dam virtuoſus. Scđo principaliter dico ꝙ eſt quidã in
greſſus qui eſt vicioſus. Et iſte eſt ingreſſus ad mũdana de
lectabilia obtinenda vel ingreſſus q̃ per feneſtras ſenſuuꝫ
noſtroꝝ incaute ꝑmittimus ingredi delectabilia hui⁹ mũ-
di. Iſti eñ ſunt hoſtes noſtri capitales. q̃s dum incaute in
gredi ꝑmittimus p quinqꝫ ſenſus. poſſeſſionẽ caſtri cordis
ꝑdimus ⁊ amittim⁹. Sic eñ yſboſeth rex dormiens ſuper
terrã. dñ ancilla oſtiaria ob dormiret. ingreſſi ſunt latrones
⁊ occiderũt regem ſicut dicit̃. ij. Regũ. iiij. Quia vere cha-
riſſimi cũ ancilla oſtiaria cordis noſtri. ſcꝫ diligentia qñqꝫ
ſopit̃ ⁊ dormit. ita ꝙ oſtia ſenſuũ incaute dimittit apta. oc-
culte ingrediunt̃ latrones. i. male cõplacẽtie delectatõẽs ⁊
tẽptatiões ⁊ vſqꝫ ad regẽ. i. vſqꝫ ad cor ꝑueniũt ⁊ ipm per
malos ꝯſenſus interficiũt ⁊ occidũt. Ad nos eñ ingredit̃.

Caro que inficit.
Mundus q̃ deficit.
Morbus qui afficit.
Demon qui officit.
Mors que interficit.

De carne inficiẽte dicit̃ Gen. xix.
Or ingreſſa eſt maior filia ad pa
trem ſuũ dormiuitqꝫ cum eo. De
mũdo deficiente ⁊ decipiente dr
illd ꝓdictũ Oſee. vij. Fur ingreſ-
ſus eſt ſpolians latrũcul⁹ foris. De morbo affligente dicit̃
Abacuc. iij. Ingrediat̃ putredo in oſſib⁹ meis ⁊ ſubter me
ſcateat. De diabolo ꝑcutiente ⁊ temptante ſeu officiẽte dr
Prouer. xxiij. Ingredit̃ blande nouiſſime vero mordebit
vt coluber ⁊ q̃ſi regul⁹ venena diffundet. De morte vero
oĩa deſtruente ⁊ corrũpente dr Hiere. ix. Aſcendit mors
p feneſtras noſtras. ingreſſus eſt domos noſtras. Iſta eñ
⁊ ſimilia ꝓh dolor ingrediunt̃ ad nos ⁊ iſta libenter reci-
pimus ⁊ admittim⁹. virtutes vero excludim⁹ ⁊ eas ingre-
di ꝓhibemus. Eſaie. lix. Cõuerſum eſt retrorſũ iudiciũ ⁊c.
Sequit̃. Et equitas nõ potuit ingredi. De ingreſſu vero
q̃ nos ingredimur mũdũ. pctm̃ ⁊c. Poſſem⁹ dicere ꝙ ho-
mo ingredit̃ pctm̃ vel mundũ ſicut lup⁹ intrat domũ. ſicut
auis ingredit̃ laqueũ. ſicut leo ingredit̃ foueã. ſicut talpa
ingredit̃ in cauernã. Lupus eñ ſm fabulas ad inſtinctuꝫ
vulpis domũ ruſtici intrauit vt comederet carnes. ſꝫ quia
tũc famelicus erat ⁊ vacuus p ſtrictam feneſtrã ingreſſus
eſt. qr vero ibi fuit ſatiat⁹ ⁊ replet⁹. ideo p illam ſtrictã viã
exire nequiuit. Et ideo egregie verberatus fuit. Auis etiam
viſo pabulo laqueũ ingredit̃. Cũ vero recedere voluerit la-
queo ſtringit̃ ⁊ ſic nõ euadit ampli⁹ ſed capit̃ Leo etiam
viſo cadauere foueã ingredit̃. nõ attendens fouee ꝓfundi
tatem. ex qua tande nõ poteſt egredi. ſed ibidem inuentus
ꝑmittit neceſſario ſe ligare. ſicut dicit̃ ſup Ezech. ix. Iſtaꝫ
tamẽ vltimã figurã vide ſupra expoſitam vbi. Abſcõdere.
Sic ꝓcerto chariſſimi qñ homo q̃ in principio eſt famelic⁹
atqꝫ pauper videt in mũdo aliqd delectabile qd affectat.
ſcꝫ diuitias delitias ⁊ honores. ibidẽ ſic ſolet auidẽr incau
te ingredi ⁊ intrare ⁊ ſe in mũdi negocijs plus debito impli
cando. ⁊ ꝓfunditatẽ fouee peccati nõ ꝯſiderando nec ad-
uertendo. ꝓcerto ſe ſolet diuitijs ⁊ vicijs replere ⁊ ſaciare
intantũ ꝙ laqueo male ꝯſuetudinis taliter ſtringit̃ ⁊ ligat̃
ꝙ de mũdo vel de peccato ampli⁹ nõ põt exire ſed ibi vſqꝫ
ad mortem cogit̃ remanere. Vñ Eccl. ix. Scito quoniaꝫ in
medio laqueoꝝ ingredieris. ⁊ ſup dolentiũ arma ambula-
bis vbi dum a diabolo reperit̃ iugulat̃ ab eo eternaliter.
De tali ergo ingreſſu. ſcꝫ ad delectabilia carnis. ſeu a lucra
ſymonie. auaricie vel vſure põt dici illud Prouer. ij. Om-
nes q̃ ingrediunt̃ ad eam non reuertent̃. nec apprehendãt
ſemitas vite. Tales eñ ingreſſus ſcriptura nobis ꝓhibet.
ipſoſqꝫ declinando ſuadet. ꝓhibet eñ

Ingreſſum ꝓbane ſocietatis.
Ingreſſũ immũde carnalitatis.
Ingreſſum terrene ſatietatis.
Ingreſſum mundane iocun-

ditatis ſeu ꝓſperitat̃.
Vult eñ ꝙ non ingre-
diamur ꝓbanã ſocie
tatem. Unde de ſacer
dotib⁹ dicit̃ Ezech. xliiij. Sabbata inquit mea ſanctificent
⁊ ad mortuũ non ingredient̃ vt non polluant̃. Item ꝙ nõ
ingrediamur in immunda carnalitatem. ſeu ad cuiuſlibet
luxurie feditatem. vnde de malis mulierib⁹ dicit̃. Non in-
grediemini ad eas. neqꝫ de illis ingredient̃ ad vos. Item
ne ingrediamur ad terrenam cupiditatem Hiere. xliij. Ne
ingrediamini egyptũ vt habitetis illuc. Et Oſee. iiij. Noli-
te ingredi in galgalam. Egypt⁹ tenebre: galgala inuolutio
interꝑtat̃. qr ſcꝫ cupiditas excecat ⁊ inuoluit. Item ne in-
grediamur mũdanam iocũditatem ſeu ꝓſperitatẽ Hiere.
xvj. Ne ingrediamini domũ conuiuij. Sequit̃. Abſtuli pa
cem meam a populo iſto. Et ſic patet ꝙ eſt quidam ingreſ
ſus vicioſus. Sed tertio dico ꝙ eſt q̃dam ingreſſus do-
loroſus. Et iſte eſt duplex ſcꝫ ingreſſus mortis quo ſcꝫ in-
gredimur ſepulcrũ. Et ingreſſus damnationis quo pecca-
tores ingrediunt̃ infernũ. Sicut eñ apes domos ſuas in ſe
ro ingrediunt̃: ſilent ⁊ tacent donec in mane iterum excitẽ
tur. Sic homines in ſero. id eſt in fine vite ſue domũ ſepul
cri per mortem compellunt̃ ingredi: vbi q̃tum ad corpus
dormiũt ⁊ quieſcũt quouſqꝫ in mane diei iudicij per gene-
ralem reſurrectionẽ iterum veleant excitari. Unde de iſto
ingreſſu loquit̃ ſcriptura Ioſue. xxiij. Uiam vniuerſe car-
nis ingredient̃ hodie. Sicut etiam videmus ꝙ latro com-
plet ingredi carcerem. Unde poſtmodũ ducit̃ ad patibu
lum vel ad ignem. Sic vere peccator carcerem ſepulcri in
gredit̃ vt exinde ad inferni patibulũ deducat̃ ⁊ vt in infer
ni incendijs concremet̃. De talibus dicit̃ Prouerbio. ij.
Qui ingrediunt̃ ad eam. ſcꝫ ad damnationem non reuer-
tent̃ nec apprehendant ſemitas vite. Unde Iob. xxxviij.
Ingreſſus es theſauros niuis: ⁊ innouiſſimis abyſſi deam
bulaſti. aperte ſunt tibi porte mortis. ⁊ oſtia tenebroſa vidi
ſti. Iſte ergo eſt ingreſſus doloroſus. Quarto vero dico
ꝙ eſt ingreſſus gaudioſus. Et iſte eſt igreſſus paradiſi. Si-
cut eñ peregrinus gaudet qñ poſt multos labores ingre-
dit̃ ſuũ hoſpitiũ. Pauper etiam gaudet quando poſt ma-
gnam famem ingredit̃ bonum conuiuiũ. Sic etiaꝫ ſancti
ſumme letant̃ ⁊ gaudent quando poſt laborem famem et
miſeriam hui⁹ mũdi ingrediunt̃ paradiſuꝫ. De iſto igreſ
ſu dicitur. Iob. v. Ingredieris in abundantia ſepulcrum
tuũ. Et Iohan. x. Ingrediet̃ ⁊ paſcua inueniet. Unde de
ſancta anima poteſt dici illud. iij. Regũ. j. Ingreſſa eſt ber
ſabee ad regeꝫ. Et ſic patet ꝙ quadruplex eſt ingreſſus. ſcꝫ
virtuoſus. vicioſus doloroſus ⁊ gaudioſus. Iſte eſt ergo
ingreſſus humanus. Sed adhuc dico ꝙ eſt quidam in-
greſſus diuinus. Et iſte quandoqꝫ fit ſpũaliter per gratiaꝫ
quandoqꝫ perſonaliter per preſentiam. Spũaliter ingre-
ditur deus mentem humanam quando ipſam puram in-
uenit atqꝫ ſanctam. Deus eñ eſt ſicut piſcis qui libẽter in-
gredit̃ ſpelũcam nouam. Unde figuratiue dicit̃ Ezechiel
de principe ſacerdotũ Ezech. xlvj. Or cũ ingredientib⁹ in-
grediet̃ ⁊ cũ egredientibus egrediet̃. qr ſcꝫ princeps deus
ingreditur ad illos qui ad ipm volũt ingredi ⁊ egredit̃ ab
ipſis q̃ ab ipo volũt egredi. Item perſonaliter ingreſſus
eſt. qa ſcꝫ exiuit a patre ⁊ venit in mundũ. De quo q̃dem
ingreſſu dicit̃ Eſaie. xix. Aſcendet dominus ſuper nubeꝫ le
uem ⁊ ingrediet̃ egyptũ. ⁊ mouebunt̃ ſimulacbra eius. Iſt
quibus verbis oſtendunt̃ quattuor xpi ingreſſus ſcꝫ

In virgineũ vterũ.
In mundum.
In infernum.
⁊ In celum.

Primus fuit ingreſſus magne pu-
ritatis. qr ſuper nubem leuẽ. Scđs
fuit ingreſſus magne paupertatis.
qr ingreſſus eſt egyptũ. Tertius fu
it ingreſſus magne poteſtatis. qr ſcꝫ omnia ſimulacbra. id eſt
omnia demonia fuerunt mota. Quart⁹ fuit ingreſſus ma-
gne dignitatis. qd oſtendit̃ cum dicit̃. Aſcendet dñs. Iſte
eñ habuit. Ingreſſum puriſſimũ carnem aſſumendo. q̃a
venit in nubem leuem. id eſt in beatam virginem. Ingreſ-
ſum pauperrimũ in mũdũ veniendo. qd notat̃ per ingreſ
ſum egypti. Ingreſſum feliciſſimũ infernũ ſpoliando. q̃a
mota ſunt ſimulacbra. id eſt demonia. Ingreſſum digniſſi
mum in celo aſcendendo cũ dicit̃. Aſcendet domin⁹. Nu-
bes eñ leuis fuit beatiſſima virgo Maria. in quam chri-
ſtus ingreſſus eſt puriſſime. Unde Dañ. vij. Ecce in nubi-
bus celi filius hominis veniebat. Sicut eñ aqua dulcis in
mari ingredit̃ vas de cera virginea vndiqꝫ clauſũ: ſic chri
ſtus ingreſſus eſt nubem ſuam. id eſt puriſſimũ virginis
vterum. Exemplo lucis que ſine vitri fractione ingredit̃
ipm vitrum. pꝰ. Ingredit̃ ſine macula ⁊ operat̃ iuſticiam
Et Ezech. xliij. Maieſtas domini ingreſſa eſt templũ. Fi-
gura de porta clauſa in eternum per quam ſolus dominus
ingreſſus eſt. Ezech. xliiij. Item egyptus qui interpreta
tur obſcuritas ſignat mundũ: in quem dum chriſtus intra
uit. pauper obſcurus ⁊ ſine claritate proſperitatis appa-
ruit Unde pꝰ. Intrauit iſrael in egyptũ ⁊ iacob accola fuit
in terra cham pꝰ. Tota die ꝯtriſtat⁹ ingrediebar. Et. j. Re

gñ.xij. Ingreſſus eſt iacob egyptũ. Et Exo.xj. Media no/cte ingrediar egyptũ. Item ſimulachra ſignat demonia quorũ.ſcꝫ poteſtas tũc fuit eneruata.qñ de eorũ manibꝰ p ingreſſum xpi in infernũ patrũ captiuitas eſt erepta. Unde Eſaie.xlvj. Confractus eſt bel cõtritus eſt nabo. fracta ſunt ſimulachra eorũ. Et Ezech.iij. Fili hois ingredere ad trãſmigrationẽ.i.ad liberandã captiuitatẽ. Item aſcenſus ſignat ingreſſum in celũ. De quo dicit Joh.xx. Aſcẽdo ad patrẽ meũ ꝛc. Et Heb.iiij. Ingreſſus in requiẽ dei. Ideo de oibus iſtis ingreſſibꝰ dicit in ps. Viderũt ingreſſus tu/os deus.ingreſſus dei mei.regis mei qui eſt in ſancte. Et hec igit de ingreſſu tam diuino ꝙ humano ſufficiant. De in/greſſu vero diabolico ad aiam deo dandã videt eſſe ſicut de ingreſſu hoſtiũ ad capiẽda caſtra ꝛ fortilicia aliena.q.ſ. iſti ingrediunt ſub forma mercatorũ ꝛ inimicorũ.qui dũ ali/qua vident inferre pmittunt intrare.ſed cũ intus fuerint ſocijs ſuis aperiũt.qui ingredientes oĩa deſtruũt occupãt ꝛ occidũt. Sic vere diabolus ſub ſpecie alicuiꝰ boni:vel ali/cuius virtutis ſolet ingredi noſtras cogitationes.ſ cũ portã id eſt cogitationẽ occupauerit.tũc ꝓcerto ſocios ſuos.i.de/lectationẽ temptationẽ ꝛ ꝯſenſum interiꝰ introducit. ꝛ ſic p vicia caſtrũ anie decipit ꝛ ſubuertit. Prouer.xxiij. Ingre/dit blande.nouiſſime autẽ mordebit vt coluber. Et illud Oſee.vij. Fur igreſſus eſt ꝛc.ſicut ſupra ſufficit. Uide vbi de intrare ꝛ introducere ꝛc.

Inhabitare

Cum inhabitare idẽ ſit qđ intꝰ habitare. Notabo ꝙ eſt inha/bitatio bonorũ ꝛ inhabitatio malorũ. Primo igit dico de inhabitatione bonorũ.de quibus expone illã auctoritatem ps. Inhabita terrã ꝛ paſceris in delitijs In quibus verbis aduerte ꝙ iuſti habent triplicẽ bonam inhabitationẽ vicꝫ.

Moralem. Habitãt eĩn moraliter in mãſionibus de/
Realem. uotionis.ꝛ hoc interius. Inhabita. Rea/
Finalem. liter in mãſionibꝰ religionis. Et hoc exte/

rius. Terram. Finaliter in manſionibꝰ ſaluationis. Et hoc ſuperiꝰ. Paſceris inq̃t delitijs. Dicam ergo ꝙ iuſtus inha/bitat intꝰ in pectore. Extra in ope. Surſum in ethere. Di/co ergo ꝙ eſt inhabitaculo iuſtorũ moralis ꝛ interior.qđ oſte/dit cũ dr Inhabita.i.intus habita. Ecci.xvj. Ab vno ſenſa/to inhabitat ciuitas.i.cõſcientia.ꝛ a tribus ſtultis derelin/quet. Meditatio eĩn eſt qdam ſpiritalis ꝛ moralis inhabi/tatio.ſpũs eĩn noſter illuc inhabitare dr pncipaliter vbi pn/cipaliter moraf. Nõ eĩn greſſibꝰ pedũ ſed greſſibus cogita/tionũ ꝛ affectuũ mouet aĩa:ꝛ de vno negocio ad aliud ſi/cut ad habitationes varias circũfert. Et ſic dic ꝙ ihabitãt

Quidam in deſerto contritionis p pnie guſtum amarum.
Quidam in caſtro ꝓtectionis per confidentie ſcutũ carũ.
Quidam in ſtudio diſcretionis per ſapientie viſum pclarũ.

Primi igit inhabitant deſertũ pnie. Eſaie.liiij. Semen tuũ gens hereditabit.ꝛ ciuitates deſertas inhabitabit. Et ſunt verba xpi ad eccleſiã.q.ſ.ſemẽ eccl'ie.i.ſancti viri.potẽtias aie ſue q̃ quõs fuerũt gentes.i.ſine lege viuentes. ꝛ deſerte virtutibꝰ ꝛ inculte diligẽter deſertũ cõtritionis ꝛ pnie inha/bitant ꝛ frequẽtant. Scđi inhabitant caſtrũ ꝯfidentie.ſ. in ſpe ꝛ auxilio ꝓtectionis.ꝛ adiutorij diuini. De quo i ps. Inhabitabo in tabernaculo tuo in ſecula ꝓtegar in vela/mẽto alarũ tuarũ. Tertij vero inhabitãt ſtudiũ ſapie q.ſ. ꝓcerto ſicut dicit Sap.vij. Neminẽ diligit deus niſi eũ q̃ cũ ſapia inhabitat. Taliter ergo debet iuſtꝰ ſpũaliter inha/bitare.vt ſimiliter a deo poſſit ſpũaliter inhabitari ꝛ p gra/tiã viſitari.dicens cũ aplo.ij.Cor.xij. Libenter gloriabor i infirmitatibꝰ meis vt inhabitet in me virtus xpi. Quia ipe eſt q̃ dicit illud.ij.Cor.vj. Inhabitabo i illis ꝛ inambulabo ꝛ ero illorũ deꝰ ꝛ ipſi erũt mihi ppls. quã ꝓculdubio inha/bitationẽ ꝓcurat in nobis timor ꝛ amor. Iuxta illud qđ in ps.ſcribit. Prope timẽtes eũ ſalutare ipſius vt inhabi/tet gloria in terra noſtra. Iſta eſt ergo inhabitatio iuſtorũ moralis ꝛ interior. Deinde dico ꝙ eſt inhabitatio iuſtorũ realis ꝛ exterior. Et iſta eſt illa qua iuſtus in xpiana fide vi/uit.ꝛ qua in eccleſia vel religione verſat.qđ oſtendit cum dicit. Terram.que dicit a terrendo eo ꝙ realiter terit ꝛ cal/cat p quã intelligit xpiana fides ꝛ religio vel eccleſia extra quã nullus ſanctus inhabitat aut moraf. q2 ſicut dr in ps. Iuſti aũt hereditabũt terrã.ꝛ inhabitabũt in ſeculũ ſeculi ſup eam. Religio eĩn xpiana eſt ſicut templũ qđ habebat in principio quandã latam inhabitationẽ ꝛ manſionẽ que ſignificabat eccleſiã. ꝛ ſtatũ hoim ſecularium ꝛ laicorũ. ꝛ in iſta eſt candelabrũ luminis.ꝛ menſa ꝓpoſitionis:ad deno/tandũ ꝙ ſeculares ad minus debẽt habere iſta.ſ.lumen fi/dei ad ſe dirigendũ.ꝛ menſam pietatis ad paupes ſuſtinẽ/dum.dicendo illis illud. Edatis ꝛ bibatis ſup menſã meã Luc.xxij. Et iſta prima ps vocabat ſancta.q2 ſcꝫ ſeculares ſi volũt pñt viuere ſancte ꝛ iuſte. Pars interior ꝛ ſecretior ꝛ alia in duplo minor ꝛ anguſtior vocabat ſancta ſanctorũ que.ſ.ſignificabat ſtatũ ſpũaliũ ꝛ clericorũ.apud quos. ſcꝫ debet eſſe archa federis.hoc eſt charitas ꝛ dilectio. Cheru/bin q̃ interptat plenitudo ſcientie.hoc eſt veritas ꝛ diſcre/tio. Tabule legis.hoc eſt ſcriptura ꝛ ſacra lectio. Manna dulcoris.hoc eſt pietas ꝛ deuotio. Uirga moyſi.hoc eſt ſe/ueritas ꝛ correctio. Et ſic ergo dico ꝙ fideles ſm diuerſita/tem ſtatuũ inhabitãt diuerſas eccleſie manſiones. q2.ſ.ex/tra eccleſie ſtatũ nulla eſt inhabitatio tuta.nulla eſt mãſio vtilis aut ſecura. Terra inquit vt ſic dñs dicat eccleſie.illđ Eſaie.lxij. Complacuit domino in te.ꝛ terra tua inhabita/bitur. Et aduerte ꝙ ibi eſt inhabitandum.quia eſt

Locus ſplendoris ꝛ cognitiõis. De cognitione ſplẽdo/
Locus amoris ꝛ dilectionis. ris dr in ps. Unaꝫ petij
Locus timoris ꝛ deuotionis. a dño hanc requirã vt
Locus rigoris ꝛ correctionis. inhabitẽ in domo domi
Locus honoris ꝛ plationis. ni oibꝰ diebꝰ vite mee.

vt videã voluntatẽ dñi ꝛ viſitem templũ eius. De dilectõe amoris dr in ps.q.ſ.deus inhabitare facit vniꝰ moris in do/mo. De deuotiõis timore dr vel dici põt illđ Judith.ij. Ce/cidit timor eiꝰ ſup oĩes inhabitãtes terrã.i.timor dei. De correctionis rigore dr. Apoca.xj.ꝙ duo ſcti ꝓphete crucia/uerũt eos q̃ inhabitabãt ſup terrã. De platiõis vero hono/re dr Ecci.xxiiij. Creator oim dixit mihi.in iacob inhabita ꝛ in iſrael hereditare.ꝛ in electis meis mitte radices. Pz ergo ꝙ eſt inhitatio iuſtorũ realis ꝛ exterior. Terrã inquit. Deniq3 dico ꝙ eſt inhitatio iuſtorũ finalis ꝛ ſupior.ſ.pa/diſus.q̃ oſtendit cũ dr. Et paſceris in delitijs eius. Ibi eĩn aĩa paſcit pabulo xpi humanitatis.ꝛ eſt in delitijs xpi diui/nitatis. Ecci.ij. Uadã ꝛ affluã delitijs ꝛ fruar bonis. Et re/uera iſta eſt habitatio delicioſa.ſ.habitatio padiſi.vbi.ſ.fi/naliter inhabitãt ſerui xpi ps. Et inhabitabũt ibi. ꝛ heredi/tate acquirent eã.ꝛ ſemen ſeruorũ eius poſſidebit eam ꝛ q̃ diligũt nomẽ eius habitabũt in ea. Sic igit pꝫ quõ inue/nit triplex inhabitatio iuſtorũ. Scđo pncipaliter dico ꝙ inuenit triplex inhabitatio malorũ. Et iſta ꝓcerto eſt.

Quedam interior q̃ eſt ꝓphana: Prima eſt virtutibꝰ or/
Quedam exterior q̃ eſt mũdana. bata.hoc eſt cor malo/
Quedam poſterior q̃ eſt inſana. rum ꝛ pſcia.q2 ſm ps.

Iſta eſt terra q̃ deberet eſſe fructi fera q̃ tñ verſa eſt in ſal/ſuginẽ a malicia criminũ inhabitantiũ in ea. Scđa eſt labo/ribꝰ turbata.ꝛ hec eſt mũdana vita ꝛ opulẽtia. De q̃ in ps. Cõmoueant oẽs inhabitantes orbẽ. Tertia eſt doloribus ingrata.ꝛ hec eſt infernalis pena ꝛ peſtilentia.q.ſ.ſicut dr Job.x. Illa eſt terra miſerie ꝛ tenebrarũ vbi vmbra mortis ꝛ nullus ordo ſed ſempiternus horror inhabitat. Et poſ/ſum adhuc dicere ꝙ iſti tres inhabitatiões pñt dici inhabi/tabiles.ſcꝫ nõ ſimpliciter. ſ ſm quid.q2 ſcꝫ ſunt regiões q̃ ſunt ſub zona torrida q̃ ſunt inhabitabiles rõe exceſſiue ca/liditatis. ꝛ rõe ſerpentũ ꝛ monſtrorũ ꝛ feralis crudelitatis Regiones etiã q̃ ſunt ſub duobꝰ vltimis polis.q̃.ſ.appro/pinqũt ad duos polos.ſ.articũ ſepientrionalẽ ꝛ antarticũ meridionalẽ ſunt inhabitabiles rõne frigiditat. Alie etiaꝫ ſunt regiones inhabitabiles rõne obſcuritatis.ſicut eſt re/gio aptoforon.de q̃ dicit Solinus ꝙ interne noctis merſa caligine nihil aliđ de celo recipit ꝙ hyemẽ ſempiternã. Sic dico ꝙ pfate regiones cordis iniqui mũdi ꝛ inferni inhabi/tabiles dicunt.nõ ꝙ habitatoribꝰ careant.cũ in malo cor/de habitent pctã ꝛ cogitatꝰ mali.in mũdo habitẽt peccato/res ꝛ tyranni.in inferno vero demones ꝛ dãnati.ſ q2 nõ in/habitanda bonis nec digne ſunt ſeu tute vt inhitari debeãt a pfectis.q2 ſcꝫ. In corde puerſo abũdat frigus indeuoti/onis. In mũdo abũdat ardor auaricie ꝛ ambitionis. In i/ferno vero abundat hyems ꝛ tenebre cecitatis ꝛ tribulati/onis. Et ideo cor prauũ eſt inhitabile q̃ ad deũ ꝛ virtutes

quibus ſpoliaꝛ̄ Hiere. xlvj. Memphis in ſolitudine erit ⁊
deſereꝛ̄ ⁊ inhabitabilis erit. mūdus eſt inhabitabilis q̊ ad
iuſtos ⁊ deuotos quibꝰ nō frequentaꝛ̄. Hiere. xlviij. Flo-
rens egredieꝛ̄ ⁊ ciuitates eius deſerte erunt ⁊ inhbitabiles.
quo ad beatos a quibus non viſitaꝛ̄ Hiere. lj. Euigilauit
cōtra babylonē cogitatio dn̄i: vt ponat terrā eius deſertā
⁊ inhabitabilem. Sequiꝛ̄. Et erit babylon in tumulos. ha-
bitatio draconū. ſtupoꝛ ⁊ ſibilus. Sic igitur patet de inhi-
tationibꝰ bonis et malis hic nō allego exēpla qꝛ ſupꝛa tra-
ctaui magis plane de habitare. Et vide in titulis alijs con-
tinentibus habitationē et locū. ſicut eſt manere ſtare ⁊c.

Inicium.

Nota ꝙ iniciū idem eſt qđ alicuiꝰ rei
inceptio ſeu principiū. vnde nota ꝙ ē.

Inicium tempis.
Inicium coꝛpoꝛis.
Inicium operis.
Uel dic aliter ꝙ eſt.
Inicium rerum.
Inicium moꝛum.
Inicium tempis.
Inicium coꝛpoꝛis.

Inicium rerum eſt deus. De quo
Apoca. xxj. Ego ſum alpha ⁊ o. ini
ciū ⁊ finis. Iniciū moꝛum eſt fides
timoꝛ iuſticia ſeu recta intētio. Un-
de Sap. j. Inicium ſapiētie timoꝛ
domini. Et Prouer. xvj. Iniciū vi-
te bone facere iuſticiā ⁊c. Iniciū tē-
poꝛis eſt iuuentus. De quo in pſ.
Inicio cognoui de teſtimonijs tuis. Inicium coꝛpoꝛis ſūt
homines ⁊ elementa. De quo Sap. vij. Nemo ex regibus
aliud habuit natiuitatis inicium: Qualitercunqꝫ aūt acci-
piaꝛ̄ inicium. iſtud eſt certuꝫ ꝙ ab inicio dependent om̄ia
iniciata. qꝛ ſcꝫ a deo dependent om̄ia creata. Ab intentiōe
dependent om̄ia opata. A iuuentute om̄ia vite oꝛdinamē-
ta. Et ideo neceſſe eſt ꝙ habeamꝰ bona inicia. vt ſcꝫ bona
ſequentia ſubuertanꝛ̄. Igiꝛ̄ ſpūaliter loquendo habeamꝰ
in oībus actibus noſtris bona inicia virtutū. Ex bonis em̄
p̄miſſis ſequiꝛ̄ bona cōcluſio. Et q̇ in inicio vie ſue deficit
faciliter a rectitudine ſe diuertit. modicus em̄ erroꝛ in prin-
cipio magnus erit in fine. Et ideo ſicut bonū ſemen eſt ini-
cium boni fructus. qꝛ ſcꝫ ſine bono ſemine p̄cedente. boni
fructus nullatenus ſubſequunꝛ̄. Sic vere bona ſemia gra-
tiarum ⁊ virtutum ſunt inicia bonoꝝ fructuū ⁊ actuum. ⁊
vbi ſemina ſicut quedā inicia nō p̄mittunꝛ̄ ibi fructus nul-
latenus ſubſequenꝛ̄. De bonis igitur inicijs. moꝛum ⁊ vir-
tutum poteſt optime exponi illud Eccl. xxxix. Iniciū neceſ-
ſarie rei vite hominū aq̄. ignis ⁊ ferrū. ſal. lac. panis. mel.
botrus vue. oleum ⁊ veſtimentū. Ubi nota ꝙ ad vitaꝫ mo-
rum neceſſaria ſunt iſta inicia ſcꝫ. Aqua compunctionis.
Ignis dilectionis. Ferrum coꝛrectionis. Sal prudentie.
Lac clementie. Panis eucharíſtie. Mel deuotionis. Bo-
trus ſeu vua patientie. Oleum compaſſionis. Ueſtimen-
tum bone conuerſationis. De hijs inicijs potes aliqua
tangere. vel ſi vis dimitte. Et vide infra de principio. q̄a
omitto gratia breuitatis.

Inimicus. Inimicicia.

Nota ꝙ
inimicicia
idem eſt ꝙ cōtrarietas odiū. diſcoꝛdia. maliuolentia. ran-
coꝛ. Et notandū ꝙ triplex generaliter inueniꝛ̄ inimicia. ſcꝫ
dei diaboli ⁊ hoīs. Primo igiꝛ̄ dico ꝙ deꝰ inimicaꝛ̄ pctō-
ribus. qꝛ ſicut dicit Iſido. Ceruus naturaliter inimicaꝛ̄ ſer-
pentibꝰ. ipoſqꝫ deꝰ de cauernis extrahit. eoſdem deuoꝛat ⁊
cōſumit. Sic p̄certo deus imicaꝛ̄ peccatoꝛibus venenoſis
ſerpētibꝰ. qꝛ ſicut dr̄ Eccl'. xij. Altiſſimus odio habet pecca-
toꝛes. ipoſqꝫ de cauernis coꝛpoꝝ ſuoꝝ extrahit p moꝛtē. et
ipſos deuoꝛat p dānationē. Un̄ dn̄s dicit talibꝰ Hiere. xxx
Plaga inimici p̄cuſſi te caſtigatiōe crudeli. Et ſicut ſerpēs
naturaliter icedit vel toꝛtuoſus vel erectꝰ. Sic pctōres ſūt
toꝛtuoſi p maliciā. erecti aūt p ſupbiā. Und̄ Treñ. j. Uide
dn̄e afflictionē meā q̄m erectꝰ eſt inimicꝰ. Uerūtn̄ ſicut vi-
demus ꝙ locuſta ſurſuꝫ ſubito ſalit ⁊ erigiꝛ̄ ⁊ ſubito cadit
⁊ depꝛimiꝛ̄. Sic inimici pctōres faciliter erigunꝛ̄ ꝯtra deū
p ſupbiā ⁊ obſtinationē. ⁊ ſup alios p tpalē p̄motionē fina-
liter cadūt in infernū p miſeriā ⁊ dānationē. Un̄ in pſ. dr̄.
Inimici vero dn̄i mox vt honoꝛificati fuerint ⁊ exaltati de-
ficiētes queādmodū fumꝰ deficiet. Deus igiꝛ̄ inimicaꝛ̄ pec-
catoꝛibꝰ. Un̄ Eſaie. lxiij. Afflixerūt ſpūm ſancti eiꝰ ⁊ ꝯuer-
ſus eſt eis in inimicū. Secūdo dico ꝙ diabolus inimica-
tur melioꝛibus. Camelus em̄ naturaliter inimicatur equo
ſicut dicit Iſido. Lupus etiā inimicaꝛ̄ oui ⁊c. Sic procer-
to dyabolus inimicaꝛ̄ ⁊ pro viribus contrariaꝛ̄ hoi bono
⁊ ſimplici. Unde Math. xiij. Dyabolus a xp̄o vocaꝛ̄ ini-
micus qui. ſ. cum tritico zizania ſeminauit. Inimicus in-
quit hoc fecit. Iſte em̄ baſiliſcus qui rex ſerpentū ab Iſi-
doꝛo vocaꝛ̄ nature dicitur inimicus. Iſte em̄ erectꝰ moꝛ-
dens dicitur interficere quicquid videt. ⁊ ſignat dyabolū
humani generis inimicum. qui dicitur rex ſerpentum. id ē
magiſter omniū malignoꝛum. quia dicꝛ̄ Iob. xl. Ipe em̄
eſt rex ſuper omnes filios ſuperbie. Iſte em̄ veneno mali-
cie. inuidie. ⁊ inimicicie imbutus ſi poteſt omnes homies
per temptationes inuenenat. per delectationes intoxicat.
per conſenſus ⁊ operationes occidit. ⁊ tandeꝫ ipos p ma-
las conſuetudines putridos ⁊ fetidos efficit ⁊ incēdit. vn̄
illud predictum Treñ. j. Uide domine afflictionem meaꝫ
quoniā erectus eſt inimicus. Tercio dico ꝙ peccatoꝛes
inimicantur ſanctioꝛibus. Sicut em̄ animalia ſilueſtria ⁊
rapacia ſunt vt cōmuniter ſimplicibus beſtijs ⁊ animali-
bus inimica ⁊ eiſdem contraria ⁊ nociua. quod hn̄ patet
in pluma aquile q̄ plumā galline coꝛrodit. Sic vere cha-
riſſimi omnes ſimiles ⁊ ſilueſtres peccatoꝛes. bonis ⁊ ſim-
plicibus inimici ſunt. ⁊ in omnibus contrarij ⁊ nociui. ſi-
cut em̄ ſimilitudo in rebus cauſa eſt amicicie. ſic diſſimili-
tudo cauſa eſt inimicicie. Un̄ de peccatoꝛibus dicꝛ̄ Sap.
ij. Dixerunt impij apud ſe cogitantes nō recte. Et ſequiꝛ̄.
Circūueniamus ergo iuſtum. quoniaꝫ inutilis eſt nobis. ⁊
cōtrarius operibus noſtris. Et ideo quia boni in hoc mū-
do inimicicias patiūtur. poteſt quidem quilibet ꝯtra coꝝ
malicias dei auxilium imploꝛare ⁊ dicere illud pſ. Inimi-
ci mei viuēt: ⁊ multiplicati ſunt qui oderūt me inique. De
multiplicatione ergo taliū inimicoꝝ dicꝛ̄ in pſ. Ecce ini-
mici tui ſonuerūt. Et tandē nominat illos inimicos. ſimul
aduerſum me diſpoſuerūt tabernacula ydumeoꝝ ⁊ yſma-
helite. moab ⁊ agareni. gebal ⁊ amon ⁊ amalech. alienige-
ne cū habitantibus tyrū. Etem̄ aſſur venit cum illis. facti
ſunt in adiutoꝛiū filijs loth. fac illis ſicut madian ⁊ ciſare.
⁊ ſicut iabin in toꝛrente ciſon. Iſte eſt em̄ exercitus dyabo-
li cōtra ciuitatem eccleſie. quia. ſ. dyabolus vna cum colle-
gio repꝛoboꝛū non ceſſat inimicari et ei nocere et contrari-
ari. Aduerte ergo et nota ꝙ deo et ſanctis contrariantur ⁊
inimicanꝛ̄ quindecim genera hominū. Et ſunt iſti ſcilicet.
Carnis inquinatoꝛes: qꝛ ibi ſunt ydumei: qui interp̄tantur
ſanguinei. Uani obſtentatoꝛes: quia ibi ſunt yſmahelite: q̄
interpꝛetantur auditi. Mali imitatoꝛes: moab: qui interp̄-
tatur ex patre: ſignat maloꝛuꝫ parentum imitatoꝛes. Gule
miniſtratoꝛes: quia ibi ſunt agareni: qui interpꝛetantur fe-
ſta ſuſcitantes. Auari p̄dicatoꝛes: quia ibi eſt gebal qui in-
terpꝛetatur voꝛago exterminans. Triſtes oblocutoꝛes: qꝛ
ibi eſt amon: qui interpꝛetatur dolens vel murmurās. Fal-
ſi adulatoꝛes: quia ibi eſt amalech: qui interpꝛetatur popu-
lus lambens. Fidei deſertoꝛes: quia ibi ſunt alienigene qui
deſignant hereticos. Inuidi detractoꝛes: quia ibi ſunt ha-
bitantes tyrum qui interpretaꝛ̄ anguſtia ſiue inuidia. Im-
pꝛobi mercatoꝛes: quia ibi eſt aſſur qui interpꝛetatur nego-
ciatoꝛ. Item dico ꝙ in iſto exercitu ſunt adhuc Cito defici-
entes: quia ibi eſt loth: qui interpꝛetatur declinans. Di-
ſcoꝛdia fremētes: quia ibi eſt madian: qui interpꝛetatur cō-
tradictio ſeu reſpōdens. Triſticia toꝛpētes: quia ibi eſt ci-
ſare: qui interpꝛetatur excluſio gaudij. Mundani ſapiētes
quia ibi eſt iabin: qui interpꝛetaꝛ̄ ſapiēs ſeu intelligēs. Bo-
na reijcientes: quia ibi eſt toꝛrens ciſon: qui interpꝛetatur
vomens. Om̄s em̄ iſti diuerſimode ſunt inimici ſimpliciuꝫ
bonoꝝ. Quidā em̄ inimicanꝛ̄ apte. quidā occulte. Apte ei
inimicanꝛ̄: crudeles: cōtradictoꝛes: raptoꝛes de q̄bus dicꝛ̄
in pſ. Tribulauerūt eos inimici eoꝝ ⁊c. Occulte inimicāꝛ̄ i-
uidi. adulatoꝛes ⁊ detractoꝛes ⁊ alij ſimiles: de q̄bus dicꝛ̄
Eccl. xij. In labijs ſuis idulcat inimicꝰ ⁊ in coꝛde ſuo inſi-
diaꝛ̄ vt ſubuertat te in foueam in oculis ſuis lachꝛymaꝛ̄
inimicus: ⁊ ſi inuenerit tp̄us nō ſatiabiꝛ̄ ſanguine. Sed de
hoc vide ſupꝛa de Adulatiōe ⁊ de amicicia. Et ideo chariſ-
ſimi: quia tales ſunt dei et ſctōꝝ inimici. iō deꝰ ē talibꝰ ini-
micꝰ. Sicut em̄ dicit Plini. Stellio ſcoꝛpiōibꝰ inimicaꝛ̄ in-
tm̄ ꝙ eo viſo terroꝛē eis icutiat ⁊ pauoꝛē: q̄ ſcoꝛpiōes ſunt
ꝓpter ſuā venenoſitatē hoīm inimici. Sic de xp̄us qui ꝓp̄
virtutes ſtellio dicꝛ̄ vl' ſtellatus. ⁊ qui ſeptē ſtellas. i. ſeptē
virtutes in dextera ſua dicitur habere. inimicus ē genera-

liter omniũ ſcorpionũ.i.omniũ peccatorũ.ꝗ.ſ.inimici ſunt hominũ.i.viroꝝ ſim plicũ ⁊ bonoꝝ.Unde procerto in die iudicij quando ab eis videbitur terrorē eis incutiet ⁊ horrorem.Sicut enĩ dicit Sap̄.v.Uidentes turbabunt terrore horribili.Quia ſicut dicit in p̄s.Inimicos eius induam confuſione.ſuper ip̄m aũt efflorebit ſanctificatio mea. ita ꝙ tũc videbitur dominus dicere cuilibet pauperi illud Exo.xxiij. Inimicus ero inimicis tuis.⁊ odientes te affligam.Et ideo ſicut videmus ꝙ reges ⁊ principes quando in guerris inimicos ſuos capere poſſunt.ſolent quandoqꝫ eos ſuſpendere.quandoqꝫ occidere.quandoqꝫ ſubmergere.Sic vere deus inimicos ſuos peccatores i inferno finaliter occidet ⁊ ſuſpendet. Unde in p̄s dicit. Inimicos eorum operuit mare.Et Eſa.lxvj.Uox domini reddentis retributionem inimicis ſuis. Et ſic igit patet ꝙ eſt inimicicia diuina dyabolica ⁊ humana ⁊c̄.

Iniquitas

Nota ꝙ iniquitas dicit quaſi nõ equitas.Peccatum enĩ iniquitas dicitur ꝓ eo ꝙ per ip̄m cor ⁊ conſcientia inequalis ⁊ inq̄ta redditur:inquantũ.ſ.contra omnē equitatem deo rebellare nititur.⁊ inquantum per iniuſticiam ⁊ intrinſecam diſcordibꝫ inequat. ⁊ a tranquilla ⁊ equa ⁊ ſincera quiete ⁊ pace turbat.j.Joh.iij. Qui facit peccatum iniquitatẽ facit.⁊ peccatum eſt iniquitas.Per equitatem enĩ deſignat tranquillitas.⁊ pax ſicut Thobie.v.dicitur.Equo animo eſto.in ꝓximo eſt vt a deo cureris.Et ideo per oppoſitum iniquitas peccatum ⁊ animi turbationẽ deſignat.ꝓ eo ꝙ pacem conſcientie facit inequalē ⁊ turbat Eccli.xxj. Rũphea bis acuta omnis iniquitas.Eſt autem iniq̄tas ꝓprie peccatum in ꝓximum.ſicut impietas peccatum eſt in parentes ⁊ deum.inter amicos enĩ ⁊ ꝓximos ſemper debet eſſe equitas.paritas.ſimilitudo charitas ⁊ equalitas. Cũ equalitas ⁊ ſimilitudo cauſa vel glutinũ ſit amoris.ſꝫ quãdo per peccatum iſta tolluntur neceſſe eſt ꝙ ibi generetur odiũ.diſcordia.iniquitas.diſſimilitudo ⁊ ineq̄litas.Aqua enĩ ſm̄ Iſido.dicitur quaſi equa.quia.ſ.niſi aliũde turbetur ſupficies ipſius ſemp equa eſt ⁊ equalis:qñ vero ignis vel ventus ab extrinſeco apponit tũc bullit atqꝫ mouetur et prima eius eq̄tas equalitas ⁊ trãquilitas diſturbatur.et ſic ibi inequalitas generat.Sic vere dicã.licet mens quãdoqꝫ ꝑ charitatē et q̄ꝫtum ad ſe ⁊ q̄ꝫtum ad proximũ equa ſit et equalis:tranq̄lla pariter et quieta:qñ tamē ignis peccati vel flatuũ dyabolice temptatiõis adhibet:ibi ſtatim incipit ꝑ mala deſideria bullire:⁊ contra ſe deũ ⁊ ꝓximũ feruere:et ſic ſolet inequitatē ſeu inequalitatē incurrere. et ſic ſolet homo iniqu9 et impius apparere.p̄s.Uidi iniq̄tatē ⁊ cõtradictionē die ac nocte.⁊ circũdabit eã ſup muros eius iniq̄tas:et labor i medio ei9 ⁊ iniuſticia.⁊ nõ defecit de plateis ei9 vſura ⁊ dol9.Seq̄t.Ueniat mors ſup illos:et deſcendãt ad infernũ viuẽtes:qm̄ neq̄tie i tabernacul' eoꝝ.Et aduerte in auctoritate iſta ꝙ tal' iniq̄tas.i.pctm̄ ⁊ malignitas

Contra deum facit rebellare.
Cum ꝓximis facit diſcordare.
Facta ſua facit publicare.Die
Mẽtis lumē ſolet excecare.Nocte.
Caſtrum cordis ſolet expugnare.
Motus cordis ſolet fatigare.
Iuris normã ſolet eneruare.
Turpe lucrũ facit freq̄ntare.
Fallacias ſolet ſuſcitare.
Infamia ſolet maculare.
In tormẽtis facit habitare.

Quia ꝓcerto quãdo iniq̄tas abundat in hoie:ſtatim vt cõiter talis iniquus ſeu peccator Contra deũ rebellãs militat.Uidi inquit iniq̄tatē. Cuꝫ proxis diſcordias curſitat.Contradictionem inquit in ciuitate id eſt in ciuiũ vnitate. Facta ſua iactando recitat. Die inquit.Cecitate vacillans dubitat.Nocte iquit. Subiugat9 torpet et heſitat.Circũdabit inq̄t eam ſuper muros ei9.Mot9 mentẽ turbat et agitat.Labor inquit in medio ei9.Iuris ordo ſub hoc periclitat.Iniuſticia inquit. Turpe lucrũ cupit et flagitat.Non deficit vſura inq̄t. Malicias tractat ⁊ recitat.Dol9 inq̄t.Infamie fetorē ſuſcitat.Ueniat mors ſup illos.In pctã cadit ⁊ ceſpitat.Deſcēdãt in q̄t.In tormẽtis poſt mortē hitat.In infernũ inq̄t. Dico ergo ꝙ iniquitas quãdo abũdat in corde contra deũ facit ſupbire.Uidi inquit iniquitatē.Sicut enim in corde iuſto habet deus ſuum procuratorem,ſcꝫ ſynderesim:que ſcꝫ ſp contradicit omni iniquo.Sic in corde iniquo habet diabolus ꝓcuratorem ſcꝫ fomitem ⁊ ſenſualem affectũ q̄ cõtradicit volũtati diuine ⁊ omni motui ſancto ⁊ iuſto p̄s. In memoriã redeat iniquitas patrum eius. in conſpectu dei. Sequit.Fiãt contra dominũ ſemper.Et tamen in p̄s.prohibet talis rebellio ⁊ contradictio.vbi dr̄.Nolite loqui aduerſus deũ iniquitatem. Item iniquitas a ꝓximis facit diſſentire.Quia vidit cõtradictionē in ciuitate. id eſt in ciuium vnitate.Sicut enĩ charitas ciues.id eſt fideles ꝑ cõcordiã vnit ⁊ iũgit ſic charitatꝭ oppoſitũ ſcꝫ iniq̄tas ſeparat ꝑ diſcordiã ⁊ ſe iũgit p̄s. Diſꝑgent oẽs q̄ operant iniq̄tatē Ezech.vij.Fac cõcluſionē qm̄ terra plena eſt iudicio ſanguini ⁊ ciuitas plena eſt iniq̄tate. Item iniq̄tas facta nõ vult operire. Die inq̄t in q̄ ſcꝫ om̄ia patẽt p̄s.Iniquitatem meã annunciabo.Et alibi dicit. de peccatore. Peperit iniq̄tatē.lacũ aperuit ⁊c̄.Quia reuera dies diei eructat verbũ:⁊ nox nocti indicat nõ ſcientiã ſꝫ nequiciã. Item iniquitas ſolet mentem excecare.qr ſcꝫ vbicũqꝫ nubes peccatorum fuerit.ibi claritas vere cognitionis ceſſabit ⁊ obſcuritas erroris ⁊ ignorãtie pullulabit.Nocte inq̄t.Poſuiſti tenebras ⁊ facta eſt nox in p̄s.Et alibi. Cõprehēderunt me iniquitates mee ⁊ nõ potui vt viderē. Itē iniq̄tas libertatē ſolet irretire.Circũdabit inq̄t eã.i.mẽtē ſup muros ei9.Iniq̄tates enĩ ſi abundãt mentē inuoluũt penit9 ⁊ captiuant qr ſicut dicit Prouer.v. Iniquitates ſue capiunt impiũ.⁊ funibus peccatoꝝ ſuoꝝ cõſtringit. Circũdabit inquit p̄s.Iniquitas calcanei mei:circũdabit me. Itē iniquitas cordis pacē ſolet īpedire.qr.ſ.ſemp eſt labor in medio ei9.i.in corde.Semp enĩ eſt vir iniqu9 in labore cordis ſcꝫ aut dolendo:aut cupiendo:aut timendo ⁊c̄.p̄s.Ut iniq̄ agerent laborauerũt Eſaie.xl.Prebuiſti mihi laborē in iniquitatibus.Et Sap̄.v. Laſſati ſum9 in via iniquitatis ⁊c̄.

Item iniq̄tas iuris normã facit deperire.⁊ iniuſticia inq̄t Ubi enĩ regnat iniq̄tas. nunq̄ꝫ viget ibi iuſticia ⁊ eq̄tas.ſꝫ poti9 ſubuerſio iuris ⁊ malignitas p̄s.Iniuſte egit vt inueniat iniquitas ei9 ad odiũ.Ecci.iij.Uidi in loco iuſticie iniquitatē.⁊ in loco iudicij īpietatē. Item iniq̄tas turpi lucro facit aſſentire.Nõ deficit inq̄t de plateis ei9 vſura.De vſuratio enĩ dici põt illud qđ dicit de Iuda Act.j. ꝙ ipſe poſſedit agrũ de mercede iniq̄tatis ⁊ ſuſpēſus crepuit medi9 cũ tñ deus ſi vellet ex vſuris ⁊ iniquitate redimeret animã eius.⁊ nomen eius eſſet honorabile coram ipſo. Itē iniquitas malicias facit inuenire.Dolus inquit.Quia certe vir iniquus ꝓ nihilo habet cõmittere dolũ ⁊ maliciam. p̄s.Quid gloriaris i malicia qui potens es in iniquitate tota die iniuſticiã cogitauit lingua tua.ſicut nouacula acuta feciſti dolũ ⁊c̄. Item iniquitas ſe ⁊ ſuos facit abhoīabiles ⁊ horrendos.qđ oſtendit cũ dr̄.Ueniat mors ſup illos Sicut enĩ nihil eſt abhominabili9 mortuo.ſic etiã nec homine iniq̄ vel impio p̄s.Corrupti ſunt ⁊ abhominabiles facti ſũt ī iniquitatib9 ſuis.Et Ezech.xviij. dr̄ ꝙ cũ auerterit ſe iuſtus a iuſticia ⁊ fecerit iniquitatē morietur. id eſt abhominabilis efficiet.Iuxta illđ Ecci.x.Execrabilis om̄is iniquitas. Item iniquitas ad vicia facit ꝓſilire.qr ſcꝫ iniq̄tas ita eſt de ſui natura põderoſa ⁊ grauis ꝙ hoīem facit corruere.⁊ de vno vicio ad aliđ ꝑtranſire.qđ oſtēdit cũ dr̄ Deſcendũt p̄s.Iniquitates mee ſupgreſſe ſunt caput meum.⁊ ſicut on9 graue grauate ſunt ſup me Prouer.v. Pedes eius deſcendũt in mortẽ.Sequit. Iniq̄tates ſue capiũt impiũ. Item iniquitas ad tormenta facit peruenire.qđ oſtendit cũ dicit. In infernũ viuẽtes Prouer.ix. In ꝓfundiſſimũ inferni conuiue ei9.qr ſcꝫ iniq̄ in inferno laborabũt ineternũ.⁊ viuẽt adhuc in finē.Uñ Sap̄.v.Laſſati ſum9 in via iniq̄tatis.Sequit.In malignitate aũt nr̄a cõſumpti ſum9. Talia dixerũt in inferno hij qui peccauerũt.Ipſis etiã põt dici illud Eſaie.lix. Iniquitates veſtre diuiſerũt inter vos ⁊ deũ veſtrũ.Et ipſi poſſunt dicere illđ Hiere.v.Iniquitates noſtre declinauerũt hec. ⁊ pctã nr̄a ꝓhibuerũt bonũ a nobis.qr ꝓcerto ſicut dicit in p̄s.Deus odit omnes qui opant iniquitatem perdet omnes qui loquunt mendaciũ.Et Eſaie.xxvj.dicitur de peccatore.ꝙ in terra ſanctorum iniqua geſſit. ⁊ non videbit gloriam dei.

Sic ergo patet per iſta.xij.membra auctoritatis iſtiꝰ.quõ iniquitas.xij.facit mala.tranſeo ſine exmplis gratia breuitatis. Uide in titulis de quibus fit mentio in quolibet mẽbro.ſ.vbi labor.dies,nox.mors.⁊ ſimilia ⁊c̃.

Inire. Nota ꝙ inire idem ẽ quod intus ire. vel in aliud ire.ſicut coire idem eſt quod conueni⁊c̃.vel in aliquo loco facto vel cõſortio ſimul eſſe.Et dicit̃ ab in quod eſt intus:⁊ con quod eſt ſimul.⁊ ire ⁊c̃.Igitur dico ꝙ inire ſignat quandã aggregationẽ. ⁊ quandaʒ vel in bono vel in malo coadunationẽ.Et ſic generaliter poſſum notare ſicut in ſcriptura patet ꝙ homines ineunt

Fedus ⁊ coniugium.
Bellum atqȝ iurgiũ.
Feſtum ⁊ conuiuiũ.
Tractatũ ⁊ conſiliũ.

Initur eñ fedus vt pax habeat̃ Joſue.ix.Serui veſtri ſumus. fedus inite nobiſcũ. Item initur bellũ vt ius decernatur. Prouer.xxiiij.Cum diſpoſitione initur bellum. Item initur feſtum ſeu conuiuiũ vt cibus ſumat̃. Gene. xxiiij.Inito conuiuio veſcentes pariter ⁊ bibentes mãſerunt ibi.Item initur tractatus ſeu conſilium vt q̄cq̄ȝ agatur. Nee.vj.Ueni vt ineamus cõſilium pariter ⁊c̃.Multa poſſent dici.ſ ꝗ ſupra tractatũ eſt de federe. bello:cõuiuio ⁊ conſilio omitto.Uide in titulis ꝑlibatis.

Iniuria. Nota ꝙ iniuria cõtrariatur iuri.Quicquid enim alicui contra ius infertur iniuria appellatur. Sumitur autem cõmuniter pro iniuſta offenſa.inquantũ.ſ.peccator offendit deum.proximum ⁊ ſemetipũm. Iniuriatur eñ peccator deo non obediendo. proximo malum infligendo.ſibipſi ſe proſtituẽdo.ſeu ſeruituti peccati ſubmittendo. Et aduerte ꝙ iniuria offenſa ſeu cõtumelia non ẽ alicui facienda.ſed pax ⁊ iuſticia frequentanda.membra eñ tanta amicicia in corpore colligãtur.ꝙ vnum alteri non iniuriatur.ſed potius ab altero ꝑ viribus confouetur.Sic cũ omnes vnuʒ corpus ſimus in xp̃o.ſinguli autem alter alterius membra (vt dicit̃ Rom̃. xij.) Nullus debet alteri iniuriam inferre.nec vnus alterꝝ moleſtare.ſed potius diligere ⁊ fouere. vt ſic dicant adinuicem illud quod ſcribitur Math.xx.Amice nõ facio tibi iniuriã tolle quod tuum eſt et vade.Quod tamen eſt contra multos.qui ſcʒ ita ſunt paci et tranquillitati cõtrarij:ꝙ modica immo forte nulla iniuriãtes occaſione innocentes verbis ſignis ei factis ledũt.Similes arieti qui vermẽ habet in capite:motu cuius facile ſolet inuadere ⁊ ſine cauſa ꝑcutere vel ferire.Sic vero multi ſunt qui vermẽ fatuitatis ⁊ et iracundie:vermẽ etiam p̃ſumptiõis et ſuperbie ita habent radicatũ in mente:ꝙ ſine cauſa rationabili verbis ⁊ factis alios inuadunt:ipſoſqȝ iniurioſe percutiũt atqȝ ledunt. Iſti ſunt ſicut ſtrix.que al's dicit̃ hyſtrix porcus ſpiſus:qui ſcʒ aliq̃liter ꝓuocatus ſua ſpicula ſeu tela ſolet vibrare ⁊ vibrãdo facit ea quatere vel ſtridere:tandem aliq̃d de ipſis ſpiculis iactat ⁊ hoieʒ vulnerat atqȝ ledit:ſicut ſenſu apparet:⁊ Solinꝰ recitat.Sic vere tales faciliter ꝓuocant̃:et tandẽ ſtridẽt quatiunt et loquũtur:⁊ ſpicula.id eſt iniurias verborũ ⁊ factoꝝ iacere.et inferre noſcunt̃: quibꝰ ſcʒ alios in corde:bonis fama et corpore indebite vulnerãt De talibus ergo iniurijs dici poteſt illud Eccl'.ix.Nõ placeat tibi iniuria iniuſtorũ:ſciẽs quoniã vſqȝ ad inferos non placebit impius. Et ſi vis potes notare ꝙ iniurie

Ab iniuſtis ſolent inferri.
A ꝑfectis ſolent tolerari.
Per prelatũ ſolent euitari.
Per dñm ſolẽt vindicari.

Primo igitur dico ꝙ iniuria ab iniuſtis ĩfertur. Boni enim iuſti ⁊ prudẽtes nõ libẽter alijs iniuriãtur.quinimmo magis vellent ſuſtinere iniuriã q̃ȝ inferre:ſicut bene dicit Seneca in ꝓuer. Uiri boni ẽ ſcire pati nec inferre iniuriã. Iſtud potiſſime patet in diuitibus ⁊ maxime in nobilibꝰ:qui ſcʒ modica occaſiõe ſe reputant ĩiuriatos ⁊ leſos. Membrum eñ quãto nobiliꝰ tanto difficilius fert iniuriã:patet in oculo queʒ plus ledit modicus puluis:q̃ȝ pedem vel manuʒ lederet magnꝰ lapis. Sic vere ẽ de noſtris nobilibus.quia procerto modico puluere id eſt modica occaſione ſe iniuriatos aſſerunt.et ſi vindicare nequeant ſtatim more oculi lachrymãdo vel al's impacientie ſignum oſtendunt:contra illud Eccle.x.Omnis iniurie proximi ne memineris:⁊ nihil agas in opibus iniurie Et reuera tales qui ita ſunt prompti ad iniuriã ſentiẽdũ ⁊ faciẽdum.ſunt vt cõmuniter ceteris pauperiores.ſicut patet de raptoribus ⁊ publicis homicidis. Ideo bene dicit̃. Eccle.xxj.ꝙ obiurgatio ⁊ iniurie annulabũt ſubſtantiam. ⁊ ſubſtantia ſuperbi eradicabitur. Iniuria ergo ab iniuſtis infertur. Secundo dico.ꝙ iniuria a perfectis ſuffertur. Quis eñ teſte Seneca in prouer.difficile ſit iniuriam cũ patientia cõuenire perfecti tamẽ viri ſciũt iniuriam diſſimulare.⁊ quandoqȝ obliuiſci penitus ⁊ donare ⁊ ſi neceſſe ſit in patientia ſuſtinere.q̃a ſicut dicit Criſ.ſup Math. In proprijs iniurijs patiens eſſe laudabile eſt.iniuriã aũt dei diſſimulare impiũ eſt. Iſta tamen ſũt contra multos q̃ ſcʒ non poſſunt obliuiſci iniurias ſibi factas:beneficia aũt ſi q̃ ab alijs receperint a memoria protinus dilabunt̃. Unde Seneca.lxxxij.epiſtola dicit. Quid inquit eo miſerius cui beneficia excidũt.herent iniurie? Et reuera contrariũ deberet eſſe.ꝗ ſcʒ beneficia accepta nunq̃ȝ debent a cordibus noſtris recedere:nec ibidem iniurie remanere. Quis eñ teſte Seneca in prouer. Memoria beneficioꝝ labilis eſt iniuriaꝝ tenax. Prudens tamen debet iniurias obliuiſci: ꝗ ꝓcerto ſicut dicit ibidem iniuriaꝝ remediũ eſt obliuio. Homo eñ debet iniuriã remittere multiplici ratione. quandoqȝ ex cõſideratione ꝓprie iniuſticie.qñ ſcʒ homo cõſiderat ꝙ multa al's cõmiſit q̃ apud deũ meruerũt maiora ⁊ ꝙ quicq̃d patimur peccata noſtra meruerũt licet cauſam nõ habeat iniuriãs nos ledendi. Unde Grego.xxx.moraliũ. Is patienter tolerat iniuriã ⁊ erubeſcit peccatis nõ parcere q̃ apud deũ ⁊ ꝓximũ multa q̃bus pati neceſſe eſt ſe recolit cõmiſiſſe. Itẽ ex alia cõſideratione meriti patiẽtie. Hõ eñ iniuriã ſibi factã libenter remittit.ſi futuꝝ p̃miũ q̃d exinde acquirit̃ attendit.⁊ qñ ad exempla xp̃i ⁊ maioꝝ aduertit. Leui.xix. Non eris memor iniurie ciuiũ tuoꝝ. Item ex cõſideratione precedẽtis amicicie. Nõ eñ debet iuſtꝰ homo obliuiſci vel ꝑdere amiciciã p̃cedentẽ:ꝓpter modicã iniuriam ſubſequentẽ.imo de iniuriatore ſuo debet dicere cuʒ Seneca. Si inimicꝰ eſt fecit q̃d debuit.ſi amicꝰ fecit q̃d voluit. Talem ergo iniuriã debet homo diſſimulare ⁊ ac ſi facta nõ fuiſſet.ad priſtinã amiciciã remeare. Exemplo colũbaꝝ que licet inter ſe qñqȝ pugnent priſtinã tamẽ amiciciã ſeu cõſortiũ nõ declinãt.imo oblite p̃ſtine iniurie ꝓtinꝰ ad paſcua ſimul vadũt ⁊ volant. Exemplo Joſeph q̃ immemor p̃ſtine iniurie fratres ſuos nõ exacerbauit ſ fouit ⁊c̃. Geñ. xliij.⁊ deinceps. Item qñqȝ ex cõſideratione diuine ꝓuidẽtie. Debet eñ cogitare homo ꝙ deꝰ qñqȝ ꝑmittit hoi iniuriari.vt inde poſſit amplius exaltari ⁊ virtus eius ⁊ patiẽtia emendari:ſicut patuit in martyribꝰ. Sicut etiã patuit in multis p̃hìs ⁊ doctoribꝰ.q̃ ſcʒ acceptis iniurijs clariores fuerũt ⁊ magis reipublice ꝓfuerũt ſicut patet ꝙ Paulus ĩcarceratꝰ ſuas epiſtolas ſcripſit q̃bus eccleſiã illuſtrauit. Joſeph etiam venditus famem p̃uidit ⁊ frumenta ſeruauit:⁊ ſic a morte populos liberauit ⁊ ſicut ipſe fratribꝰ ſuis timẽtibꝰ ꝓ ĩiuria ſibi facta dixit Geñ.l. Nolite inq̃t timere nunq̃d dei poſſumus reſiſtere volũtati? vos cogitaſtis de me malũ.⁊ deus vertit illud in bonũ: vt exaltaret me ſicut cernitis ⁊ ſaluos faceret multos populos. Et hoc eſt q̃d dicit Seneca.in epiſtola. De his rutilij virtus ⁊ innocentia latuiſſet niſi iniuriã accepiſſet. Nonne inquit metrodorus poſtq̃ȝ perijt inuentus eſt ⁊ fama eius emicuit. Uirtus inquit nõ poteſt latere.⁊ latuiſſe nõ ipſius eſt damnum. Item qñqȝ ex cõſideratiõe ꝓprie.impotentie. Homo eñ qñ conſiderat ſe impotentẽ ad ſibi factam iniuriaʒ vindicãdã.debʒ diſſimulare ⁊ ex toto dimittere.ꝗ ſicut ſupra dictũ eſt iniuriaꝝ remediũ ẽ obliuio. Uel tp̃s ⁊ oportunitatẽ debitã expectare. Prouer.xij. Qui diſſimulat iniuriã callidꝰ eſt Itẽ qñqȝ ex ꝯſideratõe aliene ignorãtie ſicut patuit in Stephano q̃ remiſit iniuriã lapidãtibꝰ. ꝓ eo ꝙ q̃cquid agerẽt neſciebãt. Dimitte inq̃t illis ꝗ neſciunt q̃d faciunt. Act.vij. Apũ eñ iuuenũ pũctura nõ ita ledit nec affligit ſicut ſenũ.ſicut ait Plinius. Quia reuera pũctura.i.inuidia facta nobis ꝑ iuuenes ⁊ ignaros nõ ita dʒ ledere vel affligere.ſicut qñ fit ꝑ ſenes hoies vel ꝑ doctores. Unde tullius in rethorica dicit. ꝙ multũ intereſt in om̃i iniuria an fiat ſubito vel ꝯſulte. Nã leuiores ſunt q̃ repẽtino motu accidũt q̃ȝ que premeditata inferunt̃.ij.Regũ.xix. Ne memineris iniuriarũ ſerui tui. Patet ergo ꝙ iniuria a perfectis ſuffer

tur. Tercio dicendo ꝙ iniuria per prelatum differtur ſeu aſſertur. Spectat enim ad quemlibet virum iuſtum et maxime ad iudicem vel prelatum iniurias propulſare. et iniuriatos ab iniuriantibus liberare. Eccleſiaſtici. iiij. Libera eum qui iniuriam patiatᷣ de manu ſuꝑbi. Quarto dico. ꝙ iniuria ꝑ dominū refertᷣ .i. retribuitᷣ. quia .ſ. ipſe eſt qui vt in p̄s. Facit iudiciū iniuriam patientibꝰ. dat eſcā eſurientibus. vnde Colſ. iij. dr̄. Qui .n. iniuriam facit recipiet illud qḋcūq; geſſit. Et ſic ergo patet quomō iniuria ꝑ dominū retribuitᷣ ⁊ refertur. Per iudicem deſtituitᷣ ⁊ aufertur. Per iuſtum obliuiſcitᷣ ⁊ ſuffertᷣ. Per iniuſtū cōſtituitur ⁊ infertᷣ. Vide in alijs titulis ſimilibus ſicut ē. Loq̄ Detractio. Percutere. Ledere. Et ſic de multis alijs ⁊c̄.

Iniuſticia Nota ꝙ licet iiuſticia ſumi poſſit ꝓ oī pctō ꝓprie tñ ſumitᷣ ꝓ ꝯ̄rio iuſticie. Quodcunq; ergo modo accipiatur. dicamus ꝙ iniuſticia

Linquitur ⁊ confitetᷣ a viro penitente.
Spernitᷣ ⁊ abhorretᷣ a viro innocente.
Regitᷣ ⁊ exercetur a viro peſtilente.
Punitᷣ ⁊ aboletᷣ a ſummo p̄ſidente.

Primo ergo dicamus ꝙ iniuſticia a viro penitente debet confiteri. q2 .ſ. penitens omnē iniuſticiā ⁊ peccatū3 debet per confeſſionē emittere. ⁊ a ſe reijcere ⁊ fugare. Mulier eñ habens in vtero abortiuū ſeu fetū mortuū ⁊ corruptum. neceſſe ē ꝙ ipm (etia3 partus tempe nō expectato) extra eijciat. ⁊ ꝙ ipm parturiat ⁊ emittat. ne forte piculu3 retinendo incurrat. Sic hō qui in ventre conſcientie hab3 fetum mortuū .i. peccati iniuſticiā introcluſam. ſtatim ⁊ ſine dilatione debet ipm emittere. ⁊ ꝑ cōfeſſionē mortuū parturire. ⁊ tandē ꝑ ſatiſfactionē debitam ⁊ a conſpectu dei ⁊ hominū apire. Et hoc eſt quod conſulitᷣ Eccli. xvij. Reuertere inq̄t ad dñm ⁊ auertere ab iniuſticia. Et illud p̄s. Delictū meū cognitū tibi feci. ⁊ iniuſticiā meā non abſcondi. Ita etiā docemur ꝑ pſalmiſtā dicere dño. Peccauimꝰ cū patribus noſtris iniuſte egimus iniq̄tatem fecimus. Patet ergo ꝙ iniuſticia a penitente debet confiteri. Secūdo dico. Qz iniuſticia ab innocēte ſolet abhorreri. Viri .n. iuſti et innocentes iniquitatem et iniuſticiā deteſtantur. ⁊ cōtra ea verbo ⁊ ope pliantᷣ. Res .n. recta non bñ cōuenit cū gibboſa. nec cū deuia et tortuoſa. Sic vere rectus ⁊ innocens nō bene poteſt cū iniuſticia cōuenire. nec iniquitati aut malicie ꝯ̄ſentire. dicēs illud p̄s. Non ꝓponebā ante oculos meos rem iniuſtam: faciētes p̄uaricationes odiui.

Tercio vero dico. ꝙ iniuſticia a viro peſtilente ſolet exerceri: quia ſc3 viri impij et peſtilentes iniuſticiā diligunt: et eam exercent faciunt atq; colunt. Ps. Dixit iniuſtus vt nō delinquat in ſemetipō: non eſt timor dei ante oculos eius. Iſti eñ ſectantur iniuſticiā ipſam mentaliter machinādo. Ipſam verbaliter p̄dicando. Ipſam realiter fabricando. Nam ꝓcerto impij iniuſticiam mētaliter machinantᷣ. p̄s. Tota die iniuſticiam cogitauit lingua tua: ſicut nouacula acuta feciſti dolum. Et illud iniuſta cogitatio eorum. Ite3 ipām verbaliter ꝓteſtantur. Ps. Effabuntur et loquentur iniq̄tatē: loquētur omnes qui operantᷣ iniuſticiā. Itē ipſa3 realiter operantur. vt ſic dicat innocēs illud Exodi. v. Iniuſte agitᷣ contra me. Vnde Soph. iij. dicitur Principes eius in medio eius quaſi leones rugientes. Iudices eiꝰ lupi veſꝑtini. Prophete eius veſani. Sacerdotes eius polluerunt ſanctum. iniuſte egerūt contra legem. Et ſi vis compara iniuſtos pricipes ⁊ iudices leonibꝰ atq; lupis ⁊c̄. Iniuſticia ergo a viro peſtilēte ſolet exerceri. Quarto vero dico ꝙ iniuſticia a ſummo p̄ſidente ſc3 a deo ſolet ſubmoueri. Deus eñ iniuſticiam abhorret et odit. Deutero. xxv. Abhominatur eñ dñs omnem qui facit hoc: et auerſatur omnem iniuſticiam. Et eam finaliter perſequitur atq; punit: quia ſc3 iſti puniūtur tormento temporali. Excludūtur a viſu faciali. Includūtur in pena infernali. Puniūtur dico temporaliter. Vnde Sapiētie. xvj. Creatura eñ tibi factori deſeruiens exardeſcit in tormentū aduerſus iniuſtos Quia reuera: ſicut Sapi. j. dicitur Iniuſticia mortis ē acq̄ſitio. Vnde in p̄s. dicitur. Iniuſti diſperibunt ſimul et reliquie eo2 interibunt. Item excludūtur facialiter a viſione diuina. Vnde et deo dr̄ illud Ps. Neq; habitabit iuxta te malignus: neq; ꝑmanebūt iniuſti ante oculos tuos. Itē includūtur infernaliter ſc3 in tormētis: quia ſc3 ſicut dicitᷣ in p̄s. Virum iniuſtum mala capiēt in interitu. Tranſeo breuiter de iniuſticia. quia ſatis faciam infra de Iuſticia ⁊c̄.

Inniti. Nota ꝙ inniti idem ē quod incūbere. apodiare: inſiſtere vel firmare. Et dic moralitᷣ ꝙ eſt innixio qua homo innititur deo per fidē in ipm credendo. per charitatem ipm diligendo. Vnde de anima ſancta dicitᷣ Canti. viij. Que eſt iſta que aſcēdit de deſerto delitijs affluens innixa ſuper dilectum. Vinea eñ ⁊ cucurbita debilis ſunt nature: ⁊ ideo neceſſe eſt ꝙ alicui rei ſolide initātur ſic ⁊c̄. Et ideo fatui ſunt illi qui non deo ſed mūdo: nō dei ſapientie ſed proprie prudentie: nō dei ſanctis ſed mūdi amicis innituntᷣ. De quibus dicitur Prouer. iij. Ne innitaris prudentie tue. Et Eſaie. xxxvj. dicitur. ꝙ ſi innixus fuerit ſuper baculū arundineū egypti confringetur ⁊c̄. Et Iob. viij. dicitur. Innitetur ſuper domū ſuā ⁊ fulciet eam ⁊ non ſtabit ⁊c̄. Omitto: quia non ſunt auctoritates.

Innocentia. Secundū Tullium libro de officijs. Innocentia eſt puritas animi omnē illationē iniurie abhorrens. Auguſtinus etiā dicit. ꝙ illa eſt vera innocentia que nec inimico nocet. Dicitur ergo innocentia quaſi non nocentia. Innocentis eñ eſt nemini nocere: ſicut hominis benefici eſt omnes adiuuare. Iſta eſt igitᷣ virtus que homini naturaliter eſt inſita ⁊ ſibi ſingulariter cōmēdata. De iure eñ nature homo alteri facere nō debet quod ſibi fieri nō vellet. ſicut dr̄ Thobie. iiij. Quod tibi oderis fieri vide ne alteri facias. Et ideo q2 nullus vellet ſibi iniuriā inferri. bene ſeq̄tur ꝙ ipā3 nulli debet inferre. Habeamus igitᷣ innocentiam. quia ſicut dicit Plinius. Leo pueris innocētibus ſolet parcere ⁊ ipſos non ledere nec nocere. Sic vere chriſtus pueros ⁊ innocētes non ledit ſed liberabit. ⁊ ipſos in paradiſum introducet ⁊ ſaluabit. Fluuius eñ ⁊ riuus purus ⁊ limpidus ⁊ fecibus inꝑmixtus eſt grōſior. Omis etiā beſtia q̄diu eſt iuuenis ⁊ innocēs eſt naturaliter amicabilior. Sic vere homo dum in innocētia ꝑſeuerat. eſt deo ⁊ angelis amabilior ⁊ acceptior. Qḋ bene figuratū eſt in domino Matt. xviij. Vbi ipſe vidit paruulū ⁊ aduocans eū ſtatuit eū in medio dicens. ꝙ qui ſe non humiliauerit ſicut paruulus iſte. non intrabit in regnum celo2. Super quo dicit Hieronymꝰ ꝙ ſicut paruulus non perſeuerat in iracundia. leſus non meminit. Videns mulierem non delectatᷣ. non aliud cogitat non aliud loquitᷣ. Sic inquit niſi talem habueritis innocētiam non intrabitis in regnū dei. Regnum eñ dei non per violentiam acquiritur. ſed per innocentiam poſſidetᷣ. Vnde in pſalmis querit Dauid. Quis aſcendet in montē domini. aut quis ſtabit in loco ſancto eius? Et reſpōdet. Innocens manibus ⁊ mūdo corde. qui non iurauit in dolo ꝓximo ſuo. In quibus verbis oſtenditur ꝙ triplex innocentia requiritᷣ ad h̄ ꝙ in celū ꝑ inocētiā aſcēdatᷣ. Req̄ritᷣ eñ

Innocentia realis.
Innocentia mentalis.
Innocentia verbalis.
Debet eñ eſſe innocentia.
In reali operatione.
In mentali cogitatione.
In verbali ꝓlocutione.

Pueri eñ ⁊ ſimplices innocenter ſolent operari. Ideo dicitᷣ Innocēs manibꝰ. Innocenter ſolēt meditari. Ideo dicuntᷣ. Mundo corde. Innocēter ſolent proteſtari: q̄a nō iurāt in dolo ꝓximo ſuo

Primo ergo dico ꝙ nos debemus habere innocentem operationem. Manibus inquit. Per innocentiam enim manuum intelligitur innocentia operum. quia ſcilicet manibus operamur. Sicut enim animalia innocentia ⁊ mitia habent pedes ⁊ vngues loco manuum. quibus vtuntur planas ⁊ rectas non acutas curuas ⁊ pungitiuas. ſicut patet de ouibus et de bobus. Sic vere homines ſimplices et innocentes habent opera plana: innocentia: iuſta et recta: non fallacia ſeu curua. nec alio2 leſiua vel pungitiua. Innocens inquit manibus. Vnde de talibꝰ dicitur. Iob. xxij. Saluabitur inquit innocens. Saluabitur autem in mundicia manuum ſuarum. Sed heu prochdolor chariſſimi: videtur hodie ꝙ talis innocentia non ſit in manibus plurimorum: quia vere multi ſunt hodie qui non poſſunt dici animalia inocētia ſed nocētia. nō mitia ſed crudelia. nō nō benigna ſ3 iſana. nō ſimplicia ſ3 ifamia: ⁊ iſti ſūt inter ceteros vſurarij: ⁊ auari: raptores ⁊ exactores crudeles ⁊ infideles. Tales eñ nō ſūt inocētes ſ3 potiꝰ incoētibꝰ ſunt no

centes.ſimiles leonibus ⁊ lupis qui animalibus innocen-
tibus ſunt crudeles.ipoꝝ̄q; ſanguine viuūt.⁊ in eoꝝ occi
aſionibus ſe delectāt.Sic vere chariſſimi multi ſunt ita lu
pini.leonini.crudeles ⁊ iniqui. ꝙ omnibus ſimplicibus ⁊
innocentibus ſunt crudeles.⁊ per rapinam vſuram ⁊ exa
ctionem eis omnibus ſunt nocētes.⁊ eoꝝ ſanguine.i.eoꝝ
tempali ſubſtantia ſunt viuentes. Unde de iſtis poteſt in
telligi illud ps̄. Effuderunt ſanguinē innocentē in circui-
tu hieruſalē.⁊ non erat qui ſepeliret.Et Eſa.j.dicit.Ma
nus veſtre ſanguīe plene ſunt. Iſtud maxime apparet in
iniquis iudicibus ⁊ balliuis quibus dr̄ Dan̄.xiij. Innocē
tem ⁊ iuſtum nō interficies.Non ſic chariſſimi non.Non
habeamus opera nocentia ſ; innocentia. Quia ſicut dicit
Prouer.xiij.Iuſticia cuſtodit innocētis viam.vnde Job
iiij.dī.Recordare obſecro. quis vnq̄ innocēs periit? q.d.
nullus.Quia procerto ſemp̄ innocētia p̄ualet atq; vincit.
Et q̄uis aliquotiēs grauiter tribulet̄. in fine tamē ſaluat̄
⁊ liberat̄.Exemplo ioſeph qui innocens venditus ⁊ in la
cum miſſus fuit. finaliter tamē liberatus ⁊ princeps toti⁹
regni egipti factus.vnde Numeri.xxxv.Liberabitur inno
cens de vltoris manu. Secūdo dico. ꝙ nos debem⁹ ha
bere innocentem meditationē.mūdo corde inquit.A fon
te enī puro nō emanat niſi mūdus ⁊ purus riuulus. quia
etiā corpus ſolis valde ē purū ⁊ mūdū.ideo ab ip̄o nō ſo-
let niſi purus radius emanare.Sic vere illi q̄ hn̄t cor ino-
cens ⁊ mūdū.⁊ per peccata ⁊ vicia nō corruptū. nec p̄ ma
liciā depauatū.ſemp̄ ſolēt mūdas ⁊ innocentes cogitati-
ones effluere.⁊ tam de ſe q̄ de aliis innocēter ⁊ ſimplicit̄
cogitare.Mundo corde inquit.Sicut enī dicit̄.ij. rethori
ce.Pueri ſua innocētia alios menſurant.q.ſ. pueri q̄ ad-
huc pauca viderūt.⁊ malicias hoim adhuc nō ſunt exper
ti. neſciūt iudicare de aliis niſi ſm̄ ꝙ ip̄i iudicāt de ſeip̄is.
Pueri ergo quia innocentes ſunt.innocētes alios credūt
⁊ vicia que in ſeip̄is nō ſentiūt.eſſe in aliis non attendūt.
qđ totū facit mūdicia cordis.De quo dicit̄ in ps̄.Peram
bulabam in innocentia cordis mei in medio domus mee.
Tales pcerto non ſunt multi hoies corrupti:qui.ſ.de aliis
neq̄ūt bona cogitare: imo q̄ factis alioꝝ q̄ꝙ bona itētiōe
fiāt neſciūt niſi peſſima iudicare.Ocul⁹ enī turbidus et in
firm⁹ videt circulū turbidū in candela.qđ tn̄ nō accidit ra-
tione candele ſ; ratione oculi infirmātis:qr ſc; ille circulus
eſt viciū oculi non cādele.Frenetici etiā imagines in parie
tib⁹ eſſe credūt:q̄uis pictes nō ſunt picti:fantaſias.n. que
in ſuis capitib⁹ abundant interi⁹.credūt eſſe in locis circū-
iacētibus exteri⁹.Sic vere chariſſimi iniqui imaginatores
et exploratores ſolēt de aliis eſtimare nō ſm̄ rei veritatem
ſ; ſm̄ ſue praue cōditiōis cōformitatē.Eſſe enī in aliis figu
ras ⁊ imaginatiōes.id ē vicia et peccata eſtimāt: quas eſſe
in ſeip̄is nō dubitāt. Iſti ergo ſunt ſicut fatui iudices q̄ ſi-
ne oī cognitione de aliis iudicare p̄ſumūt:nō attēdentes il
lud Math.vij.Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini.Super
quo dicit Aug.in libro de verbis dn̄i.ꝙ de factis mediis q̄
bono ⁊ malo aīo poſſunt agi:temerariū eſtimo iudicare et
maxime cōdemnādo.Non ſic ergo ſ; ſis innocens:qr vere
iſte de oibus habet innocentē meditationē.Mūdo corde i
quit. Tercio dico ꝙ nos debem⁹ hre innocētem ploeu-
tionē.Innocēter enī pure ⁊ ſimpliciter debem⁹ loq̄ nō fal
laciter vel doloſe.Nō iurauit inq̄t i dolo pxio ſuo.Roſtra
enī auiū innocētiū et maxime fluuialiū plana ſunt atq; re-
cta.ſicut patet i anſerib⁹ ⁊ anetis:cui⁹ tamē cōtrariū i aui-
bus p̄dalib⁹ inuenit̄.Sic vero roſtra ⁊ ora auiū.i.pſonarū
ſimpliciū ⁊ inocētiū ſunt plana p̄ inocentiā ⁊ ſimplicitate;
⁊ recta per certitudinis veritatē.Iſti enī ſunt qui nō iurāt
in dolo pximo ſuo.Iuxta illud ps̄.Prohibe linguā tua; a
malo:et labia tua ne loquātur dolū.Un̄ de tali verbali ino
cētia dr̄ Joſue.ij.Innoxii erim⁹ a iuramēto.De multis ta
men dr̄ hodie illud ps̄.Uerba oris ei⁹ iniq̄tas ⁊ dol⁹:nolu
it intelligere vt bene ageret.S; de hoc vide infra de loqui
Inocēs enī neſcit loq̄ doloſe.Nūq̄ enī dicit aliquid ore niſi
quod ſentit i corde:et exinde cognoſcit̄ ſua innocetia:ſicut
mūdicia porci noſcit̄ in ligua.Lingua enī nūcia eſt cordis.
qr ſc; ex abūdātia cordis os loquit̄.Habeamus igit̄ inocē
tem prolocutionē.De laudibus igit̄ inocētie pulcre loqui-
tur Criſ.in quadā omelia dicens ſic.Gaude o innocentia
⁊ exulta:gaude inquā quia vbiq; illeſa es:vbiq; ſecura. ſi
temptaris pficis:ſi humiliaberis erigeris:ſi pugnas vicis
ſi occideris coronaris.Tu inquā in ſeruitute libera es: in
periculo tuta es: in cuſtodia lete:tibi oīs reatus ſubiicit̄
tibi oīs malicia ſubiugat̄:te potentes honorant:ſuſcipi-
unt principes: magnates exquirūt: etiam illi qui nunq̄ te
deſiderant:qui expugnant.Tibi boni parent:mali inuidēt
zelant emuli:inimici ſuccumbūt.Nec vnq̄ poteris victrix
nō eſſe:etiā ſi inter homines defuerit iuſtus iudex. Iſtam
auctoritatem poſſes per diuerſas partes diuidere:⁊ ſingu
las partes mebris ſingulis applicare.Habenda eſt igitur
innocentia manualis.Innocentia cordialis. Innocentia
verbalis. Si aūtvis aliquid plenius de inocētia ptracta
re.Dic ꝙ ſm̄ Tulliū innocentia eſt virtus animi omnē il-
lationē iniurie abhorrens.Auguſtinus etiam ſup ps̄.dicit.
Or vera innocentia eſt que nec inimico nocet.Notare er-
go poſſumus ꝙ in ſcriptura inuenitur.

Innocentia victa.
Innocentia ficta.
Innocentia picta ſeu facta.

Innocentia victa eſt illa
quā habent illi qui ſunt in
nocentes propterea ꝙ nō
poſſunt nocere:ſicut ſunt mali pauperes ⁊ depreſſi: qui li-
benter nocerēt ſi poſſent.Et iſta innocētia eſt ſine merito:
quia ſc; iſta nō meretur gratiam ſaluatoris.ſed potius mi
ſeriam atq; pena;.Hiere.xlvj.Caſtigabo te in iudicio:nec
quaſi innocēti parcam tibi.Item innocētia ficta eſt inno-
centia ypocritarum.qui ſc; fingūt ſe innocētes ⁊ ſimplices
cum tamē ſint malicioſi ⁊ duplices.Et iſta etiam nō eſt ve
ra innocentia.nec meret̄ dei miſericordiam ſed tormētu;
Unde Hieremie.xlix.Ecce quibus nō erat iudicium vt bi
berent calicem:bibentes bibēt.et tu quaſi innocens relin-
queris:non eris innocens bibens ſed bibes. Item eſt in
nocentia picta id eſt gratiis ⁊ virtutibus inſignita. Et iſta
eſt innocentia ſimpliciū ⁊ iuſtorum.que ſcilicet habet puri
tatem ⁊ ſanctitatem immixtam.quia ſcilicet ſicut ſtelle cre
ate ſunt de materia puriſſima. cōtrarietatem qualitatum
ſeu cōtrouerſiam nō habēte.et ideo in ſe perſeuerāt et du-
rant.quo ad alios vero influūt rutilant et choruſcāt. Sic
vere innocētes qui ſcilicet in comparatione mentis ſue ni
hil habent duplicitatis aut cōtrouerſie:falſitatis ſeu mali-
cie cuiuſq; in bono perſeuerant et durant:et virtutibus ru
tilant ⁊ choruſcāt ⁊ alios illumināt ⁊ illuſtrāt.Perſeuerāt
dico ſcilicet ſine peccati corruptione dicentes illud Job.
xxvij.Donec deficiam nō recedā ab innocētia mea:⁊ iuſti
ficationem meam quam cepi tenere nō deſeram.Splēdēt
etiam ⁊ choruſcāt ſanctitate ⁊ perfectione ps̄.Nō priuabit
ſcilicet deus bonis eos qui ambulāt in innocētia domine
deus virtutum. beatus homo qui ſperat in te.Et Hebre.
vij.Talis decebat vt nobis eſſet pōtifex:ſanctus innocēs:
impollutus.ſegregatus a peccatoribus.⁊ excelſior celis fa
ctus.Illumināt etiam ⁊ illuſtrāt ſcilicet alios doctrinali
predicatiōe.⁊ exemplari cōuerſatione.Unde de Dauid i-
nocēte dicitur in ps̄. Or ipſe pauit eos ſcilicet verbo et ex-
emplo in innocētia cordis ſui ⁊ i intellectibus manuum ſu
arum deduxit illos.Et bene dicit i intellectibus.quia pro-
certo innocētes ſunt illi quibus deus magis communicat
donum itellectus ⁊ ſapiētie ⁊ eloquētie ſacramētum. Un̄
Seneca i epiſtola ad Paulū ait.Or vero de ipſo paulo di
xerat.Mirari eū poſſe qualiter homo qui nō legittime im
butus ſic taliter ſentiat.Cui ego reſpōdi dixit Sene.Sole
re deos ore innocētium fari.Breuiter notabo ꝙ innocēs.

Summe veritati heret ſtabilius.
Secum colloquēti credit humilius.
Secū ꝯuerſantes mutat in melius.
Falſa machinātes vincit virilius.
Tribulationes ſuffert facili⁹.
Cōſolatiōes habet fertilius.

Dico ergo ꝙ inocēs
ſumme veritati he-
ret ſtabilius.Cōſtat
enī ꝙ ſimilia ſtabili⁹
iūgunt̄ ⁊ herēt. Et
iō cū xp̄s ſit inocēs ⁊
pur⁹:bene ſequit̄ ꝙ inocētes ſtabili⁹ ſibi herēt.ſ. p̄ glutinū
charitatis.Exēplo pueri inocētis q̄ vidēs in ſpeculo faciē
ſuā:⁊ credēs eē aliū pueꝝ ip̄m oſculant̄:⁊ diligit:⁊ porri-
git ſibi panē.Sic vere inocēs q̄n videt imaginē ⁊ ſilitudinē
inocētie ſue in ſpeculo eterno qđ eſt de⁹ ſolet ip̄m oſculari
⁊ ſibi adherere p̄ charitatē:panē ſue tpalis ſubſtātie ivſus
ipſius expēdere ⁊ ſe ei⁹ ſeruitio dedicare ⁊ ſibi dulciter ad
herere.vt ſic dicat dn̄s illud ps̄.Innocentes ⁊ recti adhe-

ſerūt mihi. Et alibi. Ambulans in via imaculata hic mihi miniſtrabat. Igit innocēs ſūme ꝟitati heret ſtabili⁹. Itē innocēs ſibi colloq̄nti credit hūili⁹. Ram⁹ eñ q̄nto gracilioꝛ tāto facili⁹ toꝛq̄t. ⁊ ad partē quā volueris facili⁹ inclinat. Sic ꝟe ille q̄ ē ḡcilis innocēs atq3 dulcꝫ ſolet ſuggeſtōni alioꝝ faciliter credē. ⁊ ſe ad credendū qđ dicit ⁊ ad concedēdū qđ petit faciliter inclinare. vñ de facili credulitate innocentiū dī Prouer. xiiij. Innocens credit omni ꝟbo. Quia ſicut dicit Hiero. ſup Mat. xviij. ibi. Quicūq3 hūiliauerit ſe ſicut paruulus iſte ⁊c̄. Sicut paruulus non pſeuerat in iracūdia. leſus non meminit. nō aliud cogitat ⁊ aliud loquitur. ſic niſi talem habueritis innocentie puritatē regnum dei intrare nequibitis. De innocentiū ꝟo facili liberalitate dī Iob. xxvij. Innocens argentū diuidet. Scit eñ ꝙ ſicut dicitur Prouer. xxviij. Qui feſtinat ditari non erit innocens. Et ideo innocens magis ſua ſtudet erogare q̄3 aliena lucrari. vnde Augu. ſuper p̄s. xxxviij. Uera inquit innocentia eſt vbi ē integritas ſine peccato. redditio ſine debito. flagellum ſine merito ⁊c̄. Patet ergo ꝙ innocens ſibi colloquenti credit humili⁹ ſeu ꝙ a ſe petenti dabit liberalius. Item innocens ſecū conuerſantes in meli⁹ mutat. Sicut eñ res pura non maculat contingentem. ſ3 eu3 purificat ⁊ mūdat. ſicut patet in aqua munda vel panno. ſic perſona innocens ſe cōtingentes ⁊ ſecum cōuerſantes non ſolū nō inficere. ſ3 purgare ⁊ ſanctos ⁊ innocentes facere non ceſſat. p̄s. Cum ſancto ſanctus eris. ⁊ cū viro innocente innocēs eris. Ideo qulibet eccleſiaſticus cui maxime eſt neceſſaria innocentia. dicere debet illud p̄s. Lauabo inter innocentes manus meas. ⁊ circūdabo altare tuū domine. Ut audiā vocem laudis ⁊c̄. Uide infra de ſocietate. Item innocens falſa machinantes vincit virili⁹. Innocentia eñ ſolet finaliter falſitatem ⁊ maliciā vincere. ⁊ machinationū nequitiā ſupare. Similis eñ videt innocētia lapidi ſaphyro. qui ſm lapidariū ⁊ Dyaſcoꝛidem venenis reſiſtit. tremoꝛem coꝛdis tollit. ſe poꝛtantē victoꝛem facit. ⁊ vinctum de carcere ſoluit. obductaſq3 foꝛes ⁊ vincula tacta dirumpit. Sic ꝟo innocētia veneno malicie ſolet obuiare. tremoꝛē coꝛdis. i. dubitatōem ⁊ metū ſolet tpare cās et cōtrouerſias facit ſupare. ⁊ de carcerib⁹ ⁊ āguſtijs ſolet eripe ⁊ ſaluare. Sic ei dr̄ puer. xiij. Iuſticia cuſtodit innocētꝫ viā. Innocētia ei audaciā generat: timoꝛē tpat a moꝛte liberat. Audaciā dico generat. vñ cū a q̄dā ſapiēte ſet petēt q̄da3 rex q̄d eſſet inimiciſſimū hoī. Rñdit. Alt hō. Itē petijt q̄d eſſet illud qđ nō pmitteret hoīem fieri laſſu3 Rñdit. lucrū. Ite3 petijt q̄d eſſet illud quod magis faceret hoīem audacē et letū. Rñdit innocētia. Quia reuera: in q̄cūq3 tormēto vel piculo. et in cuiuſcūq3 falſe accuſatiōis articulo innocētia eſt illud qđ audacius facit pugnare letius viuere ⁊ foꝛti⁹ ⁊ virilius triūphare. Audacius dico pugnare. Uñ Iob. xvij. Innocēs cōtra ypocritā ſuſcitabit: et tenebit iuſt⁹ viā ſuā. et mūdis manibus addit foꝛtitudinem Seneca etiā in puer. dicit. ꝙ in malis ſpare bonū niſi innocens nemo pōt. Letius etia3 viuere: q2 ſc3 nihil ita letificat coꝛ ſinceꝝ ſicut innocētia. Uñ Hiero. ad demetriadē dicit. ꝙ innocēs inter ip̄a toꝛmēta fruit ſecuritate: ⁊ cu3 penam metuat de innocētia gloꝛiat. Uirili⁹ etiā triūphare: q2 pro certo innocētes adiuuat. ſc3 innocētiā ⁊ victoꝛiā eis donat ⁊ de manib⁹ inimicoꝝ liberat atq3 ſaluat. Iob. xxij. Saluabit innocēs: ſaluabit autē imūdicia manuū ſuarum. Numeri. xxxv. Liberabit innocēs de vltoꝛis manu. Igitur innocēs falſa machinātes vincit virili⁹. Itē innocēs tribulatiōes ſuffert facilius. quia pculdubio hodie innocētes et iuſti ſunt illi q̄ magis ſunt obnoxij et expoſiti miſerijs ⁊ erūnis. Uñ puer. xxij. Innocēs pertrāſijt ⁊ afflictus eſt. Et Ecc̄ꝫ. iiij. Uidi inquit culūnias q̄ ſub ſole gerūtur: ⁊ lachrymas innocētiū ⁊ cōſolatoꝛē neminē. Itē innocēs cōſolationes habet fertilius: q2 ſc3 innocēs finaliter nō perit toꝛmentis infernalib⁹. Iuxta illud p̄dictū Iob. iiij. Recoꝛdare obſecro q̄s vnq̄3 innocēs perijt: aut q̄n recti deleti ſunt. q. d. nunq̄3. immo ſaluant et gaudent ſolatijs ſupnalibus. p̄s. Quis aſcēdet in montē dñi: aut q̄s ſtabit in monte ſancto ei⁹. Innocēs manib⁹ ⁊ mundo coꝛde ⁊c̄. Sequit. Hic accipiet benedictionē a dño: et miſericoꝛdiā a deo ſalutari ſuo. Et ſic patet quot bona facit innocētia. Aduerte tamē ꝙ pauciſſimi habent innocētiam. quia ⁊ ſi in illis que obijciunt ſit homo innocēs. in alijs tamē habet quo iram dei meruit ⁊ eſt nocens. ita ꝙ ⁊ ſi ſine cauſa patit q̄ntum ad h̄ que apparēt. nō tamē iniuſte patit q̄ntum ad alia que foꝛte cōmiſit. ⁊ q̄ntum ad dei iudicia que nos latent. Nemo eñ ꝓpꝛie ſe poteſt dicere innocentem cū oīs humana natura pluribus obnoxia ſit peccatis Iob. ix. Si iuſtificare me voluero os meum cōdemnabit me. ſi innocentē oſtēdere prauū me cōpꝛobabit etiā ſi ſimplex fuero hoc ip̄m ignorabit anima mea. Iſta ergo de innocentia ſufficiant ⁊c̄.

Inopia. Inops.

Nota ꝙ inopia paupertas: inedia: egeſtas vident idem ſonare ⁊ ſignificare. Ops aūt ⁊ opulentia dicūtur ab ope. Ops aūt dicit fuiſſe vxoꝛ ſaturni. que a ſaturādo fingit dicta a poetis. ad denotandū dum ſaturitas terrenoꝝ opem ferat moꝛtalibus vniuerſis. inquantu3 opes ⁊ opulentiam eis pꝛeſtat. Dicit ergo ꝓpꝛie inopiā idem ꝙ opum defectus ⁊ carentia. Et inde eſt ꝙ ſicut tria genera opum ſeu diuitiaru3 inueniunt. ſ. tempales ſpūales ⁊ eternales. Sic econtrario tria genera inopie reperiuntur vic3.

Tpalis que terrenis caret ſubſidijs.
Spūalis que virtutū caret diuitijs.
Infernalis que ſupnis caret ſolatijs.
Et ſic dico ꝙ ſunt
Quidā qui pꝛiuant opibus optimis.
Quidā qui fedant moꝛib⁹ virulentis.
Quidā qui locant domibus feculētis.
Primi pſternūt p foꝛtūe ḡue cauteriū.
Scdi grauant p culpaꝝ vile colliriū.
Tercij dānant ad iferni triſte ſuſpiriū.
Prima eſt inopia pauperū miſeroꝝ.
Scda eſt inopia hoīm peccatoꝝ.
Tertia eſt inopia vilium damnatoꝝ.

Dicam ergo pꝛimo ꝙ eſt quedā inopia que gazarum caret ſubſidijs. Et iſta eſt illa quam in mundo ſuſtinēt pauperes ⁊ mēdici: q̄ ſc3 indigēt neceſſarijs huius vite ⁊ ſic inopes quaſi ſine opib⁹ appellant. Sicut eī in terra ſunt alique partes pingues ⁊ fructibus opulente: alique vero ſteriles infructuoſe ⁊ ſicce. Quod fit proptērea ꝙ non in equali gradu poſite ſunt. immo vt communiter partes terre pinguioꝛes ſunt inferioꝛes ⁊ a celo remotioꝛes: patet in vallibus. ptes vero ſterilioꝛes ſunt celo ꝓpinquioꝛes mūdioꝛes ⁊ ſanioꝛes. ſicut patet in montib⁹. Sic vere dico ꝙ nō ſolū in ſtatu foꝛtune eſt dare hoīes pigues diuites fructiferos: immo etiā hoīes tenues ⁊ ſiccos: ſteriles: inopes ⁊ mendicos. Et pculdubio iſti celo ⁊ deo p gratiam ⁊ affectionē p̄ ceteris ſunt ꝓpinqui: ⁊ magis a peccato mundi ⁊ puri. ⁊ ſurſum ab bona eterna amplius eleuati p̄s. Suſcitans a terra inopem. ⁊ de ſtercoꝛe erigens pauperem. Fructuoſi vero ⁊ diuites vt cōiter magis a deo et celeſtibus ſunt remoti p peccatum: ⁊ amplius lutoſi et immundi. Alique eñ ſunt terre in quib⁹ nunq̄3 pluit: ſicut eſt egyptus que ſc3 eſt arenoſa et ſterilis quantū eſt de ſe: de⁹ tñ defectum pluuie ſolet ſupplere ⁊ fluuium nyli ⁊ phiſon qui venit de paradiſo facit annuatim ſup illam terram aridam redūdare. ⁊ ſic ſolet eā quaſi diuinitus irrigare ⁊ multis fructibus fecundare. Quia reuera dato ꝙ inopes careant pluuia. i. opulentia terrenoꝝ. et ꝙ furtuna ipſis deneget bona ſua: deus tñ ipſoꝝ nō obliuiſcitur: immo fluuio paradiſi. i. gratia celeſti ipſos irrigat ⁊ cōſolatur: ita ꝙ bonis celeſtibus ſpūalib⁹ ⁊ eternis finaliter cumulant. Sicut eñ in p̄s. dicit. Deus adiuuit pauperem de inopia: et poſuit ſicut oues familias. Et nota ſi vis de iii opibus ꝙ

Iſtos mali ledunt et ſincopant.
Iſti deum laudāt et nuncupant.
Hij deū et virtutes querūt et anticipāt.
Iſti celum tenent et occupant.

Dico igitur ꝙ iſtos inopes ſolent mali turpiter grauare: q2 reuera tyrāni magis ſolēt exercere vires cōtra inopes et impotētes et ſibi reſiſtere nō valētes q̄3 cōtra alios. Sicut lupis q̄. ſ. magis infeſtāt oues et beſtias miſerabiles q̄3 nociuas Ezec. xxij. Sicut leo rugiēs rapiēſq3 p̄dā aīas deuorauerūt. opes et p̄ciū acceperūt. Et in p̄s. dī. de tyrāno. ꝙ pſecut⁹ eſt hoīem innocētē et cōpūctū coꝛde moꝛficare. Figura. j. Re. xv. vbi dī ꝙ ſaul et ppl's pepcit piguioꝛib⁹ amalech: q̄cq̄d aūt vile ⁊ repꝛobū fuit demoliti ſūt q2 pcerto mali ⁊ potiſſime iudices ⁊ p̄fecti: ſolēt piguioꝛib⁹ ⁊ ditioꝛib⁹ pcere viles ꝟo ⁊ repꝛobos. i. iopes q̄s repꝛobauit foꝛtūa ſolēt ꝯ iuſticiā ꝯculcare: q2 reuera iſti pſequunt iopes ipſos

fraudando ⁊ decipiendo.pſ.Gladiū euaginauerūt pecca
tores.intenderūt arcū ſuū.vt decipiāt paupere ⁊ inopem
Item ipſos mordendo ⁊ decipiendo.ꝓuerb.xxx.Genera
tio q̄ ꝓ dentibus gladios habet vt comedat inopes de ter
ra ⁊ paupes ex hominibus.Item ipſos ſpernendo ⁊ nō ſuc
currendo.vt ⁊ ipſis impijs diuitibus dirigant inopes ver
bū.pſ.Quare faciem tuam auertis.obliuiſceris inopie et
tribulationis noſtre.Et reuera diuites nūq̄ deberent pau
perū obliuiſci.ſ; eis potius miſereri.Ad hoc.n.ſibi diuitie
dant̄.vt per eas inopibꝰ ſuccurrat̄.⁊ viceuerſa occaſione
paupeꝝ ipſis celeſtis gloria ⁊ peccatoꝝ venia concedat̄.ij.
Coꝝ.viij.Ueſtra abundantia illoꝝ inopiā ſuppleat in ꝓ
ſenti.vt ⁊ illoꝝ abundantia veſtre inopie ſit ſupplementū
⁊ fiat equalitas.Et hoc ē qđ admonet ſapiēs Eccli.iiij.vbi
dicit̄ ſic.Aiam eſurientē ne deſpexeris.⁊ ne exaſperes ho
minē i inopia ſua.cor inopis ne afflixeris.⁊ ne protrahas
datū anguſtianti.ſicut faciebat illa de qua dr̄ ꝓuer.xxxj.
Manū ſuā aperuit inopi.⁊ palmas ſuas extendit ad pau
peres.Et merito inopes nō debent exaſperari nec graua
ri.ſ; potius adiuuari.q2 ꝓcerto deus ipſis finaliter miſere
tur.⁊ eoꝝ iniurias vindicat ⁊ ꝓſequit̄.ipſos defendit libe
rat ⁊ tuet̄.Solet eīm inopes fouerē ⁊ recipe.pſ. Propter
miſerias inopū ⁊ gemitū paupeꝝ nunc exurgā dicit domi
nus.ponam in ſalutari ⁊c̄. Itē; ſolet xp̄s inopes ſaluare
⁊ eripere.pſ. Eripiens inopem de manu fortioꝝ eius ⁊c̄.
Item ſolet xp̄s inuaſores damnare ⁊ diripere pſ.Cogno
ui q2 faciet dn̄s iudiciū inopis ⁊ vindictā paupeꝝ. Breui
ter ergo dico q̄ iſtos inopes ſolent mali nequiter grauare

Item viri inopes ſolent deū dulciter laudare.Inopia
eīm infortuniū ⁊ tribulatio ſunt q̄dā repcuſſiones et q̄da;
impedimēta q̄ hō in iſtis tp̄alibus non inueniat requiem
aut q̄etem.⁊ q̄ cōpulſus ad deū redeat.ipm̄q; laudet ma
gnificet ⁊ req̄rat.Iuxta illud pſ.Imple facies eoꝝ igno
minia.⁊ q̄rent nomē tuū dn̄e.q2 ſicut pila contra duꝝ mu
rū ꝓiecta repcutit̄.ſic voluntas ad murū.i. ad groſſa ⁊ ru
dia tp̄alia p deſideria impleta. qn̄ per infortuniū repcutit̄
⁊ reijcit̄.nec ibi pādere pmittit̄.conſtat q̄ exinde reſilit. ⁊
ſupra ad deum laudandum et magnificādum euolare cō
pellit̄. Figura Geñ.viij.De colūba egrediente de archa.q̄
non inueniens vbi requieſceret pes eius quaſi cōpulſa re
dijt ad noe in archam. Sic vere homo quando a deo exi
ens ⁊ archam diuine gratie dimittens: ⁊ exteriꝰ ad mundi
gaudia ⁊ negocia ſe emittens ſolet intentione ſua fraudari
⁊ non inuenit requiem vbi ſpauerat inuenire.et tunc quaſi
compellit̄ ad Noe.id eſt ad deum reuenire.archam.id eſt
ſeneritatē ſtatus gratie contra diluuium introire. et deum
amare requirere et laudare.Inopia enim id eſt exterior in
fortunitas facit homini tria bona.videlicet.

Unum priuatiue.
Aliud poſitiue.
Et aliud cōcluſiuē.

Priuatiue dico.Et iſtud ē quia ho
mo qui in ꝓſperitate penitus pec
caret.ſupbiret ſcilicet luxuriaret et
contenderet.adueniente inopia a talibus impedit̄.et ſic ta
lis inopia et ſi ad meritū non adiuuat.peccati tamen euaſi
onem ꝓcurat.Eccle.xx.Eſt qui vetat̄ peccare p̄ iopia.Po
ſitiue etiā quia ſcilicet homo ex talibus compellit̄ ad deu;
recurrere et ipſum laudare.timere et honorare.pſ. Paup
⁊ inops laudabunt nomē tuū.Concluſiue inſup.q2 ſcilicet
eoipſo q̄ aliquis eſt inops et paup concludit̄ q̄ deus tene
tur ipſum exaudire ⁊ ipſum dirigere et fouere.pſ.Inclina
domine aurē tuā ⁊ exaudi me:q̄niā iops et paup ſu; ego
Cuſtodi animā meā quoniā ſanctus ſum .ſaluum fac dn̄e
ſeruū tuū ſperantē in te.Inopes igit̄ ſolent deu; dulciter
laudare Item dico q̄ inopes ſolent deū velle ⁊ optare:
dicentes.ſc; illud.pſ.Oculi mei languerūt pre inopia.cla
maui ad te dn̄e.expādi ad te manus meas ſupple optādo
ſpūalia non terrena. Item dico q̄ inopes ſolent celū in
fine captare.hoc eſt deum poſſidere vel occupare. Uapor
eīm quāto purior et leuior:et quāto omni materie tereſtri i
permixtior.tāto aſcendit altius et fit ſuperior ⁊ ſublimior.
Sic de inopibꝰ qui omni terreſtri et groſſa terrenoꝝ mate
ria carent.conſtat q̄ finaliter ſurſum ad celū aſcendunt.et
inferiora exeunt et dimittunt et ad ſalutē eternam ⁊ gau
dia paradiſi tranſcendunt.vnde de eo dicitur in pſ. Parcet
pauperi et inopi.⁊ animas pauperū ſaluas faciet.Sequit̄
Redimet inquit aīas eoꝝ.⁊ honorabile nomē eoꝝ coram
ipſo.Pat; ergo quō illi qui tp̄aliter ſunt inopes celū occu
pant.deū ⁊ virtutes anticipāt:deū laudāt:ſub malis clau
dicāt.Et ſic pt; primū principale:v;.q̄ eſt q̄dam inopia q̄
gazarū caret ſubſidijs. Scd̄o principaliter dico q̄ eſt q̄
dam iopia que virtutū caret diuitijs. Et illa nihil aliud eſt
q̄ peccatū.qđ nihil aliud eſt q̄ carētia gratie ⁊ virtutis.Et
ſic peccator dr̄ inops:q2 ſpūalibus bonis caret. Et de hac
dr̄.Eccl.xl.In ore imprudētis cōculcabit̄ inopia.Et.xxvij
Propter inopiā multi deliquerūt.Et illđ Prouer.vj Qui
aūt adulter eſt ꝓpter cordis inopiā pdet aiam ſuā.Inopia
eīm.i.gr̄e carētia:eſt illud a quo orit̄ peccati nequicia ⁊ ma
licia:q2 reuera deū timētes ⁊ in eius gratia viuētes.tali in
opia nō grauantur: nec peccati iniuria moleſtant̄ pſ. Nō
eſt in opia timētibꝰ eum.Iſta eſt inopia q̄ virtutū caret di
uitijs. Tertio principaliter dico q̄ eſt inopia q̄ celoꝝ ca
ret ſolatijs. Et iſta eſt inopia inferni: q2 ſc; illa eſt tanta q̄
oīs rerum abūdātia nihil reputat̄ quinimo quāto in mū
do pceſſit maior rerum abūdātia:tāto (niſi bn̄ vtamur ea
dem) ſequit̄ maior inopia ⁊ penuria.figurata in inopia vi
ctualium q̄ ꝯtingit tp̄e ioſeph:de qua dr̄ Geñ.xlj.q̄ vberta
tis magnitudine; pditura eſſet inopie magnitudo ⁊c̄. Un̄
diabolus figurari potuit in illo iepte: de quo dr̄ Iudic.xj.
Et cōgregati ſunt ad eum viri inopes ⁊ latrocinātes.q2.ſ.
viri inopes.i.oīmbꝰ bonis carētes ad dyabolū in inferno
cōgregant̄:⁊ cum eo ppetuo cōmorant̄ Iob.xxvij.Appre
hēdet eum.ſ.damnatū q̄ſi aqua inopia. Un̄ differētia po
nit̄ inter opes tp̄ales ⁊ ſpūales:q2 ſc; opes ſpūales q̄ ſūt
gratia ⁊ virtutes ducūt hoīem ad opes ⁊ gl̄iam ſupnalem
Opes aūt tp̄ales ducūt hoīem nō ad opes: ſed ad iopias
infernales.Un̄ Eccl.iiij.dr̄ Q2 interdū de cathenis ⁊ carce
re egredit̄ quis ad regnū:⁊ alius natus in regno inopia co
ſumit̄.Et ſic patet q̄ eſt inopia.Eternalis.Spūalis.⁊ Tē
poralis.vide vbi Paupertas.

Innumerabilis.

Uide vbi multitudo.Et vbi Omnes:⁊ ſilibus ⁊c̄.

Inquinare.

Cum inq̄nare nihil aliud ſit q̄ fedare.bn̄ videt̄ q̄ inq̄namentū ni
hil ſit aliud moraliter loquēdo q̄ peccatū.Peccatū eīm eſt
illud quod inq̄nat ⁊ qđ aniam maculat atq; fedat: vt deo
abhoīabilē ipſam reddat.Dicat ergo aia mūda ⁊ ſctā illđ
Cant.v.Expoliaui me tunica mea: quō induar illa. Laui
pedes meos quō inquinabo illos: q2 reuera aīa qn̄ p cō
uerſionē tunicā male cōuerſatiōis exuit: ⁊ pedes affectio
nis p cōfeſſionē mūdauit ⁊ lauit:nunq̄ p recidiuu; debet
ampliꝰ pcti tunicā reinduere:nec affectus cordis amplius
inq̄nare.Et nota q̄ aliq̄ ſunt q̄ maculāt ⁊ inquināt q̄cq̄d
tangunt:videlicet .Fumus.Humus.Limus.Fimus.

Sic vere in moribus inquinat̄ homo.
Per fumum ſupbie ⁊ pompoſitatis.
Per humum ſubſtātie ⁊ cupiditatis.
Per limum luxurie ⁊ carnalitatis
Per fimū male amicicie ⁊ ſocietatis.

Inquinat ergo
fumus ſupbie ⁊
vanitatis Eccl.
xiij. Qui tetige
rit picē inquina
bit̄ ab ea:ſic q̄ coīcat ſupbo induet ſupbiam. Itē inqui
nat humus ſubſtātie ⁊ cupiditatis.Tp̄alia eīm immunda
ſunt cibaria:q̄ coinquināt p auariciā cor humanum.ij. Eſ
dre.viij.Polluta eſt terra coinquinatiōibꝰ.⁊.ij.Pe.ij.Re
fugientes coinquinatiōes mūdi.vn̄ de illis ſanctis dicitur
j.Macħ.j.q̄ elegerūt magis mori q̄ cibis coinquinari im
mundis. Item inquinat limꝰ luxurie ⁊ carnalitatis:ſan
guis eīm:pinguedo:limus et viſcus:⁊ oīa talia viſcoſa faci
liter coinquināt cōtingētem. Sic caro carnalitas et luxu
ria vn̄.ij.Coꝝ.vij.Mūdemꝰ nos ab iquinamētiſ carnis.ſ.
ad modū inocētium.de q̄bꝰ dicit̄ Apocal.iiij. Hij ſunt qui
cū mulieribus nō ſunt coīquinati.virgīes eīm ſunt ⁊ ſequū
tur agnum quocūq; ierit. Itē inquinat fimus male ami
cicie ſeu corrupte ſocietatis: ſicut antiquitus figurabatur
in lege vbi tactus mortui inquinabat hoīem et immūdum
cōſtituebat.vn̄ Baruch.iij. Quid eſt iſrael q̄ in terra ini
micorum es: inueteraſti in terra aliena:coīquinatus es cū
mortuis. deputatus es cum hijs qui in inferno ſunt. Et
breuiter iuxta ſententiam ſaluatoris Math.xv.Et Mar.
vij.Nō illa que in os intrāt coinquināt hoīem. ſc; cibaria
corporalia.ſ; vere illa que de corde exeūt ⁊ emanāt.ſ.furta

homicidia ⁊c. Hec ſunt inquit q̄ coinquināt hominē. Unde de peccatoribus dicit̄ Titi. j. Oīa inquit munda mundis: inquinatis aut̄ infidelibꝰ nihil ē mundū. ſ; inquinate ſunt eoꝝ et mēs ⁊ conſciētia. Talia ergo inqnamēta. ſcʒ vicia ⁊ peccata ſunt mūdanda. ſicut dicit̄ Ezech. xxxvj. Mundabimini ab oībus inqnamētis veſtris. Et merito quia ꝑcerto. qui a talibꝰ inquinamētis mūdatus nō fuerit: in palatium pādiſi nullatenꝰ introibit. Juxta illud qđ de ſapientia dicit̄ Sap. vij. Nihil inquinatū in illā icurrit. candor eñ eſt lucis eterne. Hec igit̄ de inquinare et cōtaminare ſufficiant. Uide de macula. imūdicia et cōtaminatione et ſilibꝰ

Inquirere. Uide vbi Querere.

Inſania. Inſanus. Nota ꝙ inſanꝰ dicit̄ quaſi nō ſanꝰ: eo ſcʒ ꝙ inſania mētis auferat ſanitatē. Inſanꝰ ergo dicit̄ homo qn̄ non ē ſane mētis: vtpote qn̄ verſus eſt in veſaniaʒ vel furorē. Igitur loquēdo moraliter dico ꝙ oīe peccatū dicitur inſania: eo ꝙ mentē hūanā facit non ſanam: ne ſana ſape vel ſentire. Quia reuera: ſicut inſania tollit diſcretionē: mutat affectionē: infert afflictionē: affert ꝑditionem: tollit dico diſcretionē: qꝛ ſcʒ inſanꝰ nō diſcernit inter verū et falſum: quinimo vnū ꝓ alio ſepe recipit. ſe etiā egrotare nō credit cuʒ grauiter infirmꝰ ſit. Oculoſq; indiſcrete vertit ⁊ extēdit. caput frequēter mouet: et dentibꝰ ſepe frēdet mutat etiā affectionē. qꝛ ſcʒ vinum et carnes et alia nociua appetit. medicū ſuum mordet ⁊ odit. remedia et emplaſtra ſibi vtilia ꝓijcit et expellit. et in ſonitu vinculoꝝ ſuoꝝ gloriatur ⁊ pſallit. Infert etiā vexationē ſeu afflictioneʒ. qꝛ vigiliā ⁊ inquietationē facit. et licet infirmꝰ nō ſentiat corpus ledit. Affert etiā ꝑditionē. ſcʒ mortem: quia ſcʒ inſanꝰ cito morit̄ niſi celeriter occurrat̄. Reuera talis infirmus ⁊ furibūdus eſt peccator. qꝛ ꝑcerto poſtq; iſania peccati mētem infecerit. omnē debitam diſcretionē bonoꝝ tollit. ⁊ verū ꝓ falſo ad ſuggeſtionē dyaboli vel heretici qñq; ſumit Oculos intellectꝰ ⁊ mētis ꝑ opiniones fatuas circūducit. et alios cōtēnendo et etiam cōminādo caput agitat. et per iram in alios ſepe frendit. ⁊ in ſuos cuſtodes ⁊ medicos. hoc eſt dictu in ſuos p̄dicatores ⁊ p̄latos aliquotiēs inſurgit. ipſoſq; ꝑ detractiones mordit ⁊ ledit. ⁊ multos ſine cā innocentes ꝑſequit̄ ⁊ inuadit. Actu. xxvj. Ipſos inquit cōpellebaʒ blaſphemare. ⁊ amplꝰ inſaniēs ꝑſequebar. Iſte etiā nociua mundi bona appetit. vtilia vero ⁊ ſalutifera remedia. ſ. opera pnie ⁊ bona documenta refugit ⁊ cōtēnit. Infirmitatē ⁊ turpitudinē peccati ſui nō credit aut ſentit vincula ſuaꝝ malaꝝ concupiſcentiaꝝ amat. ⁊ in eoꝝ ſonitu. i. infamia maloꝝ actuū ſuoruʒ qñq; gaudere ⁊ pſallere cōſueuit. Uigil ⁊ inqetus ad mundi negocia diſcurrit. ⁊ licet cantet ⁊ tripudiēt. i. licet in tpalibus gaudeat. tamē ad mortē eternā ꝓperat atq; tendit. Un̄ de inſanis pctōribus dici pōt illud Sap. xiiij. Inſanie inquit plenas vigilias habentes. neq; vitā neq; mūdas nuptias cuſtodiūt. ſ; ⁊ alꝰ aliū ꝑ inuidiā occidit. aut adulterās cōtriſtat. ⁊ oīa cōmixta ſunt. ſanguis. homicidiū ⁊ furtū ⁊ fictio. corruptio. infidelitas. turbatio et ꝑiuriū. Seq̄t̄. Aut. n. dū letant̄ inſaniūt. aut certe vaticinant̄ falſa. aut viuunt iniuſte. aut ꝑiurant cito. Breuit̄ igit̄ notare poſſum. ꝙ inſanꝰ ſolet vana videre ⁊ ſomniare. Solet feda palpare et ꝑtractare. qꝛ. ſ. inſanꝰ nō abhorret tangere res immūdas. Solet ſꝑ ſitire et eſtuare. Solet alta ſentire atq; iactare. Sic vero dico ꝙ peccator diuerſimode ſolet inſanire vel ꝯditōnes inſani hr̄e.

Inſanit eñ ſupbus vana ſomniando.
Inſanit mundus feda faciendo.
Inſanit auarus opes ſitiendo.
Inſanit p̄ſumptuoſus alta ſentiendo.

De inſania eñ ſuperbie dicitur illi Sēnacherib iiij. Reg. xix. Inſaniſti in me. et ſuperbia tua aſcendit in aures meas. De inſania vero luxurie dicitur Ezech. xxiij. ſub figura male mulieris. Tradidi eam in manus amatoꝝ ſuorum ſuꝑ quorum inſaniuit libidinem. ipi diſcooꝑuerūt ignominiā eiꝰ. De inſania autē auaricie poteſt dici illud Eſa. xxiiij. Maledictio vorabit terram. ideo inſanient cultores eius. De inſania vero p̄ſumptionis et ſtulticie. qua. ſ. p̄ſumptuoſi vana et inepta opinantur et ſentiunt. poteſt dici illud Actu. xxvj. Inſanis paule. multe lr̄e ad inſaniā te conuertūt. Et in pſ. Beatus vir cuiꝰ eſt dñs ſpes eiꝰ ⁊ nō reſpexit in vanitates ⁊ iſanias falſas. Aduerte tñ ꝙ i ſcptura fit mētio.

De inſania vera.
De inſania ficta.
De inſania falſa.

Inſania vera animus ledit̄. Amos iij. Uidete inſanias multas in medio ſamarie: ⁊ calūniam patiētes in penetrabilibus eius. Inſania ficta ſapiēs vtit̄: qꝛ ſcʒ ſapiens quandoq; ſimulat ſe eſſe ſtultū: ſicut fecit dauid coraʒ achis ne cognoſceret̄. j. Reg. xxj. Uidiſtis hoiem inſanum quare adduxiſtis eū ad me? Inſania falſa iuſtis opponit̄ qꝛ ꝑcerto mundi peccatores ⁊ ſeculi ſapientes ſanctos viros reputant fatuos ⁊ inſanos. ſicut de xp̄o dicit̄ Joh. x. Demoniū inquit habet ⁊ inſanit. Et de illo filio ꝓphetaꝝ: qui miſſus ab helyſeo vnxerat iehu in regem iſrael. dr̄. iiij. Regum. ix. Dixerunt alij quid venit inſanus iſte ad te. Sʒ vere finaliter poſt mortem inſania iſta reputabit̄ ſanitas: ⁊ iuſtoꝝ vita apparuit fuiſſe ſanctitas. Sap. v. Uidentes turbabunt̄ timore horribili dicētes intra ſe: hij ſunt quos aliquando habuimus in deriſum ⁊ in ſimilitudinē improperij nos inſenſati vitam illoꝝ eſtimabamus inſaniam ⁊c. Ecce quō cōputati ſunt inter filios dei: ⁊ inter ſanctos ſors illoꝝ eſt ⁊c. Uide ſupra de Furore.

Inſanabilis. vide vbi Sanitas.

Inſatiabilis. vbi Sacietas.

Inſcius. vbi Scientia.

Inſcrutabilis. vbi Scrutari.

Inſenſatus. vbi Senſus.

Inſerere. vbi apponere. vel adiungere.

Inſignis. auctoritates deficiūt.

Inſilire. vbi de ſaltu. ⁊ Silire.

Inſidiari. Inſidiari nihil aliud eſt q̄; occulta cōtra aliquem exploratio: ⁊ fraudulēta machinatio ⁊ malitioſa inueſtigatio ⁊ ꝑſecutio. Et ꝑtinet inſidiatio ad falſos ⁊ malicioſos deceptores ⁊ exploratores: qui ſcʒ inſidiari dicunt̄: qꝛ inſident ad alioꝝ facta inquirendum ⁊ inueſtigandum vt ipſis noceant ⁊ offendant. Et dicit̄ inſidiari ab in. i. infra aliqua latibula machinari. Nota breuiter ꝙ triplex eſt inſidiatio. ſcilicet Quedam

Cupiditatis.
Fallacitatis.
Crudelitatis.

Primo ergo dico ꝙ eſt inſidiatio auaroꝝ qui ſūt ſimiles draconi qui elephātibus inſidiat̄: vt eū in cauda inuoluat: ⁊ liget pedes eius vt ipm ad terrā ꝓſternat vt ſanguinem eius bibat. Sic vere vſurarij ⁊ auari more draconis. id ē igne auaricie inflāmati: ſolēt inſidiari elephātibus. i. pauperibus viris bonis ⁊ ſimplicibus: vt ipſos in ſuis cōtractibus inuoluāt. ⁊ vt ad terrā ꝑ pauptatē ipſos deuoluant ⁊ vt ſanguinē ſue tpalis ſbe rapiāt atʒ ſugāt. De illis dr̄ in pſ. Inſidiat̄ vt rapiat pauperē rape pauperem dū attrahit eū. Iſte ſunt ḡ inſidie auaroꝝ. Scđo dico ꝙ ſunt iſidie deceptoꝝ. Falſi eñ ⁊ ꝓditores ſub ſpecie amicicie ⁊ ſub diſſimulatione alicuius occaſionis: factis ⁊ verbi hoi inſidiant̄ vt habeant q̇d de hoibus obloquant̄ qđ maxime faciunt detractores in clauſtris: balliui in cauſis: aduocati i litigijs: adulatores in cōuiuijs. Ideo dicit̄ Ecci. xj. Nō omnem hoiem inducas in domū tuā. multe eñ iſidie ſunt doloſi. Inſidiator eñ ſolet tria principaliter intendere. ſcʒ

Ut lateat.
Ut placeat.
Ut noceat.

Iſte eñ intendit latere: qꝛ ſcʒ ſub varijs fictionibus celat ⁊ abſcōdit malam intentionem. Intendit etiaʒ placere: qꝛ ſcʒ vt melius decipiat: ⁊ vt fidelis amicus credat̄: ⁊ ne eius malicia videatur: ſolet plura placentia pretendere: ⁊ diuerſa cum diuerſis diuerſimode ſimulare. Intendit etiam nocere: qꝛ ſtatim ꝙ falſa ⁊ inſidioſe poteſt ſcire ſecreta hominis: ipm accuſat ⁊ diffamat. Unde iſti ſunt ſimiles aucupibus: qui inſidiantur paruis auiculis. Iſti enim ſub folijs ſedent vt lateant: ore ſibilant vt pleceant: tandem eas capiunt vt eis noceant. De hoc dicitur Eccl. xij. In labijs ſuis indul

cat inimicus.⁊ in corde ſuo inſidiat̃ vt ſ̃uertat te i foueā.
Iſte ſūt igit̃ inſidie deceptoꝝ. Tercio dico ꝙ ſūt inſidie
demonioꝝ. Demōes em̄ inſidiant̃ hoībus. ſicut inſidiant̃

Muſtele paſſeribus.
Catti muribus.
Lupi ouibus.
Latrones trāſeūtibꝰ

Unde de iſtis dicit̃.j.Macha.xj
Caſtra alienigenarū occurrebant
in campo:⁊ tenebant inſidias in
montibꝰ. Talibus ergo inſidijs
caute et prudēter eſt reſiſtendū. vñ Eph.vj. Induite vos
armaturā dei:vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias dyaboli.
⁊c. Si vo vlterius velis aliq̇d ꝓſequi. Dic ꝙ inſidie ſp
cū habeant fieri in latibulis ⁊ occultis:ſicut patʒ de illis q̄
inſidiant̃ alijs in factis armoꝝ:qui ſcʒ abſcōdūt ſe in lati-
bulis:⁊ capta occaſione vel oportunitate nocēdi inſiliūt i
incautos:⁊ ſic qñq̄ʒ ciuitates ⁊ caſtra:vel milites q̄ talia ñ
cauebāt deſtruūt vel occidūt. ſicut Joſue.viij.dicitur. Qr
cū rex hay cū exercitu ſuo ꝑſequeret̃ hoſtes ſuos:inſidie q̄
latebāt ſurrexerūt ꝯfeſtim:⁊ hoſtes q̄ fugam ſimulauerāt
redierūt:⁊ ſic regem cū exercitu deleuerūt ⁊ ciuitatē etiaʒ
ſuccenderūt. Dicā ꝙ ſili modo loquēdo moralit̃. Illi qui
ſimplicibꝰ volūt nocere. cū palam aut publice appꝑere no
lint:ne forte eoꝝ machinamēta ab alijs videant̃:⁊ viſa eti
am caueant̃. ſolent occulte ſ̃b varijs fictionibꝰ ⁊ diſſimu-
lationibus malicias ſuas facere. ⁊ ſub eis ne pateant ⁊ ne
alij ꝑcipiant latitare. Inuēta vo occaſione nocēdi:ſolent
ſubito inſurgere:⁊ venenū qđ ꝑparauerant ꝓpinare:⁊ in-
cautos inuadere ⁊ grauare.ij. Paral̃.xiij. Jeroboaʒ retro
moliebatur inſidias. Et nota ꝙ quatuor ſunt genera ho
minum qui non ceſſant inſidiari iuſtis:vicʒ. Fortuna. Ca
ro. Demon. Et homo.

Fortuna inſidiat̃ vt deijciat
Mulier inſidiat̃ vt diripiat.
Dyabolus inſidiat̃ vt inficiat.
Malꝰ vo hō inſidiat̃ vt decipiat

Ergo dico ꝙ ſunt inſidie
fortune q̄ ſuos extollūt
vt deijciāt. Fortuna.n.
eſt ſicut rota:cui qui ad
heret quaſi inſidioſe et
dulcit̃ ſurſum leuat̃. ſ̃ verſa rota ꝓpter ſui pondꝰ impetu-
oſe deſcēdit ⁊ deijcitur. Quia ꝓcerto fortuna fallax eſt:et
ſ̃b ſpecie boni ⁊ ſ̃bvelamine ꝓſperitatis mūdane inſidiat̃
homini:vt dū non aduertit deijciat in foueam:⁊ in ſtatuʒ
aduerſitatis ⁊ dānationis ſ̃uertat. Vñ Seneca epiſtola
xxviij. Cōparat munera fortune illis cibis ſeu oblectamē-
tis q̄ ponūtur ſuꝑ laqueū ab aucupe ad capiēdum aues:
qr ſcʒ vbi circa illa pauca cibaria auicule delectant̃. de la-
queo capiūtur. Quia reuera ſepe fit ꝙ dum mūdus ⁊ for-
tuna maiora bona offerūt:tanto in fine maiora mala ⁊ tri
bulamina inferūt. Et ſic ptʒ ꝙ fortune bona nihil aliud q̄ʒ
inſidie et deceptōes ſunt. Vñ Seneca li. de ſen. oratoꝝ di
cit ꝙ oīe blandimētum fortune ſpecioſo cū periculo int̃-
eſt. Et in epl̃a.xxviij. dicit ſic. Ad oīe fortuitū bonū ſuſpi
cioſum pauidūq̄ʒ ſ̃bſidere:mūera iſta fortune ſunt inſidie.
Nā et fera et auis aliqua ſpe oblectata decipit̃. Sūt igit̃
inſidie fortune q̄ ſuos leuant vt deijciant. Item ſūt inſi
die carnis ſeu male mulieris q̄ ſuos ſcalpunt vt diripiant
ſeu accipiāt. De mala muliere ptʒ. quia ſemꝑ inſidiat̃ ho-
mini vt ſcʒ blādimentis ſuis ad malū alliciat:⁊ vt finalit̃
ipm ad pauꝑtatem deducat. Vñ de mala muliere dicitur
Prouer.xxiij. Qr ipa inſidiat̃ in vijs ſuis quaſi latro:⁊ q̊s
incautos viderit interficiet. Mulieres em̄ pulcre ⁊ orna-
te:⁊ in vijs ⁊ locis publicis expoſite:q̄d aliud ſunt q̄ʒ que-
dam inſidie ad ſ̃uertēdū mores videntiū ordinate. Mar
ci.vj. Herodias aūt inſidiabat̃ iohāni ⁊c. Vide de luxu-
ria. Itē ſunt inſidie demonis q̄ ſuos latent vt inficiant.
De demone aūt ꝙ inſidiet̃ patet. Quia reuera ſicut lupi ⁊
leones inſidiāt̃ pecudibꝰ. ſic demones inſidiant̃ hoībꝰ.
Leo em̄ ſub frondibꝰ virentibꝰ ſe ſolet abſcondere:vt ſic
captata occaſione poſſit pecudes inuadere. Sic ve diabo
lus ſub virore alicuiꝰ boni ⁊ ſub ſpē alicuiꝰ virtuoſi ope-
ris ſolet hoī inſidiari. ⁊ malā ſuam intētionem abſcōdere:
⁊ cū oportunitatē inuenerit ſolet ꝑ tentatōem ꝓrūpere:⁊
per peccatū hoīem ſtrāgulare. pſ. Inſidiat̃ quaſi leo i ſpe
lūca ſua. Et aduerte ꝙ demones qñq̄ʒ inſidiant̃ in monti-
bus dignitatū vt nos occidāt ꝑ ſuꝑbiam. Judic.ix. Poſu
erūt inſidias in mōtiū ſūmitate. Qñq̄ʒ inſidiant̃ in ſiluis.
ſeu nemoribꝰ facultatū vt nos occidant ꝑ auariciā. Tre-
no.iiij. In deſerto inſidiati ſunt nobis. Qñq̄ʒ inſidiant̃ in
torrentibus ſeu paludibꝰ carnalitatū ꝑ luxuriā.j. Regum
xv. Tetenderūt inſidias in torrēte:ita ꝙ ipi ſunt q̄ dicunt
illud Prouer.j. Venite inſidiemur ſanguini. Breuiter er-
go ⁊ demones ⁊ pctā inſidiant̃ ſemꝑ. ſ. ipos incautos i in
teritū ſubuertāt. Ecci.xxvij. Leo venationi inſidiat̃ ſemꝑ:
ſic pctā opantibꝰ iniq̇tates. Item ſunt inſidie mali ho-
minis q̄ fatuos lactant vt decipiāt. Vñ ꝓcerto in homine
pctōre vel ꝑuerſo conſtat:ꝙ nunq̄ʒ ceſſat bonis ⁊ ſimplici
bus inſidiari:⁊ malū contra eos machinari. Vñ de malis
dicit̃ Hiere.v. Inuēti ſunt in populo meo impij inſidian-
tes velut aucupes:laqueos ponētes ad capiēdum viros.
Mali em̄ inſidiant̃ bonis ſicut de illo Menelao dicit̃.ij.
Macha.iiij. Qr ipe creſcebat in malicia ad inſidias ciuiū
Et etiā vt plurimū inſidiant̃ alijs malis. Sicut em̄ bubo ⁊
monedula ſibijnuicē inſidiant̃. ⁊ alter alteriꝰ oua furant̃.
qr ſcʒ monedula furat̃ de die oua bubonis ꝓ eo quia tūc
bubo obſcure vidʒ. Bubo vo furat̃ de nocte oua monedu
le:qr ſcʒ de nocte bubo videt clarius ⁊ monedula obſcuri-
us:ſicut ponit liber de natura rerum. Sic reuera mali ſibi
qñq̄ʒ inuicē inſidiant̃:⁊ vnus cōtra aliū malicias machi-
natur. vt oua:id eſt bona tꝑalia alter alterius depredatur
Illi em̄ qui clarius vidēt. i. cautiores ⁊ malicia magis ple-
ni ſunt:alioꝝ ſcʒ minus clare videntiū oua ⁊ bona furant̃
et diripiūt. Ecōuerſo vo ſepe fit ꝙ fortūa int̃ eos ſortē ver
tit:ꝙq̄ʒ qui incautiores fuerāt clarius vidētes malicioſio-
res efficiūtur. Alij vo vel ſenectute vel fortuna in ſenſu et
malicia hebetant̃. ⁊ tūc illi q̇bus ꝑmo inſidiati fuerant:ip-
ſis inſidiant̃. ⁊ bona ipoꝝ rapiūt ⁊ predāt̃. Eſa.xiiij. Erūt
capiētes eos q̄ ſe ceperāt:⁊ ſubijciēt exactores ſuos. Iſta
potiſſime patent in aduocatis ⁊ vſurarijs. qr inter ipos ſe
pe fit ꝙ alter alterius prede intēdit.ij. Paral̃.xx. Vertit do
minus inſidias eoꝝ in ſemetipos. Et reuera iuſtū eſt: ꝙ q̄
alioꝝ vite quieti ⁊ bonis indebite inſidiant̃. qñq̄ʒ alios ſi-
bi inſidiantes reperiāt. ⁊ ꝙ in ſimilē foueaʒ quā alijs fode
rant cadant. Qđ ſepiſſime fit de balíuis ⁊ officialibꝰ dñoꝝ
qui ſcʒ primo inſidiant̃ pauperibꝰ:ſ̃ finaliter prede fiunt
alijs inſidiatoribus maioribꝰ. Eſt em̄ auis dicta platea q̄
piſces bene comedit. ſ̃ eas nō piſcatur. Inſidiat̃ tamē aui
bus q̄ piſcāt̃ piſces. et eas expectat ad exeūdū aquā. ⁊ ſic
aufert eis piſces quos inſidiando venati fuerāt. ſicut po-
nit liber de natura rerum. Sic vere ſepe fit ꝙ illi q̄ inſidio
ſe ⁊ fallaciter piſces. i. diuitias acquiſiuerūt in manibꝰ alio
rum inſidiatoꝝ:latronū. ſ. vel raptoꝝ ſeu etiam maloꝝ do
minoꝝ ſuoꝝ incidūt q̄ quicq̇d male acq̇ſiuerant ſecū tol-
lūt. Ve q̄ predaris:nōne et ipe predaberis? Eſa.xxxiij. qua
ſi diceret ſic. Dicit em̄ Seneca. Ab altero expecta qđ alte-
ri feceris. Iſtud autē potiſſime pōt applicari ad officiales
regū ⁊ principū. Iſti em̄ dñi ſunt ſicut iſta auis q̄ ſcʒ alie-
nos piſces. i. alienas diuitias piſcari. i. rapere volūt. Sed
reuera iſti inſidiant̃ illis q̄ tales piſces piſcāt̃. ſ. ſuis offici
alibus ⁊ balíuis. vſurarijs etiam ⁊ ꝑuerſis. ⁊ inuenta occa
ſione quicq̇d portant eis auferūt. ⁊ ſic ꝑ manus iſtorū pi-
ſces alienos comedūt. ⁊ diuitias quas ipi a pauperibꝰ ra-
pere voluiſſent:raptas tamē ab alijs ſecum tollūt. Bene
ergo dicit̃ Prouer.xj. In inſidijs ſuis capient̃ iniqui. ſup
ple ab alijs inſidiatoribꝰ magis magnis Patet ergo ꝙ ma
li inſidiantur aliquotiēs malis. Et ſi vis nota ꝙ in h̃ mū
do inueniūtur multa genera hominū:qui inſidijs ⁊ dece-
ptionibus ſolēt vti. videlicet.

Mordacis eloq̄ntie detractores
Voracis auaricie mercatores.
Nugacis amicicie ſectatores.
Fallacis inimicicie tractatores.
Veracis ſanctimonie confictores.
Tenacis immūdicie dilectores.

Primi inſidiant̃ cri-
minibus vt ipa mor-
deant. Secūdi inſidi
antur pauperibus vt
ſecū habeant. Tercij
inſidiant̃ diuitibꝰ vt
ſecū gaudeāt. Quar-
ti inſidiant̃ ſimplicibus vt ipis noceant. Quinti inſidiant̃
honoribus vt ipis polleant. Sexti ſcʒ luxurioſi inſidiant̃
ſtercoribus vt ipis feteant. Dico ergo ꝙ ſunt inſidie ho
minū detractoꝝ. Iſti em̄ inſidiant̃ operibus alioꝝ. vt ſcʒ
habeant aliq̇d quod de eis poſſint dicere:⁊ in quo poſſint
famā eorum ledere vel mordere. ſimiles polypis vel alio
noīe multipedibus q̄ ſcʒ conchilibꝰ ſeu oſtreis inſidiari di
cūtur. ⁊ cum eas apertas viderint lapilluʒ inijciūt ne clau
dantur ⁊ ſic carnes eorum comedūt ⁊ de eis ſatiūtur. ſicut
ponit Plinius. Sic vere detractores inſidiantur alijs:vt

ſi aperiantur.i.ſi ſe eis reuelauerūt ⁊ ſua interioꝛa oſtenderint: poſſint lapillū eis inijcere.i.poſſint aliq̄d eis obijcere et carnes.i.vitam ⁊ famam eoꝝ diris detractionib⁹ voꝛare Eccī.xj. Homo peccatoꝛ ſanguini inſidiať. Hieremie.ix. Sagitta vulnerans lingua eoꝝ: pacem cum amico ſuo loquitur ⁊ occulte ponit ei inſidias. Item dico ꝙ ſunt inſidie hominū auaroꝝ. qui ſcꝫ nō ceſſant inſidiari diuitijs et hereditatibus. quō ſcꝫ poſſint ip̄as ſubtrahere. ⁊ ſibi acquirere ⁊ habere. Et ideo ſub beneficientie fuco inſidiātes qn̄q̄ꝫ bona ſua ip̄is mutuant. ip̄aq̄ꝫ vſuris ⁊ fraudibus accumulatis taliter implicant: ꝙ ip̄os tandē depauperāt exheredant ⁊ denudant. Unde illud p̄dictum p̄s. Inſidiať vt rapiat pauperē. rapere pauperē dum attrahit eū. Itē ſunt inſidie falſoꝝ amicoꝛum ſeu hominū adulatoꝝ: qui ſcꝫ amicos ſe ſolēt fingere. ⁊ ſb velamine charitatis inſidiādo diuitibus adherere. vt ſcꝫ poſſint ab ip̄is aliq̄d extoꝛq̄re. Abd̄.j. Qui comedūt tecum ponent inſidias contra te.

Item ſunt inſidie proditoꝝ: qui ſcꝫ ſitientes ſanguineꝫ alioꝛum eoꝝ ſaluti inſidiantur: ⁊ ſub ſpecie boni malū contra eos machinantur Prouerb.xij. Uerba impioꝝ inſidiātur ſanguini. Item ſunt inſidie confictoꝝ. ſcꝫ hypocritarū: qui.ſ.ſub velamine ſanctitatis inſidiantur honoꝛib⁹ acquirendis. De quibus diciť Luce.xx. Qꝛ iudei miſerūt ad chriſtum inſidiatoꝛes qui ſe iuſtos ſimularent. Item ſunt inſidie immūdoꝛum ſeu luxurioſoꝝ. qui ſcꝫ inſidiantur perſonis pulcris ⁊ iuuenibus: vt eas deducant ⁊ eijciant in peccatum. Uñ de illa procaci muliere dicitur Prouerbio.vij. Qꝛ ip̄a erat garrula ⁊ vaga. quietis impatiens nūc foꝛis: nūc in plateis. nunc iuxta angulos inſidians. Et breuiter ſicut nulluꝫ eſt dare animal q̄n vtatur inſidijs ad capiendum predam ſuam. ⁊ q̄n ſub aliq̄bus velaminibus vel fictionibus ſe occultet. Sic reuera vix eſt dare aliquod crimen: q̄n illi qui illud volunt ꝯmittere: aliquib⁹ vtantur inſidijs. ⁊ velatis fictionibus ſe occultent ⁊ cautelis vt citius perueniāt ad intentū. Job.xxxviij. Cubant in antris: et in ſpecubus inſidianť ⁊c. Uide ſupꝛa de Abſcondere: et in locis infinitis: ⁊ vbicūq̄ꝫ de tentatione fit mentio. Et ſi vis ſcire quō ſunt precauēde inſidie malignoꝝ: certe dico ꝙ quādoq̄ꝫ ad deum recurrēdo. Exemplo merguli: qui timens inſidias aucupum volat ad aquam: ⁊ infra penitus ſe immergit. Sic ſi dyabolus vel malus homo tibi inſidiatur: ad aquam deuotionis volare debes: ⁊ te per conſiderationem interius occultare. Quādoq̄ꝫ nosip̄os recludendo. Exemplo herecij. q̄ timens inſidias ſeip̄m recludit infra ſpineam pellem ſuam. quia ſcꝫ tutum eſt occaſiones fugere. ⁊ a publico ſecedere: ⁊ ſeip̄m recludere. Quādoq̄ꝫ penitentiam faciendo: ⁊ carnem etiam macerando. Exemplo conchiliū que timentes inſidias piſcatoꝝ: in ſcopulis ſe aſcondūt. ſcopuli autē qui aſperi ſunt penitentie foꝛmā gerūt. Quādoq̄ꝫ per prudentiā vigilādo: ⁊ de inſidijs metuendo ⁊ p̄uidendo. Exemplo ſcꝫ gruū: que conſtituūt vigilias quādo cubant ne p̄ inſidias p̄ueniať. Quādoq̄ꝫ de moꝛte ꝓpria cogitando. Exemplo colūbe que videns aquilam inſidiantem refugit ad foꝛamen ⁊c. Et ſic de alijs. vñ illud predictum Ezech.vj. Induite vos armaturā dei: vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias dyaboli. Quia procerto ſicut mali inſidiantur bonis vt ip̄is noceāt: ſic ecōuerſo boni debent inſidiari malis: vt ſcꝫ eoꝛuꝫ malicias p̄caueant. Iuxta illud Prouerb.j. Fruſtra iacitur rhete ante oculos pennatoꝝ. Ipſi quoq̄ꝫ contra ſanguinem ſuū inſidiantur ⁊c. Sufficit.

Inſipiens.

Nota ꝙ inſipiētia contraria eſt ſapientie. Cuꝫ igitur inſipiens diciť ille qui ſapientia caret: ſapientia autē qn̄q̄ꝫ ſupponit pro perſona filij dei in diuinis. cū filius ſit ſapiētia dei patris. ſicut ip̄a eterna ſapientia dicit. Ecci.xxiiij. Ab inicio inq̄t ⁊ ante ſecula creata ſum. Seq̄tur Ex oꝛe altiſſimi prodij. Et ſeq̄tur. Ego ſapiētia effudi flumina ⁊c. Qn̄q̄ꝫ vero ſupponit ꝓ diſcretione et prudentia. Qn̄q̄ꝫ pro cognitione ⁊ ſcientia. et maxime pro cognitōe ⁊ noticia celeſtiuꝫ ⁊ diuinoꝝ. ⁊ ſic diciť ꝙ ſcientia eſt de intelligibilib⁹: prudentia de agibilibus: ſapiētia v̄o de eternis ⁊ contēplatōem guſtabilibus. Cum igitur ſapientia dicta ſit a ſapoꝛe: bene poſſum concludere: ꝙ inſipiens ille dicitur: qui predictis gradibus ſapientie caret: ⁊ qui per peccatum increate ſapientie opponitur: et create per ignoꝛantiaꝫ ⁊ ſtulticiam contrariatur. Igitur cum inſipiens poſſit dici quilibet peccatoꝛ inſcius et ignar⁹. Notabo ꝙ in ſcriptura reperitur. ſcꝫ Inſipiētia

Proteruitatis ⁊ idolatrie.	Primi ſunt excecati q̄ deſipiūt in ſup̄nalibus. Secūdi ſunt eleuati q̄ deſipiunt
Simplicitatis ⁊ ignoꝛantie.	
Fatuitatis ⁊ inſcientie.	

in tēpoꝛalib⁹. Tercij ſunt hebetati q̄ deſipiūt in ꝟtutibus

Prima eſt inſipiētia deteſtabilis illa ſcꝫ que deo ⁊ bōis eternis contrariať. ⁊ que in bonis illis ſapoꝛeꝫ nō inuenit nō delectať. ⁊ q̄ terrenis occupata celeſtia ñ curat nec meditatur. De qua in p̄s. Dixit inſipiens in coꝛde ſuo non eſt deus. Roma.j. Cū deum cognouiſſent nō ſicut deum glorificauerūt. ſ; euanuerūt in cogitatōibus ſuis. ⁊ obſcuratū eſt inſipiens coꝛ eoꝝ: dicētes eīm ſe eſſe ſapiētes: ſtulti facti ſunt. Et iſta eſt inſipiētia mundi ſapiētiū. q̄ ſcꝫ nihil guſtant aut ſapiūt de ſup̄nis. Secūda eſt inſipiētia excuſabilis. illa ſcꝫ quā habent ſimplices ⁊ ſp̄uales viri circa regimen terrenoꝝ. ⁊ qua a ſciētia ⁊ intelligētia elongať. de q̄ ij. Coꝝ.xj. Utinam ſuſtineretꝭ modicum q̄d inſipiētie mee: ſ; et ſuppoꝛtate me: quaſi diceret talis inſipiētia ⁊ ſimplicitas eſt ſuppoꝛtāda: ⁊ pie ⁊ benigniter excuſāda. et.ij. Coꝝ.xj. Frēs libenter ſuffertis inſipientes cum ſitis ip̄i ſapientes. Tercia eſt inſipiētia vitup̄abilis: illa ſcꝫ que prudētie ⁊ ꝟtuali cognitōni ⁊ noticie inimicať. De qua in Pſal. Uir inſipiens nō cognoſcet: ⁊ ſtultus nō intelliget hec. Et iſto modo inſipiens dr̄ peccatoꝛ qui nō ſapit nec intelligit illa que p̄tinent ad ſalutem: et q̄ operatur ⁊ agit illa q̄ opponūtur ⁊ obuiant debito vſui ⁊ curſui rōnis. De iſta igiť proſequar aliquātulum magis late ⁊ dicaꝫ. qꝛ ſicut bruta aīalia dicūtur inſipientia ⁊ rōne carentia: pro eo qꝛ nō recoꝛdantur de preteritis: nec oꝛdināt de p̄ſentibus: nec ꝓuident aut p̄uident de futuris. Sic peccatoꝛ inſipiens poteſt dici: qꝛ obliuioni videtur dediſſe mala p̄terita que cōmiſit. nec prudenter agit p̄ſentia vt incumbūt. nec de futuris prouidet vt deberet. Pſal. Homo cum in honoꝛe eſſet non intellexit: comparatus eſt iumentis inſipientibus: ⁊ ſimilis factus eſt illis. Nota ergo ꝙ inſipiens

Diſciplinam fugit et deteſtatur.	Dico igitur ꝙ inſipiens coꝛrectōem ſolet deteſtari Prouer.xij. Qui odit coꝛrectionē inſipiens eſt. Item ſine cauſa ſolet perturbari.
Sine cauſa timet ⁊ conturbatur.	
Indebite de bonis opinatur.	
Inhoneſte viuit ⁊ cōuerſatur.	
Indiſcrete loq̄tur et affatur.	
Infinite moꝛitur ⁊ damnať.	

Pſal. Turbati ſunt om̄es inſipientes coꝛde. Item male de alijs ſolent opinari. Eccl̄iaſtes.x. Inſipiens om̄s ſtultos extimat. Unde Sapie.iij. de iuſtis dicitur. Qꝛ viſi ſunt oculis inſipiētium moꝛi. illi autem ſunt in pace. Iteꝫ inhoneſte ſolent cōuerſari. ⁊ maxime quātum ad peccatū carnis. Unde Prouerbioꝝ.xviij. Qui tenet adulterā ſtultus eſt ⁊ inſipiens. Et Roma.j. Repletos om̄i iniquitate ⁊ foꝛnicatōne et auaricia ⁊c. Sequitur. Inſipientes incompoſitos: ſine affectōne: ſine federe: ſine miſcdia. Item ſolet inſipiens indiſcrete loqui vel effari: quia ſcꝫ inſipientes loquūtur indignatiue: iniuriatiue ⁊ iactatiue ſeu precipitatiue. Indignatiue dico: Prouerb.xix. Diues toꝛquens labia ſua inſipiens eſt. Toꝛquens dico: ſcꝫ indignatiue. Inſuper Eccl̄iaſtes.x. Labia inſipientis precipitabūt eum inicium verboꝛum eius ſtulticia: ⁊ nouiſſimū illoꝝ erroꝛ peſſim⁹. Stultus verba multiplicat ⁊c. Item ſolet inſipiēs ineternū moꝛi vel damnari. Iſte eīm eſt finis maloꝛum inſipientiū fatuoꝛum. ſcꝫ moꝛs eterna. Pſal. Simul inſipiens ⁊ ſtultus peribunt. Iſta ergo ſufficiant gratia breuitatis. Uide de Sapientia. Stulticia. Fatuitate. Ignoꝛantia et ſimilibus.

Inſpicere.

Uide vbi Aſpicere.

Inſpiratio.

Idem eſt quod facta per ſpirituꝫ reuelatio.

Inſtare. Inſtans. inſtanter.

Nota ꝙ inſtantia quādoq̄ꝫ ſumitur ꝓ propinquitate imminente. ſicut Geneſ.xxxviij. Inſtante partu apparuerūt gemini. Quādoq̄ꝫ pro tēpoꝛe momētaneo ⁊ tranſeūti: ſi-

cut cum dr̃. Natura nõ operatur in inſtanti. ⁊ ꝙ aĩa cbri in inſtanti ſue creatiõis fuit beata vel vnita verbo. Quãq; pro actione cõtinua ⁊ nõ deſinenti. Eccliaſtici. xxvij. Si nõ in timore dñi tenueris te inſtãter. i. continue: cito ſubuertetur domus tua. Quãq; pro operatione ſollicita ⁊ diligenti. Sicut cum dicitur Judith. iiij. Clamauit popul⁹ ad dominum inſtãtia magna. Quocũq; ergo modo ſumatur inſtantia: notabo generaliter ꝙ in ſcriptura reperit̃ inſtãtia

Quam debes habere.	Primo ergo dico ꝙ eſt q̃dam
Quam debes videre.	inſtantia quã vir prudens de-
Quam debes timere.	bet obſeruare.

Et iſta eſt inſtãtia in bonis operibus faciendis. Arbores eñ que tẽpore hyemis impedite fuerũt. ſolent adueniente vere: productioni florũ et foliorũ diligenter inſtare: ⁊ tarditatem p̃cedentem ꝑ inſtãtem diligentiam compẽſare: ⁊ ad productiõem naturalem diligenter intendere ⁊ vacare. Quanto eñ precellit acrior ⁊ maior retardatio: tanta (oportunitate habita) ſequitur inſtantior et diligentior executio: Sicut patet in vineis que quãto longiori frigore impedite fuerũt: tanto impedimento ceſſante inſtantius fructificant et producũt. Sic vere homo etſi quãdoq; frigore indeuotionis ſeu corporis aut tribulatiõis bona opera facere retardetur: inuenta tandem oportunitate debet inſtanter bonis laboribus inſudare et bonũ facere: ⁊ moram priſtinam compenſare. Exemplo tigridis: de qua dicit Solinus. Qz quãdo inuenit captulos ſuos raptos: ipos tam inſtanti celeritate proſequitur ꝙ nihil tam longum eſt qđ non breuiter in breui pambulet: nihil adeo antecedit vt nõ ilico aſſequat̃. qñimo vt ait. Si venator fugẽs nauem intrauerit anteq; veneat ad littus: ſuam patenter punit tarditatem. Sic vere homo q̃ predam et fetus gratie ⁊ glorie quos amiſit vult recupare et conſequi. debet inſtantiſſime ⁊ velociter bene operãdo ipos inueſtigare ⁊ proſequi: ⁊ ſi ipos ꝓut optat nequit attingere: debet tarditatem ſuam ꝑ penitentiã caſtigare. Ideo cuilibet diligenti dr̃ illud. ij. Thym. iiij. Predica v̄bum inſta importune: ⁊ oportune argue: obſecra: increpa ⁊c. Sequitur. Tu vero vigila: in oĩb⁹ labora. Opus fac euangeliſte: miniſterium tuũ imple: ſobrius eſto. Exemplo ſcilicet apoſtoli. q̃ dicebat. ij. Cor. xj. Inſtantia mea q̃tidiana ſollicitudo. Nota ergo ꝙ prudẽs hõ debet inſtare

Predicare v̄bum veritatis.	Inſtemus igit̃ veritati
Inuocare opem diuinitatis.	verba p̃dicando Actu.
Caſtigare facta prauitatis.	vj. Nos autem miniſte-
Informare plebẽ humilitatis.	rio verbi inſtantes eri-
Fabricare opus vtilitatis.	mus.

Itẽ inſtem⁹ diuinitatis opem inuocando. Judith. iiij. Clamauit popul⁹ ad dñm inſtantia magna. Et Col. iiij. Oratiõi inſtate. Itẽ inſtemus prauitatis facta puniendo ſeu corrigẽdo. Exemplo iude. de quo dicitur. ij. Macha. xij. Judas autẽ vehementer inſtabat puniens ꝓfanos. Item inſtemus humilitatis gentem informando ſeu inſtruẽdo. ſ. deuotos et ſubditos noſtros. quia ſicut dr̃ Judith. viij. Inſtabat ſup alligantes manipulos in agro. Item inſtemus vtilitati opus exercendo ſeu faciendo. Juxta illud qđ precipitur Eccleſiaſtes. ix. Quodcũq; facere poteſt manus tua inſtãter operare ⁊c. Et ſic patet ꝙ eſt quedam inſtantia quam vir prudens debet obſeruare. Secũdo vero dico ꝙ eſt quedam inſtantia quam vir prudens debet cogitare. Et iſta procerto eſt inſtãtia ⁊ imminẽs ꝓpinq̄tas mortis noſtre ſeu etiã tentationis dyabolice. que nobis imminet oĩni die.

Inſtat eñ dyabolus vt nos percutiat.	De inſtantia
Inſtat mundus vt nos inficiat.	dyaboli per
Inſtat mors ſeu interit⁹ vt nos deijciat.	tentatiões ꝑ-

cutientis poteſt dici illud. ij. Paral. xiij. Reſpiciens iudas vidit inſtare bellum ex aduerſo ⁊ clamauit ad dñm. De inſtantia autẽ mũdi nos ꝑ delectationes inficientes: dicitur Judicũ. xv. Cum dies triticee meſſis inſtarent venit ſamſon inuiſere volens vxorem ſuam. De inſtantia vero mortis nos a vita deijcientes poteſt dici illud. ij. Thymo. iiij. Ego autem iam delibor: ⁊ tempus reſolutõis mee inſtat. Et ſic patet ꝙ eſt quedam inſtantia quã vir prudens debet cogitare. Tercio dico ꝙ eſt q̃dam inſtantia quã vir prudens debet formidare. Et iſta ꝓcerto eſt inſtantia iudicij ⁊ inferni: ⁊ mortis etiam eterne que inſtat niſi p̃cauerimus. Teſte eñ apoſtolo. ij. Thymoth. iij. In nouiſſimis diebus inſtabũt tempora periculoſa: quãdo complebit̃ illud Sapiẽtie. vj. Fortiorib⁹ fortior inſtat cruciatio: ⁊ potẽtes potenter tormenta patientur. Et tamen ꝓculdubio licet iſta inſiſtent: vani tamen ⁊ fatui nõ aduertũt. Sicut Judicum xx. dicitur. Qz ingrauatum eſt bellum contra filios benyamin: et nõ intellexerũt ꝙ ex oĩni parte illis inſtaret interitus. Et ſic ergo patet quõ in ſcriptura reperitur inſtantia. Formidanda. Cogitanda. et Obſeruanda. Vide de Diligentia et Sollicitudine ⁊c.

Inſtar. Vbi Similitudo. Imago. vt: et ſicut.

Inſtaurare. De reſtituere. reſtaurare. reparare et reedificare.

Inſtituere. Inſtituta nõ ſunt auctoritates: vide vbi. Conſtituere. ⁊ Statuere.

Inſtruere. Nota ꝙ inſtruere quãdoq; ſumit̃ pro cõſtruere vel fabricare. Et inde dicit̃ inſtrumentũ. Quãq; autẽ ſumitur ꝓ ordinare: armare ſeu munire: ⁊ ſic de Joab dr̃. ij. Regũ. x. Qz videns preparatum ſibi prelium eſſe ex aduerſo: inſtruxit aciem contra ſyrum. Et Deutro. j. dr̃. Cunq; inſtructi armis pgeret̃ ⁊c. Quãdoq; vero et cõmuniter inſtruere accipit̃ pro docere: erudire: et informare: Sicut in Pſal. dicit dauid dño. Viam iuſtificationũ tuarũ inſtrue me: ⁊ exercebor ⁊c. Et dñs reſpondens dicit. Intellectum tibi dabo ⁊ inſtruã te in via hac qua gradiens: firmabo ſuper te oculos meos. ⁊c. Diſtingue ſi vis quõ homo inſtruitur ⁊ informatur tã a deo q̃ a parentibus aut a prelato. Quãdoq; ꝑ lecturã et eruditõem. Quãdoq; per reuelationem aut inſpiratõẽ. Quãdoq; per diſciplinam ⁊ caſtigatiõẽ. Concorda ſi vis Tranſeo: qz pauce ſunt auctoritates. Vide vbi Docere: ⁊ Erudire: ⁊ ſimilibus.

Inſula. Nota inſula eſt portio terre aquis ex omni latere circũſepta. Et videtur ꝙ moralit̃ accipiẽdo inſula poteſt referri ad perſonas ⁊ ad loca. Ad perſonas dico: quia per inſulam poſſunt intelligi viri boni ⁊ viri mali. Ad loca etiam: qz per inſulam poſſunt intelligi Eccleſia. Religio. Mũdus. Infernus. ⁊ Paradiſus. Sic igit̃ notabis: ꝙ in ſcriptura reperitur loquẽdo moraliter ⁊ in bono ſignificato inſula

Deſerta ab hominũ ritu.	Prima eſt iuſti perfectio.
Secreta et ſine mugitu.	Secũda eſt vera religio.
Repleta opulento victu.	Tercia eſt celi poſſeſſio.

Juſtus dicitur inſula: quia cingitur aquis deuotionis. quia ſicut dicitur in Pſal. Juſtus eſt tanq; lignum quod plantatũ eſt ſecus decurſus aquarum: quod fructum ſuũ dabit in tempore ſuo. Et folium eius non defluet ⁊c. Religio dr̃ inſula qz cingitur aquis compunctõis. Vnde religio eſt illud firmamẽtum: de quo dr̃ Geneſ. j. Fiat firmamentũ in medio aquarum. Paradiſus vero dicitur inſula: qz cingitur aquis tribulatõis. pro eo ſcꝫ ꝙ nullus intrat inſulam niſi per iſtas aquas. vñ Ezech. xlvij. Traduxit me per aquam vſq; ad renes ⁊c. Et illud Sapiẽtie. x. Tranſtulit eos per mare rubrum: et tranſuexit eos ꝑ aquam nimiam. Et qz etiam finaliter iſte locus repletur aquis refectionis. refrigerij: et conſolatiõis. Pſal. Super aquas refectionis educauit me. Dico ergo primo ꝙ iuſtus dr̃ inſula deſerta. id eſt inſula ſeparata. Nã ſicut materialis inſula ab alia terra diſcernitur ⁊ diſiũgitur: aquis circumdatur ⁊ abluitur. ventis inſufflatur ⁊ abſtergitur. fluctibus v̄beratur ⁊ pcutitur. terremotu ſepius turbatur ⁊ cõcutitur. piratis et profugis exponit̃. herbis tñ ⁊ fructib⁹ redũdat ⁊ cõponit̃. ⁊ cantib⁹ auiũ iocũdat̃ ⁊ diſponit̃. Sic reuera iuſt⁹ homo ſeparat̃ ab alijs ꝑ ſingularis vite pfectionem Gen. x. Diuiſe ſunt inſule gentiũ. Abluit̃ aquis irriguis ꝑ grãm ⁊ deuotõem Eſa. xxiiij. Glorificate dñm i inſulis maris. i. in amaritudine pnĩe et deuotõis. Ventis ſpirituſſancti afflantib⁹ abſtergit̃ ⁊ purgat̃ per inſpiratiõem et ſpecialem viſitatõem. Eſa. xlij. Legem eius inſule expectabũt. Fluctibus tribulationũ percutit̃ per tẽporalem afflictionem Heſter. x. Inſulas fecit tributarias. Et Eſa. xlj Viderũt inſule ⁊ timuerũt. Terremotu diuini timoris cõcutitur per profundam meditatõem Ezech. xxvj. Turba-

būtur inſule in mari. Piratis etiā .i. demonibus ⁊ tyrānis
exponit̄ per iniuriam ⁊ afflictōem Eſa. xxiij. Ululate q̄ ha
bitatis in inſula. Et tamē herbis ⁊ floribus .i. gratijs ⁊ vir
tutibus redūdat per bonoꝝ ſpiritualiū cumulatōem. Pſ.
lxxj. Inſule munera offerent: ⁊ cantibus ſpūalibus iocun-
datur per dei laudem ⁊ grarum actionē. Pſal. Letent̄ in-
ſule multe. Et nota ꝙ ego reperio Inſulam

Ardentem.
Natantem.
Trementem.
Tacentem.
Gaudentem.
Naſcentem.

Inſulam dico ardentem. In mari enim
ſunt inſule que perpetuo ardent. ſicut de
quadaꝫ inſula meridiana narratur in vi-
ta ſancti brandani ⁊ de libareis inſulis
Cicilie. dicūt Plinius ⁊ Solinus. Sic iu
ſtus ſemꝑ ardet per dilectionis ardorem
⁊ ꝑ contritionis feruoreꝫ Ezech. xxxix. Mittētem ignem
in magog: et in his q̄ habitant in inſulis. Itē inſulaꝫ na
tantem. qꝛ ſcꝫ ſm Senecam. lib. de naturalibꝰ queſtioni-
bus. Inſule natantes mobiles: ⁊ mare more nauis vagā-
tes inueniūtur in India. qđ fit quia ſunt de ſpuma maris
inuicem aggregata: ⁊ in punicem indurata: ⁊ tandem are-
na ⁊ puluere coopta: ⁊ finaliter herbis ⁊ arboribꝰ opulen
ta. Sic iuſti per pauꝑtateꝫ volūtariam leues in hoc mūdo
manētem ciuitatem aut poſſeſſionē ſtabilem nō querētes:
nec terre .i. terrenis per deſideriū adherentes: ad flatū ſpi-
ritusſancti ducūtur. ⁊ per diligētiam ⁊ bona opera mouen
tur ⁊ agitātur. Arena ⁊ puluere .i. mortis memoria coope
riūtur: ⁊ herbis ⁊ fructibus bonoꝝ opeꝝ cumulant̄. Et ta
li ergo mobilitate taliū poteſt dici illud Apocal. vj. Inſu-
le de locis ſuis mote ſunt. Iſtud potiſſime pōt dici de il-
lis qui amore dei terras ꝓprias exiuerūt: ⁊ bona tēpora-
lia dimiſert: ⁊ ſic ꝑegrini ⁊ hoſpites ꝑ mare huiꝰ mūdi flu-
ctuantes iuerūt: dicentes illud Hebreoꝝ. xiij. Nō habemꝰ
hic manentē ciuitatem: ſꝫ futuram inq̄rimus. Inuenio er-
go inſulam natantē. Iteꝫ reperio inſulam trementem.
Terremotus eñ vt dicūt ph̄i multo ſepiꝰ fit in inſulis q̄ꝫ
alibi. ſicut patet de Cicilia inſula. que ſepiſſime paſſa ē ter-
remotū. Sic vere iuſti terremotu diuini timoris facilit̄ con
cutiūtur: ⁊ ſic ab oībus ſuꝑfluis excutiūtur. Un̄ Eſaie. xlj.
Viderūt inſule ⁊ timuerūt. ⁊ extrema terre obſtupuerunt.
Itē reperio inſulam tacentē. Conſtat eñ ꝙ maior taci-
turnitas ē in inſulis q̄ꝫ alibi: ⁊ maxime in aliq̄bus vbi nul-
li hominū eſt acceſſus. Sic iuſti ſunt inſule tacentes: nec
per obiurgationē tumultuātes: nec ſunt detractōem mur-
murantes: nec ꝑ iactantiā vocem ſuam extollentes. Iuſti
eñ a talibus vocibus tacent: qꝛ per patiētiam oportunaꝫ
ſilentia multa ſeruant: ſicut potiſſime faciūt boni religioſi
qui ad litterā ad euitandū vicia lingue ſilentiū ſeruare de-
bent Eſaie. xlj. Taceant ad me inſule: et gentes mutēt for-
titudinē. Oſtende quō tales tenentur mutare fortitudinē
temporalem ⁊ corporalem. in virtualē ⁊ ſpiritualem. Et
aduerte ꝙ iuſti taceant ex tribus caſibus. ſcilicet cum

Attendūt grande myſterium.
Suſtinent legis imperium.
Expectant dei ſubſidiū.

Tacent cuꝫ ardua my
ſteria volunt cogitare.
Eſa. xlix. Audite inſule
et attendite populi delonge: dñs ab vtero vocauit me ⁊c.
Tacent etiā cum diuina imperia ꝑportet toltrare: quia ſcꝫ
iſti patienter tolerant que imponūtur eiſdem. Eſa. xlij. Le
gem eius inſule expectabūt. Tacent inſuꝑ cum diuina ſo-
lacia oportet expectare. qꝛ ſcꝫ iuſti cum taciturnitate ⁊ pa-
tientia expectant auxiliū brachium ⁊ adiutorium dei viui
Eſaie. lj. Me autē inſule expectabūt ⁊ brachiū meum ſu-
ſtinebūt. Leuate in celum oculos veſtros. Reperio ergo
inſulam tacentem. Itē reperio inſulam gaudentem. In
inſulis eñ prata rident: aues cantant: aīalia ſaltant. Sic
vere in iuſtis ſunt prata que rident. ſcꝫ cōſcientie puritas
⁊ mūdicia. aues que cantant .i. grarūactio ⁊ leticia: anima-
lia que ſaltant. ſcꝫ exultatio in deo ⁊ bonorū affectuū reſo
nantia. Exultare eñ idem eſt qđ extra ſaltare. Pſal. Letē-
tur inſule multe. Applica ſi vis de inſula de qua legitur in
vita beati brandini: vbi erant aues cū facie humana: ligua
ſibi intelligibili loquentes. ⁊ ex omīꝰ parte deū laudantes.
Sic in inſula .i. in iuſto ſunt aues deū laudantes ⁊ exultati
ones ⁊ conſolatiōes dei laudes: ⁊ continue grarumactio-
nes. Eſa. xxiiij. Glorificate dñm in inſulis maris. Reperio
ergo inſulam gaudentē. Itē reperio inſulam naſcenteꝫ
ſeu ſcatentē. Conſtat eñ teſte Seneca. lib. de naturalibus
queſtionibꝰ. Qꝛ q̄nq꜄ per terremotū naſcūtur inſule noue:
Sicut de illa inſula que dicit̄ mitilene narrat idem ꝙ pre-
cedente terremotu ignis in mari egeo octo diebus conti-
nuis arſit: qui de profundis abyſſi erūpens lapides: ⁊ ma
teriam ſecū traxit. ⁊ tandem ceſſante igne lapides combu-
ſti apparuerūt. de q̄bus inſula facta fuit. Sic vere dico. ꝙ
quādo terremotus diuini timoris precedit: ⁊ ignis diuine
charitatis ſuccendit. ⁊ lapicidina conſtātie ⁊ firmitatis ſuc
creſcit: tūc homo in inſulam .i. in virum iuſtum faciliter cō
uertitur ⁊ excreſcit. Actuū. xxviij. Militene inſula vocaba
tur. Sequit̄. Accenſa pira reficiebant nos. militene tranſ-
migrans interꝑ̄tatur. qꝛ ſcꝫ tales de non eſſe ad eſſe tranſ-
migrant ⁊ tranſeūt: duꝫ ꝑ virtutem nouiter generantur et
fiūt. Reperio ergo inſulam naſcentē. Conſtat eñ ꝙ quan-
doq꜄ mare ſuꝑabūdat ⁊ creſcit: ⁊ inſulas cooperit atq꜄ te-
git. Sicut de burden inſula exēplificat Seneca vbi ſupra.
Et ſicut dicit̄ de inſula vbi erat eccleſia beati clementis ꝓ
pe ciuitatem terſonā: que eſt in gazaria. qꝛ mare ita creuit
ꝙ eam ita alte operuit ꝙ non apparet amplius: ⁊ recedere
mare annuatim ceſſauit. Tales ſunt iuſti qui ſcꝫ ſub aqua
amara penitentie ⁊ tribulationū fugiūt: ⁊ ibi per humilita
tem ab obtutibꝰ hominū ſe abſcondūt. Unde de humilita
te talium pōt intelligi illud Eſaie. xl. Ecce inſule quaſi pul
uis exiguus. Et Apocal. xvj. Omīs inſula fugit: ⁊ montes
nō ſūt inuenti Et ſic igit̄ pꝫ quō iuſti multꝫ modis inſule nū
cupant̄. Et hoc primū principale Secūdo dico ꝙ reli-
gio dicitur inſula quia cingit̄ aquis compūctionis. j. Ma
cha. xiiij. Fecit introitū in inſulis mari Inſule nāq꜄ amarā
cōpūctionē ſignificāt. Et aduerte ꝙ religio eſt vel dici pōt

Inſula tuta et neceſſaria.
Inſula trita ⁊ tributaria.
Inſula certa ⁊ ſpeculatoria.

Religio eñ eſt inſula tu-
ta ad habitandū. vñ Act.
xxvij. dicebat paulꝰ in ma
ri periclitans. Qꝛ in inſulā quandā oportet nos deuenire.
Et. xxviij. Cum euaſiſſemus cognouimꝰ ꝙ militene inſu-
la vocabatur. que ſcꝫ interꝑ̄tatur trāſmigrans. quia ſcꝫ re
ligio ſemꝑ trāſmigrat ⁊ currit in q̄tum in mūdo nihil pre-
ter neceſſaria querit. Similis illi inſule natanti. de qua ſu-
pra dictum eſt. Item religio eſt inſula prompta ad famu-
landum. Iſta eñ eſt tributaria peccatoribꝰ ⁊ tyrānis He
ſter. x. Inſulas fecit tributarias. Tributaria eñ dicitur eo
ꝙ deo ⁊ prelatis per ſeruitutem obedientie ſubiugatur. et
tributa bonorū operuꝫ reddere comprobat̄. Pſal. Reges
tharſis ⁊ inſule munera offerent: reges arabum ⁊ ſaba do
na adducent. Item religio eſt inſula apta ad ſpeculanduꝫ
quia ſcꝫ inſule ſunt magis ſecrete q̄ꝫ terra firma vt ſupra
viſum eſt. Unde ptholomeus iſte maximus aſtrologoruꝫ
dicitur feciſſe ⁊ inueniſſe conſideratōes ſuas in inſula cy-
pri. ⁊ etiam ad litteram nos videmus ꝙ inter religioſos
ſunt homines magis ſpeculatiui q̄ꝫ inter ſeculares ⁊ mū-
danos. Unde Apocal. j. dicit Iohānes. Fui inquit in inſu
la que vocatur pathmos quod interꝑ̄tatur ſeparatio. Se
quitur. Et cōuerſus vidi ſeptem candelebra aurea: ⁊ ſimi
lem filio hominis inter illa. In quo notari pōt ꝙ ſeꝑatio.
id eſt ſtatus a ſeculo ſeparatus. eſt ad videndum viſiones
dei: ⁊ ad ſpeculandū celeſtia magis aptus. Et ſi vis dic de
religione vel eccleſia que ſupra dixi de viro iuſto. ſ. ꝙ eſt in
ſula Ardens. Natans. Tremens. Tacens. Gaudēs. Na
ſcens. Et applica et concorda vt ſupra. Igitur religio dici
tur inſula que cingit̄ aquis compūctionis. Tercio vero
dico ꝙ celum dicit̄ inſula que cingit̄ aquis tribulaminis:
ſeu afflictionis. qꝛ ſcꝫ ſicut nō eſt tranſitus ad inſulam: ni-
ſi per aquam ⁊ mare: ſic nō eſt tranſitus ad paradiſum: ni
ſi ꝑ amaritudinē ⁊ laborē. Et ſicut in inſulis ſūt q̄nq꜄ mul
te diuitie: ſic ⁊ in inſulis paradiſi que ſcꝫ bene dicūtur inſu
le in plurali. eo ſcꝫ quia in domo patris mei māſiōes mul-
te ſunt. Unde anīe poteſt dici illud Ezechiel. xxvij. Iacin-
ctus ⁊ purpura de inſulis heliſa facta ſunt operimentū tu-
um. Heliſa interꝑ̄tatur dei ſaluatio. Iacinctus auteꝫ ve-
ſtis coloris celeſtis ſignat immortalitatē: cum celum ſit in
corruptibile. Purpura vo veſtis regia ſignat eternaꝫ di
gnitatem. Et qꝛ eſt coloris ignei ſignat ꝑfectiſſimam chari
tatem. Ad denotandū ꝙ in iſtis inſulis .i. in paradiſi habi-
taculis vbi eſt dei ſalus ⁊ ſaluatio aīa cooperit̄ ⁊ ornat̄

iacincto immoꝛtalitatis: ⁊ purpura ꝑfectiſſime charitatis et honoꝛis ⁊ regie dignitatis. Gloꝛificate ergo deū qui habitatis in inſulis. Eſa. xxiiij. Et ſic patet quomō in bono ſignificato inſula ſignat locum ſaluatōis. Statum religiōis

Uirum perfectionis. Sed ſi velles modo oppoſito dicere: poſſes dicere ꝙ inſula ſignat
Uirum infectionis. ſ. impium. Nā impi⁹ eſt inſula fetens et hoꝛribilis.
Statum perditionis. ſ. Mūdum. Naȝ hic mūdus ē inſula currens ⁊ inſta-
Locum dānationis. ſ. Infernum. bilis. Nam infernus ē inſula ardens ⁊ dānabilis. Inueniuntur eñ inſule fetentes ⁊ ſulphuree. Inſule currentes ⁊ vaganee ſicut ſupꝛa viſum eſt. Inſule flāmantes ⁊ pyreнee. Applica ſicut ſupꝛa ⁊ allega. De qualibet ergo iſtarū bene pōt dici illud Eſa. xxiij. Ululate ergo oēs q̄ habitatis in inſula: q̃ reuera aliqui habitāt in inſula peccati q̄ vlulare ſolent per inuidiam ⁊ detractōem. Illi ṽo qui habitant in inſula mūdi vlulare ſolent ꝑ iactantiā ⁊ elationem. Illi ṽo qui habitant in inſula inferni vlulare ſolent ꝑ triſticiā et deſperationem. Sic igitur patet quomō inſula in bono ſumitur ⁊ in malo ⁊c̄.

Inſuper.

Nota ꝙ inſuper ſignat quādaȝ ſupabundātiā: qđdam augmentū: ⁊ quanda additōem ad om̄e illud qđ ſuperius ponit̃ vel dr̃. ſiue bonū fuerit ſiue malū. Dico ğ ꝙ inſup ſigt̃ ſupabūdātiam

Uirtuoſam. Signat dico ſupabundātiā meritoꝛiā
Uicioſam. ⁊ ṽtuoſaȝ. Pſal. Om̄ia ſubieciſti ſb pe-
Doloꝛoſam. dibus eius oues ⁊ boues vniuerſas:
Gaudioſum. inſup et pecoꝛa campi. Moꝛaliter pedum noie: aīe affectiones ſignificant̃. Unde Aug⁹. Pes meus affectus meus: eo feroꝛ quocūꝫ feroꝛ. Pedibus igitur. i. affectionib⁹ ſubiecte ſunt oues. i. ſimplicitas. boues: id eſt hūilitas. Inſup ⁊ pecoꝛa campi. ꝑ quem intelligunt̃ aīalia pua. ſicut agn⁹ q̄ ſignat īnocētiā. capꝛa q̄ ſignat penitētiā. aries q̄ ſignat ꝯſtātiā ⁊c̄. Oēs iſte ṽtutes affectiōi ſbiecte: ita vt illis imperet affectio. his vtatur affectio. his modereṫ affectio. recte per inſup deſignant̃. Uide de ſingulis in ꝓpꝛiis titulis. Item ſignat ſupabūdantiā viciorū: ⁊ ſic accipit̃ vt cōmuniter. vñ de Achab rege iſrł dicitur ꝙ nō ſuffecit ſibi ꝙ ambulauerat in pctis Jeroboam: ſꝫ inſuper duxit vxoꝛē Jezabel: ⁊ ſeruiuit baal ⁊ adoꝛauit eū. iij. Regū. xvj. Itē ſignat ſupabūdantiā infoꝛtunioꝝ ⁊ toꝛmētoꝝ. Unde. ij. Regū. xix. dicit̃. Seruus me⁹ contēpſit me: inſup ⁊ accuſauit me apud dñm meū. Et Eccl. xiij. Diuiti decepto multi ſunt recupatoꝛes: pauper aũs humilis deceptus eſt inſuper ⁊ arguit̃. Poſt vnū eñ malum ſemp ſolet accidere vnū inſup Quia ſicut dicit̃ cōmuniter: vna aduerſitas nunꝙ̄ venit ſola. vnde Seneca dicit. Q̃ foꝛtuna nihil nocere contenta eſt ſemel. Itē ſignat ſupabundātiaȝ pꝛemioꝝ. Unde in Pſal. dicit̃. Inſup ⁊ caro mea requieſcet in ſpe. Et hec de inſup ſufficiant.

Inſurgere.

Nota. ꝙ inſurgere idem eſt quod contra alium ſurgere. Accipit̃ autem inſurgere ſemp in malo pꝛo illis q̄ inſurgūt ꝯtra nos tentando pernicioſe. ſicut ſunt demones. Fraudendo malicioſe ſicut verſipelles. Grauando contentioſe ſicut ſunt tyranni homines ⁊ crudeles. De demonib⁹ nos tentātib⁹ dicit̃ in Pſal. Deus iniqui inſurrexerūt in me: ⁊ foꝛtes q̄ſierūt animā meam ⁊c̄. De malicioſis ⁊ fraudulētibus dr̃ in Pſal. Inſurrexerūt in me teſtes iniqui. De tyrānis autem nos impugnātibus ⁊ grauantibus dr̃ in Pſal. Multi inſurgunt aduerſum me ⁊c̄. Uide vbi. Cōſurgere. et vbi Exurgere: et Surgere.

Integer.

De integritate coꝛpoꝛis inquātū opponitur diuiſioni ⁊ partiū fractioni: nihil opoꝛtet dicere: hoc ſolū dico. Q̃ ſicut multe ſunt ſpecies que magis valent ⁊ redolent fracte q̄ꝫ integre. vt ptꝫ in pipere. Sic dico ꝙ ſanctoꝝ coꝛpoꝛa magis reſplenduerunt in miraculis: ⁊ valoꝛ eoꝝ magis innuit̃ poſt fractōem occiſionē ⁊ moꝛtē: q̄ꝫ qñ integra erāt coꝛpa dū viuebāt. Sꝫ de tali integritate trāſeo. De integritate ṽo moꝛali dico ꝙ eſt

Integritas carnis. Pꝛima eſt integritas virginita-
Integritas mentis. tis ⁊ continentie. Et iſta eſt ſi-
Integritas moꝝ ſeu opis cut integritas lilij: qđ integrū redolet: fractū fetet. Et de hac integritate poteſt dici illud Deutro. xij. Mūdam hoc eſt integrū ⁊ ſine macula offerri licet. Secūda eſt integritas ſinceritatis ⁊ ꝯſcientie. j. Theſſal. v. De⁹ autē pacis ſanctificet vos vt integer ſpiritus veſter ⁊ anima ſeruetur. Tercia eſt integritas ṽtuoſitatis et iuſticie ſeu innocentie. Et iſta eſt quādo homo eſt in moꝛibus integer ⁊ perfectus. ⁊ nihil ē nec in coꝛde: nec in verbo: nec in opere diminutū. Uas eñ integrū melius liquoꝛem retinet q̄ꝫ vas fractum. Speculū etiaꝫ quod bene recipiet imaginem: neceſſe eſt ꝙ ſit integrū. Coꝛiandrū etiam ſpecies eſt cuius ſemen integrum redolet non cōtritum: q̃ reuera illi q̄ ſunt integri in moꝛibus ⁊ completi: et qui nō habent partē aliquam tenebꝛarū ſunt ceteris melius redolentes: ⁊ imaginē dei in ſe melius repſentantes: et liquoꝛem grẽ retinentes. Idõ bene monet ſcriptura dicēs Jacobi. j. Sitis ꝑfecti ⁊ integri in nullo deficientes. Figurati in vacca rufa que debebat offerri integre etatis Sicut dicit̃ Nūeri. xix. Figurati in agno illo de quo dicit̃. j. Regum. vij. Q̃ tulit ſamuel agnū in holocauſtū integrū dño. Integer eñ dicit̃ in quo coꝛde verbo ⁊ opere nihil repꝛehēſibile reperit̃. Aduerte tamen. ꝙ multi ſunt integri male ⁊ nō bene. De quodā eñ famulo fatuo audiui dici ꝙ cū magiſter ſuus pꝛecepit: ꝙ capones pararet integros in coquina. ipē male intelligens integritatē: nihil inde emouit: ſed cum plumis ⁊ fecibus integros poſuit ad coquendū: ⁊ ſic penitus nihil valuerūt. Integritas ergo que qñꝫ habet feces carnalitatis. ⁊ plumas volatilis vanitatis nō eſt bona: imo deo abomiabilis ⁊ hoꝛrenda. Et de hac dici poteſt illud Pꝛouerb. j. Degluciamus eum viuentem ⁊ integrum tanꝙ̄ infernus. Sed nō ſic iuſti: imo bona ⁊ ſancta integritate ſunt integri. Juxta illud Tytuꝫ. ij. Teipm̄ pꝛebe exemplū honoꝛū operū in doctrina ⁊ integritate. Sufficit. Uide vbi om̄is. Et vbi Totum ⁊c̄.

Intelligere. intelligens. intellectus.

Nota ꝙ intelligere accipit̃ pꝛo cognoſcere. ꝑ Scire. pꝛo Aduertere. Unde intellectus moꝛaliter accipiendo nihil aliud eſt q̄ꝫ ſapientia. pꝛudētia. noticia ⁊ cetera ſilia. De intellectu ṽo inq̄ꝫtū eſt potentia naturalis ipſius aīe rationalis. vel inq̄ꝫtum eſt donū ſpūſſancti: cum iſta ſint magis ſcientialia q̄ꝫ moꝛalia: nihil intendo quo ad pꝛeſens. Dico igitur. ꝙ intelligere idem eſt qđ intus legere et ſignat quandā diſcretam meditatōem: ⁊ occultoꝝ conſideratōem. Sicut eñ oculus lincis. i. oculus illius animalis quod dicitur linx: eſſe dicitur ita clarus ꝙ etiam illa q̄ ſunt intus ⁊ infra parietem dicit̃ videre. Sic vere oculus intellectus noſtri debet eſſe ita limpidus ⁊ diſcretus. ita ꝙ illa que ſunt intus ⁊ extra. i. abſcondita ⁊ aperta debet limpide conſiderare ⁊ ipā diſcrete videre: meditari: pꝛecognoſcere ⁊ ſentire: vt ſic ſimus ſicut argus. qui ex om̄i parte capitis oculos habens quicq̄d circa ſe fiebat totuꝫ videbat: quia ſcꝫ totum caput mentis noſtre debet eſſe plenuꝫ oculis diſcrete intelligētie ⁊ conſideratōis: vt quicq̄ erga nos agatur: ſiue in mūdo: ſiue in celo: ſiue in inferno. ſ. q̄ꝫtū ad illa que ſunt neceſſaria ad ſalutem. poſſimus intelligere ⁊ diſcretiſſime pꝛouidere. Unde Pꝛouerb. xvij. Expectatio pꝛeſtolantis quocūꝫ ſe vertit pꝛudenter intelliget. Ut ſic dicat cuilibet illđ Job. xiij. Ecce om̄ia audiuit auris mea: et intellexi ſingula. Poſſumus ergo exponere illud Eccli. xviij. Senſati in verbis ipſi ſapienter egerūt: et ipſi intellexerūt veritatem ⁊ iuſticiam: ⁊ imploꝛauerūt pꝛouerbia et iudicia. In q̄bus verbis oſtendit̃ ꝙ nos debemus intelligere et pꝛouidere ⁊ cognoſcere quatuoꝛ. ſcilicet quid

Dicendū. Ueritatem inquit.
Agendum. Juſticiam inquit.
Sciendū. Pꝛouerbia inquit.
Timendum. Judicia inquit.

Iſta eñ ē vera intelligētia qñ ſcꝫ homo ſcit ⁊ intelligit

Loqui veritatem.
Facere equitatem.
Inq̄rere pꝛofunditatem.
Meruere auctoꝛitatem.

Pꝛimo ergo dico. ꝙ nos debemus intelligere illa que ſunt loquenda ſeu dicenda. ſcꝫ veritatem. Intellexerūt inquit veritatem. Fatuū eñ eſt loqui niſi veritas ſciat̃ Et ideo pꝛimo ſapiens debet veritatem ſcire aut intelligere anteq̄ꝫ audiat aliq̄d loqui aut dicere. Unde dicit̃ Sapie. iij. Qui confidūt in dño intelligēt ve-

ritatē. Vñ dauid petit. Juxta eloquiū tuū da mihi intellectum. Qḋ eſt contra multos q̄ de reb⁹ ſe intromittūt anteꝙ̄ intelligāt veritatē eorum que dicūt. De q̄bus dicit apoſtolus. j. Tymoth. j. Volētes inquit eſſe legis doctores nō intelligētes neqꝫ que loquūtur neqꝫ de q̄bus affirmant.

Scḋo dico ꝙ nos debem⁹ intelligere illa q̄ ſcꝫ ſūt agēda: qḋ notatur in verbo. Juſticiā. Juſticia eñ eſt in agendis: ſicut veritas in dicendis. Juſticia eñ eſt intellect⁹ bonus oībus faciētibus eam. Homo eñ nō poteſt facere iuſticiam nec de ſe: nec de proximo: niſi intelligat qḋ iuſtum eſt. Et ideo dicit dñs in pſ. Et nunc reges intelligite ⁊c. q̄a procerto beati q̄ cuſtodiūt iudiciū ⁊ faciūt iuſticiā in omni tēpore. Tercio intelligēda ſunt illa q̄ ſunt ſciēda: ſcꝫ prouerbia. Per ꝓuerbia eñ que ſunt verba abſcondita et occulta: poſſunt intelligi oīa illa occulta q̄ pertinent ad futuram vitā. Quicq̄d eñ nobis dicit̄ de illa futura vita i ſcripturis: totū nobis dicit̄ in prouerbijs ⁊ figuris. Unde de xp̄o dicit̄ Marci. iiij. Et ſine parabolis nihil loquebat̄ Talia eñ prouerbia. i. talia occulta. ſine intelligētia ⁊ prouidētia nō cognoſcūtur nec perſcrutatur. Et propter hoc pſ. dicebat dño. Da mihi intellectū et ſcrutabor mandata tua. Vñ de daniele dicit̄ Dañ. j. Et deus dedit ſibi intelligētiam omniū viſionū ⁊ ſomnioꝝ. Jlla eñ que ſunt futura poſt mortem: ſunt q̄dam prouerbia: q̄dam abſcōdita et occulta. Sūt etiam q̄dam viſiones ⁊ ſomnia: qꝛ ſcꝫ iſta ꝙ̄uis inter ſe habeant exiſtētie certitudinē q̄tum ad nos: tñ nō habēt niſi quandā ſomnialē ſimilitudinem: qꝛ p fidem ambulamus ⁊ nō per ſpeciē ſm apoſtolū: vicꝫ inq̄tum nunc videmus p ſpeculū in enigmate. j. Cor. xiij. Vñ de talib⁹ prouerbijs ſic incognitis ⁊ occultis pōt dici illud Eccleſiaſtici. xxxix. Occulta ꝓuerbioꝝ exq̄ret ſapiens. Quarto dico ꝙ intelligēda ſunt illa q̄ ſunt timēda. Et iſta ſunt dei iudicia. Judicia inq̄t. Sicut eñ iudicia regum ⁊ impatoꝝ q̄ ſunt terribilia iuſta ⁊ rōnabilia: ꝓfundi⁹ a ſubditis meditātur: ⁊ in eoꝝ cordibus terribilius imprimūtur. Sic q̄a iudicia diuina abyſſus multa: aſpera ⁊ terribilia ſunt ⁊ ſeuera. ideo a nob̄ intelligēda ſūt ⁊ timenda. Judicia eñ dei niſi ſbtilit̄ itelligāt̄: q̄nqꝫ iniuſta eē videt̄ qꝛ. ſ. q̄tū ad mōm videt̄ hīe vnā cauſā apparētē: ⁊ habēt vnā aliā q̄tū ad deum latentē. Sicut eñ malogranata rōne exterioris cortic̄ videtur eſſe valde dura: ⁊ tñ ſunt interius valde mollia ⁊ tenera. Sic ꝟo iudicia dei exterius q̄tum ad cauſas ſecūdarias nobis apparētes videtur eſſe q̄nqꝫ plena crudelitate ⁊ iniuſticia. cum tñ plena ſint q̄tum ad dei ordinatōem interius tenera pietate ſeu clemētia. Vñ dicit Hieroñ. Et oīa prouidētia dei agūtur. ⁊ qḋ credit eſſe penam medicina eſt. De dei eñ iudicijs nō videmus niſi corticē: ⁊ ꝓpter hoc neceſſe ē in ipis intelligere eſſe diuine iuſticie ⁊ ordinationis medullā: ſicut p multa exēpla poſſemus oſtēdere ⁊ ꝓbare. Jntelligēda ſunt ergo ⁊ timēda: qꝛ ſcꝫ occulta ſūt terribilia ⁊ profunda: qꝛ ſicut dicit̄ Roma. xj. Incōprehēſibilia ſunt iudicia eius: ⁊ inueſtigabiles vie eius. Sed nota ꝙ ſicut aīalia groſſa ⁊ pōderoſa parū habent de ſbtilitate intellectus: qꝛ ſcꝫ nec ſūt ſbtilia nec ingenioſa: ſicut patet de Ceruis. Thauris ⁊ Mulis. Aīalia ꝟo parua valde ſunt ingenioſa ⁊ aſtuta: ⁊ intellectuali prudētie ꝓpinqua. ſicut pꝫ de Apibus. Araneis ⁊ Formicis. Sic ꝟo chariſſimi: aliq̄ ſunt magni ⁊ groſſi p tpalem ꝓſperitatē. ſ. diuites ⁊ potētes: q̄ etiam ſunt vt cōmuniter in intelligētia ſpirituali imbecilles. De q̄bus dicit in pſ. Nolite fieri ſicut equus ⁊ mulus q̄bus nō eſt intellectus. Jlli ꝟo qui p hūilitatem ſūt paruuli: ſunt vt cōiter ſpūali intelligētia plus dotati. vñ Prouerb. viij. Jntelligite puuli aſtuciā: ⁊ inſipientes aīaduertite. audite me qm̄ de rebus magnis locuta ſū Sumus ḡ intelligētes: qꝛ ſicut dr̄ Prouerb. xiiij. Acceptus eſt regi miniſter intelligēs: ⁊ popul⁹ nō intelligēs vapulabit. Et ſic pꝫ quō intelligēda ſūt predicta quatuor. ſ. illa q̄ ſunt agēda. Jlla q̄ ſūt dicēda. Jlla q̄ ſunt ſciēda. Et illa q̄ ſunt timēda. Et adhuc ſi volum⁹ poſſumus notare ꝙ nos debemus intelligere q̄nqꝫ neceſſaria ad ſalutem. Jntelligere enim debemus.

Noſtroꝝ proximoꝝ neceſſitatē.
Noſtroꝝ pctōꝝ peruerſitatē.
Bonoꝝ futuroꝝ felicitatem.
Mortis ⁊ tormētoꝝ acerbitatem.
Hominū dānatorū penalitatem.

Jntelligam⁹ ḡ neceſſitates nroꝝ proximoꝝ p noſmetipſos: vt ex nrīs ꝓprijs paſſionib⁹ poſſimus intelligere ⁊ miſerias proximoꝝ. Juxta illud Ecci. xxxj. Jntellige ex teipo q̄ ſūt proximi tui. Et ideo de ſtrutiōe dicit̄ Job. xxxix. Et ipa ꝓpria oua ſua obliuiſcit̄ in ſabulo. ignorās vbi poſuerit ea. eo ꝙ priuauit eā dñs ſapia: nec dedit ei dñs intelligētiam: qꝛ qui ſcꝫ ꝓpria oua. i. proximos ⁊ parētes negligūt: ⁊ in neceſſitatibus obliuiſcūtur: ſine intelligētia eſſe dicūtur. Mathei. xv. Adhuc ⁊ vos ſine intellectu eſtis. Et ꝓpter hoc dr̄ in pſ. Et beatus q̄ intelligit ſup egenū ⁊ pauperē: i die mala liberabit eum dñs. Jtē intelligam⁹ peruerſitatē pctōrū noſtroꝝ. Et ſic intelligere idē eſt qḋ int⁹ legere: qꝛ ſcꝫ intus in pſcia debemus legere facta nr̄a: ⁊ ipa intelligere et videre. Vñ in pſ. Jntelligite inſipientes in populo: ⁊ ſtulti liqñ ſapite. Jtē intelligam⁹ felicitatē eternoꝝ bonoꝝ. De quo Eſa. lij. Ecce intelliget ſeru⁹ meus: eleuabit̄ ⁊ ſublimis erit valde. Jtē intelligam⁹ ꝓpinq̄tatem mortis ⁊ futuroꝝ. Sicut eñ intellectus ⁊ intētio nautarū principaliter fertur in portū vbi debent applicare: ſic ꝟo totus intellectus nr̄ debet ferri ad ꝓuidēdū ⁊ cogitādū ſtatuꝫ in q̄ poſt mortē habem⁹ pſeuerare. vñ Deut. xxxij. Utinā ſaperēt ⁊ intelligerēt ac nouiſſima ꝓuiderēt. Jtem intelligamus penalitatē hoīm damnatoꝝ. vñ Dauid loquēs de talium dānatione ꝓſperitate ⁊ pſolatōe dicit. Et ſine cauſa iuſtificauerat. ſ. dānatus cor ſuū donec intraret in ſctuarium dei ⁊ intelligeret in nouiſſimis eoꝝ. Et ſic ſi fuerim⁹ taliter intelligētes: poterimus hr̄e donū ſapie et intellectus. et req̄ſcet ſup nos ſpūſſanctus. ſicut dr̄ Eſa. xj. Aduerte tamē: ꝙ tria ſunt que vex impediūt intellectum. ſcilicet

Mūdi proſperitas ⁊ pſolatio.
Mētis obſcuritas ⁊ obfuſcatio.
Cordis fatuitas ⁊ obſtinatio.

Verū eñ nequeūt intelligere illi q̄ ſūt impinguati mūdana ꝓſperitate. Jſti ſunt ſiles porcis q̄ q̄nqꝫ fiūt ceci ꝓpter nimiam pinguedinē. vñ in pſ. Hō cum in honore eſſet nō intellexit: compatus ē iumentis inſipiētibus ⁊ ſilis factus ē illis. Jtem illi qui ſunt obfuſcati mentis obſcuritate. Homo q̄nqꝫ per diuturnam obſcuritatē perdit viſum: ſic homo per ignorantiam intellectum. Vñ in Pſal. Neſcierunt neqꝫ intellexerūt: in tenebris ambulant. Jtē illi qui ſunt obſtinati cordis fatuitate. vñ in Pſal. Vir inſipiens nō cognoſcit: ⁊ ſtultus nō intelliget hec. Jſta ergo de intellectu ſufficiant. Vide infra de Sapia: ⁊ in diuerſis ptibus hui⁹ libri. ſicut infra in tabula poteris inuenire.

Intendere. Nota ꝙ intēdere q̄nqꝫ idem eſt quod aliq̄d ad certum finem ſeu ad certuꝫ q̄d ordinare ⁊ diſponere: ⁊ exinde prouenit ⁊ diriuatur nomē intentōis. que ſcꝫ dat operibus meritū ſeu culpam. ⁊ iſta dicitur q̄nqꝫ affectus: q̄doqꝫ volūtas: q̄nqꝫ animus. Et de iſta loquitur apoſtol⁹ Hebreo. iiij. Cogitationū inquit ⁊ intentionū cordis. Et de hac dicit Gregorius in moralib⁹. Et ſicut fabrica colūnis: colūne ꝟo innitūtur fundamento: ita ꝟtutibus innitit̄ vita: ꝟtutes aūt in intētione ſolidāt̄. Jſta ḡ dr̄ oculus: dr̄ angul⁹: dr̄ titulus.

Oculus dico qꝛ corporis eſt lux ⁊ ſpecula.
Angulus aūt qui parietis eſt lex ⁊ regula.
Titulus etiā qui opis eſt laus ⁊ notula.
Eſt igitur intentio.
Oculus ſpeculās vt anim⁹ a fraude tueat̄
Angul⁹ regulās vt qḋ agit in recto teneat̄
Titul⁹ gratulās vt meritū debitū habeat̄.
Intentio eñ eſt oculus opus illuminās.
Eſt angulus opus conterminans.
Eſt titulus opus denominans.

Primo ergo dico ꝙ intentio eſt oculus opus illuminās. Sicut eñ ocul⁹ illuminat corpus: ſic intētio opus. Et ſicut oculus eſt pars corporis pcioſior: ſic intentio eſt pars excellētior. Et ſicut oculo ſano totū corpus bene regitur: infirmo ꝟo vel obſcuro male gubernat̄ aut dirigitur. ſic ſi intentio ſana fuerit: toti⁹ opis corp⁹ ⁊ pgeries ſanū erit. Si ꝟo p maliciā infirma fuerit vel obſcura: totius opis cōditio erit vituperabilis ⁊ caſura. None ſi porcus ſanus fuerit vel infirmus: cognoſcit̄ in oculo vel in lingua. qꝛ reuera nullius operis corpus ſanū dicit̄ vbi intentionis oculus infirmat̄ Unde Math. vj. dicitur. Si oculus tuus fuerit ſimplex: totum corpus tuū lucidū erit. Si autē oculus tu⁹ nequā fuerit: totum corpus tuū tenebroſum erit. Super q̄ dicit

Bernardus. ꝙ duo ſūt neceſſaria ad hoc ꝙ oculus intentionis ſit vere ſimplex. ſ. charitas in affectione: ꝛ veritas in locutōe. Et ſi vis dilatare vide infra de Oculo. Scđo dico ꝙ intētio eſt angul⁹ opus ꝯterminās ſeu ordinās. q: ſcꝫ ſicut ꝑ angulū totus paries regulat̄ ꝛ ordinat̄. ſic totū opus ſm̄ intētōem format̄. Et ideo ſicut angul⁹ de quadratis lapidib⁹ ſolet fieri: ſic intētio ſolet q̄dratura q̄ttuor virtutū cardinaliū inſigniri. Intētio em̄ lapis ē angularis: quo ſtante edificium ſtat: ꝛ deficiēte ruit. Eſa. xxviij. Ecce ego mittā in fundamētis ſyon lapidē ꝑcioſū. ꝓbatū. angularē. Tercio vͦ dico. ꝙ intētio eſt titulus opus denominās q̄tum ad q̄litatē. i. an bonū ſit an malū. Et id q̄dē aliter ſit a deo. alter ab hoīe. Deus em̄ opus ab intētione denominat. ꝛ ſm̄ ꝙ intētio bona vel mala fuerit: opus qđ exterius apparet bonū vel malū iudicabit. Hō vͦ ab opere intētionē denominat: q: ſm̄ operū qualitatem: iudicat animi volūtatem. Vñ Bernar. ſuꝑ Cant. dicit. Or apud homines cor ex verbis. apud deum vero verba ex corde penſantur. Et breuiter notare poſſum. ꝙ intentio

Debet eſſe ſancta.
Debet eſſe recta.
Debet eſſe tecta

Sancta dico quo ad deū: vt ſemper ad deū dirigat̄. Exēplo floris ſolſequij q̄ ſemꝑ dirigit faciē ad ſolē. Recta etiā quo ad proximū: vt nunq̄ a iuſticia torqueat̄ ſeu moueat̄. Exēplo lingue ſtatere: q̄ ſemꝑ eſt recta ſi pōdera ſint iuſta ꝛ equalia: al's ſemꝑ inclinat ſe ad partē vbi ē maius pondus. ſic intētio ꝛ volūtas ad illū cuius iuſticia magis ponderat. Tecta inſuꝑ quo ad ſeipām ne interior ſanctitas ab obtutib⁹ hominū videat̄. Math. v. Attēdite ne iuſticiā vr̄am faciat̄ corā hoībus vt videamini ab eis. Iuſti em̄ ꝛ prudētes etiā in agilibus intētionē ſuaꝫ ſolent tegere: ꝛ qđ intendūt aut cogitāt paucis ꝛ fidelib⁹ reuelare Ecci. viij. Nō om̄i homini cor tuū manifeſtes ꝛc. Que tamen oīa ſunt contra multos qui ſcꝫ habent intentōnem

Nō Sanctā imo corruptā
Nō Rectā imo diſtortā.
Nō Tectā imo detectā.

Corruptā habet quo ad deuꝫ: hereticus ꝑ hereſim idolatriā. Diſtortā habet quo ad proximū malicioſus ꝑ malignitatē ꝛ fraudulētiā. Detectā habet quo ad ſeipm̄ vanigloꝛi⁹ ꝑ oſtētatōem ꝛ iactantiā. Eſt aūt mala intentio ſicut venenū latens in aſpide vel bufone: qđ q̄n exterius in aliquē euomit̄: tota eius virtus ꝛ ſanitas deturpat̄ ꝛc. Multa de intētiōe tā bona q̄ mala. Vide vbi. Cor. Mens. Fraus. Oculus. Radix. ꝛ ſimilia. Sed adhuc dico. ꝙ intēdere ſumit̄ pro intelligere. aſpicere. intēdere vel vacare. Sed q: factum eſt ſatis de attendere: ideo breuiter ꝑtranſibo. Nota ergo ꝙ in ſcriptura reperit̄ vnū intendere Miſeratiuū. Speculatiuū. Eruditiuū. Admiratiuū. Maculatiuū. Intēdere miſeratiuū eſt illud q̄ deus ꝛ dei miſcđia intēdūt in hoīem. ſcꝫ

Vt ipm̄ eruāt ſuccūbentē.
Vt ipm̄ dirigant litigantem.
Vt ipm̄ ꝓtegant ꝓpugnantē.
Vt ipm̄ audiant ſupplicantē.
Vt ipm̄ puniant delinquētes.
Vt ipm̄ p̄miant ꝓmerentē.

Intendit em̄ deus in homines vt benigniter eruat ſuccūbentes. pš. Intende anime mee ꝛ libera eā: ꝓpter inimicos meos eripe me. Vt iudicio dirigat cōtēdentes. pš. Exurge ꝛ intende iudicio meo deus me⁹ ꝛ dominus me⁹ in cauſam meā. Vt adiuuādo ꝓtegat vim timentes. pš. Deus in adiutoriū meū intende: dn̄e ad adiuuandū me feſtina. Vt iuſtos audiat ſupplicantes. pš. Intende voci deꝑcationis mee rex meus ꝛ de⁹ meus. Et alibi. Fiant aures tue intendentes in vocem deprecationis mee. Vt malos puniat delinquentes. Pſal'. Intende ad viſitandas om̄es gentes: non miſerearis om̄ibus q̄ operātur iniq̄tatem. Vt beatos foueat ſeu muniat triūphantes Pſal'. Specie tua ꝛ pulcritudine tua: intende proſpere ꝓcede ꝛ regna. Patet ergo ꝙ eſt vnū intendere miſeratiuū.

Item eſt vnum intendere ſpeculatiuū. Et iſtud eſt quo homo intendit ad legis diuine mandata ꝛ iudicia cognoſcenda. Iuxta illud. j. Macha. ij. Intēdite in preceptū legis. Et ad celeſtia videnda ꝛ contēplanda. Exemplo Stephani de quo dicit̄ Actuū. vij. Or intendēs in celum vidit gloriam dei. Item eſt vnū intēdere eruditiuū. Et iſtud eſt illud quo hō intēdit ad audiēdum ꝛ intelligēdum vtilia documēta. Sicut de illis dicit̄ Actuū. viij. Intēdebant autē turbe his que a philippo dicebātur audiētes eū vnanimiter. Item eſt vnū intēdere admiratiuū. Et iſtud eſt q̄n homo intēdit ꝛ cogitat in oꝑa mirabilia creatoris. Sicut Luce. iiij. dr. Or omniū oculi in ſynagoga erāt intēdentes in ieſum. Sequitur. Et mirabātur. Itē eſt vnū intendere maculatiuū. Et iſtud eſt quo pctōres intēdūt in ſuas malicias ꝛ peccata. Quia ſicut dr̄ Gen̄. vj. Cogitatio cordis humani intēta eſt ad malum om̄i tꝑe. Quidā em̄ intēdūt in luxuriam: q̄ maculat tactū. contra illud Prouer. v. Ne intēdetis fallacie mulieris ꝛc. Quidam in errores qui maculant intellectum. j. Tymoth. iiij. In nouiſſimis temporibus diſcedēt quidem a fide intendentes ſpiritibus erroris. Quidam in vana verba que maculant auditum. cōtra illud Tytum. j. Non iudaicis fabulis intēdētes. Et ſic ptꝫ quō intēdere in bono ſumit̄ ꝛ in malo.

Inter

Nota ꝙ iſtud vocabuluꝫ inter eſt ꝑpoſitio ſeruiēs caſui accuſatiuo. Et eſt talis ſigti: ꝙ ſemꝑ videtur innuere pluralitatē: ſocietatē: medietatē. Et ideo iſtud vocabulum inter: poteſt ſignificare in bono ꝛ in malo. Primo ergo dico: ꝙ inter in bono ſignat om̄es illos q̄ inter aliq̄s diſcordias contrarias et interponūt partes ſuas. Et ſic ſignificat

Sanctos interceſſores.
Bonos mediatores.
Bonos frequentatores.
Bonos moderatores.

Boni ergo interceſſores ſunt illi q̄ ſuis interceſſionibus ꝛ orōnibus ſe ponūt intermedios inter deū ꝛ populū: cuiuſmōi debent eſſe prelati: q̄ ꝓprie poſſunt dicē illud Ezech. viij

Et ſic dico ꝙ ꝑ inter pn̄t intelligi

Erga deū mūdi negocia ꝓcurantes.
Diſcordiū facta diuortia federantes.
Perfectoꝝ digna ꝯſortia frequētātes.
In ſeipis oꝑa ꝓpria moderantes.

Eleuauit me ſpūs inter celum ꝛ terram: ꝛ adduxit in hieruſalem. Vbi aduerte ꝙ prelatus debet habere canonicaꝫ ꝓmotionē. q: ſcꝫ ſpūs debet ipm̄ leuare. i. ꝓmouere. Dignificam erectōem. q: ſcꝫ ipſe poſitus eſt inter celum ꝛ terram. i. inter deum ꝛ populum. clerum ꝛ ſeculū. virum ꝛ ꝓximū ſuū. Rectificam cōcluſionem: quia ſic ſe debet regere: vt finaliter adducatur in hieruſalē. Iſti igitur debēt eſſe boni interceſſores Nūeri. xvij. Stans aaron inter mortuos ꝛ viuētes in populo deprecatus eſt: ꝛ plaga ceſſauit. Iſta etiam poſſunt dici de bonis principū ꝛ prelatorū familiaribus: qui ſcꝫ inter ipos ꝛ populū ſunt intermedij. q: ſcꝫ iſti pro pauperibus ſubdit̄ debent intercedere: dn̄oruꝫ rapinam ꝛ iracundiam moderari. Ezech. xxij. Queſiui de eis virum qui interponeret ſepem. Secūdo dico ꝙ iſta ꝑpoſitio inter ſignat bonos mediatores. alios ſcꝫ qui inter diſcordes interponūt benigniter partes ſuas vt ipos recōcilient ꝛ cōcordent. Tales em̄ ſunt ſicut ſolidatura q̄ conīūgit ꝛ ligat diuerſa metalla quādo ponitur inter illa. Sūt etiam ſicut cemētuꝫ mediāte quo diuerſi parietes in teſtudine vniūtur. Iſti em̄ ſunt ſicut lylium inter ſpinas Cant. ij. quia ſcꝫ ſpine que ſunt pungitiue ꝛ ſicce. i. viri inimici diſcordes ꝛ inuicem pungitiui ꝛ nociui. (Prouerb. xiij. Inter ſuꝑbos ſemper iurgia ſunt) nunq̄ poſſunt cōcorditer vniri niſi aliquo lylio mediāte. i. aliqua perſona molli dulci: beniuola ꝛ benigna. Ideo diſcipulis ꝛ apoſtolis fuit dictū Luc. x. Ecce ego mitto vos ſicut agnos inter lupos. et Math. x. Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio lupoꝝ eſtote g̊ prudētes ſicut ſerpētes ꝛ ſimplices ſicut columbe

Vbi nota ꝙ talis mediator debet habere

Benignā locutōem.
Perfectā diſcretiōem.
Sinceram intentōem.

Talis em̄ debet eſſe ſicut agnus benigniſſim⁹. Sicut ſerpens prudentiſſimus. Sicut columba ſimpliciſſimus. Quia debet eſſe Agnus benigniter allegādo Serpens pericula ꝑcauendo. Colūba ſimpliciter intēdendo. Applica ſi vis ꝛ dilata de cōditionibus Agni. Serpentis. Columbe. Inter ergo ſignat bonos mediatores. i. pacis ꝛ concordie inter alios compoſitores. Iſtud eſt em̄ quod partes debent velle: ꝛ hincinde querere dicētes ſcꝫ illud Gen̄. xiij. Ne queſo ſit iurgium inter me ꝛ te: frēs em̄ ſumus. Vide eam ſuperius vbi frater. Iſtud debet mediator procurare ꝛ ꝑcipere dicendo ſcꝫ illud Marci. ix. Habete in vobis ſal: ꝛ paceꝫ habete inter vos. Iſtud ſolet ipſe deus in ſcriptura ordinare ꝛ iniūgere. quia ſcꝫ orta queſtione inter apoſtolos quis eorum eſſet maior. Chriſt⁹ le

gitur dixiſſe. Quicūqꝫ voluerit inter vos maioꝛ fieri: mini,
ſter veſter erit. Math. xx. Signat ergo inter bonos media
toꝛes. Tercio dico ꝙ iſtud vocabulum inter: ſignat bo,
nos ſociatoꝛes: vel bone ſocietatis ſectatoꝛes ⁊ frequenta
toꝛes. Auis enī nō vult eſſe ſola: imo inter alias viuere de
lectat̄. ⁊ canis etiam nequaqꝫ viueret niſi inter hoies, ha,
bitaret. Sic ꝟe bonus hō vt cōmunit̄ nō vult eſſe ſolitariꝰ
nec a bonoꝛū ſocietatibꝰ alienus: q2 ſm Senecam. Oīa
mala docuit ſolitudo. imo certe inter bonos ſꝑ vult eē ſoci
us: medius ⁊ vicinus. Unde de bonis dicit̄ Sapie. v. Cō,
putati ſunt inter filios dei: ⁊ inter ſanctos ſoꝛs illoꝛū eſt.
Multū enī proficit eſſe inter bonos. Medium enī partici
pat naturam extremoꝝ. Unā ex ſocietate bonoꝝ foꝛtificat̄
debilitas infirmoꝝ. Ouis enī que ſola a tonitruo occidit̄:
ſi fuerit inter alias a tonitruo nō turbat̄. Bos etiam q̇ in
ter alias boues eſt a lupo nō tangitur: ſi ſolus inuētus fue
rit: nequaqꝫ liberat̄. Quia breuiter melius eſt eſſe inter ali
os bonos q̄ ſolum aut ſingularē. Sepe enī homo dum ſo
lus eſt ꝑ diuerſas tentationes a dyabolo inuadit̄. qui ſi in
ter alios fuerit: inuadi ab eo foꝛmidat̄. Nota ergo ꝙ nos
debemus eſſe inter alios. Sicut elemoſynariꝰ inter paupe
res vt propꝛia diſtribuamus. Sicut doctoꝛ inter ſcolares:
vt vtilia doceamus. Sicut lucerna inter cōuiuantes: vt ꝑ
bona exempla luceamus. Sicut iudex inter hoies: vt coꝝ
merita diſtinguamꝰ. Sicut aduocati in iudicio: vt ꝓ alijs
intercedamꝰ. Sicut prudētes in cōſilio: vt vtilia reſpicia,
mus. Sicut monachi in cenobio: vt maioꝛibus obediamꝰ
Sicut amici in cōuiuio: vt adinuicem cōgaudeamꝰ. Di
co ergo ꝙ nos debemus eſſe inter alios vt noſtroꝝ diſtri,
butoꝛes. Unde Prouerbioꝝ. xvij. Seruꝰ ſapiens dn̄abit̄
filijs ſtulti ⁊ inter fratres hereditatē diuidet. ps. Inter me
diū mōtium pertrāſibūt: aque potabūt oēs beſtie agri.
Itē ſimus inter alios vt ipoꝝ infoꝛmatoꝛes. Unde de
ſacerdotibꝰ dicit̄ Ezech. xliiij. Populū meū ducebūt quid
ſit inter ſanctū ⁊ pollutū: ⁊ inter mūdum ⁊ immūdū oſtē,
dēt eis. j. Coꝝ. ij. Sapiam loq̄mur inter ꝑfectos. Figurati
Ezech. x. In illis rotis que erāt inter cherubin: q̄ interpꝛe
tātur plenitudo ſciētie. Et in dauid ſapiētiſſimo inter tres
ij. Regū. xxiij. Itē ſimus inter alios vt ipſoꝝ illuſtratoꝛes
vt ſimus illi de q̄bus apoſtolꝰ Phyl. ij. dicit. In medio in
quit nationis praue atqꝫ ꝑuerſe inter quos lucetis tāqꝫ lu
minaria. Itē ſimus inter alios vt ipoꝛum p̄cognitoꝛes. vn̄
Malach. iij. Uidebitis q̄d ſit inter iuſtū ⁊ impiū: ⁊ inter
ſeruiētem deo ⁊ nō ſeruiētem. Itē ſimus inter alios vt ad
uocati vel interceſſoꝛes Ioelis. ij. Inter veſtibulū ⁊ alta,
re ploꝛabūt ſacerdotes miniſtri dei dicētes: parce dn̄e par
ce populo tuo. Itē ſimus inter alios vt conſilij ꝑſcrutato
res. Iob. xxxiiij. Iudiciū eligamus nobis: ⁊ inter nos vide
amus q̄d ſit meliꝰ. Itē ſimus inter alios vt obediētes ſer,
uitoꝛes. j. Macha. viij. Oēs obediūt vni. ⁊ zelus ⁊ inui,
dia nō eſt inter eos. Itē ſimus inter alios vt cōuiuātes et
alter alterius dilectoꝛes. Iſtud autē potiſſime fiet in para,
diſo: q̄ñ inter ſanctos ⁊ angelos fruemur gloꝛia ſempiter,
na. Et ꝓcerto ibi eſt verū. i. vera ⁊ eterna ſocietas. quia ſcꝫ
ibi eſt chara dilectio. dulcis fruitio. digna ꝓmotio. De dile
ctione dicit̄ Cant. j. vbi xp̄s loquēs beato paulo dicit. Bo
trus cypꝛi dilectus meꝰ mihi: inter vbera mea cōmoꝛabit̄.
De fruitōe poteſt dicere q̄libet beatus illud. ij. Regꝫ. xix
Poſuiſti me ſeruū tuū inter cōuiuas mēſe tue. De ꝓmo,
tione ꝟo poteſt dici de ipīs beatis illḋ Sapie. v. Ecce quō
computati inter filios dei: ⁊ inter ſanctos ſoꝛs illoꝝ eſt. Et
ſic ergo patet quō inter: ſignat malos ſociatoꝛes. Quar
to ꝟo dico ꝙ in bono ſignificato inter: ſignat bonos mode
ratoꝛes: hoc eſt dictu illos q̇ ſciūt eſſe: inter. i. q̇ ſciūt tenere
mediū in factis ⁊ negocijs ſuis: et qui extrema relinquūt:
mediūqꝫ virtutis ſectātur. Figurati in illo angelo. j. Para
lypo. xxj. vbi dicit̄. Ꝛ dauid vidit angelum ſtantem inter
celum ⁊ terram. De Ezechiel etiā dicit̄ Ezech. viij. Ꝛ ſpi
ritus eleuauit eum inter celū ⁊ terram. ⁊ adduxit in hieru
ſalē in viſione dei. In quo notat̄ ꝙ viri angelici ⁊ ꝓpheti,
ci media ⁊ nō extrema deſiderāt: ⁊ ꝙ neqꝫ celum. i. nimis
altos ſtatus: neqꝫ terram. i. nimis baſſos ⁊ depꝛeſſos que,
rūt ⁊ affectāt. ſꝫ inter celum ⁊ terram. i. mediocritatē ſtatu,
um vendicāt ⁊ procurāt. Et ſic ad hieruſalē celeſtēꝫ addu

ci merētur. vbi viſione diuina perhēniter ꝑfruūtur. Con,
ſtat enī ꝙ illos q̇ nimis alte volūt aſcēdere: ſepe contingit
cadere ⁊ errare. Exemplo ycari filij dedali: qui q2 nimis al
te volauit: cera plumarū ſuaꝝ liquefacta fuit ⁊ cecidit: ma
le enī tenuerat iuſſa patris q̇ dixerat. Inter vtrūqꝫ vola.
Unde ſuꝑbis ⁊ alta querētibus: dicit̄ Abḋ. j. Si inter ſyde
ra poſueris nidum tuū: inde detraham te dicit dn̄s. Ideo
verſus magiſtrales dicūt ſic. Ycari nati mēoꝛes eſtote pa,
rati. Iuſſa paterna pati mediū tenuere beati. Uide infra
de Medio Treno. j. Facta eſt hieruſalē quaſi polluta mē
ſtruis inter eos. Inter malos enī non poteſt aliq̄s profice
re. Quia ſicut dicitur Math. xiij. Semen quod cecidit in,
ter ſpinam non potuit fructificare. Et tamen proculdubio
multi ſunt qui magis volūt maloꝛum q̄ bonoꝛum conſoꝛ,
tia frequentare. Et ſic igitur patet quomodo nos debe,
mus inter homines cōuerſari. ſcilicet ad Intercedendum
Ad conciliādum. Ad aſſociādum. Ad moderādum. Et
nota ꝙ oīa iſta poſſunt dici de xp̄o. Ip̄e enī ſemꝑ voluit
eſſe intermedius. vt exoꝛatoꝛ paterne maieſtatis: vt recoꝛ,
datoꝛ oīs diuerſitatis. vt frequētatoꝛ bone ſocietatis. vt
defenſatoꝛ noſtre fragilitatis. vt erogatoꝛ magne benignita
tis. vt infoꝛmatoꝛ magne ſagacitatis ⁊c̄. ſicut ſupꝛa. Oīa
poteſt cōcoꝛdare de inter: ſicut ſupꝛa. Et ſic pꝫ ꝙ inter po
teſt accipi in bono. Deniqꝫ dico ꝙ inter pōt accipi i ma
lo. Et ſignat malas interceſſiones. malas mediatiōes. ma,
las ſociationes. triſtes habitatōes. Iſta enī quatuoꝛ ſunt
quedam mala intermedia. Hallini enī ſunt mali interceſ,
ſoꝛes. Iſti enī ſunt intermedij inter populum ⁊ pꝛincipes
ſed iſtud nō eſt ad intercedēdum pꝛo ipīs: ſꝫ contra ipſos.
Iſti enī non ceſſant ſubditos cum ſuis nugis accuſare: et
contra ipſos maliciaꝫ machinare. Unde talibus poteſt di
ci ꝙ ipſi occidunt Zachariam filium Barachie inter tem,
plum ⁊ altare. Sicut dicitur Mathei. xxiij. Et tales figurā
tur Iob. j. in ſathan. qui cum eſſet inter filios dei impetra
uit a domino vt Iob affligeret innocentem. quia ſcꝫ tales
inter filios dei. i. inter bonos ⁊ ſimplices cōuerſantur ⁊ ha
bitant. et nihil aliud intendunt: niſi ꝙ a ſuperioꝛibus ſuis
impetrare valeant quomodo innocentes depauperent et
affligant. Item mali mediatoꝛes ſunt detractoꝛes et re,
latoꝛes verboꝛū. qui ſcꝫ non querūt inter homies concoꝛ,
diam generare: ſed rancoꝛem ⁊ odium ſeminare. Unde ta
les ſunt de illis generibus hominū qui a deo pꝛincipaliter
odiūtur. Sicut dicitur Prouerbio. vj. Inter quos ponū,
tur proferentes mendacia. teſtes fallaces. ⁊ illi qui ſemi,
nant inter fratres diſcoꝛdias. Mali ſociatoꝛes ſunt homi
nes peruerſi ⁊ coꝛrupti. qui ſcꝫ homines inter quos habi,
tant ſuis malis dictis ⁊ exemplis inficiūt ⁊ coꝛrumpunt.
Trenoꝛū. j. Facta eſt hieruſalem quaſi polluta menſtruis
inter eos. Inter malos non poteſt aliquis pꝛoficere. quia
ſicut dicitur Matthei. xiij. Semen quod cecidit inter ſpi,
nas nō potuit fructificare. quāuis pꝛoculdubio multi ſūt
qui magis querunt maloꝛum q̄ bonoꝛum conſoꝛtia fre,
quentare. De quibus dicitur Iudicum. xj. c. Ab ariditate
aque iam inter moꝛtuos computātur. quia ſcꝫ mali volūt
plus eſſe inter moꝛtuos q̄ inter viuos. Inter malos q̄ in
ter bonos. Inter coꝛruptos q̄ inter mundos. Unde Eze,
chielis. xix. Yronice dicitur hieruſalē. Mater tua leena cu
bauit inter latronos in medio cattuloꝝ leonū. Triſtes ha
bitatoꝛes ſunt pauperes innocentes. qui ſcꝫ habent inter
impios viuere ⁊ eoꝛum tyrannidi ſubiacere. Luce. x. Ecce
ego mitto vos ſicut agnos inter lupos. Exemplo beati pe
tri: qui inter duos quaterniones militum doꝛmiebat vin,
ctus cathenis duabus. vt patet Actuū. xij. Uel certe tri,
ſtes habitatoꝛes poſſunt dici damnati qui ſunt inter de,
mones in inferno. Pſal. Factus ſum ſicut homo ſine ad,
iutoꝛio inter moꝛtuos liber. Et Trenoꝝ. j. Appꝛehende,
runt eum inter anguſtias. Et ſic patet quomodo iſta pꝛe,
poſitio inter: in bono et in malo poteſt varia denotare. Ui
de ſupꝛa vbi fedus in illa auctoꝛitate. Fedus eſt inter me
et te. in vltimo. §.

Interficere. Interfectio. in,

terfectus. Nota. ꝙ interfectio nihil aliud eſt q̄ ſeꝑatio
violēta anime a coꝛꝑe. Hinc eſt ꝙ ꝑ intfectiōeꝫ pt̄ intelligi

peccatū vel damnatio eterna: q̄r. ſ. ꝑ peccatū anima ſepaꝛ a deo ſpūaliter: ⁊ ꝑ damnationē ſepaꝛ a deo eternaliꝛ. Dicam⁹ ergo ꝙ ſicut corp⁹ diuerſimode interficiꝛ: ſic anima ꝑ diuerſa pctā necaꝛ. Habꝫ eī hoſtis dyabol⁹ multos modos ipām interficiendi ⁊ ſpūaliter enecādi. Vñ poſſum⁹ dicē ꝙ

Quidā interficiunꝛ ꝑ ſuſpendium.
Quidam per incendium
Quidam per gladium
Quidam per venenum.
Quidam per ſagittationeꝫ
Quidam per ſubmerſionem
Quidam per oppreſſionem
Sic vere dyabol⁹ interficit
Quoſdam ꝑ ſuſpendiū ſupbie.
Quoſdā ꝑ incendiū auaricie.
Quoſdam ꝑ gladium inuidie.
Quoſdam ꝑ venenū luxurie.
Quoſdaꝫ ꝑ ſagittationē iracundie
Quoſdā ꝑ ſubmerſionē caſtrimargie.
Quoſdam ꝑ oppreſſionē accidie

Dico ergo ꝙ dyabolus interficit ſupbos ipōs alte ſuſpendēdo. q̄r. ſ. tales ſemꝑ ſunt ſuſpenſi ſurſum per elationem ⁊ ambitionem Figurati in Abſalon: qui cum in arbore currendo ſuſpenderꝛ. Joab infixit tres lanceas i corde eius. Alij vō ꝑcutientes interfecerunt eum. ſicut dꝛ. ij. Reg. xviij. Supbus eīn diciꝛ ſuſpēdi ad arborem dignitatū ⁊ honorū ꝑ viciū ambitiōis: q̄r. ſ. ſicut res que eſt ſuſpenſa eſt inſtabilis ⁊ vana: ⁊ ad flatuꝫ venti faciliter moueꝛ. Sic vere ſupbi inſtabiles ſunt ⁊ vani: ⁊ ad flatum venti dyabolice ſuggeſtionis mobiles ⁊ inepti. In corde ergo talium tres lancee infigunꝛ. qñ. ſ. ꝑ peccatum ſupbie tria alia vicia. ſ. ira ſeuicia ⁊ rapina vt cōmuniter cōmittāꝛ. Dyabol⁹ eīn eſt ſicut aquila que pullos ſuos ſolet vngue verſus ſolem ſuſpendere: et ſi lachrymari eos cōtigerit: ſolet eos vt valde degeneres abdicare. quia ſcꝫ dyabolus pullos ſuos peccatores per ſupbiam ſuſpendit. ⁊ ſolem mundane ꝓſperitatis eis oſtendit. Illos vō q̄ ꝑ penitentiam ⁊ compunctionem lachrymanꝛ a ſe neceſſario eijcit ⁊ dimittit. ⁊ ad ꝓmotionem talium non intendit Illos aūt q̄ oculos ad ſolem. i. ad claritatem mūdane glorie vertunt ⁊ ad eam totis affectibus ſe conuertunt ſecum retinet ⁊ cuſtodit. Iſti figuranꝛ in illis ꝓncipibus. Num. xxv. Qui ſuſpenſi ſunt contra ſolem in patibulis. Vnd̄ de interfectione talium diciꝛ. ij. Reg. iiij. Interfecerunt eos: ꝑcidenteſq̄ manus ⁊ pedes eoꝝ ſuſpenderunt. Interficit ergo dyabolus ſupbos ipſos alte ſuſpendendo. Secundo dico ꝙ iſte interficit auaros ipōs igne ꝯburendo. Auaricia eīn eſt ignis q̄ nunq̄ꝫ dicit ſufficit ſicut diciꝛ Prouer. xxx. Vñ Amos. ix. Auaricia in capite omniū: ⁊ nouiſſimū eoꝝ gladio interficiam. Tercio dico ꝙ ipſe interficit inuidos gladio ꝑforando. Inuidia eīn eſt gladius golie qui ꝓprium magiſtrum occidit: q̄r. ſ. inuidi anteq̄ꝫ alios interficiant ſeu ledant: ipſi primo gladio inuidie torquentur ⁊ laceranꝛ. pš. Gladius eorum intret in corda ipſoruꝫ. De iſto gladio legiꝛ. j. Regum. xxj. Qꝛ inuoluebaꝛ pallio ſeruabaturq̄ ſpecialiter in tabernaculo eccleſie. Sic ſepe in tabernaculo eccleſie ⁊ religionis ſub pallio habit⁹ religionis vel obſeruantie regularis: latet hodie q̄ꝫ plurimū gladius iſte ſcꝫ inuidia. Quia proculdubio plus eſt hodie d̄ inuidia inter regulares q̄ꝫ inter ſeculares. Vñ Geñ. iiij. in figura tali um diciꝛ. Conſurrexit cayn aduerſus abel fratrem ſuum ⁊ interfecit eum. Inuidos igiꝛ interficit dyabolus gladio ꝑforando. Quarto dico ꝙ dyabolus luxurioſos ſpūaliter interficit venenū ꝓpinando. Luxuria enim eſt venenū aſpidis quod hominem facit dormire ⁊ ipſum interficit dormiendo: quia. ſ. luxuria ꝓmo facit hominem dormire ꝑ delectationes: ⁊ tandem eum occidit per conſenſum ⁊ operationes. Sicut eīn dꝛ ꝙ rinoceron ꝑcutit elephantem in ventre quem mirabiliter habet mollē. Sic dyabol⁹ luxurioſos in ventre ꝑ mala deſideria ꝑcutit: ⁊ ipſos ꝑ malos conſenſus interficit ⁊ occidit. Tales figuranꝛ in holoferne. Qui cum eſſet ita fortis ⁊ potens ꝙ a nullo vincereꝛ ſola mulier ipm̄ interfecit. Judith. xiij. Idō de muliere diciꝛ ꝓuerb. vij. Multos quoq̄ vulneratos deiecit ⁊ fortiſſimi q̄q̄ ab ea interfecti ſunt. Quinto dico ꝙ dyabol⁹ iracundos interficit ſagittis vulnerando. Sagitta eīn ſignat linguā maliloquam. Juxta illud Hiere. ix. Sagitta vulnerās lingua eoꝝ. Talibus ergo ſagittis ⁊ alioruꝫ verbis iniurioſis vulneratur iracundus ⁊ per iracundiam interficitur. Eſa. xiij Sagittis interfecit ꝑuulos. Sexto dico ꝙ ipē interficit guloſos in aquis ſubmergendo. Aque eīn ſignificant delicias: in quibus homo ſubmergiꝛ. ⁊ ꝑ gulam ſpiritualiter interficiꝛ Geñ. vj. Adducam aquas diluuij ſuꝑ terram. ⁊ interficiam omnē carnem. De Amon etiā dꝛ. ij. Reg. xiij. Dixit abſalon ſeruis ſuis. Cum temulentus fuerit Amon vino ꝑcutite eum ⁊ interficite. Iſti ſimiles ſunt muri q̄ bibēdo aquam interficiꝛ. Septimo dico ꝙ accidioſos interficit ipſos ponderibus opprimendo. Iſti eīn pondere pigricie intantū preſſi ⁊ grauati ſunt ꝙ ſe ad aliqd̄ bonū op⁹ nequeunt excitare. De quo diciꝛ Ezech. xxxij. Dormierūt incircūciſi cum interfectis gladio: portauerūt confuſionē ſuam. Sic igitur patet quō dyabol⁹ ꝑ peccatū diuerſimode occidit ſpiritualiter homines: q̄r ſicut dꝛ Eccleſiaſt. xxj. Dentes eius dentes leonis interficientes animas hominū. De interfectione vō inq̄ꝫtum ſignat penam temporalem vel eternam poſſet breuiter dici. Qꝛ ſicut lupi leones ⁊ vrſi ⁊ apri q̄ dum ſunt in nemoribus non faciunt niſi beſtiis innocentibus nocere. qñ autem capiunꝛ interficiuntur. Sic vere chariſſimi q̄r mali in hoc mundo ſemꝑ nocent innocentibus ⁊ bonis. ideo finaliter deus ipſos capit ꝑ mortem temporalem ⁊ finaliter interficit per damnationē eternalem. Vnde. j. Regum. xvij. Leonem ⁊ vrſum interficiet. Et. j. Para. xj. Interfecit leoneꝫ in medio ciſterne. Et hoc de interfectione ſufficiat.

Interire. Interitus.

Nota ꝙ interire idem eſt ꝙ intus ire ſeu cōterere. Accipiꝛ aūt interire ꝓ morte ꝯteri vꝉ ꝑire. Et breuiꝛ notare poſſum ꝙ in ſcriptura repiꝛ interit⁹

Naturalis. Primus interitus omnibus contingit.
Criminalis Secund⁹ interit⁹ aīas peccatorū īntingit
Temporalis. Tercius interitus miſeros affligit.
Eternalis. Quartus vō interitus damnatos ꝯfigit.

Dico ergo ꝙ interitus naturalis omnibus eſt contingens. Et de iſto dicitur Eccleſiaſtes. iij. Qꝛ vnus eſt interitus hominum ⁊ iumentorum. et equa vtriuſq̄ conditio. Et illud Pſal. Homo autem cum interierit nō ſumet omnia: neq̄ deſcendet cum eo gloria domus eius. Item dico ꝙ eſt interitus criminalis animas peccatoꝝ intingens. id eſt peccatum. De quo in pš. Reliquie impiorum interibunt. Et Leuiꝛ. vij. diciꝛ. Et qui tetigerit immunduꝫ ⁊ comederit interibit. Item dico ꝙ inuenitur interitus temporalis miſeros affligens. Et iſte eſt interitus innocentuꝫ qui ipſis per tyrannos inferꝛ. De quo diciꝛ Prouerbiorū xxiiij. Erue eos qui ducuntur ad mortem. ⁊ eos qui trahūtur ad interitum liberare ne ceſſes Tali etiaꝫ interitu temporali interimi a deo ꝑmittunꝛ peccatores: ⁊ hoc vt emendenꝛ ⁊ coganꝛ et vt ꝑ temꝑalem interitum ꝑpetuus euitetur: ſicut aplūs dicebat. j. Corinth. v. Quos reddidi ſathane in interitum carnis ſue vt ſpiritus ſaluus fiat. Item eſt interitus infernalis ſeu eternalis damnatos configens videlicet morti eterne. Vnde in pſal. Virum iniuſtum mala capient in interitu. Et illud. Tu vō deus deduces eos in puteum interitus. Et. ij. Theſſal. j. Qui non obediūt in euangelio chriſti penas dabūt in interitu eternas. His igitur premiſſis. quia de m̄ltiplici morte infra dicEꝛ in titulo ſub litera M. Hic omiſſis ceteris: de interitu culpe aliq̄d ſubiungā. Et notem⁹ ꝙ mali intereunt ſpūaliꝛ q̄dam qui

Suſpendunꝛ pompoſitatis faſtu.
Suffocantur guloſitatis paſtu
Toxicantur carnalitatis tactu
Suffoduntur terrenitatis iactu
Conciduntꝛ rixoſitatis actu.
Conſtringuntur inuidioſo tactu
Congelantūr deſidioſo luctu.

Iſta ſunt enim diuerſa genera interitus ſciliꝫ. Suſpenſio. Suffocatio. toxicatio. ſuffoſſio. Cōciſio ſeu detractio. Illaqueatio. Congelatio ſeu Cōſtrictio. Dico ergo ꝙ quoſdam interimit ſeu interire facit ſuſpendiū ſupbie. Supbi eīn ⁊ elati ſicut ſuſpenſi in alto intereunt. q̄r. ſ. de ſupbo diciꝛ. ij. Paral. xxvj. Eleuatuꝫ eſt cor eius in interitum ſuum. Figuratus in illo achitofel De quo dicitur. ij. Regum. xvij. Qꝛ diſpoſito domo ſua ſuſpendio interijt. Item dico ꝙ quoſdam interimit ſuffocatio caſtrimargie. Gula enim eſt que ꝑ delicias animam ſuffocat ⁊ extinguit. Treñ. iiij. Qui veſcebanꝛ voluptuo-

ſe interierunt in vijs. Item quoſdam interimit intoxicatio luxurie. Luxuria eñ fedat ⁊ inficit ad modū toxici vł veneni. Vñ illi luxurioſe mulieri dicit̃ Ezech. xxij. Soꝛdida nobilis grandis interitu. Item quoſdā interimit ſuffoſſio auaricie. Auaricia eñ viuos ſuffodit hoīes in terrenis. ps̄. Infixe ſunt gentes in interitu. Item quoſdā interimit cōciſio ſeu detruncatio iracundie. Ira eñ eſt gladiꝰ ꝗ cōcidit ⁊ diuidit coꝛ humanū. Oſee. x. Diuiſuꝫ eſt coꝛ eoꝝ: nunc interibūt. Et illud Roma. ix. Vaſa ire apta ad interitū. Iteꝫ quoſdam interimit laqueus ſeu contritio inuidie. ps̄. Abſconderunt mihi interitum laquei ſui. ſupuacue exꝓbꝛauerunt animā meā. Item interimit quoſdam antiquitas ſeu congelatio deſidie. qꝛ. ſ. pigricia ⁊ deſidia moꝛe cōgelationis ⁊ antiquitatis impediunt motum. Heb. viij. Qđ aūt antiquat̃ ⁊ ſeneſcit ꝓpe interituꝫ eſt. Et ſic patet quō interitꝰ anime ꝑ dyabolū ꝓcreat̃ ⁊c̃.

Interea. interdum. interim.

Omitto qꝛ non ſunt auctoꝛitates niſi pauciſſime.

Interioꝛ. interius.

Vide vbi Intus.

Intermittere. Intermiſſio.

Cum intermiſſio ſe habeat ꝑ modum negationis. reſtat ꝙ intermiſſio boni eſt mala: ⁊ intermiſſio mali eſt bona. Malū eſt eñ intermittere bonū: ⁊ bonū eſt intermittere malū. Qꝛ aūt bonū ſit intermittere malū: patet Ezec. xlv. vbi dꝛ. Sufficiat vobis pͥncipes iſrł iniq̇tatē ⁊ rapinā intermittite: ⁊ iudiciū ⁊ iuſticiā facite. Item ꝙ malū ſit intermittere bonū ptꝫ in ſcꝓtura vbi talis intermiſſio boni vt plimū ꝓhibet̃ vł tacite vł expꝛ̄ſſe. ⁊ iſtđ fit qñ ꝑcipiūt̃ ſine intmiſſiōe

- Gratias agere.
- Preces effundere
- Memoꝛiā recolere

Qꝛ de gratiarūactione dꝛ. j. Theſſa. ij. Gratias agimꝰ deo ſine intermiſſione. De oꝛatione ſeu precum effuſione: dicit̃. j. Theſ. v. Sine intermiſſione oꝛate. De fratruꝫ ꝓo ⁊ amicoꝝ recoꝛdatione ſeu memoꝛatiōe: dicit̃ Roma. j. Teſtis eſt mihi deus ꝙ ſine intermiſſione memoꝛiam veſtri facio. Omitto: vide vbi Ceſſare Omittere ⁊ ſ̃ilia

Internetio.

Dicit̃ ab inter ⁊ nece. Et eſt ideꝫ ꝙ totalis ⁊ finalis moꝛs ⁊ deſtructio. Sed vide de interitu. Moꝛte. Deſtructione.

Interponere.

Vide vbi agit̃ de interceſſione ⁊ meditatione. Et vide de Medium.

Interpellare.

Vide vbi Rogare. Pꝛecari. ⁊ Inuocare.

Interpꝛetari.

Nota ꝙ interpꝛetari ideꝫ eſt qđ alicuiꝰ obſcuri ſermōis expoſitio ⁊ declaratio. Et poſſumꝰ notare ꝙ in ſcriptura reperit̃ Interpꝛetatio.

- Verax ⁊ neceſſaria.
- Fallax ⁊ deceptoꝛia.
- Sagax ⁊ meritoꝛia
- Moꝛdax ⁊ nugatoꝛia.

Interpꝛetatio verax ⁊ neceſſaria eſt illa quā facit xp̄s: ⁊ quaꝫ etiam faciunt ſancti doctoꝛes exponendo ſcripturas. Multe ſꝫ eñ ſcripture difficiles ⁊ obſcure quas ꝓcerto neceſſarium eſt interpꝛetari ⁊ exponere: ⁊ nō ſm̄ ſenſum literalem: ſed potius ſm̄ ſenſum ſpūalem itelligere: ⁊ medullam ſub coꝛtice latentē extrahere ⁊ videre. Ita faciebat xp̄s Luce. xxiiij. vbi duobꝰ diſcipulis euntibus in emaus ipſe interpꝛetabat̃ in omnibꝰ ſcripturis que de ipſo erant. Et Dañ. v. Audiuimꝰ de te ꝙ poſſis occulta interpꝛetari ⁊ ligata diſſoluere. Item inuenit̃ interpꝛetatio fallax ⁊ deceptoꝛia. Et iſta eſt illa quam faciunt iudei ⁊ heretici de ſcripturis. q̊. ſ. illas interpꝛetant̃ exponunt ⁊ intelligunt falſo mō: ⁊ ipſas cōuertunt imo ꝑuertunt ad ſenſum aliuꝫ ꝙ̄ deberent. De q̇bus pōt dici illud Eccłi. xlvij. In cantilenis ⁊ ꝓuerbijs ⁊ cōparationibꝰ ⁊ interpꝛetationibus mirate ſunt terre. Item inuenit̃ interpꝛetatio ſagax ⁊ meritoꝛia. ⁊ iſta eſt illa qua pꝛudens ⁊ iuſtus hō ſcit omnia que de alijs audit interpꝛetari ad melioꝛē parteꝫ: ⁊ ꝑ excuſationē debitā in bonū ſenſum ꝯuertere ꝗ dicuntur. Vñ. j. Coꝛ. xij. dꝛ. ꝙ ꝑ ſpiritūſanctum alij dant̃ genera linguarū. alij interꝓ̄tatio ſermonū ⁊c̃. Dañ. ij. Verū eſt ſomniū ⁊ vera eſt interpꝛetatio eiꝰ. Item inuenit̃ interꝓ̄tatio moꝛdax ⁊ detractoꝛia. Et iſta eſt qñ q̇s eſt ita moꝛdax ⁊ mendax ꝙ quicquid boni accidit de alijs interpꝛetat̃ i malum ſemꝑ partem deterioꝛē ſupponendo ⁊ eligendo: ⁊ laudem alienam attenuando ⁊ obfuſcando. De quo Dañ. ij. Vna eſt de vobis ſententia ꝙ interpꝛetationem fallacem ⁊ deceptionē plenam compoſueritis. Omitto. qꝛ ſterilis eſt materia. Sufficiat ergo de interpꝛetatōe Detractoꝛia. meritoꝛia. Deceptoꝛia ⁊ neceſſaria.

Interrogare.

Nota ꝙ interrogare ideꝫ eſt qđ aliquid ab aliquo ſub ſpe reſponſionis inquirere vł rogare. Et notabo ꝙ multiplex inuenitur interrogatio in ſcriptura: videlicꝫ. Interrogatō

- Fidelium.
- Crudelium
- Simpliciū.
- Nugaciuꝫ.
- Sagacium

Dico pꝛimo ꝙ inuenit̃ interrogatio ſācte fidelitatis. Et iſta eſt illa qua hō fidelis interrogat deuꝫ ⁊ catholicos ⁊ fideles doctoꝛes: de illis que ſpectant ad ſcientiam ⁊ ad fidem. ij. Reg. xx. Qui interrogāt interrogent in abela. Et. j. Regū. xxv. Interroga paſtoꝛes tuos. Et Aggei. ij. Interroga ſacerdotes legeꝫ. Et Hiere. l. In ſyon interrogabunt viam ⁊c̃. qđ tñ non faciunt idolatre ⁊ heretici: ⁊ ſimplices ⁊ fatui idiote: qui magis recurrūt ad interrogandum magos ⁊ ariolos: vetulas ⁊ diuinos ꝙ̄ dominū aut doctoꝛes: theologos atq; veros: quos arguēs dominus dicit Eſaie. xxx. Ve filij deſertoꝛes qui ambulatis vt deſcendatis in egyptum ⁊ os meum non interrogaſtis. Et ideo cōminando dicit dominus Eſaie. xix. Conſilium egypti pꝛecipitabo: ⁊ interrogabunt ſimulacra ſua: diuinos ſuos ⁊ phitones ⁊ ariolos: ⁊ tradam egyptum i manu dominoꝛum crudelium. Et Oſee. iiij. dicit. Populus meus in ligno ſuo interrogauit. Secundo dico ꝙ inuenitur interrogatio dure crudelitatis. Et iſta eſt illa qua tyranni non ſolum per verba: immo per verbera interrogāt innocentes. ſ. illud Sapientie. ij. Contumelia ⁊ toꝛmentis interrogemus illum: vt ſciamus reuerentiam illius ⁊ pꝛobemus patientiam eius. Non dico tamen quin interrogationes tales per toꝛmenta ⁊ queſtiones quandoq; debeāt fieri: quando. ſ. de criminibus agitur ⁊ quando pꝛecedit infamia ⁊ infoꝛmatio debita: ⁊ ſuſpicio ſufficiens antecedit. tunc enim ſi verba non ſufficiant: debent verbera adhiberi: quia ſcꝫ quidam ſunt ita pꝛoterui ꝙ etiam cum toꝛmentis ⁊ interrogationibus non poteſt ab eis veritas extoꝛqueri. Eccleſiaſtici. xxiij. Seruus interrogatus continue a liuoꝛe non minuitur. Tercio dico ꝙ inuenitur interrogatio pie ſimplicitatis. Et iſta eſt illa ad quam faciendam inuitantur ſimplices ⁊ ignari: quia ſcꝫ non debent interrogari de arduis ⁊ ſecretis: ſed tm̄ de illis que pertinent ad ſalutem. ⁊ veraciter credere ⁊ ſimpliciter confiteri: cuꝫ etiam bꝛuta ſufficiant ad oſtendendum ſemitas veritatis et laudem ⁊ gloꝛiam creatoꝛis. Vnde Job. xij. Interroga iumenta ⁊ docebunt te. ⁊ volatilia ⁊ indicabūt tibi. Quod eſt contra multos ſimplices: qui ſcꝫ magis nituntur interrogare de arduis ⁊ ſecretis ꝙ̄ homines ſcientifici ⁊ pꝛouecti Et ideo tales faciliter ſolent decipi ⁊ ꝓpꝛia inueſtigatione fraudari. Tales ergo ſimplices nō publice nec curioſe nec diſputatiue debent de arduis interrogare. Exemplo apoſtoloꝛum de quibus dicitur Marci. ix. Qꝛ ipſi ignoꝛabant verbum ⁊ timebant interrogare Jeſum. ſed in ſecreto a viris pꝛudentibus debent veritatem ſi dubitant indagare. j. Coꝛinth. xiiij. Mulieres. id eſt ſimplices in eccleſijs tacēt. non eñ ꝑmittit̃ eis loqui: ſed ſi quid volunt diſcere: domi viros interrogent. Patet ergo ꝙ inuenit̃ interrogatio bone ſimplicitatꝭ. Quarto dico ꝙ inuenit̃ interrogatio vane nugacitatis. Et iſta eſt illa quam faciunt vanigloꝛij ⁊ curioſi: qui. ſ. non ceſſant interrogare ⁊ querere de ſecretis et conditionibus alioꝛum: vt habeant vnde de alijs loquantur. vel etiam qui de rebus de q̇bus non licet. ſ. de ſecretis fidei vt ſupꝛa dictum eſt: interrogant plus ꝙ̄ decet: ⁊ de tali fatua ⁊ malicioſa interrogatione: poteſt dici illud Eccłs vij. Stulta eſt huiuſmodi interrogatio. Iſti enim interrogant vt poſſint de alioꝛum vicijs teſtes eſſe. Sap̄. iiij. Teſtes ſunt nequicie aduerſus parentes in interrogatiōe ſua

Quinto ꝓo dicam ꝙ eſt interrogatio ſagacitatis. ⁊ iſta eſt illa quam faciunt viri pꝛudentes ⁊ iuſti ad inquiſitionē veritatis illoꝛum que ſpectant ad neceſſitatem fidei atq; moꝛum. De neceſſarijs enim ⁊ vtilibus bonum eſt inter-

rogare ⁊ inquirere. De ſupfluis ꝟo ⁊ impertinentib⁹ vtile eſt ſubticere. Igitur notabo ꝙ bona interrogatõ facienda eſt

Sapienter. Sapienter dico: q2 homo debet in
Diligenter. terrogare de vtilibus ⁊ non de ina
Reuerenter nibus. Unde Job. viij. Interroga

generationem priſtinam ⁊ diligenter inueſtiga patrū memoriam. Et Job. xxj. Interrogate quemlibet ex viatorib⁹. Et Hiere. vj. State ſup vias ⁊ videte ⁊ interrogate de ſemitis antiquis que ſit via bona ⁊ ambulate in ea. ⁊ inuenietis refrigerium animab⁹ veſtris. Quod eſt contra illos q̄ nō querunt aut interrogant niſi de vanis ⁊ inutilib⁹ ſicut de cantilenis ⁊ leuitatib⁹. ps. Illic interrogauerūt nos q̄ captiuos duxerunt nos verba cantionū. Contra illos et contra eos q̄ inueſtigant de arduis ⁊ difficilib⁹: ſeu de ignorantijs ⁊ impoſſibilibus: vtpote de ignorantijs ⁊ contingentib⁹: ſicut ſunt illi q̄ circa vanas ⁊ ſecretas ſciētias pl⁹ debito immorant. dicit ps. Que ignorabā interrogabāt me Contra illos inſup q̄ in ſuis interrogationib⁹ non ſeruant ordinem ſeu formā. q2 aliq̄n rn̄dent anteq̄ interrogent et añ iudicant q̄ inquirant dicit Eccli. xj. Anteq̄ interroges ne vituperes quenq̄. ⁊ cum interrogaueris corripe iuſte. Fiat ergo interrogatio ſapienter. ſicut de ioſeph dr̄ Gen. xliij ꝙ interrogauit fratres ſuos p ordinē interrogauit nos hō p ordinem nr̄am ꝓgeniem. Item debet fieri diligent. valde eñ debet eſſe diligens de interrogando infirm⁹ de medico. Egenus de ſubſidio. Oppreſſus de preſidio. Ignarus de veritate. Peregrinus de itineris rectitudine. Et ſic dico ꝙ illi magi interrogauerunt de xp̄o diligenter. Iuxta illud Math. ij. Ite ⁊ interrogate diligenter de puero. De puero dico q. ſ. eſt Remediū egrotantib⁹. Subſidiū indigentibus. Preſidium metuentibus. Rectitudo oberrātib⁹ Certitudo ignorantibus. Uñ dicit Hiere. xxx. Interrogate et videte. Et illud pdictum Job. viij. Interroga generationem priſtinam ⁊ diligenter inueſtiga. Fiat ergo noſtra interrogatio diligenter. Item debet fieri reuerenter. q. ſ. debet fieri a pſonis q̄bus debet̄ reuerentia. vic3. A doctis et prudentibus. Ab amicis ⁊ parentibus. Ab antiquis ⁊ precedentibus. A prelatis ⁊ pſidentibus. Quia reuera ignarus debet interrogare prudentem Heſter. j. Interrogauit ſapientes q̄ ex more regio ſemp ei adherebant. Filius debet interrogare parentē. Deut. xxxij. Interroga patrē tuum ⁊ annunciabit tibi maiores tuos ⁊ dicēt tibi. Iuuenis debet interrogare ſeniorē. iij. Eſdre. vj. Tūc interrogauimus ſeniores. Subditus d3 interrogare ſupiorem ⁊ layc⁹ pſbm meliorē. Aggei. ij. Interroga ſacerdotes legē. Et ſic patet ꝙ eſt interrogatio. ſagacium: nugacium. ſimplicium crudelium ⁊ fidelium. Sufficit. Uide de inquirere. inueſtigare. perſcrutari ⁊c.

Inteſtina. Pauce ſunt auctoritates. vide in tabula.

Intingere. Uide vbi Color: ⁊ vbi Tingere. q2 auctoritates pauce ſunt ⁊c.

Intrare. introire. Nota ꝙ intrare idē eſt: q̄d intra vel infra aliquem locū ire. Sicut ingredi idem ē q̄d in aliquē locu3 gradi. S3 q2 ſupra ſatis dictū eſt de ingreſſu. Io de introitu breuiter tranſeam⁹. Notare g̃ poſſumus ꝙ eſt introit⁹

Frequentand⁹. Primo ergo dico. ꝙ eſt introit⁹ fre
Procurand⁹ quentandus Et iſte eſt introit⁹ virtu
Tolerandus. oſus quo. ſ. nos debem⁹ intrare ꝓpri
Excludendus. am cōſciam ipam examinando celu3
Metuendus vel padiſum ſeu eterna cōtemplādo
Admirandus ſepulcrū vel infernū ipſum cōſiderā

do. De talib⁹ virtuoſis poteſt breuiter exponi illud q̄d habetur Eſaie. xlvij. Sede: tace: intra in tenebras filia chaldeorum. Ubi aduerte ꝙ nos debemus intrare Locum

Honoris vt quieſcamus. In primo loco intraui
Doloris vt doleamus. mus vt delectemur. Ideo
Terroris vt timeamus. dicitur Sede. In ſecundo
Loc⁹ honoris eſt ſuperior intrauim⁹ vt gloriemur. iō
Locus doloris eſt interior dicit̄ Tace. In tercio itra
Loc⁹ terroris eſt inferior. uimus vt cōtriſtemur. Iō

dicit̄. Intra in tenebras ⁊c. Dico ergo. ꝙ nos debemus intrare locum ſupnalem vt ibi quieſcamus. Sede inquit. Sicut eñ paup libenter intrat conuiuiū vt ibi ſedeat. Hō fatigatus libenter intrat lectum vt ibi gaudeat. Homo impugnatus libenter intrat caſtru3 vt ibi intus maneat. Sic vere chariſſimi homo debet per ſpem ⁊ deſiderium intrare paradiſum. vt ibi intus letus ⁊ quietus maneat. quieſcat ⁊ reſideat: q̄d oſtenditur cu3 dicit̄. Sede. Sedere eñ ſignat quietem. recreationem ⁊ a motu ⁊ labore abdicationē. q̄a vere homo q̄diu vacat circa temporalia ſemp eſt in labore ⁊ occupatione. in fluxu ⁊ motu ⁊ vacillatione. Quia ſ3 Greg. Cum rei labenti innitimur: neceſſe eſt vt cum labente labamur. Tunc ꝟo cum lectum: caſtrum ſeu cōuiuium paradiſi p affectionem ⁊ deſiderium intramus. tunc ibidē quieſcimus ⁊ ſedemus. Unde dauid in ps. Labor eſt ante me donec intrem in ſanctuarium dei. Unde de tali ſedere dicit̄ Ioſue. iij. Sedebat ſub vmbra donec videret q̄d accideret ciuitati. Et Apoca. iiij. Ecce in celo ſedes poſita eſt ⁊ ſuper ſedem ſedens. Contemplatiui autem ꝓprie dicunt̄ ſedere. Seculares aūt negociatores dicunt̄ currere vl' moueri. Sicut de Maria dicit̄ ꝙ ſedebat. ⁊ de Martha ꝙ ſatagebat. q2. ſ. contemplatiui ſedent ⁊ dormiunt cum Maria. Iuxta illud Math. ij. Intrantes domū. ſ. paradiſi per contemplationem: inuenerunt puerū cum Maria. Actiui ꝟo currunt ⁊ ſatagunt ſicut Martha. Labora ſicut bonus miles xp̄i. j. Thimo. iiij. Intremus ergo locum ſupernalem. vt quieſcamus. Sede inquit. Iudicum. xix. Quo cum intraſſent ſedebant in platea ciuitatis. Ut ſic dicat cōtemplatiuus illud Sapien. viij. Intrans in domū meam conquieſcam cum illa. id eſt cum ſapientia. Item debemus intrare locum internalem ſeu cordialem vt doleam⁹ quod oſtendit̄ in verbo Tace. Sicut enim rane q̄diu ſūt extra aquam ſolent valde garrulare ⁊ clamare. quando ꝟo aquam intrauerunt tunc incipiunt tacere. Sic vere homo q̄diu eſt extra ꝓpriam aquam. id eſt extra conſiderationē ꝓpriorum defectuum: ⁊ ſedet in terra id eſt terrenis negocijs vngatur. ipſe ꝓculdubio garrulus. vaniglorius: ⁊ letabundus diuerſimode inuenitur. Si ꝟo aquam. id eſt fluxibilitatem ꝓpriorum defectuum p conſiderationem intrauerit. tunc ꝟo nō gloriabit̄ nec gaudebit. ſed magis contriſtabit̄ ⁊ tacebit. Tace inquit. q. d. Iam non habes occaſionem loquendi. ſed dolendi potius ⁊ triſtandi. Unde mathei. vj. Intra cubiculum tuum ⁊ claude oſtia tua. Ut de peccatore dicit̄ illud Treno. iij. Sedebit ſolitarius ⁊ tacebit. q̄m leuauit ſe ſupra ſe. Et Ezechie. xxiij. Ingemiſce tacens. Religioſi enim intra clauſtrum ſolent tacere. Apes etiam poſtq̄ in ſero intrauerint domos ſuas ſolent quieſcere ⁊ ſilere: quia. ſcil3 homo cum intrauerit clauſtrum et domum proprie conſcientie ipſam ruminando et examinādo. ibi ꝓculdubio inuenit materiam tacendi ⁊ dolendi. ⁊ ab omni locutione ſuperflua abſtinendi. quia ſicut dicitur Amos. v. Prudens in tp̄e illo tacebit q̄m temp⁹ malū eſt.

Intrare eñ debet homo cor ſuum. Intremus er
Ad deplorandum commiſſa ſcelera. go corda no
Ad meditandum actus ⁊ opera ſtra ad preteri
Ad pcauendum luctus ⁊ verbera. ta ſcelera de
Ad contemnendū onus ⁊ pondera. plorandū Ge
Ad deprecandum regentē ſydera neſis. xliij. In

trauit Ioſeph in cubiculum ⁊ fleuit. Itē ad preſentia opera ordinandum Numeri. iiij. Aaron ⁊ filij eius intrabunt ⁊ ipſi diſponent onera. Item ad futura damna ſeu verbera precauendum. Uide de. Noe futurum diluuium precauente dicitur Actuum. xvij. Intrauit Noe in archam. Item ad mundana pondera contemnendu3 Naum. iij. Intra in lutum ⁊ calca. Item ad regentem ethera adorādum Mathei. vj. Intra in cubiculum tuu3: ⁊ claude oſtia ſuper te. et ora patrem tuum qui videt in abſcondito. Intremus igitur locum cordialem ⁊ doleamus Item debemus intrare locum infernalem vt timeamus. Intra inquit in tenebras. Sicut ei aues que habent viſum debile3 cuiuſmodi ſ̄t noctue ⁊ bubones: cū claritatē ſolis ferre nequeant ſolent loca vmbroſa ⁊ tenebroſa diligere ⁊ intrare Sic vere cū viſus intellectus noſtri ſit debilis ⁊ inſufficiēs ad lumen celeſtis glie cōtemplandū (q2. ſ. ocul⁹ nō vidit q̄ ꝑparauit deus diligentib⁹ ſe) loca tenebroſa mortis ⁊ inferni intrare debem⁹ p conſiderationē. vt ſi ſplendore celeſti

glorie ad bonum non attrahimur. timore tamen mortis et gehenne a malo retrahamur. Intra ergo in tenebras. Vñ in pſ. dicitur. Intrauit iſrael in egyptum: ⁊ iacob accola fuit in terra cham. Egyptꝰ enim interpretatur tenebra. Cham vero interpretatur calor. q. ſ. infernꝰ eſt tenebroſus. Tenebroſus dico. quia ſicut dicitur Iob. x. Iſta eſt terra miſerie ⁊ tenebrarũ vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo ſed ſempiternꝰ horror inhabitat. Calidꝰ etiã eſt. quia ſicut dicitur Iob. xxiiij. Ad nimium calorem tranſibũt ab aquis niuiũ vſq; ad inferos. Ibi ergo debenꝰ intrare mentaliter: ne forte ibi intremꝰ pſonaliter. q. ñ. ſ. peccatores introibunt in inferiora terre: tradentur in manꝰ gladij partes vulpiũ erunt. Intremꝰ ergo tenebras mortis ⁊ inferni vt de nobis dicatur illud Iob. xx. Venit ſymon petrus ſequens ⁊ introiuit in monumentũ. Et ſic patʒ triplex introitus ſpiritualis. ſ. In locũ ſuperiorẽ ⁊ gaudioſum. In locũ interiorem ⁊ doloroſum. In locuʒ inferiorem ⁊ timoroſum. Hõ ergo dictum eſt. Sede. tace: ⁊ intra in tenebras. Iſte ergo eſt introitꝰ vtuoſus q̃ eſt frequentandꝰ. Circa qđ nota adhuc q; nos debemus intrare

Ortum. Domũ. Templũ. — Dico ortũ ſcripture ad meditandũ. Domuʒ religionis ad commorandũ. Templũ eccleſie ad adorandum. Scriptura enim eſt ortus ad meditandũ. Vñ Iob. xviij. dicitur. Or ibi erat ortꝰ in q̃ introiuit ihs cum diſcipulis ſuis. Et de aſſuero legitur Heſter. vij. Or intrauit rex in ortum arboribꝰ conſitũ. Religio eſt domꝰ penitentiũ. Vñ de magis dr̃ Math. ij. q; intrantes domũ inuenerunt puerũ cũ maria. q. ſ. in domo religionis eſt puer. i. puritas innocens. Eſt maria. i. amaritudo pnie. Eccleſia eſt locus adorantiũ. Vñ in pſ. Introibo ad altare dei. Et alibi dicitur. Introibo in domũ tuã: adorabo ad templũ ſanctũ tuũ. Iſte eſt ergo introitus virtuoſus q̃ eſt frequentandus. Scđo principaliter dico. q; eſt introitus gratioſus q̃ eſt ꝓcurandus. Iſte eſt qñ oſtium cordis aperimꝰ vt deus ⁊ virtutes ſubintrent. Et nota ſi vis q; q̃druplex eſt introitus ꝓcurandꝰ vicʒ. Introitus Pacificatiuus q̃ placamꝰ diuinũ reſpectuʒ. Iuſtificatiuꝰ q̃ vtutes intrant ad affectum. Letificatiuꝰ q̃ intrat ad dei cõſpectũ. Saluificatiuꝰ q̃ volamus ad clauſtrale tectũ. Dico ergo q; ꝓcurare debemꝰ introitũ pacificatiuũ. Et iſte eſt introitus noſtrarũ precum ⁊ orationis ad diuinitatis exauditionem. Nam ſicut videmꝰ q; qñq; ad papam ſolent intrare damnati vt abſoluantur. Aduocati vt patrocinentur. Egeni vt diſentur ⁊ ſatientur. Amici vt cũ eo gaudeant ⁊ ꝑſolentur. Sic ad deũ debet intrare peccator ⁊ ſcelerat. cuiꝰ officiũ agit cõtritio pſ. Introeat in cõſpectu tuo gemitꝰ cõpeditorum. Aduocatꝰ. cuiꝰ officiũ agit oratio. pſ. Intret oratio mea in cõſpectu tuo. Inclina aurẽ tuã ad pcem meã. Egenus ſeu paup. cuiꝰ officiũ facit humiliatio ſeu deiectio. iij. Reg. iij. Ego aũt ſum paup paruulꝰ ignorans ingreſſum ⁊ introitum meũ. Amicus ſeu cõfederatꝰ cuiꝰ officiũ facit dilectio ij. Reg. xiij. Vocatꝰ abſalon intrauit ad regem. Abſalõ filius erat regis: ⁊ ꝑ conſequens amicus. Interpretatur etiaʒ pater pacis. Deinde dico q; nos debemꝰ ꝓcurare introitum iuſtificatiuũ. vicʒ ingreſſum ſeu introitũ gratie diuine in cor humanũ. Sicut ei oſtrea ſe aperit circa littus maris: ⁊ ſic ros celeſtis ſubintrat. ⁊ ſic generatur margarita. Sicut etiam aperta feneſtra lumen intrat in domũ ꝑ qđ tota domus redditur luminoſa. Sic vere qñ feneſtram cordis aperimus ꝑ affectionem ⁊ deuotionẽ. tunc ros diuine gratie ⁊ lumen vere ſcientie ſubintrat ꝑ diuinã inſpirationem ⁊ infuſionem: ⁊ ſic margarite virtutũ ⁊ meritorũ introducuntur ⁊ diſcretionis claritas generatur. ⁊ etiã ipſe deꝰ habitat ibi ꝑ ſpiritualem habitationẽ ⁊ viſitationẽ. Talem introitum ad animã deſiderat ipſe xp̃s. dicens illud Apocal. iij. Ego ſto ad oſtium ⁊ pulſo: ſi quis audit vocem meã ⁊ aperuerit ianuã introibo ad illum ⁊ cenabo cum illo. Sʒ ꝓcerto talem introitum impediũt vicia ⁊ peccata. q. ſ. deꝰ non libenter intrat in domũ clauſam. quia non eſt latro. nec in domũ fedam. quia nõ eſt immundꝰ. nec in domũ litigioſam. quia ipſe eſt pacificus. Domũ aũt cordis claudit obſtinatio. Fedat luxuria ⁊ inquinatio. turbat ⁊ tribulat diſcordia ⁊ contentio ſeu auaricia ⁊ negociatio. Tales ergo domos nõ intrat deus vt ipſe inđt dicens illud pſ. Odiui eccľiam malignantiũ. ⁊ cum iniqua gerentibꝰ nõ introibo. Et Sapie. ſ.

dicitur. q; in maliuolã animã nõ introibit ſapientia. Attollite ergo portas principes veſtras ⁊ introibit rex glorie. Sicut enim dicitur Eccľs. j. Omnia flumina intrant mare. quia ſcʒ omnia flumina. i. omnes abundantie gratiarũ intrant mare. i. conſcientiam compunctã ⁊ amara. Iuxta illđ pſ. Cor contritum ⁊ humiliatum deus non deſpicies. Iſte eſt igitur introitus procurandus. Dico ergo q; nos debemus ꝓcurare introitum iuſtificatiuum. Deniq; dico. q; nos debemus ꝓcurare introitum letificatiuum. Et iſte eſt introitus paradiſi. vbi quicũq; introierit letus erit. Math. xxv. Intra in gaudium domini tui. Eſt enim in ethyopia ſuperiori quidam mons: vbi quicunq; introierit nunq̃ exit. quinimmo ibi ridendo intrat ⁊ aſcendit: ⁊ ideo in ſignum crux in introitu ponitur que crux riſus vulgariter appellatur. Sic vere in monte paradiſi eſt perpetuus riſus ⁊ gaudiũ. ſed in introitu crux ponitur pro eo. q; ꝑ crucem ⁊ tribulationem ibi intratur. Penitentia enim ⁊ tribulatio crux ſunt. ꝑ quam iuſti in paradiſum introeunt. Nonne eã oportuit chriſtum pati ⁊ ita intrare in gloriam ſuã. Lu. xxiiij. Quia per multas tribulationes oportet nos introire in regnum celorum Actuuʒ. xiiij. Et nota q; nos debemus velle intrare in paradiſum. quia habemus vocem cõminantis q̃ penam inferit. Nam chriſtus precedit portas aperiendo. q; ſicut dicitur Hebreorũ. ix. Iſte eſt qui introiuit ſemel in ſancta eterna redemptione inuenta. Et Hebre. vj. Precurſor ꝓ nobis introiuit. Scriptura ſuccedit pigros experiens. quia. ſ. iſta eſt que dicit Ioſue. xviij. Vſq; quo inquit marcetis ignauia ⁊ non intratis ad poſſidenduʒ terram quam dominus deus patrum veſtrorum dedit vobis. Premiũ accedit dignos experiens. Vnde de ſanctis virginibus dicitur Mathei. xxv. q; cum ſponſo intrauerunt ad nuptias: fatuis ⁊ indignis excluſis. Et ibidem. Euge ſerue bone ⁊ fidelis: intra in gaudium domini tui. Minator procedit portas aperiens. q; ſi deus minatur nobis de clauſione ianue dicens Math. v. Niſi abundauerit iuſticia vr̃a plꝰ q̃ phariſeorum non intrabitis in regnum celorum. Pone hic ſi vis de illis q̃ indigne excludunt ſicut iſta vbi fit mentio de excludendo introitu. Procuremus ergo introitum letificatiuum. Adhuc dico. q; procurare debemus introitum ſaluificatiuum. Et iſte eſt introitus in religionem et in ſtatum penitentie. Et iſte eſt illa via arta de qua dicitur Mathei. vij. Intrate per anguſtaʒ portam. Quia ſicut dicitur ibidem. Arta eſt via que ducit ad vitam. Sed de iſto introitu dic ſicut ſupra in. §. Item debemꝰ intrare locum infernalem prope finem. ⁊ in. §. ſequenti. Patet ergo q; in inuenitur introitus ꝓcurandus. Tercio dico. q; inuenitur introitꝰ tolerandꝰ. Et iſte eſt introitꝰ ad iuſtas ⁊ licitas dignitates. ſ. vt poſſimus prodeſſe non preeſſe. De hõ igitur poteſt breuiter exponi illud. ij. Regum. xiiij. Vocatus eſt Abſalon ⁊ intrauit ad regem. In quibus verbis oſtenditur q; ad hoc q; poſſimus vel digni ſimus eccleſiam vel paradiſuʒ intrare tria breuiter requirũtur. Oportet ei q; careat

Ambitione. Diſſenſione. Infectione. — Primum probat vocatio canonica. Vocatus inquit. Sed ſecundum conditio pacifica. quia debet eſſe abſalon. id eſt pater pacis. Sed tercium promotio ſignifica. quia habet intrare ad regem. Requiritur ergo ad talem introitum Or ſit in ingreſſu iuſta promotio. Sit in progreſſu pacis amatio. Sit in egreſſu morum perfectio.

Dico ergo q; nos debemus intrare in eccleſiam vel paradiſum per ingreſſum iuſte promotionis. quia debet eſſe vocatus. quia ſcilicet non debet ſe ingerere per ambitionem: ſed potius expectare. Sicut enim dicitur Hebreorũ v. Nemo ſumit ſibi honorem ſed qui vocatur a deo tanq̃ Aaron. Nullus enim intrat paradiſum niſi vocatus a deo per occultam predeſtinationem. Nullus etiam debet intrare eccleſiam niſi a deo vocatus per iuſtam ⁊ canonicã promotionem. Quod eſt contra illos qui ſe ingerunt non vocati. ſicut ſunt ſymoniaci ⁊ ambitioſi. De quibus dicitur Heſter. iiij. Or qui non vocatus interius atrium regis intrabat: abſq; vlla cunctatione interfici debebat. Atrium enim regis Chriſti eſt eccleſia. In quam nullus procerto debet intrare niſi per regem Chriſtum vel ſuperiorem prelatum canonice fuerit euocatus. quinimmo ſi aliter fece-

rit.mortis eter piculo ſubiacebit.Sicut em̄ dicit̄ Job.x
Qui nō intrat p oſtiū in ouile oīuū ille fur eſt ꝛ latro. Oſti
um em̄ eſt dei vel prelati digna vocatio p quam q̄ nō ingre
dit̄ ſicut fur ꝛ latro finaliter puniet̄. Intrandū eſt ergo p
canonicā ꝓmotionem. Vocatus inq̄t. Jone.iij. Cepit Jo
nas introire ciuitatem.in quā.ſ.miſſus fuerat predicare.
Item intrandū eſt p pacificam cōmunionē.q2.ſ.ille qui
intrat debet eſſe abſalon q̄ interpretat̄ pater pacis.ſ.quie,
te ꝛ pacifice debem⁹ intrare nō violenter nec coacte.vn̄.ij.
Reg.xv.Abſalon ingreſſus eſt in irl'm.ꝛ.j.Reg.xv. Abſa,
lon mane cōſurgens ſtabat an̄ introitū porte Lux em̄ itrat
vitrū ꝛ domū ſine vitri fractione.ꝛ ſine clamore ꝛ turbati,
one.Planeta etiam q̄n̄qꝫ intrat alterius planete circulum
hoc tn̄ eſt ſine ipſius nocumento leſione vel impedimento
Sic vere boni intrant ad eccleſiaſticas ꝓmotiones ꝛ i ali
orū collegia ꝛ cōgregatiōes ita pacifice ꝛ quiete ꝙ clamor
vel turbatio nō audit̄ ꝛ ꝙ aliqua leſio nō ſentit̄.Qd̄ eſt cō
tra brigoſos ambitioſos ꝛ litigioſos q̄ p violentiā ꝛ diſſen
ſionem intrant ad eccleſiaſtica beneficia ꝛ officia.ſicut pa
tet de q̄buſdam electis ꝛ alijs q̄ p lites ꝛ diſcordias ꝛ bri,
gas ſuas.deſtruunt totam eccl'iam in quā intrant.Figura
ti in antiocho de quo d2.j.Mach.j.ꝙ ipſe intrauit ſanctifi
cationē in ſupbia.Et dicit̄ ibi ꝙ ip̄am ſanctificationē cum
omni ciuitate ierl'm deſtruxit turbauit ꝛ ſpoliauit. Nō ſic
chariſſimi:ſed intrem⁹ p proceſſum cōcordis vnionis.Ju
xta illud Luc.ix.In quācunqꝫ domū intraueritis ibi p̄mū
dicite pax huic domui. De introitu etiā in celū. iſtud eſt
certū ꝙ nullus intrabit niſi fuerit pacificus ꝛ modeſt⁹.Ab
ſalon inquit.vt ſit ille abſalon.de quo di.ij.Reg.xiiij.ꝙ ab
ſalon erat pulcer ꝛ decorus:ꝛ a planta pedis vſqꝫ ad verti
cem nō erat in eo vlla macula.Sine em̄ vlla macula pec,
cati debent eſſe illi qui volunt intrare paradiſum.Quia ſi,
cut dicit̄ Apoca.xxj.Nō intrabit in illam.ſ.nouā irl'm ali,
quid coinquinatū.Ad qd̄ facit illud p̄s.Dn̄e quis habita,
bit in tabernaculo tuo ꝛc̄.Sequit̄.Qui ingredit̄ ſine ma,
cula ꝛ q̄ operat̄ iuſticiam.Intrandum eſt ergo p pacificā
cōmunionē. Item ibi intrandū eſt p dignificam pfectio
nē:qd̄ notat̄ cum dicit̄.Intrauit ad regem. Sicut em̄ illi
q̄ intrant ad reges ꝛ imꝑatores ꝓ aliquo ſeruitio faciēdo:
ſolent eſſe melius compoſiti ꝛ ornati.Sic vere illi q̄ intrāt
ad regem celi ſpiritualiter in eccleſia miniſtrando: vl' q̄ in
ciuitatem intrare volunt ad ip̄am eternā gl'iam occupan,
do.debeant p virtutem ꝛ pfectionē eſſe cōpoſiti ꝛ ornati.vn̄
ſicut d2 Mat.xxij.Ille q̄ intrauit ad nuptias regis nō ha
bens veſtem nuptialē miſſus fuit in tenebras ꝛc̄. Nuptie
em̄ ſignificant ſtatum eccl'ie militantis:vbi dei fili⁹ cū ani,
ma xp̄iana quotidie per gratiaꝫ cōiungit̄ ꝛ vnit̄.Ad iſtas
ergo nuptias.i.ad ſtatum eccleſiaſticum qui ingredit̄ in te
nebras infernales mittitur.niſi pfectione ꝛ virtutibus ad,
ornet̄.Intrauit inquit ad regeꝫ.Unde Heſter.iiij.dicitur
ꝙ non erat licitum indutū ſacco aulā regis intrare. Sac,
cus enim ſignat vicia ꝛ peccata.q2 vere illi qui ſaccis tali,
bus induunt̄ intrare non pmittunt̄.Nam diuitib⁹ dicitur
Math.xix.Diues difficile intrabit in regnum celoꝝ.Et ſi
vis nota ꝙ illi q̄ in eccl'iaꝫ intrāt ad xp̄m:ibi debēt intrare
Ad contemplandū. Intret ḡ hō in eccl'iam ad offi,
Ad collaudandum cium cōtemplatiōis.p̄s.Intrē in
Ad celebrandum ſanctuariū dei ꝛ intelligam in no
Ad deprecandum uiſſimis. Intret etiā vt ad locuꝫ
laudis ꝛ gratiarū actiōis.p̄s.Introibo portas ei⁹ in cōfeſſi
one.atria ei⁹ in hymnis ꝯfitemini illi:laudate nomen eius
q̄m̄ ſuauis eſt dn̄s.Intrent inſup ad celebrandū ꝛ immo,
landū p̄s.Introibo ad altare dei ꝛc̄.Intrent nihilominus
ad deprecandū ꝛ adorandū p̄s.Introib⁹ in tabernaculuꝫ
ei⁹:adorabim⁹ in loco vbi ſteterūt pedes ei⁹.Patꝫ igit̄ quō
intrandū ē in eccl'iam tripl'r.ſ.ſanctifice ſeu moral'r.Pacifi
ce ſeu cordial'r.Canonice ſeu legal'r.Et ſic pꝫ ꝙ eſt introit⁹
ꝓcurand⁹. Quarto p̄ncipal'r dico ꝙ eſt introitus exclu,
dend⁹.Et ſic nota ꝙ eſt triplex introit⁹ excludendus.vicꝫ.
Vicioꝝ de cōſcientia. Igit̄ impediam⁹ introitū vici,
Impioꝝ ad beneficia orū ad mentis atria.Et iſte ē in
Perfectoꝝ ad maleficia troit⁹ pctōꝝ.Taxus em̄ introi,
tum cauerne ſue cū cauda ſua villoſa claudit ne vent⁹ in,
trare poſſit ſm̄ Pli.Apes etiā cū ſuis ſuccis amaris ſtru,
ctificant introitum aluearis ne ſubintrent animalia vene,
noſa.Sic vere chariſſimi nos debem⁹ introitū cordis ꝛ ſen
ſū ſtructificare ꝛ claudere:ꝛ hoc cū cauda.ſ.q̄ eſt finis cor
poris.i.cū cōſideratione amaritudinis inferni.ne forte ani
malia venenoſa.i.male delectatiōes.dyabol⁹ vl' peccata vl'
etiā ne vent⁹ inanis glorie valeat aliqualit̄ ſubintrare. vn̄
iiij.Reg.vj.dicit̄ de illo q̄ volebat occidere helyſeuꝫ.Clau
dite oſtium ꝛ nō ſinatis eū introire.Dyabol⁹ em̄ ꝛ pctā ſūt
de natura olei.qd̄ eſt de natura valde penetratiuū ꝛ ſubin
tratiuū.ꝛ maxime oleū de bacuc qd̄ nullo vaſe niſi cucur,
bita tenet̄.q2.ſ.ſemꝑ querunt cor humanū intrare.ꝛ ipſuꝫ
corrūpere ꝛ delere.p̄s.Intrauit ſicut aqua in interiora ei⁹.
ꝛ ſicut oleū in oſſib⁹ eius.De dyabolo em̄ d2 Luc.xxij.In
trauit ſathanas in iudā q̄ cognominabat̄ ſcarioth. Talis
ergo introitus eſt excludend⁹:ꝛ talis hoſpes ſine mora re,
futand⁹.Dn̄s ergo cuſtodiat introitum ꝛ exitū tuū.p̄s.Ex
cludat̄ ergo introitus vicioꝝ in cordis atria. Itē exclu,
di debet introit⁹ iniquoꝝ ad beneficia.Ad eccleſiaſtica em̄
beneficia ſolum debent intrare boni ꝛ nō mali. docti ꝛ nō
indocti.iuſti ꝛ nō iniuſti.p̄s.Hec porta dn̄i iuſti intrabunt
in eam.Quia niſi abundauerit iuſticia veſtra nō intrabit̄
in regnū celoꝝ.Eſt em̄ noua inſula crete vt dicit Plini⁹ in
quā p.xij.miliaria in circuitu nulla penitus intrat muſca.
q̄nimmo mella q̄ ibi naſcunt̄ ſi transferant̄ alibi a muſcis
nō tangunt̄.Mons iſte chariſſimi eſt eccl'ia militās Eſa.ij
Venite aſcendamus ad montē dn̄i ꝛc̄.Mella iſti⁹ montis
ſunt bona ꝛ beneficia eccleſiaſtica.q̄.ſ. bone apes ꝛ ſancti
patres fundauerunt ꝛ acquiſierunt.Montem ḡ eccl'ie nō
debet aliqua muſca.i.aliquis malus ꝛ a corruptione nat⁹
ꝛ creatus intrare.nec mella bn̄ficioꝝ eccl'iaſticoꝝ cōtinge,
re vel habere.Oſee.ix.Anime impioꝝ nō intrabunt in do
mū domini.Et iſti figurant̄ Deut̄.xxiij.vbi.ſ. certe pſone
arcebant̄ ab introitu templi.vicꝫ.Eunuchus Manzer et
popul⁹ Amon ꝛ Moab.q̄.ſ.ſemꝑ fuerant filijs iſrael ini,
mici.Eunuchus ꝛ Manzer.i.de meretrice natus.Itē q̄li
bet immundus aut leproſus.ſicut patet in infinitis locis.
Item cecus ꝛ claudus.ſicut pꝫ.ij.Regum.v. Eunuchi q̄
virtute generatiua priuati ſunt ſignificant illos qui nunq̄
generant deo prolem.ſ.q̄ predicationis ſciētia ſunt priua,
ti Amon ꝛ Moab ſignificant laicos ꝛ tyrannos:q̄ ſunt fi,
lijs iſrael.id eſt eccleſiaſticis inimici.Leproſi ꝛ imundi ſūt
qui peccatoꝝ maculis aperte ſunt reſperſi.Ceci aūt ſigni,
ficant q̄ ſcripturarum noticia ſunt orbati.Claudi v̾o illos
deſignant q̄ motu bonorum operum carent ꝛ qui pigricia
ſunt grauati.Manzeres v̾o de meretrice geniti illi ſunt q̄
p ſymoniaꝫ ſunt creati.Symonia em̄ meretrix dicit̄:eo ꝙ
bonam pſonā nō ſequit̄.ſed magis offerentē ꝛ dantem ſe,
quit̄ ꝛ p̄diligere comprobat̄.Tales em̄ indigni ſunt dei ec
cleſiam ꝛ inter ei⁹ filias habitare.ꝓuer.xxiij.Agrū pupil,
loꝝ ne introieris.Sed heu ꝓculdubio q̄ꝫ multos fallit ho
die iſta regula.q2 ꝓcerto Manſeres.i.ſymoniaci: ſunt illi
qui vt cōmuniter magis intrant.De ſymone em̄ legit̄ Jo
hannis.xx.ꝙ ſequens illum diſcipulū q̄ erat notus ponti,
fici.ꝛ q̄ ipſum al's in atrium vbi illudebat̄ xp̄s ꝓcurauerat
introduci intrauit prim⁹ in monumentū.quia ꝓculdubio
ſepe fit ꝙ ſymon.i.ſymoniacus dum tamen habeat aliquē
notum pontifici.vel prelatum ductorem vel inductorem.
primus ꝛ pre alijs in atrium pontificis ꝛ in monumentuꝫ
introire meretur ꝛ nominatū beneficium intrare pmittit̄
ꝛ iubet̄.vbi pro certo hodie xp̄s illuditur ꝛ prochdolor pl⁹
irridet̄ q̄ꝫ timetur.Intrant enim ꝛ recipiuntur hodie pue
riles ꝛ effeminati.ſicut dicit̄ Dan̄.xiiij.Qz pueri ꝛ vxores
intrabant in templum belis per occultum introitum que
erat ſub menſa ꝛ cibaria appoſita conſumebant.Intrant
ignorantes ꝛ claudificati:ſicut de claudo dicitur Actuuꝫ
iij.Qz exiliens cum Petro ꝛ Johanne introiuit in tem,
plum.Intrant inſup offerentes ꝛ donis ornati.ſ.ſymonia
ci.ſicut de iudeis d2.j.Machab.viij.ꝙ abierūt romam et
intrauerunt curiam.De q̄bus etiam.j.Macha.xiiij.dicit̄
ꝙ clypeuꝫ aureū magni ponderis p̄ſentauerunt romanis
Quia reuera qui pondus auri ſecū portauerit. facilius in
omnem curiam introibit.xp̄s em̄ ſolebat dicere illud Lu,
ce.xviij.Qz difficile qui pecunias poſſident regnū celoꝝ in
troibut.quinimmo facili⁹ reputabat intrare camelū fora,

men acus q̃ diuitem in regnū celoꝝ. Math. xx. Et Marci. x. Sꝫ reuera hodie mutata eſt regula. q: certe valde eſt difficile ꝙ q̇s regnum celorum .i. ad eccleſie regnum ⁊ regimen introeat niſi diues ⁊ pecunioſus exiſtat. Malignoſi enī nō boni: ſymoniaci et ambitioſi citiꝰ intrant: ſedꝫ tn̄ finaliter mortem eternā ex tali illicito introitu reportaut. Exē‐plo Aman q̇ introierat interius atrium regis. q̇ tn̄ fuit per regem ſuſpendio cōdemnatꝰ. Quia vere ſicut Nee. xiij. dicit. Amonites ⁊ moab nō debent introire eccl'iam dei. Iſte eſt ergo introitus excludendꝰ. ſ. iniquoꝝ ad bn̄ficia ⁊ eccleſiarū officia. Itē excludamꝰ introitū ꝑfectoꝝ ad maleficia. q: ſ. valde cauendum eſt ne boni introeant ad opera ⁊ negocia mala. Caro enī ⁊ mūdꝰ vocant ⁊ inuitant bonos ⁊ mundos: vt. ſ. ꝑ apoſtaſiam: luxuriam ⁊ auariciam ad ipſos introeant. ⁊ ꝙ gratiā religionem ⁊ iuſticiaꝫ ꝑtermittāt Figurati in illa Jahele q̇ ꝓncipem ciſaram ad intranduꝫ ſuū tabernaculū inuitauit vbi tandē lac ad bibendum ob‐tulit ⁊ poſtea eū occidit dicens. ſ. Iud. iiij. Intra ad me domine ne timeas. In quo notaꝛ ꝙ qui a Jahele .i. a mūdo: dyabolo vel muliere inuitatꝰ. dn̄i iuſticiam dimiſerit. ⁊ ad eos ꝑ peccatum intrauerit morte ꝑpetua deperibit. Qd tamen eſt contra multos religioſos mēdicantes. q̇. ſ. ꝓ ceteris negocia ſecularia introeunt. Eſt etiam contra p̄latos et clericos q̇ regum curias ⁊ officia querunt. eccleſiaſqꝫ dimittunt. contra illud Amos. v. In galgala nolite intrare. Et Math. x. In ciuitates ſamaritanorum ne intraueritis. Et ſic ergo patet ꝙ triplex eſt introitus excludendus. ſcilꝫ Viciorum in cordis atria. Iniquorum ad beneficia. Et iuſtoꝝ ad maleficia. Et hoc eſt quartum principale. Quinto v̇o principaliter dico. ꝙ eſt introitus formidandus vel metuendꝰ. Et iſte procerto ſimiliter eſt triplex. ſ. Introitꝰ

Ad exercitiū corporee mortis.
Ad iudiciū impij fortis.
Ad exiliū infernalis ſortis

Introitus ad mortē erit viuoꝝ. Eze. xlvij. Aque iſte intrabunt mare. Aq̄ enī populi ſunt. Apoca. xvij. Quaſi. ſ. neceſſe eſt ꝙ om̄s populi intrent amaritudinē mortis. Eccl'ſ. j. Omnia flumina intrant mare. Introitus ad iudicium eſt mortuoruꝫ. Primo enī neceſſe eſt mori poſtea iudicari. ps̄. Introibo in potentias domini: memorabor iuſticie tue ſolius. Introitus ad exilium .i. ad infernum ē damnatoꝝ. Vnd' de damnato dicit in ps̄. Introibit vſqꝫ in ꝓgenies patrum ſuorum: et vſqꝫ in eternū nō videbit lumen. Carentia enī luminis cauſa eſt formidinis ⁊ timoris. Et ideo introitus inferni formidandus dicit. q: lux ibi penitus nō videt. Et vere iſtuꝫ introitum debemꝰ formidare. pariter ⁊ cauere. Lupus enim timet intrare pedicaꝫ. auis laqueū. aſinus fluuium. Ita ꝓ certo quilibet dꝫ timere intrare infernū. Iſte enī eſt locꝰ ineuaſabilis: vbi ſiquis introierit exinde perpetuo nō exibit. In prouincia enī prouincie eſt quedā villa que dicit thaurus. vbi in littore vnius aque terra dicit ſatis ficta. in quā ſi lignum vl' ferrum vl' aliq̇d aliud aliquantulū inutile im‐miſſum fuerit. vſqꝫ ad ꝓfunda terre facilime ſubintrabit. ſi v̇o ipſum exinde extrahere volueris: nulla arte extrahere valebis. Locus enī ille q̇cq̇d intrat faciliter recipit. ſ3 exire amplius non dimittit. Iſte locus ꝓprie eſt ſimilis inferno vel etiam morti. Iſte enī locus om̄s recipit ad ingreſſū ſed nullum licentiat ad regreſſum. Quia ſicut d' Sap. ij. Non eſt agnitus qui regreſſus fuerit ab inferis. Iſtum ei locum faciliter ſubintramus. ſed poſtq̄ intrauerimꝰ ibi inexibiliter remanebimus. Prouer. ij. Qui ingrediunt ad eā nō reuertent nec apprehendāt ſemitas vite. Fatui ſt ergo peccatores q̇ nō ceſſant iſtum introitū ꝓcurare. Siles enī vident eſſe leporibꝰ. q̇ ſm̄ Archelaū quanto pl'es hn̄t annos tanto ad intrandū in cauernā ſuam plures introitus ſibi parant. Sic vere multi ſunt homines peccatores q̇ q̃ diu viuunt in hoc mundo: ſemꝑ ꝑ noua peccata ſibi parāt nouos introitus ad infernū. vbi eſt ipſoꝝ habitaculum et cauerna. Vn̄ quanto magis vixerunt in hoc mundo tanto acquirunt plures introitus .i. plures cauſas intrandi faciliter. Iō breuiter de talibꝰ dicit in pſal. Introibunt in inferiora terre. tradentur in manus gladij: partes vulpium erunt. Patet ergo ꝙ eſt quidam introitus formidandus.

Sexto autem dico. ꝙ eſt quidam introitus admirandꝰ. Et iſte eſt introitus diuinꝰ. q̇. ſ. eſt multiplex. ſ. Introitus

In carnem q̇ fuit ad ſaluandum
In infernū q̇ fuit ad pugnandū.
In celum q̇ fuit ad regnandū.
Ad iudiciū q̇ erit ad examinandū.
Ad mentē q̇ eſt ad auxiliandū.

De introitu ad carnē dici pōt illd' Luce. x. Intrauit ihus in quoddā caſtellū et mulier quedā excepit illum in domū ſuam. De introitu in infernum fuit dictuꝫ illud ps̄. Attollite portas ꝓncipes veſtras ⁊ introibit rex glorie. De introitu in celum pōt dici illud Luc. xxij. Intrauit rex vt videret diſcumbentes. De introitu ad iudicium dicit in ps̄. Non intres in iudicium cum ſeruo tuo domine. De introitu ad mentē poteſt dici illud Luce. vij. Intraui in domū tuā. aquam pedibꝰ meis nō dediſti. Sꝫ ex h vide ſatis ſupra. Patet ergo ꝙ ſextuplex eſt introitus. ſcꝫ. Admirandus. Formidandꝰ. Excludendus. Tolerandus Procurandus. Frequentandꝰ. Et hoc de intrare ſufficit. Vide ſupra de Ingredi. Claudere. Exire. Inferno. ⁊ generaliter vbicunqꝫ agit de aliquo loco ⁊c̄.

Introducere.

Nota ꝙ introducere idem ē q' intro vel intus ducere Et ſic introducere poteſt accipi pro inuitare ⁊c̄. Et poſſumus breuiter notare ꝙ Quidam a deo introducunt in ſcripture gimnaſium vt erudiant. Quidā in eccleſie palaciū vt ꝓmoueant. Quidā in paradiſi cōuiuiū vt reficiant. Eſt enī in ſcriptura locus ſubtilis inſtructionis. Eccleſia locus ſocus ſolennis ꝓmotionis. Paradiſus locus immenſe refectionis. Introducunt igit q̇dam in ſcripturarum inſtructionē. Vn̄ Cant. j. Introduxit me rex in cellaria ſua. Itē q̇dam introducunt ad eccleſie ꝓmotionem. Vn̄ Hiere. iij Introducaꝫ vos in ſyon. ⁊ dabo vobis paſtores iuxta cor veſtrum. Aduerte tn̄ ꝙ hodie i eccleſiaſticis ꝓmotionibꝰ quoſdam introducit affectio carnis. ſicut de ioſeph dicitur Gen̄. xlvij. ꝙ ipſe introduxit patrem ⁊ fratres ſuos ad pharaonem. Quoſdam introducit munerū acceptio. Vnde de Petro q̇ vocabat ſymon dicit Ioh. xviij. ꝙ ancilla oſtiaria ipſum introduxit. q: ſ. hodie ſymoniaci ſepe in eccleſiā introducunt. Item q̇dam introducunt ad paradiſi refectionē. Vn̄ de patrefamilias q̇ cōuiuium parauerat d' Luce. xiiij. ꝙ ipſe dixit ſeruo ſuo. Paupes ⁊ debiles: cecos et claudos introduc huc donec impleat domꝰ mea ⁊c̄. Vide ſi vis de inducere ⁊ intrare ⁊ ingredi ⁊c̄. Idem eſt ſignificatū. Iō omitto. q: ſatis dictum eſt in alijs titulis.

Inteſtina.

Pauce ſt auctes Vide in tabula.

Intueri.

Nota ꝙ intueri idem eſt q' aſpicere vl' videre. De qua ſatis dictum eſt ſupra ⁊ infra dicet. Ideo breuiſſime tranſeo. Nota ergo ꝙ in ſcriptura reperitur intuitus diuinus ⁊ intuitus humanus.

Et primo ergo dicamus ꝙ eſt intuitus diuinus. Deꝰ eī triplicem habet intuitum. vicꝫ.

Quendam clarū ⁊ luminoſum
Quendam pium ⁊ amoroſum
Quendam durum ⁊ rigoroſuꝫ

Deꝰ ergo qn̄qꝫ intuet clare ⁊ luminoſe: ⁊ h cum oculo ſue ſcientie q: ſ. nihil latꝫ intuitū ſcie ⁊ ſapie ſue. vn̄. j. Reg. xvj. Hoies vidēt q̄ parent i facie: deꝰ autē intuetur cor. Item deus qn̄qꝫ intuetur pie ⁊ dulcoroſe. ⁊ hoc cum oculo ſue clementie. Unde de illo bono iuuene: qui a iuuentute ſua mandata ſeruauerat dicitur Marci. x. ꝙ ieſus intuitus eum dilexit illum. Vn̄ talem pium intuitum petebat Hieremias Treno. v. dicens Recordare domine quid acciderit nobis: intuere ⁊ reſpice obprobrium noſtrum. Item deus quandoqꝫ intuet dure ⁊ rigoroſe. ⁊ hoc cum oculo ſue iuſticie. Geneſ. xxxj. Intueatur deus ⁊ iudicet inter nos. Et Iudith. vj. Domine deus iſrael intuere ſuperbiam ⁊ reſpice ad noſtram humilitatem. Et Iob. xxxv. Singulorum cauſas intuebitur: etiam cum dixeris non conſiderat: iudicare coram eo ⁊ expcta eum. Iſte ergo eſt intuitus diuinus. Secundo dico. ꝙ eſt intuitus humanus. Et ſic nota ꝙ eſt Intuitus

Sagacitatis conſideratiue.
Benignitatis exuberatiue.
Seueritatis reuerberatiue.
Crudelitatis extermīatiue

Intuētur ergo quidam ſubtiliter ⁊ cōſideratiue. ⁊ iſti ſūt viri ſpeculatiui. qui ſcꝫ intuentur ⁊ conſiderant creatorem. Iuxta illud Eccli. xxxiij. Intuere in om̄ia opa altiſſimi. Et Eſaie. xxj. Cōtemplatꝰ eſt diligent multo intuitu. Intueant h̄ ⁊ cōſiderent

Dei maieſtatem.
Matris puritatē
Celi claritatem.
Mundi prauitatē.
Inferni aſperitatē.

Intueat̄ ꝙ deꝰ ⁊ ſua magnitudo Job.xxvj. Quis poterit tonitruum magnitudinis eiꝰ intueri: q.d. Impoſſibile ē ꝙ magnitudo diuine maieſtatis poſſit ꝑfecte intueri vel videri ꝓ tp̄e huiꝰ vite. ſed tn̄ aliud erit qn̄ facie ad faciem videbit̄ poſt hanc vitā. Ideo de deo dicebat balaam Nu.xxiiij Uidebo eū: ſed nō mō: intuebor eū ſ3 nō ꝓpe. S3 tn̄ de peccatoribꝰ pōt dici ꝙ ipſi nō ſunt digni in iſtā increatā ſapiētiam intueri. Pt3 Job.xxviij. Semitā ignorauit auis: nec intuitꝰ eſt eam oculus vulturis. Uultur em̄ cadauera diligens eſt luxurioſus. Auis xͦ alte volitans eſt ſupbꝰ. Itē intueat̄ beata virgo ⁊ ſua pulcritudo. ſ. vt q̄libet deuotus dicat ſibi illd̄ Can.vj. Reuertere ſunamitis vt intueamur te. Item intueat̄ paradiſus ⁊ ſua plenitudo. Job.xxxv. Suſpice celum ⁊ intuere ⁊ cōtemplare ethera Itē intueatur mundꝰ ⁊ eiꝰ turpitudo. ſ. defectꝰ ꝟtutū ⁊ moꝝ inordinatio q̄ eſt ibi Hiere.iiij. Intuitꝰ ſum ⁊ ecce nō erat hō: et omne volatile celi receſſit. aſpexi ⁊ ecce carmelꝰ deſertus ⁊ oīs vrbes eius deſtructe ſunt. Expone. Item intueat̄ infernꝰ ⁊ eiꝰ meſtitudo. Eſa.viij. Suſpiciet ſurſum ⁊ ad terram intuebit̄: ⁊ ecce tribulatio ⁊ tenebre: diſſolutio ⁊ anguſtia: ⁊ caligo ꝑſequens. Et ſic dico ꝙ q̄dam intuent̄ ſubtiliter ⁊ cōſideratiue. Deinde dico ꝙ q̄dam intuent̄ benigniter ⁊ exuberatiue. ſ. pij viri q̄ intuent̄ ⁊ cōſiderāt miſerias alioꝝ. Un̄ de claudo dr̄ Act.iij. ꝙ petrus intuens in eū cum Johanne dixit. Reſpice in nos: ⁊ ſanauit eū. Deniq3 dico ꝙ q̄dam intuent̄ ſeueriter ⁊ reuerberatiue. Et iſti ſunt boni iudices ⁊ ꝑlati q̄. ſ. cum quodā toruore ⁊ quadā grauitate iuſticie debent alios intueri. qr̄ ſicut dicit̄ ꝓuer.xx. Rex q̄ ſedet in ſolio iudicij ſui diſſipat oē malū intuitu ſuo. Unde de paulo legit̄ Actuū.xiij. Qr̄ intuens in elimam magu3 plenus ſpūſancto dixit. O plene oīi dolo et fallacia. fili dyaboli. inimice omnis iuſticie. nō deſinis ſubuertere vias domini rectas. Inſup dico. ꝙ q̄dam intuē tur crudeliter ⁊ exterminatiue. Et iſti ſunt impij ⁊ tyranni q̄. ſ. cum ſupbo ⁊ fero intuitu. ⁊ cum indignatōe ⁊ contemptu alios intuent̄ figurati in ſtatua Nabuchodonoſor de qua dicit̄ Daniel̄.ij. Statua ſublimis ſtabat contra te ⁊ intuitus eiꝰ horribilis. Expone vt. ſ. paup cōquerendo de tali intuitu dicat illud Job.xvj. Infremuit contra me dentibus ſuis hoſtis meꝰ. terribilibus oculis me intuitꝰ eſt. Et ſic pt3 ꝙ eſt intuitus crudelitatis. ſeueritatis. benignitatis ſubtilitatis ſeu ſagacitatis. Et iſte eſt quadruplex intuitus humanus. Et ſic patet quō ſcriptura ponit humanū intuitum ⁊ diuinum. Uide de conſiderare. Uidere. Contemplari Aſpicere ⁊ ſimilia.

Intumeſccre.

Uide vbi timor.

Intus. interior. intrinſecus

Intra. Nota ꝙ interioritas ſignificat loci vel rei medium ⁊ ꝓfunditatē. ſicut exterioritas ſignificat eiꝰ ſupficiem ⁊ extremitatē. Et loquendo moraliter. Interioritas ſignificat illa loca vel opera que nobis ſunt incognita et ignota. limitata. incluſa ⁊ circumſepta. Et ſic generaliter Intus ſignificat quodcunq3 ſecretum. Significat ergo Cordialem intentionē. Infernalē incluſionē. Eccl'ie habitatō3. Paradiſi poſſeſſionē. Qia ei iſta ſignificant̄ ꝑ intꝰ vl̄ ꝑ ſignificatu3 interioritat̄. Notare ergo poſſumꝰ ꝙ eſt q̄dā interioritas

Munde cuſtodienda.
Solerter fugienda.
Munde ingredienda.
Ardenter appetenda.

Dico ergo primo ꝙ eſt interioritas munde cuſtodienda. Et iſta ſignificat interiora cordis noſtri. ſ. cōſciam. intentionē: affectionem. Qia em̄ iſta ſunt interius latentia nec exterius apparentia. Et ideo ſicut interiora caſtri ſunt diligētius cuſtodienda. qr̄. ſ. ſi hoſtis illa que ſunt interius ceperit. faciliter reſiduū obtinebit. Sic ꝓcerto interiora nr̄a. ſ. cor. voluntas. intentio. debent ſancte. tute ⁊ munde ſeruari. qr̄. ſ. ſi hoſtis dyabolus iſtoꝝ habuit poſſeſſionem. facilit̄ obtinebit atrium exteriorum cōpoſitionem. Sicut em̄ dr̄.j Reg.xxiiij. Dauid ⁊ viri eiꝰ in interiori ꝑte ſpelunce latebant. In quo notat̄ ꝙ interiore cordis noſtri debent eē nobiliora ⁊ tutiora. ⁊ per virtutes paratiora vbi dauid. i. xp̄s ⁊ viri eius. i. dona ſpūſſancti principaliter habitant atq3 latent. Balſamus em̄ in eſtate ſcindit̄ vt humor eius diſtilletur. Ueruntamen ſumme cauendū eſt ne lignū interiꝰ ledat̄. qr̄ ſi leſū fuerit totū perit. Et iō cū cultellis oſſeis et ligneis nō cū ferreis ſolet ſcindi. Qlia breuit̄ chariſſimi pricipaliter cauere debemꝰ ne noſtra interiora ꝑ pctm̄ ledant̄ qr̄ niſi iſta ſana fuerint atq3 munda: omnis morū cōgeries deſtruit̄. ⁊ fructus bonorum operū impedit̄. Ideo conſulitur Mathei.xxiij. Munda prius qd̄ intꝰ eſt calicis ⁊ paraſpidis. Iſta eſt ꝙ interioritas cuſtodienda: ⁊ vere cuſtodienda ⁊ munde ⁊ honeſte ſeruanda. Et h̄ qr̄ iſta eſt Locꝰ

Secreti ⁊ meditatiōis.
Gratie ⁊ inſpirationis
Dulcoris ⁊ dilectionis.
Uirtutis ⁊ roborationis
Amoris ⁊ inflāmationis
Honoris ⁊ exaltationis
Stuporis ⁊ admiratiōis
Doloris atq3 cōpaſſiōis
Laudis ⁊ exultationis.
Clementie ⁊ miſeratōis
Puritatis ⁊ emundatōis
Sanitatis ⁊ renouatiōis
Ueritatis ⁊ cōtemplatiōis.
Pauptatis ⁊ hūiliatiōis
Aſperitatis ⁊ maceratōis

Iſte ergo debent eſſe ꝓprietates ⁊ cōditiones noſtri hominis interioris. i. noſtre cōſcientie ſeu cordis Eſt igitur bona cōſcia locꝰ ſecreti ⁊ meditationis. Un̄ illud ꝑdictū dauid ⁊ viri eius in interiori ꝑte ſpelunce latebant. Et de ſancta anima dicit̄ Can̄.iiij. Qr̄ pulcra es amica mea oculi tui columbaꝝ abſq3 eo qd̄ intrinſecus latet. Item eſt locus gratie ⁊ inſpirationis qr̄. ſ. ſpirituſſanctus inſpirat interius non exterius Ezec.x. Nubes impleuit atrium interius. Item eſt locus dulcoris ⁊ dilectionis. Uera em̄ dilectio eſt interius ⁊ non extra. in ſpirituſancto non in carne. in meditatione diuine legis nō in deguſtatione tꝑalis dulcoris. Roꝝ.vij. Cōdelector em̄ legi ſm̄ interiorem hominē. Item eſt locus virtutis ⁊ roborationis. Robur enim virtutis venit ab intus non ab extra. Det vobis virtutem corroborari per ſpiritū eius in interiori homine. Ephe.iij. Item eſt locus amoris ⁊ inflammationis. pſ. Concaluit cor meū intra me. ⁊ in meditatione mea exardeſcet ignis. Item eſt locus honoris ⁊ exultatiōis. qr̄. ſ. ibi eſt regimen ⁊ habitatio ſummi regis. Luc.xvij. Ecce regnū dei intra vos eſt. Item eſt locus ſtuporis ⁊ admirationis. qr̄. ſ. interiꝰ in corde ſit habitatio mirabiliū operum dei viui. Marci.vj. Plus magis ſtupebant intra ſe. Item eſt locus doloris ⁊ compaſſionis: ⁊ maxime cōpaſſione mortis xp̄i. De quo Leuiti.xvj. Inferat ſanguinē hirci ꝓ peccato occiſi. i. xp̄i intra velum

Item eſt locus laudis ⁊ exultationis. pſ. Benedic anima mea dn̄o ⁊ omnia q̄ intra me ſunt nomini ſancto eius

Item eſt locus clementie ⁊ miſeratiōis. ⁊ ſic ꝑcipit̄ mulieri.iiij. Reg.iiij. Ingredere inquit ⁊ claude oſtium ⁊ cu3 intrinſecus fueris mittam oleum in oīa vaſa. i. in oēs paupes effundes oleum pietatis. Ite3 eſt locus puritatis ⁊ emundatiōis. Plaga enim nō curat̄ niſi ab intra feces emundent̄.ij. Paral̄.xxix. Extulerūt omnē immundiciam quā intus repererunt. Item eſt locus ſanitatis ⁊ renouationis.ij. Coꝝ.iiij. Licet is q̄ foris eſt hō nr̄ corrumpat̄. is tn̄ q̄ intus eſt renouat̄ de die in diem. Item ē locus veritatis ⁊ contemplationis. Un̄ de ſanctis hominibus dr̄ Apoc.iiij. ꝙ in circuitu ⁊ intus plena erant oculis.

Item eſt locus pauptatis ⁊ humiliationis. Un̄ de altari dr̄ Exo.xxvij. Qr̄ intrinſecus erat cōcauum ⁊ inane. Cōcauitas em̄ ⁊ inanitas ſignificant voluntariam pauptatē.

Item eſt locus aſperitatis ⁊ macerationis. qr̄. ſ. omnia ſupflua ab iſto intus ꝑ penitentiā ſunt abradenda. Un̄ de domo leproſa dr̄ Leui.xiiij. ꝙ intrinſecus debebat abradi ꝑ circuitu3. Et ſic bene patet ꝙ iſte locus interior. ſ. cor humanū digne debet ſeruari ⁊ magnis virtutibus adornari. Et ſic in iſtis ſuo mō eſt completio vniuerſi. Notare ergo poſſumus ꝙ Quidam boni ſunt interius nō exteriꝰ. Quidam exterius non interius. Quidam interius et exterius Quidam non ſunt boni nec exterius nec interius. Dico primo ꝙ quidam boni ſunt interius non exterius. Et iſti ſunt quida3: qui q̄uis exterius propter aliquos mores leues mali ⁊ inſolentes videantur: intus tamen boni et iuſti eſſe noſcuntur. Similes hedis qui exterius vident̄ eſſe macri ⁊ ſicci. qui tamen ſunt quandoq3 interius pingues ⁊ liquidi. quia. ſ. multi ſunt qui exterius in cōuerſatione ꝓpter leuitatem morū vident̄ macri ⁊ virtutibus vacui. qui

tñ interius ſunt cunctis virtutibus impinguati. Leuiť. iij.
Offerent inquit de boſtia q̃cq̃d intrinſecus pinguedinis ẽ
Iſti figuranť in templo ſalomonis qđ interius erat auro
mundiſſimo deauratũ. exterius ꝟo cemento ⁊ la pidibꝰ tan
tũmõ erat tectũ. qꝛ. ſ. ſepe fit ꝙ illi q̃ exterius reputanť in-
ſenſati ⁊ lapidei. ſunt intus in corde ſancti: mundi ⁊ aurei.
qꝛ breuiter multa ſunt q̃ videnť exterius vilia q̃ ſunt intꝰ
p̃cioſa. Terra em̃ exteriꝰ eſt turpis coloris: intus tñ ẽ ma-
gni valoris. qꝛ q̃uis extra videať turpiſſima. intus tñ qñq;
cõtinet p̃cioſos lapides ⁊ metalla. Ligna etiam ⁊ oſſa ex-
terius videnť dura ⁊ ſolida. ſunt tñ intus plena humoribꝰ
⁊ medulla. In hyeme etiã quanto arbores ſunt ſicciores ⁊
palidiores exterius. tanto ſunt in radice humidiores inte-
rius. Quid dicã de lapidibꝰ calculeis q̃ exterius duri ſũt ⁊
frigidi. ⁊ ignoti in caliditate. Intus tñ inuiſibiliter ſť ignei
quodãmõ. Sunt em̃ in igneitate abundantiores q̃3 ceteri
lapides q̃ videnť molliores ⁊ teneriores. Et breuiter ſicut
iuxta ſniam ſaluatoris. Non eſt ſemp ſm faciem iudican
dum. qꝛ etiam ipſe xp̃s q̃uis eſſet ſanctiſſimus ꝓpter iudi-
cium qđ fiebat exterius ſm faciem qñq; reputatꝰ fuit ma
lus. Math. xj. vbi videntes xp̃m comedere cum publica-
nis dicebant. Ecce hõ vorax. vini amator. peccatorꝝ ⁊ pu-
blicanorꝝ amicus. Nõ decet ẽ p̃cipitare iudiciũ. qꝛ ſepe fit
ꝙ illi q̃ minus boni apparent exteriꝰ. ſunt ꝑfectiores ⁊ me
liores interius. Et hoc videť dicere apl's. ij. Corꝝ. iiij. Licet
inquit is qui foris eſt hõ noſter corrumpať. ille tñ q̃ intꝰ ẽ
renouať de die in diem. Iſti ergo ſunt boni interꝰ ⁊ nõ ex
terius. Quidã ꝟo boni ſunt exteriꝰ nõ interiꝰ. Et iſti ſť
ypocrite. Sicut em̃ cornua ⁊ oſſa ſunt exterius dura ⁊ ſo-
lida intus tñ ſunt inania ⁊ vacua. Salices etiam l3 videã-
tur virides ⁊ ſolide. intus tñ ſunt qñq; putride ⁊ concaue:
ita ꝙ ibi habitant animalia venenoſa. Terra etiã que exte
rius ſepe videť florida: intꝰ eſt lutea ⁊ aquoſa. Stellio eti
am q̃ exterius videť guttis lucentibꝰ coronatꝰ. intus ẽ pe
nitus venenatꝰ. Sic vere ypocrite exterius apparent opti
mi. intus tñ ſunt omnes peſſimi. qꝛ q̃uis appareant virtu
oſi. ipſi tñ ſunt intus in cõſciencia p̃ alijs vicioſi ⁊ cum ma
licia venenoſi. Et q̃uis videanť exterius ꝑ honeſtam con
uerſationẽ lucere intus tñ ꝑ diuerſa pctã dinoſcunť fetere
Qui Dañ. xiiij. figuranť in idolo belis. de quo dꝛ ꝙ exteri-
us erat ereus. interius aũt luteus. Quia vere tales qñq; ſť
exterius erei ꝑ eloquentiã. intus aũt ſunt lutei ꝑ immundi
ciam. Quibꝰ dꝛ Marci. xxiij. Ue vobis ſcribe ⁊ phariſei
ypocrite: q̃ mundatis qđ deforis eſt. intus tñ pleni eſtis ra
pina ⁊ iniquitate. De iſtis dꝛ Eccli. xix. Eſt q̃ nequiť ſe hu
miliat ⁊ interiora eius plena ſunt dolo. Iſti ẽ ſunt boni ex
terius ⁊ nõ interius. Et nota ꝙ ſicut corpus qñq; interius
patiť calorẽ. qñq; dolorem. qñq; famẽ. qñq; vermẽ. quan-
doq; putredinẽ. Sic vere eſt ꝙ in interioribꝰ pctõris qñq;
abundat calor iracundie q̃ mentem cruciat Iob. xxx. In-
teriora mea efferbuerũt. Dolor inuidie q̃ mentem anxiat.
Iob. xx. Panis eius in vtero illiꝰ verteť in fel aſpidis in-
trinſecus. Fames auaricie q̃ mentẽ ſauciat. Ezec. vij. Pe-
ſtis ⁊ fames intrinſecus. Uermis remorſus cõſcientie qui
mentẽ ſauciat. Prouer. xxvj. Uerba ſuſurronis q̃ſi ſimpli
cia ⁊ ipſa ꝑueniunt ad interiora cordis. Suſurro em̃ eſt re
morſus cõſcientie. Putredo luxurie q̃ mentẽ viciat Mat.
xxiij. Intus aũt pleni eſtis rapina ⁊ immundicia. Qui-
dã etiã ſunt boni interius ⁊ exterius. Et iſti ſunt viri perfe
cti q̃ intus habent bonã ꝯſciam. ⁊ exteriꝰ habent honeſtã
cõuerſationẽ ſiue apparentiam. Iſti figuranť in archa te-
ſtamenti q̃ erat deaurata intus ⁊ foris. Figuranť etiã in li
bro illo de quo dꝛ Ezec. ij. Qꝛ ipſe vidit librũ ſcriptũ inuo
lutum intus ⁊ foris. qꝛ. ſ. viri ſancti ⁊ ꝑfecti Dicunť Archa
teſtamenti ꝓpter virtutũ cõtinentiã. Intus et extra deau-
rati ꝓpter ſplendentẽ euidentiã. Libri ꝓpter contentam ſa
pientiã. Scripti intus ꝓpter ꝑfectaꝫ cõſcientiã. Scripti fo
ris ꝓpter honeſtam apparentiã. Ideo de tali completa ꝑ-
fectione poteſt dici illud Geñ. vj. vbi diciť de archa diluuij
Bitumine linies eam intrinſecus ⁊ extrinſecus. Iſti ergo
ſunt boni interius ⁊ exterius. Quidam aũt nõ ſunt bo-
ni nec exterius nec interius. Et iſti ſunt illi q̃ ſunt peſſimi:
q̃ nõ ſolum habent corruptam intentioneꝫ: immo etiã cor
ruptam conuerſationem. Corruptio em̃ pomi que eſt inte
rius paulatim ſerpit vſq; quo totum corrumpať exterius
Infirmitas etiam q̃ interius latet in corde paulatim ma-
feſtať in pelle. qꝛ. ſ. multi ſunt quorꝝ cor ⁊ cõſcientia ſunt in
terius ita vicioſa ⁊ corrupta ꝙ tota eorꝝ interioritas ⁊ to-
ta ipſorꝝ cõuerſatio corrupta efficiť ⁊ infecta. qꝛ ſicut color
⁊ diſpoſitio cameleontis mutať ⁊ diſponiť ſm diſpoſitõꝫ
ſue interioris cõceptionis ⁊ imaginationis ſm Pli. ⁊ etiã
ſm Augꝰ. de ciuitate dei. Sic vere color pellis. i. conditio
cõuerſationis hominũ diſponiť ſm ꝙ intus in corde eorũ
conſcientia variať. Ideo de malis diciť Deu. xxxij. Foris
vaſtabit eos gladius ⁊ intus pauor ⁊c̃. Patet igiť ꝙ iſtud
vocabulum Intus ſignat cordialem intentionẽ. Secũ-
do principaliter dico ꝙ intus ſignat infernalẽ incluſioneꝫ
Uñ Prouer. vij. Domus inferi vie eiꝰ penetrantes interi
ora mortis: ita ꝙ de damnatis põt dici illud Act. xvj. Mi
ſit eos in interiorẽ carcerẽ. Tercio p̃ncipaliter dico ꝙ in
tus ſignificat eccleſie habitationem. De qua poteſt dici q̃-
libet eccleſiaſticus illud Ezech. xliij. Eleuauit me ſpiritꝰ et
introduxit in atrium interius. ⁊ ecce repleta erat gloria do
mus dñi: Unde Ioh. xx. dꝛ. Qꝛ cum fores clauſe eſſent: et
diſcipuli eius intus congregati. venit Ieſus. qꝛ. ſ. qñ diſci-
puli. i. fideles ſunt intus in eccleſia in vnitate charitatis et
fidei congregati. conſtat ꝙ deus ipſos viſitat atq; iuuat. et
tunc in atrio interiori militantis eccleſie manifeſtať qñ ibi
promoti ⁊ ſpirituſancto eleuanť ⁊ promoueňť ⁊ introdu-
cunť. Sed nota ꝙ diciť in Iona. ꝙ cuꝫ deſcendiſſet ad in
teriora nauis ⁊ graui ſopore obdormiret tota nauis cepit
periclitari. ⁊ periclitaſſet niſi de naui eiectus fuiſſet. Ione
j. Quia vere multi ſunt eccleſiaſtici qui non curant niſi ꝙ
poſſint ad interiora nauis. i. ad interiora eccleſie introduci
Sed vere ſepe fit ꝙ qꝛ ibidem intus torpent ⁊ dormiunt ⁊
niſi deponanť ⁊ eijcianť totam nauem eccleſie ſubmergi ⁊
periclitari faciunt. Qđ vtiq; verum videmus de multꝭ ma
lis prelatis ⁊c̃. Iſti ſunt illi impudici ſenes de q̃bus diciť
Dañ. xiij. ꝙ intus in pomerio erant abſconditi ad inſidiã-
dum ſuſanne. Quod tñ eſt contra ſcripturaꝫ dicentẽ Eze.
xliiij. ꝙ illi qui ingrediebanť portas atrij interioris veſtibꝰ
lineis debebant indui vittis lineis in capitibus ligari. femi
nalibus lineis circa femoralia circũcingi. Linum aũt caſti-
tatem ⁊ puritatem deſignat. Significat ergo intus eccle-
ſie habitationem. Si vis applica hic que ſuperius dicta ſť
de interioritate cordis ⁊ cõſcientie ⁊ ſi in contrarium inue
nis applica illa que de mala integritate ſũt dicta. Quar
to ꝟo dico. ꝙ intus ſignat paradiſi poſſeſſionem. Iſta em̃
eſt illa domus ſecretior ⁊ interior quã fecit ſalomon ad re-
cipiendum archam ⁊ cherubin. i. ſanctos ⁊ angelos. De q̃
iij. Reg. vij. Oraculum aũt in medio domus interioris eſt
ſecretũ habitaculũ paradiſi. vbi. ſ. archa teſtamenti. i. bea-
ta anima debet poni ⁊ vbi etiam ꝑ tp̃e vite huius quilibꝫ
iuſtus dꝫ ſperare ſe reponi. Iuxta illud Heb. vj. Confugi
mus ad tenendam ꝓpoſitam ſpem. quã ſicut anchorã ha-
bemꝰ anime tutã ac firmã ⁊ incedentẽ vſq; ad interiora ve
laminis. Et hoc igiť de Intus de Interiꝰ de Intrinſecus
ſufficit. Uide de introducere ſupra de Ingredi ⁊ de intrare
Et ſupra de Exterius ⁊ de Foris ⁊c̃.

Inuenire.

Nota ꝙ eſt inuentio actiua ⁊ paſſi-
ua. Inuentio actiua eſt quando ille
qui aliquid querebat inuenit. ⁊ ſic inuentio eſt terminus ⁊
finis inquiſitionis ⁊ queſtionis. Inuentio ꝟo paſſiua ẽ qñ
res que querebať inueniť. Cum igiť ſit duplex inuentio. ſ.
bona et mala. dico ꝙ in bono ſignificato Inuentio actiua
ſignificat mentis quietẽ ⁊ vtilitatem. Inuentio ꝟo paſſi-
ua ſignificat fraternitatẽ ⁊ ſtabilitatem. Ille em̃ q̃ inuenit
⁊ acq̃rit qđ inquirebat. labor ⁊ motus eiꝰ quietať ⁊ ab ip̃o
acquiriť qđ priꝰ non habebať. Res etiã q̃ inueniť ſuppõiť
eſſe ꝑmanens ⁊ ſtabilis in loco vbi inueniť. Sic actiua ſi-
gnificat diligentiam paſſiua permanentiaꝫ. Nota ergo ꝙ
in ſcriptura reperitur triplex inuentio. ſcꝫ qua Inuenitur
Deus. Primo igitur dico. ꝙ eſt inuentio qua inue
Iuſtꝰ. niť deus. gratia ſeu virtus. Unde de bona ho
Iniuſtꝰ norum inuentione poteſt breuiter exponi illđ
Mathei. vij. Petite ⁊ dabitur vobis: querite ⁊ inuenietis
Pulſate ⁊ aperietur vobis. In quibus verbis oſtenditur
ꝙ inuenire ſignat tria ſcilicet Querentis Sedulitatẽ Uti

litatem. Tranquillitatem. Sic vere dico. ꝙ inuentio ſpi
ritualis. qua. ſ. nos deſideramus inuenire deū ⁊ ꝟtutes per
grām in pn̄ti ⁊ ꝓ glīam in futuro tria principalr̄ facit. Iſta
em̄ excitat torporem. Vn̄ dicit. Querite ⁊ inuenietis. q. d.
nihil inuenit̄ niſi querat̄. Promittit valorem. Vn̄ dr̄. Pe,
tite ⁊ dabit̄. Excludit laborē. Vn̄ dicit̄. Pulſate ⁊ aperiet̄
Apertio em̄ dom⁹ ⁊ camere ſignat ad quietem receptōez
Sancti em̄ primo fuerunt ſeduli inquiſitores. Tandē fue
runt beati compꝑehenſores. Finaliter aūt ſunt cōtemplato,
res. Dico igit̄ ꝙ pro deo inueniendo debet Excitari cor,
poris grauitas. Querite. Poteſt ꝓcurari datoris largitas
Petite ⁊ accipietis. Pōt temperari laboris quantitas. Iō
dicit. Pulſate ⁊ aperiet̄. Vel ſi vis poteſt informari ⁊ erro
ris ruditas. Vel diuide aliter. Et dic ꝙ de⁹ inuenit̄ a pec,
catore tripliciter. ſicut ſolet res q̄ ꝑdita fuerit inueniri. In
uenit̄ em̄ res ꝑdita ꝑ inquiſitionem. Ideo dicit. Querite.
Per adclamationē. Iō dicit. Petite. Per attrectationem
Iō dicit Pulſate. Sic vere dico ꝙ deuz ſpūaliter inuenit
Feruens cordis meditatio. Per meditationē em̄ de
Dolens vocis exoratio. um querim⁹. Querite in
Tangens opis ſatiſfactio quit. Per orationē deuz
petim⁹. Petite inquit. Per ſatiſfactionē deū fortius pulſa
mus ſeu tangim⁹. Pulſate inquit. Et iō ꝓcerto ꝑ cōtriōez
deus inuenit̄. Inuenietis inquit Sola em̄ ɔtritio deū ꝑdi
tum inuenit. in q̄tum inter deum ⁊ peccatorē pacem refor
mat ⁊ reſtituit. Item ꝑ vocis orationē deus accipit̄. Idō
dr̄. Accipietis. Item ꝑ ſatiſfactionē de⁹ intrat̄ ⁊ aperitur.
Ideo dicit̄. Aperiet̄ vobis. Dicam⁹ ergo ꝙ de⁹ inuenit̄ ꝑ
cordis cōtritionē. Querite inquit ⁊ inuenietis. Cordis em̄
contritio meditatio ⁊ cōſideratio deū querit ⁊ inuenit. Nā
ſicut canis ad hoc ꝙ predam inueniat neceſſe eſt ꝙ ꝑmit⁹
ipām querat. ⁊ ꝑ viarū diuerticula ꝑ que tranſijt circueat
et diſcurrat. Sic vere ad hoc ꝙ hō poſſit deū quē ꝑ pecca,
tum ꝑdidit inuenire. neceſſe eſt ꝙ ꝑ meditationem ⁊ cōtri
tionē diligenti⁹ ipm̄ querat. Quia ergo xp̄s cucurrit ꝑ di,
uerſa diuerticula. i. ꝑ diuerſas vias ꝑfectionis. ſ. per Viaz
Puritatis in cōceptu. Hinc eſt ꝙ omnes ꝑ
Humilitatis in partu. iſtas vias ipſum ſequi
Penalitatis in mortis egreſſu ⁊ querere debemus in
Renouatiōis in reſurrectōe omnibus. qꝛ iſtis vijs
Cōtemplatiōis in aſcenſiōe poſſumus eū ſpūaliter
inuenire. Querite ergo ⁊ inuenietis. Querite dico vias ipi
us diligenter conſiderando ⁊ inuenietis eū ꝑ ꝑdictas vias
ſpiritualiter imitando. vnde Mathei. vij. Omnis em̄ qui
querit inuenit. Sicut em̄ dicit̄ Luce. xv. Mulier que ami
ſit dragmam vnam accendit lucernam euertit domū. ⁊ q̄,
rit diligenter vt inueniat. Mulier em̄ iſta ſignat animaz q̄
dragma dicit̄. Mulier eſt quaſi mollis aer ⁊ deſignat fra,
gilitatem que dragmam vnam. i. xp̄m vl̄ gratiam dei ꝑdi,
dit ꝑ peccatū ⁊ iniquitatem. ideo vt eā reinueniat ipſa de,
bet domum cōſcientie euertere ꝑ bonam imitationem. De
bet lucernam intellectus accendere ꝑ diſcretionē. ⁊ donec
inueniat querere ꝑ ſedulam meditationē. qꝛ ſicut dicit̄. j.
Paral. xxviij. Si queſieris dominū inuenies. ſi aūt dereli,
queris eū ꝓijciet te ineternum. Querite ḡ ⁊ inuenietis. Et
poſſum⁹ notare: qꝛ ſicut dictū ē xp̄s inueniri potuit i loco
Nobili. Querat̄ in loco nobili. ſ. in vtero virginali
Humili vbi poſt conceptionem potuit inueniri. quia
Flebili. ſicut vnus lapis precioſus quandoqꝫ inue,
Vtili. nit̄ infra alium lapidem precioſum. Vnd̄ ha
Amicabili. ladi⁹ qn̄qꝫ inuenit̄ in venis ſaphiri ſm̄ dyaſ.
Sic xp̄s precioſiſſimus in clauſura virginalis vteri precio
ſi eſt inuentus. Vnde in pſ̄. dr̄: Inuenimus eam in cam,
pis ſilue. Et Cañ. iij. Inueni quem diligit anima mea. te,
nui eum nec dimittam. Item querat̄ in loco humili: ⁊ ſic
inueniet̄ in preſepio. Luc. ij. Inuenietis infantem pannis
inuolutum ⁊ poſitum in preſepio. Item querat̄ in loco fle
bili. Et ſic inueniet̄ in ſpineto crucis. vbi. ſ. canes iudei ip,
ſum inuenerunt: ceperunt: lacerauerunt ⁊ occiderūt. Cañ.
v. Inuenerunt me cuſtodes q̄ cuſtodiunt ciuitatem ꝑcuſ,
ſerunt me ⁊ vulnerauerunt me tulerunt pallium meū cu,
ſtodes murorum. Cuſtodes iſti ſunt iudei q̄ ciuitatē ierl̄m
cuſtodiebant. q̄ xp̄m inuenerunt ⁊ afflixerunt. ⁊ ei veſtimē
torum pallium abſtulerunt. In tali ergo via adeſt ſiue ad
huc poteſt inueniri ſpiritualit̄. quia ſicut auis pellicanus
qui pro pullis ſuis viuificandis ſeipm̄ vulnerat ſemꝑ in de
ſertis inuenit̄. Sic xp̄s ſemꝑ pōt in deſertis penitentie in,
ueniri ab his. ſ. qui tranſeunt viam illam. quia ſicut dicit̄
Hiere. xxxj. Inuenit gratiam in deſerto pplūs qui reman
ſerat. Et in pſ̄. dr̄. Inuenit euz in terra deſerta: in loco hor
roris ⁊ vaſte ſolitudinis. Item queratur in loco vtili. ſ. per
viam renouationis vbi reſurrexit. Et ſic poteſt dici de xp̄o
q̄ eſt ſapientia increata illud Sap̄. vj. Inuenit̄ ab his qui
querunt illā. ſ. a iuſtis q̄ credunt ⁊ ſperant illum ſua reſur
rectione docuiſſe. vt ꝑ ꝓprij corꝑis reſurrectionē illum poſ
ſint inuenire. Poteſt etiā cū ab aliquo querit̄ in loco vtili
allegari ⁊ oſtendi. Luc. ij. Inuenerunt xp̄m in templo ſe,
dentem in medio doctoꝝ. Item querat̄ in loco amica,
bili: ꝑ viam contemplationis vbi aſcendit. Vnde ipſe dicit
de ſeipſo Hiere. xxix. Quereꝰtis me ⁊ inuenietis. Inuenie,
tis dico in hac vita ꝑ contemplationez. Inuenietis ꝟo me
poſt hanc vitam aſcendentes ad me in celicam regionem.
Deniqꝫ de cōtemplatiua ⁊ apprehenſiua vita poteſt expo
ni illud Mathei. ij. Inuenerunt puerum cū Maria ma,
tre eius. Querite ergo ⁊ inuenietis. Sed ꝓcerto de multis
verificat̄ illud Cañ. iij. In lectulo meo ꝑ noctem queſiui
quem diligit anima mea queſiui ⁊ non inueni. Iſte ei ma,
le querebat. qꝛ in loco minus debito. ſ. in lectulo ſuo: ꝑ quē
deſignat̄ carnalitas. Item hora indebita. ſ. ꝑ noctem: per
quam intelligit̄ mentis obſcuritas. Et ideo ſi talis non in
uenit nō eſt mirum. qđ figurat̄ Gen̄. xix. Vbi viri ſodome
q̄ erant carnales percuſſi ſunt cecitate. ita ꝙ oſtiū vbi erāt
angeli inuenire nequibant. Vnde talibus loquit̄ deus Io
hannis. vij. Queritis me ⁊ non inuenietis: ⁊ quo ego va,
do vos non poteſtis venire. Non ſic ergo. ſed querite ⁊ in
uenietis. Inuenit̄ ergo deus ꝑ mentis diligentem medita
tionem. Deniqꝫ dico. ꝙ deus inuenit̄ ꝑ vocis eloquentē
ꝓclamationem vel exorationē. qđ notat̄ cum dicit̄. Peti,
te ⁊ accipietis. Sicut em̄ venator inuenit canes ſuos quā
do neſcit vbi ſunt ipſos aduocando. Sic vere deus a no,
bis ꝑditus inuenit̄ qn̄qꝫ ꝑ deuotam orationē ſi fortit̄ ⁊ ꝑ,
ſeueranter petit̄ ⁊ acclamat̄. Petite ⁊ accipietis. Vn̄ Ma
thei. vij. Omis em̄ q̄ petit accipit. Onager em̄ vxorem ſuā
inuenit olfaciendo ⁊ fortiter rudendo ⁊ clamando. Sic ve
re homo inuenit dn̄m qn̄ ipm̄ ꝑ deuotionem odorat̄ ⁊ ſen
tit. ⁊ qn̄ ipm̄ clamando ꝑ oꝛonem deprecat̄ ⁊ requirit. De
uis multis dicat̄ hodie illud Iaco. iiij. Petitis ⁊ non acci
pietis: eo ꝙ male petatis. Male em̄ petit ille q̄ cōtra volū
tatem dn̄i petit. q̄ vltra ꝙꝫ meruit petit. q̄ inutilia ⁊ ſibi no
ciua petit. Et ideo tales non accipiunt qđ petunt. nec inue
niunt qđ requirunt. Primi ſunt illi q̄ petunt illa q̄ ſt̄ con,
traria fidei ⁊ morib⁹ ⁊ ſaluti anime. ſicut ſt̄ illi q̄ petunt in
imicoꝝ vindictam. voluptates ſeculi ⁊ glīam mundi ⁊c̄. de
q̄bus cōmendat̄ Salomon. iij. Reg. iij. Quia talia a deo
non petierat ſed vtilia ⁊ bona. Secundi ſunt illi qui petūt
a deo paradiſum ⁊ facere opera nolunt. Figurati in ma,
tre filioꝝ zebedei q̄ petebat pro filijs ſuis: ⁊ vltra ꝙꝫ meru
erunt. ſ. xp̄i dexteram ⁊ ſiniſtram. q̄bus tamen dictum eſt
Mathei. xx. Neſcitis quid petatis. qꝛ iſtud non eſt meum
dare vobis. ſed quibus paratum eſt a patre. ſ. illis qui me,
ruerunt Tercij ſunt illi q̄ petunt bona temporalia ſil̄es in
firmo q̄ petit carnes ⁊ vinum. que tamen bon⁹ medic⁹ de⁹
non dat eis. ſciens ꝙ talia poſſint eis eſſe cauſa mortis e,
terne. Sicut apparet de pueris qui quando poſſunt tene,
re cultellum. cito ponunt ad os ſuum. ⁊ ita ſi mater dimit
teret vulnerarent ſe ⁊c̄. Sic de iſtis ſi de⁹ petita daret eſſet
cauſa vt ſupra: ſicut illi de q̄bus dicit̄ in pſ̄. Et tentauerūt
deum in cordib⁹ ſuis vt peterēt eſcas animab⁹ ſuis. Et ſe,
quit̄. Adhuc eſce eoꝝ erant in ore ipſoꝝ: ⁊ ira dei aſcendit
ſuꝑ eos. Tales igit̄ nō deberent talia petere. immo debe,
rent dicere illud Eſa. vij. Non petam ⁊ nō tentabo domi,
nū. Petamus ergo iuſta: licita ⁊ honeſta. qꝛ ſicut dicit̄. j.
Ioh̄. v. Si petierim⁹ ſm̄ voluntatem eius audiet nos. Pe
tite ergo ⁊ accipietis: ſicut fecerunt illi q̄ petierunt ⁊ venit
coturnix ⁊c̄. Quia ꝓcerto deus a peccatoribus inuenitur
ꝑ vocis eloquentem ꝓclamationem. vel per vocis lachry
mantem ſupplicationē. Vn̄ Oſee. xij. Fleuit ⁊ rogauit eū
in bethel inuenit eum. Eſa. lv. Querite dominū dum inue

niri poteſt:inuocate eum dum prope eſt. Adhuc dico ꝙ inuenit deus ꝑ manus, exequentem operationē: qđ oſtendit in verbo Pulſate ⁊ aperiet vobis. Pulſare em̄ denotat mihi aliquam manualem impulſionē. q2 ꝓcerto bona opatio non eſt niſi quedam manualis pulſatio: ⁊ violenta inueſtigatio ad inueniendū deum ⁊ bona eterna: qđ bn̄ figurat in illo q̇ recurrens ad amicum petebat tres panes. De quo dr̄ Lu.xj. Amen dico vobis ꝙ ſi pſeuerauerit pulſans. ſurgit ⁊ dabit ei quotquot habet neceſſarios. Et ſeq̄t ibidem. Petite ⁊ dabit vobis. querite ⁊ inuenietis pulſate ⁊ aperiet vobis. Unde Cantic.v. Peſſulum oſtij mei aperui dilecto meo. Sequit. Inuenerunt me vigiles q̇ circueunt ciuitatem. Et breuiter quodlibet bonū opus eſt vnus bonus impulſus ad aperiendū domū paradiſi: vt ibidem poſſit dominꝰ inueniri. Unde Cantico.v. Uox dilecti mei pulſantis. Et ſic bene dico ꝙ deus poteſt tripliciter inueniri. ſcz. Mentaliter meditando. Uocaliter ſupplicando. et Realiter operando. Ideo bene dictum eſt. Querite ⁊ inuenietis. Pulſate ⁊ aperietur vobis. Querite corde. Petite voce. Pulſate opere. Sed poſſumus notare ꝙ tria ſunt ſpecialiter loca in quibus deus nunq̄ inuenit. ſ.

In viris
Immundis ⁊ luxurioſis.
Auaris ⁊ ambitioſis.
Turbidis ⁊ litigioſis

Deus enim nō inuenit In loco immundo. In loco ꝓfundo. In loco turbido. Et hoc figuraliter dicit Iob.xxviij. vbi dr̄. Sapientia vbi inueniet non inueniet in terra ſuauiter viuentium. Abyſſus dicet non eſt in me: ⁊ mare loquet non eſt mecum. Terra enim ſuauiter viuentium ſignificat luxurioſos. Abyſſus inſatiabilis ſignificat ambitioſos. Mare vͦ mobile ⁊ fluctuoſuz ſignificat diſcordes ⁊ litigioſos. Quia ſicut dr̄ Eſaie.lvij. Impij quaſi mare feruens qđ quieſcere non valet. Et nō eſt pax impijs dicit dominꝰ Eſa.xlviij. In talibꝰ ergo nō inuenit deus nec a talibus reperit. Unde ꝓuer.xvij. Qui peruerſi cordis eſt nō inueniet bonum. Iſta eſt igitur inuentio qua inuenit deus. Secundo dico ꝙ eſt inuentio qua inuenit homo iuſtus. Et iſta poteſt ſignificare virtutem perſeuerantie. Res em̄ que alicubi inuenit ſtetiſſe et manſiſſe in illo loco ſupponit. q2. ſ. ſi exinde receſſiſſet: ibidem nunq̄ inuenta fuiſſet. Dico ergo ꝙ inuentio de ſui natura ſignificat inuentoris iocunditatem ⁊ vtilitatem: inuēte rei ſtabilitatē ⁊ fidelitatē. Sicut enim homo de nouo inueniens aliquam rem ſolet gaudere: q̄uīq̄ ſit modici valoris. ⁊ hoc ꝓ eo ꝙ illā rem ſine labore videt acquirere. Sic vere deus: quando inuenit aliquem q̇ ad eum ꝑ penitentiam conuertit. ex hoc q̄plurimum gratulatur. Quia ſicut dicit Luce.xv. Ille qui inuenit ouem quam perdiderat dicitur valde gauiſus fuiſſe. ⁊ ad congaudendum vicinos cōuocaſſe dicens. Congratulamini mihi: q2 inueni ouez quā perdideram. Sicut etiam dicit Mathei.xiij. Ille qui inuenit theſaurū abſcondit i agro: ⁊ p̄ gaudio theſauri inuēti venditis omnibꝰ vadit ⁊ emit agruz illum. Nota igitur

Cum q̄bus
A quibus. Debeat hō̄ inueniri.
In quibus

Debet dico inueniri cum bonis a bonis. et promptus ⁊ paratus haberi ad omnia bona opera facienda. ⁊ ad mala omnia fugienda. Diuites em̄ valde diligunt ſeruitores ſuos q̇ cum bonis cōuerſant. a bonis frequentant ⁊ qn̄ ad negocia ſua ipſos inueniunt bonos ⁊ paratos. Sic vere deus illos diligit quos cum bonis conuerſari: a bonis frequentari ⁊ ad bona opa ſua exeq̇ paratos inuenit atq̄ promptos. Ad hec ordinate ꝓſequenda ſumat auctoritas Thob.v. vbi dr̄. Inuenit iu. ſplen. ſtantē precinctū ⁊ quaſi paratū ad ambulādū In q̄bꝰ verbis nota ꝙ homo: ⁊ maxime p̄latus debet inueniri Gratus ad ſolatiādum. q2 debet eſſe iuuenis. i. amicabilis ⁊ gratus. Doctus ad erudiendū. q2 debet eſſe ſplendidꝰ. i. luminoſus ⁊ doctꝰ Fortis ad pſeuerandū. q2 debet eſſe ſtans. i. pſeuerans et ſtabilis. Promptus ad obediendū q2 debet eſſe p̄cinctus ⁊ paratꝰ. i. obediens ⁊ humilis. Dico ḡ ꝙ nos debemꝰ inueniri: ⁊ maxime ſi ſumꝰ p̄lati affabiles ⁊ gratioſi. q2 nos debemꝰ eſſe iuuenes. Iuuenem inq̄t. Nihil em̄ gratioſius nihil amicabiliꝰ ſeu diligibiliꝰ pſona iuuene: ⁊ hoc q2 tūc ē in etate iocundiori: pulcriori ⁊ curioſiori. Non ſolum eni homines: immo etiam animalia diligunt iuuenes ⁊ infantes

Un̄ inueni ſcriptū ꝙ cū q̇dam puer conſueuiſſet natando ſe in mari ſepius balneare. erat ibi q̇dam piſcis delphinꝰ: q̇ valde dictum puerū diligebat. cum ipſoq̄ ludebat: ipm̄ etiam cōducebat ſicut idem puer pluries retulerat matri ſue. Accidit aūt ꝙ cū dictus puer nimis quadā die i remotis ⁊ ꝓfunda maris enataſſet: deficiens viribus ſubmerſus eſt. Delphinꝰ vͦ puerū ad littus traxit: ⁊ extra aquaz iuxta eū p̄ dolore ⁊ amore pueri mortuus in craſtino inuētus fuit. ita ꝙ mater perpendit ⁊ cognouit illū eſſe Delphinū q̇ ſuū filiū diligebat. Sub voce ergo iuuentutis poteſt amicabilitas: fauor ⁊ benignitas denotari. q2. ſ. p̄latus ⁊ q̇libet vir pfectus debet ab alijs inueniri iuuenis. i. dulcis. amicabilis ⁊ tractabilis ⁊ benignꝰ. Ad qđ pōt applicari illud Math.ij. Ite interrogate diligenter de puero: quē cū inueneritis renunciate mihi. vt ⁊ ego veniens adorem eū. Sequit. Et intrantes domū inuenerunt puerū cum Maria matre eiꝰ: ⁊ ꝓcidentes adorauerunt eum. Quia reuera ille puer. i. purus aer gratioſus ⁊ iuuenis. inuenit a magis. i. ab alijs ſe minoribꝰ diligit ⁊ honorat. Dicat ergo q̇libet talis iuuenis illud Sapien.viij. Iuuenis ⁊ acutꝰ inueniar in iudicio. vt etiam alij ꝓpter eius gratioſitatē poſſint eiꝰ obſequijs vocati ſubiugari. Qđ eſt ꝯtra multos q̇ inueniunt ita duri ⁊ ita rigidi ⁊ auſteri ꝙ nullum impendunt cuicūq̄ auxiliū conſiliū vel fauorem. Figurati in illa vite ſilueſtri quā inuenit famulꝰ heliſei: que ita erat amara. ꝙ ipām guſtare nequiuerūt filij ꝓphetaꝝ: immo clamauerūt. Mors in olla vir dei. iiij. Regū. iiij. Quia vere multi inueniunt ita ſilueſtres ⁊ rudes: ita amari ⁊ acerbi ꝙ recte ſunt mors ⁊ deſolatio alioꝝ. Un̄ de talibꝰ pōt dici illđ Eccſ.vij. Inueni mulierē morte amariorem: que laqueꝰ venatoꝝ eſt ⁊ ſagena cor eius. vincula ſunt manꝰ eiꝰ. Tales em̄ dicunt mulieres ꝓpter mollitiem imbecillitatꝭ. Dicunt morte amariores ꝓpter ſeuitiam crudelitatis. Dicūtur habere manꝰ vt vincula ꝓpter tenacitatem parcitatis. vt ſic de quolibet tali dicat ille ſanctus. Credidi venire ad iuſtinianū: ⁊ diocletianū inueni. Nō ſic chariſſimi: ſed inueniamur affabiles ⁊ gratioſi. Iuuenē inquit. Iterū dico ꝙ nos debemꝰ eſſe vel inueniri ſpectabiles ⁊ luminoſi: qđ notat cum dicit Splendidus. Sicut em̄ lumen ſemꝑ debet inueniri in lampade ad illuminandū. aqua in fonte ad refrigerandum. panis in archa ad reficiendū. Sic vere in p̄lato vel in homine pfecto ſemꝑ debet inueniri lumen ſcientie ⁊ doctrine ad alios paſcendum: rigandū ⁊ erudiēdum. Splendidū inquit. Quia. ſ. ipſe debet eſſe ſplendidꝰ interius ꝑ diſcretionē. ⁊ extra ꝑ honeſtam cōuerſationem Un̄ Apo.xxij. Oſtendit mihi angelꝰ fluuiū aque vite ſplēdidū tanq̄ criſtallum. Sicut em̄ quirinus lapis precioſus q̇ facit hoīes futura diuinare inuenit in oculis hyenarum Echites vͦ lapis q̇ facit mulieres parere inuenit in nidis aquilarū. Sic vere virtus ſapientie et doctrine que mulieres. i. ſimplices facit parere ꝑ bonam operationē que etiā facit de futuris p̄noſticare ⁊ cogitare ꝑ diſcretam ꝯſiderationē. iſta dico virtus ſemꝑ debet inueniri apud aquilas ⁊ hyenas. i. apud iudices ⁊ prelatos. Hyena em̄ beſtia que mortuos deuorat ſignat iudicē ſecularem ad cuius officiū ꝑtinet extirpare mortuos ⁊ ſceleratos. q2 ſm̄ Senecā. Genus miſericordie eſt malos cito occidere. Per aquilas vͦ q̇ ſunt reges auium aliarum intelligo prelatos eccleſie qui ſunt reges ⁊ rectores auium. i. eccleſiaſticarum ⁊ ſpiritualium pſonarum. Iſti ergo debent inueniri ſplendidi ⁊ diſcreti: ⁊ tam ꝓ ſe q̄ ꝓ ſubditis in ſcientijs ⁊ moribꝰ eruditi. Splendidum inq̄t. Abacuc.iij. Splendor eiꝰ vt lux erit Inueniamur ergo ſpectabiles ⁊ luminoſi. i. clari ſapiētes ⁊ docti. ſicut dicit Dan̄.v. Spiritus amplior: prudētia: intelligentia: interpretatio ſomniorum. ⁊ oſtenſio ſecretoꝝ ⁊ ſolutio ligatoꝝ inuente ſunt in Daniele. Et merito. q2 ꝓ certo. q2 ſicut dicit Sapientie.vj. Sapientia facile inuenitur ab his qui querunt eam. Quod tamen eſt contra multos doctores: q̇ ita abſcondunt opera ⁊ dictamina ſua ꝙ non poſſunt ab aliquibꝰ inueniri nec bona ab ipſis facta ꝑ alios adipiſci. Sapientie.v. Nullum inueniet veſtigiū itineris illius. Similes ceruo de quo ſcribit. ꝙ q2 ſuum cornu dextrum eſt medicinale. ideo ceruus inuidens humane ſaluti dextrū cornu ita abſcōdit ꝙ vix poteſt ab aliquo

reperiri. Tales em̄ ſunt illi qui documenta ⁊ ſcientiam ſuam nolunt ex inuidia communicare. ne forte alij ſint in ſcien̄tia ſibi pares. Eccl. xiiij. Nō eſt apud inferos inuenire ſibi cibum. Et ſi vis cōpara tales inferis: vbi omnia deglutiuntur ita ꝙ amplius nō inueniunt. Tales ei ratione inuidie poſſunt inferi nuncupari. Nō ſic ergo ſed ſim⁹ ſpectabiles ⁊ luminoſi. Inſup dico ꝙ debem⁹ inueniri durabiles et virtuoſi. Qđ notat cum dicit. Stantem. Stantes em̄ debem⁹ eſſe. q. ſ. deus nos dȝ inuenire in pſeuerando durabiles ⁊ fideles. Perſeuerantia enim valde cōmendat. q2 ſine iſta nullus coronat. Finis em̄ nō pugna coronat. q2 q̄ perſeuerauerit vſq3 in finem hic ſaluus erit. Luc. xxj. Nam ſicut q̄dam fontes ſunt q̄ ſemp bulientes inueniunt: q̄dam ſunt arbores q̄ ſemp virides inueniunt ⁊ reperiūt. Sic venenos debem⁹ ſemp bullire ⁊ feruere p veram amicicia et fidelem affectionē ſemp virere p gratiā ⁊ pfectionē. Inueniamur ergo ſemp feruentes p fidelem amiciciā: et hoc nō ſolum in pſperitate ſed etiā in aduerſitate. q2 hic iam querit inter diſpenſatores vt fidelis quis inueniat. j. Corint. iiij. Q2 uis ſcriptura hoc impoſſibile vel ſaltem videat difficile reputare. Prouer. xx. Uirum aūt fidelem q̄s inueniet: q2 ſicut dr̄ Eccli. vj. Amicus fidelis ptectio fortis. q̄ inuenit illum inuenit theſaurum bonū. Item ſimus in ſtatu gratie ſemp virentes p continuam pſeuerantiā ne pdam⁹ folia ꝟtutum. Iuxta illud. ij. Cor. v. Ueſtiti ⁊ nō nudi inueniamur. Que tn̄ ſunt contra multos q̄ nō pſeuerant in fideli amicicia. nec in virtuoſa exiſtentia. Sicut patet dr̄ hypocritis q̄ modo ſunt modo nō ſunt: modo apparent modo diſparent. Similes noctuis lucifugis q̄ de nocte videntur ⁊ inueniunt. de die ꝟo vt cōmuniter nō vident nec inueniunt. p eo ꝙ eoꝝ claritas non apparet. Figurati in illa ficu Mathei. xxj. In qua xp̄s nō inuenit fructū ſ3 tm̄ folia. q2. ſ. iſti non habent opera ſed verba. Luc. xiij. Arborē ficū habebat q̄dam plantatam in vinea ſua. ⁊ venit ad eam querens fructum ⁊ nō inuenit. Iſta etiā ſunt contra plures amicos ſimiles glirib⁹ q̄ ſunt mures in eſtate vigilantes ⁊ in hyeme dormientes. q2. ſ. iſti in eſtate pſperitatꝭ circa hoiem vigilant ⁊ obſequūtur. In hyeme ꝟo aduerſitatis dormiunt nec circa eum inueniunt. Similes illi mulieri: de qua Eccl's. vij. dicit. Uirum ex mille reperi vnū: mulierem ex omnib⁹ non inueni. Iſta etiā poſſunt eſſe contra mundi diuites. q̄ ad modū ſtelle comete in celo. i. in celſitudine ſtant ⁊ imperant ⁊ gloriant. ſubito ꝟo deficiunt nec amplius reperiunt. Iuxta illud p̄s. Uidi impium ſuperexaltatum ⁊ eleuatū ſicut cedros libani. tranſiui ⁊ ecce non erat queſiui ⁊ non eſt inuentus locus eius. Non ſic chariſſimi ſed ſimus ſtantes ⁊ pſeuerantes. Stantem inquit. j. Cor. x. Qui ſtet videat ne cadat. Et Mathei. xx. Inuenit alios ſtantes dixit. Ite ⁊ vos in vineam meam. Quia reuera ille in vineā paradiſi mittit q̄ ſtans ⁊ pſeuerans a domino reperit. Nume. xxiij. Reuerſus inuenit Balac ſtantem iuxta holocauſtum ſuum. Inueniamur ergo pſeuerantes atq3 virtuoſi. Etiam dico ꝙ nos debem⁹ inueniri obedientes ⁊ obſequioſi. Precinctum inq̄t ⁊ paratum ad ambulādum. Parati enim ad obediendū debem⁹ inueniri. q2 beatus ille ſeruus quem cum venerit dominus inuenerit vigilantem. Un̄ Luce. xij. Q2 ſi domin⁹ in prima: ſecunda vel tercia vigilia venerit: beati ſūt ſerui illi. Et ſequit. Sic eſtote ⁊ vos parati: vt de quolibet obediente ⁊ parato poſſit dici illud Philipē. ij. Exinaniuit ſemetipm̄ formā ſerui accipiens ⁊ habitu inuentus vt homo. Talē ſe obedientē gaudebat domin⁹ inueniſſe in p̄s. Inueni dauid ſeruū meum: oleo ſancto meo vnxi eum. Ubi aduerte ꝙ ille q̄ vult eē talis ſeruus debet eſſe parat⁹ ad tria. ſ. Ad auxiliandū. q2 debet eſſe dauid. manu fortis. Item ad obediendū: ſeruū meum inq̄t. Item ad compatiendū. q2 debet eſſe vnct⁹ oleo pietatis. Patet ergo ꝙ inueniri debem⁹ Obedientes Perſeuerantes. Luminoſi ⁊ gratioſi. Sed heu pculdubio ꝙ pauci inueniunt hodie eccleſiaſtici tales. Jō certe iam videt domin⁹ conqueri ⁊ dicere. Hiere. v. Circuiteviās irhm̄ aſpicite ⁊ conſiderate ⁊ querite in plateis eius an inueniatis virum facientem iudicium ⁊ querentē fidem: q. d. non. Luce. xvij. Non eſt inuent⁹ q̄ rediret ⁊ daret gloriam deo niſi hic alienigena. q2 certe alienigene. i. ſeculares inueniuntur hodie eccleſiaſticis meliores. Luce. vij. Amen dico vobis non inueni tantā fidem in iſrael. Et hec de bona inuētione ſufficiant. Patet ergo ꝙ inuenit deus: ⁊ inuenit iuſtus. Sed tercio dico ꝙ inuenitur iniuſtus. Unde de mala inuentione poſſum⁹ notare ꝙ mali volunt inueniri In loco carnalitatis. In deſerto cupiditatis. In monte pompoſitatis. Finalit ꝟo inueniet In loco penalitatis. Inueniunt dico in loco carnalitatis. ſimiles argento viuo qđ ſemp conſueuit inueniri in ſterquilinio vel latrina. Un̄ de talibus dicit Hiere. ij. Omnes q̄ querunt eam deficient: i menſtruis ſuis inuenient eam. Item inueniunt in deſerto cupiditatis. p̄s. Inuenit eū in terra deſerta ⁊ in loco horroris ⁊ vaſte ſolitudinis. Item in monte pompoſitatis. ij. Paral. xx. Inuenietis eos in ſummitate torrentis. Itē finaliter inueniet in inferno penalitatis. p̄s. Pericula inferni inuenerunt me. Si ꝟo vlterius velis aliqđ pſequi ⁊ dicere. nota adhuc ꝙ eſt inuentio qua inuenit impi⁹ vel iniuſtus. q2 reuera hodie plures inueniunt mali q̄3 boni. Plures iniuſti q̄3 iuſti. Plures impij q̄3 benigni. Plures em̄ mali fructus inueniunt in malis ⁊ ſilueſtrib⁹ arborib⁹ q̄3 boni in bonis ⁊ domeſticis ⁊ vtilibus. Mala etiam ⁊ rapacia animalia plures fetus pducere ſolent q̄3 benigna. Et ideo de malis q̄ in ſeculo et in clauſtro hodie abundāt poteſt dici illud Hierem. v. Inuenti ſunt in pplo meo viri impij inſidiantes velut aucupes. laqueos ponentes ad capiendum viros. Et ſi vis potes dicere ꝙ malus inuenitur

A deo qui ipſum iudicat. ficat ⁊ mortificat. Inue-
A dyabolo q̄ ipm̄ vendicat. nit dico impi⁹ a deo ipm̄ fi-
A peccato cui ſe applicat naliter iudicantem. q2. ſ. ſi-
Ab inferno q̄ ipm̄ damni- cut fera poſtq3 diu latuit in

uenit. inuenta ꝟo pſequit. pſecuta capit. capta occiditur. Sic peccator q̄ nunc videt latere obtuitus ⁊ aſpectus diuinos. inq̄tum. ſ. venator deus ipm̄ videt dimittere p libito impunitum diſcurrere p nemora mundi hui⁹. finalit p caſus ⁊ infirmitates ab ipſo pſequit. tandem p mortem capit ⁊ inuenit. ⁊ finaliter p morte cōprehendit ⁊ necatur. Un̄ Ioh. ij. dr̄. Q2 ieſus inuenit in templo vendentes ⁊ emētes ⁊ expulit eos. Expulit dico. ſ. in tenebras exteriores p̄s. Inuenit eum in terra deſerta: in loco horroris ⁊ vaſte ſolitudinis. Item inuenit impius a dyabolo ipſum attrociter impugnante. iij. Regum. xx. Inuenit eum leo de ſilua atq3 percuſſit. Item inuenit peccator ipm̄ a culpa maculante ⁊ confundente. j. Macha. vj. Inuenerunt me mala iſta ⁊ ecce pereo: triſticia magna i terra aliena. Et Deu. xxxj. Quia nō eſt dn̄s mecū inuenerūt me hec mala. Itē inuenit pctōr a pena ipm̄ cōprehendente ⁊ deſtruente. p̄s. Pericula inferni inuenerunt me. Et alibi. Tribulatō ⁊ anguſtia inuenerūt me. Et breuiter dico ꝙ mali inueniuntur

Dormientes per pigriciam. De pigris ⁊ dormienti-
In lecto manentes p luxuriā bus dicit Marci. xiiij.
In terra iacentes p auariciā. xp̄s reuerſus ad diſcipu-
Per viā errantes p ignorātiā los inuenit eos dormien-
Alios fallentes p fraudulētiā tes: erant em̄ oculi eorum

grauati. Et. j. Reg. xxvj. Inuenerūt ſaul iacentē ⁊ dormientem. De luxurioſis in lecto quieſcentibus dr̄. j. Re. xix. Inuentū eſt ſimulachrū in lecto. De auaris ꝟo in terra iacentibus dr̄. j. Reg. v. Inuenerūt dagon iacentē ſup faciē ſuam in terra. De ignorantib⁹ aūt dr̄ Gene. xxxvij. Inuenit eū vir errantē in agro. De fallentib⁹ ꝟo dr̄ Mathei. xxij. Hūc inuenim⁹ ſubuertentē gentē nr̄am. Sic ꝑ patet quō inuenit impius iuſtus ⁊ deus. Sed ſi vis nota adhuc q̄ modo q̄druplex reperit inuentio in ſcriptura vic3. inuētio

Gratie. Prima eſt ꝟtuoſa que eſt pfectorū. Secun-
Culpe. da vicioſa que eſt peccatorū. Tercia fructu-
Glorie. oſa que eſt beatorum. Quarta doloroſa q̄ eſt
Pene. damnatorum. Igit primo dico ꝙ eſt inuē-

tio q̄ inueniunt ꝟtutes ⁊ gratia. Boni em̄ ⁊ iuſti nō ceſſāt virtutes querere donec eas potuerint inuenire. Teſte em̄ ſaluatore homo negociator bonas margaritas querit. q̄s tandem inueniens ipſas vendicat ⁊ acquirit. Theſaurū3 etiam inueniens ſolet abſcondere: vt ipſum tutius poſſit acquirere ⁊ ſeruare. Sic legit Mathei. xiij. Quia pcerto ſi boni negociatores eſſe volum⁹: margaritas ⁊ theſaurū3 ꝟtutum debemus q̄rere: ⁊ cum ipſum inuenerimus occul

tare. Iuxta illud Sen. Eſto occultator virtutū ſicut alij vi
cioꝝ q̄s quidē nos emimꝰ ⁊ acquirimꝰ. qn̄ eas mentaliter
vendicamꝰ. ⁊ qn̄ ipſoꝝ habitꝰ in noſtris mentibus genera
mus. Gr̄a em̄ dei eſt fons a quo ꝟtutes ſicut riuuli naſcun
tur ⁊ oriunt̄. quē. ſ. inuenientes cunctis bonis ſpūalibꝰ im
pinguant̄. Vn̄ ꝓuer. iij. Miſericordia ⁊ veritas nō te deſe
rant. Sequit̄. Et inuenies grām ⁊ diſciplinā bonā coram
deo ⁊ hominibꝰ. Et Gen̄. vj. Noe inuenit grām corā dn̄o
Et nota ꝙ ſicut apothecarij laborant vt inueniant herbas
medicinales. ſic ⁊ nos debemꝰ laborare vt inueniamꝰ vir-
tutes ⁊ grās ſpūales. Aduerte tn̄ ꝙ qn̄qꝫ gr̄a inuenit̄ a n̄
querentibꝰ. qn̄qꝫ nō inuenit̄ a querentibꝰ. qn̄qꝫ inuenit̄ a
querentibꝰ. Inuenit̄ dico a nō q̄rentibꝰ Deus em̄ eſt ſicut
incantator q̄ facit ſe inuiſibilem. q̄ nō inuenit̄ niſi voluerit
⁊ gratia dei eſt ſicut ſunt q̄dam inſule q̄ ſunt in mari: que
ſi querunt̄ nō inueniunt̄. Inueniunt̄ a caſu, vbi aliquoti-
ens nō querunt̄. ſicut dicit̄ de inſula braſilij ⁊ de inſula pu
ellaꝝ. Et ſicut etiā Pli. de quodā lapide p̄cioſo dicit. ꝙ nō
inuenit̄ niſi ſe exhibuerit inueniendū. Sic vere deus ⁊ dei
gratia a q̄buſdam inueniunt̄ q̄ eos non querūt. q2. ſ. ſc̄ mul-
ti q̄ etiam in ipſo actu peccati gratia dei ꝓueniunt̄. ⁊ q̄ſi vi
olenter tracti a deo cōuertunt̄. Patuit in paulo ⁊ magda
lena. Eſa. lxiiij. Queſierunt me q̄ ante nō interrogabant.
Inuenerunt q̄ nō queſierūt me. Qn̄qꝫ nō inueniunt̄ a que
rentibꝰ. a multis em̄ querunt̄ q̄ eos nō inueniunt. Nō em̄
valent ad hoc humana merita. ſed ſola miſc̄dia redempto
ris: q̄ tunc tp̄is inuenit̄ qn̄ ſe exhibet peccatori. Patuit in
ph̄is q̄ deum queſierunt ⁊ nō inuenerunt. Non em̄ porta-
bant candelam neceſſariā in querendo. q2. ſ. ipſi habebant
lucernā nature nō ſcripture ⁊ candelam rōnis nō fidei. vn̄
Iob. vij. Queretis me ⁊ nō inuenietis. Et baruch. iij. Nō
hos elegit dn̄s. neqꝫ viam diſcipline inuenerunt. Et ideo a
deo nō a nobis debemus ſperare talem inuentionē. q2. ſcꝫ
ab ipſo ſola dat̄ ⁊ conceditur: ⁊ ab eius miſc̄dia inſpiratur.
Ideo dicebat Baruch. ij. Exaudi dn̄e preces noſtras ⁊ da
nobis inuenire gratiam. Qn̄qꝫ etiā vt cōmuniter inuenit̄
ab inquirentibꝰ. q2. ſ. vt cōmuniter omnis qui querit inue-
nit. Accipit qui petit: ⁊ pulſanti aperiet̄ Mathei. vij. Gra
tia em̄ ꝓprie dicit̄ inueniri. q2 digne nō poteſt acquiri vel ꝑ
induſtriam vendicari. Luce. j. Ne timeas Maria inueni-
ſti grām apud dn̄m. j. Re. j. Vtinā inueiat ancilla tua gra-
tiā. Nota ꝙ nos debemꝰ laborare ad inueniendū. videlicꝫ

Fiduciam que mentem erigat.
Prudentiā que vitam dirigat.
Iuſticiam que mores corrigat.
Scientiam que vera colligat
Amiciciam que fratres diligat
Sapientiam que bonū eligat

Iſti em̄ ſunt effectꝰ
gratie q̄ ſunt à nobis
inueniendi. Inuenia
mus ḡ fiduciam men
tem erigentem. j. Pa
ral. xvij. Tu em̄ domi
ne deus meꝰ reuelaſti auriculā ſerui tui. idcirco inuenit ſer
uus tuꝰ fiduciā vt oret coram te. Item inueniamꝰ prudē-
tiam vitā dirigentē. q2 ſicut dr̄ ꝓuer. xix. Cuſtos prudētie
inueniet bona. Item inueniamꝰ iuſticiā mores corrigen-
tem. ꝓuer. xxj. Qui ſequit̄ miam inueniet vitam ⁊ iuſticiā
Item inueniamꝰ ſciam vera colligentem. ꝓuer. ij. Intelli
ges timorem dn̄i ⁊ ſciam dei inuenies. Inueniamꝰ amici-
ciā cunctos diligentē. Eccli. vj. Amicꝰ fidelis ꝓtectio fortꝭ
q̄ inuenit illum inuenit theſaurū bonum. Itē inueniamꝰ
ſapiam bonū eligentem. ꝓuer. iij. Beatꝰ hō q̄ inuenit ſapi
entiā. Et. xviij. In labijs ſapientis inuenit̄ ſapientia. Pa-
tet ergo ꝙ eſt inuentio q̄ inueniunt̄ virtus ⁊ gr̄a. Prete
rea dico. ꝙ eſt inuentio qua inueniunt̄ culpe vl̄ vicia. Ma
li em̄ nō querunt inuenire grās ⁊ virtutes: ſ; potius vicia ⁊
iniquitates. Sicut em̄ immunda animalia ſicut porci ſter
cora: vultures cadauera. hyene mortua corpa diligunt. ſic
peccatores mundi gaudent obtinere facere ⁊ inuenire ope
ra immunda ⁊ vilia. in q̄bus. ſ. exerceant ſua deſideria in-
honeſta. Et ſic nota ꝙ ſupbi ⁊ iracundi gaudent de inuen
tione crudelis operis. Eccli. xij. Cum venerit tempꝰ nō ſa-
tiabit̄ ſanguine. Luxurioſi gaudent de inuentione fetentis
ſceleris. Iob. iij. Gaudent vehementer cū inuenerint ſepul
crū. Auari ꝟo gaudent de inuentione lucri vel munerꝭ di-
centes. ſ. illud Oſee. xij. Verūtn̄ diues effectus ſum. inueni
idolum mihi. Et Iob. iij. Effodientes theſaurū gaudēt ve
hementer. Eſt igit̄ inuentio qua inueniunt̄ culpe vel vicia

Rurſum dico. ꝙ eſt inuentio qua inueniunt̄ ſalꝰ et glo
ria. Et iſta eſt illa qua. ſ. iuſti finaliter inueniunt gloriā pa-
radiſi vel retributionem eternā. Eccli. xij. Benefac iuſto ⁊
inuenies retributionem magnā. ſi nō ab ipſo ſaltem a deo
Iuſtum eſt em̄ ꝙ iuſti q̄ in hoc mundo nō faciunt niſi de
um ⁊ paradiſum venari ⁊ querere ipm̄ qn̄qꝫ cum debeant
inuenire. Agricola em̄ ꝑ totum annuꝫ laborat vt in eſtate
fructus inueniat ⁊ acquirat. ij. Para. xv. Si queſieritis eū
inuenietis. Unde beati pre gaudio qn̄ veniunt ad paradi-
ſum vbi inueniunt deū vident̄ dicere. Tren̄. ij. En hec ē di
es quam expectamꝰ: inuenimꝰ ⁊ vidimꝰ. Quia breuiter
deus q̄ntum ad viſionem eſſentialem ꝑ grām ſolet ⁊ ꝑ glo
riā inueniri. ſicut de ſancta aīa dicit̄ ꝓuer. xj. Mulier gra-
tioſa inuenit gl̄iam. Qui em̄ in gr̄a dei ꝑſeuerauerit: ꝑueni
et ad gl̄iam quā requirit. Et q̄ in agro gratie diuitias ſemi
nat ſ centuplū inueniet in agro celeſtis glorie quo appropi-
quat. Gen̄. xxvj. Seminauit aūt yſaac ī terra illa ⁊ inueīt ī
anno illo cētuplū. Et nota ꝙ aīa ī padiſo ſeu gl̄ia Inuenit

Quietem a laboribus.
Salutem a languoribꝰ.
Tegumē a frigoribus
Solamen a meroribꝰ.
Velamen ab ardoribꝰ
Honorem cū maioribꝰ
Dulcorem in saporibꝰ
Splendorē in pectoribꝰ
Vigorem in corporibꝰ

Inueniunt dico in paradi-
ſo beati quietem a laboribus.
Math. xj. Venite ad me oīs
q̄ laboratis ⁊ onerati eſtꝭ ⁊ ego
reficiam vos: ⁊ inuenietis re-
quiem animabꝰ veſtris: vt di-
cat q̄libet ipoꝝ illud Eccli. lj.
Modicum laboraui ⁊ inueni
mihi multā requiem. Item in
ueniunt ſalutem a languoribꝰ. q2. ſ. ibi eſt vita ſine morte:
ſalus ⁊ ſanitas ſine morbo. ꝓuer. viij. Qui me inuenerit in
ueniet vitam ⁊ hauriet ſalutem a dn̄o. Item inueniunt te
gumen a frigore. q2. ſ. ibi eſt domiciliū firmū ⁊ tutum. ps̄. Et
em̄ paſſer inueniet ſibi domū ⁊ turtur nidum vbi reponat
pullos ſuos. Sequit̄. Beati q̄ habitant in domo tua domi
ne ⁊c̄. Itē inueniunt ſolamen a meroribꝰ. Oſee. xij. In be
thel inuenit eū. ſ. cōſolatōis locū ab omni merore. Bethel
em̄ interpretat̄ domus dei vel habitaculum dei. qd̄ ꝓprie ē
celum. Vbi vltra non erit luctus. neqꝫ clamor. neqꝫ dolor.
Apoc. xxj. Item inueniunt velamen ab ardoribꝰ. q2. ſ. ibi
eſt ꝑfectum refrigerium ꝯtra mundi tribulationes Hiere
mie. vj. Interrogate que ſit via bona ⁊ ambulate in ea. et
inuenietis refrigerium animabꝰ veſtris. Item inueniunt
honorem cum maioribꝰ. ſ. cum deo ⁊ cum ſanctis. Vn̄ deꝰ
videt̄ dicere de quolibet beato illud qd̄ rex iſrael legit̄ di-
xiſſe de dauid. j. Reg. xvj. Stet inquit dauid coram me: in
uenit em̄ gratiam in oculis meis. Item inueniunt dulcorē
in saporibꝰ. q2 ibi ſunt delicie ſempiterne Prouerbio. xxv.
Mel inueniſti comede. j. Paralip. iiij. Inuenerūt paſcua
vberrima. Item inueniunt ſplendorem in pectoribꝰ. q2. ſ.
ibi eſt vera viſio ⁊ ſcientia omnium. Vn̄ in ps̄. Dies pleni
inuentur in eis. Dies em̄ pleni claram viſionē deſignant. Itē
inueniunt vigorem. hoc eſt dictu immortalitatem ⁊ impaſ
ſibilitatem in corporibꝰ. Eccli. xxvij. Proteget te in ſempi
ternū. in die agnitionis inuenies firmamentū. Iſta eſt er-
go inuentio qua inueniunt̄ ſalꝰ ⁊ gloria ſeu gaudia. Po
ſtremo dico. ꝙ eſt inuentio qua inueniunt̄ dolor ⁊ tedia. ſ.
inferni. Quia reuera iuſtum eſt ꝙ q̄s inueniat illud qd̄ cū
diligentia querit. ⁊ ꝙ finaliter inueniat terminū ad quem
tendit. Cū igit̄ vita pctōꝝ nihil aliud ſit q̄ꝫ via in infernuꝫ
iuſtum eſt ꝙ finaliter inueniat ipm̄. Vnde Sap̄. xix. Ipſi
autem nouam mortem inuenient. Et Ecci. xxvj. In ira flā
me deuoret̄ qui ſaluat̄. ⁊ qui peſſimant plebem tuaꝫ inue
niant ꝑditionem. Sic ergo patet quō inueniunt̄ tedia. gau
dia. vicia. gratia. Sed adhuc poſſumus inferere ꝙ ali-
qua ſunt que nunq̄ꝫ inueniunt̄. Et ideo ex oppoſito poſſu
mus notare ꝙ eſt non inuentio bona. ⁊ non inuentio ma-
la. Non inuentio. id eſt abſentia. carentia ⁊ defectus ma-
lorum eſt bonus ⁊ cōmendandus. Et econtra bonorū eſt
malꝰ ⁊ vituperandꝰ. Nota ḡ ꝙ in viris iuſtis non inuenit̄

Iniquitas ad inficiendum.
Fallacitas ad decipiendū
Mendacitas ad alliciendū

Non ſit ergo in nobis in
iquitas ſeu nequicia. ps̄.
Et nō eſt inuenta in me
iniquitas. Item non ſit in nobis fallacitas ſeu malicia. j.
Reg. xxv. Malicia nō inueniat̄ in te. Item nō inueniat̄ in
nobis mendacitas ſeu iniuſticia. Apoc. xiiij. Et in ore ipſo

tū nō eſt inuentū mēdaciū. Itē nota ꝙ in viris ipiis ſeu
etiā imundis nō inuenit̄ ꝗcꝗ̄ boni. In ipis ei nō inuenit̄

Sapientia.
Opulentia
Permanentia
Penitentia
Fons pietatis
Lux veritatis
Flos puritatis.
Ros ſanitatis
Fructus vtilitatis
Fax charitatis
Lex equitatis.
Grex vnitatis ⁊
Pax tranqllitatis.

Dicam ergo ꝙ tam in impio ꝗ̄ i im
mundo nō inuenit̄ ſapientia. Pro-
uer.xiiij. Querit deriſor ſapientiā ⁊
nō inuenit. Et Iob.xxviij. Loquens
ſcriptura de vera ſapientia dicit. Nec
nō inuenit̄ in terra ſuauit̄ viuentiū.
Uide eam ſ. Item ibi nō inuenitur
opulentia.ſ.virtutū.pſ. Nihil inue-
nerunt diuitiarū in manib⁹ ſuis. Et
puer.xij. Non inueniet fraudulent⁹
lucrum. Item ibi nō inuenit̄ pmanē
tia.conſtantia ſeu pſeuerantia .q̄r.ſ.
virtutes nō ſolent in talib⁹ pſeuera-
re. Iob.xxvij. Aperiet oculos ſuos ⁊ nihil inueniet. Ipſe
etiā in ſtatu pſperitatis parum ſolent pſiſtere vel durare.
Iob.xx. Si aſcenderit vſqꝫ ad celum gloria ei⁹. Sequitur
Quaſi ſomnū aduolans nō inuenief. tranſiet q̄ſi viſio no-
cturna. Et in pſ. dicit̄. Uidi impium ſuperaltatū ⁊c. Seq̄t̄
Tranſiui ⁊ ecce nō erat ⁊ nō eſt inuentus locus ei⁹. Item
ibi nō inuenit̄ pnīa. Heb.xij. Nō inuenit Eſau pnīe locū
Qd patet in multis q̄ peccata ſua etiam requiſiti renuūt
cōfiteri. pſ. Queret̄ pctm̄ illi⁹ ⁊c. Itē ibi n̄ inuenit̄ fons pie
tatis. Hiere.xiiij. Uenerunt ad hauriendū ⁊ nō inuenerūt
aquam. Quia ſicut d̄r Eccl̄i.xiiij. Nō eſt apud inferos. id
eſt apud auaros inuenire cibum. Aqua em̄ refrigerās ⁊ ci
bus nutriens. deſignant opera pietatis Itē ibi nō inuenit̄
lux veritatis. Tren̄.ij. Prophete eius nō inuenerunt viſio
nem a dn̄o. Item ibi nō inuenit̄ flos puritatis. Gen̄.xxvij.
Reuerſus ruben ad ciſternam nō inuenit puerū. Et Nu-
meri.xxij. Filiam vr̄am nō inueni virginem. Item ibi non
inuenit̄ ros ſanitat̄. Sap̄.xvj. Nō eſt inuenta ſanitas ani-
me eoꝝ. Item ibi nō inuenit̄ fructus bonitatis ſeu vtilita
tis. Math.xxj. Nō inuenit ficus ſed folia. Item ibi nō in
uenit̄ fax aut incendiū charitatis. Unde de illis qui quere
bant ignem in puteo. dicit̄.ij. Macha.j. Nec nō inuenerūt
ignem ſed aquam craſſam. Ūn̄ etiam de charitatiuo ſubſi
dio quō hodie nō inuenit̄ d̄r in pſ. Suſtinui q̄ ſimul ꝯtri-
ſtaret̄ ⁊ nō fuit: ⁊ q̄ cōſolaret̄ ⁊ non inueni. Item ibi non
inuenitur lex equitatis. Baruc.iij. Uiam diſcipline non in
uenerunt ꝓpterea perierunt. Itē ibi nō inuenit̄ grex vnita
tis.q̄r.ſ.ibi nō eſt pax aut cōcordia. pſ. Uiā ciuitatis habi-
taculi nō inuenerunt. Ciuitas em̄ eſt ciuiū vnitas. Et ſic bn̄
cōcludo ꝙ ibi nō inuenit̄ pax quietis aut tranq̄llitat̄. Tre
noꝝ.ij. Laborauit inter gentes nec inuenit requiem. Iſta ſer
go de bona ⁊ mala nō inuentione ſufficiant.

Inueſtigare. Nota ꝙ inueſtigare idem ē ꝙ
pſcrutari: rimari: indagare: ve
nari: inquirere: examinare ſeu diſcutere. Et poſſum nota-
re ꝙ eſt inueſtigatio ſpectans ad Preſidentem. Sapientē
⁊ Inuidentem. Eſt dico inueſtigare officium Rectoris
Doctoris. ⁊ Exploratoris. Primo ergo dico ꝙ inuenit̄
inueſtigatio iudicis p̄ſidentis.q̄r.ſ. ſicut videm⁹ ꝙ caput a
quo regit̄ totum corpus eſt membrū mobile. ⁊ a dextris et
a ſiniſtris vertibile. qd̄ neceſſarium fuit vt corpori melius
ꝓuideret. ⁊ vt membra vndiqꝫ intuens melius guberna-
ret. Sic vere preſidentes ⁊ capitanei. principes iudices et
p̄lati debent eſſe p inueſtigationē mobiles. ⁊ vndiqꝫ inqui
rendo cauſaꝝ merita ſeu virtutes vertibiles. Naꝫ ſicut ꝓ
uer.xxv. d̄r. Gloria dei eſt celare verbum. ⁊ gloria regū eſt
inueſtigare ſermonē. Quod tamen eſt contra multos q̄ ſi-
ne inq̄ſitione ⁊ inueſtigatione ſeu informatione debeta pre
cedenti ꝓrumpunt ad ſententiam vel ad penam. q̄ facili-
me credunt. ⁊ multos iudices qui ſine debita informatiōe
ꝓcedunt. cōtra illud Iob.xxix.ca. Oculus fui ceco: ⁊ pes
claudo. pater eram pauperum. ⁊ cauſam quam neſciebā
diligenter inueſtigabam. cōterebam molas leonū. ⁊ de dē
tibus ei⁹ auferebam predam. Hec eſt ergo inueſtigatio iu
dicis p̄ſidentis. Secundo dico ꝙ inuenit̄ inueſtigatō ho
minis ſapiētis. Quia ꝓcerto ſicut oculus q̄ eſt vas ⁊ fons
luminis. ⁊ ſubiectum creatū fuit mobile vt vndiqꝫ reſpice
ret ⁊ videret. ſic ratio hoīs ſapientis debet eſſe mobilis et
inueſtigatiua: ⁊ veritatis cū ſcrutatiua Eccl̄.j: Propoſui
in animo meo inueſtigare ſapient̄ de oīb⁹. Exēplo.ſ. docto
ris q̄ mltos libros ſolet inueſtigare vt v̄itatē poſſit agno-
ſcere vl̄ vidē. Et ſic nota ꝙ ad ſapientē ptinet Inueſtigare

Dei legem vt hanc meditet̄.
Prudentiā vt hac gubernet̄
Uiri culpam quando ꝯfitet̄

De inueſtigatiōe leḡ
d̄r.j. Eſdre.vij.c. Eſdras
aūt dedit cor ſuum vt in
ueſtigaret legem ⁊ doceret ⁊ faceret. De inueſtigatiōe ſa
pientie quā.ſ. pre ceteris rebus debem⁹ inueſtigare ⁊ inq̄-
rere d̄r Sap̄.vj. Inueſtiga illam ⁊ manifeſtabit̄ tibi. De
inueſtigatione v̄o culpe quam.ſ. p̄latus ⁊ confeſſor debꝫ fa
cere qn̄ videt ſimplicem titubantem. vel culpas ſuas dice
re neſcientē. d̄r Prouer.xviij. Iuſtus prior accuſator ē ſui
venit amicus eius ⁊ inueſtigabit eum. Talia ergo q̄ ſꝫ ad
ſalutem neceſſaria ſunt inueſtiganda. Curioſa v̄o ⁊ impoſ
ſibilia dimittenda. qd̄.ſ. eſt cōtra illos q̄ de celeſtib⁹: de dō
⁊ de ſue deitatis ſecretis plus debito querunt ⁊ inueſtigant
ꝓpter qd̄ ſepe fit ꝙ in fide deuiant ⁊ oberrant. Et iſtos re-
p̄hendit ſapiens Sap̄.ix. vbi dicit. Difficile inquit extima
bimus que in terra ſunt. ⁊ q̄ in ꝓſpectu ſunt inueniem⁹ cū
labore ⁊ que in celis ſunt q̄s inueſtigabit. Sicut em̄ ocul⁹
nr̄ cū ſit carneus ſi ſolem reſpicit lachrymat̄ ⁊ obtundit̄ ⁊
ſi pſeuerauerit excecat̄. Sic vere mens nr̄a ⁊ intellect⁹ nr̄
ſi ſolem.i. deum ⁊ ei⁹ ſecreta inueſtigare plus debito volue
rit. ſtatim pre fulgore diuini luminis obtundet̄ ⁊ p errores
ſi inquirendo pſeuerauerit excecabit̄ ⁊ ledet̄. Iō admira-
tiue d̄r Eccl̄i.j. Altitudinē celi. latitudinem terre ⁊ ꝓfun-
dum abyſſi q̄s menſus eſt. ſapiētiam dei p̄cedentē omnia
q̄s inueſtigabit: q.d. nullus. Et iō bonum eſt veraciter cre
dere ⁊ ſimpliciter confiteri. ⁊ nō circa inueſtigatiōes imo-
rari. q̄r ꝓcerto ſicut d̄r ꝓuer.xxv. Qui ſcrutator eſt maie-
ſtatis opprimet̄ a gloria. Dico ergo ꝙ inuenit̄ inueſtiga-
tio hominis ſapientis. Tercio dico ꝙ inuenit̄ inueſtiga
tio inuidi detrahentis. Detractores enim ⁊ inuidi ſolent de
alioꝝ defectib⁹ explorando inueſtigare ⁊ inquirere. vt eos
poſſint diffamando cū opus fuerit vituperare. Abd̄.j. ſcru
tati ſunt Eſau. inueſtigauerunt omnia abſcondita ei⁹. Et
ſic patet quō inueſtigare ſumit̄ tribus modis.

Inueterare. Uide infra vbi vetus ⁊ vbi Se-
nectus.

Inuidia. Nota ꝙ inuidia teſte Hug. eſt de bono
alterius tabeſcentis animi cruciat⁹. Et
ſm Aug. Inuidia eſt dolor de aliena proſperitate. Cū igi
tur in multis locis fit mentio dē inuidia: nec inuenient̄ in
biblia multe auctoritates. Hinc eſt ꝙ iſtā materiā nō intē-
do plurimū dilatare. Et ideo breuiter notandum ꝙ inui-
dia eſt peſſimum viciū multiplici ratione. Nam per iſtam

Mens corrodit̄.
Corpus ledit̄.
Proxim⁹ grauat̄
Deus impugnat̄

Primo ergo dico ꝙ inuidia ē cor
dis corroſiua. Crocodill⁹ em̄ q̄ ma
ximus eſt ſerpentū dum circa litt⁹
nyli dormit. auicula que hꝫ pennas
ſcindentes p fauces illius ingredit̄. ⁊ duꝫ nō aduertit om
nia interiora ipius p p̄dictam auiculā corrodunt̄. ſicut di-
cit Pli. Sic ꝓcerto facit inuidia. q̄r dum interiora homi-
nis intrat. totū cor ipius p dolorem ⁊ ſollicitudinē lacerat
⁊ corodit. Scd̄m Hug. em̄ inuidia iuſti⁹ nihil eſt q̄r actorē
ante omnia cruciat. Iſta eſt em̄ ſicut tinea ⁊ ſicut rubigo:
que ſubſtantiā in qua naſcit̄.ſ. ferrum. lignū ſeu veſteꝫ ſo
let ante omnia ledere. q̄r.ſ. inuidia ſolet ſuum poſſeſſorem
anteqꝫ ledat alios cruciare. Iſta eſt em̄ part⁹ vipereus. q̄
anteqꝫ de ventre exeat matrē ꝓpriā occidit ⁊ lacerat. Et iō
Prouer.xiiij. d̄r. Putredo oſſium inuidia. Sꝫ ꝯtra iſtam
mentis corroſionē dat remediū. Alan⁹ li. de planctu.ij. Si r
inq̄t liuoris rubiginē. inuidie tineam a mentis theſauro
velis ꝓſcribere. alienū dolorem tuū facias cōdolendo. et
alienū gaudiū cōgaudendo. in alienis opib⁹ tuas penſa di
uitias. ⁊ alienā inopiā tua lugeas pauptate. Inuidia ergo
eſt cordis corroſiua. Scd̄o dico ꝙ inuidia eſt corpis le-
ſiua. ſicut em̄ venenū ſalamandre inficiendo radices arbo
ris. ramos ⁊ fructus inficit vniuerſos ſm Pli. Sic vere ve
nenū inuidie radicē cordis inficit. ⁊ exinde ad ramos.i. ad
exteriora mēbra corpis ſe diffundit. Et hoc eſt qd̄ dicit gre
gori⁹ in ome. In oī inuido inq̄t color pallore afficit̄. mens
accendit̄. oculi deprimunt̄. membra frigeſcunt. Eſt em̄ in
membris tremor. in dentib⁹ ſtridor. in cogitatione rabies.

in mente liuor. Et dat remediũ p iſtud viciũ. Qui ergo iſta peſte carere deſiderant. illã hereditatẽ diligant quã cohere dũ numerus nõ anguſtat. Iſta eſt ergo corporis leſiua. Tercio. dico q inuidia eſt proximi grauatiua. Inuidus em̃ et amicis et inimicis nocet. tantũ venenũ eſt inuidia q nõ ſolũ inimicos inficit: immo etiã bonũ amicorum ferre nõ ſuſtinens. ipſos quoqꝫ diffamat et ſubuertit. Vñ etiã cũ a quodã pħo quereret a quo ſumme eſſet cauendũ. rñdit ab inuidia amici et iniuria inimici. Teſte em̃ Señ. Et ſi nullos inimicos facit iniuria. multos tñ facit inuidia. qđ bñ apparuit in fratribus ioſeph. q ſolum inuidia moti eo q a pře plus ceteris amabatur. ipm occidere voluerũt. et in egyptum finaliter vendiderunt. ſicut dr Geñ. xxxvij. Tales ſũt ſicut buffo q lumẽ ſolis odit. et odorem vinearum fugit. Odor em̃ vinearum q aliis eſt ſolaciũ. buffoni eſt tormentũ. qr vere inuidi nõ poſſunt lumẽ ſolis. i. proſperitatẽ alicuius bone perſone videre. nec odorem fame eius ſuſtinere. qr breuiter ſicut dicit, proſper li. de viciis et virtutib⁹. Tot hꝫ inuidus pene iuſte tortores. quot inuidiatus habuit laudatores. Señ. em̃ dicit. Quot ſunt bona feliciũ tot ſunt tormẽta inuidorum. Aduerte tñ q ſepe accidit q dum hõ alteri inuidet. cauſa eſt q ad maiorẽ proſperitatẽ puenit. ſicut fratres ioſeph ſibi inuidentes fuerunt cã q̃re fuit poſtea rector toti⁹ egypti. Vñ dicit Criſ. ſup Matheũ. xxij. O inuidia que ſemp ſibi eſt inimica. Nã q inuidet ſibi ignominiã et ei cui inuidet gliam parat. Iſta eſt ergo proximi grauatiua. Quarto dico q inuidia eſt dei impugnatiua. Inuidia em̃ opponitur immediate charitati q de⁹ eſt qr ſicut dicit Ioħ. in canonica ſua. j. Ioħ. iiij. De⁹ charitas eſt. Ad charitatẽ em̃ ptinet bona aliorum tanqꝫ ſua diligere. et aliorum mala tanqꝫ ſua deflere. Ad inuidiã vo ptinet de aliorum bonis tanqꝫ de ſuis malis dolere. et de aliorum malis tanqꝫ de ſuis bonis gaudere. Homo em̃ p inuidiã fuit tentatus et de paradiſo eiect⁹. qꝫ ſicut dr Sap. ij. Inuidia dyaboli intrauit mors in orbem terrarum. Xps etiã p inuidiam fuit occiſus. et a iudeis tradit⁹ et grauat⁹. qr ſicut dicit Mar. xv. Sciebat aũt q p inuidiaꝫ tradidiſſent eũ. Vnde Aug. in quodã ſermone. Inuidia pcurat⁹ eſt lapſus mundi et mors xpi. Inuidia ergo deũ impugnat et deo cõtrariatur. qr ſicut tanta eſt dei bonitas q bonis et malis vult pficere. ita tanta eſt inuidorum prauitas q bonos et malos vult deprimere. Sunt em̃ tales ſicut ſignũ ſcorpi⁹ qđ dr dom⁹ mortis nullius exaltatiõis. et eſt ſignũ ſiccum: frigidum et nocturnũ ſm aſtrologos. Sic vere chariſſimi inuidi q vt cõit ſũt ſicci corpe et macilenti. vel etiam ſpũaliter ſunt ſicci p incõpaſſionẽ. frigidi p indeuotõnem. nocturni p ſue malicie occultationẽ. domus mortis. i. belli p litem et cõtentionẽ. nullius ſunt exaltatiõis. qr. ſ. nulli pcurant bonum vel promotionẽ. Et breuiter Alanus li. de planctu nature loquens de inuidis dicit ſic. Inuidis inqt aliena proſperitas eſt aduerſa. et aliena aduerſitas proſpera. Hic ei alienis gaudiis triſtatur. alienis triſticiis letantur. Alienis inopiis ditantur: et alienis diuitiis paupantur. Patet ergo q inuidia eſt fugienda. qr dei eſt impugnatiua. proximi nociua. corporis leſiua. cordis corroſiua. Simus ergo de illis de qbus. j. Macha. viij. dr. Omnes obediunt vni. et zelus et inuidia non eſt inter eos. Et hec de inuidia ſufficiant.

Inuitare.

Ubi cõuiuium: et vbi vocare.

Inuius.

Vide vbi via.

Inuocare.

Nota q inuocare idem eſt qꝫ inſtãter vocare. Vñ inuocatio nihil aliđ eſt qꝫ qdam inſtans et diligens: vocatio: oro et ſupplicatio. Vel inuocatio eſt interior vocatio. ſ. in corde vel adiutorii vocatio. Accipitur ergo p feruenti orone. Et hꝫ fieri inuocatio erga illũ a quo auxiliũ expectatur. ſicut eſt de⁹ q ſp eſt i neceſſitatib⁹ inuocand⁹. pſ. In tribulatiõe mea inuocaui dominũ et exaudiuit me in latitudie. Et dñs mihi adiutor. &c. Sicut em̃ cã ſupior de ſui natura hꝫ influere in inferiorem Dñs etiã pncipalis tenetur vaſallũ ſuum defendere et iuuare. dũ tñ vaſall⁹ ipm voluerit in adiutoriuꝫ inuocare. Sic vere de⁹ q eſt cã ſupior et dñs pncipalis ſemp ſolet influere grãm ſuã et facere auxiliũ et iuuamen cui libet poſtulanti. dũ tñ inſtanter et humiliter inuocetur. qr ſicut dr in pſ. Prope eſt dominꝰ omnib⁹ inuocãtib⁹ eũ in veritate. Voluntatem timentiũ ſe faciet. et depcationẽ eorum exaudiet et ſaluos faciet eos. Et iõ Iona exiſte in piculo ſubmerſiõis dictum eſt Ione. j. Quid tu ſopore deprimeris? ſurge inuoca deũ tuũ. Ubi ad inuocationẽ ſpũalem faciendã ad hoc q digna ſit exaudiri neceſſe eſt q a nob deteſtentur inferiora. Quid tu ſopore deprimeris. Affectentur ſupiora. Surge inqt. Eleuentur interiora. Inuoca inqt. i. intus voca. Neceſſaria eſt em̃ inferiorum deteſtatio. Supiorum cõtemplatio. Interiorum diſpoſitio. Primo igitur ſit in nobis inferiorum deteſtatio. qꝫ ſcꝫ mũdi diuitias et delicias q ad modũ ſoporis deprimũt: et inclinant hoies ad pctm̃ debem⁹ deteſtari. qđ tu inqt ſopore deprimeris? q. d. nõ dꝫ eſſe. qr. ſ. ille q ſopore deprimitur nõ põt aliũ inuocare. In ſopore em̃ et dormitione venit qñ q qdam humor depſſio. q ita grauat hoiem q quis ſentiat ſe grauatũ nõ põt tñ aliũ inuocare. Et dicit qdaꝫ q hꝫ eſt qdam fantaſia aeris. Alii dicunt q eſt qdaꝫ impſſio cõſtellationis. Naturales vo et medici dicunt q eſt circa cor qdam cõgregatio grauis et melancolici ſanguinis vl humoris. Sic vere chariſſimi dum homo mundi blandiciis et deliciis cõſopitur. qñ qꝫ p aggregationẽ humorum. i. bonorum tpaliũ circa cor eius taliter p auariciã deprimitur. q ab inuocatione dñi impeditur. iõ dr. Quid tu ſopore deprimeris? qr ſicut dr Sap. ix. Deprimit habitatio terrena ſenſum multa cogitantem. Iõ Treñ. iij. dr. Inuocaui nomen tuũ de lacu nouiſſimo. Igitur ſit in nobis inferiorum deteſtatio Scđo dico q ſit in nobis ſupiorum affectatio. Surge inqt. Surgere em̃ debem⁹ ad amorẽ bonorum ſupiorũ. Et qr ipſa pprijs meritis acquirere nõ valem⁹. hinc eſt q p ipſis habendis dei miam inuocare debem⁹. qr ſic dr Ioel. ij. Quicunqꝫ inuocauerit nomẽ dñi ſalu⁹ erit. Surge inqt. Vñ in pſ. Nos aũt in noĩe dei nři inuocabim⁹. Seqꝫr. Nos aũt ſurrexim⁹ et erecti ſumus. Tercio dico q neccia eſt interiorum diſpoſitio. Inuoca inqt. i. int⁹ voca. qr. ſ. int⁹ i corde dꝫ fieri dei inuocatio p cordis orõnẽ et affectõꝫ. qr. ſ. orõ mentalis magis pficit qꝫ vbalis. pſ. Inuocabãt dñm et ipe exaudiebat eos et in colũna nubis loqbatur ad eos. Et nota q dñs eſt inuocand⁹. qꝛ

Succurrit. Succurrit dico illis qui grauantur. pſ. l.
Occurrit In tribulatione mea inuocaui dñm. et ex
Exaudit audiuit me in latitudine dñs. Occurrit et
Defendit. eis q pſequuntur. pſ. Prope eſt dñs inuo
Iuſtificat. cantibus eũ. oib⁹ inuocã. eum in veritate.
Letificat Exaudit inſup illos q ſe pcantur. Eſa. lviij

Tunc inuocabunt et dñs exaudiet. et dicet ecce aſſum. Defendit nihilominus illos q impugnantur. pſ. In tribulatiõe inuocaſti me et exaudiui te. et liberaui te in abſcondito tempeſtatis &c. Item iuſtificat illos q cõdemnantur. ſ. dimittendo pctã. Thob. iij. Pctã dimittis his q inuocant te. Itez letificat illos q cõtriſtantur Iudith. xvj. Exultate et inuocate nomen eius. Sꝫ pculdubio multi ſunt q ipm renuũt inuocare et in ſuis neceſſitatib⁹ adorare. Eſa. lxiiij. Nõ eſt q inuocet nomen dñi. Aliqui em̃ nõ inuocant pter deſperationẽ. aliqui pter ad aliud cõuerſionẽ. Timor em̃ et deſperatio inuocandi tollunt audaciã. pſ. Dñm nõ inuocauerũt illic trepidauerũt timore vbi non erat timor. Ad terrã ſiluꝰ ta cõuerſio. inuocandi tollit pitiam. ſicut pꝫ in illis q i neceſſitatib⁹ recurrunt ad terrena auxilia nõ diuina. Sap. xiij Pro vita mortuũ rogat. et in adiutoriũ inutilem inuocat. Iõ yronice dr talib⁹ Iudicũ. x. Inuocate deos quos elegiſtis. Et. iij. Reg. xviij. Inuocate nõia deorum vrorum &c.

Inuoluere.

Nota q inuoluere ſumitur p tegere. abſcondere vel celare. et ſic lib⁹. Et poſſum⁹ notare q quintupliciter inuolutio reperitur. videlicet Gratie. Culpe. Miſerie. Pene et Scientie. Prima eſt virtuoſa. Secunda vicioſa. Tercia tedioſa. Quarta luctuoſa. Quinta laborioſa. Inuoluitur em̃ Iuſtus vir tutum florib⁹. Impi⁹ puerſis morib⁹. Mortalis mulierorib⁹. Damnatus diris dolorib⁹. Scriptura feratis ſoribus. Et ſic dico iterũ q Puer iuoluitur ne deſtituatur. Res ſacra inuoluitur ne aſpiciatur. Theſaurus inuoluitur vt cuſtodiatur. Pannus inuoluitur ne inficiatur. Plaga inuoluitur dum remediatur. Mortuus inuoluitur vt ſepeliatur. Primo ergo dico q iuſtus debet inuolui ſicut puer veſtib⁹ nitoris et innocentie. Luce. ij. Inuenietis infantem pannis inuolutũ.

Sicut res ſacra in velo decoꝛis ⁊ apparentie. hoc eſt dictu
veſtibus honeſtatis. Un̄ Nume. iiij. Inuoluent velo ar-
cham teſtimonij. Sicut theſaurus pallio vigoꝛis ⁊ dilige-
tie. Numeri. iiij. Menſam ꝓpoſitionis inuoluent iacincti-
no pallio. Sicut pannꝰ in archa pudoꝛis ⁊ cōtinentie. iiij.
Reg. ij. Tulit Helyas palliū ſuū ⁊ inuoluit illō. Sicut pla
ga emplaſtris doloꝛis ⁊ pnie. Un̄ de maria. i. de pnie ama-
ritudine dr̄ Luc. ij. ꝙ filiū ſuū vnigenitū pannis inuoluit ⁊
reclinauit illū in pſepio. Sic moꝛtuꝰ ſudario timoꝛ ⁊ patie
Mar. xv. Inuoluit eū ſyndone ⁊ poſuit in monumēto. pꝫ
ḡ ꝙ v̓tuoſꝰ inuoluit̄ v̓tutū floꝛibꝰ. Scd̓o dico ꝙ viciosꝰ
inuoluit̄ ꝑuerſis moꝛibꝰ. Nā ſicut videmꝰ ꝙ res inuoluit̄
Ut reſplendeat   Ut ſplendeat dico. ſicut patet in alta-
Ne feteat.   ri pannis oꝛnato vl̓ in pariete deaurato
Ut lateat   Ne feteat. ſicut in cadauere. vel funere
pannis ſericeis inuoluto ⁊ aromatibꝰ circūfuſo. Ut lateat
etiam ſicut pꝫ in homine q̄ nō vult cognoſci capite velato
vel in tenebꝛis abſcondito vel celato. Sic vere dico ꝙ di-
uerſis inuolutionibꝰ ſolent vti tria genera pſonaꝝ. videlꝫ
Curioſi q̄ vt ſplendeant ſe inuoluunt vanis oꝛnatibꝰ. De
q̄bus dr̄ Soph. j. Diſperierūt oīs q̄ inuoluti ſunt argen
to. Ypocrite ne feteant ſe inuoluunt fictis conatibꝰ. ſ. ficta ⁊
honeſta conuerſatiōe. De q̄bꝰ dr̄ Hiere. x. vbi de ydol̓o-
queſis dicit. Doctrina vanitatis eoꝝ lignū eſt argento in-
uolutum. Fallaces v̓o ⁊ ꝓditoꝛes q̄ ne pateant vl̓ qui vt
lateant ſe inuoluunt ꝑuerſis geſtibꝰ ſeu motibꝰ. qꝛ. ſ. aliud
ꝓtendunt in geſtibꝰ ⁊ in oꝛe q̄ꝫ ſit in opere vel in coꝛde. ita
ꝙ poſſint dicere illud Job. vj. cap̄. Inuolute ſunt ſemite
greſſuum meoꝝ. Tales igit̄ inuoluunt̄ in pſenti peccatis
⁊ alij etiā ꝑ eos inuoluunt̄ deceptiōibꝰ ⁊ toꝛmentis. Nu-
meri. xvj. Recedite a tabernaculis hoim̄ impioꝛum ne foꝛ
te inuoluamini cū eis. vicioſus ḡ inuoluit̄ ꝑuerſis moꝛibꝰ
Tercio dico ꝙ miſeri moꝛtales inuoluunt̄ mltis erroꝛi-
bus ⁊ lāguoꝛibꝰ. Quia reuera hō dū ē in vita iſta iuoluit̄ in
Coꝛde nubibꝰ ignoꝛantie.   Et reuera iſta ſunt quatuoꝛ
Oꝛe vocibus inſolentie.   incomoda in q̄bus inuoluun-
Opere rhetibꝰ fraudulētie.   tur moꝛtales dū tranſigūt vi-
Coꝛpe fluctibus violentie   tam iſtaꝫ. Quidam eīn inuol
uunt̄ ignoꝛantie nubibus. qꝛ tales inſipientie ⁊ ignoꝛantie
nubes qn̄qꝫ nos taliter inuoluunt ꝙ ſolem claritatis eter-
ne cernere nō valenꝰ. Job. xxxvij. Nos q̄ppe inuoluimur
tenebꝛis. Item q̄dam inuoluunt̄ inſolentie vocibꝰ. Illi. ſ.
q̄ illa q̄ ſentiunt ꝓferre neſciunt. aut nō pn̄t. Job. xxxviij.
Quis eſt iſte inuoluens ſn̄ias ſermonibꝰ impitis? Item q̄
dam inuoluunt̄ fraudulentie rhetibꝰ. qꝛ. ſ. faciliter decipit̄
ſimplex homo ꝑ inuolutionē hoīm malignoꝝ. Un̄ illud ꝓ
fatum Nume. xvj. Recedite a tabernaculis hoim̄ impio-
rum ne inuoluamini. Tales eīn fraudulēti ſic ſimplices in
uoluentes in ꝯtibꝰ ⁊ in verbis figurant̄ Eze. j. Ubi appa
ruit nubes magna ⁊ ignis inuoluens ⁊ ſplendoꝛ in circui-
tu. Tales eīn inuolutoꝛes ⁊ deceptoꝛes dicūt̄ nubes a nu
bendo. qꝛ fingunt charitatiuū amoꝛē. ſunt tn̄ ignis abvꝛen
do. quia vrunt ꝑ auaricie ardoꝛem. Inuoluentes ſūt etiaꝫ
ꝑ rapinam exterioꝛem. ⁊ ꝑ fraudem interioꝛem. Splendē-
tes v̓o ſunt ꝑ ꝓſperitatem ⁊ gl̓iam amplioꝛem. Item qui
dam inuoluunt̄ violentie fluctibꝰ. hoc eſt dictu. diuerſ tri
bulationibus ⁊ laboꝛibꝰ. Job. iij. Occupet eum caligo ⁊ in
uoluat̄ amaritudine. Patet ergo ꝙ miſeri inuoluunt̄ er-
roꝛibus ⁊ languoꝛibꝰ. Quarto v̓o dico ꝙ damnatꝰ inuol
uit̄ diris doloꝛibus: qꝛ. ſ. homo qui eſt in inferno inuoluit̄
Funibꝰ q̄bus ligat̄.   Ligat̄ eīn funibꝰ q̄bus tenet̄.
Motibꝰ q̄bꝰ turbat̄.   Prouer. xxix. Peccantē virū ini
Fluctibꝰ q̄bꝰ grauat̄.   quū inuoluet laqueꝰ. Turbatur
etiam motibus q̄bus terret̄. Job. xviij. Undiqꝫ terrebunt
eum foꝛmidines ⁊ inuoluent pedes eius. Grauat̄ inſuper
fluctibꝰ q̄bus vrget̄. Exo. xiiij. Egyptijs occurrerunt aque
⁊ inuoluit eos dominꝰ in medijs fluctibꝰ. Damnatꝰ ergo
inuoluit̄ diris doloꝛibꝰ. Quinto v̓o dico ꝙ ſcriptura in-
uoluit̄ velatis viribꝰ ſeu foꝛibꝰ. Et ſic nota ꝙ ipſa eſt ſicut
Archa q̄ cū claue firmat̄.   Oꝫ ſcriptura ſit inuoluta
Liber q̄ clauſus ſignat̄.   ſicut archa patꝫ figuratiue
Celum qd̓ nube velat̄.   Num̄. iiij. Ubi archa teſta-
menti inuoluebat̄ velo quatuoꝛ coloꝝ. ⁊ pꝛecipiebat̄ alijs
ꝙ illa que erant in ſanctuario nulla curioſitate viderent ꝺ
nec inquit inuoluant̄. Quatuoꝛ eīn coloꝛes ſt̄ quatuoꝛ mo
di exponendi ſcripturam. Tropologycꝰ. Hyſtoꝛicus. Ana-
gogycus ⁊ Moꝛalis. ſub q̄bus. ſ. archa teſtamenti. i. ſacra
ſcriptura inuoluit̄ ⁊ velat̄. ita ꝙ ſimplicibꝰ nūqꝫ licet ꝙ ipi
us ſecreta nuda reſpiciant aut ſcrutent̄. Item ꝙ ſit inuo-
luta ad modū libꝛi pꝫ Ezec. ij. vbi vidit manū in qua erat
liber inuolutus ſcriptꝰ intꝰ ⁊ foꝛis. Itē ꝙ inuoluat̄ ad mo
dum celi. pꝫ Apoc. vj. vbi dr̄. ꝙ celum receſſit ſicut liber
inuolutus. Et ſic ergo patet quomodo in ſcriptura ſit mē
tio de inuolutione quintuplici. Uide exempla ⁊ figuras in
alijs inuolutionē ſignificantibus. ſicut eſt abſcondere. tege
re vel velare ⁊ ſimilia.

Inutilis. Uide vbi vtilitas.

Joathan. Joachim. ioachi-
tas. Uide interpꝛetationes ⁊ hyſtoꝛias q̄ loquent̄ de iſtis
⁊ expone ⁊ applica ſicut volueris ⁊c̄.

Joab. Nota ꝙ Joab interpꝛetat̄ inimicus ſeu ini-
micicie. q̄ fuit pꝛnceps in exercitu dauid ⁊ ho
mo mirabiliter bellicoſus. ⁊ q̄ fouebat ꝑtem adonie ⁊ qui
pꝛe inuidia occidit iniuſte duos homines melioꝛes ſe. ſ. ab
ner ⁊ amaſan pꝛncipes iſraelis. Et pōt mihi ſignare malos
pꝛncipes ⁊ tyrannos vel malos pꝛincipum ⁊ p̄latoꝝ officia
les ⁊ familiares. ſeu quoſlibet criminales ⁊ maxime hoīes
rebus bellicis occupatos. Tales eīn inimici ſunt. qꝛ inno-
centibꝰ nocent. Adoniam adiuuant. qꝛ cauſas maloꝝ ſo-
lent fouere. inuidioſi ſunt. qꝛ alios timent ſibi pꝛeferri ⁊ ꝓ-
eminere. Et ideo ſepe ſit ꝙ illos occidunt ⁊ depꝛimunt q̄s
timent ſibi equipollere Tales tn̄ ex teſtamento dauid. i. ex
oꝛdinatione dei patris ꝑ ſalomonem xp̄m puniunt̄ ⁊ iter
ficiunt̄. qꝛ. ſ. eterna damnatiōe finaliter ſolent lugere. ⁊ eti
am multotiens in hac vita in fine ꝑ infoꝛtuniū ſolent ſtri-
dere. Uel dic econuerſo. ꝙ ioab q̄ fuit dux exercitꝰ dauid ⁊
interpꝛetat̄ pater ſeu paternitas. pōt deſignare bonos pꝛn
cipes ⁊ p̄latos q̄ ſuꝑ exercitum fidelium dominant̄. Quia
reuera iſti debent oībus patres eſſe ⁊ oīs paterna affecti-
one diligere. Uide concoꝛdantias ⁊ hyſtoꝛias ⁊ ſi vis pꝛo-
ſequere ⁊ allega.

Job. Nota ꝙ iob q̄ fuit ſanctus homo generalit̄ ſi-
gnat virum iuſtum ⁊ hoc triplici rōne vicꝫ. ꝓpt̄
Nominis interpꝛetatōeꝫ.   Propter nois dico interꝓ
Moꝛalem cōuerſationē.   tationem. Nā ꝓcerto cum
Uerbalem ꝓlocutionem.   Job interpꝛetet̄ doloꝛ. do-
lens. vlulans. magnꝰ. ocioſitas. pōt dici ꝙ ꝑ iob intelligit̄
vir ꝑfectꝰ. ⁊ maxie vir penitēs ⁊ tribulatiōibꝰ fatigatꝰ. Ad
talē ei ꝑtinet ꝙ   Doloꝛem facit cōtritio mentis interio
Doleat.   ris. qꝛ interpꝛetat̄ dolens. Clamoꝛē facit
Lugeat   cōfeſſio vocis exterioꝛis. qꝛ interꝓtat̄ vl-
Uigeat.   lulans. Uigoꝛem monſtrat cumulatō vir
Sedeat.   tutis interioꝛis. qꝛ interpꝛetat̄ magnus.
Toꝛpoꝛem monſtrat cōtemplatio ſtatꝰ ſuꝑioꝛis. qꝛ interꝓ
tat̄ ocioſus. Ocioſitas eīn q̄etem cōtemplatiōis deſignat
Iſta eīn quatuoꝛ ſunt neceſſaria cuilibet iob. i. cuilibet pe-
nitenti. ſeu cuilibet viro iuſto. qꝛ. ſ. iſte debet dolēre de cul-
pis penitendo ⁊ cōuertēdo. vn̄ Job. vj. dixit. Uerba mea
doloꝛe plena ſunt. qꝛ ſagitte domini in me ſt̄. ⁊ terroꝛes mi
litant ꝯ me. vide ſ̄. de doloꝛe. Item iſte debet lugere: ama
re cōfitendo ⁊ vlulando. Job. xxiij. Rn̄dens aūt iob dixit.
Nunc aūt in amaritudine eſt ſermo meus. Et iob. xix. iob
dixit. Ecce clamabo vim patiens. Item iſte dꝫ vigere. ſ. vir
tutibꝰ creſcendo ⁊ abundando. qꝛ dꝫ eſſe magnus. Job. j.
Uir erat in terra hus noīe iob. Sequit̄. Eratqꝫ vir ille ma
gnꝰ inter oīs oꝛientales. Itē iſte dꝫ ſedere. ſ. cōtemplādo
⁊ ocio meditatiōis vacando. qꝛ. ſ. iob interꝓtat̄ ocioſitas.
Un̄ Job. xxix. Addidit quoqꝫ iob aſſumens ꝑabolam ſuā
⁊ dixit. Sedebam primꝰ. cūqꝫ ſederem q̄ſi rex circūſtante
exercitu ⁊c̄. Et iob. iij. dr̄. Aperuit iob os ſuum. ſequit̄. Nō
ne diſſimulaui? nonne ſilui? Sedere eīn quieſcere ⁊ ſilere:
ꝑtinent ad ocium cōtemplationis. Job igit̄ ſignat virū iu
ſtum ꝓpter nois interpꝛetationē. Scd̓o dico ꝙ ſignat vi
rum iuſtum ꝓpter virtutū cumulationē. vn̄ de virtutibꝰ ta
lis iob poteſt dominus dicere illud Job. j. Nunq̄d cōſide
raſti ſeruū meū iob ꝙ nō ſit ſilis ei in terra hō ſimplex ⁊ re

etꝰ ⁊ timens deū ⁊ recedens a malo: vbi aduerte quoddā Obiectū ſpectabile. Nunqd cōſideraſti. Subiectū tractabile. Seruū meū inqt iob. Adiectū notabile. ꝙ nō ſit ei ſimilis in terra. Conectū mirabile. qꝛ homo ſimplex ⁊ rectꝰ ⁊ timens deū ⁊ recedens a malo. Proſequere ſi vis quō illi q̄ ꝟtutibꝰ pleni ſunt. ꝯſiderabiles ⁊ ſpectabiles exiſtunt. pſ. Ipſi vo cōſiderauerūt ⁊ inſpexerūt me. Et vt de quolibet iuſto cōſiderante dicat̄ illud Job. xxxvij. Sup oīs celos ipſe cōſiderat. Celos inqt ſanctos ⁊ iuſtos. q. ſ. digni ſt̄ ab alijs cōſiderari ⁊ imitari. Jac. v. Sufferentiā iob audiſtis. Item quō tales ſunt humiles ⁊ tractabiles. Seruum inquit meū. pſ. Seruus tuus ego ſum ⁊c. Item quō ſūt excellentes ⁊ notabiles. qꝛ. ſ. nō eſt ei ſimilis in terra. Sap. j. Nō eſt inuentꝰ ſimilis illi q̄ cōſeruaret legem excelſi. Itē quō iſti ſunt virtuoſi ⁊ mirabiles. qꝛ. ſ. homo ſimplex ⁊ rectus. ⁊ timens deū ⁊ recedens a malo. Job. j. Uir erat in terra hus noie iob. Et erat vir ille ſimplex ⁊ rectꝰ. Fuit ei homo humaniter cōdolendo. Un̄ iob de ſeipſo dixit. Flebam ſup eo q̄ afflictus erat. Job. xxix. Simplex fallaciter nō agendo ſeu innocenter cōuerſando. Un̄ ipſe de ſe dicit. Job. xxxj. Si ambulaui in vanitate ⁊ feſtinauit i dolo pes meus. appendat me in ſtatera iuſta. ⁊ ſciat deꝰ ſimplicitatē meā. Rectus iuſticiā diligendo. Unde ipſe de ſeipſo dicebat. Si iudicatus fuero ſcio ꝙ iuſtꝰ inueniar. Job. xiij. Et Job. xxix. ipſe dicit. Pater eram pauperꝝ ⁊c. Et cām quā neſciebam diligenter inueſtigabam. Timens deū dei potētiam admirando ⁊ ipſiꝰ iuſticiā formidando. Un̄ ipſe de ſe ipſo ait. Semꝑ quaſi tumentes ſuꝑ me fluctꝰ timui deum ⁊ pondus eiꝰ ferre non potui. Job. xxxj. Recedens a malo oēm nequiciā abhorrendo ⁊ virtutibus inſiſtendo. qꝛ ipſe eſt qui dicit Job. xxviij. Ecce timor dei ipſe eſt ſapiētia. ⁊ recedere a malo intelligentia. ⁊ alibi. Donec deficiā non recedam ab innocentia mea. Job. xxvij. Patꝫ ḡ quō iob ſignat virū iuſtum ꝓpter ꝟtutū cumulationē. Tercio dico ꝙ ſignat virū iuſtum ꝓpter ꝟtutū ꝓlocutionē. qꝛ. ſ. ſicut ille primꝰ iob habuit verba honeſta ſolennia ⁊ vtilia. ſic debet q̄libet homo iuſtꝰ. Unde aduerte ꝙ ad iob. i. ad quemlibet virū ſpectat ⁊ ꝑtinet ſcḋm diuerſas cōſideratiōes diuerſa verba dicere vel ꝓferre. Et ſic habere dꝫ hō qnqꝫ Uerbū Deſolatiuum dum plangit miſeriam temporalem. Reprehenſiuū dum pungit ſtulticiā fraternalem. Indignatiuū dum ſpernit ſuꝑbiam vocalem. Supplicatiuum: dū petit iuſticiam cauſalem. Informatiuū dum promit ſciam moralem. Humiliatiuū dum cognoſcit potentiam regularē.

Dico ergo ꝙ iob. i. iuſtus vel penitens ſolet qnqꝫ dicere verba deſolatiua. Un̄ Job. xxiij. Job dixit. Nunc aūt in amaritudine eſt ſermo meꝰ. ⁊ manꝰ mea aggrauata eſt ſuꝑ gemitū meū. Item ſolet qnqꝫ dicere ꝟba reꝑhenſiua. Job xij. Job dixit. Ergo vos eſtis ſoli homines ⁊ vobiſcū orietur ſapientia ⁊c. Item ſolet qnqꝫ dicere verba indignatiua Un̄ Job. xvj. iob dixit. Audiui frequenter talia. cōſolatores oneroſi omnes vos eſtis. Item ſolet quandoqꝫ dicere verba ſupplicatiua. Unde Job. vj. dixit. Utinam appenderentur peccata mea quibꝰ iram merui ⁊ calamitas quā patiar in ſtatera. Item ſolet quandoqꝫ dicere verba inſtructiua ſeu informatiua. Job. xxj. iob dixit. Audite queſo ſermones meos ⁊ agetis penitentiam. Item ſolet in fine dicere verba recognitiua ⁊ humiliatiua. Job. ix. iob dixit. vere ſcio ꝙ ita ſit. ⁊ ꝙ non iuſtificetur homo comparatus deo Sic ergo patet ꝙ Job interpretatione. conditione ⁊ locutione ſignat virum ſanctum. ſufficit.

Jocunditas.

Quia de iocunditate ſatis tractatū eſt ſupra de gaudere ⁊ exultare ⁊ in letare. ⁊ ita tractabitur de leticia. ideo paruꝫ intendo dicere quo ad pn̄s. Notare tn̄ poſſumꝰ ꝙ eſt q̄dam

Jocunditas tempalis.
Jocunditas ſpūalis
Jocunditas eternalis.

Prima eſt vicioſa. Secunda ꝟtuoſa. Tercia glorioſa. Prima eſt peccatorꝝ. Secunda ꝑfectorum. Tercia beatorum. Primā cōfert mundi ꝓſperitas. Sꝫ ſecundam cordis ſinceritas. ſed terciam celi felicitas. Prima eſt iocunditas tranſitoria ⁊ de iſta dicit̄ in ꝑſona mundi illud Baruc. iiij. Nutriui eos cum iocunditate. ⁊ emiſi eos cum fletu ⁊ luctu. Iſta eſt enim iocunditas humana. ſicut em̄ ebrij ⁊ illi in q̄bus lunatica paſſio dominatur. ſine cauſa ſepiſſime ſunt iocundi. ceſſante tamen nouilonio ⁊ ebrietate efficiuntur triſtes melancolici ⁊ infirmi. Sic ꝓcerto illi qui vino mundane ꝓſperitatis ſt̄ ebrij ⁊ imbuti. ⁊ qui lune. id eſt mundane mutabilitati ſunt deditI ⁊ ſubiecti. dum durat talis ebrietas iocundant̄. ſed finaliter ꝓſperitate ceſſante eternis triſtitijs deſolant̄. Figura de Holoferne qui nimium vinum biberat. ⁊ ideo iocundiſſimus effectus obdormiuit. ⁊ in illa nocte interfectꝰ fuit. ſicut dicit̄ Judith. xij. ⁊. xiij. ⁊ Prouer. xiiij. Extrema gaudij luctus occupat. Heb. xj. dr̄. Qꝛ Moyſes magis elegit cum ꝑp̄lo dei affligi q̄ꝫ temporalis peccati habere iocūditatē. Iſta eſt em̄ mala iocūditas. qꝛ ſꝑ terminat̄ in luctū Un̄ antiochꝰ dixit. j. Mach. vj. Jocundꝰ eram ⁊ dilectꝰ in ꝑ̄tāte mea. Sequit̄. Et ecce pereo triſticia magna in terra aliena. Iſta eſt ergo iocunditas tranſitoria. Scḋo dico. ꝙ eſt iocūditas meritoria. ⁊ iſta eſt iocunditas ſpūal' q̄ viri iuſti in ſinceritate ꝯſcie iocundant̄ ⁊ gaudēt. Sūt ei iocūdi

De carentia viciorum.
De abundantia meritoꝝ
De ſpe bonoꝝ futuroꝝ

Unde Judith. x. dicit̄ ꝙ cum iudith vellet Holofernem occidere. exuit ſe veſtibus viduitatis. lauit corpus ſuum ⁊ vnxit. ⁊ induit ſe veſtimentis iocunditatis. quia vere quando iudith. id eſt anima vult de Holoferne. i. de dyabolo triumphare. neceſſe eſt ꝙ indumentum viduitatis. i. peccatū qḋ animā facit a deo viduā exuat per contritionē ꝙqꝫ corpus ſuum lauet per confeſſionem. ꝙ vngat ſe per pietatem ⁊ compaſſionem ⁊ ꝙ inſuper indumentis iocunditatis ſe induat. i. virtutibꝰ per ſpiritualem conſolationem. quia ſicut dicit̄ Eccli. xxx. Jocūditas cordis hec eſt vita hominis. Dei enim gratia quando abundat valde facit ipſum iocundum. Gratia enim dei cōparat̄ vino quod ſemꝑ hominē letificat et iocundat ⁊ in omni tribulatione tutificat ⁊ confortat. Eccli. xxxj. Uinuꝫ in iocūditatē creatū eſt. Et. iij. Eſdre. iij. dr̄ de vino. qḋ omnem mentem cōuertit in ſecuritatem ⁊ iocunditatē. Et nota ꝙ quinqꝫ ſūt que ſpiritualem iocunditatē inducūt vicꝫ.

Dei iuſticie conſideratio.
Celeſtis glorie deſideratio.
Miſericordie exuberatio.
Innocentie continuatio.
Laudis ⁊ gr̄e remuneratio.

Dico ergo ꝙ iocundꝰ efficitur iuſtus homo qn̄ conſiderat dei iudicia pſ. Judicia tua iocūda. Itē quando cōſiderat celi palacia. Baruc. iiij. Circumſpice hierlm̄ ad orientem. ⁊ vide iocunditatem venientem a deo. Itē quando exuberat pia miſericordia. pſ. Jocundus homo qui miſeret̄ ⁊ comodat ⁊c. Item quando perſeuerat in innocentia. quia ſicut dicitur Eccli. j. Religioſitas id eſt innocentia ⁊ ſanctitas cuſtodiet cor. iocunditatē ⁊ gaudium dabit. Item quando deo parat laudis preconia. Pſal. Deo noſtro ſit iocunda decoraqꝫ laudatio. Hec eſt igitur iocunditas meritoria.

Tercio dico ꝙ eſt iocunditas ſaluatoria. quia ſcilicꝫ beati in patria ſunt iocundi. de qua dicit̄ in pſ. Ecce q̄ꝫ bonū ⁊ q̄ꝫ iocunduꝫ habitare fratres in vnum. Iterū in pſ. Deo noſtro iocunda ſit laudatio. Et nota ꝙ iocunditatē eternā

Gignit aduerſitas.
Format eternitas.
Et ligat charitas
Honorat dignitas.

Iſtam dico gignit aduerſitas. Unde Eccleſiaſtici. j. Uſqꝫ ad tempus ſuſtinebit patiens: ⁊ poſtea reddito iocunditatis. Iſtam etiam format eternitas. Baruch. iiij. Qui enim induxit nobis mala, ipſe inducet nobis ſempiternam iocunditatem cum ſalute. Iſtam inſuper fouet et iungit charitas pſ. Ecce q̄ꝫ bonum ⁊ q̄ꝫ iocundum ⁊c. Iteꝫ iſtam honorat dignitas. Unde cuilibet beato dicit̄ Eccli. xv. Jocunditatem ⁊ exultationem theſaurizabit ſuꝑ eum ⁊ nomine eterno hereditabit illum. Et hec de iocunditate ſufficiant gratia breuitatis.

Johannes.

Nota ꝙ iohannes eſt nomen nobilitatis. humilitat[is]. penalitatis ⁊ auctoritatis. Moraliter em̄ loquendo ꝑ nomen iohis q̄ꝫtum ad ſua ſignificata p̄t intelligi nō ſolū be. iohes. imo ēt q̄libet vir ꝑfectꝰ ⁊ maxīe eccl'iaſticꝰ vel p̄latꝰ. Signat ḡ Johannes moralē nobilitatē. qḋ vtiqꝫ ꝓbat interp̄tatio nois qꝛ iohānes interp̄tat̄ in quo eſt gr̄a. qꝛ ſcꝫ ſicut flores ⁊ fructus nobilitatē arboris in qua ſunt declarāt. Sic vere gr̄a dei ⁊ morales ꝟtutes ſuos ſpūaliter nobilitāt poſſeſſores. Un̄ Marci. xj. Oēs habebāt iohānē. qꝛ vere ꝓpheta eſſet.

Ité ſignat métalé hũilitaté.vñ iohes dixit Joh.iij.Illum
oportet creſcere me aũt minui.Ité ſignat penalé aduerſi-
taté.q2 ſcꝫ iohes fuit hõ magne abſtinetie.Matth.xj.Ve-
nit iohes nõ mãducãs neqꝫ bibẽs.Ité ſignat vitalé ſubli-
mitaté.q2 ſcꝫ iohes fuit pñarcha ⁊ p̃latus a deo ꝯſtitutus
ꝓmotus ⁊ ordinatꝰ.Vñ de ipo lr̃aliter ⁊ de quolibet vero
p̃lato põt dici illud Joh.j.Fuit hõ miſſus a deo cui nomẽ
iohãnes erat. Ubi aduerte ꝙ q̇ ſpũalit̃ vult eſſe iohãneſ
debet eſſe Per verã ſapiam illuſtratus.q2 fuit homo.Per
dei ꝓuidentiã ordinatꝰ.q2 fuit miſſus a deo.Per fame re
dolentiã diuulgatꝰ.q2 fuit noiatus.Cui inq̃t nomen.Per
ſanã cõſcientiã depuratus.q2 dr̃ iohãnes.Iſti eñ ſunt io
hãni.Uera ſapiẽtia dedit diſcretõem. Dei ꝓuidẽtia dedit
ꝓmotõem.Fame redolentia fudit opinionẽ.Pura cõſciẽ
tia dedit ꝑfectõem. Iſte eñ fuit Gnarꝰ rõne.q2 homo.
Editus xp̃i datione.q2 miſſus a deo.Alitus fame notione
q2 habuit nomẽ.Inditꝰ moꝝ pondere.q2 iohãnes. Di
co ergo ꝙ iſte fuit morali ſapia illuſtratꝰ.quod oſtẽdit̃ cũ
dicit̃.ꝙ ipe fuit homo.q2 ſcꝫ hõ eſt aial rõnale.Iſte eñ rõ
nalis valde erat.q2 ſcꝫ illa que ad rõnem ꝑtinent ſciebat ⁊
faciebat.Hõ eñ eſt aial rõnale.flebile.fragile.mite.nuduꝫ
et mortale.Sic ꝓcerto iſte fuit ſpũaliter hõ.q2 rõnalis ꝑ
diſcretõem.flebilis ꝑ ꝯpũctionẽ.fragilis ꝑ cõpaſſionẽ.q2 ſi
cut res fragilis cito frangit̃.ſic hõ cõpatiẽs ⁊ pius cito pre
cibus inclinat̃.⁊ a duricia frangit̃ ⁊ mutat̃.Itẽ fuit mitis
per benignitatẽ.nudus ꝑ pauꝑtatẽ.mortalis ꝑ humilitatẽ
fuit ergo homo.Vñ ipe dicit Zach.xiij.Hõ agricola ego
ſum.q2 adam exẽplũ meũ.Uide ſupra de agricola.vbi di-
uiditur ⁊ ꝓſequit̃ iſta auctas.Iſta tñ hodie ſũt cõtra mul
tos eccl̃iaſticos et p̃latos q̇ procerto nõ ſunt hoies per di
ſcretõem.imo ſunt beſtie ⁊ bruta ꝑ ignorantiã ⁊ impꝑfectio
nem:ſil̃es ſatiris ⁊ piloſis q̇ vident̃ homies in figura.⁊ ta-
men ſunt beſtie in natura.Carent eñ humana rõne.q̃uis
videant̃ ſil̃es hoibus in mẽbroꝝ diſpoſitõe.q2 ſcꝫ tales rõ-
ne ſtatus ⁊ auctoritat̃ vident̃ eſſe hoies.i.ſupponũtur eſſe
diſcreti ⁊ rõnales:in veritate tñ ſunt beſtie.q2 ſi bene inue
ſtigant̃.beſtiales ⁊ ignorãtes inueniũtur.Quia ſicut dicit̃
in pſ.Hõ cum in honore eſſet nõ intellexit.compatꝰ eſt iu-
mentis inſipiẽtibus ⁊ ſil̃is factus eſt illis. Vñ Eccl̃es.iij.
Dixi inq̃t in corde meo de filijs hoim vt ꝓbaret illos deꝰ.
et vt oſtẽderet ipos ſil̃es eſſe beſtijs. Nõ ſic nõ iſte:q2 ve-
re ipe erat morali ſapia illuſtratꝰ.q2 fuit homo.Vñ de ipo
poſſum dicere illud Matth.xxvj.Ecce hõ.q.di. Ecce vir
prudens rõnalis ⁊ diſcretꝰ.q̇ bene futura ꝓuidere.pñtia
ordinare:⁊ p̃terita mẽorare ſcit.q̇ etiam bñ ſcit populũ re-
gere.credenda credere.⁊ faciẽda facere.⁊ declinãda inſuꝑ
declinare.Figuratꝰ in illo filio hois quẽ vidit Joh.Apo-
cal̃.j.q̇ habebat oculos ſicut lãpas ignis.i.q̇ habebat ſub-
tiliſſimũ intellectũ.Vñ etiam de Joh.dr̃ Math.xj.Qz ip
ſe erat ꝓpheta.Ad ꝓphetã autẽ ꝑtinet ſcire incognita ⁊ oc
culta.fuit ergo hõ ⁊ morali ſapia illuſtratꝰ.q2 ſcꝫ Apocal̃.
j.dr̃.ꝙ illa q̄ oportet fieri cito ſignificauit deus.mittẽs per
angelũ ſuũ ſeruo ſuo iohãni. Scdo dico ꝙ ipe fuit diui-
na ꝓuidentia ſublimatꝰ.q2 miſſus a deo.Miſſus eñ a dõ
dicit̃ ille q̇ per diuinã inſpiratõem ⁊ ꝓuidentiã ꝓmouet̃.
Sicut eñ ſedes ap̃lica ſolet mittere legatos ⁊ ipos i diuer
ſis ꝓuincijs inſtituere loco ſui.Sic vere deus in diuerſis
officijs prelationũ mittit legatos.i.ſuos vicarios ⁊ prela-
tos q̇bus cõmittit inter hoies vices ſuas. Vñ de iſto p̃t di
ci illud Luce.j.Miſſus eſt angelus gabriel a deo in ciuita
tem galylee.Iſte eñ fuit gabriel qui interpretatur fortitu
do per conſtantiam ⁊ firmitatem:fuit angelus.i.purus ꝑ
mundiciam et caſtitatem.fuit etiam miſſus a deo per ſuaꝫ
occultam ordinatõem.⁊ fuit profectus in ciuitatem eccle-
ſie per canonicam promotõem. Fuit ergo miſſus a deo
Vñ nõ ꝙ iſte fuit miſſus et inſtitutus ad Predicanduꝫ ca
tholicam veritatem.Ad impugnandũ hereticam prauita-
tem.Ad caſtigandum peſtificam malignitatem. Ad dete-
gendum dyabolicam fallacitatem.Ad reprimendum tyrã
nicam iniq̃tatem. Miſſus ergo fuit ad veritatis predi-
cationem.Vñ Math.xxij.dr̃.Qz xp̃us miſit ſeruos ſuos
vocare inuitatos.De iohãne etiam dr̃ Math.iij. Erat io
hãnes in deſerto predicãs.Itẽ miſſus fuit ad prauitat̃ ex-
tirpationẽ.vel ad hereticoꝝ redargutõem .Vñ de iohãne
dr̃ Math.xiiij.ꝙ iohãnes arguebat herodem.Et Eſaie.x.
Ad gentẽ fallacem mittã eum.Item miſſus fuit ad mali-
gnoꝝ caſtigatõem.Ezech.ij.Mitto ego te ad filios iſrael.
ad gentes apoſtatrices.Item miſſus fuit ad tyrannorum
obuiationeꝫ.Mat.x.Ecce ego mitto vos ſicut oues in me
dio lupoꝝ.Item miſſus fuit ad infirmorũ ſuſtentationeꝫ.
Unde Sapie.ix.Mitte illam de celis ſanctis tuis.vt me-
cum ſit ⁊ mecum laboret.Miſſus ergo a deo.Et ſic patet
ꝙ ipe fuit diuina prouidentia ſublimatus. Tercio dico.
ꝙ ipſe fuit famoſa redolentia diuulgatus.quod oſtendit̃.
cum dicitur.ꝙ ipſe habebat nomen.Cui inquit nomẽ erat
iohannes.De iohãne eñ dicitur.ꝙ tanti nomis erat ⁊ tã-
te fame fuit.ꝙ miſerũt ſacerdotes et leuite a hieroſolymis
et interrogauerũt eum ſi ipſe eſſet chriſtus.Et iſta fama ꝓ
certo valde eſt neceſſaria in p̃lato.Quia ſicut arbores me
dicinales vt cõmuniter ſunt fragrantes ⁊ odoroſe.q̇nimo
etiam odor aromaticus quandoqꝫ repellit venena.Sic ve
re prelati et eccleſiaſtici qui debent eſſe alijs medicina.de-
bent odore bone fame ⁊ boni nominis redolere.vt vene-
nis et morbis peccatorũ melius valeant obuiare.Quia ſi-
cut dr̃ Prouerbioꝝ.xxij.Melius eſt nomen bonuꝫ q̃ꝫ di-
uitie multe.Ideo cõſulit Eccl̃i.xlj. Curam habe de bono
nomie.Sicut eñ draco ſolo odore panthere ⁊ ſolo auditu
vocis ſue terretur ⁊ fugit:⁊ alibi latitat ⁊ recedit.ſicut di-
cit Pli.Sic vere pctõres latrões ⁊ malefactores ſolo odo
re.i.ſolo noie ⁊ fama boni iudicis.i.prelati ſolent fugere et
a prauis operibus abſtinere.Et ideo iſte habuit nomen ⁊
famam.Cui inquit nomen erat iohãnes. Unde Johis.j.
Johãnes eſt nomen eius.Et.j.Paral̃.xiiij.Diuulgatũ eſt
nomen eius in vniuerſis regionibꝰ.Sed heu prochdolor:
q̃ꝫpauci ſunt hodie qui poſſunt dici iohãnes q̃tum ad iſtã
triplicẽ ꝯditõem.ſcꝫ q̃tũ ad fame celebritatem.q̃tum ad
ingreſſus ſanctitatem.⁊ q̃tum ad ratõnis ſagacitatem.q̃a
reuera multi ſunt homines qui nõ habent ſapientiam ſed
ignorantiam.non ſunt homies ſed demones.non ſunt a
deo miſſi ſed per diabolum immiſſi.nõ ſunt famoſi ſed vi-
cioſi.non ſunt nomiati ſed ſunt diffamati.non ſunt redo-
lentes:ſed infames mirabiliter fetentes.Iſti ergo non ha-
bent nomen niſi forte illud nomen de quo dicit̃ Eſa.viij.
Uoca nomen eius accelera.ſpolia detrahe.feſtina preda-
ri.Iſti ſunt raptores et exactores iudices et prelati.Quia
vere iſti nomen habent accelera.q2 ſunt celeres ⁊ precipi-
tes ad iudicandũ.Spolia detrahe:quia iſti ſũt feſtini ⁊ di-
ligentes ad ſpoliandum.Feſtina inq̃t predari.q2 vere iſti
ſunt rapaces et vigilantes ad ſubditos depredandũ.Ta-
les figurantur Apocal̃.viij.vbi dr̃.Qz ſtella magna ceci-
dit de celo ardens ſicut facula.⁊ nomen ſtelle abſinthium
Ubi aduerte ꝙ tales dicũtur ſtella magna per claritatem
ingentis proſperitat̃.Cadũt de celo.i.de ſtatu gratie ꝑ va-
nitatem labentis fragilitatis.Ardent ſicut facula per pra-
uitatem feruentis cupiditatis.Et nomen habent abſinthi
um que eſt herba amariſſima ꝑ crudelitatem ſeuientis ra
pacitatis.Non ſic.ſicut iſti chariſſimi:nõ ſed ſicut iſte qui
habuit nomen iohãnes fuit ergo famoſiſſime diuulgatus
Quarto dico ꝙ fuit moraliſſime appellatus.q2 iohan-
nes.qui ſcꝫ interpretat̃ in quo eſt gratia.ſeu cui donatum
eſt.vel cui donatio a deo facta.q2 reuera in iſto manſit gra
tia diuina ab eo abũdãtiſſime ſibi data. Et nota ꝙ in iſto
apparuerũt mirabiles virtutes et gratie. Uidelicet ꝟtus

Amoris charitatiui.	Habuit eñ iſte iohãnes amo
Uigoris ſuſtentatiui.	rem charitatiuũ.Unde Johã
Doloris maceratiui.	nis.xxj.ca.Symon iohannis
Honoris prerogatiui.	amas me:tu ſcis domine q̃a

amo te. Item habuit vigorem ſuſtentatiuum.quia ſci-
licet penas et carceres ſuſtinuit patiẽter.ſicut patet Ma-
thei.xiiij. Ubi herodes tenuit et incarcerauit iohannem.
q̇nĩmo a morte peccati ſemper voluit ſurgere.Luc.xj.Jo
hannes ſurrexit a mortuis. Item habuit dolorem ma-
ceratiuũ.quia iſte vixit in penitentia valde famoſa tam in
victu q̃ꝫ in veſtitu.Marci.j. Erat iohãnes veſtitus pilis
camelorum.⁊ zona pellicea circa lumbos eius.⁊ locuſtas
et mel ſilueſtre edebat . Et ibidem dicitur. Qz Johan-
nes in deſerto predicabat baptiſmum penitentie. Item
habuit honorem prerogatiuum.quia ſicut dicitur Luc.vij
Johannes erat propheta ⁊ plus q̃ꝫ propheta.⁊ inter na-
tos mulierum non ſurrexit maior Johanne. Et breuiter

de ꝟtutibus ⁊ gratijs iſtius iohãnis.põt exponi illđ quod dicit Chryſ.in ſermone de iohãne baptiſta.vbi ait ſic.Johãnes ꝟtutũ ſcola.magiſteriũ vite.ſanctitatis forma.norma ꝟginitatis.ſpeculũ pudicicie.titul⁹ caſtitatis.exẽplum pñie.via peccatoꝝ.venia vite.fidei diſciplina.legis ſũma.euangelij ſanctio.maior hoie.par angelis.apoſtoloꝝ vox.ſilentiũ ꝓphetaꝝ.lucerna mundi.officiũ p̄dicatiõis.p̄co iudicis.dñi teſtis.totus medi⁹ ſeu nũci⁹ trinitatis.hec Cryſoſto.Patet igit̃ ꝙ iſte fuit vt viſum eſt rite vocitatus.qꝛ iohãnes.Longe diuulgat⁹.qꝛ habuit nomen.Digne ſublimat⁹.qꝛ miſſus a deo.Chare ſpeculat⁹.qꝛ fuit homo.Hec ergo ſufficiant dicta moraliter de iohanne. Applica ſi vis realiter ad beatũ iohãnẽ.vel baptiſtã vel euãgeliſtã.

Joiada. Fuit rex iſrael.Et interp̄tat̃ dñm cognoſcẽs:vel dñi ꝯgnitio.Fuit aũt ioiada ſũmuſ põtifex.q̃ vidẽs ꝙ neq̃ſſima athalia ſemẽ regiũ occidebat abſcõdit ioas puulũ regis filiũ ⁊ nutriuit:⁊ poſt occiſa peſſima ſupradicta in regni ſoliũ exaltauit.Iſtud applica quõ ſacerdotes debent regib⁹ fauere.iuſticiã diligere.neq̃oribus obuiare.⁊ quõ ſũmope laborare tenent̃.vt ſemen regiũ poſſit regium regimen obtinere.⁊ vſurpatores pro virib⁹ extirpare.Vide hyſtoriam.iiij.Regũ.xj.et.xij.c. Et.ij.Paralyppomenon.xxiij.⁊.xxiiij.cap̃.

Jonas. Nota ꝙ Jonas interp̄tatur colũba vl̃ dolens.ſiue vbi eſt donatus.vel vbi eſt donatio.Et ſi vis p ionam (q̃ niniue p̄dicando ꝯuertit:quẽ de⁹ orantẽ audiuit.⁊ de ventre ceti liberauit) intellige bonum predicatorẽ.qui ſcʒ ad p̄dicandũ a deo mittit̃.⁊ quo p̄dicante malus ꝯuertit̃.⁊ qui p dñm liberat̃ a dyabolo ⁊ eripitur.q̃ ſcʒ debet eſſe colũba p innocẽtie ſimplicitatẽ.dolẽs et cõpatiens ꝓpter populi pctm̃ ⁊ iniq̃tatẽ.⁊ dicere debet vbi eſt p inq̃ſitiuam prudẽtiam ⁊ ſagacitatẽ.⁊ donat⁹ debet eſſe.ſ.a deo p piam mittẽtis benignitatẽ.Talibus ẽ dr̃ Math.x.Ecce ego mitto vos.ecce quõ donat̃. Sic oues in medio lupoꝝ.ecce quõ merito dolet atq̃ triſtat̃. Eſtote ergo prudẽtes ſicut ſerpẽtes.ecce quõ inq̃rit ⁊ prudenter inueſtigat ⁊ pſcrutat̃.Et ſimplices ſicut colũbe.ecce q̃modo innocẽter ⁊ ſimpliciter ꝯuerſat̃.Iſta ſi vis dilata ⁊ ꝓſequere.Vel ſi vis p ionam:q̃ a facie dñi fugit ⁊ latitauit.q̃ in naui dormiuit.⁊ ꝓpter quẽ mare intumuit.ita ꝙ nauis fere perijt ⁊ nautragauit.⁊ quẽ tandẽ cetus abſorbuit et deuorauit:põt intelligi malus p̄latus vel p̄dicator qui peccãdo a deo fugit.mare mũdi ⁊ peccati intrat.⁊ ĩ naui ecclie vel religionis qñq̃ ad p̄laturam recipit̃.vbi dormit p negligentiã.⁊ in vicijs requieſcit.ꝓpter cuius ineptũ regimen nauicula ecclie ſibi cõmiſſa qñq̃ periclitat̃.ita ꝙ vtile et neceſſe eſt ꝙ de naui.i.de ſtatu ⁊ regimine eijciat̃.⁊ deponat̃.vel etiam ꝙ p mortem a deo de hoc mundo in mare inferni pellat̃ ⁊ ſubmergat̃.vbi a ceco dyabolo ppetuo deuorat̃. Et talis qñq̃ fingit ſe colũbam p ſimplicitatem. Dolentẽ p contritõem ⁊ fictã humilitatẽ.nõ facit tamen niſi querere ⁊ dicere. Vbi ẽ donatio p ſymoniã ⁊ cupiditatem.Vel ionas eſt xp̃s q̃ a deo patre ad p̄dicanduʒ miſſus.a naut̃.i.a iudeis fuit in mare tribulationũ p mortem ꝓiectus.vbi a ceto.i.a terra vel ab inferno abſorptus extitit ⁊ receptus.ſʒ tamẽ malis gratib⁹ ſuis ad vitam iterum reſtitut⁹.⁊ poſt tres dies euomit⁹ ⁊ reductus.Et iſte dictus ẽ columba p ſimplicitatẽ.dolens p penalitatẽ.vbi eſt donatio p gr̃arum exuberãtiam ⁊ largitateʒ.Jone.iiij. Vnde de ipſi⁹ morte ⁊ paſſione põt dici illud Jone.iiij.c. Afflictus eſt ionas afflictione magna.Et illud. Preparauit dñs deus ederam ⁊ aſcendit ſuper caput Jone. Edera.n. ſignat lignũ crucis.De reſurrectione ꝟo eius dicit̃ Lu.xj. cap̃.Qꝛ ſicut fuit ionas in ventre ceti tribus diebus: ⁊ tribus noctibus.ſic erit filius hoĩs in corde terre.De alijs allega prout volueris.

Jonathas. Nota.ꝙ Jonathas q̃ fuit dulcis ⁊ amoroſus:qꝛ diligebat dauid ſicut aĩam ſuã.ſicut dr̃.j.Reg.xviij.Audax ⁊ animoſus.q̃a ſolus cũ armigero inuaſit ſtationẽ phyliſtinoꝝ.j.Reg.xiiij Pius ⁊ viſceroſus.qꝛ fleuit qñ vidit ꝙ dauid amicũ ſuuʒ recõciliari nõ potuit pr̃i ſuo.j.Regũ.xx. Princeps ⁊ glorioſus.qꝛ de altero ionatha machabeo dicit̃.j.Macha.ix. Qꝛ ionathas poſt mortẽ iude ſuſcepit ꝑncipatũ.⁊ finalit̃ a paganis fuit occiſus ⁊ factus ẽ doloroſus.ſicut.j.Mach.xij.dicit̃.Per ionathãm poſſum intelligere bonũ ⁊ perfectum virũ q̃ eſt columba veniẽs p amicabilẽ charitatẽ.columba dans p largitatẽ.columbe donũ ⁊ donatio p ſpũſ ſancti ꝓuidentiã ⁊ per ꝓmotionis canonice dignitatem. Hic ergo ſocios diligit.inimicos inuadit.afflictis compatitur.⁊ ad alta qñq̃ promouet̃ vel ꝓuehit̃.Sed ibi vt cõmuniter tribulatiões ꝓ populi ſui defenſione ſuſtinet atq̃ patitur.Allega prout vis.vel dic ꝙ ionathas eſt ſpũſſanctus qui columba dicit̃ atq̃ donũ ⁊ amor ⁊ incendiũ charitatis ⁊c̃.

Joſaphat. Qui fuit rex iuda ſatis bonus interꝓtat̃ ipſe iudicans:vel ip̃e iudicat dni iudiciũ.aut dñs iudicabit.Applica ſi vis ad bonũ iudicem:p̄latum:vel regẽ.Et vide hyſtoriã eius.iij.Regũ.xxij. vbi dr̃.ꝙ ioſaphat fecit rectũ corã dño ⁊c̃. Et.iiij.Reg.iij. et deinceps.Omitto gr̃a breuitatis.

Jordanis. Nota ꝙ iordanis eſt fluui⁹ in terra iuda:q̃ a lybano ꝓueniens in mari mortuo terminat̃.⁊ ſignat ml̃tiplicit̃ in ſcp̃tura.Signat em̃

Mũdi proſperitatẽ.
Mũdi aduerſitatem.
Carnis fragilitatem.
Culparum puritatem.

Dico primo. ꝙ iordanis ſignat ſtatũ p̄ſentis ꝓſperitatis.Nã ſicut iordanis plus abundat in eſtate q̃ in hyeme.⁊ hoc propt̃ niuiũ reſolutõem.ſicut et poſtq̃ diutius fluxerit. Finalit̃ aque dulces ipſius a mari mortuo abſorbent̃.ita ꝙ iordanis ad marẽ mortuũ terminat̃.ſicut dicit Iſiđ.Sic ꝟe mũdana ꝓſperitas tantũ abũdat in eſtate vite p̄ſentis.⁊ non in hyeme mortis vel vite future vel ſequẽtis.Dulcedo eñ aqnaꝝ ſuaꝝ ⁊ bonoꝝ tẽporaliũ:a mari mortuo.i.a mortis amaritudine finaliter abſorbet̃.ita ꝙ fluxus ⁊ fluctus ipſi⁹ in iſto mari ſiſtit̃.⁊ ibidem finaliter terminat̃ ⁊ arreſtatur. Mors em̃ eſt finis omniũ delectabiliũ hui⁹ mũdi.⁊ nihil eſt in p̄ſenti tamdulce q̃n in morte finaliter fiat amarum. Et ideo de iſto iordane põt dici illud.pſ̃. Jordanis cõuerſus eſt retrorſum.Et figuratũ eſt Joſue.iij.vbi dr̃.ꝙ aque inferiores iordanis deſcẽderũt ad mare ſolitudinis quod nũc vocatur mortuũ.Aque em̃ inferiores ſunt mũdi delitie:que in iordane mũdane ꝓſperitatis:hic tãtũmodo inueniũtur.que ꝓcerto finaliter ad mare mortuũ deſcẽdere dicũtur.inq̃ntum ad mortis amaritudinẽ cõuertũtur.Iſte eſt ergo iordanis p quem intelligit̃ mundi ꝓſperitas. Et aduerte ꝙ terra ꝓmiſſionis nõ erat citra:ſʒ vltra iordaneʒ Nullus em̃ terrã promiſſionis intrabat:niſi qui iordaneʒ p̄teribat et tranſibat.Juxta illud Deut̃.iiij.Jordanẽ vos trãſibitis et poſſidebitis terrã egregiam. Ad denotãdum ꝙ terra promiſſionis.i.paradiſus multũ diſtat a iordane mũdane ꝓſperitatis.Ipm̃ em̃ neceſſe eſt ꝙ tranſeam⁹ et dimittam⁹ anteq̃ ad terrã paradiſi egregiam veniamus. Ideo p̄cipit̃ Nũe.xxxij.Omis vir bellator armatus iordanem trãſeat.Iſtud tñ preceptũ nõ fecerat Loth.de quo dr̃ Geñ.xiij.Qꝛ ip̃e habitauit circa iordanẽ ꝓ eo ꝙ vniuerſa regio aquis irrigabat̃.ſicut padiſus:ſed ibi fuit rapt⁹ a rege babylonis ⁊ captiuat⁹. Loth em̃ qui interpretat̃ declinans:ſignat peccatores.qui oculos ſuos ſtatuerũt declinare in terram:qui qꝛ habitatõem iordanis.i.mundane proſperitatis eligũt.ideo a rege babylonis.i.dyabolo p pctm̃ captiuant̃ ⁊ pereũt.Iſti vident̃ dicere illud Deut̃.ij.Cõcedas nobis tranſitũ donec veniamus ad iordanẽ.qꝛ ſcʒ pctõres iordanem ꝓſperitatis nolunt tranſire:ſed vſq̃ ad iordanem iſtũ tantum querũt venire ⁊ attingere.ita ꝙ finaliter ꝓſperitas facit eos captiuari.Dico ergo ꝙ iordanis ſignat ſtatũ p̄ſentis ꝓſperitatis. Secũdo dico ꝙ ſignat ſtatũ vrgentis aduerſitatis.Jordanis em̃ eſt fluuius quẽ filij iſrael tranſiuerũt qñ de egypto ad terrã promiſſionis venerũt:qꝛ vere eũ qui de egypto hui⁹ mundi ad terram ꝓmiſſionis paradiſi vult attingere:neceſſe eſt per aduerſitates fluuiũ pertranſire.Quia ſicut dicit̃ Actu.xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum.Quia ſicut dicit̃ Judicũ.viij.Quotquot em̃ trãſierũt:per multas tribulationes tranſierũt. Per iſtum ergo fluuiũ cupiebat moyſes trãſire Deut̃.iij. Tranſibo igitur et videbo terram hanc optimam et lybanum.Vbi aduerte ꝙ per iordanem tribulationis: nos perueniemus

Ad ſtatũ ſtabiliſſimũ. Terram. Ad ſtatũ fertiliſſimũ. Optimã. Ad ſtatũ ameniſſimũ. Lybanũ. qui. ſ. eſt mons amenus. Per iordanẽ ergo ſignat̃ ſtatus vrgentis aduerſitat̃.

Tercio ꝑ iordanẽ ſignificat̃ ſtatus labentis fragilitatis. Mortalis eñ vita deſignat̃ ꝑ iordanẽ. qꝛ ſcꝫ ſemꝑ fluit et labitur quouſq; venit ad mare mortis. pſ. Quid ẽ tibi mare qđ fugiſti: ⁊ tu iordanis: ⁊c. Et aduerte qđ dicit̃ Joſue iij. Qꝛ aque ſuꝑiores iordanis ſteterũt. aque vero inferiores in mare fluxerũt ⁊ deſcenderũt. Quia vere aque in iordane mũdane mortalitatis. i. illi q̃ ſunt ſuꝑiores. i. boni ⁊ ſpũales. habẽt ſtare. ſ. in ſtatu grẽ ⁊ ꝑfectionis. Illi vero qui ſũt i moribus inferiores ⁊ imꝑfectiores ſolẽt deſcendere ⁊ fluere ad mare peccati ⁊ ꝑditionis. Simꝰ ergo ſicut iacob qui ſciens fluuiũ iſtum eẽ periculoſum: nõ fuit oblitꝰ baculuꝫ ſuũ. i. memoriã crucis vt ſecurius ꝑtrãſiret. Vñ Geñ. xxxij dicit̃. In baculo meo iſto trãſiui ꝑ iordanem iſtũ ⁊c. Signat ergo ſtatũ moralis defluẽtie. Quarto dico ꝙ iordanis deſignat ſtatũ virtualis pnĩe. iordanis eñ interꝑtat̃ riuus iudicij. In iordane eñ fuit xp̃s baptizatus. Naaman a lepra curatus. Circa iordanẽ fuit etiã helyas carnibꝰ nutritus et educatꝰ. In iordane etiã ferrũ ſuꝑnatauit. Per iordanẽ populꝰ iſrael in terrã ꝓmiſſiõis intrauit. ⁊ iordanis tꝑe meſſis abũdare plenꝰ cõſueuit. ſicut hec oĩa in diuerſis ſcripture ꝑtibus continẽtur. Iſte fluuiꝰ chariſſimi deſignat ſtatũ penitentie. Iſte eſt eñ riuꝰ iudicij. qꝛ ibi pctõr in foro cõfeſſionis iudicat̃. In iſto eñ flumine baptizamur ⁊ purificamur. ſicut xp̃s. Mũdamur a lepra peccati ⁊ ſanctificamur ſicut naaman. Carnibꝰ xp̃i in ſacramẽto paſcimur et educamur ſicut helyas. A fundo peccati enatamꝰ ⁊ releuamur ſicut ferrũ. Et ꝑ iſtum in terrã ꝓmiſſionis paradiſi intramꝰ ⁊ trãſportamur. ſicut populꝰ iſrl̃. Et circa meſſem. i. tꝑe ſacramẽti altaris in iſto flumine abũdantiꝰ lauamur atq; balneamur. Ideo ꝓ oĩbꝰ ꝯſulit̃. iiij. Reg. v. Vade lauare ſepties in iordane ⁊ recipiet ſanitatẽ caro tua.

Ubi aduerte. ꝙ ꝑ virtutẽ penitẽtie penitẽtes Bonis laboribus exercitant̃. Ideo dicit̃. Vade. Prauis ſceleribus purificant̃. Ideo dicit̃. Lauare. Magnis muneribus remunerantur. Ideo dicitur. Recipiet ſanitatem caro tua.

Sic ergo patet ꝙ per iordanẽ intelligit̃. Status ſanctitatis ⁊ pen[illegible]tie. Status fragilitatis ⁊ defluentie. Status aduerſitatis ⁊ ſuſtinentie. Status ꝓſperitatis ⁊ opulẽtie. Et hoc de iordane ſufficit quo ad p̃ſens.

Joſeph.

Nota ꝙ Joſeph interp̃tatur augmẽtũ vel appoſitio. Et põt ſignificare xp̃um. vel quẽlibet virũ iuſtũ perfectũ ⁊ v̾tuoſum. ⁊ maxime eccleſiaſticũ vel p̃latum q̃ ſemꝑ debet in gratijs ⁊ v̾tutibus augmẽtari. alios etiã doctrinis ⁊ exẽplis in fide ⁊ moribꝰ augmẽtare. Vñ de ioſeph dr̃ Geñ. xlix. Filius accreſcens ioſeph. filius accreſcens ⁊ decorus aſpectu. Ubi aduerte ꝙ ſi volumus ſpũaliter eſſe ioſeph: nos debemus habere

Mentalem charitatem. Moralem quantitatem. Realem honeſtatem.

Primũ probat amor filial̃. Filius inq̃t. Sed ſcđm vigor naturalis. Accreſcens. Sed terciũ nitor corꝑalis. Decorus inq̃t aſpectu. Nos eñ debemus Finaliter diligere. Vigoraliter ꝓficere. Exẽplariter ſplendeſcere. Primo ergo dico ꝙ debet eſſe in nobis affectus charitatis. Filius inq̃t. Filius eñ eſt nomẽ amoris. qꝛ ſcꝫ filius patrẽ ſuũ tenet̃ diligere. ⁊ a patre ſuo diligi ⁊ amari. Sic vere nos debemus a deo ſicut a patre luminũ diligi. ⁊ ip̃um diligere ſicut patrem. Filius inq̃t. Vñ de ioſeph dicit̃ Geñ. xxxvij. Qꝛ a patre plus ceteris fratribus amabat̃. ꝓpter hoc pater tunicã polimitã ſibi fecerat: et ip̃m ſecũ in domo iugiter retinebat. Sic vere iſte fuit p̃dilectus. ⁊ ab ip̃o tunica v̾tutũ indutꝰ. ⁊ ꝑ ip̃m in domo grẽ et eccl̃ie p̃fectus ⁊ retentꝰ. Sicut eñ dr̃ Joh. iij. Pr̃ enim amat filiũ. Vñ etiã ꝓpter exceſſum charitat̃ ⁊ cõpaſſionis dr̃ de ioſeph Geñ. xlv. Qꝛ videns frẽs ſuos nõ poterat ſe ampliꝰ cõtinere pre fletu. qꝛ ſcꝫ ad hoiem charitatiuũ ⁊ pium ꝑtinet alijs i neceſſitatibꝰ ꝯpati. ⁊ ꝓ eoꝝ miſerijs flere miſericordit̃ ⁊ turbari. Sit igit̃ in nobis affectꝰ charitatis.

Scđo ſi volumꝰ ſpũaliter eẽ ioſeph: dico ꝙ in nobis debet eſſe ꝓfectus bonitat̃. Accreſcẽs inq̃t. qꝛ ſcꝫ nos debemus ꝓficere in bono. ⁊ ire ⁊ creſcere de v̾tute in v̾tutem. donec videamꝰ deũ deoꝝ in ſyõ. qꝛ ſicut dr̃ Prouer. iiij. Juſtoꝝ ſemita quaſi lux ſplẽdens ꝓcedit ⁊ creſcit vſq; ad ꝑfectã diẽ. Vide iſtã auctẽ expoſitã ſupra. ⁊ vide ſupra de creſcere. Vñ de ioſeph dicitur Geñ. xxx. Vocauit nomẽ eius ioſeph dicẽs. Addat mihi dñs ⁊c. q. d. Nomẽ ioſeph ſignat cremẽtũ ⁊ addimẽtũ. Sit igit̃ in nobis ꝓfectus bonitatis. Tercio ſit in nob̃ aſpectus honeſtatis. cũ dr̃. Decorꝰ aſpectu. Vñ ſcđm mgr̃m hyſto. dicit̃ ꝙ ip̃e erat indutꝰ tunica talari. q̃ ſignat v̾tuteꝫ honeſtatis q̃ vſq; ad talos. i. vſq; ad finem vite debet nos tegere ⁊ veſtire. Decorus inq̃t. Iſta eñ v̾tus facit hoiem pulcrum ſpũaliter ⁊ decorũ. Prouerbi. xxxj. Fortitudo et decor indumentũ eius. Sed ſi volumꝰ aliq̃tulũ de ioſeph amplius dilatare: poſſumꝰ dicere ꝙ in ſacra ſcriptura fit mẽtio de quadruplici ioſeph. videlicet de ioſeph qui

Chriſtũ deſignauit. Chriſto miniſtrauit. Chriſtũ tumulauit. Pro xp̃o ſuũ erogauit.

Primus fuit iacob infantulꝰ ſcꝫ ioſeph filius iacob. Sed ſecũdꝰ Marie baiulꝰ. ſ. ioſeph ſponſus marie. Sed tercius iudee primulus. ſcꝫ ioſeph ab arimathia. Quartus vero xp̃i diſcipulus. ſcꝫ ioſeph barſabas ſuꝑ quẽ ſors miſſa eſt cũ mathia. Iſtꝰ procerto quatuor modis debet ⁊ põt dici ioſeph q̃libet iuſtus hõ. Quia reuera exemplo ioſeph filij iacob debꝫ xp̃m per imitatõeꝫ figurare ⁊ deſignare. Exẽplo ioſeph viri marie debet xp̃m ꝑ obediẽtiam ⁊ ſbiectionẽ ſeruire obſequi ⁊ miniſtrare. Exẽplo ioſeph de arimathia debet xp̃m mortuum ꝑ iugem memoriã ⁊ cõpaſſionẽ in corde ſuo ſepelire ⁊ tumulare. Exẽplo vero ioſeph barſabas q̃ cognoiatus ẽ iuſtus. ſicut dicit̃ Act. iiij. debet ſua pauperibꝰ diſtribuere et diſpenſare. De ioſeph xp̃i filio ⁊ imitatore dicit̃ Geñ. xxxv. Filij rachel ioſeph ⁊ benyamin. Rachel videns deũ ẽ xp̃s continue vidẽs deũ patrẽ. De ioſeph famulatore obediẽte vel ſeruiẽte dr̃ in pſ. In ſeruũ venũdatus eſt ioſeph. De ioſeph xp̃i in memoria ſua pre ꝯpaſſione tumulatore ⁊ abſcõſore dicit̃ Geñ. xliij. Ingreſſus ẽ ioſeph in domũ ſuam. Seq̃tur. Feſtinauitq; in domũ. qꝛ cõmota ſunt viſcera eius ſuꝑ fratre ſuo. ⁊ erũpebant lachryme. Domus eñ ſignat mentem ⁊ conſciam. De ioſeph vero honoꝝ ſuoꝝ ꝓ xp̃o largitore ⁊ diſtributore dicit̃ Act. iiij. Qꝛ ioſeph q̃ cognominatus ẽ barſabas ab apoſtolis qđ eſt interꝑtatũ filius ꝯſolationis. leuites. cypriꝰ genere. agrum ſuũ vendidit ⁊ attulit preciũ ante pedes aplõꝝ. Sic ergo ꝑꝫ ꝙ q̃libet q̃ vult eẽ ſpũalis ioſeph debet xp̃m deſignare ⁊ figurare exẽplarit̃. xp̃o obedire ⁊ miniſtrare ſingularit̃. xp̃m abſcõdere ⁊ tumulare cordialit̃. ꝓ xp̃o ſua dare ⁊ diſpenſare liberalit̃. vt ſic de tali ioſeph dicat̃ illud Ecci. xlix. Joſeph inq̃t q̃ natꝰ eſt hõ princeps fratꝝ. firmamẽtũ gẽt̃. ſtabilimẽtũ ppl̃i. oſſa ip̃ius viſitata ſũt ⁊ poſt mortẽ ꝓphetauerũt. Iſtud. n. dici põt ꝓprie de q̃libet ſancto. q̃ ſcꝫ dici pt̃ ioſeph. i. appoſitio. ꝓpter v̾tutũ cumulatõem. hõ ꝓpter rõnẽ ⁊ diſcretõem. vel ꝓpter hũanitatẽ ⁊ cõpaſſionẽ: p̃nceps fratꝝ ꝓpter prudẽtiam ⁊ p̃latõem. firmamẽtũ gẽtis ꝑ exhortatõeꝫ ⁊ ꝯſolatõeꝫ et ſtabilimẽtũ ppl̃i ꝓpter adiutoriũ ⁊ ſbuentõeꝫ. Oſſa vero eius viſitata ſũt ꝑ honorẽ ⁊ canonizatiõem: ⁊ poſt morteꝫ p̃dicauerũt. ſ. gloriã ⁊ potentiã dei ꝑ miraculoꝝ choruſcationẽ ⁊ oſtẽſionẽ. Talis eñ ſpũalis ioſeph v̾tutibus debꝫ abũdare. qꝛ interꝑtat̃ appoſitio. debet eñ eẽ diues in v̾tutibus Matth. xxvij. Venit q̃dam homo diues ab arimathia cui nomen erat ioſeph ⁊c. Item ratõe debet rutilare. quia homo Geñ. xlj. dixit pharao ad ioſeph. Nunquid ſapientiorem ⁊ ſimilẽ tui inuenire potero: tu eris ſuper domum meam. Item vniuerſis debet imꝑare. quia ſcꝫ hõ diues et ſapiens dignus eſt alijs p̃ſidere. Princeps inq̃t fratrum Geñ. xlj. Ite ad ioſeph et quicq̃d dixerit vobis facite. Et ibidem. dixit ioſeph pharao. Ecce conſtitui te ſuper vniuerſam terram egypti. Item vacillantes debet cõfortare. qꝛ debet eſſe firmamẽtũ gentis. Geñ. l. Fleuit ioſeph et fratribꝰ dicẽtibꝰ ſerui tui ſumꝰ. rñdit. nolite timere. Itẽ indigẽtes debet educare. qꝛ ſcꝫ ip̃e dꝫ eẽ ſtabilimẽtuꝫ ppl̃i. ſcꝫ ꝓ eis intcedẽdo ⁊ neceſſaria miſtrãdo Geñ. xlvij. Joſeph vero pr̃i ⁊ fr̃ibus dedit poſſeſſiõem in egypto i optimo terre ſolo. ⁊ alebat eos p̃bens cibaria ſingulis. Item ipſe mũdus debet eũ honorare. qꝛ ſcꝫ tales merent̃ poſt mortem adorari ſicut ſancti. Oſſa inquit eius viſitata ſũt. Vnde Geneſis. xxxvij. cap̃. legitur. Qꝛ ioſeph vidit in ſomnis

ſolem et lunam ⁊ ſtellis.xj.adorare ſe. Itē talis ioſeph miraculis ſolet choruſcare.qꝛ ſcꝫ mortuū ꝓphetauit.corpus eius. Unde de ioſeph legit̃. Gen̄.l.ꝙ mortuꝰ conditus eſt aromatibꝰ.quod ſcꝫ deſignat redolētiā fame ⁊ miraculorum. Allega ſi vis vocaliter de hō.princeps.firmamētum ⁊c̄.ſicut in titulis ſuis. Patꝫ ergo ꝙ ꝑ ioſeph denotat̃ iuſtꝰ

Adhuc dico.ꝙ ꝑ ioſeph deſignat̃ xp̄s. Ioſeph eñi fuit figura xp̄i. Sicut eñi ioſeph a patre ꝑdilectus tunica polimita fuit veſtitus.ad frēs ſuos fuit miſſus:a q̄bus pre inuidia fuit venditus.in ciſterna veteri poſitus.tandē egipti gubernator effectus.⁊ ad maiorem gradum q̄ȝ ante fuerat extitit reſtitutus. Sic dico ꝙ xp̄m pater dilexit.tunica humanitatis ip̄m veſtiuit.⁊ ſic ad frēs ſuos iudeos ip̄m miſit a q̄bus venditꝰ ⁊ occiſus extitit.ſed tandē per reſurrectionem gradum excellentiorē quo ad humanitatē obtinuit.⁊ alimenta gratie ⁊ glorie mortalibꝰ diſpenſauit.ita ꝙ frēs ſuos.i.iudeos ꝓ parte ad ſe venire ꝑ ꝯuerſionē fecit.quoſ ꝓmouit pre ceteris ⁊ dilexit.ſicut patuit in patribꝰ primeue eccl'ie qui de iudeis venerūt.q̄ ſanctitate pre alijs choruſcarūt.j. Macha.ij. Ioſeph in tp̄e anguſtie ſue cuſtodiuit mandatū ⁊ factus eſt dn̄s egypti. Iſte eñi ioſeph ī ſcriptura cōparat̃ oui ꝓ eo ꝙ tanq̄ȝ ouis ad occiſionē ductꝰ eſt. Unde deo pr̄i dirigit̃ illud ps̄. Qui regis iſrael intēde.qui deducis velut ouem ioſeph. Iſte eñi ioſeph.ſ.xp̄s domū ſuam.i.eccleſiā ꝯſtituit ⁊ fundauit.ip̄amq̄ȝ tutauit ab hoſtibus ⁊ ſaluauit. Un̄ de ioſeph legit̃.ꝙ pharao vocauit eū ſaluatorē egypti. Un̄ deus pater videt̃ dicere illud Zach.x. Cōfortabo domū iuda:⁊ domū ioſeph ſaluabo.⁊ ꝯuertam eos ⁊ miſerebor eoꝝ. Sed ꝓculdubio de iſta domo ioſeph q̄ eſt eccl'ia iam videt̃ ꝙ a deo iam nō defendatur aut ſaluet̃:ſed ꝙ potius ab ip̄o vilipendat̃ aut calcet̃ Un̄ in ps̄.dicit̃. Et deus repulit tabernacula ioſeph ⁊ tribum effrem nō elegit. Iſta eñi domus ꝓculdubio tantis hodie vicijs inflāmatur.ꝙ nō mirū ſi eius habitatio repellatur nec amet̃ Amos.v. Querite dn̄m et viuite.ne forte comburat̃ velut ignis domꝰ ioſeph.⁊ deuorabit ⁊ nō erit qui extinguat. Et reuera nūc videt̃ allegorice impletū illō qō ſcribitur Exod.j. Surrexit rex nouus ſuꝑ egyptū q̄ ignorabat ioſeph. Quia ṽe rex nouus xp̄s cuiꝰ ſcꝫ iuuētꝰ cōtinue renouat̃ vt aq̄la.iam videt̃ domū ioſeph et eius populū ſcꝫ eccleſiā et clerū relinq̄re.⁊ de ip̄o penitus nō curare:⁊ merito.qꝛ ꝓcerto iam verificat̃ illud qō ſcribitur Abdie.j. Erit domus iacob ⁊ domꝰ ioſeph flāma ignis.ſ. crudelitatis ⁊ rapacitatis.⁊ ignis cupiditatis ⁊ carnalitatis.nō ſic ⁊c̄. Patꝫ ergo quō ꝑ ioſeph deſignat̃ xp̄s.ſufficit

Ioſue.

Nota ꝙ Ioſue q̄ fuit rex ⁊ dux a deo electꝰ ad introducēdū filios iſrael in terrā ꝓmiſſionis ⁊ ad diſtribuēdū eam ip̄is ſingulariter inſtitutꝰ:⁊ q̄ interp̄tatur ſalus ſaluator aut ſaluaturꝰ. Pōt mihi ſignificare quēlibet bonū principē aut p̄latū.qꝛ ſcꝫ iſte ad hoc a deo ſp̄ealiter eligit̃:vt ꝑ ipſiꝰ dicta exempla et facta pp̄l's ſaluet̃.⁊ in terrā ꝓmiſſionis.i.eccl'ie vel religionis xp̄iane introducat̃.⁊ vt poſſeſſiōes eccleſie cuilibet ſ̄m merita diſpēſent̃. Iſte eñi nō ſolū debet eſſe dux aut ductor per regimen p̄lationis:imo etiā debꝫ eſſe ſaluator ⁊ introductor ꝑ opem bone doctrine ⁊ eruditiōis.⁊ ꝑ impulſum boni exempli ⁊ oꝑatōis. Deut̃.xxxj. Uocauit moyſes ioſue ⁊ ait illi. Cōfortare ⁊ eſto robuſtꝰ.tu eñi introduces populū iſtū in terrā quā daturꝰ ſe patribꝰ eoꝝ iurauit dn̄s. De tali ergo ioſue videt̃ locutꝰ fuiſſe dn̄s di. Nūeri.xxvij. Tolle ioſue filiū nun virꝝ in quo eſt ſp̄us dei. Ubi aduerte ꝙ in q̄libet tali debet eē Titulus digne ꝓmotōis:qꝛ deus ip̄um vocauit dicens. Tolle. Baculꝰ tute defenſiōis.qꝛ dr̃ ioſue id ē ſaluator. Nodulꝰ chare dilectōis.qꝛ dicit̃ filiꝰ.qui diligit. Angulꝰ longe duratōnis.qꝛ dicit̃. Nun.qō interp̄tat̃ ſempiternꝰ. Cumulꝰ magne ꝑfectionis.qꝛ dicit̃ virū.i.viribus ornatū. Loculꝰ rate poſſeſſionis.in quo ē riuulꝰ ſancte deuotionis.qꝛ dicit̃ ꝙ habet ſp̄m.ſp̄us inq̄t. Oculus recte intētionis. Dei inq̄t. Iſte eñi debet digne vocatiōis habere titulū.qꝛ ſcꝫ nō ſe debet ingerere vl' inferre ſicut faciūt ambicioſi.ſ; expectare ꝙ a deo vocet̃.tolle inq̄t deus. Gen̄.xxij. Tolle filium tuū quē diligis yſaac. Un̄ illud predictū. Uocauit moyſes ioſue. Itē debet tute defenſiōis habere baculū:qꝛ debet dici ioſue.i.ſaluator.qꝛ ſcꝫ iſte debet ſaluare pauꝑes.ip̄is ſubueniēdo atq̄ȝ docendo.infirmos ⁊ debiles ꝓ eis pugnando ⁊ eos defendēdo. Deut̃.j. Ioſue intrabit ꝓ te. Et Ioſue.viij.dicit̃ quō ioſue intrauit ꝓ populo. Itē debet chare dilectōis habere nodulꝝ.qꝛ debet eſſe filius. Uide ſupra de filio ioſue.ix. Fecit ioſue pactum cū eis.ſ.cū gabaonitis. Pactū eñi charitatē deſignat. Itē debet longe duratōis hr̄e angulū. Nun inq̄t.i.ꝑpetuꝰ. Numeri.xiij. Uocauitq̄ȝ ſcꝫ moyſes oſee filiū nun ioſue. Itē debet magne ꝑfectiōis habere cumulū. Uirū inq̄t. Uide de viro infra Ioſue.xiij. Ioſue ſenex ⁊ prouecte etatis erat.ꝓuecta ſeu ꝑfecta etas ꝑfectōem ṽtutū ſignat. Itē debet rate poſſeſſionis habere loculū.in quo eſt inq̄t.quia ſcꝫ in ip̄o ſicut in loco digno ⁊ mūdo habitauit deus ⁊ poſſeſſionem habuit gr̃e diuine. Un̄ iſte ē vir cū quo eſt deus:⁊ qui deo ſecū morāte cōfortatus ē. Deut̃.xxxj. Et Ioſue.j.dicitur. Locutus eſt dn̄s ad ioſue miniſtꝝ moyſi dicēs. Seq̄t̃ Sicut fui cū moyſe ero tecū. Itē debet ſancte deuotionis habere riuulū. Sp̄us inq̄t. Un̄ Deut̃.xxxiiij.dicit̃. Ioſue repletꝰ eſt ſp̄ū ſapientie. Itē debet recte intētionis habere oculū.qō oſtendit̃ cum dicit. Dei. Ioſue.xj. Fecit ioſue ſicut p̄cepat ei dn̄s. Uide in titulis cōtentis in auctoritate ⁊ proſequere ſicut vis.

Ypocriſis.

Nota ꝙ hypocriſ̃ dr̃ ab ypos:qō ē falſū:⁊ criſis qō ē iudiciū.quaſi falſum iudiciū. Hypocriſis eñi falſo facit de homie iudicare inquātū ſcꝫ facit eum reputari bonū cum ſit peſſimus ⁊ iniquꝰ. Eſt autem vicium hypocriſis tanq̄ȝ vituperabile deuitandū multiplici rōne. Quia.ſ.hypocrita hꝫ

Latentem infectionem.	Oīa eñi iſta vicia ſolēt
Patentem ꝑfectionem.	in hypocritis abūdare.et
Turgētem p̄ſumptionē.	ideo nullus debet ſeip̄um
Mordentem detractionem.	per hypocriſim palliare.
Lambentem locutionem.	
Labentem durationem.	

Primo ergo dico ꝙ hypocrite habent infectionē in corde latentē. Iſti eñi ſunt ſicut ſtiptalis ſerpens ſtellatus ⁊ coloratus. De quo dicit Iſid. Et quotquot hꝫ colores:tot hꝫ dolores.qꝛ ſcꝫ q̄nto maior ē in ip̄o exterior pulcritudo.tāto latet ī ip̄o venenoſior turpitudo. Quia ſcꝫ tales q̄uis habeant exteriꝰ pulcram ⁊ patentē.pictam ⁊ honeſtam cōuerſationē:habēt tñ cōtinue interiꝰ in corde falſam latentē ⁊ venenatam intētionem. Iſti ſunt ſicut ceraſtes.q̄ corpus habēs ſerpētis ⁊ cornua arietis.corpus abſcondit ſub ſabulo.arietina cornua tm̄ monſtrat:vt dum a tranſeūtibus arietina ſimplicitas nō timet̃.iuxta volūtatem ſuā ſerpentiū calliditas neq̄ciam operet̃. Qō vtiq̄ȝ exemplū ad luxurioſos hypocritas dinoſcit̃ ꝑtinere. Qui qꝛ latent ſub ſabulo ꝑnie.⁊ arietinā ſimplicitatē oſtendūt.iō ſepe fit ꝙ a multis frequētant̃.⁊ ſerpētinis inductōibꝰ ad peccatū luxurie inclinant̃. Un̄ dicit Chryſ. Nulla res ita exterminat bonū ſicut ſimulatio hypocriſis. Nā malum ſub ſpecie boni celatū dum nō cognoſcit̃:nō cauetur. Unde etiam Petrus Raue.in ſermone dicit. Et hypocriſis ē ſubtile malum.ſecretū virus.venenum latens.ṽtutum fucus.tynea ſanctitatis. Iſti ergo habēt in corde infectionē latentē. Ideo dicit dn̄s. Matthei.xxiij. Ue vobis ſcribe et phariſei hypocrite triſtes.q̄ ſimiles eſtis ſepulcris dealbatis.q̄ apparetis q̄dem foris hoībus ſpecioſi:intus aūt pleni eſtis ſpurcicia ⁊ iniquitate. Secūdo dico ꝙ hypocrite habent ꝑfectionem foris apparētem. Sicut eñi ſambucus habet totam ṽtutem ſuam in flore.qꝛ fructus ipſius nihil valet:flos eñi redolet.⁊ fructus fetet. Thimus etiā eſt herba cuius tota virtus eſt in flore.quia vere tota virtus hypocritarum eſt in exteriori florida cōuerſatione.quia ſcilicet flos ſue cōuerſationis redolet per famoſitatem.fructꝰ vero ſue operationis fetet per iniquitatē. Unde dicit petrus Raue.in ſermone. Iniuria nulla capitalior q̄ȝ maluꝫ agere et bonuꝫ velle videri. Unde Oratius. Nunq̄ȝ te fallant lupi ſub vulpe latentes.impia ſub dulci ſepe venena latent. Habent ergo perfectionem foris apparentem. Unde Chryſoſtomꝰ. O hypocrita ſi bonum eſt bonum eſſe vt quid vis apparere quod nō vis eſſe.ſcꝫ bonum eſt ⁊c̄. Uide eam in manipulo floꝝ titu.iſto. Tercio dico ꝙ hypocrite habent p̄ſumptōem ſuꝑbe turgentem. Tales eñi vt cōmuniter ſunt arrogantes ⁊ turgidi.ſuꝑbi.p̄ſumptuoſi.

et inflati. ſiles oleo. qđ ꝗuis ſit nature infimitiue: vult tamen oibus liquoꝛibꝰ ſupeminere ⁊ oibus ſupeſſe. Sic vere iſti licet ſint infimi ꝑ mūdiciam: ſunt tñ ſempeminētes ⁊ preſūptuoſi per ſupbiam. Nā vbicūqꝫ ſunt cōmoꝛātes. ſiue in collegio ſiue in clauſtro: ſemꝑ volūt alijs ꝑeminere ⁊ eis in ꝑlationibus ꝑfici ⁊ ſuꝑ oēs apparere. Sicut eñ dicitur Job. xxxiiij. Deus qñqꝫ regnare facit hoiem hypocritam ꝓpter pctā populi. Vñ Grego. viij. moral'. Quid intꝫ in cūctis operibꝰ ſuis ſperat hypocrita: niſi reuerētiaꝫ honoꝛis. gl'iaꝫ laudis. ab oibus metui. ſanctꝰ ab oibus appellari. Ecce quō adulterat᷑. liquoꝛ balſami. Iſti ḡ habēt preſumptionē ſupbe turgentē. Unde de hypocritis dicit ſaluatoꝛ Math. xxiij. Qꝛ illa dilatāt filateria: ⁊ magnificāt fimbꝛias. ⁊ amāt pꝛimos recubitꝰ in cenis: pꝛimas cathedras in ſynagogis. ſalutatiōes in foꝛo: ⁊ vocari ab hoibus rabi

Quarto dico ꝙ iſti habēt detractōem aſpere moꝛdentē hypocrite eñ vt cōiter ſunt detractoꝛes. oēs eñ alios q̄rūt diffamare. vt ipſi ſoli boni valeāt apꝑere. Iſti eñ ſunt ſicut māticoꝛa vel mām̄anetus q̄ faciē hoīs videnť habere. hꝫ tamē tres oꝛdines dentiū in oꝛe. q̄bus nō ſolū animalia: imo etiā hoies deuoꝛat ⁊ cōſumit ſm Pli. Sic ꝟe chariſſimi: hypocrite q̄ in facie. i. cōuerſatione: hoies. i. boni eē videnť. ad deuoꝛādum alios ⁊ moꝛdendum tribus oꝛdinibus dentium. i. triplicibus ſermonibus ⁊ verbis detractorijs ſolent vti. q̄bus ſcꝫ moꝛdent tria genera ꝑſonarūꝫ ſcꝫ Superioꝛes. Mediocres. et Inferioꝛes. Vñ dicit Berñ. ꝙ ſunt alijs adulantes ⁊ alijs detrahētes. moꝛdaces vt canes. doloſi vt vulpes. ſupbi vt leones. rapaces vt lupi. laſciui vt vrſi. Hij volūt eſſe ſine auctoꝛitate iudices. ſine viſu teſtes. poſtremo falſi accuſatoꝛes. ⁊ oīm veritate carentes. Habent ergo detractōem aſpere moꝛdētē.

Quinto dico ꝙ iſti habēt locutōem dulciter lambentē. Iſti eñ dulciſſime ⁊ facūdiſſime et adulatiſſime loquūtur. vt ad amoꝛem ſuū attrahant auditoꝛes. ſiles ſyrenis q̄ dulciſſime cātando decipiūt nauigantes. Siles etiā ſunt hyenis q̄ vocē ſiſantes humanā. paſtoꝝ tabernacula ſubintrāt ⁊ ipſos deuoꝛant ⁊ occigūt. ſicut dicit Pli. Quia ꝟe per dulcedinem cantus. i. dulciū ſermonū ſuoꝝ decipiūt auditoꝛes: intātū ꝙ ad ingreſſum tabernaculoꝝ paſtoꝝ. i. domus ⁊ hoſpitij prelatoꝝ ⁊ pꝛīcipū ⁊ magnatū multotiēs admittūtur. vbi mala ꝗplurima aliquotiēs operanť. Iſta poſſunt videri de multis religioſis: qui qñqꝫ ad oſtia pꝛincipū recipiūtur ꝓpter ſuam hypocriticā fictionē. vbi cū introducti fuerint oīa ſolent ſibi officia vendicare: domus regimen vſurpare: alios laudare. ⁊ alios accuſare. nemini ſubiacere: ⁊ oībus impare. totāqꝫ ꝯmunitatē curie vel hoſpicij ſolēt ſuis adinuētionibus ꝑturbare: ꝑm etiā paſtoꝛē pꝛelatū ⁊ pꝛīncipum ſolēt depaupare. ⁊ tpaliter deuoꝛare. Iſti ſūt ergo illi de q̄bus dicit apoſtolꝰ. ꝙ ꝑ dulces ſermones decipiūt mentes innocentiū. Roma. xvj. Unde petrus Ra. in ſmone dicit ſic. Hypocrit̄ inq̄t mētit̄ affectu. oculis fallit. aſpectu illudit videntes. decipit audientes. ſeducit turbas. trahit populos. famā vendit. emit clamoꝛē. ꝑſenſqꝫ querit ꝑmiū nō futurū. Iſti ergo habent locutōem dulciter lambētem.

Sexto dico ꝙ iſti habēt durationem bꝛeuiter labentem. Statꝰ eñ taliū parū durat: qꝛ ſicut Job. xx. dr̄. Gaudiū hypocrite ad inſtar puncti. Sicut eñ glacies. niues. vitrū et floꝛes habēt eſſe debile nō durabile. qꝛ ꝗuis luceāt ⁊ ſplendeant ꝗdiu ſunt in ſtatu modico: tñ vento diruūtur. modico caloꝛe ſoluūtur ⁊ modico impulſu frangūtur. Sic vere hypocrite ꝗdiu ſunt in ſtatu ſue ficte ꝑfectiōis: valde ſunt pulcri ⁊ famoſi: honeſti ⁊ ꝟtuoſi. foꝛmoſi ⁊ gratioſi. ſꝫ vere iſta nō cōtinue poſſūt durare. imo occaſione modica ſolent perire ⁊ ceſſare: ita ꝙ eoꝝ neq̄cia ſolet oibus apparere. Auricalcū eñ qñqꝫ videtur eſſe aurū ꝓpter ſplendoꝛē Uerūtamen cito rubiginat̄. ⁊ ſic nō eſſe auꝝ euidētiſſime declarat̄. qꝛ ſcꝫ hypocrita ꝗuis qñqꝫ in ꝯuerſatiōe ſplendeat: ſplēdoꝛ tñ eius nūqꝫ diutius ꝑſeuerat. Vñ Job. xx. Hoc ſcio a ꝑncipio a quo poſitꝰ eſt hō ſuꝑ terrā ꝙ laus impioꝝ bꝛeuis ſit. ⁊ gaudiū hypocrite ad inſtar pūcti. Vñ dicit Hugo li. de meditatōe. Exitꝰ manifeſtat ꝙ a ꝑncipio latebat. ⁊ q̄ dubia ſunt in oꝛigine ꝓbant̄ a fine. Señ. etiā dicit. Qꝛ ficta cito in naturā ſuam reincidūt. q̄cūqꝫ aūt ex ſolido naſcūtur in maius meliuſqꝫ ꝓcedūt. Sic ḡ ptꝫ condi tio hypocritaꝝ in ſex ꝑtes diuiſa. Uide ſupꝛa ⁊ infra i multis titulis. ſicut per tabulam que fiet ſuꝑ hoc opus poteris edoceri.

Ipſe. Nota ꝙ iſtud ꝓnomen ipē: qđ aliqñ eſt relatiuū. aliqñ damonſtratiuū. pōt dici de xp̄o. de iuſto. de impio. de dyabolo. Pꝛimo ergo dico ꝙ deus pōt dici ipē. qꝛ ſcꝫ ipē eſt ꝓnomen demonſtratiuū ⁊ relatiuū. Pꝛonomen dico: qꝛ pꝛo noie. i. ꝓ homie ſe poſuit moꝛtem ꝓ illo ſuſtinendo. ⁊ ſe ꝓ eo dyabolo ⁊ vicijs opponēdo et eū defendendo. Quia ſicut dr̄ Matth. xv. Iſte eſt q̄ venit miniſtrare ⁊ nō miniſtrari. ⁊ dare aīam ſuā in redēptionē ꝓ multis. Iſte eñ fuit ſicut gallina que ſe ꝓ pullis expōit periculo. Quia ſicut dr̄ Eſa. liij. Uere languoꝛes noſtros ipē tulit: ⁊ doloꝛes noſtros ipē poꝛtauit. Sequit̄. Ipē aūt vulneratus eſt ꝓpter iniq̄tates noſtras. attritus eſt ꝓpter ſcelera noſtra. Item ipē fuit relatiuꝰ ſe nobis cōfoꝛmādo ⁊ carnem noſtrā aſſumendo. ⁊ volūtateꝫ patris celeſtiaqꝫ. myſteria ꝑdicando ⁊ referendo. Quia ſicut dr̄ Eph. ij. Ipſe eſt pax noſtra q̄ fecit vtraqꝫ vnū. ⁊ duos cōdat in ſemetipm̄ in vnū nouū hoiem. Item fuit demonſtratiuꝰ viam vite exemplariter ⁊ verbaliter oſtendendo. ⁊ ſeipm̄ viſibiliter hominibus demonſtrando. Quia ſicut dicit̄ in Pſalmo. Ipē tanqꝫ ſponſus ꝓcedens de thalamo ſuo. Exultauit vt gygas ad currendū viam. Et ideo bꝛeuiter de iſto ipō. i. de chꝛiſto: poſſumus notare ꝙ Ipſe eſt

Imperatoꝛ digniſſimus.
Pꝛopugnatoꝛ foꝛtiſſimus.
Expiatoꝛ mūdiſſimus.
Diſpenſatoꝛ largiſſimus.
Miſeratoꝛ pijſſimus.
Liberatoꝛ dulciſſimus.
Concoꝛdatoꝛ gratiſſimus.
Judicatoꝛ certiſſimus.
Conſolatoꝛ letiſſimus.

Dico ergo ꝙ ipē eſt creatoꝛ et impatoꝛ. Eſt enim deus impatoꝛ ⁊ rex. Apocalyp. j. Ipſi gloꝛia ⁊ imperiū in ſecula ſeculoꝛum amen. Et Joh. j. Oīa ꝑ ipm̄ facta ſunt: ⁊ ſine ipſo factuꝫ eſt nihil. Pſal'. Tu es ipē rex meus ⁊ deꝰ meꝰ qui mandas ſalutes iacob. Item ipē eſt ſaluatoꝛ ⁊ ꝓpugnatoꝛ Soph. iij. Dñs deꝰ tuꝰ in medio tui foꝛtis ipē ſaluabit. Item ipē eſt purgatoꝛ ⁊ expiatoꝛ. Luce. iij. Ipē baptizabit vos in ſpūſancto. Item eſt donatoꝛ ⁊ diſpenſatoꝛ: qꝛ ſcꝫ cariſmata gr̄arum diſpenſauit fidelibus abūdanter Eph. iiij. Qui deſcendit ipē eſt. Sequit̄. Et ipē dedit quoſdam q̄dam apoſtolos: quoſdam ꝟo ꝓphetas. alios auteꝫ euangeliſtas. alios autē paſtoꝛes et doctoꝛes. Item ipē ē indultoꝛ et miſeratoꝛ. Pſal'. Inuocabant dñm et ipē exaudiebat eos. Et alibi. Iacta ſuper dñm curam tuā ⁊ ipſe te enutriet. pš. Ipē eñ eſt miſericoꝛs: ⁊ ꝓpicius fiet pctīs eoꝛum ⁊ nō diſperdet eos. Iteꝫ ipſe eſt adiutoꝛ ⁊ liberatoꝛ. Dañ. vj. Ipſe eñ eſt deus viuens ⁊ eternꝰ in ſecula. Seq̄tur. Ipē ſaluatoꝛ ⁊ liberatoꝛ. Item ipē eſt amatoꝛ ⁊ ꝯcoꝛdatoꝛ. Unde illud predictū Eph. ij. Ipē eſt pax noſtra ⁊c̄. Item ipē eſt diſcuſſoꝛ ⁊ iudicatoꝛ. qꝛ ſicut dicit̄ in pš. Ipē dñs deus noſter in oīm terra iudicia eius. Et Ezech. xxxiiij Ecce ego ipē iudico inter pecus et pecus. Item ipē eſt pꝛomotoꝛ ⁊ conſolatoꝛ. qđ potiſſime fiet in patria. pš. Ibi letabimur in ipō qui dñatur in ꝟtute ſua in eternū. Patet ḡ ꝙ xp̄s eſt ipē. qꝛ reuera ſicut dr̄ Col'. j. Oīa ꝑ ipm̄ ⁊ in ipſo creata ſunt: ⁊ ipē eſt ante oēs. ⁊ oīa in ipō conſtant. ⁊ ipē eſt caput coꝛpis eccleſie. Seq̄tur. Ut ſit in oibus ipē pꝛimatum tenens. Quia in ipō complacuit omnē plenitudinem inhabitare. et per ipſum reconciliari omnia per ipſum pacificans ⁊c̄. Et pꝛo certo dico. ꝙ chꝛiſtus eſt ipſe.

Cuius potentia debet honoꝛari.
Cuius ſcientia debet auſcultari.
Cuius clementia debet amplexari.

Ipſe eſt dico cuius potentia eſt honoꝛanda. Unde in Pſalmo dr̄. Quoniā ipſius eſt mare ⁊ ipē fecit illud et aridam fundauerūt manus eius. Uenite adoꝛemus et pꝛocidamus ante deum: ploꝛemus coꝛam domino qui fecit nos quia ipſe eſt dominus deus noſter: nos autem populus eius ⁊c̄. Ipſe eſt etiam cuius ſcientia eſt auſcultanda. Matthei. xvij. Hic eſt filius meus dilectus in quo michi complacui ipſum audite. Item ipſe eſt inſuper cuius clementia eſt amplexanda. Unde Matthei. xxvj. Ipſe eſt tenete eū. Sicut eñ dicitur Eccli. v. Miſericoꝛdia ⁊ ira ab ipō cito ꝓperant. Et bꝛeuiter de iſto ipō ſcꝫ de xp̄o poſſumus cōcludere ⁊ dicere illud Roma. xj. Quoniā ex ipō et

per ip̄m.et in ipſo ſunt om̄ia.ipſi honoꝛ et gloꝛia in ſecula ſeculoꝝ.Et Augꝰ.de verbis apoſtoli.cap̄.xvj.dicit.ꝙ homo debet amare ip̄m amatoꝛem.ipſum ſpectatoꝛem.ip̄m coꝛonatoꝛem.ipſum p̄emij largitoꝛem.Poſtremo.ipſum p̄emiū deputare.⁊ nō aliud ab ipſo ꝙ̄ ipſum expectare. Patet ergo ꝙ per ip̄e:denotatur chꝛiſtus. Secūdo dico.ꝙ per ip̄e:denotatur iuſtus.Uir eīm iuſtus:et dicit̄ pronomen:⁊ dicitur relatiuꝰ:et dicitur demonſtratiuꝰ.Dicit̄ dico pꝛonomen quod pro nomie ponit̄.quia ip̄e pro alijs ſe ſolet ponere.ſcꝫ pꝛo eis oꝛando ⁊ intercedendo.ꝓ eis pugnando atq̃ dimicando.pꝛo eis loquendo atq̃ allegā-do.Unde de aaron dictum eſt Moyſi Exodi.iiij. Ip̄e loquetur pꝛo te ad populuꝫ.Relatiuꝰ etiam eſt ſcꝫ ſe deo et melioꝛibus confoꝛmando.comparando ⁊ referendo:⁊ in deo ſperando.⁊ ei innitendo:⁊ veritatem loquendo ⁊ pꝛedicando.Pſal̄.Ueritas mea ⁊ miſc̄dia mea cum ipſo:et i nomine meo exaltabitur coꝛnu eius. Demonſtratiuꝰ inſuper ſcꝫ per ſanctitatis exempla viam veritatis oſtendēdo et ſe exemplū alijs demonſtrando.j.Regum.xviij.Om̄is eīm iſrael diligebat Dauid:ip̄e eīm ingrediebat̄ et egrediebatur ante eos.ſ.bona exempla monſtrando ⁊ oſtendēdo Et ideo bꝛeuiter iſtud vocabulum ipſe:ſignat vniuerſitatem ⁊ generalitatē.quia ſcꝫ dici poteſt Ipſe iuſtus.Ipſe pius.Ipſe ſanctus.⁊ ſic de alijs.Et ideo quando q̇s ipſe dicitur.ſignū eſt ꝙ om̄ibus virtutibꝰ generaliter inſignit̄.ꝙ tante perfectionis extitit ꝙ neceſſe eſt ꝙ ipſius ſanctitudo que per pꝛopꝛium vocabulum denotari non poteſt: iſto generali vocabulo deſignetur.Ipſe ergo.Unde dominus in Pſalmo.Super ip̄um autem efflorebit ſantificatio mea. Et ſic nota.ꝙ iuſtus dicitur ipſe.Quia ipſe eſt

Charitas fraterna.
Firmitas eterna.
Claritas externa.
Paruitas interna.
Benignitas materna.
Seueritas paterna.
Iocūditas ſuperna.

Dicam ergo ꝙ ille q̇ vult ſpiritualiter dici ipſe: debet hr̄e charitatē fraternā.Nullus.n. pōt eſſe ꝓnomē relatiuū ⁊ demonſtratiuū.i.pꝛo alijs interceſſoꝛ.bonoꝝ imitatoꝛ.⁊ ꝟbo rum pꝛedicatoꝛ.⁊ demōſtratoꝛ niſi ſit homo charitatiuus.Figuratꝰ in yſaac q̇ interp̄tatur riſus.De quo dicit̄ Geneſ.xxij.Qꝛ ip̄e poꝛtabat in m̄anibus ſuis ignem et gladium.Ignis eīm ſignat charitatis feruoꝛem.Gladius vero ſignat verbi dei ⁊ veritatis rigoꝛem.vt de mutua charitate dicatur illud Geñ.xx. Ipſe dixit mihi ſoꝛoꝛ mea eſt:⁊ ip̄a dixit frater meus eſt. Item ip̄e debet habere firmitatē eternam.i.ſtabilitatem perſeuerantie.Figuratꝰ Exodi.xxv.vbi pꝛecipitur.ꝙ ip̄os vectes faciāt de lignis ſethim.que ſcꝫ ſm̄ magiſtꝝ in hyſtoꝛia ſcolaſtica erant imputribilia ⁊ incremabilia.q.d.ꝙ tales ipſi nunq̄ debent per peccatū putrefieri aut coꝛrumpi.ſed perſeueranter ſiſtere ⁊ manere.Unde de Abꝛaham dicit̄ Geneſis.xviij.Qꝛ ip̄e ſtabat iuxta angelos ſub arboꝛe. Item ip̄e debet habere claritatem externam.i.honeſtatē ⁊ ſplēdoꝛem vite et ſcientie.Figuratus Exod̄.xxv.vbi dicitur. ꝙ in ip̄o candelabꝛo erant ciſi ⁊ ſperule ⁊ lilia.quia reuera in candelabꝛo luminis.i.in homine claro ⁊ honeſto:debent eſſe ciſi doctrine ⁊ ſperule volubiles diligentie ⁊ obedientie.⁊ lilia caſtitatis ⁊ continētie:que potiſſime ſpectāt ad pꝛedicatoꝛem.Quia reuera ip̄e debet eſſe candelabꝛū ad illuminandū per vitam exemplarem.⁊ habere ciſum ad inebꝛiandū per ſcientiam ſalutarē.⁊ ſperulam volubilem per diligentiā ſingularem.⁊ lilia hoc eſt continētiam ⁊ mūdiciam coꝛpoꝛalē:vt de honeſta vita ipſius dicatur illud Iob.iij.Ipſe erat lucerna ardens ⁊ lucens.Itē debet habere paruitatē internam.i.virtutem hūilitatis.Geneſis.xxxij.Ip̄e ſeruus tuꝰ iacob iter noſtꝝ inſequit̄.Seruus eīm humilitatē deſignat.Unde de xp̄o dicit̄ Phyl̄.ij. Qꝛ ſemetipſum exinaniuit foꝛmā ſerui accipiens.Iteꝫ debet hr̄e benignitatē maternā.qꝛ ſcꝫ ipſe debꝫ eē miſericoꝛs ⁊ benignꝰ.ſicut de dauid dr̄.ij.Reg.xxiij.Qꝛ ip̄e ē quaſi tenerrimꝰ ligni ꝟmiculus.vn̄ dn̄s in p̄s.dicit.Ueritas mea ⁊ miſc̄dia mea cū ip̄o:⁊ in noīe meo exaltabit̄ coꝛnu eiꝰ Itē debet hr̄e ſeueritatē paternā.ſ.ad arguēdū malos.Geneſ xviij.Ip̄e eſt pr̄ moabitaꝝ.Et.ij.Reg.xxiij.Ip̄e q̇ꝫ interfecit virū egyptiū.viꝝ dignū ſpectaculo.Uir eīm egyptꝰ ſignat pct̄oꝛē q̇ ꝑ iuſtos debet ſpūaliter interfici.H̄ eſt dictu

coꝛrigi et caſtigari.⁊ ſic finaliter ſeq̇tur.ꝙ talis ip̄e.i.q̇libet vir ꝑfectus habebit finaliter iocūditatē ſupnam.ſ.gloꝛiaꝫ paradiſi.Quia ꝓcerto ſicut dr̄ Math.v.Beati pauperes ſpū:qm̄ ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ.Beati mites:qm̄ ipſi poſſidebūt terrā.Beati q̇ lugent:qm̄ ipſi ꝯſolabunt̄.Beati q̇ eſuriūt:qm̄ ipſi ſaturabuntur.Beati miſericoꝛdes:qm̄ ipſi miſericoꝛdiā ꝯſequent̄.Beati mūdo coꝛde:qm̄ ipſi deū videbūt.Beati qui ꝑſecutōem patiūtur ꝓpter iuſticiā:qm̄ ipſoꝛū eſt regnū celoꝝ.Sic ergo ptꝫ.quō per ipſe:denotatur iuſtus. Tercio dico.ꝙ q̄nq̃ ꝑ ipſe:deſignat̄ iniuſtus ſeu etiā impius.Peccatoꝛ eīm relatiuꝰ eſt.qꝛ refert q̇cq̇d audit et q̇cq̇d nouit ſe iactando ⁊ magnificādo.⁊ alios ꝓdēdo ⁊ diffamando ⁊ de eis detrahendo.p̄s.Dn̄s ꝯteret dentes eoꝝ in oꝛe ipſoꝝ.Et in p̄s.dicit̄ de talibus.Qꝛ molliti ſunt ſermones eius ſuꝑ oleum:⁊ ipſi ſunt iacula. Item demonſtratiuꝰ mala exempla alijs oſtendēdo:⁊ ſuā malam intentionē per oꝑa demonſtrādo.Mali eīm ſolent ꝑ exterioꝛa ſigna ſuas interioꝛes iniquitates oſtendere:⁊ quales ſunt interius exterius demōſtrare.Ezechielis.xxxiij.Peccata noſtra ſuper nos ⁊ in ipſis tabeſcimus. Notabis ergo bꝛeuiter.ꝙ iſtud pꝛonomen ipſe:ſignat peccatoꝛē ſeu multoꝛum criminū poſſeſſoꝛem.Ipſe eīm generaliſſimum habet ſignatum. Et ſic nota ꝙ peccatoꝛ dicit̄ ipſe. Quia

Per ſuperbiā ſurſum erigitur.
Per inuidiam intus configitur.
Per maliciam hincinde vertit̄.
Per ignoꝛantiā cecus efficitur.
Per caſtrimargiā cibis ſubmergit̄.
Per inconſtantiā cito labitur.
Per dei ſententiā moꝛte ꝑcutitur.

Igit̄ dico de pct̄ōribus q̇ per ſuꝑbiaꝫ ſurſum erigūt̄.Nee.ix.Ipſi ꝟo ⁊ pr̄es noſtri ſuperbe egerūt ⁊ indurauerūt ceruiceſ ſuas.Itē per inuidiam intus cōfigunt̄.p̄s.Gladius eoꝝ intrat in coꝛda ipſoꝝ Itē per maliciam hincinde voluūtur.Geñ.xxxj. Ipſe ꝟo claudicabat.Claudicās eīm nō recte incedit.ſic nec malicioſus qꝛ ſemꝑ habꝫ intētionē claudam ⁊ ꝑuerſam. Iteꝫ ꝑ ignoꝛantiam deū obliuiſcūtur.p̄s.Ipſi ꝟo nō cognouerūt vias meas q̇bus iuraui ⁊c̄. Item ꝑ gulam ſeu caſtrimargiā cibis immergūtur.p̄s.Ipſi diſꝑgent̄ ad manducandū ſi ꝟo non fuerint ſaturati ⁊ murmurabūt.Item ꝑ inconſtātiā cito dilabūtur.p̄s.Ipſi infirmati ſunt ⁊ ceciderūt.Et illud.Ipſi videntes ſic admirati turbati ⁊ cōmoti ſunt tremoꝛ app̄hendit eos.Iteꝫ finaliter ꝑ dei ſniam ⁊ iuſticiam moꝛte ꝑpetua feriūtur.Ezech̄.xxxiij.Ipſe impius iniq̇tate ſua moꝛiet̄.Et in p̄s.Ipſi peribūt:tu aūt ꝑmanes ⁊c̄.Et illud.Ipſi ꝟo inuanū queſierūt aīam meā.introibūt in inferioꝛa terre:tradent̄ in manus gladij partes vulpiū erūt. Patet ergo.quō ꝑ ipſe pōt intelligi dyabolꝰ vel iniuſtus.

Si ꝟo contingit de aliqua ſancta ꝑſona in genē feminino ſermonē facere:vtpota de aliqua ſancta ꝟgine:vidua: vel femina.dic ꝙ iſtud ꝓnomen ip̄a ſignat iſtam ſanctā.q̇ ſcꝫ dici pōt ꝓnomen relatiuū ⁊ demōſtratiuū:⁊ generalit̄ ſignificatiuū:qꝛ ſcꝫ ipſa pꝛo nomine ponitur ꝓ nobis oꝛādo.Relatiua eſt vera pꝛedicādo.Demōſtratiua:exempla demonſtrando:⁊ generaliter ſignificatiua.bona om̄ia generaliter in ſe continendo.Unde de ip̄a ꝓpꝛie poteſt dici illud Geñ.xxiiij.Ipſa eſt mulier quā pꝛeꝑauit dominꝰ filio domini mei.Dn̄s eīm id eſt deus pr̄:p̄parauit ip̄aꝫ filio ſuo xp̄o in mr̄em:filiā ſeu ſponſam. Et nota ꝙ ipſa fuit

Penitens ⁊ gemens.
Prudens ⁊ clemens.
Docens ⁊ nō demens.

Qꝛ fuit gemens ꝑ penitētiaꝫ patet Trenoꝝ.j.vbi dicitur ſic Ipſa autem gemens cōuerſa ē retroꝛſum.Qꝛ etiam fuerit clemens per pꝛudentiam ſeu ꝑ miſericoꝛdiam:patet Geñ.xxix.Ecce rachel veniebat cuꝫ ouibus patris ſui.nam gregeꝫ ip̄a paſcebat.Qꝛ inſuꝑ fuerit docens ꝑ ſapiētiam:patet in p̄s.vbi dicit̄ de ea.Diſciplina tua.i.iſta bene diſciplinata coꝛrexit me in finem.diſciplina tua ip̄a me docebit.Hec igit̄ de ipſe ⁊ ipſa ſufficiant Uide de ille et iſte.

Ra.Iraſci.Iratus.

Nota.Qꝛ eſt ira toleranda.Ira temperanda.Ira foꝛmidāda.Pꝛima eſt rigoꝛ diuine punitionis.De qua dicit̄ Michee.vij.Iram domini poꝛtabo qm̄ peccaui ei. Secūda eſt feruoꝛ humane tribulatiōis.Un̄ Prouer.xij. Fatuus ſtatim īdicat irā ſuā:q̇ aūt diſſilat impoſteꝝ calli

dus ē. Tercia eſt furoꝛ eterne dānatiōis. vñ Sap. xix. Im
pijs inq̄t ſine miſcdia ira ſupuenit. et Exo. xv. Miſiſti irā
tuā q̄ deuoꝛabit eos ſicut ſtipulā ⁊c. Poſſumꝰ ꝫ diſtigue-
re inter iram diuinā ⁊ irā humanā. Ira em̄ dei nihil aliud
eſt q̄ꝫ rigoꝛ ſue iuſticie que aliq̄ñ ledit pctōꝛes tꝑaliter pu-
niēdo. Aliq̄ñ eternaliter ꝯdēnando. Ira em̄ in deo non ſi-
gnat animi motū ⁊ turbatōem. ſꝫ tātūmodo dicit mihi ſue
iuſticie executōem. Sicut em̄ aqua pura ⁊ limpida ⁊ feci-
bus impmixta licet qñq̄ꝫ moueať. nunq̄ꝫ tñ propter ħ tur
batur. Sic eſſentia diuina q̄ꝫuis videať mota iracūdia vel
vindicta ꝑpter ſeueritatē iuſticie quā exercet. nunq̄ꝫ tamē
realiter iraſciť vel turbať. ſed in trāquillitate ꝑpetua imo
biliter ſituať. qꝛ ſicut dr̄ Iudith. viij. Deꝰ ſicut hō nō imu
tabiť. nec ſicut filiꝰ hoīs ad iracūdiā cōcitať. Diſtiguamꝰ
igitur breuiter ꝙ ſit triplex ira generaliter loquēdo. ſcilicet
Metuenda cum reuerentia.
Suſtinēda cum patientia.
Fugienda cum diligentia.
Eſt dico quedam ira cum reuerētia metuenda. Et iſta
eſt ira iuſticie diuine. que contra pctōꝛes infligiť ⁊ fertur.
Sicut em̄ per motum foꝛtis tonitrui mōtes qñq̄ꝫ mouen-
tur ⁊ concutiūtur. Ad vocē etiam ⁊ rugitū leonis irati: ce-
tera aīalia terrenť ⁊ ꝯturbanť. qꝛ ſicut dr̄ Amos. iij. Leo
rugiet quis nō timebiť? ⁊ ꝑ motū firmamenti oꝛbes infe-
rioꝛes mouenť ⁊ agitanť. Sic vere dico ꝙ q̄ñ celum ⁊ leo
nem de tribu iuda xp̄m ꝑpendimꝰ cōtra nos indignatum
⁊ motū per irā iuſticie ⁊ rigoꝛis. ⁊ q̄ñ rugitū ⁊ tonitruū cō
minationū ſuarū audimus (qꝛ ſicut rugitꝰ leonis eſt ita ⁊
furoꝛ regis. Prouerb. xx.) nos ꝓcerto debemꝰ ꝑ timoꝛem
cōcuti ⁊ moueri. ⁊ ꝑ tremuloſam reuerētiam agitari. Ps̄.
Fundamēta montiū cōturbata ſunt. ⁊ cōmota ſunt q̄nia
iratus ē eis. Talem timoꝛē ꝯceperat ille qui dicebat in ps̄.
Cōturbatus ē in ira oculus meꝰ. anima mea ⁊ vēter meꝰ.
Deus em̄ eſt ſicut elephas qui q̄ꝫuis ſit animal benigniſſi-
mū. qñq̄ꝫ tamē iraſciť nimiū ꝓuocatus. Quia ħ deus iu-
dex iuſtus foꝛtis ⁊ patiens: q̄ nunq̄ꝫ iraſciť ꝑ ſingulos di-
es. q̄ꝫuis ip̄e ſit pater miſcdiaꝝ ⁊ deus totius cōſolatiōis.
iuſte tamē habet aliquotiens iraſci: ⁊ ad punitiōem ⁊ vin-
dictam procedere prouocatis noſtris iniq̄tatibus ⁊ pecca
tis. Unde de peccatoꝛibus dicitur Nee. ix. Prouocauerūt
te ad iracūdiam et receſſerūt a te. ⁊ pꝛoiecerūt legem tuā
poſt terga ſua. Et aduerte ꝙ tria genera perſonarum ſo
lent ad iram dominum prouocare. Uidelicet.
Fatui ſapientes.
Superbi p̄ſumētes.
Diſcoli diſcoꝛdantes.
Deū em̄ ad iracūdiam ꝓuo-
cant ſapientes infatuati. Ma
gis em̄ offendit deū peccatoꝛ
ſapiens q̄ꝫ indoctus. qꝛ ſcꝫ ſapiens peccat ex malicia. inſi-
piens aūt ex ignoꝛātia. Un̄ Luc. xij. diciť. Qꝛ ſeruꝰ ſciens
volūtatem dn̄i ⁊ nō faciēs: plagis vapulabit multis. Et iō
cōtra tales iraſciť dn̄s. ⁊ in p̄ſenti ⁊ in futuro. Un̄ de ſalo-
mone ſapiētiſſimo dr̄. iij. Regū. xj. Iratus ē dn̄s ſalomoni
eo ꝙ auerſa fuiſſet mens eius a dn̄o deo iſrl̄. Leo em̄ plus
iraſciť hoībus q̄ꝫ pueris ⁊ mulieribus. illos em̄ quandoq̄ꝫ
occidit. iſtis aūt cōiter parcit. qꝛ ſcꝫ deus plus iraſciť hoi-
bus. ſ. rōnabilibꝰ ꝑſonis quādo delinquūt. qꝛ ſcꝫ videntur
peccare ex induſtria: q̄ꝫ mulieribꝰ ⁊ paruulis. i. q̄ꝫ perſonis
ſimplicibꝰ ⁊ ignoꝛantibꝰ qui videnť peccare ex ignoꝛātia.
Unde Dan̄. ij. Qꝛ rex in furoꝛē ⁊ iram cōuerſus: p̄cepit vt
perderētur oēs ſapientes babylonis. Prouocāt ꝫ ad iram
dn̄m ſapiētes infatuati. Itē deū ad iracūdiam ꝓuocant
p̄ſumentes humiliati. ſcꝫ iſti qui ex natura ſua deberēt eti
am eſſe hūiles: ⁊ tamē ſunt ſuꝑbi arrogantes ⁊ p̄ſumptuo
ſi ab oībus inueniūtur. Contra tales ꝫ deus iraſciť. quia ſi
cut videmus ꝙ fulgur plus ꝑcutit alta loca q̄ꝫ infima. ven
tus etiā citius plus ledit arboꝛes altas ⁊ ꝓtenſas q̄ꝫ mo-
dicas ⁊ depꝛeſſas. Sic vere ira iuſticie diuine magis deba
chatur in altos ſuꝑbos ⁊ elatos q̄ꝫ humiles ⁊ depꝛeſſos.
Et de hoc dr̄ in Pſal. Fundamēta montiū conturbata ſť
quoniā iratus eſt eis. Montes em̄ qui ſunt alti ⁊ inflati. ⁊
tamen ſunt de terra. ſignificāt tales qui ſunt ſuperbi. pꝛeſū
ptuoſi et elati. cum tamē moꝛe terre deberēt eſſe humiles
et depꝛeſſi. Iſti ſunt ergo pꝛeſumentes humiliati. Item
ad iracūdiam deum pꝛouocant litigantes pacificati. Et ta
les ſunt illi qui in pace eccleſie fundati ſunt. ⁊ tamen non
poſſunt cum aliquo pacifice cōuerſari. Quia ergo ſi filius
delinquens in patrem magis offendat eum q̄ꝫ aliquis ex-
traneus. Sic quia iſti qui pacem religionis ⁊ eccleſie elege
rūt ſunt pꝛopꝛie filij dei. (quia beati pacifici. q̄m filij dei vo
cabūtur Math. v.) magis deum offendūt quādo contra
naturam ſui ſtatus rebelles ⁊ litigioſi fiūt. De quibus dici
poteſt illud Abacuch. iij. Nunq̄d in fluminibus iratus es
aut in mari indignatio tua? Flumina em̄ ⁊ mare ſignificāt
litigioſos. quia ſicut dr̄ Eſa. lvij. Impij ſicut mare feruēs
q̄d quieſcere nō valet. Iſta igiť tria genera ꝑſonarum ꝓ-
uocant iram dei. Et ideo ira dei in ſcriptura comparať tri
bus generibꝰ rerū. ſcꝫ Lapidi ferienti. Igni comburēti ⁊
Lancee occidenti. Iſta em̄ eſt lapis ad percutiēdum. Un̄
Ezech. xiij. Dabo lapides grandes in ira in conſumptōeꝫ
Itē eſt ignis ad inflāmandū. Ezech. xxij. In igne ire mee
conſumpſi eos. Itē eſt lancea ad occidendū. Unde Sap̄.
v. Acuet diram iram in lanceā ⁊ pugnabit cū eo oꝛbis ter
rarū contra inſenſatos. Iſta eſt igiť ira dei que venit in fi-
lios diffidentie. Coloſ. iij. Iſta eſt igiť ira cum reuerentia
metuenda. Scd̄o pꝛincipaliter dico. ꝙ eſt q̄dam ira cū
patiētia ſuſtinenda. Et iſta eſt ira iuſticie diuine q̄ꝫtum ad
illationē tribulatōis tēpoꝛalis. Iſta eſt em̄ q̄dam ira pater
na que ad vtilitateꝫ noſtrā ſolent in nos ſeuire. Iſta ē em̄
ira miſericoꝛs: qꝛ ſcꝫ deus ad finem piū ⁊ miſericoꝛdem. ſ.
ad finem ſaluatiōis noſtre nobis aliquotiens infert iram.
Iuxta illud Pſal. Cū iratus fueris miſcdie recoꝛdaberis
Sicut em̄ dr̄ Eccli. vj. Miſcdia ⁊ ira ab ip̄o cito ꝓximant
Quia procerto talis ira ſemꝑ eſt cuꝫ miſcdia ꝯiugata. De
us em̄ eſt ſicut malogranatū quod eſt exterius valde duꝝ
interius autē eſt valde molle. Quia ſcꝫ deus ſepe apparet
exterius eſſē durus ꝑ iuſticiam ⁊ coꝛrectōem: qui tamē eſt
valde mollis ⁊ pius ꝑ compaſſionē ⁊ benignam intentio-
nem. Et ideo talis ira eſt merito ſuſtinenda: cum certi ſi-
mus ꝙ ꝓpter bonū noſtrum nobis eſt aliquotiens infligē
da. Quia ſicut dr̄ in ps̄. Non imperpetuū iraſceť. nec obli-
uiſcetur miſereri deus. nec continebit in ira miſcdias ſuas
⁊c. Iſta eſt ergo ira in patiētia ſuſtinenda. Sed de iſta vi-
de latius ſupꝛa de coꝛrectōe. Et infra de tribulatōe. Ter
cio dico. ꝙ eſt quedam ira cum diligentia p̄cauenda. Iſta
eſt ira coꝛdis que nihil aliud eſt q̄ꝫ motus animi ⁊ turbu-
lentus appetitus vindicte propter aliquod obſtaculū vo-
luntatis. Et iſta eſt fugienda propter plura. Scilicet quia
Deo contrariatur.
Proximo inimicatur.
Sibijpſi iniuriatur.
Dico ergo ꝙ ira eſt deo cōtra-
riatiua. Deus em̄ dr̄ deus pacis
nō deus ire. Quinimo ſicut vnū-
quodq̄ꝫ fugit ſuū contrariū: ſicut deus q̄ eſt vera pax ſem
per fugit iram ⁊ coꝛ turbidum ⁊ iracūdum. Ira em̄ eſt ſi-
cut ignis: qui ſi in coꝛde homis fuerit accenſus: illic deus
nō poterit remanere. Quia ſicut dr̄ Ecci. xxviij. Homo ira
cūdus incendit litem. Sicut em̄ motus aque deſtruit ima
ginem que in aqua reſultabat. Sic vere motus ire cū coꝛ
noſtrū mouerit ⁊ tetigerit: imaginem gr̄e diuine ibidem re
ſultantē ſolet turbare: ⁊ quādoq̄ꝫ penitus diſſipare. Unde
Gregoꝛiꝰ ſuꝑ Iob dicit. Māſuetudo in nobis imaginem
dei ſeruat. Semꝑ em̄ tranquillꝰ eſt: ſed ira diſſipat q̄ mul-
tis virtutibꝰ pꝛiuat. Ira ergo eſt incendiaria dyaboli que
deum de domo pꝛopꝛia expellit. Iſta em̄ eſt iſta mulier de
qua dicitur Prouerbioꝝ. xxj. Melius eſt habitare in do-
mo deſerta: q̄ꝫ cum muliere rixoſa ⁊ iracūda. Ira ergo d̄o
contrariatur. Deniq̄ꝫ dico ꝙ ira pꝛoximo inimicatur.
Iracūdus em̄ plus q̄ꝫ quicunq̄ꝫ alius peccatoꝛ magis ſo-
let ledere pꝛoximos ⁊ vicinos. Ledit em̄ eos multotiens
non ſolum in rebus: immo etiam in coꝛpoꝛe ⁊ in fama. Si
miles enim ſunt iracundi apꝛis: qui tanto impetu iracun-
die debachantur: ꝙ in venatoꝛum gladijs ſe infigūt. Si-
miles inſuper ſunt leonibus: qui tanto iracundie impetu
leopardos perſequūtur: ꝙ in foueam intrantes ibidem ir
remediabiliter includentur. ita ꝙ ab ipſis leopardis a par
te oppoſita exeuntibus occiduntur. Similes inſuper ſunt
apibus que tanto ardoꝛe vindicte figunt aculeum. ꝙ cum
aculeo dimittunt inteſtina. ita ꝙ dum alium volunt lede-
re: ſeipſas ſolent letaliter vulnerare. Sic vere chariſſimi:
cum iracūdi multociēs taliter iraſcanť. ꝙ abſq̄ꝫ iudicio rō
nis ad ledēdū alios animāť. ꝙ ſepe fit ꝙ q̄ꝫtū ad deū ⁊ q̄n-
tū ad mūdū coꝛpꝰ ⁊ aīam ꝑdere dinoſcūtur. Sic em̄ diciť

Eccli.xxx. Zelus ꝛ iracūdia minuūt dies. ꝛ ante tēpus ſe/
nectam adducēt. Et Prouerb.xxix. Uir iracūdus ſuſcitat
rixas ꝛc. Ira ergo ꝓximo inimicaꝰ. Inſup dico ꝙ ira ſb
iecto ꝓprio iniuriaꝰ. iſta eñ ſicut ꝛ inuidia coꝛ iracūdi pri
mo ferit. ꝛ deinde ad leſionē mēbroꝝ multipliciter ſe extē
dit. Nam vt dicit Grego. v. moral. Ire ſue ſtimulis accen
ſum coꝛ palpitat. Coꝛpus tremit. Ligua ſe impedit. facies
igneſcit. exaſperanꝰ oculi: ꝛ res note nō ꝯgnoſcūtur. Iſta
eſt igiꝰ ira que ē fugienda ꝛ p̄cauenda. qꝛ chariſſimi q̄uis
motus ire ſint in hoīe naturales. ipos tamē debet rō refre
nare. Uñ de quodā phō legiꝰ. ꝙ dū iratus inimicū ſuum
inueniſſet noluit ipm̄ nec occidere nec ledere dicēs. Occi/
derem inq̄t te niſi iratus eſſez tibi. Timebat eñ dictꝰ phs
ne brutalis appetitus iracundie ipm̄ ad vindictam moue
ret magis q̄ʒ rō ſuaderet. Juxta illud. Uindictā differ do
nec trāſiuerit ira. Impedit ira animū ne poſſit cernere ve
rum. Et hoc eſt qđ dicit Ambroſius ad vercellēſem. Irā
hō preuenire nō poteſt mitigare pōt. Ergo ꝛ ſi iraſcanꝰ af
fectus noſtri: motū recipiant. ſm naturā. nō pctm̄ p̄ter na
turam. Ptʒ igitur ꝙ triplex eſt ira. ſcʒ Metuenda. Suſti/
nenda ꝛ Fugienda. Sufficit.

Ire. Nota ꝙ ire nihil aliud eſt q̄ʒ de termino ad ter/
minū ſe p̄ſentialiter transferre. Et ſignat ire mo
tum ꝓfectum ꝛ trāſituʒ de loco ad locū. Quia ergo termi
nus eſt finis eūdi. idō cū a fine denoīetur res. hinc ē ꝙ ſm
naturam termini ad quē itur pōt eūdi qualitas denotari
Cū igitur terminꝰ ad quē itur ſit in duplici differentia. qꝛ
aut eſt terminꝰ bonus aut malus. ideo poſſumꝰ dicere ꝙ
ire ſumiꝰ in bono ꝛ in malo. In bono eñ ſignat bonū mo
tum. bonū profectū. bonū affectū. bonū effectū. Homo. n.
per bonos affectus ꝛ effectus de malo ad bonū mouetur
et de mūdo ad patriaʒ. de peccato ad ꝟtutem. ꝛ de gr̄a ad
gloriā progrediꝰ ꝛ trāſferꝰ. quelibet eñ bona affectio ꝛ co
gitatio vel opatio eſt q̄dam paſſus ad eūdum in padiſum
vt in ps̄. diciꝰ. Ibūt de ꝟtute in ꝟtutem. videbiꝰ deus deo
rum in ſyon. In malo etiā ſignat malum actū. malū motū
malū affectū. malum profectū. quo ſcʒ peccatoꝛ de mūdo
ad infernū. de virtute ad viciū. de bono ad malum profici
ſcitur et mutaꝰ. vnde. j. Joh. ij. Qui odit frēm ſuū in tene/
bris eſt: ꝛ i tenebris ambulat: ꝛ neſcit quo eat: qm̄ tenebre
excecauerūt oculos eius. Dicamus igiꝰ ꝙ eſt ire ꝟtuoſum
ꝛ laudabile. Ire vicioſum ꝛ dānabile. Primo ergo di
co ꝙ eſt ire ꝟtuoſum. Et iſte eſt ꝓfectus ꝛ cōtinuatio i bo
nis ꝟtutibus ꝛ operibꝰ. p quam ſcʒ ad paradiſi terminū
deuenimus. Ire eñ ſicut dicit mihi cōtinuatōem motus
coꝛpalis. Sic ſpūaliter loquēdo dicit mihi cōtinuationē et
profectū operis ꝟtualis. Sicut eñ quedā ſunt aīalia ma
gni motus ꝛ magne agilitatis ꝛ ꝟtutis. ſicut ptʒ de foꝛmi/
cis que nō ceſſant ire et redire. ꝛ pro querēdis victualibꝰ
motū ſui itineris quaſi ꝯtinue exercere. Sic ꝟe loquendo
ſpūaliter nos debemus p virtutes ꝛ bona opa continue
nos mouere: ꝛ pro victualibꝰ regni eterni querēdis profe
ctuʒ boni opis frequētare. vñ de yſaac dr̄ Geñ. xxvj. Ibat
yſaac ꝓficiens atꝗ ſuccreſcēs donec magnus vehemēter
effectus eſt. Et ideo precipue dñs videtur nobis precipe/
re talē motū Math. xx. vbi dicit. Ite ꝛ vos in vineā meā.

Ubi aduerte ꝙ homo quꝗ coꝛpaliter ſolet ire alicubi.

- Uigoꝛe preceptoꝝ.
- Amoꝛe ſocioꝛum.
- Dulcoꝛe premioꝝ.

Sic ꝟe ad ꝟtuoſe eūdū debʒ nos
mouere dei auctas impatiua. Jō
dicit Ite. Fratrū cōitas ſociati/
ua. ideo dr̄ vos. Fructꝰ vtilitatis excitatiua. Uineā inquit
meā. Hic igiꝰ oſtēdiꝰ ꝙ ad ſpūaliter eūdū. mādatoꝝ iuſ/
ſu cōpellimur. qđ oſtēdiꝰ cū dr̄. Ite. Socioꝝ nexu anima/
mur. qđ oſtēdiꝰ in vocabulo. Uos inq̄t. Premioꝝ fructu
attrahimur. q̄ ſuppōiꝰ cum dr̄. In vineā. qꝛ. ſ. vinea de ſui
nā fructū deſiḡt. Dico ḡ ꝙ ad ſpūaliꝰ eūdū dʒ nos mouē

- Juſſus impatiuus.
- Nexus copulatiuus.
- Fructus ſaturatiuus.

Juſſus dico impatiuus. qđ oſtē
ditur in ꝟbo Ite. qđ vtiꝗ eſt im
peratiui modi. qꝛ ſcʒ nobis a deo
ꝛ ab eccl̄ia cōtinue impatur vt iter moꝝ ſollicite frequēte/
mus. Ire inq̄t Michee. ij. Surgite ꝛ ite: qꝛ nō habetis h̄
requiē. Sicut eñ ad motū firmamēti mouenꝰ planete in/
feriores. Sic vere ad motū ꝛ monitionē dei debent moue
ri xp̄iani fideliores. Nam ſicut mādata regum ꝛ principū
a ſubditis celerius exequūtur. Sic etiam qñ rex ꝛ impera
toꝛ nr̄ nobis precipit ꝙ eamus. i. p ꝟtutum ſemitā celerius
procedamus. Iſtud mandatum tenemur exequi celeriter
et debemus. Dicit ergo. Ite. i. p bona opa vos mouete et
ad celeſtem patriā ꝟtutum greſſibus ꝓperate. Unde Luc.
xix. Ite in caſtellū qđ contra vos eſt. Et nota ꝙ ex dei
precepto nos debemus ſpiritualiter ire ad deum. p que/
dam itinera ſpiritualia. Uidelicet per viam

- Penitentie.
- Diligentie.
- Cōpaſſionis.
- Diſcretionis.
- Cōfeſſionis.
- Cōtēplationis.

Igiꝰ eamus p viam penitētie. Et hoc
precipiꝰ Exodi. v. Ite ad onera veſtra.
Itē eamus p viam diligētie. Et hoc p̄ci/
pitur Math. ij. Ite interrogate diligen
ter de puero. Ite eamus p viam cōpaſſi
onis. Et hoc p̄cipiꝰ Math. xxij. Ite ad
exitus viarū ꝛ quoſcunꝗ inueneritis vocate ad nuptias.
Itē eamus p viam diſcretōis. Et hoc precipiꝰ Mathei
xxvij. Ite cuſtodite ſicut ſcitis. Itē eamus p viam confeſ
ſionis. Et hoc precipiꝰ Luc. xxvij. Ite oſtēdite vos ſacer/
dotibus. Itē eamus p viam contēplatiōis. Et hoc preci/
pitur Michee. ij. p illud p̄allegatū. Surgite ꝛ ite: qꝛ nō ha
betis hic reqēm. q. d. ſurgite ad contēplandū celeſtia. quia
nō habetis hic requiē frequētando tp̄alia. Patet ergo q̄/
mō diuerſimode nos iubemur ire: ꝛ p ꝟtutū exercitiū nos
monere. Ite ergo. Nā ſicut equi feſtinant ire ꝛ currere qñ
ab auriga ſepius excitanꝰ. ſic qꝛ videmus ꝙ auriga nr̄ deꝰ
per tot incitamenta nobis in ſcriptura dicit. Ite. nos pro/
certo debemꝰ ire ſpūaliter ꝛ procedere: ꝛ ad currēdum p
bona opa feſtinare. Ite ergo ego mitto vos ꝛc. Mouet ḡ
ire ſpūaliter iuſſus impatiuus. Ite inq̄t. ¶ Secūdo dico.
Qꝛ nos debet mouere nexus copulatiuꝰ. ſ. amoꝛ ꝛ ſolaciū
ſocioꝝ. qđ notatur cū dicitur. Uos. Uos eñ dicit mihi q̄n
dam ſocietatē. cōitatē ꝛ aggregatā pluralitatē. Quia vere
ſicut multū proficit ei qui vult ire alicubi ꝙ plures ſocios
habeat atꝗ bonos. quia ſcʒ ipē efficiꝰ ſecurioꝛ ꝛ ad eūduʒ
facilioꝛ. Sic vere in via moꝝ procedēti vtile eſt in ſocieta/
te bonoꝛū per charitatē eſſe. ꝛ in alioꝝ conſoꝛtio p charita
tis vinculū habitare: Uos inq̄t. Per exemplū eñ bonoꝝ
ſocioꝛum melius animamur ad eūduʒ ſpūaliter in ciuita/
tem padiſi. ꝟtutum greſſibꝰ properando. Sicut eñ vnus
anulꝰ tactus ab adamāte mouet ꝛ trahit poſt ſe ꝛ ſecum
alios plures anulos. Sic hō tactus gratia diuina: nō ſolū
ad bonū trahiꝰ. progrediꝰ et moueꝰ. imo alij p ipm̄ ꝛ eius
exēplis ad ſilia prouocāꝰ ꝛ progrediūtur. ꝛ ad bona ope/
ra excitanꝰ. Qđ figuratū eſt in illis ſanctis animalibꝰ. Eze
chiel. j. de quibꝰ diciꝰ. Qꝛ cū eūtibus ibant: ꝛ cū ſtantibus
ſtabāt: ꝛ cum eleuatis a terra pariꝰ eleuabanꝰ. Uos ergo.
Uñ Zach. viij. Ibimus vobiſcū. audiuimꝰ eñ qm̄ deus
vobiſcū eſt. Et nota ꝙ in via moꝝ debemꝰ eſſe. vos. i. vni/
ti. ꝛ p charitatis vinculum ſociati multiplici ratōne. ſcʒ ad

- Foꝛtius operandū.
- Firmius reſiſtendū:
- Uerius diligendum.
- Clarius intuendum.
- Altius contēplandū.

Nā chariſſimi p copulam chari
tatis nos opamur foꝛtius. Joh.
xv. Uos amici mei eſtis ſi feceri/
tis q̄ precipio vobis. Item nos
reſiſtemus firmius. vñ Joh. xvj
Uos eſtis qui pmanſiſtis mecū in tentatōibus meis. Itē
nos diligimus verius. Joh. xv. Uos autem dixi amicos.
Itē nos intuemur clarꝰ Treno. j. O vos oēs qui tranſi/
tis p viam attendite ꝛ videte. Item nos cōtemplamur al
tius. Joh. vij. Uos aſcendite ad diem feſtū hūc. Et Ma/
thei. xix. Sedebitis ꝛ vos ſup ſedes duodecim iudicātes.
ꝛc. Moueat ergo nos ad ſpūaliter eūdū nexꝰ copulatiuꝰ
Uos inq̄t. ¶ Tercio dico. ꝙ nos debet mouere fructꝰ pre
miatiuꝰ. In vineam inq̄t meam. Multū eñ mouet curſo
rem ad eūdum premiū qđ ſperat repoꝛtare. ꝛ maxime qñ
ſperat ꝙ per hmōi motum ꝛ curſuʒ: in ſero veniet ad ter
minū ꝛ hoſpitiū vbi ſatiabiꝰ ꝛ q̄eſcet: ꝛ vbi ꝓ itinere p̄mi/
um repoꝛtabit. Sic chariſſimi qꝛ ſperamꝰ ꝛ certi ſumus.
ꝙ ſi bñ meruimꝰ in via moꝝ: ad padiſi terminū veniemꝰ.
vbi ſatiabimur ꝛ viuemꝰ. ꝛ vbi recepto p̄mio a laboꝛibꝰ
quieſcemꝰ. Qđ oſtēdiꝰ cum dr̄. vineam meā. qꝛ ſcʒ ſicut il
le q̄ laboꝛat in vinea: ſolet finaliter fructꝰ pro laboꝛibꝰ re/
poꝛtare. Sic ille q̄ in via moꝛum eūdo p bona opera labo
rat: fructum et premiū paradiſi repoꝛtat. Unde Canꝰ. vij
Mane ſurgamus ad vineas: videamus ſi floꝛuit vinea. ſi

floꝛes fructus ꝓturiūt. Spes.n.lucri eſt illud qḋ non ſinit hoīem fatigari. ⁊ ideo videmus ꝙ mercatoꝛes cū magnis laboꝛibus eunt ⁊ currūt ⁊ circueūt nūdinas ⁊ mercata ꝓ lucro aliq̄ repoꝛtādo. Apes etiā nō ceſſant ire exterius ad floꝛes querēdos vt exinde cōficiant mella ſua. Quia vere chariſſimi laboꝛes itineris. tantū debet releuare ſpes eterne dulcedinis ⁊ mercedis. Et ideo nota ꝙ nos debemꝰ ire ad paradiſi ſocietatem ⁊ quietem. quia ibi eſt Locus

Inextinguibilis charitatis.
Indiſſolubilis vnitatis.
Indefectibilis vbertatis.
Inexpugnabilis firmitatis.

Ibi.n.ē charitas inextinguibilis. q2.ſ.oīnes ſunt fratres filij dei. Vñ illuc poſſumus videre prēm ⁊ fratres noſtros. Lu.xv. Surgam ⁊ibo ad pꝛēm meū. Item ibi ē vnitas indiſſolubilis. Eſt.n.ibi ꝑpetua pax. vñ Geñ.xv. Ibis ad patres tuos in pace. Item.n. ē vbertas indefectibilis. vñ Ioh.xv. Poſui vos vt eatis ⁊ fructū afferatis. p̄s. Euntes ibant ⁊ flebant ⁊c̄. veniētes aūt ⁊c̄. Item eſt ibi firmitas inexpugnabilis. Mar.xj. Ite in caſtellū qḋ cōtra vos eſt. Eamus igitur chariſſimi ad locum iſtum

Per viam rectam.
Per viam tutam.
Per viam artam.

Via.n.recta eſt veritas. Iuxta illud p̄s. Deduxit eos per viam rectam vt irent in ciuitatem habitationis. Via aūt tuta eſt humilitas.j.Mach.vj. Per loca hūilia ibant caute ⁊ oꝛdinate. Via arta eſt penalitas. de qua Exoḋ.iij. Viam triū dieꝝ ibimus in ſolitudine. Solitudo eñ eſt penitentia. vbi per tres dietas debemꝰ ire. que ſunt. Coꝛdis contritio. Oꝛis confeſſio. Opis ſatiſfactio. Per iſtas.n.vias ad ꝑadiſum tendimus. ⁊ de vinea domini ſabaoth fructū beatitudinis repoꝛtamꝰ. Ite inquit in vineā meaꝫ. q2 ſicut dr̄. Eſa.v. Vinea domini ſabaoth domus iſrael ē. Et ſic ergo patet ꝙ ad bene eundum inducimur ⁊ mouemur

Per iuſſum impatiuum.
Per nexū copulatiuum.
Per fructū ſatiatiuum.

Et ſic dico ꝙ eſt quoddam ire virtuoſum ⁊ laudabile. Sꝫ adhuc dico ꝙ eſt quoddaꝫ ire vicioſum ⁊ damnabile. Et iſtud ē ire de peccato ad viciū. de vicio ad toꝛmentū. Peccatoꝛes eñ dicūtur ire inquantū.ſ.ſolent de malo ad malū ꝓcedere. quouſq3 poſſint ad inferni terminū deuenire. Iſti eñ ſunt ſicut cancer qui neſcit ire niſi retrogradiēdo. Iſti etiā ſunt ſicut talpa que neſcit ire niſi ſub terra fodiēdo. Iſti ſunt ſicut bubo q̄ neſcit ire niſi de nocte volādo et diſcurrēdo. Quia vere chariſſimi totū iter aut ꝓgreſſus peccatoꝛū aut ē retrogradꝰ ꝑ cōtradictionē et diſcoꝛdiā. Aut eſt ſubterraneꝰ per cupiditatem et auariciā. Aut eſt etiā nocturnꝰ ꝑ obſcuritatē ⁊ ignoꝛantiā. Et ideo ꝓcerto iſti non poſſunt ad bonū terminū ꝑuenire. Nam iter retrogradū non eſt rectum. Iter ſubterraneū non eſt mundū. Iter vero nocturnū non eſt tutū. et ideo tales ad terminū inferni veniūt ⁊ labuntur. et ibidem deſcēdere compelluntᷣ. Vnde de iſtis dicitur Math.xxv. Ibunt hi in ſupplicium eternū. Vnde peccatoꝛes pñt figurari in illis rotis. Ezech.j. de quibꝰ dicitᷣ ꝙ ꝑ quatuoꝛ partes euntes ibāt. Quatuoꝛ eñ ꝑtes oꝛbis ſunt. Oꝛiens. Aq̄lo. Auſter. Occidēs. Oꝛiens ſignat ſtatū ſuꝑbie. Oꝛiens ei eſt pꝛincipiū mundi. et ſicut dicitᷣ Thob.iiij. A ſuꝑbia ſumpſit initiū omnis ꝑditio. Vnde de ſuꝑbo lucifero dicitᷣ Eſaie.xiiij. Quō cecidiſti de celo lucifer q̄ mane oꝛiebarꝭ. Aq̄lo pars frigidiſſima ſignat ſtatuꝫ inuidie. quia ſicut dicitur Hiere.j. Ab aq̄lone pandetᷣ oīne malū ſuꝑ vniuerſam terram. Ita Sap̄.ij. dicitᷣ. Per inuidiā dyaboli intrauit moꝛs in oꝛbeꝫ terraꝝ. Auſter pars feruidiſſima ſignat ſtatū auaricie. De hoc eñ dicitᷣ Iob.xxxvij. Nonne veſtimenta tua calida ſunt cū ꝑflata fuerit terra auſtroꝭ. Occidēs q̄ ē pars humidiſſima ſignat ſtatū luxurie que ex humoꝛibus et carnalitatis fetoꝛibꝰ habet oꝛtum. Vnde holoferni qui interp̄tatur infirmitas dicetᷣ Iudith.ij. Egredere aduerſus omne regnū occidētis. Infirmitas eñ eſt debilitas carnis que ſolet ſemper ad regnū occidentis ⁊ ad regnū luxurie egredi et exire. Rote ergo ꝑ quatuoꝛ partes euntes ibāt et non reuertebantur cū ambularent. et ad quem locū declinabat quē pꝛima erat. ſeq̄bantᷣ et cetere. Peccatoꝛes eñ dicūtur rote ꝓpter volubilem mutationē. Euntes. Ire ꝓpter vagabileꝫ conditionē per quatuoꝛ partes pꝛopter quadꝛuplicē ad peccatū conuerſionē. Non reuerti ꝓpter obſtinatam in peccato indurationē. Pꝛima inquit. Sequi ꝓpter mali exēpli ſequelam ⁊ imitationē. Et bꝛeuiter. q2 tales ſemꝑ eunt ⁊ volunt ire de bono in malum ideo finaliter dicitur eis illud Math.xxv. Ite maledicti in ignem eternum qui vobis paratus eſt ab oꝛigine mūdi ⁊c̄. Hoc igitᷣ de ire ſufficiat Vide ſupꝛa de ambulare. ⁊ infra de Via ⁊c̄.

Irridere.

Nota ꝙ irridere idem eſt ꝙ illudere. Contemnere. Vilipendere. ⁊ modicū reputare. Et ſunt ideꝫ irridere ⁊ deridere. Sed quia ſupꝛa ſatis dictū eſt de contemptu. ideo bꝛeuiter diſtinguamus. Nota ergo ꝙ eſt irriſio ſeu deriſio diuina ⁊ humana. Deꝰ eñ eſt irriſoꝛ ſeu deriſoꝛ peccatoꝝ. Peccatoꝛes vero ſunt irriſoꝛes bonoꝝ ⁊ ꝑfectoꝝ. Peccatoꝛes eñ irridentᷣ a deo ꝑ eternā damnationē. iuxta illud p̄s. Qui habitat in celis. irridebit eos ⁊ dñs ſubſannabit eos. Et tūc loquetᷣ ad eos in ira ſua. ⁊ in furoꝛe ſuo conturbabit eos. Boni vero irridentᷣ a peccatoꝛibꝰ ꝑ ſue fame coꝛroſioneꝫ. Vnde Iob.xij. Deridetᷣ iuſti ſimplicitas. lampas cōtempta apud cogitationes diuitū ꝑata ad tempus ſtatutū. Vnde nota ꝙ mali derident. illudūt ⁊ vilipendūt bonos ⁊ iuſtos. eoꝝq3 facta ſuis laniāt ⁊ cōtemnunt verbis. Nam ſicut illa auis q̄ dicitᷣ vlula. q̄ nocte clamādo ⁊ in nemoribꝰ vlulando voceꝫ habet deriſoꝛiam. ⁊ etiam cantus ſuus illuſionē denotat ⁊ deriſum. Sic vere multi ſunt irriſoꝛes ⁊ deriſoꝛes. qui de factis ⁊ conditionibus alioꝝ nō ceſſant ꝯtinue vlulare. loq̄ ioculari ⁊ deridere. ita ꝙ ꝓpꝛie de vlulando vlule poſſent dicit. De quibꝰ dr̄ Neemie.iiij. Peccatū eoꝝ a facie tua nō deleatᷣ. q2 irriſerūt edificantes. Et nota ꝙ tales derident.

Superiores et coꝛrectoꝛes.
Antiquioꝛes et ſenioꝛes.
Humilioꝛes et melioꝛes.
Nobilioꝛes et foꝛtioꝛes.

Dico ergo ꝙ tales derident coꝛrectoꝛes et ſuꝑiores. Vnde Iob.xlj. Quaſi ſtipulam eſtimabit malleum et deridebit vibꝛantem haſtam. Vnde de talibus loquitᷣ Prouer.ix. Qui erudit deriſoꝛem. ipſe ſcꝫ deriſoꝛ ſibi iniuriam facit. Et ideo cōſulit ibidem. Noli arguere deriſoꝛeꝫ ne oderit te. doce iuſtū et feſtinabit accipere. Quia ſicut dr̄ Prouer.xv. Stultus irridet diſciplinaꝫ. Item iſti derident ſenioꝛes ⁊ antiquioꝛes. Vñ Iob.xxx. Nunc aūt derident me iunioꝛes tempꝛe quoꝝ patres nō dignabar ponere cum canibus gregis mei. Item derident melioꝛes ⁊ humilioꝛes. ſicut patuit in chꝛiſto crucifixo qui humiliauerat ſe vſq3 ad moꝛtē. De quo dicitᷣ Luce.xxiij. Oꝛ deriderunt eū pꝛincipes ⁊c̄. Iteꝫ derident foꝛtioꝛes ⁊ nobilioꝛes Vñ Iob.xxxix. dicitᷣ de ſtrutione ꝙ ipſa deridet equū ⁊ aſcenſoꝛeꝫ eius. Et nota ꝙ tales pꝛopꝛie compantᷣ ſtrutioni que ē auis pōdere carnis ita grauata. et plumis taliter denudata. ꝙ vt cōiter nunq̄ volat. quia vere illi ſtrutiones ⁊ pōdere carnalitatis grauioꝛes. ⁊ plumis virtutū carentiores. ſunt maioꝛes cōiter deriſoꝛes. et ad illudendum alijs ꝓmptioꝛes. ⁊ ideo cōſulit Prouer.xxij. Eijce inquit deriſoꝛem ⁊ exibit cū eo iurgiū. ceſſabuntq3 rixe ⁊ cōtumelie. Iſti ergo in die iudicij a deo ⁊ a ſanctis deridebuntᷣ et in p̄ſentia illoꝛum quos deriſerāt damnabūtᷣ. Vñ Sapie.v. dicitᷣ Impij vidētes ſanctos ⁊ beatos turbabūtᷣ timoꝛe hoꝛribili dicentes Hij ſūt quos aliq̄n habuimꝰ in deriſum ⁊ in ſimilitudinē ipꝛoꝑerij nos inſenſati vitā illoꝝ eſtimabamꝰ inſaniam ⁊c̄. Et bꝛeuiter tunc verificabitur illud Prouer.xix. Parata ſunt deriſoꝛibus iudicia ⁊ mallei percutientes ſtultoꝛum coꝛpoꝛibus. Et hoc de Deriſione ⁊ irriſione ſufficit Vide ſupꝛa de Detractione ⁊c̄.

Irrigare.

Nota ꝙ irrigare in ſcriptura ſumitur ml̄tis modis ſcḋm ꝙ ex diuerſis cāis res artificialiter vel naturaliter irrigantur. Video enim ꝙ

Hoꝛtus irrigatᷣ ꝙ ridens vireſcat.
Campus irrigatᷣ ne nimis areſcat.
Moꝛbꝰ irrigatᷣ vt doloꝛ tepeſcat.
Ignis irrigatᷣ vt ardoꝛ accreſcat.
Arbor irrigatᷣ vt fructus excreſcat.
Fimus irrigatᷣ vt cito putreſcat.

Sic reuera dico moraliter loquendo ꝙ in ſcriptura reperitᷣ Irriguū Gratie qḋ eſt deuotoꝛum. Irriguū Lachꝛime qḋ eſt contritoꝝ. Irriguū Elemoſine qḋ eſt egenoꝝ. Irriguū Doctrine. qḋ eſt indoctoꝝ. Irriguū Gloꝛie. qḋ eſt beatoꝝ. Irriguum Foꝛtune. quod eſt peccatoꝛum.

Sicut hortus rigantᷣ deuoti vt grate vireāt.
Sicut cāpꝰ rigantᷣ ꝯtriti ne ſicci palleāt.
Sicut vulnꝰ rigantᷣ egeni ne nimis doleāt.

Pꝛimo ergo dico ꝙ ad modum

Sicut ignis rigant indocti vt magis ardeāt. horti riga
Sicut arbor rigant beati vt fructū augeant. tur deuo-
Sicut fimus rigant impij vt cito feteant. tus vt gra
te vireat. Hortus eñ irrigationibꝰ indiget ne efficiat aridꝰ ⁊ vt virens appareat ⁊ decorus. Sic vere ſancti viri ⁊ deuoti irriguo diuine gratie ꝯtinue indigent. vt virore honeſtatis ⁊ deuotōis ꝗtidie plus ſplēdeſcāt Gratia eñ diuina eſt ille fons de quo dicit Geñ. ij. Fluuiꝰ egrediebat de loco voluptatis ad irrigandū paradiſum q̄ deinde diuidit in ꝗtuor capita. Fluuiꝰ eñ iſte eſt gratia dei. a loco voluptatis. id ē ab ipo deo ꝓgrediens ⁊ emanās ⁊ ꝑadiſum. i. virū deuotū irrigans ⁊ fecūdans. q̄ quidā fluuiꝰ in capita ꝗtuor diuidit dum virtute diuine gratie ſupius ⁊ inferius. interius ⁊ exterius homo ſpūaliter dilatat. Supius dico tendens in celum ⁊ in deū. Inferius cogitans mortem. iudicium ⁊ infernum. Interius conſiderans cor ꝓprium ⁊ delictum. Exterius vero attendens erga proximum ⁊ amicum.

Superiꝰ rigat fluuius amoris. Exteriꝰ vero rigat flu
Inferius rigat fluuius timoris. uiꝰ cōpaſſionis ⁊ dul
Interius rigat fluuiꝰ doloris. coris. Et ſic vere dico

ꝙ fluuiꝰ gratie diuine ꝑadiſum. i. cōſcientiā deuotā irrigat qñ in p̄dictis ꝗtuor partibꝰ ſe dilatat. Geñ. ij. Fons aſcendebat de terra. i. gratia veniebat a deo. irrigans vniuerſam ſuꝑficiem terre. i. mētis deuote. Vt de aīa deuota dicat illud Hiere. xxxj. Erit aīa eoꝝ ſicut hortꝰ irriguꝰ ⁊ vltra nō eſurient. Igit ad modū horti ꝑ gratiam irrigat deuotꝰ vt grate vireſcat. Scd̄o dico ꝙ ad modū cāpi ꝑ lachrymaꝫ irrigat cōtritꝰ ne nimis areſcat. Quidā eñ ſunt campi ita ſteriles ⁊ ſicci ꝙ neceſſe eſt ꝙ rigent. alr̄s eñ cōuerterent in ſabulū vel deſertū. vt nec herbā ꝓducerent neqꝫ fructū. Sic vere peccator aridꝰ neceſſe habet ꝙ per penitentiā lachrymis irriget. ne ꝑ deſperationē ⁊ obſtinationē penitꝰ deſiccetur. Lachryme eñ mentē peccatoris irrigāt. ⁊ ipām a ſiccitate indeuotionis imutant. Joelis. iij. Fons de domo dñi egrediet ⁊ irrigabit torrētē ſpinaꝝ. i. pctōrē hiſpidū ⁊ ſpinoſū. Et ſic aīa penitens figurat in axa filia Caleph. cui pat ſuꝰ dedit irriguū ſuperiꝰ ⁊ irriguū inferiꝰ. ſicut dicit Joſue xv. ⁊ Judicū. j. Quia reuera aīa penitens tūc a patre ſuo deo irriguū ſuperiꝰ recipit. qñ ꝑadiſum ⁊ celū ſe ꝑdidiſſe ꝑpendit. Sed tūc irriguū inferiꝰ ſibi dat qñ lachrymas ꝓ eo ꝙ infernū acꝗſiuit ⁊ meruit admiſtrat. Dicat ergo penitēs illud p̄s. Laboraui in gemitu meo lauabo ꝑ ſinglas noctes lectū meū lachrymis meis ſtratū meū rigabo. Igit ad modū campi ꝑ lachrymam rigat contritus ne nimis areſcat.

Tertio dico ꝙ ad modū membri vulnerati rigat ꝑ elemoſynā egenus ſeu tribulatꝰ vt dolor ꝗeſcat. membra eñ vlcerata ⁊ igne ⁊ colera inflāmata aquis refrigeratiuis rigant atqꝫ lauant vt dolor leniat ⁊ infirmitas extinguat. Sic vere tribulati ⁊ pauperes aꝗs elemoſynaꝝ ⁊ beneficiorū a diuitibꝰ debent rigari. vt ardor ſue triſticie ⁊ penurie valeat temperari. Figura de magdalena q̄ lachrymis rigabat ⁊ ore oſculabat ⁊ capillis tergebat pedes ieſu. ſicut dr̄ Luce. vij. Pedes eñ corꝑis myſtici ieſu chriſti ſūt pauꝑes q̄ gradū inferiorē tenent in corꝑe ecclīe militātis. q2 reuera iſti lachrymis cōpaſſionis ⁊ oſculo dilectionis ⁊ capillis. i. diuitijs pie ſbuentionis ſūt rigandi ⁊ amicabiliter adiuuādi. Unde de diuite pio ⁊ pauꝑe ꝑſona pōt dici illud Ezec. xvij. Or palmites ſuos extendit ad illā vt irrigaret eam de areolis germinis ſui. Quarto dico ꝙ ad modū ignis per doctrinā irrigat indoctus. vt magis flameſcat. Conſtat eñ ꝙ faber videns ignē tepidū ipm̄ ſolet rigare. vt calorē poſſit de potentia ad actū educere. ⁊ ipm̄ ignē fortiꝰ inflamare Sic vere p̄latꝰ vel p̄dicator aꝗ bone ⁊ irrigue doctrie tepidas irrigat. vt ardor charitatꝭ i eis ampliꝰ cōualeſcat Job. v. Dat pluuiā ſuꝑ faciē terre ⁊ irrigat aꝗs vniuerſa. Sic rigabat alios apl̄s dicēs. j. Coꝝ. iij. Ego plantaui appollo rigauit. deꝰ aūt icremētū dedit. q2 certe ſicut ibidē ſbdit neqꝫ q̄ plātat neqꝫ q̄ rigat eſt aliꝗd. ſꝫ q̄ dat incrementū deꝰ. Adlrām eñ tales q̄ ꝑ ſacrā doctrinā irrigant. p̄ ceteris in virtutibꝰ ⁊ operibꝰ bonis creſcere cōprobant vel ſaltē plus tenent. ita ꝙ hoībus ſacra ⁊ theologica doctrina bene rigatꝭ videt dici illud Nume. xxiiij. Or pulcra tabernacula tua iacob. et tentoria tua iſrael vt valles nemoroſi vt horti iuxta fluuios irrigui. vt tabernacula q̄ fecit dñs ꝗſi cedri iuxta aquas. Aduerte tamē ꝙ bene dicit ꝙ neqꝫ q̄ rigat eſt aliꝗd. Quia vere multi ſunt rigatores ⁊ p̄dicatores q̄ non ſunt alijs meliores. imo ſunt inter ceteros. imo p̄ alijs peiores. ſimiles nubi que. ſcꝫ dum terrā rigat. ſeipām aridā cōſtituit ⁊ annihilat. q2 ſcꝫ iſti dum rigant alios ꝑ bonā doctrinā ſeipſos cōſumūt ꝑ malā vitā. Iſtud etiā pōt dici cōtra ꝗſdam p̄dicatores q̄ non libenter vadūt ad rigandū pauꝑes ſed diuites. ſcientes ꝙ ſi pauperibꝰ p̄dicarent. ipſos laute non paſcerent aut nutrirent. ſimiles cuidā fonti. de q̄ narrat Geruaſius. q̄ eſt in ꝓuincia narboñ. talis cōditiōis ꝗa dum herba eſt in pratis ſufficit ad pratū ꝯtiguū irrigandū Cum vero herba reſecata fuerit etiā fons tūc deficit ⁊ areſcit. Sic vere moderni p̄dicatores bene ꝑſeuerāt vt irrigēt prata herboſa. i. vt p̄dicent illis q̄ herbis. i. diuitijs ſūt muniti. ſiccos vero ⁊ ſecatas. i. pauꝑes ⁊ tribulatos et herbis diuitiaꝝ nudatos ſolent dimittere ⁊ de eoꝝ irrigationibus non curare. De iſtis videt poſſe dici illud ſupradictū Joelis. iij. Fons de domo dñi egrediet ⁊ irrigabit torrentē ſpinaꝝ. q. d. Iſti irrigant torrentes q̄ habent ſpinas. i. illos q̄ habent diuitias ⁊ alios nō. Nota adhuc etiā circa hoc. ꝗa reuera illi q̄ doctrina theologica plus ceteris irrigant. nō ꝓpter hoc plus alijs bonis operibꝰ fecūdant. Sunt eñ q̄dam terre ita ſicce. ꝙ nullꝰ humor ſuꝑfluꝰ ipſas fecūdat. imo ſiccitas et ſterilitas ibi magis ꝙ̄ alibi ꝑſeuerat. Harene eñ libie. fluuiū nyli ſcḋm Solinū ⁊ Senecā abſorbent. et tamē fructū nō faciūt neqꝫ portāt. Fluuiꝰ etiā eufrates in meſopotamia a terra ſorbet. q̄ licet ſit ꝓpēſius irrigata. nō magis in loco illo ꝓpter hoc fecūdat. Sic vere dico de theologis aliquibus. q2 licet irriguo ſcientiaꝝ p̄ ceteris ſunt humecti. nō tamē ꝓpter hoc plus alijs virtutibꝰ ⁊ bonis operibus ſunt repleti. quinimo ſepe accidit ꝙ ꝑ indeuotioneꝫ ſunt alijs magis nudi ⁊ vacui. Terra eñ bibula dū aquaꝫ abūdanter abſorbet humorem tamē nō retinet. nec fructū etiā ex hoc prebet. q2 reuera terra ſue volūtatis dū aquas ſuaꝝ ſcientiaꝝ attrahit nō ex hoc humore deuotōis replet ſed potius exareſcit. Eſaie. xix. Attenuabunt ⁊ exiccabunt riui aggeꝝ calamꝰ ⁊ iuncus marceſcēt. nudabit alueus riui a fonte ſuo ⁊ oīs ſemētis irrigua ſiccabit areſcet ⁊ non erit. Expone cōtra tales. Sed non ſic chariſſimi. q2 reuera iſti debent eſſe irrigui ⁊ fecūdi. ⁊ charitate ceteriſqꝫ virtutibus magis pleni. Dicat igit p̄dicator deuotꝰ exemplo xp̄i illud Eccl. xxiiij. Ego ꝗſi fluuiꝰ dorix. ⁊ ſicut aꝗductus exiui de ꝑadiſo. dixi rigabo hortū plantationū ⁊ inebriabo ꝑtus mei fructū. Dico igit ꝙ ad modū ignis ꝑ doctrinā rigatur indoctus vt magis flameſcat. Quinto dico ꝙ ad modū arboris ꝑ glīam rigat beatꝰ vt fructꝰ excreſcat. Sicut eñ videmus ꝙ ficus rigat aliquotiēs vt fructus eius citꝰ matureſcāt. Sic deꝰ aīas in celo. pluuia ⁊ refrigerio eterne voluptatis irrigat. vt fructus. i. beata fruitio in eis cōtinue maturet ꝑficiat ⁊ creſcat. Unde cuilibet beato videt dici illud Eſaie. lviij. Requiē dabit tibi dñs deꝰ ſemꝑ. ⁊ implebit ſplēdoribꝰ aīam tuā. ⁊ oſſa tua liberabit. Et erit ꝗſi ortꝰ irriguꝰ. ⁊ ſicut fontes aꝗrū cuiꝰ nō deficiēt aꝗ. Sexto vero dico ꝙ ad modū fimi ꝑ fortunā rigat impiꝰ vt cito putreſcat. Agricole eñ fimū ⁊ paleas ꝯgregatas ſolēt irrigare. vt citiꝰ poſſint putreſcere. Sic vere diabolꝰ pctōres diuitijs. delitijs. erroneis et hereticis doctrinis ⁊ ſcientijs. mūdiqꝫ honoribꝰ ⁊ eminētijs irrigat. vt ipos ꝑ peccata putreſcere cito cogat. Uñ de diuitibꝰ mundi dr̄ Job. xxj. Iſte morit robuſtus ⁊ ſanus. diues ⁊ felix. viſcera eiꝰ plena ſūt adipe. ⁊ medullis oſſa ipſius irrigant. Fortuna eñ ſeu etiā mūdi ſciā ⁊ ſapiā videt ſimilis illi fluuio ſeu fonti q̄ eſt in ytalia. q̄ cōtinue feruet ⁊ bullit. q̄ penitꝰ nihil valet ꝓ agris irrigādis. q2 terra q̄ aquis ipſiꝰ tangit ⁊ ꝑ quā riuꝰ eiꝰ ducit in lapidem mutat. Sicut dicit Plinius. Sic vere ꝗcꝗd fluuiꝰ fortune ⁊ mūdane ſapie irrigat. in lapidē. i. in mentalis obſtinatiōis duriciā illud mutat Geñ. xiij. vbi dicit. Or Loth diuiſus ab abraham vidit regionē ſodomoꝝ q̄ peſſimi erāt corā dño. q̄ vniuerſa irrigabat aꝗs ſicut ꝑadiſus dei et ſicut egyptus. elegitqꝫ habitationē circa Jordaneꝫ ⁊ receſſit ab oriente. Sicut tñ dicit in ca. ſequēti. cito poſt ibi fuit ꝑ chodorlaomor ⁊ alios reges raptus ⁊ ab eis captiuatꝰ. Iſta eñ regio peſſimoꝝ ſignat mundū ⁊ ꝓſperitatē mūdanā. q̄ ſcꝫ aꝗs p̄ſatis multipliciter irrigat. In iſta ſꝫ

loth qui interpretaꝛ declinans.id eſt peccatoꝛ a deo decli-
nans ⁊ fugiens.⁊ ab Abꝛaham.i.a ſanctis hominib⁹ ſe di-
uidens ⁊ recedens cupit habitare ⁊ ab oꝛiente gratie decli-
nare ⁊ recedere.vbi certe Chodoꝛlaomoꝛ cū alijs regibus
ſcꝫ lucifer cū ſuis cōplicib⁹ ipm̄ ſolet ꝑ diuerſa peccata ca-
pere.⁊ in infernū finaliter captiuare. Talis ergo irrigatio
non eſt bona ex qua oꝛiꝛ captiuitas ſempiterna.De tali er
go irrigatione diciꝛ Ezec.xxxij.Et videꝛ dn̄s loqui diabo
lo vel foꝛtune dicens.Sup faciem agri abijciam te ⁊ habi-
tare faciā ſup te omnia volatilia celi.⁊ ſaturabo de te vni-
uerſas beſtias terre.⁊ dabo carnes tuas ſup montes.⁊ im
plebo colles tuos ſanie tua.⁊ irrigabo terrā fetoꝛe ſangui-
nis tui.Expone ⁊ applica quō diabol⁹ habet carnes.ſaniē
⁊ ſanguinē.⁊ quō exinde irrigant ſaturant ⁊ iplent volati
lia beſtie.mōtes ⁊ colles ⁊c. Pꝫ ergo quō irrigatio ſumiꝛ
bis ſex modis.Vide vbi aqua.Flumen.fons.riuus ⁊c.

Irritare. Nota ꝙ irritare quandoqꝫ accipiꝛ pꝛo offendere ſeu ꝓuocare.Et ſic accipiꝛ cō
muniter in ſcriptura.Vn̄.iiij.Regū.xvij. Irritauerūt deū
verbis non rectis.Et Deut.xxxij.Ipſi ꝓuocauerūt me in
eo qui nō erat deus.Et irritauerūt in vanitatibus ſuis. Et
ego ꝓuocabo eos in eo qui nō eſt popul⁹.⁊ in gente ſtulta
irritabo illos.Item qn̄qꝫ accipiꝛ ꝓ caſſare.vel defraudare
ſicut in ps̄.Exacerbauerunt eloquia dei ⁊ conſilium altiſſi
mi irritauerūt.id eſt caſſum ⁊ vacuū effecerūt.Sed de hoc
vide infra vbi Offendere.et de Pꝛouocare.et vbi Irritus

Irritus.ta.tū. Nota ꝙ irritū idē eſt qḋ de-ſtructū.Annihilatū ⁊ Diſſi-
patum.Inane.Vacuū ſeu caſſum.Et eſt ꝓpꝛie irritatio ali
cuius boni violatio vel deſtructio.⁊ potiſſime alicuius cō-
uentionis vel pacti irruptio.Et ſic irritatio dicit mihi pec-
catum.vn̄ de peccatoꝛib⁹ diciꝛ Hiere.xj.Irritū fecerūt do
mus iſrael.⁊ dom⁹ mea pactū meū.Sicut em̄ vaſallus ꝓ-
mittens domino fidelitatem.irritū facit pactū ⁊ ꝓmiſſio-
nem qn̄ venit cōtra iuratam fidelitatem.Sic vere qꝛ in ba
ptiſmo nos facti ſumus vaſalli xp̄i.⁊ eidem pepigimus fi-
dem ⁊ reuerentiā exhibere.⁊ erga ipm̄ in moꝛib⁹ iuſte ⁊ de
bite nos habere.irritū facimus pactū iſtud qn̄ per peccatū
ipm̄ dimittimus ⁊ diabolo ipſius aduerſario obedimus.
Vnde Eſaie.xxxiij.Ceſſauit tranſiens ꝑ ſemitā irritū factū
eſt pactū. Et in ps̄.diciꝛ. Irritat aduerſari⁹ nomen tuū in
finem.Sicut ergo papa ſolet irritare infringere ⁊ caſſare il
la que facta fuerunt cōtra iura.Sic vere chariſſimi deus ſo
let caſſa ⁊ irrita reputare mala opa noſtra.vel etiam bona
opa ſi in peccato fuerūt ꝑpetrata vel ſi ꝑ ſequens moꝛtale
fuerint moꝛtificata.De hoc habem⁹ figurā Nume.vj.vbi
diciꝛ Qꝛ ſi nazareus anteqꝫ ſanctificationem compleuerit
moꝛtuū tetigerit ſuā ſanctificatio irrita fiebat.ita ꝙ oēs
dies quos ꝑmitus cōpleuerat nullatenus cōputanꝛ. imo
de nouo cerimonias reincipe tenebaꝛ. Quia vere chariſſi-
mi cū ſanctificatio noſtra omni die debeat incipere nec de-
bet vſqꝫ ad moꝛtis terminū terminari.hinc eſt ꝙ ſi moꝛtu-
um tetigerim⁹.i.ſi aliqḋ peccatū moꝛtale cōmiſerim⁹.om-
nes dies ſanctificatōnis noſtre.ꝑcedentis.i.omnia opa bo
na noſtra ꝑcedentia vana ⁊ irrita reputanꝛ.Quia ſicut dꝛ
Ezech.xviij.Si iuſtus auerterit ſe a iuſticia.oēs iuſticie
eius quas fecerat nō reputabunꝛ.qnimmo neceſſe eſt ꝙ ꝑ
dicta opa reincipiat. et ꝙ ad benefaciendū quaſi de nouo
iterum ſe conuertat ⁊c.Omitto materiā quia ſterilis eſt.

Irruere. Nota ꝙ irruere dicit mihi quendā ſubi-tum repētinū ⁊ inexcogitatū motum.
Et poteſt accipi in bono ⁊ in malo.inqꝫtū ſcꝫ pōt eſſe act⁹
⁊ mot⁹ alicuius bone rei vel male.Et iō qꝛ irruere pōt ꝑti-
nere ad ſanctiſpūs agilitatē. ad diabolicā malignitatē vel
ad mali hominis crudelitatē ꝑoſſumus notare ꝙ eſt que
dam irruitio mirabilis que eſt eligenda.Quedam damna
bilis que eſt pꝛecauenda.Quedam

Miraculoſa.
Periculoſa.
Pernicioſa.

Pꝛimo ergo dico ꝙ eſt irruitio miracu
loſa que eſt ſanctiſpūs iſpiratio.Spūs.
em̄ ſctūs diciꝛ irruere iuxta illḋ Ezech.
xj.Irruit in me ſpūs dn̄i.qꝛ ſcꝫ repente ⁊ ſubito conſueuit
hoibus inſpirare.Teſte em̄ Ambꝛo.Neſcit tarda molimi
na ſpūſſancti gratia.Et ideo ſpūſſanctus dꝛ mobilis.coin-
quinatus.certus.ſuauis.amans bonū ⁊c.Sap̄.vij.Vnde
de beato Paulo diciꝛ Actuū.ix.ꝙ lux de celo circūfulſit eū
ſubito.De diſcipulis etiā diciꝛ Act.ij.ꝙ factus eſt repente
de celo ſonus aduenientis ſpūs vehemētis. Spūs em̄ vbi
vult ſpirat Ioh.iij.Qui tunc diciꝛ in hoiem irruere.quan
do ipm̄ ſolet ſubito ⁊ inſperate ad bonum aliqḋ inſpirare.
Figura iudicū. xiiij.⁊.xv. vbi diciꝛ. Qꝛ ſpūs dn̄i irruit in
Samſonē ⁊ rupit funes qbus ligabaꝛ.⁊ dilacerauit leonē
Quia vere chariſſimi qn̄ ſpūs ſpūalis ⁊ diuine inſpiratōis
irruit in hoiem ipm̄ cōuertendo vel ad bonū mouendo.ſe-
pe fit ꝙ funes auaricie lacerat.⁊ ꝙ leonē ſupbie ſupat atqꝫ
domat. Nume.xxiiij.Irruente ſpū dn̄i in balaam ⁊c.Iſta
eſt ergo irruitio miraculoſa. Scḋo dico ꝙ eſt irruitio ꝑi
culoſa.⁊ iſta eſt irrutio ſeu tētatio diabolica.Sicut em̄ cat
tus caute expectat murem exire de foꝛamine.⁊ dum nō ad
uertit ſubito irruit ⁊ capit ⁊ tandē poſtqꝫ cū ipſo luſerit ip-
ſum finaliter lacerat ⁊ occidit.Sic vere diabolus caute ex
pectat ꝙ mus.i.anima foꝛamē ſtricte cōſcientie exeat ⁊ di-
mittat.ſe ad aliqua exterioꝛa delectabilia relaxanda. ſbito
dum nō cauet irruit in eam ꝑ ſubitas tentationes.capit ea
ꝑ conſenſus ⁊ opationes.ludit cū ea ꝑ malas cōplacētias
⁊ delectationes.⁊ finaliter occidit ꝑ moꝛtis tꝑalis ⁊ eterne
vulnera ⁊ inflictiones Iob.xvj. Concidit me vulnere ſup
vulnus irruit in me ſicut gygas. Iſta eſt ergo irruitio ꝑicu
loſa. Tertio dico ꝙ eſt irruitio ꝑnitioſa.Et iſta eſt irrui-
tio rapine ⁊ exactionis.Quia mūdi raptoꝛes ⁊ vſurarij ſo
lent in paupes irruere.⁊ ad modū latronū nemoꝝ veſtes
bonoꝝ tempoꝛaliū ſubripere ⁊ auferre.Similes leoni qui
ſub folijs latitat.vt dum beſtie nō aduertant in ipſas irru
at ⁊ occidat ſicut dicit Plini⁹.Quia vere chariſſimi illi qui
in alios volunt ꝑ rapinam ⁊ vſuram irruere.ſemꝑ ſolent
ſe aliquib⁹ folijs.id eſt aliquib⁹ occaſionib⁹ ⁊ fictis pallia
tionibus operire.vt ſic ſub ſpecie alicuius boni ſeu iuſticie
poſſint ſuā maliciā exercere.Sicut patet de vſurarijs. qui
ſub ſpecie mutui.de malis balliuis ⁊ iudicib⁹ qui ſub ſpe-
cie alicuius cōmiſſi delicti inferunt alijs nocumenta.Figu
rati.j. Regū.xxij.In doech ydumeo pꝛincipe paſtoꝝ ſaul
qui irruit in ſacerdotes domini ⁊ occidit eos. qꝛ ſcꝫ tyran-
ni ⁊ officiales ad litterā in ſacerdotes ⁊ eccleſiaſticos ꝑ ce-
teris irruūt.⁊ eos plus qꝫ alios fatigant atqꝫ ledūt Hiere.
xlviij.Supvindemiā meā ꝑdo irruit.Vnde repꝛehenſiue ta
libus diciꝛ in ſcriptura in ps̄.Quouſqꝫ irruitis in hominē.
interficitis vniuerſi vos tanqꝫ parieti inclinato ⁊ macerie
depulſe.Sic ergo patet ꝙ irruitio diciꝛ tribus modis ⁊c.

Iſrahel. Nota ꝙ iſrael quandoqꝫ ſuppo-nit ꝓ ꝑſona.qn̄qꝫ ꝓ populo. qn̄
qꝫ ꝓ regno. Pꝛo perſona ſupponit Gen̄.xxxij.vbi
diciꝛ. Non vocaberis vltra iacob ſed iſrael appellabiꝛ no
men tuū. Pꝛo populo ſupponit.ij.Regū.xv.Vniuerſus iſ
rael ſecutus eſt Abſalon. Pꝛo regno vero ſupponit Ecci.
xxiiij.In Iacob inhabita ⁊ in iſrl̄ hereditare. Moꝛaliꝛ er
go loquendo ꝑ iſrael pōt intelligi vir ꝑfectus.ſtatus eccle-
ſiaſticus ⁊ etiā paradiſus. Per iſrael ergo poteſt ſignari

Moꝛalis conuerſatio.et
Clericoꝛum cōgregatio.
Celeſtis habitatio.

Moꝛalis dico ꝯuerſatio.qꝛ.ſ.
ꝑ iſrael pōt intelligi vir ꝑfect⁹
⁊ etiā ſtatus eccleſiaſticus vbi
eſt congregatio ꝑfectoꝝ.qꝛ iſrael interꝑtaꝛ videns deum.
Iſrael dictus fuit Iacob qui interꝑtaꝛ ſupplantatoꝛ.Iſ-
rael fuit paſtoꝛ ouiū.iſrael fuit ſimplex ⁊ ſine pilis. Iſrael
benedictionē fratris ſui Eſau repoꝛtauit.⁊ eius pꝛimoge-
nita dimittendo ſibi lenticulam acquiſiuit.Sic vere vir ꝑ-
fectus dꝛ iſrael vides deū ꝑ fidē ⁊ deuotionē. Iacob ſup-
plantās diabolū ꝑ penitentiā ⁊ cōuerſionē. Paſtoꝛ ⁊ nu-
tritoꝛ ouiū.id eſt pauperū per elemoſinarum largitionem.
Simplex ⁊ rectus et timens deum ꝑ puram ⁊ innocentem
intentionem. Fratris ſui ſcꝫ luciferi benedictionem ⁊ he-
reditatem repoꝛtās et baptiſmi et fidei ſuſceptionē. Lenti
culā vero bonoꝝ temꝑoꝛaliū dimittens per cōtemptū ⁊ vi
lipenſionem.Et ſic iſte pꝛopꝛie diciꝛ iſrael per omnimodā
virtutem et ꝑfectionem. vt ſic de ipſo poteſt exponi illud
Eſaie.xlj.Et tu iſrael ſerue meus. ſemen Abꝛaham amici
mei.Vbi oſtendiꝛ ꝙ ille qui vult eſſe ſpiritualiter iſrael de
bet eſſe Contemplatoꝛ ſumme maieſtatis. iſrael.i. videns
deum. Famulatoꝛ ſumme poteſtatis.Serue meus. Imi-
tatoꝛ ſūme bonitatis.Semen abꝛaham. Dico ergo ꝙ nos

debemus habere Diſcretionem ad contemplandū.qꝛ de-
bemus eſſe iſrael.Subiectionē ad famulandū qꝛ debemus
eſſe ſerui dei. Affectionem ad imitandū.quia debemꝰ nos
reputare ſemen abrahami.Simus ergo.Secretoꝝ cōtem-
platores.Dominoꝝ famulatores.Melioruꝫ imitatores.
Dico ergo ꝙ nos debemus eſſe ſecretoꝝ contemplato-
res. Quia debemus eſſe iſrael.i. deum videntes. quia ſcꝫ
deum ⁊ ſecreta celeſtia debemus per conſideratioņeꝫ ⁊ cō
templationem videre.⁊ ibidem cordis oculum ſemper ha
bere.Aues enim vt cōmuniter nunq̄ꝫ vident vel reſpiciunt
aliquid cum duobus oculis ſimul.Habent enim ſicut ſer-
pentes oculos in tymporibus non in fronte.Et ideo quo-
tienſcunqꝫ viderint aliquid.cū vno oculo ad terram reſpi
ciunt.ſemper alium oculū ſurſum leuāt. In quo poſſumꝰ
ſpiritualiter inſtrui ꝙ oculū corporis ⁊ oculū cordis debe-
mus diuerſificare.Quia licet ſenſus corporis ad terram.i.
ad terrena miniſtranda reſpiciāt.ſemper tamen neceſſe eſt
ꝙ cordis oculi ſurſum tendant.et ꝙ quicquid inferius fe-
cerimus in mūdanis.ſemper oculo cordis reſpiciamus ſu
perꝰ in diuinis.Luce.xxj. Reſpicite ⁊ leuate capita veſtra
Nunq̄ꝫ enim debent duo oculi noſtri.id eſt duplex noſtra
attentio ⁊ conſideraio eſſe circa terrena.Quia ſm ps̄. Di-
uitie ſi affluant nolite cor opponere. quaſi diceret. quicq̄d
ſit de occupatione corporis.ibi tamen nunq̄ꝫ debet attēde-
re oculus cordis.Quia nos debemus eſſe iſrael.id eſt vidē
tes deum ⁊ ad deū principaliter attendentes.Unde deut.
xxxiij.Oculus Jacob in terra frumenti ⁊ vini. Sequitur.
Beatus tu iſrael quis ſimilis tibi. Oculus em̄ cordis no-
ſtri ſemper debet eſſe ſurſum ad deū ⁊ ad bona eterna per
conſiderationem ⁊ contemplationem vbi eſt. Terra dura
bilis firmitatis.Frumentū delectabilis ſatietatis. ⁊ Uinū
amicabilis iocūditatis.Simus ergo dei ſecretoꝝ contēpla
tores. Secundo ſimus noſtroꝝ maiorum famulatores.
Serue meus inquit.Ad verū em̄ iſraeliticū ⁊ perfectum ꝑ
tinet ſeruire.famulari ⁊ obedire ſuis ſuperiorībꝰ et prelatꝭ
et maxime deo. Planete enim que ſunt ſub firmamento ſi
bi continue famulanť.motui et tractui eius obediendo. et
ip̄m ſequendo et imitando.Apes etiaꝫ ſeruiūt regi ſuo. et
eius obſequijs ſe applicant toto poſſe Et breuiter iſtud eſt
verum.ꝙ illud quod eſt inferius ſeruit et obedit naturali-
ter illi quod eſt ſuum ſuperius atqꝫ maius.Quia igitur de
us ⁊ prelati ſunt noſtri ſuperiores.dico ꝙ eis debemus ſer
uire.eoꝝ mandata complere et nos eoꝝ obſequijs appli-
care.Serue meus inquit.Unde.ij.Regū.xv.diciť.Oꝫ om
nis iſrael ſecutus eſt abſalon.qui interpretať pater pacis.
Hieremie.ij. Nunquid ſeruus eſt iſrael aut vernaculꝰ qua
ſi diceret ſic debet eſſe. Quod maxime pertinet ad nos ec-
cleſiaſticos.qui pro ſeruiendo hereditatem eccleſie poſſide
mus.Quia ſicut diciť Eſaie.lix. Hec eſt hereditas ſeruoꝝ
domini.vnde de iſrael diciť in ps̄.Oꝫ dominus dedit terrā
eoꝝ.id eſt ſecularīū.hereditatem iſrael ſeruo ſuo. De mul
tis tamen verificatum eſt illud Prouerbio.xxix. Qui deli-
cate nutrit ſeruū ſuū.ip̄m in fine ſentiet contumacē.Quia
enim bonis eccleſie ſumus dilatati.impinguati.incraſſati.
Hinc eſt ꝙ contra dominum calcitramus.et ei ſeruire no-
lumus vt tenemur.ſed ſicut mali ſerui ⁊ infideles eius im
perio rebellamus. Non ſic igiť ſed ſimus noſtrorū maioꝝ
famulatores Joſue.xxiiij.Seruiuit iſrael domino cunctis
diebus Joſue. Tertio dico Oꝫ nos debemus eſſe viro-
rum bonoꝝ imitatores.quod oſtendiť cum diciť.Semen
Abrahami.q.d.Si filij abrahe eſtis.opera abrae facite Jo-
han.viij.Semen enim quod ſeminatū eſt cōformať illi ani
mali cuius eſt ſemen.Unde de ſemine hominis naſciť ho-
mo non porcus vel mulus.et econuerſo. ad denotandum
ꝙ nos qui ſumus ſemen.id eſt ſucceſſores ſanctoꝝ patruꝫ
qui fuerūt predeceſſores noſtri in ordine vel eccleſia quam
habemus.debemus illis in moribus conformari.et eos in
virtutibus imitari.Ut ſic dicamus.Semen Abrahe ſumꝰ
et nemini ſeruiuimus vnq̄ꝫ.Johannis.viij.Aduertendum
tamen ꝙ q̄ꝫuis ſemen a bona herba vel arbore ſumpſerit
originem.quandoqꝫ tamen taliter corrumpiť ꝙ ſuam ori-
ginem nullatenus imitať.ita ꝙ exinde nullus fructus vti-
litatis reportať.Sic vere chariſſimi multi ſunt in eccleſia
et religione.qui q̄ꝫuis a bona radice proceſſerint.⁊ a bonis

fundatoribus fuerint inſtituti.ipſi tamen ſunt ſemen peſſi-
ferum et corruptū ita ꝙ nullum proferunt bonū fructum.
Quibus diciť Eſaie.j.Ue genti peccatrici poplo graui ini-
quitate.ſemini nequam.filijs ſceleratis. Non ſic ergo. ſed
ſi volumus eſſe iſrael ſimus predeceſſoꝝ imitatores. Se-
men inquit.Unde Hieremie.xxxj.diciť.Seminabo domū
iſrael ⁊ domum iuda ſemine hominis. Et ſic patet ꝙ ſi vo
lumus iſrael proprie nominari.neceſſe eſt.

Oꝫ bonis predeceſſoribus conformemur.	Et ſic erimus
Oꝫ noſtris ſuperioribus famulemur.	ſpūaliter iſrl'
Oꝫ rebus ꝓfundioribus contemplemur.	ita ꝙ de nob

poterit dominus dicere illud Oſee.xiiij. Ero quaſi ros. et
iſrael germinabit q̄ſi liliū.Et ſic dico ꝙ ſicut ppl's iſrl' fuit

Deo precipue dedicatus.	Et ad poſſiden-
Dei cerimonijs ⁊ legibus ſubiugatus.	dam terram ꝓ-
A paganis et ydolatris ſeparatus.	miſſionis a deo
Ab egypto mirabiliter liberatus.	principaliter or
In deſerto damnabiliter flagellatus.	dinatus.Sic ve

re ſancti viri et perfecti et maxime eccleſiaſtici ſolent

Dei ſeruitio dedicari.	In deſerto penitentie con
Diuinis legibus ſubiugari.	uerſari.Et ſic finaliter po-
A malis gentibꝰ ſegregari.	tenimꝰ in terra promiſſio-
Ab egypto peccati liberari.	nis paradiſi feliciter domi

nari.et ſic verificabiť illud Hieremie.xxxiij. In diebꝰ illis
ſaluabiť iuda et iſrahel habitabit confidenter. Et Hiere-
mie.xxxj. Inuenit gratiā in deſerto vadet ad requiē ſuam
iſrael.Sed heu ꝓculdubio q̄ꝫ proprie videť loqui apoſto-
lus Roma.ix.vbi dicit ſic. Non enim omnes qui ſunt ex iſ
rael hij ſunt iſraelite.Quia vere chariſſimi multi ſūt hodie
qui vocantur iſrael.i. viri eccleſiaſtici.qui ſcꝫ crednť viri
boni ⁊ perfecti.qui tm̄ non ſunt in veritate iſraelite.qꝛ ſcili-
cet non ſunt ſpūales et boni.Unde nota ꝙ in pplo iſraeliti
co.id eſt in ſtatu eccleſiaſtico inueniunť hodie multa gene
ra peccatorum videlicet.Carentes virtute

Gratitudinis.	Deficit enim hodie in iſrael gratitudo
Fortitudinis.	Ingrati ſunt em̄ deo qui tot beneficia
Rectitudinis.	dedit eis. Unde Eſa.j. Cognouit bos

poſſeſſorem ſuū.⁊ aſinus preſepe domini ſui.iſrael aūt me
non cognouit. Item ibi deficit fortitudo. Non em̄ ſunt for
tes ad reſiſtendū alicui tentatiōi.Unde Joſue.vij.Uideo
iſrael hoſtibꝰ terga vertere. Item ibi deficit rectitudo. qꝛ
ſcilicet veritas ⁊ rectitudo iuſticie ibi ceſſant.Unde Oſee.
iiij.Sicut vacca laſciuiens declinauit iſrael. nunc paſcet
eos dominus. Non ſic ergo non.ſed ſimus iſrael in bono
ſignificato.et ſimus iſrael et iſraelite.vt de quolibet noſtrū
dicatur illud Johan.j.Ecce vere iſrahelita in quo dolus
non eſt.Et ſic patet quomodo per iſrael intelligiť vir per-
fectus vel etiam perfectorum ſtatus. Sed adhuc poſſet
dici ꝙ per iſrael intelligiť paradiſi locus. In iſto enim lo-
co eſt perfecta viſio dei.⁊ ſicut regnum iſrael fuit in terra
promiſſionis vbi dauid ⁊ Salomon regnauerunt.ſic in pa
radiſo et in illa patria que chriſti fidelibus eſt promiſſa.et
vbi dauid.id eſt chriſtus imperat atqꝫ regnat. Iſta igitur.
eſt hereditas et habitatio affectanda.ad quod mouet ſcri-
ptura. Eccleſiaſtici.xxiiij. In iacob inhabita et in iſrael he
reditare ⁊c.Sufficit.Uide in multis alijs titulis.

Iſte. Nota ꝙ iſtud pronomen iſte.cum ſit pronomē
demonſtratiuum.in ſcriptura ſignat mltis mo-
dis.Et nota ꝙ iſtud pronomen iſte.dicitur quandoqꝫ de ꝑ
ſonis.quandoqꝫ de rebus.quandoqꝫ de locis. Et primo
quidem dicitur de perſonis. ⁊ ſic dicam ꝙ iſtud pronomē
iſte.poteſt predicari de chriſto.Sicut enim iſte eſt prono-
men demonſtratiuū ſignificans realem exiſtentiā ⁊ naturā
qꝛ ſcꝫ ratio demonſtratiua eſt illa per quā veritas neceſſa-
rio concludiť.⁊ inferť demonſtratio.Etiā diciť illud q̄ q̄d
euidens.ſolemne.notabile.ſpectabile ⁊ demonſtrabile indi
cať. Illud inſup demonſtratiuū diciť per qđ aliq̄d alijs o-
ſtendiť ⁊ monſtrať.Sic dicam ꝙ xp̄s pōt dici iſte.Et p̄mo
qꝛ diciť ꝓnomen qđ poniť ꝓ noie.qꝛ xp̄s ſe poſuit ⁊ expo
ſuit ꝓ homine ꝓpter ſuā piiſſimā charitatē. qꝛ ſcꝫ iſte fuit
pōtifex ex hoibus aſſumptꝰ. q̄ ꝓ hoibus cōſtituiť in his q̄
ſunt ad deū Hebre.v.Diciť etiā demōſtratiuꝰ ꝓpter ſue di
uinitatis realiſſimā q̄dditatē ⁊ ꝓpter ſue indefectibilis po
tentie maieſtatē.Eſa.xxv.Ecce dn̄s deus noſter iſte. expe-

ctauimus eū ⁊ ſaluabit nos. iſte dominus ſuſtinuimus eū
et exaltabimus ⁊ letabimur in ſalutari eius. Item iuit etiā
alio modo demonſtratiuꝰ .i. demōſtrari dignꝰ per ipſius no
tabilem ſanctitatē. ⁊ per ipſius ſplendidiſſimā honeſtatem
vnde queraꝛ de ipſo Eſa. lxiij. Quis eſt iſte q̄ venit de edō
⁊c. Reſpōdeꝛ ibidē. Iſte formoſus in ſtola ſua ⁊c. Itē alio
inſuꝑ mō demonſtratiuꝰ extitit. eo ꝙ viā vite alijs demō-
ſtrauit verbo ⁊ exemplo ⁊c. Ad patriā deſtinauit ꝑ ſue ſcie
infallibilē veritatē. Unde deus pater potuit de eo dicere il-
lud Act. ix. Uas electionis eſt mihi iſte vt portet nomē me
um corā regibus ⁊ principibus ⁊ filijs iſrael. ⁊ ſic bene patꝫ
ꝙ iſtud ꝓnomen iſte. aliquādo p̄dicaꝛ de chriſto. Dein-
de dico ꝙ aliquando p̄dicaꝛ de iuſto. Iuſtus em̄ diciꝛ ꝓno
men. q2 ꝓ alijs ſe ſolet ponere ⁊ exponere. ſcꝫ ꝓ eis orādo
⁊ intercedendo. ipſos defendendo ⁊ coadiuuādo. ꝓ ipſoꝝ
cōcordijs tractādo atqꝫ meditando. ij. Mach. xv. Hic eſt
fratrum amator ⁊ populi iſrael. Hic eſt q̄ multū orat ꝓ po
pulo ⁊c. Ut de ipſo dicant alij. illud Gen̄. v. qđ ſcꝫ dictū eſt
de Noe. Iſte cōſolabiꝛ nos ab operibus ⁊ laboribꝰ manuū
noſtraꝝ in terra cui maledixit dn̄s. Demonſtratiuꝰ eſt etiā
veraciter ⁊ realiter exiſtendo ⁊ ꝑmanendo. ⁊ viā vite alijs
verbis ⁊ exemplis mōſtrando ⁊ ſe virtutibus claꝝ ⁊ demō
ſtrabilē oſtendēdo. Unde illud p̄dictū Eſaie. lxiij. Iſte for
moſus in ſtola ſua gradiens in m̄ltitudine fortitudinis ſue
vt de multitudine ⁊ pulcritudine ſanctitatis iſtius dicaꝛ il
lud Luce. ij. Et ecce homo erat in hieruſalē cui nomen ſy-
meon. ⁊ homo iſte iuſtus ⁊ timoratus expectans conſola-
tionem iſrael. et ſpūſſanctus erat in eo. In quibus verbis
ſua ſanctitas ⁊ claritas demonſtratiua commendatur.
A decentie fulgido nitore. Ecce. A prudentie prouido ſplē
dore. Homo. A conſtantie ſolido vigore. Erat. A concor-
die placito dulcore. Hieruſalem. A triſticie turbido mero-
re. Symeon. A rectitudinis liberato timore Iuſtus. A cer
titudinis ſperato languore. Expectans. A beatitudinis gu
ſtato ſapore. Conſolatiouē iſrael. A plenitudinis conferto
valore. Spūſſanctus erat in eo. Per ecce aduerbium de
monſtrandi intelligiꝛ ſplendor honeſtatis ⁊ decentie. que
ſcꝫ obtutibus hominū pre alijs virtutibꝰ demonſtraꝛ. Cā-
ti. ij. Ecce iſte venit ſaliens in montibus ⁊ tranſiliēs colles
Uide ſupra de Ecce. Per iſtud vocabulū homo qđ eſt ani
mal rationale domeſticū ⁊ ciuile intelligiꝛ virtus prudētie.
Uide ſupra de Homo. ⁊ ſupra de Iohannes. ⁊ allega de
illo iſte. illud Luce. xxiij. Nullā cauſam ſcꝫ mortis inuenio
in homine iſto. id eſt in viro ratione vtente. De Erat quod
eſt verbū ſubſtātiuū eſſentiā. quidditatē ⁊ realitatē ſignās
Uide ſupra vbi Eſſe. ⁊ vbi Abraham. Et allega de illo iſte
illud Math. xxvij. Uere filius dei erat iſte. Et. j. Regū. xxj
⁊. xxix. Nunq̄d non iſte eſt Dauid rex terre? Nōne huic cā
tabant ꝑ choros dicētes. Saul ꝑcuſſit mille ⁊ dauid decē
milia. De hieruſalē que interpretaꝛ viſio pacis. ⁊ que pa-
cem ⁊ cōcordiā ſignat vide ſupra vbi hieruſalē ⁊ in alijs ti
tulis. Et allega de illo iſte. illud Ezech. v. Iſta eſt hieruſalē
in medio gentiū poſui eam. ⁊ incircuitu eius terras. Expo-
ne quō pacificator debet eſſe in medio ⁊ tenere mediū. ⁊ q̄
modo alij ſunt circa eū. ⁊ quō tales ſolēt ab alijs circuiri et
frequētari. ⁊ amari ⁊ venerari. De ſymeon q̄ interp̄taꝛ au
diens merorē. ⁊ de timoratus q̄ ſunt vocabula ſignātia ſpi
ritalē triſticiā ⁊ tremorē. qua ſcꝫ iuſtus timet ⁊ turbaꝛ de
offenſa dei rōne culpe. q2 ꝑadiſum ꝑdidit ⁊ mortē inuenit.
Uide vbi Timor ⁊ vbi Fletus. ⁊ Meror. Et allega de illo
iſte. illud Thob. vij. vbi angelus loquēs thobie de Sara
filia raguelis per quā intelligo gratiā diuinā diciꝛ ſic. No
li timere dare illā iſti qm̄ huic timēti deū debeꝛ cōiunx filia
tua. Et poſſunt eſſe verba loquentis deo de iuſto ⁊ de gra
tia. Iuſtus vero ſignat rectitudinē et temperantiā morū.
Uide in titulo de iuſticia ⁊ de iuſto. Et allega de illo iſte. il-
lud Eſaie. xxxiij. Qui ambulat in iuſticijs ⁊ cuſtodit verita
tem. qui ꝓijcit auariciā ex calumnia ⁊ excutit manus ſuas
ab oī munere. q̄ obturat aures ſuas ne audiat ſanguinē. ⁊
claudit oclos ſuos ne videat malū. iſte i excelſis hitabit. et
bn̄ iſte i excelſis hitabit. ſ. in ꝑadiſo. q2 ſicut dr̄. iij. Reg. xxij.
Rex iſrael p̄cepit adduci ad ſe micheā ꝓphetā qui interp̄-
tatur quis eſt iſte Feſtina inquit adducere micheā filiū iem
la. q2 ſcꝫ talis iuſtus de quo admiratiue diciꝛ. quis ē iſte.
ad regem finaliter adduciꝛ ⁊ in ꝑadiſo corā eo p̄ſentaꝛ. ij.
Paral. xviij. Uoca cito micheā filiū iemla. De expectans
aūt quō ſignat ſpem. fiduciā ⁊ patientiā vide in titulo de ex
pectare ⁊ concordia. pſ. Iſte pauꝑ clamauit ⁊ dn̄s exaudi
uit eū. Ut ⁊ talis dicat illud Tren̄. ij. Iſte ē dies quā expe-
ctabamus. inuenimus ⁊ vidimus. De conſolatione aūt iſ-
rael quō ſignat guſtū beatitudinis eterne maxime q2 iſrael
interp̄taꝛ videns. Uide de Conſolatione ⁊ iſrael. Et allega
de illo iſte. illud Gen̄. v. Iſte cōſolabiꝛ ⁊c. vt ſ. De ſpūſan-
cto vero qui erat in eo quō ſignat plenitudinē gratiaꝝ. vi-
de vbi Spūſſanctus. Et allega de illo iſte. illud. iiij. Regū.
iiij. Animaduerto ꝙ vir iſte ſanctus ſit. Sāctitudo em̄ ple
nitudinē virtutū importat. Sic ergo dico ꝙ per iſte. intell
g tur omnis ꝑfectio virtuoſa. vt de populo iuſtoꝝ dicaꝛ il-
lud Ezech. xxvj. Populꝰ domini iſte ē. Et reuera tales iſt
id eſt viri ſancti ⁊ iuſti in dei populum ſunt electi. Ad

Magnificandundū dei bonitatem.	Iſti ergo deū lau
Iuſtificandū mūdi vanitatem.	dant ⁊ magnifi-
Fortificandū cordis voluntatem.	cant Eſaie. xliij.
Pacificandū mundi ciuitatem.	Populū iſtū ſer-
Notificandū dei veritatem.	uaui mihi laudē
Uendicandū altam dignitatem.	meam narrabit.

Item iſti mundū ſpernunt ⁊ viuificant. Zach. j. Iſti ſunt
quattuor venti celi. Nihil em̄ celerius tranſit ſuꝑ terrā q̄
ventus. ſic nihil velocius tranſit ꝑ terrena q̄ iuſtus. Unde
in eccleſia caniꝛ. Iſtoꝝ eſt em̄ regnū celoꝝ q̄ cōtempſerūt
vitam mundi ⁊c. Item iſti cōtra penas ſeſe fortificant ſcꝫ
ad ſuſtinendū viriliter ꝓ deo ⁊ ꝙ fide. Un̄ caniꝛ. Iſti ſunt
triūphatores ⁊ amici dei q̄ cōtemnentes iuſſa principū me
ruerūt p̄mia eterna. Item iſti charitate nos pacificāt. Un̄
caniꝛ. Iſti ſunt viri ſancti quos elegit dn̄s in charitate nō
ficta. dedit illis dominus claritatē magnā cecos illumina-
re ⁊ demones effugare. Item iſti veritatē mundo p̄dicant
ſeu hoc notificant. Zach iiij. Septē ſunt iſti oculi domini.
⁊ Act. xvj. Iſti ſunt homines ſerui dei excelſi ſunt. q̄ annū
ciant vobis viam ſalutis. Item iſti poteſtatem digne ven-
dicant. quia ſcꝫ iſti ad dignitatem terrenam ⁊ eternam per
dominū ſunt electi. j. Paral. iiij. Iſti ſunt noīati principes
in cognationibus ſuis. Et ibidem. vj. ca. Iſti ſunt quos cō
ſtituit dauid ſuꝑ cātores domus dn̄i. Patet ergo ꝙ iſtud
ꝓnomen iſte. aliquotiens p̄dicaꝛ de iuſto. Ideo de talibꝰ
iſtis ⁊ de ꝑfectionibus eorūdē admirās eccleſia dicit Eſa
ie. lx. Qui ſunt iſti q̄ vt nubes volant. ⁊ quaſi columbe ad
feneſtras ſuas. et Eſa. xlix. loquiꝛ admiratiue dicēs. Quis
genuit mihi iſtos? ego ſterilis ⁊ non pariens. tranſmigra-
ta et captiua. ⁊ iſtos quis enutriuit. ego deſtituta et ſola. et
iſti vbi erant. Deniqꝫ dico ꝙ hoc ꝓnomē iſte aliq̄n p̄di-
caꝛ de impio. Res em̄ non ſolū ē demōſtrabilis ⁊ ſpectabi
lis quando excellit in bonitate. imo etiā quando excellit in
prauitate. Et ideo peccator iſte p̄ multitudine ⁊ turpitudi-
ne vicioꝝ demōſtrari ad digitū ꝓmereꝛ. Ezec. viij. Ingre-
dere ⁊ vide abhoīatiōes peſſimas q̄s iſti faciūt hic. Nota
ergo ꝙ peccator diciꝛ iſte. vel pctōres dicunꝛ iſti. Quia

Carent virtutum opibus.	Dico ꝙ peccatores dicun
Student rixis ⁊ litibus.	tur iſti. q2 iſti virtutū opi-
Fetent culparum fecibus.	bus ſolēt carere. Unde de
Uigent fraudū rhetibus.	peccatore diciꝛ Hiere. xxij
Mordent linguaꝝ dētibus.	Scribe virū iſtū ſterilē vi-
Madent cibis ⁊ potibus.	qui in diebus ſuis non ꝓ-
Gaudent ꝑuerſis mentibus.	ſperabiꝛ Item q2 iſti rixis
Strident penis in fletibus.	⁊ litibus ſolent turgere q2

ſcilicet mali nūq̄ volūt viuere in ꝯcordia nec in pace. Hie
remie. xvj. Abſtuli pacem meā a populo iſto. Unde de illo
turbatore pacis nabuchodonoſor ad inferos deſcendente
diciꝛ Eſa. xiiij. Nunquid non iſte ē vir qui conturbat ter-
ram qui concuſſit regna. ⁊ poſuit orbem deſertum. Item
q2 iſti imundis fecibus ſolent fetere Ezech. xiiij. Fili homi
nis viri iſti poſuerūt imundicias ſuas in cordibꝰ ſuis. Itē
q2 iſti fraudiū rhetibus ſolent vigere. q2 ſcꝫ tales ſunt mali
cioſi ⁊ fraudulenti ſicut de malis illis iudicibꝰ diciꝛ Dan̄.
xiij. Ecce morior dicit Suſanna cū nihil hoꝝ fecerim que
iſti compoſuerunt aduerſum me malicioſe. Item quia iſti
frēdendo dentibus ſolent mordere. ſcꝫ de alijs murmurā-
do. Nume. xiiij. Uſqꝫ quo detrahet mihi populꝰ iſte. ⁊ Eſa.

viij. Omnia que loquitur populus iſte coniuratio eſt. Un
de de ſtultiloquo dicit Iob. xxxviij. Quis eſt iſte inuoluēs
ſententias ſermonibus imperitis? Itē quia iſti cibis et po
tibus ſolent madere. hoc eſt delicijs carnalibus. Iob. xxj.
Iſte morit̄ robuſtus ⁊ ſanus. diues ⁊ felix viſcera eius ple
na ſunt adipe. Item iſti peruerſis mentib⁹ ſolent ardere
quia. ſ. cor iſtoꝝ eſt auerſū. et peruerſum a deo. Hiere. viij.
Quare ergo auerſus eſt populus iſte in hieruſalem auerſi
one contentioſa. Item quia iſti amaris fletibus habent lu
gere ſcilicet finaliter in inferno. Hieremie. ix. Cibabo po-
pulū iſtum abſintheo. ⁊ potū dabo eis aquam fellis. Sic
igitur patet quomodo Iſte aliquando predicatur de viro
iuſto. Et ſic dico ꝙ quandoq̄ refertur ad perſonas. Si
ṽo de beata virgine vel aliqua ſancta loquaris i genere fe-
minino. potes dicere ꝙ ſignat virtutū perfectionem et ve-
ritatis intrinſece nec non honeſtatis extrinſece exiſtentem
demonſtrationem. vt de qualibet tali dicat̄ illud. Que eſt
iſta q̄ ꝓgredit̄ quaſi aurora cōſurgens. pulcra vt luna. ele
cta vt ſol ⁊c. Canticorū. vij. In quib⁹ verbis aduerte. Stu
porem admirationis. Que eſt iſta. Uigorē operationis.
Progredit̄. Splendorem conuerſationis. Quaſi aurora.
Amorem contemplationis. Conſurgēs. Humorem miſe-
ratōnis. Luna. Ualorē ṗmiationis. q2 fuit electa vt ſol. ſcꝫ
in paradiſo. Si vis ꝓſequere de beata virgine vel de qua-
libet ſancta. Que eſt igit̄ iſta q̄. ſ. ſic opatur. ſic ꝯuerſat̄ ſic
ꝯtemplat̄ ſic miſeretur ſic promouetur. Et certe poteſt re
ſponderi quando queritur. Que eſt iſta? Qꝛ Iſta eſt

Regula ſeu forma regēs ⁊ moderās.
Ferula vrgens et verberans.
Sportula claudens ⁊ obſeruans.
Cordula ligans ⁊ federans.
Premula regnans ⁊ imperans.

Iſta ergo fuit re-
gula que ſeſe mo
derauit Ezec. xliij
Iſta eſt lex dom⁹
in ſūmitate mon
tis. Item iſta fuit ferula que corpus macerauit ſeu verbe-
rauit. Que eſt iſta que aſcendit de deſerto ſicut virgula fu-
mi ex aromatibus mirrhe ⁊ thuris. Cañ. iij. Deſertū em̄ ſi-
gnat Carnis macerationem. Uirgula. Denotat ſui caſtiga
tionem. Fumus. Signat orationem ⁊ deuotionē. Aroma
ta. Myrrha que a putredine ſeruat cōtinentiā ⁊ caſtam co
gitationem ſignat. Et thus redolentem cōuerſationē. Iteꝫ
fuit ſportula ſeu ciſtula in qua chriſtus latitauit. q2 ſcꝫ chri
ſtus in omnibus ꝑ gratiam. ⁊ etiā in maria ꝑ preſentiā no
ſcit̄ habitaſſe. Et ideo in ſcriptura iſta dicit̄ ciuitas atq̄ do
mus Zach. iiij. Manus zorobabel fundauerunt domum
iſtam. Et aggei. ij. dicit̄. Quis ex vobis eſt derelictus qui vi
dit domū iſtaꝫ in gloria ſua. Item iſta eſt cordula que fe
dus colligauit. q2 ſicut dicit̄ Ezech. v. Iſta eſt hieruſaleꝫ q̄
interpretat̄ viſio pacis in medio gentiū poſui eam. Item
iſta eſt primula ſeu primiceria quā chriſtus honorauit bea
tificauit et glorificauit. Qui ſicut dicit̄ Canti. viij. Iſta eſt
que aſcendit de deſerto. ſcꝫ huius mūdi. delitijs affluens i-
nixa ſuꝑ dilectū ſuū. Delicijs ſupple glorie paradiſi. Qui.
ſcꝫ chriſtus de ea dixiſſe videt̄ illud Aggei. ij. Implebo do
mum iſtam gloria. Et ibidem magna erit gloria dom⁹ iſti⁹
nouiſſime. Sic ergo bene patet ꝙ iſta beata dici potuit iſta
Hoc eſt dictu clara virtutibus ⁊ ꝑfecta. ⁊ moꝝ pulcritudi
ne deo grata. et cunctis exemplariter demonſtrata. Uoca
ergo dicit chriſt⁹ ſunamitem iſtam. iiij. Reguꝫ. iiij. Quia ꝓ
certo eccleſia canit. Iſta eſt ſpecioſa inter filias hieruſaleꝫ
Iſtud igit̄ pronomen vt dictū eſt refert̄ ad ꝑſonas. De
alijs vero ſcꝫ inq̄ntū ad res vel ad loca Nihil ad pn̄s h̄ ex-
cepto ꝙ iſtō ꝓnomē iſte. i negocio de q̄ dꝛ pōt ſꝑ ſignificare

Realis exiſtentie quantitatem.
Moralis apparentie claritatem.
Uerbalis eloquentie veritatem.

Res em̄ demonſtrati
ua dicit̄ quando con-
cludit̄ realiter quan-
do predicatur ſeu dicitur vocaliter ſeu verbaliter. Et ſic di
co ꝙ locus eccleſie vel religionis. locus etiam paradiſi ⁊ ce
leſtis manſionis ſunt loca certa realia ⁊ durabilia atq̄ ſan
cta. Geñ. xxviij. Qꝛ terribilis eſt locus iſte. vere non eſt hic
aliud niſi domus dei ⁊ porta celi. Et ibidem. Uere domin⁹
eſt in loco iſto. Hieremie. vij. Habitabo vobiſcum in loco
iſto. Et hoc de iſte. ſufficit ⁊c.

Ita. Nota ꝙ iſta dictio ita quandoq̄ eſt aduerbium
affirmandi. ſicut cum dicit̄ Geñ. j. Et factum eſt
ita. Et illud Math. xj. Ita pater quoniam ſic fuit placitū
ante te. Quandoq̄ vero ⁊ cōmuniter eſt aduerbiū ſimilitu
dinis. vt cum dicit Ioh. xiij. Exemplū dedi vobis. vt quē-
admodu ego feci vobis. ita ⁊ vos faciatis. Igit̄ dico ꝙ ita
ſe habet per modū regule ſimilitudinis vel exempli. ſemꝑ
ſupponens hoc aduerbium vt. prout. quomodo. ceu. ſicut

Notabo ergo ꝙ iſta ſignat
Quandā imitationē vtilē ⁊ virtuoſam.
Quandam inutilem ⁊ vicioſam.
Quandam flebilem ⁊ periculoſam.

Eſt dico quedā
imitatio vtilis.
et illa ē iſta qua
nos debem⁹ imi
tari chriſtū et ſanctos. ſcꝫ bene operando docendo ⁊ cōuer
ſando. vt quemadmodū ipſi ſe habuerunt nobis exempla
vite prebendo. ita et nos habeamus ipſos imitando ⁊ nos
eis conformando. Roma. vj. Quomodo ſurrexit chriſtus
per gloriā patris a mortuis ita ⁊ nos in nouitate vite am-
bulemus. Et bene dicit patris ad denotandū ꝙ ſicut filius
imitat̄ patrem. ita et nos imitari debemus chriſtū ⁊ iuſtum
quemlibet vel prelatum. vt de nobis poſſit deus dicere il-
lud Ezech. xviij. Sicut anima patris ita et anima filij mea
eſt. q. d. Ita debet facere fili⁹ ſicut pater. vt aīa eius ita ſit
dn̄i ſicut eſt aīa ſancti pr̄is. Dic igit̄ ꝙ inuenit̄. Unū ita qđ

Humilis facit ſubiectio.
Nobilis facit perfectio.
Flebilis facit compaſſio.
Precata facit dilectio.
Equata facit diſcuſſio.
Deuota facit conſenſio.
Miranda facit conuerſio.
Terrena facit afflictio.
Eterna facit poſſeſſio.

Igit̄ faciamus ita ſicut xp̄s
et ſancti q̄ntum ad humilem
ſubiectionē. Exo. vij. Fece-
runtq̄ ita moyſes et aaron.
ſicut ṗceperat domin⁹. q2 ſi-
cut dicit̄. ij. Mach. ix. Antio
chus ita ait. Iuſtū eſt ſubdi-
tum eſſe deo. ⁊ mortalē non
paria deo ſentire. Item faci
amus ita ſicut ſancti q̄ntum ad nobileꝫ ꝑfectionē. q2 ſcꝫ ita
debemus eſſe perfecti pro modo poſſibilitatis noſtre ſicut
ſancti ṗdeceſſores noſtri. Nume. vj. Sicut mente deuoue-
rat ita faciet ad perfectionem ſanctificationis ſue. Item fa
ciamus ita ſicut ſancti q̄ntum ad fraternā compaſſionem.
q2 ſcꝫ iuxta poſſibilitatem debemus indigentibus ſubueni
re. Thobie. iiij. Quomodo poteris ita eſto miſericors. Itē
habeamus nos ita ſicut ſancti q̄tuꝫ ad internā dilectionē
dicentes alterutrum illud. ij. Regū. j. Sicut mater vnicum
amat filium. ita te diligebam. Item habeamus nos ita ſi-
cut ſancti q̄tuꝫ ad iuſticie diſcuſſionē. Deut. j. Siue ciuis
ſit ipſe ſiue peregrinus nulla erit diſtinctio perſonaruꝫ. ita
paruū audietis ſicut magnum. nec accipietis perſonaꝫ cu-
iuſq̄. Item habeamus nos ita ſicut ſancti q̄ntum ad diuie
beniuolentie aſſecutionē. q2 ſcꝫ ita debemus mentē noſtrā
conformare voluntati diuine ꝙ in omnibus que per eum
inferunt̄ debemus gratias agere. ⁊ reputare ꝙ omnia ſint
iuſta dicentes illđ predictū Mat. xj. Ita pater qm̄ ſic fuit
placitū añ te. Exēplo Iob q̄ tribulat⁹ dicebat Iob. j. Dn̄s
dedit dn̄s abſtulit. ſicut dn̄o placuit ita factū eſt. ſit nomen
dn̄i benedictuꝫ. Et merito q2 ꝓcerto ſicut dicit̄ Eccs. viij.
Nullus poteſt deo dicere quare ita facis. Item faciam⁹
ſicut ſancti q̄ntum ad virtualem cōuerſionem. vt ſcꝫ ſi quā
doq̄ mali fuimus ita conuertamur ad dominū ꝙ deceterō
non peccemus. Iuxta illud pš. Deficiant peccatores a ter
ra et iniqui ita vt non ſint. Et illud Roma. vj. Sicut exhi-
buiſtis membra veſtra ſeruire i mūdicie ⁊ iniquitati ad ini
quitatem. ita et nunc exhibeatis membra veſtra ſeruire iu
ſticie in ſanctificationem. Item ſimus ita ſicut ſancti q̄tuꝫ
ad tolerandū afflictionē. quia ſcꝫ ſicut dicitur Luce. xxiiij.
Oportuit pati chriſtum ⁊ ita intrare in gloriam ſuam. Et
ſic finaliter ita erimus ſancti q̄ntum ad acquirendū celeſtiſ
glorie poſſeſſionem. q2 ſicut dicit̄. ij. Coꝝ. ij. Sicut abūdāt
paſſiones xp̄i in nobis. ita et per chriſtū abundat cōſolatio
noſtra. Ecce ergo quomodo per ita deſignant̄ virtutū re-
gule vel exempla. que ſcꝫ nos debemus facere ⁊ exequi. et
quibus nos debemus pro viribus conformari. et ita ſicut
ſancti viuere et eos imitari. Bene ergo in perſona chriſti
vel cuiuſlibet ſancti poteſt alijs dici illud Ioh. xiij. Exem-
plū dedi vobis vt quēadmodū ego feci vobis ita ⁊ vos fa
ciat̄. Ubi aduerte ꝙ ad bonā ſilitudinē ⁊ imitationē req̄rit̄
Precedens regula. Exemplum inquit dedi vobis. Acce-
dens formula. Ut quemadmo. ego feci. Succedens notu-
la. Ita et vos faciatis. Nam regula ſolet erigere ſpecula-
tiuam. Exemplum dedi vobis. Sed formula ſolet corrige

re operatiuam. Quemadmodum inquit ego feci. Sed no‑tula ſolet dirigere executiuam. Ita ⁊ vos faciatis. Iſta enī tria ſunt neceſſaria cuilibet operanti. ⁊ maxime pingere vl' facere imaginem attentanti. ſcꝫ vt habeant regulam. ſcꝫ exemplū. qꝛ exemplū dedi vobis. Ut habeant magiſtrū ꝑagentem. Quēadmodū ego feci. vt audiat doctrinā dirigē‑tem. Ita ⁊ vos faciatis. Et ſic ꝓcerto de quolibet ſic ꝑ imitationē bene ꝯuerſo poterit dici illud Mat. xij. Et ieſus curauit demoniacū cecum ⁊ mutū ita vt et loqueret̄ ⁊ audiret ⁊ videret. Patet ergo ꝙ ita deſignat imitationē vtilē ⁊ virtuoſam. Secūdo ꝟo dico ꝙ ita qn̄qꝫ deſignat imitationē inutilem et ꝑniciosam. et iſtud eſt quando quis vult imitari malos et non bonos. et ita viuere ſicut impij ⁊ non vt iuſti. Mali enī magis ſtudent deterioribus q̄ melioribꝰ conformari. ⁊ magis ſtultos q̄ prouidos imitari. Conſtat enim ꝙ qui operatur ſm malam regulam aut ſm malum exemplar neceſſe eſt ꝙ faciat malum opus. ſicut de quadā muliere legitur in Plinio. Et in actu ꝯceptionis non attē‑debat ad virum ſuum qui erat pulcer. ſed ad quandā imaginem ethyopis qui erat in muro. que. ſ. non pulcrū fetum imo nigrum et ethiopycuꝫ parturiuit. Malum. n. exēplum ſecuta eſt natura non bonum. qꝛ in figuram ethyopis ferebatur non in viri. Ita ꝓcerto ꝯtingit ꝙ ſi quis in oꝑando malū exemplar ſequitur. filius qui inde naſcit̄. i. opus qđ. inde ꝓuenit ſuo exemplari neceſſario ſimilat̄. Ezech. xvj Sic mat̄ ita et filia eius Nota ergo ꝙ mali ſequendo malam regulam ⁊ exemplū habēt hodie. Unū ita quo

Redundant mundi delitijs.
Abundant rerū ſubſtantijs.
Se fedant carnis ſpurcicijs.
Rodunt̄ cordis inuidijs.
Priuant̄ veris ſcientijs.
Turbant̄ duris diſcordijs.
Sedent in anguſtijs

Dico ergo ꝙ mali habēt vnū ita quo delicijs redūdāt Eccs. ij. Quis ita deuorabit ⁊ delcijs affluet ſicut ego. Item vnum ita quo diuitijs abundant. Eccs. ij. Peccatori autē dedit deus afflictionē et curam ſuperfluam ita vt addat et congreget. Item habent vnū ita quo ſpurcicijs ſe fedant. vnde de luxurioſis dicitur Thobie. vj. ꝙ in his qui libidini ita vacant ſicut equꝰ ⁊ mulꝰ poteſtatē habet demoniū. Itē hn̄t vnū ita quo inuidijs ſtridēt. Unde de anthiocho dicit̄ ij. Machabeoꝝ. ix. Et apprehendit eum dolor dirus viſcerum et amara interioꝝ tormenta. Sequitur. ita vt de corpore impij vermes ſcaturirent. Amaritudo enī interiorum ⁊ vermes corroſioneꝫ inuidie ſignificāt. Item habent vnū ita quo fallacijs ſtudent. quia ſcꝫ tales a via veritatis faciliter ſolent errare. Matth. xxiiij. Pſeudo prophete dabūt ſigna et prodigia ita vt in errorem deducant̄ ſi fieri poteſt etiam electi. Item habent vnū ita quo diſcordijs gaudent Galath. iiij. Quomodo tunc is qui ſm carnem natus fuerat perſequebat̄ qui ſm ſpūm natus. ita et nunc. Item habent vnum ita quo anguſtijs ſedent. ſcꝫ in inferno. Unde de damnatis poteſt dici illud Iudic. xx. Ita factū eſt vt ex vtraqꝫ parte ab hoſtibus cederent̄. vtraqꝫ pars eſt corpus et anima. Sic ergo patet quo ita ſignat imitationem ſeu cōparationē inutilē et pernicioſam. Tertio dico ꝙ ſignat quandam cōparationē mirabilē atqꝫ glorioſam. Et hec eſt illa que refert̄ ad chriſtū. Chriſtū dico cū patre manentem Unde in ſymbolo Athanaſij. Ita deus pater. deus filius. deus ſpūſſanctus. Ita dominus pater dominus filius ⁊c̄. Chriſtum etiam in carne latentē Matthei. xxiiij. Ita erit aduentus filij hominis. Chriſtū etiā mundo docenteꝫ. Unde Matthei. xiij. dicit̄. Et congregate ſunt ad Ieſum turbe multe ita vt nauiculam aſcendens ſederet ⁊c̄. Et locutus eſt eis mlta. Chriſtum etiā in morte iacentē. quia ſicut dicit̄ Luce. xj. Sicut fuit Ionas in ventre piſcis. ita erit filius hominis in corde terre. Chriſtū inſuper i throno ſedē‑tem. ſcꝫ in iudicio Iob. v. Indica mihi cur me ita iudices. Et actuū. j. Quēadmodū vidiſtis. eū euntē in celū ita veniet. qꝛ ſicut in pſ̄. dicit̄. Nox ſicut dies illuminabit̄. ſicut tenebre eius ita et lumen eius. Oportuit enim pati chriſtū et ita intrare in gloriā ſuā Luce. xxiiij. Patet igit̄ quomodo ita diuerſimode poteſt ſumi.

Itaqꝫ. Nota ꝙ iſta coniūctio rationalis vel cauſalis itaqꝫ. ſemper ſignat concluſiue. determinatiue. illatiue. et deciſiue. ſicut ergo. ideo. quo circa. igit̄ et idcirco. Sed qꝛ ſicut de alijs dictū eſt. itaqꝫ poteſt referri ad iuſtū. Ad impium. et ad chriſtum ſeu Ad vnum

Profeſſorem iuſticie.
Confectorem nequitie.
Xp̄m redemptorē clementie.

Dicam primo aliquid de itaqꝫ inq̄ntum ſignat fineꝫ et concluſionē. determinationem et ordinationē que pertinet ad iuſtū. Sicut in logicalibus. ex veris premiſſis ſequit̄ vera concluſio. In iudicialibꝰ ex bono proceſſu ſequit̄ bona ſententia ſeu deciſio. In agibilibꝰ ex bonis et rectis itineribus ſequit̄ bonꝰ terminus et ad bonū portū applicatio. Sic dicā ꝙ in moralibus ex bona intentione et ex diuine gratie infuſione ſequit̄ bonum itaqꝫ. id eſt bonus effectus. et bonus finis et concluſio. Uidete itaqꝫ frēs quō caute ambuletis. nō q̄ſi inſipientes ſ; vt ſapiētes. Ephe. v. Ergo exhortādo ꝯcludit ſcriptura Thobie. xiij. dicens. Conuertimini itaqꝫ peccatores et facite iuſticiam corā domino. In quibus verbis aduerte ꝙ ſcriptura nos hortat̄ ad triplicē bonā concluſionem. que ſcꝫ apud iuſtos per itaqꝫ ſubinfert̄. videlicet. Et tū ad ingreſſum venie procuratiuꝰ. Conuertimini inquit itaqꝫ. Et tum ad ingreſſum q̄ debet eſſe gratie augmentatiuus. Facite inquit iuſticiā. Et tum ad ingreſſum qui debet eſſe glorie propinatiuus. Corā dn̄o inquit. Itaqꝫ ꝓgrediens

Dimitte ſcelera. Conuertimini.
Bona fac oꝑa. Facite iuſticiā.
Recipe munera. Corā domino.

ſcꝫ in paradiſo. Dico ergo ꝙ in ſcriptura inuenit̄ vnū itaqꝫ ꝑ qđ imutat̄ noſtra ꝯditio. Et iſtud nihil aliud eſt q̄ꝫ penitentia Iſta enī eſt poſt lapſum prima concluſio quā nobis infert ſcriptura. qꝛ ſcꝫ ante oīa neceſſe eſt de agro ſpinas et tribulos euertere. q̄ꝫ ſemen ibi valeas ſeminare et fructꝰ poſtea reportare. Quia reuera in agro cordis nec dei gratia ſerit̄. nec fructꝰ virtutis et finalis glorie colligit̄. niſi ſpine vicioꝝ exinde per penitētiā euellant̄. Et niſi homo a ſuis malis moribꝰ conuertat̄. Cōuertimini itaqꝫ peccatores Uide ſupra de conuertere. Unde ſub alia coniūctione illatiua dn̄s dicit Ioelis. ij. Nūc ergo conuertimini ad me in toto corde veſtro. in ieiunio et fletu. et planctu ⁊c̄. qꝛ reuera poſt talē fletū cōſolatio ſequit̄. et poſt lachrymas venia ꝓmeret̄ Iudith. vj. Finito itaqꝫ fletu ⁊ per totū diē populoꝝ oratione cōpleta conſolati ſunt achior. Aduerte tamē ꝙ quintuplex itaqꝫ ad cōuerſionē pctōris eſt neceſſariū. ſcꝫ

Unū itaqꝫ Remiſſionis.
Unū itaqꝫ Subiectionis.
Unū itaqꝫ Cōpunctionis.
Unū itaqꝫ Confeſſionis.
Unū itaqꝫ Satiſfactionis.

ſeu carnis mortificationis. Itaqꝫ remittamꝰ et indulgeamus in nos peccantibꝰ. Scriptū eſt enī. Dimittite ⁊ dimittet̄ vobis. qꝛ ſicut dicitur Luce. xvj. de villico diffamato quando vidit ꝙ villicatio ſua auferebat̄ ab illo remiſit ſingulis debiti portionē de quo plurimū cōmendat̄. vnde ibidē dicit̄. Et conuocatis itaqꝫ debitoribꝰ dn̄i ſui dixit p̄io. Quantū debes ⁊c̄. Iteꝫ itaqꝫ pareamꝰ et obediamꝰ nos exhortantibꝰ. ſcꝫ deo predicatoribꝰ et prelatis. ij. Regū. v. Fecit itaqꝫ dauid ſicut p̄ceperat ei dn̄s. Iteꝫ itaqꝫ doleamꝰ ſeu defleamꝰ pro p̄cedētibꝰ. id eſt ꝓ culpis cōmiſſis. Exēplo xp̄i q̄ fleuit q̄ndo lazarū q̄driduanū voluit ſuſcitare. Ioh. xj. Sic hō q̄ndo ſpūm ſuū in peccato mortuū et ſepultū. et iā q̄driduanū. id eſt in q̄ttuor cordis affectionibꝰ fetidū ⁊ corruptū vult a morte peccati ſuſcitare et eripere. certe ante oīa per cōpūctiōis amaritudinē debet flere ⁊ triſtari. ⁊ cōteri et dolere. Unde Ioh. xj. dr̄. Uenit itaqꝫ ieſus ⁊ inuenit Lazaꝝ q̄tuor dies iā in monumēto habentē. Sequit̄. Lachrymatꝰ eſt ieſus ⁊ reſedit q̄ erat mortuꝰ ⁊c̄. Itē itaqꝫ diſſeramꝰ vel reſpōdeamꝰ de noſtris actibus. ſcꝫ ſacerdoti integraliter cōfitendo. Roma. xiiij. Itaqꝫ vnuſq̄ſqꝫ nr̄m ꝓ ſe rōneꝫ reddet. Iteꝫ itaqꝫ ſatiſfaciamꝰ ⁊ penas addamꝰ nr̄is corporibꝰ. ſcꝫ carnē macerādo. ⁊ labores ſuſtinendo. ⁊ bona oꝑa faciendo. Roma. vij. Itaqꝫ fratres mei et vos mortificati eſtis legi. Sequit̄. Nunc aūt ſoluti ſumꝰ a lege mortis in q̄ detinebamur. ita vt ſeruiamꝰ in nouitate ſpūs nō in vetuſtate litere. Patet ergo ꝙ in ſcriptura repit̄ vnū itaqꝫ ꝑ qđ immutat̄ noſtra conditio. Conuertimini inq̄t. Deinde dico ꝙ ibi reperit̄ vnū itaqꝫ per qđ augmentat̄ noſtra pfectō. Facite inq̄t iuſticiā. Sub noīe enī iuſticie oīs virtꝰ atqꝫ perfectio deſignat̄. Uide infra de iuſticia. Cū ergo ſub iſta cōiunctione itaqꝫ executio iuſticie ſubinfertur. bene dico ꝙ

omīs virtus ⁊ ꝑfectio cōcluditur ⁊ mandaꝛ.ij.Mach.xij. Oīnes itaqꝫ bndixerūt iuſtū iudiciū. Notabo ergo ꝙ ſcriptura nobis infert ſub titulo cōis iuſticie. Unum ita quo

Fidenter noſtris conſulimus.
Gaudenter noſtros recipimus.
Feruenter cunctos diligimus.
Prudenter nos regimus.
Potenter nos defendimus.
Decenter pacem perquirimus.
Firmiter in bono ſiſtimus.
Grauiter labi metuimus.
Digniter liberi viuimus.
Cōmuniter ſolamen ſumimus.
Subtiliter verum cognoſcimus.
Salubriter nos deo ſubdimus.
Utiliter fauores ſpernimus.
Sinceriter fraudes expellimus.
Suppliciter deum requirimus.
Totaliter in deum fidimus.
Sagaciter tempus attendimus.
Mentaliter legi inſiſtimus.
Humiliter magnis aſſiſtimus.
Fertiliter in bono creſcimus.

Iſte ſunt ergo viginti illationes. argumentationes. cōcluſiones ad bonū inductiones ⁊ inuenctiōes. q̄s nobis facit ſcriptura ſacra per itaqꝫ. Dicaꝫ ergo ꝙ ſcriptura per iſtud vocabulū illatiuū nos admonet fidenter noſtris cōſulere. Iſtud eſt eīn de iure naturali ſcꝫ ꝙ homo homini debeat conſulere qđ eſt tutū. Sic faciebat Loth generī ſuis qn̄ de cōbuſtione ſodome ipos educere cupiebat. Unde Gen̄.xix. Egreſſus itaqꝫ loth locutus eſt ad generos ſuos. Surgite ⁊ egredimini de loco iſto. q̇a delebit dominus ciuitatem hanc. Item admonet gaudenter noſtros recipere. ſcꝫ hoſpitio. vn̄ de rebecca dicit Gen̄.xxiiij. Qꝛ inuento ſeruo abrahe ipm̄ gaudenter ꝓcurauit recipi et ſibi ⁊ camelis omīa neceſſaria miniſtrari. Unde ibidem dicit. Cucurrit itaqꝫ puella ⁊ nūciauit omīa que audierat. Seq̄tur. Ingredere benedicte domini. Item admonet feruenter cunctos diligere. qꝛ ſcꝫ nos debemus p amorem ⁊ dilectionem eſſe vnum cum omnibus. Mathei.xix. Itaqꝫ iam non ſunt duo ſed vna caro. Item admonet prudenter nos ipſos regere. Ephe.v. Uidete itaqꝫ fratres quō caute ambuletis. non quaſi inſipientes ſed vt ſapientes. Item admonet potenter noſmet defendere. quia ſcꝫ cōtra ſpiritales hoſtes nos per tentationes obſidentes nos debemus viriliter dimicare. Iudith.xv. Uidentes itaqꝫ filij iſrl̄ fugientes aſſyrios ſecuti ſunt illos. ⁊ vno agmine ꝑſequentes debilitabāt omnes quos inuenire potuiſſent. Itē admonet decenter pacem perquirere. Roma.xiiij. Itaqꝫ que pacis ſunt ſectemur.ij.Mach.iiij. Feſtinanter itaqꝫ rex venit ſedare illos. Item admonet in bono firmiter ſiſtere.j.Cor.vj. Itaqꝫ fratres mei dilectiſſimi ſtabiles eſtote. Et.ij. Theſ.ij. Itaqꝫ fratres ſtate ⁊ tenete traditiones quas didiciſtis. Item admonet grauiter labi metuere quia. ſcꝫ homo ſemper debet timere et preuidere ne cadat.j. Chor.x. Itaqꝫ qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. Itē admonet digniter liberos viuere. qꝛ ſcꝫ ad hoc concludit ⁊ infert ſcriptura vt a ſeruitute culpe liberi maneam⁹ vt dicamus illđ Galath.iiij. Itaqꝫ fratres non ſumus ancille filij ſed libere vt de iuſto dicaꝛ illud ibidem. Itaqꝫ iam non eſt ſeruus ſ filius. Item admonet cōmuniter ſolamen ſumere. prima Theſſalo.iiij. Itaqꝫ conſolamini inuicē in verbis iſtis. Itē admonet ſubtiliter vera cognoſcere. Iacobi.j. Nolite itaqꝫ errare fratres mei dilectiſſimi. Item admonet ſalubriter deo nos dedere ſeu ſubſedere. Phil.ij. Itaqꝫ chariſſimi ſicut ſemper obediſtis. Sequitur. Cum metu et timore veſtram ſalutem operamini. Item admonet vtiliter fauores fugere ſeu ſpernere.j.Cor.iij. Itaqꝫ nemo glorietur in hominibus. Itē admonet ſinceriter fraudes dimittere.j.Cor.v. Itaqꝫ epulemur non in fermento veteri. neqꝫ in fermēto malicie et nequicie. ſed in azimis ſinceritatis et veritatis. Item admonet deū ſuppliciter req̄rere.j.Petri.iiij. Eſtote itaqꝫ prudentes ⁊ vigilate in orōnibus. Iteꝫ admonet totaliter in deū fidere. Heb.x. Habentes itaqꝫ fratres fiduciā in introitu ſanctorum. Sequiꝛ. Accedam⁹ cū vero corde in plenitudine fidei. Itē admonet ſagaciter tēpus attēdere.j.Cor.iiij. Itaqꝫ nolite ante tempus iudicare ⁊c. Et j.Cor.vij. Itaqꝫ dico fratres tēpus breue ē. Itē admonet mentaliter legi inſiſtere. qꝛ ſcꝫ nos debemus obedire legi ſicut diſcipulus magiſtro Gala.iij. Itaqꝫ lex pedagogus nr̄ fuit in xp̄o. Et merito qꝛ ſicut dicit Roma.vij. Itaqꝫ lex q̄dem ſancta ⁊ mādatū ſanctū. Itē admonet humiliter magnis aſſiſtere ſeu dignos eligere.j.Mach.ix. Nunc itaqꝫ te eligimus hodie nobis in principē. Itē admonet fertiliter ī bono creſcere ſeu bonis effluere.j.Cor.iij. Itaqꝫ neqꝫ qui plantat neqꝫ qui rigat eſt aliquid. ſed q̇ incrementū dat deus. Incrementū dico. id eſt gratiarū augmentū. Iſta ſunt ergo viginti itaqꝫ in quibus cōſiſtit vera iuſticia. id eſt vera perfectio. Facite inquit iuſticiā Luce.j. In ſanctitate ⁊ iuſticia coram ipſo omībus diebus noſtris. Bene ergo dicit Math.xxv. Uigilate itaqꝫ quia neſcitis dieꝫ neqꝫ horā. Et merito circa talia ita. id eſt circa tales concluſiones ⁊ inductiones vigilandū eſt ⁊ inſiſtendū. Quia ſicut dicit.j. Theſſalo.iiij. Itaqꝫ hec qui ſpernit non ſpernit hominē ſed deū Et ſic ergo patet ꝙ inuenitur vnū ita per qđ augmentatur moruꝫ perfectio. Romano.xij. Obſecro itaqꝫ fratres vt exhibeatis mēbra veſtra hoſtiam viuentē. ſanctā deo placentem. rationabile obſequiū veſtrū ⁊c. Deniqꝫ dico. Qꝛ inuenitur vnū itaqꝫ per qđ vendicaꝛ celi poſſeſſio. Et hoc oſtendiꝛ cū dicit. Corā dn̄o. hoc eſt dictu in gloria paradiſi vbi deo p̄ſentialiter aſſiſtunt ſancti. Iſta eſt vera ſana beata ⁊ grata concluſio. beatū itaqꝫ. beatus finis. ad quē omīs qui in moribus bene ſcit arguere ⁊ concludere ſolet finaliter peruenire. Figura heſter.ij. in illa puella heſter. de q̄ ibidem dicit. Ducta eſt itaqꝫ. ſcꝫ heſter ad cubiculū regis aſſueri mēſe decimo qui vocaꝛ thebeth. ſeptimo anno regni eius. ⁊ adamauit eaꝫ rex plus q̄ oēs mulieres. et inuenit gratiā ⁊ miſericordiā corā eo. ⁊ poſuit dyadema regni in capite eius. Heſter eīn q̄ interp̄taꝛ abſcōdita. ſignat aiam humilē ⁊ deuotā q̄ iuxta doctrinā Senece eſt occultatrix virtutū ſicut alij viciorꝫ. Per aſſuerꝫ qui interp̄taꝛ beatitudo. intelligiꝛ xp̄s. Per thebeth qui interp̄taꝛ bonitas vite glorioſus finis et ſtatus. Iſta eſt ergo veritas ꝙ puella heſter id eſt aia deuota itaqꝫ cōcluſiue ⁊ neceſſario duciꝛ ad cubiculū regis aſſueri. id eſt ad quietē beatitudinis regis xp̄i. ⁊ hoc menſe decimo thebeth. hoc eſt dictu. vt recipiat denariū retributiōis eterne. qui ſibi ꝓpter vite bonitatē a deo p̄paraꝛ. ⁊ hoc anno ſeptimo regni xp̄i. hoc eſt dictu ſeptēnali. id eſt vniuerſali felicitate glorie regni dei. Et ꝓcerto ipſe rex aſſuerus xp̄s iſtā puellā. ſcꝫ animā qn̄ venit corā eo ſolet mirabiliter adamare. ⁊ gratiā ⁊ miſericordiā ſibi dare. ⁊ eā eterni regni dyademate coronare vt ⁊ ipſa cū alijs ſanctis de iſto regno dicat illđ qđ dicit Heb.xij. Itaqꝫ regnū imobile ſuſcipientes. habemus gratiā p quā ſeruiam⁹ placentes deo. Corā deo inquit. Ut ſic dicat quilibet btūs deo ⁊ angelis illud.j.Reg.xij. Itaqꝫ cōuerſatus corā vobis ecce p̄ſto ſum. Patet ergo ꝙ itaqꝫ pōt inferre ⁊ concludere. Ad occupandū celi poſſeſſionē corā deo inq̄t. Ad augmētandū morū ꝑfectionē facite inquit iuſticiā. Ad imitanduꝫ vite cōditionē. Conuertimini inq̄t. Cōuertimini itaqꝫ peccatores ⁊ facite iuſticiā corā dn̄o. Et ſic patet ꝙ eſt vnū itaqꝫ qđ ſpectat ad iuſtū ⁊ hoc eſt primū principale. Scđo principaliter dico ꝙ inueniꝛ vnū itaqꝫ ſpectās ad iniuſtū. Et ſic dico ꝙ ſcriptura determinās de ipſo p modū allegationis ⁊ cōcluſionis infert cōtra eū ſeu de eo multiplex itaqꝫ. videlicet vnū itaqꝫ Crudelitatis qđ inſontes ledit ⁊ afficit. Unū itaqꝫ Carnalitatis qđ luxurioſos inq̄nat ⁊ deijcit. Unū itaqꝫ Uoracitatis qđ guloſos cibat ⁊ reficit. Unū itaqꝫ Fatuitatis qđ ad vana tēdit ⁊ reſpicit. Unum itaqꝫ Proteruitas qđ res iuſtas ſpnit ⁊ deſpicit. Unū itaqꝫ Diuerſitatis qđ brigoſos nocet ⁊ officit. Unū itaqꝫ Pōpoſitatis qđ indoctos iactat ⁊ obijcit. Unū itaqꝫ Debilitatis qđ in icōſtantē cadit ⁊ deficit. Unū itaqꝫ Indignitatis qđ peccatores dānat ⁊ ificit. Dico ergo qđ ad malos ſpectat vnū itaqꝫ crudelitatis ⁊ ſeuicie. Un̄ impi⁹ ſaul de dauid quem volebat occidere dixit Ionathe.j.Reg.xx. Itaqꝫ iā nunc mitte ⁊ adduc eū ad me qꝛ fili⁹ mortis eſt. Iteꝫ ad malos ſpectat vnū itaqꝫ carnalitatis ⁊ luxurie. Un̄ de filiab⁹ loth patrem ſuū inebriātib⁹. ⁊ cū eo ꝯcubentib⁹ dr̄ Gen̄.xix. Dederūt itaqꝫ prī ſuo bibere vinū nocte illa ⁊ ꝯcubuit ⁊c. Iteꝫ ſpectat ad malos vnū itaqꝫ voracitatis ⁊ ingluuie. Unde Eccl̄s.ij. Hec eſt itaqꝫ mihi viſū eſſe bonū vt comedat quis bibat ⁊ fruaꝛ leticia. Itē ſpectat ad malos vnū itaqꝫ fatuitatis ⁊ ſtulticie. ſicut apparuit in nabuchodonoſor q̄ ſomniū qđ oblit⁹ fuerat petebat a ſapientib⁹ ſibi dici. dicens

Dañ.ij. Somniũ itaq; meũ dicite mihi vt ſciam interpta-tionem q̃z eius verã loquamini. Itẽ ſpectat ad malos vnũ itaq; ꝓteruitatis ⁊ obſtinatie. q2 ſcʒ peccatoꝛ deo ⁊ maioꝛibus ſe opponit. Roma.xiij. Itaq; qui reſiſtit ptãti oꝛdinationi dei reſiſtit. Itẽ ſpectat ad malos vnũ itaq; ꝑuerſitatꝭ ⁊ diſcoꝛdie Joh.vij. Diſſenſio itaq; facta eſt in turba. Iteʒ ſpectat ad malos vnũ itaq; põpoſitatis ⁊ iactantie. Vñ de illis iactatoꝛib⁹ dĩ Joh.viij. ꝙ ipſi dicebant. Semen abrahe ſumus ⁊ nemini ſeruiuim⁹ vnq̃. Sequit̃. Dixerũt itaq; nos ex foꝛnicatione nati nõ ſum⁹. Item ſpectat ad malos vnũ itaq; debilitatis ⁊ incõſtantie. q̃ ſcʒ faciliter cadunt in peccatũ ⁊ etiã in infoꝛtuniũ ⁊ toꝛmentũ. j.Reg.xiiij. Itaq; alij cadebãt ante faciẽ ionathe. alios armiger ei⁹ interficiebat. Item ſpectat ad malos vnũ itaq; indignitatis ⁊ iniuſticie. qñ ſcʒ indignus ⁊ iniuſt⁹ accedit ad menſam altaris De quo. j.Coꝛ.xj. Itaq; Quicunq; mãducauerit vel biberit calicẽ domini indigne reus erit coꝛpis ⁊ ſanguis dñi. Sic ergo patet ꝙ eſt itaq; ſpectans ad iniuſtum. Tertio dico ꝙ inuenitur itaq; quod ſpectat ad chꝛiſtum. vide de Ego igitur. Ideo de idcirco ⁊c̃.

Iter. Nota ꝙ iter idẽ eſt ꝙ via. ⁊ dĩ ab eo is. Eſt eñ iter locus per quẽ itur ad terminũ. Et põt ſignificare moꝛaliter vitã iſtã. q̃ quidẽ nõ eſt niſi quedã via per quã ad finis terminũ deuenit̃. Cũ ergo finis eſt duplex ſcʒ bonus ⁊ malus. paradiſus ⁊ infernus. Hinc eſt ꝙ iter p qđ ad iſtos terminos deuenit̃ põt ſimilr eſſe duplex. Eſt igit̃ q̃ddam iter qđ eſt frequẽtandũ. Quoddã iter qđ eſt deteſtãdũ. Iter freq̃ntandũ eſt bonoꝝ de quo dĩ Prouer.xiiij. Ambulans recto itinere ⁊ timens deũ deſpicit̃ ab eo qui infami gradit̃ via. Iter deteſtandũ eſt vita maloꝝ. De quo dicit̃ in pš. Iter impioꝝ ꝑibit. Cũ igit̃ p iter vite pñtis habeamus ad alterius vite terminũ ꝑuenire. Hinc eſt ꝙ nos debemus eligere iter virtuoſum meritoꝛium atq; ſanctum Et ideo poſſumus notare ꝙ iter eſt dicendum bonum ſeptuplici ratione. videlicet. quando eſt rectum. latum. curtum. artum. planum. mundum. placidum. Iter

Rectum eſt veritas.
Latum eſt charitas.
Curtum eſt paupertas.
Artum eſt penitentia.
Planum eſt innocentia.
Mundum eſt pudicicia.
Placitum eſt clementia.

Per aliqđ eñ iſtoꝝ itineꝝ debemus ire ad paradiſuʒ Vadamus ergo pꝛimo p iter rectũ. veritatis et iuſticie. Iuxta illđ Eccl.lj. Ambulauit pes meus iter rect⁹ a iuuentute mea. Iſtud tñ iter nõ ambulant iniqui iudices. p̃ce vel p̃cio a rectitudĩe declinãtes ſiles cancro q̇ non recte ſ retrograde dĩ incedere. Siles etiã ſerpenti q̇ ſp ambulat toꝛtuoſe. q2. ſ. iſti nunc ad vnã ꝑtẽ nũc ad aliã ſe deferũt. ſm ꝙ recipiũt plura dona. Vñ iſti ſunt illi de q̃bus dĩ Prouer.ij. Qui relinquunt iter rectũ ⁊ ambulãt p vias tenebꝛoſas. Et tñ bñ ſciunt ꝙ ſm Prouer.xij. Iter deuiũ ducit ad moꝛtẽ. Scđo ambulem⁹ p iter latũ charitatꝭ ⁊ amicicie. Magnã eñ latitudinẽ hʒ iſtud iter. Amici eñ ⁊ inimici p iſtud ꝑiter pñt ire. ita vt alter alteri poſſit dicere illđ Exo.xxxiij. Ego ero ſoci⁹ itineris tui. Iſtud eſt illud iter qđ de⁹ ad eũdũ in terrã ꝓmiſſionis in colũna ignis. i. inflamatiõe coꝛdis legit̃ oñdiſſe. Per iſtđ iter nõ ambulãt odioſi ⁊ iuidi q̇ nunq̃ vellẽt in ꝓſperitate ſociũ iuenire. de q̃b⁹ dĩ Prouer.xv. Iter pigroꝝ q̃ſi ſepes ſpinaꝝ. Tales ei dicunt̃ ſpine. q2 oẽs tãgẽtes ⁊ oẽs vicinitate ⁊ ſocietate appꝛopinq̃ntes ſolẽt pũgere ledere ⁊ nocere. Tertio vadam⁹ p iter curtũ ſpũalis pauptatꝭ. Iſtđ eſt ei iter bꝛeui⁹ ⁊ magꝭ cõpẽdioſũ. alie eñ vie ſequũt̃ oꝛdinẽ iudiciariũ. iſta ỽe p extraoꝛdiariũ i deũ ꝓcedit. per iſtã etiã cõpẽdioſi⁹ xp̃c iuit. ⁊ nos ituros docuit ⁊ p̃cipit. Iuxta illđ Miche.ij. Aſcẽdit añ eos pãdẽs iter. Et Luc.xiij. dĩ ꝙ ihs ꝑambulabat ciuitates ⁊ caſtella docẽs ⁊ iter faciẽs in hieruſalẽ. De iſta via nõ curãt diuites. Iſti eñ ambulãt iter valde longũ. ⁊ iõ timẽdũ eſt ꝙ ad paradiſi terminũ nõ attinget. Vñ Jaco.j. Diues in itinerib⁹ ſuis marceſcet. Quarto vadam⁹ p iter artũ aſꝑitatꝭ. Iſtđ eſt ei magꝭ tutũ. Figurat̃ ei in itinere ſolitudinis p qđ filij iſrl' ad terrã ꝓmiſſiõis iuerũt. Vñ dĩ Judith.iiij. ꝙ filij iſrl' cuſtodiebãt vbi iter anguſtũ eſſe poterat inter mõtes. Iſto añt itinere iuit xp̃s ſicͭ dĩ Joh.iiij. Ihs fatigat⁹ ex itinere ſedebat ſec⁹ fõtẽ. q2. ſcʒ illi q̇ in itinere pñie fatigant̃. finaliter fonte diuie gratie potabunt̃. Et per iſtud ducit nos dñs ad terrã pꝛomiſſionis paradiſi. Iuxta illud: pš. Dux itineris fuiſti in conſpectu ei⁹. De iſto añt itinere nõ curant carnales ⁊ delicioſi: quia ſcʒ iſti p iter artũ penitẽtie non incedunt. De quibus figuratiue dicit̃ Numeri.xxj. Tedere cepit populum itineris et laboꝛis. Et loquit̃ de populo carnali cui p̃ deſiderio ciboꝛum egypti: manna in nauſeã vertebat̃. Quito vadamus p iter planũ ſimplicitatis. Iſtud eñ non habet offendicula peccatoꝛum: innocẽtia eñ non ſolet peccati offendiculum inuenire. Et ideo dicit̃ Eſa.lxij. Planum facit iter. Iſtud eñ eſt iter ꝓſperum quia ꝓſperum nobis faciet deus iter ſalutariũ noſtroꝛũ. De iſto ergo itinere dicit̃ Prouer.xxviij. Melioꝛ eſt pauper ambulãs i ſimplicitate ſua: q̃ diues pꝛauis itineribus. Per iſtud iter non vadũt malicioſi: quia ꝓcerto iſti de ſimplicitate ⁊ innocẽtia nunq̃ curant ⁊ iſti ſunt de illis de quibus dicit̃ Hiere.xviij. ꝙ ipſi ambulauerunt p vias in itinere non trito. Sexto vadamus per iter mundum ſinceritatis ſeu caſtitatis. Unde de talib⁹ poteſt dici illud Eſa.lvij. Poſſidebit montẽ ſanctuʒ meum. ⁊ dicam viam facite: p̃bete iter. Iſtud tamẽ iter nõ ambulãt luxurioſi: quia vere iter iſtoꝝ non eſt mundũ: ſed magis fetidũ et immũdum. Unde iſtis videtur loqui illa mala mulier: de q̃ dĩ ꝓuer.ix. ꝙ ip̃a ſedet in foꝛib⁹ dom⁹ ſue ſup ſellã in excelſo vꝛbis loco: vt vocaret tranſeũtes p viã et pergẽtes itinere ſuo. Unde iſti poſſunt dicere illud Treñ.iiij. Lubꝛicauerũt veſtigia noſtra in itinere plateaꝝ noſtraꝝ. Septimo vadam⁹ p iter placidũ benignitatis et pietatis: et tali itinere ibat ſamaritanus qui iter faciens inuenit ſauciatũ cui infudit oleum et vinũ: ſicut dicit̃ Luce.x. Per iſtud aũt iter non vadũt crudeles auari et litigioſi. De quib⁹ dicitur Prouer.xij. Iter impioꝛum decipiet eas. Vñ de impijs et crudelib⁹ poteſt exponi illud quod đ paulo impietatẽ exercentẽ dicit̃ Act.ix. Cũ iter ageret contigit vt appꝛopinq̃ret damaſcũ. Paul⁹ ei iterp̃tat̃ os tube Damaſc⁹ iterp̃tat̃ ſanguinis pot⁹. q2 ỽe ip̃ij ⁊ crudeles q̃ ſ̃t os tube alios terrẽdo: ſepe appꝛopinq̃nt damaſcũ. i. ad ſanguineã crudelitatẽ. Et hoc de itinere ſufficit. Tranſeo cauſa bꝛeuitatis. quia infra de via ⁊ de ſemita ꝓlixius eſt tractandũ. Vide ſupꝛa de Ire ⁊ Ambulare ⁊c̃.

Iterum. Iterare. Nota ꝙ iterũ ſignat quendaʒ redituũ. q̇ſ-dam ꝑfectum. q̇ddam augmentum quoddam continuamentuʒ. Et poteſt ſignificare in bono ⁊ in malo. In bono eñ ſignat virtutum continuationem. In malo autem ſignat peccati multiplicationẽ ſeu redundatõnem. Dico ꝙ in bono ſignat aliquã bonam cõtinuationẽ. Sicut eñ videmus ꝙ deſideria nature ſunt inquieta. quia. ſ. nature nõ ſufficit ꝙ vnus actus ſemel agatur. immo vult ꝙ iteꝝ atq; iterum fiat ⁊ exerceat̃. ſicut patet de arboꝛibus quibus non ſufficit ſemel in vita ſua fructificare. immo ſolẽt actuʒ fructificandi omni anno iteꝝ atq; iteruʒ iterare. Sic vere ſpũaliter deſideria affectionis noſtre debent in bono eſſe inquieta. quia ſcilicet non debet ſufficere ſemel bene facere. immo fructũ boноꝛum actuũ ⁊ operum debemus iteꝝ exercere. ſicut dicit apl's. j.Coꝛ.vij. Iteꝝ reuertimini i idip̃m. vñ nota ꝙ multiplicẽ bonũ actũ dẽm⁹ iterare. ſ. actũ

Vocalis confeſſionis.
Realis compaſſionis.
Verbalis ſalutationis.
Actualis exultatõnis.
Coꝛpoꝛalis viſitationis.
Supernalis contemplationis.
Spũalis pꝛedicationis.
Penitẽtialis immutationis.

Pꝛimo ergo chariſſimi debemus iterare ſepe et ſepius actum confeſſionis. Quia eñ ſepe delinquimus. neceſſe eſt ꝙ ſepe remediũ apponam⁹. Non eñ ſufficit pannũ immũdum ſemel ablluere. imo neceſſe ẽ iteꝝ ⁊ iteꝝ relauare. Aues etiã fluuiales nõ ſolẽt ſemel aquã intrare. imo ſi inde exiuerint ſtatim ſolent ad ad aquã recurrere. ⁊ ſe ſepe ⁊ iteꝝ balneare. q2 ſcʒ lotura ꝯfeſſionis nõ ſemel ẽ faciẽda. ſ iteꝝ ⁊ iteꝝ freq̃ntãda. ⁊ iõ dĩ Joh.xj. Eam⁹ in iudeã iteꝝ. Judea. n. interp̃tat̃ ꝯfeſſio. Scđo debem⁹ iterare actũ cõpaſſiõis. Mater eñ nõ ſolet puulo ſuo mãmillas ſuas tãtũmõ ſel' poꝛrigere. imo ſolet iteꝝ ⁊ iteꝝ ſm ꝙ idiget relactare. q2. ſ. viro pio ⁊ miſericoꝛdi ñ ſufficit vnũ bñficiũ ipendẽ. ſ ſepe ⁊ iterũ lac ſuũ ſolet alijs ꝓpinare. vñ thobie q̇ ñ poterat ceſſare

facere opera pietatis.dictum eſt Thobie.ij.Ob hanc cau
ſam iuſſus es interfici.⁊ tu iteꝝ ſepelis mortuos. Ter⸗
cio debemus iterare verbum ſalutationis. Unde de xp̄o
dicitur.ꝙ veniens ad diſcipulos dixit eis.Pax vobis.im
mo in eodem euangelio iteratur tripliciter iſta ſalutatio.
Pax vobis.Johā.xx. Quarto debemus iterare actum
exultationis.quia ſicut auicule ſolēt letari,⁊ cantare. ⁊ nō
ſolum ſemel ⁊ bis.immo ſepe ⁊ iterū reſonare. iuxta illud
Mar.xiiij.Iterū gallus cantauit.Sic nos non ſolum ſe⸗
mel debemus in domino gaudere.deū regratiando lauda
re.imo iſtud gaudiū debemus frequētare.vnde philippē.
iiij.Gaudete domino ſemper.iterum dico gaudete. In q̄
bus verbis oſtenditur ꝙ iſtud gaudium debet fieri cum
Recta intentione. Primum probat dictio prero⸗
Longa duratione. gatiua.quia.ſ.in domino ſemp
Magna ſubiectione. debꝫ fieri. Sed ſcd̄m dictio fre
quentatiua.Iteꝝ inquit.Sed terciuꝫ dictio imperatiua.
dico gaudete inquit Iſtud autem gaudium potiſſime ite
rabitur in patria.vbi xp̄s qui nos nunc videt ⁊ viſitat per
gratiam.nos viſitabit iterum per gloriam.Tunc eīn iple⸗
bitur illud Johan.xiiij.Iterum autem veniam ⁊ accipiā
vos ad meipſum.Et Philip.ij. Uiſo eo iteruꝫ gaudeatis
Et maxime.q꞉ tale gaudiū erit durabile.iuxta illud Joh.
xvj.Iterum autem videbo vos.⁊ gaudebit cor veſtrum.
⁊ gaudium veſtrum nemo tollet a vobis. Quinto dico
ꝙ nos debemus iterare actum viſitatōnis. Unde Johā.
xvj.Iterum autem videbo vos ⁊ gaudebit cor veſtrum.
Sexto dico ꝙ nos debemus iterare actum contempla⸗
tionis.exemplo aquile.qui ſi deſcendit ad terraꝫ citius in
terra reaſcendit.dicens cum apoſtolo illud Joh.xvj. Ite
rum relinquo mūdum ⁊ vado ad patrem.Et illud apoſto
li Galath.ij.Iterum aſcendi hieroſolimaꝫ. Et Judith.v.
Iterum poſſident hieruſalem.vbi ſunt ſancta ſanctorum
Septimo debemus iterare actum p̄dicationis. q꞉ ſicut
in mari ē vnum m.̣nſtrū dictū quod quandoꝗ fi⸗
lios parit informes.quod videns ſolet ipſos in ventrē vt
melius formētur iterū reponere: et cū bene formati fuerīt
ſolet eos iteꝝ parturire.Iuxt[illegible]d Joh.iij.Nūquid po
teſt hō in ventrē matris ſue iterato introire et renaſci? q꞉
ſcꝫ doctores ⁊ p̄dicatores qui alios fouēt et parturiūt per
doctrinā:non ſolum ſemel immo pluries debēt actū predi
cationis et ſpiritualis pturitionis iterum et iterū exercere
donec perfectā formam pfectionis et virtutū in ipſis potu
erit generare.Sic faciebat apoſtolus qui dicebat Gallath.
iiij.Filioli mei quos iterū parturio donec formetur in vo⸗
bis xp̄us. Octauo dico ꝙ nos debem⁹ iterare actuꝫ pe⸗
nitētie et conuerſionis.Similes aquile et ſerpēti: qui ſi an
tiquati fuerint ſciunt veteres pelles et plumas deponere
⁊ ſe ad iuuētutē iterū renouare.quia ſcꝫ quādo pelleꝫ pec⸗
cati per penitentiā exuimus ad iuuētutē gratie iterū reue⸗
nim⁹.Homo eīn poteſtatē habet ponere animā ſuaꝫ ⁊ ite
rum ſumendi eā.Joh.x.Ut ſic cuꝫ conuerſus fuerit dicat
dn̄o illud p̄s.De abyſſis terre iterū reduxiſti me. Et ſic pa
tet ꝙ iſtud verbū iterū poteſt in bono octopliciter eſſe di⸗
ctum. Sed adhuc dico ꝙ iteꝝ poteſt ſignificare in malo
Et ſic deſignat malā peccati freq̄ntationē:vel malā pecca
ti recidiuationē ⁊ iterationē. Nota ergo ꝙ eſt vnū iterum
Cupiditatis. Eſt dico vnū iterū cupiditatis. quia ſcꝫ
Carnalitatis. cupiditas ſemp iteratur et cōtinue fre⸗
Inſtabilitatis. quentat᷑.Sicut eīn ignis q̄uis propter
Infidelitatis. aque aſperſionē aliquantulū ſuffocetur
exinde tamē ſtatim iterū fortius inflamat᷑. Sic vere ignis
cupiditatis:q̄uis per nouā appoſitionem diuitiarum ali⸗
q̄diu temperetur.perinde tamen fortius iterum augmen⸗
tatur.quia ſcꝫ mundi pſperitas eſt fons tantali de quo q̄
plus bibebat plus ſitiebat.Unde Joh.iiij.Omnis qui bi⸗
berit ex aqua hac iterū ſitiet. Item eſt vnū iterū carnali⸗
tatis.Carnales eīn faciliter recidiuant:quos poete in pe⸗
na ticij voluerūt intelligere quē in inferno poſitū finxerūt
iecur ſuū.i.affectū ⁊ deſideriū a vulturib⁹ ꝯtinue deuorari.
ſp tn̄ ⁊ iterū creſcere et renaſci.Quia ſcꝫ luxurioſus qui re
cte in inferno eſſe dicitur pro eo ꝙ multis penis laboribus
et ardoribus et fetoribus ſubiugatur.iecur ſuū.id eſt affe⸗
ctum et deſiderium.vultyribus.id eſt imundis luxurie acti
bus continuo tribuit.quod tamen iterum et iterum rena⸗
ſcitur et recreſcit.Conſtat enim ꝙ deſideriū luxurie cito re
dit.Unde Hieremie.ij.et loquit᷑ de mala muliere.Q꞉ viliſ
facta es nimis iterans vias tuas. Item eſt vnū iterum
inſtabilitatis.Nam ſicut canis poſtq̄ꝫ cibos euomerit ip⸗
ſos iterum reaſſumere conſueuit.Sic multi ſunt qui poſt⸗
q̄ꝫ peccata ſua per confeſſionem dimiſerunt.ipſas recidi⸗
uando iterum reaſſumunt.contra illud Eccleſiaſt.xix. Fi⸗
li peccaſti.ne vlterius addas facere ⁊c.quia ſicut dicit᷑ Ec⸗
cleſiaſt.xxxiiij.Qui baptizat᷑a mortuo.et iterū tangit mor⸗
tuum.quid proficit lauatio illius? Item eſt vnū iterum
infidelitatis.Infideles eīn non ſunt contenti vna varieta
te.immo ſolent iterum variare.ſicut dicit᷑ de Petro Joh.
xviij.Iterum aūt negauit Petrus.Et hoc de iterum ſuffi⸗
cit.vide infra de rurſus.

Inuicem. Nota ꝙ inuicem quandoꝗ ſuppo⸗
nit p mutuo.quandoꝗ ſupponit p
ſimul pro pariter.pro coniunctim.Et poteſt eſſe coniūctio
copulatiua.vel aduerbiū qualitat᷑.et ſignat ſocietatem.cō⸗
gregationem.⁊ coniunctam et adunatam pluralitatē. Et
ideo poteſt ſignare in bono et in malo.ſm ꝙ coniūctio vel
ſocietas pōt eſſe bona vel mala. Dicam⁹ ergo p̄mo de bo
no inuicē q꞉ nos debem⁹ eſſe inuicē.i.ſil'p oīmodā charitatē
cōmunitatem et vnitatē.Animalia eīn mitia.ſagacia et vti
lia.ſolent inuicem viuere comedere laborare.inuicem dor⸗
mire.ſibi inuicem ſeruire.ſe inuicem diligere.et ſibi inuiceꝫ
ſubuenire.ſicut ad ſenſum patet de ceruis ⁊ columbis que
ſunt animalia mitia.de formicis et apibus que ſunt anima
lia ſagacia de bobus et ouibus que ſunt animalia vtilia.
Sic vere chariſſimi nos qui debemus eſſe columbis et cer
uis benigniores. apibus et formicis ſagaciores. bobus et
ouibus meliores et vtiliores.debemus inuicem inſimul:et
in vnitate charitatis et concordie facere facta nr̄a.Simus
ergo et Uiuamus inuicem per cōmuneꝫ habitationē.Pa
ſcamur inuicem per cōmunis ſtudij eruditionem. Labore
mus inuicem per cōmunis operis occupationem. Dormi
amus inuicem per cōmunem contemplationem. Seruia⸗
mus inuicem per cōmunis obſequij exhibitionem. Diliga
mus nos inuicem per cōmunem ſubuentionem.Iocūde⸗
mus nos inuicem per cōmunem conſolationeꝫ. Et ad hec
nos monet apoſtolus Ephe.iiij.Eſtote inuicem inquit be
nigni.miſericordes donantes inuicem.Quia breuiter non
eſt dare aliquem actum charitatis.quin melius poſſit fieri
quando ibi eſt inuicem.id eſt bona bonoruꝫ ſocietas q̄ alſ
quoquo modo.Apes enim inuicem mella conficiunt. for⸗
mice. inuicem cibos recipiunt. Caſtores inuicem domos
reficiunt.Bellatores inuicem hoſtes concutiūt.Cantores
melos inuicem perficiunt. Non eſt enim dare actum ſiue
ſit fructuoſus ſiue ſit gaudioſus quin melius fiat ſi inuiceꝫ
a pluribus frequentet᷑.et alter ſub altero adiuuetur et ſup
portetur Ephe.iiij. Supportantes inuicem in charitate.
Per mutuam enim ſupportationem mella deuotionis me
lius paramus. Patet in religioſis. qui ſicut apes pro iſto
melle conficiendo in diuerſis aluearibus et conuentibus
ſunt diſiuncti.Item cibos doctrine melius procuramus ſi
cut patet de ſcholaribus.qui ſicut formice ad recipienduꝫ
grana ſcientiarum ſunt inuicem in ſtudijs adunati. Item
domos conſcientiarum melius edificamus.ſicut caſtores
qui ad edificandum domos ſunt inuicem congregati. Un
de Roma.xiiij.Itaꝗ que pacis ſunt ſectemur.et que edi⸗
ficationis ſunt inuicem cuſtodiamus.Item contra hoſtes
ſpiritales inuicem in exercitu eccleſie preliemur.et ſicut a⸗
ues gratulantes in domino ſpiritualiter iocundemur Iu⸗
xta illud Roma.xij.Gaudete cum gaudentibus flete cum
flentibus.idipſum inuicem ſentientes. In quibus verbis
aduerte ꝙ triplex act⁹ virtutis eſt coīter iuicē exercēd⁹.vꝫ.
Actus letitie.Uirt⁹ clemētie.Senſus prudētie.Primus ē
act⁹ ſpei ⁊ ꝯſolatōis.Gaudete inq̄t cū gaudētib⁹. Scd̄s ē
act⁹ charitatis ⁊ cōpaſſiōis.Flete inq̄t cū flētib⁹.Terti⁹ eſt
act⁹ fidei ⁊ diſcretōis.Idipm̄ inq̄t inuicē ſētiētes.Ig̅r cha
riſſimi.Gaudeam⁹ iuicē ſperādo.Defleam⁹ inuicē amādo
Sentiam⁹ inuicē credēdo.Debem⁹ dico inuicē gaudere p
ſpeꝫ et conſolationē et per gratiarū actionē.quia ſcꝫ auicu
le quando ſunt plures inuicem dultius cantant. Una eīn

ſolet alteram excitare ⁊ ad melodiam inuitare. Gaudete
inquit cum gaudentibus. Unde etiam conſtat ꝙ per mo-
dulationem inſtrumentoꝝ ſolēt delphini in mari ⁊ ad le-
ticiam incitari. ⁊ circa nauem vbi eſt modulus multiplici-
ter ſaltare ⁊ iocūdari. ſicut id dicit Plinius. Quia vere cha
riſſimi alter debet alterum ad exultandum in deo ⁊ in ſpe
bonorum eternoꝝ mouere ⁊ amonere. vnd̄. j. Theſſa. iiij.
Itaqꝫ conſolamini inuicem in verbis iſtis. Secundo de
bemus inuicem dolere ꝑ charitatiuam compaſſionē. Fle
te inquit cum flentibus. Fletus em̄ ⁊ compaſſio ſolent ex
charitate ꝓcedere. ſicut pluuiarum reſolutio ſolet ex calo
re nubis naturaliter ꝓuenire. Ignis em̄ in nube contētus
facit eam in pluuiam quia. ſ. ignis charitatis quādo in cor
de hominis continetur. facit ibi lacrimarum pluuiam ge-
nerare. Flete ergo cum flentibus. Sicut de elephantibus
dicit̄. ꝙ in caſu vnius audito barrito ipſius ipm̄ releuant
ſi poſſunt. Si ꝟo nequeūt. plorant ⁊ barriūt cum eodem.
De equis etiam ſcithie dicitur ꝙ affectum compaſſionis
habent. ⁊ in morte dn̄oꝝ ſuorum lacrimantur ⁊ dolent. q̄r
ſcꝫ quotiens videmus alios eſſe dolentes. nos ꝓcerto de-
bemus eſſe flentes ⁊ inuicem condolentes. Nam ſi ami-
cis noſtris in ſuo infortunio nō poſſumus exhibere pie cō
paſſionis effectum. nos tamen ipi̇s exhibere debemus cō-
paſſionis affectum. Iuxta illud p̄dictum Ephe. iiij. Eſto-
te inuicem miſericordes. Flete inquit cū flentibus. Iuxta
illud quod in morte Ionathe dictum eſt. Perierūt arma
bellica. incliti iſrael: flete. ij. Regum. j. Exemplo amicoruꝫ
Iob. Qui videntes miſeriam eius venerunt conſolari eū
⁊ plorauerūt. ſicut etiam faciebat ipē iob. ſicut dicitur iob
xxx. Flebam quondam ſuper eo qui afflictus erat. vn̄ de
iſto mutuo amore dicitur. j. Regum. xx. de Dauid ⁊ iona-
tha ꝙ fleuerunt pariter. Dauid autem amplius. Debem⁹
ergo inuicem dolere per charitatiuam compaſſionē. j. Pe
tri. j. In fraternitatis amore ſimplici corde diligite inuicē

Tercio dico ꝙ nos debemus inuicem credere. per fidei
cōmunionem. Idipm̄ inuicem ſentientes. quia enim vna
eſt fides. vnus deus. vnum baptiſma. Ephe. iiij. Hinc eſt
ꝙ nos iſtam fidem vnicam debemus vniuoce ⁊ ſingulari-
ter ſapere. ⁊ idipſum in fide iugiter ſentire. Qr̄ uis em̄ lux
ſit ſimplex et vnica a multis tamē luminarib⁹ vna et eadē
recipit̄: ita ꝙ omnia ſpecula ipſam eandem lucem partici-
pare noſcunt̄. Sic vere cū vna et eadem ſit lux: ipſam ean
dem debemus inuicem et cōiter ſuſcipere: ⁊ idipſum de fi
de credere et tenere. Idipſum inquit ſapiētes: vt ſic dicat
quilibet illud p̄s. In pace in idipm̄ dormiam et requieſcā
Iſtud tamē eſt contra ſciſmaticos et hereticos qui nō in-
uicem ſed diuiſi: ⁊ qui idipſum de fide non ſentiūt ſed di-
uerſe. Quia ſcꝫ quelibet ſecta hereticorū ſolet a catholicis
et ab alijs hereticis in aliquo diſcrepare: ſicut patet de ra-
garis: grecꝭ: georgianis: neſtorianis: ſcipianis: iacobinis: q̄
omnes in ſectis ſuis diuerſificant̄: ſicut bene ponit̄ i libro
de captione terre ſancte tempore ſoldani. Iſti em̄ nō ſunt
inuicē: immo ſegregatim et diuiſim. Unde de talibus dici
tur Oſee. x. Diuiſum eſt cor eorū: nunc interibūt. Non ſic
ergo: ſed debem⁹ ſicut dictum eſt eſſe inuicem. Credentes
dolentes: letantes. Et ſi vis potes inuehere ꝯtra illos qui
nolunt eſſe inuicē per concordiā ⁊ amorē: ſicut ſunt diſcor
des: litigioſi: inuidi ⁊ malicioſi: auari et ambicioſi: quia ſcꝫ
tales nolunt eſſe inuicē: quia ſcꝫ nullus taliū vellet habere
ſociū ſeu parem. Sed de hoc vide ſupra de Uidere: de Di
ſcordia: de Coniūctione et Congregatione. Et infra de ſo-
cietate: de pariter et cetera ſimilia. Sic ergo patet quomo-
do inuicē accipitur in bono. In malo vero poteſt inuicē
ſignificare malam cōitatem: malam ſocietatē: malam con
gregationē et confederationē et vnionem. Et ideo vide in
iſtis titulis et ſimilibus.

Iubere.

Cum iubere de ſui natura ſignat
imperiū et dn̄ationem: ſeu domi
nium et prelationem. Iuſſum vero reciproce ſi-
gnificet ſeruitutem et ſubiectionem. Poſſumus
notare quod in ſcriptura inuenitur Iuſſio

Celeſtis et catholica.	Primam facit diuina poteſtas
Terreſtris ⁊ canonica.	Sed ſecundā ſupna maieſtas.
Funeſtis ⁊ tyranica.	Sed terciam tyrānica tēpeſtas

Primo ergo dico ꝙ inuenit̄ quedā iuſſio ſūme poteſta-
tis. Et iſta eſt illa quaꝫ facit xp̄us rex: quā ſacra ſcribit lex
cui obedit grex. Deus em̄ et lex ⁊ ſcriptura diuina ſunt illa
a quibus bona et ſancta iuſſa procedunt. quibus ſcilicet
a fidelibus eſt obediendum et totis affectibus inſiſten-
dum. Et ſic notabis ꝙ iuſſio diuina ſemper eſt iuſta. et ido
facienda. metuenda. et reuerenda. Homo enim qui vult
operari ſm̄ regulam. libenter ſequitur regulam quando
ſcit eam eſſe rectam. Sic quia iſte iuſſor deus. eſt rectiſſi-
mus et equiſſimus. ideo dico ꝙ iuſſio ipſius eſt ſequenda
et totis viribus facienda. Exemplo abrahe qui q̄uis gra-
uiſſimum quid iuberetur. ſcilicet occiſio et immolatio pro-
prij filij. illud tamen implere voluit in cunctanter. ſicut di-
citur Geneſis. xxij. Sciebat enim ꝙ deus iubere non pote-
rat niſi bonum. Etiam de Petro dicente. Matthei. xiiij.
Domine iube me venire ad te ſuper aquas. Et ibidem di-
citur. ꝙ ad iuſſum ipſius ſe poſuit ſupra mare. quod ſatis
periculoſum et inpoſſibile videbatur. Magis enim credi
dit deo q̄ ſibi. magis gratie q̄ nature. magis diuine volun
tati q̄ proprie poteſtati. quia ſcilicet omnia que in mundo
fiunt ſolent a dei iuſſu ordinatione et prouidentia proue-
nire. Unde Seneca in tragedia dicit. Quicquid facimus
mortale genus. quicquid agimus venit ex alto ⁊c̄. Iuſſus
enim diuine ordinationis ſcit cauſarum ſeriem nectere. et
ſic factum inſtituere et componere. et applicando actiua
paſſiuis. et ordinationem ſuam libero arbitrio hominis.
ſolet quandam occultam immutabilitatem (ſeruato ta-
men arbitrio diuino) in mundi cauſis et negotijs deſtina-
re. Unde Hieremias Trenoꝝ. iij. Loquens quomodo ca-
ptiuitas hieruſalem a dei ordinatione proueniebat. q̄uis
ille captiuans nabuchodonoſor ſoli arbitrio ſuo innitere-
tur nec ſe eſſe crederet baculum dei viui dicit ſic. Quis eſt
hic qui dixit vt fieret domino non iubente. quaſi diceret. Si
ne iuſſu ſuo nihil fit. ſcilicet iuſſu diuino vel actiuo vel per
miſſiuo. Et ſic dicā ꝙ a dei iuſſu ⁊ ordinatione prouenit

Qr̄ Iuſtus patiatur.
Qr̄ Malus puniatur.
Qr̄ Pauper nutriatur.
Qr̄ Feſtum excolatur.
Qr̄ Mundus odiatur.

Dico ergo ꝙ iubente do-
mino iuſtus affligit̄ Deu-
terono. xxxiiij. Mortuus
eſt moyſes iubente domi-
no. Item iubente. et ordi-
nante deo malus atteritur. Unde de impio ſeruo. qui con-
ſeruum ſuum non miſericorditer affligebat. dicitur Mat-
thei. xviij. ꝙ dominus eius iuſſit illum venundari. Sequi-
tur. Et iratus tradidit eum tortoribus. Item iubente do-
mino egen⁹ paſcitur. Unde de turba famelica dicit̄ Mat-
thei. xiiij. ꝙ cum iuſſiſſet ieſus turbam diſcumbere ſuper fe
num. acceptis quinqꝫ panibus ⁊ duobus piſcibus dedit di
ſcipulis ſuis qui etiam dederunt turbis. De demoniaco
etiam curato dicitur Marci. v. Qr̄ dominus iuſſit ſibi da-
ri manducare. Curam enim gerit chriſtus qualiter paupe-
res nutriantur. Et merito. quia paucos inueniunt alios q̄
curam habeant de eiſdem p̄s. Tibi derelictus eſt pauper.
Item iubente domino feſtum excolitur. Cultus enim fe-
ſtorum et potiſſime diei dominice inter precipua iuſſa dei
reperitur. Unde. ij. Machabeorum. xv. Eſt potens in celo
qui iuſſit agi diem ſabbatoruꝫ. Item iuſſu dei mundus cō
temnitur. Et hoc figuratiue iubetur Matthei. xiiij. vbi di-
citur ꝙ ieſus diſcipulos ſuos iuſſit aſcendere in naviculaꝫ
et precedere eum trans fretum. Nauicula enim eſt religio
vbi dei iuſſu perfecti aſcendunt. ⁊ fretum. id eſt mundum
contemnendo tranſeunt et dimittūt. Iſta eſt ergo quedaꝫ
iuſſio celeſtis et dominica. Secundo dico ꝙ inuenitur
quedam iuſſio terreſtris et canonica. Et iſta eſt iuſſio bono
rum principum et prelatorum quibus ſcilicet datum eſt a
deo ꝙ alijs poſſint precipere et iubere. et ꝙ alij teneantur
eis obedire. obſequi et parere. Iſti enim ſcꝫ prelati primo
recipiunt a deo iuſſum commiſſionis (Iuxta illud quod
de moyſe legitur Eccleſiaſt. xlv. Glorificauit illum in con-
ſpectu regum. et iuſſit illum coram populo ſuo) vt poſtea
illi exerceant iuſſum debite prelationis. et vt ipſis fiat obe
dientia reuerentie et ſubiectionis. dicendo ſcꝫ illud Ruth.
ij. Si iubes vadam in agrum. Et ſicut de Eſau dicit̄ Geñ.
xxvij. ꝙ ipſe abierat in agrum vt voluntatem patris adim
pleret. Et nota ꝙ ad iſtos ſpectat Iubere.

Dignos promoueri.
Malos ſubmoueri.
Leſis miſereri.
Deum revereri.

Jubeant igitur ꝙ digni promoueanť. ſicut dr̄ de Joſeph Gen̄. xlv. Qꝛ ip̄e iuſſit binas ſtolas ſingulis fribꝰ ſuis dari. Vn̄ iſti ſūt q̇ petierūt dicētes pharaoni Gen̄. xlvij. Petimꝰ vt nos eē iubeas ſuos tuos i terra Jeſſen. Quia reuera q̇libet rex ⁊ princeps debet filios iſrael ⁊ fratres ioſeph. id ē bonos homines xp̄i (qui. ſ. eſt primogenitꝰ in multis fratribꝰ. Ro. viij.) Promouere ⁊ exaltare. ⁊ iubere ꝙ pre alijs proſperari debeant ⁊ valere. Exemplo aſſueri. de quo Heſter. j. ꝙ ſeptem diebus iuſſit conuiuiū preparari. videlicet cunctis principibus ⁊ pueris ſuis fortiſſimis. j. Macha. x. etiā dicitur ꝙ rex alexander iuſſit ſpoliari ionathan veſtibꝰ ſuis ⁊ indui eum purpura. Item iubeant ꝙ mali ſubmoueantur. iuſſum. n. ⁊ cura principis ⁊ prelati non debet ſolū eſſe circa curam ꝓmotionis bonoꝝ. immo etiā circa curā deiectionis maloꝝ. figura Leui. xiiij. vbi diciť de ſacerdote ſic. Jubebit erui lapides in quibus lepra eſt. ⁊ proijciet eos extra ciuitatem in locum immūdum. Lapides em̄ id eſt perſone in quibus eſt lepra. i. ſcelus vel culpa cōtagioſa ⁊ infectiua. extra ciuitatem ⁊ extra bonoꝝ ſocietatē debent ꝓijci. ⁊ in loco immundo. ſ. in furca vel patibulo. ſeu carceris ergaſtulo ſi caſus requiſierit relegari. ſicut de ſcelerato andronico purpurato qui ꝓ pecunia iuſtuꝫ oniam occiderat. dicitur. ij. Macha. iiij. Qꝛ rex pietate motus ⁊ lacrimans. circūduci iubebat ſacrilegiū per ciuitatem. ⁊ in eodem loco vbi oniam occiderat vita priuari. Item iubeant ꝙ cauſe paupeꝝ expediantur. ſeu ꝙ deſolatis ſubueniatur. Sic faciebat dauid qui vidue ⁊ pacem ⁊ vitā filio poſtulanti reſpondit. ij. Reg. xiiij. Ego iubebo ꝓ te. Et de iudeis etiam eripiendis a morte quos aman occidi mādauerat. dicit Heſter. vj. ꝙ iuſſi ſunt liberari. ⁊ hoſtes qui ad occiſionem eoꝝ ſe parauerant iugulari. Item iubeant ꝙ dei cultus exerceatur. De cultu. n. dei ⁊ ſanctorum debet eſſe cura p̄cipua maioribus. vt. ſ. omnis cultus erroneus deleať. ⁊ pius ⁊ catholicus inducať. Unde de philiſteis dicitur. j. Paralip. xiiij. ꝙ ip̄i reliquerūt deos ſuos ibi quos dauid iuſſit exuri. Iſta eſt ergo iuſſio fidelis ⁊ canonica. Sed tercio dico ꝙ inuenitur iuſſio crudelis ⁊ tyrānica. Et iſta eſt illa quam faciunt iniqui iudices ⁊ magnates. Unde nota ꝙ apud eos inueniť iuſſio. Seuicie. Stulticie. Supbie. Seuicie dico. quia. ſ. pro nihilo reputant iubere innocētes occidi. pauperes ſpoliari ⁊ excoriari. ſicut de aman legiť Heſter. v. ꝙ ſibi conſuluit vxor ſua ꝙ deberet parare trabem excelſam: vt ibi ſuſpēderet mardocheū in qua tamē trabe idem aman fuit ſuſpenſus mardocheo liberato. Unde ibi dicit. Placuit ei ⁊ iuſſit excelſam parari crucē. Stulte etiā ſicut de nabuchodonoſor legiť Dan̄. iij. ꝙ innocētes ſtatuā adorare et ydolatrare nolētes: iuſſit in fornacē ardenteꝫ mitti: iā inquit iuſſio regis vrgebat Superbe etiā ſicut fuit in Dauid populū ſuuꝫ p̄ ſuperbia et pompa numerari iubente. de quo dicit. j. Paralip. xxj. Diſplicuit autē deo ꝙ iuſſerat dauid ⁊ pcuſſit iſrael. Et ſic patet ꝙ inueniť iuſſio Tyrānica. Canonica ⁊ Dominica. Vide vbi Precipere ⁊ Mandare.

Jubilꝰ. Jubilare. Jubilatio

Nota ꝙ iubilatio eſt gaudium mētis: qd̓ tantū eſt ꝙ aliq̄ ſigno exteriori declarari nō poteſt. Et iubilus idē eſt quod gaudiū. iocunditas. leticia. exultatio. Differunt tamen: qꝛ iubilus ſemper accipiť in bono: quia ꝓprie iubilatio eſt exultatio pro bono incommutabili ⁊ eterno. Alie vero ſpecies ſignificant indifferenter leticiam ſiue bonā ſiue malam Et ideo breuiter nota ꝙ eſt Quidam iubilus

Virtualis. Primus eſt iubilus incipientium.
Spiritualis. Secūdus eſt iubilus proficientiū.
Eternalis. Tercꝰ ē iubilus comp̄hendētiuꝫ.

Primi iubilant de peccati euaſione: ⁊ ſic iubilabant filij iſrael in exitu de egypto. Unde p̄s. Jubilate i neomenia tuba: in inſigni die ſolēnitatis veſtre. Neomenia enim eſt feſtum noue lune: quia vere illi debent facere magnū feſtuꝫ: qui de antiquitate peccati per gratiā innouanť. Secūdi iubilāt de meritorū adeptione. Unde iſti ſunt qui vidētes ad regis amiciciā: ſe eſſe receptos: et exinde magnum comodū ſperātes: ſolēt ꝗplurimū exultare: et ſeruitiū ſuum in leticia pficere et cōplere. p̄s. Jubilate deo oīs terra ſeruite dn̄o i leticia. De iſto iubilo dr̄ Job. xxxviij. Vbi eras cū me laudarēt ſil̕ aſtra matutia: ⁊ iubilarent oēs filij dei Vbi aduerte ꝙ q̇ volūt ſp̄ualiť dn̄o iubilare dn̄t hēre

Vinculum vnitatis. quia debent eſſe. Simul.
Speculum honeſtatis. quia debent eſſe. Aſtra.
Riuulū puritatis. quia debent eſſe. Matutina.
Titulum charitatis. quia debent eſſe. Filij.

Tercij iubilāt de p̄mi orū receptione. Et iſti ſunt beati. qui nunc ſunt in patria. vel qui erunt. qui ſunt in magno iubilo ⁊ gaudio. quia venerūt de operibus ad mercedem. De laboribus ad quietem. Et de promiſſionibus ad honorem. Quibus dicitur illud Job. xxxiij. Videbit faciem eius in iubilo. ⁊ reddet homini iuſticiam ſuam. In tali iubilo dicit dn̄s aſcendiſſe. Om̄es em̄ qui cum eo erant in ſua aſcenſione ⁊ angeli ⁊ captiui redēpti erant ⁊ beatificati ⁊ per conſequens cantus et exultatō eorum poterat iubilus nūcupari. Vn̄ in p̄s. dr̄. Aſcendit deus in iubilatione. ⁊ dominꝰ in voce tube. Et ab iſta iubilatione dictus fuit annus iubileus qui erat quinquageſimꝰ. vbi omnes ſerui liberi efficiebanť. Homicide ⁊ fugitiui immunes ad ciuitates ꝓprias reuertebanť. Hereditates etiā vendite proprijs ⁊ primis ipſoꝝ dominis reddebanť. ⁊ ꝓpter hoc in anno iſto populus iubilabat. quieſcebat ⁊ letabať. ⁊ ſeptem tubis ibidem a populo clamabať. ſicut habemus Leuiti. xxv. ⁊ xxvij. Iſte annus chariſſimi ſignat iubilationem glorie paradi. quia procerto quando iſta aduenerit. de ſeruitute liberi efficiemur. quia ſicut dicit Roma. viij. Creatura liberabitur a ſeruitute corruptionis in liber bertate glorie filiorum dei. Item ad hereditatem per peccatum perditam ⁊ amiſſam reſtituemur p̄s. Tu es qui reſtitues hereditatem meam mihi. Item ibi ſeptem tubis. id eſt ſeptem corporis ⁊ anime dotibus diuinas laudes celebrabimus ⁊ exequemur. Joſue. vj. Sacerdotes tollent ſeptem buccinas quarum vſus eſt in iubileo. Tali ergo iubilo ⁊ iubileo aſcendit chriſtus. quia ſicut dicitur. j. Para. xv. Archa federis dei deducebatur in iubilo ⁊ ſonitu buccinarum. Si vis vide in Mauricio in iſto titulo vbi inuenies magnam practicam de aſcenſione ⁊c̄.

Judas. Juda.

Nota ꝙ Juda eſt nomen regni et nomen populi. Judaſ vero eſt nomen perſone ⁊ nomen populi. ⁊ interpretatur iuda vel iudas confitens vel glorificans. Et poteſt ſignificare moraliter accipiendo ſtatum vel populū virtuoſum. qui dominū debent laudare et glorificare. ⁊ ſua propria crimina confiteri et corrigere. Et pōt maxime ſignificare quēlibet eccleſiaſticum vel prelatū. Sicut em̄ tribus iuda fuit ceteris tribubus nobilior. qꝛ ſcꝫ de illa tribu reges linealiť proceſſerūt. Juxta illud p̄s. Juda rex meꝰ. moab olla ſpei mee. in cuius ſignum tribus iuda ad oriētem figebat tentoria. ſicut dicit numeri. ij. Sic vere et ſtatus et perſona cuilibet eccleſiaſtici ⁊ p̄lati ceteris dignior poteſt dici. Iſti em̄ ſunt reges ⁊ duces alioꝝ. quia ſcꝫ ipſos habenā regere ⁊ dirigere. corrigere. et docere. Unde nota ꝙ tribus iuda in tribus alias p̄cellabat. ſcꝫ in ſtatu. in actu in ſitu. Iſta em̄ fuit

Status dignioris ⁊ nobilioris.
Actus fortioris ⁊ audatioris.
Situs altioris ⁊ anterioris.

Iſta em̄ habebat ſtatū nobiliorē. quia iſta erat tribus regia que ſceptꝝ regiminis obtinebat. Unde Gen̄. xlix. Nō auferet ſceptrū de iuda. Item habebat actum audatiorē. qꝛ iſta tribus in bellis alios precedebat. Judicū. j. Judas aſcēdet ante vos Et Gen̄. xlvj. Miſit Jacob an̄ ſe iudaꝫ. Iteꝫ habebat ſitū anteriorē. qꝛ ſcꝫ iſta tribus ad orientē ſedebat ⁊ tentoria figebat Nume. ij. Ad orientem iudas figet tentoria. Et reuera chariſſimi talis debet eſſe tribus ⁊ cognatio virorum eccleſiaſticoꝝ. ⁊ maxime p̄latoꝝ. qꝛ vere iſti debent eſſe reges ⁊ ſui ⁊ alioꝝ ſe ⁊ alios regendo ⁊ gubernādo. Debēt alios p̄cedere bona exempla dando ⁊ oſtendendo. Debent etiā ad orientem ſedere (vbi eſt lux) lucē paradiſi vidēdo ⁊ cōtinue centemplando. Quod vtiqꝫ in benedictione iude patriarche videť firmatū fuiſſe. Gen̄. xlix. vbi dicit. Juda te laudabunt fratres tui. manus tue in ceruicibus inimicorū tuorum et adorabunt te filij matris tue. catulus leonis iuda. ad predam aſcendiſti fili mi. requieſcens accubuiſti

vt leo ⁊ quaſi leena. Ubi aduerte ꝙ qui vult ſpūaliter eſſe iuda vel iudas. debet habere famoſam cōuerſationem. q2 debet eſſe iuda quē laudare debēt fratres ſui. Glorioſam triūphationē. quia debet habere manus in ceruicibus inimicoꝝ ſuoꝝ iniuriam a ſe ⁊ ſibi commiſſis repellendo. Excelſam iuriſditionem. quia debet eſſe talis quē adorare teneant filij matris ſue. i. eccleſie. Audacem rephenſionem. quia debet eſſe catulus leonis rebelles mordendo ⁊ caſtigando. Suauem contemplationeꝫ. quia debet aſcendere ad predam paradiſi. ibi requieſcendo ⁊ accubando. Uoracem p̄dicationem. quia debet eſſe ſicut leo ⁊ leena alios ſb ditos peccatores ſuſcitando ⁊ predicando. Iſtam figurā poſſes ꝑ mēbra ꝓſequi ⁊ dilatare. ſ nimis eſſet ꝓlixū. Illud tñ nota ꝙ iſte iudas p̄riarcha a ſuo bn̄dictore iacob ꝯpatus fuit leoni multiplici rōe. Leo eñ inter beſtias eſt

Liberalior ad diuidendum.
Benignior ad indulgendū.
Audacior ad reſiſtendum.

Liberalior dico ad diuidendum. quia. ſ. predam ſuaꝫ non ſolet leo ſolus comedere. ſ alijs animalibus ip̄am cōicare ⁊ contribuere Quia vere p̄dam bonoꝝ temꝑaliū quā habemꝰ debemꝰ alijs impartiri. ⁊ per clementiā ſi indigent elargiri. Uñ de catulo leonis quem ſamſon occidit dicit̄ Judicū. xiiij. De comedente exiuit cibus ⁊ de forti dulcedo. Item iſte ē benignior ad indulgendum. Non eñ punit vltra ꝯdignum immo ſm Pliniū in puniendo illum qui eum ꝑcuſſit ſeruat mirabile temꝑamentū. Benignus etiam dicit̄ eſſe q2 mulieribus ꝓſtratis ⁊ pueris dicit̄ parcere. ⁊ ip̄as non ledere quoquo mō. Quia vere nos alij eccleſiaſtici qui de iuda. i. de eccleſia ſumus nati. debemꝰ eſſe miſericordes ad indulgendū. diſcreti ad corrigendū. ⁊ pij ad miſerandū. et maxime mulieribus. paruulis ⁊ ꝓſtratis. i. ꝑſonis miſerabilibus ⁊ egenis. quicq̄d eñ fit de alijs in iſtos tñ non debemus aliqualiter oſtendere iram noſtram. Uñ. iij. Reg. xiij. Non comedit leo de cadauere. nec ledit aſinū. Item iſte eſt audacior ad inuadendū vel potentior ad reſiſtēdū Quia vere nos debemus pro iure eccleſie neminē formidare. ſed mediante iuſticia tyrannos ⁊ impios illis obuiādo repellere vel p̄dicando redarguere. Unde Prouer. xxx Leo fortiſſimꝰ beſtiaꝝ ad nullius paucbit occurſum. Unde de iſto iuda dicit̄. j. Mach. ij. Surrexit iudas machabeus et adiuuabāt eum frates ſui: et preliabat̄ prelium iſrael et ꝓtegabat gladio ſuo caſtra: ſimilis factꝰ eſt leoni in operibus ſuis et ꝑſecutus eſt iniquos ꝑſcrutās eos. Uñ Eſa. xix. Erat terra iuda egypto in pauorē. Quia ſcꝫ ſtatus bonoꝝ et maxime prelatorū eſt pauor et excidium iniquoruꝫ Bene ergo comparatus eſt iudas. i. vir eccleſiaſticus vel prelatus leoni. Unde Apoc. v. dicit̄. Uicit leo de tribu iuda radix dauid. In quibus verbis oſtenditur ꝙ quicunq̄ vult eſſe iudas ſpiritualiter vel de iuda: debet eſſe

Longus perſeuerator.
Status conſiderator.
Pius exuberator.

Igitur ꝑſeueremꝰ per longaꝫ ꝑfectionē. Uicit inquit leo. Cōſideremꝰ ſtatus ꝓfeſſioneꝫ. q2 de tribu iuda. Exuberemꝰ per piam cōpaſſionem. Radix. Nos eñ diu perſeuerando peccata vincimꝰ. Uincit inq̄t leo. Uictoria eñ perſeuātiā p̄ſupponit. Statu conſiderādo: peccata declinamꝰ: quia ſcꝫ nos ſumus de tribu iuda. id ē de ſtatu eccle. Pie exuberādo: paupes vegetamꝰ. nos debemus eſſe radix in qua multū eſt de humore. Primo dico nos debemꝰ in bono ꝑſeuerare: quod oſtēdit̄ cū dicit̄ Uicit leo. Debemꝰ eñ hoſtes ſpūales vincere: ad quod ſine ꝑſeuerantia nō poſſumus aduenire. Omnes eī alie virtutes pugnāt: ſola ꝑſeuerātia triūphat et vicit. Uñ Berñ. in quodā ſermone dicit ſic. Tolle inquit ꝑſeuerantiā ⁊ tūc nec fortitudo laudem: nec obſequiū mercedem: nec beneficiū gratiā obtinebit. Per hāc eñ ſolā homo eternitati reddit̄ et purgat̄: vincit ⁊ victor etiā coronatur. Quia qui perſeuerauerit vſq̄ in finē hic ſaluus erit. Et ideo de iuda ſicut de ꝑſeuerante dicit̄ Hiere. xxiij. In diebus illis ſaluabitur iuda. ⁊ iſrael habitabit confidenter: et hoc eſt nomen ꝙ vocabūt eum dñs iuſtus noſter. Uincit ergo leo. Unde Apoc. iij. Qui vicerit faciā illū columnā. Colūna eñ dicit̄ trabes que in domo erecta imobiliter ꝑſeuerat pro aliquo onere ſuſtinēdo. Quia vere ſi volumꝰ eſſe victores contra vicia: neceſſe eſt ꝙ ſimꝰ colūne ſurſum erecte ꝑ contemplationem. onus ſuſtinentes per patientiā ⁊ laboꝝ tolerationem nunq̄ vero mobiles ꝑ perſeuerantiā ⁊ durationem. Perſeuerantia ergo vincit. Et hoc bene figuratū eſt. Exo. xvij. ꝙ q̄diu moyſes ꝑſeuerabat in orone manus ad deū extendendo vincebat iſrael. ſi vero manus deponeret vincebat̄. Si ergo volumus eſſe iudas ſpūaliter nos debemꝰ in bono ꝑſeuerare. Uincit inquit. Scd̄o dico ꝙ nos debemus noſipſos ꝯſiderare. De tribu iuda inquit. q. d. nos debemus ſꝑ cōſiderare ⁊ inuicem habere ꝓfeſſionē ⁊ conditionē ſtatus noſtri ⁊ ꝙ nos ſumus de tribu iuda. id eſt de ſtatu eccleſiaſtico ⁊ ꝑfecto ex hoc eñ inducit̄ prudens hōmo ad benefaciendū. quando ſcꝫ cōſiderat ſe eſſe grauis ⁊ ꝑfecti ſtatus ⁊ ꝓfeſſionis ad quē ſcꝫ ꝑtinet benefacere. et honeſte ſe hr̄e. Sicut eī res vniꝰ ſpeciei. nō exercēt actꝰ alterıꝰ ſpeciei. q̄nimo ſꝑ ſolēt ꝓprios actꝰ ⁊ opa exercere. ſicut ptꝫ. q2 ſtelle ſolēt illūinare. ignis calefacere. aq̄ humectare. ⁊ ſic de alijs. Sic vere illi qui ſunt alicuius ſtatus. gradus ⁊ ordinis religionis ⁊ cōditionis. debent facere actus q̄ ad illū ſtatum ꝑtinere noſcunt̄. ſiue ſit humeccatio pietatis ſiue remiſſio iniquitatis. ſiue ꝓpulſio iniurie ⁊ crudelitatꝫ ⁊c̄. Simus ergo vel cōſideremꝰ nos eſſe de tribu iuda. ⁊ nos p̄deceſſoꝝ noſtroꝝ veſtigijs cōformemus. q2 ſicut dicitur Apoca. vij. Ex tribu iuda. xij. milia ſignati. Nō ſicut vinea eſaie q̄ debebat facere vuas ⁊ fecit labruſtras. Eſa. v. Quia ſicut ſemꝑ filij debēt imitari parentes. ſic nos noſtros fundatores ⁊ p̄deceſſores. Unde dicit Caſ. in lib. xiij. eplaruꝫ. Similitudinē ſuoꝝ felix vena cuſtodit. q2 pudet male facere cum nequicia nequeat in ſuo genere inueniri. Melıꝰ ergo eſt eligere nobilem q̄ꝫ diuitē. q2 ille ſe exemplis prioꝝ cuſtodit. iſte aūt in ſuis exemplū nō inuenit cui debeat ſe conformare. Nō ſ ꝙ nos exēplo p̄deceſſoꝝ nr̄oꝝ debemꝰ eſſe

Infirmoꝝ exhortatores.
Miſeroꝝ ſuſtentatores.
Supnoꝝ contēplatores.
Iniquoꝝ caſtigatores.

Simus dico exhortatores trepidantiū infirmoꝝ vñ de iuda dr̄. j. Mach. iij. Dixit iudas Accingimini ⁊ eſtote filij potētes. ⁊ eſtote parati. Itē ſimꝰ ſuſtētatores indigentiū miſeroꝝ. Uñ. ij. Mach. xiij. dr̄ ꝙ illis qui in quodā p̄ſidio obſeſſi erāt iudas neceſſaria mittebat. Itē ſimꝰ ꝯtemplatores eminentiū gaudioꝝ. Unde de patria paradiſi dr̄ Eſaie. lxv. Educam inquit de iacob ſemen. ⁊ de iuda poſſidentē montes ſanctos meos ⁊ hereditabūt eam electi mei ⁊ ſerui mei habitabnut ibi. Item ſimꝰ caſtigatores delinquentiū iniquoꝝ. Uñ de iuda dr̄. j. Mach. iij. Q̄d ip̄e eſt ꝑſecutus inimicos ⁊c̄. Simus ergo chariſſimi de tribu iuda q2 ſicut dr̄. ij. Paral. xij. In iuda inuenta ſunt bona opera. Iſtud eſt ergo ſm ꝙ nos debemus noſipſos conſiderare.

Tertio dico. ꝙ ſi volumus eſſe ſpūales iuda nos debemus clementer exuberare. q2 ſcꝫ nos debemꝰ eſſe radix dauid. Radix eñ plus habet de humore q̄ꝫ cetere ꝑtes arboris. ⁊ ideo radix dr̄ vita arboris ſeu plante. q2 ſcꝫ iſta habꝫ alias ꝑtes arboris vegetare ⁊ nutrire. q2 ſcꝫ inter alias ꝑſonas mūdi illi q̄ ſunt de iuda. i. de ſtatu eccleſiaſtico. debent eſſe humidiores. clemētiores. ⁊ in humore pietatis abūdātiores. Radix inquit dauid q2 ſcꝫ dauid ſuꝑ oīes ex clemētia cōmendat̄. j. Mach. ij. Dauid in miſericordia ſua cōſecutus eſt regnū. Uñ de iſta radice poteſt dici illud. Ezech. xxxj. Flumina manabāt in circuitu radicū eıꝰ ⁊ riuos ſuos emiſit ad oīa ligna regiōis. Et Joel. iij. dr̄. Suꝑ riuos iuda ibunt aque. q2 ſcꝫ chariſſimi. flumina pietatis debēt circa dices. i. circa curas eccleſiaſticas manare ⁊ fluere. ita ꝙ riuos beneficioꝝ ſuoꝝ debent ad oīes alios deriuare. Et ſic igit̄ ptꝫ quō nos debemꝰ eſſe pietate exuberātes. Statꝰ nr̄os ꝯſiderātes. In bono ope ꝑſeuerātes. Sꝫ heu ꝓcul dubio mlti ſunt hodie de tribu iuda. i. de ſtatu eccl̄iaſtico q̄ ſunt alterıꝰ ꝯditiōis. q2 ſcꝫ multi ſunt q̄ nō hn̄t ꝑſeuerātiā ſ defluentiā. Nō ſtabilitatē. ſ labilitatē. Nō ꝑmanentiā ſ deſiſtentiā. Uñ ꝓcerto de multis hodie pōt dici illud Eſa. iij. Auferet dñs a iuda validū ⁊ fortē. q2 ſcꝫ hodie deficit in eccleſia oīs virtus ꝑſeuerātie. fortitudinis ⁊ laboris. Sicut eñ illi de terra iuda q̄uis fuerint deo p̄ncipalr̄ dedicati. ꝓpter tñ pctā ſua ⁊ ciuitatis ſue hierl̄m a nabuchodonoſor trāſlati ⁊ captiuati fuerūt Juxta illd̄ Hiere. lij. Trāſlatꝰ eſt iuda de t̄ra ſua. Sic vere eccl̄iaſtici q̄uis a deo p̄mo fuerit p̄dilecti ⁊ ad eıꝰ ſeruiciū p̄electi. q2 tñ dediti ſunt q̄nq̄ pluri

bus vicijs ⁊ peccatis. ideo modernis tp̄ibꝰ tradidit illos dñs in manu Nabuchodonoſoꝛ dyaboli. vl' principū ſeculariū quibus nō pñt reſiſtere quoquo mō. a q̄bus tributis ⁊ ſeruitutibus ſubiugant̄. ⁊ ſepe de locis ꝓprijs captiuāt̄. Treñ. j. Migrauit iuda ꝓpter afflictōnem ⁊ multitudinē ſeruitutis. habitauit inter gentes nec inuenit requiem. Et Eſa. iij. Ruit hierl'm ⁊ iudas concidit. j. Macha. ix. dicit̄. Judas cecidit ⁊ ceteri fugierunt. Iſti ergo non habēt virtutem perſeuerantie. Item iſti non habent p̄ oculis ſtatum ſue promiſſionis ⁊ eminentie. Si enim ſtatum ſuum conſiderarent. nunq̄ tot mala facerēt vel patrarēt. Quia vere chariſſimi hodie in iuda inueniuntur.

Proditores ⁊ malicioſi.
Turbatores ⁊ litigioſi.
Fedatores ⁊ luxurioſi.

Dico em̄ ꝙ ibi ſunt malicioſiſſimi ꝓditores. Vñ Johā. xviij. dicitur. ꝙ iudas ſcarioth tradidit dñm ih'm xp̄m. Itē ibi ſunt litigioſi turbatores. vñ. ij. Macħ. xiiij. Q̄ diu ſupeſt iudas ipoſſibile ē pacem eſſe negocijs ipi. n. appellatōibꝰ ⁊ litigijs qñq̄ turbāt ⁊ deſtruūt ꝓpriā ecciam mr̄em ſuā. vñ Zacħ. xiiij. Judas pugnabat cōtra hierl'm. Item ibi ſunt luxurioſiſſimi fedatores. vñ. iiij. Reg. xxj. Peccare fecit iudam in immundicijs. Hoc ergo de iuda ſufficit.

Judea Nota ꝙ iudea dr̄ regio in qua in terra ꝓmiſſionis tribꝰ iuda ⁊ tribꝰ beniamin habitabant. vñ iudea ⁊ terra iuda ꝓ eodē ſupponūt. Et interp̄tat̄ confeſſio vel gloꝛificatio. ⁊ pōt ſignificare ſtatum eccleſie militantis. vel etiā ſtatū aīe penitētis. In vtraq̄ em̄ cōfitet̄ ⁊ gloꝛificat̄ deꝰ. ⁊ vbicūq̄ colit̄ ⁊ etiā adoꝛat̄ deꝰ. ibi eſt iudea vl' terra iuda. In iſta. n. regione. ſ. iudee fuit xp̄s natꝰ ⁊ moꝛtuꝰ ⁊ ēt paſſus. r̄ſurrexit ēt ⁊ aſcēdit. qꝛ. ſ. ⁊ i aīa ⁊ in eccia articuli de natiuitate paſſiōe ⁊c̄. credūt̄ ⁊ tenēt̄. Sicut. n. dr̄ in p̄s. Notꝰ in iudea deꝰ in iſrl' magnū nomē eiꝰ. Nota ḡ ꝙ iudea inuenit̄ q̄druplex i ſcriptura. ſ. iudea

Exterioꝛ.
Interioꝛ.
Inferioꝛ.
Supioꝛ.

Prima ē q̄dam regio coꝛpalis. De qua dicitur Joħ. vij. Jeſus nolebat ī iudeā ambulare. qꝛ q̄rebant eū iudei interficere. Scd̄a eſt habitatio ſpiritalis. ſ. aīa. de qua in p̄s. Facta eſt iudea ſanctificatio eiꝰ iſrael ptās eiꝰ. Tercia eſt eccleſia viatoꝝ. de qua Act̄. j. Eritis mihi teſtes in ierl'm et in oi iudea et ſamaria. Quarta vero ē p̄ria ſeu gloꝛia beatoꝝ. De qua pōt dici Joelis. iij. Judea ineternū habitabit̄ et hieruſalē in generatione ⁊ generationeȝ. In iudea ſyrie hitant xp̄i contēptores. In iudea aīe habitāt v̄tutes ⁊ mores. In iudea eccie habitant xp̄i ſeruitores. In iudea vero patrie xp̄i ſpeculatores. Aduerte tñ ꝙ in ſola iudea ſolet balſamꝰ reperiri. Quia v̄e in iudea coꝛpali p̄cioſus inuētꝰ fuit balſamꝰ ieſus xp̄us ꝑ carnis aſſumptioneȝ. In iudea vero ſpūali. ſ. in aīa inuenit̄ ꝑ gratiā et deuotioneȝ. In iudea aūt inferioꝛi. ſ. in eccia inuenit̄ per fidē et cognitioneȝ. In iudea inſuper ſupiori. ſ. in patria inuenit̄ per beatificā fruitionē. Vñ de xp̄o poteſt dici illud Dañ. xiiij. Erat abacuc ꝓpħa in iudea. Abacuc em̄ interp̄tat̄ luctatoꝛ foꝛtis ⁊c̄ Sufficit ergo de iudea gratia bꝛeuitatis.

Judeus. Nota ꝙ iudeꝰ poteſt accipi in bono et in malo. In bono em̄ ſignat fideles dñi cōfeſſores: quia. ſ. iudeꝰ interp̄tat̄ confitēs vel gloꝛificās. In malo vero deſignat ꝑuerſos fidei contēptores. ſ. ſectā nequiſſimaȝ iudeoꝝ. Primi iudei ſunt gloꝛificādi. Vñ aplus j. Coꝝ. ix. Factus ſum iudeis iudeꝰ vt iudeos lucrificarē. Scd̄i vero iudei ſunt vituꝑandi: de quibꝰ Rom̄. ij. Indignatio tribulatio ⁊ anguſtia in omnē animā hoīs oꝑantis malū: iudei p̄rimū et greci. Dicamꝰ ergo p̄rimo ꝙ ſunt aliq̄ iudei cōmendabiles: ⁊ iſti. ſunt iudei ſpūales. i. viri deum cōfitentes credētes et gloꝛificātes. Antiquitus em̄ nullus erat pplus qui deū crederet vel laudaret: vel qui legeȝ dei ſuſcipet vel teneret p̄ter ppl'm iudeoꝛū. et ideo iſte ſolus aduentū xp̄i ſꝑabat: et ſalutē aīe poſt moꝛtē coꝛpis expectabat: quia. ſ. illi qui ſunt iudei ſpūales. i. viri ſancti ⁊ ꝑfecti deū habent p̄ ceteris credere: legē eiꝰ tenere. ⁊ ſaluteȝ aīe certitudinaliter expectare. Rom̄. j. Virtꝰ dei eſt in ſalutem oī credenti iudeo p̄rimū ⁊ greco. Et ſic de talibꝰ ſpūalibꝰ iudeis pōt exponi illud. j. Coꝝ. j. Judei ſigna petunt. greci ſapientiā q̄rūt. Ubi aduerte ꝙ illi qui volūt eſſe iudei debent habere Eminentē ꝑfectionē q̄ notatur ꝑ ſigna inquit petunt. Excellentē diſcretionē. que oſtendit̄ in verbo ſapientiam. que dr̄ a ſapio pis. Diligentem diſcuſſionē que oſtendit̄ in verbo q̄runt. Sit igit̄ in nobis ꝑfectio moralis. que ſcȝ notat̄ ꝑ ſigna inquit. Sicut em̄ equi ⁊ canes nobiles aliquibus ſignis ſpecialibus ab alijs diſtinguuntur. Sic vere boni nobiles et virtuoſi aliquibꝰ ſignis ſpūalibus. i. aliquibꝰ virtutibꝰ et bonitatibꝰ ab alijs ſunt diſtincti. Signa em̄ dei quibꝰ deus cognoſcit ſuos ſunt gratie et virtutes. Et ideo ſicut illi qui poꝛtant ſigna ſolent admitti ad comedendū in domibꝰ p̄latoꝝ. Alij vero qui ſignis carent ſolent exinde repelli. Sic vere in die iudicij illi qui iſta ſigna poꝛtabunt. cōuiuiū p̄adiſi cū angelis introibunt. Illi vero qui ſignis talibꝰ p̄riuabunt̄. ab hoc cōuiuio repellent̄. Habeamus ergo ſigna iſta qꝛ iudei ſigna petunt. Apoca. vij. Signemus ſeruos dei noſtri in frontibꝰ. Et Ezech. ix. Signa thau ſuꝑ frontes viroꝝ gementiū et dolentiū ⁊c̄. Et aduerte ſi vis ꝑ que ſigna cognoſcit̄ bonus equus. ſcȝ q̄n do habet caput paruū. macrū erectum. Aures acutas. oculos magnos. nares patulas. pedes mobiles. comaȝ criſpā. Et ꝓcerto talia ſigna debent in nobis apparere. Sit ergo in nobis caput intentionis paruū ꝑ humilitatem. ſit erectū per eternoꝝ affectionē. ſit etiam macrū ꝑ carnis macerationem. Sint aures acute ⁊ ꝓmpte ad audiendū diuinum mandatū ⁊ p̄dicationē. Oculi intellectus ſint aperti ad videndum per diſcretionem. Nares etiā ſint patule ad odorandū celeſtia per deuotionē. Pedes ſint mobiles ad diſcurrendum per obedientiā ⁊ ſubiectionē. Coma. id eſt exterioꝛ apparentia ſit criſpa. i. pilis virtutum munita ꝑ bonam ⁊ honeſtā conuerſationem. Et ꝓcerto ſi iſta habuerimus. equi boni. boni iudei. i. perfecti viri erimꝰ. qꝛ ſicut dr̄ Luc. xxj. Erunt ſigna in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis. Sol em̄ pater eſt caloꝛis. Luna mater eſt humoꝛis. ſtelle filie ſunt ſplendoꝛis. qꝛ vere chariſſimi ſigna virtutū debent apparere in ſole. i. in viris feruentibꝰ charitate. In luna. i. in viris fulgētibꝰ honeſtate. Judei ergo ſigna petūt. Unde Apoca. xij. Signū magnū apparuit in celo. mulier amicta ſole ⁊ luna ſub pedibꝰ eius. ⁊ in capite eius coꝛona ſtellaꝝ duodecim

Per ſolem intelligit̄ charitas.
Per lunam intelligit̄ pietas.
Per ſtellas intelligit̄ honeſtas.

Quia ſicut dr̄ Marci xvj. Signa aūt eos q̄ crediderint hec ſequētur. Bene ergo dictū eſt iudei ſigna petunt. Unde Joħ. ij. Reſponderunt iudei ⁊ dixerūt. Quod ſignū oſtendis nobis ꝙ hec facis? Patet ergo ꝙ ſi volumus eſſe ſpūales iudei in nobis debet eſſe virtuoſa ꝑfectio. Item ſit in nobis diſcretio luminoſa. que notat̄ cū dicit̄. Sapientiā. Sapia em̄ dicit̄ ſcientia de eternis. que dr̄ ſapientia a ſapoꝛe. quia iſta eſt ſapida ⁊ ſuauis. Unde Prouer. viij. Sapientia melioꝛ eſt cunctis opibus. Unde de talibꝰ iudeis dicit̄ Heſter viij. Judeis noua lux oꝛiri viſa eſt. Lux em̄ ſapientiā deſignat. Juxta illud Ecc̄s. ij. Ut transferrem animū meū ad ſapientiā. Sit igit̄ in nobis diſcretio luminoſa. Item ſit in nobis ſcrutatio curioſa. Querunt inquit. Deū em̄ debemus querere ⁊ ip̄m tamdiu q̄rere ꝑ bona op̄a ꝙ ip̄m poſſimus in patria inuenire. Vñ Joħ. vij. Judei querebāt euȝ in die feſto ⁊c̄. Uide infra de Querē. Et vide ſupꝛa de Inuenire. vbi eſt illa auctoꝛitas. Querite et inuenietis. Pateȝ ergo ꝙ nos debemꝰ habere. Uirtuoſam ꝑfectionē. Luminoſam diſcretionē. Curioſam ſcrutationē. Et ſic erimꝰ ſpūales iudei. Et ſic dico ꝙ iudeus qñq̄ accipit̄ in bono ita ꝙ de talibꝰ dr̄ Joħ. xix. Jeſus nazarenꝰ rex iudeoꝝ. Iſti ſūt ergo iudei cōmēdabiles. Scd̄o dico ꝙ ſunt aliq̄ iudei deteſtabiles. Et iſti ſunt illi q̄ modo iudei nuncupant̄. ⁊ q̄ obſtinati ⁊ excecati deo credere dedignāt̄. Iſti em̄ ſūt illi de q̄bus dr̄ Apoca. iij. Blaſphemaris ab hijs q̄ ſe dicūt iudeoſ eſſe ⁊ nō ſūt. ſ; ſunt ſynagoga ſathane. Et nota ꝙ iudei ſūt Effrenati ꝑ ſeuitiā. Obſtinati ꝑ maliciā. Aggrauati ꝑ miſeriā. Fuerūt em̄ effrenati xp̄m crucifigendo. Fuerūt obſtinati fidē eiꝰ negādo. Sūt vero captiuati vel aggrauati miſere diuagando. Dico ergo ꝙ iſti habuerūt ſeuiciā effrenatā. qđ hꝭ apparuit. qꝛ ſuū ꝓpriū p̄rem. creatoꝛē ⁊ redemptoꝛē occiderūt. Siles q̄buſdā aīalibꝰ ſeu vermibꝰ qui int̄ folia terrebinti naſcunt̄. q̄ coꝛticē dicte arboꝛis vñ nata ſūt ſolēt taliter terebꝛare. coꝛrodere ꝑfoꝛare. ꝙ quidam p̄cioſus liquoꝛ qui terebintina dicitur exinde compellitur ema

nare.Sic vere chariſſimi cū iſta animalia ſeu vermes.id ē
iudei ab arbore terebinto.ſ.a xp̄o geniti fuerint ꝛ ꝑducti
ipi tamē eius corticem taliter clauis ꝛ lancea pforauerūt
q̄ preciofum liquorem ſanguinis ſui.exinde cum violen-
tia extraxerūt.Iſti eñ ſunt qui dixerunt Job.xix.Crucifi
ge crucifige eum.Et Jo.x.dicit.Suſtulerūt lapides iudei
vt lapidarent ieſum.Iſti ſunt ſicut canes Acteonis.qui ſi
cut narratur in fabulis ꝓpriū dominū comederūt ꝛc. Iſti
ergo habuerūt ſeuiciā effrenatā. Deinde dico q̄ iſti ha
bent maliciam obſtinatā.Xp̄o eñ preſenti credere nolue-
rūt nec fidem eius (gentib⁹ credentibus) receperūt ſ3 eā
adhuc negant ꝛ hactenus negauerūt. Plinius.n. dicit q̄
hyena cōcipit ſine mare. ſed Areſtoteles hoc negat. ſicut
etiam dicit idem. Canis etiam primogenitus ſolet tardi⁹
videre ꝛ in cecitate diutius ꝑmanere. Quia vere chariſſi-
mi hyena.i.beata virgo xp̄m concepit ꝛ peperit ſine mare
Hoc tamen Areſtoteles.i. populus iudeorum denegauit
Hiere.v. Negauerunt dominū.dixerunt nō eſt ipē. Nam
ꝓcerto chariſſimi cum deus a principio habuerit duo ge-
nera filiorū.ſ.populū iudaicū ꝛ gentiles. iſtud tamē ad ſen
ſum patet q̄ primogenitus.ſ.populus iudaicus diuti⁹ ma
net cecus ꝛ a lumine fidei alienus. Alio eñ populo credē
te iſte credere nolūt.ſ3 in infidelitatis cecitate ꝑmanet ꝛ ꝑ
manſit.Sap̄.ij.Excecauit eos malicia eorū.Qđ bene figu
ratum fuit Luc.xv.vbi dr̄.q̄ filius ꝓdigus fuit a patre in
domū cum gaudio receptus. De quo indignatus primo-
genitus qui laborabat in agro domū patriſfamilias ingre-
di non volebat quouſq3 in fine a patre extitit introduct⁹.
Quia.ſ.iudei qui ſunt primogeniti filij dei (iuxta illud pri
mogenitus meus iſrael.Exo.iiij.) prodigis ꝛ vagis genti-
libus domū eccleſie ꝑ fidem reuertentibus.ingredi nolue-
rūt.ſed in ꝓpria ꝑfidia permanſerūt vſq3 ad finem ipſum.ſ3
cum intrauerit plenitudo gentiū.omnis iſrael ſaluus fiet.
Roma.xj.Tunc.n.erunt iudei ſimiles crocodillo qui pri
mo occidit hominē poſtmodū plorat eum. et finaliter de-
norat illum.ſicut dicit Plinius. Quia ꝓcerto iudei xp̄m
quē primitus occiderūt in fine plorabūt ad ipſum per pe-
nitentiā reuertendo. Juxta illud. Plangent eū planctu q̄-
ſi ſuꝑ vnigenitū.Et planget terra.familie ꝛ familie ſeorſū
Zach.xij.Et Apoc.j.Tunc plāgent ſe ſuꝑ eū oēs tribus
terre.Ipſum etiā per fidē deuorabunt et eū ſibi incorpora
bunt ꝛ manducabūt. Juxta illud Auguſtini. Crede ꝛ mā-
ducaſti.Quod vtiq3 figurat in ſerpente et moyſe. Virgā
eñ conuerſam in colubrū horruit moyſes accipe: caudā ta
men eius iubet a dn̄o tenere. ꝛ tūc i virgā ꝯuertit ſicut an
te ſicut habet Exodi.iiij.Quia vere q̄uis moyſes. id ē po-
pulus iudeorū horreat modo accipe credere et tenere.ꝑ fi-
dem illā virgā quā emiſit dn̄s ex ſyon.ſc3 dei filium xp̄um
ꝓ eo q̄ in colubrū.id eſt in carnē audit eum tranſmutatū
in cauda tn̄.id eſt in fine per fidē apprehendet.et tunc ipſe
conuertet in virgā.quādo ſc3 illud quod ſolū crediderat
carnē fuiſſe.credet ſimpliciter deū eſſe.ꝛ deū in homie latu
iſſe. Patet ergo quō iudei modo habēt maliciā obſtinatā
Unde Act.xiiij.increduli fuerunt iudei. Deniq3 dico q̄
iſti habent miſeriā aggrauatā. Nullus eñ fuit vnq̄3 popu-
lus qui tot miſerias ꝛ captiuitates a principio ſuſtineret.
Figurati eñ fuerūt in chaym primogenito adā qui q2 occi
derat abel fratrē ſuū.poſito ſigno in faciē eius factus ē va-
gus ꝛ ꝓfugus ſuper terrā.Quia vere iudei in facie cogno-
ſcunt:et quia fratrē ſuū xp̄m occiderunt: ſicut vagi ꝛ pro-
fugi ꝑ mundū ſine domicilio ꝓprio diuagant. Unde Oſee
ix.Abijciet eos deus quia non audierūt eū: ꝛ erunt vagi in
nationibus. Unde Act.xviij. Precepit claudius diſcedere
oēs iudeos a roma.Sufficit ergo de iudeis. Vide infra de
xp̄i paſſione.

Judicare. Nota q̄ iudicare idē eſt qđ diſcerne-
re.Un̄ de hoie ſapiente et diſcreto in
aliqua arte dicit q̄ ipſe eſt homo boni iudicij.Judiciū eñ
nihil aliud eſt q̄3 diſcretio inter qualitates et conditiones
rerū. Prouer.xxxj.Diſcerne quod iuſtū eſt et iudica inopē
et pauperem.Cum igitur ſcriptura agat de duplici iudicio
diuino pariter et humano. Primo de humano iudicio
aliquid eſt dicendū.Et nota q̄ iudiciū in ſcꝑtura ſignificat
Ordinatiuā iuriſdictionē.
Eſtimatiuam opinationē.
Executiuā cōdemnationē.
Primo ergo dico q̄ ꝑ iudi-
cium intelligit iuriſdictio
ordinatiua.Et ſic ſumit in
pſ.Ecce nūc reges intelligite.erudimini q̄ iudicatis terrā.
Judicatis inq̄t.i. ordinatis diſponitis ꝛ gubernatis. Item
ꝑ iudiciū intelligit eſtimatio opinatiua.Et ſic ſumit Joh.
vij. Nolite iudicare ſm faciem ſed verū iudicium iudicate.
Item per iudiciū intelligitur condemnatio executiua. Et
ſic ſumit Sapientie.vj. Judiciū duriſſimū fiet hijs q̄ pre-
ſunt.Quia ergo nomen iudicij importat ſtatus iuriſdictio
nem negociorū cognitionem ꝛ negociorū diffinitionem.be-
ne patet q̄ officiū iudicandi debet committi viris autenti-
cis ꝛ honeſtis.Viris prudentib⁹ ꝛ diſcretis.Viris etiā deū
timentibus ꝛ perfectis.Judex enim in populo eſt ſicut o-
culus in corpore a quo dependet regimen corporis vniuer
ſi. Nam ſicut oculus habet de coloribus iudicare. foueas
et pericula ꝑcauere ꝛ ꝓuidere.ꝛ cunctis membris alijs de
debito regimine prouidere.Sic vere iudex debet de colori
bus id eſt de perſonarū conditionib⁹ diſcernere.reipublice
pericula cognoſcere.ꝛ omnia membra corporis.id eſt om-
nes perſonas ſue iuriſdictionis debite gubernare.Et ideo
de talibus videt dici illud pſ. Recte iudicate filij hominū.
In quibus verbis oſtendit q̄ illi qui volūt iudicare debēt
habere tres ſpeciales virtutes.ſc3 Veritatē in intentione.
qđ oſtendit in verbo. Recte.Charitatem in affectione. qđ
oſtendit in verbo.Filij.Claritatē in cogitatione.qđ oſten-
dit in verbo.Hoim. Debet eñ bonus iudex habere. In
tentionis rectitudinem. Recte inquit iudicate. Dilectōnis
plenitudinem.Filij inquit.qui ſc3 ſunt q̄ habent naturalē
dilectionem ad patrem. Diſcretionis limpitudinem. Ho-
minum inquit.qui ſc3 ſunt animalia rationabilia. Dico
igit ſi volumus debite iudicare nos debemus habere veri
tatem in intentione. Recte inquit iudicate. Iſtud eñ ſum-
me pertinet ad bonū iudicem.q̄ ſc3 quicq̄d faciat. habeat
intentionem rectam.veram.iuſtam ꝛ honeſtā.Sicut enim
ſcriptor non poteſt recte lineare niſi regula ſua fuerit recta
Sic procerto iudex non poteſt rectum iudiciū facere. niſi
intentio ſua que ſc3 eſt regula ſeu forma actuū ꝛ operū ex-
teriorū recta fuerit atq3 ſācta. Recte ergo iudicate.id eſt re
cte inter merita perſonarum ꝛ cauſarum diſcernite.Quia
ſicut dicit Prouerbio.xx.Ex ſtudijs ſuis intelligit puer ſi
munda ꝛ recta ſint opera eius. Rectum enim dicit quod
non pendet plus ad vnam partem q̄3 aliam.quia vere in-
tentio iudicis debet eſſe recta ꝛ iuſta.ita q̄ non debet ma-
gis inclinari ad vnam perſonā q̄3 ad alteram. non pl⁹ ad
amicū q̄3 ad inimicū.nō plus ad vicinū q̄3 ad peregrinum.
Recte ergo iudicate.vt ſic cuilibet poſſit dici illud quod di
ctum eſt ſymoni qui interpretat obediens Luc.vij. Recte
iudicaſti.Et Neemie.ix.Dediſti eis domine iudicia recta.
Quod tamen proculdubio hodie eſt contra multos iudi-
ces et prelatos ſuperiores pariter potentes. qui procerto
non vident habere intentionem rectam.q̄a ſc3 non inten-
dūt in ſuis iudicijs niſi propriam vtilitatem non cōmunē
propriū lucrū non alienum.fauorem ſpecialem non iuſtici
am generalem. Quia ſicut videmus q̄ nimia propinqui-
tas alicuius rei.vel nimia diſtantia.vel aliqua alicuius rei
interpoſitio.vel etiam oculi mala diſpoſitio.impedit in o-
culo rectū iudiciū.Sic vere in oculo.id eſt in iudice rectū
ꝛ verum iudicium impedit quandoq3 quando perſona ni-
mis ei appropinquat per ſpecialem affectum.vel quando
oculus iudicis eſt corruptus per auaricie defectū. vel etiā
quando aliquid interponitur.ſc3 aliquod munus ſeu pre-
cium. Potiſſime aūt impedit hodie rectum iudicium pro
pter propinquitatem affectionis.vt quia ſibi attinet.vel q2
prece vel precio ipſum amat. Res etiam que eſt immedia-
te ſuper oculū ab oclo non videt.neq3 ſinit alia videri.q̄n-
do vero aliq̄s habet aliquā perſonam ſuper oculū cordis.
per nimiā affectionē.nec ipſius demerita nec aliorū merita
vident.nec de ipis debite iudicat.quib⁹ pōt dici hodie illđ
Sap̄.vj.Cū eſſetis inquit miniſtri regni illi⁹ nō recte iudi-
caſtis.neq3 cuſtodiſtis legē iuſticie. Nō ſic chariſſimi. nō ſ3
recte iudicate.q2 ſicut dicit Petr⁹ Rauēnenſis teſte cicero
ne. Perſonā iudicis exuit q̄ſquis amicū induit. Equitas
eñ cui iudex obſequit.ignorat odiū ꝛ amorē.habeam⁹ igr
in intentione veritatem. Item debet iudex habere cha-

ritatem in affectione. filij inquit. Filius eñ nomē eſt amoris. qꝛ ſcꝫ boni iudices ꝙuis exterius oſtendant rigorem. intus tamen ſemꝑ debent habere charitatem cōpaſſionē ⁊ amorem. Magis eñ debet ꝓcedere iudex ex amore ꝙ̄ ex rigore. ex charitate ꝙ̄ ex ſeueritate. Sicut eñ lapilli ſeu calculi videntur exterius duri ⁊ frigidi. ⁊ tamē interius potentialiter habent ignē. qui ſi colliſi fuerint ſtati exit. Sic vere chariſſimi boni iudices ſepe creduntur eſſe duri ⁊ frigidi. id eſt crudeles ⁊ indeuoti ꝓpter rigorem iuſticie quē exterius ꝓtendunt. qui tamen in reiveritate ſunt interius ignei. charitatiui ⁊ benigni. Filij ergo. Et ſic tales erūt illi filij. de quibus dicitur in pſ. Filij tui ſicut nouelle oliuarum. Oliua eñ ſignat virtutem pietatis ⁊ charitatis. que ſemꝑ debet in viſceribus iudicū abundare. vt ſcꝫ benigniter ⁊ mature poſſint ſubditos iudicare. Iuxta illud Sap. xij. Tu autē dominator virtutis cū tranquillitate om̄ia iudicas. ⁊ cū magna reuerentia diſponis nos. Iſti ſunt ergo filij. i. charitatiui ⁊ pij. benigni pariter ⁊ modeſti. qꝛ ſcꝫ bonis debent ſe oſtendere benignos ipſos debite promouēdo: ꝙuis malis ſe debeant oſtendere valde duros ipſos acriter puniendo. Exēplo leonis cuius natura eſt hoībus valde benigna. erga vero beſtias valde dura. ſicut pōt exemplis varijs declarari. qꝛ ſcꝫ iudex debet hominibus. i. bonis ꝑſonis eſſe bonus ⁊ pius. beſtijs aūt id eſt malis debet eſſe rigidus ⁊ auſterus. filij ergo. vt de iudicibus bonis dicatur illud Zach. iiij. Iſti ſunt filij olei ſplendoris. Cuius tamē cōtrariū faciunt multi. ſimiles formicis. de quibus dicit Plinius. ꝙ hoībus nocēt vrſos tamē iuuant. qꝛ ſcꝫ mali iudices ſolent bonis nocere. malos aūt in ſua malicia ſuſtinere. Et maxime ſi boni ſint homines. i. paupes ⁊ nudi. Mali vero vrſi. i. diuites ⁊ hirſuti. Sufficit eñ talib⁹ ꝙ in vrſis. i. magnis diuitibus inueniunt magnū vellus diuitiarum ⁊ munerū. cōtra illud. Ve qui iuſtificatis impiū ꝓ muneribus. ⁊ iuſticiam iuſti aufertis ab eo. De quibus loquitur Iſido. iij. de ſūmo bono. Grauius inquit lacerantur pauperes a prauis iudicibus ꝙ̄ a cruentis hoſtibus. Nullus eñ p̄do tā crudelis in alienis quātum malus iudex in ſuis. Illi ergo nō ſunt boni filij ſꝫ mali ſimiles filijs ſamuel. De quib⁹ dicitur. j. Regū. viij. ꝙ cū ſenuiſſet ſamuel. poſuit filios ſuos iudices iſrael. qui declinauerunt poſt auariciam. acceperunt munera ⁊ peruerterūt iudicium. Quia ꝓcerto iſtud eſt verum ꝙ quando ardor auaricie in corde iudicis incaleſcit. ſtatim ab eodem amor et pietas euaneſcit. Calor eñ exterior innaturalis mortificat calorem interiorem et etiam naturalem. humorem vero ſolet conſumere ⁊ penitus deſiccare. ſicut patet in aceto Nam vinum calidum propter calorem aeris circumſtantis efficitur frigidum ⁊ ſiccum. Sic vero dico ſpūaliter ꝙ calor exterior. id eſt auaricia a bonis exterioribus introducta. calorem ⁊ humorem. id eſt charitatem ⁊ pietatem interioris conſcientie habet deſtruere. ⁊ ipſum penitus eneruare. Et ideo p̄cipitur Exodi. xviij. Prouide inquit de omni plebe viros ſapientes ⁊ timentes deum. in quibus ſit veritas ⁊ qui oderint auariciam. qui iudicent populum omni tempore. Non ſic ergo. ſed habeat iudex charitatem ⁊ affectionem filij inquit. Item iudices debent habere claritatē in cognitione. qꝛ ſcꝫ debent eſſe filij hominum. id eſt imitatores ꝑſonarum rationabilium. Debent eñ eſſe ſapientes ⁊ prouidi ⁊ diſcreti. vt cognoſcant quid ſit agendū vel etiā quid omittendū. Si eñ equus cecus in quadriga primus iret. totum in p̄cipitium laberetur. Quia ſicut dicitur Math. xv. Si cecus ceco ducatum preſtet ambo in foueam cadunt. Sicut bene patuit in lamech. qui cecus exiſtēs loco beſtie hominem interfecit. ſicut dicitur in hiſtoria ſcholaſtica. Sicut etiam patuit in Samſone. qui cecus factus cum colūnas domus teneret ſe ⁊ alios interfecit ſicut dicitur Iudicū xvj. Quia vere iudex qui eſt cecus ꝑ ignorantiam neſcit bene iudicare de meritis perſonarum. Sepe eñ fit ꝙ credit eſſe beſtiam illum qui eſt homo. id eſt ꝙ credit eſſe malum illū qui eſt bonus. ⁊ ſic vnum loco alterius ſepe punit. Et ideo neceſſe eſt ꝙ ſit homo. id eſt ꝑſona rationabilis ⁊ diſcreta. Sicut de Salomone dicitur. iij. Regum. iij. Cognouerunt ſapientiam dei eſſe in eo ad faciendū iudiciū. Et in pſ. dicitur. Et nunc reges intelligite. erudimini q̄ iudicatis terrā. Unde de quolibet diſcreto iudice poteſt dici illud. j. Cor. ij. Animalis homo non percipit ea que ſunt ſpiritus dei. ſpūalis aūt iudicat om̄ia. Patꝫ ergo quō iudex debet habere

Puram intentionem.
Veram dilectionem.
Claram diſcretionem.

Recte inquit iudicate filij hominū. Iudiciū ꝗ ſignat iuriſdictionē ordinatiuā. Scd̄o principaliter dicam. ꝙ iudicium ſignat eſtimationē opinatiuam. ⁊ ſic iudiciū in malo ſignat viciū detractionis. explorationis ⁊ opinionis. Sunt eñ multi qui de factis ⁊ dictis omniū volunt opinari. iudicare ⁊ determinare. ⁊ hoc communiter non in bono ſed in malo. quia ſepiſſime accidit ꝙ illud quod factum eſt ab aliquo bona intentione. mali iudicant illud eſſe factuꝫ mala intentione. Vicium eñ oculi facit ipſum male de rebus iudicare. ſicut patet de frenetico qui iudicat in parietibus eſſe imagines que tamē ſunt interius in ſua fantaſia in cerebri concauitate. Turbidus etiā oculus in candela videt circulū. qui tamen circulus nō eſt in candela. ſed eſt defectus in oculo q̄ non ſinit euꝫ bene iudicare. Sic vere chariſſimi mali ⁊ defectuoſi non iudicant hodie de negocijs ſꝫm ipſorum cōditionē ⁊ valorem. ſed ſꝫm ſuam propriam malā opinionē ⁊ errorem. Vicium eñ illd̄ quod in ſe ſentiunt. in alijs credunt eſſe ⁊ ideo de alijs ⁊ aliorum operibus iudicant ſemꝑ malum. qd̄ vtiqꝫ non prouenit ex aliorum prauitate. ſed ex ſua propria malignitate. Tales reprehendit apoſtolus Roma. xiiij. Tu quis es q̄ iudicas alienum ſeruum? domino ſuo ſtat aut cadit in quo eñ alium iudicas. teip̄m cōdemnas. Chriſtus etiā dicit in euāgelio. Nolite iudicare ⁊ non iudicabimini. In quo eñ iudicio iudicaueritis iudicabimini. Matt. vij. Vñ nota ꝙ iſtd̄ iudiciū opinatiuū decipitur trib⁹ modis. Ip̄m eñ decipit

Familiaritas.
Amoris quātitas.
Odij prauitas.

Dico familiaritas. Nam ſicut dicūt aſtrologi. Stella quando eſt in puncto meridiei vbi cōſtat ꝙ nobis eſt vicinior. videtur tunc temporis eſſe minor. qꝛ vere neſcio quomodo fit ꝙ illi qui ſunt nobis viciniores ⁊ familiariores videntur nobis imperfectiores ⁊ minores. ꝙuis in reiveritate ſint ceteris meliores. Unde de quadaꝫ domina francie narratur. Que cum militem virum ſuū ſub incognito habitu. ſemel videretur in quodaꝫ fracto armorum ſtrenuiſſime ſe habere. ip̄m de ſtrennuitate vltra modū cōmendabat neſciēs quis eſſet tandem tamen comperiens ip̄m eſſe virum ſuū ſtrēnuitatem ſuam quā prius cōmendabat incepit cōtemnere. dicens in gallico. Fij an deable ceſtle nr̄e. hoc eſt dictu. Heu ex parte diaboli iſte eſt marit⁹ noſter. Ecce ergo quomō iudicium iſtius mulieris p̄cedens familiaritas perturbauit. Bene ergo dicit Innocētius. libro de cōditione humane nature. Crudelitas odiū. familiaritas parit ꝯtemptum. Unde talis pōt dicere illud. j. Cor. x. Libertas mea iudicatur ab aliena ꝯſcientia. Iudiciū ergo impedit familiaritas Deinde dico ip̄m impedit amoris quātitas. Teſte eñ Seneca. Amor iudicium neſcit. Illud eñ qd̄ amatur. ſemper melius ꝙ̄ ſit eſſe iudicatur. Sicut eñ res ꝓpinquior. falſo iudicatur eſſe maior. Sicut patet in luna q̄ ꝙuis ſit minor oībus ſtellis. qꝛ tñ eſt nobis ꝓximior. videtur ⁊ creditur eſſe maior. Sicut inſuꝑ vna ſtella videtur eſſe due ſi viſ⁹ attentiſſime feratur in ip̄m. Vnū etiā granū rotundū videtur eſſe duo. ſi cū duobus digitis primis ſimul im̄ediate tangatur. Sic vere fit ꝙ ille qui nobis ꝑ cognationē ⁊ amorē amplius ꝓximatur a nobis maior ⁊ melior iudicatur. Nam ſi oculus cordis ad conſiderationē bonorum alicuius ꝑſone ꝑ affectionem exceſſiue ſe dirigat. illud ꝓcerto qd̄ nō eſt niſi vnū credit eſſe duo. quia ſcꝫ ip̄m iudicabit duplo meliorē ꝙ̄ veritas requirit. Quod vtiqꝫ videtur in multis p̄latis. qui cognatos ⁊ nepotes ſuos iudicant meliores. ⁊ ideo ip̄os faciunt in dignitatibus potiores. Quando eñ parua ⁊ minuta littera videtur mediante aliquo groſſo medio. ſ. criſtallo ſeu vitro. groſſior ⁊ apparentior ab illis q̄ habent viſum debilem iudicatur. ꝙuis in veritate lr̄a ſemꝑ eadem ꝑſeueret ⁊ ꝑmaneat. Sic vere qñ p̄latus vel iudex habet viſum diſcretionis debilem ⁊ ineptum. tunc ille quē videt mediāte groſſo medio. i. mediante carnali affectione. ab ipſo groſſior melior ⁊ ꝑfectior iudicatur. ꝙuis in ſe paruus imꝑfectus ⁊ modic⁹ dinoſcatur. Ideo talib⁹ ita carnaliter iudicantib⁹ dicitur Ioh. viij. Vos ſꝫm carnem iudicatis. Impedit ergo iudiciū amoris quātitas. Dico deniqꝫ ꝙ verū iudiciuꝫ

ĭpedit odiȷ̈ grauitas. Sicut eñ res q̄q̄ ſit i veritate ma
gna: rõne remotiõis iudicat̃ multotiẽs eſſe parua. Jlle eti
am q̇ eſt in mari in aliq̄ naui. iudicat ꝙ circũiacẽtia littora
moueant̃. q̄ in veritate nõ mouent̃. ip̄e xͦo exiſtẽs in naui:
mouet̃ ⁊ agitat̃. Sic ꝓculdubio chariſſimi illi q̇ ab aliquo
ſunt remoti ꝑ odiũ ⁊ rancorẽ: ⁊ qui in mari. i. in amaritudi
ne inuidie vel triſticie. iracũdie motibꝰ cõtra aliquẽ agitã
tur: illos q̇ in veritate ſunt ſtabiles atq̧ magni. i. viri nota
biles ⁊ perfecti: ⁊ in moribꝰ bonis xͦtuoſi. iudicãt eſſe mo-
biles atq̧ paruos. i. imꝑfectos: incõſtantes: ⁊ a quantitate
virtutũ oĩmode deſtitutos. Quia breuiter iſtud eſt verum
ꝙ motꝰ odiȷ̈ ⁊ rancoris facit de aliȷ̈s indebite iudicare. Qđ
ꝑʒ in detractoribꝰ ⁊ hypocritis: q̇ de factis alioꝝ ſolẽt iu
dicare ⁊ male de oĩbus opinari. Nõ eñ poſſunt iudicare
de aliquo ꝙ ſit bonus. Sicut eñ teſte Jſidoro: lapis q̇ di
citur elitropia ita illudit oculos circũſtantiũ ꝙ ſoleʒ facit
rubeũ ⁊ ſanguineũ. q̄uis ſol in veritate ſemꝑ ſit lucidus ⁊
clarus. Sic ꝓcerto odium ⁊ inuidia taliter ꝑuertit ocl'os.
id ẽ iudicia detractoꝝ: ꝙ illos q̇ ſunt lucidi atq̧ clari. i. bo-
ni diſcreti ⁊ perfecti: iudicant eſſe ſanguineos ⁊ carnales.
Vñ de iſtis põt dici illud Eccl'es. x. Jn via ſtultus ambu-
lans: cũ et ip̄e inſipiẽs ſit oẽs ſtultos eſtimat. Talibꝰ põt
dici dyabolꝰ de quolibet viro bono illud qđ dicit̃ de xp̄o
pylatus. Accipite eum vos ⁊ ſm̃ legẽ veſtrã iudicate. Jo-
han. xviȷ̈. Jſti debent audire xͦbum Hiero. in omel'. Me-
lius eſt inq̄t tacere q̄ aliq̄d temere iudicare. Tales eñ re-
prehendũtur in pš. Vſq̧quo iudicatis iniq̄tatem ⁊c̃. Ma
lum eñ eſt ſm̃ apparẽtiã iudicare. q2 ſepe fit ꝙ ille q̇ exte
rius apparet ex aliq̄bus accidẽtibꝰ eſſe malꝰ: eſt intus i cõ
ſcia valde bonꝰ. Si eñ oſſa ex apparẽtia iudicarẽt̃ intus
ſicut extra duriſſima crederẽt̃. que tñ ſt̃ interiꝰ medulloſa
Quia vere ſepe fit ꝙ aliq̇s exterius videt̃ eſſe durus ⁊ in-
deuotus: q̇ tamẽ intus in corde ⁊ in ꝯſciẽtia eſt valde bo-
nus. ⁊ medulla charitatis ⁊ gr̃e totus plenus. Bene ḡ cõ-
ſulit ſaluator Joh. vii. Nolite iudicare ſm̃ faciẽ. ſ; iuſtum
iudiciũ iudicate. Jmpedit ergo verũ iudiciũ. i. verã opini
onem ⁊ eſtimatõem. Odiȷ̈ prauitas. amoris quantitas. fa-
miliaritas. Et ſic ꝑʒ ſm̃ principale. ſ. ꝙ iudiciũ ſignat opi
natiuã eſtimatõem. Tercio principaliter dico. ꝙ iudi-
ciũ ſignat executiuã condẽnationẽ. Et ſic põt accipi ꝓ ex-
tremo iudicio. Sed de hoc vide infra in titulo ſequẽti.

Judiciũ diuinũ.

Nota ꝙ iudiciũ diuinuʒ ẽ in duplici differẽtia. Eſt
eñ vnũ iudiciũ particulare. Aliud erit vniuerſale. Primũ
eſt valde nobis occultũ. Scđm erit oĩbus manifeſtũ. Pri
mũ quotidie celebrat̃. Scđm in fine tẽpoꝝ expectat̃. De
occulto ḡ primo dei iudicio põt dici illud pš. Judicia tua
abyſſus multa. Nã ſicut abyſſus ẽ lacus ꝓfundiſſimꝰ cu-
ius ꝓfunditas nõ attingit̃ nec videt̃. q2 ſcʒ ſplendor luc̄
create ad tantã ꝓfunditatẽ attingere nũq̧ poteſt. Sic ve-
re occulta dei iudicia ita ſunt excellentia ⁊ ꝓfunda: ꝙ lux
humane ⁊ create ſciẽtie ad eoꝝ cognitõem ſeu noticiã nõ
attingit. Quia q̄uis effectus iudicioꝝ dñi quotidie videa
mus: cauſas tñ eorum ignoramus. q2 ſcʒ effectus ſunt vi-
ſibiles: cauſe tamẽ eoꝝ ſunt imꝑſcrutabiles. Quod admi-
rans apl's Roma. xi. dicebat. O altitudo ſapie ⁊ ſciẽtie dei
q̄ incõprehẽſibilia ſunt iudicia eiꝰ: ⁊ inueſtigabiles vie eiꝰ
Sicut eñ videmus ꝙ in camera ꝑlamẽti reddũtur ſecre-
ta iudicia: que tandẽ exteriꝰ publicant̃. ⁊ ꝑ manus baiulo
rum ad executõem debite demãdant̃. Sic vere in came-
ra ſecreta diuine voluntatis ordinant̃ iudicia ſũmi regis:
ibiq̧ ſecretiſſime primitus diffinit̃. quicquid in rebus hu-
manis per manus baiulorum: id eſt angelorum diuina ꝓ
funditas operatur. Nota ergo. ꝙ iſta iudicia ſunt
Cõmendanda Debẽt eñ ab oĩbus cõmendari: q̄a ſcʒ
Formidanda cõſtat ꝙ ſemꝑ habẽt iuſticiam annexã
Meditanda. Vñ bene laudabat eã illa anna Tho
bie. iiȷ̈. Juſtꝰ es dñe: ⁊ oĩa iudicia tua iuſta ſunt: ⁊ oẽs vie
tue miſcďia ⁊ veritas. Jtem debẽt ab oĩbus formidari. Si
cut eñ hõ qñ audit tonitrua ⁊ choruſcatões: ſolet valde ti
mere: ⁊ hoc ne fulgur de nubibꝰ exeat ip̄mq̧ ꝑcutiat ⁊ oc-
cidat. Sic xͦe q2 quotidie audimꝰ tonitrua diuinaꝝ cõmi-
nationũ: ⁊ videmꝰ choruſcatões ſuaꝝ terribiliũ ordinatio
nũ: merito debemꝰ timere: ⁊ ne forte ꝑ fulmẽ ſui occulti iu
diciȷ̈ feriamur cõtinue formidare. Sic timebat dauid cum
dicebat. Cõfige timori tuo carnes meas: a iudiciȷ̈s eñ tuis
timui. Jtem debent ab oĩbus meditari. Juxta illud Pš.
Memor fui iudicioꝝ tuoꝝ a ſeculo dñe: ⁊ cõſolatus ſum.
Magna eñ eſt cõſolatio bono viro qñ ꝯſiderat iudicia di
ſcʒ qualiter ſubito ⁊ vltra humanã opinionẽ cõſueuerunt
malos deiȷ̈cere: bonos defendere: fortes ꝓbare: humiles
exaltare: ⁊ iniquos in p̄ſenti remũerare. Jn iſto eñ dei ad-
mirãdo iudicio fuit Aman deiectus. fuit Daniel a leonibꝰ
ꝓtectus. fuit Dauid electus. fuit fortis Job ꝓbatus. fuit
humilis Joſeph ſublimatꝰ. fuit etiam diues epulo in mun
do remũeratus. Fit eñ dei ignoto ⁊ iuſto iudicio vt mali h̄
rideant vt in fine lugeant. Vt iniq̄ modo remũerent̃: et in
fine exterminẽt̃. Jſta igit̃ ſunt a bonis ꝯſiderãda: ⁊ ꝓ cõ-
ſolatõe habẽda: ⁊ cõtinue meditãda: ſicut faciebat Dauid
cũ dicebat. Cognoui dñe q2 equitas iudicia tua. ⁊ in veri-
tate tua humiliaſti me. Et alibi dicit. Judicia eius in con-
ſpectu meo ſemꝑ. Cõſiderãda ſunt ergo. Vñ Gregoriꝰ in
moral'. dicit. Judicia dei dũ neſciũtur. nõ audaci ſermone
diſcutiẽda ſunt: ſ; formidoloſo ſilẽtio venerãda ⁊c̃. De oc
cultis dei iudiciȷ̈s omitto: q2 infra de ꝓuidẽtia diuina plu
rima ſunt dicẽda ⁊c̃. Vbi inuenies figuras varias ⁊ exẽpla.
Hoc ſolũ ad p̄ſens aduerte: ꝙ deus ſiſis videt̃ cuidam la
pidi magnetis q̇ eſt in ethyopia. Dicit eñ Jſid. ꝙ magnes
inuenit̃ in ethyopia q̇ habet plures angulos diuerſarũ et
ꝯtrariaꝝ virtutũ. Nã in vno angulo ferrũ attrahit. in alio
vero angulo ferrũ a ſe reiȷ̈cit ⁊ repellit. Sic xͦe chariſſimi:
deus videt̃ habere plures angulos. i. plures ꝓuidẽtie ſue
differẽtias ⁊ modos. Jlle eñ vnus ⁊ idem exñs aliqñ vti
tur xͦtute attractiua ad ferrũ. i. ferreos pctõres ad pniam
ꝯuertẽdo. ſicut patuit in paulo ⁊ maria maggalena. Aliqñ
vtitur xͦtute expulſiua ip̄os a ſua gr̃a repellendo. i. in pec-
catis ip̄os dimittẽdo ⁊ ad mortẽ eternã finaliter reſeruan
do. Sicut eñ dr̃ Roma. ix. Cui vult miſeret̃ deus ⁊ quem
vult indurat. Malach. i. Jacob dilexi. Eſau aũt odio ha-
bui. Judicia ḡ dei ſunt Meditãda. Timẽda. ⁊ Laudãda

De extremo autem iudicio q̄uis ſit materia terribilis ⁊
profunda: ⁊ nobis inexcogitabilis ⁊ ignota: poſſumus tñ
ſm̃ facultatis modulũ aliq̄d balbutire. Notemus ḡ ꝙ
ſicut reges ⁊ p̄ncipes ſolent aſſiſias ſuis certis tẽporibus
ſtatuere: vbi ſolẽt cauſas ⁊ negocia diffinire. Sic vere rex
regũ deus vnam magnã aſſiſiã ſeu vnũ magnũ parlamẽ-
tum ⁊ cõſiſtoriũ ordinauit: in quo in fine tẽporũ om̃es ho-
mines iudicabũtur. ⁊ in quo ſalutͥ vel damnatõis negocia
norma iuſticie decidẽtur. Vñ apl's dixit Actuũ. xvii. Sta-
tuit dñs diem in quo iudicaturꝰ ſit orbem terre in eq̄tate.
De iſto xͦo die ⁊ de iſto parlamẽto mirabilia dicit ſcp̄tura
Vocat eñ ip̄m Sopho. i. diem ire: diem calamitatͥ ⁊ miſe-
rie: diem tribulatõis ⁊ anguſtie. diem tenebraꝝ ⁊ caliginis
diem nubis ⁊ turbinis. diem tube ⁊ clangoris. Quia ꝓcer
to chariſſimi: dies illa erit amariſſima pctõribus q̇ ibidem
ꝑpetuo damnabũtur. Sicut eñ muſtela ſi ruta munita ſit
baſiliſcũ inuadit ⁊ ſupat. Sic vere xp̄s ruta amare ſeueri-
tatis armatꝰ: baſiliſcos. i. dyabolũ ⁊ reprobos tũc tẽporis
ſupabit ⁊ etiam ꝑpetuo condẽnabit. Soph. i. Vox diei do
mini amara. tribulabit̃ ibi fortis. Sic eñ aries qñq̧ retro
cedit vt tandẽ reuertẽs durius ꝑcutiat reſiſtentẽ. Sic ve-
re deus dum durat vita p̄ſens videt̃ retrocedere. penam
pctis debitam diſſimulãdo. ⁊ pctõres in hoc ſeculo nõ pu
niẽdo. Jn die vero iudiciȷ̈ contra pctõres q̇ modo reſiſtũt
ip̄ius volũtati veniet obuius ⁊ feſtinꝰ. ip̄oſq̧ dure percu-
tiet et damnabit. q2 ſicut dicit̃ Prouerbioꝝ. vi. Zelus ⁊ fu
ror viri non parcet in die vindicte: nec acquieſcet cuiuſq̧
precibus: nec recipiet ꝓ redemptõe dona plurima. Sicut
eñ aries dicit̃ veruex ſm̃ Jſid. eo ꝙ vermem vehat. quia
ſcʒ vermem habet in capite ꝑ quem excitat̃ ad alios feriẽ
dum. Sic vere xp̄s q̇ modo eſt agnus ꝑ benignitatem: tũc
vero fiet aries ꝑ ſeueritatẽ: ⁊ vermem ſeuere iuſticie. tunc
in capite diffinitõis ſue portabit: q̇ ip̄m ad puniẽdum dã-
nãdum ⁊ iudicãdum reprobos excitabit. Pſal. Excitatus
eſt tanq̧ dormiẽs dñs: ⁊ tanq̧ ⁊c̃. Sicut ergo video ꝙ in
mũdi iudiciȷ̈s ſeruat̃ ordo: q2 ſcʒ oportet ꝙ aſſiſia p̄coni-

zetur. ꝙ locus determinetᷣ. ꝙ reus citetᷣ. ꝙ iudex ibi p̄ſen-tetur. Item neceſſe eſt ꝙ ibi ſint. Accuſantes. Aſſiſtentes. Teſtificātes. Item neceſſe eſt ꝙ ibi ſit Teſtiū publicatio. Sententie diffinitio. Sententie executio. Sic procul-dubio chariſſimi dico. Qꝛ de futuro iudicio

Dies eſt p̄conizatus.
Locus eſt determinatus.
Mūdus eſt totus citatus.
Iudex eſt totus paratus.
Item ibi erūt accuſatores magne improbitatis.
Aſſiſtētes magne auctoritatꝭ.
Teſtes maxime veritatis.
Publicatio maxime claritatꝭ.
Diffinitio dure ſeueritatis.
Executio dure penalitatis.

In his enim decē particulis conſiſtit tota materia iudicij finalis. Dico ergo primo de iudicio: ꝙ dies ipſius eſt p̄conizatus. Sicut enim dicit Pli. Exitus regis apum de alueari ſuo lōge ante ſolet p̄ſciri. ⁊ q̄buſdā ſignis ⁊ ſtrepitibus antea trium dierum ſpacio p̄cognoſci. Sic hec futurus exitus regis de paradiſo ad iudiciū a magnis tēporibꝰ eſt p̄conizatus. ⁊ ꝓphetarꝫ vaticinio ꝑclamatus: ⁊ tribus diebus ante. i. tribus mūdi tēporibꝰ. ſcꝫ tp̄e legis nature: legis ſcripte: legis gratie: a ſanctꝭ patribus p̄dicatus. Prima. n. die ſcꝫ tp̄e legis nature p̄conizauit ip̄m Iob. xix. Fugite inq̄t a facie gladij. q̄m vltor iniq̄tatum gladiꝰ eſt. ⁊ ſcitote eſſe iudiciū. Scd̄a die ſcꝫ tp̄e legis ſcripte ip̄m p̄conizauerunt multi. ⁊ inter ceteros Eſaias dicēs Eſa. iij. Dn̄s ad iudicium veniet cū ſenibꝰ populi ſui. Et Joelis. ij. Veniet dies dn̄i magnus ⁊ horribilis. Et in infinitꝭ alijs locis. Tercia aūt die. ſ. tēp̄e legis gr̄e ip̄um p̄conizauit pſonaliter ip̄e iudex. Joh. v. Pater om̄e iudiciū dedit filio. Apl's etiā dicit Actuū. xvij. Statuit dn̄s diē in qua iudicaturꝰ eſt orbem terrarū. Sed finaliter in iſta vltima die. ſ. in fine tp̄is gratie. fiet alia magis euidens p̄conizatio. que ſcꝫ fiet per ſigna. quia ſicut btūs Hieronimꝰ inuenit ſcriptū in ānalibꝰ iudeorū. Quindecim ſigna iudiciū illud p̄cedent: q̄ ſuiꝭ terribilitate iſtius diei terrorem ⁊ aſperitatē: ⁊ iudicis rigorem ⁊ ſeueritatē manifeſte ſignificabūt ⁊ oſtēdēt. Iſta aūt ſigna p̄cedentia qꝛ ſatis cōiter ſūt vulgata nolui huic operi inſerere: ⁊ maxime cū neſciatur ſi ſint vera. Hic ē ergo dies p̄conizatus. Potiſſime aūt p̄conizabitᷣ ꝑ turbam angelicaꝫ ⁊ ꝑ ignē conflagratiōis. Quia ſicut dr̄. j. Cor. xv. In momēto. in ictu oculi. in nouiſſima tuba fiet iudiciū. In canonica etiā beati Petri. j. Pet. iij. dr̄. Qꝛ ignis ꝯflagrabit mūdum ⁊ purificabit oia elemēta. Sicut enī dr̄ in pſ. Ignis ante ip̄m p̄cedet: ⁊ inflammabit in circuitu inimicos eius. Et ꝙ forte iſte ignis poterit multa facere q̄ in iudicio vel ante iudiciū ſunt futura. qꝛ ſcꝫ per ignē mōtes ⁊ valles ad equalitatis planiciem deducētur. Et Baruch. v. Cōſtituit dn̄s humiliare oēm montē excelſum: ⁊ cōualles replere in equalitatē terre. Tūc enī erūt praua in directa: ⁊ aſpera in vias planas. Eſa. xl. Per ignē turres ⁊ edificia deſtruentᷣ. Per ignem elemēta purificabūtur. ⁊ a ſorde quā a peccatꝭ hoim contraxerūt purgabūtur. Per ignem fluctꝰ fontiuꝫ et fluminū terminabūtur. Per ignem herbe ⁊ arbores: beſtie ⁊ volucres. piſces ⁊ ſerpentes: ⁊ cūcta que in mundo ſunt ſenſibilia vl' vegetabilia ſiccabūtur. Ignis enī ſm̄ ſanctos. xl. cubitis aſcendet ſup altiores mōtes mūdi: ſicut aq̄ in tp̄e diluuij legitᷣ aſcendiſſe. Tūc enī qꝛ ceſſabit motꝰ celi: neceſſe erit cūcta generabilia ⁊ corruptibilia ceſſare. Ignis ergo ille erit vltimus ⁊ imediatus nūcius ⁊ vltimꝰ preco iſtius diei. Vn̄ Eſa. vltᷣ. Ecce dn̄s in igne veniet: ⁊ quaſi turbo quadrige eius. reddere in indignatōe furorem ſuum: ⁊ increpatōem ſuam in flāma ignis: qꝛ dn̄s in igne diiudicabit ⁊ i gladio ſuo ad oēm carnē: ⁊ multiplicabūtᷣ interfecti a dn̄o. Dies ḡ iudicij ē preconizatꝰ. Scd̄o dico. ꝙ locus iudicij eſt determiatus. qꝛ ſcꝫ in monte oliueti in valle ioſephat: q̄ eſt in declini dicti montis erit iudiciū. ſicut dr̄ Joel. iij. Sicut enī iudex hꝫ ponere ſedē in loco medio ⁊ cōmuni: vt in vtroqꝫ latere poſſit ad eū haberi acceſſus. Sic vere xp̄s ſedem iudicij ſui cōſtituit in loco cōmuni ⁊ medio. i. in hieruſalē in dicta valle. vbi dr̄ eſſe mediuꝫ mūdi: vt ab vtraqꝫ parte mūdi poſſint mortui equalitᷣ aduenire. In pſ. enī dr̄. Hieruſalē que edificatᷣ vt ciuitas: cuius ꝑticipatio eius in idip̄m. qꝛ illic ſederunt ſedes in iudicio: ſedes ſup domū dauid. Joelis. iij. dr̄. Cōgregabo inq̄t oēs gentes ⁊ deducam eas in valleꝫ Joſaphat ⁊ diſceptabo cū eis ibi. Juſtū eſt enī ꝙ in patria in qua dn̄s in forma ſerui extitit iudicatꝰ: in eadem in forma regis ⁊ dn̄i iudicet vniuerſos. Dico ḡ ꝙ locus iudicij ē determiatus. Tercio dico. ꝙ ad iudiciū mūdus eſt citatus. ibi enī oportebit ꝑſonaliter cōparere oēs illos q̄ ſunt: fuerūt: ⁊ erūt. Quia teſte apl'o. Oēs nos manifeſtari oportet ante tribunal xp̄i: vt vnuſquiſqꝫ recipiat ꝓut in corꝑe geſſit: ſiue bonū fuerit ſiue malum. ij. Cor. v. Sicut enī dicit Plin̄. Catuli leonis mortui naſcūtur. ſed poſt triduū leo fortiſſime clamat ⁊ rugit: ita ꝙ totū cubile tremere facit: ad cuius clamorē catuli a morte ſuſcitantᷣ. ⁊ vitā recipiūt ⁊ conſeqnūtur. Sic vere chariſſimi: cum nos om̄es naſcamur mortui vel mortales leo de tribu iuda pr̄ noſter: poſt triduū. i. poſtq̄ꝫ tēpus nature: tēpus legis ſcripte. tēpus gr̄e completū fuerit ⁊ finitū fortiſſime ꝑ miniſteriū angelorꝫ clamabit: ⁊ nos oēs ad iudiciū vocabit ⁊ citabit. Totū etiam cubile huiꝰ mūdi terrebit ⁊ cōturbabit. ⁊ nos alios catulos ſuſcitabit ⁊ viuificabit. Oſee. vj. Viuificabit nos pꝰ duos dies: die tercia ſuſcitabit nos. Et hec chariſſimi: iſta vox erit terribilis ⁊ ſtupēda: qꝛ cum leo rugiet: q̄s non timebit? Amos. iij. Ipſe enī rigiet: ⁊ formidabūt filij maris. Oſee. xj. Iſta vox dei nihil aliud eſt q̄ꝫ tuba angelica. de qua dr̄. j. Cor. xv. Canet enī tuba: ⁊ mortui reſurgunt incorrupti. De quo Chriſ. Vere inq̄t magna vox illa cui cūcta obediūt elementa: q̄ petras ſcindit: inferos aperit. monumēta frangit. vincula mortis diſſoluit. tumulos reſerat: mortuos reſurgere facit ⁊ ad iudiciū venire compellit. De iſta etiam vocali citatione dicit Hiero. ſuper Matheū. Quotiens inq̄t diem illum cōſidero: toto corde cōtremiſco. Nam ſiue cōmedam ſiue bibaꝫ ſiue aliq̄d aliđ faciā: ſꝑ videtᷣ ſonare i auribꝰ meis illa vox Surgite mortui: venite ad iudiciū. Dico ḡ ꝙ ad iudicium eſt mūdus citatus. Quarto dico: ꝙ ad iudicium eſt iudex paratus. Judicis enī p̄ſentia eſt vnū de eſſentialibus iudicij. Et ideo iudex dei filius ibideꝫ ꝑſonaliter adueniet qui ſingulis ſingula iuxta merita ſua reddet. Et aduerte ꝙ iſte iudex valde eſt metuendus. Quia eius

Preſentia eſt imp̄uiſibilis
Potentia eſt inſuꝑabilis.
Scia eſt infallibilis.
Juſticia eſt inflexibilis.
Iracundia eſt implacabilis.

Dico igitᷣ ꝙ huiꝰ iudicꝭ preſentia nō preuidebitur Vn̄ dr̄. Dies dn̄i ſicut fur in nocte ita veniet. j. Theſſa. v. id eſt ſubito ⁊ occulte et ex improuiſo. qꝛ dr̄ Math. xxiiij. Sicut enī fulgur exit ab oriente ⁊ apparet vſqꝫ in occidentē. ſic erit ⁊ aduentus filij hominis. Fulgur enī ſubito ab oriente in occidens ſe diffundit: ⁊ q̄cq̄d durum iuenit. inflāmat penetrat atqꝫ ſcindit. Quia vere ſubito xp̄s ad iudicium apparebit ⁊ duros impios ſeueritatꝭ ſue ſn̄ia inflāmabit. Juxta illud Math. xxiiij. Veniet dn̄s ſerui illius hora quam ignorat ⁊ diuidet eū: partēqꝫ eius ponet cū infidelibus. Itē eius potētia nō ſuperabitᷣ. qꝛ ſicut dr̄ Job. ix. Si fortitudo queritᷣ robuſtiſſimus eſt. Item eius ſcia non falletur. qꝛ ſicut dr̄ Job. ix. Sapiens corde eſt ⁊ fortis robore. Itē eius iuſticia nō flectetur. qꝛ ſicut dr̄ in pſ. Deus iudex iuſtus fortꝭ ⁊ patiens. Item eius ira nunq̄ꝫ placabitur. qꝛ tunc poterit dici illud Gen̄. vj. Tactus dolore cordis intrīſecus delebo inq̄t hominem quē creaui a facie terre. Contra igitur iſtius potentiam nō valebit tyrānis ſua crudelitas. Contra iſtius ſciētiam nō valebit aduocatis ſua ſubtilitas. Contra eius iuſticiam nō valebit diuitibus ſuorū munerꝫ liberalitas. Cōtra eius iracūdiam nō valebit orantibus ſuorꝫ verborum ſimplex benignitas. De iſto igitᷣ iudice loq̄tur Augꝰ. libro iiij. de ſymbolo ⁊ dicit ſic. Judex ille nec gr̄a preuenietur. nec miſcd̄ia flectitur. nec pecunia corrūpitᷣ. nec p̄nia mitigatur. Hic ergo agat anima vbi locus eſt miſcd̄ie. quia ibi erit locus iuſticie. Patet ergo ꝙ ad iudicium locus eſt paratus. vel ꝙ ibi erit iudex magne ſublimitatis. Quinto dico ꝙ vbi erunt accuſatores magne improbitatis. Eruntᷣ enī ibi plurimi accuſatores. ſ.

Operum prauitatis.
Conſcientie veritas.
Elementorum cōmunitas.
Chriſti vulnerum penalitas.

Iſtis enī decem generibꝰ accuſatorū accuſabuntᷣ in iudicio pctōres. Iteꝫ ip̄os accuſabit operum prauitas. Sicut. n. factū

Demoniorū peruerſitas.
Sequacium ⁊ maloꝝ diſcipu-
lorum iniq̄tas.
Xp̄i et ſanctoꝝ vniuerſitas.
Angeloꝝ ſinceritas.
Pauperꝝ ⁊ miſeroꝝ calamitas.
Xp̄i etiā argumētoꝝ auctoritas.

inuentū cum latrone teſtimoniū perhibet contra eū. Sic q2 iſti inuenti erūt cū ſuis malis operibus et pctīs. accuſatōem ⁊ teſtimoniū contra ſe reportabūt. Un̄ Joh. v. Opera q̄ ego facio teſtioniū perhibēt de me. Sicut em̄ hericiꝰ onuſtꝰ pomis capit̄ nō valens fugere. Sic ꝟe peccator malis operibꝰ aggrauatꝰ tūc tēporis capiet̄ ⁊ etiam cognoſcet̄. Math. vij. A fructibꝰ eorū cognoſcetis eos. Item ip̄os accuſabit cōſcie veritas. Sinderes em̄ et rectitudo eſt ſicut ꝓcurator iuſtus q̄ nō ceſſat contra ſceleratos clamare. Ita em̄ eſt vermis ꝑpetuus q̄ ꝑ morſum pctōrem accuſabit. vel iuſticiam approbabit: et qđ plus eſt ſicut proditor ſociꝰ ſeip̄m om̄ibꝰ reuelabit. Et ſicut dr̄ Ecci. vij. Uindicta carnis ip̄ij ignis ⁊ vermis. Itē ip̄os accuſabit elementoꝝ ⁊ creaturaꝝ cōitas. q̄bus. ſ. male vſi ſunt dū viuerent cū ad bonū ip̄oꝝ nō ad malū creauerit illos deꝰ Sapie. v. Armabit creaturā ad vltionē inimicoꝝ: ⁊ pugnabit pro eo orbis terraꝝ contra inſenſatos Itē accuſabit eos xp̄i paſſionis acerbitas. q2 tūc videbūt ſigna filij hoīs. i. clauos ⁊ lanceā ⁊ vulnera ad cōfuſionez et accuſatōem illoꝝ ꝓ q̄bus xp̄s paſſus eſt. ip̄i vero propt̄ pctā paſſionis remedia perdiderūt. Un̄ de iſtis tribꝰ accuſatoribus dicit Chryſ. Quid inq̄t facies aut dices cū contra te loquet̄ propria conſcia. accuſabūt te elemēta. armabitur contra te oīs creatura. xp̄s contra te parebit. xp̄us ꝑ ſua vulnera contra te allegabit. claui de te conq̄rent̄. cicatrices contra te loquent̄. Item ip̄os accuſabit demonū ꝑuerſitas. q2 demōes ſicut mali ꝓditores ⁊ falſi illud qđ ip̄imet conſuluerūt alijs reuelabūt. De quodam etiā demone legit̄. Q2 cū ſemel in forma heremite p̄dicaret: finaliter ſe dixit eſſe demonē. aſſerens ꝙ q2 ſciebat eos nil impleturos de bonis multis q̄ docuerat: ip̄is ideo p̄dicauerat vt haberet in die iudicij de quo ip̄os amplꝰ accuſaret. eo ſcz ꝙ etiā dyabolo p̄dicante cōuerti noluerint a pctīs. Unde de dracone dr̄ Apocal. xij. Q2 ꝓiectus ē accuſator fratruz noſtroꝝ q̄ accuſabat illos ante conſpectū dei. Itē ip̄os accuſabit illoꝝ quos ad pctm̄ induxerūt tam ꝟbis q̄ꝫ exemplis iniq̄tas Job. xxiiij. Anīa vulneratoꝝ clamabit. ⁊ deꝰ inultū abire nō patitur. Itē ip̄os accuſabit ſctōꝝ vniuerſitas. eo ſcz ꝙ eos dū viuerēt cruciauerūt: vel ꝙ eoꝝ doctrinis credere noluerūt. vel ꝙ feſta eoꝝ nō coluerūt ⁊c. q2 ſicut dr̄ Sapie. v. Stabūt iuſti in magna cōſtātia aduerſus eos q̄ ſe anguſtiauerūt. ⁊ q̄ abſtulerūt labores illoꝝ. Itez accuſabit eos angeloꝝ ſocietas ſeu ſinceritas. eo ſcz ꝙ de eoꝝ ordine ꝑ peccatū ceciderūt. ꝙ eoꝝ bonis inſpirationibus nō crediderūt. ⁊ ꝙ q̄tū in ſe erat reparatōez ruine angelice impediuerūt ⁊ differri fecerūt. Marci. xv. Accuſabant eū ſummi ſacerdotes. Itē accuſabit illos pauperꝝ et miſeroꝝ calamitas. q̄bus ſcz cōpati noluerūt: ſꝫ duro corde p̄ces eoꝝ contēpſerūt: ⁊ eis rapinas ⁊ violētias intulerūt. Un̄ Jacobi. v. dr̄. ꝙ clamor operariorū q̄ a diuitibus erāt mercede fraudati in aures dn̄i ſabaoth introiuit. Itē accuſabit eos argumentoꝝ xp̄i auctoritas. eo ꝙ a ſuis preconibꝰ. legatis. ⁊ vicarijs. ſ. p̄dicatoribus. doctrinis ⁊ ſcripturis redarguti. edocti. ꝑſuaſi. ad ſanctitatis ⁊ iuſticie viam deduci renuerūt. q̄n potius ꝑtinaci anīo. ore pariter et opere. oēm xp̄i auctoritatē. argumētationē ⁊ auiſatōem ꝓ nihilo habētes. dicebāt xp̄o ⁊ vnicuiq̄ꝫ xp̄i vicem ⁊ officiū gerenti. Recede a nobis. ſciam viaꝝ tuaꝝ nolumꝰ. Quis eſt omp̄s ſcz xp̄s vt ſeruiamꝰ ei? Et q̄d ꝓdeſt nobis ſi orauerimus illū Job. xxj. ꝓpter illi tūc audiēt a xp̄o qđ ibidez ſeq̄tur. Certe noui cogitatōes veſtras ⁊ ſn̄ias ꝯtra me iniquas: ſꝫ ſilui. ſꝫ diſſimulaui. Quia in diem ꝑditionis ſeruat̄ manus. ⁊ ad diē furoris ducet̄. Ille ꝟo dies iam aduenit: et q2 contēpſiſtis meā ⁊ meoꝝ auctoritatē. ido eternis ego ſupplicijs veſtrā vlciſcar temeritatē ⁊ iniq̄tatē. Pꝫ igitur q̄ō ibi erūt diuerſi accuſatores iniq̄s diuerſimode accuſantes. Un̄ Ambro. lib. de ſilibus dicit. A dextrꝭ erūt pctā accuſantia. a ſiniſtrꝭ infinita demonia ſubtꝰ horreꝰ infernꝰ ſupra iudex iratꝰ. foris mūdus ardēs. intꝰ conſcia vrens. vbi vix iuſtꝰ ſaluabit̄. miſer peccator quo fugiet? latere em̄ erit impoſſibile. apparere intolerabile. Erūt igit̄ ibi accuſatores magne improbitat̄.

Sexto dico ꝙ ibi erūt aſſiſtentes magne auctūs. q2 ſcz cū xp̄o apoſtoli ⁊ ſancti angeli. Quia ſicut dr̄ Eſa. iij. Dn̄s ad iudiciū veniet cū ſenibus populi. Rex em̄ apū nunq̄ꝫ exit alueare ſine exercitu ſuo. q2 ſcz q̄n rex xp̄s de alueari ſuo ꝑadiſi ad iudiciū exiuerit: totꝰ ſanctoꝝ et angeloꝝ exercitꝰ ſecū erit: q2 ſicut canit eccleſia. Ecce dn̄s veniet ⁊ oēs ſancti eius cū eo. Ecce apparebit dn̄s ſuꝑ nubem candidā: ⁊ cuz eo ſanctoꝝ milia. Et bene milia. q2 ſicut dr̄ Daniel. vij. Milia miliū miſtrabant ei: ⁊ decies milies centena milia aſſiſtebāt ei. Thronꝰ eius flāma ignis: ⁊ rote eius ignis accenſus. ⁊ fluuiꝰ igneꝰ rapiduſq̄ꝫ egrediebat̄ a facie eiꝰ. ⁊ iudiciū ſedit. ⁊ libri aperti ſūt. Ubi aduerte ꝙ q̄cq̄d erit circa iſtuz iudicem dr̄ eſſe igneū. q2 ſcz oēs aſſiſtētes ignē ⁊ ardorē ſeueritat̄ ⁊ iuſticie contra impios fulminabūt. De ap̄lis ꝟo dicit̄. Mat. xix. Q2 cū ſederit filius hoīs in ſede maieſtat̄ ſue. ſedebitis et vos ſuꝑ ſedes duodecim iudicātes duodecim tribꝰ iſrael. Et aduerte ꝙ in iſto iudicio q̄dam nō iudicabn̄tur nec iudicabūt. ſ. infideles. q̄a qui nō credit iam iudicatꝰ eſt. Johā. iij. Quidā iudicabūt̄ ⁊ n̄ iudicabūt. ſicut erūt mali xp̄iani. q̄ ſcz fidem ſine operibꝰ habuerūt. q2 ſicut dr̄ Rom̄. ij. Quicūq̄ꝫ ſine lege peccauerūt: ſine lege peribūt. ⁊ q̄ in lege peccauerūt: in lege iudicabūtur. Quidā nō iudicabn̄tur ⁊ iudicabūt: ſicut erūt ſancti ⁊ apoſtoli q̄ erūt iudices alioꝝ. Sapie. iij. Fulgebūt iuſti ⁊ ſicut ſcintille in arūdineto diſcurrēt: iudicabūt natiōes ⁊ dn̄abūtur popul̄. ⁊ regnabit dominꝰ illoꝝ iꝑpetuū. Erūt igit̄ ibi aſſiſtētes magne auctoritatis.

Septimo dico ꝙ ibi erunt teſtes magne ꝓbitatis. Teſtes em̄ erūt celū ⁊ terram corā quibꝰ peccauerūt: ſancti q̄ predicauerūt: demōes q̄ mala ſuggeſſerūt ⁊ p̄ſentes in malo fuerūt: ꝓpria etiam conſcia cuiꝰ rebellioni credere noluerūt. ip̄a etiam mala oꝑa que ip̄i cōmiſerūt Job. xvj. Ruge mee teſtimoniū ꝑhibent contra me. Ruge inq̄t mee id eſt defectꝰ mei.

Octauo dico. ꝙ ibi erit publicatio teſtium magne cōfuſibilitatis. ⁊ iſta nihil aliud erit q̄ꝫ reuelatio conſcie alterius ad alteꝝ. Sicut em̄ teſtimoniū in ſecreto ſolet recipi ⁊ tandez publice reuelari. Sic ꝟe quicq̄d in ſecreto conſcie recipit̄. ibi cūctis oſtendet̄ ⁊ manifeſtabit̄. Et ibi erūt libri. De quibꝰ facit mentōem ſcriptura Apocal̄. xx. Uidi inq̄t mortuos puſillos ⁊ magnos ſtantes i cōſpectu throni. Et libri aperti ſunt. ⁊ alius liber apertꝰ eſt q̄ eſt vite: ⁊ iudicati ſunt mortui ex his q̄ ſcripta erāt in librꝭ. Libroꝝ em̄ apertio nihil aliud eſt q̄ꝫ conſciaꝝ mutua reuelatio. Libri em̄ iſti ad laudē bonoꝝ et confuſionē maloruz oībus aperiēt̄. ita ꝙ alter leget in ꝯſcia alterius quare dānabūtur vel ſaluabūtur. Conſcie em̄ iudicandoꝝ erunt ſicut ſpecula. q̄ talis ſunt nature ꝙ recepta in vno ſpeculo: ſolent in oībus alijs ſpeculis circūſtantibꝰ reſultare. ⁊ ecōuerſo: q2 ſcz quicq̄d vna conſcia in ſuo ſcrinio habuerit: totum in aliorū noticia reſultabit. Nihil em̄ eſt opertum qđ nō reuelet̄. ⁊ nihil eſt occultū qđ non ſciat̄. Math. x. Sicut em̄ hericius ita eſt alloquotiēs inuolutꝰ: ꝙ nec pedes nec manus ip̄ſiꝰ exteriꝰ vident̄. ſi tamē in aqua calida ponitur: tūc protinꝰ explicat̄. ita ꝙ pedes ⁊ manꝰ ip̄ſiꝰ q̄ primitus latuerūt declarant̄. Sic vere chariſſimi mali hericij id eſt pctōres q̄ ſpinis pctōꝝ vndiq̄ꝫ ſunt incluſi: q̄ modo ita ſunt ꝑ falſas excuſatōes ⁊ palliatōes inuoluti ⁊ clauſi: ꝙ eoꝝ defectꝰ hominibus nō apparēt. tūc tēꝑis q̄n in aqua feruenti caldarie inferni ponētur. ⁊ q̄n iuxta dictū Amos iiij. leuabūtur in contis ⁊ reliq̄e eorū in ollis feruētibꝰ. tūc dico eoꝝ iniq̄tas explicabit̄ ⁊ pedes ſuarū malarū affectionū: manus etiā ſuarū malarū oꝑationū oībus intuētibꝰ mōſtrabūtur. Iſtud em̄ paueāt q̄tuor gn̄a ꝑſonarum. ſcz.

Hypocrite ⁊ ſimulatores.
Uſurarij ⁊ feneratores.
Malicioſi ⁊ defraudatores.
Luxurioſi ⁊ incl̄natores.

Omēs em̄ iſti ſolēt in abſcondito facta ſua facere. viſum ⁊ p̄ſentiā hoīm fugere: ⁊ ſub diuerſarū palliationū pallio litigare. Sed vere tūc tp̄is oīa ſecreta talium diſrūpent̄. ⁊ quicq̄d in mūdo latuerat apparebit. ⁊ q̄cquid eos celauerat nō latebit. Et ideo dicit apoſtolꝰ. j. Corinth. iiij. Q2 tūc veniet dn̄s q̄ illuminabit abſcondita tenebrarum ⁊ manifeſtabit conſilia cordiū.

Nono dico ꝙ ibi erit diffinitio maxime ſeueritatis. Iſta autem diffinitio

ſeu ſentẽtiatio fiet in duobꝰ ꝟbis. Jtẽ venite. Jte maledi
cte. Venite bñdicti. Et reuera q̃ꝫtum ad malos erit ibi ma
xima ſeueritas. qꝛ ſcꝫ ꝓ momentaneis ⁊ tp̃alibꝰ criminibꝰ.
eternũ ſuppliciũ patient. qḋ tñ iuſtiſſime fiet. qꝛ ſcꝫ in infi
nitũ debent luere. eo ꝙ illũ qui infinitꝰ eſt offenderunt. nec
penitere dũ poterãt voluerũt. Et maxime qꝛ ſm̃ Gregoriũ
Jneternũ mali vellẽt vixiſſe. vt ineternũ poſſent peccaſſe.
Et ideo qꝛ mens eoꝝ q̃ꝫtum in ſe imortalis fuit in culpa. iu
ſtum ẽ ꝙ imortalis ſit in pena. Unde idẽ Grego. dicit. xxx.
moral'. Ad dei iuſticiã pertinet ꝙ nunq̃ꝫ careant ſupplicio.
q̄ nunq̃ꝫ in hac vita carere voluerũt vicio. ⁊ ꝙ nunq̃ꝫ inue
niant terminũ tormẽtoꝝ. q̄ nunq̃ꝫ habuerũt terminũ pctõ
rum. Seueritas eñ ibi erit magna. qꝛ ſicut dicit idẽ Greg.
in. iij. moral'. Quid faciet virga deſerti vbi concutiet cedrꝰ
lybani ſeu padiſi. q̄d faciet agnus vbi aries trepidabit. q̄a
ſcꝫ ſi iuſtus vix ſaluabit. pctõres ergo vbi parebũt. Erit ꝰ
ibi diffinitio magne ſeueritatis. Decimo ⁊ vltimo dico
ꝙ in iudicio erit executio magne acerbitatis. Et iſta erit ex
ecutio damnationis eterne. Nam ſicut dicitur Matthei
xiij. capitu. Exibunt angeli et ſeparabunt malos de medio
iuſtoꝝ: ⁊ mittent eos in caminũ ignis. ibi erit fletus et ſtri
dor dentiũ. Jn q̄bus verbis oſtendit. ꝙ iſti dãnati in exe
cutione iſtiꝰ dure ſñie Excõicabunt. Separabũt inq̄t ma
los de medio iuſtoꝝ. Longe relegabũtur. Et mittẽt eos in
q̄uit. Ardore cremabũtur. Jn caminũ ignis. Stricte collo
cabũtur. qḋ oſtendit in verbo Jbi. Dire deſolabũtur. Fle
tus inq̄t. Simul copulabũtur. Et inq̄t. qḋ eſt ꝯiũctio copu
latiua. Dure cõtriſtabũtur. Stridor dentiũ inq̄t. Et ve
re chariſſimi: mali ſeparabũtur de medio iuſtorum Sicut

Lepra maculati.
Excõmunicati.
Hereditate priuati.
A patre relegati.
Ad carcerem deputati.
Ad patibulũ ꝯdẽnati.

O q̃ꝫ triſtis erit iſta ſeparatio:
vbi filij degeneres a patris gr̃a ſe
cludent. Ab hereditate propria
repellẽtur. A fratrũ ſuoꝝ conſor
tio bannient. A dei viſione (qḋ
ſup oĩa eis erit triſtabile) priua
bũtur. ⁊ inſup igni ꝑpetuo deputabũtur ⁊ demonũ cõſor
tio ꝯiũgent. De iſta ergo ſepatione dicere põt xp̃us illud
Math. x. Ueni eñ ſepare hoiem a patre ſuo. i. pctõrem a
deo. Jgnis eñ mirabilis ẽ nature. qꝛ ꝯiũgit ſimilia ⁊ ſepa
rat diſſilia. ſicut ptꝫ in metallis. Sic vere ignis ⁊ ardor di
uine ſeueritatis ⁊ iuſticie. ⁊ rigor ſue ignee ſñie: illos quos
inueniet diſſimiles. ſ. alios bonos alios malos. abinuicẽ ſe
parabit. Jllos ꝟo quos iueniet ſiles bonos cũ bonis in pa
radiſo: malos ꝟo cũ malis in inferno copulabit. Uñ Gre
goriꝰ in omel'. anno q̄ntodecimo dicit ſic. Jn extrema die i
quit aptis celis miſtrantibꝰ angelis. ſedentibꝰ aplis cum
xp̃s in maieſtate venerit iudicare. tũc a bonis ⁊ a malis vi
debit apparẽter vt illi de p̃mijs gaudeãt: hij aũt de ſuppli
cijs lugeãt inet̃nũ. Jgit chariſſimi ptꝫ ꝙ de die iudicij erit

Sententie executio.
Sententie diffinitio.
Teſtium publicatio.
Teſtium examinatio.
Accuſatorũ allegatio.
Aſſiſtentium congregatio.
Judicis preſentatio.
Reorũ cõuocatio ſeu citatio.
Loci determiatio ſeu aſſignatio.
Dei ꝓclamatio ⁊ p̃conizatio.

Et ſic in iſtis decẽ par
ticulis apparet tota ma
teria iudicij ſm̃ ꝙ mea
ruditas aliq̄d de iudi
cio potuit declarare. Et
hoc de iudicio diuio ex
tremo ſufficit. Uide ſu
pra de inferno. Et vide
auctoritatẽ diuiſam. Ec
ce dñs i igne veniet: ⁊ q̄
ſi turbo ſupra titulo de Aduẽtu vltima pagina ⁊c̃.

Jugiter.

Nota ꝙ Jugiter idem eſt quod Conti
nue. Semp. Sepe. ⁊ ꝑmanenter. Signi
ficat eñ ꝑmanentiã. Perſeuerantiã. Stabilitatẽ. Firmita
tem ⁊ longanimitatẽ. Unde. j. Reg. j. dr̃ de ſamuele. Ducã
inq̄t eũm vt appareat in conſpectu dei ⁊ maneat ibi iugi
ter. Nota ꝰ ꝙ tria principaliter ſunt a nobis iugiter fa
cienda ⁊ ſepe vel continue frequentanda. Uidelicet actus

Juſticie.
Clementie.
Leticie.

Sit igit in nobis iugiter iu
ſticia inuariabilis ad proxi
mũ iugiter gubernandum.
Clemẽtia indefectibilis ad
paupes iugiter adiuuãdũ.
Leticia imperturbabilis ad
dñm iugiter collaudanduꝫ.

Nos eñ debemus ha
bere iugiter
Juſticiam ⁊ ſtabilitatẽ.
Clementiam ⁊ benignitatẽ.
Leticiam et iocũditatem. Nos ꝰ debemus iuſticiam
exercere. Unde. ij. Regũ. vij. Thronus tuus erit firmus iu
giter. qꝛ ſcꝫ thronus iuſti iudicis ſemꝑ eſt firmus. Nunq̃ꝫ
eñ ſolet vacillare q̃ꝫuis donis ⁊ p̃cibus impellat. Jteꝫ
debemus clemẽtiam iugiter adimplere. Unde Leuit. xxiij
dicit. Precipe filijs iſrael vt afferant tibi oleũ de oliuis ad
continẽdas lucernas iugiter. Oleum eñ opa pietatis deſi
gnat. qꝛ ſicut iuge ſacrificiũ dicebat in lege. qḋ oĩ die ma
ne et ſero iugiter offerebat. in quo ſcꝫ erat agnus. farina.
oleũ ⁊ vinũ. Sic ꝟe nos debemꝰ opera pietatis iugit deo
offerre: in q̄bus ſit agnus cũ lana. ꝓ nudis induẽdis ⁊ pe
regrinis hoſpitãdis. Farina ꝓ famelicis ſatiandis. Oleũ
pro infirmis curandis. Uinũ ꝓ ſitientibꝰ potãdis atq̃ꝫ re
focillandis: ⁊ ꝓ in carcere degentibꝰ conſolãdis. qꝛ vinuꝫ
letificet cor hoïs. Jtem nos debemꝰ leticiam iugiter con
tinere: qꝛ ſcꝫ nos debemꝰ gaudere in dño ſemꝑ. Ad Phil.
iiij. Gaudete in dño ſemꝑ. iteꝝ dico gaudete. Uñ. j. Paral.
xvj. Bonaias ⁊ Azael ſacerdotes coram archa dñi cane
bant tuba iugiter. De beatis ꝟo ſi vis nota. ꝙ iſti iugiter
laudant. Jugiter amãt. Jugiter ſacrificant. Laudant dico
iugiter Figurati in p̃ncipibꝰ cantoꝝ morantibꝰ in exedris
qui die ac nocte iugiter ſuo miſterio deſeruiũt. ſicut dicit. j
Paral'. ix. Amant etiã iugiter. ſ. deum ⁊ proximũ. Prouer.
v. Jn amore eius delectare iugiter. Sacrificabãt etiã ⁊ im
molabãt iugiter. ſ. ſemetip̃os. ij. Paral'. xxiiij. Offerebant
holocauſta in domo dñi iugiter. Et ſic ptꝫ ꝙ iugiter põt ac
cipi in bono. Secũdo dico ꝙ põt accipi in malo. ⁊ ſignat
perſeuerantiã in malo. Hiere. xxxij. Erũt inq̄t filij iſrael et
filij iuda iugiter facientes malum ⁊c̃. Uide infra de Sem
per ⁊ alijs titulis denotantibꝰ ꝑſeuerãtiã vel obſtinatõem

Jugum.

Nota. ꝙ Jugũ ꝓprie dr̃ illud mediante
quo boues ⁊ aſini ad attrahendũ onus
inuicem colligant. vt ad volũtateꝫ ductoris obedire ⁊ tra
here compellant. Et ſic moraliter loquẽdo ꝑ iugũ poteſt i
telligi qḋcũq̃ꝫ onus ſpũale. vel quecũq̃ꝫ neceſſitas diſcipli
ne ſeu quodcũq̃ꝫ mandatũ ſeu etiã q̄cũq̃ꝫ lex vel q̄cũq̃ꝫ ob
ligatio vel inclinatio violẽta: vel q̄cunq̃ꝫ occupatio duꝫ tñ
ſit difficil' atq̃ꝫ grauis. Et ſic poſſumꝰ notare ꝙ ẽ multiplex
iugũ in ſcp̃tura. i. multiplex ſbiugatio: iꝑoſitio ſeu onus. ſ.

Jugum nature.
Jugum ſcripture.
Jugum amoris.
Jugum erroris.
Jugum doloris.
Jugum nature eſt oneroſum.
Jugum ſcripture eſt virtuoſum.
Jugum amoris eſt dulcoroſuꝫ.
Jugum erroris eſt vicioſum.
Jugum doloris eſt tedioſum.

Primũ iugum ẽ via
torum. qꝛ ſcꝫ iugũ natu
re ſolũmodo ſubiugat
illos q̄ adhuc ſunt i via
vite huius. Et iſtud be
ne dr̃ oneroſum. quia. ſ.
multis grauibus oneri
bus ſbiugat nos natu
ra ſcilicꝫ fami. ſiti. labori
infirmitati. triſticie. for
tune. caſui. inclinatõi ad peccatũ ⁊ fomiti naturali. De qui
bus naturalibus oneribus dr̃ Eccĩ. xl. Occupatio magna
creata ẽ oĩbus hoĩbus. iugum graue ſup filios adam a die
exitꝰ de ventre matr̃ ipſoꝝ. vſq̃ꝫ in diẽ ſepulture eorũ i ma
trem oĩm terrã. Scd̃m iugũ eſt perfectorũ. qꝛ ſcꝫ viri ꝑ
fecti portãt iugum ſcp̃ture. i. p̃cepta ⁊ mãdata q̄ in ea ſũt
cõtenta. q̄bus ligati ⁊ aſtricti ad volũtatem dei ⁊ p̃latorũ
obediẽtiam ducũtur ⁊ regũtur. Quia ſicut dr̃ Trenoꝝ. iij.
Bonũ eſt viro cũ portauerit iugũ ab adoleſcẽtia ſua. Ju
guꝫ. ſ. mãdatoꝝ dei. Terciũ iugum eſt deuotoꝝ. Jſti eñ
iugo charitatis ⁊ amoris ſbiecti. ab ip̃o ductore dei ꝑ ſemi
tas eq̄tatis ducũtur. Jſtud eñ eſt iugũ ſuaue de quo dici
Mat. xj. Jugũ eñ meũ ſuaue ẽ ⁊ onꝰ meũ leue. Quar
tũ eſt iugũ peccatoꝝ. Jſti eñ iugo erroris ⁊ pcti ⁊ male cõ
ſuetudis operi ſbijciũtur quo ad volũtatẽ dyaboli ductor̃
ſui: ⁊ de malo in maluꝫ quotidie deducũtur. De quo iugo
dr̃ in p̃s. Diſrũpamꝰ vincula eoꝝ ⁊ ꝓijciamus a nobis iu
gũ ip̃oꝝ. Quintũ ꝟo iugũ eſt dãnatoꝝ. Et iſtud ẽ illḋ iu
gũ cui dãnati ꝑpetuo ſbiugabũtur. qḋ inuiti portare ꝑpe
tuo ꝯpellẽt. i. onꝰ dãnatõis eterne De q̄ põt dici illḋ Eccĩ.
xxviij. Jugũ illiꝰ iugũ ferreũ ⁊ viculũ illiꝰ vinculũ ereũ eſt
Dicamꝰ igit aliq̄d de iugo amor̃ diuini: vel de iugo mã
datorũ et regular̃ diſcipline. Sicut eñ thaurꝰ eſt inſolẽs ⁊
laſciuꝰ ad nihil penitꝰ ꝓficiens neq̃ꝫ valens q̄uſq̃ꝫ ſit domi
tus ⁊ ſb iugo. Sub iugo ꝟo poſitꝰ ibi ſolet laſciuiã edoma

re:mature⁊ modeſte ambulare: ⁊ ad volūtatē ductoris nō ad ſuam greſſus ordinare. ⁊ etiā bene ⁊ vtiliter laborare. Sic ꝟo coariſſimi hō ꝙdiu ſub iugo obediētie diſcipline ⁊ dei mandatoꝝ nō premit̄. tūc in laſciuiam effrenat̄. ⁊ ſicut pullus onagri ſe liberꝝ natum putās ad nullū opus vtile ordinat̄. imo pro ſue volūtatis libito de vicio in viciū euagatur. De q̄bus pōt dici illud Oſee. vij. Reuerſi ſunt vt eſſent abſq̄ iugo. Sed ꝓculdubio poſtq̄ hō iugo diuino ꝑfecte ſubijcit̄. maturus ⁊ domitꝰ efficit̄ ad volūtatē dei et p̄lati laboribꝰ occupat̄. volūtatēq̄ ſuā nō ſeq̄tur. ſ ad volūtatē bonorū ⁊ maiorū ducit̄ ⁊ etiā ordinat̄. Et ideo bene dicit̄ Treno. iij. Qꝛ bonū eſt viro cū portauerit iugum ab adoleſcētia ſua. Rō reddit̄ Eccl. xxxiij. qꝛ ſicut dicit̄ ibidē. Jugū ⁊ lorū curuāt colluꝫ durū. Et ꝓpter hoc p̄cipit̄ Mat. xj. Tollite iugum meū ſuper vos. Ubi aduerte. ꝙ nos in vita iſta debemꝰ portare triplex bonū iugū. ſ. iuguꝫ

Timoris. — Primū probat ꝟbum impatiuū. Tollite.
Amoris. — Sed ſcdm nomē ꝯiugatiuū. Jugū inq̄t
Laboris. — qd̄ ſcꝫ iugū eſt illud quo boues copulant̄.

Terciū ꝟo onus aggrauatiuū. Sup vos inq̄t. Verbuꝫ em̄ impatiuū incutit timorē. qn̄ ſcꝫ dr̄. Tollite. Nomen copulatiuū ſeu ꝯiugatiuū includit amorem. Jugū inq̄t. Onus aggrauatiuū exprimit dolorē. qd̄ oſtendit̄ cum dicit̄. Sup vos. Primo ḡ dico. ꝙ nos debemꝰ eſſe ſub iugo timoris qd̄ denotat ꝟbum impatiuū. qn̄ ſcꝫ deus dicit. Tollite autentice imꝑando ⁊ tolerate ſuauiter optando ⁊ ſupplicando. Sic em̄ vox reboans ⁊ autētica ipſiꝰ aq̄le dr̄ alijs auibus incutere timorē. Sic ꝟo vox impialis ipſiꝰ xp̄i debet cūctis auditoribꝰ incutere timorē. Tollite inq̄t. vnde in ꝑſona regis ⁊ imꝑatoris xp̄i de inferis triūphantis dr̄ in pš. Tollite portas p̄ncipes veſtras ⁊ eleuamini porte eternales ⁊ introibit rex glorie. Et ſic bene dico ꝙ ꝑ impatiuū deſignat̄ iugū timoris. Et vere chariſſimi iſtud iugum debemus portare. Quia ſicut iugū debet p̄mere ceruicē. ligare cornua ⁊ ſubmittere colla. Sic timor mandatorū dei ceruicem ꝑ humilitatē deprimit. cornua elatōis ligat. ⁊ colla attenuat ⁊ deponit. Unde dr̄ Hierem̄. xxvij. capitu. Quicūq̄ nō curuauerit collum ſuū ſub iugo regis babylonis: in gladio et fame morieт̄. Sed ꝓcerto chariſſimi: modernis multis pōt hodie dici illud Hiere. ij. A ſeculo cōfregiſti iugum. diruṗiſti vincula: q̄a vere ⁊ in ſeculo ⁊ in clauſtro ſūt hodie q̄ꝫplurimi: q̄ nec deuꝫ nec hoīem reuerent̄. ⁊ q̄ iugo timoris dei et vinculis obediētie prelatorū aliq̄ualit̄ nō tenent̄. ſil'es rinoceronti ⁊c̄. Vide ſupra in titulo de Adoleſcentia. in illo aucte. Bonū eſt hoī cum portauerit iugū. in tercio mēbro auctis. Non ſic ergo. ſ ſimus ſub iugo timoris. Tollite inq̄t. Math. xx. Tolle qd̄ tuū eſt vade. Secūdo dico. ꝙ nos debemꝰ eſſe ſub iugo amoris. qd̄ notat̄ in verbo iugū. Jugum em̄ dicit̄ a iugando. eo ſcꝫ ꝙ per iugum diuerſa aīalia inuicem ꝯiugant̄. ⁊ ad laborandū pariter ꝯiūgant̄. Sic ꝟo ꝑ amorē diuerſi hoīes in vnū ligant̄ et ꝑ ſpūale mr̄imoniū inuicē ꝯiugant̄. Jſtud eſt ḡ iugum amoris. Et reuera amor ꝓprie dr̄ iugū. qꝛ nō ſinit hoīeꝫ ſui iuris: imo facit eū alteriꝰ imperio ſubiugari. Quia ſicut elephas ꝓprio motu dr̄ ſubiugari illi q̄ ip̄m de fouea liberat. et iugo amoris ligatꝰ eidem obedit ⁊ adheret. Sic ꝟo bonus hō qn̄ ꝯſiderat bn̄ficia ſibi a deo collata: ⁊ maxime q̄liter ꝑ ip̄m de infernali fouea liberatꝰ eſt iugo ꝑfecti amoris ſe ſolet ſubijcere. ⁊ ei ꝑ obedientiā ⁊ amorē ꝑpetuo adherere. Jſtud eſt iugū xp̄i de quo dicit ip̄e Math. xj. Jugū em̄ meū ſuaue ē: ⁊ onus meū leue. De eo etiā dicit Bernar. O inq̄t iugū ſacti amoris q̄ꝫ dulciter capis. q̄ꝫ glorioſe illaqueas. q̄ꝫ ſuauiter p̄mis. q̄ꝫ delectabiliter oneras. q̄ꝫ feliciter vris. q̄ꝫ fortiter reſtringis. q̄ꝫ ſapienter erudis. Sed ꝓculdubio multi ſunt ſil'es onagro. i. aſino ſilueſtri q̄ ita ē puerſe ⁊ indomite nature. ꝙ nulli iugo vult ſubmittere collum ſuū: ita ꝙ cū aliquo alio aīali nō iungat̄. nec ad laborāduꝫ cū alijs copulat̄. Un̄ Job. xxxix. dr̄ de onagro. Quis dimiſit onagꝝ liberꝝ: ⁊ vincula colli eius q̄s ſoluit: cui dedi i ſolitudine domū. ⁊ tabernaculū eius in terra ſalſuginis. contēpnit multitudinē ciuitatis. ⁊ clamorē exactoris nō audit Sic ꝓcerto chariſſimi multi ſunt hodie in ſeculo ⁊ in clauſtro q̄ a iugo ſancti amoris ſoluti ⁊ liberi volūt eē. qꝛ. ſ. cuꝫ nullo volūt charitate ꝯiūgi. nec ad ſbeūdū aliquē bonū laborē cū alijs copulari. imo ꝓculdubio ipi volunt eē in ſolitudine. i. ſoli ꝑ odiū ⁊ ꝑtialitatē volūt habitare in terra ſalſuginis. i. in amaritudie ꝑ triſticie malignitatē ⁊ ꝯtēnūt multitudinē. qꝛ ſcꝫ ſicut dictū eſt iſti abhorrēt oēm charitatiuā cōgregatōem ⁊ ſocietatē. Jſti ḡ nō ſubijciūtur iugo charitatis. vn̄ Oſee. vij. Reuerſi ſunt vt eſſent abſq̄ iugo. Nō ſic ergo: ſ debemꝰ eſſe ſub iugo amoris. Tercio dico. ꝙ nos debemꝰ eſſe ſub iugo doloris. Sup vos inq̄t: quia ſcꝫ iugū doloris et pnie debemꝰ ſup nos gerere ⁊ portare. qd̄ eſt ꝯtra illos q̄ iſtud iugū nō portant ſup ſe: ſ ſup alios. q̄les ſūt illi q̄ nolūt ieiunare vel pniam facere: ſ ꝑ alios hec faciūt fieri. q̄ ꝓcerto fatui ſunt. qꝛ qd̄ nō tangit nō agit. Jn p̄lio em̄ fatuꝰ eſſet miles q̄ nō ſup ſe ſ ſup armigeꝝ ſuum portaret arma ſua. Sic fatui ſūt illi q̄ in prelio tentationū huiꝰ mūdi arma pnie ⁊ laboris nō ſup ſe. ſ ſup ſubſtitutos faciūt deportari. cū tamē Bernardꝰ dicat ꝙ circūuolātia ſpicula faciūt loricā nō eſſe oneri ⁊ galeā nō ſentiri. Super vos ḡ. Un̄ Eſa. xlvij. Sup ſenē aggrauaſti iugū. Et in pš. dicit̄. Bn̄dictio dn̄i ſup vos ⁊ ſup filios veſtros. Et ſic patet ꝙ nos debemus ſubijci triplici bono iugo. ſcꝫ iugo Timoris. Amoris. ⁊ Doloris. Et hoc de bono iugo ſufficit. Sed adhuc dico. ꝙ eſt multiplex iugū peccati ⁊ maxime

Jugū carnalitatis. — Jugo carnalitatis ſubijciūtur lu
Jugū cupiditatis. — xurioſi. qꝛ ſcꝫ qn̄ hō iſto vicio ſub
Jugū tepiditatis. — iugat̄. ſicut bos q̄ eſt ſub iugo ad

volūtatē dyaboli gubernat̄. Jugū em̄ dr̄ viciū iſtud. qꝛ ꝓcerto nō ſinit hoīem eſſe ſui iuris. Oſee. xj. Jmponet̄ eis iugū qd̄ nō auferet̄. Jugo cupiditatis ſubijciūt̄ auari. q̄a ſicut ptꝫ iſti nō ſunt ſui iuris. qꝛ q̄cūq̄ iugo auaricie p̄mit̄ ſeruꝰ auaricie efficit̄. ⁊ ad volūtatē dyaboli iugo iſto p̄ſſus et ſtrictꝰ ꝑpetuo detinet̄. Et iō auaricia dr̄ idoloꝝ ſeruitꝰ. Col. iij. vn̄ Gal. v. Nolite iterꝝ iugo ſeruitutis cōtineri. De iſto iugo loq̄tur Greg. in moral. vbi exponit illd̄ Mat. xj. Jugū em̄ meū ſuaue ē ⁊c̄. Aſperꝝ q̄ppe iugū ⁊ dure ſeruitutis ſicut diximꝰ pondꝰ eſt ſbeſſe tꝑalibꝰ ambire terrena retinere labentia. velle ſtare in nō ſtantibꝰ appetere q̄ppe trāſeūtia: ⁊ cū trāſeūtibꝰ nolle trāſire. Jugo tepiditatis ſubijciūt̄ deſidioſi. qꝛ ſcꝫ ita ſūt per pctm̄ deſidie iugo male ꝯſuetudinis opp̄ſſi ꝙ nō pn̄t a vicijs reſilire. Jſti ſūt illi q̄ ſe excuſantes ab ingreſſu cōuiuij paradiſi dixerūt illd̄ Luc. xiiij. Juga boum emi q̄nq̄ ⁊ neceſſe habeo ꝓbare illa. Jſti em̄ habent q̄nq̄ iuga inq̄ꝫtū ſcꝫ ita ſubiugati ſūt iugo q̄nq̄ ſenſuū naturaliter. Scilicet iugo malorum

Aſpectuū. — Qꝛ neceſſe habēt propter male contractā
Audituū. — ꝯſuetudinē circa ip̄a vacare ⁊ de paradi
Odoratuū. — ſi cōuiuio nō curare. Hiere. xxviij. Juguꝫ
Tactuū. — ferreū poſui ſup colluꝫ cūctarū gentiū. Et
Et Guſtuū. — ſic ptꝫ ꝙ triplex eſt malū iugum. Sed vide

ſupra de Conſuetudine. Et de alligare. Et infra de Vinculo ⁊ cetera.

Jumentū.

Nota ꝙ iumētū dr̄ aīal ad adiutoriū hoīm ordinatū. Et dr̄ iumentū a iuuo iuuas. eo ꝙ ꝑ iumēta hoīes in ſuis laboribꝰ adiuuāt̄ Et dr̄ iumētū oē aīal domeſticū ⁊ laborioſū. ſicut ſūt oues aſini cameli ⁊ cetera ſilia. Et pt̄ accipi iumētū in bono ⁊ in malo. Jn bono. n. ſignat bonos ⁊ ꝑfectos viros ⁊ maxie religioſos obedientes q̄ more iumentoꝝ ſbmittūt alijs colla ſua. De q̄bus in pš. dr̄. Hoīes ⁊ iumēta ſaluabis dn̄e. Jn malo ꝟo ſignat hoīes beſtiales: impꝑfectos: inſcios ⁊ carnales: q̄ more iumētoꝝ ſenſualibꝰ paſſiōibꝰ ducūt̄. ⁊ id̄o rōne ⁊ ſapia p̄uant̄. De q̄bꝰ dicit̄ in pš. Hō cū in honore eēt nō intellexit: cōparatꝰ eſt iumētis inſipiētibꝰ ⁊ ſil'is factꝰ eſt illis. Dico ḡ ꝙ inueniūt̄ iumēta ꝟtuoſa ⁊ inueniūt̄ iumenta viciosa. Jumēta ꝟtuoſa ſūt hoīes ſimplices. ignorātes. ſbditi et obediētes. ⁊ ad labores pnie ſuſtinēdos ad volūtatē dei ⁊ p̄lati ſpūales humeros ſupponētes: ⁊ ſeip̄os ad volūtatē maioꝝ ſine rebelliōe regētes ⁊ gubernātes. vt ſic q̄libet taliū poſſit dicere dn̄o illd̄ pš. Ut iumētū factꝰ ſum apud te. Jn q̄bꝰ verbis aduerte. ꝙ ſicut iumētū ſubiugat̄ edomat̄. ſtabulat̄. Sic ꝟo bonꝰ ſubditꝰ ſeu ſimplex hō dꝫ Per patiam ſubiugari. qꝛ debꝫ eſſe vt iumētū. Per pniam edomari. qꝛ dꝫ eſſe Factꝰ. Per ꝑmanētiā ſtabilari. qꝛ dꝫ eē Apud te. Bonꝰ religioſus dꝫ ſeip̄m hūiliare: qꝛ dꝫ eſſe vt iumētū. Seip̄m domeſticare. qꝛ dꝫ eſſe factꝰ. i. domitꝰ et

perfectus. In clauſtro pſeuerare. q: debet eſſe apud te. ſ. pſeuerādo in eccīa vel in clauſtro vel ſaltē in grā vel in fide. Igit̄ talis ſubdit⁹ debet hūiliari cū patia. q: debet eſſe vt iumētū qḋ ſolet ductori ſuo obedire: onus impoſitū ſuſtinere ⁊ nō ad volūtatē ꝓpriā ſ; ad volūtatē magiſtri ſui vndiqꝫ circuire. Sic ꝛ̄e bonus ⁊ patiēs ſubdit⁹ debet maioꝛibus ſuis obediētiā exhibere. ꝓpriā volūtatē relinqre. onus regularis diſcipline ſine rebellione poꝛtare: ⁊ ſm volūtatē mgr̄i ſui. cōtinue regulari. Ut iumētū inqt. Nā ſicut hō iumētū cui inſidet ducit vbi vult. ⁊ maxie ſi bene fuerit loꝛatum. Sic ꝛ̄e prelat⁹ bonū ſubditū bene p obediētiā frenatū ſolet ad volūtatem ſuā ducere. ⁊ ipm ꝓut voluerit gubernare. Nee. ix. Dñant̄ iumētis nr̄is ſm voluntatem ſuā. Aduerte tñ ꝙ multa ſūt genera iumētoꝝ q̄ mgr̄is ſuis nolūt in patia obedire. ſicut pꝫ in multis mulis q̄ ita ſunt indomabiles ⁊ ꝓterui ꝙ vincula diripiūt onera ſua ꝓijciūt et a ptāte dñi fugiunt ⁊ recedūt. Tales ꝓcerto ſunt multi ſupbi ⁊ obſtinati in eccīa. ⁊ in clauſtro q̄ ita ſūt proterui ⁊ inobediētis nature ꝙ ad volūtatē dei vel plati nolūt dirigere greſſus ſuos. Onus eñ mādatoꝝ qḋ eis imponit̄ dedignant̄ poꝛtare vincula ſtatutoꝝ regulariū ſolēt dirūpere: ⁊ ꝯtra volūtatem dei ⁊ plati p mūdū euagari. ſicut de demoniaco dr̄ Luc. viij. Q: ſepe ligat⁹ fuerat ſ; ruptis vinculis agebat̄ a demonijs in deſerto. Nolite ḡ fieri ſicut equ⁹ ⁊ mul⁹. Sicut equ⁹ dico p ſupbiam ⁊ ſicut mul⁹ p rebellionē ⁊ repugnātiā. Sim⁹ igit̄ vt iumētū q: ſcꝫ vnus ē interitus hoīs ⁊ iumētoꝝ ⁊ equa vtriuſqꝫ conditio. Eccles. iij. Igit̄ humiliemur cū patia. vt iumētū inqt. Scḋo domeſticemur cū pnīa. Fact⁹ ſum inqt. Factio eñ denotat mihi motū: alteratōem: mutatōem. ꝯuerſionē ⁊ rei ꝓpoſitōeꝫ et diſpoſitōem. Res eñ nō pōt dici facta q̄uſqꝫ a ſui primis cōditōib⁹ ſit mutata. ⁊ q̄uſqꝫ multis modib⁹ ⁊ actiōibus ſit ꝑmit⁹ ſubiugata. Sic ꝛ̄e chariſſimi ſpūalis factio. id ē moꝛalis cōpletio ⁊ pfectio ſp debet pſupponere alterationē ⁊ mutatiōnē pnīe. Per pniam eñ vna res in aliam couertit̄. ⁊ hō a ſuis malis cōditōib⁹ alterat̄ ⁊ in virū alterū cōmutat̄. q̄uſqꝫ factus. i. cōplet⁹ ⁊ pfect⁹ efficiat̄. Nam ſicut iumētū nō eſt pfectū nec cōpletū q̄uſqꝫ fuerit edomatū p verbera ⁊ a ſilueſtri cōditōe mutatū. ſic nec hō q̄uſqꝫ fuerit p pniam edomat⁹. Et ideo cū dicit̄. fact⁹ ſum. hñ videtur pnīa ſupponēda. Gen. ij. Fact⁹ eſt hō in aīam viuētem. Et nota ꝙ p pniam homo efficit̄ mutatoꝛ aliene pſectionis Phyl. ij. In ſilitudinē hoim fact⁹ eſt. habitu inuentus vt hō. Toleratoꝛ inteꝑatē coꝛrectōis. p̄s. Fact⁹ ſum ſicut hō nō audiēs ⁊ nō habēs in oꝛe ſuo redargutōes. Executoꝛ imꝑate pceptiōis. Phyl. ij. Fact⁹ obediēs vſqꝫ ad moꝛtē. Domeſticemur ḡ p pniam. Tercio dico ꝙ nos debem⁹ pſeuerare p ꝑmanētiam. Apud te inqt. q: ſicut iumentū manet apud dñm ſuū ⁊ ibidē in ſtabulo pſeuerat q̄uſqꝫ p ipm vel ad laboꝛes vel ad paſcua emittat̄. Sic ꝛ̄e bon⁹ ſubdit⁹ debet in ſtabulo dñi ſui. ſ. in clauſtro manere et pſeuerare. nec dꝫ q̄quo mō ſine cauſa exteri⁹ euagari niſi ꝓut ⁊ inq̄tū dñs ⁊ platus ſu⁹ duxerit oꝛdinare. Apud te inqt. p̄s. Apud te ē fons vite. Bon⁹ eñ platus vel ſubditus dicit̄ fons vite. q: ſicut fons ē hūid⁹. limpid⁹. frigid⁹. Sic iſte dꝫ eſſe Hūidus p pietatē. Limpid⁹ p honeſtatem Frigid⁹ etiam p caſtitatē. Talis ḡ debet apud dñm. ſ. in ſtatu grē vel religionis pſeuerare: vita clauſtrali content⁹ eſſe: nec ad exterioꝛa officia ⁊ beneficia dꝫ aliq̄liter anhelare. Quia ſicut dr̄ in p̄s. Apud dñm greſſus hoīs dirigetur. Qḋ eſt ꝯtra ambicioſos. q̄ apud dñm dedignant̄ moꝛari. Immo vel p pctm̄ moꝛtale de ſtatu grē exeūt: vel p apoſtaſiam de domo religionis fugiūt: vel p ambitionē exterioꝛa dona capiūt. vel p rebellionēꝫ a platoꝝ obedientia exteri⁹ ſe tranſponūt. Iſti ergo nō manent apud deū: ſ; extra deū. Similis igni cōteto in nube: q̄ locum humidū abhoꝛrēs nubem cōcutit ⁊ eaꝫ rūpit ⁊ exit. ⁊ in ruptura tonitruū magnū facit. Sic vere tales ignei ardentes ⁊ ambicioſi: leues et mobiles ⁊ ſeditioſi. māſionem religionis ventreqꝫ clauſtri (in cui⁹ medio ſūt nutriti) abhoꝛrētes: ſepe totum coꝛpus nobis. i. ſtatum eccleſie ſue vel religiōis taliter litibus et cōtrouerſijs ꝯcutiūt. ꝙ per paupꝛtatē ipaꝫ deſtruūt ⁊ dirumpūt. exteriuſqꝫ vagant̄ ⁊ exeūt. ⁊ tonitruū magne infamie faciūt ⁊ inducūt. Iſti ergo nō ſūt apud deū. q: ſicut dr̄ Iacobi. j. Apud ipm nō eſt trāſmutatō nec viciſſitudinis obūbratio. Nō ſic chariſſimi. ſ; apud te. Quia ſicut dr̄ Iohan. j. In pncipio erat vbū. ⁊ verbū erat apud deū. De talibus ḡ ſpūalibus iumētis q̄ in ſtabulo clauſtri ſui debent oꝛomb⁹ vacare. dicit̄ Ione. iij. Operiant̄ ſaccis hoīes ⁊ iumenta: ⁊ clamēt ad deū in foꝛtitudine ⁊ cōuertat̄ vir a via ſua mala. Et ſic pꝫ q̄liter nos debem⁹ habere Permanētiam. Pniam. Patiam. Et ſic de talib⁹ iumētis poterit domin⁹ dicere illḋ p̄s. Mee ſūt oēs fere ſiluaꝝ: iumēta in mōtibus ⁊ boues. Sed heu q̄multi ſūt hodie q̄ alio mō poſſūt dici iumēta. quia ſcilicet in malo ſignificato per iumenta poſſum intelligere tria genera peccatoꝛum. Scilicet.

Mūdi laboꝛibus occupatos
Carnis fetoꝛib⁹ inq̄natos.
Sēſus ſplendoꝛib⁹ excecatos.

Pꝛimū genus iumētorū ſignat illos q̄ auaricia inflāmant̄. Iſti eñ ſūt iumenta dyabolica: q̄ nō ceſſant ꝓ tēpoꝛalib⁹ laboꝛare et ꝓ mūdanis acq̄rendis onera grauia ſuſtinere. De q̄b⁹ dicit̄ Eſa. xxx. Onus iumentoꝝ auſtri in terra tribulatōis et anguſtie: leena ⁊ leo ex eis. vipera ⁊ regul⁹ volans poꝛtantes ſuper humeros iumentoꝝ diuicias ſuas: ⁊ ſup gibbum cameloꝝ theſauros ſuos. Tales enim auari dicūtur Iumēta. q: ſuſtinent penalitatē. Leo ⁊ leena quia exercēt crudelitatē. Regul⁹ et vipera. q: frequētāt fallacitatē. Cameli gibboſi. q: in coꝛde continent pompoſitatē. Secūdū genus iumentoꝝ ſignat illos q̄ per immūdiciā inq̄nantur. qui ſcꝫ moꝛe iumētoꝝ ſenſualitati carnis obediūt. De quib⁹ dicit̄ Ioelis. j. Cōputruerūt iumēta in ſtercoꝛe ſuo Super q̄ dicit Gregoꝛi⁹. Iumēta tn̄ ſtercoꝛe ſuo putreſcere ⁊c. Terciū genus iumentoꝝ ſignificat illos q̄ per ignorantiā hebetant̄. q̄ ſcꝫ moꝛe iumentoꝝ ſenſu ⁊ rōne carentes: nihil cogitant de futuris vel de ptinentib⁹ ad ſalutem De q̄bus dicit̄ Eccles. iij. Nihil habet hō iumēto ampli⁹. Et in p̄s. dicit̄. Homo cū in honoꝛe eſſet nō intellexit: cōparat⁹ eſt iumentis inſipientib⁹ ⁊ ſilis fact⁹ eſt illis. Talia ergo iumēta. i. tales hoīes pctoꝛes ſūt hodie in ſeculo ⁊ in clauſtro: ⁊ qḋ peius eſt in eccleſiaſticis dignitatib⁹ conſtituti. q̄ ſicut dr̄ in p̄s. Iumēta in montib⁹ ⁊ boues. Et tamen dñs ꝓhibet Leuit. xix. Iumenta tua nō facies coire cum alteri⁹ generis animātib⁹. q: ſcꝫ talia iumenta nō debent viris bonis ⁊ rōnabilib⁹ q̄ ꝓcerto ſt alteri⁹ generis copulari. ergo nec multofoꝛti⁹ dominari. q: ſcꝫ q̄ coierit cuꝫ iumento moꝛte moꝛiet̄. Leuit. xx. Igit̄ q̄ maloꝝ ſocietatem frequentauerit: imitando penis ꝑpetuis ferietur. Sufficit de iumento.

Iungere. iūctura.

Nota ꝙ iūgere cū ſit idē qḋ aliqua ſimul cōnectere vel vnire vel inuicem alterutꝝ colligare. ſꝑ ſignificat ſocietateꝫ ſiue bona fuerit ſiue mala. Homo eñ homini iūgit̄. quando ſibi in bono vl' in malo ſocialiter copulatur. Nota ergo ꝙ inuenit̄ iūctura.

Deſiderabilis. Pꝛima ē illa q̄ iuſti deo copulantur.
Remūerabilis. Secūda ē illa q̄ boni inuicē ligant̄.
Vituperabilis. Tercia ē illa q̄ impij inſimul iūgūt̄

Et pmo dicamus ꝙ eſt vna iunctura qñ homo pfectus deo per charitatem pūgitur. vel quādo ſibi in eccleſia vel in clauſtro ipſi⁹ ſeruitio deputat̄. Iſta enim iūctio valde eſt deſideranda: ⁊ ab ipo ſūmopere promerenda. Oſſa. n. humani coꝛpoꝛis niſi in ꝓpꝛia iūctura fuerint doloꝛem ſentiūt et puncturam. Si v° ad iūcturam ꝓpꝛiam venerint: tūc quietem recuperant ⁊ vncturam. Sic vere cum iūctura diuine gratie qua ſcꝫ deo piūgimur ⁊ vnimur: ſic ꝓpꝛie locus noſter conſtat ꝙ ſi inde per peccatum diſiūgimur. nūqꝫ aliqualiter quietamur. Figura Ezech. xxxvij. Q: acceſſerūt oſſa ad oſſa vnūquodqꝫ ad iūcturam ſuam Vide eam in titulo de Ipſe eñ ſe iunxit nobis carnem aſſumendo. Deutero. vij. Uobis iūctus eſt deus ⁊ elegit vos. Et vere nos ſibi iūxit in filios adoptādo ⁊ ſuo ſeruitio deputando. Ad iſtam ergo iūcturam noſtram accedamus. ⁊ nos ei mentaliter cōiūgamus. ⁊ ſibi iūcti ⁊ vniti continue ſeruiamus. Nueri. xvj. Separauit vos deus iſrael ab omī populo: ⁊ iunxit ſibi vt ſeruiretis ei in cultu tabernaculi. Iſta eñ eſt iūctura religioſoꝝ et deuotoꝝ cultui et ſeruitio diuino ſpecialiter vacantiū. De iſta eñ iūnctura que fit per gratiā: ſequtur finalis que fit per gloꝛiā ſeu

per finalem beatificā vnionem ⁊ p̄ſentiā. De qua pōt dici
illud Thobie. viij. His tribꝰ noctibus deo iūgimur. Tres
eī̄ noctes ſūt tres anie dotes. que ſcʒ in nocte. i. poſt diem
vite deo nos iūgent. Et ſic dico ꝙ eſt vna iūctura q̄ perfecti
deo copulant̄. Scd̄o dico. ꝙ eſt vna iūctura q̄ deuoti ſi
mul colligant̄. Et iſta ē vna bona ſocietas. p̄fecta charitas
et p̄fectus amor. ⁊ concors vnitas. Iſta eī̄ ſūt que hoīes
inuicē iūgūt. ⁊ que ipos p̄ odiū ⁊ inuidiā ſeparī permittūt
Figura Exod. xxvj. vbi dicit̄. Or q̄nq̄ cortine ſibi iūgent̄
mutuo: ⁊ alie q̄nq̄ ſimili nexu coherebūt. Quinariꝰ enim
nūerus teſte Aug. in ſermōe de v̄ginibus ſignat quoſlibet
xp̄ianos ſanctos ⁊ iuſtos. q̄ntuplici ſenſuū cōtinentia pre
munitos. Qui q̄nq̄ ⁊ q̄nq̄ dicūtur ꝓ eo ꝙ ipoꝝ aliq̄ eccle
ſiaſtici ⁊ aliq̄ ſeculares eē noſcūtur. Dicūt̄ etiam cortine q̄
de q̄tuor cōponebant̄ ꝓcioſis coloribꝰ pro eo ꝙ iuſti tā ſe
culares q̄ʒ clerici q̄tuor cardinalibus virtutibꝰ picturant̄.
Tales ḡ cortine ſibi p̄ charitatē cōcordiā ⁊ vnitatē taliter
debent iūgi ꝙ nūq̄ debēt abinuicem ſeparari. Ut ſic dicat
vnꝰ de altero illud qd̄ ſcribit̄ Exod. xxxij. Siq̄s eſt dn̄i iū
gatur mihi. Et bn̄ dixit dn̄i. Ad denotandū ꝙ cū illis q̄ ſūt
dyaboli ⁊ non xp̄i. ſ. cū pctōribꝰ et p̄uerſis nunq̄ ſe debet
iūgere nec etiam eos ſibi adiungere xp̄ianis. Exod. xxxiiij.
Caue ne vnq̄ cū habitatoribꝰ terre illiꝰ iungas amicicias.
Boni eī̄ debēt iūgi cū bonis. et dimittere malos cū mal̄.
Iūctura eī̄ ⁊ amicicia bonoꝝ firma eſt ⁊ ſolida. maloruʒ
v̄o fragilis ⁊ vana. Et inde eſt ꝙ iūctura bonorū nō facili⸗
ter delocat̄. eo ꝙ cemento diuine gr̄e ⁊ charitatis p̄fecte in
uicem colligat̄. vt anie cuiuſlibet poſſit dici illud Cant̄. vij
Iūctura femoꝝ tuoꝝ ſicut monilia q̄ fabricata ſunt manu
artificis. Iūctura aūt. i. amicicia maloꝝ cito diſſoluit̄ ⁊ le⸗
ui occaſione rūpitur. eo ſcʒ q꞉ cemento ⁊ glutino neruis ⁊
ligaturis diuine gr̄e ⁊ charitatis p̄fecte carere noſcūtur. vn̄
Iob. xxxj. in p̄ſona maloꝝ dicit ſic. Hūerus meꝰ a iūctura
ſua cadat. ⁊ brachiū meū cū ſuis oſſibꝰ cōfringat̄. Diuina
eī̄ gratia ſeu p̄fecta charitas ſiīs eſt illi lapidi q̄ dicit̄ ca⸗
thociten ſcd̄m Solinū qui in ſtorſica inſula reperit̄. q̄ q̄daʒ
glutino ſicut q̄dam vellere induit̄. qd̄ ſiq̄s inter duas ma⸗
nus tenuerit. ita ſibi iūgent̄ adinuicē ꝙ cū magna difficul⸗
tate poterūt ſeparī. Un̄ ſicut dicit idem Solinꝰ demetricꝰ
contra magos ad ꝓbandū occultam nature potentiā iſto
lapide vtebat̄. Reuera talis eſt charitas vel gratia diuina
q꞉ ſcʒ iſta corda iuſtoꝝ taliter cōglutinat atq̄ iūgit: ꝙ ipos
abinuicē recedere p̄ odiuʒ ſiue diſcordiā nō p̄mittit. j. Pa⸗
ral̄. xij. Egreſſus ē dauid obuiā eis ⁊ ait. Si pacifice veni⸗
ſtis ad me ⁊ auxiliemini mihi cor meū iūgat̄ vobis. Et id̄o
iſto lapide. ſ. glutino charitatis. cōtra magos. i. ꝯtra demo
nes eſt vtēdū ⁊ eoꝝ malicijs obuiādū. Roma. viij. Quis
nos ſep̄abit a charitate xp̄i ⁊c̄. Iſta ḡ eſt iūctura qua deuo
ti ſimul colligant̄. Tercio dico. ꝙ inuenit̄ iūctura q̄ ma
ligni inuicē ſtringūtur. Mali eī̄ habēt inter ſe ſuas iūctu⸗
ras. i. ſuas ſocietates. ſua federa. ſuas ligas. Uide infra de
ſocietate. Un̄ nota ꝙ mali iūgūtur cū dyabolo ſibi obediē⸗
do: ⁊ q̄nq̄ pactum cū eo cōtrahendo. ij. Paral̄. xix. Cū his
qui oderūt dn̄m amiciciā iūgetis. Iūgūtur etiam cū mun
do auariciaʒ ſectādo ⁊ diuitias appetēdo. ⁊ potiſſime ma
li iudices iuſticiaʒ muneribꝰ ſubuertendo. p̄s. Abſorpti ſūt
iūcti petre iudices eoꝝ. Iūgūtur etiam cū carne luxuriaʒ
exercendo. ⁊ luxurioſoꝝ conſortia frequentando. De quo
Eccli. xix. Qui ſe iūgit fornicarijs erit neq̄. Itē iūgūtur cū
peccato vicia vicijs cumulādo. ⁊ p̄ obſtinatiōeʒ criminibꝰ
adherendo. Iudicū. x. Filij iſrael peccatis veteribꝰ iūgen⸗
tes noua fecerūt malū in cōſpectu dn̄i ⁊ ſeruierūt ydolis.
Et ſic patet ꝙ inuenit̄ triplex iūctura. ſcʒ Mala. Bona. et
Optima. Uide vbi. Cōiūgere. ⁊ Adiūgere. ⁊ ſimilibꝰ.

Iurgium.

Uide ſupra de Diſcordia. ⁊ ſupra de
fratribus. vbi eſt illa auctas diuiſa.
Ne queſo ſit iurgiū inter me ⁊ te. frēs eī̄ ſumus.

Iurare. Iuramentum.

Nota. ꝙ
iurare ni⸗
hil aliud eſt q̄ʒ aliq̄d ſub atteſtatōe alicuiꝰ ſancti nomīs af
firmare Sicut eī̄ dicit apl̄s Hebreo. vj. Hoīes p̄ maioreʒ
ſui iurant. ⁊ oīs cōtrouerſie eoꝝ finis ad cōfirmatōem ē
iuramētū. quia. ſ. ille q̄ iurat ſp̄ ſolet aliqd̄ maiꝰ nomē in af
firmatōis ſue teſtimoniū noiare. Et pōt eſſe iuramētū vici
oſum ⁊ iuramētū v̄tuoſum. Uirtuoſum eī̄ eſt qd̄ ex cau
ſa neceſſaria efficit̄. qd̄ veritate fulcit̄. ⁊ qd̄ pro tollēdo q̄⸗
libet dubio celebrat̄. Et ſic plures ſancti legūtur iuraſſe et
ꝓmiſſiones ſuas iuramēto firmaſſe. ſicut ptʒ. j. Reguʒ. xx.
vbi dauid ⁊ Ionathas ſibi fidelitatē mutuo iurauerūt. Et
ſicut ptʒ. j. Reg. xxiiij. vbi dauid iurauit ſauli ꝙ poſt ipum
ſemen eius nō deleret. Et q̄uis iuramentuʒ ſit a principio
volūtariū: poſtq̄ tamē factū eſt fit neceſſariū. Un̄ Nume.
xxx. Si q̄s viroꝝ iuramēto ſe aſtrinxerit: nō faciet irritum
v̄bum ſuū: ſ quicq̄d ꝓmiſerit adimplebit. Itē vicioſū iu⸗
ramentū eſt qd̄ ſine cauſa iuratur. ⁊ qd̄ non propt̄ neceſſi
tatem: ſed ꝓpter leuitatem ⁊ malam aſſiduitateʒ efficitur.
De quo Math. v. Dico autē vobis nō iurare oīo: prohi
bet ne ſcʒ ad facilitatem iuriandi deueniat̄. ⁊ de facilitate i
conſuetudinē. ⁊ de conſuetudine in p̄iurium incidatur. Et
nota ꝙ iuramentū noſtrū ad hoc ꝙ ſit licitū debet habere
tria ſcd̄m formam etiā iurandi. que nobis tradit̄ Hiere. iiij.
Iurabis viuit dn̄s. in veritate. in iudicio: ⁊ in iuſticia. Ubi
nota ꝙ in quolibet iuramento licito Uerbi mēdacitas de
bet abeſſe. In veritate inq̄t. Modi cōgruitas debet ineſſe
in iudicio inq̄t. i. cū diſcretōe. Cauſe neceſſitas debet adeē.
In iuſticia. i. ꝓ iuſta cauſa. Primo ḡ dico ꝙ mendaci⸗
tas debet abeſſe. q꞉ ſcʒ iurandū eſt in veritate: q꞉ al̄s ſi ho⸗
mo mentit̄ cum intentione fallendi iurando p̄iurus effici
tur. ſicut de dn̄o dicit̄ in p̄s. Iurauit dominꝰ veritatē ⁊ nō
fruſtrabit̄ eum. Quod eſt contra multos q̄bus nō ſufficit
ſimpliciter mentiri: niſi etiam mendaciū ſuū nitantur iura
mento fulciri. Similes petro de quo dicit̄ Mat. xxvj. Ce
pit deteſtari ⁊ iurare ꝙ non nouerat hoiem. Et tales ſimi⸗
les ſunt manticore q̄ eſt beſtia ferociſſima: que tribus or⸗
dinibus dentiū eſt munita. Quia ſcʒ tales iuratores tribꝰ
generibus dentiū: id eſt verborum continue ſunt armati.
Tales enim vt cōmuniter aut mentiūtur aut blaſphemāt
aut periurant. Quia pro certo tales qui ſunt aſſueti ad iu
randum: ſepe ſolent incurrere tria vicia ſupradicta. ſcilicet
Mendaciū. Blaſphemiā. Et p̄iuriū. Et ideo conſulit̄ Ec⸗
xxiij. Iurationi nō aſſueſcat os tuū. Et rō redditur ibideʒ
Quia vir multum iurans replebit̄ iniq̄tate. Bene ergo di
co ꝙ a iuramento mendacitas debet abeſſe. In veritate i⸗
quit. vnde Eccl̄. viij. Ueritatē meditabit̄ guttur meum ⁊c̄
Scd̄o dico ꝙ in iuramento modi cōgruitas debet ineē.
quia ſcʒ iuramentū debet fieri in iudicio. i. in diſcretiōe iu⸗
dicis. Iudicium eī̄ idem eſt qd̄ diſcretio. q꞉ ſcʒ diſcrete de
bemus iudicare. ordinare. diſcernere ⁊ conſiderare. q̄d q̄li
ter. quō. quando. ⁊ quare ſit iurandū. Quod eſt contra il⸗
los q̄ ſine cauſa iurant. ⁊ q̄ ſine ratōe ſunt ad iurandū aſ⸗
ſueti. Similes cani rabido quiꝰ os ſemp̄ dicit̄ habere aper
tum ⁊ venenoſam ſaliuam continue diſtillare. quia ſcʒ ta⸗
les ſemp̄ habent os apertum ad iurandū ⁊ ad venenoſas
blaſphemias emittendū. Contra illud Zach. v. Oīs iu⸗
rans ſimiliter iudicabit̄. quia ſcʒ iurans ſemp̄ debet habe
re modum. i. per verum iudicium ⁊ diſcretiōem in ſuo iu⸗
ramento debite moderari. Sed fatui nō ſunt tales qui ſcʒ
nō credūt eſſe malum ita aſſidue iurare. Iuxta illud Sa⸗
piētie. xiiij. Male iurantes nocere ſe non ſperant. Cū ta⸗
men dicat Gregorius in dyalogo. Or q̄dam puer ſeptē⸗
nis rome ꝓpter aſſuetam iuratōem a demone fuit raptus
⁊ in inferno damnatus. Sic igit̄ iuramento modi congrui
tas debet ineſſe. Tercio dico. ꝙ in iuramento cauſe ne⸗
ceſſitas debet adeſſe. quod oſtendit̄ cum dicitur. In iuſti⸗
cia. quia ſcʒ iuſticia id eſt iuſta cauſa debet in noſtris iura
tionibus intereſſe. Quod tamē nō ſeruant illi qui pro nihi
lo vel pro minima occaſione iurant. Contra illud diuinū
preceptum. Non accipias nomen dei tui in vanū. i. ſine cā
Unde Eccli. xxiij. dicitur. Si in vacuū iurauerit nō iuſtifi⸗
cabitur. Iurandum eſt ergo in iuſticia. Unde Eſaie. xlv. c.
Iuraui in memetipo. egredietur de ore meo iuſticie v̄buʒ
⁊c̄. Sufficiat ergo cauſa breuitatis. Uide infra de Loqui.
et de Uerbum.

Iuſtus. Iuſticia. iuſtificatio

Nota ꝙ iuſticia q̄nq̄ accipitur ꝓ virtute ſpēali. Aliquan
do ꝓ p̄fectione vniuerſali ⁊ generali. Primo modo iuſti⸗
cia eſt virtus cardinalis ius ſuū vnicuiq̄ tribuens. Unde

dicit Ambroſius libro pmo de officijs. Juſticia eſt que dat
cuilibet qđ ſuū eſt nihil vendicās alienū. Scđo modo iu/
ſticia nihil aliud eſt ꝙ̄ vniuerſalis ꝟtus ⁊ pfectio nihil ha
hens iniq̄tatis vel peccati. Vñ Hieronymꝰ ad demetria/
dem dicit. Qꝛ oīes virtutū ſpecies vno iuſticie nomie cō/
tinent̄. Accipiendo igitur iuſticiā pro generali moꝝ cōge
rie ⁊ pro morali pfectione ⁊ bonitate. dicamus ꝙ nos de/
bemus eſſe iuſti ⁊ ſancti multiplici ratiōe. videlicet qꝛ iuſti

A domino diliguntur:
A domino ꝓteguntur.
In dn̄o delectantur.
Cum dn̄o gloriant̄.

Dico ꝙ a dn̄o diligūtur. Omnis
eīm res naturaliter diligit ſuū ſi/
mile. Et qꝛ iuſtus dn̄s ⁊ iuſticiā
dilexit equitatē vidit. vultꝰ eiuſ
ſicut dicitur in pſ. Ideo recte dico ꝙ iuſti ⁊ ſancti a dn̄o di/
ligūtur. pſ. Dn̄s diligit iuſtos ⁊ vias peccatoꝝ diſperdet.
Itē dico ꝙ a dn̄o ꝓtegūtur. Naturaliter eīm oīa ania
lia diligūt ſpeciem ſuam. ⁊ pugnant ꝓ inuicem. ⁊ ſe inuicē
liberant ⁊ defendūt. Et qꝛ iuſtus dominus in oībus vijs
ſuis ⁊ ſanctus in oībus operibꝰ ſuis. Idcirco iuſtos eiuſ/
dem ſpeciei ⁊ cōditionis cū ipſo liberat ⁊ defendit. ⁊ a ten
tationibꝰ ⁊ tribulatōibus ipos protegit ⁊ educit. Quia ſi/
cut dicit̄ Prouerb. xj. Juſtus de anguſtia liberatus eſt. Et
Prouerb. x. Juſticia liberabit a morte. Item dico. ꝙ iu
ſti in dn̄o delectant̄. Naturaliter eīm potentia delectat̄ in
apphenſione ſui obiecti. Et ideo iuſticia humana in app/
henſione dei q̄ eſt ſumme iuſtus debet ſūmopere delectari
pſ. Deus eīm iudex iuſtus ⁊ patiens. Et ideo letabitur iu/
ſtus in dn̄o ⁊ ſperabūt in eo oēs recti corde. Item di/
co ꝙ iuſti a dn̄o premiant̄. Quia eīm deus rex iuſtus ⁊ re/
ctus. Juxta illud Zach. ix. Ecce rex tuus venit tibi iuſtus
Ideo iuſtos ſucceſſores vult ſibi ī hereditatē paradiſi ha/
bere. ⁊ ſolūmodo viris iuſtis premiū eterne beatitudis im
pertiri. Juxta illud. Juſti epulent̄ ⁊ exultent in conſpectu
dei. Sic igitur bene dico ꝙ iuſti ⁊ ſancti debemꝰ eſſe. vt ſic
de quolibet noſtrum poſſit dici illud Pſalmiſte. Juſtꝰ vt
palma florebit: ⁊ ſicut cedrus lybani multiplicabitur. In
quibus verbis aduerte: ſicut ad hoc ꝙ arboꝛ in perfectam
arborē cōuertat̄ neceſſe eſt

Qꝛ conformiter alteretur
Qꝛ ſtabiliter radicetur.
Qꝛ viuaciter vegetetur.
Qꝛ ſublimiter inaltetur.
Qꝛ fertiliter fecundet̄.

Sic ꝟe ad hoc ꝙ quis effi
ciatur vir iuſtꝰ ⁊ perfectꝰ.
ipe ꝓculdubio debet Alte
rari ſe melioribus confir/
mando. Vt inq̄t. quod de
notat ſimilitudinē. Radi/
cari ſe in ꝟtutibus confirmādo. qꝛ debet eſſe palma que ꝓ
fundas habet radices ⁊ ſemꝑ viret ⁊ diutiſſime durat. Ve
getari bonis affectibus abūdando. Florebit inq̄t. Eleuari
bonis celeſtibus contēplando. qꝛ debet eſſe ſicut cedrus.
Fecūdari bonis operibus redūdando. qꝛ debet multipli/
cari. Iſta eīm ſe habent ꝑ ordinem ad hoc ꝙ aliquis fiat iu
ſtus. qꝛ ſcꝫ primo debet Alterari a mala conditōe. Radica
ri in bona intentōe. Vegetari a bona affectōe. Creſcere ſeu
eleuari celoꝝ contēplatione. Fecūdari ſeu dilatari operuꝫ
ꝓcreatione. Dico ergo primo ꝙ ſi volumus eſſe iuſti:
nos debemꝰ a prauis moribus alterari. Juxta illud. j. Co/
rinth. xv. Euigilate iuſti ⁊ nolite peccare. Et hoc oſtendit̄
cum dicit̄. Vt quia ſcꝫ. vt. ſicut. tanq̄ꝫ. quaſi. denotant ſili/
tudinem. imitatōem. ⁊ ad aliquid aliud relatōem. quia ſcꝫ
illi qui iuſti volūt fieri: debent antiquas ſuas conditōes re
linquere: ⁊ bonoꝝ ſe conditōibus conformare. Vt inquit.
Nam ſicut elitropiū ſeu ſolſequiū ſe cōformat ſoli ſe ei cō/
tinue inclinando ⁊ aperiendo. ⁊ ſm motum ipſius ſolis ſe
mouendo ⁊ ordinando. Sicut etiam ſilenites lapis preci/
oſus ſequitur motum lune. ita ꝙ imago lune in ea dicitur
apparere. que imagini lune celeſtis ſe dicitur conformare.
et ſm varietates ipſius continue variare. Sic ꝟe chariſſi/
mi ſi volumus iuſti eſſe: neceſſe eſt ꝙ ſoli ⁊ lune. i. chriſto ⁊
beate virgini vel alijs celeſtibus ⁊ bonis perſonis nos cō/
tinue conformemus. ⁊ ꝙ ipos in cūctis bonis actibus in/
nitemur. ⁊ ꝙ motus conditōis ⁊ affectōis ſm illos motus
et conditōes quos in eis viderimus ordinemus ⁊ etiaꝫ al
teremꝰ. Vt inq̄t. Circa qđ nō. ꝙ nos debemꝰ eis ꝯformari

In humilitate.
In ſtabilitate.
In benignitate.
In ſagacitate.

Dico in humilitate: vt ſic dicat q̄li/
bet illud Pſal. Vt iumentū factus
ſum apud te ⁊ ego ſemꝑ tecuꝫ. Itē
cōfirmemus eis in ſtabilitate. vt ſic
quilibet dicat illud. Eſa. l. Poſui faciem meam vt petram
duriſſimam. Item in benignitate: vt de quolibet dicat̄ il/
lud phyl. ij. In ſilitudinem hominū factus eſt ⁊ habitu in
uentus vt homo. Homo enim eſt aīal manſuetum natu/
re. Item conformemur in ſagacitate: vt dicamꝰ illđ. j. Co/
rinth. iij. Vt ſapiens architectꝰ poſui fundamentū. Debe/
mus igit̄ ſi volumꝰ eſſe iuſti a prauis moribus alterari. Vt
inq̄t. Secūdo dico. ꝙ nos debemꝰ in bonis virtutibꝰ ra
dicari. quia debet dici Palma. Sicut eīm arboꝛ non poteſt
ꝑfici niſi fuerit profūde ⁊ firmiter radicata. quia ſcꝫ alīs vel
a vento faciliter euelleret̄. vel a caloꝛe faciliter ſiccaret̄. Et
ſic vere homo nō eſt iuſtus vel ꝑfectus: niſi in bono fue/
rit radicatus. Illi eīm qui radicem firmi propoſiti non ha/
bent. vel a vento tribulatōis vel ab ardoꝛe tentatōis faci/
liter deſtruūtur. Debet igit̄ firmiter radicari. Palma inq̄t
Palma eīm eſt arboꝛ ꝓfundiſſime radicata. vigoꝛe perpe/
tuo decorata. ⁊ duratōe longiſſima continuata. Sic ꝟe vir
iuſtus debet radicem boni propoſiti ſumme fixam habere.
vigorē gratie nunq̄ perdere. ſed ſemꝑ ⁊ continue ꝑ gratiā
viuere ⁊ durare. dicens illud Job. xxix. Sicut palma mul/
tiplicabo dies. Et vere bene decet virum iuſtū habere con
ſtantiam et ꝑſeuerantiam. qꝛ ſicut dicit̄ Sapie. v. Juſti au
tem imꝑpetuū viuent. Et Prouer. x. Juſtus ineternū non
cōmouebitur. Debet ḡ bonis virtutibꝰ radicari. Tercio
dico ꝙ ipe debet bonis affectibus vegetari. Florebit inq̄t.
id eſt flores bonarū affectuū habebit. Sicut eīm flores ſūt
materia fructuū. ſic bone affectōes ſunt materia bonoruꝫ
opeꝝ. Vñ de viro iuſto dr̄ in pſ. Juſtꝰ germiabit ſicut lili/
um. et florebit ineternū ante dominum. Juſtus eīm debet
Germinare ꝑ bonam meditatōem. Eſſe ſicut liliuꝫ per ca/
ſtam cōuerſatōem. Florere ꝑ bonam affectōem. Eſſe ante
dominū per iugem contēplatōem. Et hec ineternū per cō/
tinuam ꝑſeuerantiam ⁊ duratōem. Vide ſupra de floribꝰ.
vbi multa inuenies. Debet igitur vir iuſtus bonis affecti/
bus vegetari. Quarto dico ꝙ ipe debet celi ſublimitati/
bus eleuari. quia ſicut arboꝛ nō poteſt perfici vel comple/
ri niſi de terra ſuperius eleuetur. Sic homo nō poteſt iu/
ſtus fieri niſi per celeſtium cōtemplatōem ſuperius men/
taliter inaltetur. Quod oſtenditur cum dicitur. Sicut ce/
drus. vt ſic dicat illud Eccli. xxiiij. Quaſi cedrus exaltata
ſum in lybano. ſed hec vide ſupra de Cedro. Unde de vi/
ro iuſto dicit̄ in Pſalmo. Juſti epulentur ⁊ exultent in cō
ſpectu dei. Contemplatio eīm dei et bonoꝝ eternoꝝ nihil
aliud eſt ꝙ̄ quedam ſpūalis epulatio ⁊ quedam in dei pre/
ſentia exultatio ⁊ refectio. Debet igitur in dei ſublimitati/
bus contēplari. Quinto dico. ꝙ qui voluerit iuſtus fieri
ipe debet bonis operibꝰ fecūdari. quod oſtenditur in ver/
bo Multiplicabit̄. Sicut eīm arboꝛ multiplicat̄ per pullu
latione ⁊ fructificatōeꝫ. ſic vir iuſtꝰ ꝑ bonā opatione. Et
nota ꝙ iuſti multiplicant̄ ⁊ ad alios ꝑ bona opa dilatant̄

Quandoqꝫ ꝑ clementiā ⁊ compaſſionē.
Quandoqꝫ ꝑ iuſticiam ⁊ correctōem.
Quandoqꝫ ꝑ ſcientiam ⁊ eruditōem.

Multiplicā
tur dico per
clementiaꝫ ⁊
pietatem. qꝛ ſicut dicitur in Pſal. Juſtus autē miſeret̄ et
retribuet. Quia ſicut dicitur alibi. Diſperſit dedit pauperi
bus: iuſticia eius manet in ſeculum ſeculi. Item dilatant̄
per iuſticiam et equitatem. Quia ſicut dicitur Sapie. x. c.
Juſtum dedurit dominꝰ per vias rectas. Item dilatant̄
per ſcientiam ⁊ ſagacitatē. Quia ſicut dicitur Sapie. iij. c.
Fulgebunt iuſti et tanquaꝫ ſcintille in arundineto diſcur/
rent. Finaliter dilatabitur quantum ad deum per eternaꝫ
gloriam et felicitatem. Unde in Pſalmo dicitur. Juſti au
tem hereditabūt terram. et inhabitabūt in ſeculum ſeculi
ſuper eam. Multiplicabitur ergo. Unde in Pſalmo dicit̄
Multiplicabis in anima mea virtutem. Tales igit̄ ſunt
iuſti. id eſt perfecti boni et honeſti. Sed procerto nunc eſt
dolendum. quia pauci inueniūtur hodie tales. Quia vere
pauci ſunt qui velint

Alterari per conuerſionem.
Radicari per durationem.
Vegetari per bonam affectionem.
Eleuari per contemplationem.
Fecundari per bonam operationem.

Et ideo procul/
dubio pauci ſūt
hodie viri iuſti.
qꝛ ſicut dr̄ Eſaie
lvij. Juſtꝰ perijt
et nemo eſt qui recogitet. q̄a reuera pauci ſunt hodie iuſti.

q̄uis forte multi ſint q̄ ſe iuſtos ſimulent atq̄ fingant De quibus dr̄ Luce.xx. Miſerūt inſidiatores q̄ ſe iuſtos ſimularent. Iſti ſunt hypocrite q̄ in apparentia videnť eſſe iuſti ⁊ tñ in exiſtentia ſunt iniuſti. Et tales debent timere cōminationē ſcripture dicentis in pſ. Iniuſti aũt diſꝑibunt. ſimul ⁊ reliquie impiorꝫ interibunt. Virū eñ iniuſtū mala capient in interitu. Et ideo bonum eſt nos eſſe iuſtos quia oculi domini ſuꝑ iuſtos ⁊ aures eius in preces eorū. Et ſic patet quō iuſticia accipiť ꝓ perfectione generali ⁊ vniuerſali. Sed adhuc dico ꝙ iuſticia accipiť ꝓ virtute ſpeciali ⁊ cardinali. Et ſic iuſticia q̄q̄ poſſit ad oēs ꝑtinere. ex eo.ſ. qꝛ q̄libet hꝫ reddere vnicuiq̄ qđ ſuum eſt. videlicet.

Deo reuerentiã.
Sibi penitentiã
Proximo bñficentiã.

Pertinet tñ p̄ncipaliter ad iudices ⁊ p̄latos q̄ orbem habent iudicare ⁊ gubernare ⁊ inter virū ⁊ ꝓximū ſuū iuſticiã ꝑpetrare. Jō talib⁹ dr̄ Sap.j. Diligite iuſticiã q̄ iudicatis terrã. Dauid etiã q̄ erat rex dicebat in pſ. De⁹ iudiciū tuū regi da. ⁊ iuſticiã tuã filio regis. Juſticia ergo ſumiť ꝓ illa regula rectitudis q̄ q̄s đo ſibi ⁊ ꝓximo exhibꝫ q̄cq̄d debuerit exhibere. Vñ Bern. dicit in ſermone. Qꝛ iuſticia eſt reddere vnicuiq̄ qđ ſuū eſt.ſ. ſuꝑiori reuerentiã ⁊ equali auxiliū adiuuando. cōſiliū inſtruendo. ſubdito autē cuſtodiã ⁊ ſi deliquerit diſciplinã. Loquamur ḡ de illa rectitudine iuſticie q̄ ad p̄latos ⁊ iudices noſciť ꝑtinere. ⁊ q̄ etiã cordi hũano naturaliť eſt inſita. Sicut eī videm⁹ ꝙ regula ꝑ quã alia regulanť. hꝫ neceſſario eē recta. Sic iudex vl' p̄lat⁹ q̄ eſt regula alioꝝ hꝫ neceſſario eſſe iuſt⁹. Juſticia eñ eſt q̄dam mentis rectitudo q̄ nō dꝫ ad vnã ꝑtem vl' ad aliã declinare. vñ Eccl's.vij. Hec inueni ꝙ fecit dñs hoiem rectū. Rectitudinē eñ iuſticie que nobis debet ineſſe ꝓbat

Corporis figura.
Pectoris natura
Diuina ſcꝑtura.

Dico corporis figura. qꝛ.ſ. habet homo corp⁹ rectū ⁊ erectū in ſignū ꝙ ſemꝑ debet iuſticie rectitudinē obſeruare. qꝛ ſm Bern. Nil indecenti⁹ q̄ꝫ recto corpore curuum animū gerere. Item pectoris natura. qꝛ.ſ. in pectore hoīs in ipſa ꝑte rōnis eſt q̄dam portio q̄ dr̄ ſinderesis. q̄ nihil aliud eſt q̄ꝫ illa ſumma inflexibilis mētis rectitudo q̄ ad nullã iniuſticiã pōt aliq̄liť inclinari. in q̄ q̄dē humana mens immobiliter eſt fundata. Vñ Eſaie.lj. Juſticia mea non deficiet. Et Eſaie.liiij. In iuſticia fundaberis. recede ꝓcul a calumnia. Ad hec etiã facit diuina ſcriptura. Eccl's vij. Solūmodo hoc inueni ꝙ fecerit deus hominem rectū Et ideo bene conſulit pſ. Si vere vtiq̄ iuſticiã loquimini. recte iudicate filij hominū. Exponere ergo poſſum⁹ illam auctoritatem. pſ. Miſericordia ⁊ veritas obuiauerunt ſibi. iuſticia ⁊ pax oſculate ſunt. Quia ꝓculdubio iudici ⁊ p̄lato debent miſericordia ⁊ veritas obuiare. ⁊ ipm̄ debent pax ⁊ iuſticia oſculari. Aduerte ergo ꝙ iuſt⁹ iudex debet

Per mititudinē temperari
Per certitudinē informari
Per rectitudinē regulari
Per q̄etudinē tranq̄llari

Primū ꝓbat virtus pietatis. Miſericordia. Sed ſcđm virtus veritatis. Veritas. Sed terciū virt⁹ eq̄tatis. Juſticia. Quartum vo virtus vnitatis ſeu charitatis Pax. Debet enim habere iudex vel prelatus In affectione clementiam ⁊ pietatem. Miſericordiã inquit. In cognitione ſcientiam ⁊ claritatem. Veritas inquit. In correctione modeſtiam et equitatem. Juſticia inquit. In intentione concordiam ⁊ vnitatem. Pax inquit. Quia.ſ. ad pacem ⁊ ꝯcordiam ſubditorum debet eſſe intētio iuſti iudicis ordinata. Dico ergo ꝙ iuſtus iudex vel prelatus debꝫ per mititudinem moderari quod oſtendiť cum dicitur. ꝙ ipſe debet habere miſericordiam. Juſticia enim ſemꝑ debet miſericordia temperari. quia ſicut dicit Criſoſtom⁹ ſuper Matheum. Juſticia ſine miſericordia non eſt iuſticia ſed crudelitas. Et miſericordia ſine iuſticia non eſt miſericordia ſed fatuitas. Sicut enim videmus ꝙ abies que inter ceteras arbores eſt rectiſſima: molliſſima ⁊ etiam gummi ⁊ liquore abundantiſſima. ſolet enim liquorem tenacē ⁊ odoroſum emittere. qui.ſ. in infirmitatib⁹ diciť ſuffragari. Sic vere homo q̄uis ſit per iuſticiam ⁊ equitatem rectiſſimus. ſemꝑ tamen cum hoc debet eſſe ꝑ pietatem molliſſim⁹. quia ſemꝑ debet cum rectitudine equitatis habere gummoſitatem ⁊ molliciem pietatis. qꝛ ſm Grego. in moral'. Plerumq̄ accidit ꝙ illi qui inter tormēta remanent incorrecti. blandimentis ſuauib⁹ corriguntť. Eſt igiť neceſſaria miſericordia iudicibus. qꝛ.ſ. ſemꝑ debent vnicere cum iuſticia pietatem. Similes elephanti. qui quando ſedet ſꝑ ſolet pedes flectere. quia ſcꝫ illi qui ſedent in throno iudicarie poteſtatis. ſemper pedes affectōnum flectere debent ad opera pietatis. Veruntamen ſicut elephas nunq̄ taliter flectiť quin ſemꝑ rectus alicui arbori innitatur. Sic iudex nunq̄ debet ſic flecti ad miſericordiam quin ſemper rectus maneat per iuſticiam. Vnde Aug⁹. ſuper illud verbū Math.xviij. Si peccauerit in te frater tuus corripe cum inter te et ipſum. Et ſi foris terribiliter correctio ꝑſonet. intus tñ dilectio ſuauiter ſonet. Qđ eſt contra multos iniq̄s iudices ⁊ auſteros qui penitus ſine miſericordia alios iudicant ⁊ condemnant. cum tamen dicat ſcriptura. ꝙ iudicium ſine miſcđia fiet ei q̄ non fecit miam. Jaco.ij. Habeant ergo miam. Vnde Prouer.xxj. Qui ſequiť miam ⁊ iuſticiam inueniet vitam. Debet ergo iuſtus prelatus et iudex per mititudinem moderari. Deinde dico ꝙ ipſe debet per certitudinem informari. Veritas inq̄t. quia.ſ. veritas ⁊ claritas cognitionis ⁊ ſcientie debet intereſſe in iuſticia facienda. Sicut enim ſagittarius non poteſt recte iacere ſagittam niſi videat clare ad terminū ad quem iacit. ſic nec hō poteſt recte vel iuſte aliquid operari niſi poſſit certitudinaliter informari. Veritas ergo. pſ. Miſcđia ⁊ veritas p̄cedent faciem tuam. Vnde de bonis iudicib⁹ dr̄ Eſaie.lxj. Dabo opus eorum in veritate. Et Eſa.xxxij. Ecce in iuſticia regnabit rex ⁊ principes in iudicio preerunt. Sed heu ꝓculdubio videť impletum illud vaticinium Eſa.lix. Conuerſum eſt inquit retrorſum iudicium ⁊ iuſticia longe ſtetit. qꝛ corruit in plateis equitas ⁊ veritas non potuit ingredi. Vbi queſo in iudicibus ⁊ maioribus noſtris eſt iuſticia. vbi equitas vbi veritas. Et vere moderno tempore iudicium fugijt. iuſticia longe abijt. equitas defecit ⁊ corruit. ⁊ in modernis curijs veritas ingredi non potuit. Ita ꝙ breuiter de modernis poteſt dici illud. j. Macha.vij. Non eſt in eis veritas ⁊ iudicium. Veritas enim nō eſt hodie in multis. ſed potius fraus. deceptio ⁊ fallacitas. qui. ſcꝫ ſub ſpecie iuſticie imponunt hominibus multa falſa. prece precio. odio vel fauore. vt exinde poſſint lucrū aliquod extorquere. Iſti ſunt ſicut falſi medici qui loco medicine offerunt homini venenum. quia iſti loco vere iuſticie offerunt hominib⁹ iudicium falſum. Iſti ſunt ſimiles lupo de quo narrať in fabulis ꝙ cum ſemel vidiſſet ſe diffamatū de nimio eſu carnium. iurauit decetero non comedere carnes ſꝫ tandem artatus fame inuenit mutonem pinguē in prato ipſe vo ꝓpter iuramentum eum comedere verecundans: impoſuit ei nomen ꝙ erat ſalmo ⁊ non obſtantibus multis modis allegationibus ⁊ negatiōib⁹ factis ex ꝑte mutonis deuorauit eum loco ſalmonis. Sic vere tales qui ex iniuncto ſibi officio teneně. ac ſub iuramēto non comedere carnes. id eſt aliquid crudeliter non extorquere. ipſi vo qñ vident pinguem mutonē. i. ruſticum diuitē. imponunt ei ꝙ ſit ſalmo. i. ꝙ ſit latro vel homicida. ſicut habemus exemplum. iij. Reg.xxj. Vbi Jezabel fecit imponi Naboth. ꝙ maledixerat deo ⁊ regi. ⁊ ſic fecit eum occidi vt vineam ſuam haberet. Quia procerto non obſtantibus quibuſdam allegationibus iuſticie. tales loco ſalmonū comedunt mutones. i. ſub ſpecie malorum depredantur ⁊ deuorant innocentes. De his dicit Cicero. ⁊ allegatur libro de florib⁹ philoſophoꝝ. ꝙ nulle deteriores inſidie q̄ꝫ ille que ſub diſſimulatione officij fiunt. Iſti ergo non habent veritatem. ſimiles dyabolo. de quo dr̄ Joh.viij. Ille homicida erat et in veritate non ſtetit. quia veritas in eo non eſt. Non ſic ergo. qꝛ ꝓcerto qui vult eſſe iuſtus debet per certitudinē informari. Veritas inquit. vt ſibi dicať illud pſ. Propter veritatem ⁊ manſuetudinem ⁊ iuſticiam: ⁊ deducet te mirabiliter dextera tua. Deniq̄ dico ꝙ ipſe debet ꝑ rectitudinem regulari. Juſticia inquit. Quia ꝓcerto prelatus vl' iudex dꝫ ꝑ iuſticiã regulari ⁊ rectificari. ⁊ q̄ꝫtum ad ſe. ⁊ q̄ntum ad ꝓximū ⁊ q̄ꝫtum ad deum. Quia.ſ. cuꝫ rectitudo iuſticie reddat vnicuiq̄ qđ ſuum eſt. ipſe q̄ iuſt⁹ vult eſſe dꝫ ſibi reddere penitentiam. ꝓximo beneficentiam ⁊ deo reuerentiã exhibere. Notem⁹ ergo ꝙ triplex eſt iuſticia exhibēda. vicꝫ. Promotio. Inſtructio. Correctio. Suꝑior eñ

deb3 ſm deū ⁊ iuſticiā exhibere Promerentibꝰ ꝓmotōem
Ignorantibꝰ inſtructionē. Delinquentibꝰ correctionem.
Iſte em̄ ſunt tres ꝑtes iuſticie q̄s ꝓlati tenent ex debito
ſui officij adimplere. Iuxta illud. Math.iij. Sine mō ſic
em̄ decet nos implere oēm iuſticiam. Debēt em̄ bonos ad
ꝓmotiones erigere. Rudos ꝑ inſtructiones dirigere. Ma
los ꝑ punitiōes corrigere. Iuſti ergo bonos ad ꝓmotōes
erigunt. Vn̄ Eſaie.xxxij. Ecce in iuſticia regnabit rex. Et ꝓ
uer.xvj. In iuſticia firmabit ſoliū. q2.ſ. illi qui ad regnū vl
ad ſoliū ꝓmouent. ſemꝑ debent mediante iuſticia ꝓmo-
ueri. vt.ſ. digni digne ꝓmoueant. ⁊ indigni nllo fauore ſuf
fragante penitꝰ repellant. Cuiꝰ tn̄ cōtrariū faciūt illi q̄ im-
promotos dimittunt ſubditos meliores. ⁊ ꝓmouent ſuos
familiares ⁊ ꝓpinquiores. q̄ꝙ fuerint in ſufficientijs debi
liores. Item ſtultos iuſti ꝑ inſtructionē dirigunt. Vn̄ Da
niel.xij. Qui ad iuſticiā erudierint multos. q̄ſi ſtelle in per
petuas eternitates fulgebunt. Itē iuſti malos ꝑ punitio-
nē corrigunt. q2 ſic̄ ſm Ambro. Apes hn̄t aculeū quo ſe et
domos defendunt. tanteq3 ſunt audacie ꝙ ꝓ defenſiōe do
moꝝ ſuaꝝ morti ſepiſſime ſe exponunt. Sic vere iudex vl
ꝓlatus debet portare ſecum aculeū iuſticie ⁊ rigoris Roꝝ.
xiij. Nō em̄ fruſtra gladium portat. quo.ſ. malis ꝑ corre-
ctionis regulā ſe opponat. ⁊ quo a ꝑncipibꝰ ſeu tyrannis
domū eccleſie cui preeſt liberet ⁊ defendat. ita ꝙ ſi neceſſe
eſt etiā morti corporis ꝓ defenſiōe eccleſie ſe exponat. Ec-
cleſi.iiij. Vſq3 ad mortē certa ꝓ iuſticia. Prelatꝰ em̄ vl iu-
dex nō ſolum debet habere miam ⁊ dulcorē. ſ3 etiā iuſticiā
⁊ rigorē. Sicut em̄ panthera eſt animal benignū ⁊ placidū
pictū ⁊ coloratū. ⁊ a cunctis aialibꝰ ꝓdilectū. verūtn̄ hab3
quendā in vultu toruorē quo alia aialia eiꝰ timore natura
liter deterrent q̄ꝙ ad ipm̄ diligendū ꝑncipalit attrahant
Sic ꝓcerto ꝓlatꝰ vl iudex d3 eſſe benignus ⁊ placidus per
pietatē ⁊ affabilitatē. Pictus ⁊ coloratꝰ ꝑ decentiā ⁊ bone
ſtatē. Amicus ⁊ dilectꝰ ꝑ beneficioꝝ liberalitatē ⁊ largita-
tem. Verūtn̄ iſte q̄cq̄d agat inter ſubditos ſemꝑ debet tor
uū vultū ꝑ rigorem ⁊ ſeueritatē gerere vt alij eius aſpectu
terreant ⁊ teneant eū timere. ⁊ a malis operibꝰ abſtinere.
Quia ſicut d2 Prouer.xx. Rex q̄ ſedet in ſolio iudicij diſſi
pat omne malū intuitu ſuo. Quia vere iudex vl ꝓlatꝰ nun
q̄ꝙ ſe debet tamfamiliarē exhibere q̄n ſꝑ vultu ⁊ geſtu poſ-
ſit rigorem ⁊ iuſticiā deſignare. ⁊ terrorem in alioꝝ cordi-
bus generare. Quia teſte Inno.li. de cōditione miſerie hu
mane. Nimia familiaritas parit contemptū. Et iō ſm ꝓs.
Iuſticia debet ante eū ambulare ⁊ iuſticia ⁊ iudiciū d3 eē
ꝓparatio ſedis ſue. Quia ſicut d2 in ꝓs. Beati q̄ faciūt iu-
diciū ⁊ iuſticiā in omni tꝑe. Debet ḡ iudex vel ꝓlatꝰ ꝑ recti
tudinē regulari. Inſuꝑ dico ꝙ ipſe debet ꝑ quietudinē3
ordinari. Pax inq̄t. Tota em̄ intentio iudicis d3 eē ad pa
cem inter homines faciendā. Quia ſicut dicunt iura ciui-
lia. Nihil aliud q̄rat iudex ꝓterq̄ꝙ ꝑtes ad concordiā reuo
care. Ad hoc em̄ eſt iuſticia ordinata. vt.ſ. in hoībꝰ pax ⁊ cō
cordia cōſeruet. Iaco.iij. Fructꝰ iuſticie in pace ſeminat
Sicut em̄ ꝑ violentū raptū firmamenti oīs orbes ⁊ pla-
nete inferiores pacifice regunt. trahunt ⁊ mouentur. ita ꝙ
vnus aliū nō turbat nec impedit quoquo mō. Sic vere ꝑ
raptum rigoris ⁊ iuſticie boni iudicis vl ꝓlati inferiores ta
liter gubernant. ꝙ inter ſe pacifice cōuerſant. ⁊ ꝙ ab oīni
diſcordia trāq̄llant. Vn̄ d pace ⁊ iuſticia loquit Eſa.xxxij
Erit inquit opus iuſticie. pax ⁊ cultꝰ iuſticie. ſilentiū ⁊ ſecu
ritas vſq3 in ſempiternū. Et ſedebit ppls meꝰ in pulcritu-
dine pacis. in tabernaculis fiducie ⁊ i requie opulēta. Pa
tet ḡ ꝙ iuſtꝰ iudex debet amare quietudinē. Pax. Serua-
re rectitudinē. Iuſticia. Tenere certitudinē. Veritas. Ha
bere mititudinē. Miſcdia. Et de iuſticia ſufficit inq̄ꝙtu3
accipit ꝓ ꝩtute cardinali ⁊ ſpeciali ⁊c̄. De iuſticia ꝩo di
uina eſt aliq̄d admittēdū. Et dicamꝰ ꝙ ſicut d2 in ꝓs. Mi
ſericors dn̄s ⁊ iuſtꝰ. Ipē em̄ h3 miam in p̄nti ⁊ habebit iu
ſticiā in futuro. Eſt em̄ deꝰ ſicut aquila de qua dicit Pliniꝰ
Q2 ſꝑ ſolet in nido ſuo duos p̄cioſos lapides habere ſimil
nec vnū ſine alio ibi eſſe. Quia vere celeſtis aquila.i. deꝰ in
nido cordis ſui ſemꝑ h3 duos lapides p̄cioſos.i. duas ſpe
ciales ꝩtutes iuſticiā.ſ. ⁊ miam. q̄ ibi ſemꝑ ſe ſolent cōica-
re ⁊ vna ſine alia nunq̄ꝙ eſſe. Conſidera em̄ oīa opa dei ⁊
ſemꝑ inuenies iunctā iuſticiā pietati. ⁊ cōiunctā miam eq̄
tati. Vn̄ in ꝓs. Vniuerſe vie dn̄i miſcdia ⁊ veritas. Vn̄ de
xp̄o d2 Zach.ix. Ecce rex tuus venit tibi iuſtus ⁊ ſaluator
Iuſtus dico peccatores condemnando. Et ſaluator bo-
nos premiando ⁊ remunerando. Iuſticia ergo dei Eſt

Maloꝝ triſtificatiua.
Bonoꝝ letificatiua
Iuſtoꝝ remuneratiua

Eſt dico triſtificatiua delin-
quentiū. Illi em̄ q̄ delinquūt.
ſc3 peccatores ꝑ diuinā iuſtici
am punient ⁊ eterna patria priuabunt. Sicut em̄ lapis q̄
d2 Echites ſuppoſito cibo nō ſinit illum q̄ reus eſt veneni
de cibo guſtare. Si ꝩo reus veneni nō fuerit ſine difficulta
te manducabit. Sic vere diuina iuſticia in die iudicij nō ꝑ
mittet illos q̄ ꝓpriā animā venenauerūt ꝑ peccatū de cibo
celeſtis glie manducare. Illi ꝩo q̄ veneno pcti mortal ꝓ-
priam animā minime necauerūt iſtum cibū tunc tꝑis mā-
ducabunt. Iō talibus dicit dn̄s improperare. Eſa.lxv. Ec
ce inquit ſerui mei comedēt ⁊ vos eſurietis. ecce ſerui mei
bibent ⁊ vos ſitietis. ecce ſerui mei letabunt ⁊ vos cōfun-
demini. ecce ſerui mei laudabunt p̄ exultatione. ⁊ vos cla-
mabitis p̄ dolore. Iſta ḡ facit iuſticia diuina q̄ tūc bonos
faciet recreari. malos ꝩo fame ꝑpetua macerari. Quia ſi-
cut dicit Prouer.xiij. Iuſtus comedet ⁊ replet animā ſu-
am. venter aūt impioꝝ inſaturabilis. Iſta eſt ergo triſtifi-
catiua delinquentiū. Item dei iuſticia eſt letificatiua pa-
tientiū. Magna eſt em̄ leticia illis q̄ iniurias patiunt quā
do cogitant ꝙ iudex iuſtus q̄ inultū abire nō patit q̄n ipo
rum iniurias vindicabit. Sicut em̄ d2 in ꝓs. Iuſticie domi
ni recte letificantes corda Item diuina iuſticia eſt remu
neratiua laborātiū. Iſta em̄ nō vult eſſe operariū ſine mer
cede. q2 ſicut d2 Deutro.xxiiij. Nō negabis mercedem in-
digentis ⁊ pauperis fratris tui. Et iō dicebat.ij. Thim.iiij
Bonū certamen certaui. curſum cōſūmaui. fide3 ſeruaui.
iō repoſita eſt mihi corona iuſticie quā reddet mihi dn̄s in
illū diē iuſtus iudex. Qd nobis cōcedat ⁊c̄. Vide ſupra in
titulo de Correctione ⁊ in alijs pluribꝰ titulis.

Iuſtificare.

Nota ꝙ iuſtificare idem eſt qd iu
ſtum efficere. qd ſolum ꝑtinet ad
gratiam diuinam. Iuxta illud tytum.iij. Iuſtificati gratia
ipſiꝰ heredes ſimus ⁊c̄. Vide ſupra de gratia ⁊ de iuſticia.
q2 amitto gratia breuitatis.

Iuuare.

Vide ſupra vbi adiutorium.

Iuuenis. Iuuentus.

Nota ꝙ i ſcri-
ptura iuuentꝰ
accipit. quandoq3 literaliter. quandoq3 moraliter ⁊ ſpūa-
liter. Moraliter autem ſignificat quandoq3 in bono quan
doq3 in malo. In bono enim deſignat hominem ꝩtuoſum
qui ſemper in virtutibus iuueneſcit. Pſal. Renouabitur
vt aquile iuuentus tua. In malo ꝩo ſignat hominem vici
oſum q̄ per laſciuiā inſoleſcit. ꝓs. Iuuenes eoru3 comedit
ignis. Moraliter ergo poſſumus dicere ꝙ ꝑ iuuentutē p̄t
intelligi vir ꝑfectꝰ. q2 ſicut videmꝰ ꝙ iuuenis eſt naturalit

Gratus ⁊ gratioſus.
Letus ⁊ gaudioſus.
Fortis ⁊ animoſus.
Subtilis ⁊ ingenioſus
Agilis ⁊ obſequioſus.

Sic vere ſpiritualit. vir
perfectus debet ſe exhibe-
re Gratioſum in conuerſa
tione. Gaudioſum in ſpiri
tuali cōſolatione. Animo-
ſum in peruerſorum correctione. Ingenioſum in occulto
rum conſideratione. Obſequioſum in obedientia ⁊ ſubie
ctione. Et ſic de ipſo poterit illud quod dicit Thob.v.
Inuenit iuuenem ſplendidum ſtantem p̄cinctum ⁊ quaſi
paratum ad ambulandum. Vbi aduerte ꝙ ſpiritalis iuue
nis.ſ. vir ꝑfectus debet eſſe Gratioſus ad diligendum. In
uenit inquit iuuenem. Luminoſus ad erudiendum. Splē
didum. Vigoroſus ad ſuſtinendum. Stantem inquit. Cu
rioſus ad obediendum. Paratum inquit ad ambulandū.
Debet ergo habere iuuenis ſpiritualis gratioſam pul-
critudinem. quia ſcil3 ipſe debet eſſe iuuenis qui naturali-
ter eſt pulcrior q̄ꝙ ſit ſenex. Vnde.ij. Macha.iij. Apparue
runt duo iuuenes virtute decori. Item debet habere lumi
noſam limpitudinem. Splendidu3 inquit. quia ſcilicet ip-
ſe debet eſſe ſplendidus per diſcretionem. Vnde de Tho
bia dicitur Thob.j. Q2 cum eſſet iunior nihil tamen pueri
le geſſit in ope. Et Sapientie.viij. Iuuenis ⁊ acutus inuē
niar in iudicio. Item d3 habere vigoroſam fortitudine3

qđ notat in ꝟbo ſtante.q.d. ipſi debent eſſe ſtabiles atq̧ fortes ad bonū opus aggrediendū. ⁊ ad malis operib⁹ reſiſtendum. ⁊ ad labores ⁊ tribulationes ſuſtinendū. Unde .i. Ioh.ij. Scribo vobis iuuenes q̃m fortes eſtis. Stantem inq̇t. Un̄.ij. Mach.xij. Robuſti iuuenes ꝓ muris cōſiſtētes fortiter repugnabāt. Itē debet habere ſtudioſā ꝓmptitudinem. paratū inquit. Neemie.iiij. Media ps iuuenū faciebat opus. vt ſic dicat iuuenis deo vel ꝓlato ſuo illud ps. Paratū cor meū deus paratū cor meū ⁊c. Tranſiui breuiter iſtam auctoritatē. ꝓ eo q: ſupius eſt expoſita ⁊ ꝓſecuta in titulo de inuenire in .§. Scđo dico: ꝙ eſt inuentio q̄ inuenit hō iuſtus. Et iō vide ibi ⁊ ꝓſequere q̇tuor mēbra ꝓdicta ſicut ibi iuuenies ꝓſecuta. Sȝ heu ꝓculdubio videtur hodie de mltis ꝙ ipi nō ſ̄t iuuenes. imo ſenes. q.d. ſpiritualr̄ loq̄ndo ipi nō ſ̄t nec obſequioſi. nec vigoroſi. nec ingenioſi. nec gratioſi. q̄nimo ꝓcerto ſic videm⁹ ꝙ ſenes ſ̄t in Vultu turpiores Sic vere multi ſ̄t q̄ p̄e ceteris ſūt Motu tardiores hodie turpiores in cōuerſatōe. Tar Virib⁹ debiliores diores in opatione. Debilioris reſiſ Sēſib⁹ obſcuriores tentie. Obſcurioris ignorantie. Et ꝓpter hoc tales nō poſſunt dici iuuenes ꝓpter ꝑfectiones ſ̄ magis ꝓpter malam ⁊ iuuenilem cōditionē. Dico ergo ꝙ tales habent cōuerſationem turpiorem. Un̄ ipſi poſſūt dicere illud ps. Iunior fui eteñ ſenui. Item opatione tardiorem. Un̄ Mar.xvj. Viderūt iuuenē ſedentē. Item habent reſiſtētiā debiliorē. Un̄ in ps. Iuuenes eoꝝ in gladio ceciderunt. Item habent ignorantiā obſcuriorē. Un̄ Prouer.vij. Cōſidero vecordē iuuenē in obſcuro aduesperaſcēte die in noctis tenebris et caligine. Nō ſic ergo ſ̄ ſim⁹ boni iuuenes ⁊ nō mali. ⁊ ſim⁹ ſicut ſerpens q̄ comedens feniculum pellem deponit ⁊ in ſenſib⁹ iuueneſcit. Et ſicut aquila q̄ ſenectute grauata alte aſcendit ⁊ fontē deſcendēs ſuā renouat iuuentutem. Sim⁹ etiā ſicut fenix q̄ p incinerationē in iuuentutē priſtinā reuiuiſcit. Et ſicut illa palma ſingularis de qua dicit Plini⁹. ꝙ poſtq̃ ſenectute conſumpta fuerit ad iuuētutē priſtinā reuireſcit. Quia ꝓcerto charriſſimi ſi ſenectus vicioꝝ ⁊ male cōſuetudinis nos grauat nos debem⁹ ꝓculdubio alte aſcendere p contemplationē. ⁊ ad fontem lachrymarū deſcendere p compunctionē. pellem veterē peccatoꝝ dimittere p bonā cōuerſionē. in cinerem cōuerti per mortis conſiderationem. ⁊ ſic poterimus eſſe iuuenes p moralem ⁊ virtuoſam ꝑfectionē. vt de nobis dicat̄ illud Marci.xvj. Viderunt iuuenem ſedentem a dextris coopertū ſtola caudida. q.d. nos debem⁹ videri p apparentē ſimplicitatē. cooperiri p oſtentationē bonoꝝ noſtroꝝ humilitatem. Debem⁹ eſſe in ſtolā candida p conuerſationis honeſtatem ⁊ formoſitatē. Sic igit̄ patet quō iuuentus accipit̄ ſpiritualiter ⁊ moraliter. Sȝ adhuc nota ꝙ eſt iuuentus naturalis ⁊ corporalis. Et iſta ꝓcerto eſt Sagaciter reprimenda. Debet dico iuuenis ſagacit̄ Veraciter inſtruenda. ſubiugari. quia ſicut bos ⁊ ca Utiliter occupanda nis nunq̃ bene domant̄ niſi in iuuentutis tempore edoment̄. ſic nec homo a ſuis leuitatibus reprimit̄. nec obedientie legib⁹ ſubiugat̄ niſi a iuuentutis initio edometur. Herba enim in pricipio quando incipit germinare melius ſe multiplicat ⁊ fecundat: ſi fuerit compreſſa ⁊ mediocriter conculcata. Si enim ad libitum creſcere ꝑmittit̄ faciliter prorumpit in ſemen. ⁊ faciliter indurat̄. ⁊ a priſtina pulcritudine deficcat̄. Sic vere charriſſimi vtile eſt homini dum adhuc eſt in germine. i. iuuentis ſi ad voluntatem ſuam creſcere nō viuere nō ꝑmitat̄. ⁊ ꝙ a ſenioib⁹ ſuis p diſciplinā deprimat̄ ⁊ debite conculcet̄. Et ſicut dicit̄ Math.v. Ad nihilum valet vltra ſal niſi vt mittat̄ foras ⁊ conculcet̄ ab hominibus. Als ſi voluntati ſue dimittit̄. faciliter ſolet nimis creſcere per ſupbiam. ſemen emittere per luxuriam. deſiccari per auariciam. ⁊ indurari p obſtinationis maliciam. Vn̄ bene conſulit ſapiēs Eccli.xxx. Non des inq̇t filio tuo poteſtatem in iuuentute. ⁊ ne reſpicias cogitatus illius. curua ceruicem ei⁹ in iuuentute ⁊ tonde latera illius dum infans. ne forte induret ⁊ nō credat tibi. Debet ergo ſagaciter ſubiugari. Debet etiam vtiliter informari. Nam ſicut cera nō recipit impſſionē ſigilli niſi recenter fuerit calefacta. ⁊ ſi mittit̄ indurari nō pōt amplius bene figurari. Sic vere in homine impreſſio doctrine ⁊ ſcientie non recipit̄ niſi dum eſt recens et iuuenis imprimat̄. quia ſi dimittit̄ p ſenectutē indurari. nūq̃ poteſt amplius informari. Ideo bene conſulit̄ Eccli.vj Fili inquit a iuuentute tua excipe doctrinam ⁊ vſq̧ ad canos inuenies eam. Et bene dicit Uſq̧ ad canos inuenies. Quia vere illud qđ in iuuentute acquirit̄ vſq̧ ap caniceȝ reſeruat̄. Apes enim prius minores pedes melle onerant tandē pedes medios melle replent. finaliter ꝟo pedes poſteriores melle onerant atq̧ cōplent. Quia vere ꝑmo nos debem⁹ p mel ſcientie ⁊ doctrine anteriorē ꝑtem vite nr̄e. ſcȝ iuuentutē onerare. deinde vſq̧ ad mediā continuare ⁊ ſic finaliter in poſteriori parte ſenectus bene poterim⁹ conſummare. Quia ſicut dr̄ Prouer.xxij. Adoleſcens iuxta viam ſuam gradit̄ etiam cū ſenuerit nō recedet ab ea. Illud eñ qđ in iuuentute colligit̄ ad vite medium tranſmittitur ⁊ vſq̧ ad ſenectutis terminū retinet̄. Ideo bene dicit̄ Eccleſiaſtici.xxv. Que in iuuentute non congregaſti. quō inuenies in ſenectute tua. Et ideo bene dico ꝙ iuuentus debet vtiliter informari. Debet quoq̧ iuuentus vtiliter occupari. Iuuenes enim in bonis ſunt laboribus occupandi. bonis operibus dedicandi. ⁊ bonis ſtudijs mancipandi. ⁊ inſup bonis cōſortijs coniungendi ⁊ a malis ſummopere retrahendi. Sicut eñ dicit Plini⁹. Apes iuuenes exteri⁹ exeunt ad labores. ſenes ꝟo intra aluearē dicunt̄ requieſcere ⁊ manere. Sic vere chariſſimi illi q̄ ſunt iuuenes ⁊ fortes debent labores bonoꝝ operū ⁊ penitentie ſufferre. vt cum ſenes facti fuerint. quieti cōtemplationis poſſint animas dedicare. Nee.iiij. Media ps iuuenum faciebat op⁹. Miles eñ tamdiu fortius debet dimicare q̄diu habuerit fortem equū. Cum igit̄ corpus noſtrū ſit noſter equus. qa ſicut dicit̄ Eſaie.xxxj. Equi eoꝝ caro ⁊ nō ſpūs. hinc eſt ꝙ dum iſte equus eſt fortis ⁊ iuuenis ipm debem⁹ penitentie laborib⁹ exponere ⁊ tribulationum prelijs applicare. Nam ſicut mel dicit̄ eſſe melius qđ a iuuenib⁹ apib⁹ conficit̄ q̃ qđ a ſenib⁹. Agni etiā q̄ in vere naſcunt̄ meliores eſſe dicunt̄ q̃ q̄ naſcunt̄ in hyeme. Sic vere chariſſimi mel bonoꝝ operū qđ a iuuenibus in tempore veris. i. in tempore iuuentutis conficit̄ ⁊ opat̄. melius ⁊ acceptius apđ deum reputat̄. q̃ illud quod a ſenibus in ſenectutis hyeme generat̄. A iuuentute ergo debemus vacare bonis operibus. vt ſic in ſenectutis tempore de noſtris laboribus eternam glīam conſequamur. Dicam⁹ ergo cum dauid illđ ps Paup ſum ego ⁊ in laboribus a iuuentute mea. exaltatus aūt humiliatus ⁊ cōturbat⁹. Ubi aduerte ꝙ a tpe iuuentutis debemus Cōtemnere rerum facultatē. q: debemus eſſe pauperes ſpiritu. Pauper inquit ego ſum Deprimere carnis voluptatem. quia debemus eſſe in laboribus. Erigere mentis voluntatē. q: debemus eſſe exaltati. Deponere carnis vanitatem. quia debemus eſſe humiliati ⁊ conturbati Iſta eñ quatuor a iuuētute debent fieri. Quia niſi homo a iuuentute iſtis virtutib⁹ aſſueſceret. ita forte in vicijs induraretur ꝙ nunq̃ bonus amplius efficeret̄. Qđ hn̄ aduerterat ſapiens Eccleſiaſtici.lj. q̄ dicebat. Cum adhuc iunior ſum priuſq̃ oberrem queſiui mihi ſapientiā. Sequit̄ Ambulauit pes meus iter rectū a iuuentute mea ⁊c. Proſeq̄re ſi vis ꝓdictā auctoritatē diuiſā ⁊ vide .§. de Adoleſcētia. Et inuehe ꝯ malos iuuenes. ⁊ maxime ꝯ illos q̄ meliores ſunt in iuuētute q̃ in ſenectute. ⁊ dic ꝙ boni ſ̄t q̄dā in

Iuuentute non in ſenectute. Primi ſunt illi Qui beSenectute ⁊ nō iuuentute ne incipiuut ⁊ male finiIuuentute ⁊ ſenectute. unt. Scđi Qui bene fiNec in iuuētute nec i ſenectute niunt ⁊ male incipiunt. Tercij Qui bene incipiunt ⁊ bene ꝑficiunt. Quarti. Qui male incipiunt ⁊ peiores deficiunt. De mala ergo iuuentute dicit̄ breuiter Eccl̄s.xj. Adoleſcentia ⁊ iuuentus vana ſunt. De ceteris ꝟo vicijs iuuentutis Vide .§. de adoleſcētia. Et infra de puero. Sufficit.

Iuxta Nota ꝙ iuxta quandoq̧ idē ſignificat qđ ſcđm: ⁊ ſic denotat ſimilitudinē. vt Leui.xviij Iuxta conſuetudinem terre egypti non facies. Quandoq̧ accipit̄ pro ꝓpe. Et ſic accipit̄ cōmunit̄ in ſcriptura. Un̄ nota ꝙ iuxta. i. vicinitas quandoq̧ refert̄ ad locum. q̄nq̧ ad tempus. quandoq̧ ad perſonam. Dico ad locum ſicut Iohis.xj. vbi de xp̄o dicit̄. Q: ipſe abijt in regiones iuxta

deſertū. Jteꝫ refertur ad tempus ſicut Deut. xxxij. Juxta eſt dies ꝑditiōis ⁊ ad eſſe feſtinant tempora. Jtē refert̄ ad ꝑſonam. Et ſic ſumit̄ in pš. Non habitabit iuxta te mali‑gnus. Et ſic ergo poſſumus notare ꝙ iuxta ſignificat quā‑doqꝫ Vicinitatem commendabilem. Societatem deteſta‑bilem. Propinquitatē affectabileꝫ. Eſt ei q̄dam vicinitas

Virtuoſa.
Viciosa
Fructuoſa
Doloroſa
Glorioſa

Omnia eñ iſta poſſunt ꝓbari ꝑ iuxta. Primo ergo dico ꝙ eſt vnū iuxta virtuoſū ⁊ iſtud ſignificat bonā bonoꝝ ſocietatem. q꞉ vn⁹ iuxta aliū debet ꝑ charitatis vincu‑lū habitare. Sicut eñ vna ſtella qñ eſt iu‑xta aliā ꝑticipat ipſius qualitates. Sicut arbores ꝑ vicini‑tatē aliaꝝ arborum q̄ ſunt iuxta ſe recipiunt incrementū. ſicut dicit̄ de palma femina. que dr̄ melius fructificare qñ iuxta palmā maſculū eſt plantata. Criſolit⁹ etiā iuxta ignē poſitus faciliter rapit ignē. Oliue etiā iuxta malogranata plantate melius fructificare dicunt̄. Sic ꝓcerto chariſſi‑mi qñ aliq̄s iuxta aliquā bonā ꝑſonā frequentat ⁊ ſocieta‑tem ipi⁹ diligit. ſectat̄ ipſius exempla ⁊ documenta. tunc in bonis operib⁹ fecundat̄. ⁊ a ſuis maliciȷ̄s immutat̄. Ju‑xta ergo. Et iō bene dicit̄ ꝓuer. xxvij. Melior eſt vicin⁹ iu‑xta ꝙ̄ frater procul. Simus ergo vn⁹ iuxta alterū. vt ꝑ mu‑tuā ſocietatem boni efficiamur. ⁊ a noſtris iniquitatib⁹ cō‑uertamur. Simus igit̄ chariſſimi Prelati iuxta ſubditos ad erudiendum. Subditi iuxta ꝑlatos ad obediendū. Ro‑buſti iuxta infirmos ad auxiliandum. Diuites iuxta ege‑nos ad ſubueniendū. Et ſic faciemus ſicut mal⁹ ꝓpheta. iij. Reg. xiij. Qui timens oſſa ſua comburi. ꝑcepit oſſa ſua tumulari iuxta oſſa ſancti ꝓphete. vt ꝑ ſocietatem bonoꝝ oſſium oſſib⁹ ipſius parceret̄. Eſt igit̄ iuxta virtuoſū Se‑cundo dico ꝙ eſt vnum iuxta vicioſum. Et iſtud ſignificat malam maloꝝ ſocietatē. q. ſ. ꝑ frequentationē mutuam fi‑unt deteriores. Sicut eñ dicit Plini⁹. Eſt quedā ſpecies lactuce que caprina dicit̄. que ſi in aqua ꝓiecta fuerit om‑nes piſces q̄ iuxta fuerint occidunt̄. Sic vere ſepe fit ꝙ ꝑ introductionem vni⁹ male ꝑſone omnes piſces. i. oīs ꝑſo‑ne vni⁹ ſocietatis corrumpunt̄ ⁊ deteriores efficiunt̄. Ju‑xta illud pš. Juxta iter ſcandalū poſuerunt mihi. Malus eñ hō dicit̄ ſcandalū. quia eſt aliȷ̄s cauſa ruine. Et iō cuili‑bet bono debet dici illud pš. Non habitabit iuxta te mali‑gnus ⁊c. Tercio dico ꝙ eſt vnum iuxta fructuoſum. Et iſtud eſt quando homo vult eſſe iuxta deum ꝑ deuotioneꝫ Juxta paradiſum ꝑ affectionem. Juxta infernum ꝑ con‑ſiderationem. Juxta crucem xp̄i ꝑ compaſſionem. Debe‑mus dico eſſe iuxta deum ꝑ deuotōnem. ſicut petebat iob xvij. Libera me domine ⁊ pone me iuxta te ⁊c. Jtem ſim⁹ iuxta paradiſum ꝑ affectionem. ⁊ ſimus ſicut columbe. ca‑ſtores ⁊ elephantes q̄ libenter dicunt̄ iuxta flumina com‑morari. q꞉. ſ. iuxta fluenta voluptatis eterne debem⁹ ꝑ affe‑ctionem manere ⁊ ibidē cordialiter habitare Eze. j. Cum eſſem iuxta fluuium Chobar aperti ſunt celi ⁊ vidi viſio‑nes dei. Vñ de oculis contemplatiuoꝝ dicit̄ Cant. v. ꝙ ip‑ſi ſunt ſicut columbe ſuꝑ riuos aquarum que lacte ſunt lo‑te. ⁊ reſident iuxta fluenta pleniſſima. Jtem ſim⁹ iuxta in‑fernū ꝑ conſiderationē ſicut de ſimone coriario dicit̄ Act. x. ꝙ domus eius erat iuxta mare. Jtem ſimus iuxta cru‑cem xp̄i ꝑ compaſſionē Joh. xix. Stabant iuxta crucē ieſu mater eius ⁊c. Quarto dico ꝙ eſt vnū iuxta valde dolo‑roſum. ⁊ iſtud eſt ꝓpinquitas ⁊ celeritas mortis ⁊ iudiciȷ̄. Unde Sophō. j. Juxta eſt dies domini magnus iuxta eſt ⁊ velox nimis. Et Deutro. xxxij. Juxta eſt dies ꝑditionis. Quinto dico ꝙ eſt vnum iuxta valde gaudioſū. Et iſtō eſt qñ homo eſt iuxta deum in patria per beatiſſimam viſi‑onem. Et iſtud ꝑtinet ad beatos q̄ modo ſunt iuxta deum collocati. q꞉ iuxta eſt dñs his qui recto ſunt corde ⁊ humi‑les ſpiritu ſaluabit. Vñ q̄libet talium poteſt dicere illud. j Reg. xx. Ego ex more ſedere ſoleo iuxta regem ad veſcen‑dum ⁊c. De Prope ⁊ de Societate. Et in pluribus titulis aliȷ̄s vide ſi placet ⁊c.

Hic eſt finis litere J.

Jncipit litera K.

K Alende.

Nota ꝙ kalē‑de dicebant̄ ⁊ adhuc dicunt̄ ꝑmi dies men‑ſium: ſeu ſolennitates que in principio mē‑ſium conſueuerant fieri. Judei eñ in noua luna ſolent menſes ſuos incipere. ⁊ tunc ſo‑lennitatem ſolebant facere: q̄ apud eos dicebat̄. Neome‑nia vel kalende. Gentiles etiā circa principiā ſuorum men‑ſium ſolennitates facere conſueuerūt. quas kalendas vul‑gariter vocauerunt. Diſtingue ergo moraliter ſicut ſupra de Feſtum. q꞉ nihil ad preſens ⁊c.

Kariſſimus.

Nota ꝙ chariſſim⁹ dicit̄ a cha‑ritate. Et tunc idem eſt qđ dile‑ctiſſimus. Aut a cariſtia. ⁊ tunc idem eſt qđ chariſſim⁹ vel ꝑcioſim⁹. Semꝑ igit̄ chariſſim⁹ notat in bono. Et ideo no‑ta ꝙ ille q̄ vult deo ⁊ ſanctis eſſe chariſſimus. dꝫ mult̄ vir‑tutibus abundare. Nam ſicut ille lapis charus ⁊ precio‑ſus dicit̄ qui multis ſpecialib⁹ ꝓprietatib⁹ inſignit̄. Sic il‑le deo ⁊ ſanctis meret̄ eſſe chariſſimus. q̄ multis bonis vir‑tutibus eſt dotatus. Sicut enim pater illum filium q̄ ei ꝑ̄ aliȷ̄s aſſimilat̄ habet chariſſimū: ſic xp̄s illum chariſſimuꝫ reputat q̄ ip̄m in virtutibus imitat̄: ⁊ q̄ ſibi in morib⁹ ſe cō‑format. Et hoc videt̄ innuere apl's Eph. v. vbi dicit. Eſto‑te imitatores dei ſicut filiȷ̄ chariſſimi. Ubi aduerte ꝙ q̄libꝫ talis debet eſſe

Fortis ⁊ ſtabilis. Eſtote.
Concors ⁊ abilis Jmitatores dei.
Dulcis ⁊ humilis. Sicut filiȷ̄ chariſſimi.

Fortis dico ⁊ ſtabilis. ⁊ hoc oſtenditur in verbo Eſtote. Uide de Eſtote ſupra in litera E. Marci. ix. Hic eſt filius meus chariſſim⁹. Eſſe enim ꝟbuꝫ ſubſtantiuū fortitudinē ⁊ ꝑmanentiā ſignat. Et nota ꝙ q̄libet talis dꝫ eſſe ſtabilis

Suſtinendo fluctus terribiles.
Reprimendo mot⁹ damnabiles
Refutando flatus fallabiles.
Diligendo cetus laudabiles

Jgit̄ ſi volum⁹ eſſe chariſſimi: ſimus for‑tes ſtabiles ⁊ manen‑tes: fluctus terribiles ſuſtinendo ⁊ tribulationes in patientia tolerādo Roꝫ. xij Non vos defendentes chariſſimi ſed date locum ire. Jtē motus damnabiles reprimendo ⁊ eius deſideria refrenā‑do. j. Pet. ij. Chariſſimi obſecro vos tanq̄ꝫ aduenas ⁊ pe‑regrinos abſtinere a carnalibus deſideriȷ̄s que militāt ad‑uerſus animam. Jtem flatus inutiles refutando ſeu ver‑ba adulatoria non credendo. j. Joh. iiij. Chariſſimi nolite credere omni ſpiritui: ſed ꝓbate ſpūs ſi ex deo ſunt. Jtem fratres laudabiles diligendo ⁊ charitatem firmiter ſectan‑do ⁊ continendo. j. Joh. iiij. Chariſſimi diligam⁹ nos inui‑cem. q꞉ charitas ex deo eſt. Qui ergo mō vult eſſe chariſſi‑mus deo ſit in iſtis q̄tuor iam dictis fortis ⁊ ſtabilis. Se‑cundo dico ꝙ neceſſe eſt ꝙ ipſe ſit erga deū cōcors ⁊ abilis q꞉. ſ. ipſe debet eſſe imitator dei ⁊ ſanctorum: ⁊ eis ꝓ poſſe ſimilis ⁊ cōformis. Jmitatores inquit. Unde dicit̄ de imi‑tari. iij. Joh. j. Chariſſimi noli imitari malum: ſꝫ qđ bonuꝫ eſt. Qui bene facit ex deo eſt ⁊c. Tercio ꝟo dico. ꝙ iſte de‑bet eſſe in conuerſando dulcis ⁊ humilis. q꞉ debet eſſe fili‑us. Sic̄ filiȷ̄ inquit. Uide de filio quō ſignat humilitatem ⁊ captiuitatem ⁊c. j. Joh. iij. Chariſſimi nunc filiȷ̄ dei ſum⁹. j. Corinth. iiij. Miſi ad vos Thimotheū qui eſt filius me‑us chariſſimus. Jſta ergo de chariſſimo ſufficiāt. Uide de charitate ⁊c.

Hic eſt finis litere K.

Jncipit litera L.

L Abium.

quia ꝑ labiū locutio deſignat̄. eo ꝙ omnis vox eſt locu‑tio per labia exprimat̄. Hinc eſt ꝙ ſicut de locutionibus: ita debemus de labiȷ̄s diſtin‑guere. Sicut igit̄ nos habemus duo labia: ita duplicēꝫ lo‑quelam poſſumus habere ſpiritualiter. Labium enim ſu‑perius poteſt ſignificare bonā ſanctā ⁊ honeſtā locutiōꝫ q̄ ſuꝑior pōt dici. eo ꝙ ſit de neceſſariȷ̄s ⁊ ꝑtinentib⁹ ad ſalu‑tem. De q̄b⁹ dr̄ in pš. Diffuſa eſt gratia in labiȷ̄s tuis: ꝓpte‑rea bñdixit te de⁹ in eternū. Labiū ꝟo inferi⁹ pōt ſignifica‑re locutionem de inferiorib⁹ ⁊ terrenis. De q̄ dr̄ Joh. iij.

Qui de terra eſt de terra loquitur. Vel etiam quamcun꜀ꝫ
malā ⁊ inutilem locutionē. De quibꝰ dꝛ in pſ̄. Diſperdat
dn̄s vniuerſa labia doloſa. Sicut ergo videmꝰ ꝙ canes no
biles ⁊ fortiores. habent labia ſuperiora maiora ⁊ eminen
tiora q̄ꝫ inferiora. Sic vere dico ꝙ locutio bona: ſuperior
ſpūalis ⁊ ſancta. debet in nobis labijs inferioribus. i. ſmo
nibus terrenis ⁊ inutilibus p̄eminere ⁊ amplius abunda-
re. Vn̄ de menſa ꝓpoſitionis dicit̄ Exo. xxv. Facies illi la-
bium aureū p circuitum: ⁊ ipſi labio coronam altam. Qd̓
vtiq꜀ꝫ eſt hodie cōtra multos: q̄ reuera habent labiū inferi
us maius q̄ꝫ ſuperius. qꝛ. ſ. plus abundant in eis verba in
feriora q̄ꝫ ſuperiora. verba deteriora q̄ꝫ meliora. verba inu
tilia q̄ꝫ vtilia. Iſti ſunt ſimiles quibuſdā monſtruoſis ho-
minibus q̄ in diuerſis montibꝰ ethyopie diuagant̄. q̄ pla-
nam habentes faciem: labiū inferius ita habent magnum
⁊ ꝓtenſum ꝙ contra ſolis ardorem cum eodē operiūt to-
tum vultū. ſicut Iſid. li. xj. Ethi. et Piniꝰ. Sic vere hodie
in deſertis ethyopie huiꝰ mundi vagant̄ multi homies im
ꝑfecti q̄ planam faciem dicunt̄ habere. qꝛ in facie intelle-
ctus ipſoꝝ non ſunt quin꜀ꝫ ſenſus ſpūales apparentes. ſ.
Oculus diſcretionis. Guſtus cōtemplatiōis. Odoratꝰ de
uotionis. Tactus compaſſionis ⁊ Auditus obedientie et
ſubiectionis. Ita ꝙ tales poſſunt dicere illud. ij. Reg. xix.
Nunq̄d vigent ſenſus mei ad diſcernendum. Sꝫ q̄dꝫ ꝓ-
certo dico ꝙ tales q̄ habent faciem ita planam. et qui in-
tellectum non habent ſpiritualiter deſcriptū. habent quo-
tidie labium inferius ſue vane ⁊ inutilis locutionis. ita latū
⁊ magnum. ꝙ totum vultum. id eſt totam vitam ſuam ⁊ cō
uerſationem operit: obnubilat ⁊ obfuſcat. Labiū em̄ iſtud
nimis extendūt. qꝛ. ſ. malā ſuā locutionē extendūt ad om-
nia verba mala. Unde nota ꝙ iſtud labium extenditur ad

Dulciter adulandum.
Acriter detrahendum.
Turpiter deridenduꝫ
Iactanter eloquendū
Scienter mentienduꝫ

Dico ꝙ tales extendunt la-
bia ſua ad adulandum dulci-
ter. Vn̄ Prouer. vij. dꝛ. Ꝯ ir-
retiuit eum multis ſermonibꝰ
⁊ blandicijs labiorū eius ꝓtra
xit illum. Item iſti extendunt labia ſua ad detrahendū a-
criter. Vn̄ Prouer. iiij. Remoue a te os prauum: ⁊ detra-
hentia labia ſint ꝓcul a te. Item iſti ꝓtendūt labia ſua ad
deridendum turpiter. pſ̄. Omnes videntes me deriſer̄t me
locuti ſunt labijs ⁊ mouerunt caput. Item iſti extendūt la
bia ſua ad loquendum iactanter. Vn̄ in pſal. dicit̄ Diſper
dat dn̄s vniuerſa labia doloſa, ⁊ linguam magniloquam.
Item iſti extendunt labia ſua ad mentiendū ſcienter. Vn̄
Prouer. xij. Abominatio eſt dn̄o labia mendacia. De tali
bus ergo labijs ad tot malas locutiōes extenſis ⁊ ꝓtenſis
dꝛ Eccli. ij. Ve duplici corde. labijs ſceleſtibꝰ. manibꝰ ma-
le facientibꝰ ⁊ peccatori terram ingredienti duabus vijs.
Nō ſic ergo: ſed moueamꝰ labium ſuꝑius nō inferiꝰ. Ha-
beamꝰ verba vtilia non ſuꝑflua. qꝛ. ſ. crocodillus labiū ſu-
perius non inferius dicit̄ mouere. Signum etiam mortis
dicit̄ eſſe qn̄ ſuperiꝰ labium vltra modū fuerit coartatum.
Quia ꝓcerto ſuperius labium. id eſt locutio de ſuperiori-
bus ⁊ vtilibus debet in nobis moueri ⁊ exerceri. qđ ſi retra
ctum fuerit ⁊ in homine coartatum: ſignū eſt ꝙ ille ē mor-
tuus p peccatum. Habeamus igit̄ labia bona ⁊ non ma-
la. vt ſic quilibet poſſit dicere illud Prouer. viij. Aperien-
tur labia mea vt recta predicent. veritatem meditabit̄ gut
tur meum. Ubi aduerte ꝙ locutio noſtra ad hoc ꝙ ſit bo-
na. ⁊ laudabilis vel cōmendabilis Debet eſſe Manifeſta.
Aperient̄ inquit labia mea. Iuſtificata vt recta. Predicēt
inquit. ſ. ⁊ veritatem. Deliberata. Meditabit̄ inquit. Pri
mo igit̄ dico. ꝙ locutio debet eſſe manifeſta. Aperient̄ in-
quit labia mea. Verba enim noſtra non debent eſſe clauſa
ſed aperta. non obſcura ſed manifeſta. non per falſitatē in-
uoluta ſed per veritatem omnibus declarata. Aperientur
inquit. Unde pſ̄. Domine labia mea aperies ⁊ os meū an
nunciabit laudem tuam. Animalia enim benigna ⁊ mitia
habent labia groſſa rudia ⁊ obtuſa. ſicut patet in bobus ⁊
ceruis. Animalia vero rapacia ⁊ auſtera habent labia val
de ſubtilia: plicabilia atq꜀ꝫ longa. Quia vere chariſſimi: illi
q̄ ſunt boni mites: ſimplices ⁊ ſancti. habent labia locutio
nis ſue groſſa rudia atq꜀ꝫ plana. Alij v̓o qui ſunt mali ha-
bent ipſa tenua. falſa. ſubtilia. plicabilia. vertibilia ⁊ dolo-
ſa. pſ̄. Labia doloſa in corde ⁊ corde locuti ſunt. Aperien-
tur ergo. Unde nota ꝙ labia noſtra debent eſſe aperta ad

Corripiendum.
Deū laudandū
Erudiendum
Regratiandum

Dico ad corripiendum. Vn̄ Pro-
uer. viij. Labia mea deteſtabunt̄ im-
pium. Item ad deum laudandum.
Can̄. v. Labia tua diſtillantia mirrā
primam. Item ad erudiendum. quia ſicut dicit̄ Prouer.
x. Labia iuſti erudiunt plurimos. Item ad regratiandum
Eccli. xxj. In labijs ſenſati inuenitur gratia. Sint ergo la-
bia noſtre locutionis manifeſta. Secundo debent eē iu-
ſtificata. quia ſcꝫ bona verba ſancta vtilia ⁊ honeſta debe-
mus dicere: vt recta predicent inquit. Quia. ſ. eſſe debent
recta ſine duplicitate. ⁊ vera ſine falſitate. Hieremie. xvij.
Quia quod egreſſum eſt de labijs meis rectum in conſpe-
ctu tuo fuit. Quod tamen eſt contra multos: qui vere ī lo
cutione non habent veritatem ſed falſitatem. non rectitu-
dinem ſed turpitudinem. non ſimplicitatem ſed duplicita
tem. non iuſticiam ſed iniquitatem. Verba enim multorū
non ſunt iuſtificata nec rectificata: ſed omnibus vicijs cu-
mulata. Sunt enim vt in pluribus Fallacia. Mordacia.
Mendacia. Dico fallacia. ⁊ iſti ſunt illi de quibus dicitur
Mar. vij. Populus iſte labijs me honorat. cor autēꝫ eoꝝ
longe eſt a me. De q̄bꝰ etiā dꝛ in pſ̄. Venenū aſpidū ſb̄ la-
eoꝝ. Venenum ei aſpidū: prio facit dormire: tandē cuꝫ ho
mo dormit occidit. Sic vere venenum proditionis homi-
nem blandicijs verborum decipit: ⁊ dum non aduertit ip-
ſum deſtruit ⁊ conſumit. Unde Eccli. xij. In labijs ſuis in
dulcat inimicus. ⁊ in corde inſidiatur vt ſubuertat te in fo-
ueam. Et ideo cōquerendo de falſis amicis Iob dicebat
Iob. xix. Derelicta ſunt tm̄modo labia mea circa dentes
meos. Dentes autem vocabat intimos ⁊ amicos. qui nō
ſunt hodie niſi labia ad promittendum. ⁊ quod peius eſt:
ad ſuauiter adulandum. contra illud Prouerbiorū. xxiiij.
Non lactes quem꜀ꝫ labijs tuis. Item mordacia. Quia ſi
cut dicitur in Pſal. Et gladius in labijs eorum. Itē men-
dacia. Prouerbiorum. xij. Abbominatio deo labia men-
dacia. Non ſic ergo ſed recta ⁊ vera ſint labia noſtra. quia
ſicut dicitur Prouerbiorum. xvj. Voluntas regis labia iu-
ſta. Tercio dico. ꝙ locutio debet eſſe deliberata. Medi-
tabitur inquit guttur meum. Sicut enim dicit verſificator
Qui bene vult fari bene bebet premeditari. Quia vere lon
ga meditatio et deliberatio debet precedere verba noſtra.
Prouerbiorum. x. Labia iuſti conſiderant placita. Unde
narratur ꝙ quidam rex habens tres filios et volens pro-
bare eos dixit: ꝙ qui prudentius reſponderet ei ad vnam
petitionem regnum poſt ipſum teneret. Petijt ergo a pri-
mo. quali aui magis vellet aſſimilari. Et reſpondit Aquile
cauſam allegauit. ꝙ quia altius volabat. Secundus vero
reſpondit. ſe magis pauonem velle eſſe. cauſam allegauit
quia pulcerrimas plumas habebat. Tercius v̓o reſpon-
dit. ſe magis velle eſſe gruem: et cauſam allegauit. quia in
quit grus longiſſimum habet collum. ⁊ ideo illud quod in
corde concipit difficiliter venit ad os. ⁊ propter hoc bene
⁊ diu poteſt deliberare. ſi illud quod dicendum eſt maluꝫ
fuerit ſiue bonum. quod vtiq꜀ꝫ inquit pertinet ſumme ad
regem. Patet ergo ꝙ ille prudentius reſpondit. ⁊ ideo re-
gnum ſibi conceſſit. Quia vere ſicut dictum eſt. Om̄is no
ſtra locutio debet eſſe deliberata. Pſal. Meditatus ſum
nocte cum corde meo. Quod tamen eſt cōtra multos qui
labia ſua ſolent ſine deliberatione aperire: vel iurando vl̓
iactando vel detrahendo ſine cauſa ſepiſſime fabulari: ita
ꝙ tales poſſunt dicere illud Pſal. Ecce labia mea non ꝓ-
hibebo. domine tu ſciſti. Debet igit̄ noſtra locutio eſſe de-
liberata. Et ſic ergo patet quomodo locutiones noſtre de
bent eſſe Notificate. Iuſtificate. Deliberate. Debent eſſe
deliberate ſine fatuitate. Iuſtificate ſine iniquitate. Noti
ficate ſine duplicitate. Et ſicut poterit nobis dici illđ Can
tico. iiij. Fauus diſtillans labia tua: mel et lac ſub lingua
tua. Et hoc ſufficit de labijs. Vide infra de Lingua. Et de
Loqui ⁊c̄.

Labi. Cum labi idem ſit qđ cadere vel ruere p mo-
tum ⁊ inſtabilitatem pedum poteſt diſtingui
de labi ſicut de cadere. Et ſic nota ꝙ ſm̄ ꝙ ſunt quattuor
ſtatus ſic poſſunt eſſe quattuor lapſus. Eſt enim Status

Nature. Fortune Gratie Culpe

De ſtatu nature labimur in mortem
et infirmitatem.ij.Regum.xiiij. Omnes
morimur ⁊ quaſi aque dilabimur ſup
terram. Tren.iij. Lapſa eſt in lacum.
id eſt in ſepulcrum vita mea:poſuerunt lapidem ſup me.
De ſtatu fortune labimur in luctũ ⁊ aduerſitatez. De quo
Prouer.xxiiij. Si deſperaueris lapſus in die anguſtie: for
titudo tua imminuet. De ſtatu gratie labimur p culpaz et
iniquitatem. Sap.x. Sapientiã ꝑtermittentes nõ ſoluz in
hoc lapſi ſunt vt ignorent bonũ.ſed inſipientie ſue reliq̃
runt memoriã hominibus Eſt aũt alius lapſus peccati vt
cõmuniter per forte impulſum tentationis dyabolice. de q̃
dicit Petrꝰ Rauen.ſermone.xij. Dyabolꝰ inq̃t mali actor
nequicie origo.rerũ hoſtis.ſoli homini ſp inimicus.laque-
us tendit.lapſus parat.foueas fodit.aptat ruinas.ſtimu-
lat corpora.pungit animas.cogitatões ſuggerit.immittit
iras.dat virtutes odio.vicia addit amori.errores ſerit.di-
ſcordias nutrit.pacem turbat.affectus diſſipat.cõcidit vni
tatẽ.violat humana.diuina tentat. Iſte ergo eſt lapſus de
gratia ad iniquitatẽ. De ſtatu ꝟo culpe labimur ad luctuz
⁊ penalitatẽ.ſ.ad infernũ. Deutro.xxxij. Mea eſt vltio: et
ego retribuam eis in tempore vt labat pes eorum. A quo
tñ ſe ereptũ ſentiẽs dauid regratiando dicebat in pſ. Red
dam inq̃t laudatiões tibi:qm̃ eripuiſti aiam meã de morte
pedes meos de lapſu. Et alibi. Quia eripuit aiam meã de
morte oculos meos a lachrymis pedes meoſ a lapſu. Pla
cebo dño in regione viuoꝝ. His igit̃ pmiſſis ſi volumꝰ di-
latare d lapſu culpe poſſumꝰ docere ꝙ hõ facilr̃ labit̃ in via

Lubricoſa. Scopuloſa Pulueroſa Tenebroſa

In via lubricoſa labit̃ luxurioſus.cui di-
cit̃ Eccli.ix. Cum muliere aliena nõ ſede-
as. Sequit̃. Ne forte declinet cor tuũ in
illam:⁊ ſanguine tuo labaris in pditionẽ.
In via ſcopuloſa ſeu montuoſa labit̃ ambitioſus. Quili-
bet enim gradus honoris quẽ appetit eſt vnus ſcopulꝰ in
quẽ ruit.ij.Reg.xxij. Aſcendit ſup cherubin ⁊ volauit:⁊ la
pſus eſt ſup pennas ventoꝝ. In via pulueroſa labit̃ pecu
nioſus. Pecunie eñ ſunt ſicut arena vbi homo pedes in-
fingens faciliter cadit Ecci.xxviij. Attende ne forte labarꝭ
In via tenebroſa labunt̃ malicioſi quos malicia exceca-
uit. De quo illud pdictum. Sapientiã ꝑtermittentes in h
apſi ſunt vt ignorant bonũ. Vñ ſicut cecus in nocte cecita
tis ſue:⁊ ſicut ebrius in noctis obſcuritate ⁊ in via aſpera
⁊ non plana ſolet ſubito cadere.ſic iſti malicioſi quos exce
cauit iniquitas:⁊ iſti nequã quos potauit ⁊ impleuit ace-
toſa ⁊ venenoſa ꝑuerſitas.in via huiꝰ mundi aſpera ⁊ ine
quali ambulare recte nõ poſſunt.quin de vno vicio in reli
quũ frequent̃ cadant. Qd̃ etiã põt dici de illis q̃ p inſipien
tiam faciliter labunt̃ in ſtultiloquiũ. De quibꝰ dr̃ Eccli.
xiiij. Beatꝰ vir q̃ nõ eſt lapſus lingua ⁊c. Non plus. Vide
vbi Cadere ⁊ Ruere.

Labor. Laborare.

Nota ꝙ labor tri-
pliciter ſumit̃ in ſcri
ptura. Eſt eñ Labor ſpiritalis. Labor temporalis. Labor
eternalis. Primꝰ labor pfectoꝝ de quo dr̃ Sap.iij. Bono
rum laborũ glorioſus eſt fructꝰ. Secundꝰ eſt labor pecca-
toꝝ. De quo Hiere.ix. De malo ad malũ egreſſi ſũt.vt ini
que agerent laborauerunt. Terciꝰ eſt labor damnatoꝝ. de
quo dr̃ in pſ. Laborabit ineternũ ⁊ viuet adhuc in finẽ. De
iſto igit̃ triplici labore aliquid diſſeramꝰ. Primo ergo ali
quid de labore ſpiritali dicendo.notemꝰ ꝙ ſicut dicit apl̃s
Qui nõ laborat nõ manducet.iõ de bono bonoꝝ ſpiritali
labore aliq̃d laborioſe dicamꝰ. Cum diligentia eñ labora
re debemꝰ:vt manducare panẽ filioꝝ (quẽ nõ lz dare cani
bus) in domo domini poſſumꝰ. Dico ergo ꝙ ſicut videmꝰ
omnes facture ſunt in quodã ꝑpetuo ⁊ cõtinuo labore. in
quodam etiam curſu motu ⁊ fluxu:⁊ ita ꝓ creatore ſuo nõ
ceſſant cõtinue famulari:⁊ in dictis ſibi laboribꝰ occupari
Sicut pꝫ de celo ⁊ ſtellis.de mari ⁊ aquis.de arboribus ⁊
herbis.de volatilibꝰ ⁊ beſtijs.que omnia motui ⁊ mutati-
oni ſubiacent.⁊ laboribꝰ cõtinuis ſemp vacãt. Sic vere cha
riſſimi nos debemꝰ bonos labores exercere.bonis operibꝰ
vacare.bonos actus cõtinuare.⁊ nunq̃ a bene operando
quieſcere dum viuimꝰ aut ceſſare. Quia ſicut auis naſcit̃
ad volatum:ſic homo naſcit̃ ad laborem.ſicut dicit̃ Iob
v. Et ideo faciamus illud ad quod ſumus nati.qꝛ ſicut vi-
demus omnia faciunt illud ad quod creata ſunt a natura
Ignis enim non ceſſat calefacere.aqua frigefacere. ſol il-
luminare.terra fructificare.⁊ nos p conſequens non debe
mus ceſſare bene ⁊ vtiliter laborare. Sicut bñ monet apo
ſtolus.ij. Thimo.ij. Labora ſicut bonꝰ miles xp̃i Faciamꝰ
ergo iuxta mandatum apl̃i.ij. Thimo.iiij. Tu ꝟo vigila in
omnibus labora.opus fac euangeliſte.miniſteriũ tuũ im-
ple.ſobrius eſto. In q̃bus verbis oſtendit̃ quadruplex la
bor in quibus debemus continue occupari ſcilicet Labor

Cõtemplatiõis. Predicationis. Operationis Macerationis.

Primus labor eſt mentalis. Secũ
dus verbalis. Tercius realis. Quar
tus carnalis. Labor eñ noſter de-
bet eſſe in mentis meditatione. Vi-
gila inquit. In verbi predicatione. Opus fac euangeliſte.
In operis executione. Miniſterium tuũ imple. In corpo
ris maceratione. Sobrius inquit eſto. Primus fit ſubtilit̃
contemplando. Vigila inquit. Secundus vtiliter predicã
do. Opus fac euangeliſte. Tercius humiliter obediendo.
Miniſterium tuum imple. Quartus ſalubriter abſtinen-
do. Sobrius inquit eſto. Dico ergo ꝙ nos debemꝰ exer-
cere laborem cõtemplatiõis. Tu ꝟo inquit vigila. Cõtem
platio enim eſt quedam ſpiritalis vigilia qua homo in ce-
leſtibus meditationibus occupatur.dum ſcilicet attendit
⁊ meditatur circa celeſtia que ſunt affectanda.circa terre-
ſtria que ſunt moderanda.circa ſpiritualia que ſunt agen
da.circa corporalia que ſũt frenanda.circa infernalia que
ſunt cauenda.circa inferiora que ſunt regenda.circa ſupe-
riora que ſunt reuerenda. In talibus enim debet verſari
labor vigiliarum noſtrarum. ⁊ meditatio conſiderationũ
iuſtarum. Et iſte proprie eſt labor anime vel mentalis. De
quo Prouerbioꝝ.xvj. Anima laborantis laborat ſibi. Si-
cut enim ſm̃ Pli.circa tria principaliter conſiſtat totus la
bor apum.ſ.circa cellulas faciendas deinde circa ſobolez
faciendam ⁊ procreandam.finaliter circa mella conficien
da. Primus tamen ⁊ precipuus labor ſuus eſt in cellulis
⁊ manſionibus preparandis. Sic vere chariſſimi cuz nos
habeamus circa labores plurimos occupari.primo tamẽ
⁊ principaliter debemus laborare ad manſionem paradi-
ſi edificandam ⁊ ſpiritualiter preparandam. quam quidẽ
nobis parat contemplatio.et diligens meditatio ⁊ conſi-
deratio. Deinde vero tute poterimus laborare ad procre-
andum ſobolem ſpiritalem per predicationem ⁊ ad acqui
rendum mella bonorum temporalium per iuſtam ⁊ letaz
occupationem. Iuxta illud Mathei.vj. Primum queri-
te regnum dei et iuſticiam eius ⁊ hec omnia adijcitur. Tu
ꝟo vigila.ſupple ad celeſtia contemplanda Apocalip.iij.
Eſto vigilans ⁊ confirma cetera que moritura erant. Vigi
lia enim contemplatiua eſt quidam labor connexus dulce
dini et quieti. Sicut enim piſces quaſi continue vigilant.
quia nunq̃ claudunt oculos.et tamen oculis apertis ⁊ q̃-
ſi vigilando dormiunt ⁊ quieſcunt. Sic vere viri contem-
platiui:cum labore ⁊ vigilia contemplationis: habent re-
quiem deuotionis et conſolationis. Simul enim dormiũt
⁊ vigilant Canticorum.v. Ego dormio ⁊ cor meum vigi-
lat. Simul etiam laborant ⁊ quieſcunt.vnde Eccleſiaſtici
lj. Modicum laboraui ⁊ inueni mihi multam requiẽ. Ex-
erceamus ergo laborem contemplationis ſeu meditatio-
nis vt dicamus cum Dauid illud pſ. Exiſtimabam vt co-
gnoſcerem:hic labor eſt ante me. Et alibi. Anticipauerunt
vigilias oculi mei.turbatus ſum ⁊ non ſum locutus.cogi-
taui dies antiquos ⁊ cetera. Et meditatꝰ ſum nocte cũ cor
de meo ⁊c. Hic eſt ergo labor meditationis. Tu ꝟo vigila
inquit. Deinde exerceamus laborem predicatõis. Opꝰ
inquit fac euangeliſte. Sicut enim omnia animalia labo-
rant ſollicite in ſuorum nutritione pullorum. Unde etiam
videmꝰ ꝙ aues vadunt querere cibũ ſuũ lõge:vt inde pul
los ſuos in nido ſuo poſſint reficere ⁊ nutrire. Sic vere de
bent prelati habere magnam ſollicitudinem ⁊ curaz quo
modo cibum doctrine ⁊ ſcientie poſſint acquirere.vt exin-
de poſſint pullos ſuos.id eſt ſubditos ſimplices. per pre-
dicatõnem reficere ⁊ ſpiritualiter impinguare. Quia ſicut
dicitur prima Timothei.v.capitlo. Qui bene preſunt pre
ſbyteri: duplici honore digni habeantur.maxime qui la-

boꝛant in ſcientia ⁊ doctrina. Opus ergo fac euangeliſte.
id eſt pꝛedicatoꝛis ⁊ boni nunciatoꝛis. q̄a euangeliu idem
eſt q̄d bonū nuncium. ps̄. Dn̄s dabit verbū euangelizanti
bus virtute multa. Ut ſic poſſit dicere illud Eſa. lxj. Euan
gelizare pauperibꝰ miſit me: vt p̄dicarem ⁊c̄. Alia lr̄a. Ad
annunciandū manſuetis miſit me vt p̄dicarem ⁊c̄. Iſtum
tn̄ laboꝛem nolunt ſubire hodie multi eccleſiaſtici. Quia ſi
cut apes (vt aiunt) qn̄ nimis abundant in melle: laboꝛare
vel operari recuſant. Sic vere illi q̄ hodie melle mundane
ꝓſperitatis ſunt pleni. nolunt vt cōmuniter laboꝛi p̄dicati
onis dedicari: ſicut patet de diuitibꝰ eccleſiaſticis religio-
ſis ⁊ pꝛelatis. q̄ ſunt recte hodie ſicut fiſtula terra plena q̄
ſonare non pōt. Fiſtula eīm vacua reſonat ⁊ nō plena. q̄a
paupes. i. vacui docent ⁊ p̄dicāt. ⁊ laboꝛi p̄dicationis ⁊ ſtu
dio vacant: nō diuites neqꝫ pleni. Math. xj. Surdi audiūt
moꝛtui reſurgūt. paupes euangelizant̄. Et breuiter audeo
dicere: ꝙ vtile eſt pꝛedicatoꝛibꝰ ꝙ ſint paupes. q: vere ſi di
uites fierent totū laboꝛem p̄dicatiōis dimitterent: dicētes
cum ſalomone illud Eccl̄s. ij. Renunciauit coꝛ meū vltra
laboꝛare ſub ſole. Sunt eīm iuxta illud Eſa. lvj. ſicut canes
muti, non valentes latrare. Nō ſic ergo. ſed exerceamꝰ la-
boꝛem p̄dicationis. Deniqꝫ exerceamꝰ laboꝛem opatio-
nis ſeu obeditiōis. Miniſteriū tuū inquit imple. Iſtud po
tiſſime ꝑtinet ad ſubditos ⁊ religioſos. q̄ ſunt oꝛdinati ad
miniſtrare nō ad miniſtrari. Quia. ſ. tales ſꝑ debent eē pa-
rati ad implendum miniſteriū officij vel pꝛecepti. Iſti eīm
debent eſſe ſicut aſinus: q̄ eſt animal patiens oneris ⁊ la-
boꝛis: q̄ ad voluntatem alterīꝰ ducit̄ nō ad ſuam. Similes
etiam ſunt bobus ꝑuis nigris ⁊ ꝑua coꝛnua habentibꝰ qui
ad laboꝛandū potioꝛes dicunt̄: maxime ſi caſtrati fuerint.
Quia ꝓculdubio chariſſimi boni religioſi ⁊ ſubditi debent
ſicut aſini bonis laboꝛibꝰ dedicari. paruis coꝛnibus ſuꝑbie
vti. nigro coloꝛe moꝛtificatiōis carnis fuſcari. ⁊ ꝑ caſtitatē
ſpiritualiter caſtrari. ⁊ ſic ad laboꝛem obedientie toleran-
dū poterunt foꝛtificari ⁊ melius adaptari. ps̄. Humiliatū
eſt in laboꝛibꝰ coꝛ eoꝛum. Miniſteriū ergo tuū imple. vt ſic
dicat q̄libet talis illud Gen̄. xliiij. Manebo ego ſeruꝰ in mi
niſterio domini mei. Exemplo Marthe. De qua d̄r Luc. x
Que ſatagebat circa frequens miniſteriū. Un̄ Greg. in ome
lia. Laboꝛabat illa vacabat iſta ⁊c̄. Exerceamꝰ ergo laborē
operationis. Quia ſicut d̄r. j. Coꝛ. iij. Unuſquiſqꝫ ꝓpꝛiam
mercedem accipiet ſm̄ ſuū laboꝛem. Naꝫ ſicut inter apes
ille que ſunt iuuenes vadunt exterīꝰ ad laboꝛem. ſenes v̄o
interius remanent in quiete. Sic vere minoꝛes ⁊ iunioꝛes
ſcilicet ſubditi ⁊ humilioꝛes debent ſenibus parcere. ⁊ pꝛo
ipſis ſuppoꝛtandis laboꝛes ⁊ anguſtias ſuſtinere. Unde in
ps̄. dr̄. Paup ſum ego ⁊ in laboꝛibꝰ a iuuentute mea. In
ſuꝑ exerceamꝰ laboꝛem maceratiōis. q: ſ. carnem noſtraꝫ
debemꝰ ꝑ penitentiā ⁊ abſtinentiā macerare. Sobꝛiꝰ inquit
eſto. j. Petri. v. Fratres. Sobꝛij eſtote ⁊ vigilate: vt ſimus
ſm̄ Apl̄m. ij. Coꝛ. xj. in laboꝛibꝰ plurimis. in carceribꝰ ab-
undantius. in plagis ſupꝛa modū. in moꝛtibus frequēter
Qd̄ tn̄ eſt contra multos ſimiles equis. q̄ qn̄ ceſſant labo-
rare intantū impinguant̄ ⁊ inſoleſcunt ꝙ magiſtro ſuo ob
edire nolunt ⁊ laboꝛare vlterīꝰ cōtradicunt. Sic vere mul-
ti ꝑ carnis delicias taliter impinguant̄ ꝙ ſubire laboꝛē pe
nitentie dedignant̄. De q̄bus dicit̄ in ps̄. In laboꝛe hoim
nō ſunt: ⁊ cū hominibꝰ nō flagellabunt̄. Ideo tenuit eos
ſuꝑbia. operti ſunt iniquitate ⁊ impietate ſua. Pꝛodijt q̄i
ex adipe iniquitas eoꝛum. tranſierunt in affectum coꝛdis.
Cogitauerunt ⁊ locuti ſunt nequiciam. poſuerunt in celū
os ſuum. Ecce ḡ quot mala ꝓueniunt de nō laboꝛando. et
de carnē ſuā nō macerando. Id̄o bene dicebat apl̄s. j. Coꝛ.
iiij. Laboꝛamꝰ operantes manibꝰ noſtris. maledicimur et
benedicimꝰ. ꝑſecutionem patimur ⁊ ſuſtinemꝰ. Naꝫ ſicut
dicit̄ Nume. xj. Populꝰ q̄ ꝓ laboꝛe contra dominū mur-
murauerat: igne extitit inflammatꝰ. Sicut etiā d̄r Nume
ri. xxj. Pꝛopter hoc ꝙ cepit tedere pplm̄ itineris ⁊ laboꝛis
ab ignitis ſerpentibꝰ eſt ꝑcuſſus. In figura ꝙ illi q̄ ſp̄ūales
laboꝛes nō patiunt̄. ſed ex hoc contra dn̄m obloquunt̄: in
p̄ſenti tentationum ignibus inflāmant̄. ⁊ in futuro ab ig-
neis ſerpentibꝰ. i. a crudelibus demonibus ferient̄. Labo
remus igit̄. Quia ſicut dicit Seneca epl̄a. xxxj. Generoſoſ
animos laboꝛ nutrit. laboꝛem ſi recuſes parū eſt poſſe Nō
eſt viri timere ſudoꝛem. Laboꝛemꝰ ergo bonis laboꝛibꝰ ſu
pꝛadictis. Quia ꝓcerto ſicut iuxta aplm̄. Qui nō laboꝛat:
manducare nō debet. Sic iuxta ſn̄iam ſapiētis. Bonoꝛum
laboꝛum glorioſus eſt fructus. Sap̄. iij. Fructꝰ dico eter-
ne gloꝛie. qui. ſ. ſequit̄ ex laboꝛe. Quia vt dicit Grego. Ad
magna pꝛemia veniri nō pōt: niſi ꝑ magnos labores. Un-
de in ps̄. Laboꝛes manuum tuaꝝ q: manducabis: beatus
es ⁊ bene tibi erit. Suſtineamꝰ igitur laboꝛes nō ſolū vo-
luntarios ⁊ vtiles: immo etiam ſi ſit neceſſe inuoluntari-
os ⁊ penales. Exemplo apoſtoli dicentis. ij. Coꝛ. xj. ꝙ ipe
fuerat in laboꝛibꝰ plurimis: in carceribꝰ abundātiꝰ ī pla-
gis ſupꝛa modum in moꝛtibus frequēter. Et ꝓcerto ex bo
no laboꝛe laus acquirit̄. ꝓ bono laboꝛe merces reddit̄. pꝰ
bonum laboꝛem quies dabitur. laus dico acquiritur. Nō
ne laboꝛibus ⁊ milicie ⁊ ſcientie homines efficiunt̄ famoſi
Unde de Hercule legit̄. ꝙ poſt duodecim laboꝛes ſuos mi
rabiles (inter quos legitur ⁊ narrat̄ ꝙ celum ſuſtinuit. in-
fernum ſpoliauit. ꝓſerpinam inde eripuit. ydram cum re
naſcentibus capitibus interfecit. ⁊ cerberum tercipiteꝫ ca
ptiuauit) tanta laude ⁊ fama ⁊ gloꝛia fuit pꝛeditꝰ ꝙ fictꝰ fu
it eſſe deificatus: ⁊ in ſtellam lucidam cōmutatus. Digni
ergo laboꝛes deificant. dum ipſos fama ⁊ gloꝛia magnifi-
cant ⁊ honoꝛant. Unde cuilibet tali dicit dominus Apoc.
ij. Scio opera tua ⁊ laboꝛem tuum ⁊ patientiam tuam. et
ſuſtinuiſti pꝛopter nomen meum ⁊ non defeciſti. Sequit̄.
Uincenti dabo edere de ligno vite. Ecce quomodo iſte lau
datur ratione laboꝛis. Igitur ex laboꝛe laus acquirit̄. Itē
pꝛo laboꝛe merces redditur ſcilicꝫ merces gloꝛie paradiſi.
Sapientie. x. Reddet deus mercedem laboꝛum ſanctoꝛū.
⁊ deducet eos in via mirabili ⁊c̄. Item poſt laboꝛem qui-
es dabitur. ſicut de Iona dicitur Ione. iiij. Qꝛ valde leta-
tus eſt ſub virenti hedera. laboꝛauerat enim. quia ſcilꝫ ho-
mo poſt laboꝛes huiꝰ vite letatur ⁊ quieſcit ſub viroꝛe glo
rie paradiſi Apocalip. xiiij. Amodo iam dicit ſpiritus: vt
requieſcant a laboꝛibus ſuis. opera enim illoꝛum ſequun-
tur illos. Sic ergo patet ꝙ eſt quadruplex laboꝛ v̄tuoſus
et ſpiritalis. Secundo dico ꝙ eſt quidam laboꝛ vicioſus
⁊ tempoꝛalis. Et iſte eſt laboꝛ peccatoꝛum qui ſepe plꝰ la-
boꝛant pꝛo ſua damnatione q̄ꝫ boni pꝛo ſalute ſua. Unde
nota ꝙ eſt quadruplex malus ⁊ inutilis laboꝛ. ſ. laboꝛ aua-
roꝛum. Inuidoꝛum. Suꝑboꝛum. Luxurioſoꝛum. Laboꝛ
Auaroꝛum eſt ardentiſſimus.
Inuidoꝛum eſt penaliſſimus.
Superboꝛum eſt inaniſſimus
Luxurioſoꝛū eſt imundiſſimꝰ.
Eſt igit̄ quidam la-
boꝛ auaroꝛum: et iſti ſi
miles ſunt aranee que
non ceſſat laboꝛare in
tela ſua componenda. ⁊ filum filo. ⁊ lineam linee magno
ingenio aggregare. venit tamen finaliter modicus ventus
qui in momento diripit quicquid magnis laboꝛibus fabꝛi
cauit. Sic vere tales cum magna diligentia ⁊ laboꝛe telam
ſue tempoꝛalis poſſeſſionis edificant ⁊ componunt. ⁊ ma
gna induſtria lineam linee. id eſt vineam vinee. terram ter
re. domum domui accumulant ⁊ apponunt. Sicut dicitur
Eſaie. v. Ue qui coniungitis domum ad domum: ⁊ agruꝫ
agro copulatis. Et breuiter pulcrum eſt videre talem te-
lam. id eſt poſſeſſionem diuitis quando eſt bene facta ſcili
cet pꝛedia domus et poſſeſſiones officia et dignitates ⁊c̄.
Sed pꝛocerto venit ventus tribulationis vel moꝛtis. qui
omnia diſſipat ⁊ diſrumpit. Ideo bene conſulitur Pꝛo-
uerbioꝛum. xxiij. Noli laboꝛare vt diteris ⁊ ne erigas ocu
los tuos ad opes. De talibus ergo laboꝛibus dicitur Eſa-
ie. xlix. Inuanum laboꝛaui: ſine cauſa ⁊ vane foꝛtitudineꝫ
meam conſumpſi. Et Eſa. lix. Oua aſpidum ruperunt ⁊ te
las aranee texuerūt. Sequitur. Opera enim inutilia. Iſte
eſt ergo laboꝛ auaroꝛum. Alius eſt laboꝛ inuidoꝛū. Mul
tum enim laboꝛant inuidi in ſuis malicijs exequendis ⁊ vt
noceant alijs ſine cauſa. Similes ſtellis erraticis que to-
to conatu laboꝛant ad impediendūꝫ curſum firmamenti.
motus ſuos contra motum ipſius oꝛdinando ⁊ ꝯtra ip̄m
continue diſcurrendo. In hoc tamen nō ꝓualent. quinim
mo neceſſe eſt ꝙ motus firmamenti pꝛeualeat. ⁊ ꝙ ſtellas
erraticas ſecum ducat. Sic vere chariſſimi inuidi cōtinue
ſe opponunt firmamento. i. bonis ꝑſonis ſtabilibꝰ atqꝫ fir
mis. totiſqꝫ conatibꝰ laborant quō poſſint motꝰ pꝛofectꝰ:
et pꝛoſperitates talium impedire. Unde de inuidis poteſt

dici illud pſal. Cuius maledictione ꝛ amaritudine os ple⸗
nū eſt: ſub lingua eius labor ꝛ dolor. Sedet in inſidijs cū
diuitib⁹ in occultis: vt interficiat innocentē. Sꝫ q̄d; vere
talium labor vt cōmuniter nō preualet. q. ſ. malis gratib⁹
eorum. firmamentū. i. bona pſona ꝓfectū ſuum exequitur
ita ꝙ ſepe fit ꝙ eius ditioni ſubijciunt. ꝛ ipm ſequi ꝑ obe⸗
dientiā cogunt. Qđ bene apparuit in Joſeph. cui⁹ ꝓſpe⸗
ritati fratres obuiare volentes. ipm ſequi ꝛ requirere fina
liter ſunt compulſi: ita ꝙ talib⁹ poteſt dici illud Leui. xxvj
Cōſumet incaſſum labor veſter. Hic eſt igit labor inuido⸗
rū. Eſt etiā labor ſupboꝝ ꝛ ambitioſoꝝ. Sicut em̄ in ca⸗
cumina montiū ſine magno labore nō aſcēdit. ſic nec aſcē
ſus ad mundi gloriam ꝛ honorem ſine magnis laboribus
occupat. Quantū em̄ laborant milites inter laycos. ambi
tioſi inter clericos. ypocrite ꝛ preſumptuoſi inter religio⸗
ſos ꝓ mundi gloria acquirenda. nouit de⁹. ꝛ tñ ſepe fit ꝙ
ſicut vrſus ꝑ totū diē circūeundo laborat. finalit tñ laſſus
circa ſtipitem quieſcit. Sic vere ſepe fit ꝙ ſupbi ꝛ ambitio
ſi poſt multos caſus. circuitus ꝛ labores. inglorij ſubſiſte⸗
re compelluntur. ita ꝙ finaliter de ipſis pōt dici illud Sap̄.
iij. Uacua ē ſpes illoꝝ: ꝛ labores ſine fructu: ꝛ inutilia ope
ra eoꝝ ꝛc. Eſt preterea labor luxurioſoꝝ. Iſti em̄ ſepiſſi⸗
me magnos labores ſuſtinent ꝓ ſuis carnalitatibus adim
plendis. Uñ Eccl's. x. Labor ſtultoꝝ affliget eos. Et Eſaie
xl. dicit. Deficient pueri ꝛ laborabunt. Pueri em̄ immun⸗
di: ſignificant immundos luxurioſos. q̄ more puerorū nō
ceſſant currere ꝛ laborare. quouſq; ad domū redeant
maculati. ꝓpter qđ a matre egregie verberant. Sic vere ta
les multos labores exercent vt bene poſſint ꝑ luxuriā ma⸗
maculari: ita ꝙ in ſero mortis cū ad domū ſepulcri veniūt
qñ deus inuenit eos taliter inquinatos: ſolet eos flagello
pene eterne verberare. Iſte eſt ergo quadruplex labor ma
loꝝ. de quo dicit in pſ. Et humiliatū eſt in laborib⁹ cor eo⸗
rum ꝛ infirmati ſunt: nec fuit qui adiuuaret. vñ Hiero. ad
Nepocianū dicit. O quantis ſudorib⁹ acquirit vana glo⸗
ria mundi. ꝛ cum minori labore acquiri poterat xp̄i precio
ſiſſima margarita. Iſte eſt igit labor vicioſus ꝛ temporal.

Tercio dico ꝙ eſt labor doloroſus ꝛ eternalis. Et iſte eſt
labor damnatorum q̄ ꝑpetuo requiem nō habebunt. Si⸗
cut em̄ labores boni preſentis vite deducunt ad ꝑpetuam
quietem. q̄ ꝓmittit Apoca. xiiij. Amodo iam dicit ſpirit⁹
vt requieſcant a laborib⁹ ſuis. Sic mali labores hui⁹ vite
ducunt ad ꝑpetuam calamitatē: quā exprimit Treno. iij.
Circūdedit me inquit felle ꝛ labore ꝛ in tenebroſis colloca
uit me quaſi mortuos ſempiternos pſ. Laborabit vſq; ine
ternum. ꝛ viuet adhuc in finem. Patet ḡ ꝙ eſt labor pfe⸗
ctoꝝ q̄ eſt fructuoſus. Labor impioꝝ eſt vicioſus. Labor
damnatorū q̄ eſt doloroſus. Sꝫ ſi vis aduerte ꝙ labor
qñq; ſumit ꝓ re ꝓ qua laboratū eſt. ſicut cū dr̄ in pſ. La⸗
bores manuū tuaꝝ q2 mādicabis. Et Sap̄. v. Qui abſtu
lerunt labores illoꝝ. Et Joh. iiij. Alij laborauerunt ꝛ vos
in labores eorum introiſtis ꝛ cetera ſimilia. ſed de hoc ni⸗
hil ad preſens. Sufficit.

Lac. Nota ꝙ lac nihil aliud eſt q̄ꝫ q̄dam liquor dul⸗
cis ꝛ candid⁹. Et multiplicit ſumit in ſcriptura
Hoc tamen ſaluo: ꝙ ſemp vbicunq; ponat ſignificat ali⸗
quā dulcedinē. Et ideo ſicut eſt dulcedo bona ꝛ mala. ſic
eſt dare lac bonum ꝛ malum. Lac enim in bono ſignificat
bonam ꝛ ſpiritalem dulcedinem que quandoq; ſignificat
Mentalē compaſſionē — Per lac em̄ intelligit in bo
Uerbalem locutionem. — no dulcis compaſſio. dulcis
Finalem fruitionem. — locutio. dulcis fruitio. Lac ei
cōpaſſiōis eſt nutritio miſeroꝝ. De quo dr̄ Eccl. xxxix. Ini
tiū neceſſarie rei vite hoīs lac ꝛ ſal ꝛ panis. Lac locutiōis
eſt inſtructio puloꝝ. De quo dr̄. j. Coꝝ. iij. Tanq; puulis
in xp̄o lac dedi vobis. Lac fruitiōis eſt nutritio beatorum
De qua dr̄ Nume. xiij. Uenim⁹ ad terram ad quā miſiſti
nos q̄ reuera fluit lacte ꝛ melle. Item lac in malo ſignifi⸗
cat triplicē malā dulcedinē. viꝫ. Dulcedinē Proſperitatꝭ
Carnalitatis ꝛ Uerboſitatis. Lac ꝓſperitatis eſt lac re⸗
pletiuū. De quo in pſ. Butirū de armento ꝛ lac de ouib⁹:
cū adipe agnoꝝ ꝛ arietū filioꝝ baſan ꝛc. Lac carnalitatꝭ eſt
lac infectiuū. Uñ carnalis pōt dicere illud Job. x. Nonne
ſicut lac mulſiſti me: ꝛ ſicut caſeū me coagulaſti? Lac vbo⸗
ſitatis eſt lac deceptiuū. De q̄ ꝓuer. j. Fili ſi te lactauerint
peccatores ne acqeſcas eis. Primo igit dicam⁹ de bono
lacte. Quia ſicut omnia animalia lacte indigent. quia al's
nō nutriuntur nec creſcunt. nec perficiunt nec ꝓficiuntur.
Sic vere oīs homines lacte ſpirituali indigent: ſcꝫ Lacte
Miſcdie ꝛ cōpaſſionis. — Sine em̄ tali lacte homo ſpi⸗
Doctrine ꝛ p̄dicatiōis. — ritualiter nō nutrit nec in bo
Etiā gratie ꝛ deuotiōis. — nis vtutib⁹ augmentat. Jō
bñ dicit apl's Heb. v. Facti eſtis q̄b⁹ lacte op⁹ ſit nō ſolido
cibo. vt ſic nobis poſſit dici illud Cañ. iiij. Fau⁹ diſtillans
labia tua: mel ꝛ lac ſub lingua tua. In q̄b⁹ vbis aduerte ꝙ
q̄druplici lactis dulcedine debem⁹ ſpūalit eſſe pleni. viꝫ.
Lacte — Primū lac ſignificat mentalem cōpaſſionē
Interiori. — Fauus. Secundū ſignificat vocalem inſtru⸗
Exteriori — ctionem. Labia inquit tua. Terciū ſignificat
Superiori — diuinā miſerationē. Mel inq̄t. Quartū ſigni
Poſteriori — ficat ſupnā cōſolationē. Lac inquit ſb lingua
tua. Primū lac nutrit indigentes. Scđm lac nutrit inſci
entes. Terciū lac nutrit penitentes. Quartū lac nutrit tri
umphantes. Dico ḡ ꝙ eſt vnū lac indigentiū nutritiuū
ꝛ iſtud lac eſt dulcedo pietatis ꝛ compaſſionis: q̄ oſtendit
cum dicit. Fauus diſtillans. Fauus em̄ q̄ nihil aliud eſt
q̄ꝫ cera cum melle: eſt homo pius ꝛ fauorabilis cū paſſio⸗
nis dulcedine. a quo non ceſſant pie elemoſyne diſtillare:
ꝓ pauperibus nutriendis. Lactuca enim humorem habꝫ
lacteum quo in mulieribus lac augmentat. Galactites eti
am lapis precioſus eſt: q̄ ſuſpenſus collo facit lac in vberi
bus abundare. Ficus etiam eſt arbor lactifera ꝓpter hūo⸗
rem vnctuoſum ꝛ lacteum quem habet. Interi⁹ vo ē mul
te fertilitatis. q2 exterius talis enim humor tranſit in fru⸗
ctus. Sic reuera chariſſimi illi q̄ ſt ſicut lactuca ꝛ fic⁹. q̄. ſ.
interius in corde lacte cōpaſſionis ſt pleni: ꝛ ad quoꝝ col⸗
la lapis precioſus miſericordie eſt appēſus. tales dico fru
ctus bonoꝝ operum emittunt lac elemoſynarum diſtillāt
ꝛ in lacte ſuo pauperes recreant ꝛ confortant. Fauus in⸗
quit diſtillans. Unde Joelis. iij. In illa die ſtillabunt mō
tes dulcedinem: ꝛ colles fluent lac ꝛ mel. Ut ſic dicat qui⸗
libet indigens ſic nutritus illud Canticoꝝ. v. Comedi fa⸗
uū cum melle meo. bibi vinum meum cum lacte meo. De
multis tamen eſt hodie ſicut de groſſis ficuum cipri qui di
cuntur non matureſcere niſi ſcindantur: et niſi lac ipſarū
primitus diſtilletur. Quia vere chariſſimi: homo ſpiritua⸗
liter non fit nec bonus nec maturus niſi ſcindatur per cō⸗
tritionem ꝛ niſi lac ſue miſericordie ad alios diſtilletur per
elemoſynarum largitionem: dicens pauperibus illud Eſa
ie. lv. Omnes ſitientes venite ad aquas: ꝛ qui non habe⸗
tis argentum properate: ꝛ emitte abſq; vlla commutatio
ne vinum ꝛ lac. Iſtud ergo eſt lac nutritiuum indigentiū.

Deinde dico. ꝙ eſt lac inſtructiuum ꝛ nutritiuum igno⸗
rantium. Et iſtud eſt lac doctrine ſcientie ꝛ ſcripture. quod
ab vberibus ꝛ a labijs doctorum ꝛ predicatorum debꝫ ab
alijs eliquari. quod oſtēditur cū dicitur. Labia tua. Quia
ſicut dicitur Prouerbiorum. x. Labia iuſti erudiunt pluri
mos. Quis dyabolus forte videat dicere peccatori illud
Prouer. xxiiij. Nec lactes quēq̄ labijs tuis. Unde apl's
in perſona predicatoris dicit. j. Corinthioꝝ. iij. Tanq; par
uulis in Chriſto lac dedi vobis potum. Quandros enim
al's quanidros eſt lapis precioſus qui in capite vulturis in
uenitur. qui vbera dicitur lacte replere. Edera etiam come
ſta a capris: facit lac in eorum vberibus abundare. Sic ve
re lapis precioſus ſacre ſcripture qui a capite vulturis. id
eſt ab ordinatione dei patris proceſſit. vbera labiorum do
ctorum ꝛ predicatorum facit lacte doctrine ꝛ ſcientie ab⸗
undare. Iſti enim lactant ignorantes ꝛ paruulos per do⸗
ctrinam. Ideo dicitur prima Petri. ij. Quaſi modo geni⸗
ti infantes ꝛ rationabiles ꝛ ſine dolo lac concupiſcite. Si
cut enim cerua dicitur ſalubres ꝛ medicinales herbas co⸗
medere: vt lac melius ꝛ ſalubrius poſſit ſuis paruulis di⸗
ſtillare. Sic vere predicator ꝛ doctor debet herbas ſpiritu
ales. ſcilicet dicta prophetarum ꝛ doctorum ſanctorū que
rere ꝛ ſtudere: vt exinde lac ſalubrioris doctrine poſſit ſuis
ſubditis diſtillare. j. Reg. j. Lactauit puer ſuū donec amo
ueret eū a lacte. Ut ſic cuilibet doctori alios ſic lactanti. et
ipſos lactētes ꝛ ſimplices i laude diuia ꝛ ad bona opa edo

venti ⁊ erudienti dicaꝛ illud pſalmi. Ex oꝛe infantiū ⁊ la-
ctentiū ꝑfeciſti laudē ꝓpter inimicos tuos ⁊c̃. Lactās eñ
diciꝛ lac dans ⁊ lac accipiēs actiue ⁊ paſſiue. Alij dicūt la-
ctantes eſſe matres q̄ lac p̄bent paruulis. Paruulos vero
eſſe lactātes qui lac ab vbere matris ſugūt ⁊c̃. Uñ de bo-
no doctoꝛe diciꝛ Can̄.v. Oculi tui ſicut columbe ſuper ri-
uos aquarū que lacte ſunt lote: ⁊ reſidēt ſup̄ fluenta ple-
niſſima. Iſtud eſt ergo lac nutritiuū ⁊ inſtructiuū ignoꝛan-
tiū. Labia inquit tua. Deniq̧ dico. ꝙ eſt lac allectiuum
penitentiū. Et iſtud eſt lac dulcedinis diuine miſericoꝛdie
q̄ notaꝛ p̄ dulcedinē mellis. Mel inquit. Animalia enim
ſicce complexionis tāto ſunt laudabilioꝛa: quāto fuerunt
lacti vicinioꝛa: ſicut patet de hedis q̄ preualēt antiquioꝛi-
bus capris ⁊ hircis. ⁊ hoc quia lactis humiditas ſuā tem-
perat ſiccitatē. Sic vere chariſſimi inter illos qui ſunt ſic-
ce cōplexionis. id eſt indeuote cōditionis: illi qui lacti diui-
ne miſericoꝛdie per ſpem ⁊ ꝯfidentiā ſunt ꝓpinqui: debēt
amplius commendari. Siccitas eñ ſue inſufficiētie: lactē
diuine miſericoꝛdie temperaꝛ. qñ per ſpem ⁊ ꝯfidentiam
eius dulcedini ſociaꝛ. Nam ſicut lactis odoꝛ ſolēt ſerpen-
tes attrahere: ipſoſq̧ de ventre hoīs vbi intrauerāt exteri-
us educere. Sic vere odoꝛ diuine miſericoꝛdie: ſerpentes.
id eſt peccatoꝛes ad penitentiā attrahit ipſoſq̧ de ventre
dyaboli. id eſt de faucibus deſperationis liberat ⁊ educit.
Miſericoꝛdia eñ dei eſt illa mamilla regia de qua dicitur
Eſaie.lx. Suges inquit lac gentium et mamillā regum la-
ctaberis: ⁊ ſcies qꝛ ego dñs tuus liberās te: ⁊ redēptoꝛ tu-
us foꝛtis Iacob. Reges eñ q̄ alios regunt ſunt boni do-
ctoꝛes q̄ ſcꝫ mamilla verbi ſui lactāt ⁊ nutriūt ignoꝛantes
Uñ de dentibꝰ. i. de ꝟbis taliū diciꝛ Gen̄.xlix. Oꝛ pulcrio-
res ſunt oculi eius vino et dentes eius lacte candidioꝛes.
Iſtud ergo eſt lac allectiuum penitentium. Mel inquit.
Unde Prouerb.xxiiij. Comede fili mel: qꝛ bonū eſt et fa-
uum dulciſſimū gutturi tuo. Inſup̄ dico. ꝙ eſt lac refe-
ctiuum triūphantium. Et iſtud eſt lac dulcedinis eterne:
quod etiam oſtendiꝛ cum dī. Lac ſub lingua tua. Lac eñ
quod eſt ſub lingua magis dinoſciꝛ ſapoꝛoſum. Et ideo il-
la beatitudo vbi eſt ſuauitas ſummi ſapoꝛis: per lac ſub
lingua pōt opoꝛtune deſignari. Uñ paradiſus eſt terra ꝓ-
miſſionis: q̄ lacte ⁊ melle abūdare diciꝛ Nume.xiiij. Tra-
det vobis dñs humum lacte ⁊ mellē manantē. Et reuera
iſta eſt terra lacte ꝑfecte voluptatis manans: quo ab vbe-
ribus miſericoꝛdie diuine bti ꝑpetuo nutriunꝛ. Sicut eñ
canicula ſolet cattulo foꝛmoſioꝛi vberioꝛem ⁊ pꝛioꝛem ma-
millam poꝛrigere. ⁊ maioꝛem l[a]ctis abundantiā ꝓpinare.
Sic vere deus illos q̄ ſunt mel[io]res ⁊ in ꝟtutibus pulcrio-
res. ſolet lacte eterne glīe abūdantius recreare ⁊ delectabi-
lius enutrire. Et ideo ſicut agnus ſicut catulus ſicut vitu-
lus debemus lac ſugere. Agnus eñ lac ſugit genua flectē-
do. catulus papillam moꝛdēdo. vitulus frōte foꝛtiter ma-
millam excutiēdo. Quia vere chariſſimi a mamilla diuine
gratie debemus lac eterne glīe q̄rere ⁊ acq̄rere flectēdo ge-
nua cum humilitate. pungēdo mamillam cū oꝛone. frontē
ꝑcutiendo ⁊ mouendo cū impoꝛtuna ſedulitate ⁊ obſecra-
tione. Quia ſicut dī Prouer.xxx. Qui foꝛtiter p̄mit vbera
ad eliciendū lac expꝛimit butyrum. Sic igiꝛ patet ꝙ qua-
druplex bonum lac inuenitur in ſcriptura ſcilicet Lac
Indigentiū nutritiuū. Fauus inquit diſtillās. Ignoꝛanti-
um inſtructiuum. Labia tua. Penitentiū allectiuū. Mel.
Triumphantium refectiuum. Lac ſub lingua tua.
Primum lac eſt pauperibus erogandū. Scdm eſt verba-
liter diſtillandū. Tercīū eſt humiliter requirendū. Quar-
tum ꝟo eſt ſagaciter acquirendū. Scd̄o dico. ꝙ lac acci-
pitur in malo ſignificato: et ſic poteſt ſignificare triplicem
malam dulcedinem. videlicet Dulcedinem
Proſperitatis q̄ eſt attractiua.
Carnalitatis que eſt infectiua.
Uerbalitatis q̄ eſt deceptiua.
Dico ergo ꝙ eſt q̄d-
dam lac dulciter alle-
ctiuū. Et iſtud eſt lac
ꝓſperitatis mundane. Sicut eñ lac ſua dulcedine attra-
hit ad bibendū: veruntamē ſolet inducere inflaturā. Sic
vere mūdi ꝓſperitas ad ſui amoꝛem homines ſolet allice-
re: ſed per ſuperbiā eos inflat. Eſt eñ ſimilis lacti ferule q̄
eſt herba medicinalis. de qua fluit p̄cioſum galbanum: ve-
runtamē ſi murena de lacte eius biberit enecatur. ſicut di-
cit Plinius. Sic vere mundi ꝓſperitas eſt valde vtilis ⁊
medicinalis hoībus. i. bonis ⁊ diſcretis ꝑſonis ipā diſcre-
te vtentibus. veruntamen murenis flexuoſis. id eſt fragili-
bus. mollibus. mobilibus ⁊ defectuoſis q̄ iſto lacte vti ne-
ſciunt. eſt lac ſue dulcedinis venenoſum. atq̧ multis mul-
toꝛum criminum inductiuum. iiij. Reguꝫ. iij. Cumq̧ manē
ſurrexiſſem vt darem lac filio meo apparuit moꝛtuus. Fi-
gura de Iahel que duꝫ ſyzare obtulit vtrem lactis ſtatim
obdoꝛmiuit. ⁊ dum doꝛmiret egreſſa eſt clam tabernacu-
lum tulit clauū pariter et malleū cum quo eum interfecit
ſicut dī Iudicū. iiij. Quia vere dyabolus lac mundane ꝓ-
ſperitatis ſuis ſequacibus poꝛrigit: ⁊ dum in peccatis ob-
doꝛmiunt: moꝛtis iaculis eos ferit. Et ideo bñ precipituꝛ
Exo.xxiij. Non coques hedum in lacte matris ſue. Edus
eñ ſignificat ꝑſonas infirmas ⁊ imperfectas. mater ꝟo q̄
tales nutrit ⁊ cōcipit eſt mundus: lac ꝟo iſtius matris eſt
dulcedo mundane ꝓſperitatis. In lacte ergo matris ſuē
non eſt edus coquendus. qꝛ in dulcedine mundane ꝓſpe-
ritatis nō eſt infirmus ⁊ debilis imponendus: ſed exinde
ne pereat potius retrahendus. Unde de finali pena taliuꝫ
lactantium dī Deuꝛ.xxxij. Foꝛis vaſtabit eos gladius et
intus pauoꝛ: iuuenem ſimul ⁊ virginem lactentem cuꝫ ho-
mine ſene. Et dixi vbi nam ſunt ceſſare faciam ex homini-
bus memoꝛiam eoꝝ. Uñ demonibus dī. j. Reg.xv. Inter-
ficite a viro vſq̧ ad mulierem: ⁊ paruulū atq̧ lactentem.
Iſtud eſt ergo quoddā lac dulciter allectiuū. Eſt etiam
quoddā lac grauiter infectiuū. Et iſtud eſt lac carnalis vo-
luptatis ⁊ deliciarum coꝛpoꝛalium. Sicut eñ lac ficus ſo-
let ſm̄ Plinium membꝛa exinde limita ad libidinem inci-
tare. ſic dulcedo deliciarum ſolet luxuriam generare. Si-
cut lac male nutricis paruulos inficit. ſic lac mundi dulcē-
dinis iuuenes coꝛrumpit. Querunt eñ doctoꝛes naturali-
um: cum vna ſpecies cum alia faciliter nō miſceaꝛ. q̄liter
in generatione muloꝝ aſinus cū equa miſceꝛ. Et reſpōde-
tur ꝙ paſtoꝛes aſinos dū ſunt iuuenes: vberibus equarū
lactantium ſupponunt in tenebꝛis. quo quidā lacte equa-
rum cū dicti aſini fuerint a iuuētute nutriti. quaſi iā adul-
ti effecti dum poſtea creuerint ad equarū libidinem inar-
deſcunt. Sic vere chariſſimi ad lrām dico ꝙ illi qui a iu-
uentute lacte equarū. i. dulcedine mulierū ⁊ earū affabili-
tate ⁊ ſocietate nutriunꝛ ad earū carnalem copulam inar-
deſcere dinoſcunꝛ. Mulieres eñ ſunt ſicut ille vacce que
lactabāt vitulos. ſicut diciꝛ. j. Reg. vj. Quia ſcꝫ iſte nō ceſ-
ſant lactare ⁊ allicere fatuos ita ꝙ ꝓpꝛie de talibus dicitur
Tren̄. iiij. Sed ⁊ lamie nudauerūt mamillas: lactauerunt
catulos ſuos. Dicunꝛ eñ lamie: q̄ ſunt ſm̄ quoſdam mō-
ſtra ſpeciem feminarū pretēdentia. q̄ pꝛimo catulos ſuos
lactant ⁊ tandem ipos occidunt ⁊ necant. Sic vero muli-
eres catulos ſuos. i. fatuos luxurioſos lactāt decipiūt ⁊ ob-
lectant. ſed finaliter ipſos deſtruunt ⁊ eneruāt: inq̄ntū ſcꝫ
famam ⁊ ſubſtantiā eis auferūt: ⁊ inq̄ntum vitaꝫ gratie ꝑ
eas perdūt. ita ꝙ iſte dicere poſſunt illud Oſee. ij. Ego la-
ctabo eum ⁊ ducam in ſolitudinem. Quia vere tales qui
a mulieribus lactanꝛ. ad ſolitudinem pauptatis deducū-
tur. ⁊ finaliter a demonibus in inferni ſolitudinibus dedu-
cuntur. Unde Eſa. xiij. Ecce ego ſuſcitabo ſuper eos me-
dos qui ſagittis paruulos interficient. ⁊ lactantibus non
miſerebunꝛ. Iſtud ergo eſt lac turpiter infectiuū. Pre-
terea eſt lac leuiter deceptiuū. Et iſtud eſt lac fallaciū ver-
boꝛuꝫ: quibus ſcꝫ vtunꝛ adulatoꝛes. hyſtriones. falſi ami-
ci ⁊ hypocrite. Sicut eñ canicula ante partū habet lac ꝑ
aliquot dies: ſic tales habent lac dulciū verboꝝ anteq̧ ha-
beant partum ſeu fructū operū. contra illud Prouerbio.
xxiiij. Non lactes quēq̧ labijs tuis. Quia ſicut diciꝛ Pro-
uerbioꝝ. xvj. Uir iniquus lactat amicum ſuū: ⁊ ducit eū ꝑ
viā nō bonā. Si eñ mulier hꝫ lac: ſignū eſt ꝙ ſit coꝛrupta.
Sic vere lac adulationis ⁊ ꝓditionis ſeu heretice ⁊ coꝛru-
pte doctrine ⁊ eruditionis poſſeſſoꝛes ſuos denotat coꝛru-
ptos ⁊ peſſimos. Coꝛrupti eñ ſe ⁊ alios inuenenāt ⁊ coꝛ-
rūpunt. Herbe eñ q̄ habēt lac ſunt q̄ntū in ſe eſt veneno-
ſe. Ita eñ laxant ⁊ naturā ita euacuāt. ꝙ ſi indiſcrete ſu-
manꝛ ꝟtutē eneruāt ⁊ moꝛtē ꝓpināt. ſicut pꝫ de ſtamonea
⁊ ſimilibꝰ. Sic vere tales lacte ꝟbalis deceptionis abūdā-
tes ꝑiculoſi ſūt. qꝛ ſcꝫ iſti nō q̄rūt niſi decipere. ⁊ audiētes

bonis ſpūalibus ⁊ tꝑalibus vacuare. ⁊ mortē tꝑalem. corporalē ⁊ eternalē inferre. Patet de adulatore q̄ de diuitijs ſtudet vacuare. ⁊ ad mortē. i. ad pauꝑtatē hoīes ducere. Patet de ꝓditoribus q̄ lactis ꝟbis decipiūt. ⁊ habito qđ intendūt. interficiūt. Patet de hereticis ⁊ demonibꝰ. q̄ mala docēdo ⁊ tēptando. ꝟtutē ⁊ fidē euacuāt: ⁊ poſtea mortem eternā ꝓpināt. Ad hoc ergo ordinaꝛ lac taliū vt noceat: ⁊ vt poſt cōplacentiā interficiat. Bn̄ ergo docet Prouer. j. Fili ſi te lactauerint pctōres ne acq̄eſcas eis. Sequitur. Fili mi ne ambules cū eis. Pedes em̄ eoꝝ ad malum currūt: ⁊ feſtinant vt effundāt ſanguinē. Patet ergo quō triplex lac malū inueniꝛ in mūdo. quo ſcȝ boni nullo modo debēt nutriri: nec aliqualiter recreari. Vn̄ Job. iij. Cur inquit exceptus genibus. cur lactatus vberibus? q̄ſi diceret. Malū eſt taliter lactari: ⁊ talis lactis dulcedine oblectari. Hoc igiꝛ de lacte tam in bono q̄ȝ in malo ſufficit. Vide ſupra de Bibere ⁊ de Dulcedine.

Laceratio. Nota ꝙ lacerare accipitur pro vaſtare. diſrumpere. frangere. diſcapere. vel caſſare. Poteſt enim ſignificare ſcilicet

Dolorem contritionis.
Merorem detractionis.
Furorem vexationis.
Terrorem dānationis.
Penitēs lacerat ſeipm̄.
Detractor lacerat ꝓximū.
Tyrānus lacerat ſubditū.
Infernus lacerat perditū.

Eſt ergo laceratio ꝯtritionis. Videmꝰ em̄ ꝙ ꝑ dolore qn̄qȝ mlier lacerat crines ſuos ſemetip̄am puniēs et caſtigās. Sic hō vidēs ſe crimina cōmiſiſſe. deum offendiſſe celū amiſiſſe. ſeip̄m ſolet rep̄hendere. ⁊ morſu ꝯtritionis dolentis mentē ⁊ animū lacerare Job. xiij. Quare lacero carnes meas dētibus meis? ⁊ animā meā porto in manibus meis? etiā ſi me occiderit ſperabo in eū. Itē eſt laceratio detractionis. Detractor em̄ dētibus ſuis. i. ſuis dentatis ꝟbis ſolet alioꝝ famā ⁊ vitā diſrumpere: ⁊ eā morſu lacero diſſipare. vn̄ Pharaoni diciꝛ Ezech. xxix. Fuiſti baculus arūdineus domui iſrael qn̄ app̄henderunt te manu et cōfractus es ⁊ laceraſti oēm humerū eoꝝ ⁊ diſſoluiſti oēs renes eoꝝ. Falſus em̄ ⁊ inuidus amicus: eſt baculus arūdineus q̄ ſibi innitētes ⁊ in ſe ꝯfidētes fractus lacerat. dū ipſoꝝ vitā ⁊ ſtatū diffamat detrahēdo. Fera em̄ lacerans carnē nihil dimittit integrū. Sic detractor nihil i fama aliena dimittit honeſtū. Qđ tn̄ figuraliter ꝓhibeꝛ Deut. xxv. vbi ꝓhibeꝛ ne vltra quadraginta plagas infligant hominibus ꝟberando: ⁊ reddit cauſaȝ edicti. Ne inquit fede laceratus frater tuus abeat ante oculos tuos. Item eſt laceratio tyrānice vexationis. qꝛ ſcȝ ſicut leo ſolet predam quā deuorat lacerare: ⁊ pellem cū carnibus diſſipare. Sic tyrāni carnes ⁊ pelles ſcȝ ſubſtantiā pauperū ⁊ innocentium lacerant: ⁊ eos in bonis tꝑalibus et in corpe diſſipant atq̄ȝ grauāt. Figurati. iiij. Reg. ij. in illis vꝛſis q̄ egreſſi de ſaltu lacerauerūt. xlij. pueros. Et tn̄ boni p̄ncipes et p̄lati deberēt hmōi coercere. Exemplo Reſpha de quo diciꝛ. ij. Regū. xxj. Qꝛ nō dimiſit aues lacerare carnes filioꝝ ſuoꝝ Vt ſic dicat bonꝰ iudex illud Eze. iiij. Laceratū a beſtia nō comedi. Quod tn̄ eſt ꝯtra multos. q̄ ſcȝ legē ⁊ iuſticiā. iuſtos ⁊ impios lacerāt. ⁊ oīa iudicia diſſipāt ⁊ conturbant. ꝓpter hoc inquit lacerata eſt lex ⁊ nō ꝑuenit ad finem iudicium. qꝛ impius p̄ualet aduerſus iuſtū ꝓpterea egrediꝛ iudiciū ꝑuerſum ab eo Abacuc. j. Itē eſt laceratio damnationis. qꝛ ſcȝ canes. i. demones animas lacerāt ⁊ cruciant in inferno. Sicut teſtaꝛ Hiere. xv. vbi dꝛ. Qꝛ deus immittet dānatis gladiū ad occiſionē: ⁊ canes ad lacerandum: ⁊ volatilia ⁊ beſtias ad deuorandū. Figura Geneſis. xl. vbi dictū fuit piſtori ꝙ ſuſpendereꝛ in cruce: ⁊ lacerarēt volucres carnes eius ⁊ cetera Sufficit.

Lachryma. Nota ꝙ lachryma multipliciter ſumiꝛ in ſcriptura. Eſt em̄ lachryma bona ⁊ lachryma mala. Lachryma bona ē q̄drupler. ſ.

Lachryma meroris.
Lachryma dulcoris.
Lachryma amoris.
Lachryma doloris.
Hō em̄ lachrymaꝛ.
Ex merore cōpūctionis.
Ex dulcore cōpaſſionis.
Ex feruore dilectionis.
Ex dolore afflictionis.

Lachryma ergo meroris ē cōpūctio. De qua diciꝛ in pſalmo. Laboraui in gemitu meo: lauabo ꝑ ſingulas noctes lectū meū lachrymis meis ſtratū meū rigabo. Lachryma dulcoris eſt compaſſio Eccl̄ia. xxxviij. Fili ſuper mortuū ꝓduc lachrymas: ⁊ quaſi dira paſſus incipe lachrymari Exēplo Joſeph. Qui viſis fratribꝰ lachrymatus eſt Gen̄. xliij. Erumpebāt lachryme ⁊ nō poterat ſe ꝯtinere ioſeph Exēplo etiā xp̄i q̄ ſuꝑ Lazarū mortuum lachrymatus eſt Joh. xj. Lachryma amoris eſt dilectio. Et iſte ſunt lachryme Magdalene Lu. vij. vbi dꝛ. Qꝛ lachrymis cepit rigare pedes dn̄i. Et ſequiꝛ. Dimiſſa ſunt ei pctā multa: qm̄ dilexit multum. Lachryma doloris eſt afflictio. qn̄ ſcȝ pro proprijs miſerijs aut ꝓ futuris ploramus. Vn̄. j. Regū. xxx. Planxerūt donec in eis deficerēt lachryme. Iſta ſunt ergo q̄ttuor genera lachrymarū q̄bus debet aīa in hac valle miſerie balneari ⁊ ſpūaliter irrigari. Sicut em̄ elephas diligit in fluuio balneari. vitulus marinus de terra ad mare ſolet ſepiſſime trāſire: ⁊ in mari ꝓprios catulos ad natandum docere. Serpens etiaȝ vt pellem mutet ſolet ſe in aq̄ primitus humectare. Sic vere chariſſimi: hō dumviuit debet in fluuio ⁊ in mari lachrymarū amaraꝝ balneari ⁊ ibidem iugiter humectari. ⁊ natando ſepius innouari: et ad ibi natandum ꝓprios filios. i. ſubditos debet inuitare. ⁊ ſic pellem ſue male ꝯſuetudinis ⁊ pcti more ſerpentis poterit immutare. Vt ſic de quolibet viro ſic lachrymoſo ⁊ balneoſo dicaꝛ illud pſ̄. Aſcenſiones in corde ſuo diſpoſuit i valle lachrymarū in loco quē poſuit. Aſcēſiones em̄ dicūtur motus ꝯſiderationis. q̄ inducūt hoīem ad lachrymandum. qꝛ ſcȝ hō p̄mo dȝ aſcēdere ad ꝯſiderationē ꝓprioꝝ defectuū: ⁊ ſic exibūt lachryme compunctionis. Item debet aſcēdere ad ꝯſiderationē miſerie aliorum. ⁊ ſic ibūt lachryme cōpaſſionis. Deinde dȝ aſcēdere ad ꝯſiderationē amoris quo deus dilexit mundū vt vnigenituȝ filiū nobis daret ⁊ ſic exibūt lachryme dilectionis. Tandē dȝ ꝯſiderare dilationē patrie ⁊ incolatū huius miſerie cū ſuis infortunijs. ⁊ ſic exibūt lachryme doloris ⁊ afflictionis. Et ſic dicet hō illud Tren̄. j. Plorans plorauit in nocte: et lachryme eius in maxillis eius. Et ſic proculdubio ſi terra cordis talibus fuerit pluuijs irrigata. bonis erit fructibus ſpiritaliter fecundata: quia ſicut diciꝛ in pſ̄. Qui ſemināt in lachrymis: in exultatione metent. Et ideo breuiter notemus ꝙ ſicut aqua oritur ⁊ generatur tripliciter ſcilicet

Superius in nubibus.
Interius in fontibus.
Exterius in lapidibus.

Quod patet in locis frigidis in tempore pluuioſo vbi lapides qn̄q̄ȝ videnꝛ plorare. Sic ꝓculdubio dico: ꝙ aqua lachrymarū dȝ in nobis generari. Aliqn̄ ex cauſis ſuperioribꝰ: qn̄q̄ȝ ex cauſis interioribꝰ. qn̄q̄ȝ ex cauſis exterioribus. Primo ergo dico. ꝙ eſt lachrymandū ex cauſis ſuperioribꝰ. Et iſte ſunt lachryme q̄ emittunꝛ ex ꝯſideratione offenſe diuine: vel ex ꝯſideratione pcti ⁊ defectus. Unde oleaſter ſiue ſterilis oliua emittiꝛ duo genera lachrymarū. quarū vtraq̄ȝ ſignificat pietatem Sic ſterilis ꝑ ſpūalem paupertatem: debet duo genera lachrymarū fundere vnā ſcȝ inferiorē: aliā ſuperiorē. Vnaȝ ꝓ dilatione patrie: aliā ꝓ incolatu miſerie. Quod figuratum eſt in Axa filia Caleph. id eſt in anima filia dei: que ſedēs in aſino ſuſpirauit ⁊ petijt a p̄re ſuo irriguū ſuperius irriguū ⁊ inferius. ſicut dꝛ Judicū. j. Quia vere chariſſimi dū aīa ſedet in aſino corpis ſui in p̄nti vita. ipſa ꝓcerto dȝ hr̄e duplex irriguū lachrymarū. i. duplici lachryma irrigari ſcȝ irriguū ſuperius ꝓ dilatione patrie. De q̄ in pſ̄. Super flumina babylonis illic ſedimus ⁊ fleuimꝰ dū recordaremur tui ſyon. Irriguum inferius ꝓ incolatu miſerie: dicens in pſ̄. Heu mihi qꝛ incolatus meus ꝓlongatus eſt. Vn̄ de iſta duplici lachryma pōt exponi illa auctas. Aſcēſiones in corde ſuo diſpoſuit in valle lachrymarū: vbi oſtēdiꝛ ꝙ lachrymandū eſt Pro ſuperioꝝ dilatione. Aſcenſiones inq̄t. Pro interioꝝ turbatione. In corde ſuo inquit. Pro exterioꝝ ſeu inferioꝝ afflictione. In valle inquit lachrymarū. Lachrymandū eſt ergo ex cauſis ſuperioribus.

Scđo lachrymandū eſt ex cauſis interioribꝰ. Et iſta ē lachryma q̄ oriꝛ ex ꝯtritione cordis. qn̄. ſ. hō interius ꝯſiderat ꝓpria crimina ⁊ delicta. Sicut em̄ crocodillus qn̄ occidit hoīem dꝛ lachrymari. ſic hō qn̄ ꝑ pctm̄ occidit aīam: debet ꝑ cōpunctionē lachrymis irrigari. Nā ſicut ceruus qn̄ videt ſe captū a canibus ſolet lachrymas emittere ⁊ mugire. ſic vere homo qui ꝑ pctm̄ videt ſe a canibus inferni ca-

ptum fuiſſe debet gemẽdo mugire ⁊ ab interiori corde fle-
biliter lachrymari. Pſ. Laboraui in gemitu meo lauabo
p ſingulas noctes lectũ meũ: lachrymis meis ſtratũ meuʒ
rigabo. Vñ Judith. viij. Peniteamus ⁊ indulgentiã cum
lachrymis poſtulemus. Tercio dico ꝙ lachrymandum
eſt ex cauſis exterioribus. Et iſte ſunt lachryme q̃ oriũtur
de infortunijs huius mũdi: de miſerijs ꝓximorꝫ de timore
pene eterne. Sicut enĩ oculus ab exteriori leſione pũctus
aut pcuſſus lachrymas emittit: ſic vere qñ oculus cordis
noſtri pungit̃ ab exterioribus cauſis. videlicet vel a tribu-
latione pñtium tormentorũ. vel a miſerijs ꝓximorꝫ. vel a
timore igniũ eternorꝫ. ipẽ ꝓculdubio dʒ lachrymas emit-
tere: ⁊ doloris amaritudineʒ declarare. Juxta illud Ecci.
xxij. Pungẽs oculum educit lachrymas. Tria enĩ faciunt
oculũ flere ſcilicet fumus. Sinapium: ⁊ punctura. Sic ve-
re Fumus. i. memoria ignis inferni. Sinapium. i. memo-
ria diuine iuſticie. Punctura. i. afflictio exteriorꝫ cauſaruʒ
dicit̃ inducere lachrymas cordi nr̃o. Jdõ breuiter bñ põt
dici cuilibet illud Treñ. ij. Deduc q̃ſi torrentẽ lachrymas
p diẽ ⁊ noctẽ non des requiẽ tibi: neqʒ taceat pupilla oculi
tui. Et ſic pʒ triplex cauſa inductiua lachrymarũ. Sed
adhuc poſſemus notare ꝙ lachryme ſunt virtuoſe Quia
Tollunt lachrymã internã. Dico ꝙ lachryme tollũt
Placant offenſam eternã. maculã internã. i. peccatum
Preſtãt quietẽ ſupernam. anime. Sicut enĩ lixiuia ca-
lida maculas tollit a pannis. ſic feruẽs lachryma maculã
peccati tollit a corde. Vñ Caſſio. ſup pſ. Fuerunt mihi la-
chryme mee ⁊c. dicit ſic. Fletus inquit ꝯſolatio eſt anima-
rũ. corroboratio ſenſuũ. ablutio peccatorꝫ. refectio mentiũ
lauacrũ culparũ. Deinde dico ꝙ lachryme placãt offen-
ſam eternam. Scd̃m enĩ Plini. Lachryma cerui valet cor
habẽtibus tremuloſum ſeu cordiacã paſſionem. Sic vere
lachryma peccatoris valet illis qui timore diuine offenſe
habẽt tremorem ⁊ deſperationẽ. Alia enĩ opera bona deũ
ad impetrandũ gratiã leniunt ⁊ inclinant. lachryme vero
ipm̃ tangunt ⁊ violentant. Vñ dicit Hiero. ſuper Eſa. Or
oratio deũ lenit: ſed lachryma cogit. hec vngit: ſed illa pun-
git Thobie. vij. Nõ dubito quin deus p̃ces meas ⁊ lachry-
mas admiſerit. Deniqʒ dico ꝙ lachryme reddunt quie-
tem ſupernã. Sicut enĩ aer ex pluuijs ſerenat̃. qr ſcʒ prece-
dens pluuiarũ inundatio eſt aeris tranquillitas ⁊ quieta-
tio. Sic vere in moribus qñ hõ eſt p lachrymaruʒ aquam
pluuioſus. ipẽ ꝓculdubio in aere ꝯſciẽtie ſerenatur: ⁊ etiã
ſerenitas celeſtis glorie ex eo finaliter ꝓcreat̃. Lachryme
enĩ nõ pñt ſp durare. ⁊ ſic cum materia deficit. tota lachry-
marũ alluuies euaneſcit. Et ideo qñ in paradiſo materia
ceſſabit lachrymarũ ſcilicet labor. afflictio. timor. cõpaſſio
dolor. contritio. neceſſe erit ꝙ ipſe lachryme ceſſent ⁊ a no-
bis deficiant ⁊ quieſcant. Unde Apoca. vij. Abſterget de-
us omnem lachrymam ab oculis eorꝫ ſcʒ ſanctorũ ⁊c. Et
Hieremie. xxxj. Quieſcat vox tua a ploratu: et oculi tui a
lachrymis. Et hec de bona lachryma ſufficiant. De la-
chryma vero in malo poteſt dicere ꝙ eſt Lachryma
Fallentis deceptionis. Eſt dico lachryma decepto-
Preſentis afflictionis. rum qui fingunt ſe flere ꝓ ho-
Sequẽtis damnationis. minibus ⁊ eorꝫ miſerijs cõdo-
lere. De quo Eccle. xij. Oculis ſuis lachrymabitur inimi-
cus: ⁊ ſi inuenerit tempus non ſatiabit̃ ſanguine. Jteʒ eſt
lachryma peccatorꝫ. ſcʒ pena tpalis q̃ peccatoribus infligi-
tur pro delictis. De qua Eſa. xvj. Jnebriabo te lachryma
mea eſebon et eleale. Jtem eſt lachryma damnatorum: de
qua dauid gloriatur euaſiſſe: dicẽs in pſ. Benedictus do-
minus qm̃ eripuit aiam meã de morte: oculos meos a la-
chrymis: pedes meos a lapſu. Aduerte tamẽ ꝙ lachryme
non dant̃ cuilibet ꝓ libito volũtatis ſicut nec deuotio: ſed
quia ex quodã ſpeciali dono ꝓcedunt. ſunt deuotis orati-
onibus ⁊ ꝓfundis ꝯſiderationibus impetrande. ſicut be-
ne innuitur Hiere. ix. vbi dr̃. Quis dabit capiti meo aquã
⁊ oculis meis fontẽ lachrymarum. ⁊ plorabo die ac nocte
pſ. Potum dabis nobis cum lachrymis in mẽſura. Jſte
ſunt ergo bone Lachryme. Et ſufficit.

Lacus

Nota ꝙ lacus eſt fouea ſeu ſtagnũ. aqua.
luto. herbis ⁊ piſcibus plenũ. Et eſt ꝓprie
lacus locus vbi poſſunt aque recolligi: ⁊ exinde nequeunt
vacuari. Et ſignificat in ſcriptura qñqʒ in bono: qñqʒ i ma-
lo. Jn bono enĩ ſignificat profunditatem humilitatis. Jn
malo vͦ deſignat profunditatem iniquitatis. De lacu hu-
militatis põt dici illud. ij. Reg. xxiij. Deſiderauit dd̾ aquã
de lacu. De lacu vͦ iniq̃tatis dr̃ in pſ. Or pctõr lacũ ape-
ruit ⁊ effodit eũ ⁊c. Notem⁹ igr̃ ꝙ triplex eſt malus lacus
ſcilicet lacus mundi. lacus peccati. lacus inferni. Lacus
Mundi eſt nimis immũdus. Lac⁹ mũdi dʒ euitari.
Peccati eſt nimis ꝓfundus. Lac⁹ pcti dʒ deteſtari.
Inferni eſt nimis horrẽdus. Lacus inferni dʒ for-
midari. Dico ergo pͥmo ꝙ eſt lacus voraginis mundia-
lis. Sicut enĩ lacus ẽ limoſus. locus lutoſus. locus aquo-
ſus. locus ranis ⁊ ſanguiſſugis copioſus. Sic vere mun-
dus eſt lacus in quo eſt limus carnalitatis. lutum trepidi-
tatis. aqua voluptatis. rana loquacitatis. ſanguiſſuga vo-
racis cupiditatis. De quo pſal. Eſtimatus ſum cũ deſcen-
dentibus in lacum: factus ſum ſicut homo ſine adiutorio
inter mortuos liber. Ubi aduerte: ꝙ i iſto lacu. Homines
ſunt valde diffamati. Eſtimatus ſum. Sunt culpis aggra-
uati. Cum deſcendentibus. Sunt male ſociati. Quia ſunt
inter mortuos. Jſte ergo eſt lacus mũdi. Vñ iſte eſt ſi-
cut lacus aſphalti vbi inuenitur bitumen tante tenacita-
tis ſm̃ Jſidorũ. ꝙ nec aqua nec igne diſſoluit̃. Quia vere
in lacu huius mũdi eſt bitumẽ. i. male tenacitatis conſue-
tudo vel peccatũ carnalitatis. qd̾ ſuos ſequaces tamfor-
titer ſtringit ⁊ ligat. ꝙ non poſſunt ppetuo reſilire. Unde
Treñ. iij. Lapſa eſt in lacũ vita mea: poſuerũt lapidẽ ſup
me ⁊c. Quia vere illi q̃ in lacu mũdi ponunt̃. ſtatim lapi-
de. id eſt onere male ꝯſuetudinis opprimunt̃. Quod bñ fi-
guratũ eſt Dañ. vj. vbi dr̃. Or Daniel poſitus eſt in lacu
leonũ: ⁊ poſitus eſt lapis magnus ſup os laci. Et vere mũ-
dus dicit̃ lacus leonuʒ. quia ibi hodie multi ſunt leones.
id eſt multi viri impij ⁊ crudeles. Nota tamen ꝙ per lacũ
intelligitur clauſura et preſſura tribulationum et miſeria-
rum mundi. in qua procerto boni includuntur ⁊ a tyran-
nis ⁊ impijs immergunt̃ Hieremie. xxxvij. Jngreſſus eſt
Hieremias in domum laci. Et nota ꝙ lacus mundi Eſt
Umbroſus. Umbroſus dico. qr ſcʒ obſcuritas igno-
Lutoſus. rantie: ⁊ erroris deſidie viget ibi pſ. Po-
Periculoſus. ſuerũt me in lacu inferiori: in tenebroſis
⁊ vmbra mortis. Lutoſus. qr ſcʒ ibi ſunt feces ⁊ lutũ mul-
tarum immũdiciarũ. tribulationũ ⁊ miſeriarũ Hieremie
xxxviij. Proiecerũt hieremiã cum funibus in lacuʒ in quo
non erat aqua ſed lutum ⁊ deſcẽdit Hieremias in cenum
Periculoſus etiam. quia ſcʒ ſicut in lacu abundãt anima-
lia crudelia ſcʒ ypothami ⁊ crocodilli ſm̃ ꝙ dicit Seneca
in libro naturaliũ queſtionũ. ideo periculoſum eſt in lacu
huiuſmodi balneare: qr hõ a beluis vorat̃. Sic vere in la-
cu mũdi habitãt tyranni ⁊ hoĩes crudeles q̃ moleſtant et
deuorant circũſtantes. Figura Hieremie. xlj. vbi dicitur.
Or yſmael interfecit per medium laci illos qui ſe dicebãt
habere theſaurum obſcõditum frumenti vini ⁊ olei Apo-
calip. xiiij. Exiuit ſanguis de lacu vſqʒ ad frenos equoruʒ
Hic eſt ergo lacus voraginis mũdialis. Scd̃o dico. ꝙ ẽ
lacus voraginis cordialis. Cor enĩ pctõris vel etiã ipſum
pctm̃ dr̃ lacus. i. locus vilis ⁊ immũdus. limo ⁊ luto pecca-
torũ plenus: ⁊ herbis malarũ cogitationũ refertus. Sicut
enĩ dicit Jſid̾. Jn ybernia eſt lacus vbi ſi palus fixus fue-
rit illud qd̾ in terra fuerit ferrum erit. Jllud vͦ qd̾ extra
in aqua remãſerit lapis totus fiet. illud vͦ qd̾ aqua tactũ
nõ fuerit in ligni ſpecie remanebit: ⁊ ſic erunt in eodem ba-
culo tres diuerſe ſubſtantie ⁊ nature. Sic vere chariſſimi
in lacu peccati illi qui profunde figunt̃ in terra. id eſt i bo-
nis terrenis per auariciam: ſtatim fiunt ferrei per crudeli-
tatem et duriciam. Jlli vͦ qui in aquis deliciarum mergũ-
tur: lapides. id eſt viri indeuoti et frigidi efficiuntur. Qui
vͦ ſurſum in aere per ſuperbiam in mũdi dignitatibus re-
manent. tales dico in ſpecie ligni leuis ⁊ natatilis per ſup-
biam perſeuerant. De tali ergo lacu. id eſt de peccati ſtatu
dicit̃ Exod̾. vij. Extende manum tuam ſuper aquas egy-
pti: ⁊ ſuper riuos fluminis. paludis ⁊ lacus. ⁊ fiet ſanguis
Sequitur. Et cõputruit fluuius ⁊ fuit ſanguis in tota ter-
ra egypti. Sanguis dico peccati. De quo dicitur Hiere.
xlj. Jnterficiet eos yſmael in medio laci. Tercio dico.

ꝙ eſt lacus voraginis infernalis. Iſte eñ eſt lacus ire dei:
in quo mittet̃ vinea reproborum: cum in die iudicij fuerit
recollecta. ſicut dicit̃ Apoca. xiiij. Sicut eñ in norvuegia
que eſt regio a ſole diſtantiſſima ⁊ in victualibus pauper-
rima: eſt quidam lacus ſm̃ Iſido. vbi om̃e corium ibi po-
ſitum efficitur lapis. Sic vere in lacu inferni a quo ſol ve-
ri luminis ⁊ chriſtus ita eſt remotus ꝙ ibi radius ſue gra-
tie non attingit. ⁊ vbi eſt fames perpetua. id eſt pauptas.
quicquid poſitum fuerit de corio. fiet lapis. id eſt durus ſi
cut lapis: ⁊ ſtabilis ſicut lapis qui non mouetur. quia ſcʒ
cum in mundo fuerit corium per carnalitatem: ipe finali-
ter in lacu inferni fiet lapis per immobilitatem: ⁊ per eter-
ne damnationis ſtabilitatem. Unde Exod. xv. Fiant im-
mobiles q̃ſi lapis. De illo lacu dicit̃ Eſaie. xxiiij. Congre-
gabuntur congregatione faſcis vnius in lacum: ⁊ claudē-
tur ibi in carcere. Ubi aduerte ꝙ in iſto lacu erit Preſſu-
ra multitudinis: Quia cõgregabunt̃ inquit. Iunctura al-
titudinis. Cõgregatione inquit vnius faſcis. Iactura tur
pitudinis. In lacum inquit in quo eſt ſcʒ lutum. Clauſu-
ra meſtitudinis. Claudentur inquit ibi in carcere. De iſto
igitur lacu dicit̃ lucifero Eſa. xiiij. Ueruntamen inquit ad
infernum detraheris in profundum laci. Eſt igitur dictum
aliquid de triplici malo lacu ſcilicet Infernali. Cordiali et
Mundiali ⁊c̃.

Lamentum. Nota ꝙ luctus Plãctus lamē-
tum pro eodeʒ ſupponũt: quia
tñ ſatis dictũ eſt i alijs tit. ſolũmõ notab. ꝙ in ſcptura re-
perit̃ Lamẽtũ
Iuſtorum.
Fictorum.
Miſerorum.
Damnatoꝝ.

Primo ergo dico. ꝙ eſt lamẽtum iuſto-
rum. Iuſti eñ magis ſolent in hoc mũ
do lamentari q̃ʒ letari. ⁊ magis triſtari q̃
conſolari. Miſerie eñ tam interiores q̃ʒ
exteriores tam anteriores q̃ poſteriores
inducunt prudentē hoīem ad lamentũ. ⁊ ad mundane et
inepte leticie carentiam ⁊ contẽptum Hiere. ix. Uocate in
quit lamentatrices ⁊ veniant: ⁊ ad eas que ſapientes ſunt
mittite ⁊ ꝓperent vt aſſumant ſuper vos lamentum. De-
ducãt oculi lachrymas. ⁊ palpebre defluant aq̃s. q2 vox la
mentationis audita eſt in ſyon. quõ vaſtati ſumus ⁊ con-
fuſi vehementer. Et nota ꝙ iuſtus emittit ⁊ facit ⁊ profert
Lamentum cõtritionis dum ſeipſum videt interius. La-
mentum cõpaſſionis dũ ꝓximum videt exterius. Lamen-
tum deuotionis dum ad deum ſpectat ſuperius. Lamentũ
deſolationis dum ad mundũ ſpectat inferius. De lamẽto
ↄtritionis quod ſcʒ facit homo quãdo ↄſiderat mala pre-
terita que cõmiſit. ⁊ turpitudinem quam per pctm̃ incur-
rebat interior homo dicit̃ Ezech. ij. Q2 ipe vidit librum in
uolutum in quo erant ſcripte lamentationes ⁊ carmẽ ⁊ ve
Liber eñ inuolutus ⁊ turbulentus eſt conſcientia penitē-
tis. in qua ꝑcerto homo legit mala que fecit. et ſic inuenit
materiam lamentationũ. Penas quas meruit: ⁊ ſic inue-
nit ve. timorum ⁊ deſolationũ. Ueniã quam ſperat vel ob
tinuit: ⁊ ſic inuenit carnem gaudij et conſolationũ. Unde
Iſidorus. j. ſoliloquioꝝ dicit. Nihil proſunt lamenta ſi re
plicant̃ peccata. Nihil valet a malis veniã poſcere: ⁊ ma-
la que tu defleas iterare. Et libro. ij. dicit̃. Grauia peccata.
Grandia lamenta deſiderant. Nulla te res de peccato ſe-
curum facit. nulla tibi ſecuritatis deceptio blandiat̃. Uale
re te animo magis opta q̃ʒ corpore. magis mente q̃ʒ carne
Aduerſa ſunt corporis remedia: anime egritudo mentem
vulnerat: mentem curat. Iſtud eſt ergo lamentum contri
tionis. De lamento cõpaſſionis qđ ſcʒ concipitur pro mi-
ſerijs ⁊ infortunijs ꝓximorum dicit̃ Hiere. ix. Super mõ-
tes aſſumam fletum ⁊ lamentum: ⁊ ſuper ſpecioſa deſerti
planctum: qm̃ incenſa ſunt. Et Ezech. xxvj. Attoniti ſunt
in repentino caſu tuo: ⁊ mirabunt̃ aſſumentes ſuper te la
mentum. ⁊ dicent tibi quõ perijſti qui habitas in mari. Cõ
ſtat eñ ꝙ infortunium ⁊ tribulatio aliorum: ⁊ maxime ꝓ
ximorum. necnon caſus excellentium ⁊ magnorum: indu-
cunt hoīem ad lamentũ. De lamento deuotionis quod ſcʒ
tũc ↄtingit qñ q̃s ſe ↄuertens per familiarem deuotionem
ad deũ. indignum ſe reputat dei laude. ⁊ illa q̃ in orõne po
ſtulat obtinere. ⁊ inde ad lamentandũ inducit̃. ⁊ ad plan-
gendum ⁊ ad diuinam clementiam implorandũ Iudith.
vj. Adorantes dñm. ⁊ cõmuni lamẽtatione ⁊ fletu vnani-
mes p̃ces ſuas dño effuderunt. De lamento ꝓo deſolatio
nis qđ ſcʒ homo facit ſentiẽs ⁊ videns tribulamina mũdi
huius dicit̃ Hiere. ix. Docete filias vr̃as lamentũ: ⁊ vnam
quãqʒ ꝓximam veſtrã planctũ. quia aſcendit mors per fe
neſtras veſtras: ingreſſa eſt domos veſtras. Et ſic patʒ ꝙ
eſt quoddã lamentũ qđ eſt iuſtorum. Scđo dico. ꝙ eſt
quoddã lamentum qđ eſt fictorum vel ſtultoꝝ ſcʒ hypo-
critarum qui ſcʒ fingunt ſe lamentantes ⁊ penitẽtes. cõpa
tientes atqʒ lugentes. Uel etiam iſtud eſt lamentũ ſtultoꝝ
⁊ fatuoꝝ qui ſcʒ tunc faciliter lamentant̃. qñ bona mundi
non habẽt ꝓ libito: ⁊ aduerſuʒ aliqđ patiunt̃. j. Mach. j.
Infirmati ſunt: ⁊ ſpecioſitas mulierũ immutata eſt: ⁊ om
nis maritus ſumpſit lamentum. Et Hiere. xlviij. Clama-
bo ad viros muri fictilis lamentantes de planctu Iazer.

Tercio dico. ꝙ eſt lamentium qđ eſt miſerorum ſeu ege
norum qui ſcʒ ꝓpter oppreſſiones tyrannorum ⁊ ꝓpter im
petus fortune varios quos perferunt emittunt gemitus
⁊ lamenta Thob. ij. Comedit panem cuʒ tremore ⁊ luctu
Sequitur. Dies feſti veſtri conuertentur in lamentum.

Quarto vero dico. ꝙ eſt lamentũ qđ eſt damnatoꝝ. qui
ſcʒ perpetuo lamentant̃ ⁊ dolent ⁊ quorum p̃ſens gaudiũ
vertitur finaliter in merorem. De quo. j. Macha. ix. dicit̃.
Q2 cõuerſe ſunt nuptie in luctum: ⁊ vox muſicorum ipoꝝ
in lamentũ. Sic igit̃ patet quõ lamentari cõuenit multis
cauſis. Uide vbi Flere. Lugere. Lachryma. Plãctus vel
Ploratus ⁊c̃.

Lamina. Cum lamina nihil aliud ſit q̃ʒ metalli
particula. fuſione vel malleatione in la
titudinē tenuata. poſſumus notare. ꝙ lamine metalloruʒ
fiunt ad ſculpendũ ⁊ ad ſcribendũ. ad ornandũ ⁊ veſtien-
dum. ad iuuandũ ⁊ defendendũ. Igitur per lamina intelli
gamus ſacram ſcripturam ⁊ ipſius documenta. ſiue etiaʒ
exempla precedentium ſanctoꝝ ⁊ ipſorum notabilia mo-
numenta. Iſta eñ nobis dilatant̃ ⁊ explicant̃. ⁊ ſicut que
dam lamine ad vtilitatem videntium vel audientium fa-
bricate monſtrantur. Scriptura eñ quandoqʒ dicitur la-
mina aurea. qñqʒ argẽtea. qñqʒ plumbea. quãdoqʒ ferrea

Aurea dico ꝑ precioſitatē ꝓmiſſoꝝ.
Argentea ꝑ pulcritudinē cõſilioꝝ.
Ferrea ꝑ aſperitatē iudiciorum
Plumbea per mollicien indultoꝝ.

Et ſic dico ꝙ per
laminas huiuſ-
modi nos cela-
mur ſcripta veri-
tate. q2 ſcʒ ſcriptura diuina eſt illa lamina vbi erat ſcriptũ
nomē dei tethragrãmaton: qua decorabat̃ frons ſacerdo-
tis quando in tabernaculo miniſtrabat. Ad denotandũ ꝙ
nullus ſacerdos eſt dignus dño miniſtrare. niſi qui iſta ſa
cra lamina frontē ↄuerſationis ſue nouerit decorare. Iſta
eñ dicit̃ lamina ſacre venerationis Exodi. xxviij. Erit la-
mina ſemꝑ in fronte eius vt placatus ſit ei dñs. Item per
tales laminas nos veſtimur clara venuſtate. Exempla eñ
ſanctorum ſunt ſicut lamine auree. quibus nos debemus
eſſe veſtiti ⁊ ornati. Omnia eñ q̃ erant in tabernaculo ſe-
deris erãt veſtita laminis aureis ſcʒ archa. tabule vectes
⁊c̃. Ad denotandũ ꝙ oẽs qui ſumus in tabernaculo eccle-
ſie: laminis exemploꝝ aureoꝝ debemus eſſe veſtiti: ⁊ lami
nis aureorũ documentorũ muniti Exodi. xxxviij. Uectes
operuit laminis aureis. Lamine etiaʒ auree poſſunt ſigni
ficare bonas ꝑſonas q̃bus ſcʒ tabernaculũ eccleſie debet
eſſe ornatum. Aduerte tñ qđ Nume. xvj. dr̃. Q2 ſcʒ thuri-
bula de q̃bus exiuerat ignis q̃ ↄſumpſerat ambitioſos ſa-
cerdotes de⁹p̃cepit in laminas tenuari. ⁊ in altari affigi: vt
ſcʒ futuri videntes illas: ſeueritatē diuini iudicij cogitarẽt:
ne forte talia aggredi p̃ſumerẽt vel auderẽt. In quo nota
tur ꝙ ꝑ laminas ſacre ſcripture nõ ſolum nobis oſtendũ-
tur exempla bonoꝝ: immo etiã exempla mores et iudicia
malignoꝝ: vt ſcʒ caueamus a cõmiſſione ſimiliũ delictoꝝ
Item ꝑ tales laminas nos defendimur mira ꝓbitate. De
laminis etiã ferreis fiunt plate et armature ꝓ corporibus
muniēdis. Sic vere ſcripture documenta et exempla ſunt
nobis ↄtra hoſtes inferni iacula ⁊ tutamẽta Iob. xl. Car-
tilago ei⁹ velut lamine ferree. Aduerte tñ ꝙ hypocrite por
tant laminas argenteas pulcre eloquẽtie ⁊ doctrine: ſ; ta-
men inutiles atqʒ vane ſunt. Iuxta illud Eſa. xxx. Conta-
minabis laminas ſculptiliũ argenti tui: ⁊ veſtimentum cõ
flatilis auri tui. q2. ſ. tales ſũt ꝓprie ſicut ſculptilia. ficta ta

men ⁊ ſine aīa hoc eſt dictu. ſine ſanctitate ⁊ iuſticia: q̃uis laminis aureis ⁊ argēteis .i. honeſte ↄuerſationis: ⁊ claritate doctrine ⁊ eloquētie ſint veſtiti Eſa. xl. Nunq̇d ſculptile ↄflauit faber. aut aurifex auro figurauit illud aut laminis argēteis argētarius? ſed nō ſic boni. Patet ergo quō p laminas intelligit̄ ſacra ſcriptura: vel bonorum exemplorum cooperatorium ⁊ figura ⁊c.

Lampas. Nota q̄ lāpas nihil aliud ē q̃ quoddā vitreū inſtrumentū igne ⁊ oleo ad illuminandū ordinatum. Sumit̄ igit̄ multipliciter in ſcriptura In bono ſc; ⁊ in malo. In bono enī ſignificat virū pfectū vel v̄tutē pfectionis ꝓpter tria ꝓnotatiua ſm̄ q̄ in lampade ſunt tria ſc; ſplēdor. ardor. liquor. qꝛ ſc; in virtute perfectionis: vel in viro perfecto debet eſſe

Splendor honeſtatis.
Ardor charitatis.
Liquor pietatis.

Et ſic talis figuret̄ in illo filio hois de q̄ dr̄ Dan. x. Oculi eius vt lāpas ardēs. In q̄bus v̄bis oſtendit̄ q̄ tria p̄dicta debēt in lampade ſpūali ſc; in homine pfecto reperiri ſc; Humor. Splendor. Feruor. Humor pietatis ad mitigandū. qđ oſtēdit̄ in verbo Oculi. vbi ſc; eſt multus humor. Splendor honeſtatis ad illuſtrandū: qđ oñditur cum dr̄. Lampas. Ibi enī dz eſſe Ardor charitatꝭ ad inflamādum: qđ oñdit̄ cum dr̄ Ardens.

Oleum dulcoris ⁊ clementie.
Lumen decoris ⁊ apparētie.
Ignis amoris ⁊ amicicie.

Primo igr̄ dico q̄ in lampade dz eſſe liquor pietatis qui eſt nutritiuus. Et iſte notat̄ in oculo. qꝛ ſicut ipe oculus inter cetera membra hz amplius de humore. ſic nos debemus habere multū de pietatis dulcore. Similes prudētibus v̄ginibus q̄ cū lampadibus acceperūt oleū in vaſis ſuis: ⁊ veniente ſpōſo cum ipſo ad nuptias intrauerunt. ſicut dr̄ Matthei xxv. Sic vere chariſſimi: illi qui in lampade vite honeſtatꝭ deferūt oleū pietatis: digni ſunt in nuptijs paradiſi recipi: ⁊ ibi cū ſponſo xp̄o ingredi ⁊ admitti. Oculi inquit. Unde Tren. ij. Defecerūt p̄ lachrymis oculi mei. Lachryme enī denotant abundantiā humoris: ⁊ abundantiam pietatis. Sit igit̄ in ſpūali lāpade liquor pietatis q̄ eſt nutritiuus.

Scđo dz eſſe ibi ſplendor honeſtatis illuminatiuus: qđ oſtenditur in vocabulo lāpas. qꝛ ſicut lampas p̄ncipaliter ordinat̄ ad illuminandū domū: ſic virtus honeſtatis ē ordinata ad lumē bonoꝝ exemploꝝ alijs oſtēdendū. Unde Exod. xx. Cūctus ppl's audiebat voces: ⁊ lampades videbat. Sicut enī gedeon tubis ſonātibus: fractis lagenis: et lāpadibus ſplēdentib⁹ madian terruit ⁊ deuicit Sic vere. Si lagenas carnis noſtre p pniam frāgimus. Si tuba orationis ad deū fortiter p̄ces fundimus. Et ſi lāpades bonorum ꝓximis nr̄is oſtēdimus. Tūc ꝓculdubio madian .i. dyabolū deterremus ⁊ de eo triūphamus. Simus ergo tales q̄ de nobis poſſet dici illud Naum. ij. Aſpectus eorū quaſi lampades ⁊ q̄ſi fulgura diſcurrētia. hic eſt ergo ſplēdor honeſtatis illuminatiuus. Tercio dico. q̄ in iſta lāpade debet eſſe feruor charitatis: q̄ eſt accenſiuus. Ardēs inquit. Sicut enī ignis in lāpade eſt neceſſarius. quia ſine igne nō pōt ibi luminis claritas apparere. Sic vere v̄tus charitatis nobis eſt neceſſaria. qꝛ ſine iſta nō pſeuerat virtus vel claritas honeſtatis. Fatue enī v̄gines fuerunt repulſe pro eo q̄ oleū in lampadibus nō habebāt. ſicut dicitur Matth. xxv. Quia vere illi a deo finaliter repellent̄: q̄cum lāpadibus honeſtatis nō habebāt oleū charitatis. Ardēs inq̄t. Uñ de charitate dei dicit̄ Canti. viij. Lampades eius lampades ignis atq; flamarū. Uide ſupra de Ardore. Et ſic ergo patet quomō lampas accipitur in bono.

In malo v̄o per lampadem poteſt intelligi mundi proſperitas: vel carnis fragilitas. In mundo enim eſt

Uitrū fragilis capiditatis.
Oleum carnalitatis.
Ignis cupiditatis.

Et ideo ſicut papiliones ſolent delectari in lumine lampadis. ⁊ dū nō aduertūt vel in oleo ſubmergunt̄: vel aliter ale eorum ignis incēdio deſtruunt̄. Sic vere fatui mundani dum delectant̄ in lumine mundane ꝓſperitatis: ſepe fit q̄ iam igne cupiditatis cremant̄. iam carnalitatis oleo ſubmergunt̄. pſ. In igne deijcies eos in miſerijs nō ſubſiſtent.

Lana. Nota q̄ lana que paſſiones nō ſentit. naſcit̄ ex carne. iterūq; carnē veſtit et oīa interiora operit atq; tegit. iterūq; calorem nutrit ⁊ corpus ab aeris intemperie defendit. iterūq; exterius adheret: ⁊ tñ ſine corporis periculo: imo cū vtilitate ⁊ lucro tollit̄ ⁊ recedit. iterūq; ab aialib⁹ cōicat̄: ⁊ exterius ad infinita artificia ſe expandit: poteſt multa et varia ſignificare. ⁊ tam in bono q̃ in malo multpiliciter deſignare Significat enim

Corporis caſtitatem.
Morum honeſtatem.
Cordis charitatem.
Rerum facultatem.
Sacram veritatem.

Primo ergo dico. q̄ inuenitur lana caſtitatis inuiolate. Lana enī vt dictū eſt q̃uis naſcatur ex carne: veſtit tamen carneas paſſiones: ſic virginitas ſeu caſtitas. Et inde eſt q̄ vellus gedeonis cuius lana remāſit ſicca. cū eſſet tota area madefacta. ſicut dicit̄ Judicū. vj. Signauit virginem bñdictam: que ſola fuit mater intacta: tota matrum area remanente corrupta. Sicut enī dicit̄ in pſal. Deus dat niuem ſicut lanam nebulam ſicut cinerem ſpargit. q.d. Qꝛ lana comparari pōt niui. que ſc; deſignat puram albedinē caſtitatis. Unđ de caſto homine pōt dici illud qđ ſcribit̄ Apoca. j. vbi dicit̄. Qꝛ caput ⁊ capilli ſedentis in throno erāt candida tanq̃ lana alba. Iſta eſt ergo lana caſtitatis inuiolate. Scđo dico. q̄ inuenit̄ lana honeſtatis immaculate. Lana enī exterius apparet: ⁊ cooperit quicq̇d interius latet. Lana etiā in diuerſos colores tingitur: ita q̄ veſtimenta inde fiunt quibus humana natura induitur ⁊ ornatur. Iſta eſt virtus honeſtatis. que ſc; quicq̇d intus in mente latet ſolet tegere. ⁊ conuerſationem humanā morum ⁊ virtutū coloribus adornare. Iſte ſunt lane coloris optimi de quibus fit mētio Ezech. xxvij. Nulla enī res ita pōt colores recipere ſicut lana: ſic etiam cōuerſatio. Ut de quolibet honeſto dicat̄ illud Daniel. vij. Capilli eius q̄ſi lana munda. Aduerte tamē q̄ in lana q̄nq; cōtingit lepra: et q̄nq; tinea. qꝛ ſc; in lana exterioris cōuerſationis. q̄n ſc; p hypocriſim corrumpit̄: q̄nq; generat̄ lepra luxurie Leuit. xiij. Hec eſt lex lepre veſtimēti lanei. Lex dico. quia ſc; tale veſtimentū niſi ceſſaret talis lepra debebat comburi. Q̄nq; vero generat̄ ibidem tinea inuidie Eſa. lj. Sicut lanam deuorauit eos tinea. Talē ergo lanam cū ligno ꝓhibent̄ portare filij iſrael Deutro. xxij. Nō indues veſtem q̄ ex lana linoq; cōtexta eſt. qꝛ vere non decet hoiem q̄ interius habeat linum exterius lanam. Interius occultam ſubtilem ⁊ malicioſam intentionem. Exterius vero rudem ⁊ fictam cōuerſationem. Talibus ergo hypocritis videtur illud dictum Eſa. j. Si fuerint peccata veſtra ſicut coccinum quaſi nix dealbabunt̄. Et ſi fuerint rubra quaſi vermiculus ſicut lana alba erūt. quaſi diceret. Licet peccata coccinea. id eſt rubea ⁊ carnalia habeatis vos tamē ipſa per hypocriſim in exteriori cōuerſatione ſupficialiter dealbatis: ⁊ vt de vobis dicatur illud Eze. xxxiiij. Lac comedebatis ⁊ lana operiebamini. qꝛ ſc; iſti volūt paſci lacte. id eſt delicijs in ſecreto: licet velint veſtri ⁊ operiri lana id eſt honeſtate apparentie in apto. Nō ſic: ſed ſit in nobis lana honeſtatis immaculate.

Tercio inuenit̄ lana charitatis accumulate. Sicut enī lana calefacit corpus ⁊ reſiſtit frigori. ſic charitas mētem accendit ⁊ reſiſtit indeuotionis torpori. Iſta eſt lana coccinea que cum yſopo erat vtilis ad aſperſionem populi: ſicut dicit̄ Hebre. ix. qꝛ ſc; lana coccinea .i. ignea ſeu flaminea charitas purificat corda noſtra. Quarto dico. q̄ inuenitur lana facultatis multiplicate. Subſtantia enī temporalis dicit̄ lana. qꝛ ſine periculo noſtro a nobis tollitur: immo certe cū comodo noſtro. qꝛ ſc; niſi tali lana tondeamur ⁊ ſpoliemur: calor auaricie in nobis gignit̄ ⁊ mēs noſtra preſſa ſub onere ſuffocat̄. Uerūtñ auari nō curant tali lana tonderi nec t̄palibus ſpoliari: immo videnť dicere illud Oſee. ij. Uadā poſt amatores meos q̄ dāt panes mihi ⁊ aquas meas: lanam meam ⁊ linum meū: oleū meū ⁊ potum meum. Iſti tamē ſunt fatui: quia ſc; deus talem lanam. id eſt bona terrena que ſic diligūt ſolet finaliter ab eis tollere: ⁊ ipſos vacuos ⁊ nudos relinquere. Unde ibidem dicit dñs. Sumam frumentū meū ⁊ vinum meum ⁊ liberabo lanā meam ⁊ linum meū que operiebāt ignominiam eius: ⁊ nūc reuelabo ſtulticiam eius in ↄſpectu amicorum eius: ⁊ vir nō eruet eā de manu mea. Expone quō deus tollit terrena de manibus aīe peccatricis: ⁊ ipſam fi-

naliter iudam dimittit cum ſuis amatoribus.i. omnibus
quos plus ꝙ deū diligere videbat̄. Lanea ergo.i.tꝑalia in
dumēta bonis eccleſiaſticis inbibentur. Linea ꝟo.i. bona
ſpūalia ipis ſolummō ꝓcedunt̄. Vñ dicit̄ Eze.xliiij. De ſa
cerdotibus in templo miniſtrātibus.ꝙ veſtibus lineis in-
duebant̄ ⁊ non aſcēdet ſuꝑ eos quicꝙ̄ laneum. Iſta eſt er
go lana facultatis multiplicate. Quinto dico ꝙ inueni-
tur lana veritatis ſanctificate.i.ſacre ſcripture. quā ſcilicꝫ
oues ſpūales.i.xp̄s ꝓp̄he ⁊ apl̄i nobis attulerūt. et poſt ſe
nobis reliquerūt. ⁊ exinde filios dei induerunt ⁊ veſtierūt
Vellus eñ cū lana aurea fuit antiq̄tus in regno colchos.
qḋ ſtrēnuiſſim⁹ miles iaſon ſuꝑatis dracone ⁊ thauris fla
miuomis in greciam deportauit. et exinde regnum colchi
ſpoliauit.ſicut Ouidius tam hyſtorice ꝙ̄ poetice dicit lib.
vij. Fabula.j. Sic reuera:cum vellus ⁊ lana ſacre ſcriptu
re antiquitus ſolum eſſet in colchos.i.in ppl'o iudeoꝝ.cō-
ſtat qḋ iaſon.i.ieſus ſtrēnuiſſimus miles. iſtam nobis cuꝫ
magno ſui periculo.qꝛ ſcꝫ a dracone ⁊ thauris.i. a ꝓylato
⁊ iudeis paſſus eſt nobis detulit. ⁊ exinde greciam.i. eccle-
ſiam inſigniuit. ⁊ iudaicum pplm expoliauit. Vñ de eccle
ſia pōt dici illud qḋ de muliere forti dicit̄ Prouer.vlt. Q̄
queſiuit lanam ⁊ linum: ⁊ operata eſt cōſilio manuū ſuaꝝ
Lana eñ cum lino querit̄:qñ ſenſus hyſtoricus cū myſti-
co declarat̄. Patet ergo quō ꝑ lanam intelligit̄. Veritas
ſanctificata. Facultas multiplicata. Charitas cōmunica-
ta ⁊ accumulata. Honeſtas immaculata. Caſtitas inuiola
ta.ſufficit ⁊c̄.

Lancea. Cum lancea ſit inſtrumentū longum et
acutum.ex ligno ⁊ ferro cōpoſitū ad ꝑ-
forandum ⁊ ad ledendum.ſiue ꝓ defenſionis remedio fa-
bricatum. Poſſum dicere moraliter ꝙ per lanceam poteſt
intelligi omne illud quo mediante alicui infertur afflictio
vel punctura. Signat igitur in bono et in malo. Et ſic di-
cam in bono ſignificato ꝙ nos inuenimus Lanceam

Saluationis.
Correctionis.
Locutionis vel orōnis.
Compaſſionis.

Primo igit̄ dico ꝙ inuenit̄ lā-
cea ſaluationis quā portauit ſecū
xp̄s dimicās. Hec eſt lancea cru-
cis q̄ mediante xp̄s pugnauit. et
pugil cōtra dyabolū ꝓ peccatoribus triūphauit. Unde de
ſpinis.i.de peccatoribus iſta lancea deuictis pōt dici illud
ij. Reg.xxiij. Quaſi ſpine inquit euellent̄ vniuerſi qui non
tangunt̄ manibus:ſed ſi quis eas tangere voluerit arma-
bitur ferro ⁊ ligno lanceato. Ferrum eñ fuerunt claui q̄s
habuit xp̄s in manibus. Lignum fuit crux ⁊ ſpine. Ferrū
aūt lanceatū fuit ad lr̄am lancea qua in cruce fuit percuſ-
ſus. De qua dī Ioh.xix. ꝙ vnus militū lancea latus eius
aperuit. Iſta eſt igit̄ lancea ſaluationis:qꝛ ſcꝫ xp̄s ꝑ iſtam
ſaluauit genus humanū. Quilibet etiā ſi iſta lancea per de
uotionem ſe armauerit: de hoſtibus faciliter p̄ualebit. Si
eñ ſagitte herculis qñ occidit ydram ſerpentē mirabilem
cū pluribus capitibus (abſciſis renaſcētibus) virtutē ma-
ximam in eius ſanguine receperūt. ita ꝙ tandem greci nō
potuerunt traianos vincere ſine ipſis. ſicut ponunt hyſto-
rie ⁊ Ouidius hoc recitat. Sic nō mirum ſi lancea.crux et
claui que in ſanguine xp̄i fuerunt tincta (ydre ꝓcerto ſilꝭ
eo ꝙ ex diuerſis capitibus.i.diuerſis naturis cōſtat ſcꝫ dei
tate.aīa ⁊ corpore. cuius tñ duo capita ſublata de medio
ꝑ mortem corpus ſcꝫ aīa.renata poſt mortē ꝑ reſurrectio-
nem fuerunt ⁊ ad ſtatum priſtinū reuenerūt) in p̄fato ſan
guine virtute maxima fuerunt predita. ⁊ vbi mirabiliter
ꝯſecrata. ⁊ ad iuuandū hoīes ꝯtra demones apta facta. ſi
tñ per deuotionē habita fuerint ⁊ portata. Dyabolus eñ
iſtam lanceā qua ſcꝫ in tanto p̄lio a tāto milite fuit victus
cognitā formidat. Et ideo non libenter tēptationibus im-
petit hoīem q̄ hāc portat. Narra ſi vis de lācea xp̄i corpo
rali.q̄ tp̄e godefredi de bullone.qñ xp̄iani antiochiam ob-
ſidebāt mirabiliter ⁊ per reuelationem fuit inuenta.et ibi
ꝑ eam multa miracula diuinitus ꝑpetrata. Vñ ergo dico
ꝙ iſta eſt lācea ſaluationis quā portauit xp̄s dimicans.

Scḋo dico ꝙ inuenit̄ lācea correctionis. quā dꝫ hr̄e re-
ctor iudicās. Quia reuera ad p̄latū iudicē vel ptātem ſpe
ctat ꝙ lancea.i.pūctura correctionis ꝯ impios ſit armat⁹.
Lācea eñ hꝫ ferrū durū ⁊ lignū tenerū. Ferrū acutū et li-
gnū planū. Ferrū ſtrictū ⁊ lignū longū: vtrūꝙ tñ rectum.
In q̄ notat̄ ꝙ lācea.i.iuſticia p̄ncipis vel p̄lati ſimul habe
re debet.ſ.ferrū ⁊ lignū.i.durā ſeueritatē ⁊ mollē benigni-
tatē. Quia etiā ſi in ip̄o inueniat̄ ſeueritas pungēs. ibi tñ
inueniri dꝫ ſuauitas ſeu planicies mulcēs ⁊ vngēs. ⁊ hoc
certe tali mō:qꝛ etiā ferrū debet eſſe ligno breuius. qꝛ.ſ.in
iudice dꝫ ſeueritas eſſe breuis:dulcor ꝟo durabilis atꝙ lō
gus.qꝛ ſcꝫ breuiter ⁊ ſolū cū res exigit dꝫ ſeueritas durare
Lignū ꝟo.i.ſuauitas vel mollicies benignitatis;⁊ planici-
es modeſtie ⁊ deliberatiue tarditatis dꝫ in negocijs longa
eſſe. Utraꝙ tñ ſcꝫ ferrum ⁊ lignū. ⁊ rigor ⁊ dulcor: ⁊ tardi
tas ⁊ celeritas.debēt hr̄e rectitudinē. ⁊ ſemꝑ eq̄tatis ⁊ iu-
ſticie veritatē. Quia ſcꝫ ſiue puniat ſiue parcat.ſiue ſubito
ſiue tarde ⁊ plane ꝓcedat:nunꝙ̄ tñ dꝫ a rectitudine iuſti-
cie recedere.ſed iuſtus ⁊ rectus vbilibet ſemꝑ eſſe. Vñ leo
in ſermone de penthecoſte dicit. Melior eſt lentior grad⁹
ꝑ iter rectū.ꝙ̄ velocitas feſtina ꝑ deuiuꝫ. De tali ḡ lancea
correctionis pōt dici illud.ij. Paral.xxiij. Dedit ioiada ſa-
cerdos cēturionib⁹ lāceas. Iſta eſt ergo lācea correctiōis
quā dꝫ hr̄e rector iudicās. Tercio dico ꝙ inuenit̄ lācea
locutionis:quā dꝫ hr̄e doctor p̄dicās. Verbum eñ dei lan
cea dī.ꝓ eo ꝙ inde auditor corditus vulneratur. Et ſi vis
dic quō lācea verbi dꝫ eſſe Acuta per rep̄henſionē. Pla-
na ꝑ moderationē. Suauis ꝑ monitionem ⁊ conſolationē
Longa ꝑ deliberationē. Recta per veritatis et iuſticie an-
nūciationē. Polita ꝑ honeſtā et pulcrā locutionē. Vñ de
talibus lanceis dī Hier.xlvj. Preparate ſcutū ⁊ clipeū:et
ꝓcedite ad bellum ſcꝫ o vos p̄dicatores. Sequit̄. State i
galeis:polite lanceas:induite vos loricis. Ita ꝓcerto faci
ebant antiq̄tus ſcti viri q̄ terrena negocia dimittebant. et
ꝟbi lanceā aſſumebāt. ⁊ p̄dicatores fiebant. Sicut appa-
ruit in Petro ⁊ helyſeo:q̄ de piſcatore ⁊ bubulco facti ſūt
predicatores apl̄i ⁊ ꝓp̄hete. Unde iſti videntur feciſſe. Iu
xta illud Ioel.iij. Concidite aratra vr̄a in gladios ⁊ ligo-
nes veſtros in lāceas. Cuius tñ ꝓculdubio eſt hodie con-
trariū:qꝛ ſcꝫ ruſtici nō ꝯuertunt ligones ſuos in lanceas:
immo ꝓcerto viri ſapiētes ⁊ docti ꝯuertūt ſuas lāceas in
ligones:inq̄ntū ſcꝫ officiū p̄dicationis deſerunt: ⁊ ad terre
na negocia ſe ꝯuertūt. Sicut ptꝫ in p̄latis nr̄is hodie:q̄ de
p̄dicationis officio nihil curant: mūdi ꝟo negocijs ꝓrſus
vacāt. Iuxta illud Eſa.ij. Conflabunt gladios ſuos in vo
meres: ⁊ lanceas ſuas in falces. Vñ iā videt̄ verificatū il-
lud.j. Reg.xiij. Nō eſt inuētus gladius aut lancea in ma-
nu totius ppl̄i p̄ter Saul ⁊ Ionathan. Quia reuera tales
lancee hodie de nr̄is manibus (exceptis pauciſſimis) defe
cerunt. Iſta eſt ergo lācea locutionis ſeu orōnis quā debꝫ
habere ⁊ geſtare doctor predicās. Quarto dico ꝙ inue-
nitur lācea cōpaſſionis quā dꝫ hr̄e diues claudicās. hec ē
elemoſyna. Iſta eſt eñ lācea cum q̄ diuites ⁊ etiā alij pec-
catores poſſunt ꝯtra dyabolum ſe tueri. Et iſta ſilr dꝫ eſſe
plana recta ⁊ lōga. Plana dico ⁊ benigna ⁊ beniuola ⁊ cū
vultu placido ⁊ iocundo. Iuxta illud Eccli.xxxv. In om-
ni dato tuo hylarem fac vultum tuum. Recta etiam:qꝛ de
ſuo non de alieno debet fieri elemoſyna Thob.iiij. Ex tua
ſubſtantia fac elemoſynā: ⁊ ne auertas faciem tuā ab vllo
paupere. Longa inſuꝑ.quia ſcꝫ diu dꝫ ꝑſeuerare: ⁊ nunꝙ̄
ꝙ̄diu poteris deficere nec ceſſare. Vel longa dꝫ eſſe: qꝛ ſcꝫ
etiā vſꝙ ad illos q̄ longe ſunt ſe extēdere dꝫ: ⁊ tā ꝓpinq̄s
ꝙ̄ extraneos adiuuare. Ut ſic dicat illud Eſa.lvij. Reddi-
di ꝯſolationes ip̄i:pacē ei q̄ lōge xp̄o eſt ⁊ qui ꝓꝑe. Et bre-
uiter iſta eſt lācea ꝯ dyabolū ꝓpugnatrix. De q̄ dī Eccl'ia.
xxix. Conclude elemoſynā in ſinu pauꝑis: ⁊ hec ꝓ te exo-
rabit ab oīm malo. Sequit̄. Suꝑ ſcutū potētis: ⁊ ſuꝑ lan-
ceā aduerſus inimicū tuū pugnabit. Et ſic ptꝫ quō lancea
q̄drupliciter ſumit̄ in bono mō:ſeu etiā i bono ſignificato.

Sꝫ reuera adhuc dico ꝙ lācea pōt ſumi in malo ſignifi-
cato. Et ſic notabo ꝙ in ſcriptura reperitur ſcꝫ Lancea

Detractionis.
Proditionis.
Direptionis.
Temptationis.
Damnationis.

Detractor lanceat virū innocentem.
Vñ de chaldeis cōtra filios iſrael ve-
nientibus dicit̄ Iudith.ix. Q̄ iſti in ſa-
gittis ſuis ⁊ in lanceis gloriant̄. Quia
ſcꝫ ſicut dicit̄ Hiere.ix. Sagitta vulne
rans lingua eorum. Proditor lanceat virum cōfidentem
ſcꝫ ꝓprium amicum. Unde Prouerb.xxvj. Sicut noxius
eſt q̄ mittit ſagittas ⁊ lanceas in mortē:ſic qui fraudulēter

nocet amico ſuo. Tyrānus ſeu direptor lanceat virum indigentem ⁊ virū in innocentem ſcʒ pauperem ſe defendere nō valentē. Unde de impio ſaul dicit̃ .j. Regū. xix. Qui niſus eſt ſaul lancea percutere dauid .i. pauperem. Temptator lanceat iuſtū nō cauentem ſibi. Unde dyabolus figuratur in Joab. ij. Reguʒ. xviij. Qui infixit tres lanceas in corde Abſalon. Quia reuera. Joab .i. dyabolus: tres lanceas. id eſt tres ſpecies principales temptationum ſcʒ ſuperbiam: auariciam et luxuriam: infigit in corde hominis qñ poteſt ipſumq; ſpiritualiter deſtruit ⁊ occidit. Unde iuſtus expertus lanceas temptationum iſtius hoſtis dicit Job. xvj. Hoſtis meus terribilibus oculis me intuitus eſt Sequit̃. Circūdedit me lanceis ſuis. conuulnerauit lumbos meos: nō pepercit: ⁊ effudit in terra viſcera mea. Dānator lanceat prauum delinquentē. q ſcʒ chriſtus qui eſt iudicando ordinarius damnator: vel dyabolus qui eſt ſententie executor: lancea ſeu punctura dānationis ⁊ mortis vulnerat delinquentē. Unde de chriſto futuro iudice dicitur Sapientie. v. Acuet diram iram in lanceam. ⁊ pugnabit pro eo orbis terrarum contra inſenſatos. Sic ergo patʒ quō tam in bono q̄ʒ in malo ſignificato lancea ſumit̃ multis modis. vide de ſagitta ⁊ Gladio ⁊c̃.

Languor. languere. languidus.

Nota ꝙ languor videt̃ eſſe quid mediū inter actualē infirmitatē ⁊ realē ſanitatē. Lāguor eñ ſignat lētitatē ſeu tarditatē vigoris cū deſiderio attingēdi ꝑfectō ſinis. Igr̃ ſicut bñ dicit Mauricius dico ꝙ i ſcꝓtura iuenit̃ Lāguor

Naturalis. ⁊ eſt ſingulorū.
Uirtualis. ⁊ eſt ꝑfectorū.
Criminalis. ⁊ eſt iniquorū.
Tempalis. ⁊ eſt miſerorū.
Eternalis. ⁊ eſt dānatorū.

Primo ergo dico ꝙ languent ſinguli naturaliter. Natura eñ humana pro tempore huius vite valde eſt languida ⁊ in ſuis operibus imperfecta. A planta eñ pedis vſq; ad verticē non eſt in ea ſanitas. Premittitur. Omne eñ caput languidū: ⁊ omne cor merēs Eſa. j. Conſtat eñ ꝙ dum hic viuimus multis laboribus ſubiacemus. Et ideo multi fuerunt antiquitus qui vitam languidam abhorrentes: mortem vita beatiorē dicebāt. Et iō in puerperijs plorabāt: ⁊ in funeribus amicorū gaudebāt: ſicut de thracib⁹ aliq̄b⁹ ꝑplis exēplificat Solinus ⁊ Ualerius Maximus li. ij. ca. j. Ad qđ facit etiam ſcriptura Eccleſiaſtici. xxx. Melior eſt mors q̄ vita: ⁊ requies eterna q̄ languor perſeuerās. Natura eñ humana ſubiecta eſt

Languori doloris ⁊ infirmitatis.
Languori laboris ⁊ penalitatis.
Languori timoris ⁊ ſtupiditatis.
Languori torporis ⁊ debilitatis.
Languori erroris ⁊ fatuitatis.
Languori meroris ⁊ flebilitatis.

Dico ergo ꝙ languet natura ꝑ dolorem ⁊ infirmitatem iij. Reg. xvij. Factū eſt vt egrotaret filius matriſfamilias et erat languor fortiſſimus. Et. ij. Paral. xxj. Tu aūt egrotabis lāguore peſſimo. Item lāguet natura ꝑ laborē ⁊ penalitatē. Uñ illud pſal. Oculi mei lāguerūt p̄ inopia Oſee. v. Uidit effraym languorē ſuū: ⁊ iudas vinculū ſuū. Item languet natura ꝑ timorē ⁊ ſtupiditatem. Uñ Sap. xvij. Hi cum deriſu pleni dolore al's timore languebāt. Itē languet natura ꝑ torporem ⁊ debilitatē Malach. j. Si offeratis claudū cecum id eſt languidū nōne malū eſt? Itē lāguet natura per errorem et fatuitatem: ita eñ languent ingenia ſicut corpora. Ille eñ in animo lāguere dicit̃ qui nulli certo inheret: ſed vndiq; ꝑ dubitationes ⁊ q̄ões vagat̃. vñ. j. Thi. vj. dr̃. ꝙ q̄ nō acq̄eſcit ſanis ſermonib⁹ ſuꝑbus eſt ⁊ nihil ſciēs. ſed languēs circa q̄ões ⁊ pugnas verborū. Itē lāguet natura per merorem ⁊ flebilitatem. hoc eſt dictum. per triſticiam. vñ. j. Mach. vj. Ut audiuit rex ſermones iſtos expauit et cōmotus eſt valde ⁊ decidit in lectum ⁊ incidit in languorem p̄ triſticia. Iſti ſunt ergo languores humani videlicet

Meror.
Error.
Torpor.
Timor.
Labor.
Dolor.

Iſtos eñ languores vt i nobis curaret xp̄s aſſumpſit: ⁊ pro nobis languidus factus fuit Eſaie. liij. Uere languores noſtros ip̄e ꝑtulit. ⁊ dolores noſtros ipſe portauit. Sic ergo patet quomō languent ſinguli naturaliter.

Secundo dico ꝙ languent deuoti virtualiter. Et ſic dico ꝙ iuſti languent Pre dilatione celeſtis patrie. Pre dilectiōe vnionis diuine. Pre incurſione mundi miſerie. Et ſic dico ꝙ apud iuſtos eſt Languor

Deſiderans.
Conſiderans.
Reuerberans.

De languore deuotionis ꝑ quē celeſtia deſideranť. dr̃ Nee. ij. Qr neemias deſiderās reparationē hieruſalē ⁊ ꝑpli iſraelitici reditū in eandē: leuauit vinū .i. feruorē deuotionis: ⁊ dedit regi .i. xp̄o. Et ſequit̃ verbuʒ ipſius Neemie. Et erā inquit languidus ante faciē regis .ſ. pre deſiderio celeſtis hirl'm. De languore dilectionis quo deus et homo confederantur dicit̃ Cant. ij. Fulcite me florib⁹: ſtipate me malis. quia amore langueo. Et ſunt verba ſp̄oſe .i. anime ſp̄onſum ſuū .i. xp̄m feruentiſſime diligētis. Amor eñ ꝓprie languor dicit̃. ꝓ eo ꝙ deſiderata ſanitas nec attingit̃. nec penitus deſperat̃. ſed ſub incerto ⁊ pendulo et in voluntatē alterius expectat̃. Sancte eñ aïe que hic corporis carcere ⁊ exilio ſunt detente: dum xp̄m quē amāt tenere nequeunt ſicut optant dicuntur languere: eo ꝙ ſub ſpe adhuc incerta noſcunt̃ ſponſi gloriam expectare Cant. v. Adiuro vos filie hierl'm ſi inueneritis dilectū meū vt annuncietis ei q amore langueo. Et ſunt verba anime ſancte q̄ eſt in via. ad animas ſanctas que ſunt in patria. Item de languore mundani incolatus ſeu mundane habitationis per quēʒ terreſtria reijciunt̃ ſeu vilipendunt̃. Nota ꝙ homo vidēs ſe eſſe corporis ciſtulis incluſum: infortune fabulis deluſum: errorum nebulis obtuſum: mūdanis iaculis contuſum: a celi ferculis excluſum. languet et mentaliter ſurſum tendit: ⁊ infima ſeu terreſtria vilipendit. Pſ. Traditus ſum ⁊ non egrediebar. oculi mei languerūt p̄ inopia. Non egrediebar inquit ſcʒ auctoritatē mūdi vel corporis ⁊ ideo oculi mei ſcʒ mētis languerūt p̄ inopia .ſ. celeſtium p̄miorū. vel pre inopia terreſtriū defectuum vel malorum. Igitur patet quō languent deuoti virtualiter.

Tercio ꝟo dico ꝙ languēt iniqui criminaliter. Conſtat eñ ꝙ peccatores ſunt in periculoſo languore. Nullus eñ languor deterior q̄ʒ peccatum. Languidus eñ nō habet guſtū. non exercet actum. non lucrat̃ paſtum. nō euitat iactum. Sic nec peccator guſtat celeſtia. exercet virtualia. acquirit premia. nec euitat tedia. Et reuera particulariter pōt dici ꝙ peccatores languēt luxuria renes diſſoluente. Caſtrimargia vires eneruante. Pertinacia mentem inuoluēte. Iſta eñ tria faciunt hoīem ſp̄ualiter languidum ſcʒ luxuria. ij. Regum. xiij. Cuba ſuper lectum ⁊ languorem ſimula .ſ. vt poſſis corrumpere thamar filiam regis. Item gula ſeu caſtrimargia. ij. Paral'. xxj. Egrotabis languore peſſimo vteri donec egrediant̃ vitalia tua. Item obſtinatio ſeu pertinacia. De quo Eccl'. x. Languor ꝓlixior grauat medicum. breuem languorem precidit medicus. Iuſti ergo talē languorem p̄occupant. ⁊ ſentientes temptatores. humilitatis ⁊ confeſſionis adhibent remedium ne ſuccumbant Eccli. xviij. Ante languorem adhibe medicinam. Tales tamen languidi .i. peccatores a xp̄o q̄nq; curantur. et eius gratie medicina ad ſanitatem gratie reducunt̃. ſicut dicit̃ Marci. j. Qr ieſus curabat multos qui vexabantur varijs languoribus.

Aduerte tamen ꝙ ſicut languidus indiget adiutorio. ſic peccator. Indiget eñ adiutorio: p̄dicatoris correctoris vel gubernatoris. Unde Johā. v. dicitur. Qr languidus ille qui ſine ſanitate per longa tempora fuit iuxta piſcinam probaticam excuſauit ſe dicēs. Hominem non habeo qui mota aqua per angelum ponat me in piſcinam que tamen omnia poſſunt cedere in vituperium prelatorum et predicatorum. propter quorum negligentiam adhuc reſtat multitudo hoīm languidorū Joh̄. v. Erat in hieruſalem ꝓbatica piſcina habēs quinq; porticus. in his iacebat multitudo languentiū. cecoruʒ. claudorum ⁊ aridorum expectantium aque motum. Et ſic breuiter dico ꝙ inuenitur languor culpe. gratie et nature.

De languore quomodo languent miſeri temporaliter ſatis dictum eſt ſicut in primo. De languore vero pene perpetue quo damnati ſcʒ languent eternaliter nihil ad preſens. ſed illud ſolum quod dicitur populo peccatori Deutero. xxviij. Augebit dominus plagas tuas. plagas magnas et ꝑſeuerantes. infirmitates peſſimas et perpetuas inſuper et vniuerſos languores. Sic igitur dixi aliquid de quadruplici languore.

Lapis. Nota ꝙ lapis multipliciter ſumit̃ in ſcri-
ptura. Sumit̃ eñ in bono ⁊ i malo. In bo
no eñ ſignat virum ſtabilem ⁊ ꝯſtantē. In malo aũt deſi-
gnat virũ inſenſibilē ⁊ inconſtantē ſiue ignorantem. Dica
mus ergo ṗmo de bono ſignificato ꝙ ꝑ lapides intelligun
tur virtutes interiores vel viri perfectiores. Et dico virtu
tes interiores. Unde Ezech. xxviij. Omnis lapis p̄cioſus
operimentũ tuuz. Sicut eñ lapides ſunt vtiles ꝓ plateis
ſternēdis. ꝓ edificijs ꝯſtruēdis. ꝓ pontibus faciēdis. pro
hoſtibꝰ expugnãdis. ꝓ lupis ⁊ beſtijs effugãdis. pro the-
ſauris regũ ampliandis. ꝓ infirmitatibus curãdis. pro ca
ſtris ⁊ ciuitatibꝰ muniēdis. Sic ꝓculdubio chariſſimi ſpi-
rituales gratie ⁊ v̓tutes ſunt neceſſarie ⁊ vtiles ṗmo vt ex
inde platea aīe. i. ꝯſtantia ſternat̃ ⁊ adornet̃. Uñ Eſa. liiij.
Ecce ſternã ꝑ ordinē lapides tuos. Itē vt edificiũ ſpũalis
ꝑfectionis exinde in interiori hoīe cõſtruat̃ Judith. j. Na
buchodonoſor edificauit ciuitatē potentiſſimã ex lapidibꝰ
quadris. Item vt pons ⁊ introitus ad ingrediendũ para-
diſum edificet̃ Eſaie. liiij. Ecce dabo portas tuas in lapi-
des ſculptos. Itē vt hoſtes nr̃i ſcꝫ mũdus. caro. demonia.
expugnent̃: ⁊ vt etiã beſtie ⁊ lupi. i. demones ⁊ tēptatiões
expellant̃ ⁊ ſuperent̃. Uñ. j. Regũ. xvij. dĩ. ꝙ dauid elegit
quinqꝫ lapides limpidiſſimos de torrēte ad interficienduꝫ
goliam. Item vtiles ſunt. vt inde theſaurus regius cordis
humani ditet̃. Uñ dĩ Heſter. j. ꝙ lectuli aurei erãt in cõui
uio aſſueri. in quibus lapides diſpoſiti erãt. q̃s mira varie
tate pictura decorabat. Lectuli eñ aurei ſunt conſcĩe pure
Itē vtiles ſunt vt infirmitates peccatoꝝ medent̃ atqꝫ ſa-
nent̃. Uñ. j. Reg. vij. dĩ. ꝙ vocatũ eſt nomen loci illius la-
pis adiutorij. Itē vtiles ſunt vt ciuitas ⁊ caſtrũ cordis no
ſtri ꝯtra inſultus temptationũ muniat̃ ⁊ defendat̃. Uñ. j.
Mach. x. dĩ. ꝙ iudei extruxerũt muros in circuitu ꝑ mon
tem ſyon lapidibꝰ q̃dratis. Et ideo breuiter chariſſimi de-
bemus lapidibus virtutũ ornari: fundari: muniri: ⁊ fabri-
cari: vt bene compoſiti ⁊ edificati poſſimus ante dominũ
inueniri. Figurati in illis angelis De quibus dĩ Apo. xv.
ꝙ exierunt ſeptē angeli de templo veſtiti lapide mundo et
cãdido. ⁊ p̄cincti circa mamillas ſonis aureis. Quia vere
kmĩ nos debemus eſſe angeli ꝑ puritatē. veſtiti lapide mũ
do ꝑ ſancte ⁊ v̓tuoſe ꝯuerſationis honeſtatē. Et circa ma-
millas. i. circa cor debemus eſſe p̄cincti zonis aureis ꝑ cha
ritatem. Ois eñ lapis p̄cioſus. i. omne genus virtutũ de-
bet eſſe operimentũ nr̃m ſicut dicitur Ezech. xxviij. Ut ſi-
mus ſicut vas auri ſolidum ornatum omni lapide p̄cioſo
Eccle. l. Ubi aduerte ꝙ ꝑ lapides poſſunt intelligi ſpũali-
ter tres virtutes ẜm tres lapidis ꝓprietates. Lapis enim
naturaliter eſt grauis ad deſcendendũ. Ideo dĩ. vas auri:
qꝛ aurũ ſumme dicitur ponderare. Eſt fortius ad ſuſtinen
dum. Ideo dicitur ſolidum. Eſt durus ad feriendũ. Ideo
dicitur. Lapide. quia lapis dicitur quaſi ledens pedē. Sic
vere chariſſimi dico ꝙ per lapides intelligitur

Humilitas ꝑ quã aggrauamur.
Stabilitas per quã roboramur.
Seueritas per quã caſtigamur.

Humilitate eñ ve
nie inclinamur. Iđo
dicit̃ vas auri qđ. ſ.
eſt valde ponderoſum. Stabilitate conſtantie roboramur
Ideo dicit̃ ſolidum. Seueritate culpe caſtigamur. Ideo
dicit̃ lapis: quaſi ledens pedem. Simus igit̃ ponderoſi ꝑ
humilitatem. Uas inquit auri. Quia ſicut aurum eſt mag̃
ponderoſum ceteris metallis. Sic vere nos debemus eſſe
graues ⁊ humiles ad inferiora ꝑ humilitatem tendētes: et
inferiorem ſtatum ⁊ gradum diligētes ⁊ tenentes Job. xlj
Sternet ſibi aurum quaſi lutum. Lapides eñ naturaliter
ſunt graues ⁊ ad inferiora tendentes ⁊ locum inferiorē te
nentes: qꝛ vere locũ inferiorem ⁊ ſtatũ infimiorē debemus
appetere: ⁊ ſemꝑ per humilitatem nos ſub alijs inclinare
Exo. xv. Deſcenderũt in ꝓfundũ quaſi lapis. Lapis enim
humilitatis ſemꝑ petit inferiora. Et iõ ſicut res q̃ eſt in infi
mo non põt cadere: quapropter locus inferior eſt locus tu
tior. qꝛ ſcꝫ de loco alto faciliter hõ cadit. Sic vere ſtatus et
gradus infimus ⁊ humilis magis eſt tutus: qꝛ iſtum nõ ſe
quit̃ ſupbie lapſus ſeu caſus Humilitas eñ eſt ſicut lapis
echites: q̃ portatus ⁊ habitus ꝓhibet ne hõ caſum epilen-
tie patiat̃. Quia vere ſi epilenticus lucifer lapidem humi
litatis habuiſſet: nunq̃ de celi ſolio cecidiſſet. Uñ de iſto la
pide q̃ ſic inferius vult iacere. dĩ Exo. xxiiij. Uiderũt dñm
deũ iſrl' ⁊ ſub pedibus eiꝰ q̃ſi opus lapidis ſaphiri. Simꝰ
ergo ponderoſi ꝑ humilitatē. Itē nos debemus eſſe vi-
goroſi ꝑ ſtabilitatē. Solidũ inquit. Sicut eñ lapides na-
turaliter ſunt ſolidi non cõcaui. ſunt fortes ⁊ nõ debiles. et
ideo ſub onere nõ flectunt̃ nec faciliter cõfringunt̃. Sic ve
re viri ꝑfecti debēt eſſe ſolidi ⁊ vigoroſi: nõ flexibiles nec de
fectuoſi. Solidũ inquit. Et lapides ponunt̃ in fundamen
tis edificioꝝ eo ꝙ totũ pondus edificij poſſunt melius ſu-
ſtinere. Uñ. iij. Regũ. v. Precepit rex vt tollerent lapides
grãdes p̄cioſos in fundamentũ templi. Uirtus eñ ꝯſtan-
tie ſimilis eſt lapidi adamanti: q̃ tantã habet ſoliditatē ꝙ
non põt ferro vel calibe penetrari. Quia vere nihil eſt qđ
poſſit deſtruere vel caſſare ꝯſtantiã ſtabilis firmitatis. ſoli
dum inquit. Uñ de talibus bene dicit̃ Job. xxxvij. ꝙ ſoli-
diſſime quaſi ere fundati ſunt. Simus ergo vigoroſi ꝑ ſta
bilitatem. Item debemus eſſe rigoroſi ꝑ ſeueritatē. La-
pide inquit. Sicut eñ lapis eſt naturaliter durus intantũ
ꝙ membra nuda ſolet faciliter ledē: ⁊ ideo lapides dicunt̃
quaſi ledentes pedes. Sic vere nos debemus quandoqꝫ
eſſe duri ⁊ rigoroſi: ⁊ pedum id eſt affectionum leſiui ⁊ cor
rectiui Job. xxxviij. In ſimilitudinem lapidis durantur
aque. Duricia enim lapidis ſignat ſeueritatem correctio-
nis. quia quidam peccatores ſunt per ſeueritatē feriēdi et
per correctioneꝫ ſepius lapidandi. Lapis eñ p̄cioſus qui
dicitur pirites ſolet adurere digitos eum tangentes. Sic
bonus ⁊ rigoroſus iudex debet corrigere ꝓteruiam ſe no-
centis: et ſuis iuſtis iuſſionibus obuiantis. Unde nota ꝙ
lapidibus ſeueritatis et iuſticie debent lapidari et percuti
tam a deo q̃ꝫ a prelato plura genera perſonarum ſcilicet

Superbi et elati.
Proterui et obſtinati.
Crudeles ⁊ effrenati.
Carnales ⁊ inquinati.
Blaſphemi ⁊ detractores.
Auari atqꝫ raptores.
Ambitioſi appetitores.

Igitur digni ſunt lapidari ſu-
perbi et elati. Unde Exo. xix.
Omnis qui tetigerit montem
lapidibus opprimet̃. Mons
eñ ſuperbiã deſignat. Itē pro
terui et obſtinati. Uñ Deute.
xxj. dicit̃. Qꝛ ſi quis genuerit
filiũ ꝯtumacē ⁊ ꝓteruũ parētibus inobedientē comeſſati
onibus ⁊ luxurie vacantē: lapidibus obruet eũ ppl's ciuita
tis. Itē crudeles ⁊ effrenati. Uñ dĩ Exod. xxj. ꝙ ſi bos cor
nupeta hoiem occidebat. erit lapidibus obruēdus. Item
carnales ⁊ inquinati. qꝛ ſicut dicit̃ Joh. viij. Mulierē de-
prehēſam in adulterio iuſſit moyſes lapidari. Item blaſ-
phemi ⁊ detractores: qꝛ ſicut dĩ Leuit̃. xx. Uir ſiue mulier
in q̃bus erat phitonicus vel diuinationis ſpũs: erat lapi-
dibus obruēdus. Detractio aũt nõ eſt aliud q̃ꝫ q̃dã alioꝝ
actuũ mala eſtimatio ⁊ diuinatio. De blaſphemis etiã iu-
ratoribꝰ dĩ Leui. xxiiij. Educ foras blaſphemũ vt lapidet
eũ oĩs ppl's. Itē auari atqꝫ raptores: ſicut de achor dĩ quĩ
furatus fuerat regulã aureã ⁊ coccineũ palliũ: qui ſicut dĩ
Joſue. viij. fuit ex iuſſu dñi lapidatus. Itē ambitioſi appe
titores. De q̃bus dĩ Heb. xij. Beſtia q̃ tetigerit montē la-
pidet̃. Beſtia eñ eſt beſtialis hõ: q̃ montē dignitatis eccle
ſiaſtice ꝑ ambitionem aſcēdit. Tales igitur peccatores de
bent puniri ⁊ lapidibus ſeueritatis ⁊ iuſticie: ⁊ hic in futu
ro iudicio caſtigari. Et iõ talibus cõminat̃ dñs Ezechiel.
xxxviij. in ꝑſona gog. vbi dĩ. Judicabo eũ peſte ⁊ ſanguie
⁊ ymbre vehemēti ⁊ lapidibꝰ immēſis: ignē ⁊ ſulphur plu-
am ſuꝑ eũ. Sic igr̃ ptꝫ quõ ꝑ lapides intelligunt̃ v̓tutes q̃
ad edificandũ aiam ſpũaliter req̃runt̃. Qđ bñ figuratum
eſt Exod. xxviij. vbi p̄cipit̃ ꝙ in veſtimento aaron ſacerdo
tis ponerent̃ in q̃ttuor ordinibus. duodecim lapides p̄ci-
oſi: in q̃bus noĩa. xij. flioꝝ iſrl' ſculperent̃. Quoꝝ lapiduꝫ
Primus fuit ſardius. Scđs thopaſius. Tercius ſmarag-
dus. Quartus carbũculus. Quintus ſaphirus. Sextꝰ iaſ-
pis. Septimus ligurius. Octauus achates. Nonus ame
tiſtus. Decimus criſolitus. Undecimꝰ onichinus. Duode
cimus berillus. His eñ. xij. lapidibus veſtis ſacerdotalis
ornabat̃: ⁊ ſine iſtis ſanctuariũ dñi non ingrediebat̃. Sic
vere kmĩ nos eccleſiaſtici cũ ſimus ſacerdotes ſiue ĩ alijs
dignitatibus vel gradibus conſtituti. debemus in veſti-
mento noſtre conuerſationis duodecim lapides. id eſt vir
tutes duodecim habere. et ipſos nobiſcum continue de-
portare. Iſte v̓o ſunt ſpei certitudo. iſta eſt ſardius qui ſu

cit audaciam ⁊ timores dicit̃ effugare. Obedientie promptitudo. iſta eſt thopazius qui ſm̃ influentiã lune ſe dicit̃ regulare. Honeſtatis pulcritudo: iſta eſt ſmaragdus: q̃ viſum dicitur delectare. Perſeuerantie longitudo: iſta ẽ carbunculus qui die ac nocte dicit̃ rutilare. Charitatꝭ plenitudo: iſta eſt ſaphirus qui diſcordes dicitur reconciliare. Fidei limpitudo: iſta eſt iaſpis q̃ oculos dicit̃ clarificare. Abſtinentie artitudo. iſta eſt ligurius qui fluxum ventris dicitur temperare. Penitentie meſtitudo. iſta eſt achates qui tempeſtates dicit̃ quietare. Diligentie ſollicitudo. iſta eſt ametiſtus qui dicit̃ vigiliam ꝓcurare. Humilitatis fortitudo. iſta eſt criſolitus qui demones dicitur deterrere. Timoris dei ſanctitudo eſt onichinus qui tremorẽ oculorum dicit̃ generare. Modeſtie mititudo: iſta eſt berillus qui dicit̃ lites moderari. Iſta ſunt ergo. xij. ſpũalia ornamenta quibus nos xp̃iani ⁊ maxime eccleſiaſtici debemus ſpũaliter ornari. Iſta eſt em̃ corona ſtellarum. xij. qua coronabatur illa mulier celeſtis que erat amicta ſole. ⁊ que lunã ſb pedibus conculcabat: ſicut dicit̃ Apo. xij. Quia vere nos debemus eſſe mulieres per molliciem pietatis. Amicti ſole per clarã apparentiã honeſtatis. Lunã. id eſt. mũdi proſperitatem debemus conculcare per habitum ſpũalis paupertatis. Nos dico coronari debemus corona ſtellarũ. xij. id eſt. p̃dictis virtutib⁹. xij. adornari: ⁊ ſpũaliter coronari: vt de quolibet dicat̃ illud pſ. Domine p̃uenisti eum in benedictionibus dulcedinis: poſuiſti in capite eius coronam de lapide p̃cioſo. Nos em̃ p ſardiũ ſpei timorẽ ſeruilẽ ſuperamus. Per topazion obedientie: lune. i. maiorꝝ noſtrorũ nos influentijs ꝯformamus. Per ſmaragdum honeſtatis viſus aliorꝝ recreamus. Per carbunculũ perſeuerãtie: nocte ⁊ die. i. cõtinue coram domino rutilamus. Per ſaphirũ charitatis. nos cum diſcordibus recõciliamus. Per iaſpidem fidei oculos intellectus clarificamus ⁊ ſubtiliamus. Per ligurĩu abſtinentie: fluxum ventris. i. ventris ingluuiem tẽperamus. Per achatẽ penitẽtie: tempeſtates pctõꝝ diuertimus ⁊ immutam⁹. Per ametiſtũ diligentie: in bonis operibus ſollicite vigilamus. Per criſolitũ humilitatꝭ demones terremus ⁊ cõturbamus. Per onichinũ dei timoris: oculum cordis ad tremendũ dei iuſticiam inuitamus. Per berillum benignitatis: litib⁹ ⁊ diſcordijs obuiamus. Et ſic breuiter nos erimus ſicut dictũ eſt Ecci. l. Sicut vas auri ſolidũ ornatũ om̃i lapide p̃cioſo: ita ꝙ nobis bene poterit dici illud qđ dictũ eſt p̃mo angelo Ezech. xxviij. Omnis lapis p̃cioſus operimentuȝ tuũ. Sardius. Topazius. Smaragdus. Carbũculus. Saphirus. Iaſpis. Ligurius. Achates. Ametiſtus. Criſolitus. Onichin⁹. Berillus. Verũtamẽ aduerte ꝙ in veſtimẽto aaron in p̃dictis. xij. lapidibus erant ſculpta. xij. noĩa filiorꝝ iſrael. Ad denotandũȝ ꝙ viri eccleſiaſtici nõ ſolũ debent hr̃e p̃dictã virtutũ aggregationem: q̃nimo cũ hoc debent habere nomina patriarcharũ in ſe ſculpta ⁊ celata p ſue ſancte vite imitationẽ. Unde Sap̃. xviij. de aaron dr̃: ꝙ in veſte poderis quã habebat totus orbis terrarũ ⁊ parentũ magnalia in quatuor lapiduȝ ordinib⁹ erãt ſculpta Apoc. xxj. etiã dicit̃. ꝙ noua ciuitas hieruſalẽ. xij. habebat portas que. xij. lapidib⁹ p̃cioſis fundabant̃: ⁊ q̃bus nomina. xij. apl'orꝝ ſupſcribebant̃. Quia vere chariſſimi noua ciuitas hieruſalẽ. ſ. paradiſus. habet. xij. portas. i. xij. modos q̃bus ibidẽ poſſum⁹ introire: q̃ q̃dem introitus ⁊ ingreſſus de. xij. p̃cioſis lapidibus. i. de. xij p̃dictis virtutib⁹ fabricant̃. Quia vere q̃libet virtus de p̃dictis nihil aliud eſt q̃ȝ q̃dam paſſus: q̃dam porta: q̃dã introitus ⁊ ingreſſus p quẽ põt ingredi vel intrari: ⁊ maxime ſi. xij. apl'orꝝ noĩa ſupſcribant̃. i. ſi. xij. apl'orum fama ⁊ vita imitet̃. doctrina vo ⁊ ſciã teneat̃. Ideo Ioſue. iiij. dr̃. ꝙ. xij lapides de iordanis fluuio ſunt aſſumpti. ⁊ in ſignũ tranſitus filiorꝝ iſrl' extra fluuiũ ſunt erecti. Quia. ſ. p iſtos. xij. lapides p̃cioſos iordanẽ hui⁹ mũdi ſecure trãſim⁹: ⁊ terram ꝓmiſſionis paradiſi ſecuriter introimus. Patȝ igit̃ quõ p lapides intelligunt̃ gr̃e ⁊ v̉tutes. Un̄ de Aſſuero dr̃ Heſter. xv. ꝙ ipſe ſedebat in regno ſolij ſui indutus veſtib⁹ regijs auro fulgens ⁊ lapidibus p̃cioſis. Sed adhuc dico ꝙ p lapidẽ põt intelligi vir pfect⁹. Sicut em̃ lapis eſt naturalit̃ grauis: durus. frigidus. ſterilis ⁊ inſenſibilis. Sic vere hõ virtuoſus debet eſſe grauis ⁊ deſcendere p humilitatẽ. durus ⁊ fortis eſſe p ſtabilitatẽ. frigidus p caſtitatẽ. ſterilis p paupertatem. inſenſibilis p patiẽtie firmitatẽ. Et ideo ſicut de lapidibus fiunt edificia turriũ ⁊ domorũ: ſic de talib⁹ viris pfectis debet edificari ⁊ conſtrui domus eccleſie militãtis. De ipſis etiã conſtruet̃ finaliter domus eccleſie triumphantis. Unde prima Pet. ij. Tanq̃ lapides viui ſup edificamini in domos ſpũales. Verũtamẽ ſicut ad ſenſum videmus ꝙ domus nõ bene edificat̃ niſi lapides forti cemẽto inuicẽ cõiungant̃. Sic vere domus religionis vel eccleſie nunq̃ȝ dicit̃ bene edificata: niſi multitudo lapidũ. id eſt perſonarũ fuerit per cementum charitatis vnita ⁊ colligata. Cuius tamen contrarium plangit Hieremias Treno. iiij. Diſperſi ſunt lapides ſanctuarij in capite omniũ platearum. Et nota ꝙ inuenio in ſcriptura Lapides

Quadratos. — Sic vere chariſſimi in eccleſia debẽt eſſe
Ignitos. — lapides quadrati p quattuor virtutum
Celatos. — cardinaliũ quadraturas. De q̃bus dici
Erectos. — tur Iudith. j. Q2 ciuitas egbathanis e
Oculatos. — rat edificata lapidibus q̃dratis. Egba
Inunctos. — thanis em̃ interpretat̃ domus reſpõſionis.

Item debẽt eſſe lapides igniti p charitatis inflamaturam Ezech. xxviij. Poſui te in monte ſancto dei in medio lapidũ ignitorꝝ. Item debent eſſe celati per penitẽtie ſculpturam. vnde Exodi. xxviij. Celabunt̃ ſinguli lapides nominibus ſingulorum. Item debent eſſe erecti per contemplationis eleuaturam: ⁊ vniti per compaſſionis ligaturaȝ. Unde de Iacob dicitur Gene. xxviij. Q2 ipſe erexit lapidẽ in titulum fundens oleum deſup. Item debent eſſe oculati per diſcretionis literaturam. Unde Zach. iij. Sup lapidem vnum ſeptem oculi ſunt. Item debent eſſe inuncti p compaſſionis tincturam Gene. xxx. Unxiſti lapidem ⁊c̃. Et ſic dico ꝙ per lapidem poteſt intelligi vir perfectus.

Adhuc dico ꝙ per lapidem in malo ſignificato põt intelligi vir infectus ſcilicet peccator. Sicut em̃ lapis deorſũ mouetur: difficulter portat̃: immobilis eſt: ſterilis ⁊ inſenſibilis: durus: frigidus ⁊ obſcurus. Sic vere peccator deorſum tendit per auariciam: difficulter portatur per inobedientiam. Immobilis eſt p pigriciã. Sterilis eſt p omniũ virtutum carentiaȝ. Inſenſibilis eſt per incõpaſſionis duriciam. Durus per obſtinationis maliciam. Frigidus per indeuotionis tepiditatem. Obſcurus per ignorãtie caliginoſitatem. Dico ergo ꝙ lapis peccator eſt deorſuȝ tendẽs per terrenorum amorem. Unde Exodi. xv. Deſcenderũt in profundum quaſi lapis. Importabilis per inobedientie terrorem Pſ. Lapidem reprobauerunt edificantes. ſcilicet quaſi ad nulli⁹ operis aut iuſſionis executionẽ aptatum et paratum. Immobilis per pigricie torporem. Unde ibidem Exodi. xv. Fiant immobiles quaſi lapis. Item ſterilis per virtutum carentiã ⁊ feruorem. Unde Luc. viij dicit̃. Semen quod cecidit ſuper lapidem aruit: quia non habebat humorem. Item inſenſibilis per incompaſſionis duriciam ⁊ horrorem. Unde. j. Regum. xxv. dicit̃ de nabal ꝙ emortuum eſt intrinſecus cor ſuum ⁊ factus eſt quaſi lapis. Item Durus per obſtinationis horrorem: ⁊ frigidus per indeuotionis algorem. Unde Iob. xxxviij. In ſimilitudinem lapidis durantur aque: ⁊ ſuperficies abyſſi conſtringitur. Item obſcurus per ignorantie tenebroſitatem. Unde Iob. xxviij. Lapidem caliginis ⁊ vmbram mortis diuidet torrens ⁊c̃. Sufficit ad p̃ſens. Nolui allegare multa ſexempla: quia alibi ea inuenies in diuerſis materijs allegata.

Laqueus. Nota ꝙ laqueus idem eſt qđ vinculum vel ligatura ad capiendũ vel detinendũ ordinatũ. Et accipit̃ laqueus vt cõiter in malo: q̃ propter p laqueũ põt intelligi ſpũaliter quicq̃d põt hoiem cape vel detinere. Eſt igit̃ triplex laqueus. vicȝ Laqueus

Tentationis. — Primus laqueus eſt interior ⁊ cordia
Afflictionis. — lis. Scđs laqueus ẽ exterior ⁊ mũdia
Damnationis. — lis. Tertius laque⁹ eſt poſterior ⁊ infer

nalis. Primus eſt laqueus peccatorꝝ. Et iſte eſt laque⁹ tentationis q̃ hoies a dyabolo capiunt̃. Vel laqueus male cõſuetudinis q̃ in criminib⁹ detinent̃. De q̃ in pſ. dicit̃. In via hac qua ambulabã abſcõderũt ſupbi laqueũ mihi. Hiere. v Inuẽti ſunt in ppl'o meo impij (. ſ. demones vſu

rarij: vel heretici) inſidiantes velut aucupes laqueos ponẽtes ad capiendū viros. Scđs eſt laqueus miſeroꝝ. Et iſte eſt laqueus tribulationū hui⁹ mūdi quibus infortunati et miſeri detinenť. De quo dicit̄ in pš. Deduxiſti nos ĩ laqueum: poſuiſti tribulationes in dorſo noſtro. Tertius eſt laqueus dānatoꝝ: ⁊ iſte eſt laqueus ſnie ⁊ ordinationis diuine: que inferius eternis tormentis damnatos laqueat ⁊ cõſtringit. vnde Treñ. iij. Formido ⁊ laqueus factus eſt nobis faſtitas ⁊ contritio. De laqueo ergo primo. ſcʒ tẽtationis vel male cõſuetudinis: põt dici ꝙ iſte laque⁹ Capit

Pecuniã diligentes.
Luxuriã exercentes.
Superbiã facientes.

Primo ğ laqueant̄ homines p pecuniã. Sicut em̄ lupus qñqʒ capit̄ laqueo vel pedica dū famelicus exiſtens predã ſatagit deuorare. Vñ q̄uis lupus non intendat niſi ſatiari ⁊ recedere: qñ tñ pedem ponit in laqueū: neceſſe eſt ipm̄ inibi remanere. Sic vere homo dū ad predã diuitiarū fameſcens ⁊ deſiderãs inhiat ſatiari et repleri ⁊ diues fieri credit ⁊ curat: ſubito pes ſue affectõis laqueo ſue auaricie capit̄ ĩ quo ineuaſibiliter detinet̄. Vñ .j. Thi. vj. Qui volunt diuites fieri incidunt in laqueū ⁊ in tentationẽ dyaboli. Et Prouer. xxj. Qui cõgregat theſauros impinguet̄ ad laqueos mortis. Scđo laqueãt̄ homines p luxuriã. Mulier. n. eſt ſicut aranea que nõ ceſſat filare laqueos ſuos ad capiendum muſcas. Quia. ſ. mala mulier nõ ceſſat parare ⁊ ornare. ſe ⁊ laqueos capilloꝝ ſuorum tendere: vt poſſit muſcas q̄ diligunt ſanguinẽ. i. luxurioſos qui diligũt carnalitatẽ attrahere p luxuriã ⁊ ligare Vnde Eccs. vij. dr̄. Inueni mulierẽ morte amariorẽ: q̄ laqueus venatoꝝ eſt ad capiendas aĩas: ſagena cor eius: vincula ſunt manus eius. Tertio laqueant̄ hoĩes p ſupbiam. Et iſti ſunt ſicut aues q̄ cum diligunt volatū ſepe cū non aduertunt laqueo capiunt̄. Quia ſupbi dum ludus ⁊ volatus mundane glorie eis placet: ſepe fit ꝙ a dyabolo p ſupbiam laqueant̄. Vñ Eccs. ix. Sicut aues apprehẽduntur laqueo: ſic capiunt̄ hoĩes ⁊c̄. ſufficit. Vide. j. de Vinculis ⁊ Ligare. ⁊. ŝ. de Alligare.

Largus. Largitas.

Nota ꝙ largitas idem eſt ꝙ liberalitas. Eſt em̄ virtus q̄ dat danda ⁊ retinet retinenda. Dicit̄ aũt res larga qñ lata eſt ⁊ expãſa non cõtracta inuoluta vel clauſa. Et ideo qꝛ manus expãſa ⁊ elargita faciliter dimittit cadere ⁊ exire vel recedere q̄ tenebat bene p largitatem intelligit̄ liberalitas: que. ſ. ſua dare ⁊ dimittere conſueuit. j. Mach. iij. Timuit antiochus ne non haberet donaria que ante dederat larga manu. ⁊ de Aſſuero etiã dicitur Heſter. ij. Qꝛ iuxta regalẽ magnificentiã dona largit⁹ eſt. Multa ergo poſſunt dici de magnificentia largitatis ğ auctoritates vocales deficiũt in ſcriptura. Vide infra vbi liberalitas. vbi Beneficium. Munus. Dare. Tribuere. Offerre ⁊c̄.

Laſciuia.

Nota ꝙ laſciuia ſignat inſolentiã mẽtis ⁊ corpis: ⁊ leuitatẽ animi honeſtꝭ moribus indecentẽ qđ pctm̄ ſpãliter ptinet ad luxurioſos quia. ſ. tales ſolent in factis geſtibus ⁊ ſermonib⁹ ceteriſqʒ inſolentijs laſciuire. Vñ Amos. vj. dr̄. ꝙ iſti dormiunt in lectis eburneis ⁊ laſciuiũt in ſtratis ſuis. Et Prouerb. vij. dicit̄. de fatuo adoleſcente ⁊ muliere pcaci: ꝙ ſtatim eam ſequit̄ quaſi bos ductus ad victimam: ⁊ quaſi agnus laſciuiens ⁊ ignorans: ⁊ neſcit ꝙ ad vincula ſtultus trahatur. Talis ergo laſciuia ⁊ talis morū incompoſitio: veſtiumqʒ geſtuum ⁊ actuū inſolens leuitas: ⁊ ſi in cunctis reprehendat̄: in religioſis tamẽ clericis ⁊ prelatis: necnõ in ſapientibus ſenibus grauibuſqʒ pſonis principaliter condemnat̄ Ex tali em̄ laſciuia labit̄ quis faciliter in peccatū: ⁊ de peccato ad tormentū. Vnde Oſee. iiij. Sicut vacca laſciuiẽs declinauit iſrael non paſcet eos dñs: fornicatione fornicati ſunt. Naʒ vt dicit Hiero. in ſermone. Semp ſaturitat laſciuia eſt vicina. Sunt ſibi vicina venter ⁊ genitalia: ⁊ p ordinẽ membroꝝ ordo eſt vicioꝝ. omito. Vnde vbicūqʒ agitur de Inſolentia. de Inconſtantia. de Inſtabilitate: ⁊ ſimilibus. Et vbi Iuuentus. Adoleſcentia ⁊c̄. quia auctoritates vocales nõ ſunt niſi in originalibus. Et ſi vis nota ꝙ vir ſapiens debet laſciuiam abijcere et repellere. ſcilicet

A corde. A corde fugiat inſolens affect⁹. Fugiat ergo laſciuia
A corpe. A corpe deſit impudicus geſtus. a corde et
Ab ope. Ab ope abſit inhoneſtus actus. ꝯſcia: qꝛ ſi

cut dicit Iſido. in ſentẽtijs li. iij. ca. xx. Semp ꝯſcia viri dei debet eſſe humilis: ⁊ triſtis. ſ. vt p humilitate non ſupbiat: ⁊ p vtilẽ merorem cor ad laſciuiam nõ diſſoluat. Item fugiat ab ore ⁊ eloquentia: quia. ſ. valde debet ſapiens abſtinere a verbis ſupuacuis ⁊ laſciuis: qđ potiſſime ptinet ad religioſos qui caſtitatẽ vouerũt. vñ Ambro. ſup Lucã. ca. .j. Diſce virgo verboꝝ vitare laſciuiã. Maria em̄ etiã ſalutationẽ angeli verebat̄. vnde Hiero. ſup Ezech. Pro ſigno ſunt interioris hoĩs verba erumpẽtia. Sequit̄. Luxurioſa ⁊ laſciua mens lucet in facie: et ſecreta cordis motu corpis ⁊ geſtibus indicat. Ad qđ facit illud Ecci. xx. Hõ ſapiens tacebit vſqʒ in tẽpus: laſciuus ⁊ imprudẽs nõ ſeruabit tp̄s. Itẽ fugiat a corpe geſtus impudicus. Quia reuera inhoneſtus ⁊ laſciuus mot⁹: geſtus ⁊ inceſt⁹ valde ſunt indecentia in hoĩe ſapiente. vñ Iſido. ſoliloquioꝝ. li. iij. ſic inq̄t. In greſſu tuo ſit ſimplicitas: in motu puritas: ĩ geſtu grauitas: ĩ inceſſu honeſtas: nihil dedecoris: nihil laſciuie nihil petulãtie: nihil inſolẽtie nihil leuitatis in inceſſu tuo appareat Animus em̄ in corpis habitu apparet: geſtus ſignum eſt mentis. Itẽ fugiat ab ope laſciuiẽs actus: ⁊ potiſſime actus luxurie. de quo Hieroni. ſup illud. Vbi ẽ theſaurus tuus ibi eſt ⁊ cor tuum: dicit ſic. Guloſi deus: vẽter eſt. Vbi ergo habet cor: habet theſaurū. Theſauri ğ guloſi epule ſunt. Laſciui amatoris theſaurus lubrica libido. Huic ſeruit vnuſquiſqʒ a quo vincit̄. Iſta ğ ſufficiant. Vide. ŝ. de Conuerſatione.

Laſſitudo. Laſſus. fatigatio.

Cum laſſitudo nihil aliud ſit q̄ʒ viriū hebetudo pueniens ex labore ſeu ex tedio. diſplicẽtia vel languore. Notabo ꝙ moraliter loquẽdo in ſcriptura reperit̄. Laſſitudo que eſt

Laudabilis.
Culpabilis.
Miſerabilis.

Primo igit̄ dico ꝙ inuenit̄ laſſitudo laudabilis q̄ eſt pfectoꝝ. Et iſta pculdubio eſt illa cui terrena negocia diſplicent: et quã oĩa que hic videt fatigant atqʒ laſſant. Exemplo xp̄i de quo dicit̄ Ioh. iiij. ꝙ fatigatus ex itinere ſedebat ſecus viam. Vñ de bona virtuali ⁊ cõmendabili laſſitudine dicit Ambroſi⁹ ſup bti imaculati. Ille ẽ inq̄t in hac terra aduena q̄ põt dicere: noſtra ꝯuerſatio in celis ẽ: q̄ ſuã in dño hʒ portionẽ ⁊ q̄ põt dolere ꝙ diuti⁹ viuat in terris: q̄ mora huius longeuitatis laſſat̄: ⁊ cui habitatiõis hui⁹ plixitas faſtidio eſt. Scđo dico ꝙ iuenit̄ laſſitudo culpabilis q̄ eſt iuſtoꝝ ſeu pctõꝝ. Et iſta ẽ duplex. Vna ſcʒ poteſtatis: alia voluntatis. Laſſitudo poteſtatis eſt illa q̄. ſ. mali ſe laſſant ⁊ fatigãt cū malis opibus exercẽdis: vtpote q̄ male facere vltra nõ pñt: ita ꝙ nõ in volũtate deficiũt: dicentes. ſ. illud Sapieñ. v. Laſſati ſumus in via iniq̄tatis ⁊ pditiõis: ⁊ ambulauim⁹ vias difficiles: ⁊ viã dñi ignorauim⁹. Vt ⁊ talis poſſit dicere illud Auguſti. in lib. ꝯfeſſio. li. ij. Obſurduerã inq̄t ſtridore cathene mortalitatꝭ mee: pena ſupbie aĩe mee ⁊ ibam longius a te: effuſus in plurima ⁊ ſterilia ſemina doloꝝ ſupba deiectione ⁊ inquieta laſſitudine. Talis laſſitudo erit illa de qua dr̄ Iudicū. xvj. Qꝛ defecit aĩa dalide. ſ. pre deſiderio ſciẽdi in q̄ erat fortitudo mariti ſui ⁊ ad mortem inq̄t vſqʒ laſſata eſt. Alia etiã eſt mala laſſitudo que ẽ volũtatis: ⁊ hec eſt q̄ q̄s faciliter ſponte ⁊ volũtarie ſe reddit fatigatū ⁊ laſſatū in via virtutū: qꝛ. ſ. multi ſunt q̄ in via mūdi ⁊ in laborib⁹ negocioꝝ terrenoꝝ nunq̄ʒ laſſant̄. Iuxta illud Ecci. xxiij. Homini fornicario oĩs panis dulcis: nõ fatigabit̄ trãſgrediẽs vſqʒ in finẽ. Sed reuera in via virtutū ⁊ moꝝ: in via penitẽtie ⁊ iuſticie: in via mandatoꝝ et diuinarū legū. ſi qđ ſcʒ bonū opus vel quẽ bonū laborẽ aggreſſi fuerint: ſtatim fatigant̄ ⁊ ſtatim retrocedere approbant̄. Liber em̄ de natura rerū dicit de illo mõſtro marino qđ dr̄. ſerra. qđ vidẽs nauẽ velificantẽ alas erigit: ⁊ cū naue velificare ꝯtendit: ita ꝙ qñqʒ p q̄draginta ſtadia ſimul vadit: ſed finaliter laſſat̄. ꝙ quaſi mortua: fatigata ſbſiſtit: ⁊ ad fluctus equoris retrocedit. Sic vere multi ſunt q̄ cuʒ nauibus. id eſt. cum ſanctis hominibus per mare mūdi nauigantibus ⁊ ad portum ſalutis euntibus nituntur iter facere. alaſqʒ anime ſcilicet affectum ⁊ intellectum ſurſuʒ ad

celeſtia incipiunt erigere: ⁊ per bona opera cum ſanctis et iuſtis ad patriā properare: ſed finaliter ꝓpter defectum virtutis ⁊ conſtantie iſti laſſant: ⁊ dum laborem bonorū operum faſtidiunt laſſi ſubſiſtere comprobant. Unde Gal'.v. Currebatis bene quis vos impediuit? Ita ꝙ finaliter ad fluctus.id eſt.ad peccata redeunt: ⁊ iterum mūdi negocijs ſe committunt. Quia breuiter multi ſunt qui ad bona opera ſunt inertes. In malis tamē ꝗꝗ magis difficilibus ſūt valde fortes. De tali ergo inconſtantia ⁊ laſſitudine dicit .j. Regum.xxx. Uenerunt ad torrentem beſor ⁊ laſſati ſubſtiterunt. Unde de talibus qui ſic laſſant in bonis operibꝰ Dicit Grego.moral'.libro.xxij.cap̄.xiij. Omnes terreno iudici tota die etiam aſſiſtere fortes ſunt.in oratione autē coram deo vel vnius hore momento laſſant. Sepe nuditatē deiectionem: famem: pro acquirēdis diuitijs tolerant: ſuprna autem laborioſe querere tanto magis diſſimulāt: q̄nto eis retribui tardius putant. Juſti autem non ſic fatigantur.quia ſcilicet iſti tribulationibus non fatigantur.immo ſemper ſunt recentes ad bona opera facienda. Unde Hebreor.xij. Non fatigemini animis veſtris deficiētes. Sequit. Fili noli negligere diſciplinam domini: nec fatigeris cum a deo argueris. Quem eīm deus diligit corripit ⁊c̄. Iſta eſt ergo laſſitudo culpabilis que eſt infirmor ſeu peccatorum. Et pone ſi vis ⁊ expone: quomodo tria genera perſonarum faciliter laſſant. videlicz. Mulieres. Pueri. Infirmi ⁊ Ceci. Tertio vo dico ꝙ inuenit laſſitudo miſerabilis que eſt miſerorum. Et iſta ꝓcerto eſt illa quā in corporibus ⁊ in rebus ſuſtinent pauperes ⁊ egeni. qui ſcilicet paupertate ⁊ tribulationibꝰ fatigant ⁊ diuerſis miſerijs deſolant. Treno.v. Ceruicibus noſtris minabamur: laſſis nō dabat requies. Egypto dedimus manus ⁊ aſſyrijs vt ſaturaremur panibꝰ. Iſta eſt ergo laſſitudo quā audimus deū cōmendare. quā videmus deum ſubleuare. quā debemus pie ſupportare. Or laſſitudinem mundi tribulationē deus commendet ipſamq iuuandā precipiet atq mandet. patet Eſaie.xxviij. vbi dicit. Hec requies mea reficite laſſum hoc eſt meum refrigeriū. Item ꝙ iſtā latitudinē deus per ſeipſum compatiendo ſubleuet. patet Eſaie.xl. vbi dicitur ꝙ deus eſt ille qui dat laſſo virtutē: ⁊ his qui non ſunt fortitudinē multiplicat. Unde ipſemet dicit Hieremie.xxxj. Inebriaui animā laſſam: ⁊ omnē animā eſurientem ſaturaui. Item ꝙ iſtam laſſitudinē pauperum miſeror iuſtus ⁊ pius homo libenter ſupportet. patet Job.iiij. vbi dicitur Manus laſſas roboraſti: vacillantes cōfirmauerunt manus tue. ⁊ genua trementia confortaſti. Econtra autē malis ⁊ incompatiētibus dicit Job.xxij. Aquā laſſo non dediſti. ⁊ eſuriēti ſubtraxiſti panem ⁊c̄. Sic ergo ptz ꝙ in ſcriptura reperit triplex laſſitudo. ſ. Miſerorū. Peccator. et Perfector. De laſſitudine vo dānator. de qua dicit Judith.ix. Tenebre fatigauerūt eos: nihil ad pſens.

Lateres. Later.

Cū lateres conficiant ex luto et igne fortiſſimo: et cocti durantur in lapides: ita ꝙ apti ſint pro edificijs conſtruendis: pro domibꝰ cooperiēdis: ⁊ pro pauimentis ſternendis: poteſt dici ꝙ lateres ſignificant viros ſanctos. qui q̄uis naturaliter ſint lutei: virtute tñ ignis ſpūſſancti vl' p decoctionem ignis tribulationis vel dilectionis. fortes fiunt ⁊ lapidei ad edificationē eccleſie habiles ⁊ parati ⁊ ad mortem patiendū intrepidi. Unde Geneſis.xj. dicit. ꝙ in edificatione turris gigātes habuerant lateres pro ſaxis ⁊ bitumē pro cemēto. Gigātes eīm fuerūt xp̄us ⁊ angeli: qui ſcilicet in edificatione eccleſie vſi ſunt ſanctis martyribus cōfeſſoribus ⁊ doctoribꝰ primitiuis. qui. ſ. igne tribulatōnū ⁊ feruore ſancti ſpūs fuerūt excocti: ⁊ cemento ſeu bitumine charitatis ligati. qui ſcilicet lateres fuerūt in edificio eccleſie pro infriori fundamēto ⁊ pauimēto: ꝓ vlteriori edificio ⁊ incremēto: ⁊ pro finali ⁊ ſupiori cooperimēto ⁊ tegumēto Gen̄.xj. Faciamus lateres ⁊ coquamꝰ eos igni. Sequit. Et faciamꝰ nobis ciuitatē ⁊ turrim cuius cacumē ptingat ad celum. Nōne later excoctus igni fuit ſctūs Laurentius ſic dictus q̄ſi latericius. Ipſe eīm ⁊ alij ſimiles fuerunt tales lateres ſicut ille in quo Ezechiel deſcripſit obſidionē ciuitat hierl'm peccatricis. De quo dicit Ezech.iiij.

Alio aūt modo p lateres terreos ⁊ coctos poſſunt intelligi diuitie que ad lrām conſiſtunt in pecunijs ⁊ metallis: que ſcilicet nihil aliud ſunt q̄ terra cocta. In terra eīm primo coquent p naturalē calorem: finaliter coquent deſup p artificialē laborē. Iſti ſunt lateres quos Pharao dyabolus iubet fieri. ⁊ in q̄bus filios iſrael ſeruituti deditos. i. xp̄ianos ſibi ſubiectos p̄cipit occupari Exodi.j. Egyptij. i. demones affligebāt filios iſrael illudētes ⁊ inuidentes eis atq ad amaritudinē pducebāt animas cor operibus duris. luti ⁊ lateris ⁊c̄. nihil plus.

Latro. Latrones.

Latro eſt ille q̄ latenter furatur ⁊ ſurripit alienum. Unde latro dicit a lateo lates: quia ſemp ⁊ cōtinue latet vel latere poteſt. Poteſt ergo latro accipi dupliciter. ſcz lrāliter ⁊ ſpūaliter. Latro eīm tēporalis eſt dignus ſuſpendio temporali. Nā ſicut illi q̄ a leonibus infeſtant ſolent in vijs publicis vnū leonē ſuſpendere: vt alij leones territi ipſos poſſint i pace dimittere. Sic vere latrones q̄n capiunt in vijs publicis ſuſpēdunt: vt alij ſaltim videntes metu pene a ſimilibꝰ retardent Mat.xxvij. Crucifixi ſunt duo latrones. Et bene tales comparant leonibus q̄ latenter anialibus inſidiant: ⁊ cum neminē viderint quicquid poſſunt crudeliter depredant Prouerb.xxiij. Inſidiant in vijs quaſi latro: ⁊ quos incautos viderit interficiet. Latro ſpūalis eſt dignus ſuſpendio infernali: quia. ſ. ſicut latro temporalis finaliter ſuſpendit in patibulo: ſic ſpūalis ſuſpendit in inferno. Aduerte tñ ꝙ quinq genera ſunt latronū ſpūaliū. ſ. Heretici: qui latenter furant ſciētie veritatem. Uſurarij: q̄ latenter furant ſubſtantie facultatē. Symoniaci: q̄ latent furant ſiue ingrediunt eccleſie cōitatē. Demones: q̄ latent furant virtutum anime ſanctitatem. Peccatores: qui latent furantur anime ꝓprie bonitatem. Omes eīm iſti ſunt ſpūales latrones homies: vel in bonis vel etiā in virtutibus predātes. Primi ergo latrones ſunt heretici. Iſti eīm ſunt fures veritatis. Unde de latronibus iſtis poteſt dicere eccleſia illud Job.xix. Simul venerunt latrones eius ⁊ fecerunt ſibi viam per me. Secundi latrones ſunt vſurarij. Iſti eīm latent abſq hoc ꝙ homo pcipiat: alienū acquirūt. Unde Exo.xxj. Sicut leo cōſurgit contra fratrē ſuū. Tertij ſunt ſymoniaci. Iſti eīm more latronum intrant in eccleſiā occulte non manifeſte. latenter nō apparenter. fraudulenter nō iuſte. De iſtis ergo dicit Johā.x. Qui non intrat p hoſtiū in ouile ouiū: ſed aſcēdit aliunde ille fur eſt ⁊ latro. Quarti ſunt demones qui. ſ. furant hoībꝰ virtutes ⁊ gratias: ⁊ deo animas xp̄ianas. De q̄bus dicit Luce.x. Homo quidā deſcendebat a hirl'm in iericho: ⁊ incidit in latrones q̄ ſpoliauerūt eum: ⁊ plagis impoſitis abierunt ſemiuiuo relicto. Iſte eīm homo eſt peccator: qui a hirl'm. id eſt. a gr̄a in peccatuz deſcendit: ⁊ in manum latronū. id eſt. demonū incidit: qui. ſ. ſpoliāt eum virtutibus gratuitis vulnerāt eū in naturalibꝰ: ⁊ ſic ſemiuiuū eum relinquūt. Peccator eīm dicit ſemiuiuus: quia in xp̄o nō viuit: niſi medietas ipſius: qr ſcz corpus viuit: aīa vo mortua eſt Apoc.iij. Nomē habes ꝙ viuas ⁊ mortuꝰ es. Quinti ſunt pctōres. Iſti more latronū anime ꝓprie bonitatem ⁊ virtutē q̄ deo ſedem ⁊ domiciliū ibi parāt furātur. De iſtis dicit Math.xxj. Uos feciſtis domū meā ſpeluncam latronū: quia virtutibꝰ eam ſpoliantes. vicijs ⁊ latrocinijs feciſtis eā abundare. Et ſic patz quomodo ſpūaliter accipiunt latrones.

Latitudo. Latus.

Nota ꝙ latitudo ſumit in bono ⁊ in malo. Eſt aūt latitudo dimenſio rei qua ad capiendū ⁊ continendū aliq̄d ampliat. Et ideo p latitudinē in bono pōt intelligi amplitudo charitatis: q̄ ita eſt ampla ⁊ lata ꝙ infra ambitū eius pñt oīa ꝯtineri. ſ. boni ⁊ mali: amici ⁊ inimici. De quo dicit in pſ. Latū mādatū tuū nimis: mandatū dico charitatis. Quia ſm Grego. Uia domini non niſi arto itenere inchoat: ſed amoris dulcedine dilatat. Sicut eīm fumus in principio circa terram eſt valde ſtrictus: verūtamē quāto plus aſcendit ſurſum tāto plus dilatat. Sic vere ille fumus. i. illa pſona que eſt inferius. id eſt. que circa terram verſatur: valde per odium ſtrictificatur ⁊ in ſeipſo propter defectum amoris circumcluditur et artatur. Illi vero qui ſurſum ad celeſtia per deſiderium aſcendunt ⁊

quāto amplius eleuant̄: tanto ad amorē dei et ꝓximi potius ⁊ amplius dilatant̄. Unde Ezechielis .xlj. Latiꝰ erat templū in ſuperioribus. Aduerte tamen ꝙ tria debent eſſe in nobis valde lata ⁊ ampla. videlicet. Cor. Manꝰ. ⁊ Os

Debet enim in nobis eſſe
Latitudo cordis ad affectandū.
Latitudo manus ad eroganū.
Latitudo oris ad deprecandum.

Latitudo dico cordis ad affectandum quia ſcꝫ cor noſtrum debet eſſe latū ⁊ extēſum ad dilectionē maloꝝ ⁊ bonoꝝ: amicorū ⁊ inimicorū: dei etiam ⁊ ꝓximi: inferiorū ⁊ ſuperiorū. Sicut eñ dromedarius magis ⁊ citius ambulat ꝙ̄ qđcunqꝫ aliud animal quod facit longitudo tibiarū ⁊ pedum et latitudo paſſus. Sic vere chariſſimi boni ⁊ charitatiui cito currūt ad paradiſum. Quia eñ pedes ſuoꝝ affectuum ſunt longi: ita ſcilicet ꝙ non ſolum attingant illa que ſunt prope nos ſcilicꝫ amicos ⁊ bona mundi: immo etiam illa que ſunt a nobis diſtantia ſcilicet inimicos ⁊ bona celeſtia: ideo paſſus ſui amoris lati ſunt: ⁊ ad magna ⁊ maiora extenti ⁊ ampliati quapropter melius ⁊ citius ⁊ faciliꝰ poteſt ad celeſtia ambulare ps̄. Et ambulabam in latitudine. Sicut eñ arbores que interius habent humorē lacteuꝫ valde ſolent creſcere in latum: ſicut ptꝫ in ficu. Sic vere illi q̄ intus in corde habent lac gratie dei valde creſcunt in latum ꝑ deſiderium ⁊ amorem. Unde de iſta latitudine cordis dicit̄ .iij. Reg. iiij. Dedit dominus Salomoni ſapientiā ⁊ prudentiā ⁊ latitudinem cordis. Item debet in nobis eſſe latitudo manꝰ ad erogandum Numeri .xxxiij. Pluribus dabitis latiorē partem. Item latitudo oris ad ſupplicandū. Unde ps̄. Exaudiuit me in latitudine dominus ⁊c̄. De talibus ergo latitudinibus hominis iuſti pōt dici illud Ecci .j. Altitudinē celi: latitudinē terre ⁊ ꝓfundum abyſſi quis dimēſus eſt? Ubi nota ꝙ triplex eſt bona latitudo. videlicet. Quedam ſuperior. Eſt enim ſuperius latitudo ampliſſime habitationis. Quedam inferior. Eſt eñ inferius latitudo largiſſime erogationis. Quedaꝫ interior. Eſt enim interius latitudo pleniſſime contentationis. Latitudo ſuperior eſt omnium allectiua. ⁊ iſta eſt altitudo celi. Latitudo inferior eſt oīm nutritiua: ⁊ iſta eſt latitudo terre. Latitudo interior eſt omnium contentiua: ⁊ iſta eſt ꝓfunditas abyſſi. Eſt igit̄ latitudo ſuperior latitudo ſumme ciuitatis: ⁊ iſta notat̄ in altitudine celi. Spera eñ quāto magis eſt alta ⁊ magis a cētro elongata: tanto magis naturaliter eſt lata. Iſtud videmus ſenſibiliter in radijs rote qui circa centrum ſeu circa medium rote ſunt valde ſtricti ⁊ conculcati. ſurſum đo circa ſuperficiem ſeu ſperā valde ſpacioſe ſunt lati ⁊ dilatati Sic vere chariſſimi illi qui hic habitant circa centrū terre ſunt neceſſario valde ſtricti: quia ſcilicet locus huius mūdi ita eſt modicus ⁊ artus ꝙ vni cordi humano nō poteſt ad plenum ſufficere: ſicut de Alexandro legit̄. Qr cum magiſter ſuus ſibi diceret. Adhuc plures alios mūdos eſſe: ille dixit. Heu me inquit miſerū quia adhuc non niſi vnicū acquiſiui. Sed vere ſurſum in ſpera paradiſi ⁊ celi eſt locus latus ⁊ ſpacioſus: vbi ſine preſſura viuit̄: ⁊ vbi in latitudine ſpaciat̄: vbi. ſ. eſt tanta latitudo ⁊ amplitudo ꝙ oībus poteſt ſufficere ꝙ̄tūcunqꝫ multa habebunt. Sicut eñ fumus inferius eſt ſtrictus: ſurſum aūt efficit̄ valde latus. Sicut etiam fila in tela aranee circa mediū ſtricta ſunt et tñ ſunt ſuperius lata. Sic vere hic inferius in mūdo ſemꝑ ſumus ſtricti preſſi ⁊ conculcati: ſurſum aūt in patria erimus dilatati. Quia ſicut dicit̄ Joh̄. xvj. In mūdo preſſuram habebitis in me aūt pacem. Unde .j. Paralip̄. iiij. Inuenerunt paſcuas vberes ⁊ valde bonas: terramqꝫ latiſſimam ⁊ quietam ⁊ fertilem. Ubi aduerte ꝙ in iſta patria

Eſt amplitudo capaciſſima: quia ibi eſt terra latiſſima.
Eſt quietudo ſecuriſſima. Quietam inquit.
Eſt plenitudo fecūdiſſima. Fertilē inq̄t ⁊ paſcuas vberes

Iſta aūt latitudo oſtendit̄ cuꝫ dicit̄. Altitudinem celi: q̄a ſicut ſpera quāto altior: tanto latior. Uñ Eph̄. iij. Ut poſſitis intelligere cum oībus ſanctis que eſt latitudo: longitudo: ſublimitas ⁊ ꝓfundū. Et in ps̄. dicit̄ ꝙ ſm altitudinem celi a terra corroborauit miſcdiam ſuam ſuꝑ timētes ſe. Et Apocal̄. xxj. dicit̄. ꝙ altitudo ⁊ latitudo ciuitat̄ erant equales. Iſta eſt igitur latitudo ſuperior. ſ. latitudo ſumme ciuitatis. Altitudinem inquit celi. Scđo dico ꝙ latitudo inferior eſt latitudo ſumme pietatis: quia. ſ. nos debemus eſſe lati: porrecti ⁊ extenti ad proximos per pietatem ⁊ largitatem: quod oſtendit̄ cum dicit̄. Latitudinē terre. Per terram eñ qua cuncta viuentia nutriūt̄: intelligunt̄ viri ꝑfecti ⁊ miſericordes: qui per pietatē alios nutriunt: ⁊ per clementiam ſe ad eos dilatant. De qua Job .xxxviij. Nunquid conſideraſti latitudinem terre? Tertio dico ꝙ eſt latitudo interior ſumme charitatis: ⁊ iſta eſt ꝓfunditas abyſſi: quia. ſ. ſicut abyſſus eſt locus inſatiabilis ꝓfunditatis: paratuſqꝫ eſt recipere quicquid poteſt ſibi imponi. Sic vere charitas vel cor charitatiuū tante eſt capacitatis ꝙ infra ſuum ambitū cōtinet vniuerſa: bonos ſcꝫ ⁊ malos: ꝓpinquos ⁊ extraneos: contiguos ⁊ remotos Unde de iſta lata capacitate et ꝓfunditate charitatis vel hominis charitatiui poteſt dici illud quod de deo dicitur Job .xj. Excelſior celo eſt: quid facies? ꝓfundior inferno: ⁊ vnde cognoſces? longior terra menſura eius ⁊ latior mari Uir eñ charitatiuus debet eſſe excelſior celo per contēplationem: ꝓfundior inferno ꝑ meditationem: longior terra per ꝑſeuerantie durationem: latior mari per amiciciam et dilectionē. Sic ḡ patet q̄liter eſt latitudo ſuperior inferior ⁊ interior. Et ſic ptꝫ ꝙ eſt latitudo bona ⁊ virtuoſa. Sed adhuc dico ꝙ eſt latitudo mala ⁊ vicioſa. Et iſta eſt latitudo mundane ꝓſperitatis: latitudo humane voluntatis: et latitudo terrene cupiditatis. Proſperitas eñ eſt via illa. de qua dicit̄ Matth. vij. Lata eſt porta ⁊ ſpacioſa eſt via que ducit ad ꝑditionem. De latitudine voluntatis que ſcꝫ tanta eſt ꝙ nihil pōt ſibi ſufficere poteſt dici illud Hiere. .xvij. Peccatū iuda exaratū ſuꝑ latitudinem cordis. Iteꝫ de latitudine cupiditatis que. ſ. tanta eſt in quibuſdā ꝙ nihil terrenū poteſt eam implere. dicit̄ illud Geñ. xxvj. Uocauit nomen putei latitudo. Et hec de latitudine ſufficiant Uide ſupra de dilatare.

Latus. Latera.

Nota ꝙ latus licꝫ cōmuni ſignificatione dicatur de omni re: vtpote ꝙ nos dicimꝰ. latera domus. turris fluminis ⁊c̄. Et ſic latus accipit̄ pro parte circūiacenti. Uel etiam latera dicunt̄ cuiuſcūqꝫ rei partes magis late ⁊ magis extente. Unde hyſtoria dicit ꝙ latera dicunt̄ quaſi lata. proprie tamē latera dicunt̄ animalium partes in quibꝰ ſcꝫ cetera membra latent: quia ſcilicet latera animaliuꝫ ex coſtis oſſeis conſtituunt̄: que ſcꝫ curue ſunt ⁊ non recte: vt in concauitate laterum membra interiora contineant̄: ⁊ a nocumentis exterioribus ꝑ fortitudinem laterum cuſtodiantur. Et inde eſt ꝙ coſte dicunt̄ a cuſtodiendo: ⁊ latera a latendo: eo. ſ. q: interiora mēbra latēt ⁊ cuſtodiunt̄ tā in lateribus ꝙ̄ in coſtis: ſicut dicit Iſiđ. Nota igr̄ ꝙ in ſcp̄tura inueniunt̄. ſcꝫ Latera

Iuſti que ſunt cuſtodienda.
Templi que ſunt inhabitāda.
Mundi q̄ ſunt abhomināda.
Xp̄i que ſunt conſideranda.
Impij que ſunt vituperanda.
Celi que ſunt deſideranda.
Inferni que ſunt refugienda.
Egeni que ſunt operienda.

Primo igit̄ dico ꝙ inuenimus latera cuſtodienda: ⁊ iſta ꝓcerto ſunt latera anime vel viri iuſti. Sicut eñ corpus humanum duo habet latera: dextrum ſcilicet ⁊ ſiniſtrum: que ſcilicet cōſtāt ex quatuordecim coſtis ſeptem. vicꝫ. hinc ⁊ ſeptē inde. Sic vere aīa iuſti viri duo habet principalia latera. videlicet fidē in dextera q̄ ſedē habet in intellectu: ⁊ charitatē in ſiniſtra q̄ habet ſedē in voluntate ſeu affectu. Fides eñ ſeptem habet coſtas. i. ſeptē dona ſpūſſancti que ei ſubſeruiūt. Charitas aūt ſeptem habet morales virtutes q̄ ei famulant̄ ⁊ aſſiſtunt. Fides aūt eſt neceſſaria in dextera proſperitatis. Charitas auteꝫ eſt neceſſaria in ſiniſtra aduerſitatis. Igitur talia latera animam interius latentem defendunt: ⁊ exterioribus mundi carnis ⁊ hoſtis tentationibus obuiant ⁊ reſiſtunt: ⁊ ne forte latera perforātes: male cogitationis: delectationis ⁊ cōſenſus ſagittas ibi figant defendunt. Iuxta illud Ps̄. Cadent a latere tuo mille: ⁊ decem milia a dextris tuis: ad te autem non appropinquabunt. Et notabis ꝙ in lateribus anime videlicet in intellectu ⁊ voluntate: ſeu in fide ⁊ charitate: vel etiam in ſpe et timore: debent eſſe ſpiritualia ornamenta ad modū tabernaculi federis: quod in vtroqꝫ latera habebat varia muniment. habeat igit̄ ꝓ ornamento

Sapientie certitudinem.
Permanentie firmitudinem.
Continentie pulcritudinem.
Diligentie ꝓmptitudinem.

Sit igitꝰ ibi ſapientie limpitudo que ſcilicꝫ figuratur in cherubin ꝙ interpretatur plenitudo ſcientie. De quibus dicitꝰ Exodi.xxv. Cherub vnus ſit in vno latere oraculi: ⁊ alter in altero vtrunqꝫ latus ꝓpiciatorij tegant. Et Deutro.xxxj. dicitꝰ. Tollite librū ⁊ ponite in latere arche. Liber em̄ ſcientiam ⁊ fidem ſignat. Item ſit ibi ꝑmanentie ſeu perſerantie firmitudo que ſcilicet figuratꝰ in vectibus que erant de lignis ſethim imputribilibus ⁊ incremabilibus ⁊ non in cinerabilibus: quibus ſcꝫ portabatur altare Exodi.xxv. ⁊.xxxvij. Facies vectes de lignis ſethim eruntqꝫ ex vtroqꝫ latere altaris ad portandū. Nihil.n.melius animā ad paradiſum portat ꝙ̄ pſeuerantia in bono. Unde Exo.xxv.dicitꝰ ſic. Facies quatuor circulos aureoſ quos pones ꝑ quatuor arche angulos. Duo circuli ſint in latere vno. ⁊ duo i altero. Facieſqꝫ vectes de lignis ſethim ⁊ operies eos auro: induceſqꝫ ꝑ circulos que ſunt in arche lateribus vt in eis portetꝰ. Circuli em̄ qui habēt figurā ſpericam que non habet principiū neqꝫ finē: eternitatēꝫ ſignificant ſeu ſpem eterne felicitatis: que.ſ. vectes pſeuerātie continet: ⁊ archā anime ſuſtinet atqꝫ fouet. Qui etiā quatuor eſſe dicuntꝰ. ꝓ eo ꝙ figura quadrāgula ſtabilior ⁊ pſeuerantior cōprobatꝰ. Unde ſicut aper habet in latere quādam portionem duram ⁊ impenetrabilem quā iaculis oppone consueuit. Sic homo debet habere virtutem cōſtantie ⁊ perſeuerantie que a nemine debet vinci. Item ſit ibi continētie pulcritudo. Et iſta figuratꝰ in vittis ⁊ anulis iacinctinis: que ornamenta ſacerdotalia ⁊ etiam cortinas tabernaculi reſtringebant. ſignātes temperantie ⁊ caſtitatis virtutes: que ſcilicet motus ⁊ leuitates reſtringūt ⁊c. Exodi.xxvj. Anſulas iacinctinas in lateribus ⁊ ſummitatibus facies cortinarꝫ. Et Exodi.xxviij. Stringatꝰ rationale anulis ſuis cum anulis ſupꝑhumeralis vitta iacinctina. Item ſit ibi diligentie ꝓmptitudo figurata. ſcꝫ in anulis tabernaculi. Nihil em̄ velocius moueri poteſt ꝙ̄ figura rotunda ⁊ anularis: ſignificans virtutem dilectionis: que ſcꝫ eſt valde mobilis ⁊ attenta ad omnia bona opera peragēda. Unde de ſacerdotalibus ornamētis dicitꝰ Exo.xxxix. Anulos aureos poſuerūt in vtroqꝫ rationalis. Aduerte tamen adhuc ꝙ in latere aquilonari ſeu in latere ſiniſtro tabernaculi ponebatꝰ menſa cum panibus: ad denotandū ꝙ latus ſiniſtrum quod eſt charitas ſempꝫ debet menſam pietatis ſecum habere: ⁊ paupes ⁊ indigētes recreare Exodi.xxvj. Menſa ſtabit in latere aquilonari. Latus em̄ aquilonare quod ē frigidū: ſignat frigus aduerſitatis: pauptatis: ⁊ ſterilitatis: indigentie ac penalitatis. In quo ſcꝫ eſt neceſſaria charitas ⁊ pietas ꝓ pauperibus nutriēdis. Etiā aduerte ꝙ ſaga q̄ operiebāt tabernaculū ita lata erant ꝙ vtrūqꝫ latus velabant ⁊ operiebāt: ſicut ponitꝰ Exodi.xxvj. Per ſaga autē aut vilia indumenta: intelligitꝰ humilitas: que.ſ. vtrunqꝫ latus.id eſt. vtranqꝫ partem anime debet operire ⁊ tam intellectum fidem ⁊ ſpem: ꝙ̄ voluntatem charitatē ⁊ dei timorem debet circumcludere ⁊ velare. Item aduerte ꝙ tentoria erant ad latus dextrum tabernaculi ⁊ ad ſiniſtrum: ⁊ etiam tabule erant recte in latere dextro ⁊ in latere ſiniſtro: quibus ſcꝫ poteſt notari: ꝙ in vtraqꝫ parte anime debent inueniri tabule que fiunt ad claudendū.i. virtꝰ cuſtodie ⁊ ſedulitatis: ⁊ tentoria que fiunt ad recipiendūꝫ id eſt. virtus hoſpitalitatis. vt.ſ. tam de mēſa pietatis ꝙ̄ de tentorijs hoſpitalitatis dicatꝰ cuilibet iuſto illud pſ. Uxor tua.i. charitas ſicut vitis abundās in laterībꝰ domus tue. Abundās dico.ſ. in pietate ⁊ hoſpitalitate. Conſtat enim ꝙ latus iuſti quod eſt fides: vel charitas debet circūſtare

Indigentes vt ipſos refrigeret.
Diuites vt ipſos honoret. Seu
Seruientes vt ipſos remuneret.
Penitentes vt ipſos recuperet.
Ignorantes vt ipſos exuberet.
Corrigentes vt eos obtemperet.
Defendētes ne hoſtis exuperet.
Regens gētes.ſ. deus vt ipm̄ cōmoueret.

Sint igitur circa latus charitatis noſtre paupes vt refrigerentꝰ.ſ. ꝑ elemoſynas ⁊ fomenta: ſicut ſupra viſum eſt de Menſa ⁊ de tentorijs. Un̄ de illa paupcula Ruth q̄ colligebat ſpicas poſt terga metentiū dicitur Ruth.ij. Ꝙ ipſa ſedebat ad latus metentiū. ſedit inqꝫ ad meſſorꝫ latus ⁊ congeſſit polentam ſibi. Item ſint circa latus noſtrū diuites vt honorentꝰ ſeu ſeruitores ⁊ benefactores vt remunerentꝰ. Unde.j. Regū.xx. Sedit abner ex latere Saul. Abner enim erat diues ⁊ erat amicus et ſeruus Saul: quia ſcꝫ quādoqꝫ ꝓpter honorem ⁊ ſtatum noſtrūꝫ neceſſe eſt vt diuites honoremꝰ: ⁊ etiam iuſtum eſt ꝙ ſuos benefactores ⁊ amicos circa nos habeamus. Itē ſint circa latus noſtrum penitētes vt recuperentꝰ ſcꝫ ad ſtatū gratie. Unde.ij. Paralip̄.iiij. dicitꝰ ꝙ ſalomon poſuit mare in latere dextro domꝰ. Mare em̄ amaros penitētes deſignat Item ſint circa latus noſtrū ignorātes vt edoceantꝰ. A latere em̄ noſtro.id eſt.a fide ⁊ charitate debent aque ſapientie ⁊ doctrine manare: que ſcꝫ ignorantes debent bonis inſtructionibus irrigare. Ezech.xlvij. Aque redundabant a latere dextro. Itēꝫ ſint circa latus noſtrū dirigētes ſeu p̄ſidentes vt eis obtemperemur: quia boni ⁊ iuſti ſemper volunt habere circa ſe tales: qui eos corrigant ⁊ informent ⁊ a deuiatione p̄muniant. Unde in ſcriptura videtꝰ talibus prelatis doctoribus: p̄dicatoribus: ⁊ breuiter oibus correctoribus ⁊ diuinū zelum zelantibus dicere illud Ecci.xxx. Curua ceruicem eius in iuuētute: tunde latera eius dūꝫ infans eſt. Item ſint circa latus noſtrū defendētes. ſcꝫ ꝓ nobis orātes ⁊ nos inſtruētes vt hoſtis ſuperetꝰ.ij. Reg.xvj. Bellatores a dextro et ſiniſtro latere regis dauid incedebant. Item ſupremo ⁊ finaliter ſit iuxta latus noſtrum regens gentes.ſ. xp̄s: vt ꝑ nos cōmemoretꝰ ⁊ vt nos cuſtodiat ⁊ conſoletꝰ Prouerb.iij. Dominus erit in latere tuo vt cuſtodiat pedem tuum ne capiaris. Patꝫ ergo quomō latera anime ſunt virtutes: ⁊ potiſſime ille que ſunt ſuperiꝰ nominate. Et ſi vis potes addere illud quod dicitꝰ in libro p̄noſticorꝫ: quia.ſ. ibi dicitꝰ ꝙ in febribus acutis bonum ſignum eſt infirmū iacere ſuper latera. ſignū enim eſt ꝙ latera non ſunt apoſtemate tacta: quia al's ita doleret ꝙ lateribus non incumberet vllo modo. Sic vere dico moraliter ꝙ in infirmitate vite p̄ſentis vbi om̄es febricitamꝰ ⁊ tentationibus eſtuamꝰ. bonū eſt ꝙ cubamus ſupꝫ latera iſta. id eſt. ſupꝫ dextrū qꝺ eſt ſpes fides: ⁊ celeſtium conſideratio. Et ſuper ſiniſtrū qꝺ eſt charitas ⁊ timor: mortis ⁊ inferni premeditatio. Signum em̄ eſt ſi in talibꝰ lateribus incumbimus: ⁊ ſi nunc celeſtia: nūc infernalia cogitamꝰ: ꝙ interius in cordibus noſtris apoſtema ſeu corruptionēꝫ peccati mortalis nō habemus. Illi em̄ qui peccati ⁊ criminū apoſtemate ſunt pleni ⁊ infecti: ⁊ morbo febrili ſunt repleti nec ſciunt iacere in latere: nec ad deum in tribulatione aut tentatione recurrere: nec de celeſtibus gaudijs inenarrabilibꝰ ⁊ in infernalibus infinitis penis ⁊ tormētationibꝰ cogitare: ſed ſolum in ventre aut dorſo deliciarū ⁊ criminū ⁊ immundiciarum toto tempore ſe inuoluere. Bene ergo precipitur figuraliter Ezech.iiij. vbi dicitꝰ. Et tu dormies ſupꝫ latus tuum ſiniſtrū. Sequitꝰ. Et cum compleueris dormies ſupꝫ dextrum. Patet igitur ꝙ ſunt quedam latera q̄ ſūt cuſtodiēda: quia ſcꝫ valde debemus cuſtodire virtutes: q̄ et.ā cuſtodiūt vitam ⁊ ſalutē aie ſicut quedā arma: ſicut videmus de militibꝰ qui ſcuta ſolent circa latus portare: vt poſſint aduerſariorū ictibus obuiare. ⁊ interiora ſua tutius defenſare. Scd̄o dico ꝙ ſunt latera q̄ ſunt inhabitāda. Et iſta ſunt latera q̄ ſtatus eccleſie ⁊ fidei: ⁊ ſtatus pfectionis ⁊ grē obtinet. Altare em̄ ⁊ archa facta fuerūt quadrata ⁊ lata: quia.ſ. quelibet res quadrata quatuor lateribus eſt diſtincta habet em̄ latus Oriētale. Meridionale. Occidentale ⁊ Aquilonare. Sic reuera cum eccleſia ſit q̄drata: hoc eſt dictu in quatuor partibꝰ orbis ſita: vel quatuor euangeliorum fide dotata: ſeu etiam quatuor virtutēbus cardinalibus inſignita: dico ꝙ in quatuor latera.i. in quatuor ſtatus ſalutiferos eſt diſtincta. ſcilicꝫ In ſtatum

Magiſtralem: qui eſt orientalis.
Clericalem: qui eſt meridionalis.
Regularem: qui eſt aquilonaris.
Popularē ſeu laicalē: qui eſt infimus ⁊ occidentalis.

Nam oriēs eſt pars celſior. Nam meridies eſt pars clarior. Nam aquilo ſeu ſeptentrio eſt pꝫs frigidior. Nā occidēs ē pars infimior ⁊ vltimior. Iſta ſunt q̄tuor latera eccl'ie in q̄bus ⁊ in q̄rū quolibet tute poſſumꝰ habitare. in ſtatu grē viuē. aīas ſaluare ⁊ dn̄o deſeruire. Q̄libet.n. iſtorꝫ laterū diuinis gratijs irrigatꝰ. iuxͣ illud Ezech.xlvij. Aque etiam

deſcendebāt in latus templi dextrū. Et qdcūqꝫ etiā ipoꝝ tute ⁊ iuſte ſi homo vult inhabitaṫ Iudic.xix. Fuit qdam vir leuites habitans in laterībꝰ montis effraym. Iſta ſunt ergo latera inhabitāda. Tertio dico ꝙ ſunt latera abbomināda. Et iſta ſunt ꝓcerto ſtatus ⁊ habitacula hoim peccatoꝝ. Mali eñ videnṫ dicere cū lucifero illud Eſaie.xiiij Dicebas inqt in corde tuo: ſedebo in monte in lateribꝰ aqlonis: aſcēdā ſup altitudinē nubium: ſimilis ero altiſſimo. Pars eñ aqlonaris que frigida eſt ⁊ ſterilis: ſignat mūdū ꝑ indeuotionē frigidū: ⁊ cunctis bonis operibus ſterilem atqꝫ nudum. In cuius ſcꝫ lateribus. id eſt. in cuius ſtatibꝰ ⁊ dignitatibus mali nitunṫ aſcendere: ⁊ honores ſuꝑfluoſ occupare. Unde mūdi principes poſſunt figurari in ſocijs goch. De qbus dicitur Ezech.xxxviij. ꝙ veniet contra terrā ſanctā oēs ſcutati ⁊ galeati: ⁊ vniuerſa agmina eius: domus togorma: latera aqlonis ⁊ vniuerſum robur. Uide interp̄tationes nominū ⁊ applica ſi vis. Iſta ſunt igiṫ latera abbominanda. Quarto dico ꝙ inueniunṫ latera ꝯſiderāda. ſcꝫ latera xp̄i. que propter nos ꝑforata fuerunt: qñ vnus militum lancea latus eius aperuit ⁊ continuo exiuit ſanguis ⁊ aqua. In qbus. ſ. ſacramenta eccleſie virtutem ſuā ad loturā ⁊ purificationē pctōꝝ ſumpſerunt: vt dicūt ſancti. Uñ Ioh.xx. dicit. Ꝯ ieſus oſtendit eis manus ⁊ latus. Sequiṫ. Affer manū tuā ⁊ mitte in latus meum ⁊ noli eſſe incredulus ſed fidelis. Quito dico ꝙ inueniūṫ latera vituperāda. Et iſta ſunt ꝓcerto latera corporalia impiorum ⁊ iniquoꝝ: in quoꝝ. ſ. fortitudine ipſi confidunt: et ipſa vertūt cōtra ſimplices innocentes. Unde ipſis dicitur Ezech.xxxiiij. Lateribꝰ ⁊ humerꝭ impingebatis: ⁊ cornibꝰ veſtris ventilabitis omnia infirma pecora donec diſpergerenṫ. Talia tamē latera maloꝝ finaliter ꝑ tribulationes a deo ceduntur: ſicut de Balaam dicit Nume.xxij. Ꝯ ipſe fuſce cedebat latera aſine. Et ꝑ mortem eternā etiam lacerabunṫ Ecci.xlij. Seruo peſſimo ſanguinare latꝰ. Sexto dico ꝙ inueniunṫ latera deſiderāda. Et iſta ſunt latera palatij ſuꝑnalis. ſ. paradiſi. De qbus dicit in pſ. Fundātur exultatione vniuerſe terre mons ſyon: latera aquilonis: ciuitas regis magni. Septimo dico ꝙ inueniuntur latera refugienda. Et iſta ſunt latera damnatoꝝ: que ſcilꝫ in iſto mundo fuerūt pinguia atqꝫ lata. Iuṫ illud Iob.xv. Operuit faciem eius graſſitudo: ⁊ a latecibus eius aruina depēdet. In inferno vero ſunt deſolata miſera atqꝫ ſtricta Ezec.iiij. Ecce data ſunt ſuꝑ te vincula ⁊ ligabūt te in eis: ⁊ nō cōuertes te de latere tuo in latus aliud. Octauo dico ꝙ inueniunṫ latera operienda ſeu veſtienda ſeu contegenda Et iſta ſunt latera pauperū egenoꝝ que debemus veſtire: ⁊ per pietatē ⁊ elemoſynā operire: ſicut faciebat Iob.xxxj dicens. Si inquit deſpexi p̄tereuntē eo ꝙ non habuerit veſtimentū: ⁊ abſqꝫ operimento pauperem ſi non benedixerint mihi latera eius ⁊ de velleribus ouium mearū calefactus eſt: humerus meus a iunctura ſua cadat: ⁊ brachium meum cum ſuis oſſibus confringaṫ. Patet ergo quomodo latꝰ in bono ſignat ⁊ i malo. vide vbi dexter ⁊ Siniſter.

Lauare.

Nota ꝙ lauare eſt aqua ſiue liquore aliquo aliquid mūdare. Unde ꝑ loturā intelligiṫ quecunqꝫ purificatio: vel mūdificatio. Cum igitur quatuor modis anima ſpūaliter mundificeṫ. ſcꝫ ꝑ baptiſmū: ꝑ confeſſionem: per lachrymationē: ⁊ ꝑ cōpaſſionē: Hinc ē ꝙ qdruplicē loturā poſſumꝰ notare. vicꝫ Loturā

Baptiſmalis purgationis.
Uerbalis confeſſionis.
Lachrymalis compunctionis.
Cordialis compaſſionis.

Dico ergo ꝙ anima lauatur per baptiſmalem regeneratōem: ſicut aquila que deſcendēs ad fonteȝ plumas veteres mutat: ⁊ ſic iuuētus ipſius renouaṫ. Sic ſcꝫ in fonte baptiſmi plume veteres pctōꝝ dimittunṫ: ⁊ homo ſpūaliter renaſciṫ ⁊ quaſi nouiter generaṫ. Unde de iſta lotura dicit. iiij. Reg.v. Lauit ſe ſepties in iordane iuxta ſermonē viri dei: ⁊ reſtituta eſt caro eius ſicut caro vnius pueri. Aduerte tamē ſm Pliniū ꝙ quis plumbū poſſit dealbari ⁊ lauari ꝑ alchimiā: nunqꝫ tñ pōt ſua impuritas totaliter amoueri: qd facit ſue materie groſſicies ⁊ impuritas: q. ſ. eſt argentū viuū impurum: ⁊ ſulphur immundum fetidū atqꝫ groſſum. Sic vere chariſſimi cum nos ſumus creati ⁊ formati ex impura materia. ſ. ex impuro ſulphure ⁊ argento viuo. id eſt. ex immunda carne ⁊ ſanguine. hinc ē ꝙ licet per baptiſmū poſſimus ablui ⁊ lauari. impuritas tamē carnis noſtre. ſcꝫ cōcupiſcentia ⁊ vilitas nō poteſt a nobis penitus amoueri. quis ꝑ baptiſmū habeat temperari. Unde Hiere.ij. Si laueris te nitro: ⁊ multiplicaueris tibi herbaȝ borith: maculata es i iniqtate tua. Itē lauanṫ anime per verbalem confeſſionē. Sicut eñ riuus qui exit a fonte: eſt ſordiū mūdificatiuus: ſic vocalis ꝯfeſſio que exit a corde per os eſt criminū mundificatiua. vñ Pſ. Aſperges me domine yſopo ⁊ mūdabor: lauabis me ⁊ ſuꝑ niuem dealbabor. Item lauanṫ anime ꝑ lachrymabilem compunctionē. Unde pſ. Laboraui in gemitu meo: lauabo ꝑ ſingulas noctes lectū meū: lachrymis meis ſtratum meū rigabo. Item lauanṫ anime ꝑ fraternalem compaſſionem. Unde Iudith.x. Lauit corpus ſuū ⁊ vnxit ſe. Lotura eñ ſignat purificationē: vnctura ſignat compaſſionem. Talibus ergo loturis debemus lauari et ſpūaliter emundari: vt ſic poſſimus facere quod dicit Eſaie.j. Lauamini: mundi eſtote: auferte mala cogitationū veſtrarū. Quieſcite agere ꝑuerſe. diſcite bene facere. Ideo breuiter cuilibet poteſt dici illud. iiij. Regū.v. Uade ⁊ lauare ſepties in iordane. Ubi aduerte ꝙ ſicut vas qd eſt multum immūdū nō poteſt bene fieri mundū ⁊ lotū niſi vas ꝯcutiaṫ niſi fex expellaṫ: niſi lotio ꝯtinueṫ: niſi poſtea mūde ſueṫ. Sic vere loquendo ſpūaliter homo peccator ⁊ immūdus non pōt bene ꝑ pniam lauari: niſi iſta ſint in ipſo. videlicet

Concuſſio laboris. Uade inquit.
Expulſio horroris. Lauare inquit:
Duratio vigoris. Septies inquit.
Punitio doloris. In iordane inquit.

Si ergo bene volumus eſſe loti debemus.

Mutare ſtatus cōditionē. Ideo dr. Uade.
Expiare culpe corruptionē. Iō dr. Lauare.
Frequentare vocis ꝯfeſſionē. Iō dr ſepties non ſemel.
Caſtigare morū defectionem. Ideo dicit i Iordane: q interp̄taṫ riuus iudicij. Quia. ſ. in iudicio confeſſionis ⁊ penitentie ſolet reus caſtigari ⁊ puniri. Primo igiṫ ſi volumꝰ ſpūaliter lauari neceſſe eſt ꝙ immuteṫ ⁊ cōcutiaṫ ſtatus noſtre inique conditionis: quod oſtendiṫ cuꝫ diciṫ. Uade. Sicut eñ vas quod bene debet lauari debet bene ꝯcuti: ⁊ de vno latere in aliud mutari ⁊ cōuerti. Sic homo q bene ꝑ penitentiā vult lauari: debet interiꝰ ꝑ ſeip̄m ꝯcutere ꝑ timoris incuſſionē ⁊ ſui ſtatus diſcuſſionē: ⁊ de vno latere in aliud ſe mutare ꝑ ſui ſtatus ꝯuerſionē ⁊ mutationē: qd oñditur cū dr. Uade. q. d. in eodē ſtatu nō ſubſiſtas: ſ ꝑ ꝯuerſiōem de vicio ad virtutē: de pctō ad grām: de mūdo ad patrē ꝓperes atqꝫ vadas. vñ dr Marci.j. Uade ⁊ oñde te pncipi ſacerdotū. Sicut. n. aliq ſunt medicine corꝑales q non bñ purgāt corpꝰ niſi hō corꝑaliter ſe moueat ſeu vadat ſicut de elleboro dicit ypocras. Si vis inqt elleboꝝ ducere moue corpus. Sic vere ꝑ medicinā pnie hō nō bene lauatur aut purificaṫ: niſi intus ⁊ exṫ ſpūaliṫ ſe moueat. Uade inqt Ipſe eñ dꝫ interiꝰ in ꝯſcia ſe mouere ꝑ ꝯtritionē. Exteriꝰ vero in apparētia debet ſe mouere ꝑ moꝝ mutatōnē: ⁊ ꝑ ad bonū ꝯuerſionem. Ut ei dicaṫ Ioh.viij. Uade ⁊ amplius noli peccare. Uadat inqt ⁊ trāſferat ſe pctōr. d mēdacō ad veritatē: de iuſticia ad eqtatē: de luxuria ad caſtitatē: de ſuperbia ad hūilitatē ⁊c. Et ſic ꝓcerto poterit bñ mūdari et ſpūaliter depurari. Iō bñ p̄cipiṫ Ioh.ix. Uade lauare in natatoria ſiloe. Natatoria ſiloe erat ꝓbatica piſcina in hieruſalē vbi infirmi mūdabanṫ ⁊ curabanṫ. ſicut dr Ioh.v. Et ſignat lauacrū pnie: in quo quiſqꝫ pctōr ⁊ infirmus ſe lauerit: ſanus ⁊ incolumis mox redibit: ſicut ptꝫ ex relatione illius ceci nati Ioh.ix. Abij ⁊ laui ⁊ vidi. Abij inqt peccatū dimittēdo ⁊ abhorrēdo ꝑ ꝯtritionē. Laui: pctm̄ expellendo ⁊ emittēdo ꝑ ꝯfeſſionē. Uidi: cor meū informādo ⁊ illuminādo ꝑ diſcretionē. Uade ergo: vt ſic dicat qlibet penitens illud Mich.j. Suꝑ hoc inqt plangā ⁊ vlulabo. vadā ſpoliatus ⁊ nudus. Quia ſcꝫ penitens debet plangere per interiorem contritionem: vlulare per exteriorem confeſſionem: ire per ſui mali ſtatus mutationē: ſpoliatus ⁊ nudus eſſe ꝑ ſui cordis manifeſtam reuelationē. Sic ergo patꝫ ꝙ qui bene ꝑ penitentiā vult lauari: debet ꝓpriam ꝯditiōem immutare. Uade inquit. Scdo dico ꝙ volens lauari debet corruptionē impiam expurgare ⁊ expiare. Lauare in-

quit. Sicut eñ per loturam ſordes ⁊ macule purgant: ve
ſtes mūdant: ⁊ totū corpus refrigerat. Sic vere p loturā
pnie macula pctoꝝ abſtergit: ⁊ innocētie mūdicia pcurat.
Lauate ergo. Unde Hiere. iiij. Laua a malicia cor tuum:
vt mūdus fias. Aduerte tñ q ad loturā penitētie faciēdā.
Inſtruimur a natura. Dico q a natura inſtruimur.
Inducimur a figura. Elephas eñ animal ita eſt flu
Impellimur a ſcriptura. uiale q in fluminib⁹ ſumme di
ligit ſe leuare ⁊ balneare. Un̄ dicit Plini⁹. q elephas ſi cū
vxore ſua coierat: anteq̄ ad locū ſuū redeat in flumine ſe
abluet ⁊ lauabit. In quo proculdubio inſtruimur a natu
ra q quicq̄d immūdicie contrahim⁹: ſtatim p penitentiā
lauare ⁊ purgare debem⁹. De leena etiā legit q fornicata
cum pardo nunq̄ audet apparere coram leone niſi primi
tus abluat: al's leo immundiciā ſentiēs adulterij ipſam lee
nā lacerare ⁊ occidere comprobat. Geruaſius etiam libro
de ocijs imperialibus: ⁊ etiā Jacobus de loſanna in ſum
ma ſua adduxerit exemplū de ciconia: que pbata eſt ⁊ ex
perta cum alio maſculo q̄ cum ſuo carnaliter copulari: et
poſt ad fluuiū currere ⁊ lauari ⁊ tādem ad maſculū ſuum
ſicut prius reuerti. Verūtamē quadam die poſt copulā fa
ctam cum altero: lota aqua (aliquo interueniente impedi
mento) non fuit: ⁊ ideo inlota ad maſculū ppriū rediit:
qui aliquātulū diſſimulās aliarū ciconiarū multitudinem
ſecum adducit ⁊ adulteram que lota non fuerat interfecit
Lotura ergo penitentie eſt neceſſaria. Quia vere anima q̄
cum altero viro. id eſt. cum dyabolo adulterata fuit p pec
catum: quādo tādem veniet ad preſentiā viri ſui xp̄i ſcz in
ſacramēto altaris: vel etiā poſt mortem in iudicio niſi pri
us lota per penitentiā fuerit: ipſam crudeliter condemna
bit. Si v̄o lotura penitētie peccata primo ablueritt: tunc p
dicta ſua crimina non videbit. Ecce ergo quō ad loturam
penitētie inſtruit nos natura. Ideo bene dicitur in figura
Deut. xxiij. Qui nocturno pollutus fuerit ſomnio non re
uertet donec ad veſperam lauet. Et Leuit. j. di. Qr ſacri
ficium ſeu hoſtia anteq̄ domino offeret non ſolum caput
īmmo inteſtina ⁊ pedes in aqua primitus lauabātur. Sic
vere chariſſimi ſi polluti fuerimus per peccatū. anteq̄ do
mino in celis offeramur poſt mortem vel anteq̄ ad ipſum
reuertamur ad miſſā ſeu euchariſtiam. neceſſe eſt q per
penitentiā lauemur. Et q caput intentionis. inteſtina co
gitationis: ⁊ pedes affectionis per iſtud lauacrum depurē
tur. Et hoc eſt ad qd̄ impellit ſcriptura Ruth. iij. Lauare
igit ⁊ vngere. induere cultioribus veſtimentis. Et ſic ergo
patet quomodo ſi volum⁹ bene lauari neceſſe ē corruptio
nem impiam expiare. Tertio dico q nos debemus pur
gationem variā frequētare: quod oſtendit cum dicit. Se
pties: quia. ſ. nō ſufficit ſemel ſ; pluries lauari: nō vno mō
ſed multimode. Et potiſſime p iſtud ſepties poſſum intel
ligere ſeptemplicē loturā. de qua fit mentio in ſcriptura. p
quas ſeptē modi purgatiōis. vel ſeptē virtutes quib⁹ pōt
anima a peccatis lauari intelligunt: ⁊ ſunt iſte. ſcz Lotura
Lactea. Lauat eñ aīa cum lacte melflue eruditio
Uinea. nis. de quo dicit Cant. v. Mel ⁊ lac ſub lin
Aquea. gua tua. Unde anime dicit Cant. v. Oculi
Oleacia. tui ſicut colūbe ſup riuos aquarū que lacte
Sāguinea. ſunt lote. Cum vino dulciflue cōſolationis
Butirea. Un̄ de iuda dicit Gen̄. xlix. Lauabit in vino
Nitrea. ſtolam ſuam. Cum aqua irrigue lachryma
tionis. Unde Exo. xl. Lotos aqua indues ſanctis veſtib⁹.
Cum oleo dulcis compaſſionis Ezech. xvj. Laui te aqua.
⁊ vnxi te oleo. mūdaui ſanguinē tuū ex te. Cum ſanguine
memorie dn̄ice paſſionis Apoc. xxij. Beati q̄ lauāt ſtolas
ſuas in ſanguine agni. Cum butiro pinguis ⁊ tenere dulce
dinis ⁊ dilectionis. Un̄ Job. xxix. Lauabam pedes meos
butiro: ⁊ patera fundebat mihi riuos olei. Cū nitro acris
correctionis. Un̄ Hiere. ij. Si laueris te nitro ⁊c̄. Nitrum
eñ eſt vena terrea acris ⁊ aſpera: de q̄ ſicut de creta fit lixi
uia ad lauandū. Ecce ergo quō ſemp ſepties. i. ſeptēplici
ter pōt aīa lauari. Un̄. iiij. Reg. v. Lauit ſepties in iorda
ne iuxta ſermonē viri dei. De lotura etiā cōfeſſionis in ſpe
ciali poſſum⁹ dicere q iſta debet fieri ſepties. i. vniuerſali
ter: qr ſm Grego. p ſeptenariū vniuerſitas deſignat. Uel
ſepties: quia ibi debent lauari ſeptē peccata mortalia: vl' ſe
pties: qr ſeptē dieb⁹ ebdomade: hoc eſt quotidie: vel ſep̄tē
horis diei de q̄bus dī in ps̄. Septies in die laudē dixi tibi.
Un̄ de tali ſeptemplici purificatione ⁊ lotura pōt dici illud
Leuit. xiiij. Aſperget eū qui mūdādus eſt ſepties vt expur
get. Uel p ſepties poſſum⁹ intelligere. vnā aliā ſeptempli
cem loturam. De qua fit mentio in ſcriptura. vicz Lotura
Cordis. Oīa eñ iſta ſunt lauāda. i. omnia crimina
Corporis. que in iſtis vel occaſione iſtoꝝ committunt
Capitis et ſunt purificāda ⁊ p confeſſionē et penitentiā
Uentris. expiāda. Lauet ergo cor ab iniqua cogitatio
Ueſtis. ne. Un̄ Hiere. iiij. Laua a malicia cor tuum.
Manuū. Et Eſaie. j. Lauamini mundi eſtote. auferte
Pedum. mala cogitatioū ⁊c̄. Lauet corpus a carna
li inq̄natione. Unde Judith. x. Lauit corpus ſuū ⁊ vnxit
ſe. Lauet caput. i. intellectus a pūerſa cogitatione ⁊ inten
tione ⁊ venter ab immunda delectatione. Unde de vtroq̄
dicit Leuit. j. Caput ⁊ cūcta que adherent iecori ⁊ inteſti
nis lotis aqua. Item lauet veſtis. i. cōuerſatio ab hypocri
ta ſimulatione. Unde Exod. xix. Lauent veſtimenta ſua ⁊
ſint parati. Item lauent manus ab iniuſta opatione ps̄.
Lauabo inter innocentes manus meas. Item lauent pe
des affectuum mundanoꝝ. ſcz a vaga deſiderioꝝ diſcuſſi
one. Unde Gene. xviij. Lauent pedes veſtri ⁊ requieſcite
ſub arbore. Iſta eſt ergo ſeptuplex lotura. Septies inquit
Quia ſicut dicitur Luce. xvij. Si ſepties in die peccauerit
homo ⁊ ſepties cōuerſus fuerit ad te: dimitte ei. Sic ergo
patet q nos ſi lauari volum⁹ debemus purgationem va
riam frequentare. Septies inquit ⁊c̄. Quarto dico q ſi
bene volumus lauari nos debemus correctionem anxiam
tolerare. Qd̄ oſtendit cum dicit in iordane. Jordanis eñ
interpretat riuus iudicij. Riuus eñ ſignificat purificatio
nem. Judiciū v̄o ſignificat correctionem ⁊ punitionē. Pe
nitentia eñ iordanis dicit: quia ibi ſicut in riuo homo la
uatur ⁊ purificat: ⁊ ſicut in iudicio ibi punit: caſtigat: ⁊ in
crepat. In iordane ergo. Unde Math. iij. dicit. Qr mul
ti venientes baptizabant in iordane ꝯfitentes peccata ſua
Et dicit ibi. q Johānes reprehēdebat phariſeos dicens.
Genimina viperarū q̄s demonſtrauit vobis fugere a ven
tura ira. Iſti igit in iordane lauabant ⁊ in iordane corrige
bant ⁊ arguebant. in ſignū q in iordane penitentie non ſo
lum eſt purificatio vel lotura: ſed etiā correctio ⁊ punctu
ra. Eſt eñ ibi iudiciū vbi peccator eſt reus: ſacerdos eſt iu
dex: cōſcientia eſt accuſator. Ibi ergo debet homo accuſa
ri ⁊ iudicari. vt. ſ. ſciat cogitet: iudicet ⁊ diſtinguat: q̄d ⁊ q̄n
tum. vbi ⁊ quādo dereliq̄t q etiā ſicut reus q̄nq; poſt iudi
cium ſuſpendit: q̄nq; infodit: q̄nq; ſubmergit: q̄nq; com
burit. Sic vere in iudicio penitētie homo debet ſuſpēdi et
in alto leuari p eternorū deſideriū ⁊ affectionem Job. vij.
Elegit ſuſpendiū anima mea. Infodi in terra per mortis
⁊ inferni conſiderationem. Unde Matth. xxv. Abiit ⁊ fo
dit in terrā. Submergi p lachrymarū inundationē. Un̄ in
ps̄. In valle lachrymarū in loco quem poſuit. Comburi p
amorem ⁊ dilectionem. Unde. ij. Chorinth. xj. Quis ſcan
dalizat ⁊ ego non vror. Et ſic igitur ſi homo totaliter fue
rit iudicatus correctus ⁊ caſtigatus: bene erit lotus ⁊ de
puratus. Unde de quolibet ſic loto ⁊ purificato poterit di
ci illud. ij. Regū. xij. Surrexit Dauid de terra et lotus vn
ctuſq; eſt. Ptz ergo quomō homo q̄drupliciter lauatur. ſ.
Tolerando correctionē. Bene ergo dictum eſt. Ua
Frequentādo purgationē. de lauare ſepties in iordane
Expellendo corruptionem. Et hec de bona lotione ſuffi
Immutando ꝯditionem. ciant. Sed adhuc ſi volu
mus poſſum⁹ dicere q lotura ſignat in malo q̄nq;. Et ſic
ſignificat immūdiciā ſiue mundiciā ſimulatā. qua. ſ. hypo
crite volūt credi eſſe mūdi ⁊ loti. ſimiles phariſeis. de q̄b⁹
dī Marc. vij. q phariſei niſi crebro lauēt man⁹ nō mādu
cant panē. Cum tñ dn̄s dicat ibidē. q mādūcare nō lotis
manib⁹ nō coinq̄nat hominē. Et iſti ſunt ſicut cignus q̄ eſt
auis fluuialis q̄ in aqua ſepiſſima ſe balneat ſeu lauat. Il
la tñ lotura ad carnē interius nō penetrat: qr. ſ. ppetuā ni
gredinē ſemp ſeruat in carne ſua. Quia vere tales q̄muis
exterius in apparētia videant loti ⁊ puri. intus tñ in con
ſcientia ſunt impuri ⁊ immūdi. Similes etiā pylato q̄ dn̄o
morti adiudicato lauans manus credidit q talis exteri

oꝛlotio ſibi ꝓficeret: dicens. Innocens ego ſum ⁊c. Mat
thei. xxvij. Sic ḡ patet diuerſimode de lotura. Uide. ſ. de
Aqua. De flumine. De fonte. De baptiſmo. De ꝯfeſſione

Laus. Laudare.

Nota ꝙ laus idē eſt qḋ cōmendatio magnifica
tio ⁊ meritoꝝ alicuius verbalis relatio ⁊ exaltatio. Et eſt
duplex laus. ſ. laus diuina ⁊ laus humana. Laus diuina ē
qua deus magnificat̄. laus humana qua homo gloꝛificat̄
Dicamꝰ ḡ ꝙ nos debemꝰ laudare deū ⁊ ipm magnificare
multiplici rōne. Primo quia ad hoc oīes xpianos indu
cit. Exemplū nature. Enigma figure. Doctrina ſcripture.
Exemplū dico nature: quia ſicut videmꝰ ⁊ etiā Aug. dicit.
Omnia quecūqꝫ fecit deus laudāt dn̄m. Unde videmus de
iſtis auibus mūdis ⁊ paruulis ꝙ nō ceſſant cantare ⁊ gar
rire. creatoꝛēqꝫ ſuū ꝓ ſuo modulo collaudare. Unde etiaꝫ
inter auiculas eſt alauda que dicit̄ a laude: que. ſ. laudan
do ⁊ garrulando nō ceſſat cantare laudare ⁊ exultare. Eſt
etiam inter eas philomena ꝗ dicit̄ a philos qḋ eſt amoꝛ: ⁊
mene qḋ eſt defectus quaſi deficiēs pꝛe amoꝛe ad cantādū
que ad cantandū ita eſt dedita ꝙ die ac nocte: ⁊ etiā qn̄qꝫ
eſtate ⁊ hyeme non ceſſat altiſone modulari. In creaturis
etiā ſupioꝛibus iſtud ptꝫ: quia. ſ. planete dicunt̄ in ſuis oꝛ
bibus vocem mirabilē emittere ⁊ dulci quadā melodia et
concoꝛdia diuinā gloꝛiā exaltare. Cui videt̄ ꝯcoꝛdare ſcri
ptura Job. xxxviij. Ubi inq̄t eras cum me laudarēt ſimul
aſtra matutina ⁊ iubilarēt oēs filij dei: Et bꝛeuiter non eſt
dare aliquā creaturā q̄n ibi reluceat laus ⁊ gloꝛia ſaluato
ris. Exemplo ergo iſtarū creaturarū debemus laudare do
minū de celis: ⁊ laudare eū in excelſis: ⁊ nocte ⁊ die. i. conti
nue aliq̄d facere vel dicere: qḋ in laudē eius valeat redun
dare. Benedicā ergo dn̄m in om̄i tpe: ſemꝑ laus eiꝰ in oꝛe
meo. Et ad hoc facit q̄dē exemplū ⁊ enigma figure. Quid
eīn ſignat ꝙ ſenioꝛes ꝗ in circuitu ſedis ſedebant ⁊ cytha
ras ⁊ phialas habebant: niſi ꝙ illi ꝗ in ſedibus. i. in dignita
tibus ⁊ officijs eccleſie ſedent circa ſolium ſummi regis: ci
tharas diuine laudis debent hꝛe vt quilibet poſſit ſuā ma
gnificentiā ꝯtinue reſonare. Et hoc eſt qḋ ſcriptura videt̄
dicere ⁊ mandare: q̄ſi in infinitis locis. Laudate inq̄t dn̄m
oīes gentes. Laudate eū oēs ppl̄i. Lauda irl̄m dn̄m: lau
da deū tuū ſyon. Laudate pueri dn̄m: laudate nomē dn̄i
Lauda aīa mea dn̄m: laudabo dn̄m in vita mea: pſallam
deo meo q̄ꝫdiu fuero. Et bꝛeuiter ad laudē diuinā excitan
tur oīa ꝗ ſunt q̄n dr̄ i pſ̄. Laudēt illū celi ⁊ terra: mare ⁊ oīa
que in eis ſunt. Ubi aduerte ꝙ debent laudare Illi qui

Extollunt̄ ſublimitate: ⁊ iſti ſunt celi.
Depꝛimunt̄ aduerſitate: ⁊ iſti ſūt terra.
Couertunt̄ ab iniq̄tate: ⁊ iſti ſunt mare.

Laudāt ḡ pꝛo
ſperitate ditati
Celi inq̄t. Ad
uerſitate grauati. Terra. Iniq̄tate purgati. Mare. Lau
dare ergo debent dominū. Uiri ꝓmoti ⁊ ſublimati. Celi in
quit. Uiri depꝛeſſi ⁊ tribulati. Terra inq̄t. Uiri conuerſi et
immutati. Mare inq̄t. Primi ſunt viri pꝛeſidentes. Secū
di viri ſubiacentes. Tertij viri penitentes. Primo ergo
dico ꝙ laudare debent dn̄m viri pꝛeſidentes in dignitati
bus: ⁊ iſti deſignant̄ ꝑ celos. Celi inq̄t laudent eum. Per
celos eīn ꝗ ſunt eleuati a terra: ⁊ ꝗ trāſmutationi vel coꝛ
ruptioni nō ſubiacent ſ; ſuperius ſemꝑ manēt: intelligunt̄
viri ſublimes: ⁊ in ꝓſperitate vel dignitate ꝯſtitui ꝗ ſurſū
in dignitatibꝰ eleuant̄: ꝗ tribulationū impꝛeſſionibꝰ nullate
nus ſubiugant̄. Iſti ergo de bonis a deo ſibi conceſſis de
bent deum laudare: ⁊ eius miſcoꝛdiam cōmendare. Celi in
quit Eſaie. xliiij. Laudate celi quia miſcoꝛdiam fecit dominꝰ
Gallus eīn inuēto grano ſolet cantare: ⁊ ſe etiam cuꝫ alis
ꝓprijs verberare. Sic vere vir ꝑfectus acq̄ſito grano ali
cuius bn̄ficij ſibi a deo ꝯceſſi. debet ſtatim ad cantū diuie
laudis animari: ⁊ ad ſui verberationē ⁊ coꝛrectionē foꝛtiꝰ
excitari. Boni eīn ex acq̄ſitione bonoꝝ ⁊ ꝯſideratione be
neficioꝝ meliꝰ coꝛrigunt̄: ⁊ ad exercēdū canticū diuie lau
dis auidius animant̄. Un̄ in pſ̄. dr̄. Laudabo nomē dei cū
cantico ⁊ magnificabo euꝫ in laude. ij. Paral̄. xx. Statuit
cantoꝛes dn̄i vt laudarent dn̄m. Iſtud aūt genus laudis
ſumme inuenit̄ in patria. Quia. ſ. ſicut dicit̄ Eſaie. lj. Gau
dium ⁊ leticia inuenietur in ea: gratiarūactio ⁊ vox laudis
Iſti eīn laudēt dominū de adepta felicitate de tāgrata ſo
cietate. de euitata penalitate de ſui ſtatus ſecuritate. Un̄
in pſ̄. Apud te laus mea i eccleſia magna. Et alibi. In po
pulo graui laudabo te. Tales tamē nō ſunt multi diuites
⁊ potētes ꝗ q̄uis a deo receperint multa bona. ipſi tamen
ſeruire dedignant̄: nec eius laudibꝰ occupant̄. Ptꝫ in ma
lis eccleſiaſticis ꝗ ad laudandū deū ſunt inſtituti. ⁊ ad hoc
bonis eccleſie ditati. Juxta illud. j. Eſdre. iij. Steterūt ſa
cerdotes in oꝛnatu ſuo vt laudarēt dn̄m ꝑ manus Dauid
ipſi tamē bene recipiūt ſalaria ſ; non faciunt ſeruitia. Be
ne accipiūt eccleſie ꝑenſiones: ſ; non exequunt̄ dei lauda
tiones. De iſtis dicit̄ in pſ̄. Non moꝛtui laudabūt te dn̄e.
neqꝫ oīes ꝗ deſcendunt in infernū. Et ſi vis cōpara tales
moꝛtuis: qui. ſ. non mouent̄: non loquent̄ ⁊ fetent ⁊c. Sic
iſti non mouent̄ per aliquā bonaꝫ occupationē nō loquū
tur dei laudem ꝑ confeſſionē fetēt ꝑ infamie cōuerſationē.
Qḋ ſumme ptꝫ in illis ꝗ habēt tot beneficia: ꝗ bn̄ veniūt
ad eccl̄iam nō vt deum laudēt ſed vt diſtributiones habe
ant. Similes hubonibꝰ ꝗ eccl̄ias frequētant nō tamē pꝛo
deo laudādo: ſ; ꝓpter oleum de lampadibꝰ comedēdo. De
iſtis igit̄ dicit̄ Eſaie. xxxviij. Nō infernꝰ cōfitebit̄ tibi neqꝫ
moꝛs laudabit te ⁊c. Non ſic ergo: ſ; laudēt dn̄m ꝑſidētes
in dignitatibꝰ. Celi inq̄t. Scḋo dico ꝙ eū debēt laudare
ſubiacētes aduerſitatibus. Terra inq̄t. Terra eīn dicit̄ a
tero teris: eo ꝙ ab oīmibus terat̄ ⁊ conculcet̄: ⁊ ꝙ ſub tritu
ra ⁊ cōculcatione omniū animaliū immobiliter radicetur.
Iſta ergo ſignificat illos ꝗ tribulationibꝰ terunt̄: ⁊ qui ꝑ
aduerſitates a deo ⁊ a mūdo cōculcant̄: qui ꝓcerto debēt
in ſtabilitate conſtantie manere: ⁊ deum laudare ⁊ gloꝛifi
re: ⁊ eius iuſticiā cōmendare. Terra inq̄t pſ̄. Laudate do
minū de terra: dꝛacones ⁊ oīes abyſſi. Tympanū eīn q̄to
magis ꝑcutit̄ tātomagis ſonat. Sic vere vir iuſtus quāto
a dō maḡ tribulat̄: tāto āpliꝰ exultat ⁊ laudat pſ̄. Laudate
eū in tympano ⁊ choꝛo: laudate eū i coꝛdis ⁊ oꝛgano. Ubi
aduerte ꝙ deꝰ in tribulatiōe laudādus ē: qꝛ ꝑ tribulationē

Caro moꝛtificat̄.
Uita rectificat̄.
Sermo dulcificat̄.
Deus gloꝛificat̄.

Nos ergo ꝑ tribulatōnē carnē moꝛ
tificamus qḋ notat̄ in tympano qḋ
fit de pellibꝰ animaliū moꝛtuoꝝ: et
in ligno extendit̄ ⁊ ſiccat̄: vt tandeꝫ
ꝑcuſſum altius modulet̄. Quia vere quāto caro amplius
ſiccat̄ ⁊ extendit̄ tribulationibꝰ ⁊ miſerijs huius mūdi: tā
to a malis deſiderijs amplius moꝛtificat̄: ⁊ tāto ad ſonuꝫ
diuine laudis habilioꝛ inuenit̄ pſ̄. Sumite pſalmū ⁊ date
tympanū: pſalteriū iocundū cuꝫ cythara. Itē ꝑ tribulatio
nem vitā rectificamꝰ: qḋ notat̄ in choꝛo: quia in choꝛo oꝛ
dinatiſſime ꝓceditur ⁊ ibi dulciter decantat̄. Quia vere in
choꝛo fidelium debemꝰ vitā noſtrā rectificare ⁊ oꝛdinare:
⁊ dei laudē pariter reſonare pſ̄. Laudēt nomē eius in tym
pano ⁊ choꝛo: ⁊ pſalterio pſallāt ei. Item per tribulatiōeꝫ
verba mitificamꝰ qḋ oſtendit̄ cum dicit̄ In coꝛdis: ꝗ quā
to plus trahunt̄ tāto dulcius ſonare noſcunt̄. Quia vere
quāto homo ꝑ tribulationes amplius trahit̄: tanto ad lo
quendū oꝛanduꝫ ⁊ reſpondendū dulcis animat̄. Quia ſi
cut dicit̄ Prouerb. xviij. Cum obſecrationibꝰ loquit̄ pau
per pſ̄. In decacoꝛdo pſaltero pſallam tibi. Item ꝑ tribu
lationem deus gloꝛificat̄. Conſtat eīn ꝙ iuſtus q̄n videt ſe
tribulatū cōuertit ſe ad deū laudandū: ⁊ ad ſuam iuſticiaꝫ
magnificādum: qḋ oſtendit̄ in oꝛgano. Oꝛganū eīn qḋ tā
gitur ⁊ pulſatur inferius: ſonum reddit a parte ſuperioꝛi.
Quia iuſtus cum hic inferius tribulationibꝰ tangitur. ad
gloꝛificādum ſupernam dei iuſticiam ſuperius excitatur.
Unde. ij. Paralip̄. xix. Steterunt leuite tenentes oꝛgana
dauid. Per terram autē intelligunt̄ illi qui in tribulationi
bus deum laudant. Terra inquit. Unde Eſaie. xxvj. Qui
habitatis in puluere exꝑgiſcimini ⁊ laudate. Et in pſ̄. dici
tur. Pauꝑ ⁊ inops laudabunt nomen tuū. Tertio dico
ꝙ debent ipm laudare penitētes cōuerſi a ſceleribus. Ma
re inquit. De penitentibꝰ eīn qui ſignificant̄ per mare dicı̄
tur in pſ̄. Laudent illum celi ⁊ terra: mare ⁊ oīa reptilia
in eis. Per mare eīn quod eſt amarū ⁊ in continuo motu.
quod eſt etiam ſuipſius purgatiuum: intelligo penitētem
qui eſt amarus per doloꝛem ⁊ contritionē. In motu per ti
moꝛis heſitationē. Sui purgatiuus per verbalem locutio
nem et confeſſionem. Iſte ergo deum debet laudare ſicut
infirmus qui euaſit infirmitatem: ſicut captiuus qui eua
ſit captiuitatem: ſicut obſeſſus qui euaſit hoſtiū ferocita

tem. Iſti ğ poſſunt dicere illud pſ. Foꝛtitudo mea ⁊ laus mea dñs: ⁊ factus eſt mihi in ſalutē. Mare ergo. Unde de mari. i. de viro penitēte dicit Eſaie. xxiiij. Gloꝛificate dñm in inſulis maris a finibus terre laudes audimꝰ ⁊c. Patet igit quō deum debent laudare tria genera pſonarum ⁊c.

De ſuis prauitatibus penitentes.
Mūdi aduerſitatibꝰ ſubiacentes.
De ſuis magnis pſperitatibꝰ gloꝛiātes.

Et hec de laude diuina ſuffi ciant quo ad pñ ſens. Sed adhuc dico ꝙ inuenit laus hūana. Et iſta vt cōmuniter eſt duplex. ſcilicet quedam vera. quedam falſa. Laus vera eſt illa qua laudant viri virtuoſi. Laus falſa ē illa qua laudant viri vicioſi. De laude ergo bonoꝝ notā dum eſt ꝙ merito debent laudari illi qui habent

Conſcientie ſinceritatē.
Amicitie ſtabilitatem.
Sapiētie ſubtilitatem.
Opulentie fugacitatē.

Laudabiles ergo ſunt apud deū illi q̄ habent ſinceritateꝫ cōſcientie. Unā in pſ. dī. Laudabunt oīs recti coꝛde. Itē illi q̄ habēt amicicie ſtabilitatē Prouer. xxviij. Fidelis vir multū laudabit. Itē illi q̄ habent ſubtilitatē ſcientie ⁊ ſapieutie. vñ Ecci. xxxvij. Uir ſapiēs implebit benedictionibus: ⁊ videntes illū laudabūt. Item illi q̄ habēt ꝯtemptū ſeu fugacitatē opulentie. vnde Ecci. xxxj. Beatꝰ vir q̄ inuentus eſt ſine macula: ⁊ q̄ poſt aurū non abijt: nec ſperauit in pecunie theſauris: q̄s eſt hic ⁊ laudabimꝰ eum. Iſta quatuoꝛ membra nō pſequoꝛ: ſ; omitto gratia bꝛeuitatis.

De laude ꝟo maloꝝ q̄ nō de bonis: ſ; potiꝰ de malis ꝯſueuerūt alios laudare. De q̄bus dī Eccs. xv. Non eſt ſpecioſa laus in oꝛe peccatoꝛis. De q̄bus etiā in lib. de pꝛuerbijs philoſophoꝝ. Sit tibi tā turpe laudari a turpibꝰ ac ſi lauderis ob turpia. Poſſumꝰ notare ergo ꝙ mali adulatoꝛes ſolēt vt cōiter laudare tria genera hominū pctoꝝ. videlicet

Exercentes crudelitatē.
Obtinentes foꝛmoſitatē.
Cupientes pſperitatē.

De crudelitate exercētibus ptꝫ: qꝛ ſicut auis nobilis magis eſt cōmēdabilis q̄ magis rapit ⁊ grauat aues innocētes. Sic in mūdo ille magis reputat cōmendabilis ⁊ nobilis q̄ ꝑ rapinas magis infeſtat paupes ⁊ ſimplices indigentes. De hoc Prouerb. xxviij. Qui derelinquūt legem laudant impium. De ſpecioſitate continēbus dī Ecci. xj. Non laudes virū in ſpecie ſua. De pſperitatē cupientibus dicit in pſ. Laudatoꝛ peccatoꝛ in deſiderijs anime ſue ⁊ iniquꝰ bñdicit. Sufficit de laudare.

Lazarus.

Cum lazarus fuit ille

Quē moꝛs pſtrauit.
Quē ſoꝛoꝛ ploꝛauit.
Quem xp̄s amauit.
Quem xp̄s vocauit.
Quē dñs ſuſcitauit.
Quē poſtea recreauit.

Sicut hec oīa patēt Ioh. xj. Poſſumus dicere ꝙ ꝑ lazarū q̄ interpꝛetat adiutꝰ a dño: poteſt vir penitēs deſignari: q̄ ꝑus moꝛit delinquēdo. quē ſoꝛoꝛ. i. eccleſia ſequit cōploꝛādo ſeu cōpatiendo: quē xp̄s amat ⁊ viſitat grām infundendo: quē xp̄s vocat ad pniam inuitando: quē xp̄s ſuſcitat culpā remittēdo ⁊ ad vitā grē reducendo ⁊ quē tandē ipſe paſcit ⁊ recreat celi cōuiuiū concedendo. Et dicit adiutꝰ a dño. nō ex ſe nec ꝑ ſe ſ; ex ſola diuina grā a vicijs reſurgendo Iohis. xj Lazarus amicus noſter doꝛmit: eamus ⁊ a ſomno excitemus eum. Et Ioh. xij. dicit. Qꝛ in cena lazarus erat vnus ex diſcumbentibus.

Lectulus. Lectus.

Cuꝫ lectus ſit illud in q̄ hoīes doꝛmiunt ⁊ q̄eſcūt. Hinc eſt ꝙ ꝑ lectū pōt intelligi q̄cunqꝫ requies ſiue bona fuerit ſiue mala. Nota ğ ꝙ ꝑ lectulū pōt intelligi multiplex q̄etatio ſeu moꝛa. Eſt. n. gnāliter loq̄ndo lectꝰ bonꝰ ⁊ lectꝰ malus. Lectus bonꝰ ē bona hitatio ſeu moꝛa. Et iſta ē triplex. ſ. Lectꝰ

Interioꝛ q̄ eſt conſcientia.
Exterioꝛ q̄ eſt penitentia.
Superioꝛ q̄ eſt celi patria.

Primꝰ lectꝰ eſt incipiētiū. Scḋs lectꝰ eſt pficientiū. Tertius lectꝰ eſt pficiētiū. Lectus cōſcientie eſt lectus meroꝛis. De quo Iudic. xiij. Stetit iudith ante lectū ſuū oꝛans cū lachꝛymis in ſilentio Lectꝰ pnie eſt lectus doloꝛis. De quo dī in pſ. Dñs opem ferat illi ſup lectū doloꝛis eius. Lectus celi eſt lectꝰ gloꝛie ⁊ dulcoꝛis. Unā. ij. Paral. xvj. In ciuitate dauid poſuerūt eū ſup lectū ſuū plenū aromatibꝰ ⁊ vnguentis. De iſto ergo triplici lectulo pōt dici cuilibet viro pfecto illud Ezech. xxiij. Sediſti in lecto pulcerrimo: ⁊ mēſa ē oꝛnata ante te. Ubi aduerte ꝙ ibi fit mentio de iſto triplici lecto videlicet

De lecto cōſcientie coꝛdialis.
De lecto penitentie virtualis.
De lecto opulentie ſupnalis.

Primꝰ lectus eſt lectꝰ tranq̄llitatis. qḋ oñdit in verbo ſediſti. Scḋs eſt lectus amenitatis. qḋ oſtenditur in verbo pulcerrimo. Tertius eſt lectus fertilitatis qḋ oſtendit in verbo ⁊ menſa oꝛnata eſt ante te. Lectū ꝯſcie dat mentis ſeſſio quietudine. ſediſti inq̄t. Lectū penitētie dat fletus lotio pulcritudine. In lecto inquit pulcerrimo. Lectū celi gloꝛie dat dulcis potio plenitudine. Menſa inq̄t. Primo ğ dico ꝙ ē lectus ꝯſcientie: ⁊ iſte oſtendit cum dicit. Sediſti. Sedere eñ ſignat quietē: qꝛ vere qñ homo redit ad cōſciam ſuam: ⁊ dimittit tumultū cure ⁊ ſollicitudinis tpalis: tūc pōt in requie ⁊ quiete eſſe. Lectus eñ debet eſſe locus q̄etus ⁊ ſecretus: ⁊ a tumultu hoīm ⁊ animaliū ſepatus. Sic vere lectus cōſcientie debet eſſe ſecretus ⁊ q̄etus: ⁊ a tumultu ſollicitudinis alienus ⁊ a turba malarū cogitationū totaliter ſegregatus. Sediſti inq̄t. Apes. n. ſedent ſup aluearia ſua vt ſugāt ſupfluitatē mellis. qḋ ſi nō facerēt exinde aranee generarent: ⁊ apes etiam moꝛerent. Sic vere nos debemꝰ ſedere ⁊ moꝛari in alueari ⁊ in lecto ꝯſcie noſtre ꝑ iugē cōſideratione ⁊ examinationē: ⁊ ſi ſit ibi aliq̄ ſupfluitas alicuius male affectionis vel cogitationis: illam debemus expellere ſugere ⁊ extrahere ꝑ ꝯfeſſionē ⁊ ꝯtritionē: alʼs gratia ibidem coꝛrūperet: aranea peccati moꝛtalis facilit conciperet: ⁊ nos ſpūaliter moꝛeremur. Sediſti inquit Eſaie. xlvij. Sede tace ⁊ intra in tenebꝛas. Sedere eñ debemꝰ ꝑ mundi laboꝛis abdicationē. Tacere debemus ꝑ mūdanoꝝ tumultuū denegationē. Intrare debemꝰ in tenebꝛas coꝛdis noſtri ꝑ ꝯſcie examinationē. Bene ğ dicit Prouerbio. xxj. Melius eſt ſedere in angulo domatis q̄ꝫ cū muliere litigioſa. Iſte eſt ğ lectus ꝯſcie. vbi debet eſſe mētis q̄etudo. Sede inq̄t Marci. vij. Inuenit puellā ſedentē ſup lectū. Sed nota ꝙ iſte lectꝰ ꝯſcie debet hr̄e tres ꝓprietates ſm̄ tres lectuli particulares cōditiones q̄ in lecto debēt eē Lectus eñ debet eſſe Mūdus. Secretus. Fulgidus. Sic vere ꝯſcientia debet eſſe lectus mūdus floꝛidus ſiue fulgidus ꝑ innocentiā ⁊ puritatē. vñ Cant. j. Lectulus nr̄ floridus. Lectus ſecretus ꝑ humilitatē Iob. xvij. In tenebꝛis ſtraui lectulū meū. Lectus fulgidus ꝑ ſapīe claritatē. Unā Heſter. j. Lectuli q̄ꝫ aurei ⁊ argentei ſup pauimentū erāt. Quia vere chariſſimi iuxta lectuluꝫ ꝯſcie debet eſſe lectulus puritatis: lectulus humilitatis. lectulus ſublimitatis. Et ſic bene dico ꝙ eſt lectulus ꝯſcie. Scḋo dico ꝙ inuenit lectꝰ pnie. Et iſte oſtendit cū dī. In lecto pulcerrimo. Lectus eñ tūc dī pulcer qñ eſt bñ lotus interiꝰ: ⁊ bñ pictꝰ exteriꝰ: ⁊ qñ eſt bñ q̄dratus ⁊ factꝰ ſupius. Sic vere lectꝰ pnie pulcer dī. Quia interiꝰ eſt lotꝰ lachꝛymaꝝ lotura. De qua in pſ. Laboꝛaui in gemitu meo: lauabo ꝑ ſingulas noctes lectū meū lachꝛymis meis ſtratū meuꝫ rigabo. Quia exteriꝰ. ſ. in rubedine faciei verecūdie eſt pictura. Unde talis pōt dicere illud Prouer. vij. Intexui funibꝰ lectū meum ſtraui pictis tapetibꝰ ex egypto. Itē qꝛ ibi dꝫ eſſe q̄ttuoꝛ virtutū q̄dratura. Unā iſte eſt lectulus quē fecit ſunamitis helyſeo. iiij. Reg. iiij. Faciamꝰ inq̄t viro dei cenaculū ⁊ ponamꝰ in eo ſellam cādelabꝛū: mēſam ⁊ lectulum. In cenaculo eñ pnie debet eē iuſticie rectitudo iſta ē ſella. Prudentie limpitudo: iſta eſt cādelabꝛū. Clemētie plenitudo. iſta eſt menſa. Patiētie q̄etudo: iſta eſt lectulus pnie cum lectulis ſuis. Sed iſte ꝓcerto eſt ſatis durꝰ ad ſuſtinendū. Quia ſicut dī Iob. xxxiij. Increpat ꝑ doloꝛē in lectulo: et oīa oſſa marceſcere facit. Iſte eſt igit lectus pulcerrimꝰ. Pulcerrimo inq̄t. Unā de pnia pōt dici illud pſ. Confeſſio ⁊ pulcritudo in ꝯſpectu eiꝰ. Iſte eſt ğ lectꝰ pñie. Tertio dico ꝙ inuenit lectꝰ gloꝛie: q̄ notat cū dicit menſa. Menſa eñ ſignat recreationē: ſatiationē ⁊ refectionē. Et idō ꝓpꝛie menſa ſignat quietē gloꝛie paradiſi vbi pfecte ſatiabimur ⁊ reficiemur. Quia ſicut dī in pſ. Satiaboꝛ cū apparuerit gloꝛia tua. Et ibi pfecte delectabimur ⁊ nutriemur. Paraſti in cōſpectu meo mēſam. Et Iob. vij. Conſolabit me lectus meus. In iſto eñ doꝛmiunt ⁊ quieſcūt ſancti poſt laboꝛes ⁊ miſerias huiꝰ mūdi: quia amodo iaꝫ dicit ſpūs vt requieſcant a laboꝛibus ſuis Apoc. xiiij. Et in iſto recreant

tur ⁊ ſatiāť paupes ſbditi miſeri ⁊ egeni. Quia ſic dr̄ Mat
thei.v. ⁊ Luce.vj. Beati q̄ nūc eſuritis quia ſaturabimini
Et nota ꝙ iſte lectus habet tres lectulos. ſcilicet Lectulū
Clare cognitionis. Intellect⁹ dormit in clara cognitiōe.
Dulcis dilectionis. Affectus q̄eſcit in vera dilectione.
Fortis tuitionis. Memoria ſedet in ſecura tuitione.
Eſt igiť ibi lectulus ꝑfecte cognitionis. Vn̄ Gen̄.xlix. dici
tur. Qꝫ iſrael q̄ interp̄tať videns deū colligit pedes ſuos
ſup lectulū. Item ibi eſt lectulus ꝑfecte dilectionis. vnde
Canť.iij. In lectulo meo p noctes q̄ſiui quē diligit anima
mea. Itē ibi eſt lectulus ſecure tuitionis. Quia ſicut diciť
Canť.iij. Lectulum ſalomonis ſeptuaginta fortes ambiūt
ex fortiſſimis iſrael. Et ſic videť ꝙ iſti lectuli figuranť in il
la figura p̄dicta.iiij. Reg.iiij. Faciam⁹ ei cenaculū ⁊ pona
mus in eo ſellam candelabrū mēſam ⁊ lectulū. Per ſellaꝫ
eñ intelligiť quietio ſeu tuitio ſecuritatis. Per cādelabrū
intelligiť cognitio vel intellectio luminoſitatis. Per men-
ſam intelligiť refectio vel dilectio fraternitatis. Per lectu
lum ꝟo intelligiť ꝯſolatio eterne felicitatis. Et ſic pꝫ quō
eſt dare lectuꝫ honoris in celi gloria. lectū doloris in pn̄ia.
lectū nitoris in ꝯſcientia. Et ſic patꝫ quō lectus pōt accipi
in bono ſignificato. Adhuc dico ꝙ lect⁹ pōt accipi i ma-
lo ſignificato. Et ſic dico ꝙ triplex malus lectus. videlicet
Lectus carnalitatis. Prim⁹ lectus ē dilectio corꝑalis.
Lectus ꝓſperitatis. Scd̄s lect⁹ ē habitatio mūdialis.
Lectus aduerſitatis. Terti⁹ lect⁹ ē hoſpitatio infernaľ.

Primus eſt lectus deliciarū. Scd̄s eſt lectus diuitiarū.
Tertius eſt lectus miſeriarū. In lecto deliciarū dormiunť
luxurioſi Et d̄ iſto dr̄ Ecci.xij. Ne recipias mulierē alienā
neqꝫ ſcruteris ancillā eius. neqꝫ ſteteris ad lectuꝫ eius. Et
iſte lectus ꝓculdubio valde eſt imūdus. Iſte eſt.n. Lect⁹
Puerorū. Iſte eñ lectus figurať.ij. Reg.xiij. vbi dr̄.
Ribaldorꝫ. Qꝫ amon cubabat ſup lectū ſuū infirmita
Infirmorꝫ. tem ſimulās pre deſiderio amoris thamar
ſororis ſue quā ad ſe cōuocauit atqꝫ decepit ⁊ corrupit. Fi
gurať etiā iſte lectus in holoferne. De quo dr̄ Iudic.xiij.
Qꝫ holofernes iacebat in lecto nimia ebrietate ſopit⁹. Et
diciť ibi. Qꝫ dum in lecto ſic dormiret. ip̄m Iudith mulier
pulcerrima occidit. Sic vere chariſſimi loquēdo ſp̄ualiter
Illi q̄ in lecto carnalis voluptatis dormiūt ⁊ q̄eſcunt. ſo-
rores ſuas ⁊ alias xp̄ianas: ⁊ q̄nqꝫ ꝯſanguineas ⁊ ꝓpinq̄s
p luxuriam inficiūt ⁊ corrūpunt: dum ꝟo talibus delectan
tur ab ipſis mulierib⁹ ⁊ in ꝑſona: ⁊ in corꝑe ⁊ in an̄ia ⁊ in
rebus. inſup ⁊ in fama leduntť ⁊ deſtruunť. Ideo ipſa ma
la mulier videť dicere. imo in ꝑſona ipſius diciť Prouer.
.vij. ꝙ fatuo iuueni loquebať illa procax mulier dicēs. In
texui funib⁹ lectū meū. ſtraui pictis tapetibus ex egypto.
myrra aloe ⁊ cynamomo aſperſi cubile meū. Veni inebrie
mur: cupitis amplexib⁹ nō eſt vir in domo ſua ⁊c̄. Sequiť
Statim eam ſequiť q̄ſi bos ductus ad victimā et neſcit ꝙ
ad vincula ſtultus trahať. Iſte eſt ꝫ lectus carnalitatis ⁊
immūdicie. Deinde dico ꝙ eſt lectus ꝓſperitatis ⁊ opu
lentie. Et iſte eſt lectus in q̊ dormiūt diuites huius mūdi. q̄
ꝓculdubio eſt valde ſuauis ⁊ mollis. Et aduerte ꝙ iſte eſt
Lectus tepidorꝫ. De tepidis ⁊ pigris dr̄ Prouer.xx-
Lectus Supborꝫ. vj. Sicut vertiť oſtiū in cardie ſuo.
Lectus auarorꝫ. ſic piger in lecto ſuo. De lecto ſuper
borū dr̄.iiij. Reg.j. De lectulo ſup quē aſcendiſti nō deſcē-
des: ꝫ morte morier̄. De lecto ꝟo auarorꝫ dr̄.iiij. Reg.iiij.
Puer mortuus iacebat ſup lectū ſuū. Per perū eñ q̄ non
pōt ſurgere de terra. intelligiť auarus q̄ non pōt dimittere
tp̄alia vel terrena. Et ſic ꝫ pꝫ ꝙ eſt lect⁹ ꝓſperitatis. Iſte
lectus figurať.ij. Reg.iiij. vbi dr̄. ꝙ dū rex iſrael dormiret
ſup lectū ſuū: ancilla ibi oſtiaria obdormiuit: ⁊ intrauerūt
latrones q̄ eū occiderūt. Sic vere dū hō delectať ⁊ quieſcit
in lecto mūdane ꝓſperitatis ſi ancilla q̄ cuſtodit oſtia ſen
ſuum. ſi rō ſopiat: tūc a latronib⁹. i. a demonib⁹ p tētatōes
occidiť ⁊ necať. vn̄.ij. Paraľ.xxiiij. Occiderūt eū ſerui ſui
in lecto ſuo. Iſte eſt igiť lectus ꝓſperitatis. Tertio dico
ꝙ eſt lectus penalitatis. Et iſte eſt lectus inferni vbi ſcꝫ dā
nati finaliter ſopiunť ⁊ ſepeliunť: ⁊ vbi eternaliter hoſpi-
tanť. De quo poteſt dici illud Heſter.vij. Reperit aman
ſuper lectum corruiſſe. Et aduerte ꝙ iſte eſt Lectus
Durus. Lectus dico durus. Vn̄ de illo pōt dici illud
Obſcurus. Deutero.iij. Monſtrať lectus eius ferreus
Inſecur⁹. Lectus etiā obſcurus. vnde Iob.xvij. In te
nebris ſtraui lectulū meū. Lectus inſup nō ſecurus: qꝛ ſcꝫ
in iſto lecto quiſq̄s iacuerit morieť. Unde illud.ij. Paraľ.
.xxiiij. Occiderūt eum ſerui ſui in lecto ſuo. Et hec de lecto
ſufficiant. Vide.ſ. de accubare ⁊ de Iacere ⁊ Dormire ⁊c̄.

Ledere.

Nota ꝙ ledere. grauare. nocere. ⁊ offen
dere ꝓ eodē ſupponūt. Et notabis ꝙ in
ſcriptura inuenitur multiplex leſio. videlicet Leſio
Contritionis. Lediť eñ penitēs q̄n cōteriť: qꝛ.ſ. con-
Correctionis. tritio ledit ⁊ pungit cor hominis peni-
Vexationis. tentis q̄n ſe deū ꝑcipit offendiſſe Ecci.
Corruptionis. xiij. Paup aūt leſus tacebit. Paup eſt
Et dānationis. penitēs ⁊ ꝯtritus. qui.ſ. ſe ꝯſiderat ni-
hil boni habere: ſꝫ om̄ia ꝑdidiſſe. Itē lediť delinquēs quā-
do corrigiť. ſꝫ iſta eſt bona leſio. Sicut eñ medicus leden-
do ſanat: ſic deus vel p̄latus corrigendo ſaluat. Iſta tñ le-
ſio debet eſſe tp̄ata: qꝛ nullus dꝫ excedere corrigēdo Ecci.
xxxiij. Si eſt tibi ſeruus fidelis ſit tibi quaſi an̄ia tua: quaſi
fratrē ſic eū tracta. ſi leſeris eum iniuſte in fugam ꝯuerteť
Lediť indigens q̄n ꝑcutiť.ſ. p vexationē ⁊ tribulationem
tēporalē: ⁊ talis leſio ꝓhibeť tyrannis: q̄uis ſicut leo dele
ctatur mordēdo: ſic ille ledendo Apoč.ix. Preceptū eſt il-
lis ne lederent fenū terre. Et Apoč.vj. Vinū ⁊ oleū ne leſe
ris. Figura de leone.iij. Reg.xiij. de quo diciť. Non come-
dit leo de cadauere: nec leſit aſinū. Innocēs eñ ſicut non
ledit: ita nec debet ledi Gen̄.xxvj. Nihil tuorꝫ attigim⁹ nec
fecimus aliquid qd̄ lederet te. Qn̄ tamē paupes taliter le-
dunť ⁊ grauanť patiētiam hr̄e teneať. Iuxta illud Sap̄.
.xviij. Qui ledebanť gratias agebant. Et ad deū tūc recur
rere iubenť Exo.xxij. Vidue ⁊ pupillo non nocebis: ſi leſe
ris vociferabunť ad me: ⁊ ego exaudiam eos. Itē leditur
peſtilens. i. peccator q̄n corrūpiť: ſeu q̄n deuinciť: hoc ē di
ctu: q̄n dyabolus p tentationē ip̄m ledit: ⁊ q̄n peccato con
ſentiendo culpe leſionē incurrit. Iſta eñ eſt peſtifera leſio
qua.ſ. an̄ia lediť hoſtis tentatione. dei offenſione. vana lo
cutione: falſa deceptione. Dico hoſtis tētatione niſi.ſ. de⁹
eum defendat. Iuxta illud Exo.xij. Non ſinet dn̄s domoſ
veſtras ingredi angelū ꝑcuſſorem ⁊ ledere. Dei etiā offen
ſione: de qua diciť Prouerb.viij. Qui aūt in me peccaue-
rit ledet animā ſuā. Falſa ſeu vana locutiōe. de qua Ecci.
xx. Qui multis vtiť verbis ledit animā ſuam. Falſa inſu-
per deceptione: de qua Ap̄ls gloriať neminē offendiſſe di
cens.ij. Corꝫ.vij. Neminē leſimus neminē circūuenimus
⁊c̄. Iſta ē ergo leſio culpe. de qua diciť Dan̄.vj. Qꝫ daniel
eductus de lacu leonū nulla leſio inuēta eſt in eo. Item le
ditur moriēs q̄n depriniť.ſ. p damnationē eternam: de q̄
leſione diciť Sap̄.xj. Deo non ē impoſſibile imittere pec-
catoribus noui generis ira plenas ⁊ ignotas beſtias: aut
vaporem igneū ſpirantes: aut odorem fumi ꝓferētes. aut
horridas ab oculis ſcintillas emittentes: quarꝫ nō ſolū le-
ſura pōt illos exterminare: ſꝫ etiā ⁊ aſpectus p timorē occi
dere. Iſta eſt ꝫ leſura damnationis q̄ in ſcriptura dicitur
mors ſecūda. a qua.ſ. boni nō leduntť Apoč.ij. Qui viceriť
nō ledeť a morte ſecūda. Et a qua tm̄mō damnati ꝑcutiū
tur ⁊ puniunť Apoč.ix. vbi de locuſtis. i. demonib⁹ prece
ptum eſt ꝙ nō lederēt niſi tantūmodo homines q̄ non ha
bebant ſignum dei in frontib⁹ eorꝫ. Signū dei eſt ſignum
gratie vel glorie: quo ſigno filij regis chriſti. a filijs ſathane
diſtinguunť. Filij eñ regis ſathane iſtud ſignū nō habent
Sic ergo patet quomō leſio multipliciter ſumitur in ſcri-
ptura Omiſi ponere exempla naturalia ⁊ materiaꝫ ꝓlon
gare: quia pauce ſunt auctoritates vocales. Sed vide in
titulis ſynonimis. ſcilicet vbi Mordere. Percutere. Scin
dere ⁊ ſimilia.

Leena.

Cum leena ſit femella leonis et ſit animal
ſupbum: crudele adulterū: quia.ſ. fornica-
tur cum pardo: ⁊ in pariēdo eſt defectiuū: quia ſi in p̄mo
anno pariat ſex catulos: deinceps ſemp parit vnū diminu
endo: ita ꝙ ſexto anno nō parit niſi vnū ⁊ tunc penitus ſte
rileſcit. Poteſt dici ꝙ talis leena ſignificat leonū. i. p̄ncipū
conſiliarios ⁊ fautores. ipſi vt videť quaſi matrimoniali-
ter copulatos: qui.ſ. ſunt vt cōmuniter crudeles. ſupbi for
nicarij ⁊ adulteri. ⁊ in bonis fetibus. id ē. opibus defectiui

Dañ.vij. Ecce quatuoꝛ beſtie quarũ pꝛima erat quaſi lee-
na ⁊c. Expone figuram Job.x. Pꝛopter ſuperbiam quaſi
leenam capies me ⁊c. Non pꝛoſequoꝛ. Uide infra vbi agi
tur de leone ⁊c.

Legatus. Legatio.

Legare qñq; ſu-
mit ꝓ dare ſeu ꝓ
aſſignare. Et ſic accipit in materia legatoꝝ in iure q̃ alio
modo poſſunt dici fidei cõmiſſa. qñq; vͦo ſumit ꝓ mittere
vel mandare. nunciare vel intimare. Et ſic legatus idẽ eſt
qꝺ cõmiſſariꝰ vl' nũciꝰ. ꝓ aliq̃ negocio deſtinatꝰ aut miſſus
De pͥmo nihil. De ſcḋo pauca. Nobo igit ꝙ i ſcptura repit

Legatio deſup veniẽs.
Legatio pſſis ſubueniẽs.
Legatio mũdo pueniẽs.

Pꝛima ẽ legatio ſummi me-
diatoꝛis. i. xp̄i. qui. ſ. ſicut le-
gatus fidelis a ſummo impe
ratoꝛe deo patre ⁊ a ſenatu paradiſi fuit miſſus in mundũ
pꝛo redẽptionis humane negocio ptractando. De q̃ Hiere.
xlix. Auditũ audiui a domino ⁊ legatus ad gentes miſſus
ſum. Uerũtamẽ iudei apud quos iſte functus fuit legatio
nis officio. nõ ſe habuerũt erga eũ ſicut erga legatũ. De iu
re eñ gentiũ legati a pͥncipio fuerunt inuiolabiles licebat
eñ ipſis libere ire ⁊ redire etiam apud hoſtes ⁊ negocium
pꝛo quo ibant pficere vel tractare: nec alicui q̃ntũcũq; ho
ſti licebat eos aliq̃liter violare. quinimo ſi ledebant vl' vio
labant. ſic cõtra iuris nature violatoꝛes illos iuſto bello po
terant tam dij q̃ꝫ homines impugnare: ſicut de populo fi-
denarum ⁊ columnio veienti rege qui occiderũt romano-
rum legatos. dicit Tytus liuius lib. iiij. Ab vꝛbe condita
ꝙ romani legatis occiſis ſtatuas ad ppetuum honoꝛem fe
cerunt ⁊ erexerunt ⁊ contra p̃dictos hoſtes pugnauerunt
⁊ deuicerũt: ⁊ nefandũ regeꝫ q̃ legatos occidi iuſſerat dijs
iubẽtibus occiderũt. vnde Coꝛnelius coſſus. al's Coꝛneliꝰ
cotta. q̃ cõtra regem columniũ ſingulari certamie dimica-
uit tunc legitur hoc dixiſſe. Hiccine eſt inq̃t raptoꝛ federis
humani. violatoꝛq; gentium iuris: iam ego hanc mactatã
victimam (ſi modo ſancti quicq̃ in terris dei eſſe volunt)
legatoꝝ manibus. id ẽ. animabus dabo. Sic vere fecerunt
iudei xp̄o dei patris legato. ipſum eñ violauerũt ⁊ occide
runt ꝓpter qꝺ poſtea perierũt. Ipſi vͦo legato ſtatuerunt
imaginem deo oꝛdinante ⁊ cultuꝫ fidei ꝓpagante. poſt ere
cti fuerũt de infidelitate. ergo contra iſtum legatum cõmiſ
ſa potuerunt ipſi iudei dicere illud Abꝺ. Auditum audiui
mus a domino: ⁊ legatum ad gentes miſit ſurgite ⁊ cõſur-
gamus aduerſus eum in p̃lium. Iſta fuit ergo legatio xp̄i
mediatoꝛis. Secũda eſt legatio boni p̃dicatoꝛis. Pꝛedi-
catoꝛ eñ legatus dicit eo ꝙ ad reducendũ populũ ad do-
minũ ad ipſos mittit. cauſamq; dei apud homines tracta
re ⁊ agere compꝛobat: ſicut Paulus apoſtolus de ſeipſo
dicit. ij. Coꝝ. v. Poſuit inquit deus in nobis verbũ conci-
liationis: pꝛo xp̄o legatione fungimur tanq̃ꝫ deo exhoꝛtan-
te ꝑ nos. Tertia eſt legatio docti interceſſoꝛis. Utile eſt
eñ ⁊ pͥuenit reipublice ꝙ tꝑaliter mittant legati: qui. ſ. ne-
gocia dominoꝝ ſuoꝝ fideliter faciant diſcoꝛdes pacificent
⁊ reconcilient: ⁊ qui poteſtatẽ ſibi cõmiſſam aliqualiter nõ
excedant. Et ſi vis nota ꝙ legatus debet habere

Auctoꝛitatem.
Fidelitatem.
Sagacitatem.
Strenuitatem.
Benignitatẽ.
Securitatem.

Pꝛimo igit dico ꝙ legatus debet ha-
bere auctoꝛitatẽ ſeu poteſtatẽ. ſcꝫ a ſu
perioꝛe: quia certa ⁊ limitata poteſtaſ
⁊ commiſſio ſibi dat ſicut videmus in
legatis miſſis a papa: ⁊ maxime in car
dinalibus ⁊ alijs miſſis a latere: quia
ſcꝫ in finibus ſibi deſtinatis obtinet vices pape. Nerui. n.
ꝓcedentes a cerebꝛo ꝑ totum coꝛpus mittunt ⁊ ſenſum ⁊
motũ in virtute ſpũs anialis quõ a cerebꝛo deferũt ⁊ ope-
rant. Ipſoꝝ eñ poteſtas a capite ⁊ a cerebꝛo ꝓcedit: que
tandem ꝑ totum coꝛpus incedit: ⁊ ſenſum ⁊ motũ tribuit
⁊ concedit. De fulminibus etiam dicit Plinius ꝙ illa que
ſunt virtuoſa ⁊ ſignificãtia a terris altis ⁊ certis locis ⁊ ve
ris ſyderibus ꝓcedunt. Illa aũt que aliunde vtpote a nu
bibus ⁊ aeris inflamationibus veniunt bꝛuta ⁊ muta ſunt
⁊ poteſtatẽ ſignificatiuã aliquã non oſtendũt. Reuera bo
ni p̃lati ſunt ſicut nerui i coꝛpoꝛe: ⁊ ſicut fulmina in ethere
Illa eñ a capite vl' a ſtella mittunt. Iſti vͦo a capitaneis ⁊
ſtelleis hominibꝰ. ſ. rege vel papa ad partes alias deſtinã
tur. Illa habent poteſtatẽ a ſuis pꝛincipijs oꝛiginalibus.
Iſti habent a ſuis p̃latis ⁊ pͥncipibus cõmunitatibꝰ etiam
⁊ ſenatibus. Illa aũt que a certis nõ ꝓcedunt pͥncipijs ni
hil valent ſic nec iſti niſi a veris dominis ꝓceſſerint tanq̃
bꝛuti ⁊ muti merito viribus oĩbus carent. Bꝛeuiter ergo
dico ꝙ talibus neceſſaria eſt auctoꝛitas: ⁊ hoc quia nõ ex
ſe. ſ; virtute alterius opant. Itẽ quia (ꝙ al's eſſet impoſſi-
bile) neceſſe eſt ꝙ honoꝛentur ⁊ timeant. Iudei appellati
ſunt a romanis amici ſocij ⁊ fratres: ⁊ ſuſceperũt legatos
ſymonis glorioſe. Igit dico ꝙ legatꝰ debet habere poteſta
tem ⁊ auctoꝛitatẽ. Scḋo dico ꝙ debet habere veritatem
⁊ fidelitatẽ. Debet eñ legatus eſſe fideliſſimꝰ domino ſuo.
mandatũ eius facere vel ſeruare ⁊ vtilitatẽ ipſius ꝓcura-
re: ⁊ officium ſibi traditũ legitime exercere. Sanguis. n. q̃
ab epate venit debet eſſe purus ⁊ mũdus: quia. ſ. ſi coꝛru-
ptus fuerit vel infectus. mẽbꝛa pꝛocerto non nutrit: ſ; ipſa
potius inficit ⁊ coꝛrũpit: ſicut patꝫ in lepꝛoſis. Sic vere il-
le q̃ ad exercendũ legationis officium mittit. purus. ſan-
ctus. fidelis. innocẽs ⁊ ſincerus eſſe tenet. Quia reuera ſi
ꝓditione. rapina. auaricia vel deceptione coꝛruptus fuerit
illos ad quos delegat non nutriet aut iuuabit: ſed potius
inficiet ⁊ grauabit: ⁊ etiam decipiet ⁊ fraudabit. Iſtud vi-
demus de multis malis cõmiſſarijs vel legatis: qui. ſ. coꝛ-
rupti auaricia: infidelitatẽ non verent committere partes
ad quas mittunt decipere ⁊ ſe et ſuos dominos diffamare
ꝓpꝛium lucrum q̃rere et de vtilitate partium non curare.
Quod etiam poteſt allegare contra malos p̃latos. qui ſ. ſ;
infideliter diſpenſant bona ſibi commiſſa ⁊c. ⁊ tamen ſcri-
ptum eſt ꝙ iam querit inter diſpenſatoꝛes vt fidelis quis
inueniat. j. Coꝝ. iiij. Et tales ſunt legati egyptij de quibus
dicit in pſ. Uenient legati ex egypto. ethiopia p̃ueniet ma-
nus eius deo. Egyptus eñ interp̃tat anguſtia. ethiopia in
terp̃tat caligo vel tenebꝛe. Tales. n. legati veniũt ex egy-
pto. id eſt. ex anguſtia vel peccato inq̃ntum ſe legatio ipo-
rum tendit ex populi p̃iudicio ſeu damno. Ethiopia arida
⁊ combuſta q̃ tenebꝛoſa ⁊ obſcura diligit. i. auaricia manꝰ
coꝝ deo p̃ueniet. Hoc eſt dictu. Citius et pꝛiuſq̃ deus ad
eos venit inquantũ. ſ. iniquiſſima mens eoꝝ. auariciã deo
pꝛeponit ⁊ in obſcuro ⁊ ſecreto munera colligit atq; ambit
deum ipſum. Ethiopie. i. lucro ⁊ auaricie ⁊ poſtponit. De
infidelitate. n. cuiuſdam legati audiui ꝙ cum rex anglie et
francie miſiſſent quendam nobilem virũ vt pꝛo vtroq; in
quadam nobili ciuitate ſenaſcalci vel p̃ſidis officiũ exerce
ret. ciuitas vͦo voluit ꝙ añ ingreſſum ciuitatis faceret aliq̃
iuramẽta ſicut ſolitũ fuerat ab antiquo q̃ miſerũt ad ipm
quẽdam ciuẽ de maioꝛibꝰ ſuis q̃ omnino volebat vt ſena-
ſcalcus ille non reciperet: ſ; magis gratia inter regẽ ⁊ po-
pulũ oꝛiret. Iſte igit infidelis legatus q̃ populi verba ad
rectoꝛẽ ⁊ ecõuerſo fideliter referre debebat: omnia ꝑuertit
⁊ duriſſimas reſponſiones ppl'i ad iudicẽ retulit. ⁊ iudicis
ad ppl'm repoꝛtauit: cũ tamẽ hinicinde vͦba pacifica ⁊ ꝯcoꝛ
da mandarẽtur. Cuꝫ vͦo his non obſtantibꝰ iudex fuiſſet
in ciuitatẽ receptꝰ: ⁊ inq̃ſita veritate illius legati falſitatẽ
⁊ nequiciã reperiſſet: fecit eũ interfici doloꝛe. Tales legati
fuerũt illi quos Joſue miſit ad terram exploꝛandũ q̃. ſ. ve
ritati cõtraria repoꝛtarũt: ppl'mq; turbauerũt ⁊ murmura
re fecerũt. ꝓpter qꝺ tam ipſi q̃ꝫ alij iraꝫ dei incurrerũt. ſicut
ponit Numeri. xiiij. ⁊ deinceps. Non ſic ꝗ. ſ; ſit legatꝰ fide
lis: q2 ſicut dicit Pꝛouerb. xiij. Nũcius impij cadet in ma
lũ: legatꝰ fidelis ſanitas. Legati eñ fideles fuerũt illi de q̃-
bus narrat Saluſtius ⁊ Ualerius Maximus li. v. ca. vj.
Qꝛ cum inter duas nobiliſſimas ciuitates cyrenẽ ⁊ carta-
ginẽ eſſet diſſenſio de limitibꝰ agroꝝ ſuoꝝ ꝓpter qꝺ ſepiꝰ
inuicẽ p̃liaſſent. tandẽ voluerũt ꝙ vtraq; ciuitas certa die
ſuos legatos mitteret: q̃libet de ſua ciuitate ad alterius ci
uitatẽ: ⁊ ꝙ locus vbi legati ſibiuicẽ obuiarẽt eſſet limes ⁊
terminus duoꝝ regnoꝝ ſeu impioꝝ ſuoꝝ. Carthaginen̄. ꝗ
philenos fratres ꝓ ſe legatos miſerũt. q̃ taliter accelerauẽ
rũt ⁊ itinerauerũt iter ꝙ multo vltra medietatem itineris
legatis cirencẽſibus occurrerũt. q̃ vidẽtes ſe eſſe p̃uentos ⁊
⁊ moꝛtẽ pluſq̃ꝫ verecũdiã eligẽtes. nouã ſponſionẽ cartha
ginẽſibus obtulerũt ꝙ. ſ. ipſi carthaginen̄. in quocũq; loco
vellẽt fines imperij ſui ponerẽt. ita tamẽ ꝙ viui obꝛui in eo
dem loco ſtatim deberẽt. Uel ꝙ ipſi ciren̄en̄. ſub eadẽ con-
ditione vbi vellent ſui regni terminos aſſignarẽt. moꝛtẽq;

ꝓtinus ſuſtinerēt. Phileni ergo conditione ꝓbata. ꝑpli ſui ⁊ ſue reipublice vtilitatem vite ꝓprie ꝑtulerūt. Propter qḋ carthaginēſes aras ipſis duobꝰ fratribꝰ in ipſis arenis libicis in honorē ꝑpetuū ⁊ in facti memoriā erexerūt: que. ſ. adhuc arene philenoꝝ vocanť. Hec igiť legiť de fidelitate legati Prouerb. xxv. ꝙ ſicut frigus niuis in die meſſis. ſic ⁊ legatus fidelis animā illius q̄ miſit ipm̄ requieſcere facit. Habeat ergo legatus fidelitatē ⁊ veritatē. Tertio dico ꝙ debet habere claritatē ⁊ ſagacitatē. Ille. n. qui ꝓ arduis negocijs ad ꝑegrina loca mittiť prudēs cautus ⁊ diligens eſſe teneť. Nam ſi ſtultus aut fatuꝰ apparet: nunq̄ bn̄ negociū expediret. vn̄ Prouerb. xxvj. diciť. Ut claudus ē pedibus ⁊ iniq̄tatē bibēs q̄ mittit vba ſua ꝑ nunciū ſtultum. Prudēter ergo egerūt illi ſcipionis legati. qui ꝑ hoſtiū exercitum trāſmiſſi. rectoq̄ tramite ſine deuiatione trāſire deberēt. vnū de equis ſuis ex induſtria ſoluerūt. quē fugientē ꝑ caſtra vbilibet inſequētes totam poteſtatē hoſtiū explorauerūt. ⁊ ſub ſequele velamine cognouerūt. ſicut ponit Tytus liuius de bello punico. Prudēter etiam egit brutꝰ ille miſſus ⁊ legatꝰ cū tarq̄ni regis filijs apud delphos: qui audiēs appollinis reſponſum ꝙ ille legatoꝝ illoꝝ q̄ primus oſculareť matrē ſuam. in vrbe romana dominio potireť. ꝓmiſit ſe cadere occaſione capitis ⁊ cadēdo terram oſculatus eſt que eſt mr̄ oīm generalis. Sicq̄ factū eſt ꝙ poſt expulſis tarq̄nis ꝓpter Lucrecie mortē factꝰ fuit rome ꝯſul vt ponit Tytus liuiꝰ lib. j. ab vrbe cōdita. Prudētes vero et non ſtulti debēt ad legationē mitti vt prudēter poſſint que agēda ſunt vel diſſimulāda oꝑari Matth. xxiij. Ecce ego mitto ad vos ꝓphās ⁊ ſapiētes ⁊ ſcribas ⁊c̄. quaſi diceret. Sapiētes ⁊ prudētes mittēdi ſunt ⁊ nō alij. Habeat ergo legatꝰ prudētiam ⁊ ſagacitatē. Quarto habeat legatus audaciam ⁊ ſtrēnuitatē. Conſtat eñ ꝙ legatꝰ vbicūq̄ ſit debet audacter agere ⁊ in omnibus negocijs ſibi cōmiſſum vel verbo vel facto executioni mandare. Un̄ de romanis legiť apud Tytū liuiū de bello punico ꝙ cū Hanibal imperator carthagineñ. vł penoꝝ obſideret ciuitatē ſaguntū cōfederatā ⁊ ſociaꝝ romanoꝝ. romaniq̄ miſiſſent ad ipm̄ hanibal fedus denūciando vt deſiſteret. ipſe vero q̄ tūc actualiter obſidebat ſaguntū dictos legatos ab aſpectu ſuo ⁊ ne venirēt ad eū expulit ꝓpter qḋ ipſi romani legati tranatato mari ſe carthaginē tranſtuliſſent: poſt verba plurima in ſenatu carthagineñ. habita. vnus ex legatis romanis hec verba conſtanti audacia plicato gremio intulit. Hoc inq̄t gremio vel pacem vel bellū attulimꝰ: qḋ volueritis eligatis. Et cū reſpondiſſet ſenatus carthagineñ. qḋ volueritis detis nobis. Tunc legatus romanꝰ expanſo gremio dixit eis. Ut nomine ſenatꝰ populiq̄ romani bellū penis ⁊ carthaginēſibus indicaret: q̄ reſponderūt: bellū ſe grato animo recipe: ipſamq̄ tali ac tāto animo ꝓſecuturos quo animo recepiſſent. Igiť ad hoc applico ꝙ legatꝰ debet eſſe audax nihilq̄ debet metuere: dum tamē formā mandati ſui non exceſſerit. nec iniuſte voluerit q̄d patrare. Aduerte tn̄ ꝙ q̄dam ſunt nūcij vel legati q̄ tanta ſuꝑbia repleti ſunt ⁊ tantū confidūt in ſuoꝝ potentia dominoꝝ ꝙ qn̄ veniūt ad locum vel ꝓuinciam deſtinatā: tantā audaciam induunt ꝙ omiſſa omī modeſtia tēperatura: ad multa ⁊ iuſta impertinentia vel iniqua ꝓrumpere non formidant. Non eñ ſeruant modū in audacia. quinimo naturā exuunt legatoꝝ ⁊ formā induūt tyrannoꝝ. ſicut de illis legatis narrat Iuſtinus. ꝙ cū a rege potētiſſimo ad regē paruū ſibi ſubditum miſſi fuiſſent ꝓ tributo petendo vel alio negocio ꝑtractando. ipſi tamē modū aut tꝑantiā nō habētes nō ſolū tributū petierūt. q̄nimo habere filias ⁊ nepotes regis illius ad explendā ſuā libidinē voluerūt. Rex ergo iuuēculos quoſdā ad ſimilitudinē mulierū ornauit. ipſiſq̄ legatis fatuis ⁊ ꝓteruis tanq̄ iuuēculas ꝑ eos poſtulatas ad libidinē obtulit. Prefati aūt iuuēculi ex ordinatione regis ipſos legatos fatuos occiderūt: qn̄ ipſis tanq̄ feminabꝰ indicere voluerunt libidinē. Talis ergo audacia exceſſiua legatis oībus ꝓhibeť: quia ſi debitas metas exceſſerint non audacia ſed ſtulticia iudicať. Habeat ergo legatꝰ audaciam ⁊ ſtrennuitatē. exēplo pauli q̄ etiā in cathena poſitꝰ cū audacia nomē xp̄i nō ceſſabat annūciare et poteſtatē dn̄i p̄dicare dicens Eph. vj. Dať mihi ſermo cū fiducia notū facere euāgelij miniſteriū ꝓ quo legatione fungor in cathena iſta. ita vt in ipſa audeam ꝓut oportet me loqui. Habeat igiť legatꝰ audaciam ⁊ ſtrennuitatē. Quinto dico ꝙ legatus debet habere modeſtiā ⁊ benignitatē. Ad legatos. n. ſpectat ꝙ ſint

Humiles.
Benigni.
Eloquētes.
Affabiles.
Et diſcreti.

Et potiſſime iſtud ꝑtinet ad legatos q̄ mittunť a papa vel altero ꝓ pace inter aliq̄s reformanda: qui. ſ. p̄ ceteris debēt affabilitatē ⁊ benitatē p̄tendere. vt partes poſſint ad ꝯcordiā reuocare. Narrat. n. Solinus ꝙ in affrica circa templū amonis ē fons q̄ virtutē mirabilē habet ad cōglutinādū ⁊ ꝯſolidādū. Cineres eñ arenas ⁊ lapillos vnit: ⁊ in vnū corpus ꝯglutinat atq̄ iungit. Sic vere debet eſſe legatꝰ q̄ vādit pro pace. Uirtutis eñ debet eſſe benigniſſime ⁊ affabiliſſime: vt. ſ. poſſit ꝯtrarios ⁊ diuerſos: ⁊ ex toto abinuicē ſeparatos adinuicē cōglutinare ⁊ ꝑ pacē ⁊ concordiā in vnū corpus. i. in vnitatē ⁊ amiciciam federare. j. Machab. ix. ca. Miſit Jonathas legatos componere pacē. Iſtud tamē eſt cōtra multos legatos q̄ non ſunt apti nati cōtrarios cōcordare: ſed cōcordes abinuicē diſcordare: q̄ ſcꝫ ita ſunt duri impij vel crudeles ꝙ illos ad q̄s mittunť magis ſolent ad iracūdiam ꝓuocare q̄ ab iniurijs reuocare. Iſtud potiſſime videmꝰ in legatis ⁊ cōmiſſarijs quos mittūt ad ꝑtes extraneas rex ⁊ papa. Iſti eñ qn̄ vidēt ſe eſſe longe a curia: ⁊ cōſiderant ꝙ eoꝝ mala oꝑa non poterūt ꝑ dominos ſuos cito ſciri. in rapinā ⁊ furiam efferunť: ⁊ ꝓ pecunijs cōgregādis cōtra pauꝑes debacchanť. Similes neruis q̄ ſunt in humano corꝑe. qui ſcꝫ a capite ⁊ cerebro mittunť ꝑ mēbra corꝑis vniuerſa. Sed reuera iſti quāto ſunt magis ꝓpinq̄ cerebro ſenſui originali p̄ncipio ſiue loco meliores inueniunť. Qn̄ vero longiꝰ recedunt a capite: ⁊ ad remotiores ꝑtes corꝑis differunť tāto peiores efficiunť. Sic ꝓculdubio tales quanto ſunt in partibꝰ plus ꝓpinq̄s tanto minꝰ exequunť oꝑa ſue cupiditatis ⁊ malicie. Quāto vero in longinq̄oribꝰ partibꝰ fuerint. tanto latius ſue cupide neq̄cie oꝑa multiplicanť et ſe exponūt duris oꝑibus atq̄ factis crudelibꝰ ⁊ iniq̄s Eſaie. lvij. Miſiſti legatos tuos ꝓcul ⁊ humiliata es vſq̄ ad inferos. Ut ⁊ ſubditi de talibꝰ poſſint dicē illud Heſter. xiiij. Duriſſima nos opprimit ſeruitute: ⁊ volūt delere hereditatē tuam ⁊c̄. Non ſic debet eſſe bonꝰ legatꝰ. imo ꝓcerto debet eſſe dulcis tractabilis ⁊ benignꝰ: vt ſic poſſit corda partium frangere: ⁊ ad pacis remedium reuocare. Ad hoc. n. principaliter mittunť vt eorum opera ⁊ induſtria pax ⁊ cōcordia reformenť. ꝑmo Machabeoꝝ. ix. Jonathas miſit legatos componere pacem. Et Luc. xiiij. de illo rege q̄ mittens legationeꝫ rogat ea q̄ pacis ſunt vbi oñdiť de legato auctoritas papalis ſeu regalis q̄ iſtum dirigit. Humilitas mentalis q̄ p̄ces porrigit. ſedulitas penalis cui iſte ſe ſubiūgit: tranq̄llitas ſeu vtilitas finalis quā ſupplex exigit ⁊ trāſigit. Auctoritati eſt obiendū. Mittens. Sedulitati cōpatiendū. Legationem. Humilitati eſt conſentiendū. Rogat Tranq̄llitate ſeu vtilitati eſt annuēdum. Que pacis ſunt

Mittēte nihil nobilius.
Legato nihil ſedulius.
Rogante nihil humilius.
Pace vero ſeu cōpoſitōe nihil vtilius.

Proſequere ſi vis de Auctoritate. Sedulitate. Humilitate ⁊ Utilitate ſeu neceſſitate. Et vide in titulis de Mittere ⁊ Rogare. ⁊ hic de legatione: de nuncio ⁊ de pace. Patet ergo ꝙ legatꝰ debet hr̄e modeſtiā ⁊ benignitatē. Sexto dico ꝙ debet hr̄e fiduciā ⁊ ſecuritatē. Fidēter eñ ⁊ ſecure debet legatus vbiq̄ incedere ⁊ de nullo p̄iudicium aut damnū aliqḋ ſuſtinere. Iſtud eñ fuit a principio ius gentium: ſicut ſuꝑius in primo fuit dictū. Sicut eñ ponit Solinus alique gentes fuerūt in ſeptētrione dicte arumphe: q̄ fructibꝰ arboꝝ viuebant: crines taꝫ mares q̄ femine tondebant neminem ledere volebāt: ſed in pace ⁊ in quiete viuebant. Iſti ergo ſacri reputabanť: ipſoſq̄ ledere aut tangere nephas etiā a ferocibꝰ nationibꝰ reputabatur. q̄nimmo q̄cunq̄ periculū metuebat: ſi ad ipſos fugerat tutus erat: ac ſi templo vł aſilo tegereť: quia. ſ. illuc ipſos inſequi verebať. Talis ergo opinio fuit antiq̄tus de legatis: qui. ſ. tanq̄ miſſi ꝓ vtilitate vniuerſali reputati fuerūt ſacri: quapropter nulli licuit ipſos tangere nec q̄buſcūq̄ iniurijs violare: ⁊ ſic ſecure ⁊ tute ire licuit ⁊ redire. Un̄ de terra de qua natus ſum gallicanū ꝓuerbiū eſt cōmune. iſtud

quo dicit̄ ꝙ nūcius non meret̄ nec bonū audire nec malū
dic. Meſſagis ne doit nebien anoir ne mal ouoir. Et ſic di
co ꝙ iſte dꝫ hr̄e fiduciā ⁊ ſecuritatē: qꝛ.ſ.nō debet offendi
quomodolibet ſeu ledi Eccl.vij. Non ledas ſeruum in ve
ritate operantē. Sic ergo patet quomō legati debēt habe-
re ſex conditiones p̄dictas. videlicet Auctoritatē. Fide-
litatē. Sagacitatem. Strennuitatē. Benignitatē. Securi-
tatē. Et hec ſufficiant de legato. Concorda melius ſi potes
vel vocaliter vel realiter: qꝛ pauce ſunt in biblia de legato
auctoritates. Uide de Nuncio ⁊ de Mittere ⁊ ſimilibus.

Legio. Nota ꝙ legio idem eſt qꝺ lecta vel electa.
ſocietas vel congregatio: quia.ſ.antiquit⁹
milites eligebant̄: ⁊ electi ꝑ ſocietates diſtinguebant̄: ita
ꝙ ſocietas ſex milia ſexcentos ſexagintaſex continēs legio
dicebat̄. Et poteſt dici ꝙ inuenit̄ legio Angeloꝝ. Homi
nū atqꝫ Demonū: ſed nihil ad p̄ſens. Uide vbi Societas.
Congregatio. Multitudo ⁊c̄. Pauciſſime em̄ ſunt aucto-
ritates. De angelis em̄ dicit chriſtus Math.xxvj. Qꝛ pa-
ter ſuus poterat ſibi dare plus q̄ꝫ duodecim legiones an-
geloꝝ. De legione hominū dicit̄.ij. Regū.xv. ꝙ Dauid ha
bebat ſecum legiones celethi atqꝫ pheleti. De legione ꝟo
demonum dicitur Marci.v. ⁊ Luce.viij. ꝙ demoniū dixit
ꝙ vocabat̄ legio. Multi em̄ inq̄t ſumus ⁊c̄. Sufficit.

Legere. Nota ꝙ ſcḋm ꝙ ſunt diuerſi libri. diuerſe
⁊ varie ſūt lecture. Inuenit̄.n.i ſcꝑtura

Liber celeſtis excellentie.
Liber patentis cōtinētie.
Liber fulgentis ſapientie.
Liber latētis conſciētie.

Primus eſt liber diuine na
ture in q̄ legūt agmina ſan-
ctoꝝ. Scḋs eſt liber omnis
creature in q̄ legit grex phi-
loſophoꝝ. Tertius eſt liber diuine ſcripture in quo legunt
caterue doctoꝝ. Quartus ꝟo eſt liber mētalis clauſure in
quo legit copia iuſtoꝝ. Primus legit̄ ad admirandum
Scḋs legit̄ ad delectandū. Tertius legit̄ ad dirigendum.
Quartus ꝟo legit̄ ad corrigendū. Dico ergo p̄mo ꝙ le
gendus eſt liber diuine nature vt in ipſo ſemꝑ admiremur
Sicut em̄ videm⁹ ꝙ pueri licet nihil intelligant admirant̄
tamē ⁊ libenter reſpiciunt pulcros libros: ⁊ ipſas pulcras
imagines ⁊ figuras. Sic reuera licet liber diuie eſſentie ſit
nobis ignotus: ita ꝙ illas ꝓfundiſſimas rerū naturas que
ibidē ab eterno ſunt ſcripte non poſſum⁹ intelligere vel le
gere. ipſum tamē ⁊ imagines rerū in ipſo refulgētes meri-
to poſſum⁹ admirari ⁊ in ipm̄ mētaliter ſpeculari. Iſte.n.
eſt liber ille ſignat⁹ de quo dicit̄ Eſaie.xxix. Uiſio inq̄t om
niū ſicut verba libri ſignati: quē cum dederint ſciēti lr̄as di
cent ei lege: ⁊ reſpondebit non poſſum. ſignatus eſt em̄. Et
dabit̄ liber neſcienti lr̄as ⁊ dicēt lege: ⁊ reſpondebit. Ne-
ſcio lr̄as. Et vere ſignatus eſt nobis ꝓ tp̄e vite hui⁹ mira-
bilis liber iſte: ita ꝙ non eſt dare aut ſciētificū aut ignarū
qui poſſit legere q̄ ſunt ibi. Cum em̄ liber iſte ſit liber volū
tarius: quia.ſ. iſte non legit̄ niſi quantū voluerit ⁊ exhibue
rit ſe legendū. conſtat ꝙ ſerui ſancti ⁊ angeli ipm̄ legunt et
eum eſſentialiter intuent̄. ⁊ quāto plus reſpiciūt tāto plus
mirant̄. Ibi em̄ legunt ꝓceſſum ⁊ emanationē perſonaꝝ:
ydeas ⁊ exemplaria creaturarū: p̄deſtinationes iuſtoꝝ: re
pudiationes reproboꝝ: ꝑfidiam iudeoꝝ ⁊c̄. Multa nimis
ꝑ paucas lr̄as legerat ibi Paulus raptus vſqꝫ ad tertium
celū: q̄ tamē audiuit ibi archana verba q̄ non licēt homini
loqui. Iſte eſt em̄ liber ſignatus ſigillis ſeptem ſicut dicit̄
Apoc.v. Quia.ſ. om̄ia ſecreta ſeptē mūdi etatū: ſeptē pla-
netarū: ſeptē dierū in eo ſunt ſignata ⁊ a nobis abſcondita
vel velata Dan̄.v. Ingreſſi ſunt ſapiētes regis ⁊ non po-
tuerunt nec niſi ſcripturā legere: nec interp̄tationē indica
re. Legēdus eſt ergo liber diuine nature vt in ipſo ſꝑ admi
remur. Scḋo dico ꝙ legēdus eſt liber mūdi creature vt
in ipſo valde delectemur. Res em̄ create ſeu creature mū-
di ſunt liber in q̄ deus depinxit ⁊ deſcripſit bonitatē ſapiē-
tiam ⁊ potentiā ſuam. Quia.ſ. ſicut dicit̄ Roꝝ.j. Inuiſibi
bilia em̄ dei ꝑ ea q̄ facta ſunt intellecta ꝯſpiciunt̄ ſempiter
na quoqꝫ ei⁹ virtus ⁊ diuinitas. In iſto libro legerāt phi
⁊ intantū delectati ſunt ibidē: vidētes.ſ. virtutes latentes
in rebus: ordinē ⁊ modū creaturarū: ⁊ toti⁹ pulcritudinē
vniuerſi: ꝙ om̄ia alia contēpſerūt: ⁊ contemplationi lectu
reqꝫ ſtudio hui⁹ libri ſe penitus dederūt. Et reuera adhuc
illi qui vacāt in ſtudijs lucratiuis. ſi ſaperēt ⁊ intelligerēt
quantū ſit delectabile legere librū iſtū. calcarēt oīa velut lu
tum. ⁊ poſt phos currerēt ad lecturā dicētes illud qꝺ ſcri-
bit̄ Apoc.j. ꝙ.ſ. beatus eſt qui audit ⁊ legit verba ꝓphetie
huius ⁊ ſeruat ea q̄ in ea ſcripta ſunt. Et bene dicit ꝓphetie
quia ꝓcerto in libro nature qui bene ſciret intelligere inue
niret p̄terita. p̄ſentia ⁊ futura: illis dūtaxat exceptis q̄ a ſo
la voluntate diuina ꝓcedunt ⁊ que pater poſuit in ſua po
teſtate ⁊ volūtate. Igitur q̄ legit intelligat Marci.xiij. Le
gendus eſt igitur liber mūdi creature vt in ipſo ſancte de-
lectemur. Tertio dico ꝙ legēdus eſt liber ſacre ſcriptu-
re vt per ipſum recte dirigamur. Liber em̄ ſacre ſcripture
habet mādata dirigētia. habet conſilia ſapiētia: habet pro
miſſa erigentia. ⁊ habet ꝓhibitiua cōminantia ſeu reprimē
tia. Iſtum ergo ſolent viri ſciētifici libēter legere ⁊ ibidem
ſtudere ⁊ inſpicere: qꝺ maxime ꝑtinet ad p̄dicatores ⁊ p̄e
latos: qui ſcꝫ ibidē legunt ⁊ ſtudēt vt ignorantes doceant ⁊
informēt Ioſue.viij. dicit̄. Legit omnia ꝟba bn̄dictionis
⁊ maledictionis. Et.iiij. Regū.xxiij. Legit Ioſias cūctꝭ aũ
diētibus om̄ia verba libri federis. De moyſe etiam dicitur
Exodi.xxiiij. Aſſumēs moyſes volumē federis legit audiē
te populo. De xp̄o etiam dicit̄ Luce.iiij. ꝙ intrauit ſcḋm cō-
ſuetudinē in ſynagogā ⁊ cepit legere. Si ḡ Ioſias Moy-
ſes ⁊ Xp̄s ibi ꝓhibent̄ legiſſe: bene ergo debemus ibidē le-
gere: ⁊ nos in diuinis voluminib⁹ exercere. Quicūqꝫ.n. le-
gerit ſcripturam hanc ⁊ interp̄tationē notam fecerit. pur-
pura veſtiet̄ ⁊ torquē auream habebit in collo ⁊ tertius in
regno meo erit Dan̄.v. Purpura ſignificat ruborē chari-
tatis: torques q̄ ligat collum ſignificat cathenam ſeu vin-
culum iuſticie ⁊ equitatis: aurū qꝺ ſplēdet ſignificat reful
gētiam ſapiētie ⁊ veritatis: tertius ꝟo numerus fidē ſigni-
ficat trinitatis. Quia reuera qui ſcripturaꝫ ſacram ſtudēt
diligēter ⁊ legunt. ſancte trinitatis fidē. diuine ſapiētie lu-
cem. diſcipline ſeu iuſticie torquē ⁊ diuini amoris purpu-
ram vel amorē merent̄ p̄ ceteris ⁊ accipiūt Neemie.viij.
Populus ſtabat in gradu ſuo: a legerunt in libro legis dei
aperte et diſtincte ad intelligendum: ⁊ intellexerunt cum
legeret̄. Et.ij. Eſdre.ix. dicitur de leuitis ꝙ legebant legem
domini: ⁊ p̄ferebāt ſinguli eos qui intelligebāt lectionem.
Legēdus eſt ergo liber diuine ſcripture: vt ꝑ illum recte di
rigamur. Quarto ꝟo dico ꝙ legēdus eſt liber mētalis
clauſure.i. liber conſciētie legēdus eſt: vidēdus ⁊ conſide-
randus vt ipm̄.ſ. defectuoſum ⁊ corruptū corrigam⁹: ⁊ vt
in ipſo noſipſi p̄terea corrigamus noſipſos. Legamus igi-
tur ꝑ compūctionē ſcripturā libri.i. crimina q̄ cōmiſimus
conſiderando. ꝑ contritionē de ipſis horrorē ⁊ diſplicentiā
concipiēdo: ꝑ confeſſionē ipſa peccata exprimēdo ſacerdo
ti ⁊ explicando. Homo em̄ optime debet ſcire legere literā
quā ipſemet ſcripſit: qꝛ ergo noſipſi peccata q̄ ſunt in libro
conſciētie noſtre ſcripſim⁹: ⁊ ea ibi imp̄ſſimus ⁊ poſuim⁹
ipſa ꝓcerto bene ⁊ diſcrete legere: ⁊ ꝑ confeſſionē manife-
ſtare debemus Hiere.xxxvj. Lege de volumine in quo ſcri
pſiſti. Iſte eſt em̄ liber Ezech.ij. In quo ſcripte erāt lamē
tationes carmen ⁊ ve: ⁊ expandit illud coram me inq̄t. In
conſciētia em̄ debēt legi lamētationes ꝓpter crimina q̄ cō-
miſimus. Ue ꝓpter tormēta q̄ metuim⁹. Carmen ꝓpter ve
niam quā ſperamus. Et ſic debet iſte liber quē expoſuim⁹
⁊ ꝑlegimus expandi ⁊ dilatari ꝑ confeſſionē. Quia reuera
primo debet fieri ⁊ precedere lectura ꝯſiderationis: contri-
tionis ⁊ compunctionis. deliberationis ⁊ meditationis: et
poſtea debet ſequi lectura cōfeſſionis. Iuxta illud qꝺ ſcri-
bit̄ Coloc.iiij. Cum lecta fuerit apud vos hec epiſtola. fa-
cite vt ⁊ in laodicenſiū legat̄ eccleſia: quaſi diceret. Cū p̄i
mo legeritis mētaliter meditādo: legatis tamē apte etiam
coram p̄sbytero confidēdo. Unde de hac vide.j. vbi liber
in fine ſeu vltimo. Patet ḡ ꝙ legere debemus librū ꝯſciē-
tie vel interne clauſure. librum ſapientie vel diuine ſcriptu
re: librū euidētie vel mūdi creature: librū excellētie vel ſu-
perne nature. Uide vbi Liber. Litera ⁊ Scriptura ⁊ ſilia.

Legitimus. Legitima. Legitimū. dicit̄ qua-
ſi lex optima ſeu intima. Illa em̄ ſcriptura legitima appel
lat̄ que a deo ſicut lex optima ſtatuebat̄ ⁊ que a populo ꝑ
modū legis certe: fixe: ꝑpetue ⁊ optime recipiebat̄ Leuit.
.xviij. Cuſtodite legitima mea. Unde quaſi in infinitis lo-

cis vbi de aliquo ſacrificio a deo ordinato ponit̃ ſtatim ſubiũgit̃ legitimũ ſempiternũ erit vobis. Nunc etiam dicitur illud legitimũ qđ omni vicio carere in ſuo genere comꝓbat̃. Et ſic legitime fieri dicit̃ illud qđ defectus aut macula nõ comitat̃. ſicut illud. ij. Thimothei. ij. Non coronabitur niſi q̃ legitime certauerit. Et. j. Thimothei. j. Bona eſt lex ſi quis ea legitime vtat̃. Igit̃ illa dicebant̃ vnicuiqꝫ legitima: que ad cultũ dei fuerãt tradita vel ſtatuta. Sic etiã de paganis dicit̃. Qꝫ anthiochus voluit ꝙ omẽs ſibi ſubditi relinquerẽt legitima ſua et ſequerent̃ legẽ ſuam fatuam quam ipſe tenebat. j. Mach. j. ⁊. iij. vt plane potuerit patere ibidẽ legenti. Cum ĝ legitima dicant̃ q̃. ꝓ lege diuina ſeruant̃ omitto. Uide vbi lex.

Lenitas. Cum lenitas idem ſit ꝙ ſuauitas. Et lenire idem ſit ꝙ ſuaui dulcedine mulcere. q̃ reuera valde eſt neceſſaria ⁊ vtilis ad mitigandũ iracundiam ⁊ rancorem. Nota ꝙ inuenitur Lenitas
Mala. Lenes maligni ⁊ mali ſunt ſicut. ſ. ptꝫ de ꝓdi
Benigna. torib⁹ ⁊ hypocritis: qui. ſ. fingũt ſe lenes ⁊ mã
Cõdigna. ſuetos: ⁊ tñ cauteloſi ſunt ⁊ fallaces ſimiles. ſ.
ſerpẽtibus ⁊ anguillis quarũ ſi pellis ẽ lenis ⁊ ſuauis. manutenẽtia tñ ipſarũ non eſt neqꝫ facilis neqꝫ lenis. Unde ille q̃ volebat decipe patrẽ ſuũ legit̃ dixiſſe Geñ. xxvij. Noſti ꝙ Eſau frater me⁹ homo piloſus ſit ⁊ ego lenis. Itẽ lenes ſunt benigni atqꝫ vtuoſi. Pelles eñ q̃ ſt̃ ſuaues ⁊ lenes: ſunt apud homines amplius reputate ⁊ nobiliũ vſib⁹ magis apte. Sicut patꝫ de pellibus varioꝝ q̃ ſunt beſtiole paule ampliores muſtela. habẽtes nomẽ a colorũ varietate ſunt eñ in vẽtre candidi. in dorſo cinerei: de quarũ pellibus gloriant̃ homines in veſtitu: quia. ſ. iſte nõ pungũt neqꝫ ledunt: immo mulcẽt ſuauiter quicq̃d tangunt. Sic eſt de multis q̃ naturaliter ſunt manſueti ⁊ lenes. Nullũ eñ ledere vel offendere: ſed ſciunt erga omẽs dulciter ⁊ ſuauiter ſe habere. ⁊ ideo nobiles ⁊ magnates. ſ. de⁹ ⁊ angeli ſolent tales diligere ⁊ habere. Unde de Moyſe dicitur Ecci. xlv. In fide ⁊ leuitate ipſius ſanctũ fecit illũ ⁊ elegit eum ex omni carne. Item ſunt condigni ſeu glorioſi. ſcilicet boni principes ⁊ prelati. Iſte enim debent loco ⁊ tempore lenes eſſe: ⁊ ſe ſuaues ⁊ modeſtos ⁊ dulces ſi res exigit exhibere. Qui reuera lenitas ꝓncipis valet ad Regẽdũ. Docẽdum. Temperandũ. Conſolandũ. Regendũ dico Heſter. xiij. Nequaq̃ volui potentie vti magnitudine: ſed cũ clementia ⁊ lenitate gubernare ſubditos. Ad docendũ etiam quia. ſ. homo melius docet̃ ⁊ inſtruit̃ ſi cum lenitate ⁊ mãſuetudine doceat̃ Gal'. vj. Hmõi inſtruite in ſpũ lenitatis. Ad temperandũ ſeu etiam moderandũ. ſ. ſupbiam ⁊ ꝓteruiam alioꝝ. Unde roboam filius ſalomonis fuit ꝑ ſapientes conſultus. iij. Reg. xij. Si locutus fueris eis verba lenia: erunt tibi ſerui cunctis dieb⁹. Et. ij. Paral'. x. dicit̃. Si placueris populo huic: ⁊ lenieris eos verbis clemẽtib⁹. ſeruiẽt tibi omni tpe. Qđ quia roboam non fecit: ſꝫ relicto ſeniũ conſilio iuuenib⁹ credidit: nec ſerotina bonitate demulſit: ſꝫ feritate potius irritauit: ideo regnũ ꝑdidit: ſicut dicit̃ ibidẽ Prouer. xxv. Patiẽtia leniet̃ ꝓnceps. Uñ Helie dicitur Ecci. xlviij. Inſcriptus es in iudicijs tẽpoꝝ lenire iracundiã domini. Itẽ valet lenitas ad conſolandũ. Uñ Geneſis. xxxvij. dĩ. Qꝫ filij iacob cõgregati ſunt vt lenirẽt dolorẽ patris ⁊c̃. Uide vbi Modeſtia. Suauitas. Miſericordia Benignitas.

Leo. Nota ꝙ leo multipliciter ſumitur in ſcriptura. Inuenitur enim in ſcriptura Leo ſumme
Auctoritatis. Leo auctoritatis eſt deus: quia iſte ẽ il
Stabilitatis. le de quo dĩ Apoc. v. Uicit leo de tribu
Iniquitatis. iuda radix dauid. Leo ſtabilitatis ẽ iu
Crudelitatis. ſtus. De quo Prouerb. xxviij. Iuſtus
quaſi leo ꝯfidẽs abſqꝫ vllo timore erit. Leo crudelitat⁹ eſt dyabolus. De quo. j. Pet. v. Aduerſari⁹ veſter dyabolus tanq̃ leo rugiẽs circuit querẽs quẽ deuoret. Leo iniq̃tatis eſt pctõr Ecci. iiij. Noli eſſe quaſi leo in domo tua euertẽs domeſticos tuos. De iſtis ĝ leonibus aliq̃d ꝑ ordinẽ diſſeramus. Primo igit̃ dicam⁹ de xp̃o q̃ eſt leo auctoritatis Sicut. n. leo rex ẽ animaliũ: ⁊ ideo dicit̃ leo: quia leon grece idẽ eſt ꝙ rex latine. Sic xp̃s eſt rex omniũ. Iſte eñ dicitur rex regũ ⁊ dñs dominantiũ Apoc. j. Et ideo de auctoritate iſtius regis poſſumus exponere illud Ezech. xxxij. Leoni gentium aſſimilatus es: ⁊ draconi qui eſt in mari. Et aduerte hic ꝙ ſꝫm quatuor ꝓprietates leonis chriſtus habet proprie quatuor ſtatus. Leo enim eſt animal
Liberaliſſimũ. Sic vere xp̃s fuit liberalis carnẽ aſſu
Uirtuoſiſſimũ. mẽdo: ideo dicit̃ aſſimilat⁹ es. Uirtuo
Mirabiliſſimũ. ſus mortẽ ſuſtinẽdo: que notat̃ cũ dici
Precellẽtiſſimũ. tur. In mari. Mirabilis vitam reſumẽ
do. Leo inq̃t gentiũ. Glorioſus celũ aſcẽdẽdo. Draconi inquit: qđ eſt anĩal volans ⁊ ſurſum aſcendẽs. Dicam⁹ ĝ ꝙ xp̃s dicitur leo ꝓpter liberalitatẽ quaꝫ habuit carnẽ aſſumẽdo. Leo eñ eſt animal ita liberale ꝙ p̃dam ſuam nõ comedit ſolus: ſed animalibus ipſam condiuidere cõſueuit. Sic vere tanta fuit chriſti bonitas ⁊ liberalitas ꝙ ſe et ſua per carnis aſſumptionem nobis dedit. Sicut dicit̃ Eſaie. ix. Puer natus eſt nobis: ⁊ filius datus eſt nobis. Beatitudinẽ eñ glorie ſue ſolus nõ voluit participare: ſꝫ ipſaꝫ ꝑ incarnationẽ beatã vt homines deos faceret factus homo voluit omnibus cõmunicare. Iſta ṽo incarnatio oſtendit̃ cum dicit̃. Aſſimilatus es. Iſte eñ in ſimilitudinẽ carnis peccati venit in ſimilitudinẽ hominũ factus: ⁊ habitu inuẽtus vt homo Ro. viij. Et Phil'. ij. Ita ꝙ ꝓprie põt dici de ipſo illud. j. Mach. iij. Similis factus ẽ leoni in opibus ſuis. Dicit̃ ergo leo ꝓpter liberalitatẽ ⁊c̃. Deinde dico ꝙ dicit̃ leo ꝓpter virtuoſitatẽ qua viguit mortẽ ſuſtinẽdo. Et hoc oſtẽditur cum dicit̃ mare. Mare. n. amarũ paſſionis amaritudinẽ ſignat. Sicut eñ leo eſt animaliũ fortiſſimũ ⁊ audaciſſimũ: ita ꝙ venatoribus ip̃m impetẽtib⁹ imtrepide ſe opponit. Sic vere xp̃s ita fuit audax ⁊ fortis ꝙ mortis amaritudinẽ vilipendẽs firmauit faciẽ ſuam vt iret in hieruſalem: q̃uis ibi ſe ſciret corporaliter moriturũ dicẽs. Math. xx. ⁊ Luc. xviij. Ecce aſcẽdimus hieroſolymã ⁊ filius hominis tradet̃ ad crucifigendũ. Iſte eñ fuit leo de quo dicit̃ Prouerb. xxx. Leo fortiſſimus beſtiarũ ad nullius pauebit occurſum. Iſte eñ fuit talis leo ſicut videt̃ dicere Solinus lib. de mirabilibus mũdi. Dicit eñ ꝙ in partibus vbi homiẽs a leonibus infeſtant̃ ſolent incole leonẽ mortuũ in alto loco. ſ. in cruce vel in patibulo ſuſpẽderẽ vt alij leones territi ab ipſoꝝ infeſtatione deſiſtant. Sic vere quia leones inferni ciuitatẽ hui⁹ mũdi infeſtabant: ⁊ ip̃am varijs tentationib⁹ morti ꝑpetue ſubmittebant. Ideo leo de tribu iuda in cruce fuit mortuus ⁊ ſuſpẽſus. vt predicti leones. i. demones terrerent̃ ⁊ a nocumẽtis hominũ deſiſtere cogerent̃. Figurati Numeri. xxj. vbi ſerpens eneus ſuſpenſus eſt in ligno. vt ꝑcuſſi ab alijs ſerpentibus aſpectu illius ſanarent̃. Quia vere ſi xp̃s in patibulo crucis ſuſpẽſus qui (. ſ. erat ſerpẽs ꝑ prudentiã. eneus ꝑ eloquẽtiã) deuote conſideret̃: morſus ſerpẽtum infernalium. id eſt. tentationes demonuꝫ ſanabunt̃ ⁊ mitigabunt̃. Et iſta chriſti paſſio ⁊ tribulatio poteſt accipi vt dictũ eſt cum dicit̃ mare. Unde xp̃s põt comparari illi beſtie que aſcendebat de mari ⁊ os eius ſicut os leonis. De qua dicit̃ Apocal'. xiij. Magna eñ velut mare contritio tua: ſicut dicit̃ Treñ. ij. Iſte igit̃ habuit virtuoſitatẽ qua viguit mortẽ ſuſtinẽdo. Deniqꝫ fuit leo ꝓpter mirabilitatẽ quã habuit vitam reſumẽdo qđ oſtendit̃ cum dicit̃ Leoni gentiuꝫ. Leo. n. hoc habet ſingulariter ꝓprium ꝙ ad vocẽ patris ſui poſtq̃ per triduũ mortuus fuerit ſuſcitat̃. Sic vere xp̃s dei patris diſpoſitione poſt triduanã mortẽ a mortuis reuixit: ⁊ mirabiliter reſurrexit. Leoni inq̃t gentium. Uñ Geñ. xlix. Requieſcens accubuiſti vt leo ⁊ quaſi leena: q̃s ſuſcitabit eũ: q̃ſi diceret. Nullus niſi deus. Inſup dico ꝙ ipſe fuit leo ꝓpter generoſitatẽ qua ſplẽduit celos aſcẽdẽdo. Et hoc oñdit̃ qñ dĩ Draconi. Draco eñ q̃ maximus eſt ſerpentuꝫ ⁊ pre caliditate nimia ignẽ ſpirat: ⁊ pre leuitate maxima ſurſum volat: ſignat xp̃m q̃ maior eſt inter alias creaturas: et q̃ tanto charitatis ardore plenus fuit. ꝙ ignẽ vere dilectionis in diſcipulos inſufflauit dicẽs Luce. xij. Ignẽ veni mitte in terrã: ⁊ q̃d volo niſi vt ardeat. Ipſe ĝ ſurſum ad paradiſum ꝑ aſcenſionẽ volauit: quia. ſ. iſte aſcendit ſuꝑ cherubin ⁊ volauit ſuꝑ pennas ventoꝝ. Draconi inq̃t Dañ. xiiij. Erat draco magnus in illo loco quẽ colebant babylonij. Sicut eñ leo in altis rupibus ſe occultat: vt exinde rugiens animalia audiẽtia terreat: ⁊ ſicut rex in circulo ipſa

includat ⁊ capiat. Sic xp̄s in aſcenſione ſurſum in monte paradiſi aſcendit ⁊ ibi ſe a mundi viſibus occultauit. Ex inde tamē per predicotores ſuos quotidie clamat ⁊ rugit Amos .iij. Leo rugiet quis non timebit. Et in circulo mandatorū ſuoꝝ omnes generaliter circūcingit: quos vult ad partem ſuam accipit: quos vero noluerit reſpuit ⁊ dimittit. Quia ſicut dicit Luc. xvij. Duo erunt in lecto vno: vnꝰ aſſumet̄ ⁊ alter relinquet̄. Ideo de iſto aſcenſu iſtius leonis dicit̄ Hiere. iiij. Aſcēdit leo de cubili ſuo: ꝑdo gētium ſe leuauit. Et ſic ḡ patʒ quō ꝑ leonē intelligit̄ xp̄s ſm̄ quatuor ſtatus ſuos: qđ bn̄ figurat̄ Ezech. j. in illo animali mirabili qđ quatuor habebat facies. ſ. Faciē hominis a parte anteriori: ⁊ prima. Faciē bouis a parte ſiniſtra ⁊ ſecūda. Faciē leonis in dextera ⁊ tertia. Faciē aquile in parte ſuperiori ⁊ quarta. Sic vere xp̄s p̄mo fuit homo in incarnatione ꝑ humane carnis aſſumptionē. Secūdo fuit bos in paſſione ꝑ ſue carnis immolationē. Tertio fuit leo in reſurrectione ꝑ ſui ipſius ſuſcitatiōʒ. Quarto fuit aq̄la in aſcēſione ꝑ ſui corpis in celū ſubleuationē. De iſto ḡ leone dr̄ Geñ. xlix. Ad ꝑdam aſcēdiſti fili mi accubuiſti vt leo. Et ſic ergo p̄tʒ ꝙ ꝑ leonē pōt intelligi xp̄s. Scđo dicamꝰ de viro iuſto ſeu ꝑfecto qui eſt leo ſtabilitatis. Eſt eñ leo animal

Hominibus gratioſum.
Beſtijs rigoroſum.
In inuadendo animoſum.
In ſuſtinēdo virtuoſum.
In diſcernēdo induſtrioſum.
In diuidendo ⁊ miſeris par-

cendi officioſum etiā aliq̄tiens timoroſum. Leo eñ erga naturā hominuʒ eſt benignus. Erga naturā animaliū eſt auſterus. Ad inuadendū animalia eſt valde ſtrenuus. Ad ſuſtinēdum labores eſt bellicoſus. Ad diſcernēdum. ſ. inter illos q̄ ip̄m ꝑcutiūt eſt induſtrioſus. Ad diuidēdum alijs animalibus predam ſuam ⁊ ad parcendū miſerabilibus ꝑſonis. ſcilicet proſtratis mulieribus ⁊ paruulis eſt curialis ⁊ officioſus. Ad viſum tamen ignis ⁊ galli albi ⁊ ad vocem ⁊ auditum ſtrepidus rotarū eſt mirabiliter timoroſus. Sic ꝓculdubio vir iuſtus ⁊ maxime religioſus ſiue eccleſiaſticus vel prelatus debet eē erga homines. i. erga perſonas bonas rōnabiles ⁊ diſcretas benignus amicabilis ⁊ modeſtus. Tales eñ non debet ledere vel deprimere: ſ; potius iuuare ⁊ promouere. Figura Dan̄. vj. ⁊ xiiij. vbi daniel ſanctus ſedēs in medio leonuʒ ab eis non eſt leſus. Beſtias vero. i. peccatores debet ꝑ correctionē ledere ⁊ eos acriter caſtigare. Cuiꝰ tamē ꝯtrariū faciūt hodie multi iudices ⁊ p̄lati. qui magis ſunt benigni beſtijs q̄ꝫ hominibuſ. ⁊ impijs q̄ꝫ melioribus: q̄nimmo qđ peius eſt beſtijs ⁊ peccatoribus illeſis ſolent innocētes ledere: peccatoribus parcere. homines vero. i. ſanctos ⁊ ſimplices rapinis ⁊ exactionibus deuorare Ezech. xix. Leo factus eſt ⁊ didicit capere predam. Homineſqꝫ deuorare. Figurati in Lamech de qua dicit̄ in hyſtoria ſcholaſtica. Qꝛ cum cecus eſſet ⁊ deberet ſagittare vnam beſtiaʒ. ꝓ beſtia hominē ſagittauit. Item dico ꝙ iſte ad modū leonis debʒ eſſe animoſus ⁊ bellicoſus: quia. ſ. vir iuſtus debet eſſe audax ⁊ animoſus ad bonū aggrediendū: ad malos inuadendum ⁊ corrigendū: ⁊ ad bellum tribulationū fortiter ⁊ virtuoſe tolerandū. Quia ſicut dicit̄ Prouerb. xxx. Leo fortiſſimus beſtiarū ad nulliꝰ pauebit occurſum. Itē iſte more leonis debet eſſe diſcretus ⁊ induſtrioſus: quia. ſ. diſcrete debet cogitare ⁊ diſcernere inter illos q̄ forefaciūt ⁊ delinquūt ſicut leo q̄ inter centū homines bene cognoſcit illū qui eū ꝑcuſſit ⁊ vnūquēqꝫ ſm̄ ꝙ deliquerit corrigere ⁊ punire debʒ. Leo eñ dormit oculis apertis: qꝛ. ſ. vir iuſtus q̄ꝫuis q̄nqꝫ ip̄m dormire cōtingat ꝑ ꝓſperitatis ꝯſolationeʒ: debet tamē ſemꝑ oculos cordis aptos habere ꝑ diſcretiōʒ ⁊ cogitionē. Unde Apoc. iij. Eſto vigilans ⁊c. Et Cant. v. Ego dormio ⁊ cor meū vigilat. Et Numeri. xxiiij. dixit. Auditor ſermonū dei q̄ viſionē oīpotētis intuitꝰ eſt q̄ cadit et ſic aperiunt̄ oculi eius. Et ſequit̄. Accubās dormit vt leo Itē iſte more leonis debet eſſe liberalis ⁊ officioſus: ⁊ q̄ꝫtū miſeros curialis cōpatiēs ⁊ induſtrioſus. Debet eñ erga ad miſeros eſſe cōpatiēs ⁊ benignꝰ: ⁊ diſtruēdo ꝑdaʒ. bonorum ſuoꝝ debet eſſe oīnibus gratioſus. Sed de hoc vide ſupra de iuda in illa auctoritate. Uicit leo de tribu iuda ⁊c. Itē more leonis debet eſſe aliq̄n pauidus ⁊ timoroſus: q̄a ſcʒ ignē inferni: ⁊ ſtrepitū ⁊ cōminationē rotarū ſacre ſcripture: ⁊ p̄ntiaʒ galli albi. i. dei debet ſumm̄ ip̄e formidare. Quia vere nullus debet eē tā v̄tuoſus aut fortis. tā audax ſtrennus aut ſecurus: quin iſta tria debeat formidare. ſcʒ

Ignis inferni combuſtionē.
Dei preſentis cognitionē.
Sacre ſcripture cōminationē.

Uide. ij. Regū. xvij. Fortiſſimus quiſqꝫ cuius cor eſt q̄ſi leonis pauore ſoluet̄. Sic igit̄ p̄tʒ quomō vir iuſtus comparat̄ leoni. Et iō de viro iuſto pōt ſatis competenter exponi illud Eſaie. xj. Uitulus ouis ⁊ leo ſimul morabunt̄. Ubi aduerte ꝙ tribꝰ rōnibus vir iuſtus pōt leoni merito compari: qꝛ. ſ. ſicut leo Coram catulo verberato caſtigat̄. Infirmitati ꝯtinue ſubiugat̄. ſ. quartane. Cōſtanti fortitudine roborat̄. Sic vere iuſtos in hoc mūdo. Domat pelle meſtitudo. Uitulus. Grauat carnis egritudo. Ouis. Roborat mentis fortitudo. Leo. Iſti eñ couertunt̄ ⁊ domant̄ ꝑ meſtitudinē temporalē: quia ſunt. Uitulus. Affligunt̄ ⁊ grauant̄ ꝑ egritudinē naturalē: qꝛ ſunt. Ouis. Statuunt̄ ⁊ firmant̄ ꝑ fortitudinē virtualē: qꝛ ſunt. Leo. Dicamꝰ ergo ꝙ iuſtꝰ multis tribulatōnibꝰ edomat̄. Uitulus inq̄t. Sicut eñ leo tūc timet ⁊ caſtigat̄ q̄n videt̄ in p̄ntia ſua catulū v̄berari. Sic ꝓcerto iuſtus timere debet ⁊ vitam ſuam corrigere ⁊ edomare: q̄n videt deū catulos. i. pctōres in hoc ſeculo tribulationibꝰ ⁊ ſuis exigētibꝰ demeritis varijs afflictionibus verberare. Uitulus inq̄t. Per vitulū eñ q̄ faciliter edomatur ⁊ a leuitate ſua primaria immutat̄ ⁊ penis: ⁊ laboribꝰ ſubiugat̄: intelligit̄ vir iuſtꝰ q̄ leuitatē ⁊ inſolentiā naturalem debet relinq̄re: ⁊ ꝑ virtutem obediētie ſe alioꝝ viribꝰ ſubiugare. Unde Eſaie. xj. ca. Leo ſicut bos comedit paleas. Tribulationes eñ ⁊ afflictiones maloꝝ ſunt caſtigationes ⁊ correctiones ſapientiū ⁊ iuſtoꝝ. Quia ſicut dr̄ Prouerb. xix. Peſtilente flagellato ſapiētior erit paruulus. Et verſus dicit. Felix quē faciunt aliena pericula cautū. Qđ tamē eſt contra multos: q̄ q̄ꝫuis malos coram ſe videant verberari tribulari ⁊ affligi. ipſi tñ ꝓpter hoc nō caſtigant̄ nec a ſuis iniq̄tatibꝰ ꝯuertunt̄. Sed nō ſic boni: qꝛ ipſi debent eſſe leones ⁊ vituli. Un̄. iij. Reg. vij. dr̄. Qꝛ in fabrica templi erāt ſimul celati ⁊ picti leones ⁊ boues ⁊ cherubin Ubi oſtendit̄ ꝙ in templo eccleſie debent eſſe iuſticie viribꝰ firmati: qꝛ debent eſſe leones. Modeſtie legibꝰ ligati: qꝛ debent eſſe boues. Scientie lucibꝰ dotati: qꝛ debent eſſe cherubin: q̄ interp̄tat̄ plenitudo ſcientie. Ideo de tali vitulo ſic domito ⁊ correcto pōt dici illud. j. Regū. vj. Recluđ te vitulos domi. Juſtus igit̄ dr̄ leo: qꝛ tribulationibꝰ edomat̄. Itē iuſtꝰ dicit̄ eſſe leo: qꝛ infirmitatibꝰ aggrauat̄ qđ oſtendit̄ cū dicit̄ ouis. Sicut eñ dicit Solinus. Leo febrem quartanā habet ꝯtinuā ⁊ ſibi quaſi vltro naturaliter adherentē. Hoc eñ ꝓuidit illa rerū ordinatrix natura: q̄a ſcʒ tanta eſt leonis caliditas ⁊ ferocitas ꝙ oīa deuoraret niſi ip̄m cōtinua carnis īfirmitas flagellaret. Sic vere chariſſimi boni ⁊ iuſti ſemꝑ patiunt̄ aliquos carnis defectus. aliquas carnis infirmitates ⁊ fragilitates vt exinde ſua auſteritas temperet̄. Conſtat. n. ꝙ multi ſunt ita calidi ⁊ feruētes ⁊ in iuſticia rigoroſi ꝙ oīes delinq̄ntes vellent corrodere ⁊ ꝑ iuſticiā ꝯſumere. niſi infirmitatibꝰ carnis ⁊ mētis grauarent̄. Et ideo ſepe fit ꝙ deus viros iuſtos ꝑmittit febre quartana. i. carnis paſſionibꝰ infeſtari vt ex conſideratione ſue ꝓprie conditionis ſint humiliores q̄ntuʒ ad ſe. miſericordiores q̄ꝫtum ad ꝓximū: reuerētiores ⁊ celeſtis auxilij imploratiores q̄ꝫtum ad deū. Iſtud apparuit in petro ſm̄ Greg. Qui ꝑmiſſus eſt a deo timere ⁊ deficere ⁊ negare. vt quia euturꝰ erat paſtor eccleſie: ſciret ex ſua fragilitate ꝯditionē delinquentiū cogitare ⁊ ad indulgendū ⁊ cōpatiendū mentē ſuam benigne inclinare. Sicut eñ de xp̄o dicit̄ Hebre. ij. In eo eñ in quo ipſe paſſus ⁊ tēptatus eſt didicit ⁊ his q̄ tentant̄ auxiliari. Et Hebre. v. Qꝛ xp̄s didicit ex his q̄ paſſus eſt obediētiā. Et Ecci. xxxj. Infirmitas grauis ſobriā facit animā. Et ibidē ſequit̄. Intellige q̄ ſūt proximi tui ex teipſo. Et Gal. vj. dicit̄. Qꝛ ſi q̄s ꝓoccupatus fuerit in aliquo peccato illi q̄ ſunt ſp̄uales debēt eū inſtruere in ſp̄ū leuitatis. Et cauſam leuitatis aſſignat ibideʒ dicens. Conſiderās inquit temetip̄m ne ⁊ tu tenteris: quaſi diceret. Ex ꝯſideratione ꝓprie infirmitatis qua poſſumus tentari debemꝰ ad parcendū leuiter ⁊ miſericorditer animari. Et iſta carnis infirmitas oſtendit̄ cum dicitur ouis.

Quia ouis eſt animal valde debile ⁊ infirmū. Vñ Eſaie. .liij. Nos oēs ſicut oues errauimus. Et de talibus leonibus intelligat̃ illud Ecci. xlvij. Cum leonib⁹ luſit quaſi cū agnis: quaſi diceret. Tales q̄ ſunt leones ꝓpter ſanctitatē ⁊ ferocitatē ſunt agni ꝓpter annexam carnis infirmitatē. Patet ergo ꝙ vir iuſtus dicit̃ eſſe leo: quia infirmitatibus aggrauat̃. Item dico ꝙ iuſtus dicit̃ eſſe leo: q2 virtutū virib⁹ roborat̃: quia dicit̃ leo. Leo em̄ habet naturā conſtantiſſimā ⁊ audaciſſimā. Habet aūt virtutē ſuā in quatuor. ſ. In capite. In collo. In pectore. Et in ore. Sic vere vir iuſtus habet virtutē in capite. i. in intellectu p fidem ⁊ diſcretionē. In collo p imobilē ꝯſtantiā ⁊ ꝑfectionē. In pectore. i. in corde p dilectionē ⁊ charitatē. In ore. i. in verbis p doctrinā ⁊ p̄dicationē. Virtus ergo noſtra dicit̃ eſſe

In capite fidei firmiter credendo. Et ſic dicetur d̃
In collo ꝯſtantie imobiliter ꝑſeuerādo. eo illud Apoc.
In pectore cordis veraciter amando. .iiij. Animal pri
In ore v̄boꝝ vtilit̃ loq̄ndo ⁊ p̄dicādo. mū leoni ſimile

Et bene ſimile leoni: q2 ſicut rugitus leonis eſt terror omnium animaliū audientiū. Sic vere rugit⁹ verboꝝ ⁊ clamor cōminationū viri iuſti debet eſſe terror omniū pctōꝝ. Oſee .xj. Leo rugiet ⁊ formidabunt filij maris. Multi tamē nō ſunt ſimiles leoni: quia nō habent virtutē in capite: ſed magis ſimiles ſunt vrſo qui valde habet caput debile: ⁊ aſino cuius virtus eſt in renibus nō in pectore. Quia vere multi ſunt q̄ in capite fidei ⁊ in pectore vere dilectōis ſunt valde debiles. in renib⁹ v̄o q̄ntum ad executionē operū carnaliū ſt̃ valde fortes. Nō ſic ḡ iuſti. ſ̃ ſit vir iuſt⁹ ſilis leōi vicȝ

In moꝝ nobilitate ſeu benignitate. Et ſic dicetur de
In animi auſteritate. eo illud. j. Ma
In ꝓpugnandi ſtrennuitate. cha. iij. qd̃ dictū
In conſtantie ſtabilitate. eſt de iuda Ma
In diſcretionis ſagacitate. chabeo. Simi
In diuiſionis ⁊ ꝓpiciatōis liberalitate. lis factus eſt leo
Et in timoris penalitate. ni in opibus ſu

is. Pꝫ ḡ chariſſimi qd̃ vir iuſtus dicit̃ leo: ꝓpter virtualē ſtabilitem. ꝓpter naturalem infirmitatē: ꝓpter obedientie domabilitatem. Per leonem ergo intelligit̃ homo iuſtus.

Tertio dico ꝙ p leonē poteſt intelligi vir peccator q̄ eſt ſumme iniquitatis. Leo enim habet ſeptem conditiones p quas poſſunt ſeptem crimia denotari. Eſt em̄ Leo anial

Infirmū ⁊ quartanariū. Sic vere cariſſimi pecca
Feruētiſſimū ⁊ calidiſſiſſimū. tor eſt. Infirmus p luxu
Elatum ⁊ ſeuiſſimum. riam. Eſt calidus p auari
Inſidians ⁊ fraudulentū. ciam. Eſt elatiſſimus p ſu
Rapiens ⁊ violentum. perbiā. Eſt inſidiās p ma
Rugiens ⁊ iracundum. liciā. Eſt rapiēs p ſeuiciā
Fetidū ⁊ hñs anhelitū imūdū. ⁊ caſtrimargiā. Eſt rugi

ens per iracundiam. Eſt etiam anhelitu fetens per detractionis infamiam. Et ideo ſc̄m diuerſas ſuas ꝓprietates peccator in ſcriptura q̄ntum ad luxuriam dicitur Leo

Quieſcens. Iſte dico dicit̃ leo quieſcēs: q2 ſicut leo ē
Deuorans. anial ꝯtinue febricitans: ita pctōr ē febrē
Aſcendens. ⁊ ardorē carnalis ꝯcupiſcētie ⁊ continue
Inſidians. ſuſtinēs: ⁊ in q̄ete deliciarū habitās ⁊ qui
Rugiens. eſcens Geñ. xlix. Requieſcens accubuiſti vt
Venans. leo. Itē q̄ntuȝ ad auariciā dr̃ leo deuorās
Interficiēs. ⁊ rapiens: quia. ſ. pctōr auarus more leo

nis nō ceſſat beſtias innocētes ⁊ paupes infeſtare: ⁊ alienū rapere ⁊ auferre. Unde Numeri vigeſimotertio Non accubabit leo donec rapuerit p̄dam ſuam. Itē iſte p ſuperbiam dicit̃ leo aſcendēs ſeu repens: quia. ſ. ſupbus more leonis ſolet montes altiſſimos. i. ſtatus excellentiſſimos p appetitum aſcendere: ⁊ per ſupbiam venatoribus. id eſt. inimicis ſuis ſe publice opponere: ⁊ exinde mortem ſepiſſime incurrere. Unde Hiere. xlix. Quaſi leo aſcendet de ſuperbia iordanis. Item iſte q̄ntum ad maliciā dicit̃ leo inſidians: quia ſicut leo inſidiat̃ animalib⁹ vt ea decipiat ⁊ rapiat ſub folioꝝ velamine ſe abſcondens: ⁊ poſt ſubito duȝ non aduertunt in ipſa inſilit ⁊ ea rapit ⁊ occidit. Sic vere malicioſi ⁊ inuidi dum volunt alios ledere ⁊ grauare. ſub velamine alicuius palliationis vel diſſimulationis ſe abſcondunt vt dum non aduertunt: cuȝ locum nocendi inuenerint in ipſos inſiliunt ⁊ ſue malicie venenum eis inferāt ⁊ inducunt. Unde in pſ. Inſidiatur leo in ſpelunca ſua vt rapiat pauperem ⁊c̃. Item iſte q̄ntum ad iracūdiam dicit̃ leo rugiens: quia ſicut leo cum eſt iratus ſolet fremere ⁊ rugire. Sic iracundi fremunt ⁊ rugiunt ⁊ alios turbant ⁊ offendunt. j. Pet̃. v. Aduerſarius veſter dyabolus tanq̄ leo rugiens circuit querens quem deuoret. Et Prouer. xix. Sicut fremitus leonis ita eſt ira regis. Item iſte q̄ntuȝ ad caſtrimargiam dicitur leo venans: quia ſicut leo vndiq̄ circuit ⁊ venatur vt inueniet quem deuoret ⁊ manducet. Sic guloſi circueunt mare ⁊ aridam vt inueniant cibaria grata. Unde Ecci. xxvij. Leo venationi inſidiat̃. Item iſte q̄ntum ad infamiam dicitur leo interficiēs. Sicut em̄ leo habet os ⁊ anhelitum fetidum ⁊ immundū: ſic detractores habent ora fetentia ⁊ infecta per aliorum detractionē contagioſa ⁊ mirabiliter corroſiua. Unde Ecci. xxj. Dētes ei⁹ dentes leonis interficientes animas hominū. Et ſic igitur patet ꝙ p leonem intelligunt̃ diuerſa genera peccatorum Unde mūdus iſte eſt ſicut lacus leonum. id eſt. hominum in quoꝝ medio poſit⁹ ē Daniel vt ab eis deuoraret̃. Quia ſcȝ in medio leonum. id eſt hominū iniquoꝝ poſiti ſunt iuſti in hoc mundo in periculo deuoratiōis ⁊ rapine niſi a domino ꝓtegant̃. Sed de hoc ſcȝ quomō leo ſignificat peccatorem. Vide ſupra in diuerſis titulis exemplis ⁊ figuris.

Quarto dico ꝙ p leonem intelligit̃ dyabolus q̄ eſt ſumme crudelitatis: quia. ſ. iſte Inſidiat̃ per delectationē. Rugit per ſuggeſtionem. Inuadit per temptationē. Rapit p cōſenſum ⁊ occidit per malam operationem. Deuorat v̄o et conſumit per eternam damnationē. j. Petri. v. Aduerſarius veſter dyabolus tanq̄ leo rugiens circuit querens quē deuoret. Sed de hoc inuenies ſupra in diuerſis titulis.

Lepra.

Nota ꝙ lepra eſt quedaȝ vilis et enormis infirmitas que nunq̄ aut difficiliter curat̃ ⁊ per quam cohabitantes corrumpunt̃ ⁊ inficiuntur: propter quod leproſi a ſocietate ſanoꝝ hominū expellunt̃. Lepra igitur ſignificat peccatum: quod ꝓcerto eſt infirmitas confuſibilis ⁊ infamis. Facit em̄ poſſeſſores ſuos ſocietate fidelium finaliter priuari ⁊ p eorū mala opera ⁊ exēpla alios contiguos ⁊ vicinos deſtrui ⁊ corrumpi. Teſte enim apoſtolo. j. Coꝝ. xv. Corrumpunt bonos mores colloquia praua. quia ſicut dicitur Numeri. xix. Quicquid tetigerit immūdus immunduȝ faciet. Notemus igit̃ ꝙ ſicut lepra corporalis ex diuerſis cauſis oritur: ſic lepra ſp̄ualis. ſcilicet peccatum rōnibus varijs generat̃. Oritur enim lepra

Quñq̄ ex corruptione ſanguinis. Et ſc̄m iſtas quatu
Quñq̄ ex corruptione flegmatis. or cauſas poſſum⁹
Quñq̄ ex corruptione colere. intelligere quattuor
Quñq̄ ex corruptione melancolie. genera viciorū. ſcȝ

Symoniam. Superbiam. Auariciam. Immundiciam. Lepra enim inducit Horrorem. Tumorē. Ardorem. Fetorem. Quia ſcilicet per lepram poteſt intelligi Horror ſymonie. Tumor ſupbie. Ardor auaricie. Fetor immūdicie.

Primo igit̃ dico ꝙ homo poteſt fieri ſpiritualiter peccator et leproſus per ſymonie prauitatem. Sicut enim lepra habet corrumpere non ſolum ꝓprium ſubiectum: imo etiā illos q̄ habitant ⁊ participāt cū leproſis. Sic vere ſymonia non ſolū inficit vnū imo plures. nō ſolū illū q̄ beneficiat̃ ſ̃ etiā illū q̄ beneficiū cōfert: nō ſolū ſemel imo pluries. Quia. ſ. ſymonia q̄ in ingreſſu beneficij contrahit̃. ad totius vite tp̄a dilatat̃. Et ideo iſta ē quoddā genus lepre que dicit̃ tyria ſeu ſerpentina: que. ſ. ſolet generari ex ſanguine interius corrupto. Quia. ſ. qñ ſanguis interioris affectionis in homine p auariciā corrūpit̃: tunc lepra ſymonie generat̃. Et ſicut ſerpens tortuoſe ⁊ ſuaniter graditur. mordet tamē ⁊ eſt venenoſus. Sic vere ſymoniacus tortuoſe. id eſt. fraudulenter ⁊ fallaciter eccleſiam ingredit̃. vbi alios inuenenat corrodit ⁊ perſequit̃. Iſta lepra ſignificatur in lepra giezi. qui gratiā dei factā per Helyſeum in curatione Naaman pecuniā accipiēs ⁊ requirens: et ſic lepram ipſius ſecuȝ traxit. ſicut dicit̃. iiij. Reg. v. Quia vere ſi aliquis pro aliqua gratia ſp̄uali pecuniam acceperit. Lepra ſymonie percuſſus erit. Ideo eccleſia poteſt hodie dici domus ſymonis leproſi. Iuxta illud ſecūdi Regum. iij. Non deficiet in domo tua leproſus. Iſta eſt lepra in domo ſeu lepra in lapide. de qua fit mentio Leuitici. xiiij. vbi dicit̃

ſue. Et ſi in aliquo lapide domus apparuerit lepra .i. aliq̄ corroſio vel maculatio. ille lapis amouendus erat ⁊ alius loco ipſius ſtatuendus. Sic vere ſi in domo eccleſie in qua ſumus nos tanq̄ lapides fuerit aliquis lapis .i. aliq̄ perſona q̄ lepra ſymonie ſit infecta. ipſa ꝓcerto debet eijci ⁊ expelli. ⁊ ab alioꝝ collegio relegari Numeri .v. Precipe filijs iſrael vt eijciant de caſtris omnē leproſum. Sic igitur patet quō homo ſit leproſus ꝑ ſymonie prauitatē. Secundo dico ꝙ homo ſit leproſus per ſupbie vanitatē. Sicut eñ leproſus habet carnem tumidā ⁊ lucentē. Sic ſupbus interius tumet ⁊ inflatur per p̄ſumptionem. exterius ꝟo lucet ⁊ ornatur per curioſam conuerſationē. Lepra talium figurat̄ in lepra Joſie regis iuda. qui preſumens vltra q̄ deceret voluit ſacerdotis officium exercere. ⁊ ideo lepra immediate fuit percuſſus que primo apparuit in fronte eius. Et iſta eſt illa lepra que dicit̄ leonina. que ex colera ignea que eſt humor leuiſſimus generat̄. que leonina dicitur eo ꝙ more leonis corrodit ⁊ deuorat totam carnem. Sic vere ſupbia que ex leuiſſimo humore .i. ex leuitate cordis naſcitur merito leoni comparat̄. quia ſcꝫ tota caro. id eſt tota patria per eum rapit̄ ⁊ p̄datur ⁊ deuorat̄ Numeri .xij. Caro eius deuorata eſt a lepra. Fit igit̄ homo leproſus per ſupbie vanitatem. Tercio dico ꝙ homo ſpūaliter ſit leproſus per auaricie grauitatem. Sicut eñ leproſus eſt grauis ⁊ ponderoſus. ⁊ in carne ſentit pruritum et ardorem. Sic auarus eſt grauis et ad terrena ⁊ tp̄alia inclinatus ⁊ ardore auaricie continue inflammatus. Vñ proprie auaricia eſt lepra que dicit̄ elephantina. que ex humore groſſo terreo ⁊ melancolico generatur. ⁊ ideo elephanti animali graui ponderoſo ⁊ melancolico. qui ſcꝫ poſtq̄ ceciderit non pōt ſurgere comparatur. Sic vere lepra auaricie ex terreo humore id eſt ex bonis terrenis oritur: q̄ quis ita ponderoſus efficit̄ ꝙ exquo inferius ad amorem terrenorum per auariciā ceciderit. vix aut nunq̄ amplius releuatur. pſ. Qui dormit non adijciet vt reſurgat. Et iſta lepra figurat̄ in lepra Naaman qui interpretat̄ cōmotio eorum. De quo dicit̄ .iiij. Regū .v. Erat naaman diues ⁊ fortis ſed leproſus. Quia vere illi qui in hoc mundo ſunt ceteris ditiores ⁊ cōtra pauperes fortiores et qui pauperes cōmouent ⁊ offendunt vt cōiter lepra auaricie ſunt infecti Leproſi ergo ſunt ꝑ auaricie grauitatē. Quarto dico ꝙ ſunt aliq̄ ſpūaliter leproſi ꝑ immūdicie feditatē. ⁊ iſti ſunt luxurioſi. Quia ſicut lepra facit carnē corrumpi. ſaniē exire. ⁊ anhelitū oris fetere. ſic ad lr̄am. luxuria facit carnem macilentā. facit pellem ſknioſam. facit verboꝝ ſpiracula ſordida ⁊ corrupta. De ore eñ taliū luxurioſoꝝ nō exit niſi anhelitus corruptus .i. verba inhoneſta impudica ⁊ corrupta. Et iſta eſt lepra que dicit̄. allopicia ſeu vulpina. q̄ oritur ex corrupto flegmate ⁊ facit totum corpus depilari ⁊ pilis ſpoliari. Sic vere luxuria q̄ ex flegmate corrupto .i. ex humoꝝ feditatibus generat̄ vulpina ꝓprie dr̄. Quia .ſ. vulpes ḃm Iſid. eſt animal fetidū ⁊ corruptū anhelitū habens. fetidū ⁊ immundū. Locaq; in quibus inhabitat reddit ſterilia ⁊ corrupta. Sic luxurioſus qui ꝑ infamiam valde fetet. ⁊ q̄ malis verbis ⁊ exemplis loca que inhabitat ⁊ totā patriam ⁊ viciniam inficit ⁊ corrumpit. anhelitū verborum habet ꝑ malas ſuggeſtiones fetidū ⁊ infectū. Iſta etiā lepra facit pilos virtutū cadere. ⁊ nuditatē morum et virtutū ſolita eſt generare. Et ideo figurat̄ iſta lepra in veſte. De qua dr̄ Leui .xiij. q: ſcꝫ lepra luxurie. veſtem ſancte ꝯuerſationis corrodit. capilloꝝ .i. virtutū carentiam introducit. Luxurioſus ergo dr̄. quia nō ſolum eſt corruptus in ſe. immo etiā alios inficit ⁊ corrūpit. De talibus dr̄ Leuit. .xiij. Contaminatū ⁊ ſordidū ſe clamabit om̄i tp̄e q̄ leproſus erit. Et ſic ergo patet quō ꝑ diuerſas lepre cōditiones ꝑ leproſum pn̄t intelligi diuerſi pctōres. Ita ꝙ ꝓprie peccator pōt intelligi ꝑ illum leproſum. De q̊ dr̄ Leuit. .xiij. ꝙ ille q̄ lepra maculatus erat. a ſocietate alioꝝ debebat eſſe diuiſus ⁊ ſeparatus. ⁊ hr̄e veſtimēta diſſuta. caput nudū. os veſte ꝯtectū. ⁊ ſolus extra caſtra habitabit. Talis ꝓcul dubio eſt pctōr. q: iſte eſt ꝑ pctm̄ mortale a ſocietate fideliū ſeparatus veſtes ſue exterioris ꝯuerſationis ꝑ inſolētiam diſſuunt̄ caput ſue intētionis ꝑ iactātiā denudat̄. os ſue locutionis ꝑ ſimulationē ⁊ fallaciā operit̄. ſolus etiā extra caſtra .i. ſocietatē charitatis ꝑ parcialitatē ⁊ inuidiā cōmorat̄. Iſta igr̄ q̄ttuor genera hoim peccatoꝝ ſeu ſpūaliū leproſoꝝ figurant̄ in illis q̄ttuor leproſis q̄ ad exercitū ſyrie ꝓcedētes ibi lautiſſime comederūt. Quia ſcꝫ infecti ⁊ pctōres in exercitu maloꝝ p̄ ceteris ſatiant̄ ⁊ bonis tp̄alibus adimplent̄. Ideo de talibus pōt dici illud Luc. .iiij. Multi leproſi erāt in iſrael tempib⁹ Helyſei ꝓphe. et nemo ex eis curatus eſt. Tales eñ ꝑ ſe ſunt incurabiles Solus eñ de⁹ pōt pctōrem curare ſicut ipſe q̄tidie ꝑ gr̄am ſuā facit. Vñ Mat. .xj. Ceci vidēt. claudi ambulāt. leproſi mūdant̄. Ideo p̄dicatorib⁹ p̄cipit̄ Mat. .x. Leproſos mūdate. demones eijcite ⁊c̄. Si vis pone hic quō leproſus ſolebat recōciliari ſicut ponit̄ Leuit. .xiiij. Sꝫ pone eā .j. de mūdare. Sufficiāt ergo de lepra.

Leticia. Letus.

Nota ꝙ leticia idē eſt q̄d gaudiū. iocūditas. exultatio. ⁊ iubilatio. Cum ergo de iſtis oībus .ſ. ad ſufficientiā ſit tractatum. Hinc eſt ꝙ de leticia quo ad p̄ſens modicū eſt dicendum. maxime cum in ſermone. Letare hieruſalē. Et in ſermone. Letare ſterilis. ſatis ſufficiēter de ea ſit tractatū. Breuiter ergo notemus ꝙ eſt triplex leticia ſcilicet

Interior. Interior eſt leticia conſcientie cordialis.
Exterior. Exterior eſt leticia opulentie mundialis.
Et ſuperior. Superior eſt leticia affluentie eternalis.

Leticia cordialis eſt leticia ꝑfectoꝝ. de qua dicit̄ Eccl. .xxx. Leticia. al's iocūditas eſt cordis hec vita hominis. Leticia mundialis eſt leticia peccatoꝝ. De qua dr̄ Eccl's. .vij. Cor ſtultoꝝ vbi leticia. Leticia ſupernalis eſt leticia beatorum. De quibus dicitur Eſa. .xxxv. Leticia ſempiterna erit ſuper capita eoꝝ. Gaudium ⁊ exultationem obtinebunt.

Primo ergo de leticia interiori qua ſcꝫ boni in hoc mūdo letant̄ poſſumus breuiter diuidere illam auctem. pſ. Letabitur iuſtus in dn̄o et ſperabit in eo. Ubi aduerte. ꝙ ſicut in hoc mundo letant̄ tria genera perſonarum ſcilicꝫ Accuſati qn̄ ſciunt ſe habere innocentie puritatē. Obſeſſi vel impugnati quādo ſciunt ſe habere adiutoris ꝓbitatē. Operarij quādo ſciunt ſe habere futuri p̄mij largitatem. Sic vere chariſſimi hōi ⁊ ꝑfecti viri debēt letari de trib⁹ .ſ. De puritate mētalis ꝑfectionis. Juſtus inq̄t. De firmitate diuine ꝓtectionis. In dn̄o inq̄t. De bonitate future ſaluationis. Sperabit inquit in eo. quia ſcꝫ ſpes eſt de futuris. Letificat eñ hoiem. Proprie ꝯſciētie rectitudo ſcilicꝫ qn̄ eſt. Juſtus. Diuine ſuſtinētie fortitudo. In domino inquit. Eterne opulentie plenitudo. Sperabit inquit in eo.

Dico ergo ꝙ nos debem⁹ letari ꝓpter ꝓprie ꝯſcie rectitudinē. Juſtus inq̄t. Sicut eñ nulla res ē q̄ ita poſſit letificare hoiē q̄ hꝫ facere corā aſpero iudice ⁊ cū fortib⁹ aduerſarijs. ſicē qn̄ ſcit ſe hr̄e iuſticiā ⁊ innocētiā ꝓ ſe. ⁊ qn̄ nō inuenit i ſe ꝓpt̄ q̊d debeat ꝯdēnari. Sic vere ſumē dꝫ letificare quelibet virū iuſtū. q̄ .ſ. corā ſeuero iudice xp̄o hꝫ iudicari. ⁊ a demonib⁹ accuſari ſue puritati ⁊ innocētie ſecure q̊q; ꝯſcie rectitudo. Juſtus inq̄t. pſ. Letamini in dn̄o ⁊ exul. iuſti. ⁊ glo. oēs re. corde. Et nota ꝙ multa ſunt q̄ faciunt hoiem eſſe iuſtū. q̄ tn̄ ſt̄ ſpūalis leticie inductiua vicꝫ

Paupertas ſpiritalis.
Puritas cordialis.
Charitas ſupnalis
Humilitas virtualis.

Facit igitur iuſtū letum paupertas ſpiritalis Eſaie .xxxv. Letabitur deſerta ⁊ inuia. Et Gal. .iiij. Letare ſterilis q̄ non paris. Itē puritas cordialis. Vñ Hiere. .xxxj. Letabit̄ virgo in thoro. Itē charitas ſupnalis. Vñ Eſa. .lxvj. Letamini cū hierl'm ⁊ exultate oēs q̄ diligitis eā. Item humilitas virtualis. pſ. Letati ſumus ꝓ diebus q̊bus nos humiliaſti. Et Eſa. .lxv. Serui mei letabunt̄ ⁊c̄. Letemur igit̄ propter ꝓprie ꝯſciētie rectitudinē. Itē letemur ꝓpter diuine ſuſtinētie fortitudinē. In dn̄o inq̄t. Sicut eñ magna ē leticia alicui debili ⁊ infirmo in p̄lio ꝯſtituto. qn̄ ſcit ſe hr̄e iuxta ſe aliquē fortiſſimū ꝓtectorē. q̄ nūq̄ ei deficiet. ſed in cūctis periculis eū ꝓteget ⁊ defendet. Sic nos in p̄lio huius mundi ꝯſtituti valde poſſumus letari ⁊ iocundari. q: certi ſumus ꝙ ſemp eſt nobiſcū dn̄s deus nr̄ paratus nos ꝓtegere ⁊ iuuare. Vñ in pſ. dicit ipſe dn̄s. Cū ipſo ſum in tribulatione. eripiam eum ⁊ glorificabo eum. In domino inquit. In dn̄o enim eſt letificandum non in mūdo. quia ſicut dicit̄. Illa eſt vera leticia q̄ de creatore nō de creatu-

ra cõcipitur. Unde in pſ. dr̃. Dñe in virtute tua letabitur
rex. et ſuper ſalutare tuum exultabit vehementer. Et ite-
rum in pſ. Letetur iſrael in eo q̄ fecit eum. Talem ergo le
ticiã non habẽt in ſeculo pctõres. qꝛ ſcꝫ ipſi nõ letant̃ in do
mino ſed in mũdo. Nõ in ſpũalibus ſed in tp̃alibus. Nõ
in et̃nis ſed in terrenis. Un̄ nota ꝙ Auari letant̃ in pecu-
nijs. Luxurioſi in mũdi delicijs. Inuidi in aliorꝝ dolorib⁹
⁊ triſticijs. Superbi in mũdi vanitatibus ⁊ vanis glorijs.
De auaris patꝫ. qꝛ iſti ſunt ſicut auis q̄ dicit̃ monedula q̄
naturaliter diligit pecuniã. Plus em̄ letat̃ habere vnũ de
nariũ ꝙ̄ vnũ caſtrum. qꝛ auari plus gaudẽt de vno tan-
tillo bonorꝝ mũdanorꝝ ꝙ̄ de immẽſitate bonorꝝ eternorũ.
Unde Amos. vj. Ue q̄ opulenti eſtis in ſyon. Et ſequitur
Qui letamini in nihilo dicentes. Nõne in fortitudine nr̃a
aſſumpſimus nobis cornua: De immundis patꝫ. qꝛ ſicut
porcus plus letat̃ in luto ꝙ̄ in fluuio puro. Sic luxurioſi
plus letant̃ in luto deliciarũ ꝙ̄ in aqua pura ſpũaliũ gra
tiarum. Unde immũdi dicunt illud Sap. ij. Nemo ſit ex-
pers luxurie noſtre. vbiq̄ꝫ relinq̄mus ſigna leticie. qm̄ hec
eſt pars nr̃a. ⁊ hec eſt ſors nr̃a. De inuidis etiam ptꝫ. quia
ꝓcerto ſicut delphini plus letant̃ tp̃e aduerſitatis ⁊ tẽpe-
ſtatis. ꝙ̄ tp̃e ſerenitatis. ſic inuidi magis ſunt leti qñ vidẽt
tẽpeſtates ⁊ miſerias aliorꝝ. ꝙ̄ qñ vidẽt eorꝝ ꝓſperitates ⁊
ſerenitates. Iſti em̄ ſunt de quibus dicit̃ Baruch. iiij. Si
cut gauiſa eſt in ruina tua. ⁊ letata eſt in tuo caſu. ſ. baby-
lon. ſic ꝯtriſtabit̃ in tua cõſolatione. Itẽ de ſupbis patet.
Quia vere ſicut papilio letat̃ ⁊ delectat̃ volare currere et
circuire ad claritatẽ cãdele vbi ale eius cõburunt̃. ip̃e vo
ãnq̄ꝫ periclitat̃ ⁊ morit̃. Sic ſupbi letant̃ in ſuo diſcurſu
⁊ volatu ad claritatẽ glorie mundane. vbi alas virtutum
ꝑdunt per iniquitatẽ. alas vo bonorꝝ tp̃alium amittunt ꝑ
paupertatẽ. ipſi vo periculũ mortis eterne incurrũt ꝑ cri-
minum multiplicitatem. De leticia taliũ dr̃ Eccl'ſ. xj. Leta
re iuuenis in adoleſcẽtia tua. ambula in vijs cordis tui ⁊c̃.
Nõ ſic ergo. ſed letamini in dño. Un̄ in pſ. Letet̃ cor que
rentiũ dñm ⁊c̃. Letemur ergo de diuine ſuſtinẽtie fortitu-
dine. Itẽ dico ꝙ letari debemus de eterne opulentie ple
nitudine. que oſtendit̃ cũ dicit̃. Sperabit in eo. Spes em̄
eſt de futuris. qꝛ ſicut operarius q̄ in agro laborat. ⁊ pugil q̄
acriter in bello dimicat letant̃ ⁊ gaudẽt in eo. qꝛ ex talib⁹
laboribus ſperãt venire finaliter ad quietẽ ⁊ ad mercedẽ.
Sic vere boni q̄ ſunt in mũdi laboribus letant̃. qꝛ certiſſi-
me ſperãt exinde venire ad quietẽ ⁊ premiũ paradiſi. Spe
rabit inq̄t in eo. Ideo bñ docet in pſ. Sperate in eo om̄s
cõgregatio ppl'i. effun. co. illo corda vr̃a. deus adiutor ve-
ſter in eternũ. Un̄ de tali leticia q̄ de ſpe futurorꝝ generatur
põt dici illud Prouer. x. Expectatio iuſtorꝝ leticia. Iſta ē
ergo leticia interior ⁊ virtuoſa. Scd̃o dico ꝙ eſt leticia
exterior ⁊ vicioſa. ⁊ iſta eſt leticia q̄ pctõres in hoc mundo
letant̃. quã ꝓculdubio ſequit̃ triſticia ſempiterna. Extre-
ma em̄ gaudij luctus occupat Prouer. xiiij. Sicut em̄ ſy-
rene tp̃e ſereno ſolent letari ⁊ cãtare. talis tñ leticia ꝓpin-
quã denotat tempeſtatẽ. Sic vere pctõres dũ arridet eis
ſerenitas ꝓſperitatis mũdane. iſti ſunt in magno gaudio
⁊ honore. ex iſto tñ ſequit̃ ſempit̃na triſticia. ⁊ ex iſto gau-
dio ſequit̃ eterna deſolatio Eſa. xvj. Ablata eſt leticia de
carmelo. Tercio dico ꝙ eſt leticia ſuperior q̄ eſt beatorꝝ
Et iſta eſt illa qua in paradiſo ſancti ⁊ angeli ꝯſolantur ⁊
gloriant̃. qꝛ ſicut dr̃ Eſa. lj. vbi loquit̃ de ciuitate paradiſi
Gaudiũ ⁊ leticia inuenient̃ in ea. Gratiarũactio ⁊ vox lau-
dis. Sufficit ⁊c̃. Sꝫ accipe diſtinctiones q̄ ſunt in ſermo-
ne. Letare hierl'm. ⁊ pone eas hic. Et vide ſupra. De gau-
dio. exultatione. ⁊ iocunditate ⁊c̃.

Leuare

Nota ꝙ leuare idẽ eſt qd̓ ſurſum erige-
re vel portare. ſed qꝛ ſupra dictum eſt de
eleuare. de ſublimis de excelſis. Ideo breuiter de eleuare
aliquid dicendum eſt. Nota ergo ꝙ triplex eſt leuatio vel
erectio vicꝫ Quedã ꝟtuoſa. q̄dã vicioſa. q̄dam glorioſa.

Prima eſt ꝑfectorꝝ.
Scd̃a peccatorꝝ.
Tercia eſt beatorꝝ.

Leuant̃ em̄ ⁊ ſurſum erigunt̃ ꝑfe-
cti ꝑ celeſtium affectionẽ. Leuant̃
infecti ꝑ dignitatũ ambitionẽ. Le-
uant̃ beati ꝑ ſupernorꝝ adeptionẽ. Eſt igit̃ quedã leuatio
ꝟtuoſa. Et iſta eſt qñ hõ ab inferiorib⁹ ſe leuat ad ſupiora
⁊ a tp̃alibus ad eterna. Sicut em̄ ignis a ꝓpria natura ſur
ſum leuat̃. ⁊ h̃ qꝛ ſurſum eſt ſpera ⁊ regio ignis ⁊ ſuũ ori-
ginale pͥncipiũ. Sic vere qꝛ de⁹ eſt nr̃m pͥncipale pͥncipiũ
⁊ origo. ideo noſipſos debem⁹ ſurſuꝫ ad ip̃m leuare. ⁊ mẽ
tem ⁊ affectũ ad eũ ordinare. Un̄ de viro ꝑfecto ⁊ iuſto p̃t
dici illud Treñ. iij. Sedebit ſolitarius ⁊ tacebit. qm̄ leua-
uit ſe ſupra ſe. Nos em̄ ip̃os ⁊ ſupra appetitum ꝯditionis
nr̃e debemus nos leuare. ⁊ vſq̄ꝫ ad celeſtia nos trãſferre.
Ibi em̄ ceſſant laborũ anxietates. Sedebit inq̄t. Ceſſant
malorꝝ ſocietates. Solitari⁹ inq̄t. Ceſſant ꝟborꝝ nimieta-
tes. Tacebit inq̄t. Igr̃ leuem⁹ nos ſupra nos. exeam⁹ de
cauerna nr̃e carnis. aſcẽdam⁹ ad deũ mẽte. vt ibi finalit̃ le
uemur i corpe. Et iõ notãdũ ꝙ nos dẽm⁹ leuare nos. ſẽ in
q̄t. Quia. ſ. q̄cq̄d eſt in hoie dꝫ eẽ ſurſuꝫ ad dñm leuatum

Caput intentionis.
Cor cogitationis.
Facies affectionis.
Oculus cognitionis.
Manus operationis.
Os locutionis.

Caput em̄ nr̃m. i. intentio ſemꝑ
dꝫ eẽ ad deũ leuatũ. ⁊ ad ip̃m pͥn
cipalit̃ ordinatũ. Un̄ Lu. xxj. Re
ſpicite ⁊ leuate capita vr̃a. Item
leuem⁹ ad eũ cor totius cogitati-
onis. vt ſcꝫ ibi fixa ſint corda nr̃a
vbi vera ſunt gaudia. Un̄ Treñ. iij. Leuem⁹ corda noſtra
cũ manib⁹ ad dñm. Itẽ leuem⁹ ad deũ faciẽ affectionis.
Uolũtas em̄ eſt facies aie. q̄ ſemꝑ ad deũ eſt eleuãda con-
uertẽda ⁊ erigẽda. Un̄ ip̃e dicit Cañ. ij. Oſtende mihi faci
am tuã ⁊c̃. Iob. xj. Leuare poteris faciem tuam abſq̄ꝫ ma
cula. Qd̓ eſt ꝯ auaros. q̄ faciẽ cordis ⁊ affectionis ſemper
habẽt ad terrã inferius ꝑ auariciã deꝓſſam. Siẽs illi aiali
venenoſiſſimo egyptiaco qd̓ morat̃ in fonte tygris quod
ſemper inclinat faciam verſus terram. quia al's venenoſi-
tate ſua interficeret quicq̄d viderat. ij. Reg. ij. Leuare nõ
potero faciem meam. Item leuemus ſurſuꝫ oculos cogni
tionis. Oculos em̄ cordis debem⁹ leuare ⁊ erigere. vicꝫ

Ad implorandũ diuinã pietatem.
Ad dep̃candũ ſanctorꝝ charitatẽ
Ad contẽplandũ celorꝝ dignitatẽ.
Ad cogitandũ inferni vilitatem.
Ad meditandũ cordiũ prauitatẽ.

Igit̃ leuemus ocu
los cordis nr̃i ad di
uinũ ꝓſidiũ implo-
randũ. Un̄ pſ. Ad
te leuaui ocu. me. q̄
ha. in celis. Itẽ ad ſanctorꝝ auxiliũ dep̃candũ. Un̄ pſ. Le
uaui ocu. meos in mon. vñ ve. auxi. mihi. Itẽ ad celorꝝ fa
ſtigiũ ꝯtemplãdũ. Un̄ Eſa. lx. Surge illuminare hierl'm. qꝛ
venit lumẽ tuũ. ⁊ glia dñi ſup te orta ē. Sequit̃. Leua ocu
los tuos ⁊ vide. Itẽ ad inferni ſuppliciuꝫ cogitandũ. Un̄
Eſa. lj. Leuate in celũ oculos vr̃os ⁊ videte ſup terrã deor
ſum. Item ad cordiũ flagicium cogitandũ. Un̄ Hiere. iij.
Leua oculos tuos in directum ⁊ vide vbi nũc ꝓſtrata ſis
leuemus igr̃ oculos nr̃e ꝯſiderationis. Itẽ leuemus ma-
nus nr̃e opationis. Manus em̄ ſurſuꝫ leuant̃ Ad aliq̄d

Supplicandum.
Iudicandum.
Indicendum.
Inhibendum.
Porrigendum.
Accipiendum.
Percutiendum.

Et reuera chariſſimi defendendũ
iſtis ſeptem de cauſis debem⁹ leua
re ⁊ in pͥncipio ponere man⁹ opa-
tionis noſtre. i. opa noſtra videlicꝫ
vt aliq̄d a dño ſupplicemus. Un̄-
de Pſ. Leuaui manus meas ad te
aia mea. ſicut terra ſine aqua tibi.
Item vt alijs exempla vtilia indicem⁹. Ioſue em̄ leuauit
clipeum q̄ erat in manu ſua ꝯ Hay. ad cui⁹ cõſpectũ forti
ficat⁹ exercit⁹ ciuitatẽ deuicit. Ioſue. viij. Quia vere qñ ꝑ̄
lati clipeuꝫ bonorꝝ exemplorꝝ alijs oſtendunt. ad ꝓliandũ
ꝯ vicia fortius intendunt. Unde pſ. In nomine tuo leua-
bo manus meas. Item leuem⁹ man⁹ vt alijs mandata et
cõſilia iniungam⁹. pſ. Altitudo man⁹ ſuas leuabit. Iteꝫ vt
peccata ⁊ vicia alijs inhibeam⁹. pſ. Leua manus tuas i ſu
perbias eorꝝ. Item vt bona temporalia alijs exhibeamus
Un̄ Exo. xiiij. Leua virgam tuã ⁊ extende manũ tuam. Et
Ezech. xx. Cuꝫ introduxero vos in terrã ꝓ qua leuaui ma
num meã vt darem eã patrib⁹ vr̃is ⁊c̃. Itẽ vt a deo gr̃as ⁊
beneficia accipiam⁹. ſicut de moyſe dr̃ Exo. xvij. Cuꝫ leua
ret moyſes manus vincebat iſrael. Item vt diſcolos ꝑcu-
tiam⁹ ⁊ corrigam⁹. Un̄ Zach. ij. Leuo manũ meã ſup eos
et erunt prede eis qui ſeruierant ſibi. Item leuemus ma-
nus vt miſeros leuem⁹ ⁊ defendam⁹. Unde Ezech. xx. Le
uaui aiam meã ꝓ ſtirpe iacob vt educerẽ eos de terra egy
pti. Leuem⁹ igit̃ manus noſtre opationis. Itẽ dico ꝙ nos
debem⁹ leuare vocẽ nr̃e locutiõis vox em̄ leuat̃ Ad aliq̄d

Proclamandum.

Sic vere nos debemus leuare vo

Deplorandum.
Implorandum.
Collaudandum.

cem locutionis nr̄e aduocandum
alios ꝑ predicationē. Un̄ Eſa.lij.
Vox ſpeculatoꝝ tuoꝝ leuauerūt
vocē. ſimulq; laudabāt. Item leuemus vocē ad deploran
dū vicia ꝑ lachrymationē. Un̄ Judicū.xxj. Leuauerūt vo
cē ⁊ magno vlulatu ceperūt flere. Itē leuem⁹ vocē ad im
plorandū dn̄m ꝑ orōnē. Un̄ Luc.xvij. dr̄ de decē leproſis.
Qui ſteterūt alonge ⁊ leuauerunt vocem dicentes. Jeſu p̄
ceptor miſerere nobis. Et ſic patet quō hō totus debet ſpi
ritualiter ſe leuare q̄tū ad oēs ſui partes ſcʒ Quātum ad

Caput intentionis.
Cor cogitationis.
Faciem affectionis.
Oculos cognitionis.
Manus operationis.
Vocem locutionis.

Quia breuiter quicq̄d eſt in hoīe
totū debet ſurſum ad deū leuari
⁊ offerri. ⁊ ab inferioribus ſegre
gari ⁊ auferri. vt de hoīe ſic tota
liter leuato et erecto dicat̄ illud
Hiere.iiij. Aſcendit leo de cubili
ſuo. p̄do gentium ſe leuauit. Tranſeo breuiter ⁊ omitto ⁊
exempla ⁊ figuras et diuiſiones auctoritateſq; p̄termitto
ꝓpter hoc q̄ pauca ſunt themata applicabilia. Et quia ſu
pra de eleuare ⁊ erigere ad ſufficientiā eſt dictum. De le
uatione vero vicioſa que nihil aliud eſt q̄ ſuperbia dicitur
Hiere.lj. Cor ſuum leuauit cōtra me. Vide.ſ. in tit. ſupra
dictis. De leuatione etiā glorioſa. de qua dicit̄ Ezech.
xliij. Leuauit me ſp̄us ⁊ introduxit me in atriū interius. et
ecce repleta erat gloria domus dn̄i. Vide.ſ. in tit. anntedi
ctis. q2 omitto gratia breuitatis. Sʒ ſi forſan velis iſtā ma
teriā aliq̄ntulū dilatare notabis q̄ in ſcriptura reperitur

Leuatio pertinens ad xp̄m.
Leuatio pertinēs ad iuſtum.
Leuatio ſpectās ad iniuſtum.

Primo ergo dico q̄ eſt
leuatio q̄ ſpectat ad xp̄m
Conſtat enī q̄ de⁹ Qn̄q;
leuat Manū vt percutiat. qn̄q; leuat Brachiū vt eripiat
qn̄q; leuat Superbū vt deiciat. qn̄q; leuat Depreſſuʒ vt
p̄ficiat. Leuat dico manū vt ꝑcutiat viros peſtilentes. q2
ꝓcerto cattus qn̄q; ludit cum mure. ip̄mq; dimittit ex ꝓ
poſito hincinde diſcurrere. finaliter tn̄ vbi videt pedē ſuū
leuat. ⁊ ip̄m retinet ⁊ ꝑcutit ne euadat. ⁊ adhibet dentes ⁊
ip̄m mordet deuorat ⁊ trucidat. Sic deus cū peccatorib⁹
qn̄q; videt̄ ludere. in fine tn̄ ꝯtra ip̄os manus ſuas leuat.
⁊ ip̄os tp̄aliter tribulat ⁊ eternaliter dānat. pſ. Leua ma
nus tuas in ſuperbias eorū in finem. quanta malignatus
eſt inimicus in ſancto. Et Deut.xxxij. dicit dn̄s. Leuabo
inquit in celum manū meā. ⁊ dicam viuo ego ineternum.
Si arripuero vt fulgur gladium meū. ⁊ arripuerit iudiciū
manus mea. reddam vltionē hoſtibus meis ⁊c. Item le
uat brachiū: vt eripiat innocētes. q2 reuera ipſe leuat bra
chium fortitudinis ſue ad innocentes ab impijs defendē
dum. Brachiū miſericordie ſue ad indigētes de miſerijs ⁊
tribulationibus eripiendū. Brachiū etiā ſue clementie ad
delinquētes de vicijs ⁊ inferni periculis liberandū. Unde
Eſaie.xl. Sicut paſtor gregem ſuū paſcet. ⁊ in brachio ſuo
ꝯgregabit agnos. ⁊ in ſinu leuabit fetos ip̄e portabit. Itē
leuat ſupbos vt deijciat p̄ſumētes. Cōſtat enī q̄ ſicut ath
leta aduerſariū ſuū leuat a terra vt ip̄m tandē deijciat. ſic
deus quoſdā quos ꝑ occulta iuſticie ſue videt finaliter eē
dānādos. qn̄q; in magnos ſtatus extollit ⁊ leuat. ⁊ duʒ
ibi gloriant̄. ꝑ mortem et tribulationem in infernum ⁊ in
infortunium p̄cipitat atq; iactat. Rota enī fortune ſic pin
gitur q̄ dū vnus leuat̄ alius deprimit̄. immo ad hoc q̄ſq;
ſurſum erigit̄ vt cadens poſtea cōfundat̄. Sic vere facit
de malis occulta dei ꝓuidentia quā in iſto caſu voco for
tunā. Iſta eſt aūt mala ⁊ periculoſa leuatio. q2. ſ. quanto
q̄s in tp̄alibus plus leuat̄. tanto vt cōiter magis in ſp̄uali
bus inclinat̄. Res enī ꝑpēdicularis nūq̄ ab vna p̄te leua
tur quin ab altera deprimat̄. ſicut p3 in lance ſeu in ſtate
ra. Cum igit̄ hō habeat duas partes ſcʒ animā ⁊ corpus.
ſp̄ualia ⁊ terrena. nunq̄ pōt ex parte vnius leuari. q̄n ip̄m
ꝯtingat vt cōiter ex oppoſito aggrauari. Quia ſi leuat̄ in
tp̄alibus. deprimit̄ neceſſario in ſp̄ualibus. Et ecōuerſo ſi
anima leuat̄ ⁊ erigit̄ in ſp̄ualib⁹ caro neceſſario p̄mitur ⁊
calcat̄ in mūdialibus. Hn̄ ergo dr̄ Job.x. Si iuſtus fuero
nō leuabo caput. Un̄ Eze.xxj. Nōne hic eſt q̄ humilē ſub
leuat. ⁊ ſublimē humiliat? De quodam enī tyrāno in ſuis
actibus ꝓſperate ⁊ de ſua potentia gloriante. audiui q̄ in
palacio ſuo fecerat depingi rotaʒ fortune ⁊ ſe in ſuperiori
gradu pingi ⁊ poni ſe fecerat eleuatū. Cum ergo die q̄dā
p̄ntibus ſuis rote pulcritudinē commēdaret. vt a quodā
prudentiore peteret an hm̄oi pictura pulcra foret. r̄ndit q̄
ſic. ſed q̄ ibi vnū deficiebat. vicʒ vnus clauus q̄ teneret ro
tam ne volueret̄. Audierat enī ille. q2 teſte btō Greg. Se
pius in altū q̄s tollit̄ vt cadēs inde fortius confringatur.
Figura Exod.x. vbi dr̄. q̄ ventus vrens leuauit locuſtas.
operueruntq; vniuerſam ſupficiem terre vaſtantes oīa.
Sed ſequit̄. q̄ dn̄s flare fecit ventū ꝯtrariū q̄ arreptas lo
cuſtas ꝓiecit in mare. Ventus enī vrens eſt ꝓſperitas q̄
mediante mali leuant̄. vētus ꝯtrarius q̄ finaliter ſufflan
te locuſte. i. ſupbi peccatores in mare mortis ⁊ inferni p̄cipi
tantur. Deus ergo leuat ſupbos vt deijciat preſumentes.
Itē dico q̄ ille leuat dep̄ſſos vt p̄ficiat ſup gentes. Deus
enim qn̄q; ſuſcitat de puluere egenum. ⁊ de ſtercore erigit̄
pauperē. vt ſedeat cū p̄ncipib⁹ ⁊ ſoliū glorie teneat. Quia
ſcʒ ip̄e eſt q̄ pauperem facit ⁊ ditat. humiliat ⁊ ſubleuat. j.
Reg.ij. Un̄ de iehu rege iſrael legit̄. q̄ ipſe ionadab leua
uit ad ſe in currum ſuū. iiij. Reg.x. Et de Helya dicit̄. iiij.
Reg.ij. q̄ dn̄s in curru igneo ip̄m leuauit in celū. Quia re
uera ſepe fit per occultam dei ꝓuidentiaʒ q̄ boni de infi
mo gradu leuant̄ ad ſummū ꝑ prelationē. de terra ⁊ terre
nis leuant̄ ad celum ꝑ contemplationē. de mūdo leuant̄
ad paradiſum ꝑ finalē beatificationē. Un̄ de leuatione tē
poralis dignitatis ⁊ p̄lationis pōt dici illud Eze.iij. Spiri
tus quoq; leuauit me ⁊ abij amarus in indignatione ſpiri
tus mei. Dico enī q̄ licet ſp̄uſſanctus iuſtū qn̄q; velit ad
dignitates leuare ⁊ extollere. ip̄e tn̄ triſtis ⁊ dolens debet
ſuſcipere ⁊ ſi forſitan dignus ſit timere et metuere. De le
uamento vero contēplationis pōt dici illud Eze.xj. Spiri
tus quidē leuauit me. ⁊ adduxit me ad tranſmigrationē
in viſione ſp̄us dei. De leuatione vero ad apicem eterne feli
citatis ⁊ ꝯſolationis pōt dici illud Eze.xliij. Leuauit me ⁊
introduxit me in atriū interius. ⁊ ecce repleta erat glīa do
mus dn̄i. Un̄ de beatis dr̄ Eſa.lxiij. Qui indulgētia dn̄i re
demit eos ⁊ portauit eos. ⁊ leuauit eos i dieb⁹ ſeculi. Sic
ẽ p3 q̄ eſt leuare ꝑtinēs ad xp̄m. Scd̄o dico q̄ ē leuare
ꝑtinēs ad iuſtū. Juſtus enī leuare dʒ ⁊ ab infimis erigere

Animū languentē. vt cōtemplet̄.
Proximū egentē. vt conſolet̄.
Optimū iacentē. vt honoret̄.

Dico ergo q̄ iuſt⁹
dʒ leuare languentē
animū ad veri cogni
tionē. Quia reuera animū nr̄m languentē ⁊ tepidum nos
debem⁹ leuare ad videndū redēptionis fructū Luce.xxj.
Reſpicite ⁊ leuate capita vr̄a q̄m appropinq̄bit redēptio
vr̄a. Contritionis luctum. j. Reg.xxiiij. Leuauit rex Saul
vocē ⁊ fleuit. Et illud p̄dictū Hiere.iij. Leua oculos tuos
in directū ⁊ vide vbi nunc ꝓſtrata ſis. Deuotionis ſtatuʒ
id eſt crucem ⁊ paſſionem xp̄i quā ſcʒ leuare debemus in
memoria noſtra ad ſpem ⁊ fiduciam ſaluationis. Un̄ Hie
remie.iiij. Leuate ſignum in ſyon ⁊ cōfortamini. Saluati
onis ſtatū ſcʒ glīam eternā Eſa.lx. Surge illuminare hie
ruſalem. q2 venit lumē tuū ⁊ gloria dn̄i ſup te orta eſt. Se
quit̄. Leua in circuitu oculos tuos ⁊ vide. Statū damna
tionis ſcʒ infernū Exo.xiiij. Leuantes filij iſrael oculos vi
derunt egyptios. i. mortuos demones infernales ⁊ timue
runt valde. Et Eze.viij. Leua oculos tuos ad viam aqui
lonis. Dico ergo q̄ iuſtus dʒ leuare languentē animū ad
veri cognitionē. Deinde dico q̄ dʒ leuare egentem ꝓxi
mum ad boni ſuſceptionē. q2 ſcʒ iuſtus vidēs ꝓximū ſuū
pauperē ⁊ egentē dʒ ip̄m leuare. ⁊ a tribulatione ⁊ angu
ſtia liberare. Figura Deut.xxij. vbi aſinus ſi ceciderit p̄ci
pitur leuari. q2 ſcʒ ſi aſinum. i. pauperē ſub mūdi infortu
nijs inuenimus cecidiſſe ip̄m debemus ꝑ piū adiutorium
ſubleuare. ⁊ conſolatione debita conſolari. Unde Hiere.
xxxviij. Leua Hieremiā ꝓphām de lacu anteq̄ moriatur.
Et ſi iſtud intelligit̄ de lacu miſerie corpalis multo fortius
de lacu miſerie ſp̄ualis. vicʒ de pctō. q2. ſ. multo maius me
ritū eſt leuare hominē a lacu peccati. q̄ a lacu p̄ntis miſe
rie vel tormenti. Deniq; dico q̄ leuare debemus iacen
tem optimum ad dignam prelationem quia ſcʒ iuſtus dʒ
bonos ⁊ rectos in ſtatu infimo ꝯſtitutos ad ſtatū dignita
tis ⁊ p̄lature leuare ⁊ eos ꝓut decet honorare ⁊ ꝓmouere
Un̄. iij. Regum.xx. dicit̄. Qui rex iſrael leuauit benadab vt
ſederet ſecū in curru ſuo. Iſtud eſt igit̄ leuare ꝑtinens ad

iuſtum. Sed de hoc vide in pn.tic. vbi plene inuenies ꝛc.

Tercio dico ꝙ eſt vnū leuare ſpectans ad iniuſtū. Et ſic dico ꝙ iniuſtus ſupra ſeipm̄ leuaꝛ per p̄ſumptionē. Contra plat9 p rebellionē. Contra ſubditū ſeu egenū p oppreſſionem. Contra ꝓximū ſeu ſociū p oppugnatione. Contra deū p obſtinatione. Dico ergo ꝙ mali leuanꝛ ꝯ ſeipſos p p̄ſumptionē ꝛ ſupbiam. Oſee.xiij. Adimpleti ſunt ꝛ ſaturati ſunt. ꝛ leuauerūt coꝛ ſuum ꝛ obliti ſunt mei. Itē leuātur contra platos p inobedientiā ꝛ rebellionē.ij. Reg.xx. Homo de monte effraym ſyba filius botri cognomine leuauit manū ſuā ꝯ ciuitatem ꝛ regem Dauid. Itē leuanꝛ ꝯ ſbditos p iniuſticiā ꝛ oppſſionē. Iob.xxxj. Si leuaui ſuper pupillū manū meū. etiā cum viderem me in poꝛta ſuperioꝛe. Vn̄ ꝯ tyrannos dꝛ Hiere.iiij. Aſcendit leo de cubili ſuo. pdo gentium ſe leuauit. Itē leuanꝛ ꝯ ꝓximos ſeu ſocios p diſcoꝛdiā et diſſenſionē. Contra illud Eſa.ij. Nō leuabit gens ꝯ gentem gladiū ꝛc. Itē leuanꝛ ꝯ deū p pfidiam ꝛ obſtinationē. Vn̄ de pfidia dꝛ. Eze.xviij. Vir ꝗ in iuſticiā nō fecerit. nec in montib9 comederit. nec oculos ſuos leuauerit ad idola viuet. De obſtinatiōe vo dꝛ. Hiere.ij. Coꝛ ſuū leuauerūt ꝯ me. Nō pono exempla. nec dilato qꝛ vbi Leuare ꝛ coꝛrigere ꝛ in alijs ſimilib9 ſatis dixi. Et hꝰ de leuare ſufficiant.

Leuita. Leui. Nota ꝙ leui fuit vnus de.xij. filijs iacob. cui9 filij ꝛ ſucceſſores dicti fuerūt leuite. Fuit igr̄ in lege antiq ppl's leuitaꝝ

Diuinis vſib9 deputat9. — Leuite em̄ ad ſeruienduꝫ
A plebis legib9 ſcpat9. — dn̄o ꝛ ad miniſtrandū i tabernaculo ꝛ in templo erāt
Poſſeſſionib9 vacuat9.
Varijs ritib9 cōſecrat9 — ſpecialiꝛ dedicati.

Sicut dicit Nume.j. Erant etiā varijs ritib9 conſecrati. ſicut dicit Nume.viij. Erāt inſup a plebis domib9 ſegregati. ſicut dicit Nume.iij. Erant inſup poſſeſſionib9 nō dotati. ſicut dicit Deut.xviij. Poſſeſſiones em̄ exceptis domib9 non habebant. ſed decimis p̄mitijs ꝛ oblationib9 cōtenti erant. Per iſtos ergo leuitas poſſunt intelligi viri eccleſiaſtici et religioſi. q etiā in noua lege leuitis fuerunt ſubſtituti. qꝛ. ſ. diuinis vſibus deputanꝛ. ꝛ ad miniſtrandū deo circa altare ſpūaliter oꝛdinanꝛ. Vn̄ Nume.iij. Applica tribum leui ꝛ facies ſtare in cōſpectu aaron vt miniſtrēt ꝛ excubēt. ꝛ obſeruēt. ꝛ cuſtodiāt vaſa tabernaculi ſeruiētes in miniſterio eius. Et aduerte ꝙ officiū leuitarum eius erat. Sacrificia miniſtrare. Tubis ppl'm aduocare. Deum canēdo laudare. Onera tabernaculi poꝛtare. Et archam domini ſolummodo tangere vel tractare. Sic vere chariſſimi viri eccleſiaſtici debēt. Sacrificare miſſam celebrando. Ppl'm aduocare alte pdicando. Deuote cātare deum collaudādo. Onera poꝛtare pniam faciendo. Et archam domini ſcꝫ ſacramentū altaris ſoli tangere. ſoli ad eius ſacrificiū accedendo. Vn̄.j. Paral.xv. dicit. Qꝛ illicitū eſt ꝙ a quocūq; poꝛtet archa niſi a leuitis. Et ſic hō erit diuinis vſibus deputatus. Vn̄ Numeri.iij. Eruntq; leuite mei. Leuite igiꝛ erant diuinis vſibus deputati. Item debēt eſſe a mūdi legibus ſegregati. Quia viri eccleſiaſtici debēt eſſe p excellentiā vite ſegregati ꝛ diſtincti a moꝛibus alioꝝ. Vn̄ Deutero.x. Separaui tribum leui. Item debēt eſſe poſſeſſionibus denudati. qꝛ ſcꝫ dato ꝙ habeant poſſeſſiones tempoꝛales illas tamen habēt nomine eccleſie ſue ꝛ nō nomine ſuo. Item ſi habent eas in re. non tn̄ debēt eas habere in affectu. Iuxta illud pſ. Diuitie ſi affluant nolite coꝛ apponere. Date em̄ non fuerunt leuitis poſſeſſiones. duplici rōne ſcꝫ vt ſolummodo iactarent in domino curā ſuam. ꝛ ſic ipſe eos enutriret. ꝛ ne diſtractio tempalium ipſos a dei ſeruitio impediret. quia ſcꝫ viri eccleſiaſtici nunꝙ ſe debēt a dei ſeruitio ꝓpter tempalia diſtrahere ſed ſemp debēt ad dominum coꝛ habere. ꝛ in auxilio tempalium non ſperare Vn̄ Ioſue.xiiij. Non acceperūt leuite aliam partē in terra niſi vrbes ad habitandū. Debent igitur eſſe poſſeſſionibus leuite denudati. Item dico ꝙ debent eſſe varijs ritibus conſecrati. Circa quod eſt aduertendum ꝙ tria requirebantur in conſecratione leuitarum. que ſpūaliter intellecta in viris eccleſiaſticis requiruntur ad hoc ꝙ ſint ſpiritualesleuite. et ꝙ digne habeantur domino miniſtrare. Debebāt enim ſpargi aqua luſtrationis. Lauare veſtimenta. Radere capillos. Sicut dicit Nume.viij. In quo notatur ꝙ eccleſiaſtici debent habere Interius mundiciam puritatis. Exterius decentiam honeſtatis. Inferius carētiam facultatis. Debent em̄ viri eccleſiaſtici aſtringere carnis feditatē. Et iſta eſt aſperſio aque luſtrationis. Depingere moꝛum honeſtatem. ꝛ hec eſt lotio veſtimentoꝝ. Cōtemnere rerum facultatem. ꝛ iſta eſt raſio capilloꝝ. Igiꝛ ſi digne deo volumus cōſecrari aſtringamur vt lauemur a fecibus carnalitatis. quod oſtenditur in hoc ꝙ ipi leuite aqua luſtrationis ſcꝫ vbi immūdi purificabanꝛ. iubebantur aſpergi. Per aquam enim ſignificaꝛ caſtitas. qua quidem carnis puritas aſtringitur. ꝛ omnis mētis feditas depuratur. Vnde pſal. Aſperges me dn̄e yſopo et mundaboꝛ. lauabis me ꝛ ſuper niuem dealbaboꝛ. Item depingamur ꝛ oꝛnemur virtutibus honeſtatis. ꝛ hoc datur intelligi in lotura veſtimentoꝝ. Veſtimenta em̄ que exterius apparent ꝛ omnia verecunda celant. ſignificant honeſtatem qua defectus interioꝛes celātur. ꝛ moꝛes exterioꝛes oꝛnātur Exod.xix. Lauent veſtimenta ſua vt ſint parati. Item exuamur ꝛ nudemur ab operibus facultatis. Et hoc daꝛ intelligi in raſura capilloꝝ. Capilli em̄ ſignificāt bona tempoꝛalia. que non ſunt de eſſentia nature humane. imo moꝛe capilloꝛum ſunt ſupflua ꝛ extrinſeca Eze.v. Accipe gladium acutum radentem pilos. Et ſic ſi mundi bona contempſerimus. ſi conuerſationem mundauerimus. ſi carnē nr̄am purgauerimus. nos erimus ſpūales leuite et digni erimus domino cōſecrari ꝛ ſibi debite miniſtrare. vt ſic q̄libet poſſit dicere illud Iudicū.xvij. Leuita ſum de bethleē iuda. applicatus aſſumptus ꝛ additus. quia ſcꝫ nos debemus deo applicari ſibi humiliter ſeruiendo. ꝛ ab ipſo aſſumi ꝛ ei addi per charitatis vinculum adherendo. vt ſic vnuſquiſq; poſſit dicere illud Malach.ij. Pactū meum cū leui fuit. a facie nominis mei paueb at. lex veritatis fuit i oꝛe eius. in pace ꝛ equitate ambulauit mecū. ꝛ multos auertit ab iniquitate. Hoc igiꝛ de leui ſufficit.

Leuis. Leuitas. Nota ꝙ leuitas eſt qualitas rei qua ſcꝫ ipa res efficiꝛ facilis ad mouendū. ꝛ ad de loco ad locum agiliter transferendū. Leue em̄ dꝛ. Quicq̄d onere ſeu pōdere non grauatur. Et nota ꝙ moꝛaliter loquēdo leuitas ſumitur.

Pro virtuoſa agilitate. — Leuis eſt vir iuſtus. quia agilis ad operandum.
Pro vicioſa mobilitate. — Leuis eſt vir ſtultus. quia mobilis ad euagandū.
Pro gratioſa facilitate. — Leuis eſt vir conflictus. qꝛ facilis ad tolerādū.

Primo igitur dico ꝙ eſt quedam leuitas que eſt virtuoſa. Et iſta eſt illa qua viri ſancti ſunt expediti et agiles ad faciliter obediendum. et ad bonum faciliter exequendum Elementa enim leuia et que graui materia non p̄muntꝛ. habent motum ſuum a centro ad circumferentiam. ꝛ continue ꝛ neceſſario agitantur ꝛ motum aliquem exequuntur. ſicut patet in igne et aere. Sancti enim qui grauiꝛ terreſtri diuitiarum ſeu vicioꝛum materia non fuerunt grauati. ſed per paupertatem voluntariā ꝛ pervicioꝛū ꝛ terrenoꝛum carentiam leues ꝛ agiles ſunt effecti. motum coꝛdis ſuperius habuerunt. a centro. id eſt a mundo receſſerunt. ꝛ ad ſpūalium ꝛ eternoꝛum bonoꝛum altam circūferentiam mētaliter acceſſerūt. ꝛ ad bona opera exequenda ſe faciles obtulerūt. Conſtat em̄ ꝙ animal leue citius currit ꝛ pdam ſuam melius inſequiꝛ. citius fugit ꝛ difficilius capiꝛ. Sic vere iuſti plati q. ſ. ſpūaliter ſunt leues. pdā honoꝝ operū auidius inſequūꝛ. ꝛ piculū tentationū effugere vel euadere citius cōpꝛobanꝛ. Iſtos ergo cōpara pardo vel onagro que ſunt aīalia valde leuia. Vn̄ Hiere.ij. Curſoꝛ leuis explicās vias ſuas onager aſſuetus in ſolitudine vide iſtā aucte alibi. ſ. in tit. N. Sic ꝗ milites amāt in p̄lio leues equos. ꝛ nauis etiam compoſita de lignis leuibus magis eſt ceteris diligenda. Sic deus tales diligiꝛ et eligit. quos ſpiritalis paupertas ꝛ vicioꝛum carentia leues facit Eſaie.xix. Aſcendet dn̄s ſuper nubem leuem et ingredietur egyptum. Figura ad hoc Gen̄.vj. vbi archa Noe. in qua ſaluatum eſt genus humanum a diluuio de lignis leuigatis dicit fabꝛicata. Figura etiaꝫ Deut.xxvij. vbi altare p̄cipiꝛ dn̄o erigi ꝛ fieri de lapidibus leuigatis et a pōdere attenuatis. Ad denotandū ꝙ illi ꝗ archa ſalutis

⁊ altare deuotiōis eſſe volūt. ⁊ q̄ ſaluare a diluuio peccati
⁊ deo cōciliare alios ſolēt. leuigati. i. leues effecti. ⁊ a terre-
nis ⁊ vicijs ſeparati añ oīa eſſe debēt. q̄ꝛ. ſ. nullus deo acce
ptus efficit̄. niſi q̄ꝛ terrenoꝝ pōdere. mente vel corpe leui-
gat̄. ſicut apparuit in apl'is q̄ leues ⁊ paupes fuerūt. ⁊ ido
facilit̄ p mūdū cucurrerūt. ⁊ mundū a pcti diluuio libera
uerūt. Uñ Abacuc. j. Leuiores eq̄ pardis ei⁹ et velociores
lupis veſpertinis. Iſta eſt igit̄ leuitas ꝟtuoſa. Scd̄o di
co ꝙ inuenit̄ leuitas vicioſa. Et ſic per leuitates intelligo

Mentis inſtabilitatē. Talis eñ eſt periculoſa. quia
Morum inſolentiā. res leuis lōge ꝓijcit̄ nō bñ ſiſti
Incōſtātia ⁊ mobilitatē. tur. cito corrumpit̄. Lōge dico

ꝓijcit̄. q̄ꝛ. ſ. res leues faciliter mouent̄ a fluctib⁹. vel a ven
to. Uñ naute in mari tutius ducūt nauē cōpetēter onera-
tā ⁊ grauē q̄ꝫ ꝓrſus vacuā atq̄ꝫ leuē. De mōſtro etiā mari
no q̄d dr̄ nautulus dicit Plini. Q̄ꝛ tpe ſereno aquā maris
vomit vt leuior fiat. atq̄ꝫ ad maris ſupficiē aſcendēs mem
branā ſubtilem quā hꝫ inter pedes anteriores loco veli cū
pedib⁹ erigit. ⁊ ſic p mare velificat ⁊ diſcurrit. Si ꝟo cām
timēdi habuerit ⁊ ſi fluctus nimis tēpetuoſos ſenſerit. tūc
ꝓpter leuitatē quā aq̄s euomēdo in ſe ꝯtraxit aquā maris
rebibet. ⁊ ſe grauē ⁊ pōderoſum faciens ſicut añ ad ꝓfun
dū deſcēdit periculūq̄ꝫ euadit. Sic vere dico ꝙ leuitas mē
tis periculoſa eſt. Nauis eñ aīe nō bñ ad ſanitatis portū
ducit̄. niſi diuini timoris pōdere ⁊ moꝝ ⁊ prudētie graui-
tate firmet̄. Al's eñ ſi animi leuitatib⁹ inſoleſcat. flatus et
fluctus tētationis ipām facil'r rapiēt. ⁊ ad ſcopulos tribu-
lationū impingēt. ⁊ final'r ad piratas infernales deducēt.
Fatui ſunt ergo illi q̄ vt leues ⁊ inſolētes appareāt. aquā
amarā ꝯtritiōis. ⁊ diuini timoris pōdus ⁊ grauitates mo-
rū abdicāt. ⁊ erecto velo volūtatis ad flatū ⁊ ventū inanis
glīe vndeq̄ꝫ ſe ventilāt atq̄ꝫ iactāt. Utile eñ eſſet talib⁹ ꝙ
in ſuis fatuitatib⁹ inuenirēt q̄ꝫ tñ cām timoris ꝯcipent. ⁊
aquā amare ꝯtritionis bibētes. fundūq̄ꝫ humilitatis petē
tes. a tēpeſtatis eterne fluctib⁹ ſe ſaluarēt. De leuitate ḡ et
incōſtanti volūtate taliū dr̄ Job. xxiiij. In tenebris inq̄t ſi
cut in luce ambulāt. leuis eſt ſup faciē aque. maledicta ſit
pars eius a domino. non ambulet per viam vinearuꝫ. Et
aduerte ꝙ tales triplicem leuitatem incurrunt ſcilicet

Corde. Corde dico leuiter credendo Ecci. xix. Qui
Ore. credit cito leuis eſt corde. Ore etiam leuiter
Et opere. loquēdo Job. xxxix. Qui leuiter locut⁹ ſum

rñde q̄d poſſum: manū meā ponā ſup os meū. Ope inſu
per. ſ. leuiter agēdo ſeu opando. De q̄ apl's. ij. Coꝝ. j. Nū
quid leuitate vſus ſuꝫ: aut q̄ cogito ſm carnē cogito. vt ſit
apud me. eſt ⁊ nō. q. d. Nō ſum nec debeo eſſe talis. q̄ꝛ ſm
veritatē Paulus ꝯſtās ⁊ nō leuis erat. immo leues ⁊ fatu
os fugiebat. ⁊ eoꝝ ꝯſortia declinabat. Exemplo illius ſctē
mulieris anne. q̄ dicebat. Thob. iij. Nunq̄ꝫ cū ludētib⁹ me
miſcui. neq̄ꝫ his q̄ in leuitate ambulāt participē me ꝓbui.
Patet ergo ꝙ eſt quedā leuitas vicioſa. Tercio dico ꝙ
eſt quedā leuitas gratioſa. Et iſta ꝓcerto nihil aliud eſt q̄ꝫ
diuina mādata ⁊ ꝯſtitutiones. mūdi tribulamina ⁊ afflicti
ones. pnīe lamēta et religionis fatigationes. Licet eñ oīa
iſta pōderoſa ⁊ grauia ponderant̄ infirmis dūtaxat ⁊ de-
bilib⁹ reſpectu tñ pene eterne ḡtioſa ⁊ leuia iudicant̄. De
mādato eñ diuino dr̄ Matth. xj. Uenite ad me ⁊c̄. Iugū
eñ meū ſuaue eſt ⁊ onus meum leue. De tribulationū ꝟo
pñtium laborib⁹ ⁊ tormēto dr̄. ij. Coꝝ. iiij. Id q̄d in pñti ē
momentaneū ⁊ leue tribulationis nr̄e. ſupra modū in ſub
limitatē eterne glīe pōdus operat̄ in nob. Quia vere nihil
eſt hic ita graue q̄n reputari debeat leue. ſi ꝯſiderat̄ pmiū
q̄d acq̄rit̄. ⁊ ſuppliciū q̄d euadit̄. De pmio acq̄rēdo dicit
Aug. ſup pſ. xxxvj. ſup illud a dño dirigunt̄ greſſus viri.
Cū attēderis inq̄t q̄ accepturus ſis. oīa tibi erūt vilia ⁊ le-
uia q̄ pateris. Sequit̄. Hic labore trāſacto veniet regnum
eternū. veniet ſine fine felicitas. veniet eq̄litas angelorum
veniet hereditas xp̄i. veniet coheres xp̄s. De tormēto ꝟo
vitādo dicit Aug. in quodā ſmone ſup Lucā. Quecunq̄ꝫ
inq̄t q̄ſq̄ꝫ grauia patit̄ in hac vita. cōpationes ignis eterni
nō parua ſ; nulla ſunt. Et alibi. Cogita inq̄t q̄ſlibet crucia
tus. extēde penas humanas ⁊ cōpara gehēne. ⁊ leue ē om
ne q̄d excogitas. Ut igit̄ mūdi tribulationes et caſus nob
leues efficiant̄. neceſſe eſt ꝙ illa ꝓuideam⁹ ad hūc finē. vt

cū venerit ipā leuius ⁊ facilius ſuſtineam⁹. Uñ Sen. epl'a
lxxix. in fine dicit. Q̄ꝛ q̄cq̄d diu ſpectatū eſt leuius accedit.
Et alibi dicit. ꝙ impatiens etiā leuiſſima expauit. ideo agen
dū eſt ne q̄d nobis inopinatū ſit. Talia ergo leuia onera.
gratioſa ⁊ facilia ⁊ portabilia de⁹ nobis iniūgit ⁊ impat. et
talia dꝫ ꝓlatus imponere ſubditis q̄s gubernat. Meli⁹ eſt
eñ ꝙ ſub leui ſarcina ſuiant. q̄ꝫ ꝙ ſi nimis pmant̄. vel de-
ſperati fugiāt. vel deſiſtāt. iij. Reg. xij. Leuius fac iugū q̄d
nobis impoſuit pater tuus. Et ſunt ꝟba filioꝝ iſrl' ad regē
roboam filiū ſalomonis. q̄ etiā. ij. Paral'. x. ſibi ꝓhibet di-
xiſſe. Pater tuus duriſſimo iugo nos cōpreſſit. tu leuiora
impa p̄re tuo. ⁊ paululū de onere ſubleua vt ſeruiam⁹ tibi
Quod q̄ꝛ non fecit ſecutus ꝯſiliū iunioꝝ. ideo decē partes
ppl'i ab eo receſſerūt ⁊ regē aliū elegerūt. Leuia ergo et nō
importabilia dꝫ pnceps vel ꝓlatus imponere. vt fauorem
dei ⁊ hominū valeat retinere. Iſta eſt ergo leuitas gratio-
ſa. Et ſic p;ꝫ ꝙ leuitas ſumit̄ tribus modis ⁊c̄.

Lex

Nota ꝙ lex nihil aliud eſt q̄ꝫ ſupioris ordinatio vel ſtatutū ad ſubditoꝝ regimē ordinatum. Lex
igit̄ eſt quoddā ſpūale vinculum q̄ hoies tenent̄ ⁊ ligant̄.
ne p actus illicitos euagent̄. Sicut eñ aīalia ſilueſtria nō
domant̄ niſi primo fortibus vinculis teneant̄. q̄ꝛ ſcꝫ nūq̄ꝫ
domita efficerent̄ ſi ſine vinculis ad voluntatē ſuā vagari
dimitterent̄. Sic vere neceſſe fuit vt leges ⁊ mādata a deo
⁊ a ſupiorib⁹ fierēt. vt infra limites iuſticie vagabiles mo-
res hominū corrigerent̄ et domarent̄. Homo eñ qui ſine
diſciplina dimittit̄. ſicut vir vanus in ſuperbiā erigitur. et
ſicut pullū onagri ſe liberū natū putat. Job. xj. Nūq̄ꝫ eñ
hō pfecte corrigeret̄ vel domaret̄. ſi ſine legis vinculo va-
gari ad arbitrium ſineretur. Et ideo ad ligandū mores ho
minum ne vagarentur conſtituta eſt triplex lex ſcilicet

Lex nature. Lex nature eſt illa inflexibilis recti-
Lex ſcripture. tudo quā deus in ſindereſi ꝯſcie col-
Lex humane cure. locauit. q̄ vnicuiq̄ꝫ dictat ⁊ oſtēdit q̄d

bonū fuerit vel q̄d malū. De iſta igit̄ dr̄ Roma. ij. Gētes
nō habētes legē cū natural'r ea q̄ legis ſunt faciāt. ipi ſunt
ſicut lex. Lex eñ naturalis eſt illa quā natura oīa aīalia do
cuit. ⁊ quā de⁹ in nr̄i cordis volumine exarauit. De q̄ pōt
dici illud Hiere. xxxj. Dabo legē meā in viſceribus eoꝝ et
in cordibus eoꝝ ſcribam eā. Lex ſcripture eſt illa quā de⁹
moyſi in ſcriptis dedit. ⁊ quā xp̄s in ſcriptis euāgelioꝝ ſu
is fidelibus dereliquit. De q̄bus dr̄ Oſee. viij. Scribā eis
multiplices leges in eas q̄ velut aliene cōputate ſunt. Lex
ꝟo humane cure eſt illa quā ad regimen hominum princi
pes ſtatuerūt. Unde Roma. vij. Lex in homine dominat̄
quāto tpe viuit. Ut igitur ceteris omiſſis de lege ſcriptu-
re que in veteri et in nouo teſtamento continet̄ aliq̄d dica
mus. quia de legibus particularibus antiqui tpis longuꝫ
eſſe dicere. Igitur ſub breuitate tranſcurro Qualiter

Sacrificia ⁊ libamēta offerebant̄. De oībus eñ iſtis
Hoſtie in vijs immolabant̄. fiunt in lege ſpāles
Leuite ⁊ ſacerdotes ꝯſecrabant̄. tractat⁹. oīa iſta ali-
Leproſi recōciliabant̄. q̄d morale ſignificāt
Homicide ꝯſuabant̄ ⁊ occidebāt̄. omēs iſte particula-
Semina fratrū ſuſcitabant̄. res leges plene ſunt
Nazarei dedicabant̄. ſpūalib⁹ intellectib⁹
Mulieres ſuſpecte ꝓbabant̄. Uerūtamē cā breui-
Immundi expellebant̄. tatis iſta ad preſens

omitto. Quia ſicut dicit apl's. Uerbum breuiatū fecit dñs
ſup terrā Roma. ix. Et ideo quia gaudent breuitate mo-
derni illam ſolam auctoritatem Prouerbio. vj. Manda-
tum lucerna eſt. ⁊ lex lux et via vite increpatio diſcipline.
exponere dignum duxi. Quia enim Prouerbio. iij. preci-
pitur. Cuſtodi legem atq̄ꝫ cōſilium et ſicut dicit̄ Prouer.
xxviij. Qui cuſtodit legem filius ſapiēs eſt. hinc eſt ꝙ in p̄
dictis auc̄te quattuor oſtenduntur. propter que lex diuina
merito debet cuſtodiri. videlicet Quia habet virtutem

Compulſiuam. Per legē eñ diuinā cōpellunt̄ ⁊ mo
Inſtructiuam. uent̄ hoies. q̄ꝛ eſt mandatū. Inſtru-
Directiuam. untur ⁊ docent̄. q̄ꝛ eſt lux ⁊ lucerna.
Correctiuam. Dirigunt̄ ⁊ tuent̄. quia eſt via vite.

Corriguntur ⁊ arcentur. quia eſt increpatio diſcipline.
Primo ergo dico ꝙ lex habet virtutē cōpulſiuā. quia. ſ.
in multis paſſibus legis nobis ꝓcipit̄ aliq̄d ſub precepto.

cuius traſgreſſio eſt mortalis. qđ oſtendit cum dī Mandatū. Lex eñ mādat ꝑcepta. ſuggerit cōſilia. dictat iudicialia. ordinat cerimonialia. De mandatis obligatorijs ⁊ cōpulſiuis dī Matt. xxij. In iſtis duobus mādatis vniuerſa lex pēdet ⁊ ꝓphe. Ideo petebat Dauid in pſ. Legē pone mihi dñe vi. iu. tuarū. da mihi intelle. vt diſcā man. tua. Sicut eñ tanta eſt virtus clamoris leonis ꝙ ad eius edictum animalia figūt gradū. ſic vere tanta dꝫ eſſe in cordibus nr̄is virtus legis xp̄i. ꝙ ad eius mandatū ⁊ clamorem debemus figere greſſus nr̄os. ⁊ a cūctis malis actibus deſiſtere ⁊ ceſſare. Vñ illud pōt figurari Prouer. viij. vbi dī ꝙ deus ꝑparabat celos ⁊ terrā. et certa lege ⁊ gyro vallabat abyſſos. circūdabat mari terminū ſuum. ⁊ legem ponebat aquis ne tranſirent fines ſuos. Ubi oſtendit. ꝙ ſub lege. ſub gyro ⁊ in circuitu ⁊ in vallo mandatoꝝ diuinorum tria malarū perſonarū genera ꝯtinent. ⁊ ibidē redudunt qꝛ ſcꝫ ſicut dī. j. Thi. j. Iuſto lex nō eſt poſita ſ iniuſto. et iſti ſunt illi qui dicunt abyſſi per inſatiabilitatē auaricie. q etiam dicunt mare ꝑ amaritudinē inuidie ⁊ malicie. q inſuper dicunt aque ꝑ fluxibilitatē carnalis immūdicie. Habet igit lex virtutē cōpulſiuā. Mandatū inquit. Vñ Baruch. iiij. Hic eſt liber mādatoꝝ dei. ⁊ lex que eſt ineternū.

Scđo dico ꝙ lex diuina tenenda eſt ⁊ ſeruāda qꝛ habet virtutē inſtructiuā. qđ oſtendit cū dicit lux ⁊ lucerna. Sicut eñ per lucē nobis oſtendunt. incognita et obſcura. ſic per lucē legis diuine oīs erroris obſcuritas effugat. et omnium neceſſarioꝝ ad ſalutē vtilitas declarat. Per hāc lucem ſcit homo quid debet facere. quid fugere. quid credere. quid amare quid petere quid appetere. Unde de iſta luce dicitur. Sapien. xviij. Iam inquit incipiebat incorruptum legis lumen ſeculo dari. Quia ſicut dicit Ecci. xix. In omī ſapiētia diſpoſitio legis. Et nota ꝙ lumē legis diuine nos illuminat ad ſciendū principaliter tria. videlicet

Facundie veritatem.
Concordie vnitatem.
Iuſticie equitatem.

A lege eñ diuina ꝓcedit veritas ⁊ facūdia. Vñ Malach. ij. Lex veritatis fuit in ore eius. Itē exinde ꝓcedit ꝯcordie vnitas. Vñ in pſ. Pax multa diligētibus legē tuam. Item exinde ꝓcedit iuſticie eqtas. Vñ Sap. xviij. Iuſticie legē in cōcordiā diſpoſuerūt. Lex ergo diuina habet virtutē inſtructiuā. Tercio dico ꝙ diuina lex hꝫ virtutē directiuā. qđ oſtendit cum dī: Uia vite quia ſcꝫ iſta eſt via recta dirigens ad vitam eternā. Sicut eñ via recta recte ꝑducit ad terminū. ſic vere lex diuina recte ꝑducit ad paradiſum. Unde in pſ. dicit. Legem pone mihi dñe viam iuſti. t. ⁊ exq. eam ſemp. Quarto dico ꝙ diuina lex habet virtutē correctiuā. qđ oſtenditur cum dicitur. Increpatio diſcipline. Per legem enim puniunt et corriguntur malefactores. Unde Ioh. viij. dicit. de muliere in adulterio deprehenſa. ꝙ in lege mandat hmōi lapidare. Et Roma. ij. Quicunqꝫ in legem peccauerit per legem iudicabitur. Unde etiam Iob. v. Docemur. Increpationem inquit domini ne reprobes. qm̄ ipſe vulnerat et medetur. percutit et manus eius ſanabunt. Increpatio inquit diſcipline. Sic ergo patet quomodo per legem

Corrigimur.
Dirigimur.
Inſtruimur.
Et impellimur.

Et ideo bñ dico ꝙ eſt lex tenēda ⁊ cōtinue cogitanda. Quod tñ eſt contra multos q in lege diuina nō curāt. ſed delinquēdo ipſam ꝑtereunt ⁊ impugnāt. Vñ Eſa. xxiiij. Interfecta eſt terra ab habitatoribus ſuis. qꝛ trāſgreſſi ſunt leges mutauerūt ius. diſſipauerūt fedus ſempiternū. Et iſti ſunt potiſſime illi q legem magis deberent facere ⁊ ſeruare ſcꝫ illi qui ex ꝓfeſſione ⁊ officio ad hoc ſunt neceſſario obligati. ſicut ſunt eccleſiaſtici ⁊ religioſi. qui vt cōiter minus timent trāſgredi legē dei qꝫ ſimplices ⁊ alij ignari. Quib⁹ loquit Aug⁹. Preuaricatores ināt legis attēdite legē. Et Hiere. ij. dī. Sacerdotes nō dixerūt. vbi eſt dñs. ⁊ tenētes legē neſcierūt me. Et Eze. vij. Peribit lex a ſacerdote ⁊ ꝯſiliū a ſeniorib⁹. Et breuiter hodie videt īpleta ꝓphia. Mihee. vij. In die illa lōge fiet lex Quia ꝓcerto iuxt vbū apli hodie illi q i lege gloriant. ꝑ ꝑuaricatione legis deū inhonorāt. Qđ maxime patꝫ in nobis theologis. q vba legis habem⁹ ⁊ non facta. q decimamus mentā ⁊ anetū. ⁊ dimittim⁹ q grauiora ſunt leg. Mat. xxiij. Cū tñ teſte ſcriptura. Roma. ij. Nō auditores legis iuſtificabunt. ſed legis factores iuſti erunt apud deum. Nō ſic ergo. ſed audiamus. tenemus. ⁊ faciamus legē diuinam ſicut faciebat Dauid q dicebat. Quō dilexi legē tuā dñe: tota. d. m. m. eſt ⁊c. Si vis de mala lege dicere. potes dicere ꝙ ꝑ leges maloꝝ pōt intelligi mala ꝯſuetudo vel mala inclinatio eoꝝ. Unde nota ꝙ eſt triplex lex maloꝝ. vicꝫ Lex

Carnalitatis.
Iniquitatis.
Fatuitatis.

Lex carnalitatis eſt illa carnis inclinatio ſeu ꝯcupiſcentia cui nāliter ſubijcit caro nr̄a q dī fomes ſeu tyrān⁹ carnis. q etiā ꝑ baptiſmū nō delet. Huic eñ ſubiecta eſt oīs caro ſic dicit apl's. Ro. vij. Uideo inqt aliā legē in mēbris meis repugnantē legi mentis mee. ⁊ captiuantē me in lege pcti. Et ibidē dī de iſta lege. Mente ſeruio legi dei. carne autē ſeruio legi pcti. Mens eñ. i. ſindereſis cōſcie ſꝑ ſeruit legi dei recte ſentiēdo ⁊ malo ꝯdicēdo. Caro aūt. i. carnis inclinatio ſꝑ qꝫtum i ſe eſt ſeruit legi pcti carnis luxurie. ſeu etiam feditati. Iſta eſt ḡ lex carnalitatis. Deinde dico ꝙ ē lex iniqtatis. Et iſta eſt lex maloꝝ ꝯſiliarioꝝ ⁊ exactoꝝ. q ex certa ſcīa faciūt leges ⁊ ſtatuta. nō ad ſubditoꝝ vtilitatem. ſed vt inde impinguent ⁊ ipi exinde reportēt emēdas ⁊ rapacitatē. Eſa. x. Ue q condūt leges iniquas. ⁊ ſcribentes iniuſticiā ſcripſerūt vt opprimerēt in iudicio paupes. ⁊ vim facerēt cauſe humilium ppl'i mei. Deniqꝫ dico ꝙ eſt lex fatuitatis. Multi eñ ſunt ita fatui ꝙ quicqd faciūt ſiue bonū ſiue malum volunt ꝙ pro lege teneat. dicentes Sap. ij. Sit fortitudo nr̄a lex iuſticie. Et Sap. xiiij. Hic error tanqꝫ lex cuſtoditus eſt. Et ſic igit ptꝫ ꝙ eſt triplex lex mala. Sufficit ergo de lege.

Lya. Lya vxor Iacob. lippata oculis. ſ fecunda. interptat laborans. vel laborioſa. ſed omitto. Applica ſi vis ad vitā actiuā q qꝫuis ſit turpior rachele. i. ꝯtēplatiua. ⁊ exemplis ⁊ laboribus accomodatior. eſt tñ fecūdior ⁊ bonis operib⁹ opulentior ⁊ reipublice vtilior. Uide in tabula ⁊c.

Liba. Libamē. Libamentū.

libare. Nota ꝙ libamē dicebat ſacrificiū qđ fiebat in liquidis rebus. vtpote de oleo vel de vino. Qñ eñ in lege antiqua aliqđ ſacrificiū alicuius rei firme vel ſolide offerebāt. vtpote de carnibus. ſꝑ aliqđ liquidū in ꝓportione debita. vtpote vinū vel oleum immiſcebāt. ⁊ iſtud ꝓprie libamentum vocabāt. cū qbus etiā thus ⁊ ſimilā adiūgebant. Ad denotandū ꝙ in omī ſacrificio bonoꝝ opeꝝ qđ facim⁹ ſꝑ vinū. i. feruorē deuotōis. oleū. i. dulcorē cōpaſſiōis. thus. i. odorē orōnis. ⁊ ſimilā. i. puritatē intentiōis adhibere debemus. Iſta pñt ꝑpēdi Nu. xxviij. vbi agit de iugi ſacrificio cū libamētis ſuis. ⁊ i plurib⁹ alijs locis Moral'r ḡ loqndo dico ꝙ libamē ſumit i bono ⁊ i malo. Et ꝑ dico ꝙ ſumit i bono. Et ſic dico ꝙ libamē ⁊ libamina q erāt qdā adminicula ſacrificioꝝ. ſignificāt ꝓprie bonas circūſtātias qs ſacrificijs. i. opib⁹ nr̄is debem⁹ adiūgere. ⁊ deuotōeꝫ ⁊ cōpaſſionē aliaqꝫ ſpūalia bona q debem⁹ i bonis nr̄is actib⁹ adhibere. Vñ de ſymeone ſūmo ſacerdote dī Ecci. l. ꝙ āpliſicauit oblatōeꝫ excelſi reg. porrexit manū ſuā in libatōeꝫ. ⁊ libauit ſanguinē vue. Effudit i fundamēta altari odorē diuinū. excelſo ꝑncipi. Porrexit manū ſuā. ecce cōpaſſio. libauit ſanguinē vue. i. vinū. ecce deuotio. Odorē inqt diuinū ecce orō vel ꝯtēplatio. q. ſ. odorat celeſtia de longinq. Iſta ſt ſpiritalia libamēta q deo debem⁹ offerre ſeu libare. ⁊ qbus debem⁹ deū placare ⁊ nob recōciliare Leui. vj. Hec ē lex libamētoꝝ q offerūt filij Aarō corā dño ⁊ corā altari. Sꝫ ꝓculdubio hodie nō ſic. Nō eſt eñ q talia mūera offerat. nec q deo deuotōꝫ. cōpaſſionē ⁊ orōnē aut ꝯtēplationē fūdat. Vñ lamētādo dī Ioel. j. Ingredimini. cubate i ſacco miniſtri dei mei. qm̄ interijt de domo dei veſtri ſacrificium et libatio. licet eñ hodie videant eſſe multi offerentes libamenta et fundentes. pauci tñ ſunt qui iſtud digne faciunt. et qui fructum debitum inde reportant. Unde Hiere. xviij. Oblitus eſt mei pplus meus fruſtra libantes. ⁊ impingentes in vijs ſuis in ſemitis ſeculi vt ambularent in eis itinere non trito. Iſtud eñ poteſt dici de eccleſiaſticis libationē deuotionis ⁊ diuini cultus negligenter facientibus. et viam ſeculi negociacꝫ ⁊ mores mundanos diligentibus. quia ſcꝫ tales fruſtra libare dicunt. ⁊ eoꝝ opa a deo

minime acceptant. Nã eccleſiaſtici q̃ ſecularia pctã faci-
unt: ⁊ mũdanoꝝ negocijs ⁊ ritibus ſe exponũt. digne deo
nõ libant aut offerũt. nec acceptabiles ipſi fiunt. Oſee. ix.
Reuerſus eſt effrayin in egyptum ⁊ in aſſyrijs pollutũ co-
medit. non libabit dño vinum. ⁊ nõ placebit ei. ſacrificium
coꝝ quaſi panis lugentiũ oẽs qui comedũt eũ cõtamina-
buntꝰ. Expone bene ꝯtra eccleſiaſticos. religioſos ⁊ prela-
tos mũdi negocia amplexantes. ⁊ curias principũ frequẽ-
tantes ⁊ ſic ad egyptum. i. ad aſſyrios redeuntes. Quia. ſ.
iſti vinum deuotionis nõ libãt. quinimmo deo placere nõ
poſſunt. dum in mũdo ſe pollunt delinquẽtes. ⁊ illos qui
ſua ſacrificia comedũt. i. qui ſua opera imitantꝰ ſuis exem-
plis fetidis inq̃nant. Patet ergo quõ libatio ſumitꝰ in bo-
no. Sed adhuc dico ꝙ libatio ſumitꝰ in malo. Et ſic di-
co ꝙ ꝑ libamina intelliguntꝰ mala opera ꝑuerſoꝝ. que ſcꝫ
nõ deo ſed demonibus libãt ⁊ offerũt. inq̃ntum ipoꝝ man-
datis ⁊ tentationibus obediũt. ⁊ ſic abbominabiliter eos
colunt. Vñ dñs cõquerẽdo dicit Hiere. j. Dereliquerunt
me ⁊ libauerũt dijs alienis. Et nota ꝙ quidam libant ⁊ ſa-
crificãt. dãt ⁊ ſeruiũt fortune ſeu mũdi bonis. ⁊ hoc faciũt
ꝑ auariciã. Quidã libant baalim. qui interꝑtatꝰ deuorator
hoc eſt dictu. ꝓprio ventri ſuo. ⁊ hoc faciunt ꝑ gulam ⁊ ca-
ſtrimargiam. Quidã militie. i. mũdi potentibus ⁊ hoc fa-
ciunt ꝑ adulationẽ ⁊ ſuperbiã. Quidam dijs alienis. i. de-
monibus ſeu vicijs. ⁊ hoc faciunt ꝑ malam obedientiam.
Auari ergo fortune libant Eſa. lxv. Obliti eſtis mentẽ ſan-
ctum meũ. q̃ ponitis fortune menſam ⁊ libatis ſuper eum
Guloſi libant baalim. i. ꝓprio vẽtri q̃ omnia deuorat. Hie-
remie. vij. Ecce vos cõfiditis in ſermonibꝰ mẽdacij q̃ non
ꝓderunt vobis furari. occidere. adulterari. iurare. mẽdaci-
ter libare baalim. ⁊ ire poſt deos alienos. Et Deutꝰ. xxxij.
dr̃ de dijs alienis. ꝙ deoꝝ victimis comedebant adipes et
bibebant vinũ libaminum. Superbi aũt militie celi. i. mũ-
di potentibus ſeruiũt ⁊ immolãt ꝑ applauſum. ⁊ ꝑ fallaci-
am. Hiere. xix. Sacrificauerũt militie celi. ⁊ libauerũt liba-
mina dijs alienis. Idolatre ꝟo ⁊ pctõres dijs alienis. i. de-
monibꝰ ⁊ pctis offerũt ⁊ miniſtrãt ꝑ malũ ꝯſenſuꝫ ⁊ obe-
dientiã. Hiere. xxxij. Libãt dijs alienis libamina ad irritã-
dum me. Sufficit. Vide vbi immolare. ſacrificare.

Lybanus.

Nota ꝙ libanꝰ eſt mõs ſyrie. ⁊ mul-
tiplr̃ ſignat Per lybanũ eñ itelligitꝰ

Status ꝟtualis ſublimitatis.
Status mũdialis ꝓſperitatis.
Status ſupnalis felicitatis.

Primus libanus eſt in
eccleſia militante. Se-
cundus lybanus eſt in
miſeria fluitante. Tercius lybanus eſt in eccleſia triũphã-
te. Primus lybanus eſt locus ꝑfectorũ. Scd̃s ꝟo lyba-
nus eſt locus pctõꝝ. Tercius lybanus eſt locus beatorũ.

Primo igitꝰ dico ꝙ ꝑ lybanũ intelligitꝰ moꝝ ſublimitas
Lybanus eñ eſt mons Altiſſimus. Ameniſſimꝰ. Fragrã-
tiſſimus. Fertiliſſimus. Iocundiſſimus. Humidiſſimus.

Mons dico altiſſimus eſt. q2 ſupra oẽs alios eminet et
apparet. Mons etiã ameniſſimus. q2 ſcꝫ decor arboꝝ ibi
eſtate ⁊ hyeme ſemꝑ viret. Mons etiã fragrãtiſſimus. q2
ꝓpter arbores aromaticas ſemꝑ redolet. Mons etiã ferti-
liſſimus. q2 ſcꝫ herbis ⁊ arboribus fertilibus ⁊ vtilibꝰ ſum-
me pollet. abũdat eñ generaliter in q̃ttuor arboꝝ ſpẽbus
vicꝫ in cedris. cypſſis. palmis ⁊ oliuis. Mons inſuꝑ iocũ-
diſſimus. q2 ſcꝫ garritus auium ibi ꝯtinue auditꝰ ⁊ feruet.
Mons nihilominus humidiſſimus. q2 ſcꝫ ibi fontiũ ⁊ flu-
minũ amenitas ſemꝑ manet. Iſta ergo lybanus chariſſi-
mi põt ꝓprie denotare ſtatũ ꝑfectionis. Et ꝑmo q2 iſte alijs
ſtatibus ſuꝑeminet ꝑ vite ſingularitatẽ. vñ Cañ. vij. Spõ-
ſa xp̃i eccleſia. dr̃ ſicut turris lybani q̃ reſpicit cõtra dama-
ſcũ. Scd̃o q2 decor arboꝝ. i. ꝑſonarũ ibi ſemꝑ viret ꝑ moꝝ
oim̃ honeſtatẽ. vñ. Cañ. v. Species eius vt lybani. electus
vt cedri. Tercio q2 odor ꝟtutũ ibi redolet ꝑ bone fame ſcti-
tatẽ. ⁊ ꝑ ſanctitatis famoſitatẽ. vñ Eccle. xxiiij. Quaſi ly-
banus nõ inciſus odor meus. Quarto q2 fecũditas arbo-
rum. i. ſanctarũ ꝑſonarũ ibi abundat ꝑ bonoꝝ operũ vber-
tatẽ. q2. ſ. ibi ſunt cedri. i. viri ꝑ miam pijſſimi. Palme. i. vi-
ri ꝑ pniam aſꝑrimi. Pinus. i. viri ꝑ modeſtiã molliſſimi.
Cypreſſi. i. viri ꝑ patientiã ſtabiliſſimi. Et ideo ſicut de li-
gno lybani fuit edificatũ templũ ſalomonis. ſicut dicitꝰ. iij.
Reg. v. ſic de bonis ꝑſonis eccleſie militãtis. fabricatꝰ q̃ti-
die templũ eccleſie triumphãtis. Vñ dñs ⁊ illa celeſtis cu-
ria pot dicere nr̃e eccleſie militãti illud. ij. Paral. ij. Ligna
cedrina mitte mihi ⁊ tigna pinea de lybano. Talia etiã li-
gna ſunt viri ſancti in q̃bus deꝰ ſedet ⁊ quieſcit. vñ Cañ.
iij. Ferculũ fecit ſibi rex ſalomon de lignis lybani ⁊c̃. Qui-
to dr̃ lybanus ſtatus ꝑfectoꝝ. q2 ibi aues. i. viri ſpũales cã-
tant ⁊ reſonant ꝑ dei laudẽ ⁊ ꝑdicationis ſonoritatẽ. Vñ
Eſa. xxix. Erit lybanus in chermel. Sexto q2 fontes lacri-
marũ ⁊ fluuius deuotionis ⁊ cõpaſſionis ibi abũdat ꝑ mẽ-
tis irrigationẽ. Cañ. iiij. Puteus aquarũ viuentiũ q̃ fluũt
impetu de lybano. Iſta ergo lybanus eſt mõs ꝑfectionis
in quo debemus ꝑ vite ſanctitatẽ manere ⁊ ibi cõtinue ha-
bitare. q2 ſicut dicitꝰ Eſaie. xxix. Erit lybanus in chermel. ⁊
chermel in ſaltũ cõputabitꝰ. Vbi aduerte ꝙ ſicut lybanus
mons habet decoris pucritudinẽ. ideo dr̃ lybanus. qd̃ in-
terꝑtatꝰ cãdidus. Habet humoris plenitudinẽ. ideo dicitꝰ
chermel. qd̃ interꝑtatꝰ tener. Habet etiã timoris altitudi-
nem. q2 dicitꝰ ſaltus. q2 eſt locus altus. Sic ꝓculdubio in
monte ꝑfectionis debet eſſe. Decor ⁊ pulcritudo caſte cõ-
ditionis. Lybanus inquit. Humor ⁊ plenitudo pie cõpaſ-
ſionis. chermel. Tumor ⁊ altitudo mentis affectionis. ſal-
tum. Nos eñ debemus Candidari ꝑ caſtitatis depurati-
onem. Lamentari ⁊ humectari per pietatis irrigationem.
Sublimari ꝑ volũtatis ꝯtemplationẽ vel exaltationem.

Dico ergo ꝙ carnis vilitas debet purari. q2 locus dr̃ ly-
banus q̃ interpretatꝰ cãdor. ꝑ qd̃ caſtitatis puritas ſignifi-
catur. ſicut viſum eſt. ſ. de cãdore vel albedine. vt ſic cuili-
bet dicatꝰ illud Eſaie. xxxv. Gloria lybani data eſt ei. decor
carmeli ⁊ ſaron. Itẽ dico ꝙ cordis ſiccitas debet hume-
ctari. ſupple per pietatẽ. qd̃ oſtenditꝰ cum dr̃. Chermel. qui
interpretatꝰ agnus tener. q2 ſcꝫ nos debemus eſſe teneri ꝑ
pietatẽ. agni ꝑ humilitatẽ ⁊ benignitatẽ quia ſcꝫ ꝟtus pie-
tatis eſt puteus aquarũ viuentiũ q̃ fluunt impetu de lyba-
no. Cañ. iiij. Item dico ꝙ mẽtis grauitas debet exaltari
qd̃ oſtenditꝰ cum dicitꝰ. Saltus chermel inquit in ſaltũ re-
putabitꝰ. q2 ſcꝫ ſaltus eſt locus ꝑceps ⁊ altus in montibus
vbi fere ſolent ꝓ refugio aſcẽdere ne a venatoribus capiã-
tur. ⁊ ſignat altitudinẽ paradiſi. vbi ꝑ ꝯtemplationẽ debe-
mus aſcẽdere. ne venatores inferni nos valeant inuenire
Vt dicamꝰ illud Ecci. xxiiij. Quaſi cedrus exal. ſum. in ly.
⁊ q̃ſi cypſ. in mõte ſyon ⁊c̃. Cedri eñ q̃ ſunt arbores altiſſi-
me. ⁊ cypſſi q̃ ſunt arbores ſolidiſſime ⁊ firmiſſime. ſũt vi-
ri ſancti qui ꝑ contẽplationem ſunt alti. ꝑ durationẽ ſunt
firmi. in lybano eccleſ. e debẽt exaltari et tempaliter ꝓmo-
ueri. ⁊ ſpũaliter per mẽtis affectionẽ et executionẽ ad ſal-
tum paradiſi totis conatibus eleuari. vt ſic dicat quilibet
illud Eſaie. xxxvij. Introibo altitudinem ſummitatis eiꝰ.
Aduerte tamen figurã. iiij. Reguꝫ. xiiij. Et. ij. Paral. xxv.
vbi dr̃. Qr carduus lybani miſit ad cedrum q̃ eſt in libano
dicens. Da mihi filiam tuaꝫ vxorem. ⁊ indignate beſtie ſal-
tus cõculcauerunt carduum. Reuera chariſſimi iſta vi-
dentꝰ hodie eſſe in ſaltu ⁊ in lybano. i. in dignitatibus eccle-
ſie militantis. Ibi eñ inter cedros cardui. i. in eccleſia in-
ter bonos et perfectos. inueniuntꝰ inſufficientes ⁊ imper-
fecti. Sed q̃d ꝓcerto tales cardui. i. tales inſufficiẽtes ſũt
pre ceteris ambitioſi. ſemper enim nituntur habere filiam
cedri in vxorem. quia ſcꝫ eccleſiam filiam xp̃i ambiunt et
deſiderant vxorem habere. et ad eius cõnubium per ꝓmo-
tionem trãſire. Et ideo ſequitur. Indignate beſtie ſaltus
conculcauerunt carduum. Quia vere beſtie ſaltus. id eſt
bone perſone que ſunt in eccleſia debẽt tales ambitioſos
et preſumptuoſos deprimere. et ipſos per depreſſionem ⁊
correctionem ne vlterius ſuperbiant conculcare. pſ̃. Suꝑ
aſpidem ⁊ baſiliſcum ambulabis. ⁊ cõcul. leo. dra. Tales
eñ dicuntꝰ aſpides per maliciã. baſiliſci per inuidiam. leo-
nes per ſuperbiã. dracones per auariciã. Carduus igitur
nõ debet regnare in lybano ſed cedrus. quia ſicut dicitꝰ in
pſal. Iuſtus vt pal. flo. ſicut cedrus ly. mul. vt ſic applice-
tur illud qd̃ dicitꝰ Eze. xvij. Aquila grandis venit ad lyba-
num que tulit medullam cedri ⁊c̃. Aquila eñ eſt ꝯtempla-
tiuus que ad lybanum eccleſie debet venire per promotio-
nem. vt ibi de cedro ꝯtemplationis ſumat medullam. id ẽ
gratiam et deuotionẽ. Patet igitur quõ in iſto lybano ec-
cleſie vel religionis. vel ſtatu virtutis ⁊ ꝑfectionis debet

Mentis grauitas eleuari. Per lybanū igiꝰ moꝛum
Coꝛdis ſiccitas humectari. ſublimitas denotaꝰ. Se
Carnis feditas expiari. cundo pꝛincipaliter dico
ꝙ ꝑ lybanū mundi ꝓſperitas denotaꝰ. Lybanus eñ inter
pꝛetaꝰ candidus. qꝛ ꝓpter abundantiā niuium mons iſte
oñi tpe candidaꝰ. Sic vere. qꝛ in mūdo abūdat nix ⁊ can/
doꝛ mūdane ꝓſperitatis. qꝛ ſcꝫ moꝛe niuis faciliter diſſol/
uitur ⁊ deſtruiꝰ. ⁊ moꝛe cādoꝛis per eius aſpectus oculus
coꝛdis debilitaꝰ ⁊ obtundiꝰ. Bñ dico ꝙ pōt lybano cōpa/
rari. Uñ de iſto lybano pōt dici illud Naum. j. Infirmata
eſt baſan ⁊ carmelus. ⁊ flos lybani elanguit. Ubi aduerte
ꝙ mūdi ꝓſperitas habet infectiua ꝓpter carnalitatē. quia
diciꝰ baſan. ꝗ interpꝛetatur pinguedo. Defectiua ꝓpter de/
bilitatem. quia diciꝰ carmelus qui interpꝛetatur tenellus.
Allectiua pꝛopter amenitatem. quia ibi eſt flos. Iſta eñ
eſt flos alliciens. Carmelus deficiēs. Baſan interficiens.

Tercio pꝛincipaliter dico ꝙ ꝑ libanū celi felicitas figuraꝰ
Sicut eñ i lybano ſunt. Sic in celeſti curia ſunt
Aues modulantes. aues. i. angeli ꝗ deū laudādo
Arboꝛes virentes. dulciſſime modulanꝰ. Sunt
Aque decurrentes. arboꝛes. i. ſancti ꝗ viroꝛe ce/
leſtis gloꝛie ꝑpetuo decoꝛanꝰ. Sunt etiā fontes ⁊ flumina
voluptatis. ꝗbus ſine intermiſſione beati in patria recreā/
tur. Ideo cuilibet ſancto viro pōt dici illud Eſaie. lx. Glo/
ria lybani ad te veniet. Et Eſaie. xxxv. Gloꝛia lybani data
eſt ei. Decoꝛ carmeli ⁊ ſaron. Ubi aduerte. ꝙ in iſto lyba/
no paradiſi. Eſt plenitudo ſumme voluptatis. Quia ē ibi
gloꝛia. Eſt celſitudo ſumme dignitatis. qꝛ ibi eſt lybanus.
mons ſcꝫ altiſſimus. Eſt gratitudo ſumme largitatꝭ. qꝛ ibi
eſt datio. data eſt inquit ei. Uide ſupꝛa de gl'ia in titulo ſuo
Et ſupꝛa de altitudine. vel de dignitate. Uide etiā ſupꝛa de
dare. Sic ergo patet. quomodo lybanus tripliciter ſumiꝰ
in ſcriptura.

Libenter. Nota ꝙ ille libens ſeu libēter aliꝗd facere diciꝰ ꝗ illud volūtarie ⁊ ſpon te ⁊ cū complacētia facere cōpꝛobaꝰ. Diciꝰ aūt libenter a verbo libet qꝺ nō habet niſi tercias ꝑſonas indicatiui mo di ſcꝫ libet. libebat. libuit. libuerat. libebit. Et ſignat idē qꝺ placeo places. Igiꝰ dicamus ꝙ libēter pōt accipi in bono ⁊ in malo. In bono eñ deſignat bonā ⁊ ꝓmptam volūta/ tem ⁊ cōplacentiā quā habet quis ad bonū faciendū. Di/ camus igiꝰ ꝙ eſt vnū libenter qꝺ eſt bonū ⁊ cōmendabile ⁊ hoc eſt illud quo quilibet hō iuſtus volūtarie ⁊ cū cōpla centia bonum exequiꝰ. ⁊ in bonis operibꝰ occupaꝰ. Quat tuoꝛ eñ modis vt dicūt phi fit motus naturaliter. Sicut lapis naturaliter tendit deoꝛſum a tota pꝛopꝛietate. Sicut adamas mouet ⁊ attrahit ferrum violenter. Sicut ſagitta aſcēdit ſurſum volūtarie ſeu libenter. Sicut cū ſponte ꝗs facit aliquē actum. vel ſicut animus dat coꝛpoꝛi motū. Re uera talia quattuoꝛ genera actuū ſeu motuū ſunt in homi nibus ꝗtum ad bona opera facienda. Quidam eñ faciūt bonum quaſi naturaliter. ſicut ſunt quidam qui a comple xione ſeu cōſtellatione mouenꝰ ad bonū. Quidam ſecrete ⁊ mirabiliter. ſicut illi qui occulte tracti diuinitus per grē inſpirationē vel infuſionē mouenꝰ. ad adamantē. i. ad de/ um tanꝗ ad obiectū ꝑfectiſſimū. Quidam coacte ⁊ violē/ ter. ſicut cū quis ꝑ tribulationū immiſſionē vel aliquā foꝛ/ tem impulſionē moneꝰ deſurſum ſcꝫ ad celeſtia deſiderā/ da. ⁊ remoueꝰ et elongaꝰ a vicijs tꝑalibus que ſunt deoꝛ/ ſum. Quidā mouenꝰ voluntarie ſeu libenter ſicut ſunt illi qui ex deliberatione volūtatis etiā cōtra naturā appetitꝰ ꝑ virtutē nō per naturā volūtarie ad bonum mouenꝰ. Et ſic dicā ꝙ quidā bonū agunt naturali inclinatione. ꝗdam ex diuino tractu vel inſpiratione. quidam ex violenta iacti tribulatione vel coꝛrectione. quidā ex libenti affectu ⁊ vo/ luntaria deliberatione. Et ꝓcerto quartus ⁊ vltimus eſt cōmendabilioꝛ. qꝛ ſcꝫ iſte impoꝛtat virtutē. alij vo quodā/ modo impoꝛtāt neceſſitatē. Iſtud fit volūtarie ⁊ electiue. alia quodāmodo extraoꝛdinarie ⁊ coactiue. Nā Moyſen manſuetū coegit natura benefacere. Moyſes eñ erat vir mitiſſimus ſuper omnes homines qui erant in terra. Nu/ meri. xij. Nam Petrum aplm coegit grā poſt xpm curre/ re ſeu rhete dimittere. quādo ſcꝫ interioꝛi inſpiratione in/ terius attrahente ⁊ cogente ad ſolam xpi vocationem ipe et Andreas relictis rhetibus ſecuti ſunt dñm Math. iiij. Nam Paulū ꝑſecutoꝛem coegit tribulatio deū cognoſce re qñ ſcꝫ cecidit ⁊ tribus diebus factus fuit cecus. ita ꝙ ex his que paſſus eſt didicit obedientiā Heb. v. Sed reuera Dauid regem ⁊ ꝓphetam inſtruxit volūtas. mala fugere. ⁊ deo obedire. ⁊ ſancte viuere. cū ſcꝫ dicebat in pſ. Uolun tarie ſacrificabo tibi. ⁊ ꝯfi. n. t. dñe. qm̄ bonum eſt. libenter igiꝰ ⁊ voluntarie non coacte eſt bonum agendum et cito et pꝛompte. Unde Seneca in epiſtola. lxxxiij. dicit. Oꝛ ni/ hil facit virtus. quia neceſſe eſt. Et libꝛo de beneficijs dicit. Oꝛ ꝓpꝛium eſt libenter facientes cito facere. Nam qui tar de facit. ex animo non facit. Item libenter et volūtarie eſt deo et pꝛelato parendum in bonis operibus ⁊ virtutibus inſiſtendum. Non enim placent deo coacta ſeruicia. quia ꝗ bona oꝑa nō libēter immo coactus exequiꝰ. eternā inde gl'iam nō meretur. Nota ergo ꝙ nos debemus Libenter

Tolerare. Igiꝰ libenter tolerare debemus mūdi ad
Suppoꝛtare. uerſitates. ſicut faciebat ille Eleazarus.
Erogare. vt ſcribiꝰ. ij. Macha. vj. Qui moꝛtē ꝑ le/
Laboꝛare. gē ſuſtinens dicebat deo. ꝓpter timoꝛē tu/
Obtempare. um libenter hoc patioꝛ. Itē libenter debe
mus ſuppoꝛtare alioꝝ temeritates. Ideo apl's dicebat. ij.
Choꝝ. xj. Libenter ſuffertis inſipiētes cum ſitis ipſi ſapiē
tes. Item libenter erogemꝰ ꝓpꝛias facultates. ſicut Tho/
bie iunioꝛi dixit pater. Thob. iiij. Si multū tibi fuerit abū
danter tribue. ſi exiguum libenter impartiri ſtude. Item
libenter laboꝛemus ꝓpter vtilitates ſcꝫ alioꝝ. Exēplo pau
li dicentis. ij. Choꝝ. xij. Libenter impendam vt ſupimpen
dar ipē ꝓ animabus veſtris. Item libenter honoꝛemꝰ ſu
ꝑnas maieſtates ſcꝫ libēter obediēdo ⁊ obtempando ma
ioꝛibus. ij. Regū. xv. Omnia que ꝑcepit dominus noſter
rex libenter exeꝗmur. Iſtud eſt igiꝰ vnum libenter qꝺ eſt
bonum ⁊ cōmendabile. Item dico ꝙ eſt vnum libenter
deteſtabile. Et iſtud eſt illud quo mali libēter ferunꝰ i ma/
lum. ex quo voluntarie linquunt bonum. Lapis enim vio
lenter fertur ſurſum ſed libenter deſcendit deoꝛſum. Ful/
goꝛ quādo cadit non videꝰ libenter deſcēdere. ⁊ hoc qꝛ ha
bet materiam caſui repugnantē ſcꝫ ignem. ⁊ inde eſt ꝙ toꝛ
tuoſe ſolet cadere vel venire. Lapis vo cum nihil habeat
caſus ſui repꝛeſſiuum. toto impetu ſolet ruere. ⁊ ſic recte ci/
to ⁊ libēter cadere ⁊ deoꝛſum ſe deferre. Sic vere eſt de pec
catoꝛibus. Quidam eñ ſunt ſicut fulgur qui ſcꝫ nō ex to/
to mali ſunt. quia ſicut ignem. i. remoꝛſum conſciētie ⁊ bo/
num moꝝ animi ſecum ferunt. ⁊ ideo quādo cadūt in ali/
quod pctm̄ non impetuoſe ruunt. ſed cum quadam diſpli
centia ⁊ circūuolutione conſentiunt ⁊ deſcendūt. ſicut faci
ebat apl's qui in iſto duplici motu poſitus dicebat Rom.
vij. Non eñ qꝺ volo bonum hoc facio: ſed quod nolo ma
lum hoc ago. Alij ſunt ſicut lapis qui ſine obſtaculo cōſciē
tie volūtarie et libenter deſcendūt ad malum ⁊ cum cōpla
centia impetuoſe currūt in pctm̄. Sicut erat Aug. ante cō
uerſionem ſic dicēs libꝛo. ij. cōfeſſionū. Pꝛeceps ibam tan
ta cecitate vt inter coetaneos meos puderet me eſſe mino
ris dedecoꝛis ⁊ qñ audiebam eos iactātes flagicia ſua. et
tanto gloꝛiantes magis quanto magis turpes eſſent. libe/
bat facere non ſolum libidine facti. ſed etiam cupidine lau
dis. Quid eſt vituperatione dignū niſi viciumꝰ Ego ne vi
tuperarer vicioſus fiebam. Iſtud eſt ergo libere ſeu liben
ter deteſtabile. de quo etiam dī Iob. xv. Oꝛ ignis deuoꝛa/
bit tabernacula eoꝝ ꝗ libenter munera accipiūt. Et Pꝛo/
uerbi. xxix. dī. Pꝛinceps ꝗ libenter audit verba mendacij
oēs miniſtros habebit impios. Et hec de libenter ſufficiāt.
Uide de ſponte. ⁊ volūtarie ⁊ ſimilibus ⁊c̄.

Liber. Nota ꝙ liber eſt illud in quo littere ⁊ ſciētie deſcribunꝰ. Quia eñ memoꝛia noſtra valde eſt labilis. ideo neceſſe fuit libꝛos ſcribere. vt qꝺ in memo/ ria nō retinemus. libꝛoꝝ aſpectibꝰ memoꝛemur. Quia etiā humana cōditio eſt moꝛtalis. iō neceſſarij fuerunt libꝛi. vt quod ab aliꝗ per ſcientie ſtudiū inueniꝰ. mediantibꝰ libꝛis poſt moꝛtem ſuam ad poſteros tranſmittatur. Notemus ergo ꝙ liber multipliciter ſumiꝰ in ſcriptura. eſt eñ Liber

Nature. Pꝛimo ergo dico ꝙ eſt liber nature qui
Scripture. eſt liber inductiuus. ⁊ iſte nihil aliud eſt ꝗꝫ
Diuinus. vniuerſitas creaturarum que nihil aliud

Humanus. ſunt q̄ quedam ſcripture vł lecture. vbi
ꝛ in quib⁹ hō poteſt legere Dei. Et ideo in iſto poſſu
Poteſtatem in creatione. mus induci ad deū
Sagacitatem in gubernatione. timendū ratione po
Bonitatē in cōmunicatione. tentie. Ad deum cre
dendum ratōne ſapientie. Ad deum amandum ratōe bo
nitatis ꝛ influentie. Peccatores tamen ſunt ſicut pueri ꝛ
fatui. vel laici qui videntes in libro lr̄as pulcras ꝛ pictas
ibi taliter ſe delectant ꝙ de ſenſu litterali non curant. Sic
vere mūdi peccatores in lr̄aꝝ pictura.i.exteriori pulcritu
dine delectati.ibi taliter figūt obtutū ꝛ amorē ꝙ de ſenſu
ſpūali qui ibi relucet intelligere vel diſcere nihil volunt.
Quod figuratur Eſa.xxix. Erit vobis viſio omniū quaſi
verba libri ſignati. De quo tamē libro dr̄ ibidem ꝙ quia ſi
gnatus erat ipm̄ legere neſciebat tam ſciens lr̄as q̄ igno
rans. Viſio eīm omniū creaturaꝝ eſt ſicut liber vnus clau
ſus ꝛ ſignatus.q2.ſ.ſub exteriori apparentia ſignata ſunt
ꝛ latent in creaturis diuina myſteria. Quia ſicut dr̄ Ro.
j. Inuiſibilia dei p ea que facta ſunt intellecta conſpiciūt.
Et Sap.xiij. Operibus attendentes cognouerūt quis eēt
artifex. Iſtud tn̄ veꝝ eſt.q2 ſciens literas ꝛ neſciens librū
legere non pōt.quia.ſ.tot ſunt ſecreta creaturaꝝ ꝛ influen
tie ꝙ nullus ē ita ſciens q̄ pro tpe vite hui⁹ poſſit oīa pe
netrare. In iſto eīm libro ſtuduerūt phi. ſ3 q2 ſignatus erat
in pluribus errauerūt.vn̄ de celo dr̄ Apoca.vj. Celum re
ceſſit ſicut liber inuolutus. Hic ē igitr̄ liber nature. Se
cundus liber ē liber ſcripture. Et iſte ē liber quem deus ꝛ
angeli dictauerunt. Prophete ꝛ apoſtoli ſcripſerunt. Do
ctores ꝛ magiſtri expoſuerūt. Predicatores legerunt ꝛ do
cuerunt. Fideles didicerunt ꝛ retinuerūt. Iſte liber hab3
literas.ſc3 aureas.rubeas.nigras.ꝛ albas.
Litere auree ſunt celeſtiū ꝓmotiones. Et iō
Litere rubee ſunt paſſiōis xp̄i myſteria ꝛ lectiōes. iſte li
Lr̄e nigre ſunt penaꝝ iferni ſupplicia ꝛ ꝯminatōes her he
Lr̄e albe ſunt penitētiū remedia ꝛ ꝯſolatōnes. ne ſi
gnat̄ Ezech.ij. vbi dicit idem ꝓpha. Ecce man⁹ miſſa ad
me in qua erat liber inuolut⁹ ſcript⁹ int⁹ ꝛ foris. ꝛ ſcripta
erāt in eo lamētationes. ꝛ carmen ꝛ ve. Manus iſta cha
riſſimi ſignat vniuerſitatem illoꝝ qui libꝝ ſacre ſcripture
fecerūt. Iſta.n.man⁹.v.h3 digitos.i.v. genera ꝑſonarū.ſ.
ꝑiarchas.iudices.ꝓphetas. apl̄os ꝛ euangeliſtas. Inter
iſtos eīm digitos ē liber ſcripture inuolut⁹ ꝛ multis myſte
rijs implicat⁹. Script⁹ ē int⁹ ꝛ foris.q2.ſ. ſcriptura habet
int⁹ ſcripturā myſterioꝝ ꝛ foris in apparētia ſcripturā hy
ſtoriaꝝ. S3 q̄d̄: ꝓcerto iſtud ē planū ꝙ in iſto libro ſcp̄ta
ſunt lamentatōes ꝛ carmē ꝛ ve.q2.ſ.ibi fit mentio de lamē
tationib⁹ penitētiū pctōꝝ. De carmīe triūphantiū beatoꝝ.
De ve deſperātiū dānatoꝝ. De iſto ergo libro dr̄ Baruc.
iiij. Hic ē liber mādatoꝝ dei ꝛ lex q̄ eſt in eternū. Iſtum li
brū nullus pōt ad plenū legere.intelligere vel apire.ꝓpte
rea ꝙ tot myſterijs ē ſignatus. ſ3 ſolus agn⁹ q̄ occiſus eſt di
gnus ē apire libꝝ ꝛ ſoluere ſignacula ei⁹. Apoc.iij. Hic eſt
igitr̄ liber ſcripture. Tercio dico.ꝙ ē liber diuin⁹. Deus
eīm dr̄ liber ſcript⁹ intus ꝛ foris.q2.ſ.int⁹ ē diuinitas. foris
ꝟo ē humanitas. In libro interiori.ſ. in corde ꝛ in ſcia dei
tatis ſcripta ſunt facta hoīm vniuerſa. Quia ſicut dr̄ i ps.
In libro tuo oēs ſcribent̄. S3 potiſſime iſte ē liber vite q̄
nihil aliud ē q̄ illa eterna noticia quā de⁹ h3 a ꝑncipio de
ſaluandis. Vn̄ dicit glo. Philip.iiij. In libro ꝑdeſtinatio
nis diuine oēs ſaluandi ſcripti ſunt. Et Dan.xij. Salua
bitur populus ois q̄ inuētus fuerit in libro vite ſcriptus.
glo.etiā ſup illud Luc.x. Gaudete ꝛ exultate. q2 noīa vr̄a
ſcripta ſunt in celis.dicit ſic. Si q̄s celeſtia gerit vel terre
ſtria.memorie dei q̄ſi q̄buſdam lr̄is annotatis eternaliter
eſt affixus. In iſto.n.ſcribūtur q̄dam ſm ꝑntem iuſticiā.ꝛ
iſti pn̄t deleri.ſicut dr̄ Exo.xxxij. Qui peccauerit in me de
lebo cū de libro meo. Alij ꝟo ibi ſcribūtur ſm finalē ꝑſeue
rantiā.ꝛ iſti nūq̄ delent̄ ſ3 oēs ſaluant̄. Alij ꝟo ſcribūt
ſm exemplarē apparentiā in libro exteriori.ſ. in humani
tate xp̄i.xp̄i exempla q̄ ſunt neceſſaria ad ſalutē ſectantes
Xp̄s.n.ē quidā liber ſcript⁹ in pelle virginea.ꝛ in camera
virginis glorioſe digitis ſpūſſancti. Iſte.n. liber fuit dicta
tus in pr̄is diſpoſitione.ſcript⁹ in mr̄is cōceptione. expo
ſitus in natiuitatis manifeſtatione. correctus in paſſione
raſus in flagellatione.pūctatus in vulnerum infixione.ſuꝑ
pulpitū poſitus in crucifixione.illuminat⁹ in ſanguinis effu
ſione.et illigatus in reſurrectione. ꝛ diſputat⁹ in aſcenſio
ne.qn̄.ſ.angeli dicebant. Quis ē iſte rex glorie: ꝛ q̄s ē iſte
q̄ venit de edom: Apertus ꝟo erit ꝛ explicat⁹ in iudicij ꝓ
uulgatione. Iſte igitr̄ ē liber de quo dr̄.ij. Paralip.xxxiiij.
Repperit helchias ſacerdos librū legis in archa. Eſt etiā
ille liber de quo dr̄ Hiere.xxxij. Sume librum emptionis
hūc ſignatū.et librū hūc qui apertus ē.et pone in vaſe ficti
li. Liber.n.ſignatus eſt diuinitas.liber apertus eſt humani
tas.que in vaſe fictili carnis.ſc3 humane.et in latere arche
id eſt in vtero virginis marie fuit poſitus et repertus. Et
nota ſi vis ꝙ in iſto libro in pulpito crucis poſito et expli
cato poſſunt legi varie lectiones. Ibi.n.poteſt legere.ſ.
Superbus humilitatem.in capitis inclinatione.
Auarus liberalitatē.in manuū extenſione et ꝑforatione.
Inuidus charitatem.in lateris ſeu cordis apertione.
Diues ſpūalem pauptatē.in totius corꝑis denudatione.
Guloſus abſtinentie ꝑcitatem.in amara aceti potatione.
Delicioſus pnīe aſperitatē in corone ſpinee impoſitione.
Iracundus benignitatem.in crucifixorum indulſione.
Inſtabilis ſtabilitatem.in pedum conclauatione.
Luxurioſus caſtitatem.in matris virginis diſcipulo et in
diſcipuli virginis matri virgini cōmendatione.
De iſtis igitr̄ lectionibus et documentis dr̄ Eccli.xxiiij.
Hec oīa liber vite.et teſtamenta altiſſimi.ꝛ cognitio veri
tatis. Hic igitr̄ liber eſt diuinus. Quarto dico ꝙ ē liber
humanus.et iſta eſt ſimiliter duplex. Eſt.n.liber conſcien
tie cordialis.et liber apparentie corꝑalis. Liber ꝯſcie con
tinet bona et mala q̄ fecim⁹. Verūtn̄ mō ē liber ſignat⁹ oc
cultus et inuolut⁹. Sed vere in iudicio oībus erit aper
tus et expoſitus.qn̄ complebit̄ illud Dan.vij. Libri aper
ti ſunt et iudiciū ſedit. Sunt.n.libri cōſcie noſtre q̄ in iudi
cio ſinguloꝝ ſingulis aperient̄.et ſm illa q̄ ibi apparebūt
hoīes iudicabūtur.vn̄ Apoc.xx. Libri aperti ſunt.et alius
liber apertus eſt q̄ eſt vite. et iudicati ſunt mortui ex his q̄
ſcripta erāt in libris ſm opa eoꝝ. Iſte liber eſt in multis
valde male correctus.immo quaſi totaliter corruptus.ſi
cut ē illoꝝ q̄ librū conſcie ſue ad malū exemplar male vi
te alioꝝ correxerūt ꝛ cōformauerūt.ꝛ ideo multi ſunt qui
in iſto libro neſciūt legere peccata ſua vt ipa confiteantur
Quia q̄dam ſunt q̄ ibi legūt valde falſe. ſicut ſunt illi qui
vnū dicūt ꝛ aliud omittūt in cōfeſſione. Quidam baſſe ni
mis ſicut illi q̄ peccata ſua nolūt cōfiteri. Quidam nimis
alte.ſicut illi q̄ de ꝓprijs peccatis ſe iactant. ꝛ q̄ in eis glo
riant̄. Liber igitr̄ talis ſic corruptus dignus ē deſtrui ꝛ cō
buri. Sicut dr̄ Hierem.lj. de libro vbi ſcripte erāt maledi
ctiones babilonis.de quo ꝑcipitur ꝙ ligetur cū quodam
lapide ꝛ ꝓijciatur in mediū eufraten.q2.ſ. tales libri.i. ta
les male conſcie.adiūcto ſibi pondere lapidis.i. ſententie
diuine.infernali flumine ſubmergētur. Actu.xix. Contule
rūt libros ꝛ combuſſerunt eos. Liber vero exterioris ap
parentie ſignat cōgeriem moꝝ ꝛ ꝟtutū. q2 q̄t ſunt in nob̄
bona exempla ꝛ bona opa. tot ſunt in libro conuerſatiōis
noſtre bona alioꝝ documenta ꝛc̄.ſufficit.

Liberalitas. Liberalis.

Nota ꝙ virtus liberalitatis ē medium int̄ duo vicia q̄ te
nēt extrema.q̄.ſ.ſunt auaricia ꝛ ꝓdigalitas. Liberalitas ē
eīm dare dāda ꝛ retinere retinēda.q2.ſ.hō d3 dare ſupflua
ꝛ retinere ꝓ ſe ꝛ ſuis neceſſaria. Ad qd̄ etiā ſatis nos īfor
mat natura.q̄.ſ.effundēdo germē.vel ꝓducēdo fruct⁹.nū
q̄ tantū exuberat.quin ſp humidū radicale retineat. q̄n
ſemꝑ illud qd̄ ē neceſſariū ad ſui ramoꝝ ſbam ſecum ꝯſer
uet.ꝛ habeat. Sic vere debet facere quilibet prudēs.q2.ſ.
nūq̄ tantū debet in exterioribus liberalitatibus affluere.
quin ſemper ꝓ ſe ꝛ radicibus.i. ꝓ parentibus ꝛ amicis fi
lijs ꝛ nepotibus.conſanguineis ꝛ familiaribus neceſſaria
debeat reſeruare. Al's ſicut arbor q̄ multū in vno āno fru
ctificare ſolet.vt cōmuniter anno ſequēti ſterilis inuenit̄.
Sic illi qui dando nimis effluūt.infra breue tempus. per
paupertatem ꝛ miſeriam ſterileſcūt. Mediū ergo teneat
liberalis.ꝛ ſic agat ne p ꝓdigalitatē pauper fiat. Nec per
auariciam nimis vilis. Unde Seneca in ꝓuerb. Age ſic

negociū alienū vt tuū nō obliuiſcaris. Amico ita ꝓdeſto vt tibi non noceas. Et nota ꝙ liberalitas debet eſſe.

Tempori coaptata.
Propere feſtinata.
Omnibus preſentata.
Prudenter moderata.
De noſtro proprio ordinata.
Affectu intimo penſata.

Dico ꝑ̄ ꝙ liberalitas tempori. vel loco dꝫ cooaptari. Quia reuera. ſicut videmꝰ ꝙ natura in ꝓducēdo fructus ſeruat tpa. quia. ſ. in eſtate producit. In bieme vero ſe retrabit atqꝫ claudit. Sic bomo nō in omi loco nec in omni tpe debet liberalitatē facere. ſꝫ locū ⁊ tempus debitū obſeruare. Quādoqꝫ enī ſe debet claudere ⁊ obſtruere. vt tandem occaſione repta ⁊ neceſſaria oportunitate inuenta poſſit fertilius erogare. Teſte. n. Ambro. de offi. li. j. Deus nō vult opes effundi ſꝫ diſpenſari. Quia reuera q̄ ſimul totū effunderet. neceſſitatis tpe nil baberet. Omni enī negocio tpus eſt ⁊ oportunitas. vt ⁊ ſic liberalis dicat illi que tempe competenti iuuat illud Eſa. xlix. ⁊. ij. Cor. vj. Tempe accepto exaudiui te. ⁊ in die ſalutis adiuui te. Ad qꝺ facit verbū Sene. epl'a. lxxxiij. ⁊ lib. j. de beneficijs vbi de munere ſeu de beneficio loq̄ns dicit ſic. Tempe inquit. Bn̄ficia magna ſunt. Bn̄ficiū ē enī vnius in fame ſi panis eo animo quo debet dat̄. nec quātū ſit. ſꝫ qua ſit datum volūtate perpēdit̄. maius. n. fit munus. licet idem ſit. tpe loco ⁊ cauſa. Igit̄ liberalitas tempi vel loco debꝫ coaptari. Secūdo dico ꝙ liberalitas ꝓpere vel cito debet feſtinari. Cito enī debet bō dare. ⁊ non differēdo petentē affligere vel grauare. Sicut enī dr̄ ꝓuerb. xiij. Spes q̄ differt̄ affligit animā. lignū vite deſideriū veniens. Deꝰ enī ⁊ natura ſua bn̄ficia cito dant. nūqꝫ enī ꝓcraſtinant. imo in momēto beneficia ſua p̄ſtant. niſi ſint obſtacula que reſiſtant. De deo conſtat ꝙ ſubito ſolet grām infundere. niſi obſtaculū peccati faciat boc differri. Si enī cor diſpoſitū fuerit. Nūqꝫ deus grām retardabit. Neſcit enī tarda molimina ſpūſſancti grā. dicit Grego. De natura etiā cōſtat. qꝛ diſpoſita materia in momento ſolet natura formam introducere. Et turbulētis nubibus aere depurato. ſolet ſolis p̄ntia radios ſuos ſubito diffundere. ⁊ mūdum in momento ſuis ſplendoribus illuſtrare. Sic reuera dicam de boīe liberali. qꝛ ꝓcerto poſtqꝫ videt ꝙ mediū ē diſpoſitū ⁊ ꝙ ſimul concurrūt tempꝰ. pſona. locus. cauſa. nō debꝫ ꝓcraſtinare. ſꝫ qꝺ dare voluerit cito dare. vn̄ Sen̄. de beneficijs. li. j. dicit. Acerba inquit crudelitas ē differre penam genꝰ miſericordie ē cito occidere ⁊c̄. maior eſt gratia q̄ minus diu ppendit. Et ibidē dicit. ꝙ ꝓpriū ē libenter faciētis cito facere. Nā q̄ tarde facit. ex aīo non facit. Iſta tn̄ ſunt ꝯ̄ multos q̄. ſ. munꝰ qꝺ ipi dant tanta dilatione diſtrabūt ꝙ grām ſuā nō dant ꝓprie. immo cariſſime vendunt. Iſti ergo liberales dici nō p̄nt. qꝛ nō libere immo coacte faciūt qꝺ concedūt. Contra quos dicit Caſſio. in epl'a. Or boneſtius ē rem negare. qꝫ longos terminos aſſignare. Minꝰ enī decipit̄. cui celeriter denegat̄. Res enī ad multā inſtātiā babita cara videt̄. Gratius ē donū qꝺ venit ante p̄ces. Seneca etiam de beneficijs dicit. Beneficium debet eſſe.

Nulla dilatione ſuſpenſum.
Nullis p̄cibus redemptum.
Nullis meritis compatum.

Liberalitas igitur ꝓpere vel cito debet feſtinari. ſeu ſine diffugio dari ⁊ ꝓperari. Tercio dico ꝙ liberalitas cūctis boībꝰ debet elargiri. Liberalis enī animus debet omnibus generaliter eſſe liberalis ⁊ omnibus bn̄facere quādo pōt. Exemplo celi ⁊ ſolis q̄ omnibus creaturis influunt. ⁊ a ſuorꝫ radiorꝫ influentia nil excludūt. vn̄ Sen̄. de bn̄ficijs. li. j. dicit. Or officiū liberalitatis ē omni petēti dare ⁊ deos imitari ſi deos inq̄t imitaris da etiā ingratis. Nam ⁊ piratis maria patēt. ⁊ ſol orit̄ ſceleratis. Aduerte tn̄ ꝙ iſtud intelligitur. ceteris paribꝰ. Nā ſol prius illuminat ptes magis ꝓpinquas qꝫ remotas. ⁊ mare multoplus arenas ⁊ terras ſabuloſas irrigat qꝫ fecundas. cum ſibi amplius ſint propinque. Sic vere cum liberalis bomo omībus debeat bonū facere. tamē ꝓpinquioribus. boc eſt conſanguineis. familiaribꝰ et amicis. et arenoſis. boc ē ſterilibus paupibus et egenis. debet ceteris paribus primo dare. et eis qꝺ neceſſe eſt pre alijs miniſtrare. vn̄ Ambro. de offi. dicit ſic. Liberalitas pfecta eſt quā probat os pauperis et non tuū. liberalitas enī fide. cauſa. loco et tempe cōmendatur. vt. ſ. primo extendatur circa domeſticos fidei. Et ibidem dicit̄ ꝙ in pari neceſſitate melius ē ſubuenire ſuis qꝫ alijs. Qꝺ tamē eſt contra multos. qui. ſ. liberales ſunt non pauperibus. ſꝫ diuitibus. nō ꝓpinquis. ſꝫ forēſibus. nō egenis. ſꝫ potentibus. Heu quot ſunt bodie qui magnatibꝰ liberales exiſtūt. et erga eos abūdanter expendunt. vt ampliora babeāt. vel vt largitatis nomē acquirant ſua copioſe diſtribuūt. Pauperes vero xp̄i. et. etiā paupes de genere ſuo deſerunt et dimittūt. nec eiſdem impēdere quicqꝫ volūt. De quo dicit Petrus Rauanē. in quodam ſermone. Helyſeus vaſa ter vacua implebat. et deficiētibꝰ oleū dabat. Hodie vero vaſa vacua cōtemnūtur. et plena ſemp implentur. Ligna et ſilua et aque in mare differūtur. arenti aūt terre ſubtrabit̄. et flumina que nō indigent irrigant̄. Igitur liberalitas cunctis boībus debet diſpenſari ſeu etiam elargiri. Quarto dico ꝙ liberalitas lance prudentie dꝫ moderari. Et ad boc applica illud qꝺ dictū eſt ſupra. §. j. Ad qꝺ facit illud Greg. qui dicit. ꝙ in liberalitate modus adbibendus eſt et rerꝫ et pſonarꝫ. Rerū vt non vni oīa ſꝫ ſingulis erogetur. Perſonarū. vt primo tribuamꝰ bonis deinde alijs. Igit̄ liberalitas lance prudentie debet moderari. Quinto dico ꝙ liberalitas de nr̄o ꝓprio debet ordinari. quia reuera bomo debet eſſe liberalis de ſuo nō de alieno. qꝺ ē contra modernos diuites et potentes. qui. ſ. aliunde vndiqꝫ rapiūt. et pompas feſta et cōuiuia liberaliter faciūt. ita ꝙ alij bomīes tales liberales ⁊ magnificos eſſe dicūt. et ſic nomē liberalitatis alienis expenſis acquirunt. Similes aquilis et leonibus qui. ſ. ſunt liberales nō de ſuis ſꝫ de alienis. qꝛ. ſ. illud quod alijs auibus et beſtijs ſequētibus tribuūt aliarū auiū et beſtiarꝫ carnes ſunt q̄s rapuerūt. Sic illi qꝺ ſuis fautoribus ꝯferunt ab innocentum et ſubditorꝫ ſubſtantijs et corpibus turpiter exactionarūt de quo Ambroſi. de offi. dicit ſic. Or illa liberalitas non ꝓbatur. vbi ab altero extorq̄t̄. vt alteri largiat̄. Igit̄ liberalitas de noſtro ꝓprio debet ordinari ſeu diſpenſari.

Sexto vero dico ꝙ affectu intimo dꝫ ptractari. Ille enī q̄ liberalitatē facit. affectuoſe ⁊ ex animo ipam debet facere Ille vero qui illā recipit. magis debet ad animū qꝫ ad factū attendere. ⁊ magis dantis volūtatē ⁊ poſſibilitatē qꝫ muneris quantitatē penſare. Ad qꝺ facit exemplū paupcule mulieris q̄ duo era minuta offerebat in templū. cum multi diuites multa ⁊ magna offerrent. ⁊ tn̄ xp̄s oblationem eius modicā. oblationibus diuitū q̄ magna offerebāt p̄tulit. Lu. xxj. ita ꝙ bone matrone volūtatem ⁊ affectū multo amplius qꝫ diuitū immēſa munera reputauit. In liberalitate ergo magis penſandus ē affectus qꝫ effectus. magis volūtas qꝫ quātitas. ⁊ potius dantis tenuitas qꝫ liberalitas. Ad qꝺ facit dictū Valerij in ſermone. Parua inquit ex voto offerentis magna fiūt munera. Et Sen̄. de beneficijs li. j. dicit ſic. Magis me obligat qui dedit parua magna liberalitate. ⁊ qui ſuā pauptatē oblitus ad meā reſpexit. Et Ambro. ſup epl'am ad Cor. dicit. Or non ſolū queritur quātū. ſꝫ ⁊ de quāto aīo tribuat̄. Idem etiā libro de viduis dicit. ꝙ vberior eſt munus ex puo. qꝫ theſaurus ex maximo. quia nō tantū qꝺ dat̄ ſꝫ quātū reſideat ppendit̄. Nemo. n. plus tribuit qꝫ q̄ ſibi nibil relinquit. Igit̄ dicaꝫ ꝙ liberalitas debet babere iſtas ſex cōditōnes iam dictas vicꝫ. ꝙ ex affectibꝰ dꝫ cōpenſari. De ꝓprio dꝫ diſpenſari. Sapiēter dꝫ moderari. Vulgariter cunctis dꝫ dari. Feſtinanter dꝫ ꝓperari. Tpibus dꝫ ꝯpari. Et iſta ſufficiant ad p̄ns. Et pcat lector ſi vocabula in oībus nō allegāt̄. qꝛ in biblia quaſi nulle ſunt auc̄tes vocales de liberalitate. ⁊ iō q̄ dixi neceſſe būi a libris originaliū aggregare. vide. ꝫ. in titulis libtatē ſignātibꝰ. vicꝫ vbi bn̄ficia. Elyna. Mia. Dare. Erogare. tribuere. Cōcedē. vel Offerre ⁊ ſimilibus.

Liber. libertas.

liberare. Nota ꝙ libtas opponit̄ ſeruituti. Et iō ſicut triplex ſeruitꝰ inuenit̄. ſic poſſumꝰ tripliciter diſtinguē libertatē. Eſt enī

Seruitus infirmitatis.
Seruitus iniquitatis.
Seruitus aduerſitatꝰ.

Prima ē ſeruitus naturalis. Secūda ē ſeruitus criminalis. Tercia ē ſeruitus infernalis. Sic ꝓcerto dico ꝙ eſt libertas. Nature. Gratie. Glorie. Libetas enī nature nos liberat a carnis infirmitate. ⁊ iſta fiet ī die iudicij. quia. ſ. qꝫ diu viuimꝰ

ſemper miſerijs ⁊ paſſionibus ſubiecti ſumus ⁊ ſeruimꝰ.
Roma.viij. Uanitati ſubiecta ē omnis creatura. Sꝫ in re
ſurrectione creatura liberabitur a ſeruitute corruptionis
ſicut dr̄ ibidem. Libertas gratie nos liberat a cordis iniq̄/
tate. de qua Roma,vj. Cum em̄ ſerui eſſetis peccati. liberi
fuiſtis iuſticie. Libertas glorie nos liberat a penaꝝ aduer
ſitate. de qua dr̄ Gala.iiij. Illa que ſurſum ē hierl'm libe/
ra ē q̄ ē mater nr̄a. Dicamꝰ ergo generalr̄ de libertate ꝙ
ille ꝓprie dr̄ liber q̄ nulli ſbijcit̄ ſuituti. Dico ḡ ꝙ libtas ē
Aliquotiens vicioſa. Uicioſa libertas ē libertas fa/
Aliquotiens virtuoſa. tuoꝝ qui nulli iugo diſcipline
Aliquotiēs glorioſa. volunt ſubijcere colla ſua. ⁊ iō
ad modū onagroꝝ ⁊ bubuloꝝ ſemper indomiti incorrecti
⁊ indocti pſeuerant. De quibus dicit̄ Job.xj. Uir magnꝰ
in ſuperbiam erigit̄. ⁊ quaſi pullū onagri ſe liberꝝ natū pu
tat. Libertas virtuoſa ē libertas pfectoꝝ. Jaco.j. Qui au
tem permanſerit in lege pfecte libertatis. hic perfectus eſt
vir. Libertas glorioſa ē libertas beatoꝝ. qui.ſ.a cūctis mi
ſerijs ⁊ tribulatiōibꝰ huiꝰ mūdi ſunt liberi. vn̄ ꝓuer.xj. Ju
ſtus de anguſtia liberatus ē. Dicamꝰ igit̄ de libertate gr̄e
que ē virtuoſa. Sicut.n. captus ab hoſtibꝰ efficit̄ ſeruꝰ ho
ſtiū. reuerſus vō poſt ⁊ reditus iterū efficit̄ liber. ⁊ reſti/
tuitur in toto priſtine libertati. ſic vere chariſſimi qui a dy
abolo capitur per peccatū. efficit̄ ſeruus ſuus. Quia ſicut
dicit̄ Joh.viij. Qui facit peccatū ſeruus ē peccati. Sic ve
re qn̄ per penitentiā ad ſtatū gratie reuertit̄. tūc a ſeruitu/
te dyaboli liberat̄. ⁊ libertati filioꝝ dei reſtituit̄ ⁊ donat̄.
Roma.vj. Liberati a peccato ſerui autē deo facti. Pecca/
tor.n. eſt ſicut elephas qui cadens in foueam p̄ grauitate
corporis non poteſt per ſe liberari. ſed venit cautus vena
tor liberans eum de fouea ⁊ ſic elephas gratificatus dome
ſticus efficit̄. ⁊ ſe liberāti de cetero ſubiugat̄. Sic vere cha
riſſimi cum homo cadens in foueam peccati non poſſit p
ſe ſurgere niſi exinde per gratiam a xp̄o liberet̄. ideo eius
ſeruus debet fieri. ⁊ ei perpetuo ſubiugari. Liberati inq̄t
a peccato ſerui aūt facti deo. Ubi aduerte ꝙ q̄ vult a ma/
lo fieri liber. debet principaliter tria facere. videlicet. Ex/
tirpare cauſam inficientem. ſ. peccatum. Miniſtrare cau/
ſam perficienem. ſ. mentē. Procurare cauſam ꝓficientem
ſcꝫ domini ſeruitutem. Debet.n. homo ſi vult liberari. Ex
tirpare culpe naufragiū. Pctō inq̄t. Propare cord s offi
ciū. Serui inq̄t. Procurare dei ſbſidiū. Deo inq̄t. libat̄ ei
Per ſublationem iniquitatis. Ideo dr̄. Liberati a pctō.
Per ſubiectionē humilitatis. Ideo dr̄. Serui autē facti.
Per ſubuentionem diuinitatis. Ideo dr̄. Deo. Dico er
go ꝙ ad liberationē nr̄am tā a pena q̄ꝫ a culpa neceſſe eſt.
Vt auferatur mentis iniquitas. A peccato. Primo ḡ di
Vt inferat̄ cordis humilitas. Serui. co ꝙ ſi volu
Vt afferatur iuuans diuinitas. Deo. mus libera/
ri nos debemus expiare nocumentū iniq̄tatis. quod oſtē/
ditur cum dicit̄. liberati a peccato. Peccatum.n. ante oīa
debet eijci. al's a manu dyaboli nō poſſumꝰ liberari. Pec/
catum.n. eſt ſicut laqueus aucupis. ſicut rhete venatoris
ſicut ſagena piſcatoris. in quo dum aliquis fuerit. a ſerui/
tute dyaboli nūq̄ꝫ liber erit. Sicut.n. infirmus nunq̄ꝫ fit li
ber ab infirmitate niſi p̄mo expellat malos hūores q̄ ſunt
cauſa infirmitatis. Unde etiam de cane dr̄ ꝙ ſentiēs peri
culū ꝯmedit gramen ⁊ vomens ab infirmitate liberatur.
Sic vere cum peccatū ſit cauſa ſpūalis ſeruitutis ⁊ infir/
mitatis. ante oīa neceſſe eſt ꝙ ip̄m eijciamus ⁊ euomamꝰ
vt libertatem ⁊ ſanitateꝫ ſpūs reſumamus. Liberati inq̄t
a peccato. Eccl'i.xlvij. Ab omnibus peccat[is] liberabit eos.
Et nota ꝙ multa ſunt p que liberamur a peccato. videlicꝫ
Per elemoſine largitatem. Dico ḡ ꝙ liberamur a pec/
Per penitētie grauitatem. cato per elemoſinarum lar
Per cōtinentie puritatem. gitionem. Sic liberatur leo
qui ſentiens ꝓpter nimiā repletionem ſe non poſſe fugere
nec venatorem euadere. ſolet ꝓprijs vnguibus cibos eijce
re. ⁊ ſic p corpis alleuiationem ſe a venatoribus liberare.
Quia.ſ. quando cibos bonoꝝ tempaliū alijs per elemoſy
nas diſpergimus. nos a venatore dyabolo liberamus. ⁊ a
mortis eterne periculo nos ſaluamus. Unde Thob.iiij.
dicitur. Elemoſyna ab omi peccato ⁊ a morte liberat. Itē
liberamur per penitentie tolerationem. Sicut em̄ ericius
per ſpinas quibꝰ eſt indutus ſolet canes euadere ⁊ ſe ab
eoꝝ morſibus liberare. ſic homo qui ſpinis.i. penitētie pū
ctionibus induit̄. a canū morſibus.i.a demonū temptatiō
nibus liberatur. Unde Sap̄.xiiij. Tranſeuntes mare per
ratem liberati ſunt. Mare.n. amaritudinē penitentie de/
ſignat. Quia ſicut venator inſecutus a tygride fugiendo ⁊
mare ⁊ nauē intrando ⁊ aliquē de raptis catulis dimittē/
do poteſt ſaluari ⁊ liberari. q̄r.ſ. dū vnus de raptis catulis
in via dimittitur. tygris ip̄um ad cubile reportans dat ve
natori ſpaciū fugiendi. Sic vere ſi de cubili tygridis.i. de
mundo. catulos ſuos.i. bona tempalia vel peccata ⁊ vicia
reportamus. neceſſe eſt ꝙ iſta dimittamus p ꝯtritioneꝫ ⁊
fugiamus p occaſionis euitationem. ⁊ ꝙ etiā mare peni/
tentie intremus p amaritudinis penarū tolerationē. Tri/
bulatio.n. correctio. ꝯtritio. cōfeſſio. ieiuniū. et pegrinatiō
ſunt illa ſex q̄ liberant hoiem a pctō. Juxta illud Job.v.
In ſex tribulatōnibus liberabit te. in ſeptima non tanget
te malū. Sex.n. tribulatiōes ſunt ſex p̄dicte penitētie por/
tiones. potiſſime aūt ꝯfeſſio liberat. q̄r.ſ. ſicut crocodillus
ſentiens ſe a vermibus grauatū. ſolet os ſuū q̄buſdā aui
bus puis aperire q̄ ventrem ſubintrantes ſolent beluam
a dictis vermibus liberare. Sic vere nos quoꝝ venter.i.
conſcia pctōꝝ vermibus ē grauata, ſi exinde volumus li/
berari. debemus os nr̄m auibus.i. viris ſpūalibꝰ.ſ. ſacer/
dotibus p confeſſionē aperire ⁊ ventrē conſcīe eis patefa/
cere. ⁊ ſic p eoꝝ miniſteriū nosip̄os poterimꝰ a vermibus
conſciam corrodentibus liberare. ꝓuer.xij. Os iuſtoꝝ li/
berabit eos. Liberamur igit̄ a peccato p pn̄ie grauitatem
Item liberamur a peccato p ꝯtinentie puritatē. Sicut.n.
caſtor p teſticuloꝝ detrūcationem ⁊ p pudendoꝝ reiectiō
nem a venatoribꝰ liberat ſemetip̄m. Sic a venatoribus in
ferni nos p temptatōes carnis inſequentibus ſagaciter li
beramur ſi per virtuteꝫ caſtitatis ab actibus venereis de
trūcamur. Ab iſto peccato petebat dauid liberari cū dice/
bat in pſalmis. Libera me de ſanguinibus deus deus ſalu
tis mee. Ap'ls etiam ſentiens iſtos venatores.ſ. carnis tē/
ptationes. dicebat Ro.vij. Infelix ego homo q̄s me libe
bit de corpore mortis huiꝰ. q.d. hoc ē difficile. Sic igit̄ ptꝫ
quō ſi volumus eſſe liberi. Nos debemus expiare nocu/
mentū oīs iniq̄tatis. Liberati inq̄t a pctō. Secūdo dico
ꝙ nos debemus vendicare oīs humilitatis fundamētum
qd̄ oſtendit̄ cū dr̄. Serui facti. Seruitus.n. dei ſumma eſt
libertas. q̄r.ſ. a ſuitute dyaboli libat. q̄ ē ſupbia. Cū.n. ſup
bia ſit ſeruitus dyaboli. q̄r ſicut dicit Job.xlj. Ip̄e ē rex ſu
per omes filios ſupbie. Seruitus aūt xp̄i ē humilitas. vn̄
patet ꝙ p iſtā ſeruitutē efficimur liberi ⁊ immunes. iuxta
illud p̄s. Humiliatꝰ ſum ⁊ liberauit me. Serui inq̄t facti.
Job.iij. Paruus ⁊ magnꝰ ibi ſunt. ⁊ ſeruus liber a domi/
no ſuo. Seruꝰ inq̄t liber. q.d. Iſta ſeruitꝰ eſt libertas. Et
ſicut cōiter dr̄. Deo ſeruire regnare ē. Sicut adamas etiā
tante ē potentie ꝙ ferrū a magnete tractuꝫ ⁊ ſue ſeruituti
ſubiectū violenter ad ſe trahit. ⁊ a magnetis ſubtrahit po
teſtate. Sic vere cū ferrū.i. peccatorē frigidū ⁊ durū ⁊ fer/
reū. a magnete.i.a dyabolo. q̄ eū p pctm̄ tenet ſubiugatū.
ſolus adamas xp̄us. cū nobis p ſuā gr̄am approximat ab
iſta ſeruitute retrahit ⁊ liberat. ⁊ ad ſuaꝫ ſeruitutē q̄ liber/
tas ē nos attrahit ⁊ inuitat. ſerui ergo facti. Quia.ſ. ſicut
elephas vt dictū ē ſeruit illi q̄ ip̄m a fouea liberat. ⁊ q̄ ip̄m
a venatore pungēte ⁊ eū offendēte defendit ſic xp̄o ſerui/
re debemꝰ p quē a venatore dyabolo liberati ſumus. ⁊ li/
berari quotidie nos ſentimꝰ. vn̄. Lu.j. De manu inimico/
rū roꝝ liberati ſuiamꝰ illi. In ſctītate ⁊ iuſticia corā ip̄o
oībꝰ diebꝰ nr̄is. vn̄ nota ꝙ iſta ſuitus ē libertas Propter
Sanctitudinem affectionis. Seruire em̄ debemus deo
Rectitudinem intentionis. Per affectus limpitudinē
Longitudinem durationis. In ſanctitate inquit. Per
effectus rectitudinem. Juſticia inquit. Per ꝓfectus lon/
gitudinem. Coram ip̄o inquit omnibus diebus nr̄is. Ser/
uire enim nos digne faciūt iſta tria.ſ. Affectus puritas et
limpitudo. In ſanctitate inquit. Effectus veritas ⁊ recti/
tudo[.] Juſticia inquit. Profectus firmitas ⁊ longitudo.
Omnibus inquit diebus noſtris. Debemꝰ igitur ſi vo/
lumus eſſe liberi vendicare fundamentum omnis humi/
litatis. Serui inquit. Tercio dico ꝙ nos debemus pro/

curare iuuamentū grandis auctoritatis. Deo inquit. Deus em̄ eſt ille ſolus qui non poteſt a noſtris aduerſarijs liberare. Sine iſto em̄ ⁊ ſine ſui adiutorio nūꝗ̄ fit homo liber a culpa. nec finaliter a pena. Galatiten enim eſt lapis huius preſentia liberat portantem ab impugnatione muſcarum. Facit enim lapis iſte amabilem ipſius portitorem quia ſcꝫ ſi vnctus fuerit oleo ſeu lacte. ⁊ iſtum habuerit lapidem non impugnatur a muſcis. Si v̓o lapis auferť. ſtatim impugnatur ab eiſdem. Sic vere cariſſimi ſola preſentia ⁊ gratia ſaluatoris quam per gratiā acquirimus ⁊ habemus. nos a muſcis ſpūalibus. ſ. a temptationib⁹ ⁊ a demonibus dicitur liberare. Homo enim qui oleo ſeu lacte mundane proſperitatis inungitur. nūꝗ̄ a muſcis talibus liberatur. niſi gratia ⁊ preſentia dei ſuffragetur. vñ hiere. j. Debellabunt aduerſum te ⁊ preualere nō poterūt. quia ego tecum ſum dicit dominus vt liberem te. Et ideo iſtaꝫ preſentiam ⁊ liberationem petebat Dauid in pſal̓. dicens Ueni ad liberandū nos domine deus virtutum. oſtende faciem tuam ⁊ ſalui erimus. Potiſſime autem iſte gen⁹ humanum de carcere inferni in ſua beata paſſione liberando fuit ſaphirus qui diciť vinctos de carcere liberare. Figuratus in ariete abrae. quia ſicut dicitur Gen̄. xxij. Dū abraam arietem herentem vepribus occidit ⁊ immolauit. yſaac a morte liberatus fuit. q̓. ſ. dum populus iudaicus qui per abraam deſignatus eſt. xp̄m inter vepres. id eſt inter ligna crucis occidit. yſaac. i. humanū genus a morte ꝑpetua liberauit. Xp̄i enim paſſio noſtra fuit liberatio. Unde de patribus ab inferno liberatis dixit ip̄e xp̄us Oſee. xiij. De manu mortis liberabo eos. et de morte eterna eruam eos. Ero mors tua o mors. morſus tuus ero inferne. Deo ergo inquit. Unde. ij. Macha. j. Deus creator fortis ⁊ iuſtus ⁊ miſericors. ſolus preſtans. ſolus iuſtus. qui liberas iſrael ab om̄i malo. Patet ergo chariſſimi quomodo ſi ꝑfecte volumus liberari vel liberi appellari nos debemus Expellere quod inficit. ſ. nocumentum iniquitatis. A peccato inquit. Adiūgere quod proficit. ſ. fundamentum humilitatis. quia debemus fieri ſerui. Perquirere quod ꝓficit. ſ. iuuamentum diuinitatis. Deo inquit. Et hec de libertate ſufficiant. Si vis ergo tractare de liberatione q̄ homo debet hominē liberare. De qua dicitur in p̄s. Eripite pauperem ⁊ egenū. de manu peccatoris liberate. ⁊ Prouerb. xxiiij. Erue eos qui ducūtur ad mortem. ⁊ eos qui trahūť ad interitū liberare ne ceſſes. Uide. ſ. de Adiuuare. ⁊ i plurибus aliȷs titulis ⁊c̄.

Licere. licet

licentia. licitum. Cum omnia q̄ non ſunt a deo rōne ſcriptura. lege. natura. vel homine ꝓhibita videanť eſſe licita ⁊ conceſſa. iuxta illud Apl̓i. j. Cor. vj. Omnia mihi licēt ſ; non omnia expediūt. Uidetur breuiter diſtinguendū de licentia. licito vel licere. Et ſic dicamus ꝙ inuenitur. Quid

Licitum quod eſt faciendum.
Licitū qd̓ eſt fugienduꝫ.
Inuenitur etiam quoddā.
Illicitū quod eſt euitandū.
Illicitū qd̓ ē impetrādum.

Primo igitur dicam⁹ ꝙ eſt quid licitum quod debet exerceri. Et iſtud eſt illud quod non ſolū eſt licitum fieri immo etiā mandatū. Licentia em̄ benefaciendi ſecū importat mandatuꝫ ⁊ neceſſitatē illius qd̓ licitū eſt operandi. Lu. vj. dixit xp̄s. Itaq; inquit lꝫ ſabbatis bn̄facere. Iſta ē autem licentia omni homini cōceſſa. q̓. ſ. om̄ibus data ē licentia benefaciendi. ⁊ ab illicitis abſtinendi. ⁊ qd̓ plus ē ad celeſte palaciū introeūdi. Antiq̄tas. n. apud aſſyrios nō erat licitū ſacco induto aulā regis intrare. ſicut dr̓ Heſter. iiij. Etiam in nuptijs euāgelicis ille arguiť q̄ carēs veſtib⁹ nuptialibus in cōuiuio inueniebať. Mat. xxij. Sed non ſic hodie. quia omni tp̄e tp̄aliter vel moraliter male induto licet bn̄faciēdo ſe corrigere. ⁊ ad celi conuiuiū ſurſum ire. Un̄ Sen̄. in ep̄l̓a. Subſilire in celū ex angulo licet. vñ Thob. iij. diciť ſic. Hoc ꝓcerto habet oīs qui colit te. q̓ vita eius ſi in ꝓbatione fuerit coronabiť. ſi aūt in tribulatione fuerit liberabiť. ⁊ ſi in corruptione fuerit ad miſericordiam tuaꝫ licebit venire. Igitur dico ꝙ ē quid licitū quod debet exerceri. Secūdo dico. ꝙ eſt q̄d licitū qd̓ debet cohiberi. Licitum eſt em̄ vti rebus ⁊ generaliter licentia data ē homini ꝙ omnia poſſit facere que de ſua natura non ſunt peccata: ſicut bibere. comedere. nubere ⁊ ſimilia. Utile eſt tamen hm̄oi licentiā aliquotiēs cohibere. ⁊ ne cōmittantur illicita a licitis aliquotiens abſtinere. Nōne infirmus a quibus licitis abſtinet. ne forſitan mortem aut grauiorē infirmitatem incurrat. Sic debet homo q̄ ſanitatē ꝑfectionis vult acquirere ⁊ ab infirmitate peccati qua ſe ſenſerit laborare omnib⁹ licitis vti nō debet. immo ab ip̄is abſtinere multotiens ſolet. vñ Mat. xx. An nō licet mihi qd̓ volo facere? ⁊ apl̓s. j. ad Corin. vj. Omnia mihi licent ſ; non omnia expediūt. Un̄ Grego. omelia. xxxiiij. Cogitandum ſummopere ē ꝙ q̄ ſe illicita meminit cōmiſiſſe ab aliquibus licitis ſtudeat abſtinere. ⁊ ꝑ hoc conditori ſuo ſatiſfaciat. vt q̄ cōmiſit illicita. ſibimetip̄i abſcindere debet etiam cōceſſa. Et ſe reprehēdat in minimis. qui deliq̄ſſe meminit ſe in maximis. Breuiter ergo iſta eſt veritas ꝙ licentia ē ſimplicibus cohibenda. ⁊ ne forte abutanť ea loco ⁊ tempe a ſuperioribus diſtringenda. Heſter. iij. Optime noſti ꝙ non expedit regno tuo ꝙ inſoleſcat ꝑ licētiā. Et maxime iſtud poteſt dici de quibuſdam quib⁹ licꝫ quicq̄d libet. ſicut Seneca dicit de ceſare ⁊ alexandro ꝙ ip̄is quicquid libuit licuit. hoc ē dictū. Impunes fuerūt. nullū em̄ q̄ ip̄os corrigeret habuerūt. Et ideo nō mirū ſi mala plurima cōmiſerūt. Licentia ergo malefaciendi. vel reb⁹ immoderate vtēdi ē refrenanda. et ab illis vel q̄ regere ſe neſciūt cohibenda. vñ Aug. ad pollicianū dixit. Cui inquit licentia iniquitatis eripitur. vtiliter vinciť. q̄m nihil eſt infelicius felicitate peccantiū. qua penalis nutritur impuritas. et mala voluntas velut hoſtis interius roborať. Patet ergo ꝙ ē q̄d licitū quod debet cohiberi. Tercio dico ꝙ eſt quid licitum qd̓ debet p̄caueri. Et iſtud ꝓcerto eſt iſtud qd̓ de ſui natura pct̄m eſt mortale. ſm̄ em̄ medicos illa q̄ a tota ſpecie venenoſa ſunt. contra talia vix remediū inueniť. Sic ē de illis que de ſui natura ſunt mortalia ⁊ illicita. ſicut ſunt actus luxurie. motus ſeuicie. ritus ſtulticie. fructus nequitie. de luxuria diciť Mar. vj. Non licet tibi habere vxorē fratris tui. de ſeuicia diciť Ioh̄. xviij. Nobis non licet interficere quēq̄. de ritu v̓o ſeu de cultu ydolorꝫ ⁊ ydolatria diciť. j. Pe. iiij. Ambulauerūt in illicitis ydolorꝫ cultibus. vt de hereticis dicamus illud Actu. xvj. ꝙ iſti annūciant nobis morem quem non licet nobis ſuſcipere. de lucro v̓o ſeu de fructu nequitie ſeu auaricie diciť Thobie. ij. Nō licet nobis edere de furto. Aduerte tamen ꝙ multa ſunt de ſui natura licita que ꝓpter malum vſum vel etiam ꝓpter carentiam circūſtantie debite ineſſe efficiūtur illicita. vn̄ de Ambroſius in ſermone quodam dixit. ꝙ opus omne ſine crimine eſt. ſ; ordinationis nomen facit crimē. Tūc. n. illicitum eſt quando aliter fit q̄ꝫ conceſſūꝫ ſit. Iſtud eſt ergo illicitum quod debet p̄caueri. Quarto dico. ꝙ ē quid illicitum quod debet ſuſtineri. Et illud ē quando aliquid de ſui natura licitum per prohibitionem ſuperioris efficitur illicituꝫ. Sicut Paulus dicebat. ij. Corinth. xij. Se audiſſe archana verba que non licet homini loqui. Tale em̄ illicitū ē in patiētia tolerandū. ⁊ ſi vti neceſſe fuerit tali illicito tunc eſt ante omnia humiliter impetrandū. Exemplo filiorum iſrael qui dicebāt regi edom. In extremis finib⁹ tuis poſiti obſecramus vt nobis liceat tranſire per terrā tuaꝫ. Numeri. xx. Sic igitur patet de licito ⁊ illicito.

Ligare ligamentū

Nota ꝙ ligare multipliciť diciť in ſcriptura. ſm̄ ꝙ res multiſ de cauſis vinciť ⁊ ligať. Sicut em̄ patet ad ſenſum. Ligantur

Boues vt coniūgantur.
Infirmi vt medicentur.
Thauri vt edomentur.
Fures vt moriātur.
Scelerati vt ſuſpendūtur.
Uinee ne fructus eaꝝ corrūpanť.

Et ſic poſſū dicē ꝙ moraliter loquēdo. ligare accipiť in bono ⁊ in malo. Primo ſ; dico ꝙ ligare in bono. ſignat ligamentum. Amiciciam ⁊ dilectōnem. Obedientiam ⁊ ſubiectionem. Perſeuerantiā ⁊ durationem. Iſta ſunt tria genera ſpūaliū ligamentorꝫ. quibus. ſ. boni in hoc mūdo liganť. videlicet. Copula dilectionis qua combinamur. Ferula ſubiectionis qua ſubiugamur. Cordula affectōnis ſeu cōfirmatōnis ne ab inuicem diſſoluamur. Dico ergo ꝙ nos debem⁹ ligari ꝑ dilectōnis cōbinatōem. Dilectio. n. ē q̄dda ſpiritale vinculū quo

duo coꝛda inuicem coniūguntur.ita ꝙ vnū coꝛ ⁊ vnꝰ ſpi-
ritus efficiūtur.⁊ charitatis glutino cōbinant̄ ⁊ copulant̄
Boues eñ ſolent inuicem ligari.vt poſſint melius opera-
ri.quia.ſ.illi in agro dominico melius operāt̄. qui officijs
mutue charitatis colligant̄.Qḋ bene figuratur Joſue.ij.
vbi dicit̄.Qꝫ mulier in cuius feneſtra funiculus coccineꝰ
erat ligatus ſaluata fuit ab excidio ciuitatis.Figurat̄ etiā
Nume.xix.vbi dr̄.Qꝫ vas quod nō habebat cooperculuꝫ
nec ligaturam deſuper immūdū erat. Quia vere chariſſi-
mi illi qui habent funiculū coccineū charitatis. ⁊ ligaturā
amoꝛis ⁊ vnitatis.Dū tamē cum hoc habeant operculuꝫ
⁊ tegumen humilitatis.ne cū iericho.i.cū mundo pereant
pꝛeſeruabūtur.⁊ mūdi ⁊ accepti apud deū iudicabūt̄. Jō
de iſtis ligaturis dr̄ Joh.xix.Acceperūt coꝛpus Jeſu ⁊ li
gauerūt lintheis.Coꝛpus.n.ieſu ē eccleſia.qḋ tūc lintheis
ligatur.quādo in membꝛis ſuis dilectionis funibus inui-
cem adunat̄.Ligant̄ ergo boni ꝑ dilectionis combinatio
nem. Secūdo ligant̄ boni ꝑ ſubiectionis colligationem
Sicut.n.animalia ſilueſtria ligantur ⁊ ſtringūtur. incathe
nātur ⁊ vinciūtur vt domita efficiant̄. ⁊ a ſua naturali in-
ſolentia arceant̄.ſicut patet de ſymijs ⁊ vrſis.vñ etiā dicit
Plinius.ꝙ in india ſunt thauri maximi ⁊ ferociſſimi. qui
tamē ſi ſub ficu fuerint ligati ſubito manſueſcūt.Qñ etiaꝫ
elephas de nouo capit̄.pedes eius tamdiu ligant̄ quouſ-
ꝗ plene fuerit edomatus.Sic vere chariſſimi homo ſil-
ueſtris vanus ⁊ mūdanus.peccatoꝛ inſolens ⁊ elatus nū-
ꝗ̄ moꝛaliter domaret̄.nec ad vſum dei ⁊ eccleſie vtilis effi
ceretur niſi in vinculis obedientie diſtringeret̄. ⁊ niſi diui
noꝝ mandatoꝝ funibꝰ ligaret̄ .Et ideo ſancti ⁊ boni qui
ſub arboꝛe ficus i.ſub deuotōne crucis ſancte fuerint liga
ti.⁊ deo ⁊ pꝛelatis ꝑ obedientiā ſubiugati.fuerūt plene do
miti ⁊ edocti. Judith.vj.Ligauerūt Achioꝛ ad arboꝛē. Et
Ezech.iij.Fili hominis ecce data ſunt ſuꝑ te vincula ⁊ li-
gabunt te in eis.⁊ nō egredieris.⁊ linguā tuā adherere pa
lato tuo faciam ⁊ eris mutus. vbi aduerte ꝙ religioſi ⁊ ce
teri boni ſubditi debent tria bona facere.viꝫ. Mandata
tenere.Data inquit ſunt ſuꝑ te vincula ſupple mandato-
rū.Jn clauſtro manere.Non egredieris inquit.A verbis
ſilere.Et linguā tuam inquit adherere faciam palato tuo
⁊ eris mutus.Jſti ergo ligant̄ ꝑ ſubiectionis ſubiugatio-
nē. Tercio dico ꝙ boni ligant̄ ꝑ effectionis confirmati
onem.Sicut eñ res qñꝗ ſolent ligari ne diſſoluant̄.vl' vt
foꝛtiter adhereāt ⁊ cōſtringāt̄.ſicut patet de dolijs et alijs
ſimilibꝰ.Sic vere boni et iuſti vinculis ꝑpetue ꝑſeuerātie
cū dño ſunt ligati.ita ꝙ ab ipō nūꝗ̄ erūt decetero ſeꝑati.
Joh.xviij.Compꝛehenderūt ihm̄ et ligauerūt eū.Nos eñ
debemꝰ eſſe cū deo ꝑpetuo colligati.et etiā gratie et ꝟtu-
tes nobis debent ſine termino copulari.Sicut de lege dei
ꝑcipit̄ ꝓuer.vj.Liga eā in coꝛde tuo iugiter.⁊ ꝓuerb.vij.
dicit̄.Serua mandata mea et viues.et legem meam qua
ſi pupillam oculi.liga eā in digitis tuis ⁊ ſcribe eā in tabu
lis tuis. Sic ergo patet ꝙ eſt triplex ligatura bonoꝛum.ſ.

Ligatura perſeuerantie et durationis.
Ligatura obedientie et ſubiectionis.
Ligatura amicicie et dilectionis.

Sic ergo pꝫ quō ligare accipit̄ in bono. Secūdo
dico ꝙ ligare accipitur in malo. Et ſic dico ꝙ ſex ſunt liga
mina peccatoꝝ.ſ.Ligamentum

Cupiditatis
Carnalitatꝭ.
Fallacitatꝭ.
Societatis.
Tepiditatꝭ.
Penalitatꝭ.

Ligant̄ eñ auari vinculis cupiditatꝭ ſi-
cut patet de vrſo q̇ ligat̄ ad ſtipitem vel
ad trūcum ſeruandū q̇ tñ econtra a trū-
co ligatus ipēmet cuſtodit̄ et firmiter re
ſeruat̄. Sic vere dyabolus vrſos.i.diui-
tes hirſutos ⁊ groſſa pelle bonoꝝ tꝑaliū
circūdatos ⁊ vallatos ſolet cuꝫ cathena auaricie ad ſtipi-
tem diuitiaꝝ ligare.circa quā nō ceſſant q̄tidie in foꝛo ad
foꝝ.de mercato ad mercatū currere ⁊ circuire.ps̄. Jn cir-
cuitu impij ambulant.Sed iſtud verū eſt ꝙ iſti auari non
ſeruāt truncū ſuū.i.diuitias ſuas.imo potiꝰ ecōuerſo.a di
uitijs ſuis cuſtodiūtur ⁊ ab eis in carcere auaricie detinē-
tur.Figura Dañ.iij.dī.Qꝫ rex babilonis ligatis pedibꝰ ⁊
manibus ſydrac myſac ⁊ abdenago.miſit eos in foꝛnaceꝫ
ignis.Quia pꝛocerto rex babilonis.i. rex confuſionis dya
bolus auaris cum vinculo amoꝛis diuitiaꝝ ligat pedes ⁊
manus.Pedes affectionū ne ab ipō poſſint recedere.ma

nus ne pauꝑibus poſſint aliq̇d poꝛrigere. ⁊ ſic ligati i foꝛ-
nace.i.in ardoꝛe ⁊ in inflāmatione auaricie ponuntur.vbi
continue cōburuntur. Sicut etiā de vulpibus dr̄ Judicū
xv.ꝙ Samſon ligauit faces ad caudas vulpium trecento
rum.quos dimiſit ire ita ꝙ ſegetes philiſtijm cōbuſſerunt
qꝛ.ſ.auari fallaces et vulpini.faces auaricie hñt ad caudā
id ē ad finē vite pꝛincipaliter alligatas.qꝛ.ſ.auari ſolent in
ſenectutis tꝑe igne cupiditatis exardere. Jſti igit̄ ſegetes
philiſtijm.i.ſubſtātias paupeꝝ ſolent vaſtare.⁊ totam pa
triam vſuris et exactionibꝰ diſſipare. Jgit̄ ligant̄ auari li-
gamine cupiditatis. Secūdo dico ꝙ ligant̄ luxurioſi fu
niculis carnalitatis. ſimiles aptaleonti qui deſcendēs ad
aquā in ripa eufratis coꝛnua ſua in viminibus taliter ligā
tur.ꝙ q̄uis ſit aīal foꝛtiſſimū ibi penitus arreſtat̄.et etiaꝫ
a venatoꝛe inuentus ibi capit̄ et necat̄.Quia vere ſepe fit
ꝙ dum aquā deliciarū diligimꝰ.viminibꝰ et ligamibꝰ ma
laꝝ concupiaꝝ taliter ligamur ꝙ ibi toto vite nr̄e tēꝑe re-
maneamꝰ.ita ꝙ moꝛtē eternaꝫ incurrimus et habeamus.
Figurati in ſamſone. q̇ a dalila ligatꝰ et tonſus philiſteis
fuit traditus.a quibus extitit excecatꝰ et carceri mancipa
tus.qꝛ ꝓcerto dū dalila.i.mala mulier. ſamſonē.i. hoiem
vinculis ſuis.hoc eſt dictu.verbis nutibꝰ.aſpectibꝰ ⁊ ge-
ſtibus ſtrinxerit ⁊ ligauerit.ſtatim in manu philiſtinoꝝ.id
eſt vicioꝝ traditur a quibus ꝑ obſtinatōem excecat̄.⁊ a q̇
bus male conſuetudinis carceri mancipat̄. Judi.xv.Li-
gauerūt ſamſon duobꝰ nouis funibus.⁊ ibidē dr̄. Si liga
tus fuero.vij.funibꝰ necdū ſiccis ſ adhuc virētibus infir-
mus ero vt ceteri hoīm. Septē.n.funes ſunt.vij. ꝓditōes
vel irritatōes q̇ ligāt hoiem i amoꝛe carnalitatis.videlicet

Pulcritudo coꝛpoꝛis.
Aptitudo tempoꝛis.
Veſtium oꝛnatus.
Verbalis affatus.
Carnis dulcedo
Aſpectuum gratitudo.
Saltuū ⁊ geſtuū iſolēs

turpitudo.Jſti ḡ ligant̄ funi
bꝰ carnalitatis. Tercō dico
ꝙ q̇dā ligant̄ funibꝰ fallacita
tis. et iſti ſunt pauperes q̇ ab
aduocatis vſurarijs ⁊ auaris
ligant̄ ⁊ inuoluūtur ꝑ malos
contractus. ſimiles elephan-
tibus quos dracones ſolent caudis ſuis ꝑ pedes ligare.
vt ipōs ad terram poſſint detrahere. Aranea etiā ſolet fi-
lis ſuis os capte muſce pꝛimo ligare vt humiditatē ſuam
ſuggere ꝑ̄hre poſſit.Quia vere tales fallaces.ſimplices ⁊
ignaros ꝑ os ligant.i.ꝑ verba taliter illaqueāt ⁊ inuoluūt
ꝙ neceſſe hñt cadere ꝑ pauꝑtatē.⁊ etiā ꝑdere totā humi-
ditatē ſue ſubſtantie tꝑalis.ꝓuer.xj. Jllaq̄atus es verbis
oꝛis tui ⁊ captus ꝓprijs ſermonibus. Quarto dico ꝙ q̇
dam ligant̄ funibus ſocietatis.qꝛ ſicut dracones ſolent ſe
ꝑ caudas ligare in magna q̄ntitate.qꝛ.ſ. qñꝗ deceꝫ ſimul
vt ſecurius poſſint mare tranſfretare.ſicut dicit Plinius.
Sic vere mali in mari huiꝰ mūdi inuicē ligant̄ ⁊ ſociātur
vt magis foꝛtes ⁊ ſecuri ꝯ oēs alios inueniāt̄. ps̄.Congre
gati ſunt.ꝯuenerūt in vnū aduerſus dñm. Quinto ligā
tur aliq̇ funibꝰ tepiditatis.Quia ſicut ille q̇ hꝫ ligatos pe
des ⁊ manꝰ nō pōt aliq̇d oꝑari.ſic q̇ vinculo pigricie ⁊ toꝛ
poꝛis ligatꝰ fuerit nūꝗ̄ ad aliqḋ bonū opꝰ ampliꝰ ſe mo-
uebit.Mat.xxij. Ligatis manibꝰ ⁊ pedibꝰ eiꝰ mittite euꝫ
in tenebꝛas exterioꝛes. Sexto ligant̄ aliq̇ funibꝰ penali
tatis.ſ.in hoc mūdo ꝑ pauꝑtatē.⁊ in inferno ꝑ dānatōnis
aduerſitatē.Sicut.n.fures ligant̄ ad ſuſpendiū vt moꝛiā
tur. Hericiꝰ etiā ligatꝰ ſuſpēdit̄ vt fame interficiat̄ ⁊ ſua
pellis aculeata detrahat̄.Sic mali diuites in inferni pati
bulo ineuitabiliter ligant̄.vt ibi ꝑpetuo moꝛiātur.⁊ vt ab
alijs ſua pellis ſubſtantie habeat̄.Eſa.xxij. Oēs ꝓncipes
eius fugerūt dureꝗ ligati ſunt. Sic ergo pꝫ quō mali di-
cūt̄ ligati.ꝑ cupiditatē.ꝑ carnalitatē.ꝑ fallacitatē.ꝑ malā
ſocietatē.ꝑ tepiditatē.ꝑ penalitateꝫ ⁊c̄. Sufficit. Vide.ſ.
de alligare.Cōiūgere.Cōgregare.Et infra de Vinculo.

Lignum ligna

Nota ꝙ lignuꝫ in ſcꝑtura multiplr̄ ſumit̄.Sumit̄.n.
in bono ⁊ in malo.Jn bono.n. generaliter per lignum in-
telliguntur tria genera.videlicet

Crucis dominice afflictio.
Viatoꝛis boni ꝑfectio.
Moꝝ ⁊ virtutū conditio.

Dico ꝙ ꝑ lignum intelligitur
crux ⁊ afflictio ſaluatoꝛis. qꝛ
ſicut fenix ſolet ligna aroma
tica querere ⁊ inter illa ſe comburere ⁊ cremare vt tandē
reuiuiſcens ſe valeat renouare.Sic vere fenix ſuis vnica

id ē xp̄us ⁊ vnigenitus dei patris. inter ligna crucis cōbu
ſtus. i. cruciatus ⁊ afflictus fuit ⁊ morti etiaȝ ſubiugatus.
Qui ſicut dr̄ Can̄. iij. Ferculū ſibi fecit rex ſalomon de li-
gnis libani. In reſurrectione tñ fuit poſtmodū renouatꝰ
⁊ p carnis glorificationē iuuentuti ⁊ vite priſtine reſtitu-
tus. Qd̄ figuratū ē Leui. j. vbi dr̄. Qr prius detracta pelle
hoſtia conciſa debet ſup ſtruem lignoꝝ ſupponi ⁊ ibi dn̄o
immolari ⁊ penitus cōcremari. Quia vere xp̄s cōciſus ⁊
vulneratus. ⁊ pelle. i. veſtibꝰ exutus ⁊ ſpoliatꝰ. pelle etiaȝ
carnali priuatus ⁊ laceratꝰ. ſup ſtruem lignoꝝ crucis po-
ſitus fuit. vbi ip̄m deo patri populus iudaicꝰ immolauit.
Eccli. xxviij. Scd̄m ligna ſilue exardeſcet ignis. Aduerte
igit̄ de iſtis lignis. quia ſicut ligna ad tria genera ſunt vti-
lia. ſ. ad edificandū. ad fructificandū. ⁊ ad ignē fouendum
Sic vere chariſſimi ligna crucis ⁊ coꝝ memoria ſi in ſilua
cordis noſtri p deuotionē ſint plantata. nobis q̄ꝫplurimū
ſunt neceſſaria ⁊ vtilia. Ex his em̄ fabricat̄ edificiū mora-
lis pfectionis. vñ. iij. Reg. v. dr̄. Qr Hyram dabat Salo-
moni ligna cedrina ⁊ abiegna ad edificādū domū dn̄i. Ce
drus. n. ⁊ abies ſunt q̄ liquorē medicinalē emittunt. qr. ſ. li
gna crucis xp̄i liquore ſui p̄cioſi ſanguinis diſtillarūt. Itē
ex iſtis lignis colligit̄ fructus eterne ſaluationis. Et ideo
crux dr̄ lignū vite qd̄ erat in medio padiſi. de quo ſi adam
non peccaſſet comedendo ineternū vixiſſet. Quia chariſſi
mi lignū crucis qd̄ in medio paradiſi terreſtris. i. i medio
eccleſie militantis plantatū eſt. niſi peccata nr̄a impediāt
fructū eterne glorie nobis portabit. qr vitā eternā ip̄m gu
ſtantibus ꝓpinabit. Crux em̄ eſt tanq̄ lignū qd̄ plantatuȝ
ē ſecus decurſus aquarū qd̄ fructum ſuū dabit in t̄pe ſuo.
Item ex iſtis lignis accendit̄ ignis interne dilectōis ⁊ af-
fectionis. qr. ſ. ſi homo ligna crucis in corde ſuo p memo-
riā ⁊ cōpaſſionē habuerit. faciliter p dei amorē incenditur
⁊ ardebit. Quod bene figurat̄ Leuiti. vj. vbi dr̄. Ignis in
altari meo ſemp ardebit queȝ nutriet ſacerdos ſubijciens
ligna p ſingulos dies. Altare dei ē cor humanū in q̄ ignis
vere dilectionis debet ſemp ardere. quē ꝓculdubio ligna
crucis. i. crucis ⁊ paſſionis xp̄i compaſſio debet accendere
⁊ fouere. qr ſicut dr̄ ꝓuer. xxvj. Cū defecerint ligna extin-
guetur ignis. Iſta ſunt igit̄ ligna crucis q̄ vſibus hominū
ſpūalibus diuerſimode dedicant̄. Et ideo p deuotionem
⁊ cōpaſſionē iſta debent a cūctis populis freq̄ntari. ⁊ a fi-
delibꝰ honorari. vñ in p̄s. Ligna campi. cedri libani quas
plātauit. illic paſſeres nidificabūt. vbi aduerte q̄ ſic ligna

Fructu fecundantur. Sic vere loquendo ſpūalit̄ ligna
Surſum eleuantur. crucis Sunt Egenorū recreatio.
Subtus radicantur. Depreſſoꝝ ſubleuatio. Infirmo-
Extra dilatant̄. rum ſuſtētatio. Deuotoꝝ habita-

tio. Recreationē deſignat fructuū plenitudo. qr iſta ſunt
ligna campi. Subleuationeȝ declarat arboꝝ celſitudo. qr
iſti ſunt cedri libani. Suſtentationē demonſtrat radicum
fortitudo. qr iſta ſunt plantata. quas inquit plātauit. Ha-
bitationē denotat ramoꝝ latitudo. qr illic paſſeres nidifi
cabūt. Primo ergo dico q̄ ligna crucis ſunt fecūda ad
egenoꝝ recreationē. qr. ſ. iſta dicuntur ligna campi. Ligna
em̄ campi differūt a lignis ſilue ſterilibꝰ. Quia ligna cam-
pi ſolent eſſe fructifera. ligna autem ſilue ſterilia. Sic reue
ra ligna crucis ab oībus alijs lignis differūt i effectu ⁊ vir
tute. qr iſta fructū vite dei filiū portauerūt. vñ cūcti fame-
lici petētes nutritioneȝ gr̄e acceperūt. Iſta ergo figurant̄
in tribꝰ generibꝰ lignoꝝ. q̄ dicūt̄ in paradiſo fuiſſe. Ibi. n.
fuerunt ligna pomifera. ſicut dr̄ Geñ. j. Lignū vite ⁊ lignū
ſcientie. ſicut diciur Geñ. ij. Quia vere crux xp̄i fuit

Lignum pomiferū ad nos nutriendū. Lignū em̄ pomi-
Lignū vite ad mortem vincendum. ferū dicī pōt. quia
Lignū ſcientie ad fidem ſciendum. ad lr̄am ſicut di-

cit Ioſephus. Crux vl̄ ps crucis fuit de illa arbore in qua
creuit pomū q̄ tranſgreſſus ē adā mandatū. vt. ſ. diabolꝰ
q̄ p illud lignū hoīem vicerat p illud idē a xp̄o hoīe vince
ret̄. Narrat em̄ Ioſephus q̄ dū ſeth filius adā vellet itra
re paradiſum terreſtrē. inuenit angelū q̄ eū ꝓhibuit. q̄ de-
dit ſibi q̄ndā ramū de illa arbore queȝ ip̄e ſeth plantauit.
Tempe v̄o ſalomonis dū templū edificaret̄. illa arbor q̄
de ramo illo creuerat inter ceteras ꝓ edificio templi colle
cta ē. q̄ nūq̄ȝ in quocūq̄ȝ loco edificij potuit adaptari. Sꝑ
em̄ aut nimis lōga aut nimis breuis erat. ita q̄ indignati
artifices poſuerunt illud lignū ſup q̄ddā riuū ad pontem
trāſeūtibus miniſtrandū. vbi fuit vſq̄ȝ ad paſſioneȝ xp̄i. ⁊
ibi extra aſſumpta ⁊ inuenta. forte poſtq̄ȝ illuc locata fuit
pluſq̄ȝ per mille annos. Iſta igit̄ ſunt ligna campi ⁊ ligna
paradiſi et maxime ligna pomifera. vñ Nee. ix. Poſſede-
rūt domos ſuas. et ligna pomifera multa. Iſta ergo ſunt
ligna fecūda. qr. ſ. ibi pependit fructꝰ vite xp̄s. Exinde etiā
quotidie p gr̄am et deuotionē nutriūt̄ deuoti. et etiā in fi-
ne p virtutē crucis fructū glorie ꝑcipient beati. Et ideo in
ſignū huiꝰ fecunditatis crux dr̄ fuiſſe confecta de quatuor
nobilibus lignis. qr. ſ. Pes fuit de cedro. ſtipes fuit de cy-
preſſo. brachia fuerūt de palma. tabula vbi ſcriptum erat
nomen xp̄i fuit de oliua. Vñ verſus. In cruce pes cedrus
ſtipes cypreſſus oliua. Tabula cū lr̄is. brachia palma de-
dit. Iſta ligna quatuor ſignificant quatuor notabiles vir-
tutes que per virtutem crucis hominibus conferuntur.
Cedrus. n. arbor altiſſima ſignat virtutē contemplatōnis
Oliua que fundit oleū ſignat virtutem compaſſionis.
Cypreſſus odoris iocundi ſignat virtutem deuotionis.
Palma que victores coronat ſignat virtutem perſeueran
tie ⁊ durationis. Et ſic patet quomodo crux eſt de lignis
fructiferis. quia. ſ. ligna crucis iſtos quatuor fructus. id ē
iſtas quatuor virtutes ſolent fidelibus miniſtrare. viȝ
Contemplationis ſublimitatem que notatur in cedro.
Deuotionis ſuauitatem. que notatur in cypreſſo.
Clementie benignitatem. que notatur in oliua.
Perſeuerantie longanimitatem. que notatur in palma.

Iſta ſunt ergo ligna fecūda ad egenoꝝ recreationē. Li-
gna inq̄t campi. vñ p̄s. Ligna fructifera ⁊ oēs cedri. De
inde dico q̄ iſta ſunt ligna erecta ad depreſſoꝝ ſubleuatio
nem. Et hoc notat̄ in hoc q̄ iſta ligna compant̄ cedris q̄
ſunt arbores altiſſime. Cedū libani inquit. Sicut. n. lignū
de ſui natura erigit̄ verſus celū. ita q̄ ſi fuerit arbor alta.
p illud poſſint homies aſcēdere valde alte. Sic vere crux
eſt lignū erectū ⁊ ſublime intantū q̄ celū celoꝝ dei filium
potuit attingere ⁊ tāgere. Erectū etiā ⁊ altū dr̄ in dignita
te. qd̄ tñ añ fuit plenum obprobrio ⁊ vilitate. Ezech. xvij.
Exaltaui lignū humile. florere feci lignū aridū. Et ideo ꝓ-
certo chariſſimi ſi uos volumus inniti iſti arbori p ſpem ⁊
deuotionē. ⁊ tranſire p eandē. i. p iugem paſſionis xp̄i me
moriā ⁊ cōpaſſionē. nos p crucis virtutē poterimꝰ eleuari
ad eternoꝝ affectionē ⁊ contēplationē. et etiam in futurū
p perſonalē poſſeſſionē ⁊ adeptionē. Iſta. n. eſt lignum al
tiſſimū figuratū in ſcala Iacob que de terra vſq̄ȝ ad celos
eleuabat̄. Geñ. xxviij. Vñ de iſta cedro dicit̄ Ezech. xxxj.
Eleuata ē altitudo eiꝰ ſup oīa ligna regionis. eratq̄ȝ pul
cerrima in dilatatione arbuſtoꝝ ſuoꝝ. Cedri nō fuerūt al
tiores illo in paradiſo dei. Quia breuiter iſtud lignū p di-
gnitatem ⁊ excellentiā ſublimatū fuit. p fideliū multitudi-
nē dilatatū. per ſanguis xp̄i pulcritudineȝ picturatū. Iſta
ergo ſunt ligna erecta ad depreſſoꝝ ſubleuationē. Cedri li
bani inquit. Deniq̄ȝ dico q̄ iſta ſunt ligna fortia ad infir
moꝝ ſuſtentatōem qd̄ oſtendit̄ cū dr̄. Plātata. Quas in
quit plantauit. Lignū. n. plantatū ē magis ſolidū atq̄ȝ fir-
mū. ⁊ ideo qr crux ē plantata in horto xp̄i q̄ eſt eccl̄ia p ſue
fidei diuulgationē. ⁊ in horto etiā cordis hūani p deuotio
nem ⁊ cōpaſſionē. Hinc ē q̄ ē ſtabilis atq̄ȝ fortis ad ſuſtē-
tatione ⁊ ſubſidiū infirmoꝝ. Illi ergo qui p̄ fragilitate ſe
ſentiūt debiles ⁊ infirmos. ⁊ ad cadendū p pctm̄ faciles. ⁊
ad reſiſtendū temptatōnibꝰ impotētes innitant̄ iſti ligno
p ſpem ⁊ deuotionē. ⁊ ſic ꝓcerto ſuſtinebūt̄ ne cadant in
eternā damnatōem. Quia. ſ. iſta ē arbor ſtabilis ⁊ plātata
qr tanq̄ȝ lignū qd̄ plantatū ē ſecus decurſus aq̄ꝝ. qd̄ fru-
ctū ſuū dabit in t̄pe ſuo. De hoc tñ vide pleniꝰ ſupra de ar
bore. Iſta ſunt ergo ligna fortia ad infirmoꝝ ſuſtentatōȝ.

Inſup dico q̄ iſta ſunt ligna extēſa ad deuotoꝝ habita
tionē qr illic paſſeres nidificabūt. In lignis. n. crucis debe
mus facere nidos nr̄os. i. moras ⁊ hītatiōes nr̄as. qr. ſ. ibi
p ſpem. p deuotōem p cōpaſſionē ⁊ meditatōnem. debent
paſſeres. i. viri ꝯtēplatiui ⁊ deuoti ꝯtinue ꝯuerſari. Sicut
em̄ dicit Pliniꝰ. Iuſq̄amꝰ herba q̄ ceteris aīalibꝰ ē mors
paſſeribꝰ ē nutrimētū. Quia ſic crux q̄ ceteris rebꝰ ē cauſa
mortis. ſ. xp̄o corꝑaliter. ⁊ dyabolo ſpūaliter. paſſeribus. ſ.

deuotis illic volantibꝰ ⁊ cōtēplantibꝰ ē cā vite eterne. vñ iſta ligna figurant̄ Eze.xxxj. vbi de quadā cedro dr̄. ꝙ dū extendiſſet vmbrā ſuā in ramis eiꝰ nidificauerūt oīa vola tilia celi. ⁊ ſub frondibꝰ eiꝰ genuerūt om̄es beſtie ſaltuum ⁊ in vmbraculo bitabant cetus gentiū plurimaꝝ. Et ſeq̄t̄ Om̄e lignū paradiſi dei non ē aſſimilatū ei. Iſta.n.arbor ſeu iſtud lignū ē crux. q̄ ꝓcerto extēdit hodie palmites ſuas vſq̄ ad mare. q2.ſ. cultus eius ē hodie ꝑ cuncta terraꝝ ſpacia dilatatus. Nam i vmbra eius.i. in fide deuotione ⁊ memoria ipiꝰ habitāt multa genera ꝑſonaꝝ.ſ. volatilia q̄ ſurſum volant.i. ꝯtemplatiui. beſtie ꝑ terrā gradientes. id ē boni actiui. gentes q̄ dicūt̄ ſine lege viuentes.i. peccatores ⁊ defectiui. Sed nota ꝙ ſub vmbraculo eiꝰ dr̄ bitare cetus gentiū plurimaꝝ. Quia vere charíſſimi in fide et credentia crucis. habitat cetus gentiū.i. multitudo ſectaꝝ diuerſaꝝ. q2.ſ. nō ſolū veri catholici. immo etiā oēs ſciſmatici crucē venerant̄. ⁊ q̄uis ſine debita lege viuant ipſam tñ ꝑdicant ⁊ ſectant̄. ibi.n. bitant greci ⁊ ſiluani. bulgari ⁊ georgiani. Iacobite ⁊ ſuriani. Neſtoriani ⁊ nubiani. Oēs em̄ iſte gentes crucifixū colūt ⁊ crucē adorant. verūtamē omnes iſti in aliquibꝰ errant. ⁊ de fide diuerſimode ſentiunt ⁊ deuiant. Et oēs iſti qui ſm̄ veritatē tenēt hodie maximā ꝑtem orbis. xp̄ianos ſe nominānt ⁊ appellānt. Illic ergo paſſeres nidificabūt. vñ in p̄s. Etem̄ paſſer inuenit ſibi domū ⁊ turtur nidū vbi ponat pullos ſuos.i. affectus ⁊ deſideria ſua. ⁊ cogitatus ſuos. q̄.ſ. pulli ⁊ filij anime ſunt ⁊ etiā intellectꝰ. Patet ergo ꝙ ꝑ ligna intelligit̄ crux. q̄.ſ. more lignoꝝ eſt habitatio deuotoꝝ. Eſt quoq̄ ſuſtentatio infirmoꝝ. Eſt ſubleuatio depreſſoꝝ. Et ē recreatio egenorum. Et hec igit̄ de lignis ſufficiāt inquantū ꝑ ligna intelligunt̄ crux ⁊ patibulū ſaluatoris. Sed pone hic pulcram auctoritatē bñ ꝓſecutā ⁊ diuiſam quā habes in ſermone de ſancta cruce. Om̄e lignū paradiſi nō eſt aſſimilatum ei ſcz ex vtraq̄ parte fluminis lignum vite afferens fructus xij. menſibus. Et aggrega quomodo ligna ſunt vtilia ad

Faciendū arma pro defenſione.
Pulpitum ꝓ libri poſitione.
Scalam pro aſcenſione.
Sedē ꝓ iuriſditione. ⁊ ſic

de alijs. Applica om̄ia ad virtutē crucis ſicut ſcz ſupra de cruce. ⁊ ſupra de arbore. ⁊ ſupra de baculo ⁊c̄. Secūdo dico ꝙ ꝑ lignū intelligit̄ ꝑfectio viatoris. Sicut em̄ lignum habet radices interius. corticē exterius. fructus ⁊ flores ſuperius. Sic vere vir perfectꝰ conſiſtit in iſtis dimenſionibus. videlicet

In radice bone cogitationis.
In medulla dulcis compaſſionis.
In cortice bone cōuerſationis.
In flore bone affectionis.
In folijs bone locutionis.
Et in fructibꝰ bone opationis.

Et ſic iſte erit beatus vir de quo dicitur in p̄s. Et erit tanq̄ lignū quod plantatū ē ſecꝰ decurſus aq̄ꝝ. quod fructum ſuum dabit in tempoe ſuo. Ubi aduerte ꝙ lignū id vir iuſtus debet eſſe. Profunde radicatus ꝑ humilitatē. q2 plātatū. Húide vegetatꝰ ꝑ benignitatē. q2 ſecꝰ de. aq̄rū. Fertiliter fecūdatꝰ ꝑ vtilitatē. q2.ſ. fructū ſuū dabit in tpe ſuo. Lignū.n.i. vir iuſtus debet ſpūaliter loquendo

Stabiliter radicari.
Flebilit̄ humectari.
Fertiliter fecūdari.

Dico ſtabiliter radicari. q2.ſ. vir ꝑfectus. plantatꝰ dz eē.i. i fide. ⁊ moribus radicatꝰ. ⁊ in ꝯſtātia ſtabilitꝰ. Nō decet em̄ virū eſſe variabilē. vtibilē vl' motiuū. nec in ꝓpoſito nec i verbo. nec i facto. imo i om̄ibꝰ ipe dz eē tāq̄ lignū qđ plātatū ē. vñ hiere. xvij. Erit tāq̄ lignū qđ plātatū ē ſuꝑ aq̄s qđ ad humorē mittit radicē. Itē dz flebiliter humectari. q2.ſ. ſicut lignū ē nāliter humidū itus hñs medullā. ⁊ exteriꝰ emittēs lacrimā vel humorē. q2.ſ. humor ⁊ aq̄ ſunt lignoꝝ ⁊ arboꝝ nutrimentū. Sic vir iuſtꝰ dz eē lacrimoſus ⁊ humidꝰ. Ipe em̄ dz hr̄e intus medullā pie cōpaſſiōis. ⁊ exteriꝰ emittere reſinā pie elyne ⁊ ſbuentiōis. ⁊ effundere lacrimā triſtis ꝯpūctōis ⁊ lamētatōis. Iſte em̄ ſunt aq̄ de q̄bꝰ dr̄ in p̄s. Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte. Iō dr̄ apoc. xxij. Ex vtraq̄ ꝑte flumis lignū vite. Itē dz fertiliter fecundari. q2.ſ. iſte dz dare fructū bonoꝝ opeꝝ in.t.ſ. ꝓuer. xj. Fructꝰ iuſti lignū vite. Uide.ſ. de fructu. Sic igit̄ pz ꝙ ꝑ lignū p̄t intelligi vir ꝑfectꝰ. Qđ bñ figuratū ē ve.te. vbi oīa q̄ fuerūt in tabernaculo ⁊ in tēplo vel de lignis erāt facta vel lignis coopta. vel lignis ſuſtentata. De lignis em̄ fiebāt vel facta fuerūt ⁊ maxime de quibuſdā lignis q̄ dicūtur ſethim q̄ ligna incremabilia ⁊ imputribilia ſunt. De iſtis em̄ fiebāt ⁊ facta fuerūt archa teſtamēti ad māna cōtinendū. Menſa ꝓpoſitionis ad panes ſuſtinēdū. Colūne tabernaculi ad onꝰ edificij portandum. Tabule clauſe ad tabernaculū circueūdum. Altare thimiamatis ad incēſum offerendū. Altare holocauſti ad aialia cremandū. Uectes totius edificij ad cūcta vtēſilia deferēdum. Om̄ia em̄ iſta ſolebant de lignis fieri. ſicut apparet Exo. xxvj. ⁊ xxvij. ⁊ deinceps. Quia vere viri iuſti q̄ dicūtur ligna ſpūalia ſunt archa ad virtutū cuſtoditionē. Sunt menſa ad paupeꝝ enutritionē. Sunt colūne ad tribulationū tolerationē. Sunt tabule ad alioꝝ eruditionē. Altare icenſi ad offerendū deo orōnem ⁊ deuotionē. Altare holocauſti ad cōcremādū alios ꝑ correctionē. Sunt etiā vectes ad ſupportandum alios ꝑ compaſſionē. Iſta igit̄ diuerſimode pñt ꝓbari. ſ; omitto cōcordātias cā breuitatis. vide ſi vis i libro cōcordātiaꝝ vbi ꝑ ordinē inuenies de predictis. Iuſti igitur ſunt ligna de quibus tota cōgeries tabernacli eccie militant ꝯpingit̄. ⁊ de q̄bꝰ celeſt hierlm fabricat̄. Et nota adhuc ꝙ iuſti dicūt̄ ligna.ſ. lig

Florida per honeſtatem.
Solida per firmitatem.
Arida per caſtitatem.
Humida per pietatem.

Sunt dico per honeſtatē florida. Ezech. xvij. Florere feci lignum aridum. Item ꝑ firmitatē ſolida. et iſti ſunt ſethim quia nec aqua deliciaꝝ corrūpūt̄. nec igne auaricie cremātur. ſed in ſoliditate perpetue ꝑſeuerantie gloriant̄. Exo. xxvj. Facias colūnas de lignis ſethim. Et Eſa. xl. Forte lignū et imputribile elegit artifex ſapiēs. Item ſunt ligna per caſtitatē arida. vñ Eſa. lvj. Nō dicat eunuchus. Ecce lignū aridū. q2 hec dicit dñs eunuchis. dabo eis in domo mea locū. Item ſunt ligna ꝑ pietatē humida. Uñ iſti figurant̄ in lignis oliuaꝝ de q̄bus facta ſunt duo cherubin in templo ſalomonis in oraculo ſicut dr̄. iij. Reg. vj. q2.ſ. illi magni debēt fieri cherubin.i. p̄lati et mḡri in oraculo eccleſie. q̄ de lignis oliuaꝝ ſunt facti.i. q̄ pietatis oleo ſunt imbuti. Et hec igit̄ ſufficiāt de lignis in bono ſignificato. Significant igit̄ ligna ꝑfectionē hoīs viatoris. Tercio p̄ncipaliter dico ꝙ ꝑ ligna ſignificat̄ infectio ſeu conditio hominis peccatoris. Sicut.n. lignū inferiꝰ in terra figit̄. ſuꝑius totū erigit̄. exteriꝰ totū pingit̄. interiꝰ cito corrūpitur. Sic peccatores in terra figūtur ꝑ auariciā ⁊ cupiditatem. Surſum erigūtur ꝑ ſuꝑbiā ⁊ pompoſitatē. Extra depingūtur ꝑ hypocriſim ꝑ curioſitatē. Intra corrūpūtur ꝑ luxuriā ⁊ carnalitatē. Dico ergo ꝙ peccatores ꝑ auariciam in terra figūt̄. Radices em̄ lignoꝝ fixe ſunt in terra ⁊ exinde ſuū capiūt nutrimentū. Sic vere corda auaroꝝ in terrenis figūt̄. a q̄bus nutriūt̄ ⁊ delectant̄. vñ de malis dicit̄ Hiere. xij. Plantaſti eos ⁊ ad radicē miſerūt. ꝓficiūt ⁊ faciūt fructū. Item pctōres ꝑ ſuꝑbiā ſurſum erigunt̄. Lignū em̄ a terra verſus celū erigit̄. ⁊ etiam ſi ſit in aqua ſurſum ſubnatat ⁊ eleuat̄. Sic ſꝑ ſuperbi ſurſum q̄rūt ad dignitates erigi. ⁊ oībus alijs ſuꝑnatare ⁊ p̄ferri. vñ Eſa. x. dr̄ de ſuꝑbo ita. Quō ſi eleuat̄ vga ꝯ leuātē ſe. ⁊ exaltetur baculus q̄ vtiq̄ lignū ē. Tales aūt nutriunt in ſua ſuꝑbia adulatores. de q̄bꝰ dr̄ Hiere. ij. Dicētes ligno pr̄ meus es ⁊ lapidi. tu me genuiſti. Hodie.n. multi videt̄ eē ſicut ydolatre q̄ ydola lignea.i. ignorātes. inſenſibiles. ⁊ inſenſatos colūt ⁊ collocāt loco dei.ſ. in mundi dignitatibus ⁊ p̄laturis. de q̄bus dr̄ Abacuc. ij. Ue q̄ dicit ligno expgiſcere. ſurge lapidi tacēti. ⁊ Eſa. xliiij. Dicūt adulatores aū truncū ligni ꝓcidam. Caueāt tñ qđ dr̄ Eze. xvij. Húiliaui lignū ſublime. q2 ſicut dicit Señ. li. de declamatōibꝰ. Perpetua i rebus oībus lex ē. vt ad ſummū ꝑducti rurſus ad infimū velociꝰ q̄z aſcēderūt relabant̄. Iſti ḡ ꝑ ſuꝑbiā ſurſum erigūtur. Itē mali ꝑ hypocriſim extra depingūt̄. Lignū.n. ſepe ē exteriꝰ pulcrū ⁊ erectū. ⁊ tñ iteriꝰ ē ꝯcauū ⁊ corruptū. Sic hypocrite. de q̄bꝰ dr̄ hiere. x. Lignū ē argēto iuolutū.
Itē mali ꝑ luxuriā corrūpūt̄. q2.ſ. luxurioſi more lignorū facilit̄ corrūpunt̄ ꝑ aq̄s. vñ. Iob. xlj. Extimabat q̄ſi lignū putridū. Et ſic pz quō pctōres. iiij. rōibꝰ ꝯpant̄ ligno Hec igit̄ de de ligno ſufficiant quo ad p̄ñs ⁊c̄.

Lilium. Nota ꝙ liliū cū ſit herba medicinalis et pulcra. generalit̄ ſignificare pōt vel xp̄m

vel mariā vel quelibet virū iuſtū. De xp̄o.n.in ꝑſona ipiꝰ
xp̄i dr̄ ſic. Cañ.ij. Ego flos campi ⁊ liliū cōuallium. De ma/
ria ꝟo ſeu de qualibet virgine dr̄ ibidē Cant.ij. Sicut liliū
inter ſpinas ſic amica mea inter filias. De iuſto ꝟo ſeu de
iuſtis dr̄ Eccli.l. ꝙ ipi ſunt quaſi lilia q̄ ſunt in tranſitu aq̄
⁊ quaſi tbus redolens in diebus eſtatis. Igit̄ ſiue agamꝰ
de xp̄o. ſiue de beata virgine. ſiue de quolibet ſancto vl̄ iu/
ſto vel iuſta. ⁊ maxime de illis q̄ ſunt de genere regū. fran
cie. ſycilie. vngarie ⁊ nauarie q̄ portant lilia. ⁊ potiſſime de
beato ludouico poſſumus in ꝑſona illiꝰ de quo agit̄ alle/
gare qđ ſcribit̄ Ozee.xiiij. Ero q̄ſi ros ⁊ iſrl̄ germiabit q̄ſi
liliū. In q̄ aucte denotantur octo ꝓprietates que poſſunt
applicari octo conditionibus viri iuſti. Lilium enim

In terra figitur.
Facile frangitur.
Hic angitur ſeu cogitur.
Hincinde ſpargitur.
Surſum erigitur.
Extra porrigitur.
In armis pingitur.
Candore tegitur.

Sic igit̄ dico ꝙ iuſtus in terra
id ē in deo figit̄. ⁊ hoc facit fir
ma conſtantia. q2 dicit ero. id ē
durabo. Facile frāgitur ⁊ hoc
facit dulcis clemētia. q2 dicitur
Quaſi. Hic angit̄ ſeu cogit̄. et
hoc facit virtus ⁊ grā. Ros in/
quit. Hincinde ſpargit̄. ⁊ h̄ fa
cit charitas ꝓpria. cuꝫ dr̄. ⁊. Surſum erigit̄. ⁊ hoc facit dei
noticia. Iſrael inq̄t. Extra porrigit̄. ⁊ hoc facit virtutū co
pia. Germinabit inq̄t. In armis pingit̄. Et hoc facit hone
ſta moꝝ decentia. Quaſi inq̄t. Candore tegit̄. ⁊ hoc facit
cōſtans mūdicia. Liliū inquit. Et ſic dico ꝙ in lilio ſeu i vi
ro iuſto debet ineſſe ꝯſtantie firma fortitudo. quā oſtēdit
vigoris ſtatura. cū dicit ero. Clemētie pia mititudo quam
oſtendit fauoris mixtura. Quaſi inq̄t. Tēꝑantie grandis
aptitudo. quā oñdit dulcoris vnctura. Ros inq̄t. Amici/
cie ſparſa latitudo. quā oñdit amoris iūctura. cū dicit̄. et.
Sapie alta certitudo. quā oñdit ſplēdoris lectura. Iſrael
inquit vidēs deū. Opulentie moꝝ multitudo. quaꝫ oñdit
valoris natura. Germinabit inquit. Apparētie clara pul/
critudo. quā oñdit decoris pictura. quaſi inquit. Cōtinen
tie mūda certitudo. quā oñdit candoris figura. Liliū inq̄t

Primo ergo dicamus ꝙ iuſtus dr̄ liliū ꝓpter vigorē fir
me conſtantie. Ero inquit. Liliū.n. radices habet in terra
virtute quaꝝ immobilis ꝑſeuerat. Sic iuſtus radices cor
dis figit in deo per fidem ⁊ ſpem. vel in terra.i. in morte ꝑ
conſiderationē et humilitatē. ⁊ ſic manet immobilis in bo
no ꝑ conſtantiā et firmitatē. Et hoc oſtēdit̄ cū dicit̄. Ero.
q.d. Non deficiā. ſ; perſeuerabo. q2.ſ. ſicut dr̄ in p̄s. Iuſtꝰ
erit tanq̄ꝫ lignū qđ plantatū ē ⁊c̄. et foliū eius nō defluet.
Quia reuera ipi ſunt ſicut dicit̄ Eccli.l. Quaſi lilia q̄ ſunt
in tranſitu aque. Sequit̄. Quaſi vas auri ſolidum ornatū
omni lapide p̄cioſo. Dicit̄ ergo iuſtus liliū ꝓpter figorem
firme conſtantie. Secundo dicit̄ liliū ꝓpter fauorem mi
tis modeſtie. Quaſi inquit. Liliū eīn eſt valde pingue. te/
nerum et ſuaue. nō eīn ledit immo certe lenit quēlibet cō/
tingentē. Sic vere vir piꝰ tener ē et ſuauis. et alioꝝ dictis
et factis lenitiuus. nulliꝰ exaſperatiuus. ſed per clementie
pinguedinē allectiuus. ſe eīn contingentes.i. ſecū conuer/
ſantes non ledit ſ; ipos mulcet potius atq; lenit. et h̄ oſtē
dit̄ cū dicit̄. quaſi. Quaſi eīn nō ſignat rem ſolidā. ſ; ſup/
ficialem et alteri conſimilē. et conformē. qualis.ſ. eſt vir pi
us. quia.ſ. ſoliditatē rigoris et iuſticie nūq̄ꝫ habet. ſ; admo
dū ſuperficialē et vertibilē ad vota precantium ſe exhibet
immo per mititatē et clmentiam cuilibet cito fauet. quaſi
inquit. Unde de mititudine hominis clementis et pij pōt
dici illud.ij. Paralip.iiij. Labium eius quaſi labiū calicis
vel repandi lilij. Dicitur ergo liliū ꝓpter fauorē mitis cle/
mentie. Tercio dico ꝙ iuſtus dicit̄ lilium ꝓpter dulco/
rem temperantie. Lilium.n. frigide eſt nature. et ideo dolo
res et ardores apoſtematū ſolet mitigare. et infirmitates
varias tꝑare. Sic vere vir iuſtus ꝑ virtutē tꝑantie et pru
dentie ardores et dolores triſticie mitigat. et tam in ſe q̄ꝫ
in alijs infirmitates vicioꝝ tꝑat atq; ſedat. Et hoc oſtēdi/
tur cū dicit̄. ros. qui.ſ. refrigerat ⁊ medetur. de quo Eccli.
xviij. Ardorem refrigerat ros. Uñ pōt exponi illud Cant.
vij. Umbilicus tuus quaſi crater tornatilis. venter tuꝰ q̄/
ſi aceruus tritici vallatus lilijs. Crater.n. tꝑat ſitim. Acer
uus ꝟo tritici tꝑat famē. Quarto dico ꝙ iuſtꝰ dr̄ lilium
ꝓpter tenorē amicicie. Et inq̄t. Liliū.n. folijs et in flore di/
latat̄ ⁊ ſpargit̄ vndiq;. ita ꝙ folia eius ſparſa non ſolū di/
latant̄ ad latera imo etiā inferiꝰ inclinant̄ ad yma. Sic ve
re dico ꝙ flores affectionū et folia locutionū viri iuſti de/
bēt ꝑ amiciciā et charitatē circūq̄q; dilatari vel ſp̄gi. et nō
ſolū ad latera.i. ad laterales cōſanguineos et amicos de/
bēt extēdi. ſ; etiā inferiꝰ ad paupes inclinari. Et iſta dilata
tio charitatis oñdit̄ cū dr̄. et. q.ſ. ē dictio addēs. ꝯiūgēs et
copulās. et materiā de q̄ agit̄ multiplicās et dilatās. vnde
de Iudith dr̄ Iudith.x. Oꝛ ipa occiſura Holofernē induit
ſe veſtimētis iocūditatis. aſſumpſitq; dextralia. et lilia et
inaures. et anulos. et oibꝰ ornamētis ſuis ornauit ſe. De/
xtralia.n. ſignificāt ꝑſeueratōeꝫ. Lilia dilatatōꝫ. Inaures
p̄cum exauditōem. Anuli fidei et amoris ſbarratiōem. Et
ſic bñ dico ꝙ lilia ſignificāt charitatē et dilectōem. Dr̄ ḡ li
liū ꝓpter tenoreꝫ amicicie. Quinto dico ꝙ dr̄ liliū ꝓpter
ſplendorē ſapie. Iſrael inq̄t. Flos.n. lilij ſurſum erigit̄. et
a ꝑte celi dilatat̄. et apitur. A ꝑte ꝟo terre claudit̄. ſtringi
tur et artat̄. Sic vere dicā de iuſto. Quia reuera flos affe/
ctionis ſue ſurſum ad deū erigit̄ ipm cōtēplando. p̄s. Ad
te leuaui oculos meos q̄ hitas in celis. Surſum.ſ. a ꝑte ce
li et honoꝝ celeſtiū apitur. et dilatat̄ ipa deſiderādo et af
fectando. Col.iij. Que ſurſum ſunt q̄rite. vbi xp̄s ē. A ꝑte
ꝟo terre et terrenoꝝ claudit̄ ipa deteſtādo. nec de eis co/
gitando. Que.n. ſurſum ſunt ſapite nō q̄ ſuꝑ terrā. Ibidē
Col.iij. A ꝑte etiā ipoꝝ ſtringit̄. ipa arta et vilia reputādo
vñ. Grego. in li. dyal. Anime deū videnti anguſtia ē omis
creatura. et quantūcunq; paꝝ de luce creatoris aſpexerit
paruifacit q̄cq̄d creatū ē. Dilatat̄.n. lux iſta in anime inte
riori ſinu: vt fiat ſupior oi mūdo. Iſta ē lux vere ſapientie
q̄ aſcendit ad deū videndū et infima ꝯtemnēdū. Et hoc
oñdit̄ cū dr̄. Iſrael. q̄ interp̄tat̄ vidēs deum. vñ Baruch
iij. rep̄hendit̄ talis iſrael.i. hō contemplatiuus. qñ in terre
nis plus debito immorat̄. Dicit.n. ſic. Audi iſrael manda
ta vite. auribꝰ percipe vt diſcas prudentiā. Quid ē iſrael
in terra ꝙ inimicoꝝ es? Inueteraſti in terra aliena? coin/
quinatus es cum mortuis? deputatus es cum his qui in
inferno ſunt? Dereliquiſti fontem ſapientie. Et reuera il/
lud eſt valde plangendum. ſcꝫ ꝙ homo iſraeliticus. id eſt
homo ſubtilis ⁊ ingenioſus. ⁊ ad videndū ⁊ contemplan
dū deum ⁊ celeſtia aptus. ſe ex toto corde occupat in ter/
renis. cū tamen ſurſum vt dictum ē more lilij aſcendere ⁊
ſe ſuperius dilatare deberet. Iuxta illud Mat.vj. ⁊ Luc.
xij. Conſiderate lilia agri quomō creſcunt.ſ. vſq; ad celuꝫ
Iſrael ergo. Unde in p̄s. Qui regis iſrael intende qui de/
ducis velut ouem Ioſeph. Iuſtus ergo dicit̄ liliuꝫ ꝓpter
ſplendorem ſapientie. Sexto dico ꝙ iuſtus dicit̄ lilium
ꝓpter valorē opulentie. Germinabit inquit. quia.ſ. iuſtus
debet in bonis moribus opulentus eſſe. ⁊ fructus virtutū
⁊ bonorum germinare. Lilium ergo germinat flores ⁊ ſe/
mina. fructus ⁊ folia. odores. ⁊ contra morbos varia iuua
mina. Sic vere dico ꝙ iuſtus debet germinare ⁊ produce
re flores ſancte affectionis. ſemina auree doctrine ⁊ predi/
cationis. fructus bone opationis. folia virentis ⁊ honeſte
locutionis. odorem bone fame ⁊ opinionis. ⁊ iuuamē pie
⁊ clementis ſubuentionis. Iuxta illud Eccleſiaſtici.xxxix.
Florete flores quaſi lilium date odorem. Germinabit in/
quit pſal. Iuſtus germinabit ſicut lilium ⁊ florebit ineter
num ante dominū. Iſta autem opulentia virtutum ⁊ ope
rum ſatis videtur denotare numerus foliorum. florum et
ſeminū. In floribus enim liliorum ſunt ſex folia. ⁊ in me/
dio cuiuſlibet ſeptem ſunt grana aurea ſeu ſemina. Quid
enim ſignat numerus ſenarius niſi ſex opera pietatis. que
in hoc verſu breuiter continētur. Uiſito. Poto. Cibo. Re
colligo. Ueſtio. Condo. Uiſito.ſ. infirmū vel incarceratū.
Poto ſitibundū. Cibo famelicum. Recolligo ſeu hoſpito
vel recipio pegrinū. Ueſtio nudū. Condo ⁊ ſepelio mor/
tuū. Uel ſi vis dic de ſex opibus ſpiritalibꝰ q̄ ſunt. In/
ſtrue. caſtiga. remitte. ſolare. fer. ora. Uñ de ſenario iſtius
germis dr̄ Eſa.vj. Oꝛ ſex ale vni ⁊ ſex ale alteri. q2.ſ. vtra/
q; pars miſericordie ſex hꝫ alas vt dictū ē. Iteꝫ q̄d ſignāt
ſeptē grana lilij niſi ſeptē morales virtutes. ſeptem vicijs
capitalibꝰ oppoſitas? q̄ ſūt hūilitas. largitas. caſtitas. cha
ritas. abſtinētia. patiā. diligētia. q̄.ſ. opponūt̄ ſupbie aua/
cie. luxurie. gule. inuidie. ire et accidie. Iſta.n. ſunt.vij. ſe/

mīna aurea figurata in ſeptem ſigillis ſīte quibꝰ nō apernit doī liber vite. Vn̄ Apoca. j. dicitur. Vidi ſeptem cādelabra aurea in medio. Talibus ergo germinibꝰ debet iuſtus homo more lilij germinare. Ecci. xxxix. Quaſi liliū frondete in gratiā. Juſtus igit̄ dicit̄ liliū ꝓpter valorē opulentie. Germinabit inquit. Et pone ſi vis quō liliū ſeu haſta lilij ſc curuata ſepeliat̄ ſub terra de quolibet nodo ſuo producit plātam et germinat. Sic vere ſi quis ꝑ humilitatē vel etiā per aduerſitatē curuatꝰ fuerit et depreſſus. ſolet multoplꝰ quaſi haſta lilij germinare. ⁊ bonoꝝ operum plātas ⁊ germina ꝓcreare. Zach. viij. Terra dabit germē ſuum. Septimo dico ꝙ iuſtꝰ dicitur liliū ꝓpter decorē apparentie. q̄ ſcȝ oſtendit̄ cū dicit̄. quaſi. Jſtud eī vocabulū quaſi denotat mihi ſimilitudinē reruȝ ſicut iam dixi et ſic picture et imagies q̄ fiūt i ſupficie parietū q̄ nō ſt̄ res imo q̄ res poſſunt denotari ꝑ quaſi. Jn quo etiā loquēdo moraliter nota ꝙ iſtud quaſi poteſt mihi denotare virtutem exterioris honeſtatꝭ q̄ ſcȝ nō ē ꝓprie res. ſ; q̄ res q̄ ſcȝ magis denotat picturam q̄ȝ naturā. ſimilitudinē ꝙ certitudinē. apparentiam q̄ȝ exiſtentiam. quam tamē iuſtꝰ debet habere. qua videlicet picturam ⁊ imaginē ſanctoꝝ in ſua ſupficie et in ſui exteriori apparētia debet ꝑ honeſtatē gerere vel portare. vt ſit quaſi chriſtus. q̄ſi angelꝰ. quaſi ſanctus. ipoꝝ ſcȝ vitam repſentādo. et eoꝝ mores et opa imitando. Qđ etiam pōt per liliū denotari. quod ſcȝ virore ⁊ candore induitur. ⁊ ꝑ honeſtatē et decentiā in armis reguȝ et principum picturant̄ (ſicut ſcȝ patet in armis regū francie. vngarie et nauarie et ſicilie et multoꝝ alioꝝ principum ⁊ magnatū) et imaginibus decorat̄. Ad denotandū moraliter ꝙ viror et candor ſeu ſplendor honeſtatis debet a nobis depingi. ⁊ ꝙ imaginibus et imitatiōibus ſanctoꝝ debet noſtra exterior conuerſatio inſigniri. ⁊ ꝙ inde arma militie noſtre q̄ nō debent eſſe carnalia. ſ; virtutes debent moraliter decorari. Quaſi inq̄t. Unde. iij. Reg. vij. dicit̄. Or in templo ſalomonis facta ſunt candelabra aurea. quinq; ad dexterā et quinq; ad ſiniſtrā quaſi lilij flores ex auro puriſſimo. Habētes lucernas deſup aureas. Candelabra aūt aurea ſignificant honeſtatis ſplendorē. que ſcȝ in dextera ꝓſperitatis et ſiniſtra aduerſitatis debēt eſſe quinq; et quinq;. ꝓpter quinq; ſenſuȝ cōtinentie nitorem. et debēt eſſe deſup. id eſt in patenti lucerne auree. id ē bonoꝝ exemploꝝ et documentoꝝ reſplendentiā et decorē debent habere. Et ſic deus et ſancti in talibus lilijs conſolabunt̄ et delectabunt̄. ſimplices vero ibidem nutriētur et erudient̄. Conſtat eī ꝙ deus delectatur in lilia honeſte conuerſatiōis vidēdo. Juxta illud Cant̄. vj. Dilectus meus inquit eccia. id ē xp̄us deſcendit in hortū ſuū ad areolam aromatis vt paſcat̄ in hortis ⁊ lilia colligat. Quilibet vero ſimplex delectat̄ in ipis eoꝝ exempla et doctrinā recipiēdo et accipiendo. Juxta illud qđ dicit̄ Canti. iiij. ꝙ ſcȝ hinnuli capree paſcūtur in lilijs donec aſpiret dies ⁊ inclinētur vmbre. Patet ergo ꝙ iuſtꝰ poteſt dici liliū ꝓpter decoreȝ apparētie quaſi inquit. Octauo dico ꝙ pōt appellari liliū ꝓpter candorem cōtinētie qui quidem cādor denotat̄ in noīe lilij. Liliū inquit. Liliuȝ eī q̄ȝdiu fuerit integꝝ caſtitatē continētiā et puritatē ſignificat tam ꝓpter candoreȝ q̄ȝ ꝓpter odorē. ſi vero fractū fuerit. odoreȝ ꝑdit ⁊ cādorem dimittit. Sic vere caſtitas dum eſt itegra. habet puritatis cādorē et famoſitatis odorē. Si v̄o fracta fuerit ꝑ luxuriā. tūc et puritatē et famā ꝑdit. fetoremq; ⁊ malā opinionē incurrit. Liliū ergo. Vn̄ vir iuſtus pōt figurari in candelabro tabernaculi de quo dicit̄ Exodi xxxvij. ꝙ illud fuit cādelabrū ductile de auro mundiſſimo de cuiꝰ vecte calami. ciphi. ſperule ⁊ lilia ꝓcedebāt. Quia reuera iuſtꝰ debet eſſe cādelabrū alios exemplariter illuminādo. ductilis faciliter obediēdo. de auro mūdiſſimo puritatem innocētie obſernādo et cuſtodiēdo. et debȝ hr̄e calamos diſerte lingue docēdo et p̄dicādo. ciphos. ſcȝ deuotionis ſe et alios ſpiritualiter inebriādo. ſperulas. i. ꝑuas ſperas ſeu anulos. ſ. ꝑ mobilitatem diligētie velociter operando et obteperādo. ⁊ lilia caſtitatis. mētis et carnis ſanctimoniā et continētiam frequētando. Et certe ſi bene attendimꝰ hic cōtinent̄ ſex virtutes que debēt concomitari lilia caſtitatis. que etiā poſſunt ꝑ ſex folia lilij deſignari. videlicet. Candelabꝝ ſapiētie ſeu honeſte apparētie. Ductilitas obediētie. Aure puritas innocētie. Calamꝰ lingue orationis doctrine et eloquētie. Ciphꝰ deuotiōis et inebriate conſciētie. Sperula opationis et diligientie. et ſic venient lilia mūde conuerſationis ⁊ puriſſime conſciētie. Unde Exodi xxv. Faciant inquit candelabrū ductile de auro mundiſſimo. haſtile eius et calamos. ciphos et ſperulas et lilia ex ipſo procedentia. Sic igit̄ patet ꝙ lilium. id ē vir iuſtus debet habere iſtas octo ſpeciales ꝓprietates. vt ſic poſſit dicere illud Cant̄. ij. Ego flos cāpi et liliū ꝯualliū. Si de lilio vis aliter dicē ſm̄ Mauriciū. Dico ꝙ nos iu enimꝰ Liliuȝ

Jn valle.	Jn valle plantat affectus humilis.
Jn ventre.	Jn ventre collocat caſtitas nobilis.
Jn flumine.	Jn flumine ſituat̄ gemitus flebilis.
Jn agro.	Jn agro ipm̄ querit contemplatio.
Jn horto.	Jn horto ipſum inuenit miſeratio.
Jn prato.	Jn prata ipſuȝ aſpicit conuerſatio.
Jn ſpineto.	Jn ſpineto ipſuȝ reperit maceratio.

De valle humilitatis dicitur illud. Ego flos campi ⁊ liliū conuallium. Cant̄. ij. De vētre caſtitatis ⁊ puritatis dicit̄ illud Cant̄. vij. Venter tuꝰ ſicut aceruus tritici vallatus lilijs. De flumine deuote flebilitatꝭ dicit̄ illud Ecci. l. Quaſi lilia que ſunt in trāſitu aque. De agro cōtemplatiōis dicit̄ illud Math. vj. Cōſiderate lilia agri quō creſcunt et nō ſeminā̄t neq; metūt. De horto cōpaſſionis ſeu miſerationis dicit̄ illud Canti. vj. Paſcat̄ in hortis et lilia colligat. De prato floride ⁊ odoroſe cōuerſatiōis dicit̄ illud Ecci. xxxix. Florete flores. quaſi liliū date odorē. De ſpineto vero pēnitētie et aſpere maceratiōis dicit̄ illud Can̄. ij. Sicut liliū inter ſpinas. ſic amica mea inter filias ⁊c̄.

Limes.

Nota ꝙ limes ſeu limitare idem eſt quod terminus ſeu finis. ſ; nihil peniꝰ eſt in cōcordātijs. ⁊ forte nec in biblia. Vide ergo vbi terminus eſt vbi finis.

Limen.

Cū limen ſit pars inferior oſtij ſeu porte ſepe fit ꝙ ꝑ limen intelligitur ingreſſus vl̓ itroitꝰ in ipam domū. vel etiā ipa domꝰ q̄ȝtū ad interioreȝ ꝑtē ſui. ſicut dr̄ ꝙ nos debemꝰ aploꝝ limina viſitare. limina dico. i. eccl'ias. Dicā ergo breuiter ꝙ i ſcp̄tura iuenit̄ Limē

Interiꝰ qđ debes intrare.
Supiꝰ qđ debes optare.
Exterius qđ debes ornare.
Inferiꝰ qđ debes vitare.

Primo dico ꝙ limē interius eſt cōſciētia q̄ cōſiderādo debet viſitari. Quia reuera cōſciētia nr̄a eſt vel eē ſe debet ſicut quedā ſancta. cuiꝰ limina ſunt ſepiſſime frequentanda et viſitanda. vt ſcȝ hō videat quid ibi deficit. quid ibi ꝓficit. et quid illuc officit. vt. ſ. ſuppleat deficiētia. compleat ꝓficiētia. amoueat officiētia. Et de tali limie iteriori. i. de tali ꝯſcīe domo ſeu hitaculo. ſeu itriſeco itroitu vl̓ igreſſu pōt dici illđ Ezech. xl. vbi dr̄. ꝙ angelꝰ mēſus ē tēplū interiꝰ ⁊ veſtibula atrij. limē et feneſtras obliquas. Et in eodē caplo ſeq̄t̄. ꝙ limē erat quadrāgulū. ⁊ facies ſanctuarij cōtra aſpectū altaris. ad deuotādū ꝙ limen qđ eſt templū interiꝰ. id ē nr̄a interior conſciētia dȝ eſſe mēſurata ⁊ limitata ꝑ regulas ⁊ moderamina diſcipline ⁊ eq̄tatis. Et debet hr̄e veſtibulū atrij. Hoc ē dictu. Veſtes ⁊ ornatꝰ moꝝ et honeſtatis. feneſtras dȝ hr̄e obliq̄s. i. noticiam ſcp̄ture circūſpecte. Debet etiā eſſe quadrangulū per obtentuȝ ſtabilitatis et firmitatis. et debet facies ſanctuarij. id eſt mentis ad altare conſpicere per deuotionem et cultum benefice deitatis. Limen eī conſcientie iſta debet habere vicȝ

Diſciplinā regulate menſure.
Decentiā moralis veſtiture.
Quadraturā imobilis ſtature.
Noticiā circūſpecte ſcripture
Deuotionē ad auctorē nature.

Et ſic cōſciētia erit Limē

Regulatū diſciplie moderamie.
Signatū diuino ſanguine.
Rigatū gratie flumine.
Exaratū ſcripture lumine.
Habitatū celeſti numine.

Eſt dico limē regulatū diſcipline moderamie ⁊ h̄ fit ꝑ tēperamētum ois opatiōis. Ezech. xl. Mēſus ē limen. Itē dico ꝙ cōſciētia ē limē ſignatū diuio ſanguine. ⁊ hoc fit ꝑ memoriā paſſionis. de quo dr̄ Exodi. xij. Faſciculum yſopi tingite ſanguie quē eſt in limine et aſpergite ex eo ſuper liminare et vtrunq; poſtem. Jn domo enim conſcientie limen quod iacet interiꝰ ē hūilitas. ſupliminare ē ſpes et mētis ſblimitas. vtriq; poſtes ſunt fides ⁊ charitas. Iſta ḡ ſt̄ ſanguie aſpgēda ⁊ ī

paſſionis memoꝛia ſpiritualiter intingēda. Itez dico ꝙ cōſciētia eſt limen rigatū gratie flumine. et hoc facit ꝑ fluuium deuotiōis. cōpunctiōis et compaſſionis. Unde Ezec. xlvij. Aque egrediebanť ſubter limen domꝰ. Item ē limen ſcriptum ſeu exaratū ſcripture lumine. Et hoc facit noticia legis ⁊ lux ratiōis. Deute. vj. vbi de mandatis legis ꝓcipiť ſic. Scribes ea in limine et in poſtibus domus tue. et ligabis ea quaſi ſignū in manu tua. Item eſt limen habitatum celeſti numine. Et hoc facit virtꝰ intriſece incarnatiōis. De quo Ezech. xlvj. Intrabit pꝛinceps et ſtabit in limine poꝛte. Patet ergo ꝙ limē interius eſt cōſciētia que cōſiderando debet viſitari. Secundo dico ꝙ limen ſupius eſt celi gloꝛia ſeu curia que deſiderādo debet contēplari. De quo Ezech. ix. Gloꝛia domini iſrael erat ſuper cherub et limen domꝰ. Tercio dico ꝙ limē exterꝰ eſt hic eccleſia. que deum colendo debet contēplari. quia ſcꝫ boni viri et iuſti liminibꝰ eccleſie commoꝛātur. ibiqꝫ deum colunt fideliter ⁊ humiliter venerantť. Cuius tñ contrariū faciunt ſuperbi eccleſiaſtici. qui ſcꝫ in liminibus eccie ingrediunť. nō humiliter ſed arrogāter. nō ad ſeruiendum. ſed ad ſeuiendū. non ad dei laudem. ſed ad ſui fraudeꝫ. Contra quos Sopho. j. Uiſitabo inquit dñs ſuper omneꝫ qui arroganter ingreditur ſup limen in die illa. qui compleuit domum dñi dei ſui iniqtate et dolo. Ut ꝓpꝛie dicatur illud Ezech. ix. Egreſſa ē gloꝛia dñi ad limen templi. Quarto vero dico ꝙ limē inferꝰ eſt mundi patria. que refugiēdo debet deteſtari. Libēter eñ fugit homo loca plena ſerpentibus et venenis. Sic vere debemus a mundo cū ſit plenꝰ malis hoibus et peccatis fugere. Juxta illud Sopho. ij vbi de ſpecioſa. id ē de alexādria dixit. ꝙ accubabūt in medio eius greges. oēs beſtie gentiū. ⁊ onocroculꝰ. ⁊ hericius ⁊ yber in liminibꝰ eius moꝛabunť vox cantantis feneſtra. coꝛuus in ſupliminari. Expone et applica ad diuerſas ſpecies hoim peccatoꝛum. Sic igiť patet quō limen id ē domus introitus vel ingreſſus ſumiť multis modis. Aduerte tamē ꝙ quis limen ſit inferioꝛ pars oſtij. ſupliminare ſupioꝛ. vtraqꝫ poſtis. vtraqꝫ colūna hinc et inde. ſepe tamen per limen intelligiť tota domus ⁊c.

Lingua.

Nota ꝙ lingua genereliter in ſcriptura ſignat locutionē. Et quia locutio eſt quādoqꝫ bona quandoqꝫ mala. Ideo duplicem linguam poſſumus inuenire. bonam ſcꝫ atqꝫ malā. Ideo bene dixit ſapiens Prouer. xviij. Qui cuſtodit os ſuū et linguam ſuaꝫ cuſtodit ab anguſtijs animā ſuam. Notemus ergo ꝙ ē lingua ſeu locutio vicioſa ⁊ virtuoſa. De lingua ergo virtuoſa dicamꝰ. ꝙ locutio noſtra debet quatuoꝛ habere cōditiones que in lingue ꝓpꝛietatibus denotantur. Lingua eñ eſt Mollis et delicata. Rubea ⁊ coloꝛata. Acuta et moꝛe gladij figurata. Plicabilis et ad mouendū ꝙplurimū applicata. Incluſa et dentiū circuitu vallata. Sic ꝓculdubio chariſſimi locutio iuſtoꝝ dꝫ eē Mollis ꝑ benignitatē. Coloꝛata ꝑ honeſtatē. Acuta ꝑ ſeueritatē. Plicabilꝭ ꝑ ſagacitatē. Incluſa ꝑ cuſtodie ſedulitatē. Sit igiť ligua locutiōis nře

Mollis ꝑ compaſſionem.
Rubea ꝑ dilectionem.
Acuta ꝑ coꝛrectionem.
Plicabilis per diſcretionē.
Clauſa ꝑ coertionē.

Primo ergo dico ꝙ in lingua noſtra debet apparere mollicies compaſſionis quia. ſ. verba noſtra q̄ per linguam denotanť debēt eſſe tenera et cōpaſſiua. dulcia. mitia. ſuauia et benigna in reſpondendo. ⁊ malos etiā interdum coꝛrigendo. Quia ſicut diciť Prouerꝭ. xxv. Lingua mollis duritiaꝫ confringit. Quia ꝓcerto mollis et benigna locutio frangit duritiā iracundie et furoꝛis. et etiam in peccatoꝛe qui coꝛrigiť duritiam malicie et obſtinatiōis. quia multi ſunt q̊ meliꝰ cū verbis dulcibus coꝛriguntť. duris autē et aſperis in deterꝰ obſtinanť. Similes marmoꝛi qui nō duro ferro ſed molli plūbo ſecatur. Similes etiā adamanti qui ferri duritiā ſupat. mollicies tamē ſanguinis ipſum ſecat. Quia breuiter duri et obſtinati q̊ coꝛrectionis duricia nō franguntť. aliquando lingua molli. id eſt verboꝝ dulcedine coꝛriguntť. Sicut eñ dicitur Prouer. xv. Rñſio mollis frangit iram. ſermo durus excitat furoꝛē. Et ſequiť Lingua ſapientiū oꝛnat ſcientiam. lingua placabilis lignū vite. Et Ecci. vj. diciť. ꝙ verbuꝫ dulce multiplicat amicos. ⁊ mitigat inimicos. Lingua eucharis in bono hōmine abundat. Sic ergo patet ꝙ i lingua noſtra debet eſſes mollicies compaſſionis. Secūdo dico. ꝙ in lingua locutiōis debet apparere robur honeſtatis. et dilectionis. Sicut eñ ligua eſt naturaliter coloꝛata et rubea. ſic locutio noſtra debet eſſe ꝑ honeſtatem coloꝛata. et ꝑ charitatē rubicūda. Quia videlicet quicqd loqmur aut dicimus debet amoꝛem ꝓximi ſapere. et honeſtatis ſerieꝫ cuſtodire. Sicut eñ in ſanitate lingue cognoſcitur ſanitas poꝛcoꝛū. Sic ſanitas animi apparet in ſanitate verboꝛum. Medici etiam linguas infirmoꝝ reſpiciūt. et ad ſanitateꝫ lingue ſanitatē coꝛpis cognoſcūt. Ex abūdantia eñ coꝛdis os loquiť. et ad locutiōis ſanitatē ⁊ honeſtatē animi puritas declarať. Unde ꝓuer. xij. Lingua ſapientium ſanitas.

Tercio dico ꝙ in lingua locutiōis debet apparere acuties coꝛrectiōis. qꝛ ſcꝫ lingua noſtra loco et tempoꝛe debet gladio ſimilari. quia ſcꝫ debet acuta eſſe alios coꝛrigendo. pūgendo et caſtigādo. Unde de apoſtolis diciť Actuū. ij. ꝙ apparuerūt illis diſptite lingue tanꝙ ignis. Ignis eñ ardoꝛem coꝛrectiōis deſignat. Quarto dico ꝙ in lingua noſtre locutiōis debet apparere plicabilitas diſcretionis quia ſcꝫ ſicut lingua faciliť vertiť et moueť. et ad volūtatē hois nunc ad vnam partem nunc ad aliam agitať. Sic vere locutio noſtra debet eſſe ita ſapiēs et diſcreta. ꝙ ſm ꝑſonas quibꝰ loquimur ipſam debemꝰ vertere. ⁊ mutare et variare. quia ſcꝫ ꝑ nos ſunt nūc triſtes conſolādi nūc ignoꝛātes inſtruēdi. nūc delinquentes arguendi. nunc iuſti collaudādi. Sicut eñ canis habet linguam medicinalē. valde tamē flexibilem. tenuem et ſubtilē. Sic verba noſtra debent eſſe medicinalia. vtilia ⁊ ꝓficua. ⁊ ꝑ diſcretionē ad diuerſa officia vertibilia et mutabilia. ſicut de apoſtolis diciť Actu. ij. Loquebanť varijs linguis aplı̄ magnalia dei. Iſtud potiſſime ꝑtinet ad ꝓdicatoꝛes. quia. ſcꝫ ſicut vrſa cattulū ſuum qui naſcitur infoꝛmis ⁊ ſine figura. ſolet diuerſimode lambere. ⁊ in ipō ꝑ ligue officiū foꝛmā ⁊ figurā debitā generare Sic vere chariſſimi ꝓdicatoꝛ cattulos. i. peccatoꝛes qui de ſui natura ſunt turpes ⁊ infoꝛmes. foꝛma ⁊ figura honeſte conuerſationis carētes. debet per officiū lingue locutionis et pꝛedicationis tamdiu diuerſimode lambere. ꝙ et ipſos poſſit per virtutes et gratias figurare ſeu generare. Uarie enim et diuerſimode debet loqui pꝛedicatoꝛ videlicet

Nunc alte de paradiſo.
Nunc baſſe de inferno.
Nunc acriter de peccato.
Nunc dulciter de pꝛemio.

Nunc audacter de fidei pꝛemio. ⁊ ſic de alijs. Ipē eñ debet loqui aliquando linguis hominū. et quādoqꝫ linguis angeloꝝ. dicēs illud. j. Coꝛinth. xiiij. Gratias ago deo meo qm̄ oim veſtrum lingua loq̊r. Patet ergo ꝙ in lingua nřa debet eſſe plicabilitas diſcretiōis. Quito dico ꝙ i lingua locutiōis noſtre debꝫ eſſe clauſura ſeu ꝯcluſio coertionis. Membrū ei lingue ē cōcluſum q̄ſi in duobus carceribus ⁊ clauſuris. ſ. intra ambitū dentiū ⁊ labioꝝ. Ad denotanduꝫ ꝙ ipām natura clauſam eſſe voluerit et ligatā vt in actum locutiōis faciliter non exiret. ſꝫ vt raritatē ſermōis faceret. et quicq̊d dictura eſſet diutiꝰ cogitaret. Juxta illud. j. Petri. iij. Quis ē qui vult vitā. diliget dies videre bonos. Coherceat linguā ſuā a malo. ⁊ labia ſua ne loq̄nť dolū. Crocodillꝰ ei maximū ē aial et tñ minimā hꝫ linguā. Quia ſcꝫ ipām nūqꝫ pōt extra os ponē. et ideo nullā penitꝰ ꝓfert vocem. ſicut dicit Pliniꝰ ⁊ Solinꝰ. Sic vere chariſſimi illi q̊ ſunt maioꝛes i efficacia ⁊ ꝟtute. ſ. viri pꝛudētioꝛes ⁊ melioꝛes. hñt vt cōiter linguā minoꝛē q̄tū ad exercitiū locutiōis quia ſcꝫ raro et modicū emittunt verba ſua ab oꝛe. ſciētes qđ ſm dictū ſapiētis ꝓuer. x. In multiloq̊o non deerit peccatū. Uñ Jaco. iij. Lingua quidē modicū eſt mēbꝝ et magna exaltat ⁊c. Quinimo multi fuerūt phı̄ qui ad litteram voce carē voluerīt. ⁊ q̊ ſe tꝑali vel ꝑpetuo ſilētio dānauerīt Juxta illđ Ezec. iij. Adherere faciā linguā tuā palato tuo ⁊ eris mutꝰ et q̄ſi nō loquens ⁊c. Sic ergo patet q̄liter lingua noſtra debet habere clauſurā coertionis. quia vere lingua eſt clauſa inuoluta et occultata ſicut ignis ne extra noceat. Sicut latro ne extra exeat. ſicut canis ne extra moꝛdeat. Et ſic ptꝫ quō ligua dꝫ eſſe Mollꝭ. rubea. acuta: mobilis clauſa. Et h̄ đ bona lingua ſufficiāt. Sꝫ heu ꝓhdoloꝛ lingua ñ ſp ſignat i bono. imo ꝓcerto multotiēs đſigt i malo. qꝛ ꝓo hodie mlta iueniūť genera malaꝝ linguaꝝ. vꝫ ligua

Mollis per adulationem.
Acuta per detractionem.
Rubea ꝑ incautā locutionē.
Mobilis ꝑ verboꝝ variationē.
Clauſa ꝑ inuidiā ⁊ idignationē.

Eſt em̄ lingua adulatoꝝ. diffamatoꝝ. iactantiū. duplitiū. inuidentiū. Eſt em̄ lingua adulatorū ſicut lingua catti que valde eſt plicabilis et ſubtilis. que rem pinguē libēter lambit. Verūtamen ipām pinguedinē paulatim attrabit et ꝯſumit. Quia vere adulatores diuerſimode plicāt ⁊ variāt linguas ſuas Amore em̄ pinguedinis. id ē alicuiꝰ lucri tꝑalis diuites libenter lambūt ⁊ ſic paulatim pinguedinē ſuarū diuitiaruꝫ ſibi attrabūt et acquirūt. Vn̄ Ecci. xx. Qui edūt paneꝫ illiꝰ falſe lingue ſunt. Lingua detractoꝝ ſeu diffamatoꝝ eſt ſicut lingua ſerpētis q̄ valde ē venenoſa. vn̄ ꝓpt maliciā veneni nigra appet. et ita cito mouet̄ ꝙ biforcata eē videt̄ qꝛ ſcꝫ locutio ⁊ lingua detractorū q̄ valde nigra ē ⁊ ifamis ē illꝰ quos mordet venenoſa et mortifera. ⁊ ad diffamationē aliorū diligēs mobilis ⁊ acuta. Vnde in pſ. Acuerūt linguas ſuas ſicut ſerpētes: venenū aſpidū ſub labijs eoꝝ. lingua iactantiū et dupliciū ⁊ indiſcrete loquentiū eſt ſicut lingua quorūdā thauroꝝ qui ſunt in india. qui ſm̄ Pliniū ita babent linguas ꝓtenſas et longas ꝙ vſqꝫ ad aures ꝓtendūt eas. Quia vere multi ſunt qui ꝑ multiloquiū. ſtultiloquiū iactantiā et cetera vicia verborum linguas lōgiſſimas babere noſcūt̄. q̄s ſcꝫ vſqꝫ ad aures ſuas vident̄ ꝓtēdere in q̄ꝫtum oīa que audierint volūt ſtatim per multiloquiū recitare. In talibus em̄ lingue et aures et auditus. ⁊ locutio ſimul ſtant. Quia multi quicquid audierint ſtatī dicūt ſicut apparet de faciliter diffamātibus ⁊ iniuriātibꝰ. Contra q̄s dicit̄ Ecci. xix. Audiſti verbū aduerſus, primū cōmoriatur in te. Sicut em̄ apparet de libenter rumores narrātibus ⁊ de factis ſuis faciliter loquētibus ⁊ iactantibꝰ. De quibus dicitur in pſ. Poſuerūt in celum os ſuū et lingue eorū trāſiuit in terra. q. d. Iſti volunt ad celū et ad terram. ad alta et ad infima: ad ardua et ad ꝑua extendere linguaꝫ ſuam. De quo bene pōt dici illud Eſa. xxxij. Lingua balborū velociter loquet̄. Lingua dupliciū eſt ſicut lingua canū nobiliū: que ita eſt ſubtilis ⁊ longa ꝙ ipſam poſſunt faciliter cōplicare. quia. ſ. duplices continue plicant et variant verba ſua. nūc vnū in p̄ſentia nunc aliud in abſentia dicētes. Iuxta illud pſ. Lingua canum tuoꝝ ex inimicis ab ipō. Vnde prouer. xvij. Qui vertit linguā ſuaꝫ incidet in malū. Quia ſicut dicitur Ecci. iij. Peccator cognoſcit̄ in duplici lingua Lingua vero inuidētium eſt illorum. qui ſcꝫ ex inuidia nolunt docere et erudire. et iſta eſt ſicut lingua elephātis que ſemꝑ in ore dicit̄ latitare et nunq̄ꝫ exteriꝰ apparere. qꝛ. ſ. tales ex indignatione et inuidia nolūt alijs oſtendere linguā ſuam nec aliquod verbuꝫ doctrine vel ſolatij eis dare. De quibus dicit̄ in pſ. Adbeſit ligua mea faucibꝰ meis ⁊c̄. Et ſic patet quō tam lingua mala q̄ꝫ lingua bona accipiuntur quinqꝫ modis. Vide infra de Loqui.

Limpidus.

Idem eſt quod purꝰ et mundus ſ. pauce ſunt auctoritates. Vide īfra de mūdicia et puritate ⁊c̄.

Lingere ſeu Lambere.

Cum lingere ſeu lambere nibil aliud ſit q̄ꝫ lingua aliquid ſuauiter tāgere vl̄ palpare. ſicut conſueuere facere canes circa carnes. in quo ſcꝫ actu cōſuenit lambēs inuenire delectationem. Ille etiam qui lamqit cōſuenit inuenire complacentiā et quandā neruorū titillationē. Et ſic conſtat ꝙ ligere et lābere ꝑtinēt ad officiū ligue. Poſſuꝫ ḡ nōre ꝙ i ſcꝑtura iuenit̄ Vnū ligere

Veracis p̄dicationis.
Tenacis meditatioīs.
Fallacis adulationis.
Crudelis d̄lectatiōis.

Lingit p̄dicator verbis ſuauibꝰ vt curet vlcera. Vnde Luc. xvj. dicitur de Lazaro. Qꝛ veniebāt canes. id ē p̄dicatores et lingebant vlcera eius. ligua em̄ canis ⁊ ipſius lictio eſt medicinalis. Aduertendū tamē eſt ꝙ ſolum illi qui ligua ⁊ manu lābuerūt aquas electi fuerunt a dn̄o. Alij vero qui ſolum linguaꝫ appoſuerūt reprobati fuerūt. Sicut dicit̄ Iudicū. vij Ad denotādum ꝙ p̄dicator ſi vult ꝙ ſuū lingere vel lambere. Hoc eſt dictu. ſuum loq̄ vel p̄dicare ꝓficiat neceſſe ē ꝙ cum lingua manū. cū verbo opus et exemplū apponat. Quia teſte Gregorio. loquētis auctoritas ꝑditur. cum vox ope non iuuatur. Item linget contemplator cordis affectibus recolens vulnera. ſcꝫ chriſti. quia ſcꝫ deuotꝰ homo debet ꝑ deuotionē lingere ſanguinē xp̄i. Exemplo illorū canū qui linxerūt ſanguinē Naboth neq̄ter iterfecti. iij. Reg. xxj Vnde deuotis et cōtēplatiuis dicit̄ Iob. xxxix. ꝙ pulli aq̄le lambūt ſanguinē. Itē lingit adulator verbis fallacibus excuſans ſcelera. Vnde michee. vij. dicit̄ de adulatoribꝰ ꝙ ipī lingent puluerē quaſi ſerpētes. Serpēs em̄ lingēdo iuēnenat. Sic iſti adulando pulueres ⁊ incōſtantes diuites intoxicant dū ipſos nutriūt in peccatis. Iteꝫ lingit depredator vocibus crudelibꝰ dum infert verba minacia. quia ſcilicet crudeles et iniqui videt̄ lingere ſanguinem innocētiuꝫ dū in eoꝝ tribulatiōibus delectātur. iij. Reg. xxj. Lambent canes ſanguinē tuum ⁊c̄. Crudeles em̄ ſicut canes famelici videtur innocētes et pauꝑes lingere. dū ipſorū ſubſtantiam rapinis ⁊ ſpolijs ſatagūt deuorare. pſ. Inimici eiꝰ terram lingēt. Et hec de lingere ſeu lambere ſufficiant.

Linire.

Cum linire nibil aliud ſit q̄ꝫ aliquid vel aliqua re pigui vel vnctuoſa leniter vngere vl̄ tractare. vl̄ cepo. cera. bitumīe ſeu cemēto aliq̄d opire et rimas fixuras ⁊ foramia ꝯtegē vl̄ iplē. nōre poſſumꝰ ꝙ linit̄

Morbus vt poſſit ſanari.
Domꝰ quā decet ſacrari.
Murus qui debet ornari.

Et ſic dicam moraliter ꝙ ego inuenio linitura

Predicationis.
Conſecrationis.
Adulationis.

Primo ergo dico ꝙ eſt litura vel linitura p̄dicatiōis. Quia reuera predicator ad moduꝫ medici cōſueuit peccatorū infirmitates linire. et vngēta ſalubria. hoc ē verba ſalutaria ꝓ curandis vicijs adhibere. Iſte em̄ quādoqꝫ linit luto. de morte meditatione loquens. Quandoqꝫ linit felle. loquens de culpe deteſtatione. Quandoqꝫ linit bitumine loquēs de amore et dilectione. De luto mortis ⁊ ipius meditatione dicit̄ Iohan. ix. Qꝛ ieſus fecit lutū ex ſputo et liniuit oculos ceci nati et ſtatim vidit. Quia reuera luti et terreſtreitatis noſtre memoria facit nos videre et intelligere cūcta vtilia. Ioh. ix. Ille homo q̄ dicit̄ Ieſus lutum fecit ex ſputo et liniuit oculos meos. De felle peccati et eiꝰ deteſtatione dicit̄ Thobie. xj. ꝙ oculi thobie liniti fuerūt de felle piſcis et illuminati ſunt. Fel em̄ amaritudinē peccati ſignat. ſeu cōtritionem quā hebet habere amariſſimā de peccato. De bitumine charitatis et dilectiōis dicitur Gen̄. vj. De archa Noe. ꝙ intrinſecꝰ bitumine fuit linita. ſcꝫ ne aq̄ diluuij ſubitraret. Ad denotandū ꝙ archa anime. bitumine tenacis dilectionis. ⁊ gratie debet inungi. ne aqua diluuij. id ē mundi ꝓſperitas. vel aqua peccati poſſit ſubmergi. Sicut de matre moyſi dicit̄. ꝙ fiſcellam liniuit bitumīe vt moyſes ꝓiectus in flumine non mergeret̄. Iſta eſt igit̄ litura vel linitura p̄dicationis. Secūdo dico ꝙ inuenit̄ linitura conſecrationis. Et iſta eſt quādo ſacerdos vel epiſcopus conſecrandus in ſpiritualē domū dei. criſmate vel oleo vngitur et linit̄. denotās ſcꝫ lituram et vncturā gratie diuine: qꝛ ſcꝫ quando deus ipſum hominem ſibi dedicat ⁊ quādo ipm̄ ſanctificat et conſecrat. oleo ſue gratie ipſum linit. Leui. viij. Tulit moyſes vnctionis oleū quo liniuit tabernacula cum omni ſuppellectili ſua. Res em̄ que linitur magis vt cōiter eſt dulcis ſuauis et plana. Sic vere illi qui gratia dei liniunt̄ et conſecrantur. ſunt magis dulces. ſuaues et mites. plani etiā ⁊ veraces ceteris eſſe noſcunt̄. Sic ergo patet ꝙ eſt litura qua deo ſpiritalis domus conſecratur. In qua quia interdum lepra apparet. precipit̄ domus vel locus lepre radi. et luto alio tota liniri. ſicut apparet Leuit. xiiij. Ad denotandū ꝙ domꝰ anime quam lepra peccate fedauit per penitentiam eſt radenda. et luto alio hoc eſt dictu luto diuine gratie linienda. Hec eſt igitur litura conſecrationis. Tercio dico ꝙ inuenitur litura adulationis Cementarius enim murum ſolet linire. et calce et coloribꝰ picturare. vt ipſius poſſit turpitudinem operire. Sic adulator verbis fallacibus malos diuites linit. et ſic vicia ipſorum ab oculis ipſorum decipiendo et falſe excuſando contegit et abſcondit. Ezechie. xiij. Prophete eorum linierūt eos abſqꝫ temperamento. Temperamentū appellat paleas que ponunt̄ in luto quando linitur murꝰ. vt ſtabilius ⁊ firmius hereat in muro ⁊ vt ſit edificiū magis firmū. Ezec. xiij. Liniebant parietem luto abſqꝫ paleis. ſed vere palee debent poni in luto. quia. ſcꝫ ſi quis aliquē linire voluerit bla

diendo.ſemꝑ debet adhibere paleas defectuū ſuoꝝ ipſuꝫ
arguēdo et corrigēdo.quod qꝛ adulator nō facit. ideo ſine
tꝑamento linire dicit̄ in loquendo.Ezech.xiij. Deſtruā pa
rietē queꝫ liniſtis abſqꝫ temperamēto.Quia reuera illi qui
ſine temperamēto tali ab adulatoribꝰ liniuntur et blandi,
unt̄.ita decipiunt̄ vt finaliter in corꝑe rebus et aīa deſtru,
entur.Unde Ezech.xiij.Dic eis ꝙ liniunt abſqꝫ tempera,
mēto ⁊ ꝙ caſuri ſint.Et ſeq̄tur ibidem.Et dirumpere faci,
am ſpiritū tempeſtatū in indignatiōe mea. ⁊ deerit ymber
inundās in furore meo. ⁊ dabo lapides grandes in ira ī cō
ſummationē et deſtruam parietē quē liniſtis abſqꝫ tempe
ramēto.Iſta bene allega cōtra adulatores et cōtra illos q̄
per adulatores ſe fraudari ꝑmittunt. Sic ergo patet de li,
tura adulationis.Et hec ſufficiant de linire.Uide vbi Un,
gere.

Linum. Lineum. Cum linū ſit genꝰ her,
be ꝺ̄ q̄ lineū texit̄ veſti
mentū.ſubtile.candidū et ſuaue.quod ſcꝫ primo herba vi,
ridis naſcit̄.et ſemen in capitellis ip̄ius colligit̄.herba ſo
collecta in aq̄ ponit̄ vt ſtipula putrefiat.mergi certo tꝑe di
mittit̄.⁊ ſic cortex ab interiori ligno vel ſtipula ſepat̄ q̄ cor
tex malleorum tunſionibꝰ preparatur.tandem filatur.texi
tur et orditur.⁊ per diuerſas bullitiōes et loturas in can,
dorē eximiū commutatur.et faciēdis diuerſorū generū ve
ſtimentis coaptat̄.Notare poſſumus ꝙ linum in bono ſu
mit̄ et in malo.In malo eñ ſignificato ꝑ linum intelligit̄
Cogitatio ſubtilis et malicioſa. Linū eñ eſt quid ſub
Cōuerſatiō ciuilis et ambitioſa. tile.ita ꝙ ſi miſcet̄ cū
Delectatio puerilis ⁊ delicioſa. alio filo in pāno non
cito ꝑcipit̄.et ſignat malicioſaꝫ cogitationē quā dñs repro
bat atqꝫ damnat.eo ꝙ dum nō ꝑcipitur ſimplices decipit
atqꝫ fraudat.Et ideo veſtimentū de lino ⁊ lana contextuꝫ
in lege ꝓhibetur.Deutro.xxij. Non habebis inquit veſti,
mentū qꝺ̄ ex l no ⁊ lino contextū eſt. Ad denotandū ꝙ la
na.id eſt exterior ꝓtenſa ſimplicitas.dū linum.i. interiorē
maliciā cooperit.ſimplices fallit ⁊ decipit dū ab eis nō ca,
uet̄.Eſa.xix.Confundent̄ qui operiūtur linū.id eſt maliciaꝫ
Item linū quod ē candidū et pulcrum a tinea q̄nqꝫ rodit̄
et faciliter maculatur.ſignat exteriorē conuerſationē.que
ſcꝫ q̄nqꝫ tinea interioris hypocriſis viciatur.⁊ macula lux,
urie defedat̄.Et iſta ē lepra in veſte linea de qua fit mentio
Leuit.xiij.vbi dicit̄.ꝙ veſtis linea que lepram habuit infe
cta reputabit̄.Et ꝑcipitur ibi.ꝙ ſi huiuſmodi lepra nō ceſ,
ſauerit comburat̄.Quia reuera ſi veſtis cōuerſationis ali,
cuius lepre hypocriſis maculat̄.ſi ſe nō caſtigauerit. infer,
ni ignibus finaliter cōburet̄.Ad quod facit illud quod di,
citur Leui.x.de filijs aaron.alienū ignē offerētibus in alta
ri.qui induti lineis tunicis igne diuino ſunt occiſi ſicut he,
ne ibidē dicit̄.Tulerūt eos ſicut iacebāt veſtitos lineis tu,
nicis.Item linū quod eſt tactui delectabile ⁊ ſuaue.quan
do tamē eſt in herba facile rumpit̄ vel caſſatur ſignat car,
nalem et delicioſam viuēdi conditionē.quia licet ſit carna
libus ſuauis ⁊ delectabilis.quādo tamen nimis eſt viridis
atqꝫ mollis tribulatione facili poteſt frangi .Et ſic Exo.ix.
dicit̄.Per tonitrua grādinē ⁊ pluuiā linū ⁊ ordeū leſum ē
eo ꝙ ordeū eſſet virens et linū iam folliculos germinaret.
Linum igitur quandoqꝫ ſumitur in malo. Sed dico ad
huc ꝙ q̄nqꝫ linuꝫ ſumitur in bono. Et ſic dico ꝙ ſignificat
Conſcientie nitorem ⁊ ſanctitudinem. Linum eñ qꝺ̄
Continētie candorem ⁊ pulcritudinē. eſt purū ⁊ mū,
Aparentie decorē et gratitudinē. dum ſeu veſtis
Temperantie dulcorem ⁊ mititudinē. linea que facili
us emundat̄ ſi contaminata fuerit q̄ꝫ quecūqꝫ alia veſtis.
ſignat puritatem cōſcientie ſeu innocētie que ſcꝫ ſicut cito
ꝑ peccatū pōt infici.vel ꝑ alienam maliciam decipi. ſic cito
pōt rectificari vl̄ lauari ⁊ ad ſtatū priſtinū ꝑ penitentiaꝫ re
ſtaurari.De qua ſcꝫ puritate dicit̄.j.Reg.j.ꝙ Samuel pu
er erat adhuc infātulꝰ.Et ſeq̄tur in ſequēti caplō. Samu,
el aūt miniſtrabat corā dño accinctus ephot lineo. Iteꝫ
linū quod eſt nitēs ⁊ candidū ſignat cōtinētiam que ꝑ co,
lorē album cōiter deſignat̄.in cuiꝰ figura ꝑcipit̄ in lege di,
uina Exo.xxviij.ꝙ ſacerdotes feminalibus lineis vti debe
bant q̄n ī tabernaculo miniſtrabāt.Per feminalia q̄ renes
⁊ membra pudibūda cooꝑiebāt.virtutē cōtinentie deſigna

bant.q̄ ſcꝫ linea.i.munda et pura maxime in viris eccleſia
ſticis debent eſſe vt genitalia.id ē actꝰ venereos valeat co,
hibere.vt ſic valeant dño digne miniſtrare.Leuiti.vj.Ueſti
etur ſacerdos tunica ⁊ feminalibꝰ lineis.Ad quod facit il,
lud Hiere.xiij.Uade poſſide lūbare lineū.⁊ pone illud ſuꝑ
lūbos tuos.Lumbare eñ quod ſtrigit lumbos caſtitatē de
ſignat.Teſte eñ Grego.Lūbos tūc reſtrigimus cū carnis
luxuriam ꝑ cōtinentiā coartamus. Iteꝫ linū quod ē ve,
ſtimentū decorum et placidum ſignat honeſtam apparen,
tiam.que.ſ.mūda debet eſſe et grata.et cūctis placita ⁊ ve
nuſta Exo.xxix.cap̄. Cumqꝫ laueris patrē cū filijs: indues
aaron veſtimētis ſuis.id ē linea tunica ſuꝑhumerali ⁊ rati
onali quod cōſtriges baltheo:Ueſtimēta eñ ſignificant ex
teriorem honeſtatem.q̄am.ſ.debent cōcomitari linea tu,
nica.i.puritas et mūdicia:ſuꝑhumerale. id eſt fortitudo et
patientia.rationale.i.prudentia.⁊ baltheum conſtrigēs.id
eſt modeſtia et tēperātia.Leuit.viij.Ueſtiunt pōtificem ſu
bucula linea. Itē linū quod eſt veſtimētū molle ⁊ ſuaue
ſignat benignitatē ⁊ modeſtiam.q̄ ſcꝫ alijs ſuauis eſt ⁊ mi
tis.Magna ei benignitas et ſuauis humilitas fuit ī dauid
quādo ſaltabat accinctꝰ ephoth lineo ante archā. ſicut di,
cit̄.ij.Reg.vj.Dauid ꝑcutiebat in organis ⁊ ſaltabat totis
viribꝰ ante dñm.Porro Dauid erat accictus ephot lineo:
h̄ ē dictu. māſuetudie et dulcore.pſ̄.Memēto dñe dauid
⁊ oīs māſuetudis eiꝰ. Igr̄ ꝑ linū ſeu veſtimētū lineuꝫ ītel
ligit̄ puritas et ſuauitas:ſiue in cōtinētia ſiue in cōuerſatio
ne et apparētia.ſiue etiā in verbo modo ⁊ moderantia. Et
reuera qui vult talia veſtimēta.i.talem moꝝ puritatem ha
bere.debet primo ea ꝑ humilitatem in terra.i.infeꝛiꝰ ſemi,
nare in aqua.ſcꝫ deuotiōis et lachrymationis humectare.
et ꝑ penitentiā a ſuꝑfluis ſeparare:tandē tunſionibus.id ē
tribulationibꝰ et correctionibꝰ ſubmittere. ꝑ contritionē
bullire:ꝑ confeſſionē lauare:ꝑ ſatiſfactionem texere ⁊ ordi
re:⁊ per moꝝ compoſitionēꝫ ſuere et formare.Et ſic veſti,
mentū lineū poterit induere et habere et miniſtrare ī taber
naculo dignꝰ eſſe.Habeat igitur tunicā lineā charitatis.ſy
darim lineā dignitatis:vittam lineā timoroſitatis menſu,
ram lineā equitatis ſcripturā veritatis. zonaꝫ ſtringentis
temperātie et ꝑcitatis feminalia caſtitatis:et oīa ſint linea
ꝑ mūdiciā innocentie ⁊ puritatis.De tunica charitatis di,
citur Leuit.viij.Ueſtiūt pontificē ſubucula linea.De ſyda
ri dignitatis et zona temperantie conſtringentis ⁊ maturi,
tatis coercētis videlicet malos mores:q̄ ſcꝫ debent eſſe li,
nee pure ⁊ ſincere.dicit̄ Leui.xvj.Qꝛ ſacerdos acciget̄ zo,
na linea.⁊ ſydarim lineā imponent capiti eius.De vitta li,
nea.q̄ ſcꝫ ſtringebat caput hoc ē dictu:de timore dei qui co
hibet mentē pōt dici illud Ezechi.xliiij.Qn̄ miniſtrāt ī por
tis atrij interioris ⁊ intrinſecꝰ:vitte linee erūt in capitibus
eoꝝ. De mēſura vero iuſticie et eq̄tatꝭ: q̄ ſcꝫ debꝫ eſſe linea
id ē pura ⁊ ſine aliqua fractiōe ⁊ corruptione pōt dici illud
Ezech.xl.Ecce inquit vir cuiꝰ erat facies quaſi ſpēs eris:⁊
funiculꝰ lineus:et calamꝰ mēſure in manu eiꝰ.Uir eñ iſte
ē virtuoſus ſeu vigoroſus p̄latus vel iudex:q̄ ſcꝫ debet ha
bere funiculū et calamū iuſticie in manu ꝓ meritis cuiuſli
bet mēſurādis.Iſta tñ linea et pura debet eſſe:vt ſcꝫ nulla
corruptio affectiōis vel ſymonie:vel ſubuerſatiōis vl̄ fauo
ris aut odij itercedat.De ſcriptura etiā.ſ.veritatꝭ q̄.ſ. linea
pura et ſancta et ſine quacūqꝫ vana gloria hereſi vel falla,
cia debet eſſe dicit̄ Ezech.ix.ꝙ vir vnus veſtitus lineis ſta
bat in medio ⁊ atramētariū ſcriptoris ad renes eiꝰ. De fe,
minalibꝰ vero caſtitatis ſatis viſum ē ſupra.Et Ezec.xliiij
Feminalia linea erūt in lūbis eoꝝ.Ecce ergo quō quicq̄d ē
et maxime ī eccleſiaſtico q̄ hꝫ ī ſacramēto altaris et in dñi,
cis officijs miniſtrare.totū debet eſſe lineū.totū purum to
tū ſauctū.nihilqꝫ maculatū corruptū aut fictū. Iuxta illud
Ezec.xliiij.Cū ingredient̄ portas atrij interioris:veſtibus li
neis induent̄:⁊ non aſcēdet ſuꝑ eos quicq̄ꝫ laneum.Lana
eñ que naſcit̄ ex carne pōt in hoc loco carnalitatē necnon
carnalē parētū affectionē ſignare:quam .ſ.q̄libꝫ ingrediēs
portas eccl̄ie debet deponere:⁊ lino puritatis et inocentie
ſe veſtire.Et ſic figurabit̄ in illo viro veſtito lineis:de cuiꝰ
mirabili deſcriptione fit mentio Dañ.x.Uide ibi.Aduerte
tñ ꝙ ſicut ſupra dixi de lino ꝙ ſicut multis tunſionibꝰ:car,
pinationibus et bullitionibus ſupponit̄. Sic dicam ꝙ illi

quilibet puritate et mundicia veſtiuntur: multis mundi tribulationibus ſupponuntur. ſicut de impio Saul et Do ech ydumeo principe paſtorum eius: per quos itelligo mūdum et eius tyrannos. dicitur. j. Regū. xxij. Occidit octuagintaquinqꝫ viros indutos ephod lineo. Patet ergo ꝙ per linū ſeu per lineum veſtimentū poteſt omnis mūdicia et puritas deſignari. et quō in bono ſumit et in malo vide ſ de Biſſo ⁊ Lino et in tabula.

Liqueſcere. Liquefieri.

Nota ꝙ liqfactio nihil aliud ē ꝙ̄ alicui⁹ duri aut ſolidi occaſiōe caloris vł adiūctione humoris diſſolutio. Et ſic dicam tam in bono ꝙ̄ in malo accipiendo ꝙ triplex inuenitur liquefactio ſcilicet

Iuſtorum. Malorum. Cunctorum.

Primo ergo dico ꝙ liqueſcunt iuſti quādo calor diuine charitatis ipſos pcutit. et quando radius ſolaris ſeu diuine inſpirationis ipſos penetrat et perfundit. Et ſic dicam ꝙ ſicut ex ſcripturis poteſt intelligi ꝙ Liqueſcit cor

Penitentis. Diligentis. Miſerentis.

Prima eſt liquefactio cōtritiōis q̄ ſcꝫ ſicut nubes liquefacta emittit lachrymas. ps. Factum eſt cor meum tanqꝫ cera liqſcens in medio vētris mei. Et alibi in ps. Emittet verbū ſuum ⁊ liquefaciet ea. ſ. corda penitētia ⁊ cōtrita. Flauit ſpiritus eius et fluent aque. Secūda liquefactio eſt deuotiōis Metallū em̄ durum qn̄qꝫ virtute ignis liqueſcit: ita ꝙ ſm voluntatē ſuam artifex in varias formas ⁊ imagines ipm vertit. Sic vere qn̄qꝫ fit ꝙ iuſt⁹ p deuotionē taliter liqſcit: ꝙ omnem duritiā indeuotiōis obſtinatiōis dimittit ⁊ i diuerſas virtutū imagines ſpūs artifex ipm flectit. Et de tali liqfactione indeuotionis ⁊ obſtinatiōis dicit̄ Cant. v. Aia mea liquefacta eſt vt dilectus locut⁹ eſt. Et exodi. xvj. Cū incaluiſſet ſol liquefiebat manna. Tercia eſt liquefactio cōpaſſionis. Nā ſicut roſa poſita in alembico liqſcit ⁊ reſoluitur in fumū: qui tandē in aquam medicinalē hoib⁹ diſtillatur. Sic pius homo ardore miſeriarum alienoꝝ cōpunctus p cōpaſſionē reſoluit̄: et in aquā refrigeratiuā ⁊ lenitiuam beneficioꝝ mutat̄ inqꝫtum alijs benefacit ⁊ ſubuenit vel ſaltem pie cōpaſſionis lachrymis irrigat. Nōne de Joue legit̄ ꝙ mutat⁹ ⁊ liqfact⁹ ē i pluuiā aureā vt danē ipregnaret. Quia vere viri pij p cōpaſſionē reſoluūt̄ et liqſcūt in aureas pluuias. id ē in beneficia ⁊ elemoſynas: vel etiā in pias lachrymas: vt ſcꝫ paupes impregnāt et a ſterilitate paupꝫtatis releuant. dū eoꝝ ſupplent miſerias. Nonne aurum ⁊ in aureā pluuiā liquefact⁹ ē beatus Nicolaus: quādo aurū pro puellis q̄ pſtituende fuerant diſtribuit. ⁊ ſuis ipas būficijs impgnauit. Bene ergo dī de hoibus pijs ſpiritualiter illō Eſa. j. Celi ſicut fum⁹ liqueſcent. Iſta ē igit̄ liqfactio iuſtoꝝ. Scdo dico ꝙ iuenit̄ liqfactio maloꝝ vel iniqꝝ. Iſti eī liqſiūt ⁊ reſoluūt̄. ⁊ penit⁹ vani ⁊ iſtabiles efficiūt̄. ⁊ oēm ſoliditatē ⁊ pſtātiā pdere cōprobāt̄ qn̄ calore ⁊ feruore maloꝝ deſideriorꝫ tāgūt̄. Et ſic dico ꝙ ē liqfactio

Mali feruoris. Vani timoris. Diri doloris.

De malo feruore dicit̄ Ezech. xxiiij. Et illa olla p quam intelligit̄ voluntas ⁊ affectio peccatoris. Pone inquit eā ſuper prunas vacuā: ⁊ icaleſcat os eius ⁊ liquefiat. De vano timore quo ſcꝫ liqueſiunt corda ita ꝙ qnqꝫ perdunt omnē ſoliditatē virtutis dicit̄ Joſue. vij. Pertimuit cor populi: ad inſtar aque liquefactum eſt. De dolore diro ſeu de terrore duro. quo ſcꝫ in iudicio damnati liqueſcent dicit̄ Judith. xvj. Montes a fundamētis mouebunt̄ cum aquis: ⁊ petre ſicut cera liqueſcent. Iſta eſt ergo liquefactio maloꝝ Sed tercio dico ꝙ inuenit̄ liquefactio cunctoꝝ ſcꝫ elemētorum. Et iſtud oſtendet̄ in iudicio quādo ſcꝫ tota rex machina diſſoluet̄. et tandem in melius repabit̄ et reuertet̄. ps. Liquefacta eſt terra ⁊ oēs qui habitāt in ea ego confirmaui columnas eius. ſufficit. vide vbi diſſoluere et vbi ſoluere ⁊c.

Litigare. Litigioſus.

Cum lis ſit contētio. Diſſenſio. Cōtrarietas ⁊ Diſcordia pro eodē ſupponant. Poſſum notare ꝙ litigium ſemp ſignat in malo. ⁊ ideo p viribus fugiendū eſt. Si em̄ lapides domus inter ſe litigarēt: diſſilirent et diſcreparent. nunqꝫ vnam domum conſtituerent: ſꝫ ipſam potius diſſiparet. Sic vere inter nos lites et cōtentiones: bella ꝙ ⁊ ſeditiones facimus: et cordibus ⁊ actibus ab inuicem diſſentiuus. nunqꝫ domū dei que eſt eccleſia ſtabilimus. ſꝫ eam potius diſſipam⁹. Et quia in cōcordia res creſcunt. in diſcordia vero pereunt et decreſcūt. ideo bn̄ dicit̄. ij. Thimo. ij. Seruū dn̄i non oportet litigare. Et bene dixit ſeruū dei. quia reuera illi q̄ peculialiter ſeruiūt deo ſicut ſunt religioſi et clerici. debent eſſe modeſti nō litigioſi quia cum ipſe de⁹ ſit de⁹ pacis: nō decet ꝙ habeat ſeruos litis. Thim. iij. Mone illos non litigioſos eſſe ſed modeſtos oſtendentes omnem manſuetudinē ad omnes hoies. Quod tamen eſt cōtra multos qui ſcꝫ in rixis ⁊ litibus diſſenſionib⁹ ⁊ cōtrouerſijs delectant̄. Similes illis locis qui dicūtur ſirtes: que ſunt loca arenoſa in affrica ita bullientia: ⁊ ad modum aque fluctuātia: ꝙ modico flatu vēti ab iteriori prorūpēte de loco ad locū ſe mouent ⁊ inter ſe confligūt: ita ꝙ nullus p eos tute tranſit. Sic multi flatu dyabolice inſpirationis ⁊ temptatiōis taliter agitant̄: et litibus ⁊ diſcordijs cōcitant̄: ꝙ omnes alij p eos conturbant̄. Ipſos em̄ monēt vt litigent. Quidā ergo ad litem et diſcordiam mouētur ex peruerſitate mētali. Prouer. xvj. Homo pꝫuerſus ſuſcitat litem. Item alij ex cupiditate reali vel temporali. Jaco. iiij. Unde inquit lites ⁊ bella inter vos: nōne ex ↄcupiſcentijs veſtris: Sequitur litigatis et belligeratis ⁊ nō accipitis: ⁊ tamen. j. Thim. iij. dicit̄. ꝙ epiſcopū oportet eſſe nō litigioſum: nō cupidum. Item alij ex fatuitate verbali. Et iſtud eſt quādo hoies faciūt fatuas queſtiones que tamē terminant̄ in lites et diſſenſiones. Job. vj. Litigabāt ergo iudei adinuicē dicētes. Quomodo pōt hic carnē ſuam nobis dare ad manducādū ⁊c. Et ideo bene pcipit̄. ij. Thi. ij. Stultas et ſine diſciplina queſtiōes deuita. ſciens quoniā generant lites. Item alij ex carnalitate locali. De quo Prouerbi. xxj. Melius eſt ſedere in angulo domatis ꝙ̄ cū muliere litigioſa. Quia ſicut dicit̄ Prouer. xxvij. Tecta iugiter perſtillātia in die frigoris ⁊ litigioſa mulier cōparant̄. Non proſequor vlteri⁹: qꝛ de Diſcordia dictum eſt in multis locis. Uide vbi Contra. ⁊ Contradicere.

Littus. Littoris.

Nota ꝙ littus eſt terminus aque: et maxime fluminis ſeu maris illa ſcꝫ terra que imediate aque iungit̄. et p quā mare vel fluui⁹ terminat̄. Eſt igitur litt⁹ terra ſicca p longū mari vł fluminis porrecta: arenis vt cōiter plena aqꝫ fluctib⁹ verberata: et ipſius humorib⁹ irrigata: portub⁹ et ſecuritatibus magis apta et pro illis qui de maris fluctibus euadunt magis ydonea et ſecura. Eſt igitur littus Locus

Pulcrior ad ſpaciandum. Tutior ad habitandum. Utilior ad piſcandum. Et ad maris impet⁹ terminandum.

Sic igi dicā ꝙ p litt⁹ pt intelligi in bono ſignificato ⁊ i malo. ſ. Status

Pure perfectionis. Sequētis turbatiōis. Ingētis ſaluatiōis. Mūdane corruptiōis.

Primo igitur dico ꝙ litt⁹ ſignat virtutū perfectionē. Uirtus em̄ ⁊ perfectio moꝝ: vel etiā ſtat⁹ virtuoſus ⁊ pfectus ſicut ſcꝫ debet eſſe eccleſie et religionis ſtatus ſeu locus: fluctus maris. id eſt amaras temptationes et fluctuoſas tribulationes: aqꝫ etiam dulces. id eſt mundi delectationes. ſiſtit et terminat et nec terram anime obruant vicijs et ſubmergant: acriter repudiat et refrenat. Habet em̄ in ſe iſtud littus arenas penitentie et aſperitatis ſterilitatem: facilitatem indigentie et abſtinentie ſeu voluntarie paupertatis: amenitatē ſeu puritatem cōtinentie et caſtitatis: et ſecuritatē confidentie et diuine grē et vitatis: fertilitatē ſeu opulētiā oīs ſpūal' vtilitatis. Ibi em̄ piſcatur et acquirit homo quicquid eſt neceſſarium ad ſalutem. Ibi ditatur moribus et virtutib⁹. Ibi eſt in portu: ⁊ gaudet a mundi fluctibus euaſiſſe. Ibi eſt in ſpacio et gaudet ad ſolatium exiuiſſe. Gene. xlix. Zabulon in littore maris habitabit: et i ſtatiōe nauiū. Et Judicū. v. Aſſer habitabit in littore maris et in portubus morabitur. Signat ergo littus virtutū perfectionē. Secundo dico ꝙ ſignat ſequentem turbationē mortis et iudicij. Iſta em̄ ſunt que terminant maris fluctus. id eſt huius vite et huiꝰ mundi fluctuoſos impetus et proceſſus. Iſta ſunt ad quē oportet omnes naues. id eſt omnes mortales applicari. quoſdam vero ad inferni ſcopulos ſe caſſare. In iſto enim littore. ſcilicet in iudicio vel in morte expectant ange-

li boni:vt naues mercibꝰ plenas.i.aīas opolētas virtutibus
tanꝗ̄ mercatores recipiāt.Etiā expectant angeli mali ve-
lut in ſcopulo:vt fractas ⁊ dānatas naues ſeu animas di-
ripiāt.Nonne de angelis ſcribiť Math.xiij.Q̄ꝫ ſagenam
plenā piſcibus educētes:et ſecꝰ littus ſedētes:elegerunt bo
nos in vaſa ſua.malas aūt foras miſerūt.Quia reuera bo
ni piſces.id eſt ſancti hoīes cum ad littus mortis vel iudi-
cij veniūt ab angelis eligūtur:mali vero ab eis reprobanť.
Signat ergo littꝰ ſequētem turbationē. Tercio dico ꝙ ſi
gnat ingētem ſaluationē.ſ.ſtatū glie ꝑadiſi vbi ſcꝫ poſt flu-
ctus mortalitatis homo ſtat in littore:hoc ē dictu:in ſtabili
et ſecuro loco.Exemplo xp̄i.Qui poſt reſurrectionem legi
tur ſtetiſſe in littore.Joh.xxj.Stetit ieſus in littore maris.
Quarto ſignat ſeculi correctionē.Littora em̄ ſunt ptes ille
terre q̄ maris fluctibꝰ verberātur:⁊ que piratis amplïꝰ ex-
ponūtur:⁊ que facilius aquaꝝ alluuionibꝰ ſubmerguntť:⁊
que etiā lacis ⁊ paludibus aquaꝝ plus fedanť.et que inſu
per herbis inutilibꝰ vt cōiter fecundanť.Sic vere mundꝰ
ſeu mūdi ſtatus tribulationibꝰ ſubiacet:motibus fluctuo-
ſis et pirataꝝ.id eſt demonū rapinis et temptatiōibus lu-
ctuoſis.lacuoſis aqnis ⁊ paludibus.id ē delectatiōibꝰ vici
oſis:⁊ malis herbis:id eſt hoībus inuirtuoſis abūdat. Be
ne ergo diciť Math.xiij.Q̄ꝫ ieſus aſcēdit in nauiculam et
turba ſtabat in littore.Et Ezech.xlvij.diciť ꝙ aque q̄ ſunt
in littoribꝰ ſeu in paludibꝰ torrētis nō ſaluabunť:quia ī ſa
liuas dabūtur.Ad denotannū ꝙ littora huiꝰ mūdi nō ſunt
loca ſana ad habitādū.immo certe ſalſa ſunt et amara ſan
ctis hoībus ad guſtandum.In ſaliuas inquit dabūtur.Et
ideo boni in nauiculā eccleſie vel religionis cū chriſto ſolēt
aſcendere.Turba vero:hoc eſt dictu mali in iſto mundo ⁊
negociorum mūdanoꝝ littore ſolent ꝑſiſtere.Et breuiter d̄
malis dicicitur Joſue.ix.ꝙ illi qui verſanť in montanis et
cōpeſtribꝰ et in littore maris.cōgregati ſunt pariter vt pu-
gnarēt cōtra Joſue.id eſt contra chriſtum.Sicut em̄ diciť
Joſue.xj.Egreſſus eſt populus multus nimis ſicut arena
que ē in littore maris ⁊c̄.Uide ſupra de arena in littera H
Patet igiť ꝙ per littus pōt itelligi mūdus ⁊ ipſius grauis
iniquitas:ꝑadiſus et ipīus tuta ſecuritas:mors iudicium
vel infernus ⁊ ipſius dura penalitas perfectionis ſtatus ⁊
ipſius ſancta felicitas ⁊c̄.Sufficit. Uide infra vbi mare ⁊c̄

Littera. Littere.

Cum littere ſint quedaꝫ figuraꝝ elementa ad vo
luntatem inſtituētis facta:ad notificādū vota hoīm abſen
tium vel tacentiū inſtituta.Poſſumꝰ notare ꝙ maxima fu
it neceſſitas litteras inuenire.Et ideo creta inſula pre alijs
debet in hac pte a mortalibus honorari que ſm̄ Iſidoꝝ ⁊
Solinū primo litteras aureas dedit:q̄ꝫꝗ̄ Plinius videba
tur velle ꝙ vſus litteraꝝ fuit eternus. A principio em̄ va-
rie nationes ſibi ad exprimenduꝫ conceptus ſuos abſenti
bus et futuris litteras inuenerūt q̄bꝰ ſcribētes hyſtorias ⁊
ſciētias ꝑ eos adinuētas ipās ad poſteros tranſmiſerunt.
Quis ei modo aliquid de factis antiquoꝝ ſciret:niſi illa ſa
gax antiquitas litteris demādaſſet:Igiť inq̄tum audiuiſ
ſe potui certe ſunt hodie prouicie que vtuntur ſpecialibus
litteris in ſcribendo.Europa quaſi per totum vtitur litte-
ris ltīs.Affrica arabicis.Aſya vero minor et illiricuꝫ ⁊ mace
donia ⁊ tracia litteris vtitur grecis.Aſya autem magna ⁊
aſya ꝑfunda litteris ſm̄ varias ꝓuincias vtitur:chaldeis
perſis armenis vzguris ⁊ cumanis.Tamen obmiſſis iſtis
ad moralia redeamus ⁊ de inuentionibus litterarum tacē
tes:de litteris inquantū inſtructionem faciunt ad virtutes
aliquid diſſeramus. Dicam ergo ꝙ nos inuenimus Lr̄as

Admirādas. Littere admirāde ſunt in rerum natura
Meditādas. Littere meditande ſunt in vita futura.
Penetrādas. Littere penetrande ſunt fere in lectura.
Perſcrutādas. Littere perſcrutāde ſunt ī ſacra ſcp̄tura
Refutandas. Littere refutande ſunt vana textura.

Primo ergo dico ꝙ ſunt quedam littere veritatem oſten-
dentes naturaliter:et iſte ſunt deus et creature. Deus em̄
in mente ſua habet ſcriptas omnes veritates et quicquid
eſt preteritum ⁊ futuꝝ. Sed quia iſte littere ſunt ſubtiles:
ita ꝙ ſoli beati et angeli legere poſſunt illas:ideo nobis tā-
q̄ꝫ pueris fecit vnuꝫ alphabetū cū litteris valde groſſis:vi
delicet creaturas.q̄ ſcꝫ nobis oſtendunt et predicant ma-
gnificentiā creatoris:et etiaꝫ veritates rerum multiplices
futuraꝝ.Teſte em̄ apoſtolo.Roman.j.Inuiſibilia dei per
ea q̄ facta ſunt intellecta conſpiciunť.Aſtronomi em̄ et ma
thematici qui eaſdem litteras videut in celo ſignis et ſtel-
lis:per quas cognoſcunt quādoq̄ꝫ aliqua tam preterita q̄
futura:etiam res inferiores ſcꝫ ignis:terra:aqūa:aer:volu
cres.animantia ſm̄ voluntatem inſtituentis dei:per iſtas
creaturas tanꝗ̄ per inſtrumentū operātes:multa poſſunt
rerum occulta monſtrare et hominibus varia declarare.
Teſte em̄ ſcriptura ſacra Job:xxxv.Deus docet nos ſuꝑ
iumēta terre et in auibus celi erudit nos.Et inde eſt ꝙ an-
tiqui adinueſtigandū aliquas veritates:per creaturas in-
q̄ꝫtum ſcꝫ ipſe creature poſſunt eſſe ipſius dei quantuꝫ ad
hoc inſtrumentū aliquas ſcientias condiderūt.quibus me
diantibꝰ per creaturas in creatoris mirabilia peruenerūt.
et cognitionē eorum obtinuerunt.et ſic fecerunt Aſtrono-
miam q̄tum ad celum.Piromantiam q̄ꝫtum ad ignē.Ae-
rimantiam q̄tum ad aerem.Ydromantiam q̄ꝫtum ad aq̄ꝫ
Geomantiam q̄ꝫtum ad terram.Augurimantiā q̄tum ad
aues.Speculantiam et extimantiaꝫ q̄ꝫtum ad pecudas:q̄
ſcꝫ q̄ꝫꝗ̄ per male vtentes vel intelligentes ſunt modernis
temporibus deprauate.in principio tamen ad inquirendū
veritatem a deo per creaturas tanꝗ̄ in quibuſdam natu-
ralibus litteris fuerunt deo annuente ſapiētibus reuelate
vel a ſapientibus inuēte.De iſtis tamen omnibus taceo.⁊
hoc ſolum dico ꝙ creature ſunt vel dici poſſunt quedam
littere veritatem naturaliter oſtendentes. Et ideo admira
tiue dicitur Eſa.xxix.Dabitur liber ſcienti litteras et dicet
neſcio legere.ſignatus eſt ei.Et ſic pauce ſunt.qui iſtas lit-
teras ſciant legere.quia ſcilicet non ſunt ſcripte nec grece
nec hebraice nec latine.Tutius eſt ergo lecturam iſtarū ſo
li deo relinquere vel tempꝰ poſt mortē quo nobis patebūt
omnia expectare.q̄ꝫ in pn̄ti circa talia diuagari.Heſter.iij.
Littere ſignate ſunt anulo regis.Sunt iſte littere ergo ve-
ritatē naturaliter oſtendētes.ideo admirāde. Secundo
dico ꝙ ſunt quedā littere futura cōiecturaliter p̄ſumentes
et iō meditāde.Iſte āt ſunt pti vīdicatorie pti remunerato
rie.Uidicatorie ſunt q̄ nūciant imo mādāt patrādi ſuppli
cij ſtrenuitatē.Sicut fuerūt littere ille quaꝝ fit mentio.iiij.
Reg.x.vbi diciť.Reſcripſit iehu litteras ſyrie optimatibꝰ
vt tollerēt capita filiorum Achab.Cuius mandati terribi-
lis auctoritas quē non facit pauiduꝫ:quem nō facit cogita
bundū.ne ꝓpter regis iehu.id eſt chriſti offenſam.capitale
tormentū.id eſt mortem et damnationē ꝑpetuam forte ſit
accepturus.cōtinue litteras iſtas quaſi oculis obiectas cō
tueať.legat et mediteť.et damno auiſatꝰ alieno ꝓprie ſtu
deat ſaluti.Remuneratorie vero ſunt q̄ liberalitatē ⁊ mu-
nificentiā erga vnum habitam p̄ferētes.oīm eorū animos
quibus leguntť vel referunť alliciunt.vt et ipſi mittētis cu-
piētes aſſequi fauorem.et munerū vtilitatem et honorem.
diligenter.ſollicite.et preter intercapedinem meditantur.
vt operentur que illi placida ſuſpicātur et grata. Eſt enim
veriſimile vt qui in vnum fuerit ſeuicie vel gratie modus
et ratio.par ſit etiam in alios.preſertim cū a iuſto animo:a
iuſto iudicio.et a iuſta cauſa procedat:ſicut ſaluatoris no-
ſtri in bonos et malos recte mercedis diſtributio.Qui red
dit vnicuiq̄ꝫ iuxta opa ſua. Apocalipſis.xxij. Igitur ſicut
iſte litteris vindicatorijs quoſdā dampnabit.Sic quoſdam
litteris remuneratorijs ſaluabit. De quibus diciť quarto
Reguꝫ.xx.Miſit Marodath litteras et munera Ezechie.
Sic dictū ē de litteris q̄ ſunt coniecturaliter imo certitudi
naliter futura preſumētes Tercio dico ꝙ ſunt quedam
litterere veritatatem ſenſibiliter abſcondentes. et ideo pe-
netrande.Iſte autem ſunt littere legis antique et etiam lit
tere hyſtorice.ſub quaruꝫ ſcilicet cortice ſenſus diuine intel
ligētie continetur.ita ꝙ aliud ſignant interius. licet exteriꝰ
aliud dicere videanť.Nam ſicut in cera cōtinetur mel qđ
inde tandem eliquať et exprimitur.ſic in littera continetur
ſenſus qui ꝑ rectum intellectum.per expoſitionem cōgru-
am exinde educitur et habetur.Iſta enim littera ē occidēs
et littera vetuſta.quia ſcꝫ qui ipſam q̄ꝫtum ad exteriorem
apparentiam ſequitur:ꝑ infidelitatem occiditur et ī vicijs
antiquatur.Spūs igiť.id eſt ſpiritalis ſenſus q̄rendus eſt
litteralis vero penitus dimittēdus.ij.Corinh.iij.Deus in

quit qui nos miniſtros fecit idoneos noui teſtamēti nō litera ſʒ ſpū. Littera eñi occidit: ſpirit⁹ autem viuificat. Unde Aug. lib. cōtra aduerſarios legis ꝓphetarū dicit. ꝙ lex ⁊ ꝓhibitio creſcit ⁊ deſideriū augmētat peccādi qđ non extinguit niſi ex cōtrario deſiderio recte faciēdi ꝑ delectationē fides opetur: hoc aūt non pſtat lr̄a iubens ſed ſpūs viuēs. Igitur charīſſimi iuxta doctrinā apl̄i Rom. vij. Nūc ſoluti ſum⁹ a lege mortis in q̄ detinebamur ita vt ſeruiamus nō in vetuſtate littere ſicut faciūt iudei ſed in nouitate ſpiritus ſicut faciūt viri ſancti. Iſte ſunt ergo lr̄e veritatē interaliter abſcōdentes: ⁊ ideo penetrāde. Quarto dico ꝙ inueniunt lr̄e vitatē lucidiſſime declarātes. Et iō ꝑſcrutāde. Et iſte ꝓcerto ſunt littere legis noue et ſcripture ſacre: que ſʒ oſtendūt fidei veritatē. Deus eñi iſtas lr̄as in ſuo ſecreto ſtudio ſʒ in mēte ꝓpria ⁊ in paradiſo ſcripſit: et eas ꝑ nūcios ſuos. ſ. per ꝓphetas hoībus miſit: ⁊ noticiā ſui volūtateq; ſuam ꝑ iſtas litteras hoī intimauit. Uerum q2 non bene intelligebātur: miſit finaliter filiū benedictū tanq̄ doctorem iuſticie: qui iſtas litteras ⁊ eoꝝ veritatē ꝑ nouū teſtamentū mōſtrauit. Item iſte attulit nouas epl̄as quib⁹ veteres ⁊ antique littere. ſ. littere legis moſayce ſunt correcte ſicut dicitur Heſter. viij. Sicut eñi in cypro ⁊ in egypto littere mittūtur ꝑ colūbas que ſʒ ad locū natiuitatis ſue volant ⁊ lr̄as ſecum tollunt. Sic vere deus ꝑ xp̄m ⁊ ꝓphetas ⁊ doctores qui ſʒ fuerūt prudētes ſicut ſerpētes ⁊ ſimplices ſicut columbe. litteras iſtas nobis miſit ⁊ nos ꝑ ipſas ī fide moribus ⁊ ſciētijs erudiuit. Nonne Aug. Hiero. Ambro. Grego. Orige. et alij fuerūt columbe plene litteris diuinis ⁊c. ita ꝙ cuilibet tali poteſt dici illud. ij. Thim. iij. Ab infantia ſacras litteras noſci que te poſſunt iſtruere ad ſalutem ꝑ fidē que eſt in xp̄o ieſu. Sed quid? reuera ſicut columbe tales ꝓpter huiuſmodi litteras q̄nq; ſagittantur ab hoſtibus. Sic vere ꝓpter litteras ſcripture diuine et ſciētie theologice q̄nq; ſagittant̄ et impetūtur theologi ab hereticis et ſeductorib⁹. et etiā hodie a ſcientiaꝝ mūdanarū profeſſorib⁹. Multi eī ſunt hodie legiſte ⁊ canoniſte qui tales lr̄atos vilipēdunt. ⁊ eos ſagittis detractionū ⁊ pūctionū inuadunt. In quorū ꝑſona loquit̄ Augu. li. ix. cōfeſſionū. ⁊ libro. xiij. cōfeſſionū. dicēs. Fuerā inquit peſſimus latrator amarus et cecus aduerſus lr̄as de melle celi mellitas. ⁊ lumine tuo luminoſas. Et certe bene amarus et cecus. quia certe tales bene ſunt ceci q̄ lr̄as. ſ. hūanas et per homines adinuētas diuinis ꝑponūt. ⁊ qui ipſarum ꝓfeſſores cōtemnūt. ſe vero alijs anteponūt. Cū tamen dicat Hieronimu⁹ ꝙ neſcit lr̄as qui ſacras ignorat. Et Seneca dicit. ꝙ ociū ſine lr̄is mors eſt ⁊ viui hoīs ſepultura. Ideo ꝓſper de vita cōtemplatiua. li. iij. dicit ſic. Uite contēplatiue ſectator ad cor illuminandū conditorē accedat contēplando ⁊c. Sequitur. Litteraꝝ diuinarū ſacris meditatiōib⁹ vacet: in eis diuinit⁹ illuminat⁹ ſe oblectet: ibi ſe totū velut ī ſpeculi q̄dā refulgēte conſideret. quod in ſe deuiū dep̄hendit corrigat. quod deforme deponat. qđ pulcrū excolat. quod ſanū ſeruet. quod infirmū aſſidua correctione corroboret. dn̄i ſui p̄cepta infatigabiliter legat. efficaciter impleat ⁊ quid ſibi cauendum. quid delectandū ſit. ex eis ſufficiēter inſtruct⁹ agnoſcat. hec Proſper vbi ſupra. Iſta tamē prochdolor ſunt contra multos theologie ⁊ litterarum diuinaꝝ ſectatores. qui ſʒ optime ſciūt dicere et legere. optime diſputare et eligere. nihil tamē volūt operari ſeu facere: ſed quod horrendum eſt magis q̄ alij ſe ſolēt cūctis vicioꝝ illecebris dedere. et etiā cōtra illa que quotidie dicūt et legunt in vicijs ſe inuoluere. ⁊ ſe criminib⁹ irretire. Nonne ergo iſti ſunt qui lr̄as dānatiōis ⁊ ſententie ſue ſecum ferūt. In curia eī Romana falſarij in ſcala et in patibulo coraꝫ oībus ad confuſionē maiorē exponūtur. Littere vero quas falſificauerunt ad collū eoꝝ ſuſpendunt̄ in teſtimoniū. ſ. contra ipos: q2. ſ. iſte ſunt lr̄e falſe ꝓpter quas ad ſuppliciū cōdēnant̄. Et reuera tales ſunt iſti qui. ſ. ſecū portāt lr̄as mortis ſue. que. ſ. teſtimoniū ꝑhibent contra ipos. inq̄ztū ſʒ in litteris ſcripture diuine quas deformāt. pene ſuis criminib⁹ debite ſunt ſtatute. ⁊ inq̄ztū lr̄e ſacre ſcp̄ture quas ſciūt ⁊ deferūt illos cōdēnādos ⁊ puniēdos diſcernūt. Figurati videlicet ī vno milite dauid q̄ lr̄as mortꝭ ſue ſecū tulit. ⁊ ignorās q̄d portabat ꝓpter lr̄as mortē incurrit. ſicut dicit̄. ij. Reg. xj. Quia ꝓcerto tales lr̄as mortis ſue deferūt inq̄ztū ſacrā ſcripturā ſciūt. ⁊ tn̄ que ſcriptura docet nō faciūt. ſicut eñi dicit̄ Lu. xij. Seru⁹ ſciēs volūtatē dn̄i ſui ⁊ nō faciens plagis vapulabit multis. Iſta eſt ergo lr̄a que occidit. ſpūs autē viuificat ⁊c. ij. Coꝝ. iij. Unde illud Aug. dicētis. ſimplices ⁊ ydiote rapiūt celos. ⁊ nos cuꝫ noſtris lr̄is mergimur in ꝓfundum. Non ſic ergo. ſed habeam⁹ veras litteras ⁊ non falſas. ⁊ faciamus illa que nobiſcū ſcripta deferimus ꝑ bona opa ⁊ nō contrariuꝫ faciam⁹. Eccl̄ia eñi catholica eſt illa q̄ ſola lr̄is veris vtit̄. ⁊ in quib⁹ vera fides et vera ſciētia reperit̄. Figurata Iudicū. j. in illa ciuitate que dicit̄ cariathſepher que interp̄tat̄ ciuitas litterarū. Uer et p̄lati et viri eccl̄i figurāt̄ in appolline. i. in ſole. q̄ ſm aſtronomos vocatur dn̄s litteraꝝ. eo. ſ. ꝙ ad litteras et ſciētias abilitat et diſponit. Et inde eſt ſm fulgentiū in michologia ſua. ꝙ effigies appollinis pingebat̄ lr̄is exarata. ad denotandū ꝙ quicūq; eccleſiaſtic⁹ et maxime p̄latus. qui ſʒ veri appollinis ſeu ſolis iuſticie xp̄i debet eſſe effigies et ymago. debet litteris exarari ⁊ ſcribi. inq̄ztū. ſ. ſcientia lr̄aꝝ diuinarū debet ꝓtrahi et ſacra theologia erudiri. j. Parali. xxvij. Ionathan patru⁹ dauid prudēs erat et litterat⁹. Sicut apl̄us erat dicens Gal. vj. Dum tempus habem⁹ opemur bonum ad oēs maxime ad domeſticos fidei. Uidete quib⁹ lr̄is ſcripſi vobis. q̄ tamē ſunt hodie cōtra multos eccleſiaſticos et p̄latos. q̄ ſʒ ſunt hodie non lr̄ati. ſed ignari. Un̄ Eſa. xxxiij. vbi eſt litterat⁹? vbi legis verba pōderans? vbi doctor paruuloꝝ? q. d. nullus eſt vel pauci. quia ſʒ mirū eſſet ſi ſcirēt litteras ſacras cū nō didicerint. Ioh. vij. Quō litteras ſcit cum nō didicerit. Quia reuera de multis pōt dici illud qđ ſcribit̄ Actu. iiij. ꝙ ſʒ ipſi ſunt hoīes ſine lr̄is ⁊ ydiote. Patet igit̄ ꝙ inueniūtur littere veritatē lucidiſſime declarantes. Quito dico ꝙ inueniūt̄ lr̄e obſcuriſſime ſuffocātes Et ideo refutande. Et iſte ꝓcerto ſignificare pn̄t ſcientias mūdiales que ſʒ nihil h̄n̄t ita certum quin poſſit obiectiōibus obumbrari. vel etiā ſcientias magicas aut ſupuacuas et ineptas que nihil habēt clarū aut certum: ſed totū ſupuacuū et ineptū. ſed de talibus lr̄is nihil ad preſens. Sufficit ⁊c. Uide vbi liber. Scriptura. Docere. Sciētia. Studium. Legere et cetera ſimilia.

Liuor. Nota ꝙ color blauus. liuid⁹. vel ſubniger ſignificāt quaſi idem. Liuor etiā ꝓprie dicitur quādo cutis et caro ꝑcutit̄. ⁊ in ſubnigrū colorē et ſqualorem vertit̄. ita ꝙ ipa cutis nullaten⁹ pforatur. Et in hoc caſu licet cutis ſit integra. intus tamē remanet caro leſa. De qua Eccl̄i. xxviij. Flagelli plaga liuorē facit ⁊c. Igitur dico q̄ generaliter ꝑ liuorē intelligitur tribulatio. ſicut de xp̄o. Eſa. liij. Cuius liuore ſanati ſum⁹. Quādoq; ſimplex correctio vel flagellatio. ſic de ſeruo maliuolo qui nō corrigit̄ plagis dicitur Eccl̄i. xxiij. Or ſeruus interrogat⁹ aſſidue a liuore non minuit̄ ⁊c. Q̄nq; ēro inuidia facit hoīem liuidū atq; triſtē. De q̄ dicebat ille lamech q̄ occiderat adoleſcētē in liuore ſuo. Gen̄. iiij. Occidi viꝝ ī vuln⁹ meū. ⁊ adoleſcētem ī liuorē meū. Quandoq; ficta hypocriſis et conuerſatio: que ſʒ cutē. id eſt exteriorem apparentiam habet ſanā. interiorē vero conſcientiā ſanioſam. De quo Eſaie. j. Uulnus et liuor ⁊ plaga tumēs a plāta pedis vſq; ad verticē non ē in eo ſanitas. De iſtis aūt nihil ampli⁹ q2 pauciſſime ſunt auctates. Uide vbi Inuidia ⁊ ypocriſis ⁊ cetera ſimilia.

Locuples. Nota ꝙ locupletare idem ē qđ ditare. Et locuples idē eſt quod diues. Et pōt dici ꝙ in ſcrptura repit̄

Locupletatio tpalis q̄ cito deficit.
Locupletatio virtualis q̄ mētē pficit
Locupletatio eternal' q̄ totū reficit.

De tpali cito deficiente dicit̄ Eccle. xxj. Domus q̄ nimis locuples ē annullabit̄. ⁊ ꝟtuali ⁊ pficiēte dr̄ Sap. viij. Si inq̄t diuitie q̄rūt̄: q̄d ſapia locupletius. Et. ij. Coꝝ. vj. Sic egētes mlt̄os āt locupletātes. ⁊ ſupnali ſeu eternali ſꝑ ꝑficiēte dr̄ Apoc. iij. Suadeo tibi emē auꝝ ꝓbatū ignitū vt locuples fias. Igr̄ de locupletatiōe tpali ſolū dicā ꝙ iſta ē

Filia parcitatis.
Emula vanitatis.
Nebula veritatis.
Aduerſaria voluptat̄.
Temeraria caritat̄.

Or locupletatio ſeu diuitiaꝝ acq̄ſitio ſit filia pcitat̄, pꝫ Eccl̄. xj. vbi dr̄. Eſt q̄ locupletat̄ parce agēdo. Itē ꝙ ſit emula vanitat̄ h̄ ē dictu ꝙ diligat iactātiam et vanitatem patet

Apoc.iij.vbi dicit. Dices inquit ꝙ diues ſum et locuple,
tatus ſum et nulliꝰ egeo:cuꝫ ſis miſer et miſerabilis:⁊ pau
per:et cecus:⁊ nudus. Ité ꝙ ſit nebula veritatis.⁊ ꝙ ſit il,
lud ꝑ qđ nebula ignoꝛātie generat in aīo patet Ecci.xxvij.
Qui querit locupletari auertit oculū. Ité ꝙ ſit inimica vo
luptatis.⁊ ꝙ ſcꝫ voluptas et ſuꝑfluitas ſit illud quod fieri
diuité nō ꝑmttit.patet Ecci.xix.vbi dicit ꝙ oꝑarius ebꝛio,
ſus nō locupletabit. Ité ꝙ ſit temeraria charitatis inq̄ꝫtū
ſcꝫ odia et inimicicias gignit.patet Treñ.j.vbi dicit. ꝙ ini
mici in hieruſalē locupletati ſunt ⁊c̄. Vide de diuitijs i lo,
cis quaſi infinitis ⁊c̄.

Locus. Nota ꝙ locus eſt illud in q̄ vnaqueq̄ꝫ res
dicit collocari. Et eſt locꝰ ꝓpꝛius ⁊ impꝛo,
pꝛiꝰ. Locꝰ ꝓpꝛius eſt rei cōſeruatiuꝰ et q̄etatiuus.⁊ ſui mo
tus ⁊ fluxus terminatiuꝰ. In loco em̄ ꝓpꝛio vnaqueq̄ꝫ res q̄
eſcit. Locꝰ impꝛopꝛius ē rei deſtructiuꝰ ⁊ afflictiuus:qꝛ i lo,
co impꝛopꝛio nulla res cōſolidat aut req̄eſcit. Nota ergo
ꝙ duo ſunt genera locoꝝ materialiū.ꝑ que intelligūt duo
genera locoꝝ ſpiritualiū. Sunt em̄ loca bona et loca mala
Loca bona ſunt loca ꝓpꝛia:illa ſcꝫ in quibꝰ mens humana
debet habitare:et in quibꝰ pōt eſſe ſuū ſpūale ſeruare. id ē
appetitꝰ ⁊ motꝰ ꝓpꝛios quietare. Et ꝑ talia loca poſſum in
tellig̃ē oīa q̄ hō dꝫ ſpūaliter freq̄ntare. Sicut ē cōſciētia in
terioꝛ:bona ſocietas exterioꝛ:ꝑadiſus ſuꝑioꝛ.infernꝰ vo in
ferioꝛ. In iſtis em̄ quatuoꝛ locis debent hoīes ſpiritualiter
manere:⁊ ſe ibi coꝛdialiter collocare. Quia.ſ.locꝰ nr̄ dꝫ eſſe

In conſciētia interioꝛi ad ipſius meditationeꝫ.
In ſocietate bona exterioꝛi ad ipiꝰ freq̄ntationē.
In ꝑadiſo ſuꝑioꝛi ad ipius cōtemplationē.
In inferno inferioꝛi ad ipius ꝯſiderationē.

Iſta em̄ ſunt q̄tuoꝛ loca ſpiritualia que ſunt anime cōſeruatiua ⁊ locatiua et fundatiua.

Et pꝛimo quidē eſt locꝰ interioꝛ q̄ eſt depurādus.⁊ iſte ē
locus cōſcientie.qui ꝓcerto debet eſſe locꝰ valde mūdus.
⁊ ideo lachꝛymis cōpunctiōis debet ſepiꝰ eſſe rigatꝰ et lotꝰ
Apes em̄ valde diligūt locū mundū. Et de ſuis aluearibꝰ
ꝓijciūt feces ſuas.nec manent libēter in loco mali odoꝛis.
Sic vere nos debemꝰ habere locū munduꝫ pure cōſciētie.
⁊ exinde feces peccatoꝝ debemus abluere.vt ibi tā nobis
q̄ꝫ deo mundū habitaculū ꝑparemꝰ. Deus em̄ in loco im,
mundo ⁊ fedo nō diligit habitare.p̄s. Deus in loco ſancto
ſuo. In tali em̄ loco debet hō locari. inq̄ꝫtū ſemper debet i
ꝓpꝛia conſciētia meditari. Ps. Ortꝰ ē ſol et cōgregati ſunt
et in cubilibꝰ ſuis collocabunt. Ité dico ꝙ eſt locus ex
terioꝛ q̄ ē frequētandꝰ. Et iſte eſt locꝰ bone ſocietatis. Lo,
cus eccleſie vel religionis vel bone ſocietatis ⁊ ſimiliū. Lo
cus dico ꝓpꝛie religiōis vel eccle. Unde de Jonatha dicit.
j.Mach.x.ꝙ ipſe in arce ſyon collocauit viros qui legē fa
cerēt. Apes em̄ ſeruāt loca ſua ꝓpꝛia.⁊ nunq̄ꝫ inuadūt aut
impetūt aliena.qꝛ ſcꝫ loca in quibꝰ locati ſumꝰ ⁊ vocati. ⁊
gradus ⁊ ſtatꝰ quibus ſumꝰ inſtituti debemꝰ diligere ⁊ te
nere et alioꝝ loca ſtatus aut beneficia nō ambire.iiij.Reg.
xiiij. Contētꝰ eſto gloꝛia tua:⁊ ſede in loco tuo. Locꝰ etiaꝫ
ſocietatꝭ bone ⁊ ꝯgrue.qꝛ ſcꝫ h̄ ē qđ ſumme ꝓficit ad ſciēti
am ⁊ ad moꝛes. Vide alibi de ſocietate. Ideo de quolibet
pōt dici illud.iiij.Reg.iiij. Collocauit eū ſuꝑ lectuluꝫ hoīs
dei. Ité eſt locus ſuꝑioꝛ qui ē affectādus. Et iſte eſt pa,
radiſus. Ibi em̄ ē deus.ꝓpꝛie locus ⁊ ſedes mentis noſtre
quia ſicut ignis ſupius habet locū ſuum ſcꝫ in ſpera ꝓpꝛia
que ſurſum eſt.⁊ ideo ignis qui eſt hic inferis ſicut in loco
extraneo non quieſcit ſ ſurſuꝫ ad locū ſuū ꝓpꝛium ſemꝑ ni
tit eleuari. Sic vere chariſſimi mens humana q̄ ſurſum in
deo habet locū ſuū ratione oꝛiginalis creatiōis.⁊ ſurſuꝫ in
ꝑadiſo ratiōe requietiōis. q̄ tamē hic inferius mole coꝛꝑis
detinet ſemꝑ debet iſtū locū appetere.⁊ ſe ſuꝑius eleuare.
Ecci.j. Ad locū vnde exeunt flumina reuertūt. In tali er,
go loco collocat deus ꝑ cōſiderationeꝫ et affectiōeꝫ hoīes
ſibi deuotos.ipſoſq̄ꝫ facit ꝯtēplatiuos et altos Job.xxxvj.
Reges in ſolio collocat. Et.j.Eſdre.iij. Collocauerūt alta,
re ſuꝑ baſim ſuā. Baſis em̄ noſtra eſt deus ⁊ gloꝛia eterna
vbi ſolū mens hūana quieſcit nunc fide.tandē ſpe:quando
ſcꝫ ſm p̄s. Deus de ſtercoꝛe erigit pauperē.vt collocet euꝫ
cum ꝑncipibꝰ. Iteꝫ eſt locus inferioꝛ q̄ eſt meditādus.
Et iſte eſt locus inferni. Sicut em̄ locus talpaꝝ eſt ſub ter
ra.locus vero piſciū eſt in mari.locus reptiliū eſt inferius
in cauernis. Sic vere chariſſimi locꝰ noſter debet eſſe ꝑ
cōſideratione inferius in terra moꝛtalitatis in cauerna ſe,
pulcri.⁊ in mari amaritudinis ifernalis. Sicut em̄ in locis
inferioꝛibꝰ ⁊ ꝓfundis melius ſeruant bona tempoꝛe eſta,
tis ne coꝛrūpant:et maritime vina debilia. qꝛ talia in eſtate
a coꝛruptiōe nō ſeruarētur.niſi in locis ꝓfundis ⁊ infimis
tenerent. Sic vere in eſtate ꝓſperitatis hoīes imꝑfecti et
debiles a coꝛruptiōe peccati nō pꝛeſeruant: niſi inferius
in ꝓfundo loco moꝛtis et inferni ꝑ conſideratione cōtinue
collocent:vt de talibus poſſit exponi illud Judicū.ij. Aſcē
dit angelus dn̄i de galgalis ad locū flentiū. De dauid etiaꝫ
dicit.j.Reg.xxiij. Qꝛ ipe habitabat in deſerto in locis tutiſ
ſimis. Unde etiā Dauid dicebat in p̄s. Collocauit me i ob
ſcuris ſicut moꝛtuos ſeculi. Et de ſepulcris etiā poteſt dici
illud Oſee.xj. Collocabo eos in domibꝰ ſuis. Iſta ſunt er
go loca ꝓpꝛia.ſalubꝛia et vtilia vbi boni debēt manere et a
locis cōtrarijs reſilire. Sed loca mala ⁊ impꝛopꝛia ſunt
illa q̄ non dant anime requiē vel quietē:ſicut eſt mūdꝰ pec
catuꝫ ⁊ infernus. In iſtis em̄ eſt homo ſicut in loco impꝛo
poꝛcionato:⁊ ideo non inuenit delectationē:ſicut patet de
membꝛo extracto de loco ꝓpꝛio ⁊ ad locū alium trāſpoꝛta,
to:quod nō quieſcit niſi iteꝝ in locum ꝓpꝛiū reuertat. Sic
vere locus huiꝰ mundi ⁊ peccati ſunt loca talia:in quibus
ꝓcerto hō non poteſt quieſcere vel gaudere:ſ magis ſolet
pati triſticiam ⁊ doloꝛē. Ideo bene cōſulitur Ecci.xj. Con
fide in deo ⁊ mane in loco tuo.quaſi diceret. loca viatoꝛia
⁊ vicioſa debes deſerere:⁊ in loco tuto ſicut ſupꝛa dictum
eſt mētaliter vel coꝛꝑaliter remanere. Sicut ei piſcis extra
ctus ab aq̄ vbi ē ꝓpꝛius locꝰ ſuus moꝛit:ſi vero ad aq̄m re
ductꝰ fuerit valde gaudet: dlectat ⁊ viſibilit ꝯſolat. Sic
vero boni ſi aliquo caſu alicuiꝰ temptatiōis extra loca ſua
ꝓpꝛia eijciātur:⁊ ad loca ſicca peccati vel mūdi trahātur:
merito triſtāt ⁊ deſolant. Si vero inde euaſerint.tūc ſum
me ſolēt letari:⁊ in deo q̄ꝫplurimū gloꝛiari. Sic videbatur
gaudere dauid dicēs in p̄s. Non cōcluſiſti me i manu ini,
mici:ſtatuiſti in loco ſpacioſo pedes meos.q.d. gaudeo qꝛ
loca ꝑiculoſa exiui:⁊ ad loca tuta ⁊ optia me trāſtuli. Ad
uerte ergo ꝙ h̄ q̄tuoꝛ ſunt pꝛincipaliter loca a q̄ꝛuꝫ duobꝰ
ſe gaudet euaſiſſe.⁊ quoꝝ duo ſequebat intra ſe.videlicet.

Locus ſtrictus et ſterilis
Locus durꝰ ⁊ flebilis.
Locus tutus ⁊ vtilis.
Locus latus et fertilis.

Mundꝰ ē locus arte ſterili,
tatis quod oſtēdit cum dici
tur. Cōcluſiſti. Infernus eſt
locus dure penalitatꝭ: quod
oſtenditur cū dicit. In manu inimici. Eccleſia eſt locus tu
te ſecuritatꝭ.qđ oñdit in vbo. Statuiſti. Paradiſus ē locꝰ
latꝰ ⁊ fertil.qđ oñdit cū dꝛ. In loco ſpacioſo pedes.meos

Pꝛimus ē locus peccatoꝝ mundialiū.
Secūdus ē locꝰ damnatoꝝ infernaliū.
Tercius ē locꝰ ꝑfectoꝝ ſpūalium.
Quartus ē locꝰ beatoꝝ ſuꝑnaliū.

Pꝛimo ergo dico ꝙ h̄ oſtē,
ditur locꝰ arte ſterilitatis. Et
iſte ē mūdus qui ē locꝰ ſtrictiſſimꝰ ⁊ artiſſimꝰ et inſatiatꝰ:
intm̄ ꝙ non pōt ſufficere ad ſacietateꝫ vnius coꝛdis.quod
oſtendit cū dicit. Cōcluſiſti. Mūdus ē em̄ ſicut carcer vbi
peccatoꝛes inuicē cōcludūtur ſimiles auibꝰ q̄ cōcluſe i ca,
uea pꝛiſtinā libertatē obliuiſcūtur:⁊ ac ſi nō eſſent conclu,
ſe ibi cantāt ⁊ modulant. Piſcis etiā qui intrauit ſpoꝛtulā
piſcatoꝛis nō ꝑcipit ſe cōcluſuꝫ nec libertate pꝛiuatū q̄ꝫdiu
durat pabulū cuius dulcedine ē ſeu attractus: qn̄ vero de
aqua extrahit.tūc ſe fuiſſe deceptū cognoſcit inq̄ꝫtū poſt re
calcitrat et recedit. Sic vere peccatoꝛes in artiſſimo carce,
re:in ſtrictiſſima cauea:in anguſtiſſima ſpoꝛtula huiꝰ mun
di ſunt cōcluſi. Verūtamē hic inueniūtur pabula diuitiaꝝ
et deliciarum:hinc eſt ꝙ artitudinē ſue habitatiōis nō co,
gnoſcunt.ſed ſe in loco latiſſimo eſſe credūt.⁊ ꝓpter hoc ex
ultāt ⁊ modulātur:libertatē patrie nō meditant:⁊ nullam
aliā eſſe melioꝛē gloꝛiam arbitrātur. Vñ Exodi.xiiij. Coar
tati ſunt in terrā:cōcluſit eos deſertū. In moꝛte tamē quā
do extra aquā mundane ꝓſperitatis ponent:tunc ꝓcerto
clauſos ⁊ captos ſe fuiſſe fatebunt. Concluſit ergo eos de
ſertum. Mundus em̄ dicit deſertū ꝓpter bonoꝝ ſterilita,
tem:dicit concluſio ꝓpter ſpacij modicitatem:quia ſcꝫ mi,
noꝛ ſtella maioꝛ eſt toto mundo id ē tota terra. Et bene di
citur cōcluſio.quia ſcꝫ nos ſumꝰ in hoc mundo concluſi in
ambitu ſpere aeris:ſpere ignis: ſpere etheris:et ſpere celi.

Nos eñ ſumus hic ſicut in centro: ⁊ ideo in loco valde arto ⁊ ſtricto: ⁊ ideo nos debemus aliū locū mentaliter appetere: ⁊ illum locū abhorrere: dicentes Eſa. liiij. ⁊ xlix. Anguſtus eſt mihi hic locus da mihi locum vt inhabitē. Simus igiť ſicut ignis ꝙ inter oīa elementa eſt maxime libere cōditionis: qui in ventre nubis concluſus locum abhorrens frangit ⁊ exit: qđ idem fit de vento incluſo in corde terre: ꝙ locū abhorrens terram frangit ⁊ exiens terre motuꝫ facit. Quia vere nos ꝙ in iſto loco arto videmus nos incluſos ⁊ detentos. debemus locum iſtum naturaliter abhorrere: ⁊ exinde mentaliter fugere ⁊ exire. Unde Eſaie. liiij. Dilata locum tentorij: ⁊ clauos tuos conſolida. Et ſi vis notare ꝙ locus huius mundi fugiendus eſt: quia eſt Locus

Superbie ⁊ elationis.
Auaricie ⁊ ambitionis.
Iniuſticie ⁊ inuaſionis.
Fraudulētie ⁊ deceptionis.
Immūdicie ⁊ infectionis.

Eſt dico locus ſuperborꝫ. Unde Job. xxiiij. Dedit ei dominꝰ locū penitētie: ⁊ ipē eo abutiť in ſupbia. Eſt etiam locꝰ auaroꝝ. Unde iſte eſt ſicut mons ethna: vbi cōtinue flamat ignis: quia. ſ. in loco huiꝰ mūdi ignis auaricie ſemp feruet. Uñ Job. xxviij. Terra de qua oriebať panis in loco ſuo igni ſubuerſa eſt. Et inſup locus iniuſtoꝝ. quia ſcilicet ſicut in mari maior piſcis comedit ⁊ deuorat minorem. ſic in mūdo Abacuc. j. Facies hominis ſicut piſces maris. Quod figurať in ſomno pharaonis qui vidit ſeptem pingues boues ꝙ paſcebātur in locis paluſtribus. Item vidit alios ſeptē valde macres ꝙ paſcebanť in ripa fluminis in locis virētibus. Macres vero boues: pingues ⁊ pulcras deuorauerūt ⁊ eorū pulcritudinem conſumpſerūt. Quia vere iſtud eſt regulare ꝙ in locis paluſtribꝰ ⁊ virentibꝰ. id eſt. in mūdi pſperitatibꝰ ꝙ macres deuorant pingues. balliui pauperes deuorāt ruſticos diuites: mali comedūt bonos: impij deuorāt innocētes. Unde đ iſto loco diciť Job. xviij. Hec ſunt ergo tabernacula iniqui: iſte locus eius qui ignorat deum. Eſt etiam mūdus iſte locus deceptorū. Uñ Joſue. viij. Perrexerūt ad locū inſidiarū. Et eſt nihilominꝰ locus immūdoꝝ. Uñ in pš. Inuenit eñ in terra deſerta: in loco horroris ⁊ vaſte ſolitudinis. Ubi aduerte ꝙ mundus eſt locus Aſpere penalitatis: quia terra deſerta. Immūde fecūditatis: quia locus horroris. Immenſe a vacuitatis: vaſte inqt ſolitudinis. Iſte aūt eſt locus tribulatiuꝰ: quia terra deſerta. id ē. aſpera ⁊ inculta Marci. vj. Deſertus eſt locus hic. Hominuꝫ maculatiuus: quia locus horroris Dañ. xj. Stabit in loco eius viliſſimus: nulliꝰ ſatiatiuꝰ. Quia locus vaſte ſolitudinis Apoc. xij. In ſolitudine habebat locum paratū. Patꝫ igitur ꝙ hic oſtendiť aliquid de loco artiſſime ſterilitatis. Ideo inquit. Concluſiſti. q. d. quid eſt locus vbi homines ſtricte concluduntur.

Secūdo dico ꝙ eſt quidam locus duriſſime penalitatis. Et hoc oſtendiť cum diciť. In manus inimici. In inferno eñ ſunt damnati in manu inimicoꝝ ſcilicet demonū: qđ eſt eis maximū tormentū atqꝫ pena. Juxta illud Hiere. v. Seruietis dijs alienis ꝙ non dabunt vobis requiē die ac nocte. Et Hiere. xvij. diciť. Seruire te faciaꝫ inimicis tuis. De iſto aūt loco vide ſupra vbi Adducere. in illa auctoritate diuiſa. Adduxiſti nos ī locū iſtū peſſimū ⁊c. Et nota ꝙ infernꝰ diciť locus: q2. ſ. ibi damnati locāť ⁊ ſtabiliť ſituanť. Uñ poſſumꝰ notare ꝙ iſte ē. ſ.

Locus timoris ineſtimabilis.
Locus erroris ineuitabilis.
Locus tenoris ineuaſibilis.
Locus doloris immitigabilis.
Locus laboris indefectibilis.
Locus ardoris inextinguibilis.

Ibi eſt locus timoris: vbi damnati poſſunt dicere illud Job. xxxvij. Super hoc expauit cor meū: ⁊ motū eſt de loco ſuo. Item ibi eſt locus erroris Job. xxxviij. Tenebrarū ꝙs locus eſt? Item ibi eſt locus tenoris: quia ſcꝫ illi qui ſunt ibi inuaſibiliter teneňť. Unde Eccs. xj. Lignū in quocunqꝫ loco ceciderit: ibi erit. Et Job. xlj. Ad locum alium non feruňť. Iſte eſt locꝰ doloris: ⁊ ideo ſicut piſces non libēter vadunt ad locū vbi vident alios fuiſſe occiſos: ⁊ vbi ſentiūt ſanguinem occiſoꝝ. Sicut nec nos debemꝰ trahere verſus infernuꝫ vbi oēs malos fuiſſe videmꝰ occiſos ⁊ damnatos. Ideo mandabat diues epulo fratribꝰ ſuis ne ⁊ ipſi veniant in hunc locum tormentoꝝ. ſicut diciť Luce. xvj. cap. Item eſt locus laboris. Unde de demonio diciť Matth. xij. Qꝫ ambulabat per loca arida ⁊ inaquoſa querens requiē ⁊ non inuēnit. Item eſt locus ardoris: quia ſicut dicitur Ezech. xliij. Combures eos in loco ſeparato domus. Patet ergo ꝙ eſt quidam locus duriſſime penalitatis. In manus inquit inimicorum.

Tertio dico ꝙ eſt quidam locus tutiſſime ſecuritatis. Et iſtud oſtenditur cuꝫ diciť. Statuiſti. id eſt. tute ſtabiliſti. Statuitio enim ſignat ſtabilitatem ⁊ ſecuritatem. Et iſte procerto locus nihil aliud eſt ꝙꝫ locus eccleſie: vel religionis locus fidei: gratie ⁊ bone ſocietatis ⁊ cōgregationis. Locus enim ad hoc ꝙ ſit tutus debet eſſe

Baſſe fundatus.
Alte leuatus.
Aquis vallatus.
Uictu ditatus.
Armis dotatus.
Murꝭ venuſtatꝰ.
Uiris freqntatꝰ.

Talis vero locus eſt eccleſia vel religio quia. Baſſe fundať p humilem ſubiectionē. Alte leuať per celoꝝ affectionem. Aquis vallať p flebilem compūctionem. Uictu ditať per eucbariſtie refectionem. Armis dotať per penitētie macerationem. Muris venuſtať per angeloꝝ viſitationē. Uiris frequētať per bonoꝝ pſonarum aggregationē. Et ideo breuiter iſte eſt: locus tutus locus firmꝰ: locus ſecurꝰ. Unde. j. Regum. xxiij. Ecce Dauid latitat in locis tutiſſimis in collo achille. Tutus eſt dico: q2 fundať per humilitatē. Unde. j. Mach. vj. Per loca humilia ibant caute. Item tutus eſt: quia leuať p contemplationis ſublimitatem. Unde Geñ. xxviij. Qꝫ terribilis eſt locus iſte: vere non eſt hic aliud niſi domꝰ dei ⁊ porta celi. Item eſt tutꝰ: quia aquis vallatur per lachrymationis flebilitatem. Unde Eſaie. xxiiij. diciť. ꝙ hieruſalem eſt locus fluuioꝝ riui latiſſimi ⁊ patentis. Item eſt tutꝰ: quia cibis ditatur per eucbariſtie ſatietatē. Unde Deutro. xiiij. Comedes in conſpectu domini dei tui in loco quem elegiť. Item eſt tutus: quia armis muniť per penitentie aſperitatem. Aſperitas eñ penitentie ſunt arma ſpiritualia quibꝰ homo militat contra carnem. Et idem de ieſu dicitur Luc. iiij. ꝙ ipſe receſſit in deſertū locum quādo voluit de dyabolo triumphare Apoc. xij. etiam dicitur. ꝙ mulier cui draco inſidiabať fugit in ſolitudinē vbi habebat paratū locum a deo: ⁊ ſic a dracone non fuit leſa. Sic vere mulier. id ē. anima cui draco. i. dyabolus non ceſſat inſidiari. ſtatim debet fugere ad ſolitudinem religionis ⁊ penitentie: ⁊ ibi accipere locum ⁊ habitaculuꝫ ſuum: vt ſic poſſit euadere draconis iſtius nocumentū. Item eſt tutus: quia muris venuſtatur per angelorū viſitationē Judic. ij. Aſcendit angelus domini ad locum. Item eſt tutus: quia a viris frequentať p bonarū perſonarū aggregationē Judicū. xix. Pergamus ad locum noſtrū. ſ. eccleſie. religionis. vł bone ſocietatis. Iſte eſt igitur locus tute ſecuritatis. qđ oſtendiť cum di. Statuiſti. Stare enim ſtatuere ⁊ conſtituere ſignificant quandam firmitatem: ⁊ loci ⁊ ſtatus ſecuritatē. vnde Exo. xxj. Conſtituā tibi locum in quo fugere debeas. Ideo bene cōſuliť Joſue. v. Tolle calciamenta de pedibus tuis: locus eñ in quo ſtas terra ſancta eſt. Ubi aduerte. ꝙ religio vel eccleſia eſt locus pauptatis. Ideo diciť. Tolle calciamenta. q. d. neceſſe eſt ꝙ ſis nudus. Locus charitatis: quia ibi ſunt pedes per quos deſignanť affectiones. Locus firmitatis: quia iſte eſt locus in quo ſtas. Locus puritatis: quia terra ſancta eſt. Patet ergo ꝙ eſt locus tute ſecuritatis.

Quarto dico ꝙ eſt locus qui eſt locus grandis felicitatꝭ. Et iſte eſt locus paradiſi qui eſt locus beatoꝝ: qđ oſtenditur cum diciť. Spacioſo. Unde Geñ. xxiiij. Palearū ⁊ feni plurimū eſt apud nos ⁊ locus ſpacioſus ad manenduꝫ. Et aduerte ꝙ iſte locus eſt ſumme appetēdus: quia ibi eſt

Bonoꝝ plenitudo.
Laboꝝ quietudo.
Honoꝝ celſitudo.

Eſt dico ibi plenitudo omniū bonoꝝ Judicū. xviij. Dabit nob dominꝰ locum in quo nulliꝰ rei eriť penuria. Item eſt ibi quietudo oīm bonoꝝ laboꝝ. Unde in pš. diciť. In pace factꝰ eſt locus eiꝰ: ⁊ habitatio eius in ſyon. Item ibi eſt celſitudo oīm honoꝝ. quia ſicut dī Eſa. lx. Locum pedū meoꝝ glorificabo. Et ideo breuiter ſicut illi qui ſunt in loco ſterili libenter ſe transferūt ad fertilem. Illi qui ſunt in loco litigioſo libenter ſe transferūt ad locū pacificum ⁊ amicabilem. Illi qui ſunt in loco vili ⁊ infami libenter ſe transferūt ad locū nobilē. Sic vere chariſſimi nos ꝙ in hoc mūdo ſumꝰ in loco ſterili litigioſo ⁊ infami. debemꝰ nos transferre mentaliter ad paradiſum: vbi ē

locus fructificus. pacificus ⁊ excelſus. Ad qđ nos vtiqꝫ de-
bet inducere exemplū xp̄i ⁊ p̄deceſſorum noſtroꝝ qui iſtū
locū deſiderauerūt dilexerūt ⁊ obtinuerūt. Quia ſicut cer-
ui ⁊ elephantes ſequunt̃ illum in primo p̄cedit natando.
Sic nos debemus xp̄m ⁊ ſanctos ſequi qui nos ad locum
iſtum mente ⁊ aīo anhelauerūt ⁊ tandē corpe p̄ceſſerunt
Quod figuratū eſt in filijs iſrael Exodi. xl. ⁊ Sapieñ. xix.
Qui nubem ſupſtantem ſequebant̃: ⁊ ſiue ſtaret ſiue mo-
ueret̃ ad quēcunqꝫ locum declinabat mouebant̃. Quia. ſ.
nos debemus ꝑ imitationē ſequi ſanctos: qui vt nubes ꝑ
mundi aerem cucurrerunt: ⁊ ad locum paradiſi cuꝫ impe-
tu volauerūt. Quia ſicut dicit̃ Ezech. j. Ad quē locū decli-
nabat que prima erat ſequebant̃ ⁊ cetere. De iſto ergo lo-
co chriſtus exiuit carnem aſſumendo. Quia ſicut dicitur
Eſa. xxvj. Egredietur dominꝰ de loco ſancto ſuo. Ad iſtuꝫ
locum etiam xp̄s redijt celum aſcendēdo: quia ſicut dicit̃
Eccs. j. Oritur ſol ⁊ occidit: ⁊ ad locū ſuum reuertitur. Et
ſic ꝫ ptꝫ chariſſimi ꝙ quatuor ſunt principalia loca. videlꝫ

Locus peccatorum.
Locus damnatorum.
Locus perfectorum.
Locus beatorum.

Sufficit vide ſupra de domo. et ciuitate. de habitare: et infra de Manere.

Locuſta.

Cum locuſta ſit vermis ſeu anial ſextu-
pes ſeu alatum. qꝛ. ſ. a p̄te anteriori ſeu
ad latus habet q̄tuor pedes paruos. a parte v̊o poſteriori
duos habet longos ⁊ magnos: quibꝰ. ſ. ſe inaltat ⁊ eleuat
qñ ſalit. Eſt em̄ anial qđ ambulare vel currere nunq̄ͣ no-
uit. imo ſemꝑ vel volando vel ſaltādo trāſferre corpus ꝓ
priū ꝯſueuit. Eſt etiā aīal ore q̄drāgulū: dentibus armatū:
floꝝ ⁊ herbarū corroſionibꝰ aptū. vnicū habēs inteſtinuꝫ.
⁊ in cauda portans aculeū. Eſt etiā anial ſm̄ Pli. ordina-
tiſſime diſcipline. ꝯſueuit em̄ ꝑ turmas incedere. excubias
⁊ exploratores ad preuidēdū loca vbi inſedere debeant p̄-
mittere: ⁊ poſt illos locis certis p̄uiſis ſolet locuſtarū exer
citus totus ire. ita ꝙ ſm̄ Plini. expeditionū ⁊ ordinationū
induſtria. in factis bellicis a locuſtis ad homines venit: et
caſtroꝝ ſitus exercituūqꝫ ordines humanuꝫ genus ꝑ locu
ſtas primitus adinuenit. Scriptū eſt em̄ Job. xxxv. Qui de-
us docet nos ſuꝑ iumenta terre: ⁊ in auibꝰ celi erudit nos.
Et ꝓcerto herbis victualibꝰ inueniēdis aliquotiēs volant
ſicut exemplicat hyſtoria. Quia ſemel locuſte ⁊ a ſpica vola-
uerant: ⁊ ꝑ modū maximi exercitus vndiqꝫ diſcurrentes:
om̄ia blada ꝓut erant in herbis conſumpſerūt: ⁊ tandem
ad mare flandrie veniētes ꝑ flatus ventoꝝ in mare perie-
runt ⁊ putruerūt. Tandē v̊o ad maris littus reiecte: aerē
infecerūt: ⁊ mortalitatē ꝑ totū regnū vndiqꝫ genuerūt: et
epydimiā vna cū ſiccitate ⁊ fame vbiqꝫ induxerūt. Sūt. n.
locuſte ſale durate in aliquibꝰ regionibꝰ cibus pauperū et
miſeroꝝ indigentiū nutrimentū. ſicut dicit Iſido. Igit̃ ꝑ
locuſtā poſſum intelligere virū iuſtū impium ⁊ dyabolum

Nam vir iuſtus viuit ordinate.
Dyabolus mordet obſtinate.
Nam iniuſtus ſaltat effrenate.

Prio ergo dico bre-
uiter ꝙ locuſta ſig̃t vi-
rum iuſtū: ⁊ hoc ꝓcer-
to: qꝛ ordinate debet viuere ꝑ diſcretionē. Pedes poſterio
res. i. affectus bonoꝝ futuroꝝ: que. ſ. poſt nos veniunt de-
bet habere ceteris lōgiores: durabiliores ⁊ maiores ꝑ eter
norū deſideriū ⁊ dilectionē. Debet alte ſaltare ⁊ volare ꝑ
contemplationē. Tandē pauperū cibus ⁊ alimonia debet
eſſe ꝑ elemoſynā ⁊ cōpaſſionē. Et tādē de floribꝰ ſacre ſcri-
pture ⁊ bonoꝝ exemploꝝ impinguari ꝑ gr̄am et deuotio-
nem: ſeu etiam ꝑ ſtudiū ⁊ lectionē: vt ſic exponat̃ de virtu
te diſcretionis illud Prouer. xxx. Regē locuſta nō habet ⁊
ꝑ turmas ſuas egredit̃. De virtute v̊o deuotionis contem
plationis ⁊ eruditionis exponat̃ qđ dicit̃ Eccs. xij. Flore
bit amigdalus: impinguabit̃ locuſta: diſſipabit̃ capar̃. De
virtute v̊o elemoſyne ⁊ cōpaſſionis exponat̃ illud Mat.
iij. ꝙ eſca beati Johānis baptiſte erant locuſte. Pōt ꝫ ſi-
gnificare virū iuſtum. Scđo dico ꝙ qñqꝫ pōt ſignifica-
re dyabolū. Demones em̄ inter ſe habēt turmas ⁊ ordies
⁊ ad nocendū hominibꝰ ordinatas exercituū legiones: ſo-
lent etiā tentando cūcta ꝯſumere: ⁊ in illis quos depaſcūt
ſolent eruere viride ⁊ pulcrū viſu. i. om̄e qđ ꝑ gr̄am eſt ni-
tidū ⁊ honeſtate floridū ⁊ amenū cōſumere: ⁊ ꝑ tribulatio
nes acriter rodere ⁊ mordere ⁊ cū ore quadriꝑtito, hoc eſt
dictu ꝑ quatuor mūdi partes oīa deuorare. Figurati etiaꝫ
in illis locuſtis q̄ in egypto quicq̄d fuit viride corroſerunt
ſicut dicit̃ Exo. x. De quo in pſ̄. dixit. Venit locuſta ⁊ bru-
cus cuius nō erat numerꝰ. ⁊ comedit om̄e fenū in terra eo
rum ⁊c̄. Et alibi. Dedit erugini fructus eorum et labores
eorum locuſte. Et ſi vis applica figuraꝫ que ponit̃ Apoc̄.
ix. de locuſtis q̄ exierūt de fluuio ⁊ puteo abyſſi. Vide etiā
alibi. Locuſta ꝫ qñqꝫ ſignat dyabolū. Tertio dico ꝙ qñqꝫ
ſignat hoīem impiū ⁊ iniquū. Impij em̄ more locuſtarum

Ventre ſunt voraces.
Dente ſunt mordaces.
Penna ſunt volaces.
Crure ſunt ſaltantes.
Numero ſunt capaces.
Cauda ſunt minaces.

Habent dico ventrē valde vo-
racem: qđ facit ingluuies ⁊ gu-
loſitas. Locuſta enim reſpectu
corpis maximū habet ventrem
Sic tales vident̃ hre ventrem
omnipetentē: qꝛ. ſ. non poſſunt
ſufficere ad eos ſatiandū vlle res Deutro. xxviij. Locuſte
deuorabūt om̄ia. Item habēt dentē valde mordacē qđ fa-
cit detractio vel rapacitas. Quia reuera mali habēt os q̄-
drangulū inq̄ntum. ſ. obloquēdo de inferioribꝰ ⁊ ſuperiori-
bus: de amicis ⁊ inimicis ipſi quadragulāt v̊ba ſua. Her-
bas etiam ⁊ gramina rodūt inq̄ntū. ſ. quotiēs ⁊ vbi pñt ipſi
cōſumūt ⁊ diripiūt aliena. Unde Judicū. vj. dicit̃. ꝙ ma-
dian ⁊ amalech ⁊ ceteri orientaliū nationū apud filios iſrl̃
figentes tentoria: ꝓut erāt in herbis cuncta vaſtabūt. Se
quit̃. Et inſtar locuſtarū vniuerſa cōplebant. Et Joelis. j.
dicit̃. ꝙ reſiduū eruce comedit locuſta. Itē habēt pennaꝫ
valde volacem: qđ facit ambicio vel pompoſitas: quia ſcꝫ
iſti ſunt q̄ ꝑ ambitionē volūt volare: ⁊ ꝑ pompoſitatē ſuꝑ
biā ⁊ iactantiā ſemꝑ ſurſum ad ſtatus magnificentiā anhe
lare Exo. x. Ventus vrens leuauit locuſtas q̄ aſcēderūt ſu
per terram egypti. Verūtamē ſicut locuſta diu nō volat ꝫ
citiſſime cadit ad yma. ſic volatus ⁊ ſtatus ſuꝑboꝝ breuiſ
eſt: qꝛ cito pereūt ⁊ deſcendūt. Vñ Exo. x. dicit̃. ꝙ ventꝰ oc
cidētalis vehemētiſſimus arreptā locuſtā ꝓiecit in mare.
Ventus em̄ iſte occidētalis ſignat infortuniū ſeu mortē q̄
bus. ſ. tales in mare. i. in amaritudinē infortunioꝝ deijciūt̃:
⁊ infernalem voraginē deuoluunt̃. Unde Ecci. xliij. Tem
peſtas aq̄lonis ⁊ cōgregatio ſpūs: ⁊ ſicut auis deponēs ad
ſedendū aſpergit niuem: ⁊ ſicut locuſta demergens deſcen
ſus eius. Itē habēt tybiam valde ſaltantē: qđ facit incon-
ſtantie mutabilitas: qꝛ. ſ. iſti ſunt qui nūq̄ͣ in eodē ſtatu ꝑ-
manēt: ſed ꝑ incōſtantiam de deſiderio ad deſideriū: de be-
neficio ad beneficiū ſemꝑ ſaltant. Ideo ſcriptura compa-
rat tales vmbre q̄ valde inſtabilis eſt nature pſ̄. Sicut vm
bra cum declinat ablatꝰ ſum et excelſus ſum ſicut locuſta.
Item iſti habēt aculeū valde minacē: qđ facit ꝓditio vel
fallacitas: qꝛ. ſ. tales i cauda. i. i fine ſꝑ ſolēt aculeū habere
hoc eſt dictu. pungere vel ledere: ⁊ ꝓditionē ⁊ fallaciā ex-
ercere Apoc̄. ix. Silitudo locuſtarū ſil̃es equis paratis ad
preliū. Sequit̃. Et aculei erāt in caudis. Item habent nu-
merū valde capacē: qđ facit ipſoꝝ multiplicitas: qꝛ ꝓcer-
to ſicut locuſtarū infinita eſt multitudo: ſic ſicut dr̄ Eccs.
j. Stultoꝝ infinitꝰ eſt numerus pſ̄. Dixit et venit locuſta
⁊ brucus quoꝝ non erat numerus. Cōmune em̄ eſt in na-
tura ꝙ illa q̄ minus valent magis multiplicant̃: certe qđ
tā in fructibꝰ arboꝝ q̄ͣ in fetibꝰ aīaliū inuenit. Vñ de ma-
lis dicit̃ Hiere. xlvj. Multiplicati ſunt ſuꝑ locuſtas ⁊ non
eſt in eis numerus. Iſte ſunt ergo ſicut ille locuſte de qui-
bus ſupra dictū eſt: qꝛ. ſ. ꝓ ſuis paſcuis. i. ꝓ tēporalibꝰ acq̄
rendis mare tranſuolat: aliena deuaſtant ⁊ diſſipant: tan-
dem mare inferni ſubintrant: ita ꝙ putredo ſue infamie: ⁊
ſuoꝝ maloꝝ exemploꝝ ſanies: alios interficiunt atqꝫ gra-
uant. Sic igit̃ patet quomō ꝑ locuſtam pōt intelligi impi-
us. dyabolus ⁊ iuſtus. Tranſiui faciliter qꝛ in multis locꝫ
ponunt̃ exempla varia de locuſtis ⁊c̄. Sufficit.

Longanimitas.

Nota ꝙ longanimitas
idem eſt qđ animi ſtabili
tas. Accipit̃ em̄ ꝓ patiētia. ꝓ ꝑſeuerantia: pro benignita-
te ſeu modeſtia. De deo em̄ dicit̃ in pſ̄. ꝙ ipſe eſt longani-
mus ⁊ multū miſericors. Viro etiā iuſto p̄cipit. ij. Coꝛ. vj
apl̃s dicens. Exhibeamus nos ſicut dei miniſtros in mul-
ta patiētia. Sequit̃. In longanimitate. in ſuauitate. in ſpi
ritu ſancto ⁊c̄. Multa poſſunt dici ſed pauce ſunt auctori-
tates vocales: ⁊ de ꝑſeuerantia ⁊ patientia dictū eſt in infi

pitis locis. Uide ergo ibi.

Lõgeuus. Nota ꝙ longeuus dicit̄ quaſi longe viuēs ⁊ longi eui. Et poteſt dici ꝙ in ſcriptura reperit̄ lõgeuitas ſeu ſtabilitas. Sagacitas. Auctoritas. Eternitas. Fatuitas ſeu debilitas. De pſeuerantia ⁊ ſtabilitate dicit̄ Joſue. xiij. Senuiſti ⁊ longeuus es. De ſapientia ⁊ ſagacitate dicit̄ Ecci. j. Rami ſapientie lõgeui. De excellentia ⁊ auctoritate dicit̄ Eſaie. ix. Qr longeuus ipſe ⁊ honorabilis eſt caput. De eterna opulentia ⁊ felicitate dicit̄ Exo. xx. Honora patrē ⁊ matrē vt ſis longeuus ſup terram. In malo vo ſignificato de longeuorū debilitate ⁊ fatuitate ꝙ ſcilicet homines nimis efficiuntur longeui debiles ⁊ ignari dicit̄ Job. xxxij. Non ſunt longeui ſapientes ⁊c̄. Uide de antiquitate ⁊ Senectute: qr ſcilicet pauce ſunt hic auctoritates.

Lõge lõginquus. Nota ꝙ longe a longe diſtanter ⁊ remote idem ſignāt. Dicit̄ eñ longe illud qd̄ eſt ab aliquo diſtans remotum eſt ſeparatum. Et ideo longe apponitur propinquitati ⁊ ydemptitati. Longe ergo poteſt accipi in bono ⁊ in malo. Unde breuiter longe ſignat Diſtantiam

Cõmendabilem. Deteſtabilem. Contriſtabilem. Deſolabilem. Affectabilem.

Primo dico ꝙ eſt quedam diſtātia cõmendabilis: ⁊ iſta eſt quando homo ſe elongat a rebus nefarijs ⁊ nociuis: ſicut ſunt iniquitates et male ſocietates: ⁊ male peccatorū occaſiones. Et ſic longe ſignat ſtatū gratie in qua homo exiſtens longe eſt a peccato. In qua etiam per reuerentiā humilitatem ⁊ timorem longe ſe exiſtimat eſſe a deo. Exēplo publicani Luce. xviij. qui a longe ſtans nõ audebat oculos ad celum leuare. Qr diu eñ auis longe diſtat a laqueo venatoris vel a viſco: muſca ab aranee rethi ſeu filo: papilio a lampade vel incendio: tamdiu ſunt in ſecuro: ſi aūt nimis appropinquāt faciliter periclitant̄: ⁊ aut laqueo capiunt̄: aut viſco conglutinant̄: aut incendio comburunt̄. Ideo vtile eſt talibus longe ſtare: ⁊ locorū talium vicinitatem fugere ⁊ horrere. Sic vere chariſſimi laque⁹ malarū occaſionum: viſcum malarū occaſionum: viſcum malarū delectationū: ⁊ ignem malarū affectionum debemus fugere: ⁊ ab eis quāto poterimus longe ſtare: alr̄ poſſemus peccatū ⁊ periculū incurrere ⁊ ſentire. Unde Prouerb. xxij. Arma ⁊ gladius in via ſuperbi: cuſtos anime ſue longe recedet ab eis. Quod bene figurat̄ Apocal. xviij. vbi loquens de incēdio babylonis dicit. Qr qui diuites facti ſunt ab ea longe ſtabunt propter timorem tormentorū. De tali diſtantia: ⁊ de tali longe loquebat̄ Dauid in pš. Ecce elongaui fugiēs ⁊ manſi in ſolitudine. Et alibi. Longe fecit a nobis iniquitates noſtras. Caprea eñ clariſſimū habet viſum: ⁊ ideo delonge cognoſcit venatorem. Aquila etiam delonge videt piſciculos in mari: quia ſcʒ delonge. id eſt. a longinqua cõſideratione reuerentia ⁊ timore debemus venatorem inferni videre ⁊ cognoſcere: ⁊ mare. id eſt. amaritudinem inferni debemus delõge. id eſt. de ſtatu gratie preuidere. Unde de aquila dicit̄ Job. xxxix. Inde contemplat̄ eſcam ⁊ oculi eius delonge pſpiciunt. Et Eſaie. xxxiij. Oculi eius cernent terram delonge. Iſta eñ duo delonge ſunt conſideranda, ſcilicet terra ⁊ eſca. Eſca paradiſi: ⁊ terra mortis et inferni. Iſta eſt ergo longinquitas commēdabilis. Secundo dico ꝙ eſt quedam longinqtas deteſtabilis. Et iſta nihil aliud eſt q̄ʒ conditio peccatoris. Deus enim longe ē ab iſtis: ⁊ ecõuerſo. quia ſicut dicitur Prouerb. xv. Longe deus eſt ab impijs. Et de eterna ſapientia dicitur Ecci. xv. Qr longe abeſt a ſuperbia ⁊ dolo. Peccatores eñ ſunt ſicut ſaturnus qui magis longe diſtat a centro: ⁊ ideo tardius perficit curſum ſuum. Sunt etiam ſicut virga que quāto plus diſtat a radice: tanto magis eſt debilis ⁊ gracilis: ⁊ tanto minus habet de fortitudine ⁊ virtute. Sunt etiam ſicut membra que quāto ſunt a corde longius: tanto ſenſuʒ ⁊ motum participant imperfectius. ſicut patet de pede reſpectu oculi ſeu manus. Sunt etiam ſicut radij in rota: q̄ quanto ſunt a centro ⁊ medio remotiores: tanto etiā ſunt inter ſe longius diſtantiores ⁊ etiam debiliores. Quia pcerto chariſſimi peccatores qui a deo ſunt diuiſi ⁊ elongati: ſunt ſicut filius prodigus qui dimiſſo patre peregre profectus eſt in regionem longinquam: vbi ſubſtantiaʒ ſuam male viuendo conſumpſit. ſicut dicit̄ Luce. xv. quia. ſ. peccatores deum patrē dimittūt in regionem longinquā peccati. que ſcilicet multū diſtat a deo ſe transferūt vbi ſubſtātiam ſuaʒ ſcilicet gratiam ⁊ animā male viuendo cõſumūt. Tales dico longinqui peccatores more ſaturni longe a cētro diſtantis tarde currūt per bonā operationē: more virge a radice ſe elongantis debiles ſunt p debilem ⁊ fragilem conditionem: more membri a corde longe manentis parū ſentiūt per piam compaſſionem: more radij a centro ſeu a medio longe recedentis ⁊ ſtantis: ſocios non tangūt per charitatem ⁊ dilectionē. Peccatores eñ longe ſtant ⁊ longe manēt a domino Math. xv. Et Eſa. xxix. Populus iſtē labijs me honorat cor aūt eorū lõge eſt a me. Et tñ ipſe eſt

Centrum firmitatis. Radix pietatis. Cor viuacitatis. Medium equitatis.

Peccatores aūt ſunt longe a firmitate: ⁊ ideo iſti cadunt de peccato in peccatum: ⁊ finaliter cadent de miſeria in tormētū. Unde pš. Longe a peccatorib⁹ ſalus. Item longe ſunt a pietate. Unde in pſona pauperū dicit Dauid in pš. Longe feciſti notos meos a me: poſuerūt me abhominationem ſibi. Item longe ſunt a vita ſeu a gratie viuacitate: ⁊ ideo ipſi dicunt̄ ſpūaliter mortui. Unde Ezech. vj. Qui longe ē peſte morief. Item longe ſunt a iuſticie equitate. vnde Eſa. xlvj. Audite me duro corde q̄ longe eſtis a iuſticia. ⁊ Eſa. lix. Juſticia longe ſtetit: qr corruit in plateis veritas: ⁊ eqtas non potuit ingredi. Peccatū eñ eſt ſicut terra noruegie: que qr nimis longe eſt a ſole nõ poteſt portare fructuʒ Unde etiam in illis partibus ſm Iſido. cariſſima eſt annona. Sic vere ſtatus peccati nullum bonū fructū. id eſt. nullam gratiam ⁊ virtutē poteſt portare: qd̄ vtiqʒ accidit eo ꝙ de terra iſta ſol iuſticie valde diſtat. Et ideo dauid ſentiens receſſum ⁊ diſtantiam huius ſolis dicebat in pš. Domine ne longe facias auxilium tuū a me. ad defenſionē meam conſpice. Et alibi. Ut q̄d domine receſſiſti longe ⁊c̄. Et breuiter. Deus eſt ſicut imago in ſpeculo q̄ appropinquāti appropinquat ⁊ ab elongāti ſe elongat. Iſta eſt ergo elõgatio ſeu lõginquitas deteſtabilis. Tertio dico ꝙ eſt q̄dam longinquitas cõturbabilis ſeu cõtriſtabilis: ⁊ iſta eſt longinquitas damnatorū qui ſunt in inferno: q̄ longe ſunt a deo a paradiſo: a gaudio ⁊ ab omni bono. Et ideo infernus dicit̄ terra nouiſſima vel vltima Ezech. xxxj. Ideo de anima damnata dicit̄ Eſaie. xxiij. Ducent eum pedes ſui longe ad peregrinandū. Quarto dico ꝙ eſt quedam longinquitas deſolabilis: ⁊ iſta eſt quā patimur in hoc mūdo Nos eñ ſumus hic ſicut peregrini longe a patria noſtra paradiſi: ⁊ ideo debemus hic eſſe in deſolatione ⁊ triſticia. ⁊ patriā totis deſiderijs affectare. Et q̄uis hic longe abſimus a patria q̄tum ad corporis preſentiā: ppe tamē debemus eſſe q̄ʒtuʒ ad amoris efficacia Eph. ij. Qui eratis longe facti eſtis ppe: mūdus eñ multū diſtat a paradiſo ⁊ loco ⁊ cõditione. Et ideo locū iſtum tanq̄ʒ extraneū ⁊ lõginquum debemus mentaliter relinquere: ⁊ ad deū ⁊ in paradiſum cordialiter nos trāſferre dicētes deo ⁊ angelis ⁊ beatis illud Joſue. ix. De terra longinqua valde venerūt ſerui tui. Ut ſic deo ⁊ eccleſie dicat̄ illud Eſaie. lx. Filij tui de longe veniēt ⁊c̄. Quinto dico ꝙ eſt lonquiqtas delectabilis. Et iſta eſt longinquitas paradiſi: vbi ſcʒ homo longe ē a metu: a luctu: a fletu: a dolore: a timore: ab anguſtia: a miſeria: a triſticia: a mortalitate: a pauptate a vilitate ⁊c̄. ita ꝙ ppꝛie de q̄libet illic exiſtēte põt dici illd̄ Lu. xix. Hõ q̄dam abijt in regionē longinquā accipe ſibi regnū. Ubi aduerte ꝙ iſte locus bene dicit̄ longe eſſe ab alijs: quia. ſ. precellit In amplitudine: qr eſt regio. In ſolitudine: qr eſt lõginqua. In celſitudine: quia eſt regnum ⁊c̄. Paret ergo breuiter ꝙ quintuplex eſt longinquitas. ſcilicet

Delectabilis. Deſolabilis. Contriſtabilis. Deteſtabilis. Cõmendabilis.

Una eſt virtualis vel virtuoſa. Alia criminalis ⁊ vicioſa. Alia mundialis ⁊ tedioſa. Alia infernalis ⁊ doloroſa. Alia ſupernalis ⁊ gaudioſa ad quam nos perducat ⁊c̄. Si aūt vis adhuc aliquid addere: notabis ꝙ in ſcriptura inuenitur longinquitas ſpectans ad deum: ad iuſtum et ad impium. In deo enim inuenitur Unum longe quod eſt

Immenſe nobilitatis.
Extenſe benignitatis.
Intenſe ſeueritatis.

Primū longe eſt conſiderandum ⁊ admirandū. Scdm lōge eſt deſiderandū ⁊ ꝓmerendum. Tertiū longe eſt compandū ⁊ deferendū. Igiť dico ꝙ eſt vnū longe ſpectans ad diuinā nobilitatē: quā homo debet conſiderare. Longe eñ diſtat eſſentia creatoris ab eſſentia creature. Longe diſtat infinitū a finito: ſummū ab imo: primū ab vltimo. Ipē eſt eñ qui dixit Hiere. xxiij Putas ne deus de vicino ego ſim ⁊ nō deus delonge. Et tamen iſta tam diſtans et tam infinita longinquitas appropinquat homini per gratie infuſionem: per beatā incarnationem: per beatificā futurā in patria viſionem. De gratie eñ infuſione diciť Eſaie. xlvj. Prope feci iuſticiam meam non elongabiť: ⁊ ſalus veſtra nō morabiť. Radius eñ ſolaris q̄ꝗ̄ꝫ de longinquo veniat: ſe tamen nobis ſubito repſentat: ſic deus per gratiam ⁊c̄. Hiere. xxxj. Longe dominꝰ apparuit mihi. De verbi vero incarnatione diciť Eſa. xiij. Prope eſt vt veniat tempus eius: ⁊ dies eius non elongabunť. De beatifica autē viſione ⁊ fruitione dicitur Hiere. .xlvj. Ne timeas iſrael: quia ecce ego te ſaluum faciā de lōginquo. Iſta eſt igiť longinq̄tas diuine nobilitatis quā debet homo conſiderare. Item inueniť longinquitas diuine benignitatis quā hō debet deſiderare. Et iſta nihil aliud eſt q̄ ipſa miſericordia dei: qua ſcilicet ipſe longe facit a nobis rigorē iuſticie ſue: ꝺ̄ q̄ dicebat Iob. xiij. dicēs deo. Manū tuā longe fac a me: ⁊ fortitudo tua nō me terreat. Et ipſe dominus etiam dicit ad idem Eſaie. xlviij. Furorē meū longe faciam a te: ⁊ laude mea infrenabo te ne intereas. Iſta eſt igiť longinquitas diuine benignitatis quā debet homo deſiderare. Item inueniť longinquitas diuīe ſeueritatis quā debet homo ꝯtemperare. Et iſta procerto eſt quādo deus ꝓpter iniquitates noſtras longe recedit a nobis. Conſtat eñ ꝙ cōtraria nō ſunt ſimul: immo neceſſe eſt ꝙ vnū ab altero longe diſtet. Cum igiť deus ⁊ peccator ſint cōtrarij. Iuxta illud Leuitici. xxvj. Si ambulaueritis contra me: ⁊ ego incedam aduerſum vos in furore cōtrario. cōſtat ꝙ abinuicem longe diſtant. Sicut eñ ſupra dictum eſt: longe eſt dominus ab impijs: ⁊ longe a peccatoribus ſalus. Sed reuera iſta longinquitas debet per bona opera cōtemperari: ⁊ deuotis precibus moderari. Ipſeqꝫ dominus ne longe recedat a nobis humiliter vult exorari Sic faciebat Dauid cum dicebat in ps̄. Ut quid domīe receſſiſti longe: deſpicis in oportunitatibus in tribulatione. Et alibi. Domine ne elongaueris auxilium tuum a me. ad defenſionem meam cōſpice ⁊c̄. ſicut ſupra. §. ij. Deus eñ eſt ſicut hirundines ⁊ ciconie: que ſentientes intemperiem aeris: ita longe recedūt ꝙ nō inueniunť: ſed temperie aeris redeunte etiam iſte appropinquāt ⁊ redeunt ⁊ humanis vſibus preſentantur. Sic vere deus ſentiens in corde humano intemperiē viciorum: ⁊ indeuotionis frigus longe ab eo ſic recedit: ꝙ ipſum in ſuis neceſſitatibus nō inuenit neqꝫ ſentit: ſed procerto ſi tempꝰ gratie redierit ſtatim redit. Ideo plorādo dicat anima peccatrix illud Trenoꝝ .j. Idcirco ego plorās: ⁊ oculi mei deducentes aquam. q̄a longe factus eſt a me cōſolator ꝯuertēs animā meā. Iſta eſt ergo longinquitas diuine ſeueritatis quaꝫ debet homo cōtemperare. Et ſic patet ꝙ eſt vnum longe quod ſpectat ad deum. Deinde dico ꝙ eſt vnū longe qꝺ̄ ſpectat ad iuſtū. Nimia eñ ꝓpinq̄tas aliquotiēs reprobať. Bonū ē. n. interdū ab aliq̄bus lōge ſtare. Et ſic nota ꝙ iuſtꝰ Lōge ē a

Deo reputatiue: ⁊ hoc facit cordis humilitas.
Celo collocatiue: ⁊ hoc facit pſens mortalitas.
Mūdo deteſtatiue: ⁊ h̄ facit cordis ſublimitas.
Seipſo moderatiue: ⁊ h̄ facit victꝰ aſperitas.
Proſperis exulatiue: ⁊ h̄ facit ſtatꝰ aduerſitas.
Rebꝰ verī ſimulatiue: ⁊ h̄ fac pzudēs ſagacitas.
Peccato ſepatiue: ⁊ h̄ facit vite ſinceritas.
Dyabolo ſupatiue: ⁊ h̄ facit virtus ⁊ ꝓbitas.
Ab inferno ſuplatiue: ⁊ h̄ facit felix eternitas.

Dico igitur ꝙ iuſtus longe eſt a deo reputatiue ꝑ virtutē humilitatiſ. Q̄a reuera iuſtus nunq̄ꝫ ſe reputat ꝓpinquū aut amicū dei: ſed potius ab eo longinquū nec ſibi appropinquare dignū. Figura de publicano qui in domū ſuam iuſtificatus deſcendit. De quo diciť Luce. xviij. Qꝛ publicanus a longe ſtans nolebat oculos ad celum leuare: ſed ꝑcutiebat pectus ſuum dicens. Deus ꝓpicius eſto mihi peccatori. De beato vero Petro qui dixerat Luce. x. Exi a me domine quia hō peccator ſum. dicitur Luc. xxij. Qꝛ Petrus ſequebať Ieſum alonge. Item dico ꝙ iuſtus longe eſt a celo collocatiue ꝑ neceſſitatē mortalitatis: quia ſcilicet dum viuimꝰ in hac vita longe diſtamus a paradiſo. Unde de iuſto vel anīa iuſta dicitur Prouerb. vltimo. ꝙ facta eſt quaſi nauis inſtitoris delonge portās panem ſuum. De iſto tamē longe. id eſt. de iſta captiuitate pſentis vite ad paradiſum itur: ⁊ ad celi beatitudinē per gratiam ⁊ merita ꝑueniť Eſa. xlix. Ecce iſti delonge venient: ⁊ ecce illi ab aquilone ⁊ mari: ⁊ iſti de terra auſtrali. In iſto eñ longe iuſti Per diſcretōeꝫ bonā meditāť. Per ꝯſideratōeꝫ ſeu ꝯuerſionē dei recordāť Per affectiōem celū cōtēplanť. De prudēti meditatiōe dicitur Eſaie. xlix. Audite inſule ⁊ attendite populi delonge. De diuina recordatione diciť Zacharie. x. De longe recordabunť mei ⁊ viuent: ⁊ reuertenť ⁊ reducam eos de terra egypti. De celeſti ꝟo contemplatione diciť Iob. xxxix. In petris manet: ⁊ in preruptis ſilicibus cōmorať: inde contemplať eſcam: oculi eius delonge ꝓſpiciunt. Longe eſt ḡ a celo collocatiue per preſentē mortalitatem. Item longe eſt a mūdo deteſtatiue ꝑ mentalē ſublimitatē. Habitatio eñ iuſtoꝝ mentalis eſt in celo: ⁊ id̄eo longe ꝑ abbominationē ⁊ cōtemptū ſunt a mundanis diuitijs vel a mūdo Unde. j. Regū. xxvj. diciť. ꝙ ipſe ſtabat in vertice montis delonge ⁊ erat grande interuallum inter eos. Item iuſtus longe eſt a ſeipſo moderatiue ꝑ viuendi auſteritatē: longe eñ videť iuſtus a ſe recedere qñ de ſeipſo dinoſciť non curare: ⁊ qñ ſeipſum ſolet per penitētiam moderari ⁊ ꝓprijs affectibus repugnare. Unde illud ps̄. Ecce elongaui fugiens ⁊ māſi in ſolitudine. Et Ecci. ix. dicitur. Longe eſto ab homine. Item iuſtus longe eſt a ꝓſperis exulatiue ꝑ tēporalē aduerſitatē. Iuſti eñ longe ſunt hodie ⁊ exulant a mundi ꝓſperis. fuganť etiā ⁊ excludunť ab oñibus mundi bonis. Iſtud eñ patet tam in ſeculo q̄ꝫ in clauſtro. Cōſtat eñ ꝙ indigni ad mūdi ⁊ eccleſie dignitates aliquotiēs aſſumunť. boni ꝟo delonge ponunť ⁊ ab eis excluduntur. Illa eñ que verſus ſperam et ſuꝑficiem appropinquare noſcunť: a centro vbi oñia grauia confluūt amplius elonganť. Illud eñ qꝺ̄ celo ⁊ rebus ſuꝑioribus appropinq̄t: a centro hoc eſt dictu a terra et ab inferioribus neceſſario longe diſtat. Sic vere dico ꝙ fit hodie: quia. ſ. illi qui ſpere celeſti. i. bonis eternis ⁊ deo que ſurſum ſunt magis ꝑ iuſticiam appropinquant: a centro. i. a mundo ⁊ inferiori loco (vbi ſcꝫ oñia grauia. i. oñia mūdi bona que ⁊ grauia ſunt ⁊ animā aggrauāt ⁊ inclināt ſe accumulant ⁊ abundant ſicut videmus) vt cōmuniter diſtāt. Quia reuera illi qui hodie deo ⁊ celeſtibus ſunt virtutū auxilio plus ꝓpinqui: ſunt a mundi ⁊ a mūdanis beneficijs ⁊ officijs plus longinqui Patet qꝛ viri ſcientifici ⁊ virtuoſi hodie a bonis eccleſiaſticis ⁊ alijs mūdi officijs longius excludunť: qui tñ ſpere. i. deo ⁊ ſuꝑioribus celi thronis ꝑ cōtemplationē ꝑfectiōem ⁊ affectionē appropinquare noſcunť. Figura i beato Petro. De quo diciť Marci. xiiij. Qꝛ licet eēt diſcipulus xp̄i ſpecialis: tamē alonge ſequebať eum. Petrus inq̄t alōge ſecutus eſt. Et hoc eſt qꝺ̄ dī Luc. xxiij. de xp̄o ⁊ diſcipulis eius. Stabāt noti eius alonge. Aduertāt tñ illi qui modo ſunt longe ab eccleſie ⁊ mūdi dignitatibus: quia ꝓcerto illi in fine erūt ꝓpe deum in celi et paradiſi māſionibus. Et eſt cōſuetum apud homines generoſos ꝙ magis honorāt longinquos ⁊ extraneos q̄ꝫ ꝓpinquos. Sic deus in futuꝝ in paradiſo magis acceptabit ⁊ honorabit illos: qui ab eo quo ad eccleſiaſtica bñficia ſunt lōginqui. q̄ illos q̄ ſibi hodie in eccleſie dignitatibus ſunt ꝓpinqui. Figura. Marci .viij. vbi xp̄s dixit. ꝙ miſereor ſuꝑ turbam: ⁊ ꝑcipiebat eis dare mādūcare: ⁊ allegabat ꝙ nō habebāt qꝺ̄ māducarēt Et ꝙ quidā ipſorum delonge venerāt dicēs ſic. Miſereor ſuꝑ turbam: qꝛ iam triduo ſuſtinēt me nec habent qꝺ̄ māducent. Sequiť. Quidā aūt ex eis delonge venerūt. Quia reuera deus talibus qui ſcꝫ modo ſunt longe ab altari beneficiorum eccleſiaſticoꝝ: ⁊ a ſtatu ꝓſperitatis ⁊ honoruꝫ terrenorum: finaliter miſerebiť. Et quia nō habent qꝺ̄ māducent: ipſos finaliter in celo paſcet nutriet ⁊ conſolabiť. Unde Act. ij. diciť. ꝙ repromiſſio ſcilicet bonoꝝ eternoꝝ

fit omnibus qui longe ſunt. quos aduocauit dominꝰ deus
noſter. Et breuiter delonge. id eſt. de ſtatu preſentis tribu-
lationis ⁊ miſerie aſcendit ad celi ſolium. hoc eſt dictu. ad
paradiſum Eſaie. lx. Surge illuminare hieruſalē. Sequitꝰ.
Filij tui delonge venient ⁊c. Requiritꝰ pacis conſilium Io-
ſue. ix. De terra longinqua venimꝰ ſerui tui: pacem vobiſ-
cum facere cupientes. Acquiritꝰ dei cōnubiū Epheſios. ij.
Qui eratiſ lōge facti eſtis ꝓpe. Et ſic de quolibet tali lōginꝙ
ad paradiſuꝫ ſupius veniēti dicatꝰ illud Hiere. iiij. Ecce au-
ditum eſt in hieruſalem cuſtodes veniſſe de terra longinꝙ.
Igitur iuſtus longe eſt a proſperis exulatiue per tempo-
ralem aduerſitatem. Item iuſtus lōge eſt a rebus veris
ſimulatiue per prudentiam ⁊ ſagacitatē. Conſtat eñ ꝙ ad
iuſtum ⁊ ſapiētem pertinet ꝙ ab illis que apparenter dicū-
tur aut fiunt aliquotiens per diſſimulationem longius ſe
tranſportet. Longe eñ a veritate quādoqꝫ ſunt verba fin-
genda: ⁊ ad verum ⁊ ad propoſitum finaliter adducenda
Figura de chriſto qui ſub ignota ſpecie peregrini diſcipu-
lis loquebatur: ⁊ ad finem vt veritatem reſurrectionis pa-
tefaceret ire longius prima facie videbatꝰ Luce. xiiij. Ipſe
ſe finxit longius ire. Unde de tali poteſt exponi illud Luc.
xiiij. Qꝫ cum adbuc longe eſſet miſit legationem. Iteꝫ
ꝙ iuſtus longe eſt a peccato ſeparatiue. Et hoc per vite ſin-
ceritatem. quia ſcilicet iuſtus longe eſt et vult eſſe a culpa
⁊ iniquitate Prouerb. x. Longe fac ab ea viam tuam: ⁊ ne
appropinques foribus domus eius. Uult etiā ꝙ longe ſit
iniquitas ab ipſo. Unde Iob. xxij. Si reuerſus fueris ad
oñipotētem edificaberis: ⁊ longe faciet iniquitatem a ta-
bernaculo tuo. Sed de hoc ſatis dictuꝫ viſum eſt ſupra eo-
dem titulo. §. j. Item iuſtus longe eſt a dyabolo ſupera-
tiue per victorie ſtrēnuitatem: quia ſcilicet iuſtus quātum
dyabolum ſuperat: ipſuꝫ odit. refugit atqꝫ vitat: ab ipſo ꝓ-
culdubio ſpiritualiter ſe elongat. Unde Eccl. ix. Lōge ab-
eſto ab homine poteſtatē habēte occidēdi ⁊ non ſuſcitādi.
Item iuſtus longe eſt ab inferno per celeſtē felicitatem.
quia ſcilicet iuſtus finaliter longe recedit ab inferis: ⁊ a ꝑ-
petuis miſerijs atqꝫ penis: inꝙ̄ntum ſcilicet ipſe vadit ad
paradiſum et appropinquat gaudijs ſempiternis Hiere.
xlvj. Saluum te faciam de longinquo: ⁊ ſemen tuū de ter-
ra captiuitatis. Sic igitꝰ patet quomodo iſtud aduerbium
longe aliquando refertur ad iuſtū. Inſuper dico ꝙ quā-
doqꝫ ſpectat ad iniuſtum impij enim ⁊ iniuſti. Longe ſunt

A deo per iniquitatem.
A ꝓximo per diuerſitatem.
A ſeipſo per vagabilitatem.
A celo per cupiditatem.
Ab egeno per parcitatem.
Ab oñi bono ꝑ deſiderij tarditatē.
A paradiſo ꝑ inferni penalitatē.

Breuiter iſta eſt ve-
ritas ꝙ mali ſemper
ſunt longe: raro autē
prope. Quia reuera
ſtatus et regiones in
quibus cōmorantur
mali. cōſtituti ſunt lō-
ge a virtutibꝰ ⁊ a deo. procul de ſalute leticia ⁊ a celo. Iſti
igitur lōge ſunt a celo. Et hoc facit culpe malignitas. Ma-
li eñ per obſtinationē ⁊ iniquitatē: ⁊ etiam quādoqꝫ ꝑ infi-
delitatem a deo longe ſunt. Sicut eñ videmus ꝙ quādo-
qꝫ homines ita longe recedunt a terra ꝓpria: ⁊ ita radican-
tur in patria aliena ꝙ ꝓpter difficultatē itineris et laboris
in illa longinqua patria cōmorantꝰ ⁊ redire ad ꝓpriam de-
dignantꝰ. Sicut apparuit de filijs iſrael qui in babyloniā
captiuati fuerunt: qui poſtea in hieruſalem redire paucis
exceptis recuſauerūt ſicut patet. j. Eſdre. j. ix. ⁊. x. Sic vere
qñqꝫ fit ꝙ homo ita longe recedit a deo per iniquitatem
obſtinationem ⁊ infidelitatē ꝙ ad ipm̄ venire et redire nō
curat: immo peregrinationē et captiuitatē ꝓ patria eligit:
⁊ ad deum nō reuertitꝰ neqꝫ redit ſed in ꝓfundo viciorum
ꝑſeuerat ⁊ ſiſtit Ezech. xj. Dixerunt habitatores hirl'm lō-
ge recedite a dño. Sicut eñ dicitꝰ Prouerb. xviij. Impiꝰ
cum in ꝓfundū pctōꝝ venerit cōtemnet. Et ideo dñs con-
queritꝰ de filijs ſtultoꝝ ⁊ ignobiliū. i. de peccatoribus dicēs
Iob. xxx. In eorū inꝙ̄t canticuꝫ verſus ⁊ factus ſum illis
in ꝓuerbiū. abhominantꝰ me ⁊ longe fugiūt a me. Et ideo
cōquerēdo dicit dñs Hiere. ij. Quid inuenerūt patres ve-
ſtri in me iniquitatis qꝛ elongauerūt ſe a me? Et tamē iſti
deberent aduertere illud ps. Ecce qui elongant ſe a te peri-
bunt: ꝑdidiſti oñes qui fornicantꝰ abs te. Iſti ergo figurā-
tur in filio ꝓdigo Luc. xv. Qui accepta portione ꝓfectus
eſt in regionem longinquam et ibi diſſipauit ſubſtantiam
ſuam viuendo luxurioſe. Terra longinqua eſt ſtatus pec-
cati. Subſtātia ꝟo noſtra eſt diuina gratia. Igitur ſi a deo
ad terram peccati que a deo diſtat receſſerimꝰ: ⁊ ſi ibi ſub-
ſtantiam noſtram. ſ. gratiam ⁊ virtutes conſumpſimꝰ ſal-
tem more filij prodigi ad deum per penitētiam redeamus
Thob. xiij. Natiōes elonginꝙ ad te venient. Ut ⁊ ipſe dñs
poſſit dicere illud. iiij. Regū. xx. ⁊ Eſa. xxxix. De terra lon-
gingua de babylone venerūt ad me. mali ergo longe ſunt a
deo: ⁊ hoc facit culpe malignitas. Sed de hoc vide. s. ca. ij.
Iniqui etiam longe ſunt a proximo. Et hoc facit cordis
diuerſitas ſeu cōtrarietas: mali eñ per odium ⁊ cōtrarie-
tates longe recedūt a proximis ⁊ per charitatē nunꝙ̄ ap-
proximāt fratribꝰ ſocijs ⁊ amicis: vt ⁊ illi dicāt de odio cō-
querēdo illud ps. Elongaſti a me amicum ⁊ proximū ⁊ no-
tos meos. Iniqui adhuc longe ſunt a ſeipſis. Et hoc fa-
cit cordium vanitas ſeu vagabilitas. Parum eñ curant
nec cogitāt in ſtatu ſuo interiori. immo longe a ſeipſis rece-
dunt vagabilitate exteriori. De talibus eñ dicit Seneca.
ꝙ vbiqꝫ ſunt preterꝙ̄ ſecum. Cōtra illud Exodi. viij. Sed
longius ne abeatis. Adhuc dico ꝙ iniquus lōge eſt a ce-
lo. Et hoc facit opum ⁊ operum cupiditas: quia. ſ. cupidi-
tas tenet eum occupatū in terra ⁊ in mūdi negocijs ⁊ ter-
renis. ⁊ ideo neceſſe eſt ꝙ peregrinentꝰ a celeſtibus et a deo
Eſaie. xxix. Cor aūt eorum lōge eſt a me. Preterea dico
ꝙ impius longe eſt ab egenis. Et hoc facit auaricia ⁊ par-
citas: quia. ſ. mali diuites a pauperibus ſe elongant: ⁊ per
pietatem ⁊ elemoſynā nunꝙ̄ eis appropinquant. Uñ pau-
per poteſt cōquerēdo de taliuꝫ parcitate. dicere illud Iob
xix. Fratres meos longe fecit a me: ⁊ noti mei quaſi alie-
ni receſſerūt a me. Rurſum dico ꝙ mali longe ſunt a bo-
no. Et hoc facit languor ⁊ tarditas. Cōſtat eñ ꝙ canes pi-
gri ⁊ deſides ita ſunt longi a preda: ꝙ vix aut nūꝙ̄ conſe-
quuntꝰ ipſam. Sic vere quidam ſunt ita tardi ⁊ deſides ad
faciendum bonum: ⁊ ita longe ſe tenent a virtutibus et a
deo ꝙ vix aut nūꝙ̄ poſſunt cōſequi ipſum. Unde de Pe-
tro qui xp̄m ſequebatꝰ alonge. dicitꝰ Math. xxvj. ꝙ ter do-
minum negauit. Ultimo ꝟo dico ꝙ impius finaliter lō-
ge erit a paradiſo. Et hoc faciet inferni ciuitas in qua ſcili-
cet ipſe cum demonibus includetꝰ: ⁊ lōge a celi gloria ſeclu-
detꝰ. Unde de deſolatione anime damnate in inferno lugē-
tis poteſt dñs dicere illud Hiere. viij. Uox clamoris filie
mee d' terra longinqua. Tales eñ ſunt in terra longinqua
ſcꝫ in inferno vbi longe ſunt ab oñi bono ps. Longe a pec-
catoribus ſalus. Et vbi etiā oñe bonū longe eſt ab eis. Un
de damnato dicitur in ps. Noluit benedictionē ⁊ elongabi-
tur ab eo. Unde etiam ipſi damnati videntur dicere illud
Eſaie. lix. Expectauimus iudicium ⁊ ecce non eſt ſalutem
⁊ elongata eſt a nobis. Patet igitur quomodo longe po-
teſt referri. Ad impiū. Ad iuſtum. Ad deū. Uide de Pro-
cul. de Recedere. de Fugere. de Diſtare: ⁊ ſilibus.

Longus. Longitudo.

Nota ꝙ lon-
gitudo quan-
doqꝫ ſignat remiſſionē: qñqꝫ durationē. Eſt eñ longitudo
quedam dimēſio rerum ſignificans ſpaciū ſeu diſtantiā de
termino ad terminū extenſiuā. Et pōt accipi in bono et in
malo. In bono eñ ſignat bonā durationē. vicꝫ ꝑſeueran-
tie longanimitatē ⁊ eternitatē: ⁊ eternitatis cōtinuitatem.
De longitudine eñ ꝑſeuerantie dicitꝰ Deutro. xxxij. Pre-
cepta facientes longo ꝑſeueretis tpe ſup terram. De lon-
gitudine ꝟo eternitatis dicitꝰ Prouerb. iij. Longitudo die-
rum in dextera eius: ⁊ in ſiniſtra illius diuitie ⁊ gloria. Itē
ſignat longū in malo: ⁊ ſic ſignat ꝑſeuerantiā ⁊ ꝓlixam in
moribus conditionē ⁊ deſidiam. De longa ꝑſeuerantia in
malo dicitur Sapieñ. iij. ꝙ mali ſi longe vite erunt in nihi-
lum computabuntꝰ. De longitudine ꝟo prolixitatis ⁊ deſi-
die poteſt dici illud. j. Paralip. xx. vbi dicitꝰ. ꝙ in bello da-
uid fuit vir longiſſimus qui ſenos habebat digitos. Bre-
uiter ergo notemus ꝙ eſt multiplex Longitudo. videlicet

Uirtuoſe ꝑfectionis.
Uicioſe conditionis.
Doloroſe afflictionis.
Gaudioſe durationis.
Et ſic dico ꝙ ē Lōgitudo

Dico ꝗ ꝙ eſt longitudo virtuo-
ſa: ⁊ iſta eſt longitudo ⁊ ꝯtinui-
tas gratie ⁊ virtutis: qñ. ſ. ho-
mo eſt lōgus ⁊ cōtinuus ad ꝑ-
ſeuerādū in bono. Arbores. n.

Vite ꝑfectionis.
Culpe deterioris.
Pene poſterioris.
Boni ſuꝑioris.

que ſunt longiores: ſunt vt cōmuniter pulcriores: q̄r.ſ. quanto hō in bono ꝑſeuerādo eſt longior: tāto apud deum eſt pulcrior ⁊ gratioſior. Et iō viri ꝑfecti ꝑſeuerātes ⁊ longeui: figurant̄ in illa aquila. de qua dr̄ Ezech. xvij. Aquila grandis onuſta plumis: longo membroꝝ ductu ad libanū venit. Quia.ſ. ꝑfecti viri dicuntur aquile ꝑ cōtēplationis eminentiā. Dicunt̄ onuſti plumis.i. virtutibus ꝑ ꝑfectionis abundantiā. Dicunt̄ etiam habere longū membroꝝ ductū.i. longaꝫ durationis perſeuerātiam: ⁊ ſic potuerūt venire ad libanū.i. ad ꝑadiſi opulentiā ⁊ affluentiā. Et ideo nota ꝙ vir ꝑfectꝰ debet habere

Longas aures ad om̄e qđ ꝑcipit̄ audiendū.
Longas manus ad om̄e qđ ꝑcipit̄ oꝑandū.
Longos pedes ad cūcta vtilia affectandū.
Longā linguā ad cūcta neceſſaria ꝓferēdū.

Habeamꝰ igit̄ longas aures vt ſimus ſic illa mōſtra ſirie: q̄ dicunt̄ Panthios: que ita longas aures habent ꝙ totū corpus cooꝑiunt. Auriū eñ longitudo: eſt audiendi ꝓmptitudo: ⁊ in audiendo ꝑſeuerātia ⁊ fortitudo. Iuxta illud Iacobi. j. Sit om̄is homo velox ad audiēdū tardus aūt ad loquēdum. Item habeamus longas manꝰ id eſt. longā oꝑationis ꝑſeuerantiā: vt ſimus ſicut ille vir longiſſimus q̄ habebat ſenos digitos in manibꝰ. De quo .j. Paral'. xx. Item habeamꝰ longos pedes.i. ꝑſeuerantes affectiones vt ſimus ſicut apes que pedes poſteriores habent prioribus lōgiores: qđ neceſſe eſt vt a terra poſſint citius eleuari. Pedes eñ poſteriores ſignāt affectus ſpūales: q̄r ꝑus qđ aīale deinde ſpūale. j. Coꝝ. xv. Tales igit̄ affectus debent longiores ⁊ durabiliores eſſe: vt a terra.i. a terrenoꝝ amore nos poſſimꝰ ꝑfectiꝰ eleuare. Quia etiā ſicut Deut̄. xiiij. Et Leuit̄. xj. Om̄e aīal quadrupes erat immundū niſi pedes poſteres longiores eſſent q̄ȝ anteriores. Item habeamꝰ longā linguā.i. longā in oꝛ̄one ⁊ grarūactione ꝑſeuerantiā vt ſimꝰ ſicut ille aues que dicuntur piſci: que inter ceteras aues longiſſimā habēt linguā: vt ſimus veri adoratores ⁊ nō ficti ⁊ hypocrite q̄ comedūt domos viduarū ſimulantes longā oꝛ̄onem Luce. xx. Eſt igit̄ longitudo virtuoſa que nihil aliud eſt q̄ȝ longanimitas ꝑſeueratie in bono. De qua Gal'. v. Fructus aūt ſpūſſancti eſt gaudiū. pax. patiētia. longanimitas. Secđo dico ꝙ eſt longitudo vicioſa. Et iſta eſt longa ꝑſeuerātia in malo: et etiam ſpes longe vite. Sicut eñ videmus ꝙ animalia longiora ſunt deteriora ⁊ nature hūane inimiciciora. ſicut patet de ſerpētibus crocodillis cameleonte ⁊ dracone ⁊ ceteris reptilibus que reſpectu ſue latitudinis ſunt longiſſima ⁊ ideo debilia ⁊ flexibilia et ex toto corpore terre herentia. Sic vere illi q̄ ſunt longiores ⁊ in malo ꝑſeuerātiores vel in ſua eſtimatione durabiliores ſunt ſunt vt cōmuniter deteriores: quia.ſ. tales q̄ longo tempore ſperāt viuere ſunt flexibiliores ad om̄e malū: ⁊ ex toto corꝑe.i. ex toto affectu terrā.i. bona terrena ꝑ auariciā diligūt atq̄ȝ tāgūt Zach. .v. Video inq̄t volumē volans cuius longitudo viginti cubitoꝝ. Iſti eñ dicunt̄ volumē a volubilitate cogitationis dicunt̄ volantes a vanitate elationis: dicunt̄ longi ab eſtimatione future duratiōis. Tertio dico ꝙ eſt longitudo eterne damnatōnis. Vñ de damnatis poteſt intelligi illud Ioſue. v. Mortui ſunt in deſerto ꝑ longiſſimos vie circuitus. Quarto dico ꝙ eſt longitudo glorioſa. Et iſta eſt lōgitudo vite eterne. De qua in pš. Longitudine dierū replebo eū: ⁊ oſtēdam illi ſalutare meū. Iſtā aūt lōgitudinē ꝓcurat parentū honoratio Exođ. xx. Honora patrē tuum et matrem tuā vt ſis lōgeuus ſuper terram. Diuina imitatio Eccı̄. xxiij. Gloria magna ſequi dominū: longitudo eñ dierum aſſumet̄ ab eo. Mandati executio Prouerbioꝝ. iij. Precepta mea cor tuū cuſtodiat. longitudinē enim dieruꝫ ⁊ annos vite: ⁊ pacē apponēt tibi. Bene ergo deſiderabat apl's Eph. iiij. Vt nos poſſimꝰ compħēdere cum om̄ibus ſanctis que ſit lōgitudo. latitudo. ſublimitas ⁊ ꝓfundum. Si vero vis de longitudine aliter dicere. dic ꝙ longitudo moralis nihil aliud eſt q̄ȝ quedam ſpiritalis extenſio Ad

Potenter ꝑſeuerandū.
Prudenter deliberandū.
Ardenter cōfederādū.
Clemēter exuberandū.
Libēter obtemperādū.
Feruēter deſiderandū.
Equaliter ꝓpōderandū.
Feliciter recuperandū.

Dico ḡ ꝙ inuenit̄ longitudo ꝑſeueratiua: q̄r.ſ. ſicut int̄ materias ligneas vel lapideas q̄bus edificia ꝯſtruunt̄ illa dicit̄ melior q̄ lōgiori tp̄e durat ſic ⁊ in moribꝰ ille melior dicitur q̄ longiori tp̄e in virtutibꝰ ſolicior ⁊ firior ꝑſeuerat Eſaie. liiij. Longos fac funiculos tuos ⁊ clauos tuos conſolida. Vñ de ꝑfectione viri iuſti pōt dici illud Iob. xj. Excelſior celis eſt ⁊ q̄d facies: ꝓfundior abyſſo ⁊ vnde cognoſces longior terra mēſura eius et latior mari. q.d. ꝙ vir iuſtus longus eſt a parte ſuꝑiori: quia attingit vſq̄ȝ ad celū ꝑ ꝯtēplatiōem. A parte inferiori: quia attingit vſq̄ȝ ad abyſſum ꝑ timorē ⁊ ꝯſiderationē. A parte exteriori. q̄r longior ē terra ꝑ fructuoſam oꝑationē. A parte interiori: q̄r latior ē mari ꝑ animi amaritudinē ⁊ cōtritionem: vt ⁊ ſic iuxta aplm Eph. iij. Homo appħēdat in ſeipō q̄ ſit latitudo. lōgitudo ſublimitas ⁊ ꝓfundū. Hec eſt igit̄ lōgitudo ꝑſeueratiua. ſed de iſta plenꝰ dixi ſupra. Item inuenit̄ lōgitudo deliberatiua. Et iſta eſt lōgitudo prudētie: qua.ſ. q̄s nō ſtatim ꝓrumpit ad ſua negocia faciēda: nec ad iudicia aut ꝯſilia danda: imo lōgus tardus ⁊ deliberatiuꝰ vult om̄ia ⁊ cum moderamine cōplere. Fructꝰ eñ ⁊ arbores q̄ breui tp̄e et quaſi ſubito fiunt faciliter corrūpunt̄ ⁊ vt cōiter parū durant: ſicut patet in cucumeribꝰ ⁊ cucurbitis. q̄ valde breui tp̄e ſuū recipiūt cōplementū. Illa v̄o q̄ tarde creſcūt lōgo tp̄e viuere comprobant̄. Sic vere inter actus humanos illi magis ſunt cōmēdabiles q̄ longa deliberatiōe fiūt q̄ȝ illi q̄ breui ⁊ ſubita ꝑcipitatione creſcūt. Cor eñ de ſui natura membrū eſt oblongū nō rotundū. Ad denotandū ꝙ cor.id eſt. cogitatio ⁊ rōcinatio noſtra debet eſſe deliberās atq̄ȝ lōga. nō preceps volubilis ⁊ rotūda. Vñ de archa noe dicit̄ Geñ. vj. ꝙ trecentoꝝ cubitoꝝ fuit longitudo arche. Archa eñ ꝑ quā ſaluat̄ genus humanū eſt vir ſapiēs: q̄ trecētos cubitos lōgitudinis habere dicit̄: ꝓ eo: q̄r trecētis.i. multimodis ꝯſideratōnibꝰ facta ſua ꝑuenire tenet̄. di. Deutro. .ij. Circuiuimꝰ montē ſeyr longo tp̄e. Iſta eſt ḡ longitudo deliberatiua. Item inuenit̄ longitudo ꝯfederatiua.ſ. lōgitudo ⁊ durabilitas boni amoris ⁊ charitatis. Ille eñ q̄ longa habꝫ brachia: multa plura pōt amplexari q̄ȝ ille qui curta. Sic vere dico ꝙ ille q̄ habet lōga brachia charitatis multos ⁊ multa vno amplexu cōprehēdit ⁊ ſuos charitatiuos amplexus ad longinq̄s ⁊ nō ſolū ad ꝓpinq̄s extēdit. Infra eñ iſtos lōgos artus iuſtus ꝯtinet oēs. Vñ de altari vbi ignis ſemꝑ ꝑcipit̄ ardere dr̄ Leuit̄. vj. ⁊ Exođ. xxvij. ꝙ quinq̄ȝ cubitos debet habere in longitudine. Quinq̄ȝ eñ cubiti poſſunt ſignificare q̄nq̄ȝ diſtinctōnes ꝑſonaꝝ ad q̄s ſe debet charitas extēdere.ſ. amicos ⁊ inimicos: diuites et egenos familiares ⁊ ꝑegrinos. bonos ⁊ malos. ſuꝑiores ⁊ ſubditos: vt etiā ſic iuſtus figuret̄ in illa noua irlm.ſ. Apocal'. xxj. de qua dicit̄. ꝙ lōgitudo ciuitatis tanta erat quāta ⁊ latitudo. Iteꝫ inuenit̄ longitudo exuberatiua. Et iſta eſt illa q̄ nos ꝑſeueramꝰ bonos fructꝰ ⁊ bona oꝑa ꝓducēdo. ⁊ ad oēs ꝑ beneficia ꝓcedendo: ⁊ egenos per elemoſynas: ⁊ ignaros ꝑ documēta irrigādo. Et ſic tales figurant̄ in menſa ꝓpoſitionis q̄ longitudinē duoꝝ cubitoꝝ ꝓhibetur habere: q̄r.ſ. alios nutrēdo vel docendo menſe ſpūales .i. viri miſericordes ⁊ pij debēt longo tp̄e ꝑſeuerare Exođ. .xxv. Facies menſam habētē duos cubitos longitudinis. Omitto alia membra: q̄r breuiter hō debet eſſe lōgus ⁊ diuturnus: diu ſperādo: ⁊ dei miſcđiam expectando ⁊ bona eterna deſiderādo ⁊ affectādo: vt ſic de ipſo dici poſſit illud pš. Vitam petijt a te ⁊ tribuiſti ei dñe longitudinē dierū in ſeculum ⁊ in ſeculū ſeculi ⁊c̄.

Loqui. Locucio.

Nota ꝙ loqui accipit̄ in bono ⁊ in malo. Eſt eñ locutio bona ⁊ v̄tuoſa mala ⁊ vicioſa. Fuit eñ locutō inuenta ad exꝑ̄mendū ꝯceptus mentis. Quia eñ mens q̄ ſpūalis exiſtit nō pōt alij ꝓprie declarari. Hinc eſt ꝙ natura locutionē inſtituit vt ꝑ illā cogitatio nr̄a poſſit alijs apparere. De locutiōe ḡ bona poſſumꝰ breuiter notare ꝙ eſt locutio diuina ⁊ humana. Et ꝑ̄mo q̄dē de locutiōe hūana dicamus ꝙ ſicut animalia diuerſimode vociferant̄. ſcilicꝫ

Quñq̄ȝ alte.
Quñq̄ȝ baſſe.
Quñq̄ȝ aſpere.
Quñq̄ȝ clare.

Quñq̄ȝ alte ꝑ ꝑ̄dicationē ⁊ eruditionē. Quñq̄ȝ baſſe ꝑ oꝛ̄onē ⁊ cōpūctionē. Quñq̄ȝ aſpe ꝑ correctionē et monitionē. Quñq̄ȝ clare ꝑ peccatoꝝ ꝯfeſſionē. Quñq̄ȝ lete ꝑ laudeꝫ ⁊

Quinq3 lete. gratiarūactioẽ3. Quinq3 gñe seu meste p cõ
Quinq3 graue. passionẽ ⁊ spūalem desolationẽ. Omnibus
Sic vere cha istis modis debet variari verba nostra:qa
rissimi nos de sicut dicitur Actuum. ij. Loquebant apo
bem⁹ diuersi stoli varijs liguis magnalia dei. Quia bñe
mode loq̃ do uiter omnis nostra locutio debet esse. Uel
⁊ primo. sc3 ad cõmodū nostri. vel ad laudẽ dei. vl' ad
vtilitatẽ ꝓximi ordinata. Vñ de appollo dr̃ Act. xviij. Fer
uens spū loq̄bat ⁊ docebat diligenter ea q̃ sunt Jesu. Ubi
aduerte ꝙ nos debem⁹ quinq3 genera verboꝝ diuersimodẽ
habere. i. quinq3 bonis ⁊ virtuosis generib⁹ locutionū dispo
nere verba nostra. Loq̃ ergo debemus. Attẽtius p orõnẽ:
q2 debem⁹ esse feruentes spiritu. Patẽtius p ꝓfessionẽ:qa
simpliciter dr̃ loquebat. Utilius p instructionẽ:q2 dr̃. Do/
cebat. Modestius p discretionẽ:q2 dicit. Diligẽter. i. deli/
berate. Celestius p deuotionẽ:q2 dicit. Ea que sunt Jesu.
In his em̄ quinq3 modis cõtinet quicq̃d hõ bene ⁊ vtiliter
potest loq̃. Ista em̄ sunt quinq3 dentes quos in ore tm̄ habz
hericius:quia. s. fm Plini. herecius quinq3 habet ventres:⁊
quinq3 etiã tm̄ habet dentes. Ista etiã sunt illa quinq3 v̄ba
que dicit velle loq̃ apls. j. Cor. xiiij. Uolo inq̃t sensu meo
quinq3 verba in ecclesia loqui. Primo ḡ dico ꝙ loq̃ debe/
mus attentius p orõnem. Et hoc ondit cu3 dicit. Feruẽs
spū. Inter omẽs em̄ locutiones nr̃as orõ debet fieri cū fer
uore spūs. qñimo etiã sine vocis emissione Anna loqueba
tur in corde suo tm̄q3 labia ipsius mouebant vox penitus
nõ audiebat. j. Reg. j. Sicut em̄ feruor ⁊ ardor in ventre nu
bis causat tonitruū magnū ⁊ altum ex quo sequit abūdan
tia pluuiarū. Sic vere qñ in ventre nubis. i. in corde hois
est feruor deuotionis ⁊ dilectionis: tunc solet altius toni
truū. i. altior apud deum orõ resonare. ⁊ pluuiarū. i. benefi
cioꝝ copia redūdãtior abūdare. Feruẽs ḡ spū. vñ Ro. xij.
Spū feruẽtes dño seruientes. Et. ij. Pet. j. Spūscõ inspi
rati locuti sunt dei hoies. De isto igit genere locutõis fer/
uẽtis orõnis possum⁹ notare ꝙ habẽda e triplici rõne. vic3
Cum dolore ⁊ penitẽtia. Debem⁹ em̄ loq̃ deo cū pe/
Cum honore ⁊ reuerẽtia. nitẽtia ⁊ cõpūctione dicẽtes
Cum amore ⁊ amicicia. Job. x. Loquar in amaritu/
dine aĩe mee: dicã deo noli me ꝯdemnare. Itẽ loquamur
deo cū reuerẽtia ⁊ subiectione. vñ Prouer. xviij. Cū obse/
crationib⁹ loquit paup. Itẽ loq̄mur deo cū amicicia ⁊ di/
lectiõe. vt ipse dicat illud Cant. ij. Ẽn dilect⁹ me⁹ loq̃t m̄ ⁊
ego illi. Et sic nos erim⁹ feruẽtes spū:q2. s. i nob' erit feruor
Doloris. Qd tñ est cõtra multos q̃ in orone nõ sunt
Honoris. feruẽtes ḡ tepẽtes: q2 ore dño loquunt. cor/
Amoris. de aūt alibi meditant. j. Cor. xiiij. Eritis. n.
quasi in aera loquentes ps. In corde: ⁊ corde locuti sunt.
Non sic: q2 nos debem⁹ loq̃ attẽtius p orõnem: feruentes
inq̃t spū. Scdo dico ꝙ nos debem⁹ loq̃ patẽtius p con
fessionẽ. Et hoc dat intelligi qñ dicit loquebat simplr̄ sine
aliq̃ cõditione vel adiectiõe:q2. s. in ꝓfessione debet esse lo/
cutio nuda. simplex ⁊ apta. nõ ꝯditõnata: nec aliq̃b⁹ addi
tioni⁹ inuoluta. Ita ꝙ ꝯfitẽti possit dici illd Job. xvj. Ecce
nūc palã loq̄ris ⁊ ꝓuerbiū nullū dic'. Talis. n. locutio solet
Demonia fugare. Dico demonia fugare: q2 sicut fm
Uicia dissipare. Plinium lupus timet qñ duo lapi
Dominū placare. des inuicẽ collidunt. Sic vere dya
bolus solet timere ⁊ fugere: qñ videt duos lapides. i. duas
ꝑsonas. s. peccatorẽ ⁊ ꝯfessorẽ inuicem fabulari Ezec. xxj.
Loquẽte effraym horror inuasit isrl'. Effraym em̄. i. pctõrẽ
in ꝯfessione loqnte. solet isrl'. i. dyabolus q rõne subtilis in
telligẽtie dr̃ isrl'. i. deū vidẽs (q2. s. ipse omẽ sublime videt)
horrere. fugere ⁊ timere. Itẽ ista locutio solet vicia dissipa
re: quia sicut sputū hois ieiuni occidit serpentẽ: sic p locu/
tionẽ ꝯfessionis q̃ ab ore nr̃o ꝓcedit. serpẽtẽ. i. pctm̄ qd in
corde nr̃o serpit occidim⁹ destruim⁹ ⁊ necam⁹ Ezec. xxiiij
Locut⁹ sum ad ppl'm mane ⁊ mortua est vxor mea vespe
Uxor em̄ nr̃a est culpa. q̃ vespe. i. in occulto morit. qñ ma
ne. i. clare ⁊ lucide hõ p ꝯfessionẽ loquit. Itẽ ista locutio
deū solet placare Prouer. xvj. Uoluntas regis labia iusta.
q̃ recta loquit diriget. Et nota ꝙ talis locutio deb3 esse. s.
Uera sine falsitate. Quia vere locutio ꝯfessionis
Cita sine tarditate. debet carere falsitate Eph. iiij.
Nuda sine obscuritate. Loquimini veritatẽ vnusq̃sq3
Discreta sine fatuitate. cum ꝓximo suo. i. cū sacerdote
Recta sine varietate. Itẽ debet carere tarditate Esa
ie. xxxij. Lingua balboꝝ velociter loquet. Itẽ debet carere
obscuritate vt dicat q̃libet illud Job. xviij. Ego palam lo
cutus sum mundo. Quis de multis possit hodie dici illud
Marci. iiij. Sine parabolis nihil loquebat. Itẽ debet ca/
rere fatuitate: quia. s. hõ debet ibi loqui prudẽter ⁊ mature
Eccs. v. Ne temere q̃d loquaris. Et etiam multū debet ca
uere. i. prudere ⁊ cautus esse ꝙ habeat discretū ⁊ prudentẽ
ꝯfessorẽ. Iuxta illud Prouer. xxiij. In aurib⁹ insipientiu3
ne loquaris. Itẽ debet carere varietate ⁊ duplicitate. vt de
ea possit dici illud Marci. vij. Solutu3 est vinculū lingue
eius ⁊ loquebat recte. Quis de multis possit dici hodie il
lud Neemie. xiij. Filij eoꝝ ꝑ media pte loquebant azoti/
ce ⁊ nesciebant loq̃ iudaice. Iuda interptat ꝯfessio. Quia
vere multi sunt q̃ nesciūt loq̃ iudaice. i. q̃ nesciunt loq̃ vel
dicere illa q̃ ad ꝯfessionẽ dicunt ꝑtinere. Non sic ḡ charis
simi ḡ loq̄mur patẽtius p ꝯfessionem. Tertio dico ꝙ lo
quendū est vtilius p instructionẽ qd ondit cū dicit. Doce
bat. Inter omia em̄ q̃ exeūt ab ore nostro illud qd ꝓmo
est magis vtile est instructio ⁊ doctrina: q2 ista docet ⁊ dat
dulcem monitionẽ. acrẽ correctionẽ. Benignã ꝯsolationẽ
Austerã cõminationẽ. Et de hoc dicit Tyt. ij. Loquere q̃
decet sanã doctrinã. Locutio em̄ doctoris vel ꝑdicatoris de
bet esse sicut locutio tonitrui seu tube: q̃ nunc alte: nūc bas
se: nūc collateraliter: nūc videt amfractuose loq̃. Quia sc3
ꝑdicator d3 loq̃ alte de paradiso: basse de inferno. lateralit de
mūdo amfractuose: iã. s. terribiliter corrigẽdo. iam delecta
biliter ꝯsolãdo Apoc. iiij. Uox pma quã audiui tanq̃ tu/
be loquẽtis mecū. Ut sic possint dicere auditores illud Lu
ce. xxiiij. None cor nr̃m ardẽs erat in nobis cū loqueret ⁊
aperiret nobis scripturas. Aduerte tñ ꝙ multi sunt hodie
doctores ⁊ ꝑdicatores siles auiculis: q̃ qñ sunt in nemori/
bus sicut aues loquent: qñ do capiūtur ⁊ inter hoies in ca
ueis ponunt: tunc ꝓpriã loquelã dimittūt: ⁊ sicut homies
verba fingūt. Sic vere multi sunt religiosi q̃ in suis siluis
⁊ nemorib⁹. i. in suis claustris ⁊ cõuentib⁹: cū alijs auibus
. i. cū alijs viris spūalibus existentes. Loquunt ꝓprie sicut
aues. s. spūaliter ⁊ deuote. Mira em̄ loquunt in suis s'mo
nibus ⁊ ꝑdicationibus ꝯ mundū ⁊ mūdanos. ita ꝙ de eis
põt dici illud Job. vij. Nunq̃ sic locut⁹ est hõ. Sed vere
si accidat ꝙ de silua. i. de claustro assumant: ⁊ ꝙ in cauea
alicui⁹. i. in hospitio alicui⁹ ꝑlati vel ꝑncipis ꝯstituant: sta
tim incipiūt loq̃ vt hoies: q2. s. illis quos omi die audiūt. s.
adulatorib⁹ ⁊ detractorib⁹ conformãt faciliter verba sua
Marc. xvj. Linguis loquunt nouis. Non sic ḡ ḡ loq̄mur
vtilius p instructionẽ. Docebat inq̃t exẽplo Tho. s. qui ti/
mere deu3 docuit ⁊ abstinere ab omi pctõ. Quarto dico
ꝙ nos debem⁹ loq̃ modestius p discretionẽ. Diligẽter in/
quit. Quia. s. cū diligenti studio ⁊ deliberatiõe debem⁹ lo/
qui: vt. s. sciam⁹. quid. qñ. quõ. cui. q̃re. corã quo nos loqui
mur. vt sic nos possum⁹ dicere illd. j. Cor. ij. Sapientiã lo
q̄mur inter ꝑfectos. Ecc̃s. v. Ne temere q̃d loq̄ris: ne/
ꝙ sis velox ad ꝓferendū sermonẽ. Diligẽter inq̃t. ij. Pa/
ral. xix. Cum diligẽtia cuncta facito. Quinto dico ꝙ nos
debem⁹ loq̃ diuinius seu celestius p deuotione3 ea inq̃t q̃
sunt Jesu: q2. s. nos debem⁹ loq̃ ea q̃ ptinẽt ad deū v̄ba. s.
sancta honesta pudica: ⁊ ea q̃ ad dei laudẽ ⁊ grãrūactionẽ
ordinant. sicut de aplis dicit Act. ij. ꝙ loq̄bant varijs lin
guis magnalia dei. Et pma Thessal. ij. Ita loq̄mur nõ q̄si
hoibus placẽtes ḡ deo q̃ ꝓbat corda nr̃a. Ea ḡ q̃ sunt Je
su loq̄mur vt sic reddam⁹ Ea q̃ sunt cesaris cesari ⁊ q̃ sunt
dei deo. Et sic ḡ p3 ꝙ quinq3 modis possum⁹ bene loq̃. Sz
ꝓcerto multi sunt hodie ꝑue ꝯditionis qui in malis locu/
tionib⁹ ⁊ nõ in bonis occupant. Vñ sicut videm⁹ ꝙ folia
arborum variantur: quia quedã sunt plana: quedã aspe
ra: quedã fetentia. quedã aliorsum tendentia: ⁊ sic de alijs
Sic vere verba maloꝝ q̃ folijs equiparant sunt quandoq3
Per adulationẽ plana. Sicut em̄ dicit Job. iij. Qui
Per detractionẽ aspera. de terra ẽ de terra loq̃tur. Et
Per blasphemiã horrida. ideo quia mali de mūdo sunt
Per duplicitẽ diuisa. ideo de mūdo loquunt. Vñ
Per iactantiam elata. nota ꝙ mali male loquunt p
Blandimentū adulationis. Dico ḡ ꝙ mali solet loq̃

Rodimentū diffamatōnis.
Jactamentū oſtentationis.
Juramentū diffamationis.

adulatorie. Vñ Hiere.ix. Sagitta vulnerās eſt lingua eoꝝ: dolū locuta eſt. In ore ſuo pacē cum amico ſuo loqtur: ⁊ occulte ponit ei inſidias. Et Prouer.xxix. dī. ꝙ hō qui blandis fictiſqꝫ ſermonibus loquit̄ amico ſuo. rethe expandit pedibus eius. Itē loquit̄ diffamatorie. Vñ in pſ. Sedens aduerſus fratrem tuū loquebaris: ⁊ aduerſus filios matris tue ponebas ſcandalū. Item loquunt̄ oſtentatorie. Vñ de illo cornu modico orto inter alia cornua ꝑ qd̄ intelligit̄ antixp̄us dī Dañ.vij. Os habebat os loquēs grandia. Grandia eñ loquunt̄ ſe iactando: alijs cōminādo. opa ſua magnificando. mendacia ſuſtinēdo ⁊c̄. Hiere.ix. Docuerūt linguā ſuā loqui mendaciū. vt iniqꝫ agerēt laborauerūt. diſꝑdat ergo dñs labia doloſa ⁊ liguā magniloquā. Itē blaſphematorie loquunt̄ Dañ.xj. Aduerſus deū deorū loquet̄ magnifica. Omnes eñ iſti q̄ ſolent hr̄e malas locutiōes: vel q̄ male in ore formāt verba ꝓuenit ꝓpter ſuꝑfluitatē humoris. neruos q̄ vadūt ad linguā vel nimis extendētis vel nimis retrahētis. Et inde eſt ꝙ quidā loquunt̄ nimis cito: quidā nimis tarde. quidā nimis rauce. quidā nimis aſpere. q̄dā nimis alte. quidā nimis baſſe. Sic vere loquēdo ſpūaliter humorē in corde interius abundās. i. mala affectio vel intētio eſt cauſa q̄re moraliter ꝯtingit hoiem exteriꝰ male loqui. Sicut eñ dī Math.xij. Ex abundātia cordis os loq̄tur. Et inde eſt ꝙ ſm̄ ꝙ interiora ſunt male diſpoſita: ſm̄ hoc mali qñqꝫ loquunt̄ nimis cito ꝑ ſtultiloquiū Job.xvj. Quecunqꝫ audierit loquet̄. Qñqꝫ nimis tarde: ſicut illi q̄ verecūdant̄ vicia ꝯfiteri Hiere.j. Neſcio loqui: q̄a puer ego ſum. Qñqꝫ nimis aſpere: ⁊ iſti ſunt qui neſciunt alicui vnū amicabile verbū dicere: ſicut ſunt inuidi de quibꝰ dicitur Geñ.xxxvij. Nō poterāt ei quicq̄ꝫ pacifice loqui. Qñqꝫ loquunt̄ nimis alte ſicut illi qui nō ceſſant iactare ⁊ dilatare facta ſua: ⁊ illi qui neſciūt loqui niſi de pompis ⁊ honoribus huiꝰ mūdi Eſaie.xxviij. In loquela labij ⁊ lingua alta loquet̄ ad populū. Itē aliqui loquunt̄ nimis baſſe: et iſti ſunt illi qui nō pñt aliq̄d loqui vel dicere niſi de rebꝰ inferioribꝰ ⁊ terrenis: ſicut ſt̄ auari: q: ſicut dī Joh.iij. Qui de terra eſt de terra loquitur. Et.j. Joh.iiij. Ipſi de mūdo ſunt: ideo de mūdo loquunt̄. Vñ de talibꝰ dicit̄ Eſa.xxix. Humiliaberis ⁊ de terra loqueris: ⁊ de humo audietur eloquiū tuū ⁊ erit quaſi phitonis de terra vox tua: ⁊ de humo eloquiū tuū muſitabit. Et ſic igit̄ ptꝫ quō mali diuerſimode male loquunt̄. Iſta eſt igit̄ locutio humana tanq̄ꝫ mala. Sed adhuc dico ꝙ eſt q̄dam locutio diuina. Et iſta eſt illa q̄ deus loquit̄: ⁊ q̄ nobis notificat voluntatē ſuam. Et nota ꝙ deus ſolet quadrupliciter nobis loqui. videlicꝫ

Occulte ꝑ inſpirationē.
Aperte ꝑ tribulationē.
Literaliter ꝑ legiſlationē.
Perſonalit̄ ꝑ ꝑ̄dicationē.

Iſta eñ ſunt quatuor genera verboꝝ quibus nobis deus ſolet vota ſua notificare. videlicꝫ Per nutum inducēdo. Per virgam oſtendēdo. Per literā ſcribēdo. Per verbū predicādo. Loquit̄ ḡ nobꝭ deꝰ ꝑ nutū occulte inſpirationis Oſee.ij. Ducā eā in ſolitudinē ⁊ loq̄r ad cor eius. Sic eñ dicit̄ Heb.j. Multiphariē multiſqꝫ modis olim deus loquēs patribꝰ in ꝓphetis. nouiſſime v̄o nobis locutus eſt in filio ſuo. Itē loquit̄ cū virga aſpere tribulatiōis Eſaie.xlij. Tacui: ſemꝑ ſilui: patiēs fui. tanq̄ꝫ ꝑturiēs loq̄r: diſſipabo ⁊ abſorbebo ſimul. Itē loquit̄ deus ꝑ lr̄am ſcripture ⁊ lectionis pſ. Deꝰ deoꝝ dñs locutꝰ eſt ⁊ vocauit terrā. Et Luc.j. Sicut locutus eſt ꝑ os ſctōꝝ. In lr̄a autē ſacre ſcꝑture deꝰ tot nobꝭ loquit̄ v̄ba q̄t ibi bona ſunt documēta. Itē loquit̄ deꝰ ꝑ v̄bū ſue ꝑſonalis ꝑ̄dicatōis. Et ſic locutꝰ eſt nobis xp̄s ꝑſonalit̄ incarnatꝰ dicēs Nume.xij. Ore ad os loquor ei. Quia ſicut dicit̄ Exo.xxxiij. Dominꝰ loquebatur Moyſi facie ad faciē: ſicut ſolet homo loqui cum ꝓximo ſuo. Hec igitur de locutione tam diuina q̄ꝫ humana ſufficiāt gratia breuitat̄. Vide.ſ.ꝺ Lingua. Et de Dicere.

Lorica. Cuꝫ lorica ſit veſtis ſeu armatura ferrea. anulis ꝯcathenatis facta: ⁊ ad defenſiōeꝫ hoīs ordinata. Videt̄ moralr̄ loq̄ndo ꝙ cū oīs v̄tus ordinata ſit ad aīe tutamētū ꝯ̄ pugnas ⁊ impetꝰ vicioꝝ. ꝙ vnaqueqꝫ v̄tus p̄t lorice noīe deſignari. Nā ſic armatꝰ lorica ē

Audacior ad inuadēdū.
Stabilior ad reſiſtendū.
Securior ad ꝑſeuerādū.

Sic vere illi q̄ armati ſunt loricis v̄tutū: ⁊ potiſſime lorica fidei ⁊ iuſticie. Iſte.n. ſunt due v̄tutes q̄ loricis potiſſime comparant̄. Quia reuera illi q̄ feruore fidei ⁊ zelo iuſticie ſunt armati. nō timēt hoiem. q̄n q̄n neceſſe ē malos inuadāt ⁊ puniāt: ⁊ q̄n aduerſarijs et iniq̄s obuiāt fortit̄ ⁊ repugnāt. Vñ de iuſto iudice ꝓncipe ⁊ p̄lato dī Eſa.lix. Juſticia eiꝰ ꝯfirmabit eū. indutus ē iuſticia vt lorica. ⁊ galea ſalutis in capite eiꝰ. indutus veſtimētis vltionis: ⁊ oꝑtus eſt q̄ſi pallio zeli ad vindictā ⁊ retributionē hoſtibꝰ ſuis ⁊c̄. De hoie etiā imbuto fide dī ꝑ̄ma Theſſal̄.v. Nos inq̄t q̄ diei ſumꝰ: ſimꝰ ſobrij: ſimꝰ induti loricā fidei ⁊ charitatis ⁊ galeā ſpem ſalutis. Et bene dī tā fides q̄ꝫ iuſticia dicitur lorica: q: reuera iſte multis anulis .i. multis alijs v̄tutibꝰ ſunt ꝯcatenate: ⁊ multꝭ adminiculis cōpilate. Fides eñ cōponit̄ ex multis articulis. Juſticia v̄o ex multis ꝯſtat ꝯſiderationibus ꝓbationibus ⁊ adminiculis. Talibus ergo loricis debent fideles ⁊ maxime principes eſſe armati ⁊ ꝯtra infidelitatē ⁊ iniuſticiā cōmuniti. Juxta illud Hiere.xlvj. Preparate ſcutū ⁊ clipeū ⁊ ꝓcedite ad bellū: ſtate in galeis: polite lanceas: induite vos loricis. Et nota ſi vis ꝙ in ſcriptura reꝑit̄ ſeu reꝑiunt̄ Lorice

Ignee.
Ferree.
Auree.
Aeree.

Loricas igneas habēt viri charitatiui: q: .ſ. feruēt ſpū ⁊ charitate ⁊ zelo fidei ⁊ iuſticie Apoc.ix. Sedebāt ſuꝑ equos: habebāt loricas igneas ⁊ iacinctinas. Loricas ferreas habēt viri vindicatiui ſeu criminū punitiui ⁊ executiui: quia .ſ. more ferri duri ſunt: ⁊ crimioſos vulnerāt atꝫ ſcindūt Apo.ix. Habebāt loricas ſicꝫ loricas ferreas. Loricas aureas hñt viri eruditiui: q: .ſ. ꝑ iuſticiā vt aurū fulgēt: ⁊ alios illūināt. īt̄ aliosqꝫ reſplēdēt. vñ .j. Mach.vj. de nobili ciuitate elimaida dī ꝙ illic erāt vel aīa aurea ⁊ lorice ⁊ ſcuta: q̄ reliq̄rat alexāder. Loricas v̄o aereas ſeu ethereas hñt ꝯtēplatiui. q: .ſ. ſurſuꝫ i ethere cū deo ꝯuerſant̄ mētalit̄. ⁊ q̄ loricꝭ celeſtibꝰ .i. v̄tutibꝰ ſe armāt ⁊ muniūt ſpūalit̄ .ij. Mach.v. Cōtigit inq̄t videri ꝑ aera eq̄tes diſcurrētes aureas ſtolas habētes. Sequit̄. Et aureoꝝ armoꝝ ſplēdorē oīſqꝫ generꝭ loricaꝝ ⁊c̄. Igitur kr̄mi talibꝰ loricis nos induamꝰ ⁊ loricas ſaul ⁊ golie dimittamꝰ. Lorica .n. golie erat ordiata ad filios iſrl̄ inuadēdū. Lorica v̄o ſaul nō fuit ſufficiēs ad eos defēdēdū. Pria .n. lorica fuit ſuꝑbie ⁊ crudelitat̄. q̄bꝰ .ſ. ſꝑ impugnant̄ hoies innocētes. Scd̄a v̄o lorica fuit auaricie et cupiditat̄ ſeu tꝑalis ſubē atꝫ facultat̄: q̄bꝰ .ſ. armati nō hñ le iuuāt ꝯ̄ eos pugnātes. ſicut .ſ. apparuit de dauid .j. Reg.xvij. Qui armatus lorica ſaul nō potuit ſic incedere: nec vincere goliā q̄uſqꝫ ſaul loricā ⁊ arma dimiſit. Quia reuera q̄ lorica bonoꝝ terrenoꝝ armant̄: nunq̄ꝫ ꝯ̄ goliā hñ pugnāt: imo ſi ip̄a nō dimiſerint ab ipſo facilit̄ ſuꝑant̄. Loricas ḡ v̄tutū induamꝰ ⁊ loricas terrenoꝝ ⁊ criminū dimittamꝰ. Jux̄ illud Eph.vj. State ſuccincti lumbos v̄ros in veritate ⁊ induti loricā iuſticie. Et ſi vis cōpara pctōres illis q̄ eq̄tabāt locuſtas Apo.ix. Qui habebāt loricas igneas ſulphureas ⁊ iacinctinas. i. pctm̄ auaricie qd̄ eſt igneū. luxurie qd̄ eſt ſulphureū. ſuꝑbie qd̄ ē iacinctinū ſeu aereū. Talibus eñ loricis peccatores armant̄ vt ꝯ̄ hoſtes ferocius ꝑ̄lient̄ .j. Mach.vj. Vidit eleazar vnā de beſtijs loricatā. Sic igit̄ ptꝫ quō lorica ſumit̄ in ſcriptura ⁊c̄.

Lorum. Nota ꝙ loꝝ nihil aliud ē q̄ꝫ illa freni corrigia q̄ manu tenet̄ ⁊ ꝑ quā equus ducit̄ ⁊ regit̄ ⁊ arcetur. et ne vbi vult incedat: ſed vbi inſeſſor voluerit retinetur. Et ſic dico ꝙ lorum ſignificat

Vigorem correctionis.
Rigorem iuriſditionis.
Decorē moderantie ſeu rationis.

Iſtis eñ frenatur hō ne currat in vicia. his retinet̄ ſubditus ne defluat ad inaniā: his inuitꝰ etiā cohibet̄ q̄s ne ſua cōpleat fatua placita. ⁊ his ꝯſtringit̄ ⁊ arcet̄. vt dei ⁊ p̄lati faciat oꝑa vel mādata Ecci.xxxiij. Jugum ⁊ lorum curuāt colluꝫ durum: ⁊ ſeruū inclinant oꝑationes aſſidue. Vide de Freno. Jugo ⁊ vinculo ⁊c̄.

Loth. Nota ꝙ loth q̄ interpretat̄ declinans ſeu vacans ſeu vinctus aut concluſus. Et q̄ fuit nepos abrahe ⁊ inter ſodomitas peſſimus: fuit bonus. ⁊ tandem ab angelis quos hoſpitio recepat credens eſſe hoies a periculo eductus ⁊ in monte ſaluatus. poteſt ſignificare quoſlibet viros iuſtos: ⁊ maxime bonos ⁊ ſimplices laicoſ

hoſpitales:ꝗ declināt a vicijs ⁊ ſcelerib⁹ vacāt bonis acti-
bus ⁊ operibus:vincunt̄ amoris vinculis ⁊ federib⁹: ⁊ cō
cludunt̄ diuinis mādatis atq̄ legibus.et boni ſunt etiā ſi
ſint cū iniq̄s ⁊ infidelibus.Et ideo iſti ab angelis q̄s hoſpi
tio ꝑ deuotionē recipiūt:liberant̄ a tormētis ⁊ ꝟberib⁹. et
a malignoꝝ incēdijs ⁊ cineribus et ad paradiſi montē ſal-
uant̄.⁊ in eternis p̄mijs et honoribus collocant̄ Gen̄.xix.
Aſcēdit loth de ſegor ⁊ māſit in mōte ⁊c̄.Et ſi vis in malo
ſignificato dic ꝙ loth eſt pctōr. ꝗ abraā.i. deū ⁊ eius ſocie-
tatē deſerit ⁊ abnegat inter ſodomitas.i. inter peccatores
manet ⁊ habitat.a dei mādatis fugit ⁊ declinat.malis ope
ribus intēdit ⁊ vacat.malis morib⁹ ⁊ cōſuetudinib⁹ vinci
tur ⁊ in ipſis ſe alligat.⁊ finaliter ꝯcludit̄ in inferno.vbi ꝑ-
petuo gemit ⁊ ſuſpirat.⁊ vxorē ſuā.ſ.aīam ꝑdit dū volun-
tati diuine nō obtemperat Luc.xvij.Q2 in dieb⁹ loth ede-
bāt ⁊ bibebāt et emebāt ⁊ vendebāt:plantabāt ⁊ edifica-
bant.⁊ pluit deus ignē ⁊ ſulphur de celo ⁊ omnes perdi-
dit ⁊c̄.Omitto.Uide hyſtoriā Gen̄.xix.et applica.

Lucere. Lucerna.

Nota ꝙ lucerna ni-
hil aliud eſt ꝓprie lo-
quēdo ꝗ artificialis q̄dā vel materialis lāpas luminariū.
vel cādela ad illuminandū domū in ſolis ⁊ lucis abſentia
Un̄ lux eſt ſicut genus.lucerna ꝟo ſicut ſpēs. Et pōt ſigni-
ficare in ſcriptura in bono et in malo. In bono em̄ ſignat
Claritatē bonoꝝ exemploꝝ. Iſta em̄ principaliter ſi
Bonitatē viroꝝ perfectoꝝ. gnificant̄ ꝑ lucernam.
Sanctitatē diuinoꝝ mādatoꝝ. videlicet Fulgor exem-
plorum. Splēdor mādatoꝝ. Uigor ꝑfectoꝝ. Fulgor dico
bonoꝝ exēploꝝ.i.bonoꝝ operū ⁊ mandatoꝝ.ij. Mach.j.
Accēdimus lucernas et ꝓpoſuim⁹ panes. Quot em̄ alijs
bona exēpla damus.⁊ q̄t eis bona opa oñdim⁹. tot lucer-
nis ſpūalibus ipſos illuminam⁹. Ideo dr̄ Luc.xij. Sint lū
bi vrī p̄cincti ⁊ lucerne ardētes in manib⁹ vrīs.Sup q̄ di-
cit Grego.in omel'.Lucernas q̄ppe ardētes in manib⁹ te-
nemus cū ꝑ bona opa ꝓximis lucis exēpla mōſtram⁹. Et
ſic poterimus figurari in illo cādelabro tabernaculi qđ ſe-
ptē lāpades ſeu lucernas habebat q̄s oliuarū oleū q̄tidie
nutriebat.vt ſcribit̄ Exodi.xxvij.⁊.xxxvij. ⁊ Leuiti .xxiiij.
Quia vere ſeptē lucerne.i.ſeptē ſpūſſancti dona debent in
nobis lucere q̄ in nobis debēt oleū pietatis ⁊ gr̄e enutrire.
Sꝫ de hoc vide bñ ſupra de Candelabro.§.ij. Un̄ Exod.
xxv.dr̄.Facies lucernas ſeptē ⁊ pones eas ſup cādelabrū
Itē ꝑ lucernā intelligit̄ ſplēdor diuine ſcripture ⁊ man
datoꝝ.Sicut em̄ ꝑ lucernā apparēt ⁊ notificant̄ latebre ⁊
occulta.ita ꝙ de nocte neceſſe ſūt lucerne vt hō videat q̄d
faciat vel q̊ vadat.Sic vere hm̄i ꝑ lucernā diuine leg̃ oſtē
dunt̄ ⁊ notificant̄ occulta ⁊ ſecreta diuine voluntatis. ita
ꝙ ꝑ iſtā inſtruimur ⁊ docemur q̄ ire vel quid agere tenea-
mur pſ̄.Lucerna pedib⁹ meis ꝟbū tuū.⁊ lumē ſemitis me
is.Quia ſicut dr̄ Prouer.vj.Mādatū lucerna eſt: ⁊ lex ⁊
lux ⁊ via vite increpatio diſcipline.Uide auctē iſtā expoſi
tā ⁊ diuiſam ſupra de lege. Hoc ſolū nota ꝙ ſicut ille q̄ hꝫ
lucernā ſi ponit eā retro ſe ꝑ eam non illuminat̄.Sic vere
multi ſunt hodie q̄ habēt ⁊ tenēt lucernam legis dei ⁊ ſcri-
pture.verū q2 ipſam nō habēt p̄ oculis.ſed ipſam potius re
troponūt.hinc eſt ꝙ ꝑ eā nō illuminant̄ et ad bona opera
nō dirigunt̄.Sicut de multis malis theologis apparet.'q̄
habēt ſciam nō opa Math.vj.Lucerna cordis tui eſt ocu
lus tuus.i.intellectus.Et ſequit̄. Si oculus tuus nequā
fuerit:totū corpus tuum tenebroſum erit.Lucerna ergo ſi
gnificat ſplēdorē ſcripture ⁊ mādatoꝝ. Item lucerna ſi
gnat decorē iuſtoꝝ ⁊ ꝑfectoꝝ.In domo ei eccl'ie nulla pul
crior lucerna q̄ꝫ vir iuſtus.Un̄ de btō Johāne dr̄ Joh.v.
Ille erat lucerna ardens et lucens. Ubi oſtenditur ꝙ qui
vult eſſe lucerna aliorum.debet eſſe loquendo moraliter.
Firmitatis vigore fundatus. Ille inquit erat. Ueritatis
ſplendore ditatus.Lucerna inquit.Charitatis feruore cre
matus.Ardens inquit.Honeſtatis fulgore dotatus. Lu-
cens inquit.Homo enim perfectus debet diu manenere
per firmitatem.Semp ſplendere per honeſtatē. Semper
ardere ꝑ charitatē. Semp lucere ꝑ veritatē. Dico p̄mo
ꝙ vir ꝑfectus debet eſſe fundatus firmitatis vigore.quod
oſtendit̄ cum dicit̄. Ille erat. Illa em̄ verba. Sum es eſt.
Erat ⁊ erit ſignificant realem exiſtētie firmitatē ⁊ perſeue-
rantie in bono conſtantiā ⁊ ſtabilitatem. Ut ſic ſit hō etiā
ſicut illa lucerna inextinguibilis facta de lapide albeſton.
de qua loquitur Aug⁹. ſicut ſupra ponitur de candelabro
vel ſicut illa alia lucerna de qua dicit Geruaſius i libro de
mirabilibus mūdi.Dicit̄ em̄ ibidē ꝙ cōtra ciuitatē grōno
polim in poratu ſancti Michaelis de camiſſa ē refectoriū
in quo eſt feneſtra ⁊ ibi lucerna expoſita q̄ nulla vi vento
rū extinguit̄ ſed ibi ꝯtra oēm vim ventoꝝ vſq̄ ad ꝯſum-
ptionē inextinguibilis ꝑſeuerat.Si ꝟo foris domū vel in-
tra aliquantulū trahit̄ ſtatim vēto modico extinguit̄ et fi-
nitur.Talis ꝓculdubio lucerna ē vir iuſtus. q2 reuera in
refectorio eccl'ie militātis dꝫ inextinguibilis ꝑmanere.Tā
ta em̄ in ipſo dꝫ eē ꝟtus ꝑſeuerātie ⁊ ꝯſtātie ꝙ nulla vi vē-
torū.i.nullo impetu tēptationū vel tribulationū dꝫ lucem
gr̄e amittere.ſ; ibi inextinguibilit̄ inhabitare. vñ Prouer.
xxxj.Nō extinguet̄ in nocte lucerna eius.Nox em̄ tribula-
tionē ſignat.vñ Joh.j.Erat lux vera q̄ illuminat oēm ho
minē.Quis de m̄ltis hodie pōt dici illud Joh.j.Nō erat
ille lux.Sꝫ de iſta deſiſtētia vel eſſentia vide.ſ̄.de Eſſe.Iu
ſtus igr̄ dꝫ eſſe fundatus firmitat̄ vigore.Ille inq̄t erat.
Scđo dico ꝙ iuſtus dꝫ eſſe ditatus veritat̄ ſplēdore.qđ
oñdit̄ in vocabulo lucerna.Lucerna em̄ ⁊ ſe ⁊ alia q̄ in do
mo ſunt manifeſtat.Sic hō verax:⁊ ſe ⁊ oīa q̄ ſūt alijs ne
ceſſaria oñdit ⁊ indicat.Uerus em̄ hō ē ſuipſius oñſiuus.
Neſcit em̄ fingere qđ non eſt.imo oībus oñdit qđ eſt. Un̄
de ciuitate noua irl'm.i.de eccl'ia dr̄ Apoc.xxj. Lucerna ei⁹
eſt agnus.Uir em̄ verax ſignificat̄ in agno qđ eſt aīal ſim-
plex ⁊ innocēs:qđ neſcit aliquā maliciā palliare.Itē ver⁹
hō eſt alioꝝ illuminatiu⁹ ⁊ ad bona opa directiu⁹.vñ Lu.
viij.dr̄.Nemo accēdit lucernā ⁊ operit eā.ſed ſup cādela-
brū ponit vt intrātes lumē videāt.Uir em̄ ꝑfectus dꝫ eſſe
ditatus veritatis ſplendore.Lucerna inq̄t. Tercio dico
ꝙ vir iuſtus dꝫ eē crematus charitat̄ feruore. qđ oñdit̄ in
ꝟbo ardēs.Ardor em̄ ſignat inflamationē charitat̄ ſicut.ſ̄
oñdit̄ de ardere.q2.ſ.viri iuſti ſp debēt eſſe ardētes ⁊ infla-
mati ꝑ charitatē Exo.xxvij.Ardeat lucerna ſp in taberna-
culo. Quarto dico ꝙ vir iuſtus dꝫ eſſe dotatus honeſtat̄
ſplēdore.Lucens inq̄t.Honeſtas em̄ inter ꝟtutes ceteras
magis lucet.Iſta em̄ ad modū rei lucētis exterius pl⁹ ap-
paret Matth.v. Luceat lux vr̄a corā hoībus vt videant
opa vr̄a bona ⁊c̄.Uir em̄ iuſtus dꝫ in ſe lucere ꝑ ꝟtutem ⁊
alijs ꝑ honeſtatē lucere. Quia ſicut dr̄ Matt.v. Lucerna
nō dꝫ poni ſub modio ſ; ſup cādelabrū vt luceat oībus q̄
in domo ſunt.Qđ tñ̄ eſt ꝯ hypocritas q̄ ſil'es ſunt noctilu-
cis.q̄ de nocte vident̄ lucere ꝓpt̄ defectū luminis clarior̄
ſic ⁊c̄.ſicut ſupra de Sil'es etiā limacib⁹ q̄rū ve-
ſtigia.q̄uis ſint imūda.aliq̄ntulū tñ̄ lucēt Quia veſtigiū.i.
opa hypocritarū q̄uis i veritate ſint fetida ⁊ imūda.rōne
tñ̄ ficte honeſtat̄ vident̄ lucē ⁊ lucida hoīb⁹ apparere. vñ
Job.xlj.Poſt eū lucebit ſemita. Iſti ḡ falſe ⁊ nō vere lu-
cēt.ſil'es lignis putridis vl' glareis q̊rūdā piſciū q̄ de nocte
vident̄ lucere ⁊ ſplēdere.de die aūt nō.Quia.ſ.tales in no
cte p̄ntis vite vident̄ ꝑ honeſtatē fulgere.qñ.ſ. obſcuritas
ignorantie dñat̄.in die tñ̄.i.in claritate vere noticie q̄ poſt
mortē fulgebit.tūc lux taliū ñ appebit.imo ſplēdor ſue hy-
pocriſis totalit̄ diſpebit.Quia iſti ſr̄ ſicut illa lucerna de q̄
dr̄.j.Reg.iij.quā nō poterat videre hely donec extigueret̄
q2 nos q̄ ad modū hely ſum⁹ cecutiētes ꝑ erroꝝ obſcurita-
tē.nō videm⁹ q̄les ſunt tales lucerne q̊uſq̄ ſint extincti ꝑ
mortis aduerſitatem.Quia ſicut dicit̄ Prouer.xxiiij.Lu-
cerna impioꝝ extinguet̄.Et Apoca.xviij. Lux lucerne nō
lucebit.De talibus ergo lignis putridis dr̄ Job.xlj. Eſti-
mabit lignū putridū es. Et bñ tales dicunt̄ es.q2.ſ. q̄uis
q̄nq̄ ſplēdeat rubiginē tñ̄ facilit̄ ꝯhit. Nō ſic ḡ ſed ſimus
lucētes veraciter ⁊ nō ficte. Ut ſimus de illis luminarib⁹
de q̄bus dr̄ Gen̄.j.Fiant luminaria in firmamento celi vt
luceant ſuper terram. Et ſic ergo poterimus eſſe Per
Ueritatem fulgentes. Et ita erimus ſpūales lucer-
Firmitatem manētes. ne ad illuminationē hominū
Honeſtatē lucentes. ordinate.Et ita patet ꝙ lucer-
Charitatē ardentes. na accipit̄ in bono. Sed ad-
huc dico ꝙ lucerna pōt accipi in malo. Et ſic ſignat mūdi
ꝓſperitatē ⁊ hypocriſis falſitatē.Dico mundi ꝓſperitatē
q2 ſcꝫ lucerna nō eſt durabilis ſed defectibilis:ſic ⁊ ꝓſperi

tas. Uñ illud ꝑdictum Prouer. xxiiij. Lucerna impioꝝ ex tinguet. Jtē deſignat hypocriſis falſitatem. Sicut eñ lu‑cerna alios illuminādo ſeipām ꝯſumit. ⁊ ſic dum alijs ꝓ‑ficit ſibi nocet. Sic hypocrita alios illuminat ꝑ doctrinam ⁊ ſeipm̄ cōſumit ꝑ malā vitā. Et dū alijs ꝑ doctrinā ⁊ bo‑na opera ꝓficit. in ſeipſo per malam vitam deficit Hiere. xxv. Perdam ex eis lumen lucerne. Et Prouerb. xxj. Lu‑cerna impioꝝ peccatum ⁊c. ſufficit. Uide. j. de luce ⁊ de lu mine ⁊ cetera ſimilia.

Lucrum. Nota ꝙ lucrū ſignat oēs acqſitiones emolimentoꝛum. Et ſumitur in bono et in malo. quia ſcilicet in ſcriptura reperitur Lucrum

Laudabile qđ debes querere.
Damnabile qđ debes fugere.
Hoꝛribile qđ debes timere.
Mirabile pro q̊ debes currere.

Primū lucrū eſt perfectoꝝ q̄ lucrāt ſpūalia. Scōm lucrū eſt peccatoꝝ q̄ lucrant tꝑalia. Tercium lucrum eſt damnatoꝝ qui lucrantur infernalia. Quartum vͦo lucrum eſt beatoꝝ qui lucrantur eternalia.

Primo ergo dico ꝙ eſt lucrū laudabile ꝑ qđ acquirunt ſpūalia ſeu v̓tualia. Jſti eñ quoꝝ cura tēdit ad hoc lucrū ſunt ſicut prudēs mercatoꝛ q̄ dat res groſſas ꝓ ꝑcioſis et caris. vtpote pānos ꝓ auro. aīalia ꝓ argento. ſic iſti dant tꝑalia ⁊ etiā vitā et coꝛꝑalia vt lucrent ꝑcioſa. ſ. ſpūalia et v̓tualia. Figurati in bono ſeruo cui cōmiſſa ſunt q̄nqꝫ ta‑lenta ⁊ alia quinqꝫ ſuplucratus eſt Math. xxv. Et ideo ſu‑pra multa extitit conſtitutus. Quia reuera qui cū quinqꝫ ſenſibus ſibi commiſſis lucratur alia quinqꝫ talenta id eſt virtutes quinqꝫ ſenſibus reſpondentes ſcilicet

Diſcretionem q̄ntum ad viſum.
Deuotionem q̄ntum ad auditū.
Contēplationē q̄ntū ad odoꝛatū.
Compaſſionē q̄ntum ad tactum.
Et ſubiectionē q̄ntuꝫ ad inceſſum pedum.

merebit cōmendari. et donis et lucris amplioꝛibus in glīa cumulari. Uñ de ſpirituali lucro dici pōt illud Sap. xv. Extimauerūt luſum eſſe vitā noſtrā. ⁊ cōuer‑ſationē vite cōpoſitā ad lucrū. Et reuera nos ſumus in vi‑ta hac ſicut in nundinis vbi ſcꝫ neceſſe habemus lucrari ſi in celo volumus ditari. Lucremur ergo animas ipās con‑uertēdo. j. Coꝛ. ix. Omniū me ſeruū feci vt plures lucrifa‑cerē. Et Matth. xviij. Si te audierit lucratus eris fratreꝫ tuū. Uirtutes ipās acq̄rēdo Jacobi. iiij. Mercabimur et lucrifaciemus dñm ipm̄ diligendo et ei credēdo Phil. iij. Oīa arbitroꝛ vt ſtercoꝛa vt xp̄m lucrifaciā. Igit dico ꝙ ē vnum lucrū qđ eſt laudabile ꝑ qđ acquirunt ſpiritalia.

Scđo dico ꝙ eſt vnū lucrū qđ eſt damnabile ꝑ qđ acq̄‑runt tꝑalia. Et hoc ꝓcerto eſt lucrū auaroꝝ. q̄ ſcꝫ quan‑to plura lucrant tanto magis lucrari volunt. Et ſic dico ꝙ eſt lucrū ſymonie vendite iuſticie: rapine ⁊ violētie: fal‑ſe mercature ⁊ fraudulētie. Jſta eñ ſunt lucra mala q̄ ſcꝫ a ꝑfectis repudiant. Uñ Paulus dicit Phil. iij. Que eñ mihi fuerūt lucra ꝑter xp̄m arbitratus ſum detrimēta. Et ſimplicibus interdicunt ⁊ maxime eccleſiaſticis. Unde. j. Thimo. iij. dr̄. Oꝫ dyacones opoꝛtet eſſe pudicos nō bilin‑gues. nō multo vino deditos. nō turpe lucrū ſectātes. Et ꝓpter illa pene ꝑpetue introducunt. Unde Matth. xvj. Quid ꝓdeſt hoī ſi vniuerſuꝫ mundū lucret. aīe vͦo ſue de‑trimentū patiat. Et nota ꝙ talia lucra ſunt contēnenda

Propter fraudulētie miniſteriū qđ cōcomitat.
Propter auaricie deſideriū qđ multiplicat.
Propter peſtilentie vituperiū qđ fine parat.

Concomitat eñ ta‑lia lucra fraudulētie miniſteriū. qꝛ ſcꝫ vix fit magnū lucrū ſine fraude ⁊ deceptione alterius. Uñ Aug. ſuꝑ illud pſ̄. Ne tradas me dñe a deſiderio meo peccatoꝛi. dicit ſic. De‑ſiderio inq̄t tuo locū facis dyabolo. Ecce dyabolus ꝓpoſu‑it merces: lucrū habere nō poteris. qꝛ lucrū nō habebis ni‑ſi fraudē feceris. ſi vͦo fraudē feceris capieris. Jtem multi‑plicat ꝑ tale lucrum auaricie deſideriū. Uñ dicit Augꝰ. in quodā ſermone. Quō inq̄t diuicie ſunt. q̄bus creſcētibus creſcit inopia amatoꝛibꝰ ſuis: ⁊ ſi fiūt amplioꝛes. nō tñ af‑ferūt ſacietatē ſed inflamant cupiditatē. diuitē tu putas q̄ minꝰ eguerit. minꝰ egeret ſi minꝰ haberet. Nā vides q̄ſdā cū haberēt parnā ꝑtātē paruis lucris fuiſſe letatos. Seq̄‑tur. Credis eos fuiſſe ſaciatos: falſum eſt. Nā maioꝛ pecu‑nia fauces auaricie nō claudit ſ; extēdit. nō irrigat ſed accē‑dit. nō poculū reſpiciūt. qꝛ fluuiū ſitiūt. hec Aug. Jtē mul‑tiplicat ꝑ tale lucrū peſtilētie vi[illegible]periū. ſ. dānū pene eter‑ne qđ venit in fine occaſione turpis lucri. De q̄ Augꝰ. ſuꝑ illud pſ̄. lxj. Rapinā nolite concupiſcere. dicit ſic. O lucra dānoſa inuenis pecuniā. ꝑdis iuſticiā. q̄đ rapias vides. a q̊ rapiaris nō vides. Et Augꝰ. in ſermone dicit. Oꝫ nemo hꝫ iniuſtū lucrū ſine iuſto damno. Patet ſ; ꝙ eſt vnum lu‑crū qđ eſt dānabile. ꝑ qđ acq̄runt tꝑalia. Tercio dico ꝙ eſt vnū lucrū qđ eſt terribile ꝑ qđ acq̄runt infernalia. De q̊ Marci. viij. Quid ꝓdeſt homini ſi lucret vniuerſuꝫ mū‑dū aīe vͦo ſue detrimentū faciat. detrimentū. ſ. pene eterne. Applica illud qđ immediate ꝓcedit. O lucra dānoſa ⁊c.

Quarto dico ꝙ eſt vnū lucrū qđ eſt mirabile. ꝑ qđ acq̄‑runt etnalia. ſ. glīa paradiſi. De q̊ Phil. j. dicit apl̄s. Mi‑hi viuere xp̄s eſt ⁊ moꝛi lucrū. Uñ de lucro vite eterne di‑cit Augꝰ. ſuꝑ illud pſ̄. xxxiij. Jnq̄rētes dñm nō minuētur omī bono dicit ſic. Cū diligimus dñm oīa in ipō reperimꝰ Unus eſt q̄ inquirit ſed in q̊ oīa ꝯtinent. O lucrū mirabi‑le. O cōparandū ſingulare. cur nos ꝑ diuerſa fatigamꝰ ad xp̄m vt veniamꝰ feſtinemꝰ. poſt quē cūcta bona vltra nō q̄rimus ſ; tenemus. Aduerte tñ ꝙ lucrū ſeu comodū glīe paradiſi nunq̄ malis ꝯcedit. nec fraudulētis nec infideli‑bus erogat Prouer. xij. Non inueniet fraudulētus lucrū Patet igr̄ quō q̄druplex inuenit lucrū. Uide vbi Diuitie ⁊ vbi Habere. Abūdare ⁊ Acq̄rere. ⁊ vbi Auaricia ⁊c.

Lucus. Lucus idē eſt qđ nemus puū et altū q̄lia circa nobiliū ꝑdia ſolēt eſſe. dictū. ſ. ꝑ anti‑fraſim ⁊ ꝑ ꝯtrariū a lucēdo. eo. ſ. ꝙ nō ſit vt cōiter locꝰ cla‑rus ſ; potius vmbroſus ⁊ tenebroſus. Aduerte aūt ꝙ deꝰ valde repudiat tales lucos ꝓpter vſus gentiliū q̄ tūc erāt q̄. ſ. in locis amenis tales lucos plantabāt. ⁊ in ipīs ſua de‑lubra ydolis ſacrificabāt. ⁊ ipſos lucos ſuis demonijs cō‑ſecrabāt. Deus ergo volēs cultū ydoloꝝ delere ⁊ ritū gen‑tiliū abolere iuxta altare ſuū lucū plātari ꝓhibuit. ⁊ lucos ꝯſecratos demonijs q̄ ⁊ vmbracula ipſoꝝ erāt. ſacrificijs atqꝫ templis ſuccidi voluit ⁊ ſubuerti. Sicut patet Deut. xvj. vbi dr̄ ſic. Nō plantabis lucū aut oēm arboꝛē iuxta al‑tare dñi dei tui. Et de ydolatris ꝑcipit pplo iſraelitico Ex‑odi. xxiiij. Aras inquit eoꝝ deſtrue. ⁊ confringe ſtatuas lu‑coſqꝫ eoꝝ ſuccide. Et Deut. vij. Aras eoꝝ ſubuertite: ſta‑tuas ꝯfrigite: lucos eoꝝ ſuccidite: ⁊ ſculptilia cōburite. Et inde eſt ꝙ gedeon cōmendat q̄ lucū baal ſuccidit Judicū vj. Achab vͦo reꝑhendit q̄ lucū baal edificauit. Igit dic ꝙ ꝑ lucū pōt intelligi oīs vmbra vl̓ obſcuritas. Oīs erroꝛ vl̓ fallacitas. Oīs excuſatio vl̓ colēdi aliud volūtas ⁊ oppoꝛ‑tunitas. Per altare aūt dei intelligit xp̄i fides vel cultꝰ la‑trie. ſtatꝰ clericoꝝ vl̓ eccl̓ie. ſecretū coꝛdis vel ꝯſcie. Per tē‑pla ſeu altaria demonioꝝ pōt intelligi ipōꝝ cultꝰ ⁊ ydola‑tria. maloꝝ ſtatꝰ ⁊ ꝯtinētia. coꝛ pctōꝛis ⁊ ꝯſcia. Deꝰ igr̄ ꝑ‑cipit circa altare ſuū lucū nō plātari. qꝛ reuera ab altare ſi dei deꝰ vult oēm vmbrā ⁊ oēm hereſim ⁊ erroꝛē amoueri. ⁊ ibi oēm veritatē ⁊ claritatē ꝑpetuo repiri. Uñ de Joſia dr̄. ij. Paral. xxxiiij. Oꝫ ipē mūdauit iudā ⁊ hiꝛl̓m ab excel‑ſis ⁊ lucis ſimulacriſqꝫ ⁊ ſculptilibꝰ Jn fide eñ xp̄i nihil ē vmbroſuꝫ aut tenebroſum. nihil ſectū ſeu ſculptile. ſ; totū ſolidū atqꝫ firmū. Demones vͦo circa altare ſuū lucū dili‑gūt. qꝛ circa cultꝰ ſuos fictiones ⁊ erroꝛes plurimos eē vo‑lūt. ⁊ iniq̄tates ſuas ab oculis intuentiū ne foꝛſitā refugi‑ant obtenebrāt ⁊ abſcōdūt. Uñ. iij. Re. xvj. ⁊. iiij. Reg. xiij dr̄. Jn tēplo Baal qđ edificauerat Achab in ſamaria plā‑tauit lucū. Deꝰ etiā de tēplo ⁊ altari ſuo qđ eſt eccleſia ſeu eccleſiaſticoꝝ ſtatus vult ꝙ oīs lucus. i. oīs vmbra obſcu‑ritas ⁊ tenebroſitas. hypocriſis ⁊ palliationis ignoꝛātie ⁊ excecationis. inhoneſte apparentie et male ꝯuerſationis: amoueat. ⁊ ꝙ ſplēdoꝛ v̓tutis ⁊ ſctitatis. fulgoꝛ ſapie ⁊ ve‑ritatis. decoꝛ apparētie et honeſtatꝪ cuſtodiat. Uñ de Aſa rege iuda. i. de xp̄o dicit illud. ij. Paral. xiiij. ꝙ ipē ſubuer‑tit altaria: peregrini cultus. Altaria ꝑegrini cultus ſignifi‑cāt hypocriſim. ſtatue ſignificāt ignoꝛantiā. excelſa vͦo ⁊ luci ſignificāt elatā ⁊ obſcurā ꝯuerſatōꝫ. Sꝫ q̄đ ꝓcerto dyabo‑lus ecōuerſo vult hr̄e circa altare ſuū. i. circa ſtatū maloꝝ eccl̓iaſticoꝝ lucos ſuos. ſ. hypocriſis velatā falſitatē. ignoꝛā‑tie cecatā obſcuritatē. apparētie elatā inhoneſtatē. Uñ de demonibus pōt dici illud. iiij. Reg. xvij. ꝙ ſcꝫ ipi fecerunt ſibi ſtatus ⁊ lucos in omī colle ſublimi. Et certe ꝓh dolor

in om̄i colle ſublimi.i.in om̄i ſtatu eccleſiaſtico quātūcūq;
ſublimi ⁊ alto inueniunt̄ hodie luci ⁊ ſtatue. Vn̄ eſt dictū
ꝓprie de eis. Ipſi fecerūt ſtatuas ⁊c̄. Deus inſup de altari
ſuo qd̕ eſt ꝯſcientia vult amoueri lucos.i.obſcuritatem et
vmbrā. Quia reuera ipē nō vult ꝙ ibi ſit lucus ſeu vmbra
triſticie ⁊ deſperationis.iracūdie ⁊ turbationis. verecūdie
⁊ excuſationis immo vult ꝙ oīa ſint ibi clara ⁊ nuda. vide
licet ꝙ loco triſticie ſit ibi ſpes ⁊ ꝯſolatio.loco iracūdie: ſit
ibi pax ⁊ quietatio.loco verecūdie ſit ibi vera ⁊ nuda ꝯfeſ-
ſio ⁊ omniū criminū denudatio. Vt ſic intelligat̄ de amoti
one taliū lucoꝝ illud Eſaie.xvij. In die illa inclinabit̄ hō
ad factorē ſuū ⁊ oculi eius ad ſanctū iſrael ⁊ non reſpiciet
lucos ⁊ delubra. Sꝫ reuera dyabolus vult ꝯtrariū. q2 re-
uera ipē econuerſo circa templū ⁊ altare cōſciētie plantat
lucos. videlicet. Triſticiā q̄ intrat tenebras. Iracundiā q̄
claudit palpebras. Verecundiam.ſ.ꝯfitendi q̄ querit late
bras. Vn̄ de manaſſe q̄ interpretat̄ obliuioſus.i.de dyabo
lo q̄ dicit̄ oblitus.dr̄.iiij. Reg.xxj. Q2 manaſſes fecit malū
corā dn̄o ⁊ fecit lucos ſicut fecerat achab. Sic igit̄ pꝫ quō
moralit̄ xp̄s eradicat malos lucos. Et quō dyabolus plā-
tat eos. Et hec de luco ſufficiant. Vide de Vmbra. Tene-
bra. Obſcuritate ⁊ ſimilibus.

Ludere. Cū ludere ſit actus leticie ꝑ geſtus ⁊ mo
tus membroꝝ exterius declaratus.et ad
complacentiam tam videntium q̄ꝫ facientium ordinatus
Poſſumus dicere ꝙ ſicut bene diſtinguit Mauricius. in
ſcriptura reperitur quintuplex ludus. videlicet Ludus

Charitatis.
Vanitatis.
Fallacitatis et
Iniquitatis.
Felicitatis.

Ludit enim
Charitas ⁊ innocentia.
Vanitas et puericia.
Fallacitas atq; malicia ⁊
Iniqtas ⁊ inſolentia.
Felicitas et opulentia.

Dicamus ḡ p̄mo ꝙ in ſcri-
ptura reperit̄ ludus charitat̄
⁊ innocētie. Amor em̄ ⁊ inno-
cētia qn̄q; hoīem mouet ad lu
dendū. Libēter em̄ ludimꝰ cū
re quā diligimꝰ.⁊ quā innocē-
tem ⁊ humilē reputamus. Si
cut pꝫ ꝙ libēter ludit hō cum
puero vel cū iuuēculo catulo.
ipā em̄ aīalia iuuēcula libētiꝰ
ſolēt ceteris ludere et ꝓpt̄ pu-
ritatē ſanguinis q̄ viget in eis ſepius atq; letius exultare.
Sic vere dico de iuſtis. q2 reuera ꝓpt̄ puritatē ſanguinis ⁊
ꝓpter ſinceritatē dulcoris.i.ſimplicioris innocētie leuitatē
iſti ſp̄ualiter exultāt ⁊ ludūt. ⁊ leticiam ſp̄ualem etiā qn̄q;
corporaliter oſtendūt. Exēplo dauid ⁊ filioꝝ iſrael qui co-
ram archa domini ludebant ⁊ deum laudando etiam cor
poraliter exultabant.ij. Regum.vj. Dauid ⁊ omnis iſrael
ludebant coram domino. Et aduerte ꝙ iuſtus Ludit

Humiliter et ſeſe deijcit.
Viriliter ⁊ magna deſpicit.
Sublimiter ⁊ alta reſpicit.
Sagaciter nec mores inficit.

Dico ergo ꝙ ludus viri iu-
ſti dꝫ eſſe cū cordis humilita
te. q2 ſcꝫ iuſtus qn̄ exultat in
dn̄o ſemꝑ dꝫ ad humilitatē
ſuā ⁊ ad ꝓpriā vilitatē attēdere ⁊ ſe deo humiliare ⁊ ſbijce
re exēplo dauid dicētis.ij. Reg.vj. Viuit dn̄s q2 ludā ante
dn̄m q̄ elegit me. Sequit̄ ludā ⁊ vilior fiam ⁊ humilis ero
in oculis meis. Itē dꝫ fieri cū autentica virilitate. Vir em̄
iuſtus ſcientificus et ꝑfectus ſolet qn̄q; cū magnis homi-
nibus ⁊ potētibus ludere ⁊ ſolacioſe ſe habere.et ꝑ virtu-
tē cū maioribus ſe exercere. Exemplo dauid de quo dicit̄
Ecci.xlvij. Cum leonibus luſit quaſi cū agnis. ⁊ cū vrſis ſi
militer fecit. Itē dꝫ fieri cū mentis ſublimitate. q2 ſcꝫ mag
debet mētaliter ludere ⁊ cōfabulari cum deo ⁊ ſanctis qui
ſunt ſuperius q̄ꝫ cum alijs qui ſunt inferius vt ſit de illis
de q̊bus dicitur Baruch.iij. Qui in auibus celi ludūt ⁊c̄.
Item debet fieri cum ſagacitate ſeu maturitate. q2 ſcꝫ vir
iuſtus omnia ſolacia ſua dꝫ facere ſagaciter et mature nē
morum ſuoꝝ maieſtatem offendat. Vn̄ Ecci.xxxij. Pro re
uerentia inquit accedet tibi bona gratia. Sequit̄. Precur
re prior in domum tuam: ⁊ illic aduocare ⁊ illic lude. ⁊ age
cōceptus tuos nō in delictis ⁊ verbo ſuperbo. Iſte eſt igi
tur ludus charitatis ⁊ innocentie. Scd̄o dico ꝙ inueni-
tur ludus vanitatis ⁊ inſcientie. Et iſte eſt ludus munda-
norum qui ſcꝫ non querūt niſi ſolaciari ⁊ ludere. ⁊ in terre
nis ludibrijs ⁊ mundi conſolationibus ſuas leticias exer-
cere. Similes pueris inuicem ludentibus et ſuperuacuos
et inutiles ludos exercentibus et de futuris nihil cogitan
tibus.et in ludis ſuis ſe maculantibus. quos tandem ma-
ter eorum verberat. ⁊ in luctum et in triſticiam ludos mu
tat. Quia reuera tales non niſi de p̄ſentibus cogitant ⁊ in
ſuꝑuacuis ludis ſuis diuerſis vicijs ſe maculant. ꝓpter ꝙ
mater ipſoruꝫ deus finaliter ip̄os punit. ⁊ ipſorum ludos
p̄ſentes in futuras inferni triſticias conuertit Matth.xj.
Cui inquit aſſimilabo generationē iſtaꝫ. ſimilis eſt pueris
ludētibus in foro. Et Iob.xxj. Paruuli eoꝝ exultant luſi-
bus. tenent inquit tympanū ⁊ cytharā. ⁊ gaudent ad ſoni
tum organi. ducunt in bonis dies ſuos. ⁊ in puncto ad in-
ferna deſcendūt. Iſtis ꝯtingit ſicut monſtris marinis. quē
tunc libentius ſaltant et ludunt qn̄ futura eſt tempeſtas.
Ludus em̄ talium in mari eſt preſagium tempeſtatis. Sic
vere tales ludis ⁊ ſolacijs ſuis ſibi p̄noſticant tempeſtatē
inferni. ⁊ etiam aduerſitateꝫ aliquotiēs huius mūdi. For-
tuna em̄ ſimilis eſt catto qui ludit aliquotiēs cū mure quē
cepit. ita ꝙ ip̄am videt̄ diligere. ⁊ ſeip̄m in eius moribꝰ de-
lectare: finaliter tamē murē comedit ⁊ ſibi ludum quē an-
te fecerat care vendit. Sic vere fortuna cum illis quos ce-
pit in laqueis ſuis videt̄ ludere. inq̄ntum ip̄is ꝓ libito ꝑ-
mittit bona p̄mia ſuccedere ⁊ venire. ſubito tamen quan-
doq; dum non aduertūt ipſos per tribulationes deuorat
⁊ ſe nouercam fuiſſe nō matrē demōſtrat. Vn̄ Seneca.ij.
rethorice ſue dicit ſic. Ludit inquit fortuna de ſuis muneri
bus. ⁊ qd̕ dedit aufert qd̕ abſtulit iterum dat. nec vnq̄ꝫ tu-
tius experit̄ q̄ꝫ cum iniurie nō habet materiam. que ſcꝫ eſt
bonorum t꞉palium vbertas. Hec dicit̄ materia fortune ex
qua ludos ⁊ ꝓprietates ſuas operat̄ ⁊ format. Idem etiā
de tranquillitate animi dicit. Q2 in momento mare euerti
tur ⁊ eadem die qua luſerunt nauigia ſorbentur. Aduertē
autem ꝙ ludos vanos multos ⁊ varios eſſe cōſtat. Quoſ
dam quos ꝓuocat ventris ſaturitas Exodi.xxxij. Sedit
populus manducare et bibere ⁊ ſurrexerūt ludere. Quoſ
dam quos excitat turpis fatuitas ſcꝫ ſicut ſunt ludi deri-
ſorum qui ſcꝫ adhuc ſolent ludere vt alios poſſint deride-
re ⁊ deludere. ſicut patet Iudicū.xvj. in ſamſon quē phili-
ſtei vocauerunt ⁊ ad ipſius deriſionem coram ſe ludere co
egerunt. Sicut etiā patet de multis qui deriſorie alios de-
rident. ⁊ oris ⁊ lingue nutibus eos vituperāt atq; mordēt
Cōtra q̊s dr̄ Eſa.lvij. Sup quē inq̄t luſiſtis ⁊ ſup quē apē
ruiſtis os ⁊ eieciſtis liguā. Recte loquit̄ ꝯ cachinnatores.
Et tūc tales debent aduertere ad illud qd̕ ſcribit̄ ⁊ legitur
Prouer.iij. Illuſores deꝰ deludet mā ſuetis aūt dabit grāꝫ
Sꝫ de illuſiōe vide ſupius in lr̄a I. tales igit̄ ludos ꝯſtat
vt dictū ē vanos eē q̊s.ſ.excitat turpis fatuitas. Itē ꝯſtat
eſſe vanos q̄ſdā q̊s generat ſtulta ſtrēnuitas. ſicut ſt̄ ludi
armoꝝ haſtiludioꝝ ⁊ torneamētoꝝ. ſicut.ij. Regū.ij. dr̄. ꝙ
abner p̄nceps ex ꝑte yſboſeth ⁊ p̄ncipes dauid ſtātes hic-
inde dixerūt adinuicē. Surgāt pueri ⁊ ludāt corā nob. Lu
dus aūt ille fuit ſicut dr̄ ibidē ꝙ.xij. a ꝑte q̄libet ſurrexerūt
⁊ alter alterū ꝑ capillos apph̄ēderūt. ⁊ alter alterū ſe gla-
dijs trāſuerberauerūt ⁊ ſe mutuo occiderūt. Tercio di
co ꝙ inuenit̄ ludus fallacitat̄ ⁊ iniq̄tatis. Et iſti ſt̄ qn̄ aliq̄
ſb ſpē ludi ⁊ exterioris amicicie faciūt actꝰ malicie et neq̄-
cie. ſicut facit dyabolus q̄ delectationes offerēdo videtur
amicabilit̄ cū hoībꝰ ludere. ⁊ tn̄ ꝯſtat ꝙ ip̄os q̄rit mortifi-
care ⁊ occidere. ſicut etiā pꝫ de ꝓditoribꝰ. q̊.ſ. amiciciā p̄tē-
dēdo cū hoībus ludūt et tn̄ in fine ꝓditorie ip̄os deſtruūt
⁊ ꝯfundūt vt et de peccatoribus dicat̄ illud Iob.xl. Oēs
beſtie agri ludūt ibi. ſilēs lupis q̄ captis pueris cum eis lu
dunt ip̄os tn̄ finaliter comedūt ⁊ occidūt. Sicut dicit Pli
nius. De q̊bus.ſ. dr̄ Prouer.xxvj. Sicut noxius eſt q̄ mit
tit ſagittas in mortē. ita q̄ frauduletēr nocet amico ſuo. et
cū dep̄henſus fuerit dicet ludēs feci. Patet de aleatoribꝰ q̄
q̊.ſ. in ludis ſuis nō q̄rūt niſi aliā pecuniā acq̄rere. ſociū
fraudare ⁊ decipere. iurare. blaſphemare. ⁊ maledicere. ⁊
qn̄q; ad v̄ba iniurioſa. plagas ⁊ v̄bera ꝓrūpere. ⁊ cū totū
ꝑdūt qn̄q; deſperationē incurrere. et finaliter ad rapinas.
furta ⁊ homicidia ſe ꝯuertere. Iſte eſt em̄ ludus dyaboli-
cus ⁊ certe vt credo ꝑ dyabolū adinuētus. Conſtat em̄ ſi-
cut apparet in multis locis. ꝙ ludi romani in honorē de-
monioꝝ fiebant. ⁊ ipſos ludos ip̄i dij. id eſt demones ſibi
fieri p̄cipiebant. ⁊ per tales ludos in honorē demonum fa
ctos ſibi proſpere ſucceſſurum in ſua republica fatue eſti-

mabāt ſicut patet in tyto liuio lib.ij.ab vrbe cōdita vbi de mādato Jouis etiā in ſomnis pluries apparētis ludi romani inſtaurati ſunt.ad quoꝝ ſpectaculū venerūt volſcbi q̄ q2 excluſi inde fuerāt.guerrā fortiſſimā ſuſcitauerūt.Libro etiā primo ponit quō dictator poſt nimis ludos magnos inuenit.Et breuiter ludi ⁊ lectiſternia in honorez dictorū hoc eſt dictu:demonioꝝ fiebāt.⁊ ꝑ iſtos placare deos ſe credebāt.Patet ergo ꝙ iſti ſunt ludi fallacitatis ⁊ iniq̄tatis q̄ ſcꝫ cauſe ſunt periculi ⁊ impietatis.Et ideo tales ludi ſunt fugiendi ⁊ a prudētibus euitādi.Exēplo ſcꝫ Anne Tho.iij.dicētis ſic.Nunq̄ cū ludentibus me miſcui.necꝫ cū his q̄ in leuitate ambulāt.Et Hiere.xv.Nō ſedi in cōcilio ludentiū:ſolus ſedebam qm̄ amaritudine repleſti me. Igit dico ꝙ inuenit ludus iniq̄tatis ⁊ fallacie. Quarto vo dico ꝙ inuenit ludus felicitatis et complacētie.Et iſte eſt ludus.hoc eſt dictu:ſolaciū ⁊ leticia beatoꝝ qui coram dn̄o dicunt ludere.hoc eſt dictu ꝯſolari ꝑpetuo ⁊ gaudere Vn̄ q̄libet btūs pōt dicere illud Prouer.viij.Qn̄ deus appendebat fundamēta terre cū eo eram.⁊ delectabar ꝑ ſingulos dies.ludens coram eo omni tp̄e.ludēs in orbe terrarum.Vt ⁊ de beatis generaliter dicat illud qđ ſcribit Hiere.xxx.Edificabit ciuitas in excelſo ⁊ templū iuxta ſuū ordinem fundabit.⁊ egredietur de eis laus.voxq̄ ludentium ⁊ multiplicabo ⁊ glorificabo eos ⁊ nō minuent necꝫ attenuabunt.Iſta ergo ſufficiant de ludis.Beatorum: fatuorum ſeu iniquorum aut mūdanoꝝ ⁊ perfectoꝝ. Vide vbi leticia ⁊ gaudiū.

Lugere. Luctus. Nota ꝙ luctꝰ eſt quedam mentis deſolatio ſeu meror que ſine vocis expreſſione in animo generatur. Eſt enim luctus dolor animi ſine vocis emiſſione. Planctus cum vocis dolentis manifeſtatione. Fletus et ploratus cum lachrymarum effuſione. Nota ergo ꝙ eſt

Luctus virtuoſus.
Luctus doloroſus.
Luctus vicioſus.

Luctus v̄tuoſus eſt luctus perfectorū q̄ ſcꝫ in iſto mundo ſꝑ ſunt in miſeria et in luctu. De q̄bus dr̄ Matth.v.et Luc.vj.Beati q̄ nūc lugent qm̄ ipi ꝯſolabūtur. Luctus vicioſus eſt luctus deceptoꝝ q̄ ſcꝫ fingūt ſe eē cōpatientes ⁊ lugētes de infortunijs alioꝝ ⁊ etiā de ꝓprijs delictis ſicut patꝫ de hypocritis ⁊ falſis amicis. Figurat in illa muliere cui dixit Joab.ij.Reg.xiiij. Lugere te ſimula ⁊ induere veſte lugubri vt ſis q̄ſi mulier iam longo tp̄e lugens mortuū. Luctus doloroſus eſt luctus damnatorū q̄ dum ſunt in iſto mundo vident dicere illud Apoca.xviij. qđ dr̄ in ꝑſona babylonis.i. in ꝑſona ꝯgregationis reprobotū. Nō ſedebo vidua:⁊ luctum nō videbo. q2 ſcꝫ ſemꝑ ſperant viuere in gaudio ⁊ in riſu. Verūtn̄ dr̄ eis Luc.vj. Ve vobis q̄ nunc ridetis.quia lugebitis ⁊ flebitis vos ⁊c. Primus ergo iſtoꝝ luctuū eſt frequētandus. Scd's eſt deteſtandus. Tercius eſt formidandus. De p̄mo ergo luctu ſcꝫ de deſolatione viroꝝ ꝑfectorū quā patiunt in hoc mūdo q̄uis ſit ſupra ſatis dictū in titulis. de dolore. de gemitu ⁊ de lachrymis. Hoc tn̄ eſt notandū ꝙ in hoc mūdo nos debemus plorare. plāgere. ⁊ lugere. vt ſcꝫ habeamus In corde luctū doloroſum. In voce planctū clamoroſuꝫ. In oculis fletū lachrymoſum. Vn̄ aduerte ꝙ plura ſūt q̄ pluribꝰ rōnibus ⁊ de cauſis faciunt bonos luctuoſos ſcꝫ

Compunctio meroris interni.
Compaſſio doloris fraterni.
Afflictio laboris externi.
Dilatio ſplendoris ſuperni.
Suſpicio terroris inferni.
Promiſſio valoris eterni.

Igit chariſſimi lugeamus ꝑ cōpunctionē interni meroris. Boni eñ qn̄ ꝯſiderāt ꝯſcias ſuas v̄tutibus denudatas. criminibꝰ maculatas. ⁊ dei offenſionibꝰ deturpatas.ſumme lugēt ⁊ dolēt et ꝯtriſtant.⁊ ꝑ cōpunctionē gemūt ⁊ lachrymant ⁊ ꝑ ꝯtritionē plorāt plangūt ⁊ lamentant. Vn̄ Hiere.vj.dr̄ aīe peccatrici. Luctū vnigeniti fac tibi planctū amarum. Et vide iſtam auctem expoſitā bene ⁊ fecunde.ſ. de Amaritudine Et Nee.j.dr̄. Luxi diebus multis ⁊ ieiunaui. Item lugeamus ꝑ cōpaſſionē fraterni doloris.q2 ſcꝫ ad virū ꝑfectum ꝑtinet per cōpaſſionē lugere de pctis ⁊ tormētis ⁊ de infortunijs alioꝝ. De pctis dico ſicut.j. Eſdre.x.dr̄. Or ip̄e lugebat trāſgreſſionē eoꝝ q̄ venerāt de captiuitate. De tormētis etiā ⁊ infortunijs ſicut Dañ.xiiij.dr̄. ꝙ rex venit die vna vt lugeret danielē q̄ ſcꝫ traditus erat leonibus ad deuorandū. Iſte tn̄ luctus dꝫ eē moderatus ꝑ ꝯſiderationē diuine iuſticie.q2 ſcꝫ penas alioꝝ nunq̄ ita lugere debemꝰ quin ſemꝑ occultā dei iuſticiā ⁊ ꝓuidentiā a q̄bus procedūt oīa talia p̄ncipaliter approbemus.Et ideo rep̄hendit ſamuel q̄ lugebat ſaul eo ꝙ dn̄s ꝓieciſſet eū de gr̄a ſua.j. Reg.xvj. Vſq̄quo tu luges ſaul cū ego ꝓiecerim eū. Ideo ꝓhibet Ezechiel lugere mortē vxoris ſue. ſicut dr̄ Ezech. xxiiij. Mortuoꝝ luctū nō facies. Et ſequit. Et cibos lugētium nō comedes. Itē lugeamus ꝓpter afflictionē externi laboris.q2 ſcꝫ pene ⁊ miſerie quas patimur a cauſis exterioribus in hoc mūdo:nos debēt facere luctuoſos. Vnde Hiere.xiiij.dicit. Luxit iudea q2 porte eius corruerūt. Et Trenoꝝ.j.Vie ſyon lugēt eo ꝙ nō ſit q̄ veniat ad ſolennitatem. Item lugeamus ꝓpter dilationē ſupni ſplēdoris. Dilatio eñ patrie ⁊ glorie nos debet reddere gemebūdos Vn̄ de celeſti hieruſalem dicitur Eſa.lxvj. Gaudete in ea vniuerſi q̄ lugebatis ſuper eā. Item lugeamus ꝓpter ſuſpitionē inferni timoris. Timor eñ penarum infernaliū ⁊ mortis dꝫ mouere hoīes ad lugendū. Vn̄ Eccl's.vij. Melius eſt ire ad domū luctus q̄ ad domū cōuiuij. In ip̄a eñ finis memorat omniū. Itē lugeamus ꝓpter ꝓmiſſionem eterni valoris. Eternū eñ p̄mium lugētibus eſt ꝓmiſſum Luc.vj. Beati q̄ lugent qm̄ ipſi ꝯſolabunt. Et Apoc.xxj. dr̄. Or necꝫ luctus necꝫ clamor erit vltra qm̄ p̄ma abierūt Et ſic patet quō ſex modis eſt lugendum. Vide ſupra de lachrymis. De dolore. De gemere ⁊ de fletu.quia ibi poteris inuenire figuras et exempla. Si autem aliquid aliud dicere vis.dic ꝙ in ſcriptura generaliter inuenit Luctus

Dolentiū pro culpis cōmiſſis.
Merentiū ꝓ penis immiſſis.
Gementiū ꝓ bonis dimiſſis.
Plangentiū ꝓ malis ſubmiſſis.

Primus eſt luctus penitentiū ⁊ eſt optimꝰ. Scd's eſt luctus indigentiū ſeu patientiū ⁊ eſt infimus. Tercius eſt luctus morientium et eſt vltimus. Quartus eſt luctus deſperantiū ⁊ iſte ē grauis ⁊ peſſimꝰ.

Primū faciūt cordis ſuſpiria.
Scd'm mundi cauteria.
Tercium mortis imperia.
Quartū vo orci martyria.

Primo ergo dico ꝙ eſt quidā luctus penitentiuꝫ ⁊ iſte eſt felix et optimus. Iſte eñ qn̄ q̄s luget ⁊ dolet de pctis ſuis. Filiꝰ eñ ꝓpt culpā ſuā exheredatꝰ hn̄ dr̄ lugere vt irā pr̄is poſſet placare ⁊ hereditatem recupare. Sic facit penitēs q̄ p̄rem deū offendit et hereditatē gr̄e et gl'ie ꝑdidit q2.ſ.iſte luget ꝑ ꝯtritiōis dolorē vt pr̄is dei poſſit placare iuſticiā ⁊ rigorē.⁊ recupare gr̄e et gl'ie dominiū ⁊ honorē. Exēplo heſter q̄ ꝓ placāda ira dei ꝯ̄ pplm iudeorū quē aſſuerus occidi mādauerat.veſtes regias depoſuit.⁊ fletibꝰ ⁊ luctui apta indumēta ſuſcepit. et ꝓ vnguētis varijs.cinere ⁊ ſtercore ipleuit caput.ſicut dr̄ Heſter.xiiij. Qđ ⁊ factū eſt.ſ.q2 ipiꝰ luctu ⁊ fletu mediātibꝰ fuit deꝰ placatus.rex aſſuerus pacatꝰ. aman ſuſpēſus. ⁊ ppl's hebreꝰ liberatꝰ. Quia reuera qn̄ q̄s ꝑ pniam luget ⁊ plorat.deuꝫ placat.hoſtes partim ſuperat.partim reconciliat.at pplm ſuū.ſ.corpꝰ ⁊ aīam cordiſq̄ afflictiones liberat atq̄ ſaluat Dicat ergo penitēs illud Heſter.xiiij. Exaudi deꝰ dep̄cationē meā. Sequit. Cōuerte luctū nr̄m i gaudiū vt viuētes laudemꝰ nomē tuū. Igit lugendū eſt ꝓ culpis q̄s cōmiſimꝰ Hiere.xxiij. Adulteris repleta ē terra. q2 a facie maledictionis luxit terra.areſctā ſt arua deſerti pſ. Quaſi lugēs et ꝯtriſtatꝰ ſic incedebā. Iſte eſt ergo q̄dā luctꝰ penitentiū ⁊ iſte eſt felix ⁊ optimꝰ. Scd'o dico ꝙ inuenit q̄dā luctꝰ patiētiū ſeu tribulationes ſuſtinētiū. Et iſte ē breuis ⁊ infimus Luctus eñ mūdi tribulationū breuis eſt.q2.ſ.nō durat niſi ꝓ tp̄e huiꝰ vite.qđ eſt valde trāſitoriū atq̄ breue Ecci. xxij. Luctus mortui ſeptē dies. Et Ecci.xxxviij. Fer luctū illiꝰ vna die ⁊ tn̄ vt cōiter iſte eſt q̄ generat ꝯſolationē eternā. Quia reuera luctus ⁊ triſticia vite p̄ntis generat ⁊ inducit gaudiū ⁊ leticiā vite ſequētis. De vno eñ contrario fit motus in aliud contrariū. et ſic de triſticia neceſſe eſt ꝙ fiat motus in gaudiū. ⁊ de mundi luctu incternū ſolatiū. Beati eñ q̄ nunc lugent qm̄ ipſi conſolabunt.ſicut ſupra dixi. Vnde xp̄s loquit de lugentibus in p̄ſenti Eſaie.lxj.⁊ dicit ſic. Spiritus dn̄i ad annunciandum manſuetis miſit me.vt cōſolarer inq̄t omēs lugentes.⁊ ponerem fortitudinem lugētibus ſyon ⁊ darem eis coronā ꝓ cinere.⁊ oleum

gaudij p luctu. palliū laudis p spū meroris. Iste est ergo quidā luctus sustinentiū ⁊ iste est breuis ⁊ primꝰ. Ter cio dico ꝙ inuenit̄ qdam luctus morientiū et iste est stultus ⁊ intimus. Lucꝰ em̄ mortuoꝝ.i. lucꝰ q̄ fit sup mortuum stultus est si sc3 ꝑtra debitū ꝑtinuet̄. Scriptum est em̄ Eccli.xxij. Modicū plora sup mortuū qm̄ requiescit. Sequitur. Luctus mortui septē diebꝰ. Nō em̄ non debet dolere de volūtate diuina q̄ perficit̄ de amico suo qn̄ de carcere eripit̄. de debitore qn̄ soluit debitum ⁊ ab obligatione absoluit̄. Cum igit̄ mortes amicoꝝ fiant ꝑ diuinā dispositionē. cū etiā p hm̄ōi mortes exeant carcerē miseriā. depssionem. cum insup moriendo soluāt nature pēsionē ⁊ humani debiti obligationē. hn̄ dico ꝙ tales mortes etiā nō sunt excessiue lugēde. sed potius cū spirituali leticia ꝓsequende. Exēplo ppli tracū. de q̄ dicit Solinus ꝙ apud ipsos leta sunt funera. luctuosa v̄o puerperia. gaudēt em̄ traces quādo amici moriunt̄. lugēt v̄o qn̄ nascunt̄. Vn̄ ergo dicitur Hiere.xxij. Nolite flere mortuū: neqꝫ lugeatis sup eū fletu Nec lugeatis inq̄t supple excessiue. sicut faciebāt illi qui ꝑpter acerbum dolorē mortuoꝝ faciebant eis imagines et idola. ipsosqꝫ p famulos suos coli ⁊ adorari faciebāt ⁊ cogebant: qui sc3 cultus trāsiuit ad posteros ⁊ ydolatriā generauit: sicut dr̄ Sap.xiiij. vbi dr̄ ꝙ acerbo luctu dolēs pater cito sibi rapti filij fecit imaginē ⁊ illū q̄ tūc q̄si hō mortuus fuerat. nūc q̄si deū colere cepit. Luctū tn̄ moderatus non ꝓhibet deꝰ. immo certe placet sibi ꝙ hō pre cōpassione moderate lugeat. Igitur lugeamus nr̄os de seculo decedētes. Stultos cū seculo delinquētes. Iustos in seculo patientes. Lugeamus ergo moderate dūtaxat nr̄os a seculo recedētes Ecc̄.xxxviij. Fac luctum ꝑpter meritū eiꝰ vno die vel duobus. Itē lugeamus stultos cū seculo pereūtes seu delinquētes Joel.j. Luxerūt sacerdotes ministri domini qm̄ depopulata est regio supple p vicia ⁊ pctā. Item lugeamus bonos a seculo patientes Dan̄.xiiij. Uenit rex die vno vt lugeret danielē quē sc3 credebat a leonibus deuoratū. Et Dan̄.x. Ego daniel lugebā triū hebdomadarū diebus. Patet ergo ꝙ inuenit̄ quidā luctus morientiū. et iste est stultus ⁊ maxie rephēdēdus. Quarto v̄o dico ꝙ inuenit̄ quidā luctus desperantiū ⁊ iste est grauis et pessimus. Quidā em̄ lugent p desperatione saluationis. sicut sunt illi q̄ desperāt de misericordia dei Michee.j. Faciam planctū quasi draconū ⁊ luctuꝫ q̄si strutionū. q2 desperata est plaga eius. Alij v̄o lugēt pre desperatione liberationis cū dolore ppetue vexationis ⁊ afflictionis. sicut dānati in inferno. Vn̄ de aīa damnata dr̄ Apoca.xviij. Quantū glorificauit se ⁊ in delicijs fuit tm̄ date ei tormentū ⁊ luctum. Et bene dicit quantū glorificauit se. q2 reuera gloria ⁊ gaudia mundi huius cause sunt infernalis miserie atqꝫ luctus Leticie em̄ vt cōiter huius mūdi ꝑuertunt̄ in luctus barathri vel inferni. Figura de nuptijs illis. pmo Macha.ix. de quibus dr̄. Q2 filij zambri faciebāt nuptias magnas cum ambitione magna ⁊ ducebāt spōsam filiā vnius de principibus chanaan. sed vbi fuerunt in sua maiori leticia irruerunt sup eos inimici ⁊ occiderūt eos. ⁊ ꝑuerse sunt nuptie in luctū: ⁊ vox musicoꝝ in lamentū. Zambri em̄ q̄ interpretatur amaricans significat dyabolū. Chanaan v̄o q̄ interpretat̄ ꝑmutatus significat mundū. q̄ sc3 nunqꝫ apparet in eodē. Igit̄ filij zambri.i. peccatores filij dyaboli qn̄ faciunt nuptias.i. festa ⁊ solēnitates. gaudiū ⁊ leticiā in hac vita. de hoc sc3 ꝙ filiā ꝑncipis chanani.i. ꝓsperitate filiā huius mundi acceperūt in ꝑiugē vel vxorem. sepe fit ꝙ subito vbi nō aduertūt inimici eoꝝ mors ⁊ demon irruunt super ipsos ⁊ eos destruūt ⁊ occidūt. ⁊ ad lamentū inferni deducunt. ⁊ eoꝝ leticias ⁊ nuptias in luctū ppetuū vertunt. Extrema em̄ gaudij luctus occupat vt dr̄ Prouer.xiiij. vt sic damnatus p desperatione dicat illud Job.xxx. Uersa est in luctū cythara mea: ⁊ canticū meū in vocē flentiū. Diuites ergo q̄ nūc in hoc mundo ducunt et accipiūt spōsam istam sc3 ꝓsperitatē mundanā. ⁊ q̄ nūc ꝓsolant̄ ⁊ gaudēt. debent bene timere maledictionem quam talibus ꝓmittit saluator Matth.v. et Luce.vj. Ue qui ridetis quoniam lugebitis. Patet ergo quō quadruplex est luctus ꝑncipalis. videlicet. Desperantium. Condolentium. Patientiū. Penitentium. Sufficit.

Lumbi.

Nota ꝙ p lūbos intelligit̄ spūaliter caro nr̄a. ⁊ maxime caro prout ⁊ inq̄tū ad luxuriā est naturaliter inclinata. Et iō cōiter in scriptura. lūbi p̄cipiunt̄ accingi. q2.s. carnis luxuria sp̄ p̄cipit̄ coartari Luc.xij. Sint lumbi vr̄i p̄cincti ⁊ lucerne ardētes in manibus vr̄is. Sup quo dicit Grego.in omel. Q2 lumbos p̄cingimus: cū carnis luxuriā ꝑ ꝑtinentiā coartamus. Nota ḡ ꝙ ad hoc ꝙ lumbi nr̄i sint bene p̄cincti.i. ꝙ caro nr̄a sit bene per continentiā coartata. tria sunt necessaria. videlicet Depuratio mentis. Maceratio carnis. Meditatio mortis. Et sic est triplex zona quibus lūbi nr̄i debēt eē accincti videlicet Zona linea. Zona saccea. Zona pellicea. Zona linea signat depurationē. q2 sc3 linū qd̄ inter pannos ē durissimū: signat puritatē mentis a qua puritas carnis ꝓcedit. Vn̄ Ezech.xliiij. Feminalia linea erunt in lumbis sacerdotū. Zona saccea signat carnis macerationē. Saccus em̄ est vestis vilis ⁊ aspera. q2 sc3 tūc caro melius a supfluitatibus restringit̄ qn̄ p asperā pniam macerat̄. Unde.iij. Reg.xx. Ponamus saccos in lūbis nr̄is. De Judith etiā dr̄ Judith.viij. Q2 ipa habebat supra lūbos ciliciū. Zona pellicea signat mortis meditationē. q2.s. pellis est illud qd̄ auferf ⁊ reportat̄ ab aīalibus mortuis. Et ideo de btō Johanne dr̄ Matth.iij. ⁊ Marci.j. Q2 zona pellicea circa lūbos eiꝰ erat. Ista igit̄ triplici zona debemꝰ cingere lūbos nr̄os q2 sicut videmꝰ lumbi cingunt̄ ad tria videlicet Ad Currendum. Bellandum. Ministrandum. Et vere charissimi si lumbi carnis nostre sint bn̄ p continentiā cincti. tunc melius p diligentiā currimꝰ. Per fortitudinē bellamus. Per obedientiā ministramꝰ. Dico igit̄ ꝙ accinctio lūboꝝ facit hoiem p diligentiā melius currere Vn̄ de helya dr̄.iij. Re.xviij. Q2 accinct̄ lūbis currebat añ achab. Itē facit p fortitudinē vincere. Vn̄ Prouer.vl. Accinxit fortitudine lumbos suos sicut vir. Item facit p obedientiā seruire. Vn̄ Job.xxxviij. Accingē lumbos tuos sicut vir. Et sic igit̄ pz̄ q̄liter debemus accingere lūbos nostros. Quāuis de multis hodie videmus ꝙ ipos habēt p luxuriā valde laxos. dicētes in ps. Lumbi mei impleti sūt illusionibus Et Job.xvj. Cōuulnerauit lumbos meos ⁊c̄. Et hec igit̄ de lumbis sufficiant. Uide supra de Accingere Et infra de Renibus.

Luna.

Luna ſm Isid. dicit̄ q̄si lumine vna.i. pma. Est em̄ luna pma stellarū luminū ⁊ planetarum a parte nostra. Et ideo inter omēs stellas ⁊ planetas luna omnibus videtur esse maior: q̄uis in veritate dicatur a philosophis esse minor. Spiritualiter ergo loquēdo. per lunam possumꝰ plura et diuersa ſm ꝙ habet multas ⁊ varias qualitates. Vn̄ nota ꝙ per lunam intelligitur Uirginitas matris saluatoris. Sinceritas boni viatoris. Fragilitas vani peccatoris. Iiberalitas mūdi deceptoris. Ista ergo p ordinem prosequmur. Primo ergo dicamus de xp̄i matris ꝓprietate. Per lunam enim intelligitur beata v̄go quia sc3 sicut luna corporalis ⁊ materialis per solē innouat̄. p solem augmentatur. a sole illustrat̄. cum sole copulat̄. Et sic inuenit̄ Luna Nascens. Crescens. Plena. Coniuncta. Sic vere spūaliter loquēdo. Luna.i. beata v̄go. p solē iusticie xp̄m facta ē luna noua vel nascēs in sua ꝯceptiōe. Fuit luna crescēs ī sue natiuitat̄ declaratiōe. Fuit luna plena ī filij incarnatōe. Fuit luna soli ꝯiūcta ī ꝑsonali assumptiōe. Ista etiā alio mō dr̄ luna noua p ꝯsc̄e puritatē ⁊ sc̄titatē. Res em̄ noue vt cōit̄ mag̃ sūt munde ⁊ pure. luna crescēs p xtutū augmentū ⁊ amplitudinē. luna plena p grarū cōplemētū ⁊ plenitudinē. luna eclipsata p honoꝝ tpaliū paupertatē ⁊ paucitatē vel paucitudinē. luna soli cōiūcta p eternā felicitatē ⁊ btitudinē. Uel possumꝰ dicere ꝙ v̄go btā in sua natiuitate fuit innouata. quia tūc noua luc oriri visa est Hester.v. In filij incarnatiōe fuit plene illuminata. Vn̄ dictū fuit sibi Luc.j. Aue gr̄a plena dn̄s tecū. Tunc em̄ fuit impletum illud Prouerbi.vij. Non est vir in domo sua: abijt via longissima. in die plene lune reuersurus est. Quia sc3 vir dei filius quia alonge per peccatum ade recesserat. in die plene lune id est in beata virgine reuersus fuit ad domum ecclesie militantis carnē videlicet assumēdo. In filij passione fuit eclipsata. quia.s. tūc defe-

cit ſibi ſol iuſticie xp̄s. q̄re nō fuit mirū ſi ip̄am tunc tp̄is ꝑ
merorē ⁊ triſticiā obſcurauit. Tūc em̄ fuit ſol ꝯuerſus i te
nebras. ⁊ luna i ſanguinē ſicut dꝫ Joel. ij. Quia .ſ. ſole xp̄o
ꝑ mortē in paſſione obtenebrato. luna iſta ꝑ dolorē ⁊ com
paſſionē ſue mortis in ſanguinē eſt mutata Apoca. vj. Lu
na tota facta eſt vt ſanguis. iō dictū fuit ſibi Luce. ij. Tuā
ipſius aīam ꝑtrāſibit gladius. Itē in celū in aſſumptione
fuit ſoli xp̄o copulata. q2 tūc ſol ⁊ luna ſteterunt in habita
culo ſuo. ſicut dꝫ Abacuc. iij. Et ſic ergo patꝫ quō iſta v̄go
dꝫ luna. Vn̄ ꝓprie loquēdo de ip̄a dꝫ illud ps̄. Thronꝰ eiꝰ
ſicut ſol in ꝯſpectu meo. ⁊ ſicut luna ineternū. vbi oñditur
ꝙ btā v̄go pōt ſp̄aliter dici luna ꝓpter tres ꝯditiones ipſi
us lune. videlicet Quia receptiua ſuꝑni numinis. q2 thro,
nus. Quia diffuſiua interni luminis. q2 ſol. Quia repſſiua
eterni fulminis. q2 in ꝯſpectu dei. Luna em̄ ſua diaphonei
tate recipit ſplendorē. Sua luminoſitate emittit fulgorem
Sua humoroſitate temperat ardorem. Sic vere btā v̄go
recipit diuinitatē. q2 ip̄a eſt thronus diuinitatis receptiuꝰ
Efficit vtilitatē ſua claritate. q2 ipſa eſt ſicut ſol. q̄ ſcꝫ ē ma
xime vtilitatis. Minuit ſeueritatē ſua pietate. q2 ſemꝑ ip̄a
eſt in ꝯſpectu dei ad orandū ꝓ peccatoribꝰ. Dicamꝰ ergo
ꝙ ip̄a eſt receptiua numinis ſuꝑni. Thronus inq̄t. Sicut
em̄ luna recipit lumen a ſole. ⁊ etiā cum ſole ꝯiungit̄ om̄i
menſe. Sic vere btā v̄go a deo p̄re lumen ſuū. i. ꝓpriū filiū
q̄ eſt lumen de lumine. deus verus de deo vero. recepit et
mutauit. ⁊ cooperāte ꝑanympho gabriele: ⁊ eius ꝯſiliario
ſp̄ūſctō. cū ipſo deo p̄re extitit m̄rimonialiter copulata ⁊ di
cto ſuo lumine ⁊ bn̄dicto filio imp̄gnata. qđ oſtendit̄ cum
dꝫ thronus. q2 ſcꝫ thronus hꝫ ſuſcipere ⁊ recipe ſedentem
Quia videlicet btā v̄go fuit thronus. ſedes ⁊ receptaculū
huius lucis .ſ. filij incarnati. figurata in throno ſalomonis
de quo agit̄. iij. Regū. x. vbi dꝫ. Q2 rex ſalomon fecit thro,
num grandē de ebore ⁊ veſtiuit eum auro. ⁊ in iſto throno
erāt due manus q̄ ſedile tenebāt. et iuxta manus erāt duo
leones ⁊ ad aſcendendū ad thronū erāt ſex gradus. et cir,
ca ſex gradus. xij. leunculi hinc et inde. Iſte thronus k̄mi
eſt beata v̄go in qua ſalomon. i. xp̄s ꝑ incarnationē ſedit ⁊
quē in cōceptione ⁊ natiuitate ipſius v̄ginis fabricauit. q2
ꝓculdubio chariſſimi iſta fuit thronus intus eburneus et
candidus ꝑ caſtitatē. exterius aureus ⁊ fulgidus ꝑ hone,
ſtatem. duas habebat manus. i. duplicē pietatē. q2 ſcꝫ iſta
eſt liberalis ad dandū tp̄alia et eterna. vel ad ſubueniēdū
bonis ⁊ malis. Et idō iuxta iſtas manus erāt leones duo
qui ſcꝫ ſignificant peccatores. q2 ſcꝫ iuxta manus miſcđie
Marie v̄ginis habitāt peccatores. vt exinde recipiunt ve
niam ⁊ medelam. Quia ſicut dicit̄ in ps̄. Oculi ancille in
manibus dn̄e ſue. Per ſex aūt gradus aſcēdit̄ ad thronū
iſtū. q2 ſcꝫ ꝑ ſex op̄a miſericordie ꝑuenitur ad acq̄rendū et
ꝓmerendū gratiā iſtius bn̄dicte v̄ginis. Et ideo leunculi
circa iſtos gradus ordinant̄ ⁊ collocant̄. q2 .ſ. peccatores
q̄ ꝑ iſtos leunculos deſignant̄ iſtis ſex gradibus. i. ſex ope
ribus miſcđie inſiſtunt vt ſub iſtius ꝓtectione tueant̄. et
vt eius gr̄am mereant̄. dicentes illud Heb. iiij. Adeamus
cū fiducia ad thornū gratie eius ⁊c. Et ideo de iſto throno
dei filij receptiuo pōt dici illud Apoc. xij. Raptus ē filiꝰ eiꝰ
ad deū ⁊ ad thronū eius. Et Apoc. xx. Vidi thronum ma,
gnum candidū ⁊ ſedentem ſuꝑ eū. Ita ꝙ ipſe dei filius po
tuit dicere illud Eccli. xxiiij. Ego i altiſſimis habito. ⁊ thro
nus meus in colūna nubis. Iſta ē ergo luna receptiua nu
minis ſuꝑni. q2 thronus. Vn̄ de iſta luna poteſt dici illud
Apocal. xij. Luna ſub pedibus eius. Item iſta luna ſcꝫ
beata virgo eſt influxiua luminis interni. Et hoc oſtendi,
tur cum dicit̄ Sol. quia ſicut ſol continue fundit nobis lu
men. ita btā v̄go fundit nob̄ gr̄am. ⁊ iō iſta eſt luna q̄ inter
oīa ſydera magis aſſimilat̄ ſoli q2 etiā ꝯtinue influit in re,
bus intantū ꝙ ꝑ ip̄am humor in corporibꝰ generat̄. mare
ꝑ ip̄am mouet̄ ⁊ regulat̄. ros in herbis ⁊ floribus diriuat̄
lumen etiā ꝑ ip̄am temporibus nocturnis viatoribus mi,
niſtratur. Et ideo ſm̄ Amb. in exameron dicit̄. Luna eſt

Ductrix noctis. — Talis eſt ꝓculdubio beata virgo
Mater roris. — q2 reuera iſta inter omnes alias ꝑ
Humoris miniſtra. — ſonas fuit ſoli iuſticie xp̄o ſimilis
Dominatrix maris. — ⁊ conformis. ⁊ ideo dicit̄ Cañ. vj.
Tempoꝝ menſura. — Q2 iſta ꝓgredit̄ q̄ſi aurora cōſur,
Emulatrix ſolis. — gens. pulcra vt luna. electa vt ſol.
Immutatrix aeris. — More em̄ ſolis lumen ſue miſeri,

cordie ⁊ gratie continue nobis fundit. Iſta em̄ Noctis. i.
conſciencie eſt illuminatrix vel ductrix. Roris gratie eſt ge
neratrix. Humoris deuotionis eſt miſtratrix. Maris hu,
ius fluctuoſi ſeculi eſt dominatrix. Tempoꝝ. i. meritorum
noſtrorum eſt miſeratrix. Solis iuſticie xp̄i eſt emulatrix.
Aeris. i. vane cōditionis noſtre eſt in melius immutatrix.
Et breuiter ab iſta luna nobis influit omne bonū. oīs gr̄a.
oīs virtus. Et ideo iſta eſt maria maris ſtella. Vn̄ Bern̄.
ſuper miſſus eſt. dicit ſic. Ipſa eſt inquit nobilis illa ſtella
ex iacob orta. cuius radius vniuerſuꝫ orbem illuminat. cu
ius ſplendor prefulget in ſupernis. ⁊ inferos penetrat. ter
ras etiam perluſtrans et calefaciens magis mentes q̄ꝫ cor
pora fouet. virtutes coquit. vicia expellit. Iſta eſt igitur
diffuſiua luminis interni. Item iſta eſt rep̄ſſiua fulmi,
nis eterni. Iſta em̄ fulmen. i. ardorem diuini rigoris tem
perat ſuis interceſſionibus. ſicut luna temperat ardorem
ſolis et aeris ſuis humidis et frigidis q̄litatibus ⁊ paſſio,
nibus quod oſtendit̄ cum dicitur. In cōſpectu meo. Ip̄a
em̄ ſemper eſt in conſpectu dei vt pro peccatoribus inter
cedat. Sicut em̄ dicit̄ Geñ. j. Deus fecit duo magna lumi
naria. ſolem vt p̄eſſet diei. lunam vt p̄eſſet nocti. Sol em̄
id eſt xp̄s p̄eſt diei. i. viris iuſtis per iuſticiā ⁊ equitatē. Et
ideo dicit̄ ſol iuſticie Malach. iiij. Luna v̄o. i. btā virgo
p̄eſt nocti id eſt turbulentis ⁊ peccatoribus ꝑ clementiā et
pietatē. ⁊ ideo ip̄a dicit̄ regina miſericordie. quia .ſ. iſta nō
ceſſat peccatoribus miſericorditer ſubuenire. ⁊ pro ip̄is fi
lij ſui miſericordiā implorare. q2 ſcꝫ ſicut dictum eſt ip̄a in
cōſpectu dei eſt ſemꝑ. dicēs illud Hiere. xviij. Recordare
ꝙ ſteterim in ꝯſpectu tuo vt loquerer pro eis bonum. ⁊ vt
auerterē indignationē tuam ab eis. Quid ergo? procerto
chariſſimi ex quo iſta talis ⁊ tanta ꝓ nobis ſtat in conſpe,
ctu filij ſui ꝓ nobis orando. iuſtū eſt ꝙ nos ſtemus in con
ſpectu illius ei obſecrādo. famulando ⁊ ſeruiēdo. Elephā
tes em̄ dicunt̄ lunā adorare. ⁊ omni nouilunio cū balnea,
ti fuerint ſolēt oēs noue lune in ſignū reuerentie capita in
clinare. Et ad hoc faciendū ſolēt paruulos ſuos inſtruere
⁊ docere. Topaſius etiā lapis eſt p̄cioſiſſimus. q̄ tn̄ ſolet
influentiā lune ſequi. ⁊ in ſuis v̄tutibus lunari influentie
cōformari. Selenites etiam lapis nobilis lune videt̄ ſer,
uire. ꝓ eo ꝙ in medio eius ſemꝑ ſolet imago lune cādida
rutilare. in qua crementū ⁊ detrimentuꝫ lune ſolet lucide
apparere. In quibus ꝓculdubio inſtruimur et docemur
ꝙ lunā. i. beatā virginē debemus totis affectibus honora,
re. ⁊ ei caput ⁊ animum inclinare. ⁊ imaginem eius per de
uotionem in medio cordis nr̄i habere. ⁊ crementū ⁊ decre
mentū ipſius. crementū dico bonoꝝ ſp̄ūaliū. decrementū
bonoꝝ tp̄aliū. ꝑ imitationē ip̄ius debemꝰ rep̄ntare et nos
influētie gr̄e ſue ſupponere ⁊ ſuis v̄tutibꝰ coaptare. vt de
q̄libet nr̄m dicat̄ illud ps̄. Permanebit cū ſole et an̄ lunā
in generatione et generationē. Nos em̄ debemꝰ ꝑmanere
cū ſole. i. cū xp̄o eidē ꝑ charitatē adherēdo ⁊ ei famulādo.
Debemus etiam permanere ante lunam. i. ante beatā vir
g nem ip̄am adorando et ei famulādo. Vn̄ Bern̄. in quo,
dam ſermone de Penth. Ad te inquit maria ſicut ad me,
dium. ſicut ad archanum dei ſicut ad negociū ſeculoꝝ. ſi,
cut ad rerū cauſaꝫ reſpiciūt vniuerſi. teq2 btām dicūt oēs
generationes. genitrix dei. dn̄a mundi. celoꝝ regina. Que
in omnibus generationibus vitam ⁊ gl̄iam genuiſti. In te
em̄ angeli leticiā. iuſti gl̄iam. peccatores veniam inueniūt
ineternum merito in te reſpiciūt oculi totius creature. q2
in te et per te: ⁊ de te manus omnipotētis dei quicq̄d crea
uerat recreauit. Patet igitur quō btā v̄go dꝫ luna. quia .ſ.
fuit eterni fulminis rep̄ſſiua. Interni luminis diffuſiua.
Suꝑni numinis receptiua. Et hec de btā v̄gine ſufficiāt.
Luna igr̄ ſiḡt v̄ginitatē matris ſaluatoris. Scđo princi
paliter ſignificat ꝓprietatē iuſti viatoris Sicut em̄ Luna

Miniſtrat humorem. — Sic vir iuſtus indigētibꝰ pau,
Temperat ardorē. — peribus ſolet humorē bonorū
Acquirit ſplendorē. — tp̄aliū ꝑ elemoſynas miſtrare

Apo. vj. Luna tota facta ē vt ſanguis. Sāguis em̄ humor
dulcis ⁊ amicꝰ nature. ſiḡt viros cōpatientes ⁊ benignos.
Itē ſolet ſuis doctrinis ⁊ i ſe ⁊ in alijs ardorē vicioꝝ tem,

ꝑ(r)are.pſ. Per diē ſol nō vret te neqꝫ luna ꝑ noctē. Item ſolet ſplendorē gratie ſapiētie ⁊ honeſte apparētie acqre⸗ re ⁊ habere. ⁊ ꝑ hanc ⁊ ſe ⁊ alios illuminare. Vñ vir perfe ctus dr̄. ſicut dr̄ Eccle.l. Quaſi ſtella matutina i medio ne⸗ bule ⁊ q̄ſi luna plena in diebus ſuis lucet. Et ideo de clari tate moꝝ ⁊ virtutū viri ꝑfecti dr̄. j. Coꝛ.xv. Alia eſt clari⸗ tas ſolis. alia lune. alia ſtellarū. Et vide eam diuiſam ⁊ ꝓ⸗ ſecutam ſupra de alio vbi inuenies de pietate. Et ſupra de Claritate vbi inuenies de viri iuſti luminoſitate. Multi tñ videnť eſſe luna obſcurata vel eclipſata. q2 ſcꝫ nō habēt lu men gratie. honeſtatis ⁊ ſcientie. ita ꝙ de eis pōt dici illud Marci.xiij. Luna nō dabit ſplendorē ſuū. Multi eñ ſunt ita obſcuri ꝑ ignorantiā ꝙ lumē ſcientie ⁊ doctrine neſciūt alijs miniſtrare. Multi etiā ſunt ita eclipſati ꝑ pctm̄ ꝙ lu men grē neſciūt in ſeipis continere. Multi etiam ita ꝑ ma lam conuerſationē tenebroſi ſunt ꝙ lumen honeſtatis bo noꝝ exemploꝝ neſciunt vel nequeunt alicui demōſtra⸗ re. De iſtis ergo dicitur Matth.xxiiij. Sol obſcurabiť et luna non dabit lumen ſuum. ſed non ſic chariſſimi. Signi ficat ergo luna ꝓprietatem iuſti viatoris. Tercio dico ꝙ luna ſignificat varietatem vani peccatoris. Sicut eñ ſen⸗ ſu patet ꝙ luna nunq̄ ſtat in eodem ſtatu quottidie enim mutatur et variatur. quia videlicet Nunc eſt

Clara.
Nigra.
Coꝛnuta.
Plana.
Soli oppoſita.
Coniuncta.

Et iſtud eſt generale. q2 q̄nto plus hꝫ de lumine a parte terrē. tanto minus habꝫ a parte celi. Sic vere chariſſimi peccato res ſemꝑ ſunt in varietate ⁊ motu. nun⸗ q̄ eñ manent in eodē ſtatu ſeu ꝓpoſito Mutať eñ pctōꝛ ⁊ in natura ⁊ in moꝛi⸗ bus. In natura ſcꝫ Nūc Clarus ꝑ ſanitatē. Nūc rubeus ꝑ iuuentutē. Nūc pallidus ꝑ ſenectutē. Nūc obſcurus ꝑ infirmitatē. Nūc totaliter niger ⁊ eclipſatus ꝑ moꝛtis te⸗ nebroſitatē. Homo eñ breui viuens tpe repleť multis mi ſerijs. q̄ quaſi flos egrediť ⁊ conteriť. ⁊ fugit velut vmbra ⁊ nunq̄ in eodē ſtatu ꝑmanet Job.xiiij. In moꝛibus etiaꝫ mutať q2 ſicut videmus homo Q̄nqꝫ eſt clarus ꝑ ꝓſperi⸗ tatem. Q̄nqꝫ obſcurus ꝑ aduerſitatem. Q̄nqꝫ ſoli iuſticie deo eſt cōiunctus per grām ⁊ charitatem. Q̄nqꝫ rubeus ꝑ carnalitatem. Q̄nqꝫ eſt niger per ꝯuerſationis vilitatem. Q̄nqꝫ coꝛnutus per ſuꝑbiam ⁊ vanitatem. Et breuiter ve rum dixit ſapiēs Eccli.xxvij. Hō ſanctus in ſapientia ma⸗ net ſicut ſol. ſtultus aūt mutabiť vt luna. Quia ſicut diciť Joel.ij. ⁊ Act.ij. Sol ꝯuerteť in tenebras ⁊ luna i ſangui⸗ nem. Hoc aūt in ſumma verum eſt. q2 luna iſta ſcꝫ hō quā te a parte terre. i. a parte bonoꝝ tꝑalium per ꝓſperitatem magis eſt clarus ⁊ illuminatus. tāto a parte celi. i. a parte dei ⁊ bonoꝝ ſpūalium magis eſt ꝑ pctm̄ tenebroſus et ob⸗ ſcurus. ⁊ lumine ſuperioꝛi. i. lumine gratie vacuus ⁊ ꝓua⸗ tus. Inferioꝛ eñ illuminatio hoim̄. i. tempalis ꝓſperitas ⁊ humana ſagacitas ⁊ ſubtilitas. ſi abūdat in inferioꝛi pte hoīs ſcꝫ in coꝛpe. ſignū eſt ꝙ ſuꝑioꝛ pars ſcꝫ aīa q̄tum ad lumen grē penitus eſt obſcura. q2 ſcꝫ quanto magis tꝑalia ſuppetūt. tanto magis ſpūalia deficiūt. Quia ſm̄ Ambro. Succeſſus tꝑalium eterne dānationis eſt indiciū. Signifi cat ergo luna varietatē vani peccatoris. Quarto dico ꝙ luna ſignificat ꝓſperitatē mūdi deceptoris. Luna eñ cōti nuis ꝓceſſibus variať. In fine vō menſis ex toto ⁊ peni⸗ tus in illuminādo deficit ⁊ in lunaticis dominať hoīb9 q̄s ad inſaniam ꝑducit. Sic vere mūdi ꝓſperitas q̄ nunq̄ in eodem ſtatu ꝑmanet. immo cōtinue eſt in motu ⁊ fluxu. ⁊ nūc incremento ⁊ nūc in detrimento. Finaliter in fine mē⸗ ſis. i. in termino huius vite ex toto deficiet ⁊ ceſſabit. q2 ſi⸗ cut dr̄ Eccli.xliij. A luna ſignum diei feſti. luminare qd̄ mi nuitur in cōſummatione menſis. Iſta eñ dominať in lu⸗ naticis. i. fatuis impꝛudentibus atqꝫ ſtultis. q2 ſcꝫ lunaris ꝯſtellatio. i. influentia mundane ꝓſperitatis facit homies q̄tum ad deum lunaticos ⁊ in ſpūalibus inſenſatos. quia ſm̄ Senecā. Foꝛtuna quē nimiū fouet ſtultum facit. Pa⸗ tet igitur quō per lunam intelligitur mundi ꝓſperitas ad qd̄ tñ poſſent infinita alia applicari. ſed in alijs titulis ha⸗ bebunt locū ſuū. ſufficit ergo ad p̄ſens.

Lupus. Nota ꝙ lupus vt cōmuniter in bono ſu⸗ mitur et in malo vt breuiter concludam. Per lupum ergo intelligitur

Juſta ſeueritas.
Ficta fallacitas.
Rapax crudelitas.
Significat eñ lupus.
Juſticie veros ꝓfeſſores.
Fallacie fictos poſſeſſores.
Seuicie duros ſucceſſores.

Primo ergo dico ꝙ lupus ſignificat ꝓfeſſores v̄tutis ⁊ iuſticie. ſm̄ eñ Homerꝫ in lib. de pugnis ⁊ aſtutijs be⸗ ſtiarū. cū lupus lapidib9 im petiť miro mō obſeruat pri⸗ mum lapidē iacientē ⁊ ſi la⸗ pis ille nocuerit ipm̄ iacientē ſi pōt interficit. ſi aūt parum leſit. iacientē quaſi parū leuiter coꝛrigendo ꝯtrahat ⁊ poſt dimittit. Sic vere iuſtus hō. ⁊ potiſſime iudex. p̄latus vel p̄nceps valde debet actus iuſticie moderari. ⁊ hoiem q̄ in ipm̄ delinquendo. hoc eſt vel in ꝓpꝛiam ꝑſonaꝫ vel in rem publicam aliq̄d cōmittēdo. ſm̄ ꝙ magis vel minus deliq̄⸗ rit. coꝛrigere vel punire. Et ſicut lupus eſt animal valde vi gil ⁊ mirabiliter timens ignem ſic iuſtus ꝑ pꝛudentiam de bet vigil eſſe. ⁊ per ignem inferni ipm̄ etiam deum q̄ ignis conſumens dr̄ Deuť.iiij. mirabiliter foꝛmidare. Et ſicut lu pus animalia capit ⁊ rapit. ipſaqꝫ ſibi incoꝛpoꝛat. ⁊ ea ſibi vendicat ⁊ acq̄rit. ſic iuſtus debet alios per p̄dicationem rapere ⁊ acq̄rere. ⁊ eos ꝑ charitateꝫ ſibi incoꝛpoꝛare ⁊ ad partem ſuam ⁊ xp̄i ꝑ pn̄iam ꝯuertere ⁊ domare Geñ.xlix. Benyamin lupus rapax: mane rapiēt p̄dam ⁊ veſpere di uidet eſcas. Et ſicut lupus ſi ligatus fuerit vel concluſus non ſolet oues ledere. ſed cum eis pacifice ſe habere. Vn⸗ de lupus qñ deſuꝑ tectum ſaltat in domum vbi ſunt oues p̄mo ⁊ añ omnia temptat ſi poterit exire ꝓ libito ⁊ ſi vide⸗ at ꝙ oſtia ſint ſerata. nec poſſit retro ſaltare per viā quā in trauit ſtatim ſe captū iudicans abſcondit ſe. ⁊ etiā ſi fame⸗ licus ſit nihil nocet. Sic vere dicam ꝙ iuſtus vinculis diui ni timoꝛis aſtrictus ⁊ infra muros ⁊ ambitū diuinoꝝ mā datoꝛum incluſus cū agnis ⁊ ouibus. i. cum alijs cōſocijs ⁊ ſimplicibus. cum pace ſolet viuere ⁊ nullum ledere. ſed erga oēs benigniter ſe habere. Juxta illud Eſa.xj. Habita bit lupus cum agno ⁊c̄. Patet ergo quō lupus q̄nqꝫ ſigni ficat ꝓfeſſores v̄tutis ⁊ iuſticie. Scd̄o dico ꝙ q̄nqꝫ ſigni ficat poſſeſſoꝛes hypocriſis ⁊ fallacie. Lupus eñ exterius vellus habet hyſpidum ⁊ hyrſutū. ſed quāto plus hyſpidi oꝛ tanto crudelioꝛ ⁊ deterioꝛ. Lupus etiā ſub frondib9 ſo⸗ let ſe abſcondere ⁊ dum non videť ſolet ſubito in pecudes inſilire. Sic vere multi ſunt q̄ vellus. i. exterioꝛem ꝯuerſa⸗ tionem habēt hyſpidam humilē ⁊ auſterā. Interioꝛē autē ꝯſcientiā habēt crudelem. rapidam ⁊ fallacem. q2 ſcꝫ dum ſub frōdibus fictionis ⁊ hypocriſis abſconduntť. citius et facilius nocent dū eoꝝ malicie non cauenť. Patet in alicꝗ bus religioſis q̄ ſub velamine ſanctitatis exercēt opa car⸗ nalitatis. Patet in hereticis ⁊c̄. Ideo bene pꝛecipiť Mat thei.vij. Attendite a falſis ꝓphetis qui veniunt ad vos in veſtimentis ouium: intrinſecus autem ſunt lupi rapaces a fructibus eoꝛum cognoſcetis eos. Tercio vō dico ꝙ lupus ſignificat effoſſoꝛes feritatis ⁊ ſeuicie. hoc eſt dictu. Viros crudeles. impios ⁊ raptoꝛes. Lupus eñ ſemꝑ in⸗ hiat ad ſanguinem ⁊ ad p̄dam contra beſtias innocētes ⁊ ſe defendere non valentes. et etiam tāte eſt feritatis ꝙ nō ſufficit ſibi ad neceſſitatem ſuam occidere. immo quotq̄t inuenerit in grege vel armento ſolet ſine remedio trucida re. Sic vere faciunt hodie multi. et potiſſime iudices. p̄n⸗ cipes et tyranni. quia ſcꝫ ad pꝛedas ſemper inhiant ⁊ an⸗ helant ⁊ pauperes innocentes rapiunt. violant. excoꝛiāt. trucidant. ⁊ ſanguine ⁊ pelle ſue tempalis ſubſtantie ipōs attenuant. exuunt et denudant Ezechiel.xxij. Pꝛincipes eius in medio ei9 lupi rapaces. Et Soph.iij. Judices ei9 lupi veſpertini ⁊c̄. Et Abacuc.j. Leuioꝛes pardis equi ei9 velocioꝛes lupis veſpertinis. Nullum ergo eſt innocenti⸗ bus remedium poſitis inter tales lupos niſi patientia et pꝛudentia. Juxta conſilium ſaluatoꝛis. dicentis Matth. x. Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio lupoꝛum. eſto⸗ te ergo pꝛudentes ſicut ſerpentes ⁊ ſimplices ſicut colum be. Qꝛ autem per lupum intelligatur dyabolus. qui ſcili⸗ cet animas fꝛaudulenter ſub aliqua ſpecie boni velat9 ra⸗ pit tentationibus et occidit. patet Johis.x. vbi dicitur. ꝙ mercennarius videns lupum venientem fugit. Sequitur Et lupus rapit et diſpergit oues. Sufficit. quia in varijs locis applicando ad diuerſa vicia fit mentio de lupo ⁊c̄.

Lupanar. Lupanar idem eſt qđ ꝓſtibulum.locus.ſ.vbi actus fornicationis ꝛ luxurie exercent̄.dictus a lupa meretrice que Remum et Romulum rome conditores ſupra tyberim expoſitos nutriuit.vt dicit tytus liuius libro.j.ab vrbe condita.Igitur inuenitur triplex genus fornicationis ſcilicet
Corporalis immundicie.
Cordialis iniuſticie.
Spiritualis ydolatrie.
Quibus.ſ.hõ fornicat̄.ſ.
Corporaliter carnē maculando.
Cordialiter culpas committēdo.
Spūaliter ſeu ſacrīaliter fidem abnegādo ſeu demonibus ꝯſentiēdo ꝛ eoꝝ cultui adherēdo Poſſumus ergo dicere ꝙ eſt triplex lupanar.i.triplex locus vel ſtatus in q̄bus actꝰ iſtius triplicis luxurie exercent̄.De lupanari carnalitatis dī Nume.xxv.Ingreſſus eſt phinees poſt virū iſraeliticum in lupanar ꝛ trāſfodit amb os.De lupanari peccatricis cōſcientie ꝛ iniq̄tatis. vbi ſcꝫ aīa cū vicijs fornicat̄ ꝑ varios ꝯſenſus ꝛ affectus dici pōt illud.ij. Mach.iiij. Optimos quoſqꝫ epheboꝝ in lupana ribus ponere. De lupanari autem ydolatrie ꝛ infidelitatis dicit̄ Ezech.xvj. vbi dn̄s loquens ciuitati hierl'm ydolatre dicit ſic.Edificaſti tibi lupanar.ꝛ feciſti tibi ꝓſtibulum in plateis cunctis ad omne caput vie.Et hec ſufficiant ꝛc̄.

Lutum. Lutū fit ex aqua et terra inuicem mixtis.Et ſumit̄ lutum multipliciter in ſcriptura.Sumit̄ etiam in bono ꝛ in malo.In bono eñ deſignat
Nature vilitatem.
Carnis mortalitatē.
Mentis humilitatē.
Significat ergo nature vilitatem q2 ſcꝫ tota natura humana non eſt niſi lutum vile.fragile et infectum.Vñ Job.iiij.Hi q̄ habitāt domos luteas ꝛ terreum habēt fundamentum ꝯſument̄ velut a tinea.Item ſignat carnis mortalitatem.Caro eñ mortua finaliter efficit̄ lutum putridum ꝛ fetidum Hiere.xviij.Diſſipatum eſt vas qđ faciebat ex luto.Vñ ꝑ ſtatuā Nabuchodonoſor poteſt ſignari homo . q2 ſtatua illa habebat pedes. partim ferreos partim teſteos.partim luteos.ſicut dī Dan̄.ij.vbi inter cetera dī.Vidiſti ferrum mixtum terre et luto ꝛc̄. Pedes eñ.i.finis ꝛ poſteri oritas ſtatue.i.hois tres habet partes. q2 ſcꝫ ibi eſt ferrū.i.aīa q̄ ad modum ferri ſtabilis eſt ꝛ immobilis.Alia pars eſt teſtea.ſ.caro q̄ ad modū teſte modicam habet ſoliditatem ꝛ magnā fragilitatem. Alia pars ē lutum.ſ.ſanguis que ad modū luti nullā hꝫ ſoliditatē ſed magnā corruptibilitatem. Nā ſicut dī Dan̄.ij.Venit ꝛ cecidit ſubito lapis de monte q̄ ꝯtriuit ꝛ ꝯminuit pedes ſtatue āndicte.Quia ſcꝫ ſurſum a monte.i.a deo ꝛ a dei occulta ꝓuidentia.deſcendit lapis.i. mors. qui ꝑcutit ſtatuā in pedibus.i.qui ꝑcutit hoīem in fine dierum.que omīa in fauillam ꝛ cinerē reducit.Vñ Job.x. Memēto q̄ſo ꝙ ſicut lutū feceris me ꝛ in puluerē reduces me. Itē ſignat mentis humilitatem.de qua dī Job.xxx.Comparatus ſum luto ꝛ aſſimilatus ſum fauille ꝛ cineri.Homo eñ q̄ videt ſe eſſe in luto ꝛ ex luto creatū ꝛ in lutum finaliter ꝯuertendū exinde ꝯcipit humilitatem q̄ multū ꝓficit ad ſalutē.Sicut eñ dī Joh.ix.Cecus natus qñ oculos ſuos ieſus liniuit. ſtatim vidit ꝛ lucē recepit.Quia ꝟe cecus.i.pctōr q̄ lutum ꝓprie fragilitatis ꝛ mortalitatis ꝑ ꝯſiderationē cordis oculis anteponit.lumē grē ꝛ ſapie recipit ꝛ acq̄rit.Et ideo cōſulitur Naū.iij.Intra in lutū ꝛ calca.ſubigēs tene laterē. Tale eñ lutū valde eſt vtile.q2 vaſa multarū rerum contentiua inde formant̄.q2.ſ.ſm Auicē.ex ſolo luto vnctuoſo plāte ꝓcreant̄.In luto apri inuoluuntur.vt fortificato latere non ledant̄ a venatoribꝰ.Sic vere kmi ex luto.i. ex humili ꝯſideratiōe vilitatis ꝛ mortalitatis nr̄e. nos efficimur vaſa ad ꝯtinendū grām ꝛ deuotionē.Efficimur plante ad fructificandū ꝑ bonā opationē. Efficimur fortiores ꝛ duriores ad reſiſtendū venatoribꝰ.i.demonibꝰ ꝑ ꝯſtātiā ꝛ ꝑfectionē.In luto eñ nr̄e mortalitatis nos debemꝰ more aproꝝ ꝑ ꝯſiderationē inuoluere.ꝛ ſic iacula tentationū poſſumus tutius refutare Zacha.x.Erunt quaſi fortes cōculcantes lutum in prelio.Patet igitur quomō lutum ſumus. Nota adhuc ſi vis ꝙ nos ſumus ſcꝫ ſicut Lutum
In ingreſſu.
In ꝓgreſſu.
In egreſſu.
In ingreſſu.ſ.q2 ſicut dī Eſa.lxiiij. Pater nr̄ es tu.nos ꝟo lutū. Nā ſicut figulus ex eodē luto rota volubili mediante facit vaſa ꝯtraria ꝛ diuerſa.ſ.aliud in honorē.aliud in ꝯtumeliā.ſicut dicit apl's Ro.ix. Sic vere deꝰ mediante rota occulte ſue ꝓuidētie.de eodē luto fragilis ꝯditionis hūane format ꝛ facit diuerſitatē hoīm in h̄ mūdo. Alij eñ ſūt in honorē.alij in cōtumeliā. Alij diuites.alij pauꝑes. Alij ruſtici alij nobiles.Alij pctōres.alij boni. Alij ſaluati. alij dānati.vt dicat q̄libet illud Job.xxxiij. Ecce ꝛ me ꝛ te fecit deꝰ.ꝛ de eodē luto ꝙqꝫ formatus ſuꝫ. Hō eñ q̄tum ad ſuā originalē creationē eſt ꝓprie in manu dei ſicut lutū in manu figuli Hiere.xviij.Sicut lutū in manu figuli.ſic vos in manu mea dicit dn̄s.Et Eccli.xxxiij. Sicut lutū in manu figuli ſic hō in manu illius q̄ fecit eū.Itē nos ſumꝰ lutum in progreſſu.q2 ſcꝫ q̄ꝺiu durat vita noſtra mortalis. nos ſumus cōpoſiti de fecibus ꝛ de luto.de carne ſcꝫ ꝛ ſanguine ꝛ ſtercoribꝰ Dan̄.xiiij.Iſte aūt intrinſecus luteus ē Item ſumus lutū in egreſſu Eſa.xlj. Ponet magiſtratus quaſi lutū.Sic igit̄ ſumit̄ lutū in bona ſignificatōe. Sꝫ adhuc dico ꝙ lutū ſumit̄ i mala deſignatōe Lutū eñ ſolet
Tangentem maculare.
Intrantem alligare.
Portantē aggrauare.
Primū eſt lutum carnalitatis Secundū eſt lutū iniquitatis. Tercium eſt lutū cupiditatis. Lutū eñ carnalitatis maculat tangentē. Vñ carnales ſimiles ſunt porcis q̄ in luto ꝛ fecibꝰ delectant̄. Vñ.ij.Pet.ij.Sicut canis reuerſus ad vomitū.ꝛ ſus lota i volutabro luti.Lutū iniq̄tatis detinet intrantē.Sicut eñ hō faciliter intrat lutū ex q̄ tñ nō faciliter exit. ſic hō faciliter cōmittit pctm̄ ex q̊ tñ nō faciliter reſilit aut recedit.pš.Eripe me de luto vt nō impingar vel infigar. Lutū cupiditatis aggrauat portantē.q2 ſicut lutū qđ terra ꝛ de terra eſt ſolet portantē inferius trahere ꝛ grauare.ſic bona tꝑalia q̄ terra et lutū ſunt.ꝛ de terra ſunt (Juxta illud Job.xlj.Sternet ſibi aurū q̄ſi lutū)hoīem ꝑ cupiditatē ꝛ auariciā detrahunt atqꝫ ꝑmunt.Vñ Abacuc.ij.dī. Ve q̄ ꝯgregat nō ſua.vſqꝫ q̊ aggrauat ſuꝑ ſe deñſum lutū.Et ſic igit̄ patet quō lutū diuerſimode ſumit̄ in ſcriptura.

Luſtra. Luſtrare idē eſt qđ circuire.vel circueūdo aliquē locū certis ſacrificijs ꝛ obſeruationibus expiare.Et dī luſtrū circuitus q̄nqꝫ annorū. Juxta illud.Luſtra ſex q̄ iam ꝑacta ꝛc̄.ſicut in hymno.De luſtro eñ in luſtrū.i.de q̄nquēnio in q̄nquennium tributa romanis ſoluebant̄. ꝛ vrbs Roma ꝑ cenſores certis ſacrificijs expiabat̄.ꝛ illa expiatio luſtratio dicebat̄. Sed de hoc nihil ad p̄ſens. Vide vbi de Circuire. Sacrificare. Expiare et ſimilibus.

Lux. Nota ꝙ lux multipliciter ſumitur in ſcriptura. Eſt enim ſicut diuidit mauricius Lux
Exterior et mundana.
Interior ꝛ humana.
Superior ꝛ diuina.
Inferior ꝛ terrena.
Deterior ꝛ valde vana.
Debilior ꝛ valde miſerāda.
Nobilior ꝛ valde appetēda.
Cū igit̄ lux ſit illud ꝑ qđ rerū noticia nobꝫ dat̄ intelligi. q2.ſ.nihil pōt ſenſibilit̄ videri niſi lucis bn̄ficio mediāte Hinc eſt ꝙ omis noticia vel ois ꝟtus vel res ſignificatiua pōt ꝑ lucē ꝓprie denotari.Eſt igr̄ lux exterior.ꝛ iſta ē ſplēdor noticie quā habemꝰ ꝑ creaturas.Creature eñ ſuū p̄dicāt creatorē.ꝛ ad ipſum cognoſcendū lucē vere noticie nobꝫ fundūt.Teſte eñ apl'o Roma.j.A magnitudine creature poterit earū creator videri.Vñ de creaturis dī Geñ.j.Fiant luminaria in firmamēto celi vt luceant ſuꝑ terrā. Lux interior eſt lux rōnis ꝛ diſcretionis.grē ꝛ ſapie Job.xxxviij. Indica mihi ſi noſti in q̄ via habitat lux.Lux ſuꝑior eſt deꝰ.q2 ſicut dī.j.Joh.j. Deus lux eſt ꝛ tenebre in eo nō ſunt vlle. Lux inferior eſt hō perfectus.q2 ſicut dī Prouer.iiij.Juſtorū ſemita quaſi lux ſplendēs. Lux deterior eſt mundi ꝓſperitas. de qua Job.xxxviij. Auferetur ab impijs lux ſua. Lux debilior ē vita humana.de qua Job.xvij.dicitur. Rurſum poſt tenebras ſpero lucē.Lux nobilior eſt vita eterna. De q̄ Thobie.xiij. Lux ſplendens ſplendida luce fulgebit. Inuenitur ergo in ſcriptura lux multiplex. videlicet Lux gratie. Lux glorie.Lux decentie.Lux opulētie.Lux ſapiētie. Lux hereditatis.Lux bonitatis.Breuiter ergo dico ꝙ per lucē pōt intelligi Deus. Vir ꝑfectus. Perfectio virtutū. Gl'ia eterna.Proſperitas tꝑalis.Et ſic dico breuiter ꝙ eſt Lux
Honoranda.
Dicamus ergo primo ꝙ eſt quedā lux

Imitanda.
Continenda.
Affectanda.
Deteſtanda.

q̄ dꝫ honorari. Et iſta ꝓculdubio ē deꝰ. Deꝰ eñ eſt lux. ⁊ tenebre ī eo nō ſunt vlle. Lux eñ inter omēs formas corꝑales obtinet principatū. Habet eñ actus intra ſe ꝑncipales ⁊ excellentiores ꝙ oēs formas alias antecellit. Sic ꝓcerto deus inter omēs naturas ſpūales principatū obtinet. nec eſt aliq̄d creatum qđ ſibi valeat comparari. Et ideo xp̄s deus noſter dicit ſic Joh. ix. Q̄ādiu ſum in mundo lux ſum mūdi. Et Joh. viij. Ego ſum lux mundi. Et aduerte hic ꝙ ſicut lux habet naturaliter Conditioneꝫ valde nobilem. Duratione valde ſtabilē. Diffuſionem valde mobilem. Sic vere deus eſt. Conditione nobiliſſimus. Ego inquit. Duratiōe eterniſſimus. Sum. Diffuſione agiliſſimus. Lux inquit mundi Probat Nobilitatem dictio primitiua. Ego. Probat eternitatē dictio ſubſtantiua. Sū Probat agilitatē actio diffuſiua. quia lux mundi. Dicamꝰ ergo ꝙ deus dicit̄ lux rōne nobilis ꝯditionis. qđ oſtendit̄ cum dicit̄ Ego. qđ eſt ꝑme ꝑſone. ⁊ ſpēi ꝑmitiue. nominatiui caſus. ⁊ numeri ſingularis. q̄ oia expone ſicut. ſ. de aduentu in illa aucte. Ego lux veni in mundū. Sicut eñ lux oia corꝑalia ꝑcedit in nobilitate. ⁊ iō ſicut res nobiliſſima primo oīm fuit creata ⁊ facta inter oia oꝑa creatoris. ſicut dr̄ Geñ. j. Fiat lux ⁊ facta eſt lux. Sic vere deus nobilitate excellentia ⁊ dignitate cūcta ꝑcellit. Et ſicut prima ⁊ ꝑmitiua ⁊ ꝑncipalis cā oīm rerū. oia ſuꝑat ⁊ ꝑcedit Joh. xij. Ego lux in mundū veni. Et Apoc. j. Ego ſum ꝑmus et nouiſſimus. Sꝫ de iſta nobilitate ⁊ dignitate eterne lucis et diuine nature q̄ notat̄ ꝑ Ego. vide. ſ. de Ego. §. j. Et. ſ. de Aduentu in aucte ꝑallegata. Deus igit̄ lux eſt rōne nobilis ꝯditionis. Ego inq̄t ⁊c. Deinde dico. ꝙ deus eſt lux rōne ſtabilis durationis qđ oſtendit̄ cum dr̄. Sum. Lux eñ hꝫ naturā incorruptibilē. Ex q̊ eñ ſemel creata fuit. eſſe poſtea nō ceſſauit. nec fuit in ꝟtute diminuta. nec in eſſentia variata. q̄nimmo etiaꝫ tanta eſt ipſius incorruptibilis ꝯditio ꝙ q̄uis ſuꝑ feces trāſeat inceſſanter. nullā tñ exinde ꝯtrahit corruptelam. ſignificās ꝓpriē diuinā eſſentiam q̄ nec tꝑe variat̄. nec in virtute diminuit̄. nec illapſione. q̄ rebus corruptibilibꝰ illabit̄ aliq̄liter maculat̄. ſed in ꝓpria eſſentia ⁊ natura ꝯſiſtit ⁊ incōmutabiliter ſtabilitur. Sum inquit. Deus eñ lux eſt. ⁊ lucem habitat inacceſſibilē. ſicut dr̄. j. Thimo. vj. Et ideo ip̄e dicit Jo. ix. Ego lux ſum mundi. Et Joh. j. Ipſe erat lux vera q̄ illuminat oēm hoīem. Eſt igit̄ deus lux rōne ſtabilis durationis. Deniq̄ȝ dico ꝙ ip̄e eſt lux rōne mobilis ſeu agilis diffuſionis. qđ oſtenditur cuꝫ dr̄. Lux mūdi. Sicut eñ lux eſt ſuipſius maxime cōicatiua. ⁊ ab oriente ī occidente ſui ſubito diffuſiua. occultoꝝ terre penetratiua. lapidū ꝑcioſoꝝ ⁊ metalloꝝ ī terra inuiſibiliter generatiua. ⁊ elementoꝝ cōtrariorū in vno mixto ꝯciliatiua ⁊ cōcordatiua. aeris inſuꝑ illuminatiua. ⁊ tenebrarū ⁊ caliginis fugatiua. ⁊ etiā vite aīaliū cauſatiua ⁊ ꝯſeruatiua. ſicut dicit̄ in lib. de fonte vite. Sic ꝓcerto deus ſe ꝑ btām incarnationē hoībus cōicauit. ⁊ ab oriente in occidēs. i. de celo ad terrā ſe diffudit ⁊ ſubito trāſportauit. occulta terre. i. ſecreta vteri ꝟginis inuiſibiliter penetrauit. ⁊ ibidē ꝑcioſum lapidē vel metallū vicꝫ corpus ſuum admirabiliter fabricauit. ⁊ ſic diuerſa elemēta. i. diuerſas hoīm in vno mixto. i. in vna eccleſia ꝯcordauit ⁊ adunauit. Aerē. i. mundū ꝑdicādo ⁊ docendo ſua bñdicta preſentia illuminauit ⁊ informauit. ⁊ ſic tenebras erroꝝ ⁊ hereſum effugauit. ⁊ ſic vitā gr̄e ⁊ glīe aīalibꝰ. i. hoībus ꝓcurauit. Sicut eñ dr̄ Jo. j. Uita erat lux hoīm ⁊ lux in tenebris lucet. Iſte eſt g̊ lux mūdi. i. lux mūdo cōicatiua. dicēs illud Joh. xij. Ego lux ī mundū veni. Et Jo. ix. Q̄ādiu ſuꝫ in mūdo lux ſuꝫ mūdi. Et bñ xp̄s ſe dic̄ lucē. Quia ſic̄ Lux

Oritur. — Et ſic poteſt inueniri. Lux veniēs ſeu oriens.
Progredit̄. — Lux tranſiens ⁊ ꝓgrediēs. Lux moriens
Obtenebrat̄. — ⁊ deficiens. Lux rediens et reſiliens.
Reflectitur. — Sic vere chariſſimi dico. ꝙ xp̄us fuit lux

oriens. Et ſic poteſt inueniri in incarnatione. Quia ſicut dicitur in pſ̄. Lux orta eſt iuſto ⁊ rectis corde leticia. Fuit lux ꝓgrediens in conuerſatione. Semꝑ eñ ꝓcedebat de virtute in virtutem Prouer. iiij. Lux ꝓcedens. ſplendens procedit et creſcit. Lux fuit deficiens in morte et paſſione Eſa. v. Lux obtenebrata eſt in caligine. Fuit lux rediēs in reſurrectione et aſcenſione Job. xvij. Rurſum poſt tenebras ſpero lucē. Deus ergo eſt lux rōne Conditionis. Durationis. Diffuſionis. Unum tamen eſt aduertendū ꝙ q̄uis lux q̄tum in ſe eſt ſemper ſit parata ſe diffundere ⁊ ſe oſtēdere. ſe diuidere ⁊ influere. Iſtud tamen verum eſt ꝙ oportet ⁊ neceſſe eſt ꝙ habeat materiam ꝑparatam. ⁊ inde eſt ꝙ lapis durus ꝑ lucem nō viuificat̄. ꝙ oculus cecꝰ ꝑ lucem nō illuminat̄. ꝙ lignum aridum ꝑ lucem nō fecūdatur. Scđm eñ ph̄m. Actus actiuoꝝ ſunt in patiēte predispoſito. ⁊ ideo nihil eſt qđ poſſit alicuius rei influentiaꝫ recipere niſi ad hoc antea diſponat̄. Sic vere chariſſimi. lux eterna deus quantū eſt in ſe. ſemꝑ paratus eſt alijs influere. ⁊ alios dirigere ⁊ iuuare. Ueruntamē neceſſe eſt ꝙ ad hoc per gr̄am ⁊ obedientiam diſponamur. Illi eñ qui ſunt duri ſicut lapis ꝑ mentis indurationē. q̄ ſunt ceci ꝑ rōnis obfuſcationē. ⁊ q̄ ſunt aridi ꝑ humoris gr̄e priuationem. Iſtius lucis influentiam nec percipiūt nec eius bñficia recipiūt. quia ad hoc minime ſe diſponunt Sap̄. xvij. Ignis quippe nulla vis poterat eis lumen ꝑbere. Iſtud optime patet in iudeis induratis. obſtinatis ⁊ excecatis. q̄ lumen xp̄m habuerūt p̄ñtem ⁊ tamē euꝫ nō receperūt nec viderūt. Lux eñ in tenebris lucet ⁊ tenebre eam nō comprehenderūt Joh. j. Sicut eñ dr̄ Joh. iij. Lux venit in mundum. ⁊ dilexerunt hoīes magis tenebras q̄ȝ lucem. Iſti eñ ſunt ſicut britones expectātes arcturū. q2 iſti expectāt. qđ ꝑpetuo nō videbunt. Uñ de iſto iudeoꝝ ꝑplo dr̄ Job. iij. Expectet lucem ⁊ nō videat. nec ortum ſurgentis aurore. Unde de iſtis deriſorie dr̄ Eſa. xxviij. Expecta ⁊ reexpecta modicū ibi. modicū ibi. Sic g̊ ptꝫ quō ꝑ lucē intelligit̄ deus. ⁊ quō eſt quedā lux q̄ debet venerari. Scđo dico ꝙ eſt quedā lux q̄ debet imitari. Et iſta lux ſignat xp̄m. vl' beatam ꝟginē. vel quēlibet virū iuſtū. Sicut eñ lux eſt in cōditione puriſſima. in oꝑatione eſt nobiliſſima. ⁊ in apparētia pulcerrima. Sic vere vir ꝑfectus eſt purus ꝑ ſanctitatem innocētie. Nobilis ꝑ agilitatem obedientie. Pulcer ⁊ delectabilis ꝑ honeſtatē apparētie. Et ideo breuiter de tali luce ſcꝫ de viro perfecto ⁊ ſancto pōt dici illud Sap̄. vij. Candor eñ eſt lucis eterne ⁊ ſpeculū ſine macula. ⁊ imago bonitatis dei. In q̄bus ꝟbis oñdunt̄ ſex ꝯditiones lucis q̄ viro iuſto poſſunt optime coaptari. Lux eñ habet

Candorem ſumme notabilem. — Solet eñ lux Candidam ſe mōſtrare. Cādor inq̄t lucis. Semꝑ ꝑſeuerare. Ideo dicit̄ Eterne. Cūcta manifeſtare. ideo dr̄ Speculum.
Uigorem incorruptibilem.
Splendorē manifeſtabilem.
Nitorem immaculabilem.
Decorem repreſentabilem.
Ualorem cōmunicabilem.

Fece nō ſordidare. ideo dicitur ſine macula. Formas rep̄ñtare. ideo dicit̄ Imago. Seſe cōmunicare. ideo dicit̄ bonitas dei. Ad lr̄am eñ ſicut videmus ſenſibiliter lux habet colorem ſplendidum ⁊ candidū. Et ideo dr̄ Cādor. Lux hꝫ naturam indeficientē. ⁊ ideo dicitur Eterne. Lux habet ſplendorē illuſtrantē. ideo dicit̄ Speculū. Lux habet virtutē immaculatiuā. ideo dicit̄ ſine macula. Lux habet formā reꝑſentatiuā. ideo dicit̄ Imago. Lux hꝫ virtutem cōicatiuā. ideo dicit̄ Bonitatis dei. q2 ſcꝫ bonū eſt ſui ip̄ius cōicatiuū ⁊ diffuſiuū. Iſte ſex conditiones lucis chariſſimi. q̄ in iſta aucte notant̄. Applicant̄ ſex virtutibꝰ viri iuſti. Quia ꝓcerto in viro iuſto et perfecto debet eſſe.

Caſtitatis ⁊ ꝯtinentie pulcritudo. ideo dicit̄ Cādor lucis.
Firmitatis ⁊ permanentie longitudo. ideo dicit̄ Eterne.
Ueritatis et ſapientie certitudo. ideo dicitur Speculum.
Puritatis ⁊ innocentie ſanctitudo. ideo dr̄ Sine macula.
Honeſtatis ⁊ appentie gratitudo. ideo dicitur Imago.
Pietatis ⁊ amicicie plenitudo. ideo dicit̄ Bonitatis dei.

Dico igit̄ ꝙ vir ꝑfectus dꝫ hr̄e pulcritudinē ꝯtinentie. qđ oñdit̄ cū dr̄. Candor lucis. Candor eñ in coloribꝰ. ſignat caſtitatē in ꝟtutibus. Quia ſicut cādor eſt color inter ceteros puriſſimꝰ. faciliter tñ maculat̄. ⁊ in iſto colore plus q̄ȝ in alijs macula plus indecorat. Sic ꝟtus caſtitat̄. plus ceteris eſt purior ⁊ mūdior. faciliter tñ ꝑ luxuriā corrūpit̄. ⁊ macula. i. defectus in iſta ꝟtute indecētior ceteris iudicat̄. Plus eñ apparet macula luxurie. ⁊ magis notat̄ ⁊ citius cognoſcit̄ q̄ȝ macula ſuꝑbie vel alteriꝰ pcti. Et iō ſicut lux eſt nāliter candidi ⁊ fulgidi coloris. ſic vir ꝑfectus per ca-

ſtitatē debet eſſe cādidus. ⁊ ꝑ honeſtatē fulgidus appare-
re. vt de eo dicat̄ illud Cañ. v. Dilectus meus cādidus et
rubicundus electus ex milibus. Et bñ dicit electus ex mili
bus. q2 vix inter mille inuenit̄ hodie hō caſtus. Ideo qñ
inuenit̄ bñ poteſt mirabile reputari. iuxta illud Eccī. xliij.
Pulcritudinē candoris eius admirabit̄ oculus. Vñ bre-
uiter de luce ſpūalis hierl̄m dicit̄ Thobie. xiij. Luce ſplen
dida fulgebit. Sequit̄ oīs circuitus muroꝝ eius ex lapide
candido ⁊ nitro mundo. Candor ergo lucis. Vt ſic vir ꝑfe
ctus figuret̄ in illo filio hoīs quē vidit Ioh. Apoc. j. q̇ ha-
bebat caput ⁊ capillos cādidos ſicut lana alba. ⁊ cuius fa
cies ſicut ſol in virtute ſua lucebat. Quia ſcꝫ vir ꝑfect⁹ de
bet candorē caſtitatis hr̄e. ⁊ per caſtitatē lucere. ⁊ in capi-
te intentionis. ⁊ in capillis affectionis ⁊ in facie ꝯuerſatio
nis. Quia ſcꝫ caſtitas eſt interius et exterius obſeruanda.
qđ eſt ꝯtra hypocritas ſiles cigno. qui eſt auis exterius in
plumis candida. interius tñ in carne valde nigra. Quia vi
delicet hypocrite habēt plumā. i. exteriorē cōuerſationē ꝑ
ſimulatam caſtitatem candidā. carnē tñ interius in occul-
to habent per luxuriā denigratam. Nō ſic igit̄. ſed habeat
vir ꝑfectus caſtitatis ⁊ ꝯtinētie pulcritudinem. Candor in
quit lucis. Item vir ꝑfectus debet habere firmitatis et
ꝑſeuerantie longitudinem. qđ oſtendit̄ cum dicit̄ Eterne.
Lux eñ in ſua ꝯditione ⁊ natura ſine corruptione perpe-
tuo ꝑſeuerat. ſic vir iuſtus ſemꝑ debet in bono ꝑſeuerare
⁊ durare. ⁊ ab eſſe gratie nunq̄ corrumpi. deficere vel ceſ-
ſare. Eterne inq̄t. q2 ſcꝫ ad virū ꝑfectū ꝑtinet eterne ⁊ du-
rabiliter. nō tꝑaliter aut defectibiliter ꝑmanere. Vñ Sap̄.
x. Dedit illi claritatē eternam. Et ſequit̄. Et fuit ei in vela
mento diei. ⁊ in luce ſtellarum nocte. Iſtud tñ eſt ꝯ̄ mul-
tos qui ſunt tꝑales non eternales. Corruptibiles non du-
rabiles. Defectiui non ꝑmanſiui. Et tales ſunt vt cōmuni
ter tria genera perſonarum. vicꝫ hypocrite. falſi amici. ⁊ le
ues ſeu inconſtātes. Sed de iſtis vide ſupra in plurib⁹ lo-
cis. Iſti ergo non ſunt lux eterna ſed potius lux defectibi-
lis ⁊ infirma. Sunt eñ ſicut lux cometarū que ſubito ap-
paret ⁊ vr̄ ſtella. ſubito autē diſparet ⁊ videt̄ nulla. Vnde
de quolibet talium poteſt dici illud Iob. xviij. Expellet eū
de luce ad tenebras. Non ſic ergo. ſed habeamus firmita-
tis ⁊ ꝑmanentie longitudinē. Item vir ꝑfectus debꝫ ha
bere veritatis ⁊ eloquētie certitudinem. Speculū inquit.
Sicut eñ videmus ꝙ natura lucis eſt occulta ⁊ abſcondi
ta rerū oſtendere. ⁊ ſe et quicq̄d eſt abſconditū declarare.
Sic vere ꝯditio ⁊ ꝓprietas viri iuſti eſt ⁊ ſe ⁊ alia alijs ma
nifeſtare. Sic dico ꝙ vir iuſtus ꝑ ꝟtutem veritatis vult ſe
oībus oſtēdere. q̄lis eſt ſine aliq̄ alicuius ſimulationis vel
hypocriſis falſitate. oībus abſcōdita ⁊ ſecreta fidei et mo-
rum oſtendit. ⁊ quicquid eſt periculoſum ⁊ vtile docet pro
viribus ⁊ erudit. Iſte eñ ſicut dicit̄ Ioh. j. Eſt lux vera q̄
illuminat oēm hoīem. Et hoc oſtendit̄ cum dicit̄ Specu-
lum. Speculum eñ talis eſt nature ꝙ imaginem quā reci
pit ſtatim oſtendit. neſcit eñ aliq̄d celare. Quia ſcꝫ vir ꝑfe
ctus nihil ſcit de ſuis interiorib⁹ aliꝗ ꝑ duplicitatem. hypo
criſim ⁊ falſitatem abſcōdere. ſed per ſimplicitatē ⁊ verita
tem quicq̄d interius in corde latet ſolet oībus declarare.
Vñ. j. Cor. xiij. Videmus nūc per ſpeculum. Iſta tñ ſunt
ꝯtra falſos ⁊ deceptores q̄ nō habent naturā ſpeculi. q2. ſ.
qđ intus in corde cogitant ⁊ cōcipiunt. nō oſtendūt exteri
us neq̄ dicunt. ſimiles topaſion q̄ formā habet ſpecularē
imaginēq̄ repſentat trāſuerſam. Quia vere tales falſi ⁊ fi
cti. ſ. ꝓditores. falſi amici. adulatores. hypocrite. totū trāſ
uerſum. i. totū oppoſitū ⁊ ꝯtrariū illarum imaginationuꝫ
⁊ rerum q̄ intus habēt in corde ſeu recipiunt et cōcipiunt
ſolent exterius declarare. q2 ſcꝫ vnū habent in corde aliud
in ore. Vnū in ꝯſcientia aliud in apparētia. Iſti igitur nō
ſunt lux veritatis. ſed vmbra ⁊ tenebre totius falſitat̄ Eſa.
lix. Expectauimus lucem ⁊ ecce tenebre. Nō ſic ergo. ſed
habeamus veritatis ⁊ eloquētie certitudinē. Speculū in-
quit. Itē vir ꝑfectus ſi vult eſſe lux dꝫ hr̄e puritat̄ ⁊ in-
nocētie ſctitudinē. qđ oñdit̄ cū dr̄. Sine macula. Sicut ei
lux naturā hꝫ ita puriſſimā ꝙ nullo ꝯtactu ſordiū pōt ma
culari vel ſordidari. Sic vir ꝑfectus dꝫ eſſe ita ſctūs. inno
cens ⁊ purus. ꝙ ꝑ ꝯtactū. i. ſocietatem ⁊ vicinitatē ſordiū
id ē pctōꝝ nō poſſit aliq̄liter infici vl̄ corrūpi. Sine macula
inquit Exodi. xij. Erit enim agnus ſine macula. maſculus
anniculus. Iſti eñ dicuntur puri ⁊ innocentes Propter

Mentis ſimplicitatē. q2 ſunt agnus.	Iſta ſumme ꝑ-
Carnis ſinceritatē. q2 ſt̄ ſine macula.	tinent ad eccleſi
Cordis virilitatē. quia ſunt maſculi.	aſticos. quia iſti
Etatis abilitatem. quia anniculi.	ꝓcipue ſine ma-

cula luxurie debēt eſſe. Quia ſic dr̄. j. Mach. iiij. Elegit iu-
das ſacerdotes ſine macula. Et nō ꝙ tales digni ſt̄ Vt in

Chriſti eccleſia collocent̄.	Debēt eñ tales in eccleſia
Chriſti preſentia famulent̄.	collocari. Vñ pſ̄. Dñe q̄s
Celi faſtigio ſublimēt̄.	habitabit in tabernaculo

tuo. Sequit̄. Qui ingredit̄ ſine macula ⁊ operat̄ iuſticiā.
Item poſſunt digne dño famulari. Vñ Dañ. j. dr̄. ꝙ pue-
ri de ſemine regio in q̄bus nulla eſſet macula ſed q̄ pulcri
⁊ eruditi erant ſapīa debebāt introduci in palacio corā re-
ge. Quod eſt Figuratū Leuit̄. xxij. vbi hoſtie ſine macula
ꝓcipiunt̄ offerri. q2 ſcꝫ aīal qđ immolabat̄ nō debeat eſſe
cecum. ſine auribus. ſine cauda. al̄s refutabat̄. q2 ſcꝫ non
ſunt digni deo offerri in ſtatu eccleſie q̄ carent oculis per
ignorantiā. qui carēt auribus per inobedientiā. qui carēt
cauda. i. qui non habēt mortis ⁊ finis memoriā. Sicut eñ
dr̄ de Abſalone. ij. Reg. xiiij. A plāta pedis vſq̄ ad verticē
non fuit in eo aliq̄ macula. Hoc tamē aduertendū ꝙ pro-
pter maculam velleris exterius. niſi eēt caro maculata in-
terius. aīal nō repellebat̄. q2 ſcꝫ q̄uis hō habeat aliq̄s ma
culas. vel aliquos defectus ſolum exterius in vellere con-
uerſationis. Dū tamē nulla macula ſit interius in mēbris
intentionis. non eſt ꝓpter hoc reprobandus. Multi enim
ſunt qui vident̄ exterius mali. qui tñ interius ſunt valde
boni. De q̄bus dicit̄ Leui. xiij. Sciat nō eſſe lepram ſꝫ ma
culam coloris candidi. Tales ergo qui ſunt ſine macula
digni ſunt dño famulari. Itē dico ꝙ digni ſunt in celo ſub
limari vel gloriari. Ideo de innocētibus dr̄ Apoca. xiiij. ꝙ
ſine macula ſunt añ thronum dei. Boni eñ ſimiles ſūt pu
ro ⁊ immaculato balſamo. qui nunq̄ maculat veſteꝫ quā
tangit. Sed mali ſiles ſunt plumbo ſeu pici q̄ ſolent tan-
gentes maculare. q2 ſcꝫ boni q̄ ſunt ſine macula peccatoꝝ
nunq̄ alios maculāt ꝑ malum exemplum. Mali vō q̄ in
ſe ſunt pleni macula peccatoꝝ ⁊ delictoꝝ. ſolent ꝯtingen-
tes. i. vicinos et ſocios malis ꝟbis ⁊ exemplis corrumpe-
re ⁊ fedare Nume. xix. Quicquid tetigerit immundus im
mundū faciet. Sꝫ nō ſic boni. q2 ipſi ſunt ſine macula. Ta
les igitur poſſunt dici lux ꝓpter puritatis ⁊ innocētie ſan-
ctitudinē. vt de tali puritate dicat̄ illud Heſter. viij. No-
ua lux oriri viſa eſt. Itē vir ꝑfectus dꝫ habere honeſta-
tis ⁊ apparētie gratitudinē. qđ oſtendit̄ cum dr̄ Imago.
Sicut eñ lux colorat̄ ⁊ imaginat̄ ſm̄ ꝯditiones rerū per
q̄s hꝫ trāſire. Iſtud patet in luce trāſeūte ꝑ vitrū. que ad
colorem vitri ſolet colorari. Patet etiaꝫ in yride vbi radij
ſolares ꝑ elemēta ⁊ ꝑ terrā trāſeuntes induunt colorē reꝝ
ꝑ q̄s trāſeunt. ⁊ ipm̄ in yride repſentant. Et inde eſt ꝙ ibi
apparet rubeus color rōne ignis. Color celeſtis ratione ae
ris. Color ceruleus rōne aq̄ ſeu marꝭ. Color viridis rōne
terre. vbi ſcꝫ arbores herbe vireſcūt. Talis lux ꝓculdubio
dꝫ eſſe vir ꝑfectus. q2 vere quicq̄d pōt inuenire coloris ꝑ-
fectionis ⁊ ꝟtutis in rebus ꝑ q̄s tranſit. totū dꝫ induere et
totū in imaginē ꝯuerſationis ſue ꝓtendere ⁊ habere. Ali-
os eñ in bono dꝫ imitari. ⁊ ad eoꝝ diſpoſitionē dꝫ quāto
plus poterit colorari. qđ oſtendit̄ cū dr̄ Imago. Imago
eñ eſt repn̄tatiua figure ⁊ ꝯditionū illius cuius eſt imago
Quia ſcꝫ hō ꝑ honeſtatē ꝯuerſationis dꝫ in ſe habere ⁊ re
preſentare mores ⁊ ꝯditiones illius. q̄ dicit Geñ. j. Facia-
mus hominē ad imaginem ⁊ ſimilitudinem noſtrā. vt ſic
de tali honeſtate dicat̄ eiſdem illud Math. v. Luceat lux
veſtra corā hoībus vt videant opa veſtra bona. Quod ta
men eſt ꝯtra multos ſimiles ſpeculis ꝯcauis. q̄ q̄uis ima
ginem pulcerrimi hominis in ſe recipiāt. horribilem tñ re
ꝓſentāt. Quia. ſ. mali q̄uis bona bonoꝝ exempla ⁊ docu-
menta videant ⁊ audeant. horribilem tamē id eſt malam
ꝯuerſationem et vitam in ſe alijs oſtendunt et demōſtrāt
ſed de hoc vide ſupra de Imagine. Et nota ꝙ aliq̄ repſen
tant in ſe imagines diuerſarum beſtiarum Quidam

Leonis per ſuperbiam.	Et iſti debēt timere illud qđ
Lupi per auariciam.	dicit̄ Apocal. xix. ꝙ ſcꝫ illi q̄

Porci per luxuriam.
Aſini per pigriciam.
Canis per inuidiam.
Vulpis per maliciam.
Apri per iracundiam.
Urſi ꝑ gulā ⁊ caſtrimargiā.

portabāt imaginem beſtie. miſſi ſunt in ſtagnū ignis et ſulphuris. Nō ſic ergo ſi habeamus honeſtatis ⁊ apparentie gratitudinē. Juxta illud .j. Theſſ. v. Oēs enī vos filij lucis eſtis ⁊ filij diei. Itē vir ꝑfectus ſi vult eſſe lux debet habere pietatis et amicicie plenitudinē qđ oſtendit͛ cum dicit͛. Bonitatis. Bonū eſt enī ſui diffuſiuū et cōicatiuū. Lux etiā eſt ſumme diffuſibilis ⁊ cōicabilis. intantuʒ ꝙ in oriente apparēs ſubito in oēs partes aeris ſe diffundit. ⁊ oibus ſe cōicat ⁊ oſ̄dit. Vn̄ etiā dicit Areſto. Or tāta eſt v̓tus ⁊ actualitas lucis. ꝙ vnus punctus lucis ſufficeret ad totū aerem illuminandū. Sic v̓o kn̄i vir iuſtus ꝑ v̓tutē charitatis ⁊ pietatis ſolet ſeipm̄ ⁊ bona ſua alijs cōmunicare ⁊ diffundere. ⁊ oēs tam ſpūaliter ꝙ̄ tpaliter adiuuare. Vn̄ de luce dicit͛ Gen̄. j. Vidit deus lucē ꝙ eſſet bona. ⁊ diuiſit lucē a tenebris. Talis enī lux bona. i. talis vir clemēs ⁊ pius. a tenebris id eſt a peccatoribus. vel a tenebris mundane miſerie diuiditur. ⁊ ſurſum in celeſti curia. id eſt gloria cū deo collocat͛. Vn̄ Dan̄. ij. dī de deo. Nouit in tenebris conſtituta. ⁊ lux cum deo eſt. Patet ergo quomodo vir iuſtus diuerſimode pōt dici lux ſcʒ Ratione

Pietatis et amicicie.
Honeſtatis ⁊ apparētie.
Puritatis ⁊ innocentie.
Veritatis ⁊ ſapientie.
Firmitatis ⁊ ꝑmanentie.
Caſtitatis ⁊ continentie.

Et ſic igit͛ bene oſtenditur ꝙ vir ꝑfectus eſt cādor lucis eterne. ſpeculū ſine macula. ⁊ imago bonitatꝭ dei. Iſta eſt igit͛ lux imitāda. Tercio dico ꝙ eſt lux cōtinenda. q̄ ſicut videmꝰ ꝙ ſtelle ⁊ luminaria ſunt contētiua forme lucis ⁊ ipſius ad alia tranſmiſſiua. Sic vere nos debemus lucem ſpūalem habere. ⁊ cā alijs infirmioribus tranſfundere ſeu dare. Lux autem iſta triplex eſt videlicet

Lux gratie.
Lux ſcientie.
Lux honeſte apparentie.

Talis enī triplex lux in bonis ꝑſonis a ſole iuſticie deo influitur. iuxta illud Eſa. xxx. Erit lux lune ſicut lux ſolis. ⁊ lux ſolis ſeptempliciter. Et ꝑ ipōs in alios trāſfundit͛ ⁊ mittit͛. Vn̄ petebat dauid. Emitte lucē tuā ⁊ veritatē tuā. ipā me dedu. ⁊ adduxerūt in montē ſanctum tuum. Vbi aduerte ꝙ talis lux eſt habenda. q̄ ſcʒ per iſtam Interius inſtruimur ⁊ corrigimur. q̄ iſta eſt veritas. Exterius ordinamur ⁊ dirigimur. q̄ iſta deduxerūt. Superius ſublimamur et erigimur. q̄ iſta adduxerūt Lux ei gr̄e ⁊ ſcie

Interius nos corrigit.
Exterius nos dirigit.
Superius nos erigit.

Dico ꝙ interius nos corrigit q̄ iſta dī veritas. Emitte inq̄t lucem tuā et veritatē. Veritas enī cōparat͛ luci q̄ tenebras erroris et falſitatis corrigit et expellit. ⁊ totū habitaculum mentis illuminat ⁊ illuſtrat. ⁊ ad illuminandū etiā alios ꝑ doctrinam ſe exterius diffundit ⁊ dilatat. Sine tali enī lumine mens nō illuminat͛. nec in pn̄ti ad ſalutē ſpūaliter informat͛. Abacuc. iij. Splēdor eius vt lux erit. Sicut enī dī. ij. Cor. iiij. Deus facit de tenebris lucē ſplēdeſcere. Itē iſta iſta lux exterius nos dirigit. Sine luce enī gr̄e. hō nō pōt nec ſe nec alios dirigere. nec ꝑicula p̄cauere. Et ideo illi q̄ ꝑ pctm̄ ſpūaliter ſunt ceci. neſciūt ſe in agilibus dirigere ſed potius ſolent deficere et errare. Aues enī lucifuge de die nō bene ſe dirigunt ſed in tenebris ſe abſcondunt. quia ſcʒ qui lucem diuine gratie fugere voluerit. in abſcōdito tenebrarū latitabit. nec ad bona opera ſe ordinabit. tales igit͛ digni ſunt carere luce ⁊ pati carcerē. ſicut dī Sap̄. xviij. Habeamus igit͛ iſtā lucem. q̄ iſta exterius nos dirigit. Deduxerunt inq̄t. q̄ ſicut dī Sap̄. x. Juſtū deduxit dn̄s ꝑ vias rectas ⁊ oſ̄dit illi regnū dei. ⁊ fuit illis in velamēto diei. ⁊ in luce ſtellaꝝ nocte. Itē iſta lux ſuperius nos erigit. Adduxerūt inq̄t in montem ſanctū tuū. Lux enī gratie ⁊ ſapientie inq̄ntum nobis oſtendit bona eterna per fidem ⁊ diſcretionem. videt͛ nos illuc adducere ⁊ erigere per ſpem ⁊ affectionē Ezech. viij. Eleuauit me ſpiritus et adduxit in hieruſalem. Unde ſurſum euntibus ⁊ deſiderantibus dicit͛ Abacuc. iij. In luce ſagittarum tuarum ibunt. in ſplendore fulgurantis haſte tue. Gratia enim et ſcientia et doctrina. dicuntur ſagitta. fulgur ſplendor et haſta. Quia ſcilicet iſtis Sicut

Sagittis pungimur ꝑ correctionē.
Splendore illuſtramur ꝑ diſcretionem.
Fulgure vrimur per dilectionem.
Haſta ſurſum leuamur ꝑ ſpem ⁊ actionē.

Et aduerte ꝙ ſicut lux habʒ oculos recreare. Occulta declarare. Vitā in animalibus generare. Sicut dī in libro fontis vite. Sic vere lux honeſte apparētie oculos aliorū delectat. vn̄ Prouerb. xv. Lux oculoꝝ letificat aiam. Lux ſapie acculta nobis declarat Job. j. Lux in tenebris lucet Lux v̓o gr̄e vitā ſpūalem anime tribuit ⁊ miniſtrat. Quia ſicut dī Joh. j. Vita erat lux hoim. Iſta eſt ergo lux cōtinenda. Veruntamē multi ſunt hodie q̄ carēt iſta luce. De q̄bus dī Hiere. iiij. Vidi terrā ⁊ ecce mouebat͛. et celos et non erat lux in eis ⁊c̄. Expone ſicut ſupra de celo. Quarto dico ꝙ lux eſt appetēda. Et iſta eſt lux eterne claritatis ⁊ felicitatis. q̄ ſurſum in glīa beatorum eſt. que tanta luce choruſcat ꝙ Nihil eſt occultum quin ibi reueletur. Nihil triſte quin ibi iocundetur. Nihil debile quin ibi roboret͛. Ciuitas enī paradiſi nō eget ſole ⁊ luna ad lucendum ſed lucerna eius eſt agnus. ſicut dī Apoc. xxj. Vn̄ nota ꝙ in paradiſo eſt lux triplici rōne vicʒ

Ratione cauſe lucem influētis.
Ratione rei lucem aſſumētis.
Ratione loci lucē cōſeruantis.

Cauſa enim influens eſt ipſe deus indefectibilis ⁊ eternus. De quo dicit͛ Eſa. lx. ⁊ ſunt verba directa ad hierl̄m ſupnam. i. ad paradiſum celeſtem. Nō erit inquit tibi ſol ad lucendū ꝑ diem. nec ſplendor lune illuminabit te. ſed erit tibi dn̄s in lucem ſempiternam. ⁊ deus tuus in glīam tuam. Res aūt lucem beatitudinis aſſumentes ſunt ipſi ſancti. qui ſunt ſpecula mundiſſima. ⁊ ad illuminationem iſtam aptiſſima. Ideo dī Sap̄. xviij. Sanctꝭ autē tuis maxima erit lux. Et illud. Lux perpetua lucebit ſanctis tuis dn̄e. Locus aūt perficiens eſt ipm̄ empyreum qđ totum eſt illuminoſum. dictū a pyr qđ eſt ignis. non ratione ardoris. ſed rōne ſplendoris. Vn̄ de iſto loco pōt dici illud Exo. x. Vbicunqꝫ habitabant filij iſrael lux erat. Et breuiter dico ꝙ iſta eſt lux appetēda. Quinto dico ꝙ eſt quedam lux abhorrenda. Et iſta eſt lux humane ſagacitatis. ⁊ lux mundane ꝓſperitatis. Lux enī ſapientie mundane eſt tenebroſitas apud deū. Sicut enī dī. j. Choꝛ. iij. Sapientia huius mundi ſtulticia eſt apud deū. Legi enī ſubiecta eſt nō iuſticie. Sicut enī bufo habet oculos lucentes. claros. limpidos ⁊ acutos. ⁊ tamen lucem ſolis odit ⁊ fugit. Sic mundani ſapientes habēt oculos id eſt intellectꝰ lucentes. claros limpidos ⁊ acutos. et tamen lumen ſolis id eſt ſapiam dei fugiūt. odiunt ⁊ ꝯtemnunt. Sapiētes enī ſunt vt faciant mala. bene aūt facere neſciunt. ſicut dicitur Hiere. iiij. Utile aūt eis eſſet ꝙ lucem meridiane ſapientie non haberent. Iſta enī eſt occaſio multorum peccatorum Unde plangendo dicit Job. iij. Ut quid data eſt miſero lux ⁊c̄. Talis autem lux in morte talibus eclipſatur. Quia ſicut videmus in morte lux mundane ſapiētie deficit ſapientibus huius mundi. Quia ſicut dī Job. xviij. Lux impij extinguetur. Item lux opulentie terrene eſt abhorrenda. quia ſicut lux corrumpit oculos paruuloꝝ ꝓpter ſuam nimiam claritatem. ſic claritas mundane proſperitatis. paruulis. i. viris imperfectis eſt valde damnabilis et nociua. ⁊ multorum criminum inductiua. Iſta tamē lux eſt recte ſicut lux choruſcationis que ſubito deficit. Eſt etiaʒ ſicut lux lampadis circa quam papiliones volitāt ⁊ comburuntur. Eſt etiam ſicut lux lune in qua aues immūde volitāt et delectant͛. quia reuera in iſta luce ſoli peccatores et immundi ſe delectant. vbi tamen per multa peccata ſe deſtruunt atqꝫ cremant. Iſta tamen lux cito perit et deſtruitur. et ſubito diſſipatur. Quia videmꝰ ꝙ multi ſunt qui de ꝓſperitate ad aduerſitatem ſubito transferunt͛. et per mortem vel al's de luce ad tenebras deducunt͛. Vn̄ de talibus dicitur Job. xviij. Expellet eum de luce ad tenebras. ⁊ de orbe transferet eum. Sic ergo patet quō lux accipit͛ multipliciter. quia ſcʒ Lux eſt Honoranda. Imitanda. Continenda. Appetenda. Abhorrenda. Et hec de luce ſufficiāt. vide infra de Lumine. et de videre. et ſupra de Lucerna. ⁊ de illuminare ⁊c̄.

Lumen. Luminare.

Nota ꝙ lumē eſt fluxus corpis luminoſi. Lux enī eſt ipſa forma lucis ſimplex. vnica ⁊ actualis ꝓut accipitur ſub ſuo nomine generali. ⁊ ꝓut omni-

bus rebus diuerſimode cõmunicat̃. Luminare autẽ eſt il‑lud corpus mundũ ⁊ politum qđ eſt aptum natum ad re‑ceptionem iſtius lucis. ſicut ſunt ſol. celum ⁊ ſtelle. Lumẽ ꝟo nihil aliud eſt ꝗ̃ ille radius ſeu fluxus emanãs ⁊ exiẽs ab ip̃o corpe luminoſo. Verũ q2 gñaliter ⁊ cõiter lumẽ dr̃ ꝗcq̃d põt illuminare. Ideo generaliter diſtinguamus. ſm ꝙ lumen ſumit̃ in ſcriptura. Et ſic dico ꝙ eſt Lumen

Superius.
Interius.
Inferius.
Exterius.

Et ſic inuenit̃ Lumen

Stelleum.
Nubeum.
Igneum.
Aereum.

Lumen ſtelleum venit a ſuperiori. Et ſic per lumen intelligitur ſpũſanctus vel chriſtus qui ſunt ſicut radij emanantes a patre. ⁊ ab ipſo inferius venientes ⁊ mundum illuminantes ⁊ irradiantes. ſicut dicitur Eſaie. lx. Venit lumen tuuȝ hierl̃m. ⁊ glĩa dñi ſup te orta eſt. ⁊ ambulabũt gẽtes in lumine tuo. Lumẽ nubeum latet in interiori ſcȝ in ventre nubis. Et iſtud eſt lumẽ gratie ⁊ ſapiẽtie. qđ in interiori cordis debet latere. ⁊ ſicut lumen qđ eſt in medio laterne debet exterius ꝑ opera lucere Iob. xxxvij. Nubes ſpargunt lumen ſuũ. Lumen igneum latet in inferiori. ſicut patet de lumine candelabri qđ eſt ɔſumptibile ⁊ defectiuũ. Et per hoc intelligit̃ claritas ꝓſperitatis mundane. que ad modum ignis licet videat̃ ſplendere. ꝓprium tamen deſtruit et cõſumit ſubiectum. alioſq; per mala deſideria calefacit. Et iſtud eſt lumen ad quod ſedens petrus negauit chriſtũ ſicut dicit̃ Luc. xxij. Vidit ancilla quedã oſtiaria petrũ ad lumen ſedentẽ. Lumen aereũ lucet in exteriori. Et ꝑ iſtud põt intelligi vir ꝑfectus. Vñ de viro ꝑfecto dr̃ Luce. xj. ꝙ lucerna nõ ponit̃ ſub modio. ſed ſup candelabrũ vt ingredientes videant lumen.

Primo ergo dicamus aliq̃d de lumine ſuperiori ſcȝ de xp̃o vel ſpũſancto. ⁊ exponamus illud Eſa. lx. Surge illuminare hierl̃m. q2 venit lumen tuũ. Et aduerte hic ꝙ ſicut Lumen Deſtruit ſeu impedit dormitionem. ideo dr̃ Surge. Lumen acuit cognitionẽ. Ideo dicit̃ Illuminare hierl̃m. Lumen minuit infirmitatẽ. ideo dicit̃ Venit lumen. Lumen tribuit vtilitatem. ideo dicitur Tuum. Sic procerto chariſſimi iſtud celeſte lumen in iſta ſua apparitione. incarnatione vel miſſione excitat torporẽ negligentium ſeu dormientium. ideo dicit̃ Surge. Increpat errorem ignorantiũ. ideo dicit̃ Illuminare hieruſalẽ. Mitigat dolorem egrotantium. ideo dicit̃ Venit lumen. Inuitat amorẽ poſſidentiũ. ideo dr̃ Tuũ. Eſt eñ iſtud lumen Dormientiũ excitatiuum. Ignorantium informatiuum. Egrotantium confortatiuum. Indigentium fecũdatiuum. Lumen eñ dormientes ad vigilandũ excitat. Viatores ad ambulandũ illuminat. Egrotantes ſuo aduentu confortat. Omnibus etiam ſe diffundit ⁊ cõmunicat.

Dico ergo ꝙ per iſtud lumen torpor negligentium excitatur qđ oſtendit̃ cũ dicit̃. Surge. Sicut eñ claritas luminis impedit dormitionẽ. q2 ſcȝ in loco obſcuro melius dormitur ꝗ̃ in luminoſo. Et inde eſt ꝙ dormituri ſolent feneſtras lumini claudere ne ſubintret. Sicut etiã in aduentu luminis ſolent hoĩes de lectis ſurgere. ⁊ ad opera ſua pretendere ⁊ vacare. Sic vere p̃ſentia huius luminis non ſinit hoĩes in pc̃tis dormire per negligentiã ⁊ torporẽ. Mali eñ ⁊ pc̃tõres q̃ in peccatis ſuis dormire ⁊ quieſcere volunt. iſtud lumen videre nolunt. Boni ꝟo q̃ bona op̃a volunt facere in aduentu huius luminis ſolent de lecto torporis ⁊ negligentie ſurgere. ⁊ ſe in bonis actibus exercere. Surge inquit. q. d. non dormias Ephe. v. Surge q̃ dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit te chriſtus. Sicut enim orix ꝑ dimidium annum dormiens. in ortu canicule. i. iſtiꝰ ſtelle ſurgit. ⁊ diligenter euigilãs ad eius lumen reſpicit et attendit. Sic boni in aduentu huius luminis debẽt ſurgere. ⁊ ad iſtud lumen per deuotionem aſpicere. ⁊ ſe in ſplendore ipſius delectare. Sicut eñ aues nobiles ⁊ munde viſo ſolis lumine ſolent ſurgere ⁊ volare. Viatores ſolẽt ambulare. Operatores ſolẽt laborare. Sic vere chariſſimi in p̃ſentia iſtius luminis nos debemus volare ꝑ cõtemplationem. debemus ambulare ꝑ bonam affectionem. debemꝰ laborare per bonam operationem. vñ in pſ̃. Dñe in lumine tuo ambulabunt. ⁊ in iuſticia tua meditabunt̃. Iſta tamen ſunt ɔ pc̃tõres q̃ de iſto lumine nihil curant. ſiles immundis auibus q̃ in lumine non ambulãt. Latronibꝰ qui tenebris necant. Infirmantibus q̃ luminis tẽpore non laborant. Aues eñ immunde. i. luxurioſi. latrones. i. auari ⁊ ambitioſi. infirmi. i. negligentes et deſidioſi in iſto lumine nõ delectant̃. ſed ei per pc̃m̃ obuiãt ⁊ ɔtrariant̃. ⁊ ab ip̃o fugiunt ⁊ abſcondunt̃. Vñ Iob. xxiiij. Ipſi fuerunt rebelles lumini. neſcierũt viã eius. nec reuerſi ſunt per ſemitas illius. Nõ ſic ergo. q2 vere (niſi in nobis deficiat) per iſtud lumen torpor negligentiũ excitat̃. Surge ergo inq̃t.

Deinde dico ꝙ ꝑ illud lumen error ignorantium increpat̃. cũ dicit̃. Illuminare. q. d. niſi ſit defectus tuus nũc eſt tp̃us. Dñs eñ illuminatio mea et ſalus mea. Spũſanctus eñ nos illuminat interius inſpirãdo. xp̃s ꝟo nos illuminat exterius docendo ⁊ predicando. Lucerna eñ pedibus meis ꝟbum tuũ. ⁊ lumen ſemitis meis. Sed de iſta illuminatione ſpũali vide. ſ̃. de illuminare.

Deniq; dico ꝙ ꝑ iſtud lumen dolor egrotantiũ mitigat̃. qđ oſtendit̃ cum dicitur Lumẽ. Sicut eñ aduentus ⁊ preſentia medici ɔfortat infirmum. in mane etiã ꝑ aduentum ⁊ p̃ſentiam luminis infirmi ɔſolant̃ ⁊ mitigant̃. q̃ etiã in nocturno tp̃e grauant̃ Sic vere chariſſimi. pc̃tõres ⁊ debiles debẽt ꝑ iſtius luminis ortũ ⁊ aduentũ ɔſolari. et a peccatoꝝ infirmitatibus mitigari. ⁊ in eius p̃ſentia delectari Eccl̃s. xj. Dulce lumen ⁊ delectabile eſt oculis videre ſolem. Xp̃s eñ dr̃ vnctus. ſpũſanctus dr̃ vnctio ⁊ paraclytus. i. ɔſolator. Maria etiam dr̃ maris ſtella. quia ꝟe nos per iſtos vngimur et curamur. viſitamur ⁊ cõſolamur. regimur ⁊ illuminamur. Venit ergo lumen Ioh. xij. Ego lux veni in mundũ. Vide eã ſupra expoſitã de aduentu vbi inuenies ſatis. ⁊ vide de venire. Dolor igit̃ egrotantium mitigat̃ ⁊c̃.

Inſup dico ꝙ per iſtud lumen amor poſſidentiũ ꝓuocat̃. qđ oſtenditur cum dr̃ Tuum. Nullo eñ meliori mõ poterat amorẽ tuũ ꝓuocare ꝗ̃ ꝙ ſeip̃m faceret tuum. ſc. ſ. tibi cõmunicando. ⁊ vtilitatem ⁊ comodium procurãdo. Lumẽ eñ ſolet ſe oĩbus cõmunicare. ⁊ ſe alijs multis luminaribus tribuere ⁊ partiri. ſignificãs illud celeſte lumen quod omnibus ſe cõmunicauit ⁊ dedit. ⁊ ſe ad vtilitatem omnium applicauit. Tuum inquit. Ita ꝙ ip̃e potuit dicere illud. j. Cor. ix. Cũ eſſem liber ab oĩbus. ſeruum oĩm me feci. Ideo docet ſcriptura Eſa. l. Ambulate in lumine ignis vr̃i. Et nota ſi vis ꝙ iſtud eſt lumen tuum ad tria neceſſaria facienda. Videlicet vt ꝑ ip̃m habeas Iuſticie equitatem. Concordie bonitatem. Prudẽtie claritatem. Per iſtud eñ lumen habemus iuſticie rectitudinem. Sicut eñ videmꝰ lumẽ ſi eſt in domo. equiſſime ſe habet ad omnes. ita eñ lucet pauperi ſicut diuiti. ignobili ſicut nobili. q2 ſcȝ iſte generaliter ⁊ eq̃liter oĩbus peccatoribus ſe diffundit. ⁊ q̃ntum in ſe eſt ſine perſonarum acceptione ſe oĩbus diſtribuit et effundit. Nõ eñ eſt ꝑſonarũ acceptio apud deũ. ſicut dicit̃ Ro. ij. ⁊ Actuũ. x. Exemplũ dãs iudicibus ⁊ prelatis. ꝙ lumẽ iuſticie debẽt oĩbus eq̃liter impertiri Eſa. lviij. Tũc erumpet quaſi mane lumen tuũ. ⁊ anteibit faciem tuam iuſticia tua Pſ̃. Educet q̃ſi lumẽ iuſticiã tuã. ⁊ iudiciũ tuũ tanq̃ meridiem. O2 uis multi ſunt hodie qui poſſint dicere cũ damnatis illud Sap̃. v. Lumẽ iuſticie nõ luxit nobis. ⁊ ſpũs intelligentie nõ eſt ortus nobis. Item per iſtud lumẽ habemus cõcordie viciſſitudinem. Lumen eñ celeſte conciliat elemẽta ɔtraria in mixto. q2 ſcȝ iſtud lumen cõcordauit et vniuit quicquid antea fuit diſcordatum. Nam ꝑ ſpũſancti inſpirationẽ. ꝑ xp̃i operationẽ. ꝑ ꝟginis interceſſionem Diuerſitas iudeoꝝ ⁊ gentiũ fuit in vnitate fidei adunata. Diſcordia q̃ erat inter prẽȝ ⁊ pc̃tõrem fuit pacificata. Rãcor etiã ⁊ inuidia q̃ q̊tidie oritur inter hoĩes eſt quottidie reconciliata. Iſtud eñ lumẽ hȝ oĩa pacificare ⁊ etiã ɔcordare Baruch. iij. Diſce vbi ſit lumen oculoꝝ ⁊ pax. Itẽ ꝑ iſtud lumen habemꝰ prudẽtie certitudinẽ. Quia. ſ. ꝑ iſtud ſcimus q̊d faciendũ ⁊ omittendũ ſit. vñ Sap̃. vj. Diligite lumen ſapiẽtie omnes q̃ p̃eſtis pplĩs. Et ſic igit̃ bene dico ꝙ per iſtud lumẽ nos habemus iuſticiam. cõcordiã ⁊ prudentiam. Amor eñ noſter debet ad eũ inclinari. et ad ip̃m ſicut ad illud qđ ꝓprie noſtrũ eſt ꝓuocari. Tuum inquit. Qđ eſt ɔ illos q̊ toti volũt eẽ ſui ⁊ nõ alioꝝ. ⁊ q̃. ſ. alijs nolũt cõicare in aliquo bona ſua. ſicut ſunt auari ⁊c̃. De quibus põt dici illud Eze. xxxij. Luna nõ dabit lumẽ ſuũ. Sȝ nõ ſic iſte vel iſta. q2 ſcȝ ſicut viſum fuit. Iſte eſt Lumen

Amoris ꝓuocatiuum. qꝛ [illegible]
Doloris mitigatiuum. qꝛ venit.
Erroris effugatiuū. qꝛ illuminauit.
Corporis excitatiuū. qꝛ fecit ſurgere.

Et hoc ſufficit de lumine ſuperiori ⁊c. Secūdo dicendū eſt de lumine interiori. Et iſtud eſt lumē virtutū qd̓ intus in ꝯſcientia debet eſſe radicatū. Et iſtud nihil aliud eſt ꝙ̄ grā. ſapiētia. et honeſta apparētia. Grā em̄ eſt lumē habēdū. Sapiētia eſt lumen fundendū. Honeſta apparētia eſt lumē videndum. Dico ergo ꝙ lumē habendū eſt. Et iſtud eſt lumē gratie. ſine quo aīa non viuit neqꝫ videt. Uñ grā eſt ꝓprie lumen vite. De quo habet̃ Joh. viij. Qui ſequit̃ me nō ambulat in tenebris. ſed habebit lumē vite. Quis hodie multi videantur carere iſto lumine dicentes illud ps̄. Lumen oculorum meorum ⁊ ipm̄ nō eſt mecum. Item ꝙ eſt lumen fundendum. ⁊ iſtud eſt lumen ſapientie ⁊ doctrine. quod nos eccleſiaſtici debemus alijs fundere. ⁊ ſicut luminaria miniſtrare. De quo Geñ. j. Fiant luminaria in firmamento celi. vt luceant ⁊ illuminent ſuper terram. Et fecit deus duo magna luminaria. Luminaria em̄ firmamenti ſunt bone pſone eccleſiaſtice. que lumine honeſtatis in eccleſia debēt lucere. ⁊ lumine doctrine habēt alios erudire Baruch. iij. Stelle dederūt lumē in cuſtodijs ſuis. Tales em̄ debēt habere lumē innate rōnis. Ps̄. Signatū eſt ſuper nos lumē vultus tui dñe. dediſti leticiam in corde meo. Lumē acquiſite diſcretionis Sap̄. vj. Diligite lumē ſapientie. Lumen diſtricte locutionis. Ps̄. Lucerna pedibus meis v̓bum tuum ⁊ lumen ſemitis meis. Iterum dico ꝙ eſt lumen vidēdum. ⁊ iſtud eſt lumen honeſte apparētie qd̓ alij in nobis debēt videre. vt per bona exempla noſtra cognoſcāt quid debeant facere aut ceſſare Baruch. iij. Iuuenes viderunt lumen ⁊ habitauerūt ſuper terram. Ut ſic cuilibet noſtrū poſſit dici illud Ps̄. Confeſſionē ⁊ decorē induiſti. amictꝰ lumine ſicut veſtimēto. Et vere chariſſimi. nos debemꝰ eſſe luminoſi per ſcientiam. ⁊ per honeſtam ꝯuerſationem deo ⁊ hoībus gratioſi. vt ſcʒ ad exemplum noſtrū poſſunt alij fieri virtuoſi Sap̄. xvij. Totus orbis terrarum limpido illuminabat̃ lumine. Quod ꝓculdubio eſt hodie ꝯtra multos. Quia vere multi ſunt hodie qui nō ſunt iſtud lumen triplex. ⁊ ideo non poſſunt dici illuminoſi. immo ſunt ꝑ diuerſa crimina tenebroſi. Quia vere multi ſunt qui carent

Lumine gratie in corde ⁊ ꝯſcientia.
Lumine doctrine in ore ⁊ eloquētia.
Lumine honeſtatis in ꝯuerſatione ⁊ apparētia.

Iō dī Ezechiel. xxxij. Solē nube tegam. ⁊ luna nō dabit lumē ſuum. ⁊ merere faciam omnia luminaria celi. ⁊ dabo tenebras ſuꝑ terraʒ ⁊c. Sol em̄ ſignat ſtatum religioſoꝝ. Luna deſignat ſtatū ſecularium clericoꝝ. Luminaria v̓o deſignant ſtatū ſeculariū laicorum. Quia vere iſte tres ꝑtes eccleſie ſcʒ Religioſi. Clerici. ⁊ Laici. ſunt hodie ꝙ̄plurimū tenebrati. ⁊ lumine grē. doctrine. ⁊ bone apparentie denudati. ita ꝙ breuiter tenebre ſunt hodie ſuꝑ terrā. i. ſuꝑ totā eccleſiam militantē. vñ Amos. viij. Tenebreſcere faciā terrā i die luminis. Iſtud ergo ſufficit de lumine interiori. Tercio dicendū eſt de lumine inferiori. Et iſtud eſt lumē mundane ꝓſperitatis. Sed de iſto vide ſupra de lumine lune ꝑ qd̓ mūdi ꝓſperitas denotat̃. Iſtud em̄ lumē ſolū de nocte videt̃. adueniēte aūt lumine ſolis nō ſplēdet amplius lumē iſtud. Quia ſcʒ mūdi ꝓſperitas non hʒ locū niſi in nocturna beniuolētia huius vite. qñ v̓o clara dies ſolis. i. claritas eterne glorie venit. tūc iſta nihil penitus apparebit. Sicut enim dicitur Apocal̓. xxij. Beati non egebunt lumine lucerne.

Quarto dicendum eſt de lumine exteriori. Et iſtud eſt lumen eterne felicitatis quod eſt extra ⁊ ſupra nos

In quo beati iocundant̃ ⁊ delectantur.
A quo damnati fugant̃ ⁊ reprobant̃.
Quod viri ſancti affectāt ⁊ ꝯtemplant̃.
Quod viri impij ꝯtemnūt ⁊ dedignant̃.

Dico ꝙ beati i iſto lumine delectant̃ ſicut dicitur Eccl̓s. xj. Dulce lumen ⁊ delectabile oculis videre ſolem. Unde. j. Petri. ij. dicit̃. Qꝛ deus de celo nos vocauit in admirabile lumen ſuum. Item damnati ab iſto lumine excluduntur. Unde in pſal. dicitur. Introibit in ꝓgenies patrum ſuorum. ⁊ vſqꝫ ineternum nō videbit lumen. Item ꝑfecti iſtud lumen affectant ⁊ ꝯtemplant̃. Unde de tali deſideratiue videbat̃ loqui Thobias Thobie. v. Quale gaudium mihi eſt qui in tenebris ſedeo ⁊ lumen celi nō video Et in ps̄. dī. In lumine tuo videbimus lumē. Item impij iſtud lumen ꝯtemnunt ⁊ dedignant̃. Quia ſcʒ noctua plꝰ diligit lumen lune ꝙ̄ lumen ſolis. Sic peccatores magis amant lumē mundane ꝓſperitatis ꝙ̄ lumen eterne felicitatis. vñ Job. xxiiij. Ipſi fuerunt rebelles lumini. De iſto ergo lumine lumine bene cōcludit̃ Jaco. j. Omne inquit datum optimum. ⁊ omne donum perfectum. deſurſuʒ eſt deſcendēs a patre luminum. Apud quē non eſt tranſmutatio. nec viciſſitudinis obumbratio. Quod nobis concedat ⁊c.

Luxuria.

Nota ꝙ luxuria dī a luxu qd̓ eſt ſuꝑfluitas. ſicut patʒ. qꝛ arbor dī luxuriari qñ in ramis inutilibus plus ſolito abundat. Ueruntamen ꝓprie ⁊ ſpecialiter luxuria dicit̃ quecūqꝫ delectatio carnis ꝑterꝙ̄ in matrimonio licito ⁊ honeſto. Uñ dicit Hugo. ꝙ luxuria eſt concubitus carnalis ⁊ deſiderium ꝯtra rōnem influens. Si vis de luxuria videre deteſtationes. ſpecies. occaſiones. ⁊ remedia. longū eēt dicere. ſed vide in Mauricio vbi iſta ꝓſequunt̃ ad plenum. Cum em̄ intentionis mee nō ſit in iſto opere niſi ꝓſequi materias in quibꝰ ad plenum pñt inueniri auctoritates vocales. ⁊ themata et h̄ ad illū finem. ꝙ ſi habeat̃ thema. ſtatim inueniat̃ ſua materia ꝓſecuta. ⁊ de luxuria cū non ſint auc̄tes vocales. ſuperfluū reputaui tractatū ſuꝑ hoc dilatare. maxime cū in infinitis locis ⁊ inferius ⁊ ſuperius poſſint inueniri auc̄tes varie ⁊ exēpla. ſicut in fine tabula denotabit. De oībus em̄ materijs moralibꝰ fit mētio in alijs titulis q̄ſi in locis infinitis. Et ideo niſi abūdet valde materia moralis in auc̄tibus ⁊ thematibus. ſuꝑfluū eſt de eis facere mētionē. Omitto ergo materiā iſtā grā breuitatis. Ueruntamen ne ſicco pede circa iſtam materiam in ſuo titulo trāſeamus: notabimus ꝙ luxuria multas habet malas ꝯditiones propter quas eſt ab hominibus fugienda Eſt enim Luxuria

Fallax et inſidioſa.
Tenax atqꝫ glutinoſa.
Vorax ⁊ ingluuioſa.
Procax nō verecūdoſa.
Turp̄is ⁊ nō ſpecioſa.
Mollis ⁊ delicioſa.
Grauis ⁊ iniurioſa.
Ardēs leuis ⁊ impetuoſa.
Indigens ⁊ penurioſa.
Latitans ⁊ caliginoſa.
Penitēs ⁊ ſingultuoſa.
Diſcordās ⁊ tumultuoſa.
Enormis ⁊ portentuoſa.
Inſatiabil̓ ⁊ ſꝑ clamoroſa.
Intolerabilis ⁊ ꝑiculoſa.

Dicamus ergo p̄mo ꝙ luxuria ē fallax ⁊ inſidioſa. Iſta eſt em̄ ſicut ille ſerpens inſidians crocodillo. qui inuolutus luto labit̃ in faucibus crocodilli dum dormit. et tandē in ventrē ingrediēs hūc occidit. Luxuria em̄ inſidiat̃ hoībus. ⁊ maxime illis q̄ dormiunt in delicijs. ⁊ ꝓſperis huiꝰ mūdi. q̄ faciliter labitur in interiora ventris ꝑ appetitus ⁊ tentationes. hoīeʒ ſcalpit ꝑ delectationes. mordet tñ tandē ⁊ occidit ꝑ conſenſus ⁊ oꝑationes. figurata in ſerpēte illo q̄ inſidiatus eſt p̄mis parentibꝰ. de quo dicit hyſtoria ſcholaſtica. ꝙ vultū habebat virgineū. ⁊ ideo mulierē decepit. que poſtmodū ad trāſgreſſionē virū traxit. ſicut ponitur Geñ. iij. Quia reuera ſerpēs. i. luxuria cuius venenū faciliter ſerpit ꝑ corpus ſub ſpecie virginei vultus. i. alicuius cōplacentie vel amoris. mulierē primo id eſt ſenſuʒ decepit. ⁊ per illū virū. i. rationē ꝯſentientem corrūpit. Iſta eſt igit̃ fallax ⁊ inſidioſa. Quia reuera iſtud pctm̄ inſidiat̃ melioribus ⁊ maioribus. Uegetius em̄ in libro de arte militādi docet ꝙ q̄ publice ⁊ ex equo neſcit pugnare. debet per inſidias dimicare. Sic vere facit luxuria. que aperte ⁊ patenter non poteſt iuſto vincere. ⁊ ideo per fraudes ſolet eis inſidias ponere. vt ipos poſſit deſtruere ⁊ grauare. Inſidiat̃ em̄ vt rapiat pauperē. rapere pauperem dū attrahit eū. Uñ de meretrice. i. de luxuria dicitur Prouerb. xxiij ꝙ fouea ꝓfunda eſt meretrix. ⁊ puteus anguſtus aliena. Inſidiat̃ in vijs q̄ſi latro. ⁊ q̊s incautos viderit interficiet. Et reuera ſicut videmꝰ ꝙ multa caſtra ꝑdunt̃ ⁊ capiunt̃ ꝑ inſidias inimicoꝝ. q̄. ſ. dum vigilāt. ⁊ in inſidijs latitāt. ⁊ vidēt caſtra incaute aperiri vel cuſtodiri ſubito ſe ingerūt ⁊ ſubintrāt. Sic vere dico ꝙ non eſt dare caſtrū. Hoc eſt dictu. pſonā vel ſtatū. qn luxuria latitās et inſidians ſe ingerat ⁊ ſubintret. ſi ꝑ inaduertentiā ⁊ negligentiā via patet. Et ideo dicit Ambroſius ꝙ luxuria tante eſt improbitatis ꝙ vbiqꝫ ſe ingerit. reſerat palacia p̄ncipū

penetrat cameras ꝑlatoꝝ. poſſidet aulas clericoꝝ. ſubuertit currus ꝯtemplatiuoꝝ. rūpit cellulas religioſoꝝ. in ſenibus fumigat. in iuuenibus militat. mulieribus imperat. totū fetet. totū inficit. totū aquis diluuij ꝯſumit. Patet igit̃ ꝙ iſta eſt fallax ⁊ inſidioſa. Scd̾o dico ꝙ luxuria eſt tenax ⁊ glutinoſa. Ex q̊ em̄ luxuria hoiem in laqueis ſuis ceperit. ⁊ apud ſe captiuauerit. vix aut nunq̄ ipm̄ abire permittit. Vn̄ de mala mlr̄e. i. de luxuria dicit̃ Eccl̾s. vij. Or vincula ſunt manus eius. ſagena cor ei⁹. Captiui em̄ poſtq̄ ſunt in vinculis nunq̄ ꝑ ſe exeunt. Piſces v̾o poſtq̄ ſagenā intrāt nō euadūt. Sic vere poſtq̄ homīes in laqueis luxurie ſe iniecerint. nunq̄ ꝑ ſe ⁊ ſine ſpeciali di̾ adiutorio inde recedūt Matth. v. Amē dico tibi non exies inde. Et nota ꝙ luxuria bn̄ comparat̃ ſagene. que ſcꝫ ꝯſtat ex multis anulis inuicē concathenatis. q̄ꝛ ſcꝫ luxuria plurib⁹ malis cōditionibus vtit̃. in q̄bus quāto quis magis inuoluit̃ plus ligat̃. Iſtos aūt anulos iſtius ſagene ſic aiam inuoluentes q̄ ſunt: declarat Gregorius in moralibus ſic inquiens. Ex q̊ inq̄t ſemel luxuria mentē alicuius inficit. vix eū ꝑ bona deſideria aliq̄d cogitare amplius ꝑmittit. q̄ꝛ. ſ. Ex ſuggeſtione orit̃ cogitatio. Ex cogitatione affectio. Ex affectione delectatio. Ex delectatione ꝯſenſus. Ex cōſenſu operatio. Ex operatione ꝯſuetudo. Ex ꝯſuetudine deſperatio Ex deſperatione pcti̾ defenſio. Ex defenſione gloriatio. Ex gloriatione damnatio. Ecce ergo quot laquei. quot cathene. Bn̄ eſt igit̃ tenax atq̄ꝫ glutinoſa. Compara etiā ſi vis bituminí alphati. aliter aſphalti. qd̾ inuenit̃ ſm̄ Iſidoꝝ in iudea ꝙ ligna linita taliter tenet ⁊ glutinat. ꝙ niſi rumpātur ligna. iunctura ꝑpetuo ꝑſeuerat. q̄ꝛ. ſ. ita ſolet luxuria mentes ſuoꝝ ligare ⁊ ſtringere. ꝙ ſola ruptura mortꝭ ſolet ipſius glutinū rumpere vel laxare. Sicut de illo p̄ſbytero curato legit̃ q̄ vſq̄ꝫ ad mortē tenuerat concubinā. cū autē moreret̃ ⁊ ꝯſuleret̃ ſibi ꝙ dimitteret eam. ⁊ ꝙ medici dicebant ꝙ vltra tres dies viuere nō valebat. Reſpondit. Or toto tp̄e vite ſue fideliter adheſerat ſibi. ⁊ ꝙ deus ipm̄ malediceret ſi ꝓ tribus diebus ip̄am dimitteret. Eſt igit̃ luxuria tenax atq̄ꝫ glutinoſa. Tercio dico ꝙ luxuria eſt vorax ⁊ ingluuioſa. Vult em̄ luxuria bn̄ paſci. q̄ꝛ ſicut venter ⁊ genitalia membra inuicem ſunt vicina. ſic luxuria ⁊ gula vicina ſunt q̄ inuicem ſunt ꝓpinqua. qd̾ ſatis apparuit in loth qui ebrius ꝓprias filias luxurioſe fedauit. Vn̄ Prouerbi. xx. Luxurioſa res eſt vinum. Vn̄ Gregorius in moralibus. Pene ſemꝑ epulas cōcomitat̃ voluptas. Nā dū corpus in refectionis voluptate reſoluit̃. cor ad inane gaudium relaxat̃. Vn̄ de filio ꝓteruo di̾ Deut̃. xxj. ꝙ cōmeſſationibus vacat ⁊ luxurie atq̄ꝫ cōuiuijs. q. d. Commeſſatio ⁊ gula luxuriam excitāt. Luxuria v̾o lauta cōuiuia deſiderat Iaco. v. Epulati eſtis ſuꝑ terram. ⁊ in luxurijs veſtris enutriſtis corda vr̄a ⁊c. Eſt igit̃ luxuria vorax ⁊ ingluuioſa. Quarto dico ꝙ luxuria eſt procax ⁊ nō verecūdoſa. Conſtat em̄ ꝙ luxurioſi ſunt p̄ ceteris peccatoribus inſolētes ⁊ inuerecūdi. ſicut de meretrice legit̃ Hiere. iij. Frons mulieris meretricis facta ē tibi. noluiſti erubeſcere. Quia ſcꝫ tales in luxurie actibus non verecundant̃. ſed in ipſis gaudent. letant̃ ⁊ gloriant̃ Siles ſyrenis que ſunt mōſtra marina ſimilitudinem v̾gineam ⁊ femineā in vultu p̄tendentia. q̄ ſcꝫ ſunt aialia luxurioſa. ⁊ concubitū humanum appetētia. hoies tn̄ in fine deuorantia ⁊ comedentia. q̄ ſcꝫ in luſibus ⁊ cantibus gloriant̃. ⁊ quāto maior tempeſtas in mari ingruerit tanto plus letant̃. Sic vere ꝑſone luxurioſe inuerecūde cantant ⁊ ludunt. ⁊ quāto tempeſtas dānationis eterne ip̄is grauior imminet tanto magis gloriātur ⁊ canūt. ⁊ amplius per inanem leticiam inſoleſcunt. dicentes illud Sap̄. ij. Coronemus nos roſis anteq̄ꝫ marceſcant. nullum ſit pratū qd̾ nō ꝑtranſeat luxuria nr̄a. nemo ſit exors luxurie noſtre. vbiq̄ꝫ relinquam⁹ ſigna leticie noſtre. Et nota ꝙ dicit Nemo ſit exors luxurie nr̄e. q̄ꝛ reuera tales proci ⁊ procaces ⁊ inuerecūdi. neminē reputant dignum laude niſi q̊ luxurioſe viuit. Eſt igit̃ ꝓcax ⁊ nō verecundoſa. Quinto dico ꝙ iſta eſt turpis ⁊ non ſpecioſa. Ad lr̄am em̄ luxurie actus eſt turpis. ⁊ illos etiā q̄ ip̄aꝫ exequūt̃ facit nō ſolum q̊ ad aiam immo ⁊ q̊ ad corpus. vitā ꝯuerſationē ⁊ famā. viles ⁊ turpes. Quid em̄ turpius eſt q̄ animus deiformis. capax btitudinis. ſocius angelis. captiuus a carne trahatur ad feda et immunda opera. etiam renitente conſcientie ſcrupulo volūtarius inducat̃. Unde Valerius lib. ix. vbi agit de hanibale hiemante apud campanos dic̄ ſic. Quid luxuria fedius: q̄d ue ea damnoſius: a qua virtus atteritur. rō lāgueſcit. ſopita quoq̄ꝫ gl̾ia in infamiam commutat̃. ⁊ animi vires ⁊ corꝑis expugnantur.

Sexto dico ꝙ iſta eſt mollis ⁊ delicioſa. vult em̄ luxuria habere molliciem corpoꝝ. molliciem operū. mollicie cibōrum. molliciem veſtimentorum. Eſt em̄ ſm̄ Iſido. quidaꝫ piſcis qui di̾ mulus. eo ꝙ ſit mollis ⁊ tenerrim⁹. quo ſi q̇s plus debito vſus fuerit. aciem oculoꝝ hebetat. ⁊ odorē piſcis in eo generabit. Talis em̄ luxuria que. ſ. mollis ē ⁊ delicioſa. q̄ꝛ reuera iſta ſua mollicie oculos intellectus ⁊ rationis hebetat ⁊ ꝯturbat. ⁊ odorem bone fame in odorē piſcis ⁊ in opinionē grauē ⁊ infamē cōmutat. Luxuria etiaꝫ mollis ex eo di̾. ꝙ animos eneruat ⁊ diſſipat. ita ꝙ q̊ ip̄aꝫ ſequit̃ ad cūcta vicia remollit̃. vn̄ Hugo de ſct̄o victo. dicit. ꝙ luxuria eſt immoderata carnis petulantia. importuna lues. dulce venenum. pernicioſa potatio. q̄ ⁊ corpus debilitat ⁊ animū remollit. Eſt igit̃ mollis ⁊ delicioſa. Septimo dico ꝙ iſta eſt grauis ⁊ iniurioſa. luxuria em̄ iniuriatur deo. q̄ꝛ eius fedat imaginem. Sibipſi. q̄ꝛ ſuam ꝓpriaꝫ diſſipat aiam. Proximo. q̄ꝛ ſuam maculat filiam vel vxorem. qd̾ potiſſime ptꝫ in adulterio vel in inceſtu. Luxuria em̄ nō eſt ꝯtenta malo ꝓprio immo vt cōiter vult iniurioſe viuere in alieno. Quia ſcꝫ luxurioſi alioꝝ filias ⁊ vxores ꝓ poſſe maculant. ⁊ qn̄q̄ꝫ alienas filias ſtuprāt ⁊ fedāt. et qn̄q̄ꝫ ꝓprias ꝯſanguineas inficiūt ⁊ defraudāt. qn̄q̄ꝫ ſponſas ipſius chriſti virgines ſctīmoniales fedare ⁊ corrūpere magis tentant. ⁊ quāto vident ꝑſonas erga deū meliores. tanto ipſas inuadunt fortius ⁊ impugnāt. Teſte em̄ Hiero. in epl̾a Libidinoſa mens ardētius honeſta ꝑſequit̃. Ecce ergo quō oibus iniuriat̃ luxuria. ſ. d̾o. ſibi. ꝓximo. Deo q̄ꝛ imaginē dei in vultu ſuo exp̄ſſam non reueret̃. ſed ſicut di̾ .j. Coꝝ. vj. tollit membrū xp̄i ⁊ facit membrū meretricis Sibi. q̄ꝛ qui fornicat̃ peccat in corpus ſuū. Ibidem. Proximo inſuꝑ. q̄ꝛ ꝯtra legē ꝯcupiſcit ⁊ rem ⁊ vxorem ꝓximi ſui Exod̾. xx. ⁊ Deut̃. v. Et illud Hiere. v. Equi amatores in feminas. vnuſq̄ſq̄ꝫ ad vxorē ꝓximi ſui hinniebat. Proprio nihilominus generi. qn̄. ſ. illas fedāt q̄ ſunt de ſua parentela. q̄ꝛ. ſ. ſicut de talibus di̾ Oſee. iiij. Furtū ⁊ adulterium inundauerunt ſuꝑ terrā. ⁊ ſanguis ſanguinem tetigit. Sanguinem dico. i. illos vel illas de ſua ꝯſanguinitate. Et tn̄ ſcriptū eſt Eſa. ix. ꝙ veſtimentuꝫ mixtum ſanguine erit in cōbuſtionē ⁊ cibus ignis. Nature nihilomin⁹ iniuriant̃ inq̄ntū iux̄ apl̾m Ro. j. In ſemetip̄is ꝑ mollicie ⁊ ſodomiam ꝓpria corpa ſua ꝯtumelijs afficere nō verent̃. Et tamē ſcp̄tū ē .j. Coꝝ. vj. Neq̄ꝫ adulteri neq̄ꝫ molles neq̄ꝫ maſculoꝝ ꝯcubitores regnū dei poſſidebūt. Eſt igr̄ luxuria g̃uis ⁊ iniurioſa. Nā ſicut dicit Aug. li. xv. de ciui. dei. Sicut iniquū eſt cupiditate poſſidēdi trāſgredi limitē agroꝝ. ita iniquū eſt libidine ꝯcubēdi trāſgredi limitē moꝝ. Iniq̄ eſt g̃ ⁊ iniurioſa. Octauo dico ꝙ luxuria leuis ē ⁊ impetuoſa Eſt em̄ ſicut ignis i ſtupa. q̊ ſubito ⁊ ex arrupto oīa ſuccēdit cū impetu. Mēbra em̄ hūana ſt̃ ſtupea. ⁊ iō ſubito per luxuriā fiūt ignea. Ignis em̄ iſte eſt ſicut ignis q̄ inuenit̃ i mōtib⁹ ephheſtijs in licia q̊ cremat oīa etiā lapides. nec aq̄ p̄t extingui. Verūtn̄ tūc extinguit̃. qn̄ terra aut fenū deſuꝑ aſꝑgit̃. ſicut dicit Pli. li. de nāli mūdi hyſtoria in fine lib. ij. Quia reuera ignis luxurie ita ē fortꝭ ⁊ ipetuoſus. et maxie qn̄ bitumē aut pinguedo carnaliū deliciarū ꝯcomitat̃ eundē. ꝙ etiā lapides. i. viros lapideos atq̄ꝫ fortes et in bono ꝓpoſito ſtabiles ⁊ potētes ſuppeditat ⁊ aſſumit. et eos ſuperat atq̄ꝫ vicit. Quia. ſ. ſic dic̄ Hiero. in epl̾a Matri et filie mētes ferreas libido domat. Patuit in ſanſone fortiſſimo. Dauid ſctiſſimo ⁊ ſtrēnuiſſimo. Salomone ſapiētiſſimo. q̊s luxuria ſuꝑauit. Nulla em̄ aq̄ ſapie aut ꝓſperitatis mūdane ad hūc ignē etiā ad extiguēdū p̄t ſufficere. q̄n immo talia ip̄m āplius ſolēt augmētare Sap̄. xvij. Ignis in aq̄ valebat ſupra ſuā v̾tutē. ſola em̄ t̄ra ſeu fenū. i. ſola cōſideratio terreitatꝭ ⁊ mortalitatꝭ ⁊ hūane vilitatꝭ. q. ſ. fenū ⁊ t̄ra di̾ Eſa. xl. Ois caro fenū. ad talē ignē luxurie extiguēdū ꝓficit. ⁊ ad ip̄m ſuꝑandū hmōi ſola ꝯſideratio ꝯualeſcit. Sic em̄ btūs Ber. dic̄. Nihil valet ad domādū carnis

vicia.ſic ꝯſiderare q̃lis futura ſit caro mortua. Ardēs eſt
ergo ⁊ impetuoſa.vñ Hiero.in epl'a.O ignis infernalis lu
xuria.cuiꝰ materia gula cuiꝰ flama ſupbia.cuiꝰ ſcītille pra
ua colloq̃a.cuiꝰ fumꝰ infamia.cuiꝰ cinis inopia. cuiꝰ finis
gehēna.Eſt igr̃ luxuria ardēs ⁊ impetuoſa. Nono dico
ꝙ luxuria eſt indigēs ⁊ penurioſa. Cōſtat em̄ ꝙ luxurioſi
laute volūt viuere.p̄cioſe veſtiri.nihil laborare.⁊ ocium ſe
ctari.ex q̃bus paupꝑtas ⁊ indigētia ſolet ſeq̃.vñ Aug.li. de
doct.xp̄iana dicit.Luxuria deo ⁊ hoībꝰ ⁊ v̉tutibus eſt ini/
mica.ꝑdit oēm ſubam.⁊ dū ad p̄ntē allicit voluptatē.futu
rā nō recogitat paupꝑtatē.Figura ſi vis Luc.xv.de filio ꝓ/
digo.de q̄ dr̄ ꝙ diſſipauit ſubaʒ ſuā viuendo luxurioſe ⁊c̃.

Decimo dico ꝙ luxuria eſt latitās ⁊ caliginoſa.qꝛ ſcʒ ſp
vult fieri in locis abdit̄ ⁊ obſcur̄ ꝓpt̄ turpitudinē ſuā ne vi
deat̄.ſic etiā de vꝛſis q̄ more hūano inuicē coeūt dr̄. Et dr̄
ꝙ qñ volūt in ſil' carnalit̄ ꝯuenire.ꝓfundiſſima ⁊ abdita lo
ca q̄rūt.Oculus em̄ adulteri obſuat caliginē.d. nō me vi/
debit oculus Job.xxiiij. Undecimo dico ꝙ iſta eſt peni
tens ⁊ ſingultuoſa.lʒ em̄ hō rōnalis ꝑ luxuriā inuoluat̄. ⁊
ad actus veneris inclinet̄.attēdēs tñ ad vilitatē actus fa/
ciliter penitet.⁊ illud malū qđ facit ſibi diſplicet. ⁊ dū car/
ne delectat̄ actualit̄ corde dolet.Quidā em̄ ſt̄ lapides ma/
gnetis q̄ quoſdā hñt angulos ferrū attrahētes.⁊ q̄ſdā eti/
am retrahētes. Quia reuera int̄ angulos illos inueniunt̄
qñqꝫ aliq̄ q̄ ferrū hñt fugare ⁊ repellere.lʒ alij ſoleāt vt cōi
ter ip̄m afferre ⁊ attrahere.Sic vere lʒ multi anguli.i.mul
te ꝯditiōes ⁊ vane voluptates ſint i luxuria.q̄ mentē attra
hūt ⁊ alliciūt.ſi tñ diligent̄ reuoluas.m'ltos angulos.i.m'l/
tas ꝯditiones i luxuria repꝑies.q̄ ꝓcerto mentē ſanā retra
hūt ⁊ auertūt.Quia ꝓcerto in luxuria (ſi bñ ꝯſiderat̄) m'l
ta ſt̄ attractiua ⁊ retractiua. et plura pn̄ie et diſplicētie in/
ductiua.qꝫ voluptatis ⁊ cōplacētie cauſatiua. Bñ ḡ dicit
Inno.de ꝯdit.vili.hu.O2 luxuria mentē effemiat. corpus
eneruat.maculat aiaʒ.fedat ꝑſonā.Et ſequit̄. Hāc inq̄t p̄
cedit ardor ⁊ petulātia.hāc ſociat fetor ⁊ immūdicia. Hāc
ſequit̄ dolor ⁊ pn̄ia.Eſt igr̃ penitēs ⁊ ſingultuoſa. Duo/
decimo dico ꝙ iſta eſt diſcordās ⁊ tumultuoſa. O q̄t lites
q̄t bella.q̄t diſſenſiones ꝑ luxuriā facte ſt̄. Nōne ꝓpt̄ luxu
riā cōmiſſaʒ cū paride ⁊ helena troya deſtructa fuit. Nō/
ne ꝓpt̄ ſabinas a romanis raptas ortū fuit bellum duriſſi
mū ⁊c̃. vñ Innocē.vt.ſ.dixit de luxuria.ꝙ iſta eſt q̄ pēta
polim ꝯuertit.ſychem cū ppl'o ſuo ꝯemit. filios iude ꝑcuſ/
ſit.tribū beniamin deleuit.filios hely in bello ꝓſtrauit.hec
Uriā occidit.Amā ſuſpēdit. Plurimos lapidauit. Rubē
maledixit.Sanſonē deduxit. Salomonem a deo reduxit.
Uerū eſt ḡ ꝙ ꝓpt̄ ſpeciē m'lieris multi ꝑierunt. Patet ḡ ꝙ
luxuria eſt diſcors ⁊ tumultuoſa. Terciodecimo dico ꝙ
luxuria eſt imprudens ⁊ portētuoſa.⁊ iſtud potiſſime ſpē
ctat ad pctm̄ ſodomiticū.qđ qꝛ ꝯ̄ naturā ē. merito p̄t dici
mōſtruoſuʒ ⁊ portentuoſuʒ.vñ Sen̄.li.de nālibꝰ q̄ſtionibꝰ
loquēs de illo viliſſimo abſcenio q̄ cū hoc ſuo actꝰ illos tur
piſſimos exercebat dicit.ꝙ ille faciebat portētuoſos cōcu/
bitus.q̄bꝰ nulla vox ſatis acra ē.et tñ vt ait gl'iabat̄ in illis
Et bñ certe portētuoſa.qꝛ nullū mōſtrū mag' eſt p̄ter inten
tionē nature qꝫ ſit iſtud.Et tñ ꝓculdubio m'lta ſunt i q̄bꝰ
tantū degenerauit nā ꝙ in talibꝰ maculāt ſui effigiē ſaluā/
toris. Iſti ſt̄ de q̄bꝰ dic̄ apl's Ro.j.Qui qꝛ nō ꝓbauert̄ deū
hr̄e in noticia.tradidit illos deꝰ i reprobū ſenſuʒ. ⁊ in paſſi
ones ꝯtumelie.vt faciāt qđ eis nō expedit maſculi in ma/
ſculos turpitudinē opantes.Et aduerte ꝙ ad hmōi crimi
nis deteſtationē monet Natura.Figura.Scriptura.Na/
tura dico.qꝛ.ſ.vt cōit̄ nullū aīal eſt qđ hmōi actꝰ exerceat.
q̄nimo ponit liber de nā rerū ꝙ canē piſcis talis ē nature
ꝙ maſculꝰ a p̄te dorſi aſcēdit ſup femellā qñ vult coire cū
ip̄a. Illa v̉o vt ait abhorrēs talē ꝯcubitū more ꝯſueto ⁊ de
bito ſe applicat.⁊ ſic debitū maſculo ſuo p̄ſtat. iux̄ illud.j.
Cor.vij.Uir vxori debitū reddat ſil'r ⁊ vxor viro. Cuiꝰ tñ
ꝯ̄riū faciūt aliq̄.ſil'es colūbis de q̄bꝰ legit̄ ꝙ qñ ſt̄ ſenes ſe
xum obliuiſcunt̄.ita ꝙ maſculꝰ ſaltat ſup maſculū.De he
ricijs dicit pliniꝰ.ꝙ in loco ꝑ quē exeūt ⁊ eijciūt ſtercora.ſe
ꝯtingūt gn̄ationis officia exercēdo ſic tales viliſſimi ⁊c̃.Et
ſic bñ ꝯſtat ꝙ tales vel beſtie v'l peiores beſtijs ſt̄. Sicut ei
ponit Ouī.de trāſformat̄ li.x.fabula.vj. Amathūte fuerūt
ppl'i in cipro.q̄ hoſpites ſuos do Ioui imolabāt. q̄ ſcelere

indignata venꝰ mutauit eos i thauros.q̄ a Salaminis ob
cornuū magnitudinē dicti ſt̄ ceraſtes.Et h̄ fictū eſt ad de/
notandū.ꝙ illi q̄ hoſpites ſuos.i.familiares ſuos Ioui.i.
viro luxurioſo ꝑ ſodomiā imolant.thauros.i. beſtias aut
penitꝰ beſtiales ſe eē mōſtrāt.Et recte ꝑ Iouē luxurioſus
intelligit̄. Nā is ob explēde libidis deſideriū i varias mu/
tatꝰ formas fabulat̄.Et ꝓculdubio h̄ brutale viciū abun/
dat i m'ltis partibꝰ orb.⁊ maxie in illa ſecta viliſſima ma/
chometi.Quia ſicut dr̄ i affrica ita publice inueniūt̄ i ꝓſti
bulis maſculi ſic femelle.In oriēte ſt̄ etiā vt dr̄ multa reg̃
in q̄bꝰ paſſim apud infideles talia ꝑpetrant̄.Cuiꝰ ſil'e faci
ebat peſſimꝰ impator Nero.De q̄ legit̄ ꝙ vtrūqꝫ ſexū fu/
it expertꝰ.cū tñ romane leges ſeueriſſime ꝓhibeāt actū il/
lū. Iſti ſt̄ illi de q̄bꝰ dicit apl's Ro.j.ꝙ nālem vſum muta/
uerūt in eū vſuʒ q̄ eſt ꝯ̄ naturā. Iſtud ḡ viciū abhorret nā
Itē iſtud reprobat figura. Nōne illi ppl'i q̄ hmōi viciū ex/
ercebāt.ſ.ſodomite muti interp̄tant̄.⁊ nōne ab angl'o ceci
tate ꝑcuſſi.⁊ tādē igne ⁊ ſulphure ꝑierūt ſicut dr̄ Gen̄.xix.
In q̄ ꝓcerto figuralit̄ notat̄ ꝙ tales ceci et excecati. ⁊ lu/
mine rōnis p̄uati ſt̄.⁊ ꝙ in die iudicij nō hñtes excuſatōeʒ
p̄ ceteris erūt muti ⁊ ꝙ finalit̄ ꝑire.ſ. p̄ice.igne ⁊ ſulphure
⁊ ardore ⁊ fetore niſi peniteāt digni ſunt.Et ꝓpterea tercio
dico ꝙ iſtud viciū dānauit ſcp̄tura.qꝛ.ſ. Ioel.iij.dr̄ redar/
gutiue.ꝙ poſuerūt in ꝓſtibulo puerū. ⁊ puellā vēdiderūt
ꝓ vino vt biberēt. Et Tren̄ .v. dr̄.ꝙ adoleſcētibꝰ ipudice
abuſi ſt̄ ⁊c̃.Greges q̄s i cubili aliene ipudicicie expectant.
Infinita poſſent dici ad deteſtationē huiꝰ materie.ſ3 horri
bile ē loq̄ de ea iō trāſeo.Hoc ſolū allego ꝙ deꝰ iuſtos de ta
li ignominia eripit.⁊ eos de manibꝰ taliū inimicoꝝ liberat
⁊ cuſtodit.exēplo Loth.de q̄ dr̄.ij. Pet̄.ij.ꝙ deꝰ iuſtū loth.
q̄.ſ.hitabat i ſodomis opp̄ſſuʒ a nephādoꝝ iniuria ⁊ luxu
rioſa ꝯuerſationē eripuit. Ptʒ ḡ ꝙ luxuria ē ipudēs ⁊ por
tētuoſa. Quartodecīo dico ꝙ luxuria ē inq̄eta atʒ q̄rulo
ſa. Inſatiabilis em̄ eſt.qꝛ.ſ.quāto ampliꝰ ſibi ſatis fit. tāto
ampliꝰ ad nouos modos libidis inardeſcit. Ignis ei nūq̄
dicit ſufficit Prouer.xxx.q̄nimo ſi iſtud viciū in aliq̄ ſup/
p̄mit̄.faciliter reaccēdit̄ ⁊ renaſcit̄.Sicut figuratū ē in il/
lo titio de q̄ dicūt fabule ꝙ pena eiꝰ erat i inferno ꝙ iecur
ſuū oīmi die ad comedendū vulturibꝰ dabat̄. ſ3 in craſtinū
idē iecur i ſtatū p̄ſtinū reuiuiſcebat.Ad denotādū ꝙ luxu/
rioſi ſuo iecore.i.ſuis delectationibꝰ imūdis ſe ſatiāt. q̄ tñ
in idē renaſci ⁊ recreſcere cōprobant̄.inq̄ʒtū ꝯtinue recidi
uāt.vñ Hiero.in ep'la dicit.ꝙ libido ſeu luxuria extīcta re
accēdit̄.vſuqꝫ creſcit ⁊ deficit.⁊ nūq̄ ſatiat̄.nec rōni paret
ſ3 ipetu circūfert̄.Eſt ḡ inq̄eta ſeu inſatiabil' atqꝫ q̄rulosa.

Quitodecimo dico ꝙ iſta eſt dānabilis ⁊ ꝑiculoſa. qꝛ.ſ.
nō ſolū gn̄at ꝑiculū tp̄ale ſ3 etiā et̄nale. Iſto em̄ mō ſūt in
igne culpe.⁊ poſt erūt i igne pene.qꝛ.ſ.ſicut dr̄ Eze.xv.De
igne egredient̄ ⁊ ignis ꝯſumet eos.Et iō de luxuria dic̄ Hu
go.ꝙ iſta ē illecebroſa voluptas.adulterina iocūditas.que
mel hʒ i ore.fel i corde.aculeū i fine.Sic ḡ ptʒ quō multis
ex cauſis luxuria ē fugiēda ⁊ a fidelibꝰ deteſtāda. Sufficiāt
ḡ gr̄a breuitat̄.Uide.ſ.vbi Fornicatio.⁊ Adulteriū. Et i
titul' ad luxuriā faciētibꝰ ⁊c̃. Potes tñ notare ſi plʒ ꝙ lu
xuria ex m'ltis alijs cauſis eſt fugiēda ⁊ a fidelibꝰ deteſtan
da.tū qꝛ ip̄a ē ignis ꝯſumēs vires corꝑis.tū qꝛ ip̄a ē vora/
go abſorbens fluuium vitalis tp̄is.tum quia ip̄a eſt caligo
excecans nitorem luminis.tū qꝛ ip̄a ē obtūdēs aciem mē/
tis acumis. ⁊ tādē nos trahēs i locū ſtercoꝝ ⁊ et̄ni fetoris
⁊ incōſolabilis triſtaminis.Expimēti teſtimoniū in ep̄o q̄
dicebat̄ vdo.De q̄ dr̄ ꝙ dū fuiſſʒ iuuenis iſudās l'ris ⁊ ca/
ſte celebrās.nomē v̉ginis q̄dā vice ꝓ quodā ep̄atu rogaſ/
ſet ⁊ ipſi virgini pro illo deuotius caſtitatē ꝓmiſiſſet. ⁊ im
petrato ac etiā impleto qđ petierat.ſe ꝓbiter ac cōtinēter
ſemper geſſiſſet. Ultimo tñ nodū quē nodauerat. factū qđ
pepigerat.ip̄ius libidinis flama v̉gente rupit. ⁊ ſanctimo
nialem quandā (pacti cū virgine initi affectus pede trāſi/
liēs) indecēter cognouit.⁊ xp̄o dedicatā ⁊ deditā violans
defedauit. Ip̄m tamē glorioſiſſima virgo fidelis ⁊ pia ma
ter ipſius miſerta ammonuit ⁊ ad memoriam federis am
monendo reduxit qui tamen cum ꝯtinue ꝓhibitū luxurie
fetorem repeteret.audiuit ſibi dici hūc v̉ſum. Ceſſa de lu/
do qꝛ luſiſti ſatis vdo. Qui nō aduertens nec ab inſolenti
ardore ſe cohibens.de moniali extrahitur. per aerem a de

motibus vehitur. ⁊ in locum ardoris fetidiſſimi collocat A quo nos ꝯſeruare digneť ieſus xp̄s marie filius qui cū pr̄e ⁊ ſpū ſancto eternaliter viuit ⁊ regnat Amen.

Explicit littera. L. Incipit littera. M.

Machabeus.

Cum machabeus fuerit ſtrēnuiſſimus miles. ⁊ ꝓ fide ⁊ lege ſua bellicoſiſſimus. ⁊ ꝓ fide et lege iuſticia ſumme zelauerit. bonos ſuſtinuerit. ⁊ impios punierit. ⁊ templū reparauerit ⁊ mūdauerit. ⁊ ydola eiecerit ⁊ deleuerit. ⁊ tandē ꝓ fide ⁊ iuſticia glõſe occubuerit. Sicut oīa patēt primo ⁊ ſcd̄o Machabeoꝝ libris. Interp̄taturq; machabeus. Protegens vel ꝓtector. ſeu ꝑcutiens aut ingenioſus. merito pōt ſignificare viros in v̄tutibus ſtrēnuos. fidei. legis. iuſticie ⁊ innocētie zelotipos. ſubditoꝝ duces. p̄ncipes vel prelatos. q̄ ſcꝫ templū eccleſie in cultu ⁊ v̄tutū ornatu mundāt ⁊ reparant. ⁊ q̄ vicia ꝑſequunť ⁊ impios puniunt atq; fugant. q̄ ſcꝫ ſunt ingenio ⁊ diſcretione pollentes. bonos ꝓtegentes ⁊ defendentes. malos v̄o ꝑcutiētes et puniētes. ſi neceſſe fuerit ꝓ fide ⁊ iuſticia ſubire mortē nullatenꝰ recuſantes. Vn̄ de quolibet tali p̄ncipe vel p̄lato pōt dici illud. j. Macha. iij. Surrexit inq̄t iudas q̄ vocabať machabeus. ⁊ adiuuabāt eū fratres ſui ⁊ p̄liabanť p̄liū iſrael cū leticia. ⁊ dilatauit gloriam pp̄lo ſuo. ⁊ induit ſe lorica ſicut gygas. ⁊ ꝓtegebat gladio ſuo caſtra. ⁊ ſimilis factus eſt leoni in operibus ſuis. ⁊ ꝑſecutus eſt iniquos ꝑſcrutās eos ⁊c̄. Applica ꝓut volueris ad quēlibet virum iuſtum. Militem. Principem vel p̄latum ⁊c̄.

Macedonia. Macedo.

Nota q̄ macedonia grece eſt ꝓuincia. in q̄ ſcꝫ Alexāder macedo regnauit. q̄ predicāte paulo ⁊ alijs diſcipulis fidē xp̄i credidit et ſuſcepit. Interp̄tať aūt macedonia cōbuſta vel cōbuſtio. ſiue antecedēs vel oriētalis ⁊c̄. Pōt em̄ macedonia ſignificare eccleſiam q̄ ſcꝫ combuſta eſt aduerſitate. oriētalis eſt puritate ⁊ ſanctitate. an̄cedit omēs alias ſectas auc̄te ⁊ dignitate. Et ſic dico q̄ macedonia ſignat virū iuſtū. q̄. ſ. zelo charitatis cōburiť. ſemꝑ in v̄tutibus ꝓficiēdo in meliꝰ naſciť ſeu oriť. ⁊ ſic dignitate ⁊ bonitate alijs an̄ferť Act. xvj. vir macedo quidā erat ſtans ⁊c̄. Vbi nota q̄ talis eſt vir ingēs ⁊ vigoroſus. Macedo. i. cōbuſtus ſeu ardēs ⁊ rigoroſus. Macedo. i. cōbuſtio. ſimplex non varioſus. Quidam firmus non ruinoſus. quia erat ſtans ⁊c̄. Proſequere ſi vis.

Maceria.

Nota q̄ maceria ꝓprie dr̄ paries ad clauſurā inſtitutus ⁊ factus. luto ⁊ lapidibus cōpoſitus ⁊ ad tuitionē domuū ⁊ agroꝝ in circuitu ordinatus. Igiť nota q̄ in ſcriptura reperiť Maceria

Naturalis.
Temporalis.
Spiritalis.

Eſt dico maceria nālis q̄ deſignat corporis ſtructurā. q: reuera corpꝰ humanū maceria dr̄. ꝓ eo q̄ infra illud aīa ꝯtineť atq; claudiť. ⁊ ꝓ eo q̄ luto et lapidibꝰ. i. carne ⁊ oſſibꝰ fabricatur q̄dq; fragili ſtemate cōpoſita faciliter deſtruiť ⁊ faciliter reformať. ⁊ de h̄ dr̄ in pſ̄. q̄. ſ. bō ſilis eſt parieti inclinato et macerie depulſe. Depulſa fuit iſta maceria in xp̄o qn̄ mortuus eſt in cruce. ⁊ ꝑforata ⁊ fracta fuit iſta maceria qn̄ corpus eiꝰ fuit clauis ⁊ lancea ꝑforatū. Ideo ſicut in foraminibꝰ maceriarū ſolēt colūbe nidificare. Sic vere in xp̄i vulneribꝰ ſolent deuote aīe ꝑ iugē memoriā latitare Can̄. ij. Veni colūba mea in foraminibus petre. in cauerna macerie. magna fuit illa cauerna lateris qn̄ fuit lancea trāſfoſſum ⁊c̄. Itē dico q̄ eſt maceria tp̄alis q̄ deſignat rerū armaturā. vicꝫ ꝓtectionē ⁊ iuuamē q̄d pōt q̄s h̄re A Mundanis amicicijs. A terrenis diuitijs. A ꝓprijs induſtrijs ⁊ malicijs. Iſte em̄ ſunt quedā Macerie ⁊ clauſure Quedā ſubſidia ⁊ ꝓtegmina. Sunt dico macerie q̄ facile deſtruunť. ⁊ q̄ occaſione modica diruūť. pſ̄. Vt q̄d deſtruxiſti maceriā eiꝰ et vindemiāt eā oēs trāſeūtes viā. exterminauit eaꝫ aper de ſilua. Et loquiť de qualibet ꝑſona ad ſilitudinē vinee. Verūtn̄ de malis q̄ hic abūdāt ꝓſperitate dr̄ in pſ̄. Nō eſt ruina macerie neq; trāſitꝰ neq; clamor in pla. eo. btīn dixerūt pp̄lm cui hec ſunt. Itē dico q̄ eſt maceria ſpiritalis q̄ deſignat v̄tutum clauſurā. Virtutes em̄ et mādata dei ſunt macerie q̄bus claudiť et cuſtodiť aīa viri iuſti. Etiā boni viri ⁊ boni p̄lati ſunt macerie quibus defendunť. tuenť ⁊ ꝓteguntť eccleſie ieſu xp̄i. Vn̄ xp̄s loquēs de vinea ſua. i. de aīa vel eccleſia dicere pōt illud Oſee. ij. Sepiā viam tuā ſpinis. ⁊ ſepiā eā maceria. Verū tamē aduerte q̄ maceria mādatoꝝ que claudit ⁊ defendit aīam ab ingreſſu aīalium. i. viciorum et demonū. hodie in multis vt plurimū ē deſtructa. Et ideo vinea dn̄i ſabaoth ſcꝫ aīa eſt qn̄q; multipliciter diſſipata. vn̄ Prouerb. xxiiij. Per agrū hoīs pigri trāſiui. ⁊ ꝑ vineā viri ſtulti. ⁊ ecce totum repleuerāt vrtice ⁊ operuerāt ſuꝑficiē eius ſpine. ſed ⁊ maceria lapidū deſtructa erat. Expone ſicut alibi. Itē maceria bonarū ꝑſonarū. q̄ etiā claudit ⁊ defendit eccl'iaꝫ hodie ꝓculdubio eſt ꝯfracta. Vn̄ dn̄s in ſimilitudinē ingrate vinee. loquiť de eccleſia Eſa. v. dicens. Quid ergo inq̄t faciā vinee mee? auferā ſepē eius. ⁊ erit in direptionem. diruam maceriā eius ⁊ erit in cōculcationē. ⁊ aſcēdant ſuꝑ eā vepres ⁊ ſpine. ⁊ mādabo nubibus deſuꝑ ne pluāt ſuꝑ eā. Iſta expone de vinea eccleſie a dn̄o ꝓpter pc̄tā ſua ⁊ ꝓpter deſtructionē ſpiritalis macerie derelicta. ſicut ad l̄raꝫ videmꝰ hodie. Nā ſepes ⁊ maceria bonarum ꝑſonaruꝫ ⁊ p̄latorum deficiūt. ⁊ ſpine ⁊ vepres. i. male ſteriles ⁊ inutiles ꝑſone totum diſſipant ⁊ ꝯfundunt. Et ideo tyranni vineā iſtam ꝯculcāt ⁊ diripiūt. nubeſq; celeſtis influentie et gratie ip̄m hodie parū imbuunt. irrigant ac perfundunt. Sic igitur patet q̄uō maceria ſumiť tribus modis. Vide vbi Paries ⁊c̄.

Machina.

Nota q̄ machine dicunť inſtrumēta bellica ad iaciendū muros ⁊ turres. ⁊ ad iaciendū lapides ordinata. Et ſic dico q̄ machine ſignificāt in bono oīa illa cū q̄bus turres ⁊ edificia vicioꝝ munitioneſq; dyabolice poſſunt deſtrui vel caſſari. ſicut ſunt v̄tutes. mādata. p̄dicatoꝝ v̄ba. ⁊ ſacre pagine documēta. Talibus em̄ machinis vtunť ſancti viri ad edificia dyabolica ꝓſternēda. ⁊ ad ip̄oꝝ molimina ſubuertenda. Exemplo illiꝰ regis iuda q̄ dicebať Ozias. De q̄ dr̄. ij. Paral'. xxvj. Q: ip̄e fecit in hier'lm diuerſi generis machinas q̄s in turribus collocauit ⁊ in angulis portarū vt mitterēt ſagittas ⁊ ſaxa grādia. Expone. In malo v̄o ſignant dyabolicas tētationes. hereticoꝝ machinationes fraudulētoꝝ ⁊ ꝓditoꝝ adinuētiones. tyrānoꝝ potentiā ⁊ ip̄ſoꝝ crudeles inuaſiones. q̄bus. ſ. edificiū aīe. fidei. vel eccleſie quatiť. ⁊ q̄bus virtutū firmitas diſſipať. Vn̄ de Aman dr̄ Heſter. xvj. q̄ quibuſdā nouis ⁊ inauditis machinis mardocheū et heſter petiuit in mortē. Vn̄. ij. Macha. xij. dr̄. q̄ in ciuitate effron machine multe. ⁊ teloꝝ erat apparatus. Ceterra omitto q: pauce ſunt auctoritates.

Mactare.

Mactare idē eſt q̄d tā malleo q̄ȝ gladio aīal morti dare. ſicut eſt qn̄ bos malleo ꝑcuſſus ꝓimiť. ⁊ potiſſime qn̄ aīal ad immolandū ſeu ſacrificandū p̄mo malleo ꝑcutiť. ⁊ poſt ad extrahēdū ſanguinē gladio ꝑforať. Breuiter q̄ȝ vide ꝑ longū ſcripture mactare vt cōiter nō accipiť niſi ꝓ morte aīaliū deo offerendoꝝ. ſeu hoſtiarū aut holocauſtorū. Et iō diſtingue. Q: q̄dā d̄o offerendi ⁊ p̄n̄tādi mactanť ꝑ p̄niam. Quidā ꝑ martyriū. Quidā ꝑ humilitatē ⁊c̄. Traſeo vide de Morte. et in alijs titulis ſynonimis.

Macula.

Nota q̄ macula accipiť ꝓ immundicia. et ſic viſum eſt ſufficienter ſupra in illa auc̄te de luce. Speculū ſine macula et imago bonitať dei. Vide ibi in quarto mēbro auc̄tis. Itē accipiť ꝓ ſigno velleris vel coloris. ſicut de pardo et de panthera dicitur. q̄ habent pelles maculis plenas. i. diuerſis coloribus. orbiculis et picturis. Et talis maculoſitas nihil aliud eſt q̄ȝ coloris varietas. que vt communiter ſignat in bono. q̄uis aliquando ſignificet in malo. Signat em̄ virtutum ortum et varietatē. et ꝯuerſationis picturā ⁊ formoſitatem. ⁊ ſic loquiť Geñ. xxx. vbi fetus qui erāt varij ⁊ maculoſi ceſſerunt in partē Iacob. q: ſcꝫ tales qui ſunt in veſtitu deaurato circumdati. varietate cedunt finaliter in partem dei. Poſſet etiam ſignificare in malo. ⁊ ſic ſignat curioſitatem cōuerſationis. ſicut de quodam verme coloratiſſimo diciť Iſido. q̄ quot habet colores tot habet dolores. Sed vide ſupra de Colore ⁊c̄. Omitto gratia breuitatis. Et ſi vis vi

terius aliquid dicere de illis qui ſpũaliter per vicia macu-
lant̃ ſimiles porcis: qui tunc potiſſime delectant̃: quando
in luto ⁊ fecibus amplius maculant̃. Et ideo ſicut videmꝰ
ꝙ porci taliter maculati in aulis ⁊ cameris nõ admittunt̃.
ne forte om̃ia alia ꝑ eos polluant̃. Sic peccatores in pala
cium ⁊ cameram ſummi regis. ſ. ad eccleſiam tam militã-
tem ꝙ̃ triũphantẽ nõ debent intrare ꝑmitti. ne alios forte
ꝑ ipſos cõtingat vicijs maculari. vel oculos ſumme maie
ſtatis offendi. Om̃ia em̃ que habent aut faciunt pctõres.
ſunt vt cõiter maculata: ⁊ oculis ſumme maieſtati indigna
ta. Nullus. n. mũdus hõ vellet libẽter ſibi miniſtrari in ca
mera vel in menſa ꝑ hoiem maculatũ: vel luto ſeu ſterco-
re inquinatũ. Figura Leuitici. xxij. vbi dr̃. De manu alie-
nigene non offeretis panes deo veſtro. aut quicquid aliud
dare volueritis: quia corrupta et maculata ſunt omnia.
Et nota ſi vis ꝙ in ſcriptura reperitur Macula in

Carne. Primo dico ꝙ macula in carne eſt luxuria.
Veſte. Iſta em̃ macula maculauit ruben cubile pa-
Ore. tris ſui. qñ cõcubuit cũ cõcubinis ipſius Ge-
Fauce. ſis. xxxv. Unde ſibi dicit̃ Geneſ. xlix. in male-
Facie. dictione patris. Ruben inqt non creſcas: q̃a
Luce. aſcendiſti cubile patris tui: ⁊ maculaſti ſtratũ
Pariete. eius: ⁊ benedicit. Non creſcas: q̃ reuera ma-
Viſione. cula luxurie facit hoiem decreſcere tam in vir
Manu. tutibꝰ ꝙ̃ in bonis operibus. exẽplo Salomo-
Sinu. nis q̃ poſtq̃ȝ ſe dedit luxurie. decreuit in virtu

tibus ⁊ in fama. Uñ ſibi dicit̃ Ecci. xlvij. Inclinaſti femo
ra tua mulieribus: poteſtatẽ habuiſti in corpe tuo. dediſti
maculam in gloria tua. Nõ ſic chariſſimi: ſed ſimus abſq̃ȝ
macula carnis. Iuxta illud Iude. Odientes eam que car
nis eſt maculatã tunicam. Secũdo dico ꝙ macula ve-
ſtis eſt auaricia. Veſtis em̃ exteriorem ſubſtantiaȝ ſignat.
in qua ꝓcerto macula ponit̃. quando indebita parcitas ⁊
auaricia comitat̃. Iſta em̃ eſt macula lepre. que veſtem in
qua erat comburi faciebat. ſicut dicit̃ Leuitici. xiij. Talem
maculam nõ habebat ille. de quo dr̃ Ecci. xxxj. Beatus di-
ues qui inuẽtus eſt ſine macula. Et qui poſt aurũ nõ abijt
nec ſperauit in theſauris pecunie. Quis eſt hic ⁊ laudabi-
mus eum? quaſi diceret. Pauci ſunt tales diuites. Ter
tio dico ꝙ macula ſeu macule oris ſunt vaniloquia. videli
cet iactantia. detractio. garrulitas: ⁊ ſimilia. Macula em̃ ⁊
immundicia porci maxime apparet in ore. Unde de vicio
lingue dicit̃ Iaco. iij. Lingua inqt ignis eſt: ⁊ vniuerſitas
iniquitatis: conſtituit̃ in membris noſtris: que maculat to
tum corpus ⁊ inflamat rotam natiuitatis noſtre. Quar
to dico ꝙ macula faucis eſt caſtrimargia. Hoc ẽ dictu. Vi
cium gule. Magna em̃ eſt macula in moribus quãdo q̃s
gule delicijs eſt infectus. De quibus dicitur in Canonica
Iude. Hij ſunt in epulis ſuis macule cõuiuãtes. ſine timo
re ſemetipſos paſcentes. nubes ſine aqua. arbores autum
nales. Semetipſos paſcentes inqt. quaſi diceret. Iſti non
curãt de paupibus paſcendis: ſed de ſe ſoluȝ. Nubes ſine
aqua dicunt̃ ⁊ arbores ſine fructu: quia ſcilicet alios nõ ir
rigant neq̃ȝ paſcunt. ij. Pet. ij. Macule delicijs affluentes
in cõuiuijs ſuis. Quinto dico ꝙ macula faciei eſt inſo-
lentia ſeu etiam inhoneſta apparentia. In facie em̃ nõ be-
ne ſedet macula: quia etiam ſi om̃ia alia membra ſunt pul
cra. totũ nihil eſt ſi facies fuerit maculata. Sic vere ſi totũ
corpus morale virtutibus ſit decorum. in facie tamẽ que ꝑ
ceteris membris enitet ſemp nuda. hoc eſt dictu. In exte-
riori cõuerſatione ſit macula alicuius conditionis inhone
ſte ⁊ inſolentis: totum inficit̃. ⁊ tota virtutum aliarũ cõge
ries deturpatur. Et inde eſt ꝙ ſumme cauẽt pulcre pſone
ne facies appareãt maculate. Quis em̃ luna ſit pulcerri-
ma: quãdo tamẽ cõſiderat̃ illa macula que apparet in ipa
totam ſuam pulcritudinem reddit infamẽ. Ideo bene di-
cit̃ viro perfecto Iob. xj. Si inquit iniquitatẽ que ẽ in ma
nu tua abſtuleris a te: ⁊ nõ mãſerit in tabernaculo tuo iniu-
ſticia: tunc leuare poteris faciem tuã abſq̃ȝ macula: ⁊ eris
ſtabilis ⁊ non timebis. Sexto dico ꝙ macula in luce eſt
infamia. Sicut em̃ ſpeculũ nouũ ad aſpectũ mulieris mẽ-
ſtruate maculam contrahit. que per quãcunq̃ȝ fricaturam
poſtea non recedit. Luna etiam licet clara quandam inna
tam maculam ſecum portat: que ipſius pulcritudinẽ ma-
culat. ⁊ deturpat. Sic infamia impreſſa alicui etiam iniu-
ſte ſolet fricatione ſeu purgatione qualibet non obſtantẽ
ipſius oſſibus inherere: ⁊ claritatem ſui nominis aliquali
ter obſcurare Hiere. ij. Si laueris te nitro maculata es.
Cauendum eſt igitur a tali macula que ſic difficiliter mũ-
dat̃. Unde Ecci. xxxiij. In omnibus operibus tuis precel-
lens eſto. ne dederis maculam in gloriam tuam. Septi-
mo dico ꝙ macula parietis eſt ſuperbia. Alti em̃ parietes
ſm̃ legem dicebant̃ quãdoq̃ȝ contrahere maculam lepre.
Sicut dicitur Leuiti. xiiij. Que macula erat quãdoq̃ȝ cau-
ſa quare totus paries deſtruebatur: vel tanq̃ȝ maculatus
⁊ immũdus abhominabat̃ ⁊ horrebat̃. Reuera talis eſt
macula ſuperbie: quia ſciliȝ iſta eſt q̃ altos parietes plus
inuadit. id eſt altas ⁊ ſolennes perſonas: ⁊ etiaȝ quãdoq̃ȝ
cauſa eſt ꝙ temporaliter ⁊ ſpũaliter deſtruunt̃ ⁊ ꝙ in alio
rum abhominationẽ vertunt̃. vnde Deutero. xvij. Nõ im
molabis domino deo tuo ouem aut bouem in quo eſt ma-
cula: quoniã abhominatio eſt: ſequitur. Nullus deinceps
intumeſcat ſuperbia. Bos enim cum cornibus ſupbos ⁊
ouis cum vellere diuites ſignant. Talibus precipit̃ Ecci.
xxxiij. Ne dederis maculam in gloriã tuã. Octauo dico
ꝙ macula in oculo ſeu in viſu eſt malicia ſeu etiã inuidia.
Quidã em̃ ſunt qui in viſu ⁊ in oculo ꝯſideratõis ſue ſem-
per habẽt aliquã maculã alicuiꝰ ſiniſtre intentionis. inui-
die vel ꝓditionis. Iſti ſunt in q̃bus videt̃ dñari ꝯſtellatio
lunaris: q̃ ſm̃ aſtrologos q̃ in lune oppoſitione ſiue ple-
nilunio naſcunt̃. macula vel alio vicio in oculo raro carẽt
⁊ ſemp habẽt ſiniſtrũ oculũ dextro groſſiorẽ. ſicut ponit li-
ber de ꝓprietatibꝰ rerum. Luna em̃ mutabilis eſt incõſtan-
tia ſeu rerum abundantia: q̃ ꝓcerto illi q̃ iſtis ſunt ſubdi
ti vel amici. ſunt in oculo ꝯſideratiõis ꝑ maculas inuidiẽ
⁊ malicie multotiẽs deprauati. vñ Leuit̃. xxj. Hõ q̃ habuẽ
rit maculã nõ offeret panes deo ſuo: nec accedẽt ad mini-
ſterium eius ſi cecus fuerit ſi claudus. ſi paruo vel grandi
vel torto naſo. ſi fracto pede. Sequit̃. Albuginẽ habẽs in
oculo ſuo. om̃es em̃ iſti per maculã pñt referri ad peccata
malicie ⁊ inuidie ſeu etiã fraudis. ꝓditionis ⁊ fallacie: q̃a
ſ. ibi apparet claudicatio: tortuoſitas fractio cecitas ⁊ nõ
recta inceſſio vel opatio. Expone ⁊ dilata melius. No-
no dico ꝙ macula in manu ẽ iniuſticia. Et reuera q̃ habet
manus maculatas nõ eſt dignus venire ad mẽſam hoim
honeſtoꝝ. Et ideo hõ ſolet manꝰ ſuas lauare ⁊ tergere: vt
immaculatus valeat apparere. Sic vere dico ꝙ ſi in ma-
nibus. i. opationibꝰ nr̃is appareat macula iniuſticie. nun-
q̃ȝ digni erimus accedere ad mẽſaȝ celeſtis glorie: ſeu etiã
ad menſam ꝑlature vel eminẽtie. Illic em̃ nõ debet admit
ti niſi ille q̃ ingredit̃ ſine macula: ⁊ opat̃ iuſticiã: ⁊ cui loq̃
tur veritatẽ ⁊c̃. Quod tñ eſt ꝯtra multos iudices ⁊ ꝑlatos
⁊ etiam ꝯtra ſymoniacos: qui. ſ. manꝰ habẽt munéribꝰ ma
culatas. Contra etiã impios ⁊ crudeles q̃ ſanguine inno-
centiũ maculant manꝰ ſuas. ꝯtra q̃s dr̃ Iob. xxxj. Se de-
clinauit pes meus de via: ⁊ ſecutus eſt oculus meꝰ cor mẽ
um: ⁊ manibꝰ meis adheſit macula. ſerã ⁊ alius comedet
⁊ ꝓgenies mea eradicet̃. Et reuera iſta ſepe ꝯtingũt: q̃. ſ.
illoꝝ q̃ ꝑ iniuſticiã ⁊ ſymoniã maculati ditant̃ ⁊ maculã-
tur. ⁊ in acutum altitudinis exaltant̃. ꝓgenies et familia
nõ ꝑſeuerat ſed eradicat̃. Decimo dico ꝙ macula in ab-
ſcondito ſeu in ſinu eſt ypocriſis ſeu blandicia. Iſta em̃ in-
terius latet. vñ Hiere. ij. Si laueris te nitro: ⁊ multiplica-
ueris tibi herbã borith. maculata es iniq̃tate tua. O quot
ſunt hodie tales qui. ſ. exterius ſunt loti ⁊ mũdi. interiꝰ vero
diuerſis vicijs maculati. Nõ ſic homo: ꝫ ſit ſpeculum ſinẽ
macula ⁊ imago bonitatis dei Sap. vij. Igit̃ dico ꝙ q̃ ta-
libus maculis eſt infectus deo ſeu dei ſeruitio nullatenus
eſt acceptus. Beati ꝙ̃ immaculati q̃ ambulant in lege dñi.
Suffiat. Vide. ꝫ. vbi immaculatus.

Madian.

Nota ꝙ Madian fuit filius abrahe
⁊ cethure ſicut dr̃ Geñ. xxv. a q̃ ꝓplus
madianitarũ: qui q̃uis circũciſionẽ recipent: ydola tñ co-
lebant: ⁊ ꝓplis iſrl̃ inimici erant: ⁊ ipſis inuidebãt ꝓ viri-
bus ⁊ nocebant: ⁊ in eoꝝ tribulationibus gaudebant. In-
terpretatur aũt madian reſpõdens aut dimicãs. ſiue iniq̃
tas aut contradictio. Igit̃ ꝑ madian põt intelligi dyabo-
lus vel pctõr: vel etiam ꝓplus vel cõitas reprobo ꝝ ⁊c̃.

Dilata ⁊ expone ꝓut volueris ⁊c.

Magdalena. que primo fuit peccatrix poſtea fuit ſancta interpretatur magnifica premunita pnuncia turrenſis aut defenſibilis. Applica ꝓut vulneris ad beatam Magdalenam vel quemlibet penitentem.

Magis. aduerbiū ſignat augmentū ⁊ ſupabūdantiam quātitatiuā. Et pōt accipi in bono ⁊ in malo. Primo ergo dico ꝙ magis in bono deſignat bonā ſupabundātiam ⁊ crementū: bonū etiam additamentū Sicut de charitate dicitur Philip. j. Charitas veſtra magis ac magis abundet. Nota ergo ꝙ boni abundant In

Humilitate ⁊ ſubiectione.
Subtilitate ⁊ diſcretione.
Seueritate ⁊ correctione.
Societate ⁊ affectione.
Penalitate ⁊ afflictione.
Conſtantie ſtabilitate.

Abundāt dico iuſti in humilitate. vn̄ Dauid in pſ. Elegi abiectus eē in domo dei magis q̄ habitare i tabernaculis peccatoꝝ. Itē abundāt in ſagacitate. Vn̄ Prouerb. viij. Doctrinā magis q̄ aurū eligite. Item abūdant in ſeueritate Prouer. xvj. Iniciū vite bone facere iuſticiam. accepta aūt eſt apud deū magis q̄ immolare hoſtias. Quia ſicut dicitur Prouer. xxviij. Qui corripit hoiē magis gratiam inueniet. Itē abundāt in ſocietate. Quia ſicut dicitur Prouerb. xviij. Vir amabilis ad ſocietatem magis amicus erit q̄ frater. Item abundāt in penalitate. Quia ſicut dicitur Eph. iiij. Qui furabatur iam nō furetur. magis aūt laboret manibus ſuis. Itē abundant in cōſtantie ſtabilitate ſicut apparuit in Moyſe qui magis eligebat affligi cū populo dei q̄ tpalis peccati habere iocunditatē: ſicut dicitur Heb. xj. Sed de iſta pluralitate qua quis oportet magis in vna virtute abundare. Vide. j. de Melius vel de me... i. Magis ergo pōt ſignare ꝑ ſupabundantiā in bono. Secūdo ſignat ſupabundātiā in malo. Circa qđ nota ꝙ quidā ſunt quoꝝ malicia ſemꝑ augetur ⁊ ſꝑ magis ac magis fiunt mali. Figurati in muliere emorroiſſa cui nullus medicoꝝ poterat ꝓfuiſſe. ſed magis ac magis deterius habebat. ſicut dicitur Marci. v. Siles aīalib⁹ crudelib⁹ ⁊ iniq̄s q̄ mag abundant in filijs q̄ domeſtica ⁊ vtilia. ſicut patet de cane reſpectu ouis: q2 vere mali fructificāt magis in malo q̄ boni faciāt in bono. Unde nota ꝙ mali hodie abundant In

Inani gloriatione.
Supba obſtinatione.
Brigoſa altricatione.
Filioꝝ affectiōe ⁊ dilectiōe.
Carnali delectatione.
Mandatoꝝ p̄teritione.

Dico igitur ꝙ abundāt in inani gloriatione: q2 ſicut dicitur Ioh. xij. Mali dilexerūt hoim gloriam magis q̄ dei. Dico in ſupba obſtinatiōe. vn̄ Prouer. xxix. Vidiſti hominē velocē ad loquendū: ſtulticia magis ſperāda eſt q̄ illius correctio. Dico in brigoſa litigatione. Vn̄. j. Thim. j. monet ap̄lus. ne intendatur fabulis que inquit magis generant lites. Item in filioꝝ affectione. Vn̄ heli fuit dictū. j. Reg. ij. Honoraſti filios tuos magis q̄ me. Itē in carnali delectatiōe. ij. Thi. iij. Voluptatis amatores mag q̄ dei. Itē in mādatoꝝ p̄teritione. vn̄ Hie. v. Ibo inq̄t ad optimates ⁊ loq̄r eis: ⁊ ecce ipſi magis cōfregerūt iugū. Iſtud eñ breuiter ē veꝝ ꝙ mali in h̄ mūdo ceteri hoib⁹ Magis

Inaniter gloriantur.
Pertinacitur obſtinantur.
Verbaliter altricantur.
Ad filios inclinantur.
Carnaliter delectantur.
Dei mandata p̄te-

reunt ⁊ tranſgrediuntur. Et hec igitur ſufficiāt de magis. Vide. ſ. de Abundare: ⁊ infra de Maioritate. Si vero vis de mag. magis dicere. Dic ꝙ magis quandoqꝫ ſumitur cumulatiue. ſicut cū dicitur Mat. xx. At illi multo magis clamabant. Quandoqꝫ ſumitur cōpatiue: ſicut cū dicitur. Iſtud mihi placet magis q̄ illud. ſicut Prouerb. viij. Doctrinā magis q̄ aurū eligite. Quia reuera ex libertate animi magis placet vnū q̄ aliud. De magis igitur inq̄tū ſignat ꝓfectū. augmentū ⁊ ꝯtinuationē in bono vl' in malo dicamus illud. j. Theſ. iiij. Accepiſtis inq̄t a nobis queadmodū oporteat vos ambulare ⁊ placere deo vt abūdetis magis. Nam cū deſideriū nature ſit inquietū ⁊ inde eſt ꝙ oīs res quāto magis accedit naturaliter ad terminū: tanto magis accelerat vt poſſit ꝑuenire ad finem cupitum ⁊ intentū: ſicut patet de leuibus ſurſum aſcendētib⁹. ⁊ de grauibus deorſum deſcendētibus: que quāto magis accedunt ad terminū: tanto magis ac magis accelerāt ad motum ſuum. Deſideriū eñ ⁊ natura cuiuſlibet rei ē magis ac magis verſus finem velle ꝓcedere: ⁊ magis ac magis ad terminū ſe mouere. Sic vere dicam in moralibus: q2 reuera motus animi naturalis qn̄ ad aliquem finem ſe determinauerit. ⁊ inclinauerit ſiue ad bonū ſiue ad malū. quāto magis ꝓfecerit ⁊ cōtinuauerit: tanto procerto feruentius ⁊ violentius ſe mouebit: ⁊ tāto magis ſe mouere ad ipſum terminū delectabit: ⁊ tanto magis in fine q̄ in principio abundabit. Exemplo fluminis qđ quāto magis appropinquat ad mare: tanto magis violenter tendit: et tanto magis abundāter cadit. Sic etiā aīa deuota quanto magis accedit ⁊ appropiat ꝑ cōtemplationem ad maieſtatis diuine cognitionē: que eſt finis ⁊ terminus ad quē tendit et aſpirat: tanto magis in charitatis ardore eſtuat atqꝫ flagrat: ſicut patet in illo verbo iam dicto Philip. j. Charitas veſtra magis ac magis abundet. Et illud Iob. xlij. Bn̄dixit dominus nouiſſimis iob magis q̄ in principio. In malo vero de iudeis dicitur Ioh. v. Q2 ꝓpter opera q̄ xp̄s faciebat in ſabbato iudei magis querebāt eum interficere. De malis etiam dicitur Marci. xv. Q2 principes cōcitauerūt turbā vt magis barraban peterēt. Siue ergo magis accipiatur ꝓfectiue ſiue accipiatur compatiue: dico ꝙ boni habēt ſuū magis qđ debēt eligere. mali vero ſuū mag quod ſolēt diligere. Boni q̄ volūt. Vnū mag fortis ꝯſtantie. dū contemnūt mortis imperiū. Vnū magis tute fiducie. dū eligunt clauſtri ſuſpiriū. Vnū magis docte prudentie. dū preponūt ſenſus myſterium. Vnū magis vere iuſticie quo infligunt pene cauteriū. Vnū magis pure mundicie quo declinant carnis contagiū. Vnū magis dulcis clemētie. q̄ ſupportāt fratrū naufragiū. Vnū magis digne fragrantie quo ꝓcurāt fame fumigiū. Vnū magis ꝑſeuerātie quo tolerāt mūdi litigium. Dico ergo ꝙ boni ⁊ iuſti volunt et deſiderāt vnū magis fortis ꝯſtantie. Et iſtud eſt illud magis q̄ ipſi magis eligūt mortē q̄ vitam: ⁊ magis mūdi tribulationē q̄ pacem. Exemplo bonoꝝ militū qui magis volunt eſſe in forti bello q̄ debili: ⁊ magis in periculo q̄ tuto vn̄ Thobias dicebat Thob. iij. Precipe in pace recipi ſpiritū meū. expedit eñ mihi mori magis q̄ viuere: ſicut de illis. j. Mach. j. dicitur ꝙ ipſi elegerūt magis mori q̄ cibis coinquinari gentiliū. Et ap̄ls de ſeipſo dicebat. j. Coꝝ. ix. Bonū inq̄t eſt mihi magis mori q̄ vt gloriam meā quis euacuet. Quia reuera vir ꝑfectus multo magis eligit mori ⁊ pati mortem q̄ alicui facinori cōſentire. In iſto eñ caſu verificatur illud qđ dicitur Eccs. iiij. vbi dicitur. Laudaui mag mortuos q̄ viuentes. Itē dico ꝙ iuſti ꝑeligunt vnū magis tute fiducie. ⁊ iſtud eſt: q2 ꝓcerto magis eligūt in religiōe vel in ſtatu pnie tute ⁊ ſecure viuere ⁊ humiliter manere q̄ in mūdi delicijs habitare pſ. Elegi abiectus eſſe in domo dei mei magis q̄ habitare in tabe. peccatoꝝ. Item eligūt vnū magis docte prudentie Prouer. viij. Accipite diſciplinā ⁊ nō pecuniā: doctrinā magis q̄ aurū eligite. Melior ē eñ ſapia cunctis opib⁹. Itē eligūt vnū magis qđ ē vere iuſticie Prouerb. xvj. Iniciū vite bone facere iuſticiā: accepta eñ eſt apud deū magis q̄ imolare hoſtias. Igitur faciam⁹ iuſticiā nos ⁊ alios puniendo ⁊ corrigēdo: q2 ꝓcerto ſicut dicitur Prouer. xxviij. Qui corripit hoiem magis poſtea grām inueniet apud eū q̄ qui ꝑ lingue blandimēta decipit. Itē eligūt vnū magis pure mūdicie: q2. ſ. mag diligūt caſtitatē q̄ carnalitatē: ⁊ mag carnis mūdiciā q̄ luxuriā Sap. viij. Cū eſſem magis bon⁹ veni ad corpus coinq̄natū. Et merito q2 ꝓcerto: ſicut dicitur Ecci. xxv. Cōmorari leoni ⁊ draconi placet mag q̄ habitare cū muliere nequā. Itē eligūt vnū magis qđ eſt clemētie Ecci. xxix. Pone theſaurū tuū in preceptis altiſſimi: ⁊ ecce magis ꝓderit tibi q̄ aurū. cōclude elemoſynā in corde paupis. Itē eligūnt vnū magis digne fragrācie. hoc ē dictū. bone ⁊ honeſte fame Ecci. xlj. Curā habe de bono noie: hoc eñ magis ꝑmanebit in te q̄ mille theſauri. Itē eligūt vnū mag ꝑſeuerātie ſeu patie. Vn̄. j. Coꝝ. vj. Quare non mag iniuriā accipitis: quare nō mag fraudē patimini. Et breuiter viri boni mag eligūt virtutes q̄ vicia. eternalia q̄ tpalia. bona q̄ mala. Et hec ſufficiāt Vide. j. vbi Plus. ⁊. ſ. vbi Amplius ⁊c.

Magiſter. Nota ꝙ mgr̄ eſt ille qui alios regit ⁊ docet. ⁊ q̄ alijs impat ⁊ dn̄at. Et

Ideo magr̄ ſignat doctores. ꝑdicatores. ductores. tutores ⁊ quoſcū̄qꝫ boim ꝑlatos. iudices ⁊ gubernatores. Poſſunt igitˀ principes ⁊ ꝑlati: ⁊ iudices ⁊ ꝑdicatores ⁊ eruditores magroꝝ noie appellari. Et dico ꝙ pn̄t accipi in bono ⁊ in malo. Et ideo notandum ꝙ nomen magiſtri eſt Nomen

Honoris.
Timoris.
Amoris.
Prelationis.
Diſcretionis.
Perſectionis.
Dilectionis.
Correctionis.

Iſta enī ſunt officia boni magr̄i ꝙ poſſit alios inſtruere ⁊ docere. qualiter debeāt taliter viuere vt poſſint vitā ꝑpetuā obtinere. Ita ꝙ congrue poſſit ei dici illud Math. xix. ⁊ Marci. x. Magr̄ bone q̄d faciendo vitā eternā poſſidebo? De illis igitˀ qui in eccl̄ia vel in ſeculo cōſtituuntˀ magr̄. pōt exponi illud verbū Gen̄. xlvij. Si q̄s nouiſti viros induſtrios conſtitue eos magr̄os pecoꝝ meorū. In q̄bus verbis aduerte. ꝙ tales mgr̄i debent diligēter examinari. Debent patiēter fortificari. Debent doctifice illuminari. Debēt canonice intronizari.

Magiſter enī debet
Honorari.
Timeri.
Amari.
Preferri.
Eſſe diſcretus.
Eſſe ꝑfectus.
Diligere
Corrigere.

Primū facit ſagax diſcuſſio. Si q̄s inquit nouiſti. Sed ſcd̄m fortis ꝑfectio: q2 debent eſſe viri. Sed tertium prudēs diſcretio: q2 debēt eſſe induſtrioſi. Quartū vo iuſta ꝓmotio. q2. ſ. debent cōſtitui magr̄i. Primo ḡ dico ꝙ tales debēt diligenter examinari. qđ oñditˀ cum dī. Si q̄s nouiſti. Et loquitˀ prelato ſuꝑiori: q2. ſ. ille qui alios magr̄os inſtituit ⁊ prefectos: debet eos ꝑmo cognoſcere. diſcutere ⁊ examinare. et de eoꝝ cōditionibꝰ ſufficiētijs ⁊ moribꝰ ſe diligētius informare. ſm̄ enī apl̄m. j. Thim̄. v. Nemini ſunt cito manꝰ imponēde. Antiq̄tus enī nullus miles ꝯſtituebatˀ niſi añ oia ꝓbaretˀ pſ. Dñe ꝓbaſti me ⁊ cognouiſti me. Medici etiā neceſſe eſt ꝙ ſpēs ſuas cognoſcāt ⁊ videāt anteq̄ꝫ in electuario ipſas ponāt. Pugiles etiā ꝑmo ſolēt equos ſuos diligenter videre ⁊ ꝓbare: anteq̄ꝫ onus prelij eiſdem audeāt cōmittere. Quia breuiter nulli eſt onus ꝑlationis vel publici officij ꝯcedendū: niſi primo diligēter ꝓbetˀ ⁊ niſi mores ipſius cognoſcantˀ. Si q̄s inq̄t nouiſti. Ideo ꝑcipitˀ Prouerb. xxvij. Diligēter agnoſce vultū pecoris tui: tuoſq̄ꝫ greges cōſidera. Vñ ſuꝑiori debet dici illud Nume. xj. Noſti ꝙ ſenes ppl̄i ſunt ⁊ magr̄i. Quia. ſ. ad illuꝫ ꝑtinet noſcere ꝓmouēdos ⁊ magiſtrādos ⁊ eoꝝ ſufficiētias ꝓuidere. Sacerdotes enī ⁊ leuite anteq̄ꝫ ꝯſecrarentˀ. ad oſtiū tabernaculi ſacerdotibꝰ ⁊ maioribꝰ offerebantˀ. vt diligēter viſo ꝙ in eis nō eſſet aliqua macula ad ſuū officiū admitterentˀ. ſicut dī Exo. xxviij. Applica ad te aaron ⁊ filios eius. ⁊ Nume. viij. Applica leuitas ad oſtiū tabernaculi ⁊c̄. Ad denotandū ꝙ illi q̄ debent fieri leuite vel ſacerdotes. id ē. q̄ debent aliqđ officiū ſeu gradū vel magiſteriū pre alijs obtinere. ꝑmo debent ad ſuꝑiores applicari. ⁊ viſo et cognito ꝙ nullā habeant inſufficiētie maculā. tunc debēt ad dictū magiſteriū ordinari. Vt de tali dicatˀ illud Mat. xij. Magiſter volumꝰ a te ſignum videre. Si q̄s ergo noſti. q. d. neceſſe eſt ꝙ ꝑmo noſcas: q2. ſ. ipſi debēt diligēter examinari.

Secūdo dico ꝙ ipſi debēt patiēter fortificari. Viros inquit: q2. ſ. iſti debēt eſſe fortes. conſtantes. ꝑfecti ⁊ virtuoſi. Viri enī. i. virtuoſi debent eſſe ꝓpter tria. vꝫ Ad ſubditorū

Correctionem.
Diſcipuloꝝ defenſionē.
Inferiorū refectionē.

Mgr̄i enī debent ſubditos viriliˀ corrigere Luce. xix. Magiſter increpa diſcipulos tuos. Itē debent eos vtiliter defendere. Vñ Marci. iiij. Magr̄ nōne ad te ꝑtinet: q2 ꝑimus? q. d. Ad te ꝑtinet ſaluare. Itē debent eos benigniter reficere. vñ Marci. xiiij. Magr̄ dicit. vbi eſt refectio mea vt cū diſcipulis meis manducem? Vt ſic de talibꝰ magr̄is dicatˀ illud Eccl̄i. xliiij. Hij ſunt viri miſcdie. Viros ergo inq̄t. Vide de viro. ⁊. ſ. in multis titulis. q2 plures ſunt auctoritates diuiſe. Unde Exo. xviij. Prouide de om̄i plebe viros potētes ⁊ timētes deū. in quibus ſit veritas: ⁊ qui oderūt auariciaꝫ: ⁊ cōſtitue ex eis tribunos ⁊ centuriones ⁊ decanos. Vide eam. ſ. de Excelſo. Iſti igitˀ debēt viriliter fortificari. Viros inq̄t.

Tertio dico ꝙ iſti debent doctifice ⁊ ſagaciter illuminari: quia. ſ. iſti debēt eſſe illuminati ꝑ ſciam ⁊ doctrinā. qđ oſtenditˀ in verbo. Induſtrios. Induſtria enī idem ē ꝙ certa ſcia vel prudentia. que. ſ. ſumme requiritˀ in magr̄o ſpiritali. Unde. iij Reg. xj. dicitˀ. Vidēs ſalomon adoleſcētem bone indolis ⁊ induſtriū cōſtituit eum prefectuꝫ. Corꝑa enī ſuꝑiora ſunt lumine pleniora: q2. ſ. illi q̄ ſunt alioꝝ magr̄i ⁊ ſuꝑiores. debent eſſe lumine ſapie ⁊ prudētie pleniores. Vñ nota ꝙ tales magr̄i debent eſſe prudentes ⁊ docti. Vt ꝑ ip̄os ſubditi

Exemplariter precedentˀ.
Salutariter doceantˀ.
Singulariter cōſulentur.

Debēt enī boni mgr̄i alios ꝑ bonū exemplū precedere Math. viij. Magr̄ ſequar te quocūq̄ꝫ ieris. Item debent eos in bonis moribꝰ inſtruere. vñ Math. xxij. Magr̄ ſcimus q2 verax es: ⁊ viam dei in veritate doces. Item debēt eis in agilibus cōſulere. Iđ petebat qui dicebat Luce. xviij. Magr̄ bone quid faciendo vitam eternā poſſidebo? q. d. ad te ꝑtinet cōſulere quid ſit agendum. Patet ergo ꝙ iſti debent ſagaciter illuminari.

Quarto dico ꝙ ipſi debent ſublimiter auctorizari ⁊ intronizari: quia. ſ. ipſi debēt eſſe magr̄i pecorum. i. ſubditorum: dicētes illud Ioh. xiij. Vocatis me magr̄ ⁊ dñe ⁊ bn̄ dicitis. ſum etenim. Sed nota ꝙ illi q̄ magr̄i. i. ꝑncipes: iudices: vel prelati cōſtituuntˀ: q̄tuor ꝯditiones debēt hr̄e ⁊c̄. Vide bn̄. ſ. de excelſo vbi ponitˀ illa auctas. Cōſtituit eum ſuꝑ excelſam terrā ⁊c̄. Patet ḡ quō magr̄ ſumitˀ in bono.

Sed adhuc dico ꝙ magr̄ pōt ſumi in malo. Et ſic nota ꝙ multa ſunt genera maloꝝ magr̄oruꝫ. Sunt enī Magr̄i

Crudeliſſimi.
Mendaciſſimi.
Nimis ignorātes.
Valde gloriātes.

De magr̄is crudelibus dī Exo. j. Or pharao ꝯſtituit viros impios ⁊ iniq̄s magr̄os operū vt affligerēt filios iſrl̄ oneribus. De magr̄is mēdacibus dī. ij. Pet. ij. In vobis erunt magr̄i mendacioꝝ. De magr̄is ignorātibus dī Ioh. iij. Tu magr̄ in iſrl̄ es ⁊ hec ignoras. Et Heb. v. Cum deberetis mgr̄i fieri ꝓpter tp̄s: rurſum indigetis vt doceamini. De magr̄is gloriātibꝰ dī. ij. Thim̄. iiij. Coaceruabunt ſibi mgr̄os pruriētes auribꝰ. i. auditū vane glorie appetētes. Et hec de malis magr̄is ſufficiant.

Magiſtratus. Nota ꝙ Magiſtratus qñq̄ꝫ accipitˀ ꝓ ipſo officio ſeu magiſterio publico in q̄ cōſtituuntˀ illi q̄ habēt rem publicam gubernare. Qñq̄ꝫ vo ſumitˀ magr̄atꝰ ꝓ illis ꝑſonis q̄ in talibus officijs ꝑferuntˀ. Et de iſtis ſi vis nō ꝙ dn̄t eē Ceterꝭ

Liberiores ꝓ tenendis magnis honoribꝰ.
Clementiores ꝓ tuendis pauperibus.
Sagatiores ꝓ fouendis cauſis in iuribus.
Sinceriores ꝓ agendis ſanctis opibus.
Seueriores ꝓ plectendis prauis ſceleribus.

Igitˀ dico ꝙ magr̄atus ⁊ ꝑſone publice debēt eſſe ceteris liberiores ⁊ in honoribus ampliores. Debent enī alios in gradu et ſtatu precellere: honoribus et priuilegijs precedere: vt. ſ. ip̄os alij debeant revereri ⁊ eis efficaciter obedire. De libertate enī taliū ſatꝭ apparebat apud romanos: vbi illi q̄ erāt in aliq̄ publico mgr̄atu durāte ipſo nō poterāt ſuꝑ quocūq̄ꝫ crimine cōueniri. imo neceſſe erat ꝙ finiretˀ ſuū officiū ⁊ expectaretˀ anteq̄ꝫ q̄s poſſet ſibi dicere aut eū ſuꝑ crimine moleſtare. Liber enī debebat eſſe durante officio: ⁊ honoris ⁊ libertatis gaudere priuilegio Iudith. ij. Holofernes vocauit duces ⁊ magr̄atus virtutꝭ aſſirioꝝ. Vñ de dignitate ⁊ ꝑtāte talis mgr̄atus dī. j. Mach. viij. Or romani cōmittūt vni hoi mgr̄atū ſuū ꝑ ſingulos annos dñari vniuerſe terre ſue. ⁊ oēs obediūt vni. ⁊ inuidia ⁊ zelus nō eſt intˀ eos. Sunt igitur ceteris liberiores.

Itē dico ꝙ iſti debent eſſe ceteris clemētiores. ſ. ad cās pauperū ꝯfouēdas ꝯ̄ maliciā tyrānoꝝ. Vñ dī de illis magiſtratibꝰ q̄ videtes iuſticiā pauli ⁊ ſyle ꝑceperūt ꝙ de carcere liberarentˀ Actˀ. xvj. Vñ ibidē. Miſerūt magr̄atus vt dimittamini.

Itē debēt eſſe ceteris diſcretiores ſeu ſagaciores. ad qđ pōt applicari: licꝫ extorte illud Nee. vij. Congregaui optimates ⁊ mgr̄atꝰ ⁊ inueni librū cēſus eoꝝ. Et etiā de diſcretōe ⁊ tꝑantia taliū pt̄ dici illđ Actˀ. v. Or abijt magr̄atꝰ cū miniſtris ⁊ adduxit apl̄os. ſ. in ꝯſiliū ſine vlla vi.

Item debent eſſe ceteris ſinceriores. ſ. in cōſciētia: q̄ꝛ omia que agūt debēt facē iuſte: pure ſancte: ſinceriter atq̄ꝫ mūde: ⁊ cum mūda ⁊ ſancta intentione Nee. xij. Steterūt duo chori laudātiū in domo dei. ⁊ ego ⁊ dimidia pars magiſtratuū mecū.

Item debent eſſe ceteris ſeueriores. ſcꝫ ad malos puniēdū: ⁊ exterminādū quādo nō poſſunt alˀs caſtigari. Unde. ij. Eſdre. j. dicitˀ. ꝙ magiſtratus alligauit ioachim ⁊ duxit in egyptum. Iſta ergo poſſunt dici de ma

giſtratoꝝ in bono. Sed reuera quia vt plurimū moderni magiſtratus ⁊ officiales. optimates ⁊ potētes magis excedunt ꝙ̄ ꝓcedunt. magis deficiūt ꝙ̄ ꝓficiunt. magis offendunt ꝙ̄ defendunt: ideo de talibus eſt notandū ꝙ iſti ſunt

In delicijs laxiores.
In luxurijs potiores.
In cōſilijs nequiores.
In infernalibus ſuppli-

cijs triſtiores. Dico ergo ꝙ tales ſunt ceterꝭ laxiores in cōuiuijs ſeu in gule ⁊ caſtrimargie delicijs. vnde .ij. Eſdre .iij. Rex darius fecit cenaꝫ magnā omnibus magiſtratibus ⁊c̄. ſequit̄. Et cū mādicaſſent ⁊ bibiſſent ⁊ ſatiati eſſent reuertebant̄. Item dico ꝙ tales ſunt ceteris ꝓmptiores in luxurijs. Et .j. Eſdre .ix. dr̄. ꝙ in aſſumptione vxorū alienigenarū cōtra legem manꝰ magiſtratuū fuerat prima in trāſgreſſione hac. Et .ij. Eſdre .viij. dr̄. ꝙ participes erāt prepoſiti ⁊ magiſtratus iniq̄tatis huius. Item dico ꝙ tales ſunt ceteris nequiores in cōſilijs. Patet Dan̄ .vj. vbi dr̄. ꝙ cōſilium inuenerūt cūcti principes regni magr̄atus ⁊ ſatrapes ſcꝫ quō Daniel innocēs poneret̄ in lacum leonū. Item dico ꝙ tales ſunt ſeu finaliter erunt ceteris viliores ſeu triſtiores in ſupplicijs .ſ. in inferno. Vn̄ de talibus dr̄ cōminatiue illud Hiere .lj. Collidam in te .ſ. o inferne duces ⁊ magiſtratus: ⁊ reddam babyloni ⁊ cūctis habitatoribus caldee om̄e malū ſuū qđ fecerūt in ſyon. Sic ǵ patet quō magr̄atus in bono ſumit̄ ⁊ in malo.

Magnates. Nota ꝙ ad hoc ꝙ homo poſſit a principibꝰ ⁊ magr̄atibꝰ vtilitatem aliqua reportare. vel erga ipos digne ⁊ laudabiliter ſe hr̄e. plura ſunt nc̄caria: ſic innuit̄ in ſcp̄tura. vꝫ ꝙ in ipo ſit

Humilitas ⁊ reuerētia.
Maturitas ⁊ patia.
Subtilitas ⁊ ſapia.
Stabilitas ⁊ ꝑmanētia.
Sedulitas ⁊ diligentia.
Taciturnitas ⁊ ſuſtinētia.

Eſt dico neceſſariū ꝙ homo habeat reuerentiā cuꝫ humilitate Ecci .iiij. Preſbytero humilia aniam tuam et magnati humilia caput tuū. Itē patientiam cum maturitate .ſ. patienter ⁊ ſine murmure ⁊ gratāter ⁊ ſine querela debet beneficia eorum recipere: ⁊ correctiōes ⁊ iniurias ſuſtinere Ecci .viij. Fruere magnatis ſine querela. Item ſapientiā cum ſubtilitate ſeu ſagacitate: quia ſicut dr̄ Ecci .xx. Homo prudens placebit magnatis. Item ꝑmanētiam ⁊ ſtabilitatem Sicut em̄ dicit̄ Ecci .xj. Sapientia humiliati exaltabit caput: ⁊ in medio magnatoꝝ cōſedere illū faciet. Conſedere em̄ ꝑmanentiam ⁊ ſtabilitatē ſignat Ecci .xxiij. In medio magnatoꝝ conſiſtis. Item diligentiā cum ſedulitate. Unde de ſapiētia dicit̄ Ecci .xxxix. ꝙ occulta ꝓuerbioꝝ exquiret: ⁊ in abſconditis parabolarū cōuerſabit̄. in medio magnatoꝝ miniſtrabit: ⁊ in ꝯſpectu preſidis apparebit. Miniſtrare em̄ diligentem ſedulitatē deſignat. Item diligētiā cum taciturnitate Ecci .xxxij. Loqui in medio magnatoꝝ nō preſumas: ⁊ vbi ſunt ſenes nō multum loquaris. Iſta em̄ ſi vis applica ad veros principes ⁊ magnatos .ſ. ad deum ⁊ ad ſanctos: vel ad bonos prelatos ⁊ viros ꝑfectos ⁊ doctos: quia .ſ. iſti a nobis ſunt iſtis ſex cōditionibos honorandi: ⁊ ꝓfatis modis colendi ⁊ frequētandi ⁊c̄. Vide vbi Princeps. Prelatus. Dn̄s ⁊c̄.

Magnanimitas. Cū magnanimitas ſit virtꝰ moralis a magnitudine animi ſic vocata. de q̄ tractat Ariſ. in ethicis. ⁊ Seneca. in libello ſuo de moribꝰ: notab ꝙ ad magnimū ꝑtiet

Magnū exiſtere.
Magnis inſiſtere.
Magnis reſiſtere.
Magnis ignoſcere.
Magna cogſcere.
Magna deſpicere.

Primo dico ꝙ ad magnanimū. id eſt ad hoiem magnū habentem animū ꝑtinet magnū exiſtere .ſ. in virtutibus ⁊ moribꝰ. Non poteſt em̄ q̄s magnū animū gerere: niſi q̄ virtutibus nouerit magnꝰ eſſe. Vn̄ Ezech. .xxxj. de cedro paradiſi dr̄. Eratq; pulcerrimus in magnitudine ſua: ⁊ in dilatione arbuſtoꝝ ſuoꝝ. Erat em̄ radix illius ſuꝑ aquas mľtas ⁊c̄. Expone. Unde de magnitudine virtutis: que .ſ. minorari neſcit nec deficere. dicit Seneca. Magnanimus em̄ ſtat rectus ſub onere. nulla eū res minorem facit: nihil ei diſplicet eoꝝ que ferēda ſunt: quicq̄d cadere in hoiem pōt: in ſe caderen̄ ꝯ querit̄. vires ſuas nouit: vincit virtute fortunā. Igitur ad magnanimuꝫ ꝑtinet magnū exiſtere. Scđo dico ꝙ ad ipum pertinet magnis inſiſtere: quia .ſ. rebus magnis ⁊ arduis .ſ. celeſtibꝰ: perpetuis ⁊ ſuꝑnis cordialiter aſſiſtit: magniſq; ⁊ ſolēnibus factis ⁊ dictis actualiter inſiſtit. dicēs .ſ. illud Prouerb. .viij. Audite me quoniā de rebus magnis locutura ſum. aperient̄ labia vt recta predicent. Veritatem meditabit̄ guttur meū: ⁊ labia mea deteſtabunt̄ impiū. Iuſti ſunt om̄es ſermones mei: non eſt in eis prauū quid. neq; ꝑuerſum. Et reuera vir magnanimꝰ ⁊ generoſus magna ſentit: magna facit: magna dicit. veritatē diligit. rectitudinē ſectat̄: ⁊ alterū decipe ſeu fraudē cōmittere dedignat̄. Vn̄ Tullius .j. li. de officijs. vbi agit̄ de his circa q̄ fortis ⁊ magnus animꝰ verſatur: dicit in principio. Cum ſis ita anio affectus (ſupple forti ⁊ magno) vt ſupra dixi. res geras magnas ⁊c̄. Spectat igr̄ ad magnanimū magnis inſiſtere. Tertio dico ꝙ ad ipm ſpectat magnis reſiſtere. Vir em̄ ꝑfectus ⁊ magnanimus fortune duris caſibus nō ſuccumbit. q̄nimo quāto magis grauia ⁊ difficilia ſibi incūbunt ⁊ imminēt: tāto fortius ⁊ virilius in ſeipſo reſidet ⁊ reſiſtit. Teſte em̄ Tullio vbi ſupra. Magnanimitas eſt rō difficiliū aggreſſiua. Vn̄ ait ꝙ ad magnanimū ꝑtinet nec ꝑturbatione hominū ſuccumbere nec fortune. Unde Sene. in ꝑſona magnanimi dicebat in epľa. Pauꝑ fiam. inter plures ero. Exul fiam. vbi me natum putabo. Quo mittar: nō curo. Vni angulo nō ſum natus: patria mea totus hic eſt mūdus. Idē etiaꝫ Sene. Epiſtola .xxviij. cōꝑat virū magnanimū iſtis anialibus maximis ⁊ ſtupendis: ſicut ſunt elephātes ⁊ cetegrādia: quia .ſ. iſta nō facile ſentiūt iacula venatoꝝ. Unde ait. ꝙ propriū eſt magne fere nō ſentire a iaculo ſe percuſſam. Imanis em̄ fera ad latratus canū lente reſpicit. Sic reuera vult Seneca. ſupponere de viro magnanimo: ꝙ ſcilꝫ latratus ⁊ morſus: impetus ⁊ conatꝰ ſcit magnanimo deſpicere cuncta calcare ⁊ cōtēnere: ⁊ quāto plures ſuſtinet tāto fortior ⁊ letior apparere. Exēplo aeris q̄ tūc apparet ſerenior quādo ꝓceſſerit aura maior. Exēplo etiā ſyderū que tūc letius rutilāt atq; ridēt: quādo frigora plus abūdāt. Ad qđ facit illud quod dixit Seneca epiſtola .lxv. Magnanimo inquit de rebus magnis iudicāduꝫ eſt. fortunatior eſt qui aſperis nō mouet̄ ꝙ̄ qui proſperis ꝓmouet̄. nō eſt miruꝫ in trāquillitate non cōcuti: ſed illud mirare ibi aliquē ſtare vbi om̄es iacēt: ⁊ ibi aliquē extolli vbi alij deficiūt. Igit̄ ad magnanimū pertinet magnis reſiſtere. Quarto dico ꝙ ad ipm ꝑtinet magnis ignoſcere. Ad magnanimū em̄ pertinet magnis iniurijs indulgere. victis hoſtibus parcere. ⁊ contra foliū qđ a vento rapit̄ ſuaꝫ fortitudinē nō mōſtrare. Exēplo illius impatoris romani qui cuꝫ herodē regem viciſſet: ita ꝙ flexis genibus herodes coronā ſuā an̄ pedes ipſius poſuiſſet. impator ipſe coronā in caput herodis repoſuit. iniurias remiſit ⁊ vitam ⁊ regnū cōceſſit dicens ad eandē potentiā magnanimā pertinere. reges deponē ⁊ facere ⁊ rogās ꝙ decetero romanoꝝ amicicias expiri mallet ꝙ̄ arma. Et ad hoc facit Sene. in li. de q̄tuor virtutibꝰ vbi dixit. Si magnanimꝰ inq̄t fueris. nō tibi fieri iniuriā iudicabis: ⁊ de inimico dices nō nocuit ſ₃ nocere voluit. vindictā putabis vindicare potuiſſe. ſcito em̄ magnū ⁊ honeſtū vindicte genus eē ignoſcere. Igit̄ ad magnanimū ꝑtinet magna ignoſcere. Quinto dico ꝙ ad ipm ꝑtinet magna cognoſcere: q₂ reuera magnanimꝰ magna ⁊ ardua oꝑa dei ⁊ nature inq̄rit ⁊ ꝑſcrutat̄. de rebꝰ ꝟo paruis ⁊ cōibus inquirere dedignat̄: dicēs .ſ. illud Sene. ꝓallegatū. Magno anio de rebꝰ magnis iudicādū eſt. Sexto dico ꝙ ad magnanimū ꝑtinet magna deſpicere: q₂ ꝓcerto nihil eſt tā magnū in rebꝰ mūdanis quod magnanimo poſſit equiꝑari. Quicq̄d em̄ magnū eſt ſiue in ꝓſperis ſiue in aduerſis: vir magnanimus vilipēdit: ⁊ tanq̄ ſe minora om̄ia deſpicit ⁊ ꝯtemnit. Exemplo leonis qui pre magnitudine animi alia animalia ꝙ̄uis ſe maiora ſolet toruo vultu deſpicere: eorū virtutes ⁊ magnitudinē contēnere: ⁊ contra ipſa viriliter ꝓualere. Teſte em̄ Sene. epiſtola .xxiij. Facilius eſt totaꝫ gētē vincere ꝙ̄ magnanimū. Et breuiter ſicut idē dicit lib. de moribꝰ. Nihil magnū in rebꝰ niſi animꝰ magna deſpiciens. Iſte ſunt ergo ſex virtutes hoīs magnanimi. vt vꝫ.

Magna deſpiciat.
Magna cognoſcat.
Magnis ignoſcat.
Magnis reſiſtat.

Aduerte tn̄ ꝙ magnanimitas debet cōtineri infra limites rationis Nam ꝓut dixit idem Sene. li. de quatuor virtutibꝰ magnanimitas

Magnis inſiſtat. ſi excedit. virū facit ſupbum tumi-
Magnis exiſtat. dum et minacem inflatum turbi-
dum ⁊ motiuū. Menſura ergo magnanimitatis eſt nec ti-
midum eſſe hominē nec audacem. Eris inquit magnani-
mus ſi pericula non appetas vt temerarius: nec formides
vt timidus. Magnitudo eñi animi ſi a cōitate hoim ſit re-
mota. feritas ⁊ immanitas dr̄. nō magnanimitas. Hec igi-
tur de magnanimitate ſufficiant ⁊c̄.

Magnalia dei.

Uide infra vbi Mirabi-
lia.

Magnificare.

Nota ꝙ magnificentia idem
eſt ꝙ honorificentia ⁊ ſtatus
excellētia. Et magnificare idē eſt ꝙ honorificare: laudare
⁊ glorificare. Et nota ꝙ magnificentia .i. honor ⁊ excellētia
Quedā eſt glorioſa.
Quedā eſt virtuoſa.
Quedā eſt vicioſa.
Magnificētia glorioſa eſt excel-
lentia deitatis: quia deus eſt ſup
oīa glorificādus. laudandus ⁊
magnificādus. vñ in pſ̄. Laudabo nomē dei cuꝫ cantico. ⁊
magnificabo eum in laude. Magnificentia virtuoſa ē glo-
rificatio viri iuſti. De qua dr̄. ij. Paral. ix. Magnificatus
eſt rex ſalomon ſup omnes reges terre. Magnificētia vi-
cioſa eſt magnificatio. laus ⁊ honorificatio pctōꝝ: ⁊ iſta ni-
hil aliud eſt ꝙ ꝓſperitas maloꝝ: quia .ſ. mali ſepe magnifi-
cant̄: famant̄ ⁊ glorificant̄ plus ꝙ alij. Vñ Hiere. v. Ma-
gnificti ſunt ⁊ ditati. impinguati ſunt ⁊ dilatati: ⁊ ꝑterierūt
ſermones meos. Sed qꝛ longū eſſet materiā iſtam ꝓſequi
Uide. ſ. de laude. de gloria. de honore. de flama ⁊ de adula-
tione. Et ſic ſcies qd̄ ē magnificētio ſiue in bono ſiue i ma-
lo. Verūtamē ne ita tranſeā pede ſicco. dicam aliqd̄ de iſta
triplici magnificentia. Eſt igitur dico Magnificentia
Summi creatoris.
Iuſti viatoris.
Vani peccatoris.
Primo igit̄ dico ꝙ eſt magificen-
tia ſummi creatoris. Creator eñi in
ſe magnus ⁊ magnificus dr̄. reſpe-
ctu vo noſtri magnificatus ⁊ plenus excellētia. laude gloria
⁊ magnificētia reperit̄. Magnificare .n. dꝫ ſup oia creatu-
ra creatorē. captiu⁹ redēptorē. debellatus liberatorē. Cū igr̄
de⁹ ſit noſter creator q̄ nos creauit cū nō eſſemus. nr̄ redē-
ptor q̄ nos redemit cum errassemus. noſter liberator qui
nos liberauit cū perijſſemus. merito dico ꝙ debemus ipm
magnificare .i. ipm exultādo ⁊ laudādo magnum facere et
glorificare. dicendo .ſ. illud pſ̄. Laudabo nomē dei cum cā-
tico: ⁊ magnificabo eum in laude. Et placebit ei ſuper vitu-
lum nouellum: cornua ꝓducentē ⁊ vngulas. Et reuera il-
lud eſt qd̄ ſumme deo placet .ſ. ipm laudare ⁊ magnificare
Iſtud eſt eñi vnū ſolū qd̄ ſibi offerre poſſumus. vt .ſ. ipſius
virtutes ⁊ magnificentias exaltemus: ⁊ vt eius magnalia
collaudem⁹: ſicut faciebat ille nabuchodonoſor Dañ. iiij.
dicens. Laudo inquit. magnifico ⁊ glorifico regem celi. q̄a
oīa opera eius vera. ⁊ vie eius iudicia. ⁊ gradiētes in ſu-
perbia poteſt humiliare. Ubi nota ꝙ deus eſt magnifican-
dus ⁊ laudandus .ſ. Propter eius eſſentiā q̄ nunꝙ defluit.
Vera inqt. Propter eius clementiā q̄ ſemper influit. Celi.
Propter eius prudentiā que cūcta ſtatuit: regem a regen-
do. Propter eius potentiā que mira cōſtruit. Opa eius.
Propter eius iuſticiam que mala deſtruit: quia vie eius
iudicia ⁊ gradientes ⁊c̄. Quia reuera huius eſſentia nūꝙ
deficit. Clemētia ſemper ꝑficit. Prudētia cūcta conſpicit.
Potentia mira perficit. Iuſticia malos ſeu mala deijcit.
Eſt eñi iſte Exiſtendo veriſſimus. Uera. Influendo largiſ-
ſimus. Celi. Prouidendo doctiſſimus. Regem. Opando
fortiſſimus. Opera. Caſtigādo iuſtiſſimus. Iudicia. Iſta
eñi quinꝫ faciūt deum laudabilem ⁊ quēlibet magnificū
.ſ. qm̄ Magnus eſt: quo ad eſſentiā ⁊ nobilitatē. Magna
dat: quo ad clementiā ⁊ liberalitatē. Magna ſcit: quo ad
prudentiam ⁊ ſagacitatem. Magna facit: quo ad potētiā
⁊ ſtrennuitatem. Magnis reſiſtit: quo ad iuſticiam ⁊ ſe-
ueritatem. Igit̄ dico ꝙ magnificare debem⁹ deuꝫ ꝓpter
eius eſſentiā inuariabileꝫ. Uera inquit: quia quicqd eſt in
eo totum eſt certū ⁊ verum: nihil eſt in eo fictum. variabile
ſeu vanum: ſed totū eſſentiale: perpetuū ⁊ eternū. Magni-
ficet̄ ergo fortitudo domini Nume. xiiij. Et in pſ̄. dr̄. Ma-
gnificate dñm mecū: ⁊ exaltem⁹ nomē eius inidipm. q. d.
Idem ipſe ex ſeipſo eſt magnificabilis: vt ſic dicat homo
illud pſ̄. Benedic anima mea dño: dñe deus meus magni-
ficatus es vehementer. Confeſſionem ⁊ decorem induiſti.
amictus lumine ſicut veſtimento. Uera inquit. Unde de
veritate diuine eſſentie poteſt dici illud .ij. Eſdre. iiij. Veri-
tas manet ⁊ inualeſcit ineternū: ⁊ viuit ⁊ obtinet in ſecula
ſeculoꝝ. Sequit̄. Magna ē veritas ⁊ inualeſcit. Magni-
ficemus ergo deum ꝓpter eius eſſentiā inuariabilem. Ue-
ra inqt. Item deum magnificare debem⁹ ꝓpter eius cle-
mentiam inexhauſtibilem: que .ſ. oſtendit̄ cum dicit̄. Celi.
Celū eñi ſp influit. ſemper radios mittit: oīa continet: et
oīa nutrit. Sic deus per ſuam largiſſimā ⁊ largifluā lar-
gitatem quia iſte dat magnifice bona ⁊ dona. terrena. ſpi-
ritualia ⁊ eterna. Figuratus in rege aſſuero. de quo dicit̄
Heſter. ij. ꝙ ipſe fecit cōuiuium ꝑmagnificū cunctis prin-
cipibus ⁊ ſeruis ſuis. ⁊ dedit requieꝫ vniuerſis prouincijs
ac dona largitus eſt iuxta magnificentiā principalem. Celi
inquit pſ̄. Eleuata eſt magnificentia tua ſuper celos. q. di.
Dei magnificentia amplius largitur ⁊ influit ꝙ faciāt ipſi
celi. Magnificentia eñi eius ⁊ virtus eius in nubibus. que
ſcꝫ pluuiam largiunt̄ ⁊ rorem. Magnificet̄ ergo deus ꝓ-
pter eius clementiam inextimabilem. Celi inquit. Item
deus magnificet̄ ꝓpter eius prudentiam ſeu ꝓuidentiam
indeceptibilem. regem inqt. qui .ſ. dr̄ a regendo: quia ſcꝫ in
ipſo eſt prudētia ⁊ ſapia infinita qua cuncta regunt̄ ⁊ diſ-
ponūtur Dañ. iiij. Arborem inqt quam vidiſti ſublimē cu-
ius aſpectus in omnē terram ⁊ rami eius pulcerrimi. fru-
ctus eius nimius ⁊ eſca vniuerſoꝝ in ea: ⁊ ſubter eam ha-
bitātes beſtie agri: ⁊ in ramis eius aues celi. tu es rex qui
magnificatus es. inualuiſti. et magnitudo tua creuit vſqꝫ
ad celum. ⁊ poteſtas tua in vniuerſa terra. Iſta eñi expo-
ne de deo ⁊ de eius ſapia ⁊ prouidentia regitina. que .ſ. dat
eſcam oīi carni ⁊ de oībus prouidet vniuerſis. Ut de ta-
li rege cūcta magnifice gubernāte dicatur illud .ij. Paral.
.ix. Magnificatus eſt rex Salomō ſuper oēs reges vni-
uerſe terre. Magnificemus igitur deum ꝓpter eius prudē-
tiam indeceptibileꝫ. Regem inqt pſ̄. Qꝫ magnificata ſunt
opera tua domine oīa in ſapiētia feciſti. impleta eſt ter-
ra poſſeſſione tua. Item magnificet̄ deus ꝓpter ſuam
potētiam inſupabilem. Opera inquit. Quia reuera potē-
tia ipſius ſumme apparet ⁊ apparuit in magnificis operi-
bus que oīi die ꝑficit ⁊ q̄ fecit. de q̄ ſatis ꝓprie loquit̄ da-
uid dicēs. Potētiā tuā ⁊ iuſticiā tuā deus vſqꝫ in altiſſima
q̄ feciſti magnalia deus qs ſilis tibi. Vñ ſibi dicit̄ Exo. xv.
Quis ſilis tui magnificus in ſctitate: terribilis atqꝫ lauda-
bilis ⁊ faciens mirabilia. Et reuera magnifica ⁊ magnalia
Opera creationis.
Opera redemptionis.
Opera gubernationis.
Opera iudicij finalis
deciſionis ⁊ ordinatōis. Et hoc
in auctoritate oſtenditur cuꝫ di-
cit̄. Oīa opera eius. vñ Ecci.
xvij. dr̄. ꝙ deus voluit oſtēdere
ſanctis ſuis magnalia operum ſuoꝝ: ⁊ gloriam in mirabi-
libus ipſius. vt enarrāt magnalia operū eius. Vñ de ope-
ribus beate incarnationis. dicit Luce. j. beata virgo. Ma-
gnificat anima mea dominum Et exultauit ſpūs meus in
deo ſalutari meo. Quia fecit mihi magna qui potens eſt ⁊
ſanctum nomen eius. Igitur magnificemus deum ꝓpter
ſuam potētiam inſupabilem. Item deus eſt magnificā-
dus ꝓpter ſuam iuſticiam irrefragabilem. Et hoc oſtendi-
tur cum dr̄. Et oēs vie eis iudicia: ⁊ ꝙ gradiētes in ſup-
bia poteſt humiliare. Conſtat eñi ꝙ boni ⁊ ſeueri iudices
conſueuerūt a populo magnificari: ⁊ apud deum ⁊ homi-
nes cōmendari. Ut de rigore ſeueritatis illius dicat̄ ei il-
lud Pſ̄. Confitebor tibi domine quia terribiliter magnifi-
catus es: mirabilia opera tua: ⁊ anima mea cognoſcet ni-
mis. Unde alibi de magnificentia diuine iuſticie dicit̄ in
pſ̄. Qꝫ ſctimonia ⁊ magnificētia in ꝓſpectu eius. Sequit̄.
Iudicabit orbem terre in equitate: ⁊ populos in veritate
ſua. Igitur dicam ꝙ magnificandus eſt deus. Quia
Iuſtior in iudicando.
Fortior in operando.
Doctior in ordinando.
Dulcior in miſerando.
Longior .i. eternior in ꝑ-
manendo. Patet ꝗ ꝙ eſt ma-
gnificentia q̄ debet̄ ſummo cre-
atori. Et h̄ eſt primū ꝑncipale.
Secundo principaliter dico ꝙ
eſt magnificentia que debetur
iuſto viatori. Et iſta procerto nihil aliud eſt ꝙ honor tem-
poralis: ſpiritualis et eternalis quo ſcilicet iuſtus homo
glorificatur ⁊ exaltatur: ⁊ quo honorabilis ⁊ magnificus

reputatur. Dicit enim magnificus ſeu magnificatus ideſ
quod magnus factus: ſeu magna faciens. quia ſcilicet iu-
ſti magna faciunt virtuoſe operando: ideo finaliter ma-
gni erunt. tpalem. ſpiritalem ⁊ eternalem gloriam acquirē-
do: vt ſcilicet de quolibet viro iuſto dicat illud Eſaie. iiij.
Erit germen domini in magnificentia ⁊ in gloria. Ubi ad-
uerte ꝙ iuſtus a triplici magnificentia commendatur. vꝫ.
A virtuali pfectione. Iuſti eñ virtualiter clareſcunt
A tpali promotione. quia ſunt germē. Tpaliter ſplē-
Ab eternali plone. deſcunt: quia in magnificentia.
Eternaliter niteſcūt: quia in gloria. Igit̄ dico ꝙ iuſti ſunt
magnifici: quia clareſcūt virtualiter. Et hoc oſtendit̄ cū di
cit̄. germē dñi. Uide. ſ. vbi Germen. quō vir iuſtus germi
ni copat̄. iuxta illud ps. Iuſtus germinabit ſicut lilium: et
florebit ineternū añ dñm. Et reuera iuſtus in virtutibus ⁊
⁊ ſciētijs aliquotiēs magnificat̄: ⁊ magnus apud deū ⁊ ho
mines in fama ⁊ opinione. honore ⁊ pfectione putat̄. Uñ
de illo rege iuda Ioſaphat q̄ interpretat̄ ipē iudicat dr̄. ij.
Paral. xvij. Creuit ḡ Ioſaphat ⁊ magnificat⁹ ē vſq; in ſb-
lime. Ubi. ſ. q̄druplex virtus oſtendit̄ que magnificat me-
rito poſſeſſorē. ſ. Charitatis iugis profectus. Ueritatis cer
tus pſpectus. Equitatis rectus effectus. Uoluntatis alt⁹
affectus pbat. Caſtitatē ingens incrementū. Creuit inq̄t.
Ueritatē certū argumentū. Ergo inquit. Equitatē iuſtum
fundamentū. Ioſaphat ⁊c. Uoluntatē altuꝫ firmamentū.
In ſublime inquit. Creſcere eñ ſignat virtutē augmēta-
tiuā: hoc eſt charitas ⁊ diligentia. Ergo ſignat virtutē ordi
natiuā: hoc eſt veritas ⁊ ſapiētia. Ioſaphat iudicās ſignat
virtutē determinatiuā: hoc eſt equitas ⁊ iuſticia. In ſubli-
me vͦo ſignat virtutē eleuatiuā. ſ. mentis: hoc eſt voluntas
⁊ celeſtium complacentia. Uide vbi Creſcere. Ergo. Iudi
care. ⁊ Sublimis: in titulis ⁊ materijs ſuis. Et breuiter de vi
ris virtuoſis quō magnificant̄ pōt dici illud. j. Mach. v.
Uiri iuda magnificati ſunt valde in conſpectu oim. Unde
Rom. viij. Quos iuſtificauit illos ⁊ magnificauit. Patet
ergo ꝙ viri iuſti ſunt magnificati: q̄ clareſcunt virtualiter
Germen inquit. Deinde dico ꝙ ſunt magnifici: q̄ ſplen
deſcunt temporaliter. Et hoc oſtendit̄ in iſto verbo. Ma-
gnificentia. Conſtat eñ ꝙ iuſti ⁊ ſancti q̄nq; a deo vocant̄
⁊ pmouent̄ etiam ad tpales magnificentias: regna: platu
ras ⁊ dignitates. ſicut de dauid ⁊ alijs pluribus legit̄ quoſ
deus tpaliter magnificauit: ⁊ ad dignitatē ⁊ faſtigiū exalta
uit. j. Reg. ij. Magnificatus eſt puer ſamuel apud deum.
Unde Eſaie. xlij. dr̄ ſic. Dñs voluit vt ſanctificaret eum et
magnificaret euꝫ. q. d. Primitus debet hō ſanctificari aut
magnificari. anteq̄ꝫ debeat ad plationis apicē exaltari. Et
pcerto dato ꝙ hō diuina gratia fauente vel pmittente ad
dignitatis apicem exaltet̄: nunq̄ tñ ppter hoc homo ſe de
bet magnificare: nec pre alijs glorificare: cuꝫ ignorat ſi ſan
ctus aut iuſtus debeat dici vel poſſit. Uñ de Romanis dr̄
. j. Mach. viij. Q̄ exaltati ſunt valde: ꝫ in oibus his nemo
portabat dyadema: nec īduebat̄ purpura vt magnificaret̄
in ea. Igit̄ dico ꝙ iuſti magnificant̄ q̄ ſplēdeſcūt tpaliter
Magnificentia inq̄t. Deniq; dico ꝙ iuſti magnificaut̄
inquātum niteſcūt ſupnaturaliter. ſ. in gloria paradiſi. qđ
oſtendit̄ cū dr̄. Gloria. Hec eſt eñ ſumma ⁊ vltimata ma-
gnificentia. ꝙ. ſ. homo poſt vite decurſum: ⁊ poſt agonē vi
te pn̄tis aſſumat̄ ad triūphū glorie paradiſi: ⁊ ad magnifi
centiā imperij paradiſi. Gloria inq̄t: Uñ de viro iuſto in ce
lis glorificato ⁊ magnificato dr̄ Eccl. xlv. ꝙ deus ſilem illū
fec t in gloria ſanctoꝝ: ⁊ magnificauit eū in timore inimi-
coꝝ. Sequit̄. Glorificauit eū in cōſpectu regū. Igit̄ ptꝫ ꝙ
iuſti a deo magnificant̄ finaliter ⁊ eternaliter. Gloria inq̄t
Mundialiter ⁊ tpaliter. Magnificētia inq̄t. Moraliter ⁊
virtualiter. Germē inq̄t dñi. Sic igit̄ ꝯcludo ꝙ eſt quedā
magnificentia xp̄i ꝯfeſſoris: hoc ē dictu. cuiuſlibet iuſti via
toris. Tertio vͦo dico ꝙ ē quedā magnificētia vani pec
catoris. Cōſtat. n. ꝙ mali q̄nq; in mūdo magnificant̄. ⁊ in
altis ſtatib⁹ ⁊ dignitatib⁹ ſbleuant̄. ſ. Quidā magnificant̄
Ratione diuitiarum. De magnificētia diuitiaꝝ
Rōne mundialiū ſcientiarū. dr̄ Hiere. v. Magnificati
Rōne magnarū amiciciarū. ſunt inq̄t et ditati. impin-
Rōne potētiaꝝ ⁊ eminētiaꝝ. guati ſunt ⁊ incraſſati: ⁊ p̄
terierunt ſermones meos. De magnificētia rōne mundia
lium ſciarū: qđ potiſſime apparet in aduocatis. dr̄ in Ps.
Q̄ iſti ſunt illi q̄ dixerunt linguā noſtram magnificabim⁹
labia nr̄a a nobis ſunt: q̄s nr̄ dñs eſt. Et tñ alibi dr̄. ꝙ diſ-
perdat dñs vniuerſa labia doloſa ⁊ linguā magniloquam
De magnificentia rōne noticiarū: ſeu potentū familiarita
tū ⁊ amiciciarū. q̄ patꝫ de malis principū familiaribus: q̄ a
magn̄is ſuis plus debito magnificant̄: ⁊ ab ipſis fouent̄ ꝯ
iuſticiā ⁊ honorant̄. cōtra illud Eccl. x. Noli deſpicere ho-
minē iuſtum pauperē: nec magnifices virū peccatorē diui-
tem. De talibus eñ dicit̄ Eſa. ix. Multiplicaſti gentē: nō
magnificaſti leticiam. Quia reuera quanto tales amplius
multiplicant̄ ⁊ magnificant̄. tanto inferiores ſubditi plus
grauant̄. De magnificentia vͦo rōne dignitatū ſeu eminē-
tiarū: que ſcꝫ ſpectat ad malos principes ⁊ platos: qui ſcꝫ
ſeipſos pre alijs indebite magnificāt ⁊ extollūt dicit̄ figu-
ratiue Dañ. viij. ꝙ ipſe vidit arietē ventilantē cornib⁹ ad
oēm ptē: ⁊ oēs beſtie nō poterāt reſiſtē ei. fecitq; ꝫm volun
tatem ſuam ⁊ magnificatus eſt. Expone de ariete cornuto
cōtra platos mitratos ⁊ indebite magnificatos: q̄bus ta-
mē dñs cōminat̄ Eſa. x. dicēs. Uiſitabo ſup fructū magni-
fici cordis regis. ⁊ ſup gloriā altitudinis oculoꝝ eius. Se-
quit̄. Et erit terrore vagus ⁊c. Igit̄ de q̄libet idebite ma-
gnificato ⁊ exaltato dicit̄ Dañ. viij. ꝙ cornu modicum fa-
ctum eſt grande: ⁊ magnificatū eſt vſq; ad fortitudinē celi
⁊ deiecit de fortitudine ⁊ de ſtellis: ⁊ cōculcauit eas: ⁊ vſq;
ad principē fortitudinis magnificātus eſt: ⁊ ab eo tulit iu-
ge ſacrificiū: ⁊ deiecit locum ſanctificatiōis eius. Quia re-
uera qui dicunt̄ cornu ppter duriciā ⁊ ſupbiaꝫ: qui de par
uis fiunt magni ppter pmotionis excellentiā. cōtra deum
magnificant̄ p iniq̄tatem ⁊ maliciā. ſacrificiaq; ipſius ⁊ lo
cum ſue ſanctificationis deſtruunt: inq̄ntuꝫ grauāt religio
nem ⁊ eccleſiam. ſtellas de celo eijciūt ⁊ cōculcant. inq̄ntū
nobiles detrahūt ad pauptatem ⁊ miſeriam. Sufficit igit̄
de magnificentia impij: iuſti ⁊ dei ⁊c.

Magnus. Magnitudo

Nota ꝙ magni-
tudo nihil aliud eſt q̄ꝫ quātitas rei ex naturalib⁹ dimēſio-
nibus conſtituta. Conſtituit̄ eñ magnitudo ex lōgitudine
latitudine. ſublimitate ⁊ pfunditate: que quandoq; ſpiri-
tualiter quandoq; temporaliter denotant̄. Ueruntamen
quia aliq̄ ſunt magna q̄ntitate molis aliq̄ quātitete virtu-
tis. eſt notādū ꝙ eſt multiplex magnitudo. ſcilicet Quedā
Mirablis. Prima eſt magnitudo diuinitatis. De q̄
Laudabilis. dr̄ in ps. Magnus es tu ⁊ faciens mirabi
Notabilis. lia: tu es deus ſolus. Scđa eſt felicitatis
Dānabilis. eterne. de qua Baruc. iij. O iſrael q̄ꝫ mag̃
Triſtabilis. eſt domus dei ⁊ ingens locus poſſeſſioniſ
Odibilis. eius. Tertia eſt magnitudo moralitatis
Amabilis. interne. Et iſta eſt illa qua vir iuſtus dici-
tur ſpūaliter eſſe magnus. de quo dr̄ Math. v. Qui aūt fe
cerit ⁊ docuerit ſic homines hic magnus vocabit̄. Quarta
magnitudo eſt pſperitatis mundane: de qua Math. viij.
Facta eſt tranq̄llitas magna in mari. Quinta ē magnitu-
do iniq̄tatis hūane. Unde cuilibet diuiti pctōri dicit̄ illud
Ezech. xxix. Ecce ego ad te draco magne q̄ cubas ī medio
minum. Sexta eſt magnitudo penalitatis ſubterne. ſ. dolo
ris infernalis. De qua dr̄ Luce. xxj. Erit preſſura magna
ſup terram. Et Treñ. ij. Magna velut mare cōtritio tua.
Septima eſt magnitudo capacitatꝭ externe ⁊ iſta ē magni
tudo eccľie militātꝭ. De q̄b⁹ dr̄ in ps. Apud te laus mea in
eccľia magna. Singula iſta p ordinē pſequi longū eēt ⁊ te
dioſum. iđq; dico ꝙ eſt triplex magñitudo. ſ. Magnitudo
Dei creatoris. Dicamus ergo primo de magnitu-
Boni viatoris. dine dei: ⁊ dicamus ꝙ eſt quedam
Mali peccatoris. magnitudo valde glorioſa. ſ. magni
tudo dei. Quia ſicut dr̄ in ps. Magnus dominus ⁊ lauda
bilis nimis ⁊ magnitudinis eius non eſt finis. Iſta eſt eñ
magnus Rōne capacitatis cuncta cōtinentis. Rōne ſubli
mitatis cunctis pēminentis. Rōne pfunditatis nulli cō-
petentis. Ratione eternitatis ſemper permanētis. Iſte
eñ ſunt quatuor dimenſiones que faciunt deum magnū:
vꝫ latitudo capaciſſima. Iſte ē eñ ſicut celū. cuius ambi
tus latitudo ꝯtinet vniuerſa. Et iō de iſta latitudine con-
tentiua dicit quidā phs ꝙ deus ē ſpera incircūſcriptibilis

cuius centrū vbiqꝫ eſt. circūferētia aūt nuſq̄. Et.ij.Eſdre
.iiij. Magna eſt terra ⁊ excelſuꝫ celū. Et in pſ̄.dr̄. Hoc ma
re magnū ⁊ ſpacioſuꝫ. Item altitudo ſublimiſſima. Ipſe
eñ magnꝰ eſt in altitudine:qꝛ.ſ.ꝓeminet cūctis creaturis
ſicut cedrus rōne altitudinis:lignis ꝓeminet vniuerſis.q̄
re etiā regina arboꝝ nūcupat̄. Vñ in pſ̄. Dñs in ſyon ma
gnus ⁊ excelſus ſuꝑ oēs pplos. Et alibi. Terribilis rex ma
gnus ſuꝑ oēm terrā. Itē in ipō eſt ꝓfunditas occultiſſima
Deus.n.eſt ſicut abyſſus rōne incōprehēſibilitatis: qꝛ.ſ.ſi
cut dr̄ Iob.xxxvj. Deꝰ magnꝰ ⁊ vincēs ſciam nr̄am. Iteꝫ
in ipō eſt lōgitudo eterniſſima Thob.xiij. Magnꝰ es dñe
in eternū. Et ſic ḡ dico ꝙ deꝰ ē maximꝰ: lꝫ magnitudo eius
ſit occulta. In ſole eñ ſunt duo q̄ nobis ſunt incognita ⁊
occulta.ſ.magnitudo ⁊ motus. Maior eñ eſt occies tota
terra.qđ tñ nō videt̄. Citiſſime etiā currit. ⁊ tñ videt̄ ꝙ in
aliq̄ nō mouet̄. Sic vere nobis penitus duo de deo ſt̄ igno
ta.ſ.ſua excellētiſſima magnitudo.đ q̄ dr̄ illud Iob.xxxvj
Magnꝰ deus ⁊ vincēs ſciam nr̄am. Stupebāt aūt oēs de
magnitudine dei Luc.ix. Et ſui motꝰ.i.ſue occulte ꝓuidē
tie:ordinatōis ⁊ ſapie certitudo. Iſta eñ a nob nō cogno
ſcunt̄:ſ ab oculis oim mortaliū abſcōdunt̄. Quia ſic dr̄ in
pſ̄. Magnꝰ dñs ⁊ magna ꝟtus eiꝰ:⁊ ſapie eiꝰ nō eū nūerꝰ
Ubi oñdit̄ deꝰ eē magnꝰ ꝑncipalr̄ q̄ ad tria. vicꝫ Q̄tū ad

Preſidentie celſitudinē.
Efficacie fortitudinem.
Prouidentie certitudinē.

Primū ꝓbat honor impato
rius:qꝛ magnꝰ dñs. Scdm
vigor opatorius: qꝛ magna
virtus eius. Sed tertiū ſplēdor ordinatoriꝰ:qꝛ ſapie eiꝰ nō
eſt numerꝰ. Dico ḡ ꝙ iſte eſt magnus ꝓpter ſuā imꝑatiuā
celſitudinē. qđ oñdit̄ cū dr̄. Magnꝰ dñs. Iſte eſt dñs ge
neralis nō ꝑticularis. ſummꝰ nō infimꝰ: glioſus nō vicio
ſus.ſicut eñ dr̄ in pſ̄. Deus magnꝰ dñs : ⁊ rex magnꝰ ſuꝑ
oēs deos. Itē magnꝰ eſt ꝓpter opatiuā fortitudinē. Mag
inq̄t ꝟtus eiꝰ.ſicut eñ dr̄ Iob.xxxvij. Iſte ē magnꝰ.forti
tudine iudicio ⁊ iuſticia. Vñ de ipſo pōt dici illud Act.viij.
Hec ē virtꝰ dei q̄ dr̄ magna. Et bñ dicit ꝟtus i generali. vt
denotaret ꝙ ipē ē oēm bñs ꝟtutē:oia ꝓſpiciēs. Q ēm.n.bꝫ
virtutē:⁊ in oi ꝟtute ⁊ ꝑfectōe magnꝰ ē:qꝛ.ſ.ipē ē Magnꝰ

Pietate.
Poteſtate.
Opatione.
Iuriſditōe.

Manꝰ dico in pietate: qꝛ.ſ.ipē ē miſericors
grām infundendo pſ̄. Q̄ magna multitudo
dulcedinis tue dñe. De malo liberādo Pſ̄.
Miſcdia tua magna ē ſuꝑ me:⁊ eruiſti aiaꝫ
meā ex inferno inferiori In celis ꝑmiādo pſ̄. Magna ſuꝑ
celos miſcdia tua. Itē magnꝰ in ptāte Hiere.x. Magnus
es tu:⁊ magnū nomē tuū in fortitudine. Itē magnꝰ in ope
ratione. Vñ in pſ̄. Magna opa dñi.exq̄ſita in oēs volūta
tes eiꝰ. Et poſſumꝰ notare de magnitudine operū.ſ.de cre
atione mūdi ⁊ de ſuis occultis iudicijs ⁊ de aſſumptōe car
nis ⁊c̄. Iſte eñ fecit magnalia in egypto.mirabilia in terra
cham.terribilia in mari rubro. Itē magnꝰ in iuriſditiōe:qꝛ
ſicut dicit̄ in pſ̄. Ipſe eſt terribilis rex.magnꝰ ſuꝑ oēm ter
rā. Habet ḡ opatiuā fortitudinē. Itē deus bꝫ ꝓuiſiuam
certitudinē:qđ oñdit̄ cū dicit̄. Sapie eiꝰ nō eſt nūerꝰ. Ipē
eñ ꝟtute magnitudinis ſapie ſue certiſſime ꝓuidet de oibꝰ
creaturis. Quia ſicut dr̄ Hiere.xxvj. Ipſe ē magnꝰ ⁊ incō
ꝑhenſibilis cogitatu:qꝛ ſicut dr̄ Iob.ix. Sapiēs in corde ē
⁊ fortis robore. Et in pſ̄.dr̄. Oia in ſapia feciſti:impleta eſt
terra poſſeſſione tua. Et ſequit̄. Hoc mare magnū. Et ſic
igit̄ ptꝫ quō deus pluribꝰ opatiōibꝰ dr̄ eſſe magnꝰ. Se
cūdo dicamꝰ ꝙ ē magnitudo viri ꝑfecti. Vir eñ iuſtus dr̄
eē magnꝰ : qꝛ ſicut res dr̄ eſſe magna q̄ bꝫ ſuas naturales
dimēſiones.ſ.lōgitudinē.altitudine: q̄ idē ſunt: ⁊ latitudi
nē ⁊ ꝓfundū. Sic vere ille dr̄ ſpūaliter eſſe magnꝰ q̄ bꝫ ꝓ
fundū fidei.altitudinē ſpei latitudinē charitatis longitudi
nē longanimitatis. Et breuiter ſtella efficit̄ magna ex ma
gna aggregatione lucis: qꝛ.ſ.ſtella nihil aliud eſt q̄ꝫ aggre
gatio lucis in ſuo orbe. q̄ quato plus abūdauerit tāto ſtel
le ſba maior erit. Sic vere kmi:hō dr̄ eſſe ſpūaliter magnꝰ
qñ magna lucꝭ abūdātia.i.magna ꝟtutū redūdātia in ipō
fuerit aggregata. Magna eñ lucis.i.virtutis aggregatio:
cauſat magnitudinē ſtelle.i.magnitudineꝫ viri iuſti. Et ſic
hō dr̄ illa ſtella magna ardēs ſicut facula.de q̄ dr̄ Apo.viij
Hō eñ eſt ſicut arbor:q̄ q̄uis in ꝑncipio ſit herba modica
tñ creſcēdo ꝯtinue efficit̄ arbor magna. Et etiā ſicut fluui
us:qui q̄uis ſit in ꝑncipio riuus ꝑuus:qꝛ tñ ꝯtinue creſcit
ꝑ aggregationē aquaruꝫ.finaliter efficit̄ magnꝰ valde. Et
etiā ſicut dies:q̄ q̄uis in ꝑncipio ſit obſcura: ꝯtinue tñ cre
ſcendo magnā recipit in medie claritatē. Quia vere chariſ
ſimi : q̄uis hō in ꝑncipio ſit obſcurus per ignorantiā:ſitqꝫ
modicus ꝑ virtutū carentiā:quia tñ aqua gratiarū ⁊ ꝟtu
tum in ipſo cōtinue aggregant̄.ita ꝙ ſemꝑ de virtute in vir
tutem creſcit ⁊ augmentat̄: ipſe finaliter efficit̄ valde ma
gnus : ⁊ imꝑfectiōis ⁊ virtutis magnitudine glorioſus: ſi
cut de Yſaac dr̄ Gen̄.xxvj. Q̄ ibat ꝓficiēs atqꝫ ſuccreſcens
donec magnus vehemēter effectus eſt. Et vere magnꝰ effi
citur hō iuſtus intus in corde ꝑ grārū accumulationē: ex
terius in cōuerſatione ꝑ bonoꝝ opeꝝ executionē: longe in
ter alios ꝑ bone fame diuulgationē: ſurſuꝫ in paradiſo co
ram deo ⁊ angelis ꝑ glorie acquiſitionē. Ita ꝙ breuiter de
magnitudine viri iuſti poteſt exponi illud Luce.j. Hic erit
magnus ⁊ filius altiſſimi vocabit̄. In quibus verbis oñ
ditur ꝙ viri iuſti tripliciter fiunt magni. videlicet Per

Uirtualem ꝑfectionem.
Tꝑalem promotionem.
Eternalem ꝑlationem.

Primū probat nobilis natu
ra. Filiꝰ inquit altiſſimi. Se
cundū ſeculi ꝑtura. Vocabi
tur inquit. Sed tertiū gloria futura. Hic inq̄t magnꝰ erit.
Triplex igitur eſt magnitudo viri iuſti.ſcilicet

Uirtualis.
Tēporalis.
Eternalis.

Magnus ḡ eſt vir iuſtus virtualiter ꝑ ꝑ
fectionē:qđ oſtendit̄ cū dicit̄. Filiꝰ.i.imi
tator altiſſimi. Res eñ dr̄ eſſe magna que
magne rei aſſimilat̄ ⁊ ꝯformatur. Sic vere iuſtus pōt dici
magnus:q̄ altiſſimo deo ⁊ maiori ⁊ maximo ꝑ imitatiōem
in virtutibꝰ ⁊ cōditionibꝰ inq̄ꝫtum eſt poſſibile coaptatur.
Filiꝰ inquit altiſſimi. Ut ſic poſſit dicere illud Thobie. v.
Ego ſum azarias ananie magni filius. Ut ⁊ ſic rñdeat il
lud qđ ſequit̄. Ex magno genere es tu. Tales ſunt virtua
liter magni:qꝛ.ſ.ſicut teſte Iſido. Regiones frigide nutri
unt hoies magnos.ſicut ptꝫ de Europa:reſpectu aliaꝝ ter
rarū. Circa mare rubrū etiam dicunt̄ creſcere maxime ar
bores ſm eundē:lꝫ circa alia arbores naſcunt̄ generaliter
parue valde. In yndia etiā dr̄ eſſe genus hoim maximoꝝ
qui nullis doloribꝰ affligunt̄:q̄ nec frigus: nec calorē : nec
aliquam infirmitatē patiunt̄:⁊ quoꝝ corpa ad quinqꝫ cu
bitos ꝓtendunt̄. Gigātes etiā in mūdo fuerūt q̄ maximā
corpis magnitudinē habuerūt. Quedā ſunt aialia valde
magna:⁊ ab alioꝝ quātitatibus diſparia:ſicut eſt elephas
inter greſſibilia.inter natatilia cete ⁊ balena : draco ⁊ cro
codrillus inter reptilia. Iſte igit̄ creature chariſſimi:ſigni
ficāt viros ꝑfectos q̄ gratijs et ꝟtutibus augmētati ſunt.
Inſuꝑ ⁊ ſuꝑ alios in ſciētijs ⁊ moribꝰ ⁊ vita ⁊ fama valde
magni.ſic de Iob dr̄ Iob.j.ꝙ erat vir ille magnꝰ inter oēs
orientales. Iſti eñ dicunt̄ eſſe in frigida regione diuini ti
moris.plantati ſunt circa mare rubrū diuini amoris.q̄nqꝫ
cubitos habēt.i.q̄nqꝫ ſenſuū cuſtodiā per diſcretiōeꝫ:nulli
dolori ſubiacēt ꝑ patiētie ꝑfectionē:gigantes ſunt per forti
tudinē.elephātes ꝑ mititudinē. Et breuit̄ de illis pt̄ dici il
lud Baruc.iij. Ibi inq̄t fuerūt gigātes noiati illi q̄ ab ini
cio fuerūt ſtatura magni ſciētes bellū. Et ſic igr̄ pꝫ quō iſti
ſunt magni virtualr̄ ꝑ ꝑfectōneꝫ. Vñ nō ꝙ iſti ſunt magni

In ſapientia.
In eloquetia.
In famoſitate.
In benignitate.

Dico in ſapientia:qꝛ ſicut dr̄.iij. Regū.
x. Magnificatꝰ eſt rex ſalomon ſuper
oñes reges diuitijs ⁊ ſapia. Itē in elo
quētia:dicēs illud Prouer.viij. Audite
me qm̄ de rebꝰ magnis locutura ſum. Aperiant̄ labia mea
vt recta predicent. Item in famoſitate. Unde in Pſ̄. In
iſrael magnū nomē eiꝰ. Item in benignitate Pſ̄. Miſeri
cordia tua magna eſt ſuper me. Patet igit̄ ꝙ iſti ſunt ma
gni per perfectionē virtualiter. Deinde dico ꝙ boni quā
doqꝫ fiunt magni tēporaliter ꝑ ꝓmotionē. Et iſta magni
tudo oſtendit̄ cum dicit̄. Vocabit̄:qꝛ.ſ.boni ⁊ iuſti vocan
tur ſepe a deo ad magnas ⁊ altas dignitates. Vñ Math.
.v. Qui fecerit ⁊ docuerit ſic homines. hic magnus voca
bitur in regno celorum. Ille eñ que regimē obtinent inter
apes ſunt ꝑ alijs magne valde. Quia vere: qui ad regimē
id eſt.ad celſitudinem officiorum ⁊ dignitatum ꝓmouen
tur:pre ceteris magni in virtutibus eſſe tenent̄. Quia ſm
vegetiū. Tunc reſpublica bene agitur:qñ nō pōt eē maior
niſi q̄ melior. Iſti ḡ ſunt magni temporaliter per ꝓmotio
nē. Deniqꝫ dico ꝙ boni fiūt magni eternalr̄ ꝑ ꝑlationeꝫ

vel p fruitionē. Res enī ſupiores pre ceter funt maiores Patet: q2 minor ſtella maior dicit eſſe tota terra: ⁊ iō tunc boni ⁊ iuſti erūt maximi: qn̄ ſurſum in paradiſo erūt ppetuo collocati. Et hoc oſtendit cum dicit. Hic erit magnus Iſtud enī vocabulū erit: ſignat inuariabile ſtatum: quia. ſ. verbū erit ſubſtantiuū: ſignat tēpus nō pſens nec pteritū ſ futurū: ⁊ ſignat magnitudinē glorie eterne quā habet in patria beati: que. ſ. inuariabilis ⁊ eterna pſeuerat: ⁊ q̄ non eſt in pn̄ti tpe: ſed expectat in futuro. Vn̄ Aggei. ij. Mag erit gloria domus hui9. Patet igit chariſſimi quō vir iuſt9 pōt triplicē bonā magnitudinē obtinere. vz. virtualē tpalē ⁊ eternalē. Et ſic iā viſum eſt de magnitudine ſummi creatoris: ⁊ de magnitudine iuſti viatoris. Tertio videndū eſt de magnitudine vani peccatoris. Pctōres enī ſunt magni in hoc ſeculo p pſperitatē tpalem. Inter mulos enī femine maſculis ſunt maiores. qđ facit. ſ. carentia conceptionis. Materia enī humoꝝ in mulab9 nō puertit: in pceptū q2. ſ. nunq̄ pcipiūt: ideo puertit in corpis augmentū. Sic mūdi pctōres nunq̄ pcipiunt: nec faciūt aliquē fetū bonorū operū. hinc eſt q̄ materia ſuoꝝ bonoꝝ tpaliū p alimēta nō emittit ſ in eis retinet: ⁊ ſic exinde magnitudo diuitiarū generat: ⁊ ſtatus ipſoꝝ ſup alios augmētat. Iſti ſunt ſicut ſerpentes q̄ ſunt in yndia. de qbus dicit Plini. Q2 in yndia ſunt ſerpētes ita magni q̄ ceruos ⁊ thauros tranſglutiant totos viuos. Vn̄ narrat. q̄ regulus impator quēdam ſerpentē iuxta fluuiū hiagadam cū machinis ⁊ baliſtis occidit. qui centū viginti cubitos in magnitudine continebat: ſicut pellis ⁊ maxille q̄ p magna tpa ante quoddā templū rome fuerūt ſuſpenſe dilucide declarabant. Tales ſerpētes chariſſimi ſunt hodie multi mali. qui in hoc ſeculo ſunt ita magni: ⁊ in potētia: ⁊ ſcia: ⁊ in ſuba ⁊ in fama q̄ nō eſt qui poſſit eorum malicijs obuiare. Sicut pz de magnis diuitib9 vſurarijs aduocatis officialib9 ⁊ balliuis: q̄ ceruos. i. paupes nobilos. thauros. i. paupes agricolas p rapinas ⁊ vexationes tranſglutiūt ⁊ pſumūt. Iſtos ſ finaliter impator deus p morte vulnerabit ⁊ occidet. ⁊ pellem ſue tpalis ſube ab eis auferet atq; tollet. Et ideo de talib9 ſic magnis ſerpētib9 dicit Apoc. xij. Ecce inquit draco magnus rufus: trahebat ad terrā cauda ſua tertiā ptem ſtellarum celi. Et dicit de iſto dracone q̄ habebat multa capita: multa cornua: multa dyademata. Draco iſte chariſſimi ſignat tales magnos ⁊ potētes pctōres: qui p pſperitatē ſunt magni: p maliciā ſunt rufi. p falſitatē ſunt caudati: p ſupbiā cornuti. p dignitates ſunt dyademati. p diuerſa officia plurib9 capitib9. i. mgrīs ⁊ fautorib9 ⁊ capitaneis ſūt adunati. Iſti ſ ſtellas de celo cauda ad terrā trahūt: quādo malicijs vel rapinis viros bonos ad paupertatem deducunt: ⁊ qn̄ claritatē ſui ſtatus eis auferūt: ⁊ eos ad ſtatum infimū detrahūt ⁊ impellunt. Talibus ergo cōminat dn̄s Ezech. xxix. Ecce ego ad te draco magne q̄ cubas i medio fluminum ⁊c. Et ſic igit patz de magnitudine bona ⁊ mala ſufficit.

Maieſtas. Cum maieſtas dicat a maiori ſtatu ſeu ſtare. ita q̄ maieſtas nihil aliud ſit q̄ maior aut ſtabilior ſtatus: inde eſt q̄ maieſtas idē eſt q̄ ſtatus: maioritas: excellentia: magnificentia vel poteſtas. poſſumus diſtinguere q̄ eſt dare Maieſtatem

Numinis glorioſi.	Pria ē metuēda. Scda ē diligēda Tertia ē honorāda. Quarta ē euitāda. Pri
Hominis virtuoſi.	
Culminis pcioſi.	co ſ pmo q̄ inuenit maieſtas numinis
Agminis vicioſi.	glorioſi.

Et iſta eſt maieſtas diuina. que ſcilicet eſt ſblimis ⁊ glorioſa. ⁊ oibus pſiderātib9 timoroſa. Quia pcerto q̄ maieſtatē ⁊ gloriā diuinā pſiderat: ipaz mirat: metuit ⁊ formidat. Vn̄ Eſa. ij. ca. Introibūt q̄ in ſpeluncas petraꝝ in voragines terre a facie formidinis dn̄i ⁊ a gloria maieſtat ei9. Et nō hic ſi vis q̄ ptās glorie diuine

Eſt inſcrutabilis ⁊ mirabilis.	Eſt dico inſcrutabilis pter pfunditatē: q2. ſ.
Eſt honorabilis ⁊ ſpectabilis.	nullus intellectus ſuffi
Eſt formidabilis ⁊ terribilis.	cit inueſtigare quanta
Eſt delectabilis ⁊ amabilis.	

ſint diuine eſſentie: pudentie ⁊ ſcie. longitudo. latitudo. ſublimitas ⁊ pfundū. Qđ hn̄ figuratū fuit Exo. xl. vbi dr. Q2 moyſes nō poterat ingredi tectū federis nube opiente oia ⁊ maieſtate dn̄i choruſcāte. Quia reuera tanta eſt nubes humane ignorantie: ⁊ tāta eſt obſcuratio ⁊ claritas diuine magnificentie. q̄ nullus eſt q̄ tectū federis poſſit intrare: hoc eſt dictu: puenire ad certitudinē ipſius noticie ⁊ ſcie. Et hoc eſt qđ dr. Prouerb. xxv. Q2 qui p ſcrutator eſt maieſtatis opprimetur a glia. Aduerte tn̄ q̄ ſicut lz in ſole ſit mot9 impceptibilis: ⁊ claritas intueri impoſſibilis. ſplēdor tn̄ ⁊ maieſtas ipſi9 mediāte nube vel ſpeculo nobis cōtempant ⁊ oſtendunt. Sic reuera mediante nube carnis humane quā xps aſſumpſit: ⁊ ſpeculo vteri virginalis in q̄ refulſit maieſtas ⁊ gloria iſti9 ſolis. ſ. dei nobis fuit ptpata ⁊ in hoc mūdo mirabiliter declarata. Vn̄ de btā incarnatione pōt dici illđ qđ ſcribit. j. Paral. vij. Maieſtas dn̄i impleuit domū dn̄i. Et. ij. Mach. ij. Apparebit maieſtas dn̄i Vn̄ etiā de btā virgine dr Sap. vij. q̄ ipſa fuit candor luc eterne: ⁊ ſpeculū ſine macula maieſtatis dei. Et ⁊ nos regratiādo dicam9 illud Deut. v. Ecce oñdit nobis dn̄s de9 nr maieſtatē ⁊ magnitudinē ſuā. vocē ei9 audiuim9 de medio ignis: ⁊ pbauim9 hodie q̄ loquēte deo cū hoie vixerit hō. Verūtn̄ pculdubio eſt aduertēdū. q̄ ſicut dr Numeri. xiiij. Multi fuerūt de filijs iſrl qui viderant maieſtatē dn̄i in deſerto: ⁊ tn̄ hoc nō obſtāte ipſi inobediētes fuerūt ⁊ ipz multotiēs p trāgreſſionē decalogi tentauerūt ⁊ pter hoc in deſerto pierūt nec terrā pmiſſionis intrauerūt: Oēs inquit hoies q̄ viderant maieſtatē meā ⁊ ſigna q̄ feci in egypto in ſolitudine. ⁊ tentauerūt me iam p decem vices: nec obedierūt voci mee. nō videbūt terrā p qua iuraui patribus eoꝝ. Sic reuera dico de nobis miſeris xpianis: q̄ maieſtatē dei in carne latentē: ⁊ in egypto hoc eſt in mūdo ſignis ⁊ miraculis choruſcante fide vidim9 ⁊ videm9: q̄ tn̄ p diuerſa vicia ⁊ p decē vices. i. p trāgreſſiones decē mandatoꝝ ipm ptemnim9: nec voci ipius obedim9. ſecluſiōez ab introitu glorie padiſi merito formidare debem9. Vnde Thob. xiij. dr. Q2 dṡ oñdit maieſtatē ſuā i gēte peccatricē Patet ſ maieſtas diuina eſt inſcrutabilis pter pfunditatē. Itē dico q̄ ipa eſt honorabilis pter auctoritatē. Nōne antiq̄tus reges ⁊ pncipes induebant purpura: coronabant dyademate. decorabant ſceptro: ſblimabant in throno. aſſociabāt lictorib9. armabāt ſecurib9. ⁊ magnificabātur faſcib9. ſicut de impatorib9 ⁊ pſulib9 romanis dr. p tytū liuiū ⁊ hoc totū fiebat vt ipoꝝ clarior appareret maieſtas: ⁊ vt ab alijs honorarent ⁊ in reuerētia haberent. Decet enī maieſtatē maioꝝ p alijs clareſcere. vt. ſ. etiā ex ipſa magnificētia ſtatus ſui diſcāt ſubditi ſupiores honorare: ⁊ eiſdē humilit obedire. Qđ etiā in rege apum ſatis oſtēdit qui quadā nature maieſtate refulgens. maior ⁊ auguſtior ceteris repit. Igit mult● fortius maieſtas diuia debet ceteris maior eſſe: ⁊ cūctis honorabilior apparere. Dilata ſi vis Luce. xxj. Videbūt filiū hoīs venentē in nubib9 celi cū ptāte magna ⁊ maieſtate. Igit iſta eſt honorabilis pṗ auctoritatē. Itē diuina maieſtas eſt formidabilis pter ſeueritatē. Et reuera ad iudicē qn̄ exercet actū iudiciarū maxime aliq̄s ipios puniendo ſpectat q̄ ſeueritatē oñdat. ad ſinē q̄ q̄libet ipm timeat: ⁊ q̄ p timore maieſtat illi9 a malo q̄libet reſipiſcat. Iſtud aūt faciet dn̄s in iudicio. Quia ſicut dr Mat. xxv. Cū venerit fili9 hoīs in maieſtate ſua ⁊ oēs angeli eius cū eo. tūc dicet his q̄ a ſiniſtris ſunt. Ite maledicti in ignē eternū. De terrore etiā ipſi9 maieſtat dr in ps. Vox dn̄i ſup aq̄s: de9 maieſtatis intonuit. Et Heſter. xiij. Nō eſt q̄ reſiſtat maieſtati tue. Igit iſta ē formidabilis pter ſeueritatē. Itē diuina maieſtas eſt delectabilis pter benignitatē: ſeu pter futurā felicitatem. Maieſtas enī regia vel papalis delectabilis ⁊ amicabilis eſt ſeruitoribus ⁊ familiarib9 ſuis. licet ſit formidabilis inimicis. Sic vere maieſtis glorie diuie ſanctis erit delectabilis. licet dānatis ſit terribilis. Vn̄ aplīs dr Math. xix. Cū ſederit fili9 hoīs in ſede maieſtatis ſue. tūc ⁊ vos ſedebitis cū eo ⁊c. ſ. in padiſo vbi erit vobis gloria ſempiterna. Iuxta illđ Eſa ie. lx. Domū maieſtatis mee glorificabo. Vn̄ de q̄libet beato pōt dici illud Baruc. v. Adducet aūt dn̄s eū. ſ. beatū cū iocūditate in lumine maieſtatis ſue: cū miſcđia ⁊ iuſticia q̄ eſt ab ipo. Sic ſ pz quō maieſtas dei ē: delectabilis: formidabilis: honorabilis: inſcrutabilis. Sic ſ dico q̄ in ſcriptura repit maieſtas numinis glorioſi. Et hoc eſt primū pncipale. Scdo principaliter dico q̄ inuenit maieſtas hoīs

virtuoſi. qꝛ reuera ſicut lumen in lucerna exterius cauſat recipiendentiā lumīoſam. q. ſ. aerem illuminat circūſtātem. Sic lumen virtutū qn̄ latet in coꝛde hoīs virtuoſi. ſolet quandā maieſtatē moꝝ. ⁊ quandā honeſtatis refulgē‑tia exterius in geſtu ⁊ habitu generare. q̄ totam ſolet patriam bonis exemplis ⁊ documentis illuminare. ⁊ intuentiū oculos delectare. Figuratꝰ in illo angelo de quo Apocal. xviij. ꝙ terra illuminata eſt a gloꝛia eiꝰ. vt de talibꝰ dicat̃ illud Luce. ix. Erant aūt moyſes ⁊ helyas viſi in maieſtate. Iſta igit̃ eſt maieſtas hoīs virtuoſi. Tercio p̄ncipaliter dico ꝙ inuenit̃ maieſtas culminis mōtuoſi. ſ. maieſtas boni p̄ncipis vł p̄lati. vt de quolibet tali exponat̃ illud Ezec. xliij. Iſrael ingrediebat̃ ꝑ viam oꝛientalē. ⁊ vox erat ei q̄ſi vox aquarū multaꝝ ⁊ terra ſplendebat a maieſtate eius. Quia reuera bonus p̄latus intrat ſancte. ſ. ꝑ viā oꝛientalem. Pꝛedicat alte. qꝛ vox eius ſicut aquarū multarū. Uiuet honeſte. qꝛ terra. i. tota patria ſplendet a maieſtate ipius. Eſt igit̃ maieſtas culminis pꝛecioſi. Quarto dico ꝙ inuenit̃ maieſtas turbinis vicioſi. ſ. maieſtas maloꝝ pꝛincipū ⁊ p̄latoꝝ q̄ eſt hodie in magna reputatione ⁊ potētia ſed finaliter erit in magna deſolatione ⁊ triſticia. Ad qđ expone illud Act. xix. Magne dee dyane templū in nihilum deputabit̃. ⁊ deſtrui incipiet maieſtas eius. Et ſic pꝫ quomodo quadruplex eſt maieſtas. ſ. maloꝛum. maioꝝ. iuſtorum atq; deoꝛum ⁊c̃.

Maior. Maius.

Nota ꝙ maioꝛitas accipit̃ in bono ⁊ i malo. In malo eīn ſignat excellentiā ſtatuum viroꝛū peccatoꝛū. In bono ꝟo deſignat maioꝛitatem dei ⁊ hominū perfectoꝛum

Notemus ergo ꝙ eſt quedam maioꝛitas Cunctis
Nobilioꝛ. Pꝛimo ergo dico ꝙ nos inuenimꝰ i ſcri
Utilioꝛ ptura quandā maioꝛitatē cunctis nobilio‑
Inanioꝛ. rem. Et iſta eſt maioꝛitas dei. q. ſ. eſt maioꝛ
Deterioꝛ. oīnibus creaturis. ſilis ſoli q̄ maioꝛ eſt om
Aſperioꝛ nibꝰ luminaribus quantitate: claritate: po

teſtate: motus: velocitate ⁊ vniformitate. Maioꝛē eīn vniformitatē habet in motu q̄ȝ alij. qꝛ. ſ. nō efficit̃ retrogradꝰ. qđ tn̄ nulli alij planete eſt conceſſum. Sic vere deꝰ eſt maioꝛ omnibus creaturis ꝓpter quantitatem ſue infinite dimenſionis. ꝓpter ꝟtutē ſue inuicte dn̄ationis. ꝓpter celeritatē ſue limpide cognitiōis. ꝓpt̃ velocitatē ſue actiue opationis. ꝓpt̃ vniformitatē ſue oꝛdinate ꝑfectionis. Iſte enim nunq̄ȝ efficit̃ retrogradꝰ. i. defectuoſus. ſ; ſp directe ⁊ iuſte oꝛdinate ⁊ ſcītē in ſuis actibꝰ pceſſiuꝰ. Deꝰ ḡ dꝛ maioꝛ In

Scientie limpitudine. Dico in ſcientie limpitudine
Potentie plenitudine Un̄ ipſe eſt ſicut aquila q̄ ma‑
Eſſentie magnitudine ioꝛem habet in viſu limpitudi‑

nem claritatis. Un̄ de ipſo pōt dici illud. iij. Re. x. Maioꝛ eſt ſcientia tua ꝙ rumoꝛ quē audiui. Dico etiā in potentie plenitudīe. Un̄ ipē compat̃ rinoceronti. cuiꝰ foꝛtitudo maioꝛ alijs animantibꝰ vniuerſis eſt. Unde de ipſo pōt dici etiā illud Geñ. xlix. Tu foꝛtitudo mea. tu p̄ncipiū doloꝛis mei: pꝛioꝛ in donis maioꝛ in impio. Dico inſup ꝙ maioꝛ ē in eſſentie amplitudine. ſimilis elephanti q̄ in coꝛpoꝛe maioꝛ eſt omnibꝰ aīalibꝰ huiꝰ mundi. Un̄ ipē pōt dicere cuilibet illud. ij. Reg. xix. Decem ptibꝰ ego maioꝛ ſum. Et bene cōcludit ſapiens Eccli. xliij. Exaltate dn̄m q̄ȝtum poteſtis maioꝛ eīn eſt oīm laude. Inuenimꝰ igit̃ in ſcriptura quandā maioꝛitatē cunctis nobilioꝛē. Scđo dico ꝙ nos inuenimꝰ in ſcriptura quandā maioꝛitatē cunctis vtilioꝛē. Et iſta eſt illa qua boni ꝑ aggregationē meritoꝝ fiūt alijs melioꝛes. Quanto eī conchilia marina maioꝛem hauſtū roꝛis recipit: tanto maioꝛem margaritā in ſe concipit. Sic vere: q̄ȝto viri iuſti maioꝛē hauſtū roꝛis gratie ⁊ ſcientie in ſe recipiunt: tanto maioꝛeȝ margaritā. i. maioꝛē ſanctitatē ⁊ bonitatem cōcipiunt ⁊ acquirunt. Iſti eīn ſt̃ ſimiles ſtellis q̄ minime eſſe vident̃. ⁊ tn̄ maioꝛes tota terra eſſe a phīs aſſerunt̃. Sic vere ſancti in hoc mūdo credunt̃ eſſe minimi. qꝛ. ſ. ſua ſpiritalis magnitudo nō apparet hic. qꝛ vicȝ nihil inter alios reputant̃. ⁊ tn̄ in rei veritate apud deū ceteris ſunt maioꝛes. ⁊ maioꝛibꝰ virtutibꝰ ſt̃ plenioꝛes De q̄ dicit̃ Math. xj. Qui minoꝛ eſt in regno celoꝝ maioꝛ eſt illo. Et io dꝛ Mat. xviij. Quicunq; hūiliauerit ſe ſicut pꝛulꝰ iſte: hic maioꝛ eſt in regno celoꝝ. De beato iohanne ceteris humilioꝛe dꝛ Mat. xj. Qꝛ inter natos mulieꝝ nō ſurrexit maioꝛ iohanne baptiſta. Et breuiter iſtud eſt verū ꝙ ſicut animalia maioꝛa ſt̃ vt cōiter mitioꝛa ⁊ humilioꝛa. ſicut pꝫ de elephantibus ⁊ de magnis equis. Iuxta illud Eccli. iij. q̄ȝto magnꝰ in omnibꝰ es tanto humilia te. Sic vere illi q̄ ſūt maioꝛes in bonitate ⁊ in dignitate. debent ceteris eſſe mitioꝛes humilitate ⁊ benignitate Mat. xx. Quicunq; voluerit inter vos maioꝛ fieri ſit miniſter veſter. Ubi nota ꝙ tales q̄ bonitate vel dignitate ſunt maioꝛes. debent habere In ſtatu auctoꝛitatem Maioꝛ inquit. In Coꝛde humilitatem Miniſter inquit. In factis vtilitatem Ueſter inq̄t. Rex eīn apum ſm doctoꝛes eſt coꝛpoꝛe grandioꝛ. animo mitioꝛ. qꝛ nunq̄ȝ pungit. fructu vtilioꝛ. Inuenimꝰ igit̃ maioꝛitatem cunctis vtilioꝛē. Tercio inuenimꝰ maioꝛitatē cunctis inanioꝛē. Et iſta eſt illa quā habent in hoc mundo diuites ⁊ potentes. q̄ diuitijs ⁊ honoꝛibꝰ ceteris ſunt maioꝛes. Inter araneas eīn ſm Pliniū femelle maioꝛes ſūt q̄ȝ maſculi. Arboꝛes etiā q̄ ſunt infructuoſe ſunt maioꝛes q̄ȝ domeſtice vel fecunde. In locis etiā humidis ⁊ paluſtribꝰ ſolent maioꝛes arboꝛes creſcere q̄ȝ in locis aridis atq; ſiccis. Quia ꝓcerto ſm̄ loq̄ndo ſpūaliter illi in hoc mūdo ceteris paribꝰ in diuitijs ⁊ honoꝛibꝰ ſunt maioꝛes q̄ ſunt femine ꝑ fragilitatem q̄ ſunt infructuoſi ꝑ iniquitatē. q̄ ſunt paluſtres ꝑ carnalitatē. Iſti eīn figurant̃ in illis de q̄bꝰ dꝛ Mar. ix. Diſputauerūt in via q̄s eoꝝ maioꝛ eſſet. Sȝ pꝛo certo illi q̄ ꝑ paupꝛtatem ſunt ſicci. illi q̄ ꝑ bona opa ſt̃ fructiferi. illi q̄ ꝑ ſtrennuitatē ſunt maſculi. tales dico in mundo non ſunt hodie maioꝛes: ſed in diuitijs et honoꝛibus ſunt minoꝛes. q̄ȝuis quantum ad deum in gratijs ⁊ virtutibus ſunt maioꝛes. Ita ꝙ ꝓpꝛie de eis poſſit hodie intelligi illud Geñ. xxv. Due gentes ⁊ duo ppli ſūt in ventre tuo maioꝛ ſeruiet minoꝛi. Cū eīn in vtero huiꝰ mundi ſint due gentes. ſ. boni q̄ in virtutibꝰ ſunt maioꝛes. ⁊ mali q̄ in virtutibꝰ ſunt minoꝛes. iſtud tn̄ ſepiſſime videmꝰ ꝙ maioꝛ ſeruiet minoꝛi. ⁊ melioꝛ deterioꝛi. q̄ȝuis ſcriptura dicat Iob. xiij. Nō eſt ſeruꝰ maioꝛ dn̄o ſuo. Inuenimꝰ ḡ maioꝛitatē cunctis inanioꝛem. Quarto inuenimꝰ in ſcptura maioꝛitatem cunctis deterioꝛē. Et iſta eſt maioꝛitas vicioꝝ. De qua Geñ. iiij. dicit cayn. Maioꝛ eſt iniquitas mea q̄ȝ vt veniā merear. Quinto inuenimꝰ maioꝛitatē cunctis aſperioꝛē. Et iſta eſt maioꝛitas toꝛmentoꝝ quā in inferno ſuſtinebunt illi q̄ in hoc mundo habuerūt maioꝛitatē honoꝛū. De qua Iac. iij. Nolite pl̃es magiſtri fieri fratres mei. ſcientes qm̄ maius iudicium ſumitis. Et hec dicta ſufficiant de Maioꝛitate. Uide ſupꝛa de magno.

Malicia.

Nota ꝙ malicia idē eſt ꝙ cauta ⁊ deliberata fallacia. Sunt igit̃ malicioſi illi q̄ ſub fictione ⁊ palliatiōe alicuiꝰ boni ſciūt malū alijs ꝓcurare. Siſes eīn ſunt ſerpentibꝰ amphibenis. de q̄bus dicit Iſid. ꝙ habent duo capita. vnū vicȝ in p̄ncipio ⁊ aliud in fine. vnū in ſuo loco ⁊ aliud in cauda. ⁊ tn̄ vtroq; capite moꝛdent. vtroq; oꝛe venenū effundunt. Sic vere tales duplici capite. i. duplici intentione ſunt muniti. Habent eī in p̄ncipio vnum caput intentionis. ⁊ iſta eſt ad decipiendū. ſimulandū. fingendum ⁊ adulandū. Habent ꝟo aliud caput intentionis in cauda. i. in fine. ⁊ iſtud eſt ad nocendū. inuenenandū ⁊ iniuriandū. Quia. ſ. pꝛima intentio malicioſi eſt vt decipiat. ſcđa eſt vt noceat ⁊ inficiat. Un̄ de talibus malicioſis capitibꝰ dꝛ. iij. Reg. ij. Reddet dn̄s maliciam tuā ſup caput tuū. Et Eccli. lx. Coꝛda filioꝝ hominū implent̃ malicia. Quia ſicut videmꝰ ille q̄ magis eſt malicioſus reputat̃ ampliꝰ glorioſus. Quibꝰ tn̄ dꝛ in pš. Quid gloꝛiaris in malicia q̄ potens es iniquitate? Diligunt eīn hoīes maliciā ſup benignitatē. iniquitatē magis q̄ȝ loq̄ equitatem. qꝛ ſicut dꝛ Geñ. vj. Uidit deꝰ ꝙ multa malicia erat in terra. oīnis eīn caro coꝛruperat viā ſuam. Nos igit̃ faciamꝰ iuxta conſilium ſcripture Hiere. iiij. vbi dꝛ. Laua a malicia coꝛ tuum vt munda fias. Circa quod nota ꝙ nos debemꝰ lauare a malicia coꝛda noſtra multiplici rōne. qꝛ. ſ.

Ueritatis rectitudini cōtrariat̃. Iſtud eſt eīn verum
Pꝛoximoꝝ quietudini inſidiat̃. ꝙ peccatum malicie
Infernali meſtitudini conſociat̃ obijcit̃ animoꝝ ſim

plicitati. opponit̃ ꝓximoꝝ vtilitati. ſupponit̃ infernoꝝ penalitati. Pꝛimū hȝ in ingreſſu. Sȝ ſcđm in ꝓgreſſu. Sȝ ter

cū in egreſſu. Primo igit̄ dicamꝰ ꝙ malicia eſt fugiēda q2 tollit in ingreſſu animaꝝ ſimplicitatē. Veritas eñ: innocentia ⁊ ſimplicitas ꝑ maliciā tollit̄. q2 iſta ſibiinuicē cōtrariant̄ ⁊ opponunt̄. ſicut bene innuit apl's. j. Cor. v. Nō in fermento inquit malicie ⁊ nequitie. ſed in azimis ſinceritatis ⁊ veritatis. Simplicitas eñ: innocentia ⁊ veritas hñt in ſe quandā inflexibilem rectitudinē qua. ſ. neſciunt aliud facere quā cogitare. aliud dicere ꝗ̄ ſentire. aliud exteriꝰ ꝗ̄ interius machinari. ſciunt eñ ꝙ homo in ſcriptura maledicit̄: q̄ duabꝰ vijs terram ingredit̄ Eccli. iij. Sed ꝓcerto malicia iſtis eſt oppoſita. q2. ſ. vnū habent in corde ⁊ aliud in ore. vnū habent in conſcientia ⁊ aliud in apparentia. q̄a ſicut vulpes incedit claudicando ſerpens tortuoſe ⁊ nō recte gradiēdo. ⁊ iō dr̄ anguis eo ꝙ anguloſe incedat. ſic malicioſi in omnibꝰ factis ſuis a ſimplicitate ⁊ rectitudine ſolent cōtinue deuiare. ⁊ tortuoſe ⁊ fallaciter ambulare. Teſte eñ Richardo. Malicia eſt ſpontanee ⁊ deliberate prauo animo: malo cognito cōſentire. Beatꝰ etiā Augꝰ. in q̄dam epl'a dicit. Qr malicia eſt cum moribꝰ deceptorijs veritate palliata ꝓpriū cōmodū vl' alterius incōmodū attendit̄. Quia ꝓculdubio tales ſub pallio falſarū palliationuꝫ ſemꝑ intendunt ꝓpriam vtilitatē vel alienū incōmodū ꝓcurare. Saura eñ lacerta eſt minima cuiꝰ venenū ante interficit ꝗ̄ dolor ſentiat̄. Quia vere multi ſunt ita malicioſi ꝙ ita ſciunt venenū ſue malicie infundere ꝙ nō ꝑcipit̄. vñ venit ita ꝙ homo damnū incurrit. de cuiꝰ tñ malicia nō aduertit. Iſido. etiā dicit ꝙ ſunt q̄dam ſerpentes ita parui ꝙ vix poſſunt videri. ⁊ tñ cōtra venenū ipſoꝝ nō pōt remediū inueniri. Quia ꝓculdubio huiꝰ venenū malicie nō ſolum abundat in magnis ſed etiā in ꝑuis ⁊ paupibꝰ. Sicut eñ dr̄ Eccli. xiij. Nequiſſima paupertas in ore impij. Iſti ei ſunt minimi in ſtatu ⁊ ſubſtantia. ⁊ tñ qñ poſſunt maximi ſunt in malicia. Quia ſicut dicit Criſ. ſuꝑ Matheū i omelia de herode: lꝫ pulli ſerpentū ſint in corꝑe breuiores. in veneni tñ malicia ſunt equales. Sic ergo ptꝫ ꝙ malicia fugienda eſt: q2 tollit in ingreſſu animoꝝ ſimplicitatē. Scd'o tollit in ꝓgreſſu ꝓximoꝝ vtilitatem. Ad hoc eñ ordinat̄ malicia ꝑuerſoꝝ: vt alijs inferāt caute ⁊ ſine dephēſiōe nocumentū. Vide eñ in oī genere maloꝝ ꝙ ꝑ malicioſas ſeductiones: palliationes ⁊ falſitates ledunt ⁊ decipiunt vniuerſos. Patet in vſurarijs q̄ ſub ſpecie mutui malicioſe ꝑ ſeptimanas vel dies depaupant fenerantes. Patet in malis iudicibꝰ q̄ ſub ſpecie iuſticie malicioſe decipiunt ſiue diripiunt innocentes. Patet in luxurioſis q̄ ſub ſpecie amicicie malicioſe decipiunt iuuenculas aſſiſtentes. Malicioſi eñ ſil'es ſunt leonibꝰ. q̄ malicioſe inter ramos ⁊ arbores ſe occultant. vt ex inſperato beſtias rapiant ⁊ occidant. ſimiles etiā cerasti ſerpenti q̄ corpꝰ ſerpentinū abſcōdit. cornua vō arietis oſtendit. ⁊ dum aīalia nō cauent ipſa inuenenat ⁊ inuadit. Sil'es etiā ſunt hyene q̄ fingens voceꝫ humanā ad exeundū exterius malicioſe canes ꝓuocat. vt eorum carnibꝰ laute viuat. O quanta malicia vtit̄ aranea ad muſcas capiendū. cattus ad mures rapiendū. vulpes ad cornices ad ſe attrahendū. ⁊ ad gallinas deuorandū. lupꝰ ad oues decipiendum ⁊ comedendū. Sic ꝓculdubio mali in hoc mundo in executione ſuoꝝ maloꝝ opeꝝ malicijs ⁊ cautelis vtunt̄. ⁊ vnū fingentes ⁊ aliud intendentes. bonis ⁊ innocentibꝰ iniuriant̄ ⁊ cū viribꝰ nō valent. alijs per maliciā dñant̄. Sicut eñ dr̄ Ioel. iij. Multiplicata ē malicia ppl'i mei. De malicia vō loquit̄ Greg. in moral. dicēs. Mens inquit praua ſemꝑ in labore eſt. q2 aut mala molit̄ q̄ alijs inferat. aut timet ne ſibi ab alijs inferant̄. Et q̄cq̄d cōtra ꝓximos cogitat. hoc cōtra ſe eſtimat cogitari. Fugienda eſt ḡ malicia. q2 tollit in ꝓgreſſu ꝓximoꝝ vtilitatem

Tercio q2 acquirit in egreſſu tormētoꝝ penalitatē. Malicia eñ ⁊ in pñti ⁊ in futuro tormenta meret̄. Videmꝰ eñ ꝙ malicia hūana nō pt̄ diu latere. immo finalit̄ a dō detegit̄. ita ꝙ malicioſi penā ⁊ infamiā coſequunt̄ ver. Tēpibꝰ pctā latēt ⁊ tpe patent. Vñ ꝓuer. xxvj. Qui opit odiū fraudulenter reuelabit̄ malicia eiꝰ conſilio. Et. j. Reg. xij. Si ꝑſeuerauerítis in malicia ⁊ vos ⁊ rex veſter ꝑibitis. Sed de hac vide ſ. de ypocriſi. Hñ ergo docet apl's. j. Cor. xiiij. nolite pueri effici ſenſibꝰ. ſed malicia paruli eſtote ⁊c̄. Vide. j. de ſapientia mundi. Item de malicia dyaboli. Et. j. de temptatione. ⁊ de decipe. ⁊ de duplicitate ⁊c̄.

Maledicere . maledictio.

Maledictus. Nota ꝙ ꝗ̄uis nomē maledictiōis ponat multipliciter in ſcriptura. quia tamen pauce inueniuntur figure ⁊ auctoritates ⁊ exempla ideo ſub breuiloquio pauca dicam. Notemus ergo ꝙ maledictio accipitur in ſcriptura Pro

Verbali execratione
Penali impcatione.
Finali cōdemnatōe

Primo dico ꝙ q̄dam maledicunt̄ ꝑ verbalē execrationeꝫ. Et ſic maledictio nihil aliud ē ꝗ̄ verbalis iniuriatio vel diffamatio. ſicut dr̄. ij. Macha. x. de illis q̄ erant in ꝑſidio. q̄ machabeo maledicebant ⁊ ſermones nephandos iactabant. Vñ de peccatore dr̄ in pſ. Cuius maledictione os plenum eſt ⁊ amaritudine ⁊ dolo. q̄d tñ ſancti nō debent timere. Iuxta illud Mat. v. Bti eſtis cum maledixerint vobis hoies. Quia ſicut dr̄ Deut. xxiij. Deus vertit maledictiōes maloꝝ in bñdictionem bonoꝝ.

Scd'o dico ꝙ q̄dam maledicunt̄ ꝑ penalē impcationeꝫ ſicut de Ioſue dr̄ Ioſue. vj. Imprecatꝰ ē ioſue. maledictꝰ vir q̄ edificauit iericho. Et ſic ꝯ legis trāſgreſſores facte ſt̄ in lege maledictiones. i. penarū impcatōes. ſicut Deutro. xxvij. dr̄. Maledictus homo q̄ facit ſculptile. Maledictꝰ q̄ transfert terminos ꝓximi ſui. Maledictꝰ q̄ errare facit cecum. ⁊ ſic de alijs infinitis ſicut apparet ibidem. Pctōres eñ ⁊ legis tranſgreſſores a deo ſunt maledicti. ⁊ penis tꝑalibus ⁊ ꝑpetuis ſubiugati. Ficus eñ que non habebat fructus ſed folia fuit a dño maledicta. q̄ ſtatim dicit̄ aruiſſe ⁊ folioꝝ pulcritudinem amiſiſſe. ſicut dr̄ Mar. xj. Quia ꝓcerto illi qui in hoc mundo non habent niſi folia verborum ⁊ nō fructus operū a deo maledicunt̄. cōtemnunt̄: et reprobant̄. ⁊ finaliter ad ariditatem tribulatiōis ⁊ mortis condemnant̄ ⁊ ſubiugant̄. Et nota ꝙ a deo ſūt maledicta omnia genera peccatorū inter quos ſpāliter continent̄ ſcꝫ

Malicioſi.
Inuidioſi.
Luxurioſi
Deſidioſi
Inſidioſi.
Ambitioſi.
Iniurioſi.

Dico ergo ꝙ maledicit̄ deꝰ malicioſos Et hinc eſt ꝙ ſerpenti q̄ erat callidior cūctis animantibus terre dictuꝫ eſt Geñ. iij Quia feciſti hoc. i. q2 hoīem decepiſti. maledictus eris ſuꝑ omnia animantia terre. Item maledicit inuidioſos. Ideo cayn q̄ ꝑ inuidia occiderat Abel fratrē ſuū dicit̄ Geñ. iiij. Maledictꝰ eris ſuꝑ terram. Item maledixit luxurioſos. Vñ Deut̄. xxvij. Maledictꝰ q̄ dormit cum vxore patris ſui. Maledictꝰ q̄ dormit cum ſorore ſua ⁊c̄. Iteꝫ maledicit deſidioſos. Vñ Hiere. xlviij. Maledictꝰ q̄ facit opus dñi fraudulent̄ vl' negligent̄ ſm aliā lr̄am. Iteꝫ maledicit inſidioſos. Mala. j. Maledictꝰ doloſus ⁊c̄. Itē maledicit ambicioſos. ⁊ iſti ſunt illi q̄ ſurſum pendant ⁊ anhelant ad culmen dignitatū ⁊ officioꝝ. De q̄bus dr̄ Deu. xxj Maledictꝰ a deo q̄ pendet in ligno. Item maledicit iniurioſos. q2 ſicut dr̄ Eccli. xxviij. Suſurro ⁊ bilinguis maledictus. multos eñ turbauit pacem habentes. Et nota ꝙ illi q̄ ſemꝑ habent os apertū ad iniuriandum. detrahenduꝫ diffamandū ⁊ maledicendū ſunt a deo maledicti. ſicut dicitur Geñ. xxvij. Qui maledixerit tibi: ſit ille maledictꝰ. Serpens eñ cuiꝰ lingua ꝓpter veneni maliciā ſemꝑ agitatur ⁊ mouet̄. fuit in ꝑncipio a deo inter animantia maledictus ſicut habet̄ Geñ. iij. Ad denotandū ꝙ illi q̄ ita ſunt venenoſi. ſerpentini ⁊ ꝑuerſi ꝙ lingua coꝝ ſemꝑ mouet̄ ⁊ agitat̄ ad maledicendū. contradicendū. detrahendum ⁊ iniuriandum a deo ſunt maledicti. ⁊ ab ipſo ꝑ ceteris reprobati. Geñ. xij. Maledicam maledicentibꝰ tibi. Et ꝓcerto tales maledicti ſunt valde repꝑhendendi. q2 ſicut inuenit̄ in ſcriptura. Maledicta maioꝝ. maledicta bonoꝝ: maledicta maloꝝ poſſunt aliquotiens operari De maioribꝰ ei pꝫ q2 antiquitꝰ multum timebat̄ maledictio parentū. ⁊ multum appetebat̄ benedictio eoꝝ. Cham eñ maledictus a Noe ppl'os genuit ignobiles ⁊ maledictos. Sem vō ⁊ iaphet q̄ ab eo benedicti fuerunt nobiles ⁊ benedictos populos genuerunt. ſicut dr̄ Geñ. ix. Et in hyſtoria ſcolaſtica ſuꝑ ibidē. Quotidie etiā videmꝰ ꝙ maledictio parentū nocet. Tꝑe eñ meo accidit in pictauia. de qua natꝰ ſum circa ciuitatem malleatenſem ꝓpe parochiā de fontanis ꝙ cū q̄dam mulier irata ꝯ filiū ſuū dixiſſet. Quicq̄d habeo in te do dyabolo q̄ te ſbmergere poſſit. ſtatim puer ad prata du

ceñs pecoꝛa.dum tranſiret quendā riuū:dyabolꝰ cum ma
gno impetu ipm̄ puerū ad fundum trahebat ⁊ eū ſubmer
ſiſſet niſi ppl's circūſtans ⁊ ad clamoꝛē pueri occurrens ip
ſum cū deuotis ꝑcibꝰ liberaſſet.Sicut enī dꝛ Eccli.iij.Ma
ledictio matris eradicat fundamentū filioꝝ.Vice ergo re
ciꝑꝛoca parentes debent a filioꝝ maledictionibꝰ abſtinere
ſicut ipi filij debent parentibꝰ nō maledicere nec nocere.qꝛ
ſicut dꝛ Leuiti.xx.Qui maledixerit patri aut matri moꝛte
moꝛiaꝛ.Itez de maledictione etiā bonoꝝ videmꝰ.qꝛ ſicut
legiꝛ Marci.xj.Xp̄s maledicens ficui fecit ipam areſcere
Dauid maledicens montibꝰ gelboe.ipſos fecit ſterileſce
re.ſicut dꝛ in hyſtoꝛia ſcolaſtica ſup.ij.Reg.j. Joſue male
dicens ciuitati hiericho ipāz fecit coꝛruere.ſicut dꝛ Joſue
vj.Et etiam p Joſue maledictionē duo filij reedificatoꝛis
hiericho perierunt.ſicut dꝛ.iij.Re.xvj.Sic etiā aque ama
riſſime p maledicta ſacerdotū.virtutē ꝑdendi mulierē ad
ulteram acceperunt.ſicut dꝛ Nume.v.Et ſic ptꝫ ꝙ male
dictio bonoꝝ pōt nocere.ſicut ⁊ bn̄dictio ipſoꝝ pōt iuua
re.Quia ſicut dꝛ Eſaie.xxiiij.Maledictio voꝛabit terram.
De maledictione etiā maloꝝ timendū eſt.qꝛ neſciꝛ ſi ī ho
ra maledictionis opaꝛ occulte ſup coꝛpꝰ aliqua ſupioꝛ cō
ſtellatio vel ſi maledicentis maledictio vel maledicti exi
gentibꝰ demeritis aliqd opabiꝛ occulta dei diſpoſitio. Si
cut enī legiꝛ Nume.xxij.Balaam erat malꝰ ꝓpha.⁊ tamē
rex Balach in eiꝰ maledictionibꝰ ⁊ bn̄dictiōibꝰ cōfidebat.
⁊ p eius maledictōes ſupare dei ppl'm credebat dicēs No
ui inqt ꝙ maledictꝰ ſit in quem cōgeſſeris maledicta. ⁊ ad
hoc facit v̾bum ſapientis Pꝛouer.xxvj.Maledictuꝫ fru
ſtra ꝓlatum in quēpiam ſupueniet.Talis igiꝛ maledictio
eſt tribꝰ rōnibꝰ iſtis fugienda.⁊ maxime.qꝛ a deo eſt ꝑpe
tuo punienda.Sicut enī dꝛ.ij.Macha.x. Judas blaſphe
mos ⁊ maledicos viuos cōcremauit.Et ſicut dꝛ.j.Coꝝ.v.
Maledicus ab alioꝝ ſocietatibꝰ repꝛobaꝛ.Et ſic igiꝛ patꝫ
ꝙ qdam maledicunꝛ p penalē imꝑcationē. Tercio dico
ꝙ qdam maledicunꝛ p eternam damnationē.Maledictō
enī dei nihil aliud eſt ꝗꝫ ad eternā miſeriā obligatio.Sicut
Math.xxv.dꝛ.Ite maledicti in ignē eternū ⁊ cetera ſilia.
Vide ſ.de loqui.de Lingua.de Detractione ⁊c.

Malignari.malignus.

Malignitas. Nota
ꝙ malignitas dꝛ a malus ⁊ ignis quaſi malꝰ totus.p mali
ciā ⁊ ꝑuerſitatē ignitꝰ.⁊ ad malignandū.i.malicioſe ignie
dum alios inclinatꝰ.Malignꝰ ꝗ eſt ille q̄ eſt exceſſiue ma
lus:⁊ q̄ eſt ad inferendū mala alijs valde ꝓmptus.Teſte
enī ſcriptura.j.Joh.v.Mundꝰ totꝰ in maligno poſitꝰ eſt:
quia ꝓcerto ſicut dꝛ Roma.j.In mūdo inueniunꝛ hodie
multi mali.ſ.repleti omni iniquitate.malicia. foꝛnicatione
nequicia:pleni inuidia:auaricia:homicidio:contentione ⁊
dolo ⁊ malignitate.Et reuera talis malignitas.id eſt ma
la igneitas.pꝛoteruia ⁊ crudelitas eſt euitanda. Juxta il
lud pſ̄.Noli emulari vt maligneris.quoniaꝫ qui maligna
tur exter. Igitur dicam ꝙ in ſcriptura repiꝛ Malignitas

Animi ꝓxī.	Pꝛimā debes a te dimittere.Sed ſe
Fratris vl' ſocij	cundā ſemp refugere.Sed terciā pti
Demonis ⁊ impij	meſcere. Pꝛimo ergo dico ꝙ eſt qdā

malignitas penitꝰ dimittenda.ſ.malignitas animi.qꝛ.ſ. ad
virū xp̄ianū nō ptinet ꝙ ſit ꝑuerſus inuidus aut malignꝰ
vt ſic ſit de illis de qbus dꝛ Baruch.ij.Laudabunt inquit
me in terra captiuitatis ſue.⁊ memoꝛes erunt nōis mei. et
auertent ſe a doꝛſo ſuo duro ⁊ a malignitatibus ſuis.Ju
ſtus enī hō nō debet eſſe malignꝰ ſed potius malignis ob
uius ⁊ obuerſus dicens illud pſ̄.Quis cōſurget mecū ad
uerſus malignantes?aut qs ſtabit mecū aduerſus opan
tes iniquitatē.Inueniꝛ ergo malignitas animi q̄ eſt dimit
tenda. Scd̄o v̾o dico ꝙ inueniꝛ malignitas ꝓximi q̄ ē fu
gienda.Quia reuera vir ſimplex ⁊ rectꝰ ⁊ timens deū de
bet malignos ſocios ſeu ꝓximos euitare ⁊ eoꝝ cōſoꝛtia de
clinare dicens.ſ.illud pſ̄.Declinantē a me malig.nō ꝯgno.
Et iuxta illud.Noli emulari in ma.neqꝫ zelaueris fa.iniq.
Dicens.ſ.illud pſ̄.Odiui eccl'iam malignantiū ⁊ cū impijs
nō ſedebo.Et merito.qꝛ ꝓcerto tales maligni ⁊ malignātes

Concutiunt conſilia fraudulenta.	Dico igiꝛ ꝙ mali
Obijciunt colloquia virulenta.	gni fraudulenta cō
Cōficiunt ſolatia temulenta.	ſilia ſolent cōficere
Recipiunt ſupplicia truculenta.	Et iō dd̄ dicebat in
Abijciunt pallacia opulenta	pſ̄.Cōſilium mali

gnantiū obſedit me.Deꝰ tn̄ ſolet qn̄qꝫ talia malignoꝝ con
ſilia ſubuertere.⁊ ea in caput ipſoꝝ ꝓꝑꝛiū retoꝛquere.Job
v.Diſſipat cogitatōes malignoꝝ ne poſſint implere manꝰ
eoꝝ q̄ ceperant.Iſti enī ſunt de qbꝰ dꝛ deo in pſ̄.Sup po
pulū tuū malignauerūt cōſiliū.⁊ cogitauerūt aduerſus ſā
ctos tuos.Que potiſſime fiꝛ cōtra cōſiliarios pꝛincipū ⁊ ꝓ
latoꝝ.q̄ quotidie machinanꝛ cōtra ſubditos.Item viru
lenta ſolent colloquia ꝓijcere ſeu dicere ⁊ obijcere.ſ.detra
hendo ⁊ inuidiā oſtendendo.Vn̄ pſ̄.Erubeſcant ⁊ reuere
anꝛ ſimul q̄ gratulanꝛ malis meis.Induanꝛ cōfu. ⁊ reue
rentia q̄ maligna loquunꝛ ſup me.Itē iſti temulenta ſola
tia ſolent cōficere.qꝛ.ſ.iſti vana ⁊ inania gaudia ſolent du
cere ⁊ habere.Vn̄ Jaco.iiij.Nūc aūt exultatis in ſupbijs
veſtris.Omis exultatio talis maligna eſt.Itē iſti truculē
ta ſupplicia ſolent recipe.qꝛ.ſ.tales finaliter merenꝛ ⁊ reci
piūt finaliꝛ infernalia ſupplicia.vn̄ in ꝑſona paupis a ma
lignantibꝰ tribulati dꝛ in pſ̄.Inſurgentibꝰ in me malignā
tibꝰ audiet auris mea.Audiet dico.ſ.damnationē ipſoꝛuꝫ
qn̄.ſ.cōplebiꝛ illud Sap̄.v.Malignitas euertet ſedes po
tentiū.Et ibidem.In malignitate noſtra cōſumpti ſumus
Item iſti luculenta ſeu opulenta pallacia ſolent amittere
ſeu abijcere.ſ.gaudia paradiſi.Vn̄ ipi deo dꝛ in pſ̄.Nō ha
bitabit iuxta te malig.neqꝫ ꝑma.iniu.an̄ ocu.tuos.ſ.in pa
radiſo.Sequiꝛ.Odiſti oēs q̄ opanꝛ iniquitatē.ꝑdes oīs
q̄ loquunꝛ mendaciū.Iſta eſt igiꝛ malignitas ꝓximi q̄ eſt
fugienda.vt.ſ.cōgaudendo deo dicat hō illud in pſ̄. Pꝛo
texiſti me a conuentu malignantiū.a multitudine opantiū
iniquitatez. Tercio dico ꝙ inueniꝛ malignitas peſſimo
rū.ſ.demonū.q̄ eſt ꝑcauenda.Dyabolꝰ enī malignꝰ eſt.qꝛ
ſcꝫ maligne ⁊ malicioſe facit ⁊ ꝑpetrat qcqd q̄rit ſeu agit.
pſ̄.Quanta malignatꝰ eſt inimicꝰ in ſancto.Iſte ergo per
virtutē fidei ⁊ conſtantie debet a nobis vinci ⁊ ſupari.Ju
xta illud.j.Joh.ij. Foꝛtes eſtis qm̄ viciſtis malignū. ⁊ ipi
us malicie ꝑcaueri ⁊ potentie debent eneruari vt de quoli
bet dicaꝛ illud pſ̄.Ad nihilū deductꝰ eſt in cōſpectu eiꝰ ma
lignꝰ.Sic igiꝛ ptꝫ ꝙ malignꝰ dꝛ demon peſſimꝰ.malꝰ ꝓxi
mus.nequam animus.Sufficit.

Malleus.

Nota ꝙ malleꝰ eſt inſtrumentū fer
reum ſiue ligneū ad aliqd ꝑcutiēdū.
figendum.conſolidandum.frangendum.conterenduꝫ oꝛ
dinatum.Igitur dicam ꝙ malleus quamcunqꝫ moꝛalem
percuſſionē ſignat.Et ſic dicā ꝙ in ſcptura repiꝛ Malleꝰ

Tentatoꝛis.	Pꝛimo dico ꝙ inueniꝛ malleꝰ tenta
Inuaſoꝛis.	toꝛis.Et iſto ꝓcerto vtiꝛ dyabolꝰ.q.ſ.in
Coꝛrectoꝛis	hoc mundo malleo temtationis ꝑcutit:

⁊ finaliter malleo damnationis ſuos occidit.figuratꝰ in tu
balcaym q̄ fuit mulleatoꝛ ſicut dꝛ Gen̄.iiij.q̄ interpꝛetatur
deſerens vel deſertus.qꝛ.ſ.iſte q̄ deū deſeruit a deo eſt de
ſertus.ad malleatoꝛis hoc eſt tentatoꝛis officiū eſt cōuer
ſus.Figuratꝰ etiā Judicū.iiij.in Jahele muliere. que.ſcꝫ.
Cyſaram doꝛmientem malleo interemit quē in cerebrū eiꝰ
infixit.Sic dyabolꝰ doꝛmientes in peccatis ſolet occidere
⁊ malleo damnatiōis necare.Vn̄ Judicū.v.Siniſtrā ma
nū miſit ad clauū.⁊ dexterā ad fabꝛoꝝ malleos. De mal
leis ꝗ tentatiōis ⁊ damnatiōis dꝛ Pꝛouer.xix.ꝙ parata ſiꝛ
deriſoꝛibꝰ ſupplicia ⁊ mallei ꝑcutientes ſtultoꝝ coꝛdibus.
Scd̄o dico ꝙ inueniꝛ malleꝰ inuaſionis vl' inuaſoꝛis. h
eſt dictu.malleꝰ tyrannice turbatiōis vl' afflictiōis.qꝛ ꝓcer
to ipi tyranni mallei dicunꝛ ꝓ eo qꝛ eoꝝ ictibꝰ ⁊ tribulutio
nibus boni cōcutiunꝛ.tondunꝛ ⁊ moleſtanꝛ.Vn̄ de tyran
no illo Nabuchodonoſoꝛ ⁊ eiꝰ moꝛte dꝛ Hiere.l.Quō in
quit confracta eſt virga foꝛtis.cōtritꝰ eſt malleus vniuerſe
terre.Tales mallei nō ſiꝛ auditi in edificatiōe templi. ſicut
dꝛ.iij.Reg.vj.Quia.ſ.in edificatiōe eccl'ie ⁊ eccl'iaſticoꝝ ꝓ
motione nunqꝫ debet ꝓuenire ſonꝰ mallei.i.impꝛeſſio vl' ſup
plicatio alicuiꝰ tyranni.Vox inqt mallei nō eſt audita i do
mo dei cū edificareꝛ. Tercio v̾o dico ꝙ inueniꝛ malleꝰ coꝛ
rectionis.qꝛ reuera iudex ⁊ ꝓlatus ſe habent qn̄qꝫ p mo
dū malleatoꝛis.ſ.foꝛtiter ꝑcutiendo.⁊ hoīem qſi violenter
foꝛmando ⁊ in v̾tutibꝰ figurando.Vn̄ de vtroqꝫ pōt dici il
lud Hiere.x.Clauis ⁊ malleis cōpegit illū vt nō diſſoluaꝛ
Artifex enī cū malleo foꝛmat vaſa.lꝫ (ſi materia nō ſit obe

diens) ſepe fit ꝙ cū eodē malleo frangit ea Sic deꝰ malleo correctionū ⁊ tribulationū hoiem ꝑcutit ⁊ eū ſic ꝑcutiēdo formare ⁊ virtuoſum facere intendit Eſa.xliiij. Faber ferrariꝰ lima opatꝰ eſt in prunis ⁊ in malleis formauit illud. Verūtñ ſepe fit ꝙ dū hō obedire dedignat᷑.malleo mortis ⁊ damnationis ꝑ ipſum frangit᷑ ⁊ caſſat᷑.Hiere.xxiij.Nū-qd nō verba mea ſunt quaſi ignis dicit dñs.⁊ quaſi malleus conterens petram.Ideo de homine q̄ dei vl' ꝓlati malleatiōe format᷑ pt dici illud Eccli.xxxviij.Vox mallei innouat aurē eiꝰ.Et de ipſo correctore dr̄ Eſaie.xlj.Cōfortabit faber erarius ꝑcutiens malleo eum qui cudebat. Aduertere tñ ꝙ multi ſunt ita duri ⁊ ita obſtinati ꝙ dei vel prelati malleatōes nō ſentiunt.nec ꝑ mundi tribulatōes inflictas ſe corrigunt aut cōuertunt.Figurati in illo behemoth. de quo dr̄ Iob.xlj.ꝙ quaſi ſtipulā reputabit malleū.⁊ deridebit vibrantē haſtam nō fugabit eū vir ſagittarius.in ſtipulam verſi ſunt ei lapides funde.Quinimo duriores:crudeliores ⁊ magis impij fiunt exemplo incudis que ſemper durior efficit᷑ q̄to magis ſup eā malleat᷑.Iob.xlj.Cor eiꝰ indurabit᷑ q̄ſi lapis.⁊ ſtringet᷑ q̄ſi malleatoris incus. Pꝫ igit᷑ ꝙ ꝑ malleū intelligit᷑ ictꝰ correctoris. Pondꝰ inuaſoris.motꝰ tentatoris ⁊c̄.Vide vbi ꝑcutere ⁊ ſilibꝰ.

Malus.malum. Nota ꝙ qñq; malꝰ ſumit᷑ ꝑ arbore nauis vbi portat᷑ velum.ſicut dr̄ Ezec.xxvij.Cedrū de libano tulerūt vt facerent tibi malū.⁊ loquit᷑ ciuitati tyri ſub metaphora nauis.Qñq; etiam ſumit᷑ ꝓ arbore que dr̄ pomꝰ ſicut dicit᷑ Cant.viij.Sub arbore malo ſuſcitaui te.⁊ loquit᷑ ſponſus ſponſe.Qñq; malū ſumit᷑ ꝓ fructu ipſius arboris.ſcꝫ ꝓ pomo.ſicut dr̄ Cant.ij.Fulcite me floribus. ſtipate me malis.Et Cant.vij.Odor oris tui ſicut maloꝝ.His tñ dictibus ꝑtermiſſis de malis inq̄tum ſignat virū peccatorem. viciosum ⁊ defectuoſum. ⁊ de malū in neutro genere.inq̄tum ſignat viciū vl' pctm̄.deo annuente aliq̄d diſſeramus Et ꝑmo de malo adiectiuo.Secundo de malo ſubſtantio. Malus igit᷑ idem eſt ꝙ pctōr.ille.ſ.q̄ a bonitate morali eſt penitꝰ alienꝰ.Sicut em̄ in naturalibꝰ illa res dr̄ mala que eſt vicioſa ⁊ defectuoſa.⁊ ſicut de omnibꝰ rebus que fiunt inueniunt᷑ aliqua mala.ſicut eſt domꝰ ruinoſa.via paludoſa.veſtis lacerata.eſca venenata.fructus corruptus. murus deſtructꝰ.Sic vere moraliter loquendo ibi ſpiritualit᷑ dicunt᷑ mali q̄ ſunt in moribꝰ defectiui.ſiue ſint ruinoſi per ſupbiam.ſiue paludoſi ꝑ luxuriā.ſiue lacerati ꝑ inuidiam ſiue venenati ꝑ maliciā.ſiue corrupti ꝑ malā cōſuetudinē ſiue deſtructi ꝑ virtutum carentiā ⁊ paucitudinē.Et breuit᷑ ſm̄ doctrinam ſaluatoris ſicut arbor mala cognoſcitur ex malis fructibꝰ.ſic hō malꝰ ex mal' opatiōibꝰ.Quia ſicut dicit᷑ Math.xij.Malꝰ homo de malo theſauro ſuo profert mala.In q̄bꝰ verbis aduerte ꝙ ꝑncipalit᷑ triplex ē malū.ſ.

Malū naturale. Primū ꝓuenit ex noſtra diſpoſitione.Malꝰ inq̄t homo. Scdm̄ ꝓuenit ex noſtra cogitatione.de malo inquit theſauro.Sꝫ terciū ꝓuenit ex noſtra opatiōe.qđ oſtēdit᷑ cū dr̄.ꝓfert mala.Et ſic pꝫ ꝙ eſt triplex malū.ſ.Malū
Malū cordiale.
Malū manuale

Naturalis inclinationis.
Cordialis cogitationis
Manualis operationis

Primo ergo dico ꝙ ē malum naturalis inclinatōnis Et hoc oſtendit᷑ cū dr̄ Malus homo.Homo eñ ſignat naturā humanā.q̄ ꝓ tanto dr̄ eſſe mala.q2.ſ.ad malū culpe eſt naturaliter inclinata.malis defectuū naturaliū eſt originaliter ſubiugata. ad malū etiā penarū ⁊ miſeriaꝝ multipliciter eſt obligata et condēnata.De tali ergo naturali malicia videt᷑ loqui Geñ. viij. Senſus ⁊ cogitatio hoīs ꝓni ſunt ad malum ab adoleſcētia ſua.Sicut etiā videt᷑ loqui ſaluator Math.vij.vbi loquens apl'is quos cōſtabat moraliter eſſe bonos.dicit ſic. Vos ergo cū ſitis mali.noſtis bona data dare filijs veſtr. Eſt ergo homo malus naturaliter.quia ſcilicet res variabilis.defectibilis.corruptibilis ⁊ inanis.Arbor em̄ non diceret᷑ bona que de ſe ꝓduceret fructꝰ malos ⁊ inutiles.Et aduerte quot mala nobis humana natura ꝓpinat.ſ.Quot

Lendes.
Pulices
Pediculos
Vermiculos
Fetores
Pudores.
Infirmitates
Debilitates

Omnia em̄ iſta ſt̄ q̄dā mala ⁊ q̄dā peccata naturalia.i.q̄dā defectꝰ nobis naturalit᷑ adherentes.De q̄ Baruch.j.Adheſerunt nobis multa mala.Et ī pš.dr̄.Circūdederunt me mala quoꝝ nō eſt numerꝰ.Sꝫ de malis iſtis naturalibꝰ vide Inno.in li. de miſeria cōditionis humane vbi inuenies multa notabilia dicta.Pꝫ igit᷑ ꝙ eſt malum naturalis diſpoſitiōis. Scd̄o dico ꝙ eſt malū cordialis cogitatiōis.Multa em̄ ſunt mala in nobis q̄ nunq̄; ꝓgrediunt᷑ ad actū.ſicut ſunt mala q̄ ſunt in cogitatione. in affectione ⁊ in intentione.Sicut em̄ vipera interius in vtero cōcipit filios ſerpentulos venenoſos.a q̄bus tñ in vtero exiſtentibꝰ ipſa vipera mater ſua corrodit᷑ ⁊ occiditur. Sic vere vipera ſpūalis.i.mala cōſcia.multos fetus.i.multas malas cogitatōes ⁊ affectōes ⁊ intētōes interiꝰ ī vtero cordis cōcipit.q̄ tñ añq; ad actū exterius exeant.matrē ſuam.ſ.animā ꝑ peccatū mortale necant.Conſtat em̄ ꝙ malū in ꝯſcia conceptū ita hñ eſt mortale.ac ſi exteriꝰ ad actꝰ varios naſceret᷑.dum tñ ꝑ eos non ſtet.pš.Mala autēꝫ in cordibꝰ eoꝝ.Et iſtud oñdit᷑ cum dicit᷑.De malo theſauro ſuo.Malus em̄ theſaurus hoīs eſt malū cor. Iuxta illud Math.vj.Vbi eſt theſaurus tuus ibi eſt ⁊ cor tuū. In q̄ q̄dem malo theſauro mala q̄plurima recondunt᷑ qñ in occulto cogitatiōis:affectionis ⁊ intentiōis mala ꝑmitꝰ diſponunt᷑.Sicut em̄ dr̄ Marci.vij.Math.xv.De corde exeūt cogitatiōes male:furta:homicidia ⁊c̄.Et ſic pꝫ ꝙ ē malum cordialis cogitatiōis. Tercio dico ꝙ eſt malū manualis opationis.Et hoc oſtendit᷑ cum dr̄.Profert mala. Proferre em̄ idē eſt ꝙ ꝓducere.⁊ eſt ꝓductio idē ꝙ actio. factio.vel in actum ductio.vel actus executio vl' opatio.ſicut em̄ alique ſunt arbores q̄ q̄cq̄d exterius ꝓferunt totū eſt malū.ſicut de arbore taxo dr̄ ꝙ q̄cq̄d ex ſe ꝓducit totū eſt malum ⁊ venenoſum.⁊ fructꝰ ⁊ folia ⁊ cortex.⁊ vmbra ſicut dicit Pliniꝰ.Sic vere multi ſunt hoīes a q̄bꝰ q̄cquid fit vel in opus ꝓducit᷑.totū eſt alijs maluꝫ ⁊ venenoſum. Producunt em̄ malos fructꝰ opatōnū.Iuxta illud Ioh. iij.Erant em̄ opa eoꝝ mala.Item mala folia locutionum pš.Male locuti ſunt de deo.Itē malū corticē cōuerſationis.de q̄bus Hiere.xiij.Si mutare pōt ethiops pellem ſuam ⁊ pardus varietates ſuas.ſic vos poteritis bonū facere.cū didiceritis malū.Item malā vmbrā mali noīs ⁊ diffamatiōis.Vñ Hiere.ix.Cōfortati in terra de malo ad malum egreſſi ſunt.Profert ergo mala. Sicut dr̄ Prouerbi. xxix.Totū ſpiritū ſuū ꝓfert ſtultꝰ.Et Hiere. xxxij. Erant em̄ filij iuda ⁊ filij iſrl' iugiter facientes malū in conſpectu meo ⁊c̄.Iſtud eſt ergo malū manualis opatiōis.qđ tñ ſumme interdicit᷑ in ſcptura.Vñ in pš.Diuertere a malo ⁊ fac bonū.inquire pacē ⁊ ꝑſequere eam.Qđ tñ eſt contra multos q̄ nec a malo diuertunt nec bonū etiā faciunt.nec pacem etiā alioꝝ requirunt.ſ malis ⁊ peccatis omnibꝰ ſe exponunt.ita ꝙ de pctōre pōt dici illud Mat.viij. Dñe puer meus iacet in domo paraliticꝰ ⁊ male torquet᷑.Vbi oſtēdit᷑ ꝙ pctōres ſt̄ mali rōne immūde carnalitatis.q2 ſunt pueri.Rōne terrene cupiditatis.q2 ſunt iacentes ⁊ ꝑ cōſequens terrā ex toto tangentes.Rōne ſopite tepiditatis.q2 ſt paralitici ⁊ ꝑ cōſequens nihil pōt opari rōe inuidie malignitatis.q2.ſ.male torquet᷑.Et ſic in iſta auctoritate oſtēdunt᷑.q̄tuor mala culpe quibꝰ ſubiacēt pctōres.vicꝫ.malū

Immūdicie
Auaricie.
Pigricie
Inuidie.

Iſta dilata ⁊ allega ſicut vis.Iſtud ſolum aduerte ꝙ cū generaliter duo ſt̄ mala videlꝫ.Malū culpe de quo iam dictū eſt.Et malū pene de quo dr̄ Amos .iij. Nō eſt malū in ciuitate qđ nō faciat dñs.De malo tñ culpe ꝑuenit᷑ ad malū pene.ſicut de malis dr̄ Math.xxj. malos male ꝑdet.⁊ vineā ſuā locabit alijs agricolis vl' operarijs.Iſta igit᷑ de malo ſufficiant q̄tum ad pñs.Vide de diuerſis malis ꝑſonis in materijs ꝑticularibꝰ. Sꝫ ſi q̄d velis vltra dicere de malo tam adiectiuo q̄; ſubſtantiuo.Notabis adhuc ꝙ in ſcptura repit᷑ generaliter triplex maluꝫ. videlꝫ.Malum culpe in corde latentis.Miſerie mūdi ꝑſentis.Pene poſt mortē ſequentis. Et ſic dico ꝙ inuenitur in ſcriptura Malum Latens qđ eſt euitandū. Patēs qđ eſt tolerandū.Scatens qđ eſt dubitandū. Nam tu debes euitare malum criminalis infectionis.Tolerare malū tpalis afflictiōis.Dubitare malū eternalis damnatōis Inuenit᷑ ḡ malū culpe qđ eſt euitandū.Infirmitas em̄ illa eſt ꝑcipue euitanda q̄ viros nature deſtruit ⁊ in quā cū

q̄s ceciderit vix reſurgit. imo nō ſolū ſe ſ; alios cōtingētes
corrumpit. q̄lis eſt vt cōiter morbꝰ lepꝛe. tale eſt malū cul-
pe Quia reuera natura ſpūalis. hoc eſt dictu. diuina gr̄a ꝑ
h̄ deſtruit. ⁊ exinde vix euadit aut exit. ⁊ ꝑ ipm etiā cōtin-
gentes ⁊ freq̄ntantes leduntꝛ ⁊ corrumpunt. Jō bn̄ ꝯſulit
ꝓuer. iij. Time deū ⁊ recede a malo. Et Eccl's. iiij. Serua
tp̄s ⁊ deuita a malo. Et Deut. xxj. Auferatis malū de me-
dio vr̄i. Malū dico

Cogitationis
Delectationis.
Diſpoſitōis. i. ꝯſenſus
Operationis
Conuerſationis
Aſſuefactionis
Oſtentationis.
Obſtinationis
Oblocutionis.
Machinationis.
Exaltationis
Separationis.

Iſta eñ ſunt. xij. genera maloꝝ
q̄ a nobis ſunt fugienda ⁊ vitan-
da ⁊ de fideliū cetibus auferen-
da. Quia reuera talia mala dili-
gunt. ipſaq; diuerſimode faciūt
⁊ cōmittunt Hiere. xxxij. Erant
q; filij iſrl' ⁊ filij iuda iugiter faci-
entes malū. Malū dico cogita-
tōis Math. ix. Ut q̄d cogitatis
mala in cordibꝰ veſtris. Cōtra il-
lud Eſa. j. Auferte mala cogita-
tionū veſtrarū. quieſcite agere ꝑ-
uerſe. diſcite benefacere. Itē ma-
lum delectatiōis Prouer. xxj. Anima impij deſiderat ma-
lū. De quo etiā Roꝝ. vij. dicit apl's. Q̄d odio malū illd̄ fa-
cio. Itē malū diſpoſitiōis hoc eſt dictu. malū voluntatis ⁊
cōſenſus. p̄s. Mala aūt in cordibꝰ eoꝝ. Itē malū opatōis
Job. iij. Erant eñ opa eoꝝ mala. Et Job. vij. Teſtimoni-
um phibeo de illo. q2 opa illiꝰ mala ſt̄ Hiere. xxij. Tui vo
oculi ⁊ cor ad auariciā ſunt inclinati ⁊ ad ſanguinē innocē-
tem fundendū ⁊ ad calumniaꝫ ⁊ ad curſum mali opis. Et
tn̄ Eccli. vij. conſulit. Noli facere mala ⁊ nō te apphendēt
Item malū cōuerſatōis. De quo Dan̄. iij. Cōfundantꝛ om-
nes q̄ oſtendunt ſeruis tuis mala. Itē malū aſſuefactiōis
id ē cōſuetudinis. De quo Hiere. ix. De malo ad malum
egreſſi ſunt. ⁊ me nō cognouerūt dicit dn̄s. Itē malū oſtē-
tatiōis. De quo Michee. vij. Malū manuū ſuaꝝ dicunt
bonū. Item malū obſtinatōnis. De quo Hiere. xiij. Non
poteritis bonū facere cū didiciſtis malū. Itē malū oblocu-
tionis. Eſa. v. Ue q̄ dicunt bonū malū ⁊ malū bonū. ponē-
tes tenebras in lucē ⁊ lucē in tenebras. ponentes amarum
in dulce ⁊ dulce in amarū. Et merito. q2 ꝓcerto. Omnis q̄
male agit odit lucē. Tales eñ vt cōiter cōmendant vitu-
perandos ⁊ obloquendo vituperant cōmendandos. Itē
malū machinatiōis ſeu ꝓditiōis. De quo ꝓuer. xij. Dolꝰ
in corde cogitantiū mala Cōtra illud Zach. vij. Malū vir
fratri ſuo nō cogitet. Quia ſicut d2 Prouer. xviij. Qui de-
cipit iuſtos in via mala in interitu ſuo corruet. Itē maluꝫ
eleuatōis ſeu ſupbie ⁊ elatōis. De quo Eccs. viij. Interdū
dominatꝛ homo homini in malū ſuū. Itē malū ſepatiōis
ſeu dei obliuionis. q2 ſicut d2 Hiere. ij. Duo mala fecit po-
pulus meꝰ. me dereliquerunt fontem aque viue. ⁊ foderūt
ſibi ciſternas diſſipatas q̄ nō valent cōtinere aquas. Et tn̄
peccatori homini d2 Hiere. ij. Q2 malū ⁊ amarū eſt tibi re-
liquiſſe te dn̄m deū tuū ⁊ nō eſſe timorē eius apud te. Ecce
ergo quot malis ⁊ q̄t defectibꝰ abūdant hodie peccatores.
Nō eſt igitꝛ mirū ſi iſti ſint mali. q̄ tot malis ⁊ vicijs ſt̄ im-
buti. De q̄bus d2. ij. Thimo. iij. Mali autem homines ꝓ-
ficiunt in penis errantes. Uerūtamen iſti merentur. ſcilꝫ.

A iuſtis vitari.
A regno fugari
In inferno dānari
Tormētis grauari.

A iuſtis dico ſt̄ mali vitandi Pro-
uer. xxiiij. Ne emuleris viros malos
nec deſideres eē cū eis. A regno eti-
am. ſ. paradiſi ſt̄ mali fugādi. Ma-
thei. xiij. Elegerūt bonos in vaſa ſua. malos aūt foras mi-
ſerūt. Bene foras. q2. ſ. in padiſo nō pōt eſſe: viuere vel in-
trare aliq̄s malꝰ hō. Un̄ Eſa. xxxv. Mala beſtia nō aſcen-
det ꝑ eā nec erit ibi. In inferno inſup ſunt mali ligādi ſeu
damnandi. q2 ſicut d2 in p̄s. Uirū iniuſtū mala capient in
interitu. Tormentis inſup ſt̄ mali grauandi. q2 ſicut dicitꝛ
Eccli. vj. Improperiū ⁊ cōtumeliā malꝰ hereditabit. Et il-
lud Math. xxj. Malos male pdet ⁊c̄. Nō ſic kmi. ſ; vite-
mus mala. fugiamꝰ a malis. caueamꝰ ne ſimꝰ mali. Quia
reuera ſicut bona bonis creata ſt̄ in ꝑncipio. ſic neq̄ſſimis
bona ⁊ mala. ſicut d2 Eccli. xxxix. Jō reuertimini vnuſq̄ſ-
q; a via ſua mala. ⁊ a peſſimis cogitationibꝰ veſtris ⁊ habi-
tabitis in terra. Hiere. xxv. Time deū ⁊ recede a malo. ꝓ-
uer. iij. Quia ꝑ timorē dn̄i declinat ois a malo. Eccli. j. Pa-
tet ergo q; in ſcriptura repitꝛ malū culpe q̄d eſt cuſtādum
Deinde dico q; ibi inuenitꝛ malū miſerie q̄d eſt toleran-
dū. Mala eñ humane miſerie ſiue ſint mala naturalia. ſi-
cut ſūt ſurditas: cecitas: debilitas: infirmitas: ſiue ſint ma-
la caſualia. ſicut ſunt ſubiti raptus ſubiti ignes. ſubite mor-
tes. ſubite tempeſtates. ſiue ſint mala tp̄alia. ſicut ſt̄ aduer-
ſitates. paupꝑtates. inimicicie. depſſiones. accuſatōes. diffa-
matiōes. verbera. carceres ⁊ ſilia ſunt in patientia toleran-
da ⁊ humili meditatiōe penſanda. Deꝰ eñ fecit nos ⁊ non
ipſi nos. p̄s. Et ſicut lutum in manu figuli. ſic nos etiā ſu-
mus in manu ⁊ voluntate creatoris ⁊ dn̄i dei nr̄i Hierem.
xviij. De nobis ergo pōt ꝓ libito voluntatis facere ⁊ nos
in hoc mundo malis iſtis ſubdere ⁊ grauare. ⁊ de nobis iu-
xta voluntatis ſue libitū ordinare. Talia eñ mala tempo-
ralia: naturalia: caſualia: a deo originaliter ꝓueniunt. ⁊ ab
ipſo agente vel patiente accidunt ⁊ occurrunt. Sicut enim
dicitꝛ Eccli. xj. Bona ⁊ mala. vita ⁊ mors. paupꝑtas ⁊ ho-
neſtas a deo ſunt. Igitꝛ ſi bona ſuſcepimus de manu domi-
ni. mala autem quare non ſuſtineamꝰ Job. ij. Et reuera ſu-
ſtinenda ſunt talia mala multiplici rōne. videlicet. Quia

Imprimuntꝛ a diuina ꝓuidentia.
Reprimuntꝛ a ſupna ꝓuidentia.
Infliguntꝛ ꝓ noſtra iniuſticia
His cauſatꝛ luctuoſa penitentia
Firmantꝛ virtuali patientia.
His aptatꝛ eternalis opulentia
His necatꝛ infernalis violentia.

Dico igitꝛ q; ma-
la mundi ſuſtinen-
da ſunt. q2 imp̄mū-
tur deo ꝓuidente.
Cōſtat eñ q; oīa
mundi mala pena-
lia. quadā occulta
⁊ iuſta dei ordinatione: ꝓuidentia ⁊ diſpoſitione fiunt. et
q; oīa ipſo ꝑmittente ſuccreſcunt. Un̄ Amos. iij. d2. Si ē
malū in ciuitate q̄d nō faciat dn̄s. q. d. nō. Un̄ Hiere. xlv.
Ecce ego adducā malū ſup omnē carnē dicit dn̄s. Itē ſu-
ſtinēda ſunt. q2 reprimuntꝛ deo ꝓuidente. Cōſtat eñ q; ma-
la penalia huiꝰ ſeculi ꝓ libito vagari nō poſſunt. imo cer-
te deus ipſa ſub certis limitibꝰ retinet. reprimit ⁊ reducit.
⁊ ne vltra debitum ſeuiant. ipſa manu tenet ⁊ ſiſtit. Figu-
ra de mari cui deus dedit certos terminos. quos fluctꝰ ipſi-
us nunq̄ ꝑteriri ꝑmittit. Sic eſt de mundi tribulatiōibus
⁊ malis. fidelis eñ deus eſt. ⁊ nos nō ꝑmittet tentari vltra
q̄ poſſumꝰ. j. Coꝛ. x. Igitꝛ iſta reprimuntꝛ deo ꝓuidente. p̄s
Nō timebo mala qm̄ tu mecū es. Uerūtn̄ mlti poſſunt q̄-
rendo dicere illud Judicū. vj. Si dn̄s nobiſcum eſt quare
apprehenderūt nos tot mala? Et certe poſſet rn̄deri q; do-
minꝰ q̄nq; differt hominis a malo liberationē. vt. ſ. videat
ipſiꝰ patientiā ⁊ ꝑfectionē. ⁊ vt etiā puniat ipſiꝰ culpā ⁊ de-
fectionē. ⁊ vt in eo opetꝛ caſtigationē ⁊ correctionē dicens
ſcꝫ illd̄ Hiere. xlvj. Caſtigabo te in iudicio. nec quaſi inno-
centi parcā tibi. Si igitꝛ bona ſuſcepimꝰ de manu dn̄i: ma-
la aūt quare nō ſuſtineamꝰ? Job. ij. Cōſtat tn̄ q; deꝰ finali-
ter de mundi malis ſuos eripit. ⁊ ipſos malos ꝓ libito ſe-
uire nō ſinit. Sap. xvj. Tu es q̄ liberas ab omni malo. p̄s.
Dn̄s cuſtodit te ab omni malo: cuſtodiat animā tuā dn̄s.
Reprimūtꝛ ſ; deo ꝓuidente. Item dico q; ſuſtinenda ſt̄. q̄a
infliguntꝛ in viro delinquente ſeu hoīe peccāte. Conſtat eñ
q; quicq̄d mali patimur peccata noſtra meruerunt ſic di-
cit Aug. Un̄ Gen̄. xlij. Merito hec patimur q2 peccauimꝰ
⁊c̄. Un̄ Baruch. j. Peccauimꝰ an̄ dn̄m deū nr̄m. Sequitꝛ.
Et adheſerunt nobis multa mala. Itē ſuſtinenda ſunt. q2
his dotamur in corde penitente. Cōſtat eñ q; hō malis et
tribulationibꝰ mundi fractus ſolet compelli ad deū recur-
rere ⁊ eius auxiliū requirere. ⁊ de cōmiſſis criminibꝰ peni-
tere. Un̄ Greg. in omelia. Mala q̄ hic nos premunt citius
ad deū nos venire cōpellunt. p̄s. Letati ſumꝰ ꝓ diebꝰ q̄bus
nos humiliaſti. annis q̄bꝰ vidimꝰ mala. Itē ſuſtinenda ſt̄.
q2 his duramur vita patiente. Cōſtat eñ q; hō ꝑ mala ⁊ tri-
bulamina que ſuſtinet ſapientior ⁊ modeſtior ⁊ ab oī leui-
tate ⁊ inſolentia durior. ⁊ firmior ⁊ cōſtantior. ⁊ ab oī mol-
licie liberior inuenitꝛ. Und̄. ij. Paral'. xx. Si irruerint ſuper
nos mala. gladius. peſtilentia. fames. ſtabimus in ſempi-
ternū in ꝯſpectu tuo. q. d. Per talia mala fit hō ſtabilis at-
q; cōſtans. Itē ſuſtinenda ſt̄ q2 his aptamur ſupnali opu-
lentia. ſ. gl'ia padiſi. Cōſtat eñ q; mala q̄ hic ſuſtinentꝛ feli-
citatē eternā generant ⁊ gl'iam paradiſi ꝓcurant. Un̄ d' la-
zaro fuit dictū diuiti epuloni Luce. xvj. Fili recordare q̄a
recepiſti bona in vita tua. Lazarus aūt ſilr mala. nūc autē

ipſe cõſolaẗ.tu ꝺo cruciaris. Itẽ ſuſtinẽda ſẗ.qꝛ bis ſaluamur ab orco fetente.qꝛ.ſ.per mala temporalia que hic ſuſtinenẗ. Mala ꝑpetua ⁊ infernalia euitanẗ. Vñ Sophonie.iij. Abſtulit dñs iudiciũ tuũ auertit inimicos tuos rex iſrł dñs in medio tui.nõ timebimꝰ malũ vltra. Malũ dico ſcʒ inferni. Ptʒ igiẗ ꝙ inuenit malũ miſerie tꝑalis qꝺ ẽ tolerandũ. Deniqꝫ dico ꝙ inuenit malũ anguſtie infernał: qꝺ eſt formidandũ. Malũ eñi culpe ⁊ nequicie ducit finaliter hoiem ad malũ infernał penurie ⁊ anguſtie. De quo Hiere.xlviij. Prope eſt interitꝰ moab ⁊ malũ eius. Pena eñi inferni ꝓprie dꝛ malũ.⁊ hoc qꝛ cõtrariaẗ ſummo bono.ſcʒ glorie paradiſi. Iſtud eſt eñi malũ qꝺ ſemel habitũ nũqꝫ terminaẗ qꝺ iuxta debitũ culpis adaptaẗ.quo celũ ꝑditum nunqꝫ recuperaẗ.quo ad interitũ malꝰ aggrauatur. Iſtꝺ ğ malũ ſemel habitũ nõ terminaẗ. Vñ Hiere.xj. Inducã ſup eos mala de quibꝰ exire nõ poterunt. Iteʒ iuxta debitũ culpis adaptaẗ qꝛ ſicut dꝛ.ij.Cor.v. Recipiet vnuſquiſqꝫ ꝓut in corpore ſuo geſſit ſiue bonũ ſiue malũ fuerit Et illud Eſa.iij. Ve anime eoꝝ qm̃ reddita ſunt eis mala. Item ad interitũ dãnatis daẗ.qꝛ.ſ.iſtud malũ dꝛ mors eterna.qꝛ.ſ.viꝝ iniuſtũ mala capient in interitu.ps̃. Et malorꝝ amatores digni ſunt morte. Iſtud eſt igiẗ malũ formidandũ ⁊ ſummope ꝑcauendũ. Iuxta illud Eccſ.vij. In die bona fruere bonis ⁊ diẽ malũ ꝑcaue. Placeat ergo deo ꝙ mitiget nobis a diebꝰ malis qñ fodiaẗ peccatori fouea. exaudiatqꝫ orões noſtras ⁊ recõcilieẗ nobis.nec nos deſerat in tꝑe malo. Ptʒ igiẗ quõ inuenit Malum pene: malum miſerie Malum culpe ⁊c.

Malumgranatum.

ſeu Malogranatum ⁊ Malũpunicũ. Cũ malũ ideʒ ſit qꝺ pomũ.⁊ ſic malõgranatũ pomũ ſit granis rubeis plenũ interius.humidũ.liquoroſum ⁊ ſaporoſuʒ.ꝑ multas cellulas diſtinctũ.muſto rubeo frigido ⁊ cõtra ardores medicinali madidum.groſſo.rudi ⁊ duro cortice coopertũ.medicine ⁊ eſui ſatꝭ aptũ. Et qꝛ inter grana pomoꝝ talia ſũt optima inde fuit ꝙ malogranatũ malumpunicũ eſt vocatũ. Cuiꝰ etiã figura indumentis pontificis aaron ꝓ ornatu legiẗ adiuncta fuiſſe.⁊ in capitelł columnaꝝ templi ſalomonis locum ⁊ ordinẽ habuiſſe. Hinc eſt ꝙ ꝑ malogranata potes intelligere viros ꝑfectos. rudi cortice humilitatis indutos.intus tñ ꝑ charitatẽ rubicundos.ꝑ prudentiã diſtinctos.ꝑ gratiã.deuotionẽ.cõpaſſionẽ ⁊ ſcientiam humidos ſeu etiã liquoroſos.ꝑ ꝟtutũ abundantiã.multis meritoꝝ granis ornatos.⁊ ad ornatũ veſtium ſacerdotaliũ ⁊ colũnarũ templi.i.ad ornatũ veſtis xp̃i q̃ eſt eccłia deſtinatos ⁊ in horto fidei xp̃iane plãtatos. vñ de iſto horto eccłie dꝛ Deuẗ.viij. Qꝛ iſta eſt terra ordei frumenti ⁊ vineaꝝ.in qua ficus ⁊ malogranata ⁊ olіueta naſcunẗ. Vel ſi vis dic ꝙ iſta eſt eccłia diuerſis cellulis.i.diuerſis ſtatibꝰ diſtincta.liquore grẽ ⁊ ſapientie plena. granis meritoꝝ.virtutũ ⁊ bonaꝝ ꝑſonaꝝ cõfirmata. rubore charitatis ornata ⁊ cortice humilitatis tecta. Vel ideʒ dic de aĩa vel conſcientia vł etiã de ꝑadiſo. Vel ſi vis dic ꝙ iſtud ſignat ꝟtutẽ charitatis q̃ intus ꝑ feruorẽ rubet. exterius ꝑ humilitatẽ ſqualet. Liquorẽ elemoſynaꝝ ⁊ bonorũ documentoꝝ ſtillat.grana aliaꝝ virtutũ ⁊ meritoꝝ.portat veſtem ſacerdotalẽ.i.cõuerſationẽ iuſtoꝝ ornat. Vnde.iij. Reg.vij.dꝛ.ꝙ malogranatoꝝ ducenti ordines erant in circuitu capitelli. Et de ſponſa xp̃i.i.de eccłia vł aĩa dꝛ Canẗ.iiij. Sicut fragmen malipunici ſic gene tue. Et ibidẽ. Emiſſiones tue ꝑadiſus malorũpunicoꝝ cũ pomoꝝ fructibꝰ ⁊c̃. Expone ⁊ allega de malogranato ⁊ malopunico ſm concordantias.qꝛ omitto gratia breuitatis.

Mamma.mammilla.

Nota ꝙ mãme vł mammille idem ſunt ꝙ vbera.membra ſcilicet in quibus lac cõficitur.⁊ vnde attrahiẗ atqꝫ ſugitur ⁊ ad vtilitates hominum eligitur ⁊ mulgetur. Et poteſt ſignificare mammilla

Pium miſeratorem.
Bonum predicatorem
Carnis inquinatorem.
Falſum adulatorem

Nã ꝓcerto kmĩ iſtud eſt verum ꝙ mammillẽ

Pioꝝ multos enutriunt
Doctoꝝ multos erudiunt
Carnales multos inficiunt.
Verbales mltos decipiunt.

Inuenio igiẗ mammillaſ pij miſeratoris q̃.ſ.lactat ⁊ nutrit pauꝑeſ ꝑ oꝑa pietatis. Vñ cuilibʒ ꝑſone põt dici illud Cantic.iiij. Qꝫ pulcre ſunt mamme tue ſoror mea: ſpõſa mea pulcriora vbera tua vino ⁊ odor tuꝰ ſuꝑ omnia aromata. Expone quõ mamme pietatis redolent ꝓpter famã.qꝛ aromata.⁊ letificãt indigentes.qꝛ comparanẗ vino.qꝺ.ſ. letificat cor hois. Itẽ inuenio mãmillas docti ꝑdicatoris.q̃.ſ.lactat ꝑ doctrinã q̃ſlibet igrãtes.vt.ſ.cuilibet ꝑ eũ ſic lactato dicaẗ illꝺ Eſa.lx. Suges lac gentiũ ⁊ mammilla regũ lactaberis. Regum dico ⁊ doctoꝝ. Itẽ inuenio mammillã carnis inquinatorꝭ id ẽ hois immundi ⁊ carnalis ſeu etiã male ⁊ vilis mulieris.que.ſ.dulcedine libidinis lactat ⁊ inficit ipudicos. Vñ de impudicia mulierũ diciẗ Ezec.xxiij. In adoleſcẽtia ſua fornicate ſunt.ibi ſubacta ſunt vbera eaꝝ.⁊ fracte ſẗ mamme pubertatis eaꝝ. Item inuenimꝰ mammillas falſi adulatoris.qꝛ.ſ.adulator mammillis dulciũ verboꝝ ſuoꝝ lactat ⁊ decipit audientes. De quo Treno.iiij. Lamie nudauerunt mammas lactauerunt catulos ſuos. Multa poſſent de mãmillis dici ſed nõ ſẗ auctoritates. Vide vbi Lac Lactare Vbera. Et vbi fit mentio de Adulatore ⁊c̃.

Mandare.mandatum.

Nota ꝙ mandatũ accipiẗ dupliciter in ſcriptura. Eſt eñi mandatũ diuinũ et humanũ. Qualitercunqꝫ aũt accipiaẗ mandatum.importat virtutem obligatiuam. Mandare enim pertinet ad ſuperiorem obedire ad inferiorem. Et ideo de mandato poſſemꝰ diſtinguere ſicut de lege.vt.ſ.dicamꝰ ꝙ eſt mandatũ

Nature. Eſt dico mandatũ naturaliẗ impreſſatuʒ
Scripture De quo dꝛ Eccłi.xv. Nemini mandauit imi
Preture que agere.⁊ nemini ꝺedit ſpaciũ peccandi.

Et Eccłi.xvij. Deꝰ de terra creauit hoiem.⁊ mandauit vnicuiqꝫ de ꝓximo ſuo. Deꝰ eñi iſtud mandatũ impꝛ̃ſſit in corde humano ⁊ in ſynderesi rõnis. Item eſt mandatũ ſcripturaliẗ expreſſatũ.et iſtud eſt generaliter omne illud qꝺ deꝰ ſiue cõſulendo ſiue precipiendo in ſcriptura ſacra ordinat ⁊ diſponit. De quo ꝓuer.vj. Mandatũ lucerna eſt ⁊ lex lux ⁊c̃. Sʒ iſtam auctoritatẽ vide expoſitã ſupra ꝺ lege. Item eſt mandatũ ꝑtoraliter ordinatũ. Et iſtud eſt generaliter omne mandatũ omnis ſuꝑioris vł ꝑncipis vł ꝑlati.qꝺ etiã ſi ſit iuſtum ⁊ licitũ ſemꝑ eſt obſeruandũ. Vñ Luce.xv. Dicebat ꝑmogenitꝰ filius patri ſuo. Mandatũ tuũ nunqꝫ ꝑteriui. Sʒ qꝛ qñ agimꝰ de mandatis ſemꝑ vt cõiter intendimꝰ de mandatis diuinis que nobis in ſcriptura mãdãẗ. Et ideo de iſtis aliqꝺ tantũmõ dicemꝰ. Mãdata ergo ſunt legis diuine ꝑcepta.ad ſalutẽ hoim ordinata.q̃ poſſunt in genus ſpecies ⁊ indiuidua diſtingui. Dicuntur eñi mandata in genere amor dei ⁊ ꝓximi. Sicut eñi dicit ſaluator Math.xxij. In duobꝰ mandatis tota lex pendet ⁊ ꝓphete. Sed de iſta dualitate vide ſupra de charitate ⁊ amore. Sicut eñi duabꝰ alis ſurſum erigiẗ auis. duabus pinnulis piſcis in aqua dirigiẗ.duabꝰ manibꝰ hõ opꝰ ſuũ exequiẗ. Sic ꝓculdubio ꝑ iſta duo mandata natãdo: ⁊ diſcurrendo ꝑ mundũ dirigimur.oꝑando bona oꝑa exequimur.volando ſurſum ꝑ contemplationẽ ad paradiſuʒ ducimur. Nullꝰ eñi erigiẗ ad paradiſuʒ niſi ꝑ iſta duo mãdata. Quia ſicut dꝛ Math.xix. Si vis ad vitã ingredi ſerua mandata. Item dicunẗ mandata in ſpecie. Et ſic mandata diuina diuidunẗ in denas ſpecies.hoc eſt dictu.in decem mandata decalogi. Sʒ qꝛ de eoꝝ diuiſione ⁊ explanatiõe magis eſſet theologicũ qꝫ morale.iõ ſuꝑſedeo quo ad ꝑſens. Iſta eñi inter ſe diuidunẗ.qꝛ.ſ.q̃dam ordinant hominẽ ad deũ.ſ.illa tria que erant ſcripta in ꝑma tabula.q̃dam ꝺo ordinant hoiem ad ꝓximũ.ſicut illa de ſecũda tabula. Et etiã iſta decẽ in multa indiuidua.i.in multa conſilia ꝑticularia ſubdiuidunẗ. Breuiter ergo notemꝰ ꝙ decẽ mandata legis ꝑcipue ſunt ꝟuanda. Iſta eñi ſẗ q̃dam ſpũalia vincula infra quoꝝ ambitũ affectꝰ humani tenenẗ nẽ vagari ꝑ vicia dimittanẗ. Sic ei dic̃ Pli. In egypto inueniunẗ papiri decẽ cubitoꝝ.quoꝝ radix eſt triangularis.et exinde ꝓut dicit fiunt naues ad nauigandũ.funes ad ligãdum.veſtes ad induendũ. Iſti papiri kmĩ ſignificant mãdata diuina.q̃.ſ.a radice triangulari.i.ab ipõ deo trino et vno originaliter ꝓceſſerunt.⁊ in egypto huiꝰ mundi a deo data fuerunt.⁊ in decẽ cubitos.i.in decem ꝑcepta decalogi

diſtincta ⁊ diuiſa extiterit. ſicut dicit Deut. x. Moyſes ſcripſit in tabulis verba decē que locutꝰ eſt dñs. Iſta aūt precipue ad tria ſunt neceſſaria. q. ſ. exinde fiunt. Veſtes honeſte cōuerſatiōis. Funes debite cohabitatiōis. ⁊ Naues tute ꝑegrinatōnis. Sine eñ iſtis decē mandatis Bone cōuerſationis veſtibꝰ nō velamur. Iuſte cohabitationis funibꝰ nō ligamur. Tute habitatiōis nauibus nō portamur. Dei eñ mandata poſſunt dici naues. q ꝑ iſtud mare magnum ⁊ ſpacioſum nullꝰ ad portū ꝑadiſi tranſuehit. niſi q̄ in mandatoꝝ xp̄i nauicula cōtinet. Et iō dr ꝙ xp̄s iuſſit diſcipulos ſuos aſcendere in nauiculā ⁊ ꝑcedere eū tranſfretū. In pſ. eñ dr ꝙ maledicti q̄ declinant a mandatis tuis q fidelia oīa mādata di. ꝯfirmata i ſeclm ſecli. Et nota ꝙ mandata dei ſuanda ſr̄ multiplici rōne. Iſta enim ſolent

Mortuos viuificare.
Deuios rectificare.
Immundos purificare.
Demones triſtificare
Diſcordes conciliare
Obſeruātes fecundare

Primo dico ꝙ mandata dei habent ꝟtutem viuificatiuam. Nullꝰ eñ viuit vita gratie niſi q̄ mandata cuſtodit. Capre eñ dicunt viuere decem annis. Leporarij etiā ꝑ decē ānos poſſūt in bonitate ſua viuere. Si ꝟo amplꝰ vixerint erit inutilis vita ſua. Quia ꝓcerto chariſſimi numerus denarꝰ q̄ decē legis ꝓcepta deſignat. vitā gratie cōtinuat. ⁊ vitā glorie ꝓcurat. Infra eñ iſtū numerū ſpūaliter viuimꝰ ⁊ vltra iſtū ſi tranſiuerimꝰ ſpūaliter expiramꝰ. Vñ Deut. viij. Mandatum qḋ ꝓcipio tibi hodie. caue vt facias vt poſſis viuere. Quia ſicut dr Math. xix. Si vis ad vitā ingredi ſerua mandata. Et ꝓuer. vij. Serua mandata ⁊ viues. Habent ergo mandata viuificatiuā virtutē. Scḋo dico ꝙ mandata hn̄t ꝟtutē rectificatiuā ſeu etiā illuminatiuā. Mādata eñ ſunt q̄dam regule q̄bus ambulantes nō deuiamus Et ſr̄ q̄dam lucerne quas aſpicientes nō erramꝰ. q ſicut dicit Prouer. vj. Mandatū lucerna eſt. ⁊ lex lux. ⁊ via vite increpatio diſcipline. Et in pſ. oīa mandata tua equitas. Tercio dico ꝙ mandata habēt virtutē purificatiuā Mandata eñ ſr̄ ſic q̄dā fontes ſpūales i q̄bꝰ crimina purificant ⁊ ab iniq̄tatibꝰ emundant. Sicut eñ dr Rom. vij Lex q̄dem ſancta ⁊ mandatū ſanctum. Et iō decem mandata ſunt decem cortine tabernaculi. q̄ ſicut dr Exo. xxxvj de byſſo retorta fiebāt. Byſſus ꝟo ſignat puritatē Quarto dico ꝙ mandata habent ꝟtutē defenſatiuā. Sunt eī mādata ſicut ſepes anime. ad beſtiaꝝ cohibitionē ⁊ poſſeſſionis cōſeruationē ordinate Eccli. xv. Si volueris cōſeruare mandata cōſeruabunt te. Teſte eñ Plinio. In egypto ſunt plante decem cubitoꝝ quoꝝ fructꝰ eſt amarus quoꝝ folia ſunt ſpinoſa. ꝓpter ꝙ a crocodillis refugit ⁊ vitat. q vere viri ſancti q̄ decem cubitos. i. decez mandata legis in ſe cōtinent. ex q̄bus ſua. ſ. ſpiritalis magnitudo cōſtat. ⁊ q̄ fructus amaros penitentie cū ſpinis diuini timoris continue ſecum portant. a crocodillis. i. a demonibꝰ refugiunt. ⁊ ab eis vitant ⁊ metuunt. Iō poſſunt dicere viri iuſti illud pſ. Fiat manꝰ tua vt ſaluet me. q mandata tua elegi ⁊c̄.

Quinto dico ꝙ mandata habent virtutē conciliatiuam ſiue concordatiuā. Mandata eñ ſecunde tabule oīa ordinant hominē ad ꝓximū. Et ſic ꝑ cōſequens talia mādata ſolent inter ꝓximos pacem ⁊ amiciciā generare. Ioh. xiij. Mandatū nouū do vobis vt diligatis inuicē. Et Eſa. xlviij. Vtinā attendiſſes mandata mea facta fuiſſet q̄ſi flumius pax tua ⁊c̄. Sexto dico ꝙ mandata habent virtutē opulentiuā ſeu fecundatiuā. Per exercitiū eñ diuinorum mandatoꝝ homo in bonis ꝟtutibus melꝰ fecundat. Sic̄ eñ dicit Plinꝰ. Inter equas eſt regula generalis. ꝙ citra quadrienniū ⁊ vltra decenniū nō poſſunt concipere. requirit eñ ad hoc ꝙ equa vtiliter concipiat ꝙ quatuor annos habeat ⁊ ꝙ decimū nō excedat. Sic vere chariſſimi nullus pōt bona opa concipere vel ꝓducere. niſi quatuor annos ſpūales. i. quatuor virtutes cardinales habuerit. ⁊ niſi infra decenniū. i. decem mandatoꝝ ſpacium ꝑmanſerit. Illi eñ q̄ ad iſtud quadrienniū non attingunt. ⁊ q̄ iſtud decennium tranſgrediunt ⁊ ꝑtereunt. conceptum honoꝝ operū non ꝓducunt. Vacca etiam teſte Plinio vltra decenniuz nō concipit. ⁊ vltra quindecim annos non viuit. Quia. ſcꝫ boni viri in decennario decem mādatoꝝ. ⁊ in quinario ter ducto. i. in obſeruantia q̄nq; ſenſuū. in fide trinitatis cōci piunt fetus ſuos. i. faciunt opa bona ſua ⁊ ibi etiam vitam gr̄e ⁊ glorie acquirunt. tam in pſenti q̄ʒ in futuro tp̄e. Quia ſicut dr Ioh. xij. Mandatū tuū vita eterna eſt. De q̄ Sapientie. vij. Figuratꝰ ſum caro decē menſiū tp̄e. Breuiter iſtis ⁊ alijs mltis rōnibꝰ dico ꝙ mādata dñi ſiue ꝓlati Sūt

Seruanda.
Credenda.
Implenda.
Diſcenda
Docenda
Meditanda
Frequentāda
Diligenda.
Metuenda
Exquirenda

Sunt dico ſeruanda. Vñ in pſ. dr Seruaui mandata tua ⁊ teſtimonia tua. quia omnes vie mee in conſpectu tuo. Itē ſūt credenda. Vñ in pſ. Quia mandatis tuis credidi. Item ſr̄ implēda. Vñ Ioh. xiiij. Sicut mandatū dedit mihi pater ſic facio Vñ Math. xix. dicit. Qr cū iuuenis ille petijſſet a xp̄o q̄d faciendo vitam eternā poſſidebo. ⁊ dñs rñdiſſet. ſi vis ad vitam ingredi ſerua mandata. Rñdit ipſe. Hec omnia cuſtodiui a iuuentute mea. Itez ſunt diſcenda. vñ in pſ. Da mihi intellectū vt diſcam mandata tua. Itē ſunt docenda. vt ſic q̄libet ſapiens poſſit alijs dicere illud Baruch. iij. Audi iſrael mandata vite. Item ſunt meditanda Vñ in pſ. Meditabor in mandatis tuis q̄ dilexi. Itē ſunt frequentanda. Vñ in pſ. Ego aūt exercebor in mandatis tuis. Itē ſunt diligēda pſ. Ideo dilexi manda. tua ſuꝑ auꝝ ⁊ topazion. Item ſr̄ metuenda Eccle. xij. Time deū ⁊ mādata eius obſerua. Item ſunt exq̄renda pſ. Quia mandata tua exquiſiui. Patet ergo ꝙ cuſtodire debemꝰ del mandata Iuxta illud Ioh. xiiij. Si diligitis me mandata mea ſeruate. Quia ſicut dr. j. Ioh. ij. Qui dicit ſe noſſe deum et mandata eius non cuſtodit. mendax eſt ⁊ veritas in eo nō eſt. Hec igit̄ de mandatis ſufficiant. Sed vide de Ligare. de Decem. de Amare. ⁊ de Charitate. Et infra de Obedientia ⁊c̄.

Manducare.

Nota ꝙ mādūcare poteſt accipi in bono ⁊ in malo. In bono eñ ſignificat quatuor. ſ.

Temporaliū ſuſtentationē
Eucbariſtie refectionem
Sacre ſcripture auditionē
Celeſtis glie recreationem

Et ſic poſſumꝰ notare. ꝙ eſt q̄dam manducatio naturalis. Et iſta eſt manducatō quotidiana. De q̄ dicit. ij. Theſſal. iij. Si q̄s nō vult opari nō manducet. Item eſt q̄dam manducatio ſpiritalis. Et iſta eſt illa qua nos ſpūalit̄ ſumimus eucbariſtie ſacr̄m de quo Ioh. vj. Qui mā

In malo autem ſignificat quatuor videlicet

Rapine voracitatem.
Verboꝝ mordacitatē.
Ciborum edacitatem
Temporaliū rapacitatē.

ducat carnem meā viuet ineternū. Item eſt quedam mā ducatio cordialis. Et iſta eſt illa q̄ nos comedimꝰ ⁊ nobis incorporamꝰ ꝓ ſpirituali nutrimento doctrinam ⁊ verba ſacre ſcripture. De quo Ioh. vj. Patres veſtri manducauerunt manna in deſerto ⁊c̄. Et in pſ. Panē angeloꝝ manducauit homo. Item eſt q̄dam manducatio eternalis. Et iſta eſt recreatio beatoꝝ. De qua Luc. xiiij. Beatꝰ qui mā ducabit panē in regno dei. Et iſtis q̄tuor mōis accipit mā ducatio in bono. In malo ꝟo ſumit̄ manducatio. Pro rapine voracitate. Et ſic raptores videntur dicere illud pſ. Nunq̄d manducabo carnes thauroꝝ. aut ſanguinē hircorum potabo? Item ſumit̄ ꝓ verborum mordacitate. vñ de detractoribꝰ poteſt dici illud pſ. Ipſi diſpergent̄ ad mā ducandum. ſi ꝟo nō fuerint ſaturati murmurabunt. Itez ſumit̄ pro ciboꝝ edacitate. Et ſic ſumit̄ Eccli. xxxvj. Omnem eſcam manducabit venter. Item ſumit̄ ꝓ temporalium cupiditate vel rapacitate. Vñ de auaris ⁊ diuitibꝰ videt̄ dictum illud pſ. Manducauerunt ⁊ ſaturati ſunt nimis. ⁊ deſiderium eoꝝ attulit eis: nō ſunt fraudati a deſiderio ſuo. Et ſic ptꝫ ꝙ manducare pōt ſumi in bono ⁊ in malo. Sꝫ ſi vis dilatare. Vide ſ. de cibo ⁊ de comedere.

Mane.

Nota ꝙ mane cū ſit ꝓma pars diei multipliciter ſumit̄ in ſcriptura. Mane eñ habet eſſe valde debile ⁊ parū durabile. Mane eñ ſemꝑ creſcit ⁊ ꝓficit in claritate. quouſq; efficiat̄ clara dies. Mane etiā ē tꝑatior ⁊ purior hora diei. Et iō breuit̄ dico ꝙ mane ſiḡt i bono ⁊ i malo. Siḡt eñ ſm̄ diuerſos ſuos reſpectꝰ. ſ.

Iuuentutis labilitatem.
Proſperitatis debilitatē
Vite pſentis fragilitatē.

Eſt igit̄ vnū mane labiliſſimū. Et iſtud eſt mane iuuentutis. qḋ. ſ. nō durat niſi vſq;

Profectus mor sedulitatē.　　ad meridie. De quo dicit in
Puritatis vite ſinceritatē.　　pſ. Mane floreat ⁊ tranſeat
veſpere decidat induret ⁊ areſcat. Itē eſt vnū mane debi-
liſſimū. Et iſtud eſt mane mundane pſperitatis. que. ſ. nō
eſt niſi vnū mane tranſitoriū ⁊ facilit pditiuū. De q̄ pt ex
poni illud. iij. Reg. xvij. Corui deferebant belye carnes et
panem mane. Et Eccl's. x. Ve terre cuiꝰ rex puer eſt. ⁊ cuiꝰ
pncipes mane comedunt. Item eſt vnū mane fragiliſſimū.
Et iſtud eſt mane vite pñtis que. ſ. reſpectu future vite nō
eſt niſi vnū mane tranſitoriū. ⁊ mane reſpectu future diei.
Oſee. xj. Sicut mane tranſit. ptrāſit rex iſrael. Itē eſt vnū
mane mobiliſſimū vel ſeduliſſimū. Et ſic mane ſignat pfe
ctum ⁊ diligentiā in bono. ſicut Gen̄. xix. Mane pficiſcimi
ni viam vrām. Illi em̄ q̄ volunt diligenter aliquid facere.
ſolent ad illud faciendū mane ſurgere. Et ideo iſtud voca-
bulum mane pōt diligentiam denotare. ſicut Oſee. vj. In
tribulatione ſua mane cōſurgent ad me. Et pūer. viij. qui
mane vigilauerint ad me inuenient me. Item eſt vnū ma
ne ſinceriſſimū. Et ſic p mane intelligit ſtatus gratie ⁊ pu-
ritatis. ⁊ innocentie ⁊ ſanctitatis. qꝛ ſicut in mane ros de-
ſcendit. nox diſcedit. dormitio recedit. ad opus ſuū q̄libet
incedit. lux accedit. Sic vere in ſtatu pfectionis venit ⁊ de
ſcendit ros diuine gratie. ſicut de manna dr̄ Exo. xvj. Ma
ne quoq ros iacuit p circuitū caſtror. Item in iſto mane
ceſſat ⁊ diſcedit nox ignorantie. Vn̄ de maria magdalena
dr̄ Joh. xx. Or valde mane cum adhuc eſſent tenebre ve-
nit ad monumentū. Item in iſto mane fugit ⁊ recedit dor
mitio negligētie. Vn̄ Ruth. iij. dr̄. q ipa dormiuit vſq ma
ne. q. d. In mane ceſſauit dormire. Item in iſto mane ad-
eſt ⁊ ſuccedit opus diligentie. qꝛ. ſ. in mane pfectōnis ⁊ vir
tutis exeunt homines ad opa virtuoſa. ſicut dr̄. j. Mach.
xvj. Surrexerunt mane ⁊ abierunt in campum. Et Mat.
xx. dr̄. q paterfamilias pmo mane exijt cōducere operari-
os in vineam ſuā. Item in iſto mane lucet ⁊ accedit lux ſa
pientie. ſicut dr̄ Eſaie. lviij. Tūc erumpet q̄ſi mane lumen
tuum. ⁊ anteibit faciem tuā iuſticia tua. Sed his omibꝰ
ptermiſſis. dicamus aliquid de mane put accipit p nrā
fluida iuuentute. ⁊ dicamꝰ q ſicut operariꝰ q̄ in mane nō
incipit opari. dietā ſuā non pficit neq complet. ſic ⁊ nos
niſi opa bona a mane iuuentutis inceperimus cōplemen
tum ſalarij paradiſi non merebimur nec habebimus. Te-
ſte em̄ Dyaſcoride. Margarite q̄ in mane generant melio
res ſunt. Criſoliti ſunt pulcriores. q̄ in mane apparēt ocu-
lis. Ros etiā q̄ in mane deſcendit. flores facit recentiores
⁊ herbas etiā meliores. Sic pculdubio margarite bono-
rū operū que fiunt in iuuentute. reputant apud deū meli-
ores qꝛ. ſ. illi q̄ in iſto mane fiūt boni. rōne roris diuine gra
tie que eos plus pfundit. apud deū ⁊ hoies ſunt gratioſio
res ⁊ in fama ⁊ moribꝰ clariores. Vn̄ de tali pōt dici illud
ij. Re. xxiij. Sicut lux aurore radiante ſole mane abſq nu
bibus rutilat. ⁊ ſicut pluuijs germinat herba de terra. ⁊ p
pter hoc tota ſcriptura docet a mane. i. a tpe iuuentutꝭ bo
na opa incipere. ⁊ vſq ad mortis terminū frequentare. idō
dicebat dauid in pſ. Veſpere ⁊ mane ⁊ meridie narrabo ⁊
annunciabo laudem tuam. Et Eccl's. xj. Mane ſemina ſe
men tuum ⁊ veſpere ne ceſſet manus tua. In quibus ver-
bis aduerte q bona opa illa q̄ in mane iuuētutis fiūt ſolēt
Vtiliter premiari.　　Iſta ei opa matutina que i ma-
Faciliter frequentari　　ne iuuentutis fiunt vtilius pmian
Feliciter terminari.　　tur. qꝛ ſunt ſemen a quo fructum
glorie reportamus. Faciliꝰ frequentant. Ne ceſſet inquit
manus tua. Feliciter terminant. qꝛ. ſ. ducunt vſq ad ve-
ſperam.　Primo ergo dicamꝰ q bona opa a mane iuuen-
tutis ſunt agenda vt reportemꝰ fructū fecundiorē. Quod
oſtendit cum dr̄ Semen. Mane inquit ſemina ſemen tu-
um. Bona em̄ opera ſunt q̄dam ſpūalia ſemina. que ſi in
terra bona cordis deuoti ⁊ maxime ſi tps ſit aptū (ſicut eſt
mane iuuentutis) ſeminata fuerint fructū celeſtis glie p-
ducunt. Quia ſicut dr̄. ij. Cor. ix. Qui ſeminant in bn̄di-
ctionibꝰ. de bn̄dictionibꝰ ⁊ metent. Mane inquit ſemina
Vn̄ Eſa. xvij. Mane ſemen tuū florebit. Et nota q mane.
id eſt diligenter vel ab ipſa iuuentute nos debemꝰ ſurge-
re ad bona ſemina ſeminādā. i. ad bona opa faciēda. vicz.
Ad contemplandū dei maieſtatē　　Debet ergo ab ip-
Ad exorandum dei bonitatem　　ſo mane iuuentutis
Ad inquirendū dei veritatē.　　dei maieſtas conte-
Ad pdicandum dei pietatem..　　plari. Vn̄ i pſ. Ma
ne aſtabo tibi ⁊ videbo q̄m nō deus volens iniquitatē tu
es. Item debet diuina bonitas exorari. Vn̄ in pſ. Mane
oratio mea pueniet te. Item debet diuina veritas pſcruta
ri. Prouer. viij. Qui mane vigilauerint ad me inueniēt me
Itē debet diuina pietas pdicari. Vn̄ in pſ. Ad annuncian
dū mane miam tuam ⁊ veritatē tuā p noctē. Iſta em̄ ope-
ra vna cū alijs ſimilibꝰ ſunt q̄dam ſpūalia ſemina. que in
mane iuuentutis debent a nobis fieri ⁊ ſeminari. vt fructꝰ
celeſtis glorie poſſint inde finaliter reportari qꝛ ſicut dicit
in pſ. Euntes ibant ⁊ flebant mittentes ſemina ſua. Veni
entes aūt venient cū exultatione portantes manipulos ſu
os. Mane igit incipiamꝰ vt reportemꝰ fructum vberiorē.
Scd̄o dico q debemꝰ mane benefacere vt inueniamus
actū faciliorē. Non ceſſet inquit manus tua. Quia. ſ. illi q̄
a mane iuuentutis ad bene opandū inchoant. actū bone
opatiōis facilius exequunt. Aſſuefactio em̄ opis facilitatē
generat actionis. Qd̄ em̄ homo a iuuentute didicit. illd̄ fa
cilius continuat atq facit. Non ceſſet ergo manꝰ tua. Iu
xta illud Eccli. xiiij. Qd̄cunq pōt manus tua inſtant ope
rare ⁊c̄. Sicut em̄ dr̄ Leuiti. vj. Ignis in altari ſemp debe
bat ardere. cui in mane ſacerdotes ligna debebant ſubijce
re vt ipm poſſent p totū diē faciliter enutrire. In quo do-
cemur q bona ⁊ charitatiua opa debemꝰ in mane iuuen-
tutis incipe. vt ipſa ſine ceſſatione poſſimꝰ faciliter exerce
re. Sicut de Ruth dr̄ Ruth. ij. q de mane vſq ad veſperā
ſtabat in agro nec ad momentū ad domum reuertebatur.
Iſta v̄o ſunt cōtra multos q̄ ſunt ſiles q̄buſdā diebꝰ men
dacibꝰ. q̄ in mane incipiunt clariſſimi ⁊ pulcerrimi. tandē
v̄o fiunt turbulentiſſimi ⁊ obſcuriſſimi. qꝛ. ſ. multi ſunt qui
in mane iuuentutis bene incipiunt. in veſpere v̄o ſenectu-
tis male finiūt. Quibus dr̄ Eſa. xiiij. Quō cecidiſti lucifer.
q̄ mane oriebaris. Non ſic ergo. ſed mane opa bona inci-
piamus ⁊ bona facere non ceſſemꝰ. Eccl'es. iiij. Laborare
nō ceſſant nec ſatiant oculi eius. Igit mane incipiendum
eſt vt continuemꝰ actū faciliorem.　Tercio mane opan-
dum eſt vt pficiamꝰ finem vtiliorē. qd̄ notat in verbo ve-
ſpere. Quia. ſ. ſicut dies a mane incipit ⁊ in veſpere termi
nat. Sic bonū opus qd̄ a mane iuuentutis inchoat. ad ve
ſperam. i. boni finis terminū terminat. Ita q de homie be
ne incipiente ⁊ bene etiam continuante pōt dici illud Gen̄
j. Factum eſt veſpere et mane dies vnꝰ. Sic ergo pz quō
bona opa in mane iuuentutis ſunt facienda. vt vberius re
munerent. vt facilius continuent. vt pfectius adimplean
tur. Iſta tm̄ ſunt contra multos q̄ in mane iuuentutis non
vacant ad bona opera ſed ad mala. ſimiles ſcorpioni qui
plꝰ ledit in mane q̄ in ſero. Quia vere multi ſt qui in ipſo
mane iuuentutis oia mala faciunt ⁊ cōmittūt. Vacant em̄
Ebrietati.　　Dico q vacant ebrietati. p illud qd̄ di-
Pompoſitati　　cit Eſa. v. Ve q̄ mane conſurgitis ad e-
Crudelitati　　brietatem ſectandā. ⁊ ad potandum vſ-
Edacitati　　q ad veſperā. Item vacant pompoſita
ti. ſicut apparet in ſupbis q̄bꝰ dr̄ Eſaie. xiiij. Quō cecidiſti
lucifer qui mane oriebaris. Item vacant crudelitati Iob
xxiiij. Mane conſurgit homicida ⁊c̄. Item vacant edaci-
tati. Vn̄ illud preallegatum Eccl's. x. Cuiꝰ pncipes mane
comedunt. Nō ſic ergo ſed bona opa ⁊ nō mala faciamꝰ
in mane. i. in tpe iuuentutis. Sed de hoc vide ſupra pleniꝰ
in titulo de iuuentute.　De mane v̄o inquantū ſignat vi-
tam preſentem poſſumus notare q ſicut mane Habet in
Ingreſſu obſcuritatem. In pgreſſu labilitatē. In egreſſu
breuitatē ⁊ tenuitatē. Sic vita noſtra habet Vilitatem et
obſcuritatem in ingreſſu. Labilitatē ⁊ inſtabilitatē in pro-
greſſu. Breuitatē ⁊ defectibilitatē in egreſſu. Mane ei no
ſtre vite ab obſcuritate viliſ conceptionis oritur. Labilita
te fluentis conditionis flectitur. Breuitate pauce duratio
nis concludit. Et ideo de tali mane dicit in pſ. De mane
vſq ad veſperam finies me. Et Eccli. xviij. A mane vſq
ad veſperam immutabitur tempus. Et Job. iiij. De ma-
ne vſq ad veſperam ſuccident. Et Job. vij. Si mane me
queſieris nō ſubſiſtam. Et in pſ. Mane floreat ⁊ tranſeat
⁊c̄. Iſta igit de Mane ſufficiant.

Matutinus. Quia ꝑ matutinū ſeu per mane
qd̓ eſt principiū diei in quo inci-
pit dies creſcere ⁊ illuminari.tenebra fugere vel effugari.
hō dietā ſuā facere vel opari.aer caleſcere ⁊ inflāmari.tē-
pus clareſcere ⁊ illuſtrari. Notare poſſum ꝙ matutinū ſi-
gnat in bono ⁊ in malo. In bono matutinū ſigt̄ quoddaꝫ
Inicium virtuoſum. Primū mane vacat ad opera.
Iudiciū timoroſum. Sed ſecūdum vindicat ſcelera.
Solacium gaudioſum. Sed tercium diſpenſat mūera
Mane igit̄ ſignificat. Uirtutis ꝓfectū quē debes habe-
re. Iudicis aſpectū quē debes timere. Celeſtē obiectū quo
debes gaudere. Primo dico ꝙ ꝑ matutinū intelligo vir-
tutis ꝓfectuꝫ.qꝛ ſcꝫ ſicut mane diei ſemꝑ ꝓficit in clarius
⁊ in melius:ſic iniciū vite ⁊ boni operis noſtri ſꝑ debet in
melius ꝓficere ⁊ in luce veritatis ⁊ feruore charitatis ſe ſē-
per amplius augmētare. Sic reuera iuſti dicūtur matuti-
ni.eo ꝙ ab ipō mane iuuētutis:vel ab ipō principio cuiuſ-
libet boni operis ſꝑ ſunt in ꝓficiendo continui ⁊ in meliꝰ
progreſſiui. Ideo iuſtus pōt dicere de ſeipō illud Apoca.
xxij. Ego ſum genus ⁊ radix dauid ſtella ſplēdida ⁊ matu-
tina. Uide eam ꝓſecutā vbi. Stella. Et aduerte ꝙ in iſto
matutino:hoc eſt dictu in ſtatu gr̄e ⁊ virtutis:vel in ſtatu
corporee iuuentutis plura debemus facere. Uidelicet.
Chriſto nos dicare. Dico igit̄ ꝙ nos debemus in tali
Corpus caſtigare. tēpore matutino xp̄o nos dicare.
Deum collaudare. Et iſtud ē ſacrificiū matutinū de
In deo ſperare. quo fit mētio Exod̓.xxix.circa fi-
Deum cogitare. nem. Qd̓ ſcꝫ debebat eſſe agnus
Cecos illuſtrare. annicul⁹ integre cremat⁹ ⁊ ſuper
Siccos irrigare. altare oblat⁹:vino ⁊ oleo hume-
Mala vindicare. ctatus. Quia ſcꝫ quilibet ſeipm̄
Hoſtes ſubiugare ſicut agnuꝫ manſuetum in ma-
tutino iuuētutis vel ꝟtutis ſe debet dō offerre.⁊ ſe ſuis vi-
bus deputare.⁊ vino diſcretōis.oleoqꝫ cōpūctiōis ⁊ com-
paſſionis vt magis placeat ſe linire. Nūe.xxviij. Offeretis
agnū ad veſpam iuxta oēm ritū ſacrificij matutini. Debe-
mus igit̄ in iſto tēpore matutino xp̄o nos dicare. Itē dico
ꝙ nos debem⁹ corpus caſtigare.pſ̄. Caſtigatio mea in ma-
tutinis. Itē debemus deū laudare Iob.xxxviij. Ubi eras
cū me laudarent ſimul aſtra matutina.⁊ iubilarent oēs fi-
lij dei. Itē debemus in deo ſperare.pſ̄. A cuſtodia matuti-
na vſqꝫ ad noctē ſperet iſrael in dn̄o. Itē debemus deū co-
gitare:hoc eſt dictu cōtēplationi ⁊ meditationi vacare.pſ̄.
In matutinis meditabor in te. Itē debem⁹ cecos illuſtra-
re:hoc eſt dictu.ignaros erudire ⁊ illuminare. Eccl.l. Qua-
ſi ſtella matutina in medio nebule. Itē debemus ſiccos hu-
mectare.hoc eſt dictu egenos ⁊ paupꝫs nutrire ⁊ ſatiare.
Ioelis.ij. Deſcēdere faciat dn̄s ad nos ymbrē matutinū.
Itē debemus mala vindicare.hoc eſt dictu.in malos ⁊ im-
pios iuſticiaꝫ exercere.pſ̄. In matutino interficiebā om̄es
peccatores terre vt diſpderē de ciuitate dn̄i om̄s opantes
iniq̄tatē. Itē debem⁹ hoſtes ſubiugare.ſ.hoſtes aīe qui
ſunt demones ⁊ vicia. Exēplo ſcꝫ ſaul. De quo dr̄.j.Reg.
xj. Qꝛ ingreſſus caſtra in vigilia matutina ꝑcuſſit amō do-
nec incaleſceret dies. Sic ergo dico ꝙ hora matutina ſigt̄
laudabilē ꝟtutis profectū. Scd̓o ꝟo dico.ꝙ ꝑ matutinū
intelligo terribilē iudicis aſpectū:hoc eſt dieꝫ iudicij q̄ fiet
de mane.ſicut dicit̄ figuraliter Exod̓.xiiij.vbi dicit̄.ꝙ cuꝫ
aduenīſſet vigilia matutina.ſubuertit dn̄s pharaonē ⁊ ex-
ercitū eius in profundū. Quia reuera in iſta vigilia matu-
tina.i.in die iudicij.dn̄s pharaonē.i.dyabolū deſtruet.⁊ ip-
ſius exercitū.i.reproboꝝ congeriē in inferna ſubuertet.di-
cens.ſ.illud prefatū.pſ̄. In matutino interficiebā oēs pec-
catores terre. Tercio dico:ꝙ ꝑ matutinū intelligo nota-
bilē ſtatū bonis refectū.ſ.gloriā paradiſi. A matutino em̄
incipit dies:⁊ in pādiſo reqes. In matutino ceſſat obſcu-
ritas:⁊ in gl̄ia ceſſat aduerſitas. In matutino videm⁹ cla-
ritatē:⁊ in gl̄ia felicitatē. Et breuiter gloria eterna matuti-
na dicit̄.eo ꝙ ſꝑ iuueneſcit ⁊ renouat̄.nunq̄ ꝟo veteraſcit
et antiquat̄. Apoca.ij. Qui vicerit ⁊ cuſtodierit vſqꝫ i finē
opa mea:dabo illi ſtellā matutinā. Stellā inq̄t matutinā.
id ē gloriā eternā.in qua ſcꝫ eſt delectatio ſine faſtidio.pſ̄.
Exitus matutini ⁊ veſpe delectabis. Eſt dn̄atio ſine diſci-
dio.pſ̄. Dn̄abūtur iuſti in matutino. Et etiā eſt exaltatio ſi-
ne ſuſpirio.pſ̄. Ad matutinū leticia. Eſt inſuꝑ refrigeratio
carens contagio.quia ſcꝫ ſancti qui ſunt ibi:ſunt ſicut nu-
bes matutina.et ſicut ros matutinus. Oſee.xiij. Igitur pa-
tet ꝙ per mane ſiue ꝑ horā matutinā intelligo ceu ſolaciū
xp̄i iudicium.morū iniciū. Et ſic patet ꝙ ſumitur in bono.
In malo ꝟo ſignificato dico ꝙ matutinū ſignificat mihi
Diligentiā ad male faciendū. Hora em̄ matutina
Ignorantiā ad parum ſentiendū. ad opandū valde cu-
Incōſtātiā ad cito trāſeūdū. rioſa eſt. Ideo dicit̄
Michee.ij. Ue q̄ cogitatis inutile:⁊ q̄ opamini maluꝫ in
cubilibus veſtris.in luce matutina faciūt illud. Iteꝫ hora
matutina ad aſpiciendū eſt nebuloſa. Uñ Eſa.xiij. Non
erit eis matutina lux. Itē iſta hora ad trāſeūdū ſeu ad de-
ficiendū eſt ruinoſa ſeu fluxuoſa. Iſta em̄ hora modicum
durat.ſic vere felicitas.⁊ etiā ſi qua ſit bonitas reproboꝝ
cito tranſit ⁊ modicū ꝑſeuerat Oſee.vj. Miſcdia veſtra q̄-
ſi nubes matutina.⁊ quaſi ros cito ꝑtranſiēs. Et Eſa.xvij
Ecce turbo in matutino ⁊ nō ſubſiſtet. Hec igit̄ de matuti-
no ſufficiāt. Uide ſupra.vbi Diluculū.⁊ ſimilia.

Man. Manna. Nota ꝙ manna qn̄qꝫ ſu-
mitur ꝓ quodaꝫ liquore
melleo ⁊ dulci.de rore celeſti in ſupficie arboꝝ generato.q̄-
lis vt dr̄ in regno bynerie multū abundat. Et qualis etiaꝫ
in auinione in vna eſtate noſcit̄ tēpore pape Iohānis ce-
cidiſſe. Cōmuniter em̄ ꝑ manna intelligit̄ ille cibus qui da-
tus fuit celitus filijs iſrael in deſerto:qd̓ erat paruū ⁊ ro-
tundū ad modū ſeminis coriandri.ſicut dr̄ Exodi.xvj. Et
ꝙ etiā oēm ſaporē habebat.ſicut dr̄ Sapie.xvj. Et ꝙ inſu-
per iuxta ſufficientiā cuilibet dabatur.⁊ ſi plus debito acci-
piebat̄ in ꝟmiculos putreſcebat.ſicut dr̄ Exod̓.xvj. Uoca-
batur aūt man ſeu manhu.qd̓ eſt interiectio admirātis in
lingua hebraica.⁊ ſignat idē ꝙ q̄d eſt hoc.ꝓ eo ſcꝫ qꝛ filij
iſrael qn̄ primo cibū iſtū in deſerto ſyn inuenerūt manhu:
id eſt q̄d eſt hoc admiratiue dixerūt.⁊ ſic iſtū cibum dulciſ-
ſimū manhu ab illa prima admiratōe vocauerūt:ſicut ſcꝫ
ibidem Exod̓.xvj.continet̄. Uocauerūt cibū iſtū paneꝫ ce-
licū.qꝛ deſurſuꝫ deſcendebat ⁊ pluebat. Itē panem angeli-
cum:quia per angelos miniſtrabat̄. Itē panem iſraeliticū
quia filijs iſrael dabat̄ ſeu mittebatur. Sicut hec om̄ia be-
ne dicūtur vbi de filijs iſrael dr̄ in pſ̄. Qꝛ deus pluit illis
manna ad manducandū.⁊ panem celi dedit eis.paneꝫ an-
gelorum manducauit homo. Igitur dico ꝙ iſte cib⁹ dul-
ciſſimus poteſt ſignificare Xp̄i mirificū ſacramētū.ſcꝫ eu-
chariſtiam. Xp̄i magnificū indumentū.ſcꝫ humilitatē. Xp̄i
viuificum condimentū.ſcꝫ gratiā. Xp̄i ſanctificū documē-
tum.ſ.bonam doctrinā. Xp̄i ſaluificū nutrimentū.ſ.glorie
felicitatē. Mundi dānificū leuimentū.ſ.mūdanā proſperi-
tatē. Significat dico manna ſacramentū xp̄i mirificum.
quia ꝓcerto iſtud dicitur bene manhu.i.q̄d eſt hoc. Quia
reuera quādo bene conſiderat̄ ⁊ attendit̄:ſtupor ⁊ admi-
ratio generatur. Iſte em̄ panis deſurſum mittitur:et a dō
immediate conficitur ⁊ ſacratur ⁊c̄. Applica ad corp⁹ xp̄i
conditōes manne. Bene ergo dicit̄ Deuteronō.viij. Dedit
tibi cibum manna quem ignorabas tu ⁊ om̄es patres tui.
Itē ſignat manna indumentū chriſti magnificum.ſcꝫ hūa-
nitatē chriſti. De manna em̄ legitur ꝙ deus precepit illud
in vrna aurea reponi:⁊ in archa federis reſeruari.ſicut pa-
tet Exod̓.xvj. Quia ſcꝫ panis celeſtis dei filius in vrna au-
rea hūanitatis fuit clauſus:⁊ in archa vteri ꝟginalis abſcō-
ditus ⁊ ſeruatus. Unde Heb.ix.dr̄. Qꝛ in archa erat vrna
aurea habens manna:id eſt ꝙ in vtero virginis latuit hu-
manitas chriſti.que manna.i.dei filium continebat. Exo-
di.xvj. Sume vas vnum ⁊ pone ibi man. Item ſignificat
manna condimentū xp̄i viuificum.hoc eſt dictu gratiam
dei.que ſcꝫ om̄es ſapores:id eſt om̄es virtutes continet.
et mentem humanam dulcedine ſumma replet. Manna
em̄ in deſerto fuit cibus filiorum iſrael vſqꝫ dum attinge-
rent ad terram promiſſionis.quia tunc loco manne fruct⁹
patrie comederunt. Sicut dicitur Ioſue.v.cap̄. Sic vere
gratia cibus noſter eſt quo ſcilicet ſuſtentamur pro tēpo-
re huius vie.⁊ in deſerto vite p̄ſentis.dum ſcilicet ad ter-
ram promiſſionis tendimus inceſſanter. Finaliter ꝟo qn̄
terminū attigerimus:tunc gratiam in gloriam:manna in
fructus ſolidos:⁊ cibum vie in cibum patrie commutabi-
mus et vertemus. Exodi.xvj. Filij autem iſrael comede-

runt manbu quadraginta annis. Item ſignificat manna documentū legis ſanctificū.ſ.ſciam ſcripture ⁊ legis diuine que de celo ꝑ reuelatõem venit: ⁊ que in hoc deſerto ꝑ fidem.ſpem ⁊ charitatē nos nutrit.que tamē ſibi plus debito teneat̄.hoc eſt ſi plus debito tractet̄ aut diſputet̄ vermes erroꝝ ⁊ hereſum introducit.⁊ a ſua ꝑfectõe deficit et putreſcit. Finaliter v̄o in paradiſo deficit.quādo ſciētia fidei in veritatis ſpēm ſe ꝯuertit.ſiue inqͣ̄t apoſtolus.j.Coꝝ.xiij.ſcia deſtruetur ſiue lingue ceſſabūt.ex parte em̄ cognoſcimus ⁊ ex ꝑte prophetamꝰ.cū venerit qꝺ perfectum eſt.euacuabit̄ qꝺ ex parte eſt. Vñ de ſcia fidei pōt dici illꝺ Joſue.v. Defecit mān̄a poſtq̄ꝫ comederūt de frugibus terre. Vñ de iſta diuina ſcia pro tēpore huius vie dicit̄ Neemie ix.ca. Manna tuū dñe nō prohibuiſti ab ore ipſoꝝ. Itē ſignificat manna nutrimentum celi ſaluificū.ſcꝫ voluptateꝫ glorie paradiſi.qꝺ ſcꝫ eſt dulciſſimū: ⁊ qꝺ filios iſrael.id ē deum vidētes in alia vita nutrit ⁊ alit. Deus em̄ pluit illis manna ad manducādū.cibaria mittit eis in abūdantia.p̄s Unde Apocal̄.ij. Vincenti dabo edere māna abſcōditum et dabo illi calculū candidū.⁊ in calculo nomen meū ſcriptum qꝺ nemo ſcit niſi q̄ accipit. Itē in alio ſignificato pōt ſignificare manna leuimētum mūdi dānificum.ſ.dulcedinem mūdane ꝓſperitatis.que ſcꝫ faciliter putreſcit ⁊ perit. De quo Johānis.vj. Patres veſtri in deſerto māducauerūt manna ⁊ mortui ſunt. Sufficit. Uide vbi Cibus.et vbi. Dulcedo.

Manaſſes. Cum manaſſes interp̄tetur neceſſitas vel obſtupeſcens.obliuioſus.vel q̄ oblitus eſt.notare poſſuꝫ ꝙ manaſſes qñq̄ꝫ ſumitur in bono: qñq̄ꝫ in malo. In bono em̄ ſignificat quēlibet virum iuſtū: p̄latum vel p̄triarchā.qꝛ ſcꝫ manaſſes fuit vnus de duodecim p̄triarchis.⁊ fuit filius ioſeph.cui iacob benedicēs ſiniſtrā ſuam poſuit ſuꝑ caput.ſicut dꝛ Geñ.xlviij.c. Et tamē fuit ab ip̄o iacob in filiū adoptatus.⁊ p̄triarcharū nūero aggregatꝰ.⁊ inter duodecim cōputatus. Ad denotādum ꝙ licet deus ꝓ tēpore vite huiꝰ ponat hoiem ad ſiniſtram: ⁊ in ſtatu aduerſitatis ⁊ miſerie: nō tamē ꝓpter hoc omittit ip̄m ꝓmouere: ⁊ tēporaliter aut eternaliter exaltare: ⁊ ſanctoꝝ nūero aggregare. Iſte em̄ obliuioſus interp̄tatur ꝓ eo ꝙ domū patris ſui ⁊ ꝓpriū ſuū factuꝫ obliuiſcitur ⁊ in ſolo deo meditat̄. Iſtū ergo deus recipit ⁊ adoptat: ⁊ hereditatē ſuam ſibi diſtribuit ⁊ diſpenſat.dicēs illꝺ p̄s. Meus ē benyamin ⁊ meꝰ eſt manaſſes; effraym ſuſceptio capitis mei. Ideo petebat̄ in p̄s. Qui ſedes ſuꝑ cherubin: manifeſtare corā effraym benyamin ⁊ manaſſe. Ut de tali manaſſe dicat̄ illud.iiij.Reg.xxj. Dormiuit manaſſes cū patribus ſuis.⁊ ſepultꝰ eſt in orto.i.in ꝑadiſo.vt ſcꝫ inter illos ſignificatos ⁊ p̄deſtinatos valeat cōputari: de quibus dicit̄ Apocal̄.vij.ex tribu manaſſe duodecim milia ſignati. In malo v̄o ſignificato poteſt ſignificare hoiem pctõrem: qui ſcꝫ ſine cauſa ꝑ imbecillitatē ſtupeſcit ⁊ q̄ obliuiſcit̄ ⁊ ſpūalia dona neſcit. De manaſſe em̄ rege iuda legitur ꝙ fuit peſſimꝰ ⁊ ſanguinolentꝰ.⁊ tādē a chaldeis captus ⁊ in babyloniā ductus.⁊ mortis Eſaie ꝓphete reus ſicut dicit̄.iiij.Reg.xxj. De quodā etiā alio manaſſe marito iudith: legit̄ Judith.viij. Qꝛ cū inſtaret ſuꝑ ligātes manipulos: cecidit eſtus ſuꝑ caput ſuū ⁊ mortuꝰ eſt. Peccator em̄ ⁊ maxime vir ſanguinū ⁊ iniquꝰ.i.q̄ bonos ⁊ iuſtos ꝑſequitur: calore auaricie morit̄. Et ideo a chaldeis.i.a demonibꝰ captiuat̄.⁊ in inferno finaliter cathenat̄. Siniſtra q̄ꝫ manus iacob.i.diuina iuſticia ip̄ius capiti apponit̄.inquantū ad ſiniſtrā inferni ⁊ nō ad paradiſi dexterā collocatur. De manaſſe ergo.i.de pctõre dicit̄ Eſa.ix. Unuſq̄ſq̄ꝫ carnē brachij ſui vorabit: manaſſes effraym ⁊ effraym manaſſen ⁊c̄. Sufficit.

Manere. Nota ꝙ menere idem ē qꝺ ſtare ⁊ ꝑſeuerare. Et pōt accipi in bono ⁊ i malo. Manētia em̄ et ꝑſeuerantia aliqñ eſt v̄tuoſa. Aliqñ eſt vicioſa. Aliqñ ē g̃lioſa ſeu gaudioſa. Aliqñ ē doloroſa. Eſt em̄ vnū manere valde v̄tuoſum. Vñ Johis.xv. Manete in me ⁊ ego in vobis. Itē eſt vnū manere valde vicioſum Et iſtꝺ ſignificat māſionē peccati in hoie.vel māſionē hominis in pctõ. Joh.ix. Nūc aūt peccatū vr̄m manet. Itē eſt vnū manere valde g̃lioſum. Et iſtud ſignificat illā eternā ꝑmanētiā ⁊ ꝑſeuerātiā quā hñt beati in gloria paciſ. De qua Hebreo.xiij. Nō habemꝰ hic manētē ciuitateꝫ: ſ futurā inq̄rimus. Et Joh.viij.dicit̄. Qꝛ ſeruꝰ nō manet ī domo ineternū: filius aūt manet ineternū. Itē eſt vnū manere valde doloroſum. Et iſtꝺ eſt illud quo dānati durabiliter ꝑmanent in inferno. De quo Nūe.xix. Qui tetigerit hūane anie morticinū.manebit ſpurcicia eius ſuꝑ eum.

Sed qꝛ ſcriptura vt cōiter facit mentõem de manere inquātū ſignificat v̄tutē ꝑſeuerātie.ideo de iſto aliq̄d latius diſſeramꝰ. Manere ḡ ideꝫ ē qꝺ in bono ꝑſeuerare. Sicut em̄ flos nō facit fructū niſi māſerit in arbore: ſic nec homo ad fructū glorie ꝑuenit niſi in arbore deo ꝑ g̃ram māſerit ⁊ ꝑſeuerauerit. Et hoc eſt qꝺ xp̄s dicit Joh.xv. Sicut palmes nō poteſt fructum facere niſi manſerit in vite: ſic nec vos niſi in me manſeritis. Ideo bene docet idem ſaluator ibidem. Qui manet in me ⁊ ego in eo: hic fert fructū multum. In quibus verbis aduerte: ꝙ in ſtatu gratie debemus manere multiplici ratõne. Scilicet quia per hoc

In dño ſolidamur. Talis em̄ manſio acquirit fūdamētū.ſ. Fundamētum magni vigoris.
In dño copulamur. In me inq̄t Ligamētū grādis amoris.
A dño p̄miamur. Et ego inq̄t in illo. Cōdimētū dulcis ſaporis. Hic fert fructū multum.

Primo ḡ dico ꝙ manēdum ē in deo ſicut in fūdatore nr̄i ſuſtētatiuo. Qui manet inq̄t in me. Sicut in amatore nr̄i ſociatiuo. Et ego inq̄t in eo. Sicut i largitore nr̄i p̄miatiuo. Hic inq̄t fert fructum multū. Dico ḡ ꝙ manere debemus in deo ſicut in fundamēto nr̄i ſuſtētatiuo. Manete inq̄t in me. Sicut em̄ videmus ꝙ hoies q̄ñ timent ſibi periculū imminere.libēter ſolent in fortibus et firmis caſtris et locis habitare ⁊ manere: ſicut de dauid a ſaul impugnato dicit̄.j.Regū.xxiij. Qꝛ ip̄e morabat̄ in deſerto in locis firmiſſimis ⁊ manſit in monte ſolitudis. De capreis etiam legimus ꝙ videntes venatores ſolēt ad mōtes altiſſimos fugere.⁊ ibi ſicut in tuto refugio habitare et manere. Ad denotandū ꝙ nos alij q̄ in hoc mūdo a multis venatoribꝰ ⁊ inimicis ſpūalibus impugnamur: nulluꝫ habemus tutū refugiū niſi deū. Iſte em̄ eſt ſicut caſtrum fortiſſimū.ſicut mons altiſſimꝰ.ſicut locus tutiſſimꝰ ⁊ excelſus. Et ideo ad iſtū debemus fugere.⁊ in ip̄o per gratiam ꝑſeuerare: ⁊ cū ipſo iugiter morari ⁊ manere. Sicut.n. dicit̄ Prouerb.xviij. Turris fortiſſima nomen dñi.ad eā fugiet iuſtus ⁊ ſaluabit̄. Qui manet inq̄t in me.quaſi diceret. In me eſt tuta ⁊ firma manſio. In me ſcꝫ qui manſerit ⁊ ꝑſeuerauerit ſaluꝰ erit. Gratia em̄ ⁊ charitas nos faciunt mēbra corporis xp̄i myſtici: ⁊ ꝑ conſequēs nos faciūt in deo manere ⁊ eius corpori adherere. Quia ſicut dicitur prime Johānis.iiij. Deus charitas eſt ⁊ q̄ manet in charitate in deo manet ⁊ deus in eo. Res em̄ que ſūt calidiores ſunt ꝑmanentiores ⁊ durabiliores: dum tamē calor ſit naturalis ⁊ nō accidentalis. Calor em̄ naturalis eſt rei cōſeruatiuus ⁊ ſue ꝑmanētie cōtinuatiuꝰ.ſicut patet in om̄i re compoſita. Quia ſi calor naturalis deficit: totius rei natura corrūpitur et perit. Salamandra etiam in igne dicit̄ viuere: ⁊ i incēdio diu ꝑſeuerare ⁊ manere. Sic vere loquendo ſpūaliter: cum deus charitas ſit vt dictū eſt ⁊ deꝰ ignis Juxta illud Deutronomij.iiij. Deus veſter ignis conſumens eſt.bene dico ꝙ ip̄e poteſt eſſe noſtrum ſpiritale conſumens incendiū: ⁊ noſtrū ſpirituale conſeruatiuū.⁊ per conſequens in ip̄o poſſumus viuere ⁊ manere. Si em̄ ab iſto calore feruido: ab iſto fundamento ſolido.ab iſto fonte viuido per peccatū diſceſſerimus.corruptiõem mortis finaliter ſentiemus. Quia ſicut dicitur Johānis.xv.c. Si quis in me nō manſerit: mittetur foras ſicut palmes ⁊ areſcet ⁊ in ignem mittetur ⁊ ardet. Maneamus igitur i deo ſicut in fundamento ſuſtentatiuo. Secūdo dico: ꝙ i deo debemus manere ſicut in ligamento copulatiuo. Deꝰ em̄ inquātum ſe offert in nobis manſurū: nexu charitatis ſue ſtringit et alligat corda noſtra: vt in ip̄o manere neceſſario ꝯpellamur. Johis.xv. Manete in dilectõe mea. Res em̄ que fortiter eſt ligata: ſtabilius manet ⁊ ꝑſeuerat. Nos v̄o fortiter ab ipſo ligamur.quando charitas ipſius ſe offert apud nos manſuram. Ego inq̄t in vobis. Quis ergo talē hoſpitem refutabit. Ipſe em̄ in ſe manētibus manet et a ſe recedētibus recedit. Due em̄ lucerne in eadeꝫ domo ta-

lis ſunt cōditōis.ꝙ lumen vniꝰ manet in lumine alteriꝰ. Unū eñ lumen alteri eſt peruiū.ita ꝙ ſubſtātia vniꝰ ſubſtantiā alterius penetrat ſi ſit p̄ſens.⁊ ab ea ſe ſeparat cuꝫ ſit abſens. Sic ꝓculdubio deus in quo lux eſt:⁊ in quo nō ſunt tenebre vlle:qñ inuenit aliud lumen.i.aiam ꝑ gratiā illuminatā ⁊ ſibi p̄ſentē:⁊ in eo ꝑ deſideriū manentē ⁊ pſeuerantē:ſolet ⁊ ipē apud eā manere.⁊ eius eſſentiā ⁊ ſubſtantiā radijs ſue gr̄e penetrare. Sicut eñ imago in ſpeculo tādiu manet nobiſcū q̄ꝫdiu nos māſerimus cuꝫ ipā. Si v̄o dicte imagini defecerimꝰ.ſimiliter deficit ipā atq̄ꝫ ceſſat Sic vere deꝰ tādiu manet in ſpeculo mētis noſtre ibi ſcꝫ p̄ſentialiter exiſtendo ⁊ miſericordit̄ influendo q̄ꝫdiu nos cū ipſo māſerimus in gr̄a pſeuerando:ei ꝑ charitatē adherendo ⁊ mādata ipſiꝰ ſeruando Joh.xv. Manete in me⁊ ego in vobis. Si v̄o iſtam māſionē dimiſerimꝰ ꝑ peccatū et nos ab ipō etiā dimittemur.iij.Regū.xij. Quia dimiſiſtis me dimiſi vos. Maneamus ḡ in ipō vt ⁊ ipē nobiſcū maneat ineternū. Luce.xix.dicens nobis Zachee feſtinās deſcende:q̄ꝛ hodie in domo tua oportet me manere. Et dicamus ſibi illud Luc.xxiiij. Mane nobiſcū dñe qñ aduesperaſcit ⁊ inclinata ē iā dies. Ubi nō ꝙ deꝰ manet in nob.

Ut illūinator noſtre cecitatis.
Ut aſſociator noſtre charitat̄.
Ut fortificator noſtre fragilitat̄.

Eſt eñ neceſſariuꝫ ꝙ in nobis maneat. Ut ꝑ ipſum nr̄a charitas aſſociet̄. Mane inq̇t nobiſcū. Ut ab ipō nr̄a cecitas illuminet̄ q̄m adueſpaſcit. Ut ab ipō nr̄a fragilitas fortificet̄. Ideo dicit̄. Inclinata ē iam dies. Et ſic bene dico ꝙ manēdum eſt in deo ſicut in ligamento copulatiuo. Tercio dico ꝙ manendū eſt in deo ſicut in roramento fecūdatiuo. Hic inquit fert fructū multū. Sicut eñ arbor manens in bona ⁊ in fertili terra meliorē ⁊ vtiliorē fert fructum:⁊ maxime ſi plantata fuerit iuxta aquas. Sic vere bō manens ⁊ perſeuerās in deo.qui proculdubio eſt terra fertilis ⁊ fecunda: fructu nobiliori et meliori ditatur.ſcilicet fructu glorie paradiſi. Hic inquit fert fructum multum. Unde xp̄us dicit Joh.xv. Poſui vos vt eatis ⁊ fructū afferatis ⁊ fructꝰ veſter maneat. Un̄ Beatis in patria videtur fuiſſe dictum illud Joh.xv. Si māſeritis in me ⁊ verba mea in vob̄ māſerint:q̄dcūq̄ꝫ volueritꝭ petetꝭ ⁊ fiet vob̄. Et ſic breuit̄ dico.ꝙ tria ſūt q̄ faciūt nos manere ⁊ pſeuerare in bono.videlicet

Premiatio vel acq̄ſitio felicitatis.
Combinatio vel ꝯiugatio ſocietatis.
Collocatio vel habitatio ſtabilitatis.

Et ſic bene dictuꝫ eſt:ꝙ qui manet i me ⁊ ego in eo hic fert fructū multum. Sed ſcitis q̇d dicit̄.j.Joh.ij. Qui dicit ſe in xp̄o manere ⁊ mādata eius nō cuſtodit:mēdax eſt et veritas in eo nō eſt. Et ideo q̄ꝛ peccatores mādata dei ñ cuſtodiūt:hinc eſt ꝙ in bono nō manent nec pſeuerāt:nec ſubſiſtūt. Arbores eñ ⁊ herbe que crudū habent humorē cito creſcūt. Uerūtamē nō diu manēt ſ3 cito deficiūt ⁊ decreſcūt. Iſtud; ptꝫ in melonibꝰ ⁊ cucurbitis q̄ omī āno creſcūt vſq̄ꝫ ad ſuū vltimū ꝯplmētū.omī etiā anno decreſcūt ⁊ pueniūt ad ſuū vltimū decrementū. Un̄ narrat̄ truffa de palma q̄ tardiſſime creſcit.⁊ tamē diutiſſime manet ⁊ durat.que cum haberet quadraginta annos ⁊ adhuc eſſꝫ minor cucurbita:inſultabat ei dicens ꝙ nō habebat niſi tres menſes ⁊ tñ erat maior ipſa. Cui reſpondit palma. Chariſſima inquit tu nō reſpicis q̄ꝫ breuiſſime durabis:ſed q̄ꝫ citiſſime creuiſti. Si eñ breuitatem tue duratōnis attēderes. nunq̄ꝫ incremento tuo ſubito tibi gloriaꝫ vendicares. Talis proculdubio altercatio videtur eſſe inter bonos ⁊ malos. Boni eñ ſunt ſicut palma.quia ſcꝫ in hoc mūdo raro et tarde creſcūt ⁊ augmentant̄ cremento.ſcꝫ dignitatis ꝓſperitatis ⁊ honoris. Uerūtamen q̄uis in p̄ſenti tarde creſcūt. Finaliter tamen diutiſſime ineternum ſcꝫ durabūt et manebūt.ſ.in gloria paradiſi. Ecci.xlij. Omīa hec viuūt et manent in ſecula. Mali v̄o ſunt ſicut cucurbita:q̄ quia in humoribus crudis honorū tēporaliū abundāt.hinc eſt ꝙ cito ⁊ ſubito ſcꝫ in tēpe vite p̄ſentis ad magne ꝓſperitatis augmētum attingūt. In iſto tamē augmento nō manent quia cito ⁊ ſubito deficiūt.pereūt ⁊ recedūt. Sicut eñ dicitur Johis.viij. Seruus nō manet in domo ineternū. Iſti ergo nunq̄ in ſua ſubita magnitudine deberēt gloriari.q̇nimo ſi bene cogitarent in ſuo futuro decremento deberent merito contriſtari. Boni etiam ſi tarde creſcūt:⁊ ſi raro ꝑueniūt ad ꝓſperitatis augmentū:non debent contriſtari. q̇nimo ſi bene conſiderāt ſuam futurā et perpetuā manſionem et durationē debent ſūmopere gloriari. Iſti eñ teſte apoſtolo Hebreo.xiij. Nō habent hic manētem ciuitatem:ſ3 futuram inquirūt. Et ideo ſicut dicit̄.ij.Cor.iij. Si eñ quod euacuat̄ per gloriam eſt multomagis q̄d manet in gloria eſt.hoc eſt dictu. Si pctōres gloriant̄ i ſua gloria euacuabili et tranſeūte.multomagis poſſunt gloriari iuſti in ſua futura gloria durabili ⁊ manente. Non ſic ergo chariſſimi:ſ3 in dño maneamus:nec a bonis v̄tutibus deſiſtamus. Quia ſicut ipē dicit Joh.vj. Qui māducat meā carnem ⁊ bibit meū ſanguinem:in me manet ⁊ ego in eo. Et hec igit̄ ſufficiant de Manere. Uide de pſeuerātia.de morari.ſupra de Eſſe.⁊ de Habitare. Et vide inuectiōes contra illos q̄ non ſunt manētes:ſ3 deficientes.ſicut ſunt hipocrite.falſiq̄ amici.⁊ ceteri ſimiles.ſicut in m̄tis titulis ⁊ materijs inuenies annotatū.

Manifeſtus.

Nota ꝙ cum manifeſtatio nihil aliud ſit q̄ꝫ alicuiꝰ rei declaratio.oſtēſio.apparitio.reuelatio.demōſtratio. Poſſumus dicere ꝙ manifeſtatio ē multiplex in ſcp̄tura.ſ.maifeſtatio

Dei.
Iuſti.
Impij.

Primo q̇dem dicamus de manifeſtatiōe dei. Deus eñ manifeſtat ⁊ manifeſtat̄. Sicut.n.vidēmus ꝙ ſol q̄ in nocte nō apparet:⁊ qui in hyeme a noſtro emiſperio longe manet:multis ⁊ varijs modis ſe ſolet mundo manifeſtare.ſcꝫ corꝑaliter redeundo. virtualiter influendo.actualiter illuminando.v̄tualiter calefaciendo.ſicut patet ad ſenſum.q̄ꝛ ſolis manifeſtatōeꝫ ꝑcipimus in ſplendore.in vigore.⁊ in calore.in motu patit̄ et in ſitu.ſicut oīa poſſunt deduci. Sic dicā de deo ꝙ multos ⁊ varios modos habet notificandi ⁊ manifeſtādi ſe nobis.vicꝫ. Ad nos redeūdo ⁊ appropinquādo ꝑ beataꝫ incarnationem. In nos influēdo ⁊ imbuendo ꝑ operꝫ demōſtratiouē. Nos viuificando ⁊ nos vegetādo ꝑ gratie diſtillationē. Nos illuminādo ⁊ illuſtrando ꝑ fidei reuelatōem Nos examinando ⁊ nos viſitando ꝑ iudicij diſceptātōeꝫ Nos letificādo ⁊ delectando ꝑ glorie retributioneꝫ. Nos exterminando ⁊ cōburendo ꝑ inferni deſolatōem. Iſti eñ ſunt ſeptē modi q̇bus ſe deus etiā homini manifeſtat.vicꝫ

In carne hominem induens.
In mundo opera ſtatuens.
In affectu gratiam influens.
In intellectu fide nos inſtruens.
In iudicio iuſte nos intuens.
In paradiſo premia tribuens.
In inferno impios deſtruens.

Dico ergo ꝙ deus manifeſtatur nobis per aſſiſtentiaꝫ incarnationis. Quia rcuera ſicut imago q̄ antea nō videbat̄ tunc temporis manifeſtatur intuentibus quando radij illius cuius eſt imago i ſpeculo reflectūtur. Sicut filius imago patris qui de ſui natura eſt inuiſibilis.tūc in noſtre carnis ſubſtantia manifeſtꝰ apparuit:quando in ſpeculo vteri virginalis reflexus:fractus et reduplicatus.hoc eſt dictu:humanatꝰ fuit. Et iſtā manifeſtationē petebat Dauid in ps̄.dicēs Qui ſedes ſuꝑ cherubin:manifeſtare coram effraym:benyamin:⁊ manaſſe. Et Johānis.vij. Si hec facis:manifeſta teipſum mundo. Manifeſtat̄ igitur nobis deus per aſſiſtentiam incarnationis ⁊c̄. Item deus manifeſtatur per efficaciam operationis. Effectus eñ manifeſtat cauſe cognitōem.fructus arboris ratōem.opera artificis perfectionem. Deus igitur in ſuis operibus mirabilibus manifeſtatur.⁊ ſua potentia ſapientia ⁊ bonitas per ea declaratur. Unde de manifeſtatiōe potentie ſue per opera poteſt dici illud Romanos.j. Q̄ꝛ notum eſt dei manifeſtum eſt in illis. Deus eñ illis manifeſtauit. Inuiſibilia eñ dei per ea que facta ſūt a creatura mūdi intellecta conſpiciūtur.ſempiterna quoq̄ꝫ virtus eius ⁊ diuinitas. De manifeſtatiōe ſue ſapientie per opera pat in Pſal.vbi dicitur. Incerta ⁊ occulta ſapientie tue manifeſtaſti mihi. De manifeſtatione v̄o ſue bonitatis ſeu clementie per opera poteſt dici illud quod dicitur Johānis.ij. Ubi poſt mutationem aque in vinum dicitur.ꝙ hoc fuit inicium ſignorum. Jeſus in chana galylee et manifeſtauit gloriam ſuam. Igitur manifeſtatur dominus per efficaciam operationis. Item deus manifeſtatur per affluentiā large dationis.ſcꝫ ꝑ gratiā et deuotionem ⁊ virtutuꝫ ⁊ meritorum largitionem. Q̄ꝛ diu enim

homo hic eſt in peccato dn̄s abſconditus eſt ab eo. Deut. xxxi. Et dixi. Abſcōdam faciē meā ab eis ⁊c. Qn̄ vero mentem virtutibꝰ reparat grām ⁊ deuotionē dat. Qn̄ etiā dona ſpūſſancti miſtrat: tūc ſe ei ſpūaliter manifeſtat: ⁊ ſicut hoſpes delonge veniēs eidē virtualiter ſe p̄ſentat. Vn̄ Joh. xiiij. Qui diligit me diligam ipm̄. ⁊ manifeſtabo meipm̄ ſibi. Manifeſtat̄ ergo deꝰ p affluentiā large datiōis. Itē deus manifeſtat̄ p influētiā reuelatōis. Deꝰ em̄ per fideꝫ ⁊ reuelationē ſe manifeſtauit. ⁊ ipſemet ſeipm̄ homini declarauit dicens. ſ. illud Joh. xvij. Pr̄ manifeſtaui nomen tuū hoībus quos dediſti mihi. Et reuera niſi fuiſſet iſtud genꝰ manifeſtatōis. ſ. reuelatio: parū aut nihil ſciuiſſemꝰ de deo Ideo doctores vocant deū ſpeculū volūtariū. Quia ſcilicet ꝓut qn̄tū ⁊ qn̄ vult ſe ⁊ ſua myſteria declarare ⁊ manifeſtare pōt. Sicut em̄ in cōſilio ſecreto regū ⁊ principū negocia ſecrete tractant̄. q̄ a paucis ⁊ ſecretarijs p̄mo ſciūt̄ ⁊ ſub ſigillo fidelitatis claudunt̄. tandē vero certo ⁊ ſtatuto tpe publicant̄. ⁊ in publico manifeſtant̄. Sic vere ſecreta myſteria fidei noſtre ab eterno fuerūt apud regē regū tractata. ⁊ paucis ſcꝫ angelis ⁊ ꝓphetis notificata. ſꝫ tandem certo ⁊ ſtatuto tpe fuerūt hoībus manifeſtata. Vn̄ Tytuꝫ primo. Spem vite eterne quā ꝓmiſit q̄ nō mentit̄ deꝰ ante tēpora ſecularia. manifeſtauit aūt tēporibꝰ ſuis filiū ſuū Igit̄ manifeſtat̄ deus p influentiā reuelatōis. Itē deus manifeſtat̄ p euidentiā iuriſdictiōis. Et iſtud fit p iudicia ſua tam occulta ꝙ̄ publica. ⁊ tam p̄ſentia ꝙ̄ futura. Deꝰ em̄ ſuā om̄ipotentiā mirabileꝗ ꝓuidentiā manifeſtat per iudicia mirabilia q̄ exercet. malos particularit̄ puniēdo: ⁊ ipſoꝝ mala opa ꝙ̄ꝗ occulta reuelādo. Sicut em̄ dr̄ Marci. iiij. Et Luc. viij. Nō eſt em̄ aliqd abſcōditū qđ nō manifeſtet̄. Verūtamē iſta occulta iudicia pauci ꝑcipiūt. ⁊ ſoli ſapiētes adhuc reſpiciūt ⁊ attendūt. Sicut em̄ dicit̄ in pſ. Qꝛ deus nō fecit taliter om̄i nationi: ⁊ iudicia ſua nō manifeſtauit eis. Suaꝫ vero om̄ipotētiā ⁊ ſapiam ⁊ bonitatem fortius exercebit in futuro iudicio ſe cūctis manifeſtando. ⁊ oīa etiam opa cuiuſlibet in publicū reducēdo. Deus em̄ noſter manifeſte veniet. deꝰ noſter ⁊ nō ſilebit. Ignis in cōſpectu eiꝰ exardeſcet ⁊c. Ipſe em̄ cūctis manifeſtabit̄. cuncti vero ⁊ cūcta ei manifeſtabūtur. Sicut em̄ dicit̄. ij. Coꝝ. v Oēs em̄ nos manifeſtari oportet ante tribunal xp̄i. vt recipiat vnuſquiſꝗ ꝓut in corpe geſſit ſiue bonum fuerit ſiue malū. Et. j. Coꝝ. iiij. dr̄. Veniet dn̄s q̄ illūinabit abſcōdita tenebraꝝ ⁊ manifeſtauit conſilia cordiū. Manifeſtat̄ ſꝫ deus p euidentiā iuriſdictōis. Roma. iij. Juſticia dei manifeſtata eſt. Itē deus manifeſtat̄ p abūdantiā retributionis. ſ. in paradiſo. Sicut em̄ deꝰ in iudicio manifeſtabit oēm equitatem. Sic in paradiſo manifeſtabit ſuā pietatem et ſue magnificentie largitatem. Unde in Collecta dicit̄. Deus qui om̄ipotentiā tuam parcēdo ⁊ maxime miſerando manifeſtas. Ibi enim manifeſtabitur eius

Eſſentie beata viſio.
Clementie beata fruitio.
Scientie ꝓfunda ratio.
Potētie ſumma ꝑfectio.

Et hoc qn̄ manifeſtabit̄ eterne glorie felix poſſeſſio. Vn̄ beati poterūt dicere illud. j. Johis. j. Quod fuit ab initio quod audiuimus. qđ oculis noſtris ꝑſpeximus ⁊ manus noſtre contrectauerūt de verbo vite: ⁊ vita maifeſtata eſt. Ultimo deus manifeſtabit̄ per violentiā condēnationis ſeu infernalis punitionis. Deus em̄ qui modo non cognoſcit̄ a reprobis: tūc ſe eis manifeſtabit qn̄ eos in inferno cremabit. et rigorem ſue iuſticie demonſtrabit. Ut deo dicatur illud p̄mo Mach. xj. Manifeſte facte ſūt inimicicie eius. Tūc em̄ manifeſta erunt q̄ primitus latuerāt opera reproboꝝ. Quia ſicut dicit̄. j. Coꝝ. iij. Uniuſcuiuſꝗ opus manifeſtū erit dies em̄ dn̄i declarabit. qꝛ in igne declarabit̄. Iſtis ergo modis manifeſtat̄ deus. Scđo dico ꝙ eſt manifeſtatio qua manifeſtat̄ iuſtus. Res em̄ luminoſe vt cōiter latere nō poſſunt. ſꝫ ſunt oībus manifeſte. vt pꝫ in ſtellis. Sic vere hoīes luminoſi ⁊ vtuoſi manifeſti ſunt. qꝛ ſcꝫ in conſcientia ſua vel intētione intrinſeca p fictā palliationē celare neſciūt: ſꝫ quales ſunt interius: tales exterius ſe oſtendūt. Uirtutes em̄ ipoꝝ etiam ſi eas p hūilitateꝫ voluerint occultare: ſeipās alijs manifeſtant ⁊ etiā ipſis inuitis ſe declarant. Exēplo xp̄i de quo dicit̄ Math. xij. Qꝛ ipſe p̄cipiebat ipis quos curauerat: ne manifeſtarent eū. Et tn̄ Marci. vj. dicit̄. Qꝛ manifeſtū factū eſt nomen eius. Corpꝰ em̄ et conuerſatio iuſti eſt ſicut lucerna ſeu lampas. vbi ſcꝫ lux nō poteſt latere quin appareat. Eph. v. Om̄e quod manifeſtatur lumen eſt. Et reuera iuſtus manifeſtat ſeipſum

Deo ſcꝫ per puram intentionē.
Sacerdoti p integrā cōfeſſionē.
Mūdo per bonā ꝯuerſationē.
Egeno per miſerationem.

Et manifeſtat dei potētiā per laudē ⁊ p̄dicationeꝫ. Sibi ergo dicit̄. j. Tymoth. iiij. Profectꝰ tuus manifeſtꝰ ſit. Unde Prouerbioꝝ. xiiij. ca. dicit̄. Ubi ſegetes ſunt plurime. i. virtutes. ibi manifeſta eſt fortitudo bouis. Hec eſt igit̄ manifeſtatio qua manifeſtatur iuſtus.

Tercio vero p̄ncipaliter dico. ꝙ ē manifeſtatio qua manifeſtat̄ impius vel iniuſtus. Sicut em̄ aliqua aīalia ita ſūt venenoſa: ꝙ venenū ſuū non pn̄t cōtinere intra ſe: imo viſu tactu ⁊ afflatu ſolent ipm̄ exterius manifeſtare. ſicut pꝫ in baſiliſco. Sic dico ꝙ multi ſunt ita pleni veneno malicie ⁊ neq̄cie ꝙ ipm̄ interius in corde celare vel abſcōdere nō valent. imo ipm̄ exterius p mala opera manifeſtāt. Accidentia em̄ manifeſtant ſubſtātiā. Sic vere exteriora opera manifeſtant ꝑſonam. Sicut em̄ lepra aliqn̄ pōt palliari nō tamē diu imo ſolet finaliter manifeſtari. ſic corruptio mētis ⁊ ſi qn̄ꝗ per hypocriſim pallict̄. finaliter tamē neceſſe eſt ꝙ alijs publicet̄ Gal. v. Manifeſta ſunt opa carnis. j. Tymoth. v. Hominū peccata manifeſta ſunt. Et etiā qn̄ꝗ fit ꝑ iactantiā. qꝛ ſcꝫ multi ſunt q̄ peccata ſua iactant ⁊ ea volūtarie manifeſtant. ij. Tymoth. iij. Inſipiētia em̄ ipſorū manifeſta eſt om̄ibꝰ. Cōtra illud Eccli. viij. Non em̄ homini cor tuū manifeſtes. Et breuiter de impio dr̄ (qđ ⁊ verū eſt) Prouer. x. Qꝛ qui deprauat vias ſuas manifeſtꝰ erit. Iſta tn̄ manifeſtatio fiet ſpecialiter in iudicio ⁊ in inferno: ſicut ſupra viſum eſt. ⁊ qn̄ ſcꝫ iuxta illđ qđ dr̄ Eph. v. Om̄ia que arguūtur a lumine manifeſtabūtur. Patet ergo ꝙ eſt manifeſtatio qua manifeſtatur impius. Et hec ſufficiant. Uide vbi. Oſtendere. Reuelare. Apparere. Et ſimilibus.

Manipulus. Nota ꝙ manipulus nihil aliud eſt ꝙ̄ ſegetū vel herbarū cumulus ſeu faſciculus ꝙ̄tum poteſt manus capere inuicē conglobatus. Significat ergo quācunꝗ congregationem ⁊ ſimul manentem rerum vel perſonarum cōiunctionem et vnionem. Et ſic dico. ꝙ eſt dare manipulum Meritorū Premiorū. Perfectorū. Iniquorū. Uiciorū. ⁊ Tormentorum. Sed de iſtis om̄ibus ſuperſedeo. quia pauce ſunt auctoritates. Uide vbi. Faſciculus. Cumulus. ſeu globꝰ ⁊c.

Manſuetudo. Nota ſm̄ Tullium libro de officijs dicitur. Qꝛ manſuetudo eſt virtus animi vtrūꝗ mūdi ſtatuꝫ equa lance penſans. Quia ſcilicet ad manſuetudinem pertinet vtrumꝗ mundi ſtatum proſperitatis. ſcilicet ⁊ aduerſitatis equaliter tolerare. Unde manſuetus in aduerſis non iraſcitur: ſed in beniuolentia ſolita perſeuerat. Unde Hieronymus in glo. ſuper Matth. v. dicit. Qꝛ manſuetus ſeu mitis eſt: qui nec irritat: nec nocet: nec nocere cogitat: ⁊ qui nec ira: nec furore afficitur. Eſt igitur manſuetus idem qđ mitis. ſimplex. humilis ⁊ quietus: dulcis clemens: beniuolꝰ et benignꝰ. Sic aūt diſtiguit mauritiꝰ ꝙ triplex ē māſuetudo. ſ.

Cordis.
Oris.
Et Operis.

Cor enim humanū molle eſt ⁊ ſuaue: ⁊ humoris mollis ⁊ dulcis ſcilicet ſanguinis contētiuū. Lingua etiam humana ſuauis ē ⁊ mollis. Manus inſuper humane non ſunt hyrſute vel hyſpide. ſed tactu ſuaues ⁊ plane. Ad denotandum ꝙ cor ⁊ lingua et manus. id eſt cogitationes. locutiones ⁊ opera debent eſſe per manſuetudinem ſuauia. Per benignitatem dulcia. Et per modeſtiam dulcoroſa. Exemplo lilij: quod virtuoſum eſt ſuaue ⁊ molle interius in radice. exterius in folijs: ⁊ ſuperius in ſemine ⁊ in flore. Radix ergo cordis. folia vocis. flos ꝯuerſationis. ſemen operis. vnctuoſa ſint in nobis per ſuauitatem manſuetudinis. Manſuetudo em̄ cordis concipit timorem et patientiaꝫ. Eccl'iaſtici. j. Sapientia et diſciplina timor domini. ⁊ quod beneplacitum eſt illi fides ⁊ manſuetudo. Sapiētia em̄ diſciplina. timor et fides in corde ſunt plus ꝙ̄ in opere vel in voce. Manſuetudo vocis temperat furoreꝫ ⁊ violentiam. Ideo dicitur Eccl'iaſtici. iiij. c. Reſponde pacifice in manſuetudine.

Māſuetudo operis ꝓcurat amorē ⁊ cōplacētiā. Jdo di‑
citur Ecci.iij. Fili in māſuetudine opa tua ꝑfice. Simus
igitꝰ manſueti:qꝛ ſicut dicit Ambroſiꝰ ſup Mat.v. Nō ꝓ
deſt carere ſcelerıbꝰ:niſi moribꝰ tꝑatis homo fuerit man‑
ſuetus. Et apl's dicit.ij. Thymo.ij. Seruū dei nō oportet
litigare:ſꝫ māſuetū eſſe ad oēs.docibilē.patiētē ⁊ cū mode
ſtia corripiētē eos ꝗ reſiſtūt veritati. Et bene dicit. Cū mo
deſtia corripiētem. Quia reuera ad ꝑlatū ⁊ correctorē ꝑti‑
net ꝙ ſit modeſtus ⁊ māſuetus.qꝛ ſcꝫ anīalia que corꝑe ſūt
maiora:ſūt vt cōiter mitiora.ſicut ptꝫ de elephāte ⁊ de re‑
ge apū qui caret aculeo. Vñ de rege dicitꝰ Math.xxj. Ec‑
ce rex tuꝰ venit tibi māſuetus. Exēplo etiā dauid de ꝗ dici
tur. Memēto dñe dauid ⁊ oīs māſuetudinis eius. Et me
rito:qꝛ ꝓcerto multi ſūt qui ꝑ māſuetudinē corripiūtꝰ.qui
tñ per ſeueritatē nimiā exaſperantꝰ.⁊ in deſꝑationis foue‑
am dilabūtur. Et ideo aplꝰs videbatꝰ ſup hoc dubitare.j.
Cor.iiij. Jn virga inqͭt veniam ad vos an in ſpū māſuetu
dinis. Jdeo cōtra correctores nimis aſperos dicit Hiero
nymus ſup.j. Thymo.iij. Nihil eñ furioſo fedius ꝑcepto
re:ꝗ cum ad oēs debeat eſſe māſuetus:ecōuerſo toruo vul
tu.tremētibus labijs.rugata fronte.effrenatus cōuicijs.fa
cie cōmutata.clamore ꝑſtrepitat.⁊ errātes non tm̄ a bono
retrahit:imo ſua ſeuicia iꝑos in ꝓfundū ꝑcipitat viciorū.
Simus igitꝰ māſueti. Exēplo Hieremie dicētis Hiere.xj.
Et ego quaſi agnus māſuetus ꝗ portatꝰ ad victimā. Ubi
aduerte:ꝙ homo manſuetus Amicabiliter ſolet federari.
Et copulatiua ꝯiūctio Honorabiliꝰ ſolet exaltari. Ego pri
me ꝑſone ꝓnomen. Socialiter ſolet cōformari. Quaſi ſili
tudinis aduerbiū. Lachrymabiliter ſolet deꝑcari. Agnus
ꝗ.ſ.clamat ad matrē. Māſuetudo.n.reddit poſſeſſorē ſuū
Amicabilem.bonos diligētem   Uide de Ego. Quaſi
Honorabilē.magnis ꝑeminētē   et Agnus in titulis ſuiſ
Sociabilem.bonos imitātem.   Et ſi vis dic ꝙ māſuetu
Lachrymabilē.deū placātem.   do iūgit ⁊ copulat. Et i‑
quit que ſcꝫ eſt ꝯiūctio copulatiua.qꝛ ſcꝫ vir māſuetus ab
oībus diligitꝰ ⁊ etiā a maioribꝰ adamatꝰ. Et inqͭt. Et in pſ.
Propter veritatē ⁊ māſuetudinē ⁊ iuſticiam ⁊ deducet te
mirabiliter dextera tua. Jtē māſuetudo ꝑfert ⁊ titulat.qꝛ
ſcꝫ vir māſuetus ⁊ hic ⁊ in futuro ſolet exaltari ⁊ alijs pre‑
ferri ⁊ honorari. Sicut patet de dauid ꝗ fuit māſuetꝰ. De
quo dicitꝰ illud ꝑdictū in pſ. Memento dñe dauid ⁊ oīs
māſuetudinis eius. Seqͭtur. Jnueni dauid ſeruū meū ⁊c.
Exaltaui electū de plebe mea. Et hoc oſtenditꝰ cum dicitꝰ.
Ego qđ eſt prime ꝑſone.⁊ ꝑcedit verbū.qꝛ ſcꝫ māſuetudo
facit hoīem alios ꝑcedere ⁊ honore ⁊ dignitate inter alios
primū eſſe. Eſa.xlj. Ego primus. pſ. Bñplacitū eſt dño in
ꝑplo ſuo ⁊ exaltabit māſuetos in ſalutē. Et illud.ij. Regū
xxij. Māſuetudo mea multiplicauit me. Jtē māſuetudo
cōformat ⁊ ſimulat.qꝛ ſcꝫ vir māſuetus faciliter ſe confor‑
mat bonis iꝑis ſcꝫ obediēdo ⁊ mores ſuos eoꝝ moribꝰ cō
formando. Qđ oſtenditꝰ cum dicitꝰ. Quaſi. Oſee.xiiij. Ero
quaſi ros. pſ. Juſtus germinabit ſicut liliū ⁊c. Quia.ſ.ſicut
ſupra dictū eſt. Māſuetudo ſignat hoīem māſuetū.dulcē.
pacificū ⁊ modeſtū. Eph.iiij. Digne inqͭt ambuletꝭ cū om
ni hūilitati ⁊ māſuetudine.cū patīa ſupportātes inuicem
in charitate:ſollicite ſeruare vnitatē ſpūs in vinculo pacis
Jtē māſuetudo orat ⁊ poſtulat.qđ oſtenditꝰ cū dicitꝰ. Ag‑
nus.ꝗ ſcꝫ ſolet balare:⁊ cū ore lac a mr̄is vberibus expri‑
mere. Et ꝗ etiā eſt aīal ſup oīa māſuetū.inocuū ⁊ benignū
qꝛ ſcꝫ vir māſuetus ad deū clamādo ⁊ orando balat:⁊ lac
ſuoꝝ bñficioꝝ ab vberibꝰ ſue mīe īpetrat orōnibus ⁊ ꝓcu
rat. Vñ orō ē illud cāticū agni de ꝗ fit mentio Apocal.xxj.
Vñ ꝺ dr Judith.ix. Hūiliū ⁊ māſuetoꝝ ſp tibi placuit de‑
ꝑcatio. Et nota ſi vis ꝙ nos debemꝰ hr̄e māſuetudinē.qꝛ
Per hāc dirigimur ⁊ docemur.   Dico ꝺ ꝙ per māſu‑
Ad hāc impingimur ⁊ mouemur.   etudinē docemur ⁊ eri‑
Per hanc ꝓtegimur ⁊ fouemur.   gimur:qꝛ ꝓcerto ſicut
Per hāc erigimur ⁊ replemur.   in pſ.dicitꝰ. Deus eſt il
le ꝗ dirigit manſuetos:docebit in iudicio mites vias ſuas.
Jdeo bñ dicitꝰ Ecci.v. Eſto māſuetus ad audiēdū vbum
dei. Quia de tales facilius erudiūtꝰ.⁊ in ſpūalibꝰ inſtruūtꝰ.
Audiāt ergo māſueti ⁊ letentꝰ:⁊ in māſuetudine ſuſcipiāt
inſitū vbū. Jacobi.j. Qꝛ dñs ad annūciādū māſuetis mi‑
ſit me:dixit Eſaias Eſa.lxj. Jtē dico ꝙ ad māſuetudinem
mouemur ⁊ impingimur. Quia.ſ.nos habemꝰ mirabile ex
emplar māſuetudīs ꝑ qđ poſſumꝰ ad māſuetudinē imitari
ſcꝫ iꝑm xp̄m:ꝗ fuit māſuetiſſimꝰ ſicut agnus. Vñ in perſo
na iꝑius fuit dictū illud Hiere.xj. Ego quaſi agnus man‑
ſuetꝰ. Et illud. Ecce rex tuꝰ venit tibi māſuetꝰ. Jdeo dice‑
bat apl's.ij. Cor.x. Obſecro vos ꝑ māſuetudinē ⁊ mode‑
ſtiam ieſu xp̄i. Jtē dico ꝙ ꝑ māſuetudinē fouemur ⁊ ꝓte‑
gimur. Jſta eſt eñ ꝗ cuſtodit hoīem a malo. Fili ꝺ in man
ſuetudine ſerua aīam tuā. Ecci.x.quia.ſ.dñs arguit in eq‑
tate ꝓ māſuetis terre. Eſa.xj. Quia ſicut dr̄ in pſ. Quia ſu
ſcipiēs māſuetos dñs:hūilians aūt pctōres vſqꝫ ad terrā.
Jtē dico ꝙ ꝑ māſuetudinem replemur ⁊ erigimur.ſcꝫ ad
opulētiam hereditatis eterne.qꝛ reuera finaliter manſueti
hereditabūt terrā:⁊ delectabūtꝰ in multitudīe pacis.ſicut
dicitꝰ in pſ.qꝛ finaliter. Exultet in iudicio vt ſaluos faciet
oēs māſuetos terre. Et hoc.ſ.erit qñ illuſores deus illudet
māſuetis aūt dabit grām. Prouer.iij. Sic ꝺ patet ꝙ ꝑ mā
ſuetudinē replemur ſuꝑnaliter. Fouemur vtualiter. Mo
uemur exēplariter. Docemur regulariter. Uide vbi. Beni
gnitas. Humilitas. Clementia. Simplicitas. Mititudo et
Modeſtia.

Manus. Nota ꝙ manus eſt mēbꝝ in hoīe ꝑ qđ ⁊ cū quo hō naturaliter operatꝰ. Et ido
breuiter quotiēs in ſcriptura de manu fit mētio:ſp vt cōi‑
ter ꝑ manū intelligitꝰ virtꝰ oꝑatiua ſiue in bono ſiue i ma‑
lo. Manu.n.facimꝰ ꝗcꝗd facimꝰ ſiue bonū fuerit ſiue ma
lū. Et ido ſm ꝙ manꝰ in nobis diuerſimode diſponitꝰ:ſm
hoc in nobis diuerſa oꝑa diſtinguūtur. Notemus ergo.ꝙ
in ſcriptura quadruplex inuenitur manus. Vicꝫ manus
Dominica.   Manus dñica dñatꝰ cūctis.pſ. Jn manu
Demonica.   tua dñe oēs fines terre. Manꝰ demoni‑
Perfectoꝝ.   ca furatꝰ oīa. Jſta eñ ſemꝑ nititꝰ ſubripe
Peccatoꝝ.   et furari oīa bona ſpūalia. Vñ Treno.j.
Manū ſuā miſit hoſtis ad oīa deſiderabilia eiꝰ. Manꝰ
ꝑfectoꝝ bonū oꝑatꝰ. Prouer.xxxj. Manū ſuā miſit ad for
tia:⁊ digiti eius apꝑhenderūt fuſum. Manꝰ pctōꝝ nūqꝫ
occupatꝰ. Vñ Luce.vj.dr̄. Qꝛ erat ibi hō ⁊ dextera manus
eiꝰ erat arida.   Dicamꝰ ergo aliꝗd de manu diuine vtuꝗ
⁊ potētie. Sicut eñ manꝰ aliqñ extēditꝰ ad largiēdū:aliqñ
clauditꝰ ad continēdum.aliqñ vibratꝰ ad ꝑcutiēdū. Sic vo
virtus ⁊ poteſtas diuina.aliqñ extēſa inuenitꝰ ad benefici‑
orum largitōem. Aliqñ eſt clauſa per manutenētiam ⁊ gu
bernationē. Aliqñ mota ſeu vibrata per iuſticie percuſſio‑
nem ⁊ executōem. Et ſic ſm hoc viderꝰ hr̄e tres manꝰ.vicꝫ
Manū prudentie cūcta continentis.   De manu er‑
Manū clementie bona largientis.   go diuine pru‑
Manum iuſticie malos ferientis.   dentie qua cun
cta diſponūtur pōt dici illud Hiere.xviij. Sicut lutum in
manu figuli:ſic vos in manu mea domus iſrael. De manu
vo diuine clemētie qua cuncta bona largiūtur:dicitꝰ in pſ.
Aperis tu manū tuam ⁊ imples oīe animal benedictiōe.
De manu vo diuine iuſticie qua mali puniūtur dicitꝰ Job
xxx. Cōuerſus es mihi in crudelem ⁊ in duricia manꝰ tue
aduerſaris mihi. Et Ruth.j. Egreſſa eſt manus dei contra
me. Et ideo breuiter de manu diuine virtutis ꝗ ſicut vide
mus in rebus diuerſimode operatꝰ.iꝑi deo poteſt quilibet
dicere verbū illud Job.x. Manꝰ tue domine fecerūt me ⁊
plaſmauerūt me totuꝫ in circūitu:⁊ ſic repente precipitas
me. Jn quibus verbis oſtenditur.ꝙ deus in mundo qua‑
druplici manu vtitꝰ.ſ.   Prima eſt manus potentie:ꝗ
Manu factiua.   cūcta creantur. Manus in‑
Manu plaſmatiua.   quit tue fecerūt me. Secunda
Manu circūdatiua.   eſt manus clementie qua cū‑
Manu precipitatiua.   cta ditantur. Plaſmauerunt
me. Tercia eſt manus prudentie qua cuncti gubernantur
Totum inquit in circūitu. Quarta eſt manus iuſticie qua
cūcti caſtigantur. Precipitas inquit me. Eſt igitur in deo
Manus potentie creatiue.   Dico ergo ꝑmo ꝙ deꝰ
Manus clementie largitiue.   hꝫ manū potentie creati‑
Manus prudentie regitiue.   ue:qđ oſtēditꝰ cū dr̄. Ma
Manus iuſticie punitiue.   nus tue dñe fecerūt me.
Oīa eñ que creata ſūt:a manu diuine potentie facta ſunt.
Quia ad creationē ⁊ ꝓductionē rerū in eſſe nō attingit ali
qua virtus niſi manꝰ potētie increate. Jdeo dr̄ in pſ. Sci

enꝰ q: manus tua hec: ⁊ tu dn̄e feciſti eā. Et alibi. Manꝰ tue dn̄e fecerūt me ⁊ plaſmauerūt me: da mihi intellectuʒ vt diſcam mādata tua. Et nota ꝙ manus potētie dei eſt

Protectiua ſibi deuotoꝝ.
Deſtructiua gentis iniquoꝝ.
Adiutiua plebis perfectoꝝ.
Dominatiua vniuerſoꝝ.

Dico ꝙ iſta manus eſt de uotoꝝ protectiua. Eſa. lj. Sub vmbra manꝰ ſue ꝓ texit me. Itē eſt iniquoꝝ deſtructiua. Pſal. Manus tua gētes diſꝑdidit. Itē eſt ꝑfectoꝝ adiutiua. pſ. Manus eīm mea auxiliabit̄ ei. Item eſt vniuerſoꝝ dn̄atiua. Job. xij. In cuius manu aīa om̄is viuētis eſt. Et Sapie. iij. Juſtoꝝ aīe in manu dei ſunt. Et Eccl̄i. x. In manu dei poteſtas hoīs. Et ſic bene dico ꝙ deus habet manū potentie creatiue. Scd̄o dico ꝙ deꝰ habet manū clementie largitiue. Et iſta oſtendit̄. cum dicitur Plaſmauerūt me. figurauerūt ⁊ formauerūt. Aliud ē eīm facere: ⁊ aliud plaſmare. Facere. n. ſigt̄ creationē. plaſmare ꝟo figuratōeʒ ⁊ formatōeʒ. Et ſic facere ꝑtinet ad eē. plaſmare ad bn̄ eſſe. Et ideo ꝑ plaſmationē ſpūaliter loquēdo intelligit̄ virtus clemētie diuine. que ſcʒ ꝑ diuerſa bn̄ficia q̄ confert homini ipm̄ eſſe ſpūaliter format: lineat ⁊ figurat: qdlibet eīm beneficiū eſt quaſi vna lineatio atqʒ formatio ſpūalis qua deus ſpūaliter perficit atqʒ format. pſ. Eſtatē et ver tu plaſmaſti ea. Et aduerte ꝙ iſta manꝰ diuine mīe

Eſt labentiū ſubleuatiua
Eſt debiliū ſuſtentatiua.
Eſt periclitantiū liberatiua.
Eſt pereuntiū defenſatiua.
Eſt laborantiū p̄miatiua.

Dico ergo ꝙ manꝰ diuine miſcdie eſt labentiuʒ ſubleuatrix. pſ. Cū ceciderit nō collidet̄. q: dn̄s ſupponit manū ſuam. Itē eſt debiliū ſuſtētantrix. pſ. Firmetur manus tua: ⁊ exaltetur dextera tua. Itē eſt periclitantiū liberatrix: pſ. Fiat manꝰ tua vt ſaluet me. Itē eſt pereuntiū defenſatrix. pſ. Manꝰ eīm mea auxiliabit̄ ei. Itē eſt laborātiū p̄miatrix. pſ. Extendit manū ſuā in retribuēdo. Et ſic bene dico ꝙ deus habʒ manū clemētie largitiue. Tercio dico. ꝙ deꝰ habet manū prudentie regitiue. Totū inqt in circuitu. Prudētia. n. eſt ꝓuidentia dei qua circuit ꝯtinet ⁊ regit vniuerſa. Iſta eīm eſt illa manꝰ Ezech. ij. Ecce inqt manus miſſa ad me: in qua erat liber inuolutꝰ ſcriptus intus ⁊ foris: ⁊ ſcripta erant in eo lamētationes: ⁊ carmen: ⁊ ve. Manus. n. ſapiētie ⁊ prudētie dei continet libꝝ ſue occulte p̄deſtinationis: q̄ ſcriptus ē intus ꝑ ꝯſciam regiminis illoꝝ q̄ ſunt in paradiſo. q: ſicut dicit̄ Sap̄. iij. Juſtoꝝ aīe in manu dei ſunt. Et foris ꝑ ſciam regiminis illoꝝ q̄ exterius ſūt i mūdo. Quia ſicut dr̄ in pſ. In manu tua dn̄e oēs fines terre. Inuolutꝰ tamē dr̄ iſte liber. q: ſcʒ nullus pōt ad plenum cognoſcere modū: ordinē ⁊ formā ꝑ quā manus ꝓuidentie dei regit mundū. Et ideo figuratꝰ eſt Apocal̄. x. In illo angelo q̄ libellum habebat in manu qui ſcilicet pedem ſuum dexterum habebat ſuper terrā: ⁊ aliū ſuꝑ mare: manū ꝟo ſuam ſurſuʒ ad celū leuabat. Quia ꝟe deus q̄ eſt angelus magni cōſilij: ꝑ libellū ſue eterne ſapie quem in manu ſue oꝑatiue prudētie ſꝑ tenet ad terrā: celū: ⁊ mare ſe extēdit. ſ. ꝑ regimen celeſtiū: terreſtriū ⁊ infernoꝝ. Iſta. n. manus ſe extēdit ad regimē celeſtiū ⁊ ſpūaliū. pſ. Leuabo ad celū manū meā ⁊ dicā viuo ineternū. Itē iſta manus ſe extendit ad regimē terreſtriū ⁊ tꝑaliū. Hiere. xlviij. Manus q̄ʒ mea fundauit terrā. Itē ſe extendit ad regimen maris. id eſt inferioꝝ infernaliū. Vn̄ in pſ. Ponā in mari manuʒ meā. Et ſic ptʒ ꝙ deus habet manū prudētie regitiue. In circuitu inqt. quia ſcʒ iſta manus oīa manutenet: ⁊ circuit et cōcludit. Vn̄ ſapia dicit Eccl̄i. viij. Girū celi circuiui ſola: ⁊ in ꝓfundū abyſſi penetraui. ⁊ in fluctibꝰ maris ambulaui: ⁊ in populo ⁊ gente p̄matuʒ tenui. Quarto dico. ꝙ deus habet manū iuſticie punitiue. q̄ oſtendit̄ cuʒ dicitur Et ſic repente p̄cipitas me. Manus eīm diuine iuſticie q̄ʒ uis aliquādiu hoīes teneat ⁊ ſuſtineat in ꝓſperitate: ipos tamē finaliter ledit ⁊ ꝑcutit ⁊ tēporali ⁊ eterna aduerſitate. Illi eīm q̄ in eminētijs mūdane ꝓſperitatis gloriantur ſubito manu iuſticie ꝑcutiūtur. ⁊ in infernū p̄cipitant̄. De iſta manu dicebat dauid in pſ. Grauata eſt ſuꝑ me manꝰ tua: ꝯuerſus ſum in erūna mea dū configit̄ ſpina. Job etiam dicebat. Miſeremini mei: miſeremini mei ſaltem vos amici mei: quia manus domini tetigit me. Job. xix. Et aduerte ꝙ manus diuine iuſticie tangit hominē quādoqʒ

Vt corrigatur.
Ne erigatur.
Vt probetur.
Vt damnetur.

Dico ꝙ tangit qn̄qʒ hoiem vt corrigat̄. Sic tetigit ſymonem magum. Act. xiij. vbi dicit̄. Ecce manus dn̄i ſuꝑ te ⁊ eris cecus vſqʒ ad tēpus ⁊c̄. Vn̄ Job. v. Ipē vulnerat ⁊ medetur: ꝑcutit ⁊ manꝰ eius ſanabūt. Itē tangit ne erigat̄ ſcʒ ꝑ ſuꝑbiā: q: ſolet ſepe dī iuſticia bonos ⁊ iuſtos ledere ꝑ tribulationē: ne forte ſuperbiāt ꝑ inanē gloriationē. Sic loqtur Hiere. j. Miſit dominus manū ſuā ⁊ tetigit os meū. Qn̄qʒ tangit vt hō ꝓbetur. Sicut de Job dicit̄ Job. j. Extende paululū manum tuā ⁊ tange cūcta q̄ poſſidet. Qn̄qʒ etiā tangit vt hō damnetur. Job. xxvj. Obſtetricante manu dei eductꝰ eſt coluber tortuoſus. Manu eīm diuine iuſticie oꝑante colubri: tortuoſi. i. pctōres de ſuis corporibꝰ educūtur ⁊ ad infernū miſerabiliter deducūtur. Iſta ē manus q̄ ſcripſit in pariete. Mane thetel phares cōtra regem babylonis. q̄ eadē nocte interfectꝰ eſt. ſicut legit̄ Dan̄. v. Quia. ſ. manus diuine iuſticie finaliter ſcribit ſniam ſuā cōtra pctōres i pariete corporis humani: ita ꝙ neceſſe eſt vt interficiant̄ ꝑ mortem: ⁊ ꝙ ad infernū deducant̄. pſ. Manus tua gētes diſꝑdidit. Et ſic breuit̄ ptʒ ꝙ eſt q̄druplex manꝰ dei. vicʒ manꝰ

Iuſticie punitiue.
Prudentie regitiue.
Clementie largitiue.
Potentie creatiue

vel cauſatiue. Et hec de manu dei ſufficiūt quo ad p̄ſens. Sed ad huc dico: ꝙ eſt manus hūane oꝑationis ⁊ efficacie: q: prop̄e per manū intelligit̄ qn̄qʒ oꝑatio noſtra. Manus eīm q̄nqʒ digitoſ habet: ⁊ in quolibet digito ſunt tantūmodo tres iuncture. Sic ꝟe om̄is oꝑatio noſtra ꝑ q̄nqʒ digitos. i. ꝑ q̄nqʒ ſenſuſ corꝑales diſtinguūtur. Quia quicq̄d agimus: aut iſtud audiendo: aut videndo: aut guſtando: aut olfaciēdo: aut tangendo facimꝰ aut exercemꝰ. Nō eſt eīm dare aliqd̄ genus oꝑationis q̄n poſſit ſb̄ iſtis q̄nqʒ digitis cōprehēdi. Verū tamē in quolibet digito. i. in qualibet ꝑticulari oꝑatiōe debēt inueniri tres iūcture. i. tres diſtinctōes. i. fides btē trinitatis. Vel tres iūcture ſunt pōdus. nūerus. ⁊ menſura. vel etiam tres ꝟtutes theologice. ſ. fides. ſpes ⁊ charitas. Quia om̄is oꝑatio noſtra debet ad laudem trinitatis fieri. pondere: nūero ⁊ mēſura ordinari: ⁊ in fide: ſpe ⁊ charitate radicari. Fides eīm ſine operibus mortua eſt, Jacobi. ij. Et opera ſi fiant ſine charitate: etiam mortua ſunt. j. Corinth. xiij. Si diſtribuero in cibos pauperum om̄es facultates meas: ⁊ ſi tradidero corpus meum ita vt ardeā: charitatē aūt nō habuero: nihil mihi ꝓdeſt. Ideo p̄cipit Hebreo. xiij. Charitas fraternitatis maneat in vobis. Sic igitur habemus manus. id eſt opera virtuoſa. Sicut bene figuratur Ezech. x. vbi dicitur. ꝙ apparuit in cherubin ſimilitudo manus hominis ſubtus pennas eorum. Quia vere chariſſimi viris ſpiritualibus ⁊ perfectis nō ſufficit ꝙ ſint cherubin. i. pleni ſcientia ꝑ rerum cognitionē: nec ꝙ habeant pennas. i. celeſtium volatum ⁊ cōtemplationē: q̄nimo etiam requiritur ꝙ habeant manus hominis. i. bonam et diſcretam operationē. De quo poſſumus exponere breuiter illud Ezech. x. Extendit cherubin manus ad ignem q̄ erat ſubter cherubin. Et aduerte in iſta aucte ꝙ ſic inuenit̄

Manus ſurſum erecta.
Manus longe porrecta.
Manus pugno retorta.

Sic ſpūaliter loquēdo dico. ꝙ ſūt tria gn̄a manuū ſpūaliū. i. opeꝝ perfectoꝝ. Vicʒ

Manus erectiue.
Manus porrectiue.
Manus correctiue.

Manus eīm in deum erigimꝰ. Et iſta notat̄ in ꝟbo cherubin. Manū ꝓximis porrigimus: qd̄ notatur in ꝟbo Extēdit. Manu ꝓteruos corrigimꝰ. qd̄ notat̄ cū dr̄ Ignē. Dico ḡ ꝙ ſūt q̄dā manꝰ ad ſurſū erigēdum Et iſte ſūt manꝰ pure affectōis q̄s debemꝰ ſurſū leuare ad deū ꝑ orōnē: ⁊ ad ſue grē ⁊ miſcdie iploratōeʒ. ſicut de cherubin dr̄ Eze. xj. Eleuauert̄ cherubin alas ſuas. pſ. In nomīe tuo leuabo manꝰ meas. Eleuatio. n. manuū nr̄aꝝ ē ſacrificiū dō veſꝑtinū. Quia etiā ſicut dr̄ Exo. xvij. Dū moyſes eleuaret ad deū manꝰ ſuas: ipm̄. ſ. orādo ⁊ deprecādo: ppl̄s dei vincebat: ⁊ ppl̄s amalech vincebat̄. Quia. ſ. eleuatio manuū ad deū in feruēti orōne facit bonos vincere et p̄ualere: ⁊ de amalech. i. de dyabolo: vel de carnis ⁊ mūdi tentationibꝰ triūphare: ⁊ eos oīmode ſuꝑare. Qd̄ tn̄ eſt cōtra multos q̄ ita habēt manꝰ graues ꝑ pigritiā ⁊ indeuotionē: ꝙ ipas nō poſſunt ad deū dirigere ꝑ orōneʒ. vel per

cordis ⁊ mentis eleuatōem. Sicut eñ dr̄ Exod. xvij. Manus moyſi erāt graues: ⁊ ideo ppl's iſrael vincebat. Quia vere chariſſimi: ſi manꝰ noſtre ſint graues ad orōnē ⁊ deſides: ppl's iſrael .i. cōgregatio ꝟtutū ⁊ bonaꝝ affectionū in nobis vincent̄. ⁊ ppl's amalech .i. demones motꝰ carnis et affectōes tēporaliū in nobis ꝓualebūt. Precipit ꝙ apoſtolus .j. Tymoth. ij. Volo aūt oēs viros orare leuātes puras manꝰ ad deū ſine ira ⁊ diſceptatōe. Patꝫ ergo ꝙ nos debemꝰ habere manꝰ ad ſurſum erigēdum. Deinde dico. ꝙ nos debemꝰ habere manꝰ ad ꝑrigendū: qd̄ oſtendit̄ cū dicit̄. Extēdit. Quia .ſ. manꝰ noſtre debēt eſſe extēte ad bona noſtra liberaliter cōcedenda. Prouerb. xxxj. dicit̄ de forte mulieri ꝙ manū ſuā aperuit inopi. ⁊ palmas ſuas extendit ad pauperē. Qd̄ eſt cōtra multos q̇ bene habēt manus extētas ad ſuſcipiēdū vel accipiēdum: ⁊ non ad dandum: ſ magis collectas ⁊ clauſas. Contra qd̄ Eccli. iiij. dr̄ Nō ſit porrecta manus tua ad accipiēdū: ⁊ ad dandū collecta. Quia .ſ. auari ſꝑ vellēt accipe ⁊ nihil porrigere. Manus eñ claudit̄ ⁊ cōtrahit̄ per infirmitatē artetică vel paraliticā: intantū ꝙ nō pōt porrigi vel extendi. Qd̄ qñq; cōtigit ſm Cōſtantinū ex calidiſſimo humore interius dominante ⁊ neruos manus ꝯtrahente ⁊ deſiccante. ⁊ manum arefaciēte ⁊ claudēte. Quia ꝟe chariſſimi. qñ feruens humor .i. ardor auaricie dñatur interius in corde alicuius: neceſſe eſt ꝙ nerui .i. ſpūales virtutes aīe deſtruant̄. ⁊ ꝙ manus ꝑ parcitatē areſcant. cōtrahant̄ ⁊ claudant̄. Figurati in illo de quo dicit̄ Luce. vj. Erat ibi homo: ⁊ dextera manus eius erat arida. Nō ſic: ſed habeamꝰ manus extentas ad bñficia pauperibꝰ largiendū: ad qd̄ ſi effectꝰ nō poſſit ſufficere. nunq̄ tamē debet deficere affectus. Elephas eñ nō habet manus ſ naſo vtitur loco manus. pſitacꝰ ⁊ porfirion ſeu pellicanꝰ manus nō habent: pedibus tamē loco manuū vtūtur: ⁊ ſiue comedēdo ſiue rependo officia manuū pedibus exequūtur. Chariſſimi: ꝑ pedes in ſcriptura: intelligit̄ affectus. qꝛ procerto ſi manus .i. poteſtas operādi ⁊ faciendi opera pietatis deficit. pes .i. affectus ſufficit. Loco eñ manuū debemꝰ pedes habere. qꝛ .ſ. ſi facultas deficiat: bonū ſaltim affectum debemꝰ ſemꝑ oſtēdere: impendere: ⁊ tenere: vt ſic bona volūtas ꝓ facto reputet̄. ⁊ paupertas ⁊ neceſſitas excuſet̄. Qd̄ tamē eſt cōtra mltos malos paupes qui nō habent effectū nec affectū: qui ſcꝫ bonū nō poſſunt aliꝭ impēdere. nec etiā impenderēt ſi haberēt. Figurati in illis q̇ erant de genere ſaul. ij. Reg. iiij. Quibꝰ ſūmitates pedum ⁊ manuū abſciderūt ⁊ in ligno ſuſpēderūt. Quia ſcꝫ illi in inferno ſuſpendent̄. qbus dyabolꝰ pedes ⁊ manus .i. affectus ⁊ effectus: volūtatem ⁊ opus abſtulit ⁊ ſubtraxit. Nō ſic ergo: ſ extendamꝰ ad paupes pedes ⁊ manus .i. affectū interiorē ⁊ effectū exteriorem: vt ſic manus interioris volūtatis correſpōdeat manui exteriori facultatis: vt ⁊ de quolibet noſtrū dicat̄ illud Judicū. iij. Vtraq; manu vtebatur ꝓ dextera. Extēdit ergo. Math. viij. Extendēs manū tetigit eū. Jſte ſūt ergo manꝰ ad porrigendū. Deniq; dico. ꝙ nos debemꝰ habere manus ad corrigendū. qd̄ oſtendit̄ cum dicit̄. Ad ignē. Jgnis .n. ſigt ardorem correctōis. quo ſcꝫ nos debemꝰ ſubditos noſtros vrere ⁊ corrigere: ⁊ a malis opibus coercere. Vñ de abraham dicit̄ Geñ. xxij. Qꝛ ipe portabat in manibꝰ ſuis ignē et gladiū: vt ſcꝫ filiū ſuū yſaac dño imolaret. Ad denotandum ꝙ illi q̇ ſunt abrahā .i. patres multaꝝ geutiū .ſ. ſupiores ⁊ plati: ad finē ꝙ filios ſuos ⁊ ſbditos poſſint dño imolare: ⁊ acceptabiles facē ⁊ offerre: debēt i māibꝰ ignē ⁊ gladiū portare. Jgnē dico correctōis vt delinquētes ꝯquāt̄ ⁊ emēdent̄. Gladiū ꝟo occiſionis vt ꝓterui ⁊ obſtinati ſcidant̄ ⁊ euellant̄. Vt ſic dicat illud Cant̄. v. Manꝰ mee diſtillauerūt mirrā. Mirrha eñ ē liquor amariſſimꝰ: verūtñ valde medicinalis ⁊ odoriferꝰ: ſignās correctionē ⁊ iuſticiam: que q̄uis ſuſtinētibꝰ ſit aſpera et amara: eſt tñ medicinalis ⁊ fructuoſa. ⁊ ſuis poſſeſſoribꝰ valde odorifera ⁊ famoſa. Sicut eñ dicit̄. qdam ſunt hoīes iuxta elladē pontū qui ſolo manuū contactu ſanant oīa venena ⁊ puncturas ſerpentū ⁊ reptiliū. Quia vere qñq; p̄lati vt ſuperiores: tactu ſue manualis correctōis ſubditos ſanant a venenis peccatoꝝ. ⁊ a pūcturis tentationū reptiliū .i. demonū ⁊ carnaliū vicioꝝ. Et ideo talē tactū videbat̄ deſiderare Naaman. iiij. Regū. v. vbi dicit. Putabā inquit vt egrederetur ad me: ⁊ ſtans inuocaret nomē dei ſui. ⁊ manu ſua locum lepre tangeret ⁊ curaret me. Sic ergo patet ꝙ boni habent tria genera manuū. Videlicet manus ad

Corrigendū.
Porrigendū.
Erigendū.

Et hec ſunt manus innocētes. de quibꝰ dicit̄ in pš. Qꝛ in montē dñi aſcēdit innocens manibꝰ ⁊ mūdo corde q̇ nō accepit in vano aīam ſuā ⁊c̄. De manibꝰ ꝟo .i. de operibꝰ malorū poſſumꝰ breuiter notare: ꝙ mali vident̄ hr̄e malarum manuū multa gñā. de quibus fit mētio i ſcptura. Jnuenit̄ eñ i ſcptura

Manꝰ dura
Manꝰ impura.
Manꝰ leproſa.
Manꝰ piloſa.
Manꝰ diſſoluta
Manꝰ polluta
Manꝰ elata.
Manꝰ velata.

Manus dura ē manus tyrānoꝝ. De q̇bus pōt exponi illud Judicū. v. Manū ſiniſtrā miſit ad clauū: ⁊ dexteram ad fabroꝝ malleū. Manꝰ impura ē manꝰ immūdoꝝ .i. luxurioſoꝝ. De qbus dr̄ Eſa. j. Manꝰ eñ vr̄e ſanguie plene ſūt. Manus leproſa ē manus ſimoniacoꝝ qui .ſ. lepra ſymonie ſunt infecti. Exod. iiij. Cuꝫ miſiſſet manuꝫ in ſinu ꝓtulit leproſam. Manꝰ piloſa ē manus hypocritaꝝ ⁊ deceptoꝝ. De q̄ dictū eſt Geñ. xxvij. Vox q̇dem vox iacob eſt: ſ manꝰ ſūt manus eſau. Et dicit̄ ibi. Qꝛ eſau hō piloſus erat. Jacob ꝟo lenis. qꝛ ſcꝫ hypocrite hñt vocem lenē: deceptoriā ⁊ ſuauē Manū ꝟo .i. opationē habēt turpē. hiſpidā ⁊ piloſā. Manus diſſoluta ē manus debiliū ⁊ infirmoꝝ. De qbus Eſa. xiij. Et Ezech. vij. Oēs manus diſſoluent̄ ⁊ tabeſcet oē cor: ⁊ oīa genua fluent aq̇s. Manꝰ polluta ē manꝰ homicidarū ⁊ occiſoꝝ. Eſa. lix. Manꝰ eñ veſtre pollute ſūt ſanguine. Vñ ꝓ liberatōne ioſeph ne a fribus occideret̄ dicebat iudas Geñ. xxxvij. Melius ē ꝙ venūdet̄: ⁊ manus noſtre nō polluant̄. Manus elata ē manꝰ ſuꝑboꝝ. Prouer. xvij. Hō ſtultus plaudet manibꝰ. Manus velata ē manꝰ pigroꝝ ⁊ deſidioſoꝝ. Eccl'es. iiij. Stultus cōplicat manus ſuas: ⁊ laborat ſi ad os miſerit eas. Et breuiter oēs iſti ſūt illi de quibus dicit̄ i Pſalmis. Jn quorū manibus iniq̇tates ſunt: dextera eorum repleta eſt muneribus. Et ſic patet ꝙ eſt manus hominis peccatoris. Sed adhuc dico. ꝙ in ſcriptura inuenitur manus demonis deceptoris. in quam ſcilicet tradūtur peccatores ad tria. Scilicet ad

Jlludendum.
Flagellandum.
Occidendum.

Peccatores eñ manu dyaboli illudunt̄ per tentationē. Flagellant̄ ꝑ tribulationē. Occiduntur per damnationē. De tali manu petebat liberari dauid dicēs in pš. Cuſtodi me domine de manu peccatoris: ⁊ de manu contra legentis et iniqui. Et alibi. Manus peccatoris nō moueat me. Sed omitto gratia breuitatis. Vide de impoſitione manuū infra. ⁊ de Spūſancto ⁊c̄.

Marceſcere. Macredo.

Macies. Nota. ꝙ illud animal dicitur macrum: quod eſt in carnibus ⁊ in pinguedine plus debito diminutū. Cum igitur macies ſit oppoſita pinguedini: videtur ꝙ ſignificatōi pinguedis oppoſita ſignificare debebit. Jgitur cum macies idem ſit ꝙ attenuatio ſeu tenuitas Notabo ꝙ in ſcriptura reperitur ſcilicet macies.

Facultatis que eſt toleranda.
Voluptatis que eſt ꝓcuranda.
Sanctitatis que eſt reſtaurāda.
Fallacitatis que eſt declināda.
Felicitatis que eſt formidanda.
Prima eſt macies indigētiū.
Secūda eſt macies penitentiū.
Tercia eſt macies delinquētiū.
Quarta eſt macies ſimulantiū.
Quinta vero eſt macies pereuntium .ſ. damnatorum.

Jſta poſſunt multipliciter dilatari: ſed pauce ſunt auctoritates vocales. Primo igitur dico. ꝙ eſt quedā macies pauꝑtatis. qua ſcꝫ pinguedo diuitiarū attenuatur. ita ꝙ homo macer ⁊ tenuis inq̄tuꝫ ad mūdi ꝓſpera reputatur. ita tur. Vñ paupes figurātur in illis ſeptem vaccis macie ꝯfectis: q̇ tñ vaccas pigues deuorauerūt ⁊ ꝯtra eas ꝓualuert̄. Geñ. xlj. Quia reuera paupes q̇ ſūt hodie q̄ ad diuitias macilenti: pinguibus .i. diuitibus preualent: et in bonitate et in ſpirituali fortitudine plus abundant. Cōſtat eñ ꝙ vt cōmuniter viri marcidi magis ſunt fortes et ſani: q̄ꝫ viri pingues et pleni. Sic vere dico ꝙ vt cōmunit̄ viri paupes ⁊ diuitiarū pinguedine vacui: ſunt pinguibꝰ: id eſt diuitias habentibꝰ magis boni: ⁊ corꝑe ⁊ anima ma,

gis sani. Un Eccli. xi. Est hō marcid⁹ egens recupatione: deficiens virtute: abūdans paupertate: τ ocul⁹ dei respexit illum in bonū: τ corrcxit illū ab hūilitate ipsius. Ista est igitur macies toleranda. Scdo dico q̄ est macies pnie et abstinētie: qua sc3 caro nostra a voluptuosis delicijs tenuatur: τ sub iugo spūs inclinaṫ. Job. xxx. Nūc in memetipso marcescit aīa mea. Et hec procurāda ē talis macies: q3 sc3 deus medic⁹ prudens: pinguedinē deliciaꝝ p infirmitatem solet subtrahere: τ maciē introducere: vt corp⁹ possit spiritui subiugare. Un Job. xxxiij. dr̄ de deo q̄ ipe increpat per dolorē in lectulo. τ omnia ossa eius marcescere facit. Aīalia eñ marcida sūt vt cōiter magis agilia. pʒ in dromedario. Tercio dico. q̄ est macies restaurāda. τ ista ē macies peccati qua sc3 homo a virtutū pinguedie maceraṫ τ bonis morib⁹ et meritꝭ pauperaṫ. Quia pcerto hāc qñ q̄ introducit pond⁹ auaricie. Jacobi. j. Diues in itinerib⁹ suis marcessit. Qñq̄ estus luxurie. Unde de Amon inflāmato malo amore thamar sororis sue dr̄. ij. Reg. xiij. Quare sic attenuaṙ fili regis p singulos dies. Qñq̄ fastus supbie. Esa. xxv. Tumultū alienoꝝ hūiliabis: τ ppagines fortiū marcescere facies. Ista est igiṫ macies restaurāda τ ad virtutū copulam oīno reducēda. Exēplo boni medici q̄ videns hoīem p̄ infirmitatē incurrisse maciē solet eū restaurare: τ ad pristinū statū τ habitū repare. Quarto dico q̄ est macies declinanda. Et ista ē macies hypocritarū: q̄ sc3 facies suas extermināt vt appareāt ieiunātes. De qua macie dr̄ Ezech. xxxiiij. Ecce ego iudico inter pingue pecus τ macilentū. Isti comparanṫ iūco τ calamo q̄ sunt frutices pauce duratōis τ facilis ariditatis τ desiccatōis. Esaie. xix. Attenuabūtur τ siccabūtur riui aggerū. calamus τ iuncus marcescēt. Quinto ɀo dico. q̄ est macies formidāda. Et ista pcerto nihil aliud est q̄ macies inferni. Quia. s. pctōres in inferno macilenti esse dicunṫ. p eo q̄ oīni bono solatio p̄uanṫ τ tenuanṫ. τ a statu glīe mūdane marcescere τ deficere comprobanṫ. Isti eñ in vita sua videnṫ dicere illud Sap. ij. Coronemus nos rosis anteq̄ marcescant. De ipsis tamē in fine verificaṫ illud qd̄ Esa. xvij. scribiṫ. Attenuabiṫ gloria Jacob: τ pingues carnes eius marcescēt τc. Sufficit. Uide vbi. Siccitas. Pinguedo. Ariditas Tenuitas: et similia.

Mardocheus.

Nota q̄ mardoche⁹ fuit pnceps in curia assueri: τ auūculus: nutritor: τ instructor regine Hester. Aman ɀo supbi contēptor: τ ipsius nequicie supator: τ iudeoꝝ populi liberator: τ insidiatoꝝ regi reuelator τc. Sicut hec oīa apparent p hystoriā Hester. Interptatur aūt mardocheus: amaricās imprudentē: vel amaricatio imprudētie. Et sic dico q̄ iste pt̄ figre quēlibet bonū plātum. q̄ sc3 debet esse

Nutritor pupilloꝝ.
Detector malignoꝝ.
Contemptor superboꝝ.
Saluator damnatoꝝ.
Damnator peruersoꝝ.

Mardocheus eñ hester in filiam adoptauit. Regi insidias reuelauit. Aman superbiā cōculcauit. Damnatos iudeos liberauit. Hoste maledicū morte strauit. s. aman. quē sc3 imprudentē τ impium amaricauit: τ ad patibuli amaritudinē ptrahi procurauit. Applica oīa ad plātum. Et vide τ cōcorda sicut in hystoria Hester.

Margarita

Nota q̄ margarita generaliter accipitur p oīni lapide pcioso. sicut vbi dicit Math. xiij. Oz vir iustus silis est homini negociatori quereti bonas margaritas. i. bonos lapides pciosos hoc est dictu bonas τ pciosas scias τ virtutes. que sc3 non sunt ante porcos ponēde. nec indignis cōicande: cū per tales sint potius conculcāde: q̄ debite venerande. Mat. vij Nolite sanctū dare canib⁹. nec margaritas ponere añ porcos. Spēaliter tñ margarita lapis ē albid⁹ in vētre cochilis pcreat⁹. vsitato vocabulo perla vocat⁹. medicine et ornatui deputat⁹. significās. s. virū iustū: τ marie ɀginē margaritā. albā sc3 τ sincerā. τ ornatui τ medicine fideliū valde aptā. vl' etiā p margaritā itelligiṫ fides vl' gr̄a dei. vl' etiam glīa padisi. qua. s. inuēta debem⁹ vēdere oīa τ eā cōparare. Trāseo: q3 in multis exēplis fit mētio de margaritꝭ in hoc ope. τ pauce sūt auctes. Ido sufficit.

Mare.

Nota. q̄ cū mare sit res copiosa fluctuosa: τ saporosa. piculosa. hinc est q̄ p mare pōt status q̄druplex denotari. vic3

Copiositas boni superioris.
Fluctuositas mūdi inferioris.
Amaritudo cordis interioris.
Anxietudo chaos inferioris.

Que vt manifesti⁹ exprimanṫ dico q̄ p mare designatur.

Celi possessio copiosa.
Mundi condicio fluctuosa.
Morum perfectio virtuosa.
Mortis afflictio luctuosa.

Primo ḡ dico q̄ per mare designaṫ celi possessio copiosa. Nulla. n. res plus abūdat q̄ mare. Habet eñ Profunditatē imps̄crutabilem Plenitudinē inexhaustibilē. Latitudinem impugnabilē. Et ideo ratione sue copiose τ abundātis nature. mare deo compatur Job. xj. Excelsior celo ē inquit τ qd̄ facies: profundior abysso τ vñ cognosces: Longior terra mēsura ei⁹ et latior mari. Et ideo p mare hñ pōt affluētia τ copiositas supne felicitatis notari. cui⁹ qualitas seu quātitas nō pōt aliqualiṫ estimari. Et ideo beatis in isto mari habitantib⁹ diciṫ Esa. lx. Uidebis tūc τ afflues: τ mirabiṫ τ dilatabiṫ cor tuū qñ puersa fuerit ad te multitudo maris. Ad istud mare debent boni anhelare vt ditenṫ. vt defendanṫ. vt in virtutibus augeanṫ. Istud eñ mare habet diuitiarū plenitudinē. Unde de alexandria dr̄ Nau3. iij. Cui⁹ diuitie mare: τ aque muri eius. Itē vt defendanṫ: q3 sc3 sicut balena fugit ad pfundum maris ne a piscatoribus capiatur. Sic boni p affectum τ desideriū fugiūt ad pfundum paradisi ne a malis tentatiōib⁹ obruātur. Ideo gloriabat thyr⁹ in persona anime bte. Ezech. xxvij. Perfecti decoris ego sū: et corde maris sita. Itē vt in virtutibus augeanṫ. sicut eñ dicit Isid. Circa mare rubrū optime crescūt arbores. quia sc3 illi q̄ circa mare paradisi p affectum τ desiderium plātanṫ: melius in virtutibus augmentanṫ. Unde de vinea domini dicitur in Psalmo. Extendit palmites suos vsq̄ ad mare: τ vsq̄ ad flumen propagines suas. Et seqtur. Multiplicasti radices eius τ impleuit terram. Per mare igitur designatur celi possessio copiosa. Secūdo dico q̄ p mare denotatur mūdi conditio fluctuosa. Mūdus eñ comparatur mari multiplici rōne. Mare eñ est naturaliter

Fumosum.
Spumosum.
Clamosum.
Fluctuosum.
Fluxuosum.
Sabulosum.

Dico ergo q̄ i mari huius mūdi abūdat fumositas supbie. Mare eñ plenū est exaltatiōib⁹ et vaporib⁹: nebulis etiam atq̄ fumis. Per q̄ quidē intelligūtur peccata supbie. vane glorie iactantie: elationis τ psumptionis. Isti eñ sunt quidā mali fumi spiritu ales maris: hui⁹ mūdi suspiciem contegentes.

Sic vere mūdus est
Fumosus per supbiam.
Spumosus per luxuriam.
Clamosus per discordiam.
Fluctuosus per aduersitatem.
Fluxuosus per prosperitatem.
Sabulosus per cupiditatem.

Deus eñ loqns de mari dixit. Job. xxxviij. Oz ipe posuit nubē vestimētū ei⁹. τ caligine tāq̄ pānis infantie ipm inuoluit. Quia. s. mare hui⁹ mūdi nube τ fumositate supbie est vestitū: τ caliginē ignorātie inuolutū: τ pānis infātie. i. immūdicia carnaꝭ feculentie maculatū. In mare. n. flat vt cōiter maior vēt⁹: τ iō mlte naues ibidē sepi⁹ naufragāṫ. Quia etiā legiṫ Mat. xiiij. Oz petr⁹ ambulās sup mare videns vētū validū timuit. τ iō xp̄i auxiliū iplorauit. Quia ɀe charissimi tāt⁹ vēt⁹ supbie flat hodie i mari hui⁹ mūdi: q̄ etiā petr⁹. i. qlibet vir pfect⁹ h3 merito formidare: τ xp̄i auxiliū ne pereat iuocare: dicēs cū petro. Dñe saluū me fac. Mare. n. ē locus vbi sepe habitāt dracones q̄ sūt aīalia sursū volātia τ ignē spirātia. Quia. s. mare h⁹ mūdi ē habitaculum draconū. i. supboꝝ q̄ sursū volāt p vanitatē. τ ignē spirāt p crudelitatē. vñ Ezech. xxxij. Leoni gētiū assīlatus es τ draconi q̄ est i mari. Est igiṫ in isto mari fumositas supbie

Deide dico q̄ in isto mari inueniṫ spumositas luxurie. Multe. n. spume τ imūdicie in mari generāṫ. Un etiā3 de spuma maꝛ siccata fiūt pumices τ spōgie q̄ naturā hñt ita durā q̄ nō pñt faciliter dissipari. Et etiā mare ē habitaculum sc3 pisciū et eorum principiū et origo. Sic vere charissimi: Mare huius mundi spuma et immundicia luxurie est impletum. que in multis taliter per malam cōsuetudinē induraṫ. q̄ ampli⁹ nō dissoluiṫ nec mutaṫ. Job xxxviij In similitudinē lapidis durantur aque. Pisces enim: id ē

delicioſi in iſto mari habitāt et morant̄: ⁊ ibidem viuunt ⁊
verſant̄ in delicijs. Pſ. Volucres celi et piſces maris qui
ꝑambulāt ſemitas maris. De quibꝰ pōt exponi illď Aba-
cuc.iij. Viā feciſti in mari equis tuis in luto aquaꝝ multa
rum. Equi eñ̄ ſignificāt luxurioſos ſicut dicitur Hiere. v.
Equi amatores in feminas: vnuſquiſqꝫ ad vxorē proximi
ſui hinniebat. Iſti eñ̄ in mari huiꝰ mundi habitāt et in luto
id ē in fetore deliciaꝝ abundant. Figurati in illis porcis q̄
pleni demonibꝰ p̄cipitati ſunt in mari. Marci. v. Figurati
etiā in illa beſtia fortiſſima aſcēdenti de mari. de qua dicit̄
Apoc. xiij. Que aduerſus ſeruos et liberos ꝑualebat: et q̄
aliā beſtiam cum cornibus agni in ſuū auxiliuꝫ habebat: q̄
ipſam adorari faciebat. Quia vere beſtiales luxurioſi vna
cum auxilio alteriꝰ beſtie. i. falſaꝝ vetularum: in mari huiꝰ
mundi contra ſeruos et liberos. id eſt cōtra religioſos ⁊ ſe-
culares perſonas pugnāt ⁊ pungūt et vt ab eis adorentur
et conſentiant laborāt. Eſt igit̄ in iſto mari ſpumoſitas lu-
xurie. Vñ̄ i ep̄la Iude dicit̄. Fluctus veri maris diſpumā
tes. Deniqꝫ dico ꝙ ibi ē clamoſitas diſcordie. Mare ei ꝓ
pter colliſionē fluctuum et aquaꝝ ſemper clamat: ſonat et
ſtridet: et maxime quādo aquis ſuis amaris ſolito plꝰ abū
dat: ⁊ quādo ventis et turbinibꝰ magis ſolito agitat̄. Sic
vero chariſſimi in mari huius mūdi ſemꝑ abundāt clamo
res ⁊ diſcordie et ſtridores. Quia ſicut dicit̄ Eſa. lvij. Im-
pij quaſi mare feruēs qď quieſcere non valet. Quia eñ̄ vn
de vel aque et fluxus iſtius maris. id ē ꝑſone mundane ꝑ li
tigia ⁊ cōtrouerſias inuicē collidunt̄: et maxime quādo vē
to ſuperbie mouent̄ ⁊ agitantur (quia ſicut dicit̄ Dan. vij
quatuor venti pugnabāt in medio maris) hinc eſt ꝙ ibi ſo
nus et clamor diſcordie et infamie generant̄. Sicut eñ̄ di-
cit̄ Math. viij. Motus magnꝰ factus ē in mari. In finibꝰ
eñ̄ ethiopie a parte meridiei mare dicitur feruere quaſi ca
cabus ꝓpter maximū calorem. Sic vere tantꝰ eſt in huius
mūdi mari feruor iracundie: quia quaſi cacabꝰ per diſcor-
diā feruere dicit̄ ⁊ bullire. Iob. xlj. Ferueſcere faciet quaſi
ollam ꝓfundum maris. Eſa. lj. Ego dñ̄s qui conturbo ma
re: et Hiere. xxxj. Turbat mare ⁊ ſonabit fluctus eius. Eſt
igit̄ in iſto mari clamoſitas diſcordie ⁊ rixoſitatis. Eſa. v.
Sonabit in die illa ſuꝑ eum ſicut ſonitꝰ maris. Inſuper
dico ꝙ in mari huius mundi eſt fluctuoſitas aduerſitatis.
Mare eñ̄ nunq̄ꝫ eſt vt cōiter placidū tranquillū: nec eq̄le
Semꝑ eñ̄ eſt fluctuoſum: turbidū: amaꝝ: ventis ⁊ tēpeſta
tibꝰ plenum. Sic vere mare huius mundi multis ſubiacet
aduerſitatibꝰ: motibus: fluctibus: inequalitatibus et ama-
ritudinibꝰ. Raro eñ̄ eſt ibi trāquillitas: quinimo ſemꝑ ibi
inuenit̄ motꝰ: tribulatio et aduerſitas. Deus eñ̄ ſicut dici
tur in p̄s. Facit magnalia in egypto: mirabilia in t̄ra cham
terribilia in mari rubro. Mundꝰ eñ̄ dicit̄ egyptus: que in
terpretat̄ tenebre: et terra cham que interp̄tatur poſſeſſio:
mare rubꝝ quod ſemꝑ eſt rubeū et amarū. Quia ſcꝫ mun
dus habet tenebras obſcuritatis: poſſeſſioneꝫ cupiditatis.
rubedinē carnalitatis et voluptatis. Deus ergo fecit ma-
gnalia in mundi creatione. Mirabilia facit in mundi gu-
bernatiōe. Terribilia vero quotidie facit in diuerſoꝝ iudi-
ciorū ſuorum executione: et in diuerſarum tribulationum
afflictiōe. Unde dicit̄ Math. xiiij. Or nauicula in medio
maris iactabat̄ magnis fluctibus. Eſt igit̄ in iſto mari flu-
ctuoſitas aduerſitatis. Iterum dico ꝙ ibi ē fluctuoſitas
ꝓſperitatis. Mare eñ̄ fluit et refluit: quia ſcꝫ modo minu
itur: modo auget̄. et nunq̄ꝫ in eodē ſtatu ꝑſeuerat quod to
tū facit ſm̄ aſtrologos occulta lune influētia occulte ſupra
mare influētis. Sic vere mundus q̄tū ad ꝓſperitatē ſem-
per eſt in fluxu et refluxu. Aque eñ̄ maris id ē bona ꝓſpe-
ritatis mūdane nunq̄ꝫ in eodē ſtatu ꝑſeuerāt. Nūc eñ̄ au-
gent̄: nunc minuūtur: nūc abundāt: nūc retrahant̄. Quia
ſicut dicit̄ Math. viij. Motus magnus factus ē in mari.
Et Eſa. l. Deſertū faciā mare. Qď vtiqꝫ totū facit influētia
lune. id eſt occulta ordinatio ꝓuidentie dei. Quia vere q̄c-
quid in rebus euenit: ſiue detrimentū fuerit ſiue crementū:
totū ab occultis dei iudicijs dependet. Eſa. lj. Ego dñ̄s qui
ꝯturbo mare. Sed iſtud nota hic ꝙ mare q̄nto plus abun
dat a parte occidētis. tanto a p̄te orientis magis decreſcit.
Et econuerſo ſi a parte orientis creuerit a parte occidentis
decreſcit. Sic vere chariſſimi homo ſi a parte occidētis. id
eſt a ꝑte bonorū temporaliū creſcit in mūdana proſperita
te: tunc vt cōiter decreſcit a parte oriētis. id eſt i ſpūali ſan
ctitate ⁊ bonitate. Et ecōuerſo ille qui in ſpūalibꝰ creſcit. in
tēporalibꝰ minuitur ⁊ decreſcit. Zach. xiiij. Exibunt aque
viue de hierl'm: mediū eaꝝ ad mare oriētale ⁊ mediū earuꝫ
ad mare nouiſſimuꝫ. Et ſic videmꝰ ꝙ oēs aq̄ dulces fluūt
et deſcendunt ad mare: et tamē cum ibi ſunt dulcedinē ſu-
am ꝑdunt et in amaritudinē cōuertunt̄. Sic vere oīa dul-
cia. id eſt oīs delicioſi ad mare mundane ꝓſperitatis an-
helāt et attendūt: ibi tamen dulcedinē conſolatiōis ꝑdunt
⁊ amaritudinē triſticie et timoris incurrunt. Conſtat eñ̄ ꝙ
letiores ſunt pauꝑes q̄ꝫ diuites. Quia ſicut dicit Seneca.
Quantū acceſſimꝰ ad ſucceſſuꝫ: tantū acceſſimꝰ ad metuꝫ
Ideo dicit̄ Ecc̄s. j. Omnia flumina intrāt mare. Eſt ergo
i mari huiꝰ mūdi fluxuoſitas ꝓſperitat̄. Etiā dico ꝙ ibi ē
ſabuloſitas cupiditatis. Fundꝰ eñ̄ ⁊ fundamētū maris ē
arena. Arena etiā eſt terminus et clauſura maris: ita ꝙ fi-
nes et terminos arene maris circūſtantis nō licet mare e-
gredi vel tranſire. In mari etiā eſt iequalitas fundi quod
ē maximuꝫ periculū quod dicitur ſirtes. In mari eñ̄ ſunt
cumuli arenaꝝ: ꝓpter maris impetū continue ſe mouentiū
⁊ bullientiū: vbi nauis veniēs cōtinuo obſorbetur. Et ideo
dicitur ſirtes: a ſir ꝙ eſt tractus: eo ꝙ naues trahat ad ſub
mergiū. In mari etiam cactuli balene incaute ad maris lit
tora ſe trahentes arreſtant̄ a cumulis arenarū: ita ꝙ mari
ri recedēte a piſcatoribus capiūtur: niſi forte mater eoꝝ ba
lena hauſto i ꝓfundo maris magno aquarū flumine: ⁊ ſu-
per cattulos ſuos euomito ipſos retrahat ab arena: ſicut
dicit Iorath in libro de natura piſciuꝫ. Reuera chariſſimi
arena ꝓprie diuitias ſignat huius mūdi: quia ſcꝫ iſte more
arene difficiliter cōgregant̄: et faciliter diſpergūtur: et fru-
ctu gratie et virtutis priuant̄. Quia ſicut dicitur Ecc̄s. v.
Qui amat diuitias: fructus non capiet ex eis. In tali ergo
arena: aque huius maris. id ē populi huius mūdi per aua
ritiam claudunt̄ et continētur. A tali etiā arena cattuli ba
lene id ē ipi deuoti xp̄i et filij ꝑ affectum imoderatū ligant̄
et arreſtantur: et piſcatorū infernaliū ꝑiculis exponuntur:
niſi forte a matre ipoꝛuꝫ deo ꝑ fluctus aque amare. id eſt ꝑ
imiſſionē tribulationū ſoluant̄ ⁊ liberentur. Conſtat eñ̄ ꝙ
boni viri q̄nqꝫ ad littus mundanoꝝ negociorū incaute ſe
exponūt: vbi dū inueniunt arenā diuitiaꝝ ibi ꝑ amoreꝫ ar
reſtant̄ et ſiſtunt: ⁊ ſequi matrē ſuam deuꝫ ſcꝫ ꝑ bona ope-
ra dimittūt ꝓpter quod neceſſe eſt ꝙ deꝰ mediāte fluctu tri
bulatiōis de iſta arena eos retrahat: et a ꝑiculo ſubtrahat
et educat. Sicut eñ̄ dicit̄ Prouer. viij. Deus poſuit are-
nam terminū mari: et legē poſuit aquis ne tranſirent fines
ſuos. Vñ̄ Hiere. v. Poſui arenā terminū mari. preceptum
ſempiternū quod nō p̄teribit. Et ſic patet quō mundus ſex
rationibꝰ poteſt mari comparari: ꝓpter quas debꝫ a nobis
merito declinari. Mare eñ̄ huius mūdi eſt valde ꝑiculo-
ſum. Ibi eñ̄ ſunt multa loca ꝑiculoſa ſcꝫ bitalaxus carna
litatis: caribdis pompoſitatis ⁊ mūdane glorie vanitatis
⁊ ſtilla abſorptiue voracitatis ⁊ cupiditatis: ſyrene cantā-
tes fraudulētie et falſitatis. Et ſic de alijs. Sꝫ vide expoſi
ta ſicut ſupra in diuerſis locis. Et bene ꝓpter hec dicebat il
le ſapiēs Ecci. xliij. Qui nauigant mare enarrant pericula
eius. Quia etiā ſm̄ apl'm. ij. Corinth. xj. Periculū in terra:
periculū in mari. Et maxime q2 timendū eſt ꝙ de mari hu-
ius mundi: veniat̄ ad mare inferni: et de ꝑiculi peccati. ve-
niatur ad periculū tormenti. Quia ſicut dicit̄ Michee. vij
Mali de ciuitate veniūt ad flumen: ⁊ ad mare de mari: et
ad montē de monte. Et ſic patet ꝙ ꝑ mare intelligit̄ mun-
di conditio fluctuoſa. Tercio dico ꝙ ꝑ mare intelligitur
morū ꝑfectio virtuoſa. Unde breuiter ꝑ mare intelligit̄ vl'
vir perfectus: vel penitētie: vel religiōis vel ecc'ie ſtatꝰ: vbi
ſcꝫ piſces. id eſt deuoti et actiui ꝯuerſant̄: et vnď volucres
id eſt contemplatiui originaliter ꝓcreant̄. Ex mari eñ̄ cre-
ati ſunt piſces et volucres. Quia ſicut dicit̄ in hymno. De
us ex aquis ortū genus partim remittit gurgiti. ꝑtim leuat
in aera. Ad denotandū ꝙ a mari penitentie: religionis: vel
eccleſie ſumūt originē duo genera ꝑſonarū bonaꝝ ſcꝫ vo-
lucres. id eſt viri contemplatiui: qui ſcꝫ ſurſum volāt ad ce
leſtia cōtemplāda. Piſces. id eſt actiui. qui ſcꝫ inferiꝰ rema
nent ad mūdi et ecc'ie negocia ꝑtractāda. Quia ſcꝫ ſicut di-

cit in ꝑs. In mundo ſunt volucres celi ⁊ piſces maris qui ꝑambulāt ſemitas maris. Et ideo ꝓprie de iſto mari poteſt exponi illud verbū Apoc.xv. Uidi tanꝗ mare vitreū mixtū igne. In quibus verbis oñditur ꝙ ſtatꝰ penitētie vl' religionis vel eccleſie vel etiā vir ꝑfectus quadruplici ratiōe poteſt dici mare. Mare eñ Cōtinet amaꝝ ſaporē. Ideo dicitur Mare id ē amarū. Recipit ſtellaꝝ ſplendorē. Idō dicitur Uitreū. Hoſpitat fluuij dulcorē. Idō dicit̄ Mixtū Expellit feciū horrorē. Ideo dicit̄ Igne. Sic vere ſtatus penitētie: vel religiōis vel eccleſie. Per contritionē amaricatur. Per diſcretionē illuminat̄. Per deuotionē dulcificatur. Per confeſſionē purificat̄. Primū probat maris amaritudo. Mare inquit. Secundū vitrea limpitudo. Uitreum inquit. Tercium dulcis aque mixtura. Mixtū inqt Quartum vero fortis ignis vſtura. Igne inquit. Dico ergo ꝙ iſtud mare amaricat̄ per contritionē. Ideo dicit̄ mare qꝺ idē eſt quod amaꝝ. Sapor eñ amarus naturaliter innatus eſt ipi mari: quo vtiqꝫ facit ꝑſentia ſolis continua: qui ſcꝫ ſuo calore facit ꝑtes ſubtiliores ipius aque ſurſum euaporare et cōuertit in nubes. Partes vero groſſiores q̄ euaporare non poſſunt ſolet in amaritudinē cōmutare. Et inde eſt ꝙ ꝓpter amaritudinē iſtiꝰ maris oīs aqua dulcis influēs eius alueū amaricatur. Exinde etiā ſal amariſſimū conficit̄ ⁊ ſolis influentia cōcreatur. Sic vere in mari eccie religionis vel penitētie ineſt amaritudo cōtritionis: que. ſ. aquas. id eſt deuotos populos iſtius maris facit amaros (quia ſicut dicit̄ Apoc.xvij. Aque multe: multi ppli) amaricat quoqꝫ et cōtriſtat. Omnes eñ aque dulces. i. oēs mūdi conſolatiōes que iſtis admiſcent̄: ſui reputatione amare fiunt: quia ſcꝫ apud nos ſalſū ē et amaꝝ quod alijs dulce et delectabile inuenit̄. Sicut eñ dicitur Prouer.xxvij. Aia ſatiata calcabit fauū: aia vero eſuriens amaꝝ pro dulci ſumet. Totū aūt iſtud facit continua ꝑſentia ſolis. id eſt cōſideratio cōtinue preſentie dei. Quia eñ boni ſemper habent ꝓ oculis ſolē iuſticie. Hinc eſt ꝙ inde timorē et amaram contritionē concipiūt: ⁊ dulcedinē aquarū dulciū ⁊ cōſolationē temporalium reijciūt: et ſic ſal ſpirituale. i. viri ꝑfecti aliorū cōditiui fiūt. Ita ꝙ eis dicit ſaluator Math.v Uos eſtis ſal terre. Iſtud ē igit̄ mare. i. amaꝝ. Ezechie. iij. Abij amarus in indignatiōe ſpiritus mei. In tali eñ mari habitauit xp̄s: ſicut dicit̄ Marci.vj. Qꝛ ieſus venit ad diſcipulos ambulans ſupra mare. In iſto etiam mari habitauerunt chriſti diſcipuli. Iohan.vj. Deſcenderunt diſcipuli ad mare. De petro etiā dicitur Iohan.xxj. Tunica ſuccinxit ſe et miſit ſe in mare. Unde nota ꝙ iſtud mare Eſt

Liberatio peccatoꝝ.
Habitatio ꝑfectoꝝ.
Serenatio animoꝝ.
Extirpatio vicioꝝ.
Occupatio viatoꝝ.

Eſt dico peccatoꝝ liberatio. Sapiētie.xiiij. Tranſeūtes mare ꝑ ratē liberati ſunt. Eſt etiā perfectorū habitatio: quia. ſ. xp̄s ⁊ diſcipuli: et ſancti in mare penitentie habitauerūt. Uñ Ezech.xxvij. Perfecti decoris ego ſū ⁊ in corde maris ſita. Itē eſt animoꝝ ſerenatio. Uñ Luce. viij. dicit̄. Qꝛ dño imꝑante ventis ⁊ mari: facta eſt tranqllitas magna. Itē eſt vicioꝝ extirpatio. Uñ peccata figurātur in egyptijs qui in mari rubro ꝑierunt: filij vero iſrael liberati fuerunt. Quia ſcꝫ boni in mari penitētie liberantur. Peccata vero ⁊ vicia extirpātur. ꝑs. Excuſſit pharaonē et virtutē eius in mari rubro. Filij autē iſrael ambulauerunt per ſiccū in medio maris. Itē eſt occupatio viatoꝝ. Unde Marci. j. dicit̄. Qꝛ xp̄us inuenit ſymonē et andreā fratrē eius mittētes rhetia in mare ⁊c. Dico ergo ꝙ mare eccleſie vel religionis vl' penitentie amaricat̄ ꝑ contritionē. Item iſtud mare illuminat̄ per diſcretionē. Uitreū inquit. Mare eñ habet vnum ꝓpriū et maximū lumen a quo illuminatur. et per cuius influentiā gubernat̄ videlicet lunā: qꝛ ſm ꝑhos ſicut ferrū ſequit̄ magnetē ⁊ adamentē: ita mare ſeq̄tur motū lune. Sic vere chariſſimi in mari penitētie nō ceſſant quotidie influere et illuminare ꝑ ſp̄uales reuelatiōes ipa ſuꝑceleſtia lumina ſcꝫ xp̄us: angeli: et ſancti: et ibi lumē gratie et ſapiētie diſtillare: et ſe huius maris habitatoribꝰ reuelare. Sicut etiā de xp̄o dicit̄ Ioh.xxj. Qꝛ ipſe manifeſtauit ſe iterꝝ ad mare tyberiadis. Quia ꝓcerto ſicut nauigātes ꝑ mare luce ſtelle marine ⁊ eius influētia dirigunt̄ ⁊ ad portū ducunt̄. Sic per mare penitētie nauigantes: luce diuine ſapiētie irradiātur: quod oñdit̄ cū dicitur. Mare vitreū eo ꝙ vitꝝ ſit lumen peruiū ⁊ lucis naturaliter receptiuū. Uñ Apoc.iiij. U. dit in circūitu ſedis tanꝗ mare vitreū ſimile criſtallo. Quia vere in circūitu ſedis xp̄i id eſt eccleſie inuenit̄ mare. i. penitētie amaritudo. vitreū. id ē ſapiētie limpitudo. criſtallū. i. conſtantie fortitudo. Et ſic igit̄ dico ꝙ mare penitētie vel etiā vir penitens illuminat̄ ꝑ diſcretionē. Itē dico ꝙ iſtud mare dulcificatur ꝑ deuotionē. Mixtū iquit. Sicut eñ videmus ſenſibiliter oēs aque dulces ⁊ maxime aque fontiū ⁊ fluuioꝝ fluūt et deſcendūt in mare: et cum mari etiā intrinſice imiſcent̄. Ad denotandū ꝙ illi q̄ mare penitētie inhabitāt: vel qui per amaritudinē contritionis et penitētie mare dicunt̄: maiori aquarum dulciū redundantia: et ampliori deuotiōis et ſpiritualis cōſolationis affluētia recreant̄. Scꝺm eñ ꝑs. Scꝺm multitudinē dolorū meoꝝ in corde meo: conſolatiōes tue letificauerunt animā meā. Ideo dicitur Tre.ij. Conſolabor te virgo filia ſyon: quia magna velut mare cōtritio tua. Mixtum ergo quia ſicut dicitur in ꝑs. Calix in manu dñi vini meri plenꝰ mixto. Iſtud ergo mare dulcificat̄ per deuotionē et conſolationē. Itē iſtud mare purificat̄ per confeſſionē ſeu etiā per correctionē. Igne inquit. Mare eñ ſolet oēs feces ⁊ imundicias expellere ⁊ mortuos ad litus euomere: nec ſolet in ſe aliquid imundicie continere. Sic vere chariſſimi ſtatꝰ penitentie vel etiā conſcientia viri perfecti oia mortua id eſt oia peccata mortalia: ⁊ omnes imunditi vicioꝝ eijcit et euomit ꝑ confeſſionē: et ſeipſam purificat per oim ſpiritualiū ſordiū abſterſionē ⁊ expulſionē. Apoc. xx. Mare dedit mortuos ſuos qui in eo erāt. Quod oſtendit̄ cum dicit̄. Mixtū igne. Ignis eñ purificat metalla: et rubiginē eoꝝ tollit et omnes feces conſumit: ſignificās correctionē ⁊ confeſſionem que habēt rubiginē peccatoꝝ expellere: et conſcientiam purificare et mundare. Uñ.ij. Paralip.iiij. In mari ſacerdotes lauabant̄. Et in ꝑs dicit̄. Igne me examinaſti ⁊ nō eſt inuēta in me iniquitas. In profundo eñ maris qñqꝫ generat̄ ignis: qui exterius exalat et flamat: ſicut circa ſiciliā in ipſo mari vident̄ qñqꝫ erumpere magne flame. Uñ narrat Seneca in libro de naturalibꝰ queſtionibꝰ ꝙ temporibꝰ ſidonij in egeo mari de ꝓfundis maris maximus ignis erupit: qui maxias rupes et lapides de ꝓfundo maris ad ſuꝑficiē adduxit: de quibꝰ vnam magnam inſulam fabricauit. Quod vtiqꝫ quotidie euenit ſpiritualiter. quādo in mari penitētie ignis feruentis cōfeſſionis: facit lapides. id eſt peccata de ꝓfundo cordis exire: et extra ſacerdotibus apparere. Exo.xiiij. Uiderūt egyptios mortuos circa littus maris Sic ergo patet quō ꝑ mare poteſt intelligi ſtatꝰ ꝑfectoꝝ: vel etiā vir ꝑfectꝰ. ſ. ꝓpter cōfeſſionē purificatiuā: ꝓpter deuotionē dulcificatiuā: ꝓpt̄ diſcretionē illuminatiuā: ꝓpter ꝯtritionē amaricatiuā. Intelligitur ergo ꝑ mare moꝝ ꝑfectio ꝟtuoſa. Quarto ꝑncipalit̄ dico ꝙ ꝑ mare itelligit̄ mortꝫ afflictio luctuoſa. Mare ei ē

Amariſſimū.
Capaciſſimū.
Periculoſiſſimū.

Per qꝺ vtiqꝫ triplex genꝰ mortis ꝑt notari vicꝫ Mors Naturalis: Criminalis Infernalis. Iſte eñ ſunt mortes amariſſime ad ſuſtinēdū. Capaciſſime ad cōtinendū. Sunt etiam ꝑiculoſiſſime ad trāſeundū. Sicut ei ſm Iſid. Mare ē hoſpitiū fluminū. quia. ſ. omnia flumia finaliter termināt ad mare. Sic vere mors eſt hoſpitiū et finalis hitatio oim in vita iſta fluctuātiū ⁊ viuentium. De morte eñ naturali patet ꝙ oia viuentia ab ea abſorbent̄. Eccs. j. Omnia flumina intrāt mare. De morte etiā peccati apparet: quia oia flumina. id eſt oēs delicioſe viuētes ad illud currūt et inuoluunt̄. Marci.v. Grex porcoꝝ precipitatus eſt in mari. De morte etiā inferni apparet: qꝛ oia flumina ⁊ omnes aq̄ dulces. i. oēs delicioſi et improbi peccatores ad iſtud mare finaliter applicent̄. Ione.ij. Proiceciſti me in ꝓfundū i corde maris. Et ſic generaliter ꝑ mare intelligit̄ mortis afflictio luctuoſa. Moꝝ ꝑfectio ꝟtuoſa. Mūdi cōditio fluctuoſa. Celi poſſeſſio copioſa. Et hec de mari ſufficiant. Uide ſupra de Luna: et in multis alijs ſimilibus. ⁊c.

Maria virgo.

Quoniā ſm ꝑhm excellentia ſenſatoꝝ corrūpit ſenſū ⁊ potentiam deſtruit excellentia obiectorum: hinc eſt ꝙ ad laudem tā excellētis obiecti. ſcꝫ virginis glorioſe: et ad ſui he

nedicti noīs, mariā mea debilis potētia manū apponere ꝑtimeſcit. Teſte eī ſapiēte Eccī. xv. Non ē ſpecioſa laus in oꝛe peccatoꝛis. Quia ꝓut dicit Seneca. Tam turpe ē laudari a turpibꝰ: ꝙ̄ ſi homo laudet̄ ob turpia. Verū quia iſta laudes peccatoꝝ hoīm nō abhoꝛret cū et ipā ꝓpter peccatoꝛes facta fuerit mater dei: hinc ē ꝙ audaciā laudādi virginē nūc aſſummo: dicēs ſibi humiliter verbū illud. Dignare me laudare te virgo ſacrata: da mihi virtutē contra hoſtes tuos. Ad laudē igr̄ marie intēdo aliqd dicē de ſui nois

Figuratione.
Deſignatiōe.
Expoſitione.

De figuratiōe ergo huiꝰ nois. Notandū eſt ꝙ nomē iſtud maria quinqꝫ litteris figurat̄: quarū figuratio quinqꝫ virtutes deſignat. M. eī que tres habet pedes ſignat ꝙ habuit fidem ſanctiſſime trinitatis. A. que eſt interiectio dolētis ſignat ꝙ hec habuit ꝙ̄diu vixit doloꝛē pene et aſperitatis. R. que eſt ramoſa ſicut arboꝛ ſignat ꝙ hec habuit more arboꝛū fructꝰ virtutis et ſanctitatis. J. que eſt minia littera ſignat ꝙ hec habuit modicitatē pauꝑtatis et humilitatis. A. que eſt prima litterarū ſignat ꝙ hec habuit charitatē q̄ eſt caput ⁊ ꝑncipiū totiꝰ bonitatis. Et iſta poſſunt dici de ſui nois figuratiōe. Vñ patet ꝙ ꝓprie dicta ē maria. Sꝫ ad hoc faciūt illa q̄ poſſunt dici de ſui nois deſignatione. In iſto eī nomine maria ſunt quinqꝫ littere: que ad quīqꝫ virginis conditiones referuntur. Eſt enim ibi

M		Melleā pietatē.
A		Aqueā puritatē.
R	ſignās ꝟgīs	Roſeā venuſtatē.
J		Igneā charitatē.
A		Aureā claritatē.

Quia ꝓculdubio chariſſimi beata ꝟgo Per pietatē fuit mellea. Per puritatem fuit aquea. Per honeſtatē fuit roſea. Per charitatem fuit ignea. Per claritatem fuit aurea. Bene ergo dictuꝫ eſt Luce. j. Nomē virginis maria. Explica ſi vis: quia tranſeo gr̄a breuitatis. Et hoc ſufficit de ſui nois deſignatiōe. Sꝫ adhuc dico ꝙ ad laudem faciūt que dicent̄ de ſui nois expoſitione. Maria eī interpꝛetat̄ ſtella maris illuminās ⁊ illuminata. Mare amarū ſeu dñā. Iſta eſt eī magne ſignificationis. Quia ꝓcerto ſicut oſtendit̄ Maria eſt Nomē eq̄tatis et iuſticie: quia dicit̄. Stella maris que ſcꝫ ſtās imobilis in medio celi dirigit nauigātes. Nomē claritatis ⁊ pꝛudētie: qꝛ dicit̄. Illuminās vel illuminatrix. Nomen honeſtatis vel decentie: quia dicit̄ Illumīata. Nomē fertilitatis ⁊ abūdantie: quia dicit̄. Mare. Nomen aſperitatis et penitētie: qꝛ dicitur. Amarū. Nomen auctoꝛitatis et excellētie: qꝛ dicit̄. Dñā. ſyro ſcꝫ ſermone. Longuꝫ ꝙ̄uis pulcruꝫ eſſet iſta ꝓſequi. Et ideo ad laudem virginis glorioſe adducamꝰ ſolūmodo iſtam ſalutationē angelicā in qua implicite vel explicite laudes beate vrginis continent̄: et nominando nomē ſuū dulciſſimū: dicamꝰ ei cuꝫ angelo illud Luce. j. Aue maria gratia plena dñs tecū. In quibus verbis deſcribit̄ beata virgo. Vt expiata culparum maculis. Ideo dicit̄: Aue. quaſi ſine ve. Et interp̄tat̄. Stella. Vt decoꝛata virtutū floſculis. Ideo dicit̄: Maria. Et interpꝛetatur. Illuminata. Vt irrigata donoꝛū riuulis. Ideo dicitur Gratia plena. Et interp̄tat̄. Mare. Vt honoꝛata gloꝛie titulis. Ideo dr̄. Dñs tecū. Et iterp̄tat̄ Dñā. Primū ꝓbat nitoꝛ puritatis. Aue. i. ſine ve. id ē ſine peccato. Secunduꝫ pꝛobat valoꝛ bonitatis: que notatur in noīe maria vt dictū eſt iā ſupꝛa. Terciū ꝓbat humoꝛ pietat̄. Gratia inquit plena. Quartū ꝓbat Rumoꝛ dignitatis. Quia dñs tecū. Dico ergo ꝑmo ꝙ hec fuit culparū maculis expiata. Quia lꝫ aliquos iſta nūqꝫ cōtraxit peccatū nec oꝛiginale nec actuale. Idō iterp̄tat̄: ſtella mar̄: qꝛ. ſ. ſtella hꝫ naturā puriſſimā

Nulli coꝛruptioni peruiā.
Nulli macule ꝑmixtam.
Nulli imūdicie depꝛauatā.

Et hoc oſtendit̄ cū dicitur Aue. quod poteſt dici ab a ꝙ eſt ſine: et ve: quaſi ſine ve peccati. Mundus eī ſubiacet triplici ve. id eſt triplici maledictiōi: ſicut dr̄ Apoc. viij. Ve ve. ve. hītātibꝰ ſup̄ traꝫ

Primū ve: ſignat pc̄tm̄ cogitatiōis.
Secundū peccatū locutiōis.
Terciū vero peccatū opationis.

Sed ꝓcerto iſto triplici ve: iſta libera et imunis fuit. Quia fuit aue. id ē ſine ve. Ve eī pꝛimū abījt ſicut dicit̄ Apoc. viij. Et ideo iſta compatur luci que nullā habet coꝛruptiōis imundiciā permixtā. Quia ſicut dicit̄ Sapiē. vij. Luci compata inuenit̄ pꝛioꝛ. Candoꝛ ei eſt lucis eterne et ſpeculuꝫ ſine macula. Bene ergo ſine macula: quia interp̄tat̄ vt dictū eſt ſtella maris. Iſta eī ſtat in celi medio immobilis: et cunctis ſtellis mouentibꝰ iſta ſolummodo non mouet̄. Et ideo ad iſtā reſpiciūt naute vt ad poꝛtū dirigāt̄. Iſta etiā ferrum tactū ab adamante attrahit: ita ꝙ ad partem ſuā ipm̄ inclinat et cōuertit. Sic vero virgo beata fuit ſtella imobilis per fidē. Quia in paſſione filij alijs ſtellis. id eſt alijs diſcipulis fluctuātibus et dubitātibꝰ. iſta imobilis columna fidei ſemꝑ ꝑmanſit. Et quia in illa die ſabbati illa fuit vnica colūna fidei xp̄iane hinc eſt ꝙ dies ſabbati ad eā applicat̄: ⁊ in honoꝛe ipius ieiunat̄. Vñ de illa ſua imobilitate: dicit̄ Joh. xx. Maria ſtabat ad monumentū. Itē iſta dicit̄ eſſe in medio celi: quia. ſ. iſta eſt inter deum et peccatoꝛes pijſſima mediatrix. In medio etiā eſt: quia ſicut mediū ſe habet equaliter ad extrema: ſic iſta ad bonos et ad malos mediocriter et equaliter ſe habet: oēs ad gratiaꝫ recipiendo: et oībus gratiam infundendo. Luce. xxij. Ego autem in medio veſtri ſum ſicut qui miniſtrat. Maria eī teſte Bern̄. in ſermone. Omnibꝰ oīa facta eſt. Et de eiꝰ plenitudine accipiūt vniuerſi. ſcꝫ. Captiuꝰ redēptioneꝫ. Eger curationē. Triſtis conſolationē. Peccatoꝛ veniam. Juſtꝰ gratiā. Angelus leticiam. Trinitas gloꝛiam. Filius carnis ſubſtantiā. Iſta eſt igit̄ in medio: quia ad oēs equaliter ſe habet. Iſta igitur ferrū id ē peccatoꝛes tactos ab adamāte gratia dei ſolet ad miſericoꝛdiā attrahere et nauigantes ꝑ mare huius mūdi ſolet: ſine periculo ad poꝛtū gloꝛie perducere: dum tñ ad ipam velint ꝑ pias oꝛatiōes attēdere et natare. Unde Bern̄. ſup̄ miſſus ē. Ne auertas oculos tuos a fulgoꝛe huius ſyderis: ſi nō vis obꝛui a ꝓcellis. Si igitur inſurgāt venti: voca mariā. Si vndis ſuperbie iactaris ſi ambitiōis: ſi detractiōis: vel emulatiōis fluctibꝰ eleuaris reſpice ſtellā voca mariā. Iſta igit̄ ſtella eſt pura: ſancta: ⁊ culparū malis expiata: quod oſtenſuꝫ eſt cū dictū eſt. Aue ⁊ hoc ē pꝛimū. Scd̄o dico ꝙ maria fuit titulis virtutum illuſtrata qd̄ oſtendit̄ cū dicit̄. Maria. Maria ei ex ſua ſignificatiōe: figuratiōe et interp̄tatione ſignat congeriē omniū virtutum: ⁊ maxime qꝛ interpꝛetat̄ illuminata: quia. ſ. iſta fuit illuīata cunctis lumibus ſeu ſplendoꝛibꝰ gratiarū Nam ſicut oīa luminaria fulgēt in celo: oēs coloꝛes apparent i yride: oēs herbe ⁊ lapides pꝛecioſi ꝓcreant̄ in terra Sic in maria fulgebāt oīa luminaria bonoꝝ documētoꝝ: oīs coloꝛes bonoꝛū exemploꝝ: oēs herbe et lapides p̄cioſi virtutū ⁊ meritoꝝ. Et bꝛeuiter bene dicit Hiero. Si inq̄t diligēter attēdas: nihil eſt virtutis aut ſplēdoꝛis: nihil gratie vel candoꝛis qd̄ non reſplendeat in maria. Ambꝛo. in libro de virginibꝰ dicit ſic. O quot inquit in vna virgīe ſunt virtutes. Ibi eī fuit vexillū fidei ſecretū: verecundia deuotionis obſequium: virgo intra domū: comes ad miniſteriū: mater ad exemplum. Iſta ergo eſt maria. qꝛ ſicut dicit̄ Luce. j. Nomē virginis maria. Sup̄ quo dicit Bern̄. in q̄dam ſermone. Si inquit criminū imanitate turbatꝰ: ſi conſciētie feditate confuſus: ſi hoꝛroꝛe iudicij ꝑterritꝰ. ſi baratro deſperatiōis abſoꝛptus: mariā cogita: mariā inuoca: nō recedat a coꝛde: non recedat ab oꝛe: ipam eī cogitās non erras: ipſam rogās non deſperas: ipam ſequēs non deuias. Ipſa tenēte non coꝛruis: ipa ꝓtegente nō metuis: ipa duce non fatigaris: ipa ꝓpicia peruenis ad poꝛtū ſalutis: ⁊ ſic in te ipo poteris experiri ꝙ̄ merito dictū ſit nomē virginis maria. i. maris ſtella. Iſta ergo fuit virtutū floſculis illuſtrata: qꝛ maria. Tercio dico ꝙ iſta fuit honoꝝ riuulis fecūdata. Quia plena gr̄a. Iſta ei fuit gratia plena. In aīe infuſiōe. Plenioꝛ in natiuitatis diffuſiōe. Pleniſſima in filij cōceptiōe. Et ideo maria interp̄tat̄ mare qd̄ inexhauſtibiliter abūdat in aqua. Quia ſcꝫ iſta ē ſicut vnum mare pleniſſimū in q̄ deus poſuit oīm plenitudinē gratiarū: vt ꝑ iſtā ad alios tranſfundātur. Sicut ei a mari exeūt oꝛiginaliter oīa flumia. ſicut dicit̄ Eccl̄s. j. Sic oīs gratie ⁊ virtutes oꝛiginaliter veniūt de maria. Gratia ergo plena. Unde Hiero. in ſermone de Aſſumptione dicit. Decebat inquit mariā gratia plenā eſſe: q̄ celis gloꝛiā: terris deū: pacemqꝫ hoībus refudit: fidē gentibꝰ: finē vicijs: vite oꝛdinē moꝛibꝰ diſciplinā. Et bꝛeuiter ſicut videmꝰ ꝙ fons qñqꝫ eſt ita plenus aqua ꝙ neceſſe eſt ꝙ ꝑ diuerſos riuulos exteriꝰ tranſfundat̄. Sic vere beata virgo eſt ⁊ fuit aquis gratiaꝝ tota

liter iſta plena: ꝙ ꝑ riuos ſue dulciſſime pietatis continue transfundit ad deuotos. Iſta eñ eſt ille fons q̄ aſcēdebat de terra: irrigās vniuerſam ſuꝑficiē terre: ſicut dicit̄ Gen. ij. Nam vt dicit Hiero. Ceteris ꝑ partes marie autē ſimul tota ſe infundit grē plenitudo. In xp̄o eñ fuit gratia tanq̄ in homie perſonaliter diffinito. In maria tanq̄ in templo ſingulariter conſecrato. In chriſto tanq̄ in fonte influente In maria tanq̄ in riuulo transfundente. Quid plura charissimi: proculdubio videtur ꝙ ratione ſue plenitudinis gratiarum iſta poteſt omnibus rebus nobilibus comparari. Et inde eſt ꝙ iſta in ſcriptura comparatur

Lune que eſt mater roris.
Rori que eſt mater floris.
Flori que eſt mater fructus.
Item iſta eſt ſicut
Thalamꝰ ſecreti pudoris.
Calamꝰ fragrātis odoris.
Balſamꝰ p̄cioſi liquoris.
Origamꝰ virtuoſi valoris.
Iſta eſt enim ſicut
Clibanꝰ ardēs ꝑ charitatē.
Libanꝰ cādēs ꝑ caſtitatē.
Riuulꝰ fluēs per pietatē.
Angulꝰ manēs ꝑ firmitatē.

Et breuiter chariſſimi tāta ē in virgine gratie plenitudo ꝙ res naturales nō ſuppetūt quibꝰ debeat cōparari. Bene ergo dicit̄. Gratia plena. Et iō Bern̄. in ſermone. Per te inquit beata virgo celū impletū eſt: infernus euacuatꝰ: celi ruina reparata: captiuis miſeris vita data. Patꝫ ergo ꝙ iſta fuit donorū riuulis fecūdata vel irrigata. gratia inquit plena. Quarto dico ꝙ iſta fuit honoꝝ titulis decorata: quod oſtēdit̄ cū dicit̄. Dn̄s tecum. Inter ceteros eñ honores quos pōt habere pauper homo p̄cipuꝰ eſt ꝙ dn̄s ſuus ſecū cohabitare: conuiuare: ⁊ cōuerſari dignet̄: ſic quia dn̄s et creator virginis beate cuꝫ ip̄a cohabitauit ꝑ carnis i ip̄a aſſumptiōeꝫ: ꝑ grē plenā iſuſionē: ꝑ eternā in ꝑadiſo māſionē ⁊ conuerſationē. (Sicut ip̄a dicit Eccl. xxiiij. Qui creauit me: requieuit in tabernaculo meo) bene igit̄ dico ꝙ dici potuit honorata. Dn̄s inquit tecū. Et ideo maria iterpretatur dn̄a. Quia. ſ. ex eo ꝙ iſta fuit ſponſa regis xp̄i: facta eſt angeloꝝ dn̄a et magiſtra et totiꝰ celi imꝑatrix et regina. Vn̄ etiā de ea canitur. Regina celi letare ⁊c. Et iō cū ip̄a dr̄ dn̄s fuiſſe: ſicut dicit Aug. in ſermone de natiuitate virgis. Dominꝰ inquit tecum in

Ventre.
Corde.
Vtero.
Auxilio.

Notandū ergo ꝙ deus fuit cū virgine in ipſius cōceptiōe ꝑ totius carnalis fomitis abſterſionē. In ipſius natiuitate ꝑ ſue gratie plenariā infuſionē. In ipſius purificatione ꝑ ſue perſone in templo preſentatiōeꝫ. In ipſiꝰ annūciatione ꝑ noſtre humanitatis in ip̄a aſſumptionē. In ipſiꝰ virginis aſſumptiōe ꝑ eterne glorie beatificationē. Et ſic patet Virginis dignitas glorioſa: quia dn̄s tecuꝫ. Virginis bonitas virtuoſa: q2 gratia plena. Virginis claritas luminoſa. quia maria. Virginis puritas gratioſa: q2 dictū eſt Aue. Vide ſi vis in ſermone. Que eſt iſta vbi multa de laudibus virginis glorioſe iuenies. vide etiā ſupra de Aduentu: vbi de virginitate virginis et filij ꝯceptione poteris inuenire. Sed ſi vis adhuc nota ꝙ beata virgo ſumme eſt laudabilis propter tria: videlicet quia fuit Mūdiſſima xp̄m concipiēdo. fuit Piiſſima nobis cōpatiēdo. fuit Fortiſſima hoſti ꝯtrariādo. Primū fecit virginitas imaculabilis. Sed ſcd̄m benignitas inexhauſtibilis. Sed terciū auctoritas inſuꝑabilis. Dico igitur ꝙ iſta eſt ſumme collaudanda quia fuit

Mūdiſſima in cōceptu.
Piiſſima in affectu.
Fortiſſima in effectu.

Dico ergo ꝙ iſta habet virginitatē imaculabilem: quia ſcꝫ iſta fuit virgo ante ꝑtū ⁊ in ꝑtu: ⁊ poſt partū. Circa quod nota ꝙ ipſius virginitas debꝫ ꝓbari. Proprietatibꝰ creaturaꝝ. Enigmatibꝰ figurarum. Fictionibꝰ poetarū. Vaticinijs ꝓphetarum. Dico ergo ꝙ virginitas beate virginis ꝓbat̄ ꝓprietatibꝰ creaturarum. Aues eñ ſine carnali coitu cōcipiunt. Hiena ſine mare dicit̄ cōcipere. Vultures etiā ſine coitu dicūt̄ generari ⁊ prouenire q̄ quidē ſigna et exēpla ſunt cōceptus virginis glorioſe. Iſta enim ſine virili ſemine cōcepit chriſtum: ⁊ in cōceptu et in partu perpetua virgo manſit. Quod vtiq̄ ſecūdo probatur enigmatibus figurarū. Maria eñ figurat̄ in

Vellere gedeonis.
Rubo viſionis.
Throno eburneo ſalomōis.
Paruo monte danielis.
Porta clauſa ezechielis.

Dico ꝙ iſta fuit vellꝰ gedeōis q2 ſicut dr̄ Iudicū. vj. Iſtud vellꝰ tota terra ſicca manente ſolū ſine pluuia rorē habuit. Rubꝰ etiā ardere videbat̄ et tamē cōbuſtionē non ſuſtinuit: ſicut dicit̄ Exo. iij. Thronus etiā ſalomonis de ebore puro ⁊ candido cōſtructꝰ fuit ſicut dicit̄. iij. Reg. x. De mōte etiā daniel lapis ſine manibꝰ fuit abſciſus. Dan̄. ij. In porta etiā ezechielis nullus p̄ter dn̄m fuit ingreſſus. Ezech. xliiij. Sic ergo ꝓculdubio beata virgo ſine pluuia carnalis voluptatis fuit rorida ꝑ īpregnationē. Sine cōbuſtione ⁊ ſine leſione ſue integritatꝭ fuit ignita ꝑ ſp̄uſſancti in ſuo cōceptu operationē. Vterus etiā eius q̄ per caſtam virginitateꝫ fuit candidꝰ et eburneꝰ ſolomoni. i. xp̄o factus ē thronꝰ per ſuā benedictā incarnationē. Siue etiā ſine manibꝰ humane operatiōis lapis angularis xp̄s de monte ſui p̄gnantis vteri fuit abſciſus per ſue natiuitatis ꝓgreſſionē. Et ſic ip̄e vterus ſuus factus ē porta clauſa ſoli dn̄o apta et peruia per ſue ſancte virginitatis perpetuā ꝯſeruationē ⁊ ꝯſecrationē. Et ſic patet marie virginitas in enigmatibꝰ figuraꝝ. Itē ꝓbatur ſua virginitas fictiōibus poetarū. Teſte ei Ouidio dea palladis ſemꝑ fingit̄ virgo fuiſſe: et tn̄ fingit̄ quendā filiū ſine virili ſemine ꝯcepiſſe: ip̄mq̄ filiū quia duplicis erat nature hoīs ſcꝫ et ſerpētis: dicit̄ in quodā ſcrinio ſecretiſſimo incluſiſſe Iſta dea chariſſimi ſignat beataꝫ virginē: quia ſcꝫ ꝓcerto iſta ſine virili ſemine virgo filiuꝫ gemine ſubſtātie. ſ. xp̄m q̄ deus erat et hō genuit et cōcepit: ip̄mq̄ in ciſta humanitatꝭ noſtre incluſit mirabiliter ⁊ abſcondit. Eſa. xlv. Vere tu es deus abſconditꝰ. Itē ꝓbatur ſua virginitas vaticinijs ꝓphetaꝝ. Vnde Eſa. vij. dicit̄. Ecce virgo cōcipiet et pariet filiū: et vocabit̄ nomē eius emanuel. Iſtum eñ virgo cōcepit: q̄ q̄dem emanuel. id eſt nobiſcū deus dictus fuit inq̄ꝫtum deus et homo hic vna cum hoībus habitauit. Patet ergo ꝙ beata virgo habuit virginitatem immaculabilem.

Deinde dico ꝙ iſta habuit benignitateꝫ ineſtimabilem. Tanta eñ pietas ⁊ benignitas ē virginis: ꝙ ip̄a regina miſericordie nuncupat̄. Iſta eñ eſt ſicut adamas lapis q̄ ferri eſt attractiuꝰ ⁊ eſt lapis hoīm recōciliatiuꝰ. Iſta eñ ē lapis guttaꝝ aque cōtinue emiſſiuus et diſtillatiuꝰ. Iſta eſt eñ ſicut ſaphirus qui ē lapis carceꝝ aperitiuꝰ et vinculoꝝ etiā cōfractiuus. Quia ꝓcerto beata virgo ꝑ ſuā ſummaꝫ clemētiā eſt ferri. id ē peccatorū ad veniā attractiua: et deo recōciliatiua. Eſt aquarū. id eſt gratiarū et beneficiorū continue diffuſiua. Eſt etiā carceris iferni ſepiſſime aperitiua: et vinculorū dyaboli. ſcꝫ peccatorū ſuis interceſſionibꝰ cōfractiua. Iſta eñ ligatos peccatores de poteſtate dyaboli eripit: et oībus in tribulatiōibus poſitis ſubuenit ⁊ ſuccurrit. De hoc Bern̄. in quodam ſermone. Tue inquit miſericordie beata virgo longitudo durabit vſq̄ ad iudiciū: latitudo replet orbē terrarū: ſublimitas reſtaurat paradiſum ꝓfunditas euacuat infernū. Habet igitur beata virgo benignitatē ineſtimabilē. Deniq̄ dico ꝙ iſta habet auctoritatē inſuꝑabilē. Iſta eñ habet poteſtatē in celo et in terra: in mari et in oībus abyſſis. Iſta eñ eſt ſicut lapis qui dicitur alectotricem: cuiꝰ preſentia terret leonē. Iſta ē ſicut arbor q̄ dicit̄ cedrus: que ratiōe altitudinis regina arborū dicit̄ cuiꝰ fragrātia fugat ſerpētes. Iſta eſt ſicut ebur quod pannū lineū poſitū ſuper prunas ꝯburi ꝓhibet ſed prunā extinguit. Iſta ē ſicut arbor fraxinꝰ ſub cuius vmbra demones venire neſciūt neq̄ poſſunt. Iſta ē ſicut ſaphirus in cuius medio generat̄ carbunculꝰ xp̄us ſemꝑ ſplendēs ⁊ noctē illuminās. Iſta ē ſicut aīal pulcerrimū ⁊ amicabile q̄d dicit̄ panthera: cuiꝰ vox ⁊ eloquētia conturbat dracones. Et ꝓculdubio chariſſimi per iſtā fugant̄ et terrētur et ſuperant̄ inimici noſtri demones: q̄uis ip̄i ſint leones ꝑ ſeuiciā et crudelitatē. Serpētes per maliciā ⁊ fallacitatē. Dracones ꝑ inuidiā et malignitatē. Et breuiter chariſſimi nullus hoſtis infernalis poteſt ledere quē beata virgo voluerit iuuare. Et ideo. Sub tuū p̄ſidiū ꝯfugimus ſctā dei genitrix: nr̄as ergo dep̄. ne deſpi. ſed a cunctis periculis libera nos virgo beata. Bern̄. eñ dicit. Ille inquit ſolꝰ taceat miſericordiā tuā beata virgo q̄ te fideliter inuocatam ſibi aſſerit defuiſſe. Et q̄d mirū ſi aduocata adeſt q̄ etiā preſto eſt nō vocata? Sic igit̄ ptꝫ ꝙ beata virgo hꝫ poteſtatē inſuꝑabilē: hꝫ benignitatē ineſtimabilē et inexhauſtibilē: habꝫ puritatē imaculabilem. Et hec q̄ꝫtū ad indignitatē mee pauperrime facultatis: ⁊ q̄ꝫtū ad pollutionē labioꝝ meorum q̄

non ſunt digna apiri vt recta p̄dicent̄:quoniaꝫ vir pollutꝰ labiis ego ſum:ita ꝙ diſerte neſcio loqui:q2 puer ego ſum ſed nō purꝰ aer:de maria ſufficiāt q̄ ſunt dicta. Hoc ſolū hic ſupaddere dignū duxi:cuiꝰ formā ſemel in q̄daꝫ libro ſcripta inueni de ſalutatiōe virgīs marie i p̄ncipio ſermonū:q̄ d2. Aue maria ⁊c̄. In terra chariſſimi ē ad h̄ ꝙ aliq̄s hēat grāꝫ nobiliū puellaꝝ q̄ꝫ ſummope ſuffragāt̄: vicꝫ

Curialis ſalutatio.
Sue pulcritudis ꝯmēdatio.
Sui amici noiatio.
Sue fame recitatio.
Sui generis magnificatio.

Sic ꝓculdubio chariſſimi: q2 gratiā beate virginis neceſſe habemꝰ acquirere in p̄ſenti. Hinc eſt ꝙ debemus ipſam ſalutare dicentes. Aue maria. Cōmēdare:dicētes gratia plena. Amicū ſuū.ſcꝫ dei filiū noiare:dicētes. Dn̄s tecum. Famā ipſius recitare:dicētes. Benedicta tu in mulieribꝰ. Genus ipſius magnificare:dicētes. Et benedictus fructus ⁊c̄. Dicamꝰ ergo ꝓ gratia impetrāda ſalutādo virginē glorioſam. Aue maria gratia plena dn̄s tecuꝫ ⁊c̄. Vel alio modo dic ꝙ inter ceters q̄ ſunt puellis virginibꝰ magis grata ſolēt eſſe flores: et potiſſime flores roſarū et etiā liliorū que virginibꝰ ꝓprie adaptant̄. Et ideo ꝓ impetranda gratia beate virgini acquiramꝰ florē illū quē ſibi attulit gabriel angelꝰ de viriridario padiſi. Aue maria ⁊c̄. In iſto flore lilij ſt̄ ſex folia h̄ꝫ ſex folia lilij materialis: ⁊ h̄ꝫ ſex ꝓprietates eiuſdē. Flos em̄ lilij

Pollet candore.
Caret ſapore:
Abūdat humore.
Claret regio honore.
Fragrat odore:
Precellit valore.

Quia ſcꝫ liliū eſt ſignū regis frācie ⁊ eos qui portāt liliū demōſtrat eſſe vel de familia:vel de genere regis Sic ꝓcerto beata virgo pollet cādore p purā ꝯtinentiā. Ideo dicit̄ Aue.i.ſine ve. Caret ſapore per penitētiā. Ideo dicit̄: Maria.i.amara. Abūdat humore per clemētiā. Idō d2 grā plena. Claret regio honore p excellētiā. Idō dicit̄. Dn̄s tecū. Fragrat odore p fame redolētiā. Ideo dicit̄. Bn̄dicta tu ⁊c̄. Precellit valore p eminētiam. Idō d2. Bn̄dictꝰ fru. ⁊c̄. Offeramꝰ igr̄ v̉gini glīoſe lilium

Caſtitatis.
Amare penalitatꝪ.
Dignitatis.
Famoſitatis.
Vtilitatis.

Et dicamꝰ ꝓ gratia īpetranda. Aue maria ⁊c̄. Vl̄ alio modo potes notare ꝙ inter illa q̄ magis placēt regibꝰ et reginis ſunt lapides p̄cioſi. Et idō ꝓ gratia regie virginū īpetrāda:offeramꝰ coronā illā aureā ornatā oī lapide p̄cioſo:quā angelus Gabriel de throno attulit padiſi.ſ. Aue maria. In iſta em̄ corona ſunt ſex lapides p̄cioſi.i.ſex ſpeciales virtutes q̄ beate virgini applicant̄ ⁊c̄. Applica et dic ꝙ iſta habuit carnis puritatē. Aue.i.ſine ve. Mentis claritatē. Maria id ē illuminata. Morū vbertateꝫ. Gratia plena. Firmam charitatē. Dn̄s tecum. Fame celebritatē. Benedicta tu in mulieribꝰ. Operum bonitatē. Et benedictꝰ fructꝰ ventris tui. Applica ſex p̄dictas virtutes ſex lapidibꝰ p̄cioſis ſicut volueris:quia omitto cauſa breuitatis ⁊c̄.

Maritus. Cum maritus ſit nomē Reuerentie Diligentie. Amicitie:quia ſcꝫ maritꝰ

Ab vxore debet契 revereri.
Statū domꝰ debet intueri.
Sponſe ſue fidelis haberi.

Poſſum dicere ꝙ triplex inuenit̄ maritꝰ: vicꝫ Anime eccie:ſponſe. Maritus aie eſt xp̄us ſaluator. Maritꝰ eccleſie ē preſul ⁊ paſtor. Maritus ſpōſe eſt cōiunx et tutor. Quilibet em̄ iſtoꝝ maritorū vxorē ſibi cōmiſſam debet diligere. Debet corrigere ⁊ dirigere. Primo ḡ d̉ xp̄o dico ꝙ ē maritꝰ aie ſpiritalis: ⁊ ip̄aꝫ per fidē in baptiſmo deſpōſat. Iuxta illud Oſee.ij. Spōſabo te mihi in fide. Conſtat em̄ ꝙ ip̄e iſtam ꝯiugē ſuaꝫ diligit:dirigit ⁊ corrigit. Conſtat etiam ꝙ ſicut maritꝰ tanto zelo diligit vxorē ꝙ nullum alium p̄ter ſe vult ei copulari: quinimo ſi alienoꝝ colloq̄a obſcura et cōſortia videt eam admittere:ſtatim zelotipꝰ efficit̄ ⁊ in ip̄am ſeuire ⁊ animaduertere cōprobat̄. Sic deus tāto zelo diligit animā chriſtianā ꝙ ſibi ſoli vult eā copulari: ⁊ ſe ip̄i ſolūmodo copulare p gratiā ⁊ per fidē. Gen̄.xxix. Nūc quoqꝫ copulabitur mihi maritꝰ meus. Et ideo ſi videret ꝙ cuꝫ lenonibꝰ.ſ.cū mūdo:carne:et demonibus p vicia ⁊ errores habeat familiaritatē ⁊ colloquia:ip̄oꝝ ſcꝫ ſuggeſtiones admittendo et audiēdo ſolet triſtis et deſolatꝰ eſſe (Iuxta illd̉.j.Mach.j. Omnis maritꝰ ſumpſit lamentū) Et in ip̄am atrociter vindicare. Exemplo Sampſonis. De quo dicit̄ Iudicum xiiij. ⁊ xv. Q2 vxor eius ſumpſerat aliū maritū:et ideo ip̄ſam repudiauit ⁊ in philiſteos vindicauit. Deꝰ em̄ animam que ip̄am dimittit:et maritū ſibi aliū querit: virūqꝫ ſuū legitimū xp̄m reſpuit:contēnit ⁊ mūdo carni vel demoni ſe cōiungit ſolet repudiare:et de ip̄o decetero nō curare:ſed ip̄am cum ſuis amatoribꝰ deſtruere ⁊ delere. Sicut de vaſti depoſita ꝓ eo ꝙ regē virum et maritū ſuū cōtempſerat dicit̄ Heſter.j. Q2 hoc exēplo oēs cōiuges paruipēdēt imperia maritoruꝫ. Ideo depoſuit eam Aſſuerus ſicut dicit̄ ibideꝫ: ⁊ Heſter ſubſtituit loco eiꝰ. Aduerte tn̄ ꝙ vxor iſta ſcꝫ aīa ꝓbatur ⁊ examinat̄ vtrū.ſ. maritū ſuū cōtempſerit ſibiqꝫ fuerit infidelis:ſicut ꝓbatur cōiunx ſuſpecta p aq̄s malediction̄is:ſicut ponit̄ Nume.vj. Sed de hoc vide alibi vbi poſita eſt figura. Chriſtus ergo ē maritꝰ aie ſpūalis: qui ſcꝫ ꝓ ip̄a tuēda et ſaluanda ſe oppoſuit: ⁊ morti etiaꝫ et cruci expoſuit. Iuxta illud Ruth.j. Mortuus ē helimelech maritꝰ noemi. Et ideo iſte non ē ab ea cōtemnēdus ſ3 fideliter dilihēdus. Vn̄ de Thobia ⁊ ſara dicit̄ Thobie.x. Q2 ip̄i monuerūt filiā ſuam honorare ſocrū: diligere maritū:regere familiā:gubernare domū:et ſeip̄am irrep̄henſibilē exhibere. Secūdo dico ꝙ p̄latus eſt maritꝰ eccleſie ſpūalis. Prelatus em̄ eſt eccleſie ſibi cōmiſſe ſpiritalis maritus et ſponſus:eius.ſ.tuitiōi et regimini ſpiritualiter deputatꝰ. Hanc em̄ zelo magno diligere:ſapiēter debet dirigere atqꝫ regere:et ſeueriter corrigere et reducere. Quod ſcꝫ ē cōtra multos maritos malos:qui eccias et vxores ſuas nō diligūt:nec coꝝ regiminibus et repationibus intendūt:ſed alienas vxores appetūt:et alienas eccleſias et p̄laturas ambiūt et depoſcunt. Similes thauris et equis q̄ vxore vna nō contēti ſunt:ſed cū multis ⁊ pluribus cōcumbere querūt:et mugiēdo de vna ad aliā ſe diffundūt:ita ꝙ ſecūda eccia pōt dicere p̄me illd̉ qd̉ dixit lya rachel Gen̄.xxx. Que ſcꝫ erat pulcra ⁊ idō maritꝰ dimiſſa lya vxore antiquiore et lippa:ip̄i quaſi totaliter adherebat. Nunquid parū tibi videt̄ ſi maritū meū p̄ripueris mihi ⁊c̄. Quia reuera tales mariti primā vxorē non diligūt:ſ3 iuniores ⁊ pinguiores cōtinue querūt:et nunq̄ꝫ in aliqua pedē figūt. Cū tn̄ dicat apl̄s. Q2 ep̄m oportet eſſe vniꝰ vxoris virū:et circa vnā accleſiaꝫ occupari:vt ſic dicat illud Gen̄.xxx. Mecū erit maritus meꝰ. Eſt igit̄ prelatus maritꝰ eccleſie ſpiritualis. Tercio dico ꝙ vir ſiue ſpōſus ē maritꝰ ſponſe ſue corpalis. ⁊ ſic de marito materiali ⁊ corpali dicā ꝙ iſte debet vxorē diligere:dirigere ⁊ corrigē:et ab ip̄a diligi:metui et revereri. S3 de iſtis nihil ad p̄ſens. Vide vbi Coniugiū:q2 pauce ſunt h̄ auctoritates. Et vide in alijs titulis ꝑtinētibꝰ ad iſtam materiā ſicut eſt Adulteriū. Fornicatio. Vxor. Femina. Coniunx. Vir. Sponſous et ſimilia.

Marmor. Nota ꝙ marmor eſt lapis duriſſimꝰ qn̄qꝫ albꝰ:quādoqꝫ niger: qn̄qꝫ variꝰ Et poteſt ſignificare illos q̄ p patientiā ſunt durati:et i bono p conſtantiā ſtabiliter roborati:et ad edificiū eccie tam militātis q̄ꝫ triūphātis finaliter deputati. Sicut de Salomone dicit̄.ij. Paral.iij. Q2 ip̄e ſtrauit pauimētū templi p̄cioſiſſimo marmore decore multo. Vn̄ de illis qui ſuſtinēt ecciam dicit̄ Cant.v. Q2 crura eiꝰ colūne marmoree. Vel etiā in malo pōt ſignificare illos q̄ per crudelitatē ſunt duri ⁊ p obſtinatiōis maliciā ad omne viciū indurati:ſicut in fabulis dicit̄ ꝙ niobe fuit cōuerſa in marmor duriſſimum et nigerrimū ⁊c̄. Tranſeo:q2 pauciſſime ſunt auctoritates

Martha. Que interp̄tat̄ ꝓuocās ſeu irritans: ſeu dn̄ans:fuit dn̄i hoſpita:q̄ ſcꝫ Xp̄m ſuſcipiēdo fuit largula. Fratri cōpatiēdo fuit emula. Fidē obediēdo fuit credula. Dn̄o ſeruiēdo fuit ſedula. Sororē arguēdo fuit q̄rula. Sicut hec oīa patēt. Ioh.xj. Quia ſcꝫ iſta ad reſuſcitationē lazari fratris ſui dn̄m ꝓuocauit. Sororē ſuā aliqualiter irritauit. Et in celis dn̄m impetrauit. Vide euāgeliū vbi ſupra: ⁊ diuide ⁊ diſtingue; ⁊ cōmenda beatā marthā de Largitate. Charitate. Credulitate. Sedulitate. et Seueritate. Tranſeo:q2 pauce ſunt auctoritates

Martyrium. Q2uis exēpla ⁊ figure poſſent in natura ⁊ in ſcriptura plurime inueniri:q2 tn̄ nomē martyris rarū eſt in ſcriptura: ita ꝙ de martyribꝰ nec themata nec auctoritates vocales inueniūtur. Hinc ē ꝙ de martyribꝰ pauca dico. Nota ergo

ꝙ ſancti martyres ſunt honorandi ⁊ exorandi: quia fuerũt ꝓ xp̃o lapidati: et ꝓ ipſo pſtiterunt: quia fidem fundauerũt: penas ſuſtulerũt mundũ contẽpſerunt celũ elegerũt chriſtum dilexerũt: tyrãnos vicerũt: gloriã meruerũt. Proſeq̃re ſi vis et vide in moralitatibus in tabula de martyre: vbi ſatis inuenies in manipulo florũ in titulo ſuo. Et vide infra de tribulatiõe. Et .j. de ſctis: vbi deo ꝓpicio mlta ponã.

Maſſa. Cũ maſſa nihil aliud ſit q̃ aliquarũ rerum cõgeries inuicẽ collecta ſeu cõiuncta inuicem vel cõpacta ⁊ ad inde aliquid faciendũ ꝑ modũ materie ordinata: multa poſſent dici: ſ transeo. Maſſas eñ caricaꝝ dauid plãtauit .j. Reg. xxv. Regẽ in deſerto pauit .ij. Reg. xvj. Ezechiã curauit .iiij. Reg. xx. et Eſa. xxxviij. maſſa etiã picis et ſtupe dracone occidit ⁊ ſtrangulauit. ſicut dicit̃ Dañ. xiiij. Et ſic ꝑ maſſam intelligit̃ congeries virtutũ: meritoꝝ vel etiã bonorũ hoim vel iuſtorũ. Maſſa inſuper impietatẽ in amphora ꝯcluſit. Zach. v. Et modicũ fermentũ totã maſſam corrũpit .j. Coꝝ. v. Et ex eadẽ maſſa figulus vas in honorẽ et vas in cõtumeliã facit. Rom. ix. Et ſic ꝑ maſſam intelligit̃ male cõſuetudinis põdus qḋ in corde claudit impietatẽ ne exeat: vel malorũ hoim cõgeries ſeu cumulꝰ quẽ modicũ fermentũ malicie ſeu male doctrine faciliter corrũpit vt feteat velˡ animaꝝ a deo creatarum origo ſeu titulꝰ quẽ ordinet dei predeſtinatio vt ad vitã vel ad mortẽ veniat ſeu tranſeat. Sufficit q2 modicũ eſt de auctoritatibus ⁊c̃.

Maſculus. Nota ꝙ maſculꝰ cum ſit nomẽ ſexus ꝑfectiõis .i. ſexus virilis: vt cõiter ſignat in bono. Et ideo ſicut maſculꝰ vt cõiter reſpectu ſexus feminei ẽ cõditionis nobilioris. cõplexionis calidioris: ꝑfectiõis potẽtioris. Sic vere cũ in mũdo inueniã q̃ſi duplicationẽ ſexũ: bonorũ .ſ. maſculos et feminas: hoc eſt dictu: bonos et malos clericos et laicos prelatos et ſubditos: ſic etiã iſtud certũ eſt ꝙ maſculi .i. boni et ꝑfecti viri ⁊ maxime boni eccleſiaſtici vel prelati ſunt nobiliores in dignitate ſunt calidiores in charitate ſunt potẽtiores in conſtantia et firmitate. Iſtud eñ cõſtat ꝙ maſculi .i. viri ꝑfecti eccleſiaſtici et prelati ſunt digniores ad imperãdũ: ſunt fortiores ad operandũ ſunt feruentiores ad diligendũ. Et ideo antiquitus in lege nullũ animal deo offerebat̃ niſi maſculũ. Maſculina eñ et maxime p̃mogenita deo offerebãtur et ſibi etiã dedicabant̃. ſicut dicit̃ Exo. xiij. Omne maſculinũ ſexus cõſecrabis dño. Ad denotandum ꝙ ſoli viri maſculi ⁊ virtuoſi ⁊ ꝑfecti deo ſunt cõgrui et accepti et digni deo offerri. et eius vſibꝰ deputari. De agno eñ paſchali dicebatur ꝙ debebat eſſe agnꝰ ſine macula. maſculꝰ anniculꝰ. q2 ſcꝫ ꝑfecti viri et maxime eccleſiaſtici vel p̃lati debent eſſe agni ꝑ benignitatẽ. maſculi ꝑ ſtrenuitatẽ ſine macula ꝑ innocẽtie puritatẽ. Notemꝰ ergo ꝙ iſti maſculi videlicet p̃lati reſpectu ſubditorũ. Clerici reſpectu laicoruꝫ. Perfecti reſpectu iniquoꝝ debẽt eſſe vel ſunt ſuꝑ iſtos digniores ad imperandũ. fortiores ad operãdũ. aptiores ad generandũ. Primo ergo dico ꝙ tales habent virtutem ſagaciter imꝑandi q2 ſicut maſculi naturaliter dñantur femellis: ſicut etiã deus maledicens eue dixit ſibi: ſub viri poteſtate eris. Geñ. iij. ſic vere tales ꝑfecti viri debent ⁊ in p̃lation e et in iuriſdictiõe aliis p̃eminere et poteſtatẽ ſuper alios obtinere. Teſte ei Berñ. Ancillã dñari: et dñam ancillari magna abuſio eſt. Seneca etiã dixit. O2 graue eſt a deteriore cingi ſiue anxiari. Et iḋo dicit Vegeciꝰ. O2 tũc bñ reſpublica regebat̃. qñ nõ erat maior niſi q̃ melior. Et iḋo maſculi .i. viri ꝑfecti debẽt dominari: et debent in honoribus p̃ferri: ſicut dicit̃ Apoc. xij. O2 mulier peperit virum maſculũ qui recturꝰ erat gẽtes. Quod ẽ contra multos q2 ſicut videmus: femine .i. viri imꝑfecti: magis qñq3 p̃ficiuntur q̃ maſculi .i. viri boni: ⁊ magis volũt dñari q̃ viri boni ⁊ ꝑfecti. In Amazonia femine retinent̃ ⁊ maſculi expellunt̃: ita ꝙ nullus maſculꝰ ſed ſolũ femine ad regimen admittunt̃. Quia vere hodie in hoc mũdo repellunt̃ ſepiſſime ab officiis et diuinis illi q̃ ſunt meliores: et admittunt̃ illi qui ſunt deteriores. Quod figuratũ ẽ in pharaone qui p̃cepit maſculos enecari: ⁊ feias reſeruari. Et ideo hodie videt̃ impletũ illud Eſa. iij. Populũ meum exactores ſui ſpoliauerũt: mulieres dñate ſunt eis. Cuius equidẽ figurã et exẽplũ habemꝰ in illa muliere athalia: q̃ oẽ ſemẽ regiuꝫ fecit occidi: vt ſola poſſet in hierlm p̃ncipari vbi tñ iniq̃ſſime regnauit: et populũ dñi a cultura dei reuocauit: ⁊ in tẽplo adorari ydola fecit: ſicut dicit̃ .iiij. Reg. xj. ⁊ .ij. Paral. xxij. ⁊ .xxiij. Ipa tñ finaliter fuit gladio interfecta. Iſta ergo feia chariſſimi typũ ⁊ figurã gerit maloꝝ: effeminatoꝝ ⁊ incõſtantiã p̃latorũ. q̃ ad finẽ ꝙ poſſint regnare in eccia ſepe nitunt̃ extiguere dep̃mere ⁊ ipugnare ſemẽ regiũ .id ẽ viros bonos ad q̃s debebat aliorũ regimẽ ꝑtinere: ſicut ſepiſſime patet ad ſenſum. Quia ſicut d2 Ecci. xxv. Si mulier ſumpſerit p̃ncipatum: cõtraria eſt viro ſuo. Quo facto ſi in regimie p̃ualet: ſtatim ꝓpt̃ eorũ malã vitã tẽplũ eccie deſtruit̃: deꝰ nõ colit̃ nec adorat̃: imo ydola dyabolica .id ẽ vicia et peccata in eccia colunt̃: et ipi a dyabolo finaliter in inferno ꝑimũt̃. Quia ſicut d2 ꝓuer. xxviij. Regnãtibus ipis ruine hoim. Maſculi ergo debẽt eſſe ꝑfecti q̃ aliis p̃ncipant̃: q2 iſti virtutẽ habẽt ſagaciter imꝑandi. Scḋo dico ꝙ tales ſpũales maſculi hñt virtutem viriliter oꝑandi. Naturaliter eñ maſculi ſunt fortiores ad oꝑandũ q̃ femine. Sic tales fortiꝰ et viriliꝰ debẽt bona oꝑa exequi q̃ alii. In celo eñ dicunt̃ eſſe quedã ſigna maſculina ⁊ q̃dã planete maſculini: q̃ valde ſunt fortioris oꝑatiõis q̃ alii. quia ſcꝫ in celo eccie: illi qui ſunt maſculi .i. p̃lati: clerici vel ꝑfecti: debẽt in bene oꝑando eſſe fortiores et in bono oꝑe p̃mptiores. Qḋ tñ ẽ hodie ꝯtrariũ. Inter vrſos eñ teſte Plinio fallit regula: q2 ſcꝫ inter vrſos femine ſunt maſculˀ fortiores. Sic vere in eccia femine .i. ſimplices ⁊ ſubditi ſunt fortiores ad bene oꝑandũ q̃ clerici vel p̃lati. Tercio dico ꝙ tales ſpũales maſculi habẽt virtutẽ fortiter generãdi. In generatione eñ maſculꝰ ſe hꝫ ꝑ modũ forme ⁊ agent̃. Femina vero ꝑ moduꝫ materie ⁊ patientis. Vñ ꝓprie ad maſculũ ꝑtinet generare. Sic vere tales p̃ ceteris debent habere virtutẽ ſpiritaliter generãdi. q2 ſcꝫ ipi debẽt generare in ſeipis bona oꝑa: ⁊ etiã alios debẽt ꝑ p̃dicationẽ et ꝯuerſationẽ dño generare. ſicut faciebat apl̃s qui dicebat .j. Coꝝ. iiij. In xp̃o eñ ieſu ꝑ euangeliũ ego vos genui ⁊c̃. Omitto gratia breuitatis. Vide in tabula q̃ finaliter fiet.

Maſphat. Nota ꝙ maſphat erat locꝰ vbi filii iſrael ꝯtra tribũ beniamin: ⁊ ſeclus gabaon cõiurauerũt ſicut dicit̃ Iudicũ. xx. ⁊ xxj. Vbi etiã filii iſrael ad ſamuel cõuenerũt et vbi ipo orãte victoriã de philiſteis habuerũt: ſicut dicit̃ .j. Reg. vij. ⁊ .j. Reg. x. Vbi ſamuel pplm iudicauit ſicut dicit̃ ibidẽ. Et vbi iudas oẽm maſculũ interfecit .j. Mach. v. Et vbi Godolias filios iſrl̃ poſt deſtructã hierlm cõgregauit: ſicut d2 Hiere. xl. et .iiij. Reg. xxv. Interp̃tat̃ aũt maſphat contẽplãs tẽpꝰ vel ſpeculator pcti. Applica ſi vis ad bonũ vel ad malũ q2 trãſeo.

Mathathias. Fuit pater machabeoꝝ: ⁊ interp̃tat̃ collatꝰ a dño: vel donũ dñi aliq̃ñ. Vide hyſtoriã .j. Mach. j. et .ij. ca. Et applica prout occurrerit.

Materia. Nota ꝙ cuꝫ materia ſit cuiuſlibet rei originale principiũ paſſiuũ q̃ntũ ex ſe: q̃ de ſui natura ẽ in potẽtia ad oẽs formas: habẽs in ſe imꝑfectionẽ: potẽs tñ acquirere ꝑfectionẽ ꝑ preſentiã forme ſibi vnite. Multa poſſent de materia dici et ad multa poſſꝫ multipliciter applicari. Verũ q2 pauciſſime ſunt auctoritates omitto. Vide ſi vis in introductorio meo meo: vbi primũ capitulũ eſt de materia et ipius cõditiõibꝰ ad diuerſa moraliter applicatis.

Mater. Nota ꝙ cũ mater ſit ꝑſona ĩ qua ⁊ de qua fetꝰ materialiter ꝓcreat̃. A qua fetꝰ nutritur et educat̃. Per quã fetꝰ regit̃ et gubernatur. Spũaliter loquẽdo. mater põt accipi in bono et in malo. Vnde ꝑ matrẽ in bono põt intelligi p̃latus et gubernator: inſtructor et p̃dicator: nutritor et miſerator. Dico ꝙ mater põt ſignificare p̃latos et gubernatores. Et ſic deus põt dicere mat̃ q2 ſcꝫ iſte ſicut mater portat: nutrit: fouet et diligit vniuerſos dicẽs illud .ij. Reg. j. Sicut mr̃ vnicũ amat filiũ ita te diligebã. Sic etiã p̃lati poſſunt dici mater: q2 ſcꝫ p̃lati debẽt filios nutrire .i. ſubditos verbo et exẽplo: et temporali ſubſidio: vt ſic q̃libet mater ſpũalis ſiue ſit prelatus ſiue p̃dicator: ſiue etiam quilibet benefactor poſſit dicere illud Eccleſia. xxiiij. Ego mater pulcre dilectionis et timoris et

agnitionis et ſancte ſpei. Ubi aduerte ꝙ ꝑlati debēt eſſe

	Diligētes.		Dilectionis.
Matres.	Coꝛrigētes.	quia mater	timoꝛis.
	Dirigētes.		Agnitionis et
	Erigētes.		Sancte ſpei.

Pꝛimo ergo dico ꝙ ꝑlatꝰ debet eſſe mater filioꝝ. id ē ſubditoꝝ ipſos fouendo et diligēdo. qꝛ. ſ. mater ſolet filios diligere: et ipſos nutrire ⁊ defendere. Qđ ē contra malos ꝑlatos q̄ ſunt ſicut quedā poꝛce que ſ̄m Pliniū ſolēt omnes filios ſuos deuoꝛare ꝑter pꝛimos. Quia. ſ. multi ſunt mali ꝑlati q̄ filios. i. ſubditos ſuos deuoꝛāt exactionibꝰ ⁊ rapinis: ꝑter illos q̄ apud eos ſunt potioꝛes ⁊ pꝛimi. ſ. familiares: ꝯſanguineos et amicos: ita ꝙ tales non poſſunt ꝓpꝛie dici matres: qꝛ. ſ. iſti cōtra naturā maternitatis ꝓpꝛios filios magis q̄ȝ alios cruciāt ⁊ flagellāt ita ꝙ talibus pōt dici illud Ezech. xix. Quare mater tua leena cubauit inter leones. Iſti em̄ dicunt̄ mater ꝓpter ꝑlationis maternitatem. Dicunt̄ leena ꝓpter inuaſiōis crudelitatē. Dicunt̄ cubare ꝓpter deliciaꝝ carnalitatē. Dicunt̄ eſſe inter leones ꝓpter voꝛacē familiariū ſocietatē. Timeāt igit̄ tales impie matres ne eis eueniat ſicut ſcoꝛpioni. Dicit em̄ Plinīꝰ ꝙ ē q̄dam ſpecies ſcoꝛpionū q̄ qn̄qȝ cōcipit. xj. filios quos tamē cū peperit oēs incipit deuoꝛare. Qđ videns vltimꝰ ſalit ſuper clunes matris: et eā pungit et occidit: et moꝛtē fratruȝ ſuoꝝ vīdicat atqȝ punit. Sic vere chariſſimi accidet talibꝰ iniq̄s matribꝰ filios ſuos id ē paupes ſubditos deuoꝛantibus. Quia ꝓculdubio vltimꝰ frater illoꝝ. ſ. xp̄us qui dixit Mar. iij. Qui facit volūtatē patris mei: ille frater meus ⁊ mater ⁊ ſoꝛoꝛ eſt: ipſos finaliter per moꝛtē tꝑalem ⁊ ꝑpetuam vulnerabit ⁊ fratrū ſuoꝝ iniurias vindicabit. Cant. j. Filij matris mee pugnauerūt cōtra me. Et Michee. vij. Filia cōſurget aduerſus matrē ſuā. Non ſic ergo ſed ſint ꝑlati bone matres ſubditos fouenda ⁊ diligēdo. Ego inq̄t mater pulcre dilectiōis: vt dicat q̄libet illud. ij. Reg. j. Sicut mater vnicū amat filiū ita te diligebā. Secūdo dico ꝙ debēt eſſe matres ſubditos monēdo et coꝛrigēdo: qꝛ ſcȝ ꝑlatꝰ debet eſſe mater timoꝛis. Sicut em̄ mater ſolet filio timoꝛē incutere: et qn̄ inuenit eū luto maculatū ſolet eum acriter vberare. Sic vere ꝑlatus debet timoꝛeȝ ſuū in ſubditos ipꝛimere: et eos ſi delinquūt iuſte ⁊ rigide caſtigare. Un̄ Ecci. xv. Qui timet deū faciet bona: et qui cōtinēs eſt iuſticie appꝛehendet eā ⁊ obuiabit illi quaſi mater honoꝛificata. Pꝛelatꝰ em̄ ſicut mr̄ honoꝛificata hȝ malis ſubditoꝝ deſiderijs obuiare vt timoꝛem dei poſſit in eis generare.

Tercio dico ꝙ iſti debent eſſe matres ſubditos regēdo et dirigēdo. Agnitiōis inq̄t. Sicut em̄ mater tantuȝ habet de agnitiōe et induſtria ꝙ filios ſuos regit ⁊ dirigit quouſqȝ ſciāt regē ſemetipſos. Sic vere ꝑlatꝰ debet eſſe pꝛudēs: ſapiens ⁊ agnoſcēs vt ſubditos debite dirigat atqȝ regat. Un̄ bonus paſtoꝛ dicit illud Ioh. x. Cognoſco oues meas ⁊ cogneſcūt me mee: vt ſic de tali matre poſſit dicere q̄libet ſubditus illud ꝓuer. iiij. Tenellꝰ et vnigenitꝰ fui corā matre mea ⁊ docebat me. Et vere ad tales ꝑtinet docere ſubditos et eos in moꝛibꝰ erudire. qꝛ ſicut ad matrē pertinet lactare filios cū mām̄illis et eiſdē lactis dulcedinē miniſtrare. Sic ad bonū ꝑlatū ꝑtinet lac bone doctrine ſubditis diſtillare: ⁊ in bonis ſpūalibꝰ eos enutrire. Unū tn̄ aduerte ꝙ ſicut ꝑuuli lacte maris ſue ꝓpꝛie laudabilīꝰ nutriunt̄: ſic ſubiecti lacte doctrine ꝓpꝛij rectoꝛis vel ꝑlati melīꝰ ⁊ laudabilīꝰ infoꝛmant̄. Quod eſt cōtra illos q̄ ꝑ vicarios faciūt ſubditis ꝑdicari: ⁊ ipſos ꝑ vicarios gubernari. Nullus em̄ pōt vt cōiter ita bene doceri ⁊ infoꝛmari: regi ⁊ gubernari ꝑ vicarios. ſicut ꝑ rectoꝛes et ꝑlatos. Magis em̄ fert̄ affectꝰ maternꝰ ſuꝑ filiū q̄ȝ alienus. Sicut exemplum habemꝰ. iij. Reg. iij. de duabꝰ mulieribꝰ meretricibꝰ: quaꝝ mater ꝓpꝛiū filiū noluit interfici. Alia vero mulier q̄ ſe matrē fingebat ⁊ nō erat: de moꝛte pueri nō curabat dicens. Nec mihi nec tibi ſed diuidat̄. Sicut de mercēnario dicit̄ Ioh. x. ꝙ mercēnarīꝰ cuius nō ſunt oues ꝓpꝛie vidit lupū veniētē ⁊ fugit: qꝛ nō pertinet ad eū de ouibꝰ. Et ideo iudicauit ſalomō dicēs de vera matre. Date huic infantē viuū hec eſt em̄ mater eiꝰ. Iſti ergo debent eſſe matres ſubditos regēdo ⁊ cognoſcēdo. Agnitiōis inq̄t Col. j. Impleamini agnitiōe dei. Quarto dico ꝙ iſti debēt eſſe matres ſubditos tenēdo et erigēdo. Sancte ſpei inquit. Sicut em̄ mater pueꝝ cū cadit in luto ſolet erigere: ⁊ ne iterū cadat ipſm̄ manu tenere ⁊ coꝛpoꝛaliter ſuſtinere. Sic ꝑlatus debet ſubditos in lutū cadētes. i. ad amoꝛē bonoꝝ tempoꝛaliū anhelātes ſurſum erigere ad ſpem ⁊ deſideriū eternoꝛuȝ: ⁊ eos ibi manutenere: ⁊ ꝓpoſſe cōtinue ꝯſeruare. Sancte inquit ſpei. Nulla em̄ alia ſpes ē ſancta niſi ſpes bonoꝝ paradiſi. Et ideo ibi ſuꝑioꝛes ſperare ⁊ ad ſperādū ſubditos adiuuare dn̄t. ꝑs. Sperate in eo oīs cōgregatio ppl̄i: effundite corā illo coꝛda vr̄a. Et in ꝑs. Spera in dn̄o ⁊ fac bonitatē: ⁊c̄. Qđ eſt cōtra illos q̄ magis inducūt filios ad tēpoꝛalia diligēda q̄ȝ ad eterna ſperāda. De quibꝰ dicit̄. ij. Paralip. xxij. Mater em̄ eiꝰ impulit eū vt impie ageret. Nō ſic ergo ſ̄ ſit ꝑlatus Mater diligēs: coꝛrigēs: dirigens: erigens. Ut ſic ad ꝑlatos videat̄ referri verbū bernhardi dicentis ſuꝑ cātica. Diſcite vos ſubditoꝝ matres eſſe nō dn̄os: diligite magis amari q̄ȝ metui. Sit in vobis materna pietas et paterna ſeueritas. Exhibete vos mr̄es fouēdo: patres coꝛripiēdo: ſuſpēdite verbera: ꝓducite vbera. Sic igit̄ patet ꝙ mater accipit̄ in bono ⁊c̄. Sed potiſſime accipiēdo in bono: poſſum accipe virginē glorioſam. Mater em̄ eſt nomē honoꝛis: nomē amoꝛis: nomē dulcoꝛis. Dico nomē honoris qꝛ. ſ. iſta debet ab oībus ſicut mater oīm honoꝛari. quā etiā ſicut matrē creatoꝛ oīm honoꝛauit. Iſta eſt em̄ ſicut ſaphirꝰ q̄ dicit̄ mr̄ carbūculi ꝓ eo ꝙ in eiꝰ vētre ⁊ venis carbūculus generat̄. quia. ſ. iſta eſt mr̄ dei. qꝛ in venis vteri ſui ipſe carnē accepit. Ita ꝙ nos poſſumꝰ ſibi dicere illud Ioh. xix. Fili ecce mater tua. Et maxime a nobis debet honoꝛari: qꝛ. ſ. ipſa eſt mater oīm. Eſt em̄ ſicut arthimeſia que dicit̄ mater herbaꝝ qꝛ iſta ē mater oīm peccatoꝝ ⁊ ꝑfectoꝛū: Sap. vij. Oīm bonoꝛū mater eſt. Et ideo debȝ a nobis honoꝛari ſicut mater figurata in imagine terre q̄ vocata fuit aīa mater. Teſte em̄ Iſid. Antiqui vidētes ꝙ terra mater eſſet ⁊ nutrix oīm viuentiū: voluerūt vt deā eam colere: et fecerūt ſibi vnā imaginē quā alma mater vocauerūt: quā ſedentē in medio currus collocauerūt clauē et tympanū in eius manibꝰ tradiderūt: et in capite eiꝰ coꝛonā de turribꝰ impoſuerūt: galli et aues ipſam ſequebant̄: ⁊ in eiꝰ ꝑn̄tia leones ꝓſternebāt̄. Iſta ē ꝓpꝛie imago virginis glorioſe. Iſta em̄ eſt in virtutibꝰ fecūdiſſima. Et ideo influētia ſue gr̄e ē oīm ſpiritualiter viuentiū nutritiua. qua ꝓpt̄ alma mater eſt merito nūcupata. Un̄ etiā de eā canit̄ Alma redēptoꝛis mater. Iſta dicit̄ ſedere in curru. qꝛ ſcȝ in ſancto ſabbato dn̄ diſcipuli (inter q̄s erat) vidētes xp̄um moꝛtuū de fide dubitarēt: et moꝛe currus currerēt ⁊ cogitatiōibꝰ fluctuarēt: ipſa ſola imobilis in fide ſedebat: ſicut vnica colūna eccleſie fidē ne caderet ſuſtentabat ꝓpter qđ dies ſabbati ſpecialiter ei applicat̄. iij. Reg. ij. Poſitus eſt thronꝰ matri regis et ſedebat ad dexterā eius. Iſta ergo tenet clauē in manu per quā intellige miſericoꝛdiā. ꝑ quam ſolā ꝑadiſus peccatoꝛibus apit̄. Tenet etiam tympanū: ꝑ qđ intelligo iuſticiā et potentiā: ꝑ quā ſolā exercitꝰ demonū deterret̄. Et ideo dicit̄ Can̄. vj. Terribilis vt caſtroꝝ acies oꝛdi. In capite etiā poꝛtat coꝛonā. qꝛ. ſ. ſicut reginā angeloꝛū a xp̄o mirabiliter coꝛonat̄. Quia ſicut dicit̄ in ꝑs. Coꝛona aurea ſu. ca. eius. Quid plura? ꝓculdubio: galli. i. ē angeli et viri cōtemplatiui et deuoti iſtam ſecunt̄ ei ſeruiendo per deuotionē. leones vero. i. peccatoꝛes corā eā pꝛoſternūtur ꝑ oꝛationē et ꝑ ſue miſericoꝛdie imploꝛationem Galli ei et leones. i. angeli et hoīes ꝑfecti et peccatoꝛes indigēt maria ſequūt̄ mariā ſeruiūt marie. reſpiciūt ad mariā In ipſa em̄ ſ̄m Bern̄. Inuenit angelꝰ leticiaȝ. Iuſtus gratiā. Peccatoꝛ veniā: tota trinitas gloꝛiā. Iſta eſt ergo mater honoꝛis. Ecci. xv. Obuiabit illi q̄ſi mater honoꝛificata. Deide dico ꝙ iſta ē mater amoꝛis dulciſſimi et honeſti. Iſta ē em̄ q̄ ſicut mater ꝓ defendēdo filio verberato patris verberibꝰ ſe opponit: et ipſm̄ filiū tegit ⁊ ꝓtegit ⁊ defendit. Quia vere chariſſimi beata virgo ꝓ filijs ſuis id ē ꝓ ſibi deuotis: patri noſtro deo pijs oꝛatiōibꝰ ſe opponit et ad repꝛimendū verbera damnatiōis eterne miſericoꝛditer ſe interponit. Ideo dicit̄ Hiere. xlix. Nūquid pōt mater obli. infan. ſuū ⁊c̄. Deniqȝ dico ꝙ iſta eſt mater dulcoris. Pꝛe dulcedine em̄ cōpaſſionis iſta ſemꝑ cōdolet miſerijs alioꝝ. ſicut apparuit Ioh. ij. Uinū non habēt hꝰ com

paſſa ꝓ ipis filiū exorauit. Quiā ꝓcerto ſi vinū ſpūalis cōſolatiōis nobis deficit. ipſum nobis a filio ſi ad ipā recurrimus ipabit. In figura cuiꝰ dicit̃ Iob. xix. ꝙ ſtabat iuxta crucē ieſu mr̃ eius. Quia. ſ. iſta ſemꝑ adeſt hoibꝰ cruciatis Sic igit̃ patet quō iſta pōt dici mr̃. Ita ꝙ ꝓprie de ea pōt dici dici illud Gall. iiij. Que ſurſum eſt hieruſalem libera ē et hec mr̃ noſtra ē. Et Sap. vij. Omniū bonoꝝ mr̃ eſt. Et ſic patet ꝙ per matrē pōt intelligi mater nr̃a beata virgo.

Sʒ adhuc dico ꝙ mr̃ pōt accipi i malo. Et ſic mr̃ pt̃ dici

Mūdi ꝓſperitas et habitatio.
Carnis carnalitas et delectatio.
Hoſtis fallacitas ⁊ defraudatio.

Iſte eñ ſunt quedaʒ mr̃es improbe: et peſtifere q̄ nos percutiūt pctōres. Mūdꝰ ergo eſt mr̃ oim auaroꝝ. Uñ de tali mr̃e dicit̃ Ezech. xvj. Radix tua de terra chananea: pr̃ tuꝰ amorreꝰ. et mr̃ tua cethea. Expone ſi vis. Caro eſt mr̃ oim immūdoꝝ. Et ideo tales poſſunt dicere illud ps̃. Ecce eñ in iniq̄ta. cōce. ſum. et in pe. cōce. me mr̃ mea. Hoſtis ē mater oim ſuperboꝝ. Ita ꝙ de ipō ⁊ de q̄libet filio ſuo poteſt dici illud. ij. Para. xxij. Mater eiꝰ impulit eū vt ageret impie. Et h̃ de mr̃e ſufficiāt tam in bono ꝙ̃ in malo.

Matrimoniū.

De matrimonio ꝯnubio. cōiugio. celibatu. multa poſſent dici ſ pauciſſime ſunt auctoritates. Eſt eñ matrimonium

Spirituale. — Spirituale eſt chriſti et aie.
Sociale. — Sociale ē plati et eccie.
Cordiale. — Cordiale iter duos mutui amor̄.
Corporale. — Corpale vero viri et vxorī.

Iſta poſſent multipliciter deduci: ſ auctoritates vocales deſunt. Uide ergo vbi Coniugiuʒ ⁊ Coniūctio. Et vbi ſpōſus et ſimilia.

Maturitas. Maturare.

Nota ꝙ maturare qñq; accipit̃ ꝓ accelerare ſicut cū dr̃. Quis maturauit opus. iter vel negociū. Et ſic vt cōiter accipit̃ apud tytū liuiū et alios antiquos hyſtoriographos. Sic etiā ſumitur Geñ. xxxij. vbi de iacob dicit̃. Qr̃ cū mature ſurrexiſſet tulit duas vxores ſuas ⁊c̃. Et. ij. Mach. vij. Inuocās inquit deū gēti nr̃e maturiꝰ ꝓpiciū fieri. Et Act. xxv. Promiſit ſe feſſus apud ceſareā maturiꝰ ꝓfectuꝝ. Qñq; autē ⁊ cōiter ſumit̃ ꝓ cōditiōe ſeu diſpoſitiōe fructuū vtpote qñ dicit̃. Qr̃ vue vel ſegetes ſunt mature: h̃ eſt dictu. Plene diſpoſite ⁊ ꝑfecte: et ad vltimū ſuū complementū deducte: et ſic ſumit̃ Geñ. xl. Ubi ille vidit vitem vbi erāt tres ꝓpagines ⁊ creſcere paulati gēmas: et paulati vuas matureſcē. Igr̃ moraliter loquēdo dico ꝙ maturitas in bono ſumit̃ et in malo. In bono eñ ſignificat Diſpoſitionē: ꝑfectionē ⁊ cōplementū cuiuſlibet rei bone. Et ſimiliter in malo complementū ⁊ ꝯſummationē mali. Nā ſicut fructꝰ maturꝰ dicitur: qñ ad illū ſtatum ꝑuenit in quo cōgruū eſt ꝙ colligat̃ et ad vſus hoim deducat̃. Sic vere qdcūq; negociū maturū eſſe dicit̃: qñ ad cōplemētū ſuū ad quod ordinatuʒ fuerat ē deductū. Unde de bona maturitate et ꝑfectiōe: et de imꝑfectis q̄ ad eā nō attingūt dicit̃ Eſa. xxxvij. Qr̃ facti ſ̄t ſicut fenū agri: et gramē paſcue: ⁊ herba tectoꝝ q̄ exaruit añꝙ̃ matureſceret. De mala vero maturitate. i. de complemēto vicioꝝ ⁊ cōſummationē in malo dicit̃. Apoc. xiiij Mitte falcē tuā ⁊ mete: qm̄ venit hora vt metat̃: qr̃ maturauit meſſis terre. Loq̄tur eñ ſimilitudinarie. q. d. Sicut meſſis qñ matura ē colligit̃: ſic ꝓgeries reproboꝝ qñ matura et i vicijs ꝯſūmata fuerit ⁊ ꝯpleta: neceſſe ē ꝙ dānet̃ Igr̃ pʒ ꝙ loq̄ndo moralit̃ nos iuenimꝰ ꝙ ē maturitas in

Uultu.
Geſtu.
Actu.
Greſſu.
Senſu.

In oibus eñ homo eſſe debet maturus: et in virtutibꝰ cōpletus: et in honeſtis moribꝰ modeſtꝰ et i opibꝰ circūſpectꝰ. Maturitas ei ꝓuidā grauitatē ⁊ ꝺliberatiuā tarditatē ſignat quā ꝓcerto prudēs hō i ſuis opibus et verbis factis et geſtibꝰ ſemꝑ ſeruat. Leuitas eñ et in cōſtantia. celeritas et feſtinātia: ſcurrilitas et inſolētia: maturitati opponūtur. Et ideo viri prudētes ⁊ honeſti talia deteſtantur ⁊ in maturitate debita delectant̃. Dicat igit̃ quilibet talis illud ps̃. Preueni in maturitate et clamaui quia in verbo tuo ſupſperaui. De maturitate igit̃ grauitate et honeſtate moꝝ multa poſſent dici ſed deficiūt auctoritates. Uide vbi honeſtas. Prudētia. Deliberatio. Tarditas ⁊ ſimilia.

Maxilla.

Cum maxille ſint ꝑtes corꝑis animalis q̄ ſcʒ dentibꝰ armant̃. fletibꝰ irrigātur: ictibꝰ adaptant̃. funibꝰ artant̃ ſeu frenant̃. Dicam ꝙ ꝑ maxillas eccie intelligo viros iuſtos. q̄ reuera armātur dentibꝰ diſcretiōis vt valeāt cūcta ruminare. Rigātur fletibꝰ deuotiōis vt valeāt digna germinare. Grauantur ictibus tribulatiōis vt valeāt mala tolerare. Ligant̃ ſeu frenant̃ funibꝰ correctiōis: ſeu diſciplinē et coertiōis ne valeant nimis euagari. Uel ſi vis: dic ꝙ maxille ſignificāt duplicē anime potentiā. ſ. ſuperiorē hec eſt virtꝰ intellectiua. et inferiorē: hec eſt virtus affectiua et volitiua. Quia reuera tales maxille ſpūales debēt eſſe fletibꝰ rigate per penitētiā. Treñ. j. Plorās plorauit in nocte et lachryme eius in maxillis eiꝰ. Itē debēt eſſe ictibꝰ aptate ꝑ patiētiā. Treñ. iij. Dabit ꝑcutiēti ſe maxillam: ſaturabit̃ obprobrijs. Iteʒ debent eſſe funibꝰ frenate ꝑ diſciplinā: prudentiā et tēperātiā. ps̃. In chamo et freno maxillas eoꝝ cōſtringe q̄ nō approximāt ad te. Uel ſi vis in malo ſignificato. Dic ꝙ maxille in quibꝰ ſunt dētes q̄ mordent et edūt: ſignāt crudelitatē maloꝝ: quā deus finaliter ictibꝰ tribulationū ferit: et freno debite coertiōis conſtrigit: et fletibus deſperatiōis cingit. Unde dñs loquēs tyranno ſub figura draconis Ezech. xxix. dicit ſic. Ponā inquit frenū in maxillis tuis: et extrahā te de medio fluminū tuorum ⁊c̃.

Maximus.

Nota ꝙ maximus dicit̃: vel ſimpliciter vel cōꝑatiue: vel ſaltem extimatiue. Simpliciter dico: ſicut deꝰ dicit̃ maximꝰ: qr̃ nihil ē deo maiꝰ. Comꝑatiue ſicut illa dicunt̃ maxia q̄ reſpectu alioꝝ ſunt ardua atq; magna. Extimatiue vero ſicut nos illa extimamꝰ eē maxia: q̄ꝝ magnitudo nr̃e imbecillitati ⁊ ipotētie ē iḡta. Nōbo igr̃ ꝙ i ſcḡtura repit̃ maximitas

Immortalis eſſentie.
Uirtualis excellētie.
Tempalis ꝑemīnētie.
Criminalis peſtilētie.
Supnalis opulētie.
Infernalis violētie.

Primo igit̃ dico ꝙ inuenitur vnū maximuʒ qd ē immortale. Et iſtud eſt deꝰ q̄ eſt ſummꝰ et maximꝰ ſuꝑ oīes. Uñ Heſter. xvj. dicit̃. Qr̃ iuſtis vtentes legibus ſunt filij altiſſimi ⁊ maximi ſempq; viuētis dei. Secundo dico ꝙ inuenit̃ vnū maximū quod ē virtuale. Et ſic dico: ꝙ q̄libet homo virtuoſus eſt maximꝰ: eo ꝙ in maximis ſe exercet: et maxis virtutibꝰ eſt repletꝰ: Ecci. xlvj. Fortis in bello ieſus naue ſucceſſor moyſi in ꝓphis. qui fuit magnꝰ et maximus in ſalutem electoꝝ dei. Tales eñ dicunt̃ maximi: quia cōtinēt maxima agūt maxima. attingūt vſq; ad maxima. et ꝓmerent̃ maxima Et ſic dico ꝙ iſti ſunt maximi ꝑ limpitudinē ſciētie. Ecci. ix. Hanc aūt vidi ſub ſole ſapiētiā et ꝓbaui maximā Et Hiere. xxxj. Omnes eñ cogneſcent me a minimo vſq; ad maximū. Iſti ſunt maximi ꝑ rectitudinem iuſticie. ſicut eñ dicit̃ Prouer. xv. In abūdanti iuſticia virtus maxima eſt. Hoc eñ maximū et primū eſt mandatuʒ. Math. xxij. Itē iſti ſunt maximi ꝑ fortitudinē potētie ſeu cōſtātie. Iudicū. xvj. Dic mihi obſecro in q̄ ſit tua maxima fortitudo. Uñ de morte cuiuſlibet talis viri poteſt dici illd̄. ij. Reg. iij Princeps ⁊ maximꝰ cecidit hodie in iſrl̄. Hoc eſt igit̃ vnū et maximū qd̄ eſt virtuale. Tercio dico ꝙ eſt vnū maximū quod ē tꝑale. Et ſic dico ꝙ in extimatiōe mūdanoꝝ q̄dam dicuntur maximi ratione ſcientie ſecularis. Quidaʒ ratione potentie magiſtralis. Quidam ratione opulentie tꝑalis. Et reuera tales q̄ ita maximi reputāt̃. Sunt dediti cibis atʒ ꝯuiuijs. Sunt dediti lucris et auaricijs. Et dant̃ penis atʒ ſupplicijs. Sunt dico ꝺditi cibis ⁊ caſtrimargijs Uñ de aſſuero dr̃ Heſter. j. Qr̃ ipē iuitauit omnē pplm̄ q̄ erat in ſuſis a minio vſq; ad maximū. Sunt etiā dediti lucris et auaricijs. Quia reuera ſicut dicit̃ Hier. viij. A minimo vſq; ad maximū oīs auaricie ſtudēt. Finaliter vero oīs erūt dediti penis atq; ſupplicijs ſcʒ in inferno. q̄a potētes potenter tormenta patient̃. Sap. v. Unde. ij. machabeo. xiij. dicit̃. ꝙ iudas interfecit viros milia. xiiij. ⁊ maximū elephantorū. Eſt igit̃ vnū maximū quod ē tempale.

Quarto dico ꝙ eſt vnū maximū quod eſt criminale. Et iſta eſt maximitas culpe. Pctā eñ dicunt̃ maxima. vel q̄a multa: vel quia peſſima: vel etiā qr̃ dei q̄ ē maximus offenſiua: vel glorie eterne q̄ maxima eſt ꝑditiua: vl̄ pene eterne q̄ maxima ē cauſatiue. ſicut venenū dr̃ maximū vel quan

ritate vel virtute. Et ſic dico ꝙ maxima pctā dicūtur ydolatria. ſupbia. luxuria. de ydolatria dr̄ Exo. xxxij. Ꝗꝛ moyſes repḃendit aaron ꝓpter adorationē vituli dicēs. Quid fecit tibi ppl's iſte vt induceres ſup eū pctm̄ maximū? Et Job. xxxj. dr̄ de adoratione ſolis ⁊ lune. Ꝗꝛ hec ē iniqtas maxima. ⁊ negociatio ꝯ deū altiſſimū. De ſupbia vͦ dr̄ in ps. ꝙ ſi mei nō fuerint dn̄ati tūc ima. ero. ⁊ emū. a delicto maximo. De adulterio vͦ ſeu luxuria dr̄ Job. xxxj. Si deceptū eſt cor meū ſup muliere. ⁊ ad oſtiū amici mei inſidiatus ſum. Sequit̄. Hoc em̄ nephas ē ⁊ iniquitas maxima. Jſtud ē igit̄ vnū maximū qd̄ eſt criminale. Quinto dico. ꝙ inuenit̄ vnū maximū qd̄ ē ſupnale. Et hoc eſt gloria paradiſi. vn̄ de iſta maxīa gloria dici pōt illud Sap. xviij. Sanctis aūt tuis maxima erat lux. ⁊. ij. Pe. j. vbi dr̄. ꝙ deus pater ꝑ xp̄m maxima ⁊ pcioſa nobis ꝓmiſſa donauit. vt diuine efficiamur ꝯſortes nature. Eccīa. n. triūphans maxima dr̄. qꝛ etiā ip̄a eccīa militans qn̄q; maxima vocatur. ſicut. ij. Macha. xiiij. dr̄. ꝙ nichanor venit ad maxim. ⁊ ſanctiſſimū templū. Et ibidē i principio dr̄. ꝙ alchimus ꝑ pecuniā (q̄ erat peſſimus) factus eſt ſummus ſacerdos maximi templi dei. Jnuenit̄ ergo vnū maximū. qd̄ ē ſupnale. Sexto dico ꝙ inuenit̄ vnū maximū qd̄ ē infernale Et iſtud eſt immenſitas pene inferni. de qua pōt dici illud Gen̄. xij. ꝙ deus flagellauit pharaonem plagis maximis Sufficit. Vide ſupra vbi Magnus ⁊ Maior. Quia multa poſui de Magnitudine.

Maxime Nota ꝙ iſtud aduerbiū maxime ē aduerbiū ſignificās pcedentiū adiūctionem augmentationē ⁊ maiorē affirmationē. ⁊ diſtinctiōis ſpecialem denominationē. ⁊ idem ſignat qd̄ potiſſime vel qd̄ pſertim ⁊c̄. Omitto. quia pauciſſime ſunt auctoritates vocales.

Mechari Nota ꝙ mechari idē ē qd̄ cū aliena vxore cōcumbere vel luxuriari. Et ſic dico ꝙ mechari accipit̄ ꝓ fornicatōne ſpūali. corpali ⁊ cordiali. Spūalis ē qn̄ aīa ꝑ fidem deo ſponſata. adheret adultero. pctō vel dyabolo. vnde de tali aīa ſic mechante dr̄ Hiere. iij. Vidit puaricatrix iuda. qꝛ ꝓ eo ꝙ mechata ē auerſatrix iſrael dimiſiſſem eā. ⁊ dediſſem ſibi libellū repudij. nō timuit. ſ; mechata eſt cū ligno ⁊ lapide. i. cū ydolis ligneis ⁊ lapideis. ip̄a. ſ. adorando. Corpalis eſt qn̄ vnus cōiugū alteri fidem frangit. De quo Exo. xx. Nō mechaberis. Cordialis vͦ qn̄ quis licet nō corpore ſaltē mente ⁊ completa volūtate cōſentit actualiter in peccatū. de quo math. v. Qui viderit mulierem ⁊ ꝯcupierit eam. iam mechatus eſt eam in corde ſuo. Vide vbi Luxuria. Fornicatio. Adulteriū.

Mecum Nota ꝙ iſtud aduerbiū mecū ſꝑ ſignat ſocietatem ſiue bona fuerit ſiue mala.

Nota ergo ꝙ in ſcriptura inuenitur Mecum

- Glorioſum.
- Virtuoſum.
- Dulcoroſum.
- Viciosum.
- Doloroſum.

Mecū glorioſum ſignat ſocietatem dei ⁊ beatoꝝ. q̄. ſ. ſecū ſunt in paradiſo. ita ꝙ q̄libet pōt dicere illud Lu. xxiij. Hodie mecum eris in padiſo. ⁊ Lu. xv. Fili tu ſemper mecū es ⁊ oīa mea tua ſunt. Vbi aduerte ꝙ iſtud mecū Habet charitatē ineſtimabilē. Fili inquit. Habet firmitatē ſꝑ durabilē. Tu inquit mecum es. Habet bonitatē cōicabilē. Quia oīa mea tua ſunt. Jtē mecū v̄tuoſum ſignat ſocietatē dei ⁊ viroꝝ pfectoꝝ. de q̄bus ip̄e dixit Lu. xj. Pueri mei mecū ſunt i cubili. Jſta. n. ſocietas intelligit̄ ꝑ gr̄am ⁊ charitatē. Et iſta eſt ſocietas

- Flebilium conſolatiua.
- Debiliū roboratiua.
- Dolentiū mitigatiua.

Dico ergo ꝙ ꝑ talem ſocietatē flebiles ꝯſolant̄. vn̄ Ezech. iij. Man⁹ aūt dn̄i erat mecū confortans me. Debiles roborant̄. p̄s. Si ambulauero in medio vm. mor. non time. ma. qm̄ tu mecū es dn̄e. Dolentes mitigant̄. p̄s. Et tu dn̄e fac mecū ꝓpter nomē tuū. qm̄ ſuauis ē mia tua. Et iō breuit̄ ſocietatē talē debem⁹ ſectari. ⁊ ip̄am ꝑ gr̄am freqntare. ſicut etiam ip̄e hortat̄ mat. xxvj. Suſtinete h̄ ⁊ vigilate mecū. Vbi aduerte ꝙ tal' ſocietas Debet in patientia tolerari. Suſtinete. Debet cum diligētia freqntari. Vigilate. Debet cū amicicia copulari. Mecū. Proſeqre ſi vis. qꝛ illi q̄ a tali ſocietate recedūt reprehendūt̄. ſicut ibidē dr̄. Nō potuiſtis vna hora vigilare mecū. Jſtud ē igit̄ mecū virtuoſum. Jtem ē mecū dulcoroſum. qd̄ ſignat ſocietatē mutuā bonaꝝ pſonaꝝ. qua nihil dulcius inuenit̄. De qua. ij. Reg. xix. Veni mecū vt requieſcas. Jtem mecū ē vicioſum. Et iſtud ſignat ſocietatē hoīm ꝑuerſoꝝ ⁊ etiā ꝓditoꝝ. de qua Lu. xxij. Ecce man⁹ tradentis me mecū ē in menſa. Jtem ē mecū doloroſuꝫ ⁊ iſtud ſignat ſocietatē mortuoꝝ ⁊ dānatorū. de q̄ ſamuel mortu⁹ ⁊ in iferno poſit⁹ dixit ſauli in craſtino morituro. j. Reg. xxviij. Tu ⁊ filij tui cras mecū eritis. Si vis adhibe exempla ſicut de ſocietate inuenies. vel forte intendo facere vnū tractatū. de Mecū. Tecū. Secū. Nobiſcū. Vobiſcum. Vide. ſ. ſatis plene vbi Cum.

Medicus Medicina. Cū medicina ſit remediū ꝯ morbū. videt̄ ꝙ oīa illa q̄ ꝯ morbos vicioꝝ adiuuant debeāt dici medicine. Sicut. n. videmus ꝙ animalia qn̄ ſe ſentiūt infirmari certas ſibi pparāt medicinas. ſicut patꝫ de cane. q̄ comedit gramē vt faciat vomitū. de ceruo q̄ vtit̄ diptāno. de elephante q̄ vtit̄ oleā qn̄ ſe ꝑcipit venenatū. Sic vere hō qn̄ ſentit ꝙ ꝑ vicia eſt infirmus. debet ꝓuidere ⁊ recipe ſpūalia remedia medicine. Juxta illud Eccle. xviij. Ante languorē adhibe medicinā. Et bene dicit. Ante languorē. ſ. inueteratum. Quia ꝓcerto. qn̄ languor infirmitatis peccati ꝑ malā conſuetudinē indurauit. tūc ip̄m ſpiritalis medicus relinquit. Jſte autem ſpūales medicine ſunt

- Eccleſie ſacramenta.
- Sacre pagine documenta.
- Correctionū aſpera argumenta.
- Et ꝯſolationū dulcia monimēta.

Altiſſim⁹ em̄ de terra creauit medicinā ⁊ vir prudēs nō abhorrebit eā. Eccle. xxxviij. Sunt. n. hec necr̄ia ad medicamētum Thob. vj. Et aduerte ꝙ ſicut in medicinis corpalibus.

- Quedā ſunt inciſiue ⁊ mordicatiue.
- Quedam attractiue ⁊ aggregatiue.
- Quedam ſolutiue ⁊ liquefactiue.
- Quedā expulſiue ⁊ vacuatiue.
- Quedā ꝯſumptiue ⁊ maceratiuē.
- Quedā reſumptiue ⁊ impinguatiue.
- Quedam lenitiue ⁊ demulſiue.
- Quedam abſterſiue ⁊ corroſiue

Sic vere dico ꝙ medicine ſpūales. ſ. gratia ⁊ virtutes ſunt diuerſimode et multipliciter in anima operantes. qꝛ ſcꝫ Quedam operantur icidēdo ⁊ mordicādo. hec ſunt timor ⁊ ꝯtritio. Quedā attrahendo ⁊ aggregādo. hec ſunt ꝯſideratio ⁊ diſcuſſio. Quedā reſoluendo ⁊ in lacrimis effluēdo. hec ſunt cōpūctio ⁊ compaſſio. Quedā euomēdo ⁊ vacuādo. hec ſunt ꝯfeſſio ⁊ vicioꝝ reuelatio ſeu emiſſio. Quedam ꝯſumēdo ⁊ macerādo. hec ſunt pn̄ia ⁊ afflictio. Quedā reſumēdo ⁊ impinguādo. hec ſunt clemētia ⁊ deuotio. Quedā leniādo ⁊ demulcendo. hec ſunt benignitas ⁊ ꝯſolatio. Quedā vͦ abſtergendo ⁊ corrodēdo. hec ſunt aduerſitas ⁊ correctio. Hec em̄ oīa in viridario gr̄e collecta. medicinalia ſunt ⁊ peccatric̄ aīe curatiua. Figurata Apocal'. xxij. in illo ligno vite qd̄ erat ex vtraq; ꝑte fluminis qd̄ fructus afferebat. xij. ⁊ folia ei⁹ erāt ad medicinā vel ſanitatē gentiū. Fluuius em̄ iſte eſt diuina gratia. Duo littora huius fluminis ſunt facere bona ⁊ fugere mala. xij. fruct⁹ ſunt. xij. miſericordie opa. Folia vͦ medicinalia ſunt oīm virtutū genera ⁊c̄. Expone ſicut alibi in pluribus locis. Bn̄ ergo dicit Hiero. ſup Eze. ꝙ omnis medicina hꝫ ad tp̄s amaritudinem. ſ; poſtea fructus doloris ſuauitate penſat̄. Jſtud potiſſime pōt dici de mūdo. ⁊ mūdi tribulatōnibus ⁊ correctionibus. Quia revera ſm̄ Hiero. ibidem. Prouidentia dei oīa gubernantur. ⁊ qd̄ pena creditur medicina eſt. Vnuꝫ tn̄ aduerte. qꝛ ſcꝫ ſicut aliqui ſunt morbi corpales q̄ nulla medicina pn̄t curari. ſicut eſt lepra. ptiſis antiquata. emorroys fiſtulata ⁊ colica. Sic vere moraliter loquendo. aliqua ſunt vicia q̄ medicinis ſpūalibus non curant̄. ſicut eſt deſperatio. preſumptio. obſtinatio. recidiuatio. ⁊ ſimilia. De hoc dicitur Hiere. xlvj. Fruſtra multiplicabis medicamina. ſanitas non erit tibi. Et Eſa. j. dicit̄. de plaga tumente. vuln⁹ ⁊ plaga tumens non eſt circūligata pannis. nec curata medicamine. nec fota oleo. Bn̄ igit̄ dicit hiero. i epl'a ad paulinū. ꝙ putride carnes ferro indigēt ⁊ cauterio. nec ē medicine culpa ſ; vulner̄. cū crude carni ſeuit medic⁹ vt miſereat̄ n̄ pcit nec ꝑcat. hūs igit̄ d' medicīa ꝓtact̄. poſſū⁹ dicē ꝙ nos hēm⁹ t̄plices medicos. diuerſaꝝ egritudinū curatiuos. ſ.

Xp̄um redemptorem qui vitam reparat. ⁊ curat vulnera peccatoꝝ. Legum ſcrutatorē q̄ verba comparat. predicās onera mandatoꝝ. Dignū p̄ceptorē. qui mores temperat ⁊ regit opera ſubditoꝝ. Falſum deceptorē. qui mentes alterat. excuſans ſcelera fatuoꝝ. Doctum adiutorē. q̄ morbos ſuperat. ⁊ ſanat corpora infirmoꝝ. Dico ergo p̄io ꝙ eſt dare medicū qui animoꝝ ē reformator. Et iſte ꝓcerto eſt xp̄s. qui .ſ. medicus eſt ſupernus. q2 de ſtudio paradiſi veniens in hūc mundū. genus humanū languidū medicauit. ⁊ medicina ꝓprij ſanguinis repauit. ⁊ a mortꝭ eterne ꝑiculo liberauit. De eſculapio em̄ legit̄ ꝙ poſt appollinem patrē ipſius reparator fuerit medicine. Et ideo quia homines videbat̄ de morte reducere. creditus fuit deus. vñ etiā ſcd̄m fabulas. q2 ꝑ medicinā mortuos ſuſcitabat. dij inuidentes ei fulminauerūt ⁊ occiderūt ip̄m. Talis fuit medicus noſter xp̄s. q2 .ſ. a morte culpe ⁊ pene eripit pctōres Dij tñ illi de q̄bus dr̄. Om̄es dij gentiū demonia. hoc eſt dictu. demones vel iudei. Uidentes ad lr̄am lazarū ꝑ eū ſuſcitatū inuiderūt ei. ⁊ fulmine paſſionis ⁊ crucis eū occiderūt. vñ de xp̄o .i. de iſto medico loquit̄ Bern̄. dicēs. ꝙ venit redemptor ad ꝑditos. medicus ad infirmos ⁊ egrotos ⁊c̄. Uide eā .ſ. ⁊c̄. Et merito. q2 ꝓcerto ſicut dicit. Neceſſe fuit vt magn⁹ ad nos veniret medicus. q2 magnus vbiq3 iacebat infirm⁹. vñ Aug. ꝯ .v. hereſes dicit. ꝙ fuſus ē ſanguis medici. ⁊ factus ē medicamentū frenetici. Aug. etiā in li. confeſ. dicit li. x. Heu mihi. ego vulnera mea non abſcondo. medicus es. eger ſum. Miſericors es. miſer ſum. nūq̄d nō temptatio ē vita hoīs ſuꝑ terrā? Patet igit̄ ꝙ eſt dare medicū q̄ animoꝝ ē reformator. Secūdo dico ꝙ ē dare medicū q̄ auditoꝝ ē informator. Et ſic dico ꝙ ꝑ medicū p̄dicator intelligit̄. q̄ .ſ. docēdo ⁊ informādo alios medicat̄. ⁊ morū infirmitatib⁹ tam verbis q̄3 exēplis ſeu opibus opitulat̄. De iſto em̄ videt̄ dictū illud Eccle. xxxviij. Honora medicū ꝓpter neceſſitatē. etem̄ creauit illū altiſſimus. Aduerte tñ ꝙ m̄lti ſunt ſicut frenetici. q̄ .ſ. ſuos medicos ſolēt odire. ⁊ ipſos dentib⁹ ledere vel mordere. Sic multi ſunt q̄ detrahendo ⁊ diffamando mordēt ⁊ lacerant ſuos medicos ſp̄uales .ſ. p̄dicatores. Iſtud potiſſime faciunt q̄dam q̄ ita infirmi ſunt ꝙ ſuū morbum aut ſua vicia nō ſentiūt. Dicūt em̄ Math. ix. Non ē opus valentibus medicus. ſꝫ male hn̄tibus. Notandū etiā ē ꝙ qn̄q3 illi q̄ p̄ceteris ſunt infirmi. ⁊ in vita ⁊ in morib⁹ defectiui. volunt alioꝝ eſſe doctores ⁊ medici. Alios em̄ docent. ſeip̄os non docent. Predicant em̄ nō furandū ſꝫ furant̄. nō mechādū p̄dicant ⁊ mechant̄. Talib⁹ .n. dici pōt illud Lu. iiij. Medice cura teip̄m. Iſti .n. p̄nt dicē illud qđ dicit Sen̄. i ep̄la Eger hic non medicus habitat. Et Hiere. viij. dr̄. Reſina nō ē in galaad. ⁊ medicus nō ē ibi. Nō ſic bonus ⁊ ſpiritalis medicus. quia .ſ. talis eſt honorandus ⁊ remunerādus ⁊ nō mordendus nec diffamandus. Eccle. xxxviij. Impingua oblatōem ⁊ da locū medico. Patet ergo ꝙ ē dare medicū qui auditoꝝ ē informator. Tercio dico ꝙ eſt dare medicū q̄ ſubditoꝝ eſt reparator ſeu gubernator. Et ſic dico ꝙ medicus ē p̄lat⁹ q̄ .ſ. more medici debet infirmos ſibi cōmiſſos .i. ſubditos in ſanitate moꝝ ⁊ virtutū debite gubernare. ſanos ⁊ v̄tuoſos fouere. Infirmos ⁊ defectiuos corrigere ⁊ ſanare. Nō .n. egent q̄ ſani ſunt medico. ſꝫ q̄ male hn̄t. Lu. v. Sꝫ ꝓcerto pauci ſunt hodie boni medici i officijs p̄lature. Quia reuera multi ſunt q̄ recte more quorūdam medicoꝝ magis volūt infirmos q̄3 ſanos. ⁊ pl⁹ gaudent hr̄e ſubditos defectuoſos q̄3 v̄tuoſos. Et hoc. quia ſicut medic⁹ de infirmis nō de ſanis recipit ſalaria. ſic p̄lat⁹ de malis. ⁊ nō de bonis reportat munera. Nota etiā ꝙ aliqui ſunt ita ignari medici vel p̄lati ꝙ ꝓcerto nullū ſciunt in morbis ⁊ defectib⁹ ſubditoꝝ remediū adhibere. immo magis ꝯſueuerūt occidere q̄3 curare. ⁊ magis ledere q̄3 iuuare. Iſti igit̄ debēt dicere illud Eſa. iij. Non ſum medicus. ⁊ in domo mea non ē panis neq3 veſtimentū. Nolite me ꝯſtituere principē populi. q. d. omnē principē vel p̄latum decet eſſe medicū non tyrannū. Patet ergo ꝙ ē dare medicū q̄ ſubditoꝝ ē reparator. Quarto v̄o dico ꝙ ē dare medicū q̄ plurimoꝝ ē defraudator. Et iſte ꝓcerto ē adulator vł ypocrita. qui .ſ. v̄bis ſuis fallacib⁹ ⁊ mollib⁹ ſcit plagas vicioꝝ excuſando lenire. ⁊ dolorē ⁊ diſplicētiā de autoꝝ cordibus amouere. De talib⁹ medicis dr̄ in p̄s. Nunquid mortuis faciet mirabilia? aut medici ſuſcitabunt eū? q. d. non. Fatuū ē ergo talibus medicis .ſ. adulatorib⁹ credere. ⁊ eoꝝ verbis fallacibus ꝯſentire. Figura. Luce. viij. vbi dr̄. ꝙ mulier fluēs ſanguine erogauerat totā ſubſtātiā ſuā medicis. nec tñ quicq3 ꝓfecerat. ſꝫ ſemꝑ deteri⁹ hēbat. Quia reuera multi ſunt q̄ in talibus medicis .ſ. adulatoribus erogant q̄cquid hn̄t. ſꝫ tñ ꝓpter hoc a vicijs nō curantur. ſꝫ deteri⁹ ſemꝑ valent. Mar. v. Multa fuerat ꝑpeſſa a pluribus medicis. Eſt ergo dare medicū qui plurimorū eſt defraudator. Quinto v̄o dico ꝙ eſt dare medicū qui infirmoꝝ ē ꝯſolator. Et ſic accipio lr̄aliter nr̄os medicos tempales ſeu modernales. quia .ſ. debent eſſe

In arte completi.
In modo diſcreti.
In actu ſecreti.
In verbo faceti.

Debet em̄ medicus eſſe complet⁹ in ſcientia. Diſcretus cum prudētia. Secretus cum modeſtia. Facetus cum blandicia. Hic eſt qui Per ſcientiā conſiderat morboꝝ vicia. Per prudentiam adminiſtrat iuſta remedia. Per modeſtam ſeu ꝑ honeſtā ⁊ ſecretā continentiā reuelantur ſibi conſilia. Per facūdā ſeu blandā eloquentiam conſolando p̄bet auxilia. Sed reuera multi non ſic. quia vere mali medici non ſunt ſciētes. ſed ignorantes ⁊ obliuioſi. Non ſunt prudentes. ſꝫ p̄cipites ⁊ impetuoſi. Non ſunt ſecreti. ſꝫ inſolētes ⁊ nimis verboſi. Non ſunt faceti. ſꝫ arrogantes ⁊ iniurioſi. ⁊ qđ ceteris ē deterius. non ſunt contenti. ſꝫ ambientes ⁊ ſemper pecunie queruloſi. Iſta dilata. ꝯcorda ⁊ applica ſicut vis Iſta igitur ſufficiant quo ad p̄ſens.

Meditatio.

Meditari. Nota ꝙ meditatō nihil aliud eſt q̄3 circa aliqđ attēta ⁊ ꝓfunda cogitatio. Igitur diſtinguendo de meditatione ⁊ bona ⁊ mala. Primo dicamus ꝙ mens humana videt̄ habere ſimilitudinem corporaliū oculorū. Oculi em̄ ſunt membra mobilia. ⁊ nūq3 in eodem ſtatu perſeuerātia. Uoluit em̄ natura ꝙ ſuperius et inferius. dextrorſum et ſiniſtrorſum poſſent ſe voluere. vt ſic poſſent ꝑicula precauere ⁊ corpori proficua ꝓuidere. Sic vere dico de oculo mētis noſtre. vertibilis em̄ ⁊ mobilis debet eſſe. quia .ſ. ꝑ meditationem ꝓuidam ⁊ diſcretam quandoq3 debet ſurſū ad deum ⁊ ad bona eterna reſpicere. Quandoq3 inferius ad mortē ⁊ ad infernū intendere. Quandoq3 exterius ad dexteram. id eſt ad illa q̄ facienda ſunt ſe conuertere. ⁊ qn̄q3 ad ſiniſtrā. hoc eſt dictū ad illa q̄ cauēda ⁊ vitāda ſunt ſe transferre. Colūba em̄ q̄ eſt auis gemebūda ⁊ meditatiua. ſolet caput ſuū nūc huc nūc illuc ſepe voluere. antequā ip̄am contingat alicubi ſe mouere. Meditatio ergo. cogitatio ⁊ deliberatio eſt neceſſaria viro iuſto ⁊ cuiq3 prouido vel diſcreto. vt dicat illud Eſa. xxxviij. De mane vſq3 ad veſperam finies me. ſicut pullis hyrundinis ſic clamabo ⁊ meditabor vt columba. Attenuati ſunt oculi mei ſuſpicientes in excelſo. Sequitur. Recogitabo tibi om̄es annos meos in amaritudine anime mee. Ecce ergo quomō iſte meditabatur vite labilitatē. De mane vſq3 ad veſperam finies me. Carnis fragilitatem. Sicut pullis hyrūdinis inquit. Mundi aduerſitatem. Clamabo inquit. Mortis neceſſitatem. Meditabor vt columba inquit. que .ſ. reſpiciens gemit. Rerū debilitatem. Attenuati ſunt inquit oculi mei. Celi felicitatem. Suſpicientes inquit in excelſo Mentis iniquitatem. Recogitabo inquit omnes annos meos. Dei auctoritatē. Tibi inquit q̄ .ſ. es de⁹ om̄ipotēs. Inferni penalitatem. In amaritudine inquit anime mee. Iſta enim ſunt nouem diuerticula que debet vir prudens ſcrutari. ⁊ in quibus debet ſolerti animo meditari. Figuratus Gen̄. xxiiij. vbi dicitur. Or cū yſaac exiuiſſet ad meditandum in agro. obuiauit ſibi rebecca pulcerrima ⁊ prudentiſſima puellarum que facta eſt eius vxor. Quia reuera cū quis ad agrum extrinſece meditationis egreditur. ⁊ in prefatis ⁊ alijs neceſſarijs ſoliditarius meditat̄. Rebecca que interpretatur patientia. ⁊ que multum accepit. id eſt virtus modeſtie ⁊ prudentie. que ſcd̄m veritatem multa merita recolligit eidē ꝯiugat̄. vt ſic talis poſſit dicere illud p̄s. Meditat⁹ ſum nocte cū corde meo. exercitabar ⁊ ſcopebā ſp̄m meū. vt dictū ē. ꝓſeq̄re ꝓut voluerꝭ. Sed ſi vis alio mō diſtinguere. Dic ꝙ iuſtus debet meditari .ſ.

Superius		Superius dei maieſtatem.
Interius.		Interius noſtram q̄litatē.
Exterius.	Mediteꝛ ꝫ	Exterius rerum vanitateꝫ
Poſterius.		Poſteriꝰ moꝝ breuitatē
Dexterius.		Dexterius celi ciuitatem.

Primo ergo meditari dꝫ dei maieſtatē q̄ ſurſum ꝑſidet
Quia reuera ſup. ⁊ ante oīa meditatio nr̄a debet ferri in
deū ſicut in q̄d ꝑcipuū atq̄ ſummū: Mone aq̄la reſpicit ſo
lē. Orix aīal. oculos tendit ad ſtellā. Elephas ad lunā no
uam ſicut ponit Pli. Sic vere dico ꝙ hō debet ad ſolē lu
nam ⁊ ſtellas oculos mentis erigere ad deū. ſanctos ⁊ an
gelos coꝛ leuare. ⁊ in ip̄is meditari iugiter ⁊ manere. dicē
do. ſ. ip̄i deo illud p̄s. Meditatio cordis mei in conſpectu
tuo ſemꝑ. Et hoc notabis ꝙ ſicut ponit Solinus de q̄buſ
dam phis Indoꝝ ꝙ. ſ. ſolem irreuerberatis oculis intuen
tur in rota. ip̄ius q̄dam ſecreta rimātes. ſic ⁊ nos dei eſſen
tiam debemꝰ meditādo rimari. ⁊ ſecreta ſue mirabilis ma
gnificencie ꝑſcrutari. Meditari igiꝛ debemꝰ in deo q̄ꝫ po
tens ſit in opibus. q̄ꝫ iuſtus in vindicandis ſcelerībꝰ. q̄ꝫ lar
gus in tribuendis mūeribus. q̄ꝫ certus in ꝓlatis ſermoni
bus. Igiꝛ meditare q̄ꝫ ſit potens faciēs opa. p̄s. Memor
fui operū dn̄i. q2 memoꝛ ero ab initio mirabiliū opeꝝ dn̄i.
⁊ meditaboꝛ in oībus opibus tuis. ⁊ in adinuētōnībꝰ tuis
exerceboꝛ. Et illd̄ p̄s. Et in fac. ma. tu. medi. Itē meditare
q̄ꝫ ſit iuſtus vindicans ſcelera. p̄s. Sed ⁊ lingua mea me
ditabiꝛ iuſticiā tuā. tota die laudē tuam. Item meditare
q̄ꝫ ſit clemens releuās onera ſeu diſpenſans munera. p̄s.
In matutinis dn̄e meditaboꝛ in te q2 fuiſti adiutoꝛ meꝰ.
⁊ in vmbra alaꝝ ſperabo. Item meditare q̄ꝫ ſit prudēs gu
bernans ⁊c. ſeu oꝛdinās cetera. Iſte. ē eīn q̄ oꝛdinauit ⁊ fe
cit legem. mandata. ſcripturā ⁊ iudicia ad regimē. q̄ ꝓcer
to ſunt oīa meditāda ⁊ ſolerti aīo facienda. De lege eīn
diuina diciꝛ in p̄s. ꝙ in lege dn̄i volūtas iuſti. ⁊ in lege eiꝰ
meditabiꝛ die ac nocte. Super quo dicit Hieron̄. ꝙ medi
tatio legis eſt nō ſolū in legendis ſcripturis. ſ; in hijs que
ſcripta ſunt faciendis. De mandatis ꝟo dicebat dauid in
p̄s. Meditabar in mādatis tuis q̄ dilexi. De ſcriptura ꝟo
ſacra diꝛ Deu. vj. Erūt inquit verba mea q̄ ego tibi ꝑcipio
in coꝛde tuo ⁊ narrabo ea filijs tuis. ⁊ meditaberis in eis
die ac nocte. ſedens in domo tua. ⁊ ambulans in itinere. ⁊
doꝛmiēs atq̄ cōſurgens. ⁊ Joſue. j. Non recedat volumē
legis huiꝰ de oꝛe tuo. ſ; meditaberis in eo diebꝰ atq̄ nocti
bus. vt facias ea ⁊ cuſtodias q̄ ſcripta ſunt ī eo. Patet igi
tur quō meditari debemus dei maieſtatē q̄ ſurſum ꝑſidet.

Secūdo dico ꝙ meditari debemꝰ moꝝ qualitatē q̄ no
bis inſidet. ſ. vicia ⁊ virtutes. Vicia. ſ. q̄ nobis inſunt vt ea
fugiemꝰ ⁊ vt ꝓ eis gemamꝰ ⁊ doleamꝰ. Eſa. lix. Rugiamꝰ
quaſi vrſi ⁊ quaſi colūbe meditantes gememꝰ virtutes ꝟo
⁊ eas acq̄ramus. ⁊ vt ip̄as in noſtris moꝛibus inſeramus
Mediteꝛ ergo iuſtus. In ꝑpantia q̄ vera loquaꝛ. In ſa
pientia qua recte regaꝛ. In reuerentia qua deo ſubdatur
Mediteꝛ ergo iuſtus in rectitudine locutionis dicens ꝓ
uerb. viij. Veritatē meditabiꝛ guttur meū apientur labia
mea vt recta ꝑdicent. De limpitudine diſcretionis diciꝛ i
p̄s. Os iuſti medi. ſapi. ⁊ ling. eius lo. iu. lex dei eius in cor
de ip̄ius. De baſſitudine ſubiectionis diꝛ ꝓuer. xv. Mens
iuſti meditabiꝛ obedientiā. Patꝫ igiꝛ ꝙ meditari debemꝰ
moꝝ qualitatē q̄ nobis inſidet. Tercio dico ꝙ meditari
debemꝰ reꝝ vanitatem quas mūdus poſſidet. Quia vir
prudens multū debet meditari ⁊ attendere de rebus mū
danis q̄ꝫ ſunt difficilis acq̄ſitionis q̄ꝫ breuis duratiōis ⁊ re
tentionis. q̄ꝫ doloꝛoſe perditionis. q̄ꝫ vane et inutilis poſ
ſeſſionis. p̄s. Populi meditati ſunt inania. Quarto di
co ꝙ meditari debemꝰ moꝛtis breuitatē q̄ vitam obſidet.
Sapiēs. n. diligēter ⁊ ſepe meditatur de moꝛte. Eſa. xxxiij.
Oculi tui cernēt terrā de longe. coꝛ tuū meditabiꝛ timoꝛē.
vn̄ Hiero. ad Eliodoꝝ dicit. ꝙ platonis ſentētia ē. omniū
ſapientiū vitā. meditationem eſſe moꝛtis. Quinto ꝟo di
co ꝙ meditari debemꝰ celi ciuitatē qua ꝓꝑs reſidet. vn̄ ꝓ
ſper de vita contēplatiua li. iiij. dicit ſic. Vite contēplatiue
ſectatoꝛ ad cōditoꝛē ſuū coꝛde illuminandus accedat. ip̄i
cōtēplando ac inſatiabiliter ꝑfruendo toto coꝛde inſeruiat.
ip̄m iugiter cōcupiſcat. oīa q̄bus inde pōt auerti refugiat.
cogitatōes ac totam ſpem ex ip̄ius delectatione ſuſpēdat
diuinaꝝ lraꝝ meditatōnibus vacet. et in eis ſe diuinitꝰ il
luminatus oblectet. Sic ergo patet ꝙ meditatio q̄n̄q̄ ſu
mitur in bono. Sed vere adhuc dico ꝙ q̄n̄q̄ ſumitur in
malo. Et ſic meditatio nihil aliud ē q̄ꝫ in aliqua malicia ꝓ
funda cogitatio. ⁊ longa mali deliberatio ⁊ intentio. Ma
li eīn meditanꝛ mala. vicꝫ dolū atq̄ nequitiam p̄s. Iniqui
tatem meditatus ē in cubili ſuo. aſtitit oīni vie non bone
maliciā aūt nō odiuit. Brigam atq̄ diſcoꝛdiaꝫ. Prouerb.
xvij. Qui meditaꝛ diſcoꝛdias diligit rixas. et qui exaltat
coꝛ ſuū querit ruinā. rapinam et auariciam ꝓuerb. xxiiij.
Rapinas meditaꝛ mens coꝝ. et fraudes labia eoꝛum lo
quūtur ⁊c. Hec igitur de meditatōne ſufficiant. Vide vbi
Cogitatio. Conſideratio. Deliberatio. Attentio. Contem
platio. Et in alijs titulis ſimilibus.

Medius Mediū. Nota ꝙ mediꝰ ſeu mediatoꝛ ē ille q̄ inꝛ diuerſas ꝑſonas tenꝫ officiū
mediādi. Mediū etiā ē ꝑs illa q̄ diſtat equaliter ab extre
mis. Mediū etiaꝫ ē illud qđ a circūferentia circuiꝛ. Et ſic
ꝑ mediū multa poſſunt moꝛaliter denotari. Signat enim

Prelatoꝛum equalitatem.	Prelati. n. et iudices hn̄t eē
Socioꝝ cōmunitatem.	in medio equaliter ad ſubdi
Bonoꝝ congruitatem.	tos ſe habendo. Viri iuſti ha
Coꝛdiū pꝛofunditatem.	bent eſſe in medio ꝓcoꝛditer
Dei auctoꝛitatem.	cum ſocijs cōuerſando. Bo
Celi felicitatem.	ni inſup ſolent tenere mediū
Cleri confoꝛmitatem.	ab extremitatibus vicioꝝ fu
Mūdi pꝛoſperitatem.	giendo et recedendo. Coꝛda
Peccatoꝝ ꝑuerſitatem.	ꝟo ſolent eſſe in medio ꝓfun
Inferni calamitatem.	diter ſe alijs occultādo. Deꝰ

aūt habet eſſe in medio ſublimiter regnando et imperan
do. Paradiſus eſt in medio. Latitudinem et equitatem te
net omnibꝰ impendēdo. Clerus ē in medio inter deū ⁊ ho
mines intercedendo. Mūdus eſt in medio malos in ſuis
vicijs implicādo. Pctōꝛ ē medio ꝑuerſas ſocietates ſectā
do. Infernꝰ ē in medio centꝝ tenēdo ⁊ ineuaſibiliter ip̄os
includēdo. Sic igiꝛ dicā ꝙ in ſcriptura repitur Medium

Iuris ⁊ equitatis.	De medio iuris ⁊ eq̄
Pacis ⁊ vnitatis.	tatis poteſt dici illud
Virtutis ⁊ bonitatis.	p̄s. Perambulabam
Coꝛdis ⁊ voluntatis.	in innocentia coꝛdis
Dei ⁊ ſue auctoꝛitatis.	mei in medio domus
Celi ⁊ ſumme felicitatis.	mee. De medio cōcoꝛ
Cleri ⁊ eccleſiaſtice cōfoꝛmitatis.	die et vnitatis poteſt
Mūdi ⁊ terrene ꝓſperitatis.	dici illud Deutron̄. v.
Peccati ⁊ graue ſocietatis.	Ego ſequeſter et me
Inferni ⁊ eterne calamitatis.	dius fui inter domi

num ⁊ vos. De medio virtutis ⁊ bonitatis poteſt dici il
lud Ezech. xxxvij. Sanctificationem ponā in medio. q. d.
ſanctificatio. id ē virtus tenet locū ⁊ ſtatū mediū. De me
dio coꝛdis ⁊ volūtatis poteſt dici illud Hiere. xxiij. Cōtri
tum ē coꝛ meū in medio mei. De medio dei ⁊ ſue auctoꝛi
tatis quo. ſ. deus diꝛ tenere mediū. tum q2 altioꝛ. quia potē
tioꝛ. quia ꝑn̄tioꝛ. q2 in infinitū. ab omni ꝑte diffuſioꝛ. cum
ip̄e ſit ſpera cuiꝰ centrū vbiq̄ eſt circūferentia autē nuſq̄
terminatur. de ip̄o poteſt dici illud Apocal. v. Ecce in me
dio throni ⁊ quatuoꝛ animaliū. ⁊. xxiiij. ſenioꝝ agnū ſtāteꝫ
⁊c. Et illud Apoca. xiiij. Vidi angelū volātem per mediū
celi habētem euangeliū eternū. p̄s. Deus ſtetit in ſynago
ga deoꝝ. in medio aūt deus diiudicat. De medio paradi
ſi ⁊ ſumme felicitatis. quod. ſ. mediuꝫ poteſt dici eo ꝙ iſta
ſit iuſta mediatio ⁊ diſtributio ꝑmioꝛū. ⁊ eo etiā quia ē in
celo qđ eſt rotūdum. ⁊ ꝑ ꝯſequēs mediū rōnis eſt in qua
libet eius ꝑte. poteſt dici illud Ezech. xj. Aſcendit glīa do
mini de medio ciuitatis. Ita ꝙ bene pn̄t dicere illud Pſ.
Suſcepimus deus miſericoꝛdiam tuā in medio tēpli tui.
De medio cleri ſeu eccleſiaſtice confoꝛmitatis poteſt dici
illud Eccle. xv. In medio eccleſie aperuit os eius. De me
dio mūdi ſeu terrene dignitatis vel ꝓſperitatis poteſt di
ci illud Hiere. xl. Recedite de medio babilonis. i. mūdi. De
medio peccati ⁊ male ſocietatis poteſt dici illud quod de
peccatoꝛibus diꝛ in p̄s. Nequitie in tabernaculis eoꝛaꝫ in
medio eoꝝ. De medio autē inferni ⁊ eterne calamitatis.
pōt dici illud qđ de peccatoꝛibus diciꝛ Eze. xxj. Sanguis
tuꝰ in medio terre. Et. xxx. Diſſipabūꝛ in medio terrarū.

Mediū.n.ē locus obſcurior.ꝓfundior et ad euadendum
difficilior.ſic infernꝰ.Ideo in ps dr̄. Mediū vmbre mor,
tis.Vn̄ damnatis pōt dici illud Ezech.xxij.Sicut confla,
tur argentum in medio fornacis. ſic eritis in medio eius.

De oībus iſtis medijs longū eſſet dicere. Dicaꝫ tn̄ aliq̄
de quibuſdā. Primo ergo dicā ꝙ ē quoddam mediū iu
ſtiſſime equitatis.Et iſtud ē illud mediū ꝯpantie iuſticie ⁊
veritatis in quo debēt cōſiſtere. Principes.iudices ⁊ p̄la,
ti.De quo ꝓuer.viij.In vijs iuſticie ambulo. ī medio ſemi
tarum iudicij.Sol q̄ ē rex planetaꝝ.ſitus eſt in medio eo,
rundē.Ad denotandū ꝙ illi qui ſunt reges ⁊ iudices alio,
rum.debēt in medio alioꝝ ad oēs equaliter ceteris pari
bus ſe habere.nec magis ad vnū ꝗ̄ ad aliū appropinqua
re ꝑ acceptōem ꝑſonaꝝ. ſ ⁊ in ꝓmotionibꝰ ⁊ punitōibꝰ
inter oēs equaliter mediare ſm̄ exigentiā meritoꝝ.Exē
plo xp̄i qui ſp legit in medio ſteiſſe et equitatis medium
tenuiſſe.Mediū.n.tenuere beati.vn̄ Iob.xx.Stetit iħus
in medio diſcipuloꝝ ſuoꝝ.Et Luc.xxij.Ego aūt in medio
veſtri ſum.Debēt ergo tales eſſe in medio ꝑ iuſticiā ⁊ eq̄,
tatem.Et debent eſſe medij inter deū ⁊ populū ꝑ excellen
tiā ⁊ dignitatē.Deut.v.Ego ſequeſter ⁊ medius ſum iter
vos ⁊ dn̄m.Cornua.n.vngues ⁊ cartilagines.⁊ capilli te,
nent naturā mediā inter oſſa ⁊ carnē.Stipes etiam in ar
bore medīꝰ eſt inter radicem ⁊ ramos. Stomachus ē me
dius inter os ⁊ membra.Stipes eīm a radice haurit ⁊ ad
ramos mittit.A radice eīm arbor ſuſtinet.⁊ rami ꝑ eū ſup
portant.Stomachꝰ etiā cibos quos ab ore recipit ſibipſi
nō retinet.ſ ſicut bonus mediator ad membra nutriēda
tranſmittit.Sic ꝓculdubio bonꝰ p̄latus medius ⁊ media
tor debet eſſe inter deū ⁊ populū.Quia.ſ.a deo ſicut a ra,
dice debet ꝑ deuotionē haurire cibū ⁊ deuotōem gratie ⁊
ſapientie.Vn̄ poſſit ramos ⁊ ſubditos ſpūaliter enutrire.
Naturā etiā dꝫ hr̄e mediā int̄ carnē ⁊ oſſa.i.inter hoīes ⁊
angelos.q2.ſ.nec ex toto dꝫ eē caro.i.carnal' nec ex toto p̄t
eſſe os.i.ſpūalis.Quia vicꝫ nō p̄t hr̄e oſſeā vl' angelicā fir
mitatē.nec ex toto dꝫ ꝯtinere carneā vl' peſtificā vilitatem
Mediā igit̄ vitā dꝫ tenere. ⁊ medīꝰ inter deū ⁊ hoīes de,
bet apparere.Et ſicut mediator dei ⁊ hoīm cām ſbditoꝝ
apud deū dꝫ cū diligētia ꝓcurare.ita ꝙ de eo poſſit dici il
lud Io.j.Medius aūt vr̄m ſtetit quē vos neſcitis. De ta
li ergo medio qd̓ ꝑtinet ad iudices ⁊ p̄latos poſſumus ex
ponere illud p̄allegatū.Ego aūt in medio veſtri ſum. Lu.
xxij.Vbi aduerte ꝙ locus medius habet ex ſui cōditione
Nobilitatem. Nobilitatē dico.q2 locus medīꝰ hꝫ circū
Cōitatem. iacentibus p̄eminere.Cōitatem etiam.q2
Stabilitatē. locus medīꝰ ſolet ad circūferentiā ſe habe
re.Stabilitatē inſup.q2 locus medīꝰ ſolet vt cōiter tutior
⁊ immobilior ꝑmanere.Sic ꝓculdubio locꝰ gradus ⁊ ſta
tus taliū.videlꝫ p̄latoꝝ iudicū ⁊ magnatū debet eſſe nobi
lior in dignitate.ideo dr̄.Ego qd̓ ē prime ꝑſone. Cōior in
charitate. Iō dr̄ ī medio vr̄i.Stabilior in firmitate.Iō dr̄
Sum.Iſta.n.tria ꝑtinēt ad bonū iudicē vel p̄latū videli,
cet ꝙ habeat.Honoris ſublimitatē. Ego inquit. Amoris
cōmunitatē.In medio inquit veſtri.Vigoris ſtabilitatē.
Sum inquit. Dico ꝙ tale mediū dat honorē ⁊ p̄latōem
Ego inquit.In figura.n.rotunda locus medius p̄eminet
alijs.In celo etiā ſtella q̄ ē in medio poli artici ē altior oi,
bus alijs ſtellis.Quia ꝓcerto in celo eccīe militantis illi q̄
hn̄t in medio iuſticie p̄ſidere.ſ.iudices ⁊ p̄lati debēt eē ſu,
periores alijs in honoribꝰ.⁊ in dignitatibꝰ altiores. Eccl'.
x.In medio fratꝝ rector illoꝝ in honore. Decet.n. iudicē
vel p̄latū maieſtatē ampliorē habere ⁊ ſe in oībus oſtēde,
re ſuis ſubditis altiorē. Qd̓ oñdit cū dr̄ Ego.qd̓ ē primi,
tiue ſpēi.nūeri ſingularis.oīs generis.⁊ prime ꝑſone. quia
ꝓcerto tales debēt eſſe prime ꝑſone. in excellentia ⁊ hono
re.Oīs generis ꝑ amicicia ⁊ amore.q2.ſ.nō debēt habe,
re genꝰ ꝓpriū.Oēs.n.debēt equaliter attingere ꝗ̄tuꝫ ad
mediū iuſticie tenendū.Exemplo xp̄i qui dicit Math xij.
Que ē mater mea ⁊ fratres mei?q.d.nullus in ſpāli.Et ſe
quit̄.Omnis q̄ fecerit volūtatē pr̄is mei q̄ in celis eſt. ille
frater meꝰ ⁊ mater ⁊ ſoror eſt.q2.ſ.ꝗ̄tum ad iuſticiā p̄latꝰ
nō dꝫ cognoſcere ꝑſonā.ſ eſſe oīs generis vt equaliter ſit
ei cura de oībus ſicut dr̄ Sap.vj.Singularis numeri etiā
debet eſſe.q2 procerto ad iudicē vel p̄latuꝫ hn̄ ꝑtinet ꝙ ſe

exhibeat vt in pluribus ſolitariū ⁊ ſingularē. ⁊ nō nimis
cōem ⁊ familiarem.q2 ſcꝫ nimia familiaritas parit ꝯtēptū
ſicut dicit Innocentius.vt ſic ipē talis dicat illud p̄s.Sin
gulariter ſum ego donec tranſeā.Et ſic ſi iudex vel p̄latus
habeat iſta tria.vicꝫ ꝙ ipē ſit prime ꝑſone.honorē ſuum ⁊
ſuā dignitatē primariā autētice regendo.ſi ſit etiā oīs ge
neris ad oēs ſe equaliter hn̄do.ſi ſit inſup ſingularis nu
meri nullā familiaritatē indebitā cū ſubditis ſubtrahēdo
dico ꝙ ipē poterit mediū iuſticie tenere.et nūꝗ̄ ab ipō me
dio deuiare.Ego inquit.Vt ſic poſſit dicere illud Zach.ij.
Ego ero in gloria in medio eius.Patet ergo ꝙ mediū re,
quirit iuſticie honorē ⁊ p̄lationem. Deinde dico ꝙ tale
mediū exigit amorē ⁊ cōmunionē.In medio inq̄t veſtri.
Sicut eīm res q̄ eſt in medio equaliter diſtat ab extremis
nec magis appropinquat ad vnū extremū ꝗ̄ ad aliud. ſic
vere bonus p̄latus vel iudex q̄ in medio iuſticie vult ma,
nere.nūꝗ̄ debet ꝑ affectionē vel ꝑſonaꝝ acceptionem ad
vnū magis ꝗ̄ ad aliū appropinquare.ſ oībus equalit̄ bo
nū regimē impendere.⁊ omnes generaliter adiuuare. In
medio inquit veſtri.Aggei.ij.Spūs meꝰ in medio vr̄i.Fir
mamentū eīm fuit factū in medio aquaꝝ.lignū vite fuit po
ſitū in medio paradiſi.Filij iſrael tranſierūt ꝑ mediū ſicci
maris.Et ſacerdotes q̄ portabāt archam in medio iorda,
nis perſtiterūt.ſicut dr̄ Gene.j.⁊.ij.Exod.xiiij.Ioſue.vij.
Ad denotandū ꝙ iudices ⁊ p̄lati qui debēt eſſe firmamē,
tum ꝑ ꝯſtantiā. Lignū vite ꝑ clementiā. Filij iſrael.i.deū
videntes ꝑ conſciam.ſacerdotes.i.ſacra docentes ꝑ eloq̄n
tiam.Tales dico debēt eſſe mediū iuſticie.⁊ ſine acceptōe
ꝑſonaꝝ ꝑ mediū tranſire.Lu.iiij.Ihs autē tranſiens per
mediū illoꝝ ibat.Vt ſic dicat quilibet talis illud p̄s. Per
ambulabā in inno.cor.mei in medio domus mee. In me,
dio ergo veſtri.Leui.xxvj. Ponā tabernaculū meū in me
dio veſtri. Compa ſi vis p̄latum tabernaculo in quo erat
archa.tabule cherubin.virga.manna.altare.mēſa.cande,
labrū ⁊ ꝓpiciatoriū.ſicut dr̄ Exod.xxvij.⁊ deinceps.Quia
ſcꝫ prelatus debet habere archā ſecrete habitationis.tabu
las legis diuine ⁊ ordinatōnis. cherubin alte contempla,
tionis.virgam correctionis. manna compaſſionis. altare
orōnis.menſam refectōis.candelabrū diſcretōis.ꝓpiciato
riū venie ⁊ pie miſerationis. Et ſic proculdubio ipē ꝓprie
erit in medio vr̄i.j.Theſſal'.ij.Facti ſumus ſicut paruuli ī
medio vr̄i.Mediū ergo iuſticie exigit amorē ⁊ cōionem.

Deniꝗ̄ dico ꝙ mediū iuſticie requirit vigorē ⁊ duratio
nem.qd̓ oſtendit̄ cum dicit̄.Sum.Res eīm in medio ma
gis eſt tuta ⁊ firma.magis durabilis ⁊ longeua ꝗ̄ illa que
habitat in extremis.Et ideo polus q̄ eſt ſitus in medio ce
li eſt ſtella immobilis.Terra etiā q̄ eſt in medio elemento
rum eſt naturaliter ſtabilis ⁊ immota. Ad denotanduꝫ ꝙ
illi q̄ in medio equitatis ⁊ iuſticie ſunt locati debēt eſſe im
mobiliter ⁊ durabiliter in virtute ⁊ ꝯſtantia radicati. De,
cet.n.iudicem vel p̄latū eſſe virū ſolidū ⁊ ꝯſtantē. nō mo,
bilem.variabilē atꝗ̄ leuem. Sum inquit. vt ſic poſſit dice
re illud Math.xviij.Ibi ſum in medio eorū. De xp̄o eīm
dicit̄ ꝙ ipē ſtetit in medio diſcipuloꝝ. Io.xx.Lu.vj.dictū
eſt infirmo.Surge ⁊ ſta in medio.Ad denotanduꝫ ꝙ illi q̄
mediū locū iuſticie in eccīa tenēt.ſtantes ⁊ ſtabiles eſſe de,
bent.Et ſic igit̄ patet quō tales iudices ⁊ p̄lati qui mediū
poteſtatis iudiciarie tenent in mundo debent habere
Perfectam ſtabilitatem. Et ipī ita poterūt figurari in il
Cōmunem equalitatem. la arbore.Daniel'.iiij. Ecce in,
Excelſam auctoritatem. quit arbor ī medio terre. altitu
do eiꝰ nimia.⁊ magna arbor ⁊ fortis.⁊ ꝓceritas eiꝰ cōtin,
gens ad celū.folia eius pulcerrima.fructus eiꝰ nimius.et
eſca vniuerſoꝝ in ea. Longū eſſet exponere eā. vide eā in
ſermone p̄cidētis ramos de arboribus. Vel ſi vis. Pone
figurā Apocal'.ij. qualis deſcribit̄ eſſe ille q̄ ambulabat in
medio candelabroꝝ aureoꝝ.i.iudex vel p̄latus.q̄ inter cā
delabra.i.inter viros lucidos ſedet in medio p̄lature.pro
culdubio dicit̄ ibi ꝙ ipē habebat capillos candidos. ocu,
los lucētes.pedes ardētes. gladiū in ore ⁊ ſeptē ſtellas in
manu tenebat.Quia ꝓcerto tales debent habere capillos
candidos ꝑ innocentiā.Oculos lucētes per ſapiam. Pe,
des.i.affectus ardētes ꝑ amiciciā.Gladiū in ore per corre
ctionē.⁊ duriciā.Septē ſtellas.i.vniuerſitatem bonorum

in manu tenere ꝑ efficaciam. Tales ergo debēt eſſe illi q̄ tenent mediū alioꝝ. Qđ tm̄ hodie eſt cōtra multos. q2 ꝓculdubio in medio iudiciarie poteſtatis non ſedent hodie tales viri ꝑfecti. ſ viri penitus impꝑfecti. Qđ figuratuꝫ eſt Apoca. v. Ubi ipē vidit in medio throni ⁊ in medio ſeniorum agnū ſtantem. Quia ꝓcerto multi hodie ſunt in medio throni q̄ non ſunt ꝓprie niſi agni ⁊c̄. Patet ergo ꝙ eſt quoddā mediū iuſtiſſime equitatis. Secūdo principaliter dico ꝙ ē quoddā mediū cōcordiſſime vnitatꝭ. Et iſtud ē mediū qđ tenēt viri charitatiui. q̄ ſemꝑ volūt eſſe ꝑ ꝯcordiam ⁊ amorē in medio alioꝝ. Mediū. n. ꝑticipat cuꝫ extremis ⁊ mediante medio extrema inuicem copulanꝰ. ſic ꝓculdubio viri charitatiui. viros extremos ꝯtrarios ⁊ diuerſos ſolent ſuis meditationibus ꝑ charitatis vinculuꝫ copulare. ⁊ in medio alioꝝ ꝑ amorē ⁊ concordiam habitare. Et ſic dico ꝙ q̄libet debet eſſe in medio cordis alterius ꝑ mutuā charitatē ⁊ dilectionē. vnde Ezech. j. Erat rota in medio rote. Et in medo etiā alioꝝ ꝑ cōem concordiam ⁊ vnionem. ſicut de hieruſalem que interp̄tatur pacifica. Ezech. v. dicitur. Iſta eſt hieruſalem. in medio gentiū poſui eam. Et Lu. xxij. Circūſedentibus illis erat petrus in medio coꝝ. Et nota ꝙ debent eſſe in medio aliorū vt dent

Merentibus conſolationem.
Diſcordibus pacis vnionem.
Errantibus eruditionem.
Egentibus recreationem.
Timentibus ſecurationem.
Laudantibus excitationem.

Dico ergo ꝙ boni ſunt ī medio alioꝝ ad conſolatione merentiū. ⁊ ſic loq̄tur Ezechiel. ꝙ ipſe erat ī medio captiuoꝝ iuxta fluuiū chobar. Ezech. j. Iteꝫ ad reconciliatōem diſcordiū. vnde de xp̄o dr̄ Joh. xx. Q2 ip̄e ſtetit ī medio diſcipuloꝝ ⁊ dixit. Pax vobis. Item ad eruditionē errantiū. vn̄ ad viros ſapientes ⁊ lucidos qui alios ſciūt erudire poteſt referri illud Ezech. j. In medio aialiū ſplendor ignis. Item ad recreatōem egentiū. Ezec. xix. In medio leunculoꝝ enutriuit catulos ſuos. Iteꝫ ad roboratōnem timentiū. p̄s. Si ambulauero in medio vmbre mortis nō timebo mala qm̄ tu mecū es. Itē ad excitationē laudantiū. p̄s. In medio eccle laudabo te. Et alibi. Super ea volucres celi habitabunt. de medio petrarū dabunt voces Iſtud eſt ergo medium concordiſſime vnitatis. Sed econtra nota ꝙ mali habitant ī medio aliorum.

Ad exequendum crudelitatē.
Ad exercendū carnalitatem.
Ad faciendū iniquitatem.

De medio ſue crudelitatis dr̄ Math. x. Ecce ego mitto vos ſicͭ oues in medio lupoꝝ. De medio vͦ carnalitatis dr̄ in Ps̄. In medio iuuenculaꝝ tympaniſtriaꝝ. De medio vͦ iniq̄tatis dr̄ ī p̄s. Neq̄tie in hitaculis eoꝝ ī medio eoꝝ. Et alibi. Labor ī medio eius ⁊ iniuſticia. Eſt igiꝰ q̄dā mediū concordiſſime vnitatis. Tercio principaliter dico ꝙ ē mediuꝫ intimiſſime volūtatis. Et ſic ꝑ medium poteſt intelligi cor humanū qđ latet interius in medio carnis nr̄e. Iſtud eñ ē mediū in quo conſiſtit virtus. Sicut ergo aranea primo facit ⁊ reparat mediū tele ſue. poſtea vͦ laborat extrema reꝑare. reficere ⁊ reformare. Sic vere homo debet vacare ad reꝑationē ⁊ ꝯpoſitionē medij ſui. i. conſcientie ſeu cordis. ⁊ ad ip̄ius ꝑ g̃as ⁊ virtutes ſpūalem reformationem iij. Reg. viij. Sanctificauit rex mediū atrij. Et deinde poterit vacare ad exteriora edificanda. i. ad corꝑalia ⁊ tꝑalia gubernāda. Iuxta illud. Primū q̄rite regnū dei. Math. vj. Qui. n. vult facere circulū ſeu ſperam. neceſſe eſt ꝙ primo ⁊ ante oia in medio figat circinū. ⁊ ꝙ a medio incipiat opus ſuū. ⁊ ꝙ deinde circūquaq3 ꝓtrahat lineā ſiue ſperā Sic vere q̄ circulū ⁊ ſperā ꝑfectionis vult ī ſeip̄o ꝯponere. dꝫ an̄ oia circa mediū cordis ſui intendere ⁊ vacare. ⁊ ſic alia meliꝰ poterit ordinare. Un̄ nota ꝙ iſtud medium ē mūde ſuandū. ⁊ a vicijs diligētiſſime cuſtodiendū. Sicut eñ ſi hoſtes intrāt vſq3 ad mediū ciuitatꝭ faciliꝰ capiūt totū reſiduū. Sic ſi vicia intrāt ad cor ꝑ ꝯſenſum. faciliꝰ deſtruūt reſiduū ꝑ effectū. Bn̄ ḡ ꝯſuliꝰ Deutr. xiij. Auferas malū de medio tui. ⁊ Gene. xxxv. Abijcite deos alienos de medio vr̄i. Nota ergo ꝙ iſtud medium ē cuſtodiendum.

Quia eſt firmitatis ꝓpugnaculum.
Quia eſt ſanctitatis tabernaculum.
Quia eſt deitatis habitaculum.

Eſt dico ꝓpugnaculū firmitatꝭ. Iſtud eſt eñ caſtrū qđ nū̄q̄ ꝑ violentiam poteſt capi. vnde Gen̄. j. Fecit firmamentum in medio. Item ē tabernaculū ſanctitatis. q2. ſ. oīs virtus ⁊ ſanctitudo habet in corde principaliter ſedē ſuā. Ezech. xxxvij. Dabo ſanctificatōem meā ī medio ip̄orum. Ibi. n. feruet dilectio. p̄s. Factum ē cor meū tanq3 cera liqueſcens ī medio ventris mei. Itē ibi dolet cōtritio. hiere. xxiij. Contritū ē cor meuꝫ in medio mei. Ibi inſuꝑ ſupplicat orō Eſa. xix. Erat altare dn̄i in medio terre. Ibi nihilominus humiliat ſe ſubiectio. Michee. vj. Humiliatio tua in medio tui. Item dico ꝙ iſtud mediū ē habitaculū deitatis. q2. ſ. deus habitat ſpūaliter in aīa ⁊ in corde. vn̄ Deu. vij. ⁊ Sopho. iij. Dn̄s deus tuus in medio tui. ⁊ in p̄s dr̄. Magnus in medio tui ſanctꝰ iſrael. Et ſic igiꝰ patet ꝙ eſt mediū intimiſſime volūtatis. Quarto dico ꝙ ē mediuꝫ ordinatiſſime bonitatis ⁊ iſtud ē medium virtutis. q2 viri religioſi ſemꝑ ſolent tenere mediū. hoc eſt nō diminutōeꝫ aut ſuꝑfluitatē. Non. n. ſunt diminuti nec ſuperflui. ſicut patuit in ſalomone qui non petebat diuitias nec pauptates ſ tm̄ victui neceſſaria. Prouer. xxx. Uirtus eñ cōſiſtit in medio. ſicut patet de liberalitate que media eſt. ꝓdigalitas vͦ ⁊ auaricia extrema vicia ſunt. quoꝝ. ſ. vnū ſuꝑfluum continet ⁊ aliud diminutū. Sancti ergo mediū tenuerunt. quia medium tenuere beati. Ab extremis aūt receſſerunt. i. a vicijs. quia ſicut dicitur Prouerb. xiiij. Extrema gaudij luctus occupat. Et ideo dicitur math. xviij. Q2 aduocans ieſus paruulū ſtatuit eū in medio ⁊c̄. Ubi nota ꝙ ad hoc ꝙ homo ſit in medio virtutis. neceſſe eſt ꝙ dei bonitas auxilieꝰ. Aduocās inq̄t ih̄s. ꝙ mentis vanitas hūilieꝰ. Paruulū inquit. ꝙ cordis firmitas radificetur. Statuit inq̄t eū ⁊c̄. Ad iſtud ꝓpoſitū potes adducē oēs auctēs q̄ ſunt ſupra đ medio iuſticie ⁊ etiā de medio ſocietatꝭ. Et ſi vis potes notare h ꝙ xp̄s iueniꝰ ſꝑ fuiſſe ī medio. vicꝫ. Iacens in medio animaliū. Abacuc. ij. Pendens in medio latronum. Joh. xix. Sedens in medio iudicū ⁊ doctorum. Luce. ij. Stans in medio diſcipulorum. Johā. xx.

In quibus verbis ꝓculdubio mediū quatuor virtutuꝫ cardinalium denotaꝰ. Quia vere iſte iacuit in medio animaliuꝫ per prudentiam. Extrema enim prudentie q̄ ſunt calliditas ⁊ fatuitas. per bouem ⁊ aſinuꝫ deſignanꝰ. Bos enim qui ſemper ruminat. ⁊ habet cornua. ſignat illos q̄ in calliditate ſue prudentie glorianꝰ. Item iſte pepēdit in medio latronū per temꝑantiam. q̄. ſ. carnem cū vicijs crucifigit. Duo. n. latrones ſunt duo extrema. ſ. cura carnis ī deſiderijs qui eſt ſiniſter ⁊ blaſphemus. Carnis nīmia mortificatio qui eſt dexter cui faciliter indulgetur. De iſto medio dicit Bern̄. Oportet carnem reſtringere nō extinguere. Deprimere non opprimere. Seruiat ne ſeuiat. Ancilletur ne dominetꝰ. Item iſte ſedit in medio doctoꝝ per iuſticiam ad quā. ſ. pertinet in medio ſedere. ⁊ cuius extrema ſunt remiſſio ⁊ crudelitas. Item ſtetit in medio diſcipulorum ꝑ fortitudinē ⁊ conſtantiā. cuiꝰ. ſ. extrema ſunt puſillanimitas quā habuit iohānes q̄ mūdū fugijt. Et temeritas quā habuit petrus q̄ gladio ferijt ⁊ tandē abijt. In oībus igitur debemꝰ exemplo xp̄i mediū tenere. ⁊ ad extrema vicioꝝ nullatenus applicare vt cuilibet noſtrum dicatur illud Luce. vj. Surge ⁊ ſta in medio. Quinto ⁊ vltimo dico ꝙ inuenitur medium mūdane ciuitatis vel ꝓſperitatis. q2. ſ. quandoq3 ꝑ mediū poteſt intelligi mūdus vel ꝓſperitas mundana. Ut ꝯmuniter enim locus medius ciuitatis ē locus magis populoſus. magis clamoſus. magis lutoſus. etiam cōmunis ⁊ amplius operoſus. Sic vere ſtatus mūdanus. ⁊ potiſſime ſtatus maloꝝ eſt populoſior ⁊ opulentior. frequētior ⁊ cōmunior. Sicut enim oīa grauia naturaliter petunt medium ſcilicet centrum quod eſt in medio terre. ſic omnes peccatores petunt et deſiderant iſtū munduꝫ. Et notemus ꝙ iſtud medium eſt locꝰ

Horroris.
Laboris
Ardoris.
Cruoris.
Fetoris.

Locus dico horroris. Ezechie. vij. Abominationes tue in medio tui erūt. Locus etiam laboris. p̄s. Labor in medio eius ⁊ iniuſticia. Item locus ardoris. ſ. auaricie. Ezech. xxviij. Producā ignē de medio tui qui comedat te. Item locus cruoris. ſ. crudelitatis. Unde Hiere. xlj. Ad medium ciuitatis interficiet eos. Locꝰ etiā fetoris. Ezech. xxij. Coinquinabar in medio eoꝝ. Et ſic igitur aliqua patēt de quītuplici medio. videlicꝫ de Medio.

Equitatis ꝛ iuſticie. Societatis ꝛ cōcordie. Voluntatis ꝛ cōſcientie. Uirtutis ꝛ tempantie. Mūdane ꝓſperitatis ꝛ abundantie Et hec de Medio ſufficiant.

Medulla Cū medulla ſit tenera ꝛ mollis ſubſtātia in medio oſſiū ſita. ꝛ ad tpamētū ſue ſiccitatis ordinata dulcis. ſapida ꝛ delicata. Poſſumus dicere ꝙ in bono ſignificato medulla denotat

Pinguedinem gratie ꝛ deuotionis.
Dulcedinem glorie ꝛ fruitionis.
Mulcedinē modeſtie ꝛ benigne ꝯditōis
Teneritudinē clemētie pietat[is] ꝛ ꝯpaſſionis.

De medulla.n. gratie ꝛ deuotionis dicit Gene. xlv. Dabo vobis oīa bona vt comedatis medullā terre. De medulla glorie ꝛ fruitionis dr̄ Deu. xxxij. Ut deus ꝯſtituit filios iſrael ſup excelſam terrā vt comederēt fruct⁹ agroꝝ ꝛ comederēt mel de petra. Seqͭ. Et hircos cū medulla tritici. ꝛ ſanguinē vue biberēt meraciſſimū. De medulla aūt benignitatis ꝛ pie cōditōis dr̄ Nu. xviij. Oēm medullam olei ꝛ vini. ꝛ frumenti. ꝛ ꝗcquid offerūt dn̄o dedi tibi. De medulla aūt clemētie ꝛ pietatis ꝛ ꝯpaſſionis dr̄ illud p̄s. Holocauſta medullata offerā tibi cū incēſu arietū. offerā tibi boues cū hirc[is]. i malo ꝟo ſignificato d̄notat medulla.

Pinguedinem carnalitatis.
Dulcedinem proſperitatis.
Mulcedinem verboſitatis.
Teneritudinē debilitatis ꝛ imbecillitatis.

De pinguedine carnalitatis dicitur Iob. xxj. ꝙ viſcera ipi⁹. ſ. carnalis hominis plena ſunt adipe. ꝛ medullis oſſa illi⁹ irrigant̄. De pinguedine mūdane ꝓſperitatis dr̄ Eze. xvij. ꝙ aq̄la grādis venit ad libanum. tulit medullam cedri ꝛc̄. Expone ſicut alibi. De medulla adulatorie verboſitatis ſeu loquacitatis. ſeu etiam delicate fragilitatis poteſt dici illud Eſa. xxv. Faciet inquit conuiuiū pinguium medullatoꝝ vindemie defecate. Tales.n. ſemper volunt eſſe in conuiuijs ꝛ in delicijs pinguiū ꝛ vinoꝝ. Sufficit. Uide vbi pinguedo vel Adeps.

Mel. Nota ꝙ cū de melle ſupra in pluribus locis ꝛ capitulis plurima iam ſunt dicta. modicū intēdo dicere quo ad p̄ns. Quāuis.n. multa poſſint inueniri exempla de melle. pauce tn̄ auctoritates inueniunt̄. Et ideo hoc ſolum nota. ꝙ cum mel ſit res dulciſſima. hinc eſt ꝙ ſignificare videt̄ illa que ad dulcedinem ꝑtinere noſcūtur. quapropter vide ſupra de dulcedine. Nota igitur ꝙ mel accipitur in bono ꝛ in malo. In bono enim deſignat

Gratie ſuauitatem.
Glorie felicitatem.
Sapientie ſinceritatem.
Miſericordie benignitatem.
Eloquentie gratioſitatem.

Signat dico gr̄e ſuauitatē. Un̄ de melle gr̄e dr̄ math. iij. Q̄ bti Iohis eſca erat locuſta ꝛ mel ſilueſtre. Itē ſignat glorie felicitatē. Un̄ paradiſus ē illa terra flueus lacte et melle. de qua tāta fit mentio in ſcriptura. de quo Deu. xxxij. Conſtituit euȝ ſup excelſam terrā. vt ſuggeret mel de petra ꝛc̄. Uide. ſ. de excelſo. Item ſignat ſapiē ſubtilitatē. vn̄ iſtud ē mel de quo hauſto illuminati ſunt oculi Ionathe. j. Re. xiiij. vn̄ Cañ. v. Comedi fauū cū melle meo ꝛc̄. vide cā. ſ. de comedere. Et vide ibi ꝛ. ſ. de Bibere. Item ſignat clemētie benignitatē. de quo Eze. xxvij. Balſamū ꝛ mel et oleū ꝓpoſuerūt in mercatu ſuo. Itē ſignat eloq̄ntie gratioſitatē. vn̄ Cant. iiij. Fauus diſtillans labia tua. mel ꝛ lac ſub lingua tua. vide eam ſupra de lacte. ꝛ in pſal. Q̄ dulcia faucibus meis eloquia tua ſuper mel ori meo. longum eſſet iſta ꝓſeq̄. ſed omitto gratia breuitatis. quia in tabula inuenies exēpla infinita de Apibus ꝛ de melle. Sed adhuc dico. ꝙ mel quandoq; accipitur in malo. ꝛ ſic mel ſignificat

Inquinationem carnalitatis.
Adulationem fallacitatis.
Dilectionē proſperitatis.

Significat dico carnalitatis inquinatōem. vnde puer. xxv. Qui mel ꝯmedit multū nō eſt ei bonū. Item ſignificat fallacitatis adulationem. Iudi. xiiij. vbi dicitur. Q̄ ſamſon inuenit in ore leonis fauū mellis. q̄r. ſ. multi ſunt qui q̄uis ſint crudelis ꝛ leonine conditionis. portāt tn̄ in ore mel fallacis et blande adulatōnis. Similes apibus que vna cū aculeo portāt mel. et iſtud eſt illud mel. q̄d dominꝰ ꝓhibet poni in ſacrificio. Leui. ij. Nec quicq̄ȝ inquit mellis aut fermenti adolebis in ſacrificio domini. Quia deus in ſacrificio nec acceptat mel adulatōnis. nec fermentum malicie aut detractionis. Item ſignificat ꝓſperitatis delectationē. Et iſtud eſt mel inflatiuū. maculatiuū. ꝛ inq̄natiuū. de quo. j. Reg. xiiij. dr̄. Q̄ vulgus venit ad ſaltū vbi erat mel ſup faciem agri. ꝛ dicit̄ ibi ꝙ q̄r Ionathas de illo melle comedit. i. de dulcedine ꝓſperitatis mūdane. in periculo mortis fuit. q̄r vere illi qui de melle. i. de dulcedine mūdane proſperitatis comedunt. mortis eterne pericculo ſe exponūt. Et hec de melle ſufficiāt. vide in tabula.

Melius. melior Nota ꝙ res quāto ſunt meliores. tanto ſunt acceptiores ꝛ eligibiliores. Et ideo quāto homo ſe fecerit in moribus meliorem. tanto ſe reddit apud deū acceptioreȝ. Sicut eīn videm⁹ ꝙ in omni genere aut ſpecie ſemꝑ ē dare ꝙ aliqua ſunt alijs meliora. ſicut apparet inter ſtellas. Quia ſcḋm aplm̄. j. Coꝝ. xv. Stella differt a ſtella in claritate. Sicut etiam patȝ in aīalibus. in arboribus. herbis ꝛ lapidibus. vbi ſemꝑ inueniuntur aliqua alijs in ſuo genere meliora. q̄r ſicut dr̄ Eccl̄i. xxxvj. Bono melius inuenit̄. ſic ꝓculdubio dico. ꝙ in moralib⁹ ē dare homines alijs meliores. ꝛ in ſufficiētijs clariores. Et iō breuit̄ notare poſſumus ꝙ tria genera hoim̄ debent eſſe ceteris meliora. vicȝ.

Prelati reſpectu ſubditorum.
Clerici reſpectu laicorum.
Antiqui reſpectu iuniorū.

Primo ergo dico. ꝙ meliores debēt eſſe illi q̄ ſunt ſuꝑiores in ꝑlatione. In natura.n. videm⁹ ꝙ illa q̄ ſunt ſuꝑiora. ſunt inferioribus meliora. Stelle eīn et corꝑa celeſtia multo ſunt ꝑfectiora et melioris conditionis q̄ȝ iſta inferiora q̄ ſunt corruptibilia atq; vana ſcḋm yſaac in dietis. Herbe etiāȝ et fructus q̄ creſcunt in montibus multo ſunt meliores q̄ȝ ille que creſcunt in vallibus et paludibus. Cynamomū etiam quod creſcit in ſuperiori ꝑte arboris valde eſt laudabilius ꝛ melius. ſicut dicit Plinius. q̄ȝ illud quod creſcit in parte inferiori. In quibus quidem inſtruimur ꝙ illi qui ſunt in mōte et in celo. et in ſuperiori parte eccleſie. videlicet in officio prelature conſtituti et locati. debent eſſe meliores i ſciētijs et moribus. q̄ȝ illi qui in ſtatu ſubiectionis inferius ſunt detenti. Teſte enim Hugone ꝛ Uegetio. Tunc bene reſpublica regitur. quando nō poteſt eſſe maior niſi q̄ melior. Quod bene ponitur. j. Regum. ix. vbi de Saul ꝓmouendo ad regnum dicitur. ꝙ de cūctis filijs iſrael nō erat melior illo. Et ideo dicitur. iiij. Regum. x. Eligite melioreȝ de filijs domini veſtri. ꝛ ponite eum ſuper ſoliū patris ſui. Iſtud tamen ꝓculdubio hodie in pluribus in contrariuȝ eſt mutatū. quia ſalicȝ illi qui ſunt ſuperiores hodie non ſunt meliores. immo multotiens ſunt peiores. Quia ſicut dicit̄ Oſee. viij. Multi mali regnauerunt ſed non ex me. principes extiterunt ſed non per ſpūm meū. Non ſic ergo ſed ſint meliores viri in ꝑlatione ſuꝑiores. Secūdo dico ꝙ meliores debent eſſe viri ꝑfectiores ex profeſſione. ꝛ iſti ſunt clerici ꝛ religioſi. qui vicȝ ex profeſſione ſtatus ſui habent eſſe laicis ſecularibus meliores. Res eīn tanto eſt melior quanto ſummo bono eſt ꝓximior. Res etiā in tanto ſunt in genere ſuo meliores. quanto ſunt ſuo principio ꝓpiores. Et quia iſti viri eccleſiaſtici ꝛ religioſi ſunt ſummo bono. ſ. deo qui eſt omniū reꝝ principiū ꝛ origo ꝓpinqui. ꝛ ad ſibi appropinquandū ꝛ aſſiſtendū ſpāliter deputati. dico ꝙ debent eſſe ceteris meliores. ꝛ bonitate ꝛ efficacia pleniores. ita ꝙ de quolibet tali poteſt dici illud Hebre. viij. Nūc aūt melius ſortitus eſt miniſteriū. quāto melioris teſtamēti eſt mediator. Circa ꝙ nota ꝙ viri ꝑfecti ꝛ eccl̄iaſtici. vel etiā ꝗcūq; ꝟtuoſi ſunt meliores quod. ſ. facit.

Pondus timoris.
Nexus amoris.
Lacrima doloris.
Deſcenſus hūilitatis.
Conflictus aduerſitatis.
Conuictus tenuitatis.
Amictus iocūditatis.

Dico ergo boni ſunt meliores rōne diuini timoris. Eccl̄. xvj. Melior ē vn⁹ timēs deum q̄ȝ decem filij impij. ꝛ ꝓuerb. xv. Meli⁹ eſt parū cū timore dei. Itē rōe fraterni amor[is]. ꝓuer. xxvij. Melior ē vicin⁹ iuxta q̄ȝ fr̄ lōge. ꝛ Eccl̄s. iiii. meli⁹ ē ꝙ duos eē ſil'. Itē rōe iterni meror[is]. q̄r ſicut dr̄ Eccl̄. vij. meli⁹ ē ire ad domū luct⁹ q̄ȝ ad domū ꝯuiuij. Gariofilū.n. q̄d ꝑſſum lacrimat̄ valet meli⁹. ſ. de lacrima vid̄. vl' d̄ fletu. Itē ſiūt meliores rōe hūilitatis. balſam⁹.n. deſcēdēs ad fūdū meli⁹ valȝ. q̄r ſic dr̄ ꝓuer. xvj Meli⁹ ē hūiliari cū mitibus q̄ȝ diuidere ſpolia cū ſuꝑbis.

Item rōne aduerſitatis. qꝛ herba cōculcata melius profi-
cit. vento .n. tempeſtate ⁊ pluuia ſolēt herbe gaudere. vñ ꝓ
uer. xvj. Melior eſt patiēs viro forti. Item rōne tenui-
tatis ſeu pauꝑtatis. Cynamomū eñ melius eſt quod ha-
bet tenuē corticē. ſic qui habet tenuē ſiue pauperē ſubſtan
tiam. vñ ꝓuerb. xix. Melior eſt pauper iuſtus ꝗ̃ vir men
dax. Item rōne iocūditatis. Eccl'ſ. iij. Cognoui nihil me-
lius eſſe homini ꝗ̃ letari. Sic ergo patet ꝙ meliores ſunt
⁊ debēt eſſe illi ꝗ ſunt ꝑfectiores ex ꝓfeſſione. Tercio di
co. ꝙ meliores debēt eſſe viri ꝑfectiores ſeu prudentiores
ex cōditione. ſicut ſunt ſenes reſpectu iuniorꝝ. ſm .n. Pli.
Quis arbor thuris qñ eſt iuuenis thura ꝓferat cōdidio-
ra. arbor tñ antiqua thura ꝓfert efficaciora ⁊ meliora. Vi
nū etiam ⁊ potiſſime baſtardicū vinū qꝺ dr̄ vipellenſe. qñ
to antiquiꝰ. tanto melius purius ⁊ efficacius. Vinū etiam
illud qñ ꝑ trienniū vel quadrienniū cuſtodit̄. ita purifica-
tur ꝙ ſparſum in ignē ſolet ad modū olei flamare. Sic ꝓ-
culdubio chariſſimi illi ꝗ ſunt antiquiores in etate habent
eſſe meliores in efficacia ⁊ virtute. Quāto .n. plus viuunt
tanto maiorē puritatē contrahūt. ita ꝙ more olei ꝑ chari-
tatis incendiū inardeſcūt. vñ Lu. v. dr̄. Qꝛ nemo bibēs vi
nū vetus ſtatim vult nouū. dicit .n. vetus meliꝰ ē. Iſta tñ
regula fallit hodie in multis. qꝛ multos videmꝰ iuniores
ꝗ ſunt ſenioribus meliores. quinimmo multos videmus
qui ſunt boni in iuuentute tñ efficiūtur mali in ſenectute.
Myrtus eñ habet fructus medicinales. ſ; tanto ſunt me
liores quāto recentiores. Sic vere ſepe accidit ꝙ homies
ſunt meliores qñ ſunt iuuenes ⁊ recentes. ꝗ̃ qñ efficiunt̄
in etate ⁊ tpe magis ſenes. Ideo plāgendo dicebat Bern̄.
in meditationibꝰ. Cur inq̇t tanto deſiderio appetimus vi
tam iſtā in ꝗ quāto plꝰ viuimꝰ tāto magis peccamꝰ. Nō
ſic ergo ſ; ſint meliores ⁊ ꝑfectiores p̄lati reſpectu ſubdito
rum. Clerici reſpectu laicoꝝ. Antiqui reſpectu iuniorum.

Melchiſedech.

Nota ꝙ melchiſedech ꝗ ad lr̄am fuit rex ſalem. ꝗ
poſtea fuit dicta hierl'm interp̄tatur rex iuſtus aut rex pa-
cificus. ſeu rex pacis aut rex iuſticie. fuit aūt rex ⁊ ſacerdos
ſicut ponit̄ Gen̄. xiiij. Et ſicut dr̄ ibidē. Iſte panē ⁊ vinum
deo obtulit. ⁊ abraā decimas dedit. Iſte ergo ſm apl'um
Hebr. vij. xp̄m figurauit. ꝗ iuſtus ⁊ pacificus ſemꝑ fuit. ⁊
ꝗ rex ⁊ ſacerdos etiā dictus fuit. ꝗ mūdum regendo. ⁊ de
regali ꝓgenie deſcendēdo ⁊ panē ⁊ vinū in ſacramēto al-
taris offerendo. ſeq; ꝓ nobis immolando. regis ⁊ ſacerdo
tis officio fuit functus. p̄s. Tu es ſacerdos ineter. ſm or.
melchi. Vel ſi vis. Per iſtū intelligit̄ ꝗlibet vir ꝑfectus. ꝗ
ſcꝫ ſe ⁊ alios digne ſcit regere. ⁊ ꝓ ſe ⁊ alijs p̄ces ⁊ ſacrifi-
cia bonoꝝ opeꝝ immolare. ⁊ pacis ⁊ iuſticie cultor eē. de-
cimas offerre. ⁊ ſe etiam a cūctis ſupfluitatibꝰ decimare.
Hebr. vij. Erat aūt hic melchiſedech rex ſalem ſacerdos
dei ſummi. j. Pe. ij. Vos eſtis genus electum. regale ſacer
dotiū. ⁊ gens ſancta ⁊c̄.

Melodia.

Vide vbi Cantare ⁊ vbi ſonꝰ ⁊ vox.

Membra.

Nota ꝙ cuꝫ mēbra ſint partes cor-
poris conſtitutiue. Hinc eſt ꝙ ꝑ mē
bra poſſunt intelligi partes que ꝯſtituunt aliquod vniuer
ſum. Cū igitur plura ſint corꝑa ſpūalia. videlicet Corpus

Beatorum.
Perfectoꝝ.
Reproboꝝ.
Meritoꝝ.

Hinc ē ꝙ plura poſſumꝰ inuenire mēbra.
vicꝫ. Supiora. Et iſta ſunt angeli ⁊ beati ꝗ
ſunt mēbra eccl'ie triūphātis. j. Coꝝ. xij. Po
ſuit xp̄s mēbra vnūqꝺq; eoꝝ in ſuo corpo-
re ſicuti voluit. Item inferiora. Et iſti ſunt hoies ꝑfecti ꝗ
ſunt mēbra eccl'ie militātis. de ꝗbꝰ. j. Coꝝ. xij. Corpꝰ non ē
vnū mēbꝝ. Itē exteriora. Et iſta ſunt reprobi ⁊ damnati.
ꝗ ſunt mēbra dyaboli. de ꝗbꝰ. j. Coꝝ. vj. Tollēs ſ; mēbra
xp̄i faciā mēbra meretricꝭ. Itē mēbra interiora. ⁊ iſta ſunt
aīe. potētie. gr̄e ⁊ v̓tutes. Hō .n. iterior hꝫ mēbra ſua. vicꝫ

Caput intentionis.
Oculus diſcretionis.
Aures obedientie ⁊ ſubiectionis.
Linguam gratiarumactionis.
Naſum deuotionis.
Manꝰ ⁊ brachia opationis.
Pectus meditationis.
Ventrem dilectionis.
Pedes affectionis.

Vñ de talibus mēbris
poteſt dici illud. j. coꝛ.
vj. Mēbra noſtra tē-
plum ſunt ſpūſſancti.
Cum igitur ſicut patꝫ
ex premiſſis per mem-
bra pn̄t intelligi xp̄ifi-
deles. notandum ꝙ ſicut
mēbra corpori vniūtur.
pariter cōnectūtur. mutuo obſequūtur. officijs diſtinguū
tur. Sic vere xp̄ifideles xp̄o cōiungūtur ꝑ fidei ⁊ gr̄e vni-
tatem. Simul ꝯnectuntur ꝑ vere amicicie charitatē. Sibi
obſequūtur ꝑ mutue clemētie bonitatē. A ſe diſtinguūtur
ꝑ fortune tranſitorie qualitatē. Dico igit̄ ꝙ iſta membra
xp̄i myſtico corpori vniūtur. Et iſtā vnionem facit fides ⁊
gr̄a. vñ. j. Coꝝ. xij. Omia mēbra corꝑis cū ſint multa vnū
corpus ſunt. Qꝺ tñ ē ꝯtra peccatores ꝗ mēbra ſunt pali-
tica. Et ꝯtra hereticos ⁊ ſciſmaticos ꝗ ſunt mēbra abſciſa
Item iſti dicūtur mēbra. qꝛ ꝑ charitatē inuicē ꝯnectūtur.
Vñ Ro. xij. Vnū corpus multi ſumꝰ in xp̄o. ſinguli autē
alter alteriꝰ membra. Qꝺ ē ꝯtra diſcordes. inuidos ⁊ ſuꝑ
bos. qui nullā hn̄t inter ſe cōnexionē ꝑ charitatē. ſ; magis
odiū. inuidiam. ⁊ cōtradictionē. Vñ xp̄s p̄ōt dicere illud
Roma. vij. Video aliam legem in mēbris meis repugnā-
tem legi mētis mee. Item ꝑ pietatē inuicē obſequūt̄. qꝛ ſi
cut dr̄. j. Coꝝ. xij. Per ſe inuicē ſollicita ſunt mēbra. ſi qui
dem aliq̇d patit̄ vnū membꝝ. compatiūt̄ omnia mēbra.
Et ſi gloriat̄ vnū mēbruꝫ. gloriant̄ oia mēbra. Nullū eñ
mēbrū eſt tānobile. ꝗn libēter iuuet ꝗntūcūq; vile mēbrū
Sic nullus debet eſſe tamdiues nobilis vel etiā ſctūs. ꝗn
ꝯpatiat̄ ⁊ cōdoleat. ꝗn obſequat̄ ⁊ ſubueniat ꝗbuſcunq;
malis et ꝑuerſis. vel etiā ꝗntūcūq; miſeris et egenis. Itē
ꝑ qualitatē inuicē diſtinguūt̄. qꝛ. ſ. ſicut quodlibet mēbrū
diſtinctū habet officiū ⁊ qꝺlibet cōtentū ē officio ſibi dato
a natura. ita ꝙ nullū ambit ad officiū alteriꝰ acq̇rendū ſi-
cut patꝫ. qꝛ manꝰ nūq̃ appetit videre. nec ambulare. nec
pes audire. et ſic de alijs. Sic vere viri ꝑfecti diſtinguunt̄
a deo in diuerſis officijs et gr̄e. et fortune. quia ſicut dr̄. j.
Coꝝ. xij. Vni dat̄ ſermo ſcientie. alij ⁊c̄. Sequit̄. Diuiſio-
nes graꝝ ſunt. vnꝰ aūt ſpūs diuidens ſingulis ꝓut vult.
Qꝛ tñ etiam ad fortunā diſtincti ſunt. qꝛ vnꝰ miles. alius
clericus. aliꝰ diues. aliꝰ pauper. Quia ſicut dr̄ Roma. xij.
Oia membra noſtri corꝑis eūdem actū non hn̄t. Et ideo
nullus debet officiū alterius ambire. ſ; gradu ⁊ ſtatu pro-
prio debet contentus eſſe. nec ad bonū alterius anhelare.
nec eidem in aliquo inuidere. Qꝺ eſt contra illos qui cuꝫ
ſint vna ſola ꝑſona. volūt tamen in eccleſia cōſtitui plura
mēbra. vel membroꝝ plurimoꝝ occupare officia. Quia ſi
ſunt decani. non ſufficit eis niſi etiāꝫ ſint archidiaconi vel
cantores. Si habeant prebendam in vna non ſufficit niſi
habeāt in alia. ita ꝙ iſti volūt fieri plura mēbra. vel mēbro
rū pluriū occupare officia. Iſti deberent aduertē ad v̓ba
Apoſtoli. j. Corint. xij. Corpus nō eſt vnū membꝝ. ſ; mul
ta. Et ſequit̄. Si totū corpus oculus. vbi auditus. Si to-
tus auditus. vbi odoratus? nūc aūt poſuit deus membra
vnūquodq; in corpore ſuo ſicut voluit. Et iſta de mēbris
ſufficiant. De membris v̓o corꝑalibus quomodo debent̄
ſeruari. Occupari et Mortificari. V. de alibi.

Memoria. memini

Memento. me-
morari Nota ꝙ
memoria eſt potentia anime. per quaꝫ tranſacta ⁊ p̄terita
ta recordamus. Accipit̄ eñ ſepiſſime pro cōſideratione ⁊
cogitatione rerū abſentiū. occultaꝝ ⁊ futuraꝝ. ſicut Eccl'.
xiiij. Memor eſto quoniā mors nō tardabit. Accipit̄ etiā
memoria ꝓ fama. ſicut Eccle. xlv. Hij ſunt viri miſericor-
die quoꝝ memoria in bn̄dictione ē. Quocūq; mō accipia
tur notare poſſumꝰ. ꝙ ē memoria diuina ⁊ hūana. Diuia
mēoria nūq̃ recipit obliuionē. Memor erit in ſeculū teſtī
ſui. in p̄s. Hūana aūt mēoria patitur ſepe corruptionem.
Sap. iiij. Erunt gementes ⁊ memoria eorum pibit. Note
mus ergo ꝙ in ſcriptura inuenit̄ ꝗdam memoria que eſt

Petenda.
Timēda.
Tenēda.
Vitanda.

Memoria petēda ē mēoria diuie mie. De
qua in p̄s. Memēto nr̄i dn̄e in bn̄placito
popl'i tui. viſita non in ſalutari tuo. Me-
moria timēda ē mēoria iuſticie. de ꝗ in p̄s.
Ne memineris iniq̇tatū nr̄aꝝ. Mēoria tenēda ē mēoria
hūane ſapie. De qua in Ps̄. Memor fui dei ⁊ delectatus
ſum. Mēoria vitāda ⁊ dimittēda ē mēoria fraterne iniu-
rie. de ꝗ Leui. xix. Nō mēor eris iniurie ciuiū tuoꝝ. De
bona ſ; mēoria hūana dicamꝰ. ꝙ viri iuſti debēt hr̄e mēo
riā p̄teritoꝝ ⁊ etiā futuroꝝ. ſicut .n. videmꝰ. ⁊ Auicē. dicit.

Aliqua ſunt animalia que ſunt tenacis valde memoꝛie. ſi
cut ē canis. equus. camelus. optime eñ recoꝛdantur vias
per quas ierant homines q̇ eis benefecerant. hoſpitia in
quibus moꝛari conſueuerāt. qꝛ etiā canes de longinq̄s ꝑ
tibus ſolent ad hoſpitia redire. ⁊ per viam quā tranſierāt
memoꝛari. Sic vere chariſſimi viri boni ⁊ ꝑfecti debēt ha
bere foꝛtem ⁊ tenacē memoꝛiā. qꝛ. ſ. recoꝛdari debēt de ho
ſpitio paradiſi. qualiter inde per peccatū ade ceciderūt et
exierūt. Apoca. ij. Memoꝛ eſto vñ excideris. Item mēo-
rari debēt viam totiꝰ vite ſue qualiter eam tranſierunt. ⁊
in quibus errauerūt ⁊ in quibꝰ pꝛofecerunt. p̄s. Memoꝛ
fui dierū antiquoꝝ. Et Hiere. ij. Vide vias tuas in cōual-
le. ſcito quid feceris. Item memoꝛari debent illos a quibꝰ
beneficia receperūt ⁊ habuerāt. vñ dicit Sene. Hec inter
duos beneficij lex ē vt alter ſtatim obliuiſcat̄ dati. alter vo
ſemꝑ ſit memoꝛ accepti. Et aduertamꝰ ꝙ ſi volumus eſſe
viri ꝑfecti tria ſunt p̄cipue memoꝛāda de deo. tria de ſeipō
tria de alio. Primo quidē de deo debemus memoꝛari

Potentiam creatoꝛis. — Dico potentiā creatoꝛis. qꝛ. ſ.
Clemētiā redēptoꝛis. — mirabilia q̄ faciat deus i mū-
Iuſticiam coꝛrectoꝛis. — di continua gubernatōe, q̄ fa

ciet etiā in futuro iudicio in mūdi renouatōne. nūq̄ꝫ debet
excidere a memoꝛia coꝛdis noſtri. p̄s. Memoꝛ ero ab ini-
tio mirabiliū tuoꝝ. Et Eccl̄s. xij. Memento creatoꝛis tui.
⁊c̄. Item clementiā redēptoꝛis. Toꝛmēta. n. q̄ ꝓ nobis in
cruce ſuſtinuit. grām ⁊ gloꝛiā quā nobis in cruce obtinuit
magnū preciū qđ pꝛo nobis exhibuit. ſemꝑ debent a fideli
bus memoꝛari. ⁊ ꝑ compaſſionē et gratiarūactionem iugi
memoꝛie cōmendari. Hebꝛe. xij. Recogitate eum qui tal ē
in coꝛꝑe ſuo ſuſtinuit cōtradictionē. Filij eñ pellicani vi-
dentes matrē ſuam ꝓpter ſui viuificationē vulneratam ⁊
ſanguine diminutā. ſolent ſibi doloꝛem ipſius memoꝛari. ⁊
ipſam nutrire ⁊ ꝯſolari ⁊ cōcomitari. Quia. ſ. nunq̄ꝫ debet
homo obliuiſci ſanguinē ⁊ vulnera matris ſue. ſ. xp̄i. qui. ſ.
ꝓ nobis viuificandis in cruce noſcit̄ ſuſtuliſſe. Thob. iiij.
Honoꝛē exhibebis matri tue. Memoꝛ eñ eſſe debes que
⁊ quanta ꝑicula in ſe perpeſſa ſit. Solus. n. aſpectus ſan-
guinis ad pꝛeliū animat elephantes. Quia ſola memoꝛia
ſanguinis xp̄i ad pꝛeliandum ꝯtra demones ⁊ vicia deuo
tos excitat ⁊ fideles. Et ideo xp̄s ad hoc inuitat. Treñ. iij.
Recoꝛdare pauꝑtatis mee ⁊c̄. ⁊ homo debet ſibi dicere il-
lud p̄s. Memoꝛ fui tui ſuꝑ ſtratū meuꝫ. in matutinis me-
ditaboꝛ in te. qꝛ fuiſti adiutoꝛ meꝰ. ⁊ illud. Pꝛopterea me-
moꝛ ero tui de terra ioꝛdanis ⁊ hermonym a monte mo-
dico. Item memoꝛemur iuſticiā coꝛrectoꝛis. qꝛ. ſ. ſemꝑ de
bemus habere in memoꝛiā quanta eſt diuine iuſticie ſeue
ritas. quanta ē ſuoꝝ iudicioꝝ obſcuritas. quanta erit etiā
ſue future ſententie auctoꝛitas. P̄s. Memoꝛaboꝛ iuſticie
tue ſolius. De aquila. n. legimus ꝙ aues die qua viderint
vel audierint aquilā reboantē. ipſius ꝑ totā diem taliter re
coꝛdant̄ ꝙ pꝛe timoꝛe eius ad pꝛedā volare nō audere di
cūtur. Quia vere chariſſimi ſi memoꝛiam aquile q̄ ē auis
ſeueriſſima. id eſt memoꝛiam iuſticie et ſeueritatis in coꝛ-
de habuerimus. nūq̄ꝫ ad mala opera volabimus. Ideo cō
ſulit̄ Neemie. iiij. Dñi dei magni ⁊ terribilis mementote.
Et ſic patet ꝙ q̄ꝫtū ad deū tria ſunt memoꝛanda. vicꝫ eiꝰ

Potentia creatiua. — Secundo dico q̄ꝫtū ad nos
Clementia redemptiua. — ſunt tria alia memoꝛāda. vi
Iuſticia coꝛrectiua. — delicet. Pꝛincipiū. Mediuꝫ

⁊ Finis. Hoc ē dictu. carnis vilitas ⁊ conditio. qđ. ſ. ē p̄n-
cipiū vite. Vite pꝛauitas ⁊ infectio. qđ. ſ. ē medium. Moꝛ
tis grauitas ⁊ afflictō. qđ ē finis. Memoꝛemur igit̄ nr̄am
vilitatem ⁊ conditōnem. qꝛ. ſ. hō debet habere in memoꝛia

Qr̄ viliter generatus. — P̄s. Memoꝛare q̄ in ea ſub-
Qr̄ difficiliter nutritꝰ. — ſtantia. nūquid eñ vane conſti
Qr̄ fragilit̄ cōſtitutꝰ. — tuiſti oēs filios hoim̄. ⁊ Gene.

iij. Puluis es ⁊ in puluerē reuerteris. Item memoꝛemur
noſtrā pꝛauitatē. qꝛ. ſ. debemꝰ habere in memoꝛia peccata
que cōmiſimus qualiter ex his deum offendimus. ⁊ quali
ter paradiſum amiſimus. ⁊ infernum acquiſiuimus. Ser
pens eñ habiturus copulā cū murena ſolet venenū euo-
mere. ipm̄ tñ poſtmodū reſumere. ⁊ ſibi intimare ⁊ incoꝛ
poꝛare. Sic vere ſerpentes. i. viri iuſti q̄ ſunt pꝛudentes ſi
cut ſerpentes ⁊ ſimplices ſicut colūbe. ad hoc ꝙ cū xp̄o ꝑ

gratiā copulent̄. neceſſe eſt ꝙ venenū peccatoꝝ ſuoꝝ per
confeſſionē euomāt ⁊ dimittāt. ipſa tñ per recoꝛdatione de
bent reſumere. ⁊ in ventre iugis memoꝛie cōmendare. Sa
piens eñ Eccl̄. v. dicit de ꝓpiciatu peccatoꝝ. Noli eē ſine
metu. Et Eccl̄. xj. In die bonoꝝ nō immemoꝛ ſis maloꝝ.
Item memoꝛemur moꝛtis grauitatē. Semꝑ. n. debemus
habere in memoꝛia moꝛteꝫ. ſcꝫ q̄ꝫcita q̄ꝫ aſpera. q̄ꝫ occulta.
Moꝛtis. n. memoꝛia ꝯparat̄ cineri qui eſt reſiduū coꝛpis
reſoluti. In lege eñ p̄cipit̄ ꝙ cineres animaliū cōbuſtoꝝ
⁊ in ſacrificio conſumptoꝝ in ſanctuario in loco mūdo re
ponerētur. ſicut p̄cipit̄ Leui. j. Ad denotandū ꝙ in mūdo
loco cōſcie noſtre. ſemꝑ debemꝰ cineres nr̄e reſolutōnis ⁊
moꝛtis ꝑ memoꝛiā reponere ⁊ habere. Geñ. iij. Puluis es
⁊ in puluerem reuerteris. Et Eccle. xiiij. Memoꝛ eſto q̄m
moꝛs nō tardabit. Et. xxviij. Memēto nouiſſimoꝝ ⁊ deſi-
ne inimicari. feſtiua tempus. ⁊ memēto finis. Eccle. xxxvj.

Et ſic dico ꝙ memoꝛare debemus. ſ. — Tercio dico
Carnis conditionem ⁊ vilitatem. — ꝙ quantum
Culpe infectionem ⁊ pꝛauitatem. — ad alios tria
Moꝛtis afflictionem ⁊ grauitatem. — ſunt etiā me-
moꝛanda. videlicet — Dico ꝙ memoꝛanda eſt per-
Perfectio pꝛedeceſſoꝝ — perfectio p̄deceſſoꝝ. qꝛ ꝓcul-
Damnatio malefactoꝝ. — dubio bonitas ⁊ ꝑfectio anti-
Affectio beneficioꝝ. — quoꝝ digna eſt ab omibꝰ me-

moꝛari. ⁊ ad eoꝝ laudationē. ⁊ ad eoꝝ imitatōem. ⁊ ad no
ſtrū exemplū ⁊ infoꝛmatōnem. j. Macha. ij. Mementote
operū patrū vr̄oꝝ q̄ fecerūt in generatōibus ſuis. Et. iiij.
Mementote quō ſalui facti ſunt p̄res veſtri. Quia ſicut
dr̄ in p̄s. In memoꝛia eter. erit iuſtꝰ. Vt ſic breuit̄ de me-
moꝛia et fama cuiuſlibet viri iuſti dicatur illud Sap̄. iiij.
Immoꝛtalis. ē. n. memoꝛia illius. qꝛ apud deū nota eſt et
apud homines. Cuiꝰ tamē ꝯtrariū eſt de malis. quoꝝ me
moꝛia moꝛit̄ cū eis. De quibꝰ Eccle. x. Diſperdidit eos. ⁊
ceſſare fecit memoꝛiā eoꝝ a terra. Et in p̄s. memoꝛia eoꝝ
veteraſcet in inferno a gloꝛia eoꝝ. Item memoꝛet̄ dāna-
tio malefactoꝝ. vt. ſ. exinde terreamur. ita ꝙ a ſimilibꝰ cō-
peſcamur. vñ Luc. xvij. memoꝛes eſtote vxoꝛis loth. que
ſcꝫ. ꝓpter inobedientiā cōuerſa fuit in ſtatuā ſalis. ſicut di
cit̄ Geñ. xix. Alioꝝ etiā quoꝝ̄cūq̄ꝫ afflictoꝝ et tribulatoꝝ
debemus recoꝛdari. et eis compati et eos conſolari. ⁊ ma
xime illoꝝ qui ſunt in purgatoꝛio vel in quocūq̄ꝫ infoꝛtu-
nio vel toꝛmento. moꝛe elephantū qui caſui ſui ſocij com-
patiuntur ⁊ eius infoꝛtuniū memoꝛantur. de quo Hebꝛe.
xiij. Mementote vinctoꝝ tanq̄ꝫ ipſi pariter vincti. Itē me
moꝛetur affectio benefactoꝝ ſicut poſitū ē ſupꝛa exemplū
de cane. ⁊ ſicut ſupꝛa inuenies multa exempla de gratiarū
actione. de quo Cant. j. In odoꝛe vnguentoꝝ tuoꝝ curri-
mus. memoꝛes vbeꝝ tuoꝛum ſuper vinū. Et ſic igit̄ patꝫ
que ſunt illa que debemus in memoꝛia gerere ⁊ tenere. vt
ſic quilibet dicat illud Treñ. iij. Memoꝛia memoꝛ ero ⁊
tabeſcet in me anima mea. Iſta tñ ſunt contra multos. q̄
recte videntur memoꝛiā amiſiſſe. qꝛ. ſ. non vident̄ recoꝛ-
dari illoꝛuꝫ que ꝑtinent ad ſalutē. Sed de hoc vide ſupꝛa
⁊ infra de Obliuione. Vide etiam ſupꝛa de Aqua. vel de
Fonte vbi ponit̄ de duobꝰ fontibꝰ ethiopie q̄ꝝ aq̄ vnius
potata inducit obliuionem. altera v̊o memoꝛiam facit ⁊c̄.

Sed adhuc poſſemus breuiter adiungere ꝙ in deo tri-
plex eſt memoꝛia. ſcilicet memoꝛia qua memoꝛatur.

Iniquoꝛum ad eoꝝ damnationem. — Recoꝛdat̄ iniquo-
Perfectoꝝ ad eoꝝ ſaluationem. — rū dico ad eoꝝ dā-
Infirmoꝝ ad eoꝝ conſolationē. — nationē. de q̄ apoc.

xvj. Babilon magna venit in memoꝛiā añ deū. ⁊ in p̄s dr̄.
In mēoꝛiā redeat iniq̄tas patrū eius in ꝯſpectu dei. ⁊ pec
catū mr̄is eiꝰ nō deleat̄. Itē mēoꝛat̄ bonoꝝ. ad eoꝝ cōſo-
latōem ⁊ ꝓmotōeꝫ. ⁊ ſic dr̄ in p̄s. memento dn̄e dauid ⁊c̄.
Et alibi. memoꝛ eſto v̄bi tui ſuo tuo in q̄ mihi ſpeꝫ dediſti.
Itē mēoꝛat̄ infirmoꝝ ad eoꝝ cōpaſſionem. Et ſic petebat
dauid adiuuari allegādo fragilitatē ꝯditōis hūane dicēs i
p̄s. memoꝛare que mea ſb̄a. nūq̄d. n. vane cōſtituiſti filios
hoim̄. ⁊ Iob. vij. memento mei deꝰ. qꝛ ventus ē vita mea.
Et hec de memoꝛia ſufficiūt. Vide. ſ̄. de cōſideratōne. Co
gitatōne. Intellectu ⁊c̄. Et. j̄. de recoꝛdari.

Mens. Nota ꝙ mens q̄nq̄ꝫ accipit̄ ꝓ aīa q̄nq̄ꝫ ꝓ
coꝛde. q̄nq̄ꝫ ꝓ cogitatione. ꝓ ꝯſtantia. pꝛo

intentione. Et q̄ꝛ de om̄ibus iſtis ē tractatū. Idcirco intē-do breuiter ꝑtranſire. Nota ergo. ſolummodo dico ꝙ in ſcriptura inuenitur mens bona. ⁊ mēs mala. vicioſa ⁊ vir-tuoſa. De voluntate ⁊ conſcientia bonoꝝ poſſumus nota-re ꝙ boni ⁊ ꝑfecti habent Mentem

Timoroſam.
Luminoſam.
Amoroſam.
Renouatam.
Eleuatam.
Humiliatam.
Adornatam.
Deodicatā.

Dico ergo ꝙ viri perfecti habēt mentē ti-moroſam. vñ Deu. v. Quis det talem eos habere mentem vt timeant me. Item mē-tē luminoſam. Vñ act. x. Cecidit ſuꝑ petꝝ mentis exceſſus. ⁊ vidit celū apertū. Itē mētem amoroſam. vñ. ij. Paral. xxix. Ob-tulit vniuerſa multitudo mentē deuotā. Item dico ꝙ perfecti hñt mentē renoua-tam. Ephe. iiij. Renouamini ſpū mentis vr̄e. Item men-tem eleuatā. vñ in ps. Beniamin adoleſcentulus in men-tis exceſſu. Item mentem hūiliatam. j. Coꝛ. xiiij. Orabo ſpū. orabo ⁊ mente. Item mētem virtutibus oꝛnatā. Vñ Mar. v. Lu. viij. dr̄. ꝙ ipſi viderunt illum qui a demonio vexabaṫ veſtitum ſedentem ⁊ ſane mentis. Unde nota ꝙ ad hoc ꝙ homo habeat bonam mentem. id eſt bonā ani-mam ⁊ voluntatem neceſſaria ſunt tria. videlicet

Vt virtutū floꝛibus vberius oꝛnetur. Ideo dr̄ veſtitum.
Vt mūdanis fluctibus exterius ꝑueṫ. Jō dr̄. Sedentem.
Vt culpaꝝ ſoꝛdibus interius mūdetur. ideo diciṫ. Sane mentis. Iſta. n. tria ad bonā mentez ſunt neceſſaria. vicꝫ

Virtutibus floꝛere.
Criminibus non ſoꝛdere.
Tumultibus carere.

id ē in mūdi negocijs vltra ꝙꝫ opoꝛteat nō herere. Teſte. n. Sene. Nemo ad bonā mentē ꝑuenit occupatus. Et iſta de bona mente ſufficiāt. Sed adhuc dico ꝙ in ſcriptura fit mentio de mente maloꝛum. Et ſic nota ꝙ eſt inuenire Mentem

Cupidam ⁊ inflamatam.
Stolidam et immutatā.
Timidam ⁊ eneruatam.
Rapidā ⁊ effrenatam.
Solidā ⁊ induratam.
Turgidā ⁊ agitatam.
Fetidam ⁊ inquinatam.
Ignaram ⁊ ebetatam.
Obſcurā ⁊ excecatam.
Nō veram ſ; palliatam.

Dico ꝙ mali hñt mentē infla-matā ꝑ cupiditatem. Et tales erant illi qui concupierūt con-cupiſcentiā in deſerto dicētes Num. xj. Recoꝛdamur piſciū quos comedebamꝰ in egipto in mentem nobis veniūt cucu-meres ⁊ pepones. poꝛri cepe ⁊ allia. Item mentē immuta-tam ad iniq̄tatem. De ſalomo-ne eñ dr̄. iij. Reg. xj. Iratus ē dñs ſalomoni. eo ꝙ auerſa ē mens eius a dño deo iſrael. Itē mentē eneruatā ꝑ timi-ditatē. ſicut de exercitu holofernis dr̄ Judith. xv. ꝙ audi-ta decollatōe magiſtri ſui fugit mens ⁊ cōſiliū ab eis. Itē mentē effrenatā ad rapacitatē. ꝓuer. xxiiij. Ne emuleris viros malos. q̄ꝛ rapinas meditaṫ mens eoꝝ. ⁊. ij. Mach. xj. Mente effrenatus in multitudine peditum ꝯfidebat. Itē mentē induratā ꝑ immutabilitatē. ꝓuerb. xxviij. Qui mentis ē dure coꝛruet in malū. Itē mentē agitatā ꝑ curio-ſitatem. Eccs. ij. Hec ē vanitas ⁊ caſſa ſollicitudo mētis. Itē mentē inq̄natā ꝑ carnalitatē. Tytū. j. Polluta ē eoꝝ mens ⁊ conſciētia. Itē mentē hebetatā ꝑ fatuitatē. Dañ. ij. Mēte cōfuſus ignoꝛo q̄d viderim. Item mētē exceca-tam ꝑ obſcuritatē. ij. Coꝛ. iiij. Deus huiꝰ ſeculi excecauit mētes infideliū. Itē mētē palliatā ꝑ fallacitatē. vñ ꝓuer. xxiij. Comede ⁊ bibe dicet tibi et mēs ipſiꝰ nō ē tecū. Iſta igiṫ de bona ⁊ mala mente ſufficiāt gratia breuitatis. Si vis exempla. vide. ſ. de coꝛde. cōſcientia. cogitatione. ⁊ in-fra de voluntate.

Menſa. Cū menſa ſit illud in quo homines refi-ciūtur. Hinc ē ꝙ moꝛaliṫ ꝑ menſam poſ-ſumus ſignificare quicquid ſolet refectio denotare. Note-mus ergo ꝙ menſa accipitur multipliciter. Eſt eñ menſa

Perfectoꝛum.
Beatoꝛum.
Malignoꝛum
Damnatoꝛum.

Pꝛima eſt menſa virtuoſa.
Secunda ē menſa glorioſa.
Tercia eſt menſa vicioſa.
Quarta eſt menſa doloꝛoſa.

Pꝛimo igiṫ dico ꝙ ē mēſa viroꝝ ꝑfectoꝝ. Et iſta ꝓcul dubio quadruppliciter ſignat. ſ. Sacre ſcripture cōuiuatio-nē. Euchariſtie refectōem. Gr̄e nutritōnem. Ecc̄aſtice ſb-ſtantie ſuſtentatōem. In mēſa ſacre ſcripture ꝓponunṫ fercula ſciaꝝ. et ibi miſtrāṫ fides. ſapia. ſtudiū. meditatio. ⁊ diſcretio. ⁊ de iſto dr̄ ꝓuerb. ix. Sapia edificauit ſibi do-mū miſcuit vinū. et poſuit mēſam. Scriptura. n. dr̄ mēſa ſapie. q̄ ꝓcerto ē domꝰ ad hitatōem. Eſt vinū ad dulcē cō-ſolatōem. Eſt mēſa ad mētis recreatōem. Et de iſta mēſa dr̄. iij. Reg. xiij. Cūꝫ ſederet ad mēſam factꝰ ē ſmo dñi ad ꝓpham. In mēſa euchariſtie ꝓponūṫ fercula miraculo-rū. et in iſta mēſa miſtrant. fides. deuotio. timoꝛ et reuerē-tia. Iſta ē illa mēſa de qua dr̄ Nūe. iiij. Menſam ꝓpoſitō-nis inuoluent pallio iacinctino. Menſa eñ ſacri altaris ē inuoluta pallio multoꝛū accidentiū. q̄. ſ. ſine ſubiecto in ſacro ſubſiſtūt. ita ꝙ ad iſtā menſam difficile eſt accedere niſi nos miniſtra ipius menſe. ſ. fides ſalubꝛiter introdu-cat. Iſta eſt mēſa de qua dr̄ Nūe. viij. ꝙ menſa ꝓpoſitio-nis cū panibꝰ ſꝑ ad aq̄lonē in tabernaculo ponebaṫ. can-delabꝝ ꝟo luminis ad auſtrū erigebaṫ. q̄ꝛ ꝓculdubio mē-ſa euchariſtie in tabernaculo ecc̄ie neceſſaria ē in ꝑte aqui-lonari. id eſt in ſtatu aduerſitatis. iuxta illud ps. Paraſti in conſpe. meo men. aduer. eos q̄ trib. me. Candelabꝝ ꝟo diſcretionis neceſſarium eſt in parte auſtrali. id eſt in ſta-tu pꝛoſperitatis. Aduerte tamen ꝙ bona iſtius menſe ho-die deuoꝛanṫ a tribꝰ generibꝰ hoim iniquoꝝ. vicꝫ A viris

Pigris et deſidioſis.
Immundis et luxurioſis.
Simoniacis et ꝑnicioſis.

Pigri igiṫ et deſidioſi figurā-tur Judic. j. vbi dr̄. ꝙ ſb mē-ſa adonibezeth q̄ interpꝛetaṫ dñs fulgurās. lxx. reges amputatis ſummitatibus peduꝫ et manuū reliquias colligebāt. Quia pꝛocerto chariſſimi hodie illi qui in menſa dñi fulgurantis xp̄i colligūt reliqui-as eccleſiaſticoꝝ hñficioꝝ et honoꝝ videnṫ amiſiſſe ſum-mitatē pedū et manuū. i. excellentiā bonaꝝ affectionum ⁊ bonaꝝ oꝑationū. Immūdi et luxurioſi figurantur Dañ. xiiij. vbi dr̄. ꝙ ſacerdotes ꝑ occultos meatus veniebāt. et cū pueris ⁊ vxoꝛibus cibos q̄ apponebanṫ in mēſa belis quotidie cōſumebāt. Quia. ſ. hodie mali ecc̄iaſtici et luxu-rioſi bona mēſe ecc̄ie conſumūt. et exinde vxoꝛes. i. concu-binas occulte nutriūt et reficiūt. Simoniaci ꝟo et ꝑnicio-ſi figuranṫ in iuda. q̄ q̄uis dñm vendidiſſet. cū ipo tamē in mēſa ſua comedebat. ſicut ipe dicit Lu. xxij. Ecce manꝰ tradētis me mecum eſt in menſa. Tales ergo ꝓculdubio bona mēſe xp̄i hodie comedūt et recipiūt. iuxta illud mat. xv. Catelli edūt de micis q̄ cadunt de menſa dñi ſui. Com-para iſtos catellis ſi vis. ſ; ꝓcerto boni et paupes vix inde aliquid hodie accipiūt. quia ſicut dr̄ Lu. xvj. Lazarus cu-piebat ſaturari de micis q̄ cadebāt de menſa diuitis et ne-mo illi dabat. In mēſa gr̄e ꝓponūtur fercula virtutum atq; donoꝝ. ⁊ in iſta miniſtrant pietas q̄ ē panifera. Leti-cia q̄ eſt pincerna. Deuotio q̄ miniſtrat carnes coꝛpoꝛis xp̄i. ⁊ ſic de alijs. Et de hac pōt dicere dño cuilibet iuſtus illud. ij. Reg. xix. Poſuiſti me ſeruū tuū inter ꝯuiuas mē-ſe tue. Ita de iſta pōt dici illud. iiij. Reg. iiij. vbi loquiṫ de cenaculo helyſei dicens. Ponamꝰ in eo lectulū. ⁊ mēſam ⁊ ſellam ⁊ candelabꝝ. q̄ꝛ ꝓcerto in cenaculo xp̄i qd̄ eſt ec-cleſia inueniṫ mēſa. i. refectio graꝝ. in q̄ q̄dē ē lectus mun-dicie ⁊ puritat. ſella iuſticie ⁊ eq̄tatis. Candelabꝝ pꝛudē-tie ⁊ veritatis. In menſa tꝑalis ſuſtentatōnis ſeu eccle-ſiaſtice ſubſtātie ꝓponūtur hodie fercula multoꝝ tꝑaliuꝫ bonoꝝ. Et ideo ibi dꝫ miſtrare largitas ⁊ cōpaſſio ad ꝓxi-mū. humilitas ⁊ gr̄arumactio q̄tū ad deū parcitas. abſti-nentia. ⁊ carnis maceratio q̄tū ad ſeipm̄. Et iō cuilibet ec-cleſiaſtico pōt dici illud Eze. xxiij. Sediſti in lecto pulcer-rimo. ⁊ mēſa oꝛnata ē añ te. De iſta ꝑcipiṫ Ecci. xxxj. Su-per mēſam. magnā ſediſti. nō apias ſuꝑ illā faucē tuā poꝛ-ſcꝫ ad bona ecc̄ie deuaſtandū. ambiendū ⁊ acq̄rendū. Re-creemur ḡ ⁊ ſatiemur in iſta quadruplici mēſa. ſ. in menſa Ecc̄iaſtice ſuſtentatōnis. Gr̄e ⁊ deuotionis. Euchariſtie ⁊ ſacr̄alis cōionis. Sacre ſcripture ⁊ diuīe lectionis. Iſta eſt ergo quadruplex mēſa viroꝝ ꝑfectoꝝ. Scd̄o dico ꝙ ē menſa hoim beatoꝝ. Et iſta ē mēſa eterne felicitatis vbi ꝓponūṫ tria ꝑncipaliṫ fercula. ſ. Dilectio. Cognitio. Frui-tio. Et nota ꝙ in iſta menſa ē oꝛdinis ꝯuiuantiū rectitudo hoim miniſtrantiū multitudo ciboꝝ affluentiū plenitudo. Eſt dico ibi inter ꝯuiuas oꝛdinis rectitudo. q̄ꝛ. ſ. in iſta mē-ſa illi q̄ ſunt in moꝛibus melioꝛes. ſunt in honoꝛibꝰ potio-res. qd̄ hñ figuratur in menſa Joſeph vbi ipe fecit ſedere frēs ſuos ſm oꝛdinē etatꝰ ſue. vnūquēq; ſm pꝛimogenita ſua. Itē ē ibi miniſtrantiū multitudo. Dēs. n. miniſtrant

Ibi mutuo ferculū charitatis. Eſt.n. ibi deus ſicut impera
toꝛ. Beata ꝟgo ſicut impatrix. Angeli ſicut ſeruiētes. Pa
triarche ſicut pꝛincipes. Pꝛophete ſicut conſiliarij ⁊ offici
ales. Apoſtoli ⁊ martyres ſicut milites. Confeſſoꝛes ⁊ do
ctoꝛes ſic̄ clerici ⁊ aduocati. Virgīes ſicut domicelle. Itē
ibi eſt leticia q̄ tripudiat ⁊ letat̄. gaudiū qđ ꝯſolat̄. gratia
rumactio q̄ modulat̄. laus ⁊ tripudium quo tota ſocietas
recreat̄. Ecce ergo ꝙ milia miliū miniſtrabāt ei. Vñ ergo
dr̄. iij. Reg. x. Qꝛ regina ſaba veniens ad ſalomonē. cū vi
diſſet oꝛdines miniſtrantiū ⁊ veſtes. ⁊ cibos mēſe ſue. nō
habebat vltra ſpūm ꝓ ſtupoꝛe. Itē dico ꝙ ibi eſt affluen
tiū plenitudo ⁊ etiā longitudo. Lu. xxij. Vt edatis ⁊ biba
tis ſup menſam meā. ⁊. ij. Regū. ix. Tu comedes panē in
menſa mea ſemp. Iſta ē igit̄ mēſa hoim beatoꝝ. Ter
cio dico ꝙ ē mēſa mūdane ꝓſperitatis. Figurata p men
ſam Nabucho. regis a cuius cibis ſancti pueri. ſ. daniel ⁊
ſocij eius abſtinuerūt ⁊ ſapiētioꝛes inuenti fuerunt ⁊ pul
crioꝛes. ſic̄ dr̄ Dan. ij. Iſta ē etiam mēſa regine iezabel de
qua ꝓphe baal fuerūt nutriti. q̄ tn̄ poſtea p helyā interfe
cti ſunt. ſicut dr̄. iij. Reg. xviij. Quia ꝓcerto chariſſimi mē
ſa ꝓſperitatis mūdane in qua. ſ. ꝓſunt hodie Nabucho.
qui interp̄tat̄ ſedens in anguſtia ⁊ iezabel q̄ interp̄tat̄ flu
ens ſanguine. hoc ē dictu. auari q̄ cōtinue p ſollicitudines
anguſtiant̄. ⁊ delicioſi q̄ ſemp fluxui ⁊ ſanguini carnalita
tis ſubijciūtur. ſuos ꝯuiuas faciunt p helyam. i. a deo per
moꝛtē eternā finaliter occidi. Illi ꝟo qui de eiꝰ delicijs nō
curāt. ſunt ſpūali pulcritudine ⁊ ſapientia decoꝛati. Et de
tali mēſa loq̄tur in ꝓs. Fiat mēſa eoꝝ coꝛā ip̄is in laq̄um.
⁊ in retributōnes ⁊ in ſcandalū. Talis.n. menſa ē laqueꝰ
quo mali ꝓmiant̄. ſcandalū quo mali in infernū coꝛruere
compellūt̄. Iſta ē ergo menſa hoim pctōꝝ. Quarto di
co ꝙ ē menſa hoim damnatoꝝ. Et iſtud nihil aliud ē q̄ꝫ il
lud triſte conuiuiū infernale vbi damnati pane doloꝛis ⁊
aqua anguſtie ſatiant̄ ⁊ vbi demones aiabus hoim dele
ctant̄. De quo Eze. xxxix. Dic omni volucri celi ⁊ vniuer
ſis auibus. cūctiſq; beſtijs terre. ꝯuenite. ꝓperate. cōcurri
te ad victimā meā quā ego immolo vobis. Carnes foꝛtiū
terre comedetis. ⁊ ſanguinē pꝛincipū terre bibetis. arietuꝫ
⁊ agnoꝝ ⁊ hircoꝝ thauroꝛūq; ⁊ altiliū ac boum pinguiū ⁊
ſaturabimini ſup mēſam meā de eq̄ ⁊ eq̄te. ⁊ foꝛti. ⁊ de vni
uerſis viris bellatoꝛibꝰ ait dñs deꝰ. Et aduerte ꝙ i iſta mē
ſa comedūt̄ ⁊ deuoꝛāt̄ mlta genera pctōꝝ. vicꝫ. Homies

Cornuti per ſupbiam. Arietes.
Ignari per ignoꝛantiam. Agnoꝝ.
Fetidi per luxuriam. Hircoꝝ.
Elati p ſtulticiā. Thauroꝝ.
Sublimes p ꝓſumptiōeꝫ. Altiliū.
Molles p dilectionē. Pinguiū.
Potētes p iuriſditōnem. Foꝛtiū.
Crudeles p furoꝛem et turbatio
nem. Bellatoꝛes i
quit. Oēs.n. tales
mali in menſa ifer
ni demonibus ex
ponuntur ⁊ ab eis
crudeliter coꝛrodū
tur. Et ſic pꝫ ꝙ i ſa
cra ſcp̄tura iuenit̄
Menſa demonioꝝ. Menſa viciorū. Menſa glorioſorū.
Et menſa virtuoſoꝝ. Et hᷣ de mēſa ſufficiāt gr̄a breuitatis.

Menſis.

Cū mēſis ſit q̄dam certa ⁊ diſtincta ps
tp̄is. ſ. xij. ps anni q̄ menſis a mene qđ
ē defectus dr̄. ꝓ eo ꝙ in omni mēſe luna deficere cōpꝛoba
tur. ⁊ poſt defectū iteꝝ renouat̄. Poſſumꝰ notare ꝙ mo
ralit̄ loq̄ndo mēſ ſumit̄ multis mōis. ⁊ ſic dico ꝙ inuenit̄ mēſ

Luctuoſus ⁊ tranſitoꝛius.
Virtuoſus ⁊ meritoꝛius.
Gaudioſus ⁊ ſaluatoꝛius.
Fluctuoſus ⁊ nugatoꝛiꝰ.
Vicioſus ⁊ damnatoꝛiꝰ.
Dololoꝛoſus ⁊ afflictoꝛiꝰ.

Primꝰ ē menſis moꝛtalis
duratōis. Secūdus ē mē
ſis moꝛalis ꝑfectōis. Ter
cius ē mēſis vitalis ſalua
tionis. Quartus ē menſ
mūdialis poſſeſſiōis. Qui
tus ē menſis criminalis defectōnis. Sextus ē mēſis infer
nalis damnatōis. Primo ergo dico ꝙ eſt dare menſem
tranſitoꝛie duratōis. ⁊ ſic menſis ſignat vitā p̄ñtem. q̄ hñ
dr̄ a defectu. qꝛ ꝓcerto multis defectibꝰ ē ſbiecta. Luna eñ
id ē hūana nā de vno mēſe ad aliū ſp mutat̄. in fine ꝟo p
moꝛtē penitꝰ obſcurat̄. ⁊ p t̄re interpoſitōem. ⁊ i ſepulcro
abſcōſiōꝫ finalr̄ ecclipſat̄. Iſti igit̄ mēſes duratōis hūane

In ingreſſu ſunt maculoſi.
In ꝓgreſſu ſunt doloꝛoſi.
In egreſſu ſunt tenebꝛoſi.

De menſe miſerabilis in
greſſus dr̄ Iob. xxxix. Nū
q̄d dinumeraſti mēſes cō
ceptus. Iſte.n. ē pꝛimꝰ mēſis noſter. ſ. ꝯceptꝰ et introitus
coꝛpalis. Exo. xij. Menſis iſte vobis pꝛincipiū menſium.
pꝛimꝰ erit in mēſibus anni. de quo etiā optime pōt expo
ni illud Nume. xx. vbi dr̄. ꝙ filij iſrael venerūt in deſerto
ſyn menſe pꝛimo. Syn.n. interp̄tat̄ odiū vel egrediens. qꝛ
ſcꝫ tūc dicit hō illud Iob. j. Nudus egreſſus ſum de vte
ro matris mee: qñ. ſ. ipſe ingredit̄ deſertū huiꝰ mūdi. ⁊ qñ
ip̄e naſcit̄ ad odiū et ad rixaꝫ. De menſe labilis ꝓgreſſus
id ē vite humane decurſu q̄. ſ. ē ſecūdus mēſis. ⁊ ſecūdus
pūctus. ⁊ medius vite huiꝰ pōt dici illud qđ de diluuio dr̄
Gene. vij. Menſe ſecūdo ſeptimodecimo die mēſis rupti
ſunt oēs fontes abiſſi. ⁊ cathāracte celi apte ſunt ⁊ facte
ſunt pluuie ſup terrā. Et reuera in iſto mēſe ſecūdo. hoc ē
dictu in decurſu ⁊ in ꝓgreſſu vite huiꝰ. ſtatim ꝙ. ſ. tranſit
ſeptima dies menſis. i. ſeptimus annus vite. incipiūt ꝯtra
nos ruere cathāracte celi. i. mūdi tribulatōnes ⁊ rumpi ⁊
aperiri fontes abyſſi. i. carnis temptatōes. ⁊ fluere pluuie
deſup. i. ꝓſperitatis mūdane inundatōnes. q̄bus. ſ. archa
noe. i. archa coꝛpis noſtri diuerſimode fluctuat. ⁊ hinc inđ
ſe in incertū ſub hoc diluuio trāſpoꝛtat. De mēſe ꝟo flebi
lis egreſſus qui ē tercius ⁊ vltimus. hoc eſt dictu. de fine ⁊
termino vite huius dr̄ Iob. xiiij. Breues dies hoīs ſunt.
nume. men. eius apud te ē. cō. ter. eius q̄ p̄te. nō po. Et bre
uiter. Moꝛs ē finis et exitus menſium vite noſtre. qꝛ. ſ. ſi
cut dr̄ Iob. iij. Noctē illā tenebꝛoſus turbo poſſidet. nec
computet̄ in diebꝰ anni. nec nūerat̄ in menſibꝰ. Dicā er
go ꝙ ē dare menſem trāſitoꝛie duratōnis. Secundo di
co ꝙ eſt dare mēſem meritoꝛie ꝑfectōnis. ⁊ ſic dico ꝙ vi
ta et cōditio viri iuſti menſis dr̄ pꝛo eo ꝙ luna ſua. i. inte
rioꝛ conſcīa. omiſſa antiqua mala ꝯuerſatione virtutibus
iugiter renouat̄. et p fidem appꝛopinquata ſoli iuſticie ſi
bi p grām deſponſat̄. Iſte.n. mēſis habet. xxx. dies. q̄ con
ſtant ex denario ter ducto. Ad denotandū ꝙ tota vita ꝑ
fecta ꝯſtat ex denario decalogi. ducto et completo in ter
nario fidei trinitatis. De iſto.n. denario dr̄ figuratiue Geñ.
viij. Qꝛ aque diluuij ibant et decreſcebāt vſq; ad decimū
menſem. decimo aūt menſe apparuerunt cacumina mon
tiū. Aque.n. iſte q̄ ſubmergūt oīe viuū in aīa ſignāt pec
cata. q̄ ꝓcerto in hoīe iuſto ſemp decreſcūt et diminuūt̄.
quoaduſq; decimꝰ menſis. i. ꝑfectio decalogi attingatur ⁊
montiū. i. virtutū cacumina in hoīe reuelent̄. de ternario
ꝟo fidei trinitatis dr̄. ij. Paral. xxxj. ꝙ filij captiuitatis mē
ſe tercio ceperūt aceruoꝝ iacere fundamēta. et menſe. vij.
cōpleuerūt eos. qꝛ reuera fundamenta virtutuꝫ q̄ menſe
tercio. i. in fine ternitatis ponūtur. in. vij. mēſe. hoc ē dictu
in ſeptenario donoꝝ ſpūſſancti cōſumant̄. de denario er
go cuꝫ trinario ſupꝛadicto dr̄. ij. Paral. xxxvj. ꝙ Ioachaꝫ
qui interp̄tat̄ dño ꝑparatus. tribus menſibus regnauit in
hieruſalem. Hic ē ergo menſis meritoꝛie ꝑfectionis. Et ſi
vis dic quō ſunt. xij. menſes in anno. qꝛ nūerus duodena
rius vniuerſitatem ſignat. Et hoc qꝛ conſtat ex ſeptenario
in ſe ducta. hoc ē dictu. ex tribus ⁊ quatuoꝛ. ter nāq; qua
tuoꝛ vel quater tria ſunt. xij. ⁊ tñ tria ⁊ quatuoꝛ nō ſunt ni
ſi ſeptem. Septē ꝟo ſꝫm Greg. in omel. vniuerſitatē ſignāt
eo ꝙ omnia tp̄alia ſeptē diebus. ſub ſeptē planetis. ⁊ in ſe
ptem climatibus currūt. Cū igit̄ duodenariꝰ vniuerſitatē
ſignificet vt dictū ē. cōſtat ꝙ ꝑfectio viri iuſti. xij. virtutes
id ē vniuerſitatē virtutū in ſe continet. qꝛ. ſ. ip̄m ꝑficit atq;
complet. Figura ad hoc Apoc. xxij. vbi dr̄. Ex vtraq; par
te fluminis lignū vite ꝓferens fructus. xij. per menſes ſin
gulos. ⁊ folia ligni ad ſanitatē gentiū. Lignū.n. vite eſt vir
iuſtus. q̄. ſ. ex vtraq; p̄te fluminis gr̄e. que p̄tes ſunt fides
⁊ charitas reſidet. qui p menſes ſingulos. i. p ſingulas vir
tutes ꝓfert. xij. fructus. i. vniuerſitatē bonoꝝ fructuum ⁊
opeꝝ. ⁊ folia ligni. i. vniuerſitatē bonoꝝ ꝟboꝝ ⁊ documen
toꝝ. ad medelā gentiū. i. ſimpliciū ⁊ pctōꝝ. De iſtis auteꝫ
xij. menſibꝰ ſpūalibꝰ quō p̄ticularit̄ pñt applicari. xij. āni
mēſibꝰ vſualibꝰ. ſ. ianuario. februario ⁊c. nimis eſſet lōgū
Quia. ſ. ianuariꝰ dr̄. qꝛ ianua ē anni. vel etiam dictꝰ a deo
iano. q̄ ſꝫm paganos deꝰ erat initioꝝ. ⁊ depingit̄ cū tripli
ci vultu. ſedēs ad mēſam ⁊ comedēs. Et p̄t ſignificare ba
ptiſmū. q̄ ē ianua ſacroꝝ. ⁊ in q̄ ē triplex vultꝰ. i. fides tri
nitatis incipit̄. ⁊ cibꝰ ⁊ mēſa diuine gr̄e abūdanter hauri
tur. In quo etiā ſol capꝛicoꝛnū dimittit ⁊ aquariū ingre
dit̄. Quia p baptiſmū. ſol. i. mens hūana a capꝛicoꝛno. i. a

ſetore peccoꝝ exuitur. aquario vero .i. aq̄ materiali ⁊ puritati innocētie ꝯiungat̄. Longū eſſet .xij. mēſes ſic ꝓſeq̄ ⁊ moraliʒare. ⁊ maxime qꝛ recordor me al's de .xij. mēſibꝰ mentionē feciſſe. Et ſi vis dic in reductorio meo morali .li. v. c. v. vbi de mēſibꝰ multa moralit̄ dixi. Iſte ē igit̄ mēſis meritorie ꝑfectōnis. ad quē .ſ. optabat ꝑtingē Iob dicēs .ſ. illud Iob .xxix. Quis mihi det vt ſim iuxta mēſes priſtinos ſcḋm dies q̄bus deꝰ cuſtodiebat me. qñ ſplendebat lucerna eius ſup caput meū. ⁊ qñ ſecrete deꝰ erat in tabernaculo meo. qñ erat omīps mecū. qñ lauabā pedes meos butyro ⁊ petra fundebat mihi riuos olei ⁊c. Hic potes ꝯprehendere multas ꝑticulares ꝟtutes q̄s ꝯtinēt iſti mēſes .i. ꝑfectionis ſtatꝰ. Et nota ſi vis. quō vita ⁊ ſtatꝰ ꝑfectoꝝ pt̄ cōparari menſi p̄mo ſeu vno. qꝛ credit diuinitatꝭ vnitatem. Menſi ſcḋo. qꝛ credit in xp̄o nature dualitatē. Mēſi tertio. qꝛ credit i diuinis ꝑſonaꝝ trinitatē. Mēſi q̄rto. qꝛ credit q̄tuor euāgelioꝝ doctrinā ⁊ veritatē. Mēſi q̄nto. quia credit .v. libroꝝ moyſi ſanā interp̄tatōem ⁊ claritatē. Mēſi ſexto. ꝓpter ſex opeꝝ mīe pietatē. Mēſi ſeptimo. qꝛ cōtinet .vij. ſacroꝝ ſinceritatē. Menſi octauo. qꝛ h3 .viij. beatitudinū ꝑītem felicitatē. Mēſi nono. qꝛ venerat̄ .ix. ordinū angeloꝝ cōitatē. Mēſi decimo. qꝛ complet mādatorū decalogi firmitatē. Mēſi .xij. qꝛ ꝯtinet .xij. articuloꝝ credulitatē. ⁊ qꝛ poſſidet oim̄ ꝟtutū vniuerſitatē. Omīa iſta pñt cōcordari ſ; longū eſſet. Undecimū .n. mēſem nō nūeraui. qꝛ vndenariꝰ nūerus ſignat viciū nō ꝟtutē. Signat .n. trāſgreſſionē decalogi. qꝛ iſte ē p̄mꝰ numerꝰ q̄ trāſgreditur denariū. Nā ciuitas hierl'm anno .xj. ʒedechie p regē babilonis fuit captiuata. ſicut hiere .xxxix. dr̄. Pꝫ ergo ꝙ ē dare mēſem meritorie ꝑfectōis. Tercio dico ꝙ ē dare mēſem refectorie ſaluationis. ⁊ iſte ē mēſis .i. duratio vite eterne. ⁊ felicitatis ſupne. q̄ dr̄ mēſis a māſione vel a manendo ⁊ nō a defectu. vel a fluēdo. In iſto .n. mēſe ē vita ꝑpetua q̄ ſemp ſuccedit. q̄es aſſidua q̄ valde ꝓcedit. cera melliflua q̄ nūq̄ recedit. ⁊ laus ꝯtinua q̄ ſp accedit. De vite perpetuitate quā h3 iſte mēſis dr̄ Eſa .lxvj. Sicut celi noui ⁊ terra noua ego facio ſtare corā me dicit dñs. ſic ſtabit nomē vr̄m ⁊ ſemē vr̄m ⁊ erit mēſis ex mēſe. ſabbatū ex ſabbato. De q̄etis aſſiduitate vel trāquillitate. dr̄ Gen̄ .viij. Requeuit archa mēſe .vij. De cōuiuij mellifluitate ſeu voluptate dici pōt illud Nūe .ix. Faciāt filij iſrael phaſe die .xiiij. mēſis huiꝰ. De laudis cōtinuitate ⁊ ſolēnitate dr̄ Leui. xxiij. Menſe .vij. feſta celebrabitis. ⁊ Leui .xxv. Clanges buccina mēſe .vij. De iſto igit̄ pt̄ dici illud .j. mach .x. Induit ſe ionathas ſtola ſancta menſe .vij. ⁊ illud Iudith .xvj. Per tres mēſes gaudiū h̄ .ſ. victorie celebratū eſt. Tres em̄ iſti mēſes ſunt btā viſio. fruitio. ⁊ tentio. Sic ḡ patꝫ ꝙ ē dare mēſem refectorie ſaluatōnis. Quarto dico ꝙ in malo ſignificato ē dare mēſem nugatorie poſſeſſionis. ⁊ ſic p mēſem intelligo curſum ⁊ duratōem mūdane ꝓſperitatis ⁊ poſſeſſionis. Iſte em̄ ſtatus ꝓprie mēſis dr̄. eo ꝙ plurimis defectibꝰ ⁊ vanitatibꝰ ſbiugat̄. vñ de talibꝰ mēſibꝰ dr̄ Iob vij. Et ego habui mēſes vacuos. ⁊ noctes laborioſas enumeraui mihi ⁊c. Aduerte aūt quō ſtatꝰ mūdi ē vacuus ⁊ laborioſus. Iſte ē ḡ mēſis nugatorie poſſeſſiōis. Quinto vero dico ꝙ ē dare mēſem dānatorie defectiōis. Et iſte eſt ſtatꝰ pcti. vbi ꝓcerto multi ſunt defectus ⁊ magni. qꝛ .ſ. luna .i. aīa ibidē deficit. ⁊ a lumie diuie grē tenebreſcit. vñ nota ꝙ iſte ē mēſis tenebroſus ⁊ plenꝰ ignorātia. mēſis lubricoſus ⁊ plenꝰ immūdicia. mēſis ingluuioſus ⁊ plenus caſtrimargia. ꝙ in iſto mēſe abūdet obſcuritas ignorātie. pꝫ Iob .iij. in illo ꝟbo p̄dicto. Noctē illā tenebroſus turbo poſſideat. nō cōputet̄ in diebꝰ. nec nūerat̄ in mēſibꝰ. Itē ꝙ abūdet ibi carnalitas ⁊ immūdicia. pꝫ Leui .xv. vbi dr̄. ꝙ mulier q̄ redeūte mēſe patit̄ fluxū ſanguis. ōis q̄ tetigerit eā immūdꝰ erit. Itē ꝙ abūdet ibi voracitas. pꝫ Num̄. xj. Dedit vobis dñs carnes vt comedatis ⁊c. ſeruetq; ad mēſem dieꝝ donec exeāt p nares vr̄as ⁊ cōuertant̄ in nauſeam. Iſte ē ergo mēſis corruptorie infectionis. Sexto vero dico ꝙ ē dare mēſem afflictorie dānatōnis. ⁊ iſte nihil aliud ē q̄ ſtatꝰ ⁊ cōditio dānatoꝝ. de q̄ dr̄ Oſee .v. In domino ꝑuaricati ſunt. qꝛ filios alienos genuerūt. ⁊ iō deuorabit eos menſis cum ꝑtibus ſuis. Seq̄t̄. Ululate in bethauen. Illi .n. q̄ a dño recedētes. cū carne mūdo. vel demone fornicātur. ita ꝙ filios alienos .i. pctā ⁊ mala opera p eos generāt. a mēſe iſto .i. a dānatione eterna ꝑpetuo denorant. ita ꝙ vlulare ⁊ deſpare cogūt. Pꝫ igit̄ ꝙ ē dare diuerſos mēſes .i. diuerſos ſtatus tā bonos q̄ malos. vicꝫ Infernalē ⁊ dānatoriū. Criminalē ⁊ defectoriū. Mūdialē ⁊ nugatoriū. Supnalē ⁊ ſaluatoriū. Uirtualē ⁊ meritoriū Naturalē ⁊ tranſitoriū. Et hec de menſe ſufficiant.

Mentiri

mendaciū. mēdax. Nota ꝙ mēdaciū eſt viciū lingue a mētis rectitudine deuiantis. Eſt em̄ mentiri idē qḋ ꝯ mentē ire. Et ē mēdaciū viciū p qḋ illud qḋ nō ē ens. fingit̄ eſſe ens. illud qḋ ē falſum dr̄ eſſe veꝝ. illud qḋ nō h3 exiſtiam. ⁊ tñ h3 apparentiam. Et ideo poſſumus notare. ꝙ mendacium ſignat

- Uanitatem mūdane ſucceſſionis.
- Prauitatem humane conditōnis.
- Falſitatem ꝑterue locutionis.

Mendaciū ergo accipit̄ ꝓ mūdana proſperitate. Oia em̄ q̄ in mūdo ſunt dicūt̄ ꝓprie mēdacia. ſicut oēs delicie ſiue diuitie. Unū eſſe credūt̄ ⁊ aliud inueniūtur. Unū ꝓmittūt ⁊ aliud reddūt. De mēdacitate .n. honoꝝ pꝫ qꝛ .ſ. illi q̄ in honoribꝰ cōſtituūt̄. vbi ſecuriſſimi eſſe credūtur. ſepius ad magnū infortuniū detrahūtur. Iſti igit̄ honores ſunt mēdaces. qꝛ .ſ. longitudinē quā ꝓmittebāt nō reddūt. Et iō de mendacitate honoꝝ loq̄tur Hiere .iij. Uere mendaces erāt colles. De mendacitate diuitiaꝝ dr̄ Hier .xvj. Uere mēdaciū poſſederūt pr̄es vr̄i. ⁊ Abacuc .iij. Mētietur opꝰ oliue. ⁊ arua nō afferēt cibū. De mēdacitate vo diuitiaꝝ dr̄ Oſee .x. Comediſtis frugē mendacij. ⁊ Oſee .ix. dr̄. Torcular nō paſcet eos. ⁊ vinū mētiet̄ eis. ⁊ ſic patet quō mendaciū ſignat mundanā ꝓſpitatē. Deinde dico ꝙ mendaciū ſignat humanā fragilitatē. ⁊ ſic dd' loq̄tur in pſ. dicēs. Ego dixi in exceſ. meo ōis ho. mē. mendax .n. eſt hūana ꝯditio. qꝛ q̄uis videat̄ aliq̄d apparere. tñ in veritate nihil ē. ſicut dr̄ Iob .vij. Parce mihi dñe. nihil ei ſunt dies mei. Ideo de deo q̄ non ē talis cōditionis dr̄ Nume. xxiij. Et balaam dixit nō ē deꝰ ſicut hō vt mētiat̄. Deniq; dico ꝙ mendaciū ſignat doloſam loquacitatem. Et ſic mendaciū ſumit̄ pro verbo falſo ⁊ contra ꝯſcientiā dicto ſ; quia .ſ. ſatis dictū ē de locutione. ideo paꝝ intēdo dicere quo ad preſens. Notemus ergo breuiter ꝙ vir mendax

- Demonem imitatur.
- Deo contrariatur.
- Sibimet aduerſat̄.
- Bonis inimicat̄.
- Inferno dedicatur.
- Paradiſo priuat̄.

Primo ergo dico ꝙ mēdaciū facit poſſeſſorē ſuū demonem imitari. Primū .n. mēdaciū fuit dictū a demone. ⁊ fuit dictū in padiſo. ⁊ fuit dictū in ſpecie ſerpētis. quod fuit qñ adam ⁊ eue i padiſo dixit. Nequaq̄ moriemini. ſ; eritꝭ ſicut dij. ſicut dr̄ Gen̄ .iij. Qui q̄dē ſerpens ſcḋm Ioſephū vultū ꝟgineū dr̄ hūiſſe. Huic igit̄ ſiles ſunt mēdaces. q̄ .ſ. in padiſo dei .i. in religione vel ecc̄ia nō ceſſant mēdacia ſeminare. ⁊ vt eis meliꝰ credat̄ ſolent ſe i ſerpētes .i. i viros prudētes. ꝟgineos ⁊ ſimplices trāſformare. vt ſic alij decipiāt̄ ⁊ vt ipoꝝ mēdacia minꝰ ab alijs cognoſcant̄. Solet igitur vir mendax demonē imitari. vnḋ Ioh .viij. Mendaciū inq̄t ex ꝓprijs loq̄t̄. qꝛ mēdax ē ⁊ pr̄ eiꝰ. Scḋo dico ꝙ mēdaciū ſolet deo ꝯriari. Res .n. dr̄ alteri ꝯria qñ vendicat ꝯriā formā. ⁊ iō qꝛ forma ⁊ ꝓprietas eſſentialis ipius dei ē veritas. ſicut ipē dicit Ioh .xiiij. Ego ſum via. veritas. ⁊ vita. Forma vo ⁊ ꝓprietas taliū ē mēdaciū. vñ de eis dr̄ Oſee .x. Ferietis fedus cū mēdatio. vñ dico ꝙ deo ſunt ꝯrij ⁊ ab eo i oibus diuerſi. vñ Iaco .iij. Nolite mendaces fieri aduerſus ꝟitatem. Tercio dico ꝙ ſolēt ſibimet aduerſari. Conſtat .n. ꝙ hō ſibimet aduerſat̄ inq̄tū .ſ. ꝯ ꝯſciam ꝓpriā mēdaciū opat̄. ⁊ iō mēdaciū vr̄ pctm̄ ꝯ nām. qꝛ .ſ. alia peccata fiūt ꝯſcia ꝯſentiēte. iſtud vo ꝯſcia repugnāte. Et iḋo mētiri ē ꝯ mētē ire. In ſignū cuiꝰ cū iſti diuiſi fuerūt q̄ ſuſannā accuſauerūt. daniel ſeni mēdaci dixit. Dan̄ .xiij. Recte inq̄t mentitꝰ es i caput tuū. Et ecce angelꝰ dñi accepta ab eo ſnīa. ſcindet te p mediū. Et iō ſicut ſcḋm ſnīam ſaluatoris mat .xij. Oē regnū in ſe diuiſum deſolabit̄. Sic vt cōiter viri mēdaces ſolēt deſolari. ⁊ miſeri ⁊ paupes inueniri. Iſti .n. a deo vilipendūt̄. a mundo vituꝑant̄. paupes efficiūt̄. A deo dico ꝯtēnunt̄: qꝛ dr̄ ꝓuer .xij. Abhoiatiōes ſunt deo labia mēdacia. A mūdo etiā abhoiant̄. ꝓuer .xiij. Uerbū mēdax iuſtꝰ deteſtabit̄. Paupes ēt efficiūt̄. vt cōit̄

Vn̄ etiā de mendace pōt dici illud Oſee.xij. Tota die mē daciū ⁊ vaſtitatē multiplicat. Sic ergo patet quō viri mē daces ſolent ſibimet aduerſari. Quarto dico ꝙ ipi ſolēt bonis inimicari. Mēdaces.n. ſunt inimici bonoꝝ. tum qꝛ fidē eis nō ſeruant. tū etiā qꝛ eos fallūt. decipiunt ⁊ defrau dant. Serpēs eñ a quo ꝓceſſit p̄mū mendaciū ſicut dr̄ Geū.iij. rōne venoſitatis ſue ē totius humani generis ini micus. vn̄ etiā dictū ſibi fuit ibidē. Inimicicias ponam in ter te ⁊ mulierē. ⁊ ſemē tuū ⁊ ſemē illius. Sic vere viri mē daces rōne ſue tortuoſe ⁊ ſerpētine fallacitatis. ⁊ rōne ſue venenoſe ⁊ pniciose iniq̄tatis ſunt bonoꝝ inimici. ⁊ eiſdeʒ ꝑrij ⁊ nociui. vn̄ dauid i p̄s. Filij alieni mentiti ſunt mihi Filij alieni inueterati ſunt ⁊ claudicauerūt a ſemitis ſuis Mēdaces.n. dicūt filij alieni. qꝛ a deo repudiāt. Dicunt inueterati. qꝛ in malo habituant. Dicūt etiaʒ claudicare. qꝛ in vero nō radicant. A deo igit̄ repudiant. quia.ſ. filij ſunt alieni. ⁊ p̄ ꝯn̄s tanq̄ʒ ſpurij in hereditate p̄adiſi nihil habebūt. qꝛ ſicut dr̄ in p̄s. Ip̄e p̄det om̄es q̄ loquūt̄ men daciū. Item i malo habituant.ſ. qꝛ inueterati dicūt̄. ideo vni illoꝝ ſenū mendaciū dr̄. Dan̄.xiij. Inueterate dierum maloꝝ ⁊c. Et bn̄ inueterate. qꝛ ꝓcerto mendaciū ſi aſſue ſcit̄. ſtatim in cōſuetudinē ꝟtit̄. ita ꝙ vix ab ip̄o reſilit̄. vn̄ Greg. Aſſiduitas peccādi in naturā ꝯuertit̄. Suauis.n. ē homi panis mēdacij. ſicut dr̄ ꝓuerb.xx. Qđ vtiq̄ʒ ē valde malū. qꝛ ſicut dr̄ Eccli.vij. Noli velle mētiri om̄e menda ciū. Aſſiduitas eñ ip̄ſius nō ē bona. Quia ſicut dr̄ Ecci.xx. Potior fur q̄ʒ aſſiduitas viri mēdacis. Itē in vero nō ra dicant̄. Iō dicunt̄ claudicare. qꝛ.ſ. tales ſemp̄ ſunt dupli ces. Mēdaciū eñ ſp̄ claudicat ⁊ titubat. Nūc eñ dicunt vnū. nūc aliud. ideo dr̄ talibꝰ.iij. Reg.xviij. Vſq̄ʒquo clau dicatis in duas p̄tes ⁊c. Patet igit̄ quō tales ſolēt bonis inimicari. Quinto dico ꝙ ipi ſolēt inferno dedicari. ſimi le eñ attrahit ſibi ſile. Et qꝛ iſti ſiles ſunt demonibꝰ q̄ ſup̄ oīa ſunt mendaces. hinc ē ꝙ ad eos debēt attrahi. ⁊ cum eis in infernali carcere mācipari. Os eñ qđ mentit̄ occi dit aiam. ſicut dr̄ Sap̄.j. Et iō ſicut dr̄ apoc.xxj. Oibꝰ mē dacibꝰ p̄s illoꝝ erit in ſtagno ignis. Sexto ꝟo dico ꝙ ta les paradiſo p̄iuant̄. vn̄ de ciuitate p̄adiſi dr̄ Apocal̄.xxj. Nō intrabit inq̄t in illā aliq̄d coinq̄natū aut faciēs mēda ciū. Et ibideʒ.xxij. Foris inq̄t canes ⁊ venefici. ⁊ omnis q̄ amat ⁊ facit mendaciū. Et hec de mendacio ſufficiant. vi de ſupra de duplicitate. de dolo. de loqui ⁊c.

Merces. Cū merces ſeu p̄miū ſit illud ſalariuʒ qđ dat̄ alicui pro labore ⁊ quo merita hoim compēſant̄. ſiue bonū fuerit ſiue malū. Iuxta illud Roma.iiij. Ei autem qui op̄atur. merces nō imputat̄ ſm̄ grām ſ; ſm̄ debitum. Hinc eſt ꝙ ſm̄ ꝙ hoies diuerſimode op̄antur. p̄n̄t diuerſe mercedes diſtingui. Meritū eñ pre cedit premium ſicut flos p̄cedit fructum. Et quia igitur Quidā merent̄ p̄miari t̄paliter. Quidā trucidari eterna liter. Quidā coronari ſp̄ūaliter. Hinc ē ꝙ triplíceʒ mer cedē poſſumꝰ i ſcr̄ptura īuenire. Ibi.n. fit mētio đ mercede

Mundane proſperitatis
Eterne penalitatis.
Superne felicitatis.

Mūdi.n. p̄ſperitas ē mer ces hoim p̄ctoꝝ. Diuinita tis.n. bonitas tanta ē ꝙ nō patit̄ vtroq̄ʒ ſeculo p̄iuari. Et qꝛ ꝯtigit malos q̄n̄q̄ʒ bona facere. ſolet eis deus mūdi bona ꝓ totali mercede ⁊ ſala rio diſtribuere. Sicut habemꝰ exm̄ de Nabucho. ꝙ qꝛ dei ſeruiebat volūtati ciuitatē ⁊ regnū tyri ſpoliādo ⁊ deſtru endo. dedit ei dn̄s terrā ⁊ regnū egipti ꝓ mercede. ſicut dr̄ Eze.xxix. vbi dr̄. Fili hois Nabucho. rex babilonis ſerui re fecit exercitū ſuū ſeruitute magna. Aduerſus tyrū om̄e caput decaluatū. ⁊ oīs humerus depilatꝰ ē ⁊ merces non ē reddita ei. nec exercitui eiꝰ. ꝓpter hoc inq̄t dabo ei terrā egipti ⁊c. Et erit merces exercitui eius. Iſtud idē etiaʒ vi demus de ypocritis. q̄ quia aliq̄ bona faciūt. q̄uis non bo na intentione. idcirco hic recipiunt mercedē ſuā. videlicet famā ⁊ gloriam temporalem. ſicut dr̄ Mat.vj. De tali er go maloꝝ mercede poſſumus notare ꝙ iſta dat̄. videlicet

Mundane glorie dilectoribus.
Carnis ſpurcicie ſectatoribus.
Culpe ſimonie ꝓfeſſoribus.

Mercedem igit̄ iſtā recipiunt mundane glīe dilectores. vnđ mundo pōt dici illud Eze.xvj. Tu aūt dediſti mercedem amatoribꝰ tuis. Iteʒ ip̄am recipiūt carnis ſpurcicie ſecta tores. vn̄ Ezec.xvj. dr̄. Meretribus dant̄ merces. Itē re cipiunt culpe ſimonie ſectatores. Michee.iij. Principes eius in muneribus iudicabunt. ſacerdotes eius in merce de docebant. ⁊ ꝓphe eius in pecunia diuinabāt. Et Iudic. xviij. Mercede cōduxit me vt ſim ei ſacerdos. Et ſic p̄ʒ ꝙ mūdi ꝓſperitas ē merces hoim p̄ctoꝝ. Secūdo dico ꝙ inferni penalitas ē merces hoim damnatoꝝ. Pro ma lis.n. meritis q̄ in hoc ſeculo hūerunt. reddit̄ eis finaliter talis merces. de q̄bus.ij. Pe.ij. In corruptione ſua peri būt iniuſticie mercedē p̄cipiētes. ⁊ Heb.ij. dr̄. Ois preua ricatio ⁊ inobediētia accepit iuſtā mercedis retributionē. ⁊c. Tercio dico ꝙ p̄adiſi felicitas ē merces hoim beato rū. ſicut eñ dr̄ Math.x. ⁊.j. Thi.v. Dignꝰ eſt mercēnariꝰ mercede ſua. ⁊ ideo. qꝛ iuſti in hoc mūdo nō ceſſant op̄ari ⁊ virtutibꝰ laborare. dignū ē ⁊ iuſtū ꝙ in paradiſo p̄mien tur. ⁊ ꝙ merces eterne glorie eis detur. ⁊ ideo dr̄ Sap̄.x. Reddet deꝰ mercedē laboꝝ ſanctoꝝ ſuoꝝ. ⁊ deducet eos in via mirabili. ⁊ fiet illis in velamento diei. ⁊ in luce ſtel larū nocte. Iſta eñ merces dr̄ via mirabilis. qꝛ ibi ceſſat deuiū erroris. Dr̄ velamentū diei. qꝛ iſta tollit tediū ardo ris. dr̄ etiā lux ſtellaꝝ. qꝛ iſta ꝯfert gaudiū ſplendoris. Sʒ nota ꝙ dicit. Reddet deꝰ mercedē. Et loq̄t̄ in t̄p̄e futuro. Ad denotandū ꝙ ſancti recipiūt mercedē laboꝝ non hic. ſ; alibi. nō nūc ſ; poſtea. nō t̄p̄e p̄n̄ti. ſ; in t̄p̄e futuro vel ſe quenti. Alliū.n. hoc hʒ ꝓp̄riū ꝙ anno q̄ plantat̄ nūq̄ʒ ꝓdu cit ſemē. ſ; anno ſecūdo vel ſeq̄nti. Sic ꝓculdubio vir iu ſtus dū durat annus vite p̄n̄tis nunq̄ʒ acq̄ret illud ſemen mercedis eterne qđ colligit̄ in viridario p̄adiſi. ſ; ꝓcerto anno ſeq̄nti.i. t̄p̄e vite future. ipi ſemē eterne glīe ꝓdu cent ⁊ ip̄m recipiēt ⁊ educent. Tūc.n. dabit deꝰ ſemē que renti ⁊ panē comedenti. ſicut dr̄ Eſa.lv. ⁊ Iob.v. Multi plex erit ſemen tuū. ⁊ ingredieris in abūdantia ſepulcruʒ. De tali ergo mercede quā boni in futuro p̄cipiēt dr̄ mat. xx. Voca operarios ⁊ redde illis mercedē. Merces.n. nō reddit̄ op̄arijs in mane ſ; in ſero. Sic gloria eterna nō cō cedit̄ in p̄n̄ti t̄p̄e ſ; in futuro. Et iđo ſicut ad finem vt ope rarij meliꝰ op̄ent̄ merces eis a ꝓcuratore ꝓmittitur in fi ne dari. vt ad bn̄ op̄andū ⁊ laborandū ip̄os valeat confor tare ⁊ animare. Teſte.n. Greg. Cōſideratio p̄mij. minuit vim flagelli. ⁊ ideo ad alliciendū diſcipulos ſuos dicebat dn̄s. Merces vr̄a copioſa eſt i celis. math.v. Vbi aduer te ꝙ iſta merces ꝯ defectus mūdane ꝓſperitatis tres ha bet ꝓprietates. Habet.n. Indefectibilem firmitatē. qꝛ vr̄a. ⁊ p̄ cōſeq̄ns vobis deʒ remanere. Inhauſtibilem bonitatē qꝛ copioſa. Incōp̄abilem dignitatē. quia in celis. Iſta.n. tria nō p̄n̄t dici de mercede mūdane ꝓſperitatis qꝛ ꝓcer to iſta cito deficit. Iō nō pōt dici vr̄ā. Nulli ſufficit. Ideo nō pōt dici copioſa. Malos reficit. Ideo nō pōt dici eſſe in celis. Dico igit̄ ꝙ iſta merces hʒ firmitatē indefectibilē ⁊ hoc oñdit̄ cū dr̄. vr̄a. Iſta.n. ꝓnoia Meꝰ. tuꝰ. ſuꝰ. nr̄. ⁊ veſter. ſunt ꝓnoīa poſſeſſiua. ſignāt eñ poſſeſſionē ⁊ pro prietatē. Et ideo ꝓp̄rie illud dr̄ eſſe alicuiꝰ qđ ad ip̄m ⁊ nō ad aliū p̄tinet. ⁊ qđ ad nullū aliū noſcit̄ p̄tinere. ſ; cū ipſo ſolet iugiter remanere. alr̄s ſi repetitio ad alteꝝ p̄tineret. ⁊ ſi ad volūtatē alteriꝰ auferret̄. nō eſſe ſuū ſ; alteriꝰ cenſe retur. Sic ē aūt de mercede eterne glorie. Iſta.n. ſemel ha bita. amplius auferri nō pōt. iuxta illud Ecci.ij. Qui time tis deū credite illi. ⁊ nō euacuabit̄ merces vr̄a. Et iſta vr̄a ꝓp̄rie pōt dici. quā.ſ. nullus pōt repetere vel auferre. Gau diū.n. vr̄m. nemo tollet a vobis. Ioh.xvj. Contrariū ꝟo ē de mercede bonoꝝ t̄palium. Illa.n. nō ſunt nr̄a ſ; aliena. Aliūde eñ veniūt. ⁊ ab alijs auferūt̄. Fortuna eñ ip̄a no bis cōcedit. ⁊ ip̄a a nobis tollit. Si eñ noſtra eſſent. nūq̄ʒ aliq̄n̄ nobis deeſſent. Et ideo narrat Sene. ep̄l̄a.ix. de ſtil bonte p̄ho qui incēdio p̄didit oīa bona. q̄ requiſitus qua re nō doleret. Rn̄dit nihil inquit p̄didi. qꝛ illa que p̄dita ſunt nō erāt mea. Fortuna.n. mutuo mihi dederat. ⁊ nūc ea recepit. Quicq̄d ꝟo meū erat. mecū hēo.ſ. naturā ſcien tiā. ⁊ ꝟtutes. Et iō de impſeuerantia iſtius mercedis. dr̄ fi guralit̄ Geñ.xxxj. Mutaſt mercedē meā.x. vicibꝰ. Sicut eñ dr̄ ibidē. Laban dabat iacob ꝓ mercede greges albos. tandē ꝟo mutabat ei mercedem. ⁊ dabat ei greges varios ſeu nigros. ita ꝙ mercedē ſuā.x. vicibꝰ ſic mutauit. Labā aūt q̄ interp̄tat̄ cādidꝰ ſignat mūdū. cuiꝰ candor ⁊ pulcri

tudo diſgregat ⁊ deſtruit viſum mētis. Jſte ergo ſeruito-
ribꝰ ſuis mutat mercedē. nūc em̄ dat nigra. nūc alba. nūc
ꝓſpera. ⁊ nūc aduerſa. qꝛ ꝓculdubio nulla ē firmitas aut
ſtabilitas in mercede labam. i. in ſalario bonoꝝ terrenoꝝ.
Sed ecōtra fit de mercede bonoꝝ q̄ reddet̄ in glīa. qꝛ iſta
ē ꝑpetua ⁊ eterna. vn̄ Eccī. xviij. Non verearis iuſtificari
vſq꜓ ad mortē. qm̄ merces dei viuet ineternū. Vra inquit.
Eccī. lj. Operamini opus vrm̄. ⁊ dabit mercedē ſuaꝫ in tp̄e
ſuo. Jſta ergo hꝫ firmitatē indefectibilē. Vra inq̄t. De
inde dico ꝙ iſta hꝫ bonitatē inexhauſtibilē. Copioſa inq̄t.
Magnꝰ. n. dn̄s dꝫ dare magnā mercedē. Res. n. quanto
maior. tāto abundātius ſe diffundit. Et iō qꝛ deꝰ ē infini-
tus. mercedē tribuit infinitū. vicꝫ ſemetipm̄. vn̄ Gene. xv.
Noli timere abraā. qꝛ ego ꝓtector tuus ſuꝫ. ⁊ merces tua
magna nimis. Talis aūt nō ē merces mūdane ꝓſperitatꝭ
Jſta. n. nō eſt copioſa ſ꞉ defectuoſa. Jſta. n. alexandro nō
potuit ſufficere. ſ꞉ poſtq꜓ totū mūdū ſubegit. q̄ſiuit vtrum
eſſet aliquis aliꝰ mundus q꜓ iſte iſte quē adhuc poſſet acq̄
rere. De q̄ dixit q̄dam phus q̄ rn̄derat regi ſup iſta q̄one.
Huic inquit huiꝰ mūdi habitatio anguſta fuit q̄ oibꝰ diijs
ſufficit. Nō ſic aūt merces ꝑadiſi. qꝛ illa ē copioſa oibus ⁊
ſufficiēs nulli deficiēs. de quo in ep̄la. ij. Joh. Videte voſ-
metip̄os vt mercedē plenā accipietis. Copioſa ergo. ideo
quilibet beatus pōt dicere illud Actu. xxij. Circūfulſit me
lux copioſa. Habet igit̄ iſta merces bonitatē inexhauſtibi-
lem. Deniq꜓ dico ꝙ hꝫ dignitatē incompabilē. Jn celis
inquit. Merces. n. reputat̄ dignior ⁊ nobilior. qn̄ datur in
loco nobiliori. a dn̄o potētiori. ꝑſone meliꝰ merito ⁊ meli-
ori. Quia ergo merces ꝑadiſi ꝯſueuit dari melioribꝰ ⁊ nō
peioribꝰ in loco ſup̄mo. ⁊ nō in infimo. a rege potēte ⁊ nō
indigente. bn̄ dico ꝙ iſta merces digna ⁊ nobilis pōt dici.
Jn celis ergo nō. ſ. in terris. vbi. ſ. ē totū ꝯriū. qꝛ vicꝫ non
nobilis rex ſ꞉ vnꝰ ruſticus dat iſtā mercedē. ſ. mūdus q̄ vi-
lis pōt dici ⁊ ruſticus. ⁊ ideo nullꝰ rex nobilis dꝫ iſtam ali
quid reputare. Jſtā etiā dat nō melioribꝰ ſ꞉ potius vilior-
ibus ꝑſonis ⁊ deterioribꝰ. ⁊ hoc non ſupius in loco gaudi-
oſo ⁊ nobili. ſ꞉ inferius in loco luctuoſo ⁊ miſerabili. Hec
ē. n. merces iniquitatis. De qua dr̄ Actu. j. ꝙ iudas poſſe-
dit agꝝ de mercede iniq̄tatꝭ. ⁊ ſuſpēſus crepuit mediꝰ. Sꝫ
non ſic illa. qꝛ illa dat̄ bonis. ⁊ a bono. ⁊ in loco bono. Jn
celis inquit. Lu. vj. Ecce. n. inq̄t. merces vr̄a multa ē in ce-
lis. Sic igit̄ pꝫ ꝙ iſta merces ē nobilis. qꝛ in celis. Eſt fer-
tilis qꝛ copioſa. Eſt ſtabilis. qꝛ vr̄a. Et hec de mercede ſeu
p̄mio ſufficiāt. Vide. s. de gloria. de beatitudine. ⁊ in alijs
multis titu. vbi fit mentio de gloria paradiſi. ⁊ p exempla
figuras. ⁊ auctoritates q̄ ſunt ibi poteris tria p̄dicta mem-
bra fortificare ⁊ ꝓbare. ſ. eterne mercedis ſeu glorie ſtabi-
litatem. fertilitatē. ⁊ nobilitatem.

Meretrix. Nota ꝙ meretrix in ſcriptura mo-
raliter loquendo. ſignat oīe illud
qd̄ blādiēdo decipit atꝫ nocet. Et iō ꝓprie mētrix ſignat. ſ.

Hoſtis cauillationem.
Carnis delectatiōem.
Mūdi defraudatōem.
Jſta em̄ tria. ſ.
Mundus.
Caro.
Demonia.

Solent more meretricio primo
offerre plurima blandimēta. in fi-
ne vō grauia nocumenta inferūt
Jſte. n. ſunt ille tres meretrices
ſorores. de quibus loq̄tur Jſido.
quaꝝ vna lyra. altera tybia. alte-
ra voce cantabāt. ⁊ cātu ſuo ho-
mines alliciebant. ⁊ tandē ad pauptatē deducebāt. Et iō
ſm̄ eūdem ficte fuerūt fuiſſe volucres. ⁊ virgines mixte. ſi-
rene dicte. q̄ cantu ſuo nauigātes ſopiebāt ⁊ ad piculū ꝑ-
tractabant. Jſte ſ꞉ meretrices ſignificant tres p̄dictos ho-
ſtes. ſ. mūdū. carnē ⁊ demonia. Vterq꜓. n. iſtorū cātat nob̄
mortiferā cantilenā quā cantauit ille lucifer qui p̄mꝰ dixit
Aſcēdam ſup altitudinem nubiū. Eſa. xiiij. Prima ergo
ſignat mūdū qui cū cythara bonoꝝ tp̄aliū. q̄. ſ. more citha-
re vane ſunt atq꜓ ſicca. nobis facit vnā cantilenā auaricie
amorē. ſ. tp̄aliū ſuggerēdo. Et iō iſta figurat̄ in ciuitate ty-
ri. q̄ interp̄tat̄ anguſtia. ſignās mūdū q̄ ſp ē in anguſtia ⁊
labore. de qua dr̄ Eſa. xxiij. Erit tyro quaſi canticum mere-
tricis. ſume cytharā. circui ciuitatē meretrix obliuioni tra-
dita. bn̄ cane frequēta canticū. vt memoria ſit tui. Se-
cunda meretrix ſignat diabolū. Jſta. n. portat tybiaꝫ. qd̄ ē
inſtr̄m alte ſonās ⁊ ſignat altitudinē dignitatū huiꝰ mūdi

mediante enim iſto inſtrumento dyabolus cantat nobis
vnā cantilenā ſupbie. ſicut de p̄mo angelo lucifero dictuꝫ
ē. Vel. ſ. mūdi dignitates ⁊ eminētias ſuggerēdo ⁊ offeren-
do. Et iſta figurat̄ in meretrice. Apoc. xvij. q̄ ſup beſtiam
coccineā ſedebat. q̄ auro ⁊ argēto ornata erat. ⁊ erat ebria
ſanguie martyrū Jeſu ⁊c. omitto. qꝛ longū eſſet exponere
Vide eā alibi. Tercia meretrix ſignat carnē. Jſta. n. nō
vtit̄ alio inſtrumēto q꜓ voce ꝓpria. ſue. n. ꝓprie ſuggeſtōes
⁊ delectiones ſufficiūt ꝓ inſtrumēto. Jſtis. n. mediātibus
ip̄a cantat cātilenā luxurie carnis delicias ꝓferēdo. Figu-
rata in meretrice dalida q̄ ita ſciuit cātare ⁊ ſuggerere. ꝙ
ſamſonē fortiſſimū ſup genua ſua fecit dormire. ⁊ tādē euꝫ
totondit ⁊ ip̄m incarcerandū ⁊ excecandū tradidit phyli-
ſteis. Quia. ſ. caro hoiem primo facit in delicijs obdormi-
re. ip̄mq꜓ ceſarie vtutū priuat phyliſteis. i. demonibꝰ cum
tradit. a q̄bus p malā ꝯſuetudinē incarcerat̄ ⁊ p obſtina-
tionē excecat̄. ſicut. n. dr̄ ꝓuer. v. Fauꝰ diſtillās labia me-
retricis. ⁊ nitidiꝰ oleo guttur eiꝰ. nouiſſima vō illius ama-
ra velut abſinthiū. ⁊ acuta quaſi gladius biceps. Jſte igi-
tur tres ſorores in mari huiꝰ mūdi diuerſimode ſolēt can-
tare. ⁊ nauigātes pctōres ⁊ viatores ad mortis eterne pi-
culū inuitare. Jſtis aūt meretricibꝰ ꝓhibētur viri eccīaſti-
ci nubere. ſicut dr̄ Leui. xxj. vbi de ſacerdote loquens dixit
ſic. Sordidā atq꜓ meretricē nō accipiet vxoreꝫ. ſ꞉ puellam
virginē de pplō ſuo. qꝛ. ſ. meretricē faſtidioſam ⁊ ornatam
id ē pctm̄ ſupbie. meretricē etiā q̄ nō q̄rit niſi ꝓpriū lucrū.
id ē pctm̄ auaricie. meretricē inſup q̄ nō q̄rit niſi ꝓpriā de-
lectatōem. i. pctm̄ luxurie. non debet ſibi ſacerdos. i. vir ec-
cleſiaſticus mrīmonialiter coniūgere. ſ꞉ puellā de pplō ſuo.
id ē purā ⁊ ſctām ꝯſciam. ſeu pn̄iam ⁊ continentiā ſibi de-
bet ꝯiugiter copulare. Qd̄ ē ꝯ multos filios ꝓdigos. id ē
malos eccīaſticos figuratos in illo filio prodigo Luce. xv.
Qui deuorauit ſbām ſuā cū meretricibꝰ viuēdo luxurioſe
Quia ꝓcerto multi ſunt in eccīa. q̄ relicto deo p̄re. ſbām
g̃re quā in bap̄mo receperūt. viuēdo cū p̄dictis tribꝰ me-
retricibꝰ dilapidant ⁊ ꝯſumūt. Quia iam ꝓculdubio vi-
det̄ verificatum illud. ij. Mach. vj. vbi dr̄. ꝙ tēplū luxu-
ria ⁊ comeſſatōibꝰ erat plenū. ⁊ ſcortantiū cū meretricibꝰ
Sic ergo pꝫ quō meretrix ſignat triplex peccatum. ſcilicet

Superbie.
Auaricie.
Et luxurie.
Vel tres hoſtes. ſ.
Mundum.
Carnem.
Et demonem.

Et ſic etiā ſi vis falſos amicos potes
meretricibꝰ compare. Applaudūt. n.
⁊ non q̄runt niſi ꝓpriū lucrū. ⁊ durat̄
amor ipoꝝ nō lōgius niſi q꜓diu lucrū
durauerit. Sed de hoc vide. s. vbi po-
nitur figura de dalida ⁊c. Jtē de me-
retricibus inquantū ſumitur ꝓ mala
muliere. vide. j. de muliere in illis inuectōibꝰ ⁊ titu. vbi in
tabula inuenies de luxuria mentōnem.

Meridies. Nota ꝙ meridies eſt illa hora in q̄
ſol ē in medio firmamēti. Et iō di-
citur meridies ſicut media dies. vel clara dies. Equaliter
em̄ diſtat a principio diei ⁊ a fine. Eſt enim meridies hora
diei. ceteris clarior. ceteris equior. Et ideo moraliter loq̄n-
do per meridiem poteſt intelligi.

Proſperitas temporalis.
Sinceritas virtualis.
Felicitas eternalis.
Et ſic eſt dare.
Meridiem exteriorem.
Meridiem interiorem.
Meridiem ſuperiorem.

Et ſic dico ꝙ p̄ma meridies ē
deteſtabilis. Scd̄a meridies ē
cōmendabilis. Tercia meri-
dies ē delectabilis. Prio er-
go dico ꝙ ē meridies mūdane
ꝓſperitatis. Et iſta proculdu-
bio hꝫ feruorē auaricie. Habꝫ
ſplēdorē cautele ⁊ malicie. ſeu etiā ſecularis ſcie. Hꝫ etiā
labilitatē incōſtātie ⁊ ipmanētie. Meridies. n. nō durat ni-
ſi p pūctū. ſtatim ei deficit ⁊ labit̄. ⁊ qd̄ peiꝰ ē defectꝰ ſuꝰ ſp
intēdit ad detrimētū. alie āt hore nō ſic. qꝛ. ſ. defectus ipoꝝ
tēdit ⁊ ꝓgredit̄ ad augmentū. de meridie etiā dicit Pli. ꝙ
ſcorpio acriſſime pūgit in meridie. tūc. n. magis caleſiūt. ⁊
magis ſitiūt. ⁊ acerbiꝰ pungūt. Talis ſ꞉ ē meridies mūda-
ne ꝓſpitatꝭ. Jſta. n. nō durat nec pſeuerat. cito. n. ⁊ ſtatim
⁊ ſbito deficit ⁊ recedit. Scorpiōes etiā. i. mali viri qn̄ ve-
niūt ad meridiē ꝓſpitatis. tūc ſunt ſeueriores ⁊ ad nocen-
dū alijs acriores. Tūc. n. p auariciā magꝰ feruēt. ⁊ magis
ſitiūt mūdi bona. iuxta illud Job. xxiiij. Jnt̄ aceruos illo-
rū meridia[illegible] ſunt. q̄ calcatis torcularibꝰ ſitiūt. Sic patꝫ de

mūdi diuitibus.q̄ negociatores ſunt ad paupes rapiēdū ⁊ ex, beredādū q̄ aliq̄ q̄ nil bñt.vñ hiere.xv.Inouxi ſup mrem adoleſcēt̄ vaſtatorē i meridie. Et aduerte de iſto meridie q̄ ibi eſt.Habitatio malignantiū. Excecatio cōtēplantiū Impugnatio qſcentiū. Dico ergo q̄ iſte meridies ē q̄dam hora maligne habitatōis.q2.ſ.ſicut in plaga meridionali habitant ethiopes ⁊ trogodite. ad denotandū q̄ i meridie pſperitatis habitāt q̄ bñt nigredinē peccati ⁊ iniquitatis.Et hoc ē qđ dr̄ Nume.xiij.Amelech q̄ interptat̄ lingens ſanguinē habitabat in meridie. Nume. etiam.xxj.⁊ xxxiij.dr̄ q̄ chananeꝰ (qui interptat̄ poſſidens vel poſſeſſor) in meridie habitabat.Ad denotandū q̄ qui ſanguinē deliciaꝝ carnaliū p luxuriā lambunt.Et illi q̄ bona tpalia p auariciā poſſidēt ⁊ acquirūt.ſunt huiꝰ meridiei.vicꝫ.ſtatus pſperitatis habitatores.⁊ totius mūdane glorie poſſeſſores. Deinde dico q̄ hic meridies ē q̄dam hora obſcure excecationis.Aues.n.immunde ⁊ lucifuge (ſicut eſt bubo) in claritate meridiei minꝰ videt.immo penitꝰ tunc tpis ſunt quaſi cece.Sic illi qui pueniūt ad iſtā meridiem id ē ad ſtatū mūdane pſperitatis vidētur totalit̄ excecati Non vidēt eñ nec cōſiderāt mūdi vanitatē.mortis ppinquitatē ⁊ cetera q̄ ptinēt ad ſalutē.Ita q̄ ppie ſol vere intelligentie vr̄ talibꝰ eclipſatus.iuxta illud Amos.viij.Occidit ſol in meridie.Et de hoc Deu.xxviij. Palpabis i meridie ſicut palpare ſolet cecus in tenebris.Et Job.v. Sicut in nocte ſic palpabunt in meridie. Iſta.n.meridies.ſ. ſtatus mūdane pſperitatis bñ videbatur excecaſſe dd.ij. Reg.xj.vbi dr̄.q̄ cū ambularet in ſolario domꝰ regie poſt meridiē.vidit berſabee lauantē ſe cū aqua cū qua.ſ. adulteriū fecit.poſt hō pp̄ter adulteriū p pditione homicidiū cōmiſit.Et ideo tales pñt dicere illud Eſa.lix.Impegimꝰ in meridie quaſi in tenebris. Deniq̄ dico q̄ hic meridies eſt quedā hora quietis impugnatōnis.Legimus eñ q̄ yſboſeth qui in meridie dormiebat a latronibꝰ fuit occiſus ſicut dr̄.ij.Reg.iiij.In quo ppie figurat̄ q̄ illi q̄ in meridie mūdane pſperitatis p delectationes dormiunt ⁊ quieſcūt.mortis eterne piculū ſepe recipiūt ⁊ incurrūt.vñ Joſue.x.dr̄.q̄ Joſue pcuſſit oēm terrā mūdanam ⁊ meridianam.Et Hiere.xx.Audiāt clamorē mane. ⁊ vlulatū tempore meridiano.Et ſic igit̄ patet q̄ ē meridies mūdane pſperitatis. Secūdo dico q̄ meridies ſignat ſtatum interne ſinceritatis.hoc eſt dictu.puritatem cōſcientie.Iſte.n. dr̄ meridies.q2.ſ.ibi ē.Feruor charitatis ⁊ amicicie.Mediatio eq̄tatis ⁊ iuſticie.Splendor vere veritatis ⁊ perfecte ſcīe. Vñ de ſcīa viri iuſti dr̄ Eſa.xviij.Sicut meridiana lux clara ē ⁊c. Tercio dico q̄ meridies ſignat ſtatuꝫ eterne felicitatis.Iſte eñ meridies hꝫ ſplēdorē pfecte cognitionis.hꝫ feruorē pfecte dilectōis.hꝫ etiā honorē perfecte platōnis.Quia ſicut illi qui ſunt in meridie ſunt magis ppe ſolē.ſic illi q̄ ſunt in patria ſunt magis ppe deū regem De iſto ergo meridie dr̄ Hiere.vj.Surgite ⁊ aſcēdamꝰ in meridie.Et nota q̄ dr̄ Ezec.xlvj.q̄ ille q̄ intrabat p portā aquilonarē.egrediebat̄ p viā3 porte meridiane. Ad denotandū q̄ illi qui ad portā meridianā glorie paradiſi volūt venire.neceſſe ē ipos p portā aquilonis.i.p frigus tribulationis ⁊ pnie primitꝰ ptranſire.Sicut.n.dr̄ Actu.xiiij. Per multas tribulatiões oportet nos intrare regnū celoꝝ. Vñ Deutro.xxxiij.dr̄.q̄ neptalim mare ⁊ meridie poſſidebit. q.d.Primo neceſſe ē mare.i.amaritudinē pnie poſſidere. q̄ q̄ poſſimus ad meridiem ſuperne beatitudinis peruenire.Sic ergo patet quomō per meridiem poteſt intelligi. Celi felicitas glorioſa.Mentis ſerenitas virtuoſa.Mundi pſperitas vicioſa.Et hec de meridie ſufficiant.

Meritum mereri.Cū meritū ſit illud p qđ attingit ad mercedē.Et ſic meritum ſit ſicut via p quā venit̄ ad finē.ſicut pmiſſa p quā cōcluditꝰ ſylogiſmū.⁊ ſicut flos p quā puenit̄ ad fructū notare poſſum q̄ de merito poſſumus loq̄ in bono ⁊ in malo. Eſt.n. meritū q̄dā relatio vel reſpect⁹ q̄ rōe alicuiꝰ bñficij vl' maleficij ppetrati alicui cōpetit.vt recipe debeat ab altero cōmodū vl' iacturā.Meritū ē.n.an̄ pmiū.ſicut fres ſunt vterini.q2 vnū ſp vr̄ aliud ſupponere. ⁊ debita pportiōe vnū cū alio puenire.Vñ nota q̄ eſt dare merita iuſtoꝝ.⁊ merita maloꝝ.Iuſti. n.p bona opa meret̄ bona.mali vo finaliter mala.Sūt.n.iuſti ſicut mercatores q̄ nō ceſſant i terra ſua diuerſimode laborādo merces ſuaꝝ pñiū aggregare.⁊ ipſas tandem ad regiones alias deportare.vt.ſ. inde poſſint theſauros ⁊ pcioſa mercimonia reportare.⁊ lucra ⁊ emolimēta acq̄rere ⁊ hr̄e.Iſtud pꝫ in iſtis venetis ⁊ ianuēſibꝰ q̄ merces occidētis in oriētē portāt.⁊ exinde aurū aromata.⁊ lapides pcioſos.⁊ alia lōge excellētiora q̄ portauerāt inde reportant.Sic vere ſcti in terra ſua vbi nati ſunt.ſ.i hoc mūdo ſolēt merces q̄ ſunt ſatis ibi viles.h̄ eſt dictu.v̄tutes ⁊ merita pgregare.⁊ de iſto occidēte turbulento vite pñtis.ipos ad oriētē vite eterne portare.vbi pcerto ipſas pñt cū theſauris inextimabilibꝰ celeſtis glorie cōmutare.Et breuit̄ apud deū ſm q̄ntitatē ⁊ copia meritoꝝ.reportat̄ copia pmioꝝ.iuxta illud Ecci.xvj.Ola faciet locū vnicuiq̄ ſm meritū opeꝝ ſuoꝝ.Qđ tñ hodie ē cōtra multos ingratos.q̄.ſ.alioꝝ opa labores ⁊ ſeruicia recipiūt ipa tñ nō remunerāt neq̄ reddunt ꝑ illud Ecci.x.Da illi honorē ſm meritū ſuū.Iſta pñt mltū dilatari.ſ in titu.de reddere.retribuere.remunerari ⁊ ſilibus ponūt̄ multa de merito ⁊ de ſtatu ⁊ mō merēdi.⁊ de merito pgruo. vel q̄liter deꝰ q̄nq̄ pmiat ſine merito pcedente. ſ iſta nō ſunt pſentis ſpeculatōis. Et iō cū pauciſſime ſint auctes.omitto ampliꝰ de merito iuſtoꝝ. De merito maloꝝ pt notari q̄ mali mala agēdo.mala merent̄.Et ſic p malis ſuis meritis mala recipe finaliter cōprobāt. Juſtū ē.n. q̄ delicta cōpenſent̄ cū penis.⁊ q̄ ſcelera pueniūt cū tormētis.Heſter.xvj.Deo reddente qđ meruit.Aduerte tñ q̄ deꝰ q̄nq̄ punit citra meritū.q̄nq̄ iuxta meritū.nūq̄ aūt vltra meritū.cū in retributōe ipe addat ſp vltra meritum.Et q̄ citra meritū puniat.pꝫ Job.xj.c.Utinā deꝰ loq̄ret̄ tecū ⁊ intelligeres q̄ multo minora exigaris ab eo q̄ meret̄ iniq̄tas tua.Qr puniat ſm merita patet Deutroñ. vij.vbi dr̄. q̄ deꝰ reddit odiētibꝰ ſe ſtatim.vt diſpdat eos.⁊ vltra nō differat ptinꝰ eis reſtituēs qđ merent̄.Apud ipm.n.ē illa regula.Deu.xxv. Pro menſura pcti erit ⁊ plagaꝝ modꝰ. Qr etiā deꝰ nūq̄ puniat vltra merita.q̄nimmo q̄ ēt q̄nq̄ ipe diſpenſet in meritis aut demeritis.patet.ij. Paralip. xix.Iram quidē dñi merebaris.ſ bona opera inueta ſunt in te.Iſta ſufficiāt.vide in ti.ſupradictis.

Meror merere. Cū merere idē ſit q̄ triſtari. deſolari.lugere lamētari.vel flere.⁊ ſic p merorem pt accipi oīs deſolatio.triſticia ſeu luctꝰ notare poſſum q̄ meror in bono ſumit̄ ⁊ in malo. Primo dico q̄ ſumit̄ in bono.Boni.n.ſp ſunt flebiles ⁊ merebūdi. et ab omni mūdi ſolatio fugibundi.Nōne nubes roſida. obſcura ⁊ madida magis ē cōmendabilis ⁊ vtilis. q̄ nubes ſicca.nobilis atq̄ clara p pluuia emittēda ⁊ p terrenaſcentibus pducēdis. Sic vere illi q̄ ſunt in hoc mūdo merētes ⁊ ſtupidi ⁊ timore dei pcuſſi ⁊ a mūdi gaudijs ſemoti.ivirtutibꝰ ſunt pficui.⁊ ad vtilitatē ſui ⁊ alioꝝ ampliꝰ oportuni.Uir ḡ iuſtus magis dꝫ eſſe merebundus ⁊ grauis.q̄ letꝰ.pſolabilis ⁊ iocūdus.Turbulentiā.n.aeris ſequit̄ ſerenitas.ſic vere turbulētiā pñtis iuſticie.vel meroris ſeq̄t̄ ſerenitas gaudij padiſi.Jo.xvj.Triſticia vr̄a vertetur in gaudiū.Licet.n.teſte apl'o.Ois diſciplina in pñti nō videatur eſſe gaudij ſ meroris.pſtat tñ q̄ meror pñtis triſticie in gaudiū.v̄tetur.Et ſm Eſa.lxj.Spūs meroris in laudis palliū cōmutat̄.⁊ hoc etiā ē qđ dr̄ Job.v.Qr.ſ.deꝰ ponit hūiles in ſblimi.⁊ merētes erigit ſoſpitate. Bñ ergo cōſulit Eze.xij. Panē tuū i ptritōe comede.⁊ vinū tuū cū merore bibe.Notabis igit̄ q̄ boni in hoc mūdo merēt multiplici rōe.iuxta illud Treñ.j. Multi.n.gemitus mei.⁊ cor meū merēs.Eſt etiā meror penitētiū p culpis pfectis.Cō dolentiū p iuſtis afflictis.Eiulantium p penis inflictis. Merēt ḡ iuſti merore ptritōnis pp̄ter ſcelera q̄ cōmiſerūt vel pp̄ter opa q̄ dudū fecerunt.q2.ſ.recordatio maloꝝ q̄ q̄nq̄ cōmiſimꝰ nos dꝫ ad merorē monere. ⁊ ad luctū et triſticiā excitare.Exēplo.ſ.ſuſanne mr̄is ſamuelis.q̄ vidēs ſe ſterilē.pces merēs ad dñm effundebat dicēs.j. Reg.j. Ne putes ancillā tuā vnā ex filiabꝰ belial. ſ ex multitudine doloris ⁊ meroris mei locuta ſum vſq̄ in pñs.Et ſeq̄t̄. q̄ iſta p talē merorē filiū ipetrauit. q2 pcerto q̄ñ hō vidēs ſe eē ſterilē oī bono.⁊ fructibꝰ bonoꝝ opm ⁊ v̄tutū vacuū ⁊ inanē.ipe dꝫ ad merorē pnie pmoueri.⁊ toto corde dñm depcari.q̄ filio.i.bonis opibꝰ valeat impgnari. Itē merent iuſti merore cōpaſſiōis ppe onera q̄ iuſti ferūt. Quis

reuera opa tribulatōnū ⁊ miſerie ꝓximoꝝ. virū piū exci-
taut ad meroꝛē. Exemplo Iob dicētis. xxx. flebā quondā
ſup eo q̇ afflictus erat. ⁊ cōpatiebaꝛ aīa mea paupi. ſeq̄ꝛ.
Merēs incedebā ſine furoꝛe ꝯſurgens in turba clamaui.
frater fui draconū ⁊ ſocius ſtrutionū. Vn̄ Ezechiel de ſe
ip̄o dicebat. Eze. iij. Ueni inquit ad eos qui habitāt iuxta
fluuiū chobar. ⁊ ſedi vbi illi ſedebāt. ⁊ manſi. vij. dieb⁹ me
rens in medio eoꝝ. ſ. captiuoꝝ. Iſte eñ merebat ſuper de
ſolatiōe filioꝝ iſrael i babilonia captiuoꝝ q̄ꝗ penā hm̄ōi
meruiſſent. qꝛ ꝑcerto iuſti nō ſolū compatiūꝛ iuſtis iniu-
ſte afflictis. immo etiā pc̄tōꝛibus ⁊ dāṅatis a deo ꝑditis ⁊
ꝑcuſſis. vn̄ dn̄s de pharaone dicit Eze. xxxij. Cū extinctus
inquit fueris operiā celos ⁊ nigreſcere faciā ſtellas ei⁹. ſe-
q̄tur. Oia lumiaria celi merere faciā ſup te. ſ. p̄ ꝯpaſſione
Merēt ergo iuſti meroꝛe cōpaſſionis ꝓpter opa q̄ iuſti fe-
rūt. Itē merent iuſti ꝓpter verbera q̄ ip̄imet ferūt. Con
ſtat eñ ꝙ iuſti vidētes triſticias ⁊ miſerias hui⁹ mūdi qui
bus vidēt multimode ſe affligi. ſoluūꝛ aliquotiēs in mero
rem. ⁊ maxime ꝓpter timoꝛem penaꝝ ⁊ tribulaminū eter
noꝝ q̄ ſe metuūt incurſuros. ſicut in ꝑſona hierl'm tribu-
late ⁊ dep̄date ⁊ deſolate. dꝛ Treñ. j. Poſuit me deſolatā
tota die meroꝛe ꝯſumptam. Et tñ aduerte ꝙ multi in iſto
meroꝛe nimis excedūt ⁊ ꝙ de mundi miſerijs plus debito
dolent ⁊ gemūt. Ideo tales rep̄hendūꝛ Mich. iiij. vbi dꝛ.
Et tu turris gregis nebuloſa filia ſyon. quare meroꝛe ꝯhe
ris. nūquid rex nō ē tibi: aut cōſiliari⁹ nō ē tibi. qꝛ app̄hen
dit te doloꝛ quaſi ꝑturientē. q. d. tu nō debes tam exceſſiue
dolere. ſ in rege tuo xp̄o ſperare. q̄ meroꝛē tuū ſcit in gau-
diū cōmutare. Ip̄e eñ ē qui dicit Iob. xxix. Cū eſſem qua
ſi rex circūſtāte exercitu. erā tñ merētiū ꝯſolatoꝛ. ⁊ Hebꝛ.
xij. dꝛ. ꝙ oīs diſciplina in p̄n̄ti nō vꝛ eſſe gaudij ſ meroꝛis.
poſtea aūt fructū pacaciſſimū exercitatis ꝑ eā reddet iuſti
cie. Mercam⁹ ergo. lamētem⁹ ⁊ ploꝛemus vt in fine lete-
mur. iubilem⁹ iocūdemur ⁊ gaudeam⁹. Eze. vij. Rex luge
bit ⁊ pꝛincipes induēꝛ meroꝛe. Ptȝ ḡ quō meroꝛ pōt acci
pi in bono. In malo ṽo possum⁹ dicere ꝙ in ſcriptura
repiꝛ generaliter triplex meroꝛ. vicȝ. Meroꝛ inuidie q̄ cru
ciat dū videt ꝓximū ꝓſperantē. Meroꝛ triſticie q̄ ſautiat
dū grauat aīm deſperantē. Meroꝛ miſerie q̄ anxiat ꝑ moꝛ
ſum vltimū lacerantē. De meroꝛe ergo inuidie ⁊ deſola
tionis. quo. ſ. inuidus meret ⁊ dolet dū videt alios ꝓſpera
ri pōt dici illud Deu. xxviij. Dabit tibi dn̄s coꝛ pauidū. ⁊
deficiētes oculos. ⁊ aīam meroꝛe ꝯſumptā. De meroꝛe ṽo
triſticie ⁊ deſperationis. dꝛ ꝓuerb. xv. Coꝛ gaudēs etatem
floꝛidā facit. ⁊ in meroꝛe aī deijciꝛ ſpūs. Et ꝓuer. xij. diciꝛ.
Or meroꝛ in coꝛde viri humiliabit eum. ⁊ ſmone bono le
tificabiꝛ. q. d. Meroꝛ deſperatōis deijcit. ſ ṽbū cōſolatōis
reficit atq̄ꝫ proficit. De meroꝛe ṽo eterne miſerie ⁊ future
dāṅatōnis pōt aīe damnate dici illud Eze. xxiij. Capaciſſi
ma ebꝛietate ⁊ doloꝛe repleberis. ⁊ calicē meroꝛis ⁊ calicē
triſticie bibes. Et Iaco. iiij. dꝛ. Riſus vꝛ verteꝛ in luctū. ⁊
gaudiū in meroꝛē. Hec igiꝛ ſufficiant de meroꝛe. Uide vbi
fletus. lacrima. luctus ⁊ ſimilia.

Meſtus Meſticia. vide de triſticia ⁊ vbi ſtupoꝛ. ⁊
turbatō. qꝛ nō ſunt auctoꝛitates vocales

Metari dꝛ a mutatōe termi ſeu mete. Eſt. n. me-
tari idē qđ tētoꝛia in certo loco figere. vel
mutare. ip̄aq̄ꝫ i certa meta collocare ponē ⁊ ſituare. Poſ-
ſum⁹ ergo dicere ꝙ ſicut illi qui ducūt exercit⁹ caſtra ſua
⁊ tentoꝛia in varijs locis metanꝛ ⁊ figūt. Sic hoīes loq̄n
do moꝛaliter diuerſimode moꝛā. metam ⁊ habitaculū ſibi
ponūt ⁊ ſm ꝙ ſunt boni vel mali. diuerſa loca ſibi ad ma
nendū eligūt ⁊ ꝯponūt. Nōne de locuſtis legitur ꝙ ꝑ tur-
mas ⁊ exercitus ambulāt. ⁊ de loco ad locum ſe mutāt. ⁊
aliquas añ ſe p̄mittūt q̄ loca optima ad metandū caſtra ⁊
habitacula q̄rant ⁊ p̄parāt. vn̄ Pli. dicit. ꝙ diſciplina me
tandi caſtra. ⁊ exploꝛanda ad h̄ opoꝛtuna loca a locuſtis
ſumpſit exoꝛdiū. Reſtat ḡ multo foꝛtioꝛi rōe ꝙ hoīes. loca
ſtatus. officia ⁊ artificia vbi moꝛāꝛ eligē debeāt. in quibus
moꝛā ꝯhant ⁊ aīe ſue termīos ibi ſiſtāt. ſic de meta ad me-
tam. i. de ṽtute ad ṽtutē ꝓcedāt. q̄aduſq̄ꝫ ad paradiſi ter-
minū ꝑueniāt ⁊ atingāt. Num. ij. Caſtra metabūꝛ filij iſ-
rael ꝑ gyꝝ tabernaculi. Et nota ꝙ de filijs iſrael q̄liter ca-
ſtra ⁊ tentoꝛia ſua circa tabernacl'a metati fuerūt. Et quō
tres ad oꝛientē. tres ad occidentē. tres ad meridieȝ. ⁊ tres
ad ſeptētrionē. habitacl'a ſua diſpoſuerūt ⁊ collocauerūt.
ſm nām ⁊ ꝓprietatē ⁊ interp̄tationē noīm. poſſent multa
dici ⁊ plura ⁊ ardua moꝛaliter cōpilari. ſ tranſeo. ⁊ hoc al
teri ꝓſequēdo dimitto. qꝛ. ſ. in reductoꝛio meo li. xvj. libꝛo
meritoꝝ ca. iij. Hec poſui ⁊ expoſui ſatis plene. Notabis
igitur ꝙ iuſti in diuerſis locis ⁊ in diuerſis ſtatibus ⁊ paſ-
ſibus metantur et collocāt greſſus ſuos. vicȝ. In loco me
roꝛis. Et hoc facit ſeruēs cōtritio. In loco rigoꝛis. Et hoc
facit mentis diſcuſſio. In loco dulcoꝛis. Et hoc facit boni
tatis cōpaſſio. In loco vigoꝛ͛. Et hoc facit cuſtodie tuitio
Igiꝛ metemur et figam⁹ tētoꝛia mentis nr̄e in loco cō-
tritōnis vt meroꝛe cōcutiamur. Et iſta ē metatio in beth-
ſimon. qđ interp̄taꝛ audiēs meroꝛē. de qua Nume. xxxiij.
vbi caſtrametati ſunt de bethſimon. Iteȝ caſtrametemur
et ponam⁹ in loco diſcretōis vt rigoꝛe diſcutiamur. Nūe.
ij. Ad aq̄lonareȝ ꝑtē caſtrametati ſunt filij dan. et Iudic.
xj. Caſtrametat⁹ ē trans arnon. Item ponam⁹ caſtra coꝛ
dis noſtri in loco compaſſionis vt dulcoꝛe reficiamur. Et
iſta ē metatio ſup fontē. de qua. j. Reg. xxix. Iſrael caſtra-
metatus ē ſup fontē. Et hec eſt metatio in iethabata q̄ in-
terp̄taꝛ bonitas. de quo Deu. x. dꝛ. ꝙ filij iſrael caſtrame-
tati ſunt in iethabata in terra aquaꝝ atq̄ꝫ toꝛrentiū Iteȝ
metemur caſtra coꝛdis in loco tuitōnis vt in vigoꝛe cuſto
diamur. Et iſta ē metatio iuxta lapidē adiutoꝛij. Et reue-
ra hō dȝ eſſe ſicut pꝛudēs p̄nceps exercitus. qui. ſ. libenter
caſtra ſua ponit in locis aſperis. hoc ē rigoꝛ. ſ. ⁊ contritio.
In locis clauſis. hoc ē hūilitas ⁊ deiectio. In locis claris.
hoc ē fides. ſapia ⁊ diſcretio. In locis fecūdis atq̄ꝫ humi-
dis. vbi. ſ. abūdat aqua. hoc ē pietas et cōpaſſio. In locis
altis. hoc ē fiducia ⁊ cōtēplatio. Hec ē igiꝛ metatio quā fa
ciūt boni. Sed reuera de fatuis inuenitur aliꝛ. quia ip̄i
metantur caſtra ſua ⁊ figunt deſiderium ſuū in vicijs ⁊ pec
catis. Et ſic dico ꝙ ip̄i metantur in loco

Cupiditatis.	De loco cupiditat͛ ⁊ auaricie dꝛ Nu. ij
Iniquitatis.	Caſtrametati ſꝛ de ꝛhu yſachar. yſachar
Guloſitatis.	iterp̄taꝛ vir mercedis. De loco iniq̄tat͛
Sterilitatis.	⁊ iiuſticie. dꝛ Iudic. xx. ꝙ filij iſrl' caſtra-

metati ſunt iuxta gabaa. qđ. ſ. interp̄taꝛ ꝓfluuiū iniq̄tatis
⁊ dꝛ ibi ꝙ. xx. duo milia de ip̄is in illo p̄lio ceciderunt. De
loco guloſitatis ſeu ebꝛietatis ⁊ caſtrimargie. dꝛ Nume.
xxxiij. ꝙ filij iſrael caſtrametati ſunt in aboth. qđ. ſ. interp̄
taꝛ lagene grādes. De loco ṽo ſterilitatis et indigentie. h̄
ē dictu in loco infernali. vbi. ſ. tales finaliꝛ figunt tentoꝛia
ſua. dꝛ. j. Paral'. xix. ꝙ rex maacha cū ꝑplo ſuo caſtrame-
tati ſunt in regione medba. q̄. ſ. interp̄taꝛ fames antiqua
ſignans famē ⁊ indigentiā infernalem que incipit a dieb⁹
antiquis. ſufficit. Uide vbi caſtra. tentoꝛia.

Metere. Meſſis. Cū meſſis ſit illud qđ de fru-
ctibus terre colligiꝛ in eſtate. ⁊ qđ poſt
multos laboꝛes ⁊ ſudoꝛes de terre ꝓuentibus repoꝛtaꝛ. ⁊
quo etiā tota viuentiū cōitas ꝑ anni circuluȝ ſuſtentatur.
Poſſumus notare ꝙ in ſcriptura per meſſem intelligitur

Societas hominū ſaluandoꝝ.	Primo igiꝛ dico ꝙ ē
Societas hominū dāṅatoꝝ.	q̄dā meſſis hoīm ſal-
Collectio bonoꝝ terrenoꝝ.	uandoꝝ ⁊ iſta ē ꝯgre
Poſſeſſio bonoꝝ internoꝝ.	gatio p̄deſtinoꝝ q̄ in
Adeptio maloꝝ eternoꝝ.	agro hui⁹ mūdi erāt
Repletio bonoꝝ ſupnoꝝ.	diuerſimode ſemina

ti. ⁊ tandē ꝑ ap̄los ⁊ p̄dicatoꝛes ſunt recollecti. ⁊ i hoꝛreo
eccl'e cōgregati. ⁊ de h̄ dꝛ mat. ix. Lu. x. Rogate dn̄m meſ-
ſis vt mittat oparios in meſſem ſuā. Meſſis q̄deȝ multa
opari añt pauci. Scdo dico ꝙ ē q̄dā meſſis hoīm dāṅato
rū. ⁊ iſta ē cōgregatio pc̄tōꝝ. q̄ in agro h⁹mōi a diabolo ſe
mināꝛ ⁊ ibi in mūdi ꝓſperis foueꝛ. ⁊ tandē in eſtate iudi-
cij falce diuine iuſticie meteꝛ ⁊ in iferni hoꝛreo reponētur
De tali meſſe loquiꝛ Apoc. xiiij. ꝙ dictū ē cuidā angelo ſe
denti ſup nubem candidā. qui hēbat coꝛonā aureaȝ in ca-
pite. ⁊ hēbat falcem acutā in manu ſua. ⁊ alter angel⁹ exi-
uit ⁊c. ſequiꝛ. Mitte falcē ⁊ mete. qꝛ venit hoꝛa vt metaꝛ.
qm̄ matura ē meſſis terre. ⁊ ſequiꝛ. ꝙ ali⁹ angel⁹ miſit fal
cem ſuā acutā in terrā ⁊ vindemiauit vineaȝ terre. ⁊ miſit
in lacū ire dei magnū. Angelus. n. iſte filiū dei ſignat q̄ ſꝑ
ſedet in nube candida. i. in carne pura et mūda iudicabit.

⁊ falcem acutã.i.aſperitatẽ iuſticie ſecum portabit. ⁊ coronam aureã.i.iudiciariã ⁊ regiã maieſtatẽ habebit ⁊ vineã ⁊ meſſem terre.i.cõgregationẽ reproboꝝ metet colliget. ⁊ vindemiabit. ⁊ in ipſos lacu ire dei.i.i lacu inferni calcabit ⁊ ꝑpetuo ꝯdẽnabit. Et hoc ẽ qꝺ dꝛ mat.xiij. Sinite inquit zizaniã creſcere vſq; ad meſſem. ⁊ tpe vo meſſis dicã meſſoribus. Colligite primũ zizania ⁊ alligate ea per faſciculos ad cõburendũ. Sicut.n.dꝛ ibidẽ. Meſſis ẽ conſummatio ſeculi. vſq; ad quã zizania.i.mali ſemꝑ creſcũt ⁊ proſperantur. Tũc vo a meſſoribus.i.ab angelis de agro hui⁹ mũdi colligent̃. ⁊ ꝑ faſciculos.i.per diſtinctões penaꝝ inferni incẽdio cõburent̃. Iſta eſt ergo meſſis hoim damnatorum.

Tercio dico ꝙ ẽ meſſis bonoꝝ trenorũ. Et iſta ẽ meſſis Auaroꝝ. Luxurioſoꝝ. Supboꝝ. Auari metũt mũdi facultates. Luxurioſi metũt mũdi voluptates. Iniq metũt mũdi vanitates. Auari igit̃ colligũt meſſem mũdane facultatis. Et ſic figurantur in manaſſe viro iudith ſuꝑ cui⁹ caput tpe meſſis cecidit eſtus ⁊ mortu⁹ eſt. vt patet Iudith viij. Ad denotandũ ꝙ illi qui circa meſſem bonoꝝ tpaliuꝫ occupant̃. eſtu ⁊ feruore auaricie perimũt̃. De auaris etiam dꝛ Iob.v. Meſſem inquit famelicus comedet. ⁊ ipm rapiet armat⁹. ⁊ bibent ſitientes diuitias eius. Famelic⁹ ẽ auarus q ſemꝑ fameſcit acqrere ⁊ comedere meſſem terrene facultatis. Et ideo armati.i.demones ipm finaliter ꝑ mortẽ rapiens. ⁊ ſic diuitias ſuas ſitiẽtes.i.alij auari haurient atq; bibẽt. Quia.ſ.tales in morte relinquent alienis diuitias ſuas ⁊ ſepulcra illoꝝ dom⁹ illoꝝ ineternũ. Item immũdi colligũt meſſem mũdane voluptatis. Et iſti figurant̃ in ſamſone de quo Iudic.xv. Cũ tẽpus triticee meſſis inſtaret venit ſamſon viſere volẽs vxorẽ ſuã. vñ de luxurioſis dꝛ.ij.Coꝝ.ix. Qui ſeminat in carne. de carne metet ⁊ corruptõem. Item colligũt ſupbi meſſem mundane vanitatis ſeu pompoſitatis. Et iſta ꝓculdubio hꝫ annexã rapinã ⁊ crudelitatẽ. impietatẽ. ⁊ iniqtatẽ. Ideo talib⁹ dꝛ Oſee.x. Araſtis impietatẽ. ⁊ iniquitatẽ meſſuiſtis. ⁊ Iob iiij. Vidi eos qui ſeminãt dolores ⁊ metunt eas flãte deo periſſe. ⁊ ſic patꝫ quõ ẽ meſſis bonoꝝ terrenoꝝ. Quarto dico ꝙ ẽ meſſis bonoꝝ internoꝝ. Et iſta eſt meſſis vbi triticũ corpis xpi colligit̃ a deuotis ⁊ vbi grana vtutum ⁊ meritoꝝ a ſanctis metũtur. de quo dꝛ Ioſue.iij. Or iordanis tẽpe meſſis ripas aluei ſui impleuerat. q2.ſ. qñ meſſis corpis xpi a fidelibus recolligit̃ ⁊ aſſumit̃ iordanis.i. fluuius. deuotõis ⁊ lacrimaꝝ debet amplius inundare. Et de meſſe etiã virtutũ ⁊ meritoꝝ quã colligũt boni in agro cõſcientie ꝓprie põt exponi illud Cantic.v. Meſſui mirram meã cũ aromatib⁹ meis. comedi fauũ meũ cũ melle meo. bibi vinũ meũ cum lacte meo. Vbi aduerte ꝙ in iſta meſſe colliguntur multa grana virtutum. videlicet Granum Amaꝝ contritõnis. Iſtud ẽ mirra. Redolens deuotõnis. Iſtud eſt aromata. Dulce compaſſionis. Iſtud ẽ fa.cum melle. Suaue cõſolatõnis. Iſtud ẽ vinũ cũ lacte. Iſta ẽ ergo meſſis bonoꝝ internoꝝ. Quinto dico ꝙ inuenitur meſſis maloꝝ eternoꝝ. Et iſta ẽ quã ſeminãt mali peccando. ⁊ colligũt in inferno ſupplicia eterna ſuſtinendo. Peccata.n.ſunt ſemina. tormenta vo ſunt illa q a malis colliguntur ⁊ metũt grana. vñ ꝓuer.xxij. Qui ſeminat iniquitatem metet mala. Et hiere.xij. Triticũ ſeminauerũt ⁊ meſſuerũt ſpinas. Triticum.n. qꝺ dꝛ a tero teris. ſignat pctm̃ qꝺ ꝓ remorſum cõſueuit cõſciam terere ⁊ vaſtare. Ab iſto eñ ſemine tribulus eterne damnatõnis metit̃. ⁊ ſpina vermis immortalis ⁊ ꝑpetui reportatur. Sexto dico ꝙ eſt meſſis bonoꝝ ſupnoꝝ. Et iſta ẽ meſſis q a viris ſanctis ẽ in hoc mũdo ꝑ labores ſemiata. ⁊ nũc ab eis ꝑ pmia eterne glorie reportata. Et de iſto dꝛ in ps. Qui ſemi.in lacri. in exul.me. Et.j.Coꝝ.ix. Qui ſeminat in bñdictõib⁹ de benedictionibus ⁊ metet. Et ſic patet ꝙ ẽ meſſis hoim ſaluãdoꝝ. Hominũ damnatoꝝ. Bonoꝝ terrenoꝝ. Bonoꝝ internoꝝ. Maloꝝ eternoꝝ. Bonoꝝ ſupernorum. Et hec de meſſe ſufficiant.

Metiri. Menſura. Nota ꝙ cũ menſura ſit illud infra cui⁹ ambitũ aliqd ꝯtinet̃. ⁊ per qꝺ rerũ qualitates ⁊ quãtitates ſciũtur ⁊ cognoſcũtur. ⁊ per qꝺ vna res alteri compat̃ ⁊ ꝓportionat̃. Hinc eſt ꝙ ꝺm diuerſitateꝫ reꝝ. poſſunt menſure varie reperiri. Verumtamẽ nõ ẽ intentionis mee de menſura tractare phice. ſ; tm̃ ad animaꝝ ſaluteꝫ aliqd moraliter. Idcirco de menſura Mobiliũ. q dicit̃ tempus. Eternoꝝ. q dꝛ eternitas. Viſibiliũ. q menſurat viſus. Sonoꝝ. q menſurat auditus ⁊c. Similiter nõ intẽdo aliquid dicere. cũ ad pñs opus nõ videat̃ ꝑtinere. Cũcta.n.q ſunt. certis menſuris limitantur et adequant̃. q2 ſicut dꝛ Sap.xj. Deus cũcta diſpoſuit in pondere et numero et menſura. Moraliter ergo dicam⁹ breuiter ꝙ in ſcriptura fit mentio de duplici mẽſura. De bona.ſ.et mala. Bona.n.ſignat. Prudentiã et maturitatẽ. Iuſticiã et equalitatẽ. Eternã gliã et felicitatẽ. Mala vo ſignat. Iudicij ꝑuerſitateꝫ. Mentis iniqtatẽ. Pene eterne aſꝑitatẽ. Diſtinguam⁹ igit̃ et dicam⁹ ꝙ inuenit̃ in bono. Menſura virtuoſa. Mẽſura glorioſa. In malo vo eſt. Mẽſura vicioſa. Menſura doloroſa. Prima eſt menſura meritorũ q̃tũ ad perfectos. Scꝺa ẽ menſura pmioꝝ q̃tum ad beatos. Tercio eſt menſura vicioꝝ ſeu peccatoꝝ q̃tũ ad infectos. Quarta eſt mẽſura tormẽtoꝝ q̃tum ad damnatos. Primo igit̃ dico ꝙ ẽ qdam menſura q eſt virtuoſa. et iſta ẽ mẽſura prudentie et tꝑantie. q ſcꝫ boni debẽt eſſe moderati et menſurati. et cũctis bonis morib⁹ adequati. Sicut.n. videm⁹ ꝙ omne corpus ſubiacet certis mẽſuris.ſ.longitudini. latitudini. altitudini ⁊ ꝓfundo. infra quaꝝ terminos oim corpoꝝ quãtitas continet̃. Sic ꝓculdubio qlibet vir ꝑfectus debet eſſe menſuratus et moderat⁹ q̃tũ ad iſta qtuor.ſ. q̃tum ad Longitudinem duratõnis corꝑaliũ. Latitudinẽ ſucceſſionis tẽꝑaliũ. Altitudinẽ ꝑfectõnis ſpũaliũ. Profunditatẽ cognitionis ſcientialiũ. Sit igitur homo menſuratus q̃tum ad longitudinem corporalis ⁊ durationis. Nõ.n. debet ſperare ſemꝑ viuere. ſ; potius qꝺ neceſſe eſt ſue duratõis longitudinem terminari. ita ꝙ poſſit dicere illud ps. Ecce menſurabiles poſuiſti dies meos. et ſubſtãtia mea tanq̃ nihiluꝫ ante te. Ezech.xlj. Menſus ẽ longitudinẽ edificij. Sꝫ de hoc vide.ſ. de longus et de longe. Item ſit menſurat⁹ q̃tũ ad latitudinẽ tẽꝑalis ſucceſſionis. q2.ſ. non debet appetere nec habere dilatationẽ bonorũ hui⁹ mũdi. ſ; i ipſis certa menſura ⁊ tẽꝑantia menſurari. ſicut ſalomon qui dicebat. Nec diuitias nec paupertates dederis mihi domine. ſ; tm̃ victui meo tribue neceſſaria. ꝓuerb.xxx. Sufficientia.n. et neceſſitas debet eſſe tẽꝑaliũ menſura. Qꝺ ẽ contra illos qui nõ ponũt in tẽꝑalibus limitem vel mẽſurã. Similes crocodillo q nõ habet menſurã determinatam in quãtitate. ſ; q̃diu viuit ſemꝑ creſcit. Sic dico ꝙ ⁊ auari nõ habẽt menſurã limitatã in latitudine ſeu in dilatatione tẽꝑaliũ acqrenda. q̃diu.n. viuunt ſꝑ volunt creſcere ⁊ ſtatũ ⁊ diuitias ampliare. Boni aũt non ſic. q2 ipſi ſciũt ſeipſos in tẽꝑalib⁹ menſurare. vñ Ezech.xl. Menſus ẽ latitudinem edificij calamo vno. Calamus.n. qui ẽ ſiccus leuis ⁊ vacuus ſignat virtutẽ ſufficientie. q.ſ. leuis vacua ⁊ ſicca dꝛ eo ꝙ bonis tꝑalibus vltra q̃ neceſſe ẽ nõ onerat̃. nõ impinguat̃. nec implet̃. Menſurari debẽt q̃tum ad altitudinẽ ſpũalis ꝑfectõis. q2 in altitudine perfectionis bonoꝝ opeꝝ ⁊ virtutũ. ipi debẽt apponere menſuram recte intẽtionis. ⁊ etiã menſurã prudentie diſcretõis vt.ſ. ꝑfectõem nõ incipiat quã.ſ. cõtinuare nõ poſſet. quia ſicut dꝛ ꝓuer.xvij. Qui altam edificat domũ ſuam ſentiet ruinã. Ideo dꝛ Roma.xj. Noli altũ ſapere ſ; time. Item mẽſurari debet q̃tũ ad ꝓfunditatem ſcialis cognitionis. Non.n. debet vltra q̃ decet ꝑ curioſitatẽ ſe ꝓfundare. q2 ſemꝑ debet ſciam ſuã menſura veritatis ⁊ fidei limitare. vt ſic de homine ſic mẽſurato. ⁊ ſe ⁊ ad alios taliter mẽſurate poterit admiratiue queri illud Eccl.j. Altitudinẽ celi. latitudinẽ terre. ⁊ ꝓfundũ abyſſi qs dimẽſus eſt? q.d. ſol⁹ homo ꝑfectus. Quod bene figurat̃ Apoca.xxj. vbi dicit̃. ꝙ ille qui loqbatur mecũ habebat mẽſurã harũdineam vt metiret̃ ciuitatẽ. ⁊ portas eius ⁊ muꝝ. ⁊ menſus eſt ciuitatem in harũdine aurea. Longitudo ⁊ latitudo ⁊ altitudo eius equalia ſunt. Menſura iſta chariſſimi ſignat virtutẽ tẽꝑantie. q dicit̃ aurea ꝑ claritatẽ prudentie ⁊ ſapiẽtie. ⁊ harũdinea per rectitudinẽ iuſticie. Iſta.n. tria nos limitant ⁊ menſurant.ſ. tẽꝑantia. ſapientia. ⁊ iuſticia. Cum iſta igitur menſura ille qui loquebatur.i. ille q digne vult gliſs loq. debet menſurare ⁊ ordinare ciuitatem virtutum

coꝛdialiū. Poꝛtas ſenſuum naturaliū. Murū membꝛoꝛuꝫ
coꝛpoꝛaliū. iſta eñ tria ſunt pꝛincipaliter menſurāda et ad
mēſuram tēperātie reducēda. Uirtutes eñ anime debent
mēſurari. ſicut intellectꝰ ne plus q̃ꝫ neceſſe eſt ſapiat. Affe
ctus ne plus cupiat q̃ꝫ opoꝛteat. Memoꝛia ne plꝰ retine-
at q̃ꝫ deus iubeat. Senſus etiā debent ſubiacere menſure
vt ſcꝫ temperate et menſurate videamꝰ. audiamus. guſte
mus. ⁊ odoꝛemꝰ. Mēbꝛa in ſup mēſure et temperātie de-
bent ſubijci. vt videlicet ipſa nō voluptuoſe nutriamꝰ ſꝫ vt
ipſa ſub diſcipline regula teneamꝰ. Et ſequit̃. Reſiduū fi-
gure noſtre. videlicet vt dicū eſt ꝙ longitudo latitudo ⁊ al
titudo ciuitatis erāt equalia. quia ſcꝫ ſi ſic fecerimꝰ equali
tatē et moderantiā in oībus habebimꝰ. Et ſic de nobis ve-
rificabit̃ illud Leui. vij. Cunctis filijs aaron mēſura equa
ꝑ ſingulos dies diuidet̃. Metiamur igit̃ noſmetipſos. vt
ſm merita nr̃e menſure nobis remetiat̃ in ꝑadiſo ab illo q̄
dixit Math. vij. Eadē menſura qua mēſi fueris remetiet̃
vobis. Iſtud tñ aduerte ꝙ hō nō p̄t habere tales ꝟtuoſas
mēſuras niſi ſibi a dño ꝯcedāt̃. Dāꝰ ei ꝯcedit hōi mēſuraꝫ

Compūctiōis. Dat dico menſurā cōpunctiōis. Unđ
Deuotionis. in p̄s. Cibabis nos pane lachꝛymarū.
Refectionis. et potū dabis in lachꝛymis in mēſura
Perfectiōis. Item dat menſurā deuotiōis. Ezech.
Cognitiōis. iiij. Aquaꝫ tuaꝫ in menſura bibes. Et
Diſcretionis. Iob. xxviij. Aquas appēdit in mēſu-

ra. Aque eñ deuotionē deſignant. Itē dat menſuraꝫ refe-
ctionis. et iſta eſt mēſura cōſolationis ſpiritualiū bonoꝝ.
De q̄ Lu. xij. Ut det illꝛ i tp̄e tritici mēſurā. Itē dat mēſu-
raꝫ ꝑfectiōis. Unñ Eph. iiij. Unicuiq̄ꝫ veſtrū data ē gr̃a ſm
menſurā donatiōis xp̄i. Itē dat menſurā cognitiōis. Ro.
xij. Unicuiq̄ꝫ deus diuiſit menſurā fidei. Itē dat menſurā
diſcretiōis. Unde Eſa. xxviij. Ponā iudicium in pondere.
⁊ iuſticiā in menſura. Et ſic patet ꝙ eſt quedā mēſura vir-
tuoſa. Secūdo dico ꝙ eſt quedā menſura que eſt gloꝛio
ſa. ⁊ iſta eſt illa mēſura quā diſtribuit deꝰ beatis in patria.
ſm menſurā meritoꝝ quā habuerunt in via. Paterfamili
as ei ſm mēſurā laboꝝ ſolet ſuis ſuitoꝛibꝰ i eſtate dare cer
tam mēſurā. bladi. pecunie. vel mercedis. Sic ꝓculdubio
deꝰ in p̄ria dat btīs certā mēſurā p̄mioꝝ ſm menſurā me
ritoꝝ p̄cedentiū et laboꝛum. Marci eñ iiij. dicit̃. Qꝛ in q̄
mēſura menſi fueritis remetiet̃ vobis. Et ideo bonis dici-
tur illud Luce. vj. Menſurā bonam. confertā. coagitataꝫ.
et ſupeffluentē dabunt ſup caput veſtrū. Illa eñ menſu-
ra dicit̃ bona ꝓpter maloꝝ abdicationē. Dicit̃ conferta ⁊
coagitata ꝓpter bonoꝝ cumulationē. Et dicit̃ ſupeffluens
ꝓpter premioꝝ redundantiā ⁊ meritoꝝ tranſcenſionē. Ibi
eñ menſura ſeu quantitas p̄mioꝝ. tranſcendet menſuraꝫ
meritoꝝ. Unde Hiere. xxxj. Edificabit̃ ciuitas ⁊ exibit vl-
tra noꝛmā menſure. Iſta eſt igit̃ menſura gloꝛioſa. Ter-
cio dico ꝓ eſt quedā menſura que eſt vicioſa. Et iſta eſt il-
la qua mali menſuraut ſe et alia. Ipſi eñ mali īmoderate
ſeip̄os regulāt et menſurāt. Unde Oſee. j. Numerus filio
rum iſrael quaſi harena que ſine menſura eſt. Inter filios
eñ iſrael id ē inter viros eccleſiaſticos vel fideles ſunt ho
die multi qui ſunt ſicut harena per virtutū ſterilitatē. ſicut
mare ꝑ vicioꝝ fructuoſitatē. ſine menſura per oīm actuuꝫ
et operū ſuperfluitatē. Quarto dico ꝙ eſt quedaꝫ men-
ſura que eſt doloꝛoſa. Et iſta eſt mēſura et quantitas pene
eterne et toꝛmentoꝝ: que reſpōdet culpe ⁊ delicto p̄ceden
tium vicioꝝ. Iuxta illud Deutero. xxv. Scđm menſuraꝫ
culpe erit et plagarū modus. Iſta ſunt igit̃ quatuoꝛ gene
ra menſuraꝝ quibꝰ hōies menſurant̃. Sed de iſtis vide ſi
vis magis et melius in diſtinctiōibꝰ Mauricij vbi īuenī
ēs quatuoꝛ mēſuras bonoꝝ. quatuoꝛ maloꝝ. quatuoꝛ be-
atoꝝ. et quatuoꝛ dānatoꝝ. que oīs ſibinuicē coꝛreſpon-
dent et multomelius ponit̃ ibi q̃ꝫ hic. Hodie eñ fuit val-
de meum ingenium obcecatū.

Metus. metuere.

Cū infra ſatis pꝛopo
nam dicere de timo-
re. Hic ē ꝙ hic de metu breuit̃ ꝑtrāſibo. Eſt ei metꝰ idē qđ
timoꝛ. Et q̄uis grāmaticalr̃ loq̄ndo differāt. vnuꝫ tñ pꝛo
alio ſumit̃ i ſcp̄tura. Notabo igr̃ ꝙ in ſcp̄tura repio metū

Senilem. Primꝰ eſt iuſtoꝝ et pꝛudentiuꝫ. Primo
Seruilem. Scđs eſt ſtuloꝝ et peccantium. ergo di
Duilem. Tercius eſt vanoꝝ ⁊ ſimpliciū. caꝫ ꝙ ē

dare metum ſenilē qui eſt pꝛudentiū. Quia reuera ad viꝝ
pꝛudentē et virtuoſum ꝑtinet ꝙ in pluribꝰ metuat atq̄ꝫ he
ſitet. Ecci. xviij. Sapiens in oībus metuit. Et bene dicit in
oibꝰ. qꝛ vere ſicut terremotꝰ ſepiꝰ accidit in montibꝰ q̃ꝫ in
vallibꝰ. ſic bonus metꝰ faciliꝰ cōtigit altioꝛibꝰ et melioꝛibꝰ
q̃ꝫ iferioꝛibꝰ et ipfectioꝛibꝰ. Phil. ij. Cū metu ⁊ tremoꝛe ve
ſtrā ſalutē opemini. Sic ſꝫ nota ꝙ vir pꝛudēs metuit illa q̄

Superius nitent. Metuit dico iuſtꝰ negocia ſupioꝛa
Interiꝰ latent. ſcꝫ deū angelos ⁊ ſanctos. quia re-
Exteriꝰ patent. uera iuſtus debet metuere ne foꝛte
Poſteriꝰ ſcatent. ip̄os offēderit. vel ne foꝛte ip̄os ritē

nō coluerit aut honoꝛauerit. aut ne foꝛte penā ab eis meru
erit. Opa eñ ſupiꝰ dei nutu ꝓducta. puta tonitrua. fulgu-
ra. coꝛruſcationes icutiūt metū aialibꝰ vniuerſis multofoꝛ
tiꝰ ſꝫ aſpectꝰ diuie potētie. ſapiē. et iuſticie dꝫ nob metū icu
tē. ⁊ timoꝛē ipiꝰ i nr̃is coꝛdibꝰ gn̄are. Iſte ei ē metuēdꝰ. qꝛ

Reſpicit in ſe ſperantes. Metuamꝰ ergo euꝫ qꝛ in ſē
Reficit ad ſe clamantes. ſperātes reſpicit vt eos eru
Abijcit in ſe peccātes. at. p̄s. Oculi dñi ſupmetuē-
Perficit ſe req̄rentes. tes eū. vt eruat a moꝛte aias

eoꝝ: ⁊ alat eos in fame. Itē ad ſe clamātes reficit vt bonis
imbuat. Hiere. v. Metuamꝰ dñm deū noſtrū q̄ dat nobis
pluuiā in tp̄e ſuo. plenitudinē anime meſſis cuſtodientem
nobis. Itē in ſe peccantes abijcit vt bonis viduat. Unñ He
bꝛe. xij. Habeamꝰ gratiā per quā ſeruiamꝰ placentes deo
cū metu ⁊ reuerentia. etenī deꝰ ignis ꝯſumēs eſt. Itē ſe re
q̄rentes perficit atq̄ꝫ ꝑpetuat. Ecci. vj. Amicus fidelis me
dicamentū vite ⁊ imoꝛtalitatis. ⁊ q̄ metuūt dñm inuenient
illū. Igit̃ metuētes dñm ſuſtinete miſericoꝛdiā eiꝰ. Ecci. ij
Quia ꝓcerto vnꝰ eſt altiſſimus creatoꝛ oīm omp̄s rex. po
tēs ⁊ metuēdus nimis. Ecci. j. Metuit igit̃ iuſtus iudicia
ſupioꝛa. Deinde dico ꝙ ip̄e metuit flagicia interioꝛa q̄
ſ. cōmiſit. vel etiā ne ip̄a cōmittat ⁊ in eis inuoluatur et ca-
dat. Ille eñ q̄ caſtꝝ obſeſſum hꝫ in cuſtodia. eſt ſi eſt pꝛu-
dens in ꝯtinuo metu. ne ſcꝫ hoſtes ibidē ſubintrēt. Sic igi
tur cū infiniti hoſtes obſideant caſtꝝ coꝛdis. multuꝫ debe-
mus eſſe metuoſi et ſcrupuloſi ne ip̄m ꝑ tētationū inſidi-
as ꝑdamꝰ: aut per p̄ſumptionē et inanem gloꝛiaꝫ amitta-
mus. Unñ ecci. v. De ꝓpiciatu pctōꝝ dr̃. Noli eſſe ſine metu
⁊ nō adijcias pctm̄ ſup pctm̄. Deniq̄ꝫ timeat negocia ex-
terioꝛa. vicꝫ mūdi tribulatiōes q̄ potiſſime per q̄tuoꝛ pun
cta ſolēt fieri. ſ. per falſas machinatiōes diſcoꝛdias et ſedi-
tiōes falſas impoſitiōes. inuidia domeſticoꝝ ⁊ ſuſpitiōes
Et iſta ſunt illa q̄tuoꝛ q̄ dicit ſalomon a pꝛudētibus metu
enda. Ecci. xxvj. vbi ait. A tribus inq̄t timuit coꝛ meū. ⁊ ī
q̄rto facies mea metuit. Delaturā ciuitatꝭ: ecce ꝓditio. Col
lectionē populi. ecce ſeditio. Calūniam mendaceꝫ. ecce ac-
cuſatio. Mulier zelotipa. ecce ſuſpitio. Metuat ergo iu-
ſtus negocia exterioꝛa. Inſuper dico ꝙ timere debet ſup
plicia poſterioꝛa nō. ſ. moꝛtē. qꝛ illa venit de neceſſitate et
iō nō eſt metuēda. Iux̃ illud Ecci. xlj. Noli metuere iudi-
ciū moꝛtꝭ. ſeq̄t̃. Hoc ē ei datū a dño oī carni. ſꝫ illa q̄ veniūt
poſt moꝛtē. ſ. futuꝝ iudiciū. et infernū. ⁊ etiā ꝑadiſū. Quia
reuera iuſtꝰ dꝫ timere. De iudicio ne iiuſtus iueniat̃. De ī
ferno ne ibideꝫ ꝯdemnet̃ aut ꝓiciat̃. De paradiſo ne in-
dignus repiat̃. Unñ pōt dici illud Heb. xj. Fide Noe rn̄ſo
accepto de his q̄ adhuc nō videbant̃ metuēs. ſ. de diluuio
futuro aptauit arcā in ſalutē. Iſta ſt̃ ſꝫ q̄ dꝫ metuere vir fi-
delꝭ. ⁊ ſic dico qđ ē dare metū ſenilē ſeu virilē q̄ ē pꝛudētiū.
Scđo dico qđ ē dare metū ſuilē q̄ eſt peccantiū. ⁊ iſte eſt
metꝰ illoꝝ q̄ metu ⁊ nō amoꝛe abſtinēt a malo. Iſte ē etiā
ille metꝰ q̄ q̄s timēs mūdi tribulamia ⁊ tyrānoꝝ vexatio-
nes ceſſant dñi volūtatē facē. ⁊ ſe iclināt ⁊ ꝯſentiūt ad pec
catū ⁊ iniq̄tatē. Et ꝓcerto tales nō fuert̃ martyres. Iſti ei
videbāt̃ audiuiſſe illđ Deu. j. Nolite metuē. dñs deus du
ctoꝛ vr̃ ē. et Nu. xiiij. Dñs vobiſcū ē nolite timē. ſm iura
ei illa q̄ fiūt vi aut metu ñ obligāt. h̄ tñ itelligit̃ de metu q̄
p̄t cadē i ꝯſtātē viꝝ. ſm iura ꝟo dina nullꝰ metꝰ excuſat a
pctō moꝛtali qꝛ ēt moꝛs ē potiꝰ ſuſtinēda q̃ꝫ culpa moꝛtał
ꝯmittēda. Scti ei oēm metū depoſuerāt et ſoli dō ſuierūt
Iſti eñ nō timuerūt deriſiōes et ludibꝛia. defectiōes et ob-
pꝛobꝛia. afflictiones et ſupplicia. Non metuit ſꝫ vir iuſtus
ludibꝛia deriſoꝝ. Ezechi. ij. Domꝰ inq̄t exaſperās eſt. Tu

ergo fili hoīs ne timeas eos et ſermones eoꝝ noli metuas Item nō metuit obprobria detractoꝝ. Eſa. lj. Nolite timere obprobria hoīm. et blaſphemias eoꝝ ne metuatis. Itē non metuit ſupplicia tyrannoꝝ. Ecci. xlj. Noli metuere iudiciū mortis. Et Heſter. xv. Noli metuere nō morieris. ſup. in aīa. ſꝫ morieris corꝑe. Et breuiter nullus metus ſeruilis decet virum ꝑfectū. magnanimum aut conſtātē. Et merito. quia ꝓcerto tales habēt quendā fortiſſimū defenſorem. ſ. ipm̄ deū. et ideo metuere nihil debēt. Sardius em̄ teſte dyaſcoride lapis eſt rube⁹. cuius virtus eſt timorē pellere. et audaciā generare. ⁊ incantatiōib⁹ obuiare. Sic vere deus qn̄ ꝑ fidem. charitatē aut gratiam poſſidet. audaciā et conſtantiā gignit. et imbecillitatē pellit. et incantationib⁹ id ē demonū ⁊ hereticoꝝ deceptiōibus reſiſtit. Igit̄ cuilibet deū ſecum habēti. et iſtum ꝑcioſum lapidē poſſidēti videt̄ dictū illud Ioſue. j. Noli metuere et noli timere. quia tecū eſt dn̄s. Eſt igit̄ dare metum ſeruilē qui eſt peccantium. Tercio principaliter dico ꝙ eſt dare metū ouilem ſeu puerilē. Quidā ei ſunt ita imbecillis et pauide voluntatis et cordis ꝙ more ouis vel leporis ſtupēt et metūt ſine cauſa et vana occaſiōe metuunt quicqd vidēt. Unde de illis qui timēt ecclypſes et tonitrua. fortune. vel nature euent⁹ et ꝓdigia. dicit̄ Hiere. x. A ſignis inquit celi nolite metuere que metuūt gentes. Sic ergo dico ꝙ eſt met⁹ ouilis et puerilis. ſeruilis et vilis. ſenilis et vtilis. Uide infra de timore. tremore. et in aliȷ̄s ſimilibus ⁊c̄.

Met. memet. Nota ꝙ iſta dictio met nihil ſignat per ſe. ſꝫ cum ſit cōpoſitio ꝓnominis facit ꝓnomen cui additur certi⁹ ſignificare. et aliquid verius et perſonali⁹ deſignare. Denotat ergo quādam identitatem et intimam ꝑſone ꝓprietatem. Met em̄ videtur ſignificare illud quod idem. Notabo ergo ꝙ in ſcriptura reperitur Unum met quod concernit

Diuinam naturam.
Uirtutis ſtructurā.
Animi iacturam.

Primo ergo dico ꝙ eſt vnū met inuariabile. et iſtud eſt dei identitas. Quia ſcꝫ ipē deus eſt idē apud ſemetipſum et in ſemetipō. Unde ipē eſt q̄ dicit Gen. xxij. Per memetipſum iuraui dicit dn̄s. quaſi diceret. per intimitatē eſſentie mee iuraui quo ſcꝫ nihil poteſt eſſe maius. Et Eſa. xlv. In memetipō iuraui. egredietur de ore meo iuſticie vbū. Et aduerte ꝙ de⁹ ipēmet viuit ⁊ durat eternaliter. et trāſit tēporaliter. cōfert et iuuat ſupnaliter. Offert ⁊ ſe dat corporaliter. Nam ipſemet durat ſemꝑ viuendo. Ioh. v. vbi dicit̄. Sꝫ pater habet vitā in ſemetipō. ⁊ dedit filio habere vitā in ſemetipō. Nam ipēmet venit carnē ſumendo. qꝛ ſcꝫ ſicut dicit̄ Phil̄. ij. Ipſe ſemetipm̄ exinaniuit formā ſerui accipiēs et habitu inuent⁹ vt homo. Nam ipēmet nos iuuat patrē placando. qꝛ ſcꝫ ſicut Heb. vij. dicit̄. Potēs eſt nos ſaluare accedens ꝑ ſemetipm̄ ad deū ſemper viuēs ad interpellandū ꝓ nobis. Nā ipēmet ſe obtulit mortem ferēdo. quia. ſ. ſicut dicit̄ Phil̄. ij. Ipē humiliauit ſemetipm̄ factus obediēs vſqꝫ ad mortē. Et. ij. Thi. ij. dicit̄. ꝙ ipē dedit ſemetipm̄ ꝓ nobis vt redimeret nos. Patet ergo ꝙ eſt vnū met inuariabile. Et iſtud eſt dei idētitas. Secūdo dico ꝙ eſt vnū met valde laudabile. Et iſtud eſt moꝝ integritas. Et ſic dico ꝙ homo dicit̄ ipēmet et eſſe in ſemetipō. qn̄ ipē in virtute cōſtantie. et ꝑ cognitionem virtutū eſt idem integer et intim⁹ ſibipſi. Prouer. ix. Fili mi ſi ſapiēs fueris tibimetipi eris. Et qn̄ ſemetipm̄ in ſanctitate cuſtodit. et ab oī peccato ſe ſaluare ſatagit et ꝓponit Math. xxvij. Si filius dei es ſalua temetipm̄. Et re uera quilibet debet eſſe multomagis diligens de ſaluando ſemetipm̄ q̄ȝ alio quocūqꝫ Luce. xxiij. Si fili⁹ dei eſt ſemetipſum ſaluum faciat. Quod eſt cōtra multos qui ſcꝫ plus curant alios emēdare q̄ȝ ſemetipōs ſicut ſunt mali iudices et ꝑlati. et ꝑdicatores ⁊c̄. cōtra illud Gala. vj. Opus ſuum probet vnuſquiſqꝫ. ⁊ ſic in ſemetipſo tantum habebit gloriam et non in altero. Igitur temetipſum

Uide et conſidera.
Sperne ⁊ vitupera.
Ama ⁊ deſidera.
Salua ⁊ recupera.
Iuua ⁊ ꝯtēpera.
Turba ⁊ reuerbera.
Leua ⁊ exonera.
Salua et libera.

Igit̄ dico ꝙ temetipm̄ debes vidꝫre ⁊ ꝯſiderare. Ioh. epl̄a. ij. Uidete voſmetipōs. Qđ eſt cōtra illos qui ſemetipōs non vident ⁊c̄. De quib⁹ Greg. ij. dyalo. dicit. Quotiens ꝑ cogitatiōis metū extra nos ducimur. ⁊ nos ſum⁹. ⁊ nobiſcum non ſum⁹. Quia noſmetipōs minime vidētes ꝑ alia vagamur. Itē temetipm̄ debes ſpernere et vituperare. Math. xvj. Qui vult venire poſt me abneget ſemetipm̄ et ſequat̄ me. Itē temetipm̄ debes amare et deſiderare. j. Pet. iiij. Ante oīa mutuā in vobiſmetipſis charitatē continuā habētes. quia charitas operit multitudinē peccatoꝝ. Itē temetipm̄ debes ſaluare ⁊ recuperare. quia ſcꝫ quādo quis ꝑ peccatū periȷ̄t. multū debet intendere: vt ꝑ penitētiam ſaluet ⁊ liberet ſemetipm̄. Math. xxvij Salua temetipm̄. Act̄. xxvj. Permittit̄ tibi loqui ꝓ temetipō. Itē temetipſum debes iuuare ⁊ contēperare. quia ſcꝫ tempore tētationū ⁊ tribulationū tu debes querere tibi remedia oportuna. Exēplo Ione de quo dicit̄ Ione. iiij. Sꝫ contra eſtū ſibimetipi fecit obumbraculū. Itē temetipſū debes turbare ⁊ reuerberare ſcꝫ ꝑ penitentiā ⁊ timorē. Exemplo xp̄i de quo dicit̄ Ioh. xj. ꝙ ipſe turbauit ſemetipm̄ quādo voluit Lazaꝝ ſuſcitare. Ad denotandū ꝙ qui lazarum mortuū id ē animā ꝓpriam deſiderat a morte peccati ſuſcitare. ipſe debet ꝑ contritionē ſe turbare. ⁊ in ſemetipſo fremere ⁊ titubare. Ioh. xj. Fremēs in ſemetipſo venit ad monumētum. Et Iob. vij. Poſuiſti me contrariū tibi ⁊ factus ſum mihimet ipi grauis. Et Ezech. vj. Diſplicebunt ſibimetipſis ſuꝑ vniuerſis malis q̄ fecerant ⁊c̄. Itē temetipſum debes leuare ⁊ exonerare ſcꝫ terrena contēnendo ⁊ celeſtia appetēdo ⁊ contēplando. De quo Greg. li. ij. Dyalo. Duob⁹ inquit modis extra nos ducimur. quia ꝑ cogitatiōes ſub nobiſmetipſis cecidim⁹. aut ꝑ ꝯtēplatiōis gratiam ſuper noſmetipſos leuamur. Itē temetipſum debes ſaluare atqꝫ liberare. Deu. iiij. Cuſtodi temetipm̄ ⁊ animā tuam ſollicite. Inuenit̄ ergo vnū met valde laudabile. Et iſtud ē morum integritas. Tercio dico ꝙ inuenit̄ vnū met valde damnabile. Et iſtud eſt maloꝝ quidditas. Mali enim in propriȷ̄s perſonis delinquūt. dum ſemetipōs vicȷ̄s ⁊ peccatis exponunt. Ipſi enim ſemetipſos

Fraudant et decipiunt.
Fedant ⁊ inficiunt.
Turbāt ⁊ concutiūt.
Leuāt dum ſuꝑbiūt.
Orbant dū deſipiūt.
Paſcunt dū alliciūt.

Dico ergo ꝙ iſti ſemetipſos ſolēt decipere. Iacobi. j. Eſtote factores verbi ⁊ non auditores tantū fallentes voſmetipōs. Itē ſemetipōs ſolēt inficere. Ephe. iiij. Deſperantes ſemetipſos tradidrūt impudicicie ⁊c̄. Item ſemetipſos ſolēt cōcutere. ſcꝫ ꝑ timorē et turbationē indebitam Treñ. j. Subuerſum eſt cor meū in memetipſo. Item ſemetipſos ſolēt erigere ſcꝫ ſuꝑbiēdo. ſimiles Pharaoni. q̄ dicebat Ezech. xxix. Me⁹ eſt fluui⁹. et ego feci memetipm̄ Cōtra illud Prouer. ix. Ne ſis ſapiēs apud temetipſum. Itē ſemetipſos ſolent excecare. Iudas in canonica ſua. Segregāt ſemetipōs. animales. ſpiritū non habētes. Itē ſemetipſos ſolēt impinguare. Iudas vt ſ. Hi ſunt in epulis ſuis macule cōuiuātes. ſine timore ſemetipſos paſcentes. Et breuiter multi ſunt qui nō curāt niſi de ſemetipſis. Act̄. xxvj. Permittit̄ tibi loq̄ de temetipō. Et ſic igit̄ patet quomodo iſta cōpoſitio met poteſt referri Ad deū. Ad iuſtum et ad impium. Uide vbi ipſe.

Me. Mei. Nota ꝙ cum iſtud ꝓnomen ſit pronomē demonſtratiuum prime ꝑſone. ⁊ numeri ſingularis. Poſſum dicere ꝙ congrue poteſt referri ad oīa genera ꝑſonarum. Ad perſonas em̄ non ad res aut loca poteſt referri. Quelibet em̄ perſona ſiue ſit deus. angel⁹. ſanctus. iuſt⁹. penitēs aut conuerſus. ſiue ſit diues. felix. pauꝑ. infirm⁹. tribulat⁹. mortalis. ſiue ſit demon peccator et impius. ſiue ſit princeps. prelatus. vel ſubdit⁹. ſiue ſit religioſus. clericus aut laycus. ſiue ſit ſenex. iuuenis vel infantulus. ſiue ſit femella vel maſculus. oēs poſſunt ſibi iſtud pronomē appropriare. ⁊ ipſum de ſeipis dicere et ꝑdicare. qꝛ. ſ. quilibet poteſt dicere me. ď me. ī me. ꝓ me. ꝑ me apđ me ⁊ ſimilia. Nota igr̄ ꝙ iſtđ ꝓnomē refert̄ ad

Deū cuncta regentem.
Iuſtum ſancte viuentem.
Neophitū culpas deflentē.
Mortalem mūdo degentē.
Prelatū et preſidentē.
Subditū et ſeruientem.

Iſta em̄ oīa poſſent ꝓſequi et cōcordari. ſed in ꝓſecutione ſatꝫ dicet̄. Solūmodo dicam⁹ ꝙ iſtud ꝓnomen me refert̄ ad xp̄ū: iuſtum: impium. Dicam⁹ ergo primo

Beatū ⁊ triumphātem.
Dyabolū bonos fallentē.
Mūdanū mūdos fedantē.
Impiū mala patrantem.
Tyrannū dure regnātem.
Mulierem luxu fetentē.
Damnatū ſemꝑ ardentē.

ꝙ illud ꝓnomē me refertur ad deū cunctipotentē ſeu cū cta regentē. Deus eñ ſeipm̄ et perſonā ſuā oibus offert et ꝓfert tanꝗ̄ obiectū vidē dū et intuendū. attendendū et meditandū. ſeipm̄ demonſtrat indicat atq̄ refert dicēs me quaſi diceret. In me. et ꝑ me. ⁊ de me et a me et apud me eſt omne bonū. Me etenī ſignat ꝑſonam loquētis. et ideo ſignat ipſius loquentis bonitatē. dignitatem. quidditatē et auctoritatē ⁊c̄. Me inꝗt q.d. Vos poteſtis me videre et inuenire tanꝗ̄ obiectū fortitudinis ⁊ virtutis. Vn̄ nota ꝙ deus eſt vnū Me cuius

Potentia omnia regunt̄.
Scientia oia dirigunt̄.
Clemētia paupes alunt̄.
Potentia impij frāgunt̄.
Veſtigia deuoti ſequunt̄.
Auxilia a cūctis querunt̄.
Per quē magl̄ia btis dabūt̄.

Dico ergo ꝙ iſte dicit̄ me. quia oia cōcludunt̄ eiꝰ potentia. Ipē eñ ſua potētia cōdidit vniuerſa. Deuterono. xxxij. Videte ꝙ ego ſuꝫ ſolus ⁊ nō ſit alius deus ꝑ ter me ego occidā ⁊ ego viuere faciā ⁊c̄. Et Deut. v. Timeant me ⁊ cuſtodiāt mādata mea ⁊c̄. Item iſte dicit̄ me. quia oia dirigunt̄ eius prudentia ſeu ſcientia. Vn̄ iſte eſt ꝗ dicit ꝓuer. viij. Meuꝫ eſt conſiliū ⁊ equitas. mea eſt prudētia. mea eſt fortitudo. per me reges regnāt ⁊ legū cōditores iuſta decernūt. ꝑ me ꝓn cipes imperāt. et potentes diſcernūt iuſticiā. Ego diligentes me diligo et ꝗ mane vigilauerit ad me iueniēt me. Itē dicit̄ me. quia oia fouent̄ ſeu alunt̄ eius clementia. Unde ipē eſt qui dicit Math. xj. Venite ad me oēs ꝗ laboratis et onerati eſtis et ego reficiā vos. Et Eſa. xliij. Glorificabit me beſtia agri: q2 dedi in deſerto aquas. Item dicit̄ me q2 impia frangunt̄ eius iuſticia. Vn̄ peccatori dicit̄ Hiere. v Adducam ſuꝑ vos gentē de lōginquo. et comedet ſegetes tuas. et panē tuū duorabit. filios tuos et filias tuas comedet ⁊c̄. Sequit̄. Me ergo nō timebitis dicit dn̄s: et a facie mea nō dolebitis. Iſte eñ ſuꝑ oia eſt timendꝰ cū ſit potentiſſimꝰ et iuſtiſſimꝰ. Deute. iiij. Cōgrega ad me populū vt audiat ſermones et diſcat timere me. Vn̄ ipſe dicit Eſaie. xlvj. Redite ꝑuaricatores ad cor. recordamini q2 ego ſum deus et nō eſt vltra me deꝰ. nec eſt ſimilis mei. Item dicit̄ me. quia oia ſequūtur ſeu ſeꝗ tenent̄ eiꝰ veſtigia. Iſte eñ eſt ꝗ dicit Petro et andree Math. iiij. Venite poſt me faciā vos fieri piſcatores hoim. Sequit̄. At illi cōtinuo relictis rhetibꝰ ſecuti ſunt eū. Et merito. quia ipē eſt ꝗ ſe ſequētibꝰ dicit Mat. xix. Amē dico vob̄ ꝙ vos ꝗ ſecuti eſtis me ſedebit̄ ſuꝑ thronos. xij. ⁊c̄. q2 ſic alibi d2. Qui ſeꝗt̄ me nō ambulat in tenebris ſ3 habebit lumē vite ⁊c̄. Bene ergo dicit Math. xix. Sinite puulos venire ad me: Act. xij. Circūda tibi veſtimentū tuū et ſequere me. Et adhuc ipē inuitat dicēs Eſa. xliiij. Formaui te ſeruꝰ meꝰ es tu iſrl̄. nō obliuiſcaris mei. Contrariū vero faciētes arguit ⁊ repḣēdit Eſa. j. dicens. Cognouit bos poſſeſſorē ſuū ⁊c̄. ſequit̄. Iſrl̄ aūt me non cognouit. Et Hiere. ij. Populus aūt meus oblitꝰ eſt mei diebꝰ innumeris. Item dicit̄ me quia a cūctis querunt̄ eius auxilia ſeu ſuffragia. Iſte eñ ē ꝗ dicit aie deſtitute. tantūmodo ē ex me auxiliū tuū. Oſee. xiij. Ideo Amos v. dicit̄. Querite me et viuetis. Et merito. quia ſicut ipē dicit de ſeipō. Ecci. xxiiij. In me ois gratia vie et veritat̄. In me ois ſpes vite et virtutis. Tranſite ad me oēs qui concupiſcitis me et a generatiōibꝰ meis implemini. Qui edūt me adhuc eſurient. et qui bibūt me adhuc ſitiēt. Itē dicit̄ me. q2 beatis dabunt̄ eius magnalia. ſ. in ꝑadiſo. Vn̄ ipē ē ꝗ ſe offert oibus beatis ⁊ ſanctis ad videndū. guſtandum tenēdū. ⁊ amplexandū dicens Prouer. viij. Beatꝰ homo ꝗ audit me: et qui vigilat ad fores meas ꝗtidie. qui me iuenerit inueniet vitā ⁊ hauriet ſalutē a dn̄o. qui aūt i me peccauerit ledat animā ſuā ⁊ oēs qui me oderūt diligūt mortem. Et illud ꝓdictū Ecci. xxiiij. Qui edūt me adhuc eſurient ⁊c̄. Ecce ergo quō deus dicendo me. offert ſe nobis vt obiectū ꝑfectiſſimum. in ꝙ ſcꝫ quilibet repit omne bonum Sicut ergo ferrū quadā occulta virtute adamātis trahit̄ ad ipm̄. cui cum coniunctū fuerit ipſum niſi violentet̄ amplꝰ nō dimittit. Sic et nos cum ipē ſit īfinite ⁊ occulte virtutis. ad eum debemꝰ accedere: et nunꝗ̄ ipm̄ ꝑ peccatum dimittere. nec ab eo perpetuo reſilire. Iſte eñ ſemꝑ paratus eſt nos recipere. ⁊ ſecū ſi nos voluerimꝰ retinere. Hiere. iij. Reuertere ad me ⁊ ego ſuſcipiā te. Modū aūt veniendi ad eum ipē docet Ioelis. ij. vbi ipē dicit. Conuertimini ad me in toto corde veſtro. in ieiunio et fletu et planctu ⁊c̄. Sed ꝓculdubio multi ſunt qui ad iſtū me. ſ. ad deū nō accedūt. De ꝗ ipē videt̄ plangere Hiere. ij. vbi dicit. Me dereliquerūt fontē aque viue: ⁊ foderūt ſibi ciſternas diſſipatas. Et idem ibidē. Verterūt ad me tergū ⁊ non facieꝫ. Et iſti deberēt attēdere ad illud qd̄. dicit̄ Oſee. vij. Ve eis cū receſſerint a me. Et tales maxie ſunt hypocrite. De quibus dicit̄ Eſa. xxix. Populꝰ iſte labijs me honorat. corde aūt lōge a me ē. Nō ſic ſ3 ꝯiūgamur et cōuertamur ad iſtū me. q2 iſte ē qui aiam ad hoc inuitat. Hiere. iij. Ergo ſalteꝫ amodo voca me pater meus. dux virginitatis mee tu es. Sequit̄. Patrē vocabis me. ⁊ poſt me ingredi nō ceſſabis Patet igit̄ ꝙ iſtud ꝓnomen me. refert̄ ad deū cūctipotentem. Scd̄o dico ꝙ iſtd̄ ꝓnomē me refert̄ ad iuſtū ſancte viuētē. Quilibet eñ iuſtꝰ pōt dicē me. ⁊ offerre. opponē et exponē ſe tāꝗ̄ obiectū ỽtuoſuꝫ. Et ſic ꝑ illd̄ ꝓnomē me dico ꝙ ipē pōt ſe deſcribere ⁊ mōſtrare. oñdē et declarare. vt

Deploratorē crimis interni.
Mediatorē ordinis moderni.
Toleratorē turbinis externi.
Vendicatorē muneris paterni.
Iuſtꝰ ergo ꝯſiderari pōt.
Vt penitēs ⁊ luctuoſus.
Vt meditās et curioſus.
Vt militās ⁊ virtuoſus.
Vt triūphans ⁊ glorioſus.

Dicamus ergo ꝙ iuſtus ꝑ illud ꝓnomen me. ſe ꝓdicat penitentem et luctuoſum. q2 reuera penitēs deb3t dolere. lugere. timere. Dolere dico. Vn̄ illud. Dolor meꝰ ſuper dolorē. in me cor meum merēs. Et illud Treñ. j. Multi eñ gemitus mei et cor meū merēs. Timere etiam ꝑs. Timor ⁊ tremor venerūt ſuꝑ me ⁊ contexerūt me tenebre. Lugere inſuꝑ. Eſa. xxij. Recedite a me amare flebo nolite incūbere vt cōſolemini me. ſuꝑ vaſtitate filie ppl̄i mei. Quia reuera quādo homo cōſulerit filiā populi ſui ſcꝫ dei et ſanctoꝝ id ē animā ꝓpriam per peccatū fuiſſe vaſtatam ⁊ bonis oibus ſpūalibus denudatam ipē debet flere. ⁊ culpas lachrymis abolere vt et ſic dicat aīa penitens ipſi deo illud ꝑs. Aſꝑges me dn̄e yſopo et mūda. lauabis me et ſuper niuē dealbabor. Et ibidem. Amplīꝰ laua me ab iniquitate mea: ⁊ a peccato meo mūda me. Quoniā iniquitateꝫ meā ego cognoſco. Igit̄ per iſtud pronomē me iuſtꝰ ſe ꝓdicat penitentē et luctuoſum. Iteꝫ ꝙ ꝑ iſtud ꝓnomen me iuſtꝰ ſe ꝓdicat meditantē et ſcrupuloſum ſeu curioſuꝫ. Conſtat eñ ꝙ ad viꝝ ſapientē et iuſtū ꝑtinet ꝙ oia ꝗ ſunt fuerunt et erūt. prudēter debeat meditari. ⁊ inꝗ̄tum ad ſalutem pertinēt ſolerti animo ꝑſcrutari. Meditet̄ ergo ſcꝫ

Carnis luxum et vilitatem.
Vite fluxum et breuitatem.
Mundi curſum et vanitateꝫ.
Inferni morſuꝫ ⁊ aduerſitatē.
Paradiſi paſſuꝫ ⁊ amenitatē.

De carnis luxu et vilitate dicat deo illd̄ qd̄ ſcribit̄ Iob. x. Memento queſo ꝙ ſicut lutū feceris me et in puluerem deduces me. Nonne ſicut lac mulſiſti me: et ſicut caſeū me coagulaſti: Pelle ⁊ carnibus veſtiſti me. oſſibus et neruis cōpegiſti me ⁊c̄. De vite fluxu et breuitate dicat deo illud Eſaie. xxxviij. Preciſa eſt velut a texēte vita mea: dū adhuc ordirer ſuccidit me de mane vſq̄ ad veſperā finies me. Sicut pullus hyrundinis ſic clamabo et meditabor vt columba. De mundi curſu et vanitate dicat illud Apoc. xvij. Veni inquit angelꝰ ⁊ oſtendam tibi damnationē meretricis magne id ē mundi. Sequit̄. Et abſtulit me ī ſpiritu in deſertū et vidi mulierem ſedētem ſuꝑ beſtiam coccineam plenam noibus blaſphemie ⁊c̄. Mulier eñ mollis et variabilis eſt mundus. qui ſuper beſtiam dicit̄ ſedere. inꝗ̄tum moribus et motibꝰ brutalibꝰ et beſtialibus dicit̄ abundare. et inꝗ̄tum deum et ſanctos facto vel dicto noſcit̄ blaſphemare. De inferni morſu ⁊ aduerſitate dicat ſimiliter homo iuſtꝰ illud ꝑs. Circūdederunt me dolores mortis. ꝑicula inferni circūdederunt me. De ꝑadiſi vero paſſu et amenitate dicere poteſt illud Ezechie. xl. Facta eſt ſuꝑ me manus domini. et adduxit me in viſionibꝰ dei in terram iſrael ⁊ dimiſit me ſuper montē nimis. ſuꝑ quē erat quaſi edificium ciuitatis. Et Ezechie. viij. dicit̄. Eleuauit me ſpūs inter celū et terrā et adduxit in hierl̄m in viſiōe dei. Iſta ſunt ergo ꝗ

iuſtus ſe p̄dicat meditantē et ſolerti indagine ꝯtemplantē Et ſic dico ꝙ iſtud ꝓnomē me offert atqꝫ demōſtrat meditantem ⁊ ſcrupuloſum. Item iuſtꝰ ꝑ iſtud ꝓnomen me ſe offert militantem ⁊ vigoroſum. Iuſtus eñ debet circa vicia dubitare. ⁊ cōtra fortune diffor mes euentꝰ ſcꝫ cōtra ꝓſpera et aduerſa ꝯſtāti animo fortis eſſe. et tentationibꝰ dyaboli. necnō mundi tribulatiōibꝰ p̄ualere. p̄s. Precinxiſti me virtute ad bellū. et ſuplā. om. inſur. in me ſubtus me Dū inimicos. me. de. mi. dor. et ⁊c̄. Et ſi vis nō ꝙ bō dꝫ eē

Virtuoſus et fortis inexequendo iuſſa maiorum.
Proſequendo iura minoꝝ.
Suſtinendo caſus fatoꝝ.
Arguēdo facta prauoꝝ.
Abdicādo pompas faſtorū.
Vendicādo culmē honoꝝ.
Depcādo opem ſanctoꝝ.

Offerat ergo ſe iuſtꝰ dicendo me. vt exequentē iuſſa maiorū qꝛ ſcꝫ ip̄e debet maioribus et eoꝝ imperijs obedire et eorū correptionibꝰ cuꝫ patiētia ꝯſentire. dicēs illud Eſa. vj. Ecce ego mitte me. q. d. Paratꝰ ſum in oībus obedire. Et illud p̄s. Corripiet me iuſtꝰ in miſericordia et increpabit. ole. au. pec. nō inpin. ca. me. Itē offerat ſe vt ꝓſequentē iura minoꝝ. quia. ſ. iſte debet pauperibus et ſimplicibꝰ ſubuenire. et maxime ſi ſit iudex. p̄ſidens vel p̄latus. Vñ iſte eſt qui dicit Eſa. lxj. Spūs dñi ſuꝑ me eo ꝙ vnxerit me. ad annūciandū māſuetis miſit me. vt medere ꝯtritis corde. et p̄dicarem captiuis indulgentiam et clauſis aptionē. vt ꝯſolarer oēs lugētes et ponerem fortitudinē lugentibꝰ ſyon. Item offerat ſe vt ſuſtinentē caſus fatoꝝ. qꝛ. ſ. quicqd iuſto acciderit debet in patia ſuſtinere. ⁊ ſemꝑ debet cogitare ꝙ ſibi a deo talia immittūť. vel imitti ꝑmittunť vel ordinanť ad ipſum caſtigādū. ꝓbādum et honorandū. Dicat ergo regratiādo illud p̄s. Dñe ꝓbaſti me et cognouiſti me ⁊c̄. Et illud Proba me dñe et tēta me vre renes meos et cor meū. q. d. Paratꝰ ſum in patia ſuſtinere. Sicut faciebat ille qui dicebat deo illud p̄s. Suꝑ me ꝯfirmatꝰ eſt furor tuus. ⁊ oēs fluctus tuos induxiſti ſuper me. Longe feciſti notos meos a me. In me tranſierūt ire tue. et terro. tui ꝯtur. me. Elōgaſti a me ami. ⁊ ꝓximuꝫ ⁊c̄. Talia ergo ſunt fortiter ſuſtinēda. Et merito qꝛ ꝓcerto diuinū auxiliū nunqꝫ illi ſolet deficere q̄ mundi infortunia ſolet in patia ſuſtinere. p̄s. In die tribulatiōis mee clamaui ad te ⁊ exaudiſti me. Et ibidē. Dū tu dñe adiu. me et con. es me. Offerat ergo ſe iuſtus vt ſuſtinentē caſus fatorum. Itē offerat ſe dicendo me. vt arguentē facta maloꝝ. qꝛ ſcꝫ iſte debet eſſe ꝯſtans ⁊ firmꝰ ad arguendū impios ⁊ tyrannos. et ad predicāduꝫ fortiť ꝯ ip̄os. vt ſit ſic ille q̄ dicebat Eſa. xlix. Dñs ab vtero vocauit me. de ventre matris mee recordatꝰ eſt nois mei. Et poſuit os meū quaſi gladiū acutū. ⁊ in vmbra manꝰ ſue ꝓtexit me. Et poſuit me ſicut ſagittā electā. i pharetra ſua abſcōdit me. Et dixit mihi. Seruus meꝰ es tu iſrł. quia in te glorīabor. Expone bene de ꝑfecto ⁊ conſtāti viro qui debet eſſe cōtra malos acutꝰ. gladius. ⁊ ſagitta. Item offerat ſe vt abdicātem vana faſtorū id ē pōpoſitatē ⁊ ſuꝑbiā cōtemnentē. p̄s. Neqꝫ ambulaui in magnis. neqꝫ in mi. ſu. me. Et merito. qꝛ ꝓcerto qui voluntarie nō humiliať. contra volūtatem ꝓpriā multotiens ꝯculcať. p̄s. Veni in altitudinē maris et tempeſtas dimerſit me. Sit igiť humilis non ſuꝑbus. regratians deo dicēdo illud p̄s. In veritate tua humiliaſti me. Item offerat ſe vt vendicātem culmen honoꝝ hoc ē dictu. vt talem qui dignus ſit ad dignitatum apicem eleuari. p̄s. In petra exaltaſti caput meuꝫ ſcilicet in me. Et nota ꝙ prelatus debet

Miſereri.
Reuereri.
Honorari.
Coronari.

Miſereri dico ꝑ clementiam. qꝛ. ſcꝫ ip̄e debet eſſe piꝰ ⁊ alijs faciliter indulgere. Exēplo Ioſeph de q̄ diciť Geñ. xlv. ꝙ clementer reſalutatis fratribꝰ. q̄ ſcꝫ in ip̄m multū peccauerāt dixit. Accedite ad me. ego ſum ioſeph frater veſter quē vēdidiſtis in egyptū. nolite pauere. Pro ſalute veſtrā miſit me deus ante vos in egyptum. ⁊ p̄miſit me vt reſeruemini ſuꝑ terrā. Debꝫ reuereri. qꝛ. ſ. ip̄e debet ſe oñdere ſeueꝝ ne contemnať. Ioh. xiij. Vos vocať me magiſter et dñe ⁊ bñ diciť. ſum etc̄m̄. Debet honorari. vñ Saul rex dicebat Samueli. j. Reg. xv. Honora me corā ſenioribus. Debet coronari. ſ. corona glorie. ſi bene agat dicēs ſcꝫ illđ Eſa. lxj. Gaudens gaudebo in dño. et exultabit aīa mea in deo meo. quia induit me veſtimēto iuſticie: ⁊ indumēto leticie circūdedit me quaſi ſpōſum decoratū corona. Multi tñ imꝑfecti poſſunt dicere illud Eſa. iij. Non ſum medicꝰ ⁊ in domo mea nō eſt panis neqꝫ veſtimentū. nolite me cōſtituere principē populi. Item offerat ſe vt depcantē opē ſanctoꝝ. quia ſcꝫ virtuoſus homo debet p̄ualere nō ſoluꝫ cōtra demones et pctōres et tyrānos vincendo et ſuꝑando. imo etiā contra deos ⁊ ſanctos ip̄os importunis ⁊ cogentibꝰ p̄cibꝰ exorādo: et ad miſericordiā inclinādo. dicēs ſcꝫ illud p̄s. Deus deus meꝰ reſpice in me. Et illud. Dñe ne in furore tuo arguas me. neqꝫ in ira tua corripias me. Oret ergo cōtra carnem dicēs Ecci. xxiij. Aufer a me carnis concupiſcētias. et cōcubitus concupiſcētie ne apꝑhendat me. Oret contra dyabolū. p̄s. Eripe me dñe ab homie malo. a viro iniquo eripe me. Contra mūdū. p̄s. Non me demergat tēpeſtas aque: neqꝫ vrgeat puteꝰ ſuꝑ me os ſuū Oret etiā allegando ꝓpriaꝫ infirmitatē. p̄s. Miſerere mei deus qm̄ infirmus ſum. Diuinā benignitatē. p̄s. Miſerere mei deus ꝺm magnā miſericordiā tuā. Diuinā ſublimitatem. Luce. xxiij. Memēto mei dñe dum veneris in regnuꝫ tuū. Sanctoꝝ bonitatē et pietateꝫ. Geñ. xl. Memēto mei dum bene tibi fuerit. vt ſuggeras pharaoni vt educat me de iſto carcere ⁊c̄. Oret inſuper regratiando de dei erga ſe amicicia. Dañ. xiiij. Recordatus es mei dñe. De dei erga ſe diligentia. p̄s. Dñs ſollicitus eſt mei. Dñs factus eſt adiutor meus. De dei erga ſe miſericordia ⁊ clementia. Ps: Dominꝰ miſertus eſt mei. Et breuiter tam ꝑ orationeꝫ qꝫ ꝑ aliorū honorū operū adimpletionem. homo efficieť virtuoſus et rigoroſus ⁊ in bonis actibꝰ bellicoſus. Quadruplex enim armatura debet ipſum armare. videlicet.

Charitas que ipſum foueat.
Puritas ꝓpter quā placeat.
Veritas que ipſum doceat.
Claritas qua vere gaudeat.

Charitas dico ⁊ amicicia. Canť. ij. Introduxit me rex in cellam vinariaꝫ. ordinauit in me charitateꝫ. Sequiť. Leua eius ſub capite meo. et dextera eius amplexabiť me. Puritas et innocētia. Ibidē. Fulcite me floribus. ſtipate mē malis. p̄s. Iudica me deus quoniā ego in innocētia mea ingreſſus ſum ⁊c̄. Veritas etiam et ſapiētia. p̄s. Miſericordia tua ⁊ veritas tua ſemꝑ ſuſceperūt me. Et alibi. Dirige me in veritate tua ⁊ doce me qꝛ tu es deus ſaluator meꝰ. Claritas etiā atqꝫ leticia quia ſcꝫ ad iuſtum ꝑtinet ꝙ ſit letus in ſpūſancto dicens ſcꝫ illud p̄s. Docebis me in leticia cū vultu tuo. delectatiōes in dextera tua vſqꝫ in finē. Et illud. Delectaſti me dñe in factura tua ⁊c̄. Sic ergo patet ꝙ iuſtus ꝑ ꝓnomē me ſe ſolet offerre vt militantē ⁊ vigoroſum. Itē iuſtus ſolet ſe offerre ꝑ illud ꝓnomen me. vt triūphantē et glorioſum. Quia ſcꝫ ip̄e iuſtꝰ beatꝰ et glorioſus exiſtēs. nunc ꝑ ꝓnomen me ſuā beatitudinē ſolet demōſtrare dicēs. ſ. ipſi deo illud p̄s. Fui flagellatꝰ tota die et caſtigatio mea in matutinis. Sequiť. Tenuiſti manū dexterā meā. et in volūtate tua deduxiſti me. ⁊ cū gloria ſuſcepiſti me. Et alibi. Conſerua me domine qm̄ ſperaui in te. Sequiť. Notas mihi feciſti vias vite: adimplebis me leticia cū vultu tuo: delectatiōes in dextera tua vſqꝫ in finē. Sic igiť patet quō ꝑ iſtud ꝓnomen me. q̄tum ad diuerſas cōditiōes referť ad iuſtū ſancte viuentē. Tercio principaliter dico ꝙ me p̄ōt referri ad impium de ſe loquentē. qui ſcꝫ ſemꝑ ſe vult offerre et p̄ferre. et de ſe mentionē facere. et ſe pre alijs reputare. dicēdo me Exemplo ſcꝫ abſalon. qui dicebat. ij. Reguꝫ. xv. Quis me cōſtituit iudicē ſuꝑ terrā vt ad me veniant omnes qui habent negotiuꝫ? Et Iudicum. ix. Quod me videritis facere hoc facite. Et ſi vis nota ꝙ per iſtud pronomen me. malus poteſt predicare et deſcribere.

Miſeriam temporalē q̄ languet in p̄nti.
Nequitiā criminalē q̄ fetet in latēti.
Moleſtiam infernalē quā timet in ſequēti.

Dico ergo ꝙ pctōr ſe deſcribit dicendo me q̄tum ad miſeriā vite p̄ſentis. Quia reuera cōſtat ꝙ peccator multis in preſenti miſerijs circūfundiť ⁊ multis deſolatiōibus agitať. Iſte eſt qui dicit Iob. vj. Sagitte dñi in me ſunt quarum indignatio ebibiť ſpiritum meū et pene militant in me. Et reuera ſagitte iſte ſunt. ſcilicet

Indignatio de vili natiuitate.
Deſolatio de vite tenuitate.
Meditatio in rerū mobilitate.

Dico ergo ꝙ peccator ſe dicat miſeꝝ ꝓpter vilē natiuitatem. Iob. x.

Agitatio in penaꝝ aduerſitate.
Vexatio ab amicoꝝ infidelitate.
Cōculcatio ab inimicoꝝ crudelitate
Confuſio ex erroꝝ cecitate.
Cōturbatio de morꝭ neceſſitate.

Quare de vulua eduxiſti me? Et ibidē. Nōne ſicut lac mulſiſti me ⁊ ſicut caſeū me coagulaſti? Itē ſe dicit miſerum ꝓpter vite labilitatē. Unde Job. x. Tedet animā meam vite mee dimittā aduerſuȝ me eloquiū meū. loq̄r in amaritudine aīe mee. dicā deo noli me cōdemnare. q. d. homo qui ē vite tam labilis. tā defectibilis. tam mortalis. non debet tm̄ reputari ꝙ a tāto iudice cōdemneť. Un̄ etiam de breuitate vite et eiꝰ labilitate diciť Eſa. xxxviij. De mane vſq; ad veſperā finies me. Un̄ Eccs. ix. dicit Salomō. Idcirco inquit teduit vite mee. videntē mala cūcta eſſe ſub ſoliſ. Itē ꝓpter rerū mobilitatē. Magna eſt em̄ peccatorum miſeria. quia ſtatꝰ ⁊ ꝓſperitas pctōris non durat aut ſemper ꝑſeuerat. ſ; qñq; ſubito et vbi non ſperať deſtruiť atq; ceſſat. Job. x. Manus tue dñe fecerūt me et blaſmauerūt me. Et ſic repēte ꝑcipitas me. Item ꝓpter penaꝝ aduerſitatē. Ōis em̄ homo et maxime pctōr ſubijciť in hoc ſeculo multis penis. ps. Timor et tremor venē. ſu. me et ꝯtex. me tenebre. Item ꝓpter amicorū infidelitatē. In mūdo ei iſto non eſt vera amicicia. quia. ſ. vbi quis ad ſtatū pauꝑtis deduciť. ſtatim a ſuis dimittiť. cōtemniť ⁊ horreť. vt dicat illud Treñ. ij. Uocaui amicos meos ⁊ ipī deceperūt me. Et Job. xxx. Nunc aūt deridēt me. iuniores tpe. Et Job. xix. Fratres meos lōge fecit a me. ſ. pauꝑtas. ⁊ noti mei quaſi alieni receſſerūt a me. Dereliquerūt me ꝓximi mei. et qui me nouerūt obliti ſunt mei. Et in ps. Elongaſti a me amicum ⁊ ꝓximū. Et alibi. Longe fecit notos meos a me. po. me abho. ſi. Item ꝓpter inimicoꝝ ꝑuerſitatem ſeu crudelitatē. Job. xvj. Hoſtis meꝰ terribilibus oculis me intuitꝰ ē ps. Inimici mei aduerſuȝ me appro. et ſtete. ⁊c. Itē ꝓpter errorum obſcuritatē ſeu cecitatē. Homo em̄ in hac vita nihil ſcit certū. facile em̄ decipiť et erroꝝ tenebris laqueatur Un̄ Eccs. vij. Dixi ſapiens efficiar. ⁊ ipā longius receſſit a me. ps. Collocauit me i obſcuris ſicut mortuos ſeculi. Itē ꝓpter morꝭ neceſſitatē. quia. ſ. poſt oēs alias miſerias maior ⁊ grauior ſequiť mors. ps. Circūdederunt me dolores mor. torrē. iniq. cōtur. me. Ecce ergo q̊t ſunt miſerie pctōris ꝑ tpe vite huius. Bene ergo dico ꝙ ipē ſe deſcribit dicēdo me. quo ad miſeriā vite pn̄tis. Deide dico ꝙ peccator ſe deſcribit dicendo me. quo ad nequitiam culpe nocētis ſeu latentis. Et dico ꝙ ipſe dicendo me ſe predicat

Rudem et obliuioſum.
Grauē ⁊ deſidioſum.
Triſtem et inuidioſuȝ.
Turpē et verecundoſuȝ.
Deiectuȝ et faſtidioſuȝ.
Seductū et nō ſciētioſuȝ.

Eſt igiť peccator rudis et obliuioſus. quia. ſ. ipē non recordať illoꝝ que ꝑtinēt ad ſalutem. Exemplo nabucho. qui dicebat Dañ. j. Uidi ſomniū ⁊ mente cōfuſus ignoro quid viderim. Sequiť. Sermo receſſit a me. ps. Compḃenderť me iniq. mee et non po. vt vide. Multiplicate ſunt ſuꝑ ca. capi. mei. ⁊ cor me. dereli. me. Item grauis ē et deſidioſus Piger eſt em̄ ad oē bonū. Unde ipē dicit in ps. Iniq̄tates mee ſuꝑgreſſe ſunt caput meū. ⁊ ſicut onus graue grauate ſunt ſuꝑ me. Pondꝰ em̄ viciorū facit eum grauē et inabilem ad bene faciendū. Item triſtis eſt et iuidioſus. Treñ. iij. Repleuit me amaritudinibꝰ: iebriauit me abſinthio. Et ibidē. Edificauit in gyro meo. circūdedit me felle et labore Amaritudo em̄ fellis ⁊ abſinthij ſignat pctm̄ inuidie ꝙ triſticiā generat et dolorē. Item turpis eſt et verecundoſus ps. Tota die verecūdia mea cōtra me eſt. et confuſio faciei mee cooperuit me. Itē abiectus eſt et faſtidioſus q̄r deꝰ odit et vilipēdit hoīeȝ peccatorē. ps. Deus deꝰ meꝰ vt q̄d me dereliquiſti. Unde peccator pōt dicere illud. j. Regum xxviij. Philiſtijm pugnāt aduerſuȝ me. ⁊ deꝰ receſſit a me Geñ. iiij. Dixit chayn deo poſtq̄; peccaſſet. Ecce eijcis me hodie a facie tua. Item ſeductꝰ eſt et non ſciētioſus. q̄r ſcȝ peccator faciliter decipiť a dyabolo. Un̄ ipſe dicit Geñ. iij Mulier decepit me. Et Trenoꝝ. ij. Uenatione ceperūt me quaſi auem. Sic ergo patet ꝙ dicendo me. peccator ſe deſcribit quo ad nequitiam culpe nocentis. Deniq; dico ꝙ peccator ſe deſcribit dicendo me quo ad moleſtiā pene ſequentis. quia ſcȝ peccator penis infernalibus affligiť et ad mortem eternā finaliter condemnať dicens ſcȝ illud ps. Pericula inferni inue. me. Et ſi vis dic. ꝙ iſta ꝑicula ſꝭ

Carcer ineuaſibilis.
Meror incōſolabilis.
Iudex incōplacabilis.
Tenebra īilluſtrabilis.
Uermis inſatiabilis.
Pauꝑtas ieſtimabilis.
Crudelitas itolerabiľ.

Dicat igiť dānatus. Uidete me in carcere ligatū. Treñ. iij. Circū edificauit aduerſum me vt non egrediar aggrauauit compedem meū. Itē videte me merore grauatū ſeu a nemine ſolatū. Treñ. j. Lōge factus eſt a me cōſolator. Item videte me deo diſcordatuȝ. Job. xiij. Arbitraris me inimicū tuā. poſuiſti me contrariū tibi. et factꝰ ſum mihimetipī grauis. Uidete me tenebris cecatuȝ. Treñ. iij. Me minauit et adduxit in tenebras et nō in lucem. Itē videte me vermibꝰ voratū. Job xxx. Ecce qui me comedunt non dormiūt. Itē videte me opibus nudatū. Treñ. j. Uindemiamit me vt locutus eſt dñs in die furoris ſui. Et Hiere. lj. Reddidit me quaſi vas inane. Itē videte me hoſtibꝰ damnatū ſeu a demonibꝰ deuoratū. Hiere. lj. Comedit me deuorauit me nabuchodonoſor rex babylonis. abſorbuit me q̄ſi draco. impleuit ventrē ſuū teneritudine mea. Sic ergo patet quō ꝑ iſtud ꝓnomē me. peccator diuerſimode ſe deſcribit. Et q̄ȝtum ad moleſtiā infernalē. et quātū ad nequitiā criminalē. ⁊ q̄ȝtuȝ ad miſeriā temporalē. Sic igiť patet ꝙ iſtud ꝓnomē me pōt referri ad virū impiū de ſe loquentem. Ad viꝝ iuſtū ſancte viuentē. Ad deum ſumme cūcta regentem ⁊c.

Deus. mea. meū.

Nota ꝙ meus. Tuus. Suꝰ. ſunt ꝓnomina poſſeſſiua. ſignāt em̄ rē iam acq̄ſitam et in bonis alicuius iam cōuerſam et ab aliquo vendicatā. habitā et poſſeſſam et alicui appropriatā. et ſibi ſpecialiter deputatam. Igiť cuȝ iſtud ꝓnomē ſignificet rei appropriationē vt dictum eſt. videť ꝙ ꝓprie poſſit applicari ad res aīatas. Et ſic dicā ꝙ loquēdo moraliter iſtud ꝓnomē meus poteſt referri ad illas ꝑſonas de quibꝰ fit mētio in ſcriptura ſcȝ Ad deum. Ad iuſtū. Ad impiū. Ad vtrunq;. i. tam ad iuſtuȝ q̄; ad iniuſtū. Quilibet em̄ iſtoꝝ poteſt dicere. ſua. Igiť referať primo ad deū. Deus em̄ ſm̄ varios accipiēdi modos pōt ſua dicere varia et diuerſa. Ipē em̄ omniuȝ eſt ditior et potētior. Et iō oīa ſua ſunt. ⁊ ſibi oīa ſubijciūť. ⁊ in poſſeſſione ſua oīa cōtinētur. Ipē em̄ eſt qui dicit. Mee ſunt oēs fere ſiluaꝝ iumēta in montibꝰ ⁊ boues ⁊ pulcritudo agri mecū eſt. Meus eſt orbis terre et plenitudo eiꝰ. Ipē etiā eſt qui dicit alibi. Meꝰ eſt galaad ⁊ meꝰ eſt manaſſes ⁊ effraym ſuſceptio capitis mei. Iuda rex meꝰ. moab olla ſpei mee. In quibꝰ verbis inueniūť quinq; genera hoīm quos reputat deꝰ eſſe ſuos. videlicet. Uera ꝑdicātes. Meus ē inq̄t galaad. qui interꝑtať teſtis. Mundū abdicātes Meus eſt manaſſes. q̄ interpretať obliuioſus. Iuſte iudicātes. Meꝰ eſt effraym. q̄ interꝑtať conſiliū meum. Deo ſe ſubdētes. q̄r ſunt ſuſceptio. Fidem ſuſtinētes. quia capitis mei. i. fidei mee. Igiť dico ꝙ dñs poteſt dicere. Meus eſt ꝑdicās purā veritatem. q̄r ſcȝ meꝰ ē galaad qui iterꝑtatur aceruatio teſtiū. q̄r ꝓcerto illos q̄ teſtificanť et ꝑdicāt veritatē deus reputat eſſe ſuos. Ioſue. xxij. Galaad terra poſſeſſiōis ſue. Un̄ ipē dicit Apoc. xj. Dabo duobꝰ teſtibꝰ meis et ꝓphetabūt diebus mille ⁊c. Et hi ſunt due oliue et duo cādelabra lucētia ante dñm. Et reuera cuilibet tali teſtificatori ſuo deus finaliter celū tribuet. et veritatem quā nūc ꝑdicat reuelata facie ſibi oſtēdet dicens ſcȝ illud Job xvj. Ecce in celo eſt teſtis meꝰ. ⁊ cōſciꝰ meꝰ in excelſis. Et aduerte q̄r deꝰ vult ꝙ iſti ſerui ſui ſint liberi. vt libere poſſint dicere ⁊ facere ꝑdicare ⁊ docere mādata ſua. Sicut videmꝰ etiā ꝙ nūcij ⁊ legati regis qñ mittunť ad aliq̄d exequēdū tāte ſunt auctoritatꝭ ꝙ nullꝰ ipōs audet tāgere vel grauare. Antiq̄tꝰ em̄ fuerūt ppl̄i hyperboreoꝝ q̄ morales et valde ſobriā ducebāt vitā. q̄ a ceteris natiōibꝰ ſacri reputabāť. Et iō dicūt plini. ⁊ ſoli. ꝙ ipōs ledē vel aliq̄ tāgē nephariū putabať. Auꝝ ei ⁊ argētū abdicabāt. carnes. vinū et delicias nō habebāt. fructibꝰ arboꝝ viuebāt. ⁊ in cauernis ꝓ domibꝰ hitabāt. Neminē ledebāt. ⁊ iō ledi ab alijs nō debebāt. Tales dñt eē xp̄i ꝑdicatores. Sobrie ei dñt viuere. diuitias ñ diligē. neminē ledē. ſ; ſacri ⁊ ſcti eē. Et iō ñ dñt ab alijs tāgi. ſ; potiꝰ ꝑdicare dimitti ⁊ ab oībꝰ venerari. et hʼ ē qđ dñs ꝑcepit i ps. di. Nolite tā. xp̄os me. ⁊ i ꝓphe

meis nolite malignari. Et merito. quia iſti procerto in corpore xp̄i myſtico tenent officia diuerſoꝝ membrorum ſcꝫ Officiū gutturis. quia guſtant veritatē interiꝰ meditādo. Officiū labiorū. quia dicūt veritatem exteriꝰ predicando. Officiū oculi. quia ſtudent veritatem ſagaciter ſpeculādo Officiū lingue. quia legunt veritatē vtiliter edocendo. Officiuꝫ manus. quia faciunt veritatem viuaciter operando. et ideo de tali gutture et labijs dicit ip̄e dn̄s. Prouer. viij. Aperient̄ inquit labia mea vt recta p̄dicēt. veritatem meditabit̄ guttur meū. et labia mea deteſtabunt̄ impium. De talibus vero oculis dicit̄ in p̄s. Oculi mei ſuſpiciētes in excelſo. Et illud. Oculi mei ſꝑ ad dn̄m. Et illud. Leuaui oculos meos in mōtes. q. d. ip̄e dn̄s. tales oculi mei debēt alta meditari. deū contemplari. ſup̄ma ſcrutari. Et tamen ꝓculdubio de talibus pōt dn̄s hodie dicere illud. Lumen oculoꝝ meo. et ip. nō eſt me. quia ſcꝫ multi ſunt hodie predicatores qui nō reſpiciūt ad deū ſ ad munduꝫ. p̄s. Oculi mei languerūt p̄ inopia. i. p̄ auaricia. De tali etiaꝫ lingua dicit̄ in p̄s. Lingua mea calamꝰ ſcribe. Et de talibꝰ manibus dicit̄ Cant̄. v. Manꝰ mee diſtillauerūt myrrhā optimā ꝛc̄. Patet igit̄ ꝙ deus pōt dicere. Meꝰ eſt p̄dicās puraꝫ veritatē. Galaath inq̄t. Deinde dico ꝙ ip̄e poteſt dicere. Meus eſt abdicās mundi vanitatē. Et hoc oſtendit̄ cū dicit̄. Meꝰ eſt manaſſes. qui. ſ. interp̄tat̄ obliuioſus. qꝛ ꝓcerto deus illū ſuū reputat. ip̄mq; ſibi appropriat. q̄ temporalia obliuiſcit̄ et abdicat. Vn̄ de ſanctis ꝛ pfectis viris q̄ ſeculū dimiſerūt dicere videt̄ illud Hiere. l. Grex diſperſus factꝰ eſt populus meꝰ. tanſierūt de mōte in montē obliti ſunt cubili ſui. i. mundi. Manaſſes inquit. De quo poteſt dici illud. iiij. Reg. xxj. Dormiuit manaſſes et ſepultꝰ eſt in horto. Dormiuit dico mundū obliuiſcēdo. et a mundi occupationibꝰ ſecedendo. Ad quod videt̄ dn̄s inuitare dicēs. Hiere. lj. Egredimini de medio eius populꝰ meꝰ vt ſaluet vnuſquiſq; aiam ſuā. Igit̄ deus dicit. Meus eſt abdicans mūdi vanitatē. Deniq; dico ꝙ ip̄e dicere poteſt. Meus eſt vēdicans ſenſus equitatē. Et hoc oñdit̄ cuꝫ dicit̄. Effraym. qui iterpretat̄ conſiliū meū. Quia reuera deus illuꝫ ſuū dicit et reputat. q̄ conſulte oīa facit et cogitat. Hiere. xxxj. Effraym p̄mogenitꝰ meus. et merito. Quia reuera deus ſibi appropriat omne conſiliū prudēs et ſanum dicēs ꝓuer. viij. Meū eſt conſiliū et equitas. mea ē prudētia ꝛ fortitudo. Inſuꝑ dico ꝙ deꝰ poteſt dicere. Meꝰ eſt applicās mentis voluntatē. Ille ſcꝫ qui ꝑ obedientiā ꝛ humilitatē ſe applicat ad ſuſcipiendū mādata dei. Et h̄ oñditur cum dicit̄. Suſceptio. vt ſic de quolibet ſuſceptore dicat ip̄e dn̄s illud p̄s. Factus ē ſuſceptor meus. Unde dn̄s de quolibet tali ſuſceptorē. qui. ſ. humiliter obedit et ſuſcipit que ei mandant̄ dicit Joh. xv. Uos amici mei eſtis ſi feceritis que p̄cipio vobis. Et illud Joh. viij. Si māſeritis in ſermone meo. veri diſcipuli mei eritis. Adhuc dico ꝙ deꝰ pōt dicere. Meus ē practicās fidei claritatē ſeu puritatē qd̄ oſtendit̄ cū dicit̄ capitis mei. Caput eñ virtutū ē fides. quā ꝓcerto qui firmiter ſuſcipit et tenet. deus illū ſuum reputat. ſibiq; ſubuenit atq; fauet. Illi eñ qui ſuꝑ aliquē conſueuit caput ſuū reclinare. vel ꝓprij capitis alicui cuſtodiā cōmittere vel mādare. videt̄ eū amicū ſuū et intimū reputare. ſicut achis videt̄ de dauid ſenſiſſe. quādo dixit ſibi. j. Reg. xxviij. Cuſtodē capitis mei ponā te cunctis diebus. Sic vere deus illū amicū ſuū reputat cui caput ſuum. i. fidei ſue noticiā et cuſtodiam cōmittit et cōmendat. Vn̄ ip̄e ē q̄ dicit aīe fideli illd̄ Cant̄. v. Uox dilecti mei pulſantis. apī mihi ſoror mea. amica mea. colūba mea. immaculata mea. quia caput meū plenū eſt rore. ꝛ cincini mei guttis noctiū. Unde ip̄e pōt dicere viro iuſto illud p̄s. Suſceptor meus es. glo. mea et exal. ca. me. Aduerte tñ ꝙ multi ſunt quibus dominus cōmiſit iſtius capitis cuſtodiā. qui ip̄m non cuſtodiūt. ſ potiꝰ deſtruūt et abſcindūt. Iſti ſunt heretici xp̄iani. qui. ſ. in baptiſmo iſtud caput xp̄i. i. ip̄ius fidem cuſtodiendā ſuſcipiūt. ip̄m tñ ꝑ hereſes lacerāt et cōfundunt. ſimiles ſcꝫ illi virgini in cuiꝰ gremio vnicornis caput reclinat. ſ tamē ꝓditioſe ipſum occidit et vulnerat. qꝛ ſcꝫ tales qui fidē xp̄i ſuſcipiūt ip̄m ꝓditioſe vulnerāt dum in cordibus ſuis ꝛ ſimpliciū ꝑ ſeminatas hereſes ip̄m necant. Figurati in dalida. q̄ caput ſanſonis i ſuo gremio reclinatū totondit ꝛ fortitudine ſpoliauit. Quia reuera huꝫ hereticus a capite Sanſonis. i. a fide xp̄i. capillos. i. veritates articuloꝝ euellit. conſtat ꝙ fidei fortitudinē deſtruit et ꝯfundit. Bene ergo dicit i p̄s. dn̄s ꝯquerēdo. Multiplicati ſunt ſuꝑ ca. ca. mei q̄ ode. me gra. q. d. inimici mei. i. heretici ſuꝑ capillos capitis mei. id eſt ſuꝑ articulos fidei mee cōgregant̄: vt ſcꝫ ip̄os euellant ꝑ hereſes. et ꝑ maliciā dep̄dent̄ Job. xix. Semitam meā circūſepſit et trāſire nō poſſum. ꝛ in calle meo tenebras poſuit. expoliauit me gloria mea. ꝛ abſtulit coronā de capite meo. Expone. Non ſic ergo ſ ſimus ſui fidē integre ſeruādo. mentē mandatis ſubdendo. facta cōſulte regendo. mundū prudēter ſpernēdo. vera iugiter loquēdo. Et ſic ip̄e bene poterit dicere ꝙ nos ſumꝰ ſui dicēdo. ſ. illud p̄dictum. Meus eſt galaad ꝛ meꝰ ē manaſſes. et effra. ſuſcep. ca. mei. Ita ꝙ de q̄libet tali ſuo poterit dicere illud Math. iij. ꝛ. xvij. Et Luce. iij. Hic ē filius meus dilectꝰ in q̄ mihi bñ cōplacui. Et illd̄ Cañ. j. et. v. Botrꝰ cypri dilectꝰ meus. faſciculꝰ mirrhe dilectus meus mihi. Dilectꝰ meus candidꝰ et rubicūdꝰ electꝰ ex milibꝰ Et ſi vis nota ꝙ deꝰ vocat quemlibet iuſtum ſuum ſcilicet

Quia charior. Dilectus meus inquit.	Proſequere ſi
Quia mūdior. Candidꝰ inquit.	vis ſm titulos
Quia pulcrior. Rubicūdus inquit.	vt ſic de quolibet tl̄i dicat ip̄e
Quia dignior ſeu melior. Electꝰ inquit.	dn̄s illud Gen̄
Quia rarior. Ex milibus inquit.	

xxvij. Ecce odor filij mei ſicut odor agri pleni cui benedixit dn̄s ꝛc̄. Et breuiter vbicūq; inuenies in ꝑſona dei meus ſeu mea. ſeu meū. potes recurrere ad alios titulos ſicut ē Amicꝰ meus. Seruꝰ meꝰ. Aīa mea. Et ſic de alijs. Quia iſta materia in infinituꝫ poſſet multiplicari. ſed hoc exempli gratia poſui hic. Meus ergo refert̄ ad deuꝫ. Et hoc eſt primū. De alijs vero q̄ deus dicit ſua. ſ. quādo dicit regnū meum. virtus mea. iuſticia mea. veritas mea. inimici mei. hoſtes mei et cetera ſimilia omitto. qꝛ non ſufficeret vita mea ſi vellē oīa ꝑtractare. Sed ſi vis adhuc nota de deo ꝙ ſicut aliqui vocant dicunt et reputāt aliquos eſſe ſuos. Ratione ſubiectiōis. ſicut meos dico illos q̄ ſb ſubiectiōe mea conſtituūt̄. Ratiōe ꝯiunctiōis. ſicut meos dico illos q̄ in ſeruitio meo morant̄ ꝛ mihi famulant̄. Ratiōe cognitiōis. ſicut meos dico illos. qui mihi ex genere ligant̄. Ratiōe dilectiōis. ſicut meos dico illos q̄ mihi ex ſpeciali federe ꝛ amicicia copulāt̄. Sic v̄e dico ꝙ deꝰ vocat ſuos. Oēs iuſtos tanq; ſubditos gn̄ales. Eccïaſticos tanq; famulos ſpeciales. Preſidētes ſeu p̄latos tanq; ꝯſanguineos naturales. Perfectos ꝛ ſanctos tanq; fideles et ſocios. p̄ncipales Ad iſta allega ſi vis ꝛ vide in titulis in q̄bꝰ dicit̄. ſerui mei. Amici mei. filij mei. Et pone ꝙ ſicut hō ſolet res ſuas melius ꝯgnoſcere. firmiꝰ diligere. tutius ꝯſeruare. ampliꝰ honorare. Sic v̄e dico ꝙ deus viros iuſtos tanq; ſuos melius cognoſcit. Joh. x. Cognoſco inquit oues meas. et cognoſcūt me mee. Fortiꝰ diligit dicēs cuilibet tali illud. Eſa. xlj. Serue meꝰ iacob quē elegi. ſemen abraham amici mei. Tutius cuſtodit dicēs illud p̄s. Inueni dauid ſeruū meū ole. ſan. m. vn. eū ꝛc̄. Ampliꝰ extollit dicēs illud Eſa. xlix. Seruꝰ meꝰ es tu iſrl̄. qꝛ in te gloriabor. Qd̄. ſ. fiet in patria qñ deꝰ dicet illud qd̄ canit̄. Scti mei in carne poſiti certamē habuiſtis. mercedē laboꝝ ego reddā vobis. Et illd̄ qd̄ dicit̄ Mat. xxv. Uenite bene. pa. mei ꝑci. re. ꝛc̄. Et reuera illud regnū et iſtā mercedē videt̄ dn̄s declarare dicens de paradiſo Eſa. lxv. Electi mei et ſerui mei habitabūt ibi. Seq̄tur. Serui mei comedēt. ſerui mei bibēt. ſui mei letabunt̄. ſerui mei laudabūt. Sꝫ heu ꝓculdubio q̄ml̄ti ſunt hodie ꝛ ſerui ꝛ amici. ꝛ filij dei in ſtatu eccïaſtico. q̄ ꝓcerto tali filiatiōe. famulato et ſeruitio ſe reddūt indignos. inq̄ntuꝫ ſcꝫ deo ingrati ſunt. ip̄iq; non obediūt. nec intēdūt. De talibꝰ dicit ip̄e deꝰ ꝯq̄rēdo in p̄s. Amici mei ꝛ ꝓxi. m. delō. ſtete. ꝛc̄. Et illud. Extraneꝰ factꝰ ſum. fra. m. ꝛ ꝑegri. fi. ma. mee Et illud. Notos meos lōge fecit a me. Et illd̄ Cant̄. j. Filij p̄ris mei pugnauerūt ꝯ me. Et Treñ. j. Uocaui amicos meos ip̄i āt ſpreuert̄ me: alia lr̄a: d̄cepert̄ me ꝛc̄. Igit̄ dico ꝙ iſtd̄ ꝓnomē meꝰ aliq̄n refert̄ ad deū. Secd̄o p̄ncipalit̄ dico ꝙ q̄nq; refert̄ ad iuſtū. Quilibet eñ iuſtus pōt dicere ſua illa bona ſpūalia non terrena. Illud eñ nō ē noſtrum quod a nobis poteſt violēter auferri. Sic vere dico demū

Ex bonis ꝙ nō ſunt mea. quia ſcꝫ aliūde ſolent accedere et modicū ſolent ꝓcedere. Sed reuera bona ſpūalia et eterna ſcꝫ dei gratiā. virtutū copia. ſacra ſciētia. celeſtis gloꝛia ꝓpꝛie noſtra ſunt. quia iſta ab intriſeco nō deforis veniūt. Et ſi volumꝰ tenaciter nobis inſunt et nunq̄ꝫ ꝑ cuiuſcūq̄ꝫ violentiā auferunt aut fugiūt. Unde videt ꝙ mūdꝰ ⁊ foꝛtuna poſſunt dicere hoī illud qd̄ Benadab rex ſyrie mandauit regi iſrael .iij. Reg. xx. dicens. Argentū tuū ⁊ aurum tuuꝫ meum ē. vxores tue et filij tui optimi mei ſunt. Ut et ipē reſpōdeat qd̄ ſequit. Iuxta verbū tuuꝫ dn̄e mi rex tuus ſum ego et oīa mea. Quia reuera oīa bona tempoꝛalia foꝛtune ſunt. ſicut eīn iſta potuit nobis dare. ſic et iſta pōt quādō placuerit ſubmouere. Sed reuera bona ſpūalia ſupradicta. ſ. gratia. moꝛes ⁊ ſcientia ꝓpꝛie nr̄a ſunt. quia iſta nobis inuitis nec ꝑeunt nec recedūt. Uñ de Stilbōte pho legit in epl̄a. ix. Senece. ꝙ cū capta ⁊ ſuccenſa ciuitate ſua bonis ſuis oībus direptis et ꝑditis letus ⁊ gaudēs exiret. ⁊ peteret ab eo cur gauderet cuꝫ omnia ꝑdidiſſet? Reſpōdit nihil ꝑdidi. oīa ei bona mea mecū hēo. ſ. ſciētiā ⁊ ꝟtutes. alia vero q̄ habebā mea nō erāt. Adhuc dico ꝙ iueniuntur quedam bona pꝛopꝛia bonoꝛum ſiue iuſtoꝛum. Et ſic in perſona viri perfecti dico ꝙ

Meus eſt deus ꝑ quem iuſtificoꝛ.
Mea ē anima per quā viuificoꝛ.
Mee ſunt virtutes ꝑ quas rectificoꝛ.
Mei ſunt ꝓximi ꝑ quos letificoꝛ.
Mea eſt vita eterna ꝑ quā gloꝛificoꝛ.

Igit dico ꝙ meꝰ eſt deus ꝑ quē iuſtificoꝛ. Deus eīn ꝓpꝛie pōt dici meꝰ qui ſcꝫ creauit me cum nō eſſem. recreauit me cuꝫ eſſe deſijſſem. redemit me cū perijſſem. erexit me cū cecidiſſem. ſe meū fecit cū ſuus eſſem. ſe mihi dedit cū pauꝑ eſſem. pſ. Ecce cognoui q̄m deus meus es tu. tu es eīn ipē rex meus et deꝰ meus. q̄ manſa. ia. vt quilibet exemplo thome dicat Ioh. xx. Dn̄s meꝰ et deꝰ meꝰ. pſ. Deꝰ deꝰ meꝰ ad te de luce vigilo. Deus deus meꝰ reſpice in me ⁊c̄. Itē dicā ꝙ mea eſt aīa per quā viuificoꝛ. vt ſic dicamꝰ deo illud Gen̄. xij. Bene ſit mihi ꝓpter te ⁊ viuet aīa mea ob gratiā tui. pſ. Uiuet aīa mea et laudabit te et iudicia tua adiuuabūt me. Et illd̄ Gen̄. xxxij Uidi dn̄m facie ad faciē et ſalua facta eſt aīa mea. Item dico ꝙ mee ſunt virtutes ꝑ quas rectificoꝛ. Uirtutes eī tā naturales q̄ꝫ moꝛales. tā etiam theologice. q̄ꝫ cardinales. quādo ipās habemꝰ ꝓpꝛie noſtre ſunt. quia vbicūq̄ꝫ erimꝰ nobis inſunt. ⁊ nos niſi voluerimꝰ nō dimittūt. Igitur ꝙ mea ſic virtus fidei patet Rom̄. j. vbi dicit. Conſolari inquit in vobis ꝑ eam q̄ inuicē eſt fidē vr̄am et meā. Et Iaco. ij. Oñdam tibi ex opibꝰ fidē meā. Itē virtus ſpei. Iob xix. Repoſita ē hec ſpes mea in ſinu meo. Item virtꝰ oꝛationis. pſ. Oꝛatio mea in ſinu meo ꝯuertet. Itē virtus humilitatis ſeu ſubiectiōis. pſ. Uide humilitatē meā ⁊ laboꝛem meū. et dimitte oīa delicta mea. Item virtꝰ patientie Iob. xvij. Patientiā meā quis cōſiderat? Item virtꝰ prudētie. pꝛouer. viij. Mea ē pꝛudētia. mea eſt foꝛtitudo. ⁊ ſic de alijs virtutibꝰ. Quia reuera virtutes ſunt noſtre ꝓpꝛie q̄n ipās habemꝰ. Et ſic bene dixi ꝙ mee ſunt virtutes quibus rectificoꝛ. Itē dico ꝙ mei ſunt ꝓximi ꝑ quos letificoꝛ. Conſtat eīn ꝙ illi qui ſe inuicē diligūt. in poſſeſſionē ⁊ ꝓpꝛietatē alter alterius ſe ſuſcipiūt. ſicut ille pater dicebat filio Luce. xv. Fili oīa mea tua ſunt. ⁊ oīa tua mea. vt ſic dicat q̄libet ꝓximo vel amico illud. ij. Eſdre. iiij. Pꝛoximꝰ mihi ſedebis et cognatus meꝰ vocaberis. Iteꝫ mea eſt vita eterna per quā gloꝛificoꝛ q2 reuera nihil aliud eſt tam ꝓpꝛiū beatoꝝ ſeu iuſtoꝝ ſicut gloꝛia eterna. Illa eīn nunq̄ ꝑditur ſ; apud quēlibet continue renouat. vt quibet beatꝰ dicat illud Iob. xxx. Gloꝛia mea ſemꝑ innouabit. ⁊ arcus meus in manu mea ſemꝑ inſtaurabitur. Et illud Eſa. xlij. Gloꝛiā meam alteri nō dabo. Et bꝛeuiter iſta ſunt quedaꝫ bona q̄ bonis ſunt ꝓpꝛia. ⁊ q̄ cuilibet iuſto tam in vita iſta q̄ꝫ futura. in hereditatē poſſeſſionē ⁊ ꝓpꝛietateꝫ ſpiritualiter ſunt cōceſſa. pſ. Hereditas mea p̄clara eſt mihi. Et alibi. Tu es q̄ reſtitues hereditatē meā mihi. Tercio dico ꝙ q̄n q̄ꝫ refert ad impiū. Quilibet eīn impiꝰ pōt ꝓpꝛie dicere meū ē peccatuꝫ. mea eſt iniq̄tas. Iuxta illud Gen̄. xlj. Confiteoꝛ peccatū meum. Et in pſ. Quoniaꝫ iniquitateꝫ meā ego cognoſco. et pecca. me. con. me eſt ſemꝑ. Et illud Iniq̄tates mee ſuggreſſe ſunt caput meū. Pꝛopter quod torquebit eū intolerabilis pene crudelitas. Quia reuera illi qui damnabunt nihil habēt magis ꝓpꝛiū q̄ꝫ penā eternā. Iſta eīn ꝓpꝛie ſua eſt: quia nunq̄ꝫ poſſunt ipām amplꝰ ꝑdere vel delere. Dicat ergo damnatꝰ illud Iob. xxiij. Nūc autē in amaritudine eſt ſermo meꝰ. et doloꝛ plage mee aggrauatꝰ eſt ſuꝑ gemitū meū. Et Treno. j. O vos oēs qui trāſitis per viā attēdite ⁊ videte ſi eſt doloꝛ ſimilis ſicut doloꝛ meꝰ. Iſta ſunt quedā mala ꝓpꝛia maloꝝ. Quarto dico ꝙ ſunt plura tā bonis q̄ꝫ malꝭ cōia q̄. ſ. tā bonꝰ q̄ꝫ malꝰ pōt dicē ſua ⁊ ſibi tanq̄ꝫ ꝓpꝛia aſcribē. ⁊ ſue ditiōis ⁊ dominij reputare. Et ſic dico ꝙ hō in malo ſignificato dicit ſua

Carnis fragilitatem.
Mentis varietatē.
Uite calamitatē.
Mundi aduerſitatē.
Moꝛtis neceſſitatē.

Dicā igit in malo ſignificato ꝙ mea eſt carnis fragilitas coꝛruptibilis. Iob. v. Nec eīn foꝛtitudo mea vt foꝛtitudo lapidis. nec caro mea enea eſt. Iſta eſt enim coꝛruptioni ſubiecta et moꝛti finaliter deputata. Iob. vij. Induta eſt caro mea putredine et ſoꝛdibꝰ pulueris. Iteꝫ mea eſt mentis mobilitas variabilis. Uñ Iob. xvij. Cogitatiōes mee diſſipate ſunt toꝛquētes coꝛ meū. Et idē ca. xx Cogitatiōes mee varie ſuccedūt ſibi. et mēs in diuerſa rapit. Itē mea ē vite calamitas nō durabilis. Iob. vij. Memento q̄m ventus eſt vita mea. ⁊ ſequit ibidē. Parce mihi dn̄e nihil eīn ſunt dies mei. Item mea eſt iugis aduerſitas inceſſabilis. Pꝛopꝛiū eſt eīn hoīs ꝙ ſit cōtinue in miſeria et laboꝛe. Unde Iob. xvj. Nunc aūt oppꝛ̄ſſit me et in nihilū redacti ſunt omnes artus mei. ſaccū conſui ſuꝑ cuteꝫ meā et operui cinere coꝛpus meuꝫ. facies mea intumuit a fletu. et palpebꝛe mee caligauerūt. Itē mea eſt moꝛtis neceſſitas imutabilis. Iſtud eſt eīn nr̄m ꝓpꝛiū ſcꝫ moꝛi debere. Eſa. xxxviij. Pꝛeciſa eſt velut a texēte vita mea dum adhuc oꝛdirer ſuccidit me. ij. Thimo. iiij. Ego eī iam deliboꝛ ⁊ tempꝰ mee reſolutionis inſtat. Et ſic patet quō iſtud ꝓnomē poſſeſſiuū Meus. mea. meū denotat poſſeſſionem quā cōiter et indifferenter poſſidēt iuſti et iniuſti. Poſſeſſionem iniuſti. Poſſeſſionē iuſti. Poſſeſſionē dei ⁊c̄. Sufficit quia in infinitū poſſet ꝓtendi. Uide infra in alijs pꝛonominibus. ſ. tuꝰ. ſuus. noſtri. veſtri. et ſui ⁊c̄.

M Ichael. Nota ꝙ Michael iterpꝛetatur q̄s vt deus. vl̄ q̄s ē vt deitas. Micha do iterp̄tat q̄s vl̄ q̄s ē iſte. Micheas āt iterp̄tat q̄s ē iſte vl̄ q̄s ē i h̄ loco. De btō āt mihaele archāgelo vl̄ de q̄libꝫ hoīe michael appellato. dic ꝙ iſte eſt vel fuit

Conformitate deificus.
Benignitate munificus.
Seueritate terrificus.
Subtilitate verificus.

Talis eīn deo pro viribus ſe ꝯformauit. Ideo michael iterpꝛetat q̄s vt deꝰ. ſeu quis vt deitas. quia ſcꝫ iſte ꝑ conformitatē creature poſſibilē ſe deo cōformauit et ei aſſimilauit. Und̄ iſte eſt ille micheas de q̄ dicit. ij. Parali. xviij. Uoca cito micheā filiū yembla. Yembla eīn interp̄tat parcens. ſignificās deum cuiꝰ. ſ. iſte fuit filiꝰ inq̄ꝛtū fuit ſibi ſimilis iuxta poſſe. Item ipē miſeros iuuit ⁊ ſuſtētauit. Uñ de beato michaelē legit. ꝙ ipē ſtat ꝓ filijs populi dei. Danie. xij. Itē iſte malos terruit et diſſipauit. Apoc. xij. Michael archangelꝰ p̄liabat cā dracone. et draco pugnabat et angeli eius ⁊ nō pꝛeualuerūt. neq̄ꝫ locus inuētus eſt eoꝛum amplꝰ in celo. Applica bene de iuſticia ipius. Item iſte veritatē dixit et p̄dicauit. ſimilis illi michee. de quo. iij. Reg. xxij. Micheas ait. Uiuit dn̄s. quia quodcūq̄ꝫ dixerit mihi dn̄s loquar. Unde etiā de ſciētia et veritate iſtius poteſt dici illud Iude. Michael archangelus diſputauit cū dyabolo ⁊c̄. Expone et applica.

Mihi. Nota ꝙ iſta dictio Mihi ſignat quandā ad ſeipm̄ applicationē. q̄ndā appꝛopꝛiationē. et quandā acquiſitioneꝫ rei q̄ꝫ vendicationē. Igitur dicamus ꝙ mihi poteſt dici in ꝑſona dei. iuſti: impij. Quelibet enim iſtarum triū. Aliqua vult ſibi appꝛopꝛiare. Aliqua attribuere. Alqua acquirere. aliqua vendicare. Uel econtra negatiue. Aliqua ſibi deeſſe. Aliqua refugere. Aliqua refutare. Dico igitur ꝙ iſta dictio mihi poteſt dici De

Deo qui ſolet omnia vendicare.
Iuſto q̄ ſibi ꝟtutes ſolet dedicare.
Impio q̄ ſibi vicia ſolet applicare.

Pꝛimo igit referamus iſtud ꝓnomē mihi ad deū qui oīa

ſibi vēdicat.Conſtat em̄ ꝙ deus ꝓprie poteſt dicē mibi.q̄a
ſcꝫ omnia attribuenda ſunt ipi tanq̄ꝫ eſſe primario et fina
li.Mibi em̄ eſt datiui caſus:et ꝑ conſeqnēs ſignat libera/
lem et munificā erogationē.et ē ꝓnomē prime perſone ſꝫ
grāmaticos ⁊ numeri ſingularis.Et reuera iſta poſſunt di
ci de deo.quia ſcꝫ iſte et caſus datiui.quia ē liberalis muni
ficentie.Omnia em̄ bona ab ipo dant̄.quia ipe eſt qui dat
oibus affluenter et non iproperat.et oia a patre data ſunt
illi.et oia etiā vult ab alijs ſibi dari. et ſibi attribui et aſcri/
bi dicēs Joh.vj.Omne qđ dat mibi pater ad me veniet.⁊
omne qđ dedit mibi nō perdā ex eo.Et illud Mat.xxviij.
Data eſt mibi ois poteſtas in celo et in terra.Itē acquiſi/
tionē ſignat.quia ē virtualis induſtrie et ꝓuidentie.Uult
em̄ ſemꝑ acquirere et potiſſime aias cupit recipe et babe/
re.dicēs Gen̄.xiiij.Da mibi aias cetera tolle tibi.Itē ꝓno
men ē q꞉ ꝓ noie.i.ꝓ nobis ponit̄ ⁊ h̄ fuit quādo dat⁹ fuit
pene et morti et violentie dicēs ſcꝫ illud. Calicē quē dedit
mibi pater nō vis vt bibam illū.Joh.xviij.Itē prime pſo
ne ē ꝓpter ſuperioritateꝫ dignitatis et p̄eminentie.Prim⁹
em̄ eſt et ante eū nō eſt alius.Unde ipe poteſt dicere illud
ij.Reg.xviij.Fac primo mibi ſubcinericios panes.Itē ſin
gularis eſt numeri ꝓpter vnitatē deitatis et eſſentie.Unus
em̄ et ſingularis eſt deus.Unđ ipſe pōt nobis dicere illud
Math.xxv.Qđ vni feciſtis mibi feciſtis. Ecce ergo quō
iſtud vocabulū mibi pōt applicari ipi deo cūcta vendicāti
Et reuera ipe vult et petit ꝙ ſibi attribuam⁹ ⁊ aſcribam⁹.

Eſſentiam que non moritur.
Juſticiā que non flectitur.
Prudentiā que non fallitur.
Mundiciā que non mergit̄.
Clementiā que non ſiſtitur.
Amiciciā que non rūpitur.
Laudē et gloriā que nō fingit̄.
Cultū et latriaꝫ que non ledit̄.
Obedientiā que non frangit̄.
Munificentiā q̄ nō extimabit̄.

Dico igit̄ ꝙ deus vult
ſibi attribui eſſentiā im/
mutabilē. Unde ipe eſt
qui dicit Exo.iij.Qui eſt
miſit me ad vos.Sequi
tur.Hoc nomē ē ineter/
nū mibi.Iteꝫ aſcribit ſi/
bi iuſticiā inflexibilē.Un
de ipe eſt qui dicit Deu.
xxxij.Mibi vindictaꝫ et
ego retribuā eis in tempore.Unde ipe eſt qui dixit pbara
oni Exo.iij. Uſq̄ꝫquo nō vis ſubijci mibi? Dimitte popu/
lum meū vt ſacrificet mibi.alioq̄n inducā locuſtā in fines
tuos.Et Eſa.xlvij.Ultionē capiā et nō reſiſtet mibi bomo
Item aſcribit ſibi prudentiā ſeu ſapientiā infallabilē. Un
de ipe xp̄us videt̄ dicere illud Sap̄.vij.Optaui ⁊ dat⁹ eſt
mibi ſenſus.Et ſequit̄.Uenerūt mibi oia bona pariter cū
illa ſcꝫ cū ſapiētia.Item vult ſibi attribui mundiciā ⁊ ſan
ctimoniā infedabilem q꞉ ſcꝫ cū ipſe ſit ſanctus et mundus
ipe vult ꝙ omnes illi q̄ ſeruiūt ſibi ſint ſanctificati et mun
di.Leui.x.Sanctificabor in bis que appropinquāt mibi.
Item ſibi aſcribit clementiā ſeu miſericordiā infinibilem
Uñ ipe dicit Exo.xxiij.Miſerebor cui voluero. et clemēs
ero in quē mibi placuerit.Ideo ipe dixit Exo.xxx. Oleuꝫ
vnctiōis nomē erit mibi.Oleū ei miſericordiā ſignat. Itē
ipſe ſibi aſcribit amiciciā inceſſabilē.Uñ ipe eſt q̄ dicit aie
ſponſe ſue.Oſee.ij.Sponſabo te mibi in fide.Et Cant.v.
Aperi mibi ſoror mea amica mea:colūba mea.Item aſcri
bit ſibi laudem et gloriam bonorabilē.Iſte em̄ vult gloriā
et laudē ſibi impēdi.⁊ a deuotis cordibus exaltari.ſm illđ
Eſa.xliij.Populū iſtum formaui mibi. laudeꝫ meā narra
bit.Item vult ſibi impēdi cultū ⁊ latriā indefectibilē. Cul
tum em̄ diuinū non vult alicui ipendi niſi ſibi. Unde ipe ē
qui dicit Exo.xx.Altare de terra facietis mibi.Et.j.Reg.ij
dicit.Elegi inquit eū ſcꝫ aaron in ſacerdotē. vt aſcenderet
ad altare meū et adoleret mibi incēſuꝫ.Itē vult ſibi attri/
bui obedientiā ſeu reuerentiā amicabilē quia ſcꝫ ipe vult
ſibi a ſuis ſeruiri et bumiliter obediri.Unde ipe dicit illud
Exech.xx.Seruiet mibi ois domus iſrl̄. Et Eſa.xlv. Mi/
bi curuabit̄ oē genu.Itē ſibi vult aſcribi munificentiā in/
extimabilē ſcꝫ p̄miū et mun⁹ glorie paradiſi.ad quod.ſ.ſer
uos et miniſtros ſuos finaliter deducit.dicēs illud Zach.
ix.Circūdabo inquit domū meā ex bis q̄ militāt mibi. Et
illud Joh.xij.Qui miniſtrat mibi me ſequatur. et vbi ſuꝫ
ego illic et miniſter me⁹ erit.Si q̄s mibi miniſtrauerit bo/
norificabit eū pater me⁹ q̄ ē in celis. Ecce ergo quō iſtud
vocabulū mibi deo aſcribit̄ et attribuit̄ et quō ꝑ iſtud no/
mē mibi oē quod ad deū ꝑtinet eidē dedicat̄ et applicat̄.

Aduerterte tamē ꝙ etiā iſtud ꝓnomē poteſt referri ad
deū iratū.et ad ipm de peccatorib⁹ et cōtra ipſos indigna
Unde ipe eſt q̄ de pctōrib⁹ conqueritur dicēs.Malach.j.
Non eſt mibi volūtas in vobis.Unde etiā ipſe eſt qui di/
cit peccatori illud Numeri.xxij.Peruerſa eſt iquitvia tua
mibiq̄ꝫ cōtraria.Et aduerte ꝙ ipſe ſibi reputat contrarios
et obuerſos multa genera peccatorum.Et iſti ſunt

Adulatores pleni blandicijs.
Oblocutores prōpti cōuicijs.
Simulatores picti fallacijs.
Depr̄datores puncti ſeuicijs.
Miniſtratores dati neq̄tijs.

De vanis adulatorib⁹
dicere videtur dn̄s illđ
Eſa.j.Quo mibi multi
tudine victimarū vr̄aꝝ
Incēſuꝫ abbominatio
ē mibi.Et Hiere.vj.dicit.Ut quid mibi thus de ſaba affer
tis.et calamū ſuaueolentē de terra longinqua? Holocau/
ſta vr̄a non ſunt accepta.victime veſtre non placent mi
bi.Thus em̄ incēſum et calamus que in fumū odoriferuꝫ
euaneſcūt ſunt verba adulatoria.vana:dulcia et placētia.
que ꝓcerto deū non letificāt ſed contriſtāt.Itē de prauis
oblocutorib⁹ dicit ipe dn̄s Nume.xiiij.Uſq̄ꝫq̄ detrabet mi
bi populus iſte.De fictis ſimulatorib⁹.ſ.de bypocritis di/
cit dn̄s Hiere.xij. Nūquid auis diſcolor facta eſt beredi/
tas mea mibi.Auis diſcolor eſt bypocrita pallore ficto di/
ſcolorat⁹.Iſti ſunt em̄ de quibus dn̄s dicit Mat.vij. Igi
tur a fructib⁹ eorū cogneſcetis eos.Sequit̄.Nō ois q̄ di/
cit mibi dn̄e dn̄e intrabit in regnū celorū. De duris depre
datorib⁹ dicit dn̄s Hiere.xij.Hereditas mea facta ē mibi
quaſi leo in ſilua.De iniquis miniſtratorib⁹.i.de malis et
ignorātibus eccl̄iaſticis dicit ipe dn̄s Oſee.iiij.Quia ſcien/
tiā repuliſti.repellā te ne ſacerdotio fungaris mibi. Oēs.n.
iſti deo ſunt diſplicētes.et ſuis beneplacitis obſiſtentes.Un
de ipe dicit cuilibet tali illđ Math.xvj.Uade retro ſatba/
na.ſcandalum mibi es.Timeant ergo iſti illđ quod ipe di
cit Exo.xxxij.Qui peccauerit mibi delebo eū de libro meo
quē ſcripſi.Potiſſime aūt timeat mal⁹ eccleſiaſtic⁹ ſenten
tiā illam quā ipe ꝓfert Zacha.xiij.vbi dicit̄.Frameaꝫ ſu/
ſcitabo ſuꝑ paſtorem meū.et ſuper viruꝫ coberentē mibi.
Patet igit̄ quō mibi refert̄ ad deuꝫ cuncta vendicantem.

Secundo dico ꝙ mibi ꝑtinet ad iuſtū malum abdican/
tem.Juſtus em̄ quilibet virtutes et bona opa acquirit et
vendicat.et ea ſibi aſcribit et applicat.omne vero malū re
fugit et a ſe abdicat dicēs.Mibi aſſit bonū.mibi abſit ma
lū.Et nota ꝙ iſtud ꝓnomē mibi.i ſacra ſcp̄tura ſibi dari ⁊
aſcribi petit.ſ.Aliqua q̄ ſpectāt ad ſtatū penitētie et cōuer
ſiōis.Aliq̄ que ſpectāt ad ſtatū eminētie et ꝑfectionis.Ali
qua que ſpectāt ad ſtatū excellētie et p̄lationis. Aliqua q̄
ſpectāt ad ſtatū opulētie et ſaluationis. Dicā igit̄ ꝙ eſt
vnū mibi virorū penitentiū.Quia ꝓculdubio vir penitēs
cogitās crimina q̄ cōmiſit.debet ſigna cōtritiōis facere et
oſtendere.et ſe vilē et miſerꝫ ꝓclamare dicēs.ſ.illđ Hiere.
x.Ue mibi ſuper contritione mea.peſſima plaga mea. Ut
ſic per mibi videat̄ petere et requirere omnia ſibi neceſſa
ria.Et ſic ergo dico ꝙ ipſe debet dicere

Deus parce mibi nam malū edidi.
Deus redde mibi bonū quod ꝑdidi.
Deus faue mibi in via nā cecidi.
Deus p̄be mibi cor flet⁹ madidi.
Deus da mibi cor viri prouidi:
Deus adde mibi ſpem loci ſplēdēdi.

De⁹ inquit parce
mibi nā culpā ad
miſi.Job.vij.pce
mibi dn̄e:nibil.n.
ſunt dies mei.ſe/
quit̄. Uſq̄ꝫq̄ non
pcs mibi.nec dimittis me vt glu.ſali.meā:peccaui. Et i p̄s
Remitte mibi vt refrigerer ⁊c̄.Et illud.j.Regū.xiiij. Pro
pici⁹ ſit mibi dn̄s.Et Luce.xviij.De⁹ ꝓpici⁹ eſſe mibi pec.
Item de⁹ redde mibi bonū quod amiſi.ſ.gratiā quā per/
didi.p̄s.Redde mibi leti.ſa.tui.⁊ ſpi.⁊c̄.Judicū.xvj.Red
de mibi priſtinā fortitudinē.Itē deus fer opē mibi nā bel
lum cōmiſi.p̄s.Eſto mibi in deū protectoreꝫ.⁊ in do.re.vt
ſal.me facias. Itē deus p̄be mibi fletū quē dimiſi. boc eſt
dictu.Lachrymationē et dolorē ꝓ peccatis.Judicū.j.Ter/
ram arentē dediſti mibi iunge et irriguā.Et merito: q꞉ ꝓ/
certo tales lachryme ſunt nutrimentū ⁊ cōſolatio animaꝝ
p̄s.Fuerūt mibi lachryme mee panes dies ac nocte. Iteꝫ
deus da mibi ſenſum quē emiſi.boc eſt dictu.ſapientiaꝫ et
et diſcretionē in bis q̄ ꝑtinent ad ſalutē.p̄s. Da mibi intel
lectū vt diſ.man.tua.Et Sap̄.ix.Da mibi ſediū tuarū aſ/
ſiſtricē ſapientiā ⁊c̄.Itē deus adde mibi ſpem boni nō viſi

ſcꝫ fiduciā ꝺ gloria ꝑadiſi. Et merito. qꝛ mihi adherere ꝺo bonū eſt. ⁊ ponere in dn̄o deo ſpē meā. pſ. Et Heſter. xiiij. Dā mihi fiduciā rex deoꝝ. Ut ſic ſperando dicā illud pſ. Tu es qui reſtitues hereditatem meā mihi. Et regratian-do dicā illud Job. x. Uitam ⁊ m̄iam tribuiſti mihi. ⁊ viſi-tatio tua cuſtodiuit ſpūm meū. Sic igiť patet ꝙ eſt vnum mihi virorum penitentiū. Deinde dico ꝙ eſt vnum mi-hi virorum eminentium. hoc eſt dictu. virorum ꝑfectoꝝ. Uir enim perfectus omnia bona ſpiritualia ſibi applicat. ⁊ per illud ꝓnomen mihi omnia petit. vendicat ⁊ applicat Igitur dicat vir iuſtus atqꝫ ꝑfectus de ſeipſo Mihi volo

Tumulū vere humilitatis.
Uinculum bone ſocietatꝭ
Modulū firme ſtabilitatꝭ
Modulū eque ſatietatis
Speculum clare limpidi tatis ⁊ ſubtilitatis.
Riuulū pie benignitatis.
Sarculū ꝓmpte ſedulitatꝭ
Iaculū ſancte loquacitatꝭ
Titulū lete iocunditatis
Stabulū tute ſecuritatis
Floſculū mūde ſinceritatꝭ.
Lectulū grate tranqͥllitatꝭ.

Igiť dico ꝙ vir ꝑfectus ſibi vult verā humilitatem. Et iō ipē dicit in pſ. Bonū mihi qꝛ humiliaſti me. ⁊ Eccleſi. xxiij. Extollentiā oculorum ne dederis mihi. Iteꝫ ſibi vult vir iuſtus bonā ſocietatem. Uult eñ ſocietatē dei dicens illud pſ. Mihi āt adherere deo bonū eſt. ⁊ ſocietatē cuiuſlibet alteriꝰ viri iuſti dicens. ſ. illꝺ Exo. xxij. Si qͥs eſt dn̄i iungať mihi. Et in pſ. Recti adheſerunt mihi. Itē ſibi vult vir iuſtꝰ firmā ſtabilitatē. Uñ ipſe dicit illud pſ. A dextris eſt mihi dominus ne cōmouear. Et alibi. Nō veniat mihi pes ſuꝑbie ⁊ manꝰ peccatoris nō moueat me. Itē ſibi vult iuſtꝰ equā ſocietatē. i. moderatā diuitiaꝝ ⁊ honoꝝ tꝑaliū facultatem Et ſic petit ꝓuer. xxx. Duo rogaui te ne deneges mihi. di-uitias nec pauꝑtates dederis mihi. ſ; tribue tm̄ victui meo neceſſaria. Item ſibi vult vir iuſtꝰ ſummā limpiditatem. hoc eſt dictu. ſummā altitudinē ⁊ ſublimitateꝫ mentis ad cōtemplandū deum ⁊ bona ſuꝑma. Et ſic dicat illud Sa-pientie. vij. Optaui ⁊ datus eſt mihi ſenſus. inuocaui ⁊ ve-nit in me ſpūs ſapientie. vt ſic de cōtemplatiōe dicat deo illud Can. ij. Oſtende mihi faciem tuā. ſonet vox tua in au-ribꝰ meis ⁊c̄. Et illud. Dilectus meꝰ mihi ⁊ ego illi. Itē ſi-bi vult vir iuſtus piam benignitatē. qua. ſ. ꝓuideat indigē-ti. dicens. ſ. illud Eccli. xxiiij. Factus eſt mihi trames abū-dans. ⁊ fluuiꝰ meꝰ appropinquauit ad mare. Iteꝫ ſibi vult vir iuſtus ꝓmptam ſedulitatē. qꝛ. ſ. ipſe in omni diſciplina ⁊ ope virtuoſo libenť appetit laborare. dicens Eccli. xxiiij. Uide qm̄ nō ſolum mihi laboraui ſed cunctis exquirenti-bus diſciplinā. Item ſibi vult vir iuſtus ſanā loquacitatē ſcꝫ p̄dicando. dicens. ſ. illud Eſa. l. Dominꝰ dedit mihi lin-guam eruditā vt ſciam ſuſtentare eū qͥ lapſus eſt verbo. vt ſcꝫ dicat illud Dan. iij. Placuit mihi p̄dicare ſigna eiꝰ. qͥa magna ſunt. ⁊ mirabilia eiꝰ qꝛ fortia. Item vult vir iuſtꝰ letam iocunditatē. ſ. gaudiū in ſpūſancto dicens. ſ. illud Baruch. iiij. Uenit mihi gaudiū a ſancto. Et Luce. j. Magni-ficat aīa mea dn̄m. qꝛ fecit mihi ma. qͥ po. eſt ⁊ ſan. no. eius Item vult vir iuſtus tutā ſecuritatē. Habet eñ firmā fiduciā in dn̄o in quo fiducialiter requieſcit. dicens. ſ. illꝺ pſal. Dn̄s mihi adiutor nō timebo qͥd faciat mihi hō. Dn̄s mi-hi adiutor. ⁊ ego deſpiciā omnes inimicos meos. Nō moriar ſed viuā ⁊c̄. Item vult vir iuſtꝰ mundā ſinceritatē. h̄ ē dictu. cōſcientie ⁊ innocentie puritatē. pſ. Nō adheſit mi-hi cor prauū. Itē vult iuſtus gratā tranqͥllitatē. vicꝫ. quie-tē animi. quā facit charitas ⁊ deuotio dicēs Eccli. lj. Mo-dicū laboraui ⁊ inueni mihi multā reqͥeꝫ. Pꝫ igiť ꝙ ē vnū mihi viroꝝ eminentiū. Deniqꝫ dico ꝙ eſt vnū mihi viroꝝ p̄ſidentiū. Et ſic dico ꝙ prelatus ſeu p̄ſidens hꝫ Officium

Doctoris.
Rectoris.
Impatoris

Doctoris dico cui credať. Deuť. iiij. mihi mandauit dn̄s vt docerē vos. Rectorꝭ etiā ꝑ quē regať. j. Eſdre. j. Oīa regna terre dedit mihi dn̄s. Impatoris etiā cui obediať. pſ. Mihi alienigene ſubditi ſť. Et alibi In auditu aurꝭ obediuit mihi. Hoc eſt igiť vnū mihi viroꝝ p̄ſidentiū. Inſuꝑ dico. ꝙ eſt vnū mihi viroꝝ triumphantium. Beati enim qui regnant poſſunt dicere mihi. qꝛ oīa bona illis p̄ſto ſunt. vicꝫ.

Eternitas qͥ nunqꝫ terminať.
Iocunditas qͥ nō cōtriſtať.
Auctoritas qͥ nunqꝫ cōculcať
Securitas qͥ nō cōturbať.
Saturitas qͥ nō minorať.
Subtilitas qͥ nō obfuſcať.

De eternitate intermi-nabili pōt btūs dn̄o di-cere illꝺ pſ. Notas mi-hi feci. vias vite adimple-me leti. cum vultu tuo. de-lecta. in dex. t. vſqꝫ in fineꝫ De iocunditate inextimabili dicať Baruch. iiij. Uenit mi-hi gaudiū a ſancto ſuꝑ m̄ia. Econtra aūt in mūdo iſto nul-lum eſt gaudiū. Thob. v. Quale mihi gaudiū eſt qͥ in tene-bris ſedeo ⁊ lumen celi nō video. De auctoritate inſuꝑabili dicat btūs illud Dan. iiij. Magnificentia amplior data eſt mihi. De ſecuritate ſeu tranqͥllitate imꝑturbabili dicat btūs illud illud. iij. Regum. v. Reqͥem dedit mihi dn̄s. Et Apoc. xiiij. Audiui vocem de celo dicentē mihi. ſcribe bea-ti mortui qͥ in dn̄o moriunť. Amodo iam dicit ſpūs vt re-quieſcant a laboribꝰ ſuis. De ſaturitate indefectibili dicat btūs illud pſ. Dn̄s regit me ⁊ nihil mihi deerit: in loco paſcue ibi me collocauit. De ſubtilitate ſeu claritate inobfu-ſcabili. i. de beatifica viſione. qua. ſ. deū in ſe ⁊ omnia i deo vident. dicat btūs illud Apoc. xxij. Oñdit mihi dn̄s fluuiū aque vite ſplendidū tanqꝫ criſtallum ⁊c̄. Uñ de viſiōe beata dici pōt illud pſ. Hereditas mea p̄clara eſt mihi ⁊c̄. Bn̄dictus dn̄s qͥ tribuit mihi intellectū. Sic ergo pꝫ ꝙ iſtud pronomen mihi. pertinet ad iuſtum mala refutantem.

Tercio principaliter dico ꝙ iſtud pronomen mihi perti-net ad impium mala machinantem. Igitur notabo ꝙ impius ſibi applicat et mihi appropriat dicendo Mihi

Miſerias humanas.
Diuitias mūdanas.
Delicias inſanas.
Scientias ꝓphanas.
Meſticias orcanas ſeu vulcanas. i. infernales.

Igiť de miſerijs humanis dicit peccator illud Hiere. xv. Ue mihi mater mea. qꝛ genuiſti me virū rixe ⁊ diſcordie. oñes maledi-cunt mihi. Iterū de diuitijs mundanis. qͥs. ſ. pctōr ſibi ap-propriat ⁊ appetit. in qͥbus gloriať ⁊ animo ſe extollit. vi-deť dicē illud Eccl'ſ. ij. Coaceruaui mihi argentum ⁊ au-rū. ſubſtantias regū ⁊ ꝓuinciarū. Feci mihi cantores ⁊ cā-tatrices delicias filios hoīm. De delicijs. i. de carnalibꝰ blā-dicijs dicit pctōr illud qꝺ dixit Amon inceſtuoſus. ij. Re-gum. xiij. Ueniat oro Thamar ſoror mea vt det mihi cibū ⁊ faciat pulmentū. Sequiť. Qꝛ oppreſſit ⁊ defloraut eaꝫ De ſciētijs ꝓphanis dicat pctōr ſicut ſaul phitoniſſe. j. Re. xxviij. Diuina mihi in phitone. ⁊ ſuſcita mihi quē dixero. ſuſcita mihi ſamuelem. De moleſtijs ſeu de violentijs in-fernalibꝰ ſeu orcanis. i. de penis orci. i. inferni qͥs pctōr ſibi finaliter applicabit. dicat ſilr Eſa. xxj. De terra horribili viſio dura nunciata eſt mihi. Sic igiť pꝫ quō iſtud ꝓnomē mihi dꝛ in ꝑſona dei. In ꝑſona iuſti. ⁊ in ꝑſona impij.

Michol. Nota ꝙ michol a ſaul fuit nata dauid cōiugata. a viro ſublata. alteri ligata. tā-dem Dauid data ⁊ regina vocata. ſicut hec oīa patent. j. ⁊ ij. Regū. Talis eſt anima. qͥ. ſ. a ſaule. qͥ interp̄tať abutēs. id ē a mundo vl' a corꝑe ꝓducit. inqꝫtum. ſ. a deo in corꝑe originaliter ꝓcreať. tandē dauid. i. xp̄o in baptiſmo cōiungiť. ſ; dum peccat alteri. ſ. dyabolo copulať. finalr tñ ꝑ pe-nitentiaꝫ dauid. i. xp̄o reſtituiť. ⁊ ſic regina ſe bn̄ regendo nuncupať ⁊c̄. Applica ꝓut vis.

Miphiboſeth. interpretať os confuſum: vel verecundum qͥ fuit filius regis ſaul. qͥ de manu nutricis ad terrā detectꝰ. cōfractꝭ pedibus claudus eſt effectꝰ ⁊ a ſeruo ꝓprio eſt interfectus Expone ſi vis. qꝛ tranſeo gratia breuitatis.

Migrare. Nota ꝙ migrare idem eſt qꝺ tranſi-re. vel de vno loco ad aliū ſe transferre. Sꝫ vide vbi trāſire. ⁊ in alijs tituł. qꝛ pauce ſť auctēs.

Militia. miles. militare. Nota: ꝙ cum militare nihil aliud ſit qꝫ pugnā ſeu militiā exercere. vł cō-tra aduerſarios bellare vel dimicare. Poſſumus dicere ꝙ tam in bono qꝫ in malo ſignificato multiplex miles ſeu militia reperitur. Inuenitur enim Militia Luminis ſpecioſi. Hominis v̾tuoſi. Agminis ſerioſi. Turbinis fluctuoſi. Fulminis furioſi. Nominis odioſi. Culminis glorioſi.

Prima eſt militia ſummoꝝ angeloꝝ. de qua Job. xxv. Nūqͥd eſt numerus militū eiꝰ? Scꝺa eſt militia viroꝝ ꝑfectoꝝ. qͥ. ſ. armati virtutibꝰ militant ⁊ ſeruiūt creatori. ij. Coꝝ. x. Arma militie nr̄e non ſint carnalia. Et. ij. Thim. ij Labora ſicut bonꝰ miles xp̄i. Tercia eſt militia bonoꝝ de

ricoꝝ.q̄.ſ.in religione. ⁊ eccleſia ſeruiunt ⁊ militant xp̄o in diuerſis officijs ⁊ ſtatibꝰ. De q̄bꝰ Zach.ix. Circūdabo do mū meā ex his q̄ militant mihi. Quarta eſt militia fluctuum mundanoꝝ.i.tribulationū q̄ cōtinue militant ꝯ nos. De q̄bꝰ dr̄ Iob.vij. Militia eſt vita hōis ſup terram. Et Iob.vj. Terrores dn̄i militant ꝯ me. Quinta vero eſt militia motuū internoꝝ. De q̄bꝰ dr̄.j. Pet.ij. Abſtinete vos a carnalibꝰ deſiderijs q̄ militant aduerſus animā. Sexta eſt militia crudeliū tyrannoꝝ. de q̄bꝰ dr̄ Io.xix. ꝙ milites plectentes coronā de ſpinis impoſuerunt xp̄o. Septima vero eſt militia nobilium dominorum. qui.ſ. iuſte militant ⁊ defendunt rempublicam ſicut debent. ordinati ad tuitionem ⁊ cuſtodiam aliorum. Actu.xxviij. Permiſſum eſt paulo permanere ſibimet cum cuſtodiente ſe milite. His ergo p̄miſſis dicam ſoluȝ triplicem eſſe militiam vicȝ. Unaȝ que

Imponit naturaliter.
Exercet virtualiter.
Miniſtrat tp̄aliter.

Primo ergo dicā ꝙ eſt q̄dam militia naturalis. ⁊ iſta ꝓcerto nihil aliud eſt q̄ vita p̄ſens. q̄ ꝓcerto ꝓprie militia dr̄. eo ꝙ extra patriā in exercitu ⁊ expeditione in aliena terra ſeruire. ⁊ ꝯ tribulationes exteriores ⁊ tentationes interiores militare ⁊ cōtinue laborare ꝓbamur. vbi certe modicis ſtipēdijs p̄miamur. ⁊ plimis piculis ſubiugamur. Militia ḡ ē vita hōis ſup terrā. Quia reuera ſicut miles dum eſt in acie. vt plurimū ſp̄ eſt in piculo. raro in tuto. multū in labore. raro in quiete. ſic hō ⁊c̄. Quinimmo ſicut miles q̄ eſt in acie ſp̄ hȝ oculū intentum ad exitū pugne. ad laudē victorie ⁊ ad regreſſū patrie. Sic hō dum eſt in militia vite p̄ntis ſp̄ dȝ habere oculum cordis ad exitū mortis ⁊ ad laudē finalis victorie ⁊ ad q̄etem ⁊ p̄miū ſalutꝭ eterne. ſicut habebat ille ⁊ dicebat Iob.xiiij. Cunctis diebꝰ q̄bus nunc milito expecto donec veniat immutatio mea. Et aduerte ꝙ ſicut milites q̄n̄qȝ nō bn̄ ſe habent in p̄lio. ⁊ ſic nō ſolent attingere ad triumphuȝ nec ad quietem. ſed potius ad miſeriā ⁊ laborē. ſicut ponit tytꝰ liuius. de militibꝰ romanis q̄ a p̄lio cannenſi alijs ſtantibꝰ ⁊ morientibꝰ fugierunt. q̄ ꝓpter hoc damnati ſunt a ſenatu: ne vrbem ingrederent. ſ; ꝙ tādiu in ſicilia extra ꝓpriā patriā militarēt. quouſqȝ hoſtis Hanibal q̄ ip̄os vicerat: ab ytalia pelleret. De alijs etiā militibꝰ romanis legit ꝙ qui male ſe habuerāt in cōflictu dānati ſunt ad hanc penā: ꝙ alijs militibꝰ recipientibꝰ frumentū in ſtipendio. ip̄i ſolum ordeum ꝓ ſtipendio receperūt. ⁊ ꝙ etiā alijs prandentibꝰ ⁊ ſedentibꝰ i cōedendo. ip̄i ſtando ⁊ in pedibꝰ cōederēt. q̄uſqȝ ignauiā ſuā ſeq̄ntibꝰ v̄tutibꝰ ⁊ p̄ſtātia militie future purgauerūt. Sic vere dico ꝙ in hac militia vite huiꝰ multi ſūt q̄ magis demerent q̄ merent. ⁊ magis acq̄runt vitupium q̄ȝ triumphū. magiſqȝ merent nutriri ordeo q̄ȝ tritico. magis ſtando ⁊ laborando refici q̄ ſedendo ⁊ q̄eſcendo. q̄r.ſ. magis cōtinuat militia taliū ad cōtinuationē ꝑpetui laboris q̄ȝ ad triumphū ꝑpetue glorie ⁊ honoris. Act.xij. Erat nō pua turbatio inter milites. Uerūtn̄ q̄n̄qȝ fit ꝙ ꝑ virtutē p̄nie taliter poſt lapſū militāt. ꝙ victorē ſuū dyabolū ſuperant. ⁊ ꝙ ꝑ facta ſtrennua verecundiā p̄miā purgant. et ſic vrbē ꝑadiſi ⁊ p̄riam ꝓpriā recuꝑant quā ꝑdiderāt. Iſti ḡ dicāt ꝙ cūctis diebꝰ q̄bꝰ nūc militant expectāt donec veniat immutatio ſua. Ut ſic tales dicant illd̄.ij. Coꝝ.x. Nō ſm̄ carnē militamꝰ ſ; ſm̄ ſp̄m. Arma eñ militie nr̄e nō ſūt carnalia. Iſta eſt ḡ militia naturalis. Scd̄o p̄ncipalr̄ dico ꝙ inuenitur militia v̄tualis. Illa.ſ. qua homo Militat

Uirtuoſe viuendo.
Sanctitatē ſeruando.
Scripturis inſiſtendo
Eccleſiā regendo
Debite miniſtrādo
Bene operando

Quilibet eñ iuſtꝰ pōt dici miles q̄ v̄tutibꝰ armat ⁊ q̄ ꝯ carneȝ mundū ⁊ dyabolū militat ⁊ opat. Quilibet eñ xp̄ianꝰ ⁊ maxime eccleſiaſticꝰ ad talē militiā eligit. et ad ſtipendia vite eterne finaliter recipit. dum tn̄ victoria ab hoſtibꝰ aīe ⁊ fidei reportet. Et ſi vis dic ꝙ q̄cunqȝ vult digne deo militare. debet eſſe inſtar boni militis.ſ. Fidelis ⁊ gratus. Diligens ⁊ ſtrenuus. A rebꝰ militie nō diſtractꝰ. Ducibꝰ ſubſtratꝰ. Ictibꝰ ſubactꝰ.

Iſta eñ ſt̄ q̄nqȝ q̄ requirunt in quocunqȝ milite tā ſpirituali q̄ȝ tp̄ali. vicȝ ꝙ fidelis exiſtat j.ad Thimo.j. Hoc p̄ceptū cōmendo tibi. vt milites bonā militiā habens fideȝ ⁊ bonā cōſciam. Item ꝙ diligens inſiſtat. Un̄ illud p̄dcm̄ Labora ſicut bonꝰ miles.ij. Thi.ij. Itē vt ab alienis occupationibus deſ ſtat. q̄r.ſ. ſicut dr̄.ij. Thi.ij. Nemo militās deo implicat ſe negocijs ſecularibꝰ. Iteȝ ꝙ ducibꝰ aſſiſtat ⁊ ꝙ eis pareat ⁊ obediat. Luce.vij. Dn̄e ſum ſub ptāte cōſtitutus habens ſub me milites. ⁊ dico huic vade ⁊ vadit ⁊ alio fac hoc ⁊ facit ⁊c̄. Itē ꝙ ictibꝰ ſubſiſtat ſeu ꝙ hoſtibus reſiſtat. Un̄ illud.ij. Coꝝ.x. Arma militie noſtre nō ſt̄ carnalia. ſ; potentia a deo ad deſtructionē munitionū ⁊c̄. Hec eſt ergo militia virtualis. S; reuera econtra inuenit militia criminalis. Et iſta eſt illa qua mali militāt dyabolo. male agendo. ſibi ſeruiendo. ⁊ ꝓ ipſo cōtra deum ⁊ iuſtos pugnando. ſicut.ſ. heretici ⁊ alij mali q̄ cōtinue militant contra bonos. Act.xij. Erat petrꝰ dormiens inter duos milites vinctꝰ cathenis duabꝰ. S; de malis militibꝰ nota ⁊ vide infra. Inuenit ḡ militia virtualis. Tercio p̄ncipalit̄ dico ꝙ inuenit militia temporalis. Et ſic nota ꝙ iſta militia

A deo fuit inſtituta.
Pro iuſtis fuit cōſtituta
A malis iam eſt deſtituta

Dico ergo ꝙ militia a dō fuit inſtituta. q̄r reuera officiū militare ortuȝ habuit a deo ⁊ a natura. Sicut eñ ponit Piniꝰ. Expeditio militaris. diſpoſitio exercituū. ⁊ mutatio caſtroꝝ ⁊ tentorioꝝ: ortū habuit a locuſtis. q̄.ſ. more militari mutant exercitū ⁊ p̄mittunt exploratores ⁊c̄. Etiā ſm̄ ip̄m forma militꝭ ortū habuit a gallo. q̄.ſ. vngues habet ꝓ mucronibꝰ. aculeos in tibijs ꝓ calcaribꝰ. roſtrū ꝓ lancea. criſtam ꝓ galea. Etiā in mari inueniunt q̄dam monſtra ad formā militis facta. galeata.ſ. et loricata. ſcuto duriſſimo munita. ⁊ enſis ſilitudine armata. In his ergo apparet ꝙ ſtatus militaris figurā: exemplū ⁊ ortum habuit a natura. ⁊ ꝙ a caſu nō ꝓceſſit neqȝ venit. Iſtud ergo eſt honor ⁊ excellentia militibꝰ ⁊ ſignū q̄d a dō ꝓuenerūt ⁊ nō a caſibꝰ. q̄d ſatis eſt veriſimile. Quia etiaȝ ipſe deꝰ congregationes angeloꝝ ſub titulo militie ⁊ exercitꝰ nominat. ⁊ ſuos milites ipſos vocat. Iob.xxv. Nunq̄d eſt numerus militū eiꝰ? Et in eccl̄ia de angelis canitur. Cūqȝ omni militia exercitꝰ ⁊c̄. Unde Eſa.xiij. Ego dominus mandaui ſanctis meis ⁊ vocaui fratres meos. Sequitur. Dominꝰ exercituū p̄cepit militie belli venientibus de terra ꝓcul. Militia ḡ a deo fuit inſtituta. Eſa.xl. Qui creauit hec eduxit in numero militiā. Deinde dico ꝙ militia ꝓ iuſtis fuit cōſtituta. q̄r reuera milites chriſti facti ſūt

Pro republica tuenda.
Pro iuſticia ſeruanda.
Pro eccl̄ia defendenda
Pro neq̄cia ꝓpellenda.

Et inde eſt ꝙ militibꝰ q̄n̄ creant p̄cipit ꝙ ꝓ republica iuuanda debent eſſe parati. Et dat eis enſis in ſignū ꝙ ꝓ iuſticia facienda debent eſſe armati. ⁊ in pedibꝰ calcaria aurea in ſignū ꝙ ad ſtimulandū equos debent eſſe muniti. ſotulares ꝑforatos ⁊ pictatos recipiūt in ſignū ꝙ ad frigꝰ et ad labores debent eſſe aptati. Frenū. zonas ⁊ omnia ornamenta debent habere deaurata. in ſignū ꝙ ꝑ honeſtatē ip̄i debent eſſe p̄ alijs aureati. Un̄.ij. Paral.xvij. dicit ꝙ ioſaphat rex iuda cōſtituit militū numeros in cunctis vrbibus p̄ſidiaqȝ diſpoſuit in terra iuda. Militia ergo ꝓ iuſtis fuit conſtituta. Deniqȝ dico ꝙ militia ꝑ malos fuit deſtituta. q̄r ꝓcerto mali milites. q̄.ſ. militia male vſi ſūt nomē militie deprauauerūt. ⁊ ip̄m in damnū ⁊ nō in vtilitatē rei publice ꝯuerterūt. Et ſic notab ꝙ m̄lti milites moderni ſt̄

Superbi ⁊ de ſe p̄ſumentes.
Auari ⁊ lucra cupientes. Uel
Crudeles ⁊ incōpatientes
Proterui ⁊ inobedientes.
Imbecilles ⁊ nūq̄ ſubſiſtentes.

Inter iſtos ḡ inuenitur militia ſupboꝝ. Et iſta ē militia celi q̄ toties rep̄hendit in ſcriptura. q̄r.ſ. tales ſupbi milites videntur tanq̄ celeſtes ſe alijs an̄ferre. ⁊ in celo ⁊ i t̄ra p̄ ceteris nati eſſe. q̄r certe tales p̄ ceteris volūt allius honorari. Un̄ de illo achab rege dr̄.iiij. Reg.xxj. ꝙ ip̄e adorauit omnē miliciā celi. Et Hiere.xix. dr̄. Or filij iſrl̄ ſacrificauerūt vniuerſe militie celi ⁊c̄. Tales p̄ ceteris ſolent citiꝰ terminari. q̄r.ſ. gl̄ia taliū parū durat. Eſa.xxxiiij. Tabeſcet oīs militia celoꝝ. Itē tales p̄ ceteris ſolent duriꝰ diſſipari. q̄r.ſ. duriſſime puniunt in fine. Un̄ ibidē. Indignatio dn̄i ſup vniuerſam familiā celi. Iſta eſt ḡ militia ſupboꝝ. Inuenit etiā militia auaroꝝ. q̄.ſ. nō tendūt niſi ad pecuniā ⁊ lucrū. de q̄bus dr̄ Mat.xxviij. ꝙ iudei pecuniā copioſā dederūt militibꝰ. vt.ſ. veritatē tacerēt ⁊ exprimerent falſitatē. Sequit. At illi accepta pecunia fecerunt ſicut erant edocti. Inuenit p̄terea militia ꝓteruoꝝ. ſeu crudeliū tyrannoꝝ. q̄.ſ.

alios nō ceſſant impie ledere.bona eoꝝ rape ⁊ eos indebi
te cōculcare.ſicut apparet de ioſeph innocente q̄ mgr̄o mi,
litū fuit venditꝰ Geñ.xxxvij.De filijs q̄ trāſlati ſunt ⁊ ī ba
bylonē captiuati ꝑ mgr̄m militū.Hiere.xxxix. De veſtimē
tis etiā xp̄i q̄ diuiſa ſunt a militibꝰ.⁊ de xp̄o q̄ crucifixꝰ eſt
ab his hoſtibꝰ.ſicut ſcribiť Iob.xix.Item tales p̄ ceteris
ſolent melius eneruari.qz.ſ.multi ſunt q̄ nō valent niſi ad
fugiendū ⁊ nō ad aliquē actū fortitudinis faciendū.Unde
Eſa.xxxiiij.Ois militia eoꝝ defluet ſicut defluit foliū de vi
nea ⁊ de ficu.Iſti ſunt ergo milites q̄ in ſe peſſimi ſť ⁊ pro
terui.alijs aūt impij ſunt ⁊ auari.Et ꝓpter hoc de bono p̄,
ſbro narrať ꝙ dum letaniā ſuā in.xl.diceret ſp cōſueuerat
dicere.Ab omi malo milite libera nos dn̄e.Quo audito ⁊
ab alijs interrogato quare ſic oraret:rn̄dit.Qz militē ī pa,
rochia ſua habuerat q̄ ip̄m totū comederat ⁊ conſumpſe,
rat.ſ qz mortuus erat iō ne alius miles veniret ibidem ita
dn̄m exorabat. Et breuiter.tales mali milites ⁊ nobiles a
deo finaliter viſitabunť.⁊ in inferno ꝑpetuo punienť.Un̄
Eſa.xxiiij.dr̄ ſic.Uiſitabit inquit dn̄s ſuꝑ militiā celi in ex,
celſo.⁊ ſuꝑ reges terre.⁊ cōgregabunť cōgregatōe vniꝰ fa
ſcis in lacū.⁊ claudenť ibi in carcere.Pz igiť quō inueniť
militia Temporalis.virtualis ⁊ naturalis. Sufficit ⁊c̄.

Mille. Nota ꝙ numerus millenariꝰ cum ſit maxi,
mus ⁊ ꝑfectus ſiue ꝑfectiſſimꝰ numerꝰ.cō,
ſtās ex denario centies ducto.tn̄ pōt denotare boni vł ma
maximā quantitatē vł multitudinē copioſam.ſiue cuiuſli,
bet numeri vel tp̄is vniuerſalē numeroſam magnitudinē.
Et iō breuiter notandū ꝙ accipiēdo mille in bono Signat
Uirtutū plenitudinem. Primo igiť dico ꝙ ꝑ mille
Sanctoꝝ multitudinē. ſignificať virtutū plenitudo.
Scripture fortitudinez Et ſic ſumiť.ij.paral̄.j.vbi dr̄
Glorie magnitudinem. ꝙ Salomon obtulit dn̄o mil
Bonoꝝ ſanctitudinem le hoſtias.Et Nūe.xxxv. vbi
dr̄.ꝙ circa ciuitates leuitarū debebat eſſe ſpaciū mille paſ
ſuum ꝓ pecoribꝰ educendis.Mille em̄ hoſtie ⁊ mille paſ
ſus ſignificant plenitudinē v̈tutū.q̄.ſ.deo debentia fideli,
bus offerri.⁊ in q̄bus pecora.i.xp̄ifideles debent cōtinue
impinguari.Ut ſic cuilibet dicať illud qđ dictū eſt rebecce
Geñ.xxiiij.Soror mea ꝑuula es.creſcas ī mille milia. vbi
aduerte.ꝙ ad habendū numerū millenariū.i. plenitudinē
v̈tutum neceſſarius eſt Pius affectus.Soror inquit.Sui
deſpectus.Paruula.Iugis ꝓfectus. Creſcas .Et ſic igiť
ſibi inheret plenitudo v̈tutū. Scđo dico ꝙ ꝑ millenariū
numerū intelligiť ſctōꝝ multitudo illa maxima ⁊ admira
bilis ⁊ ꝑfecta collectio btōꝝ.Un̄ nota: ꝙ inter beatos eſt
Millenariū conuiuantiū. Sunt ergo ibi mille conui
Millenariū miniſtrantiū. uantes.Un̄ Dañ.v. Bal,
Millenarium iubilantiuz thaſar rex fecit grande cō,
uiuiū optimatibꝰ ſuis mille.⁊ vnuq̄ſq; ſm̄ ſuā bibebat eta
tem.Balthaſar em̄ q̄ interp̄tať abſorbens diuitias ſignat
deū q̄ diuitias eterne beatitudinis in ſeipſo ꝯtinet ⁊ abſor
bet.q̄ ꝓcerto in patria paradiſi mille optimatibꝰ.i.vniuer
ſitati beatoꝝ facit magnū cōuiuiū ⁊ immenſū.ita ꝙ vinuz
eterne felicitatis ſm̄ etatē ꝓrioꝝ meritoꝝ bibunt ⁊ recipi
unt vniuerſi.Itē ſť ibi mille miniſtrantes.Et iſti ſignificāt
vniuerſitatē angeloꝝ q̄ omnes dicunť adminiſtratorij ſpi
ritꝰ in miniſteriū miſſi Hebre.j.De q̄bus dr̄ Dañ.vij.Mi
lia miliū miniſtrabant ei.⁊ decies centena milia aſſiſtebāt
ei.Item ſť ibi mille iubilantes ⁊ iſti ſignant multitudinez
ꝓphaꝝ ⁊ doctoꝝ.q̄ iubilū vaticinioꝝ ⁊ bonoꝝ documento
rū promunt.De q̄bus dr̄ in p̄s.Currus dei decem milibus
milia multiplex letantiū.dn̄s deꝰ in eis in ſynai in ſctō. Et
ſic ꝑ millenariū intelligiť ſanctoꝝ multitudo. Tercio di
co ꝙ ꝑ millenariū intelligiť ſcripture fortitudo vł v̈borum
dn̄i magnitudo.vł documentoꝝ ibi exiſtentiū amplitudo.
Bn̄ ğ dr̄ ꝙ ſcriptura eſt ſicut turris dauid in qua mille cli
pei pendent ex ea omnis armatura fortiū.Cañ.iiij. Quar
to dico ꝙ ꝑ millenariū intelligiť glorie amplitudo. Un̄ de
us dr̄ facere miam in multa milia diligentibꝰ ſe. Deuť.v.
Cañ.viij.Uir aufert ꝓ fructu eius mille argēteos. Qui
to dico ꝙ ꝑ millenariū intelligiť bonoꝝ hoim multitudo.
Un̄ de chriſto qui pre omnibus bonis fuit electus dr̄ Can
tico.v.Dilectus meus candidus ⁊ rubicundus electus ex
milibus.Sic igitur patet ꝙ mille ſignat in bono. Sz ad
huc dico ꝙ mille ſignat omnem multitudinem aggregatā
in malo.Unde nota ꝙ per mille intelligitur Multitudo
Demonioꝝ. Demones em̄ ꝑ millenariū denotanť
Peccatorū. Un̄ de locuſtis exeuntibꝰ de puteo abyſ,
Etiā tormētoꝝ ſi dr̄ Apoc.ix.Erat numerꝰ exercitꝰ vige
ſies milies dena milia.Un̄ etiā de xp̄o demonē ſuꝑante dr̄
in p̄s.Cadant a la.t.mil.⁊ de.mi.a dex.tuis.Itē pctōres ꝑ
millenariū deſignanť.Un̄ philiſteis a Dauid victis. dr̄.j.
Reg.xviij.Saul ꝑcuſſit mille ⁊ dauid decem milia.Un̄ dā
nati millenario numero figuranť.Un̄.j.Mach.ij. Mor,
tui ſť vſq; ad mille aīas hoim.Et Eſa.xxx.dr̄.Mille ho,
mines a facie terroris vnius fugient.Itē eternitas tormē
toꝝ ad millenariū applicať.Un̄ de dyabolo dr̄ Apoca.xx.
ꝙ ligatꝰ fuit ī carcere ꝑ annos mille.Et ſic igiť pz quō mil
le ſignat in bono ⁊ ī malo.Et hec de mille ſufficiant ⁊c̄.

Miniſtrare.miniſter. Nota ꝙ ī ſcri
ptura mini,
ſter accipitur in bono ⁊ in malo. Unde poſſumus notare
ꝙ in ſcriptura inueniuntur: videlicet. Miniſtri
Splēdoris Primi ſunt miniſtri valde mirabiles. Se
Uigoris cundi ſť miſtri valde laudabiles.Tercij ſť
Erroris. miniſtri valde damnabiles. Quarti ſť mi
Terroris. niſtri valde terribiles. Primi miniſtri ſť
angeli cōprehenſores.figurati in miniſtris ſalomonis q̄rū
veſtes ⁊ ordinē regina ſaba mirabať.ſicut dr̄.iij.Reg.x.de
q̄bus intelligiť illud Dañ.vij.Mille miliū miniſtrabāt ei
⁊c̄.qz ſicut dr̄ Hebre.j.Deꝰ fecit angelos ⁊ miſtros ſuos
flāmā ignis.vide etiā ſ.de angelis Math.iiij.vbi dr̄. Ac,
ceſſerūt ange.⁊ miniſtra.ei.Itē dico ꝙ ſcđi miniſtri ſť viri
ſancti ⁊ iuſti viatores.De q̄bus latius dicemꝰ in ſequēti.ſ
aliq̄d.Potiſſime ei miniſtri poſſunt dici p̄lati a miſtrādo.
eo.ſ. ꝙ ſubditis debent miſtrare.Uirgā paſtoralis corre,
ctionis.Panem tp̄alis ſubuentiōis.Potū ſciential̄ inſtru
ctionis ⁊ p̄dicationis.Et ſic accipiť Math.xx. Quicunq;
voluerit fieri maior erit miniſter.In aliq̄bꝰ em̄ religionibꝰ
p̄lati vocanť miniſtri.eo ꝙ p̄lati habent alijs miniſtrare.ſi
cut xp̄s de ſeipſo dicit Math.xx. Nō veni miniſtrari ſed
miniſtrare.Et Luc.xxij.Ego aūt in medio vr̄i ſum ſicut q̄
miniſtrat.Tercij miniſtri ſunt viri impij ⁊ pctōres. iſti em̄
miniſtrant dyabolo diuerſa obſequia.Sibi etiā miniſtrāt
penā ⁊ ſupplicia.alijs v̈o miſtrant mala exempla ⁊ flagitia
Figurati in illis miniſtris q̄ alapis cedebant ihm̄.ſicut dr̄
Mar.xiiij.⁊ Io.xviij.Unꝰ aſſiſtens miniſtroꝝ dedit ala,
pā ihu.Quolibet em̄ mortale pctm̄ eſt vna alapa q̄ dn̄s ab
impijs v̈berať.Iſti em̄ ſť miniſtri dyaboli q̄ ꝑ hypocriſim
tranſfigurant ſe in miniſtros iuſticie.ſicut dr̄.ij.Coꝝ.xj.Et
iō ꝑiculoſuz eſt ſocietatē taliū miſtroꝝ intrare. ſicut em̄ dr̄
Mar.xiiij.Petrꝰ qn̄ ſedebat cū miniſtris ⁊ calefaciebat ſe
ter dn̄m negauit.Quia ꝓcerto illi q̄ cū miniſtris dyaboli
ad ignē auaricie ſe calefaciūt.deū ſepe peccando denegant
⁊ cōtemnūt.Quarti v̈o miniſtri ſūt infernales demones et
tortores.q̄.ſ.ſunt miniſtri dei in vindictā maloꝝ. Sūt em̄
miniſtri dei ſicut bourellꝰ q̄ ſuſpendit latrones eſt miſter
regis.Miniſtri etiā ſunt damnatoꝝ inq̄tum.ſ.eis miſtrāt
miſeriā ⁊ dolorē.De iſtis em̄ vr̄ dictū illud Mat.xxij.Di,
xit rex miniſtris.Ligatis pedi.⁊ mani.mittite eū in tene.ex
teri.Un̄ Nee.v.Miniſtri eoꝝ depreſſerūt pplm̄.Et ſic pa
tet quō ſumiť miniſtrare multis modis. Sz vt de mini,
ſtris dei vtcz de viris iuſtis ⁊ ꝑfectis ⁊ maxime de eccl̄ia,
ſticis ⁊ p̄latis aliq̄d vlteriꝰ dicať.Aduertendū ꝙ ſicut re,
ges habent multa genera miniſtroꝝ.ſ.quoſdā ſuꝑiores.q̄ſ
daz medios.quoſdā infimos.Un̄ videmꝰ ꝙ in magnis do
mibꝰ q̄dam miniſtrāt panē.q̄dā vinū.q̄dam carnes.q̄daz
veſtes ⁊ ſic de alijs.Sic ꝓculdubio in domo magni regꝭ q̄
eſt eccleſia ſunt multa genera miniſtroꝝ .i.hoim ꝑfectoꝝ.
q̄ miniſtrant panē tp̄alis ſubuentiōis.q̄ miniſtrant vinuz
dulcis ⁊ blande cōſolatiōis.q̄ miniſtrant carnes mollis et
dulcis cōpaſſionis.q̄ miniſtrant veſtes pulcre ⁊ honeſte cō
uerſatiōis.Omis em̄ miſtrant ⁊ xp̄i miſtri ſpiritales ſť.Iō
dr̄.j. Coꝝ.iiij.Sic nos exiſtimet hō vt miniſtros xp̄i.⁊ di,
ſpēſatores miniſterioꝝ dei.Et breuiť de quolibet bono mi
niſtro xp̄i pōt exponi v̈bum illud.j.Reg.ij.Puer aūt Sa
muel erat miniſter in cōſpectu dn̄i.vbi aduerte ꝙ ſicut bo,
nus miſter in domo magni dn̄i dz habere quatuor cōditiō

nes.vicȝ. Humilitatē. Stabilitatē. Sedulitatē. Fidelitatē Sic ꝓcerto in miniſtris xpi dȝ eſſe Humilitas ꝛ patiā. qḋ oſtenditur. cum dicit Puer. Stabilitas ꝛ permanentia qḋ oñdit cū dꝛ. Erat. Sedulitas ꝛ diligentia. qḋ oñdit in verbo Miniſter. Fidelitas ꝛ amicicia. qḋ oñdit cum dꝛ. In cōſpectu dñi. Primo ergo dico ꝙ miniſter dei debet hꝛe humilitatē ꝛ patientiā. qḋ oñdit cū dꝛ Puer. Puer eñ naturaliter eſt humilis. nō eñ magis abhoꝛret pauperē ꝙ̄ diuitem. nō magis gloꝛiat poni in alto ꝙ in infimo. Manibus etiā ꝛ pedib⁹ tangit terrā. Patiens etiā eſt. qꝛ. ſ. ſi ꝟberat timet. ꝛ ſi illi q̄s iniuriat nō dolet. ſi vitupat nō indignat. nec ad vindictā vel odiū cocitat. ſꝫ magis ad fletū ſicut ad vnicū remediū ꝓuocat. Talis ꝓculdubio debet eē miniſter dñi. Debet eñ habere humilitatē in affectiōe. patientiā in afflictione. Item ex toto debet tangere terraȝ. ſ.

Per moꝛtis cōſiderationem.
Per humilitatis repſentatōȝ
Per penitentie maceratione

Juxta illud Joel. j. Ululate miniſtri altaris. cubate in ſacco miniſtri dei mei. Si eñ ſublimet ad dignitatē nō dȝ gloꝛiari Juxta illud Eccli. xxxij. Rectoꝛē te poſuerunt noli extolli. Si aſſociet paupib⁹. ſ. ſi in infimo gradu ponit nō dȝ indignari. Si tribulationib⁹ feriat nō dȝ cōtriſtari. ſꝫ potius ad fletū compunctionis excitari. Vñ Joel. ij. Ploꝛabūt ſacerdotes miniſtri dñi. ſꝫ p firmitatē ꝛ foꝛtitudinē patientie in melius roboꝛari. ſicut dicit apl's. ij. Coꝛ. vj. In omib⁹ exhibeam⁹ noſmetipſos ſicut dei miniſtros. in multa patientia. in ieiunijs multis. p arma iuſticie. Et ſicut videm⁹ ꝙ puer eſt ſine malicia ꝛ ſine culpa. innocens etiā ꝛ ſine dolo. Sic ꝓcerto miniſter xpi dȝ eſſe pur⁹. innocens atꝙ mund⁹ ꝛ ſine macula. ꝛ ſine macula pctōꝝ. Vñ dꝛ in pꝫ. Ambulās in via immaculata hic mihi miniſtrabat. Samuel miſtrabat añ faciem dñi puer Accinctus ephot lineo. ꝛ tunicā puam faciebat ei mater ſua. Illa auctas dꝛ. j. Reg. ij. vbi oſtendit ꝙ q̄ vult eſſe bon⁹ miniſter dȝ habere. ſ. Puritatis nitoꝛē. q̄a puer. quaſi pur⁹ aer. Caſtitatis candoꝛē. qꝛ dȝ indui ephot lineo. Pauptatis algoꝛē. qꝛ dȝ eſſe cōtent⁹ tunica parua. i. pauptate ꝛ tenuitate. quā miniſtrat ſibi eccleſia mater ſua Patet ergo ꝙ chꝛiſti miniſter debet habere humilitateȝ et patientiā. Scdo dico ꝙ ipē dȝ habere ſtabilitatē ꝛ pmanentiā. qꝛ. ſ. xpi miniſtri debent eſſe ſtabiles ꝛ pſeuerantes in ſeruitio ꝛ miniſterio xpi. Qḋ oñdit cum dꝛ Erat. Verbū eñ ſum es. ſignat ſtā ꝛ exiſtiam pmanentem. Vñ etiam de deo cui⁹ pmanentia ꝛ exiſtentia nunꝙ̄ deficit dicit Apoc. j. Qui eſt ꝛ q̄ erat ꝛ q̄ venturus eſt. Quia ꝓculdubio ſicut planete q̄ in firmamēto motib⁹ ꝛ influentijs ſuis miniſtrant cōtinue ꝛ famulant: ꝛ miniſteriū ſuū ſibi a deo traditum exequunt. Habent eſſentiā incoꝛruptibilē. motū ꝛ influentiā indefectibilē. ſꝫ ꝑpetuo pſeuerantē ꝛ durabilē. Sic illi q̄ in firmamento eccl'ie miniſtri poſiti ſunt debent eſſe ſine defectu in bono pſeuerantes. ꝛ nunꝙ̄ p impſeuerantiā deſiſtentes. Erat in qt. Vñ de bonis ꝛ pſeuerātibus xpi miniſtris dꝛ. ij. Coꝛ. xj. Miniſtri xpi ſunt ꝛ ego. Et ſic ptꝫ ꝙ debent etiā habere ſtabilitatē ꝛ pſeuerantiam ſeu pmanentiam. Tercio dico ꝙ illi q̄ volunt eſſe dī miniſtri debēt hꝛe ſedulitatē ꝛ diligentiā. qḋ oſtendit in verbo miniſter. Propꝛiū eñ ꝛ ꝓpꝛiſſimū eſt miniſtro ꝙ debeat eē diligens ꝛ circūſpect⁹. Et hoc pncipaliter ad tria vicȝ

Ad itelligendū quod pcipit
Ad exequendū qḋ iniungit
Ad cuſtodiendū qḋ cōmittit.

Quia ꝓculdubio miniſtri dei noſtri. ſ. fideles et eccl'iaſtici. debent eſſe diligentes ꝛ ſeduli ad dei mandata intelligendū. Quia ſicut dꝛ puer. xiiij. Accept⁹ eſt regi miniſter intelligens. Ad dei voluntatē exequendū. iuxta illud pꝫ. Miniſtri ei⁹ q facitis voluntatē ei⁹. Ad aīas cōmiſſas tam nr̄as ꝙ̄ alienas ſuādum ꝛ cuſtodiendū. vñ Nume. viij. Erunt miniſtri fratrū ſuoꝝ in tabernaculo federis vt cuſtodiant q̄ ſibi fuerāt cōmendata. Et ꝓculdubio talis ſedulitas reqrit in dei miniſtris. qꝛ ſicut videm⁹ oīa coꝛpa ſupioꝛa miniſteriū motus ꝛ influentie ſue tanta diligentia exequunt. ꝙ a die creatiōis ſue vſꝙ ad diē iudicij nunꝙ̄ ceſſare aut quieſcere dinoſcūtur. Nō decet ergo dei miniſtros eſſe in bonis opib⁹ negligentes. q videnṫ creaturas irrationabiles eſſe in ſuis miniſterijs diligentes. Et iō Martha ſollicita ſatagebat circa frequens miniſteriū ſicut dꝛ Luc. x. Leuitis etiā pcipitur. Nume. xviij. ꝙ pſto ſint ad miniſtrandum. Quia ꝓculdubio ſicut dictum eſt ipſi debent hꝛe ſedulitatē ꝛ diligētiam Quarto dico ꝙ ipſi debent habere fidelitatē ꝛ amiciciā. qḋ oñdit cum dicit. in cōſpectu dei. Eſſe eñ libenter in cōſpectu magiſtri ꝛ domini ſui ſignū eſt fidelitatis ꝛ amoꝛis. Et ideo fidelis ſeruus ꝛ prudens debet in cōſpectu dei per gratiam miniſtrare vt fidelitatē ꝛ amiciciam poſſit ꝓtendere ꝛ monſtrare. Vñ Eccli. xxiiij. In habitatione ſancta coram ipſo miniſtraui. Ut ſic ipſe poſſit dicere illud. iij. Regū. xvij. Uiuit dñs in cui⁹ ꝯſpectu ſto. Et ſic erit de quo dꝛ Eph. vj. Nota faciet vobis frater me⁹ ꝛ fidelis miniſter tychicus chariſſim⁹. Apl's etiā. ij. Coꝛ. iiij. Hic iā querit inter diſpenſatoꝛes vt fidelis q̄s inueniat. Fideles eñ debēt eē viri eccleſiaſtici ꝛ plati. ſ. Deo. fidem ipſi⁹ cuſtodiendo. Sibi. vtilitatē anime ſue ꝓꝑie ꝓ poſſe ꝓcurando. Proximo bona cōmiſſa ei diſtribuendo. ꝛ iuſte ꝛ fideliter ad eum ſe habendo. Qḋ eſt ꝯtrariū in multis eccleſie miniſtris. q̄. ſ. bona eccleſie q̄ a deo ſuſceperunt ut ipſa fideliter pauperibus miniſtrent. ſibi ꝛ ſuis retinent. ꝛ alijs īfideliter ſubtrahunt atꝙ tenent. Cōtra quos dꝛ Sap. vj. Audite ergo reges ꝛ intelligite. diſcite iudices finiū terre ꝛc. Sequit. Qm̄ cū eſſetis miniſtri regni illius nō iuſte egiſtis. neꝙ cuſtodiſtis legē iuſticie nec ſm voluntatē eius ambulaſtis. hoꝛrende ꝛ cito apparebit vobis. quoniam iudicium duriſſimūȝ fiet his qui preſunt ꝛc. Non ſic ergo chariſſimi ſed miſtremus in gradibus nobis cōmiſſis. Quia boni miniſtri. ſcilꝫ

Debent temporaliter honoꝛari
Solent ſingulariter dedicari
Sperant eternaliter premiari.

Tales dico ſingulariter dedicanṫ. Unde. j. Para. xxiij. Sepatus eſt Aaron vt miniſtret in ſancta ſanctoꝝ. Itē tpaliter honoꝛanṫ. Eccli. vij. In omi ꝟtute tua dilige deū. ꝛ miniſtros ei⁹ nō derelinquas. Item eternalit pmianṫ. Vñ Joh. xij. Qui mihi miniſtrat me ſequat. ꝛ vbi ego ſum illic ꝛ miniſter me⁹ erit. Et ſic igit ptꝫ quō miniſtri dei ꝛ eccl'ie dñt habere fidelitatē. ſedulitatē. ſtabilitatē. humilitatē. Et ſic ſufficit. Vide infra de ſeruo ꝛ ſeruire ꝛc.

Minoꝛ. minoꝛare. minimus

Minoꝛitas. Nota ꝙ minoꝛitas in ſcriptura ſumit in bono ꝛ in malo. Unde breuiter notandum ꝙ p minus intelligit ſiue intelligunt Homines humiles ꝛ virtuoſi. Homines fragiles ꝛ vicioſi. Homines paupes ꝛ luctuoſi. Signat ergo minoꝛitas ſtatū moꝛalis humilitatis. Hūilis eñ ſemp in ſui cōſideratione eſt minoꝛ. ſicut apl's Paul⁹ dicebat. j. Coꝛ. xv. Ego aūt ſum minimus aploꝝ q̄ nō ſum dignus vocari apl's. Circa qḋ aduerte ꝙ illa q̄ ſunt minima quantitate ſunt maxima ꝑtāte ſm phos. ſicut ptꝫ de pncipijs coꝛpoꝝ: ꝛ de qualitatibus elementarib⁹. q̄ cū ſint minima tñ tante ſunt ꝟtutis ꝙ ab eis dependere oīa noſcūtur. Inter animalia etiā videm⁹ ꝙ illa q̄ ſunt minoꝛa ſunt vt cōiter ſagacioꝛa. ſicut ptꝫ de apib⁹: araneis ꝛ foꝛmicis. Humana eñ ſapientia nō attingit ad ſapiam aīalium pꝛedictoꝛum quā habent vicȝ. In grana congregando. In tela componendo. In cellis oꝛdinando. ꝛ mella conficiēdo. Inter homines etiā videm⁹ ꝙ ceteris paribus plus abūdat virtus ſenſus in pſonis minoꝛib⁹ ꝙ̄ in magnis. Ad qḋ etiam concoꝛdat auctoꝛitas ſapientis. ꝓuer. xxx. vbi dicit ꝙ quatuoꝛ ſunt minima terre. ꝛ ipſa ſunt ſapientioꝛa ſapientibus. Sic pꝛoculdubio loquendo moꝛaliter. Illi qui p humilitatem in ſui conſideratione alijs ſunt minoꝛes. Illi etiā q̄ in cōſideratiōne diuitū ſunt alijs viloꝛes. ſ. viri ſancti ꝛ iuſti. apđ deū reputanṫ maioꝛes ꝛ in ꝟtutib⁹ ꝛ ſapia potioꝛes. Vñ de h̄ pōt exponi illud Luce. vij. Qui minoꝛ eſt in regno celoꝛuȝ maioꝛ eſt illo. Et aduerte ꝙ illi qui ſic ſunt minimi vel minoꝛes Habebunt finaliter inter alios

Sapientiam clarioꝛem.
Eminentiam dignioꝛeȝ.
Affluentiam plenioꝛem
Permanentiā longioꝛē
Amiciciam grandioꝛem

Dico ſapientiā clarioꝛē. Ciphus eñ ioſeph p quē deſignat ſapia in ſacco fratrꝭ minoꝛis fuit inuent⁹. ſicut dicitur Gen. xliiij. Ad denotandum ꝙ illi q per humilitatē ſunt minoꝛes. erunt alijs ſꝫ potu ſcientie plenioꝛes. qḋ maxime fiet in patria vbi verificabit illud Heb. viij. Omnes eñ ſcient me dicit dñs ꝛc. Et illud pallegatum Pꝛouer. xxx. Minima terre ipſa ſunt ſa-

pientioꝛa. Item eminentiam dignioꝛem. de Dauid enim
qui vinctus fuerat in regē. dꝛ. j. Reg. xvij. Qꝛ ipſe erat mi-
nimꝰ fratrū ſuoꝝ. Et. ij. Paral. xxij. dꝛ ꝙ habitatoꝛes irl'm
octauū filium minimū patris ſui cōſtituerunt regē. Ad de
notandū ꝙ illi q̄ ꝑ humilitatē ſunt minimi. in patria erunt
in dignitate maximi ⁊ ſupmi. Item affluentiā plenioꝛem.
Vñ. Eſa. lx. Minimꝰ erit in mille. Item ꝑmanentiā longi
oꝛē. qꝛ. ſ. tales cū xp̄o ꝑpetuo ꝑmanebunt. ſicut de beniami
minoꝛe filioꝝ Jacob dꝛ Geñ. xlij. Minimus frater noſter
cum patre nr̄o eſt. Item amiciciā grandioꝛē. qꝛ. ſ. ſicut oīs
res diligit ſile ſibi. Sic xp̄s cum ꝑ humilitatem fuerit mini
mus. alios q̄ ꝑ humilitatē ſunt minimi valde amat. ſic ip̄e
dicit Math. xxv. Qd̄ vni ex minimis meis feciſtis mihi fe
ciſtis. Et ſic pꝫ ꝙ minoꝛitas ſignat ſtatū moꝛalis humilita
tis. Et de hoc pōt potiſſime exponi illud Eph. iij. Mihi āt
oīm ſanctoꝝ minimo data eſt gratia ⁊c̄. Scd̄o dico ꝙ ſi
gnat ſtatū letalis iniquitatis. Viri em̄ iniqui dicunt̄ mino
res. qꝛ ſcꝫ. dimenſiones virtutū deficiunt eiſdem. videlicet.

Altum ſpei. Et iō talibꝰ pōt dici illud Dañ. v. ap
Longum fidei. penſum eſt regnū tuum in ſtatera. et
Latū charitatis inuentū eſt minꝰ habens. Tercō di
Pꝛofūdū hūilitat̄ co ꝙ minoꝛitas ſignat ſtatum laben-

tis ꝓſperitatis. qꝛ vicꝫ bona ſpūalia dicunt̄ maioꝛa bona
tꝑalia vō dicunt̄ minoꝛa. Vñ Geñ. j. dꝛ. ꝙ deꝰ creauit duo
magna luminaria. luminare maius qd̄ p̄eſſet diei. ⁊ lumi-
minare minus vt p̄eſſet nocti. Luminare em̄ minꝰ eſt mun
dana ꝓſperitas. q̄ faciliter ⁊ finaliter minuit̄ et decreſcit.
Iuxta illud Eccl'i. xliij. A luna ſignum diei feſti: luminare
minꝰ qd̄ minuit̄ in cōſummatiōe. Luna em̄ q̄ fluit ⁊ reflu-
it illuminat̄ ⁊ ecclipſat̄ ſignat ꝓſperitatē tꝑalem ſicut viſū
eſt de luna. Vel etiā pōt ſignificare minoꝛitas ſtatum pau
peris tenuitatis. qꝛ. ſ. paupes in hoc mundo aliꝭ ſunt mi-
noꝛes. Et iſti figurant̄ in grano ſynapis. De quo dꝛ Mar
ci. iiij. Qd̄ minus eſt omnibꝰ ſeminibꝰ: ⁊ tm̄ maius eſt om-
nibus oleribꝰ. Quia. ſ. illi q̄ ꝑ pauptatem in hoc ſeculo ſūt
minoꝛes. fiēt oleribꝰ. i. mūdi diuitibꝰ in alio grādioꝛes. vñ
Lu. ix. Qui minoꝛ eſt inter vos hic maioꝛ eſt ⁊c̄. Pꝫ igr̄ ꝙ
minoꝛitas ſignat Tꝑaliū labilitatem. Delinquentiū iniq-
tatem. Pꝛomerentium humilitatē ⁊c̄.

Mirari. mirabile. Nota ꝙ cū miracu-
lum ſeu mirabile ſit il
lud in quo tota rō eſt facti ⁊ potentia facientis. Hic ē ꝙ at
tenta potentia creatoꝛis. nihil eſt mirabile vel ſtupendum
Dico tm̄ breuiter ꝙ res dicunt̄ mirabiles vl' qꝛ inſolite. vel
qꝛ ardue vel qꝛ incognite. Idcirco multa videmus q̄ a no
bis mirant̄. ⁊ q̄ mirabilia merito iudicant̄. Vñ breuit̄ no-
ta ꝙ Mirabilis dꝛ deus rōne ſumme ptātis. Vir iuſtꝰ rō-
ne grandis bonitatis. Pctōꝛ rōne magne prauitatis. Dya
bolꝰ rōne magne fallacitat̄. Sicut em̄ videmꝰ ꝙ aliqua
miramur qꝛ valde magna: ſicut cetus inter piſces: griffes
inter volucres. elephas inter beſtias quadrupedes. ⁊ gi-
gas inter homines. Aliqua etiā miramur qꝛ valde bona. ſi
cut aurū in genere metalloꝝ. Balſamus in genere liquoꝝ
Saphirꝰ in genere lapidū p̄cioſoꝝ. Aliqua etiā miramur
qꝛ valde mala. Et ſic miramur ſeuiciā leonis. Inflaturaꝫ
bufonis. Impetū vnicoꝛnis. Aliqua etiā miramur qꝛ val
de aſtuta. Et ſic miramur vulpis maliciā. draconis fallaci
am. ſerpentis pꝛudentiā. aranee aſtutiā. Sic ꝓcerto chariſ
ſimi loquendo moꝛaliter mirari poſſumus res que ſunt ce
teris grandioꝛes. Et ſic ſicut dictū eſt. Mirabilis eſt deus
in ſanctis ſuis. qꝛ. ſ. ipſe eſt infinitus in potentia. in ſapien-
tia. in eminentia. Vñ pſ̄. Magnꝰ es tu ⁊ faciens mirabilia
tu es deus ſolus. Item miramur res q̄ ſunt ceteris melio
res: ⁊ ſic miramur hoīm bonoꝝ bonitatē. conſciāꝫ: ꝑfectio
nem: v̾tutem ⁊ vtilitatem. Iſti em̄ Rōne ſue decentie gra
tioſe. Rōne ſue ſcientie luminoſe. Rōne ſue ſanctimonie
virtuoſe Mirabiles aliꝭ uident̄. ⁊ ſpectabiles merito iu-
dicant̄. ſicut ſapiens de ſeipſo dicebat Sap̄. viij. In cōſpe
ctu ſapientium amabilis ero. ⁊ facies pꝛincipū mirabunt̄
me. De helya etiā dꝛ Eccl'i. xlviij. Amplificatꝰ eſt helyas in
mirabilibꝰ ſuis. Item miremur res q̄ ſunt ceteris nequio-
res. ⁊ ſic pōt admirari prauitas hoīm iniquoꝝ. Mirabile
em̄ eſt illud qd̄ fit contra: ſupꝛa ⁊ pꝛeter naturam. Et ideo
cum deus fecerit hoīm rectum. ſicut dꝛ Eccā. vij. Exceſſus

criminū in hoīe pōt mirabilis reputari. Vñ Eſaie. xxj. Ba
bylon dilecta mea facta eſt mihi in miraculū. Et Apocali.
xvij. dꝛ. Vidi inquit mulierē ebꝛiam ſanguine martyrū Je
ſu. ⁊ miratus ſum cum vidiſſem. Dañ. etiā. vij. dꝛ. ꝙ beſtia
quarta erat terribilis ⁊ admirabilis ⁊ foꝛtis nimis. dentes
habebat ferreos. comedens atq̄ cōminuens. ⁊ pedibꝰ reli
qua cōculcans. Tales ꝓculdubio ſunt mundi pctōꝛes: et
maxime diuites ⁊ potentes. Quia em̄ iſti inebꝛiant̄ ⁊ replē
tur ſanguine martyrū ieſu. i. ſubſtantijs pauperū ⁊ egeno-
rū. Quia etiā dentibꝰ crudelitatis ſue ipſi deuoꝛant ⁊ com
minuunt diuitias alienas alioſq̄ ꝑ iniurias cōcutiunt ⁊ cō
culcant. hinc eſt ꝙ a cunctis mirabiles atq̄ terribiles pn̄t
dici. Figurati in illis ſeptē vaccis pinguibꝰ quaꝝ mira ſpe
cies ⁊ habitudo erat. Que ſicut dꝛ Geñ. xlj. circa ripam flu
minis virecta carpebant. Et ꝓculdubio tam ſt̄ hodie enoꝛ
mia ⁊ grandia ſcelera aliquoꝝ: ꝙ hn̄ pn̄t ⁊ debent mirabi-
lia iudicari. Vñ Hiere. v. Stupoꝛ ⁊ mirabilia facta ſt̄ ī ter
ra. ꝓphete ꝓphetabant mendaciū: ⁊ ſacerdotes plaudebāt
manibꝰ. ⁊ ppl's meus dilexit talia. Item miremur res q̄ ſt̄
ceteris falſioꝛes ⁊ prauioꝛes. Et ſic poſſunt admirari. vicꝫ

Mundi maligna defraudatio. De q̄bus Hiere. xxiij
Carnis deceptrix delectatio. dꝛ. Seduxerūt pplm
Hoſtis maligna cauillatio. meū in mendacio ſuo

⁊ in miraculis ſuis. Et ſic igit̄ pꝫ quō quatuoꝛ ſunt p̄nci-
paliter admiranda. Sꝫ vt amplius aliquid annectemꝰ:
dicamus adhuc de admiranda dei ptāte ⁊ de mirabili ſan
ctoꝝ bonitate. Sicut em̄ videmus ꝙ creature dei ſt̄ mira-
biles ⁊ admirande. Quedā ꝓpter ſue influentie vtilitatem
ſicut ſtelle: lapides p̄cioſi: herbe. Quedā ꝓpter ſue magni-
tudinis quantitatem. aer. mare. Quedam ꝓpter ſui motꝰ
celeritatem. ſicut celum ſol ⁊ planete. Sic ꝓculdubio deus
debet a nobis admirari Pꝛopter magnitudinē ſue poten-
tie creatiue. Pꝛopter influentiā ſue clementie recreatiue.
Pꝛopter motum ⁊ efficaciā ſue occulte ꝓuidentie regitiue
Vñ nota. In ſole ſunt tria mirabilia. vicꝫ. Quantitas in-
credibilis. qꝛ octies eſt maioꝛ terra. Claritas ineſtimabilis
qꝛ oculus nō pōt ip̄am claritatem apte conſiderare. Mo-
tus impceptibilis. qꝛ videlicet ꝙuis tarde moueri videat̄.
certū eſt tm̄ ꝙ rapidiſſime circuit ⁊ mouet̄. Sic ꝓculdubio
in deo ſunt tria que ſunt valde admiranda. vicꝫ. Magni-
tudo ſue immenſitatis. De qua illd̄ p̄dictū in pſ̄. Qm̄ ma-
gnus es tu ⁊ faciens mirabilia: tu es deus ſolus. Claritas
ſue ſapientie ⁊ veritatis. De qua in pſ̄. Mirabilis facta ē
ſcientia tua ex me. Celeritas ſue ꝓuidentie ⁊ opatiue pote
ſtatis. De qua in pſ̄. Mirabilia opa tua. ⁊ aīa mea cogno-
ſcet nimis. Quia em̄ ſicut dꝛ in pſ̄. Ipſe fecit magnalia in
egypto. mirabilia in t̄ra cham. terribilia in mari rubꝛo. In
q̄bus verbis aduerte ꝙ ſicut in deo p̄ncipaliter ſunt tres
virtutes videlicet. Sic vere tria genera mirabiliū ſeu

Scientia infallibilis. miraculoꝝ facta ſunt a deo. ſ. Que
Clemētia incredibil'. dam q̄ ꝑtinent ad ſuā ſcientiā lu-
Juſticia inflexibilis minoſam. Quedā q̄ ꝑtinent ad ſu-

am clementiam amoꝛoſam. Quedam q̄ ꝑtinent ad ſuā iu
ſticiam vigoꝛoſaꝫ. Pꝛima mirabilia ſunt de mundi guber
natione. Et iſta ſunt magnalia in egypto. Scd̄a mirabilia
ſunt in mundi repatione quā. ſ. ipſe fecit carnē aſſumendo
Et iſta ſt̄ mirabilia in terra cham. Tercia mirabilia ſūt de
mundi diſſipatiōe q̄. ſ. fiet in die iudicij. Et iſta ſt̄ t̄ribilia in
mari rubꝛo. Et ſic poſſumus dicere ꝙ ſt̄ q̄daꝫ Mirabilia

Dei ſcie mundū gubernantis. Pꝛima ſunt ſtupoꝛis
Dei clemētie mundū repantis inductiua. Secūda ſūt
Dei iuſticie mundū iudicantis amoꝛis allectiua. Ter

cia ſt̄ timoꝛis incuſſiua. Pꝛio igr̄ dico ꝙ iſta ſt̄ mirabilia q̄
ꝑtinēt ad dei ſciam mūdū gubnantē. Et iſta oñdunt̄ cū dꝛ.
Fecit magnalia ī egypto. Egyptꝰ ei q̄ interp̄tat̄ tenebꝛe vl'
anguſtia. ſignat ſciam ꝓuidentie diuine. q̄. ſ. in gubernatōe
huiꝰ mundi anguſti ⁊ tribulati: occulta eſt ⁊ tenebꝛoſa. Ni
hil em̄ eſt magis tenebꝛoſum vl' occultū q̄ꝫ ſit actꝰ diuine ꝓ
uidentie in regimen huiꝰ mundi. Quid em̄ magis mirabi-
le in egypto huiꝰ mundi q̄ꝫ ꝙ boni depꝛimant̄ ⁊ tribulant̄
⁊ turbant̄: mali vō ꝓmoueant̄ ⁊ exaltent̄: hec oīa facit
quotidie ſagax ⁊ occulta dei ꝓuidentia. q̄ ⁊ iniuſtos ꝑmit
tit ī ſua iniuſticia ꝓſperari. iuſtos vō ꝑmittit in ſua iuſticia
tribulari. Sicut exemplū habemus de Nabuchodonoſoꝛ

peſſimo in ſua iniuſticia ꝓſperato. Un̄ Hiere. xij. Impij ꝓſperant̄ bn̄ eſt oib⁹ q̄ p̄uaricant̄ ⁊c. Sicut etiā pꝫ d̕ iob ⁊ Thobia iuſtiſſimis: ⁊ tn̄ ſine pctō ſuo afflicti ſt̄. Et ſicut d̕r in pſ̄. Multe tribulatōes iuſtoꝝ. Iſta ḡ ſt̄ magnalia in egypto. Un̄ alibi d̕r in pſ̄. Corā pr̄ib⁹ eoꝝ fecit mirabilia in terra egypti in campo taneos. Int̄ om̄ia etiā dei mirabilia iſta p̄nt maxima reputari. q̄r. ſ. iuſti fieri mali a deo ꝑmittū tur. iniuſti v̄o boni a deo efficiunt̄. Teſte em̄ Criſoſto. ſup̄ Mat. Mirabilis fuit dei mutatio: vt de piſcatore faceret primū ecclie paſtorē. De pſecutore p̄mū gentiū doctorem De publicano p̄mū euangelij ſcriptorē. De latrone p̄muꝫ p̄adiſi poſſeſſorē. Iſta ſt̄ illa mirabilia d̕i ſcie mūdū guber nātis. De q̄b⁹ Eccli. xj. Mirabilia oꝑa altiſſimi. Sol⁹ ḡ d̕s fecit magnalia in egypto. Et vere multa ⁊ infinita facit ⁊ fe cit in egypto hui⁹ mundi de⁹ mirabilia. ⁊ hoc no ſolū in iaꝫ cōib⁹ dictis agilib⁹: īmo ⁊ in reb⁹ naturalib⁹. Un̄ Hug. lib. de oꝑib⁹ triū dierū dicit. Miramur inq̄t quare crocodill⁹ manducādo ſuꝑiorē mandibulā mouet: quare ſalamādra in igne illeſa viuit ⁊ ꝑmanet. q̄re eriti⁹ onuſtus pomis mo re paluſtri ſtridet. quō aranee diligentia de ſe laq̄os p̄pa rat. quō etiā formice prudētia in eſtate ꝓ hyeme grana pa ret. Hec ei oia inq̄t teſtes ſt̄ ſapie cōditoris. Iſta igit̄ ſt̄ mi rabilia q̄ ꝑtinent ad dei ſciam mūdū gubernantē. Scd̕o dico ꝙ de⁹ fecit mirabilia q̄ ꝑtinent ad ſuā clementiā mun dū reꝑantē. Et iſta ſunt mirabilia in terra cham. Cham eſt interp̄tat̄ neceſſitas. q̄r. ſ. ꝓ mundi neceſſitate ſubleuanda deus fecit mirabilia redemptōis Inter que ſ.nt precipua

Incarnatio.
Paſſio
Reſurrectio
Aſcenſio

De q̄bus d̕r in pſ̄. Cantate dn̄o canticū nouū. q̄r mirabilia fecit. De hoc loquit̄ Bern̄. in quodā ſermone de pentecoſte: dicens. Quis vel ſatis miret̄ in cōceptu partuq̄ꝫ virginali. noua ⁊ mira ꝓfecto inſpicit q̄ requirit.

Ibi ei agnoſcit̄ vicꝫ.
Longitudo breuis.
Latitudo anguſta
Altitudo ſubdita.
Profunditas plana
Ibi agnoſcit̄
Lux nō lucens.
Uerbū infans. i. nō fans
Aqua ſitiens
Panis eſuriens.
Ibi videbis
Potentiam regi.
Sapientiam inſtrui
Uirtutē ſuſtentari.
Triſtari leticiam
Pauere fiduciam.
Salutem pati.
Fortitudinē infirmari
Uitam mori
Et qd̕ nō min⁹ mirandū eſt. ibi etiā cernit̄
Triſticia letificans.
Pauor cōfortans
Paſſio ſaluans
Infirmitas roborans
Mors viuificans.

Iſta ergo miracula fuerunt mirabilia in terra cham. De tali ḡ ⁊ de tanto negocio ⁊ myſterio d̕r in pſ̄. A dn̄o factū ē iſtd̕ ⁊ eſt mirabile in oculis noſtris Iſta ergo ſunt mirabilia ꝑti nentia ad dei clementiā mūdū reꝑantē. Tercio dico ꝙ ſt̄ q̄dam mirabilia ꝑtinentia ad d̕i iuſticiam mandū diſſipantem. ⁊ iſta ſunt terribilia in mari ru bro. ꝑ que denotant̄ facta iudi cij futuri q̄ erunt terris. i. terre nis peccatorib⁹ ⁊ malis terribi lia ⁊ amara. Iudiciū em̄ com parat̄ mari Rōne amari ſapo ris. Rōne horrendi clamoris. Rōne pellendi horroris. Ma re enim Continet amarū ſapo rem. Cauſat fluctuum clamo rem. Pellit feciū horrorē Por tat mercium valorem. Sic ꝓcerto mare futuri iudicij erit Amarū ꝑ tribulationem. Cla moroſum ꝑ tubarū reſonatio nē. Horroris expulſiuū ꝑ pctō rū ad infernū iniectōꝫ. Merciū portatiuū ꝑ bonoꝝ ad pa diſi delationē ⁊ miſſionē. Iſta ergo ſt̄ terribilia in mari ru bro. ſicut in pſ̄. d̕r. Mirabiles elatiōes maris. mirabilis in altis dn̄s. Un̄ de mirabilib⁹ diuini iudicij pōt exponi illud Exo. iij. Percuſſi egyptū in mirabilib⁹ meis. Sꝫ de iſtis vi de ſ. de iudicio. Et ſic igit̄ pꝫ quō de⁹ d̕r mirabilis Rōne ſcientie mundū gubernantis. Rōne clementie mūdū repa rantis. Rōne iuſticie mundū diſſipantis ſeu iudicant̄. Et iō ſicut videm⁹ ꝙ res mirabiles libenter audiunt̄: retinen tur ⁊ recitant̄. Sic ꝓculdubio p̄dicta dei mirabilia debēt a nobis libenter audiri ꝑ inueſtigationem. Iuxta illud pſ̄. Uſq̄ꝫ nunc ꝓnunciabo mirabilia tua. Quis proch dolor de multis dicat̄ illud pſ̄. Patres noſtri in egypto nō intel lexerunt mirabilia tua. nō fuerunt memores multitudinis miſcd̕ie tue. Et hec de dei mirabilibus ſufficiant gratia bre uitatis. Sūt igit̄ q̄dam mirabilia diuine maieſtat̄. Sed adhuc dico ꝙ ſt̄ q̄dam mirabilia humane bonitatis. ⁊ iſto mō mirabiles dicunt̄ viri iuſti ⁊ ſancti. Cū em̄ naturaliter inſit homini ꝙ ſit mal⁹. Iuxta illud Math. vij. Uos autē cū ſitis mali ⁊c. ſatis videt̄ mirabile ꝙ ſit bon⁹. Et potiſſi me illi p̄nt mirari q̄ gratijs ⁊ v̄tutib⁹ p̄ alijs ſt̄ valde excel lētes. ſicut fuerūt ſancti ⁊ viri iuſti quoꝝ cōuerſatio. ſancti tas ⁊ cōditio fuit mirabilis ⁊ ſtupenda. atq̄ꝫ cuilibet pote rat dici illud Heſter. xv. Ualde eni mirabil̕ es dn̄e ⁊ facies tua ple. ē graꝝ. Ubi aduerte ꝙ ſcti ⁊ ſctē fuerūt mirabiles

In conſtantie fortitudine.
In clementie magnitudine.
In decentie pulcritudine.

Dico ḡ ꝙ iſti habuerūt mi rabilē conſtantie fortitudi nem Es inq̄t. et hoc appa ruit in martyrib⁹ q̄ nulla pena vincebant̄. Sicut apparu it in cōfeſſorib⁹ q̄ nulla p̄nia laſſabant̄. Sicut etiā in p̄dica torib⁹ q̄ nullis minis gentiū terrebant̄. Cōſtantia em̄ tali um erat mirabilis. q̄r ſicut in natura fortitudo lignorū ſe thim mirabilis reputat̄. eo. ſ. ꝙ nec aqua p̄t putrefieri nec igne cōſumi. Sic iſti nec aqua ꝓſperitatis nec igne tormē toꝝ vrgentium a ſoliditate boni ꝓpoſiti mouebant̄. Sicut exemplū habem⁹ de illo iuuene. De quo d̕r. ij. Mach. vij. Qr mirabant̄ adoleſcentis conſtantiā q̄ tanq̄ nihilū duce ret cruciatus. Et hoc oñdit̄ cum dicit̄ Es. q̄r ſuꝫ es. ſignat conſtantiā ⁊ ꝑmanentiā v̄tuoſam. Un̄ de ſanctis viris po teſt dici illud pſ̄. Sanctū eſt templū tuū mirabile in eq̄ta te. Iſti igit̄ habent mirabilē conſtantie fortitudinē. Dein de dico ꝙ ſancti habuerūt mirabilē decentie pulcritudinē. Facies inq̄t tua. Nihil em̄ pulcrius in hoie q̄ꝫ facies. Sic ſpūaliter nihil gratioſius hoib⁹ q̄ꝫ decens ⁊ honeſta cōuer ſatio ⁊ moralis. Nam ſicut ſtellio ⁊ panthera habent i pel le mirabilē pulcritudinē ⁊ colorē. intantū ꝙ ſicut dicit pli. pulcritudinē pellis panthere om̄ia animalia admirantur. Sic vere facies pellis. i. exterior cōuerſatio ſanctoꝝ ita fu it pulcra ⁊ honeſta ꝙ a cunctis videntib⁹ extitit admirata Ita ꝙ cuilibet illoꝝ poterat dici illud vel illa verba Cant. ij. Uox em̄ tua dulcis ⁊ facies tua decora. Talis erat faci es Iudith. De qua d̕r Iudith. x. ꝙ aſſirij cōſiderabant fa ciem eius. ⁊ erat in oculis eoꝝ ſtupor. q̄m mirabant̄ pul critudinem ei⁹ nimis. Iſti ḡ habuerūt mirabilem decentie pulcritudinē. Deniq̄ꝫ dico ꝙ ipſi habent vel habuerunt clementie magnitudinē. Et hoc oñdit̄ cuꝫ d̕r Plena ē gra tiaꝝ. Uas ei qd̕ eſt plenū faciliter ſuꝑeffundit. ſic q̄r iſti di cunt̄ gratia pleni. ⁊ iō gratias ſuas alijs ꝑ v̄tutem clemen tie libenter ⁊ faciliter effuderūt. Ipſi v̄o effuderūt alijs ſcꝫ Scientiā ſuā ꝑ p̄dicationē. Subſtantiā ſuā ꝑ elemoſynaꝝ largitionē. Alias v̄tutes ſuas ꝑ bonoꝝ exemploꝝ oſtenſio nē. De mirabili em̄ ſcia taliū d̕r i pſ̄. Mirabilis facta eſt ſcia tua. De mirabili elȳna iſtoꝝ d̕r Eccli. xxxj. Beatus di ues q̄ inuentus eſt ſine macula ⁊ q̄ poſt aurū nō abijt nec ſperauit in pecunie theſauris. q̄s eſt hic ⁊ laudabim⁹ eum fecit em̄ mirabilia in vita ſua. De mirabili etiā bonoꝝ exē ploꝝ oſtenſione taliū d̕r. ij. Mach. xv. ꝙ ipſe vidit alteruꝫ virū etate ⁊ gloria mirabilē. Et ſic ergo pꝫ quō ſancti fue runt in via ꝑ excellentiā meritoꝝ mirabiles. Un̄ Sap. x. ꝙ deduxit ſanctos ſuos in via mirabili. ⁊ fuit illis in velamē to diei. ⁊ luce ſtellarū nocte. tranſtulit illos ꝑ mare rubruꝫ ⁊ tranſuexit eos ꝑ aquam nimiā. Ubi aduerte ꝙ via ſeu vi ta ſanctoꝝ fuit mirabilis videlicet. Propter virtutū abſcō ſionem q̄r fuerunt in velamento. Propter gratiaꝝ infuſio nem. q̄r habuerunt lucem ſtellaꝝ. Propter penarum affli ctionem. q̄r tranſlati ſunt ꝑ mare rubrū. Propter lachry marū effuſionē. q̄r tranſuecti ſunt ꝑ aquam nimiā. Sic igr̄ patet quō ſancti fuerunt mirabiles in hoc mundo. Sꝫ ꝓ certo magis erunt adhuc mirabiles in futuro. ſicut dicitur Apoc. xv. Uidi aliud ſignū in celo magnum ⁊ mirabile ⁊c. Sufficit ad p̄ſens.

Miſereri. miſeratio. miſert⁹

Cū miſereri nihil aliud ſit q̄ꝫ alienā miſeriā intueri. Et ſic q̄nq̄ꝫ miſeratio ſumit̄ ꝓ clementia ⁊ cōpaſſiōe. q̄n. ſ. habi to reſpectu ad miſeriā pene quā ſuſtinet hō. cōpatit̄ et mi ſeret̄ eidem. ſicut petebant illi ceci Math. ix. dicentes xp̄o Miſerere nr̄i fili dauid. Et in pſ̄. Reſpice in me ⁊ miſere re mei. q̄r vnicus ⁊ pauꝑ ſum ego. Et q̄nq̄ꝫ ꝓ venia ⁊ indul ſione. q̄n. ſ. habito ⁊ reſpectu ad miſeriā culpe quā q̄s erga

aliū cōmiſit.ſibi benignit̃ indulget̃.Sic petebat Dd̄ in pſ̄.
Miſerere mei dn̄e qm̄ infirmꝰ ſum:ſa.ani.meā q2 pec.tibi
Et Oſee.ij.Miſerebor eius q̄ fuit abſq3 miſcdia. Notare
igit̃ poſſum ꝙ in ſcriptura reperit̃ triplex miſeratio videlꝫ

Miſeratio ſꝑ appetenda.
Miſeratio ſꝑ impendēda
Miſeratio ſꝑ cōpeſcenda

Primo igit̃ dico ꝙ ē mi
ſeratio ſupne deitatis ſiue
diuina q̄ ſꝑ eſt optanda. de
qua Eſa.xxxij.Dn̄e miſerere nr̄i te eñ expectamꝰ ⁊c. Se
cunda eſt miſeratio diſcrete pietatis q̄ ſemꝑ eſt fundenda
De q̄ Job.xxxj.Ab infantia creuit mecū miſeratio. Ter
cia eſt miſeratio fatue vanitatis q̄ nunꝙ̄ eſt edenda. qn̄.ſ.
q̄s miſeret̃ alicui incorrigibili vel ꝓteruo.De q̄ Eſa.xxvj.
Miſereamur impio ⁊ nō diſcet facere iuſticiā. Dicamꝰ
ergo ꝑmo de miſeratione diuina quaꝫ q̄libet dꝫ appetere.
Nullꝰ eñ eſt q̄n indiget ꝙ deus miſereat̃ ſibi.vel ſuꝑ in
dulſione culpaꝝ vel ſuꝑ remiſſione penaꝝ.Subiecti ei ſu
mus diuerſis culpis quas cōmittimꝰ ⁊ varijs penis ⁊ mi
ſerijs q̄s incurrimꝰ.Et iō a deo debemꝰ petere ꝙ nobis mi
ſereat̃ ⁊ indulgeat culpas ⁊ offenſas dimittendo.dicendo
ſcꝫ illud pſ̄.Tu aūt dn̄e miſerere mei ⁊ reſuſcita me.⁊.iiij.
Regū.j.Obſecro vt miſerearis anime mee.Et Mat.xvij
Miſerere filij mei.q2 lunaticus eſt.Et vt nobis miſereat̃:
⁊ ſubueniat penas ⁊ miſerias remittendo vel temperādo:
dicendo.ſ.illud pſ̄.Miſerere mei domine qm̄ tribulor. Et
notabis ꝙ deus miſeret̃ multis generibꝰ ꝑſonarū.videlꝫ.

Humilibꝰ ⁊ timoroſis
Flebilibus ⁊ lachrymoſis
Fidelibus ⁊ luminoſis
Penitentibꝰ ⁊ doloroſis
Confidentibꝰ ⁊ amoroſis
Perſiſtentibꝰ ⁊ vigoroſis
Eminentibꝰ ⁊ virtuoſis

Parcit dico ⁊ miſeret̃ timo
roſis ⁊ humilibꝰ:exemplo leo
nis q̄ pueros nō dꝫ tangere ni
ſi fame terribili ſit artatꝰ. Sic
xp̄s pueros.i.puros ⁊ innocen
tes timoroſos ⁊ humiles dili
git.ipſiſq3 facilit̃ miſeret̃ ⁊ par
cit.Sic in pſ̄.dr̄.Quō miſeret̃ pater filioꝝ.miſertus ē do
minꝰ timentibꝰ ſe:qm̄ ipſe cognouit figmentū noſtrū.Itē
parcit ⁊ miſeret̃ lachrymoſis ⁊ flebilibꝰ.qn̄.ſ.ipſum deuo
te ⁊ ſupplicit̃ exorant.Exemplo leonis q̄ etiā ꝓſtratis par
cit.ſicut ponit Pliniꝰ de muliere getula inuenta in deſerto
a leone.q̄ cū ipſum flexis genibꝰ ⁊ cum lachrymis depreca
ta fuerit ꝙ ſe mulierē paupculā nō tangeret.cū eſſet indi
gna p̄da regio animali.pepcit ⁊ miſertꝰ eſt.multo fortiꝰ er
go deus.Vn̄ Mat.xviij.Miſertꝰ dn̄s ſerui illiꝰ dimiſit eū
Et.ij.Reg.xxiiij.Miſertꝰ eſt dn̄s ſuꝑ afflictionē. Itē pcit
⁊ miſeret̃ luminoſis ⁊ fidelibꝰ.Facilꝰ eñ grām cōſequun
tur in bello capti ⁊ victi prudentes ⁊ fideliter dn̄i ſui nomē
cōfitentes q̄ꝫ fatui ⁊ leuiter alteriꝰ ditioni ſe ſubdētes.Sic
deꝰ magis eſt ꝓpiciꝰ maieſtatē ſuā oculis ſeu luminibꝰ mē
tis ⁊ rōnis cōtemplantibꝰ q̄ꝫ eis q̄ ad diuina cōtuēda ebe
tatos habent ⁊ obtutus.Similit̃ ⁊ his citius veniā tribuit
delictoꝝ q̄ nomen ſuū firmiter cōfitent̃ qd̄ eſt magne fide
litatis indiciū.q̄ꝫ his q̄ faciliter ipm̄ negant ⁊ diffitent̃.De
ꝑmis dr̄ Ezec.xxxix.Miſerebor omnis domꝰ iſrael. Iſra
el qd̄ interpretat̃ mens videns deū ſignificat eos q̄ ſūt lu
minoſi radijs cognitionis diuine.De ſecundis dr̄ Oſee.j.
Domui iuda miſerebor.Iuda interp̄tat̃ confitens. cōfite
ri vo ex fideli corde ⁊ animo ꝓficiſcit̃.Itē parcit ⁊ miſere
tur doloroſis ⁊ penitentibꝰ.Exemplo illiꝰ patris q̄ miſer
tus eſt filio ꝓdigo penitenti ⁊ reuertenti.Luc.xv.Quia ſi
cut dr̄ Eccli.xij.Altiſſimus odio habet peccatores ⁊ miſer
tus eſt penitentibꝰ.Iō Eſa.lv.dr̄.Derelinquat impiꝰ viā
ſuā ⁊ vir iniquus cogitatōes ſuas.⁊ reuertat̃ ad dn̄m ⁊ mi
ſerebit̃ eiꝰ ⁊c.Iō penitenti dr̄ illud Eccli.xvij.Cōuertē ad
dn̄m ⁊ relinque peccata tua.Sequit̃.Viuens ⁊ ſanꝰ cōfi
teberis ⁊ laudabis dn̄m ⁊ glorificaberis in miſerationibꝰ
eius.Item parcit ⁊ miſeret̃ amoroſis ⁊ cōfitentibꝰ. Libē
tius eñ miſeret̃ q̄s amico q̄ꝫ inimico.⁊ homini de ſe confi
denti q̄ꝫ diffidenti.pſ̄.Miſerere mei deus qm̄ in te cōfidit̃
anima mea ⁊ in vmbra alaꝝ tuaꝝ ſperabo ⁊c.Item pcit ⁊
miſeret̃ vigoroſis ⁊ ꝑſiſtentibꝰ.Sicut eñ videmꝰ ꝙ in bel
lis magis parcit̃ valentibꝰ militibꝰ qn̄ capiunt̃ q̄ꝫ alijs.ſic
deus magis miſeret̃ hominibꝰ virilibus ⁊ conſtantibꝰ qn̄
indigent eius gratia ⁊ auxilio q̄ꝫ alijs.Vn̄ Hiere.xij.Mi
ſerebor inq̄t eoꝝ ⁊ reducā eos virū in hereditatē ſuā ⁊ virꝝ
in terrā ſuā.Virū inq̄t.i.virilem ⁊ animoſum.Itē parcit ⁊
miſeret̃ virtuoſis ⁊ eminentibus.q2.ſ.ſicut diuitibꝰ captis
in ꝑlio magis parcit̃ ⁊ hoc ſub ſpe future remunerationis
Sic deꝰ magis parcit ⁊ miſeret̃ illis quos in virtutibus et
gratijs ſcit eſſe diuites.ſciens ꝙ tales reipublice erunt vti
les.Vn̄ Eccli.xxxvj.Miſerere dn̄e plebi tue.miſerere ciui
tati ſanctificationis tue.ierlm̄ ciuitati requiei tue.reple ſy
on inenarrabilibꝰ v̄tutibus tuis ⁊ gloria tua pplm̄ tuum.
Sic igit̃ pꝫ quō miſerator ⁊ miſericors eſt dn̄s.patiens et
multū miſericors.Et quō miſeratiōes eiꝰ ſuꝑ oia opa eius
Verūtn̄ q2 ipſe eſt q̄ dicit Exo.xxxiij. Miſerebor cui volu
ero ⁊ clemens ero in quē mihi placuerit.Dicamꝰ ergo ei il
lud pſ̄.Veniant mihi miſeratio.tue ⁊ viuā.⁊ nō cōfundas
me ab expectatione mea.Vt ſic ipſe coronet nos in miſeri
cordia ⁊ miſeratiōibꝰ.⁊ repleat in bonis deſideriū noſtruꝫ
Iſta eſt igit̃ miſeratio diuina quā q̄libet debet appetere.

Scd̄o vo dico ꝙ inuenit̃ miſeratio humana quā quili
bet dꝫ impendere. Et reuera pietas ⁊ miſeratio nobis dꝫ

Naturaliter ineſſe.
Fraternaliter adeſſe
Virtualiter ꝓdeſſe

Ineſſe dico debet naturaliter.vn̄
illud Job.xxxj.ab infantia creuit
mecū miſeratio.⁊ ab vtero egreſ
ſa eſt mecum.Adeſſe etiā fraternalit̃.q2.ſ.ſicut dr̄ Eccli.
xviij.Miſeratio hominis erga ꝓximū ſuum.miſericordia
aūt dei ſuꝑ omnē carnē.Prodeſſe aūt virtualiter.pſ̄.Iu
ſtus aūt miſeret̃ ⁊ retribuet.Et reuera virtus clementie ⁊
miſerationis valde ꝓficit ꝓfeſſori ſuo.quia.ſ.iſta eſt Que

Letificat quo ad interiora.
Ditificat quo ad exteriora
Beatificat quo ad poſteriora

Iſta eñ ſolet mentem in
terius letificare.pſ̄.Iocun
dus hō q̄ miſeret̃ ⁊ commo
dat ⁊c.Iſto etiam exterius ſolet ditificare ſeu diuitias mi
tiplicare.q2.ſ.ſicut dr̄ Prouer.xix.Fenerat̃ dn̄s q̄ miſere
tur pauperi.Quia reuera talis tota die miſeret̃ ⁊ commo
dat.⁊ ſemen illius in benedictione erit.Iſta inſuꝑ ſolꝫ be
atificare.Prouer.xiiij.Qui deſpexit ꝓximū ſuū peccat. q̄
aūt miſeret̃ paupi beatus eſt.Dicat igit̃ pauper diuiti mi
ſericordi illud.iiij. Reg.j.Obſecro vt miſerearis anie mee
Et illud Luc.xvj.Pater abraam miſerere mei.et illud iob
xix.Miſeremini mei miſeremini mei ſaltē vos amici mei
⁊c.Aliꝰ vo reſpondeat illud Mar.viij.Miſerior ſuꝑ tur
bam.q2 ecce iam triduo ſuſtinent me nec habent qd̄ man
ducent.Et merito.q2 homo debet alteri miſereri ſicut ip̄e
vult ꝙ deꝰ miſereat̃ ſibi.Iudiciū eñ ſine miſericordia fiet
illi q̄ nō fecerit miām ſicut dicit̃ Jaco.ij.Vn̄ etiam domi
nus rep̄hendit ſeruum illum q̄ cōſeruo ſuo noluerat miſe
reri.Etiam in illo caſu vbi a deo obtinuerat miām impen
di.Math.xviij.Serue nequā nonne ⁊ te oportuit miſere
ri cōſerui tui ſicut ⁊ tui miſertꝰ ſum:q.d.ſic.Sed reuera ꝓ
culdubio multi ſunt q̄ alijs non miſerent̃ nec aliene miſe
rie compatiunt̃.⁊ iō miām diuinā nullatenꝰ ꝓmerentur.
ſicut ſunt auari.vſurarij.tyranni.impij ⁊ crudeles.q̄ ſcilꝫ.
alijs non miſerent̃.nec ipſoꝝ miſerias intuent̃. ſed oēs
quantoplus poſſunt immiſericorditer ꝑſequunt̃.pſ̄.Non
ſit q̄ miſereat̃ pupillis eius.Et Hiere.vj.Sagittā ⁊ ſcutū
arripiet crudelis ⁊ nō miſerebit̃. Iſta eſt ergo miſericor
dia humana quā q̄libet debet impendere. Tercio ꝑnci
paliter dico ꝙ in ſcriptura reꝑit̃ miſeratio inſana quā qui
libet debet ſuſpendere.Et iſta eſt illa qua q̄s ſine cauſa al
teri miſeret̃ vtpote.qn̄ illū q̄ male fecit.in ꝑniciosum exē
plum ⁊ damnū reipublice impunitū dimittit.ſibiq3 miſere
tur ⁊ pcit.Et iſta ꝓprie vocat̃ miſeratio iniqua.De qua dr̄
ij.Mach.vj.Hi bi q̄ aſtabant iniqua miſeratione cōmoti
ꝓpter viri amiciciā cōſulebant eleazaro ꝙ ſimularet ſe co
mediſſe carnes porcinas ꝯ legem vt obediret regi Antio
cho.Taliter nō miſerabat̃ illa fortis mulier filijs ſuis ma
chabeis quos ante ſe volebat mortem ſubire ne cōtamina
ret̃ cibis gentiliū.Talis aūt miſeratio ꝓhibet̃ potiſſime iu
dicibꝰ.q̄bus.ſ.ꝓhibet̃ ne malefactoribꝰ miſereant̃ etiaꝫ ſi
pauꝑtate ⁊ miſeria deprimant̃.Exo.xxiij.Paupis nō mi
ſereberis in iudicio.Vn̄ etiā de ydolatris extirpandis dici
tur ⁊ p̄cipit̃ Deut.vij.Non inibis cū eis fedus ⁊ nō miſe
reberis eoꝝ.Et reuera talem effeminatā miſerationē non
habet deus.q̄.ſ.ſcit cui eſt miſerandum ⁊ cui nō.Quia ſi
cut dicit̃ Roma.ix.Cui vult miſerebit̃ deꝰ.⁊ quē vult in
durat.Quia dato ꝙ ſicut eccl'ia canit ſibi ſit ꝓprium miſe
ri ſemper ⁊ parcere.ita ꝙ ſicut ſupra dictum eſt ip̄e ad mo
dum leonis conſueuerit parcere humilibus ⁊ ꝓſtratis.nō

ꝙ tñ rebellibus ⁊ iniquis (ſicut etiam nec leo parcit) ⁊ in ſua malicia pſeuerantib⁹ ⁊ ꝓteruis. Uñ ipſe eſt q̄ finaliter dicit talib⁹ illud Ezech. vij. Judicabo te iuxta vias tuas. ⁊ ponā cōtra te om̄s abominationes tuas ⁊ nō parcet oculus meus neq̄ miſerebor. ſ; vias tuas ponā ſuꝑ te. ⁊ abbominationes tue in medio tui erūt. Patet igit̄ ꝙ in ſcriptura reperit̄ Miſeratio effeminata q̄ eſt fugienda. Sancta ⁊ iuſta que eſt habenda. Alta ⁊ ſumma q̄ eſt petenda. Uide infra de Miſericordia.

Miſcere. mixtio. cōmixtio.

Cum mixtio ſignificet mihi quandā aggregationē ⁊ adunctionem ⁊ quandā diuerſarum rerū combinationem. Notare poſſum ꝙ ſpūaliter accipiendo. Mixtio in bono ſignificat ⁊ in malo. Primo dico ꝙ in bono ſignificat

Uerbi mirabilē incarnationē.
Uirtutū nubilē compoſitionē
Juſtoꝝ vtilem aggregationē.

Igit̄ dico ꝙ in ſcriptura repit̄ mixtio ſuꝑna ⁊ ineffabilis. Et iſta eſt illa qua ꝑ beatā incarnationē deus homini fuit mixtus ⁊ in vnitate ſuppoſiti idem fact⁹. Q̄uis ei iſta nō fuerit mixtio qꝛ. ſ. nō cōmixtione diuinitatis in carnē. ſ; aſſumptione humanitatis in deū iſta incarnatio fuit facta. pōt tñ dici commixtio. i. diuerſarū naturarū vnio ſuo mō. Figura Gene. xviij. vbi dꝛ. Qꝛ abraam dixit ſare. Accelera inq̄t tria ſata farine ⁊ cōmiſce ⁊ fac ſubcinericios panes. ⁊ hoc p̄cepit vt inde angeli quos inuitauerat veſcerent̄. Iſta eñ tria ſata ſunt tres in xp̄o nature. ſ. anima: caro ⁊ diuinitas. q̄. ſ. ſimul mixta ⁊ vnita: illum panē angeloꝝ xp̄m cōfecerunt. ⁊ euꝫ ſub cinere noſtre mortalitatis in igne charitatis coxerunt. ⁊ comedendum angelis. i. viris angelicis in eccleſia reliq̄runt. De quo pōt dici illud. j. Eſdre. ix. Commiſcuerūt ſemen ſanctū cum filiab⁹ alienigenis. Uel vt habet alia lr̄a. cum pplīs terrarū. Ut ⁊ iſte ſit calix in manu dñi vini meri plen⁹ mixto. Iſta eſt ergo mixtio ſuꝑna ⁊ ineffabilis.

Deinde dico ꝙ in ſcriptura repit̄ mixtio interna pollēs ⁊ vtilis. Et iſta eſt ꝓprie mixtio ⁊ compoſitio diuerſarū virtutū in mente. qꝛ ꝓcerto ſicut videm⁹ ꝙ pigmentarij conficiunt ⁊ componunt antidota ⁊ pigmenta: diuerſas ſpēs ſimul miſcendo ⁊ componendo. Sicut etiam videmus ꝙ omnia corꝑa viuentia mixta ſunt ⁊ compoſita de quatuor elementis. qꝛ. ſ. corpora ſimplicia ⁊ mixtione carentia vita carent. Sic reuera pigmentarij. i. viri iuſti in apotheca cordiū ſuoꝝ confectiones ⁊ pigmenta diuerſarū virtutū cōficiunt. ⁊ ſic vitam ſpūalē obtinēt: ⁊ ſeipſos aromaticos reddunt. dum in bonis morib⁹ ſe componunt. Et iſta ꝓcerto eſt mixtura mirrhe ⁊ aloes qua xp̄s dulciter inungit̄. Jo. xix. qñ ſibi a ioſeph. i. a quolibet viro iuſto. virtutū cōpoſitio p̄ſentat̄. Figurata certe in illa cōpoſitione thimiamat̄ Exod. xxx. Q̄d de diuerſis rebus aromaticis ſil' mixtis cōficiebat̄: qd̄ ad vſus diuinos ⁊ ñ ad alios applicari tm̄mō iubebat̄. Quia reuera res aromaticas. i. virtutū fragrantiam ſibi xp̄s iubet appropriari ⁊ nulli alteri applicari. ſ; ſibi ſoli confici ⁊ miſceri quas. ſ. in odorem ſuauitatis ſolꝫ recipere: ⁊ ſe in ipſaꝝ fragrantia delectare. Iſta eſt ergo illa mixtura virtutū: ⁊ illa aqua aſperſionis: qua ſi q̄s aſpergebat̄ ⁊ a tactu morticinij mundabat̄. De qua dicit̄ Num. xix. Qꝛ q̄cunq̄ hac cōmixtione aſperſus nō fuerit: polluet tabernaculū dñi. Et aduerte ꝙ pigmentarius ſolet facere mixtionē de reb⁹ amaris: ⁊ de rebus dulcib⁹: ⁊ vnum cuꝫ altero temperare. Sic vere homo dꝫ miſcere res acras et dulces. i. virtutes ſpectantes ad acredinē timoris. ſicut eſt contritio ⁊ mortis memoria. ⁊ penitentia. dicens. ſ. illd̄ pſ. Cinerem tanq̄ panē manducabā ⁊ poculū meū cum fletu miſcebā. Et v̄tutes ꝑtinentes ad dulcedinē ſpei ⁊ amoris: ſicut. ſ. eſt pietas ⁊ compaſſio: clementia: mititas ⁊ celeſtiū cōtemplatio: ad quā. ſ. inuitat dñs. dicens Prouer. ix. Comedite amici mei ⁊ bibite vinū qd̄ miſcui vobis ⁊c. Uñ de ſapientia dicit̄ Prouer. ix. Qꝛ ipſa edificauit ſibi domum ⁊ miſcuit vinū ⁊ poſuit menſam. Iſta eſt igit̄ mixtio interna pollens ⁊ vtilis.

Deniq̄ dico ꝙ in ſcriptura repit̄ mixtio fraterna iungēs ⁊ nobilis. Et iſta nihil aliud eſt q̄ bona ⁊ ſancta ſocietas: q̄. ſ. aſſociate ⁊ charitatiue inuicē ſe ſolet miſcere. Uñ. ij. Paral. xxv. dicit̄. ꝙ in celebratione phaſe fuerunt pectora commixtim duo milia. Sic igitur patet quō inuenit̄ mixtio fraterna ⁊ ſocialis. Interna ⁊ v̄tualis Paterna ⁊ ſuꝑnalis. Et ſic mixtio vt dictū eſt ſumit̄ in bono.

Secundo principaliter dico ꝙ mixtio quādoq̄ vt cōmunit̄ ſumit̄ in malo. Et ſic nota ꝙ i ſcptura repit̄ mixtio

Carnalitatis impure.
Societatis obſcure
Iniquitatis periure.

Eſt igit̄ quedā mixtio fede carnalitatis. ⁊ iſta eſt illa qua ꝑ luxuriā al's q̄ ſub lege matrimonij diuerſe ꝑſone inuicem copulant̄ ⁊ cōmiſcent̄. De qua impudici ſenes dicebant ſuſanne Dan. xiij. Cōmiſcere nobiſcum. alioquin ferem⁹ contra te teſtimoniū. Et ibidē. Uidimus eos pariter cōmiſceri. Cui⁹ cōtrariū faciebat illa ſancta mulier ſara Thob. iij. dicens. Mundā ſeruaui animā meā ab omi cōcupiſcentia. nunq̄ cū ludentib⁹ miſcui me. Iſta eſt ergo mixtura fede carnalitatis.

Inuenit̄ etiam mixtura praue ſocietatis. Et iſta ꝓcerto multū eſt ꝑiculoſa. Sicut eñ corruptus liquor faciliter corrumpit liquorē purū qñ ſibi miſcet̄. ſic malus homo bonū. Et iō in lege fuit ꝓhibitū filijs iſrl' ne cū gentilib⁹ ⁊ finitimis pplīs miſcerent ſe cōnubio. ne forte ꝑ vxores alienigenas ad idolatriam traherent̄. ſicut dꝛ Joſue. xxiij. Uñ Num. xviij. Alienigena nō cōmiſcebit̄ vobis. Uñ de mala cōmixtiōe male ſocietatis dꝛ in pſ. ꝙ filij iſrl' cōmixti ſunt inter gentes. ⁊ didicerunt opa eoꝝ. ⁊ ſeruierūt ſculptilib⁹ eoꝝ. ⁊ factū eſt illis in ſcandalū. Et iō ſcriptura bene docet tales cōmixtiones ⁊ potiſſime cōmixtionē cū illis q̄ linguas acuūt alios mordendo. cū illis q̄ carne defluunt immunde viuendo. cuꝫ illis q̄ verbis affluunt dulcia loquendo. Igit̄ nō cōmiſceamur cum detractorib⁹ q̄ mordent acriter Prouerb. xxiiij. Cum detractoribus nō cōmiſcearis. qm̄ repente veniet ꝑditio eoꝝ. Item nō cōmiſceamur cum infectorib⁹ q̄ viuūt turpiter. i. cum luxurioſis ꝑſonis. j. Coꝛ. v. Scripſi vobis nō commiſceri fornicarijs. Item nō cōmiſceamur cū deceptoribus q̄ fallunt dulciter Prouer. xx. Ei q̄ dilatat labia ſua non commiſcearis. Iſta eſt ergo mixtura praue ſocietatis.

Inuenitur deniq̄ mixtura multe iniquitatis. Quidam enim ſunt qui non ſunt ſimplices ſed in ſeipſis diuerſis vicijs compoſiti. Figurati in mari vitreo qd̄ erat mixtū igne. quod Johannes vidit Apocal'. xv. Quia certe multi ſunt qui q̄uis ſint mare. per amaritudinem penitentie et macerationis ⁊ vitrei per ſplendorem conuerſationis. mixti tñ ſunt igne ꝑ ardorem auaricie ⁊ ambitiōis Exodi. ix. Grando ⁊ ignis mixta pariter ferebant̄. Et tñ iſti debēt aduertere ꝙ res mixte nunq̄ ſunt tanti p̄cij ſicut ſimplices. ſicut patet de vino mixto. ⁊ de metallo ⁊ etiam de liquoribus. Unde vir ꝑfectus ſimplex ⁊ rectus videt̄ poſſe dicere illud Eccle. xxiiij. Ego quaſi libanus non inciſus vaporaui habitationem meā. ⁊ quaſi balſamū non mixtū odor meus. Sed reuera mali nō ſic. qꝛ ſcꝫ. iſti in ſe ⁊ apud ſe habent mixturam multiplicium viciorum. videlꝫ Mixturaꝫ

Fatuitatis.
Fallacitatis
Carnalitat̄
Crudelitat̄
Malignitatis
Curioſitatis
Ebrioſitatis
Luctuoſitatis.

De fatuitate dicit̄ Prouer. xx. ꝙ ſtulti miſcent̄ cōtumelijs. Et Eſa. xxix. dꝛ. ꝙ dñs miſcuit in medio eoꝝ ſpm̄ vertiginis. De fallacitate dꝛ Eſa. j. Argentū tuū verſum eſt in ſcoriam. vinū tuū mixtū eſt aq̄. Aqua in vino. ſcoria in argento eſt fallacitas in animo. De carnalitate dicit̄ illi fornicarie mulieri. Ezech. xvj. Ecce cōgregabo omnes amatores tuos q̄b⁹ commixta es. De crudelitate dicit̄ Eſa. ix. ꝙ veſtimentum mixtum ſanguine erit ī combuſtionem ⁊ cibus ignis. Sanguis enim crudelitateꝫ ſignat. De malicia ſeu de malignitate dicit̄ Math. xxvij. Qꝛ iudei dederunt xp̄o vinū bibere cū felle mixtū. Fel eñ maliciā ſignat. De curioſitate dicit̄ Eccl'ſ. vij. ꝙ deus fecit hoiem rectum: ⁊ ipſe infinitis ſe miſcuit queſtionibus. De ebrioſitate v̄o dꝛ Eſa. v. Ue q̄ potentes eſtis ad bibendum vinum: ⁊ fortes ad cōmiſcendā ebrietatem. De finali v̄o penalitate ſeu luctuoſitate dꝛ Prouer. xiiij. Riſus dolore miſcebit̄. ⁊ extrema gaudij luctus occupat. Et breuit̄ multi ſunt in q̄bus eſt mixtura oīm viciorum. Quia ſicut dicit̄ Sap. xiiij. Omnia cōmixta ſunt: ſanguis: homicidiū furtum ⁊ fictio. corruptio: infidelitas: turbatio ⁊ ꝑiurium. Sic ḡ ptꝫ ꝙ inuenit̄ mixtura multoꝝ vicioꝝ: mixtura malorum ſociorum. mixtura fedorū negociorum. Et ſic patet quō mixtura in bono ſumit̄ ⁊ in malo.

Miſeria. Nota ꝙ tres ſunt ſpẽs miſerie. Vicꝫ q̄dā naturalis. quedā tp̄al. q̄dā infernal.

Prima cum hoīe naſcit̄ naturaliter.
Scđa homini accidit tp̄aliter.
Tercia homini infertur eternaliter.

Naturalis ē illa que de neceſſitate conſequit̄ naturā: ſicut eſt. fames. ſitis. labor. ſomnus. infirmitas. dolor ⁊ mors. De iſta dicit̄ Job. xiiij. Hō natus de muliere: breui viuens tēpore repletur multis miſerijs. Tp̄alis ē illa que ſequit̄ fortunā. ſicut eſt pauꝑtas. aduerſitas. contēptus. calamitas ⁊ ſic de alijs de qua dicit̄ Judi. x. Seruiert deo q̇ doluit ſuꝑ miſerijs eorꝝ. Eternalis ſeu infernalis eſt illa que ſequit̄ culpam. Iſta ē miſeria pene eterne: de qua dr̄ Soph. j. Dies illa dies ire: dies calamitatis, ⁊ miſerie. Sed de oībus iſtis pulcre ⁊ laudabiliter tractat Innocentius in libro de miſeria hūana. ideo omitto. Vide infra de tribulatōne: ⁊ in alijs titulis. ⁊ in tabula. Auctes vo in biblia inuenies paucas. in manipulo florū multas ⁊c.

Miſericordia. Nota ꝙ ſm̄ auguſtinū in libro de diuinatōibus. Miſericordia eſt animus dolentis affectus ad cōpatiēdū proximo: ⁊ largiendū ei de ꝓprio. Et eſt differētia inter miam et miſeratōem. Quia ſm̄ Hugo. Miſcđia eſt quaſi fons i affectu. Miſeratio vo eſt quaſi riuulus in effectu. Accipiendo ergo miam ꝓ affectu cōpaſſiuo ad indulgenduꝫ: miſerandū: benefaciēdū proximo: poſſumꝰ notare ꝙ ē duplex miſcđia. ſ. humana ⁊ diuina. Diuina eſt ſuꝑior ⁊ imortalis Humana eſt inferior ⁊ fraternalis. Prima eſt iugiter recōmendanda. Secūda eſt iugiter impendēda. Dicamus ergo breuiter ꝙ eſt miſcđia ſuperior ⁊ diuina. Deus em̄ eſt miſericors a natura. Sicut em̄ mare eſt fons humoris. ſic deus eſt fons miſcđie et dulcoris. Sed ſicut mare cuꝫ humore habet amarꝝ ſaporē. ſic deus cū miſcđia hꝫ admixtā aſperā iuſticiā ⁊ rigorē. Et ideo deus dr̄ miſericors reſpectu bonorꝝ: iuſtus vo reſpectu malorꝝ. vn̄ in pſ̄. dr̄. Miſericors dn̄s et iuſtus ⁊ deus noſter miſeret̄. Deus em̄ eſt ſicut aquila q̄ ſemꝑ habet i nido ſuo duos lapides p̄cioſos qui dicūtur echites: quorꝝ vnus eſt maſculꝰ ⁊ alius femella. q̄bus ſcꝫ pulli ſui a morſibus reptiliū defendūtur. ⁊ mulieres pregnantes a partu ſuo velocius liberant̄. Vitulus etiā marinꝰ duas hꝫ pinnulas. ſm̄ Pli. quarū dextra ſuꝑpoſita capiti dormientis. ipm̄ facit ꝓfundiſſime obdormire. Sic ꝓcerto chariſſimi. deꝰ q̇ in ſcriptura ⁊ vitulo ⁊ aq̇le comparat̄. quia ſcꝫ iſte in paſſione fuit ſicut vitulus immolatus. in reſurrectōne vero fuit ſicut aquila renouatus In aſcenſione vero ſicut regalis aquila ſublimatus. Iſte dico ſemper dinoſcitur habere duas pinnulas: ⁊ duos lapides p̄cioſos. hoc eſt dictu: duas ſpeciales v̄tutes. videlicet. Miſcđiam que eſt dextera: ⁊ iuſticiā que eſt ſiniſtra. Iſte em̄ due ſunt filie regis ſummi. Iſte em̄ ſunt due domicelle que cuſtodiūt corpus regis. q2 ſicut dr̄ Prouerbi. xx. Miſcđia ⁊ veritas cuſtodiūt regem. Per iſtas pulli. i. fideles xp̄i ab hominibꝰ malis defendūtur. Per dexteram etiā iſtarū. hoc ē dictu: per virtutē miſcđie: boni in patria dormiūt et quietant̄. Per ſiniſtram vo. i. per eius iuſticiā mali in inferno vigilare ꝑpetuo cōpellūtur. Sicut em̄ dicitur Prouer. xxj. Facere miſcđiam ⁊ iudicium placet deo. Et ideo in pſ̄. dr̄. Deus miam ⁊ veritatem diligit: grām et gloriam dabit dn̄s. Iſta em̄ ſemꝑ cōcomitant̄ deū ſcꝫ mia ⁊ veritas. Iſte em̄ ſunt due ꝑtes regis xp̄i. Sed vt de iuſticia taceamus de qua ſcꝫ ſuperius iam eſt dictū Dicamus de miſcđia quā ſcꝫ xp̄s ſūme diligit. ⁊ etiam ſūme diligendam fidelibus indicauit. Ipſe em̄ miam ſūme diligit. q2. ſ. ip̄e dicit Oſee. vj. Miſcđiam volo ⁊ nō ſacrificiū. Fidelibus em̄ ſuis ip̄am quaſi teſtamētarie reliquit. Unde Luce. vj. Eſtote miſericordes ſicut et pater veſter miſericors eſt. Vt igit̄ de mia tam diuina ꝙ hūana aliq̇d breuiter dicamus. Nota ꝙ eſt triplex rō quare v̄tus mie eſt habēda. vicꝫ. Propter preceptum ſcripture. Eſtote miſericordes. Propter exēplū figure. Sicut inq̇t. Propter inſtinctū nature. Pater vr̄ miſericors eſt. Ad habendā miam nos monet vtꝰ p̄ceptorꝝ iꝑatiuorꝝ. Eſtote inq̇t miſericordes. Monet actus exēplorꝝ. Sicut inq̇t. Monet ſtatus ꝓgenitorū. Pater vr̄ miſericors ē inq̇t. Primū ꝓbat dictio impatiua Eſtote miſericordes inq̇t. Scđm dictio exēplatiua. Sicut inquit. Terciū dictio generatiua. Pater veſter inquit.

Dico igit̄ ꝙ v̄tus miſcđie nobis p̄cipitur ſcripturaliter Et hoc fit cū dicit̄. Eſtote miſericordes. Sicut em̄ filij ſeruant que pr̄ eis in teſtamēto p̄cipit: al's hereditate ꝑuant̄. Sic vo q2 deus pater noſter nobis in teſtamēto ſacre ſcripture miſcđiaꝫ p̄cipit ⁊ iniūgit: neceſſe ē ꝙ eam faciamus al's hereditate ꝑadiſi noſip̄os ſpoliamus deſtituimꝰ ⁊ priuamus. Sicut em̄ dr̄ Jaco. ij. Judiciū ſine miſcđia fiet illi q̇ nō fecerit miſcđiaꝫ. ſuꝑexaltat em̄ miſcđia iudiciū Et iſtud p̄ceptū oſtendit̄ cum dictū eſt. Eſtote miſericordes. Et etiā precipit Thobias filio ſuo Thob. iiij. Quō potueris ita eſto miſericors, Et ad Eph. iiij. Eſtote benigni inuicem: miſericordes: donantes inuicē. Sed nota ꝙ dicit Donantes inuicē. Sūma em̄ ⁊ p̄cipua ꝑs miſcđie eſt donare ⁊ remittere iniuriā. Iſtā em̄ ſumme diligit deus. Sicut ergo hō inter oīa animātia habꝫ pelles meliores. Caſſia em̄ ſpecies aromatica que faciliter ſe plicat vtilior a medicis iudicatur. Sic ꝓcerto hō debet habere pelles anīe. i. interiores affectōes benignas ⁊ miſericordes: teneras atq3 molles. Flecti em̄ debet ad miſcđiaꝫ ⁊ ad indulgendū ꝑ clemētiā faciliter inclinari. Quia ꝓculdubio iſti faciliter flectuntur: q̇ ⁊ mollicie benignitatis dotant̄. ⁊ hoīes. i. viri rōnales eſſe noſcūtur. ⁊ apud deū laudabiles iudicant̄. Eſtote ergo miſericordes. Et hoc nō ſolū in iuuētute: imo etiaꝫ in ſenectute. Quia ſcꝫ ſicut caſtor ſꝑ vult habere caudam in aqua ꝓ eo ꝙ de natura piſcis eſt. ⁊ ſine aqua faciliter corrūperetur. Sic hō precipue debet caudā. i. finē vite ſue in aqua mie enutrire. ne forte ꝑ vicia corrūpat̄. Sic faciebat dauid q̇ dicebat in pſ̄. Senectus mea in mia vberi. Eſtote ꝫ miſericordes. Que tn̄ oīa ſunt cōtra multos: qui. ſ. ad modū hoīs pedes affectionū nō habent molles aut teneros ꝑ clemētiā. nec etiā ſunt flexibiles ꝑ miam ⁊ indulgentiā. imo certe ad modū aīalīū ſilueſtriū pedes habent duros: impios: ⁊ crudeles. ſicut dicit̄ Oſee. iiij. Nō eſt veritas: nō eſt mia: nō eſt ſcīa in terra. Maledictū ⁊ mēdaciū. furtū. homicidiū: ⁊ adulteriū inundauerūt: ⁊ ſanguis ſanguinē tetigit. Nō ſic ꝫ: ſ eſtote miſericordes. vn̄ Zach. vij Miſericordiā ⁊ miſerationē facite. Et poſſumus dicere ꝙ facienda eſt miſcđia multiplici ratōe. q2 vicꝫ ꝑ miſcđiam

Homo a culpa purificat̄.
Homo gratia viuificat̄.
Homo deo pacificatur.
Homo gloria dignificat̄.
Homo fama laudificat̄.
Homo diuitijs amplificat̄.

Dico p̄mo ꝙ ꝑ miſcđiaꝫ poſſumus a culpa purificari. Quia ſicut elephas oleū comedendo ſanat̄ ⁊ purgatur a morbo quem incurrit qn̄ vermes venenoſas comedit ſm̄ Pli. Sic hō ꝑ oleū miſcđie ſanat̄ a veneno peccatorꝝ. ſicut de ſauciato habemus Luc. x. In cuiꝰ vulneribus ſamaritanꝰ impoſuit oleū ⁊ vinū. vn̄ Prouerbio. xv. Per miſcđiam ⁊ fidem purgant̄ peccata. Et Prouer. xvj Miſcđia ⁊ veritate redimit̄ iniq̇tas. Item per miſcđiam poſſumus grā viuificari. Prouerb. xxj. Qui ſequit̄ miſericordiā ⁊ iuſticiā inueiet vitā ⁊ glīaꝫ. Itē poſſumꝰ cuꝫ dn̄o pacificari. Nihil. n. magꝰ pacificat hoīem đo ꝙ mia. q2 ſic dr̄ Prouer. xxj. Facē miaꝫ ⁊ iudiciū placet đo. Itē ꝑ miaꝫ poſſumꝰ cū dn̄o dignificari. q2 ſicut dr̄. j. Mach. ij. Dauid in mia ꝯſecutꝰ ē regnū. Itē ꝑ miaꝫ poſſumꝰ ꝑ famā bonā laudificari ſeu noīari. q2 ſicut dr̄ Prouer. xxij. Qui ꝓnus ē ad miaꝫ bn̄dicet̄. Itē ꝑ miaꝫ poſſumꝰ diuitijs ampliari i h̄ ſcl'o ⁊ in futuro. q2 ſicut dr̄ Ecci. xxix. Qui facit miam fenerat̄ ꝓximo. Et ſic bn̄ pꝫ ꝙ merito dixit. Eſtote miſericordes. vn̄ Oſee. xij. Miſcđiaꝫ ⁊ iudiciū cuſtodi: ⁊ ſpera i đo tuo. Debemꝰ ꝫ miſericordes eē. q2 p̄cipit̄ ſcp̄turalit̄. Eſtote inq̇t miſericordes. Scđo dico ꝙ debemꝰ facē miaꝫ. q2 oñdit̄ exēplarit̄. Et h̄ oñdit̄ in h̄ vocabulo ſicut. qđ denotat mihi ſilitudinē ⁊ exēplū. ſicut Exo. xxv. Facies ſic̄ i mōte tibi mōſtratū ē. In q̇ innuit̄ ꝙ ꝑ ꝯſideratōeꝫ bonorꝝ exemplorꝝ aliorꝝ: poſſumꝰ ⁊ debemꝰ ad miaꝫ inclinari. vn̄ de tali ſicut p̄t exponi illđ Joſue. vj. Miſcđia vr̄a q̄ſi nubes matutina. ⁊ q̄ſi ros mane ꝑtrāſiēs. Acſi diceret. Qr hō miſericors ad exēplū nubis ⁊ roris debꝫ paupes refrigerare. et eorꝝ ardorē bn̄ficiorꝝ pluuia tꝑare. Et nō ꝙ iſta exēpla miſcđie poſſumꝰ q̄rere

In rebus naturalibus.
In figurarꝝ enigmatibꝰ.
In ſcp̄turarꝝ voluminibꝰ.

Igitur recurramꝰ ad exempla naturalia: ⁊ ſimꝰ ſicut leo. Leo enim habet naturam erga hominem valde benignā. Et ideo

hoiem vt cõiter nunꝙ̃ ledit:niſi valde fameſcẽs:vel valde
ꝓuocatus ad iram.Et ideo ſimus ſicut leo:ſicut elephas:
ſicut lupus.Leo em̄ ꝓſtratis et mulierib⁹ ⁊ puulis ſolet ꝑ
cere:⁊ ipſos nec ledere nec grauare.Elephas etiã erga ho,
minẽ nature eſt valde pie.Inuentũ em̄ hoiem errantẽ ſcḋm
Pli.ſolet ad viam reducere:⁊ ipſum ne a dracone occidatᷣ
conducere ⁊ a dracone etiã defendere. De lupo etiã inue,
nitur ſcriptũ:ꝙ quodã pietatis inſtinctu ſi paruulũ expo,
ſitũ a matre ſolũ reperit ipſm nõ ſolet ledere:ſed magis ab
alijs beſtijs pſeruare.Iſta igitᷣ exempla ſunt miſcḋie ⁊ pi
etatis.In qbus ꝓculdubio exẽplariter inſtruimur ꝙ in,
dulgendo noſtris fratrib⁹ debemus cõpati:cõdolere.miſe
reri ⁊ indulgere:hoibus errãtibus.i.ignorantib⁹.pueris.i.
viris puris ⁊ innocentib⁹.mulieribus.i.viris fragilibus et
impotentib⁹.ꝓſtratis.i.viris victis ⁊ ſe nobis ſubijciẽtib⁹
Nobili em̄ cordi ſufficit inimicos ꝓſternere ⁊ poſſe de eis
victoriam ⁊ vindictã ſumere:nõ tamẽ accipe.vñ dicit Iſi
dorus in lib.ſoliloquiorꝝ.Magna eſt ꝟtus ſi nõ ledis eum
a quo leſus es.Magna eſt fortitudo ſi etiã leſus remittas
Magna eſt gloria ſi cui potuiſti nocere parcas.Ad hec eti
am faciũt figure et exempla ſacre ſcripture.Manna enim
dulciſſimi ſaporis in archa federis continebatᷣ.Oleũ etiaꝫ
in oibus libaminib⁹ ſacrificiorꝝ ponebatᷣ.que qdam figu,
ra fuerũt ⁊ ſigna:ꝙ oleũ et manna pietatis et miſcḋie de,
bent in noſtris actibus abũdare.que vtiqꝫ ꝑ exempla ſan
ctorũ patrũ poſſunt ꝓbari.Dauid em̄ fuit miſericordiſſi,
mus:q̃ ſauli inimico ⁊ aduerſario ſuo quẽ in cauerna po,
tuit occidere:voluit miſericorditᷣ indulgere.ſicut dicitur.j.
Regũ.xxiiij.De ſamuele etiã legimus.ꝙ ſaulẽ dei inimicũ
miſericorditer lugebat.ꝓ eo ꝙ eũ a deo repudiari videbat
ſicut habemus.j.Regũ.xv.Moti etiã miſericordia filij iſ,
rael fratres ſuos filios iude illeſos.imo ſaciatos ⁊ refectoſ
abire liberos ꝑmiſerũt.quos tamẽ in bello ceperãt ⁊ occi
dere potuerũt.ſicut dicitᷣ.ij.Paral.xxviij.Ecce ergo quot
exempla nũc inuenimus in antiqs.et Ecci.xliiij.de illis dᷣ
Viri miſcḋie fuerũt quorꝝ pietates non defecerũt.Quare
ꝟo laboram⁹ de patrib⁹ veteris teſtamenti q̃ in fide poſiti
miſcḋiam habuerũt.cũ etiam inueniamus paganos ſine fi
de miſcḋiam maximã habuiſſe.ſicut narrat Valeri⁹ in li,
bro de factis mẽoralibus romanorꝝ.qḋ tñ longũ eſſet ꝑ ſin
gula enarrare.Exẽplis igitᷣ tot ⁊ tantis cõmoniti miſcḋiaꝫ
diligamus:⁊ ipſam exẽplo eorꝝ cõtinue faciamus.ſicut in,
quit.Et ideo leo papa in quodã ſermone tractãs illḋ ver,
bũ Iac.ij.Iudiciũ ſine miſcḋia fiat illi q̃ nõ fecit miſcḋiaꝫ
dicit ſic.Sine miſcḋia nõ ꝓdeſt alia queqꝫ ꝟtus.Quia li,
cet qs ardeat charitate:licet qs polleat caſtitate.licet quis
fulgeat honeſtate.niſi tñ miſericors fuerit:miſcḋiam non
meretᷣ.Sic ꝫ dico ꝙ miſcḋiaꝫ debem⁹ facere ⁊ hr̄e qḋ no
bis oſtenditᷣ exẽplariter.q2 oſtenſũ eſt in vocabulo Sicut.

Tercio dico ꝙ miſcḋia eſt habẽda:q2 nobis indicatᷣ na,
turaliter.qḋ oſtenditᷣ cũ dicitᷣ.Pater vr̄ miſericors ẽ.He
ne ergo ſequitᷣ.ꝙ nos debem⁹ habere miſcḋiaꝫ a natura.
q2 ſicut patrẽ ſequitᷣ ſua proles vt dicit Hiero.in eplã.Na
tura hoim prona eſt ad clementiã.Cũ tamẽ ꝯtrariũ viden
tur facere impij ⁊ tyranni.q̃ vicꝫ nõ viderᷣ eſſe filij dei.nec
hoim naturã habere:ſꝫ potius vrſorꝝ tygridũ ⁊ draconum
Quia vicꝫ in nullo volũt alijs miſcḋiaꝫ facere:ſꝫ potius in
oibus erga paruos crudeliter ſe hr̄e.Narratᷣ em̄ ꝙ in qui,
buſdã regionib⁹ aliqui ſunt hoies q̃ per violẽtiã facti ſui
de hoibus ꝯuertũtur in lupos.ita ꝙ ipſi perdũt humanaꝫ
ſpẽm ⁊ naturã.acq̃rũt ꝟo lupinã ꝓprietatẽ ⁊ figurã.Tunc
em̄ nõ ſolũ lupi:imo lupis crudeliores efficiũtur.q2 aialia
bruta nõ tangũt:hoies ꝟo ⁊ maxime pueros rapiũt:exter,
minant ⁊ ꝯſumũt:quorꝝ hoim qui ſic ꝑ lunatões transfor,
manᷣ in lupos:dicũtur in montib⁹ aluernie multi cõmora
ri.De iſtis etiã facit mentionẽ Iſido.lib.xj.ethymologiarꝝ
de portentis.ca.iij.Iſtud viderᷣ ſapere fabula Ouidij.qui
de crudeliſſimo licaone:q̃ ſcꝫ hoies occidebat ⁊ ad come,
dendũ ſuis hoſpitib⁹ eos dabat ⁊ exponebat:quapropter
a ioue fuit humana figura ꝑuatus:⁊ in lupum mutatus ⁊
trãſfiguratus.Procerto chariſſimi:tales videnᷣ hodie ſpi
ritualiter eſſe multi:q̃ vere ꝓpter crudelitatis exceſſum nõ
videnᷣ eſſe hoies imo lupi.q2 vicꝫ lupinã ſeuiciã acq̃ſierũt:
et hũanã clemẽtiã perdiderũt. Quia ꝓculdubio ſicut de
multis videmus ipſi crudelius ꝙ̃ lupi in hoies debachan,
tur.⁊ plus in bonos ꝙ̃ in malos.Aialia em̄ bruta.i.alios
hoies malos non ſolẽt ledere:hoies ꝟo puros.i.bonas di,
ſcretas innocẽtes ꝑſonas ſolent rapinis ⁊ exactõib⁹ deuo,
rare.Oſee.xiij.Immolate hoies vitulos adorantes.Figu
rati in populis medorꝝ.de qbus dicitᷣ Hiere.l.Crudeles
ſunt ⁊ immiſericordes:vox eorꝝ quaſi mare ſonabit ſuꝑ eqs
aſcẽdent quaſi vir paratus ad pliũ contra te filiã babylon
Non ſic chariſſimi:nõ habeamus naturã crudelẽ ⁊ lupi,
nam:ſꝫ potius piam.miſericordẽ ⁊ hũanã.Quia ꝓculdu,
bio pater noſter miſericors eſt.vñ in pſ.dicitᷣ.Quõ miſere
tur pater filiorꝝ miſert⁹ eſt dñs timentib⁹ ſe.vñ etiam ſeq
tur.Qꝫ ſi pater noſter miſericors eſt.nos filij debemus na
turales eſſe.Talis dico igitᷣ prout viſum eſt miſcḋia ẽ ha,
benda vt nobis naturaliter ꝯcreata.Quia pr̄ noſter miſe
ricors eſt.Vt nobis exẽplariter demõſtrata ⁊ oſtenſa in ad
uerbio ſicut.Vt nobis ſcpturalitᷣ ꝑdicata:qḋ oſtẽditᷣ in h
qḋ dictũ eſt.Eſtote miſericordes.Et hec de miſcḋia hũa,
na ſufficiãt.   Sed ſi vis de miſcḋia diuina dicere.Poſſu
mus notare ꝙ diuina miſericordia a nobis humiliter de,
bet implorari triplici ratione.Quia ſcilicet iſta eſt

Peccatorũ reuocatiua.
Miſerorũ conſolatiua.
Beatorũ premiatiua.

Eſt dico reuocatiua hominũ
peccatorꝝ.Nullus em̄ pecca,
tor a malo reuocatur.niſi dei
miſcḋia mediante:⁊ ipſm interius inſpirante.ſicut in beato
Paulo cõuerſo apparuit.Et ideo ipſe dicit.j.Tymoth.j.
Miſcḋiam conſecutus ſum quoniã ignorans feci.⁊ in pſ.
dicitᷣ.Miſcḋia eius ꝑueniet me.Miſcḋia em̄ dñi eſt ſicut
vnus lapis precioſus q̃ dicitᷣ laparea:qui habet ꝟtuteꝫ ad
aſpectũ ſuũ oim aialiũ attractiuã.Oia em̄ aialia in aſpe
ctu huius lapidis mirabiliter delectanᷣ.⁊ ad ipſum aſpi,
ciendũ quaſi per violentiã attrahũtur.Vñ venatores be,
ſtias quas ꝑ violentiam capere nequeũt:ꝑ virtutem iſti⁹
lapidis ſine difficultate capiunt.Sic ꝓcerto chariſſimi:fa,
cit miſcḋia dñi.Attrahit em̄ ad ſalutẽ oia genera pctõruꝫ
virtutẽ em̄ habet cordiũ attractiuã:⁊ a malo retractiuam
⁊ ideo venatores.i.ꝑdicatores ad capiendũ ⁊ cõuertẽduꝫ
beſtias.i.peccatores.iſto lapide debent vti.ſ.ꝑdicare de dĩ
miſcḋia infinita.Multi em̄ obſtinati ⁊ deſperati peccato
res ꝑ ſolum aſpectũ diuine miſcḋie cõuertuntur:q̃ nullo
modo ꝑ aſperã correctõem mutanᷣ.Tali miſcḋia videba
tur dauid fuiſſe tractus:⁊ a malo reuocat⁹ q̃ dicebat i pſ.
Miſcḋia tua magna eſt ſuꝑ me.⁊ eruiſti animã meam ex
inferno inferiori.Et alibi.Ipſe aũt eſt miſericors ⁊ propici
us fiet peccatis eorꝝ.⁊ nõ diſperdet eos.Iſta eſt ꝫ pecca,
torũ reuocatiua.   Itẽ dei miſcḋia eſt miſerorũ conſolati
ua.Et h ẽ qḋ petebat dauid in pſ.Fiat miſcḋia tua vt cõ,
ſoletur me:q2 mandata tua exq̃ſiui.Iſtud em̄ eſt regulare
ꝙ in quacũqꝫ tribulatiõe vel miſeria hõ fuerit:ſi profunde
deũ inuocat:ꝑcipiet miſcḋiam ipſius ipſm conſolantẽ.q2
ſicut dicitᷣ in pſ.Deus eſt multe miſcḋie oibus inuocãtib⁹
ſe.Sicut em̄ pr̄ vel mater pupillo fameſcẽti ⁊ clamanti ſo,
let mãmillã porrigere.Sic deus omĩ pauperi tribulato et
indigenti:ſi digne clamet ad ipſm.⁊ ſi in ipſo confidat:ſolet
miſcḋiam facere ⁊ impẽdere.Et ideo clamabat dauid di,
cens.Miſerere mei dñe miſerere mei.qm̄ in te cõfidit aĩa
mea Hic ꝟo nõ ꝙ ꝙ̃uis dĩ mia ſit ꝑncipalitᷣ attẽdẽda nũꝙ̃
tñ ſua iuſticia ẽ obliuiſcẽda.Aries.n.iacet eq̃litᷣ ſuꝑ latus
dextrꝝ ⁊ ſiniſtrꝝ.ꝑ mediũ annũ in dextro:⁊ ꝑ mediũ annuꝫ
in ſiniſtro.Sic ꝟe xp̄ni debem⁹ eq̃litᷣ ꝑ ꝯſideratõeꝫ iacere ĩ
latere dextro diuine mie:⁊ in latere ſiniſtro diuine iuſticie
vt ſcꝫ ꝑ dei miam ad bonũ excitemur.⁊ ꝑ dei iuſticiã a ma
lo retrahamur.ſicut.n.dĩ Ecci.v.Miſcḋia ⁊ ira cũ illo eſt.
Et nũꝙ̃ debem⁹ in dulcedie ſue mie tm̄ ſpare.q̃n cõtinue
debeam⁹ irã ſue iuſticie formidare.Qḋ ẽ ꝯtra mltos ſiles
porco:q2 porc⁹ ſcḋm Pli.dũ in luto dormit:pl⁹ dormit ĩ dex
tro latere ꝙ̃ ſiniſtro.Quia ꝓcerto mũdi pctõres ĩ luto deli
ciarꝝ dormiẽtes:pl⁹ inſiſtũt dextro latere diuine mie ꝙ̃ ſini
ſtro ſue iuſticie.Iſti.n.dei iuſticiã nõ ꝯſiderãt:ſꝫ de ſua mia
ſꝑ ſperãt.Dicũt ⁊ qdẽ fatue:ꝙ de⁹ nũꝙ̃ fecit eos vt ipſos
dãnaret ⁊ ꝑderet Et bñ dicũt ſicut fatui:q2 ſaluator ẽ ſicut
cãpſor q̃ denarios põderoſos retinet:⁊ de leuiorib⁹ ſe ex,
pedit.ſic ſunt iſti ⁊c.Etiã dicunt ꝙ in fine dierum ſuorum
penitebũt.⁊ ꝙ interim de pẽnitẽtia ſua non curabũt. Ta,

les em̄ videt̄ dicere illđ Ecci.v.et Ecci.xvij. Miſc'dia dn̄i magna: oīm peccatoꝝ meoꝝ miſerebit̄. Sed iſti ſūt fatuiſ ſimi: q2 ꝓculdubio ipē ſemꝑ ſimul hȝ miſc'diaȝ ⁊ iuſticiaȝ. dulcedinē ⁊ rigorē. benignitatē ⁊ ſeueritatē. ⁊ ſcḋm ſua occulta iudicia: ipē nūc vtitur vna. nūc alia. ⁊ hoc nō ad noſtrā ordinationē: ſ3 ad ſuā diſpoſitōeȝ. ſicut ipē dicit Exo.xxxiij Miſerebor cui voluero. ⁊ clemēs ero in quē mihi placuerit. Nō eſt tutū ex toto in dei miſc'dia cōfidere. imo neceſſe eſt ſeueritatē ſue iuſticie p̄cauere. Quia ſicut dr̄ Ecci.xvj. Miſc'dia et ira cū ipſo eſt. Eſt igit̄ miſc'dia miſeroꝝ cōſolatiua. Itē dei miſc'dia eſt beatoꝝ p̄miatiua. Beati em̄ in patria premiant̄ a dei miſc'dia non a iuſticia. Merita em̄ noſtra nō poſſunt aſcēdere ex cōdigno ad habendū gloriam paradiſi. q2 ſicut dr̄ Tytū.iij. Nō ex opibus iuſticie q̄ fecimus nos: ſ3 ſcḋm ſuā miſc'diam ſaluos nos fecit. Et hoc eſt qđ petebat dauid in pſ. Oſtn̄de no. dn̄e mi.tu. ⁊ ſalu.tu.da nobis. Et ſic breuit̄ pꝫ ꝙ dei miſc'dia ē beatoꝝ p̄miatio. ē miſeroꝝ cōſolatio. eſt pctōꝝ reuocatio. ⁊ hec ſufficiant. Vide infra de pietate.

Myſteriū.

Nota ꝙ myſteriū ſumit̄ pro re ſecreta ⁊ occulta. Et ꝓ re ſub enigmate ꝓducta ⁊ ꝓtelata. Et ideo myſteriū in ſcriptura ſumit̄ pro

Secretoꝝ confeſſione.
Fidei ⁊ ſacroꝝ abſcōſione.
Figurarū ⁊ enigmatū inuolutōe

Dico pro ſecretoꝝ confeſſione. Et ſic ſumitur Prouerb.xx. vbi dr̄. Ei q̄ reuelat myſteria ne cōmiſcearis. Itē pro fidei ⁊ ſacroꝝ abſcōſiōe. Et ſic ſumit̄. j. Coꝝ.xiiij. Spūs loq̄tur myſteria Et. j. Coꝝ.ij. Loq̄mur dei ſapiaȝ in myſterio abſconditam Iteȝ pro enigmatū iuolutōe. Et ſic ſumit̄. j. Coꝝ.xv. Ecce myſteriū vobis dico ⁊c̄.

Mittere. Miſſus. Miſſio.

Cū mittere ꝑtineat ad ſuperiorem. mitti v̄o ad inferiorem hinc eſt ꝙ mittere eſt ſignū auctoritatis. mitti vero ſignum eſt humilitatis. Dicamus ergo ꝙ deus mittit ad diuerſas operationes. diuerſa genera miniſtrorum. Mittit enim

Filium ad redimendum.
Spiritū ad ꝯfirmandū.
Angelos ad miniſtrandum.
Prelatos ad gubernandum.
Doctores ad predicandum.
Viros iuſtos ad operanduȝ.
Demones ad malos puniēdū
Tormēta ad malos feriēdū.
Bn̄ficia ad bonos conſolādū

Dico ergo ꝙ filius eſt miſſus ad noſtrā redēptionē. Et de hoc dr̄ Gal.iiij Miſit deus filium ſuū factū ex muliere. factuȝ ſub lege vt eos q̄ ſub lege erāt redimeret. Itē miſſus eſt ſpūſſanctus ad noſtraȝ in fide cōfirmationē. vn̄ Iohan.xiiij. Paraclitus aūt ſpūſſanct⁹ quē mittet pr̄ in noīe meo: ille vos docebit oīa. Et Sap̄.ix. Miſit ſpm̄ ſanctum ſuū de altiſſimis. Itē mittūtur angeli ad noſtrā miniſtrationeȝ. vn̄ Mal.iij. Ecce mitto angelū meū ⁊ p̄parabit viaȝ tuā ante te. Itē mittūtur prelati ad mūdi gubernationem Et de hoc habet̄ in pſ. Miſit moyſen ſeruū ſuū aaron quē elegit ipm̄. Itē mittūtur doctores ad noſtrā informatōeȝ. vn̄ Hiere.j. Ad oīa ad que mittā te ibis: ⁊ que mādauero tibi loqueris ad eos. Itē mittūtur viri iuſti ꝑ bonā oꝑationē. Unde de prefamilias dicit̄ Mat.xx. Q2 ꝯuētione facta cū oꝑarijs ex denario diurno: miſit eos in vineā ſuam. Itē mittūtur demones ad malos ſiue ad maloꝝ deceptionem. vn̄.ij. Theſſal.ij. Mittet illis deus oꝑatorē erroris vt credant mendacio. Itē mittūtur tormēta ad maloꝝ punitionē. vn̄ pſ. Miſit ſagittas ſuas ⁊ diſſipabit eos. fulgura multiplicauit ⁊ cōturbauit eos. Itē mittūtur beneficia ad bonoꝝ conſolatōem. Et ſic dicit̄ in pſ. Miſit deus miſericordiā ſuā ⁊ veritatē ſuā ⁊c̄. Si vis alio mō dic ꝙ mittere accipit̄ tripliciter Accipit̄ em̄ ꝓ ponere. Et ſic accipitur Iob.xxj. Mittite in dextrā nauigij rhete ⁊ inuenietiſ. Itē accipit̄ pro dare ſeu diſtribuere. Et ſic ſumit̄ Ioel.ij. Mittā vobis frumētū vinū ⁊ oleū Itē ſumit̄ pro affligere. ⁊ ſic accipit̄ in pſ. qn̄ dicit. Mittit criſtallū ſuā ſicut buccel. ante faciē frigoris eius q̄s ſuſtinebit? Itē ſumit̄ pro deſtinare ſeu ꝓuulgare ⁊ pro legare: ⁊ ſic accipit̄ cōiter qn̄ aliq̄s ſuꝑior mittit alicui aliquā ꝑſonā inferiorē. ſicut de xp̄o dr̄. Luc.x. ꝙ ipē deſiḡuit alios.lxxij. et miſit illos binos an̄ faciē ſuā in oēm locū in quē erat ipē ventur⁹ Et ſic ſcḋm iſtos q̄tuor modos accipiēdum poſſumus notare. ꝙ eſt quedam

Miſſio ꝑſonalis admutationis.
Miſſio liberalis collationis.
Miſſio corporalis afflictōis.
Miſſio ſuꝑnalis prelationis.

Primum ꝓbat ſiue ſignificat mutabilitatē. Scḋm liberalitateȝ Tertium tribulationē Quartū iuriſdictōem. Primo ḡ dico ꝙ vnū eſt mittere mutabilitatis. Et hoc eſt qn̄ hō mittit̄ ⁊ ponit̄ de vno ſtatu in aliū. ⁊ qn̄ ꝯuertit ſe de vicio in v̄tuteȝ. de peccato in gratiam. de gratia in gloriam. Vel quando mittit manum ſuam ad aliquid operandum. Et ſcḋm hoc dico ꝙ quidam

Mittūt̄ in mare ꝑ pn̄iam.
In ignem per amiciciam.
Exterius per depreſſionem.
Inferius per ſubiectionē.

Mittūtur dico q̄daȝ in mare pn̄ie. Et ſic Ionas dixit Ione.j. Mittite me in mare ⁊ ceſſabit mare. Et ſequit̄ Q2 miſert eū in mare ⁊ ceſſauit mare a feruore ſuo. Quia ꝓcerto chariſſimi: ſi hō in mare pn̄ie mittit̄. mare. i. amaritudo inferni ab eo mitigat̄. Itē mittūtur q̄daȝ in ignē charitatis ⁊ amicicie. Et ſic legit̄ Lu.xij. Ignem veni mittere in terram: ⁊ quid volo niſi vt ardeat. Itē mittūtur q̄dam exterius ꝑ depreſſionē. ſicut dicitur Math.v. Ad nihilum valet vltra niſi vt mittatur foras ⁊ conculcet̄ ab hominibus. Itē quidā mittūtur inferius per humilē ſubiectōem. ſicut dicit̄ Math.iiij. Si filius dei es mitte te deorſū. Sed procul dubio multi ſunt qui nō ponūtur nec mittūtur. nec mittant̄ iſto modo: ſ3 magis mō ꝯ̄rio ⁊ diuerſo. q2 ꝓcerto

Quidā mittūtur in ignem auaricie.
Quidā mittūt̄ in tenebras ignorātie.
Quidā mittūt̄ i carnē pigricie ſeu accidie.
Quidā in porcos luxurie ⁊ immūdicie.
Quidā in caminū infernalis peſtilentie.

Dico in ignem auaricie. ſic̄ dr̄ Mar.ix. Q2 lunaticū hoīeȝ ſepe in aquā ⁊ in ignē miſit. Et Amos.j. Mittam ignē in domuȝ azael. De tenebris ignorantie p̄ot exponi illud Mat.xxij. Qđ precipitur de hoīe nō induto veſte nuptiali: ꝙ ligatis pedib⁹ ⁊ manibus mittat̄ in tenebras exteriores. De carcere pigricie poteſt exponi illud Math.xviij. de illo q̄ fuit miſſus in carcerem quouſq3 redderet vniuerſum debitū. De porcis vero. i. de immūdicijs luxurie poteſt exponi illud qđ demones a xp̄o petierūt Mar.v. Si eijcies nos hinc: mitte nos in porcos. De camino v̄o infernalis miſerie dicit̄ Math.xiij. Q2 angeli ſeparabūt malos de medio iuſtoꝝ: ⁊ mittēt eos in caminū ignis: ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentiū. Et ſic ḡ patet quō mittere ſignificat localē mutabilitatē. Scḋo dico ꝙ mittere ſignificat legalē liberalitatē. Et ſic ſumitur pro liberalitate diuina q̄ multa beneficia quotidie mittit nobis. Miſit em̄ nobis de paradiſo filium ſuum tanꝗ̄

Sapientiam vt inſtrueremur.
Medicinam vt ſanaremur.
Precium vt redimeremur.
Panem vt ſatiaremur.
Ductorē vt conduceremur.
Tutorem vt ꝓtegeremur.
Viſitatorem vt conſolemur.
Gubernatorem vt ꝓuideremur.

Dico ꝙ deus hoc eſt dei filius miſſus eſt nobis ſicut ſapīa ad inſtruendū. Et hoc eſt qđ petebat Sapie.ix. Da mihi inq̄t ſediuȝ tuarū aſſiſtricem ſapiam. mitte illam de celis ſctis tuis Item ſicut medicinam ad nos ſanandum. vnde pſ. Miſit verbū ſuū ⁊ ſanauit eos. Et Thobie.xij. Nūc miſit me dn̄s vt curarē te. Itē ſicut preciū ad redimendū. pſ. Redēptionē miſit dn̄s populo ſuo. Item ſicut panem ad ſaciandum. Pſal. Panem de celo dedit eis in abūdantia. Item ſicut ductorem ad conducendū. pſ. Miſit ante eos virum ⁊c̄. Item ſicut tutoreȝ ad protegendū. Exod.iiij. Obſecro dn̄e mitte quem miſſurus es. Item ſicut viſitatorē ad conſolandum. Unde.ij. Regum.x. dicit̄. Q2 dauid miſit viros ad conſolandū regem Amon ſuper morte patris ſui. Iteȝ ſicut gubernatorem ad prouidendum. vnde Geneſis.xlv. Pro ſalute veſtra miſit me deus ante vos. Sic ergo patet quomodo mittere ſignat legalem liberalitatem. Tercio dico ꝙ mittere ſignat immiſſam penalitatem. Et ſic accipitur quando deus mittit nobis peſtilentias ⁊ tribulatiōes propter delicta noſtra. quod vtiq3 qn̄q3 facit ad noſtram

Correctionem.
Probationem.
Condēnationem.

Ad noſtram correctiōem dico. Et ſic dicitur Treno.j. De excelſo miſit ignem in oſſibus meis ⁊ erudiuit me Itē ad ꝓbatōem. ſicut in Iob ⁊ Thobia apparet. Unde Treno.iij. Miſit in renib⁹ meis filias pharatre ſue. Mathei etiā.x. dicit̄. Ecce ego mitto vos ſicut oues i medio lu

porū. Itē ad condēnatōem. Et ſic imittit deus pctōribus mortē eternā. De quo Amos. iiij. Miſi in vos mortem in via egypti. Et ſic igiť ptʒ quō mittere ſignat inflictā penalitatē. Quarto dico ꝙ mittere ſignat ſiue deſignat ſupernam auctoritatē. Sicut em̄ dictū eſt mittere ptinet ad ſuperiorē. mitti ꝟo ad inferiorē. Et ſic cōiter accipiť mittere ⁊ mitti. Quia ꝓprie illi dicūtur miſſi q̄ a deo mittūtur. deſtinanť et ordinanť ad populū gubernandū. Et ſic oēs perſonas ſupiores ſiue eccliaſtice ſiue ſeculares poſſunt dici miſſi. Quia ſicut reges gubernant regnū ſuū per officiales quos ad diuerſas ptes regni ſui dirigūt atq; mittunt. Sic deus p officiales ſuos. ſ. per prelatos ⁊ p̄dicatores. p principes ⁊ alios iudices quos p ſuam occultā ꝓuidentiaʒ in mūdo deſtinat atq; mittit. regit ⁊ dirigit totū mūdum. Et ideo ſicut ille q̄ mittiť debet facere volūtate dei ip̄m in diuerſis officijs deſtinantis. ſicut xp̄s innuit in ſeip̄o dicens. Ioh. vj. Deſcendi de celo nō vt faciā volūtatē meaʒ: ſʒ volūtatem eius q̄ miſit me. Et ideo generaliter de talibꝰ omnibus miſſis pōt exponi illud Iob. xxxviij. Nūquid mittes fulgura ⁊ ibunt: ⁊ reuertētia dicent tibi. aſſumus. quaſi dicat. Illi quos tu deus mittis: debent eſſe fulgura euntia et reuertentia. ⁊ dicentia aſſumꝰ. In q̄busverbis aduerte ꝙ miſſi debent moraliter loquendo ſinceriter ingredi. qđ oſtendiť cū diciť. Nūquid mittes. quaſi diceret: a te ⁊ non ab alio debēt mitti. Celeriter ꝓgredi. qđ oſtendiť cum dř. Ibūt ⁊ dicent aſſumus. Viriliter cōgredi. qđ oñdiť cū dř. Fulgura que. ſ. ſunt maxime poteſtatis. Faciliter regredi. qđ oſtendiť cum dř. Reuertentia. Dico ğ ꝙ tales miſſi debent eſſe ſinceriter ingredientes. qđ oſtendiť in ꝟbo. Nūquid mittes. quaſi diceret. ad te deus ⁊ non ad aliū ptinet miſſio inſtitutio ⁊ ꝓmotio. Solus em̄ rex pōt inſtituere et mittere per regnum ſuū officiales ſuos et legatos. al's ſi ab alio nō babente poteſtatē mitterētur veri legati ſeu miſſi: nullatenus crederenť. Sic vere in regno buiꝰ mūdi: ⁊ maxime in eccleſia nō debet aliquis introduci in officiū legationis ſeu prelatōis niſi a rege đo: qꝛ nullꝰ aſſumit ſibi bonorem. ſed q̄ vocať a deo ſicut aaron Hebre. v. Al's ſi carnalis affectio ſeu ſymonie corruptio ip̄m introduxerit. verus legatus vel miſſus nunq̄ erit. Mittes ergo. vt ſic quilibet talis poſſit dici illud Hiere. xxvj. In veritate em̄ miſit me dn̄s: vt et de eo exponi poſſit illud Ioh. j. Fuit bomo miſſus a deo cui nomē erat iobannes. Ubi aduerte. ꝙ tales a deo miſſi ſunt vt cōiter ceteris diſcretiores. qꝛ bō. Famoſiores: qꝛ babent nomē. Ceteris pfectiores: qꝛ dicūtur in quo eſt gr̄a. qꝛ iobānes. Procerto bodie nō ſic. quia vero pauci ſunt q̄ a deo mittūtur ⁊ inſtituūtur. qꝛ aut p ambitōem ſe ingerūt. aut p carnis affectōem ſeu ſymoniā ſine iuſſu dn̄i ſe introducūt. vnde dicit dn̄s Hiere. xxij. Nō mittebā prophetas ⁊ ip̄i currebant. nō loquebar illis ⁊ ip̄i ꝓphetabant. Iſti em̄ debent exſpectare dn̄i preceptū. imo etiā illud deberēt cū timore ⁊ reuerētia ſuſcipe. ⁊ ſe etiam excuſare. Sicut babemus exēplū in moyſe. quē cū dn̄s ad prelationē mitteret ꝓ populo liberando. vix ⁊ cū difficultate voluit acceptare. ſicut babeť Exođ. iij. Sed nō ſic iſti imo ꝓcerto ip̄i ſe ingerūt nō vocati: dicētes illud Eſaie. vj Ecce ego: mitte me. Nō ſic ergo tales niſi ſinceriter ingredicētes. Mittes inq̄t. Nota bic de betbſaida q̄ interp̄tatur miſſus Ioh. v. Deinde dico. ꝙ ip̄i debent eſſe celeriter ꝓgredicētes. Ibūt inq̄t ⁊ dicent aſſumꝰ. Qia em̄ q̄ a ſupioribus buc mittūtur: ſuū officiū celeriter exequūtur. Sicut patʒ de vēto ⁊ de aeris ſtatione ⁊c̄. ⁊ ceteris aeris imp̄ſſionibus. Sic vere illi q̄ a deo buc mittūtur ad eccleſie officia ſua pagenda. debent ip̄a exequi cū celeritate: nō cū tarditate. cū diligentia: nō cū pigricia. cū ſedulitate: nō cū ignauie ruditate. Ibūt inq̄t ⁊ dicent aſſumus. Ezech. j. Aialia ibāt ⁊ reuertebāť in ſilitudinē ignis choruſcātis. Uide. ſ. de Ire. Ut de tali taliū ſedulitate poſſit exponi illđ Exodi xxiij. Mittā p̄curſorē tui angelū. Deniq; dico ꝙ tales miſſi debēt eſſe viriliť cōgredicētes. qđ oſtēdiť cū dř. ꝙ ip̄ſi debēt eſſe fulgura. qꝛ ſicut fulgura maxie ſūt ptātis ⁊ ꝟtutis: ita ꝙ fortitudine ſua ſcindūt ⁊ penetrāt: ꝟrūt ⁊ diſſipāt q̄cq̄d tāgūt. Sic ꝟe tales miſſi ſeu legati debēt br̄e tātā audaciā: ꝯſtātiā ⁊ ꝟtutē. ꝙ ꝯtra ip̄ios ⁊ ꝓteruos debēt viriliter dimicare ⁊ ip̄os p iuſticiā eneruare. vn̄ p̄s. Miſit ſagittas ſuas ⁊ diſſipauit eos. fulgura multiplicauit ⁊ cōturbauit eos. Uide. ſ. de fulgure ſi vis applicare. Inſup dico ꝙ tales miſſi debēt eſſe faciliter regredicētes. qđ notať in ꝟbo Reuertētia. Legatꝰ em̄ miſſus a papa. facta legatione reuertiť ad eūdū. Sic ꝟe bonꝰ p̄latus facto officio ſibi cōmiſſo in boc mūdo: taliter ſe babere debet ꝙ in egreſſu vite poſſit ad deū q̄ ip̄ʒ miſerat ad patriā reuenire. Reuertētia inq̄t. vt ſic ip̄e poſſit dicere illud Thobie. xij. Reuertar ad eū qui miſit me: vos autē bn̄dicite deū. Et ſic patʒ quō miſſi ⁊ legati a deo debēt Ingredi. Progredi. Congredi. Egredi. Et bec ſufficiant.

Mitis. mitigare.

Cū mititas ⁊ benignitas. māſuetudo ⁊ modeſtia quaſi ꝓ codē ſupponāt. Notabis ꝙ mititas eſt quedam animi modeſtia exterioribꝰ verbis ⁊ actibꝰ declarata Igiť dico ꝙ in ſcp̄tura Uirtus mititatis eſt babenda. q̄a

Indiciť naturaliter.
Iniūgitur magiſtraliter.
Oſtendiť exēplariter.
Aſſiſtitur ſocialiter.
Erigitur ſupernaliter.

Dico ergo ꝙ ꝟtus mititatis naturaliter indiciť. Hō em̄ ē aial manſuetū naturaliť. q̄nimo ſi q̄d crudelitatis exequitur: contra naturā ꝓpriā opatur. Exēplo ouis vel bouis. q̄ ſunt aialia mitia. q̄ ſi morderēt innaturaliť agere viderenť. vn̄ de Moyſe dř. Nūe. xij Qꝛ ip̄e erat mitiſſimꝰ ſup oēs boies q̄ morabanť in terra. Et boc etiā ſatis oſtendit ip̄a figura bois que ſcʒ nō babʒ aculeos ad pungendū: cornua ad pcutiēdū. dentes acutos ad mordendum. vngues recuruos ad lacerandū. ſʒ ꝓcerto ip̄e babet manꝰ molles ad leuiādū. vultū gratū ad cōplacendū. oculos pios ad mititatē ⁊ manſuetudinē oſtendendū: ⁊ ad iras alioꝝ pro viribus mitigandū. Iracūdus em̄ prouocat rixas. q̄ aūt patiēs ē mitigat ſuſcitatas. Prouerb. xv. Mititas ğ naturaliter indiciť. Itē dico ꝙ mititas magiſtraliť iniūgitur. ſ. ex mādato diuino. p̄s. Diriget māſuetos in iudicio: docebit mites vias ſuas. Itē exēplariter ꝓponiť ſeu oſtendiť. ſ. in pſona xp̄i ⁊ ſanctoꝝ. Ip̄e. n. eſt qui dicit Math. xj. Diſcite a me qꝛ mitis ſum ⁊ būilis corde. vn̄ ſibi diciť in p̄s. Qm̄ tu dn̄e ſuauis ⁊ mitis: ⁊ multe miſcđie oibus inuocantibꝰ te. Itē ſocialiter aſſiſtitur. qꝛ ſcʒ ſocietas mitiū valde diligiť ⁊ libenť ab alijs freq̄ntatur. Quia ſicut ſcriptū ē. Melꝰ eſt būiliari cū mitibꝰ q̄ʒ diuidere ſpolia cū ſupbis. Prouer. xvj. Itē mititas ſupnaliť ꝓmoneť ſeu erigiť. et boc ꝓcerto tpaliť ⁊ eternaliť. Quia em̄ tpaliť mites libēter ꝓmouenť ⁊ erigūť ad ſecli dignitatē. Iuxta illđ Ecci. x. Sedes ducū ſupboꝝ diſtraxit dn̄s ⁊ regnare facit mites ꝓ eis. Finaliť ꝟo extollūtur ad eternā felicitate Mat. v. Beati mites qm̄ ip̄i poſſidebūt terrā Et breuiť dico ꝙ ad quēlibet virū iuſtū ptinet mitē cē ⁊ ſuas ⁊ alioꝝ impatiētias ꝓ viribꝰ mitigare. Quia. ſ. ꝟbū dulce multiplicat amicos ⁊ mitigat inimicos Ecci. vj. Exēplo xp̄i q̄ ꝓpriā irā mitigare dř. ſe nō vindicādo. p̄s. Mitigaſti oēm irā tuā. auertiſti ab ira indignatōis tue. Alios etiā mitigat ip̄oꝝ impeditꝰ refrenādo. p̄s. Tu dn̄aris ptāti maris motū aūt fluctuū eius tu mitigas. Talis aūt mitigatio xp̄i et ꝓprie ire ſue ſeu iuſticie. ſeu etiā aliene miſerie: finaliter fiet i iudicio: qꝛ ſcʒ xp̄o de mitigatōe iuſticie ſue erga iuſtoſ dř in p̄s. Ut mitiges ei a diebus malis donec fodiať pctōri fouea. Unū tn̄ aduerte. ꝙ licet boni mites diligāt: mali tn̄ ip̄os bodie vilipendūt ⁊ grauāt ⁊ ip̄os decipiūt ⁊ defraudāt. Eſa. xxxij. Fraudulēti vaſa peſſima ſunt. Ip̄e em̄ cogitatōes conſignabit ad pdēdos mites. Sufficit. vide vbi Manſuetudo.

Moab.

Nota ꝙ p moab vt cōiter itelligiť in ſcriptura peccator ſiue pctōres. Moab. n. interp̄tať ex p̄re. q̄a pctōribꝰ diciť Ioh. viij. Uos ex p̄re diabolo eſtis. Moab em̄ fuit populꝰ gētiliū q̄ ſemp fuit pplo dei ꝯtrariꝰ ⁊ nociuus. ad denotandū ꝙ mali ſemp contrarianť bonis: et eis quantoplus poſſunt aduerſanť. Unde. ij. Paraľ. xx. dicitur. Congregati ſunt filij moab ⁊ filij amon ad ioſapbat: vt pugnarēt contra eū. De moab ğ. id ē de pctōribꝰ eſt notandum. ꝙ iſti ſunt dum viuūt in boc mundo. videlicet.

Trāſgreſſores diuine volūtatis.
Sectatores ſuperbe vanitatis.
Poſſeſſores mūdane facultatis.
Predatores terrene ciuitatis.

Dico ğ ꝙ iſti ſūt diuie volūtaťiť trāſgreſſores. Un̄. iiij. Regum. j. dř. Preuaricatꝰ eſt moab.

Item iſti ſuperbe vanitatis ſunt ſectatores. Vñ Eſa.xvj. Audiuimus ſuperbiā moab.ſupbus eſt valde.Superbia eius ⁊ arrogantia eius ⁊ indignatio eius pluſꝗ̄ fortitudo eius.Itē mundane facultatis ſūt poſſeſſores.vnde Hier. xlviij.Fertilis fuit moab ab adoleſcētia ſua in captiuitatē nō abijt.nec eſt trāſfuſus de vaſe in vas.Idcirco permanſit guſtꝰ eiꝰ in eo:⁊ ſapor eiꝰ nō eſt immutatus.Itē iſti terrene ciuitatis ſunt predatores.Unde.iiij.Regū.iij.Nūc pge ad predā moab.Iſte eſt ppl's peccatoꝝ ꝓpter iſta.quia

Priuabitur interna ſecuritate.
Delebitꝛ ſupna auctoritate.
Nudabitur externa proſperitate.
Dānnabitꝛ eterna aduerſitate.

Dico igitꝛ ꝙ pctōres ſecuritate priuabuntꝛ inquātuꝫ ſcꝫ eternis tremoribꝰ triſtabuntꝛ Unde Exod.xv.Robuſtos moab obtinuit tremor.obrigu erūt oēs habitatores chanaan.Itē dei auctoritate delebū tur.Unde Nūeri.xxj.Ve tibi moab:periſti pople thamos Itē mundi ꝓſperitate nudabūtur.Eſaie.xv.Quia nocte vaſtata eſt ar.moab conticuit.Item inferni aduerſitate grauabūtur.vnde Hiere.xlviij.p totū capituluꝫ. Vaſtata eſt moab ⁊ ciuitates eius ſuccenſe.Et iteꝝ ibidē. Abſciſum eſt cornu moab:⁊ brachiū eius contritū eſt.Et iterū ibidem.Ablata ē leticia de carmelo ⁊ de terra moab Item ibidem.Super oīa tecta moab oīs planctꝰ:quoniā contriui moab ſicut vas inutile deieci ceruiceꝫ moab:⁊ cōfuſus erit:eritꝗ moab in deriſuꝫ ⁊c̄.Sufficit.

Modeſtia. Modeſte.modeſtus.

Moderatio. Nota ꝙ Modeſtia dicitur a modo.vnde modeſtus idem eſt ꝙ modus honeſtus. Differūt auteꝫ mititas ⁊ modeſtia.Quia mititas eſt interius in aīo.modeſtia vo eſt exterius in operatōe ⁊ in facto.Mititas ē erga proximū.modeſtia ſpectat ad ſeipm Igitꝛ dic ꝙ oīa facienda ſunt a prudentibus modeſte ⁊ moderate:nō impetuoſe temere vel funeſte.Modeſtia eīm valde decet quēlibet virum iuſtum:⁊ maxime eccleſiaſticuꝫ vel prelatum. Unde.j.Tymoth.iij.Epiſcopū oportet eſſe prudentē:ſobriū ⁊c̄.ſeqꝛ.Nō pcuſſorē.ſed modeſtū. vnde.j. Petri.iij. Unanimes in orōne:miſericordes modeſti:humiles eſtote. Et ſi vis dic ꝙ modeſtia eſt habenda.Quia

Monet ad compaſſionem.
Inflāmat ad dilectionem.
Ornat ad cōuerſatōnem.
Cōmendat operationem.
Cōicat ⁊ cōcomitat miſeratōeꝫ.

Dicā ergo ꝙ modeſtia excitat cōpaſſioneꝫ.Libentiꝰ eīm cōpatitur ꝗs in neceſſitate homi modeſto ꝙ̄ proteruo.Exēplo modeſti viri ꝓ cuius iniuſta morte rex ꝗꝫꝙ̄ iniquꝰ legitur fleuiſſe.recordatus inꝗt defuncti modeſtiaꝫ ⁊ ſobrietatem.ita ꝙ occiſorem in eodē loco vbi eū occiderat fecit occidi.Sicut eīm dicitꝛ.ij.Macha.iiij.Itē inflāmat dilectionem:hoīem eīm pium ⁊ modeſtū diligūt etiam eius ꝯtrarij.ſ.hoīes impij ⁊ ſupbi.Ideo Col.iij.dicitꝛ.Induite vos ſicut electi dei:ſancti ⁊ dilecti viſcera miſcdie:benignitatē: humilitatē:modeſtiam.patientiā:ſupportantes inuiceꝫ et donantes.Item adornat cōuerſatōem.Certū eſt eīm ꝙ cōuerſatio homis maturi ⁊ modeſti valde reputatꝛ.Ad Tymoth.iij.Admone illos nō litigioſos eē:ſ; modeſtos ⁊ māſuetos ad oīes hoīes.Itē cōmendat operationē. Opꝰ eīm quod fit cū modeſtia ⁊ maturitate amplius cōmendatur.Ad prudentē eīm pertinet ꝙ ſit modeſtꝰ in opationibꝰ ſuis.ſicut de illo principe dicebat rex.ij.Macha.ix.Confido eīm eū humane ⁊ modeſte acturū vobiſcū.vñ Iaco.iij. dicitur. Que ſapia que deſurſum eſt primū quidē pudica ē deinde pacifica ⁊ modeſta ⁊c̄.Itē cōcomitat miſerationeꝫ qꝛ vt cōiter hoīes modeſti ſunt miſericordes ⁊ pij.j.Petri.iij.Unanimes in oratōne eſtote.miſericordes.modeſti: humiles ⁊c̄.Vide infra de Temperantia.Et ſupra de Mititate ⁊ Manſuetudine ⁊c̄.

Modicum.

Nota ꝙ iſtud aduerbiū modicuꝫ ſignat in bono ⁊ in malo.In bono eīm ſignat ⁊ inuenitꝛ.

Modicum penitentie.
Modicum affluentie.
Modicum amicicie.
Modicum patientie.

Inuenitꝛ eīm modicū penitētie:qꝛ ſcꝫ quicꝗd boni patiuntꝛ in hoc mūdo:valde modicum pōt dici.vnde Eccl.lj.Modicū laboraui ⁊ inueni mihi multaꝫ reꝗem.Itē inuenitꝛ modicū affluentie.De affluentia.n.delitiarū ⁊ diuitiarū debemus modicū ſumere.ſ.ad neceſſitatem nō ad voluptatē.Et ſic legitꝛ.j.Tymoth.v.Modico vino vtere ꝓpter ſtomachi neceſſitatē.Iteꝫ inuenitꝛ modicū amicicie.Modicū eīm bone fidelitatis vel boni amoris qđ deo impendimꝰ ab ipſo maximū reputatꝛ.Vñ Luce.xix.Euge ſerue bone ⁊ fidelis:qꝛ in modico fuiſti fidel. ⁊c̄.De iſto etiā modico dicit xp̄us.Ioh.vij.Adhuc modicū tēpus ero vobiſcū.Itē inuenitꝛ modicū patiētie.totum eīm tēpus huius vite vnū modicū dicitur reſpectu eternitatis.Et ideo mala que hic patimur:ſunt in patiētia ſuſtinenda.vnde Apocal.vj.Suſtinete adhuc modicū tēpus donec impleatꝛ nūerus fratrū veſtroꝝ.Et Eſa.xxvj.Abſcōdere modicū ad momentuꝫ donec pertranſeat indignatio mea.Et ſic patet ꝙ modicum ſumitur in bono. Sed adhuc dico.ꝙ aliquādo etiā ⁊ cōmuniter modicum ſumitur in malo.Et ſic dico ꝙ in ſcriptura inuenitꝛ ꝙ mali in hoc mundo habent oīa bona modica ⁊ ꝗ̄ſi nulla.Habēt eīm

Modicū ſtabilitatis.
Modicū credulitatis.
Modicū ſagacitatis.
Modicū virtuoſitatis.
Modicū durabilitatis.
Modicū taciturnitatis.
Modicū ſecuritatis.

De modico ꝗ̄ ſtabilitatis et de paucitate eius intelligo illđ Eſa.xxviij.Expecta reexpecta modicū.q.d.tales modicū pſeuerant in eodē ſtatu.De modico credulitatis ſeu infidelitatis dicitꝛ Mat.xiiij.Modice fidei quare dubitaſti.De modico ſagacitatis dicitꝛ Ioh.xij.Adhuc modicū lumen in vobis eſt.Itē de modico vtuoſitatꝪ dicitꝛ Apocal.iij.Ecce dedi oſtiū apertū coram te ſciens ꝙ modicā habes virtutē.Itē de modico durabilitatis dicitꝛ Iacobi.iiij.Que aūt eſt vita noſtra niſi vapor ad modicū parens.Itē de modico taciturnitatis dicitꝛ Iacobi.iij.Lingua ꝗdem modicū mēbꝝ eſt ⁊ magna exaltat.Itē de modico ſecuritatꝪ di Mat.viij.Quid timidi eſtiſ modice fidei.

Vel ſi vis dic ꝙ p iſtud aduerbiū modicū intelligitꝛ peccatū qđ vere ita modicū hꝫ de eſſentia ꝙ a ſāctis nō ſoluꝫ dꝛ modicū:imo nihil oīno.Ideo nō ꝙ p modicū intelligitꝛ

Peccatū malicie ⁊ malignitatis.
Peccatū nequicie ⁊ iniꝗtatis.
Peccatū ſtulticie et fatuitatis.

De peccato malicie dicitur.j.Coꝝ.v.Et Gal.v.Modicū fermētū totā maſſaꝫ corrūpit.De pctō neꝗcie dicitꝛ Luc.xvj. Qui inmodico iniquꝰ eſt.⁊ in maiori iniquꝰ erit.De pctō vero ſtulticie dicitur.ij.Coꝝ.xj.Vtinā ſuſtineretis modicum quid inſipientie mee.Et hec de Modico ſufficiāt.Vide infra de Parum.

Modo.

Nota ꝙ modo qñꝗ ſumitꝛ ꝓ tēpore preterito:quādoꝗ ꝓ preſenti.quādoꝗ ꝓ futuro.ſicut cum dicitꝛ.Modo veni:modo vado:⁊ mō ibo. Ut cōmuniter tamē modo ſumitꝛ pro nūc.pro ſtatim.⁊ ſimilibus ſignantibus preſens tempus. Applicando igitur ad tempora que nūc vel al's nobis ſunt vel erūt preſentia

Notemꝰ ꝙ in ſcriptura reperitꝛ Unū modo quod ſemper labitur nec eſt durabile.Unū modo quo virtus naſcitur;⁊ eſt laudabile.Unū modo quo ſalus panditur et eſt mirabile.Primū eſt nature.Secūdum gratie.Terciū glorie. Primo ergo dicam ꝙ in ſcriptura reperitꝛ vnū modo nature labentis.Et ſic procerto per modo intelligitur vita preſens que certe non eſt niſi vnum nunc.vnum ſtatum.vnum protinus.vnum modo. Et ſic certe poſſum dicere ꝙ vita preſens eſt vnum modo.Scilicet.

Indigentie et nuditatis.
Ignorantie et cecitatis.
Impotentie et debilitatis.

In iſto ergo modo vite preſentis viget nuditas et indigentia. Unde Geneſis xxxj.cap̄.dicitur.Que niſi deus patris mei abraham et timor yſaac affuiſſet mihi:forſitan modo nudū me dimiſiſſes.Item in illo modo vite preſentis viget cecitas ⁊ ignorātia.Iohānis.xiij.Quod ego facio tu neſcis modo.ſcies autem poſtea.Item in illo modo viget debilitas ⁊ impotentia.Unde Iohannis.xiij. Chriſtus dixit Petro. Quo ego vado nō potes me modo ſequi.Sequitur.Quare nō poſſuꝫ te modo ſequi.Et illud Iohannis.xvj.Multa habeo vobis dicere que non poteſtis portare modo. Patet ergo ꝙ eſt vnum modo nature labentis. Secūdo dico. ꝙ eſt vnum modo gratie preſentis. Et ſic dicam ꝙ gratia que nunc datur in preſenti chriſtifidelibus eſt.

Unū modo iuſticie ⁊ equitatis

Que ſtatus gr̄e ſit vnū

Vnū modo credētie ꝛ veritatis. mō ꝛ vnū tp̄s eq̄taꝗ
Vnū mō innocētie ꝛ ſinceritaꝗ. et iuſticie pꝫ Math.
Vnū mō ꝯfidentie ꝛ ſecuritatis. iij. vbi dꝛ. Sine mō. ſic
eñ nos decꝫ adiplere oēꝫ iuſticiā Itē ꝙ ſit vnū mō veritaꝗ
et noticie ſeu credentie ꝛ iuſticie. patet Ioh. xvj. vbi dicit᷑.
Modo creditis. ecce venit hoꝛa. ecce nūc venit. Et Mat.
xxvj. Amodo videbitis filiū hoīs. Itē ꝙ ſit vnū modo ſin-
ceritatis ꝛ innocētie patet. j. Pet. ij. vbi dicit᷑. Quaſi mo-
do geniti infantes rōnabiles. lac cōcupiſcite ſine dolo. Itē
ꝙ ſit vnū modo ſecuritatis ꝛ cōfidentie. patet Eſa. xxix. c.
vbi dicit᷑. Nō modo cōfundet᷑ iacob. nec modo vult⁹ ei⁹
erubeſcat. Et illud. j. Macha. ix. Liberemus aīas noſtras
modo. Iſtud eſt ergo vnū modo gr̄e p̄ntis. Tercio vero
dico ꝙ inuenit᷑ vnū mō glīe ſeq̄nꝗ. Eterna. n. glīa ē ſꝑ p̄ns.
ſꝑ mō: tota ſimul. Et ſic notabo ꝙ iſta ē vnū modo quod
Nunꝗ deficit. Nunꝗ dico deficit Eſa. ix. Amo-
Clare reſpicit. do et vſqꝫ in ſempiternū zelus dn̄i ex
Mentē reficit. ercituū faciet hec. Clare etiā reſpicit.
qꝛ ſcꝫ ibi eſt viſio clara. Mat. xxiij. Nō me videbitis amo
do donec dicatis. bn̄dictus q̄ venit. Et Ioh. xiiij. Amodo
videbitis eū ꝛ cognoſcetis eū. Mentē inſuꝑ delectat ꝛ re-
ficit Apocal. xiiij. Amodo iam dicit ſpūs vt req̄eſcant a la
boꝛibus ſuis. Sic ꝑ patet quō iſtud aduerbiū modo ſpe-
ctat ad gloꝛiā. grām ꝛ naturā. Sufficit.

Modus. Quia de modo nō intendo loqui logi-
caliter nec grāmaticaliter: ſ ſolū moꝛa-
liter. Notabo ꝙ modus ē quedā decens ꝛ cōgrua adiacē-
tia actionū: ſine qua ip̄e actiōes nō habent efficaciā aut va
loꝛem. Modus etiā qn̄qꝫ denotat oꝛdinem: ſicut dicit᷑. Qꝛ
q̄s locutus eſt in modū qui ſeq̄tur. Qn̄qꝫ ſimitudinē. ſicut
cū dicit᷑. Qꝛ in candelabꝛo erant tres ciphi quaſi in modū
nucis. vel ſicut cū dicit᷑. ꝙ fili modo factū eſt hoc. Qn̄qꝫ au
tem ſignat modeſtiā. regulā ꝛ tꝑantiā. Et ſic ſumit᷑ moꝛali
ter loquēdo. Igit᷑ moꝛaliter loquēdo dico. ꝙ in oībus acti
onibus noſtris debemus ponere regulā atqꝫ modū. Mo
dus eñ in oꝑe vel in facto. eſt ſicut ſal in potagio vel in ci-
bo. Quia ſicut cibaria q̄ūqꝫ bona ꝛ delicata ſine ſale ſūt in-
ſipida. ſic oꝑa ſine mō ſūt inutilia. Igit᷑ dico ꝙ nos debe-
mus hr̄e moderātiam regulam atqꝫ modum. Scilicet.
In ſcientia ne nimis inquiramus. Pꝛimo igitur ad-
In iuſticia ne nimis exuramus. bibeamus moduꝫ in
In leticia ne nimis gaudeamus. ſcia. Teſte eñ ap̄lo
In potentia ne nimis exurgamus. ad Roma. xij. Non
plus ſaꝑe ꝙ̄ opoꝛtet ſaꝑe: ſed ſaꝑe ad ſobꝛietatē. Sicut. n.
ante oculos natura poſuit palpebꝛas ad modificādū viſū
qꝛ ſcꝫ ſi oculus ſꝑ eſſet aꝑtus: ſpūs viſibilis diſꝑgeret᷑. et
ſic viſus ꝓpter debiti modi carentiā lederet᷑. q̄nimo foꝛſitā
cecaret᷑. Sic intellectus indiget palpebꝛa rōnis. q̄ moduꝫ
ꝛ regulā imponit ſpūi inq̄ſitionis. Quia ſi intellect⁹ circa
ardua ꝛ maxime circa aſpectū ſolis ꝛ luminis. i. circa cele-
ſtia ꝛ diuina plus iuſto vagari ꝑmittit᷑. faciliter ꝑ hereſes
excecaret᷑. Aīalia eñ que nō hn̄t palpebꝛas (ſicut piſces)
obſcurius vidēt. ſic tales ꝛc̄. Bene ꝑ dicit᷑. Pꝛouerb. xxiij.
Noli inq̄t laboꝛare vt diteris: ſ pꝛudētie tue pone modū:
ne erigas oculos tuos ad opes quas hr̄e nō potes. qꝛ faci
ant ſibi alas quaſi aq̄le ꝛ volabūt in celū. Hō eñ non de-
bet laboꝛare vt ditetur operibus ſcientiarū nimis ardua-
rum: quia tales non ſolent faciliter acquiri ſed volare. id ē
poſſibilitatē humanā excedere ꝛ abire. Igitur habeamus
modū in ſcientia. Secūdo dico. ꝙ debem⁹ adhibere mo
dum in iuſticia. Non eñ debemus eſſe nimis exceſſiui in
puniēdo. Ignis eñ melius calefacit quādo aque aſperſio
ſue exceſſiue flāme modū imponit. Sic vere ille ignis ꝛ ille
rigoꝛ magis eſt cōmendabilis: q̄ per modū debitū fit tēpo
rabilis. Teſte eñ ſcriptura Deut. xxv. Pꝛo menſura pec
cati erit ꝛ plagarū modus. Sicut de leone legit᷑ ꝙ ip̄e ſm
quod magis vel minus ab aliquo leditur vel percutit᷑. ip-
ſum magis vel minus rotare vel ꝑcutere dicitur. vel moꝛ
dere: ꝛ ſic ire ſue modū imponere comprobat᷑. Quod eſt
contra tyrannos q̄ ſine modo cōtra alios debachant᷑. Cō-
tra illud Gal. j. Supꝛa modū perſeq̄bar eccleſiā dei. Vt et
tales oppꝛeſſi poſſint dicere illud. ij. Coꝛ. j. Supꝛa modū
grauati ſumus. ꝛ ſupꝛa virtutem: ita vt tederet nos etiam
viuere. Exemplo beati pauli. ij. Coꝛ. xj. Se dicentis fuiſſe
in plagis ſupꝛa modū. in moꝛtibus frequenter. Adhibea-
mus igit᷑ modū in iuſticia. Tercio dico. ꝙ adhibere de-
bemus modū in leticia. Ad lr̄am eñ modus valde requi-
ratur in oī muſica ꝛ cantu. Sic vere valde decet virum
pꝛudentē ꝙ in ſua leticia modū ponat. Exēplo illoꝝ de q̄
bus dicit᷑ Eccl. xliiij. Qꝛ ipſi fuerūt hoīes magni virtute: ꝛ
pꝛudentia ſua pꝛediti. in puericia ſua exquirentes modos
muſicos. Cōtra illos q̄ nullū in leticia tenent modū. De q̄
bus poteſt dici illud Apocal. xvj. Qꝛ ip̄e vidit tres ſpūs i
mundos in modū ranarū. Spiritus eñ ſunt ſuperbiēdo.
immūdi luxuriando: ꝛ rane garrulando ꝛ ſuꝑflue exultan
do. Quarto adhibeamus modū in potentia. Valde eñ
requirit᷑ ꝙ hō in ſua pꝛoſperitate ꝛ potentia modū ponat
ꝙqꝫ ſeip̄m tēperet ꝛ cōponat. Nonne vitis anno quolibet
putatur: ꝛ nō ſibi de ligno ſuper modū dimittit᷑. ꝛ ſm mo
dū ꝛ regulā tēperatur. ne foꝛte nimis excedens in fructib⁹
citius ſterileſcat ꝛ ad nihilū deducat᷑. Sic diues dꝫ ramos
diuitiarū ſuarū reſcindere. ꝛ potentie ꝛ opulentie ſue mo-
dū ponere: ne foꝛte ip̄m contingat pꝛopter exceſſuꝫ ſterile-
ſcere vel perire. Sicut illos de q̄bus dicit᷑ Sap. xv. Qꝛ om
nes inſipientes ꝛ infelices ſupꝛa modū aīe ſue ſuꝑbi ſūt.
Ideo de diuitibus moderatis poteſt exponi illud qd̄ ſcri-
bitur. iij. Regū. vij. ꝙ ſupꝛa capita colūnerū erat opus in
modū lilij. Capita eñ colūnarū ſunt diuites: ꝛ capitanei q̄
ſcꝫ debent eſſe in modū lilij quod eſt valde ſuaue ꝛ tēpe-
ratū: q̄uis ſit pingue ꝛ humeroſuꝫ. Ad denotandū ꝙ di-
uites licet pꝛoſperitate ꝛ humoꝛe diuitiarū ſint pingues:
debent tamē moderati eſſe ꝛ humiles: vt poſſit eis dici il-
lud. iij. Regū. x. ꝙ in hūc modū cuncti reges ethcoꝝ ꝛ ſy-
rie equos venūdabant. i. ſuperbiaꝫ deponebant. Sic ergo
patet quō ponendus eſt modus ꝛ adhibendus. In potē-
tia ne ſuperbiat. In leticia ne deficiat. In iuſticia ne deſe-
uiat. In ſcientia ne decipiat. Et aduerte ꝙ iuſti debent
hr̄e modū Indicatiuū bn̄ docendo ꝛ p̄dicādo. Imꝑatiuū
bene regendo ꝛ gubernando. Optatiuū bn̄ oꝛando ꝛ ſup
plicando. Cōiunctiuū bene amando ꝛ pacifice viuendo.
Infinitiuū ſemꝑ manendo ꝛ in infinitū perſeuerando. Et
ſic dicetur ꝙ multifarie multiſqꝫ modis loquetur dn̄s pa-
tribus in pꝛophetis Hebꝛeos. j. Et hoc de modo ſufficit.
Vide de Moleſtia. Et vide infra de Quō.

Moyſes. Nota ꝙ moyſes ſm diuerſas condi-
tiones ꝛ actus ipſius. poteſt in ſcrip-
tura diuerſa ꝛ varia deſignare. Unde generaliter notā
dū eſt ꝙ moyſes ſignat Pꝛimo ergo dico. ꝙ
Statū pꝛelatoꝝ ꝛ pꝛeſidentiū. moyſes ſignat ſtatum
Statū ꝑfectoꝝ ꝛ contēplantiū. pꝛeſidentiū pꝛelatoꝛuꝫ.
Statum iudeoꝝ ꝛ perēuntium. vn̄ Mathei. xxiij. Suꝑ
cathedram moyſi ſederūt ſcribe ꝛ phariſei. Sicut eñ moy
ſes fuit a dn̄o electus ꝛc̄. ad educendum populū iſrael de
egypto. ꝛ ad educendū ip̄m extra domum pharaonis vſqꝫ
ad terram pꝛomiſſionis. ſicut habet᷑ Exodi. iij. ꝛ deinceps
Sic pꝛelati ſunt a domino electi: vt populū ſibi cōmiſſum
de egypto. i. de ſtatu peccati. ꝛ de poteſtate pharaonis: id
eſt dyaboli eripiant ꝛ educant: ꝛ ꝙ per deſertū penitentie
ip̄os vſqꝫ ad terram pꝛomiſſionis paradiſi dirigant. ꝑtra-
hant et perducant. p̄s. Deduxiſti ſicut oues populum tuū
in manu Moyſi ꝛ Aaron. Unde nota. ꝙ ſicut Moyſes
Fuit ouium paſtoꝛ. Sic vere bonus pꝛelatus de-
Fuit populi ductoꝛ. bet ſe exhibere recreatoꝛē ouium
Fuit ouium doctoꝛ. et paſtoꝛem. Populi ductoꝛem
Fuit populi pꝛotectoꝛ. et gubernatoꝛem. Ouiū doctoꝛē
et legiſlatoꝛem. Ouiū tutoꝛem ꝛ defenſoꝛem. Dico ouium
paſtoꝛem. ſicut de Moyſe legitur Exodi. iij. Moyſes pa-
ſcebat oues yetro cognati ſui. Pꝛelatus eñ debet ſubitos
ſuos paſcere et nutrire ꝛ nō ſolum pabulo ſcientialis eru-
ditionis: imo etiā pabulo tꝑalis recreationis ꝛ ſubuentio
nis. vt dicat illud Ioh. x. Ego ſum paſtoꝛ bonus ꝛc̄. Item
dico populi ductoꝛe. Pꝛelatus eñ dare debet per bona ex
empla vias vite ſubditis ſuis: vt eū ſequendo ip̄os ad pa
triā perducat. Ideo de moyſe legit᷑ in p̄s. Qꝛ de⁹ notas fe-
cit vias ſuas moyſi: ꝛ per eum filijs iſrael volūtates ſuas.
Et Michee. vj. Miſi ante faciem tuam moyſen. Itē dico
ouiū doctoꝛem. qꝛ videlicet ſicut moyſes aſcendēs in mō-
tem in medio nebule. xl. diebus ieiunauit. legem ſuaꝫ dn̄s

ſibi reuelauit ꝛ deſtinauit. ꝑ quã tandẽ populũ inſtruxit ꝛ informauit. ſicut dicit̃ Exod. xix. ꝛ. xx. Sic ꝓcerto p̃latus: debet montẽ perfectõis ad dñm aſcẽdere. debet etiã carnẽ ſuam abſtinẽtijs ꝛ ieiunijs macerare. debet etiã nebuloſitatẽ ꝓprie ꝯſcie penetrare. ꝛ ſic a deo legez ꝛ ſciam poterit audire ꝛ diſcere. de qua poſtmodũ populũ poterit edocere. Unde Joh. vij. Nõne moyſes dedit vobis legẽ. Itẽ dico populi tutorẽ. qꝛ ſicut moyſes orando populũ iſrael iuuabat. ita ꝙ dũ moyſes manꝰ leuabat iſrael vincebat amelech. ſicut dicit̃ Exod. xvij. Sic ꝓcerto chariſſimi: p̃latꝰ debet orõibꝰ populũ defendere ꝛ iuuare: ꝛ ꝓ ipſo ꝯtra diabolũ p̃cibus dimicare. Uñ Exod. xix. dicit̃. Moyſes aſcẽdit in montẽ ad dñm ſupple orãdum. Breuiter ẽ dico. ꝙ moyſes ſignat ſtatũ p̃ſidẽtiũ p̃latoꝝ. Scd̃o dico ꝙ moyſes ſignat ſtatũ ꝯtẽplãtiũ ꝑfectoꝝ. Et h̃ triplici rõne. vicʒ.

Quia fuit benigniſſime cõditionis.
Quia fuit cõcordiſſime dilectõnis.
Quia fuit ſeueriſſime correctõis.

De benignitate ſua dr̃ Nũe. xij. Qꝛ moyſes erat vir mitiſſimꝰ ſuper oẽs hoĩes q̃ morabant̃ in terra. De cõcordi ſocietate ſeu charitate ip̃ius dicit̃ Luc. ix. ꝙ moyſes et helyas apparuerũt in monte cũ dño. De ſeueritate ỽo iſtiꝰ dr̃ Jo. viij. Moyſes mãdauit mulierẽ lapidare adulterã. Sic ꝓcerto viri ꝑfecti debẽt hr̃e exẽplo moyſi. ſcilicet

Uirtutem benignitatis.
Uirtutem cõcorditatis.
Uirtutem ſeueritatis.

Ut ſic q̃libet talis poſſit dicere illud Joh. ix. Nos moyſi diſcipuli ſumꝰ. Tercio dico ꝙ moyſes ſignat ſtatũ pereũtiũ iudeoꝝ. Sicut eñ moyſes habuit velamen ſuꝑ faciẽ ſuã. ſicut dicit̃ Exod. xxxiiij. ſic iudei habent velamen erroris. vnde. ij. Coꝝ. iij. Uſqꝫ in hodiernũ diem cum legitur moyſes velamen eſt poſitum ſuper faciem cordis eoꝝ ꝛc̃.

Moleſtia. Nota ꝙ moleſtia accipit̃ pro grauamine vel ꝓ nocumento. ſeu etiã pro zelo vl' difficultate vel iniuria ꝛc̃. Uide infra de nocere ꝛc̃.

Mollis. Mollicies. Nota ꝙ mollicies moralit̃ loquẽdo ſignat in bono

Benignã locutõem.
Terrenã affectõem.
Deflentẽ cõpũctõem.

De mollicie benigne locutiõis dicit̃ Prouer. xv. Reſpõſio mollis frangit irã. ſermo durus excitat furorem. De mollicie ỽo affectionis ſeu cõpaſſionis dr̃ Sap̃. ij. Spũs diffundit̃ ſicut mollis aer. De mollicie inſuper cordialis compunctionis dicitur Job. xxiij. Deus molliuit cor meum ꝛ ſpiritus: al's oñipotens conturbauit me. Item mollicies in malo ſigt.

Uerborũ fallacitatem.
Animoꝝ fragilitatem.
Immũdorũ carnalitatem.
Proſperoꝝ labilitatem.

De mollicie fallaciũ ỽborum dicit̃ in p̃s. Molliti ſũt ſermones eius ſuꝑ oleuʒ: et ipſi ſunt iacula. De mollicie ỽo fragiliũ animoꝝ dicit̃ Hiere. lj. Egredimini de medio babylonis ne forte molleſcat cor veſtꝝ. De mollicie etiaʒ carnaliũ immũdoꝝ dicit̃ Eſa. xlvij. Non vocaberis vltra mollis ꝛ tenera. De mollicie ỽo labiliũ proſperoꝝ dicitur Mat. xj. Ecce q̃ mollibus veſtiũtur in domibꝰ regum ſũt ꝛc̃. Omitto gr̃a breuitatis. qꝛ q̃uis infinita ſunt exempla: pauciſſime tamẽ ſunt auctoritates ꝛc̃.

Momentũ. Nota ꝙ momentũ q̃nqꝫ ſumitur ꝓ fama noĩe vel valore. vt qñ dicitur ꝙ illa erat res magni momenti. i. magne fame. nominis vel valoris: ſed vt cõiter ſic nõ accipitur in ſcriptura. Q̃nqꝫ ỽo ꝛ cõiter ſumit̃ momẽtũ ꝓ modiciſſima ꝑte tẽporis ſeu hore. Et ſic ſumit̃ ꝓ nunc. ꝓ ſtatim. ꝓ ſubito. ꝓ inſtanti. Quia ſcʒ ſicut pũctus eſt minima pars linee: q̃ excogitari poſſit. ſic momentũ tẽporis. Nota ẽ ꝙ in ſcriptura comparat̃ momento oĩe illud qd̓ eſt tranſitoriũ. qꝛ ſcʒ reſpectu eternitatis oĩe tẽporale ẽ momentaneũ: ꝛ oĩe tẽpus dicit̃ momẽtũ. Sic igit̃ dic ꝙ inuenit̃ vicʒ momẽtũ

Labentis nature.
Preſentis figure.
Nocentis iacture.
Sequẽtis puncture.
Latentis ſcripture.

Nã ꝓcerto quaſi ſubito ꝛ in momẽto trãſeũt oĩa q̃ ſunt. Igit̃ dico. ꝙ in momẽto trãſit labẽtis vite natura. ſ. vita corpoꝝ humanoꝝ. Uñ Eſa. xl. Ecce gentes q̃ſi ſtilla ſitule ꝛ quaſi momẽtũ ſtatere reputate ſũt ei. ſ. reſpectu eternitatis Itẽ in momẽto trãſit p̃ns reꝝ figura. qꝛ ſcʒ oĩs natura rerũ creatarum nõ eſt niſi vnũ momẽtũ reſpectu imẽſitatis. Uñ Sap̃. xj. Q̃m tanq̃ momẽtũ ſtatere. ſic eſt añ te orbis terraꝝ. ꝛ tanq̃ gutta roris antelucani. Itẽ momẽto cõparatur nocẽs pene iactura. hoc eſt dictu. oĩs mũdi tribulatio ſeu pena Eſa. xxvj. Abſcõdere modicũ ad momẽtũ donec tranſeat furor meus. Et. ij. Coꝝ. iiij. Illud eñ qd̓ in p̃nti eſt momentaneũ ꝛ leue tribulatõis noſtre: ſupra modũ in ſublimitate eternũ glorie põdus oꝑatur in nobis. Unde etiã de morte q̃ eſt vltimũ terribiliũ conſtat ꝙ ip̃a tranſit et deficit in momẽto. j. Regũ. iiij. In ip̃o aũt momẽto mortis eius. Itẽ momento cõparat̃ ſequẽs mũdi punctura. ſ. dies iudicij. De quo. j. Coꝝ. xv. In momẽto in ictu oculi ĩ nouiſſima tuba ꝛc̃. Loq̃tur eñ de reſurrectõne et iudicio. Itẽ momento comparat̃ latens dei ſcriptura ſeu norma rerũ futura. i. volũtas ꝛ ordinatio dei circa futura reꝝ negocia. Unde Actuũ. j. Nõ eſt veſtꝝ ſcire tp̃a vel momẽta que pr̃ poſuit in ſua poteſtate. Et. j. Theſſal'. v. De tp̃ibus aũt ꝛ momentis nõ indigetis frẽs ꝛc̃. Sic ẽ patet quõ oĩa minutis atomis inſtãtibus ſubiacent ꝛ momẽtis. Uide de Hora ꝛc̃.

Monere. Cũ monere idẽ ſit ꝙ hortari. ſollicitare. inducere. inſtigare. ſeu ỽbis exemplis aut factis ad aliq̃d inclinare. Uidet̃ ꝙ monumẽtuʒ ꝛ monile ortũ ſũpſerũt a monere. Monumentũ eñ dicit̃ eo ꝙ hominẽ admoneat de morte: vel de mortuo introcluſo. Monile aũt qd̓ in pectore ponit̃ qd̓ rotũde eſt figure. portantẽ de rebus eternis admonet cogitare. q̃ figura ſolet dici ſperica: eo ꝙ fine ꝛ p̃ncipio careat. Monitiões ẽ ꝛ monita nihil aliud ſunt q̃ documẽta. ꝛ ad bonũ faciendũ ſollicita monimẽta. ſicut de thobia dicit̃ Thobie. j. Qꝛ monita ſalutis dabat eis. Et Thobie etiã. x. dicit̃. ꝙ parẽtes ſare monuerũt eam honorare ſocrum. diligere maritum. regere familiam. gubernare domuʒ. Et nota. ꝙ homo monetur ad bonum faciendum. Uidelicet per

Stimulũ tribulationis.
Sarculũ exhortationis.
Speculũ informatiõis.
Rotulum eruditiõis.
Jaculum p̃dicationis.
Sibilum inſpiratõis.

Dico ergo ꝙ homo monetur bñfacere per tribulatiõis ſtimulũ. ſicut de filijs iſrael dicitur Sap̃. xj. Qꝛ hos deus tã q̃ pater probans monuit ꝛc̃. Eccl'es. vij. dicitur. Qꝛ meliꝰ eſt ire ad domũ luctꝰ q̃ ad domũ ꝯuiuij. In ip̃a eñ finis cũctoꝝ admonet̃ oim. Itẽ monemur bñfacere ꝑ exhortatiõis modulũ. Sap̃. xij. Hos q̃ exerrãt ꝑtibꝰ corripis. et de q̃bus peccãt admones ꝛ alloq̃ris. Et Rom̃. xv. Certꝰ ſuʒ inq̃t frẽs mei q̃m ꝛ ipſi pleni eſtis dilectõe. repleti oñi ſcia ita vt poſſitis alterutꝝ monere. Itẽ monemur bñfacere ꝑ informatõis ſpeculũ. hoc eſt ꝑ exẽpla. Uñ de lapidibꝰ qui fuerũt extracti de fluuio iordanis dr̃ Joſue. iiij. ꝙ poſiti ſũt lapides iſti in monimẽtũ eternũ filijs iſrael. Et etiã Nũeri. xvj. dicit̃. ꝙ dñs precepit in altare affigi thuribula hoim combuſtoꝝ. vt eſſent filijs iſrael ꝓ ſigno ꝛ monimẽto ꝛ vt cõmonerent̃ ne alienigena accederet ad altare. Itẽ monemur bñfacere ꝑ eruditõis rotulũ. hoc eſt dictu. ꝓ verba ſacre ſcripture. Col'. iij. Uerbũ xp̃i abundet in vobis abũdãter in oñi ſcia docentes ꝛ cõmonentes voſmetip̃os ĩ pſalmis ꝛ hymnis ꝛ canticis ſpũalibus. Itẽ monemur bñfacere ꝑ predicatõis iaculum. j. Coꝝ. iiij. Nõ vt ꝯfundã vos ẽ vt filios chariſſimos moneo. Et. ij. Tymoth. ij. Cõmoneo te teſtificans coraʒ deo ꝛc̃. Itẽ monemur bñfacere per inſpiratõis ſibilũ. ſicut de Joſeph legit̃ Mat. ij. ꝙ admonitus in ſomnis receſſit in partes galylee ꝛc̃. Uide vbi. Docere. ꝛ in alijs conſil'ibus titulis.

Monumentũ. Nota ꝙ monumentũ idem eſt qd̓ ſepulcruʒ vbi mortui recondũtur. quod etiam alio modo mauſeolũ ſeu ſarcofagum nũcupatur. Et põt moralit̃ loquẽdo ſignificare plurimũ in ſcriptura. Uñ nota ꝙ monumẽta deſignant. vicʒ.

Conſcientiam puram ꝛ ſecretam.
Conſcientiam turpem ꝛ infectam.
Succeſſionem vite temporalis.
Afflictionem mortis corꝑalis.

Dico ẽ ꝙ ꝑ monumẽtũ intelligit̃

Conſcientie ſanctitudo.
Conſcientie turpitudo.
Temporalium plenitudo.
Corporalium meſtitudo.

Dico ꝙ monumẽtũ ſignat ꝯſcie ſctitudinẽ. Et ſic accipit̃ monumẽtũ Jo. xix. vbi dr̃. ꝙ ĩ orto vbi erat monumẽtũ in q̃ nõdũ q̃ſq̃ poſitꝰ fuerat ibi poſuert eũ. Iſtd̓ monumẽtũ ſigt ꝯſciam

viri iuſti. Qui dr̄ ortus ꝓpter v̓tutū fecūditatē. Dicit̄ nouū
ꝓpter virtutū amenitate. Ibi etiā nullus fuerat ſepultus.
ibi nullū erat peccatū. ꝓpter ſpecialē ſinceritatē. ⁊ ꝓpterea
ibi munde ſepelit̄ xp̄us per cōtinuā ſue mortis memoriā
et doloroſitatē. Quia ſp̄ boni viri debēt in monumēto pu-
re cōſcie dn̄m ſpūaliter ſepelire: ⁊ ip̄m ibi ꝑ cōpaſſioneꝫ et
memoriā retinere. vnde Marci. xv. Tulerūt corpꝰ eius ⁊
poſuerūt illud in monumētū. Itē monumentū ſignat con
ſciētie turpitudinē. Sicut eñ monumētū exteriꝰ eſt clauſū
et qn̄qꝫ pulcrū et pictū. interiꝰ vero corrupitōne ⁊ immūdi
cia totū plenū. Sic vere ꝯſcia peccatoris ē exteriꝰ clauſa ꝑ
cōfeſſionis denegatōem. interiꝰ vero eſt infecta ꝑ multoꝝ
peccatoꝝ corruptōeꝫ. exteriꝰ videt̄ pulcra ⁊ ꝑ hypocriſim
et palliationē: interius eſt ſqualida ꝑ ſceleꝝ cōtaminatōeꝫ
vnde Luc. xj. Ve vobis q̄ eſtis vt monumēta q̄ non appa
rent. Et breuiter ꝑ monumēta poſſunt intelligi oēs immū-
dicie peccatoꝝ. vnde Marci. v. dicit̄. ꝙ ille habebat domi
ciliū in monumētis. i. in infectōibus ⁊ peccat̄. Item monu
mentū ſignat tp̄aliū proſperitatē ſeu plenitudinē. Quia ſi
cut illi q̄ in monumētis ſunt nunq̄ pn̄t ampliꝰ exire. imo
neceſſe eſt ꝙ habeāt ibi ꝑpetuo remanere. Sic illi q̄ ꝓſpe-
ritate mūdana ſp̄ fuerūt inuoluti: nunq̄ ſe poſſūt amplius
expedire: imo neceſſe habēt ſicut in monumēto putreſcere
et fetere. Soli eñ mortui. i. peccatores tali monumēto te-
nent̄ figurati in lazaro q̄ quadriduanꝰ in monumēto fete
bat. ſicut dicit̄ Ioh. xj. vnde dr̄ Prouer. xij. Deſideriū im
pij monumentū eſt peſſimū. Itē monumentū ſignat acer-
bitatē ſeu afflictōem mortis corp̄alis. Et ſic ꝑ monumētū
intelligit̄ mors que dr̄ monumētū a moneo mones. eo ꝙ
per monumētū corp̄ale qd̄ exteriꝰ videmꝰ. ſemꝑ inſtrui de
bemus ⁊ moneri ad mortē pre oculis habendā. ſicut facie
bat magdalena de qua dicit̄ Ioh. xj. Qr ip̄a vadit ad mo-
numentū vt ploret Ioh. xx. etiā dicit̄. ꝙ ſymon petrus in
troiuit in monumentū. qr vicꝫ nos ꝑ mortis cōſideratiōeꝫ
debemus monumēta introire: ⁊ noſtrā mortalē miſeriā de
plorare. Et hoc ſufficit. Vide infra de Sepelire.

Mons. Montes.

Nota ꝙ in ſcriptura inuenit̄ mons v̓tuo-
ſus. Fructuoſus ⁊ Glorioſus. Mons v̓tuoſus ſignat ſta-
tū hoim perfectoꝝ. vnde de hoc pōt dici illud Eſa. xl. Om
nis mons ⁊ colles hūiliabit̄. Mōs fructuoſus ſignat ſta-
tum eccliaſticū prelatoꝝ vel etiā dignitatū hoim clericoꝝ
Et ſic mons nihil aliud eſt q̄ʒ ecclia. Et de hoc dicit̄ Eſa. ij.
Erit in nouiſſimis diebꝰ prepatꝰ mons domꝰ dn̄i ſuꝑ ver
ticē montiū: ⁊ fluent ad eū oēs gentes. Itē mons glioſus
ſignificat ſtatū hoim beatoꝝ. vicꝫ ſtatū glorie ꝑadiſi. Et ſic
dicit̄ in pſ. Quis aſcendet in montē dn̄i: aut q̄s ſtabit in lo
co ſancto eius? Innocēs manibꝰ ⁊ mūdo corde. Et iō bre
uiter de iſto triplici mōte poſſumꝰ ſm̄ modicitatem noſtri
ingenij aliq̄d balbutire. Dicamꝰ igit̄ ꝙ aues ceteris nobi-
liores. beſtie ceteris velociores. arbores ceteris vtiliores.
ſolent in mōtibus facere manſionē. De auibus patet ſm̄
Grego. Qr aquila ceteris auibꝰ nobilior: ſp̄ vult ī altis mō
tibus ⁊ rupibꝰ nidificare. De aīalibus etiā patꝫ. qr capree
que velociſſimi ſūt curſus ſp̄ quātoplus poſſunt volūt in
altis mōtibꝰ habitare. De arboribꝰ etiā patet. ꝙ pinus q̄
ceteris arboribꝰ vtilior eſt: ſolet melius in altis ſiccis ⁊ ſa-
buloſis locis vel montibꝰ creſcere ⁊ fructificare. Sic ꝓcul
dubio charisſimi: viri ſancti iuſti ⁊ ꝑfecti q̄ poſſunt dici aq̄
le ꝓpter volatū altiſſime cōtēplatōis: dici etiā poſſunt ca-
pree: propter curſuꝫ bone ⁊ diligentis opationis. dici etiaꝫ
pn̄t pini: propter rectitudinē ſancte ⁊ ſincere intētionis ſē
per debēt predictos mōtes iugiter habitare. Habitare. n.
debēt In mōte ꝑfectionis: ꝓpter meritoꝝ cumulatōnem.
In mōte eccleſie vel religionis: ꝑ fideꝫ ⁊ deuotionem. In
mōte etiā celeſtis māſionis ⁊ regionis ꝑ perfectōeꝫ ⁊ con-
tēplationē. Et ſic cuilibet tali dicat̄ illud Cant. ij. Fuge di
lecte mi. ſilis eſto capree hynnuloqꝫ ceruoꝝ ſuꝑ mōtes be
thel. Nos etiā dicamꝰ inuicē illud Eſaie. ij. Venite aſcen-
damus ad montem dn̄i ⁊ ad domū dei iacob. In quibus
verbis aduerte. ꝙ tres ſunt montes ſpirituales in quibus
et ſancti et iuſti diuerſimode cōuerſantur. Eſt. n. ibi mons
Perfectionis. ſeu refectiōis. Primꝰ eſt mons ma-
Prelationis. gne ſecuritatis. Scḋs eſt mōs magne
Saluationis. nobilitatis. Terciꝰ eſt mōs magne fer
tilitatis. Primo dico. ꝙ eſt mons magne ſecuritatis. qd̄
oſtendit̄ in verbo. Venite aſcēdamꝰ. Scḋo eſt mons ma-
gne nobilitatis. qd̄ oſtendit̄ in v̓bo. Monte dn̄i. Tercio ē
mōs magne fertilitatis. qd̄ oſtendit̄ in verbo. Domū dei.

Primꝰ eſt habitaculū perfectoꝝ. Scḋs eſt tabernaculū
prelatoꝝ. Tercius eſt receptaculū beatoꝝ. Primū mō-
tem facit cumulꝰ ſanctitatis. Sed ſcḋm facit ticulꝰ digni-
tatis. Et terciū facit riuulꝰ bonitatis. Dico p̄mo ꝙ iuſti
habitant in mōte ſecuritatis ⁊ ꝑfectōis. Et iſte mōs ꝓcer
to nihil aliud eſt q̄ʒ eminentia vite ⁊ cumulꝰ meritorū. qd̄
oſtendit̄ cū dicit̄. Aſcēdamus ad montē. Aſcēdere eñ ſi-
gnat locum eminentiorē. qr ſicut ille q̄ aſcendit in ſuꝑiora
ſuperat ⁊ dimittit inferiora ⁊ ad alta ſe erigit ⁊ remittit. ſic
ꝓcerto boni viri iuſti aſcēdēdo gradū eminētis ꝑfectōis ⁊
ſanctitatis. ſolent inferiores. i. pctōres dimittere ⁊ ſe ab eiſ
ſeꝑare: ⁊ ad alta virtutū ⁊ meritoꝝ ſe trāſuehere ⁊ coeq̄-
re. Et ſicut auis aſcēdendo ſuperiꝰ ſolet eſſe ſecurior: qr. ſ.
tūc nō timet laqueū vel ſagittā. Sic hō q̄ altitudinē ſācti-
tatis aſcendit ⁊ ꝑfectionis: eſt ſecurꝰ qr ſcꝫ oē periculū trā
ſcendit ⁊ euadit. Aſcēdamꝰ ergo ⁊c̄. Mat. xiiij. Aſcēdit ieſ
ſus in montē ſolus orare. Querit̄ eñ a naturalibꝰ quar-
in mōte inueniūtur aque dulciores ⁊ ſapidiores q̄ʒ in val-
le: Et rn̄dent. Qr aque dulces ſunt puriores ⁊ leuiores.
aque v̓o inferiores ⁊ groſſe ſunt impuriores ⁊ grauiores.
Et ideo vt inquiūt. Aque dulces ⁊ pure ſurſuꝫ ad mōtes
aſcendūt ⁊ attrahūtur. vbi ſcꝫ ꝑ fontes ⁊ flumina emitiūt̄
groſſe v̓o ⁊ impure: qr ſurſum aſcēdere nequeūt: inferiꝰ in
vallibꝰ retinēt̄. Sic ꝓcerto illi q̄ ſunt dulces ⁊ puri. i. boni
⁊ iuſti. ſurſuꝫ ad apicem ⁊ eminentiā ꝑfecte vite aſcēdūt
et euehūtur. Impuri v̓o. i. pctōres inferius in ſtatu imꝑfe
ctionis remanēt ⁊ aggrauant̄. Et hoc eſt qd̄ ait ꝓpheta in
pſ. Quis inq̄t aſcendet in mōtē dn̄i ⁊c̄. Seq̄tur. Innocēs
manibꝰ ⁊c̄. Et ſic igit̄ dico. ꝙ iuſti habitant in mōte ſecuri
tatis ⁊ ꝑfectionis. Sed de iſto monte nota. ꝙ ad iſtū mō-
tem eſt tutū aſcēdere: ⁊ ibidē etiā habitare ꝓpter tres ipiꝰ
cōditiones. In q̄bus etiā montibus corp̄alibus aſſimilat̄

Sūt enim montes vel illi qui in montibus ſunt. Sunt
Celo propinquiores. Sic ꝓcerto viri perfecti ſūt ce-
Luce ſplendidiores. lo ꝓpinq̄ores ꝑ affectionē. Sūt
Rore perfuſiores. luce ſplendidiores per diſcretio
neꝫ. Sūt rore perfuſiores ꝑ deuotionē. Dico ergo ꝙ iſti
debēt eſſe ſicut mōtes q̄ ſurſum v̓ſus celū eleuant̄: a terra
vero elongant̄. vnde etiā ſm̄ Iſid. Mōs eſt cumulꝰ ter-
re ſolo pede tangēs terrā. Et iḋo ſm̄ eū. Mōtes dicuntur
quaſi eminentes. Et inde fuit ꝙ athlas mōs affrice ꝓ eo ꝙ
ſua altitudine videt̄ celū tangere. fictus fuit a poetis fuiſſe
gygas: qui vſqꝫ ad celū attingebat ⁊ totū celum humeris
ſuſtinebat. vt dicit idem. Sic ꝓcerto viri ꝑfecti debent ſur
ſum ad celum per affectum et deſiderium eleuari: ⁊ a ter-
ra. i. a bonis corporalibꝰ per contēptū ⁊ ſubterfugiū ſuſtol
li. Sicut eñ dicitur in Pſal. Aſcendūt montes ⁊ deſcēdūt
campi. Et ſic ta es dicuntur alti ⁊ eminentes. et capite: id
eſt affectione: celum ⁊ celeſtia contingentes. ⁊ ſolo pede. i.
ſolo corpore terre inferius adherentes. Iuxta illud Sap̄.
xviij. Vſqꝫ ad celos attingebat ſtans in terra. Vnde pro-
prie de tali monte dicitur Deutro. iiij. Acceſſit ad radices
montis qui ardebat vſqꝫ ad celum. Ardor eñ affectioneꝫ
ſignat. Item dico ꝙ iſti debent eſſe luce ſplendidiores. q̄a
ſcꝫ ſicut ſol ſolet montes citius: plenius ⁊ diutius illumi-
nare. ſic lux diuine gratie ⁊ ſcientie ſolet viros perfectos.
vel etiam ſtatū monachoꝝ perfectoꝝ citius ⁊ abundantiꝰ
illuſtrare ⁊ in ip̄is ꝑmanere diutius. Vnde. j. Macha. vj.
Refulſit ſol in clypeos aureos ⁊ reſplenduerūt montes ab
eis. Item iſti debent eſſe rore ꝑfuſiores. Quia ſicut ros ſo
let montes a ſuperioribꝰ perfundere: fontes v̓o ⁊ flumia
ſolent eos interius humectare. qr ſcꝫ ꝓpter ſui cōcauitateꝫ
mōtes aquā attrahūt quā per fontes ⁊ flumia mox emit-
tūt. Sic ꝓcerto ⁊ viri ꝑfecti ⁊ ſtatus ꝑfectoꝝ ſolet a ſuꝑio
ri. ſ. a deo haurire rorē gratie ⁊ deuotōis. q̄a ſicut dicitur in
pſ. Ros hermon deſcēdit in montē ſyon. Ab interiori ve-
ro ſcꝫ a corde debent attrahere aquas lachrymaꝝ ⁊ com-
pūctionis. Pſal. Inter mediū mōtiū ꝑtranſibūt aque. Et
alibi. Rigans montes de ſuperioribus ſuis ⁊ cetera. Iſta

tamē tria ꝓculdubio habent hodie eſſe ꝯtrariū.qꝛ ſcꝫ in vi
ris ⁊ in ſtatibus q̄ deberēt eſſe pfecti.vicꝫ in clericis vel eti
am in religioſis.nō ſunt hodie iſta tria.vicꝫ Celi altitudo.
Lucis claritudo.Roris plenitudo.Ibi em̄ hodie deficit al
titudo ſublimis affectōis.qꝛ ſcꝫ oēs ad terrā ꝑ auariciam
inclinant̄.Juxta illud Eſa.xl.Omis mons ⁊ collis humi
liabit̄.Job.xiiij.Mons cadens defluit.alluuione terra cō
ſumetur.Itē ibi deficit claritudo lucis diſcretōis.qꝛ om̄s
ꝑ ignorantiā obſcurant̄.Unde Exod.xix.Totus mōs ſy
nai fumigabat:⁊ ꝑ conſequēs totus obſcur⁹ erat.Item ibi
deficit plenitudo roris deuotōis.quia ſcꝫ oēs ꝑ iracūdiaꝫ
ſeu ꝑ vtutū carētiā deſiccant̄.Un̄.ij.Reg.j.Montes gel
boe nec ros nec pluuia deſcēdat ſup vos vbi ceciderūt for
tes iſrael.Nō ſic chariſſimi nō:ſꝫ ſit i viris ⁊ i ſtatib⁹ vtuoſ

Deuotio rorificans.
Diſcretio clarificans.
Affectio altificans.

Et ſic ꝓcerto dico: ꝙ iſte erit
ſtatus ſecuritatis ⁊ pfectōnis:et
iſte erit pmus mons. Secūdo
dico:ꝙ iſti morant̄ in monte nobilitatis ⁊ prelatōis.Et h̄
oſtendit̄ cum dr̄.Montē dn̄i.Status em̄ eccl'ie ⁊ maxime
prelatōis dr̄ mons dn̄i.qꝛ ſcꝫ illi q̄ ibi habitant ſunt vicarij
xp̄i ⁊ ibi in eccl'ia ſubſtituti.In iſto em̄ monte ipē pmus ſe
dit:qꝛ ſicut habemus xp̄s in mōte fuit trāſfigurat⁹ Mat.
xvij.In monte fuit manifeſtat⁹.ſicut dr̄ Math.xxviij.In
mōte fuit a demonib⁹ tentatus.ſicut dr̄ Mat.iiij.In mō
te fuit ad orandū ſecretius ſepatus.ſicut dr̄ Marci.vj.Et
Mat.xiiij.In monte fuit ad grās agendū deo eleuatus ⁊
ſublimat⁹.ſicut dr̄ Marci.xiiij. In q̄bus ꝓculdubio pōt
notari ꝙ illi q̄ in mōte p̄latōis vel eccl'ie veniūt.debēt trāſ
figurari ⁊ imutari ꝑ moralē ꝯuerſatōem. Debent manife
ſtari diſcipulis.i.ſubditis ꝑ doctrinā ⁊ p̄dicatōem.Debēt
p̄parari ad ſuſtinendū tentatōem.Debent dedicari ꝓ po
pulo in orōnē.Debēt etiā abilitari ad dei laudē ⁊ grārūa
ctionē.Et breuiter ſicut antiqui ph̄i ſolebāt aſcēdere in al
tiſſimos montes vt ibi curſus ſyderū ſpecularent̄.Sic de
altos montes eccl'iaſtice dignitatis ſoli illi debēt aſcēdere
qui ꝑ diſcretōem nomen ph̄i merent̄ ſortiri:⁊ q̄ curſus ſy
derū.i.beatitudinē ſanctoꝝ nouerūt ſecretius contēplari
Et qꝛ pauci ſunt hodie tales:ideo admiratiue q̄rebat da
uid in pſ.Dn̄e quis habitabit in tabernacl'o tuo:aut q̄s re
quieſcet in monte ſancto tuo? Et rn̄det. Qui ingredit̄ ſi
ne macula ⁊ opatur iuſticiā. q̄ nō egit dolum in lingua ſua
⁊c.q.d.Sic debent eſſe illi q̄ occupant iſtos montes. Qd
bene figuratū eſt Math.xvij.vbi dicit̄.Qꝛ ieſus aſſump
ſit Petrū Jacobū ⁊ Johannē:⁊ duxit illos in montem ex
celſum.qꝛ ſcꝫ cū xp̄o in excelſo monte eccleſie illi ſoli debēt
eſſe q̄ dicūtur Petrus rōne conſtātie ⁊ ſoliditatis.qꝛ Pe
trus dr̄ a petra.Qui dicūtur Jacobus rōne prudētie ⁊ ſb
tilitatis.qꝛ Jacobus interp̄tat̄ ſupplantās.Qui dicuntur
Johēs rōne mūdicie ⁊ integritatis.qꝛ iohānes ſꝑ fuit ca
ſtus ⁊ virgo.Et hoc etiam eſt qd innuit̄ Exod.xix.Qꝛ ſoli
moyſi licitū fuit aſcendere montē.aliis do tam hoibus q̄
iumentis fuit inhibitū ſub pena mortis ne in montē aſcē
derent vel etiā tangerēt ipm̄.Ad denotandū ꝙ ſoli ſancti
et diſcreti viri debent ad montē eccleſie ⁊ maxime ad ſta
tum p̄lationis accedere.⁊ ꝙ popul⁹ tam ſimpliciū q̄ ru
dum atqꝫ iumenta.i.congregatio hoim̄ pctōꝝ nūq̄ debēt
ad montē hmōi vite anhelare.Cui⁹ hodie ꝯtrariū inuenit̄
Un̄ em̄ verificatū eſt hodie illud Pſal.Jumenta in mon
tibus ⁊ boues.ſ.illi q̄ ſunt boues ꝑ ignorantie ruditatem
et illi qui ſunt iumenta per immūdicie feditatem.Sed nō
ſic chariſſimi.quia viri iuſti ⁊ boni debent ibi habitare.Ex
emplo Helye.de quo dicitur.iij.Regum.xix. Qꝛ ipſe am
bulauit vſqꝫ ad montem dei oreb.Iſte eſt ergo mons do
mini. Et poſſumus notare ꝙ eccleſia vel ſtatus prelatio
nis:vel etiā quicūqꝫ eccl'iaſticus vel p̄latus poteſt dici

Mons compaſſionis
Mons dilectionis.
Mons deuotionis.
Mons ſubiectionis.
Mons orationis.
Mons defenſionis.
Mons ſaluationis.
Mons refectionis.
Mons contemplationis.
Mons predicationis.
Mons exultationis.
Mons habitationis.
Mons gratiarūactionis.
Mōs doctrine ⁊ eruditionis.
Mons amare tribulationis.

Dico ergo ꝙ eccl'iaſti
cus vel eccleſia eſt mōs
cōpaſſionis.qꝛ ſcꝫ ſicut
in mōtib⁹ ſūt aque dul
ciores:ibi etiā creſcunt
arbores gūmi ⁊ reſinaꝫ
ſudātes ⁊ diſtillātes.ſic
vere in mōte eccl'ie ſꝑ de
bēt aque dulces ꝯpaſſi
onis et miſcdie fluere:et
arbores.i.perſone que ibi
ſunt debēt ſꝑ gūmi opeꝝ
miſcdie diſtillare. Un̄ in
pſ.dr̄ de iſto mōte.Mōs
coagulatus mōs pinguis
Et Joelis.iij.In die illa ſtillabūt montes dulcedinē ⁊ col
les fluent lac ⁊ mel.Figura in monte oliueti vbi dn̄s dicit̄
totiens habitaſſe.Oliua em̄ de ſui natura opa miſcdie de
ſignant.Quia ſcꝫ deus in illis montib⁹.i.in illis pſonis ha
bitat ⁊ morat̄.qui oliuas miſcdie ꝓducūt ⁊ exequūt̄.Lu
ce.xxij.Ibat ſm̄ conſuetudinē in montē oliuarū.Itē dico
ꝙ eſt mons dilectōis.qꝛ ſcꝫ arbores q̄ ſunt in monte calo
rem ſolis ſolent primo ⁊ pncipaliter ꝑcipe. Sic illi q̄ ſunt
in eccl'ia ſolent pmo ⁊ ante oia caloreꝫ ⁊ amorē celi.i.ſolis
iuſticie ꝑcipere et habere.Un̄ pſ.Sed elegit tribum iuda
montē ſyon quē dilexit.Itē eſt mons deuotōis.qꝛ ſicut i
montib⁹ creſcūt balſamus cū myrrha ⁊ alia aromata qui
bus odor euaporat̄.⁊ q̄bus odor recreat̄.Sic in mōte ec
cleſie ſunt aromata bonoꝝ ꝑadiſi q̄ ibi ꝑ deuotionē odorā
tur:⁊ a q̄bus deuotoꝝ anim⁹ conſolat̄.vn̄ Cant.iiij.Ibo
ad montē myrrhe ⁊ ad collem thuris.Itē eſt mons ſubie
ctionis.qꝛ ſicut dr̄ Eſa.xl.Ois mons ⁊ colles humiliabit̄.
Item eſt mons orōnis.qꝛ ſicut mōtes ſunt naturalit̄ con
caui ⁊ poroſi.⁊ ideo vaporoſi exalant ſpiracula ſua. Sic
eccl'ia vel eccl'iſtici cum ſint cōcaui ꝑ humilitatē:ſemꝑ ſo
lent orōnis ſpiracula ad deū exalare.Un̄ in pſ.Tāge mō
tes et fumigabūt.Et Exod.xix.Totus mōs ſyon fumiga
bat.De xp̄o etiam dr̄ Marci.vj.Qꝛ aſcendit in montē ſo
lus orare.Itē eſt mons defenſiōis.qꝛ ſcꝫ ſicut in montib⁹
ſunt tuta loca ⁊ caſtra fortiora.ſic in iſto monte ſunt loca
cōtra dyabolū fortia et tuciora.Un̄ pſ.Fundamenta eius
in montib⁹ ſanctis.Ibi em̄ nō pōt dyabolus vel caro nec
mūdus ad volūtatem nocere. Un̄ Eſa.xj.et.lxv.dr̄. Non
nocebūt ⁊ nō occident in vniuerſo mōte ſancto meo.Iteꝫ
eſt mons ſaluatiōis.qꝛ ſcꝫ ibi eſt refugiū cōtra hoſtes.Ibi
etiā ſunt herbe medicinales.i.ſacramēta q̄ animab⁹ ⁊ cor
poribus dant ſalutē.Un̄ Abd.In mōte erit ſaluatio. Itē
eſt mons refectōis.qꝛ ſcꝫ ibi debent aīalia.i.ſimplices et
pauꝑes ꝑ elemoſynas nutriri.Ezech.xxxiiij.c.In paſcuis
pinguibus paſcent̄ ſup montes iſrael. Itē eſt mōs contē
platōis.Nūe.xxvij.Aſcēde in montē iſtū abarim ⁊ contē
plare.Uide terrā quam datur⁹ ſum filijs iſrael.Item eſt
mons p̄dicatōis.Joelis.ij.Ululate in monte ſctō meo Et
Eſa.xl.Sup montē excelſum aſcēde tu q̄ euangelizas ſyō
Item eſt mons exultatōis.pſ.Mōtes exultauerūt vt arie
tes ⁊c.Itē eſt mons habitatōis.j.Regum.xxiij.Moraba
tur autē dauid in monte ſolitudis zyph.Et Deuterono.x.
Steti in mōte quadragita diebus ⁊ quadragita noctibus
Itē eſt mons grārūactōis.Marci.xiiij.ymno dicto exiue
rūt in monte oliuarū.Item ē mons doctrine ⁊ eruditiōis.
pſ.Producit in montib⁹ fenū.⁊ herbā ſeruituti hominuꝫ.
Itē eſt mons amare tribulatōis ſeu contritōis.pſ.Tranſ
ferētur montes in cor maris.Ecce ſ̄ chariſſimi de mōte ec
cleſie vel eccl'iaſtice p̄latōis:vel etiā de quolibet viro eccle
ſiaſtico vel p̄lato quales debēt eſſe. Sed ꝓculdubio i mul
tis hodie totū ꝯtrariū reperit̄ ⁊c.Inuehe ſi vis ſicut inue
nies infra in.§.finali.vbi dr̄ de hoc mōte ſeculari ꝓſperita
tis. Tercio dico ꝙ viri iuſti ⁊ pfecti debēt habitare i mō
te fertilitatꝭ ⁊ ſaluatōis.Et iſte ē mons glie ꝑadiſi.vbi pro
certo iuſti finaliter habitabūt.qd notat̄ cum dr̄.Ad domū
dei iacob.qꝛ ſcꝫ ſicut ſoli domeſtici recipiūt̄ ad habitanduꝫ
in domo.ſic ſoli ſancti recipiūt̄ ad habitādū in ꝑadiſo. Et
ſicut extraneis ianua domus claudit̄.ſic ꝓcerto ꝑadiſus
pctōrib⁹ denegat̄.qꝛ ſicut dr̄ in pſ.Nō habitabit i medio
dom⁹ mee q̄ facit ſupbiā.Et iſta domus ꝓculdubio ꝯpat̄
mōti q̄ in altiſſimo loco celi empyrei ſituat̄.Un̄ Eſaie.ij.
Erit p̄pat⁹ mōs dom⁹ dn̄i in vtice mōtiū. Sicut.n.mons

Eſt locus tutus q̄ nō expugnat̄.
Eſt locus clarus q̄ nō obſcurat̄.
Eſt locus mūdus q̄ nō maculat̄.
Eſt locus ſecretus q̄ nō ꝯturbat̄.
Eſt locus firm⁹ q̄ nō diſſipat̄.
Eſt locus q̄etus q̄ nō infeſtatur.

Sic ꝓcerto loc⁹ ꝑadi
ſi ē tutus nec pt̄ expu
gnari.Geneſ.xix. In
mōte ſaluū te fac. Itē
eſt clar⁹ nec pōt obſcu
rari.j.Mach.vj.Re

ſplenduerūt mōtes. Itē eſt mūdus nec pōt maculari. pſ. Fundamēta eius in mōtibꝰ ſanctis .i. puris ⁊ mūdis. Itē eſt ſecretꝰ nec pōt ꝯturbari. qꝛ ſcꝫ nullꝰ malꝰ poterit ibi eē vel aſcēdere. qꝛ ſicut dꝛ Heb. xij. Beſtia ſi montē tetigerit lapidabitꝛ. Itē eſt firmꝰ nec pōt diſſipari. pſ. Nō ꝯmouebitur ineternū q̄ habitat in hierlm. mōtes in circuitu eiꝰ. Eſt etiā quietꝰ nec pōt infeſtari. Vn̄ in pſ. Suſcipiāt mōtes pacem pplo. In iſto em̄ monte ꝓprie ⁊ ꝑfecte requieſcet aīa: ſicut in vltimo fine ſuo. vn̄ pſ. Requieſcet in mōte ſancto tuo. Et Deutꝛ. viij. Requieuit archa ſup mōtes armenie. Iſte eſt ergo mons fertilitatꝫ in quo ſcꝫ tot bona dicūtur abūdare et in q̄ ſancti dicūtur habitare. Quia ſicut dꝛ in pſ. Montes excelſi ceruis: petra refugiū herinacijs. Vbi aduerte ꝙ ibi morantꝛ ⁊ habitāt illi qui fuerūt virtuoſis opibꝰ occupati. Iſti ſūt cerui q̄ quaſi cōtinue ſunt in curſu: doloroſis ꝟberibꝰ impugnati. q̄ indigent refugio. Petra inq̄t refugium: pūctuoſis oneribꝰ caſtigati. Iſti ſūt herinacij q̄ ſcꝫ ſpinis ꝑnie ſe affligūt. Et ſic ergo patꝫ quō in ſcꝑtura ſunt tria genera montiū. id eſt ſtatuū bonorum. Videlicet mons

Eminentis ꝑfectionis.
Excellentis prelationis.
Permanētis ꝓmotionis.

Et ſic patꝫ quō mons accipitꝛ in bono. Sed adhuc dico. ꝙ in ſcriptura moraliter loq̄ndo mons pōt accipi in malo. Et ſic ꝑ montem pōt intelligi faſtus ⁊ arrogātia ſupborū. vel faſtus ⁊ eminētia pctōꝝ. Dicamꝰ igitur ꝙ ꝑ montē intelligitꝛ ſupbus vel etiā q̄cunq̄ peccator. Sicut em̄ dicit Iſid. Mons nihil aliud eſt q̄ꝫ tumor terre ſurſum in altū ſe erigens. a terra ꝟo ſe elōgās ⁊ ſolo pede terrā tangens. Sic ꝓcerto ſupbus nihil aliud eſt ꝓprie niſi tumor terre: qꝛ ſcꝫ q̄ꝫuis ip̄e ſit ꝑ ſupbiam tumidus ⁊ inflatus. ip̄e tamē eſt de terra cōpoſitus ⁊ formatus. vn̄ Bern̄. Quid ſupbis terra ⁊ cinis. Iſte em̄ ſēp ad alta nititꝛ aſcēdere: ⁊ a terra .i. conditōe ſue nature vel etiā ſue naturalis originis contēdit quāto plus pōt ſe leuare. Quod vtiqꝫ videmus ſenſibiliter in multis ſupbis quibu miles parētes ſuos dedignantꝛ. ipoſqꝫ vix tangere cōprobantꝛ. altis ꝟo ⁊ nobilibus ſe aſſociare ſatagant ⁊ nitūtur. Sicut em̄ montes ventis ⁊ turbinibus exponūtur. ſole et caloribus comburūtur igne ⁊ fulminibus feriuntur. terremotu ⁊ impulſibus agitantur. aquis ⁊ fontibus irrigantꝛ. Vineis ⁊ ſegetibus fecundantꝛ. ⁊ magnis oneribus aggrauantur. Sic proculdubio: diuites praui et ſuperbi Ventilantꝛ per ſuperbiam. Concremantꝛ ꝑ auariciā. Fulminantꝛ per iracūdiā. Agitantꝛ ſeu ꝯmouētꝛ ꝑ inuidiā. Irrigantur ſeu humectantꝛ ꝑ luxuriā. Fecūdantꝛ ſeu impinguantꝛ per caſtrimargiā. Aggrauantꝛ ſeu imobiliter ſiſtūtur ꝑ accidiā.

Dico ḡ ꝙ montes .i. pctōres vento ſupbie ventilantur. Vn̄ .iij. Reg. xix. Vidit helyas ſpm̄ ſeu ventū magnū ⁊ fortem q̄ cōterebat montes ⁊ petras. Iſti em̄ dicūtur mōtes: qꝛ ſcꝫ ſunt vento inanis glie ventilati. tum etiā qꝛ ſūt groſſi tumidi et inflati. Vn̄ ſupbo dyabolo Zach. iiij. dꝛ. Quid tu mons magne contra zorobabel. Itē iſti ardore auaricie cōcremantꝛ. Montes em̄ citius q̄ꝫ alie ꝑtes terre ſolēt eſtatis ardoribꝰ vt cōiter deſiccari. Sic auari ardore auaricie ſiccantꝛ ⁊ ſic humore clemētie denudantꝛ. Vn̄ de auaricia pōt exponi illud Eccli. xliij. Deuorabit ſol mōtes ⁊ exuret. Iſti ſunt ſicut mons ethna q̄ cōtinue ſpirat ignē. Itē iſti fulmine iracūdie ꝟberantꝛ. Sicut em̄ fulmen magis ſolet i altis mōtibꝰ cadere: ⁊ inde eſt ꝙ montes pyrenei dicti ſūt a pyr: qđ eſt ignis: ꝓpter crebra fulgura q̄ ſolent ibi cadere. vt dicit Iſid. Sic fulmen iracūdie corda pctōꝝ ꝑcutit: ip̄a corrodit cōcremat ⁊ corrūpit. Vn̄ de iracūdis pōt dici illud Exod. xix. Ceperūt audiri tonitrua ⁊ micari fulmina vel fulgura: ⁊ nubes denſiſſima operiri montē. In talibus em̄ iracūdis inuenitꝛ fulgur ardentis iracūdie: nubes turbantis ignorātie. tonitruū clamantis ⁊ obiurgātis eloquētie. Iſti em̄ ſunt rixoſi. clamoſi ⁊ ad oīa verba iniurioſe reſpōdere parati. Siles etiā montibꝰ illis in q̄bus ſemꝑ reſonet illa vox echo. q̄ ad oīa verba r̄ndet: ſicut iracūdi ꝟboſi et impatiētes. vn̄ Sap̄. xvij. Reſonās de mōtibꝰ altiſſimiſ echo ⁊c̄. Itē pctōres terremotu inuidie agitantꝛ. Mōtes .n. q̄ꝫuis ſint naturalitꝛ ſolidi: adueniēte tamē ab interiori forti ſpū: ſepe fit ꝙ fortiter agitantꝛ. Vn̄ etiā dicit Sen̄. lib. de naturalibꝰ q̄ſtiōibꝰ. Or opinio ē apđ theſſalonicēſes ꝙ mōs olympi: ⁊ mons peone fuerūt vnꝰ mōs. ſ ꝑ fortē terremotum abinuicē ſunt diſtincti. Et ad hoc accedit ꝟbū ſcꝑture Hiere. iiij. Vidi inq̄t mōtes ⁊ ecce mouebantꝛ. Sic vere chariſſimi: ſepe fit ꝙ vento ⁊ ſpū dyabolico interiꝰ in imaginatōe ſufflante. terremotꝰ inuidie generatꝛ. a quo hūana mens taliter agitatꝛ. ꝙ ceſſante omi ſoliditate ꝯſtātie ⁊ virtutis: illi q̄ erant vnū ꝑ amiciciā ⁊ vnitatē: efficiūtur duo ꝑ inimiciciā ⁊ aduerſitatē. Vn̄ de talibꝰ dꝛ in pſ. Trāſferentur mōtes in cor maris. Itē pctōres fluminibus carnalis imūdicie humectantꝛ. Sicut em̄ mōtes poroſi ⁊ cōcaui ſepe aquas attrahūt: ita ꝙ a montibꝰ fontes ⁊ flumina ſepe fluūt. Sic luxurioſi aquas deliciaꝝ non ceſſant attrehere. Propter qđ ſeq̄tur ꝙ ip̄os ſolet fluuius luxurie irrigare. pſ. Sup montes ſtabūt aque. Itē peccatores pinguibꝰ caſtrimargie delectantꝛ. Sicut em̄ qn̄qꝫ īueniūtur vinee q̄bꝰ hoies inebriantꝛ. aīalia pinguia q̄bus hoies paſcūtur. fructus etiam dulces: q̄bus hoies recreantꝛ ⁊ impinguantur. Sic ꝟo guloſi volūt oīa ſupradicta .ſ. vinū. carnes ⁊ fructꝰ habere: vt ſic ſeip̄os valeant impinguare. Vn̄ in pſ. Mōs coagulatꝰ mons pinguis. Itē pctōres ponderibꝰ accidie aggrauantꝛ. qꝛ ſcꝫ ſicut mōtes ſunt nature grauiſſime ⁊ pōderoſiſſime: ita ꝙ faciliter nō poſſūt ꝯcuti vel moueri. Sic accidioſi ita ſunt graues ⁊ difficiles ad bonū faciendūꝫ. ꝙ vix aut nunq̄ꝫ pn̄t ad bona oꝑa excitari. Vn̄ Prouer. viij. Mōtes graui mole conſtiterāt. Pctōres ḡ dicūtur montes rōne ſeptem pctōꝝ mortaliū: ſ ꝓcerto q̄ꝫuis ſint alti ⁊ magni qn̄qꝫ tn̄ ſubuertūtur ⁊ euellūtur. Sicut de quodaꝫ monte narratꝛ in hyſtoria Martiniana. Qn̄qꝫ etiā comburūtur ⁊ ꝑpetuis incendijs inflāmantꝛ. ſicut de mōte ethna dꝛ. Sic ꝓculdubio pctōres q̄ꝫuis in hoc mūdo ſint magni et alti ꝓpter ꝓſperitatē ⁊ eminentiā tꝑalem. Figurati in illo lapide paruo q̄ ꝑcuſſit ſtatuā Dan̄. ij. Qui factꝰ eſt mōs magnꝰ. qꝛ vicꝫ iſti q̄ ſtatuas .i. pauꝑes nō ceſſant ledere et ꝑcutere. ꝓpter quod neceſſe ē eas creſcere ⁊ ad magnitudinem ſtatus venire: ſepe tn̄ in p̄ſenti ꝑ pauꝑtatꝫ ⁊ infortuniū deſtruūtur. Iuxta illud pſ. Montes ſicut cera fluxerūt a facie dn̄i .i. pctōres ꝑ damnatōem eternā igne ꝑpetuo cōcremantꝛ. Et ideo talibꝰ loquitꝛ ſcriptura Hierem̄. lj. Ecce ego ad te mons peſtifer q̄ corrūpis vniuerſam terrā: et extendā manū meam ſup te. ⁊ euellā te de petris. ⁊ dabo te i montē combuſtionis. Et ſic igitꝛ patet chariſſimi: ꝙ accipiendo in malo ꝑ montē intelligitꝛ faſtus arrogātie ſupborū vel etiā reproboꝝ. Sed adhuc dico ⁊ vltimo. Or ꝑ montem intelligitꝛ faſtus ⁊ eminentia pctōꝝ. Et ſic ꝑ montē intelligitꝛ proſperitas ⁊ dignitas tꝑalis: q̄ vt cōiter magꝭ eminet in malis q̄ꝫ in bonis. Vn̄ ad eos refertur illud Amos vj. Ve q̄ opulenti eſtis in ſyon: ⁊ cōfiditis in montibus ſamarie. Et aduerte: ꝙ mons mūdane ꝓſperitatis cōparatꝛ oībus malis montibus de q̄bus fit mentio in ſcꝑtura. vicꝫ Mōti ſamarie. mōti ſeyr. mōti eſau. mōti edom. mōti bethanis. Expone ſi vis ꝓlongare lr̄am. De monte mūdane proſperitatis poſſumus breuiter notare ꝙ iſte eſt mons

Carnalitatis.
Cupiditatis.
Pompoſitatis.
Garrulitatis.
Aduerſitatis.
Labilitatis.
Obſcuritatis.
Flebilitatis.

Mons dico carnalitatis ⁊ immūdicie. Et ſic pōt exponi illud pſ. Montes ſicut cera fluxerūt. Item mons cupiditatis ⁊ auaricie. Unde in pſ. Sicut ignis q̄ comburit ſiluam. ⁊ ſicut flamma comburēs montes. Itē mons pompoſitatis et ſuperbie. Unde .iiij. Regū. vj. dicitꝛ. Or totus mons erat plenus curruū et equoꝝ. quoꝝ ſcꝫ ſtrepitus pompaꝫ deſignat. Item mons garrulitatis ⁊ inanis leticie. Quia ſicut aues in mōtibus garriūt. Sic diuites in honoribꝰ ⁊ dignitatibus. pſ. Montes exultauerūt vt arietes. Itē mons aduerſitatis ⁊ peſtilentie. Quia ſicut tēpeſtates ⁊ fulgura ⁊ terremotꝰ in montibus ſolent cadere ⁊ accidere. Sic multe aduerſitates ſolent honoribus dignitatibus ⁊ ꝓſperis imiſceri. Vn̄ Hiere. iiij. Vidi montes et ecce mouebantꝛ. ⁊ omēs colles conturbati ſunt. Itē mons labilitatis ⁊ defluentie. Cito .n. tales montes in nihilū defluēt. Vn̄ Iob. xiiij. Mons cadēs defluit. Itē mons obſcuritatis ⁊ ignorantie. Quia in iſto monte magna eſt obſcuritas ignorantie ⁊ erroris: intātū ꝙ ibi hō obliuiſcitꝛ deū ⁊ ꝓximū: ⁊ ſalutē ꝓpriā: ⁊ ſeip̄m. Vn̄ Hiere. l. Paſtores eoꝝ ſeduxerūt eos ⁊ fecerunt eos vagari in montibꝰ: Et ibidē. Trāſierūt de mōte in col

rem:obliti ſunt cubilis ſui. Jtē mons flebilitatis ⁊ eterne triſticie. Quia maloꝝ dignitates ⁊ pſperitates ad flebilitatem tribulationū ⁊ eterne miſerie vt cōiter deducūt. Eze. xxxviij. Subuertent montes ⁊ cadent ſepes:⁊ oīs murus in terrā corruet. Et Ezech. xxxv. Dabo montē ſeyr deſolatū. Seyr interptat hyrſutus. Sic igit pꝫ quō p montē intelligit ſtatus ⁊ eminētia pctōꝝ. Sed ſi velles vltra addere ꝙ ſtatus pfectoꝝ vel etiā ipſi pfecti poſſūt cōpari bonis montibꝰ. de q̄bus fit mentio in ſcriptura. Nota ꝙ tales dicūtur:vicꝫ. Mōs olueti. ꝓpter pietatē:qꝛ ſcꝫ oliua pietatē ſignat. Mons lybani ꝓpter caſtitatē. qꝛ lybanꝰ interptatur candor. Mōs carmeli ꝓpter charitatē. qꝛ carmelus interptatur tener ſeu pinguis. Mons ſyon ꝓpter intelligentie claritatem. qꝛ ſyon interptatur ſpecula ⁊c. Allega ſi vis et dilata. Sufficit ḡ de montibus.

Monſtrare.

Nota ſi vis ꝙ deus mōſtrat nobis viam bonā:vt hanc teneamꝰ. Bona opa vt faciamꝰ. Uiros iuſtos vt hos eligamꝰ. Gratiā ſuam vt hāc diligamus. Celeſtē gloriā vt hāc adeamꝰ et appetamus. De via bona dr̄ Prouerb. iiij. Uiam ſapiē monſtrabo tibi quā cum ingreſſus fueris nō artabūt greſſus tui ⁊c. De bonis exēplis ⁊ opibus dr̄ Exo. xxv. Reſpice ⁊ fac ſm̄ exēplar quod tibi in monte monſtratū eſt. De viris iuſtis ad regimē eligendis dr̄ .j. Reg. xvj. Qꝛ dn̄s volens ꝙ dauid eligeret in regem dixit ſamueli. Unges quēcūqꝫ monſtrabo tibi. De grā vo et benignitate diuina quā deus in ſuis bn̄ficijs quotidie demōſtrat:pōt dici illud Heſter. viij. Qꝛ aſſuerus extēdit vgam ad heſter:quo ſignum clementie monſtrabat. De celeſti nūc gloria pōt dici illud Gen̄. xij. Egredere de terra tua ⁊c. ⁊ veni in terrā quā mōſtrauero tibi:faciamqꝫ te in gentē magnā. Uide de oñdere

Monſtrum.

Nota ꝙ mōſtra dicūtur aīalia preter:vltra:vel cōtra naturā genita. Sicut ſi naſceret homo cū capite bouis:vel cū capite hino:vel pedibus leonis ⁊ ſilibus. Talia ergo dicūtur mōſtra a monſtrando. vel qꝛ aliqđ futurū ſignificāt ⁊ mōſtrāt vel qꝛ libenter tanꝙ̄ rara ⁊ mirabilia mōſtrant. alioſqꝫ ad ſui conſideratōem inuitant. Silr̄ ergo mō mōſtra dicuntur oſtenta ab oſtēdendo dicta. vel qꝛ aliqđ futuꝝ ſolēt oſtendere vel oſtēdi libenter ⁊ in alijs mōſtrari. Quotiēs enim apud romanos talia mōſtra ꝓueniebāt:ſignū alicuiꝰ mali futuri vel aliqđ ꝓdigium reputabāt. Et ideo ꝓ placandis dijs ad ſacrificia recurrebāt. vl' etiā libros ſibilinos adibant. ſicut ponit tytus liuius in multis locis. Et ſic etiā hec ſupponit .ij. Mach. v. vbi dicit. Qꝛ rogabāt in bonum mōſtra ɔuerti. Jtē p monſtra a figura cōi exorbitātia pn̄t intelligi mali hoīes in moribus diſſiles bonis ⁊ difformes vel etiā ipa mala maloꝝ opa:qu qn̄qꝫ ita a cōi regula bonitatis deuiāt et recedūt. ꝙ mōſtra merito dici pn̄t. Un̄ de illis exceſſiuis hoībus filijs enach dicit Nūe. xiij. Uidimꝰ mōſtra quedā filioꝝ enach. q̄bus cōpati locuſte videbātur. Sed de monſtris vide in diuerſis titulis ⁊ exēplis varijs allegatis. qꝛ tranſeo gratia breuitatis.

Morari. Mora.

Cum idē morari idēꝫ ſit ꝙ habitare. ſeu in aliquo loco pſeuerare. ⁊ ſupra ſatis ſit dictum de habitare:hinc ē ꝙ de morari nō intendo facere magnam vim. Unde breuiter notemus. ꝙ eſt inuenire morari Uirtuoſum. Uicioſum. Doloroſum. et Gaudioſum. Primo igit dicaꝫ:ꝙ eſt mora hominū perfectoꝝ que eſt vtuoſa. Morantur hij em̄ in celo p deſideriū ⁊ amorē. Morant in inferno p meditatōem ⁊ timorē. Morant in corde ꝓprio p contritōem et dolorē. Morant etiā in pn̄ie deſerto p afflictōeꝫ ⁊ laborem. De mora ḡ in paradiſo quā faciūt ɔtēplantes:qꝛ. ſ. more aquile libēter morant in locis arduis ad ſpeculādū. Juxta illud qđ de aquila dr̄ Job. xxxix. In petris manet et in ꝑruptis rupibꝰ ɔmorat ⁊ i inacceſſis ſilicibꝰ. inde cōtemplat eſcam. Etiā qn̄qꝫ morant in deuotōis agro. ſicut dicit Cant. j. Dilectꝰ meus inter vbera mea morabit. Etiam dī Ecci. xxiiij. In oībus requiē q̄ſiui ⁊ in hereditate domini morabor:⁊ in irl'm ptās mea. De mora inferni quā faciūt meditātes. qui. ſ. ſp habēt cōſiderare amaritudinem infernalē. ſiles talpe vel anguille piſci. illa audita voce humana fugit remotiꝰ. iſta in tpe tēpeſtatis cōmorat in profundo maris. vn̄ dicit Ecci. xxv. Cōmorari leoni ⁊ draconi placebit. Dr̄ etiā Nūe. xiij. Chananeꝰ habitabat iuxta mare. De mora in corde ꝓprio quā faciūt inſipiētes. q̄ ſcꝫ p amarā contritōnem ſēp examināt corda ſua. dr̄ Job. xvij. In amaritudinibꝰ morat oculus meꝰ. De mora vo in pn̄ie deſerto quam faciūt ꝓficiētes dr̄ .j. Regum. xxiij. Dauid morabatur in deſerto in locis firmiſſimis. Jſta eſt ergo mora hominū perfectorum que eſt virtuoſa. Secūdo dico:ꝙ inuenitur mora hominum peccatorum:que eſt vicioſa. Et iſti proculdubio morantur in

Diuitijs temporalibus.
Delicijs corporalibus.
Eminentijs ſecularibꝰ.

Prima eſt mora auaroꝝ qui ſcꝫ nimiū volūt circa mūdi diuitias immorari. Et de hoc dicit Job. xxxix. Nūquid rinoceros volet ſeruire tibi aut morari ad pſepe tuū? Rinoceros vo ſignat auaros q̄ ad laborādum ꝓ terrenis ſunt fortiſſimi. ⁊ ideo ad pſepe diuitiaruꝫ mūdialiū cōmorant. Scd'a eſt mora luxurioſoꝝ. q̄ ſcꝫ ſemper querūt in delicijs ɔuerſari. Un̄ Job. xxxvij. Ingredietur beſtia latibulū ſuū ⁊ in antro ſuo cōmorabit. Tercia vo mora eſt ſuperboꝝ:qui ſcꝫ ſp querūt in mūdi officijs ⁊ dignitatibꝰ collocari. vn̄ Prouer. xxx. Stellio manibꝰ innititur ⁊ morat in edibus regū. Jſta ḡ eſt mora hoīm pctōꝝ que eſt vicioſa. Tercia eſt mora hoīm dānatorū que eſt doloroſa. Et iſti figurant Soph. ij. vbi đ niniue deſtructa loquit et dicit. ꝙ beſtie gentiū ⁊ onocraculꝰ ⁊ hericius in liminibus eius morabūtur. Quia ſcꝫ in inferno q̄ deſtructa ciuitas pōt dici morabūtur finaliter beſtie. i. carnales i. mūdicie ſectatores. Onocraculꝰ q̄ horrende ſtridet. i. infamis eloquentie detractores. Hericiꝰ indutꝰ ſpinis. i. auari opulentie poſſeſſores. De q̄bus dicit Prouer. xxj. Uir q̄ errauerit a via doctrine in cetu gygantiū cōmorabit. Jſta eſt ḡ mora hoīm damnatoꝝ:que eſt doloroſa. Quarta aūt eſt mora hoīm beatorū. qui ſcꝫ ſurſum cū xp̄o in celi palatio cōmorant. que eſt gaudioſa. Job. xj. Uenit ieſus in ciuitatē que dr̄ effrem ⁊ ibi morabatur cūm diſcipulis. De mora etiā inquantū ſumit ꝓ pſeuerātia dic per oīa ſicut ſupra dictū eſt de mora vtuoſa. De mora vo inq̄tum denotat tarditatē ſicut Gen̄. xlv. dr̄. Deſcēde ad me ne moreris. Et Leuit. xix. Nō morabit opus marcennarij apud te vſqꝫ mane. vide de negligētia ⁊ tarditate ⁊c. vel in tabula ſi nō ſit titulus ſpecialis ⁊c.

Mordere Morſus

Cū mordere ſit aliquid dentibꝰ pūgere vel vorare. Notabis ꝙ in ſcriptura reperitur multiplex morſus. Uidelicet morſus

Detractionis.	Mordet detractor morſu vipereo.
Tentationis.	Mordet tentator morſu venereo.
Uexationis.	Mordet vexator morſu venereo.
Damnationis.	Mordet dānator morſu tartareo.

Primo ergo dicam ꝙ eſt dare morſum viperee detractionis. Conſtat em̄ ꝙ ſicut vipa occulte mordet ⁊ pūgit. et tamē manifeſte nocet ⁊ inficit. Sic detractor occulte:h' eſt dictu:in abſentia ptis mordet ⁊ detrahit:⁊ totū corpus id ē totā famā inuenenat. inficit ⁊ corrūpit. Un̄ Eccles. x. Si mordeat ſerpēs in occulto nihil eo minꝰ habet q̄ occulte detrahit. O quot ſūt hodie tales occulte vipe ⁊ ſerpētes alioꝝ fame ⁊ noī detrahētes. Uidet em̄ ꝙ totꝰ mūdus in libiā eſt poſitus. que ſcꝫ eſt regio q̄ in multitudie ſerpentū ceteris orbis ptibus plus abūdat:⁊ maxime in ſolitudibꝰ et deſertis. quia vix tranſit aliqđ animal qn̄ ab eis mordeatur. Sic reuera in mūdo abundat tanta copia detractorum. et maxime in deſertis religionum et clauſtrorum:ꝙ vix poteſt aliq̄s tranſire p iſtos qn̄ morſoreꝫ inueniat aut punitorē. Hiere. viij. Mittā vobis ſerpentes ⁊ regulos q̄bus nō ſit incantatio ⁊ mordebūt vos. Et ſcitis certe. ſicut lupi qn̄ ſunt antiqui ⁊ in rabiem ɔuerſi:libentius mordēt ⁊ deuorant hoīes q̄ꝫ pecudes. Sic tales libentiꝰ per detractionem lacerant bonos q̄ꝫ malos. ⁊ vtuoſos homines q̄ꝫ infames Sap. xvj. Supuenit illis ſcꝫ iuſtis ſeua beſtiaruꝫ ira:et morſibus peruerſoꝝ colubroꝝ exterminabūtur. vnde Michee. iij. Dominꝰ reprehendit malos prophetas. q̄ inquit ſeducūt populū meum. ⁊ mordent dentibus ſuis. et predicant pacem:et ſi quis nō dederit in ore ipſorū ſanctificant ſuper eū prelium. Patet ergo ꝙ eſt dare morſuꝫ

viperee detractōis. Secūdo dico ꝙ eſt dare morſum veneree tentatōis. Conſtat eīm ꝙ caro: mūdus ⁊ demonia diuerſis morſibus tentationū mordent animā. Sed ꝑcipue caro humana venenatis morſibꝰ mordet. ita ꝙ de delicijs carnalibus vel de carne pōt dici illud Prouerb. xxiij. Fouea ꝓfunda meretrix. ⁊ puteus anguſtus aliena. Seq̄tur. Ingredit̄ blande ſ; in nouiſſimo mordebit vt coluber. ⁊ ſicut regulus venena diffundet. Eſt igit̄ dare morſum veneree tentatōis. Tercio dico ꝙ eſt dare morſū funeree ſeu fulguree vexatōis. hoc eſt dictu: exterioris ⁊ t̄palis tribulationis. O q̄s eſt ille q̄ tali morſu nō mordeat̄. ⁊ q̄ mundi tribulatōibus ⁊ vexatōibus quotidie nō ſubdatur. Nam ſicut videmꝰ ꝙ aīalia imbellia fugitiua ⁊ debilia. ſicut ſ; lepores ⁊ capree morſibus ſubiacēt plurimoꝝ: vtpote canū: lupoꝝ etiā ⁊ leonū. ita ꝙ ſi vnū euaſerint. in dentes inciāt alioꝝ. Sic vere homo diuerſis morſibꝰ tribulationū ſubiacet: ⁊ ſi vnū euaſerit ſuccedens alius eū mordet. Nō ſperet ergo homo ꝙ in hoc mūdo ſine tribulatiōibꝰ viuat. Quia teſte beato Iſid. Impoſſibile eſt ꝙ hō ſit. ⁊ ꝙ tribulationes nō ſentiat. Vn̄ Amos. ix. Non erit fuga eis. ſuple q̄n tribulatōes ſentiant ⁊ ſuſtineant: ⁊ nō ſaluabit̄ qui fugerit. ⁊ ſi celauerit ſe ab oculis meis. in profundo maris ibi mandabo ſerpenti ⁊ mordebit eos. q. d. ꝙ homo nunq̄ taliter abſcondit ſe aut celat. ꝙ oīno tribulatōes euadat. imo certe ſepe fit ꝙ vbi ſecurior credit eſſe. aliquez ex inſperato reperit q̄ ip̄m mordeat ⁊ inuadat. Sicut ad lr̄am videmus de beatis ⁊ felicibus huiꝰ mundi: q̄bus vbi ſe magis ſecuros eſſe credūt. ibi citius tribulatōes ⁊ miſerie veniūt. inimici ⁊ accuſatores inſurgūt. ita ꝙ ſtatus eorum ad nihilū deueniūt ⁊ decurrūt. Iuxta illud Abacuc. ij. Repēte conſurgēt qui mordeant te. ⁊ ſuſcitabunt̄ lacerantes te ⁊ eris in captiuā eis. Et q2 tu ſpoliaſti gētes multas. ſpoliabūt te q̄ reliqui fiūt ex populis. Patz ergo ꝙ eſt dare morſum corporee ſeu fulguree vel funeree vexatōis. Quarto dico ꝙ eſt dare morſum tartaree damnatōnis. Quia reuera damnati ſentiunt multos morſus. videlicet morſum

Sentētie ſuperius cōtra eos fulminate.
Cōſciētie interius cōtra eos effrenate.
Dyabolice militie exteriꝰ ꝯtra eos ordiate.

Vn̄ Deut̄. xxxij. Conſumenī fame: ⁊ deuorabūt eos aues morſu amariſſimo. Dētes beſtiarū immittā in eis cū furore trahentiū ſuper terrā atq; ſerpentiū. Sic ḡ ptz ꝙ in ſcp̄tura reperit̄ quadruplex malꝰ morſus. De bono vō morſu poteſt dici ꝙ inuenit̄ morſus.

Conſcīe pectoralis.
Iuſticie paſtoralis.
Potentie imp̄ialis.

Conſcīa. n. bene ordinata ſtatim mordet ⁊ murmurat ꝯtra queciī q2 male agentē. iuxta illd̄ Eccl̄es x. Qui diſſipat ſepem mordebit eū coluber. Iuſticia etiaz boni iudicꝭ vel p̄lati malefactores ſolet mordere. ⁊ eos punire. Geñ. xlix. Fiat dan coluber in via ceraſtes in ſemita mordens vngulas equi. potētia inſup maxime diuina demones ⁊ mortē momordit ⁊ eoꝝ potentiam maxime deſtituit ⁊ cōfundit. iuxta illd̄ Oſee. xiij. Ero mors tua o mors morſus tuus ero inferne. Sic ergo patet ꝙ mordere ī bono ſumitur ⁊ in malo.

Mors. Mori. Mortuus.

Nota. Qz in ſcriptura fit mentio de quadruplici morte. Videlicet.

De morte naturali q̄ eſt ꝓuidenda.
De morte v̄tuali que ē appetēda.
De morte criminali q̄ eſt p̄cauenda.
De morte eternali q̄ eſt metuenda.

De morte dico naturali. ⁊ iſta ē illa cui ꝓpter pctm̄ ade ſubijcit̄ oīs hō De qua dicit ap̄ls. Heb. ix. Statutū eſt hoībus ſemel mori. Et Seneca dicit. ꝙ q̄bus naſci ꝯtingat mori reſtat. Itē de morte etiā v̄tuali. Et iſta eſt mors ſp̄ūalis qua boni moriūtur ⁊ mortificant̄ mūdo vt viuāt deo. De qua Phyl̄. j. Mihi viuere xp̄s eſt. ⁊ mori lucꝝ. Et Col̄. iij. Mortificate mēbra veſtra q̄ ſunt ſup terrā. De morte etiā criminali. Et iſta mors nihil aliud eſt q̄ȝ mortale pctm̄ qd̄ aīam mortificat ⁊ occidit. De qua Apoca. iij. Nomē habes ꝙ viuas et mortuus es. De morte inſup eternali. Et iſta ē mors ⁊ pena inferni. q̄ etiā in ſcriptura dr̄ mors ſcd̄a. De q̄ dicit̄ in p̄s. vbi de dānatis pctōribꝰ loq̄tur. Sicut ouis inq̄t ī inferno poſiti ſunt. mors depaſcet eos. De iſta ḡ quadruplici morte aliq̄d breuiter ꝑ ordinē eſt dicendū. Dicamꝰ ergo primo de morte naturali. ſ; q2 de mortuis recordamur pl̄z q̄ȝ. xx. feciſſe ſermōes. quoꝝ etiā auctes diuiſe ⁊ proſecutē poterint hic annecti. Idcirco breuiter trāſeamꝰ ⁊ dicamꝰ ꝙ ſm̄ Senecā Mors nihil aliud eſt q̄ȝ finis ⁊ defectus vite. Mors eīm nō eſt aliq̄d. q2 vt dicit nō eſt aliq̄d poſitiuū: ſed ꝓuatiuū. Et inde ē quod dr̄ Sap̄. j. Deus mortē nō fecit: nec letat̄ in ꝑditōe viuoꝝ. Et poſſumꝰ notare de morte. ꝙ ſicut oīa que ſūt hic inferiꝰ ſunt naturaliter corruptōi ſubiecta: ſicut ptz in aīalibus. arborībꝰ ⁊ fructibꝰ. qd̄ vtiq; facit ꝯtrarietas q̄tuor elementoꝝ: quoꝝ vnū cōtinue agit in aliud: ⁊ inde neceſſe ē ꝙ corruptio ſequat̄. ⁊ ꝙ res deficiat ⁊ fruſtret̄. Ad qd̄ accedit v̄bū ſcripture Ecci. xiiij. dicētis. Oē opus corruptibile in fine deficiet. Et ꝓpter hoc chariſſimi: cū nos ſimꝰ q̄ȝtū ad corpus de elemētis ꝯtrarijs cōpoſiti: ⁊ varietati ⁊ mutabilitati ſubiecti. ſm̄ qd̄ dr̄ Rom̄. viij. Vanitati ſubiecta eſt oīs creatura. inde ē ꝙ ꝑ mortem neceſſe habemꝰ deficere. ⁊ corruptiōi ⁊ miſerie ſubiacere. Sicut eīm videmꝰ ꝙ oēs ſtelle q̄ ab oriente veniunt. q̄ȝuis magne ſint claritat̄ ⁊ v̄tutis. ad occidentē tamē tendūt. et ibi ſm̄ diuerſos iaculos alie tardius. alia citius a nr̄is viſibus ſe abſcōdunt. Sic vere hoīes vniuerſi q̄ ab oriēte. i. ꝑ natiuitatē vtūtur mūdo. q̄ȝuis ibi aliq̄zdiu rutilent ⁊ clareſcāt: tm̄ neceſſe eſt ꝙ alij tardiꝰ: alij citius: ſm̄ ꝙ curſuz durato̅is ſue a deo acceperūt. Finaliter ad occidētem mortis veniāt ⁊ deſcendāt. ⁊ ꝙ ibi a mūdi viſibus deficiāt ⁊ recedant. Sicut eīm dr̄. j. Coꝝ. xv. In adā om̄es moriūtur. Et ideo breuiter exponamꝰ illā flebilē auctoritatē que ſcribit̄ ij. Regū. xiiij. Om̄es morimur: ⁊ quaſi aque dilabimur in terrā que non reuertūtur. In q̄bus v̄bis aduerte: ꝙ mors habet ſcz Potentiā inſupabilē. q2 ſcz iſta cōcludit. oēs. Penitētiā ineuitabilē. qd̄ ſcz notat̄ in v̄bo p̄ntꝭ t̄pis morimur Duriciā immitigabilē. q2 ſcz ip̄a facit q̄ſi aquā nos labi in terrā. qd̄ oſtendit̄ cū dicit̄. Et quaſi aque dilabimur in terram. Sn̄iam irreuocabilē. qd̄ oſtendit̄ cū dicit̄. Que nō reuertūtur. Dico ꝙ iſta habet inſupabilē potentiā. qd̄ oſtenditur cū dicit̄. Oēs. q2 ſcz iſta nō ſupat vnū ſolum. imo ꝓculdubio oēs: ſcz fortes ⁊ debiles: letos ⁊ triſtes: diuites ⁊ paupes: egenos ⁊ aduenas: vicinos ⁊ vicinas. Sicut eīm ſm̄ ſapientem Eccl̄es. j. Om̄ia flumia intrant mare. Sic proculdubio om̄es homines in hac fluctuoſa vita fluētes: mare. id eſt mortis amaritudinem neceſſario ſubintrant. Amos. ix. Morientur om̄es peccatores. Mors eīm eſt.

Omniū pena.
Omniū tributum.
Omniū carcer.
Omniū domus.
Oīm receptaculū.

Sicut eīm mare abyſſi dicit̄ hoſpitiū omniū fluuioꝝ. ſic mors vt dictū eſt: eſt finalis receptio oīm mortaliū viatoꝝ. Et ideo Iob. xxx. dr̄. Scio ꝙ morti trades me vbi cōſtituta eſt domus om̄i viuenti. vn̄ dicebat Seneca. Moriar nec p̄mus nec vltimus: oēs inq̄t me p̄ceſſerūt ⁊ oēs ſequūtur. hac cōditōne intraui vt exirē. De iſta ergo vniuerſali ⁊ inſupabili potētia mortis poſſumꝰ nōre ꝙ mortē nō p̄nt euadere. ſ.

Nec potentia fortiores
Nec ſciētia doctiores.
Nec ſb̄ſtātia ditiores.
Nec eminētia digniores.

De fortioribꝰ eīm patet: q2 ſicut dicit̄ Iob. xxj. Iſte moritur robuſtus ⁊ ſanus. De doctioribꝰ dicit̄ Eccl̄es. ij. Moritur doctus ſimul ⁊ indoctus. De ditioribꝰ autē dicit̄ Luce. xvj. Mortuꝰ eſt aūt diues: ⁊ ſepultus ē in inferno. Itez de dignioribus etiā dicit̄ Ecci. x. Hodie eſt rex: cras morietur. Et breuiter nulla etas: nullus ſexus. nulla cōditio euadit mortē. Iſta eſt eīm ſicut hyena beſtia imūdiſſima: q̄ in mortuoꝝ carnibus delectat̄. q̄ ſm̄ Pliniū talis eſt nature ꝙ ſi hoīem viderit mortuū: neceſſario figit gradū ⁊ tres circulos facit ne ab eo abſtrahat̄. Sic ꝓcerto chariſſimi: mors videt̄ in mortuoꝝ carnibꝰ delectari. q̄ ſcz tot ⁊ tantos nō ceſſat quotidie deuorare. ⁊ ſuis legibꝰ ſubiugare. Homies eīm tribus circulis. i. tribus p̄cipuis nocumētis circuit ⁊ cōcludit. vicz. ablatōe rerū amicoꝝ et corpoꝝ. neceſſario facit hoīes ſiſtere: ⁊ ſuis duris legibus ſubiacere. Ideo fortitudinē iſtius beſtie expaueſcēs dicebat dauid in p̄s. Quis eſt hō qui viuet ⁊ nō videbit mortē? quaſi di. nullus. Quia ſicut dicit̄ Ecci. xxv. A muliere iniciū peccati factū fuit. et per ip̄am om̄es morimur. Et ſic ptz. ꝙ mors habet potentiam inſupabilem. Om̄es inq̄t. Itē mors hꝫ p̄ſentiā ineuaſibilē. Vbicūq; eīm ſe hō vertit: ſp̄ habet mortē p̄ſentem

Uñ etiā dicit Bern̄. Scito inq̄t ꝙ vbiq̄ꝫ mors te expectat
tu vero ſi ſapiēs fueris vbiq̄ꝫ eā expectabis. Iſta vero morꝫ pñ-
tia oſtēdit cū dr̄. Morimur no moriemur. ſꝫ q̄ noſtꝝ viue
re ē vnū mori. Et hoc ꝓbat Seneca. Dicit enī ꝙ in prima
die natiuitatis nr̄e: vita noſtra longior ē ꝙ̄ vnq̄ꝫ poſtea fu-
tura ſit. Et iō omi die: et omi hora demit aliq̄d de via ⁊ lō
gitudine curſus noſtri. Et inde ē ꝙ quāto plus viuimꝰ: tā
tomagis minuit̄ vita noſtra. Quapropter (vt dictum eſt)
mors ſꝑ nos comitat̄: nobis ꝑſentialit̄ inimicat̄. ⁊ omi die
vnū diē de vita noſtra nobis ſbſtrahit ⁊ furat̄. Morimur
ergo ſicut dictū eſt in ꝑſenti. vñ etiā dicit Seneca. epiſtola
xxiiij. Quotidie inq̄t morimur: q̄tidie demit̄ vite nr̄e aliq̄
ꝑs: ⁊ tūc q̄ꝫ cū creſcimus: vita decreſcit. Infantiā amiſimꝰ
deinde puericiā. deinde adoleſcētiā vſq̄ꝫ ad heſternū q̄cq̄d
trāſijt tꝑis perijt. ⁊ hūc ip̄m quē agimꝰ diē cū morte diuidi
mus. Ecce chariſſimi q̄ꝫtū eſt nobiſcū ꝑſentia mortis: cum
qua etiā neceſſe habemꝰ omi die diuidere vitā nr̄am. Apo
ſtolus etiā dicit. j. Coꝝ. xv. Quotidie morior ꝓpter gloriaꝫ
veſtrā. Et ꝓpter hoc hñ ptꝫ. ꝙ mors hꝫ pñtiā ineuitabilem

Itē mors hꝫ duriciā intolerabilē. q̄ ſcꝫ ip̄a facit nos in
terrā dilabi ſicut aquas. Sicut enī videmꝰ ꝙ aqua in nu-
be vel in glacie cōgelata ꝓpter feruorē ſolis ſolet liq̄fieri. et
in terrā ⁊ lutū dilabi ⁊ ↄuerti. Sic vero nr̄a fragilis ⁊ aquea
cōditio: q̄ recte nihil aliud eſt ꝙ̄ quedā carnea glacies ali-
quātulū ↄgelata. q̄ñ vero ꝑ feruorē mortis ↄterit̄ ⁊ vrgetur
neceſſe hꝫ effluere ⁊ dilabi: ⁊ ad terrā ⁊ in terrā decidere ⁊
mutari. Quaſi inq̄t aque dilabimur in terrā. Et in pſ. dicit̄
Sicut aqua effuſus ſū. ⁊ diſꝑſa ſunt oia oſſa mea. Et Ec-
cleſiaſtes. iij. De terra facta ſūt omīa. ⁊ in terrā pariter cō-
uertent̄. Elephas enī q̄ꝫuis ſit aīal fortiſſimū: dicit̄ tñ cum
incaute arbori dormiēdo innitit̄: occultus venator arborē
debilitat: ⁊ ſic elephas fracta arbore in terrā detrahit̄. vbi
q̄ cōſurgere neq̄t: a venatore necat̄. q̄ q̄ñ cadit ſuꝑ terrā:
nō pōt ſurgere de ſeip̄o. ⁊ ꝓpter hoc dormit innixus arbori
Sic ꝓcerto q̄ꝫq̄ꝫ hō ſit fortis ⁊ ſtrēnuus: q̄a tñ occultꝰ ve-
nator. i. mors arborē ſue vite fragilitatis ↄtinue debilitat ⁊
cōſumit: neceſſe ē ꝙ ad terrā finaliter cadat: ⁊ ꝙ ibi miſera
biliter corrūpat̄. Eſa. xiiij. Corruiſti in terrā q̄ vulnerabas
gentes. Sicut igit̄ aque dilabimur in terrā. Et hñ ſicut aq̄
Quia ꝓcerto ſicut aque labētes in terrā: a terra abſorbēt̄
ita ꝙ amplius nō inueniūtur. Sic hoies mortui in terram
defoſſi noſtris ↄſpectibꝰ nō repñtabūtur. Et iō q̄rebat
dubitatiue Iob. xiiij. Hō cū mortuꝰ fuerit ⁊ nudatus atq̄ꝫ
cōſumptus. vbi queſo eſt? q. d. neſcit̄. Et nota ꝙ iſte dicit
Hō propter fragilitatē naturaliū. Nudatus ꝓpter abſterſionē tꝑaliū. Cōſūptꝰ ꝓpter corruptōeꝫ corꝑaliū. Patet ergo ꝙ mors hꝫ duriciā intolerabilē.

Itē mors habꝫ ſñiam irreuocabilē. qd̄ oſtēdit̄ cū dr̄. Que non reuertūtur
Sicut enī celū currēdo ab oriente in occidētē: nūq̄ꝫ reuerti
tur. imo directo curſu ſꝑ labit̄ quouſq̄ꝫ in mane iteꝝ oriat̄
Sic hō poſtq̄ꝫ ad occidentē mortis venerit: nūq̄ ad vitam
naturaliter amplīꝰ reuertet̄. quouſq̄ꝫ ꝑ reſurrectōem vlti-
mā iterū oriet̄. Nō reuertūtur inq̄t. vñ Iob. vij. Uiam ꝑ
quā non reuertar ambulo. Et ideo admiratiue dicit̄ Iob
xiiij. Putaſne mortuꝰ hō rurſuꝫ viuat? q. d. nō nālit̄: q̄ ſi-
cut dictū eſt. Mors hꝫ ſñiam irreuocabilē. Et iſte ſunt q̄t-
tuor mortis cōditōes. vicꝫ. Sñia irreuocabilis. Duricia i-
mitigabilis. Preſentia ineuitabilis. Potētia indeclinabi-
lis. Et ideo nota. ꝙ mors eſt talis conditionis ꝙ ipſa
Per patientiā debet ſuſtineri.
Per ſapiētiā debet ꝓuideri.
Per fortitudinē nō dꝫ timeri. Uel
Per ſāctitudinē debet ꝓueniri.

Dico ergo ꝙ mors debet in patiētia ſuſti-neri. Sicut enī dicit Se-neca. Hō moriturꝰ nō
debet magis cōqueri vel triſtari ſi ad mortē ꝑuenerit. q̄ꝫtū
nauigās ſi celerius ꝙ̄ credidit ad portū ad quem nauigat
applicauit. Portū ad quē cōtinue nauigamꝰ eſt mors. Et
ideo ſi euētus caſus ⁊ fortune ad iſtū portū nos ſubito et
ex inſperato duxerit nos. nō debemꝰ dolere: ſꝫ potius in pa
tiētia ſuſtinere. Et ideo ſācti ⁊ iuſti ⁊ naturales phi de mor
te nō doluerūt: ſꝫ ip̄am in patiā ſuſtinuerūt, ſicut exēplum
habemꝰ in ſcriptura. ij. Mach. vj. de eleazaro de q̄ dicitur
Qꝫ glorioſam morteꝫ magis ꝙ̄ odibilē vitā amplectēs. vo
lūtarie ibat ad ſuppliciū innuēs queādmodū oportet ac-
cedere patiēter. Exēplū etiā habemꝰ de filia iepte Iudicū
xj. Que vidēs ſe ꝓpter votū patris occidendā ⁊ imolandā
nō timuit: ſꝫ morte in patiā ſuſtinuit. ſꝫ ſol ū ad plorandum
virginitatē: dilationē mortis ſpaciū duoꝝ menſiū req̄ſiuit.
Inter phōs etiā quot ſunt exēpla de patiā mortis. pōt q̄ li
bros legit recordari. Sicut enī in libro laercij de vitis pho
rū legit̄ ſocrates q̄ athene morti a ciuibꝰ condēnatus pro
eo ꝙ eos de idolatria reꝑhendebat. cū poſſet ab amicis da
ta pecunia liberari noluit: ſꝫ potione venenoſa mortē pati
entiſſime ſuſtinuit. ⁊ de morte vſq̄ꝫ ad mortē cū diſcipulis
diſputauit. Et breuiter lege Senecam ⁊ diſcurre ꝑ libros
phōꝝ: ⁊ infinitos inuenies mortē ꝑ patiaꝫ ſuſtinuiſſe: ⁊ vi
tā iſtā miſerā ↄtēpſiſſe. lege Tulliū in libro ꝑmo q̄ſtionū
tuſculanaꝝ. vbi de cōmoditate mortis ip̄e ponit exēpla na
turalia. Cū enī vt ait Trofoniꝰ ⁊ Agamedes tēplū appol-
lini fere feciſſent. petierūt in genere remūeratione a deo: et
ſibi dari indetermīate illud qd̄ erat hoibus optimū. Qui
bus cū reſpōdiſſet Appollo orones eoꝝ eſſe exauditas: ꝙ
die tercia erant munꝰ ⁊ ſalariū recepturi. Sic actuꝫ eſt ꝙ
illi duo illa die mortui ſunt reꝑti. Ad ideꝫ autē addūt exē-
plū. Idē tullius de argia ſacerdotiſſa q̄ cū quodā die ꝓ ſa
crificādo in quadā ſolēnitate ad tēplū curru veheret̄ ⁊ ꝓ-
pter iumentoꝝ mortē vltra ire neq̄ret. ſic actū eſt ꝙ duo fi
lij ſui. ſ. cleobis ⁊ byton: veſte poſita. corꝑa oleo inungētes
currū matris ad locū traxerunt. in q̄ cū plurimū laboraſſet
petijt a dijs ſacerdotiſſa dari filijs ſuis ꝓ premio pietatꝫ il
lud maximū donū qd̄ a dijs poterat dari hoibꝰ: nihil aliud
exꝑmendo: ſꝫ aliq̄d maximū expectādo. Factū ergo fuit ꝙ di
cti iuuenes cū matre comederēt: ⁊ eūtes ad ſomnū in cra-
ſtino mortui reꝑti fuerūt. In q̄bus q̄deꝫ exēplis vult tul-
lius ſupponere: ꝙ nihil pōt dari mortalibꝰ qd̄ eis ſit meli
us ip̄a morte. Dato enī ꝙ alij dij nihil eēnt aliud ꝙ̄ demo
nia. in rñſis tñ ſuis ↄſueuerāt vt cōiter veritatē dicere: vt
ſic poſſent miſeros hoies ad cultū ſuū fortius inuitare. Cō
cludo ergo. Si apud illos paganos q̄ futuroꝝ nullā ſpem
habebant: mors reputabat̄ ſummū bonū. ſicut etiā de tra-
cis dicit Pōponeus et Ualerius maximꝰ. lib. ij. cap. j. Qꝫ
apud eos leta ſunt funera: luctuoſa vero natalicia. Nā in-
ter phōs alij aīas putant nō emori ſꝫ tranſiri. alij vero emo-
ri. Quidā vero putant beatius eſſe mori ꝙ̄ viuere: multofor
tius ergo nos xp̄iani q̄ velut firmā anchorā ſpem futuroꝝ ha
bemus. debemꝰ mortē nō timere: ſꝫ cum patiētia ſuſtinere
Sicut ptꝫ etiā exēplis pluribꝰ ipſoꝝ infideliū paganoꝝ.
ſcꝫ Cathonis q̄ ſe occidit. Socratis q̄ venenū bibit. Regu
li q̄ in patiā crucē tulit. Phylenoꝝ q̄ pro augēdo cartagis
imperio ſe viuos ſepeliri ꝑmiſerūt in hijſdē arenis vbi pa
trie fines ampliauerūt. Et de duobꝰ decijs. q̄ pro vtilitate
romana vitā ſuā inferis deuouerūt: ſicut ponit Tytus li-
uius ⁊ Ualerius maximꝰ. De patribꝰ vero noui teſtamenti
dicemꝰ: ⁊ maxīe de martyribꝰ ſctīs. q̄ vicꝫ. ꝓ xp̄o mortē nō
ſolū in patiā ſuſtinuerūt. imo etiā ip̄am nō ſenſerūt. Nam
ſicut linitus oleo mandragore. ferrū ⁊ ſectōes nō ſentit. ſic
et iſti q̄ oleo exultatōis ⁊ future ſpei ⁊ ↄſolatōis a deo fue
rūt liniti. mortē ⁊ vbera nō ſenſerūt: ſꝫ ipſa cū gaudio ⁊ pa
tientia ſuſtinuerūt. Iuxta illud Prouer. xxiij. Uerberaue
rūt me ⁊ nō dolui. vulnerauerūt me ⁊ nō ſenſi. Ideo meri
to mors in patiētia eſt ſuſtinēda. Quia ſicut dicit Seneca
Quicq̄d futuꝝ eſt neceſſariū eſt ⁊ libenti aīo debet ferri.
Uñ ipſe dicit in libro Prouer. Libenter feras qd̄ neceſſe ē
Et quia mors omībus eſt neceſſaria. libenti aīo eſt feren-
dā. vt ip̄e dicit in quadā epiſtola. Libenter mori ē hñ mori
Unde etiā ipſe dicit alibi. Uixi inq̄t mi lucille q̄ntū opus
erat. mortē letus ⁊ plenus dierū expecto. Fortes ſimꝰ ad-
uerſus fortuita nō cōtremiſcamus iniurias. vincula. vbe-
ra. carceres. egeſtatē. mors q̄dem aut finis eſt aut trāſitus
ad meliora. ergo deſine timere aut tranſire. Sic igitur pa-
tet quō mors debet in patiā ſuſtineri.

Deinde dico. Qꝫ
mors debet cū diligentia ꝓuideri. Prouidenda eſt enī ⁊ cō
ſideranda. vicꝫ. Mors ꝓpria vt ꝑmuniemur. Mors bono
rum vt ad bonū animemur. Mors maloꝝ vt in nr̄is paſ-
ſionibus cōſolemur. Eſt enī ↄſideratio mortis nr̄e vtilis
ad nr̄am ꝑmunitōeꝫ. Teſte enī Grego. Minꝰ iacla feriūt
que ꝓuident̄. Et ideo ſi mortē cogitādo ꝓuiderimꝰ. minus
ſua ꝑcuſſio cū venerit nos grauabit. Et ideo Seneca dicit
Mortē vero nunq̄ꝫ timeas: ſꝫ ſemꝑ cogita. Talis enī ↄſide-

ratio inducit humilitatē. Exēplū de pauone ꝗ videns tur-pitudinē pedū ſuoꝝ: faſtū plumarū ſuaꝝ deponit. Cauſat eciā ſecuritatē. qꝛ ſc₃ ſi mors cōtinue ꝓuidet᷑. ſecurius expe-ctatur. Vñ dicit Seneca in libro de naturalib⁹ q̄ſtionibus Effice tibi moꝛtē cogitatōe familiarē. vt ita cū ſoꝛs tulerit: poſſis ei obuiā exire. Itē oſtēdit ſagacitatē. In libro de di-ctis phoꝝ dicit᷑. ꝙ reqſitus qdam phs ꝗ eſſet maioꝛ ſapia Dixit ꝙ frequēter cogitare de moꝛte. Cōſideratio igit᷑ moꝛ-tis nr̄e vtilis ē ad noſtrā ꝓmunitionē. Et iſtud ēſt cōtra il-los qui nō precogitāt moꝛtē ſuā: qbus accidit ſicut croco-dillo: ꝗ dum ſaciatus ꝓfunde doꝛmit. qdam auicula que habet pēnas ſcindētes in ventrem ipſi⁹ illabit᷑. ⁊ ipm du₃ doꝛmit: ſcindit. vulnerat ⁊ occidit. Sic vere dū homo non ꝓcogitans moꝛtē dat ſe ad doꝛmiendū in delicijs ⁊ peccatꝭ ſubito a moꝛte ſcindit᷑ ⁊ occidit᷑. ⁊ dū nō ſperat ſubito ene-catur. Et ideo docet ſapiēs Ecci. xiiij. Memoꝛ eſto quoni-am moꝛs nō tardabit. Non ſic ꝫ quia ꝓcerto vt dictū eſt: cōſideratio moꝛtis nr̄e vtilis eſt ad nr̄am ꝓmunitionem.

Itē dico ꝙ ꝯſideratio moꝛtis bonoꝝ vtilis eſt ad nr̄am animationē. qꝛ vic₃ ſicut elephas aſpectu ſanguis ad ꝓliū animat᷑. ſic iuſtus cōſideratōe moꝛtis iuſtoꝝ. ꝗ ſc₃ tam ſā-cte moꝛtui fuerūt. tam alte ſperauerūt. ⁊ tā foꝛtiter cōtra ho-ſtes animo pugnauerūt: debēt ad ſilia ſpirare. ⁊ i pugna mū-di ex cauſis ſilib⁹ cōſolari: vt ſic cōſideratōe moꝛtis cuiuſli-bet viri iuſti nos poſſum⁹ dicere illud Ioh. xj. Vadam⁹ ⁊ moꝛiamur cū eo. Itē cōſideratio moꝛtis maloꝝ eſt vtilis ad nr̄am ꝯſolatōem. Sūma eīm ꝯſolatio bonoꝝ eſt cōſide-ratio enoꝛmis ⁊ infamis moꝛtꝭ hoīm malignoꝝ. qualiter. ſ. ſubito moꝛiūtur. ⁊ q̄liter in hoc ſeculo ⁊ in alio puniūtur. Sicut eīm dicit Pli. Cinis muriū cōbuſtoꝝ cum vino mix-tus ſi dolentib⁹ aurib⁹ inſtillet᷑ ſanat doloꝛē. Mures enim chariſſimi: ſignant malos detractoꝛes ꝗ nō ceſſant coꝛrode-re famā nr̄am. Malos etiā auaros ⁊ raptoꝛes ꝗ nō ceſſāt coꝛrodere ſubſtantiā noſtrā. Malos inſup iniuriatoꝛes ꝗ nō ceſſant coꝛrodere ⁊ ledere vitā noſtrā. Quia chariſſimi cū tales poſt moꝛtē igni ꝑpetuo traditi ſint cōburēdi. dolē-tibus de iniurijs ſibi factis ſūmū eſt remediū ⁊ ſolaciū. ꝙ aurib⁹ ⁊ auditib⁹ ipſoꝝ. cinis. i. memoꝛia moꝛtis taliu₃ in-ſtillet᷑. ⁊ ꝙ de moꝛte ſua mala aliqua narratio ꝓdicet᷑. Si-cut eīm dicit᷑ in pſ. Moꝛs peccatoꝝ peſſima. Et ideo leta-bitur iuſtus cū viderit vindictā. manus ſuas lauabit i ſan-guine peccatoꝛis. Breuiter igit᷑ hec moꝛs: vic₃ tam noſtra q̄₃ aliena a nobis debet meditari: ⁊ iugiter memoꝛie ꝯmē-dari. Exēplo cuiuſdā magni phi. Qui cū ſemꝑ vellet habi-tare in cimiterijs ⁊ oſſa moꝛtuoꝝ tāgere ⁊ palpare. requiſi-tus ab alexādro quare hoc faceret. Rn̄dit. Qꝛ valde inqt libenter vellē cognoſcere oſſa regū ⁊ diuitū. ab oſſib⁹ pau-perū ⁊ ſeruoꝝ. In quo qdem inſtruimur ꝙ bonū eſt per cōſideratione in cimiterijs habitare. ⁊ de cōditione carnis qualis poſt moꝛtē futura ſit ꝓfundius cogitare. Vñ Iob xxj. Ipſe ad ſepulturam ducetur ⁊ in congerie moꝛtuoꝛū vigilabit. Patet ergo ꝙ moꝛs debet cum diligentia preui-deri. Deniq₃ dico. ꝙ moꝛs debet per foꝛtitudinem nō ti-meri. Moꝛs eīm non eſt timenda triplici ratione. tum

Quia eſt certa ⁊ neceſſaria.
Quia eſt breuis ⁊ trāſitoꝛia.
Quia eſt vtilis ⁊ meritoꝛia.

Certa dico ⁊ neceſſaria Iſtud ꝟo valde debet di-minuere timoꝛē. quia ſc₃ certi ſumus ꝙ neceſſe eſt nos moꝛi. vñ Seneca inqt. Vis aduerſus ꝓpriū coꝛpus foꝛtis eſſe tanq̄ migraturus habi-ta. ꝓpone qñq₃ hoc cōtubernio carēdū. foꝛtioꝛ eris ad ne-ceſſitatē exeūdi. Itē breuis ⁊ trāſitoꝛia. Vñ dicit idē libro de cōtemptu moꝛtis Moꝛs timenda erat ſi tecū eſſe poſſ₃ ſed neceſſe aut ꝙ nūc veniat aut ꝙ tranſeat. Ite₃ vtilis et meritoꝛia. Quia vic₃ ſicut dicit qdam ſanctus. Moꝛs ni-hil aliud eſt: q̄₃ exitus de carcere. Finis enim illius eſt

Laboꝛis conſūmatio.
Ad poꝛtū applicatio.
Peregrinationis fruitio.
Oner⁹ grauiſſimi depoſitō
De equo furioſo deſcēſio
De domo ruinoſa libatio
Oim egritudinū t̄miatio
Omniū periculoꝝ euaſio
Omniū maloꝝ cōſump-tio atq₃ diruptio.
Debiti nature ſolutio.
Redit⁹ in patriā et ingreſ-ſus ad gloꝛiam.

Eſt igit᷑ moꝛs nō timēda. cer-te ⁊ maxime bonis viris. qui per moꝛtem ad gloꝛiā ſe ven-turos eſſe ſciūt. qꝛ in talibus verificat᷑ illō Eccl'es. vij. Me-lioꝛ eſt dies moꝛtis die natiui-tatis. Ideo talibus dicit᷑ illud Ecci. xlj. Noli metuere iudi-cium moꝛtis. Sed procerto chariſſimi: iſtud intelligit᷑ de viris iuſtis nō de iniuſtis. qa vic₃ viri iniuſti valde ⁊ meri-to debent timere moꝛtem. cū per ipſam nō habeant tranſire ad gloꝛiā ſ₃ ad penā. Ecci. xlj O moꝛs q̄₃ amara ē memoꝛia tua hoī iniuſto ⁊ pacē habē-ti in diuitijs ſuis. viro qeto cuius vie ſunt directe in oibus et adhuc valenti capē cibū. Vbi aduerte ꝙ moꝛs ē terri-bilis ⁊ amara. vic₃. Habūdantib⁹ iniqtate. homini iniuſto inqt. Affluētibus in ꝓſperitate. Pacē inqt habēti in diui-cijs. Diffidentib⁹ de bonitate: Viro inquit quieto. i. ocioſo Carentib⁹ aduerſitate. Cuius inqt directe ſūt vie. Nec lā-guentib⁹ infirmitate. Adhuc inqt valenti ſumere cibum. Nō ſimus igit᷑ tales. ſ₃ ſimus boni ⁊ iuſti vt nō timeamus moꝛtē cum venerit. Exemplo fenicis que inſtinctu nature ſciens ſe ꝑ ignē ⁊ moꝛtē vitam iterū recepturā: ⁊ reditura₃ per pꝛiſtinā iuuentutē. volūtaria ⁊ intrepida intrat ignem vbi accendit᷑ ⁊ moꝛit᷑. ⁊ in cinerē ⁊ i puluerē cōmutat᷑. ⁊ tā-dem in candē auem poſt triduū dieꝝ ſpaciū tranſfoꝛmat᷑. Sic ꝟe ſancti ⁊ iuſti ꝑ moꝛtē ad vitam venire ꝑpetuā cre-diderūt. Pat₃ ꝫ ꝙ moꝛs eſt ꝑ foꝛtitudinē vilipēdēda Per ſapiam ꝓuidenda. Per paciam ſuſtinēda. Et hec ad pn̄s ſufficiāt de moꝛte naturali. qa quaſi in infinitis locis ⁊ titu-lis inuenies multa dicta. Eſt ꝫ moꝛs naturalis ꝗ eſt exol-uēda. Scd̄o pꝛincipaliter dico. ꝙ eſt moꝛs ſp̄ualis ⁊ vir-tualis que ē appetenda. Et iſta nihil aliud eſt q̄₃ ſuſpīius deiectio: maceratio. ⁊ ad humilitate₃ vel paciām reductio. Vir eīm iuſtus ⁊ ꝑfectus dicit᷑ moꝛtuus. qꝛ ſicut moꝛtuus ad volūtatem poꝛtātis regit᷑: nō ſe mouet vel recalcitrat. ſi pungitur nō ſentit nec clamat. ſ₃ oīa ꝗ ſibi fiūt: in paciē-tia ſuſtinet. Sic vere vir ꝑfectus ⁊ maxime bonus religio-ſus ad volūtatem alterius ꝑmittit ſe regi per obedientiā. imo ſine rebellione ſuſtinet oīa ꝑ paciā₃ ⁊ tolerantiā Et de tali moꝛtuo legit᷑ Roma. vj. Qui eīm moꝛtu⁹ eſt iuſtificat⁹ eſt a pctō. Et tali etiā moꝛte religioſi dicūtur moꝛtui. qa. ſ. nō mūdo debent viuere: ſ₃ deo. Et ſic de tali moꝛte exponit᷑ illud Ioh. xj. Lazarus amicus nr̄ moꝛtuus eſt. De tali eti-am moꝛte vel moꝛtificatōe intelligit᷑ illud Iohis. xij. Niſi granū frumenti cadens in terram moꝛtuū fuerit ipſum ſo-lum manet. ſi autem moꝛtuū fuerit: multum fructū affert.

Vbi aduerte. ꝙ tales ſunt moꝛtui vel moꝛtificati. Per exterioꝛē afflictōem. qꝛ dicūtur cadere in terram. Per infe-rioꝛem deiectionē. qꝛ dicūtur moꝛtui. Per vberioꝛem con-ditionē. qꝛ dicūtur multū fructum afferre. ꝙ ſuam carnem moꝛtificant et affligunt. Ideo tales dicuntur

Prompti ⁊ obedientes.
Deuoti ⁊ compatiētes.
Docti et erudientes.

De obediētibus pōt dici illud Ioh. v. Moꝛtui audiēt voce₃ filij dei ⁊ ꝗ audierint viuēt. De compatiētibus ꝟo dicitur Ioh. vj. Patres veſtri mandu-cauerūt manna ⁊ moꝛtui ſunt. Dulcedo eīm manne ſignat dulcedinē deuotōis ⁊ compaſſionis. que ſemꝑ ſolet moꝛtē humilitatis cōcomitari. De prudentibus ſiue ſapientibus dr̄ Iohis. viij. Abrahā pater noſter moꝛtuus eſt ⁊ ꝓphete moꝛtui ſunt. Et breuiter oēs boni i hoc mūdo iſti habēt᷑ ꝓ moꝛtuis ⁊ ꝓ vilib⁹ ⁊ deſpectis. vñ Sap. iij. Viſi ſūt oculis inſipientiū moꝛi. illi autē ſunt in pace. Vnde ipſi dicunt il-lud. pſ. Propter te moꝛtificamur tota die. eſtimati ſumus ſicut ouis occiſionis. Sed tamē ſi aliqd velis addere de moꝛte ꝟtuali ⁊ ſpirituali. poteſt notare ꝙ vir perfect⁹ moꝛ-tuo comparatur multiplici ratōne. Quia ſicut moꝛtuus

Tumultibus nō inquietatur.
Inſultibus non plus infeſtatur.
Terreſtrib⁹ bonis nō pl⁹ meditat᷑.
Spiritibus notus ſociatur.
Cū deutibus punit⁹ nō triſtatur.
Hominibus nō plus copulatur.
Inanibus verbis nō letatur.
Ab omībus licet expellatur.
A manibus tamē receptatur.
Teguminib⁹ aureis velatur.
Luminibus cereis luſtratur.
Cantātib⁹ clericis laudatur. Et
Pulſantibus campanis ſonatur.
Egentibus panis erogatur.

Iſte eīm ſunt con-ditōes moꝛtui ꝗ poſ-ſunt bonis moꝛibus applicari. Dicam er-go ꝙ moꝛtuus. i. vir perfectus qui ſc₃ eſt de numero illoꝛū de quibus dicitur Ro-manoꝝ. vj. Exhibe-te vos deo tanq̄ ex moꝛtuis viuētes. Et Apocal'. xiiij. Beati moꝛtui ꝗ in domino moꝛiūtur. Nō inde

Patentibus templis tumulatur. tatur mūdi tumulti-
bus.i.mūdi negocijs.Quia ſcꝫ iſti abnuūt ⁊ repudiant ne
gocia huiꝰ mūdi ad modū ſcꝫ mortui qui caret penitꝰ om
ni motu.qꝛ ſcꝫ iſti prorſus a mūdi motibꝰ requieſcūt.Ecci
xxij.Modicū plora ſup mortuū qm̄ requieuit.Et Apocal.
xiiij.dicit̄ de mortuis q̄ in dn̄o moriūtur.Qꝛ amodo iā di-
cit ſpūs ꝙ requieſcāt a laboribꝰ ſuis.Item talis mortuus
nō plus infeſtat̄ hoſtis inſultibꝰ.i.dyaboli tentatoibꝰ.Si-
cut em̄ hoſtis perſeq̄tur inimicū ſuū vſqꝫ ad mortē.ſed ſi
inuenit eum mortuū.dūmodo tn̄ ſit vir nobilis cordis.nō ſolet
eū amplius ledere nec cōtra eum plus ſeuire.Sic diabolꝰ
perſequi ſolet hoiem q̄diu ſentit eū proficiēdo viuū ⁊ ſpi-
rantē.qn̄ vero inuenit eū ex toto mortuū.i.virtutuꝫ plenitu
dine conſopitū.⁊ a motu viciorum penitus alienū.tūc ceſſat
eū tentare ⁊ ſibi ampliꝰ inſultare.Sicut em̄ dicūt ſācti.Di
abolus nō libenter tentat hoiem a quo fuit ſuperatus. Exē
plo leonis.iij.Reg.xiij.De quo dr̄. Non tetigit ꝓphetam
mortuū nec leſit aſinū.Ad denotandū ꝙ leo dyabolꝰ ſpūa
les mortuos.ſeu mūdo mortificatos nō pōt ledere.nec aſi
nos.i.deiectos.humiles infeſtare. Leuit.xxij. Morticinū
aut captū a beſtia nō comedet.Vn̄ Ioh.xix.Vt aūt vide
rūt eum iā mortuū nō fregerūt eius crura.Itē talis mor-
tuus virtualis nō plus meditat̄ bonis terreſtribꝰ.Quia ſcꝫ
ſicut mortuꝰ totaliter eſt ſemotus ab om̄i cura ⁊ appetitu
bonorum terrenorum cum ampliꝰ nō indigeat talibus.Sic vir
perfectus oīa mundi bona abdicat:⁊ ab eis quo ad effectuꝫ
penitꝰ ſe elongat.Eccl'es.ix.Mortui aūt nihil nouerūt am
plius.q.d.Nō amplius cogitāt in terrenis.Itē talis mor
tuus ſpūalis applicat̄ magis celeſtibus ⁊ etiā ſociat̄ ma-
gis notus ſpiritibꝰ. Conſtat em̄ ꝙ mortui mole mortalis
corporis liberati melius ſolent celeſtia cognoſcere.⁊ etiā ſpi
ritualē naturam perfectius intelligere.⁊ ſibi familiares ⁊ no
ti q̄ antea magis eſſe.Sic ⁊ viri perfecti celeſtibus per contē
plationē ſe applicant.⁊ beatis etiā ſpiritibus famulantur
ſeruiūt ⁊ miniſtrāt.Vnde Luce.xx.dicit̄.Qꝛ in reſurrecti-
one a mortuis neqꝫ nubent neqꝫ nubent̄.ſed ſunt ſicut an
geli dei.Tales em̄ ſunt viuētes cū mortuis.De q̄bus dici
tur Luce.xxiiij.Quē queritis viuentē cū mortuis nō eſt
hic.ſurrexit.ſ.ad celeſtia contēplanda. Itē talis mortuus
nō triſtat̄ punitus cū dentibus.Quia.ſ.ſicut mortuꝰ per-
didit oēm ſenſuꝫ.ita ꝙ ſi percutit̄ aut pungit̄ nunq̄ ſolet
ſentire.Sic vir perfectus tanta patiētia ſolet eſſe firmatꝰ:ꝙ oī
ſenſu videt eſſe ꝓuatus.In q̄ꝫ ſcꝫ non murmurat nec re
calcitrat neqꝫ turbat̄.ſꝫ ſe habet tanq̄ nō ſentiēs aut ſicut
mortuus.Vn̄.ij.Mach.vj.Glorioſaꝫ mortē magis q̄ odi
bilē vitā cōplectens volūtarie ibat ad ſuppliciū.j.Pet.iij.
Mortificatos in carne viuificatos aūt ſpiritu.Item talis
mortuꝰ nō ligatur ſeu copulat̄ viuis hoibus.Sicut enim
mortui ſegregant̄ a ſocietate hoim viuorum.⁊ iūgūtur ceti-
bus mortuorum.Sic viri perfecti ſolent ſe ab hoibus relegare
et a mūdanis cōſortijs ſegregare:⁊ cū alijs mortuis.i.viris
ſanctis ⁊ mortificatis perſonaliter habitare.pſ. Factus ſuꝫ
ſicut hō ſine adiutorio inter mortuos liber.et Iob.xxj.Ip
ſe ad ſepulcrū ducet̄ et in cōgerie mortuorum vigilabit.q.d.
Habitabit cū mortuis nō cum viuis.Itē talis mortuꝰ nō
letat̄ verbis inanibus.Quia ſcꝫ ſicut mortui nec loquūt̄.
nec audiūt etiā loquētes.Sic viri perfecti nō loquūtur.ſ.in-
aniter verba multiplicādo.imo certe ſilent ⁊ tacent a va-
nis locutōibus abſtinendo:q̄nimo ⁊ loquētes ⁊ obloquē-
tes ⁊ iniuriantes ⁊ blaſphemātes non libēter audiūt ſuis
vanis ſermonibꝰ applaudēdo.Vnde Amos.viij. Multi
morientur in om̄i loco proijcient̄ ſilentiū.Item talis mor
tuus cōculcatur ſeu contēnitur a cunctis gentibus ſeu eti
am a nūc viuentibꝰ.Sicut em̄ videmus ꝙ vt cōmuniter
viui abhominant̄ mortuū.Sic vere pctōres ⁊ mūdo vi-
uentes contēnūt ⁊ abhominant̄ virū iuſtum.Sicut de La
zaro mortuo legitur Ioh.xj.Qꝛ etiam proprijs ſororibus
fetebat.Dn̄e inq̄t iam fetet:⁊ tamē xp̄s ipm̄ amicū ⁊ mor
tuū appellabat.Lazarus inq̄t amicus noſter dormit.Vn-
de de tali contēptu poteſt dici illud.iiij.Regum.vij.Con-
culcauit eum populus ⁊ mortuus eſt.pſ. Obliuioni datꝰ
ſum tanq̄ mortuꝰ a corde.Item talis mortuꝰ receptatur
a datis manibus.i.ab alijs iuſtis ⁊ mortificatis hominibꝰ
Sicut em̄ inanes ⁊ mortui ꝑcedentes:ſecū recipiūt alios

nouiter morientes.ſic viri iuſti ⁊ ſancti libenter recipiunt
et aſſociant illos quos mūdani fugiūt ⁊ euitant quando ip
ſos ſibi ſimiles ⁊ ſpūaliter mortuos eſſe vident.Mat.viij
Sinite mortuos ſepelire mortuos ſuos.Item talis mor-
tuus adornat̄ pulcris tegminibus. Quia ſcꝫ ſicut mortui
ponūtur in feretro pannis aureis ornato Sic ⁊ ille q̄ per
virtutes ſpūaliter ē mortuus.pannis aureis.i.honeſta et
exteriori cōuerſatōne velatur ⁊ bonis actibus moribus ⁊
geſtibus adornatur.Vnde de tali coopertura honeſte cō-
uerſatōis poteſt dici illud.pſ.Cooperuit nos vmbra mor
tis.Item talis mortuꝰ illuſtratur claris luminibus.Quia
reuera ſicut plura luminaria accendūtur erga mortuū:ſic
plura bona exempla ⁊ documenta circūſtant ⁊ circūeunt
virum iuſtū.Luce.j.Illuminare his q̄ in tenebris ⁊ vm-
bra mortis ſedent ad dirigendos pedes noſtros in viā pa
cis.Item talis mortuus circūſtatur multis cantantibus.
Quia ſcꝫ ſicut mortuū ſolent cantantes clerici circūſtare
et propter eū campane ſtrepere ⁊ ſonare. Sic vere multi
ſunt q̄ finaliter de vita ⁊ perfectōe viri iuſti cantant ⁊ ex-
ultant.ipm̄qꝫ magnificant atqꝫ laudāt Eccl'es.iiij.Lauda
ui magis mortuos q̄ viuentes.Itē talis mortuꝰ frequen
tatur a viris egentibus.Quia reuera ſicut pauperes ⁊ in-
digentes ſolent cōuenire erga funera mortuorum vt elemo-
ſynas recipiant pro eiſdeꝫ.Sic vere ad litteraꝫ tales ſpūa
les mortui ſolent indigentes nutrire ⁊ eiſdem elemoſynas
diuidere ⁊ donare.Ecci.xlj.O mors bonū eſt iudiciū tuū
homini indigenti.Item finaliter talis mortuꝰ tumulatur
templis patentibus.qꝛ ſicut mortuus finaliter in loco ſa-
cro:ecclēſia vel cimiterio tumulat̄ ⁊ ab humanis vſibus
occultatur.Sic vere vir perfectus finaliter in loco ſacro:
paradiſi recondit̄ ⁊ ſepelitur.iiij.Regum.xiij. Mortuus
eſt igitur helyſeus ⁊ ſepelierūt eum.Sic igitur patet ꝙ vir
iuſtus mortuo comparat̄.Et ideo bene dicit̄ ꝙ in ſcriptu
ra inuenitur mors virtualis que eſt appetenda. Tercio
principaliter dico ꝙ eſt mors peccati que eſt ꝑcauenda.q̄
ſcꝫ animā occidit ⁊ hominē peccatorē facit mortuū ⁊ infe
ctum.Sicut em̄ videmus ꝙ mortuꝰ ſe non mouet:nō loq̄
tur.nō videt:nō odorat̄.nec guſtat.fetet.eſt viuis terribi-
lis.grauis.⁊ ad portandū difficilis.Sic vere peccator non
mouet̄ per bonam operationē.vn̄ Dan̄.xiij. Ecce morior
cū nihil bonū fecerim.Non loq̄tur per diem laudem ⁊ cō-
feſſionem.pſ.Non mortui lauſtabūt te domine.Et Eccli.
xvij.A mortuo quaſi nihil perit confeſſio.Item nō videt
per diſcretōem.pſ.Collocauit me in obſcuris ſicut mortu
os.Item nō odorat̄ nec guſtat per deuotōem.Eccl'es.ix.
Mortui nihil nouerūt amplius.Item iſti fetent per malā
infamiam et cōuerſatōem.Et ideo peccatores comparan
tur ſepulcris dealbatis que plena ſunt oſſibus mortuorū
et immūdicia.Mathei.xxiij.Et Exodi.viij.Mortue ſunt
rane ⁊ computruit terra.Item ſunt viuis.i.ſanctis viris
horribiles per contēptum ⁊ abhominatōem ⁊ per ſue ſo-
cietatis fugaꝫ ⁊ vitationē.Et ideo Leuit̄.xxj.dicitur ⁊ pre
cipitur ꝙ quilibet ſacerdos (qui ſignificat quēlibet virum
iuſtum) ad mortuū non ingredit̄.Item iſti ſunt graues ⁊
onerosi ſcꝫ alijs per ſuam importabilē tentatiōem. Eſaie.
xiiij.In anno quo mortuus eſt rex achas factum eſt onus
iſtud.Et ſicut videmus ꝙ quando aliq̄s moritur.Suda-
rio inuoluit̄.Luminaribꝰ circūcingitur.Panno aureo co
operitur.Ab amicis defletur ⁊ deplangit̄.A ſacerdotibꝰ
vero circa ipm̄ pſallitur atqꝫ canitur.⁊ tandem a quatuor
ad foueam deportat̄.vbi in terra abſconditur ⁊ ſepelitur.
Sic proculdubio peccatores ſudario male cōſuetudinis
inuoluūtur.luminaribus aliquorum beneficiorum ⁊ bonorum
operū circūcingūtur.Et ſic figurant̄ in alexādro q̄ ſm̄ va-
ticinia phorū mori debebat ſuper pauimentū ferreū:et ſb
velo aureo.⁊ ſic accidit vt in bello vbi vulneratꝰ letaliter
fuit.ipe alexāder ſup loricā cuiuſdā militis iacuit.qđ fuit
pauimētū ferreū:ſup ſe ꝟo habuit velū aureū.ita ꝙ tūc co
gnouit alexāder ſe neceſſario moriturū ſic narrat̄ de dictis
phorum.Spūalit̄ per alexandrum pn̄t mortui pctōres reputari.
q̄ vulnerati vicijs ⁊ pctīs iacēt in pauimēto ferreo duriſſi-
me obſtinatiōis.⁊ iacēt ſub velo aureo diuitiarum ⁊ tēporalis
poſſeſſiōis.Quia ſicut dr̄ Ecci.viij. Multos ꝑdidit aurū
et argentū.Et ideo Ecci.xxxj.dr̄.Btūs diues q̄ poſt auruꝫ

nō abijt beatus dr̄ ⁊ feciſſe mirabilia ꝓclamaẗ. Item tales mortui.ſ. peccatores ab amicis.ſ.a bonis pſonis p cōpaſſionē defleẗ. Eccl.xxxviij. In mortuū ꝓduc lacrymas. Circa iſtos vō q̄tidie caniẗ p adulatōem. Eccles.iiij. Laudaui magis mortuos q̄ viuentes. Finaliter ad foueā inferni portanẗ atq; ferūtur per ſpem finalis venie ⁊ p malam cōſuetudinē ⁊ obſtinatōem. Luc.xvj. Mortu⁹ eſt diues ⁊ ſepult⁹ eſt in inferno. A malis tegiẗ ⁊ ſepeliẗ p malā ſuorum criminū excuſatōem.iiij.Reg.xiij. Cū mortuis ſepelies me. Et ſic breue ptз quō varijs ſilitudinibus ⁊ figuris peccator mortuo cōparaẗ. De diuerſis eṁ generib⁹ mortis applicādo ad diuerſa vicia ⁊ picula pn̄t multa dici: ⁊ oia per exēpla nature ⁊ p figuras ⁊ auctes ſcpture poſſēt ꝓbari.⁊ vide in diuerſis locis pticularib⁹ vbi de crimib⁹ multa ſunt dicta. Vide ḡ ſupra de Interficere. Et infra de occidere. Et vide ſupra de Dormire: vbi inuenies q̄lr̄ pctōres dormiēdo diuerſimode moriūtur. Patet igitur ꝙ inuenitur mors peccatorū que eſt fugienda. De qua etiaз dicitur Ezech.xviij.cap. Anima que peccauerit ipa morietur.

Si tn̄ vis breuiter tangere cōditiones hominis mortui et peccatori homi applicare. dic ꝙ ſicut mortuus. videlicet

Alligatur panni ligamine.
Obumbraẗ ceca caligine.
Cumulaẗ ſtricta voragine.
Viciatur feda putredine.
Deuoratur vermis acredine.
Acclamaẗ cantus dulcedine.
Deploraẗ carorū agmine.
Circūſtaẗ plurimo lumine.
Occultaẗ a mūdi lumine.

Dicā ergo ꝙ mortu⁹.ſ. peccator alligaẗ ſudario male delectatōis. vn̄ Iohan.xj.dr̄. Et prodijt in quit q̄ fuerat mortu⁹ ligatis pedib⁹ ⁊ manib⁹ inſtitis. ⁊ facies eius ſudario erat ligata. Itē talis mortuus obſcuraẗ ſub nubilo cece dubitatōis. q: ſcз peccator multis ignorātijs et dubitatōibus eſt ſubiect⁹ q: ſicut diciẗ in pſ. Iſti ſedētes in tenebris ⁊ i vmbra mortis. vincti in medicitate ⁊ ferro. Itē taľ mortuus carceraẗ tugurio ſtricte obſtinatōis. Sicut eṁ mortu⁹ a fouea vbi ponitur nūq̄ ſurgit: ſic peccator obſtinat⁹ a peccato nō reſilit.

Sic de peccator malis affectionibus inuoluitur.
Cecis dubitatōibus obtegiẗ.
Strictis obſtinatōib⁹ includiẗ
Fedis diffamatōib⁹ inficiẗ.
Diris cordis remorſib⁹ ipigiẗ
Falſis hoim laudib⁹ pcingiẗ.
Diris carorꝫ luctib⁹ deplāgiẗ
Claris rez luminib⁹ extolliẗ.
Noſtrī tādē obtutib⁹ abduciẗ

Eccl.xvij. A mortuo quaſi nihil perit cōfeſſio. Tales etiā ſunt ſicut mortui dormientes in ſepulcris quoꝝ nō ē memor ampli⁹ ⁊ ipi de manu tua repulſi ſunt. Itē talis mortuus maculaẗ contagio fede diffamatōis. q: ſcз ſicut mortuus fetet viuis: ipſe tn̄ ꝓpriū fetorem nō ſentit. Sic peccator viuis.i. viris iuſtis fetet ⁊ eſt abbominabilis ⁊ infamis vt dictū eſt. ⁊ tn̄ fetorem ⁊ horrorē ſuū nō pcipit ſol⁹. Prouerb.xxiij. Vulnerauerūt me ⁊ nō dolui. Vulnerauerūt me et nō ſenſi.q.d. Iſti nō ſentiūt oblocutōes ⁊ verbera q̄ fiūt contra illos.ij.Regū.xix. Nūquid viget ſenſus mei ad diſcernendū. Et Hiere.iiij. Senſus cordis mei turbati ſunt. Unde de fetore taliū diciẗ illud pdictum. Lazarus mortuus eſt. Seqtur. Dn̄e iam fetet. Iohis.xj. Et Eſaie.xxxiiij. De cadauerib⁹ eorū aſcendet fetor. Itē talis mortuus ſtimulaẗ flagicijs dure remorſionis. Quia ſcз ſicut mortuus mordeẗ ⁊ laceraẗ a vermib⁹. ſic peccator a cōtinuis cōſcietie ſtimulaẗ remorſib⁹. vnde Eſa.lxvj. Vermis eorum nō morieẗ. Vn̄ tales mortui dicūtur a beſtijs lacerari.i.cōſcientie dentib⁹ deuorari. vn̄ Leuit.xxij. Morticinū ⁊ laceratū a beſtia nō comedet. Itē talis mortu⁹ cōmendaẗ eloquio falſe adulatōis. Quia ſcз ſicut dictum eſt mali hodie magis cōmendanẗ q̄ boni. ſic magis cantaẗ a ſacerdotibus circa mortuos q̄ circa viuos. ⁊ magis pulſaẗ claſſica p eiſdē. Vn̄ de puella mortua legiẗ Mat.ix. Et circa illaз erat turba tumultuās ⁊ tybicines. Quia ſcз erga mortuos pctōres maxime ſi ſint pncipes vel magnates nūq̄ deficiūnt tybicines.i.ſuoꝝ maloꝝ actuū laudatores. Quia ſicut diciẗ Prouerb.xxviij. Qui derelinquūt legem laudant impiū. Unde illud predictū. Laudaui magis mortuos q̄ viuētes. Itē talis mortu⁹ illuſtraẗ ſeu illuminaẗ faſtigio clare reputatōis.i.mūdane glorie ⁊ tpalis poſſeſſiōis. Eſa.ix. Habitantib⁹ in regione vmbre mortis lux orta eſt eis. Itē finaliter talis mortuus.ſ.peccator occultaẗ ⁊ ſegregatur a conſortio humane habitationis. Quia ſcз ſicut mortui ſepeliūtur ⁊ abſcondūtur ita ꝙ amplius nō videtur. ſic peccatores ita finaliter pereūt ꝙ de ipſis memoria nō habeẗ. Pſal. Perijt memoria eorū cum ſonitu. Unde Eccliaſtici x. Cum morietur homo hereditabit ſerpentes ⁊ beſtias et vermes. Seqtur. Uſq; ad fundamentū areſecit ex ipſis et diſperdidit eos ⁊ ceſſare fecit memoriam eorum a terra. Sic igitur patet ꝙ multis ratōibus peccator mortuo comparatur. Et ſic dico ꝙ iſta eſt mors criminalis que eſt fugienda. Et hoc eſt membrū tercium principale. Quarto principaliter dico ꝙ eſt mors tormentoꝝ que eſt metuenda. Et iſta eſt mors pene eterne que peccatorib⁹ perpetuo infligetur. Mors.n.peccatorū peſſima. Quia ſicut dr̄ Romanoꝝ.vj. Stipendia peccati mors. Cum enim mors ſit omniū penarum maxima. congrue per mortē fuit illa eterna pena: ſicut omnium maxima deſignata. Et ideo breuiter notandum eſt.ꝙ morte eterna moriūtur illi ſcilicet

Qui ſunt diuicijs onerati.
Qui ſunt delicijs impinguati.
Qui ſunt ſeuicijs occupati.
Qui ſunt inuidijs macerati.
Qui ſunt iniurijs refrenati.
Qui ſunt honorib⁹ eleuati.
Qui ſunt rancorib⁹ inſtigati.

Dico diuitijs onerati. Luce.xvj. Mortuus eſt diues ⁊ ſepultus eſt in inferno. Item delicijs impinguati. Apocalyp.xviij. Quantum glorificauit ſe in delicijs ſuis: tantū date illi tormentū et luctum. Et ſequiẗ. In vna die venerūt plage eius. mors et luct⁹. fames ⁊ ignis. Mortui enim habent luctū inconſolabilem. famem inſaciabilē. ignem inextinguibileз. mortem interminabilem. Item ibi moriūtur ſeuicijs inflammati. ſcз homies crudeles. Quia ſicut dicitur Hierem.xxxviij. Quicūq; in ciuitate hac māſerit: morietur gladio. Item moriūtur ibi inuidijs macerati. Iob.v. Alius moriẗ in amaritudine anime. Iteз iniurijs effrenati.j.Regum.xxiiij. Canem mortuū perſequeris. Item honoribus eleuati.ij.Regum.xviij. Filius regis mortuus eſt. Item rancoribus inſtigati.ij.Regū.xx. Percuſſit eum in latere ⁊ mortuus eſt. Plaga eṁ in latere: eſt odium in corde. Et breuiter morte eterna morientur omnes peccatores. Quia ſicut dicitur in Pſal. Ueniat mors ſuper illos ⁊ deſcendant in infernum viuentes. Et hoc de morte ſufficit.

Mors. Mortis. Mores.

Notabo ꝙ eſt dare mores bonoꝝ. ⁊ more maloꝝ. Boni eṁ bonis morib⁹ inſtruuntur: ⁊ bono more agūtur ⁊ deducuntur. Sicut eṁ bone arbores vſitato more faciūt bonos fruct⁹. ⁊ bona animalia bonos fetus. Sic vere boni ⁊ iuſti ex more docti ⁊ bacten⁹ aſſueti faciūt bonos actus. Vn̄ notabis ꝙ boni ex more

Indigentib⁹ compartiūtur.
Innocētibus cō patiūtur.
Supplicātibus afficiūtur.
Preſidentibus ſubijciūtur.
Habitantibus conſociātur.
Mendicantibus aſſimilātur.
Morientibus cōfamulanẗ.

Dico ḡ ꝙ boni ⁊ iuſti iuxta morem ſua cōpartiūtur indigentib⁹.ſ.elemoſynas erogando. vn̄ Gen.xxix.dr̄. Et amoto lapide de ore putei mos erat cūctis gregib⁹ cōuenire: ⁊ ibidem ad ſufficientiā adaquari. Quia reuera putei.i. diuites boni et humiles ex more inſite pietatis: lapidem duricie ⁊ parcitatis a ſe tollūt: ⁊ ſe per paupertatem aperiūt: ⁊ ouibus.i.pauperib⁹ ex more cōfluentib⁹ ſua cō diuidūt atq; donant Deut.xj. In ortoꝝ morem aque ducūtur irrigue: ſupple ad faciendū aridos indigentes. Iteз dico ꝙ boni iuxta morē pie cōpatiūtur innocentib⁹. Un̄ de Iudicū.xj. de filia Iepte quā pater vt impleret votū deo ſacrificauit: ⁊ eā fatue occidit ⁊ immolauit. diciẗ ꝙ mos inoleuit in iſrael ⁊ cōſuetudo ſeruata eſt: vt conueniāt i vnū filie iſrael ⁊ plangant filiā Iepte. Item dico ꝙ boni iuxta morem afficiūtur ſupplicātib⁹ ſeu cōdeſcendūt iuſta petētibus ⁊ orantib⁹. ſicut de aſſuero legiẗ Heſter.viij. Et vbi vidit Heſter reginā ad terrā ꝓſtratam ⁊ ſuā grām implorantē: ipſe ex more ſceptꝝ aureū qd̄ tenebat in ſignū clemētie ptendit ei. Item dico ꝙ boni iuxta morem ſubijciūtur pſidentibus.ſ. eis obediendo. vn̄ Heſter.j. diciẗ. Et rex interrogauit ſapientes q̄ ex more regio aſſiſtebant ei. Item dico ꝙ boni iuxta morem cōſociant ſe cōuiuentib⁹.ſ.cum eis pacifice ꝯuerſando. pſ. Deus q̄ inhabitare facis vnius

moꝛis i domo. Jtē dico ꝙ boni iuſ moꝛē aſſimilant̄ ſeu cō foꝛmant̄ mēdicātibꝰ ſicut.ſ. de ruth d᷑ Ruth.ij. Q᷑ ipa col legit reliquias ⁊ ſurrexit vt ſpicas ex moꝛe colligeret. Jteꝫ dico ꝙ boni cōfamulant̄ moꝛientibꝰ.ſ. ſepeliendo ⁊ pieta, tis debitum impendendo. Juxta illud Joh.xix. Ubi d᷑ ꝙ acceperūt coꝛpꝰ ieſu ⁊ ligauerunt lintheis ⁊ aromatibꝰ ſi, cut mos erat iudeis ſepelire. Exemplo.ſ. Joſeph qui pre, cepit ſeruis ſuis medicis vt aromatibus condirent coꝛpꝰ patris ſui Jacob: quibus iuſſa complentibꝰ tranſierunt.xl dies. Jſte quippe mos erat cadauerū conditoꝝ. Sicut pa tet Geneſis.l. Sic ergo ptꝫ quō boni ⁊ iuſti ſunt bonis mo ribus aſſueti: ⁊ bono ⁊ cognato moꝛe inſtructi parit̄ ⁊ edo, cti. Sed adhuc dico ꝙ mali homines habent vt cōmu, niter malos moꝛes. Et ſic dico ꝙ in eis viget Mos

Crudelitatis ⁊ violentie.
Mobilitatis ⁊ inconſtantie
Jnhoneſtatis ⁊ inſolentie
Fatuitatis ⁊ ꝑtinacie.
Simplicitatis ⁊ ignoꝛantie
Mendacitatis ⁊ verecūdie
Carnalitatis ⁊ immūdicie

Habent dico mali moꝛeꝫ violentie ⁊ crudelitatis. vn̄ ij. Mach.v. d᷑ ꝙ Antiochꝰ reliquit ꝓpoſitos hieroſoly, mis ad affligēdū gentē: phi, lippū quendā moꝛibꝰ crude lioꝛē eo ipo a quo ꝯſtitutus eſt. Jtē habent moꝛes inconſtantie ⁊ mobilitatis. Judicū xx. Putauerūt eos moꝛe ſolito cedere. Jtem moꝛes inſo, lentie ⁊ inhoneſtatis. Exo.xxxiij. Nullꝰ ex moꝛe indutꝰ eſt cultu ſuo. Jtem moꝛes ꝑtinacie ⁊ fatuitatis.ſ. ad ꝑſeueran dū in malo. Un̄ de ſamaritanis q̄ de babylonia venerūt di cit̄.iiij. Reg.xvij. ꝙ vſq̄ȝ in ꝑſentē diem moꝛē ſequunt̄ an, tiquū. Jtem moꝛes ignoꝛantie ⁊ ſimplicitatis Sap̄.xij. Jn fantiū inſenſatoꝛū moꝛe viuentes: ꝓpter hoc tanq̄ȝ pueris inſenſatis iudiciū in deriſum dediſti. Jtem moꝛes verecū die ⁊ mendacitatis. Eccl'i.xx. Moꝛes hoim mendaciū ſine honoꝛe ⁊ confuſio illoꝝ cū ipis ſine intermiſſione. Jtē mo res immundicie ſeu luxurie ⁊ carnalitatis. Un̄ eis pōt dici illud.ij. Mach.x. ꝙ diē ſolennē moꝛe beſtiarū egerūt. Jſti ſunt ergo moꝛes coꝛrupti quos deus grauiteꝛ tolerat. Ju, xta illud Act.xvj. Annunciāt nobis moꝛē quē nō licet no, bis ſuſcipe. Nō ſic chariſſimi ſed habeamꝰ bonos moꝛes ⁊ ſanctos: malos ṽo ⁊ inhoneſtos dimittamꝰ ⁊ in melius cōuertamꝰ: iuxta illud Heb.xiij. Sint moꝛes ſine auaricia contenti p̄ntibꝰ. Quia ſicut ibidē dicit̄. Foꝛnicatoꝛes ⁊ ad ulteros iudicabit deus. Jtem de bonis moꝛibꝰ dicit̄.j. Co rinth.xv. Coꝛrumpūt bonos moꝛes colloquia praua. de il lis vide infra de virtutibus. De malis d᷑ Leuiti.xviij. Ju, xta moꝛem regionis canaan non agetis. ⁊ iſti moꝛes nihil aliud ſunt q̄ȝ maledictiones ⁊ vicia ⁊ peccata de q̄bꝰ infra dicet̄. Jtem mos accipit̄ ꝑ ſilitudinē. Un̄.ij. Mach.xj. d᷑ de filijs iſrael ꝙ leonū moꝛe irruerunt in hoſtes. Etiā acci, pit̄ ꝓ conſuetudine: vt Heſter.j. dicit̄ ꝙ Aſſuerus rex in, terrogabat ſapientes q̄ ex moꝛe regio adherebant ſibi. Et ideo breuiter vide de cōſuetudine vel ſilitudine. Sufficit. Uide in diuerſis titulis vbi de conditionibus: conſuetudi nibus: moꝛibus ⁊ opibus fit mentio.

Mouere. motus.

Cum mouere ſeu mo, ueri ſit de loco ad locū vel de foꝛma ad foꝛmā mutari ⁊ trāſferri: inde ē ꝙ ſm ꝑhi loſophos duo ſunt genera motuuꝫ: videlicet. Motus lo, calis: ⁊ motus foꝛmalis: poſſumus per motum intelligere quamlibet mutationem moꝛalem. Et q̄ȝuis materia moꝛa lis poſſit eſſe valde longa: ſed quia pauce ſūt auctoꝛitates neceſſe eſt breuiter ꝑtranſire. Notemꝰ ḡ ꝙ inuenit̄ Motꝰ

Tractus.
Raptus.
Rectus
Reflexus

Motꝰ tractꝰ eſt ille quo q̄s ad bonū tra hit̄ ⁊ mouet̄ ꝑ dei vl' ꝑlati violentiā ⁊ coꝛre ctionē. Et iſte aſſimilat̄ terremotui: q᷑ ter, ra eſt valde ſtabilis ⁊ grauis ſignans obſti natos in malo. q̄ cū magna violentia p̄nt ad bonū moueri Et de hoc d᷑ Eſa.xiij. Terra mouebit̄ d̄ loco ſuo. Jtē mo tus raptꝰ eſt ille q̄ q̄s rapit̄ ⁊ ducit̄ ꝑ voluntariā obedien tiā ⁊ ſubiectionē. Et iſte aſſimilat̄ motui raptus firmamē, ti: qd̄ ſine quacunq̄ȝ difficultate: ad ſolā voluntatē ⁊ impe riū dei velociſſime rapit̄ ⁊ mouet̄. ſignans bonos ⁊ religi oſos: honeſtos ⁊ ꝑfectos viros q̄ voluntarie ⁊ ꝓmpte ad inſtinctū dei: ad bona opa circueunt ⁊ mouent̄. Et de hoc dicit̄ Luc.xxj. Uirtutes celoꝛum mouebunt̄. Jtem motꝰ rectus eſt ille quo quis directe mouet̄ in deum ꝑ amoꝛem ⁊ dilectōnem. Et iſte aſſimilat̄ motui lapidis q̄ directe mo uet̄ ad centruꝫ: nec quieſcit quouſq̄ȝ attigerit ipm̄. Sic ho mo deuotus directe mouet̄ ad deum tanq̄ȝ ad centrū: nec quieſcit quouſq̄ȝ ꝑ gratiam attigerit ipm̄. vn̄ Act.xvij. Jn ipſo em̄ viuimꝰ: mouemur ⁊ ſumꝰ. Jtem motus reflexus eſt ille quo quis mouet̄ ad ſuipius examinationē ⁊ cōſide ratione. Et iſte aſſimilat̄ motui maris ⁊ fluuioꝝ q̄ circa ter ram mouent̄: q᷑ videlicet bonus homo debet circa coꝛ ſu um ꝑ bonam cōſiderationē circuire ⁊ ad eius rimationeꝫ vl' minationē circulariter ſe mouere. Sicut em̄ mare mo, uet̄ cōtinue: ⁊ hoc diuerſimode: q᷑ videlicet nunc ſurſum: nunc deoꝛſum: nunc ad dexterā: nunc ad ſiniſtraꝫ. Sic ve, re coꝛ ſapientis.q̄.ſ. eſt ſicut mare ꝓpter amplitudinē ca, pacitatis. ſemꝑ debet eſſe in motu circumſpectionis ⁊ ſa, gacitatis. Unde ꝓcerto nūc debet aſcendere ⁊ moueri ſur ſum ad paradiſum ꝑ eternoꝝ affectionem. nunc debet mo ueri deoꝛſum ad infernū ꝑ toꝛmentoꝝ ꝓuiſionem. Nunc debet moueri dextroꝛſum ad mundi ꝓſperitates ad ipaꝝ abominationem. Nunc ṽo debet moueri ſiniſtroꝛſum ad mundi aduerſitates ꝑ ipaꝝ foꝛtem ⁊ ſtrennuā tolerationē Et ſic de iſto mari ſic diuerſimode ſe mouente: poteſt in, telligi illud verbum Math.viij. Motus magnus factus eſt in mari. De motibus ergo viroꝛum ꝑfectoꝛum ⁊ de ip, ſoꝛum bonis actibus ⁊ operibus poſſumus exponere. illd̄ Joelis.ij. Contremuit terra: moti ſunt celi: ſol ⁊ luna ob, ſcurati ſūt. Jn quibus verbis aduerte quatuoꝛ genera bo noꝛum motuuꝫ q̄bus boni debent moueri. Eſt em̄ Motꝰ

Jnterioꝛ.
Supioꝛ.
Exterioꝛ.
Jnferioꝛ.

Motus interioꝛ eſt motus conuerſoꝛū. Contremuit inquit terra. Motus ſuperioꝛ eſt motꝰ ꝑlatoꝝ. Moti inq̄t ſunt celi. Mo tus exterioꝛ eſt motus ꝑdicatoꝛum. Sol in quit. Motus inferioꝛ eſt motus actiuoꝝ ſeu paſſiuoꝛum. Luna inquit. Et ſic patet ꝙ Primus eſt motus contritōis Scd̄s eſt motus diſcretionis. Tercius eſt motus diſcuſſi, onis. Quartus eſt motus compaſſionis. Dico pꝛimo ꝙ eſt motus cōtritionis q̄ fit interius. Et iſte notat̄ in tremo re terre. Contremuit inquit terra. Sicut enim terra q̄ȝuis ſit ſtabilis ⁊ naturaliter immobilis vt dictū eſt iuxta illud p̄s. Fundauit terram ſuꝑ ſtabilitatem ſuam. qn̄ ṽo interiꝰ in ventre terre congregat̄ ⁊ generat̄ foꝛtis ſpūs ſeu ventꝰ neceſſe eſt quandoq̄ȝ terram cōcuti ⁊ moueri. ⁊ ciuitates ⁊ terras deſtrui. tonitruum audiri ⁊ terrā etiā aperiri. et qn̄, q̄ȝ etiam fontes ⁊ flumina a terre interiobus exalari: ſicut dicit Areſtotiles in libro Meth. ⁊ Seneca in libꝛo de na, turalibus queſtionibus. Sic vere chariſſimi q̄ȝuis pecca, toꝛ ſit qn̄q̄ȝ ad modum terre ꝑ malam conſuetudinē ⁊ ob, ſtinationem induratꝰ ⁊ immobilis. ⁊ a malo ꝓpoſito ſuo in flexibilis. fit tn̄ qn̄q̄ȝ ꝙ in ventre conſcientie ſue diuinꝰ ſpi, ritus generat̄. virtute cuius interius inſpirantis ipe terre nus peccatoꝛ ꝑ contritionem ⁊ ꝑ ſui ſtatus examinationē cōcutit̄ ⁊ mouet̄. ⁊ in bonum conuertit̄ ⁊ mutat̄. Tūc em̄ audit̄ ſubterraneum tonitruū humilis ⁊ vere confeſſiōis tunc emanant fontes lacrimaꝝ ⁊ compunctionis. ⁊ flumi na compaſſionis ⁊ deuotiōis. ⁊ ſic ciuitas dyaboli deſtrui tur. id eſt congeries peccatoꝛum ſeu interioꝛis habitatiōis Contremuit ergo terra. Et de hoc dicitur in p̄s. Commota eſt ⁊ cōtremuit terra. Et de hoc alibi in pſal. Fundamen ta montiū cōturbata ſunt ⁊ cōmota ſunt. Seneca dicit vbi ſupꝛa. Q᷑ in egypto non accidit terremotus: cauſam autē aſſignat: quia egyptus eſt terra fluuialis: pinguis ⁊ limo, ſa: a flumine qui dicit̄ nilus anno quolibet irrigata: ⁊ ha, renis ⁊ limoſitatibus cumulata: ⁊ ideo ꝓpter limoſam cō, pactionem interioꝛ ſpiritus non generat̄. cum non ſint ibi cauerne. Propterea terremotus ibi nō efficit̄ nec cauſat̄. Chariſſimi egyptus que interpꝛetat̄ tenebꝛa vel obſcuri, tas. ſignat aliquos luce diuine gratie penitus pꝛiuatos. q̄ videlꝫ limo deliciarū impinguant̄: ⁊ qui fluuio pꝛoſperita tatis irrigantur: ⁊ arenis diuitiarum cumulant̄. Jn iſtis em̄ ꝓpter compactionem obſtinate ⁊ male voluntatis nū, q̄ cōſueuit ſpiritus timoꝛis ⁊ contritiōis: facere terremo, tum alicuiꝰ bone cōuerſationis. quinimmo tales ſt̄ imobi les quaſi lapis dicentes cū p̄s. Ego dixi in abūdantia mea: nō moueboꝛ ineternū. Quia.ſ. tales in tꝑalibꝰ abundātes non curant a malo ſtatu ſuo moueri in meliuſq̄ȝ mutari.

Unde de dyabolo ⁊ de talibus poteſt dici illud Eſaie .xl. Querit quomodo ſtatuat ſimulacrū qđ non moueat̃. Et Eſa.xlj. Cōfortauit ſimulacrū clauis vt nō moueat̃. Et nota ſi vis quō tales dicunt̃ ſimulacra: ſicut ſupra de ydolo. Nō ſic ergo ſed ſit in nobis motus contritionis q̇ fit interius. Cōtremuit inquit terra. pš. Terra mota eſt etem̄ celi diſtillauerunt. Scđo dico ꝙ habendus eſt motꝰ diſcretionis q̇ fit ſupius. Et iſte eſt motus p̄latoꝝ: qđ notat̃ cum dr̄. Celi. Quia celi q̇ ſunt iſtis inferioribꝰ ſupiores: ſignant p̄latos q̇ motu ꝓuidentie ⁊ diſcretionis regunt ⁊ dirigunt ⁊ ad bonū etiā ducunt ⁊ trahunt inferiores populos ⁊ ſubiectos. Et de hoc dicit̃ Joelis. iij. Mouebunt̃ celi ⁊ terra. ⁊ dominꝰ ſpes populi ſui. Celi em̄. i. ſupiores p̄lati: mouebunt̃ debite regendo ⁊ diligenter gubernando. Terra aūt id eſt ſubditi mouent̃ obediendo ⁊ bene opando. Exemplo celi cuius motus facit moueri planetas inferiores. Exemplo etiam magnetis q̇ extra vas facit moueri acum ferream contentā in vaſe. Quia. ſ. motus bonoꝝ opeꝝ ⁊ exēploꝝ in p̄latis: eſt cā motus bonoꝝ operū in ſubditis. Quis de multis ſubditis pōt dici illud Exo. x. Tribꝰ diebus nemo vidit fratrem ſuū nec mouit ſe de loco ſuo. Quia. ſ. nullus hodie vult videre fratrem ſuū ꝑ compaſſionē. nec moueri de loco ꝑ obedientiā ſeu ꝑ bonam opationē. Non ſic ſed moueamur ad motū orbis. i. p̄lati q̇ ſupius eſt: non motu ꝓprio ſicut ſupra dictū eſt de Currere. Quia ꝓcerto in p̄latis eſt motꝰ diſcretiōis q̇ fit ſupius. Tercio dico ꝙ inuenit̃ motus p̄dicatiōis q̇ fit exterius. Et iſte notat̃ cuꝫ dicit̃ Sol. Sicut em̄ ſol ꝑ mundū mouet̃ vt ceteras illuminet creaturas ſic p̄dicator debet ꝑ mundū currere ⁊ moueri: vt ꝑ doctrinā ſuam illuminet peccatores. Eccli. xliij. Sol illuminans ꝑ omnia reſpexit. Un̄ etiam pōt dici illud Apoc. ij. Mouebo candelabrū tuū. Quis hodie dyabolꝰ videat̃ dicere malis peccatoribꝰ illud Joſue. x. Sol cōtra gabaon ne mouearis. Quarto dico ꝙ inuenit̃ motꝰ cōpaſſionis q̇ fit inferius. Et hoc notat̃ cum dicit̃ Luna. Luna em̄ cuiꝰ motꝰ ⁊ influentia rorem mundo miſtrat. ſignat viros pios ⁊ miſericordes q̇ ꝑ compaſſionē mouent̃: ⁊ rorem bñficioꝝ alijs diſtribuunt ⁊ infundunt. ſicut ſupra de Luna viſum fuit. Allega ſicut ibi. figurati in ſamaritano đ quo legit̃ Lu. x. Qꝛ miſericordia motus ſauciato contulit medicinā. De patre dicit̃ Luce. xv. ꝙ miſericordia motus eſt ſuꝑ filio ꝓdigo reuertenti ⁊ cōtulit ſibi veſtimenta ⁊c̄. De ioſeph etiā legimꝰ Gen̄. xliij. Qꝛ cōmota ſunt viſcera ſuꝑ fratre ſuo ⁊ incepit flere. In q̇bus verbis notat̃ ꝙ tribus generibꝰ pſonaꝝ debemꝰ compati ⁊ erga ipſas miſericordia commoueri: videlicet. Indigentibꝰ q̇ figurantur in ſauciato vel ſpoliato. Item penitentibus qui figurant̃ in filio ꝓdigo reuertente. Item innocentibꝰ qui figurant̃ in beniamin fratre ioſeph iuniore. Et ſic ergo pꝫ quomō in ſcriptura inuenit̃ quadruplex bonꝰ motus: videlꝫ Motꝰ

Miſerationis.
Predicationis
Contritionis.
Diſcretionis

Sed adhuc dico ꝙ motꝰ pōt in malo deſignare. Et ſic deſignat mentꝪ mobilitatem: ⁊ inconſtantiā ⁊ vanitatem Un̄ in pš. dicit̃. Mouebuntur omnia fundamenta terre. Unde nota ꝙ motus ſignat Vicium

Impfectionis
Indignatiōis.
Subſannatiōis
Variatiōis

Dicamꝰ ꝙ ſignat viciū impfectōnis qꝛ. ſ. illi q̇ inter malos habitant ſūt infirmi ⁊ impfecti ⁊ faciliter mouentur de bono in maluꝫ nec pſeuerant in eodē. Et de h̄ dr̄ Hiere. xiiij. Dilexit mouē pedes ſuos ⁊ dn̄o nō placuit. Iſti videt̃ naſci in ſagittario qꝛ delectāt̃ i motu Iſti igit̃ cū tentant̃ deberent recurrere cū dauid ad deū dicentes in pš. Si dicebam motus eſt pes meus: miſericordia tua dn̄e adiuuabat me. Juxta cōſiliū apl'i. ij. Theſ. ij. Non cito moueamini a veſtro ſenſu. Item ſignat vicium indignatiōis. qꝛ. ſ. iracundi faciliter ⁊ ſine cauſa mouentur ad iracundiā ⁊ vindictā. Et de hoc dicit̃ in pš. Turbati ſūt ⁊ moti ſunt ſicut ebrius. Et. j. Mach. xiij. Factꝰ eſt motus magnus in ciuitate. Item ſignat ſubſannatiōis vicium et deriſionem. qꝛ caput ſolet moueri in ſignum deriſionis. vn̄ in pš. dicit̃. Locuti ſunt labijs ⁊ mouerunt caput. Un̄ etiā de iudeis dicit̃ Mathei. xxvij. Qꝛ ipſi blaſphemauerunt dominū mouentes capita ſua. Item ſignat vicium inconſtantie ⁊ variationis. qꝛ ſunt plures qui ad vniuſcuiuſqꝫ ſermonis flatum ⁊ pſuaſionem mouentur nec aliqua firmitate conſiſtunt. Quibꝰ recte dicit̃ illud Hiere. xlvj. Velut flumina mouebunt̃ Et de motu ſic ſufficit tam in bono q̄ in malo: gratia breuitatis. Vide ſupra de Exercitio. ⁊ infra de Mutatione ⁊c̄. ſufficit quo ad preſens.

Mulier.

Mulier. Nota ꝙ mulier in ſcriptura accipit̃ in bono ⁊ in malo. Poteſt em̄ ſignificare habitualiter ⁊ moraliter. Et in vtroqꝫ ſenſu pōt ſignare in bono ⁊ in malo. Omiſſa ergo diſtinctione gratia breuitatis: dicamꝰ de muliere bona ſicut moraliter ſumitur. Scđm em̄ Iſiđ. Mulier dicit̃ a mollicie. Et ſic dicit̃ mulier quaſi mollis aer. vel dicit̃ a mulceo ces. ꝓ eo ꝙ mulier eſt naturaliter apta nata homines attrahere ⁊ mulcere: ad denotandu ꝙ moraliter loq̄ndo anima rationalis vel quelibet perſona bona que ꝑ mulierem poteſt ſignificari. debet eſſe Mollis ꝑ pietatē. Aer per puritatem. Mulcens ⁊ liniens per benignitatem. Et ſic de anima vel de qualibet bona muliere poteſt exponi illud Eccli. xxvj. Datum dei eſt mulier tacita ⁊ ſenſata. In q̇bus verbis aduerte ꝙ quelibet bona mulier vel quelibet anima vel ſancta pſona debet principaliter tribus virtutibus prepollere ad hoc ꝙ poſſit mulier nuncupari: videlꝫ.

Pietate compaſſionis. Mulier inquit.
Raritate locutionis. tacita inquit
Claritate diſcretionis. ſenſata inquit.

Dico ꝙ talis mulier debet habere magnam compaſſionē. Mulier inquit. Et em̄ naturalis mulier eſt valde flexibilis atqꝫ mollis: ad denotandum ꝙ tam bone mulieres q̄ quecunqꝫ beate pſone debent habere teneritatem ⁊ molliciem pietatis. qꝛ videlꝫ delinquentibꝰ ⁊ penitentibus debent indulgere. ⁊ ꝑ elemoſynas ⁊ ꝑ beneficia indigentibꝰ ſubuenire ⁊ ꝓuidere. Unde de bona muliere dicit̃ Prouer. xxxj. Mulierem fortem q̇s inueniet? Et ſequit̃. Manus ſuas aperuit inopi ⁊ palmas ſuas extendit ad pauperem. Et merito. qꝛ ꝓcerto ſicut dr̄ ꝓuer. xj. Mulier gratioſa inueniet gloriam. q. d. illa pſona eſt glorioſa q̄ eſt gratioſa. i. grata ad bene faciendum ⁊ prompta ⁊ illa dico inueniet gloriam ſempiternaꝫ. Et nota ꝙ pietas ſeu cōpaſſio iſtiꝰ mulieris in tribꝰ potuit apparere: videlꝫ. Quia

Prouidebat xp̄i paupibꝰ.
Condolebat xp̄i vulneribꝰ
Supplicabat ꝓ peccatoribꝰ

Iſta ergo erat mulier cōpatiens indigentie miſerorum Et ideo talis pōt figurari in muliere vidua de ſarepta q̄ helyam ꝓphetam nutriebat: ⁊ tamen nec farinam nec oleum cōſumebat: ſicut dicit̃. iij. Reg. xvij. De qua dicit̃ ibidem. Vade in ſareptam ſydoniorum: precepi enim ibi mulieri vidue vt paſcat te. Quia ꝓculdubio hoc habet ꝓprium pietas pauperum ꝙ quanto plus pie de bonis tpalibus elargitur tanto plus ꝑ dei clementiam affluere dinoſcitur. Juxta illud Luce. vj. Date ⁊ dabitur vobis. Et iuxta illud Prouerb. xj. Alij diuidunt ꝓpria ⁊ ditiores ſunt. alij autem rapiunt non ſua ⁊ ſꝑ in egeſtate ſt̄. Allega ſi vis exm̄ de lapide cnidros. Itē iſta erat compatiens peſtilentie chriſti tormentorum. Sicut enim bona mulier compatitur vulneribꝰ viri ſui: ⁊ maxime quando videt ꝙ propter acquirendum ius hereditatis ſue fuit vir ſuus vulneratus. Sic procerto quia chriſtus pro hereditate paradiſi anime acquirenda fuit mortuus ⁊ occiſus: debet ſibi anima merito condolere. figurata in illa muliere de qua dicit̃. iij. Regum. xvij. Apparuit mulier vidua colligens ligna. Quia videlicet ligna crucis chriſti ſunt colligenda ⁊ per compaſſionem in ſcrinio memorie reponenda. Unde. ij. Regum. xiiij. Lugere te ſimula: ⁊ induere veſte lugubri: ⁊ ſis quaſi mulier iam plurimo tempore lugens mortuum. Item iſta erat compatiens iniuſticie mundi peccatorum. ⁊ ideo pro ipſis deum conſueuerat exorare. ⁊ pro ipſis chriſti clementiaꝫ implorare. Figurata in Heſter cuius patrocinium populum ſuuꝫ de interitu liberauit. ſicut dicit̃ Heſter. vj. et deinceps. Ideo ſibi poterit dici illud Judith. viij. Ora pro nobis quoniam mulier ſancta es. Patꝫ ergo ꝙ iſta dicitur mulier. quia habuit magnam compaſſionem. Secundo dico ꝙ dicitur mulier quia habuit raram locutionem. Iſtud enim ſumme pertinet ad bonam mulierem. videlicet. raro loqui. et etiam ad quamlibet bonā perſonā. Quod oſtendit̃ in verbo tacita. Unde Amos. v. Prudens in tempore illo tace-

bit: quoniã tempus malum eſt. Inter enim omnia anima
lia vt cõiter illa que ſunt feminini generis habent vocẽ ma
gis tenuem ⁊ ſubtilem. Ad denotandũ ꝙ ille ꝑſone q̄ vł li
teraliter vel moraliter mulieres dicunť: vti voce ⁊ locutio
ne ſubmiſſa ꝑ taciturnitatẽ tenenť. Iuxta p̄ceptũ Apli. j.
Cor. xiiij. Mulieres in eccleſijs taceant. Et. j. Thimot. ij.
Mulier in ſilentio diſcat cũ omni ſubiectione: docere autẽ
mulieri nõ ꝑmitto. Habeant igiť raram locutõnẽ. Sed de
hoc vide ſupra de Loqui. Et infra de tacere. Tercio di-
co ꝙ debet habere claraꝫ diſcretione. Senſata inq̄t. Sicut
enĩ mulier debet eſſe bene ſenſata: vt. ſ. ſciat diſcrete noci-
ua declarare ⁊ ꝓficua ꝓcurare. Sic ꝓculdubio anima vel
q̄libet ſancta virgo: vel quelibet ſancta ꝑſona debet habe-
re ſenſum diſcretionis ⁊ prudentie: vt ⁊ a nociuis caueat ⁊
abſtineat. ⁊ ꝓficua ꝓuideat ⁊ diſponat. vt ſic de tali ſenſa
ta muliere poſſit dici illud Iudith. xj. Nõ eſt talis mulier
ſuꝑ terram in aſpectu: ⁊ pulcritudine ⁊ in ſenſu verboruꝫ
Iſta enĩ habuit Aſpectum honeſtatis. Pulcritudinẽ caſti
tatis. Senſum etiã veritatis ⁊ ſagacitatis. Iõ iſta potuit
figurari in illa abigail que ſua ſapientia ſciuit dauid miti-
gare. Et ideo iſta mulier ſpecioſiſſima ⁊ prudentiſſima nũ-
cupata fuit: ſicut dͬ. j. Reg. xxv. Figurata etiã in Iudith.
q̄ ſuo ſenſu ſciuit Holofernẽ occidere ⁊ grauare: ſicut dici
tur Iudith. xiij. Figurať etiã in illa muliere ſapiente q̄ ci-
uitatem ſciuit de Ioab manib⁹ liberare: ſicut diciť. ij. Reg.
xx. Quia ꝓcerto chariſſimi iſta ſpũalis mulier de qua agi-
mus. ſapientia ⁊ ſcientia fuit decorata: ſuis interceſſionib⁹
mitigat iram dauid. i. iuſticiam dei patris. Holofernẽ etiã
id eſt dyabolũ ſuperat atqꝫ vincit. Ciuitatẽ vͦo iſtam. i. con
ſcientiã ꝓpriam vel ꝑſonã ſibi deuotam liberat atqꝫ munit
Et ſic ſibi ꝓprie põt dici illud Ruth. iij. ca. Scit om̄is ppłs
mulierẽ te eſſe virtutis. Et iõ qꝛ vͦtutes ſunt celeſtis glͥe in
troductiue ⁊ ꝓcuratiue: inde eſt ꝙ bene põt de iſta dici il-
lud qͦd dͬ Geñ. xij. de ſara. Qꝛ ſublata eſt mulier in domũ
pharaonis. qꝛ. ſ. ꝓpter p̄dictas virtutes q̄ñ habenť: mulier
id eſt anima vel bona ꝑſona introduciť in ꝑadiſum que ẽ
dom⁹ ⁊ habitaculũ ſummi regis. Quia ſicut dictũ ẽ. Mu
lier gratioſa inueniet glͥaꝫ. Et ſic figurať in illa muliere a-
micta ſole ⁊ luna ſub pedib⁹ eius. ⁊ in capite eius coroña
ſtellarum. xij. Apoc. xij. ⁊c. Expone ſicut alibi. Patet ergo
quõ mulier in bono accipiendo ſignat animã ſeu quãcũqꝫ
vͦginem: ſeu etiã quãlibet bonam ꝑſonã: vł etiã bonã muli
erem. ⁊ hoc rõne clare diſcretiõis. Rare locutiõis. Pie cõ-
paſſiõis ⁊c. Sꝫ adhuc dico ꝙ mulier põt accipi in malo ſi
gnificato. Et ſic ꝑ mulierem poteſt intelligi ad literam. ſcꝫ

Conditio malarũ mulierum
Deceptio hoſtiũ malignoꝝ.
Impfectio hominũ peccatorũ

Dico ꝙ ꝑ mulierem in
telligiť hoſtiũ maligno-
rum deceptio. Vñ de ho
ſtibus ſpiritualib⁹. ſ. de dyabolo: carne ⁊ mundo põt intel
ligi illud Eccli. xix. Vinũ ⁊ mulieres faciunt apoſtatare ſa
pientes qꝛ ſicut ꝑ blandimentũ mulieꝝ mens humana de
cipiť. ſic ꝑ oblectamenta q̄ facit dyabol⁹ in ſuggeſtiõe: mũ
dus in tẽpalium cõceſſione: caro vͦo in delectatione vł in de
ſiderabiliũ ꝓpinatione: anime deſideria capiunť ⁊ ad pec
catoꝝ ꝑniciem deducunť. Sicut enĩ dͬ ꝓuer. vj. Mulier
viri p̄cioſam animã capit. Et bene dicit capit. qꝛ ſicut dici-
tur. ꝙ muſca ab aranea mediantib⁹ ſuis filis capiť ⁊ hũo-
re vacuata exteri⁹ ꝓijciť: ſic homo filis ⁊ laqueis diuerſa
rum delectationũ ⁊ ſuggeſtionũ ab iſtis mulierib⁹ capiť: et
ꝑ mala deſideria in vicijs illaqueať: humore etiã gratie va
cuať: ⁊ tandẽ vacuus de mundo in infernũ expelliť ⁊ fu-
gať. Et ſic tales ſpũales mulieres figuranť in dalida. que
ſanſonem primo allexit vt ſuꝑ genua ſua dormiret: quẽ to
tondit ⁊ pilis ⁊ fortitudine ſpoliauit: ⁊ tandem eiecit euꝫ:
⁊ tradidit philiſteis: q̄ eũm excecantes carceri mancipaŕt
ſicut dͬ Iudicũ. xvj. Sic vere tales mulieres ſpũales ſuꝑ
genua mundane ꝓſperitatis oblectari ⁊ dormire faciunt
peccatores vbi ꝓculdubio fortitudine ſpũali ⁊ ceſarie vir
tutum priuanť. ⁊ ſic a philiſteis. i. demonib⁹ ꝑvicia diuer-
ſa ſubiuganť: q̄ ipm̄ ꝑ obſtinationem excecant ⁊ in carce-
re male conſuetudinis carcerant atqꝫ liganť. Iſte ſunt ille
mulieres alienigene quas adamauit ſalomon. que auerte
runt cor eius a domino deo ſuo: ſicut diciť. iij. Reg. xj: qꝛ ſi
cut diciť ibidem. Deprauatum eſt cor eius per mulieres.

De iſtis poteſt etiam intelligi illud. ij. Eſdre. iij. Forte eſt
vinum. fortior eſt rex: fortiores ſunt mulieres Multa poſ-
ſent de talib⁹ mulierib⁹ dici ſed longum eſſet. Vide in ta-
bula vbi exponiť exemplum duarum mulierum portanti
um amphorã ⁊c. Intelligiť ergo ꝑ mulierem hoſtiũ mali-
gnorum deceptio. Deinde dico ꝙ ꝑ mulierẽ intelligitur
hoim̄ impfectorum conditio. Sicut enĩ mulier habet. ſcilꝫ

Sexus fragilitatem.
Senſus debilitatem
Mentis labilitatem

Sic viri impfecti ſunt fragił cõ-
ditionis: habent debilem diſcre-
tionem. habent labilem ⁊ volu-
bilem affectionem. Unde Eccli. xxv. Man⁹ debiles ⁊ diſſo
luta genua. Fragiles dico ſunt. qꝛ. ſ. non poſſunt in bono
ꝑſiſtere: nec contra malũ reſiſtere. Senſus etiam habẽt de
biles: quia videlꝫ iſti non vtunť diſcretione: immo ſť igno
rantes. Iob. ij. Quaſi vna de ſtultis mulieribus locuta es
Affectiones etiam habent volubiles: ideo de talib⁹ põt in
telligi iſtud Eccleſiaſtici. ix. Non aſpicias mulierem mul-
tiuolam. Sed quid? Dato certe ꝙ tales ſint hodie impfe-
cti. ſunt tamen quandoqꝫ in magnis dignitatibus conſti-
tuti. Unde Eſaie. iij. Populum meum exactores ſui ſpoli
auerunt: mulieres dominate ſunt eis. Et quod peius eſt ta
les quandoqꝫ ꝓmouenť que ſunt alijs acriores: ⁊ ad rapi
nam ⁊ iniuſticiam promptiores: Exemplo apum de q̄bus
diciť. Qꝛ femine inter ipſas acrius pungunt q̄ maſculi. ſic
videlicet ignorantes ⁊ feminei p̄lati durius ꝑcutiunt pun
gunt ⁊ rapiunt q̄ perfecti. Quia ſicut dͬ Eccli. xxv. Bre-
uis eſt omnis malicia ſuꝑ maliciã mulierum. Et ibidem.
Non eſt ira ſuper iram mulieris. Et ſic ergo patet quomo
do per mulieres intelligiť hominum imperfectorum con-
ditio. Deniqꝫ dico ꝙ ad literam ꝑ mulierem poteſt intel
ligi malaꝝ mulierũ infectio. Et circa hoc poſſum⁹ dicere il
lud Criſoſtomi ſuꝑ Matheũ. xix. vbi diciť. Non expedit
nubere: vbi de mulieribus loquiť ſic. Quid inquit aliud eſt
mulier q̄ amicicie inimica. ineffugabilis pena: neceſſariuꝫ
malum: naturalis tentatio: deſiderabilis calamitas: dome
ſticũ piculũ: delectabile detrimentũ. Circa qͦd poſſum⁹ ad
deteſtatõꝫ malaꝝ mulieꝝ notare: ꝙ mala młr ẽ deteſtabił.

Quia fallax ⁊ ꝓditioſa.
Quia loquax ⁊ garruloſa.
Quia tenax atqꝫ glutinoſa
Quia vilis ⁊ luxurioſa.
Quia cauta ⁊ malicioſa
Quia leuis ⁊ curriculoſa.
Quia rebellis ⁊ litigioſa
Quia cõpta atqꝫ curioſa
Quia nociua ⁊ ꝑiculoſa

Iſte ſunt ergo nouem con
ditiones male mulieris a q̄-
bus nos preſeruet omnipo-
tens Dico igitur ꝙ mala mu
lier eſt fallax. Optime enim
ſciunt male mulieres homi-
nes decipere. ⁊ ad ſimulatio-
nem amoris hoĩes et ad pec
cata inducere: ⁊ ipſos tandẽ
ſpoliare ⁊ conſumere. ⁊ de ipſis amplius non curare. Si-
miles hyene que ſm̄ Pliniũ libro. viij. vocem fingens hu-
manam. paſtores ⁊ canes ad ſe aduocat. ipoſqꝫ necat ⁊ oc
cidit. Umbra etiam ipſius canes muteſcere facit. mortu-
os dͤ ſepulcro eijcit: ⁊ animal quod ſi ter luſtrauerit neceſ-
ſarium gradum figit. Sic vere mala mulier fallacia vocis
⁊ verborum ſuorum decipit q̄nqꝫ quatuor genera perſona
rum: videlꝫ.

Paſtores
Canes
Mortuos.
Et animalia
Hoc eſt dictu
Prelatos
Predicatores.
Religioſos
Et ſeculares

Ipſos enĩ paſtores ⁊ p̄latos ſo-
rendo famam: gratiam ⁊ deuoran-
do temporalem ſubſtantiam ſpiri-
tualiter occidere. Canes vͦo. id eſt p̄
dicatores ſolẽt per vmbram mala-
rum delectationum a latratu predi
cationis facere ceſſare ⁊ obmuteſcẽ
re. Mortuos vͦo id eſt religioſos ſo
let quandoqꝫ de tumulis clauſtro-
rum ſuorum expellere ⁊ extrahere.
Animalia vero. id eſt ſeculares quos per malas ſuggeſti-
ones circuit ⁊ luſtrat. ſolet infra laqueorum ſuorum am-
bitum inenaſibiliter arreſtare. Et ſic vna mulier hebrea fe-
cit confuſionem in domo regis Nabuchodonoſor. Sicut
dicitur Iudith. xiiij. Fallax eſt ergo ⁊ proditioſa. que ſcili
cet ita ſcit omnia genera hominum verbis ſuis decipere ⁊
ſuis legibus ſubiugare. Non eſt enim qui ſe abſcondat a
calore eius. Quia ſicut diciť Eccleſiaſtici. ix. Prodter ſpe-
ciem mulieris multi perierunt. Ideo Prouer. ij. diciť. Vt
eruaris a muliere aliena que mollit ſmones ſuos. Et iõo
docet ſapiens Prouer. v. Ne intendarĩ fallacie mlierĩ. qꝛ

gutus diſtillans labia meretricis ꝛc. Nouiſſima vero illi⁹ amara velut abſinthiū: ꝛ acuta velut gladius biceps. Eſt igitur fallax ꝛ ꝓditioſa. Itē dico ꝙ mala mulier eſt loquax a garruloſa. Serpens eñ ſup oīa animalia linguā citi⁹ ꝛ veloci⁹ mouet. ita ꝙ etiā ſicut pluries ſupra dictū eſt duas linguas videt̃ hr̃e. ſm Pli. Quia vere ille mulieres ꝑ multiloquiū ſolent citiſſime linguā mouere alioꝝ verba interrumpe ꝛ vba ſua ſine diſcretione dicere ꝛ mouere. leticiaꝫ cantus. rixas ꝛ verba inutilia fulminare. Et de hoc dr̃ ꝓuerb. vij. de mala muliere. Que erat ornata meretricio apparatu. garrula ꝛ vaga. quietis impatiens. Et bene dicit garrula. q: ſ. multa ſunt genera auium in qb⁹ ſunt femelle magis garrule ꝙ̃ maſculi. Et ꝓculdubio tale gen⁹ auiū videt̃ eſſe genus humanū. q: mulieres plus ꝙ̃ viri vident̃ garrule ꝛ vboſe ꝛ in inani gloria curioſe. Et merito. Cuidā eñ q̄renti quare mulier eſſet magis verboſa ꝙ̃ vir. Rn̄dit qdā phs. Quia hō fuit format⁹ de terra. mulier vo de oſſe. ſ. de coſta viri. Et q: ſaccus plenus terra nunꝙ̃ clamat. ſacc⁹ vo plen⁹ oſſib⁹ modico impulſu ſonū reddit ꝛ clamitat. Figurati in eua q̄ citius dicit̃ locuta fuiſſe cum ſerpente tentante vt deciperet̃ ꝙ̃ cum deo vt ꝓtegeret̃. vel cū viro vt erudiret̃. Sic vere tales citius loquunt̃ mala cū malis ꝙ̃ bona cum bonis. Ita ꝙ cuilibet pōt dici illud Iob. ij. Quaſi vna de ſtultis mulieribus locuta es. Iſta eſt igit̃ loquax ꝛ garruloſa. Item dico ꝙ mala mulier eſt tenax atꝗ glutinoſa. Mala eñ mulier eſt ſicut quoddā piculum maris qđ dicit̃ bitalaſſus. qđ nihil aliud eſt ꝙ̃ bitumen tenaciſſimū quo ſi nauis impegit̃. ita fortiter tenet̃ ꝙ ibi neceſſario remanet ꝛ finaliter frangit̃ ꝛ caſſat̃. Echinus etiā eſt piſcis modicus vix ſemipedalis ſm Pliniū. q̄ ſi naui alicui caſu adhereat: ita fortiter eā arreſtat ꝛ tenet: ꝙ niſi ferro abſcindat̃ piſcis nauis illa nō amplius ꝓcedit. Talis ꝑ oīa eſt mala mulier: q: ꝓcerto ſi nos q̄ in mari fluctuoſo hui⁹ ſeculi nauigam⁹: iſti piſci ꝑ inordinatum amorē adheremus vel infra eius laqueos incidam⁹ tante eſt tenacitatis ꝛ adheſionis ꝙ vix aut nunꝙ̃ euadem⁹ niſi forte ꝑ diuinū miraculū eruamur. Iſtud bñ ſenſerat ſalomon q̄ dicebat Ecdeſiaſtes. vij. Inueni mulierem morte amariorē. vincula ſunt man⁹ ei⁹: ſagena eſt cor eius. Eſt igit̃ tenax ꝛ glutinoſa. Item dico ꝙ ipſa eſt ardens ꝛ libidinoſa. Et ideo ſm Iſid. femina dr̃ a fos qđ eſt ignis. eo ꝙ in mulierib⁹ ſit ardor igneuſꝗ appetit⁹. Nō ei diligunt niſi delectabilia carnis ꝛ ardorem libidinis ſue ſaciare. Similes ſyrenis q̄ tantum appetunt ꝙ vltro homines rapiant: ꝛ eos ſecū cohabitare compellant̃. Vñ. j. Reg. xx. Filius mulieris vltro virum rapientis. Figurate etiā in vxore putifar: que ioſeph ad carnis copulam ꝓuocauit: q̄ q: recuſauit ipſa eum accuſauit ꝙ eam fedare voluerat: ꝛ ipm fecit carceri mancipari. Sicut eñ Eccli. ix. Mulier fornicaria quaſi ſterc⁹ ab omnib⁹ tranſeuntib⁹ cōculcabit̃. Quia vere multe ſt̃ q̄ ex induſtria: actibus ꝛ nutibus: verbis ꝛ geſtib⁹ inclinant homines ad peccatū. Iuxta illud Eſa. iiij. Apprehendent ſeptem mulieres virum vnū ꝛc. Item dico ꝙ mala mulier eſt cauta ꝛ malicioſa. Iſta eñ comparat̃ ſerpenti ꝓpter maliciam: q: ſicut dr̃ Eccli. xxv. Breuis eſt omnis malicia ſup maliciam mulierū. De malicijs vo ꝛ de cautelis mulierum vide in libro de donis. ꝛ in libro Petri alfonſi ꝛc. In qbus multa hyſtorica exempla reperies de malicia mulierū. Sicut eñ mulieres malicioſe cantādo in deſerto attrahunt elephantem ad ſe venientem ꝛ mām̄illas ipſaꝝ lambentē ꝓditioſe occidunt. ſ ad hoc vt eius ſanguinem ꝑtingentes purpuram extrahant ab eodē. Sic vere hodie mulierū malicia nō ceſſat malicioſe ſuggerē ꝛ verbis fallacibus elephantes. i. homines ad ſe attrahere: ꝛ ad amorē ꝓprium inuitare ꝛ hoc nō vt ipſos in veritate diligat: ſed vt ſanguinem ſue temporalis ſubſtantie ab eis auferat ꝛ educat. Et hoc eſt qđ dicit Hugo loquens ſocio volenti nubere. Mulier inquit diligit vt decipiat. decipit vt accipiat. amat qđ habes: nec diligit qđ es. Iſta eſt ergo cauta ꝛ malicioſa mulier. Item dico ꝙ iſta eſt leuis ꝛ curriculoſa. Mala eñ mulier nō pōt cōſiſtere in vno loco pedib⁹ ſuis q: nunc foris nunc intus nunc in plateis nunc in angulꝭ domoꝝ inſidians. ſicut ad lr̃am dr̃ ꝓuer. vij. Itē dico ꝙ ipa eſt rebellis ꝛ ſeditioſa. q: ſicut inter phocas mulier ꝯ ꝓpriū maſculum ſuū pugnat ꝙ̃uis ipſe maſculus ipam cum impugnat̃ defendit vt dicit Plini⁹. Sic multe ſunt ita peruerſe mulieres ꝙ etiā viris ſuis in omnib⁹ cōtrariant̃: ꝛ per lites. iurgia. diſcordias ꝛ litigia paci ꝛ voluntati eoꝝ continue aduerſant̃. q: ſicut dicit̃ Eccli. xxv. Mulier ſi pmatū habeat contraria erit viro ſuo. Vide in li. phoꝝ de dictis eorum vbi conquerit̃ ſocrates de importabilitate ſue mulieris ꝛc. Et iō bene faciebat ille cui⁹ vxor in aquaꝫ fluminis ceciderat ꝛ ſubmerſa erat: q̄ querebat eam in ſuperiori ꝑte fluminis nō in inferiori dicens. ꝙ contra rōnem ꝛ cōtra illud qđ debebat ſemꝑ cōſueuerat facere. Et iō nō inferi⁹ ſed ſuperius contra curſum aque debuerat enataſſe. ꝛ breuiter de talib⁹ dicit̃ dictū ꝓuer. xxvij. Tecta iugiter diſtillantia in die frigoris ꝛ litigioſa mulieri comparant̃. Et Ecdeſia. xxvj. In muliere zelotipa flagellum lingue. Iſta eſt ergo rebellis ꝛ ſeditioſa. Item dico. ꝙ ipſa eſt compta atꝗ curioſa. Tales eñ totū intentū ſuū ponunt in corporis ornamentis. Cattus eñ in pellis pulcritudine gloriat̃. ita ꝙ ſilueſtris ꝛ vagus efficit̃ ꝛ etiam ꝓpter pellis pulcritudinem ſepe a pellipari\js capit̃ ꝛ necat̃. Equa etiā in iuba colli ſui ꝙ̃ plurimū gloriat̃. ꝛ ꝓpter ipſam ad libidinē excitat̃. ꝙ ſi ei abſciſa fuerit: libido ei⁹ minuit̃ ꝛ decreſcit. ſicut dicit Pli. Sic vere mulier in pulcritudine corporis: ꝛ in vanitate veſtium. ꝛ in multitudine iube. i. relucentiū capillorum ꝙ̃ plurimū gloriat̃ ꝛ in eis etiā delectat̃: ſt tñ cā ꝙ mulier curioſa vaga vanigloriofa ꝛ libidinoſa efficit̃: ꝓpter ꝙ ſepe fit ꝙ a luxurioſis capit̃: ꝛ ꝑ peccatum mortale ab eis ſpiritualiter occidit̃. Vñ dicit Hug. Que mulieres velāt qđ fedum eſt: monſtrant qđ pulcrū eſt. lingua ipſaꝝ ſonat caſtitatem ſed totus geſtus corporis voluptatē. Et ꝓculdubio talis diſſolutus ornatus ſignum eſt ꝙ in eis latet luxuria ꝛ libido interior. Sicut eñ circulus añ domum ſignuꝫ eſt ꝙ ibi eſt taberna. ſignum etiam ſuꝑ caput poſituꝫ equi ſignificat ꝙ equus eſt expoſitus ad vendēdum. Sic tales exteriores circuli. capillature ꝛ ornatus. ſunt in mulierib⁹ q̄dam ſigna ꝙ in eis eſt taberna luxurie ꝛ ꝙ expoſite ſunt ad vendendum. Iō bene docet apl's Petrus in canonica ſua prima. ca. iij. Mulierū inquit nō ſit extrinſecus capillatura. aut circundatio auri. aut indumenti veſtimentorū cultus. Etiaꝫ dicit̃ gallice. fame de bella cour eſt arboleſte a cour. Nam vt dicit Eccl's. ix. Propter ſpeciē mulieris multi perierunt. Et iō cōſulit̃ Eccle. ix. Auerte faciē tuā a muliere compta. Eſt igit̃ cōpta atꝗ curioſa. Itē dico ꝙ iſta eſt nocens et periculoſa. Et hoc ꝓculdubio. quia iſta ſolet

Attrahere. Et dico attrahere. Iſta eñ eſt ſicut la-

Decipere. pis qui dicit̃ laparea q̄ ad ſui conſpectuꝫ

Cōſumere. attrahit omnia animalia. Ita ꝙ eſt cauſa

Peruertere quare a venatorib⁹ capiuntur. Sic mulier

ꝓculdubio ad ſui amorem peccatores attrahit ꝛ ſic in manus venatorum infernalium eos tradit. Figurata in vxore ſanſonis q̄ amore eius contract⁹: fuit a philiſteis capt⁹ ꝛ excecatus. Quia ſicut dicit̃ Eccli. ix. Speciem mulieris multi admirati reprobi facti ſunt. Item iſta ſolet decipere ſicut ſupra viſum eſt. Item iſta ſolet conſumere: ſimilis auripigmento: qui eſt lapis pretendens colorem aureum Cuius virtus eſt attrahere: diſſoluere ꝛ corrodere. Om̄ia enim metalla ſolet corrodere ꝛ conſumere ꝓpter aurum. Sic vere mulier q̄ ꝓpt̃ pulcritudinē aurea poteſt dici: attrahit per ſuggeſtiones. diſſoluit per delectationes. corrodit per omniū virtutuꝫ extirpationes. Breuiter enim mulier omnia metalla. id eſt omnia genera pſonarum ſolet deſtruere: ꝛ omnibus etiam p̄ualere: niſi forte fuerint auruꝫ id eſt viri deuoti ꝛ perfecti a deo ſanctificati ꝛ electi. Exemplum habemus de Sanſone fortiſſimo. De dauid ſanctiſſimo. De Adam digniſſimo. De ſalomone ſapientiſſimo. qui omnes a mulieribus ſunt deſtructi. Ideo docet Hieronymus ſcribens ad Nepocianum. Hoſpicium inquaꝫ tuum mulieres nunꝙ̃ teneat. Omnes chriſti virgines aut equaliter diligas. i. equaliter ignores: nec de preterita caſtitate confidas. quia non es adam dignior. Dauid ſanctior fortior Sanſone: nec ſapientior Salomone. qui tamē omnes mulierum fallacijs perierunt. Item ſolet peruertere. Ego enim dico ꝙ ſicut Echites q̄ eſt lapis niger cum quo ꝑ incantatores flumina a curſu ſuo ꝓprio retrouertūt. Ty

gris etiã aſpiciendo ſpecula ab itinere ſuo diuertit̃ ⁊ a re-
cuperandis catulis impedit̃. Sic ꝓcerto chariſſimi: mala
nigra ⁊ infamis mulier ſepe eſt cauſa ꝙ flumina .i. viri pu-
riſſimi ⁊ ſanctiſſimi. tigrides .i. viri iuſtiſſimi ⁊ sereniſſimi a
via ⁊ curſu v̾tutum retrouertunt̃ ⁊ a bonis operibꝰ retar-
dant̃. Patet in p̄dictis exemplis. Vñ .iij. Regũ .xj. dicit̃. ꝙ
mulieres alienigene quas ſalomon adamauit auerterunt
cor eiꝰ a dño deo ſuo. Ptꝫ ḡ quõ mala mulier eſt ꝑiculoſa.
curioſa. litigioſa. curriculoſa. malicioſa. libidinoſa. glutino
ſa. garruloſa. proditioſa Et ideo mala mulier comparatur
multis malis rebus. quia .ſ. ipſa comparatur animalibꝰ lu
tuoſis. Et ſic nota ꝙ in ſcriptura mala mulier comparat̃

Sui ꝓpter feditatem luxurie.
Stercori ꝓpter vtilitatẽ infamie
Vrſo ꝓpt̃ inſatiabilitatẽ auaricie.
Vento ꝓpt̃ inſtabilitatẽ laſciuie
Scorpioni ꝓpt̃ fallacitatẽ malicie
Leoni ꝓpt̃ pompoſitatẽ ſuꝑbie
Draconi ꝓpt̃ crudelitatẽ neqcie
Laqueo ꝓpt̃ tenacitatẽ adherẽtie
Stillicidio ꝓpt̃ rixoſitatẽ diſcordie

Iſta ergo cõparat̃ ſui ꝓpter luxurie fedi-
tatem. qꝛ .ſ. ſus ẽ ani-
mal immundũ ⁊ luxu-
rioſum. Vñ ꝓuer. xj.
Circulus aureꝰ in na-
ribus ſuis: mulier pul
cra ⁊ fatua. Itẽ ſter-
cori ꝓpter infamie vi-
litatem. Stercus em̃ ſumme fetet: ſic tales ꝑ infamiã ſunt
fetentes. Eccli. ix. Mulier fornicaria quaſi ſtercus in via:
ab om̃ibꝰ cõculcabit̃ .i. ab om̃ibus diffamabit̃. Item vrſo
ꝓpter auaricie inſatiabilitatem. Vrſus em̃ vix eſt ita ſatia-
tus quin ſꝑ velit ampliꝰ comedere. Sic mulier q̃q̃ multa
recepit: ſꝑ vult amplius recipere. Eccli. xxv. Nequicia. id
eſt auaricia mulieris immutat faciem eius: obcecauit vul-
tum ſuũ tanq̃ vrſus ⁊ tanq̃ ſaccũ in medio ꝓximoꝝ. Itẽ
comparat̃ vento ꝓpter laſciuie ⁊ incõſtantie inſtabilitateꝫ
vñ ꝓuer. xxvij. loquens de mala muliere dicit. Qui tenet
eam quaſi q̇ ventum teneat. Item cõparat̃ ſcorpioni ꝓpt̃
venenoſitatem. Iſta em̃ more ſcorpionis in facie .i. in p̄nci
pio blandit̃. in cauda v̾o .i. in fine pungit ⁊ venenat. ⁊ neq̇
ciam operat̃. Vñ Eccli. xxvj. Mulierẽ nequã qui tenet q̇
q̇ apprehendit ſcorpionem. Item comparat̃ leoni ꝓpt̃ ſu-
ꝑbie pompoſitatẽ. Sicut em̃ leo hꝫ collũ immobile: ſic mu
lier mala collo erecto incedit ꝑ ſuꝑbiã ⁊ pompoſitatẽ. Vñ
de locuſtis que habebãt capillos ſicut mulieres dꝛ Apoc.
ix. ꝙ ipſe habebant dentes ſicut leones. Item comparat̃
draconi ꝓpter eloquentie flãmeitatem. Quia ſicut draco
naturaliter de ore ſuo ſpirat ignem: ſic mala mulier de ore
ſuo emittit v̾ba flammea ⁊ ad ardorem libidinis incendẽ-
tia. qꝛ ſicut dicit̃ Hiere. ix. Eloquiũ eius quaſi ignis exar-
deſcit. Vñ Eccli. xxv. dꝛ. Cõmorari leoni ⁊ draconi plꝰ pla
cebit q̃ habitare cum muliere nequam. Iteꝫ comparatur
laqueo ꝓpter inherentie ineuaſibilitatẽ. q̇ em̃ cum laqueo
mulieꝝ tenet̃ vix aut nunq̃ ampliꝰ deligat̃. Vñ Eccleſ. vij
Inueni mulierẽ morte amariorem. que laqueꝰ venatoruꝫ
eſt. Item compat̃ ſtillicidio ꝓpter diſcordie rixoſitatẽ. Vñ
ꝓuer. xxvij. Tecta iugiter perſtillãtia in die frigoris ⁊ mu-
lier comparant̃ ⁊c. Sufficit de Muliere.

Multum. multitudo.

Nota ꝙ mul-
tiplicatio ſu-
mitur in bono ⁊ in malo. Vnde nota in bono ꝙ eſt multi-
tudo. ſcilicet.

Virtuoſa ⁊ cõmendabilis
Fructuoſa ⁊ delectabilis
Glorioſa ⁊ honorabilis
Gaudioſa ⁊ cõſolabilis

Dico primo ꝙ eſt multitudo
commendabilis ⁊ virtuoſa. et
iſta eſt multitudo hominum
perfectorum: qui ſunt in ec-
cleſia ſancta dei. Sicut em̃ vi
demus ꝙ in mari ſunt multi piſces natantes. in terra ſunt
multe herbe virentes. in celo v̾o ſunt multe ſtelle fulgẽtes
⁊ relucentes. Sic ꝓcerto in eccl̃ia multi ſunt hoĩes q̇ i ma
ri ⁊ in ſtatu religionis natant more piſciũ ꝑ deuotionẽ. qui
in terra .i. in ſtatu ſeculariũ laycoꝝ florent ⁊ virent ꝑ hone
ſtam cõuerſationẽ. multi etiã q̇ in celo .i. in ſtatu p̄latoruꝫ
ſplendent ⁊ rutilant ꝑ doctrinã ⁊ exemplarem operatio-
nẽ. Et breuiter hodie videt̃ impletũ illud qđ dꝛ Mat. viij
Multi veniunt ab oriente ⁊ occidente vt recumbant cum
abraam yſaac ⁊ iacob. Vñ Math. xiij. de xp̄o dicit̃. ꝙ tur
be multe congregate ſunt ad eum. Iſtud etiam pertinet
ad eccleſiam in quam confluit multitudo gentium ⁊ ſecta
rũ. qꝛ ſicut diues replet theſauruꝫ ſuũ multis pecunijs. ſic
deus eccleſiam ſuam multis ꝑſonis. Et ſic ad eccleſiaꝫ re-
fert̃ illud Eſa. lx. Tunc videbis ⁊ affluces ⁊c. qñ cõuerſa fu
erit ad te multitudo maris ⁊c. Iſta eſt ergo multitudo cõ
mendabilis ⁊ virtuoſa. Scđo dico. ꝙ eſt q̇dam multitu
do delectabilis ⁊ fructuoſa. ⁊ iſta eſt multitudo gratiarũ ⁊
virtutum. que .ſ. quanto amplior tanto ẽ melior. Arbores
em̃ que ramoꝝ pulcritudine ſpoliant̃. fructuum multitu-
dine fecundant̃. Sic ꝓculdubio illis q̇bus deꝰ ramos ho
noꝝ tempalium ſubtrahit: maiorẽ virtutum multitudinẽ
concedit. Math. ix. Meſſis q̇dem multa. Et tales ſic fru-
ctuoſi figurant̃ in regina ſaba. De qua dꝛ .iij. Reg. x. ꝙ ipa
dedit regi ſalomoni aurũ ⁊ argentum ⁊ aromata multa ni
mis. Quia .ſ. boni offerunt regi deo aurum ſapientie. argẽ
tum eloquentie ⁊ aromata virtutum ⁊ famoſe reddolentie
Iſta eſt ergo multitudo valde vtilis ⁊ fructuoſa. Tercio
dico ꝙ eſt ml̃titudo valde nobilis ⁊ gratioſa. Et iſta ẽ mul
titudo ſanctoꝝ ⁊ angeloꝝ qua ml̃titudine deꝰ eſt cõtinue
circumſeptꝰ. Iõ dꝛ Dañ. vij. ꝙ milia miliũ miniſtrabãt ei
Vñ etiã Num̃. xvj. dicit̃. Sufficiat vobis: qm̃ oĩs ml̃titu-
do ſctõꝝ eſt. Quarto dico ꝙ ẽ ml̃titudo delectabil' ⁊ gau
dioſa. Et iſta ẽ ml̃titudo honoꝝ p̄adiſi Ibi ei ẽ .ſ. ml̃titudo

Delectationum.
Habitationum.
Premiationum.

Dico delectationũ: qꝛ .ſ. ſicut dici-
tur Eccli. lj. Modicum laboraui et
inueni mihi multam requiem. Dico
etiam habitationum. qꝛ ſicut dicit̃ Ioh. xiiij. In domo pa
tris mei manſiones multe ſunt. Dico inſuper premiatio-
num ſeu retributionũ. p̃s. In cuſtodiendis illis retributio
multa. Et Luce. vj. Merces veſtra multa eſt in celis. Et
hec de Multo in bono dicta ſufficiant. Sed vide infra de
Plus ⁊ Pluries. Sed adhuc dico. ꝙ multum poteſt ac
cipi in malo. Et ſic eſt notãdum: ꝙ inuenitur Multitudo

Peccatorum.
Viciorum
Tormentoꝝ.
Damnatoruꝫ

Eſt dico multitudo peccatoꝝ: qꝛ ſicut
multe ſunt arbores ſteriles magis q̃
fructifere: ſic multi ſunt homines vici
oſi magis q̃ virtuoſi. Multa ſunt em̃
genera ſerpentum genere ⁊ ſpecie differentiũ. ſed quot co
lores tot ſunt dolores: quot venena tot tormenta. Sic ve-
re in mundo multorum genera ſunt maloꝝ: quoꝝ quan-
ta eſt differentia: tanta eſt malicia peſtilentia et nequicia.
Sicut dicitur Math. vij. Lata eſt via que ducit ad mor-
tem. ⁊ multi ingrediuntur per eam. Serpens enim mul-
tos generat filios. quia .ſ. quandoqꝫ .xx. ſꝫm Pliniuꝫ ⁊ So
linum. Ouis v̾o que eſt animal vtile valde paucos. quia
ſcꝫ vnum ſolum: vel ad plus duos. Sic vere ſerpens dya
bolus in hoc mundo multos filios ⁊ ſubditos. id eſt mul-
tos peccatores produxit cum ipſe ſit rex ſuper omnes fili-
os ſuperbie. Ouis v̾o. id eſt Chriſtus habet in iſto ſeculo
valde paucos. Vnde Eſaie. liiij. Multi filij deſerti magis
q̃ eius que habet virum. Et ideo procerto hodie accidit
in mundo ſicut ſꝫm Plinium dicitur. Qꝛ inter apes quan-
do exercitus apum qui eſt cum vno rege. inuenit alium re
gem qui plures in exercitu ſuo habet q̃ ſuus rex. dimittũt
regem ſuum ⁊ ſequuntur alienum qui maiorem apũ mul-
titudinem videtur obtinere. Sic vere chariſſimi hodie ac-
cidit: ꝙ cum in hoc mundo ſint duo reges. ſcilicet. Chri-
ſtus et dyabolus. Chriſtus v̾o paucos habet. dyabolꝰ au-
tem multos. ſepe fit hodie ꝙ homines ſequuntur qui plu
res habet diſcipulos non qui paucos. Quod etiam in ſco
lis ⁊ generalibus ſtudijs accidit. quia illi doctori vel bac-
calario qui multos habet ſcholares alij faciliter adherent
et ipſum credunt meliorem. Vnde narratur de quodam
rege pagano conſentienti baptizari. qui cum videret aquã
paratam petijt a ſancto qui baptizare euꝫ debebat. Quis
inquit eſt dominus plurium perſonarum. deus in paradi
ſo vel dyabolus in inferno? Reſpondit ſanctus. ꝙ multo
plures ſequebantur dyabolum q̃ Chriſtum. Et ꝙ multo
plures homines erant in inferno damnati q̃ in paradiſo
ſaluati. Rex autem audiens illa dixit. Et ego inquit volo
eſſe cum illo qui plures habet: et retraxit pedem ab aqua
baptiſmi: ⁊ Chriſto contempto in infidelitate permanſit.
Et ſic breuiter videtur verificatum illud Iohannis. vj. Di
ſcipuli multi abierunt retro: ⁊ iam cum illo non ambula-
bant. Inuenitur ergo multitudo peccatorum hominum.

Deinde dico. ꝙ inuenitur multitudo grauium vicio-
rum. Sicut enim arbor multo plura habet folia q̃ fructꝰ.

Sic vt cõiter homo multo plura habet vicia ꝙ̃ virtutes. Sicut eñ ſilueſtres plus abundant in fructibꝰ ſuis malis ꝙ̃ domeſtice in fructibꝰ ſuis bonis. Sic mali plꝰ abundãt in ſuis malis opibꝰ ꝙ̃ boni in ſuis virtutibꝰ. Vñ Hiere.lj. Aſcendit ſup babylonem mare ⁊ multitudine fluctuũ eiꝰ operta eſt. Deniq̃ dico. ꝙ inuenit̃ multitudo grauiũ tormentoꝝ. Multis ei criminibꝰ corrñdent mlta tormẽta. vñ Geñ.iij. Mltiplicabo erumnas tuas. Inſup dico ꝙ inuenit̃ mltitudo hoim damnatoꝝ: q2 ꝓculdubio in inferno ſt

Poſſeſſores diuitiaꝝ.
Sectatores ſeuiciaꝝ
Vorato res deliciarũ

Dico ꝙ ibi ſt diuitiaꝝ poſſeſſores. q2 ſicut dicit̃ Eccli. viij. Multos pdidit aurũ ⁊ argentum. Item ibi ſunt ſeuiciarũ improbi ſectatores. vñ Eccl. xj. Multi potentes oppreſſi ſunt valde. Item ibi ſunt deliciaꝝ guloſi voratores. Vñ Eccli. xxxj. Amaritudo anime vinum multũ ⁊c.

Multiplicare.

Cum multiplicare accipiatur pro Creſcere ſeu pro augmentari: de quibus ſuperius ſatis dictum eſt. tamen dico ꝙ eſt multiplicatio multiplex: videlicet. Multiplicatio

Meritorum.
Gaudiorum.
Perfectorum
Viciorum.
Tormentoꝝ.
Proſperorū
Aſperorum.
Peccatorum

Dico multiplicatio meritoꝝ. q2. ſ. modicũ ſemen in terra bona poſitũ ſic mltiplicat̃ ꝙ efficit̃ ſeges multa. ſic in corde viri iuſti ſemen gratie multiplicatur Vñ deꝰ dicit Hiere. xxxiij. Multiplicabo ſemen dauid ſerui mei. pš. Multiplicabis in anima mea ꝟtutem. Itẽ eſt multiplicatio gaudioꝝ: ⁊ iſta eſt in paradiſo: vbi ꝙ̃tum ad p̃mia accidentalia cõtinue multiplicant̃ gaudia ſanctoꝝ. pš. Multiplicaſti miam tuã deꝰ. Itẽ eſt multiplicatio pfectoꝝ. Apes ei multiplicant̃ in tpe pluuioſo: gramen ꝟo multiplicat̃ tunc qñ p̃mo fortiter cõculcat̃. Sic vere boni ⁊ ſancti fuerunt tunc in eccl'ia multiplicati. qñ pluuia diuine gratie fuerunt irrigati. ⁊ qñ p tribulatiões fuerunt a tyrannis crudelibꝰ cõculcati. Vñ de filijs iſrl' dr̃ Exo. j. ꝙ quanto magis opprimebãt eos egyptij. tãto magis multiplicabant̃. Circa qd̃ nota ꝙ in eccl'ia debẽt multiplicari tria genera pſonarum. videlꝫ. illi qui habent

Rectitudinem intentiõis.
Altitudinem affectionis
Longitudinem durationis.

Primi ſunt iuſte meditantes. q2. ſ. ſunt recti. De quibus in pš. dicit̃. Iuſtus vt palma florebit. ſicut cedrus libani multiplicabit̃. Secũdi ſunt alte contemplantes. De q̇bus Deut̃. x. dicit̃. Multiplicauit te deus ſicut aſtra celi. Et Nee. ix. dr̃. ꝙ filij iſrahel multiplicati ſunt ſicut aſtra celi. Tercij ſunt diu pſeuerantes. Et de hoc dicit̃ Iob. xxix. Sicut palma multiplicabo dies. Talibꝰ aũt dr̃ Geñ. j. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terram. Cauſa ꝟo multitudinis fideliũ fuit occiſio et mors martyrũ. Sicut eñ ꝓpago qñ ſub terra ponit̃ ficuũ multitudinem inducit. Sicut etiã amphibena ſerpens qñ auferebat̃ ei vnũ caput duo loco ipſiꝰ naſcebant̃. ſicut dicit Iſido. Sic vere antiquitus qñ plures occidebãt ſctõs tanto plures currebant. Exo. j. Quaſi germinantes multiplicati ſunt filij iſrael. Iſta eſt ergo multiplicatio pfectoꝝ Item eſt multiplicatio viciorum. Hiere. v. Multiplicate ſunt iniquitates: al's p̃uaricatões eoꝝ. Item eſt multiplicatio tormentoꝝ. pš. Multiplicata eſt in eis ruina. Itẽ eſt multiplicatio ꝓſperoꝝ. Vñ Ezec. xxxvj. Vocabo frumentũ ⁊ multiplicabo illud. Item eſt multiplicatio aduerſorũ ſeu aſperoꝝ. De quibꝰ dicit̃ Geñ. iij. Multiplicabo erumnas tuas. Et in pš. Multiplicate ſunt infirmitates eorum ⁊c. Item eſt multiplicatio hominũ iniquorum. pš. Multiplicati ſunt ſuper capillos capitis mei qui oderũt me gratis ⁊c. Sufficit.

Mundare. mundus. mundicia.

Cũ mundicia denotat mihi quatuor ſpẽs ꝟtutũ videlꝫ

Innocentiam mentalem.
Continentiam carnalem.
Penitentiam virtualem
Apparẽtiã ſeu conuerſationẽ moralẽ.

Et qm̃ multa ſupra dicta ſunt ⁊ inferius etiaꝫ dicent̃. Hic eſt ꝙ breuit̃ aliq̇d ẽ dd̃m vicꝫ de

Mundicia virtuoſa.
Mundicia precioſa.
Mundicia fructuoſa
Mundicia gratioſa.

Notandũ eſt ergo ꝙ eſt mundicia virtuoſa. ⁊ iſta eſt mundicia cõſciẽtie ſeu innocentie. q. ſ. intus in corde p̃ncipal'r repit̃. de qua Eſa. j. Lauamini: mundi eſtote. auferte malũ cogitationũ vr̃aꝝ ⁊c. Scd̃a eſt mundicia cõtinentie. de q̃ Thobie iij. Mundã ſeruaui aiam meã ab oi ꝯcupia. Tercia ẽ mũdicia pñie. q2. ſ. pñia cum aqua cõpunctiõis ⁊ cũ fricatura ſatiſfactionis purificat atq̃ mundat animã. De iſta mundicia dr̃. j. Macb. xiij. Mundauit edes in q̇bus fuerãt ſimulachra. Quarta ꝟo mundicia eſt honeſte apparentie. ⁊ de hac Exo. xxv. vbi dr̃ ſiue ꝓcipit̃. Or fiet archa de lignis ſethim. ⁊ ꝙ deauret̃ de auro mũdiſſimo intꝰ et foris. Quocunq̃ ergo mõ accipiat̃ mundicia: dico breuiter ꝙ nos debemꝰ ſpũaliter eſſe mundi ⁊ ab oĩ immundicia pcti liberi atq̃ puri. Sicut eñ miniſtri dñoꝝ ſuoꝝ: ⁊ maxime illi q̇ in cõſpectu eoꝝ aſſiſtunt ſolent curare ſumme vt mũdi appareant corã ip̃is. Vaſa etiã in q̇bus p̃cioſi liquores reponent̃ ab oĩ prius ſorde diligent̃ mundant̃. Sic vere kmĩ cũ nos xp̃iani ⁊ maxime eccleſiaſtici ſimꝰ miniſtri regis xp̃i ⁊ in cõſpectu eiꝰ cõtinue aſſiſtamꝰ: ſimꝰ etiã vaſa in q̇bus p̃cioſus liquor diuine gr̃e eſt reponendꝰ. dico ꝙ nos ſpãliter ⁊ ſpũaliter debemꝰ eſſe mundi: ⁊ ab oĩ ſorde pcti diligenter ⁊ efficacit̃ expiati. vt ⁊ de nobis exponat̃ illd̃ ſiue intelligat̃ Nee. xij. Mũdati ſt ſacerdotes ⁊ leuite: ⁊ mũdauerunt pplm. ⁊ portas ⁊ murũ. In q̇bꝰ ꝟbis oñdit̃ ꝙ tria genera ſt p̃ncipal'r mũdanda: ad h̃ ꝙ nos q̇ ſumꝰ ſacerdotes ⁊ leuite poſſumꝰ ſpũalit̃ eſſe mundi. Mũdari ḡ debent

Cordiũ voluntates.
Senſuum vanitates
Carniũ voluptates.

Primo igit̃ dico ꝙ mundemꝰ ⁊ purgemꝰ cordiales affectões Et iſte notant̃ p pplm. Senſuales affectões. Et iſte deſignant̃ p portas. Corpales infectiones ⁊ iſte ſignant̃ p murũ. Dico ḡ ꝙ mundãde ſt cordiũ affectiones. Mundauerũt inquit pplm. Pplus eñ ſignat turbã affectionũ deſiderioꝝ ⁊ cogitationũ cordis. q̇ ꝓcerto ab oĩ ſorde pcti debent mundari. ⁊ a cunctis vicijs expiari. Mundꝰ eñ rex mundũ vult habere pplm. Mundꝰ dñs vult habere mundã domũ. Mundꝰ hõ vult hr̃e mundũ lectũ. Sic vere cũ xp̃s mundꝰ rex: mundꝰ dñs: mundꝰ hõ in cordibus humanis ⁊ in eoꝝ cogitationibꝰ ⁊ affectionibus ſibi elegerit. ſ. Lectum ad quieſcẽdũ. Domũ ad habitandũ. Populũ ad imperandũ. ſumme neceſſe eſt ꝙ iſta omnia ſpũaliter ſint valde munda: ⁊ ab oĩ ſorde pcti penitus aliena. Vñ Iac. iiij. Emundate manꝰ a peccato: purificate corda duplices animo. Populũ ḡ mundauerunt. Vñ de xp̃o dr̃ ad Tytum. ij. Or ip̃e paſſus fuit vt nos redimeret: ⁊ vt mundaret ſibi pplm acceptabilẽ ⁊ placentem deo. Et vere chariſſimi ppl's cordis eſt bene mundandus. q2. ſ. mundanda eſt Voluntas a vicio carnis ⁊ cõcupiſcentie. Intellectꝰ a vicio erroris ⁊ ignorantie. Memoria ꝟo a vicio ingratitudinis ⁊ inſipientie. Ei ſic vbi cordis populꝰ. domꝰ ⁊ lectꝰ fiunt bñ mundi. Ibi dñs libent̃ habitabit. Ibi frequenter dñs accubabit. Ibi etiã dñs impabit. Mundent̃ ḡ cordiũ affectiones ⁊ deſideria: q2 ſicut dicit̃ Math. v. Beati mundo corde qm̃ ip̃i deũ videbũt. Apes eñ mirabiliter diligũt munda vaſa. ibiq̃ libent̃ mellificãt ⁊ domũ ſextilẽ. i. ꝯſciam q̃ habeat ſex ꝟtuales angulos ſibi parant. Anguli ei iſtiꝰ domꝰ mundi dñt eẽ ſex ꝟtutes. vicꝫ

Rectitudo.
Sanctitudo.
Fortitudo.
Claritudo.
Altitudo
Latitudo.

Domus eñ cordis debet eſſe recta p mẽtis equitatẽ. Sancta p mentis puritatem Fortis p mentis firmitatẽ. Clara p mentis ſagacitatẽ. Alta p mentis ſublimitatẽ Lata p mentis charitatem. Cor eñ rectum debet eſſe munda domꝰ. Quia ſicut dicit Pliniꝰ. Apes valde ſunt animalia mũda. ⁊ iõ in domibus ſuis nullã penitus immundiciã dimittunt ſed eaꝫ eijciunt ⁊ expellunt. Sic vere de cordibꝰ peccatoꝝ debemꝰ expellere immundiciam. vt ibi poſſimꝰ ſpũalem mundiciam cuſtodire. Iuxta illud. ij. Paral'. xxix. Mũdate domũ dñi dei patrũ vr̃oꝝ. Mundande ḡ ſunt cordium affectiones. Scd̃o dico ꝙ munde eſſe debent ſenſuum cõditiones. q2. ſ. viſus debet eſſe mundꝰ ab infectione viſibiliũ. tactus a delectatiõe tangibiliũ. guſtus a ſuauitate guſtabilium auditꝰ a deturpatõe ſcurriliũ. olfactꝰ a delectatõe odorabiliũ ⁊c. q2 breuiter debemꝰ ſenſus noſtros ita mundos a pollutione ſeruare. ꝙ nihil ſenſibile poſſit ipſos p peccatũ corrumpe vel fedare. Et hoc oñdit̃ cũ dr̃. Or ip̃i mũ-

dauerunt portas. Porte ei anime ſunt ipſi corꝑis ſenſus Quia cũ omnis cogitatio ⁊ nr̃a cognitio incipiat a ſenſu. nihil intrat aiam niſi ꝑ portas ſenſuum corꝑaliũ. Sicut ẜ pſumit domꝰ eſſe immunda cuiꝰ porte ⁊ introitus ſũt immundi. Sic anima immunda merito pſumit cuiꝰ porte. i. ſenſus ꝑ pctoꝝ immundicias maculant. Sicut etiã valẽs hõ nõ libenter intrat domũ cuiꝰ porte varijs ſordibꝰ ſũt fedate. ſic nec deꝰ cõſciam cuiꝰ ſenſus exteriorıbꝰ vicioꝝ ſordibus ſunt corrupti. Munde ẜ ſint porte noſtre. Iuxta illď Apoc. xxj. Singule porte erant ex ſingulis margaritis. et platee ciuitatis aurũ mundũ. Tũc em̃ hõ efficit ſpũaliter aurũ mundũ. qñ ſenſus ipſius ſũt margarite. i. honeſti. modeſti: puri: candidi atqꝫ mundi. Mundari ẜ debẽt ſenſuũ cõditiões. Tercio dico ꝙ mundare ⁊ purgare debemꝰ carniũ infectiones. Et iſte denotant ꝑ murũ. Murũ inq̃t mundauerũt. Murus em̃ q̃ fit de luto ⁊ lapidibꝰ: ⁊ infra cuiꝰ ambitũ ciuitas eſt contenta. ſignat corpꝰ qď ex luto. i. ex carne ⁊ ex lapidibus. i. ex oſſibus eſt cõfectũ. ⁊ infra cuius ambitũ ciuitas. i. anima eſt incluſa. Iſte ẜ murus carnis noſtre dꝫ munde ſeruari ꝑ caſtitatẽ. ⁊ ab oi inq̃namento debite cuſtodiri. vñ Thob. xiij. Circuitꝰ muroꝝ eius ex lapide candido ⁊ mundo. Et bñ dicit muroꝝ in pl̃i. qꝛ. ſ. ciuitas anime hꝫ murũ corꝑis. hꝫ murũ manuũ. hꝫ murum veſtimentoꝝ tanq̃ magis ꝓpriũ ⁊ ꝓpinquũ. hꝫ etiam murũ bonoꝝ tꝑalium tanq̃ magis extraneũ ⁊ remotũ. In oibus ergo muris iſtis dꝫ eſſe mundicia. qꝛ. ſ. in muro corporis debet eſſe mundicia caſtitatis. De q̃ Heb. x. Abluti corpus aqua munda. Et. ij. Coꝝ. vij. Mundemꝰ nos ab om̃i inquinamento carnis. Item in muro manuũ dꝫ eſſe mundicia bonitatis ſeu ſanctitatis. qꝛ. ſ. manꝰ nr̃e debent habere oꝑa munda ⁊ ſancta. Vñ Iob. xvij. Tenebit iuſtꝰ viaꝫ ſuam ⁊ mundis manibꝰ addet fortitudinẽ. In muro veſtimentoꝝ dꝫ eſſe mundicia honeſtatis Unde Apo. xv. dꝛ ꝙ ipſi ãgeli erãt veſtiti lapide mũdo ⁊ candido. In muro vͦo bonoꝝ tꝑaliũ dꝫ eẽ mundicia elẏne ⁊ largitatꝭ. Iuxta illď Luc. xj. Date elẏnam et ecce oia munda ſũt vobis. Et ſic ergo ptꝫ quõ in nobis debẽt eſſe oia munda ⁊ interiora ⁊ exteriora: vt ſic de nobis vl̃ de q̃libet viro ꝑfecto poſſit exponi illud Apoc. xxj. Ipa vͦo ciuitas erat auꝝ mundũ ſiĺe vitro mundo. Ubi aduerte ꝙ tria faciũt ſpũalit hoiem mundum. videlꝫ. Quando

Vallatur per ſedulitatẽ
Purgatur per aduerſitatẽ.
Rigatur per flebilitatẽ

Iſta em̃ tria mundificãt hominem a peccato. ſ. ſedulitas q̃ vallatur. qď oſtenditur cum dicitur. Ciuitas. qꝛ ſic ciuitas claudi debet ne ab hoſtibꝰ capiatur. Sic hõ debet claudi ne a ſpiritualibꝰ hoſtibꝰ poſſit ꝑ immundiciam maculari. Itẽ hominem mundat aſperitas ſeu aduerſitas q̃ purgatur. quod oſtenditur cũ dꝛ Aurũ. qꝛ ſicut aurũ in igne ꝓbatur ⁊ purificatur: ſic homo ꝑ ignẽ tribulatiõis a vicijs abſtrahitur ⁊ pſeruatur. Item hoiem mundat flebilitas qua rigatur qď oſtenditur cũ dicitur. Vitrũ. qꝛ. ſ. ſicut vitrũ efficitur mundũ ꝑ loturã aquaꝝ ſic homo ꝑ lauacrũ lachrymarum. Iuxta illud pſ. Aſperges me dñe yſopo ⁊ mundabor: lauabis me ⁊ ſuꝑ niuem dealbabor. Ptꝫ ergo ꝙ eſt mundicia cordialis: ſenſualis ⁊ corporalis. Sꝫ adhuc dico ꝙ. ſ. poſſumꝰ notare ꝙ homo ſpũaliter mundatur. ſ. Sicut area ꝑ ſpiraculũ diuine inſpirationis. Sicut veſtis ꝑ loturã lachrymarũ ⁊ cõfeſſionis. Sicut vas eneũ ꝑ fricaturã penitentie ⁊ afflictionis. Sicut a demone obſeſſus ꝑ virtute ſancte ⁊ meritorie oratõnis. Sicut leproſus ꝑ myſteriũ ſpiritualis curatõis Dico ergo ꝙ peccatorẽ mundat diuine gratie inſpiratio. Vñ pſ. Cor mundũ crea in me deꝰ ⁊ ſpi. re. inno. in viſce. meis. Sola em̃ inſpiratio diuine gratie facit hoiem purũ ⁊ mundum. ſicut ille dicebat Luc. v. Dñe ſi vis potes me mũdare. Itẽ pctõrem mundat baptiſmi vl̃ lachrymoſe cõfeſſionis irrigatio. Vñ Eſa. j. Lauamini mundi eſtote. Figura de Naaman leproſo q̃ lauit ſe ſepties in iordane. ⁊ reſtituta eſt caro eius ſicut pueri ⁊ mundatꝰ eſt. Iõ dictũ fuit ei Vade lauare ſepties ⁊c. ſicut. iiij. Reg. v. dꝛ. ⁊ recipiet ſanitatẽ caro tua atqꝫ mundaberis. Et ſequitur. Et poſt loturã hmõi reſtituta eſt caro eiꝰ ſicut caro pueri ⁊ mundatꝰ eſt. Itẽ pctõrem mundat penitentie ⁊ afflictionis caſtigatio. Et de hoc dicitur Mat. xij. vbi dꝛ. ꝙ dyabolꝰ inuenit domũ ſuã ſcopis mundatam ⁊ ornatã. qꝛ. ſ. pctõr q̃ fuerat domꝰ dyaboli. ꝑ ſcopã afflictionis ⁊ pñie mundificatur: ſtringitur et purgatur. Item peccatorẽ mundat meritorie orõnis ſupplicatio. ſicut Leui. xij. dꝛ de muliere ſanguine fluente. Et ſacerdos rogabit ꝓ ipſa ⁊ mundabitur. Itẽ peccatorẽ mũdat remedioꝝ eccl̃ie oꝑatio: Et ſic ꝓcerto põt mundari peccator ſicut leproſus. Leproſus em̃ ſicut dꝛ Leuit. xiij. Qñ ex toto debuit mundari multa requirebantur. vicꝫ. ſanguis. aq̃ viua. vas fictile. cedrus. yſopus. coccus. lotura corꝑis. raſio capilloꝝ. Sic vere ad hoc ꝙ homo peccator purificetur ⁊ mundetur: neceſſe eſt ꝙ habeat ſanguinẽ. i. memoriã ſanguinis xp̃i ⁊ paſſionis. Quia ſicut dꝛ Hebreo. ix. Oia fere in ſanguine mundantur. Item aquã riualem. i. redundantiam lachrymaꝝ ⁊ cõpunctiõis. Eze. xvj. Laui te aqua ⁊ mũdaui ſanguinẽ tuũ ex te. Itẽ vas fictile. i. memoria ſue fictilis ⁊ fragilis cõditiõis. Vñ Heb. ix. dꝛ. ꝙ cinis vitule aſperſus ſanctificat ad emundationẽ carnis. Item cedrũ alte ⁊ eleuate cõtemplatiõis. Vñ Ezec. xxxvj. loquens montibꝰ. dicit. Effundã ſuꝑ vos aquã mundã ⁊ mundabimini. Itẽ yſopũ humilis ⁊ baſſe affectiõis. Vñ in pſ. dicitur. Aſperges me dñe yſopo ⁊ mundabor. Item coccũ q̃ eſt pannus ardens ⁊ rubeus. i. ardorem charitatis ⁊ dilectionis. Unde Eph. v. Xp̃s dilexit eccl̃iam mundans eaꝫ. Itẽ loturã corporis. i. mundationẽ pñie ⁊ cõfeſſionis. Vñ Leui. xiij. Lauabit ea q̃ pura ſunt ſecundo ⁊ munda erũt. Secũdo dicit qꝛ pͥmo dꝫ homo lauari ꝑ cõpunctionẽ. ſecundo ꝑ cõfeſſionẽ. Itẽ finaliter dꝫ hr̃e raſurã capilloꝝ. i. abſterſionẽ om̃is ſuꝑflue ⁊ inutilis affectionis ⁊ exterioris veteris cõuerſatiõis. Vñ Leuit. xiij. dꝛ. De cuiꝰ capite capilli fluunt caluꝰ ⁊ mundꝰ eſt. Et ibidẽ. A cuiꝰ fronte ceciderint capilli recaluaſter ⁊ mundꝰ eſt. Sic ẜ ptꝫ quõ peccator diuerſimode põt effici mundꝰ. Si aũt vis notare potes ꝙ apud deum ſunt munda quatuor genera pſonarum. ſ. illi qui ſunt

Secretoꝝ obſeruatores.
Egenoꝝ benefactores
Delinquentiũ miſeratores
Ignorantiũ inſtructores

Primi figurantur in archa qꝛ ſicut dꝛ Exo. xxv. Erat de aurata intus ⁊ foris de auro mundiſſimo. Scdi figurantur in menſa ꝓpoſitiõis. Exo. xxxvij. Erat circũdata auro mundiſſimo. Tercij figurantur in ꝓpiciatorio. qꝛ ſicut dicitur Exo. xxv. Ex auro mundiſſimo erat factũ. Quarti vͦo figurantur in candelabro. qꝛ ſicut dꝛ ibidẽ Exo. xxv. Ex auro mũdiſſimo factũ erat. qꝛ. ſ. illi q̃ ſunt archa ſecreta cuſtodiendo: menſa paupes nutriendo: ꝓpiciatoriũ miſeris ſubueniendo ⁊ indulgendo. candelabrũ ignorantes docendo. illuminati ſunt apud deũ atqꝫ mundi ⁊c. Vide de Lauare atqꝫ purgare. de Caſtitate. de Corde. de Conſcientia ⁊ Innocentia ⁊c. ſicut in alijs plibus locis precedentibꝰ.

Mundus. Cum de mũdo ⁊ imundicia multa i ſuis titulis iam ſint dicta iudico iam fore tranſeundum.

Mundus ſubſtãtiue. Nota breuiter ꝙ mundꝰ accipitur ꝓ vniuerſitate creaturarum ſicut dicitur Eccl̃ia. xliij. Species celi gloria ſtellarum mundum illuminans in excelſis dominus. Item accipitur pro ſtatu preſentium miſeriarum: ⁊ de hoc. j. Thimot. vj. Nihil intulimus in hunc mundum: haud dubium. quia nec auferre quid poſſumꝰ. Item accipitur pro cõmunitate omniũ malarum pſonaruꝫ Et ſic accipitur vt in pluribꝰ locis in ſcriptura: videlicet. j Iohannis. ij. Nolite diligere mundum neqꝫ ea que in mũdo ſunt. Et notandum ꝙ iſte mundus nõ debet diligi ſed magis refugi ⁊ contemni multiplici rõne. vicꝫ. qꝛ eſt Locꝰ

Nociuus ⁊ ꝑiculoſus.
Obſcurus ⁊ nebuloſus.
Infectus ⁊ pernicioſus
Turbatus ⁊ laborioſus.
Fallens ⁊ deceptuoſus.
Labens ⁊ defectuoſus

Primo dico munduꝫ eſſe nociuũ ⁊ ꝑiculoſum Eſt enim ſicut nemꝰ vbi animalia domeſtica ſemper ſũt in periculo. vel vt a venatoribꝰ capiantur: vl̃ a beſtijs crudelibus deuorentur. Eſt etiã ſicut mare vbi minores piſces ſunt eſca maiorum. ⁊ vbi vix euadent rhetia ſeu ſportulas piſcatoꝝ. Nam ſicut in mari cancri ſentientes lac ⁊ carnes aſſas. libenter rhetia piſcatoꝝ ingrediuntur vbi capiuntur vt finaliter comedantur. Sic vere mundus eſt perihuloſus. qꝛ non ſolum ibi ſunt beſtie crudeles. id ẽ peruerſi homines et raptores: quinimmo etiam ibi ſunt

occulti venatores ⁊ piſcatores. ſcilicet ipſi demones: qui nō ceſſant. cancris.i.peccatoribꝰ retrogradis:lac ⁊ carnes id eſt mundi delicias porrigere ⁊ oſtendere vt in rhetibus ſuaꝝ tentationum ipſos poſſint ꝑ malos conſenſus ⁊ deſideria irretire:⁊ in inferno finaliter deuorare. Ipſum ergo debemꝰ contemnere tanq̄ nociuum ⁊ ꝑiculoſum. Naꝫ vt dicit Augꝰ.ad dyoſcorum. Periculoſior eſt mundꝰ blandus q̄ moleſtus ⁊ plus cauendꝰ eſt cū allicit vt diligat̄ q̄ cum cogit vt contemnat̄. Scd̄o ip̄m debemꝰ contemnere tanq̄ obſcurum ⁊ nebuloſum. Sicut em̄ in mari ⁊ in locis paludinoſis ſolent abundare nebule ⁊ vapores:⁊ per conſequens maior obſcuritas ibi eſſe. ſic in mari huiꝰ mundi: abundant vicia ⁊ errores:⁊ ideo ibi tanta eſt obſcuritas ignorantie:⁊ tanta ingratitudinis caliginoſitas q̄ deꝰ quaſi a peccatoribꝰ oblitꝰ nō cognoſcit̄. omnis veritas ignorat̄: ⁊ dei bn̄ficia quaſi a nemine cogitant̄. Sicut em̄ dr̄ Joh.j. Deus in mundo erat:⁊ mundꝰ ꝑ ip̄m factus eſt:⁊ mundꝰ eum non cognouit. Quia ſicut dicit̄ Johis .xiiij. Spiritū veritatis quē mundꝰ nō poteſt accipere ⁊c. Tercio dico q̄ ip̄m debemꝰ contemnere tanq̄ infectū ⁊ ꝑniciosum. Sicut em̄ aliqua loca ſunt ꝑniciosa ⁊ humani cōplexioni contraria ꝓpter mala accidentia que ſunt ibi:vicꝫ. Aliqua ꝓpter terre motū ſicut ſicilia. Aliqua ꝓpter ignē cōtinue ſpirantē. ſicut eloya. Aliqua ꝓpter ventum flantem ſicut prouincia. Aliqua ꝓpter calorem vrentem ſicut ethiopia. Aliqua ꝓpter algorem ſtringentem ſicut liuonia. Aliqua ꝓpter copiam animaliū venenoſoꝝ inhabitantē. ſicut eſt egyptꝰ ⁊ ſuꝑior lybia ⁊ iordanis. Sic vere mundꝰ eſt ſpūaliter ꝑniciosus:⁊ illoꝝ q̄ ibi ſunt mentaliter infectiuus. q̄ ibi ſūt

Terremotus inconſtantie ⁊ labilitatis.
Ignis ſpirans auaricie ⁊ cupiditatis
Ventus ꝑflans ſuꝑbie ⁊ pompoſitatis
Calor vrens luxurie ⁊ carnalitatis
Frigꝰ ſtringens indeuotōis ⁊ tepiditat̄.

Copia beſtiarū ſeuiens .i. mltitudo hominū totius malicie ⁊ iniquitatis. Nam ſm̄ Pliniū in egypto ſuꝑiori eſt terra inhabitabilis ꝓ eo q̄ ibi ſunt baſiliſci viſu interficientes. Dracones ignem ſpirantes ⁊ exalantes. Reguli alte volantes ⁊ diſcurrentes. Tygrides dure mordentes ⁊ occidentes. Sic vere terra huiꝰ mundi eſt ꝑniciosa. q̄ ꝓcerto ibi ſt̄ baſiliſci.i.luxurioſi. q̄ ſm̄ bea. petrū.ij. Pet.ij. Oculos hn̄tes plenos adulterio. viſu inficiunt inq̄tum alliciūt ad peccatū. Ibi etiā ſunt dracones.i.auari ⁊ ambitioſi q̄.ſ.igne auaricie inflammantur. Ibi etiā ſunt reguli. id eſt ſuꝑbi q̄ alis ſuꝑbie ſurſum per elationem vndiq̄ deferunt̄. Et breuiter verum eſt qd̄ dicit̄.j. Johis.ij. Qꝛ omne qd̄ eſt in mundo aut eſt concupiſcentia oculorum:aut concupiſcentia carnis:aut ſuperbia vite. Ubi oſtenditur q̄ in mundo ſunt

Cupiditas temporalis.
Carnalitas corporalis.
Pompoſitas vite.

Hec eſt cōcupiſcentia oculorū. hec eſt cōcupiſcentia carnis:hec eſt ſuꝑbia vite. Und̄ Ambro. ſuꝑ pſ̄. O q̄ rarus eſt in terris cui nihil cum ſeculo cōe ſit quē nō inflāmet libido:ſtimulet auaricia. laſciuia effeminet:luxuria decoloret:ſternat ambitio:cruciat inuidia:ira ſollicitet. Cōtemnamus ergo mundū tanq̄ infectū ⁊ ꝑniciosum. Quarto dico q̄ ip̄m debemꝰ contemnere: tanq̄ turbidū ⁊ laborioſum. In mundo em̄ nō eſt niſi labor:anguſtia:miſeria:calamitas:aduerſitas. ⁊ tn̄ mundus amatores ſuos ita allicit: q̄ hmōi miſerias nihil ſentiunt. Mandragora em̄ facit poma totalit̄ inſipida:talis tn̄ ſūt virtutis q̄ odorantē ipſa poma totaliter faciūt obdormire:ita q̄ ſi ferro vulneret̄ nunq̄ ſentit vt dicit Piniꝰ. Sic vere mundus hꝫ poma ſua.i.tp̄alia bona. q̄ ꝓcerto inſipida ſt̄. q̄nimo aſpera ⁊ amara. qꝛ ꝓculdubio nihil eſt in temporalibꝰ q̄n plus habeat amaritudinis q̄ dulcoris: qꝛ ſicut dr̄ Joh.xv. In mūdo ꝑſſuram habebitis. Verūtn̄ odor ⁊ delectatio eius ita ſapit:delectat ⁊ attrahit pc̄tōres mūdanos: q̄ ꝓ tp̄alibꝰ acq̄rendis q̄cq̄d mali ſuſtinuerunt libenti animo patiunt̄:ita q̄ penas ſentire aliqualiter nō videntur. Cōtra quos loquit̄ Greg. in omel̄. Ecce mundus in ſe areſcens in nr̄is cordibꝰ reuireſcit:vbiq̄ luctꝰ:vbiq̄ mors vbiq̄ deſolatio:vbiq̄ ꝑiculū vbiq̄ amaritudine replemur ⁊ tn̄ ceca mente eiꝰ amaritudinē amamꝰ:fugientē ſeq̄mur labenti inhe[re]mꝰ:⁊ qꝛ labentē retinere nō poſſumꝰ neceſſe eſt q̄ cum labente labamur. Contemnamꝰ ḡ mundū tanq̄ turbidū ⁊ laborioſum. Quinto dico q̄ ip̄m debemꝰ contemnere tanq̄ fallentē ⁊ deceptuoſum. Iſte enim videtur multa ꝓmittere:ſed finaliter nihil reddit. Vn̄ Petrꝰ bleſ. dicit q̄ mundꝰ fallax eſt. ⁊ q̄ finis eiꝰ eſt dubiꝰ:exitꝰ horribilis:iudex terribilis. Sexto dico q̄ ip̄m debemꝰ contemnere tanq̄ labentem ⁊ defectuoſum. Ip̄e em̄ nihil hꝫ firmitatis. qꝛ.ſ. cōtinue variat̄ in ſuis cōditionibꝰ ⁊ mutat̄ ſimilis mari qd̄ continue fluitat ⁊ mouet̄. ſimilis etiā firmamento qd̄ continue mouet̄. ita q̄ q̄tum ab vna parte eleuamur tantum ab alia deprimimur. Unde.j. Joh.ij. Mūdus tranſiet ⁊ concupiſcentia eius. Et breuiter malas conditiones mundi bene tangit magiſter in libro de ꝓprietatibus rerum. dicens ſic. Licet mundus videat̄ eſſe nutritor corpoꝝ:eſt tn̄ carcer ſpirituū ⁊ animaꝝ. Mundꝰ ei eſt locꝰ

Incolatꝰ et ꝑegrinationis.
Reatus ⁊ tranſgreſſionis
Doloris ⁊ lachrymationis.
Laboris ⁊ fatigationis.
Horroris ⁊ confuſionis.
Motus ⁊ mutationis
Fluxus ⁊ alterationis
Tranſitus ⁊ corruptionis.
Inſolentie ⁊ turbationis
Violentie ⁊ oppreſſionis
Fraudulentie ⁊ deceptiōis

Et ſequit̄ mundus notos allicit. notos abijcit. Multis obeſt. Paucis ꝓdeſt. multa ꝓmittit: pauca reddit:⁊ quos hic diuitijs ⁊ honoribus extollit: i fine nudos dimittere cō ſueuit. Sic igit̄ ptꝫ chariſſimi quō mundꝰ eſt fugiēdus ⁊ contemnendus. et ſummopere deuitandꝰ. qꝛ ſicut dicit̄.j. Johis.ij. Si quis diligit mundum nō eſt charitas patris in eo. Sicut enim in ſcriptura colligit̄ Mordacem ſapientiam. Mundꝰ hꝫ fallacē amiciciam. Mēdacem inimiciciam. Dico ſapientiam mordacē. qꝛ ſicut dicit̄.j. Corinth.iij. Sapientia huius mundi ſtulticia eſt apd̄ deum. Item amiciciam fallacem: qꝛ ſicut dr̄ Joh.xv. Si de mundo eſſetis:mundus vtiq̄ qd̄ ſuuꝫ eſt diligeret. Itē inimiciciā mendacem. Ibidem. Quia de mundo nō eſtis: ideo odit vos mundus ⁊c. ſufficit.

Munire. munitus. munitio.

Cum munitio nihil aliud ſit q̄ rerum ad defenſionem alicuiꝰ loci vtiliū aggregatio ⁊ ꝓuiſio:hinc eſt q̄ ſm̄ conditiones ⁊ varietates locoꝝ ponam varietatem munitionuꝫ. Nota ergo q̄ quandoq̄ munitio ſumit̄ pro ipſo loco munito. Quandoq̄ pro gentibꝰ armis defendentibus ⁊ munientibus locum. Quandoq̄ vo pro rebꝰ ⁊ armis ad munitionem loci vel etiam ꝑſone ordinatis. Quandoq̄ etiaꝫ pro machinis ⁊ inſtrumentis et circumiacentibus ad captionem alicuius caſtri vel ciuitatis. Sumendo igitur primo in bono ſignificato. Dicā q̄ in ſcriptura reperit̄ munitio ꝑſonaꝝ. ⁊ munitio locoꝝ. Et ſic dicā q̄ iuenit̄ munitio Virtualis que eſt ꝑfectoꝝ. Spūalis q̄ eſt clericoꝝ. ⁊ Tp̄alis q̄ mundanoꝝ. Cum p̄ma munit̄ conſcientia. Cū ſecunda religio ſeu eccl̄ia. Cum tercia vo munit̄ iniquoꝝ collegiū ſeu militia. Dico ergo p̄mo q̄ eſt munitio ꝑfectoruꝫ q̄ muniunt̄ interius virtutum titulis. Nam ſicut videmꝰ q̄ ciuitates ⁊ fortalicia muniunt̄ armis:victualibꝰ ⁊ militibus ne faciliter ab hoſtibus capiant̄. Sic reuera iuſti interius in conſcientijs armis virtutum:victualibus ſcientiarum:⁊ militibus.i.ꝑſidijs ⁊ adiutorijs ſanctoꝝ ⁊ angeloꝝ ne.ſ.a demonibꝰ oppꝛimant̄. Unde talis ciuitas munita erat ille cui dominus dicebat Hiere.j. Ego quippe dedi te hodie in ciuitatem munitam:⁊ in columnam ferream ⁊ in murum ereum ſuper omnem terraꝫ. ⁊ debellabunt aduerſum te:⁊ non preualebunt. Figura ad hec Eccleſiaſt.xlviij vbi dicitur. Qꝛ Ezechias muniuit ciuitatem ſuam. ⁊ induxit in medio ipſius aquam:⁊ fodit ferro rupem. et edificauit puteum. Et dicitur ibidem. Qꝛ Sennacherib rex potentiſſimus contra illam ciuitatem ſic munitam non potuit preualere. Quia reuera quando Ezechias auxiliatus a deo. id eſt iuſtus munit ⁊ preparat ciuitatem conſcientie ſue armis ⁊ virtutibus copioſis:et inducit in medio eius aquam. id eſt profluuium lachrymoſe deuotionis:⁊ effodit ⁊ eradicat ab ea rupem. id eſt duriciem obſtinationis: ⁊ edificat ſibi puteum.i.ꝓfunditatem humilitatis ⁊ deiectionis:certe ſennacherib rex ſuꝑbiſſimus infernalis ꝯ eā non poterit ꝑualere. Simus ergo iudas Machabeꝰ q̄ ſicut dicit̄.j. Mach.iiij. Edificauit montē ſyon:⁊ per circui

tum murus altos ⁊ turres firmas: ⁊ muniuit eum vt ha-
beret populus munitionē contra faciem ydumee. Sed ſci-
tis quid eſt: ꝓcerto ſicut videmus ꝙ illi qui habitāt in ali-
qua fortiſſima ciuitate munita minus ſolent eſſe ſolliciti ⁊
vigiles ſuꝑ cuſtodia ciuitatis. Unde ſepe fit ꝙ ipi dormiē-
do in ſuis munitionibꝰ ab hoſtibꝰ capiunt. Sic certe mul-
ti ſunt qui in ſuis munitionibꝰ. id eſt. in ſuis virtutibus ni-
mis ꝯfidunt: ⁊ ideo contra inſultus tētationū ⁊ cautelas
dyabolicarū ꝑditionū minus vigilant ⁊ attendunt. Qua-
propter ſepe fit ꝙ a demonibus capiunt ⁊ tentationibꝰ et
peccatis ſuccūbunt Hiere. xlviij. Pro eo ꝙ habuiſti fidu-
ciam in munitionibꝰ tuis ⁊ in theſauris tuis: tu quoqꝫ ca-
pieris. Sequit ibidem. Uaſtator moab aſcēdet ad te ⁊ diſ-
ſipabit munitiones tuas. Et bene dicit diſſipabit: quia cer-
te ſicut inimici capta ciuitate diſſipant munitiōes: ſubuer-
tunt turres: muros deſtruūt: portas aperiūt: rapiūt theſau-
ros: ⁊ poſt iniecto igne ⁊ occiſis hominibꝰ omīa deducunt
ad vltimas deſolationes. Sic procerto hoſtes infernales
poſtqꝫ ceperint animā chriſtianā: ſtatim turres cōtempla-
tionis ſubuertūt: muros. id eſt. clauſurā obſeruātie deſtru-
unt: portas ſenſuū naturaliū ad cuncta delectabilia aperi-
unt: theſauros virtutū rapiūt: ⁊ homines. id eſt. vſum rō-
nis perimūt: ignem auaricie immittūt: ⁊ ſic omēs munitio-
nes deſtruūt: ⁊ iuxta illud Treno. ij. Omīa ſpecioſa iacob
deſtruxit in furore ſuo: munitiones virginis iuda deiecit in
terram. Polluit regnū ⁊ principes eius. Non ſic chariſſi-
mi: ſed ſuꝑ noſtris cuſtodijs vigilemus ne forſitan muni-
tiones virtutū ꝑ negligentiā amittamꝰ Zach. ix. Conuerti-
mini ad munitionē iuncti ſpei. Patet igit ꝙ iuſtus muni-
tur interius virtutū titulis. Secūdo dico ꝙ eccleſia mu-
nitur exteriꝰ iuſtoꝝ cumulis. Eccleſia em̄ ⁊ religio tunc eſt
fortis ⁊ bene munita: quādo iuſtis habitatoribꝰ eſt reple-
ta. Iuſti em̄ ſunt lapides q̄tuor virtutibꝰ cardinalibꝰ qua-
drati: q̄bus eccleſia cingit ⁊ munit: ⁊ q̄bus defendit ⁊ tue-
tur. De quo dicit. j. Mach. x. Et ionathas iuſſit extrue-
re muros in circuitu: ⁊ montē ſyon lapidibus quadris ad
munitionē. Chriſtus em̄ fecit ſibi ⁊ ſuis fidelibꝰ eccleſiam
ꝓ habitatione: ⁊ ideo ipām ꝑſonis bonis ⁊ virtutibꝰ mu-
niri voluit ⁊ decreuit. Figuratꝰ in ſymone Machabeo. j.
Machabeo. xiij. Qui muniuit montē tēpli ⁊ habitauit ibi
⁊ hij qui cum eo erāt. Infirmi enim libenter habitant in
caſtris ⁊ locis munitis: ⁊ inde eſt ꝙ capre ⁊ ibices q̄ ſunt
animalia imbellica ⁊ fugitiua: libenter morant in locis al-
tis ⁊ montuoſis: ⁊ in rupibꝰ ſua natura munitis vbi fera-
rū difficilis eſt acceſſus. Sic vere q2 nos infirmi: ſumus in
hac parte debiles ad reſiſtendū: ⁊ debiliores ad inuadēdū
neceſſe eſt ꝙ loca munita. ſ. religione vel eccl'iam habitemꝰ
vt ibi ferarū infernaliū impetus euitemus. Et hoc eſt qđ
deſiderabat ille q̄ dicebat in pſ. Quis deducet me in ciuita-
tem munitā: q̄s deducet me vſqꝫ in ydumeā. Bene ḡ cōſu-
lit Hiere. viij. vbi dī. Conuenite ⁊ ingrediamur ciuitatē mu-
nitam ⁊ ſileamꝰ ibi. Aduerte tamē ꝙ dyabolus munitiōes
ſuas. id eſt. machinas: tentationes ⁊ vicia cōtra ciuitates
munitas religionū ⁊ eccleſiarū erexit. Iuxta illud. iiij. Re-
gū. xxiiij. Uenerūt ſerui regis babylonis in hirl'm: ⁊ circū-
data eſt vrbs munitionibꝰ: ipāmqꝫ vaſtauit mltipliciter ⁊
deſtruxit. Ptꝫ: q2 certe pauce inueniunt hodie eccl'e talibꝰ
munimētis. i. bonis ⁊ ſciētificis ꝑſonis munite: mlte ṽo ta-
libꝰ vacue ⁊ deſerte. vñ Zach. xj. Ulula abies: q2 cecidit ce-
drus q2 magnifici vaſtati ſt. Ululate quercꝰ baſan: qm̄ ſuc-
ciſus ē saltꝰ munitꝰ. Nō ſic: ſ3 habeamꝰ ciuitates munitas
Iuxta illud Oſee. viij. Iudas mltiplicauit ciuitates mu-
nitas. Patet ḡ ꝙ eccleſia munit iuſtoꝝ cumulis. Ter-
tio ṽo dico ꝙ iniquꝰ munit terrenis loculis. i. terrenis di-
uitijs: potētijſqꝫ mūdanis. Cōſtat em̄ ꝙ diuites huiꝰ mun-
di taliter hodie ſunt muniti: ⁊ tot ⁊ tātis diuitijs: auxilijs
⁊ fauoribꝰ circūfulti ꝙ nullus pōt eos vel ius ſuū ab eis
reportare Deutro. iij. Cuncti vrbes regni baſan erant mu-
nite muris altiſſimis. Sed q̄d: ꝓcerto tales ciuitates mu-
nitas. i. diuites impios ⁊ tyrannos deus finaliter deſtruet:
ipſoſqꝫ ⁊ eoꝝ ꝓſperitatē euertet Eſa. ij. Dies inq̄t dñi ex-
ercituū ſuꝑ oēm ſuꝑbū: ⁊ excelſū: ⁊ arrogantē: ⁊ humiliabi-
tur. Sequit ⁊ ſuꝑ omīs colles eleuatos: ⁊ ſuꝑ oēm turrim
excelſam: ⁊ ſuꝑ oēm muꝝ munitū. Mors em̄ ⁊ dyabolus
taliū munitiones deo ꝑmittente finaliter ſubuertūt: ⁊ eos
poſtqꝫ diu regnauerīt impetuoſe ꝯfundūt: dicētes. ſ. cui-
libet tali illud Mich. v. Perdam ciuitates terre tue: ⁊ de-
ſtruam omēs munitiōnes tuas. Exemplo. ſ. alexandri de q̄
dicit. j. Mach. j. Et ipſe ꝑcuſſit dariū regem ꝑſarū ⁊ ꝯſti-
tuit ꝑlia multa: ⁊ oim obtinuit munitiones. Patꝫ ḡ ꝙ tri-
plex munitio in ſcriptura reꝑit. vicꝫ Nequicie mūdo do-
minātis. Eccleſie digne militātis. Iuſticie corde latitātis.

Munus.

Nota ꝙ munus pōt accipi in bono ⁊ in
malo. In bono em̄ ſignat quicq̄d vtile
ad ſalutem anime tribuit ⁊ offert. Et ſic poteſt ſignificare
Elemoſynā qua pauꝑ ditat. Uirtutū meritū ⁊ opus meri-
toriū quo deus placat. Gloriā paradiſi qua beatus in pa-
tria premiat. De muneribus ḡ elemoſynaꝝ poteſt intel-
ligi illud. ij. Eſdre. ix. vbi precipit filijs iſrael dare munera
hijs q̄ non habebāt. Et ratio eſt: quia ꝓcerto ſicut dī Pro-
uerb. xix. Donū hominis dilatat viam eius ⁊ ante princi-
pes ſpaciū ei facit. Donū em̄ elemoſynarū dilatat viā ho-
minis ita ꝙ ſine difficultate intrare poterit paradiſum: et
ante principes. id eſt. ante ſanctos ſpaciū ei facit atqꝫ locū
Quia ſicut dicit Prouerb. xxij. Uictoriā ⁊ honorē acqui-
ret q̄ dat munera. De muneribꝰ ṽo bonoꝝ operū ⁊ me-
ritorum: que ſcilicet deo offerimus cum ipm̄ placare vo-
lumus: ⁊ ſuipſius gratiā volumꝰ impetrare: dicit in Pſ.
Filij tyri in muneribꝰ vultū tuū deprecabunt omēs diui-
tes plebis. Nullū em̄ pōt offerri deo gratioſius munus qꝫ
bona opera meritoria ⁊ virtuoſa: ſicut de magis dī. Aper-
tis theſauris ſuis obtulerūt chriſto munera: aurum: thus
⁊ mirram: ſicut dicitur Matthei. ij. Nos enim aperire de-
bemus theſauros cordium noſtrorum per deuotionem.
et chriſto debemus offerre bonorum operum munera per
gratiarum actionem. Offeramus ergo ſibi Munus

Diſcretionis. — Diſcretio ſignificat in auro qđ ſplendet
Orationis. — pſ. Uiuet ⁊ dabit ei de auro arabie. Orō
Afflictionis. — ſignat in thure: cuiꝰ fumꝰ ſurſum ad ce-

lum tendit Hiere. xlj. dicit de viris ſichem q̄ volebāt ſacri-
ficare ꝙ munera ⁊ thus habebant in manu vt offerēt in do-
mo dñi. Afflictio ſeu carnis mortificatio ſignificat in mir-
ra q̄ mirabiliter eſt amara: ⁊ de qua mortua corꝑa ꝯdiunt
vñ Prouer. vij. Aſperſi cubile meū mirra ⁊ aloe. Talia ḡ
munera debemꝰ deo offerre: vt poſſimꝰ ipſius grām impe-
trare. Quia ſicut dī Prouerb. xxj. Munꝰ abſconditū ex-
tinguit irām. De ſalomone etiā dicit. iij. Regū. x. Et ſin-
guli offerebāt ei munera. De ſaul ṽo dictū eſt ꝙ cū factus
fuiſſet rex filij belial nō obtulerūt ei munera. Quia ꝓcer-
to illi q̄ boni ſunt: talia munera regi ſuo offerūt. Illi ṽo q̄
ſunt belial: ei offerre ſpūalia munera ꝯtradicūt. Similes ḡ
ſicut illi de q̄bus dī in pſ. Reges tharſis et inſule munera
offerent: reges arabū ⁊ ſaba dona adducēt. Ubi aduerte ꝙ
tria genera ꝑſonarum offerūt munera grata deo. videlicet

Diſcreti gubernatores. — Bene dicit diſcreti guberna-
Aſtuti cōtemplatores. — tores: qđ notat cū dicit. Re-
Cōpūcti lachrymatores. — ges inquit: qui. ſ. ſe ⁊ alios be-

ne regunt. Aſtuti cōtemplatores cū dicit. Tharſis inquit
qđ interpretat explorās gaudiū. Cōpūcti lachrymatores
cum dicit. Inſule inq̄t: que. ſ. vndiqꝫ circundant aqua.

De muneribus ṽo diuinis. ſ. de affluētia donoꝝ celeſtiū
⁊ gaudioꝝ: que. ſ. deus ſolet dare beatis: pōt exponi illud
Heb. viij. Pontifex ad offerendū munera ⁊ hoſtias con-
ſtituitur. Pontifex em̄ xp̄s fuit a deo p̄re cōſtitutꝰ: ad offe-
rendū munera celeſtis glie fidelibꝰ. Sic ḡ ptꝫ quō mune-
ra accipiunt tripliciter in bono. Sed adhuc dico ꝙ mu-
nus accipit in malo. Et ſic accipit ꝓ illis donis ſpūalibus
. i. ꝓ illis oꝑibꝰ q̄ deo ab ypocritis ⁊ ceteris malis hoibꝰ offe-
runt. Sicut legimꝰ de cayn q̄ offerebat dño de fructibꝰ ter-
re munera: ⁊ tñ deus ad munera abel reſpexit: ad munera
ṽo cayn nō reſpexit: ſicut dī Geñ. iiij. Cuiꝰ rō addit. Quia
abel offerebat ſua munera bona intentione: cayn ṽo offe-
rebat cū odio fraterno: ⁊ cū inuidia ⁊ mala intētione: talia
em̄ munera nō ſunt deo accepta. Quia ſicut ſapiens dicit
Eccl. xxxiiij. Dona iniquoꝝ nō ꝓbat altiſſimꝰ. Uñ talibus
dī Amos. v. Holocauſta vr̄a ⁊ munera vr̄a nō ſuſcipiam.

Pōt etiā dici ꝙ munꝰ accipit ꝓ lucro vel ꝑmio qđ ma-
li ſolent dare vel offerre malis iudicibus et ſuperioribꝰ vt

ab eis ſuſtineant⁊ et vt ab eis non impugnant⁊: et vt ab eis
ius ⁊ iudiciū corrūpant⁊. Mali eñ de ſua malicia diffiden
tes nullū habēt ꝓmptius remediū ꝙ̄ munerib⁹ corrūpere
iudices ⁊ potētes. De vulpe eñ legim⁹ ꝙ infeſtatus a ca
nibus qñ nimis ꝓximant⁊ ad eū ſolet caudaȝ ſuā villoſam
in ore ipſoꝝ immittere: quā dū tenuerint ⁊ pilos in abun
dantia inuenerint fortiter vulpis trahit caudā ſuam ⁊ eis
remanēt pili: ipſe ꝟo vulpes effugit ⁊ recedit canib⁹ cū pi
lis q̄ in dentib⁹ ſuis remanent occupatis. Sic vere dū ali
quis vulpes. i. aliq̄s fraudulētus aduerſarius vel q̄cunq̄
iniqu⁹ videt ſe ꝓpter ſua forefacta a canib⁹ .i. a p̄latis vel
iudicibus ꝑſequi. pilos caude ſue. i. munera diuitiarū ſua
rū ſolet eis preſentare. Quia: ſ. ꝑ caudā que ſequit⁊ beſtiaȝ
⁊ que ei inheret intelligit⁊ poſſeſſio tp̄alis. Per pilos q̄ ſūt
ſuꝑflui ⁊ quaſi extrinſeci ip̄i corpi: intelligunt⁊ diuitie tp̄a
les. Et ſic igit⁊ tales vulpes. i. malefactor: dū ipſis. i. malis
auaris ⁊ inſatiabilib⁹ iudicib⁹ tales pilos. i. talia munera
dimittit: ipſe taliter effugit ⁊ euadit. Beſtia etiā q̄ banna
con dicit⁊ videns ſe a canib⁹ ꝑſequi. ſolet ſtercus ſuū igne
um ⁊ ardentiſſimū ꝯ canes ꝓijcere: ⁊ ſic a canib⁹ fugienti
bus ⁊ retrocedētib⁹ fugiēdi ſpaciū obtinere. De beſtia etiā
que dicit⁊ loch: q̄ eſt in bohemia reperit⁊ ſcriptū. ꝙ dū a ve
natorib⁹ inſequit⁊: ſolet aquā in quadā palearia quā habȝ
ſub gutture taliter calefacere: ꝙ tandē illam aquā feruētiſ
ſimā ſolet cōtra canes ⁊ venatores ꝓijcere ⁊ ipſos neceſ
ſario facere retroire. De bubalo etiā legim⁹ ꝙ dū ſtercus
ſuū odoriferū eiecerit: canib⁹ circa odorē ſtercoris rema
nentib⁹: ipſe bubalus effugit ⁊ recedit. Quia ꝓculdubio
chariſſimi dū canes inſatiabiles. i. auari iudices ⁊ balliui:
venatores. i. crudeles raptores: p̄ncipes ⁊ p̄lati: aliquā be
ſtiam. i. aliquē peccatorē vel malefactorē volūt ex iniūcto
ſibi iuſticie officio cap̄e: corripe ⁊ punire: non reſtat niſi ꝙ
ipſi malefactores ꝓijciant eis ſtercora. i. munera tp̄alia: q̄
tū ap ap̄lo ſtercora nūcupant⁊ Phil. iij. q̄bus dū ip̄i canes
⁊ venatores fuerint inflamati: ⁊ auaricie feruore recreati:
dilectionis ardore: ſtatim ipſos dimittūt tunc fugere: ⁊ re
tētis hmōi ſtercorib⁹ ⁊ muneribus ip̄os illeſos ⁊ impuni
tos ſinūt recedere ⁊ abire. Quib⁹ dn̄s maledicit Eſaie. v.
Ve q̄ iuſtificatis impiū ꝓ munerib⁹: q2 breuiter de oīb⁹ ve
rificat⁊ illud verbum Eſaie. j. Principes tui infideles: ſocij
furū: oēs diligūt mūera: ſecunt⁊ retributōnes. Et nō breuit⁊
ꝙ munera nō ſunt accipiēda nec diligēda triplici rōe. viꝫ

- Quia tollunt rectitudinem iudicioꝝ.
- Quia cauſant multitudinē flagicioꝝ.
- Quia ꝓcurāt magnitudinē ſupplicioꝝ.

Primo ergo dico ꝙ munera tol lunt iudicioꝝ
rectitudinē. Vix eñ aut nunq̄ pōt eſſe iuſtus iudex q̄ libē
ter accipit munera: neceſſe eſt eñ vel ꝙ vnū iniuſte ſuſtine
at vel ꝙ aliū deprimat. Et iō p̄cipit⁊ Deut. xvj. Nō accipi
es ꝑſonā aut munera. excecant eñ munera oculos ſapien
tū. Quia ſicut oculus vrſi excecat⁊ ꝑ aſpectū peluis candē
tis: ⁊ ꝑ ardorē ipſi⁹: humorē oculi ꝯſumētis. ſic oculus re
cti iudicij ⁊ rōnis: mali iudicis principis vel p̄lati turbat⁊
⁊ excecat⁊: qñ peluis ardēs. i. aliqđ mun⁹ ardorē auaricie
ꝯtinens eidē p̄ntat⁊. ſicut de filijs Samuelis dī. Qꝛ accepe
rūt munera ⁊ ꝑuerterūt iudiciū. Et iſtud eſt hodie peſſi
mū ꝙ vix inuenit⁊ hodie ita bon⁹ p̄latus aut iudex qñ i mu
nerib⁹ glorief⁊: ⁊ q̄n ꝑ ꝯn̄s ad faciendū vltra ꝯſciam aliq̄li
ter obliget⁊. Vñ dī Michee. iij. Principes ei⁹ in munerib⁹
iudicabāt: ſacerdotes ei⁹ in mercede docebāt ⁊ ꝓphete ei⁹
pecunia diuinabāt. Hij eñ tales cōparant⁊ cattis q̄ dicun
tur a capiendo. Cōpant⁊ accipitrib⁹ q̄ dicunt⁊ ab ab acci
piēdo. Cōpant⁊ ſanguiſſugis q̄ dicunt⁊ a ſanguie ſugēdo
⁊ hauriēdo. Quia ꝓcerto tales nō ceſſant munera cap̄e et
accip̄e: ⁊ ip̄a paulatim ſugere ⁊ haurire. ꝯ illud Exo. xxiij.
Nō accipias mūera q̄ excecāt etiā prudētes ⁊ ꝑuertūt ver
ba iuſtoꝝ. Munera ergo tollūt iudicioꝝ rectitudinē. Secū
do dico ꝙ munera cauſant flagicioꝝ multitudinē. Cōſtat
eñ ꝙ mali animant⁊ ad malefaciēdū: qñ ſperāt ꝙ ꝑ mune
ra de correctoꝝ manib⁹ eruent⁊. Sicut eñ rana qñ ꝑſequi
tur ſtatim refugit in aquaȝ: ſic mali qñ ꝑſequunt⁊ a p̄latis
ſtatim vadūt ad archam. ſ. ꝓ munerib⁹ offerendis. Sicut
eñ ꝙ ſicut vmbra hyeme facit canes muteſcere: ſic vmbra
⁊ memoria munerū facit iudices a latratu rep̄hēſionis ceſ
ſare. Vñ tales vident⁊ dicere illud Gene. xxxij. qđ dicit ia
cob de eſau. Placabo eū muneribus q̄ precedūt: ⁊ ſic vide
bo faciem eius. Et qđ pei⁹ eſt inferiores balliui nō ceſſant⁊
paup̄es excoriare ⁊ rap̄e. vt habeāt vnde valeāt ſup̄iorib⁹
⁊ magnatib⁹ munera miniſtrare. Figurati in ſampſone q̄
cū ꝑdidiſſet ꝓbleuma deſcēdit ad occidēdū philiſteos: vt
de ip̄oꝝ veſtib⁹ ſolueret ſtipēdia ſeu munera q̄ debebat: ſi
cut dī Iudicū. xiij. Quia. ſ. tales nō faciūt ꝯſciam de pau
perum. vel etiā eccleſiarū: vel etiā q̄buſcūq̄ ſpolijs auferē
dis: vt habeāt vñ munera offerēt ſuis fautorib⁹ ⁊ magr̄is.
Vñ de Achaȝ dī. ij. Paral. xxviij. Spoliata domo dn̄i ⁊ do
mo regis ⁊ principū miſit munera regi aſſyrioꝝ. Iſtud nō
debēt eſſe chariſſimi: q2 ꝓcerto ſup̄iores nunq̄ debēt acci
pere munera ꝓ iniuſticia facienda. q̄nimo oñi homi eadē
munera deferenti debēt dicere illud Dan. v. Munera tua
tibi ſint: ⁊ dona dom⁹ tue alteri da. Et illud Amos. v. Ho
locauſta vr̄a ⁊ mūera vr̄a nō ſuſcipiā. Et Malach. j. Mu
nus nō ſuſcipiā de manu vr̄a. Qđ ꝓculdubio nō faciūt ho
die multi. de q̄bus dicit⁊ in p̄s. Dextera eoꝝ repleta eſt mu
nerib⁹. Nō ſic ergo. ſ. ꝯtemnam⁹ munera: q2 iſta cauſant fla
gicioꝝ multitudinē. Tertio dico ꝙ ꝯtemnēda ſunt: q2
inducūt ſupplicioꝝ magnitudinē. Quia ꝓculdubio tormē
ta infernalia ꝓmittunt⁊ munera accipientib⁹. vita ꝟo eter
na ꝯtemnentib⁹ ⁊ fugiētibus. De tormētis eñ infernalib⁹
pōt exponi illud Iob. xv. Ignis deuorabit tabernacula eo
rū q̄ libēter munera accipiūt. De vita ꝟo beata q̄ ꝓmittit⁊
munera refutantib⁹ dī Prouer. x. Conturbat domū ſuā q̄
ſectat⁊ auariciā. q̄ autē odit munera viuet. Etiā in p̄s dī. in
monte ſancto dn̄i habitare q̄ ſup innocentē munera nō ac
cepit. Et ſic patȝ quomodo munera ſi iniuſte accipiuntur.
Tormentoꝝ meſtitudinē ſolēt generare. Vicioꝝ multitu
dinem ſolent ꝓcurare. Animoꝝ limpitudinē ſolent exce
care. Et hec de munerib⁹ ſufficiūt. Vide. ſ. de acceptione.

Murmur.

Nota ꝙ murmur idē eſt ꝙ ſuſurra
tio. detractio. oblucutio. vel impatiē
tie demōſtratio ⁊ diſplicentie manifeſtatio. Eſt aūt ꝯditio
murmuratoris ſimilis porco q̄ ſiue dormit: ſiue vigilet: ſi
ue vadat: ſiue quieſcat. ſemꝑ ſolet grinnire ⁊ aliquē grinni
tū diſplicētie emittere. Sic vere ſuſurro vel murmurator.
vbicūq̄ ſit. q̄ðcunq̄ faciat. ſiue ſit in labore. ſiue in q̄ete ſꝑ
ſolet grinnitū murmuratōis effundē ⁊ aliqđ ſignū mordē
tis diſplicētie ꝓpalare. Iſti. n. ſolēt murmurare de trib⁹. vȝ

- De ſanctoꝝ ꝑfectione.
- De laboꝝ afflictione.
- De bonoꝝ defectione.

Murmurāt eñ de ſanctoꝝ
ꝑfectione: q2. ſ. tales ſolēt ma
gis murmurare de bonis ꝙ̄ de
malis. Sicut dī Exo. xv. ꝙ oīs pp̄ls murmurauit ꝯ moy
ſen. De xp̄o etiā dī Lu. v. ꝙ de ipſo murmurabant ſcribe ⁊
phariſei dicētes ꝙ cū publicanis ⁊ pctōrib⁹ mādūcat ⁊ bi
bit. Tales eñ ſolent q̄cq̄d ab alijs eſt benefactū viliꝑēde
re ⁊ ſiniſtra interp̄tatione dānare. Itē iſti murmurāt de la
boꝝ afflictione. Tales eñ nō p̄nt ſuſtinere aliq̄d tribulati
onis vel laboris. q̄n ſtatim murmurāt ⁊ loquant⁊ Nume.
xj. Ortum eſt murmur pp̄li q̄ſi dolentiū p̄ labore. Itē iſti
murmurāt de bonoꝝ defectione: q2. ſ. ſtatim qñ eis deficit
aliq̄d ipſi ſolent iurare ⁊ murmurare: ſicut dī in p̄s. Si ꝟo
non fuerint ſaturati murmurabunt⁊. Sicut bene apparuit⁊
Exo. xvj. vbi dī. ꝙ pre deſiderio carniū pp̄li ꝯ moyſen mur
murabant. Vnde etiam aqua deficiente. dicitur Exo. xvij.
ꝙ ſitiuit pp̄lus ⁊ murmurauit cōtra Moyſen ⁊c̄. Vide. ſ.
de detractione ⁊c̄. Suffic. t.

Murus. muri.

Cuȝ muri inſtituant⁊ ad mu
nitionē ciuitatuȝ: ⁊ ad fabri
cationē ⁊ fortificationē caſtroꝝ. turriū ⁊ domoꝝ. Hinc eſt
ꝙ ꝑ muros loquēdo moraliter poſſumus intelligere iſtos
qui habent defendere ⁊ tueri ciuitatem. domū vel caſtrum
eccleſie ſancte dei. Et ſic ꝑ muruȝ poteſt intelligi. videlicet

- Status habitatio ꝑfectoꝝ.
- Actus ⁊ op̄atio prelatoꝝ.
- Virt⁹ ⁊ defenſatio angeloꝝ.
- Fruct⁹ ⁊ ordinatio mādatoꝝ.

Dico ergo ꝙ per muros p̄nt
intelligi ꝑfectoꝝ habitatō
nes ſeu eccleſie ꝯgregatio
nes: q2 ſtat⁹ bonoꝝ ē vn⁹
murus in eccl̄ia: ita ꝙ de oīb⁹ inuicē aggregatis effic̄it⁊ vna
maxima munitio. Vñ de talibus muris dī Iudith. j. ꝙ ille
edificauit muros ciuitatis ſue de q̄dratis lapidib⁹. Lapi
des eñ q̄drati ſunt q̄tuor virtutes cardinales: q̄bus ꝓce
to ꝑſone ⁊ ſtat⁹ ꝑfectoꝝ ſunt a deo fabricati. Itē ꝑ muros

intelligunť p̄latoꝝ viſitationes. Sicut em̄ muri circueunt ciuitatem ⁊ ipſam ab inimicis ꝓtegūt ⁊ defendūt: ſic p̄lati eccl'iam p diligentiaꝫ ambiūt ipſamqꝫ ab hoſtib⁹ ſpūalib⁹ tutam reddūt. vn̄ Deuť.iij. Urbes erāt munite muris altiſſimis.i.p̄latis pfectiſſimis ⁊ excellētiſſimis. Itē p muros intelligunť angeloꝝ ꝯſolatōes. Angeli em̄ ſunt muri eccleſie: q2.ſ.eā ambiūt ⁊ tuenť. Vn̄ dn̄s loquēs dicit Eſaie.xlix. Muri aūt tui corā oculis meis ſūt ſp. Itē p muros intelligunť ſtatutoꝝ ſeu mādatoꝝ ordinatiōes. qbus.ſ. affectiones nr̄e claudunť: ⁊ ne ad pctā ꝓſiliant ꝓhibenť. Et de h̄ dicif.ij. Paral.xiiij. Edificem⁹ ciuitates ⁊ muniamus eas muris. His aūt omiſſis. dicam⁹ ꝙ p murū pōt intelligi vir pfectus: ⁊ maxime eccl'iaſticus vel p̄lat⁹: vt in pſona ipſi⁹ dicaf illud Canť.viij. Ego murus: ⁊ vbera mea ſicut turris. Ubi aduerte ꝙ ſicut murus eſt medi⁹ inter tectū ⁊ fundamentum: ſicut etiam murus habet circuire totum edificiū In muro ſunt etiā oſtia p que hoies recipiunť in domū: ⁊ murus inſup erigiť ⁊ eleuaf in altū. Sic p̄latus ꝙtum ad iſtas qtuor ꝓprietates debet hr̄e qtuor v̄tutes vt mur⁹ eccleſie poſſit ſpūaliter appellari. Debet em̄ ſpūaliter loquēdo eſſe. Charitatiu⁹ mediator ꝙtum ad primū: qđ oſtēditur in v̄bo. Ego. Diligētiſſim⁹ viſitator ꝙtum ad ſcđm. qđ oſtendiť cū dr̄. Murus. Liberaliſſim⁹ miſerator: ꝙtuꝫ ad tertiū: qđ oñdiť in verbo. Ubera. Eminentiſſim⁹ ſpeculator: ꝙtuꝫ ad quartū: qđ oñdiť in v̄bo turris. Dico primo ꝙ iſte debet eſſe mediator charitatiu⁹: qđ notaf cuꝫ dr̄ Ego. Quia ſicut ego eſt ꝓnomē: qđ.ſ. ꝓ noie poniť. mur⁹ v̄o ſicut dictū eſt: mediū eſt inter tectū ⁊ fundamentū: ⁊ inter terram ⁊ celum. Sic p̄latus: vel eccleſiaſticus: vel perfectus debet eſſe medi⁹ ⁊ mediator inter ppl'm ⁊ deū. ⁊ debet eſſe ꝓnomē: q2.ſ. ꝓ nomine vel eccl'ia cui⁹ portat nomē debet apud deū ⁊ hoies interponere ptes ſuas. vt poſſit dicere illud Deuť.v. Ego ſequeſter ⁊ medius fui inter vos ⁊ deū. Vn̄ qlibet talis debet dicere illud Zach.ij. Ego ero ei murus ignis in circuitu. Et ideo de tali mediatore pōt dominus dicere illud Ezech.xliij. Murus em̄ erat inter me et eos ⁊c. Quis de multis duris ⁊ crudelib⁹ p̄latis poſſit dici illud Ezech.iiij. Accipe ſartaginē ferreā ⁊ pones eā tāqꝫ murū ferreū inter ciuitatē ⁊ te. Quia.ſ. illi q ſunt hodie inť deū ⁊ ciuitatē mediatores ꝯſtituti. ſunt ſartago p ardoreꝫ cupiditatis. ⁊ murus ferre⁹ p duriciā impietatis. Scđo dico ꝙ p̄latus debet eē viſitator diligētiſſim⁹: qđ etiā notatur in noie mur⁹. Quia ſicut mur⁹ de ſua natura dꝫ circuire ⁊ viſitare eccl'iam ⁊ ppl'm ſibi cōmiſſum. Vn̄ de bono p̄lato pōt dici illud Ezech.xl. Ecce mur⁹ forinſecus in circuitu. Quis de p̄latis negligētib⁹ poſſit dici illud qđ de muris hirl'm dr̄ Hie̅.lij. ꝙ murū hierl'm p circuitū deſtruxit exercitus chaldeoꝝ: q2 ꝓculdubio exercit⁹ chaldeoꝝ.i. vicioꝝ vel demonioꝝ. deſtruxit illos muros.i. prelatos hirl'm.i. eccleſie. Igiť p̄latus dꝫ eccl'iam p diligentiā circuire. Tertio dico ꝙ p̄latus vel eccleſiaſtic⁹ ſeu pfectus dꝫ eſſe miſerator liberaliſſim⁹. Quia ſicut in muro eſt porta p quā homo recipiť in ciuitatē: ſic in p̄latis dꝫ eſſe porta miſcđie. q.ſ. ad ciuitatē ⁊ vnitatē eccl'ie debet admittere ⁊ recipe vniuerſos. qđ notaf cū dr̄. Ubera. q2.ſ. miſcđia ⁊ vbera debēt eſſe in p̄lato: q lac doctrine ⁊ tpalium beneficioꝝ alijs effluant ⁊ effundāt vt ſic ſubditi poſſint eis dicere illud Canti.j. In odorē vnguentoꝝ tuoꝝ currim⁹. memores vberuꝫ tuoꝝ ſup vinuꝫ: vt de talib⁹ muris dicaf illud Naum.iij. vbi dr̄. ꝙ diuitie alexādrie erāt mare. aq muri ei⁹. Et Exo.xxiiij. dr̄. Aq erat filijs iſrl' ꝓ muro a dextris ⁊ a ſiniſtris. Quia vicꝫ p̄lati q ſunt muri eccl'ie: debēt eſſe aq p refrigerium pietatis ⁊ p mollicię benignitatꝭ. Quarto dico ꝙ p̄latus dꝫ eſſe ꝯtēplator eminētiſſim⁹: q2 vicꝫ ip̄e dꝫ eſſe ſicut turris.ſ. eleuat⁹ ad celū p ꝯtēplatiōeꝫ eternoꝝ. vn̄ Gen̄.xi Faciam⁹ nobis ciuitatē ⁊ turrē cui⁹ culmen aſcēdat vſqꝫ ad celū. vn̄ Iudic.ix. Erat turris excelſa in medio ciuitatꝭ Sed ꝓculdubio verificaf in multis illud qđ de muro babylonis dictū ē Hie̅.lj. Mur⁹ babylonis ille altiſſim⁹ ſuffoſſione ſuffodieť. Quia vere hodie muri altiſſimi.i. p̄lati ꝯtēplatiui. ſť ab eccl'ia ſuffoſſi: ⁊ ex toto ad trā.i. ad amorē terrenorū dirupti ⁊ deſtructi. Antiqtus.n. erāt p̄lati eccl'ie

Muri ferrei. De Hiere. em̄ legimus ꝙ dictuꝫ eſt ei
Muri lapidei. Hiere.j. Dedi te in murū eneū. ⁊ in co
Muri altiſſimi. lumnā ferreaꝫ: ⁊ p̄liabunť aduerſum
Muri firmiſſimi. te: ⁊ p̄ualere non poterunt. Quia breuiter p̄lati ⁊ eccleſiaſtici ſolebāt eſſe Ferrei p ſtabilē firmitatem. Enei p eloquētie veritatē. Lapidei p ponderoſam maturitatē. Alti p mentis ſublimitatē.j. Mach.iiij. Edificauerūt montē ſyon p circuitū murꝭ altiſſimis. Sed ꝓcerto hodie videť impletū eſſe illud.iiij. Reg.iij. vbi dr̄. ꝙ tres reges aggregato exercitu ciuitates moab deſtruxerūt: vniuerſoſqꝫ fontes aquarū obturauerūt: ⁊ oīa ligna fructifera. ſucciderūt: ita vt tm̄ muri fictiles remanerent. Tres em̄ reges ſunt mūdus. caro ⁊ demonia: q congregato exercitu ſcꝫ oim vicioꝝ. ciuitatē eccl'ie militantis deſtruerūt: fontes aquaꝝ.i. viros miſcordes. ſeu etiā doctores aquas doctrine vel tpalis elyne effundētes obturauerť. ligna fructifera.i. ſanctos viros. fortes ⁊ pfectos p̄lates ſucciderūt: ⁊ ſolū muri fictiles remanſerūt. Quia hodie iuxta planctū Hie̅. Tre.iiij. Filij ſyon incliti ⁊ amicti auro p̄mo. reputati ſunt in vaſa teſtea. Non ſic g̃.ſ ſint viri eccleſiaſtici ⁊ p̄lati muri eccl'ie defenſiui. vt de qlibet dicaf illud Eſa.xxvj. Saluator poneť in ea murus ⁊ antemurale. Et ſic ipſi bene poterunt dici ſpeculatores ⁊ ꝯtemplatores. miſeratores ⁊ receptores. viſitatores ⁊ inquiſitores. mediatores ⁊ interceſſores. Et hec de muro in bono ſufficiant. Sed adhuc nota ꝙ murus accipitur in malo. Et ſic ſignat

Carnis vilitatem. De muro.n. carnis: qui.ſ. valde
Mundi facultatem. fragilis eſt ⁊ faciliť diſſipaf per
Culpaꝝ prauitatem. mortē. bene dr̄ Nee.ij. Cōſiderabā
Hoſtiū cōmunitatē. muꝝ hirl'm diſſipatū. De muro etiā mūdane facultatis et tpalitatis dr̄ Prouerb.xviij. Subā diuitis vrbs roboris ei⁹: ⁊ qſi murus validus circūdans euꝫ. De muro v̄o culpe ⁊ iniqtatis in q.ſ. pctōres cōcludunť ⁊ incarceranť. dr̄.iij. Reg.xx. ꝙ mur⁹ cecidit ſup .xxvij. milia ⁊ oppſſit eos. De muro hoſtiliū tentationum dicif in pſ. In deo meo tranſgrediar murum ſufficit. Uide ſupra de Munire.

Mutare. Mutatio.

Cum naturaliter omis res aut mutaf de loco ad locū: aut de forma ad formā: hinc ē ꝙ p mutationē pōt ſpūaliter intelligi oīs ille motus. actus vel paſſio p quē hō ſpūaliter de vno ſtatu ad aliū variaf. Nota g̃ ꝙ in ſcriptura inueniť Mutatio vtilis ⁊ virtuoſa. Flebilis ⁊ luctuoſa. Nobilis ⁊ glorioſa. Damnabilis ⁊ vicioſa. Triſtabilis ⁊ doloroſa. Prima eſt mutatio penitentiū ⁊ cōuerſoꝝ: q vicꝫ mutanť de vicio ad virtutē. de malo ad bonū. de culpa ad meritū. Et d̉ iſta dr̄ Gen̄.xxxv. Mundami ⁊ mundate veſtimenta veſtra. Scđa mutatio eſt hic viuentiū viatoꝝ: q ſp ꝙdiu hic viuūt ſubſunt motui ⁊ mutationi: q2 vicꝫ homo nunq̄ in eodē ſtatu pmanet qnimo cōtinue mutaf d̉ diuitijs ad pauptatē: de ſanitate ad infirmitatē: de ꝓſperitate in aduerſitatē. de iuuētute ad ſenectutē. ⁊ vltimo de vita ad mortē. Vn̄ Ecci.xviij. A mane vſqꝫ ad veſpam imutabiť tp̄s. Sꝫ de iſta vide.ſ. de hoie. Et.j. de vita. Tertia ē mutatio triūphantiū beatoꝝ. qui ſcꝫ mutanť

De miſeria ad gloriam. Vn̄ d̉ talib⁹ dr̄ Dan̄.iiij
De peregrinatione ad patriā. Septē tpa mutabūť ſup
De aduerſitate ad felicitatem. te. Septē.n. tpa ſigne
De corruptiōe ad imortalitatē. .vij. miſias tpales. vicꝫ
Famem. Quia ꝓculdubio iſta in bonis mutanť
Sitim. in.vij. dotes. Quia ſicut dr̄ Eſa.xl. Bea
Laborem. ti q ſperāt in dn̄o mutabunt fortitudinē.
Dolorem. aſſumēt pēnas vt aqle. currēt ⁊ nō labo
Anguſtiam. rabūt. volabūt ⁊ nō deficiēt. Iſti em̄ ꝙtū
Ignorantiā. ad aiam habebūt dilectionē. ſperāt inqꝫ
Mortem. in dn̄o. Fruitionē aſſumēt inqt. Exaltationem. pēnas inqt. Cognitōeꝫ. aqle inqt. Itē ꝙtuꝫ ad corpus ipſi habebūt claritatē: q2 erūt ſcti.i. ſine terra. hoc ē dictu. ſine obſcuritate. Subtilitatē: q2 iſti volabūt ſup pēnas ventoꝝ. Agilitatē: q2 currēt. Impaſſibilitatē: q2.ſ. ipi nō laborarūt ⁊ nō deficiēt. Et ideo breuiter de tali mutatione dicif in pſ. Hec mutatio dextre excelſi. Quarta v̄o mutatio eſt delinquentiū pctōrum: qui.ſ. ſemp mutanť de malo in malum. de gratia ad pctm̄. Unde nota ꝙ iſti mutanť. vicꝫ

De gratia ad iniuſticiam. ſolētiam. In pctōribus
De gloria ad vilitatem. ergo mutaf gr̄a ad iniq

De ſapientia ad ignorantiã. | tatē. Vñ de ipſis dr̄ Eſa.
De boneſta apparētia ad in- | xxiiij. ꝙ ipſi trãgreſſi ſunt
leges. mutauerũt ius. diſſipauerũt fedus ſempiternũ. Etiã
dr̄ Ecci. xxvij. ꝙ ſtultus mutat̃ vt luna. Itē mutant̃ de glo
ria ad vilitatē. q2 ſic dr̄ in pſ̄. Ipſi mutauerũt gl'iam ſuã i ſi
militudinē vituli comedētis fenuz. Tales igit̃ figurant̃ in
nabuchdo. q̃ fuit de rege mutatꝰ in beſtiã. ⁊ vt dr̄ in vituluz
vel in boue. ſicut dicit̃ Dañ. iiij. Item mutant̃ de ſapiã ad
ignorantiã ⁊ ruditatē. Et illi figurant̃ in vxore loth q̃ non
obediẽdo dño mutata fuit in ſtatuã ſalis. ſicut dr̄ Gen̄. xix
Vñ Iudic̄. xix. dr̄. ꝙ dies mutabat̃ i noctē: q2. ſ. dies. i. pru
dētia ⁊ diſcretio pctoꝝ in noctē ignorãtie trãſmutat̃. Itez
mutant̃ de boneſta apparētia ad ꝯuerſatiouē inboneſtam
⁊ leuitatē. Vñ Tre. iiij. Obſcuratũ eſt aurũ. mutatꝰ eſt co
lor optimꝰ pſ̄. Sicut optoriuz mutabis eos ⁊ mutabunt̃.
Sed de iſtis mutationibꝰ eſſet longuz dicere: ſ; pauce ſunt
auctes: ⁊ ideo ſi vis dilatare vide exempla vbicũq; agit̃ de
inſtabilitate ſeu de incõſtantia. ſ̄. in multis locis. Et ſi vis
vide etiã Ouidiũ ⁊ applica mutationes illas mirabiles fa
buloſas. Quinta vo eſt mutatio ꝑeuntiũ dãnatoꝝ: q̃. ſ. qñ
veniũt ad infernũ: oĩa q̃ ꝑus eis erant ꝓſpera. mutant̃ eis
in aduerſa. Vñ ipſi habēt valde doloroſam mutationē. vñ
Ezech. xxvij. Mutauert̃ vultꝰ negociatores pplõꝝ. De
prima ḡ mutatõe q̃ nihil aliud ē q̃; ad bonũ ꝯuerſio: q̃uis
ſupra ti. de ꝯuerſatione ſatis de ipſa dicat̃. Dicamꝰ adhuc
ſi placet: ꝙ ſicut arbores om̃i anno ⁊ q̃ſi ꝯtinue mutantur
quouſq; fructibus fecũdant̃. ita ꝙ a ſiccitate quã habēt in
hyeme mutant̃ ꝑus ad virorē folioꝝ. tandē ad amenitatē
floꝝ: ⁊ finaliter ad vbertatē fructuũ. Sic vere boni et iuſti
ſemꝑ debēt i bonũ mutari: q2 ſi aliqñ ꝯtingit eos eē in hye-
me pcti ⁊ in ſiccitate indeuotiõis. ipſi ꝓcerto ſe debēt mu-
tare ad virorē gr̄e ⁊ deuotiõis: ⁊ recuꝑare flores bone affe
ctionis: ⁊ folia bone exterioris ꝯuerſatõis: vt ſic finaliter
ad fructꝰ eterne felicitatis ⁊ fruitõis mutent̃ ⁊ in ipſis fru
ctus glorie fecũdent̃. Sicut. n. videmꝰ ꝙ q̃dam ſunt ania-
lia q̃ q̃tum ad aliq̃s ſui ꝑtes ſe ſolent mutare ⁊ renouare:
quia. ſ. ceruus mutat cornua. coluber pellem. accipit̃ ⁊ aq̃
la plumas: equus dentes. hyena ſexũ. cancer teſtas. Sic ve
re chariſſimi nos debemꝰ mutare malas conditiones no-
ſtras in laudabiles ⁊ bonas. Et ideo mutemus. videlicet
Cornua nr̃e ſuꝑbie ⁊ ꝑſumptionis: ſicut cerꝰ. Pellē nr̃e
ꝯuerſationis: ſicut ſerpēs. Pennas nr̃e elationis: ſicut aq̃
la. Dentes nr̃e detractiones: ſicut equus. Sexũ nr̃e carna
lis delectatõis: ſicut hyena. Teſtam nr̃e dure obſtinatio-
nis: ſicut cancer. Quia breuiter chariſſimi quicq̃d fuit in
nobis tp̄e retroacto malũ ⁊ vicioſum: debet mutari ⁊ reno
uari in bonũ ⁊ v̓tuoſum: vt ſic q̃libet nr̃m figuret̃ in ſaul q̃
irruēte in eũ ſpũ dñi cepit ꝓphetare cũ ꝓphetãtibus ⁊ dice
re. Mutatꝰ eſt in virũ alterũ. ſicut dr̄. j. Reg. x. Et ideo bre
uiter de ꝯuerſatõe ſeu de mutatiõe morila ⁊ vituoſa. materie
de illa q̃ pctõr ꝑ pñiam ad v̓tuē ꝯuertit̃: poſſum exponē il-
lud qđ de Ioſeph dr̄ Gen̄. xlj. vbi dicit̃. ꝙ eductũ ioſeph đ
carcere totõderũt ⁊ veſte mutata obtulerũt regi. In q̃bus
verbis oſtendit̃ ꝙ nos debemꝰ mutari ſic boni mutant̃. vz

Q̃tum ad interiora. | Primo igit̃ dico ꝙ hõ iuſtꝰ mu
Q̃tum ad exteriora. | tat̃ interius deſerēdo affectiões
Q̃tum ad poſteriora. | interiores: que. ſ. notant̃ in capil

lis cum dr̄. Totonderũt inq̃t. Extenꝰ repando ꝯditiones
exteriores. Mutata inq̃t veſte. Poſterius acq̃rēdo ꝓmo
tiões ſuꝑiores. Obtulerũt inq̃t regi. Iſte em̄ ſunt tres mu
tationes bonoꝝ. vic; Prima q̃ eſt mentalis. Scđa q̃ ē rea
lis. Tertio q̃ eſt finalis. Primo ḡ dico ꝙ ſi nos mutari
volumꝰ debemꝰ mētaliter deſerere malas affectiones. To
tonderũt inq̃t eductũ de carcere. Quia ꝓcerto chariſſimi
ad hoc ꝙ aliq̃s de carcere pcti educat̃. ⁊ qđ de pctõre in vi
rũ iuſtũ mutet̃. necē eſt ꝙ capillis ſuꝑfluis. i. a malis affe-
ctionibꝰ: deſiderijs ⁊ cogitationibꝰ tondeat̃. Sic fuit mu-
tatꝰ ſaul. de q̃ dr̄. j. Reg. x. ꝙ deus imutauit ſibi cor aliud.
Totõderũt ḡ. Ille. n. q̃ nazareꝰ debebat fieri: ⁊ q̃ dño vo-
luit ſpũalr̃ ꝯſecrari. ſolebat añ oĩa tõdere ⁊ radē pilos ſuoſ
ſic dr̄ Nũe. vj. Quia. ſ. nullꝰ ſctũs deo efficit̃ neq; nazareꝰ
niſi capillis malarũ affectionũ ⁊ cogitationũ ꝑus tõdeat̃.
Ideo ꝑcipit dñs Mic̄. vij. Tonde capillos tuos ⁊ ꝓijce.
Roſa em̄ rubea efficit̃ alba: qñ in vere arbor roſe ſcindit̃
⁊ auripigmentũ immittit̃ ⁊ orificiũ hñ fixũ claudit̃. tũc. n.
humor interiꝰ ꝑ auripigmentũ imutatꝰ facit flores roſe q̃
rubee debuerũt eſſe albas eſſe: q̃a ꝓculdubio iſtud eſt re-
gulare ꝙ mutatio interioris hũoris. i. cordialis affectõis. ē
cã mutatõis exterioris roſe. i. exterioris ꝯuerſatõis. Quia
ſicut dr̄ Ecci. xiij. Cor hoĩs imutat faciē eius ſiue in bono
ſiue in malo. Debemꝰ ḡ mētaliter deſerere malas affectio
nes. Scđo dico ꝙ hõ iuſtus mutat̃ moraliter inſerendo
bonas ꝯditiones. q̃. ſ. notant̃ in veſte. Veſte inq̃t mutata.
Sicut. n. ꝑandrũ eſt aĩal timidũ ⁊ imbecille qđ tante ē timi
ditatis vt dicit Ariſto. ꝙ timore habitũ. i. colorē exteriorez
mutat. Sic nos ita ꝑfecte debemꝰ timere deũ. iudiciũ ⁊ in
fernũ. ꝙ ſi nõ amore. ſaltē timore nos debemꝰ habitũ ma-
le ꝯuerſationis vertere ⁊ mutare. Iuxta illud. iij. Reg. xiiij
Cõmuta habitũ ne cognoſcaris. Exēplo thamar q̃ volens
copulari cuz iuda ꝑriarcha. depoſitis viduitatis veſtibus
ſumpſit theriſtrũ ⁊ mutato habitu ſedit in biuio Gen̄. xxx-
viij. Quia ꝓcerto ſi ſocietatē iude ꝑriarche. i. xp̄i volumuſ
hr̄e. necē eſt ꝙ veſtes viduitatꝪ. i. pctã q̃ aniam viduã fece
rãt añ oĩa dimittamꝰ ꝑ ꝯtritionē ꝙ etiaz ſedeamꝰ in biuio
ꝯſcie nr̃e ꝑ ipſiꝰ examiationē. ꝙ inſuꝑ mutemꝰ habitũ. i. ve
terē ⁊ inboneſtã ꝯuerſatõez. Et ꝙ vlteriꝰ nos ſumamꝰ the
riſtrũ qđ erat genꝰ nobilis veſtimēti. i. ꝙ acq̃ramꝰ virtutũ
⁊ meritoꝝ ornamētũ ⁊ ꝑfectionē. Et ſic poterit nobis dici
illud Zach. iij. Ecce abſtuli iniquitatē tuam a te: ⁊ indui te
mutatorijs. Dico ḡ ꝙ ſi volumꝰ ꝑfecte mutari. ꝙ debemꝰ
moraliter inſerē bonas ꝯditões. Tertio dico ꝙ nos de-
bemus finaliter acquirē celi promotiones. ⁊ hoc notat̃ cũ
dicit̃. Obtulerũt inquit regi. Iſta em̄ eſt melior ⁊ ꝑfectior
mutatio: que. ſ. in fine acquirit̃: ⁊ qua boni ⁊ perfecti viri
in ſanctos ⁊ ꝑfectos mutant̃. Ibi em̄ cõuertit̃ ⁊ mutatur

Triſticia in ſolatium. | Ibi mutat̃. Pauꝑtas in diuiti
Miſeria in vaſtigium. | as. Aſperitas in delicias. Con-
Inopia in ꝯuiuium. | fuſio in laudes honores. Tur-

batio in pacem dulcoris. Et q̃re: q2 certe. hõ offert̃ ibi regi
deo: q̃. ſ. eſt rex copioſus. rex glorioſus. rex v̓tuoſus. v̓tua-
lis rex ⁊ liberalis. Sic em̄ ioſeph oblatꝰ regi pharaoni: ⁊ đ
carcere eductꝰ: fuit ꝑ ipm̄ regē q̃ſi ſubito in virũ alteꝝ mu
tatus. Nã egypto fuit ꝑfectꝰ: anulo ſubarratꝰ. Stola byſ-
ſina fuit indutꝰ: ⁊ torque aurea fuit honorabiliter inſigni
tus. ſicut dicit̃ Gen̄. xlj. Sic vere dico ꝙ qñ hõ in pr̄ia regi
ſummi ꝑ angelos pñtat̃: ſtatim ꝓculdubio dat̃ ſibi anuluſ
charitatꝪ. ſtola iocũditatꝪ: torq̃s auctis. egypto ēt. i. huic iſe-
riori mũdo in ſtatu ⁊ gradu ꝑficit̃: ⁊ ſic in melius imutat̃
Obtulerũt ḡ eũ regi pſ̄. Offerēt̃ regi v̓gines: ꝓxime eiꝰ. i.
anie ſancte ⁊ pure. Patet ḡ quõ boni ⁊ ſancti diuerſimode
mutant̃ q̃tum ad mentalē affectionē. q̃tuz ad moralē cõ-
ditionē vel ꝑfectionē. q̃tuz ad finalē ꝓmotionē. De mu
tatione vo qua deus in incarnatiõe viſus fuit mutari: qñ
verbũ caro factũ eſt ⁊ hitauit in nobis multa poſſent dici.
Sed de h̃ vide i materia incarnatõis xp̄i. Sic. n. dr̄. iij. Re
gũ. xxij. Rex iſrl' mutauit habitum. Sic xp̄s diuine nature
ſubſtantiam ſuſcepto carnis habitu variauit. Et ſi vis dic
ꝙ ille qui de nouo ingredit̃ religionem vel prelationē. de-
bet in moribꝰ ⁊ cõditionibꝰ ⁊ ex toto mutari: ſicut fenix q̃
ex toto ſe renouat ⁊ immutat. Vñ nota ꝙ ipſe dz mutare

Aſpectuũ vagabilitatē. | De mutatione em̄ vagabiliuz
Veſtituũ curioſitatem. | aſpectuuz dr̄. iij. Reguz. xx. de
Affatuũ ſtulti loq̃citatē. | ꝓpha qui aſperſione pulueris

mutauit os ⁊ oculos. de mutatiõe veſtituũ dr̄ Gen̄. xxxv.
Mundamini ⁊ mutate veſtimēta vr̃a. De mutatiõe autē
affatuũ. i. locutionũ dr̄. j. Reg. xxj. ꝙ dauid mutauit os ſu-
um coram achis ⁊c̄. ſufficit. Vide. ſ. de trãſfiguratione. Et
ſupra. de ꝯuerſatione ⁊ in multis alijs locis. ⁊c̄.

Mutuo. Nota ꝙ mutuo ⁊ inuicē ſunt idē. Et eſt
mutuo idem qđ ſil' vel eq̃liter. Et ſumit̃
in bono ⁊ in malo. Sed q̃cunq; mõ ſumat̃ ſꝑ ſignat ſocie
tatē ꝑticipationē vel cõitatē. Dicamꝰ ḡ ꝙ eſt vnũ mutuo
virtuoſum: ⁊ vnũ mutuo vicioſum. Mutuo v̓tuoſum de
notat mihi copulã ⁊ charitatē bonoꝝ. Sic em̄ aĩalia eiuſ-
dē ſpei ſolēt ſe mutuo diligere: q2 teſte ſcͥptura. Om̄e aĩal
diligit ſil'e ſibi. Ipſi planete ſolēt v̓tutes ⁊ iflũetias ſibi mu
tuo cõicare. Signa etiã dicunt̃ ſe mutuo aſpicē. Sic ꝓcer
to viri iuſti mutuo ſe diligũt. ſe mutuo aſpiciũt. ſe mutuo

visitat.bõa sua spũalia ꝛ tpalia cõicãt mutuo. iuxͣ illō Lu. .vj.Date mutuū nihil īde sꝑātes.Vñ nō ꝙ nos debē⁹ nos

Mutuo salutare.	Debet in nobis esse mutua saluta
Mutuo visitare.	tio.sicut dr̄ Exo.xviij.Qr̄ salutaue-
Mutuo copulare.	rūt se mutuo vbis pacificꝭ.Itē mu
Mutuo affectare.	tua visitatio.vñ.ij.Paral.xxv. Ue
Mutuo adiuuare.	ni ꝛ videam⁹ nos mutuo.Itē mu-

tua copulatio seu ꝯcursus ꝛ associatio: qꝛ.s.boni sp sunt ꝑ verā ꝯcordiam ꝛ amicicia mutuo colligati. Vñ dr̄ de cortinis tabernaculi Exo.xxvj.ꝙ erant mutuo copulate.Item mutua affectatio:qꝛ.s.vbicūqꝫ sum⁹ ꝑ verū amorē nos debem⁹ ꝑ desideriū mutuo mentaliter aspicere: ꝛ bona alter alteri⁹ mutuo affectare.Vñ dr̄ de cherubin Exo.xxv. Respiciunt se mutuo versis vultibus in ꝓpiciatoriū. Uide.s. de cherubin. Itē mutua adiuuatio.Nam elephātes qñ cadunt mutuo si pōt se adiuuāt ꝛ releuant. Cerui etiā trāseundo vada ꝛ flumina mutuo se supportant.Sic boni in suis necessitatib⁹ mutuo se releuāt atqꝫ iuuāt Gal.vj.Alter alterius onera portate ꝛc. Vñ etiā Ecci.iiij.dr̄ Si duo fuerint fouebunt mutuo. Et sic signat in bono. In malo vo dicendo dico ꝙ mali solent Mutuo ꝑ luxuriaꝫ se fedare. ꝑ inuidiā murmurare. ꝑ maliciā rebellare. De mutua fedatione dr̄ Leuit.xx. Turpitudinē suā mutuo reuelauert. De mutua murmuratione dr̄ de fratrib⁹ ioseph Gen.xxxvij. ꝙ mutuo loquebant̄ dicentes. Ecce somniator venit. De mutua impugnatione dr̄.ij.Paral.xx.ꝙ exercit⁹ filioꝝ amon.moab.ꝛ seyr mutuis se ꝯcidere vulnerib⁹.ꝛ Iudic. .vij.dr̄.ꝙ se mutua cede truncabāt.Et hec de mutuo sufficiūt tā i bono ꝙ̄ i malo.Uide.s.de inuicē.Et.j.de piter.ꝛc.

Mutus. Nota ꝙ mutus est ille q̄ loqndi non hꝫ possibilitatē.Et pōt mutus accipi in bono ꝛ in malo. Unde breuiter loquendo possum notare ꝙ mutus signat tam in bono ꝙ̄ in malo. scilicet Uirum

Perfectū ꝛ patientem.	Dico ḡ ꝙ homo fit spũaliter
Negligentem.	mutus rōne patie: ꝛ sic illi fi-
Ignorantem.	unt muti q̄ in iniurijs ꝛ tribu-
Munera diligentem.	lationibus non obiurgāt:nec
Uerecundantem.	murmurant:nec rñdent:sicut

erat xp̄s de q̄ Esa.liij. Sicut ouis corā tōdente se obmutescit ꝛ nō operuit os suū.Et tales ꝑcerto debem⁹ esse. Iuxͣ illud Ezech.iij. Et eris mutus nec q̄si vir obiurgās. Iteꝫ fit hō mutus rōne negligētie:qꝛ.s.multi sunt ita negligētes ꝓponere vbum dei.vel dicere ꝛ ꝯfiteri ꝓpria pctā ꝙ vident̄ penitus esse muti.De qbus Esa.lvj. Uniuersi canes muti nō valentes latrare.Itē fit homo mutus rōne ignorātie qui.s.nesciūt aliqd dicere de bono.j.Cor.xij.Ad simulacra muta ꝑut ducebamini euntes.Item fit mutus rōne iniusticie:sicut videm⁹ ꝙ mali iudices ꝛ plati si volunt aliquē corrigere: statim fiunt muti ꝛ statim omittūt ꝯ eum latrare si aliqd mun⁹ ꝓijcit̄ in os eius. Umbra eīm hyene facit obmutescere canes. Rana etiaꝫ nemoꝝ seu arboꝝ ꝓiecta in os canis ipm obmutescere facit.Si etiā canis vellet aliquē mordere: si ei ꝓijciat̄ aliqd os carnosum statim solet cessare a latratu suo pariter ꝛ a morsu. Os eīm carnosum recipit: ꝛ latrare vel mordere cessat ꝛ omittit. Et sic homo liber effugit ꝛ euadit.Sic vere vmbra hyene.i.affectio parētū carnalium:rana loquax.i.applausus adulatoꝝ fallaciū os carnosum.i.abūdātia sonoꝝ suauiū. solet facere canes mutos.i.platos ꝛ iudices a latratu rephēsionis ꝛ a morsu correctionis penit⁹ alienos.Quia ꝑculdubio sicut ad sensum videmus:tales efficiunt̄ hodie muti q̄ntum ad correctionē faciēdā:aut ꝓpter carnalē affectionē:aut ꝓpter verbalem deceptionē.aut munerū acceptionē.Et ideo de talibus mutis correptorib⁹ in ꝑsona balaam dr̄.ij.Pet.ij.Correptionē habuit sue vesanie subiugale mutū anial. Talis eīm dr̄ subiugale mutū.i.anial qd est sub iugo:qꝛ.s.tales sub iugo iniusticie detinent̄. Itē fit hō mut⁹ rōne verecundie:sicut sunt illi q̄ pre verecūdia omittūt ꝯfiteri. Quia sic lupus suo anhelitu facit hoīeꝫ mutū ꝛ raucū.sic dyabolus sua suggestione facit hoīem in ꝯfessione pctoꝝ:ꝛ alꝭ ꝑ verecundia taciturnū. Talis erat ille quē dñs curauit. De q dr̄ Marci.vij.ꝙ adduxerūt ei surdū ꝛ mutū:ꝛ sanauit eū. Pctō: eīm dicit̄ surdus qñ nō vult audire ꝑdicationē vel correctionē:tūc vo dr̄ mut⁹ qñ nō vult dicere pctā sua per ꝯfessionē. Istuꝫ tñ dñs sanauit ꝑ suā grām ꝛ inspiratioēm ita ꝙ tunc pōt dici illud Mat.ix. Locut⁹ est mut⁹ ꝛ admirate sunt turbe. Pctō: eīm dr̄ mutus: qꝛ nullū verbū bonū pōt ꝓferre.nec.s.ꝯfessionē:nec oronem:nec grāꝝ actionē: nec correptionē:nec ꝑdicationē:vel informatione:filis crocodillo q̄ dr̄ aial penit⁹ mutū.Sed talis mut⁹ tunc loquit̄ qñ pctō: ad loquēdū virtualiter ꝛ vtiliter edocet̄.Et iō qñ deus dignat̄ talib⁹ vocē bone locutōis reddere.bene debēmus ipsi⁹ mirabilia cōmēdare dicētes illud Mar.vij.Bñ oīa fecit:surdos fecit audire:ꝛ mutos loqui.Sic ḡ patet quō pctō: spūalis efficit̄ mutus rōne patie: rōne negligentie:rōne ignorantie:rōne iniusticie:rōne verecundie.Uidē supra de loqui: ꝛ supra de lingua.Et infra de tacere ꝛc.

Hic est finis litere.M. Incipit lra.N.

Naaman. Nota scdm ꝙ tangit̄ in hystoria libri regum.s.iiij. Reg.
n .v.Naaman q̄ interptat̄ decorus. vel pulcerrimus cōmouens vel cōmotio.Hic scꝫ cum fuerit diues ꝛ sufficiēs: iuit querere remedium.Fuit etiā infectus ꝛ inficiēs.Fuit humilis ꝛ obediēs. Fuit cōmotus ꝛ ꝯcutiens.Fuit in aqua se discutiēs.Fuit sanatus ꝛ ꝓficiens. Fuit liberalis ꝛ cōpatiēs. Fuit decorus ꝛ cōueniens. Iste igit̄ typum gerit hois penitētis.qui scꝫ primo est diues ꝑ grām baptismalē:tandē vo fit leprosus ꝑ culpam ꝛ infectionē criminalē. Postea vo fuit commotus ꝑ ꝯtritionē cordialē. Tandē septies in iordane qui interptat̄ riuus iudicij fuit lotus ꝑ pniam sacramētalem. Postea aūt liberalis ꝛ largus ꝑ elymā tpalem. Tandē factus est sanus ꝛ mūdus ꝑ restitutā grām spiritualem.Et sic factus est deo ꝛ hoibus gratus ꝛ decorus ꝑ ꝯuersatioēm honestam ꝛ virtualem ꝛc.Concorda ꝓut vis.

Naas. Naas fuit rex filioꝝ amon q̄ pactū cuꝫ filijs isrl̄ noluit facere nisi erueret ipsis oculos suos dexteros.Sicut dr̄.j.Reg.xj.Interptat̄ aūt naas serpēs vel coluber.augurans vel auguriū. Iste ḡ pōt significare dyabolum q̄ est coluber ꝛ serpens antiquus: ꝛ augurioꝝ magr̄ ꝛ auctor: ꝛ filioꝝ aman.i.reproboꝝ impator et rex: q̄ ꝑcerto cum viris iabes qd interptat̄ dolor aut siccitas.i.cum viris penitētibus: siccis.doletib⁹ ꝛ abstinētibus nitit̄ pactū facere valde malū. viꝫ ꝙ dexteros oculos iporum.s.fidem ꝛ sapiaꝫ spiritalem eis auferat: ꝛ oculos sinistros.i.sapientiā terrenoꝝ ipsis solūmodo dimittat ꝛc.Uide ꝛ applica sicut placet.

Naason interpretatur coluber murmurans. vel serpens inutilis: siue augens dolorem: siue augmentum iniquitatis ꝛc.

Nabal. Nabal interpretat̄ stultus vel insipiēs.Et fuit ille q̄ fuit diues in monte carmeli cuius vxor fuit abigail ꝛc.Uide hystoriam.j.Regū.xxv.ꝛ applica prout vis.

Naboth. Naboth fuit ille quē iniquissimus rex achab ꝛ iezabel vxor sua fraudulēt occidi fecerūt:qꝛ hereditatē patrū suoꝝ.s. vineā ipsius ꝓ faciēdo orto olerum ab ipso hēre nequerūt. Interptatur aūt cessio vel ꝓphetia.siue cōcludēs aut supueniēs.Hec si vis applica ad xp̄m q̄ ꝓ ꝯseruāda hereditate. viꝫ genere humano a pessimo rege dyabolo ꝛ iezabel synagoga sua fuit occisus: ꝛ sanguis ei⁹ a canib⁹.i.a fidelib⁹ ꝑ fidē ꝛ deuotionē lambit̄ ꝛ recept⁹ ꝛc.Uide hystoriā.iij.Reg.xxj.

Nabuchodonosor. qui interpretat̄ sedēs in angustia fuit rex babylonis pessim⁹ ꝛ supbus. q.s.filioꝝ isrl̄ fuit inimicus.Et postq̄ regna multa ꝛ plurima deuicerat: ꝛ hierlm destruxerat. ꝛ filios israel captiuauerat: in bestiā fuit mutatus ꝛ trāsformat⁹: ꝛ a regno etiā eiectus atqꝫ fugatus: ꝯ finaliter ad regnū ꝛ figurā pristinā restitutus. Igit̄ dicam ꝙ iste pōt tyrānos impios significare: qui.s.oēs nitunt̄ vincere: ꝛ subiugare: ꝛ oībus supbe ꝛ crudeliter impare sicut de alio nabuchodo.dr̄ Iudith.j.ꝛ.v.ꝙ ipse oībus terris voluit principari: deus terre voluit appellari. non obedientes sibi ꝑ seruos suos molestari. filios vo isrl̄ ꝑ Holofernem voluit eneruari.Quia reuera tyranni ꝛ supbi oīs filios volunt suppeditare Iudith.j.Ad oēs misit nuncios

nabucho.rex. Deū p̄ter ſe nullū videntˀ credere vel formi-
dare: immo deos terre videntˀ eſſe inq̄ntum ꝓ libito volū-
tatis oīa ſolent facere vel tractare. Unde ꝓcerto ſerui ⁊
amici eoꝝ videntˀ eos deos terre dicere ⁊ credere: ⁊ tanq̄
deos colere ⁊ honorare Judith.v. Oſtendā tibi ꝙ non eſt
deus niſi nabucho. ⁊ ꝓbabo qm̄ nabucho. ſit dn̄s vniuerſe
terre. Et ideo iſti ſolent oēs alios grauare ⁊ infeſtare: et
potiſſime filios iſrael.i. deū videntes ⁊ cognoſcētes. Hoc
eſt dictu. viros eccleſiaſticos ⁊ ſciētificos ſolent turbare ⁊
moleſtare: ⁊ oēs bonos depauperare ⁊ eneruare: vt ſoli
poſſint dij ⁊ dn̄i apparere ⁊ ſoli alijs impare. vn̄ Judith.
.iij. dicitˀ. ꝙ rex nabucho. preceꝑat holoferni principi mili-
tie ſue vt oēs deos terre exterminaret vt ipſe ſolus dice
retˀ deus. Et ſi vis nota de talibus malis nabucho. ꝙ iſti

Innocentes iniuſte ſubigūt.
Ignorātes in ſummis erigūt.
Uitā ſuā vt brutū tranſigūt.

Iſti ẜ iniuſte ſubigūt in-
nocentes. Exemplo na-
bucho. q̄ tres pueros in
fornacem ignis indebite mitti iuſſit: ſicut ptꝫ Dan̄.iij. Itē
indigne erigūt ignorātes. Unde de nabucho. dī Dan̄.iij. ꝙ
ipſe erexit ſtatuā aureā. ⁊ voluit ꝙ oēs ipſaꝫ ſtatuā ado
rarent. ipſe etiā ipſam vna cuꝫ alijs adorauit. Sic reuera
mali principes ſolēt ſtatuas dum tamē ſint auree .i. viros
ignorātes dum tn̄ ſint diuites ſurſum erigere ⁊ ꝓmouere
⁊ eoꝝ ꝯſilijs talitˀ credere ꝙ ipſos videntˀ vt deos hic atq̄
colere ⁊ eos velle per alios adorari. ipſoſq̄ plus q̄ deceat
honorari. Adorant ſtatuam quā fecit erigi nabuchod̄. rex.
Item iſti ſunt vitā ſuam vt beſtie trāſigētes.i. carnaliter ⁊
beſtialiter viuētes ⁊ cōuerſantes. ſicut de nabuchod̄. legitˀ
Dan̄.iiij. ꝙ ipſe in beſtiaꝫ fuit mutatus: ⁊ ab hoīm ꝯſortio
ſegregatus: ⁊ feris ⁊ beſtijs ſociatus. Quia reuera multi
ſunt hodie tyranni ⁊ ꝑncipes q̄ ſolam videntˀ ſaꝑe beſtiali
tatē. ⁊ hominū. hoc eſt dictu. ꝑſonarū rōnabiliū fugere ſo-
cietatē: ⁊ ferarū ⁊ beſtiarū.i. crudeliū balliuoꝝ ⁊ carnaliuꝫ
ſocioꝝ ſectari ⁊ diligere vilitatem ⁊ feritatē Dan̄.iiij. Tibi
dī nabuchod̄. rex. regnuꝫ tuū tranſibit a te: ⁊ ab hoībus te
eijciēt: ⁊ cum feris ⁊ beſtijs erit habitatio tua. Sic igitˀ ptꝫ
quō mali ꝑncipes ⁊ tyranni pn̄t ꝑ nabuchod̄. ſignificari: ⁊
quō digni ſunt ſedere i anguſtia: ⁊ regno ſuo finaliter ſpo-
liari. Sed ſi vis forte ad bonū ꝓpoſitum applicare. No
tabis ꝙ nabucho. futura ꝓſpexit. ſ. ꝓceſſum q̄tuor monar
chiarū in ſtatua ⁊ arbore Dan̄.ij. ⁊ .iiij. Seip̄m correxit. ſcꝫ
poſt mutationē i beſtiā ⁊ figure reſtitutionē Dan̄.iiij. Uti-
les erexit. ſ. Danielem. Sydrag. Miſac ⁊ Abdenago: qui
fuerunt ꝯſtituti ſuꝑ regnū ⁊ ꝓuinciā babylonis. Impios
deſpexit. ſ. qui iniuſte accuſauerūt ſydrag. miſac ⁊ abdena-
go. quos in fornace fecit cōburi Dan̄.iij. Sic vere boni ꝑn
cipes pn̄t comꝑari nabuchodonoſor q̄ interp̄tatˀ ſedēs in
anguſtia: ꝓ eo ꝙ iſti ſemꝑ ſunt in anguſtia ꝓpter ſollicitu-
tudinem ⁊ cogitationem. ſ. ſuꝑ regimen ſubditoꝝ Dan̄.ij.
Uidit Nabucho. ſomniū ⁊ ꝯtritus eſt ſp̄us eius Dan̄.iiij.
Ego nabuchodo. quietus erā in domo ⁊ florens in palacio
meo. Somniū vidi qđ ꝑterruit me: ⁊ cogitationes mee in
ſtratu meo: ⁊ viſiones capitis mei ꝯturbauerūt me. Itē fu
tura ꝓuident ꝑ ſapiaꝫ ⁊ diſcretionē Dan̄.ij. Eſt deus in ce
lis reuelans myſteria q̄ indicauit tibi rex nabucho. q̄ vētu
ra ſunt. Itē ſeipſos corrigūt ꝑ pn̄iam ⁊ virtutū recuꝑatio
nē Dan̄.iiij. Ego nabucho. oculos meos ad celū leuaui: et
ſenſus meus redditus eſt mihi. ⁊ altiſſimo benedixi. ſequi
tur. Et figura mea reuerſa eſt ad me. ⁊ in regnū meū reſti-
tutus ſuꝫ: ⁊ magnificētia amplior reddita ē mihi ⁊c. Uide
hyſtoriā ⁊ applica de penitente q̄ poſt lapſum reſurgit ꝑfe
ctior. Itē vtiles ⁊ prudētes exaltat ⁊ erigit. ſ. ad honorē et
ꝓmotionē Dan̄.ij. Nabucho. cecidit in faciē ſuā ⁊ adora-
uit danieleꝫ: ⁊ ip̄m extulit in ſublime. ⁊ munera magna de-
dit ei: ⁊ ꝯſtituit eū principē ſuꝑ oēs ꝓuincias babylonis
Item malos deprimit ⁊ deſpicit ꝑer iuſticiam ⁊ punitionē
Un̄ de ſedechia rege impio dicitˀ Hiere.xxxix. Compreben
ſus adductus ē ad nabucho. qui excecauit. ligauit ⁊ capti-
uauit eū. Et h̄ de nabucho. ſufficit tā in bono q̄ in malo.

Nabuzardan interp̄tauit ꝓhetauit paleas vel ꝓhetia alieni iudicij ⁊c.

Nachor interp̄tatur requieſcente luce. obſecratio nouiſſima: requies muneris: preparatio iocundie.

Nadab interpretatˀ hoſtius vel ſpontaneus. Uide hyſtorias et applica prout volueris: quia tranſeo gratia breuitatis.

Nam. Nota ꝙ iſta dictio nam eſt aduerbiū affirmā-
di. Iſta eīm certificat ⁊ affirmat ratiocinatˀ et
allegat. inducit. afferit ⁊ demonſtrat. Sumitˀ eīm ꝓ q2. vel
ꝓcerte. Dicā ẜ ꝙ nā ſignat oē illud qđ aliq̄s ſiue veracitˀ
ſiue mēdaciter nititur affirmare. Et ſic dicā ꝙ nam ſignat

Deum realiter manentem.
Juſtum veraciter loquentem.
Dyabolum fallaciter ledentē.
Uirū vanū mendaciter dicentē.

Primo ẜ dico ꝙ iſta di-
ctio nam refertˀ ad deū
qui realiter exiſtit. Con
ſtat eīm ꝙ deus eſt vnū
nam. vnū q̄d. certificū rationatiuū ⁊ firmū. vn̄ in pſ. Nam
ip̄e deus meˀ ⁊ ſalutaris meus. Un̄ nota ꝙ in iſta nam ē. ſ.

Potentia: q2 vult honorari.
Scientia: q2 vult operari.
Clementia: q2 ſcit conſolari.

De potētia ẜ ipſius: q2
vult honorari ⁊ adorari
dicitˀ Joh̄.iiij. Naꝫ ⁊ p̄r
tales q̄rit q̄ adorent eū. De ſapiā. prudentia ⁊ ſciētia eiˀ q̄
vult vtilia cōꝑari. dicitˀ Eccī.xvj. Nam plurima oꝑa eius
ſunt in abſconſis. Et Sap̄.ix. Nam ꝑ ſapiam ſanati ſunt
quicūq̄ placuerūt tibi. De clementia aūt ipſius que ſcit iu-
uare ⁊ cōſolari dī.ij. Mach̄.j. Naꝫ ⁊ ipſe q̄ habet in celis
habitationem viſitator ⁊ adiutor eſt. Patet ẜ ꝙ iſta dictio
nam allegatiua ⁊ certificatiua. Nam ꝓcerto refertˀ ad deū
qui realiter exiſtit. Scđo dico ꝙ iſta dictio nam refertˀ
ad iuſtum q̄ veraciter ſiſtit. Juſtus eīm eſt vnuꝫ nam. vnū
quia. vnū certe. vnū q̄d ſolidum atq̄ firmū: ⁊ hoc in oꝑi-
bus ⁊ verbis. De factis enim poteſt dici illud Eccī.xlviij.
Nam fecit ezechias qđ placuit deo. De verbis ꝟo pōt di-
ci illud qđ dictū fuit bea. Petro Math̄.xxvj. Nam ⁊ lo-
quela tua manifeſtum te facit. Et ſic igitur notabo de iſto
nam id eſt de homine perfecto ꝙ ſcilicet in ipſo eſt Uirtus

Caſtitatis que carnem afficit.
Honeſtatis que viſum reficit.
Charitatis que fratrē reſpicit.
Firmitatis que nunq̄ deficit.
Ueritatis que verba perficit.
Uis humilitatis que ſeſe deijcit.
Uis felicitatis quā deus adijcit.

Eſt igitur in viro ꝑfe-
cto virtus caſtitatis
carnē afficiens.ij. Co-
rinth.x. Nam arma
militie nr̄e nō ſūt car
nalia. Un̄ de muliere
dicitˀ Prouer.ix. Nā
qui abſceſſerit ab ea ſaluabitˀ. Item in ipſo eſt virtus hone
ſtatis viſum reficiens. Un̄ de ipſo dicitˀ Cant.ij. Nam vi-
nea nr̄a floruit. Et.j. Coꝛ.ix. Nam ſignaculū apl'atus mei
vos eſtis. Itē in ipſo eſt virtus charitatˀ fratres reſpiciēs
Un̄ de ionatha dī.j. Reg.xviij. Nam expoliauit ſe tunica
ſua: ⁊ dedit eam dauid cū quo. ſ. cōglutinata fuerat aīa eiˀ
Un̄ vir charitatiuˀ erat ille q̄ dicebat Col.ij. Naꝫ ſi corꝑe
abſens ſum ſp̄ū tn̄ pn̄s ſum. Item in ipſo eſt ꝟtus firmita
tis ſeu ſtabilitatis nunq̄ deficiens.ij. Paral.vj. Nam oīs
turba ſtabat intenta. ⁊.ij. Coꝛ.xij. Nam ꝟtus in infirmita
te ꝑficitˀ. Itē in ipſo eſt virtus veritatis falſa reijciens. vn̄
Apl's dicit.j. Coꝛ.xij. Nam ⁊ ſi voluero gloriari nō ero in-
ſipiēs: veritatē eīm loq̄r. Un̄ petro dictū fuit Math̄.xxvj.
Nam ⁊ loq̄la tua manifeſtū te facit: nā ⁊ galyleus es. Itē
in ipſo eſt virtus ⁊ vis hūilitatis ſeſe deijciens. vn̄ Math̄.
.viij. Nam ⁊ ego homo ſum ſub poteſtate ꝯſtitutˀ. ⁊ Pro
uerb.iiij. Nam ⁊ ego filius fui pr̄is mei: ⁊ tenellus coram
matre mea. Iſta tn̄ humilitas creſcit in meliˀ. Quia ſicut
dicitˀ Luce.ix. Nā q̄ minor eſt inter vos hic eſt maior. Itē
in ipſo finaliter eſt felicitas beatuꝫ faciēs. ſ. glīa ꝑadiſi. Un̄
illud.ij. Mach̄.vij. Naꝫ fratres mei modico nunc dolore
ſuſtentato. ſub teſtamento eterne vite effecti ſunt. Et illud
qđ de ciuitate paradiſi ſcribitˀ Apoc̄.xxj. Naꝫ claritas dei
illuminabit eam. ⁊ Baruc.vj. Nam erit longe ab obpro-
brijs. Nā igitˀ refertˀ ad iuſtum q̄ veraciter ꝑſiſtit. Ter-
tio dico ꝙ nā q̄nq̄ refertˀ ad dyaboluꝫ q̄ fallaciter reſiſtit.
Dyabolus eīm allegando ⁊ inducēdo ad malū. boniſq̄ co
gitationibus obuiando: noſq̄ tentando ⁊ moleſtando po
teſt dici. nam. Un̄ de eo pōt dici illud.ij. Mach̄.xiiij. Nā
illius prauitate vniuerſum genus noſtrū nō minime vexa
tur. Unde de ipſo ⁊ ſequacibˀ ſuis pōt dici illud Eze.xxxj.
Nam ⁊ ipſi cum eo deſcenderūt in infernū. Quarto ꝟo
dico ꝙ iſta dictio nam refertˀ ad iniuſtū ſeu ad impium q̄
mēdaciter inſiſtit. Uiri eīm impij ⁊ mēdaces ſolēt in vanis
verbis ⁊ mēdacibˀ reſiſtere: ⁊ allegādo ⁊ affirmādo nunc

hoc nūc aliud oſtēdare. Et ſic igiꝛ ſupponēdo ꝙ nā ſit vnꝰ magnus mendax ⁊ fallax orator: ⁊ mēdacioꝝ affirmator: ⁊ ſic in pluribꝰ impius ⁊ pctōr. notare poſſumꝰ ꝙ talis eſt

Uanus ⁊ varius ſine conſtantia.
Cecus ⁊ inſcius ſine prudentia.
Fallax ⁊ deuius plenus malicia.
Fedus ⁊ ebrius madens luxuria.
Raptor ⁊ obuius ſine iuſticia.
Ardens ⁊ anxius pre auaricia.
Maloꝝ ſocius cum impudentia.
Penis obnoxius in inferni patria.

Dico ḡ ꝙ talis naꝫ inueniꝛ ſine cōſtantia vanus ⁊ varius Uñ de eo diciꝛ illd̓ Ecci.xxvij. Nā ſtultus ſic luna ſic imutaꝛ. Item inueniꝛ ſine prudētia cecuſ ⁊ inſcius. Uñ de eo dicam illud Math.xvij. Nam ſepe cadit in ignem ⁊ ſepe in aquam. Item inueniꝛ plenus malicia fallax ⁊ deuius: vt de ipſo ⁊ eius ſilibus dicaꝛ illud qđ de ydolis dr̄ Baruc.vj. Nam cū ſint lignea ⁊ aurata. ſcieꝛ poſtea: quia falſa ſunt. Unde de malicioſis diciꝛ Luce.vj. ꝙ ipſi colloq̄banꝛ adinuicem q̄dnam facerēt de Jeſu. Itē inueniꝛ madens luxuria fedus ⁊ ebrius.ij. Mach.vj. Nā templū luxuria ⁊ comeſſationibꝰ erat plenum. Item inuenit ſine iuſticia raptor ⁊ obuius. Uñ.ij. Mach.iiij. Nam ad hunc exactio vectigaliū ꝑtinebat. Itē inueniꝛ ſine prudentia cecus ⁊ inſcius: quia q̄uis iſti tēporaliter ſint prudentes: ſunt tamē ſpūaliter ignorātes. Unde Roma.viij. Nam prudētia carnis mors eſt. Et ibidem. Nam q̄d oremus ſicut oportet neſcimus. Item inueniꝛ cum auaricia cunctis obnoxius Luce.vj. Nam peccatores peccatoribus feneranꝛ vt recipiāt. Item inueniꝛ cum impudentia maloꝝ ſocius Lu.vj. Nam ⁊ pctōres diligentes ſe diligūt Item inueniꝛ in inferni patria tormentis ſaucius: quia. ſ. in fine tales in infernum deſcendūt. Unde Roma.vj. Nā finis illorum mors eſt: ſufficit.

Narrare. Nota ꝙ narrare idem eſt qđ loqui vel dicere. vl̓ aliq̄d ex ordine recitare. Uñ poteſt accipi in bono ⁊ in malo. In bono. ſ. qñ homo dicit illa ⁊ narrat que ſunt vtilia ⁊ neceſſaria ad ſalutē. In malo v̓o ſumitur quando quis narrat illa que ſunt inutilia vl̓ ſaluti anime contraria. Dicamus ergo ꝙ quidam ſunt narratores boni ⁊ quidaꝫ mali. Boni narratores Quedā

Narrant deo.
Narrāt ꝓximo.
Narrāt ſubdito.

Dicā ḡ ꝙ ſunt narratores boni ⁊ laudabiles. Sicut em̄ videmꝰ in iſtis ſenſibilibus. Paupes narrāt ſuas neceſſitates. Miſeri narrāt ſuas calamitates. Egroti narrant ſuas infirmitates. Hyſtriones narrāt bonoꝝ ꝓbitates. Deniq̄ʒ. Doctores narrāt ſophie veritates. Magiſtri narrāt ſtatutoꝝ auctes. Sic ꝓcerto chariſſimi boni debent oīa iſta narrare. Deo em̄ debent narrare oīa iſta q̄tuor. vicꝫ

Neceſſitates naturales.
Calamitates temporales.
Infirmitates criminales.
Probitates ſeu bonitates ſupnales.

Neceſſitates em̄ naturales debēt narrari ꝑ ꝓprie fragilitatis recognitionē. De quo pōt intelligi illud pš. Nunq̄d narrabit aliq̄s in ſepulcro miſcđiaꝫ tuam. Item calamitas tꝑalis debet narrari ꝑ tꝑalium deteſtationē. vñ Gen̄.xlj. Narrauit ḡ pharao ſomniū qđ viderat. Om̄ia em̄ tꝑalia nō ſunt niſi ſomnia q̄dam. Item iniquitas criminalis eſt narrāda ꝑ cōfeſſionē ⁊ recognitionē De quo Eſa.xliij. Narra ſi quid habes vt iuſtificeris. Itē bonitas ſeu ꝓbitas ſupnalis debet narrari ꝑ laudē ⁊ gratiarūactionem. vnde Eſaie.xliij. Populum iſtum formaui mihi laudem meam narrabit. Et illud pš. Laudationē domini loqueꝛ os meum ⁊c. Et illud. Narrantes laudes domini ⁊c. Iſta ergo ſunt q̄ debemus narrare deo. Item dico ꝙ quedā ſunt que debemus narrare proximo. Et ſic nota ꝙ proximo ſunt tria principaliter narranda. ſcilicet

Summe veritatis eruditio.
Dei voluntatis reſeratio.
Dei bonitatis miſeratio.
Charitatis dei demonſtratio.

Narrent igiꝛ ꝓximis ſapiētie eruditionē ꝑ p̄dicatōnē. vñ Ecci.xxv. Beatus q̄ inuenit amicū verum: ⁊ q̄ narrat iuſticiam. De qua al̓s dr̄ Ecci.vj. In multitudine preſbyteroꝝ prudentiū ſta vt oēm narrationē dei poſſis audire. Item narrāda eſt ꝓximis bonitatis dei miſeratio ꝑ laudē ⁊ gratiarūactionē pš. Narrabo nomē tuū fratribus meis: in medio eccleſie laudabo te. Item narrāda eſt eis legis diuine ordinatio ꝑ iudiciariaꝫ impoſitionē Exod.iiij. Narrauit Moyſes aaron omia verba dñi. Itē narreꝛ diuine charitatis oꝑatio ꝑ ſuoꝝ beneficioꝝ recordationē pš. Uenite ⁊ narrabo vobis om̄es q̄ timetis deuꝫ quāta fecit anime mee. Item dico ꝙ q̄dam ſunt narrāda ſubdito. ſ. ſuꝑioruꝫ. ꝓbitatis ſeu ſanctitatis ꝑfectio ſeu declaratio ꝑ ſuarū virtutū imitationē ⁊ impꝛſſionē.iiij. Regū.viij. Narra mihi om̄ia magnalia q̄ fecit helyſeus. Et illud.j. Mach.iij. de p̄lijs iude narrabāt oēs gentes. Et merito: quia procerto hyſtorice narrationes melius a ſimplicibus retinenꝛ ⁊ ad effectū ducunꝛ Ecci.xxxix. Narrationē viroꝝ noīatoꝝ ꝯſeruabit. Ideo bene diciꝛ talibꝰ Ecci.viij. Non te p̄tereat narratio ſenioꝝ. Ergo breuiter loquēdo. Narratio vt cōiter ꝑtinet ad laudē diuinā: ⁊ ad operū ſuoꝝ magnificationē. Nam ſicut ſacra ſcriptura nobis innuit ꝙ mirabilia ⁊ eius beneficia ſunt laudanda. ſcilicet

Altis ſermonibus.
Cunctis tꝑibus.
Bonis hominibus.

Dico altis ſermonibꝰ ⁊ patenter. vñ in pš dr̄. Narrate in turribꝰ eiꝰ. Item cunctis tꝑibus ⁊ frequēter vñ in pš. Ueſpere ⁊ mane ⁊ meridie narrabo ⁊ annūciabo laudem tuam. Item bonis hoībus ⁊ prudenter pš. Non moriar ſ; viuā ⁊ narrabo opera dñi. Et illud p̄dictum. Uenite ⁊ narrabo om̄es q̄ timetis deū quāta fecit anime mee.

Sed adhuc dico ꝙ narratio capiꝛ in malo. Et ſic accipitur ꝓ verbis ⁊ narrationibus fatuoꝝ ⁊ importunioꝝ. deceptoꝝ ⁊ hereticoꝝ. detractoꝝ ⁊ odioſoꝝ. Eſt ergo narratio fatuoꝝ que eſt tedioſa. De qua Ecci.xxj. Narratio fatui quaſi ſarcina in via. Iteꝫ eſt narratio deceptoꝝ que eſt vicioſa. vñ in pš. Narrauerūt mihi iniq̄ fabulationes ſed non vt lex tua. Item eſt narratio detractoꝝ que eſt odioſa De qua Ecci.xxvij. Narratio peccantiū odioſa. Sufficit. Uide ſupra de loqui.

Nares. Cum nares ſint corporis ꝑtes que ſenſus odoratus ſunt ꝓprium ſubiectū. vna tñ cū quibuſdā pomulis interioribꝰ in q̄bus nerui odoraticij inſerunꝛ. q̄bus. ſ. ſpūs attractus ⁊ emiſſus p̄ſentaꝛ. ita ꝙ q̄lis odoris exiſtat diſcerniꝛ ab eiſdē: ſicut ponit Cōſtātinꝰ ⁊ Auicen̄. Poſſum igiꝛ moraliꝛ dicere ꝙ ꝑ nares ſignaꝛ. ſ.

Diſcretionis virtus.
Deuotionis actus.
Solationis flatus.

Nares em̄ diſcretiōis ſunt aperiende. Iſti em̄ ſunt q̄ diſcernūt inter bonos ⁊ malos odores: et inter famam ⁊ infamiā ſinguloꝝ. Equus em̄ qui habet nares apertas nobilior reputaꝛ: ſicut de equo dr̄ Job.xxxix. Gloria nariū eius terror. Aduerte tñ ꝙ nares aliquoꝝ ſūt nimis ſymee. Et iſti ſunt malicioſi qui more ſymee habent nares tortas ⁊ ꝑuerſas ⁊ ꝑ maliciam deuias ⁊ ſubuerſas. Figurati in ydolis. De q̄bus diciꝛ Sap.xv. ꝙ illis nō eſt viſus ad videndū: neq̄ʒ nares ad ꝑcipiendū ſpm̄. Alioruꝫ etiam nares ſunt nimis implete humoribus: ſicut patet in reumaticis qui nō ꝑcipiunt bonos vel malos odores. Sic diſcretio quorundā ita eſt ꝑ carnalitatē obtuſa ꝙ nō bene percipit ad cognoſcenda Numeri.xj. Comedetis inq̄t carnes donec exeant ꝑ nares veſtras. Et Amos.iiij. Aſcendere feci putredinē caſtroꝝ veſtroꝝ ad nares v̄ras. ⁊ rediſtis ad me. Bene ergo figulariter dico Leui.xxj. ꝙ ille qui habebat naſum nimis paruū: grandē vel tortū non debebat in tabernaculo miniſtrare. Nares deuotionis ſunt reficiende. ſ. bonis odoribus virtutuꝫ: ⁊ ſuauitate glorie paradiſi Job.xxvij. Spūs dei in naribus meis. Et illud Canꝛ.vij. Naſus tuus ſicut turris lybani. Qđ eſt ꝯtra multos. de q̄bus diciꝛ in pš. Oculos habēt ⁊ nō videbunt: nares habēt ⁊ nō odorabunt. Quia. ſ. mali libentius odorant tꝑalia q̄ʒ eternalia: vana q̄ʒ ſana. trāſitoria q̄ʒ ꝑmanſoria Sapiē.ij. Fumus ⁊ flatus eſt in naribus veſtris. Nares elationis ſunt afficiende. Nares em̄ ex q̄bus exceſſiue exit ⁊ ſpiraꝛ alitus ⁊ ſpūs: hominū iratoꝝ ⁊ elatoꝝ ſignat ſupbiā ⁊ elationem. De qua poteſt dici illud.ij. Regū.xxij.ca. Aſcēdit fumus de naribus eius ⁊ ignis de ore eius: que. ſ. debent reprimi ⁊ ne nimis effluant moderari. Naꝫ ſicut bubalo imponitur circulus in naribus vt ad laborē ducaꝛ atq̄ʒ regatur: ſui etiam ⁊ porco imponiꝛ circulus in naribus ne per ipſos pratum ledaꝛ ſeu fodiaꝛ. Sic vere circulus temperantie ē homini imponēdus. ſeu etiā ſi neceſſe ſit circulus violentie eſt ſupbis ⁊ maliuolis naribus apponendus. vt ꝓteruus bonum facere doceaꝛ. vel ſaltem. ne plus debito ledere ꝑmittaꝛ. Unde illi ſennacherib dixit dominus.iiij.

Regum.iiij.xix. Et Eſaie.xxxvij. Ponam ergo circulū in naribus tuis: ⁊ frenū in maxillis tuis: ⁊ reducam te ꝑ viam ꝑ quā veniſti. Iſte ē ergo circulus aduerſitatis ⁊ tribulationis quē deus quādoqꝫ in naribus elationis ⁊ ſupbie malorum imponit ne bonis noceāt quantū vellent. Unde de leuiathan dicit͛ Iob.xl. Nunq̄d pones circulum in narib⁹ eius. aut armilla perforabis maxillam eius? quaſi diceret. Difficile eſt fieri de ſupbis: ⁊ tamē faciendū eſt ne ſeuiant. Sicut etiā ibidem dicitur de Behemoth. In oculis eius quaſi hamo capiet eum ⁊ in ſudibus pforabit nares eius. Unde Ezech.xxiij. dr̄ cuilibet impio vel tyranno. Naſum tuum ⁊ aures pcident: ⁊ qđ reliquum fuerit gladio ꝯcidēt .ſ. demones finaliter in inferno. Et merito: quia ꝓcerto nares maloꝝ. ſigno nequicie. ſigno luxurie. ſigno laſciuie. ſigno ſuperbie pre ceteris ſunt ſignate. De ſigno neq̄cie dicitur Apoc.xx. ꝙ illi qui nō acceperūt caracterem beſtie in naribus aut frontibus: aut manibus ſuis vixerūt ⁊ regnauerunt. q.d. Caracter nequicie ⁊ malicie in naribus elationis poteſt oſtendi. De ſigno luxurie dicit͛ Prouerb.xj. ꝙ circulus aureus in narib⁹ ſuis mulier pulcra ⁊ fatua. De ſigno curioſitatis ⁊ laſciuie. qua .ſ. ſupflue delectant͛ in bonis odorib⁹. dicitur Ezech.viij. Replentes terram iniq̄tate cōuerſi ſunt ad irritandum me: ⁊ ecce applicant ramū ad nares ſuas. De ſigno vō ſupbie poteſt dici illud Eſaie .ij. Quieſcite ab homine cuius ſpiritus in naribus eius: qꝛ excelſus reputatus eſt ipſe. Et hoc de naribus ſufficit: et de Naſo.

Naſci. Nat⁹. Natiuitas.

Nota ꝙ natiuitas ſumit͛ in bono ⁊ in malo ſumit͛ naturalr̄ ⁊ moraliter. Et iō oia i vnū cōplectēdo poſſum⁹ notare ꝙ īuenit͛ Natiuitas

Laboris. Prima eſt natiuitas naturalis. Secūda eſt
Amoris. ſupnalis .ſ. xpi vel virginis glorioſe. Tertia
Nitoris. eſt natiuitas baptiſmalis. Quarta eſt nati-
Decoris. uitas leticie eternalis. Quinta eſt natiuitas
Honoris. eminētie tꝑalis. Sexta eſt natiuitas nequi-
Horroris. cie criminalis. Septima eſt natiuitas infer-
Terroris. nalis.

Homo eñ aut naſcit͛ in natura: aut ſup naturā. aut in gratia. aut in gloria. aut in fortuna. aut in culpa. aut in pena. Dicam⁹ ergo primo ꝙ eſt natiuitas naturalis que eſt miſerabilis et tedioſa: ſicut eñ dicit͛ Iob.v. Homo naſcit͛ ad laborem: ⁊ auis ad volatū. Nā ſicut videmus ꝙ ſol ab ortu vſqꝫ ad occaſum nō ceſſat currere. fluuius de fonte ex quo naſcitur vſqꝫ quo abſorbeat͛ a mari non ceſſat fluere. Arbor ex quo de terra naſcit͛. ventis ⁊ turbinibus ſolet exponi flatibus. frigoribus ⁊ caloribus arceri. ⁊ quouſqꝫ de terra tollat͛ nō ceſſat aeris paſſionib⁹ ſubiacere. Sic vere homo ex quo orit͛ ⁊ naſcit͛. vſqꝫ quo de terra colligit͛: ⁊ vſqꝫ ad occidentē vite ſue ducat͛: ⁊ ꝑ mare mortis abſorbeat͛. nō ceſſat penis ⁊ laborib⁹ fatigari. flatibus ⁊ turbationibus agitari ⁊ moleſtari. Quod bene pronunciat puer cum naſcit͛: qui .ſ. naſcit͛ eiulando ⁊ lachrymando. qđ facit ſm̄ Aug. tanq̄ pnuncius ⁊ ꝓpha calamitatis ⁊ laboris. miſerie ⁊ anguſtie ad quā intrat. De quo lamētabiliter dicit͛ Iob.xiiij. Homo natus de muliere breui viuens tempore: replet͛ multis miſerijs ⁊c̄. Uide eā ſupra de homie. Iſta eñ natiuitas habet q̄tuor annexa. vicꝫ

Carnis debilitatem. Homo natus de muliere
Uite labilitatem. Breui viuens tempore.
Pene flebilitatem. Replet͛ multis miſerijs.
Mortis neceſſitatē. Qui q̄ſi flos egredit͛ ⁊c̄.

Naſcitur dico homo ad carnis debilitatem ⁊ fragilitatē. qđ oñdit͛ cū dr̄. Hō natus de muliere Hō eñ dr̄ ab humo. vel ab hũore. mulier vō dr̄ q̄ſi mollis aer. Ad denotandū ꝙ oīs homo qui de muliere naſcitur

Eſt fragilis ſicut mulier.
Uilis ſicut humus.
Debilis ſicut humor.

Sicut eñ Iob.iij. dicit͛. Qđ eñ natum eſt de carne caro ē. Quia ſicut dr̄ Iob.xxv. Difficile eſt ꝙ mūdus appareat natus de muliere. Plumbū.n. ſm̄ Ariſto. de argento viuo ⁊ de groſſo ⁊ imūdo ſulphure ſulphure generat͛: ⁊ ideo groſſum ⁊ impurū eſt metallum. ita ꝙ eius immūdicia nunq̄ ex toto tergit͛: vel lauat͛. Sic vere: quia homo de vili materia ⁊ fragili .ſ. a muliere ſumit originē: neceſſe eſt ꝙ fragilitatē ⁊ vilitatē attrahat: a q̄ nullus q̄diu vixerit ipſum lauat. Homo eñ naſcitur non ſolum cum vilitate ⁊ fragilitate nature: immo etiā cū vilitate culpe ⁊ maxime culpe originalis ⁊ fomit͛ carnis q̄ nūq̄ ab homine eradicat͛ vel aufert͛. vñ Ezech.xvj. In die qua nata es nō eſt pciſus vmbilicus tu⁹. Umbilic⁹.n. carnalē delectationē vl' originalē defectōeꝫ deſignat. Quia ſm̄ Grego. Uiris luxuria in lūbis ē. femis in vmbilico. Naſcit͛ ꝫ hō ad carnis fragilitatē ⁊ debilitatē. Deinde dico ꝙ hō naſcit͛ ad vite labilitatē ⁊ tenuitatē. Breui inq̄t viuēs tꝑe. Hō eñ eſt ſicut piſcis q̄ dr̄ eſtimeron q̄ eadē die q̄ naſcitur morit͛ ⁊ finit͛. Quia ꝓculdubio illa eadē die q̄ nos in mūdum naſcimur ⁊ venim⁹: mortē nr̄am incipim⁹: ⁊ cōtinue mortis terminis ꝓpinq̄mus. Teſte eñ Greg. Uita pñs nihil aliud eſt q̄ ꝓlixitas q̄dā mortꝭ. vñ dicit Señ. epl'a.xxiiij Qꝛ quotidie morimur ⁊ cōtinue demit͛ aliq̄ ps vite nr̄e: ⁊ tunc q̄qꝫ cū creſcim⁹: vita nr̄a decreſcit. Sapiēs etiā Sap. .v. dic. ꝙ nos vt nati ſum⁹ ꝯtinuo deſinim⁹ eē. Et Eccl.xliiij dr̄ de mal'. ꝙ perierūt q̄ſi q̄ nō fuerūt: ⁊ nati ſūt q̄ſi nō nati. Breui ꝫ viuēs tꝑe: qꝛ ſicut dr̄ Eccl.x. Ois potētat⁹ breuis vita. Naſcit͛ ꝫ hō ad vite labilitatē ⁊ tenuitatē. Deniqꝫ naſcit͛ hō ad mūdi penalitatē ⁊ flebilitatē. Replet͛ inquit multis miſerijs. Et reuera hō naſcit͛ ad miſeriā ⁊ ad penā qꝛ ex q̄ hō natus fuerit: nūq̄ pōt dies aliq̄ ꝑtrāſire q̄n ipm̄ ꝯtingat multis laborib⁹ ⁊ miſerijs deſolari. Teſte.n. Señ. Qui optat homi ꝙ tribulationib⁹ careat. optat ipm̄ nō eē hoiem. Quia ſm̄ Iſiđ. de ſummo bono. Impoſſibile eſt ꝙ hō ſit: ⁊ tribulatiōes nō patit͛. Multis ꝫ replet͛ miſerijs. Sup quo dicit btūs Bernar. in quodā ſmone. In ſordibus inq̄t generamur: in tenebris ꝯfouemur. In dolorib⁹ ꝑturimur. Nā añ exitū matres onerām⁹: in exitu mr̄es vt vipere laceramus. Poſt exitū ſtatim nr̄am miſeriā deploramus. Quid plura? Bñ legitur. Multis replet͛ miſerijs Naſcit͛ ꝫ ad mūdi penalitatē: ⁊ aſperitatē ſeu flebilitatē.

Quarto naſcit͛ ad mortꝭ nec̄citatē ⁊ aſꝑitatē. Sicut.n. in ſylogiſmo maior ⁊ minor ordinant͛ ad ꝯcluſionē: ita ꝙ maior vl' minor nō ꝓponit͛ niſi vt ꝯcluſio ſubſeq̄tur. Sic ꝓcerto natiuitas ſic ꝓpoſitō maior: vita vō ſic ꝓpoſito minor. ad mortē ſic ad ꝯcluſionē ordinant͛: ita ꝙ ex iſtis duab⁹ p̄miſſis .ſ. ex natiuitate ⁊ ex vita mors neceſſario ꝯcludit͛. ⁊ ꝑ modū cōcluſiōis finalis ex duab⁹ p̄miſſis p̄dictis nec̄ario ſubinfert͛. Et iſtđ ē qđ dicit Señ. in q̄dā epl'a. Quib⁹ inq̄t naſci ꝯtingit: ⁊ mori reſtat. Et h̄ oñdit͛ cum dr̄. Quaſi flos egredit͛ ⁊ ꝯterit͛: ⁊ fugit velut vmbra. Flos.n. in ſuo p̄ncipio valde ē pulcer: in fine tñ ſicc⁹ efficit͛ ⁊ ꝯtrit⁹ ſic hō ⁊c̄. Quia dr̄ Eſa.xl. Exiccatū eſt fenū: ⁊ cecidit flos. De tali ꝫ natiuitate dr̄ Eccl.xiiij. Generatio carnis ⁊ ſanguinis alia finit͛: ⁊ alia naſcit͛. Ad h̄ eñ fluuius naſcit͛ vt poſt multos diſcurſus in mari terminet͛: ſic hō nō alia cā naſcit͛ niſi vt poſt mltos labores ad mare .i. ad mortꝭ amaritudinē reuertat͛. Uñ Ezech.xxj. videt͛ dictū hoi. Reuertere ad vaginā tuā in locū in q̄ creatus es. in terra natiuitat͛ tue iudicabo te. Mors.n. dr̄ vagina nr̄a. Mors etiā t̄ra natiuitatis n̄ r̄e dr̄. eo ꝙ natiuitas nr̄a ad mortē finalit͛ ordinat͛ Sic igr̄ pꝫ quō natiuitas nr̄a includit: mortꝭ neceſſitatē: mūdi penalitatē vite labilitatē: carnis debilitatē. Pꝫ ergo ꝙ eſt natiuitas. Naturalis que eſt miſerabilis ⁊ tedioſa. Scđo p̄ncipaliter dico ꝙ eſt natiuitas ſupnalis q̄ eſt amicabilis et amoroſa. Et iſta eſt natiuitas xp̄i vel virginis gl'ioſe. Plāta eñ aliq̄n ſine ſemine ſolet naſci ex virtute .ſ. celeſti a ſupernis influente: ⁊ ex terra humorē ⁊ materiā miniſtrante Sic vere xp̄s ſine humano ſemine fuit natus. Nam ſpiritusſanctus a ſupnis influxit. Terra vō .i. beata virgo materiam miniſtrauit. Quia ſicut dicit͛ Math.j. Quod in ea natū eſt de ſpūſancto eſt. Sicut eñ murena de ſerpēte cōcipiens nō parit ſerpentē ſ͛ murenā. Sic beata virgo maria ex ſpūſancto concepit. ſpm̄ tamē ſanctū nō peperit ſ͛ murenam .i. corpalem hoiem xp̄i virgini in humanitate ſilem ꝑturiuit. Nam ſicut dicit͛ Ioh.iij. Quod natū eſt ex carne caro eſt. ⁊ qđ natū eſt ex ſpū ſpūs eſt. Et ideo breuiter de xp̄o ſic nato ⁊ ſic mūdo mirabiliter p̄ntato poſſum⁹ cū gaudio dicere illud Eſa.ix. Puer nat⁹ eſt nobis ⁊ fili⁹ dat⁹ eſt nobis ⁊c̄. Ubi aduerte ꝙ iſta natiuitas nob' deſcribitur

Tanq̄ humiliter inchoata: quia. Puer.
Tāq̄ vtiliter ꝓcurata: qꝛ. Nat⁹ eſt nobis.
Tanq̄ nobilior ꝯſummata: qꝛ. Filius.

Uide ꝓſecutionē .j. in fine vbi aget͛

de xp̄i natiuitate: hic aūt ſoluꝫ aduerte ꝙ iſte fuit p̄mus q̄
a v̄gine fuit natus. vn̄ Job. xv. Nunq̄d p̄mus hō tu natꝰ.
es? Et Nume. iij. Sanctificaui mihi q̄d p̄mū naſcit̄ ꝛc̄.
Iſta eſt ḡ natiuitas ſup̄nalis q̄ eſt amicabilis ꝛ amoroſa
Tercio inuenit̄ natiuitas ſpiritalis q̄ eſt cōmendabilis
ꝛ v̄tuoſa. ꝛ ſic hō dr̄ naſci. qn̄ de nouo acq̄rit aliquē bonū
ſtatū. ſiue ſtatū gr̄e ꝛ p̄fectionis. ſiue ſtatum pn̄ie ꝛ religio-
nis. ſiue ſtatū celeſtis glie ꝛ ſaluationis. Arbores em̄ ꝛ her
be diuerſimode naſcunt̄. Quedaꝫ ex ſolius aq̄ infuſione.
Quedā ex boni ſeminis appoſitione. Quedam ex diligēti
plātatione. ꝛ loci p̄mi mutatione. Quedā v̄o ex alteriꝰ ra-
mi adiūctione. ꝛ inſertione. Sic v̄e kim̄i hoies naſcunt̄ in
gr̄a ꝛ in v̄tute multis modis. Quidā. ſ. p̄ aque infuſionem
Et iſti ſunt illi q̄ in baptiſmo in gr̄a generant̄. Et ideo ba-
ptiſmus dicit̄ renouatio ꝛ regeneratio. q2 hō q̄ p̄mo erat
natus ꝛ genitus naturalr̄. ibi regenerat̄ ꝛ naſcit̄ ſp̄ualiter
vn̄ Joh. iij. dr̄. ꝙ niſi hō renatus fuerit ex aq̄ et ſp̄ūſctō nō
pōt introire in regnū celoꝝ. Itē aliȷ̄ in gr̄a naſcunt̄ p̄ boni
ſeminis ſeminationē. ꝛ iſti ſunt illi q̄ p̄ ſemen v̄bi dei ad ſta
tum gr̄e ꝯuertunt̄. vn̄ in ps̄. dr̄. Annūciabit̄ generatio vē-
tura pp̄lo q̄ naſcet̄ quē fecit dn̄s. Itē hō in gr̄a naſcit̄ p̄ di
ligentē trāſplantationē. Et iſta eſt qn̄ q̄s p̄ pn̄iam de mun
do vel de pctō tollit̄. ꝛ in religionē vel in ſtatū gr̄e colloca
tur. Vn̄ de enoch q̄ fuit trāſlatus vel trāſplātatus in para
diſum terreſtrē. dr̄ Ecci. xlix. Nemo natus eſt in terra q̄lis
eſt Enoch. ip̄e em̄ receptus eſt a terra. Itē aliȷ̄ naſcunt̄ in
gr̄a p̄ boni rami inſertionē. ꝛ iſti ſunt illi q̄ p̄ ſocietatē ꝛ ad
iunctionē bonoꝝ boni efficiunt̄. De q̄bus in ps̄. Pro pa-
tribus tuis nati ſunt tibi filiȷ̄. q. d. bona ſocietas bonoꝝ pa
trū. eſt cā ḡnationis bonoꝝ filioꝝ. Et breuit̄ de illis qui ita
ſp̄ualr̄ naſcunt̄ intelligit illud Joh. j. Qui nō ex ſanguini-
bus. neqꝫ ex volūtate carnis. neqꝫ ex voluntate viri. ſed ex
deo nati ſunt. Et bn̄ dicit. Non ex ſanguinibus. q2. ſ. puer
q̄diu eſt in ventre ꝛ in ſanguinibus mr̄is nō pōt dici natꝰ
Cū v̄o a ventre mr̄is egredit̄. frigido aerei exponit̄. pelle
ſecundina exuit̄. lacte nutrit̄. ꝛ tunc p̄prie dicit̄ natus. Sic
v̄e illi q̄ in ſanguinibꝰ carnalis affectionis nutriunt̄. ꝛ qui
in vtero mr̄is ſue. i. in amore matris ſue. mundi vel carnis
detinent̄. nati ſp̄ualr̄ nō dicunt̄. Iō de talibꝰ vr̄ dictū illud
Joh. iij. Quō pōt hō denuo naſci cū ſit ſenex. Sꝫ p̄certo
cū ab vtero mūdani amoris extrahit̄ p̄ eius abhominatio
nē. qn̄ ſecūdina carnalis infectionis exuit̄ p̄ caſtitatꝭ mūdi
ficationē. qn̄ frigido aeri. i. tribulationum pn̄ie exponit̄ p̄
oīs miſerie tolerationē. qn̄ inſup̄ lacte doct̄ne nutrit̄. p̄ ſa-
piētie deguſtationē. tūc dico ꝙ ſp̄ualr̄ naſcit̄ ꝛ apud deum
penitꝰ innouat̄. Vt de eo dicat̄ illud Oſee. ij. Expoliē eaꝫ
nudā. ꝛ ſtatuā ſc̄m diē natiuitatis ſue. Et poſſumus nota-
re ꝙ illi dicunt̄ ex deo ſp̄ualiter eſſe nati. qui ſunt ſcilicet

Iuſticie ſectatores.
Nequicie ꝯtēptores.
Concordie dilectores.
Conſtantie p̄feſſores.

De iuſticie ſectatoribꝰ dicit̄. j.
Joh. ij. Qui facit iuſticiā ex deo
natus eſt. De neq̄cie ꝯtēptoribꝰ
dr̄. j. Joh. iij. Qui natꝰ eſt ex deo
nō peccat. De ꝯcordie delectoribꝰ dr̄. j. Joh. iiij. Oīs q̄ di-
ligit fratrē ſuū. ex deo natꝰ eſt. De ꝯſtātie v̄o p̄feſſoribꝰ dr̄
j. Johā. v. Oīne q̄d natū eſt ex deo vincit mundū. Patꝫ ḡ
ꝙ inuenitur natiuitas ſp̄ualis ꝛ v̄tuoſa. Quarto dico ꝙ
inuenit̄ natiuitas eternalis ꝛ gaudioſa. Et iſta ē qn̄ hō na
ſcit̄ celo. Et ſc̄m iſtum modum. mors ſanctoꝝ dicit̄ natale
quia ſcꝫ paradiſo naſcunt̄. Vnde de ipſis dicit̄ Joh. xvj.
Non meminit preſſure p̄pter gaudium. quia natus eſt ho
mo. Et Luce. j. dicit̄. In natiuitate eius multi gaudebunt
Quinto dico ꝙ eſt quedam natiuitas tp̄alis ꝛ delicioſa
ꝛ iſta eſt p̄motio glorie tp̄alis. Homo em̄ tunc mūdo na-
ſcitur quādo ad mundi honores emittit̄. vel atiam p̄turit̄
Vnde ille tunc dicit̄ natus q̄ mundi p̄ſperis ꝛ diuitiȷ̄s eſt
formatꝰ. Vnū tn̄ eſt notādū ꝙ tales ſic nati ſolēt. ſ. Carere

Scientie veritate.
Conſtantie firmitate.
Leticie amenitate.
Mūdicie puritate.
Iuſticie equitate.

Tales em̄ q̄ in p̄ſperitate naſcun-
tur ſunt vt cōiter ceci ꝛ ignorātes.
Mūdus em̄ eſt ſicut canis q̄ ſuos
filios parit cecos. Quia procerto
tales q̄ in mūdi dignitatibꝰ et emi
nentiȷ̄s naſcunt̄. pariuntur ꝛ p̄mouentur. ignorātes ꝛ ce-
ci ſepiſſime dinoſcuntur. vnde Joh. ix. dicitur. ꝙ p̄teriens
Jeſus vidit hominem cecum a natiuitate. vnde ibidem di
citur. Hic eſt filius veſter de quo dicitis. quia cecus natus
eſt. Item tales ſunt vt cōmuniter debiles et non durātes
Non em̄ p̄ſeuerat gloria mundanoꝝ. Vn̄ de edera ione di
citur Jone. iiij. ꝙ ſub vna nocte nata eſt edera et ſub vna
nocte periȷ̄t. Et Luc. viij. dicit̄ de ſemine. q̄d ſtatim fuit ex
ortum. quia non habebat altitudinē terrē. natum aruit. q2
non habebat humorē. Item tales ſunt vt cōiter miſeri et
laborantes. Quia p̄certo mūdi p̄ſperitas multis miſeriȷ̄s
eſt annexa. vn̄ Job dicebat Job. iij. Pereat dies in q̄ natꝰ
ſum. ꝛ nox in q̄ dictū eſt cōceptus eſt hō. Proſperitas em̄
dr̄ dies p̄pter eius amenitatē. Dicit̄ etiam nox p̄pter anne
xam aſperitatē. Itē tales ſunt vt cōiter immūdi ꝛ peculan
tes. vn̄ Ezech. xvj. In die q̄ nata es nō eſt p̄ciſus vmbili-
cus tuus. Item tales ſunt iniuſti ꝛ male viuentes q̄d ſunt
me patꝫ in illis q̄ in eccleſia a ſymonia vel a carnali affecti
one naſcunt̄. q̄ ſcꝫ iniuſte ꝛ rapaciter vt cōiter viuere dino
ſcunt̄. Eſt em̄ differētia inter radios qui naſcunt̄ a ſole. et
flumina que naſcunt̄ a fonte. Quia ſcꝫ radiȷ̄ p̄ceſſu ſunt
rectiſſimi fluuiȷ̄ v̄o ſunt flexuoſiſſimi. Sic vere illi q̄ a ſole
iuſticie Xp̄o in eccleſia naſcunt̄ ꝛ ibidem diuinitus intro-
ducunt̄. recte ꝛ iuſte viuere comprobant̄. et iȷ̄dem filiȷ̄ ſo-
lis iuſticie xp̄i appellari merent̄ Joh. j. Dedit eis poteſta
tem filios dei fieri. q̄ nō ex ſanguinibus. neqꝫ ex voluntate
carnis. neqꝫ ex volūtate viri. ſed ex deo nati ſunt. Sāguis
em̄ ſignat ꝯſanguinitatis affectionē. Voluptas carnis ſi-
gnat luxurie infectionē ſeu qualibet immundā delectatio-
nē. Volūtas viri ſignat ſymoniacā intentionē. Illi ḡ q̄ in
talibꝰ fontibꝰ in eccleſia naſcunt̄. tortuoſe ꝛ iniuſte incede
re ꝛ viuere dinoſcunt̄. Iſti aūt figurant̄ Judic. xj. vbi dr̄.
ꝙ iepte p̄nceps iſrael p̄priā filiā interfecit q2. ſ. de meretri-
ce natꝰ erat. Ad denotādū ꝙ illi q̄ a meretrice ſymonia vl̄
a carnali amicicia in eccl̄ia naſcunt̄ ꝛ introducunt̄. filiam
ſuā. i. plebē ſibi cōmiſſaꝫ ḡuāt. occidūt ꝛ p̄dant̄. Iō bn̄ dr̄
Deu. xxiij. Nō ingrediet̄ de ſcorto natꝰ eccl̄iaꝫ dei. Et me-
rito. quia p̄certo tales ſic naſcentes ꝛ intrantes vt cōiter
male viuunt ſcꝫ

Iniuſte ꝛ crudeliter.
Immūde ꝛ carnaliter.
Sup̄be ꝛ inaniter.
Ignominioſe ꝛ infamiter.
Confeſtim non ſtabiliter.

Iniuſte dico et crudelr̄ Job
xv. Quid eſt hō vt immacu-
latꝰ ſit. ꝛ vt iuſtꝰ ap̄peat natꝰ
de muliere. q. d. Impoſſibile
eſt. q2. ſ. ille q̄ ſc̄m carnē natꝰ
erat. p̄ſeq̄bat̄ eum q̄ ſc̄m ſp̄m
Gal. iiij. Itē immūde ꝛ carnalr̄ Job. xxv. Nūq̄d iuſtifica-
ri pōt hō. aut ap̄pere mūdꝰ natꝰ de muliere. q. d. nō. Itē ſu-
p̄be ꝛ inanit̄ Job. xl. Vir vanꝰ in ſup̄biā erigit̄. ꝛ tāq̄ꝫ pul
lū onagri ſe liberū natū putat. Itē ignominioſe ꝛ infamit̄
Prouer. xvij. Natus eſt ſtultus in ignominiā ſuā. Itē im
p̄ſeuerāter ꝛ nō ſtabiliter Job. xiiij. Hō natus de muliere
breui viuēs tp̄e. Quid ḡ? certe tales deberent dicere illud
Job. iij. Pereat dies in q̄ natus ſuꝫ. q2 ſicut dr̄ Mat. xxvj
Bonū erat ei ſi natus nō fuiſſet hō ille. Iō bn̄ dr̄ Ecci. iiij.
Laudaui magis mortuos q̄ꝫ viuētes. ꝛ feliciorē iudicaui il
lū q̄ nec dū natꝰ. ſ nō ſic iuſti. q̄. ſ. naſcunt̄ de deo nō a car-
ne. iuxta illud. j. Joh. ij. Oīs q̄ facit iuſticiā ex deo natꝰ eſt
Et iō ſicut. ſ̄. dixi iſti a culpis abſtinēt. q2 q̄ natꝰ eſt ex deo
nō peccat. j. Joh. iij. Impiȷ̄s eminēt. q2 oē q̄d natū ē ex deo
vincit mūdū. j. Joh. v. Pro xp̄o ſuſtinēt Jo. xvj. Nō me-
minit p̄ſſure p̄pt̄ gaudiū q2 natꝰ eſt hō in mūdū. Et v̄a ꝯti
nēt Joh. xviij. Ego in h̄ natus ſum ꝛ ad h̄ veni vt teſtimo
niū p̄hibeā veritati. Hec eſt ḡ natiuitas tp̄alis ꝛ delicioſa.
Sexto dico ꝙ inuenit̄ natiuitas criminalis atqꝫ vicioſa
ꝛ iſta eſt qn̄ q̄s naſcit̄ pctō ꝛ morit̄ gr̄e ꝛ v̄tuti. vn̄ Jo. ix.
In pctis natus eſt totus. Ideo de pctōribꝰ dr̄. j. Regū. v.
Nati ſunt mures ꝛ facta ē ꝯfuſio in orto. Sꝫ vide. ſ̄. §. p̄-
cedēti vbi multa de tali natiuitate dicunt̄. Septimo di-
co ꝙ eſt natiuitas infernalis. ꝛ iſta eſt illa q̄ dānati in infer
no naſcunt̄. ꝛ q̄ ibi de nouo veniūt ꝛ inducunt̄. De qua in
ps̄. Fiant nati eius in interitum. Et Ecci. xlj. Ve vobis vi
ri impiȷ̄. q2 ſi nati fueritis in maledictione ꝛ naſcemini ꝛc̄.
Sic igit̄ patꝫ quō diuerſimode tā naturaliter q̄ ſp̄ualr̄ q̄s
pōt naſci. Vide. ſ̄. de generare ꝛc̄.

Natu. Vide vbi maior. Et vbi Senectus.

Natio Nota ꝙ natio accipit̄ p̄ pp̄li ꝯgregatione.
vel p̄ regione. ſeu p̄ patria vl̄ cōitate. Et ſu

mit̃ cõiter in ſcriptura ꝑ illis gẽtibus. vel pplis q̃ dei populo erãt inimici. ſicut erãt philiſtijm. amon. amalech ⁊c̃. Vñ breuiter ꝑ nationes vniuerſa genera pploꝝ denotant̃ gentiliũ. Et ideo notandum ꝙ ſpũaliter loquendo nationes ſignant inimicos noſtros ſpirituales ſcilicet

Communitatẽ hominũ peccatoꝝ.
Malignitatẽ hominũ vicioſoꝝ.
Peruerſitatẽ demonũ malignoꝝ.

Oẽs eñ iſte nationes hoibus inimicant̃. ⁊ eis ĩ via ſalutis plurimũ aduerſant̃. vñ. j. Macha. iij. Ecce nationes ꝯuenerũt aduerſum nos vt diſperdãt nos. Natio eñ peccatoꝝ eſt ꝑuerſiſſima. vñ. Phil. ij. Sitis ſimplices ſine q̃rela in medio nationis praue atq; ꝑuerſe. inter q̊s lucetis ſicut luminaria in mundo. Natio vicioſoꝝ eſt potentiſſima vix eñ põt ab aliquo ſuꝑari. Sicut eñ dr̃ Judic. j. Filij iſrael nõ potuerunt delere nationes de terra ſua: ſed tamẽ ipſas ſuꝑauerũt ⁊ dimiſerũt viuere ſub tributo. Sic ꝟe hõ nunq̃ põt ex toto extirpare vel delere nationes vicioꝝ de terra carnis ſue. ⁊ maxime vicia carnalia. ipa tñ dꝫ ſubiugare rõni. ⁊ ipa dimittere viuere ſub tributo. vt ſic ei dicat̃ illud Deut̃. xv. Dñaberis nationibꝰ plurimis. ⁊ tui nullꝰ dñabit̃. ⁊ ideo ꝑ pplo ſuo orat eccleſia Joel. ij. Parce domine parce pplo tuo. ⁊ ne des hereditatẽ tuã in obprobrium vt nõ ꝯdñent̃ ei natiões. Natio ꝟo demonũ ẽ crudeliſſima. vñ Eze. xxxj. de aſſur. i. de ſuꝑbo in figura alti cedri dr̃ ꝙ ſuccidẽt illã alieni. ⁊ crudeliſſimi nationum. Et ſi vis in bono dic ꝙ eſt natio ſanctoꝝ atq; iuſtoꝝ que ſcilicet

Deo ſuit ⁊ ei ſubiugat̃.
Deũ laudat ⁊ regratiat̃.
Cũ deo ligat̃ atq; copulat̃.
A deo iuuat̃ atq; viſitat̃.
A deo ſpirat̃ ⁊ viuificat̃.
A deo vocat̃ ⁊ btificat̃.

Dico ergo ꝙ natio ſanctorũ deo ſeruit atq; ſubiugat̃ Sapientie. viij. Nationes mihi erũt ſubiecte. Itẽ deũ laudat ⁊ regratiat̃. pŝ. Pſallam tibi in nationibus. Itẽ cũ deo copulat̃ Deut̃. iiij. Nõ eſt alia natio tãgrandis q̃ habeat deos appropinquãtes ſibi ſicut deus nr̃ adeſt nobis. Item a deo viſitat̃. q2 ſicut dr̃ Sap̃. vij. Per nationes in aĩas ſanctas ſe trãſfert. Itẽ a deo viuificat̃. q2 ſicut dr̃ Act. x. Per nationes grã ſpũſſancti effuſa eſt. Item a deo beatificat̃ ſcꝫ in celo Thob. xiij. Nationes de longinquo ad te venient ⁊c̃. Vide. j. de pplo.

Nathan fuit ꝓpha dñi qui. ſ. interp̃tat̃ donũ donãs. vel donatus gratie. Fuit autem nathan ꝓpha dñi Qui ſcꝫ

Deum conſulebat.
Vera reſpondebat.
Plebem inſtruebat.
Regem arguebat.
Malos fugiebat.
Bonos ꝓmouebat.
Gratia vigebat.
Gloria fulgebat.

De oibus iſtis vide hyſtoriã ij. Reg. vij. ⁊. xij. q2 nimis eẽt longũ ponere. Et applica ad bonũ ꝑncipẽ. ⁊ ad bonũ regis ꝯſiliariũ. q̃ ad deũ dꝫ recurrere. q̃ ꝟa dꝫ rñdere. q̃ pplm dꝫ inſtruere. q̃ regẽ dꝫ arguere. ſcꝫ ſicut nathan fecit dauid d̾ morte vrie. q̃ impios dꝫ refugere. ſ. ſicut nathan adoniam. q̃ bonos ſolet extollere. ſicut ſcꝫ nathan inunxit ſalomonẽ ĩ regẽ. q̃ grã dꝫ influere. ſicut ſcꝫ iſte q̃ interp̃tat̃ donãs donũ. ⁊ donatus grẽ. Qui glĩa debet ꝑcellere. ſicut. ſ. iſte qui erat ſummus in curia dauid Vñ igr̃ de tali nathan dicit̃ Ecci. xlvij. Surrexit nathan ꝓpheta in diebus dauid q̃ſi adeps ſeparatus a carne. Dilata ſi vis ⁊ concorda.

Nathanael interp̃tat̃ donum dei vel donauit eum dñs. Et fuit ille de q̊ dixit xp̃s Ecce vere iſraelita in quo dolus nõ eſt qñ vidit eũ venientem ad ſe Joh. j. Iſte ergo ſignat bonos ſimplices Qui a xp̃o vocant̃. A xp̃o donant̃. A xp̃o laudant̃. A xp̃o viſitãtur. Expone ꝓut volueris de bonis p̃latis.

Nathinnei fuerunt quidã templi ſeruitores. q̃ interp̃tant̃ donãtes. vel donati. ſeu ypodiacones. vel ſubminiſtri. Et pñt ſignare bonos eccleſiaſticos q̊ a deo donant̃ inſpiratiue. qui deo ſubminiſtrãt famulatiue. qui ſeſe ſunt donantes deo deſtinatiue ⁊c̃. Concorda ſi vis. q2 trãſeo grã breuitatis ⁊c̃.

Natura. Cum pauciſſime ſint auctes de natura. q̃q̃ multa ſint exempla. parũ neceſſe eſt ꝙ de ea dicamus. Ne tamen omnino ſub ſilẽtio trãſeamꝰ Notandũ eſt ꝙ in ſcriptura ſit mentio De q̃dam natura

Immutabili.
Corruptibili.
Deteſtabili.
Commẽdabili.

Primo igit̃ dico ꝙ eſt natura immutabilis q̃ eſt ille inſtinctus naturalis rectitudinis. Et ſic accipit̃ ius naturale illud qđ vnũq̇dq; aial natura docuit. ſicꝫ eſt educatio filioꝝ. Dilectio ſocioꝝ. Conſeruatio corporũ ꝓprioꝝ. Et ſm hec loquit̃ Aug. ꝙ nullũ eſt adeo magnum viciũ qđ poſſit delere extrema nature veſtigia. Et h̾ bñ apparuit in exẽplo qđ ponit Valerius in li. ſuo de factis memoralibꝰ romanoꝝ vbi dicit. ꝙ cũ rex pirrus in quodã ꝑlio eſſet captus ⁊ inimici neſciẽtes eũ eſſe pirrũ cũ ſe nominare nõ vellet voluerunt eum occidere. filius qui a natiuitate mutus fuerat videns periculum patris. quaſi cõpulſus a natura loqui pro patre ſuo. militibus illis qui patrẽ occidere intendebant dixit. Nolite occidere pirrum regẽ. Et ſic alij audientes ipſum captum ſeruauerunt nec occiderunt. Iſta eſt ergo natura immutabilis. Cuius quidam exempla habemus plurima in natura. Quis eñ docet pellicanum ſe pro filijs occidere? Quis docet ceruum pro ſagitta extrahenda diptãnũ querere? Quis docet canem ꝓ vomitu procurando gramẽ comedere? Quis docet caſtorem teſticulos ſuos dimittere? Quis docet elephantẽ dentes ſuos frangere. Omnia enim iſta natura docuit. cuius iura immutabilia deus fecit. Quia breuiter quedam vis ⁊ a natura oibus aialibus eſt indita. per quam ad faciendũ qđ debẽt ſunt naturaliter inclinata. Unde precipue natura humana hꝫ inſitam quandã regulã naturalem. ꝑ quaꝫ cognoſcit quid eſt faciendũ ⁊ quid etiaꝫ omittendũ. vnde Roma. ij. dr̃. Gentes nõ habẽtes legem. naturalr̃ ea que legis ſunt faciũt. Hec eſt igit̃ natura immutabilis. Scđo dico ꝙ eſt nã corruptibilis. ⁊ iſta eſt natura humana q̃tuꝫ ad corpus. que ſcꝫ eſt valde corruptibilis atq; feda. Caro eñ hꝫ naturam vilem. infectam ⁊ corruptam. Quia ſicut limax vilis eſt ⁊ immũde nature. ita qđ inficit et maculat quicq̇d tãgit. ſic caro nr̃a ita eſt vilis ꝙ aiam ſibi ꝯiũctam corrũpit. inficit ⁊ fedat. ⁊ ad pctã ꝑtrahit ⁊ inclinat Ephe. ij. Eramꝰ eñ natura filij ire. Et breuiter ꝓ ſtatu nature lapſe vicia ſunt naturalia nobis. virtutes vero innaturales. Quia ſicut videmus ꝙ vulpes ſolet naturaliter claudicare. Porcus ſolet ſe in luto naturaliter lauare. Leo ſolet beſtias innocẽtes naturaliter deuorare. Aranea ſolet ad muſcas capiẽdas naturaliter intendere ⁊ vacare. Sic ꝟe nos a natura corrupta habemus vulpinam doloſitatem porcinam impuritatem. leoninã voracitatem. aranee cupiditatem. vt ſic verificet̃ illud qđ dicit̃ Sap̃. xij. Erat eorũ malicia naturalis. Iſta eſt ergo natura corruptibilis. Tercio dico ꝙ eſt natura deteſtabilis. ⁊ iſta eſt qñ aliq̇s ita aſſueſcit in vicijs ⁊ peccatis. ꝙ illa vicia ꝑ obſtinationẽ in naturam conuertunt̃. Nã q̃uis piper ſit album originalr̃. ꝑ decoctionẽ tñ efficit̃ nigrũ immutabilr̃. Quia vere multi ſũt q̃ ita radicalir̃ immutant̃ in malũ. ꝙ nũq̃ amplius reuertunt̃ in bonũ Ro. j. Femine coꝝ immutauerunt naturalẽ vſum. Et Señ. dicit. ꝙ illud viciũ eſt delectabile qđ in naturã ꝯſuetudo ꝑduxit. Quarto dico ꝙ eſt natura commendabilis. ⁊ iſta nihil aliud eſt q̃ bona cõſuetudo q̃ ſm Señ. eſt altera natura. Natura eñ cineris q̃ eſt vilis. mutatur in naturã vitri q̃ eſt pulcra. Adiuncto etiam ſurculo domeſtico aliquo alteri arbori ſilueſtri. natura ſilueſtris in naturam domeſticam tranſmutatur. Sic ꝟe ꝑ inſertioneꝫ grẽ dei hõ per bonas ꝯſuetudines taliter immutat̃. ꝙ q̈ſi in naturã bonã ⁊ ꝯtrariam trãſfert̃. vñ Roma. xj. Tu ex naturali exciſus oleaſtro. contra naturã inſertus es in oliuam bonam ⁊c̃.

Nauis. Nauicula. Nota ꝙ nauis eſt inſtrumentũ ligneuꝫ ad tranſeundũ mare vel flumina ordinatũ. Et p̃t multimode ſignare in ſcriptura. in bono. ſ. ⁊ in malo. In bono eñ ſig̃t

Eccleſie cõmunionem.
Viri ꝑfecti cõditionem.
Beate ꝟginis ꝑfectionem.
Pñie vel religionis habitatõꝫ.

Prima eſt nauis capacitatis.
Scđa eſt nauis agilitatis.
Tercia eſt nauis fertilitatis.
Quarta eſt nauis ſecuritatis.

Eccleſia ẽ eſt nauis capaciſſima. Iſta eñ cõtinet bonos ⁊ malos. vñ Luce. v. dr̃ ꝙ ad preceptũ dñi petrꝰ ⁊ ſocij ſui tantũ de piſcibꝰ prẽdiderunt ꝙ duas nauiculas impleuerũt. Due eẽ nauicule ſunt eccleſia ⁊ religio. q̃ ſicut videmꝰ piſcibꝰ. ſ. bo

minibꝰ.tā bonis ꝙ malis hodie ſunt replete. Uir ꝑfectus eſt nauis agiliſſima.q꞉.ſ.iuſtus ad modū nauis velociť trā ſit ꝑ mare huiꝰ mūdi.nō ſiſtēs ibi ꝑ deſideriū ⁊ amorē. Un̄ de ꝑfectis viris pōt dici illď Job.ix. Trāſierūt ſicut naues poma portātes. Btā vgo eſt nauis repletiſſima ⁊ ꝑfectiſſima. Iſta eñ merces paradiſi ꝯtinuit ⁊ portauit. ⁊ portuʒ huiꝰ mūdi ditauit multipliciter ⁊ repleuit.de q̊ Prouerbi. xxxi. Facta eſt q̄ſi nauis inſtitoris delonge portās panem ſuū. Religio vo ſeu ſtatꝰ pnie ē nauis ſecuriſſima.vn̄ Act. xxvii. Salui fieri n̄ poteritꝭ niſi in naui mā ſeritꝭ. Si vo de malo agiť.dico ꝙ nauis ſeu nauicula pt ī malo ſignificare

Peccatoꝝ inſtabilitatem.
Mundanoꝝ mutabilitatē.
Humanoꝝ vertibilitatem.
Nauis eñ vt dictū eſt ſignat
Labilitatē vani pctōꝛis.
Proſpitatē mūdi deceptoꝛis.
Mortalitatē vite viatoꝛis.

Dico ergo ꝙ ſignat mobilitatem hominum peccatorum. Tales eñ ſunt in mari huius mundi ſicut naues ad portū trāſſerētes merces dyaboli. ⁊ vicia ⁊ pctā ſecū ꝯtinue deferētes. ⁊ ꝑ flatū dyabolice ſuggeſtionis ad oē pctm̄ ſe faciliter mouentes. dyabolus eſt eñ ſicut antiochus.de q̊ dr̄.i. Macha.i. ꝙ ipē intrauit in egyptū cū magna multitudine nauiū.q꞉.ſ.dyabolus intrat infernū cū multitudine hoīm pctōꝝ.q꞉ ſicut dr̄ in pſ̄. Deus in ſpū vehemēti cōteret naues tharſis. Itē nauis ſignat ꝓſperitatē hoīm mūdanoꝝ. In iſtā eī nauē cupiūt intrare oēs q̄ trāſierūt ꝑ h̄ mare.ſ. ꝑ iſtū mundū. ⁊ tñ vident ꝯtinue ꝙ iſta nauis fluctuat ſp. multotiēs ꝑit ⁊ ſubmergiť.nūq̄ʒ vo q̇eſcit. Quapropť iſta vr̄ illa nauicula.de q̄ dr̄ Mat.viii. Motus magnꝰ factus eſt in mari ita vt nauicula opireť fluctibꝰ. Iſta eñ eſt nauis in quā ionas fugiēs a facie dn̄i intrauit vbi tñ tēpeſtas ipm arripuit ita ꝙ in mare fuit ꝓiectꝰ ⁊ a cete etiā deuoratus. Quia vo pctōꝛ q̄ peccādo a deo recedit ⁊ fugit. ⁊ q̄ in naui mūdane ꝓſperitatꝭ ſe recolligit ⁊ reponit.multis in ꝑſenti tēpeſtatibꝰ ⁊ tribulationibꝰ impelliť.in fine etiā de naui ꝓſpitatis eiiciť. ⁊ in mari inferni demergiť: ⁊ ibi a cete.i. dyabolo deuorať. Ideo talibꝰ dr̄ Ecci.xliii. Qui nauigant mare enarrāt ꝑicula eius. Signat ḡ nauis ꝓſpitatē bonoꝝ mūdanoꝝ. Itē ſignat fragilitatē hoīm viatoꝝ. Mortalis eñ hō naui cōparať.q꞉.ſ. de fragili materia cōponiť In mari eñ huiꝰ mūdi ſemꝑ fluctibus agitať. ⁊ ad portū mortis ꝯtinue currit ⁊ moueť. vn̄ Sap̄.v. dr̄. Tranſierūt omnia velut vmbra. ⁊ tanq̄ʒ nuncius vnius diei. ⁊ tāq̄ʒ nauis que pertranſit fluctuantē aquam. cuius cum ꝓterierit nō eſt veſtigium inuenire. Si tñ adhuc de naui in malo ſignificato vtpote de peccatore.de diuite ſeu de mūdi proſperitate velis aliq̄d dicere.notabis ꝙ talis nauis ſolet multis periculis ſubiacere. Iuxta illud predictum. Qui nauigāt mare enarrant pericula eius Ecci.xliii. Iſta enim

Tempeſtatū pulſatur fluctibus.
Beluaꝝ caſſatur ictibus.
Adamantiū ligatur tractibus.
Echinoꝝteneť tactibus.
Arenarū turbať ſirtibus.
Voraginū ſorbeť hauſtibus.
Piratarū grauať raptibus.
Syrenū necatur cantibus.

De tempeſtatibꝰ patʒ quō naues ſubmergūt ⁊ frangunt. De beluis etiā patʒ ꝑ doctores quō naues ꝑforant atq̄ʒ ledūt.ſicut exēplificat Plini. de ſerra maris q̄ dorſo ſuo ferrato ſcindit nauē. Et de monoceronte ⁊ gladio.quoꝝ pͥmus cū cornu ⁊ alius cū enſe ꝑforāt naues ⁊ ſcindūt. De adamātibus etiā q̄ ferrū attrahunt patet ꝙ naues ab ipis trahunť ⁊ detinenť. De echino piſce ſemipedali dicit Plinius ꝙ ſola adheſione nauē arreſtat.nec procedit vlterius niſi lignū cū piſce ſcindať. De ſirtibus etiaʒ quō cumulis arenarū bullientium rumpūt naues. De carina vo quō in ꝓfundiſſimas voragines naues ſorbet. Et de piratis quō ipſi inſidiantes nauibꝰ ſpoliāt oīa ſatis patēt. Quid ergo? Procerto iſta pericula ſignificāt pericula ſpūalia.q̄bus ſcʒ ſubiiciť q̄libet mūdanoꝝ ſeu etiā ꝓſperitas tpalis. Quia certe iſte naues tentationū fluctibꝰ pulſanť. Beluarū.i.tyrannoꝝ ictibus caſſanť. Adamantiū.i. mulierū tractibꝰ liganť. Echinoꝝ.i.maloꝝ ſocioꝝ tactibꝰ ⁊ ritibꝰ detinenť. Arenarū.i.diuitiarū ſirtibꝰ rūpunť. Voraginū.ſ.mortis ⁊ inferni hauſtibꝰ abſorbenť. Pirataꝝ.i. demonū ſeu officialiū raptibus ſolianť. Vide ꝯcordantias oīm iſtoꝝ.de naui.nauicula.nauigare ⁊ nauta.q꞉ tranſeo grā breuitatis. Expone quō naues q̄ ibāt in tharſis ad reportandū aurum ſint ꝯfracte.ii. Paral.xx.⁊c. Sed vt aliq̄d amplꝰ dilatemꝰ.poſſumꝰ dicē de naui ſpūali.vicʒ de aīa.vel de btā vgine.ſeu de q̄libet viro ꝑfecto.ꝙ ſicut videmas Oꝛ nauis leui materia fabricať. Aqua maris ſupferť Ad portū ꝯtinue appropinquat ⁊ applicatur. Precioſis mercibus onerať. A parte maris eſt clauſa ſed ſurſum a parte celi aperiť. In pͥncipio ⁊ in fine eſt ſtricta. ſed in medio dilatať. Fluctibus ꝯtinue moueť. Flatu vēti faciliter duciť. Cito agitať. Sic vere ſpūaliter loquēdo aīa ſeu vir ꝑfectus dʒ eſſe leuis ꝑ tpalium grauiū abdicationē. Debʒ mari.i.mūdo ſubferri ꝑ ipius ꝯtemptū ⁊ abhoiationē. Debet vo ſus portū paradiſi moueri ꝑ ꝯtinuā affectionē. Debet mercibus virtutū onerari ꝑ omnimodā ꝑfectionem. Mari.i.mundo claudiť ꝑ bonoꝝ ſuoꝝ opm occultationē Celo vo.i.deo vel paradiſo aperiť ꝑ pii affectus exhibitionē. Debet etiā ſtrictus eſſe ꝑ corpis laſciuie auſteritatem Latus vo in medio ꝑ charitatē. Fluctibus vo ꝯtinue moueri.ꝑ patientie laborē ⁊ aduerſitatē. Vēto ſpūſſancti duci ꝑ ſuā inſpirationē ⁊ bonitatē. Cito vo ⁊ cōtinue agitari ꝑ obedientiā ⁊ ſedulitatem. Et ſic igiť iſta eſt nauis inſtitoris.i.mercatoris xp̄i.in q̄.ſ.merces virtutū reponit. Figurata in nauibus ſalomonis. De q̄bus dr̄.ii. Paral.ix.ꝙ naues regis ibāt in tharſis ſemel in annis tribus. ⁊ deferebāt inde aurum ⁊ argentum. ⁊ ebur et ſimias. ⁊ pauos. Tharſis eñ interpretať explorans gaudium. q꞉ ſcʒ tales naues xp̄i regis ſemper vadunt explorare per contemplationem gaudium paradiſi. Et ideo inde acquirunt

Aurum ſapientie.
Argentum eloquentie.
Ebur pure cōtinentie.
Simias ſpūalis leticie.
Et pauos honeſte conuerſationis ⁊ apparētie.

Sed adhuc de naui inq̄ʒtum etiam ſignat eccleſiam religionē vel penitentiā aliq̄d eſt dicendum. Sicut eñ hō in mari nō pōt incedere.nec etiā nauigare niſi naui mediante ſeu nauicula. Sic nec hō pt mare huiꝰ mūdi tute trāſire niſi in naui eccleſie religionis. vel pnie ſtudeat nauigare. Et iō de xp̄o legitur Mar.viii.ꝙ ipē aſcēdit nauē cū diſciplis ſuis. vicʒ Nauē

Laboris ⁊ diligentie.
Meroris ⁊ ſuſtinētie.
Splēdoris et ſapientie.
Timoris ⁊ reuerētie.
Tenoris ⁊ ꝑmanentie.
Amoris ⁊ beniuolētie.
Vigoris ⁊ obedientie.
Trāquillitatis ⁊ patiē.
Humilitatꝭ ⁊ ſubiacētie.
Fertilitatis ⁊ opulētie.
Securitatis ⁊ ꝯfidētie.

Et nota ꝙ eccleſia vel religio eſt nauis. vel etiā hō iuſtus. vel aīa ſancta eſt nauis. diligētie et laboris. vn̄ Petrus qui erat in naui dixit xp̄o Luc.v. Dn̄e per totā noctem laborauimus ⁊ nihil prendidimus. Pſ̄. Deſcendunt mare in nauibus. facientes operationes in aquis multis. Item eſt nauis ſuſtinentie et meroris. quia ſcʒ ipē xp̄s dei filius in iſta naui nauigauit per mundum. Unde Marci vi. Aſcendentes in nauem abierūt in deſertum ⁊c̄. Locus enim ſignat planctum contritionis. deſertum vo ſiccitatē abſtinentie. ⁊ aſperitatem victus et conuerſationis. Item eſt nauis ſapientie ⁊ ſplendoris. Unde Luce.v.dicitur. ꝙ Jeſus ſedens de nauicula docebat turbas. Item eſt nauis reuerentie ⁊ timoris Jone.i. Timuerunt naute ⁊ clamauerunt ad deum. Item eſt nauis perſiſtentie ⁊ tenoris Luce.v. Vidit duas naues ſtantes ſecus ſtagnum. Item eſt nauis beniuolentie ⁊ amoris Act.xxi. Cum valefeciſſemus inuicem aſcendimus nauem. Et Act.xviii. Paulus fratribus valefaciens nauigauit. Item eſt nauis obedientie ⁊ vigoris. Unde Luc.v.diciť.ꝙ Jeſus aſcendit in vnā nauem que erat ſymonis qui interpretatur obediēs. Item eſt nauis trāquillitatis ⁊ patientie. Unde Luce.viii.diciť. ꝙ cum Jeſus dormiret in naui ceſſauit tempeſtas. ⁊ facta eſt trāquillitas magna. Item eſt nauis humilitatis ⁊ ſubiacentie. Unde Marci.xiiii.diciť.ꝙ cum Jeſus aſcēdiſſet nauiculam ceſſauit ventus id eſt ſupbia. Item eſt nauis fertilitatis ⁊ opulentie ſcʒ cumulus virtutum Apo.xviii. Diuites facti ſunt omnes qui habebant naues. Itē eſt nauis ſecuritatis ⁊ ꝯfidentie Act.xxviii. Niſi in mari māſeritis non poteſtis ſalui fieri. Pulcrum eſſet hic ponere ⁊ exponere illa que dicunť Ezech.xxvii. vbi dominus loquiť de magnificentia ciuitatis tyri ſub methaphora vnius nauis.ſed valde eſſet longum. Hoc ſolum ergo adiunge ꝙ in

naui eccleſie vel religionis vel penitentie debet eſſe
Gubernaculum ſapientie ꝛ diſcretionis.
Remi bone affectionis ꝛ dilectionis.
Malus ſublimis ꝛ alte ꝯtēplationis.
Velum munde ꝛ caſte ꝯditionis.
Corda cōcordie vnitatis ꝛ cōionis.
Anchora ſpei. fiducie. charitatꝭ ꝛ ꝯſolatiōis.
Hauſtoriū ꝟo mūdicie ꝛ purificate ꝯfeſſiōis.
Operimentum ꝟo honeſte apparētie ꝛ con-uerſationis.

De gubernatorib⁹ dicitur Ezec. xxvij. Sapientes tui tyre facti ſunt gubernatores tui ꝛc̄. De remis dī Ezech. xxvij. Quercus de baſan dolauerūt in remos tuos. De malo ꝟo dī ibidē. Cedrum de lybano tulerūt vt facerēt ſibi malū. De velo dicitur ibidē. Byſſus varia de egypto texta eſt tibi in velū. De anchora dī Act. xxvij. Mittētes anchoras q̄ttuor. De corda dī in ps̄. xxxij. In pſalterio decē cordarū pſallite illi. Expone ꝛc̄. De hauſtorio dic illud Eſa. xij. Haurietis. ſ. cū hauſtorio. aquas in gaudio. Aquas dico ꝯfeſſionis q̇bus purificabimini. De opimēto ꝟo dī Eze. xxvij. Jacinctus ꝛ purpura ſunt facta operimentū tuū ꝛc̄. ſ. inuenies vbi tabula mōſtrabit. Quō nauis vbi eſt ferrū attrahitur a rupib⁹ adamantis ꝛ penitus diſſipatur. Quia dn̄s in ſpū vehemēti cōteret naues tharſis. Patet ergo ꝛc̄.

Nazareth. Nazaren⁹. Nazareus. Cum nazareth interpretatur flos. virgultū. ſanctitas. aut ꝯſecratio. vnctio. mūdicia. cuſtodiēs. aut ſepatio. Nazarenus ꝛ nazareus virgultū. floridus. cuſtodiēs. ſepatus. mūdus. vnctus. ſctūs ꝛ ꝯſecrat⁹. Poſſum⁹ dicere ꝙ p nazareth pōt intelligi religio vel eccleſia. btā ꝟgo. vel aīa ſctā vel q̇libet vir pfectus. Sicut eīm legitur Nume. vj. Nazareus dn̄o ꝯſecrādus caput nō tondebat vitē fugiebat. vinum nō bibebat. mortuū nō tāgebat. ſeſe deuouebat. Plura offerebat. Sic vere dicam ꝙ hō pfectus q̇ in religione vel alibi ſeipm̄ offert ꝛ ꝯſecrat. vite puritatē tenet ꝛ vendicat. Moꝝ ſanctitatē ſeruat ꝛ p̄dicat. Cibi voluptatē odit ꝛ abdicat. Rerū facultatē dānat ꝛ iudicat. Cordis pietatē monſtrat ꝛ indicat. Apud deitatē ſeipm̄ dedicat. Iſte dico ꝙ tenet ꝛ vēdicat vite puritatē. Et ideo dī floridus. mūdus ꝛ mundicia. flos. virgultū. ꝛ ſic eſt de illis. de q̇bus dī Treñ. iiij. ꝙ nazarei hierlm̄ erāt cādidiores niue. nitidiores lacte. rubicundiores ebore antiquo. ſaphiro pulcriores. In ſignū autē iſtius puritatis hn̄ dī Lu. j. Q2 miſſus eſt gabriel angelus ad mariā virginē in ciuitatē galylee. cui nomen nazareth. Angeli eīm cū puri ſint ſemp diligūt puritatem. Iſte etiā ſeruat ꝛ predicat moꝝ ſanctitatē. Et iō iſte interp̄tatur ſanctus. ſeu ſanctitas. vt de eo dicatur illud Math. xxj. Hic eſt ieſus ꝓpha a nazareth. Propheta eīm dꝫ p̄dicare et etiam ſanctus eſſe. Itē iſte odit ꝛ abdicat cibi voluptatē. Ideo iſte interp̄tatur cuſtodiēs ꝛ abſtinēs. Quia etiā ſicut dī Numeri. vj. Nazareus vinū aut quicq̇d inebriare pōt nō bibebat. vuā ꝛ quicq̇d de vinea naſcebatur nullatenus comedebat. Vn̄ de penitēte ꝛ abſtinēte pōt dici illud Marci. xvj. Jeſum q̄ritis nazarenū. crucifixū. Itē ille damnat ꝛ iudicat rerū facultatē ſeu etiā mūdi vanitatē. Et ideo iſte interpretatur ſepatus aut ſepatio. eo ꝙ ab amore ſeculi ſeparatur. Et hoc figuratur in hoc. ꝙ nazareus cōpleto tp̄e ꝯſecrationis ꝛ voti capillos ſuos tondebat. ꝛ in igne ſacrificij cōburebat. ꝛ deo offerebat. ſicut dī Nume. vj. Ad denotandū ꝙ capillos. i. diuitias ſuas dꝫ vir pfectus abijcere. et igne charitatis cremare ꝛ p elemoſynas cōſumere. ꝛ deo offerre ꝛ pn̄tare Nume. vj. dī. Radetur nazareus an̄ oſtiū tabernaculi. Itē iſte monſtrat ꝛ indicat cordis pietatē. Et ideo interp̄tatur vnct⁹ ꝛ vnctio. vn̄ Lu. iiij. dī. ꝙ Jeſus venit nazareth vbi erat nutritus. q. d. Paupes in nazareth. i. in loco ꝛ a pſona pietatis nutriūtur. Itē ſeipſum dedicat apud deitatē. Et ideo interpretatur ꝯſecratus. vn̄ iudic. xiij. Erat eīm nazareus dei ab infantia. Et Judicū. xvj. dī. Nazareus. i. ꝯſecrat⁹ dn̄o ſum. Talis ergo nazareus. i. talis ꝯſecrat⁹ ꝛ ſctūs dꝫ frequētari. dꝫ honorari. dꝫ etiā exorari. Frequētari dico p amiciciā. ſicut de btō Petro dī Marci. xiiij. Et tu cū Jeſu nazareno eras. Honorari etiā p excellentiā. vt ſcꝫ dicatur de iō̄o illud Joh. xix. Jeſus nazarenus rex iudeorū. Adorari inſup p reuerentiā ſicut de illo ceco dī Joh. ix. Luc. xviij. Qui audiēs ꝙ Jeſus nazarenus trāſiret clamauit dicēs. Fili dauid miſerere mei. Hec igitur ſufficiāt de nazaneno. Nazareo. ꝛ Nazareth.

n **Ebula.** Nota ꝙ nebula eſt impſſio aeris ex exalationibus aque ꝛ terre. in terre ſupficie generata. Et pōt ſignificare multipliciter in ſcriptura. Significat enim

Turbulentiam vite preſentis.
Affluentiā mundi labentis.
Ignorantiā mentis errantis.
Penitentiā cordis dolentis.

Signat ergo nebula vite p̄ſentis turbulentiam. Sicut eīm nebula turbulente ꝛ debilis ē nature. ita ꝙ ad calorē ſolis modicū euaneſcit. ſic vita p̄ſens ignorātie ꝛ aduerſitatꝭ turbine obſcuratur. ꝛ faciliter deſtruitur. ꝛ penit⁹ diſſipatur. Sicut eīm nihil eſt debilius q̄ꝫ nebula. ſic nihil eſt debilius ꝛ fragilius q̄ miſera vita nr̄a. vnde Sap̄. ij. Trāſiet vita nr̄a tanq̄ꝫ vmbra. ꝛ ſicut nebula diſſoluetur q̄ fugata eſt a radijs ſolis. ꝛ calore illius aggrauata. Itē nebula ſignat mūdi labentis affluentiā. Sicut eīm nebula eſt claritatis aeris obnubilatiua. radioꝝ ſolariū ē interceptiua. viarū ꝛ itinerū eſt occultatiua. Viatoꝝ ꝛ nauigantiū eſt impeditiua. latronū eſt amica ꝛ inſidiantiū ꝯceptiua. Tp̄e eīm nebuloſo ſolent latrones facili⁹ furari. lupi ꝟo oues diripe ꝛ p̄dari. Sic nebula affluētie ſeu ꝓſperitatis mūdane aerē ꝯſcie ſolet obnubilare ꝛ obſcurare per ignorantiā. Lumē grē ſolet intercipe. Viatores ꝛ nautas id ē mortales hui⁹ mūdi a recto paradiſi itinere ſolet facere deuiare. Latronib⁹. i. mūdi pctōrib⁹. lupis. i. demonib⁹ ſolet eſſe amica. ꝛ coꝝ inſidijs ſuffragari. Cōſtat eīm de nebula mūdane ꝓſperitatis. ꝙ ſi obnubilat cor humanū. minus pōt malicia dyaboli p̄caueri. Et ideo iſta nebula bene dicitur ſuis lupinis fraudib⁹ amicari. Iſta eīm nebula corrupta. q̄ ſcꝫ ꝛ ſegetes ꝛ vineas. ꝛ animalia deſtruit ꝛ corrumpit. Quia videlicet deſtructio ꝓſperitatis mundane facit ip̄a vtētibus multa mala. Et ideo Soph. j. Dies mūdane ꝓſperitatis. dī dies nebule ꝛ turbinis. dies tenebrarū ꝛ caliginis. dies tube ꝛ clāgoris. Et ideo breuiter de mūdi peccatorib⁹ diuitib⁹. parū durātib⁹ ꝛ cito peuntib⁹ pōt dici illud. ij. Pet. ij. Hi ſunt fontes ſine aqua. nebule turbinib⁹ exagitatis. q̇bus caligo tenebrarū reſeruatur. Itē nebula ſignat mētis errātis ignorantiā. Iſta eīm nebula. i. obſcuritate ꝛ ignorātia eſt totus mūdus circūdatus ꝛ obtect⁹. vn̄ Ecci. xxiiij. Sicut nebula texi oēm carnē. Item ſignat cordis dolentis penitentiā. q2 vicꝫ ſicut nebula facit aerē turbidum ꝛ nebuloſum. eſt tn̄ q̄n̄q̄ꝫ pluuie generatiua. ſuipſius exalatiua. ꝛ ſerenitatis in aere poſt ſuū trāſitū inductiua. Sic vere ꝯtritio ꝛ cōpunctio q̄n̄ obnubilat aerem cordis noſtri ſolet ibi generare pluuiā lachrymationis ſolet facere ſurſum ad deū exalare fumum deuote orationis. ſolet etiam poſt ſuum tranſitum cauſare ſerenitatem conſcientie ꝛ cordialis affectionis. Et ideo nota ꝙ talis ſpūalis nebula. id eſt talis conſcientie obnubilatio eſt a fidelibus habenda multiplici ratione. quia ſcilicet Iſta eſt

Hoſpitatrix diuine maieſtatis.
Receptatrix ſupne claritatis.
Medicatrix interne prauitatis.
Expiatrix omnis iniquitatis.
Reuelatrix omnis pūerſitatis.
Exoratrix eterne diuinitatis.

Dico ergo ꝙ in tali nebula eterna deitas hoſpitatur. Vn̄ dn̄s videtur eē ꝯditionis illius nobiliſſimi ꝛ candidiſſimi piſcis q̄ dī glauc⁹. q̇ ſm̄ Ouidiū numeratur inter numina maris. De q̊ dicit Pli. Q2 nūq̄ꝫ apparet niſi ī hyeme vel ſaltē in tp̄e nebuloſo. Sic vere de⁹ nūq̄ꝫ inuenitur niſi ī corde humili ꝛ cōtrito. vn̄ ſic dī Exo. xxiiij. Lex ī nebula fuit data a deo. Iō dī. iij. Reg. viij. ꝙ nebula ipleuit domū dn̄i. Et ſeq̇tur. Dn̄s dixit ꝙ hitaret ī nebula. Itē ī tali nebula ſupna claritas reuelatur. q2. ſ. ſpūſſctūs illumiat cor ꝯtritū ꝛ nebuloſū. ꝛ eſt ſic dī Ecci. l. Quaſi ſtella matutia ī medio nebule. Itē p talē nebulā pctī īfirmitas medicatur. q2 ſicut dī Ecci. xliij. Medicina oīm doloꝝ in feſtinatione nebule. Itē p talē nebulā mētis iniq̇tas expiatur Eſa. xliiij. Quaſi nebula pctā tua ſoluentur. Itē per talem nebulā culpe pūerſitas explicatur ſcꝫ per ꝯfeſſionē. Vn̄ Job. xxxviij. Eleuabis in nebula vocem tuam. Item interius p talem nebulam eterna deitas exoratur. Unde Leuitici. xvj. Poſitis ſuper ignem aromatibus nebula eorum ꝛ vapor operuerat oraculum. In altari eīm cordis aromata bonaꝝ affectionū igni feruide cha

ritatis ſupponunt. ⁊ ſicut nebula cōtritionis in oraculum orationis eleuat. Quia ſicut dr Ecc.xliij. Apti ſunt theſauri ⁊ auolauerūt nebule ſicut aues ⁊c. Vide infra de Nube

Neceſſitas. Neceſſaria.

Nota ꝙ neceſſariū dicit generaliter tribus modis Signat enim neceſſitas

Vtilitatem.	Prima neceſſitas eſt ꝓcuranda.
Aduerſitatem.	Scḋa eſt releuanda vel adiuuāda.
Inevitabilitatē.	Tercia eſt toleranda.

Neceſſitas ergo ꝓcuranda eſt illa neceſſitas quā habemus de rebus ptinētibus ad ſalutem. Illa enī ſumme nobis ſunt neceſſaria ⁊ vtilia. vñ .ij. Mach.ix. Neceſſarium duxi pro cōi vtilitate curā habere. Et ideo ſunt ſummope ꝓcuranda. Et iſtā petebat ſalomon Prouer.xxx. Tribue tñ victui meo neceſſaria. ſ. gratias ⁊ vtutes Geñ.xlij. Deſcēdite ⁊ emite nobis neceſſaria. Neceſſitas vo ſubleuanda eſt illa quā ſuſtinent miſeri in hoc mūdo. q̄ nihil aliud eſt q̄ȝ aduerſitas. infirmitas. infortuniū vel pauptas. De q̄ Ecci.xxix. Fenerare ꝓximo tuo in tpe neceſſitatis. Iſta ē ergo neceſſitas miſerie. in q̄. ſ. nullus dȝ alteri deficere cuȝ etiā in ipā oia ſunt cōia. q̄uis mali ⁊ falſi amici alios optime iuuēt in ꝓſperitate. ab ipis tñ fugiant in neceſſitate. ſicut dr Ecci.v. Eſt amicus ſocius menſe. ſed nō pmanebit in die neceſſitatis. Sȝ de h̄ vide ſupra de amicicia. ⁊ de Adiuuare. ⁊ de Aduerſitate ⁊c. Neceſſitas aūt tolerāda eſt illa ad quā ſuſtinendā neceſſario cōpellimur. Quia ſm logicos. Neceſſarium eſt qḋ impoſſibile eſt aliter ſe habere. Et talia q̄ ſic nobis neceſſaria vel a deo. vel a natura. vel a p̄lato. vel a caſu imponunt. ſunt in patiētia ſuſtinēda. Debemus enī facere de neceſſitate virtutē iuxta doctrinā Senece q̄ dicit. Libenter feras qḋ neceſſe eſt. Iſta eſt enī extrema neceſſitas cui alꝭ nō pōt occurri. Circa iſtam tñ nota. ꝙ patiētia q̄ habet in neceſſitate. eſt meritoria atq̄ȝ grata. Ipſa vo neceſſitas q̄uis poſſit deo aliq̄liter eſſe grata. non tamē valde meritoria eſt ⁊ accepta. Bonū enī qḋ facit hō ñ dȝ fieri ex neceſſitate ſ ex volūtate. iuxta illud aplī ij. Cor.ix. Nō ex triſticia aut ex neceſſitate. hylarē enī datorem diligit deus. Neceſſitas enī nō hȝ rationē meriti. ſicut ſupponit aplꝭ. j. Cor.ix. Si euāgelizauero non habeo gl̄iam. neceſſitas enī incumbit. Mali enī in neceſſitate ſua hoiem ſepe diligūt ⁊ requirūt. q̄ tamē ipm ꝓſperitatis ſue tpe vilipendūt. Et talibus nō ſunt nec grates nec gratie referende. Sicut Iepte bene dicebat fratribus ſuis qui ipm in neceſſitate ſua volebāt facere ducē ſuū. ⁊ tñ in ſua ꝓſperitate ipm eiecerūt a ſeipis. Ideo ipe dicit eis Iudicū.xj. Nōne vos eſtis q̄ odiſtis me. ⁊ eieciſtis de domo pr̄is mei ⁊ nūc veniſtis ad me neceſſitate compulſi. ac ſi diceret. vobis nō ſunt ex hoc alique gr̄e referēde. Sed adhuc poſſemus notare ꝙ illa q̄ ſunt vtilia ⁊ neceſſaria ſunt cū diligētia ꝓcurāda. Formica enī ⁊ aranea. ⁊ apes ſibi neceſſaria ꝓuidēt ⁊ ꝓcurāt. ſupflua vo nō diligūt neq̄ȝ curāt. Ad de notandū ꝙ illa q̄ nobis ſunt neceſſaria ⁊ vtilia ad ſalutē a nobis ſunt ꝓcuranda. ſ. vtutes ⁊ gratia in pñti. ⁊ gl̄ia in futuro. iuxta illud Geñ.xlij. Emite nobis neceſſaria vt poſſimus viuere. Supflua vo. ſ. mūdi bona nō ſunt curāda. nec vltra q̄ neceſſe eſt ꝓcurāda. Et ideo breuiter nota ꝙ ad ſalutem perpetuā obtinendā multa ſunt nobis neceſſaria. q̄ ſcȝ ponuntur Eccle.xxxix. Initiū neceſſarie rei vite hominis aqua. ignis. ferrum et ſal. Lac panis. mel. botrus vue. oleum et veſtimētum. que ſcȝ neceſſaria ſunt ad ſalutē. id eſt ad vitam ſpiritualem. Quia ad ipſam requiritur

Humor compunctionis. Aqua.	mentū. Oia enī
Feruor dilectionis. Ignis.	iſta ſunt neceſſa
Rigor correctionis. Ferrum:	ria ad ſalutē. qr
Splendor diſcretionis. Sal.	ſicut illi q̄ ad lō
Dulcor compaſſionis. Lac.	ginquā terrā vo
Item neceſſarium eſt habere	lūt itinerare vel
Sacramentalem refectionē. Panis.	nauigare. ſolēt ſi
Spiritualem deuotionem. Mel.	bi non ſolum de
Mortis dñi recordationem. Vue.	vno imo de mul
Pauperū chriſti nutritionē. Oleum.	tis neceſſitatibꝰ
Bonorꝫ morū adiunctionem. Veſti	ꝓuidere. Sic

nos q̄ ad longinquū portū ⁊ terminū paradiſi nauigare et itinerare debemꝰ. habemus nobis de p̄dictis neceſſarijs ꝓuidere. ⁊ ipā diligēti ſtudio ꝓcurare. ſicut Act.xxviij. dicit Qr nauigātibus impoſuerūt q̄ neceſſaria erāt. Et Thob. viij. Preparauerūt oia q̄ in cibis erāt iter agētibus neceſſaria. Nā ſicut videmus ꝙ apothecarij herbas medicine neceſſarias recolligunt ⁊ reponunt. ſic ⁊ nos debemꝰ querere ⁊ ſeruare q̄ ſunt neceſſaria ad ſalutē. Et iō filio thobie ꝯſuluit angelus ꝙ quendā maximū piſcē qui eum de fluuio deuorare volebat acciperet. cuiꝰ fel. cor ⁊ iecur. q̄ eſſent valde vtilia ⁊ medicine neceſſaria reſeruaret. Et dr ibidē. ꝙ fumus illius cordis demoniū effugauit. Fel vo thobie antiquioris cecitatē ſanauit ⁊ illuminauit. vñ Thobie.vj. dixit angelus thobie. Cor. fel ⁊ iecur repone. Hec enī neceſſaria ſunt ad medicamēta. Piſcis enī iſte chariſſimi pōt ſignificare mihi deū qui illos q̄ in flumine mundialium deliciarum ſe balneant finaliter deuorabit. Iſte igr̄ hȝ tres ptes. vicȝ Cor profundiſſime meditationis. Fel ſeueriſſime iuriſditionis. Iecur qḋ amare cogit. i. virtutē amantiſſime dilectionis. Que quidem valde ſunt neceſſaria ad ſalutē. Quia ſcȝ valde neceſſariū eſt videre. quō cor ſue ꝯſciētie ⁊ diſcretionis. ꝑ p̄deſtinationem alios ſaluat ⁊ alios dānat. Quō etiaȝ fel ſue aſpere correctionis in iudicio reprobos damnabit. Quō inſup iecur ſue dilectionis in paradiſo beatos ſaluabit. Si igit a nobis volumus demoniū expellere. ⁊ cordis noſtri cecitatē illuminare. neceſſe eſt iſta tria. ſ. cor diuine ſapiētie. Fel diuine iuſticie. Iecur diuine amicicie ⁊ miſericordie tanq̄ ſpūali medicine neceſſaria. in nr̄is cordibꝰ reponere ⁊ ſeruare. vñ Thob.xj. Tolle tecū de felle piſcis: erit enī neceſſariū. Et nō ꝙ neceſſariū eſt hoī hr̄e

Patientie firmamentum.	Neceſſe eſt ergo vt pati
Subire peſtilētie nocumentū.	entiā habeamꝰ Heb.x.
Tenere tpantie libramentū.	Patiētia nobis neceſſa
Seruare ſufficiētie tpamentū.	ria eſt. Itē vt tribulatio

nē ſeu moleſtiā ſubeamꝰ. vñ Thob.xij. Quia acceptꝰ eras deo: neceſſe fuit vt tēptatio ꝓbaret te. Itē vt tpantiā teneamus. vñ Eccꝉ.vij. Non plus ſapias q̄ȝ neceſſe eſt. Item vt ſufficientiā diligamus Prouer.xxvij. Sufficiat tibi lac caprarū in cibos tuos ⁊ in neceſſaria domus tue. Sed ſi vis vlterius aliquid dicere de neceſſitate tribulationis et paupertatis: notabis ꝙ eſt Neceſſitas cui eſt

Compatiendum.	Prima eſt neceſſitas culpe ſeu ini
Subueniendum.	q̄tatis in quā. ſ. miſeri ⁊ pctōres ſe
Aſſentiendum.	pius trahere ſe pmittunt: ⁊ a q̄ ſine
Diſſentiendum.	dei auxilio nō reſurgūt. Deus tñ de
Obediendum.	tali neceſſitate eripit qñ humilitas
A qua refugiendū.	⁊ ſupplicatio digna p̄cedit. pſ. Re
Prima eſt neceſſi	ſpexiſti humilitatē meam ſal. de ne
tas impiorum.	ceſſ. a. m. Scḋa eſt neceſſitas miſe
Scḋa miſerorum.	rie ⁊ calamitatis. De qua dictū eſt
Tercia perfectoꝝ.	ſupra. cui. ſ. iuſtus libenter ſubue
Quarta fatuoꝝ.	nit. deus etiā inuocatus ſuccurrit:
Quinta viatoꝝ.	ſicut de iuſto ſcribit Ro.xij. Neceſ
Sexta dānatoꝝ.	ſitatibꝰ ſanctoꝝ cōicantes. De deo

vo dr. Qr clamauerūt ad dñm cū tribularent ⁊ de ne. eoꝝ eduxit eos. Tercia eſt neceſſitas caſus ⁊ occulta dei volūtas. Iſta enī eſt neceſſitas fati q̄ȝtū ad cām ſecretā. q̄ dr eē caſus ⁊ fortune q̄ȝtū ad cāȝ aptā. qr. ſ. tali neceſſitati dȝ hō ꝯſentire ⁊ ipāȝ in patīa ſuſtinere: ſicut dicit Señ. in epl̄a. Qr ſapiēs nūq̄ indignabit: deū ſequet: fatū feret: vt ſic dicat hō illud Geñ.xliij. Si ſit neceſſe facite qḋ vultis. Quarta eſt neceſſitas dāni ſeu inaduertētie q̄ ē fatuitas. Et iſta eſt illa neceſſitas i quā fatui cadūt ex inaduertētia ſua. De q̄ Ecci.vij. q̄d neceſſe ē hoī maiora ſe q̄rere. vñ Dañ.xiiij. dr de rege nabuchodonoſor. ꝙ nccītate cōpulſus tradidit eis danielē. Quīta eſt neceſſitas nature ⁊ imutabilitat: ſicut ſcȝ eſt infirmitas ⁊ mors. cui. ſ. eſt libent obediendū. ſic de illis dr Sap̄.xvij. Qr ineffugabilē ſuſtinebāt neceſſitatem anathema tenebrarū ligati. Sexta eſt neceſſitas pene ⁊ eterne aduerſitat. de q̄ Sap̄.xix. Dūcebat enī illos ad hunc ſinē digna neceſſitas ⁊c. ſufficit.

Necis. Necare.

Nota ꝙ necare idē eſt qḋ occidere vl̄ interficē. Necis aūt idē ē qḋ mors. ⁊ iō qr de morte: interficere ⁊ etiā occidere ſatis dixi: trāſeo nec inſiſto maxime quia pauce ſūt auctoritates vocales.

Neemias fuit ille q̄ filios iſrael de captiuitate babylonis redeuntes in terrā iuda reduxit. ⁊ q̄ hierl'm reedificauit ⁊ templum dñi reformauit. Interptat̄ aūt neemias cōſolat⁹ a dño. ſeu ꝯſolatio dñi. Per iſtum ergo pōt quilibet bonus paſtor intelligi. qui ad ſalutem ſolet pctōres reducere. eccleſiam reformare ⁊ reſtituere. ⁊ ꝯſolationē oībus miniſtrare.

Negare. Nota q̄ eſt negare Infidelitatis. Mendacitatis. Pompoſitatis. ⁊ Parcitatis. Infidelitatis eſt qñ hō negat deū ⁊ fidē ipſius ⁊ opa. ſicut ſunt infideles. De q̄bus dr̄. ij. Thi. ij. Si negauerimus illum ⁊ ipē negabit nos. Sicut de Petro dr̄ Luc. xxij. q̄ ipē negauit xp̄m: dicēs. Non noui hoīem iſtū. Tales etiā ſūt hypocrite. de q̄bus dr̄ Thi. j. Qz cōfitent̄ quidē ſe noſſe deum. factis aūt negant. Et iſtud nō deberet eſſe. qz nulla pena. nullo timore deberemus moueri ad dñm denegandum Quia ſicut ipē dicit Matt. x. Quicūq̄ negauerit me corā hoībus: negabo illū corā patre meo. Itē negare mēdacitatis eſt illoꝝ q̄ ſemp ſolēt veritatē negare ⁊ mendaciū ꝯtra veritatē aſſerere. Sicut ſara negauit ſe dño nō riſiſſe Gen. xviij. ⁊ j. Ioh. ij. Quis eñ mendax niſi q̄ negat. Itē negare pompoſitatis eſt illud qđ habēt ſuperbi qui. ſ. nō dignātur recognoſcere paupes conſanguineos ⁊ vicinos. immo ipōs denegāt ſe nouiſſe: ſiles ſtrutioni q̄ ouum dū eſt in ſabulo nō cognoſcit. qz ſcʒ tales oēs illos denegāt eſſe ſuos quos vidēt in ſabulo pauptatis. Exemplo Petri qui tunc xp̄m mgr̄m ſuum negauit qñ ipm̄ in tribulatione eſſe vidit. ſicut dicit̄ Mar. xiiij. Vñ de talibus pōt exponi illud Iob. viij. Si abſorbuerit eum de loco ſuo negabit eū ⁊ dicet. Nō noui te. Quia. ſ. qñ aliq̄s a fortuna ſua ab infortunio: de loco. i. de ſtatu ꝓprio abſorbet̄. tūc ꝑcerto a ſuis notis ⁊ familiarib⁹ nō cognoſcit̄ ſed negat̄. Nā ſicut archades ſm fabulā Ouidij. libro. ij. Fabula. v. Vidēs matrem ſuā caliſtode conuerſam in vrſam. ipām horrebat ⁊ fugiebat: ⁊ ſagittis etiā impetebat. Sic vere tales illos de genere ſuo q̄s vident in vrſam. i. in viles ⁊ paupes ꝑ infortunia mutatos ⁊ ꝯuerſos ſolent fugere ⁊ negare. ⁊ eos verbis ⁊ improperijs ſagittare. Et tales nō bñ faciūt. qz ſcʒ negādo ꝯſanguineos ⁊ ꝓpinquos: negāt fidem ⁊ fidelitatē. ⁊ nature etiam bonitatem. Nā vt dicit apl's. j. Thi. v. Qui ſuoꝝ ⁊ maxime domeſticoꝝ curā nō habet: fidē negauit ⁊ eſt infideli deterior. Itē negare parcitatis vel cupiditatis eſt illud qđ habēt aliq̄ ſemp i ore. qz quicq̄d ab alijs miſericorditer ⁊ humiliter petit̄. ab ipīs frontoſe ⁊ ꝓteruiter denegat̄. qđ vtiq̄ fatet̄ Iob ſe nō feciſſe Iob. xxxj. vbi dicit. Si negaui pauperib⁹ qđ volebāt. ⁊ ſi oculos vidue expectare feci: q. d. Nō. Sic ergo negatio accipit̄ vt cōiter in malo.

In bono vō negare ⁊ abnegare debemus tria. vicʒ
Proprias voluntates. — Proprias dico volūtates. vñ
Anxias facultates. — Luc. ix. Qui vult venire poſt
Noxias voluntates. — me abneget ſemetipm̄. et tollat crucem ſuā ⁊ ſequat̄ me. Itē anxias facultates. Vnde Tytū. ij. Abnegātes oēm impietatē ⁊ ſecularia deſideria. ſobrie ⁊ iuſte ⁊ pie viuamus in h̄ ſeculo. Itē noxias voluptates. Vñ de moyſe legit̄ Heb. xj. q̄ moyſes grādis fact⁹ negauit ſe eſſe filiū filie pharaonis. magis eligēs affligi cū pplo dei q̄ȝ tpalis peccati habere iocunditatē. Filia ei pharaonis. i. dyaboli eſt carnalitas vel voluptas. cuius ꝑcerto debemus filios nos negare: ⁊ oēm iocunditatē criminū tpalium abhorrere. ⁊ afflictionē pnīe eligere ⁊ amare. Patet ergo quō negare in bono ⁊ in malo ſumit̄ ⁊c̄.

Negligentia. Qz uis multa poſſent de negligentia inueniri exempla. qz tñ pauce ſunt auctes. ideo vide ſupra de diligētia. ⁊ de Exercitio vbi forte inuenies multas iuectiones. de Negligētia Vide etiam ſupra de Accidia. de dormire. Et ſi vis potes breuiter notare q̄ in ſcriptura reperitur Negligentia
Quam iuſtus diligit — Primā ſeruat fraterna charitas.
Que iuſtos corrigit. — Sed ſcđam ſuperna deitas.
Quā iuſtus negligit. — Sed terciam exterua prauitas.

Dico ergo q̄ eſt quedā negligentia quā cuſtodit fraterna charitas. Et iſta eſt illa qua quis ꝯtempſit et negligit ꝓ amico ſuo penā tribulationē ⁊ damnū. de qua dicit̄ Prouerb. xij. Qui negligit damnū ꝓpter amicū iuſtus eſt. Itē eſt negligentia quā oſtēdit ſupna veritas. Et iſta eſt illa q̄ deus negligit pctōres. ipōſq̄ indurari ⁊ ꝓſperari in peccatis ſuis ꝑmittit Heb. viij. Nō ꝑmanſerūt in teſtamento. Nō cuſtodierūt mādata mea. ⁊ ego neglexi eos dicit dñs. Exemplo aquile. q̄ ſcʒ pullos ſuos degeneres ſolet đ nido ſuo eijcere. ⁊ tanq̄ alienos negligere. Illos aūt quos ſecū retinet ſolet cū vnguibus ad aſpiciendū ſolem cōpellere ⁊ arcere. Item eſt negligentia q̄ȝ impēdit externa prauitas. Et iſta eſt illa quā habēt generaliter oēs mali. q̄ ſcʒ ad bona faciendūȝ ſunt negligentes ⁊ pigri. ſiles elco al's felcho monſtro marino qđ ſup oīa aīalia graui ſomno opprimit̄ Si q̄s etiā pinnulā ei⁹ dextrā capiti ſuppoſuerit: ſtatim fortiter dormiet ⁊ iacebit. ſignificās. ſ. illos qui p̄ alijs ſunt negligentes ⁊ dormientes. Quia reuera eorum pinnulis. i. eorum documentis ⁊ exemplis alij ſomnolēti ⁊ negligentes fiunt. Iſti etiam ſunt ſicut litargici q̄ moriunt̄ dormiendo. vel etiam ſicut veneno aſpidis vel opio potati. De quibus dicit̄ Prouer. xix. q̄ pigredo immitit ſoporē ⁊ anima diſſoluta eſuriet. Qui cuſtodit mandatū cuſtodit aīam ſuam. ⁊ qui negligit vias ſuas mortificabitur. Et aduerte q̄ q̄dā ꝑ ſupbiā fiūt negligētes in bono. ſicut ſunt illi q̄ dedignant̄ facere bonū figurati i rege Ozia. ij. Para. xxvj. vbi dr̄. q̄ cū roborat⁹ eēt eleuatū eſt cor ei⁹ in interitū ſuū ⁊ neglexit dñm. Vñ nota q̄ mali negligunt ⁊ cōtemnunt
Medicinam vere ſcientie. — Iſti igit̄ negligūt ⁊ con-
Diſciplinam vere iuſticie. — temnunt vere ſcīe medici-
Officinā ſumme clementie. — nam. ſ. ſacrā ſcripturam ⁊
Libitinā mortis triſticie. — vba ⁊ mādata diuina. De
Proſerpinam ſumme leticie. — q̄bus Gen. xlij. Quare negligitis: audiui q̄ triticū venundet̄ in egypto: triticū dico ſcripture. vñ Deut̄. viij. Obſerua ⁊ caue ne qñ obliuiſcaris dñi dei tui ⁊ negligas mandata eius. Itē iſti negligunt ſacre iuſticie diſciplinā Sap̄. iij. Neglexerūt iuſtū ⁊ a dño receſſerūt. ſapientiā ⁊ diſciplinā q̄ abijcit infelix. Et Prouerbi. j. Deſpexiſtis om̄e cōſiliū meū. ⁊ increpationes meas neglexiſtis. cōtra illud Heb. xij. Noli negligere diſciplinam dñi. Itē iſti negligūt celeſtis pr̄ie officinā figurati. ſ. Matth. xxij. vbi illi neglexerūt prandiū paratū ⁊ abierunt Alius in villā ſuā: alius in negociationē ſuaȝ. De libitina etiā mortis. ⁊ etiā de ꝓſerpina q̄ fuit dea et regina ſm fabulas. i. de reuerētia maiorū: q̄s ſcʒ fatui negligūt: dic q̄ ſi deū mortē ⁊ dños ſupiores negligūt aut horrent: ipſos nō debite timent. Si enim eos debite timerēt. nunq̄ ipōs negligerēt vel horrerent. Quia ſicut dicitur Eccl'. vij. Qui timet dñm nihil negligit. Iſta ergo de Negligētia ſufficiant Vide de Accidia.

Negocium. Negociari. Cū negociū accipi poſſit ꝓ quocunq̄ opere vel tractatu. Poſſumus notare q̄ ſicut opatio in bono ſumit̄ ⁊ in malo. ita eſt negociū ſcʒ
Virtuoſum. — Primū eſt negociū moralis bonitat̄. Et
Vicioſum. — ſic negociatio nihil aliud ē q̄ȝ in bono oc-
Doloroſum. — cupatio: virtutum ⁊ gratiarū acq̄ſitio: la-
Glorioſum. — bor: diligētia ⁊ bona operatio. vñ Prouerbio. xxxj. De forti muliere dr̄. q̄ ipſa guſtauit ⁊ vidit qz bona ē negociatio ei⁹. iō ſequit̄. Qz manū ſuā miſit ad fortia. ⁊ digiti ei⁹ appͥhēderūt fuſūȝ. Scđm eſt negociū moral' prauitat̄. Et ſic negociū idē eſt qđ pctm̄. ⁊ negociatio nihil aliud ē q̄ȝ mala maloꝝ i malo occupatio. de q̄ Io. ij. Nolite facē domū pr̄is mei domū negociatiōis. Tūc eñ i domo eccl'ie mala negociatio efficit̄. qñ hō dyabolo aīaȝ ſuā vendit. ⁊ pctā ⁊ vicia acq̄rit ⁊ mercat̄. Vicioſum etiā negociū pt̄ dici negociū vel negociatio mūdial'. qz. ſ. iſta diſtrahit a dei ſuitio cor hūanū: ⁊ ē cā mltoꝝ criminū ⁊ culparū. Sicut eñ lep⁹ directe currēs vſus vallē ſtatim cadit. Sic hō directe currēs ⁊ anhelās ad hui⁹ vallis negociationē miſtrādā cadit facilit̄ in pctm̄. Et iō ſicut lepus nō libēter currit vſus vallē. Sic nec hō ad hui⁹ mūdi negocia anhelare dʒ ne forte in pctm̄ labatur. q̄nimmo dʒ dicere illud Deut̄. j. Nō poſſum ſolus veſtra negocia ſuſtinere. Quia ſicut dicit aplus. ij. Thi. ij. Nemo militans deo implicat ſe negocijs ſecularibus. Tercium eſt negociū infernalis penalitatis. Et de hoc exponit̄ illud Nee. xiij. Miſerunt negociatores vniuerſa venalia foras hieruſalē. Negociatores eñ

ſunt demones.q̄ ſcȝ foras hērm celeſtē mittūt aīas dāna⸗
tas q̄ apud dyabolū ſunt venales. Et iſtud eſt negociū de
q̄ dauid dixit in pſ̄. Nō timebis a timore nocturno.a ſagit
ta volāte in die a negocio ꝑambulante in tenebris. Quar
tū vō negociū eſt eternalis felicitatis.Et iſtud eſt negociū
glorie beatoꝝ.De q̄ Prouer.iij.Melior eſt acq̄ſitio eiꝰ ne
gociatione argēti ⁊ auri. ⁊ oīa q̄ deſiderant̄ huic nō valēt
compari. De negocio ergo bonoꝝ operū ⁊ virtutuȝ qđ
nihil aliud eſt ꝙ̄ bonū exercitiū ſeu labor. Poſſumus dice
re ꝙ ſicut fidelis ꝓcurator ſolet negocia ſibi cōmiſſa dili⸗
genter ⁊ fideliter exercere.Sic cū negocium ſalutis noſtre
ſit a deo nobis cōmiſſum.iuxta illud Luc.xix. Negociami
ni dū venio.vñ dico ꝙ ipm̄ debemus ꝑ poſſe nr̄o diligen⸗
ter ⁊ vtiliter ꝓcurare.⁊ vt ad nos videat̄ dirigi illđ Geñ.
xxxiiij. Negocient̄ in terra q̄ ſpacioſa ⁊ lata cultoribus in
diget.Ubi nota ꝙ nos debemus ſpūaliter negociari ꝓpter
tria ſcȝ Propter fructus plenitudinē. qr ſcȝ ibi eſt terra q̄
eſt fructifera. Propter ſitus amplitudinē.qr.ſ.ipā eſt ſpa⸗
cioſa ⁊ lata. Propter actus ſanctitudinem.qr.ſ.nos debe⸗
mus eſſe cultores. Primo igitur negociemur.qr ad hoc
debet nos monere fructus ⁊ pmij plenitudo. In terra in⸗
quit. Nā ſicut mūdi negociatores ſunt ceteris hoībus di⸗
tiores.⁊ diuitiarū fructibus pleniores. Sic vere illi qui in
vtutibus ⁊ bonis opibus negociant̄.fructibus eterne glo
rie finaliter replebunt̄.qđ oſtendit̄ cū dicit̄. ꝙ iſta negoci
atio ſit in terra. Negocient̄ inquit in terra. Terra vō ſolū
eſt elementū fructiferum.in quo notat̄ ꝙ tales negociato⸗
res fructū eterne glorie ꝯſequent̄.Sic eñ dr̄ in pſ̄. Terra
dedit fructū ſuum.ideo dicit̄ Matt.xiij. Simile eſt regnū
celoꝝ homini negociatori q̄renti bonas margaritas.q.di.
hō qui in vtutibus negociat̄ margaritis eterne glīe ſe re⸗
plendū letat̄. Negociari ergo nos admonet fructus ⁊ pre
mij plenitudo. Scđo dico ꝙ negociari nos admonet ſi
tus ⁊ ſpacij aptitudo.Spacioſa inquit ⁊ lata.Sicut enim
hō libentius negociat̄ ⁊ operat̄ qñ loci aptitudo ſuffraga
tur.ſic qr nos habemus locū aptū: ſpacioſum ⁊ latum ſcȝ
ſtatū eccleſie militātis.ꝯgruum eſt vt negociemur ⁊ ꝙ bo⸗
nis operibꝰ occupemur. Poſt mortē eñ non habemus lo
cum ſpacioſum.ſed locū ita periculoſuȝ ⁊ artum ꝙ nego⸗
ciandi nō dabit̄ nobis locus. Sicut eñ dr̄ Eccl'ſ.viij.Om
ni negocio tp̄s eſt oportunitas. Quia.ſ.tp̄us negociandi a
deo eſt nobis ꝯceſſum dum durat latitudo ſtatus militan
tis eccleſie ⁊ ſpaciū huius vite Luce.xix. Negociamini dū
venio.vt grās referēs deo de tālata ſpacioſitate. dicā illud
pſ̄. Statuiſti in loco ſpacioſo pedes meos. Tercio dico
ꝙ negociari nos admonet actꝰ ⁊ officij ſctitudo.cultoribꝰ
ī'dḡt.Colere eñ noſmetipſos ꝑ pniaȝ ⁊ laborē. ē actꝰ ſctitu
dinis ⁊ vtutis.iux̄ illud aplī.j.Cor.iij. Dei eñ ſumꝰ adiu
tores.dei agricultura eſtis: dei edificatio eſtis. Et iđ in tali
negocio oportet laborare.⁊ circa hec negociari debemus

Celſitudinem contemplationis.
Pulcritudinem conuerſationis.
Magnitudinem operationis.
Multitudinem miſerationis.

De negocio ꝯtēpla⸗
tionis pōt exppni il
lud Ezec.xxvij. Ce⸗
dros q̄qȝ habuerūt
in negociatione tua. Cedrus eñ alta ſignificat ꝯtemplati
onē. De negocio ꝯuerſationis pōt exponi illud ibidē. Or
negociator tuus in multitudine operū et in lanis coloribꝰ
optimi. De negocio vō opationis dr̄ ibidē. Negociator tu
us ꝓpter multitudinē operū. De negocio aūt benignitatis
⁊ miſerationis pōt dici ibidem. Negociatores manus tue
cū agnis.arietibus ⁊ hedis. Iſta eñ aīalia q̄ valde ſūt mi⸗
tia ⁊ benigna. vtutē benignitatꝭ poſſunt deſignari. in qua
nos debemus multipliciter exercere. Sed heu quia pauci
ſunt hodie qui in predictis virtutibus negociantur. quin⸗
immo proculdubio quaſi totus mundus negociatur in vi
cijs ⁊ peccatis. Ideo poſſumus dicere ꝙ dyabolus habet
hodie negociatores et mercatores qui in nundinis huius
mundi exercent negocia viciorum. Et iſti ſunt ſcilicet

Cumulati proſperitate.
Effrenati crudelitate.
Humectati carnalitate.

Primi ſunt vſuris ⁊ diuitijs
ampliati. Iſta figurant̄ i car
taginēſibus q̄ in mercato ty
ri mercabant̄. De quibꝰ dr̄ Ezech.xxvij. Cartaginenſes ne
gociatores tui in multitudine multarū diuitiarū.argento.
ferro.ſtanno.⁊ plumbo.repleuerunt nundinas tuas. Car
taginenſes eñ interp̄tant̄ ciues ſolēnes. Et iſti ſunt vſurā
rij q̄ ad lr̄am i nūdinis huius mūdi ꝓponūt diuitias ⁊ mē
talla. Scđi ſunt ſupbijs ⁊ ſeuicijs inflamati. Figurati in
Damaſco. De q̄ dicit̄ ibidē. Damaſcenus negociator tu⸗
us.qr ſcȝ damaſcenus interp̄tat̄ ſanguinē bibēs.qr ſcȝ ta⸗
lis ꝑ crudelitatē ⁊ rapinā bibit ⁊ haurit ſanguinē.i.ſubſtā⸗
tiam alioꝝ. Tercij ſunt luxurijs atqȝ delicijs inquinati.
Figurati in ſyris de q̄bus dicit̄ ibidem. Syrus negociator
tuus. Syrus eñ interpretat̄ humectus. ſignificās delicio
ſos ⁊ carnales q̄ ſemꝑ volūt in humoꝝ ⁊ immūdiciarū nē
gocijs occupari. Sed quid: ꝓcerto ciuitati tyri q̄ interp̄ē
tat̄ anguſtia.i.ciuitati huius mūdi q̄ in ſummis eſt angu⸗
ſtijs ꝯſtituta loquit̄ ꝓpheta ezechiel dicēs ibidē. In negō
ciatione tua repleta es.⁊ glorificata nīmis in corde maris
Et ſequit̄. Uentus auſter ꝯtriuit te. Et in fi.ca.dr̄. Ad nihi
lum redacta es ⁊ nō eris imꝑpetuū. Quia ꝓcerto chariſſi
mi ciuitas huius mūdi q̄ ꝑ tot malas negociationes. deli⸗
cijs.diuitijs ⁊ eminētijs glorificat̄ et replet̄. finalit̄ auſtro
mūdane ꝓſperitatꝭ ꝯteret̄ ⁊ ad nihilū reducet̄. Et breuit̄
de mūdi negociatoribus ⁊ mercatoribus pōt notari ꝙ ipſi

Iniquitatis fetēt horroribus.
Obſcuritatis pallent erroribꝰ.
Carnalitatis ſcatēt fetoribus.
Proſperitatis nitēt honoribꝰ.
Sed in fine penalitatis ſqua⸗

lent terroribus. Dicant̄
ḡ ꝙ negociatores ſeu
mercatores huius mū⸗
di iniq̄tatū fedant̄ hor⸗
rore.vñ Ezech.xxviij.
In multitudine negociationis tue repleta ſunt interiora
tua iniq̄tate. Itē iſti obſcuritatū cecant̄ errore Eſa.xlvij.
Negociatores tui ab adoleſcētia ſua vnuſquiſqȝ ī via ſua
errauerūt. Itē iſti carnalitatū maculant̄ fetore Ezechiel.
xxviij. In multitudine iniq̄tatū tuarū ⁊ iniq̄tate negocia⸗
tionū tuarū polluiſti ſanctificationē tuā. Itē iſti ꝓſperita⸗
tū ſeu pompoſitatū cumulant̄ honore Eze.xxviij. In ne⸗
gociatione tua multiplicaſti tibi fortitudinē. et eleuatū eſt
cor tuū in robore tuo. Finaliter tñ iſti penalitatum grau
bunt̄ terrore.ſ.in inferno.de q̄ Apoc.xviij.dr̄. Babyloni.i.
mūdo vna hora venit iudiciū tuū. negociatores tui flebūt
atqȝ lugebūt. In bono ergo ⁊ nō in malo debemus nego⸗
ciari.vt poſſimus nō tp̄alibus ſed eternis diuitijs amplia
ri. Hec ergo de negocio ſufficiāt.

Nemo.

Nota ꝙ nemo eſt nomē negatiuū ſicut nul
lus. Nā quicq̄d hō ſignat ⁊ ponit. nēo tol⸗
lit ⁊ deponit. Uñ nemo idē eſt qđ nō hō. Et ideo nemo ſi⸗
gnat pctōrē q̄ dicit cū pſ̄. Ego ſuȝ vmis ⁊ nō hō.obprobri
um hoīm ⁊ abiectio plebis. Et breuit̄ iſtud nomē nēo pōt
mihi ſignificare defectꝰ hoīs tā nāles ꝙ̄ morales. Notan⸗
dum ḡ ꝙ in hoīe ⁊ maxime in peccatore eſt ⁊ inuenitur

Duricia impietatis.
Malicia proteruitatis.
Carentia nobilitatis.
Stulticia verboſitatis.
Spurcicia carnalitatis.
Fluentia mortalitatis.
Ignorātia obſcuritatis.
Indigētia credulitatis.

Habet igit̄ hō impietatis incō
paſſionē.qr ſcȝ hodie hoīes ita
parci ⁊ duri ſunt ꝙ nemo eſt q̄
velit alij miſereri. vñ verificat̄
illud Exo.x. Tribus diebꝰ ne⸗
mo vidit fratrē ſuū. Sicut eñ
fabulat̄ Ouid. Primi hoīes q̄
fuerūt poſt diluuiū creati facti
fuerunt de lapidibus ad preces deucaleonis. Et propter
hoc ſicut dicit. nos ſumus naturaliter duri. incompatien⸗
tes. quaſi de materia dura procreati. Et inde eſt ꝙ nemo
vult hodie alteri compati vel alteri miſereri. Nam ſicut
Luce.xv.dicitur. Pauper ille filius cupiebat ſaturari de re
liquis quas porci manducabant ⁊ nemo illi dabat. Ita ꝙ
quilibet pauper poteſt modo lamentabiliter dicere illud
Danielis.x. Nemo eſt adiutor meus. Quia procerto ſicut
Eccl'ſ.iiij.dicitur. Uidi calūnias que ſub ſole geruntur. la
chrymas innocentium et conſolatorem neminem. Sic er⸗
go dico ꝙ homo habet impietatis incompaſſionē. Itē
dico ꝙ homo habet proteruitatis obſtinationem. Multi
eñ ſunt hodie ita ꝓterui ⁊ obſtinati. ꝙ nec deus tribulati
onibus.nec p̄lati correctionibus.nec p̄dicatores monitio
nibus.nec natura infirmitatibus. nec fortuna calamitati⸗
bus poſſunt eos corrigere.vel domare.vel ad bonum ali⸗
qđ inclinare. Quia ſicut dicit̄ Eccl'ſ.vij. Nemo poteſt cor
rigere quē deus deſpexerit. Tales eñ habent naturā ada
mantis quem nullus lapis ſeu ferrum poteſt frangere vel
domare. Figurati in illo demoniaco Mar.v.q̄ nec ligari

poterat vel domari. ita ꝙ de talibꝰ ꝓprie pōt dici illud qđ
de nabal dı̄.j.Reg.xxv. Nā ipē eſt filius belial ita vt nemo
pōt ſibi loqui. Habet ergo hō peccatoꝛ ꝓteruitatis obſti-
natione. Itē hꝫ hō nobilitatis abdicationē. Hō eñ a natu
ra eſt vilis ↄditionis. qꝛ vicꝫ ex vili materia factus. in vili
loco poꝛtatus.in vili loco genitus.in vili loco nutritus. in
vili loco ſepultus.ad vilem materiaꝫ redactus. Et de hoc
dı̄ Sap.vij.vbi poſt multas vilitates cōditionis humane
q̄s ibi enumerat dixit. Nemo ex regibus aliud habuit ini-
tiū.⁊ multofoꝛtius nemo ex pplāribus. Item hꝫ hō pecca
toꝛ vboſitatis indiſcretionem.vñ Hiere.viij.Attendi ⁊ au
ſcultaui.nemo qđ bonuꝫ eſt loquit̄. Item hꝫ carnalitatis
inquinationē. qꝛ ſicut Eph.v. Nemo vnq̄ carnem ſuam
odio habuit. Item habet moꝛtalitatis indurationeꝫ. quia
ſicut dicitur Eccl'ſ.ix. Nemo eſt qui ſemp viuat.⁊ qui hu-
ius rei habeat fiduciam. Item habet obſcuritatis exceca-
tionem.vñ Mar.xiij.De die autem illa ⁊ hoꝛa nemo ſcit.
Et Joh.j.Deum nemo vidit vnq̄. Et Math.xj. Nemo
nouit filium ⁊c. Item habet credulitatis ebetationē. quia
ſicut dicit̄ Abacuc.j. Opus ego facio quod nemo credet
cum narrabitur.Ecce ergo quō per nemo ſignant̄ omnes
male cōditiones humane. In bono vero pōt accipi ⁊ ſi
gnat negationē alicuius mali.Vñ nota ꝙ hō Pōt habere

Fraternam charitatem.
Verbalem veritatem.
Firmam credulitatem.
Longam eternitatem.
Nullam ſollicitatem.
Magnā ſtabilitatē ſeu lō-

ganimitatē.Et tamē oīa iſta
poſſunt ꝓbari p nemo. De
fraterna enim charitate dı̄.j
Coꝛ.x. Nemo qđ ſuum eſt
q̄rat ſed qđ alteriꝰ.De ver-
bali veritate dı̄.j.Choꝛ.xij.
Nemo in ſpū dei loquēs dicit anathema Jeſu. De firma
credulitate dı̄ Eph.v. Nemo vos ſeducat inanibus vbis.
De lōga vo durabilitate ſeu ſtabilitate dı̄ Joh.xvj. Gau-
dium vr̄m nemo tollet a vobis.De nulla vo cura ſeu curi
oſitate ſollicita dı̄.ij.Thi.ij. Nemo militans deo implicat
ſe negocijs ſecularibꝰ. De pſeuerantie vo longanimitate
dı̄ Luce.ix. Nemo mittens manum ad aratrum ⁊ aſpici-
ens retro.aptus eſt regno dei. Iſta ergo ſufficiāt de nemi-
ne.qꝛ inter centū nemines nō inuenit̄ vnus bonus hō. Vi
de infra de Nullus. Quia tū quandā truffam ſemel de
nemine recolo me vidiſſe.vbi.ſ.nemo fuiſſe quidā valens
hō ſupponebat̄.⁊ vbi de ipō ſicut de q̄dā ſolēni martyre le
gēda notabil' tractabat̄. Hic ē ꝙ truffatoꝛie de nemine poſ
ſumꝰ multa loq̄. Notemus igr̄ ꝙ Dñs Nemo fuit quidā

Nobiliſſimus impatoꝛ.
Benigniſſimus ↄſolatoꝛ.
Seuiſſimus caſtigatoꝛ.
Prudētiſſimus p̄dicatoꝛ.
Potētiſſimus ꝓpugnatoꝛ.
Sagaciſſimus famulatoꝛ.
Subtiliſſimus ↄtēplatoꝛ.
Aſtutiſſimus exploꝛatoꝛ.
Occultiſſimus operatoꝛ.
Audaciſſimꝰ debellatoꝛ.
Generoſiſſimus eq̄tatoꝛ.
Agiliſſimus aduolatoꝛ.
Diligētiſſimus ꝓcuratoꝛ.
Excellētiſſimus dñatoꝛ.

Fuit igit̄ dñs Nemo impa-
toꝛ nobiliſſimus. qꝛ ſicut dı̄
Sap.vij. Nemo ex regibus
aliud habuit natiuitatis initi
um.Et ideo hñ dı̄.j.Mach.
viij.Qꝛ nemo poꝛtabat dya-
dema. Itē ↄſolatoꝛ benigniſ
ſimꝰ.Conſolabat̄ eñ paupe
res ⁊ egenos.qꝛ.ſ. ſicut dicit̄
Luc.xv. filiꝰ ꝓdigꝰ cupiebat
comedere de ſiliq̄s poꝛcoꝝ et
nemo illi dabat. Et ideo dici
tur Eccl'ſ.iiij. Vidi lachry-
mas innocentiū et ↄſolatoꝛē
neminē. Item iſte fuit caſtigatoꝛ ſeueriſſimus. Nā illū de
moniacū indomabilē de q̄ loquit̄ Mar.v. Nemo poterat
domare.vt dicit̄ ibidē. Quia ſicut dı̄ Eccl'ſ.vij. Nemo po
teſt coꝛrigere quē deus deſpexerit. Item iſte fuit p̄dicatoꝛ
prudētiſſimus. Quia ſicut dı̄ Joh.vij. Nemo de xp̄o pa-
lam loquebat̄. Et Hiere.viij. Nemo qđ bonū eſt loquit̄.
Item fuit ꝓpugnatoꝛ potētiſſimus. Nā iſte ita foꝛtis fuit
⁊ potēs ꝙ etiā dño reſiſtebat.vñ dı̄ Judith.xvj. Adonay
dñe rex quē ſupare nemo pōt. Item iſte fuit famulatoꝛ ſa
gaciſſimus.qꝛ.ſ.iſte nō ſolū vni dño poterat famulari.im-
mo duobus vel pluribus ſeruiebat.ſicut dicit̄ Math.vj.
Nemo pōt duobus dñis ſeruire. Item iſte fuit cōtempla
toꝛ ſubtiliſſimus. Iſte eñ nouit oīa p̄terita ⁊ futura. Deū
eñ ↄtemplabat̄.qꝛ ſicut dı̄.j. Joh.iiij. Deum nemo vidit.
Futura aūt p̄ſciebat. Vñ etiam de die iudicij dı̄ Matth.
xxiiij.ꝙ de die illa ⁊ hoꝛa nemo ſcit. Et nec mirū cum ipſe
eſſet ꝓpha. Quia ſicut dı̄ Luc.iiij. Nemo ꝓpha acceptus
eſt i patria ſua. Itē iſte fuit exploꝛatoꝛ ſeu ꝑſcrutatoꝛ aſtu
tiſſimus.qꝛ etiā xp̄m de ſuis ꝓprijs operibꝰ inq̄rebat. Vo-
lebat eñ ſcire vñ veniebat ⁊ q̄ ibat. Vñ Joh.xvj. Nemo
interrogat me q̄ vadis. Itē fuit opatoꝛ occultiſſimus non
eñ erat hypocrita. q̄ in publico faciunt opa ſua. ſed dñs
nemo in occulto faciebat bona opa ſua.vñ Joh.vij. Ne-
mo in occulto aliq̄d facit. Itē iſte fuit debellatoꝛ audaciſſi
mus. qꝛ etiam xp̄m manibus auſus fuit accipe violenter
Joh.vij. Nemo in eum miſit manus.Et merito.qꝛ cogna
tus ſuus nondū venerat hoꝛa eius. De apl'is etiā dicitur
Actu.v. Qꝛ nemo audebat ſe iñgere eis. Et merito qꝛ iſte
erat ſtrēnuiſſimus miles.vñ dı̄.ij.Thi.ij. ꝙ nemo militās
deo implicat ſe negocijs ſecularibꝰ. Itē iſte fuit equitatoꝛ
gratioſiſſimus. Quia ſcꝫ iſte equitabit ſup vnū pullū aſi-
ne.ſicut dı̄ Luc.xix.⁊ Mar.xj. Inuenietis pullū aſine al-
ligatum ſup quē nemo hoīm aſcēdit. Item iſte fuit aduo-
latoꝛ agiliſſimus.qꝛ ſicut dı̄ Joh.iij. Nemo aſcendit in ce
lum. Itē iſte fuit ꝓcuratoꝛ diligētiſſimus.qꝛ ſcꝫ ipē nō ve
recundabat̄ ponere manū ad negocia familiaria. Quia ſic
dı̄ Mar.ij. Nēo mittit vinū nouū in vtres veteres.⁊ non
ſolū in domo:ſed etiā in agro.qꝛ ſicut dı̄ Luce.ix. Nemo
mittēs manū ſuam ad aratrū aſpiciēs retro. Et breuit̄ vt
ↄcludamus. Itē fuit dñatoꝛ excellentiſſimus. qꝛ ſicut dici
tur Luc.vij. Maioꝛ inter natos mulierum nemo eſt. Ipē
eñ erat dñs dñantiū ⁊ rex reguꝫ.vñ Deut.xv.dı̄ pplo dñi
Dñaberis nationibꝰ plurimis ⁊ tui nemo dñabit̄. Et hec
de bono nemine gr̄a ſolacij dicta ſufficiant.

Nemus Nota ꝙ nemus cū ſit vmbroſum.ramo
ſum. ſolitariū ⁊ ſecretū ab hoībus raro
habitatum.feris et auibus aſſuetū. Poteſt ſignificare mul
tipliciter in ſcriptura. Signat enim in malo

Umbram vicioſoꝛum.
Statum mūdanoꝛum.
Locum infernoꝛum.

Primo dico ꝙ cultus et ri-
tus vicioſoꝝ nemoꝝ compan
tur. eo ꝙ ſp vmbrā ſecretā et
tenebras q̄rāt ⁊ nūq̄ videri ab hoībus delectant̄. Et h̄ ſa
tis figurat̄ in ſcriptura vbi dı̄ ꝙ ara ⁊ altaria ydoloꝝ ſp in
nemoꝛibꝰ edificabant̄.⁊ in vmbris nemoꝝ immolabatur
Quia reuera pctā q̄ nihil aliud ſunt q̄ꝫ demonū ſacrificia.
ſemp volūt in vmbra fieri.⁊ in ſecretis nemoꝝ immolari.
Vñ de ydolatris dı̄ Ezech.xx. Qꝛ ipſi viderūt oēm collem
excelſum.⁊ oīe lignū nemoꝛoſum.⁊ immolauerūt ibi vi-
ctimas ſuas ⁊c.Et ideo Judicū.vj. dı̄ gedeoni. Deſtrue
inquit aram baal ⁊ nemus qđ circa arā eſt ſuccide. Se-
cundo dico ꝙ nemus ſignat ſtatū mundanoꝝ.quoꝝ vm-
bra ⁊ eminētia feris ⁊ auibus.i.malis ⁊ ſupbis placet. hoī
bus vo.i.rōnabilibus pſonis nō.ſicut de illo peſſimo dici-
tur Eze.xxxj.Ecce aſſur q̄ſi cedrus in libano pulcer ⁊ frō-
dibus nemoꝛoſus.excelſuſq̄ꝫ altitudine ⁊c.Et reuera in ta
li nemoꝛe.i.in vmbra diuitū mundanoꝝ habitāt fere.i.ma
li famuliares ⁊ ibi fiunt etiā multa mala.iiij.Reg.xvij.Fe-
cerunt ſibi ſtatuas ſubter oīe lignū nemoꝛoſum. Ter-
cio ꝙ nemus ſignat locum infernoꝝ.ibi eñ eſt vmbra cali
ginis ſempiterne.⁊ ibi aues ⁊ fere habitāt infernales. Vñ
Eze.vj.dic̄ dñs de dānatis. Subtus oē lignū nemoꝛoſum
extēdā manū meā ſup eos.⁊ dabo terrā eoꝝ in deſolatōꝫ.
Sꝫ ſi vis in bono ſignificato dicere dic ꝙ ē dare Nemꝰ

Interius.
Exterius.
Superius.

Nemus interius eſt ↄſciā.vbi.ſ.vmbra et
refrigeriū diuine gr̄e.⁊ aues diuine laudis
⁊ leticie.⁊ fere aſpitatꝭ ⁊ iuſticie abundāt.
vt ſcꝫ de illo dici poſſit illud Nu.xxiiij. Tētoꝛia tua iſrael
vt valles nemoꝛoſe.⁊ vt hoꝛti iux̄ fluuios irrigui. Nemus
exterius eſt religio vel eccl'ia. Ibi eñ ſunt aues.i. viri ↄtē-
platiui.fere.i.viri actiui.ſecretū ſolitudinis.i. vmbra omis
humilitatis.⁊ refrigeriū ſuauitatis. Vñ de tali nemoꝛe pōt
dici illud Geñ.xxj. Abraā plātauit nemꝰ in berſabee. Ne-
mus ſuperius eſt celi curia. Ibi eñ eſt locus eterni refrige
rij locus iubilationis ⁊ gaudij ⁊ locꝰ quietis ⁊ ſolacij. Vñ
iſtud videt̄ eſſe nemus vbi rex aſſuerus iuſſit ꝑparari con
uiuium in veſtibulo hoꝛti et nemoꝛis Heſter.j. Iſtud eñ
eſt nemus vbi ſancti poſt moꝛtē ſepeliunt̄. ſicut de Saul
et ionatha legit̄.j.Regum.xxj. ꝙ oſſa eoꝛum ſepelierūt in
nemoꝛe iabes. Et ſic igitur patet quomō nemus ſumitur
in bono et in malo.

Neomenia. Nota ꝙ neomenia apud iudeos
erat feſtū qḋ fiebat in nouitate lu
ne. ⁊ pncipio mēſis lunar̄. dicta. ſ. a neos qḋ nouum. ⁊ me
nos qḋ eſt luna. Igit̄ dico ꝙ iſta pōt ſignificare Feſtum

Interne ſolēnitatis.
Eterne felicitatis.
Supne natiuitatis.
Externe ꝓſperitatis.

Internā ſolēnitatē cōſtituit no-
uitas gr̄e. qn̄. ſ. luna. i. defectuoſa
ꝯſcia ꝑ pniam ⁊ gr̄am innouat̄.
De q̄. j. Eſdre. iij. A neomenia
(alia lr̄a A pmo die) ſeptimi mēſis ceperūt hoſtias offer-
re. Septimus em̄ mēſis ſignat pnie ſtatū in q̄ delet̄ ſepte-
nariū viciorꝫ. ⁊ introducit̄ ſeptenariū ỽtutū. Eternā felici
tatē ꝯſtituit nouitas glie. Iſta em̄ luna. i. aīa eternalr̄ reno
uat̄. De q̄ dr̄ in pſ̄. Buccinate in neomenia tuba. in inſi-
gni die ſolēnitaꝭ vr̄e. Supnā natiuitatē. ſ. xp̄i ꝯſtituit noui
tas nature. de q̄. j. Mach. x. dr̄. ꝙ dies remiſſionis erāt ſo-
lennes. ⁊ ſabbata ⁊ neomenie. Externā aſperitatē ꝯſtituit
nouitas ſeu vanitas nature. De q̄ dr̄ Eſa. j. Neomeniā et
ſabbatū ⁊ feſtiuitates alias nō ferā ⁊c. Sufficit.

Nepos. nepotes. Nota ꝙ nepos cū ſit
filius filij vl̄ fratris in
linea deſcēdenti. ſꝑ ſigt̄ Dilectionē. Subiectionē. Succeſ-
ſionē. Nepotes em̄ a parētib⁹ diligunt̄. Parentib⁹ ſubijci
unt̄. Parētibuſq; ſuccedūt et eis ſubſtituunt̄. Videt̄ g̃ ꝙ
ꝑ nepotes intelligunt̄ boni ſubditi. q̄ deo ⁊ ſctis ſunt dile-
cti. ꝓlatis ⁊ maiorib⁹ ſubiecti. ⁊ tādē ad hereditatē eterne
glie ſt̄ ꝓuecti. vñ de iſtis dr̄ Ecci. xliiij. Cū ſemine eorꝫ ꝑſe-
uerāt bona. hereditas ſctā nepotes illorꝫ. ⁊ ſemē eorꝫ in te
ſtamēto ſtetit. De malis ỽo nepotib⁹ ſubditis ⁊ ſucceſ-
ſorib⁹ pōt notari ꝙ iſti ſt̄. Nequiciarū imitatores. Diuitia
rū deuoratores vel appetitores. Vite ſupne nō ſucceſſores
Mortis et̄ne toleratores. Iſti igr̄ ſūt malorū imitatores
iiij. Reg. xvij. Nepotes eorꝫ ſicut fecerūt pr̄es ſui ita faciūt
Itē ſunt mundi bonorꝫ appetitores Iob. xxvij. Nepotes
eius nō ſaturabunt̄. Itē ſunt vite btē nō ſucceſſores Ecci
xl. Nepotes impiorꝫ nō multiplicabūt ramos. Item ſunt
mortis ꝑpetue toleratores. q2 ſicut dr̄ Exod. xxxiiij. Deus
reddit iniquitatē patrū filijs ⁊ nepotibus ⁊c.

Neptalim interp̄tat̄ habitatio vel cōpatio. ſiue
ꝯuertēs eos. ſeu etiā implicatio vel
conuerſatio. ſeu dilatauit me dñs. aut dilatatio mea. pone
ꝓut volueris: quia tranſeo.

Nequando. neforte. Nota ꝙ iſte ne-
gationes cōpoſi
te neqñ. ſ. ⁊ neforte. ſꝑ vident̄ innuere aliquā incert tudi-
nem vel timorem. Et quia timor ⁊ dubitatio quādoq; eſt
bonus quādoq; malus. Dicamus primo de bono timore.
Et ſic dicemus ꝙ iuſtus quādoq; dubitat De

Dei iuſticia ne puniat.
Dei noticia ne fugiat.
Mūdi deriſione ne ſeuiat.
Fidei ꝯfuſione ne veniat.

Timeat g̃ iuſtus dei iuſticiaꝫ
ne puniat Deut̄. vj. Non ibi
tis poſt deos alienos. q2 de⁹
emulator in medio tui. neqñ
iraſcat̄ furor dñi dei tui ꝯ te. ⁊ auferat te de medio tr̄e. Itē
timeat dei noticiā ne fugiat Deut̄. viij. Obſerua ⁊ caue ne
qñ obliuiſcaris dñi dei tui ⁊ negligas ei⁹ mādata ⁊ iudicia
Itē timeat malorꝫ deriſionē ne ſeuiat. pſ̄. Neqñ ſupgau-
deāt mihi inimici mei. dū cōmouent̄ pedes mei ſuper me
magna locuti ſunt. Item timeat fidei cōfuſionē ne veniat
ſeu accidat. pſ̄. Neqñ dicant gentes vbi eſt deus eorum. ⁊
innoteſcat in nationib⁹ corā oculis noſtris. De nefor
te ỽo potes plenius dicere. quia plures ſunt auctes. Et ſic
notabis ꝙ in ſcriptura reperit̄ Neforte quod ſpectat

Ad deum cōminantē.
Ad iuſtum formidantē.
Ad ꝓlatum docentem.
Ad impium torpentē.

Primo g̃ dicamus ꝙ iſtud
aduerbiū negatiuū neforte ꝑ-
tinet ad deū mala cōminantē.
Vñ ipſe eſt q̄ dicit pctōribus
Eſa. xxviij. Et nūc nolite illudere. neforte ꝯſtringant̄ vin-
cula vr̄a. Et illud Hiere. xxj. Eruite vi oppſſum de manu
calūniantis. neforte egrediat̄ vt ignis indignatio mea. et
ſuccendatur ⁊ nō ſit q̄ extinguat. Scḋo dico ꝙ iſtud ne
forte ꝑtinet ad iuſtū iuſte formidantē. Iuſt⁹ em̄ merito ti-
met neforte veniāt ſibi mala. Et iō iſte eſt q̄ timet dei ſeue-
ritatē ne ꝑ eā damnet̄. Culpe malignitatē ne ꝑ eā fedetur.
Pene crudelitatē ne in ipa liget̄. De dei ſeueritate pꝫ Hie
re. x. vbi iuſtus dicit ipi deo ſic. Corripe me dñe. verūtñ in
iudicio ⁊ non in furore tuo neforte ad nihilū reducas me
De culpe ỽo malignitate pꝫ Thob. iiij. vbi Thobias ce
cus dixit de agno ad comedendū ſibi oblato. Videte inq̄t
neforte furtiuus ſit. Et Iob. j. dr̄. ꝙ ipe ſacrificium ꝓ filijs
offerebat dicēs. Neforte peccauerint filij mei ⁊c. De pene
ỽo crudelitate dr̄ Amos. v. Querite dñm ⁊ viuite. neforte
cōburat̄ velut ignis dom⁹ ioſeph. ⁊ deuorabit et nō erit q̄
extinguat. Et Geñ. iij. dixit Eua ſerpenti. De ligno qḋ eſt
in medio paradiſi precepit nobis deus ne comederemus
⁊ ne tangeremus neforte moriamur. Sed tercio dico ꝙ
iſtud aduerbium neforte pertinet ad prelatum ſeu etiā ad
ſcripturam digne conſulentem ſeu docentem. Et ſic nota-
bo ꝙ ſcriptura interdicit homini cuncta mala. ⁊ hoc nefor
te ex hoc contingant pericula ſeu damna. Dicit enim

Fuge mali conſortia neforte fias ſimilis.
Cuſtodi tua ꝓpria neforte fias ſterilis.
Serua caute cōſilia neforte ſis riſibilis.
Repme vana gaudia neforte ſis odibilis.
Tempa potus vicia neforte ſis dānabilis.
Tolle cūcta ficticia neforte ſis culpabilis.
Ceſſet a te ſupbia neforte ruas humilis.
Lōge ſis a potētia neforte cadas flebilis.
Caue carnis ſolacia neforte fias debilis.
Tene lingue colloquia neforte fias labilis.

Dico er-
go ꝙ fugien
da ſunt ma-
la conſortia
neforte ſi-
mus ſimi-
les Prouer
bi. xxij. Nō
ābules cuꝫ
hoīe furio-
ſo neforte diſcas ſemitas ei⁹. Item cuſtodiēda ſunt bona
nr̄a neforte ſim⁹ ſteriles ſeu paupes Prouerb. v. Ne des
alienis honorē tuū. neforte impleant̄ extranei virib⁹ tuis.
⁊ labores tui ſint in domo aliena. vt dicat illud Mat. xxv
Neforte nō ſufficiat nobis ⁊ vobis. Itē ſeruāda ſeu celan
da ſunt caute ꝯſilia ne ſimus deriſibiles Prouer. xxv. Se-
cretū extraneo ne reueles. neforte inſultet tibi cū audierit
⁊ exprobrare nō ceſſet. Et Ecci. viij. Nō omi hoī cor tuuꝫ
manifeſtes. neforte inferat tibi gr̄am falſam ⁊ conuicietur
tibi. Itē repmenda ſunt inepta gaudia neforte fiam⁹ deo
odibiles Prouer. xxiiij. Cū ceciderit inimicus tuus ne gau
deas. ⁊ in ruina alterius nō letet̄ cor tuum. neforte videat
dñs ⁊ diſpliceat ei. Item tpanda ſunt potus vicia neforte
ꝯtingāt caſus dannabiles Prouer. xxxj. Noli regibus da
re vinū. q2 nullū ſecretum vbi regnat ebrietas. neforte bi-
bant ⁊ obliuiſcant̄ iudiciorꝫ. ⁊ mutēt cauſam filiorꝫ paupe
ris. Et Luc. xxj. Attēdite vobis neforte grauent̄ corda ve
ſtra crapula ⁊ ebrietate ⁊ curis hui⁹ vite. Itē tolerāda ſūt
cuncta ficticia neforte dicamur falſi vel fictiles. vñ Ecci. j.
Ne fueris hypocrita in ꝯſpectu hoīm. neforte cadas ⁊ ad
ducas aīe tue inhonorationē. Item euacuāda eſt oīs ſup-
bia. neforte ruamus ad ſtatus humiles Ecci. vj. Ne extol
las te in cogitatione aīe tue ſicut thaurus. neforte elidatur
ỽtus tua ꝑ ſtulticiā. Item refugienda eſt oīs potentia ne
forte ducamur ad caſus flebiles. vñ Ecci. viij. dr̄. Non liti
ges cū hoīe potēte. neforte incides in manus illius. Item
abhomināda ſunt carnis ſolacia neforte fiam⁹ viles ⁊ de-
biles Ecci. ix. Ne reſpicias mulierē multiuolā neforte inci
das in laqueis illius cū ſaltatrice ne aſſiduus ſis nec audi
as illā neforte pereas in effigie illius. ỽginē ne ꝯſpicias ne
forte ſcādalizeris in decore eius. Itē ꝯtempanda ſunt lin
gue colloquia neforte dicamur ſtulti vel mobiles Eccleſi.
xxviij. Verbis tuis facito ſtateram ⁊ frenos ori tuo rectos
⁊ attende neforte labaris in lingua. ⁊ cadas in ꝯſpectu ini
micorum inſidiantium tibi. Patet ergo quō iſta dubitatio
neforte pertinet ad ſcripturam rite conſulentē. Quar-
to ỽo dico ꝙ qñq; neforte ſpectat ad impium vane metu-
entē. Mali em̄ ſepiſſime trepidāt vbi nō fuit timor dicen-
do. ſ. Neforte accidat h̄ aut illud. Et ſic nō ꝙ Mali timēt

Preſentes illuſiones.
Futuras deriſiones.
Aſperas correctiones.
Inanes locutiones.
Prudentū ꝓuiſiones.

De pn̄tibus illuſionibus pꝫ in
Saul. j. Reg. xxxj. q̄ p̄cepit ar-
migero ſuo ꝙ occideret eū. ne
forte inq̄t veniāt incircūciſi et
illudāt mihi. De futuris autē
deriſionib⁹ pꝫ in illo abimelech cui⁹ caput mulier fragmi
ne mole ꝯfregerat. q̄ a ſcutifero ſuo ſe fecit interfici nefor-
te a femina in futurꝫ diceret̄ occiſus Iudic. ix. De aſperis
ỽo correctionib⁹ pꝫ de illo rege Amaſa q̄ rephēſus a pro
pheta eo ꝙ ydola adoraſſet dixit ſibi. ij. Para. xxv. Nūqd
ꝯſiliarius regis es. q̄eſce. neforte interficiā te. Ad qḋ facit

Mm

Illud qđ philiſtijm cauerāt neforte hebrei facerēt gladios aut lanceas. j. Reg. xiij. De locutionibꝰ hoim dr̄ Matth. xxvj. ⁊ Mar. xiiij. Qꝛ iudei cauebāt neforte tumultus fieret in pplo. De ꝓuiſionibus ṽo bonoꝝ timebant cū dicebant Matth. xxvij. Neforte veniāt diſcipuli eius ⁊ furentur eum ⁊c̄. Sufficit de neforte.

Neqꝫ. Nequaquā.

Nota ꝙ neqꝫ ſicut nō ⁊ nec eſt negatiua diuerſimode ꝑtinens ad diuerſos. Vn̄ nota ꝙ eſt Vnū neqꝫ qđ ſcꝫ eſt
Miſerorum.
Contritorum.
Perfectorum.
Beatorum.
Iniquorum.
Damnatoꝝ.

Qđlibet em̄ genus hoim hꝫ ſuū neqꝫ et ſuā negatiuā. ⁊ quidē habēt ſuum neqꝫ miſeri indigētes. De iſtis em̄ dr̄ Eſa. iij. Nō ſum medicus ⁊ in domo mea non eſt panis neqꝫ veſtimentū. Item humiles ⁊ penitētes. Iſti em̄ cauēt a delicijs ⁊ a vicijs Luce. vij. Venit iohēs baptiſta neqꝫ manducās neqꝫ bibēs. Itē ꝑfecti vel eminentes. Iſti em̄ ꝑfectionis habēt viā cui denegat̄ oē decliue. iuxta illud Eſa. xxx. Hec eſt via ambulate in ea. nec declinetis ex ea neqꝫ ad dexterā neqꝫ ad ſiniſtrā. vn̄ etiā ipſis dr̄ Luc. ix. Nihil tuleritis in via. neqꝫ virgā neqꝫ perā. nec pecuniam neqꝫ panē. neqꝫ duas tunicas. Itē bti vel triūphātes. Iſti em̄ habēt negatiuā oīs mali. Quia ſicut dr̄ Apoc. xxj. Ibi non erit amplius neqꝫ luctus neqꝫ clamor. neqꝫ dolor erit vltra q̄ ꝑmo abierūt. Et Luc. xx. dr̄. ꝙ iſti neqꝫ nubēt neqꝫ nubent̄. nec ducēt vxores. nec vltra mori poterūt. Itē impij vel delinquētes. Iſti em̄ hn̄t negatiuā ſapie vel ſplendoris. pſ. Neſcierūt neqꝫ intellexerunt in tenebris ambulāt. Iſti habēt negatiuam bone eloquentie vel clamoris. j. Thi. j. Nō intelligūt inq̄t neqꝫ de q̄bus loquunt̄. neqꝫ de q̄bus affirmāt. Et in pſ. dr̄. Neqꝫ em̄ eſt ſpūs in ore ipoꝝ. Iſti habēt negatiuā reuerētie vel timoris Luc. xxiij. Neqꝫ tu times deū. qꝛ in eadē dānatione es. Iſti hn̄t negatiuam eminētie vel valoris. i. ꝑfectionis oim bonoꝝ. operū ⁊ virtutū. Quia ſicut dicit̄ Dan̄. iij. Nō eſt in tpe hoc neqꝫ holocauſtū. neqꝫ ſacrificiū. neqꝫ oblatio. neqꝫ incenſum. neqꝫ locus ꝑmitiarū. Et iſti finaliter habent negatiuā eterne affluentie. ⁊ ſupne glorie vel honoris. Quia ſicut dr̄. j. Coꝝ. vj. Neqꝫ fornicarij neqꝫ ydolis ſeruientes regnū dei poſſidebūt. Iſti ergo ſunt impij vel delinquētes. Itē habēt ſuā negatiuā dānati vel deſꝑantes. Iſtis em̄ negat̄ ⁊ interdicitur omē bonū. ⁊ oīs poſſibilitas euadendi tormēta. iuxta illud. ij. Macha. vj. De manu oipotentis dei. neqꝫ viuus neqꝫ defunctus effugiet ⁊c̄. vide. ſ. de non ⁊ nec ⁊c̄. Nequaq̄ aūt eſt negatio cōpoſita de ne. ⁊ de quaq̄. Eſt autē nequaq̄ dictio fortiter ⁊ abundāter negās. Et ſi vis nota ꝙ aliqua ſunt q̄ nobis ꝑ nequaq̄ fortiter deneganter ſcꝫ
Ocium mundane habitationis.
Vicium fallacis circūuentionis.
Precium auare cumulationis.
Gaudium libere diuagationis.
Studium ꝑuerſe opationis.
Brodiū carnalis delectationis.

Dicā ergo ꝙ per nequaq̄ denegat̄ iſto mūdana habitatio vl' occupatio. Vn̄ de egypto ꝑ quā deſignat̄ mūdus dicit̄ filijs iſrael Exo. ix. Nequaq̄ hic vltra maneatis. Et Exo. xiiij. Egyptios quos nūc videtis nequaq̄ vltra videbitis. Quod tn̄ eſt cōtra multos filios iſrael. i. ꝯ multos religioſos q̄ plus diligunt mundū q̄ clauſtrū. ⁊ egyptios ſeculares q̄ clericos ⁊ regulares dicētes. ſ. illud Hiere. xlij. Nō habitabimus in terra iſta nec audiemus vocē dn̄i dei nr̄i. dicētes. Nequaq̄ ſed ad egyptū ꝑgemus vbi non videbimus bellū. Iſta optime ſpectāt ad apoſtatas religionē dimittētes ⁊ egyptū ⁊ babylonē intrātes. Itē ꝑ nequaq̄ denegat̄ iuſto humane circūuentionis viciū. Vn̄ Gen̄. xxxij. Nequaq̄ iacob. i. ſupplātator appellabit̄ nomē tuū ſed iſrael. Itē auare cumulationis ꝓciū. ſicut de Dauid legit̄. j. Para. xxj. q̄ areā gratis dare volēti dixit. neq̄q̄ ita fiet ſed ꝓciū dabo. Itē libere diuagationis gaudium. ſicut pꝫ de illis q̄ magis volebant eſſe ſub regimine ⁊ ſeruitute regis q̄ liberi. j. Reg. viij. Nequaq̄ inq̄unt. rex erit ſuꝑ nos. Et. x. Nequaq̄ ſed regē ꝯſtitue nobis. Et. xij. Nequaq̄ ſed rex imꝑabit nobis. Itē ꝑuerſe opationis ſtudiū Leui. xvij. nequaq̄ vltra imolabūt hoſtias demonibꝰ. Itē ebrioſe delectationis brodiū. Vn̄ Anna rephēſa ab Hely de ebrioſitate. j. Reg. j. dixit Neq̄q̄ inq̄t dn̄e mi nā infelix mlier nimis ego ſuꝫ. ſ; effudi aiaꝫ meā i ꝯſpectu dn̄i ⁊c̄. In malo aūt ſignato potes notare ꝙ in ſcriptura reperit̄ Nequaq̄.
Vani timoris.
Leui tenoris.
Mundi amoris.
Parui valoris.

De vano timore pꝫ Nume. xiij. vbi illi exploratores nō obſtantē ꝓmiſſione diuina dicebant filijs iſrael. Nequaq̄ ad pplm̄ iſtum valemus aſcēdere. q̄m fortior nobis eſt. De leui ſeu inſtabili tenore patꝫ Eſa. xxx. vbi illi q̄bus ſtabilitas ſpes ⁊ ſilentiū ſuggerebat̄ dixerūt. Nequaq̄ ſed ad equos fugiemus ⁊ ſuꝑ veloces aſcendemus. De mūdano ṽo amore dr̄ illud ꝑdictum Hiere. xlij. Nequaq̄ ſed ad terrā egypti ꝑgemus. egypti dico. i. mundi ſeu amoris mundani. De paruo ṽo ſeu modico valore dr̄ Roma. iij. Quid ergo ꝓcellimus? nequaq̄. Iſta igit̄ de neqꝫ ⁊ nequaq̄ ſufficiant.

Nequicia. Nequā. Nequiſſimus.

Nota ꝙ nequā dr̄ de nō ⁊ equus. Et iō nequā idem eſt ꝙ nō equus ſeu inimicus. Neq̄cia ṽo idē eſt qđ nō eq̄tas ſeu iniq̄tas. Nequā igr̄ nihil aliud eſt q̄ pctōr iniquus Malus. nefarius ⁊ ꝑuerſus. Et ſic accipit̄ Eſa. j. vbi dicit̄ dn̄s. Ve gēti peccatrici. pplo graui iniq̄tate. ſemini nequā filijs ſceleratis. In q̄bus ṽbis oſtendit̄ q̄druplex neq̄cia. a qua principaliter eſt cauendum. vicꝫ Nequicia
Carnalis inquinationis.
Letalis aggrauationis.
Verbalis ꝑdicationis.
Mentalis obſtinationis.

Prima eſt neq̄cia hoim immundoꝝ. gēti inq̄t peccatrici. Scđa ē neq̄cia hoim auaroꝝ. pplo inq̄t graui. Tercia eſt neq̄cia hoim hereticoꝝ. ſemini inq̄t nequā. Quarta eſt nequicia maloꝝ ſubditoꝝ. filijs inq̄t ſceleratis. Dico ergo ꝑmo. ꝙ eſt quedā nequicia carnalis inq̄nationis. Et iſta denotat̄ cū dr̄. genti peccatrici. Gens em̄ peccatrix ſignat pplm̄ luxurioſoꝝ. qꝛ gētes dicunt̄ q̄ſi ſine lege viuentes. qꝛ ꝓcerto tales nō ſeruāt legē in ſuo delicto. immo more canū nō parcūt cōſanguinee: cognate; virgini vel moniali. ꝯiugate vel deſpōſate. Et iſta nequicia luxurie eſt in hominibus. Iuxta illud Ecci. xxiij. Hō nequaꝫ in ore carnis ſue nō deſinet donec accēdat ignē. ⁊ etiā in mulieribꝰ. Vn̄ Ecci. xxv. Cōmorari leoni placebit magis q̄ habitare cuꝫ muliere nequā. Et bn̄ cōꝑant̄ tales leoni: qꝛ leo ꝯtinue patitur febrē: ⁊ habet anhelitū valde fetentē. Sic tales continue patiunt̄ febrē. i. ardorē luxurie: ⁊ ab ore ſuo ſemꝑ ſolent emittere fetorē ṽboꝝ inſolētiū ⁊ maloꝝ. Vn̄ tales nō ſolū hn̄t nequiciā in ꝑſona. imo etiā in ſmonibꝰ ⁊ in lingua vn̄ Ecci. xxviij. Btūs q̄ tectus eſt a lingua nequā. Et breuiter de nequicia luxurie dr̄ Ecci. xix. Qui ſe iungit fornicarijs erit nequā. q. d. Iſti non ſolum ſunt mali ⁊ nequā. immo etiam alios faciūt neq̄ſſimos atqꝫ malos. Et aduerte ꝙ neq̄cia luxurie maxime in muliere apparet exteriꝰ vicꝫ
In diſſoluta cōuerſatione.
In girouaga circūſpectione.
In inſtabili circūmotione.

De cōuerſatione em̄ pōt exponi illđ Ecci. xxv. Neq̄cia mulieris imutat faciem eius. De circūſpectione etiā dr̄ Ecci. xxvj. Nequicia: alia lr̄a. fornicatio mulieris in extollētia oculoꝝ. De circūmotione ṽo dr̄ Ecci. xxv. Nō des aque tue exitū neqꝫ mulieri nequā veniā ꝓdeūdi. q. d. Parata eſt diſcurrere ⁊ exire. Tales inq̄t luxurioſi dicunt̄ gens peccatrix. Ve inq̄t genti peccatrici. Vn̄ illi ſunt illa gens de q̄ dr̄ Eſa. xlix. Gētem abhoīantē ⁊ ſeruū dn̄oꝝ. Iſta eſt neq̄cia carnalis inq̄nationis. Scđo dico ꝙ eſt neq̄cia auare inclinationis. qđ notat̄ cū dr̄. pplo graui iniq̄tate. Auari em̄ dicunt̄ populus grauis: qꝛ ſicut res dr̄ grauis q̄ inferius ad terrā deſcēdit naturaliter ⁊ mouet̄. Sic iſti ſpūaliter dicunt̄ graues q̄ inferius ad terrā ⁊ ad terrena ꝑ auariciā mouent̄. ⁊ ꝑ auaꝝ deſideriū inclinant̄. Sicut em̄ plumbū. ſal. harena aurū. argentū ⁊ vinū ſunt res mirabiliter graues: ⁊ omē illud in q̄ fuerint aggrauātes ⁊ ad terrā inclinantes. Sic vere mūdi bona grauia ſunt ⁊ onerosa. ⁊ mentis in qua habitant aggrauatiua ⁊ ad terrā ꝑ auariciā deiectiua. Pſal. Filij hominū vſqꝫquo graui corde. Vn̄ de corde auaro dicit̄ Eccli. iij. Cor nequā grauabit̄ in dolo. q. d. Nequicia auaricie eſt ſemꝑ fallax. ꝓditoria ⁊ doloſa. Iſte ṽo dolus apparet in auaris: vſurarijs: fraudulentis. De quorum fallacia dolo ⁊ nequicia poteſt exponi illud Ecci. xxv. Non eſt caput nequius ſuper caput colubri. Coluber qui dr̄ quaſi

tolens vmbras. et q̄ ſemꝑ tortuoſe incedit ſignat vſurarios ⁊ auaros. qui in vmbris .i. in locis abſconditis ⁊ ſecretis. vel etiā in abſcōditis vel ſub occultis fictionibus ⁊ palliaturis ſolēt facere fraudes ſuas. ⁊ ſemꝑ tortuoſe ⁊ fallaciter incedūt in oībus factis ſuis. Quia ꝓcerto iſtis nihil eſt nequius in hoc mūdo. Qui eñ ſibi nequā eſt cui alij bonus erit? Eccī. xiiij. Et iō q2 tales nequā ſunt etiā ſibipſis. q2 ſcʒ nō audēt vti bonis ſuis ꝓ̄ auaricia ⁊ ꝑcitate. Nō mirum ſi ſunt nequiſſimi alienis. Iſte eſt ergo ꝑplus grauis iniq̄tate. Vñ de terra .i. de terreno auaro dī Eſa. xxiiij. Agitabitur terra ſicut ebrius. ⁊ grauabit eā iniq̄tas ſua: ⁊ corruet ⁊ nō adijciet vt reſurgat. Tales eñ agitant̄ ꝑ deſiderium ⁊ affectionē. Sunt ſicut ebrius ꝑ ſitibundā auariciā ⁊ ambitionē. Grauant̄ iniq̄tate ꝑ culpe ⁊ malicie inclinationē. Corruunt ⁊ nō reſurgūt ꝑ male ꝯſuetudinis aggrauationē. Aduerte tñ hic qđ dicit Señ. li. de nālibus q̄ōnibus de rebus grauibus. Dicit eī ꝙ ſunt quidā qui ſuſtinēt oīa grauia. ſicut exēplificat de lacu arethuſe in ꝑſide. vbi nihil mergit̄ q̄ꝫtumcunq; graue ſit. Sicut etiā exemplificat Iſido. de lacu ſicilie iuxta porriamiā. Cauſam autē aſſignat Señ. dicēs. Q2 iſte aque ſunt lapidibus grauiores. Et ideo cū maius graue naturaliter portet ⁊ ſuſtineat minus graue. nō mirum ſi talia grauia ab aquis grauiorib9 ſupportant̄. Sic vere hodie nos videmus ꝙ tales diuites ⁊ vſurarij ſunt grauiores iniq̄tate: ita ꝙ ſatis deberēt ad īferiores ſtatus ⁊ gradus deſcēdere ⁊ q̄nq; ad lr̄am deprimi ⁊ ſubmergi. ipi tñ ab aquis quibus inſident .i. a ſuis malis ꝑ̄latis ⁊ iudicibus fouent̄ ⁊ ſupportant̄. et in ſuis ꝑuerſitatibus ſuſtinent̄. Cuius certe cā eſt. q2 ipi maiores: ipſis malis diuitibus grauiores ⁊ deteriores eſſe noſcunt̄. ⁊ iō alios ſibi ſiles ſuſtinere ꝯ̄ iuſticiā cōprobant̄ Eſa. l. Calūniaʒ ſuſtinēt filij iſrael: calumniā dico: hoc eſt dictu viros calūnioſos. Et certe talia ſunt ꝯ̄ naturam ꝙ ſcʒ tales a ſuꝑioribus tolerant̄. Iuxta illud Sap. xvj. Nix aūt ⁊ glacies ſuſtinebant vim ignis. Et breuiter h̄ eſt verū. q2 ſcʒ tales nequā ſemꝑ inueniūt alios nequiores. q̄ ipos in ſuis iniq̄tatibus foueāt atq; portēt. Sicut de ſpū nequā dī. Q2 ſibi aſſumit alios ſeptem ſpūs nequiores ſe. ſ. vt ab eis foueat̄. Nequius eñ oculo .i. malo iudice quid creatū eſt? q. d. nihil. Quia certe nō eſt caput nequius ſuꝑ caput colubri. Et tñ iſte deberet timere illud Eccī. xxvij. Facienti nequiſſimū ꝯſiliū ſuꝑ eū ꝯuertet̄. Et illud Eccī. xxviij. Mors illius mors nequiſſima. ⁊ vtilis infernus potius q̄ illa. Iſta eſt ergo neq̄cia auaricie inclinationis. Tercio dico. ꝙ eſt nequicia v̄balis ꝑ̄dicationis. Et iſta eſt neq̄cia hereticorū q̄ oſtendit̄ cū dī. Semini nequā. Sicut eñ eruca inſidens arborib9 relinquit in magna quātitate peſtiferū ſemē ſuū. a quo totus ortus cum ſuis herbis et arboribus corrodit̄ ⁊ vaſtat̄. Sic heretici ſemē ſue peſtifere ꝑ̄dicationis ⁊ doctrine. in tanta abūdantia q̄nq; poſt ſe relinquūt. ꝙ totus ortus eccleſie exinde patit̄ detrimentū. Vñ de iſtis pōt intelligi illud Matth. vj. Si oculus tuus fuerit nequā. totū corpus tuū erit tenebroſum. Iſti eñ q̄ oculi .i. directores ⁊ ductores eccleſie credunt̄. q̄ñ neq̄cia hereſis corrumpūtur. totū corpus eccleſie ꝑ errores faciunt tenebroſum. Et iſta eſt neq̄cia lingue. q2 vicʒ lingua taliū eſt alijs venenoſa. ⁊ cā nequicie ⁊ pcti. Et iō dī Eccī. xxviij. Noli audire linguā nequā. Quia ſicut dicit̄ ibidē. Multi ceciderunt q̄ interierūt ꝑ linguā nequā. Et rō reddit̄ ibidē. Quia mors illius mors nequiſſima ⁊ vtilis infern9 potius q̄ illa. Semini ergo nequā. Vñ cuilibet tali pōt dici illud Eccī. xliiij. Dediſti maculā in glīa tua. ꝓfanaſti ſemē tuū. Iſta eſt igitur nequicia v̄balis ꝑ̄dicationis. Quarto dico ꝙ inuenitur nequicia mētalis obſtinationis. Et iſta eſt neq̄cia q̄ in ꝓteruis ſubditis inuenit̄ qđ oſtendit̄ cū dī. Filijs ſceleratis. Quia v̄e multi ſūt filij ſpūales .i. ſubditi. ita obſtinati et ꝓterui. ita etiā nequā ⁊ ſcelerati. qđ nec deo nec ꝑ̄lato volūt obedire. ſʒ ſicut filij vipere matrē ſuā. ſ. ecclīam vel ꝑ̄latū ꝑ mala ſua opa ⁊ exēpla ſolēt ꝓteruit̄ laniare. vñ Sap. iij. Nequiſſimi filij illorū. maledicta creatura eorū. Et nota ſi vis ꝙ mali filij religionis vel eccleſie ſunt hodie nequā

Propter mendacij vanitatem.
Propter hypocriſis falſitatem.
Propter ſeuicie prauitatem.
Propter luxurie feditatem.
Propter malicie doloſitatem.
Propter inuidie malignitatem.

De nequicia eñ mendacij dī Eccī. xx. Obprobriū nequā ī hoīe mēdaciū. De neq̄cia hypocriſis dī Eſa. ix. Oīs hypocrita ē nequā. De neq̄cia ſeuicie dī Matth. xviij. vbi loquit̄ de illo q̄ noluit miſereri ꝯſerui ſui: cui dixit dñs eius. Serue nequā oīe debitū dimiſi tibi: qm̄ rogaſti me nōne ergo oportebat te miſereri ꝯſerui tui ⁊c̄. De neq̄cia luxurie dī Eccī. xvij. Quid nequius q̄ qđ cogitat caro ⁊ ſanguis. De neq̄cia malicie dī Prouer. xxvj. Qñ ſubmiſerit vocem ſuā ne credas ei. qm̄ ſeptē neq̄cie in corde illius ſunt. De neq̄cia inuidie dicit̄ Eccī. xiiij. Nequā eſt oculus inuidi. Et ſic igitur pʒ quō eſt q̄druplex nequicia in genere. ſ. luxurioſorū. auarorū. hereticorū ⁊ malorū ſubditorū ⁊c̄.

Nequire. Nota ꝙ nequire idē eſt qđ non poſſe. vide ergo. ī. vbi poſſe. ⁊ vbi potētia. q2 auctes valde pauce ſunt.

Neſcire. Cum neſcire idē ſit qđ ignorare. Notandū ꝙ in ſcriptura inuenit̄ Vnū neſcire

Excuſabile.
Deteſtabile.
Excecabile.
Commēdabile.

Neſcire excuſabile ꝑtinet ad ignorantiā naturalē. Et iſta eſt q̄ñ hō ignorat illa q̄ excedūt cognitionē nature. ſicut ſcire futura ⁊ diuine voluntatis bñplacita ⁊ occulta. Si eñ iſta neſciamus. excuſati ſum9. Et de tali neſcire dī Eccl's. ix. Neſcit hō vtrū amore vel odio dign9 ſit. Et ibidē dicit̄. Neſcit hō finem ſuū. Et Luce. ix. Neſcitis cuius ſpūs eſtis. Neſcire deteſtabile ꝑtinet ad ꝓteruiam cordialē. Et iſtud eſt q̄ñ hō ex obſtinatione nō dignat̄ ſcire .i. recognoſcere bñfactorē creatorē vel ſuperiorē ſuū. ſic pharao q̄ dicebat Exo. v. Neſcio dñm: ⁊ iſrael nō dimittā. Talis etiā ignorātia vel neſcientia idem eſt ꝙ deſuetudo. Quia. ſ. ſicut res q̄ nō frequētat̄ in deſuetudinē: obliuionē ⁊ neſcientiā vertit̄. Et ſic loquit̄ Hiere. iiij. vbi de peccatoribus dī. Sapiētes ſunt vt faciant mala: bñ aūt facere neſcierūt. Et Hiere. vj. dī. Confuſione nō ſunt cōfuſi. erubeſcere neſcierūt. Et Soph. iij. Neſciuit dei inimicus confuſionem. Neſcire excecabile ꝑtinet ad ignorantiā criminalem. Et ſic accipit̄ vt cōiter. q̄ñ. ſ. hō neſcit illa q̄ tenet̄ ſcire. Et ſic loquitur in pſ̄. Neſcierūt neq; intellexerūt in tenebris am̄ulāt. moueb̄tur oia fundamēta terre. Neſcire cōmēdabile ꝑtinet ad ignorantiā virtualē. Et iſta eſt q̄ñ hō neſcit illa que nō eſt vtile ſcire ſibi. Et ſic loquit̄ Matth. vj. Cū facis elemoſynā neſciat ſiniſtra tua quid faciet dextera tua. Iſta aūt ꝓprie poteſt dici ignorātia mali nō exꝑti. ſicut de btō Iohāne dicit̄ Neſciēs labē niuei pudoris. ⁊ de btā v̄gine. Neſciens virgo virū ⁊c̄. Et illud Oſee. xiij. Deū abſq; me neſcies: ⁊ nō eſt abſq; me ſaluator. Sʒ ceteris omiſſis de ignorantia criminali q̄. ſ. neſcit hō illa q̄ tenet̄ ſcire. ⁊ maxime illa que ꝑtinēt ad ſalutē: aliq̄d eſt dicendū. Notare ergo poſſum9 ꝙ ſicut in mūdo nāliter multa ſunt genera ꝑſonarū illa q̄ ſunt eis vtilia neſciūt ⁊ ignorāt videlicet. Pueri. frenetici. ceci. dormiētes. ebrij ⁊ abſentes. Sic vere moraliter loquēdo multa ſunt hodie genera hoīm peccatorū q̄ neſciunt illa q̄ ꝑtinent ad ſalutē. Et iſti ſunt. ſ. Pueri carnalis immūdicie ſectatores. vel Frenetici ⁊ mēte capti tꝑalis eminentie dilectores. Dormiētes ⁊ ſe ad terrā ꝓſternētes mūdane affluentie poſſeſſores. Ebrij vino mundane. ſ. ſapientie ꝓfeſſores. Dico ſʒ ꝙ primi ſunt ſectatores carnalis immūdicie. Nā ſicut pueri q̄diu ſunt parui. ſunt naturalr̄ fetidi ⁊ immūdi ignorātes ⁊ inſcientes. ſic luxurioſi ꝑ̄ ceterꝭ pctōrib9 immūdi ſunt ⁊ ignorātes. ⁊ ad ſalutē aīe ꝑtinētia neſcientes. Nā ſicut pueri tria principalr̄ neſciunt facere: vicʒ loqui. diſcernere ⁊ erubeſcere. Sic vere luxurioſi neſciunt hr̄e honeſtā ⁊ ordinatā locutionē dicentes illđ Hiere. A. a. a. dñe deus neſcio loqui q2 puer ego ſuʒ Tales eñ ſemꝑ loquunt̄ inſolēter ⁊ impudice. nec aliq̄d ſciūt loqui ordinate. de quib9 dī Nee. xiij. Loquebant̄ azotice et neſciebant loqui iudaice. Itē neſciūt hr̄e clarā diſcretionem. Quia ſicut puer nō diſcernit int̄ res bonas ⁊ malas. ita ꝙ aliq̄ñ plus diligit pomū q̄ caſtrū Sic nec iſti bñ diſcernūt int̄ delicias corꝑis ⁊ aīe. mūdi ⁊ ꝑadiſi. pcti ⁊ meriti. Quia plus vident̄ diligere iſta modica tꝑalia q̄ illa maria etnalia. Vñ iſti ſūt de illis cētū hoīm milib9 q̄ neſciūt q̄d ſit ī dextra ⁊ ſiniſtra. ſic dī Ione. iiij. q2. ſ. tales nō bñ ſciūt diſcernere int̄ ſiniſtrā tꝑaliū ⁊ dexterā etnorū. Itē iſti neſciūt hr̄e

vereciidā ꝯfuſionē. Quia ſicut pueri nō verecundantur oſtēdere pudēda ſua. ſic nec iſti vilia opa ſua. vñ Hiere. vj. Cōfuſione nō ſunt ꝯfuſi erubeſcere neſcierūt. Iſti ḡ ſūt ſectatoꝛes carnalis immūdicie. Scdo dico ꝙ ſunt neſcientes ſeu ignoꝛātes ⁊ dilectoꝛes tp̄alis eminētie. Iſti eñ ſūt ſicut frenetici vel mentecapti. ꝗ amoꝛe mūdi ita ſīt capti ꝙ penitꝰ neſciūt nec cognoſcūt. nec dei ptātē. nec ſui fragilitatē. nec mūdi trāſitoꝛiā vanitatē. ſicut pꝫ ad lr̄aꝫ de vanigloriis ⁊ ſupbis. Neſciūt dico dei ptātem. qꝛ. ſ. nō vident̄ ſcire ꝙ deꝰ poſſit ipſos punire. dicētes cū pharaone Exo. v. Neſcio dñm ⁊ iſrl̄ nō dimittā. Itē neſciūt ꝓpriā fragilitatem. qꝛ. ſ. nō ꝯſiderāt ꝙ debent moꝛi ⁊ tñ ſepe fit ꝙ ſubito moꝛiunt̄ cū neſciūt. pſ̄. Ad nihilū redactus ſum ⁊ neſciui. Itē neſciūt mūdi vanitatē. Figurati i diſcipulo heliſei. iiij. Reg. iiij. Qui neſciēs q̄d eēt colloq̄ntida fecit exinde pulmentū. qđ tñ tandē cognouit eſſe moꝛtiferū ⁊ amarū. qꝛ. ſ. mūdi glīam dulcē credūt quā tñ inuenient finaliter valde triſtem. Iſti ergo ſunt dilectoꝛes tp̄alis eminentie. Tercij ſunt poſſeſſoꝛes mundialis affluentie. Et iſti ſunt diuites qui cōparant̄ doꝛmiētibus. Hō eñ nō doꝛmit erectus ſed inferius ad terrā ꝓſtratus. Sic iſti nō doꝛmiūt nec q̄eſcunt ad padiſuꝫ ſupius erecti ſ; inferius ad terrena p auariciam depꝛeſſi ⁊ eiecti. Et iſti pꝛocerto videntur neſcire

Fraternam charitatē.
Moꝛtis ꝓpinquitatē.
Dei benignitatem.
Mentis ſaturitatem.

Fraternā dico charitatē. qꝛ. ſ. nō vident̄ ſcire ꝙ teneant̄ bñfacere fratribꝰ ⁊ vicinis. Et iō bñficia eis negāt. vnde Deut. xxxiij. Dixerūt patri ⁊ mr̄i neſcio vos. ⁊ fratribꝰ ſuis ignoro illos. Quia ad lr̄aꝫ auari nō recognoſcunt: nec ꝓpinq̄s nec ꝯſanguineos. Itē moꝛtis ꝓpinquitatē qꝛ. ſ. iſti vident̄ ſe neſcire moꝛituros. Et iō cōminat̄ eis dñs Matth. xxiiij Neſcitis q̄ hoꝛa dñs vr̄ venturus ſit. Et. xxv. Neſcitis diē neq; hoꝛā. Itē dei benignitatē. qꝛ. ſ. iſti vident̄ neſcire ꝙ deus dederit eis bona q̄ hñt inq̄tū ipſi recognoſcere non dignant̄. de q̄ Oſee. xj. Ego nutricius effraym. ⁊ neſciebant ꝙ curarē eos. Itē ſaturitatē. Iō de ipis ꝓprie dr̄ illđ Eſa. lvj. Canes ipudētiſſimi neſcierūt ſaturitatē. Et cōpa ipos canibꝰ ſicut ſupꝛa. Quarti aūt ſīt ꝓfeſſoꝛes mūdane ſapientie: ſil'es ebꝛijs q̄ vino ſapie tp̄alis ita ſīt repleti ꝙ neſciunt aliq̄d de ptinētibꝰ ad ſalutē. De h̄ vide. ſ̄. de Ebꝛio. vñ Eſa. xxviij. Sacerdos ⁊ ꝓpha neſcierūt p̄ ebꝛietate: abſoꝛpti ſunt a vino. Et Hiere. ij. dr̄. Sacerdotes nō dixerūt vbi eſt dñs. ⁊ tenētes legē neſcierūt me. Et illud p̄dictum Hiere. iiij. Sapientes ſunt ⁊c̄. Et hoc de Neſcire ſufficit. Uide ſupꝛa de Ignoꝛantia.

Nichanoꝛ.

Nota ꝙ Nichanoꝛ q̄ interptat̄ ſtās lucerna: vel ſtatura lucida q̄ fuit pnceps iniq̄ſſimus. quē Antiochus ꝯ̄ filios iſrl̄ deſtinauit. ⁊ q̄ eos crudel'r flagellauit. In fine tñ perijt turpiter ⁊ deceſſit: ſicut ponit̄. j. Mach. vij. ⁊ deinceps ⁊c̄. pōt ſignare malos ꝯſiliarios pncipū ⁊ magnatū. qꝛ. ſ. iſti credunt̄ eſſe lucerna ⁊ gubernacula regni ⁊ patrie. cum tñ ſint filioꝝ iſrl̄. i. eccleſiaſticoꝝ et ſimpliciū ſubuerſio ⁊ flagellum. Notabis ḡ ꝙ exēplo iſtius tales ſolent eſſe

Fallaces ⁊ ꝓditoꝛes.
Tyrāni ⁊ exactoꝛes.
Maloꝝ fautoꝛes. vel
Prauoꝝ ſuſtētatoꝛes.
Bonoꝝ moleſtatoꝛes.
Penarū toleratoꝛes.
Supbi ⁊ iactatoꝛes.
Cauti ſimulatoꝛes.
Mali terminatoꝛes.

Dico ḡ ꝙ malus ⁊ tyrānicus pnceps eſt vt cōiter fallax ⁊ ꝓditoꝛ. ſicut de iſto legit̄. ij. Macha. xiiij. ꝙ audiuit rex Nichanoꝛē rebus alienis aſſentire. et exaſpatꝰ ſcripſit nichanoꝛi. Itē eſt vt cōiter rapax ⁊ exactoꝛ. ſic de iſto legit̄. ij. Macha. viij. ꝙ ipē ꝯſtituit regi. ꝙ tributū dandum romanis de captiuitate iudeoꝝ suppleret. Item eſt vt cōiter maloꝝ ⁊ peſſimoꝝ fautoꝛ. ſicut de iſto legit̄. ij. Macha. xiiij. ꝙ gentes q̄ de iudea fugerāt ſe nichanoꝛi miſcebant. Itē eſt vt cōiter iuſtoꝝ grauatoꝛ. ſicut de iſto legit̄. ij. Mach. ix. ꝙ volēs manifeſtare odiū qđ habebat in iudā nichanoꝛ miſit milites vt eū compꝛehenderēt. Itē eſt vt cōiter mali toleratoꝛ. qꝛ. ſ. tales vt cōiter in toꝛmētis finiunt dies ſuos. ſicut de iſto legit̄. j. Macha. vij. ꝙ ꝯtrita ſunt caſtra Nichanoꝛis ⁊ cecidit ipſe. Et ſicut dicit̄ ibidem. Caput ⁊ dexteram amputauerūt ei ⁊ in arce altiſſima ſuſpenderūt. Et merito. qꝛ certe talis vt communiter eſt ſupbie iactatoꝛ. ſicut. ij. Mach. xv. legitur. Qꝛ ſumma ſupbia erectus nichanoꝛ dixerat. Si eſt potens in celo q̄ p̄cepit ſeruare diem ſabbati: ⁊ ego potens ſum ſup terrā q̄ impero ſumi arma. Item eſt vt cōiter cautus ſimulatoꝛ. ſicut de iſto legit̄. ij. Mach. xiiij. Qꝛ moꝛabat̄ nichanoꝛ hieroſolymis nihilq; inique agebat ⁊c̄. Sꝫ finaliter dico ꝙ iſte eſt malus terminatoꝛ. qꝛ ſicut legit̄. ij. Mach. viij Facinoꝛiſſimus nichanoꝛ depoſita veſte gloꝛie ſolus fugiens venit antiochiā. h̄ eſt dictu. applicuit in infernum.

Nihil.

Nota ꝙ cum nihileitas nihil aliud ſignat q̄ꝫ nō entitas. Uñ nihil eſſe. idē eſt qđ nō eē. Inde eſt ꝙ ſꝫm ꝙ eſſe diſtinguit̄ pōt p oppoſitū nihil diſtigui Et qꝛ inuenit̄ Eſſe nature. Eſſe vite. Eſſe foꝛtune. Eſſe culpe. Eſſe finale. Eſſe ꝟtuale. Eſſe pene. Sic ⁊ de nihil poſſimus dicere. ꝙ fit mētio in ſcriptura de nihilo q̄tum ad oia ſupꝛadicta. Unde nota ꝙ nihil multiplex ſignat ſcilicet

Naturalem ꝯditionem.
Perſonalem duratione͂.
Tp̄alem ſucceſſionem.
Criminalem infectionē.
Infernalem afflictionē.
Coꝛpalem diffinitionem.
Uirtualem pfectionem.

Eſt igit̄ vnū nihil qđ eſt naturale. Et iſta eſt tota conditio humana ⁊ natura. qꝛ pꝛo certo iſta rōne ſue vilis ⁊ fragilis cōditionis pōt merito dici nihil. vñ Eſa. xl. Oēs gētes q̄ſi nō ſint ſic ſunt coꝛaꝫ eo. ⁊ q̄ſi nihilū ⁊ inane reputare ſunt. Et iđo de nihileitate humane nature hñ pōt dici illud. j. Thimo. vj. Nihil intulimus in hūc mundū. Item dico ꝙ eſt vnū nihil qđ eſt pſonale. ſ. vita pñs. de q̄ Iob. vij. Parce mihi dñe. nihil enim ſunt dies mei. Itē eſt vnū nihil tp̄ale. Et iſtud ſignat bona mūdi. q̄ ꝓcerto ⁊ q̄tum ad ꝯditionem. ⁊ q̄tū ad valoꝛem ⁊ q̄tum ad dulcoꝛem penitꝰ nihil ſunt. vñ Hiere. iiij. Reſpexi terrā ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihili. Et ſapie. vij. Diuitias nihil eſſe dixi. et in pſ̄. Nihil inuenerūt oēs viri diuitiarum in manibus ſuis. Itē eſt vnū nihil qđ eſt criminale. ⁊ ⁊ iſtud eſt nihil pcti. Teſte eñ Aug. Pctm̄ nihil eſt ⁊ nihil fiunt hoies cū peccant. Pſ̄. Ad nihilū deuenient tanq̄ aq̄ decurrēs. Item eſt vnū nihil qđ eſt infernale. Et illud ē pena ſeu ſtatus dānatoꝝ q̄ hoies ad nihilat ⁊ deuaſtat. et q̄ a pꝛiſtina ſua ꝓſperitate. ipos facit penitus nihil eſſe. Uñ de aia dānata pōt dici illud Eſa. xxxiiij. Extēdit ſup eā mēſuram vt redigat̄ in nihilū. qꝛ ſcꝫ qñ mēſura diuini iudicij ſup iſtos extendit̄. tūc ad nihilū ppetuū reducunt̄ Ezech. xxviij. Nihil factus es ⁊ nō eris imppetuū. Item eſt vnū nihil qđ eſt finale ſeu coꝛpale. Et iſtud ſignat moꝛtē. q̄ ſcꝫ annihilat oñe viuū. vñ Iob. xvij. Mēbꝛa mea ad nihilū redacta ſunt. Item eſt vnū nihil qđ eſt ꝟtuale. Et iſtud eſt nihil humilitatis. qđ eſt qñ homo p̄ humilitate ⁊ ſe ⁊ bona ſua ⁊ merita reputat eſſe nihil. Unde de iſto nihilo ſcꝫ paupertatis et humilitatis dicit̄. ij. Choꝝ. vj. Tanq̄ nihil habentes ⁊ omnia poſſidentes. Et in pſ̄. Pꝛo nihilo ſaluos facies illos. ⁊ alibi. Pꝛo nihilo habuerūt terrā deſiderabilem. qꝛ ſcꝫ pꝛo paupertatis ⁊ humilitatis nihilo homines ſalui efficiunt̄. ⁊ t.rra deſiderabilis paradiſi eis a dño conceditur ⁊ donat̄. Sed p̄dictis expoſitionibus p̄miſſis ⁊ omiſſis. dicamus adhuc de nihilo inq̄tum ſignat carentiam omnis boni. Et notemus ꝙ iſtud vocabulum nihil ſignat carentiā oim gratiarū meritoꝝ. operū ⁊ ꝟtutū. Nota ergo ꝙ mali nihil ſunt. Et hoc qꝛ ipi habent. ſ. Nihil de

Diſcretione.
Compaſſione.
Duratione.
Poſſeſſione.
Dilectione.
Perfectione.
Pꝛoſperitate.
Sagacitate.
Utilitate.
Uirilitate.
Conſolatione.
Conuerſatione.
Operatione.

Dico igit̄ ꝙ mali nihil debēt dici. qꝛ pꝛo certo ipſi habent nihil. i. carentiā diſcretionis. Uñ ipſi poſſunt dicere illud Numeri. xj. Nihil vident oculi noſtri niſi man. Man enim quod erat cibus dulcis qui faciliter coꝛrumpebatur. et qui pꝛo via deſerti fuit tm̄ filijs iſrael conceſſus. ſignat tempoꝛalia bona. que ſolum pꝛo deſerto huius mundi ſunt hominibus cōceſſa. Quia vere multi ſunt hodie ⁊ fere omnes qui nihil vident niſi man id eſt qui non habent aliquā diſcretionem niſi in tempoꝛalibus. Unde etiam de eccleſiaſticis ⁊ mundi ſapientibus dicit̄ Ezech. xiij. Ue pꝛophetis inſipientibus qui ſequuntur ſpiritū ſuum et nihil vident. Item habent carentiam compaſſionis quia ſcilicet iſti ſunt auari ⁊ iniqui. Unde Eccli. x. dicitur

de auaro. ꝙ auaro nihil ē ſceleſtius. nihil iniquius q̃ amare pecuniã. Item ipſi habẽt nihil ſeu carentiã durationis. Tales eñ non durant nec perſeuerãt in bono. pš. Ad nihilum redactus ſum ⁊ neſciui. Naturaliter eñ iſti non durant nec perſeuerant. quia viri ſanguinum nõ dimidiabũt dies ſuos Iob. vij. Nihil eñ ſunt dies mei. Item iſti nihil habent poſſeſſionis. quia etiam ad lr̄am ſepe fit ꝙ poſſeſſio ⁊ affluentia tẽpalis impijs denegatur. ꝙ ſi eis quandoq; conceditur nullatenus perſeuerat. Unde in pš. Dormierunt ſomnum ſuum ⁊ nihil inuenerunt omnes viri diuitiarum in manibus ſuis. Mors enim a talibus totũ aufert. Quia ſicut dicitur Iob. xxvj. Diues cum dormierit nihil ſecum affert. aperiet oculos ſuos et nihil inueniet. Itẽ iſti nihil habent dilectionis. vnde. j. Cor. xiij. Charitatem autem non habeam nihil ſum. Item iſti nihil habent ꝑfectionis Hebreo. vij. Nihil autem ad ꝑfectum adduxit lex. Item iſti nihil habent ꝓſperitatis. quia ſcʒ ꝓſperitas tẽpalis nõ eſt ꝓprie ꝓſperitas cum magis habeat de aduerſitate q̃ de ꝓſperitate. Unde Hiere. ij. Contriuit deus confidentiam tuam ⁊ nihil habebis proſperum. Item iſti nihil habent ſagacitatis Luc. xviij. Et ipſi horum nihil intellexerunt. Item nihil habent vtilitatis. Quia videlicet nihil q̃d faciunt eſt eis bonũ ⁊ vtile ad ſalutem. Unde ipſi poſſunt dicere illud Luce. v. Domine per totam noctem laborauimus ⁊ nihil cepimus. Item nihil habent virilitatis. q2 ſcʒ nihil habent conſtantie vel virtutis. Unde Daniel. x. Nihil in me remanſit virium. Item dico ꝙ iſti nihil habẽt conſolationis. Ita eñ ſunt triſtes ⁊ inuidi ꝙ in nullo conſolãtur. ſicut aman inuidens mardocheo. qui dicebat Heſter v. Nihil habere me puto q̃diu videam Mardocheũ. Itẽ nihil habent bone conuerſationis. quia ſicut dicit̃ Exo. x. Nihil virens in egypto relictum eſt. Item iſti nihil habẽt bone operationis. ij. Theſſa. iij. Audiuimus quoſdaʒ ambulare inter vos nihil operantes. Et ſic igitur patet quomodo nihil q̃tum ad malos diuerſimode ſumitur in ſcriptura. Sʒ adhuc põt dici ꝙ nihil põt applicari ad viros ſpũales ⁊ bonos. Et hoc inq̃tum nihil põt dicere carentiã omnis mali. Unde nota ꝙ boni habent Nihil

Cupiditatis.
Inhoneſtatis.
Calamitatis.
Carnalitatis.
Fatuitatis.
Preſumptionis.
Elationis.
Succeſſionis.

Iſti ergo nihil habent de cupiditate. q2 ſcʒ iſtud modicum quod habent ſufficit eis. ⁊ ſic nõ cupiunt ampliora. Et ſic loquitur. j. Cor. j. In omnibus diuites facti eſtis. ita vt nihil vobis deſit. Item nihil habent de inhoneſtate. Unde. iij. Regum. vj. dicitur ꝙ nihil erat in templo quod non auro tegeretur. Aurum enim claritatem honeſtatis deſignat. Item nihil habẽt de calamitate. q̃uis eñ multa ſuſtineant in hoc mundo. quia tamen amore dei placet eis. non eſt ei calamitas neq; pena. habent enim virtutem ſufficientie que omnibus diuitijs equipollet. Unde Nee. ix. Nihil eis defuit in deſerto. Ad lr̄am etiam diuina ꝓuidentia vt cõmuniter non patitur vt iuſtis in neceſſitate aliquid denegatur. vnde Luce xxij. Quando miſi vos ſine ſacculo ⁊ pera nunquid aliq̃d defuit vobis? Dicunt ei nihil. Item nihil habẽt de carnalitate. Iſti enim ſunt illa ſapiã. de qua dr̄ Sap̃. vij. Nihil inq̃natum in eam concurrit. Item nihil habẽt de fatuitate. Quia ſicut dicit̃ Sap̃. viij. Prudentiam ⁊ ſapientiam docet q̃bus nihil eſt in vita vtilius hominibus. Item dico ꝙ iſti nihil habẽt de p̃ſumptione. quia ſcʒ non confidunt de ſuo ſenſu immo innitunt̃ conſilijs alioꝝ. iuxta illud Ecci. xxxij. Fili ſine cõſilio nihil facias. Itẽ nihil habẽt de elatione. q2 vicʒ ſemꝑ habẽt timorẽ dñi ſecum audientes illud Ecci. xxiij. Nihil melius q̃ timor dei. ⁊ nihil dulcius q̃ attendere mãdatis dñi. Itẽ nihil habẽt de terrena ſucceſſione. q2 ſcʒ iſti nõ poſſidẽt diuitias in hoc mũdo. Iuxta illõ Luce. ix. Nihil tuleritis in via neq; virgam neq; panam. neq; peram. neq; duas tunicas habeatis. Sed nota adhuc ſi vis ꝙ apud deum nihilum reputantur Hi qui

Uigent magna potentia.
Pollent mundi ſcientia.
Fulgent falſa iuſticia.
Gaudent vana leticia.
Tumẽt magna ſubſtãtia.

Igit̃ dico ꝙ apud deum nihil ſunt tyranni vigentes magna potentia. vñ Eſaie xxxiiij. Omnes ꝓncipes eiꝰ ſcʒ babylonis erunt in nihilum. Item nihil reputant̃ clerici fulgẽtes mundi ſcientiã Quia ſcʒ ſicut dicit̃ Eſa. xl. Deus eſt qui extẽdit quaſi nihilum celos. celos inquit. i. clericos. Item nihil reputant̃ hypocrite pollentes ficta iuſticia. vñ de ydolis dr̄ Eſa. xlj. Ecce vos eſtis ex nihilo. ⁊ opus vr̄m ex eo q̃d nõ eſt. Iteʒ nihil reputant̃ fatui gaudentes vana leticia. vñ Amos. vj dicit̃. Ue qui letamini in nihili ⁊ dicitis. Nunq̃d in fortitudine noſtra aſſumpſimus nobis cornua? Item nihil reputant̃ diuites tumẽtes magna ſubſtãtia. pš. Ad nihiluʒ redactꝰ eſt in ↄſpectu eiꝰ malignꝰ. i. malus diues. dicẽs. ſ. dño illud pš. Subſtãtia mea tanq̃ nihilũ ante te. Et h̃ de nihil ſufficit ſiue in bono ſiue in malo.

Nidus. Cum nidus ſit locus qui ab auibus edificat̃ ⁊ inhabitatur. ⁊ ibidem ab ipſis pullificatur. Notabo ꝙ in ſcriptura reperitur Nidus

Perfectorum.
Peccatoꝝ. vel
Mundanoꝝ.

Nidus iuſtoꝝ ⁊ ꝑfectoꝝ eſt inferior religio ⁊ eccleſia. Interior intẽtio ⁊ cõſciẽtia. Superior paradiſus ⁊ celi curia. Ubi eñ cor hoīs figit̃ ibi nidũ habere dicit̃. ibi pullos affectuũ ⁊ operũ facere comprobat̃. Et nota ꝙ iuſtoꝝ triplex eſt nidus. ſ. Inferioris eccleſie. Interioris ↄſciẽtie. Et ſuperioris celi patrie. De inferiori religione vel eccleſia dr̄ in pš. Eteñ paſſer inuenit ſibi domum ⁊ turtur nidum vbi reponat pullos ſuos. Altaria tua dñe v̄tutũ. De interiori ṽo intentione ⁊ ↄſciẽtia. vbi ſcʒ hõ nidificat meditando et de celo ⁊ inferno cogitando. dr̄ Luce. ix. Or vulpes foueas habẽt ⁊ volucres celi nidos. Iuſtus eñ dicit̃ volucris q̃ñ celeſtia ↄtemplat̃. ⁊ vulpes q̃ñ infernalem foueam meditatur. De ſuperiori habitatione ⁊ manſione ⁊ celeſti patria dicit̃ Iob. xxxix. Eleuabitur aquila ⁊ in arduis ponet nidum ſuum. Iſti ergo ſunt nidi iuſtorum. Scd̃o dico ꝙ inueniunt̃ nidi malorum. Et iſti certe ſignificant Mundum. Peccatum. ⁊ Infernum. Mali eñ nidificãt in mũdo tẽpalia diligẽdo. Iſte eñ eſt nidus hyrundinum cuius ſtercora calida dormientẽ thobiam excecauerũt Thob. ij. Et reuera tam mũdus q̃ ſtatus peccati dicitur Nidus

Fedus per luxuriam.
Plenus per auariciã.
Altus ꝑ ſuperbiam.

Nidus ergo fedus dicit̃ per luxuriã. Iſte ē nidus vppupe q̃ nidificat in ſtercoribꝰ. ſic luxurioſi nidificãt in immũdicijs. Uñ de malis mulieribꝰ poteſt dici illud Eſa. xvj. Sicut auis fugiens ⁊ pulli de nido auolantes. ſic erũt filie moab. Nidus etiã plenus dr̄ ꝑ auariciã q2. ſ. auari ↄgregãt in nidis diuitias ſuas ſicut aues ꝑdales cadauera. de q̃ Abacuc. ij. Ue q̃ ↄgregat auariciam domui ſue vt ſit in excelſo nidus ſuꝰ. Nidus etiã altꝰ dr̄ ꝑ ſupbiã. vñ Abd̃. Si int̃ ſydera poſueris nidũ tuũ inde detrahã te. dixit dñs ſupbo. Et breuiter de iſtis tribꝰ ramis ꝓſperitatis mundane. nidificant hodie peccatores. ſ. In

Delicijs per luxuriam.
Diuitijs ꝑ auariciam.
Honoribus et eminen-

tijs ꝑ ſuperbiã. Figura Ezech. xxxj. vbi dr̄. ꝙ in ramis cedri fecerũt nidos oīa volatilia celi. Sed certe finaliter ibi habebunt nidum cũ demonibꝰ in inferno Hiere. xlix. Cum exaltaueris quaſi aq̃la nidũ tuũ inde detrahã te. ⁊ erit ydumea deſerta ⁊c.

Nigredo. Nota ꝙ nigredo ſignat i ſcriptura tã in bono q̃ in malo. In bono eñ ſignificato. nigredo q̃ vt cõiter a calore ꝓcedit eſt color ceteꝝ obſcurior ⁊ vilior. ⁊ ſignat virtutem humilitatis. quã ſcʒ calor charitatis generat. ⁊ obſcuritas mortificationis et penitentie. commendat. Sicut enim videmus ꝙ multi ſunt fructus qui nullatenus maturi efficiuntur niſi quando nigredine veſtiuntur. Sic ꝓcerto nullus efficitur maturus aut ſanctus niſi humilitatis nigredine ſit veſtitus. Et ſic figurantur tales Geñ. xxx. Ubi laban p̃elegit oues nigras ⁊ albas et dimiſit diuerſi coloris ⁊ varias. Ad denotandum ꝙ illi qui per innocentiam ſunt albi. et per nigredinem humiles et abiecti a deo eliguntur. varij ṽo ⁊ fraudulenti repudiantur. Et hinc eſt ꝙ ſponſa chriſti dicit Cañ. j. Nigra ſum ſed formoſa filie hierl̃m ⁊c. Et Cañ. v. Come tue ſicut elate palmarum nigre ſicut coruus. In malo ṽo ſignificato dico ꝙ per nigredinem que ceteris eſt vilior color. Et in alium colorem immutabilior. ſignat ſcilicet

Mortis horrorem.
Culpe errorem.

Mortis dico horrorem: q2 oculi et facies ⁊ omnia bona nature in

Inferni timoꝛem.

moꝛte fiunt obſcura. ſicut dicitur Ezech.xxx. In taphnis nigreſcit dies cū ɔtriuero ſceptra egypti ⁊ defecerit potentia eius. Culpe autem ſignat terrorem quam ſcꝫ ardoꝛ auaricie: ⁊ fumus ſuperbie: ⁊ ſqualoꝛ etiam luxurie introducit. Vñ de peccatoꝛibus dicitur Naum.ij. Facies omnium ſicut nigredo. talpe vt ſic peccatoꝛ figuretur in equo Apoca.vj. vbi dicitur. Ecce inquit equ⁹ niger: ⁊ qui ſedebat ſuper eum nomē illi moꝛs: ⁊ infernus ſequebatur eum. Inferni etiam terroꝛem ⁊ timoꝛem deſignat vbi ſcꝫ omnia ſunt obſcura. vnde Zacharie.vj. dicit̃ Q꞉ quadriga in qua erant equi nigri egrediebat̃ in terraꝫ aquilonis que ſcꝫ eſt frigidiſſima. per quam ſignificat̃ infernus. qꝛ ſcꝫ ibi eſt frigus: ⁊ ardoꝛ: ⁊ fumus. Sicut de dānatis dicit̃ Baruch.vj. Q꞉ nigre fiunt facies eoꝛum de fumo qui in domo fit. Iſta autem de nigredine ſufficiant. qꝛ pauce ſunt auctes: licet varia ſunt exempla. Vide vbi Obſcuritas ⁊c̃.

Nimietas. Nimis.

Cum Nimis ſeu nimius aliquando in ſcriptura denotent ſupabundantiam in bono. aliqñ deſignant exceſſum ⁊ ſupabundantiā in malo. Hinc eſt ꝙ nimietatē bonā ⁊ nimietatē malā poſſum⁹ inuenire. Primo quidem dico. ꝙ nimis pōt accipi in bono. Et ſic nimis idē eſt qđ multum. maxime ſeu valde. Et notandū ꝙ boni habēt nimietatē. i. ſupabūdantē fertilitatē in oībus bonis tā ſpūalib⁹ ꝙ̃ eternis. Inuenio em̄ ꝙ iſti habēt Nimium

Doloꝛem contritionis.
Laboꝛem afflictionis.
Clamoꝛem confeſſionis.
Splendoꝛē diſcretionis.
Decoꝛē cōuerſationis.
Timoꝛē trepidationis.
Honoꝛē dominationis.
Valoꝛem retributionis.

Dico ergo ꝙ boni habent nimietatē doloꝛis. qꝛ ſcꝫ ꝑ doloꝛem ⁊ cōtritionem in coꝛde multipliciter cōtriſtant̃. ſicut dicebat dauid in pš. Afflict⁹ ſum ⁊ humiliatus ſuꝫ nimis rugiebā a gemitu coꝛdis mei. Itē habent nimietatem doloris ⁊ laboꝛis. qꝛ ſcꝫ boni ⁊ iuſti nimis penis ⁊ laboꝛibus fatigant̃. vnde Judicū.x. Afflictus eſt iſrael nimis. Itē habent nimietatem clamoꝛis. Clamat em̄ valde ⁊ nimis orādo. confitendo: ⁊ deum laudando ⁊ predicando. pš. Confitebor domino nimis in oꝛe meo. Item habent nimietatē ſplendoꝛis. Splendoꝛem em̄ clare diſcretionis habent viri ſancti. ſicut dauid dicebat in pš. Mirabilia opera tua ⁊ anima mea cognoſcet nimis. Item iſti habent nimietateꝫ decoꝛis. quia ſcꝫ per bonam ⁊ honeſtam cōuerſationē pre ceteris ſunt decoꝛi. ſicut de ſuſanna dicit̃ Dañ.xiij. Q꞉ ipa ſuſanna erat mulier pulcra nimis. Et de Judith dicit̃ Judith.viij. Q꞉ ipa erat eleganti aſpectu nimis. Item habēt nimietatē timoꝛis. qꝛ ſcꝫ boni viri ſemꝑ habent timoꝛē dei in coꝛde ſuo. Quia bene ſciunt quod ſcꝫ dꝛ Ecci.j. Vnus eſt altiſſimus creatoꝛ oīm omnipotēs rex: potēs ⁊ metuendus nimis. Nimis enim timent iuſti dei ſeueritatē: inferni penalitatem: ⁊ demonum malignitatem. vnde.j. Regū xxviij. dicit̃. ꝙ Saul vidēs caſtra philiſtijm timuit ⁊ expauit coꝛ eius nimis. Itē habent vel ſaltem habebunt in paradiſo nimietatem honoꝛis. quia tūc verificatur illud pš. Nimis honoꝛati ſunt amici tui deus: nimis cōfoꝛ. eſt pꝛincipa. eoꝝ. Et ſic ſequit̃ ꝙ ipſi habebunt nimietatem valoris. ſicut ipſi in hoc mundo habent nimietatem bonoꝛum operum et virtutum. Figurati in arboꝛe Dañ.iiij. de qua dicitur. ꝙ altitudo eius nimia ⁊ fructus nimij. Sic habebunt in futurum nimietatem et abundantiam muerū eternoꝛum atqꝫ celeſtium ꝑmioꝛum. Quia tunc implebitur illud Geñ.xv. Noli timere Abraam quia ego tecum ſum: ⁊ merces tua magna nimis. Et iſtud ē illud nimis quod ad bonos dinoſcit̃ ꝑtinere. Signat ergo nimis in bono. Sꝫ ſcđo dico. ꝙ nimis ſignat in malo. Et ſic pōt ſignificare exceſſum vicioꝝ ⁊ maloꝝ quē mali habēt in hoc mūdo. Sicut em̄ ſerpētes excedūt in venenoſitate. leones in crudelitate. poꝛci in voluptate ⁊ feditate. Sic mali ꝓculdubio excedūt i nimia iniq̄tate. vñ Eze.ix. Iniq̄tas iſrl̄ ⁊ iuda mag̃ eſt nimis valde. Et nō ꝙ tales hñt in h mūdo Exceſſum

Leticie ⁊ iocunditatis.
Affluentie ⁊ ꝓſperitatis.
Caſtrimargie ⁊ ebꝛietatis.
Ignoꝛātie ⁊ obſcuritatis.
Luxurie ⁊ carnalitatis.
Seuicie ⁊ crudelitatis.
Male apparentie ⁊ totius inhoneſtatis.

Dico ergo ꝙ iſti habēt nimietatem iocunditatis. ſicut dicitur de Nabal.j. Reguꝫ.xxv. ꝙ coꝛ nabal iocundū erat. erat em̄ ebꝛius nimis. Item habent nimiam ꝓſperitatem. Mali em̄ in hoc mundo plus ꝓſperant̃ ꝙ̃ boni. Unde ciuitati peccatrici dicit̃ Ezech.xvj. Similam: ⁊ mel: ⁊ oleum comediſti: ⁊ decoꝛa facta es vehemēter ⁊ nimis. Item iſti habent nimietatem guloſitatis. Unde de holoferne dicit̃ Judicū.xiij. ꝙ ipē iacebat ſuper lectum ſuum nimia ebꝛietate ſopitus. Item iſti habent nimietatem obſcuritatis. Non em̄ attendūt ad lucem ſapientie ⁊ claritatis: immo abhoꝛrent dicentes illud Eccli.vj. Aſpera eſt nimium ſapientia. Item iſti habent nimietatem carnalitatis. vnde de Aſſuero dicitur Heſter.j. ꝙ ipē poſt nimiam potationem incaleſcebat mero. Item iſti habēt nimietatem crudelitatis. vnde ibidem dicitur. ꝙ rex nimio furoꝛe ſuccenſus interrogauit ſapientes. Item iſti habent nimietatem male conſuetudinis ⁊ totius inhoneſtatis. vnde Hiere.ij. Q꞉ uilis facta es nimis iterans vias tuas. Et Ezechie.xxiiij. Multo laboꝛe ſudatum eſt: ⁊ non exiuit de ea nimia rubigo eius. Hic autem aduerte. ꝙ vna nimietas ſemꝑ vt cōmuniter tranſit ad nimietatem oppoſitam ſicut videmus in arboꝛibus: ꝙ ſi vno anno nimis abundant in fructibus: in ſequēti nimis erunt ſteriles. Humoꝛ em̄ nimis abundās citius deſiccatur. Sicut figuraliter dicitur Dañ.iiij. de illa pulcerrima arboꝛe. cuius altitudo nimia: cuius fructus erat nimius ꝙ ſubito ſucciſa eſt ⁊ perijt. Sic vere nimius exceſſus iniquitatis. iocunditatis ⁊ felicitatis ſeu mūdane proſperitatis: facile vertitur in exceſſum tribulationis ⁊ paupertatis. ⁊ tempoꝛalis ⁊ eterne calamitatis. Exempluꝫ de Nabuchodonoſoꝛ rege iniquiſſimo. ⁊ crudeliſſimo. ⁊ potentiſſimo ſubito mutato in beſtiam ⁊ a regno eiecto: qꝛ. ſ. in illa hoꝛa qua actualiter ſuperbiendo: ⁊ exceſſiue gaudēdo ⁊ gloꝛiando ipſe clamabat. nonne hec eſt babylon quā edificaui in caput regni ⁊c̃. in gloꝛia decoꝛis mei ⁊c̃. Facta eſt ſibi vox de celo dicens. Tibi dicit̃ Nabuchodonoſoꝛ rex ⁊c̃. vide Dañ.iiij. circa finem. Quia procerto iſtud eſt commune ꝙ de nimio caloꝛe peruenitur ad pluuiam. ⁊ de nimia ꝓſperitate ⁊ gaudio peruenitur ad miſeriam ⁊ triſticiam Eccli.xxj. Domus que nimis eſt locuples annullabitur ſuperbia. Unde illi potentiſſime ciuitati tyro dicitur Ezechie.xxvij. Gloꝛificata eſt nimis in coꝛde maris. Seq̄tur. Ventus auſter cōtriuit te. Nimia em̄ pinguedo moꝛs eſt. Et breuiter. Omne nimium repꝛobatur. Arboꝛes em̄ nimie facilius eradicantur a vento: ⁊ animalia nimia tardius fugiunt a periculo. Figura de illo hirco Daniel.viij. Hircus autem caprarum factus eſt magnus nimis. cūq꞉ creuiſſet fractum eſt coꝛnu magnum. Et ſic ergo patꝫ quō nimis ⁊ nimietas applicantur ⁊ ad bonos ⁊ ad malos. vide ſupꝛa de Multitudine vel de Multum.

Niniue.

Nota ꝙ niniue que quondam fuit maxima ciuitas ſcꝫ itinere triū dierum ſicut dicit̃ Jone.iij. ⁊ que regni aſſyrioꝝ id eſt ſuperioꝛis ſyrie fuit caput. cum ſyri idem ſint qđ aſſyrij ſicut dicit Juſtin⁹ libꝛo ſcđo. ⁊ q̄ interꝑtat̃ ſeta vel ſpacioſa. germē pulcritudinis vel natiuitas pulcra. pōt ſignificare in bono ⁊ in malo Et pꝛimo quidē in bono. Et ſic certe dico ꝙ ſignat

Animam innocentem.
Eccleſiam militantem.
Et patriā triumphantē.

Anima em̄ pulcra eſt ⁊ fecunda per innocentiam. Eccleſia militans per penitentiam. Eccleſia triumphans per gratiam ⁊ affluentiam. In anima ſunt tres diete: hoc eſt dictu. tres naturales potentie ſcilicet Intellectus. Memoꝛia. et Voluntas. In militanti eccleſia ſunt tres diete: hoc eſt dictu. tria religionis vota: ſeu tres partes penitentie. vicꝫ. Contritio. Confeſſio. Satiſfactio. In celeſti vero patria ſunt ſimiliter tres diete. videlicet tres dotes anime ſeu gloꝛie. que ſcꝫ ſunt Viſio. Fruitio ⁊ Tentio. De anima poteſt dici illud Jone.iij. Niniue erat ciuitas magna. Et vere magna eſt anima que per intellectum: memoꝛiam ⁊ voluntatem omnia compꝛehēdit. De militanti eccleſia poteſt dici illud Jone.j. Vade in niniue ciuitatem magnam ⁊ pꝛedica ibi verbum domini. De celeſti vo gloꝛia: patria ſeu curia poteſt dici illud quod dicitur Thob.xiiij. Q꞉ Thobias ſepultus eſt honoꝛifice in niniue. Et ſic notabis. ꝙ niniuite ſunt viri iuſti. qui ſcꝫ ꝑſe-

deuoter deo credunt: ⁊ ſua mala deflent ⁊ crimina loquun-
tur: celum ſcādunt ⁊ ſurſum ſublimantur. Iſti dico domi-
no ſolent credere Ione. iij. Crediderunt viri niniuite do-
mino. Item crimina ſolent plangere Ione. iij. In niniue
ex ore regis ⁊ principum. ⁊ homines ⁊ iumenta non guſta-
bunt quicꝙ̄ ⁊c. operiant̄ ſaccis ⁊ clament ad dominū. Itē
ad celum ſolent ſcandere Luce. xj. Viri niniuite ſurgent in
iudicio. Et ſic patet ꝙ niniue ſignat in bono. Sed adhuc
dico ꝙ niniue ſignat in malo. Et ſic dic ꝙ iſta fuit
Crudelium domus ⁊ habitatio. Et ſic certe dico ꝙ
Potentium locus ⁊ exaltatio. hec ſignat mundū
Fidelium luctus ⁊ flagellatio. et mundi proſperi-
tatem: vbi ſcȝ mali principantur. vnde Iudith. j. dicitur.
ꝙ Nabuchodonoſor regnabat in niniue. Item ibi magni
dominantur. vnde Eſaie. xxxvij. dicit̄. ꝙ ſennacherib rex
aſſyriorum habitauit in niniue. Item boni ⁊ maxime prin-
cipes flagellantur et moleſtantur. Vnde angelus ⁊ Tho-
bias dixerūt Thobie. vij. Ex tribu neptalim ſumus ex ca-
ptiuitate niniue. In fine autem niniue id eſt mūdus ⁊ mū-
di honores deſolantur ⁊ diſſipantur. vnde Naū. j. Onus
niniue: liber viſionis naum. Et Naum. ij. Niniue quaſi pi-
ſcina aquarum. Sequitur. Diſſipata: ⁊ ſciſſa: ⁊ dilacerata
⁊ cor tabeſcens: ⁊ diſſolutio geniculoꝝ. et defectio in cun-
ctis renibus: ⁊ facies omniū ſicut nigredo olle. Sufficit.

Niſi. Nota ꝙ iſta dictio niſi quandoqꝫ ponitur ꝑ mo-
dum exceptionis. ſicut cum dicitur Luce. iiij. ꝙ multi le-
proſi erant in hieruſalem tempore Heliſei: ſed nēmo eorū
mundatus eſt niſi Naaman ſyrus. Quandoqꝫ per modū
conditionis: ſicut cum dicitur Marci. xiij. ꝙ niſi abreuiaſ-
ſet dominus dies antichriſti non fuiſſet ſalua omnis caro.
Quandoqꝫ per modum cōminationis: ſicut cuȝ dicitur. j.
Mach. xiiij. Niſi mihi vinctum iudam tradideritis: iſtud
dei ꝓhanum in planiciem deducam. Et poſſumus notare
ꝙ ſicut homines cauti ſemper ſolent in ſuis contractibus
ponere vnum niſi id eſt vnam conditionem qua ſcȝ ſtante
conſueuit ſtare contractus: ⁊ non ſtante non ſtare. Sic re-
uera videtur ꝙ in rebus humanis ⁊ diuinis ſemper inue-
nitur niſi. id eſt aliqua dubitatiua exceptio vel conditio. q̄
niſi: niſi completa fuerit totum periit. In rebus etiam hu-
manis nihil inuenit̄ purū aut abſolutū. oīa ſunt cum niſi.
Sic igit̄ notabo ꝙ in ſcriptura niſi ſignificat Quo ad
Deum ſingularem excellentiam. Primo igitur di-
Iuſtū ꝯtualē ſapiaȝ vl̄ prudentiā. cam ꝙ eſt vnum ni-
Impios vicioſam diligentiam. ſi quod ſpectat ad
Beatū glorioſam affluentiam. deum. Et iſtud pro-
certo eſt vnum niſi excellentie ſingularis: ſicut cū dicit̄. ꝙ
nemo pōt hec facere que tu facis niſi fuerit deus cum eo.
Et ſic notabis ꝙ iſtud niſi. i. iſta excellētia apparet in mul-
tis. vicȝ in hoc Quia Dico ergo ꝙ deus ha-
Viros iuſtos iuuat ⁊ liberat. bet ſuum niſi. i. ſuam
Res humanas regit ⁊ tempat. ſpecialem ꝓrogatiuā
Res diuinas mōſtrat ⁊ reſerat. iuſtos iuuando ⁊ li-
Peccatores damnat ⁊ vulnerat. berando. Vñ in pſ.
Viros iuſtos trahit ⁊ federat. dicit dauid. Niſi qꝛ
dñs adiuuit me: paulominꝰ habitaſſet in inferno aīa mea.
Et Gen. xxxj. Niſi deus patris mei abraam affuiſſet mihi:
forſitā modo nudū me dimiſiſſes. Itē mūdo regēdo ⁊ mo-
derando. Negocia eñ mūdana ⁊ humana magis guber-
nantur ⁊ moderant̄ per diuinā ꝓuidentiā q̄ꝫ ꝑ humanā.
pſ. Niſi dñs edificauerit domū inuanū laborauerūt q̄ edi-
ficant eam. Niſi dñs cuſtodierit ciuitatē fruſtra vigilat q̄
cuſtodit eam. Itē ſe reuelando ⁊ declarando ſeu etiā reſe-
rando. Conſtat eñ ꝙ nemo poteſt deū cognoſcere niſi ipē
deus oſtendat ⁊ reuelet homini ſemetipm̄. vñ Matth. xi.
Nemo nouit filiū niſi pater: neqꝫ patrē quis nouit niſi fili-
us ⁊ cui voluerit filius reuelare. Et Luce. x. Nemo ſcit q̄s
ſit filius niſi pater: ⁊ quis ſit pater: niſi filius. Item malos
ledendo ⁊ vulnerando. Conſtat eñ ꝙ mali ſunt hodie tā-
te potentie: ꝙ niſi deus ipōs vulneraret laut morte ꝑueni-
ret nō eſſet q̄ reſiſteret: aut ab eoꝝ neqiciꝭ tutus eſſet: ſi-
cut de antixp̄o dicit̄ Marci. xiij. ꝙ niſi abbreuiati fuiſſent
dies eius nō fuiſſet ſalua oīs caro. Et in pſ. dicit̄. ꝙ niſi qꝛ
dñs erat in nobis: dicat nūc iſrael niſi quia dñs erat in no-
bis. Cum exurgerent homies in nos: forſitan viuos degluti-
tiſſent nos. Item iuſtos trahēdo ⁊ federādo. qꝛ. ſ. nemo ē
q̄ iuſtos trahere poſſet ad ipius amorē. ⁊ finalit̄ ad ꝑadiſi
gl'iaȝ ⁊ ſplendorē niſi ipēmet. vñ ipē dicit Iohis. xiiij. Ne-
mo venit ad patrem niſi ꝑ me. Et Iohis. vj. Nemo pōt ve-
nire ad me niſi pater meus traxerit eū. Et ibidem. Nemo
pōt venire ad me niſi ſibi datū fuerit a patre meo. Patet ergo
ꝙ eſt vnū niſi qḋ ſpectat ad deū. Scḋo dico. ꝙ eſt vnū ni-
ſi qḋ ſpectat ad iuſtum. Iuſti eñ habent ſuum niſi. i. ſuam
conditionem exceptiuam et ſuā ſingularem ꝓrogatiuam.
Et ſic nota ꝙ iuſti habent ſcȝ Vnum niſi quod facit
Bene viuere. Dicam ergo ꝙ eſt vnū niſi qḋ ſpūa-
Recte ſapere. liter facit viuere. Et iſtud eſt ꝓrogatiua
Rite credere. ſacramēti altaris. De quo dr̄ Ioh. vj.
Iuſte agere. Niſi mācducaueritis carnē filij hoīs et
Diu ſiſtere. biberitis eius ſanguinē nō habebitis vi-
Culpas luere. tam in vobis. Item eſt vnū niſi qḋ ſub-
Surſum ſcādere. tiliter facit ſapere. de quo Sap. vij. Ne-
Corda iūgere. minē diligit deus niſi q̄ cū ſapiētia inha-
bitat. Et illud. j. Coꝛ. ij. Nemo nouit hoīm q̄ ſunt in hoīe
niſi ſpūs hoīs q̄ eſt in illo. Itē eſt vnū niſi qḋ veraciter fa-
cit credere ſeu colere. vicȝ deū ſolū. vnde. iiij. Reg. v. Non
faciet vltra ſeruꝰ tuus holocauſtū ⁊ victimā dijs alienis
niſi dño. Itē eſt vnū niſi qḋ ꝯtualiter facit agere. vñ illud
ꝑdictū Ioh. iij. Nemo pōt hec ſigna facere q̄ tu facis niſi
fuerit deus cū eo. Itē eſt vnū niſi qḋ ſtabiliter facit ſiſtere
id eſt in bono perſeuerare. vñ Ioh. xv. Sicut palmes nō
pōt facere fructū niſi māſerit in vite. ſic nec vos niſi in me
māſeritis. Et Act. xxvij. Niſi in naui manſeritis ⁊c. ſalui fie-
ri nō poteſtis. Itē ē vnū niſi qḋ humiliter facit luere. ſ. vir-
tus penitētie Apoca. ij. Sin autē venio tibi ⁊ mouebo can-
delabrū tuū de loco ſuo niſi penitentiā egeris. Itē eſt vnū
niſi qḋ ſupnaliter facit ſcandere. ⁊ iſtud eſt humilitas vel
baptiſmus. De humilitate eñ dr̄ Ioh. iij. Qꝛ nemo aſcen-
dit in celū niſi q̄ deſcēdit de celo. De baptiſmo ꝟo dicitur
Ioh. iij. Niſi q̄s renatus fuerit denuo: non pōt intrare in
regnū dei. Item eſt vnum niſi qḋ mentaliter facit iungere
ſeu diligere. ſ. charitas. de qua Rom. xiij. Nemini quicq̄
debeatis niſi vt inuicē diligatis. Et ſic patȝ ꝙ niſi facit. Vi-
uere qḋ eſt dignitas magni ſacramēti. ſ. euchariſtia. Sape-
re qḋ eſt claritas ſani documēti. ſ. diuina ſapia vel ſcientia
Credere qḋ eſt firmi veritas fulcimenti. ſ. fides nr̄a. Age-
re qḋ eſt ſanitas diuini iuuamēti ſcȝ ipē deus ⁊ eius gratia
Siſtere qḋ eſt firmitas fortis fundamēti. ſ. ꝑſeuerantia et
conſtantia. Plangere qḋ eſt aſperitas triſtis nocumēti. ſ.
penitētia. Scandere qḋ eſt humilitas vilis condimenti. ſ.
contemptus ſui et puritas. Mentis iungere qḋ eſt chari-
tas tuti ligamēti ſcȝ amor ⁊ dilectio vera. Sic ergo patȝ ꝙ
eſt vnū niſi qḋ ſpectat ad iuſtū. Tercio dico ꝙ inuenit̄
vnū niſi qḋ ſpectat ad impiū. Conſtat eñ ꝙ mali habēt ſu-
um niſi. i. ſuam exceptionem: ⁊ ſuam in ſuis actibus frau-
dulentam et dubiam additionē. Et ſic notabo ꝙ iſti ſem-
per apponunt in ſuis verbis ⁊ operibus. ſ. Vnum niſi
Fallacitatis ⁊ fraudulentie. Eſt igit̄ in eoꝝ factis
Fatuitatis ⁊ ignorantie. incluſa vna cōditio: ſeu
Penalitatis ⁊ peſtilentie. etiā vnū niſi fraudulētie
⁊ fallacitatis. vnde Prouer. iiij. dicit̄. Qꝛ iſti nō dormiunt
niſi male egerint: nec rapitur ſomnus ab oculis eoꝝ niſi
ſupplantauerint. Itē ibi eſt vnum niſi ignorantie ⁊ fatui-
tatis. vnde Prouer. viij. dicit̄. Qꝛ non recipiet ſtultus ver-
ba prudentie niſi ea dixeris que verſant̄ in corde ſuo. Itē
ſubinfertur vnum niſi peſtilentie ⁊ penalitatis. ſ. pena in-
ferni. de qua dicit̄ Ioh. xvij. Nemo ex his periit niſi filiꝰ
ꝑditionis. Patet ergo quō niſi ſpectat ad impium. Quar-
to ꝟo dico. ꝙ niſi quādoqꝫ ſpectat ad beatū. Gloria enim
eterna eſt. vnū niſi. i. vna conditio quā nullus percipit niſi
beatus. de quo Apoca. ij. dicit dñs ſic. Vincenti dabo mā-
na abſconditum: ⁊ dabo illi calculum candidum: ⁊ in cal-
culo nomen meum ſcriptum quod nemo ſcit niſi qui acci-
pit. Sufficit.

Nitere. Nitor. Cum nitor idem ſit ꝙ ſplen-
dor: poteſt dici ꝙ nos inueni-
mus Nitorē poralis celſitudinis. De nitore ſeu
Sanctitudinis. ſplendore ſanctitudinis ꝯtualis dicit̄

Pulcritudinis. tur Treno.iiij. Q̄ꝛ nazarei niue erāt
Realis ſeu tem- candidiores:lacte nitidiores: rubicū-
diores ebore antiquo. Unde etiā de illa ſancta regina Heſter dicitur Heſter.xv. ꝙ nitentibus oculis triſtem celabat animū: vt ſcꝫ a morte ſuum pplm̄ liberaret. De nitore vero ſeu decore pulcritudinis corpalis dicitur Prouerb.x. Fauus inquit diſtillans labia meretricis: ⁊ nitidius oleo guttur eius. nouiſſima autē illius amara velut abſinthium: ⁊ lingua eius acuta quaſi gladius biceps. De nitore vero ſeu fulgore celſitudinis tempalis pōt dici illud Judicum.v. Quia aſcenditis inquit ſuper nitentes aſinas: ⁊ ſedētes in iudicio ⁊ ambulantes in via loquimini. Sufficit: quia nō ſunt auctoritates. Uide vbi fulgor. Splendor ⁊ Claritas et ſimilia.

Niti. Nota ꝙ niti idem eſt qđ ad aliquid agendū viriliter inſiſtere vel conari. Et ſic Niti in bono ſumitur ⁊ in malo. Jn bono eñ ſicut quando quis vltra vires vel ſaltem iuxta vires nititur. temptat ⁊ conatur facere. Talis eñ conatus laudabilis eſt. Quia ſcꝫ dato ꝙ nullus congruus ſequatur effectus: qui tamen iuxta poſſe nititur ⁊ conatur. apud deum ⁊ homines non ſolum excuſatur: immo etiam cōmendat̄: ſicut.ſ. de Joſia rege dicit̄.ij. Eſdre.j. ꝙ ipſe conabatur expugnare regem egypti. Jn bono tamē ſignificato tā de niti q̄ de conari quaſi nulle ſunt auctoritates. Jn malo vero ſignificato Niſus ⁊ conatus in auctoritatibus plus abundant. Dic ergo ꝙ mali nituntur ⁊ conantur ſemper ad malum. Jpſi enim nituntur

Jn concordes diſcordiam ſeminare.
Jn maiorum potentiam intentare.
Fidelem amiciciam eneruare.
Simpliciū ſubam occupare.
Mendacē eloquētiam ventilare.
Hypocriſis fallaciam frequētare.
Egenorum iuſticiam diſſipare.
Sanctā matrē eccleſiam ſubiugare.

Dicam ergo ꝙ mali conantur ſeu nituntur in concordes ſeminare diſcordiā. Et ſic de quolibꝫ tali pōt dici illud Judic.ix. Appropinquans oſtio ignem ſupponere nitebatur. Jgnem dico diſcordie ſeu rixe. Jtem nituntur in maiore annullare potentiam: ſicut.ſ. Heſter.xvj. dixit Aſſuerus de Amon: ꝙ ipm̄ de regno pellere nitebatur. Jtem nitunt̄ in amicis nō ſeruare fiduciam. Et ſic dicit̄ Job.vj. Super pupillum irruitis: ⁊ ſubuertere nitimini amicū veſtrum. Jtem nitunt̄ ſimplicium occupare ſubſtantiā. vnde.ij. Paral.xx. Filij Amon: ⁊ moab: ⁊ mons ſeyr: nitunt̄ eijcere nos de poſſeſſione quā tradidiſti nobis. Jtem nitunt̄ mendacem multiplicare facundiam Prouer.x. Qui nititur mendacijs hic paſcit ventos. Jtem nituntur hypocriſis palliare fallaciam. Unde de ſtellione qui eſt vermis pulcris maculis ⁊ coloribus picturatus: ⁊ tamen eſt venenoſus dicit̄ Prouer.xxx. Stellio manibus nititur: ⁊ in domibus regum cōmoratur. Manibus eñ id eſt operibꝰ exterius apparētibus nitunt̄ tales picti ⁊ ficti domos regū aſcendere: ⁊ p hypocriſim ⁊ fallaciam cum regibus officia pcurare. De quo certe repħendit̄ hypocrita Hiere.ij. vbi dicit̄ ſic. Quid niteris bonam oſtendere viam tuā ad querendam dilectionem: que inſuper malicias docuiſti vias tuas ⁊c. Et ſic ad hypocritam referatur illud Hiere.xlix. Qui habitas in cauernis petre: apprehendere niteris altitudinem collis. Jtem nituntur ſeu conantur egenoꝝ diſſipare ſeu ſuffocare iuſticiam: ſicut de illis peſſimis dicitur Heſter.x. ꝙ conati ſunt delere nomen iudeorum. Jtem conātur catholicam violare eccleſiam. ſicut ſcꝫ Actuū.xxiiij. Paulo imponebāt licet falſo ꝙ actor erat ſecte nazarenorum ⁊ ꝙ templū violare conatus ſit. Et hoc igit̄ de Niti ⁊ Conari ſufficit. Uide ſupra de Jnniti.

Nix. Nota ꝙ nix habet naturaliter candidiſſimā pfectionē. Debiliſſimā durationē. Frigidiſſimā cōditionē. Et ſic ſpūaliter loquēdo ſm̄ iſtas tres niuis pprietates: Poſſumus dicere: ꝙ nix in bono tria pōt generaliter deſignare. vicꝫ

Perfectionē virtualem.
Poſſeſſionē tempalem.
Afflictionem corpalem.

Primo dico. ꝙ nix ſignat pfectionē vtualem. Nix enim habet colorē puriſſimum et mundiſſimū. ⁊ omni macule impmixtiſſimū. p qđ pōt mentis ⁊ corpis puritas ⁊ honeſtas deſignari. Quia vicꝫ tantꝰ dꝫ eē nitor puritaꝫ interiꝰ in intentione: ꝙ nulla prorſus nigra macula cuiuſcunqꝫ debet ibi quomōlibet admiſceri. vt ſic dicat quilibet dealbatꝰ illud Pſal. Aſperges me dñe yſopo ⁊ mundabor: lauabis me ⁊ ſup niuem dealbabor. Tantus etiā debet eſſe cādor honeſtatis exterius in cōuerſatione: ꝙ nulla macula inhoneſtatis debet apparere. vt ipē etiam ſit ſilis angelo. De q̄ dicit̄ Math.xxviij. Q̄ꝛ aſpectus eius erat ſicut fulgur. veſtimenta aūt eius cādida ſicut Nix. Ut ⁊ de quolibet viro pfecto exponat̄ illud Daniel.vij. Antiquus dierū ſedit: veſtimentū eius vt Nix candidum. Tales eñ debēt eſſe antiqui p maturitatem. Debent ſedere p mentis trāquillitatem. Debent etiam habere veſtimentū conuerſationis cādidum ſicut nix per puram ⁊ honeſtam ⁊ nitidam conuer uerſationem. Et figurabuntur in illo filio hoīs Apocal.j. qui habebat caput ⁊ capillos candidos tanq̄ꝫ lana: ⁊ alba tanq̄ꝫ nix. Quia videlicet nos nō debemus ſolum habere niueum ſeu album caput intentionis vel capillos affectionis ſed etiam lanam conuerſationis exterioris. Et ſic procuidubio per iſtam niueitatem vtualem dealbabimur taliter ꝙ finaliter habebimus niueitatem glorie ſempiterne. Et ſic de nobis dicet̄ illud pſal. Niue dealbabunt̄ in ſelmon. Sic igit̄ nix ſignat perfectionem vtualem. Scđo dico. ꝙ nix ſignat poſſeſſionem tempalem. Sicut enim videmus ꝙ nix modico calore diſſoluit̄: ita ꝙ nihil de ea amplius reperit̄. Sic mundi bona faciliter pereunt: ⁊ valde modicum durant aut ſubſiſtunt. Jſta vero ſolet eſſe qñqꝫ bona qñqꝫ mala. Bona: qꝛ ſolet terras impinguare. Mala aūt: qꝛ ſolet viſum debilitare: ⁊ oculos congroꝝ in mari penitus excecare: qꝛ ſcꝫ tpe magni niuis cōgri in mari ceci efficiunt̄: ita ꝙ ad voluntatē piſcatorū capiunt̄. Sic vere mūdi poſſeſſio vel pſperitas ſolet qñqꝫ facere bonū ſcꝫ illis qui bene vtunt̄ ⁊ q̄ per elemoſynas iſtam niuem alijs largiunt̄. Conſtat eñ ꝙ exinde gratijs ⁊ vtutibus impinguant̄. Quia vere illi in ſcriptura cōmendant̄. Qui dant niuē ſicut lanā: nebulam ſicut cinerē ſpargunt. Quādoqꝫ etiā ſolet facere malū. ⁊ hoc ſolū illis q̄ illa male vtunt̄: et q̄ in aſpectu huius niuis delectant̄. Sepe eñ fit ꝙ ipōs excecat p pctm̄: ⁊ finaliter deſtruet p tormentū. Congri eñ.i. delicioſi tūc lumine gratie priuant̄: ⁊ a piſcatoribus.i. a demonibus capiunt̄: qñ in mari huius mundi niue pſperitatis nimium pfundant̄. Uñ poteſt dici de dyabolo illud ij. Reguꝫ.iij. Q̄ꝛ ipē percuſſit leonem id eſt peccatorem in medio ciſterne in diebus niuis. Signat ergo poſſeſſionem temporalem. Tercio dico. ꝙ ſignat afflictionem corporalem. Nix enim que ſua frigiditate ledit mēbra: ſignat tribulationem ⁊ penitentiam que nos ledunt corporaliter ⁊ affligunt. Et ſicut niues in altis montibus ſolent amplius abundare: ſic in altis ⁊ ſanctis viris ſolet nix tribulationis et penitentie amplior apparere Hieremie.xviij. Nūquid de petra agri deficiet nix lybani. q.d. non. Et iſta nix habet virtutē purificatiuam animaruꝫ. ſicut dicebat Job.ix. Si lotus fuero quaſi aquis niuis: ⁊ fulſerint velut mūdiſſime manus mee. Et ſic igitur patet quomodo triplex nix accipitur in bono. Jn malo vero per niuem poteſt intelligi hypocriſis ſimulatio deceptiua ⁊ infernalis tribulatio afflictiua. Signat ergo nix viciuꝫ extreme ſimulationis. Quia ſicut nix operit ⁊ contegit viarum ⁊ paludū feditates: ita ꝙ locus qui niue cooperitur q̄ꝫuis ſit lutoſus et periculoſus: non tamen cognoſcitur: non cauetur. Sic nix hypocriſis exterioris: ſolet i malis feces animi taliter tegere ⁊ velare. ꝙ homo non poteſt eos agnoſcere nec cauere. Figurati Numeri.xij. in maria ſorore moyſi: que cum pter murmur facta eſſet leproſa: facta eſt alba vt nix. Quia regulariter talis albedo niuea: erat antiquitus ſignū lepre. Quia vere ſepe fit ꝙ illi qui niue exterioris conuerſationis amplius dealbant̄ magis leproſi.i. magis peccatores interiꝰ dinoſcuntur. Unde de giezi dicitur.iiij. Regū.v. Q̄ꝛ egreſſus eſt leproſus quaſi nix. Jtem ſignat nix ſuppliciuꝫ eterne tribulationis. Et ſic ſumit̄ Job.xxiiij. vbi de peccatoribus loquens dicit. Q̄ꝛ ad nimiū calorem trāſibunt ab aq̄s niuium. Uñ in pſal. dicit̄. ꝙ ignis: grando: nix: glacies: ſpiritus procellarum pars calicis eorum. Uide eam ſupra de igne vel de Glacie.

Nobilitas.

NObilis. litas. Nota ꝙ nobilitas ni teſte Seneca ge-
nuroſitas eſt ſenſus. Et nobilitas hoīs ē anim⁹
generoſus. Et ideo quia ſm̄ Senecā: illa nō eſt ꝓprie nobi
litas q̄ ex carne venit: ſ; q̄ ex mēte ꝓcedit. Poſſum⁹ igr̄ di
ſtinguere ꝙ nobilitas dr̄ multis modis. Eſt eñ Nobilitas

Naturalis.
Uirtualis.
Teporalis.
Eternalis.

Prima nobilitas debet cōmēdari. Secū-
da honorari. Tertia reprobari. Quarta
ꝓo affectari. Dico ḡ primo ꝙ eſt nobili
tas naturalis. Et iſta eſt nihil aliud q̄ꝫ q̄-
dam naturalis inclinatio et diſpoſitio quā q̄ñq; habet ho-
mo a natura naturante: vel a natura cōſtellationū influen
te ſibi naturaliter ⁊ originaliter concreatā: per quā ad no-
biles ⁊ virtuoſos actus diſponit̄ ⁊ naturaliter inclinatur.
Sicut eñ in naturalibus eſt vna materia nobilior alia: ita
ꝙ materia ſm̄ ꝙ eſt nobilior: tanto eſt nobilioris forme ca
pacior ⁊ ad ipſam inclinatior: et inde eſt ꝙ in natura ſunt
alique res alijs nobiliores: ⁊ in ſuis naturalibus ↄditioni-
bus meliores: ſicut patet de celeſtib⁹ reſpectu elementorū:
de animalib⁹ reſpectu arborꝝ ⁊ metallorꝝ: ⁊ de hominib⁹ re
ſpectu quorūlibet aīalium ⁊ iumentorꝝ. Sic vere ipſe de⁹
in ipſa natura intellectuali. ſ. in angelis ⁊ hominibus: alijs
ſolet dare nobiliora: alijs viliora. Et inde eſt ꝙ inter homi
nes aliqui ſunt naturaliter inclinati ⁊ diſpoſiti ad nobilio-
res ſcientias ⁊ ſpeculationes: ad nobiliores artes ⁊ opatio
nes ad nobiliores opas ⁊ negociatiōes. Et ideo de iſta no
bilitate nature pōt dici illud. j. Corꝝ. j. Non multi nobiles
ſm̄ carnem. Et quare? q: vere illi qui ſunt hodie in natura
libus nobiliores. ſ. phī naturales. aſtrologi ⁊ ſcientijs nobi
libus dedicati. reputant̄ hodie viliores: q̄nimmo etiam ta
les hodie oportet ꝙ dimittāt ſcias hmōi: quia exinde non
poſſunt acquirere victum ſuum. Uñ hodie verificat̄ illud
Eſaie. v. Nobiles eius interierunt fame: multitudo ei⁹ ſiti
exaruit. Inuenit̄ ergo nobilitas naturalis. Secūdo di-
co. ꝙ inuenit̄ nobilitas virtualis. Sicut eñ ſepe fit ꝙ ruſti
cus ꝓpter ſtrennuitatē: vel diuitiarū multiplicitatē: vl' gra
tie regis fauorabilitatē nobilitat̄: ⁊ a primis ſuis ruſticita-
tibus ⁊ ſeruilibus cōditionibus liberat̄. Sic homo qui na
turaliter eſt ruſticus ⁊ peccator (quia. ſ. teſte aplo. Nos ſu
mus naturaliter filij ire) a deo ſpūaliter nobilitat̄. Quia
ꝓcerto deus rex nr̄ ante ſecula: qñ videt nos diuitijs virtu
tum ⁊ ſtrennuitate honorꝝ operū abundare: ſolet nos nobi
litate ⁊ ſumme nobiles reputare. Nobilis eñ dicitur Qui

Libertatibus vtitur Uel.
Seruitutibus non ſubijcitur.
Sua liberaliter largitur.
In equis: canibus ⁊ auibus delectat̄.
In bellis ⁊ haſtiludijs viriliter opat̄.

Et procerto ta-
les nobiles ſunt
viri ſancti. Quia
vere ipi nō ſunt
peccati ſeruituti
bus ⁊ malis cōſuetudinib⁹ ſubiugati: ſed magis gratia li-
bertatis ſunt dotati: dicentes illud Gal. iiij. Itaq; iam nō
ſumus ancille filij ſed libere. Iſti etiam ſua largiunt̄ p ele-
moſynam ⁊ liberalitatē. Iſti diligūt equos. i. obedientiam
⁊ humilitatē: quia. ſ. equus quod eſt animal domeſticum ⁊
obediens ⁊ frenatū ſignat virtutem humilitatis ⁊ obediē-
tie. Item iſti diligunt canes qui domino ſuo fideles ſunt: ⁊
ſignāt veram amiciciam ⁊ fidelitatem. Item iſti etiam di-
ligunt aues alte volantes id eſt altam ↄtemplationē ⁊ ſub
limitatem. Iſti etiam diligunt bella id eſt pugnā cōtra ho
ſtium ſpūalium nequiciam ⁊ malignitatem. Iſti ergo ſunt
nobiles. Quia ſicut dicit Hieronymus. Sola apud deum
eſt libertas nō ſeruire peccatis: ⁊ ſola apud deū eſt nobili-
tas virtutibus eſſe clarum. Poeta eñ dicit. Or nobilitas
ſola eſt q̄ animū morib⁹ ordinat. Uñ de illo machabeo dr̄.
ij. Mach. xiiij. Or ipſe elegit nobiliter mori potius q̄ꝫ ſub-
ditus eſſe peccatorib⁹. Et ideo de nobilitate morali poteſt
exponi illud Luce. xix. Homo quidā nobilis abijt in regio
nem longinquā accipere ſibi regnū. Ubi aduerte ꝙ ad ſpi
tualem nobilitatē requirit̄ Benignitas interius in ↄſcien
tia. Homo. Celeritas exterius in apparētia. Abijt. Aucto-
ritas ſupius ⁊ preſidētia. Regnū inquit. Nos eñ debem⁹
habere. Interius in affectu benignitatē. Exterius in effe-
ctu velocitatem. Supius in p̄fectu auctoritatem. Dico
ergo ꝙ ad ſpūalem nobilitatem requirit̄ benignitas in af-
fectione. Homo inquit qui. ſ. eſt animal manſuetū natura
quia videlicet creature que ſunt nobiliores: ſunt vt cōmu-
niter benigniores. Unde etiam de cane nobili videmus ꝙ
q̄uis natura eius contra feras ſit valde ferox: eſt tamē er-
ga homies valde grata: valde fauorabilis ⁊ benigna. Nā
ſi cōtra hominē quādoq; curreret: quaſi in ſeipſum reuer-
tens ſubito deſinit. Sic vere vir iuſtus contra feras. i. con-
tra peccatores debet eſſe ferox ipos. ſc; mordendo ⁊ corri-
gendo: ⁊ contra eos latrando ⁊ predicando: erga tamē hō
mines id eſt erga viros rōnabiles ⁊ perfectos debet eſſe be
nignus ⁊ pius: ⁊ ab omni nocumento eorum debet eſſe to
taliter alienus: immo potius debet ipſis applaudere: fa-
uoralis atq; grati⁹ eē: ſicut de cane dicit̄ Thobie. xj. Tūc
precurrit canis ⁊ quaſi nūcius blandimēto ſue caude gau
debat. Nam ſicut canis nobilis ſolet predam ſuam nō cō
medere: ſed magiſtro ſuo ſeruare. Sic vir perfectus predā
ſuorum bonorum temporaliū non debet ſolus expendere
ſed magiſtro ſuo deo in pſona pauperum reſeruare Can-
ticorū. vij. Omnia poma mea noua ⁊ vetera ſeruaui tibi.
Nobilis ergo eſt. Quia procerto lux que ē nobiliſſima res
eſt ſuipſius mirabiliter diffuſiua: eſt etiam ſuipſius cū cor-
poribus minus nobilibus ſcilicet cum aere ⁊ aqua imme-
diacius adiunctiua. Ad denotandū ꝙ illi ꝓprie ſunt nobi-
les: qui per virtutem pietatis diffundunt ⁊ cōmunicant ſe
⁊ ſua: ⁊ qui corporibus ignobilibus id eſt peccatoribus et
pauperibus non dedignant̄ aſſociare ⁊ cōiungere ſeipſos
Exemplo xpi qui peccatores non dedignabat̄: ⁊ qui cum
ipſis ſedebat ⁊ aliquotiens cibo veſcebatur. Iſta eſt igitur
nobilitas virtualis. qñ. ſ. hō habet benignitatē in affectiōe.
Homo inq̄t quidā: q̄ſi diceret. Pauci ſunt tales: q: ſ. iſte
ſingulariter dr̄ quidā. Uñ talis pōt dici ille de quo Luc. vj.
dicit̄. Bonus hō de bono theſaurō ſuo ꝓfert bona. Et Lu
ce. xiiij. Hō quidā fecit cenā magnā. Deinde dico ꝙ qui
vult eſſe ſpūaliter nobilis debet hr̄e celeritatē in opatione.
Abijt inq̄t. Corpa eñ nobiliora ſunt vt cōiter velociora:
ptꝫ in celo ⁊ etiā planetis q̄ ſunt nobiſſima corpa: ⁊ citiſſi-
me voluūtur. Ptꝫ etiā in fluminib⁹ q̄ reſpectu lacuū ſunt
nobilia: q̄ ↄtinue fluūt agitant̄ ⁊ currūt. Ptꝫ inſup in aui-
bus p̄dalibus ⁊ nobilibus q̄ celerrime volant et ſupius in
aera eleuant̄. Ptꝫ nihilomin⁹ in nobilibus canib⁹ q̄ valde
citius ceteris currūt: ſaltant: circueūt ⁊ mouent̄. Sic vere
chariſſimi illi qui in moribus ſunt nobiliores: ſunt bñ ope-
rādo celeriores: ⁊ ad ſeruiendū ⁊ obediendū: ⁊ diſcurrēdū
velociores ⁊ promptiores. Abijt inquit. Res eñ quāto eſt
nobilior: tanto in operādo vel in ꝓducendo actū ſuū eſt ce-
lerior: ſicut ptꝫ in luce q̄ ab oriente in occidētē ſubito ſe dif
fundit. Sicut etiā ptꝫ de angelis ac de deo q̄ ſine ſucceſſiōe
tpis opant̄. Sic vere illi q̄ ſpūaliter nobiles vel pfecti pñt
dici: in opando bonū nō querūt dilationē vel ſucceſſiōem:
immo ſtatim ⁊ ſubito ad nutū de ⁊ prelati execunt̄ ſuā bo-
nā opationē. Abijt ergo. Ut ſic q̄libet talis dicat illud Io-
hānis. ix. Abij: ⁊ laui: ⁊ vidi. Uñ. j. Mach. x. Aſcēdit alexā
der q̄ cognominat̄ nobilis ⁊ occupauit ptolomaidam ⁊ re
gnauit ibi. Habeat ergo celeritatē in operatione ⁊c. De
hinc dico ꝙ qui vult ſpūaliter eſſe nobilis debet habere au
ctoritatē in dominatione: quia ipſe debet ſibi accipe regnū.
Quia ſcilicet ipſe nō debet ſeruire vicijs ſed potius eis im
perare. Quia ſm̄ Criſoſto. ſup Math. Ille ſe pōt clarum
⁊ nobilem reputare: qui ſeruire vicijs dedignat̄. Sicut. n.
res que ſunt in natura nobiliores ſunt ſuperiores in ſitu
vt cōmuniter: ſicut patꝫ de celo ⁊ ſtellis. Sic tu vis eſſe ſpi
ritualiter nobilis: neceſſe eſt vt in preſidendo tibipſi tu ſis
ſuperior ⁊ ſublimior. Requiſitus eñ quidā philoſophus:
quis proprie debebat appellari nobilis: reſpondit. Or ille
qui non erat ꝓprie voluntati ſubiectus: et qui ſuis concupi
ſcentijs imperabat. Unde Proſper ait ꝙ non caret regia
poteſtate: qui nouit corpori ſuo rationabiliter imperare.
Unde poeta Claudianus in metro ſuo dicit ſic:

Tu licet extremos late dominare p indos.
Te medus: te mollis arabs: te ſeres adorāt.
Si metuis. ſi praua cupis: ſi duceris ira.
Seruitij patiere iugū: leges tolerabis iniq̄s.
Interius leges: tunc omnia rite tenebis.
Cum poteris rex eſſe tui ⁊c.

Tales. n.
ſunt ſpūa-
liter nobi-
les: ⁊ ideo
tam ſui q̄ꝫ
aliorū me
rent̄ eſſe principes atq; reges. Quia ſicut dicitur Eccs. x.

Beata terra cuius rex nobilis eſt. Et ꝓculdubio chariſſi-
mi: illi qui ſuper homines accipiũt ſibi regnũ. bene debent
eſſe ſpũaliter nobiles et perfecti. Quia ſicut thaurus dicit
eſſe nobilis ⁊ generoſus qui habet frontẽ duram ⁊ cornu-
tam: aſpectum ferocem: aures acutas: ⁊ qui dimicatiõem
alijs preoffert: ⁊ ꝙ arenã in altum ſpargit. Sic prelatꝰ no-
bilis debet dici qui habet frontem duram per conſtantiã
⁊ firmitatem. Aſpectũ ferocem per maieſtatem ⁊ auctori-
tatem. Aures acutas per audiendi cauſas partiũ ꝓmpti-
tudinem ⁊ ſedulitatẽ. Dimicationẽ ſeu bellum ꝓfferẽs. ſ.
malis per ipſorum punitionem ⁊ per iuſticie ſeueritatem.
Arenam aũt diuitiarum ſpargit per elemoſynas ⁊ largita-
tem. Et ſic verificabit in illo illud pṡ. Diſperſit: dedit pau
peribus iuſticia eius manet in ſeculum ſeculi. Tales ergo
debent eſſe nobiles: ⁊ tales ſic nobiles debent fieri reges et
principes et accipere ſibi regnum. Iuxta illud Deutro. j.
Tuli de tribubus veſtris ſapientes ⁊ nobiles: ⁊ ꝯſtitui eos
principes: tribunos: ꝙnquagenarios: ⁊ decanos. Patet igi
tur ꝙ ille qui vult ſpũaliter eſſe nobilis debet habere aucto
ritatem in ſtatu: velocitatem in actu ſeu in motu: benigni-
tatem in affectu. Iſta eſt igit̃ nobitas virtualis. Tertio
dico ꝙ eſt quedã nobilitas temporalis. Et iſta procerto vi
lipendenda eſt ⁊ ꝯtemnẽda ꝓpter multa. vicʒ q: iſta habet
Vilem ingreſſum. Vilem dico ingreſſum. Quia. ſ. no
Malum ꝓgreſſum. bilitas a principio habuit ortũ ex
Triſtem egreſſum. violentijs crudeliũ tyrannorũ: qui
paupes ⁊ ſimplices oppreſſerũt: ⁊ ſup eos dominiũ vſur-
pauerũt. Et quia viderunt ſe ſuperiores: ſe nobiles voca-
uerunt. Sicut de nemroth gigante dicit magiſter in hyſto-
ria ſcholaſtica. Habuit etiã ortum nobilitas a diuitijs aua
rorum. Teſte eñ Caſ. Nobilitas nihil aliud eſt ꝙ̃ diuitie
inueterate: ⁊ per genus ad poſteros diriuate. Formice. n.
oẽs ſunt eiuſdem conditionis: ⁊ oẽs ſunt paruuli ver
mes circa terrã ꝯtinue grana colligentes. Fit tñ quãdoqʒ
ꝙ formica quãdo ſeneſcit acquirit alas: ⁊ ſurſum in aere
volitat ſicut auis: ita ꝙ iam videt̃ naturam aliarum formi
carum excedere: ⁊ ad naturã auiuʒ aliqualiter ſe transfer-
re. Sic vere antiquitas natura oẽs formicas. i. oẽs ho-
mines ſimiles creauit: ⁊ oẽs equaliter circa grana colli-
genda id eſt circa agriculture officium occupauit. Verum
quia quidam alas diuitiarum acceperũt. id circo ſe ſuper
alios per ſupbiam erexerũt. Et ſe in aues id eſt in nobiles
transformatos crediderunt: ⁊ ſe extunc nobiles appellari
voluerũt. Iſti ergo facti ſunt nobiles a fortuna non a na-
tura. Iſtud etiam videmus quotidie accidere. Quia ſcili-
cet viles ruſtici ſe fieri nobiles ⁊ milites faciunt: vt appa-
ret in ornatu iſtorum. Quia non cognoſcit̃ miles a ruſtico
⁊ clericus a mechanico. i. ſuturio: ⁊ ab oĩ practico vix co-
gnoſcit̃: ⁊ extũc vna cũ ſua poſteritate nobiles ſe eẽ credũt
ſicut ptʒ ſupra in exemplo de eruca: ⁊ alijs exemplis ꝓut
tabula indicabit. Iſta ꝗ̃ nobilitas habet vilem ingreſſum.

Item iſta habet malum ꝓgreſſum. Iſta eñ hʒ annexã
Vanitatem. Sicut eñ videmus. Aues nobiles di
Crudelitatem. cunt̃ ille que rapaces ⁊ violẽte eſſe no
Et pompoſitatẽ. ſcunt̃: ſicut patet in aquila vel falcone
Leo etiam qui ceteris animalibus dicit̃ nobilior: eſt crude
lior ⁊ ſuperbior. Plinius etiam dicit. Or nobilitas thauro
rum eſt toruũ aſpectũ habere: frontem cornutã geſtare: au
res acutas ⁊ erectas tenere bellum alijs preofferre: ⁊ are-
nam diſpargere ⁊ iactare. Sic vere hodie illi reputant̃ no
biliores qui ſunt ſuperiores ⁊ ſeuiores: ⁊ qui ſunt animali
bus ſimplicibus id eſt pauperibus nequiores: ⁊ qui ſciunt
etiam acuere aures ad libenter audiendum adulationem:
habere frontem cornutam per geſtum ſupbum ⁊ elationẽ
Preofferre bellum alijs ꝑ iniuriarum illationem ⁊ rapinã
⁊ exactionẽ. arenam diuitiarũ ſpargere per prodigam ⁊ ex
penſam largitionem: ſunt hodie ſigna nobilium. Quia ho
die nullus nobilis reputatur: niſi in elatione ⁊ crudelitate
alijs preferat̃. Talibꝰ loquit̃ in ſcriptura Ezechielis. xxj.
Sordida. nobilis: grandis interitu: tolle ſydarim: depone
coronam. Ideo de nobilibus ⁊ ſpecialiter de militibus lo-
quitur Petrus ble. in epiſtola. Ordo inquit militũ eſt ordi
nem nõ tenẽ. Nam cuius os inhoneſtius loquit̃ qui minꝰ
deum timet: qui deteſtabilius iurat: qui miniſtros dei vili-
ficat: qui eccleſiam non veretur: ille hodie in cetu militum
fortior ⁊ nobilior reputat̃. Et breuiter ſicut ferrum quãdo
eſt clarum ⁊ politum ſolet facilius rubiginem cõtrahere: ⁊
rubigo ſolet exinde difficilꝰ abſtergi. Sic hodie ſepe fit ꝙ
homo quãto genere eſt nobilior ⁊ clarior: tanto facilius ru
bigine viciorum conſumit̃: ⁊ tãto huiuſmodi rubigo exin-
de difficilius extirpat̃. vnde Hieronymus in epiſtola. Or
plerũqʒ nobilitas carnis ignobilitatẽ parit mentis. Itẽ
iſta habet triſtem egreſſum: quia ſcʒ talis nobilitas in mor
te non cognoſcit̃. Quia ſcʒ ita nobiles ſicut ignobiles cor-
rumpunt̃. Et ꝙ peius ẽ iſti ꝓpter peccata cõmiſſa occaſio-
ne nobilitatis in inferno grauius cruciant̃. Quia ſicut in
Pſal. dicit̃. Ligant̃ reges mundi in compedibus: ⁊ nobi-
les eorum in manicis ferreis. Iſta eſt igitur nobilitas ⁊ li-
bertas temporalis. Quarto ṽo dico principaliter ꝙ eſt
nobilitas eternalis. Et iſta eſt nobilitas illa ⁊ libertas quã
habent anime in paradiſo. De qua. j. Regũ. ix. Ecce eſt vir
dei in ciuitate hac vir nobilis: quicquid loquit̃ abſqʒ ambi-
guitate venit. Sancti ergo qui ſunt in paradiſo ꝓprie nobi
les poſſunt dici: quia ad eos ſpectat regnum nobiliſſimuʒ
paradiſi. Figurati. j. Machabe. j. vbi dicit̃. Or alexander
id eſt deus vocauit pueros ſuos nobiles qui ſecum erant
nutriti a iuuentute ⁊ diuiſit illis regnuʒ ſuum. Et impoſue
runt ſibi omnes dyademata ⁊c̃. Vide ſupra de Libertate.

Nobiſcum. Vobiſcum.

Nota ꝙ nobiſcuʒ
ſemꝑ ſignat ſocietatẽ ſiue bona fuerit ſiue mala. Et ſic no-
ta ꝙ in ſcriptura nos reperimus Nobiſcũ deſignãs fedus
perpetuũ diuinitatis. Nobiſcũ cõſignans nodum proficu
um humanitatis. Nobiſcum cõtinens iugũ aſſiduum ini-
quitatis. Nobiſcum ſuſtinẽs morbũ cõtinuũ penalitatis.

Et ſic dico ꝙ per nobiſcum nos inuenimus ſocietatem.
Deorum. Primo igit̃ dicamus aliquid de ſocietate
Iuſtorum. deorum ſeu etiam dei ⁊ ſanctorum que ꝑ-
Malorum. manet indiuiſibilis. Deus eñ quo ad di-
uinitatem habet ſuum beatiſſimũ nobiſcum inqʒtum ſcili-
cet ad ſocietatem ſuam: patris ſcilicet ⁊ filij ⁊ ſpiritusſan-
cti: et ad beatã fruitionem: cognitionẽ: ⁊ participationem
ipſe admittit beatos Deutero. v. Non cum patribus no-
ſtris inijt pactum ſed nobiſcum. Et ideo iſte proprie a bea
tis poteſt vocari emanuel: quod interpretatur nobiſcum
deus. Et ſic notabimus ꝙ ipſe nobiſcum eſt Dum
Carnem induit modo ꝑſonali. Nobiſcum eñ deus
Se ſubſtituit pani figurali. ſeu xp̃us eſt. videlicet
Mentem imbuit vita ſpiritali. In carnis lilio quod
Se diſtribuit celo ſupernali. nunc inhabitat. Sub
Penas acuit orco infernali. panis folio quo totus
latitat. In mentis folio quo ſuos viſitat. In celi ſolio quo
regnans equitat. In orci exilio quo malos agitat. Igitur
dicamus ꝙ dominꝰ nobiſcũ eſt in carne ꝑſonaliter. Sicut
eñ videmus ꝙ quãdo puer propter noctis fantaſias non
audet iacere ſolus: mater ſua dat ſibi aliquã maiorem per
ſonam ⁊ tutiorem ad iacendum cuʒ eo. Sic beata trinitas
mater noſtra videns ꝙ homo fantaſias infernales merito
metuebat dedit ſibi filiũ dei qui in lecto humanitatis eiuſ-
dem ſecum ꝑſonaliter iaceret: ipſumqʒ defenderet ⁊ iuua-
ret. Et ideo de tali ſocietate bene põt dici illud Eſaie. vij.
Ecce virgo concipiet et pariet filium: et vocabitur nomen
eius emanuel: quod ſcilicet interpretatur nobiſcum deus.
Nam ſicut fortitudo vnius militis quãdoqʒ totum aſſecu
rat exercitum quando vult eſſe cum eis ⁊ indui armis ſimi
libus ſicut ipſi. Sic fortitudo filij dei nos aſſecurauit. quã
do arma humanitatis aſſumens pro nobis contra demo-
nes dimicauit. Iuxta illud. j. Paralip. xxij. Cernitꝭ inquit
ꝙ dominus deus veſter vobiſcum ſit: et dederit vobis re-
quiem per circuitum et tradiderit omnes inimicos in ma-
nu veſtra. Ideo bene poſſumꝰ modo dicere illud Nume-
ri. xiiij. Dominus nobiſcum: nolite timere. Vterus eñ vir
ginalis fuit camera vel capella vbi deus cum humano ge-
nere fecit pactum: ⁊ vbi ſe ſibi perpetuo federauit. Figu-
ra Geneſ. ix. vbi dominus dicit hominibꝰ. Statuam inqʒt
pactum meũ vobiſcum. Sequit̃. Cumqʒ obduxero nubi-
bus celum apparebit arcus meus in nubibus. In nubibꝰ
dico fragilis humanitatis tunc apparuit xp̃us deus ⁊ ho-

mo ſicut arcus maxime poteſtatis. Sicq; deus nobiſcū fe-
cit pactū ꝑpetue charitatis. Deutro.v. Dominus deus nr̄
pepigit nobiſcum fedus. Et nota ꝙ iſte nobiſcum fuit
In carne veniens. In carne dico veniens.ij. Paral.
Per mundū gradiēs. .xx. Cras egredie mini ⁊ dominus
Doctrinā iaciens. erit vobiſcum. Et.iij. Regū.xviij.
In cruce moꝛiēs. Egrediar ⁊ ego vobiſcū. Itez per
De moꝛte rediens. mundū gradiēs. De quo Ioh.xiiij
Tanto tempoꝛe vobiſcū ſum ⁊ nō cognouiſtis me ⁊c. Itē
doctrinam iaciens Luce.xxij. Quotidie vobiſcū eram in tē
plo docens. Item in cruce moꝛiēs Gen̄.xlviij. Ego moꝛioꝛ
⁊ dominus erit vobiſcū. Item a moꝛte rediēs ſeu reueniēs
Ps̄. Exurrexi ⁊ adhuc ſum tecuz. Unde ſancti poſt xp̄i re
ſurrectiōem victo lucifero potuerunt dicere angelis illud
qđ Iudith dicebat filijs iſrael victo holoferne tyrāno Iu
dith.xiij. Aperite poꝛtas quoniā nobiſcū eſt deus qui fecit
virtutem in iſrael. Patet ergo quomō deus nobiſcum eſt
in carne ꝑſonaliter. Deinde dico ꝙ nobiſcū eſt deus ſub
pane figuraliter ſeu ſacramentaliter. Sicut em̄ aīa latet
ſub figura coꝛpoꝛis ⁊ ſub vmbꝛa: nec apparet viſibiliter ibi
eſſe: ⁊ tamē ibi eſſe ⁊ latere credit̄ certitudinaliter atq; ſcit̄
Sic vere xp̄s q̄uis nō appareat oculo coꝛꝑali ſub figura
tamē panis dinoſcit̄ ⁊ credit̄ eſſe vere. Iuxta illud Eſaie
xlv. Uere tu es deus abſcōditus. vn̄.ij. Paralip.xxxij. No
biſcū domine deus noſter. Et hoc eſt illud qđ ipſemet pro-
miſit Math.xxviij. dicēs. Ego autē vobiſcum ſum cūctis
diebus vſq; ad cōſummationē ſeculi. Eſt igitur nobiſcum
deus ſub pane figuraliter. Deniq; dico ꝙ nobiſcum eſt
in mente ſpūaliter. Sicut em̄ radij ⁊ virtutes ſolis ⁊ celi in
uiſibiliter manēt cum rebus inferioꝛib⁹ ⁊ terreſtribus: ita
ꝙ ſua inuiſibili virtute ipſas ſolent vegetare: ⁊ viuificare:
⁊ a ſiccitate ad viroꝛem: a ſterilitate ad vbertatē mirabili-
ter transfoꝛmare. Sic certe deus ꝑ grām mentes hominū
iuſtoꝛū inhabitat: ⁊ ipſas ſpūaliter vegetat: ⁊ fructibus bo
noꝛum operū ipſas oꝛnat. vn̄.ij. Paralip.xv. Domin⁹ vo-
biſcum eſt quia fuiſtis cum eo: ſi queſieritis eum inuenietꝭ
ſi vo dereliqueritis eum derelinquet vos. Et aduerte ꝙ de
us nobiſcū eſt Ut Dico ꝙ nobiſcuz eſt vt
Socius nobiſcum manendo. ſoci⁹ nobiſcū habitans
Amicus ſe nobis iungendo. Hiere.vij. Bonas faci
Adiutoꝛ a malis tuendo. te vias veſtras ⁊ ſtudia
Tributoꝛ in bonis fouendo. veſtra: ⁊ habitabo vo-
biſcum in loco iſto. Quod etiā illi petebāt qui dicebāt Lu
ce.xxiiij. Mane nobiſcū domīe quoniā adueſperaſcit. Itē
nobiſcū eſt amicus federa recitans. Unde iſte eſt qui dicit
Eſaie.xlv. Feriam vobiſcū fedus ſempiternū miſericoꝛdi
as dauid fidelis. Item nobiſcū eſt vt adiutoꝛ a malis de-
fendēs ſeu pro nobis militās. Unde Hiere.xlij. Nolite ti-
mere a facie regis babylonis dicit dominus: quia ego vo-
biſcum ſum vt ſaluos faciam vos: ⁊ vt vos eruam de ma-
nu eius. Et Numeri.xiiij. Dominus vobiſcū eſt nolite ti-
mere. Et reuera niſi iſte ſit nobiſcum nunq; poſſumus ad
uerſarios ſupaꝛe. Unde Deutro.j. Nolite aſcendere: neq;
pugnetis: nō em̄ ſum vobiſcū: ne cadetis. Item nobiſcum
eſt vt retributoꝛ nos pieviſitans.ſ. beneficia cōcedendo.ij.
Paralip.xix. Confoꝛtamini ⁊ agite diligēter: ⁊ erit domin⁹
deus veſter vobiſcuz in bonis. Et Thobie.iiij. Feciſti em̄
nobiſcū miſcdiam tuā. Eſt ergo deus nobiſcū in mente ſpi
ritualiter. Inſuꝑ dico ꝙ eſt nobiſcū in celo triūphaliter
Sicut em̄ imperatoꝛ roman⁹ ſubacta prouincia ⁊ victoꝛia
habita vꝛbem cum triūpho intrabat ⁊ ſecum milites ſuos
qui participes fuerant laboꝛis ⁊ victoꝛie: vt participes fie
rent triumphi ſeu gloꝛie ſecum ducebat: ⁊ vnacū eis triū-
phabat. Sic deus in ſocietate iuſtoꝝ qui ipſo ductoꝛe vice
runt acies hoſtiū malignoꝝ nūc triumphāt in celis: ipſoſq;
premians beatificat in excelſis: ita ꝙ ipſi poſſunt dicere il-
lud ps̄. Dn̄s virtutū nobiſcū: ſuſceptoꝛ noſter deus Iacob
Et Thob.xij. Benedicite deū celi quia fecit nobiſcū miſe-
ricoꝛdiam ſuam. Eſt ergo deus nobiſcū in celo triūphali-
ter. De quo pōt dici illud Ioſue.xxij. Nunc ſcimus ꝙ no-
biſcuz ſit dn̄s. Demū dico ꝙ deus eſt nobiſcū in iudicio
facialiter: quia.ſ. xp̄s ꝑſonaliter erit in iudicio: vbi ſcꝫ cum
impijs facialiter diſceptabit ⁊ eos cōdemnabit: bonos vo
amicabiliter aduocabit: ⁊ eos exaltabit ⁊ honoꝛificabit. vn̄

Ezechielis.xx. Dominus loquit̄ peccatoꝛibus dicens. Ad
ducam inquit vos in deſertum populoꝝ: ⁊ iudicaboꝛ vo-
biſcū facie ad faciem: ſicut iudicio cōtendi aduerſus pr̄es
vr̄os. Sequit̄. In furoꝛe effuſo ⁊ bꝛachio extēto regnabo
ſuꝑ vos dicit dn̄s. Patꝫ igit̄ quomō deus habitat nobiſcū
In iudicio facialiter. Et ſic patet quomō ꝑ no-
In paradiſo triūphaliter. biſcum intelligit̄ ſocietas
In mente ſpiritualiter. deoꝝ.i. dei ⁊ ſanctoꝝ ſeu
In ſacramento figuraliter. angeloꝝ. Scđo pꝛinci-
In ſeipſo perſonaliter. paliter dico ꝙ per nobiſcū
intelligit̄ ſocietas iuſtoꝝ. Iuſti em̄ ſolent inter ſe cōmun[…]-
ter ⁊ ſocialiter viuere: ⁊ alter alteri per charitatis copula[…]
iūctus eſſe. Nobiſcū inquiūt ⁊ vobiſcū. Unde ipſi poſſunt
dicere illud Gen̄.xxxiiij. Iungamus inuicem cōnubia: et
habitate nobiſcum. Ubi aduerte ꝙ ſocietas noſtra debet.
ſcilicet Mentaliter vniri. Iungamus cōnubia. Pariliter
iniri. Inuicem inquit. Stabiliter firmari. Habitate inquit
Ciuiliter tractari. Nobiſcū inquit. Bona em̄ ſocietas de-
bet eſſe. Mentalis ⁊ vniuoca. Cōmunis ſeu parilis ⁊ non
equiuoca. Stabilis ⁊ certiloca. Ciuilis ⁊ politica. Sit igi
tur ſocietas noſtra mentaliter vnita: qđ oſtendit̄ cū dicit̄
Iungamus. Societas em̄ que ꝑ charitatem non iungit̄: ſꝫ
per diſcoꝛdias ⁊ odia diuidit̄ ⁊ ſeiungit̄ nunq; ꝑſeuerare
poteſt: ſed faciliter diripi compꝛobat̄. Qn̄ em̄ cemento de-
ficiente lapides diuidunt̄: neceſſe eſt ꝙ paries coꝛruat. Et
quādo ꝯſumpto humido radicali coꝛpus ⁊ anima abinui
cem ſeꝑant̄: neceſſe eſt ꝙ coꝛpus vel cadauer in puluerem
totum cedat. Sic igit̄ bona ſocietas ꝑ charitatem bene iū-
cta: alr̄s cito coꝛruet ⁊ erit labilis ⁊ diſiuncta. Iungam⁹ in-
quit cōnubia. Figura Ezech.j. vbi de ſanctis aīalibus di
cit̄. Or due pēne ſinguloꝝ iungebant̄. ⁊ Ezech.xxxvij. vbi
dicit̄ ꝙ acceſſerūt oſſa ⁊ oſſa vnūquodq; ad iuncturā ſuā:
vt de tali nobiſcū dicat̄ illud.j. Ioh.iiij. Perfecta eſt chari
tas dei nobiſcū. Ut ⁊ de tali fraterna charitate dicat̄ illud
Gen̄.xliij. Si deſcēderit frater noſter minim⁹ nobiſcū ꝓfi-
ciſcemur. Frater em̄ ſignat charitatē: minim⁹ humilitatē:
nobiſcū ſocietatē. Sit igit̄ ſocietas noſtra mētaliter vnita.
Iungamus inq̄t cōnubia. Item ſocietas nr̄a debet eſſe
pariliter ſeu equaliter inita. Qđ oñdit̄ cum dicit̄. Inuicē.
Societas em̄ nō debet claudicare: ſed in om̄ib⁹ ꝑſonis eq̄-
liter ſe habere. In mixto em̄ ſi vna qualitas aliaz excedit:
totū mixtū coꝛrūpit̄ atq; perit. Unde.j. Ioh.j. Societatē
habem⁹ vobiſcū. Sequit̄. Societatē habem⁹ adinuicē ⁊c.
Sit igit̄ equaliter inita. Inuicē inquit. Item debet eſſe
ſtabiliter munita: qđ oſtendit̄ cū dicit̄. Habitate.q.d. non
debet eſſe tranſitoꝛia vel tranſcurrēs: ſed diutius habitās
atq; manēs: vt ſic dicat alter alteri illud ꝓdictum Hiere.
.vij. Habitabo vobiſcū in loco iſto. Et Gen̄.xxxiiij. Habi-
tabimus vobiſcum: erimuſq; vnus ꝑplus. Itē ſocietas
debet eſſe ciuiliter oꝛdinata. Et hoc oñdit̄ cū dicit̄. Nobiſ-
cum. Quia.ſ. ſimul ciuiliter ⁊ pollitice debem⁹ inuicē ꝯuer
ſari Neemie.vj. Tractem⁹ vobiſcū in domo dei. Et ſi vis
nota ꝙ iſta ciuilitas ⁊ iſte cōis cōuict⁹ debet hr̄e Cōmunē
Laboꝛem ⁊ diligentiam. tem ⁊ indigentiā. Sit igit̄
Nitoꝛem ⁊ cōtinentiam. in nobis diligētia cōis labo-
Uigoꝛem ⁊ efficaciam. ris: vt ſcilicet alter alteri di-
Feruoꝛem ⁊ amiciciam. cat illud.ij. Eſdre.v. Edifica
Honoꝛem ⁊ reuerentiam. bim⁹ vna vobiſcū ſilr̄. Itez
Trāq̄llitatē ⁊ pacis grāz. ſit nobiſcū cōtinētia cōis ni-
Simplicitatē ⁊ innocentiā. toꝛis: que.ſ. deſignat̄ ꝑ puri-
Fidelitatē ⁊ beneficientiā. tatē angelicā. vn̄ Baruc.vj.
Humilitatē ſeu pauperta- Angelus me⁹ vobiſcū ē. Et
Thob.v. Angel⁹ ei⁹ comitet̄ vobiſcū. Itē ſit nobiſcū patiā
cōis vigoꝛis ſeu tenoꝛis: q̄.ſ. denotat̄ ꝑ oſſa q̄.ſ. ſunt foꝛtia
⁊ ſolida cum dicit̄ Exo.xiij. Efferte oſſa mea hinc vobiſcū
Itē ſit nobiſcū amicicia cōis amoꝛis que.ſ. ſignat̄ ꝑ fratrē
cū dr̄ Gen̄.xliij. Adducite vobiſcū fratrē vr̄m. Nomen em̄
fratris ſemꝑ ſignat charitatē Marc.vj. Soꝛoꝛes eius no-
biſcuz ſunt. Ut de feruoꝛe charitatis dicat̄ illud Col.ij. Si
coꝛpoꝛe abſens ſum: ſpiritu tn̄ ꝑſens ſum. Itē ſit nobiſcū
reuerentia cōis honoꝛis: vt ſcꝫ dicamus digniorib⁹ illud
Iudic.xj. Ad te venimus vt ꝓficiſcaris nobiſcum: vt pu-
gnes pro nobis: ſiſq; dux omnium qui ſunt in galaad. Et
Iudicū.xviij. Ueni nobiſcū ⁊ habeam⁹ te patrē. Itē ſit no

biſcū pax ⁊ gratia cōis trāquillitatis: dicētes alijs illud.j. Mach.xij. Parati ſumꝰ vobiſcū facere pacem. Itē ſit nobiſcū innocētia cōis trāquillitatis.que.ſ.ſignaṫ ꝑ greges ⁊ paruulos. De q̄bus diciṫ Exod.x. Paruuli vr̄i eant vobiſcum. Et ibidem. Cūcti greges pergāt vobiſcū. Item ſit nobiſcū beneficientia cōis fidelitatis ⁊ humanitatis: vt alter alteri dicat illud.j. Mach.x. Que noſtra ſunt ſentias nobiſcum. Et.j. Mach.x. Retribuemꝰ vobis bona ꝓ hijs q̄ feciſtis nobiſcū. Ibidem. Item ſit nobiſcū indigētia communis calamitatis ſeu paupꝑtatis. Iuxta illud Matth.xxvj. Pauperes ſemꝑ habetis vobiſcū. Et ſic patet quomō ꝑ nobiſcum ⁊ vobiſcum intelligiṫ ſocietas iuſtorum. Aduerte tamē ꝙ multi ſunt qui nō curāt de nobiſcum vel vobiſcuꝫ ſed ſolum de mecū ⁊ tecum. Volūt eñ viuere ſolitarij ⁊ in ſingularitate.non in cōmuni ⁊ ſocietate: ſicut videmus de multis qui nō ꝓficiūt niſi ſibi. Similes crudelibus animalibus ⁊ auibus: ſicut ſunt aquile vel leones: que.ſ. ſocialiter nō viuūt: ſed ſolum pro ſe ⁊ filijs rapiūt ⁊ acquirūt: dicētes cum balaam qui intepretaṫ deuorās populum iſtud Numeri.xxij. Prohibuit me dominus venire vobiſcū. Figurati in naas: rege amon qui noluit facere pactuꝫ cum filijs iſrael niſi auferret eis oculos dextros.j. Reguꝫ.xj. In hoc feriā vobiſcū fedus ⁊ eruā vobis oculos dextros. Sed nō ſic boni ⁊ iuſti ⁊c. Oñdiṫ ḡ ꝑ nobiſcū ſocietas hoīm iuſtoꝝ. Tertio principal'r dico ꝙ ꝑ nobiſcū intelligiṫ ſocietas hoīm maloꝝ. Et ſic notab ꝙ mali habēt vnū Nobiſcū

Crudelitatis ⁊ violentie.
Rapacitatis ⁊ auaricie.
Carnalitatis ⁊ immūdicie.
Iniquitatis ⁊ iniuſticie.
Fallacitatis ⁊ fraudulētie.

Dicam ergo ꝙ ſub iſto ꝓnomine nobiſcū ſeu vobiſcū inueniṫ ſocietas crudeliū impioꝝ. Iſti eñ ſocialiter conueniūt cōtra bonos. Patet in latronibus qui.ſ.dicūt adinuicem illud Prouerb.j. Veni nobiſcum: inſidiemur ſanguini: abſcōdamus tēdiculas cōtra inſontem. deglutiamus eum tāꝙ infernus viuētem. Item ſocietas rapaciū auaroꝝ. Vſurarij eñ ⁊ auari confederati: ſunt adinuicem cōtra paupꝑes: dicētes.ſ.alter alteri illud Prouerb.j. Sortem mitte nobiſcum: marſupiū ſit vnū oīm noſtrū: omnē preccioſam ſubſtātiam inueniemus implebimus domos noſtras ſpolijs. Item ſocietas carnalium immūdoꝝ. Figurati in illis ſenibus luxurioſis: qui.ſ. dicebāt Suſanne Danielis.iij. Nemo videt nos: ⁊ in cōcupiſcētia tui ſumus: aſſentire nobis ⁊ cōmiſcere nobiſcum. Vñ de talis dicitur.ij. Petri.ij. In cōuiuijs luxuriātes vobiſcum. Item ſocietes fallaciū vicioꝝ Eſaie.lix. Scelera noſtra nobiſcum ſunt: ⁊ iniquitates noſtras cognouimus Item ſocietas mēdacium ⁊ fictoꝝ hoc eſt dictū ypocritarū. De q̄bus diciṫ Luce.ix. Qr diſcipuli xp̄i vidētes illum qui faciebat miracula in nomie ipſius ⁊ tamē nō erat eius diſcipulus prohibuerūt eum: dicētes. Prohibuimus eum quia nō ſequiṫ te nobiſcū. Sic ergo patet quomō ſub iſtis ꝓnominibus nobiſcum ⁊ vobiſcum inueniṫ ſocietas malorum que eſt fugiēda. Societas iuſtoꝝ que eſt appetēda. Societas deorum ſeu etiam dei ⁊ ſanctoꝝ que eſt metuēda. Vide ſupra vbi Cum: ⁊ vbi Mecum. Et infra de Tecum. Secum.

Nocere. Nota ꝙ cum de nocumentis tam ſpūalibus q̄ꝫ temporalibus q̄ꝫ eternis quaſi inueniātur infinita exempla: quia tamē rariſſime inueniunṫ auctoritates vocales: nel neceſſe eſt vel ꝙ penitus dimittamus: vel ꝙ ſub breuiloquio trāſcurramꝰ. Notemꝰ ḡ breuiter ꝙ inueniunṫ quadruplicia nocumenta.ſ. Nocumenta

Naturalia.
Temporalia.
Spiritalia.
Eternalia.

Nocumēta naturalia ſūt illa q̄ poſt peccatum ade ad punitionē ⁊ repromiſſionē corrupte nature a deo hoībꝰ ſunt inflicta: ſicut ſunt dolor: labor: fames: ſitꝭ: infirmitas ⁊ mors. Ad humiliatōem eñ humane proteruie factū eſt ꝙ nō eſt in mundo tam modica creatura que nō poſſet nobis inferre aliqđ nocumētum: ſicut patet de pulicibus ⁊ culicibus: de pediculis ⁊ lendiculis. de bufonibus ⁊ ſcorpionibus. Iſtud aūt nocumētuꝫ nobis intulit deus vt fragilitatē ꝓpriam cognoſcamꝰ dum a rebus tam modicis nos ledi ⁊ noceri videmꝰ. Judith.xvj. Dñs oipotēs nocuit eū ⁊ tradidit eū in manibus femie. Nocumēta tpalia ſunt

Proſperitas terrenorum.
Aduerſitas tormentorum.
Malignitas peruerſorum.

Nocet dico aliqñ terrenorū ꝓſperitas ⁊ oblectatio. Pinus eñ arbor altiſſima eſt ⁊ nobilibus edificijs valde apta. veruntamē cortex ſua valde q̄ñq̄ꝫ ſolet ſibi nocere. Ibideꝫ eñ vermes generanṫ a quibus pini ſubſtātia deterioraṫ. Et ideo q̄ pinū illeſam volunt ſeruare: ſolent eam a cortice denudare. Cortex chariſſimi que exterius lignū ambit ſignat tpalia mundi bona ⁊ ꝓſperitatē exterius circūſtantē. Iſta eñ quādoq̄ꝫ valde nocet homini. Generat eñ vermes maloꝝ deſiderioꝝ: per quos homo incurrit corruptionē multipliciū vicioꝝ. Vñ de mundi ꝓſperitate pōt exponi illud.j. Eſdre.iiij. Vrbs illa vrbs rebellis eſt ⁊ nocens regibus. Et ideo deus a cortice temporaliū ſolet amicos ſuos aliquotiens decorticare ⁊ nudare: ne cortex hmōi poſſit ipſos deſtruē ⁊ ḡuare. Quia ſicut diciṫ de virgis Iacob Geñ.xxx. Detractis corticibuſ in hijs que decorticate erat candor apparuit. Et loquiṫ de virgis quoꝝ aſpectus oues cōcipere faciebat: ꝑ quas viri ſancti deſignanṫ: qui a deo fuerūt cortice tēporaliū nudati: ita ꝙ oues.i.ſimplices ꝑ aſpectum ſue ſancte ⁊ candide vite ad cōcipiendū bonum ꝓpoſitum fuerūt mentaliter animati. In iſtis eñ candor puritatꝭ ⁊ innocentie apparuit: qñ cortex tpalium ab ipſis detractus fuit: ⁊ tñ ꝓculdubio q̄ꝫuis iſta exteriora ꝓſpera valde nociua reperianṫ: iſta tñ a fatuis ante oīa appetunṫ. Quia ſicut diciṫ Prouerb.j. Stulti ea que ſibi ſunt nociua cupiūt. Nocet ḡ homini terrenoꝝ ꝓſperitas ⁊ delectatio. Deniq̄ꝫ dico. ꝙ homi nocet tormentoꝝ aduerſitas ⁊ tribulatio. Abies eñ ⁊ platanus ⁊ cetera ligna mollia ſub tecto dicunṫ multuꝫ durare. Expoſita v̄o vento ⁊ pluuie ſolent faciliter deperire. Iſtis eñ ventus ⁊ pluuia nocent. quies v̄o ⁊ ſiccitas ꝓſunt ⁊ valent. Quia vere multi ſunt q̄bus quies ꝓſperitatis ꝓficit: ⁊ ventus ⁊ pluuia terrene aduerſitatis officit: quia.ſ. multi debiles in ꝓſperis bene eis vtendo boni ꝑſeuerāt: qui tamen poſiti in aduerſis pre impatiētia ⁊ deſperatione ſepe pereunt atq̄ꝫ peccant. Unde de nocumento aduerſitatum diciṫ Prouer.xxv. Triſticia viri nocet cordi. Deinde dico ꝙ homini nocet peruerſoꝝ malignitas et impugnatio. Sicut eñ animalia ſilueſtria vt cōmuniter hominibꝰ ſunt nociua: quia videliceꝫ quedam ledunt cornibus ꝑcutiendo ſicut rinoceros. Quedam vnguibus dilacerādo: ſicut leo. Quedam dētibus mordēdo ⁊ deuorando: ſicut apri. Quedam caudis ligando ⁊ inuoluendo: ſicut draco. Quedam aculeis pungēdo ⁊ affligendo: ſicut ſcorpio. Sic ꝓculdubio oīa genera maloꝝ hominuꝫ bonis ⁊ humilibus ſunt nociua. Quia ꝓculdubio quidam nocent alijs cum cornibus ſuperbie ⁊ elationis. Quidam cum vnguibus rapine ⁊ inuaſionis. Quidam cum dentibꝰ mordacitatis ⁊ detractionis Pſal. Dum appropiant ſuꝑ me nocentes vt edēt carnes meas. Quidam tamē cauda fallacie ⁊ deceptionis Quidam v̄o cum aculeo ſeuitie ⁊ inuaſionis. Et ſic oīa genera hominum malignoꝝ poſſunt figurari in illis locuſtis Apoc.ix. Que aſcenderūt de puteo abyſſi: quoꝝ erat numerus infinitus: quia habebant caudas ſicut ſcorpiones: ⁊ aculei erant in caudis ipſarum ⁊ poteſtas earuꝫ nocere hominibus menſibus quinq̄ꝫ. Sic non debet eſſe chariſſimi. Quia homo non debet nocere hominē ſed iuuare. Iuxta illud Acṫ.vij. Fratres vt quid nocetis alterutruꝫ? q̄ꝫuis mali ⁊ obſtinati videantur dicere illud Apocaꝭ.xxij. Qui nocet noceat adhuc. Iſta ſunt ergo nocumenta temporalia. Nocumenta ſpiritualia ſunt multa. Quia quot ſunt vicia et peccata: tot ſunt ſpiritalia nocumenta. Sicut enim videmus ꝙ quando tyrannus perſequitur aliquam ciuitatem: multis ⁊ varijs modis ſolet ei nocere. ſcꝫ ignem immittendo. nunc gladio bellando. nunc muros rumpendo. nunc victualia ſubtrahendo. Sic tyrannus dyabolus multimode nobis nocet. Immittit eñ nobis ignem iracūdie. percutit nos gladio inuidie. deſtruit in nobis murum regularis obſeruantie: ſubtrahit nobis victū gratie ⁊ ſcientie. Et ideo breuiter dyabolo pōt dici ⁊ dirigi illud verbuꝫ Iob.xxxv. Homini q̄ ſimilis tui eſt nocebit impietas tua. Quia ſcꝫ impietas dyaboli eſt nociua homini: qui tamē ſibi in rōne eſt ſilis ⁊ ꝯformis. Dyabolus eñ eſt ſicut ſerpēs q̄ diciṫ obites: q̄ diuerſis ⁊ varijs maculis eſt diſtinctꝰ ſm Iſid. ⁊ qui tot habet nocendi modos quot hꝫ colores va-

rios ⁊ diuerſos. Sic vere dyabolus multis maculis caute larũ variat: ⁊ ideo multis modis nocet hominibus ⁊ aduerſatur. Et ideo iſtũ timens dauid petebat adiutoriũ a dño dicens. Judica dñe nocẽtes me: expugna impugnãtes me. Dñs vero ꝓmittit auxiliũ dicens in pſ. Nihil ꝓficiet inimicus in eo: ⁊ filius iniq̃tatis non apponet nocere ei. De varijs aũt nocumẽtis ⁊ generibus nocumentoꝝ .i. vicioꝝ ſuperſedeo gratia breuitatis. Nocumẽta vero eternalia ſũt multa: quia .ſ. iſta ſunt tot ⁊ tanta: quot ſunt inferni ſupplicia ⁊ tormenta. Non ſufficit enĩ dyabolo nocere homini ꝑ peccatũ: niſi iugiter noceat per tormẽtum. Et ideo neceſſe eſt ꝙ diuinam habeamus graꝫ: vt iſto nocumẽto finaliter careamꝰ. Sicut enĩ ſardius eſt lapis precioſus: qui impedit ⁊ preſeruat ne lapis onichinus q̃ multas habet ꝓprietates malas in preſentia ſua poſſit nocere. Sic gratia dei homines cuſtodit ⁊ tuet̃ ne ꝑ dyabolũ eternaliter torqueant̃ ⁊ ne eis eterne damnationis periculum inferat̃. Et hoc eſt qđ ꝑmittit dñs Ezech. xxxiij. Impietas impij nõ nocebit. Et ꝓcerto deus preſeruat iuſtos a talibus nocumẽtis ſpiritalibus pſ. Nihil ꝓficiet inimicus in eo: ⁊ filius iniq̃tat̃ nõ apponat nocere ei. Iteꝫ a tp̃alibus pſ. Nõ reliquit homocere eis. Et Marci. xvj. Si mortiferũ quid biberint nõ eis nocebit. Item ab eternalibus Act. xviij. Nemo apponet tibi vt noceat. Et merito: quia .ſ. ſancti erunt finaliter in paradiſo vbi nullum eſt nocumentũ Eſa. xj. ⁊ lxv. Non nocebũt ei: ⁊ nõ occident in omĩ ſancto monte. Sic igit̃ patet quomodo inueniunt̃ nocumenta Eternalia. Spũalia. Temporalia. Naturalia. Omitto ⁊ tranſeo ꝓpter raritatem auctoritatum vocalium: ⁊ doleo: q2 habebã multitudinem exemplorum. Sed vide ſupra ⁊ infra in diuerſis loc̃ ⁊ titulis vbi inuenies infinita de diuerſis ⁊ varijs ſpiritualibus nocumentis.

Nocturnus. Nox. Noctes.

Nota ꝙ nox in ſcriptura ſumitur in bono et in malo: ſm ꝙ nox habet aliquas bonas conditiones et aliquas malas. Et ideo nota ꝙ in ſcriptura inuenitur Nox

Humilitatis.
Felicitatis.
Aduerſitatis.
Mortalitatis.
Simplicitatis.
Proſperitatis.
Iniquitatis.

Primo ergo dico ꝙ nox põt ſignificare cordis humilitateꝫ. Nox enĩ eſt frigida. humida ⁊ obſcura: celat enĩ et abſcõdit oẽs colores rerũ. Sic vere humilitas ẽ humida ꝑ deuotionẽ: frigida ꝑ diuini timoris turbatõnẽ: obſcura ꝑ ſuoꝝ bonorum operũ celamentũ ⁊ abſconſionem Et in tali nocte erat ille q̃ dicebat Trenoꝝ .j. Plorãs plorauit in nocte: ⁊ lachryme eiꝰ in maxillis eius. Et ideo breuiter de nocte virtuoſa poſſumus exponere illud quod de filijs iſrael dicitur in pſalmo. Q2 deus extendit nubem in protectionem eorum: et ignem vt luceret eis per noctem. Ubi aduerte ꝙ ſicut iſta nox naturalis eſt

Humoroſa.
Timoroſa.
Luminoſa.
Tenebroſa.

Sic ꝓcerto humilitas ſeu etiam ſtatus humilium ⁊ perfectorum que per noctẽ ſignatur debet eſſe. Humoroſus per fletuum rorationem. Nubem inq̃t. Timoroſus per criminuꝫ meditationem. Quod ſcilicet notatur cum dicit̃. Extendit in ꝓtectiõem. Luminoſus per ſanctorum inſpirationem. Ignem inq̃t vt luceret eis. Tenebroſus per virtutum occultationem. Per noctem inq̃t. Dicam igitur ꝙ ſtatus humilium debet vberius irrigari: qđ oſtendit̃ in verbo Nubem: q2 .ſ. nubes que eſt naturaliter humida ⁊ pluuioſa: ſignat humorẽ compunctionis qui ꝑ pluuiam deuotionis vel lachrymarũ irrigat mentẽ noſtrã Sicut enim nox eſt naturaliter humida vt dictum eſt: ita ꝙ in nocte de celo deſcendit ros: ⁊ libentius de nocte q̃ꝫ de die pluit. Sic in nocturna mentis obtenebratiane ⁊ humili conditione deſcendit de celo ros contritionis: et abundat pluuia lachrymarum et compunctionis. Et ideo de tali nube dicitur in Pſal. Fuit illis in nube diei: et tota nocte in illuminatione ignis. Et nota ꝙ in tali nocte compunctionis eſt recte ſpecialiter tempus aptum Ad

Deum collandandũ.
Deum recordandũ.
Hoſtem ſuperãdum.
Bonũ impetrandum.
Celum affectãdum.
Culpas reuelandum.

Dico ergo ꝙ in tali nocte deuꝫ attentius collaudamus Treñ. ij. Cõſurge: lauda in nocte. Et in pſ. In die mãdauit dñs miſericordiã ſuam: ⁊ nocte canticuꝫ eius. Item deum deuotius memoramus. Pſal. Memor fui in nocte nominis tui domine. Item hoſtem virilius ſuperamꝰ Thobie. vj. Ipſa nocte incenſo iecore piſcis fugabit̃ demoniũ. Quia .ſ. hoſtes noſtri demones infernales per nubem ⁊ ꝑ noctem lachrymoſe compũctionis fugant̃ ⁊ ſuperant̃. vnde Hiere. xxxix. Uiri bellatores fugierũt ⁊ egreſſi ſunt nocte. Item bonũ facilius impetramus. ij. Paral. j. Ipſa nocte apparuit ſibi dominus dicẽs. Poſtula qđ vis. Itẽ culpas ſecretius reuelamus pſ. Media nocte ſurgebã ad ꝯfitendũ tibi. Item celum feruẽtius affectamus Eſa. xxvj. Aĩa mea deſiderauit te in nocte. Iſta eſt ergo cõditio noctis humoroſe .i. compunctionis hũlis ⁊ lachrymoſe. De qua Cant. v. Capilli mei pleni ſunt rore: ⁊ cincinni mei guttis noctiũ. Debet ergo nox iſta vberiꝰ irrigari. Nubem inquit. Deinde dico. ꝙ nox ſpũalis .i. vita ⁊ ꝯditio humiliũ debet interiꝰ ꝯturbari. Extendit inq̃t in ꝓtectionẽ: quia .ſ. ꝙ homo indigeat ꝓtectione ſignũ eſt ꝙ timeat aliqđ nocumẽtum: ſicut bñ videbat̃ timere ille q̃ dicebat in pſ. In velamẽto alarũ tuarũ ꝓtege me a facie impioꝝ q̃ me afflixerũt. Nam ſicut videmuſ ꝙ nox eſt naturaliter timoroſa. Omĩa enĩ aĩalia mitia et benigna magis timẽt de nocte q̃ꝫ de die: quia .ſ. obſcuritas ſolet eſſe cauſa timoris. Et inde eſt ꝙ melancolici rõne illius colere nigre que in eis abundat ſunt naturaliter timidi Sic vere ſpũaliter loquẽdo iſta nox .ſ. humilitas habet naturaliter annexũ dei timorẽ. In corde enĩ ſemꝑ homo debet habere illã colerã nigrã diuine aſperitatis ⁊ rigoris: q̃ ipm debet facere tremebũdũ. Unde de tali nocte dicit̃ Ruth. iij. Ecce nocte media expauit homo. Et Job. xxx. Nocte os meũ ꝑforat̃ doloribꝰ. Debet ergo nox interius cõturbari.

Deniq꜄ dico. ꝙ iſta nox debet ſuꝑius illuſtrari. Ignẽ inquit. Ut luceret eis. Sicut enĩ videmꝰ ꝙ in nocte hoĩes illuminant̃ ab inferiori ꝑ ignis ſplẽdorẽ ⁊ a ſuꝑiori ꝑ lune ⁊ ſtellarũ ſplendorẽ ſeu fulgorẽ. Sic vere illos q̃ ſunt in iſta ſpũali nocte ſolet ignis interne charitatis interiꝰ inflamare ⁊ ſplẽdor lune ⁊ ſtellaꝝ .i. gr̃a ⁊ inſpiratio dei ⁊ ſctõꝝ ſpũaliter illuſtrare. Unde de iſto igne dicit̃ in pſ. Tota nocte in illuminatiõe ignis. Unde Exo. xiij. Nũq꜄ defuit colũna ignis per noctẽ. De ſtellis vero dicit̃ Sapieñ. x. Fuit illis in velamẽto diei ⁊ in lucem ſtellarum nocte. Et ꝓculdubio talis nox habet multas ſpũales illumiatiões. Nam dñs legitur nocte apparuiſſe Salomoni: ⁊ eidẽ ſapiẽtiam influxiſſe: ſicut dicit̃ .iij. Reg. iij. Nocte legit̃ dñs Danieli myſteriũ reuelaſſe Danielis. ij. Nocte legit̃ angelus dñi ianuã captis Apoſtolis aperuiſſe Actuũ. v. Nocte legit̃ daniel filiũ hominis veniẽtẽ vidiſſe Danielis. vij. Nocte legitur Paulus cõſolationes ⁊ viſitationes angelicas plures habuiſſe ſicut habet̃ Actuum. xvj. ⁊ xviij. Quia procerto chariſſimi: illi qui in nocte vere humilitatis morantur ſpũaliter a deo illuminari merẽtur: et in illis que ad ſalutem pertinet clarius ⁊ perfectius illuminãtur ⁊ informãtur: ita ꝙ quilibet talis humilis ⁊ nocturnus poteſt dicere illud pſ. Nox illuminatio mea in delicijs meis. Nam ſicut videmus ꝙ cattus melius videt de nocte q̃ꝫ de die: qđ etiam verum eſt de auibus vlulãtibus: ſicut eſt noctua. bubo. veſpertilio et vlula. Sic homo melius videt ſe ſpũaliter regere ⁊ dirigere dum ipſe ꝑſeuerat in nocte humilitatis ⁊ pauptatis: q̃ quãdo eſt in die mũdane ꝓſperitatis ⁊ claritatis Act. xvj. Nocte viſio oſtenſa eſt paulo. Debet ergo iſta nox ſuperiꝰ illuſtrari. Inſuꝑ dico. ꝙ nox humilitatis debet exterius occultari: qđ oñdit̃ cum dicit̃ Per noctẽ. Nox enĩ dr̃ a nocẽdo: eo ꝙ nocet oculis ad vidẽduꝫ. Uel a nocẽdo dr̃ nox ꝓ eo ꝙ tenebroſa eſt ⁊ obſcura: ita ꝙ colores rerũ cõtegit ⁊ occultat: ⁊ oculos a viſu ĩpedit ⁊ retardat. Sic vere humilitas bona ſua colores: virtutes ⁊ ꝑfectiones ſuas ſolet occultare ⁊ celare. ⁊ ab alioꝝ oculis ſegregare. vñ Judicum vj. dicit̃. ꝙ mandatũ dñi noluit de die facere: ſ; omĩa nocte adimpleuit. Quia viꝫ boni nõ faciũt bona oꝑa in die .i. in publico coraꝫ hoĩbus vt videant̃ ab eis: ſ; magis de nocte .i. in obſcõdito ⁊ occulto. Exẽplo aĩalium ſilueſtriũ que de die ſe occultãt: ⁊ de nocte faciũt facta ſua. Juxta illud pſ. Poſuiſti tenebras et facta eſt nox: in ipſa pertranſibunt omnes beſtie ſilue. Et ideo de tali nocturna humilitate po

teſt dici illud Judicū. ix. Surge de nocte cum populo qui tecum eſt ⁊ latita in agro. Et ſic ergo pꝫ ꝙ nox id eſt vita ſtatus ⁊ ꝯditio humiliū ꝑſonarū occultat̄ illuſtrat̄ cōturbat̄ ⁊ irrigat̄. Pꝫ ĝ ꝙ nox ſignat ſtatū humilitatis. Secūdo ꝑncipalr̄ dico. ꝙ nox ſignat ſtatū felicitatis. Per noctem em̄ intelligit̄ vita futura beatorum. Nox em̄ ſeu homo in nocte.

Labor fluctibus nō turbat̄.
Gallorꝝ cantibus iocundat̄.
Ardorꝝ facibus non grauat̄.

Dico ergo ꝙ homo in nocte non turbat̄ laborum fluctibus: quia .ſ. ſicut nos cōmuniter videmus homines ⁊ animalia poſtꝙ̄ de die laborauerint: de nocte veniūt ad quietē: vt qđ vtiqꝫ neceſſariū eſt vt virtutes naturales que de die in diuerſis laboribus diſſolute fuerant: per noctis quietudinē reformentur̄. Sic vere ſancti et iuſti poſtꝙ̄ in die ꝑſentis vite multis fuerint laboribus occupati: ⁊ in virtutibꝰ naturalibꝰ multipliciter diminuti et per penas. martyria. mortem ⁊ infirmitatē ꝙ̄ plurimū fatigati: qn̄ tamē ad noctē eterne requiei veniūt: ibi requieſcunt a laboribus ⁊ a penis: ⁊ ꝯſolant̄ dormitationibꝰ ſempiternis. Unde de iſta quiete beatorꝝ pōt dici illud Luce. xvij. Erunt in illa nocte duo in lecto vno. De petro etiā dicitur Actuū. xij. Qꝛ in ipſa nocte erat petrus dormiens. Itē dico ꝙ homo in iſta nocte iocundat̄ gallorꝝ cantibus: qꝛ videlicꝫ ipſi ſunt galli ſpūales ſcilicet beati ⁊ angeli: q̄ cantāt inceſſabiliter dei laudes. Marci. xiij. Media nocte gallus cantauit. De deo etiā dicit̄ Job. xxxv. Qꝛ ipſe dedit carmina in nocte. Itē dico ꝙ homo in iſta nocte calorꝝ eſtibꝰ nō grauat̄. Quia ſicut videamus ꝙ in nocte temperant̄ calores ⁊ radij ꝓcedētis diei. Sic in paradiſo nō ſolum tꝑant̄ ꝗnimo totaliter abolentur ardores tentationū quas patimur in hoc mūdo Sapieñ. x. Fuit illis in velamēto diei: et in luce ſtellaruꝫ ꝑ noctē. Nox em̄ nihil aliud eſt ꝙ̄ vmbra terre: quia .ſ. nox glorie paradiſi eſt illa vmbra que dat verum refrigeriū animabus. Et ſic dico ꝙ Nox ſignat ſtatū felicitatis. Tertio dico. ꝙ nox ſignat ſtatum aduerſitatꝭ. Nox em̄ dicit̄ a nocendo. In nocte em̄ infirmitates ſunt vt cōmuniter grauiores. nocte etiā om̄es homies generaliter vadunt ad dormiendū: ita ꝙ pauci vel nulli ſunt exterius apparētes. Nocte etiā beſtie ſilueſtres q̄ de die latuerant exterius diſcurrūt ⁊ vagant̄: ⁊ agros ⁊ vineas deprędant̄. Nocte inſuꝑ latrones inſidiant̄: ⁊ qui de die apparere nō audebant: de nocte maluꝫ intrepide operant̄. Sic vere chariſſimi ſtatus aduerſitatis ſolet om̄ia iſta ꝯtinere. Iſte em̄ om̄ibus temporaliter eſt nociuus: ⁊ infirmitatuꝫ ⁊ dolorū multipliciter cauſatiuus. vñ Job. xxx. Nocte os meū ꝑforat̄ doloribus. Item iſte ſtatus eſt dormitiōis hominū inductiuus .i. falſitatis amicorꝝ oſtenſiuꝰ: qꝛ .ſ. illi q̄ in die ꝓſperitatis circueunt ⁊ operant̄ circa homies amiciciam ꝓtendēdo. in nocte aduerſitatis vadunt ad dormiēdum ab ipſo recedendo ⁊ de ipſo penitus non curando. j. Theſ. v. Qui dormiūt in nocte dormiūt. Et ſequit̄. Itaqꝫ non ſimus filij noctis: ſed filij diei. Item iſte ſtatus eſt aialium crudelium ⁊ latronū ad predas ⁊ rapinas excitatiuꝰ. Quia .ſ. raptores: balliui ⁊ ceteri maligni quādo vidēt hominē in nocte aduerſitatis: ſolent totis viribus cōtra euꝫ debachari: ⁊ ipm̄ ſicut latrones bonis ſuis tꝑalibus denudare. Sicut exemplū habemꝰ in Pharaone Exo. xij. Qui de nocte ꝯſurgens compellebat filios iſrael vt de terra ſua exirent. Uñ Job. xxvij. dicit̄ de pauꝑe. ꝙ nocte opprimet eum tēpeſtas. Nam ſicut latrones nocte vtunt̄ loco diei. quia .ſ. nox eſt eis ꝓ die: ⁊ dies ꝓ nocte: quia .ſ. in die nō audent apparere. Sic vere talibus malignis nox aduerſitatꝭ aliorum: eſt eis ꝓ die ꝓſperitatis: quia ſm̄ Job ſententiā Job. xvij. Iſti noctem verterūt in diem: ⁊ rurſum poſt tenebras ſperant lucem. Et aduerte ꝙ iſta nox aduerſitatis poteſt eſſe vtilis patientibus tribulationem. Et hoc Quia

Monſtrat morū ꝑfectionem.
Purgat nr̄am culpe defectionē.
Leuat mentis affectionem.

Monſtrat dico morū ꝑfectionē: qꝛ ſicut nox oſtendit claritatē ſtellarum quā dies occultauerat: ſic nox aduerſitatis virtutes hominū demonſtrat: quas tn̄ dies ꝓſperitatis penitus abſcondebat. De ſtellis em̄ .i. de viris iuſtis ꝙ̄ diu ſunt in proſperitate neſcit̄ quāte ſunt claritatis aut virtutis: ita ꝙ ꝓprie nox aduerſitatis eſt quedā ꝓbatio qua ipſorū virtus ⁊ claritas declarat̄. Unde in pſ̄. dicit̄. ꝙ deus fecit lunā ⁊ ſtellas in poteſtate noctis. Criſopraſſus em̄ ⁊ carbūculus talis ſunt virtutis ꝙ in nocte ſplendor eorum eſt ꝑfectior ⁊ clarior ꝙ̄ in die. Quia vere viri iuſti clarius ſplendent in nocte tribulationis ꝙ̄ in die temporalis ſucceſſionis. Unde Prouerb. xxxj. Non extinguet̄ in nocte lucerna eius. Item dico ꝙ nox aduerſitatis purgat culpe defectionem pſ̄. Probaſti cor meum ⁊ viſitaſti nocte: igne me examinaſti: ⁊ nō eſt inuenta in me iniquitas. Itē dico ꝙ iſta nox leuat cordis affectionem: quia ſcilicꝫ homo in nocte aduerſitatis compellit̄ recurrere ad deum: et ipſum requirere et orare. Apes enim ſi nox eas foris apprehenderit excubāt ſupine. Quia ſcilicet ſi nox aduerſitatis nos apprehenderit. neceſſe eſt ꝙ nos ſpūaliter ſupinemus: ⁊ ꝙ faciem cordis ad deum cōuertentes ipſum deuotius exoremus. j. Regum. xv. Contriſtatus Samuel clamauit ad dominū tota nocte. Patꝫ ergo ꝙ nox ſignificat ſtatum aduerſitatis. Et de iſto modo ſignificandi vide infra: vbi Perſeuerare vbi ſatis dicitur đ nocte aduerſitatis. Quarto principaliter dico. Qꝛ per noctem deſignatur ſtatus mortalitatis. Quia ſicut dies ſignificat vitam: ita nox ſignificat morteꝫ. Nox em̄ nihil aliud eſt ꝙ̄ abſentia diei: que ſcilicet cauſatur ꝓpter vmbram terre: vel ꝓpter terre interpoſitiōem int̄ nos ⁊ ſolem. Sic vere mors nihil aliud eſt ꝙ̄ carentia vite quā ſcilicet interpoſitio terre id eſt terrene et fragilis cōditiōis habet flebiliter generare Pſ̄. Poſuiſti tenebras ⁊ facta ē nox. Et ſi vis dicere de morte bonorum adiūge illa que ſuperius dicta ſunt de felicitate. Si vero vis dicere de morte malorū: dic illa que ſupra dicta ſunt in malo de aduerſitate. Unde de morte corporis poteſt dici illud Eſaie. xxiiij. Confractione confringet̄ terra ſicut tabernaculum vnius noctis. Quinto dico. ꝙ Nox ſignat ſtatū ſimplicitatis. videlicet ſtatum ⁊ conditiōem hominū ſimplicium ⁊ ignorantium: qui obſcuritate ignorantie taliter ſunt detenti ꝙ in viam ſalutis neſciunt dirigere greſſus ſuos. Et ideo talibus eſt neceſſarium lumen ⁊ claritas ſtellaruꝫ id eſt doctrina ⁊ eruditio prelatorum. De iſtis em̄ dicit̄ Joh. xj. ꝙ qui ambulat in nocte offendit: quia lux in eo non eſt. Talē habuerunt noctem ſancti patres antiquitus ante aduentum xp̄i. quia ꝗuis haberent cantum gallorꝝ id eſt vaticinia ꝓphetarum qui aduētum diei gratie predicabāt: ⁊ ꝗuis etiam haberent lumē ⁊ doctrinā ſtellarū id eſt ꝓphetarum ⁊ patriarcharū: lucem tamē ſolis chriſti vel eius preſentiam nō habebāt: ⁊ ideo in multis errabant ⁊ deficiebant: ita ꝙ ad paradiſum venire neſciebant: immo om̄es ad infernuꝫ miſerabiliter deſcendebant. Et ideo đ tali nocte gaudebat Apoſtolus euaſiſſe dicens Roma. xiij. Nox preceſſit: dies autem appropinquabit: abijciamus ergo opera tenebrarꝝ ⁊ induamur arma lucꝭ. Signat ĝ nox ſtatuꝫ ſimplitatꝭ ſeu ignorātiā obſcuritatꝭ. Sexto dico. ꝙ nox ſignat ſtatū ꝓſpitatꝭ ſeu mūdane labilitatꝭ. Sic .n. apparet ī nocte Solēt

Oculi ſomno grauari.
Omnia luce priuari.
Latrones preda ditari.
Fere ⁊ lupi inſidiari.
Noctiluce dotari.

Sic vere chariſſimi: in nocte proſperitatis homines grauātur ſomno voluptatis ⁊ negligentie Joh. ix. Uenit nox quādo nemo poteſt operari. Iteꝫ priuantur luce veritatis ⁊ ſapientie Pſal. Poſuiſti tenebras et facta eſt nox. Item ibi latrones id eſt auari ditantur preda temporalis opulentie. Unde de raptore dicitur Job. xxiiij. De nocte vero erit quaſi fur. Item fere. id eſt demones ibi hominibus inſidiātur per ſuggeſtiones ⁊ malicias. j. Machabeorꝝ. iiij. Uenit gorgias in caſtra iude nocte. Item ibi nocteluce id eſt ypocrite videntur lucere per fulgorem honeſte apparentie Pſal. Ignem vt luceret eis per noctem. Signat ergo nox ſtatum proſperitatis. Septimo dico. ꝙ nox ſignat ſtatum iniquitatis. Et hoc multiplici ratione. Quia ſcilicet ſicut in nocte

Oculi nō ſolent clare videre.
Homines in lectis ſolēt iacere.
Homines a verbis ſolēt tacere.
Homines operibꝰ ſolēt carere.
Aues immūde ſolent gaudere.
Fere ⁊ latrones ſolēt nocere.
Infirmi magis ſolent dolere.

Sic procerto chariſſimi iſta om̄ia accidūt in ſtatu pcti. Ibi .n. nō videtur clare ꝑ diſcretionem quia .ſ. homo q̄ ē in peccato nō videt nec conſiderat illa q̄ pertinent ad

ſalutem. Lux em̄ diuine gratie ipſos non illuminat: ⁊ ideo multis erroꝝ obſcuritatibus ſunt detenti. Unde Sapien. xvij. Nec ſiderū limpide flam̄e illuminare poterāt illam noctem horrendaꝫ. Item ibi iacent peccatores in lectis ꝑ carnalem ꝯſolationē Luce. xvij. Erunt in illa nocte duo in lecto vno. Un̄ etiam de illo carnali iuuene Prouer. vij. dicit̄. Qꝛ in noctis tenebris ⁊ caligine ſuam turpitudinē faciebat. Item ibi tacent homines a verbis q̄ꝫtum ad peccatorum ꝯfeſſionem: ⁊ q̄ꝫtum ad dei laudem ⁊ gratiarū actionem. Quia. ſ. homo qn̄ eſt in nocte peccati nō curat deum laudare: nec ei gratias agere: nec ꝓpria vicia cōfiteri ſeu dicere Oſee. iiij. Nocte feci tacere matrē tuā. Item ibi quieſcunt homies ab operibus per negligentie torporē ⁊ obliuionem Joh. ix. Uenit nox quādo nemo pōt operari. Itē aues immūde. i. peccatores in nocte peccati gaudēt ⁊ cantant ꝑ inanem leticiam et per male complacentie delectationem. Unde Marci. xiiij. ⁊ Mathei. xxvj. Media nocte gallus cantauit. Item fere ⁊ latrones. i. demones in nocte peccati ſumme nocent ꝑ tentatiōem ⁊ tribulatiōem ⁊ finaliter per eternā damnationē. Un̄. j. Reg. xix. Miſit ſaul ſatellites ſuos nocte in domū dauid vt cuſtodirēt eum ⁊ occiderent mane. Iteꝫ infirmi. i. peccatores in iſta nocte peccati grauiter ſolēt dolere ꝑ multiplicē laborē ⁊ vexationē. Conſtat em̄ ꝙ plus laborant mali faciēdo oꝑa damnationis q̄ꝫ boni faciendo oꝑa ſalutis: vn̄ Luce. v. Dn̄e ꝑ totaꝫ noctem laborātes nihil cepimus. Et ſic ꝫ ptꝫ quō nox ſꝫm diuerſos reſpectus ſignat iſta ſeptē. vicꝫ Iniquitatē. Proſperitatem. Simplicitatē. Mortalitatē. Aduerſitatē. Felicitatem. Humilitatem. Sufficit.

Noe. Nota ꝙ Noe qui fuit patriarcha: ⁊ qui diluuium futurū ꝓuidit: archam edificauit ⁊ in eo genus humanū ſaluauit. Et interpretat̄ p̄ris requies ⁊ pōt ſignificare quēlibet virū ſanctū ⁊ maxime patriarchā. epm̄ vel p̄latum. qui diluuiū tribulationū ⁊ tentationū ſolet ꝓuidere diſcrete meditando: archam eccleſie ⁊ anime ſolet cōſtruere exemplis ⁊ p̄dicationibus edificando: genus humanū ſolet ſaluare a culpis ⁊ tentationis periculis eruendo: ⁊ ſic eſt p̄ris req̄es eo ꝙ de⁹ p̄r in ipſo ſolet req̄eſcere ſibi in eo cōplacēdo: vt ſic. ſ. de eo dicat̄ illud Gen̄. vj. Noe vir iuſtus atq̄ꝫ ꝑfectus in generationib⁹ ſuis fuit. Uide eā infra vbi ꝑfect⁹. Uel ſi vis dic ꝙ hic deſcribit̄ talis Noe. vt

Mente quietus. Noe inquit.
Robore fretus. Uir.
Zelo repletus. Iuſtus.
Profectu letus. Atq̄ꝫ.
Bonis cōpletus. Perfectus.
Corde ſecretus. In.
Oꝑe fet⁹. Generationib⁹ ſuis.
Tempore vetus. Fuit.

Primo dicam ꝙ ſpūalis Noe. i. vir ꝑfect⁹ ſeu bonus eccleſiaſticus vel p̄latus debet eſſe mēte q̄etus quia noe qui interp̄tatur requieſcens: quia. ſ. ab om̄i motu exterioꝝ negocioꝝ ⁊ maxime vicioꝝ dꝫ ceſſare. Un̄ de noe legit̄ Gen̄. vij. Qꝛ a facie fluctuū ⁊ diluuij noe ingreſſus eſt in archam: vt. ſ. ibi quieſceret ⁊ a periculis ſaluus eſſet. Archa ſecretū meditatiōis: cōtemplationis ⁊ religionis ſignat. Sed reuera de multis eccleſiaſticis eſt hodie verū ꝯtrariū: qꝛ. ſ. iſti talem archam nō ingrediunt̄: ſꝫ ea dimiſſa ad exteriora mundi negocia ⁊ ludibria egrediunt̄. Quia reuera ſicut Noe aperta feneſtra emiſit columbā: que tandē reuerſa reportauit ſibi ramū oliue virentis: ita ꝙ tunc fuit animatus ad exeundū de archa ⁊ ad habitandū terras. Sic multi ſunt eccleſiaſtici vel p̄lati: q̊ qn̄ vident ꝙ colūbe emiſſe. i. ꝓcuratores ſui reportant ſibi ramos virentes. i. lucra ⁊ comoda de iuriſditione ſua: ipſi certe animant̄ archam ꝯtemplatiōis dimittere: ⁊ ad mundi negocia ſe tranſferre Gen̄. viij. Egreſſus eſt noe ⁊ filij ei⁹ de archa. Non ſic: ſed ſit talis noe q̄etus. Noe inq̄t. Secūdo dico. ꝙ debet eſſe robore fretus: qꝛ debet eſſe vir. i. viribus pollens. Uide. j. vbi vir. vn̄ Gen̄. ix. Cepit noe eē vir agricola ⁊ exercere terrā. Tertio dico. ꝙ debet eſſe zelo repletus. ſ. zelo iuſticie. Uide infra de iuſto ⁊ iuſticia. Und̄ Ezech. xiiij. Noe. Daniel ⁊ Job ipſi iuſticia ſua liberabūt animas ſuas dicit dn̄s. Quarto dico. ꝙ talis ſpūalis debet eſſe ꝓfectu letus: quia. ſ. ſemꝑ debet creſcere in melius qđ oñdit̄ cum dicit̄. Atq̄ꝫ. qđ ſignat crementū ⁊ additamentum. Uide ſupra i titulo ſuo: vbi inuenies ad plenū. ⁊ vbi inuenies iſtam eandē auctoritatē aliter diuiſam: vt de tali cremento ⁊ de tali atq̄ꝫ. dicat̄ illud. j. Reg. ij. Puer autem ſamuel ꝓficiebat atq̄ꝫ creſcebat. vn̄ Gen̄. ix. Benedixit dominus Noe ⁊ filijs ſuis ⁊ dixit. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terram ⁊c̄. Quīto dico. ꝙ talis noe debet eē bonis cōpletus: qꝛ ipſe debet eſſe ꝑfectus: qꝛ nihil debet habere notabiliter in morib⁹ diminutū. Uide infra vbi ꝑfectio Ecci. xliiij. Noe inuētus eſt ꝑfectus ⁊ iuſtus. Sexto dico. ꝙ talis noe debet eſſe corde ſecretus: qđ oñdit̄ cum dr̄. In. Uide ſupra de In valde late. Un̄ de iſto intimo ſecreto qđ debet habere iuſtus pōt dici illud Math. xxiiij. Intrauit noe in archā. Et Gen̄. vij. In articulo diei illius ingreſſus eſt noe in archam. Sequit̄. Et incluſit eum dn̄s de foris. Septimo dico. ꝙ talis noe debet eſſe oꝑe fetus. i. bonis operibus plenus: qđ oſtendit̄ cum dicit̄. In generationibus ſuis: quia. ſ. ſemꝑ debet bonos fetus bonorum operum generare. Uide ſupra de Generare Gen̄. v. Noe cum quingentoꝝ eſſet annoruꝫ genuit cham: ſem ⁊ iaphet Gen̄. x. Hee ſunt generatōes noe. Octauo ꝟo dico. ꝙ talis ſpūalis noe debet eſſe tempore vetus. i. ſpūaliter antiquus. ſcꝫ per ꝑſeuerātiam in bono: qđ oſtendit̄ cum dicitur Fuit: qđ ſignat tempus p̄teritum ⁊ tranſactuꝫ. Unde de vetuſtate ꝑſeuerantie ſue pōt dici illud Gene. ix. Uixit aūt noe poſt diluuiū. Sequit̄. Et facti ſunt dies eius nongentoꝝ q̄nquaginqua annoꝝ. Fuit inquit Joh. j. Fuit homo miſſus a deo ⁊c̄. Et Job. j. Fuit vir vnus in terra hus noīe iob. Et ſic patꝫ quō noe pōt accipi in bono. In malo ꝟo potes dicere: ꝙ noe q̄ꝫtum ad oꝑa fuit ocioſus: quia interpretat̄ requieſcēs. In potando fuit ebrioſus: qꝛ plantauit vineam bibit vinū: ⁊ inebriatus eſt. Se nudando fuit vicioſus: qꝛ oſtendit verenda ſua filijs ſuis. Se vindicādo fuit odioſus. ſ. puniendo cham ⁊c̄. Sufficit.

Nolle. Nota ꝙ nolle eſt verbū negatiuū cōtradictiuum ⁊ ꝓhibitiuū: ⁊ pōt accipi in bono ⁊ ⁊ in malo: ſꝫm ꝙ de mala vel bona materia predicat̄. Et iđ breuiter dicamus ꝙ iſtud verbum tunc ſignat in bono qn̄ per iſtud nobis a deo vel prelato ꝓhibet̄ aliqđ vicioſum. Sicut em̄ medicus per iſtud verbū noli dictat infirmo dietam: ſibiq̄ꝫ ꝓhibet cuncta q̄ ſibi vident̄ cōtraria ⁊ nociua. Sic deus medicus animaꝝ nobis peccatoribus ⁊ infirmis ſcripſit vnam nobiliſſimā receptā. ſ. ſacram ſcripturā: in q̄ ꝓculdubio dictat dietam ſpūalem: ⁊ ꝓhibet nobis omnia que ſunt periculoſa ad ſalutē. ſ. vicia ⁊ peccata. dicens. ſ. illud Joh. viij. Uade ⁊ amplius noli peccare. Et ideo dico ꝙ deus in ſcriptura per iſtud verbum noli nobis ꝓhibet.

Duram auariciam ⁊ cupiditatē.
Malam amiciciā ⁊ ſocietatem.
Triſtem iracundiā ⁊ crudelitatē.
Altam eminentiam ⁊ auctoritatē.
Prauā ſapiētiam ⁊ ſubtilitatē.
Gule caſtrimargiā ⁊ carnalitatē.
Mentis deſiſtentiā ⁊ debilitatē.
Moꝝ negligentiā ⁊ tepiditatem.

Dico ergo ꝙ de⁹ nobis inhibꝫ durā auariciam ⁊ cupiditatē. Et h̄ facit Tob. iiij. Quō poter̄ eſto miſericors ⁊ noli auertere faciē tuā ab vllo pauꝑe. Et Prouer. xxiij. Noli laborare vt diteris. Itē ꝓhibet malā ſocietatē ⁊ amiciciā. Un̄ ibidē. Noli manducare cū pctōribus. Itē ꝓhibet durā crudelitatē ⁊ iracundiā. Prouerb. xxij. Noli eſſe amicus hoī iracūdo. Itē ꝓhibet altam auctoritatē et eminentiā Ecci. vij. Noli velle fieri iudex. Itē ꝓhibet prauā ſubtilitatē ⁊ ſapiam. vn̄ Ro. xj. Noli altū ſapere ſꝫ time. Et Ecci. iij. In ſuꝑuacuis rebus noli ſcrutari. Et Joh. xx. Maria noli me tangere. i. noli de me vltra q̄ꝫ liceat diſputare. Et Eccs. vij. Noli eē iuſtus multū nec plus ſapias q̄ꝫ neceſſe ē. Itē ꝓhibet gule carnalitatē ⁊ caſtrimargiā Ecci. xxxvij. Noli eſſe auidus in om̄i epulatōe. et Prouer. xxiij. Noli eſſe in ꝯuiuijs potatoꝝ. Itē ꝓhibet mētis debilitatē ⁊ deſiſtentiā. vn̄ Roꝝ. xij. Noli vinci a malo ſꝫ vince in bono malū. Et Gen̄. xix. Noli reſpicere poſt tergū tuū. Itē ꝓhibet moꝝ tepiditatē ⁊ negligētiā. vn̄ Math. j. Noli timere accipe mariā ꝯiugē tuā. Maria. n. ſignat amaritudinē pn̄ie ⁊ laboris. Iſta igit̄ inhibet nobis de⁹ in ſcriptura ſicut diligēs medicus ⁊ patron⁹ de ſalute nr̄a ſollicitā curā gerēs. Et iđ breuit̄ dn̄s in ſcꝑtura facit diſcipulis vnā generalē inhibitōeꝫ vbi multa ꝑticularia ꝯtinent̄. Et h̄ facit Mat. x. vbi dicit. Nolite poſſidere aurū ⁊c̄. neq̄ꝫ calciamēta neq̄ꝫ virgā. In q̄bus ꝟbis aduerte ꝙ ipē nob ꝓhibet. ſ.

Diligere mundi ſucceſſionē.
Eligere carnis infectionem.
Appetere ſtatus erectionē.

Ipſe eñ nobis ꝓhibet ne tp̄alia diligamꝰ. Nolite inquit poſſidere aurum ⁊c̄. Ne carnalia eligamus q̄ notant̄ in calciamentis. Ne ſupna appetamus. que.ſ.notant̄ in virga. Dico ergo p̄mo ꝙ nos ꝓhibemur diligere diuitias tp̄ales qđ facit cum dicit. Nolite poſſidere aurū. Sicut eñ viator qui habet cito currere ad aliquē locū nō debet ſe grauibꝰ ſarcinis onerare. ſicut bene docet natura leonis ꝙ ſi neceſſe fuerit currere ⁊ fugere ſolet cibos de ventre euomere ⁊ expellere ⁊ ꝓp̄ijs vnguibꝰ a ſe reijcere ⁊ auferre. Sic vere nos q̄ neceſſe habemꝰ ad paradiſum recurrere: ⁊ a facie venatoris dyaboli fugere debemus deponere pondus graue diuitiarū ⁊ ipſas in burſa deſiderij nō habere: ſꝫ potius pauperibus erogare. Nolite inq̄t poſſidere aurū neq̧ argentum neq̧ pecuniā. Qđ breuius inhibet Prouerb.xxiij. vbi dic̄. Noli laborare vt diteris. Ut ſic quilibet poſſit dicere illud Actuū.iij. Argentū ⁊ aurū nō eſt mihi: qđ aūt habeo hoc tibi do. Circa iſtā ꝓhibitionē poſſumꝰ notare ꝙ diuitie ſimpliciter nō ꝓhibent̄: ſꝫ ſolum nimia affectio diuitiarū ⁊ nimia ſollicitudo acq̄ſitionis earū. vñ in pſ̄. Non dr̄. Nolite acq̄rere diuitias: ſꝫ ibi dicit̄. Diuitie ſi affluāt nolite cor apponē. Teſte eñ ſcp̄tura Ecci.xiij. Bona eſt ſbã cui nō eſt pctm̄ in ꝯſciā. Et teſte Hiero. Uiciū nō ē in opibꝰ ſꝫ in vſu Requirit̄ eñ ſm̄ doctrinā ſapiētis ⁊ apl̄i ꝙ hō ſit q̄ſi diues cum nihil habeat ⁊ q̄ſi paup̄ cū in multis diuitijs ſit. Prohibemur ḡ diligere diuitias tp̄ales. Nolite inq̄t ⁊c̄. Unde illud p̄ma Joh.ij. Nolite diligere mūdū neq̧ ea q̄ in mūdo ſunt. Scđo dico ꝙ nos ꝓhibemur diligere diuitias corp̄ales. qđ oſtēdit̄ cū dr̄. Neq̧ calciamēta. Uñ cū calciamēta fiant de pellibus animaliū mortuoꝝ: ⁊ a carne originem ꝯtraxerunt recte ſignificāt delicias carnales que ſcꝫ a carne habēt originaliter ſedem ſuaꝫ quarū amor nobis in verbis predicte auctoritatis prohibet̄. Et hoc etiā ꝓhibetur Luce.x. Nolite portare ſacculum neq̧ peram neq̧ calciamenta. Sed de hoc vide ſupra vbi agitur de calciamento. Et ideo de iſtis carnalibus delicijs nota ꝙ nobis prohibentur q̄tum ad triplicem ſui partem. ſcilicet Oꝛtum

Ad nimiam comeſtionem.
Ad ſupfluam potationem.
Ad nephariā cōiunctionem.

Comeſtio eñ prohibetur Thob.iiij. Noli māducare cum peccatoribꝰ. Potio etiā ꝓhibet̄ Prouerb.xxiij. Noli eſſe in ꝯuiuijs potatoꝝ. Cōiunctio inſup ꝓhibet̄ Eph.v. Nolite inebriari vino in quo eſt luxuria. Et ſic ptꝫ ꝙ nos ꝓhibemur diligere delicias corporales. Tertio dico ꝙ nos ꝓhibemur appetere eminentias ſeculares. qđ notat̄ cum ꝓhibemur habere virgā. Quia.ſ. virga cū qua regunt̄ oues ſignat officium regiminis paſtoꝝ. qđ ſcꝫ nō debemus p̄ ambitionē appetere. ſed potiꝰ refugere ⁊ nō velle. Juxta illud Ecci.vij. Noli velle fieri iudex ⁊ noli querere a p̄ncipe ducatū. Figuratas in moyſe q̄ corā pharaone ꝓiecit virgā. quā poſtmodū verſam in colubrū timuit apprehēdere. Quia vere virga iuriſditionis mūdane eſt malis et ambitioſis coluber periculoſus. p̄ quē.ſ. ipſi deuorant̄ ⁊ p̄ pctā plurima inuenenant̄. Iſtā ergo debet Moyſes.i. vir p̄fectus ꝓ poſſe ſuo refutare ⁊ reijcere: ⁊ ipſam recipere ⁊ trepidare. Sed vide de virga infra in titulo ſuo. Et ſic igit̄ ptꝫ quō in ſcriptura tria nobis generaliter ꝓhibēt̄ p̄ iſtud vocabulū Nolite. Sed ſi adhuc volumus notare poſſumꝰ dicere ꝙ p̄ iſtud verbum nolite nobis ꝓhibet ne habeamus Uicium

Deſperationis.
Excecationis.
Obſtinationis.
Eſtimationis.
Impugnationis.
Imitationis.
Subiugatiōis.
Acquiſitionis.
Dominationis.

Prohibet̄ ḡ nobis triſticia deſperationis Geñ.xlv. Ego ſuꝫ Joſeph nolite pauere. Itē ꝓhibet̄ nobis ignorantia excecationis pſ̄. Nolite fieri ſicut equus ⁊ mulus q̄bus nō eſt intellectus. Itē malicia obſtinationis pſ̄. Nolite obdurare corda veſtra ſicut in exacerbatione. Itē fallacia eſtimationis Luce.vj. Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini. Et Joh.vij. Nolite iudicare ſm̄ faciē. Iteꝫ ſeuicia ſeu violētia impugnatōis: q2.ſ. nos nō debemꝰ ledere nec pugnare nec bonos nec malos. De bonis prohibemur in pſ̄. Nolite tāgere xp̄os meos ⁊ in ꝓphetis meis nolite malignari. De malis etiā ꝓhibemur.j. Mach.v. Nolite cōmittere bellū aduerſus gentes. Item ꝓhibet̄ nobis conformitas malē imitationis Roꝝ.xij. Nolite ꝯformari huic ſeculo nequā. Itē ſeruilitas male ſbiugatiōis Gal.v. Nolite iugo ſeruitutis detineri. Item ſollicitas acq̄ſitiōis Unde Luce.xij. Nolite ſolliciti eſſe. Item ſublimitas dominationis Luce.xij. Nolite in ſublimi tolli ⁊c̄. Sed adhuc dico ꝙ nolle accipit̄ i malo. Et hoc fit quādo mali nolūt facere illa q̄ p̄tinēt ad ſalutē. Uñ nota ꝙ mali Nolunt

Audire deum ſibi obediēdo.
Ad deum ire ad ip̄m reuertēdo.
Legē tenere mādata faciendo.
Clare videre diſcrete ſe regēdo.
Bonū hr̄e grām amplectendo.

Dico ḡ ꝙ mali nolunt obedire.j. Reg.viij. Noluit populus audire vocem ſamuelis. Item nolunt reuenire Hiere.v. Indurauerūt faciē ſupra petrā: noluerūt reuerti. Itē nolunt legem tenere Pſ̄. In lege eius noluerunt ambulare. Item nolunt clare videre. Uñ in pſ̄. Noluit intelligere vt bene ageret. Item nolunt bonū agere ſiue habere pſ̄. Noluit bn̄dictionē ⁊ elōgabit̄ ab eo. Et hoc de Nolle ſufficit.

Nomen. Nomen multipliciter ſumit̄ in ſcriptura. Inuenitur eñ in ſcriptura Nomen

Sanctū ⁊ honorabile.
Fictum ⁊ deteſtabile.
Bonū ⁊ delectabile.
Malum ⁊ execrabile.

Nomē honorabile eſt nomen deitatis. Et đ hoc Exo.iij. Ego ſum q̄ ſum. ⁊ hoc ē nomē meū ineternū. Nomen deteſtabile eſt nomē hypocritice falſitatis: q2.ſ. iſti habent nomē ⁊ nō rem Ecci.xxxvij. Eſt amicꝰ ſolo noie. Nomē delectabile ē nomē vere ⁊ laudabilis famoſitatis: ⁊ iſtud eſt nomē bonoꝝ ⁊ p̄fectoꝝ. De quo Ecc̄s.vij. Melius eſt nomē bonū q̄ꝫ vngēta precioſa. Nomē execrabile eſt nomē infamis vite ⁊ prauitatis. Et de hoc Prouerb.x. Nomē impioꝝ putreſcet. Dicamus igit̄ de iſtis aliq̄d p̄ ordinē. Primo igitur dico de noie ſancto ⁊ honorabili.ſ. de noie dei. Quia ſicut videmus ꝙ nomina regum ⁊ principum ſolent timeri ⁊ honorari: quia ſcilicet ſolo timore vel honore nois ipſorū multa fiunt. Sic nomen dei honorandū eſt et timendum. ⁊ timore ⁊ honore ipſius omne bonū eſt faciendum ⁊ omne vicium declinandum. Iſtud enim eſt Nomen

Glorioſum.
Uirtuoſum.
Gratioſum.
Dulcoroſum.

Et ideo breuiter de iſto noie pōt exponi illđ Prouer.xviij. Turris fortiſſima nomē dñi. ad ip̄m ꝯfugit iuſtus ⁊ ſaluabit̄. Ubi aduerte ꝙ iſtud nomē Habet faſtigiū: q2 nomē dñi. Prebet refugiū: q2 turris fortiſſima. Querit ſuffragiū: quia ad ipſum. Tollit naufragiū: q2 ſaluabit̄. Dico ḡ ꝙ iſtud nomen hꝫ faſtigiū ſumme auctoritatis: quia.ſ. eſt nomē dñi: nō nomē ſerui vel cuiuſlibet alterius. Iſtud eñ nomē tante ē dignitatis ꝙ humanū genꝰ vix fuit dignū ꝙ ei noiaret̄: ſicut ipſe dñs deus ad Abrahā. Yſaac ⁊ Jacob dicit Exo.vj. Nomen meū adonay nō indicaui eis. Et ideo angelus in p̄ſona dñi loquēs Jacob ⁊ Manue nomē ſuū inquirētibꝰ legit̄ dixiſſe Geñ.xxxij. ⁊ Judi.xiij. Cur queris nomē meū qđ eſt mirabile? q.d. Ad te nō p̄tinet nec reuelare nec ſcire. Iſtud enim eſt Nomen

Dignitatis incogitabilis.
Poteſtatis inſupabilis.
Charitatis ineſtimabilis.

Iſtud eñ nomē hꝫ dignitatē. Et idō dr̄ Adonay qđ interp̄tat̄ dñs. Quia.ſ. ipſe eſt rex regū ⁊ dñs dñantiū. vñ Hiere.xxiij. Et hoc ē nomē qđ vocabūt eū dñs iuſtus nr̄. Iſte eñ dr̄ dñs rōne auctis Dicit̄ iuſtus rōne veritatis. Dicit̄ nr̄ rōne charitatis ⁊ benignitatis. Itē iſtud nomē hꝫ poteſtatē. Et ideo iſte dr̄ deus ſabaoth: qđ interp̄tat̄ exercituū ⁊ virtutū. Quia.ſ. nomē eius habet poteſtatē ſup̄ exercitꝰ angelicos ⁊ virtutes Unde etiā de virtute ⁊ poteſtate huius nominis dr̄ Marci.xvj. In nomine meo demonia eijcient. linguis nouis loquent̄. ſerpētes tollēt. ſup egros manꝰ imponēt ⁊ bn̄ habebūt. Et ſi mortifeꝝ q̄d biberint nō eos nocebit. Quia ꝓ certo ſicut exemplis infinitis patet ꝙ Nomen dei valet Ad

Demonum expulſionem.
Linguarū intellectionem.
Beſtiarū ⁊ reptiliū ſupatione.
Infirmorum curationem.
Uenenoꝝ ⁊ p̄iculoꝝ euaſionē.

Spūaliter eñ loquēdo iſtud nomē eijcit demonia p̄ ꝯtritiōeꝫ. Linguis loquit̄ nouis p̄ ꝯfeſſionem. Serpētes.i. ſtimulos conſcientie tollit per ſatiſfactionē. Super egros.i. peccatores manus imponit per gratie collationem. Mortifera etiaꝫ ledere nō ſinit per aduerſitatū tolerationē. Iſtud

ergo nomē habet poteſtatē. Item dico ꝙ iſtud nomē ha-
bet charitatē. Et ideo dr̄ emanuel.i.nobiſcū deus Eſa.vij.
Vocabit̄ nomē eius emanuel. Iſte em̄ ꝑ charitatē nobiſ-
cum eſt: ſicut ipſe dicit Math.xviij. Ubi duo vel tres con
gregati ſunt in noīe meo ibi ſum in medio ipſoꝝ. Et iō bre
uiter de iſto noīe tamadmirabili.tālaudabili.tāglorioſo.tā
uirtuoſo.tādelectabili.tāamicabili dr̄ in pſ̄. Sit nomē eius
benedictū in ſecula: ante ſolem ꝑmanet nomē eius. Pꝫ ǵ
ꝙ nomē dei habet faſtigiū ſumme auctis. Nomē inq̄t dn̄i
Deinde dico ꝙ iſtud nomē prebet refugiū magne ſecuri
tatis: quia iſtud dr̄ turr̄ fortiſſima. Sicut em̄ turris eſt tu-
tamen ⁊ refugiū obſeſſoꝝ: ſic nomē dn̄i nobis in iſta valle
miſerie refugij locus eſt ⁊ tentationibus ⁊ tribulationibus
obſeſſis eſt vnicū refugiū ⁊ tutamen. Sicut em̄ illi q̄ ab in-
ferioribus iudicibꝰ grauant̄ ſolent apellare ⁊ refugere ad
regem vel papā ſicut ad refugiū ſeu p̄ſidiū ſingulare. Sic
nos q̄ ab iniq̄s iudicibus.ſ.mūdo.carne ⁊ demonibus quo
tidie affligimur ⁊ grauamur. debemꝰ ad auxiliū diuini no-
minis recurrere: ⁊ ad tutelam ipius refugere ⁊ nos ipſius
ꝓtectioni ⁊ tutamini penitus ⁊ totaliter cōmendare. Vñ
in pſ̄. Deduxiſti me dn̄e: q2 factus es ſpes mea: turris forti
tudinis a facie inimici. De iſto noīe ⁊ ipſius fortitudine ꝓ
tectiua pōt dici illud Hiere.x. Magnus es tu ⁊ magnū no
mē tuū in fortitudine. Iſtō ǵ nomē prebet refugiū magne
ſecuritatis. Deniq̄ dico ꝙ iſtud nomē querit ſuffragiū
magne humilitatis qđ oſtēdit̄ cuȝ dr̄. Ad ipm fugit iuſtus
Iſtud em̄ nomē humiliter debet inuocare: ⁊ a quolibet iu-
ſto ꝑ humile ſuffragiuȝ implorari. Sicut em̄ pullus vidēs
miluū cōfugit ad alas galline: quaſi inuocās ꝓtectionem
ipſius ꝯtra miluū. Sic homo ꝯ̄ impetū milui.i.dyaboli de
bet ad alas galline.i.ad ꝓtectionē diuini nois ꝑ orōnē cō-
fugere ⁊ ipm in auxiliū inuocare. Iuxta illud Heſter.xiiij.
Heſter quoq̄ regina cōfugit ad dn̄m pauens periculum.
Nihil em̄ tutius in periculis ꝙ̄ diuini nominis inuocatio
ſicut de Enoch dicitur Gen̄.iiij. Q2 iſte cepit inuocare no-
men domini Pſ̄. Nos autem in nomine dei noſtri inuoca
bimus. Et nota ꝙ iſtud nomen inuocandum eſt. Quia

Dulcoroſum odorantibus.
Fructuoſum exorantibus.
Luminoſum ꝯtemplātibus.

Eſt dico iſtud nomē odo
rantibus dulcoroſuȝ. vñ
Cant.j. Oleū effuſuȝ no
men tuū. Item eſt exorantibus fructuoſum. vñ Ioh.xvj.
Quodcūq̄ petieritis patrem in noīe meo fiet vobis. Iteȝ
eſt cōtemplantibus luminoſum pſ̄. In lumine tuo videbi
mus lumē: ⁊ in noīe tuo ꝯfitebimur tibi in ſeculū. Iſtud ǵ
nomē querit ſuffragiū magne humilitat̄: q2 videlicȝ iſtud
nomē req̄rit ꝙ debeat hūiliter inuocari: q2.ſ.ſicut dr̄ Phi-
lip̄.ij. Iſtud eſt nomē qđ ē ſuꝑ om̄e nomē vt in noīe Ieſu
om̄e genu flectat̄ celeſtiū: terreſtriū ⁊ infernoꝝ. Inſuꝑ
dico ꝙ iſtud nomē tollit naufragiū om̄is iniquitatis. Sal-
uabit̄ inq̄t. Quia ſicut dr̄ Actuū.iiij. Nec em̄ ē datū aliud
nomē hominibꝰ in quo oportet nos ſaluos fieri. Et certe
bene dico ꝙ ad iſtud nomen eſt fugiēdum ⁊ in eo totaliter
ꝯfidēdum. Si em̄ maloꝝ ſpirituū inuocatores cōtra ipo-
rum ſeuitiā per virtutem diuinoꝝ nominū ꝓtegunt̄: ita ꝙ
ab ipſis ledi nequeūt dum in circulis circūſcriptis diuinis
nominibus includunt̄. immo ſicut dicit̄ ipſis reſpondere
per virtutem diuinoꝝ nominū compellūtur. ſicut de nomi
ne dei ineffabili ſemēphoras ⁊ alijs dei nominibꝰ in libris
magicis cōtinet̄: certe multo fortius credēdum eſt ꝙ ſi bo-
ne ⁊ deuote ꝑſone nomē diuinū in ſuis neceſſitatibus in-
uocent: ipſius auxilium ſentiūt ⁊ reportent. Quia ſi pecca
tores a demonibus ⁊ a periculis liberat: multo fortius iu-
ſtos ſaluat. vñ Ioelis.ij. Et erit: om̄is quicūq̄ innocaue-
rit nomē dn̄i ſaluꝰ erit.

Iſtud eſt nomē dei qđ ſaluat ꝑiclitātes.
Quod recipit ad ſe confugientes.
Quod erigit ad ſe clamantes.
Quod protegit in ſe confidentes.

Et ꝓpterea de
virtutibus iſti
us nois admi-
ratiue loq̄t̄ da
uid dicēs i pſ̄.
Dn̄e dn̄s noſter ꝙ̄ admirabile eſt nomē tuum in vniuerſa
terra. Et Eſaie.ix. dr̄. ꝙ vocabit̄ nomē eius admirabilis.
deus fortis.pater futuri ſeculi.princeps pacis. Iſta ǵ ſunt
dicta de nomie ſancto ⁊ mirabili. Scđo ꝑncipaliter dico
ꝙ de noīe bono ⁊ delectabili ſeu cōmendabili. Et iſtud eſt
bonū nomē bona fama.bonus rumor cuiuſlibet viri iuſti.
Iſtud em̄ ſumme eſt appetēdū. Quia ſicut nomē eſt illud
ꝑ qđ vnaqueq̄ res cognoſcit̄. ſic fama eſt illud ꝑ qđ de no
bis noticia diuulgat̄. Arboris em̄ virtus qñq̄ cognoſcitur
ꝑ odorem. Vñ nulla res dr̄ vt cōiter cōuenienter virtuoſa.
cuius nō eſt ſuba odoroſa. Sic vere ꝑ odorē boni nois bo
nitas interior cognoſcit̄. Quia vt cōiter vbi latet interius
mala ſuba malevite. nūq̄ fragrat exterius redolētia bone
fame. Et ideo breuiter bonum nomen debet ſuper om̄ia di
ligi ⁊ haberi multiplici ratione. Quia videlicet iſtud Eſt

Diuitijs ꝓponēdum.
Delicijs preferēdum.
Eminētijs ꝑmittēduȝ.

Bonū em̄ nomē eſt meliꝰ ꝙ̄ di
uitie. Quia ſicut dr̄ Prouerbio
rū.xxij. Melius eſt nomē bonū
ꝙ̄ diuitie multe. Item meliꝰ eſt ꝙ̄ delicie. Quia ſicut dicit̄
Ecci.vij. Melius eſt nomē bonū ꝙ̄ vnguēta ꝑcioſa. Iteȝ
melius ꝙ̄ honores ſeu eminētie. Quia ſicut dr̄ Gen̄.xj. Gi-
gantes turrē altam vſq̄ ad celū voluerūt edificare vt no-
men ſuū poſſent celebrare. Et quia ꝓpter nomē ſuum cele
brandū turris eminētiam edificauerūt. Vñ patet ꝙ nomē
eminētie pretulerūt. Et iſtud ꝓcerto apparuit in antiquis
patribus qui ꝓ nomie bono habēdo nō ſolū ſuſtinuerunt
infinita mala. imo etiā pro noīe bono cōſeruādo paſſi ſunt
infinita damna. Legi em̄ ꝙ cū in quadā ciuitate cipri eſſet
quidā burgēſis magne fame: magniq̄ nomis et virtutis.
apud quē om̄es trāſeūtes mare bona ſua deponebant. ac-
cidit ꝙ q̄dam malus hō quadā die publice clamauit apud
eum ꝙ redderet ſibi q̄ngentas libras q̄s depoſuerat apud
eū. qđ tñ in veritate falſum erat. Burgēſis tñ vidēs ꝙ di-
ctus peſſimꝰ a clamore deſiſtere nō volebat: vocauit illum
ſecreto ⁊ tradidit illi pecuniā quā petebat. magis eligens
dictā pecuniā ꝑdere ꝙ̄ boni nois ſui aliquā denigratōeȝ in
currere. Verūtñ dei iudicio factū fuit ꝙ dictus peſtifer de
dicta pecunia valde diues effectꝰ eſt. ad mortē a ūt veniēs
cōpūctus corde totū qđ habuerat ⁊ q̄cq̄d acq̄ſiuerat dicto
burgēſi reliq̄t: ⁊ ſic ipſius factus fuit vtilis ꝓcurator: qui
fuerat neq̄ſſimus defraudator. Iſte ǵ de bono nomie cura
bat: ⁊ ipm ſuis diuitijs ꝑponebat. Iux̄ illud Ecci.xlj. Cu-
rā habe de bono noīe: hoc em̄ magis ꝑmanebit tibi ꝙ̄ mil-
le theſauri magni ⁊ ꝑcioſi. Per nomē ǵ ſignificat̄ bona fa
ma quā.ſ.viri iuſti vndiq̄ circūiaciūt ⁊ diffundūt. Et ideo
cuilibet ſic noīato ⁊ famoſo pōt dici illud Hiere.xj. Oliuā
vberē.pulcrā.fructuoſaȝ.ſpecioſaȝ vocauit dn̄s nomē tuū
Ubi aduerte ꝙ hō pōt eſſe noīatꝰ ꝓpt̄ q̄tuor. vicȝ qñ habet

Conſtātie firmamentū.
Clementie leuimētum.
Decentie velamentum.
Scientie paramentum.

Probat ꝯſtātiam ligni ſolidi
tas. Oliuam. Probat clemē-
tiam fructus fertilitas. Vbe-
rem. Probat decētiam forme
formoſitas. Pulcrā. Probat ſciaȝ vernās amenitas. Spe
cioſam. Dico ǵ ꝙ ad bonū nomē habendū req̄rit̄ ſolidi
tas firme ꝯſtātie. qđ notat̄ in noīe Oliuā. q̄.ſ.habet lignū
valde ſolidū ⁊ quaſi penitꝰ imputribilis nature. Vñ ē ꝙ in
tabernaculo federis quicq̄d eſt factū de lignis imputribili
bus factū fuit. Duo etiā cherubin facti ſunt đ lignis oliua
rū. Sic vere ſpūaliter loquēdo ſi nomē ⁊ gloriam acq̄rere
velimꝰ: ꝯſtātes ⁊ ſolidi in dictis moribus. factis. tētationi
bus ⁊ tribulatōibꝰ indefectibiles ⁊ imputridi eſſe debemꝰ.
vñ Oſee.xiiij. Erit q̄ſi oliua gloria eius. Exēplo dauid qui
interpretat̄ manu fortis. de quo dr̄.j.Reg.xviij. Celebre fa
ctū eſt nomē eius nimis. vñ etiā de Ioſue forti ⁊ ſtrennuo
debellatore dr̄ Ioſue.vj. ꝙ fuit dn̄s cū Ioſue ⁊ nomē eius
diuulgatū eſt in om̄i terra. Sicut em̄ videmꝰ ꝙ milites for
tes ⁊ ſtrēnui ⁊ victorioſi ꝑ penas ⁊ tribulationes corporis
nomē ⁊ gloriam acquirūt: ita ꝙ coram regibus ⁊ magnati
bus laudes ⁊ magnificētias accipiūt. Sicut etiaȝ videmꝰ
ꝙ ſpēs qñ terūtur melius fragrāt. Lapis etiam qui dr̄ ga-
gates q̄ extra ignē redolere nō videt̄. in igne tñ poſitꝰ ſua-
uiſſime fragrat odorē. Sic vere ſanti ⁊ iuſti qñ tribulatōi
bus huiꝰ mūdi terunt̄: qñ igne aduerſitatū cremātur: quā
do in bellis ꝯ̄ vicia ⁊ pctā victorias fortit̄ aſſequunt̄. odo-
rem bone fame ſolēt effundere ⁊ gloriā ꝑclari nois corā re
gibus. deo ⁊ angelis acq̄rere ⁊ hr̄e. Sicut de rege Ozia dr̄
.ij. Paralip̄.xxvj. Diuulgatū eſt nomē eius vſq̄ ad introi
tum egypti ꝓpter crebras victorias. Requirit̄ ergo ad bo
nū nomē habēdum. Soliditas firme cōſtantie. Iteȝ ad
bonum nomē requirit̄ in homine fertilitas pie clementie.

Vberem inquit ⁊ fructiferã. Sicut eñ videmus ꝙ homines liberales ſuas diuitias alijs largientes pre ceteris nominantur. Arbores etiam fructifere fructus ſuos vberiter emittentes pre ceteris commendanť. Sic viri pij qui fructus diuitiarũ ſuarũ libẽter ⁊ liberaliter pauperibꝰ diſtribuunt ⁊ emittũt coram deo ⁊ hominibus nomẽ. laudẽ ⁊ gloriam cõſequunť: ita ꝙ ꝓprie paupes pñt dicere de talibus illud Iudic. xviij. Vidimus terrã valde opulentã ⁊ vberẽ: ita ꝙ ad quẽlibet talem miſericordẽ pñt dirigere verbuꝫ illud Cant. j. In odore vnguẽtoꝝ tuoꝝ currimus oleũ effuſum nomẽ tuũ. Requiriť ğ fertilitas pie clemẽtie. Item ad bonũ nomẽ requiriť formoſitas mire decentie. Pulcrã inquit. Sicut eñ res pulcre pre ceteris noianť: ita ꝙ etiaꝫ tam viri ꝙꝫ mulieres qñqꝫ ꝓpter ſui pulcritudinẽ corporis nomẽ nõ modicũ aſſequunť. Sic vere apud deũ pulcritudo honeſte apparẽtie ⁊ decentie ſolet magnũ nomẽ ⁊ gloriam generare. Illiqꝫ apud deũ ſunt noiatiores: q̃ ſunt ꝑ honeſtam apparentiã pulcriores. ſicut Ezech. xvj. dĩ cuidaꝫ ciuitati in figura cuiuſdã virginis glorioſe. Egreſſum ẽ inquit nomẽ tuũ in gentes ꝓpter ſpẽm tuam: quia perfecta eras in decore tuo. fiduciã habẽs in pulcritudine. Requiritur ğ formoſitas mire vel pure decẽtie. Item ad bonum nomẽ requiriť ſagacitas magne prudẽtie. Speciosam inquit. Sicut eñ ſenſibiliter videmus illi qui ſunt ſapientiores: ſunt in fama ⁊ gloria noiatiores. Unde de ſalomõe ſapiẽtiſſimo. De Ariſtotile ſubtiliſſimo. De Seneca moraliſſimo ⁊ prudẽtiſſimo ꝓprie viget nomẽ. Vñ etiam ipſi Salomoni dĩ Ecci. xlvij. Ad inſulas longe diuulgatuꝫ eſt nomen tuum: ⁊ dilectus es in pace tua. Et ideo ꝓculdubio ſi nomen bonum habere volumus: neceſſe eſt ꝙ in virtute prudẽtie ⁊ ſpũalis ſciẽtie vigeamus: qđ oſtendiť cum dicitur. Speciosam. Viror eñ ⁊ ſpecioſitas arboris viuacitatem denotat ingenij ſeu mẽtis: vt ſic cuilibet in ſciẽtia ⁊ eloq̃ntia noiato dicať illđ pſ. Specioſus forma p̃ filijs hoim diffuſa ẽ gr̃a i labijs tuis. Sic igiť ptꝫ chariſſimi ꝙ Propť
Prudentiam ſubtiliorem.
Decentiam honeſtiorem.
Clementiam vberiorem.
Conſtãtiam robuſtiorẽ viri iuſti habuerũt bonũ nomẽ: ita ꝙ cuilibet poterat dici illud Eſaie. lxij. Vocabitur tibi nomẽ nouuꝫ qđ os dñi noiauit. Iſti eñ figurãť in templo. qđ ſicut diciť. j. Mach. iij. Nominatũ erat vſqꝫ ad extremũ terre. De quo etiam diciť. j. Paral. xxij. Domus quã edificare cupio talis debet eſſe vt in cunctis regionibꝰ noieť. Figuranť etiã in gigantibus de q̃bus dĩ Baruch. iij. Ibi fuerũt gigantes nominati: ſtatura magna ſciẽtes bellum. Figuranť etiam in iudeis. de q̃bus dĩ. j. Mach. xj. Glorificati ſunt iudei et noiati ſunt in regno. Iſta ğ dicta ſunt de noie bono ⁊ commendabili. Tertio ꝑncipaliter dico de noie malo ⁊ execrabili: qđ videlicet nihil aliud eſt ꝙꝫ mala fama vel mala opinio vel rumor. Iſtud eñ eſt nomen ſumme cauẽdum. Quia ſicut hõ valde cauet ne feteat corꝑaliter ⁊ ne aliquã immundiciã habeat ꝑ quã vilis ⁊ horribilis ab alijs iudiceť. Sic ſpũaliter a fetore mali ⁊ infamis nois debemꝰ cauere: q2 ꝓcerto deus ⁊ mũdus taliter fetẽtes nõ diligũt: ſ ipſos fugiũt ⁊ cõtemnũt. Hyrcus eñ anial eſt fetidũ ⁊ immundũ: ⁊ ideo ad cõuerſandũ inter homies nõ eſt gratũ. Porcus etiã immũdus diciť: eo ꝙ in ſtercoribꝰ ⁊ fetoribꝰ delectať. Vpupa etiã ſacrificari deo indigna fuit: eo ꝙ de ſtercoribus ⁊ rebus fetẽtibꝰ nidũ facit. ſicut diciť Leuiť. xj et Deuť. xiiij. Quia ꝓcerto tales qui ꝑ infamiã ſunt fetidi. q̃ in rebus fetidis ⁊ infamibꝰ ſunt nutriti. deo ſunt ⁊ hoibus odioſi nec digni ſunt cũ bonis hoibꝰ ꝯuerſari: nec etiã deo ⁊ angelis dedicari. Iſti eñ ſunt ſicut beſtia q̃ aſcendit de abyſſo. q̃ noibus blaſphemie erat plena ſicut dĩ Apoc. xiij. ⁊ xvij. Et poſſumꝰ notare ꝙ iſtud malũ nomẽ acq̃riť
Per ſtulticiã ⁊ ꝓſumptionẽ.
Per luxuriã ⁊ infectionem.
Per ſeuitiã ⁊ exactionem.
Eſt igiť malum nomẽ fatuitatis. Et de hoc diciť Ecci. xxij. vbi de oneroſa cõditione homis loquẽs dicit ſic. Sup plumbũ q̃dem grauabiť ⁊ ꝙ illi aliud nomẽ ꝙꝫ fatuus. Tale nomen habebat ꝓſumptuoſus nabal q̃ per ſuã ꝓſumptionẽ totã domũ ſuã ⁊ ſeipm̃ expoſuit periculo ⁊ ruine. ſ. dauid male reſpõdendo ⁊ eidẽ victualia denegãdo. ſicut dĩ. j. Regũ. xxv. Vñ de ipſo dĩ ibidẽ. Ipſe eñ ſcḋm nomẽ ſuũ ſtultus eſt. Iteꝫ ẽ malum nomẽ carnalitatis. Vñ multi ſunt ſicut illa mulier meretrix. de qua Apoc. xvij. dĩ. ꝙ in fronte ſua habebat nomẽ ſcriptũ babylon mater fornicationũ. Item eſt malũ nomẽ crudelitatis. Vñ de multis põt dici illud Eſaie. viij. Voca nomẽ eiꝰ accelera. ſpolia detrahe. feſtina ꝑdare. Iſti figuranť in iſta ſtella cadẽte de celo de qua Apoc. viij. dĩ. ꝙ nomen ſtelle abſinthiũ: q2. ſ. raptores ſunt alijs abſinthiũ pre amaritudine. Et ſic ptꝫ de noie malo ⁊ execrabili. Quarto dico de noie ficto ⁊ deteſtabili. Et iſtud eſt nomen hypocritarũ qui nomen habẽt ſine re. Figurati in equo pallido Apoc. vj. Quia q̃ ſedebat ſuꝑ eũ nomẽ illi mors: ⁊ infernꝰ ſequebať eũ. Tales eñ ſunt pallidi ꝑ fictã apparentiã honeſtatis. In ipſis etiam ſcḋm veritatẽ ſedet mors. i. abũdantia totius iniq̃tatis. quã. ſ. ſequiť infernus finalis peſtilentie ⁊ penalitatis. Iſti eñ ſunt ſimiles fatuis nobilibꝰ q̃ hereditatẽ ſuam vendiderũt: quia de hereditate ⁊ de genere ⁊ nobilitate nõ retinẽt niſi nomẽ. Sic iſti hereditatẽ virtutũ nõ habẽt: ſed ſolũ nomẽ ⁊ famã retinẽt. vñ Apocal. iij. loquiť vni tali dicẽs. Nomẽ habes ꝙ viuas ⁊ mortuus es Et tale nomẽ in veritate nõ poteſt diu durare. Accidentia eñ nõ poſſunt manere ſine ſubiecto: ⁊ q2 iſti nõ habẽt ſubiectũ. neceſſe eſt ꝙ deficiat in eiſdem accidens honeſtatis. Teſte eñ Seneca. Nihil qđ ſimulatũ ⁊ fictũ ẽ poteſt eſſe diuturnũ. Odor eñ aromatuꝫ poſt receſſum ⁊ in abſentia ipſoꝝ poteſt in aliquo loco aliq̃diu durare. Patet etiã de pomo quẽ homo tenuit in manu ꝙ manet odor in manu aliquãtulũ. Verũtamẽ nõ poteſt talis odor diu ꝑſeuerare. cum nõ habeat qđ ipſum poſſit cõtinuare. Sic odor boni nominis ⁊ bone fame in talibus aliq̃diu poteſt ſtare: ſ ꝓcerto diu nõ poteſt ſiſtere vł durare. Vñ etiã Ecci. xlj. Nomen impioꝝ delebiť. Et Eſaie. xiiij. Perdã babylonis nomen. Hec igiť de quadruplici noie ſufficiãt. videlicet. De nomine ficto. De nomine malo. De noie bono. Et de noie ſancto. Sed adhuc põt dici ꝙ nomen ſeu nominatio nihil aliud eſt ꝙ ad aliquã dignitatẽ ꝓmotio vel electio. Vñ cuilibꝫ nouiter electo poteſt dici illud Eſa. lxij. Vocabitur tibi nomẽ nouũ qđ os domini nominauit. Et ſi vis põt dicere ꝙ ad hoc ꝙ aliq̃s ſit dignus nominari ad dignitatem requiriť ꝙ habeat illas q̃tuor cõditiones in illa auctoritate ſupra poſitas. Oliuã. Vberẽ ⁊c̃. Vel ſi vis pone illã auctoritatẽ ſupra titulo de Appellare. Appellauit adam nominibus ſuis cuncta animãtia: ⁊ cũcta volatilia celi: ⁊ cunctas beſtias terre. Et de iſta noiatiõe dĩ Ezech. xxxiij. Suſcitabo eis germẽ iuſtum ⁊ nominatũ: ſufficit ⁊c̃.

Nondum.

Nota ꝙ nõdum ſemꝑ ſignat dilationẽ ſeu futuri tp̃is ſucceſſionẽ. Et ſic igitur dico ꝙ tam in bono ꝙꝫ in malo ꝑ nõduꝫ põt intelligi
Mentis prudẽtia diu deliberãs.
Celi clemẽtia beatos remunerãs.
Mortis potentia tandẽ accelerãs.
Cordis pigricia nunꝙꝫ properans.
Primo igiť dico ꝙ per nõdum intelligitur mentꝭ prudẽtia deliberatiua. Iſta eñ nunꝙꝫ ſubito ꝓrumpit ad negocia. ſ ſemꝑ deliberat et expectat ꝑ ꝯſilia. Dicit eñ nõdum eſt tẽpus. nõdũ fiat ⁊c̃. Deus eñ tale nõdum diligit. ⁊ in talibus prudẽtibus deliberationibus requieſcit. Figura ad hoc: quia corpus dñi ſicut diciť Luce. xxiij. Fuit poſitũ ⁊ ſepultũ in ſepulcro in quo nõdum quiſꝙꝫ poſitus fuerat. Et Actuũ. viij. diciť. ꝙ quia ſpũſſctũs nõdum in queꝙꝫ illoꝝ venerat: ſ baptizati tm̃ erãt in noie dñi Ieſu. ideo venit ſubito ſuꝑ illos. Primo eñ videbať ſpũs diu deliberaſſe: ⁊ poſtea ſe ſubito infudiſſe. Exemplo xp̃i qui dicebat Ioh. vij. Tempus meũ nõdum impletũ eſt. Sicut etiam ipſe dicebat beate virgini dum miracula facere ad tẽpus differret Ioh. ij. qñ ipa dicit. vinũ nõ habent. Quid inquit mihi ⁊ tibi mulier nondum venit hora mea. q. d. Nondũ. i. tp̃s ⁊ hora eſt in omi negocio expectãda. ſicut de miſſiõe ſpũſſancti dĩ Ioh. vij. Or nõdũ erat ſpũs datus: q2 nõdũ erat Ieſus glorificatꝰ. Patet ğ ꝙ ꝑ nõdum intelligiť mentis prudẽtia deliberatiua. Secũdo dico ꝙ ꝑ nõdũ intelligiť celi clemẽtia beatificatiua. Cõſtat eñ ꝙ gloria paradiſi nõduꝫ apparet nobis ſ expectať in fine. De quo Heb. ix. dĩ. Hec ſignãte ſpiritu ſancto nõduꝫ eſſe ꝓpalatã ſanctoꝝ viam. adhuc priore tabernaculo habente ſtatum. Unde etiã de iſta figura glorie ſucceſſione dĩ Ioh. xx. Noli inq̃t me tangere. Nondũ

eñi aſcendi ad patrē meū ⁊c̃. Tertio dico ꝙ ꝑ nōdum intelligitur mortis potentia acceleratiua. Mors eñi ⁊ iudicium habent ſuū nōdum. De quo Math. xxiiij. Oportet ꝑmū hec fieri: ſ; nondū ſtatim finis. Unde de iſto nondū. i. de finali fato ⁊ hora mortis dicitur Joh. vij. ꝙ nemo miſit in Jeſum manus: quia nondū venerat hora eius. Apud deū eñi ſ̃m quoſdā ph̃os oñia negocia habēt ſuū nōdum. i. ſuum futurū nō eſſendi pūctū: ſicut xp̃s de ſeipſo dicebat Johānis. vij. Tempus meū nōdum aduenit. Igit̃ patet ꝙ ꝑ nondū intelligit̃ mortis potentia acceleratiua. Quarto dico ꝙ ꝑ nondū intelligit̃ lenta pigricia ſemꝑ dilatiua. Pigri eñi ⁊ imbecilles ſemꝑ querūt dilationē negocioꝝ. Dicunt eñi ꝙ nondū eſt tēpus oꝑandi ſicut bene rep̃hendũtur illi pigri qui dicebāt Aggei. j. Nondū venit tēpus domus dñi edificādē. Iſti eñi differūt ⁊ bene operari ⁊ bene intelligere. Bene dico operari ſicut dictum eſt de illis qui domum dei nōdum edificandā dicebant. Bene etiam intelligere ſicut Marci. viij. vbi dicit̃. Nonduz cognoſcitis aut intelligitis. adhuc cor cecatum habetis. Sic igitur patet quō nōdum tam in bono ꝙ̃ in malo poteſt dilationes quatuor deſignare ⁊c̃.

Non. Cum nō ſit ſillaba ſeu dictio negatiua ⁊ priuatiua. poſſet dici ꝙ ſ̃m ꝙ nō negat ⁊ tollit: ⁊ eſt negatio bona vel mala. in bono pōt accipi ⁊ in malo. Sic ergo notabo ꝙ i ſcp̃tura repit̃ in bono. Nō qđ ſpectat ad

Summū eminetem.
Triſtem penitētem.
Juſtum excellētem.
Sanctū triūphantē.
In malo vo reperit̃.
Unū nō qđ ſpectat ad.
Miſerum egentem.
Demonē ledentem.
Impiū peccantem.
Damnatū lugentem.

Primo ḡ dicamus ꝙ eſt vnū nō qđ ꝑtinet ad ſumme regentem. hoc eſt dictu ad deum. Conſtat eñi ꝙ cum deus ſit ſumme perfectus ad ipſuz pertinet eſſe non. quod priuat ⁊ aufert aliq̃d imꝑfectum. Et ſic de deo poteſt dici ꝙ ipſe eſt. Non impius. Non iniuſtus. Non variabilis. Nō corruptus. Et ſic dico ꝙ ad ipſum ſpectat vnum Non: tollens

Prauitatem.
Falſitatem.
Uanitatem.
Mortalitatem.
Iniquitatem.
Crudelitatem.

De prauitate conſtat ꝙ ipſe eſt nō peccabilis: quia. ſ. peccatū nō fecit. nec inuētus eſt dolus in ore eius. De falſitate cōſtat: quia ipſe eſt immētibilis: quia. ſ. nō eſt deus vt homo vt mentiat̃: nec vt filius hominis vt mutet̃ Nume. xxiij. De vanitate ſeu variabilitate cōſtat quia eſt imutabilis: quia ſcz ipſe eſt apud quem non eſt trāſmutatio nec viciſſitudinis obumbratio. Jacobi. j. Ideo dicit̃ in pš. Tu aūt idem ipſe es ⁊ anni tui nō deficient. Et Malach. iij. Ego dñs qui nō mutor. De mortalitate conſtat ꝙ ipſe eſt immortalis ſeu nunꝙ̃ corruptibilis: quia. ſ. xp̃s reſurgēs ex mortuis iā nō moritur: mors illi vltra nō dominabit̃ Roma. vj. De iniq̇tate vo ꝯſtat ꝙ ipē ē pctō incōſentibilis. Deus eñi ſolū nō peccat: imo etiā peccato nunꝙ̃ cōſentit: ſ; peccare ꝓhibet atq; vetat. Negat. n. ꝓhibet ⁊ vetat ꝑ illđ aduerbiū nō oē pctm̃: ⁊ potiſſime Peccatū veneris qđ carnē maculat: h̃ eſt luxuria. Peccatū aeris qđ ſurſum eleuat: hoc eſt ſuperbia. Peccatū funeris qđ pigrum vinculat: hoc eſt accidia. Peccatū ſceleris qđ ira iaculat: hoc eſt ſeuicia. Peccatuz fenoris qđ opes cumulat: hoc eſt auaricia. Peccatū iecoris qđ ventre pullulat: hoc eſt caſtrimargia. Peccatū pectoris qđ bonos iugulat: hoc eſt inuidia. Dico ergo ꝙ deus habet vnū nō qđ ꝓhibet peccatū veneris ⁊ luxurie. Et ſic dicit Exo. xx. Non mechaberis ⁊ nō cōcupiſces vxorez ꝓximi tui Ecci. ix. Nō aſpicias mulierē. Et Ecci. xxv. ⁊. xlj Item habet vnū non qđ ꝓhibet peccatū aeris ⁊ ſuperbie Ecci. v. Non te ventiles in oēm ventum. Et Thobie. iiij. Supbiam nunꝙ̃ in tuo ſenſu dominari permittas ab ipſa eñi ſumpſit iniciū oñis ꝑditio. Item habet vnū non qđ ꝓhibet peccatū funeris ⁊ accidie. i. pigricie: que. ſ. ſimilis eſt funeri ſeu morti Ecci. vij. Non te pigeat viſitare infirmuz ex hoc eñi in charitate firmaberis. Itē habet vnū nō qđ ꝓhibet peccatū ſceleris ⁊ ſeuitie ſeu iracūdie Exo. xx. Non occides. Et illud Leuit̃. xix. Nō facias calūniā ꝓximo tuo Quia ſicut dicit̃ Jacobi. j. Ira eñi viri iuſticiā nō oꝑatur Item habet vnū nō qđ ꝓhibet peccatū fenoris ⁊ auaricie Exodi. xx. Nō furtū facies. Et illud. nō feneraberis fratri tuo. Itē habet vnū nō qđ ꝓhibet peccatū iecoris ⁊ caſtrimargie Ecci. xxxvij. Non te effundas ſuꝑ oēm eſcā. Item habet vnū nō qđ ꝓhibet peccatū pectoris ⁊ inuidie Leuit. xix. Non oderis fratrē tuū in corde tuo: ſed publice argue eum. Et breuiter dico ꝙ oñe nō mali ꝓhibitiuū ꝑtinet ad deū: ſicut eſt. Nō ꝑiurabis. Nō furtū facies. Nō mētieris Nō falſum teſtimoniū dices. Nō maledices ſurdo: ⁊ corā ceco nō pones offendiculū. Non eris criminator in populis. Nō falſum teſtimoniū dices Leuit̃. xix. Et cetera ſimilia que longū ⁊ impoſſibile eſſet ponere. Eſt ergo vnuz nō qđ ꝑtinet ad ſumme regentem. Scđo principaliter dico ꝙ eſt vnū nō qđ ꝑtinet ad culpas lugentē. i. ad hoiem penitentem. Penitens eñi habet vnum non quo ſcz ipſe negat

Corpori complacentiā.
Uirtuti deſiſtentiam.
Criminū perſeuerantiā.
Demoni obedientiam.

Corpori dico complacētiam. quia. ſ. ſibi debet negare delicias carnales. Un̄ de penitentibus: abſtinētibus ⁊ triſtibꝰ poteſt dici illud Eſaie. xxiiij. Ceſſauit gaudiū tympanorū: q̇euit ſonitus letantiū: cōticuit dulcedo cithare. cum cantico nō bibent vinū. amara erit potio libētibus illam. Et illud Luce. j. Uinum ⁊ ſiceram nō bibet ⁊c̃. Item penitēs debet denegare virtuti deſiſtentiā: quia. ſ. penitēs multū debet cauere ne recidiuet. Un̄ illud. j. Cor. x. Qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. Item debet negare criminis ſeu peccati ꝑſeuerātiā ſeu ꝯualeſcētiā. Iux̃ illud pš. In corde meo abſcondi eloquia tua vt nō peccem tibi. Et merito. Quia ſicut dicit̃ Sapien̄. xv. Si nō peccauerimus. ſcimus quoniā apud te ſumus cōputati. Item debet penitēs denegare demoni obedientiā. Iuxta illud. ij. Mach. vij. Nō obedio p̄cepto regis ſed p̄cepto legis. Patet ergo ꝙ eſt vnum nō qđ ꝑtinet ad culpas lugentē. i. ad penitentē. Tertio principaliter dico ꝙ eſt vnū nō qđ ꝑtinet ad iuſte viuentē hoc eſt dictu ad virum ꝑfectū ⁊ iuſtum. Iſte eñi dicit non oñibus: qui ipſum ad malum trahere volunt. Nā iſte deo

Flagellanti dicit non triſtabor.
Mūdo variāti dicit nō mutabor.
Carni maculāti dicit nō fedabor.
Hoſti malignanti dicit nō plicabor.
Morti cōmināti dicit nō turbabor.
Summo imperanti dicit ſubiugabor ſeu dep̄cabor ⁊ humiliabor.

Dicit ergo iuſtus deo ꝙ cū flagellat ꝙ nō triſtabit̃: ſ; potiꝰ ꝙ patientiā habebit. Iuxta illud Prouerb. xij. Non cōtriſtabit iuſtū quicq̇d ei acciderit. Item dicit mūdo ꝙ cum variat ꝙ nō mutabit̃: ſed potius ꝙ ſꝑ erit ſtabilis ⁊ ꝑſeuerās pš. Juſtus ineternum nō cōmouebit̃. Item dicit carni quādo tentat ꝙ non fedabit̃ Roma. viij. Spiritu ambulate ⁊ carnis deſideria nō perficietis. Et merito: quia ſicut ibidē dicit̃. Illi qui in carne ſunt deo placere nō poſſunt. Item dicit hoſti quando ipſum ad malum incitat ꝙ nō plicabit̃ ſeu ſuperabitur ſperans. ſ. in auxilio diuino. De quo dicit̃ in pš. Non dimiſit hominē nocere eis ⁊ corripuit ꝓ eis reges. Et illud Junior fui etem̄ ſenui ⁊ non vidi iuſtum derelictum nec ſemē eius ⁊c̃. Item dicit morti qñ. ſ. appropinquat ꝙ nō turbabitur. Juxta illud Joh. xiiij. Non turbet̃ cor veſtrū neq; formidet: vado ⁊ veniam ad vos. Et illud. Omnis qui credit in me nō morietur ineternū Joh. xj. Item dicit ſeruio ſummo regi. ſ. deo ꝙ cōtra ipm̄ nō eleuabit̃ ſeu etiā ꝙ ipſi humiliabit̃: ⁊ ipm̄ orare nō dedignabit̃: ſed ne ſibi noceat orabit ⁊ deprecabit̃ dicens illud pš. Ne auertas faciē tuaz a me: ⁊ ne declines in ira a ſeruo tuo. Et illud. Ne ꝓijcias me in tempore ſenectutis: et cum defecerit virtus mea ne dereliquas me. Et illud. Ne veniat mihi pes ſuperbie: ⁊ manus peccatoris non moueat me: ⁊ cetera ſimilia. Patet ergo ꝙ iſta negatio. non. quandoq; pertinet ad iuſtum ſeu etiam eſt vnum non quod pertinet ad iuſte viuentem.

Quarto vo dico ꝙ eſt vnum nō quod pertinet ad beate regnantem. hoc eſt dictu ad quēlibet virum beatum: quia ſcilicet beati habent ſuum nō ⁊ ſuam negatiuā in qua. ſ. ab ipſis deficit ⁊ denegat̃ omne malum. Juxta illud Apocal. vij. Abſterget deus omnē lachrymā ab oculis ſanctorum et iam non erit amplius neq; luctus: neq; clamor: ſed nec vllus dolor. qm̄ priora tranſierunt. Unde nota ꝙ iſti Non

Metuunt hoſtis iniuriam.
Amittunt cordis leticiam.
Sentiunt pene meſticiam.

Or eñi beati non metuūt hoſtis iniuriā. Patet q̇a ſicut dicit̃ Eſaie. xxxv. de

Cognoſcunt vmbre triſticiā.
Admittunt culpe nequiciā.
Incurrunt mortis anguſtiā.

ciuitate paradiſi. Ibi nō erit leo: ⁊ mala beſtia nō aſcendet ꝑ eam nec inuenietur ibi. Et Eſaie. lxv. Non nocebūt neqꝫ occidēt in omi ſancto monte. Item ꝙ beati nō amittant veram leticiam. patet Job. xj. Unde dicit᷑ cuilibet beato. Requieſces ⁊ nō erit qui te exterreat: ⁊ habebis fiduciā propoſita tibi ſpe. ⁊ defoſſus ſecurus dormies. Et Johānis. xvj. Gaudiū vr̄m nemo tollat a vobis. Item ꝙ beati nō ſentiāt pene meſticiam. Patet vbi ſupra Apocal'. vij. Non erit amplius neqꝫ luctus: neqꝫ clamor: ſed nec vllus dolor. Item ꝙ beati nō cognoſcant vmbre triſticiā ꝙꝙ ſemꝑ maneāt in lumine claritatis eterne. patet Eſaie. lx. vbi cuilibet beato dicit᷑ Non occidet vltra ſol tuus: ⁊ luna tua nō minuet᷑. Item ꝙ beati nō admittāt ſeu nō cōmittāt culpe nequiciam: patet prime Johānis. iij. vbi dicit᷑. ꝙ omis qui in deo manet nō peccat. Item ꝙ beati non incurrant mortis anguſtiam temporalis. ſ. vel eterne. patꝫ in ps̄. vbi dicit᷑. Non moriar ſed viuam ⁊ narrabo opera domini. Sic ergo patet ꝙ eſt vnum nō quod pertinet ad beate regnanté. Et ſic patet ꝙ hec dictio negatiua non. poteſt accipi in bono ſignificato.

Sed adhuc dico ꝙ nō poteſt accipi in malo. Et hoc fit quando negat et priuat illud quod affirmaret eſſe bonuꝫ. Et ſic notabo ꝙ in ſcriptura reperitur Nō quod ſpectat ad

Triſtem miſerum .i. pauperem.
Hoſtem aſperum .i. demonem.
Virum ſcelerum .i. peccatorem.
Statum inferum .i. ad vorato-

rem. hoc eſt dictu ad infernū maloꝝ hominū receptorem. Dico ergo ꝙ eſt vnū nō .i. vna negatiua q̄ ꝑtinet ad miſeros egentes. Paupes em̄ ⁊ miſeri habet ſuū nō .i. ſuā ꝓuationē ⁊ carētiā bonoꝝ mundanoꝝ. vꝫ Carētiā

Deliciarum et ſaturitatis.
Diuitiarum ⁊ ꝓſperitatis.
Eminentiarū ⁊ auctoritatis.
Amiciciarū et fraternitatis.

Habent dico miſeri in h̄ mundo carentiam ſaturitatis ⁊ deliciarū: quia. ſ. iſti in mūdo nō habent victuꝫ ſufficientē. vn̄ Treno. iiij. Paruuli petierūt panem et nō erat qui frāgeret eis. Et illud ps̄. Non ſit illi adiutor nec ſit qui miſereatur pupillis eius. Item habēt carētiam ꝓſperitatis ⁊ diuitiarū. Unde ipſi poſſunt dicere illud Actuū. iij. Argētum ⁊ aurum non eſt mihi. Et illud Eſa. iij. Nō ſum medicus ⁊ in domo mea nō eſt panis neqꝫ veſtimētū. Item habēt carentiā ſublimitatis ⁊ eminētiarū: quia. ſ. iſti poſſunt dicere illud Johannis. xviij. Regnum meū nō eſt de hoc mūdo. Iſti em̄ non habent auctoritatē ſuperiorē vel dominicaꝫ: ſubtiliorē vel ꝓpheticam: potentiorē ⁊ autēticam. De ſuperiori em̄ ⁊ dominica patet Johānis. j. vbi dicit᷑. Helyas es tu? Reſpondit. non ſum. Helyas em̄ interpretat᷑ aſcēdens domin⁹ vel robuſtus. De ſubtiliori aūt ⁊ ꝓphetica patet ibidem Joh. j. Propheta es tu. Reſpōdit nō. ps̄. Signa noſtra nō vidimus: iam nō eſt propheta. De potētiori ꝟo ⁊ autētica patet Treno. j. vbi dicit miſera hieruſalem. Infirmata ē virtus mea. dedit me domin⁹ in manu de qua nō potero ſurgere. Item habent carētiam fraternitatis ⁊ amiciciarū: quia ſcilicet fratres ſi ſunt paupes derelinquunt᷑ etiam a fratribus ⁊ amicis. Vn̄ illud Treno. j. Non eſt qui cōſolet᷑ eaꝫ ex omibus caris eius. omes amici eius ſpreuerunt eam. et facti ſunt ei inimici. Et loquit᷑ de ciuitate hieruſalem miſera ⁊ deſtructa. Patet ergo ꝙ eſt vnū nō ſeu vna negatio q̄ pertinet ad miſeres egentes. Deinde dico ꝙ eſt vnum non. quod pertinet ad demones vrgentes ſeu tentantes et tribulantes. Iſti enim habent negatiuam.

Certe veritatis.
Dulcis pietatis.
Alte dignitatis.
Iuſte equitatis.

Iſti em̄ carent veritatis certitudine dicentes: ſ. illud ꝓma Joh. j. In tenebris ambulamus ⁊ mentimur ⁊ non facimus veritatem. Item ipſi carent pietatis plenitudine. Crudeles enim ſunt ⁊ nō pij: ſicut de Medis dicit᷑ Eſaie. xiij. Ecce ego ſuſcitabo ſuper eos medos. qui argētum nō querāt: nec aurum velint: ſed ſagittis paruulos interficiēt: ⁊ lactātibus vteri nō miſerebunt᷑: et ſuper filios nō parcet oculus eorum. Ut de dyabolo dicatur illud Hieremie. vj. Sagittam ⁊ ſcutum arripiet crudelis ⁊ nō miſerebit᷑. Item iſti carent dignitatis celſitudine. Ut de dyabolo exponatur illud Ezech. xxvj. Collocabo te in terram nouiſſimā. in ſolitudines veteres cum his qui deducunt᷑ in lacum ad nihilum redigam te ⁊ nō eris: quęſieris ⁊ nō inuenieris. Item iſti carēt equitatis rectitudine. Ut ſcilicet de ipſis poſſit dici illud Sapiētie. ij. Dixerūt impij apud ſe nō recte cogitātes. exiguum ⁊ cum tedio eſt tēpus noſtrum: ⁊ non eſt in fine refrigerium. nec eſt agnitus qui reuerſus fuerit ab inferis. Venite ergo opprimamus pauperem iuſtum: ⁊ nō parcam⁹ viduę. nec veterani multi temporis reuereamur canos. Sic ergo patet ꝙ eſt vnuꝫ nō quod pertinet ad demones vrgentes. Deniqꝫ dico ꝙ eſt vnum nō quod pertinet ad homines peccatores ſeu delinquētes. Iſti em̄ habēt negatiuā omis boni. Ideo poſſum⁹ dicē ꝙ iſti ſunt q̄

Veritatis carent eloquio.
Pietatis carent eliquio.
Claritatis carent ſolſequio.
Humilitat̄ carēt obſequio.
Sedulitatis carēt officio.
Fraternitat̄ carēt hoſpitio.
Trāquillitat̄ carēt refugio.
Eternitatis carēt faſtigio.

Dicam igit᷑ ꝙ peccator nō habet vt cōmuniter eloquium veritatis. ꝓma Johannis. ij. Qui dicit ſe noſſe deum ⁊ mandata eius nō cuſtodit mendax eſt ⁊ veritas in eo nō eſt. Iteꝫ nō habet eliquium pietatis Eſaie. ix. Vir fratri ſuo nō parcet. declinabit ad dexteram ⁊ eſuriet. ⁊ comedet ad ſiniſtrā ⁊ non ſaturabitur vnuſquiſqꝫ carnem amici ſui vorabit. Itē nō habet ſolſequium charitatis: quia ſcilicet peccator nunq̄ vere diligit. Unde Hieremie. ix. Unuſquiſqꝫ a ꝓximo ſuo ſe cuſtodiat: ⁊ in omi fratre ſuo nō habeat fiduciam: quia omis frater ſupplātās ſupplātabitur ⁊ omis amicus fraudulenter incedit ⁊ veritatem nō loquet᷑. Et tamē ſcriptuꝫ eſt ꝓma Johānis. iij. Iuſtuꝫ eſt ꝙ qui nō diligit manet in morte. Item dico ꝙ peccator non habet humilitatis obſequium. Unde Hiere. ij. peccatori dicitur. A ſeculo confregiſti iugum: rupiſti vincula dixiſti nō ſeruiam. Ut ſit de illis qui dicunt Johānis. viij. Filij abrae ſumus ⁊ nemini ſeruiuimus vnqꝫ. Item nō habet hoſpiciū fraternitatis. Nemini em̄ humanitatē hoſpitalitatis impēdūt: niſi forte his qui rependūt. paupes ꝟo qui nō habēt repēdere: cum indignatione repellunt. Unde cōminatiue dicitur eis illud Ephes. ij. Non eſtis hoſpites. ſ. pauperes recipiendo nec erit veſter hoſpes xp̄us in celum introducēdo. Quia qua menſura menſi fueritis eadem remetietur vobis Matth. vij. Item nō habet refugiuꝫ pacis ⁊ tranquillitatis. Sicut em̄ dicit᷑ Eſaie. lvij. Impij ſicut mare feruēs qđ quieſcere nō valet: ⁊ nō eſt pax impijs dicit domin⁹ Hieremie. vj. Dicentes pax pax: ⁊ nō erit pax. Item nō habēt officium benignitatis: qꝛ nūqꝫ rn̄dēt benigniter vel gratanter: ſꝫ poti⁹ arrogāter. Cōſtat em̄ ꝙ mali nūqꝫ benigniter acquieſcunt alicui iuſte petitioni. imo ſemꝑ ꝯſueuerūt dicere nō ⁊ nūqꝫ homini cōſentire. Vn̄ poſſum dicere ꝙ iſti Dicunt

Maioribus nō obediemus.
Pauperibus nō ſubueniem⁹.
Supplicib⁹ nihil faciem⁹. Vel
Clamātibus nō ſubueniem⁹.

Iſti ergo dicunt maioribus ꝙ non obediēt. ⁊ tn̄ de filio ꝓteruo qui patri ⁊ matri obedire cōtēpſerit ꝓcipitur Deut᷑. xxj. Ut lapidibus obruatur. Vn̄ illud ꝓdictū Hiere. ij. Rupiſti vincula: dixiſti non ſeruiā. Iſti dicunt pauperibus ꝙ nō ſubueniēt. Iuxta illud ꝓdictū Treno. iiij. Paruuli petierūt panē ⁊ nō erat qui porrigeret eis Et in ps̄. dicit᷑. Pauperē cui nō erat adiutor. Contra illud Eccl. x. Nō deſpicias hominē iuſtum pauperē: ⁊ noli magnificare hominē peccatorē diuitem. Iſti dicūt ſupplicib⁹ ⁊ orātibus ꝙ nihil faciēt ſeu ꝙ nō exaudiēt. qꝛ. ſ. ſemꝑ habent negatiuam in ore: q̄ꝙꝫ ſupplicatio ſit honeſta. Nota quō papa Benedictus. xij. hō fuit durus ⁊ negare etiam aſſuetus. ⁊ quō dux borbonēſis dixit ſibi: ꝙ ipſe nō videbatur eſſe de lingua hoc: ſed de lingua nō: qꝛ rariſſime aſſentiendo dicebat hoc. Sepiſſime aūt dicebat nō. Ut ſic tales figurentur in iſto lento amico qui ꝓ alio ab eo poſtulante tres panes ſurgere nolebat. imo ſe grauiter excuſabat dicens Luce. xj. Noli mihi moleſtus eſſe iam oſtium meum clauſum eſt ⁊ pueri mei mecum ſunt in cubili: nō poſſum ſurgere ⁊ dare tibi. Et breuiter bene poteſt dici talib⁹ illud Math. xxv. Nudus eram ⁊ nō operuiſtis me. eſuriui ⁊ nō dediſtis mihi manducare ⁊c̄. Iteꝫ ꝓpterea peccator nō habebit nec obtinebit eternitatis faſtigiū. Unde cū poſt mortem peccatoris querit᷑ vbi ſit. vere reſponditur quod ſcribitur. j. Paralip. xxvij. Non eſt relatus in faſtos regis da

uid.i.ſicut illi filij iſrael qui numerati fuerunt a Joab filio ſaruie annalibꝰ dauid nõ ſunt inſcripti: quia domini iram ꝓuocauit. Sic nec peccatores deum ſceleribus irrigantes in libro vite ſunt ſcripti: nec ad celi curiã recepti ꝛc. Et ſic bene apparet ꝙ eſt vnũ nõ qḋ ꝑtinet ad pctõres vł delinquẽtes. Inſuꝑ dico ꝙ eſt vnũ nõ qḋ ꝑtinet ad dãnatos ⁊ deſperãtes. Et ſic nota ꝙ ad iſtos ſpectat Vnũ nõ quod

Claudit dei benignitatẽ.
Negat oẽm iocunditatẽ.
Infert oẽm crudelitatẽ.
Aufert oẽm ſtabilitatẽ.

De dei pietate ⁊ benignitate ꝙ eis claudat̃. patꝫ in pſ̃. Clamauerũt nec erat qui ſaluos faceret. ad dñm nec exaudiuit eos. vñ Prouerb.j. Tunc inuocabũt me ⁊ non exaudiam: clamabũt ad me ⁊ nõ exaudiã eos. eo ꝙ exoſam habuerũt meã diſciplinã: ⁊ timorẽ domini nõ ſuſceperunt nec acquieuerũt conſilio meo. De cordis iocũditate ꝙ eis denegat̃. patet Eſaie.ix. vbi dicit̃. Multiplicaſti gentẽ. nõ magnificaſti leticiam. Ut accedat qḋ de dãnatis dicitur Eſaie.xxiiij. Ceſſauit gaudiũ tympanoꝝ. quieuit ſonitus letantium. cõticuit dulcedo cithare. cum cantico nõ bibẽt vinum. amara erit potio bibẽtibus illam. De dura vero crudelitate ꝙ eis inferatur. patet Hiere.l. vbi dicit̃. Preparamini cõtra babylonem omes qui intẽditis arcum. nõ parcatis iaculis: qui domino peccauit. De omi vero ſtabilitate ꝙ eis auferat̃ patet Ezech.xxvj. vbi diuiti damnato dicit̃ ſic. Cum dederis terrorem tuum in terra viuẽtium ad nihilum redigam te. ⁊ nõ eris: ⁊ queſitus non inuenieris imperpetuum. Sic igit̃ patet quomõ iſta negatiua nõ poteſt accipi in bono ⁊ in malo.

Nonne. Quis nõne ſit aduerbiũ dubitandi ⁊ interrogãdi. eſt tamẽ vt cõmuniter ſuppoſitiuum aduerbij affirmãdi. ſemꝑ eñ ſupponit ſic vel ita. Sicut cum dicit̃. Nõne ex denario cõueniſti mecum? quaſi diceret ſic. Et ſumitur vt cõiter in omi ſignificato. Sepe eñ ſolet fieri queſtio ⁊ dubitatio. vt exinde ſequat̃ affirmatiua reſponſio ⁊ veritatis declaratio. Et ideo Nõne eſt ſicut quedã yronica negacio: quia. ſ. ꝑ oppoſitum ſignat affirmationem: ⁊ veritatis aſſertionẽ ⁊ omnis dubij amotionem. Sic ergo nota ꝙ veritas iſta nonne refertur Ad

Deum. Quo ad deuꝫ. nõne eſt veritas affirmatiua
Seipſum. Quo ad ſeipſum eſt veritas lamentatiua.
Iuſtum. Quo ad iuſtũ nõne eſt veritas ordinatiua.
Impium. Quo ad impiũ nõne eſt veritas execratiua
Mundum. Quo ad mũdũ nõne ẽ vitas impugnatiua.

Homo enim verus ⁊ iuſtus et ab omni falſitate ⁊ mendacio alienus ꝑ iſtam dictionẽ nõne. Affirmat in deo laudabilia. Plangit in ſeipſo culpabilia. Cõmendat in iuſto notabilia. Arguit in impio damnabilia. Predicat de mundo terribilia. Dico ergo primo ꝙ eſt vnum nõne qḋ homo debet affirmare de deo omniũ creatore ⁊ hoc ꝓcerto eſt ꝙ ipſe debet ꝑ nõne affirmare ⁊ laudare. ſ. Qualiter dominꝰ

Deuotis imminet ipſos defendendo.
Immundis eminet ipſos abluendo.
Uidet ⁊ retinet cuncta gubernando.
Portat ⁊ ſuſtinet mala tolerando.
Paupes continet ipſis miſerendo.
Auaros reſpuit ipſos flagellando.
Inuidos arguit propria ſpergendo.
Superbos inſtruit parua preferẽdo.

Igitur dicaꝫ ꝙ per iſtud aduerbium nõne ipm referendo elicitur vna veritas de iuſtoꝝ defenſione. Uerũ eſt eñ ⁊ certum ꝙ deus bonos defendit ⁊ ꝓtegit. Unde ſathan dicebat domino de beato Job. Job.j. Nõne tu vallaſti eum ⁊ domũ eiꝰ totamq; ſubſtantiã eius ꝑ circuitũ? quaſi diceret ſic. Iteꝫ elicit̃ alia veritas de pctõꝝ ablutione. vñ Job.xiiij. Quis poteſt facere mundũ de imundo conceptum ſemine? nõne qui tu ſolus es? quaſi diceret ita. Item elicit̃ alia veritas de humanoꝝ gubernatione. vnde Job.xxxj. Nõne ipſe cõſiderat vias meas: ⁊ omes greſſus meos enumerat? Iteꝫ elicitur alia veritas de tormentoruꝫ toleratione. Deus eñ quo ad humanitatẽ tormenta grauia tolerauit. vnde Luc. xxiiij. Nõne oportuit pati xp̃m ⁊ ita intrare in gloriã ſuã? Item elicit̃ vna veritas de miſerorum cõſolatione. Conſtat eñ ꝙ deus conſueuit pauperibus ⁊ miſeris ſubuenire Jacobi.ij. Nõne paupes elegit deꝰ diuites in fide? ⁊ Ecci. xxxv. Nõne lachrymevidue ad maxillã deſcẽdunt. ⁊ a maxilla aſcẽdunt in celum. et dominus exauditor nõ delectabitur in illis. Item per nõne quo ad deum elicit̃ alia veritas de auarorum reprehẽſione. Unde de nũmularijs quorum chriſtus cathedras euertit ⁊ de templo emẽtes ⁊ vendentes eiecit dicit̃ Marci.xj. Nõne ſcriptum eſt. Domus mea domus oratiõis vocabitur. vos autẽ feciſtis eam ſpeluncam latronum. Item per nõne elicitur alia veritas de inuidorum redargutione. vñ Math.xx. illis qui alijs ſimilem pecuniam recipientibus inuidebãt: ⁊ cõtra patremfamilias murmurabãt dicit̃. Nõne ex denario cõueniſti mecum? nõ facio tibi iniuriam: tolle quod tuũ eſt ⁊ vade. Itẽ elicitur alia veritas ex ſuperboꝝ deteſtatione. Unde diſcipulis de maioritate querẽtibus dicitur Luce.xxij. Qui maior eſt in vobis fiat ſicut minor. Nam quis maior eſt? qui recumbit? an q̇ miniſtrat? Nõne qui recumbit? q.d. Uos nõ recũbitis ſed miniſtratis ⁊ ideo minores vos reputare debetis. Patet ergo ꝙ eſt vnum nonne quod homo debet affirmãdo querere de deo omniũ creatore. Secundo dico ꝙ eſt vnum nõne per quod queritur homo de ſeipſo mundano viatore. Et ſic dico ꝙ homo per Nõne ꝯquerit̃ De

Debilitate proprie nature.
Aduerſitate mũdane iacture.
Ebrietate guloſe paſture.

Conquerit̃ dico de ꝓpria fragilitate. vnḋ.ij. Eſdre.iiij. Homo dicit Scire inquit o viri vos aportet qm̃ mulieres dominantur veſtri. Sequit̃. Nõne fortes ſunt mulieres? quaſi diceret. Ita plus q̃ȝ nos. Item conquerit̃ de mũdana aduerſitatẽ Unde ipſe dicit Job.iij. Nõne diſſimulaui nõne ſilui? nõne quieui? ⁊ venit ſuper me tribulatio. Item cõquerit̃ de rõnis obſcuritate ſeu de ebrietate. vnḋ Prouerb.xxiij. Cui ve: cuius patri ve: cui rixe: cui fouee: cui ſuffoſſio oculorũ: cuius ſine cauſa vulnera? Nõne his qui morant̃ in vino ⁊ vacant calicibus epotandis? Sic ergo inuenit̃ nõne quo quis cõquerit̃ de ſeipſo mortali viatore. Tertio dico ꝙ eſt vnum Nõne quo homo interrogat̃ de iuſto profeſſore. Et ſic dico ꝙ per nõne fiunt multe queſtiões de viro iuſto ad eliciẽdũ aliq̃s vitates. Et ſi dico ꝙ ꝑ nõne q̃rit̃ De iuſti

Senſibus ⁊ diſcretione.
Fletibus ⁊ compaſſione.
Fructibus ⁊ ſucceſſione.
Laudibus ⁊ cõmẽdatiõe.
Sermonibus ⁊ locutione.
Affectibus ⁊ intentione.
Parẽtibus ⁊ generatione.

Igit̃ dico ꝙ per nõne queritur de iuſti ſenſibus. Et ſic q̃ritur Luc.xiiij. de homine volente edificare turrim. Nõne inquit ſedens prius cogitat ſi habeat ſumptus ad perficiendum. ne poſtq̃ ceperit edificare ⁊ nõ potuerit cõſummare: omes qui viderint incipiant illudere ei. Bene ergo querit̃ de diſcretione viri iuſti. Unde dicit̃ Job.xij. Nonne auris verba diiudicat ⁊ fauces comedentis ſaporem. Item per nõne queritur de iuſti tactibus. ſ. interioris compaſſionis: qua. ſ. tenet̃ proximo miſereri. De quo Math.xviij. Nõne ergo oportuit te miſereri fratri tuo ſicut ⁊ ego tui miſertꝰ ſuꝫ. Ad qḋ Ecci.xliiij. Nõne ardorem refrigerabit ros. q.d. ſic. Sic ⁊ tu elemoſyna foue pauperem ſi vis facere iuſte. Item per nõne queritur de iuſti fructibus ſeu operibꝰ Math.xiij. Nõne bonum ſemen ſeminaſti in agro tuo? Item querit̃ per nõne de iuſti laudibus. vnde.j. Regum.xviij. Nõne iſte ẽ dauid cui cantabãt in choro dicentes. Saul percuſſit mille ⁊ dauid decem milia? Item per nonne queritur de iuſti affatibus.iij. Regũ.j. Nõne tu domĩe mi rex iuraſti mihi Salomon filius meus regnabit poſt me? Item querit̃ de iuſti affectibus Luce.xxiiij. Nõne cor noſtruꝫ ardẽs erat in nobis ꝛc. Item querit̃ de iuſti parẽtibꝰ. vñ Matth.xiij. Nõne hic eſt fabri filius? nõne mater eius dr̃ Maria. ⁊ Marci.vj. Nõne hic eſt fabri filius ꝛc. ⁊ nõne ſorores eius nobiſcum ſunt. Sic ergo patꝫ ꝙ per nõne fit queſtio de iuſto ꝓfeſſore. Quarto vero dico. ꝙ per nõne fit q̃ſtio de vano pctõre. Et ſic certe dico ꝙ per nõne fit queſtio De malorũ

Cibis ⁊ potibus.
Pactis ⁊ cetibus.
Uerbis ⁊ actibus.

De cibis dico ⁊ potibꝰ querũt ipſi. inet Eccs.ij. Nõne inquiũt melius eſt comedere ⁊ bibere ⁊ videre bona de labore ſuo. De pactis vero ⁊ amoribꝰ maloꝝ dr̃ Math. v. Or ſi inquit vos diligitis eos qui vos diligũt quã mercedem habebitis? Nõne ⁊ publicani hoc faciũt? De malorum aũt verbis ⁊ actibus dicit̃ Jacobi.ij. Nõne ipſi blaſphemant bonũ nomẽ. Et ibidẽ. Nõne diuites per potẽtiã opprimunt vos? Iſtud eſt nomen quod queritur de vano

peccatore. Quinto dico ꝙ per noīe querit̄ de mundo. Et ſic dico ꝙ fit queſtio de mundi potētia. nequicia ⁊ ſtulticia. de qbus Dan̄.iiij. Nōne hec eſt babylon ciuitas magna. Et Ezech.xxj. Nōne hec eſt que ſublimē humiliauit. Et.j.Corinth.j. Nōne ſtultum fecit deus ſapientiam huiꝰ mundi. Sufficit.

Noſcere.

Nota ꝙ noſcere idē eſt ꝙ ſcire. cognoſcere vel ſapere. Noticia v̄o idem ē ꝙ ſcientia cognitio vel ſapiētia. Et quia in locis pluribus de diſcretione ſciētia vel prudentia fuit actū. Breuiter aliqd eſt dicendum. Notemus ergo ꝙ nos debemus Noſcere

Anteriora.
Poſteriora.
Interiora.
Exteriora.
Superiora.
Inferiora.

Tota em̄ ſumma noſtre iuſticie ⁊ cognitionis debet vergere circa aliqđ predictorum. Nos em̄ debemꝰ noſcere vt dictuꝫ eſt immediate Anteriorē nature vilitatē Poſteriorē mortis neceſſitatē. Interiorem cordis iniquitatem. Exteriorē proximi paupertatem. Superiorē celi felicitatē. Inferiorē inferni grauitatem. Habeamꝰ ergo noticiā rerū anterioꝝ: quia vicꝫ ſicut vnūquodqꝫ animal ſemꝑ habet faciē inclinatam ad terram de qua ſumpſit ſuuꝫ ꝓncipiū ⁊ originē. Sic nos faciem ⁊ cōſideratione cordis noſtri debemus ſemꝑ habere ⁊ vertere ad terrā.i.ad conſideratione noſtre anterioris terrene vilitatis. de quo poteſt dici illud Job.xxxix. Nunquid noſti tēpus partus ibicū in petris? ⁊ dinumeraſti mēſes cōceptus earū. Item habemus noticiā rerū poſterioꝝ videlicet mortis. iudicij ⁊ inferni: quia.ſ. ſicut dicit̄ Prouerb.xiiij. Cor qđ nouit amaritudinē ſuaꝫ. in gaudio eius nō miſcebit̄ extraneus. Item habeamus noticiā rerū interioꝝ.ſ.peccatoꝝ ⁊ delictorum ſiue cōtra deū. ſiue cōtra ꝓximū cōmiſſoꝝ. de qbus nos ꝓpria cōſcientia arguit. dicēs cum timore deo illud Job.xij. Ipſe nouit decipientē.ſ.peccatorē. Itē habeamus noticiā exterioꝝ. Et iſta noticia potiſſime ꝑtinet ad naturā. quia nos debemꝰ agnoſcere ⁊ ꝑ compaſſionē ſcire que ſunt miſerie ꝓximoꝝ. Quia ſicut dicitur Prouerb.xxix. Nouit iuſtus cauſaꝫ pauperū. Sicut de Job tribulato et paupato dī Job.xlij. ꝙ pro ipſo releuando venerūt ad eum oēs fratres ſui ⁊ oēs qui nouerant eum prius. Qđ tn̄ eſt ꝯtra multos q̄ nō noſcūt hominē tp̄e aduerſitatis ſ tm̄ tp̄e ꝓſperitatis. Similes coruis q̄ pullos ſuos q̄diu plumis carēt nō noſcūt. Poſtqꝫ v̄o plumas habuerint: ipſos recipiūt ⁊ nutriūt tanqꝫ ſuos. Quia vere ſepe fit ꝙ hoīes etiā ſuos pullos.i. ſuas cōpatriotas. cōſanguineos vel vicinos dum plumis diuitiarū carēt noſcere vel cognoſcere nō dignant̄. Iux̄ illud Job.viij. Negabit eum ⁊ dicet nō noui te. Exemplo petri q̄ vidēs xp̄m in tribulatione negauit ſe noſſe illuꝫ. ſicut dicit̄ Mar.xiiij. Et Luce.xxij. Vn̄ etiā in ꝑſona pauperū dī in p̄s. Lōge feciſti notos meos a me. poſuerunt me abbominationē ſibi. Sed ꝓcerto qn̄ plumas diuitiarū vidēt eos hr̄e. tunc optime ſolent eos noſcere ⁊ amare. Quia ſicut dī Eccl.xiij. Decepto diuite multi ſunt recuꝑatores. humilis aūt ſi ceciderit expellet̄ etiā a notis. Itē habeamꝰ noticiā rerū ſuperiorū.ſ.dei ⁊ bonoꝝ ꝑadiſi Job.xxxviij. Nunqđ noſti ordinē celi ⁊ pones rōnē eius in terra. Et ſic ſimꝰ de illis q̄bus datum eſt noſſe myſteria regni dei Luce.viij. Ne forte ſi non habeamus deum in noticia. tradat nos in reprobū ſenſuꝫ ⁊ faciamꝰ qđ nobis nō expedit. ſicut dicit̄ Roma.j. Item habeamus noticiā rerū inferiorū.ſ.infernaliū tormentoꝝ. vn̄ Actuū.ix. Note facte ſunt paulo inſidie. Sic igit̄ patet quō debemꝰ ſcire ⁊ noſcere illa q̄ ꝑtinent ad ſaluteꝫ. Quia ꝓcerto iuxta dictū apl'i Roꝝ.j. Qđ notū eſt dei debet eſſe manifeſtū nobis. vt gratias iſti referētes q̄ notas fecit vias ſuas moyſi. filijs iſrael volūtates ſuas. dicamus illud p̄s. Notas mihi feciſti vias vite. adimplebis me leticia cū vultu tuo: delectationes in dextera tua vſqꝫ in finē. Et poſſumus notare ſi volumꝰ ꝙ ſic̄ bonꝰ ſapiēs ⁊ ſubtilis magr̄ ſolet multa ſcientie ſecreta notificare diſcipulo ꝑdilecto que alijs nō reuelat. Sic deus dilectis ſuis.ſ.ſanctis hominibꝰ ſolet multa ſecreta voluntatis ſue reuelare: que tamē ſolet alijs denegare. Sicut etiā videmus ꝙ fidem ſuā ⁊ ſecreta diuinitatis ſue nō notificauit paſſim oībus hoībꝰ: ſ ſolum ſuis ꝑdilectis diſcipl'is fidelibꝰ xp̄ianis. Iſtis ḡ notificauit

Virtutē qua ꝓtegerent̄.
Salutem qua ſanarent̄.
Viam qua ꝓgrederent̄.
Dexterā qua cōtinerent̄.

Virtus eius fuit notificata in mūdi creatione p̄s. Notā feciſti populis virtutē tuam. Salus eiꝰ fuit notificata in mūdi reꝑatione ſeu in filij incarnatione p̄s. Notū fecit dn̄s ſalutare ſuū. Via eius quotidie notificat̄ in mādatoꝝ ſuorum oſtēſione p̄s. Notā fac mihi dn̄e viam tuā in q̄ ambulem. Dextera ſua v̄o finaliter notificabit̄ in eterne ꝓſperitatis retributione ⁊ collatione p̄s. Dexterā tuā ſic notam. Sic erit notus in iudea deus ⁊ in iſrael magnū nomē eius Et ſic verificabit̄ illud Ezec.xxxviij. Magnificabor ⁊ ſanctificabor ⁊ notus ero in oculis oīm gentiū. Notus ḡ debꝫ eſſe deus ⁊ maxime notis ſuis.i.illis quos in domo eccleſie ſue ꝓmouet ⁊ tenet ſicut domeſticos atqꝫ notos. Quia vere tales p̄cipue debēt deū noſcere ⁊ eiꝰ familiaritatē acq̄rere ⁊ hr̄e. Quis ꝓculdubio ip̄e deꝰ poſſit hodie dicē illud Job.xix. Noti mei q̄ſi alieni receſſerūt a me ⁊c̄. Sed ſi alio mōvolumꝰ dicē. Diſtingue ꝙ ī ſcp̄tura reꝑit̄ Noticia

Summi creatoris.
Iuſti viatoris.
Vani peccatoris.

Eſt dico quedā noticia ſummi creatoris. Et iſta ꝓcerto triplex ē.ſ. Noticia certitudinis que nō fallit̄. Gratitudinis que nō obliuiſcit̄. Rectitudinis que nō flectitur.

Primo dico ꝙ eſt noticia ſummi creatoris.ſ.noticia certitudinis q̄ cognoſcit cūctos. Quia.ſ.ipſe nouit ſuꝑiora et inferiora: interiora ⁊ exteriora: anteriora ⁊ poſteriora Daniel.xiij. ⁊ Job.ij. Dn̄e tu oīa noſti. Et.ij.Eſdre.vj. Oia nota ſunt dn̄o regi. Et breuiter ipſe eſt q̄ noſcit abſcondita cordis p̄s. Qui nouit hominū vanitatē Job.xv. Qui nouit decipientē ⁊ eū qui decipit̄ Job.xij. Iſta eſt ḡ noticia certitudinis q̄ noſcit cūctos. Itē in deo eſt noticia gratitudinis qua cognoſcit ſctōs. Et iſta eſt noticia approbatiōis q̄ deus approbat bonos: ⁊ ipſos cognoſcit tanqꝫ ſuos ⁊ ſe dignos. Oē em̄ aīal nouit fetū ſuū inter alios. ip̄mqꝫ vocat ⁊ ſibi appropat inter oēs. Sic deus optime nouit q̄ ſui ſunt. Et de tali noticia dī.ij. Petri.ij. Nouit deꝰ pios de tētatione eripe. Et in p̄s. dī. Nouit dn̄s dies īmaculatoruꝫ ⁊ hereditas eoꝝ in eternū erit. Et Job.xiij. Ego noui q̄s elegerim. Iſta eſt ḡ noticia gratitudinis qua cognoſcit ſctōs

Itē in ipſo eſt noticia rectitudinis q̄ cognoſcit fictos. h̄ eſt dictu peccatores ⁊ malos. Et iſta eſt noticia iuſticie. q̄.ſ.ipſe nouit iuſtos ad p̄miandū. malos v̄o ad puniendū. Quia ſicut dī Prouerb.iiij. Vias que a dextris ſunt nouit dn̄s. Peruerſe aūt vie ſunt q̄ a ſiniſtris ſunt. Et illud p̄dictum Job.xij. Ipſe nouit decipientē ⁊ eū q̄ decipit̄. Et ſic patet ꝙ eſt noticia ſummi creatoris.ſ. Rectitudinis. Gratitudinis ⁊ Certitudinis. Scđo p̄ncipaliter dico ꝙ eſt noticia iuſti viatoris. Iuſtus em̄ nouit illa q̄ ſunt ſupra ſe. infra ſe. ex̄ ſe. Supra ſe vt deū. celū. angelos ⁊ vitā eternam. Vn̄ de deo dī in p̄s. Nouit ꝑtātez ire ſue ⁊ p̄ timore ⁊c̄. De celo dī illud Job.xxxviij. Nunq̄d noſti ordinē celi. De angelis etiā dī in p̄s. Cognoui oīa volatilia celi ⁊ pulcritudo agri mecū eſt. De vita eterna dī Math.xiij. Vobis datuꝫ eſt noſſe myſteria regni celoꝝ. Infra ſe etiā.ſ.cor ꝯſciētiaꝫ fragilitatē ⁊ ſimilia. Pone de tripode appollinis vbi erat ſculptum Gnotoſolitos.i. noſce teip̄m. Vide infra in titulo de ꝓuidere Prouer.xiiij. Cor qđ nouit amaritudinē aīe ſue in gaudio eiꝰ nō miſcebit̄ extraneis. Itē extra ſe.ſ.mūdū ⁊ rem ſuaꝫ familiarē ⁊ tꝑalia negocia Prouer.xij. Nouit iuſtus aīas iumētoꝝ ſuoꝝ. Itē iux̄ ſe neceſſitates ꝓximoꝝ ⁊ ſimilia Prouerb.xxix. Nouit iuſtus cām pauperū ⁊ cetera ſimilia. Et ſic patet ꝙ eſt noticia iuſti viatoris.

Tertia principaliter dico ꝙ eſt noticia vani peccatoris: qr.ſ.peccatores plus abundāt in ſenſu ⁊ noticia huiꝰ mūdi qꝫ iuſti. Animalia em̄ nociua ſicut ſunt leones ⁊ aquile clarius ceteris vt cōiter vident. Sic filij huius ſeculi Luc.xj. Vos cū ſitis mali noſcitis bona ⁊c̄. Sufficit. Vide ſupra de Cognitione. ⁊ infra de Scire.

Nouē. Nonus. et Nonagita

Nota ꝙ numerus nouenarius qui ex ternario ter ducto componit̄ in ſcriptura plurimum commendat̄. Siḡt em̄

Statum humanoꝝ mortaliuꝫ.
Ritum angelorum ſublimium.
Cultum perfectorum humiliū.

Primo ſignificat ſtatum humane ꝯditionis. Quia reuera iſte numerus videtur ſpecialiter applicatꝰ ad hominē inq̄ntū

ſcꝫ ter tribus potentijs ꝯſtituit̃ .ſ. tribus corꝑis viribus. q̃ ſunt ſenſitiua. vitalis ⁊ nutritiua. Ité tribus potétijs anie que ſunt intellectiua. volitiua ⁊ memoratiua. Et tribꝰ theologicis virtutibꝰ que ſunt Spes. Fides ⁊ Charitas. Et idõ breuiter hõ ſub nouenario numero ſpecialiter ſumit̃: quia ſicut expertū eſt. homo ſine cibo nouem diebus viuere cõprobatur. Homo nouē angeloꝝ ordinibꝰ finaliter ſociat̃. Puer etiā in vtero nouē mēſibus perficit̃ ⁊ format̃. Unđ .ij. Mach. vij. dixit filio ſuo mater. ꝙ nouē eum menſibus in vtero portauerat. Ad quod etiaꝫ facere comprobat̃ qđ de cimiterio ſancti Innocētij pariſiēſis quotidie experitur .ſ. corpora ibi ſepulta nouē dierū numero totaliter computreſcere ꝙ in puluerē reducant̃ ⁊ oſſa nuda extrahant̃ et alij in eiſdem ſepulcris ſepeliantur. Ad qđ põt applicari illud qđ dicit̃ de ſepulcro. Illiꝰ gigãtis mortui Deutro. iij. Or adhuc oſtēdit̃ lectus eius ferreus nouē cubitos habēs Ut ſic hõ figuret̃ in tēplo dñi. de quo dicit̃ Ezech. xlj. ꝙ lõgitudo eius nonaginta cubitoꝝ. Nonaginta eñ conſtant ex denario nonies ducto. vt ad euꝫ applicet̃ illud qđ dicit̃ Matth. xxvij. Or .ſ. hora nona dñs expirauit ⁊ ꝙ tenebre facte ſunt vſqꝫ ad horā nonā: ſed tunc lux redijt ⁊ acceſſit ad denotandū ꝙ humane vite tenebroſitas infra nouenarij terminos ꝯtinet̃. quo numero completo homo morit̃ ⁊ lux future vite ſuccedere cõprobat̃. Patet ḡ ꝙ nouenariꝰ numerus ſignat ſtatū humane conditionis. Scđo dico ꝙ iſte numerus ſignat rituꝫ angelice religionis. Cõſtat eñ ꝙ nouē ſunt ordines angeloꝝ. Numerus eñ iſte cõſtat ex ternario ter ducto. ad denotandū ꝙ in iſtis eſt perfecta noticia trinitatis. Figurati in nouē muſis appollini deo ſapientie deputatis ⁊ cõſecratis: ⁊ fonti eliconi cuiꝰ guſtus ſapientiā bibentibus influebat ſpãliter dedicatis. ſicut ponit Ouidius. Quia reuera iſti nouem ordines angeloꝝ fonte eterne ſapie p̃cipue potantur. ⁊ appollini .i. ſoli iuſticie xp̃o qui eſt pr̃is ſapiētia p̃ncipaliter famulant̃. Figurati etiam Luc. xv. in nonagintanouē iuſtis q̃ centeſima oue perdita patrifamilias remāſerūt. Quis eñ centeſima q̃ numerus cõſtat ex denario decies ducto. ſicut ⁊ dragma decima. humanū genꝰ qđ in adā peccauerat deſignauit: qui .ſ. poſt nouē angeloꝝ ordines decimū tenet locuꝫ. Quia .ſ. iſti nonagintanoue .i. iſte nouenariꝰ angeloꝝ cū deo māſit ⁊ malis ruētibus ab eo nõ receſſit. vt de ipſis dicat̃ illud Ecci. xxv. Nouē ſunt inſuſpicabilia. Sigt̃ ḡ numerꝰ iſte ritū angelice religionis. Tertio dico ꝙ iſte numerꝰ ſignat cultū ꝟtuoſe ꝑfectionis. Numerꝰ eñ iſte ſicut dictū eſt ex tribꝰ vnitatibꝰ ter ductis ꝯſtituit̃. angeloꝝ ordinibꝰ aſſcribit̃. humano generi ſpãliter deputat̃. tēplo ſalomonis lõgitudini applicat̃. Ad denotandū ꝙ ꝑfectionis ſtatus ⁊ virtutis. trinitatis fide ſolidat̃. angelice vite ꝯformat̃. humaniter viuere ꝓbat̃. dei tēplū eſſe ꝯfirmat̃. Conſtat eñ ꝙ hõ dicit̃ ꝑfectus ex ternario ter ducto ꝓpt̃ fidē btē trinitatꝭ dicēs illud Ecci. xxv. In tribꝰ bñplacitū eſt ſpiritui meo. Itē cõformat̃ vite ⁊ ordini angelice bonitatꝭ Apoc. xiiij. Uidi alterū angelū dei volantē ꝑ mediū celi. Humanitatē dꝫ hr̃e ꝑ benignitatē dulciſſime pietatis Apl's. Humanū dico ꝓpter infirmitatē ⁊c̃. Rom. vj. Tēplo dei ꝯformari dꝫ ꝑ obtentū oĩmode ſanctitatis .j. Coꝝ. iij. Templū dei ſctm̃ eſt qđ eſtis vos. Et breuiter dico ꝙ iſte numerꝰ ꝟtutū ꝑfectionē deſignat. quā talit̃ dñs ꝯſecrat ⁊ cõmēdat. O inq̃t xp̃s Ecce decē mūdati ſunt ⁊ nouē vbi ſunt? Luc. xvij. Conq̃ritur eñ xp̃s q̄n in hoĩbus iſtū ꝑfectõis nouenariū nõ inuenit. Ad qđ facit illud qđ ſcribit̃ Ezech. xxviij. vbi ponunt̃ nouē lapides p̃cioſi q̃ ꝑfectioni p̃mi angeli aſſcribunt̃. Uide infra titulo de ꝑfectiõe mēbro q̄rto. Quid etiā dicemꝰ de dictis aliquoꝝ phoꝝ. Plinius eñ dicit. Or cor hominis venenati nūq̄ꝫ cõburit̃. q̄nimo ſi nouē ānis igne tenet̃: cõuertit̃ in lapidē p̃cioſum. q̃ cõtra venena ignes ⁊ fulgura ſumme valet: ⁊ portāti ꝯ̄ hoſtes victoriā ſꝑ p̃bet. Ouidiꝰ etiā libro vltimo de tranſformatis fabula. xxvj. ponit ꝙ in affrica lacu triconico vbi pallas ſapie dea p̃mo viſa ē tale ꝯtingit ꝓdigiū .ſ. ſi q̄s ibi nouē vicibꝰ balneat̃. ſumptꝭ alis in auē mirabiliter trāſformat̃. Que adhuc applicari certe cõuenīēter p̄nt ꝙ .ſ. ſi hõ nouē annis vel nouē vicibꝰ .i. per decurſum ꝑfectõis ⁊ virtutis cor ſuū (licet q̄nqꝫ fuit veneno vicioꝝ extinctū) igne charitatis cõbuſſerit. ſeqꝫ in lacu ſapiētie balneauerit. ⁊ lapis p̃cioſus fiet: ⁊ ꝯ̄ venena vicioꝝ. fulmina etiā infernaliū tormentoꝝ: ⁊ bella tentationū demonioꝝ. efficaciter p̄ualebit. Et qđ plus eſt in auē .i. i virū ſpūalē mutabit̃ ⁊ in celū finaliter euolabit ps̃. Quis dabit mihi pēnas vt colūbe ⁊ volabo ⁊ requieſcā. Ut ſic de viro ꝑfecto dicat̃ illud Gen̄. xvij. ⁊ xxj. Or .ſ. nonagintanouē annoꝝ erat abraā q̄n .ſ. genuit Yſaac .i. riſum. Ad denotandū ꝙ de iſto ꝑfectionis numero ad paradiſi gaudiū ꝑuenitur. Yſaac eñ riſus vel gaudiū interp̃tat̃. Et breuiter dico ꝙ numerus nouenarius ſpūalis .i. ꝑfectionis ⁊ ꝟtutis ſtatus dr̃ in ſcp̃tura Numerꝰ

- Uerbi dei ⁊ predicationis.
- Orationis ⁊ ſupplicationis.
- Diuini timoris ⁊ cõtriſtatiõis.
- Diuine gratie ⁊ reuelationis.
- Boni laborꝭ ⁊ occupatõis.
- Perſeuerātie ⁊ fortiſſime ſtabilitiõis
- Eterne vite ⁊ ꝑpetue req̄etiõis.

In iſto ḡ nouenario numero .i. in ꝑfectõis ſtatu audit̃ dei verbuꝫ ⁊ p̄dicatio Ezec. xxiiij. Factū eſt verbū dñi in anno nono. Ité ibideꝫ effundunt̃ dei preces ⁊ ſupplicatõ Act. iij. Petrus ⁊ iohānes aſcēdebāt in tēplū ad horā orõnis nonam Et Actuū. x. Orās eñ eram hora nona in domo mea. Itē ibidē abūdat dei timor ⁊ ꝯturbatio Math. xxvij. Tenebre facte ſunt vſqꝫ ad horā nonā. Itē ibidē ſentit̃ dei ꝟtus ⁊ reuelatio. Uñ de cornelio dr̃ Actuū. x. ꝙ ipſe vidit angelū q̄ſi hora nona ad ſe venientē ⁊c̃. Siľiter pꝫ de ſctõ petro Act. .xj. ꝙ ipſe vidit viſionē hora nona .ſ. linthium de celo dimiſſum cūctis aĩalibus plenū. Itē ibidē ꝑficit̃ bonus labor et occupatio. vñ Math. xx. dr̃ de illo q̃ exiuerat ꝯducere operios in vineā. inuenit alios hora nona q̄bus .ſ. dixit. Ite et vos in vineā meā. Itē ibidē firmat̃ ꝟtus cordis ⁊ ſtabilitio Apoc. xxj. Fundamentū nonū topazius. Itē ibidē .ſ. in fine donat̃ beata vita ⁊ requietio Leuit. xxiij. Die nouo mēſis ſeptimi a veſꝑe vſqꝫ ad veſperam celebrabitis ſabbata veſtra. Et ſic pꝫ quõ iſte numerus multiplicit̃ ſumit̃ in bono. Si ꝟo in malo ſignificato accipe numerū iſtū velis. dic ꝙ iſte numerꝰ denariū nõ attingit. qui .ſ. denarius decalogi ꝑfectionē deſignat. Et ſic nouenariꝰ ſtatū impfectorū ſignat. Et ſic notabis ꝙ tales nouē .i. homines imperfecti

- Obſcuritatis ignorantia cecant̃.
- Diuinitatis cõplacētia priuant̃.
- Tepiditatis ſomnolētia grauant̃.
- Infidelitatis incõſtantia mutant̃.

Dico ergo ꝙ homines impfecti nouem dicunt̃ ꝓ eo ꝙ tres vires corꝑis q̃ ſunt aĩales ſeu motiua. nutritiua ⁊ generatiua. Iteꝫ tres vires anime. q̃ ſunt rõnalis. volitiua ⁊ memoratiua. Tribꝰ mundi p̃ncipalibus vicijs. que ſunt ſuꝑbia. auaricia ⁊ luxuria. applicare noſcunt̃. Iſti ergo cecant̃ obſcuritatis ignorantia: quia ſicut dicit̃ Luce. xxiij. Tenebre facte ſunt vſqꝫ ad horam nonā. vñ de Hely cecutiēte dicit̃ .j. Reg. iiij. ꝙ mortuus eſt cū eſſet nonaginta annoꝝ. Itē iſti priuant̃ diuinitatis cõplacētia. ſicut bene põt ſupponi Luce. xv. vbi dicit̃ ꝙ deus nonagintanouē in deſerto dimittēs de vno ſumme ſolet gaudere. Unitas eñ ꝑfectionē ſignificat. Nonagintanouē ꝟo impfectiõem. Gaudiuꝫ eñ eſt angelis dei magis ſuꝑ vno pctõre q̄ꝫ ſuꝑ nonagintanouē iuſtis. ſicut dicit̃ ibidem. Itē iſti grauant̃ tepiditatis ſomnolētia. vñ Matth. .xx. dicit̃. ꝙ ꝓcurator ille hora nona inuenit ocioſos in foro. Item iſti mutant̃ infidelitatis incõſtantia. ſicut .ſ. Luc. .xvij. dr̃. ꝙ decem mūdatis vnus reuerſus eſt deū laudās. ⁊ nouē ingrati ipſum ſequi nõ curauerūt ⁊c̃.

Nouus. Nouitas.

Quoniā res noue ſolent libentius audiri ⁊ libentius videri. dicamus ſi placet quomodo in ſcriptura inueniunt̃ multa genera nouitatum. ſcilicet Nouitas

- Admirabilis.
- Cõmendabilis.
- Honorabilis.
- Deteſtabilis.

Prima nouitas apparuit in verbi incarnatione. Tunc eñ fuerūt facta dicta ⁊ annūciata illa noua que dicunt̃ Hiere. xxxj. Creauit dñs nouū ſuꝑ terram: femina circūdabit virum. Secūda nouitas quotidie fit in hominū cõuerſione quādo .ſ. per gr̃am homines a ſuis veteribus malis cõuerſationibus innouātur. Et de hoc dicit̃ Gal. vj. In xp̃o eñ Ieſu neqꝫ circūciſio aliq̄d valet neqꝫ p̄pucium: ſꝫ noua creatura. Tertia nouitas fiet in eterna ſaluatione quādo tota humana creatura innouabitur. glorificabit̃ ⁊ ꝑficiet̃: q2 .ſ. tunc homo quātū ad tres dotes anime ⁊ quatuor dotes corporis fiet quaſi totaliter totus

nouus. Tunc em̄ agni nouelli.ſ.ſancti cantabūt nouū canticum coram agno: ⁊ hoc in celo nouo ⁊ in noua ciuitate. Quia ſicut dicit̃ Apoc.iij. Qui vicerit ſcribam ſuper eum nomē meū ⁊ nomē noue ciuitatis hieruſalem. Quarta v̄o nouitas fit quotidie in vana vanoꝝ ꝓlocutiōe ⁊ etiā ope ratione. Quia.ſ.homies moderni nō delectant̃ niſi in nouitatibus ⁊ nouis ꝯſuetudinibus: ⁊ niſi in nouis doctrinis ⁊ opinionibus. ſicut de athenieñſib⁹ dicit̃ Actuū.xvij. Athenienſes autē omēs aut aduene hoſpites ad nihil aliud vacabāt niſi aut dicere aut audire aliquid noui. Et ideo beatus Benedictus in regula ſua dicit̃ p̄cipere ꝙ monachus noua referens penam merebat̃ ſuſtinere. De illis aūt q̄ libenter audiūt rumores ⁊ noua. Uide ſupra Titulo de Audire vel de auris. Tales em̄ nouitates ſunt ſicut vinū nouum: quod q̄uis ſit magis delectabile: eſt tamē minus vtile. Quia ſcilicet feces habet plurimas intermixtas. Et idō dicit xp̄s Luce.v. Nemo bibens vinum vetus ſtatim vult nouū. Dicit em̄ vetus melius eſt. Sic vere tales nouitates nō ſunt ita ſane ſicut antiquitates. ſemp em̄ habēt aliquid feculētum id eſt aliquid mali admixtum. videlicet aliquid heretice falſitatis vel aliquid ſuperbie ⁊ vanitatis. Et propter hoc dicit Apl's.j. Thimo.vj. Prophanas vocū nouitates deuita. Quinimo etiam de talibus nouis opinatoribus pōt dici illud Actuū.xvij. Nouoꝝ demonioꝝ videt̃ nunciator eſſe. Iſtis ergo omiſſis aliquid per ordinem eſt dicendum. Primo ergo dicamus aliquid de nouitate dominice incarnationis. Iſta em̄ fuit nouitas valde admirabilis. Sicut em̄ apud nos eſt nouū ⁊ mirabile quādo videmus ſolem eclipſari. terram moueri. ſtellas cadere ſeu de loco ad locum mutari. Sic vere in iſta incarnatione mirabilia ⁊ noua fuerūt. Ibi em̄ ſol.i.dei filius benedictus fuit vmbra terre humanitatis noſtre. et interpoſitione lune id eſt fluxibilis mortalitatis hūane obſcuratus et eclipſatus. Ibi etiā terra.i.terreſtris humanitas noſtra fuit ſpiritualiter mota. ⁊ de indignitate aut ignobilitate ad nobilitatē mutata. inquātum ſcilicet fuit in xp̄o deificata. Ibi etiam ſtella que ab eterno fuit in firmamento celi.i.ipſa dei eternitas. aliquo modo cecidit inquātū ſcilicet per carnis aſſumptiōem fuit aliqualiter quantū ad apparētiam immutata. Unde de iſtis nouitatibus canit eccleſia. Mirabile myſterium declaratur hodie innouantur nature. deus homo factus eſt. id quod fuit permanſit: ⁊ quod non erat aſſumpſit. nō cōmixtionē paſſus neq̄ diuiſionem. Et de hoc poteſt dici Apocal'.xxj. Uidi celum nouum et terram nouam. Ubi nota ꝙ in verbi incarnatione innouata fuit

Sublimitas diuinitatis ſuperioris. In xp̄i ergo in-
Infirmitas humanitatis inferioris. carnatione inno-
Subtilitas ſagacitatis interioris. uata fuit dei ſub-

limitas p noue carnis aſſumptionē. Celum inquit nouū. Noſtra humanitas per nouā verbi ꝯiunctiōem. Terram nouam. Noſtra ſubtilitas per noue fidei ſuſceptiōem. Uidi inquit. Innouata ergo fuit dei ſublimitas carnē aſſumēdo. Quia.ſ. celum fuit factū nouū. Celum em̄ eſt naturaliter incorruptibile ⁊ immutabile: ita ꝙ ꝓprie nō pōt mutari vel innouari. Ueruntamē ſepe fit qd̓ celum qd̓ ſub velamine nubilum latuerat. viſibiliter ⁊ clare cum ſtellis ſuis apparet nobis: ita ꝙ tunc videt̃ q̄uis nō naturaliter ſ; accidētaliter innouatū. Sic vere deus q̄ naturaliter eſt incōmutabilis ⁊ eternus: q̄uis impoſſibile ſit ꝙ ꝓprie poſſit innouari vel immutari (quia.ſ. ſicut dicit̃.j. Regū.xv. Non eſt deus vt homo vt mentiat̃. nec vt filius hominis vt mutetur. Et Mal'.iij. Ego dn̄s qui nō mutor) accidētaliter tn̄ quātū ad apparentiā fuit in iſta incarnatione innouatus ⁊ mutatus: inquātū.ſ. ipſe qui diutiſſime latuerat fuit hominibus viſibiliter declaratus Baruch.iij. Poſtea in terris viſus eſt: ⁊ cum hominibus cōuerſatus eſt. Celū ergo nouū. Un̄ de nouitate celi dicit̃.ij. Petri.iij. Celos nouos ⁊ terram nouā expectamus. Deus em̄ fuit renouat⁹ ſicut aquila. Aquila em̄ qn̄ ſe ſentit antiquā ſolet ad fontē deſcēdere ⁊ ibi veteres plumas deponere ⁊ nouas acq̄rere: ⁊ ſic ſe ſupficialiter de antiqua in iuuenē innouare. Sic de⁹ ad fontē miſe̓die.ſ. ad Mariā deſcēdit: antiq̄s pennas.i. antiquum rigorē ⁊ iuſticiā depoſuit. nouas etiā pēnas humilitatis ⁊ benignitatis aſſumpſit: ⁊ ſic naturā ſuam quodā modo q̄tum ad ſupficiem innouauit. De hoc in pſ̄. dicit̃. Renouabit̃ vt aquile iuuētus tua. Nouū ergo celū. Elitropia em̄ eſt lapis q̄ ſolem facit actualiter eclipſari Un̄ de iſto dicit̃ in lapidario. Sanguineū reddit mutato lumine ſolem. Eclipſumq̄ nouam terris effundere cogit. Sic procerto lapis p̄cioſus immēſe charitatis ipſius ſolis iuſticie filij dei. fecit eū p incarnatiōem nouiter eclipſari: ⁊ ſub nube carnis virginee in ſanguinē humane ꝯditiōis nouo cōuerſionis genere obſcurari ⁊ innouari. Ibi em̄ fuit eclipſata eternitas quando fuit facta tp̄alis. Ibi em̄ fuit eclipſata imēſitas: qn̄ facta fuit localis. Ibi fuit eclipſata eterna claritas. qn̄ fuit facta obſcura piter ⁊ carnalis. Ecce ſ; q̄ noua ⁊ mirabilia facta ſunt hic. Et idō pulcre loquit̃ Bern̄. in q̄dā ſermone de Penth. In ꝯceptu inq̄t. partuq̄ virginali noua ⁊ mira inſpicit q̄ inq̄rit. Porro ibi agnoſcit̃ lōgitudō breuis. latitudo anguſta ⁊c̄. Uide eam.ſ̄. in titulo de mirabili. Patz ſ; quō innouata fuit dei ſublimitas carnem recipiēdo. Celū inq̄t nouū. Itē dico ꝙ ibi innouata fuit nr̄a mortalitas v̓bū ꝯcipiēdo. Terrā inq̄t nouā. Sicut.n. p appropinq̄tōez ſolis ad terrā ⁊ p ſui caloris incorpatōez cū terra ⁊ p boni ſeminis ſemiatiōez. ipſa terra q̄ in hyeme erat ſterilis atq̄ ſicca. in vere ſolet q̄ſi penit⁹ innouari: q̄a.ſ. tūc nouis herbis ⁊ florib⁹ decorat̃. tūc nouis aīaliū fetibus fecūdat̃: ⁊ nouis etiā auiū modulis iocūdat̃. Sic qn̄ ſol iuſticie ad mūdū appropinquās ſeipm̄ terre nr̄e mortalitatis vniuit ⁊ incorporauit: ⁊ eam p ſuipſius incarnationē de paradiſi ſemine aliud ſemen ſeminauit: ipſam ꝓcerto q̄ prius erat inanis ⁊ vacua Geñ.j. fecit ſpūaliter eē nouā. Quia.ſ. noui flores noue v̓ginitatis ibi apparuerūt Canticoꝝ.ij. Flores apparuerūt in terra noſtra: tunc exinde etiam noui fetus. ſcilicet deus ⁊ homo. ⁊ homo de⁹ nati ſunt ⁊ exterius ꝓdierunt: quia tunc terra dedit fructum ſuum: quādo ſcilicet veritas de terra orta eſt ⁊ iuſticia de celo proſpexit. Tunc etiam nouos cantus noue aues id eſt noui celeſtes nuncij cecinerūt dicentes. Gloria in excelſis deo. Quia.ſ. iſti ſunt cytharedi q̄ cātauerūt cāticum nouū ante ſedē dei ⁊ agni. ſic̄ dicit ſc̄tūs Iohes Apoc.xiiij. Iuxͣ illud pſ̄. Cātate dn̄o canticū nouū: q̄a mirabilia fecit. Terram ſ; nouā. Ideo tunc potuit dici illud Hiere.xxxj. Creauit deus nouum ſuper terram: femina circūdabit virū ⁊c̄. Expone ſicut ſupra. Fuit ergo innouata noſtra mortalitas verbum concipiendo. Item dico ꝙ tunc fuit innouata noſtra ſagacitas ſeu ſubtilitas fidem ſuſcipiendo. qd̓ oſtēditur cum dicitur. Uidi. Tunc em̄ inceperūt homies clare videre. quia primitus erāt ceci q̄tum ad illa que ptinent ad ſalutem. Quia ſicut luna quādo cum ſole cōiūgit̃ in ſuo lumine renouatur: ita ꝙ tūc dicitur luna noua: ⁊ nouo modo lucendi mūdo cōmunicat lumē ſuū. Sic etiam quādo ſoli iuſticie chriſto fuit in iſta incarnatiōe principaliter copulata. ab ipſo nouum lumē fidei recepit: ⁊ mūdū nouo fidei lumine illuſtrauit. Quia tunc verificatū fuit illud Heſter. viij. Noua lux oriri viſa eſt in gaudium ⁊ tripudium. Nam vt dicit Greg. Quia redemptor noſter nouus homo venit in mundū. ideo noua p̄cepta dedit mundo: ⁊ vite noſtre veteri in vicijs enutrite. ꝯtrarietatē oppoſuit nouitatis ſue. Tunc em̄ apparuerūt multa noua. vic;

Nouus rex. Nouus rex dico. quia ſicut dicitur
Noua lex. Exod.j. Surrexit rex nouus ſuper
Nouus dux. egyptum. Noua lex. Unde Heſter
Noua lux. iij. Eſt populus in regno tuo nouis
Noua ciuitas. vtens legibus ⁊c̄. Nouus dux ſcili-
Noua cōmunitas. cet xp̄s qui fuit dux nouus noui ex-

ercitus xp̄iani. cui dicit deus pater Eſaie.xlj. Ego poſui te quaſi plauſtrū triturās nouū habēs roſtra ſerrantia. Noua lux.ſ. noue fidei ⁊ noue ſapiētie ⁊ doctrine: quia tunc vt dictum eſt. Noua lux oriri viſa eſt. Sicut em̄ heliſeus ponens ſal in vaſe nouo ſanauit aquas hiericho.iiij. Reg.ij. Sic heliſeus deus pater qn̄ in vaſe nouo vteri virginalis ipſe poſuit ſal ſapie increate. tūc dico aque hiericho.i. ſciētie mūdi ⁊ doctrine phoꝝ que p multos errores faciebant ſterileſcere terrā intellectus humani. p verā fidē fuerūt ſanate: ⁊ ab omi erroꝝ genere depurate. vn̄ Heſter.viij. dicit̃ Or nouis regis eplis. veteres aman eple fuerunt correcte Ideo de iſta nouitate fidei ⁊ ſcientie dicitur Col'.iij. Indu-

enſes nouū hominem qui renouatᷣ in agnitionē dei. Item
noua ciuitas. qꝛ.ſ. ciuitas eccleſie dei fuit tūc tp̄is renoua-
ta ⁊ in pſonis ⁊ in doctrinis ⁊ in hoibus et in ritibus. Qd̄
vidēs Johes dicebat Apoca. xxj. Uidi ciuitatē ſanctā hie
ruſalē nouā deſcendentē de celo. i. ab inſtitutione celeſti oꝛ
dinatam a deo paratam tanq̄ ſpōſam oꝛnatam ſpōſo ſuo
Noua etiā cōitas qꝛ ſcꝫ in iſta incarnatione cōitas fideliū
fuit gratijs ⁊ ꝟtutibus decoꝛata ⁊ renouata. j. Mach. xiiij.
Miſit ionathas exercitū nouū in ioppen. Et ſic patet quō
inouata fuit Fidei claritas. Noſtra moꝛtalitas. Dei eter-
nitas. Iſtud ergo dictum ſufficit de nouitate diuine incar
nationis. Scd̄o ꝑncipaliter dicendū eſt de nouitate mo
ralis conuerſationis. Sicut em̄ videmus ꝙ hoies qn̄ ſunt
inuitati ad aliqd̄ magnū feſtū. ſumme nitūtᷣ hr̄e veſtimē-
ta noua. Milites etiā noui oia q̄ circa ſe ſunt debēt hr̄e no
ua. veſtes. videlicet. calcaria. cingula. enſem. ⁊ alia neceſſa
ria. Sic vere nos q̄ ſumus noui milites noui regis xp̄i ⁊ q̄
ipſius nouo noie noiamur ita ꝙ a xp̄o dicimur xp̄iani. ⁊ q̄
etiā ad nuptias dei ⁊ eccleſie inuitamur. debemus ſpūali-
ter totaliter innouari. ⁊ nouis veſtibus honeſte ꝯuerſatio
nis. nouiſq; calcaribus diuini timoꝛis et cōtritionis. nouo
cingulo charitatis ⁊ dilectionis. nouo enſe ꝟbi dei ⁊ oꝛati-
onis moꝛaliter et ꝟtualiter adoꝛnari. Et h̄ eſt qd̄ ꝓcipitur
Eph. iiij. Induite nouū hoiem q̄ ſm deū creatus eſt in iu
ſticia ⁊ ſctitate. deponētes mendaciū. loqmini veritatē. In
q̄bus ꝟbis oñditᷣ ꝙ ad h̄ ꝙ hō ſpūaliter poſſit fieri nouus
neceſſe eſt Extirpare culpā inficientē. Deponētes inq̄t mē
daciū. Procurare cauſam efficientē. Juſticia inquit ⁊ ſan
ctitate. Immutare mentē deficientē creatus eſt. Aggrega
re modū ꝓficientē. Induite inquit nouū hoiem. Frequē-
tare actū ꝑficientē. Loq̄mini veritatē. Dico igitᷣ ꝙ ſi volu
mus ſpūaliter innouari ꝑmo ⁊ ꝑncipaliter dꝫ expiari cul-
pa inficiēs. Deponētes inq̄t mendaciū. i. pctm̄. Quia ſicut
dᷣ Sap. j. Os qd̄ mentitᷣ occidit aiam. Sicut em̄ ad h̄ ꝙ
noua foꝛma in aliquā materiam introducatᷣ. neceſſe eſt ꝙ
añ oia foꝛma ꝑmaria expellatᷣ. Uñ etiā ſerpēs qn̄ ſe reno-
uat. neceſſe eſt ꝙ pellē veterē in quadā ſtricta rimatura la-
pidis exuat ⁊ deponat. Sic loquēdo ſpūaliter. ſi ſpūaliter
volumꝰ renouari neceſſe habemꝰ pellē nr̄e male ꝯuerſati
onis dimittere ⁊ culpas oim̄ vicioꝝ añ oia deponere ⁊ hoꝛ
rere. Deponētes inq̄t mendaciū. Et h̄ eſt qd̄ hñ dᷣ Col. iij.
Nolite mētiri inuicē. expoliātes vos veterē hoiem cū acti
bus ſuis. ⁊ induite nouū eū q̄ renouatᷣ in agnitionem dei.

Itē ſi volumus eſſe noui dꝫ ꝓcurari cauſa efficiēs. ⁊ iſta
cauſa. iſta ꝟtus. iſta res q̄ nos pōt facere nouos. nihil aliō
eſt q̄ iuſticia ⁊ ſanctitas. In iuſticia inq̄t ⁊ ſanctitate. Re-
ctitudo em̄ iuſticie ⁊ ſanctitudo ꝯtinētie apud deū nos fa-
ciunt eſſe nouos vt ſeruiamꝰ illi in ſctitate ⁊ iuſticia coꝛaꝫ
ip̄o oibus diebus noſtris. Sanctitas em̄. i. puritas ⁊ caſti-
tas ſunt cauſa ſpūalis nouitatis. Nā ſicut videmus ꝙ qn̄
veſtis hñ abluitᷣ ⁊ mundatᷣ tunc a ſuis antiq̄s maculis in
nouatᷣ. Sic ꝯſciētia quā mūdicia caſtitatis ⁊ puritatis ab-
luit. nouitatē gr̄e ⁊ ꝑfectionis acq̄rit ⁊ vendicat. vñ. j. Ma
cha. iiij. Aſcēdamus nūc emundare ſctā ⁊ renouare. Et ꝓ
culdubio talis nouitas. i. ꝯtinētia. innocētia ⁊ puritas req̄
ritur in nobis eccleſiaſticis. qꝛ.ſ. apes libentius mellificāt
in vaſe nouo ⁊ mūdo. Piſces etiā libentius intrāt in rethe
de nouo cōfecto. Sic vere deus q̄ eſt piſcis magne delicio-
ſitatis. q̄ eſt apis magne vtilitatis. libenter intrat in vas ⁊
in rethe nouū. i. in coꝛ ꝑ grām ⁊ ſanctimoniā innouatū. vñ
Joh. xix. dᷣ. Qꝛ in oꝛto erat monumentū nouū vbi dñm ſe
pelierūt. Et. ij. Reg. vj. dᷣ. Qꝛ ſuꝑ plauſtrū nouū archā fe-
deris dñi poſuerūt. Quia vere ip̄e deus tunc q̄eſcit ⁊ dele
ctatᷣ. qñ ſuꝑ plauſtrū nouū pure ⁊ ſancte volūtatis ꝑ dile-
ctionē deferᷣ. ⁊ qñ in monumēto nouo pure ⁊ mūde ꝯſci-
entie ꝑ deuotionē ⁊ memoriā ſepelitᷣ Matth. xxvij. Acce-
pto coꝛꝑe Jeſu poſuit illud in monumēto nouo.

Item
ad ſpiritalē renouationē debꝫ immutari ſtatus deficiens.
Creatus inquit eſt. Creare em̄ eſt aliquid de nihilo noui-
ter facere. Illud em̄ qd̄ creatur dicitᷣ pꝛopꝛie nouum. quia
fit ſine quacunq; foꝛma ſeu materia pꝛecedēte. Et iſtud fit
ſpūaliter qñ hō peccatoꝛ q̄ quantū ad eſſe ꝟtutum penitꝰ
nihil eſt in bonū ⁊ ſanctū hoiem ꝯuertitᷣ ⁊ mutatᷣ. ita ꝙ de
nouo in nouū hoiem ſpūalem innouatᷣ. pſ. Coꝛ mundum
crea in me deus. ⁊ ſpm̄ rectuꝫ innoua in viſceribus meis.
Sicut em̄ imago in ignem poſita ⁊ tandem in bonum mo-
dulum infuſa renouatᷣ. Et ſicut fenix igne mediāte renoua
tur etiā in auē nouā. ⁊ priſtinā foꝛmā refoꝛmatᷣ. Sic ſpūa-
liter hō peccatoꝛ antiquus ⁊ vicioſus qñ in igne feruentis
ꝯtritionis diſſoluitᷣ. ⁊ ibi ꝑ humilitatē incineratᷣ ⁊ tandem
modulo. i. exēplo ſanctoꝝ hoim ꝯfoꝛmatᷣ. tūc ꝓculdubio
acſi de nouo crearetᷣ ꝑ ꝟtutē ſpūſſancti in nouū hoiem im
mutatᷣ. pſ. Emitte ſpm̄ tuū ⁊ creabuntᷣ ⁊ renouabis faciē
terre.

Itē ad ſpūalem innouationē debet aggregari ge-
ſtus pꝛoficiens. Et hoc oſtēditur cum dicitur. Induite no
uum hominem: quia ſcꝫ ſpiritualis innouatio debet fieri
non ſolum interius in cogitatione. immo etiam exterius
in geſtu: habitu et conuerſatione: que notantur per indu-
mentum. Induite inquit. Quia ſicut indumentum nouū
valde bene decet homini: et multo melius q̄ꝫ antiquum:
ſic noua exterioꝛ conuerſaſio valde eſt homini gratioſa q̄
illa que eſt infamis: turpis et antiqua: et in malis conſuetu
dinibus enutrita. Ideo conſulit aplus Coll. iij. Expolian
tes veterem hominem cum actibus ſuis induite nouum.
Et ſic figurabatur in abia ſylonite ꝓpheta qui obuiauit ie
roboam indutus pallio nouo. iij. Regum. xj. Abias enim
interpꝛetatur pater. ſylonites interp̄tatur trāſlatus. Quia
vere ſi nos volumus eſſe patres per honeſtateꝫ. tranſlati
ſcꝫ de peccato ad ſanctitatem: ꝓphete per pꝛudentiam et
ſagacitatem. dico ꝙ neceſſe eſt ꝙ habeamus pallium no-
uum id eſt exterioꝛis ꝯuerſationis ſpēm ⁊ foꝛmoſitatem.

Item ad ſpūalem innouationem debet frequentari ver
bum perficiens: vicꝫ verbum veritatis. Loquimini inquit
veritatem: ſine tali enim verbo non poteſt homo ſpūaliter
eſſe nouus. Sicut enim auicule ſilueſtres ab hominibus
capte in cauea poſite quaſi totaliter innouant linguam ſu
am. quia vicꝫ pꝛius cantabant ſicut aues ſilueſtres: tunc
ꝟo incipiunt loqui ſicut homines. Sic homo qui de ſilua
peccatoꝛum inducitur ad caueam virtutum: vel ad domū
eccleſie religionis vel ſpūalium manſionum: debet cantū:
linguam: et genus loquendi totaliter immutare. Quia ſcꝫ
ſi pꝛius nos loquebamur ſicut aues id eſt perſone vane:
mendaces: garrule: ⁊ ſuperbe. modo nos debemus loqui
ſicut hoies. i. ſicut pſone veraces: rōnabiles et diſcrete: vt
de nobis dicatᷣ qd̄ diſcipulis dicitᷣ Marci. xvj. In nomi-
ne meo demonia eijcient: linguis loquentᷣ nouis: ſerpētes
tollent. Et potiſſime iſte noue lingue nr̄e debēt cantare no
ua cantica coꝛā deo: ſicut dicitᷣ Apocal. xiiij. Qꝛ citharedi
cantabāt canticū nouū coꝛā deo ⁊ agno. Juxta illud pſal.
Cantate dño canticum nouum: laus eius in eccleſia ſan-
ctoꝛum. Sic ergo patet chariſſimi quō hō debet ſpūaliter
innouari: ad qd̄ ꝓut dictum eſt quinq; neceſſario requirū
tur ſcꝫ nouitas locutionis: cōuerſationis: cōditionis: intē-
tionis: electionis. Quod vtiq; eſt cōtra multos. de quibus
dicitᷣ Eccl̄s. j. Nihil ſub ſole nouū neq; pōt dicere hō ecce
hoc recēs eſt. Quia vicꝫ multi ſunt q̄ in antiq̄tate vicioꝝ
ſunt taliter radicati: ꝙ nunq̄ pn̄t ꝑ nouitatē virtutum ali
qualiter innouari. Non ſic: ſed habeamus noua omnia.
Juxta illud Apocal. xxj. Ecce noua facio omnia.

Et no
ta adhuc ꝙ ſi bene volumus eſſe noui: omnia debemꝰ ha-
bere ſpūaliter noua. Juxta illud. ij. Choꝝ. v. Si qua ergo
in xp̄o noua creatura eſt. vetera trāſierunt. ⁊ ecce ſunt no
ua omnia. Et notandum ꝙ nos debemus Nouiter

Cogitare.
Ambulare.
Nos oꝛnare.
Debellare.
Fructificare.
Iterū de-
bemꝰ nouiter
Uiuere.
Sapere.
Edere.
Bibere.
Operari.
Modulari.
Nominari.
Famulari.

Debemus dico nouiter cogitare: qꝛ vicꝫ
coꝛ nr̄m q̄ꝫtum ad oēs ſui partes debꝫ in
nouari Ezech. xviij. Facite vobis coꝛ no
uum ⁊ ſpm̄ nouū. Itē nouiter ambulare
qꝛ ſcꝫ nos debemus incedere in noua via
virtutum: ⁊ ſemꝑ in bono innouare vias
nr̄as. Exemplo lepoꝛis qui omni anno ſo
let facere vnā viā nouā ad intrādum ca-
uernā ſuaꝫ: ſicut tradit archelaus. Quia
vere quāto plus viuimus: tanto plures
nouas vias ⁊ nouos modos intrandi in
domū noſtrā paradiſi inuenire ⁊ ꝓuide-
re debemus Heb. x. Habentes fiduciā in
introitu ſanctoꝝ in ſanguine xp̄i: q̄ inicia
uit nobis viam nouā. Item debemꝰ no-

Concordari. uiter nos ornare:exemplo arborū q̄ om-
ni anno acquirūt noua veſtimēta folioꝝ ⁊ floꝝ.vñ.iij.Re-
gum.xj.dr.Qꝛ ieroboā occurrit abias ꝓpheta amictꝰ pal-
li nouo. Itē nouiter debellare.qꝛ ſcꝫ nos debemus gerere
noua bella ⁊ ỽtuoſa.ſ.ꝯtra carnē hoſtē.⁊ mundū: vt dr.ij.
Regū.xxj.Erat accinctus enſe nouo.Quia ſicut dr Iudi-
cū.v. Noua bella elegit deus. Itē nouiter fructificare. exē
plo arengrarū ⁊ limonū q̄ omni mēſe faciūt nouos fructꝰ
Deut.xvj.Obſerua mēſem nouarū frugū.Ut ſic ſimus ſi-
cut cuniculꝰ ſeu lepus q̄ in aliq̄bus regionibꝰ ita ſunt fecū
di:ꝙ qñ fetus ſuū pariūt exterius:nouū fetū ꝯceptū ſemꝑ
habent interius.Sic ⁊ nos.ſ.qñ vnū bonum fructū alicu-
ius boni exterius ꝓducimus.ſemꝑ nouū bonum opus in
mente habere debemus.dicētes dño illud Cant.vij.Om-
nia poma mea noua ⁊ vetera ſeruaui tibi. Item nos debe
mus nouiter viuere Roma.vj. In nouitate vite ambule-
mus. Itē nouiter ſapere Roma.xij. Renouamini in noui
tate ſenſus veſtri. Itē nouiter edere.ſ.nouā eſcam corpis
xpi.vñ Exo.xxiij.Comedes azima menſe nouoꝝ qñ egreſ
ſus es de egypto. Item nouiter habere potum.ſ.nouā ſpi
ritualē doctrinā vel nouū xpi ſanguinē.j.Coꝛ.xj. Hic ca-
lix nouū teſtm̄ eſt Luce.v. Uinū nouū in vtres nouos mit
tendū eſt. Item nos debemus nouiter operari Apoc.xxj.
Ecce noua facio oia. Item nouiter modulari Iudith.xvj
Modulamini illi pſalmū nouū. Item nouiter nominari
Eſa.lxij. Uocabit tibi nomē nouū qđ os dñi nominauit.
Item nouiter famulari Roma.vij. Seruiamus in noui-
tate ſpūs nō in vetuſtate. Item nouiter concordari. vnde
Hiere.xxxj. Feriam domui iſrael ⁊ domui iuda fedus no-
uum. Iſta ergo dicta ſufficiant de nouitate virtualis ꝑfe-
ctionis qđ erat ſm ꝑncipale. Tercio ꝑncipaliter dico ꝙ
eſt nouitas eternalis refectionis.Quia.ſ. tūc renouabitur
tota humana conditio. Quia ſicut fenix poſt incineratio-
nem reficit.⁊ de nouo renouat ⁊ reformat ſiue innouat.
ſicut etiā de palma ſingulari dicit Pli.Qꝛ ſcꝫ poſtꝙ diutiſ
ſime durauerit.ꝑ ſeipām ꝯſumpta prima arbore iterum re
nouat ⁊ creſcit.Sic hō ꝑ mortē incineratus iterū ꝑ reſur-
rectionē reueniet ⁊ ſurſum in patria nouus fiet.Tunc em̄
dabitur aie nouū genus cognitionis:nouū genus fruitio-
nis:nouū genus dilectionis.Cognitionis dico. qꝛ ſcꝫ tunc
cognoſcet in verbo.qꝛ tūc ſicut dr Ezech.xxxvj.Dabit ſi-
bi cor nouū ⁊ ſpūs nouus. Fruitionis etiā.qꝛ.ſ.tūc in ver-
bo inueniet ſempiternas delicias Sap.xvj.Delectamenti
ſui concupiam dediſti eis nouū ſaporē. Uñ etiā de iſta no
uitate dr Matth.xxvj. Nō bibam amodo de genimine vi
tis huius donec bibam illud in regno dei. Dilectionis in-
ſuꝑ.qꝛ.ſ.nouo genere dilectionis aīa diligit deū ⁊ ꝓximū:
ſicut dr Ioh.xiij. Mādatū nouum do vobis vt diligatis
inuicē. Iſta eſt ergo nouitas eterne refectionis. Quarto
ꝑncipaliter dico ꝙ inuenit nouitas inanis cōditionis. Et
ſic nouitas accipit ꝓ iuuentute:ignorātia vel ſimplicitate
Et ſic nouus idē eſt ꝙ nouitius.i.ſimplex ⁊ imꝑfectꝰ. Si-
cut em̄ liber nouus nō ē melior:q̄uis ſit pulcrior Equus
etiam qui hꝫ pedes nouos eſt illaudabilior ⁊ debilior. Sic
tales noui ignari ⁊ imꝑfecti ſunt ceteris illaudabiliores. ⁊
vicijs ⁊ imꝑfectionibꝰ pleniores Deut.xxxij. Noui recen
teſq; venerunt.Et potiſſime vituꝑabiles ſunt illi mali qui
quottidie innouant mala ſua.⁊ q̄ in malo quottidie inno-
uant. De quibus Iudic.x. Filij aūt iſrael peccatis veteri
bus iungētes noua fecerunt mala in ꝯſpectu dñi. Potiſſi
me aūt de nouicijs poſſent poni multa exēpla:ſed rare ſūt
auctes.Et ideo vide in tabula. Quia breuiter nullus no-
uus in bono eſt ita laudabilis vt antiquus Ecci.ix. Uinū
nouum amicus nouus.veteraſcet em̄ ⁊ bibes illud cū ſua
uitate. Adhuc poſſemus dicere ꝙ eſt nouitas garruloſe
locutionis.Et iſta eſt illoꝝ q̄ vacant in rumoribus ⁊ in no
uis ſermonibꝰ. Sꝫ de iſta vide ſupra in ꝑncipio illius titu
li:⁊.ſ̄.de Audire. Hec igit de nouitate ſufficiāt.Etiā in ta-
bula multa poterunt inueniri.

Nouiſſimus. Nouiſſima.

Nota ꝙ no-
uiſſimū idē eſt ꝙ vltimū:poſterius aut finale. Et pōt ſigni
ficare in bono ⁊ in malo. In bono em̄ pōt ſtatū humilitatꝫ
interioris ſignificare ſtatū felicitatꝫ poſterioris.ſtatū aduer
ſitatis exterioris. Nouiſſimū ḡ in bono ſignat hūilitatꝫ ꝑfe
ctionē.felicitatꝫ poſſeſſionē.aduerſitatis depſſionē. Prima
eſt nouiſſimitas ꝯtinēda.Scđa eſt nouiſſimitas appetēda
Tercia eſt nouiſſimitas ſuſtinēda. Primo ḡ dico ꝙ eſt
nouiſſimū ꝯtinēdū.et iſtud eſt nouiſſimū humilitatꝫ. q̄ vꝫ
hō nō dꝫ ſe alijs ꝑponere ꝑ ſuꝑbiā ⁊ ꝑſumptionē. ſꝫ magꝫ
dꝫ nouiſſimꝰ ⁊ vltimꝰ velle apparere ꝑ humilitatē ⁊ ſubie
ctionē. Talē ỽo humilitatē videbat Saul hře.qñ ꝑmo nū
ciatū fuit ei ꝙ ipē erat rex futurus dicēs.j.Regū.ix. Nōne
filius gemini ego ſuꝫ de minimis iſrl.⁊ cognatio mea nouiſſi
ma.Et tñ de iſto q̄ ſe nouiſſimum appellabat dr.j. Reg.x.
Qꝛ in iſrl nō erat melior illo Inter fetus em̄ aialiū ꝑmi nō
ſunt ita boni ſicut nouiſſimi. Uix em̄ veniūt ad bonū ꝑmi
fetus catuloꝝ fetantium.Etiā dicit Pli.ꝙ canicula qñ pa
rit in eodē lecto catuloꝝ ille ſꝑ eſt melior q̄ naſcit vltimior
⁊ ille etiā a mře ad cubile reportat primꝰ:q̄ naſcendo fuit
nouiſſimꝰ. Sic vere loquēdo ſpūaliter illi q̄ naſcēdo.i.pro
motionē vel ꝓſꝑitatē acq̄rēdo volunt eē ꝑores. apud deū
vt cōiter ſt peiores. Illi ỽo apud deū meliores inueniunt
q̄ nouiſſimi ꝑ humilitatē eē noſcunt. ⁊ q̄ tardius ad mun
di dignitates naſcunt ⁊ egrediunt.Et ſic verificabit illud
Mat.xix.⁊.xx.Erūt nouiſſimi ꝑmi Et aduerte i iſta aucte
Erūt nouiſſimi primi ꝙ ỽtus humilitatis q̄ ꝑ locū nouiſſi
mū denotat eſt habēda multiplici ratione.videlicet

Quia confert conſtantie durationem.
Quia aufert mentis ꝑſumptionem.
Quia affert celi prelationem.
Primū ꝓbat verbū ſubſtantiuū.Erūt.
Sed ſcđm nomē deiectiuū. Nouiſſimi.
Sed tercium nomen erectiuū. Primi.

Dico ḡ ꝙ bonū eſt eē nouiſſimū ꝑ humilitatē.qꝛ ꝑ h cō-
fert ꝯſtātia firme duratiōis.

qđ oñdit in ỽbo.Erūt. Qđ eſt verbū ſubſtantiuū ſignās
rei exiſtentiā ⁊ ꝑmanentiā ỽtualē.Sicut em̄ lapis q̄ locuꝫ
nouiſſimū vltimū ⁊ infimū tenet in fundamēto eſt ſtabili-
or ⁊ firmior.qꝛ.ſ.talis nō exponit ſuperius impulſui ruine
Sic vere illi q̄ locū habēt nouiſſimū q̄tū ad gradū pauꝑ-
tatis:vel infimū q̄tū ad ſtatū humilitatis:magis habēt de
durabilitate totius firmitatis. Humiles em̄ ⁊ paupes ſur
ſum in ſtatu excellētie nō ponunt.⁊ iō temptationibꝰ non
mouent.⁊ ꝑ ꝯñs ſtabilius ⁊ ꝑmanentius in bono ꝓpoſito
radicant.Erūt inq̄t.q.d. Tales nō deſinunt eē boni: nec a
bono deſiſtūt aut deficient.Et iō dauid q̄ interꝑtat manu
fortis:⁊ de viris eiꝰ q̄ dicunt a ỽtute.dr.j.Reg.xxix. ꝙ dd
⁊ viri eiꝰ erāt i nouiſſimo agmine. Ac ſi vellet dicē: ꝙ illi q̄
ſt nouiſſimi ꝑ hūilitatē.pñt dici dauid.i.manufortis . ⁊ vi-
ri.i.ỽtuoſi ꝑ ꝯſtātie firmitatē.⁊ ꝑſeuerātie firmitatē ⁊ diu
turnitatem.Et nota ꝙ iſti pñt dici viri ꝓ eo ꝙ vir ſcꝫ Eſt

Patientior ad mala ſuſtinendum.
Sapiētior ad cūcta ꝓuidendum.
Uirtuoſior ad bona faciendum.

Sic ꝓcerto dico ꝙ humiles ſūt ad ſuſtinendū patiē-
tiores.Et iō de xpo dr Eſa.liij.Deſiderauimꝰ eū deſpectū
⁊ nouiſſimū viroꝝ ⁊ virū doloꝝ.⁊ ſcientē infirmitatē. Itē
iſti ſt ad meditandū ſapiētiores.Quia viri nouiſſimi.ſ.hu
miles meliꝰ ꝓuidēt ⁊ meditant illa q̄ ꝑtinēt ad ſalutē. Uñ
Hiere.xxiij. In nouiſſimis diebꝰ intelligetis cōſiliū. Et iō
apľs dicit.j.Choꝝ.xv. Nouiſſime aūt oim tanꝙ abortiuo
viſus eſt ⁊ mihi.ſ.xp̄s.Et Ezech.xxxiij.dr. Tulit ppľs ter-
re vnū de nouiſſimis ſuis ⁊ cōſtituit eū ſpeculatorē Eccli.
xxxiij.Ego nouiſſimus vigilaui. Itē humiles ſunt ad ope
randum efficaciores ſeu ỽtuoſiores. Ideo de illis nouiſſi-
mis q̄ primo fuerūt remunerati dr Matth.xx. Nouiſſimi
hi vna hora fecerunt ⁊ pares illos nobis feciſti q̄ portaui-
mus pōdus diei ⁊ eſtus. Iſti ergo ſunt viri virtuoſi et ad
operandū ⁊ ad meditandū ⁊ ad tolerandū. Per humilita
tem ergo cōfertur lōgitudo firme durationis.Erunt inq̄t.
Deinde dico ꝙ per talem nouiſſimitatē aufertur turpi
tudo vane preſumptionis. Nouiſſimi inquit. Quia ſicut
inter planetas luna que eſt nouiſſima eſt ceteris cētro ter-
re propinquiſſima.et a circumferentia ſpere remotiſſima.
Sic proculdubio illi qui ꝑ humilitatem ſt nouiſſimi . cen-
tro id eſt deo ſunt propinquiſſimi et viciniſſimi. et ab alti-
tudine ꝑſumptiōis ⁊ aſꝑe vanitatꝫ ⁊ elationis ſt remotiſſi-
mi.Et iō vitare ꝑſumptōꝫ docet dñs Lu.xiiij.dicēs.Cū vo
catꝰ fueris ad nuptias vade ⁊ recūbe i nouiſſimo loco.vt cū
venerit q̄ te iuitauit dicat tibi. Amice aſcēde ſuꝑius. De

niq̄ʒ dico ꝙ ꝑ nouiſſimitatē humilitatis infert̄ ſeu affertur
plenitudo alte ꝑlatiōis. Primi inquit. Quia vʒ ſi hō ꝑ hu-
militatē in hoc mūdo fit nouiſſimus. ipē finaliter in para-
diſo ⁊ etiā in hoc ſeculo efficiet̄ primus. Sicut eīn ſaturn⁹
eſt ſtella reſpectu terre nouiſſima et remotiſſima: a parte
tn̄ celi eſt prima ⁊ ꝓpinquiſſima. Sic illi q̄ in terra ſunt per
humilitatē ⁊ paupertatē nouiſſimi. ⁊ a dignitatibus terre-
nis elongatiſſimi. a parte celi. i. q̄tum ad deuʒ et q̄tum ad
obtentū bonoꝝ eternoꝝ ipſi ſunt primi: digniſſimi: ꝓpin-
quiſſimi: ⁊ ſpecialiſſimi. ita ꝙ quilibet talis poterit tunc di
cere illud Eſa. xlj. et. xliiij. Primus ⁊ nouiſſimus ego ſum
Quia ſcʒ humiles q̄ apud mundū ſunt nouiſſimi et mini-
mi. ſunt ⁊ erunt apud deuʒ primi ⁊ maximi. Quia ꝓcerto
ibi fiet conuerſio q̄ fit in rota ⁊ in celi curriculo. Qn̄ eīn ce
lum voluit̄ ſtella q̄ erat prima ⁊ erat in oriente. fit nouiſſi-
ma ⁊ venit in occidentē. Et econuerſo. ſtella q̄ erat nouiſſi
ma in occidente: efficit̄ prima et venit in orientē. Sic vere
qn̄ celum ⁊ circulus huius mundi voluit̄: qđ fit in morte.
vel fiet in iudicio tūc ꝓcerto mutabunt̄ conditiones rerū.
Quia quod nūc eſt prius fiet poſterius. Quia q̄ mō ſunt
in oriente ⁊ claritate dignitatū erunt in occidente ⁊ obſcu-
ritate calamitatū. Humiles v̄o ⁊ paupes q̄ mō ſunt in oc-
cidente miſerie ⁊ in tenebroſitate aduerſitatis erunt tūc in
oriente ⁊ claritate totius felicitatis ⁊ dignitatis. Et ſic ve-
rificabit̄ illud Luce. xiij. Ecce ſunt nouiſſimi q̄ erant p̄mi:
⁊ primi qui erāt nouiſſimi. Et ideo de ipſis nouiſſimis tūc
p̄mis effectis dicet̄ illud Aggei. ij. Magna erit gloria do-
mus iſtius nouiſſime magis q̄ prime. Ad qđ facit illđ qđ
ponit̄ Matth. xx. vbi dr̄. ꝙ illi q̄ nouiſſima hora venerūt:
plenum denariū reportauerūt. Ad denotandū ꝙ illi pleni
humilitatis: nouiſſime in virtutū vinea laborare noſcunt̄.
Et ſic ptʒ chariſſimi quō nouiſſimitas humilitatis confert
ſtabilem durationē. aufert flebilem ꝑſumptionē. affert no-
bilem ꝓmotionē. Et reuera in iſto nouiſſimo: humilitatis:
pauptatis ⁊ aduerſitatis: xp̄s voluit apparere: ⁊ ſalutē hu
mano generi ꝓcurare. Figura Matth. xxj. vbi dr̄. Qr no-
uiſſime miſit ad cultores vinee filium quē tn̄ impij occide-
runt. vn̄ Heb. j. dr̄. Nouiſſime diebus iſtis locutus eſt no-
bis in filio ſuo quē cōſtituit heredem vniuerſorum: ꝑ quē
fecit ⁊ ſecula: dicēs. ſ. Apoca. j. Ego ſum primus ⁊ nouiſſi-
mus. Iſtud eſt ergo nouiſſimū humilitatis qđ eſt ꝯtinen-
dum. Scđo principalr̄ dico ꝙ eſt nouiſſimuʒ felicitatis
qđ eſt appetenduʒ. Bona eīn paradiſi dicunt̄ nouiſſima.
qr ſcʒ nō veniunt in hac vita ſed in altera nō in ꝑſenti ſed
in futuro: nō in p̄ncipio ſed in nouiſſimo. Palma eīn non
pōt ꝓferre fructus ſuos in p̄ncipio. immo in nouiſſimo et
in fine. ſ. poſtq̄ʒ compleuerit centum annos. Sic deus fru
ctus eterne glorie non profert nec tribuit in ꝑſenti. ſed ip̄a
diſtribuet ⁊ proferet in nouiſſimo ſcʒ poſt mortem in alio
ſeculo ⁊ in fine. Sicut enim dicit̄ Eſa. ij. ⁊ Michee. iiij. Et
erit in nouiſſimis diebus preparatus mons domus domi
ni. Et poſſumus notare. ꝙ in iſto nouiſſimo erit

Iocunditas ſine dolore.
Suauitas ſine labore.
Immortalitas ſine timore.

De iocūditate dr̄ Pro-
uerb. xxxj. Qr fortis muli
er de qua ibi agit̄. fortitu
do ⁊ decor indumentū eius ⁊ ridebit in die nouiſſimo. De
ſuauitate v̄o ſeu de tranquillitate dicit̄ Eccľ. vj. In nouiſ
ſimo inuenies requiē. De mortalitate v̄o dicitur. j. Chor.
xv. Nouiſſime autem inimica deſtruetur mors. Et ſi vis
nota adhuc de nouiſſimo felicitatis eterne ꝙ

Maior domus nouiſſime procedit.
Plenior merces nouiſſime ſuccedit.
Dulcior fructus nouiſſim⁹ accedit.

Reges eīn ⁊ au-
ctentici viri vlti-
mo ſolēt ꝓcedere
Merces aūt ⁊ ſtipendia vltimo poſt laborē ſolēt ſuccede-
re. Fructus v̄o ⁊ ſpēs in mēſa vltimi ſolent accedere. Sic
vere dico ꝙ in nouiſſimo gloria paradiſi apparet rex regū
ſ̄ditus honorare dicēs. ſ. illud Eſa. xliiij. Ego prim⁹ et ego
nouiſſim⁹. Merces etiā recipit̄ cū pleno valore Prouer.
xxiij. Habebis in nouiſſimo ſpem ⁊ ſpes tua nō ꝑibit. Fru
ctus degustat̄ cū ſummo dulcore Eccľ. iij. Bn̄dictio illi⁹ in
nouiſſimo manet. Iſtud eſt ḡ nouiſſimū felicitatis qđ eſt
appetendū. Tercio p̄ncipalr̄ dico ꝙ eſt nouiſſimū ad-
uerſitatis qđ eſt ſuſtinenduʒ. Et ſic ꝑ nouiſſimū intelligit̄
ſtatus pauperū: q̄. ſ. mō ponunt̄ nouiſſimi: ſicut illi de qui
bus nō curat̄. Quia ſicut dicit̄ Eſa. ix. Nouiſſimo aggra
uata eſt via maris tranſiordanē galylee gentiū. Potiſſime
etiā ꝑ nouiſſimū pōt intelligi mors ⁊ ſenectus: q̄ nouiſſi-
mo ⁊ finaliter nobis inſtant: vel etiā dies iudicij. De quo
Iob. xix. In nouiſſimo die de terra ſurrecturus ſum. Mi
rabiles eīn ſunt fruct⁹. Primo ſunt dulces: nouiſſime aūt
amari fiunt. Quia vere nulla eſt in vita iſta tāta ꝓſperita-
tis dulcedo: quin ip̄am abſorbeat ⁊ deſtruat future et no-
uiſſime mortis amaritudo: aſperitas ⁊ ſalſedo. Et iđo iſta
eſt via maris. i. cōditio fluctuoſe p̄ntis vite: q̄ nouiſſime ꝑ
mortem aggrauat̄: qū tranſiordanē galylee. i. vltra ⁊ extra
p̄ns mortale ſeculum tranſportat̄. vn̄ Amos. viij. Ponaʒ
nouiſſima eius quaſi diem amarū. Et aduerte ꝙ iſtud no-
uiſſimū eſt cum reuerētia metuendum. ⁊ etiam eſt cum di
ligentia ꝓuidendū. Metuendū dico Oſee. iij. Pauebunt
ad dn̄m ⁊ ad bonū eius in nouiſſimo dierū. Et Prouerb.
xxiij. In timore dn̄i eſto tota die: ⁊ habebis ſpem in nouiſ
ſimo. Preuidendū etiā. qr ſcʒ ſemꝑ eſt nouiſſimitas mor-
tis: iudicij: ⁊ inferni ꝓ cogitanda ⁊ diligēti aīo meditanda
Deut. xxxij. Utinā ſaperēt ⁊ intelligerēt ac nouiſſima pro-
uiderēt Eccľ. vij. In oībus operib⁹ tuis memorare nouiſ-
ſima tua ⁊ ineternū nō peccabis. Et Eccľ. xxviij. Memen
to nouiſſimoꝝ ⁊ deſine inimicari. Et ideo ciuitas babylo-
nica rep̄hendit̄ Eſa. xlvij. eo ꝙ ſua nouiſſima nō recorda-
batur. Non poſuiſti inquit hec ſuper cor tuum: nec recor-
data es nouiſſimi tui. Sed adhuc dico ꝙ nouiſſimum
tribus modis accipitur in malo. Signat enim

Negligentium ꝓlixitatem.
Tꝑalium ꝓſperitatem.
Deſperandū ꝑuerſitatē.
Infernalium penalitatem.

Dico ergo ꝙ ſignat mo-
ꝓlixitatē ſeu tardidatē. ſ.
negligentium. qr ſcʒ tales
ſemꝑ ſūt nouiſſimi ad fa
ciendū bonū. ſicut ſunt illi q̄ ꝓcraſtinant bona facere vſq̄ʒ
ad nouiſſimū ſenectutis. q̄ deberent aduertere ꝙ ſicut no-
uiſſimi fructus q̄ veniūt in ficubus nihil valent qr ab hye-
me cogelant̄. De vino etiā ⁊ de oleo illud qđ de torculari
extrahit̄ nouiſſimū inconueniēs reputat̄. Sic ſp̄ualiter lo
quēdo illa opera q̄ ita tarde ⁊ ita nouiſſime fiunt a deo in-
utilia iudicant̄. Quod bn̄ figuratū eſt Matth. xxv. vbi dr̄
Qr virgines nouiſſime veniētes ⁊ lāpades ſine oleo defe-
rentes a nuptijs ſunt excluſe. vn̄ Hiere. xvij. Perdix fouit
q̄ nō peperit. Et ſequit̄. In nouiſſimo ſuo erit inſipiens.
Et Sap. iij. dr̄. Sine honore erit nouiſſima ſenectus eoꝝ.
Itē nouiſſimū ſignat mundi vanitatē vel ꝓſperitatem.
Bona eīn ſp̄ualia tanq̄ʒ p̄ncipalia debēt dici prima. Bona
v̄o mundi tanq̄ʒ illa q̄bus debemus parū curare. debēt di-
ci nouiſſima. Et ideo de mūdo ⁊ eius ſtatu dicit̄ Prouer.
xiiij. Eſt via que videt̄ homini recta. nouiſſima ei⁹ ducunt
ad mortē. Et ideo de ꝓſperitate pōt exponi illud Prouer.
v. Fauus diſtillās labia meretricis: ⁊ nitidius oleo guttur
eius: nouiſſima aūt illius amara velut abſinthiū. Item
ſignat hoīs obſtinati prauitatem ⁊ peruerſitatem. Tales
ſunt illi qui in fine fiunt peiores q̄ʒ in principio. De q̄bus
dicit̄ Luce. xj. Facta ſunt nouiſſima hominis illius peio-
ra prioribus. Et Matth. xxvij. Erit nouiſſimus error pe-
ior priore. Iſti ſunt potiſſime illi qui in fine reincidunt in
peccatum: ⁊ quorum iuuentus eſt melior q̄ ſenectus: ſimi
les griffibus quarum pars anterior ſimilis eſt aquile: po-
ſterior v̄o ſeu nouiſſima ſimilis eſt leoni. qr ſcʒ tales in p̄n
cipio iuuentutis ſunt boni et aquilini. in nouiſſimo v̄o ſe-
nectutis ſunt peſſimi et leonini Prouerbio. xx. In nouiſſi
mo bn̄dictione carebit. Et Eccľ. x. Nouiſſimum oris illius
error peſſimus. Itē nouiſſimum ſignat inferni grauita-
tem ⁊ penalitatem. Un̄ etiam in ſcriptura infernus dicit̄
terra nouiſſima Ezech. xxvj. vbi loquit̄ ciuitati tyri. Col-
locauit te in terra nouiſſima ſicut ſolitudines veteres. Et
nota ꝙ infernus dicitur locus nouiſſimus Quia ibi

Abundat terror ⁊ gemitus.
Perturbat ardor ⁊ ſtrepitus.
Confundit rubor adhibitus.
Affligit dolor implicitus.
Afficit ſtridor infrunitus.
Deficit dulcor paraditus.
Decipit error incognitus.
Occidit furor interitus.

Dicā ergo ꝙ in iſto no-
uiſſimo. i. inferno eſt loc⁹
gemitus ⁊ terroris Pro-
uerb. v. Et gemas in no-
uiſſimis cū cōſumpſeris
carnes tuas. Item eſt lo-
cus ſtrepitus et ardoris
Ezech. xxiij. Nouiſſimū

tuum deuorabit̄ igni. Item eſt locus ꝯfuſionis ⁊ ruboꝛis Luce.xiiij. Ne inqt incipias cū ruboꝛe nouiſſimū locū tenere. et Ecci.xiiij. In nouiſſimo deridebit te.ſ.dyabolus in inferno.ſicut.ij.Petri.iij.dr̄. Qꝛ venient in diebus nouiſſimis illuſoꝛes.ſ.demones ⁊c. Item eſt locus afflictionis et doloꝛis. Infernus eñi habet moꝛſum ⁊ gladiū. Moꝛſum dico Prouer.xxiij. In nouiſſimo aūt moꝛdebit vt coluber Gladiū ꝺo Amos.ix. Nouiſſimū eoꝝ gladio interficiam. Item eſt locus inquietudinis ⁊ ſtupoꝛis Ecci.xxx. In nouiſſimo obſtupeſcēt dentes tui. Item eſt locus amaritudinis nō dulcoꝛis Amos.viij. Ponā nouiſſima eius q̄ſi diē amarū. Itē eſt locus incertitudinis ⁊ erroꝛis Eccl'ſ.x. Nouiſſimū oꝛis illius erroꝛ peſſimus. Itē eſt locus interitus ⁊ meroꝛis.qꝛ ſicut dr̄ Prouer.xiiij. Nouiſſima illi' ducūt ad moꝛtē. Igit̄ ⁊ de iſto nouiſſimo pōt dici illud Ecci.iij. Coꝛ durū male habebit in nouiſſimo. Et.ij.Thi.iij. In nouiſſimis diebus inſtabunt tp̄a periculoſa. Vide infra de vltimo ⁊ ſimilibus.

Nox. Vide ſupra vbi Nocturnus. ibi ſatis ample ꝓſequitur de nocte.

Nubes. Nō ꝙ nubes mltiplr̄ ſumit̄ i ſcꝑtura tā i bono q̄ȝ i malo. Signat eñi nubes

Vanitatem humane nature.
Puritatem diuine ſcripture.
Dignitatē humane ꝑture.
Bonitatem ſancte creature.
Sanctitatē virginee clauſure.
Prauitatem ſupꝫbe iacture.

Primo igit̄ de nube humane vanitatis pōt dici illud Iob.xxx. Velut nubes ptrāſit ſalus mea. Sicut eñi nubes de valde rara et debili materia componunt̄. inde eſt ꝙ valde debilem hꝫ ſubſtantiam: cū vicꝫ modo eſt ⁊ mō nō eſt. Sic humana vita ⁊ natura debili carne ⁊ ſanguine ꝯſtituta nunq̄ȝ pōt in eodem ſtatu ꝑmanere. Statim eñi ꝑ moꝛtē deficit ⁊ conſumit̄ ⁊ q̄ prius toti vni regno magnus apparuerat ⁊ ꝑ mundanam potentiā fulgurauerat ⁊ tonauerat: nunq̄ȝ vlterius reperitur Sap.ij. Trāſiet vita nr̄a quaſi veſtigiū nubis. Signat ergo nubes vanitatē humane nature. Scđo ſignat puritatem diuine ſcripture. Nā ſicut nubes hꝫ quandā obſcuritatem exterius. ꝯtinet tñ ignē ⁊ claritatē interius. Et inde eſt ꝙ ipſa qñq; pluit: qñq; tonat. qñq; choꝛuſcat. qñq; fulgurat inferius. Sic ſctā ſcriptura exterius in apparētia rudis ⁊ obſcura videt̄.ſ. q̄ȝtum ad lr̄am ⁊ hyſtoꝛicā ruditatē. ⁊ tñ cōſtat ꝙ ip̄a ꝯtinet interius claritatē ſumme ſcie ⁊ doctrine q̄ȝtum ad myſticam veritatē. Et inde eſt ꝙ iſta nūc pluit ꝑ dulces ꝯſolationes ⁊ ꝓmiſſiones. nūc tonat ꝑ foꝛtes cōminationes ⁊ ꝓhibitiones. nūc fulgurat ꝑ bonorū exēploꝝ declarationes. ⁊ ꝑ diuine volūtatis reuelationes. nūc fulminat ꝑ diuinoꝝ iudicioꝝ manifeſtationes et ꝑ maledictionū imp̄cationes. Et ideo de iſta nube tenebroſa ⁊ eius doctrina caliginoſa dr̄ in pſ̄. Tenebroſa aqua in nubibus aeris Exo.xiiij. Erat nubes tenebroſa illuminās noctē. Tercio nubes ſignat dignitatē humane p̄ture. Nubes eñi ſemꝑ ſolet eſſe in alto. ⁊ ſignat ſtatum et eminentiā dignitatū. vbi qñq; boni qñq; mali aſcēdunt diuerſimode. De bonis eñi dr̄ Apocal'.xiiij. Vidi ⁊ ecce nubem candidā ⁊ ſuper nubem ſedentē ſimilē filio hoīs. De malis etiam ⁊ ambicioſis in perſona luciferi dicit̄ Eſa.xiiij. Aſcendā ſuꝑ altitudinē nubium ⁊c. Vide eā ſupra de Ambitione. Et nota ꝙ boni qui in iſta nube dignitatum volūt aſcendere debēt hr̄e tria vꝫ

In affectu tranquillitatē. Sedentē inquit.
In ꝯſpectu confoꝛmitatē. Silem inquit.
In intellectu ſubtilitatē. Hoīs inquit.

Quarto dico ꝙ nubes ſignat bonitatem ſctē creature.i.ꝑfectionē cuiuſlibet iuſti. vñ Eſa.xlv. Roꝛate celi deſuꝑ: ⁊ nubes pluant iuſtū. Sed de hoc inferi' latius dicet̄. Quinto dico ꝙ nubes ſignat puritatē ſeu ſanctitatem virginee clauſure. Iſta eſt eñi iſta nubes de q̄ dr̄ Nume.xvij. ⁊ Exod.xl. Operuit nubes tabernaculū. ſ de hoc dicet̄ infra. Sexto dico ꝙ nubes ſignat prauitatem ſupꝫbe iacture. qꝛ.ſ. ſicut nubes vento mouent̄: alte leuant̄ magne vident̄ tonare: fulminare ⁊ choꝛuſcare noſcuntur cito tñ deficere ⁊ in pluuiā reſolui ⁊ ad terram deſcendere ꝑpendunt̄. Sic vere dico ꝙ diuites ⁊ mundani mouent̄ ⁊ agitant̄ vento vanitatis. leuant̄ ⁊ ſublimant̄ in alto dignitatis: credunt̄ ⁊ eſtimant̄ magne auctis emicāt ⁊ illuſtrātur luce proſperitatis: fulminant ⁊ operantur ignem rapacitatis. cito tñ deficiunt ⁊ annihilant̄ iure moꝛtalitatis. de talibus ergo nubib' dr̄ in canonica Iude. Hi ſunt in epulis ſuis macule cōuiuātes ſine timoꝛe. paſcētes ſemetip̄os nubes ſine aqua q̄ a ventis circūferunt̄: arboꝛes autūnales infructuoſe bis moꝛtue ⁊c. In fine ꝺo ⁊ defectione talium dr̄ Iob.vij. Sicut cōſumit̄ nubes ⁊ ꝑtrāſit. ſic qui deſcendūt ad inferos nō reuertunt̄. Sꝫ de hoc vide.ſ̄. de Altitudine. ⁊.ſ̄. de Ambitione. Et in illa aucte. Aſcendā ſuꝑ altitudinem nubium. q̄ vtrobiq; ponit̄. Sed ne ita ſub nube ⁊ de nube trāſeamus. dicamus aliquid de nube in q̄ȝtuȝ ſignat ꝑſonam ꝺtuoſam. ⁊ in q̄ȝtum ſignat virginē glioſaȝ.

Primo quidē dicamus ꝙ ꝑ nubem intelligit̄ vir perfectus: ⁊ maxime vir eccleſiaſticus: religioſus: p̄dicatoꝛ vel prelatus: vel ipſoꝛum perfectio ſiue virtus. Sicut eñi nubes habet in ſub̄a puritatem: in exiſtentia cōcauitatem. in natura etiā maximā leuitatem ſeu capacitatē. Sic viri ꝑfecti debent habere puritatē mūde caſtitatis: capacitatem ſumme charitatis. leuitatem ſeu agilitatē voluntarie paupertatis. Quia ꝓculdubio iſti debēt habere ſcilicet

Puritatē caſte conuerſando.
Charitatē cūctos diligēdo.
Pauꝑtatē mundū ꝯtemnēdo.

Et ſic ip̄i erunt illud tabernaculū federis. de quo dr̄ Numeri.xvij. ⁊ Exo.xl. Operuit nubes tabernaculum. Quia procerto tales debent habere conditioneam in moꝛibus. et nubi aſſimilari in virtutibus. Tales erant illi de quibus admirando dicebat Eſa.lx. Qui ſunt iſti qui vt nubes volant. Vbi aduerte. ꝙ ſicut nubes materiales habent ſcilicet

Naturam admirabilem.
Figuram cōfoꝛmabilem.
Sitū altum ⁊ notabilem.
Motū citum ⁊ volubilem.

Sic ꝓcerto viri ꝑfecti et prelati debēt habere admirabilem ꝑfectionē. Qui ſūt iſti inquit. Confoꝛmabilem ꝯditionē. Vt inq̄t. Eleuabilē affectionē. Nubes inq̄t. Intardabilē ꝓfectionē. Volāt inq̄t. Dico ergo ꝙ illi q̄ volūt eſſe nubes ſpūales debēt habere mirabilē ꝑfectionē. quod oñdit ſtupoꝛ q̄onis cū dr̄. Qui ſunt iſti? In nubib' eī multa ſunt mirabilia. Nubes eñi ſunt inter celū ⁊ terrā mediatiue ſunt ardoꝛis ſolaris tꝑatiue ſunt terre ſubiacētis irrigatiue ignis ⁊ luminis ſunt interius ꝯtētiue. tonitrui exterius ſunt trāſmiſſiue. grandinis ⁊ fulguris ſunt inferius emiſſiue. Et reuera kmi tales mirabiles ꝯditiones. debent hr̄e viri ꝑfecti p̄dicatoꝛes. eccleſiaſtici vel p̄lati. Iſti eñi debēt eſſe inter celū ⁊ terrā.i. inter deū ⁊ inferioꝛē ꝑplm̄ mediatiui ꝓ ip̄is.ſ. oꝛādo ⁊ intercedēdo: ⁊ ꝓ ſalute ip̄oꝝ apud deū deuotis p̄cib' mediādo. Figurati in arcu celeſti. de q̄ dicit dñs Geñ.ix. Arcū meū ponā in nubib'. ⁊ erit ſignū federis inter me ⁊ inter terrā. Arcus eñi federis ſignat ꝺtutē placatiuā. recōcillatiuā. ⁊ pacificatiuā ipſius dei ad peccatoꝛes. q̄ ꝓcerto in nubib'.i. in viris ꝑfectis ⁊ maioꝛibus dꝫ p̄ncipaliter inueniri. Itē iſti debēt eſſe ardoꝛis tēptationis refrigeratiui. qꝛ ꝓcerto iſte nubes ꝑ vmbrā bonoꝝ exemploꝝ. ⁊ pluuiā bonoꝝ ſuoꝝ documentoꝝ. debēt omēs malas arboꝛes.i. oēs malos affectus ⁊ appetitus in alijs tꝑare. Qđ figurari potuit in filijs iſrael quibus dñs dedit nubem ductricē. de die contra ardoꝛem. ⁊ columnā ignis de nocte contra obſcuritatem. ſicut dicit̄ Exod.xiij. Quia procerto filijs iſrael id eſt fidelibus in deſerto huius mundi dati ſunt nubei ductoꝛes id eſt viri ꝑfecti q̄ ipſos.ſ. ab ardoꝛibus temptationū ꝓtegant: ⁊ ad terraȝ ꝓmiſſionis paradiſi ip̄os illuminando ꝑducant. pſ̄. Deduxit illos in nube diei: tota nocte in illuminatione ignis. Item iſti debent eſſe terre ſubiacentis irrigatiui. qꝛ vere viri iuſti: p̄lati vel p̄dicatoꝛes debēt pluuia ſciētie ⁊ doctrine alios irrigare. ⁊ ariditatem ſue indeuotionis ſpūaliter humectare. Quia ſicut dicit̄ in pſ̄. Deus operit celum nubibus: ⁊ parat terre pluuiam Iudicum.v. Celi et nubes ſtillauerunt aquis. Qꝛuis dyabolus videatur hodie dicere illud Eſa.v. Nubibus mandabo deſuper ne pluant ſuꝑ eam. Quia procerto chariſſimi hodie in eccleſia ſunt multe nubes ſine aqua id eſt multi p̄lati ſine ſciētia. Iſti ergo nō ſunt irrigatiui: nec per eoꝝ doctrinā ſubditoꝛum ſterilitates fecundantur. Item iſti ſunt ignis ⁊ luminis contentiui. quia ſcꝫ iſti debent ignem charitatis continere interius. et lumen honeſtatis habere exterius. Lumen enim bonoꝛum exem

ꝑlatorum debēt alijs exterius oſtendere Matth.v. Luceat lux veſtra corā hoībus vt videāt opa veſtra bona. Et oīa ex charitate interius diſponere. Iuxta illud. Oīa opa vr̄a ex charitate fiant. vñ Iob.xxxvij. dī. Nubes ſpargunt lumen ſuū. De igne vero charitatis quō a talibus nubibus debeat ꝯtineri. dī Ezech.j. Nubes magna ⁊ ignis inuoluēs: ⁊ ſplēdor in circuitu. Item iſti ſunt tonitrui terribilis cauſatiui. q2 ſcꝫ tales debēt tonitruū alte p̄dicationis alijs ꝓcreare. inq̄ntum ſcꝫ tenent̄ de terrore diuinoꝝ iudicioꝝ et de horrore infernaliū tormentoꝝ alijs terribiliter cōminare. pſ. Vocē dederunt nubes. Item iſti debēt eſſe grandinis ⁊ fulguris ꝓductiui. q2 ꝓcerto iſti debēt fulgur ⁊ grandinem ſeuere correctionis habere. q̄bus ſi neceſſe ſit poſſint ſubditos diſcolos caſtigare. pſ. Nubes ⁊ caligo in circuitu eius. iuſticia ⁊ iudicium correctio ſedis eius. Ecce ergo q̄mirabiles ſunt iſtarum nubium cōditiones. Bene ergo admiratiue querit̄. Qui ſunt iſti. Et talem queſtionē videtur facere Apocal.vij. Hi qui amicti ſunt ſtolis albis q̄ ſunt ⁊ vnde venerūt. Valde habent igit̄ mirabilem ꝑfectionem. Et hoc eſt primū. Item ſi volumus ſpūaliter eſſe nubes: nos debemus ꝯformabilem ꝯditionem habere. qđ notatur cum dicit̄. Ut. qđ idem eſt ꝙ ſicut ſeu quaſi. qđ ſignat ꝯformitatem ⁊ imitationem. Nam ſicut dicit Beda. Nubes a parte celi ſe ꝯformat in figura firmamēto. ⁊ ideo rotundā hꝫ figurā in lateribus vero nō eſt determinate figure. ſed ſm figurā aliarum circūſtantium nubium figurat̄. Sic vere chariſſimi vir perfectus a parte ſuꝑiori. i. a parte ſuperioris iudicij rōnis ſe dꝫ firmamēto. i. deo cōformare. ſcꝫ ꝑ imitationem vrtualium. ⁊ ꝑ ſapiam eternoꝝ. In lateribus vero. i. in iſtis exterioribus dꝫ ſe ꝯformare nubibus lateralibus. i. ꝓximis: vicinis: ⁊ pauperibus ꝑ cōpaſſionem ⁊ ꝑ cōionem cordium. Quia ꝓculdubio ad virū ꝑfectum maxime ad p̄latum ꝑtinet ꝙ nō ſolum ꝯformet ſe deo ꝑfectiones ſectādo immo etiam ꝙ ſe ꝯformet ꝓximis eorum infirmitatibus ꝯdeſcēdendo: ⁊ mores ſuos eoꝝ moribus ſocialiter applicādo: ſicut faciebat apl's. j. Cor.ix. vbi dicebat. Factus ſum iudeus iudeis: gētilibus gētilis ⁊c. Et ſequit̄. Omnibus oīa factus ſum vt oēs lucrifacerē. Sic legitur feciſſe btūs Berñ. q̄ inueniēs iuuenes carnes occulte comedētes ꝯformauit ſe eis ⁊ comedit: ⁊ hoc ne timerēt ⁊ p̄ timore apoſtatarēt. In craſtino vero reſpōdit abbati ſuo ipm̄ reprehēdenti ꝙ ip̄e non comederat carnes ſed charitas. Conformare ẏ ſe dꝫ p̄latus nō ſolum deo ſed etiā ſubditis: qđ oſtendit̄ cum dī. Ut. vt ip̄e dicat illud pſ. Ut iumentū factus ſum apud te. Vide iſtam auctem. ſ. vbi Iumentū. Debemꝰ ergo habere ꝯformabilem ꝯditionē. vide de Ut. infra in ſuo loco. Itē debemus habere ſi volumꝰ dici ſpūaliter nubes eleuabilem affectioneꝫ: qđ notatur in verbo. Nubes. Nubes eñ de terra ⁊ de mari: ⁊ de magis leuibꝰ ⁊ puris vaporibus eleuat̄ ſurſum: in aere ſuſpenditur: ⁊ q̄uis de mari amaro ortū habeat: eius tñ aqua non amara ſed dulciſſima reperit̄. Sic vere vir ꝑfectus debet de mari. i. de mūdo ſurſum ad amorem eternoꝝ ſe erigere ꝑ affectionē ſuperius ſe ſuſpendere ꝑ ꝯtemplationē: ⁊ q̄uis de mari huius mūdi ſumpſerit ortū: amaritudinē tñ viciorū nō retinet nec ꝑ pcti infectionē ſit amarꝰ. q̄nimmo dulcis inuenit̄ ⁊ ſapidus ꝑ benignitatē ⁊ deuotionē. Vñ de tali nube dī. iij. Regū. xviij. Ecce nubecula parua aſcēdebat de mari. Et ſequit̄. Et ab illa nubecula parua ſecuta ē pluuia largiſſima. Ubi nota ꝙ vir ꝑfectus debet eſſe

Honeſtus ⁊ luminoſus. Ecce inquit.
Humilis ⁊ gratioſus. Parua inquit.
Nobilis ⁊ glorioſus. Aſcēdebat inq̄t.
Flebilis ⁊ doloroſus. De mari inq̄t.

Debemꝰ ẏ habere eleuabileꝫ affectionem.

Item ſi volumus ſpūaliter eſſe nubes nos debemꝰ habere inceſſabilem ꝓfectionem ſeu cōmotionem. qđ oſtendit̄ cū dī. Volant. Volare eñ ſignat motū. q2 auis q̄diu eſt in volādo ſempꝛ eſt in motu. q2. ſ. ſicut nubes nūq̄ q̄eſcit a motu: imo q̄diu durat ſꝑ ſolet de loco ad locū vndiq; circuire. Sic vir ꝑfectus ſꝑ dꝫ ſe mouere ꝑ bonā operationē. Diſcurrere ꝑ obediētie executionē. Volare ꝑ altā ꝯtēplationē. Nunq̄ ceſſare ab iſto motu ꝑ aliquā pigricie retardationē. Volāt inq̄t Eſa.xl. Scti q̄ ſperāt in dño habebūt fortitudinē: aſſumēt pennas vt aquile. currēt ⁊ nō laborabūt: volabunt ⁊ nō deficient. Et poſſumus notare ꝙ ſex ſunt q̄ faciunt ꝙ nubēs moueant̄. ſ. rei de q̄ eſt cōpoſitio. q2. ſ. nubes generant̄ de vaporibus puris. Loci in q̄ eſt diſpoſitio. q2 ſcꝫ nubes generant̄ in aere: vbi nullum eſt fundamentū. Ignis rei cōtente diſcrepatio. q2. ſ. ignis querēs exitū mouet eā. Venti tangētis circūpulſio. q2 ventus circūſtans nubē impellit. Centri terreſtris elongatio. q2. ſ. centrū immobile non tenet illā. Figure ſue circūſcriptio. q2. ſ. figuram hꝫ ſpericaꝫ q̄ abilior eſt ad motū. Sic ꝓcerto chariſſimi ſex debēt eſſe rōnes ꝓpter quas ad modū nubiū nos debemus mobiles eſſe ⁊ ad ꝓficienduꝫ in bono humiles. Prima eſt rei de q̄ ſumus cōpoſitio. q2. ſ. nos debemus eſſe cōpoſiti de puris vaporibꝰ ⁊ de ſanctis affectionibꝰ. ita ꝙ nulla iniq̄tas debet nos grauare. q̄n ad bona opa poſſimus nos faciliter mouere. vñ Apoc.x. dī. Et ip̄e vidit angelum deſcendentē de celo amictū nube. Angelus eñ puritatē ꝯditionis deſignat. Itē loci in q̄ ſumus diſpoſitio. q2. ſ. nos ſumꝰ in aere eccleſie vel fidei. vbi. ſ. nō eſt aliq̄d qđ nos poſſit ſi volumꝰ a motu bonoꝝ operum retrahendo impedire Iob.xxxvij. Subito aer coget̄ in nubes: ⁊ ventus tranſiēs fugabit eas id ē ſpūſſanctus mouebit eas. Itē ignis cōtenti excitatio. q2 ꝓcerto in corde nr̄o dꝫ ignis diuini amoris contineri. ꝑ quē debemus ad motū bonoꝝ operū excitari. Teſte enim Gregorio. Nunq̄ eſt amor dī ocioſus: operat̄ eñ magna ſi eſt: ſi aūt operari renuerit: amor nō eſt. Ideo de tali nubis motu dī in pſ. In ꝯſpectu eius nubes trāſierūt: grando ⁊ carbones ignis. Item venti vrgentis circūpulſio. q2 vere tūc ad bonū fortius mouemur qñ ꝑ ventum exteriorum tribulationū impellimur qñ ꝑ flatum interioꝝ inſpirationū a ſpūſancto excitamur. vñ. iij. Reg.xviij. Celi conturbati ſunt. ⁊ ventus ⁊ nubes: ⁊ facta eſt pluuia grandis. Itē centri terreſtris elongatio. q2 ꝓcerto hō ad bonū mobilior efficit̄ qñ ad modū nubis de centro. i. de terra hoc ē dictu: de amore terrenoꝝ amplius elōgat̄. Et ideo dicitur Nume.xij. Nubes receſſit q̄ erat ſuꝑ tabernaculū. Item ꝓprie figure circūſcriptio. q2. ſ. nos debemꝰ eſſe ſperici ⁊ rotūdi. ⁊ ad motū ꝑ obedientiā diſpoſiti. Quia ille q̄ ꝑ vrtutē obediētie amplius diſponit̄ facilius in motu bonoꝝ opm̄ excitat̄. Vñ de bonis obediētibus dī Iob.xxxvij. Nubes ſpargūt lumē ſuū: q̄ luſtrant̄ cūcta ꝑ circuitū quocūq; eas volūtas gubernātis duxerit. Et ſic igr̄ pꝫ quō ſex rōnibus nos debemꝰ hr̄e inceſſabilem ꝓfectionē. Et ſic q̄libet talis vir ꝑfectꝰ potiſſime poterit figurari in illa nube data filijs iſrael in deſerto. q̄ ipos ad terrā ꝓmiſſionis ducebat. ipos de nocte illuminabat ⁊ de die obūbrabat ⁊ refrigerabat. ſicut dī Exo.xiij. Et ſic ponit̄ Nu.x. Qñ ſe mouebat ꝓficiſcebant̄ qñ ſiſtebat arreſtabant̄. Quia ꝓcerto p̄lati ⁊ viri ꝑfecti q̄ ſubditos ad terrā paradiſi debēt ducere: debēt eos ꝑ doctrinā illuminare ⁊ ꝑ ꝯſolationes refrigerare. ⁊ ꝑ bonum exemplū p̄cedere. Nā ꝓfectus ⁊ motus taliū dꝫ eſſe motus ⁊ ꝓfectio ſubditoꝝ: ⁊ ecōuerſo ipſoꝝ virtutū ceſſatio eſt ſubditorum occaſionalis a bono arreſtatio. Sic igitur patet ꝙ p̄latus: religioſus: eccleſiaſticus: vel ꝑfectꝰ debet habere iſta quattuor: quia. ſ. ip̄e vt dictum eſt debet

Inceſſanter proficere.
Intardabiliter aſcendere.
Conformabiliter figurari.
Admirabiliter conuerſari.

Et hec ſufficiant de viro ꝑfecto. De nube vero inq̄tum ſignat ỽginē glorioſam poſſumꝰ dicere ꝙ ſicut nubes eſt naturaliter concaua et pura. et ideo magis celeſtium influentiarum receptiua. Et inde eſt ꝙ per impreſſionem radiorum ſolarium yris in ventre nubis mirabiliter decoratur. Sic vere beata virgo fuit per humilitatem concaua. quia ſcꝫ ſe ſemper concauam et vacuam reputabat. figurata in altari holocauſti quod erat nō ſolidū ſed concauum ⁊ quadratum: ſicut dicit̄ Exod.xxvj. Et ꝓpter hoc ipſa fuit habilis ad recipiendum influentiam celi id ē plenitudinē oīm gratiarū. Iuxta illud. iiij. Reg.iiij. Sume vaſa vacua non pauca. ⁊ cum plena fuerint tolles. Et ideo ipm̄ radium dei patris ſcꝫ filium bñdictum in ſe ipſa ꝯtinuit ⁊ cōcepit. ipm̄q; ibi conuerſum in yridem. i. in hoiem hoibus denūciauit. ⁊ ipm̄ q̄ de ſe eſt inuiſibilis omnibus viſibiliter declarauit Baruc.iij. Poſtea in terris viſus eſt. ⁊ cū hoibus cōuerſatus eſt. Al's eñ radius dei patris. i. dei filius non poterat ſe mūdo facere viſibilem: niſi

pꝛimo ꝑ nubē iſtā deſcēderet: ibiq̃ȝ i yridē.i.in hoīeȝ ſe mu
taret: ⁊ ſic mūdo viſibilis appareret Gen̄.ix. Apparebit ar
cus meus in nubibus. Et iō dicebat Eſa.xix. Aſcēdet dn̄s
ſup̱ nubē leuē. ⁊ igrediet̃ egiptū. Ubi nō ꝙ iſta fuit nubes
Luminoſa. Primū ꝓbat eterna claritas in ea obū
Uirtuoſa. bꝛata. Aſcendet inq̄t dn̄s. Sȝ ſm̄ interna
Fructuoſa. puritas in ipſa ꝯgregata. Quia nubes le
uis. Sȝ tercīū externa prauitas ꝑ ip̄am repata. qꝛ.ſ. dn̄s ꝑ
eā ingreſſus fuit egyptū. Dico igit̃ ꝙ iſta fuit nubes lumi-
noſa ꝑ filij ꝯceptionē. Aſcēdet inquit dn̄s. Totū em̄ lumē
paradiſi.ſ. filius dei q̄ eſt lux vera illuminās oēm hoīeȝ ve
nientē in hūc mundū: fuit poſitū in iſta nube ſicut in q̄dā
laterna vt exinde totꝰ mūdus recipet lumē ſuū. Un̄ ip̄a fu
it illa de q̄ dı̄ Exodi.xiiij. Erat nubes tenebroſa illuminās
noctē. Tenebroſa fuit em̄ iſta ꝑ humilitatē. Quia ſicut nu
bes quāto plus hȝ de pluuia ⁊ humiditate tāto magis hȝ
de tenebroſitate. Sic iſta quāto pluuia grārū fuit plenioꝛ.
tāto fuit tenebroſioꝛ ⁊ humilioꝛ. Iſta ergo nubes tenebro
ſa noctē p̄ſentis vite illuminauit. pro eo ꝙ lucē totius pa-
radiſi in ſe continuit ⁊ poꝛtauit. Aſcēdet inquit dn̄s. Et de
hoc dicitur Exodi.xvj. Gloꝛia domini apparuit in nube.
Et nota ꝙ dominus apparuit in iſta nube Ut
Declararet ſuam maieſtatem. Per xp̄m ergo in vir-
Occultaret ſuam claritatem. gine apparentem fuit
Uiſitaret mūdi pauptatem. maieſtas ipſius decla-
Concoꝛdaret mūdi diuerſitatē. rata. Quia.ſ. ip̄e ſedit
Irrigaret mūdi ſterilitatem. in ip̄a ſicut in ſede ſue
imꝑatoꝛie maieſtatis Ecci.xxiiij. Ego in altiſſimis habito.
⁊ thꝛonus meus in colūna nubis. Figuratus Apoca.xiiij.
vbi dicit̃. Uidi: ⁊ ecce nubē candidā: ⁊ ſup̱ nubē ſedentem
ſi̾lem filio hoīs. Itē ibi fuit claritas ipſius obſcurata. Cla-
ritas em̄ ſolis iuſticie tāta erat ꝙ debilitas humani viſus
ip̄m videre nō pōt niſi nube carnis humane mediāte. Iō
dı̄ Ezech.xxxij. Solē nube tegā. ⁊ luna nō dabit lumē ſuū
et Exo.xl. Operuit nubes tabernaculū. Itē ibi fuit huma
na pauptas viſitata Exod.xix. Ueniā ad te in caligine nu-
bis. Item ibi fuit mūdi ⁊ dei diuerſitas ꝯcoꝛdata Gen̄.ix.
Arcū meū ponā in nubibus. et erit ſignū federis inter me
⁊ terrā. Itē ibi fuit mūdi ſterilitas irrigata. pſ̄. Operit ce-
lum nubibus. ⁊ parat terre pluuiā. Aſcēdit ergo dn̄s ſup̱
nubē. pſ̄. Ponis nubē aſcenſum tuū q̄ ambulas ſup̱ pen-
nas ventoꝝ. Iſta fuit ergo nubes luminoſa. vn̄ Matth.
xvij. Ecce nubes lucida obūbꝛauit eum. Deinde dico ꝙ
iſta nubes fuit virtuoſa. Et hoc oſtendit̃ cuȝ dicit̃. Nubē
leuem. Nubes em̄ quāto eſt leuioꝛ ⁊ purioꝛ: tanto ad ſur-
ſum aſcendēdum eſt v̓tuoſioꝛ: ⁊ tanto ad motū eſt habili-
oꝛ. Et iō qn̄ iſta dı̄ nubes leuis. hn̄ ſupponit̃ ꝙ ip̄a fuit vir
tuoſa ad ſe mouendū ꝑ bonā operationē. ⁊ ad ſurſuȝ aſcē
dendum ꝑ altam ꝯtemplationē. iij. Reg.xviij. Ecce nube-
cula parua aſcendebat de mari. Deniq̃ȝ dico ꝙ ip̄a fuit
nubes fructuoſa. qꝛ.ſ. ꝑ ip̄am dn̄s ingreſſus eſt in egyptuȝ
id ē in mundū: vȝ ad ip̄m ſaluandū. Quia ſicut in nubibꝰ
generat̃ ceraunius lapis p̄cioſus. q̄ tandē cadens in terrā
eſt vtilis ⁊ fructuoſus. qꝛ vȝ valet ꝯ̄ tempeſtatē vt dicit Di
aſcoꝛides. Sic in iſta nube fuit genitus ceraunius dei filiꝰ
q̄ in egyptū huiꝰ mūdi ingrediēs ⁊ deſcendēs fructū ſalu-
tis hoībus dedit. ip̄oſq̃ȝ a tempeſtate damnationis libera
uit. Ingreſſus eſt inquit egyptū Exo.xj. Media nocte in-
grediar in egyptū. Un̄ de fructuoſitate iſtius nubis dicit̃
in pſ̄. Mandauit nubibꝰ deſup̱: ⁊ ianuas celi aperuit. et
pluit illis mān̄a ad manducandū. Sic igit̃ patȝ ꝙ iſta eſt
nubes: luminoſa. v̓tuoſa. fructuoſa. Et ſic hic applica oīa
q̄ dicta ſunt. ſ̄. eo. ti. de viro ꝑfecto. Uide etiā. ſ̄. de Arcu.
vbi multa inuenies de nube ⁊ yride. Sȝ ſi volumꝰ ꝑ nu
bem pōt intelligi pctm̄ ſiue etiā mūdi ꝓſperitas. q̄ ad mo-
dum nubis faciliter perit. Quia iſta eſt q̄ aerem cōſcientie
obnubilat. ⁊ q̄ lucem celeſtis grē impedit ⁊ retardat Tre-
noꝝ.iij. Oppoſuiſti nubem tibi ne trāſiret oꝛō. Hec igitur
de nube ſufficiant ⁊c̄.

Nudus Nuditas.

Cū nuditas nihil aliud
ſit q̄ȝ carētia veſtimen-
toꝝ. ⁊ veſtimēta multiplr̃ ſignificēt in ſcriptura. hinc eſt ꝙ
diſtinguere poſſumꝰ multiplicē nuditatē. Notemꝰ igr̃ ꝙ ē
Nuditas naturalis. Prima eſt inductiua hūilitatis.
Nuditas temꝑalis. Scd̄a expulſiua cupiditatis.
Nuditas virtualis. Terbia ꝑfectiua cōfeſſionis.
Nuditas criminalis. Quarta eſt excluſiua ꝑfectionis

Dico ergo p̄mo ꝙ eſt quedā nuditas nālis. ⁊ iſta eſt ge-
neralis oībus. qꝛ.ſ. nāliter naſcimur nudi. ⁊ moꝛimur nu-
di. Nudi dico ſciētijs: nudi v̓tutibus ⁊ viribꝰ. Et iſtud ꝓ-
culdubio eſt cā magne humilitatis. qꝛ in hoc eſt hō vilioꝛ
⁊ inferioꝛ ceteris rebus. Arboꝛ em̄ naſcit̃ cū coꝛtice. aīalia
naſcunt̃ cū vellere. piſces cū ſquamis. volucres cum plu-
mis. hō aūt nudus ⁊ debilis naſcit̃ vt ad deū recurrere cō
pellat̃. Et ideo iſtam nālem pauptatem lamētabat̃ Iob
.j. dicēs. Nudus egreſſus ſum de vtero mr̄is mee. nudus
reuertar illuc. Sicut em̄ nudus intrat lectū aut balneū. et
exinde nudus exit. Sic v̓o hō mundū nudus ingredit̃. et
exinde nudus exit ⁊ egreditur Iob.xiiij. Homo cum moꝛ
tuus fuerit nudatus atq̃ȝ ꝯſumptus. vbi queſo eſt? Se-
cundo dico ꝙ eſt quedā nuditas tꝑalis. Et iſta nihil aliud
eſt q̄ȝ pauptas ⁊ bonoꝝ tꝑaliū defectus. q̄ aliqn̄ eſt volun
taria aliqn̄ neceſſaria. Uolūtaria dico ſicut fuit in aplīs et
in xp̄o. q̄ ſe bonis tꝑalibus nudauerūt. De q̄.j. Choꝝ.iiij.
Uſq̃ȝ adhuc eſurimꝰ ⁊ ſitimꝰ. ⁊ nudi ſumus. Serpens em̄
timet hominē nudum. ⁊ audacter inſilit in veſtitum. ſicut
dicit Pli. Sic dyabolus illos timere dicit̃ qui ꝑ ſp̄ualem
paupertatem nudi tꝑalibus inueniunt̃. vel qui ſaltem q̄ȝ-
tum ad amoꝛē iſtis tꝑalibus denudant̃. Et iō q̄tū ad effe-
ctū nudari debemꝰ. ⁊ maxime nos eccleſiaſtici ⁊ religioſi:
vt mgr̄m nr̄m xp̄m q̄ nudus in cruce pepēdit nudi famu-
lando ſeq̄mur. Exēplo Petri de q̄ dı̄ Ioh.xxj. Qꝛ ip̄e nu-
dus erat ⁊ ꝙ ip̄e tunica ſuccinxit ſe ⁊ miſit ſe i mare vt ad
dn̄m veniret. Quia vere ſi digne ad xp̄m accedere cupimꝰ
neccē eſt ꝙ nudi ſimꝰ ꝑ tꝑaliū ꝯtemptū. et ꝙ tunica tꝑaliū
ſuccincta ⁊ diminuta in mari pn̄ie nos mittamus. ſicut de
Eſaia dı̄ Eſa.xx. Ambulauit ſeruus meus Eſaias nudus
⁊ diſcalciatus. Ubi oſtendit̃ ꝙ tales nudi Melius
Operantur. Nudus em̄ ſolet melius currere. Et idō
Famulant̃. dı̄. Ambulauit Nudus ſolet melius ſer-
Liberant̃. uire. Un̄ etiā ſeruitoꝛes ſolent ſe nuda-
re vſq̃ȝ ad tunicas. Et ideo dicit̃. Seruus meus. Nudi eti
am ſolēt inter latrones melius trāſire. Ideo dı̄ Eſaias q̄
interpꝛetat̃ ſalutare. Iſta eſt ergo nuditas voluntaria.

Sȝ adhuc dico ꝙ iſta nuditas pauptatis aliqn̄ eſt neceſ
ſaria. ⁊ hoc qꝛ hodie raptoꝛes auferūt eis tꝑaliū veſtimen
ta. ſicut dı̄ Iob.xxiiij. Nudos dimittūt homines veſtimē-
ta tollētes. Et talis nuditas ſiue ſit coꝛꝑalis ſiue tꝑalis ſꝑ
eſt a nobis ſubleuāda. ⁊ ſi poſſumꝰ miſericoꝛditer ꝯtegen-
da. Iſtud eſt em̄ vnū de opibus pietatis. de q̄ dı̄ Eſa.lviij.
Cū videris nudū operi eū. ⁊ carnē tuā ne deſpexeris. Iſta
eſt ḡ nuditas tꝑalis. Tercio dico ꝙ eſt nuditas v̓tualis
Et iſta eſt qn̄ hō nudat conſcientiā ſuā ſacerdoti ꝑ puram
⁊ nudā ⁊ integrā ꝯfeſſionē. qꝛ ſicut medicus nō poſſet ali-
qd̓ vulnus curare niſi membꝛū nude tangeret et videret.
Sic nec ſacerdos pōt ſalubꝛe remediū peccatoꝛi dare niſi
culpā ſuā velit nude ⁊ integre reuelare. Exēplo dauid.ij.
Reg.xv. Qui aſcēdit cliuū oliuarū nudis pedibꝰ incedēs.
flens ⁊ ploꝛās opto capite. Nudus etiā inter latrones po
teſt tutus ire. Nude puelle teſte phiſologo ſolent elephan
tem cantādo occidere ⁊ ſupare. Nudus homo ſolet in le-
ctum intrare. Sic vere ille q̄ per mundā ꝯfeſſionem fit nu
dus. nō ſolet infernales latrones timere. elephantē dyabo
lum ſuperat. ⁊ lectū eterne quietis finaliter intrat. Exem-
plo huius adā ⁊ eua nudi creati fuerunt. ⁊ q̄ȝdiu innocen-
tiam habuerūt nudi ⁊ ſine veſtibꝰ ꝑmanſerūt. Statim v̓o
qn̄ innocentiā perdiderūt nuditatē ſuā p̄ verecūdia tege-
re voluerūt. Sic ꝓculdubio hodie illi q̄ innocēter volunt
viuere debēt nuditatē ꝯfeſſionis habere. ⁊ ex hoc nō vere-
cundari nec timere. Sed pꝛocerto illi qui innocentiam re-
ſpuunt. nuditatem iſtā erubeſcūt ⁊ fugiunt. ipſamq̃ȝ excu
ſationibus ⁊ palliationibus quantū pn̄t contegūt ⁊ abſcō
dunt. Iſtis videt̃ dyabolus dicere illd̓ Leui.x. Capita ve
ſtra nolite nudare ⁊c̄. Nō ſic: ſ; ſimꝰ nudi ꝑ integrā ꝯfeſſi-
onē. vt dicamus illud Michee.j. Sup̱ hec plangā ⁊ vlu-
labo. vadam ſpoliatus ⁊ nudus. Penitēs em̄ debet plan-
gere interius ꝑ ꝯtritionē. vlulare exterius ꝑ lachꝛymatio-
nem. vadere vlterius per ſuipſius mutationem: ſpoliari

tꝑalibus ꝑ elemoſynarū largitionē. nudari criminalibꝰ ꝑ integrā ⁊ nudā cōfeſſionē. Iſta eſt igiť nuditas ꝟtualis q̄ debemus nudari ⁊c. Quarto dico ꝙ eſt quedā nuditas criminalis. Et iſta ꝓculdubio pōt eſſe duplex.ſ. vna q̄ ꝑtinet ad iactantiā ⁊ detractionē. alia q̄ ꝑtinet ad bonoꝝ carentiā ⁊ defectionē. Prima ergo mala nuditas eſt iactātia q̄ q̄ꝫtum ad ſe vel q̄ꝫtum ad ꝓximum nuditas dici pōt. Iactantia em̄ denudat in hoīe quicq̄d habet in bono. Exemplo barbitonſorū qui nudant ſuos pulcros batinos. Et exemplo mercerioꝝ q̄ nudāt meliores merces ſuas. Sic iſti per iactantiā nudant ⁊ reuelant oīa bona ſua Treno .iiij. Inebriaberis ⁊ nudaberis. Et .ij. Reg. vj. Q̄ȝ glorioſus apparuit hodie rex iſrael. nudatus corā ancillis ſuis: acſi nudetur vnus de ſcurris. Denudat etiā iactantia q̄nq̄ȝ quicquid hꝫ de malo. qꝛ etiā multi ſunt q̄ in ſuis ꝓprijs criminibus ſe iactant. ſil'es iſtis pauperibꝰ mēdicis q̄ viliores partes ſui ſolent nudare ⁊ hoībus oñdere. ideo Ezech. xvj. dr̄ Nuda eras ⁊ ꝯfuſione plena. Item detractio denudat ꝓximū. Detractor em̄ ſemꝑ q̄rit nudare ⁊ reuelare mala vicia alioruꝫ Iob. xxij. Nudos ſpoliaſti veſtibꝰ. Et Ezech. xvj. dr̄. detractoribus. Nudabunt te veſtimētis tuis. ⁊ auferent vaſa decoris tui. Iſta eſt igiť nuditas criminalis q̄ ꝑtinet ad iactantiā ⁊ detractionē. Sed adhuc dico ꝙ eſt alia nuditas criminalis q̄ ſignat ꝟtutum carentiā. Veſtes em̄ in ſcriptura ſignificāt ꝟtutes. Et ideo ille ſpūaliter nudus dr̄. q̄ a dyabolo ꝟtutibus ſpoliať. Et tales hodie ſunt multi ſimiles quibuſdā hoībus ethyopie q̄ ꝯtinue vadunt nudi. ita ꝙ ſicut alij in veſtibus: ita iſti in nuditate gloriantur. Sic vere multi inueniunť hodie in ethyopia huiꝰ mūdi q̄ ſemꝑ volunt more beſtiarum ꝟtutibus ſe nudare. De veſtibus em̄ virtutum nō curant. ſed de nuditate ipſorum dānabiliter ſe delectāt. Talibus dr̄ illud Apocal. iij. Dicis qꝛ diues ſum ⁊ nullius indigeo. cū ſis miſer et miſerabilis ⁊ pauꝑ ⁊ cecus ⁊ nudus. Tales figuranť in leproſo Leuitici. xiij. Qui nudum caput ſemꝑ iubebať habere. Et ideo bñ dicit Apocal. xvj. Beatus q̄ cuſtodit veſtimentū ſuum ne nudus ambulet. Iſta eſt igiť nuditas criminalis. Sed ꝓculdubio iſtam cōcomitatur nuditas eternalis: qua ſcꝫ peccator nudatur bonis temporalibus ⁊ eternis. Vñ anime peccatrice dicitur Apocal. xvij. Odient fornicariam.i. animā peccatricem.ſ. deus ⁊ angeli. deſolatam eam faciēt ⁊ nudā. Et ſi vis nota ꝙ anima dānata dr̄ nuda Quia

Non velať virtutibus amenis.
Non iuuať cautelarū cathenis.
Execrať conſocioꝝ querelis.
Nō collať terrenoꝝ habenis.
Reuelať ſocioꝝ venenis.

In aīa em̄ damnata ceſſat virtutuꝫ aggregatio. q̄ ſcꝫ deberet ipāꝫ ornare ⁊ operire ne nuda videreť vñ Ezech. xvj. Eras nuda ⁊ cōfuſione plena. Item in ipā ceſſat cautelarū excuſatio. Modo em̄ cautele ⁊ excuſationes multum faciūt ne hō hic videať nudus. ſed ibi. ſcꝫ in loco dānatoꝝ nō Michee. j. Propter hoc plangā ⁊ vlulabo. vadā ſpoliatus ⁊ nudus. Itē ibi adeſt conſocioꝝ accuſatio ſcꝫ demonū q̄ in ſuo male agēdo fuerunt ſocij. ⁊ dei ⁊ angeloꝝ q̄ ſuoꝝ malorum fuerūt conſcij. Demones em̄ q̄ ſocij fuerūt aīam denudant ⁊ manifeſtāt. qꝛ ſcꝫ ſicut dictū eſt Iob. xxiiij. Nudos dimittūt hoīes. veſtimēta.i. excuſationē tollētes. Deus ꝟo ⁊ angeli q̄ ſciuerūt opera mala ipſius ⁊ viderūt ipſi nō ꝑmittūt celari: ſed ea volunt oībus reuelari. vñ in pſ. dr̄. Denudaſti fundamentū eius. Et Hebreo. iiij. Oīa nuda ⁊ apta ſunt oculis eius. Et breuiter tali anīe ſic nudate pōt dñs dicere illud Hiere. xiij. Nudaui femora tua an̄ faciem tuā. ⁊ apparuit ignominia tua. Vñ etiā ſibi dicit Naū. iij. Oſtendā gētibꝰ nuditatē tuam. Et ſic igiť ptꝫ q̄ñ eſt q̄druplex nuditas.ſ. criminalis. Virtualis. Tꝑalis. ⁊ Naturalis. Sufficit ⁊c.

Nudiuſtercius.

Nota ꝙ illud aduerbium tꝑis Nudiſtercius ſemꝑ ſignat tꝑus ꝑteritū. ⁊ ſemꝑ vt cōiter coniungiť cum aliquo aduerbio tempꝛis quod eſt heri. Vñ etiā nudiuſtercius idē eſt ꝙ an̄ heri. Igitur notemus ꝙ eſt dare Vnū nudiuſtercius quod eſt

Corrigendum.
Reſumendum.
Frequentandū.
Confitendū.
Attendendum.
Metuendū. vel
Cognoſcendū.

Dicā igiť ꝙ eſt dare vnū nudiuſtercius qđ q̄libet dꝫ corrigere. Et iſtud ꝓcerto ſignat malas ⁊ improbas conditiones et inclinationes quas a tꝑe retroacto in nobis abūdare ſentimus quia ſcꝫ iſtas tenemur refrenare et reſtringere. ⁊ non ad libitū ꝑmittere diuagari. Figura Exo. xxj. vbi dicif. Qȝ ſi q̄s ſciebat ſe habere bouē cornupetam ab heri ⁊ nudiuſtercius debebat eū recludere ne lederet ſeu ꝑcuteret cōuicinos. qđ ſi nō faceret lapidibus obrueref. ⁊ hō etiam occidi ꝓpter hec videbaf. Quia reuera ſi bouē nr̄m.i. corpus ſentimus eſſe cornupetū. ⁊ ꝙ ad occidendū aīam per temptationes ⁊ deſideria ſatis aptū: ipm̄ debemꝰ per pniaꝫ coercere. ⁊ ne ledat includere vl' tenere. Quod ſi nō fecerimꝰ ſciamꝰ nobis eterne dānationis ſuppliciū imminere. Itē eſt vnū nudiuſtercius qđ q̄libet dꝫ reſumere. Et iſtud certe ſignat bona q̄ nudiuſtercius.i. heri ⁊ an̄ heri.i. tꝑe retroacto cognoſcimꝰ nos feciſſe. qꝛ ſcꝫ illa debemus reſumere ⁊ iterū ſicut ſolebāt fieri replicare. vñ .ij. Reg. iij. Tam heri ꝙ̄ nudiuſtercius q̄rebatis dauid vt regnaret ſuper vos: nūc ergo facite ⁊c. Si em̄ nudiuſtercius xp̄m q̄ſiuimꝰ: etiā nūc neceſſe eſt ⁊ vtile ꝙ eū iterum req̄ramus. Item ē vnū nudiuſtercius qđ q̄libet dꝫ repetere. qꝛ ſcꝫ ſi nudiuſterciꝰ bona fecimꝰ: ipā mō plus repetere debemꝰ. ſicut ſcꝫ dauid de ſe ⁊ ſocijs ſuis dicebat. j. Regū. xxj. Si aūt de mulieribꝰ agiť ꝯtinuimus nos ab heri ⁊ nudiuſtercius. Itē eſt vnū nudiuſtercius qđ q̄libet debet dimittere. Et hoc certe eſt precedēs pctm̄. qꝛ ſcꝫ ſi nos heri ⁊ an̄ heri peccauiſſe ſentimus: reſilire ⁊ abſtinere debemꝰ. ſicut ſcꝫ legiť. j. Reg. iiij. De hebreis q̄ fuerant cū philiſteis. ⁊ nudiuſtercius reuerſi ſunt vt eſſent cū iſrael. Itē eſt vnū nudiuſtercius qđ q̄libet debet attēdere. ⁊ iſtud certe ſignat imꝑfectiones ⁊ inſufficientias q̄s an̄ heri ⁊ etiā adhuc nos habere ſentimꝰ qꝛ ſcꝫ ipās debemus in mēte habere ⁊ recognoſcere: vt ſic inde poſſimꝰ humilitatē ꝯcipere ⁊ tenere. ſicut ſcꝫ moyſes de ſeipo dicebat Exo. iiij. Nō ſum inquit eloquēs ab heri ⁊ nudiuſtercius. Itē eſt vnū nudiuſterciꝰ qđ q̄libet dꝫ metuere: qđ de deo ſi ipm̄ in ꝑſenti nobis nō eſſe paratū ſicut nudiuſtercius fuerat viderimꝰ debet eſſe: qꝛ ſcꝫ ipm̄ formidare ⁊ metuere debemus. Exēplo.ſ. Iacob q̄ dicebat vxoribus ſuis Geñ. xxxj. Video inquit faciē pr̄is vr̄i ꝙ non ſit erga me ſicut heri ⁊ nudiuſtercius. De heri ꝟo inq̄ꝫtū ſignat immediate ꝑteritū pōt notari ꝙ eſt.ſ. Vnū heri

Breuiter tranſiens.
Iniqua faciens.
Iuuamen pariens.
Torpens ⁊ dormiēs.
Mūdo ſubueniēs.

Heri breuiter tranſiens ſignat mūdi ꝓſperitatem ſeu etiam vite noſtre labilitatem ⁊ fugacitatem. Iſta em̄ q̄dāmō magis videntur eſſe heſterna ꝙ̄ hodie. qꝛ ſcꝫ magis videntur recedere q̄ꝫ manere. ſicut de vita noſtra dicitur in pſ. Qꝛ multi anni reſpectu eternitatis ſunt ſicut dies heſterna que preterijt. Ut ſic cuilibet poſſit dici illud .ij. Regum. xv. Heri veniſti ⁊ hodie compelleris exire. Item eſt vnum heri iniqua faciens. quia ſcilicet multi qui heri id eſt in tempore retroacto multa grauia commiſerunt. de quibus hodie puniri ⁊ argui meruerunt Exodi .ij. Nunquid occidere me ſicut occidiſti heri egyptiū. Item eſt vnum heri iuuamen patiens. et iſtud eſt dies veneris ſancta. que ſcilicet paſche vigilie eſt heſterna. ita ꝙ in vigilia paſche de humano genere poſſit dici illud Iohānis. iiij. Heri hora ſexta reliquit eum febris. quia ſcꝫ chriſtus qui a febre peccati humanum genus ſanauit. hora ſexta mortuus fuit. Item eſt vnum heri torpens ⁊ dormiēs Et iſtud eſt quo impij nec heri nec hodie bonum faciunt. ſed continue in vicijs pingueſcere volunt. quibus poteſt dici illud Exodi. v. Quare non impletis menſuram laterū nec heri nec hodie. Item eſt vnum heri mundo ſubueniens. Et iſtud eſt dies natiuitatis domini. que reſpectu ſequentis dici bti Stephani potuit dici heri. Ita ꝙ xp̄s prothomartyri ſuo loquens poteſt dicere illud Eccī. xxxviij. Mihi heri ⁊ tibi hodie. Et poteſt eſſe thema in die bti Stephani ſatis pulcrum. Sicut illud Heri veniſti ⁊ hodie cōpelleris exire. pōt eſſe thema ī die veneris ſctā in caſu vbi annunciatio dominica fuiſſet in die Iouis ſancta. qđ aliquotiens inuenitur. Et iſtud etiam ꝑdictum heri hora ſexta reliquit eū febris. pōt eſſe thema ꝓ vigilia paſche. ſufficit. Vide.ſ. de Hodie.

Nullus. Nota ꝙ nullitas que priuat ⁊ tollit oēm entitatē poteſt in bono ⁊ in malo ſignificare ſm ꝙ entitas quā puat bona fuerit ſiue mala. Sic igitur nota ꝙ i ſcriptura repit Nullitas

Perfectoꝝ.
Refectoꝝ.
Miſeroꝝ.
Infectoꝝ.

Et pmo dico ꝙ viri perfecti habent ſuā nullitatē. Et hec procerto eſt illa que negat in eis ⁊ tollit ab eis oē malum. Iſti em̄ carēt

Supbie turgido tumore.
Luxurie fetido liuore.
Scientie auido furore.
Auaricie cupido feruore.
Negligētie tepido liuore.

Igit dicam ꝙ viri pfecti nulla tumēt vana ſuperbia Deut. xvij. Nullus deinceps intumeſcat ſuperbia. Item nulla fetent vili luxuria. vñ Leuit. xviij. Vxorē fratris ſui nullus accipiat. Figurati in vacca rufa q̄ immolabatur p aqua expiationis faciēda. de qua dr̄ Num̄. xix. ꝙ nulla macula debebat eſſe in ipſa. Itē iſti nulla abūdāt vana ſcientia: qꝛ ſcꝫ iſti nō plus ſapiunt q̄ꝫ oportet ſapere ſed ſapiūt ad ſobrietatē. vñ de talibus dicit Nume. iiij. ꝙ nulla curioſitate videāt q̄ in ſanctuario ſunt. vñ etiā Exo. xxxiiij. pcipit moyſi ꝙ nullus aſcēdat ſecū in montē. Notem dico ſacre ſcripture. ad ſecreta diuina inueſtigāda nullus alius dꝫ ad hec inquirēda pſumere vel accedere Leuitici. xvj. Nullus ſit in tabernaculo: vꝫ dū ſanguis ſpargit in ſanctuario. ſed ⁊ ſacerdos ingrediatur ſolus in ſctā ⁊c. Item iſti nulla feruēt rerum anguſtia. hoc eſt dictu cupiditate vel auaricia. vñ apl's Act. xx. Veſtem nullius cōcupiui. Itē iſti nulla torpent mentis pigricia. Exemplo apli. q̄ ſcꝫ dicit. ij. Thoꝝ. xj. Nam cum egerē nulli onerosus fui. ſ ſicut ait manus ſue laborando victualia miniſtrauerunt. Patet igit quō eſt quedā nullitas hoim pfectoꝝ. Scdo vo dico ꝙ eſt quedā nullitas hominuꝫ refectoꝝ. i. beatoꝝ. Iſti em̄ nullā hn̄t pene moleſtiā nullam timent mortis anguſtiam. ⁊ nullam vidēt famis miſeriam. nullā horrent rerum penuriā. nullam ſtupēt hoſtis maliciā. ꝙ iſti careant pena vel labore. patet Iudicū. xviij. vbi ipi dicūt. Nullus erit labor intrabimus ad ſecuros. Iteꝫ ꝙ iſti careant morte vel dolore. patet Ioh. xix. vbi de quolibet btō pōt dn̄s dicere. Ego nullam cām mortis inuenio in eo. Item ꝙ iſti careant fame vel languore. patet. iij. Regū. xj. vbi dr̄. Qua em̄ re apud me indiges. rn̄dit nulla. Item ꝙ iſti careāt fortune furore. ſ. pauptate. patet Deut. xv. vbi dicit. Fenerabeꝛis nationib⁹ plurib⁹. ⁊ ipe a nullo accipies mutuū. Itē ꝙ iſti careant hoſtis furore. ptꝫ Exo. xxxiiij. vbi dr̄. Null⁹ inſidiabit terre tue. Et ſic patꝫ ꝙ inuenit nullitas electoꝝ.

Tercio dico ꝙ iuenit nullitas miſeroꝝ. Miſeri eī nullū

Habent lōge vite tractum.
Noſcunt ſcientie pactum.
Sentiunt clemētie tactum.
Inueniunt amicicie factum.

Miſeri em̄ dicunt qꝛ nulla eſt eis vite longitudo. Vñ iſti dicūt illud. j. Paral. xxix. Dies noſtri quaſi vmbra ⁊ nulla eſt mora. Itē ꝙ nulla eis veri certitudo: ptꝫ Eccl's. viij. Inueni ꝙ nullam poſſit hō inuenire rōneꝫ operū dn̄i. Et Hiere. xij. Nullus eſt q̄ recogitet corde. Itē qꝛ nulla eſt apud eos clemētie plenitudo ſeu mititudo: qꝛ ſcꝫ pauci volunt eis benefacere. Vnde Iudi. xix. Nullus nos ſub tectum ſuū vult recipere. Item quia nulla eſt ad ipſos vere reputationis ⁊ amicicie rectitudo. Nullus em̄ reputat aut amat eos q̄ꝫtum valēt. vñ Ecci. ix. de paupere q̄ liberauit ſua prudentia ciuitatē dr̄. Qꝛ nullus deinceps recordatus eſt noīs illius pauperis: Et ſic patꝫ ꝙ inuenit nullitas hoim miſeroꝝ. Quarto dico ꝙ inuenitur nullitas hominū iniquoꝝ. Iſti enim nulli dicunt. qꝛ Nullam

Intelligunt veritatem.
Diligunt bonitatem.
Concipiunt firmitatem.
Percipiunt ſanitatem.

Veritatē dico nullam intelligūt Iob. iiij. Quia nullus intelligit. ineternū peribūt. Bonitatem etiam nullā diligunt Vnde de illo peſſimo antiocho dr̄ ij. Machab. ix. ꝙ nullo mō a malicia ſua ceſſauit. Firmitatē inſup nullam concipiunt. Quia ſicut dicit Ioſue. xxiij. Nullus vobis reſiſtere poterit. Et ideo finaliter ſanitatē nullā percipiunt. ij. Macha. xiiij. Conſiderans nullo mō ſibi eſſe ſalutem. ſufficit de Nullis. vide. ſ. vbi Nihil.

Numerus. Numerare. Nota ꝙ numerus ſignificare pōt in bono ⁊ in malo. In bono enim p numerū intelligitur certitudo cōitatis bonoꝝ. Nā ſicut videmus ꝙ illa que numerant in quadā certitudine conſtituunt ⁊ ab alijs nō numeratis diſtinguunt. ⁊ per numerū a generali cōfuſione ad quandā certitudinē reducunt. Sic boni numeri dicunt. qꝛ ſcꝫ iſti in eſtimatione diuina ⁊ in ſua occulta pdeſtinatione ſub quadam ſunt certitudine conſtituti. ⁊ ideo apud deū ipſi ſunt a peccatorib⁹ diſtincti. et ſic res q̄ diligit numerat. qꝺ bn̄ figuratuꝫ eſt Nu. j. vbi pcipit dn̄s ꝙ filij iſrael numerent: vt. ſ. ſciret q̄t et quāti erant qui ad bella pgrederent. Breuiter ergo dicamus ꝙ numerus in bono ſignat limites regularis diſcipline. Nihil em̄ eſt creatum quin conſiſtat in aliquo certo numero. Et ſic numerus eſt illud qꝺ includit ⁊ ptinet omia q̄ creant. Et ſic poteſt ſignificare clauſurā ⁊ ptinentiā dei mandatoꝝ: virtutum ⁊ conſilioꝝ. infra quoꝝ numeros debemus cōtineri: ⁊ infra quoꝝ limites debent actus ⁊ opa nr̄a numerari: ſicut dr̄ Sap. xj. Deus fecit oīa in numero: pōdere ⁊ menſura. Et ſic numerare idem eſt ꝙ diſcernere: diuidere: diſtinguere ⁊ pbare. Notemus ergo tam in bono q̄ꝫ in malo ꝙ in ſcriptura multiplex numerus repit vicꝫ Numerus

Perfectorum.
Peccatorum.
Beatorum.
Damnatorum.
Terrenorum.

Primus eſt vtuoſus.
Secundus vicioſus.
Tercius glorioſus.
Quartus doloroſus.
Quintus periculoſus.

Sicut em̄ videm⁹ ꝙ iſti nūmularij numerāt pecunias ſuas: ⁊ ſm ꝙ ſunt diuerſi valoris ſolēt eas in locis diuerſis aſſignare. Sic de⁹ oēs creaturas ſuas numerauit ⁊ diſtixit. ⁊ vnicuiqꝫ certū gradū ⁊ ordinem aſſignauit. Dicam⁹ ergo pmo ꝙ eſt quidā numer⁹ pfectoꝝ. Iſti em̄ a deo numerantur ſicut pauperes ad conuiuium intromittendi: et ſicut milites ad exercitum deſtinandi. Quia ſcꝫ deus iā ordinauit ⁊ numerauit viros ſanctos vt primo in mūdo debeant per bona opera militare. deinde ad celeſte conuiuium tranſfretare. j. Paralip. xxj. Numerate iſrael a berſabee vſqꝫ dan. Iſta autem numeratio nihil aliud eſt q̄ꝫ bonoꝝ a malis diſtinctio. Sicut enim homo rem quam diligit numerat: ſic deus illos quos diligit ſub numero ſue cōgregationis reponit Actuum. vj. Multiplicabatur numerus diſcipulorum. Et ſicut natura numeri eſt ꝙ de modico poteſt creſcere in infinitum: ſicut patet de vnitate q̄ eſt minimus numerorum: que creſcit ad quantam volueris quantitatem. Sic vere iſte numerus bonoꝝ q̄ꝫuis ſit valde modicus in pſenti (Iuxta illud Deut. xxxiij. Viuat ruben ⁊ nō moriatur: ⁊ ſit paruus in numero) erit tamē maximus in futuro qn̄ de angelis et hominib⁹ fiet vnū ouile et vnus paſtor. Et ideo dr̄ de bonis illud. Ps. Cum eſſent numero breui: pauciſſimi ⁊ incole eius tranſierūt de gente in gentem: ⁊ de regno ad populum alterum. Iſte ergo eſt numerus perfectorum. Vnde de numero ⁊ de predeſtinatione bonorum dicit Sap. xv. ca. Scimus qm̄ apud te ſumus computati. Scdo dico ꝙ eſt numerus peccatorū. Et iſte pcerto eſt numerus ſine numero. Quia ſcꝫ tantus eſt hodie numerus ⁊ congregatio talium ꝙ ipi ſine numero poſſunt dici. quia ſicut dicitur Eccl's. j. Stultorum infinitus eſt numerus ⁊c. Iohannes em̄ Apoc. ix. Voluit numerare numerum locuſtarum que aſcenderant de puteo abyſſi dicēs. Numerus equeſtris exercitus vigies millies dena milia. Et tamē iſte numerus hodie non ſufficeret ad numerandum malos. Vnde de malis dicitur in perſona xp̄i in pſal. Multiplicati ſunt ſuper numerum qui oderūt me gratis. De tali etiam numero dicit Sap. iij. Si nati fuerint in nihilum computabuntur. Tercio dico ꝙ eſt numerus beatoruꝫ. Beati em̄ in certo numero a deo ſunt cōſtituti. Quia ſm Grego. Certus eſt numerus ſaluandorū Vnde in pſal. dicitur. Conſtituit terminos populorum iuxta numerum filiorum iſrael. Super quod dicit Greg. Illa inquit ſuperna ciuitas ex angelis ⁊ hominibus conſtat: ad quam tanti conſcendūt hominū: quanti ibi boni angeli remanſerunt. Iſte aūt numerus nondū eſt completus: ſed per aggregationem quottidie perficitur ⁊ completur. Ideo dictū fuit Apoca. vij. aiabus interfectoꝝ. Expectate modicū donec impleatur numerus fratrū veſtroꝝ. De iſto etiā numero dicit Sap. v. Ecce quō computati ſunt

inter filios dei ⁊ inter ſctōs ſorꝫilloꝝ eſt. Quarto dico ꝙ
eſt numerꝰ dānatoꝝ. Quia ſicut falſa moneta numeratꝛ vt
in fornace iterū refundatꝛ. Sic deus in ſua pñtia dānatos
appēdit ⁊ nūerat. vt eos in fornace inferni fundat finaliter
⁊ ꝯfundat. Vñ Dañ. v. Numeranit deus regnū tuū. appē
ſus es in ſtatera ⁊ inuentus es minus hñs. Ita ꝙ quilibet
qui taliter erit numeratus. iudicatꝰ ⁊ dānatꝰ pōt dicere il
lud ps. Circūdederūt me mala quoꝝ nō eſt numerꝰ. cōpre
henderūt me iniqtates mee. ⁊ nō potui vt viderē. Quin
to vero dico ꝙ eſt numerꝰ terrenoꝝ. Et iſte numerꝰ ſignat
pecuniā q̄ in numero conſiſtit. Iuxta illud Ecci. xlij. Omne
qd̓ tradis numera ⁊ appēde. Iſte etiam eſt numerꝰ de quo
dicitꝛ Iudic. xx. ꝙ filij iſrael in nūero cōfidentes in ꝑlio. cō
tra benyamin corruerūt. Quia illi q̄ in numero pecuniarū
confidūt. ad infernū cadunt finaliter ⁊ deſcendūt. Qd̓ figu
ratur in numero beſtie ſine qua nullus poterat vendere vl̓
emere. ſicut dī Apoca. xiij. Et tñ illi qui numerū beſtie ha
buerunt. i ſtagnū ignis ⁊ ſulphuris miſſi fuerūt. ſicut dicitꝛ
Apoca. xix. Quia vere ad lr̄am ſine pecunia numerata ni
hil acquiritꝛ vel habetꝛ. qd̓ etiā qñqꝫ ad eccleſiaſtica bñficia
ſe extendit. Verumtamē iſtud eſt verū ꝙ illi q̄ habent nu
merū beſtie. i. illi qui in numerādo ⁊ habendo pecuniā (q̄
ꝓprie dicitꝛ numerus beſtie. qꝛ ad homies inſenſatos ⁊ be
ſtiales ꝑtinet tales numeros hr̄e) plus debito delectantꝛ. in
igne infernali finaliter cremabuntꝛ. Et tunc nō valebit eis
iſte numerus. Quia ſicut dī Eccs. xij. Ocioſe erūt molētes
iminuto numero. Molentes eñ ſunt vſurarij. q̄ ꝑ vſuras
pauꝑes cōterūt atqꝫ molunt. q̄ tamē q̄tum ad numeratio
nem pecunie erūt tunc tꝑis ocioſi. qꝛ ſcꝫ talis erit numerus
iminutus. Patet ergo ꝙ eſt numerꝰ multiplex in ſcriptura
Sed de numero ꝑfectoꝝ ⁊ beatoꝝ poſſumꝰ adhuc ali
quid notare. Dicamꝰ igitꝛ ꝙ ad tales numeros recipiuntꝛ
multa gñā ꝑſonaꝝ. qꝛ. ſ. de iſto nūero ſūt vel erūt illi q̄ hñt.
Virtuoſam fortitudinem. Sunt dico de iſto nūero
Luminoſam limpitudinem. illi qui virtuoſa fortitudi
Gratioſam pulcritudinem. ne roborantꝛ. j. Para. xj.
Pudoroſam ſanctitudinem. Iſte eſt numerꝰ robuſto
rum dauid. Et iſti ſunt illi q̄ ſunt fortes cōtra temptatiōes
⁊ tribulatiōes qui ſcꝫ cōtinue militant cōtra vicia ⁊ pecca
ta. Iob. xxv. Nunq̄d eſt numerus militū eius. Item illi q̄
ſplēdoris limpitudine illuſtrātꝛ. ſcꝫ viri cōtemplatiui. Nu
me. xxvj. Numerate omnē ſummā filioꝝ iſrl̓. Irrael eñ in
terꝑtatꝛ videns deū ⁊ ſignat cōtemplatiuos. Item illi qui
honeſtatis pulcritudine decorantꝛ. vicꝫ honeſti ⁊ famoſi. q̄
in cōuerſatione ſunt lucidi atqꝫ clari. De quibꝰ in ps. dicitꝛ
ꝙ deus numerat multitudinē ſtellaꝝ. ⁊ omnibus eis nomia
vocat. Stelle eñ ſignificant viros honeſtos. lucidos atqꝫ
claros. Item illi qui caſtitatis ſanctitudine depurantꝛ. Et
de hoc dicitꝛ Eccl̓. xix. Qui ſe iungit fornicarijs. tolletur. de
numero anima eius. ergo qui a fornicarijs abſtinebit. ani
ma eius in iſto nūero ꝑmanebit. Si aūt alio mō vis di
ſtinguere. dic ꝙ in ſcriptura ⁊ apud deū repitꝛ. Numerus
Menſium determinatorum. Eſt dico nūerus mēſiū
Fortium predeſtinatorum. Et iſte eſt nūerus mēſiū
Sortium rerum ⁊ fatorum. humane vite apud deū
Mercium virtutum ⁊ donoꝝ. determinatus ⁊ certus.
Peſtium culparum ⁊ malorū. De quo Iob. xiiij. Bre
ues dies hominis ſunt. nūerus mēſiū eius apud te eſt con
ſtituiſti terminos eius q̄ ꝑteriri non poterūt. Item eſt apd̓
ip̄m nūerus fortiū. i. nūerus ſctōꝝ ⁊ ꝑdeſtinatoꝝ. qꝛ apud
deū certū ⁊ numeratū eſt q̄ ⁊ quoti ſunt beatoꝝ nūero ſo
ciādi. De quo illud. j. Eſdre. ij. Nūerus viroꝝ ppl̄i iſrl̓. Et
apoca. vij. Audiui numerū ſignatoꝝ. Item eſt apud deuꝫ
nūerus ſortiū. hoc eſt dictu. numerꝰ fatoꝝ ⁊ bonoꝝ ſeu ma
loꝝ fortune. que ſunt apud deū in certo nūero ſiue bonis ſi
ue malis hominibꝰ infligantꝛ. Unde de bonis fortune dicitꝛ
Dañ. v. Qꝛ nūerauit dñs regnū tuū ſcꝫ in ſcriptura. Ma
ne thethel phares. De malis vero fortune dicitꝛ Eſaie. lxv.
Nūerabo vos in gladio. Itē eſt apud deū nūerus merciū.
hoc eſt dictu ſpūaliū operū ⁊ virtutū. Hic eſt eñ numerus
optimꝰ in q̄ deꝰ nūerat ⁊ appēdit illos q̄s in ꝑadiſi theſau
ro reponit. De q̄ virtutū numero dī. Mar. x. ⁊ Luc. xij. Ca
pilli capitis veſtri oēs numerati ſunt. vt de bonis ⁊ ſanctis
dicatꝛ illud. j. Para. v. Oēs hi nūerati ſunt in diebꝰ ioathā

Aduerte tñ ꝙ cū ppl̓s iſrl̓ nūeraretꝛ a moyſe ſicut dī Nuñ.
j. Soli leuite numerati non ſunt. Ad denotandū ꝙ leuite.
id eſt eccleſiaſtici ſunt hodie illi qui minꝰ conſiſtunt in nu
mero ⁊ mēſura. ⁊ qui minus ſunt in virtutū numero conſti
tuti. Nume. ij. Leuite vero numerati non ſunt Oſee. j. Si
ne menſura eſt ⁊ non numeratꝛ. Iſte eſt ergo numerꝰ mer
cium ſcꝫ ſpūalium. Item apud deū eſt numerꝰ peſtiū. hoc
eſt dictu. numerus penaꝝ infernaliū ⁊ tormentoꝝ. Qꝛuis
eñ dicatꝛ. j. Paral̓. xvij. ꝙ vincitꝛ numerꝰ magnitudine. cō
ſtat tamē ꝙ oīa apud deū ſunt numerata. qꝛ ſcꝫ certꝰ eſt
apud eū numerꝰ in inferno ⁊ ꝑſonaꝝ ⁊ tormentoꝝ. Iuxta
illud Heſter. ix. Numerꝰ illoꝝ qui occiſi erant in ſuſis ad
regem relatꝰ eſt. Et ſic patet quō apud deū oīa cōſiſtunt
in numero pondere ⁊ menſura.

Nunciare. Nuncius.

Nota ꝙ nunci
us ē ille qui ex
parte alicuius aliquid alicui dicit ⁊ narrat. Unde ſpiritua
liter loquendo nuncius eſt Nomen
Humilitatis. Cum igitꝛ vt breuiter trāſeā. ꝑdicatores
Auctoritatis. ꝑlati iudices ⁊ doctores ſint illi nuncij
Utilitatis. dei p̄ris q̄ pplis inferioribꝰ hñt denūcia
Sedulitatis. re ⁊ dicere illa q̄ ꝑtinent ad ſalutē. dico
Veracitatis. ꝙ ipſi tales ſpūales nuncij dñt ꝑdictas
Sagacitatis. ſex ꝯditiōes hr̄e. ad hoc ꝙ cōuenientes
nuncij poſſint dici. Primo ergo dñt hr̄e humilitatē. qꝛ. ſ.
illi cuius ſunt nuncij. ſ. deo. obediētes ſubiecti ⁊ humiles de
bent eſſe. Illis etiā quibꝰ nūciant debēt modeſti ⁊ hūiles
apparere ps. Patiētes erūt vt annūcient. Non eñ debꝫ eē
nunciꝰ ſuꝑbꝰ. q̄nimo humilis tenetꝛ eſſe. q̄ nomē nūcij ꝓfi
tetur. Quod vtiqꝫ eſt cōtra multos ꝑdicatores ⁊ ꝑlatos. q̄
q̄uis ex natura officij eſſe debeāt humiles ⁊ benigni. ipi tñ
inueniuntꝛ arrogātes ꝑ ceteris ⁊ ſuꝑbi. Iſti aūt ſunt illi nū
cij de quibꝰ dī Prouer. xvj. Indignatio regis nuncij mortꝭ
Non ſic ergo ſed habeāt humilitatē. Scd̓o dico ꝙ tales
nuncij dñt habere auctoritatē. Nō dñt eñ tale officiū a ſe
ipſis aſſumere. ſ auctem a ſuꝑioribꝰ obtinere. Nullus eñ
debet h̓ facere niſi a ſuꝑiore mittatꝛ. Iuxta illd̓ Iudic. vij.
Miſit gedeon nūcios in oēm montē effraym. Nec forte illi
ſint de illis de q̄bus dñs dicit Hiere. xxiij. Nō mittebā ꝓ
phetas ⁊ ipſi currebāt. nō loquebar illis ⁊ ipi ꝓphetabant.
Qd̓ eſt cōtra illos q̄ fingūt ſe hr̄e auctem ⁊ priuilegia a pa
pa vt poſſint pecunias extorquere. ⁊ vt cōiter male accidit
talibꝰ. Quia qñqꝫ cōficiunt bullas falſas vt oñdant ſe au
ctoritatē hr̄e. ex quo finaliter puniūtꝛ. qꝛ ſicut dī Prouer.
xiij. Nuncij impij cadent in malū. Nō ſic. ſ habeāt auctē
Tertio dico ꝙ tales nuncij dñt hr̄e vtilitatē. qꝛ. ſ. bonus
nunciꝰ ſemꝑ debet intēdere vtilitatē dñi ex ꝑte cuius nun
ciat. vel illoꝝ q̄bus ip̄e annūciat. Nō eñ debet intendere
lucrū ꝓpriū ſ potiꝰ auditoꝝ. Qd̓ tñ hodie eſt cōtra multos
q̄. ſ magis annūciant verbū dei ꝓ lucro ſuo tꝑali q̄ꝫ ꝓ alie
no vel ſpūali. Hoc etiā eſt cōtra illos q̄ plus delectantꝛ eſſe
nuncij maloꝝ q̄ꝫ bonoꝝ. ſicut ſūt relatores verboꝝ q̄ dñis
ſuis magis gaudēt dicere mala de alijs q̄ꝫ bona ſiles corni
cibꝰ. qui ſm Ouidiū ſunt nuncij reꝝ malaꝝ. iij. Reg. xiiij.
Ego aūt miſſus ſum ad te durus nunciꝰ. Nō ſic ergo. ſ ha
beant vtilitatē. Quarto dico ꝙ tales nuncij dñt hr̄e ſedu
litatē. Ad nunciū eñ ꝑtinet ꝙ diligenter nunciet alijs illa
q̄ debet. Vñ dī. ij. Reg. xviij. Ecce homo currēs ſolus. ⁊ di
xit rex. ⁊ iſte bonꝰ eſt nūcius. Et Eſa. lviij. Clama. ne ceſſes
q̄ſi tuba exalta vocē tuā. annuncia pplo meo ſcelera eoꝝ ⁊
domui iacob peccata eoꝝ. Iſtā auctem vide diuiſā ⁊ ꝓſecu
tam ſupra de Annunciare. Sꝫ adiunge ibi auctoritates vo
cales in quolibet membro. Quinto dico ꝙ tales nuncij
dñt habere veracitatē. qꝛ ſcꝫ veriſſime dñt nunciare volun
tatem dñi ſui ps. Annunciabo veritatē tuā in ore meo. Qd̓
eſt cōtra hereticos. qui nō annūciāt veritatē ⁊ dñi volūta
tem. ſ potiꝰ falſitatē. Et ideo de quolibet tali pōt dici illud
Actuū. xvij. Nouoꝝ demonioꝝ videtꝛ annūciator eſſe. Ha
beat ergo veracitatē. Sexto dico ꝙ tales nuncij dñt ha
bere ſagacitatem. Nūcius eñ debet eſſe ſapiens ⁊ diſcretꝰ
vt. ſ. ſciat volūtatē dñi ſui ſagaciter exponere ⁊ narrare. q̄a
ſicut dī Prouer. xxvj. Claudꝰ pedibꝰ. ⁊ iniquitatē bibens
qui mittit verbū ſuū ꝑ nunciū ſtultū. Et ideo Ecci. x. dr̄. ꝙ
qui habet pēnas annunciabit ſententiā. Pennas inq̄t ad
Do

modū volucris.hoc eſt dictu.intellectū ſubtilē ⁊ altū.Un
de nota ꝙ tales nuncij debēt eſſe claritate ſapie dotati atqꝫ
ꝑditi.qꝛ ſcrīptura vocat eos celos ps̄.Annūciabūt celi iuſti
ciā eiꝰ.Et aduerte ꝙ tales ſpūales nūcij dicunṫ in ſcrīptura

Celi.
Sol.
Patres.
Firmamentū.
Tuba.
Volucres.

Celi dico ꝑ puritatē innocentie. Ubi in
ps̄.Annunciabūt celi iuſticiā eius Sol ꝑ
claritatē ſapientie.Ecci.xliij. Sol i aſpe
ctu annuncians in exitu. Patres ꝑ cha
ritatem amicicie ps̄.Patres noſtri annū
ciauerūt nobis. Firmamentū ꝑ firmita
tem cōſtantie ps̄.Opa manuū eius annūciat firmamentū.
Tuba ꝑ clamoſitatē eloquētie.Eſaie.lviij.Quaſi tuba ⁊c̄.
annūcia ⁊c̄.ſicut ſupra.Volucres ꝑ ſublimitatē eminentie
Ecci.x.Qui habet pennas annūciabit ſniam Et ſic igiṫ ptꝫ
ꝙ illi q̄ volūt eſſe boni ⁊ ſpūales nuncij debēt diuerſimode
eſſe cōditionati. Sed adhuc poſſumus notare ꝙ multa
ſunt annūcianda ab iſtis nūcijs ſpūalibꝰ.⁊ puro corde nar
randa ⁊ dicenda.Unde nota ꝙ iſti debent Nunciare

Summam veritatem.
Dei maieſtatem.
Celi felicitatem.
Inferni penalitatem.
Propriam iniquitatem.
Diuie laudis iocūditatē.

Iſti ergo debent eſſe ſicut galli
qui ſunt nuncij diei ſubſequen
tis.⁊ diuerſis horis ⁊ punctis
annunciāt iſtam diem. Iſti er
go aliquādo annūciāt diei ſci
entie veritatē ps̄.Annunciabo
veritatē tuā in ore meo.Item quōqꝫ diuine glorie maieſta
tem Eſaie.lxvj. Annūciabūt gloriā meā gentibꝰ. Itē cele
ſtis patrie felicitatē Geñ.xlv. Nunciate patri meo vniuer
ſam gloriā meā. Itē qñqꝫ inferni penalitatem. Luce.xxiiij.
Egreſſe de monumēto nūciauerunt hec oīa. Item qñqꝫ
ꝓpriā iniq̄tatem ps̄. Deus vitā meā ānunciaui tibi.poſuiſti
lachrymas meas in conſpectu tuo Itē qñqꝫ diuine laudis
iocunditatē.ps̄.Dñe labia mea apies.⁊ os meū annuncia
bit lau.tu.Et ſic ſi oīa iſta nunciauerimꝰ nos erimꝰ boni
nuncij.Sed vide ſupra de Annunciare ⁊ ſupra de Clama
re.de Narrare.de Dicere.de manifeſtare⁊ in quolibet loco
vbi fit mentio de p̄dicatore. Et breuiter de nuncijs bonis.
ambaſiatoribꝰ ⁊ legatis.pōt dici illud.j.Regū.xvj. Miſit
ſaul nūcios ad Iſai dicens.Mitte ad me dauid filiū tuuꝫ
Et.ij.Paral.xxx.Decreuerunt vt mitterent nuncios. Ubi
nota ꝙ in oīn nuncioꝝ miſſione ⁊ legatione Conſiliū deli
beratiuū debet p̄cedere.Officiū acceleratiuū debet ꝓcede
re.Obſequiū obtꝑatiuū debet ſuccedere. Nam a ꝑte mit
tentis nuncios debet eſſe deliberatio.Ideo dr̄ Decreuerūt
A ꝑte miſſoꝝ debet eſſe acceleratio.Ideo dr̄ Ut mitterent
nuncios.A parte vero illius ad quē nūcij mittunṫ debꝫ eē
obtꝑatio.Ad dauid inq̄t.qui ſcꝫ fuit miſericors ⁊ benignꝰ
Iuxta illud ps̄. Nuncians dauid fideli.Dico igiṫ ꝙ in oīn
legatione debet eſſe diſcretio deliberatiua. ſcꝫ a ꝑte illiꝰ a q̄
nuncij mittunṫ.Decreuerūt inquit.Papa ⁊ cardinales vl̄
rex ⁊ ꝯſiū ſuū.Nota ꝙ romani nunq̄ꝫ mittebāt legatos ni
ſi primo ꝑ ſenatū eſſet decretū.Et nota ꝙ ad papaꝫ ꝑtinet
diſcernere ⁊ decernere ſuꝑ oībus publicis negocijs.Iſtud
eſt decretū vigilū.De quo Dañ.iiij.Vigiles eīn ſunt illi q̄
vigilant ſuꝑ negocijs vtilitatis⁊ pacis.ſicut ſūt papa⁊ car
dinales ⁊c̄.Concorda. Igiṫ dico ꝙ in legatione debet eſſe
diſcretio.deliberatiua. Deinde dico ꝙ ibi debet eſſe diſ
curſio acceleratiua.qd̄ oſtendiṫ cū diciṫ Nuncios.Nomē
eīn nuncij eſt ꝙ debeat eſſe diſcurrens ⁊ diligēs.ſicut de il
lo q̄ apparuit ſolus⁊ currēs diciṫ.ij.Reg.xviij.ꝙ iſte bonꝰ
erat nunciꝰ.Solus eīn debet eſſe ſecuꝫ ſecrete de cōmiſſis
negocijs cogitando.Currēs celeriter mādata cōmiſſa exe
quendo.Bonis fideliter ⁊ vtiliter viam faciendo.vt de ta
li ſolo nūcio dicaṫ illud Iob.j.Euaſi ego ſolus vt nunci
arē tibi.Sit igiṫ in tali nūcio diſcurſio acceleratiua. De
niqꝫ dico ꝙ in tali nuncio debet eſſe auditio obtꝑatiua. ſcꝫ
a ꝑte illoꝝ ad q̊s mittunṫ.qꝛ ſcꝫ iſti dn̄t eſſe dauid. Qui lꝫ
interp̄teṫ manu fortis erat tn̄ obediēs.māſuetꝰ⁊ mitis ps̄.
Memento dñe dauid ⁊ oīs manſuetudinis eius.Ad innu
endū ꝙ iſti ad q̊s mittunṫ nuncij nunq̄ꝫ dn̄t eſſe ita poten
tes.quin obediēdo ⁊ rn̄dendo debeāt eſſe mites.vt ſic de q̊
libet tali nuncio poſſit dici illud.j.Reg.xx.Uenit igiṫ nun
cius ad dauid.Et vtinā nō verificeṫ illud qd̄ ſcribiṫ.j.Re.
xix.vbi diciṫ.Cū nuncij venientes in lecto Dauid nō inue
nerūt ipm̄ dauid ſ; vnū ſimulacrū. Quia ꝓcerto ſi nuncij
pape loco dauid inueniāt modō ſimulachꝛū.i. loco obediē
tis ⁊ pacifici virū peſtiferꝝ atqꝫ durū.qui ſcꝫ audire ⁊ intel
ligere nō velit.male erit.Sit igiṫ quilibet talis dauid vt ſic
ille qui ad eū mittit.ad dauid ⁊ nō ad ſaul gaudeat ſe miſiſ
ſe.Iuxta illud.ij.Reg.iij. Miſit ergo abner nūcios ad da
uid.Et reuera nuncij tales mittūnṫ triplici cā.ſcꝫ ad viſitā
dum.ad mitigandū ad conſolādum.Uiſitando dico ꝑ dul
cem amorē.ſicut.j.Reg.xix.dr̄. Miſit rex nuncios vt vide
ret dauid.Ad mitigandū etiā litium horrorē.ſ.ad cōponē
dum pacē ſuꝑ cōtrouerſijs litium ⁊ guerraꝝ.iij.Reg.ij.Ue
nit nuncius ad ſalomonē.qui ſcꝫ interp̄taṫ pacificꝰ.Ad cō
ſolandū inſuꝑ merentium terrorem.Sicut de dauid legiṫ.
j.Paral.xix.ꝙ dauid miſit nuncios ad cōſolādum regem
amon ſuꝑ morte.ſcꝫ patris ſui.Et ſic certe tales nūcij ami
coꝝ viſitatiui.inimicoꝝ cōcordatiui.⁊ infirmoꝝ triſtiū ꝯſo
latiui pn̄t dicere illud.ij.Reg.xviij.Bonū apporto nūciuꝫ
dñe mi rex.Ut etiā de quolibet tali poſſit dici illud ibidem
Uir bonus eſt ⁊ nuncium portans bonū.Ubi nuncius de
ſcribiṫ vt animi viribꝰ p̄ditus qꝛ vir. Ut virtutū moribus
inclitus quia ſcꝫ bonus.Ut vtili oꝑe deditus. qꝛ nuncium
portans bonū.Et hec de nuncijs ſufficiant ⁊c̄.

Nunc. Nota ꝙ iſtud aduerbiū tꝑis nunc ſignificat
cuiuſlibet durationis pn̄tem momentaneaꝫ
⁊ indiuiſibilē portionē.Iſtud eīn nō reſpicit p̄teritū aut fu
turū.ſed ſolū illud qd̄ eſt pn̄s momētaneū atqꝫ certū. Alie
eīn ꝑtes tꝑis ſunt incerte.ſcꝫ p̄teritū qd̄ iam tranſijt ⁊ futu
rum etiam. qd̄ nōdum eſt. Nunc aūt qd̄ eſt pn̄s ſolūmo
do pōt dici certum.Igiṫ notare poſſum ꝙ nūc diuerſimo
de ſumiṫ in ſcriptura.Inueniṫ eīn.ſ.Unū nunc

Ingentis diuinitatis.
Labentis mortalitatis.
Uirentis moralitatis.
Preſentis ꝓſperitatis.

Et ſic ꝓcerto dico ꝙ deus ha
bet ſuū nunc qd̄ menſuraṫ eiꝰ
eſſentiā.Homo habet ſuū nūc
qd̄ menſurat vite pn̄tiam. Iu
ſtus habet ſuū nunc qd̄ menſurat moꝝ iuſticiā. Peccator
aūt habet ſuū nunc qd̄ menſurat eius nequiciā. Primo
igiṫ dicamus ꝙ in ſcriptura rꝑiṫ vnū nunc qd̄ ꝑtinet ad
ſummā diuinitatē.Et ſic dico ꝙ deus habet nunc eternita
tis Apud deū eīn totū eſt nūc nihil eīn ibi ē niſi pn̄s Infra
ambitū eīn ſue infinitatis ⁊ eternitatis cōtineṫ ⁊ comp̄hen
diṫ in iſto nunc ⁊ in iſto pn̄ti oē qd̄ eſt temporale.⁊ q̄cq̄d
ſucceſſiue durauit a mundi principio ⁊ ab euo. Mille eīn
anni ante oculos eius tanq̄ꝫ dies heſterna q̄ p̄terijt.Unde
de tali nunc dicitur eſaie.xliij. Et nunc hec dicit dominus
creans celos.Et ſi vis nota ꝙ deus habet Unum nunc

Magnitudinis q̄ nō minoraṫ.
Longitudinis q̄ nō terminaṫ.
Fortitudinis q̄ nō ſuꝑaṫ.
Mititudinis q̄ nō irritaṫ.
Celſitudinis q̄ nō inclinaṫ.
Amplitudinis q̄ nō coartaṫ.
Rectitudinis q̄ nō refrenaṫ.

Igiṫ dico ꝙ deus habet
in iſto nūc eternitatꝭ im
minorabilē magnitudi
nem.Exo.xviij.Nūc co
gnoui qꝛ magnꝰ dn̄s ⁊c̄
Item habet intermina
bilē longitudineꝫ.qꝛ ſcꝫ
iſte viuit ⁊ durat ineternū.j. Reg.xxv. Nunc ergo dñe mi
viuit dn̄s.Item habet inſuꝑabilem fortitudinē.Apoc.xij.
Nunc facta eſt ſalus⁊ virtus.ꝑtās ⁊ impiū⁊ fortitudo dei
noſtri ⁊c̄.Item habet in irritabilē mititudinē.qꝛ ſcꝫ ipſe ha
bet clemētiā infinitā qua inceſſanter adiuuat ⁊ cōfortat ps̄.
Propter miſeriam inopum ⁊ gemitum pauperuꝫ nunc ex
urgam dicit dominus.Et Thobie.iij. Nunc domine me
mento mei ne vindictā ſumas de peccatis meis. Unde de
beatis quos nunc deus beatificat in patria diciṫ Oſee.viij
Nunc congregabo eos ⁊ quieſcent.Item habet non incli
nabilem celſitudinem.Iſte enim nunqꝫ de primiṫ a ſubli
mitate maieſtatis eterne.dicēs illud Eſaie.xxxij. Nunc ex
urgam dicit dominus nunc exaltabo.nūc ſublimabor.Qd̄
bene recognoſcunt beati dicentes in ps̄. Sit nomē domini
benedictum ex hoc nunc ⁊ vſqꝫ in ſeculum.A ſolis ortu vſ
qꝫ ad occaſum ⁊c̄.Item habet irreſtringibilem amplitudi
tudinem.quia.ſ.iſte eſt ſuper omnia liberalis ⁊ amplus.di
cens.ſ.Ioh.xvij.Nunc cognouerunt quia omnia que de
diſti mihi dedi eis.Item habet irrefragabilem rectitudinē
hoc eſt dictu iuſticiam infinitam ad puniendum malos di
cēs Miche.v.aīe peccatrici.Nūc vaſtaberꝭ filia latronis ⁊c̄
Unde dominus dixit pharaoni Exodi.ix.Nunc enim extē
dens manum percutiam te.Et ibidem. Peccauimus etiā

nūc dn̄s iuſtus. ⁊ Thob. iij. Nūc dn̄e magna iudicia tua. Et Ozee. viij. Nūc recordabit̄ dn̄s iniquitatis illoꝝ. Sic ergo pꝫ ꝙ ē vnū nūc qꝺ ꝑtinet ad ſummā diuitatē. Secūdo dico ꝙ ē vnū nūc qꝺ ꝑtinet ad nr̄am hūanitatez ſeu mortalitatē. Et iſtud ꝓcerto nihil aliud ē ꝙ̄ vita pn̄s de q̄ nō habemus niſi nūc. Et ꝓcerto iſta eſt vnū nunc Quod

Cito labitur dum parum manemus.
Nube tegitur dum pauca videmus.
Morte frangit̄ qua cito cademus.
Penis angit̄ dum pace caremus.

Dicam igit̄ ꝙ humana vita ē vnū nūc qꝺ cito labit̄. Nūc em̄ vite pn̄tis valde modicū ꝑſeuerat. Job. xij. Nūc princeps huius mundi eijciet̄ foras. Item ē vnū nūc qꝺ nube tegit̄. Nube dico ignorantie. j. Coꝝ. xiij. Nūc cognoſco ex ꝑte. Et ibidem. Videmus nūc in enigmate. tunc aūt facie ad faciem. Item ē vnū nunc [illegible] morte claudit̄ ſeu frangitur. Job. vij. Ecce nūc in puluere dormio. Item eſt vnum nūc qꝺ penis angit̄ ſeu ſubijcit̄. Conſtat. n. ꝙ nūc vite pn̄tis eſt plenū miſerijs atqꝫ penis. vn̄ Job. v. Nūc veniſtis ⁊ mō videntes plagā meā timetis. Et ſic patet ꝙ ē vnum nūc qꝺ pertinet ad nr̄am humanitatē. Tercio dico ꝙ ē vnū nunc qꝺ pertinet ad moꝝ ſinceritatē. Boni. n. ⁊ iuſti habent ſuū nunc. vicꝫ tempus ⁊ ſtatū ꝑfectionis ⁊ virtutis qꝺ ꝑagunt in pn̄ti. ⁊ in quo deo nūc. i. ꝓmpte ⁊ principaliter obediūt ſine mora. vn̄ de tali nūc. i. de ſtatu ꝑfectionis v̇tutis ⁊ gr̄e pt̄ dici illud. j. Reg. xv. Nūc ſ̄ inueniant pueri tui gr̄am i ꝯſpectu tuo. Notabo ergo ꝙ in tali nunc

Magna videt clara diſcretio.
Deum laudat ſana locutio.
Surſum clamat freq̄ns orō.
Cito paret velox auditio.
Cibis parcit arta comeſtio.
Leta fugit triſtis editio.
Sanctos iuuat dei ꝓuiſio.
Deum timet ſancta ſubiectio.
Deum colit ſacra religio.
Deum ſperat vera deuotio.
Cohter edes facit adoptio.
Deum guſtat beata fruitio.
Deum cernit certa cognitio.

Igit̄ dico ꝙ in iſto nūc ſcꝫ in ſtatu gr̄e perfectionis ⁊ virtutis magna videt clara diſcretio. Joh. ix. Hic eſt filius noſter q̄ cecus natus eſt. quomō aūt nūc videt nos neſcimꝰ. Et ibidem. Quomō ergo nūc videt: qui reſpondit. Cum cecus eſſem modo video. Item in iſto nunc deuꝫ laudat ſana locutio. Joh. x. Ecce nunc ꝑalā loqueris et ꝓuerbiuꝫ nullū dicis. ps. Nos q̄ viuimꝰ benedicimꝰ dn̄o ex hoc nūc ⁊ vſqꝫ in ſeculū. Item in iſto nunc clamat feruēs oratio. j. Mach. iiij. Et nunc clamemꝰ in celū ⁊ miſerebit̄ noſtri deus noſter. Et. ij. Mach. j. Et nūc hic ſumꝰ orātes ꝓ vobis Item in iſto nūc cito paret velox auditio. i. obediētie virtꝰ Unde Thobie. xiiij. Nunc ergo filij audite me. Et Joh. v Venit hora et nūc eſt quādo mortui audient vocē filij dei. et q̄ audierint viuēt. Item in iſto nunc cibis parcit arta comeſtio. i. abſtinentia. Joelis. ij. Nūc ergo dicit dn̄s: cōuertimini ad me in toto corde vr̄o: in ieiunio et fletu: et planctu ⁊c̄. Et Luce. vj. Beati qui nūc eſuritis q̄a ſatiabimini. Itē in iſto nunc leta fugit triſtis deiectio. i. lamētabilis meditatio. Vn̄ Mat. v. Beati q̄ nunc fletis qꝛ ridebitis. Itē in iſto nūc ſanctos iuuat dei ꝓuiſio. Vn̄ Act. xij. Nūc ſcio vere quia miſit dn̄s angelū ſuū et eripuit me de manu herodis ⁊c̄. Item in iſto nūc deum timet ſctā ſubiectio. Gen̄. xxij. Nunc cognoui ꝙ timeas dn̄m. dixit angelus abrahe. Item in iſto nūc deū colit ſacra religio. Joſue. xxiiij. Nūc ergo ait auferte deos alienos de medio veſtri. Et Judith. xj. Ego em̄ ancilla tua deum colo etiā nunc apud te. Itēꝫ in iſto nunc deū ſperat vera deuotio. j. Coꝝ. xiij. Nunc autem manet fides. ſpes: charitas. hec tria maior aūt eſt hoꝝ charitas. Itē in iſto ſanctos vocat patris adoptio. j. Joh. iij. Chariſſimi nūc filij dei ſumus. Item in iſto nunc deuꝫ guſtat beata fruitio. Vn̄ de quolibet beato dicit̄ cuilibꝫ dānato illud Luce. xvj. Fili recordare ꝙ receriſti bona in vita tua. Lazarꝰ autē ſimiliter mala: nūc autēꝫ hic conſolat̄ tu vero cruciaris. Unde Mar. x. dicit̄. Or boni recipiunt nūc in hoc tēpore domos et tꝑalia bona. et in futuro ſeculo vitā eternā. Item in iſto nunc deū cernit certa cognitio. Luc. j. Nunc dimittis ſeruū tuum dn̄e ſ̄m ver. tu. in pace. quia vide. ocu. mei ſalu. tu. Et breuit̄ iſtud ē nūc diuine acceptiōis. Quia ecce nunc tp̄us acceptabile: ecce nunc dies ſalutis. ij. Coꝝ. vj. Preſentis turbatiōis: nūc ſi oportet cōtriſtari in varijs temptationibꝰ. Et eterne cōſolationis. q̄a ecce nūc dies ſalutis. Et ſic pꝫ ꝙ eſt vnū nūc qꝺ ꝑtinet ad morum ſctitatē. Quarto vero dico ꝙ eſt vnū nūc qꝺ ꝑtinet ad mētis iniquitatē: hoc eſt dictu. ad ſtatū ⁊ cōditionē malorū. Mali em̄ nō reſpiciūt niſi nunc. i. v itā ⁊ ꝓſperitatem pn̄tem. Nunqꝫ em̄ reſpiciunt tempus p̄teritū qꝺ ꝑdiderūt. bona opa q̄ amiſerunt. magna ſcelera q̄ ꝯmiſerunt Item nunqꝫ reſpiciūt tempus futurū ad qꝺ venerūt bonū ꝑenne qꝺ amiſerunt. penam eternā quam meruerunt. Sꝫ q̄d reſpiciunt: Certe illud nūc. hoc eſt dictu: pn̄s gaudium qꝺ receperunt mūdi gl̄iam quam ꝯceperunt bona trena q̄ poſſederunt. Et breuiter iſti videnᷓ ſil̄es linci q̄ nihil videt niſi pn̄s. qꝛ. ſ. ſtati obliuiſcit̄ quicq̄d videt an̄ vel retro Itē de leone legit̄ ꝙ collum habet inflexibile. ita ꝙ ſolū ante ſe poteſt reſpicere. niſi forte vertat̄ totum corpus. Sic vere multi ſunt qui non conſiderant de tempore niſi nunc ⁊ de mundi negocijs niſi preſens. Quia. ſ. nūqꝫ vertunt animū ſuum ad p̄terita vel futura. immo obliuioni penitus ſolēt dare q̄cquid ante ſe fuit: aut poſt erit. Et tamen iſti deberēt aduertere ꝙ ſancta animalia oculos habebāt ante ⁊ retro ſicut dicit̄ Apoca. iiij. Et Ezech. j. De iſto ſ̄ nūc. i. de p̄ſēti ſtatu: gloria ⁊ ꝓſperitate poteſt dici illud Luce. vj. Ve vobis q̄ nunc ridetis: quia plorabitis et flebitis vos. Unde nota ꝙ iſtud eſt Unum nunc

Ignorantie et obliuionis.
Reſiſtentie et rebellionis.
Violentie ⁊ inuaſionis.
Fraudulētie ⁊ deceptionis.
Incōſtantie ⁊ deiectionis.

Dico ergo ꝙ iſtud ē vnū nūc obliuionis ⁊ ignorantie quia. ſ. mali nūc videnᷓ eſſe ceci: in q̄ꝫtum. ſ. nūc non videntur ꝓpēdere mala que iminēt ipſis. Luce. xix. Nūc aūt abſcōdita ſunt hec ab oculis tuis. Item iſtud eſt vnū nūc rebellionis ⁊ reſiſtentie. j. Johis. ij. Nunc antichriſti facti ſūt multi. Item iſtud eſt vnū nunc inuaſionis ⁊ violentie: quia. ſ. alter rapit ab alio ſi ſit potens. j. Reg. ij. Nūc dabis mihi alioquin tollam vi Item iſtud eſt vnū nunc deceptionis ⁊ fraudulentie. Unꝺ de dalida legit̄ deceptorie dixiſſe Samſoni. Judicū. xvj. Nunc indica mihi quo ligari debeas. Item iſtud eſt vnuꝫ nunc deiectionis ⁊ incōſtantie. qꝛ ſcꝫ gl̄ia maloꝝ nō ꝑſeuerat. Vn̄ de adam peccante dicit̄ Gen̄. iij. Nūc ergo ne forte ſumat de ligno vite ⁊ viuat ineternū eijcite eū de paradiſo. Et Joh. xij. Nunc p̄nceps huius mūdi eijciet̄ foras. ſcꝫ ꝑ mortē ⁊ dānationē eternā. Et ſic ergo patet quō iſtud aduerbiū nūc diuerſimode ſumit̄ in ſcriptura ſcꝫ quantū ſpectat Ad maloꝝ iniquitatē. Ad iuſtoꝝ ſeu ad virtutū ſinceritatem. Ad hoīm mortalitatē. Ad eternā diuinitatē. Sufficit. Sed ſi de iſto nūc vis ampliꝰ dilatare. Nota ꝙ iſtꝺ aduerbiū nunc qꝺ eſt breuiſſima ꝑs tp̄is ſignat breuiſſimā vitā noſtrā. que de tp̄e nō habet niſi nunc ſcꝫ illud inſtās q̄ pn̄tialiter viuimus Scd̄m Senecā em̄. Quicq̄d de tempore tranſijt mors iam tenet. qꝺ aūt futuꝝ eſt vitā nōdum habꝫ Quia nihil breuiꝰ nihil incertiꝰ. nihil indurabilius vita nr̄a Vn̄ dicit idē Seneca. Hō vite cōmodatꝰ eſt nō datus. ⁊ bn̄ dicit accomodatꝰ. qꝛ nō manet apud cōmodatariū niſi q̄ꝫdiu placuerit cōmodanti. Res aūt data ꝑpetuo pōt cōmodatario remanere. Sic v̇e hō vite dr̄ accomodatꝰ ⁊ nō datus. qꝛ ad voluntatē cōmodātis. ſ. dei nō ad ſuā apud vitā cōmorat̄ ⁊ iō ad dei bn̄placitū reuocat̄. Jō bene dr̄ Jaco. iiij. Que aūt eſt vita nr̄a. vapor ad modicū parēs. Qꝺ pulcerrime tractās btūs Aug. dicit ſic. Vita inq̄t hec vita dubia. vita ceca. vita erūnoſa. Hanc em̄ humores fedāt. dolores exterminā t. ardores deſiccāt. aera morbidāt. eſce inflāt ieiunia macerāt. ioci ſoluūt. triſticie ꝯſumūt. ſollicitudo coartat. ſecuritas hebetat. diuitie inflant. pauꝑtas deijcit. iuuentus extollit. ſenectꝰ incuruat. infirmitas frangit. meror deꝑ̄mit. ⁊ poſt hec oīa mors interimit q̄ vniuerſis gaudijs finē imponit. ita vt cū eſſe deſierint. nec fuiſſe putent̄. Iſta eſt ergo vita noſtra que ꝓprie dr̄ nunc. qꝛ valde tranſitoria ſeu breuis. Ideo de iſta breuitate dr̄. j. Pet. j. Modicum nunc ſi oportet cōtriſtari. Ad qꝺ facit verbū bt̄i Aug. in q̄dam ſermone. Vite inq̄t huius ꝓlixitas. breuitas pōt dici. Si em̄ adam adhuc viueret. ⁊ hodie moreret̄. q̄d eidē ꝓfiſceret p̄terita longitudo. Eſt em̄ de vita noſtra ſicut de ꝯſtellationibus. que ſ̄m mathematicos nō durāt in eadē diſpoſitione niſi ꝑ vnū momentū ſeu ꝑ vnū inſtās. Ratio eſt enī

dens intuenti. Nam conſtellationes cõſiderant̃ ex motu.
ſitu ⁊ aſpectu ſtellaꝝ erraticaꝝ ſeu planetaꝝ ad ſtellas fi⸗
xas. quoꝝ ſcꝫ motꝰ ſunt diuiſi ⁊ varij. ⁊ quandoq; cõtrarij
ita ꝙ in eadem diſpoſitione nõ manent niſi ꝑ inſtans. Jõ
cum continue moueant̃. neceſſario cõcludit̃ ꝙ eaꝝ influẽ⸗
cia ꝓprietas ⁊ ꝯſtellatio in iſtãti trãſeat ⁊ mutet̃. Sic ḋe cha
riſſimi vita hũana ex ꝯ̃rijs motibꝰ planetaꝝ. i. ex ꝯ̃rijs ꝓprie
tatibꝰ elemẽtoꝝ cõponit̃. Et iõ ꝑ vnũ nũc ⁊ ꝑ vnũ pñs mo
dicũ durat. Semꝑ eñ currit ⁊ labit̃. ⁊ tam in moralibꝰ q̃
in naturalibus conditionibꝰ continue vertit̃ ⁊ mutat̃. Ut
de tali nunc dicat̃ illud Job. xiiij. Cunctis diebꝰ quibꝰ nũc
milito expecto donec veniat imutatio mea. Et ideo ſicut vi
demus ꝙ nauta habẽs ventũ ꝓſperũ quãtocitius poteſt
ꝓperat ad portũ. ſciens ꝙ ventus mirabiliter eſt res dubia
⁊ incerta. eo ꝙ facillime põt mutari. Sic vere chariſſimi q̃
ſcimꝰ ventũ labilis vite noſtre valde mutabilẽ ⁊ incertum
ꝙq; facilime mutat̃ de ſanitate i infirmitatẽ. de diuitijs ad
paupꝑtatẽ. de iuuentute ad ſenectutẽ. de ꝓſperitate ad ad⸗
uerſitatẽ. ⁊ qḋ deteriꝰ eſt de vita ad mortẽ. debẽmus q̃diu
durat iſtud nũc. i. q̃diu durat ſtatus merendi per mare pe
nitentie ꝓperare. ⁊ iter virtutũ cõtinuare vt ad portũ ſalutꝭ
ꝑ penitentiã valeamꝰ applicare. Jõ cõſulit dñs ꝑ ꝓpham
Joel. ij. Nũc ꝯuertimini ad me in toto corde vr̃o. i ieiunio
⁊ fletu. ⁊ plãctu. ⁊ ſcindite corda vr̃a ⁊ ñ veſtimẽta vr̃a. Jn
quibꝰ verbis aduertẽdũ eſt ꝙ breuitas huiꝰ vite debꝫ nos
inducere. Ad penitentiã faciendã celeriter feſtinãdo. Nũc
inq̃t. Sagaciter ordinando. Cõuertimini ad me. Mẽtalit̃
cogitando vel cõuertẽdo. Jn to. cor. ve. Carnaliter affectã
do. Jn ieiunio. Uocaliter lamentãdo. ⁊ fletu ⁊ planctu. Di
co ergo ꝙ breuitas huiꝰ vite debet nos inducere ad penitẽ
tiam faciendã celeriter cũ feſtinatiõe. qḋ oſtendit̃ cũ dicit̃.
Nũc. Res eñ dicit̃ fieri cito cuiꝰ dilatio eſt ꝑiculoſa. Un⸗
de homo intoxicatꝰ ſtatim debet ꝑ tiriacã remediũ adhibe
re. priuſq̃ ꝑ veneni maliciã perimat̃. Homo etiã ꝯdẽnatꝰ
ſtatim debet appellare. ne ſentẽtia in rem iudicatã trãſeat.
⁊ nõ ſit locus amplius appellãdi. Sic vere hõ intoxicatus
ꝑ peccatũ mortale. ⁊ ꝑ ꝯñs ad penã cõdemnatꝰ eternã. ſta
tim ⁊ ſine dilatione debet remediũ apponere ⁊ adhibere ti
riacã cõtritionis. ⁊ emittere appellationẽ ꝯfeſſionis. Et ſic
poterit dei ſententiã reuocare. ⁊ mortẽ eternã vitare. Nũc
ergo. Jdeo docet ſcriptura Thob. xiiij. Nunc ergo filij au
dite me. Jſtud tñ eſt cõtra multos qui ſunt valde tardi ad
penitentiã. ſemꝑ eñ ꝓcraſtinãt penitere ſiiẽs cornici. q̃ ſꝑ
dicit Cras. Cras. ſperãtes diu viuere. ⁊ in fine vitã ſuam
emendare. Et tñ iſtis accidit ſicut gipſo ſeu plaſtro. qḋ eſt
talis ꝯditionis quod niſi ſtatim poſtq̃ eſt diſtemperatum
in oꝑe ponat̃. ita fortiter indurat̃ ꝙ nunq̃ põt ampliꝰ opa
ri. Sic vere homo diſtemꝑatus ꝑ cõtritionẽ vel ꝑ ſui ſtatꝰ
cõſiderationẽ niſi cito ponitur in opere per penitentiam ⁊
conuerſionẽ faciliter perit. Nã ſi diu moraret̃ ꝑ obſtina⸗
tionẽ. ita ꝑ malã cõſuetudinẽ indurat̃ ꝙ vix ampliꝰ ad bo
nũ aliqḋ applicaret̃. Nũc ergo. i. celeriter eſt facienda Uñ
apl's. Dum tp̃s habemꝰ operemur bonum. Et nota ſi vis
ꝙ breuitas huiꝰ vite que ꝑ iſtud aduerbiũ nũc denotat̃. ha
bet generaliter multa que inducere poſſunt ad penitentiã
celeriter ꝑagendã. Habet eñ Penaꝝ paucitatẽ. j. Pet. j.
Modicũ nunc ſi oportet cõtriſtari in varijs tentationibꝰ
Uirtutũ quãtitatẽ. j. Choꝝ. xiij. Nũc aũt manet fides ſpes
charitas tria hec. Anie libertatẽ. Roma. vj. Nunc aũt libe
rati a peccato ſerui aũt facti iuſticie ⁊c̃. Bonoꝝ vbertatem
Matt. v. Beati qui nũc eſuritis q̃ ſaturabimini. beati qui
nunc fletis ⁊c̃. Fiat igit̃ penitẽtia celeriter cũ feſtinatione.

Jtem debet fieri ſagaciter cũ ordinatione vel cũ diſcre⸗
tione. q̃ ſcꝫ ad dñm debet fieri nõ ad mundũ. Cõuertimini
inq̃t ad me. Solſequiũ eñ ad nullã ſtellã ſe cõuertit p̃ter⸗
q̃ ad ſolẽ. ſed ſolẽ ſequit̃. ⁊ ad eũ apit̃ ⁊ ad ip̃m cõtinue in
clinat̃. ⁊ ideo ſpõſa ſolis ⁊ ſolſequiũ nũcupat̃. Ferrũ etiaꝫ
nõ ad quẽcunq; precioſum lapidem ſe cõuertit ſed tm̃ ad
adamantẽ ⁊ magnetẽ. q̃ ſunt lapides recõciliatiõis. Sic ve
re chariſſimi cor noſtꝝ ⁊ affectio noſtra nõ ad quecũq; de⸗
lectabilia ſe debet cõuertere. ſed tm̃modo ad ſolẽ iuſticie ie
ſum xp̃m q̃ lapis recõciliatiõis dr̃ quia ꝑ ip̃m peccator deo
patri mediãte pñia recõciliat̃. Jſtũ eñ debet reſpicere ꝑ de
uotionẽ. Ad iſtũ ſe debet aꝑire ꝑ cõfeſſionẽ. Ad iſtũ ſe debꝫ
inclinare ⁊ tendere ꝑ deſideriũ ⁊ affectionẽ. Et ſic bene dico
ꝙ ipſe debet facere penitentiã ſagacitatis. ſcꝫ ipſam añ de⸗
um referendo ⁊ ordinando. qḋ oſtendit̃ cũ dicit̃. Conuer⸗
timini ad me ⁊ ſalui eritis. Unde Aug. ſuꝑ p̃s. Conuertere
ad dñm. q̃ ab eo recedendo frigeſcis. accedendo ferueſcis
Recedẽdo tenebreſcis. accedendo ſplendeſcis. A quo eñ
habebis vt ſis. ab ip̃o habes vt bene ſis. Fiat ergo peniten
tia ſagaciter cum diſcretione. Conuertimini ad me inquit.
q. d. non ad alium q̃ ad deum. Job. xvj. Nunc vado ad eũ
qui me miſit. Et Joh. xvij. Nunc aũt ad te venio. Qḋ nõ
faciunt hypocrite qui ſe non conuertunt ad deum ſ; ad mũ
dum q̃ ſcꝫ penitentiã ſuã faciũt non ad gloriã dei ſ; ad va
nitatem mũdi. Juxta illud Oſee. v. Nunc fornicata eſt ef⸗
fraym. ſcꝫ deum dimittendo ⁊ ad mundũ ſe conuertendo.

Jtem debet fieri pñia mentaliter cũ contritione Jn toto
inquit corde vr̃o. Sicut eñ ſpẽs amare ſunt vt cõiter mag
medicinales q̃ dulces. ſicut patꝫ de aloe. ⁊ de mirrha. Sic
vere amara ⁊ doloroſa cordis cõtritio valde medicinalis ẽ
Jn toto ergo corde veſtro. Uñ Joel. ij. Scindite corda vr̃a
⁊ non veſtimenta veſtra. Apes eñ ſ̓m Ambro. ⁊ Pliniuꝫ
Liniũt in eſtate oſtia domoꝝ ſuaꝝ ſuccis amaris. Sic vere
oſtiũ anie. i. cor ꝑ qḋ bona ſcꝫ vel mala intrat cogitatio de⸗
bemus linire ſuccis amaris. i. amaritudine contritiõis. do⸗
loris pariter ⁊ timoris. Eſaie. xxxiij. Cor tuũ meditabit̃ ti⸗
morẽ. Ut eñ dicit Criſ. li. de cõpunctione cordis. Cõtritio
eſt hũiliati cordis vera cõpunctio. maxima agere. hũilia lo
qui. iuſta opari. et ſuꝑ pctĩs timere ⁊ tremere. Jn toto cor⸗
de veſtro inquit. Eccl. xxxix. Nunc in oĩ corde ⁊ ore col⸗
laudate ⁊ benedicite nomen domini. Q̃ eſt cõtra illos qui
non in toto corde ſuo deũ colũt. imo cũ iſto nunc cor ſuum
ad mundũ diuidunt ⁊ extendunt Oſee. x. Deiuiſũ eſt cor eo
rum. nunc interibunt. Fiat igit̃ penitentia mentaliter cum
cõtritione. Jtem debet fieri realiter cum afflictione. Jn
ieiunio inq̃t. Jeiunare eñ debemꝰ ⁊ realit̃ abſtinere. ⁊ ab il
licitis. ſ. a pctĩs. ⁊ a licitis. ſ. a cibis. A pctĩs eñ debemꝰ ieiu
nare. Quia ſ̓m Jnnocẽ. in ſ̓mone. Magnũ et ſalutare ie⸗
iuniũ eſt a vicijs abſtinere. Hoc eſt eñ magnũ ieiuniũ qḋ
diſſoluit colligationes impietatis. ſoluit faſciculos deꝑmẽ
tes. A cibis etiam abſtinere debemus q̃ ad hoc monet na
tura. dictat figura. docet ſcriptura. Natura dico. Jeiunãt
eñ animalia quando vident ſe nimiũ repleta. ſicut dicitur
de leone ⁊ lupo ꝙ q̃nq; ieiunãt per tres dies. Quia reuera
ſi vicijs ⁊ peccatis nos repletos ſentimꝰ. vt ſanemur ꝑ ab⸗
ſtinentiã ieiunare debemꝰ. Ad qḋ facit figura. q̃. ſ. moyſes
helias. et xp̃s ieiunauerunt. vt coꝝ exemplo nos ieiunare
docerent. Jtem hoc docet ſcriptura. q̃ prima inhibitio que
fuit de ieiunio facta fuit parentibus in paradiſo. Unde de
ligno ſcientie boni ⁊ mali ne comedas Gen. ij. Et ideo me⸗
rito debemus ieiunare. Quia reuera ieiuniũ valet ad bona
omnia ꝓcuranda. et ad mala omnia extirpanda. Jõ Jn⸗
nocen. ibi dicit. Q̃ ieiuniũ valet ad irã placandã. ad veniã
impetrandã. ad nequiciã extirpandã. ad penã vitandã. ad
mundiciã retinendam. ad ignorantiã excludendam. ad vi⸗
ctoriam conſequendam. ad gratiaꝫ obtinendam. q̃ omnia
exemplificat idem Jnno. ꝑ hyſtorias exemplaq; ſacre ſcri
pture. Fiat ergo penitentia realiter ⁊ cũ afflictione. Jn ie⸗
iunio inq̃t. ij. Coꝝ. vj. Ecce nũc dies ſalutis. Sequit̃ Jn oĩ
bus exhibeamꝰ nos tanq̃ dei miſtros. in multa patientia.
in laboribus. in ieiunijs ⁊c̃. Jtem debet fieri cũ vocis e⸗
miſſione. Fletu inq̃t ⁊ plãctu. Penitẽs eñ debet eſſe ſicut
colũba que ꝓ cantu gemitũ reddit. Quia vere nobis i iſto
tp̃e non debet eſſe cantus ſolatij vel canoris. ſ; gemitꝰ tri⸗
ſticie. vel meroris p̃s. Laboraui in gemitu meo. laua. ꝑ ſin.
noc. lec. me. lacri. meis ſtra. me. rigabo. Fletu inquit ⁊ pla⸗
ctu. Fletus eñ et lacrimatio eſt lixiuiũ qḋ maculas pctõ⸗
rum abſtergit. Unḋ Criſ. exponens illud p̃s. Fuerũt mihi
lacrime mee ⁊c̃. dicit ſic. fletus inq̃t cibus eſt animaꝝ. cor⸗
roboratio ſenſuum. ablatio peccatoꝝ. refectio mentium. la
uacrum culpaꝝ. De voce ergo confeſſionis ⁊ cõpunctiõis
orõnis deuotiõis. que debet fieri in iſto nunc dici põt illud
j. Mach. iiij. Clamemus in celum ⁊ miſerebitur noſtri de⸗
us noſter. Jſta ſunt ergo quinq; bona que nos inducunt
ad pñiam in huiꝰ vite breuitate. ſ. Fletꝰ emiſſione. Carnis
afflictio. Mẽtis cõtritio. Sagax diſcretio. Uelox executio

Nunquam

Cum nunq̄ ſit aduerbiū fortiter negatiuū Nota ꝙ nunq̄ pertinet Ad deum. Ad iuſtum. ⁊ Ad impiū. Deus enim in ſcriptura habere vnum nunq̄ reperitur. Quod

Punit noxios.
Iuuat anxios.
Docet inſcios.
Laudat ſocios.

Primo ergo dico ꝙ eſt vnū nunq̄ dei qđ punit noxios. eſt iuſticia. Iſta eīn nunq̄ parcit peccatoribꝰ obſtinatis ⁊ decedentibꝰ in peccato Vñ Mat. vij. de damnatis dicit xp̄s. Tunc inq̄t ſcʒ in iudicio confitebor illis q2 nunq̄ noui vos. diſcedite a me operarij iniq̄tatis. Nunq̄ dei qđ iuuat anxios eſt clementia ſeu miſericordia De quo dicit. ij. Macha. vj. Nunq̄ quidem deus a nobis miſericordiā ſuā amouet. corripiēs vero in aduerſis populum ſuū non dereliquit. Nunq̄ dei qđ docet neſcios vel inſcios eſt ſcientia vel ſapientia. De quo dr̄ Ioh. vij. Or xp̄o ꝑdicante audientes dixerūt. Nunq̄ ſic locutus eſt hō. Nunq̄ dei qđ laudat filios ſeu ſocios eſt amicicia. Et ſic dicit de pueris xp̄m laudātibꝰ ⁊ a ꝑncipibus ſacerdotū redargutis. Math. xxj. Or xp̄s ip̄os laudauit dicēs. Nūq̄ legiſtis. Or ex ore infantiū ⁊ lactentiū ꝑfeciſti laudē. Deus ergo habet ſuam negatiuā ⁊ ſuū nunq̄. Scđo dico ꝙ iuſtus etiam habet ſuum nunq̄. Et ſic dico ꝙ iuſtus Nunq̄

Corrumpit luxurie fece.
Extinguit ſuꝑbie nece.
Accendit pecunie face.
Attingit ſeuicie falce.

Dico ꝙ iuſtus luxurie fece nunq̄ corrumpit diēs Thobie. iij. cū ſara. Nunq̄ cōcupiui virū. et mundā ſeruaui animā meam ab omni cōcupiſcentia. Nunq̄ cū ludentibꝰ miſcui me. neq3 hijs qui in leuitate ambulant ꝑticipē me p̄bui. Viro vero caſto dicit Thobie. iiij. Preter vxorē tuam nunq̄ patiaris crimē tuū ſcire. Item dico ꝙ iuſtus nece ſuꝑbie nunq̄ extinguit. Iuxta illud Thobie. iiij. Suꝑbiā in ſenſu tuo nunq̄ dñari ꝑmittas. Item iuſtus pecunie face nunq̄ ſuccendit. Vñ Thob. v. dicebat illa vxor Thobie de filio ſuo. Nunq̄ fuiſſet ip̄a pecunia ꝓpter quā miſimꝰ peregrinari lumē oculoꝝ noſtroꝝ. Item iuſtus falce ſeuicie nunq̄ attingit. ſicut ſerui dauid dicebāt de ſeruis nabal. Nunq̄ eis moleſti fuimꝰ ⁊c̄. Iuſtꝰ igit h3 ſuū nūq̄. S3 tertio dico ꝙ ipius habet ſuū nunq̄. Et ſic dico ꝙ impiꝰ Nunq̄

Satiat ſed ſemꝑ fameſcit.
Fecundat immo ſterileſcit.
Quietat imo plus tumeſcit.

Dico igit ꝙ impiꝰ nunq̄ ſaciat. ⁊ hoc facit ardoris cupiditas. Prouerb. xxx. Ignis aūt nunq̄ dicit ſufficit. Item dico ꝙ impij nunq̄ fecundant. ſcʒ bonis operibus ⁊ virtutibꝰ. ⁊ hoc facit vrgēs iniquitas. Vñ peccator eſt illa ſterilis ficulnea cui maledixit xp̄s dicens Math. xxj. Fructus ex te nunq̄ naſcat. Itē dico ꝙ impius nunq̄ quietat. ⁊ hoc facit inuida prauitas. Vñ ille frater qui inuidebat fratri ſuo honorifice recepto dixit patri Luce. xv. Ecce inquit tot annis ſeruiui tibi. ⁊ nunq̄ mandatū tuū p̄teriui. ⁊ nunq̄ dediſti mihi hedū vt cum amicis meis epularer. Et ſic dico ꝙ nūq̄ poteſt diuerſimode dici. ſcʒ De deo. De iuſto. Et impio. Vide ſupra de Nō ⁊ Neq3. ⁊ alijs negatiuis ⁊c̄.

Nunquid

Nota ꝙ iſtud aduerbiū interrogādi nunq̄d ſemꝑ denotat aliquā q̄relā cō queſtionē. factā ſcʒ ad maiorē veri affirmationē. vel ad alicuius falſi denegationē. Et q2 in ſcriptura. Aliq̄n loquit deus. Aliq̄n iuſtus. Aliq̄n impius. Poſſum dicere ꝙ iſta interrogatio nunq̄d ad iſtos tres modos loquēdi refert. vt cōiter in ſcripturis. Primo ergo dicamꝰ ꝙ nūquid q̄nq3 refert. ad deū loquētē. Cōſtat eīn ꝙ deus in ſcriptura multū vtitur iſto aduerbio nunquid. Et hoc certe facit. ſcʒ

Stultos arguendo.
Doctos inſtruēdo.
Iuſtos cōmendādo.
Seſe preferendo.
Seua deteſtando. vel
Vana reprimendo.

Dicā ergo ꝙ deus ꝑ nunq̄d ſolet ſtultos arguere. Cōſtat eīn ꝙ deꝰ ꝑ nunq̄d arguit fatuos. De ignorantia. De impotentia. De iniuſticia. De icōſtātia. De ignorātia dico Et ſic dicit Iob. xxxviij. Nūquid ꝯſideraſti latitudinē terre? indica mihi ſi noſti in qua via habitet lux. ⁊ tenebraꝝ q̄s locus eſt. Sequit. Nunq̄d noſti ordinē celi. ⁊ pones rōnē eiꝰ in terra? Et Iob. xxxvij Nunq̄d noſti ſemitas nubiū. magnas ⁊ ꝑfectas ſcias. q. d. nō. Itē ſtultū arguit de impotētia dicēs Iob. xxxviij. Nunq̄d ꝯiungere poteris micātes ſtellas pliades? Nunq̄d mittes fulgura ⁊ ibunt? ⁊ reuertētia dicēt tibi aſſumꝰ. Nunq̄d tenuiſti ꝯcutiēs extrema terre ⁊c̄. q̄ſi diceret. Iſta non ꝑtinent ad potentiā mortalē. Item arguit ſtultu de iniuſticia dicēs. ſ. Ezech. xviij. Nūquid vie mee nō ſunt eque domus iſrael. Et nō magis vie vr̄e praue ſunt. Et Michee. iij. dicit Nūquid vr̄m eſt ſcire iudiciū qui diligitis malū ⁊ odio habetis bonū. q. d. nō Itē arguit ſtultū de incōſtantia dicens Hiere. xxij. Nūquid vas fictile at3 ꝯtritū vir iſte. Nunq̄d vas abſq3 oīni voluptate. Patet ergo quō ꝑ nūquid ſolet deus ſtultos arguere Itē dico ꝙ deus ꝑ nūq̄d ſolet bonos inſtruere. Et ſic certe dico ꝙ deus ꝑ nūquid inſtruit hoīem q̄liter debeat ieiunare. erogare. gubernare. adorare. Dico ꝙ deus ꝑ nūqnid docet hoiem qualiter debeat ieiunare. dicens Eſa. lviij. Nunquid tale eſt ieiuniū qđ elegi. affligere hoīem ꝑ diē animā ſuā? Nūquid ꝯtorq̄re quaſi circulum caput ſuū. ⁊ ſaccū ⁊ cinerē ſternere. Nūquid iſtud vocabis ieiuniū ⁊ diē acceptabilē dño. Nōne hoc eſt magis ieiuniū qđ elegi. diſſolue colligatiōes impietatis ſolue faſciculos deprimentes. dimitte eos qui cōfracti ſunt liberos. et oīne onus diſrūpe. Frange eſurienti panē tuū ⁊c̄. Vide ibi. Itē dico ꝙ deus ꝑ nūquid docet hoīem qualiter debeat erogare. ſcʒ elemoſynā. Et ſic certe xp̄s in euāgelio dicit Luc. xj. Quis inquit ex vobis patrē petit panē. nunquid lapidē dabit illi? aut piſcem. nūquid ꝓ piſce ſerpentē dabit illi? aut ſi petierit ouū nūquid porrigit ei ſcorpionē. q. d. non Sequit Ergo ſi vos cum ſitis mali noſtis bona data dare filijs ⁊c̄. Item dico ꝙ deus per nunquid docet hoīem qualiter debeat gubernare. Et ſic dicit Luce. vj. Nunquid poteſt cecꝰ cecum ducere? nōne ambo in foueā cadunt? q. d. ſic ꝓpter defectū regiminis. Itē dico ꝙ deus per nunqnid docet hominē quid ⁊ qualiter debeat adorare. Et ſic docet. iiij. Re. j. adorare vnū deū ⁊ omnē ydolatriā euitare dicens. Nunquid nō eſt deus in iſrael vt eatis ad ꝯſulendū deū acharō ⁊c̄. Sic ergo patet qualiter per nūquid ſolet deus bonos inſtruere. Item dico ꝙ ꝑ nūquid ſolet deus ſanctos extollere. Et ſic certe dicit deus. Iob. j. Nunquid ꝯſideraſti ſeruum meū Iob ꝙ nō ſit ei ſilis in terra? Itē ꝑ nūquid ſolet deꝰ ſe magnū dicē. Et ſic certe dico ꝙ ip̄e p̄fert ⁊ p̄ponit. ſ.

Suā Potentiā inſuꝑabilem
Suā Clementiā inextimabilē.
Suā Iuſticiā inuariabilem.
Suā Scientiā indeceptibilē.
Suā Mūdiciā imaculabilem.

Dico ergo ꝙ ꝑ nūquid ip̄e p̄fert ſuā inſuꝑabilē potētiā dicēs Iob. xxxix. Nunq̄d volet rinoceros ſeruire tibi? Nunq̄d fiduciā habebis in magna fortitudine eius. Et ibidē. Nunquid prebebis equo fortitudinem? nunquid ad preceptū tuū eleuabit aquila? q. d. ſic. Omnia iſta fient per potentiā meam. Item ꝑ nunquid p̄fert ſuā inextimabilē clementiā. dicens Eſaie. xlix. Nunquid obliuiſci pōt mulier infantem ſuū vt nō miſereat filio vteri ſui? Et ſi illa oblita fuerit. ego tm̄ nō obliuiſcar tui. Item ꝑ nūquid ip̄e p̄fert ſuū irrefragabilē iuſticiā. dicēs. ſ. illud Mihee. vj. Nunq̄d iuſtificabo ſtaterā impiā? dicit dñs. q. d. nō. Item ꝑ nunq̄d ip̄e cōmendat ⁊ extollit ſuā indeceptibilē ſcientiā. Et ſic dicit illa ꝑdicta Iob. xxxvij. Nūquid noſti ſemitas nubiū magnas ⁊ ꝑfectas ſcias. nunquid ſcis q̄n p̄ceperit deus pluuijs. Et xxxviij. Nunquid ingreſſus es theſauros niuis ⁊ grandinis. Nunquid aperte ſunt tibi porte mortis. Nunquid cōſideraſti latitudinem terre. indica mihi ſi noſti in qua via habitet lux. Nunquid noſti ordinem celi. ⁊ pones rationē eius in terra ⁊c̄. q. d. Hec oīa ſunt mihi nota. Item dico ꝙ ipſe per nunquid p̄fert ⁊ extollit ſuam imaculabilē mundiciam. Et inde eſt ꝙ ipſe dicit in ps̄. Nunquid manducabo carnes thauroꝝ. aut ſanguinem hircorū potabo ⁊c̄. Et ſic ergo patet quomodo per nunquid ſolet deus ſe magnū dicere. Item dico ꝙ per nūquid ſolet deus ſeua deteſtari vel vana reprimere. Et ſic certe videtur ꝙ per nunquid ipſe arguit ⁊ reprimit p̄ſumptionē omniū fatuoꝝ. q̇. ſ. plus ſe iactant poſſe ⁊ ſapere q̄ oporteat. Vñ Iob. xlix. ipſe dicit. Nunquid per ſapientiam tuam plumeſcit accipiter. Et Iob. xxxix Nunquid noſti tempus partus ibicum nunq̄d ꝓduces lucifeꝝ in tp̄e ſuo ⁊c̄. q2 iſta nō ſpectāt ad hoiem. Et Iob. xv. Nunq̄d primus homo tu natus es nūquid cōſilium. dei audiſti. Et idem. xvj. Nunquid habebunt finem verba ventuoſa. Sic igitur patet quomodo iſta interrogatio Nunquid aliquando ſpectat ad deum loquentem.

Secundo principaliter dico ꝙ aliquando ſpectat ad iuſtū q̄rentē. Iuſtꝰ enī ꝑ nūquid facit q̄rimonias ſuas. ſ. De

Deo.
Proximo.
Seipſo.
Impio.

Et ſic dico ꝙ iuſtus per nunq̄d q̄rit ⁊ interrogat de dei pietate cur bonis non ſuccurrit. De dei poteſtate cur malis non occurrit. De dei equitate cur iuſte nō ꝯcurrit. De dei claritate cur palā nō diſcurrit. Querit dico de dei pietate q̄re bonis tardat ſuccurrere. Et ſic dicit̃ in pſ̄. Nunq̄d ineternū iraſceris nobis. aut extendes irā tuā a generatiōe in generationē. Et alibi. Nunq̄d ineternū ꝓijciet deus aut ꝯtinebit in ira ſua miſc̄dias ſuā. Et alibi. Nūq̄d in fluminibꝰ iratus es dn̄e. aut in mari indignatio tua ⁊c̄. Item q̄rit de dei poteſtate. quare tardat malis occurrere. Eſa. lj. Nūq̄d nō ꝑcuſſiſti ſuꝑbū. vulneraſti draconē. Item q̄rit de dei iuſticia ⁊ eq̄tate. q̄re cauſas tardat diſcutere ſeu diſcernere. Et ſic dicit in pſ̄. Nunq̄d adheret tibi ſedes iniq̄tatis qui fingis laborē in p̄cepto. Et Iob. x. Nunq̄d tibi bonū videtur ſi calūnieris ⁊ opprimas me. ⁊ ꝯſiliū impioꝝ adiuues. Item q̄rit de dei claritate q̄re tardat. vera oñdere. dicēs. ſ. in pſ̄. Nunq̄d cognoſcent̃ in tenebris mirabilia tua ⁊ iuſticia tua in terra obliuiōis. Sic ergo dico ꝙ iuſtus ꝑ nunq̄d q̄rit de deo ⁊c̄. Deinde dico ꝙ iuſtus ꝑ nūquid q̄rit de ꝓximo. Et ſic dico ꝙ ipe q̄rit de ꝓximo ipm excuſādo de turbulentia ſeu ipatiētia. De incōſtantia. De impotentia. De ignorantia. Dico ergo ꝙ iuſtꝰ ꝑ nūquid ꝓximū excuſat. Et hoc p̄mo de turbulētia ſeu ipatiētia dicēs. ſ. Iob. vj. Nunquid rugiet onager cū habuerit herbā. vel mugiet bos cuꝫ an̄ p̄ſepe plenū ſteterit. q. d. nō. Itē de incōſtātia. dicēs. ſcꝫ illud Iaco. iij. Nūquid fons emanat dulcē ⁊ amarā aquā. q. d. nō imo ſꝑ ꝑſeuerat in vna emanatiōe. Itē de ipotētia oēs dicēs. ſ. illud. j. Coꝝ. xij. Nūq̄d oēs ſunt virtutes nūq̄d hn̄t g̃ram ſanitatū. q. d. nō oēs poſſunt h̄re vel eē. Item de ignorantia dicēs. ſ. illud ibidē. Nūquid oēs apl̄i. nunquid oēs ꝓph̄e. nūquid oēs doctores. nūquid oēs linguas loquūtur. nūquid oēs interp̄tant̃. q. d. nō eſt poſſibile. Patꝫ ergo ꝙ iuſtꝰ ꝑ nūquid q̄rit de ꝓximo ipm. ſ. excuſando. Deniq3 dico ꝙ iuſtꝰ ꝑ nūquid q̄rit de ſe ipō. Et ſic certe q̄rit immo ꝯquerit̃ dicēdo nūquid. de breuitate vite. de mētis cecitate. de mūdi calamitate. de fratrū fallacitate. De vite breuitate dicit illud Iob. x. Nūquid nō paucitas dieꝝ meoꝝ finiet̃ breui ⁊c̄. Itē de mētis cecitate dicens. ſ. illud. ij. Reg. xix. Nunquid vigēt ſenſus mei ad diſcernēdū. q. d. nō. Itē de mūdi calamitate ſeu aduerſitate. dicēs ſcꝫ illud Iob. vij Nunquid mare ſum ego aut cetꝰ q2 circūdediſti me carcere. Itē de fratrū fallacitate. dicēs de fraterna charitate vel fida ſocietate illud Amos. iij. Nūquid ambulabūt duo pariter. ſ. in vera fraternitate ⁊ ſocietate. q. d. non. Et ſic dico ꝙ iuſtus ꝑ nunquid q̄rit de ſeipō. Inſuꝑ q̄rit iuſtus ꝑ nūquid de ipio. Et ſic dico ꝙ ꝓcerto ipſe querit Qualit̃ ſolet

Vana ſapere.
Falſa dicere.
Fede viuere.
Veſtes tingere.
Deū ſpernere.
Lites facere.
Penas luere.

Dico ergo ꝙ iuſtꝰ q̄rēdo de ipio oñdit ꝑ nūq̄d. q̄liter ſolet vana ſaꝑe. dicens. Ezec. xiij. Nūquid nō viſionē caſſam vidiſtis. Item q̄liter ſolet vana ſeu falſa dicere. Ezec. xxj. Nūquid nō ꝑabolas loquit̃ iſte. Itē qualiter ſolet fede viuere. ſ. luxurioſe ⁊ imūde. Hiere. iij. Nunquid nō polluta ⁊ ꝯtaminata erit mulier iſta. Itē qualiter ſolet veſtes tingere. i. vane et ſuꝑflue ſe veſtire. Hiere. xij. Nūquid auis diſcolor hereditas mea mihi. nūq̄d auis tincta ꝑ totū. Itē qualiter ſolet deū ſpernere. Eſa. vij. Nūq̄d parū vobis ē moleſtos eſſe hoībꝰ q2 moleſti eſtis ⁊ deo meo Itē q̄liter ſolet lites facere. ꝓuer. vj. Nunquid pōt hō abſcondere ignē in ſinu ſuo. i. nunquid pōt impiꝰ irā ſuū celare ita vt nō ꝓcedat inde lites ⁊ guerre. q. d. nō. Itē q̄liter ſolet penas luere. ſ. finaliter in inferno. Hiere. xiij. Nunquid nō dolores app̄hēderūt te q̄ſi mulierē parturientē. Sic igit̃ patet quō ꝑ nūquid iuſtꝰ interrogat de impio. de ſeipō. de ꝓximo. ⁊ de deo. Et ſic dico ꝙ nūquid qn̄q3 ſpectat ad iuſtū q̄rentē. Tertio vero dico ꝙ qn̄q3 nunquid ſpectat ad impium vana dicentem. Unde nota ꝙ mali deriſorie per nunquid faciunt interrogationes ſuas ſcilicet

Iuſtos deridendo.
Bonos arguendo.
Vera denegando.
Mala allegando.
Superba iactando.

Solēt dico impij ꝑ nūquid bonis inſultare ſicut illi qui xp̄o dicebāt Iob. viij. Nunq̄d tu maior es patre nr̄o abrahā. q̄ſi dicerēt nō. Et illud Iob. ix. Nūquid ⁊ vos vultis diſcipuli eius fieri. Item ſolēt ꝑ nūquid doctos infeſtare dicēdo. ſ. vere credētibꝰ illud Iob. vij. Nūquid ⁊ vos ſeducti eſtis. Item ſolēt vera cōculcare ſeu vero repugnare dicendo. ſ. illud Iob. iiij. Nūquid a galylea venit xp̄s. q. d. nō. cuius tn̄ ꝯtrariū erat verū. Item ſolēt ꝑ nūquid malos allegare dicēdo. ſ. illud Iob. vij. Nūquid aliquis ex p̄ncipibus credidit in eū. Itē ſolēt ꝑ nūquid ſuꝑbe iactare dicēdo. ſ. illud Amos. vj. Nūquid in fortitudine noſtra aſſumpſimus nobis cornua. quaſi diceret ſic. Et ſic patet quō ꝑ nūquid queris ipius. querit iuſtus. ⁊ querit deus. ſufficit.

Nuptie.

Nota ꝙ nuptie nihil aliud ſunt q̄3 ſolēnitates ſeu ꝯuiuiū q̄ ſolēt fieri in ꝯiunctiōe viri ⁊ mulieris. Et poſſunt breuiter deſignare oē illud in q̄ ſocietas ſeu cōiugū ſolēnitas repit̃. Notemꝰ igit̃ ꝙ in ſcriptura inueniunt̃ quinq3 genera nuptiarum vicꝫ. Nuptie

Corporales.
Temporales.
Criminales.
Virtuales.
Suꝑnales.

Prime nuptie ſignificant ꝯiugū ſocietatem. De quibꝰ dr̄. j. Coꝝ. vij. Si nō cōtinent nubāt melius enī eſt nubere q̄3 vri. Iſte enī nuptie ſūt hoībꝰ ꝯceſſe. Ad peccatū vitandū. Ad ſimul habitandū. Ad mundū ꝓpagandū. Dico ad peccatū vitandū. Ideo ꝯſul t apl̄s ꝓpter periculū fornicatiōis ꝙ iuuenes mulieres nubent. j. Thi. v. Volo aūt iuniores nubere. Dico etiā ad ſil̃ habitandū. Quia ſcꝫ ꝑ nuptias duaꝝ ꝑſonaꝝ. ⁊ multe alie ꝑſone ſimul ligant̃. ſociant̃. ⁊ ꝑ amorē vniunt̃. Vn̄ Geñ. xxix. Vocatis multis amicoꝝ turbis ad ꝯuiuiū fecit nuptias Dico inſuꝑ ꝙ ad mundū ꝓpagandū. Et ideo apl̄s reprehendit illos qui ꝓhibēt nubere. ⁊ abſtinere a cibis. j. Thi. iiij. Secūde nuptie ſignāt mūdanā ꝓſperitatē. In iſtis enī nuptijs. ſ. in mūdi ꝓſperitate hō recte ſibi deſpōſat mundū ⁊ mūdi negocia Iuxta illud. j. Coꝝ. vij. Que aūt nupta eſt cogitat q̄ ſunt mūdi. Et iſtas nuptias ꝓcerto cōcomitat̃.

Contagiū carnalitatis.
Flagiciū cupiditatis.
Suppliciū penalitatis.

De carnalitate enī dr̄ Sapie. xiiij. Neq3 nuptias mūdas iā cuſtodiūt. De cupiditate ſeu rapacitate pōt dici illud Iudicū. xiiij. Vocaſtis nos ad nuptias vt ſpoliaretis nos. De penalitate vero dr̄. j. Mach. ix. ꝙ filij iambri faciebāt nuptias. & dū eſſent in ſuo. ſolatio ⁊ gaudio occiſi ſunt ⁊ depopulati. ita ꝙ ſicut dr̄ ibidē. conuerſe ſunt nuptie in luctū. Tertie nuptie ſignant mentalem iniquitatē. Iſte ſunt enī q̄dam improbe nuptie. qn̄ ſcꝫ anima relicto deo ꝑ peccati ꝯſenſum diabolo copulat̃. ⁊ cuꝫ ipō cōiungit̃ ⁊ ligat̃. Et de hoc dr̄ Marc. x. Si vxor dimiſerit virum ſuū ⁊ alij nupſerit mechat̃. Et ſi vis dilata ſicut ſupra. §. p̄cedenti. Quarte nuptie ſignāt moralē cōmunitatē. Et ſic nuptie ſignāt illā cōiunctionē qua coniūgat̃ aīa cum deo per gratiam ⁊ charitatē. vel per fidem ⁊ vnitateꝫ Vel illam qua coniungit̃ quis cum eccleſia per ꝓmotionē ⁊ dignitatem. In iſtis nuptijs anima eſt ſponſa. chriſtꝰ eſt ſponſus. vel homo eſt ſponſus. ⁊ eccleſia ſponſa. Inuitati ad iſtas nuptias ſunt omnes ad fidem vocati. vel omnes in eccleſia promoti. Sicut enim dicitur. Math. xxij. Simile eſt regnum celoꝝ homini regi qui fecit nuptias filio ſuo Et de iſtis poſſumus dicere ꝙ inuitatus ad iſtas nuptias habere debet quattuor videlicet

Cibum parciſſimum.
Locum baſſiſſimum.
Habitū mūdiſſimum.
Affectum ꝓmptiſſimū.

Dico cibū parciſſimuꝫ. q2 vere in nuptijs ſpiritualibꝰ. id eſt in coniugio anime ⁊ eccleſie penitētia debet eſſe cibꝰ noſter. Qd̄ figuratum eſt Iob. ij. vbi in nuptijs vbi erat ieſus ipſe precepit ſex ydrias aqua compleri te conuiuas exinde repleri ⁊ ſatiari. Aqua enim eſt penitētia que criminat lauat. Sex ydrie ſunt ſex partes hominis que in iſtis nuptijs aqua penitentie ſunt implende. vicꝫ. Cor quod implendum eſt aq̄ contritionis. Os quod eſt implendum aqua confeſſionis. Manus que ſunt implende aqua bone operationis. Pedes qui ſunt implendi aqua laborioſe peregrinationis. Vēter qui eſt implendus aqua parcialis refectionis. Corpus quod eſt implendum aqua aſpera reſtrictionis. Sic igitur iſta aqua in vinum mutabitur. in q̄ꝫtum ſcꝫ amara penitentia in conſolationem eternam finaliter conuertetur. Ideo bene dicit̃ Io. ij. Nuptie facte ſunt in chana galylee. ⁊ erat

mater ieſu ibi. Mater em̄ ieſu Maria ſignat amaritudinē
penitentie. Habeamꝰ ergo in iſtis nuptijs cibū ꝑciſſimum
Jtem dico ꝙ in iſtis nuptijs tenere debemus locū baſſiſſi-
mū ſcꝫ gradū ⁊ ſtatū humilitatis Luc. xiiij. Cum inuitatus
fueris ad nuptias nō diſcumbes in primo loco. Sequitur.
Sed cū vocatus fueris vade ⁊ recūbe in nouiſſimo loco vt
veniens qui inuitauit te dicat tibi. Amice aſcende ſuperꝰ.
⁊ erit tibi gloria corā ſimul diſcūbentibꝰ. Ubi nota ꝙ tales
hūiles conſequunt̃ diuinū amorē. Amice inquit. Aſſequū
tur ſupernū honorē. Aſcende inq̃t. Amplectunt̃ externum
fauorē. Et erit tibi glīa corā ſimul diſcūbentibꝰ. Jtem ꝙ in
iſtis nuptijs nos debemꝰ habere habitū honeſtiſſimuꝫ ſeu
mūdiſſimū. Quia ꝓculdubio ſicut dicit̃ Matth. xxij. Jlle
de nuptijs regalibꝰ meruit eijci. qui nō hn̄s veſtē nuptialē
⁊ ibi ꝑſumpſerat introire. Quia vere illi qui nō hn̄t habitū
honeſte cōuerſationis. nō merent̃ eſſe in nuptijs diuie gr̄e
ſeu eccleſiaſtice cōuerſatiōis. Et ideo multis pōt hodie di-
ci ſicut ille dicit̃ Mat. xxij. Amice quō huc intraſti ⁊c̄. Jtē
dico ꝙ in iſtis nuptijs nos debemꝰ hr̄e affectū paratiſſimū
ſeu ꝓmptiſſimū. ſ. a deo ſeruiendū. miniſtrandū. ⁊ obediē-
dum. Quia ſicut dicit̃ Math. xxv. Solū ille virgines q̄ pa
rate erant intrauerūt cū ſponſo ad nuptias. Sed heu cha-
riſſimi hodie cōuiue. in nuptijs eccleſie nō vident̃ iſtas q̄t-
tuor conditiones habere. Ecce em̄ hodie implete ſunt nu-
ptie diſcūbentibꝰ. ſed vbi eſt hodie qui habeat pn̄ie aſperi-
tatem. Subiacentie hūilitatē. Apparentie ſanctitudinem.
Obedientie ꝓmptitudinē. Quis eſt ille qui hodie velit re-
cūbere in nouiſſimo loco. Qui velit pn̄iam facere. Qui ve-
ſtem velit honeſte cōuerſationis hr̄e. Qui velit ad obedien
dū ⁊ miniſtrandū ſe ꝓmptuꝫ dn̄o exhibere; Proculdubio
pauci. Et ideo timendū eſt ꝙ illi q̄ aliter faciūt. de iſtis nu-
ptijs finaliter eijcient̃ ⁊ in tenebras exteriores vbi eſt fletꝰ
⁊ ſtridor dentiuꝫ reponent̃. Et ſic verificabit̃ in eis illud. j.
Mach. ix. Conuerſe ſunt nuptie in luctū. Signāt ergo nu-
ptie moralem cōitatem. Quinte nuptie ſignāt eternā fe-
licitatem. Jſte enim ſunt nuptie ꝑadiſi vbi deus eſt ſpōſus
⁊ anima eſt ſponſa. vel vbi chriſtus eſt ſponſus ⁊ beata vir
go ſponſa. Juxta illud. j. Corinth. vij. Si nupſerit virgo
non peccat. Et Apoca. xix. Uxor agni ꝑauit. ſe ſcꝫ ad veni-
endum ad nuptias. Et nota ꝙ iſte nuptie Sunt

Glorioſe ꝓpter ferculoꝝ plēnitudinē.
Gratioſe ꝓpter ꝑſonaꝝ ſanctitudinē.
Copioſe ꝓpter cōuiuaꝝ multitudinē.

Sunt iſte nuptie
glorioſe. Unde. j.
Mach. x. dicit̃ ꝙ
demetrius fecit nuptias filie ſue ſicut rex in gloria magna.
Et heſter. ij. dr̄ ꝙ aſſuerus iuſſit ꝑparari cōuiuiū magnifi-
cū ꝓ cōiunctione ⁊ nuptijs heſter. Jtem ſunt gratioſe. q̄a
ſole virgines. i. ſole pure ꝑſone ⁊ ſancte ibi admittunt̃. Si
cut de prudentibꝰ virginibꝰ oleū ⁊ lampades. i. bonā intē-
tionē ⁊ bonā opationē habentibꝰ dicit̃ Matth. xxv. Que
parate erant intrauerūt ad nuptias. Jteꝫ iſte ſunt copioſe
qꝛ ibi eſt multitudo hoim ⁊ angeloꝝ. Un̄ Math. xxij. Jm
plete ſunt nuptie diſcūbentibꝰ. De talibꝰ ergo nuptijs gau
dendo dicūt bti Apoc. xix. Gaudeamꝰ. ⁊ exultemꝰ. ⁊ demꝰ
gloriam deo quia venerunt nuptie. Et ſequitur. Beati qui
ad cenam nuptiarum agni vocati ſunt. Et ſic igit̃ patet ꝙ
in ſcriptura inueniuntur quinqꝫ genera nuptiarum. Suffi
cit. Uide infra de Uxore.

Nutrire. Nutrix.

Nota ꝙ ſicut ſunt plu-
ra animalia ſic mlta ſūt
genera nutrimentoꝝ. Un̄ ſm̄ Ariſto. lib. x. anialiū. Quedā
ſunt animalia que nutriunt̃ carnibus. vt leo ⁊ lupus. Que
dam graminibꝰ vt bos ⁊ cerūꝰ. Quedā ꝓprijs guſtabilibꝰ
vt apes melle. muſce ⁊ aranee humore. Sic ſpūaliter loq̄n
do multa poſſunt inueniri genera ſpūaliū nutrimentoꝝ q̄
bus ſcꝫ affectus hominū nutriunt̃ tam in bono q̄ in malo.
Jn bono em̄ nutriunt̃ quidā carnibꝰ xp̄i ⁊ martyꝝ ꝑ paſſi
onum ſuaꝝ cōſiderationē. ſicut ſunt leones. i. viri alti ⁊ cō-
templatiui. Job. xxxj. Quis det de carnibꝰ eius vt ſature-
mur; Et Joh. vj. Caro mea vere eſt cibꝰ. Quidā gramini-
bus ſcientiaꝝ ꝑ ſtudiū ⁊ lectionē. ſicut ſunt boues. i. labori
oſi p̄dicatores ⁊ doctores. ⁊ boni actiui. Quidā guſtabilibꝰ
grāꝝ ꝑ meditationē ⁊ deuotionē ſicut ſunt apes. i. boni re-
ligioſi. eterne dulcedinis guſtatiui. Omēs em̄ boni quocū-
qꝫ noie cenſeant̃ hn̄t ſua ſpūalia nutrimēta q̄bus vitā grē
nutriūt atqꝫ fouent. ⁊ q̄bꝰ a deo ſpūaliter nutriunt̃. ⁊ in ſta
tu gratie vegetant̃. Unde Eſaie. xlix. Erunt reges nutricij
tui ⁊ regine nutrices tue. Arbor em̄ in terra vel in aqua plā
tata ſurſum ſurgit et recipit nutrimentū. ita ꝙ plātula pau
latim magna efficit̃ ⁊ verſus celum ſuperiꝰ inaltat̃. Sic ho
mo a deo vel ab eccleſia in qua ꝑ fidem debet eſſe plantatꝰ
ſpiritualia nutrimenta recipit. ita ꝙ per cumulum perfecti
onis in altitudinem magnam creſcit. Ut ſic de quolibet vi-
ro iuſto poſſit dici illud Ezech. xxxj. Aque nutrierūt illum
abyſſus exaltauit eum. Jn quibus verbis aduerte ꝙ boni
nutrimento triplici nutriunt̃. vicꝫ. Spirituali. Temporali
Supernali. Primum pertinet ad moralē vtilitatem. Aque
Secundum pertinet ad carnalem neceſſitatem nutrierunt
inquit illum. Tertium pertinet ad finalem felicitatē. Abyſ
ſus inquit exaltauit eum. Primo ergo dico ꝙ boni nu-
triūtur ſpiritualiter interius. Et hoc oſtendit̃ cum dicitur.
Aque. Per aquas em̄ intelligunt̃ omnia ſpūalia nutrimē-
ta. ſicut eſt nutrimentū ſcientie ⁊ lectionis. gratie ⁊ deuotio
nis. amoris ⁊ dilectionis. ſplendoris ⁊ contēplationis. Jſte
ſunt enim quedam aque ſpūales quibus anima vegetatur
quibus vita ſpiritualiter continuat̃. ⁊ quibus anime mora
lis quantitas augmentatur. Unde Eſaie. xliiij. Plantauit
pinum quaꝫ pluuia nutriuit ⁊ facta eſt hominibus in focū
Ubi aduerte ꝙ ad hoc ꝙ anima poſſit vel gratia vel ſcien-
tia. ſpiritualiter nutriri tria ſunt neceſſaria ſcilicet.

Uigor radicatiuus.
Humor vegetatiuꝰ.
Calor augmētatiuꝰ.

Sic vere ad hoc ꝙ hō poſſit ſpūa
liter nutriri neceſſaria ſūt. Tenor
firmitatis. Plantauit inquit. Hu
mor pietatis. Pluuia inquit. Calor charitatis. Focum in-
quit. Neceſſarie ſunt dico firmitas ⁊ permanentia. Quia
ſicut arbor que quotidie mutaret̃ de loco ad locum nunq̄
bene nutriretur nec proficeret. Et ideo neceſſe eſt ꝙ arbor
ſit plantata ⁊ in terra firmiter radicata. Sic vere homo ſpi
ritualiter non nutrit̃. niſi per virtutem permanentie in bo-
no firmiter radicet̃. Homo enim qui omni die vult muta-
ri ⁊ trāſferri de beneficio ad beneficium. de ſtudio ad ſtudi
um. nunq̄ poteſt perfecte nutriri. nec ſcientia vel gratia ve
getari. Quia ſicut dicit Sen̄. Non conualeſcit planta que
ſepe tranſfert̃. Debet igit̃ eſſe plantatus. Plantauit inq̄t
pinum. vt ſic ſit tanq̄ lignum qđ plantatuꝫ eſt ſecus decur
ſus aquarum. qđ fructum ſuum dabit in tempore ſuo. Jtē
neceſſaria eſt pietas ⁊ clementia. quā pluuia inquit nutri-
uit. Pietas em̄ nō ſolū nutrit pauperes temporaliter. imo
etiam nutrit ſuū propriū poſſeſſorem ſpūaliter. Pietas em̄
eſt ſicut ſtomachus anime. qui totum corpus nutrit. Et eſt
etiam ſicut humor terre qui in omnibus viuentibus nutri
mentum tribuit. Eſt etiam ſicut ſanguis in corpore. q̄ om-
nia deperdita membris continue reſtituit. Jſta eſt ergo pi-
etatis pluuia. Quod bene figuratum eſt Exo. ij. vbi dicit̃
de moyſe qui erat in aqua ⁊ filia regis pharaonis accepit
eum ⁊ fecit eum nutriri. Quia vere pietas filia regis pij il-
lum facit in moribus vegetari. quem aqua pietatis viderit
humectari. Jtem neceſſaria eſt charitas ⁊ amicitia. Qđ o-
ſtendit̃ cum dicat̃. Focum. quia ſcꝫ nihil nutrit̃ ſine calore
humorē digerente ⁊ ad partes varias deferente. Sic ſpūa
liter homo non nutrit̃ ſine charitate. ⁊ ſine diuini amoris
influente ſuperiꝰ bonitate. Leui. vj. Jgnis in altari meo ſꝑ
ardebit. quem nutriet ſacerdos ſubijciens ligna per ſingu-
los dies. Jſtud ergo eſt nutrimentū q̊ boni nutriunt̃ ſpūa
liter interius. Aque inquit. Un̄ de nutrimēto gratie dicat̃
illđ Sap. xvj. Omni nutrici gratie tue deſeruiebāt. Scđo
dico. ꝙ eſt nutrimentū q̊ hoies nutriunt̃ tꝑaliter exterius.
Et iſtud eſt nutrimentū honoꝝ tꝑaliū. Nutrierunt inquit.
Quia ſcꝫ illud verbū nutrierūt qđ eſt p̄teriti tꝑis cōpeten-
ter deſignat tꝑalia q̄ faciliter p̄tereūt ⁊ deſiſtūt. Diuites ei
⁊ maxime p̄lati tenent̃ iſtud nutrimentū pauperibꝰ eroga
re porrigere ⁊ ſm̄ virium facultates eis in tempalibꝰ ſub-
uenire. Un̄. j. Macha. iij. dicit̃. Et rex reliquit liſiam ſup
negocia regni. ⁊ vt nutriret anthiochū filium ſuū. Quia ꝓ
certo rex celeſtis ad hoc reliquit liſiam. i. p̄latos ſup nego-
cia regni ſui ſcꝫ eccleſie vt ipſi nutriant ⁊ foueant filiū ſuū.
id eſt ſtatū pauperum ⁊ egenoꝝ. Quis ꝓculdubio multi
hodie ſint ſimiles quibuſdam porcibꝰ ſeu ſuibus que qn̄qꝫ
concipiūt maximā multitudinē porcelloꝝ. ſcꝫ qn̄qꝫ viginti

ſ videntes q̄ nō ſufficiūt ad nutriendū. deuorant omnes pter primū. quē tandē pinguiſſime nutriūt ⁊ impinguant. Sic multi ſunt qui omnes filios ſuos .i. ſubditos ſolent p rapinas ⁊ extorſiones deuorare. ⁊ nullū nutrire nec pmouere. vt ſic primū filioꝝ ſuoꝝ .i. illos qui apud eos ſunt primi .ſ. pſanguineos ⁊ affines poſſint pinguius bñficiare. Similes etiam aquilis que ꝓprijs filijs ſunt crudeles. Ultra duos em̄ in nido ſuo nō dimittūt. ſ3 abnegato penit⁹ nutrimento eijciunt ⁊ expellūt. Corui etiā ꝓprijs pullis dicunt nutrimentū negare. quouſq3 depoſita albedine ipos ſibi recognouerit ſimilare. Quia pcerto tales nutrimenta bonorum tpalium illis denegāt q̄s nō amant. Illos vero quos diligūt ſolū nutriunt ⁊ impinguāt. ⁊ maxime q̄n vident eos ſibi ſimiles in natura. vtpote eiuſdē pīeuel parentele. alijs oibus pterniſſis. Dicūt em̄ q̄ iuxta dictū apl'i Eph. v. Nemo carnē ſuā odio hñit. ſ3 nutrit ⁊ fouet eā. Et breuiter. hñ verificat i talib⁹ dictū phi. q̄ dicit. Or aues curuoꝝ vnguium ſunt difficilis cubationis ſup pullos ſuos. Piſces etiā pullos ⁊ fet⁹ ſuos nō nutriūt pter ranas. q̄. ſ. caudis carēt. Dicit em̄ q̄ maſculi ſunt magis negligētes q̄3 femīe ad pullos nutriēdos. Femina em̄ q̄uis ſit corpe imbecillioꝛ. eſt tñ fouēdo pullos feruentioꝛ ⁊ diligētioꝛ. Sic pculdubio hodie illi ſunt ad nutriendū pullos .i. ſubditos ⁊ paupes min⁹ ſufficiētes ⁊ min⁹ diligētes. q̄ mau⁹ hñt vncas ⁊ curuas p rapacitatē ⁊ tenacitatē. q̄ etiā more raue cauda .i. mortis memoria carēt p mētis obſtinatā fatuitatē. q̄ inſup maſculi ſunt .i. ſupioꝛes ⁊ diuites p tpalē platīonē ⁊ pſperitatem Quia pculdubio iſtud hodie planū eſt. q̄ illi q̄ ſūt inter ceteros maſculi .i. potētioꝛes. q̄ ſunt curui vnguib⁹ .i. auari et tenacioꝛes. q̄ ſunt etiā ſicut rana ſine cauda .i. moꝛt memoria carētioꝛes. tales dico nutrire p elynas paupes negligūt nec eiſdē in neceſſitatib⁹ ſuffragāt. Un̄ iſti ſūt illi paſtoꝛes q̄s Ezechiel maledixit. Eze. xxxiiij. Paſcebant paſtoꝛes ſemetipſ ⁊ greges meos nō paſcebāt. Sic ergo pt3 quō nutriunt hoies tpalr exteri⁹. Nutrierūt inq̄t. Ut de tali paupere nutrimēto dicat illud. iiij. Re. iij. Rex moab nutrierat pecora multa. Ut de paupib⁹ filijs regis tpi dicat illd. iiij. Re. x. Filij regis apd optimates ciuitatꝭ nutriebāt. Tertio dico. q̄ hōi nutriūt eternalr. ſupi⁹ qd oñdit cū dī Abyſſus exaltauit illū. Quia .ſ. hte anie in illa eterna celſitudine in q̄ ſunt a deo exaltati btifice nutriunt. Apes ei nutriunt melle. In ethiopia ſūt hoies q̄ nutriunt arboꝝ odoꝛe. In hiſtoria etiā alexandri legit q̄ ipſe inueniet puellas infinitas in quodā nemoꝛe q̄ ſola arboꝝ vmbra viuebāt ⁊ nutriebant. ita q̄ ſi vmbrā arboꝝ tranſiſſēt illico moziebāt. Tale ē pculdubio mirabile eterne glie nutrimētū. Ibi ei mel id eſt dulcedo fruitiōis. odoꝛ .i. ſuauitas dlectōis vmbra .i. ſecuritas diuine ptectōis aīas nutriūt ⁊ impinguāt. ita q̄ ibi ppetuant ⁊ durāt. ⁊ in illa eterna altitudie pſeuerāt. Abyſſus inq̄t exaltauit eū. Eterna em̄ glia dī abyſſus rōne inexhauſtibilis felicitatꝭ. ⁊ dī aīas exaltare. rōe ppetue dignitatꝭ Un̄ de tali abyſſo dī in pſ. Adaquit eos velut i abyſſo multa. Et de illa etiā nutritiōe dī. Sap. xvj. Angeloꝝ eſca nutriuiſti pplm tuū ⁊ panē d' celo pſtitiſti eis. Et ſic ergo pt3 quō multiplex nutrimētū repit. ſ. Spūale. Tpale. Supernale.

S3 adhuc notandū q̄ in ſcriptura inueniunt ſepte3 gña nutritoꝝ. ſ. Xps. Eccl'ia. Prelatus. Perfect⁹. Predicatoꝛ. Demon. Caro ⁊ Mūdus. q̄ ſuos alūnos diuerſimode nutriūt diſſilr q3 paſcūt. q2 xps nutrit interi⁹ influēdo. Eccl'ia nutrit exteri⁹ pmouēdo. Prelat⁹ nutit liberaliter erogādo Perfectus nutrit exēplarit infoꝛmādo. Predicatoꝛ nutrit verbaliter pdicādo. Diabolus nutrit falſiſſime decipiēdo. Caro nutrit dulciſſime inficiēdo. Mūdus nutrit blandiſſime alliciēdo. De xpo em̄ ſpūalit nutriēte. dī Oſee. xj. Ego q̄ſi nutrici⁹ effraym in brachio meo poꝛtabā eos. Et tñ de multis dī Baruc. iiij. Obliti eſtis alia lra. exacerbaſtis eū q̄ nutriuit vos. ⁊ ptriſtaſtis hierlm nutricē vr̄am. De eccia pmouēte dī Ruth. iiij. Or ſuſceptū noemi puez poſuit eū in ſinu ſuo ⁊ nutricis fungebat officio. Et tñ multis pōt hodie dicere eccl'ia. Filios enutriui ⁊ exaltaui ipi aūt ſpreuerūt me. De plato liberalit erogāte pōt dici illud .j. Mach. iij. Or rex reliq̄t liſiam ſup negocia regni vt nutriret anthiochū filiū ſuū. De pfecto exēplarit infoꝛmāte dī. Leuit. vj. q̄ ignis in altari meo ſp ardebit. quē nutriet ſacerdos ſbijciens ligna p ſingulos dies. Ligna em̄ ſūt bona exēpla maioꝝ q̄ ignē charitatis nutriūt in coꝛdib⁹ ſimpliciū ⁊ minoꝝ Eſa. xxx. Nutrimēta ei⁹ ignis ⁊ ligna multa. De pdicatore vtiliter edocēte dī Exo. ij. Accipe puez ⁊ nutri eū mihi. ⁊ ego dabo tibi mercedē. Quis pauci ſūt hodie tales ſpūales nutrices. Quia ſicut dicit Geñ. xxxv. Moꝛtua eſt delboꝛa nutrix rebecce. De diabolo vero fallaciter decipiēte q̄ ſc3 fouet ⁊ nutrit fatuos pctōꝛes in ſuis vicijs ⁊ pctis dī .ij. Paral. x. q̄ roboā cū iuuenib⁹ tractare cepit q̄ cū eo nutriti fuerant ab adoleſcētia ſua. De carne vero dulciter inficiente dī Prouer. xxix. Qui delicate nutrit ſeruū ſuū .i. coꝛp⁹ a pueritia ſua. ipm in fine ſentiet contumacē. Iſta em̄ ē nutrix miphiboſeth. q̄ dimittēs eū cadere. fecit eū eſſe claudū ſicut dī .ij. Regum. iiij. Quia vere oēs illi q̄s caro delicioſe tractat ⁊ nutrit. claudos in moꝛib⁹ eſſe facit Jacob. v. In luxurijs vr̄is enutriſtis coꝛda vr̄a. De mūdo vero amicabiliter alliciente. q̄ ſc3 in pſperitate ſua nutrit filios ſuos dī Sap. vij. In inuolumētis nutrit⁹ ſum ⁊ curis multis. De q̄ Treñ. iiij. Qui veſcebant voluptuoſe amplexati ſunt ſtercoꝛa .i. diuitias. Et etiā mūd⁹ de talib⁹ dicat illud Baruch iiij. Nutriui eos cū iocūditate ⁊ dimiſi eos cū luctu. Quia ſicut dī de mūdo. iiij. Reg. iij. Rex moab nutriebat pecoꝛa multa. Et hec de nutrimentis ſufficiāt. Uide ſupra de Gratia. Infra de Uita. ⁊ in multis alijs locis vbi de Nutrimēto infinita ponuntur exempla. que hic non volui allegare ⁊c. Hic eſt finis littere. N. Deo gratias.

Incipit littera. O.

Nota q̄ iſta dictio ſeu

O lra O ponit diuerſimode in ſcriptura Ponit em̄ p ſigno vocatiui caſus. ſemp em̄ O eſt ſignū allocutiōis ſeu loquit aduocādo. ⁊ eſt vt cōiter ſignū admiratiōis. ⁊ execratiōis. Et qualitercunq3 homo ponat. O. ſp eſt ſignum vel admiratiuum vel execratiuum. Notare ergo poſſumus q̄ iſta dictio. O. eſt in ſcriptura Signum

Stupoꝛis ⁊ admiratiōis.
Dulcoꝛis ⁊ conſolatiōis.
Doloꝛis ⁊ lamentatōis.
Rigoꝛis ⁊ caſtigationis.
Horroꝛis ⁊ execrationis.
Squaloꝛis ⁊ deceptionis.
Timoꝛis ⁊ conturbatōis.
Amoꝛis atq3 dilectionis.
Ardoꝛis ⁊ deſideratōnis.
Honoꝛis ⁊ cōmendatōis.
Sapoꝛis ⁊ delectationis.
Clamoris ⁊ aduocatiōis.
Feruoꝛis ⁊ deprecatōis.

Eſt igit O. ſignū ſeu ſignificatiuū admiratōis ⁊ ſtupoꝛ Un̄ admiratiue ⁊ ſtupide loq̄bat ille q̄ dicebat. Ro. xj. O altitu. diui. ſa. ⁊ ſci. dei q̄icō. ſunt iudi. ei⁹ ⁊ inueſti. vie ei⁹. Itē eſt ſignificatiuū pſolatōis ⁊ dulcoꝛis. Et ſic ſumit .ij. pal. xx. O iuda ⁊ hierlm nolite timē nec paueatis cras egre. ⁊ dñs erit vobiſcū. Itē eſt ſignificatiuū lamentatiōis ⁊ doloꝛis Et ſic ſumit Treñ. j. O vos oēs q̄ trāſ. p vi. attē. ⁊ vi. ſi eſt do. ſi. do. me⁹. Itē eſt ſignificatiuū caſtigatōis ſeu redargutōis ⁊ rigoꝛ. Et ſic ſumit Ro. ix. O hō tu q̄s es. rñdeas deo Et Ro. ij. In excuſabil' es o hō ois q̄ iudicas. in q̄ ei alteꝝ iudicas teipm pdēnas. Itē eſt ſignificatiuū execratiōis et hoꝛroꝛis. Et ſic ſumit. Mat. xvij. mar. ix. ⁊ Lu. xj. vbi dñs dixit tēptāt. h⁹ eū. O gñatio incre. ⁊ puer. vſq3 q̄ ero apud vos ⁊c. Et Zach. xj. O paſtoꝛ ⁊ ydo. dere. gregē. Item eſt ſignificatiuū deceptiōis ⁊ ſqualoꝛis. Et ſic ſumit Act. xiij. O plene oi do. ⁊ oi falla. vſq3 nō de ſi. puer. vi. dñi rectas. Itē eſt ſignificatiuū pturbatiōis ⁊ timoꝛis. Et ſic ſumitur hiere. x. Quis nō ti. te o rex gentiū. Itē eſt ſignificatiuum dilectōis atq3 amoꝛis. Et ſic ſumit .j. pali. xij. vbi foꝛtes dd dixerūt ei. Tui ſum⁹ o dd ⁊ tecū filij yſai. Item eſt ſignificatiuū deſideratōis ⁊ ardoꝛis. Et ſic ſumit .j. pal. xj. vbi dd deſiderās aquā dicebat. O ſi q̄s mi. dede. aquam de ciſter. bethleē. Itē eſt ſignificatiuū collaudationis ⁊ honoꝛis. Et ſic dī Cañ. j. O pulcerrima iter mulieres. Et ſap. iiij. O q̄ pulcra eſt caſta gene. cū claritate. Et Math. xv. O mulier magna eſt fides tua. Itē eſt ſignificatiuū delectatiōis ⁊ ſapoꝛis. Et ſic ſumit ſap. xij. O quā bo. ⁊ ſua. eſt dñe ſpi. tu. i nobis. Item eſt ſignificatiuū aduocatōis ⁊ clamoꝛ. o2 reuera p iſtud aduerbiū O. nos vocam⁹. Deū. Proximū. Impiū ⁊ Iſtum. Moꝛtem ⁊ Peccatum. Deum dico videlicet Ipſum exoꝛando   Ipſum dico depcando. pſ. O dñe

Ip̄m foꝛmidando. ſal.me fac.o dñe bene ꝓſperare.
Ip̄m admirando. bñdictus q̄ ve.in no.dñi.Et iterū
Ipſi famulando. O dñe.li.ani.me.a la.ini.⁊ a ling.
dolo. Ip̄m etiā foꝛmidando. Hiere.x. Quis nō timebit te.
o rex gentiū. Ip̄m inſup admirādo. Vñ illud Ro.xi. O al
titudo diuitiaꝝ ſapientie ⁊ ſcie dei.ipſi nihilominus ſeruien
do ⁊ famulando ps. O domine qꝛ ego ſeruus tuus ſum et
filius ancille tue. Per o.igit nos vocamus deuꝫ. Iteꝫ per
o.nos vocamus proximum.⁊ hoc ꝓcerto ipſi demonſtran
do dei maieſtatem vt obediat. Ipſi declarando culpe vili
tatem vt refugiat. Ipſi predicando legis veritatem vt per
ficiat. De dei maieſtate veneranda dicit Baruch.iij. O iſ
rael q̄ magna eſt domus dei. De culpe vtilitate fugienda
dicitur Zachari.ij. O. O. O.fugite de terra aquilonis. Et
j.Thimo.vj. O homo dei hec fuge. De legis vero verita
te tenenda ⁊ obſeruanda dicitur.j.Machabeoꝝ.ij. O filij
emulatores eſtote legis. Per o.igitur nos vocamus proxi
mum ſeu iuſtum. Iteꝫ ꝑ o.nos vocamus impium ſeu iniu
ſtum. Et hoc certe. Ipſum erudiendo. Ipſum redarguen
do. Erudiendo dico Michee.vj. Indicabo tibi o homo
quid ſit bonum.⁊ quid dominus requirat a te.vtiq3 facere
iudiciuꝫ ⁊c. Et Zacharie.ij. O ſyon fuge que habitas apd
filiam babylonis. Item redarguendo ſcilicet de increduli
tate Matthei.xvij. O generatio incredula ⁊ peruerſa. Et
Zachari.xj. O paſtoꝛ ⁊ ydolum. Et Malachi.j. O ſacer
dotes qui deſpicitis nomen meum. De morte vero dicitur
peccatoꝛi redargutiue foꝛte es imoꝛtalis vel es moꝛs moꝛ
tis q̄ a peccato non deſiſtis. Putas ergo q̄ vere poſſis di
cere illud Oſee.xiij. Ero moꝛs tua o moꝛs.q.d.non ⁊c. De
peccato vero dicitur Eccl.xxxvij. O preſumptio nequiſſi
ma vnde creata es. Sufficit.

Bdoꝛmire. vbi Doꝛmire.

Obducere. vbi Claudere.

Obdurare. vbi Durus ⁊ Indurare.

Obedientia.

Nota q̄ obedientia eſt virtus q̄ quis alicui amoꝛe celeſt patrie
ſponte ſubijcitur. Accipitur aūt obediētia ꝓ quacunq3 ob
ſeruantia mandatoꝝ.vel pro quocunq3 conſenſu ſeu qua
cunq3 exequutione mandati ſiue bona fuerit ſiue mala.
Notare ergo poſſumus q̄ in ſcriptura inuenitur multi
plex obedientia. videlicet. Obedientia

Voluntaria. Eſt dico obedientia voluntaria.⁊ iſta
Neceſſaria. eſt qua quis deo vel prelato volunta
Deceptoꝛia. rie obedit. De qua infra latius eſt di
Damnatoꝛia. cendum. Et de iſta dicit.j.Regū.xv.

Melioꝛ eſt obedientia q̄ victima. Item eſt obedientia ne
ceſſaria.⁊ iſta eſt illa qua de neceſſitate conſuetudinis vel
nature aliquis alicui obedire tenetur.ſicut ſerui dominis.
vxoꝛes maritis.filij patribus. vaſalli pꝛincipibus. Unde
de ſeruis dicitur Colloſ.iij. Serui obedite per omnia do
minis veſtris. De vxoꝛibus dicitur Ephesi.vj. Mulieres
ſubdite ſint viris ſuis. De filijs ibidem.filij obedite paren
tibus veſtris. De vaſallis vero dicitur Roma.xiij. Omis
anima poteſtatibus ſublimioꝛibus ſubdita ſit. Item eſt o
bedientia deceptoꝛia. Et iſta eſt illa qua mens inclinat ad
obediendum peccato ſeu carni.mūdo vel diabolo. Et iſta
eſt illa de qua dicitur Romano.vj. Non regnet peccatum
in moꝛtali coꝛpoꝛe veſtro vt obediatis concupiſcentijs eiꝰ
Item eſt obedientia damnatoꝛia vel afflictoꝛia. Et iſta eſt
illa qua impij ⁊ ꝓterui q̄ nunc obedire nolunt deo.tunc o
bedire cōpellunt in inferno diabolo. Et q̄ in hoc mundo ſe
volūtarie diabolo ſubiecerunt. in inferno inuolūtarie ipſiꝰ
violēter ⁊ neceſſario ſeruierūt. Ro.vj. Cui exhibeatis vos
ſeruos ad obediendū ſerui eſtis eius cui obediſtis. Hijs
igit premiſſis dicamus aliquid de obedientia meritoꝛia ⁊
virtuoſa. Et tādē de obediētia deceptoꝛia ⁊ vicioſa. Dico
ḡ q̄ ſicut oīa q̄ ſunt creata ſūt in q̄dā obia naturali ſicut
patet.qꝛ planete nāliter obediūt motui firmamenti. mare
naturaliter obedit influentie lunari. omnia generabilia et
coꝛruptibilia obediunt motui ⁊ influentie ſolari. Quia bre
uiter in omni genere rerum deus conſtituit aliq̄s res ſupi
oꝛes ⁊ excellentioꝛes.q̄bus obedire voluit res inferioꝛes.
Sic ꝓculdubio inter hoīes natura naturans deus aliq̄s
ſupioꝛes vt p̄latos.p̄ſides pꝛincipes ⁊ p̄fectos voluit oꝛ
dinare.qꝛ teſte aplo. Non ē ptās niſi a deo. Ro.xiij. Qui
bus ꝓculdubio voluit q̄ oēs obediamꝰ.⁊ q̄ ꝑ ipoꝝ motꝰ
oꝛdinatōnes ⁊ influētias nos regamꝰ. Et ideo cuilibet ſu
perioꝛi dꝫ illud qd̄ dixit pharao Ioſeph. Gen.xlj. Ad tui
oꝛis imperiū cūctus ppl's obediet.⁊ ſic de v̄tute obie expo
namꝰ illud Lu.xvij. Dicetis arboꝛi moꝛo eradicare ⁊ trāſ
plantare ⁊ obediet vobis. In q̄bus v̄bis oñdit q̄ ad ve
ram obiam requirit. Obediētis diſpō. qꝛ hō dꝫ eſſe arboꝛ
moꝛus. Impediēt depoſitio.qꝛ hō dꝫ eſſe eradicatꝰ. Pro
ficientis acq̄ſitio.qꝛ hō dꝫ eſſe trāſplantatus. Perficiētis
executio.qꝛ homo dꝫ eſſe obediēs ⁊ occupatus. Pꝛimo
igit dico q̄ ſi volumꝰ eſſe viri obedientes nos debemꝰ ha
bere cām diſpoſitiuā.⁊ hoc oñdit cū dꝛ. Arboꝛi moꝛo. Ar
boꝛ eñ hꝫ interiꝰ medullā ⁊ humoꝛē.q̄ ē materia fructuū
floꝝ ⁊ folioꝝ. Et ſi talis humoꝛ ſit bñ digeſtibilis ⁊ coloꝛi
naturali obediēs.tūc fructificat ⁊ facit fructus dulces. Si
v̄o humoꝛ ſit crudus ⁊ cōpactꝰ ⁊ caloꝛi nō obediēs.ſ reſi
ſtens.tūc efficit naturaliter fructꝰ acres. Sic vere in hoīe
eſt humoꝛ affectōnis interioꝛis.q̄ ꝓcerto (loq̄ndo ſpūali
ter) ē materia oīm q̄ exterius agūt in fructibꝰ opeꝝ.⁊ i fo
lijs v̄boꝝ.⁊ in floꝛibꝰ exemploꝝ.ſiue bona fuerit ſiue ma
la.ſ ꝓculdubio diuerſitatē cauſat diſpō mentis.qꝛ ſi hūoꝛ
interioꝛis p̄fectōnis ſit ꝑ hūilitatem bñ diſpoſitꝰ ⁊ foꝛma
tus.⁊ caloꝛi celeſti.i.ſupioꝛi ſuo deo vel p̄lato ꝓmpte obe
diens ⁊ ſubiectus.tūc exteriꝰ boni ⁊ dulces fructus bono
rū operū ꝓducūtur. Si vere humoꝛ interioꝛis affectōnis
ſit male diſpoſitus.vtpote.qꝛ in p̄ſumptōe ⁊ ſupbia com
pactus ⁊ obſtinatus.tunc deo vel p̄lato inobediens eſt.⁊
ſic ꝓductio bonoꝝ opeꝝ vel fructuū impedit. Arboꝛi eñ
inquit. Et ſic teſte dño Math.vij. Arboꝛ bona bonos fru
ctus facit.⁊ Lu.vj. Nō eſt arboꝛ bona q̄ facit fructus ma
los. Debet hō igit hr̄e interiꝰ cām diſpoſitiuaꝫ. Et iſta cā
ꝓcerto ē humilitas q̄ mr̄ eſt obediētie. Quia ſicut res gra
cilis ⁊ tenuis magis ē obediēs q̄ ſit groſſa.ſicut pꝫ de ꝑua
virga:q̄ ꝓ libito pōt toꝛqueri ⁊ plicari:qd̄ tñ nō poſſet fie
ri de arboꝛe magꝰ dura. Sic vere mēs q̄ eſt ꝑ humilitatem
gratilioꝛ eſt ad plicaturā obediētie magꝰ habilioꝛ. Nam il
li qui ꝑ ſuperbiā ingroſſant:ꝑ obedientiā faciliter non pli
cant. Debemꝰ ergo eē bñ diſpoſiti vt poſſumꝰ dicere illud
Exo.xxiiij. Oia que locutꝰ ē dñs faciemꝰ et erimꝰ obedien
tes. Fructꝰ eñ ſi ſit maturꝰ cedit digito ſi v̄o ſit crudꝰ ⁊ im
maturꝰ nō. Aloe etiā q̄ eſt arboꝛ valde medicinalis ⁊ aro
matica q̄uis de natura ſit arboꝛ ſolida ⁊ dura:maſticāti tñ
nō ſolet reſiſtē:ſ magꝰ dentibꝰ obedire. Sic v̄e ſi ꝑ hūilitatē
bñ diſpoſiti:⁊ in moꝛibꝰ honeſti:⁊ i mēte maturi:⁊ i fama
fragrātes ⁊ aromatici fuerimꝰ:nūq̄ impulſui monitionis
nec maſticatiōi coꝛrectiōis aliq̄liter reſiſtemꝰ:ſ potiꝰ ſine
rebelliōe obediemꝰ:⁊ voluntateꝫ dei ⁊ p̄lati hūiliter facie
mꝰ. Et iō dicit Bern.ſup Cātica. Optimū in moꝛibꝰ dico
ſi in nullo pꝛoꝛſus reſiſtat poſterioꝛ pꝛioꝛibꝰ:aut par inui
deat paribꝰ:aut ſupioꝛ noceat minoꝛibꝰ. Sed ſit vnuſquiſ
q̄ p̄latis obediēs.ſocijs cōgruēs. ſubditis condeſcendēs.
deo deuotꝰ.mgr̄o ſubditꝰ.ſenibꝰ obtemperās.angelis pla
cēs.v̄bo vtilis.coꝛde hūilis.oibꝰ māſuetꝰ. Pꝫ ergo q̄ nos
debemꝰ interiꝰ hr̄e cām diſpoſitiuā. Arboꝛi inq̄t. Scdo
dico q̄ ſi nos volumꝰ eē boni obediētes nos debemꝰ exte
riꝰ cauē cām ipeditiuā qd̄ oñdit cū dꝛ. Eradicare. Res eñ
q̄uis de ſe ſit nāe mobil' ⁊ mutabil'.tñ ſi rei imobili firmter
adhereat nō poterit moueri.⁊ iō arboꝛ ad volūtatē artifi
cis nō ducit niſi de t̄ra cui adheret ꝑmitꝰ euellat. Sic v̄e
q̄uis hō de ſui nāli diſpōe ſit hūilis adhoc q̄ poſſit ꝑ obe
diētiā gubernari.accidit tñ qñq3 q̄ rebꝰ imobilibꝰ.ſ.iſt te
poꝛalibꝰ aliq̄ ꝑ affectōꝫ adherēt:⁊ tūc ex toto ad votū ſpū
alis artific ñ ſe mouēt.neceē ē ergo vt ab amoꝛe mūdi era
dicēt ⁊ euellāt:anteq̄ ꝑ v̄tutē obie moueāt. Eradicare in
q̄t.ꝓuer.xv. Cogitatiōes ipioꝝ eradicabūt. Sic eñ auꝝ et
alia metalla qñ ſt mixta.ſ.cū t̄ra.nunq̄ ſt ductilia.nec ad
volūtatē artific tractabilia:imo oꝫ q̄ ꝑmo ab h mōi coꝛpu
lēta mā ſepent. Sic etiā pell'lꝫ ſit mobil' ⁊ plicabil' ſi tñ cū
ligno rigido ſit cōſuta implicabilis efficit quoſq3 ab eo di
ſuatur. Sic ꝓcerto ad hoc q̄ homo poſſit ductilis obedi

eius ⁊ plicabilis fieri ipe debet ab omni terreſtri corpulētia ab omniq; tēpali affluentia q̄tū ad effectū ⁊ deſideriū ſegregari. Exemplo petri ⁊ andree. q̄ oībus impedimentis dimiſſis dño vocanti obedierūt. vñ math. iiij. c. Oz ibus videns duos fratres mittētes rhetia in mare vocauit eos At illi relictis rhetib⁹ ſecuti ſunt eū. Sciebāt. n. q; melior ē obediētia q̄ victime. ſicut dr. j. Reg. xv. ſup q̄ dicit Greg. xxxv. moral. Oz obediētia victimis ꝑponit. q2 in illis aliena caro: in iſtis volūtas ꝓpria mactat. Debem⁹ ergo ſapienter cauere cām impedientē. Tercio dico. q; nos debemus diligenter tenere modū ꝓficientē. Modus aūt iſte ē q; ad ꝓpriā volūtatē dimittam⁹. q; ad volūtatē p̄lati q̄cquid nobis mandatū fuerit faciam⁹. Et hoc oñdit cū3 dr Tranſplātare. Trāſplātatio. n. nihil aliud ē q̄ de aliquo loco vbi arbor plantata eſt ad aliū locū mutatio. Quia. ſ. tūc hō verus obediēs efficit. qñ a plantatōe ꝓpe volūtatis euellit. ⁊ ad volūtatē ſupioris alibi ⁊ alit trāſportatur Sicut eīn caulis ⁊ porri ⁊ vt cōiter oia genera arborū per trāſplantatōem ꝓficiūt. q2 cōiter arbor in loco ꝓprio non bñ creſcit ſi ipam a ſua prima radicatōne agricola nō trāſponit. Sic vere ſpūaliter hō ſolet proficere in bonitate. ſi trāſplantat ⁊ euellit a ſua ꝓpria volūtate. Ille eīn in moribus nō ꝓficit. qui volūtatē ꝓpriā3 nō deponit. vñ tali dr Hiere. xvij. Et erit tanq; lignū qd plantat ſup aquas. qd ad humorem mittit radices ſuas. ⁊ nō timebit cū venerit eſtus. ⁊ erit foliū ei⁹ viride. nec aliqñ deſinit facere fructū. Quia ꝓculdubio charīſſimi ſi hō tranſplantet ⁊ moueat ad volūtatē ſui ſupioris. ſi ſit ſup aquas lacrimaꝝ ⁊ deuotionis interioris. tūc ad humorē grē mittit radices boni ꝓpoſiti profundioris. ⁊ habebit foliū viride bone ⁊ honeſte cōuerſatōnis exterioris. ⁊ faciet fructū virtuoſe opationis ⁊ vberioris. Et ideo de tali trāſplātatiua obia pt dici illud Heb. xj. Fide qui vocat abraā obediuit in locu3 exire ⁊c. Dēm⁹ igit diligēter tenere modū ꝓficientē. Quarto dico. q; nos dēm⁹ pmanēter implere actū pficientē. qd oſtēdit cū dr. Obediet vob. Obia. n. ē quidā act⁹ valde proficiens apud deū. Et ideo iſtum actum cōmendant.

Exempla naturaꝝ.	Dico igit q; obediētia exēplat in
Enigmata figuraꝝ.	rerū naturis. Oīs eīn res natu-
Opa creaturaꝝ.	rales ſuis ſuperiorib⁹ cauſis obe
Mādata ſcripturaꝝ.	diūt.

Vñ etiā apes regē habere dicunt cui ſuo mō facere obediētiā dignoſcūt. Elephas etiā de fouea liberat⁹ efficit domeſtic⁹: et ex tunc ſuo liberatori efficit obediēs et ſubiect⁹. Vitulus etiā marin⁹ ſm Plinū ē aial valde diſciplinabile: ita q; magiſtro ſuo ſolet libēter ⁊ faciliter obedire. In quib⁹ oīb⁹ virt⁹ obediētie cōmendat. Quia ſi iſta ratiōe carētia obediētiā amplectunt multo magis hō rōne vtēs et ꝓpter obedientiā celeſtē gloriā expectās d3 obediēs eſſe deo: ⁊ p̄lato obediētiā exhibere. Iſta ergo exēplat i rerū naturis. S3 adhuc dico q; obediētia cōmendat in patrū figuris. Figurat eīn obedientia in adā q̄ ſtatim cū creat⁹ eſt fuit pceptis obediētie aſtrict⁹ et ligat⁹: ⁊ nō obediēdo de padiſo depoſitus ⁊ fugat⁹. Sicut dr Gen. iij. Noe etiā obediēdo ⁊ archā faciēdo ⁊ intrādo a diluuio fuit ſaluat⁹. Gen. vij. Abrahā inſup deo obediēdo et filiū occidere volēdo ⁊ ſacrificare fuit pr̄ multaꝝ gentiū noiatus Gen. xxij. Loth inſup angelis obediēdo et ciuitatē dimittendo fuit ab incēdio ſodome liberat⁹. Vxor vero ſua dū nō obediuit in ſtatuā ſalis mutata fuit. Duo etiā generi Loth ſibi nō obedierūt. ideo cū aliis in dānatione lacū corruerūt. ſicut dicit Gen. xix. Quid aūt dicā3 de Saul q ꝓpter inobediētiā fuit a regno depoſit⁹. j. Reg. xv De achor qui ꝓpter inobediētiā fuit lapidatus. Joſue. vij. De ꝓpheta bono et ſancto q̄ cum indiſcrete inobdiēs fuit deo: fuit a leone trucidat⁹. iij. Reg. xiij. Deus eīn in tantū obediētiā diligit q; ꝯtrariū facientes dure ⁊ atrociter ſepe punit. Unde etiam. iij. Regū. xx. legitur. Oz illū qui vnum filiū ꝓphetarū in verbo dñi percutere noluit: leo continuo deuorauit. Iſta ergo cōmendāt in ſanctis figuris. Etiam dico q; iſta approbat mutis creatur. Ipe eīn mute creature viris obediētib⁹ obediūt. Vñ etiā in dyalogo Grego. legit. Oz cū puer placid⁹ in flumine mergeret: beat⁹ maur⁹ ad pceptū beati benedicti ad ipm liberandū ſup aquā currit: aq; vo ſe ſibi palpabilē effecit. ita q; dictū puer a ſumergio liberauit. In vitis etiā patrum legit q; cū de mandato ſenioris puer ad hauriendam aquam oblito fune ad puteum cucurrit. ad verbum ipſius obedientis aqua de ꝓfundo vſq; ad os putei ſe inaltauit. ita q; aqua3 in ſuo vaſe ſeniori portauit. De quodam etia3 iuuene religioſo in vitis patrum memini me legiſſe. Oz quidā ſenior volēs probare obedientiam ipſius precepit ſibi q; ad leonē ſilueſtrē quem vidit tranſire iret. q; q; ipm ſibi adduceret. qui mandatum ſtatim compleuit. leonemq; obedientem nec repugnantem ad ſeniorem adduxit. Ecce ergo quomodo obediētia approbat a mutis creaturis. Ultimo dico q; iſta virtus impat ſeu pdicat in multis ſcripturis. Iſta eīn pdicat j. Mach. viij. vbi de ſenatu romano dicit. Oz omnes obediunt vni ⁊ zel⁹ ⁊ inuidia nō eſt iter eos. Iſta ꝑcipit Eph. vj. vbi dr Filij obedite parentib⁹ veſtris. Iſta etiā impat Col. iij. vbi dicit. Serui obedite dominis veſtris ⁊c. Sic ḡ patet q; quia obedientia eſt a ſcripturis impata. A creaturis approbata. In figuris cōmendata. In rerum naturis exēplata. vñ dico q; ipa eſt act⁹ valde vtilis ⁊ ꝓficiens. Et illud eſt quartū auctoritatis. Bene ergo pt3 q; obediēs d3 Implere actum perficientem. Tenere modum ꝓficientem Cauere cauſam impedientem. Habere formā ſeu cauſam expedientē. Iſta ergo dicta ſunt de obedientia bona. De obedire vero nolentibus dic q; iſti ſunt ſimiles vitro quod nullo modo poteſt obedire malleo. cicius enim frangit q̄ plicet quinimo ſi quis ipſum in aliquam formam figurare voluerit neceſſe eſt q; per ignis fortitudinem liquefiat. Sic vere multi ſunt ita obſtinati. rebelles ⁊ inobediētes. ⁊ more vitri omni humore gratie ⁊ deuotionis carentes. q; malleo diuine monitionis. vel p̄lati correctionis. nunq; voluntarie obediūt. imo certe citi⁹ p impatientiā franguntur q̄ ſe obediendo plicare noſcant qui etiā nunq; figurantur in bono niſi p fortis ignis ⁊ tribulationis violentiā diſſoluātur ⁊ reprimant a malo. Contra tales ergo ſic inobedientes dicit Nume. xiiij. Tentauerūt me. nec obedierunt voci mee. Figura de filio ꝓteruo de quo pcipit Deut. xxj. cap. Oz ſi parentibus obedire noluerit ſed ſuprberit. lapidibus obrui iubebat. Unde ergo reprehendunt tales. Gal. iij. O inſenſati gallate quis vos faſcinauit veritati non obedire. Iſti etiam vident ſimiles leoni. cuius collum dicit inflexibile. Vide ſupra de Collo. Sic ⁊ tales nec deo nec prelato poſſunt niſi coacti flectere colla ſua Hieremie. xxxvij. Populus iſte non obediuit mihi. Unde. ij. Thimo. iij. Erunt in nouiſſimis diebus ⁊c. Parentibus non obedientes ⁊c. Non ſic ſed ſimus obedientes. vt de nobis dicatur illud Roma. xvj. Veſtra enim obedientia in omni loco diuulgata eſt. Et Eccl. iiij. Eris tu velut filius altiſſimi obediens ⁊c Dic ſicut de obſtinatione. ſicut in tabula inuenies in diuerſis locis ſignatum. De mala vero obedientia que nihil aliud eſt q̄ inclinatio vel conſenſus ad malum. poſſet notari q; quidam obediunt cupiditati. quidam carnalitati. quidā verboſitati. Auari enim obediunt cupiditatibus. Quia. ſicut dicit Eccl. x. Pecunie obediunt omnia ⁊c. Luxurioſi obediūt carnalitatibus. Contra quos dicitur Roman. vj. Non regnet peccatum in mortali corpore veſtro vt obediatis concupiſcentijs eius. Pompoſi obediunt verboſitatibus. ſicut ſunt illi qui libenter credunt verbis adulatorum ⁊ detractorum. De quibus dicitur Prouer. xvij. Malus obedit lingue inique. Tales ergo mali obediētes deberēt dicere diabolo illud quod iunior Machabeus dixit de Antiocho. ij. Machabeo. vij. Non obedio precepto regis ſed precepto legis ⁊c. Vide de tali mala obediētia vbicunq; agitur de malo conſenſu. ſeu de tentatione. Generaliter ergo de Obediētia. vide infra de Sequi. ⁊ de Curſu. de Motu. ⁊ alijs titulis infinitis.

Obijcere. Idem eſt quod Opponere. Imponere. Cōtradicere. vel Obſtare. Vide vbi Contra. ⁊ Contradicere. quia deficiunt auctoritates.

Obire. Obitus. Vbi mori ſeu etiā Mors.

Oberrare. Vbi Errare. vbi delectare ⁊ cetera.

Obligare. Nota q; obligare idem eſt q; ad aliquid agendū vel ſuſtinendū aliqua

neceſſitate teneri. vel ad illud affici neceſſario vel abſtringi. Nota ergo ꝙ in ſcriptura reperitur obligatio

Naturalis ⁊ neceſſaria.
Virtualis ⁊ meritoria.
Criminalis ⁊ damnatoria.

Prima eſt fragilis q̄ eſt ſingulorum. Et iſta ē illa qua oēs mortales obligant̄ ad miſeriam ⁊ ad mortē. ⁊ etiā ad originalē concupiam ⁊ reatum vt ſic obligatis poſſit dici illud p̄s. Ipi obligati ſunt ⁊ ceciderūt ſupple in mortē. Secūda ē vtilis ⁊ eſt ꝑfectorum ſeu iuſtorum. Et iſta ē illa qua iuſti ſe voto vel al's volūtarie ſe obligāt ad opa meritoria. vtpote ad illa ad que q̄s al's non tenet̄. de quo Nume. xxj. dr̄. Or iſrael voto ſe dn̄o obligans ait ⁊c̄. Iſta ē etiā illa qua oīs hō eo ip̄o ꝙ fidē recipit ⁊ baptiſmū. obligat ſe ad diuinorum obſeruantiā mādatorum. Tercia ē flebilis ⁊ ē pctōrum. Et iſta eſt illa qua quis peccando ſe obligat ad damnatōem eternā. de qua in p̄s. Declinātes aūt in obligatōes. adducet dn̄s cū opantibus iniq̄tatē. ſ. in infernū. Et Act. viij. In felle amaritudinis ⁊ obligatione iniquitatis video te ⁊c̄. Lata poterat eē materia ſed auctoritates non ſuppetūt idcirco omitto. Vide vbi debere. Teneri. ⁊ Aſtringi ⁊c̄.

Obliquitas. Obliquus. Nota ꝙ obliquū dr̄ illud quod tortuoſum eſt ⁊ nō rectum. Dicam ergo ꝙ in ſcriptura reperit̄ obliquitas bona ⁊ peſſima. Unde nota ꝙ eſt Obliquitas

Diſcretionis et prudentie.
Deceptionis ⁊ fallacie.
Dānationis ⁊ triſticie.

Obliquitas prudentie eſt illa qua quis in negocijs ſuis ꝓcedit ſagaciter. deliberate. ⁊ caute. non ꝓterue. ferociter ⁊ abrupte. Ire em̄ recto itinere non ē tutū. vie em̄ obliq̄ ſunt aliquotiens tutiores. Cū em̄ altus mons aſcendit̄. nō directo greſſu procedit̄. ſ ꝑ obliquū. nūc huc nūc illuc aſcendit̄ ne grauetur. Etiā lepus deſcendēdo montē arduū nō directe deſcēdit ne forte corruat in deſcenſu. cū anteriores tybias habeat valde breues. ſ obliq̄ ⁊ tortuoſe incedit. qđ etiā ille q̄ nauigat forte fluuiū ex tranſuerſo ſolet facere. q2. ſ. obliq̄ ⁊ non recte ſolet fluminis impetū ſupare. Sic vere ille qui forte ⁊ impetuoſum altū arduū negociū habet facere. vl' aliqđ periculū ꝑtranſire. non directe nec ex abrupto debet ꝓcedere. ſ oblique ⁊ ꝑ laterales vias caute et deliberate trāſitum q̄rere vel tentare: al's em̄ poſſet eſſe ꝙ impetꝰ fortune ip̄m obrueret: et nauem ſtatꝰ ſui frāgeret ⁊ caſſaret. Figura ad hoc. iij. Reg. vj. vbi dicit̄ ꝙ de mādato dn̄i ſalomon fecit in templo feneſtras obliquas. Quia. ſ. in tēplo dei qđ factū eſt et quod eſtis vos: dz eſſe obliq̄ feneſtra diſcretionis ⁊ prudentis circūſpectiōis. Iuxta illud Ezechi. xl. vbi dicit̄. ꝙ ip̄e vidit in templo limina et feneſtras obliquas. Iſta ē ergo obliq̄tas prudētie. De obliq̄tate vero fallacie vel malicie q̄. ſ. mali et fraudulēti in factis ſuis obliq̄ et tortuoſa itētiōe ꝓcedūt. De obliq̄tate etiā finalis triſticie q̄. ſ. damnati relinquūt iter rectū ⁊ ambulant ꝑ vias tenebroſas ⁊ ꝑ iter deuiū qđ ducit ad mortem multa poſſent dici: ſ nulle ſunt auctoritates vocales. Vide ergo in tabula. Et infra de Rectitudine.

Obliuio. Nota ꝙ obliuiſci accipit̄ ꝓ neſcire: vel ꝓ non curare. Et pōt referri ad deum ⁊ ad hominem. Et poteſt ſignificare in bono et in malo. Notemus ergo ꝙ in ſcriptura inuenitur obliuio

Virtuoſa.
Luctuoſa.
Viciosa.
Doloroſa. vl'
Tedioſa.
Gaudioſa.

Primo igit̄ dico ꝙ eſt obliuio virtuoſa q̄ ꝑtinet ad bonitatē. Iſta eſt ei illa q̄ homo obliuiſcit̄ ꝓpter deū: delicias tꝑales. Eminentias ſeculares. Iniurias fraternales. Sic ꝓcerto dn̄t facere boni religioſi q̄ pro certo ſtatim qn̄ veniūt ad religionē ip̄i debent obliuiſci mundū et mūdana: ⁊ de ſolo deo et ſpūalibꝰ recordari: ſimiles aſino q̄ eſt aīal obliuioſum: patiēs oneris et laboris. Et dicitur aſinꝰ a ſedēdo: eo ꝙ deſuper ſedeat̄ vel ab a quod eſt ſine: ⁊ ſinos qđ eſt ſenſus eo ꝙ eſt aīal ſine ſenſu vt dicit Iſidorus. Sic vere bonus religioſus et etiam quilibet vir perfectus debet dici aſinus Ratione

Patientie.
Obedientie.
Spūal' iſipiētie.

Dico patiētie. q2. ſ. iſte dz eſſe patiēs in oī tribulatiōe: onere vl' labore. Gen̄. xlix. Yſachar aſinꝰ fortis. Obedientie dico: quia ſcʒ iſte debet ſeſſoribꝰ. i. p̄latis et ſupioribus eſſe obediens ⁊ ſubiectus. Math. xxj. Sedēs ſup aſinū filium ſubiugalis. Inſipientie inſup q2 ſcʒ talis debet eſſe ſine ſenſu mundane ſapientie. Iuxta illud. j. Cor. iij. Si quis videt̄ inter vos ſapiens eſſe in hoc ſeculo. ſtultus fiat vt ſit ſapiens. Nam talis debet eſſe animal obliuioſum. Quia. ſ. vt dictū eſt ipſe debet obliuiſci ⁊ dimittere q̄cquid ip̄m impedit de ſalute. Unde de hoc dr̄ in p̄s. Obliuiſcere pplm̄ tuū ⁊ domū patris tui. ⁊ cōcupiſcet rex decorē tuū. Et Gen̄. l. Obſecro vt obliuiſcaris ſceleris fratrum tuorum. Iſta eſt ergo obliuio virtuoſa. Scđo dico ꝙ eſt obliuio luctuoſa. Et iſta eſt illa q̄ deus obliuiſcit̄ nec curare dicit̄ de peccatoribus. Obliuiſci em̄ idem eſt qđ nō curare. Quia id faciliter obliuioni tradit̄. de cuiꝰ memoria nō curat̄. Et ideo q2 peccatores obliuiſcunt̄ deū q̄ ſaluauit eos. qui etiā ꝓ eis redimendis fecit magnalia in egypto. mirabilia in terra cham. terribilia in mari rubro. hinc eſt ꝙ ip̄e deus ip̄os obliuiſcit̄ ⁊ de eorum ſalute nō curare nec cogitare videt̄. Pellicanus etiā ꝓpter filios reſuſcitandos ſanguine ꝑdito debilitatus optime videt q̄ pullorum tunc tꝑis in eiꝰ nutritione laborāt. ⁊ q2 ibi ſunt aliqui q̄ matri legittime leſe cōpatiētes ipſam in obliuionē nō ponūt. ſ ꝓ ea nutriēda laborāt. hinc eſt ꝙ matre tandem ſanata ip̄os nō obliuiſcit̄. ſed de iporum diligentia recordata ſecum ſicut veros filios in nido ſuo retinet ⁊ recipit. Quia vero ibi ſunt aliqui alij pullij qui de matre leſa nutrienda non curātes ip̄am obliuiſci videnť. hinc eſt ꝙ mater ſanata illorum obliuiſcit̄. ⁊ de ipſis amplius non curās ip̄os a ſe ⁊ a nido ſuo reijcit ⁊ expellit. ſicut dicit magiſter Iacobꝰ in lib. de mirabilibꝰ orientaliū regionū. Sic vere chariſſimi facit deus. Ipſe enim pro nobis viuificandis in cruce fuit vulneratus ⁊ ſanguine diminutus. Sed vere multi ſunt qui illud bn̄ficium obliuiſcunt̄. nec ꝑ bona opera ſibi nec membris ſuis pauperibus regratiari vident̄. Iuxta illud p̄s. Cito fecerūt. obliti ſunt operum eius ⁊c̄. Et ꝓpter hoc iſte tales ponit in obliuionem. bonos vero ⁊ gratabundos ponit et ponet in ꝑpetuam recordationem. Et ideo ciuitati ⁊ cōgregatiōi taliū ingratorum loquit̄ deꝰ Oſee. iiij. Quia oblita es legem dei tui. obliuiſcar filiorum tuorum et ego. Sicut em̄ aquila degeneres filios ſolet de nido ſuo tanq̄ extraneos eijcere. ⁊ ip̄os obliuiſci ⁊ de ip̄is amplius nō curare. Sic deus degeneres peccatores de nido ſui interioris amoris eijcit. ⁊ de ip̄is corrigendis ⁊ emēdandis nō curās iporum obliuiſcit̄ nec de ip̄is magis curat. cogitat. aut aduertit. Sicut patet de multis quos deus ſine correctiōe in mūdi ꝓſperitatibus peccare dimittit ad libitū ita ꝙ de ip̄is nō videt̄ dn̄s recordari. Et ideo notare poſſumꝰ ꝙ deus obliuioni tradidit ⁊ tradet tria genera peccatorum. videlʒ Luxurioſos. Preſumptuoſos. Iniurioſos et vani glīoſos. De luxurioſis dicit̄ Eſa. xxiij. Sume cytharam circui ciuitatem meretrix obliuioni tradita. De preſumptuoſis dicit̄ Ezech. xxxiij. Si iuſtus confiſus in iuſticia ſua iniquitatē fecerit omnes iuſticie ſue obliuioni tradentur. De iniurioſis vero crudelibus. ſuperbis ⁊ vani glorioſis. q̄ ſcʒ ad nihil aliud vacant niſi ad nocumentū aliorum dicit̄ Ezech. xxj. de nabuchodonoſor crudeliſſimo principe. Igni eris cibus, ſanguis tuus erit in medio terre. obliuioni traderis. q2 ego dn̄s locutus ſum. Iſta eſt ergo obliuio luctuoſa. Iſtam timebat ille qui dicebat in p̄s. Uſq̄quo domine obliuiſceris me in finem vſq̄quo auertis faciē tuam a me? Uerūtamen de hoc ſumus aſſecurati ꝙ nunq̄ deus obliuiſcit̄ bonorū. Unde nota ꝙ deus recordatur ⁊ non obliuiſcitur ſcʒ.

Patientium ⁊ tribulatorum.
Compatientiū ⁊ benignorum.
Indigentium ⁊ miſerorum.

Dico ꝙ deus nunq̄ obliuiſcitur patientium et tribulatorum. Unde ciuitati hieruſalem tribulate conſolando illam loquitur dominus Eſaie. xlix. dicens ſic. Nunquid obliuiſci poteſt mulier infantem ſuum vt non miſereat̄ filio vteri ſui? et ſi illa oblita fuerit. Ego tamen tui non obliuiſcar. Quis em̄ ſupficialiter videatur dominus obliuiſci illorum quos in tribulatione dimittit. iporum tamen finaliter recordat̄. et ipſos in ſuis tribulationibus conſolat̄ p̄s. Quoniā non in finē obliuio erit pauperis. patientia pauperum non peribit in finē. Item non obliuiſcitur compatientium ⁊ benignorum. Summe enim placet deo virtus miſericordie ⁊ clementie. Eccleſiaſtici. iij. Elemoſyna patris non erit in obliuione. Item non obliuiſcitur indigentium ⁊ miſerorum. quia in pſalm̄.

dicit̃. Non eſt oblitus clamorem pauperum. Et alibi. Animas pauperꝝ tuoꝝ ne obliuiſcaris in finem. Iſta eſt ergo obliuio luctuoſa. ſeu periculoſa. qua deus obliuiſcit̃ peccatorem. Tercio dico ꝙ eſt quedam obliuio vicioſa. Et iſta eſt illa qua homo obliuiſcitur illa que tenetur recordari. Nam ſicut obliuio naturalis generat̃ ex tribus. vicꝫ

Ex humore interioris infectione.
Ex accidẽtis exterioris receptiõe.
Ex abſentis vlterioris remotiõe.
Iſta. n. tria generãt obliuionẽ. ſ.
Humor q̄ interius generat̃.
Cauſa que exterius oꝑatur.
Res q̄ remotius elongatur.

Sic vere ſpũaliter loq̄ndo tria ſunt q̄ in nob̄ generãt obliuionẽ eoꝝ q̄ ꝑtinẽt ad ſalutẽ. vicꝫ Infectio interioris carnalitatis. Receptio exterioris ꝓſperitatis. Elongatio ꝓfundioris iniquitatis. Dico ergo ꝙ talẽ obliuionem generat interior carnalitas. Sicut enĩ dicunt medici. poſterior cellula cerebri quãdoqꝫ humore corrupto talit̃ inficit̃ ꝙ memoria totalit̃ impedit̃. ⁊ oim̄ q̄ prius ſciebãt̃ obliuio generat̃. vñ etiam de q̄dam monacho q̄ corde tenꝰ ſciebat totũ officiũ ſuũ recolo me audiuiſſe. ꝙ q̄dã graui infirmitate detentꝰ talit̃ ꝑdidit memoriã: ꝙ etiã lr̃as ⁊ officiũ ex toto penitꝰ ẽ oblitus ꝑ talẽ moduꝫ ita ꝙ poſtq̄ꝫ fuit ſanatꝰ oportuit ꝙ de nouo lr̃as diſceret ſicut puer. Reuera chariſſimi ſpũaliter loq̄ndo talis infirmitas ẽ luxuria. Nã q̄ñ humor carnalitatis animã in q̄ dꝫ vigere memoria ſalutis ſue ꝑ luxuriam inficit. tũc memoriã ꝓprie ſalutis tollit ⁊ obliuionẽ dãnabilem introducit. Et de hoc põt dici illud. Sap. xix. Ignis ſupra ſuã virtutẽ in aqua valebat. ⁊ aqua extinguẽtis nature obliuiſcebat̃. Quia enĩ tales ſunt ſicut aqua ꝑ fluxibilẽ fragilitatẽ. hinc ẽ ꝙ ignis ꝯcupiẽ in ipĩs ꝑualet ꝑ luxurie carnalitatẽ. ipi vero talẽ ignẽ obliuiſcũt̃ extinguere. ꝓpter ſue male ꝯſuetudinis ꝓteruitatẽ. Talẽ ergo obliuionẽ generat interior carnalitas. Deinde dico ꝙ ipãm generat exterior ꝓſperitas. Mũdana enĩ ꝓſperitas ẽ ſicut ille fons boecie. De q̊ narrat Iſido. ꝙ potatꝰ inducit obliuionẽ. Eſt. n. ſicut ille anulus moyſi de q̊ loq̄t̃ Ioſephꝰ. de q̊ regina ethyopie fuit ſubarrata. ꝑ cuiꝰ virtutẽ oblita ẽ q̄cq̄d moyſes fecerat circa ipãm. Quia vere chariſſimi in ethiopia huiꝰ mũdi: q̄ñ aqua mundane ꝓſperitatis bibit̃: illa que ad ſalutẽ ꝑtinent obliuioni tradunt̃. Quia vere ſtatim q̄ñ moyſes. i. deus dat pctõri iſtuꝫ annulũ ꝓſperitatis: pctõr ipm̃ deum obliuioni tradit nec de ipĩus mãdatis ampliꝰ reminiſcitur Et hoc ẽ qd̓ de illo pincerna dicit̃ Geñ. xl. Cui Ioſeph ꝓſperitatẽ ſuã interp̄tatã ex ſomnio ſuo p̄dixerat: et tamẽ dicit̃ ibidẽ: ꝙ ſuccedentibꝰ ꝓſperis oblitus eſt interp̄tis ſui. Et Oſee. xiij. Saturati ſunt et leuauerũt cor ſuũ: et obliti ſunt mei. Obliuionẽ igit̃ inducit exterior ꝓſperitas. Deniqꝫ dico ꝙ ipãm inducit ꝓfundior iniquitas. Sicut enĩ videmꝰ ꝙ res q̄ a nobis longo tp̄e abſentant̃ ⁊ abſcõdunt̃: obliuioni de facili tradunt̃. Sic pctõr quãdo a deo ⁊ a rebus ꝑtinentibꝰ ad ſalutẽ ꝑ peccatũ longiſſime ſe abſentat (qꝛ ſicut dicit̃ in p̄s. Lõge a peccatoribꝰ ſalus) tũc ipẽ peccator deũ a ſe ꝑ peccatũ elõgatuꝫ obliuiſcit̃: ⁊ de rebus ad ſalutẽ ꝑtinentibꝰ nullatenꝰ recordat̃. Vñ q̄libet talis peccator põt dicere illud Treñ. iij. Repulſa ẽ a pace aĩa mea: oblitꝰ ſuꝫ bonoꝝ. Et ꝓcerto iſta videmꝰ quotidie ad oculum: ꝙ multi ſunt qui ad tantã ꝓfunditatẽ vicioꝝ deuenerũt: ⁊ ſe per tantã mentis obſtinationẽ a deo et bonis ſpiritualibꝰ abſentarũt: ꝙ recte et deũ et ſalutẽ anime obliuioni penitꝰ tradiderũt. Hiere. ij. Populꝰ meus oblitꝰ ẽ mei diebus innumeris. Ecce ergo quõ tria ſunt que faciũt hominẽ obliuioſum. Et ſi hõ querit que ſunt illa que tales dicunt̃ eſſe obliti: poſſumus notare ꝙ ipſi ꝓcerto obliti ſunt

Dei potẽtie ſublimitatẽ.
Dei clementie benignitatẽ.
Celeſtis glorie trãq̄llitatẽ.
Diuine gratie vtilitatẽ.
Diuine amicicie ſocietatẽ.
Diuine patiẽ lõganimitatẽ
Diuine iuſticie ſeueritatẽ.

Dico ergo ꝙ iſti obliuiſcuntur dei auctoritatẽ et potẽtiã p̄s. Obliti ſũt deũ q̄ ſaluauit eos. qui fecit magnalia ⁊c. ſicut ſupra. Bene ergo tales rep̄hendunt̃ in p̄s. Intelligite hec q̄ obliuiſcimini deũ ne q̄ñ rapi. et nõ ſit q̄ eripi. Itẽ iſti obliuiſcunt̃ dei benignitatem et clementiam. ſ. beneficia dei. Unde Ezech. viij. Oblitus eſt iſrl̓ factoris ſui. Et in p̄s. Obliti ſunt benefactoꝝ eiꝰ et mira. ei. q̄ oſten. eis. Itẽ obliuiſcunt̃ celi tranquillitateꝫ et leticiã. Vñ Hiere. l. Grex ꝑditus factꝰ eſt ppl̓s meꝰ: obliti ſunt cubilis ſui. Et tñ iſti deberẽt dicere illud p̄s. Si oblitus fuero tui hierlm̄. obliuioni det̃ dextera mea. Iteꝫ iſti obliuiſcunt̃ ꝓpriã vtilitatem ⁊ dei gratiã. Vñ iſti ſunt illi de quibus dicit̃ Math. xvj. Cꝫ diſcipuli obliti ſunt panẽ accipere. Item iſti obliuiſcunt̃ dei ſocietatẽ ⁊ amicitiã. ⁊ maxime illã quã cũ eis pepegit in baptiſmo. Vñ de mala muliere. i. de anima peccatrice dicit̃ prouer. ij. Cꝫ pacti dei ſui oblita eſt. Item obliuiſcunt̃ dei longanimitatẽ ⁊ patiẽtiã. Vñ Eſaie. lvij. Non cogitaſti qꝛ ego tacens ⁊ quaſi nõ videns. ⁊ mei oblita es. Item iſti obliuiſcunt̃ diuinã veritatẽ ⁊ iuſticiã. Vñ Eſaie. lix. Iuſticia longe ſtetit. ⁊ corruit in plateis veritas. ⁊ equitas nõ potuit ingredi. ⁊ facta eſt veritas in obliuionem. Iſta eſt igitur obliuio vicioſa. Et iſta eſt potiſſime que nobis prohibetur in ſcriptura. Et ideo adhuc poſſumus notare ꝙ in ſcriptura nobis prohibet̃ Obliuio

Oſtenſe fidelitatis.
Impenſe vtilitatis.
Impẽdẽde benignitatis.

Dico ergo ꝙ nos nõ debemus obliuiſci fidelitatis amicoruꝫ. Vñ Ecci. xxxvij. Ne obliuiſcaris amici tui. Itẽ vtilitatis bñficioꝝ. Vñ Ecci. xxix. Gr̃am fideiuſſoris ne obliuiſcaris. Item bonitatis ſeu ſinceritatꝭ meritoꝝ. Vñ Heb. xiij. Hoſpitalitatem nolite obliuiſci ⁊c. Iſta eſt ergo obliuio vicioſa. Quarto dico ꝙ eſt quedaꝫ obliuio doloroſa ſeu tedioſa. Et iſta eſt illa obliuio q̄ fama virtꝰ ⁊ ꝓſperitas pctõꝝ ꝑ mortẽ ⁊ dãnationẽ faciliter obliuiſcit̃ ⁊ a memoria hoim̄ remouet̃. De qua dicit̃ Sap. ij. Nomẽ vr̃m obliuionẽ accipiet. Tales enĩ obliuiõi dati ſũt a deo ⁊ a mũdo. iuxta illud Ecci. ix. Obliuioni data eſt memoria eoꝝ. Et Eſa. xxiij. Obliuiõi traderis o tyre. Quinto vero dico ꝙ eſt obliuio gaudioſa. Et iſta eſt illa q̄ beati ĩ pñia abſorpti ab imẽſitate gl̃ie. obliuiſcunt̃ oim̄ maloꝝ q̄ ĩ iſto ſeculo ſuſtinuerũt. Vñ poete Fluuiũ letheũ apd̓ inferos poſuerũt q̄ interp̄tat̃ obliuio. ꝓ eo ꝙ aĩe purgate ꝑ iſtũ fluuiũ trãſeũtes oĩa p̄terita obliuiſcebãt̃. ⁊ ſic de iferno ad celũ trãſibãt vbi vſqꝫ ad reſũptionẽ corpoꝝ in gl̃ia morabãtur. Vñ Eſa. liiij. Cõfuſiõis adoleſcẽtie tue obliuiſceris. Et de hoc dꝛ Eſa. lxv. Obliuioni tradite ſũt anguſtie p̄ores. qꝛ abſcõdite ſunt ab oculis nr̃is. Eterna enĩ gl̃ia eſt ſicut vinũ qd̓ mentẽ ita inebriat atqꝫ replet ꝙ oim̄ miſeriaꝝ p̄cedẽtiũ facit hoiem obliuiſci. Vñ ꝓuer. xxxj. Da merẽtibꝰ bibere vinũ ⁊c. Seq̄tur. Bibãt ⁊ obliuiſcant̃ egeſtatis ſue. ⁊ paupertatis non recordent̃ ampliꝰ. Idõ talibꝰ dꝛ illud Iob. xj. Miſerie q̄ꝫ obliuiſceris. ⁊ habebis fiduciã ꝓpoſita tibi ſpe ⁊ defoſſus ſecurus dormias. Et hec de obliuione ſufficiant Vide ſupra de Memoria. Et infra de Recordari.

Obmuteſcere. vbi Mutus.

Obnoxius. Idẽ ꝙ obligatꝰ ſicut inoxiꝰ ecõuerſo. Poſſes ergo diſtinguere ſicut ƌ obligare ſed tranſeo. Quia pauce ſunt auctoritates.

Obrigeſcere. Vide vbi frigus. ⁊ vbi rigor ⁊ rigidus.

Obruere. tus. Ideꝫ eſt ꝙ ſuꝑ aliquẽ cũ impetu ruere. ⁊ eũ cũ lapidibꝰ ĩpetuoſe occidere vel delere. De illis ƺ q̄ lapidibꝰ iubebãt̃ lapidari. vel obrui. Vide ſ. vbi lapis ⁊ vbi Lapidare ⁊c.

Obſcuritas. Nota ꝙ obſcuritas ⁊ tenebroſitas ſunt quedã aeris paſſiones q̄ in ipõ ꝓpter defectũ luminis generant̃ q̄ ſolent a viſu oculos impedire. Et q̄ꝫuis moraliter loquẽdo ꝑ obſcuritatẽ poſſit intelligi obtenebratio cõtritionis ⁊ humilitatis. Naum. iij. Non eſt obſcura contritio tua. quia tamen iſte modus ſignificandi rarus eſt in ſcriptura. Notare poſſumus ꝙ obſcuritas vt communiter ſignat in malo. ⁊ nihil aliud eſt obſcuritas q̄ꝫ contrarium claritatꝭ. Cum igitur ſit dare Claritatem in interiorem in intellectu. Exteriorem in conuerſationis aſpectu. Poſteriorem ſuperius in dei conſpectu. Notare poſſumus a cõtrario ꝙ multiplex obſcuritas poteſt reperiri. videlicet Obſcuritas.

Interioris meditationis.
Exterioris conuerſationis.
Poſterioris habitationis.

Prima eſt obſcuritas mentalis ignorantie. Secũda eſt obſcuritas moralis apparẽtie. Tertia ẽ obſcuritas ifernal̓ ſeu letal̓ peſtilẽtie. Dico ƺ p̄mo ꝙ eſt obſcuritas ignorantie. interioris

Sicut eīm videmus ꝙ loca que carent lumine ſunt obſcu
ra ita ꝙ ibi aliquid non videt. Sic vere qn̄ cor humanū
priuat lumine diuine grē ꝓpter vicia ⁊ peccata. tūc ꝑ igno
rantiā taliter obſcurat ꝙ non videt aliquid qḋ ꝑtineat ad
ſalutē. ps̄. Obſcurent̄ oculi eoꝝ ne videant ⁊ dorſum eoꝝ
ſemꝑ incurua. Obſcuritas eīm cauſat̄ vel ꝓpter nubiū de
ſitatem. vel ꝓpter loci ꝓfunditatē. vel ꝓpter luminis debi
litatē ⁊ paucitatē. Sic vere ignorantia cauſat̄ in hoīe quā
do nubes mūdane ꝓſperitatis ⁊ carnalis voluptatis con
tra eū indenſant̄. Apoca. ix. Obſcuratus ē ſol ⁊ aer de fu
mo putei. Qn̄ eīm locus interior cordis humani ꝑ deſpera
tionē ⁊ obſtinationē in vicijs ꝓfundatur. ps̄. Collocauit
me in obſcuris ſicut mortuos ſeculi. Qn̄ etiam lumē ſpūa
lis gratie ⁊ doctrine. ⁊ ſane ⁊ vere ſcientie a talibus elōga
tur. ſicut pꝫ i hereticis in q̄bus ꝓpter defectū vē ſcientie ē
ratio penitus obſcurata. Zach. xj. Brachiū eiꝰ dextrū ſicca
bitur. ⁊ oculus eius dexter tenebreſcēs obſcurabit̄. Et idē
de tali obſcuritate dicit̄ Roma. j. Euanuerūt in cogitatio
bus ſuis. ⁊ obſcuratū ē inſipiens cor eoꝝ. Iſta eſt ergo ob
ſcuritas ignorātie interioris. Secūdo dico ꝙ ē obſcuri
tas apparentie exterioris. Sicut eīm vaſa aurea ⁊ argētea
aliquotiens obſcurāt̄. ⁊ a ſua exteriori claritate rubiginā
tur ⁊ obfuſcant̄. qḋ aliquotiens accidit ꝓpter contactum
alicuius pinguedinis. pulueris ſeu luti. Sol etiā ⁊ luna ꝓ
pter terre interpoſitōnem ſolent obſcurari ⁊ ecclipſari. ⁊ a
claritate luminis obfuſcari. Sic vere ſepe fit ꝙ ſol ⁊ luna
aurū ⁊ argentū. i. vir eccleſiaſticus vel religioſus. vel alius
vir honeſtus qui. ſ. dr̄ ſol. rōne caloris charitatis. luna rōe
humoris pietatis. aurum rōne fulgoris honeſtatis. argen
tum rōne clamoris eloquentie veritatis. aliqn̄ ꝑdit hone
ſte cōuerſatōnis claritatē. ⁊ ꝑ rubiginem peccati. vel ꝑ car
nalitatis pinguedinē. incurrit exterioris apparētie obſcu
ritatē ⁊ totius infamie vilitatem. Et de hoc dicit̄ Treno.
iiij. Quō obſcuratū eſt aurum. mutatus ē color optimus.
⁊c. Quod bene figuratū eſt Lu. xxiij. vbi dicit̄ ꝙ ſol obſcu
ratus eſt. ⁊ velum templi ſciſſum eſt. Quia ꝓcerto hodie
in templo eccleſie velum quod velat omnia interiora. i. ex
terior honeſtas ſciſſa eſt ⁊ laniata: ita ꝙ claritas ſolis. i. fa
ma ⁊ reputatio ſtatꝰ eccl'iaſtici eſt totaliter obſcurata. Iſta
eſt igit̄ obſcuritas exterioris apparētie. Tercio dico ꝙ
eſt obſcuritas poſterioris peſtilentie. Et iſta eſt obſcuritas
infernalis. que ſcꝫ eſt locꝰ fetidus ⁊ obſcurus. Ibi eīm ē lo
cus ꝓfundior et fumoſior: crudelior ⁊ turbulētior ceteris
vniuerſis. Ibi ergo ē obſcuritas: et non ſolū tꝑalis vel cor
poralis: imo etiam ſpūalis. Mentes eīm illoꝝ qui ibi ſunt
obſcure ſunt ꝑ turbulentiā doloris: nubilatiōis ⁊ tribulati
onis. Corpora etiā que ſunt ibi ſunt obſcura ꝓpter defectū
ꝓſperitatis et cōſolatiōis. Et ideo breuiter de obſcuritate
tali poteſt dici illḋ Iob. iij. Obſcurēt eū tenebre et vmbra
mortis. Adhuc dico ꝙ eſt obſcuritas ſubtilioris ſapien
tie ſeu intelligētie. Et iſta eſt obſcuritas ſcripture. De qua
Dan̄. v. Audiuimꝰ de te ꝙ obſcura poſſis diſſoluere. Eſt
etiā obſcuritas hūilioris ſubiacētie: hoc ē dictu p̄ntis glo
rie vel fortune: que ſcꝫ obſcura dicit̄ qn̄ a claritate mūda
ne fame et excellētie per pauꝑtatē vel infortuniū denigra
tur. Sicut de ſtellis cadētibus dicit̄ Apoc. viij. Ut obſcu
rata ē tercia ꝑs eorum. ps̄. Collocauit me in obſcuris ſicut
mortuos ſeculi ⁊c. Hiere. xiiij. Porte eius obſcurate ſunt
in terra. Et ſic patet quō obſcuritas pōt quinqꝫ ſignificare

Si vero ꝑ obſcuritatē intelligit̄ abſentia ſeu locꝰ abſcō
ditꝰ aut ſecretꝰ: poſſumꝰ notare ꝙ quinqꝫ ſunt genera pec
catoꝝ: q̄ in occulto. i. in obſcuro volūt facere facta ſua. ſcꝫ

Carnales et luxurioſi.
Detractores ⁊ iniurioſi.
Deceptores et malicioſi.
Auari et ambitioſi.
Ydolatre ⁊ ſuꝑſticioſi.

De luxurioſis et carnalibꝰ di
cit̄ Prouer. vij. vbi de luxurio
ſo iuuene loquit̄ ſapiēs dicēs.
Ut gradit̄ in obſcuro aduespe
raſcēte die i noctis tenebris et
caligine. De malignoſis detractoribꝰ dicit̄ in ps̄. Ecce pec
catores intenderūt arcū ſuū: parauerūt ſagittas ſuas in pha
retra vt ſagittēt i obſcuro rectos corde. De malicioſis vō
et ꝓditoribꝰ qui. ſ. ſemꝑ volūt ꝙ oꝑa ſua lateāt poteſt dici
illud Sap̄. xvij. Putāt ſe latere in obſcuris ⁊c. De auaris
etiā et malis diuitibꝰ qui ſcꝫ cōtractꝰ ſuos faciūt in obſcu
ris dicit̄ in ps̄. Repleti ſunt qui obſcurati ſunt domibꝰ ter
re iniquitatū. De ydolatris vero ⁊ ſuꝑſtitioſis ꝙ. ſ. in obſcu
ris faciūt ſacrificia ſua. dicit̄ Sap̄. xiiij. Aut obſcura ſacri
ficia facientes. Sufficit. Uide intra de Tenebris. ⁊ de vm
bra. Et ſupra de abſcondito. ⁊ de Cecitate.

Obſecrare. Nota ꝙ obſecrare idē eſt qḋ Ora
re. Depcari. Poſtulare. ⁊ aliqd hu
militer implorare. Et eſt ꝓprie obſecratio cū quadā allega
tōe reqſitio. Sicut ſi diceret̄. Amore dei rogo te. aut i noīe
dei fac illud ⁊ cetera ſimilia. Eſt igit̄ Obſecrare Officium

Humilitatis.
Utilitatis.
Sedulitatis.

Officiū dico hūilitatis. qꝛ. ſ. obſecrare. i.
aliquid hūiliter depcari ꝑtinet ad hūiles
⁊ ad pauꝑes. Un̄ ꝓuer. xviij. Cū obſecra
tionibꝰ loquit̄ pauꝑ. diues aūt effabit̄ rigide. Itē eſt officiū
vtilitatis. qꝛ vicꝫ ſepe fit ꝙ hō obſecrādo ⁊ hūiliter iplorā
do plura bona impetrat q̄ꝫ cū arrogātia reqrendo. Cū eīm
obſecratio nihil aliud ſit q̄ꝫ hūilis ⁊ benigna depcatio ⁊ orō
⁊ de orōne dicit̄ Eccl'i. xxxv. Ut orō hūiliantis ſe penetrabit
nubes. bene ſequit̄ ꝙ obſecrare eſt exercitiū vtilitatis. Deꝰ
eīm libentius illū audit q̄ ſolet hūilꝰ obſecrare. Et ideo do
cebat apl's Phil'. iiij. In oīm orōne. obſecratiōe ⁊ grāꝝ a
ctione petitiōes vr̄e innoteſcāt apud deū. In iſtis inferio
ribꝰ obſecratio etiā vtilis eſt. qꝛ etiā in correctionibꝰ qn̄qꝫ
magis valet hūilis ⁊ benigna obſecratio ⁊ monitio q̄ꝫ que
cunqꝫ grauis ⁊ aſpera obiurgatio. Et ideo bene docet apl's
ij. Timoth. iiij. Argue. obſecra. increpa in oī patiētia ⁊ do
ctrina. De hoc vide ſupra de Arguere. Et acqrendo etiam
vtilitatē ab hoīe. hō magis hūiliter obſecrādo ꝓficit q̄ im
portune circa hoc inſiſtendo. Sanguiſſuga eīm lente ſugen
do. magis de ſanguine elicit q̄ culex tumultuoſe pūgendo.
Quia vere illi ſibi qn̄qꝫ plus de vtilitate ſugūt ⁊ attrahunt
q̄ obſecrādo lente ⁊ beniguiter. ⁊ q̄ſi nō curādo illud petūt
⁊ q̄runt q̄ illi qui ad modū culicis allegationibꝰ ⁊ iportu
nis ꝑcibꝰ quaſi violenter inſiſtūt. Iſta eſt ergo obſecratio
vtilis. Et ideo ꝙ magis ſit inſiſtendū obſecrationibꝰ ꝙ icre
pationibꝰ. pꝫ. j. Thimo. v. vbi dicit̄. Seniorē ne increpa
ueris. ſed obſecra vt prēm. Eſt ergo officiū vtilitatis. Item
dico ꝙ obſecrare eſt officiū ſedulitatis. Oportet eīm ꝙ hic
ſit ſedulus ⁊ diligēs deū obſecrādo q̄ vult impetrare aliqd
Et ideo dicit apl's Ephe. vj. Per orationē ⁊ obſecrationem
orantes omni tempore. Notemus ergo ꝙ obſecratio po
teſt fieri deo. et poteſt fieri homini. Et ideo de deo poſſumꝰ
notare ꝙ ipm̄ obſecrare debemus. Ut

Auferat mentis iniquitatem.
Inferat gratie ſanitatem.
Conferat glorie claritatem.
Differat pene calamitatem.
Auferat clementie pietatem.

Obſecremus ergo vt ve
lit mentis iniq̄tatē aufer
re Sic obſecrabat dauid
q̄ dicebat. j. par̄. xxj. obſe
cro aufer iniquitatē ſerui
tui. Item vt velit gratie ſanitatē inferre. ſic videbat̄ obſe
crare q̄ dicebat. iij. Reg. xvij. Reuertat̄ obſecro aīa pueri
huiꝰ i viſcera ſua Et Nume. xij. Obſecro dn̄e ſana eā. Itē
vt velit glīe claritatē ꝯferre. Et ſic videbat̄ obſecrare ille q̄
dicebat gen̄. xxvij. Mihi q̄ꝫ obſecro vt bn̄dicas. Et. ij. Re.
xiiij. Obſecro vt videā faciē regis. Itē vt velit eternā cala
mitatē differre. ſic obſecrabat ille daniel Dan̄. ix. Auertat̄
Obſecro ira tua a ppl'o tuo. Et Lu. viij. Obſecro te ne me
torq̄as. Itē vt velit clemētiā ⁊ pietatē afferre. Et ſic obſe
crabat ille q̄ dicebat Amos. vij. Dn̄e deꝰ ꝓpitius eſto obſe
cro. Sꝫ adhuc dico ꝙ eſt obſecratio hoī ab hoīe faciēda
⁊ iſta ꝓprie ꝑtinet ad correctores ⁊ p̄dicatores qui pctōres
dn̄t hūiliter obſecrare. vt eos poſſint ad bonū cōuertere et
mouere. Et de hoc nota ꝙ obſecrandi ſunt homines a pre
dicatoribus et prelatis. Ut

Caueant carnalē infectionē.
Habeant mentalē dilectionē.
Teneant moralē ꝯuerſationē.
Arceant letalē delectationē.

Obſecrādi ſunt ḡ vt ca
ueant ab infectiōe carna
li ⁊ maxime ab illa horrē
da infectiōe de q̄ dr̄ Iu
dicū. xix. Obſecro ne ſce
lus hoc operemini contra naturam in virum. Et generali
ter ab omni carnis infectione cauendum eſt. Iuxta illud.
j. Petri. ij. Obſecro vos tanq̄ꝫ aduenas et peregrinos ab
ſtinere vos a carnalibus deſiderijs que militant aduerſus
animam. Ubi oſtenditur ꝙ homo obſecrat̄ abſtinere a tri
bus ⁊c. Uide eam proſecutam ſupra. de Abſtinentia. Itē
vt maneant in mentis dilectione. ij. Corinthio. ij. Obſecro
vt confirmetis in illo charitatem. Item vt polleant vi

gīs ⁊ boneſta cōuerſatione. Unde Eph.iiij. Obſecro vos ego vinctus in domino vt digne ambuletis. Item vt abſtineant a mala delectatione. Unde Roma.xij. Obſecro vos fratres per miſericordiā dei vt exhibeatis corꝑa v̄ra hoſtiā ſcā ⁊c. Uide infra de Orōne. et de Petere. ⁊ ſ̄ de Adorare.

Obſequium.

Uide vbi ſeruitium. Et vbi Officium.

Obſeruare.

Nota ꝙ obſeruare quandoqꝫ ſumit̄ ꝓ cauere. qn̄qꝫ ꝓ implere. qn̄qꝫ ꝓ vitare. qn̄qꝫ ꝓ expectare. Pro cauere ſumit̄ in ps̄. vbi dicit̄ Obſeruabo me ab iniquitate mea. Et Deut̄. viij. Obſerua caue neqn̄ obliuiſcaris deū. Pro iplere ſumit̄. deut̄. xij. Obſerua ⁊ audi oīa q̄ ego p̄cipio tibi hodie. Et. iiij. Re. ij. Obſerua vt cuſtodias mandata dei tui. Pro vitare ſumit̄ Roma. xvj. vbi dicit̄. Obſeruate eos qui diſſenſiones ⁊ offendicula faciūt. Pro expectare vero ſumit̄ ꝓuer. viij. Beatus qui audit me ⁊ obſeruat ad poſtes oſtij mei. Qualicūqꝫ ergo modo ſumat̄ poſſumus notare ꝙ obſeruare in ſcriptura ſignat ꝓmptitudinē volūtatis ſiue ad bonū ſiue ad malum. Dico ergo primo in bono ꝙ obſeruare debemus.

Uerba legis ⁊ mandatorum.
Uotum regis ⁊ prelatorum.
Statū gregis ⁊ ſubditorum.

Obſerua ergo mandatum diuine legis Eccl̄s. xij. Time deū ⁊ mādata eius obſerua. Item obſerua p̄cepta ſuperni regis. dei et prelati. Unde Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meū ante faciem tuā. obſerua eum ⁊ audi vocem eius. Item obſerua. id eſt attende ad ſtatum plebis ⁊ gregis. quod maxime pertinet ad prelatos. ij. Paral̄. xxxv. Ianitores per portas ſingulas obſeruabant. Secūdo dico ꝙ obſeruare ſignat in malo. Et ſic dico ꝙ eſt Unum obſeruare ſcilicet

Fallacitatis.
Fatuitatis.
Carnalitatis.
Crudelitatis.

Dico ergo ꝙ eſt vnum obſeruare fallacitatis qđ ꝑtinet ad exploratores. Quia ꝓcerto multi ſunt qui valde ſtudent obſeruare facta ⁊ dicta alioꝝ vt habeāt qđ poſſint obloqui. Et ſic faciebant ſcribe ⁊ phariſei dn̄o Lu. xiiij vbi dicit̄. ꝙ Ieſus intrauit in domū cuiuſdam principis phariſei ſabbato manducare panē. Sequit̄. ꝙ ipi obſeruabant eum. id eſt inſidiabant̄ ſibi. Sicut em̄ leporarij obſeruant paſſus ⁊ vias lepoꝝ vt ipſos capiāt. Sic falſi homies inſidiando obſeruant facta ⁊ dicta hominū vt ipſos decipiant atqꝫ prodant. Iſtud maxime patet in aduocatis ⁊ iudicibus ⁊ balliuis. qui dicta aliquoꝝ obſeruant ⁊ attendunt vt eos capiāt in ſermōe. vt. j. Reg. j. dicit̄ ꝙ cū Anna amaro animo orabat ad dn̄m. Hely obſeruat os eiꝰ. ps̄. Obſeruabit peccator iuſtum ⁊ querit mortificare eū. Sicut de ſerpente qui dicit̄ enidros dicit̄ ꝙ obſeruat os crocodilli dormientis vt in viſcera eius ſubintret ⁊ ea corrodat ⁊ pforet. Sic detractator ⁊ ꝓditor ora innocentū obſeruat. vt occaſione inuenta noceat atqꝫ ledat dicens. ſcꝫ. illud Eccl̄s. viij. Ego os regis obſeruo. Ut alius dicat illud ps̄. Ipſi calcaneū meum obſeruant. Item eſt obſeruare fatuitatis qđ ꝑtinet ad mathematicos ſpeculatores. Iſti em̄ obſeruāt dies ⁊ menſes ⁊ annos. ſicut dicit̄ Gala. iiij. Qūuis em̄ tales obſeruantie aliquando cōtineant veritatē. qꝛ ſcꝫ ſcḋm diuerſos motus ⁊ influentias corporum ſuperioꝝ multa etiam mirabilia accidunt in hoc mundo. male tamen ſunt aliquotiens inq̄ſitum ꝓpter ſuam curioſitatem retrahunt hominē a ſalute. Magis em̄ ſe debent cōmittere fideles occulte dei ꝓuidentie q̄ꝫ corporum celeſtium influentie. Unde Eccl̄s. xj. dicit̄ ꝙ qui obſeruat ventum non ſeminat ⁊c. Et ideo ille rex Achaꝫ. ij. Paral̄. xxxiij. reprehendit̄ eo ꝙ obſeruabat ſomnia ⁊ auguria ſectabat̄. Item eſt vnum obſeruara carnalitatis. ⁊ illud ꝑtinet ad immundos luxurie ſectatores. Iſti em̄ ſunt ſicut cattus qui optime obſeruat per quā cautelam capiat murem. Sunt etiam ſicut noctue que obſeruant peroptime tempus noctis. qꝛ ſcꝫ tales obſeruāt ⁊ attendunt ad nocturnam obſcuritatē. Iob. xxiiij. Oculꝰ adulteri obſeruat caliginē. Et ad cauteloſam ⁊ inſidiatoriam fallacitatē. Sicut de malis iudicibꝰ dicit̄ Dañ. xiij. Obſeruabant ſenes ſollicite quotidie videre Suſannam. Itē eſt obſeruare crudelitatis. Sicut em̄ leo ⁊ lupus obſeruant et attendunt quō poſſint animalia innocētia deuorare. ſic impij ⁊ crudeles ad nihil aliud vacant niſi ꝙ poſſint alijs preiudicium generare Iob. x. Poſuiſti in neruo pedē meum ⁊ obſeruaſti omnes ſemitas meas. ⁊ veſtigia pedum meoꝝ conſideraſti ⁊c. Omitto totum gratia breuitatis. Uide ſupra de Cuſtodire. Et infra de Seruare.

Obſidere.

Nota ꝙ obſeſſio idē eſt qđ cōtinua impugnatio. Et pōt ſignificare obſeſſio illā ipugnationē ſpūalem tentationū vel tribulationū quā a noſtris hoſtibꝰ ſpūalibꝰ. ſ. a diabolo. carne ⁊ mūdo i iſto ſeculo ſuſtinemꝰ. Iſti em̄ hoſtes ꝯtinue nos obſidēt ⁊ impugnant. ⁊ ad nos ꝑ pctm̄ capiendū ⁊ ꝑ mortē eternā deſtruendū cū om̄i diligentia ſemꝑ vacāt. iiij. Reg. xxv. Chaldei obſidebant in circuitu ciuitatē. Sicut em̄ illi q̄ aliquaꝫ ciuitatē obſidēt ſolēt cōtra eā parietes ⁊ machinas erigere aquā ⁊ panē ſubtrahere. muros ⁊ turres deſtruere ⁊ foueas ſeu foſſata cumulare ⁊ implere. Sic iſti hoſtes ſpūales quꝫ velut latronū nos obſidēt multitudo. nobis ꝓpoſſe ſuo ſubtrahūt oīa illa que pertinēt ad ſalutē Subtrahūt em̄ ⁊ deſtruūt in nobis panē euchariſtie. ſeu doctrine ⁊ refectionis Aquā gratie. lachrymaꝝ ⁊ deuotiōis. Muros cuſtodie et diſciplinabilis obſeruātōis. Turres eminētie ⁊ altitudinis ꝯtemplatiōis. Foſſata hūilis aut ſpūalis deiectionis. Uñ de diabolo ⁊ exercitu eiꝰ taliter aīam obſidēte. dicit̄ Hiere. xxxix. Uenit nabuchodonoſor hirl'm ⁊ obſedit eā. Et iō ſicut videmꝰ ꝙ obſeſſi ſolēt cū oī diligētia cogitare quō caueant ne capiant̄. ⁊ quō a ſuis obſeſſoribꝰ liberent̄. Sic nos oīa ſpūalia remedia debemꝰ adhibere. quō obſeſſores iſti aduerſus nos nō valeāt p̄ualere. Et hoc eſt qđ ꝯſulit̄ Nau. iij. Aquā ꝓpter obſidionē hauri tibi. Et idem. ij. Aſcendit inq̄t q̄ cuſtodiat obſidionē. ꝯtemplare viā. ꝯforta lumbos robora virtutē valde. Ubi oñdit̄ ꝙ tales obſeſſi debent hec tria vicꝫ. qꝛ iſti dn̄t Cogitare qđ eſt vtilꝰ Reꝑare qđ eſt debilꝰ. Excitare qđ eſt virilꝰ. Primū facit prudētia q̄ eſt vtiliū cogitatrix. Cōtemplare inq̄t viā. Scḋm ꝯtinentia q̄ eſt debiliū reparatrix. Cōforta inq̄t lūbos. Tertiū ꝯſtantia q̄ eſt viriliū amatrix. Iō dr̄. Robora virtutē valde. In iſta ei ſpūali obſidione. dꝫ Meditari reꝝ vtilitas. Roborari mētis debilitas. Animari cordis virilitas. Et ſic igit̄ ſi iſta tria habuerimꝰ hoſtiū ſpūaliū obſidionē nō timebimus. Ut ſic inimici noſtri poſſint dicere illud. j. Mach. vj. Locus quē obſidemꝰ eſt munitꝰ ⁊c. Sufficit.

Obſtinatio.

Ut coiter ſumit̄ in malo ⁊ eſt ideꝫ ꝙ in malo ꝓpoſito cōfirmatio ⁊ radicatio. Lata ⁊ magna poterat eē materia. ſ̄ auctes vocales deſunt. Uide. ergo in titulis infinitis vbi inuenies de obſtinatione ⁊ in alijs titulis ſimilibus ⁊c.

Obſtruere.

Idē eſt qđ claudere ⁊ obducere. et os alicuius ꝯcauitatis vel foraminis aliq̄ materia cumulare. ne intrare q̄d valeat vel exire. Et ſic notabis ꝙ diabolꝰ obſtruit ⁊ claudit. ſ. terra mundani amoris. ſeu humore carnalis horroris. ſeu etiā lapidibꝰ obſtinati tumoris cor peccatoris ne digne cogitet. os ipſius ne xp̄m vocitet. ⁊ etiā manꝰ eius ne pauꝑes viſitet. Uñ Gen̄. xxvj. dr̄ ꝙ philiſtei om̄es puteos obſtruxerūt implētes humo. Et. j. Mach. v. dr̄ ꝙ porte ciuitatis obſtructe ſūt lapidibꝰ. In bono aūt ſignificato dic ꝙ timor dei corda iuſtoꝝ talit̄ obſtruit ꝙ nullū pctm̄ itrare ſinit. vñ. ij. Mach. ij. dr̄ ꝙ hieremias q̄ archā abſcōdit. oſtiū ne inueniret̄ ⁊ remoueret̄ obſtruxit. Uñ Ro. iij. Om̄e os obſtruet̄ vt ſubditꝰ fiat om̄is mūdus deo ⁊c. Uide ſupra vbi Claudere.

Obſtupeſcere.

Nota ꝙ obſtupeſcere nihil aliud eſt q̄ꝫ ſubito mirari de aliqua incredibili nouitate. eſt em̄ ſtupor paſſio mētis quā ſolet ꝯſideratio rerū excedentiū ⁊ incredibiliū gn̄are. Poſſumꝰ ḡ notare ꝙ ſtupeſcere in bono. Pertinet ad

Penitentes.
Cōtemplātes.
Triūphātes.
Militantes.

Obſtupeſcere em̄ Eſt opꝰ penitētiū ⁊ ꝯtritoꝝ. Eſt opꝰ ꝯtemplātiū. ⁊ diſcretoꝝ. Eſt opus militantiū ⁊ viatoꝝ. Eſt opꝰ triumphantiū ⁊ beatoꝝ. Obſtupeſcūt ḡ penitētes ꝓ ſua p̄cedēti iniq̄tate. Uñ de ꝯuerſis ⁊ penitētibꝰ gētilibꝰ dr̄. j. Pet̄. iiij. Ambulauerūt inq̄t in luxurijs ⁊ deſiderijs cōmeſſatoibꝰ potatiōibꝰ ⁊ ydoloꝝ cultibꝰ. in q̄bꝰ nūc obſtupeſcūt. ⁊ in q̄bꝰ admirant̄. Itē ꝯtēplātes de dei iudicioꝝ ꝓfunditate Abac. j. Uidete admiramini. ⁊ obſtupeſcite qꝛ opus factum eſt in diebus noſtris qđ nemo credet cū narrabit̄ ei. Itē militantes ſeu i iſto ſeculo laborantes de mū

dane miſerie calamitate ⁊ aduerſitate. Hiere. xxxj. Omis ꝗ comederit vuā acerbam obſtupeſcent dentes eiꝰ. Et Eſa. xxix. Obſtupeſcite ⁊ admiramini fluctuate ⁊ vacillate ⁊c. Item triūphātes de celeſtis glorie immēſitate. vñ pōt dici illud. j. Macha. xv. Venit anthenobiꝰ amicus regis in hierl'm. ⁊ vidit gloriam ſimonis ⁊ claritatem in auro ⁊ argento. ⁊ apparatum copioſum ⁊ obſtupuit. Itē dico ꝙ obſtupeſcere poteſt pertinere ad malos. vnde nota ꝙ mali obſtupeſcūt ⁊ obſtupeſcent ⁊ maxime in iudicio. ſcilicet

De mūdane proſperitatis amiſſione.
De interne iniquitatis apparitione.
De eterne penalitatis incurſione.
De ſupne felicitatis priuatione.

Dico ḡ ꝙ iſti obſtupeſcēt de amiſſione ꝓſperitatis eterne. vnde Eſa. xxxij. Collectio vltra nō veniet. obſtupeſcite opulente. cōturbamini ꝯfidentes. Ut ſic glorie mūdane tūc ꝑdite dicatur illud Ezech. xxviij. Omnes ꝗ viderint te in gentibꝰ obſtupeſcent. ⁊ Hiere. xviij. Omis qui p̄terit per eā obſtupeſcet. Item de reuelatione iniq̄tatis interne. vñ Heſter. vij. dī de aman. ꝙ ip̄e obſtupuit vultū regis ac regine. Itē de incurſione penalitatis eterne. Eze. xxj. Hic ē gladius occiſionis magne ꝗ obſtupeſcere eos faciet. Item de priuatione felicitatis ſuperne. Hiere. ij. Populus meus mutauit gloriam ſuā in ydolū. obſtupeſcite celi ſuper hoc. Talibꝰ ergo de ſua tam incredibili. tamq̄ȝ inopinabili miſeria obſtupeſcentibꝰ dicit̄ Eſa. xxix. Obſtupeſcite ⁊ admiramini fluctuate ⁊ vacillate. inebriamini ⁊ nō a vino. mouemini ⁊ non ab ebrietate qm̄ miſcuit vobis dñs ſpūm ſoporis. Et Hiere. xxxvj. Obſtupeſcet vnuſquiſq̄ȝ ad proximū ſuum. Sufficit. Vide ſupra de mirari. Et. j. de Stupore. ⁊ de Timore ⁊ Tremore.

Obtemperare.

Vbi Obedire.

Obtenebrare.

Infra vbi Tenebre.

Obtinere.

Nota ꝙ obtinē idē ē qd̄ occupare. tenē. acq̄rē ⁊ poſſidē. Et ſic dic ꝙ eſt Obtentꝰ virtuoſus et meritorius. vicioſus et deceptoriꝰ. doloroſus et dannatoriꝰ. Primo dico ꝙ eſt obtētꝰ v̄tuoſus. Et iſte eſt ille quo iuſti ex dono diuine gratie et virtutis obtinēt cōtra dyabolū et peccata in ꝓlio tentationuȝ et certaminū huius mundi et quo etiā ip̄i lucrant̄. acquirūt et obtinēt poſſeſſionē virtutū ⁊ meritorū. et regnū etiā celeſtiū premiorū. Iudicū. ij. Abierunt filij iſrl' in poſſeſſioneȝ ſuam vt obtinerent eam. Et ſic nota ꝙ iuſti obtinent

Ab hoſtibꝰ clarā victoriā.
A ſeip̄is virtutū copiā.
A dño celeſtem gloriā.

Iuſti ergo obtinēt claram victoriā in cāpo certaminis. ſcȝ contra ſpūales hoſtes. Dañ. xj. Populꝰ aūt ſciēs deū ſuū obtinebit. Itē obtinēt virtutū copiam in cordis terminis. Unde. ij. Eſdre. vij. dr̄. Eſdras autē magnā diſciplinā obtinebat. Iſta ē terra ꝓmiſſionis de qua dicit̄ Nume. xiij. Aſcendamꝰ qm̄ poterimus obtinere eā. Itē obtinēt ſupernaȝ gloriā in regno luminis. i. in ꝑadiſo finaliter. Vñ Dañ. vij. Regnū obtinuerūt ſancti. Et Eſa. xxxv. Leticia ſempiterna ſuꝑ capita eoꝝ gloriā et gaudium et leticiam obtinebūt. Iſte eſt ergo obtentus virtuoſus. Secūdo vero dico ꝙ inuenitur obtentus vicioſus. Et iſte eſt ille quo ſcilicet mali obtinent

Diuitias et facultates.
Potētias et dignitates.
Fallacias et prauitates.

Obtinēt dico diuitiarū opulentiaȝ. p̄s. Ecce ip̄i peccatores abundā. in ſe. obtinue. di. Itē obtinēt potentiarū violentiā ſcȝ cōtra ſimplices innocētes. j. Macħ. j. Oim obtinuit munitiōes. Et ibidē. Obtinuit munitiones et regiōes gentium. Et Iob. xxij. In brachio tuo poſſidebas terrā et et potentiſſimꝰ obtinebas eā. Itē obtinent nequiciaꝝ peſtilentiā. Unde. j. Macha. xv. Peſtilentes obtinuerūt regnū. Dañ. xj. Obtinebit regnū i fraudulentiā. Iſte eſt igitur obtentus vicioſus. Tercio v̄o dico ꝙ inuenit̄ obtētꝰ doloroſus. Et iſte certe eſt ille nō quo peccatores obtinēt mala. ſed quo potiꝰ obtinentur ⁊ occupantur a malis. Et ſic nota ꝙ iſtos obtinent

Dolor et geſtus.
Stupor et ſtrepitꝰ.
Languor exhibitꝰ.
Pallor adhibitꝰ.

De dolore dicit̄ Exodi. xv. Dolores obtinuerūt omnes habitatores philiſtijm. De ſtupore dicit̄ Hiere. viij Stupor obtinuit me. De fame etiā et languore dicitur Hieremie. lij. Fames obtinuit ciuitatē De pallore vero dī Iudicħ. vj. Pallor faciē tuā obtinuit. Sufficit. Vide vbi Tenere. Occupare ⁊ Poſſidere ⁊c.

Obturare.

Vide ē. de Claudere ⁊ vbi obſtruere ⁊ implere.

Obuiare.

Cum obuiare nihil aliud ſit q̄ȝ ſibi inuicem occurrere. Poſſumus notare ꝙ ſicut hō corꝑaliter ſolet alteri obuiare multiplici rōe. vȝ. Ad

Salutandum.
Imitandum.
Implorandum.
Impugnandū.

Sic ſpūaliter loquēdo poſſumꝰ dicere ꝙ obuiatio pōt deſignare quattuor vȝ Actū Charitatis ⁊ dilectiōis. q̄ȝtū ad primū. Actū Pietatis ⁊ cōpaſſiōis. q̄ȝtum ad ſcdm. Actū Humilitatis ⁊ deuotionis. q̄ȝtū ad tertiū. Actum Diuerſitatis ⁊ rebellionis. q̄ȝtum ad quartum.

Primo ergo dico ꝙ eſt obuiatio charitatis. Et iſta eſt illa qua quilibet tenet̄ alteri obuiare. ⁊ in neceſſitatibus occurrere ⁊ ꝑuenire ⁊ ſe ſibi ꝑ veri amoris cōnubium copulare. Obuiare eñ ſignat cōiunctionē ⁊ copulā ꝑſonaꝝ ꝗ ſemper in bono ſignat charitatē. Unde Geñ. xxix. dī de laban ꝙ cum audiſſet veniſſe iacob occurrit ei obuiam. Exire eñ obuiaȝ alicui. Signū eſt Amoris. Signū eſt Honoris. Signum eſt Timoris. Signū eſt dico amoris. Ideo debemꝰ nobis obuiare alter alteꝝ diligendo. q2. ſ. ſicut plures boni planete in aliq̄ bono ſigno ſibi obuiātes ſolent bonū ſignificare ⁊ alter alteriꝰ influentiā adiuuare. ſic plures boni ſibi in bono amore ⁊ ſocietate obuiātes. ⁊ alter alteri ſe iungentes. ſolet alter alteꝝ in ſuis bonis opibꝰ confortare. Et iō de thobia dī Thob. xj. ꝙ data manu puero occurrit obuiam filio ſuo. Signū etiā eſt honoris. Et iſta obuiatio erit potiſſime in patria. vbi. ſ. deus ⁊ angeli ⁊ beati obuiabūt ſibi inuicē. Quia tunc miſcdia ⁊ veritas obuiauerūt ſibi. iuſticia ⁊ pax oſculate ſunt. Quia ſcȝ tunc virgines exibūt obuiam ſponſo ⁊ ſponſe. ⁊ que parate fuerunt ad nuptias introibunt Math. xxv. Quia ſm̄ apo. j. Theſ. iiij. Nos ſimul rapiemur in nubibus obuiam chriſto in aera. ⁊ ſic ſemper cum domino erimus. Chriſtus etiam ⁊ angeli venient iſtis obuiam in ſignum honoris eterni. Unde de chriſto dicitur Eccl. xv. ꝙ obuiabit illis quaſi mater honorificata. De angelis etiam ſanctis obuiantibus ⁊ ſanctos honorantibus poteſt dici illud Geñ. xxxij. Egreſſi ſunt iacob obuiam angeli dei. Eſt etiā ſignū timoris. Et ideo ſi deū timuerimꝰ vl' p̄latū. ſibi tenemur cū humilitate ⁊ reuerentia obuiare. ſic Iudith. iij. dī. Uniuerſaꝝ vrbiū habitatores exibāt obuiā holoferni. Et iſta eſt ergo obuiatō charitatis. Scd̄o dico ꝙ eſt obuiatio pietatis. Et iſta eſt qn̄ homo piꝰ. miſericors ⁊ hoſpitalis deſiderat pauperibꝰ. vel peregrinis hominibꝰ obuiare. vt eis poſſit aliq̄d beneficij erogare. Exēplo loth de quo dī Geñ. xix. ꝙ cum ſederet in foribꝰ domꝰ ſue ⁊ videret angelos ſub ꝑegrina ſpē trāſeuntes venit obuiā eis dicens. Obſecro dñi declinate in domū pueri vr̄i ⁊ manete ibi. Iſta eſt ergo obuiatio pietatis. Tertio dico ꝙ eſt obuiatio humilitatis. Sicut eñ paupes nitunt̄ obuiare diuitibus vt ab ip̄is petāt elymas ⁊ acq̄rant. Sic nos debemꝰ deo humiliter obuiare vt gratiā ſuā poſſumus acquirere ⁊ habere Act. x. Cum introiſſet petrꝰ obuius venit illi cornelius. Quarto vero dico. ꝙ eſt obuiatio aſperitat̄. Et iſta qñq̄ȝ eſt cōtrouerſie. qñq̄ȝ ſeuicie. qñq̄ȝ iuſticie. Obuiāt eñ ſibi ꝑ cōtrouerſiā ⁊ diſcordiam ſuperbi diſcordes ⁊ iniurioſi. qui ſcȝ nunq̄ȝ ſunt vnanimiter cōcordātes ſed ſibi inuicē in omnibus obuiantes. ⁊ ad modum leonis ⁊ leopardi ſibi obuiant alter in alterum irruentes. Et ſemꝑ iſtud eſt verum ꝙ mali homines melioribꝰ. ſubditi ꝑterui bonis ſuperioribus ſolent ſe opponere. ⁊ eis cū cōtrauerſijs ⁊ litigijs obuiare. Similes illi ſerpenti qui dicit̄ iaculus qui volans ad modū iaculi qd̄cunq̄ȝ animal hȝ obuiā ip̄m vulnerat et occidit. Sic multi ſunt ⁊ in ſeculo ⁊ in clauſtro ꝗ ita ſunt ꝓterue ⁊ diſcordantis nature. ꝙ quoſcunq̄ȝ bonos ſibi vel in conditionibꝰ. vel in iuriſditionibꝰ. vel in affectionibus. vel etiam verbalibꝰ correctionibꝰ. vel redargutionibꝰ obuios ⁊ rebelles habuerint. ipſos verbis ⁊ controuerſijs corrodunt. lacerant ⁊ impugnant. Mali eñ ſemꝑ obuiāt bonis eo ꝙ vident bonos ſibi obuios. ⁊ in moribus contrarios ⁊ aduerſos. Unde de malis poſſunt dicere boni illud Deutero. j. Amorreus obuiam veniēs perſecutus eſt nos. Iſta ḡ

eſt obuiatio cõtrouerſie. Item eſt obuiatio ſeuitie. Et iſta eſt illa qua tyranni obuiãt ⁊ ſe opponũt paupibus. demo/nes ꝯo mũdus ⁊ caro bonis ⁊ pfectis hoibus aduerſan/tur. Et de hoc Nũe. xxi. dr̃. ꝙ ſeon rex amorreoꝝ congre/gato exercitu egreſſus ē obuiam filijs iſrael in deſertum. Item ē obuiatio prudentie ⁊ iuſticie. Et iſta ē illa qua de⁹ vel platus obuiat malis ipos p iuſticiã pcutiendo. vel per prudentiã ipoꝝ malicijs priando. Juxta illud Eccle. xliij. Ros obuiãs ab ardore vehemẽti hũilē efficiet eũ. ſicut. n. aries obuiãs alij arieti ſibi obuio ſolet eum dure pcutere. Sic prelatus ⁊ de⁹ qñ inuenit aliquē ſibi obuiũ ⁊ rebellē. ſolet ei p iuſticiã obuiare. ⁊ ipm hũiliare. ⁊ eũ dure ⁊ ſeue/riter caſtigare. j. Reg. iiij. Egreſſus ē iſrl̃ obuiã philiſtijm i preliũ. Ecce ergo quõ obuiatio ſignat vt dictum eſt. ſ.

Aſperitatem ⁊ rebellionem. Hec igitur de obuiare ſuffi
Hũilitatem ⁊ ſubiectionem. ciant. vide. ſ. vbi Cõtra. de
Pietatem ⁊ ⁊ compaſſionẽ. Contradicere. ⁊ vbiqꝫ de cõ
Charitatem ⁊ dilectionem. trarietate. ⁊. ſ. de Aduerſa/
ri. de Charitate ⁊ dilectione. ⁊. j. Occurrere ⁊c.

Occaſus. Occidens. Cuꝫ occaſus ſeu oc/cidẽs nihil aliud denotet q̃ re/ceſſum ſolis ab emiſperio noſtro ſeu locũ illum in quo ſol a nobis ⁊ emiſperio noſtro deficit ⁊ re/cedit. Et cũ ſolis claritas habeat ſignificare quatuor. ſcꝫ

Mundi proſperitatem. Hinc ē ꝙ quadruplex ſeu qua/
Gratie puritatem. druplicē occaſum ſpũalẽꝫ poſ/
Scientie veritatem. ſumus aſſignare. ſ. Mũdi tri/
Et vite iocũditatem. bulationem. Culpe obſtinatio
nem vel obſcurationẽ. Mentis excecationem. ⁊ Mortis demigrationem. Primo ergo occaſus ſeu occidens ſignat ſtatũ paupertatis ⁊ humilitatis. Qñ. n. ſol mundane glo/rie ⁊ pſperitatis deficit. tũc homo ad occaſum aduerſita/tis ⁊ pauptatis peruenit. Sic ſpũaliter qñ hõ orientem dele/ctabiliũ dimittit. tũc ad caſum humilitatis p penitentiam ſe conuertit. Et ſic non ſolũ ſignat aduerſitateꝫ ⁊ paupta/tem. immo etiam penitentiam ⁊ humilitatem. Sicut. n. vi/demus ꝙ plaga occidẽtalis eſt tenebroſa: pluuioſa: frigi/da atqꝫ ventoſa. Sic occaſus iſte ſpiritualis ſcꝫ hũilitas et pauptas eſt tenebroſus per contritionẽ et per mũdane glo/rie deiectionẽ ⁊ per ꝓprie mortis ꝯſiderationẽ. Unde pſ. Sol cognouit occaſum ſuũ. Eſt etiã pluuioſus per lachry/moſam cõpunctionẽ. Un̄ Luce. xij. Cum videritis nubem venienteꝫ ab occaſu ſolis. ſtatim dicitis ymber venit et ita fit. Eſt etiã frigid⁹ et ventoſus p multiplicē tribulationeꝫ. Unde Exodi. x. Flare fecit ventũ ab occidẽte vehementiſſimũ. quod hñ figuratur Dañ. viij. vbi ipe vidit arietē vẽ/tilantem cornibus contra occidẽtem. Sed ſicut videm⁹ ꝙ pſ occidẽtalis q̃q̃ ſit ſterilior q̃ oriẽtalis. ſolet tñ habere

Populos meliores. Sic ſpũaliter loquẽdo ſtat⁹ hu/
Corpore maiores. militatis et aduerſitatis q̃uis ſit
Animo audaciores. ſterilior in bonis tpalibus. eſt tñ
Et in ſciẽtijs clariores. laudabilior in ſpiritualib⁹. Et iõ
dicit Zach. viij. Saluabo populũ meuꝫ de terra occaſus ſolis. Sic ergo dico ꝙ occidẽs ſignat ſtatũ paupertatis ⁊ ad/uerſitatis. Secũdo dico ꝙ ſignat ſtatũ prauitatis et ini/quitatis. quia ſcꝫ ſol nobis occidit et deficit in occaſu. et a nobis abſconditur et recedit. ſic de⁹ et claritas gratie ſue no/bis deficiũt in peccato. Sicut eñ flos ſolſequij in ſolis or/tu et in eius principio apitur. in eius vero occaſu clauditur. Sic homo ſpũaliter in preſentia gratie ad bona eterna p affectionẽ ſe aperit. occidẽte vero ſole diuine gratie ſtatim per peccatũ ſe conſtringit et claudit. Un̄. ij. Para. xviij. de Achab vulnerato dicit. ꝙ mortuus eſt occidente ſole. Qz autẽ occaſus ſignificet ſtatũ peccati. patet in pſ. Quantuꝫ diſtat ort⁹ ab occidente. longe fecit a nobis iniquitates no/ſtras. Et ideo ſicut holofernes fuit deſtinat⁹ ad inuadẽdũ regnũ occidẽtis. ſicut dicit Judith. ij. Sic dyabol⁹ eſt ſpi/ritualiter a deo deſtinatus ad puniendũ finaliter illos qui ſunt in occidente iniq̃tatis et prauitatis. Sol eñ peccato/ri occidit qñ lumen gratie ab eo deficit. quod in die mundi ne ꝓſperitatis ſepe cõtingit. Hiere. xv. Occidit eis ſol duꝫ adhuc eſſet dies. Et Amos. viij. Occidet ſol in meridie.

Tercio dico ꝙ p occaſum intelligit ſtatus ruditatis et obſcuritatis. hoc eſt dictũ. ſtatus ignorãtie. De hoc poteſt dici illud Job. xxiij. Si ad orientem iero non videbo eum ſi ad occidentẽ non intelligã. Quarto dico ꝙ ſignat ſta/tum grauitatis ⁊ mortalitatis. Quia ſicut ſolis claritas no/bis deficit in occaſu. Sic vere iocunditas nobis deficit in obitu. Et de hoc Eccs. ij. Unus ⁊ ſtultus ⁊ meus occaſus erit. Occaſus eñ eſt finis ⁊ termin⁹ diei. Un̄ Joſue. j. Cõ/tra ſolis occaſũ erit termin⁹ vr̃. Et certe mors ē ille occaſus

Ad quẽ iuſtus ſemper ꝯſiderat. Et q̃ demon malos
Uſqꝫ ad quẽ in bono ꝓperat. vitupat. Iſtum ergo
Et vſqꝫ quo laudes accelerat. occaſum. ſ. tps mor/
In quo deus ſuos remunerat. tis ſolet iuſt⁹ ꝓuidẽ/
do cõſiderare pſ. Sol cognouit occaſũ ſuũ. Item vſqꝫ ad iſtũ occaſũ ſolet iuſtus in virtute ꝑſeuerare pſ. A ſolis ortu vſqꝫ ad occaſũ ex ſyon ſpecies decoris eius. Exo. xvij. Fa/ctũ eſt vt manus ioſue non laſſarentur vſqꝫ ad occaſum ſo/lis. Item vſqꝫ ad iſtum occaſum ſolet deum magnificare. Malch. j. A ſolis ortu vſqꝫ ad occaſum magnũ eſt nomen meũ. Et in pſ. A ſolis ortu vſqꝫ ad occaſum. lauda. no. dñi Item in occaſu iſto ſolet de⁹ remunerare. ſcꝫ beatos in pa/tria. qz. ſ. tunc recipit eos in ſedibus ſempiternis. Juxta il/lud Deut. xxiij. Poſt ſolis occaſum ingredientur in caſtra ⁊ tunc etiam facit eis phaſe deliciarum glorie padiſi. Deu/tero. xvj. Immolabitis phaſe veſpere ad occaſum ſolis. Item in iſto occaſu ſolet deus malos damnare ⁊ exaſpe/rare ſcꝫ in inferno Exo. x. Flare fecit ventum ab occidente Uide ſupra in pluribus exemplis. Et maxime inq̃ntum oc/cidens poteſt ſignificare mundi proſperitatem vide ſupra de luna ⁊ de mari ⁊c.

Occaſio. Nota ꝙ occaſio accipit ꝓ leui ⁊ facili ⁊ caſuali. ſeu etiam ficta ⁊ incerta cã. Si/cut bene videt apoſtolus ſupponere dicens Phil. j. ꝙ oi/modo curabat ſiue p veritatẽ ſiue p occaſionẽ xp̃s annun/ciaret. Accipit ergo in bono ⁊ in malo. In bono dico acci/pit qñ q̃s faciliter ex aliq̃ leui caſu accipit occaſionẽ faciẽdi bonũ. Quia vere nunq̃ debet eſſe ita modica occaſio q̃n debeat homini ſufficere ad hoc ꝙ bonũ aliqđ facere debe/at vel tractare. Etiã ſp debet dari hoi occaſio bñfaciendi ⁊ tolli occaſio male agendi. Jõ bene dr̃. puer. ix. Da ſapienti occaſionẽ ⁊ addet ei ſapiẽtia. Ideo aplŝ de ſeipo dicebat corinthijs. ij. Cor. v. Occaſionẽ dam⁹ vobis gloriandi ꝓ nobis. Ad prudentẽ eñ ſpectat accipe dare. ⁊ inuenire oc/caſiones benefaciendi loco ⁊ tpe oportuno. ſicut de dare ⁊ accipere viſum eſt. De inuenire vero patꝫ Judicũ. xiiij. vbi dicit ꝙ ſanſon querebat occaſiões cõtra philiſtijm. Quia certe ad prudentẽ ſpectat ꝙ occaſionẽ ⁊ colorẽ bonũ in a/ctib⁹ ſuis querat. Sic ergo occaſio ſumit in bono. In ma/lo vero dico ꝙ ſumit ⁊ accipit occaſio. Sicut eñ boni ſunt ita habituati ⁊ diſpoſiti ad bonũ ꝙ occaſione modica ere/guntur illud. Sic vere multi ſunt ita mali ⁊ ad malũ diſpo/ſiti ⁊ inclinati ꝙ valde modica occaſio ſufficit eis ꝓ facien/do malo. Pro cauſa eñ accipiũt occaſionẽ. ⁊ ꝓ veritate re/cipiunt fictionẽ. Sicut eñ equ⁹ qui habet tybias rigidas ſeu curtas facili offendiculo ⁊ occaſione cadit etiã in itine/re valde pulcro. Sic multi ſunt ita habituati ad vicia ꝙ fa/ciliter pcipitant. ⁊ quidẽ occaſione modica. Res eñ que ē in pendulo facile occaſione mouet. ⁊ nauis que eſt in flu/mio faciliter inferi⁹ trahit. ⁊ res q̃ eſt in aere occaſione ſtat⁹ modici ab vno loco ad aliũ inclinat. Sic mali ad pctm̃ fa/ciliter inducunt. Un̄ nota ꝙ faciliter querit occaſionem.

Inuidus ⁊ malicioſus. De inuidis ⁊ malicioſis ꝯſtat
Infidus ⁊ proditioſus. Iſti eñ ſemp q̃runt occaſio/
Immũdus ⁊ luxurioſus. nes quõ alijs poſſint nocere.
Nefandus ⁊ pnicioſus. Sicut Dañ. vj. dr̃. ꝙ ſatrape
q̃rebant occaſionẽ vt inuiderent danieli. q̃ ſcꝫ ipm pderent ꝓ eo ꝙ bonitati ⁊ glorie ipius inuidebãt. Et aduerte ꝙ iſti inuenerũt ſibi occaſionẽ nocendi in hoc ꝙ dñm adorabat. Procurauerunt enim fieri edictuꝫ ſub pena mortis ꝙ nul/lus vſqꝫ ad certũ diem aliquid ab aliquo deo vel hoie pete/ret niſi a rege ſolũ. Et qz Daniel in illo interuallo dominũ adorauit ideo p peſſimoꝝ machinamẽta occaſio ſibi extitit ꝙ vt deuoraret leonib⁹ datus fuit. Conſtat eñ ꝙ etiam bo/na ſunt qñqꝫ occaſio mali. Sicut etiã apoſtolus ſupponit de mandato ⁊ de lege Roma. vij. Que ſcꝫ bona erant. & ta/men occaſio tranſgreſſionis fuerunt. Unde ait. Peccatum

paralitycū iacentem in lecto. O quot ſpūales ⁊ iacentes paralytici offerunt̃ hodie chriſto in eccleſia. De fremulis ꝟo malignantibus id eſt de fatuis ⁊ vanitati vacātibꝰ pōt exponi illud Math. viij. ca. Obtulerunt ei multos demonia habentis. De loculis ꝟo pecunias aggregantibus. ſ. de diuitibus ⁊ ſymoniacis qui certe hodie ꝑ ceterꝭ in eccleſia offerunt̃ poteſt dici illud ꝑdictum Math. iiij. Obtulerūt ei oēs male habētes id eſt oēs malos diuites. Iſti igit̃ ſunt qui a malis offeruntur deo. Sunt etiam que a malis offerunt̃ dyabolo. Et ſic nota ꝙ mali offerunt dyabolo

Vicium tumētis eminentie.
Vicium ardentis auaricie.
Vicium latentis ydolatrie.

De vicio tumentis eminentie. Hoc eſt dictu. ꝑſumptionis ⁊ ſuperbie. poteſt exponi illud quod dicit̃. iiij. Regū. iij. Or adhuc populus imolabat et ſacrificabat in excelſis. De quo Hiere. xlviij. Auferam de Moab ait dñs offerentem in excelſis. De vicio ardentis auaricie poteſt exponi illud Leuitici. x. vbi dicitur. Or offerentes ignem alienum interfecti ſunt. Ignis eñ ardorem auaricie ſignat. Nam auari ita ardēt auaricia ꝙ ꝓprios filios offerunt dyabolo comburendos. ſcilicet inquātum ipſos dedicant officijs ⁊ ſcientijs lucratiuis. Figurati in rege Amon qui ꝓprium filium obtulit ſacrificium dybolo. iiij. Reguꝫ. iij. Unde Ezech. xxiij. Filios ſuos obtulerūt eis ad deuorandū. Et Deutro. xij. Offerētes filios ⁊ filias ⁊ comburētes igni. De vicio ꝟo latentis ydolatrie. quo. ſ. mali experimētatores adhuc offerūt ſacrificijs demonijs. Poteſt dici illud Aggei. ij. Oīa q̄ obtulerunt cōtaminata erāt. Iſta igit̃ a malis offerent̃ dyabolo. Et ſunt mala q̄ a malis offerunt̃ mūdo. Et iſta ꝓcerto ſunt

Grata colloquia.
Praua donaria.
Lauta cōuiuia.

Offerunt eñ mali grata colloquia alijs adulando. ſicut de illa Jabele dicit̃ Judicum. v. Or in fiala principum obtulit butirum. Butiruꝫ eñ ſignat adulationis vnguētum. Offerunt etiam praua donaria. ſ. ad corrūpendum iuſticiam. Exemplo ſcꝫ ſymonis magi qui pecuniam obtulit ꝓ ſymonia cōmittenda Actuū. viij. Offerunt etiaꝫ lauta cōuiuia. Multi eñ ſunt qui ad nihil aliud vacant q̄ꝫ comeſationibꝰ. iij. Reguꝫ. ix. Hec eſt ſumma expeuſarū quam obtulit Salomon ⁊c̄. Patet igit̃ ꝙ in ſcriptura reperitur oblatio malorum ſcelerum. De oblatione rerum ⁊ munerum Uide ſupra vbi munus. Et hec de oblatione ſufficiant Uide vbi dare. tribuere. vel ꝑbere et ſimilia.

Officium. Cum officium nihil aliud ſit q̄ꝫ opus ſeu exercitium ad qđ vnūquodqꝫ ſpecialiter deputat̃. De diuerſis igitur officijs eccleſie multa poſſent dici: niſi de quolibet in ſuo titulo particulariter diceret̃. Preſertim autē de officio prelatoꝝ. iudicum ⁊ ꝑdicatorum. nihil ad ꝑſens. Hoc ſolum nota ꝙ ſicut in maiori mūdo varie ſūt creature diuerſis officijs deputate. ſicut

Sol ad illuminandum.
Ignis ad calefaciendū.
Aqua ad humectandum.
Terra ad oīa nutriendū.

Sic in minori etiam mūdo diuerſa ſunt membra ad diuerſa officia ordinata. Sicut Oculos ad videndum. Lingua ad loquendū. Auris ad audiendū. Pedes ad ambulandum. Manus ad opandum. Sic ꝓculdubio in corpore xp̄i myſtico diuerſe ſunt ꝑſone in diuerſis officijs conſtitute. Quia q̇dam exercent officiuꝫ ſolis alios illuminando ꝑ doctrinā ⁊ ꝑdicationē. Quidā officiū ignis alios calefaciendo ꝑ dei amorē ⁊ dilectionē. Alij officiū aque alios humectādo ꝑ gr̄aꝫ ⁊ deuotionē. Alij officiū terre. alios ſuſtinēdo ꝑ patiam ⁊ ſupportationē. ⁊ nutriēdo ꝑ elÿnam ⁊ cōpaſſionē. Alij officiū oculoꝝ alios regendo ꝑ ꝑlatiōeꝫ ⁊ iuriſditionē. ⁊ ꝓ alijs vidēdo ꝑ iudicioꝝ examinatiōem Alij officiū lingue loq̄ndo ꝑ dei laudē ⁊ gratiarū actioneꝫ. Alij officiū auris diligēter audiēdo ꝑ obedientiā ⁊ ſubiectionem. Alij officiū pedis vndiqꝫ currendo ꝑ ꝓprij officij executionē. Alij ꝟo officiū manꝰ ꝑ oīm bonoꝝ actuū operationē. Et breuit̃ verū eſt qđ dicit apo. Ro. xij. ꝙ corpus nō eſt vnū membrū ſed multa. Oīa eñ mēbra corpis nō eūdē actū hñt. Et h̄ eſt qđ dr̄. ij. Paral̃. xxxj. ꝙ ezechias cōſtituit ſacerdotes ⁊ leuitas ꝑ diuiſiones ſuas vnūquēqꝫ in officio ſuo ꝓprio. Breuiter ergo notare poſſumꝰ ꝙ nos debemus vti in eccleſia dei multiplici officio, ſcilicet Officio

Sacerdotis ꝑ ſanctitatem.
Miniſtri ꝑ humilitatem.
Pincerne ꝑ iocunditatem.
Paniferi per pietatem.
Portitoris ꝑ patie firmitatē.

Habeamus ergo officiuꝫ ſacerdotum nos deo ſanctificādo per deuotioneꝫ. Unde. ij. Paral̃. viij. Cōſtituit officia ſacerdotum in miniſterijs. Quis de multis hodie dicat illud. j. Regū. ij. Filij Hely. filij belial. neſcientes dominū: nec officiū ſacerdotum. Itē habeamꝰ officiū miniſtroꝝ ſeruiendo deo per ſubiectioneꝫ. j. Paral̃. xxv. Segregauit filios aſaph in miniſterijs. dedicato ſibi officio ſeruientes. Itē habeamuſ officiū pincerne per iocunditatem ſpei ⁊ ſpiritalem conſolatiōem. vt ſic ſimus ſicut pincerna pharaonis qui fuit in priſtino officio reſtitutus Geneſ. xlj. Item habeamus officium paniferij alios nutriendo per pietatem ⁊ elemoſynarū lartiōem. Sicut de Ruth dr̄ Ruth. iiij. Or ipſa geruleac nutricis officio fungebat̃. Item habeamus officium portitoris onerum per tributōem ⁊ penitentie tolleratōem Nume. iiij. Hoc eſt officium familie gerſonitarū vt portet cortinas tabernaculi ⁊c̄. Si vis applica de illis qui exercēt mala officia id eſt officia ⁊ peccata. applicando quodlibet peccatum ad quodlibet vile officium. Item ſi vis potes dicere quomodo quodlibet membrum eſt contentum officio proprio. nec ambit officium alterius. ſicut habetur ſupra. Si autem vis potes dicere ꝙ illi qui in officijs publicis et priuatis conſtituuntur debent eſſe ceteris

Sapientiores in ſubtilitate.
Diligentiores in ſedulitate.
Eminētiores in auctoritate.
Abſtinētiores ab iniquitate.

Igit̃ ſicut ſapiētes agūt oīa ſubtiliter. Sicut vidimus de corporibꝰ cōſtitutis in officijs celeſtibuſ que pre ceteris abundant lumine. Sic vere tales abūdare debent ſcientia ⁊ diſcretione. Unde de regina ſaba dicit̃. ꝙ nō habebat vltra ſpiritum pre ſtupore. quādo videbat ſapientiam Salomonis ⁊ officia miniſtroꝝ. ij. Paralipꝑ. ix. Item vt diligentes agant oīa ſeduliter. ſeu etiam vtiliter Heſter. xvj. Credita ſibi officia diligēter obſeruāt. Itē ſicut eminentes agant oīa regaliter. autentice. ⁊ ſolenniter. ſcilicet ſm qđ requirit auctoritas officij. ij. Paral̃. xxxv Sacerdotes aūt ſtabant in officijs ſuis. Stare eñ eminētiam ⁊ auctoritatem ſignat. Item ſint abſtinentes. ſcꝫ ab iniuſticia ⁊ agant oīa legaliter. ſcilicet ſubditos non grauādo: ⁊ alter officium alterius nō inuadēdo. Sicut ſcꝫ fecit rex Ozias qui offerendo incenſum vſurpauit ſibi officium ſacerdotis: ⁊ ideo lepra cōtinuo ꝑcuſſus eſt. ij. Paralipꝑ. xxvj. Nō eſt tui officij Ozia vt adoleas incēſum domino. Ideo. j. Paral̃. xxv. dr̄. Dedicato inquit ſibi officio ſeruientes. Corpora eñ celeſtia ita ſua exercent officia ꝙ vnum aliud nūq̄ꝫ turbat. Sicut dicit̃ Ecci. xv. Unūquodqꝫ ꝓximum ſuum nō moleſtabit. ſ in officio ſibi dedito ꝑpetuo perſeuerat ⁊ ad aliud aliqualiter nō anhelat. Quod eſt cōtra ambicioſos. Dicit eñ Seneca in ep̄la. Utere officio qđ ſemel ſumpſiſti. turpe eſt oneri cedere. Sufficit q̇a pauce ſunt auctoritates vocales ⁊c̄.

Oleum. Nota ꝙ oleum in ſcriptura poteſt ſignificare in bono ⁊ in malo. Primo q̇deꝫ dico ꝙ ſumit̃ in bono. Et ſic dico ꝙ ꝑ oleum intelligit̃ oīs virtus q̄ habet aīam ſpūaliter reficere ⁊ linire. Et ſic dico ꝙ ꝑ oleum pōt intelligi. gratia. deuotio et cōpaſſio. Sicut eñ oleū eſt liquor dulcis ⁊ ſaporoſus vtilis ⁊ ꝟtuoſus. ſanus etiā ⁊ fructuoſus. Sic diuina gr̄a eſt quidā liquor ſpiritualis. q̄ eſt ipſi aīe dulcis. vtilis atqꝫ ſanus. Scđm ẜ ꝙ oleū habꝫ plures naturales ꝯditōes. ſic gr̄a habet plures ſpūales effectus ⁊ opationes. Et ideo ſicut oleuꝫ in domo ſumme eſt neceſſariū: ⁊ inde eſt ꝙ omni anno oleū de oliuis ⁊ nucibus colligitur: ⁊ in domo reponit̃ ⁊ ſeruat̃. Sic in domo ꝯſcientie gratia eſt valde neceſſaria. Et ideo a nobis debet cum diligentia procurari: ⁊ ibi ſine deficientia reſeruari. Juxta illud Ecc̄s. ix. Oleum de capite tuo nō deficiat. Et ideo bene precipitur Hiere. xl. Colligite vindemiā ⁊ meſſem ⁊ oleum ⁊ condite in vaſis veſtris. Et aduerte hic ꝙ ſm triplicē ꝓprietateꝫ olei materialis. triplex ſpūale oleum a nobis eſt habendum. Eſt enim oleum Liquor

Gaudij cauſatiuus. Per ꝑmū triſte viuētes letificant̃.
Pabuli ꝯdltiuus. Per ſcđm eſurientes nutrificant̃.
Luminis nutritiuꝰ. Per tertiū cecutiētes illuminant̃.

Primū ſignat ſpiritalis leticie blādimēta. qđ notat̄ ꝑ vindemiam. Scđm denotat fraternalis clementie nutrimēta qđ notat̄ ꝑ meſſem. Tertium deſignat ſupnalis ſciētie documēta. qđ notat̄ ꝑ oleum in vaſis. Igitur chariſſimi colligamus ⁊ habeamus oleum leticie ſpiritalis. quod .ſ. notatur per vindemiam. Quia vinū letificat cor hominis. Antiquitus em̄ oleum ſolebat eſſe ſignū leticie. Unde ille faciem ſuam ſolebat vngere. qui letus hominibꝰ volebat apparere. Et hoc eſt quod in pſ̄. ſupponit̄ cum dicit̄. Ut exhilaret faciem in oleo: ⁊ panis cor hominis cōfirmet. Et iđ per oleum pōt ſpes ⁊ ſpūalis cōſolatio deſignari. per quā ſolet anima ſpūaliter iocundari. Quo quidē oleo debemꝰ facies cordis noſtri inungere. vt poſſimus deſperationem ⁊ triſticiam effugare Matth. vj. Unge caput tuum oleo. Iſtud aūt poteſt comparari oleo papaueris quod ſomnū ſolet inducere. Oleo etiam mandragorarū. quod membrꝝ inunctum facit ſectiones ⁊ verbera nō nō ſentire. Quia ꝓ certo ſpes eternorꝝ ⁊ ſpiritalis leticia in deo ſumnū cōtemplationis inducit ⁊ ſectiones tribulationū mundi ſentire a fidelibus nō permittit. Quia procerto qui ſpiritali leticia perfecte inungunt̄. nunq̄ꝫ a mūdi tribulationibus grauantur Pſ̄. Caro mea immutata eſt propter oleuꝫ. Et ſic erat vnctus ille cui dicit̄ in pſ̄. Dilexiſti iuſticiam ⁊ odiſti iniquitatem. propterea vnxit te deus deus tuus oleo leticie p̄ cōſortibus tuis. Iſtud habēt boni in via per ſpem. in patria vo ipm per ſpēm quādo iuxta verbum Eſaie. lxj. Dominꝰ dabit eis coronam pro cinere. oleum gaudij pro luctu. pallium laudis pro ſpiritu meroris. Igitur colligamꝰ oleum leticie ſpiritalis. Iſtud tamē oleum nō vident̄ habere qui ſemper viuūt in triſticia ⁊ in merore. In odio ⁊ inuidia ⁊ dolore. In motu iracūdie ⁊ feruore. Quia ſcilicet tales de ſpiritali leticia nihil habent. Et ideo de Saul ꝓprio gladio interfecto. per quem ſcilicet intelligunt̄ inuidi. iracūdi ⁊ deſperati qui ꝓprijs iaculis ſemetipſos occidūt dicit̄. ij. Regum. j. q̄ ibi abiectus eſt clipeus Saul q̄ſi nō eſſet vnctus oleo. Non ſic ergo: ſed habeamus oleum leticie ſpiritalis. Uindemiā inquit. Per videmiā em̄ ⁊ per vinum vt dictuꝫ eſt leticia deſignatur. Ut ſic dicamꝰ illud Neemie. x. cap. Primicias ciborꝝ noſtrorꝝ ⁊ libaminū vindemie quoq̄ꝫ et olei offeramus ſacerdotibus. Deinde colligamꝰ ⁊ habeamus oleum clemētie fraternalis. Et hoc oſtendit̄ cum dicitur. Meſſem. Meſſis em̄ ad nutrimentū hominū principaliter ordinat̄. ſignificans virtutem clementie ⁊ miſc̄die. cuius eſt officium indigētes nutrire. Et ideo pauper ⁊ indigens comparat̄ formice que congregat in meſſe qđ comedat ⁊ parat in eſtate cibuꝫ ſibi ſicut dicit̄ Prouerb. vj. Ideo dicit̄ Job. v. Cuius meſſem famelicus comedit. Et ita etiam virtus pōt per oleum deſignari. Oleum em̄ eſurientes nutrit. Dolorem vulnerū mitigat atq̄ꝫ lenit. In q̄ ſcilicet notat̄. q̄ virtus clemētie habet ꝑ elȳnas pauperes enutrire. ⁊ ꝑ indulgētiam ⁊ benignā cōſolationē vulnera ſuarū miſeriarū mitigare ⁊ linire. Quod bene figuratū fuit in ſauciato. cui pius ſamaritanus appropiās alligauit vulnera eius infundens oleum ⁊ vinum. ſicut dicitur Luc. x. Aduerte tamē de oleo miſc̄die: q̄z ſic oleū materiale habet

Cibus condire.
Ignem nutrire.
Feſſa mēbra recreare.
Apoſtemata maturare.

Sic oleum pietatis cibus bonorum noſtrorꝝ operū cōdit. ⁊ deo ſapidos ⁊ acceptabiles facit. Et ideo ipſe a nobis tale oleum petit Leuit̄. xxiiij. Precipe filijs iſrael vt offerāt mihi oleum de oliuis puriſſimis. Item ignem charitatis in nobis nutrit. vñ dr̄ Exo. xxxv. q̄ filij iſrael obtulerūt oleuꝫ ad nutrimētū igneū. Itē feſſa mēbra .i. paupes miſerijs fatigatos recreat atq̄ꝫ lenit Marci. vj. Ungebāt oleo multos egros Itē apoſtemata pctōrꝝ maturat. eijcit atq̄ꝫ tollit. vñ Jacobi. v. Precipit infirmos inungi oleo vt ſanitatē recuperarent. vñ Ezech. xvj. Laui te aqua. ⁊ mūdaui ſanguinē tuū ex te. vnxi te oleo. q. d. Unctura olei miſc̄die. ſanguinē peccatorꝝ tollit. ⁊ more aque ꝯſciam abluit ⁊ abſtergit. Sꝫ ſcitis q̄d eſt de oleo iſto. Tria em̄ req̄runt̄ ad olei bonitatē. vꝫ q̄ ſit nouū ⁊ recēs. Quia .ſ. oleū ꝑ antiquitatē corrumpit̄. Itē q̄ cito exeat de torculari: quia q̄nto exit cū minori difficultate tāto plus hꝫ đ bonitate. Vñ oleū qđ ꝑ magnā violētiam extorquet̄. nō eſt ita laudabile ſicut illud qđ ſine violentia diſtillat̄. Itē q̄ nihil habet de terre feculentia intermixtum: q̄z oleum tāto eſt laudabilꝰ. quanto terre ⁊ amurce eſt impmixtus. Sic vere dico q̄ oleū pietis ⁊ miſericordie tūc tpis ē melius qñ eſt nouū .i. qñ habet fragrātem gr̄e nouitatē: q̄z al̄s nō valeret ſi fieret in vetuſtate peccati. Itē qñ cito exit ꝑ ꝓmptā ⁊ celerē volūtatē. Quia ſm Sen. in ꝓuerbijs. Bñficiū q̄ cito dat indigēti bis dat. Itē qñ nō eſt admixtū terre .i. qñ non fit ꝓpter terrenā gloriam aut ꝓpter aliquā vanitatē. Et ſic iſtud erit oleū bonū. vtile ⁊ virtuoſum. de quo dicit dñs illud Job. xxix. ca. Lauabā pedes meos butiro ⁊ petra fundebat mihi riuos olei. Pedes em̄ dñi ſunt paupes. q̄ in corpe eccl̄ie ſunt inferiores. ⁊ ad terrā inferiꝰ depſſiores. Iſti ḡ butiro ꝯſolatōis lauātur. qñ a petra .i. a viro ꝑfecto olei miſc̄die riuuli effundūtur. De vtilitate vo ⁊ bonitate olei mie poſſumꝰ adhuc notare q̄ iſtud oleū

Tollit criminum horrorem.
Confert gratie decorem.
Procurat glorie dulcorem.
Elongat infirmi dolorem.
Exoluit debiti languorem.
Conſecrat animi valorem.
Tribuit viriuꝫ vigorem.
Infert gloriam ⁊ honorem.
Affert gratiarū nitorem.

Qr em̄ iſtud oleum tollat pctōrꝝ horrorē. Patꝫ Dañ. xiij. vbi dr̄. Afferte mihi oleum ⁊ ſmigmata ⁊ oſtia pomerij claudite vt lauer. Item q̄ ꝯferat gratie decorē. pꝫ Ezech. xvj. vbi dr̄ anie. Tu ſimilam ⁊ mel ⁊ oleuꝫ comediſti. ⁊ decora facta es vehemēter. Itē q̄ ꝓcuret glorie dulcorē. Patꝫ Math. xxv. vbi virgines que oleū habebāt cum ſponſo ad nuptias intrauerūt. Ille vo q̄ oleo carebāt exteriꝰ remāſerūt. Qui ꝓculdubio q̄ oleum pietatis habuerit. cū ſpōſo xp̄o ad paradiſi nuptias introibit. Qui vo iſto oleo caruerit. in inferno exterius remanebit. Itē q̄ elonget infirmi dolorē. Patet Hiere. xlj. vbi dr̄. q̄ illi q̄ theſauros in agro frumēti. ordei. olei ⁊ mellis habuerūt. ab yſmaele occiſi non fuerunt. Quia vere illos yſmael dyabolus in inferno nō interficit. quos theſaurū miſc̄die in agro cordis hr̄e ſentit. Ideo bñ dicit Prouer. xxj. Theſaurus deſiderabilis ⁊ oleū in habitaculo iuſti. Itē q̄ iſtud oleū exoluat debiti languorē. patꝫ .iiij. Reg. iiij. vbi dr̄. q̄ mulier q̄ erat multis debitis obligata. ſupabundante oleo in vaſis ſuis ad p̄ceptū Helyſei vēdidit ⁊ ſatiſfecit creditoribꝰ. Quia vere q̄uis mulier .i. aīa ſit debilis pctōrꝝ ad penam inferni vel purgatorij obligata ſi tamē vaſa ꝯſcie ſue oleo redundauerit pietatis facile ſatiſfaciet de pctis. Iux̄ illud Dañ. iiij. Pctā tua elȳnis redime ⁊c̄. Itē q̄ iſtud oleū ꝯſecret animi valorē. patꝫ Exodi. xxix. ⁊ xl. Ubi ſacerdotes altaris ⁊ vaſa oleo ſunt inuncta ad hoc vt dño eſſent debite ꝯſecrata. In quo notat̄ q̄ nullus eſt deo debite ꝯſecratus. nec ſuis vſibꝰ ꝓprie deputatꝰ niſi oleo pietatis ⁊ miſc̄die ſit inunctus. Nullū em̄ fiebat deo antiq̄tus acceptū ſacrificiū. niſi eſſet oleum libaminis intermixtū. Quia vere nullū ſacrificiū boni opis a deo acceptat̄. niſi illud qđ ꝑ oleū miſc̄die impinguat̄. Itē q̄ iſtđ oleū tribuat viriū vigorē. ptꝫ .j. Reg. xvj. ⁊ xvij. vbi dr̄. Qr Dauid oleo inunctꝰ fuit. ⁊ poſtea gigantē interfecit. Iteꝫ q̄ inferat gloriā ⁊ honorē. ptꝫ .j. Reg. x. vbi dr̄. Qr Saul inunctus eſt in regem cū lenticula olei ⁊ a Samuele ꝓpheta In quo notat̄ q̄ illi ſoli digni ſunt regnū ⁊ regimē obtinere. q̄ oleo pietatis inuncti ſciunt clementia p̄pollere. Unde dr̄ .j. Mach. iij. q̄ Dauid in ſua miſc̄dia ꝯſecutus eſt regnum. Item q̄ iſtud oleum afferat gr̄arum nitorem. patet quia baptizati ꝯfirmati. ⁊ ad ordines cōſecrati oleo inungunt̄. ⁊ in qualibet vnctione gr̄e varie ꝯferunt̄. Ad denotandū q̄ illi qui a culpis volūt eſſe loti ⁊ baptizati. q̄ in bono volunt eſſe roborati ⁊ ꝯfirmati. ⁊ q̄ in moribus volunt eſſe bene compoſiti ⁊ ordinati ⁊ deo ſpūaliter dedicati. debēt eſſe ꝓculdubio oleo miſc̄die delibuti ⁊ impinguati. Sicut de Dauid dr̄ in pſ̄. Inueni dauid ſeruū meuꝫ. oleo ſancto meo vnxi eū. Inueni inq̄t in baptiſmo ꝑ culparū ablutionē. Dauid manu fortis in ꝯfirmatiōe ꝑ hoſtiū ſupationeꝫ Seruū meū. in ſacramēto ordiū ꝑ ſpūalem dedicationem. Oleo ſancto ⁊c̄. Et ſic ergo ptꝫ multis rōnibus q̄ hr̄e debemus oleum clemētie fraternalis. Et hoc eſt ſcđm. Deniq̄ꝫ dico q̄ colligere vel hr̄e debemꝰ oleū ſciētie ſupnalis. qđ etiā notat̄ in verbo oleū. Oleum em̄ habet quādā relucentiam ſpecularē. ita q̄ in ipō pñt facies ſic in ſpeculo intueri